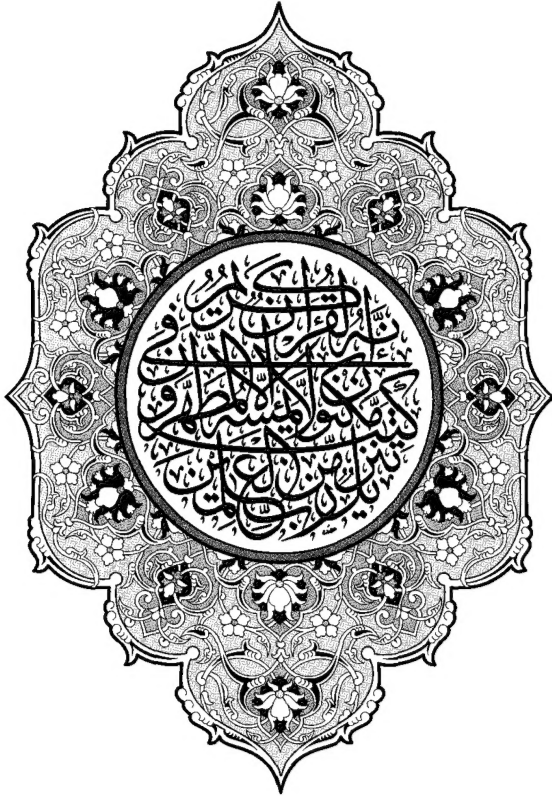

ద్వ్య
ఖుర్ఆన్ సందేశం
తెలుగు భాషలో

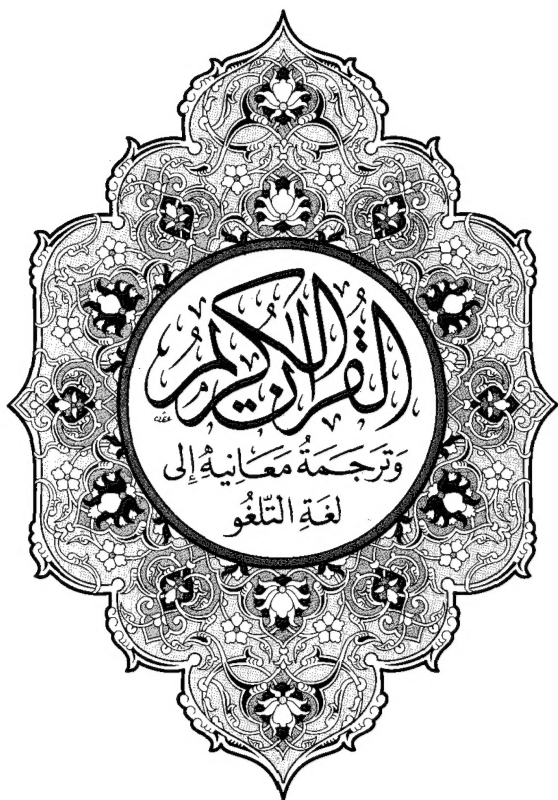
ఈ ద్వ్య ఖుర్ఆన్ సందేశపు తెలుగు లాస్టలో ప్రచురణ, రెండు
అలయాలు నివేశులు, నాశిది, అరేబియా యొక్క పాఠశాలలు
అయిన మహారాజు అబ్దుల్లాహ్
దీన్ అబ్దుల్ అజీజ్ అల సాదర్ గారి
ఆధీనానుసారంగా జరిగింది

اَلَمْ يَجْعَلْ لَّنَا اِلٰهًا اٰلًا ذُرِّيًّا ۚ وَآلًا لِّاٰلِهِمْ قُتُوۡنَ

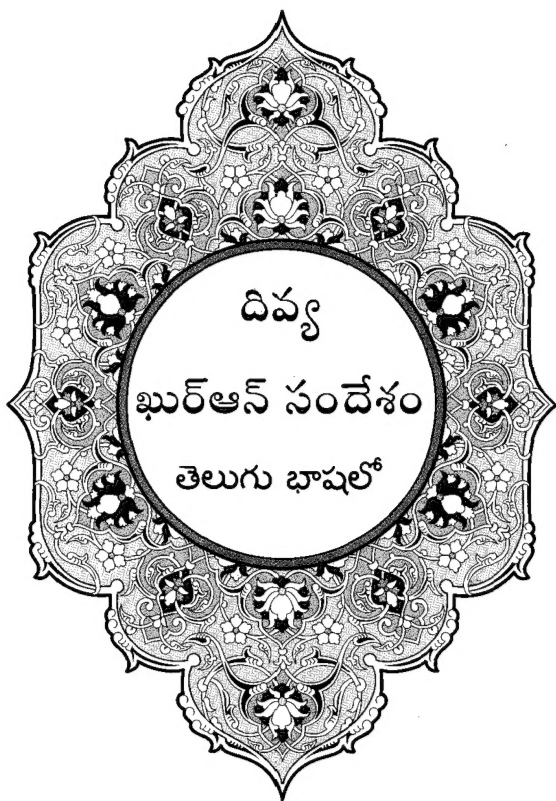

ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ సందేశపు తెలుగు భాషలో ప్రచురణ, రెండు ఆలయాల సేవకులు,
సహాది అరేబియా యొక్క పాలకులు అయిన మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్
అజీజ్ ఆల సహాద్ గారి ఆదేశానుసారంగా జరిగింది.

تَتَرَىٰ بِالْأَمْرِ يَظْهَرُ ۚ هَٰذَا الَّذِي فُتِنَ بِهِ ۚ وَمَنْ يَضِلَّ
مُضِلُّ يَظْهَرُ ۚ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُ عَنِ الْاٰلِ الْاٰلِ الْاٰلِ الْاٰلِ
مَلِكُ الْمَلِكِ الْعَرَبِيِّ الْاَعْرَبِيِّ الْاَعْرَبِيِّ الْاَعْرَبِيِّ

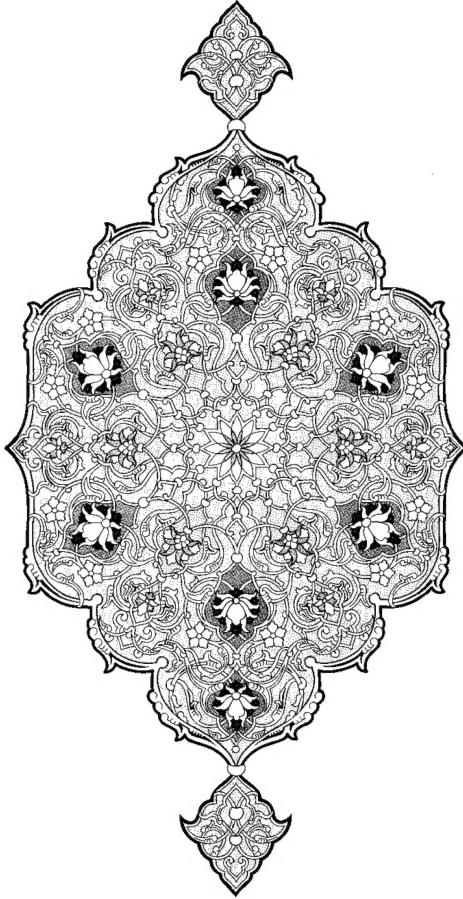

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

మలిక్ ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రచురణా కేంద్రము

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 سُورَعٌ مَجَانًّا

రెండు పవిత్ర ఆలయాల సేవకులైన, మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్
 ఆల సఉద్ గారి తరపునుండి అల్లాహుతాలాకు అంకితం
 ఇది అమ్మడానికి కాదు
 ఉచితంగా పంచడానికి

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ
وَتَرْجَمَةُ مَعَانِيهِ إِلَى لُغَةِ التَّلْغُو

దివ్య ఖుర్ఆన్ సందేశం

ترجمة

الدكتور عبد الرحيم بن محمد مولانا

అనువాదం

డాక్టర్ అబ్దుర్-రహీమ్ బిన్ ముహమ్మద్ మౌలానా

మక్కా అల్ -ముకర్రమా
స'ఠాదీ 'అరేబియా

1434 H
(2013)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:
﴿...قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.
والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلم القرآن وعلمه».
أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادام الحرمين الشريفين، الملك عبدالله بن عبدالعزيز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: «بلغوني ولو آية».

وخدمة لإخواننا الناطقين بلغة التلغو يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى لغة التلغو التي قام بها الدكتور عبدالرحيم بن محمد مولانا؛ وراجعها من قبل المجمع الشيخ محمد نصير الدين، والشيخ جمال الدين العمري.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

తొలిపలుకు

ఆదరణీయ షేఖ్ సాలెహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ ముహమ్మద్ ఆల్-షేఖ్:
ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అవ్ఖాఫ్, ద'అవహ్ మరియు మార్గదర్శకత్వపు
మంత్రి మరియు ప్రచురణాకేంద్రపు ముఖ్యాధికారి, కలముతో:

సమస్త స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే! ఆయన తన
దివ్యగ్రంథంలో ఇలా అన్నాడు: “వాస్తవానికి అల్లాహ్ తరఫునుండి మీ
వద్దకు జ్యోతి మరియు స్పష్టమైన గ్రంథం వచ్చింది.”

ఆదరణీయులైన ప్రవక్తల, సందేశహరులపై మరియు మా
సందేశహరుడైన ముహమ్మద్ పై శాంతి మరియు శుభాలు వర్షించుగాక!
మహాప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: “మీలో, దివ్యఖుర్ఆన్ నేర్చుకొని, దానిని
(ఇతరులకు) నేర్పేవారు ఉత్తములు.”

'ఖాదిముల్ హరమైన్ అష్షరీఫైన్ (రెండు పవిత్ర ఆలయాల
సేవకులు), మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ ఆల్ స'ఉద్
(హఫ్ జహు అల్లాహ్), అల్లాహుతా'లా గ్రంథసేవకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి,
భూమండలపు ప్రతిదిశలోని ముస్లింలకు, వివిధ భాషలలో దివ్యగ్రంథ
సారాంశాన్ని మరియు వ్యాఖ్యానాన్ని ప్రచురించి, వ్యాపింపజేయాలని
నిర్దేశించారు.

వారి ఆదేశాలను అనుసరిస్తూ, స'ఉద్ 'అరేబియా రాజ్యపు,
“ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అవ్ఖాఫ్, ద'అవహ్ మరియు
మార్గదర్శకత్వపు” మంత్రి కార్యాలయం మహాప్రవక్త (స'అస) యొక్క:
“బల్లిగూ 'అన్ని వలవ్ ఆయహ్.” (ఒక్క ఆయత్ అయినా సరే - నా
తరఫునుండి వచ్చింది - ప్రజలకు అందజేయండి). అనే ప్రవచనాన్ని
అనుసరిస్తూ, ప్రపంచంలోని, అరబీయేతర భాగాలలోని వివిధ భాషలు
పలికే ముస్లింలు అర్థం చేసుకోవటానికి, దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని వారి
వారి భాషలలో అందజేయాలని నిర్ణయించింది.

కాబట్టి తెలుగుభాష పలికే సహోదరులకొరకు, మదీనా మునవ్వరా

లోని “మహారాజు ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రచురణాకేంద్రం” (KFQPC) తెలుగు భాషలో ఈ “దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశం” అందజేస్తోంది. తెలుగుభాషలో ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశాన్ని, డాక్టర్ అబ్దుర్ రహీమ్ బిన్ ముహమ్మద్ మౌలానా, అనువదించారు. ముజమ్మా‘త తరఫునుండి, షేఖ్ ముహమ్మద్ నసీరుద్దీన్ మరియు షేఖ్ జమాలుద్దీన్ ‘ఉమ్రీ, దీనిని సరిదిద్దటంలో పాల్గొన్నారు.

కేవలం అల్లాహుతాలా ప్రసన్నత కొరకు చేస్తున్న ఈ కార్యాన్ని మాతో చేయించినందుకు మేము అల్లాహుతాలాకు ఎంతో కృతజ్ఞులము. విశ్వ ప్రజలందరూ మా ఈ కృషి ద్వారా మార్గదర్శకత్వం పొందాలని మేము అల్లాహు తా‘అలాను వేడుకుంటున్నాము.

దివ్యఖుర్ఆన్ అథాన్ని - ఎంత ప్రయత్నించినా - ఇతర భాషలలో పూర్తిగా సరిగ్గా అందజేయటం సులభమయిన పని కాదని మాకు బాగా తెలుసు. అనువాదకులు తమకు సాధ్యమైనంతవరకు, అల్లాహుతా‘అలా సందేశాన్ని వివరించటానికి ప్రయత్నిస్తారు. మానవ కృషి లోపాలు, తప్పులు లేకుండా ఉండజాలదు.

కావున మేము, ప్రతి పాఠకునితో, ఈ అనువాదంలో తప్పులు, తగ్గింపులు లేక హెచ్చింపులు ఏమైనా ఉంటే వాటిని మా ప్రచురణా కేంద్రానికి తెలిపితే, ఇన్నాఅల్లాహ్ వాటిని మేము ముందురాబోయే ప్రచురణలలో సరిదిద్దగలమని విన్నవించుకుంటున్నాము.

అల్లాహుతా‘అలా మాత్రమే సాఫల్యం చేకూర్చేవాడు మరియు సరైన మార్గం చూపేవాడు. ఓ అల్లాహ్ మా (శ్రమను) అంగీకరించు, నిశ్చయంగా నీవే సర్వశ్రవణ సమర్థుడవు, సర్వజ్ఞుడవు!

1. సూరహ్ అల్-ఫాతిహ

ఈ సూరహ్‌తో దివ్య ఖుర్ఆన్ ప్రారంభమవుతుంది. కావున దీనికి ఆరంభ సూరహ్ (ఫాతిహాతుల్-కితాబ్) అనే పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది మక్కా సూరహ్. ఇందులో 7 ఆయతులు ఉన్నాయి. నమాజ్‌లోని ప్రతి రక అత్ త్ ప్రారంభంలో ఇది విధిగా పఠింపబడుతుంది, కాబట్టి ఇది తరచుగా పఠింపబడే ఏడు ఆయతులు (అన్-సబ్ అల్-మసానీ), అని కూడా అనబడుతుంది. దీనికి వేరే పేర్లు కూడా ఉన్నాయి దివ్యగ్రంథ సారం (ఉమ్ముల్-కితాబ్), ప్రశంసల సూరహ్ (సూరతుల్-హమ్ద్), ఖుర్ఆన్ పునాది (అసాస్ అల్-ఖుర్ఆన్), ఉత్తమమైన ఖుర్ఆన్ (అల్-ఖుర్ఆన్ అల్-అజీమ్), స్వస్థత (అష్షిఫా), ప్రార్థన (అస్సలాహ్) మొదలైనవి. సూరాహ్‌లకు ఇవ్వబడిన పేర్లు దివ్యఖుర్ఆన్ యొక్క భాగాలు కావు. ఇవి సూరాహ్‌లను గుర్తించటానికి ఇవ్వబడిన పేర్లు మాత్రమే.

దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన తరువాత, మదీనా మునవ్వరాకు వలసపోక ముందు 13 సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడిన సూరాహ్‌లన్నీ మక్కా సూరాహ్‌లు మరియు వలస పోయిన తరువాత అవతరింపజేయబడిన సూరాహ్‌లన్నీ మదీనా సూరాహ్‌లు అనబడతాయి. అవి ఏ ప్రాంతంలో అవతరింపజేయబడినా సరే!

1. అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్¹ పేరుతో.²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అల్లాహ్ సుబ్‌హానహు వ తా'ఆలా (సు.తా.): అనేది సర్వసృష్టికర్త, మహోన్నతుడు, సర్వపోషకుడు అయిన విశ్వభ్రష్ట యొక్క పేరు. ఈ పేరుతో ఆయనను తప్ప మరెవ్వరినీ పిలువరాదు. దీనికి సరిసమానమైన పదం వేరే భాషలలో లేదు, ఫార్సీ భాషలోని 'ఖుదా అనే పదం తప్ప. ఇది ఒక ప్రత్యేకమైన విశేషపదం. ఈ పదానికి బహువచనం గానీ, స్త్రీ లింగం గానీ లేవు. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్పష్టమైన నిర్వచనం కొరకు చూడండి, సూరహ్ అల్-ఇబ్లాస్ (112).
2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో, ఈ ఆయత్, సూరహ్ అల్-ఫాతిహ యొక్క భాగం. సూరహ్ అన్-నమ్ల (27:30)లో ఇది ఒక ఆయత్ రూపంలో కూడా ఉంది. ప్రతి మంచి పనికి ముందు బిస్మిల్లా హిద్రాహ్ మా నిద్రాహీమ్, చదవాలి. ఉదా: భోజనానికి ముందు, వ'దూ' చేసేటప్పుడు. ఖుర్ఆన్ పఠించటం ప్రారంభించేటప్పుడు బిస్మిల్లా హిద్రాహ్ మా నిద్రాహీమ్ ముందు అ'ఉజు' బిల్లాహి మినష్టయ్ తా నిర్జిమ్ - శపించ(బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ నుండి రక్షించబడటానికి నేను అల్లాహ్ (సు.తా.) శరణు వేడుకుంటున్నాను - తప్పక చదవాలి. (చూడండి అల్లాహుతా'ఆలా ఆదేశం, 16:98). దివ్యఖుర్ఆన్ మానవులకు మార్గదర్శిని మరియు హృదయాలకు స్వస్థతనిచ్చేది. షైతాన్ మార్గభ్రష్టత్వానికి మరియు దురాచారాలకు ప్రోత్సహిస్తాడు. కావున శపించ (బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ మరియు అతడి అనుచర మూకలు రేకెత్తించే కలతల నుండి కాపాడుకోవటానికి అల్లాహుతా'ఆలా శరణు వేడుకోవాలి. ఈ ఇస్మ'అజహ్ దివ్యఖుర్ఆన్ యొక్క భాగం కాదనటంలో ఇస్లామీయ శాస్త్రవేత్తలు అందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. కాబట్టి ఇది దివ్యఖుర్ఆన్‌లో వ్రాయబడలేదు.

2. సర్వలోకాలకు ప్రభువైన¹ అల్లాహ్ మాత్రమే సమస్త స్తోత్రాలకు అర్హుడు.²

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

3. అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.³

الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

4. తీర్పు దినానికి⁴ స్వామి.⁵

مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ

5. మేము నిన్నే ఆరాధిస్తున్నాము మరియు నీ సహాయాన్నే అర్థిస్తున్నాము.⁶

إِلَّا أَنْعَبُدُكَ وَإِلَّا نَسْتَعِينُ

1. రబ్బున్: ప్రభువు, అనే పదానికి తెలుగులో సరితూగే పదం లేదు. దీనికి సర్వలోకాల ఏకైక ప్రభువు, వాటి సృష్టికర్త, పోషకుడు, సంరక్షకుడు, యజమాని, సర్వవర ప్రదాత అనే అర్థాలున్నాయి. చాలా వరకు తెలుగు అనువాదాలలో వాడినట్లు ఈ అనవాదంలో కూడా ప్రభువు అనే పదమే వాడబడింది.
2. 'హదీస్'లో వచ్చింది: లా ఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్ - అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. అతి ఉత్తమమైన జీక్ (Meditation), జ్ఞాపిక, స్మరణ, ధ్యానం మరియు అల్-హమ్దులిల్లాహ్ సమస్త స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే, అతి ఉత్తమమైన దు'ఆ' - ప్రార్థన (తిర్కిజీ, సనాయా' మొదలైన వారు).
3. అర్-ర'హ్మాన్: అనంత కరుణామయుడు, అంటే ఇహలోకంలో భేదభావాలు లేకుండా అందరికీ ఎల్లప్పుడు కరుణను పంచేవాడు. అర్-ర'హీమ్: అంటే పరలోకంలో కేవలం ఆయనను విశ్వసించిన వారికే కరుణాప్రదాత, అని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.
4. యామద్దీన్: తీర్పుదినం, అంటే పునరుత్థానదినం. ఆ దినపు యజమాని కేవలం ఆ ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యదేవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆ రోజు ప్రతివానికి, తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఎవ్వరికీ ఏ విధమైన అన్యాయం జరుగదు. ఆ రోజు, అల్లాహుతా'అలా అనుమతించిన వాడు తప్ప మరెవ్వరికీ మాట్లాడే హక్కు ఉండదు. వారు దైవదూతలు గానీ లేక ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లు గానీ కావచ్చు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతించిన వారి కొరకు మాత్రమే నిసాఘరను చేస్తారు.
5. మాలిక్: Master, Owner, ప్రతిదాని నిజ స్వామి, యజమాని, కర్త, పెద్ద, నాయకుడు అనే అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.
6. ఇబాదతున్: ఆరాధన, అంటే ఒకరి ప్రసన్నత కొరకు అత్యంత వినయ విధేయత, నమ్రత, మరియు భీతిని ప్రదర్శించటం. ఇది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకు మాత్రమే తగినది. మానవుడు కేవలం ఆ ఒకే ఒక్క ఆరాధ్య దైవం అయిన అల్లాహుతా'అలాను మాత్రమే ఆరాధించాలి. మరియు ప్రతి విషయం, ప్రతి కార్యంలో కేవలం ఆయన సహాయాన్నే అర్థించాలి.

తౌహీద్: మూడు విధాలు.

- (1) తౌహీద్ అల్-రుబూబియ్యహ్: ఏకైక ప్రభువు అల్లాహ్ (సు.తా.) అని విశ్వసించటం. సర్వాన్ని సృష్టించినవాడు, దాని అధిపతి, సర్వ వ్యవహారాలను నడిపించేవాడు మరియు పోషకుడు కేవలం ఆ ఏకైక ప్రభువు అయిన అల్లాహుతా'అలా మాత్రమే అని, విశ్వసించడం. కాని బహుదైవారాధకులు (ముష్రీకులు) దీనిని నమ్మి కూడా ఆయనకు సాటి కల్పిస్తున్నారు. ఎంత తప్పుడు మార్గంలో పడి ఉన్నారో వారు! చూడండి, 10:31, 39:38, 23:84-89.
- (2) తౌహీద్ అల్-ఉలూహియ్యహ్: ప్రతి విధమైన ఆరాధనకు అర్హుడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆరాధన అంటే అల్లాహుతా'అలా ప్రీతి లేక భయం కొరకు చేసే ప్రతి కార్యం. కావున,

6. మాకు ఋజుమార్గం¹ వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయి.

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

7. నీవు అనుగ్రహించిన² వారి మార్గం మాత్రమే (చూపు); నీ ఆగ్రహానికి³ గురి అయిన వారి (మార్గం కానీ) లేక మార్గభ్రష్టులైన వారి (మార్గం కానీ) కాదు.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

నమాజ్, ఉపవాసం, 'జకాత్ మొదలైనవి, ఆ గొప్ప శక్తి (అల్లాహుతా'అలా) ప్రీతి కొరకే చేయటం. ఆరాధనలన్నింటికీ అర్హుడు, కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) అని విశ్వసించటం. (3) తౌహీద్ అల్-అస్మా' వ స్పిఫాత్: అల్లాహుతా'అలా పేర్లు మరియు గుణవిశేషాల ఏకత్వం. ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో వివరించబడిన అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర్లు మరియు గుణవిశేషాలను ఏ విధమైన మార్పు చేయకుండా విశ్వసించడం. అల్లాహుతా'అలా తప్ప ఇతరులను ఈ గుణవిశేషాలతో సంబోధించరాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త ('స'అస) వివరించిన పేర్లు మరియు గుణవిశేషాలతో తప్ప ఇతర పేర్లతో ఆయనను సంబోధించరాదు.

1. ఋజుమార్గం అంటే, అంతులేని సర్వ సుఖసంతోషాలుగల శాశ్వత స్వర్గాన్ని పొందే మార్గం. దానిని పొందటానికి మానవుడు తన ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకొని, సత్కార్యాలు చేయాలి. అల్లాహుతా'అలాను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకోరాదు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించిన వారి మార్గం అంటే, దైవప్రవక్తల, వారిని అనుసరించిన సత్పురుషుల మరియు పుణ్యపురుషుల మార్గం. వారు సన్మార్గం పొంది, దానిపైనే నడిచారు. అదే అల్లాహుతా'అలాకు విధేయులవటం (ఇస్లాం). అదే స్వర్గానికి అర్హులు చేసే మార్గం. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశం: "మరియు ఎవరు అల్లాహుతా'అలాకు, మరియు ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, అలాంటి వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం పొందిన ప్రవక్తలతోనూ, సత్యవంతులతోనూ, అల్లాహుతా'అలా ధర్మం కొరకు ప్రాణాలు కోల్పోయిన అమర వీరు(షహీద్)లతోనూ, సద్వర్తనులతోనూ చేరిఉంటారు. మరియు అలాంటి వారి సాంగత్యం ఎంతో మేలైనది." (4:69).
3. మ'గ్నూబి 'అలైహిమ్: అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆగ్రహానికి గురైనవారు అంటే - యూదులు. ఎందుకంటే వారు బుద్ధిపూర్వకంగా సన్మార్గాన్ని త్యజించారు. దివ్యసూచనలను మార్చారు. 'ఉ'జైర్ ('అ.స.)ను, అల్లాహుతా'అలా కుమారుడు అన్నారు. తమ విద్వాంసుల (అ'హ్బురు)లకు ధర్మసమ్మతం ('హలాల్) మరియు నిషిద్ధం ('హరామ్) చేసే హక్కు ఉందన్నారు. 'దాల్లీన్: మార్గభ్రష్టులైనవారు - అంటే క్రైస్తవులు. ఎందుకంటే వారు 'ఈసా మసీ'హ్ (ఏసూ క్రీస్తు 'అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడు అని కొందరు మరియు ముగ్గురు ఆరాధ్యదైవా (Trinity)లలో ఒకరు అని మరికొందరు అన్నారు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్). ఆమీన్: ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! మా దు'ఆ' (ప్రార్థన)ను అంగీకరించు. సూరహ్ అల్-ఫాతిహ తరువాత ఆమీన్ అనటాన్ని దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎంతో ప్రాధాన్యత నిచ్చారు మరియు ఎంతో ఉత్తమమైనదని అన్నారు. దీనిని ముందు నిలిచి నమాజ్ చేయించే వాడు (ఇమామ్) మరియు ఇమామ్ వెనుక నమాజ్ చేసేవారు (ముఖ్తదీలు) అందరూ అనాలి. పెద్ద స్వరంతో చదివే నమాజ్ లలో పెద్ద స్వరంతో అనాలి (ఇబ్నె-మాజా, ఇబ్నె-కసీర్).

2. సూరహ్ అల్-బఖరహ్

ఈ సూరహ్‌లో ఆపు యొక్క ప్రస్తావన 67-73 ఆయతులలో వచ్చింది. కావున ఇది, ఆపు ప్రస్తావన ఉన్న సూరహ్ అని అనబడుతుంది. ఇది మదీనాలో మొదటి రెండు సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 286 ఆయతులున్నాయి. ఆయత్ 255, ఆయతుల్ కుర్సీ అనబడుతుంది, ఆయత్ 281, చిట్టచివర అవతరింపజేయబడింది. ఆయత్ 282, ఆయత్ ఆద్దేన్ అనబడుతుంది. ఇది అన్నిటికంటే పెద్ద ఆయత్. ఏ ఇంట్లో ఈ సూరహ్ ప్రతిరోజూ చదువబడుతుందో, ఆ ఇంట్లో నుండి షైతాన్ పారిపోతాడు. ('స. ముస్లిం). కొందరు ధర్మవేత్తల అభిప్రాయంలో దీనిలో వేయి వార్తలు, వేయి ఆజ్ఞలు మరియు వేయి నిషేధాజ్ఞలు ఉన్నాయి, (ఇబ్నె-కసీర్).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.¹

2. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక దివ్య గ్రంథం; ఇందులో ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. దైవభీతి² గలవారికి ఇది మార్గదర్శకత్వము.

3. (వారికి) ఎవరైతే అగోచర యథార్థాన్ని³ విశ్వసిస్తారో, నమాజ్ ను స్థాపిస్తారో మరియు మేము ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తారో;⁵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ يُؤْتُونَ زَكَاةً وَيَسْتَمِرُّونَ فِي الصَّلَاةِ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

1. ఈ అక్షరాలను 'ముఖత్తఆత్' అంటారు. ఈ అక్షరాల సముదాయం దివ్యఖుర్ఆన్ అద్భుత సూచనలలో ఒకటి. వాటి అర్థం, ఉద్దేశ్యం అల్లాహుతా'అలాకు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు.
2. అల్-ముత్తఖీను: దైవభీతి గలవారు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) యందు భయభక్తులు కలిగి ఆయన (సు.తా.) ఆదేశాలను అనుసరించేవారు.
3. 'గైబున్': అగోచర యథార్థం, అంటే, మానవ ఇంద్రియాలకు మరియు జ్ఞానానికి గోప్యంగా ఉన్న సత్యాలు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను దైవదూత ('అ.స.)లను ఆయన (సు.తా.) గ్రంథాలను, ఆయన (సు.తా.) ప్రవక్తలను, పునరుత్థానదినాన్ని, స్వర్గనరకాలను మొదలైన వాటిని విశ్వసించటం.
4. నమాజ్ స్థాపించడం అంటే, ప్రతిదినము ఐదుసార్లు నిర్ణీత సమయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.), దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)కు నేర్పిన విధంగా నమాజ్ చేయడం. ('స'హీహ్ బుఖారీ, పు-1, 'హదీస్' నం. 702, 703, 704, 723, 786, 787).
5. 'జకాతున్': అంటే, ఒక సంవత్సరం వరకు జమ ఉన్న, ధన సంపత్తుల నుండి ప్రతి సంవత్సరం, ఒక ప్రత్యేక శాతం విధిగా ఇవ్వవలసిన దానం. ఇది ఇస్లాం ధర్మంలోని ఐదు విధులలో ఒకటి. 'జకాత్, ముస్లిం

4. మరియు ఎవరైతే (ఓ ము'హమ్మద్!) నీపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను)¹ మరియు నీకు పూర్వం అవతరింపజేయబడిన వాటినీ (దివ్య గ్రంథాలను) విశ్వసిస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని దృఢంగా నమ్ముతారో!

5. అలాంటి వారే తమ ప్రభువు (చూపిన) సన్మార్గంలో ఉన్నవారు మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

6. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులను (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా ఒకటే, వారు విశ్వసించే వారు కారు.

7. అల్లాహ్ వారి హృదయాలమీద మరియు వారి చెవులమీద ముద్రవేశాడు.² మరియు వారి కన్నులమీద తెరపడి ఉన్నది. మరియు వారి కొరకు ఘోరమైన శిక్ష ఉంది.

8. మరియు ప్రజలలో కొందరు: “మేము అల్లాహ్ నూ మరియు అంతిమ దినాన్నీ విశ్వసించాము.” అని, అనే వారున్నారు. కానీ (వాస్తవానికి) వారు విశ్వసించేవారు కారు.

9. వారు తాము అల్లాహ్ నూ మరియు విశ్వసించిన వారినీ మోసగిస్తున్నారని

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِمَّا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْآخِرَةَ هُمْ يُؤْمِنُونَ

أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَّاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرَتْهُمْ
أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
أَبْصَارِهِمْ غَشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ

సమాజపు ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచటానికి, సమాజంలో ఎవ్వడు కూడా నిరాధారంగా లేకుండా ఉండటానికి నియమించబడిన, ఒక ఉత్తమమైన ధార్మిక మరియు సాంఘిక నియమం, ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పు. 2, అధ్యాయం-24).

1. అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-ఉమర్ ('ర'దీ.'అ.) కథనం, మహాప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఇస్లాం ఈ ఐదు ప్రధాన సిద్ధాంతాలపై ఆధారపడి ఉంది. అవి: 1. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు మరియు ము'హమ్మద్ ('స'అస), అల్లాహుతా'అలా యొక్క ప్రవక్త అనే ధృఢవిశ్వాసం ప్రకటించటం, 2. రోజుకు ఐదుసార్లు విధిగా సమా'జ్ చేయటం, 3. విధిధానం ('జకాత్) చెల్లించటం, 4. రమ'దాన్ నెలలో ఉపవాసముండటం, 5. శారీరక మరియు ఆర్థిక స్తోమత ఉంటే జీవితంలో ఒకసారి 'హజ్జ్ చేయటం.' ” ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం.7).
2. ఇది వారి సత్యతిరస్కారానికి ఫలితంగా. అల్లాహుతా'అలా బలవంతంగా ఎవరిని కూడా తప్పుదారిలో వేయడు, (చూడండి, 2:26 వ్యాఖ్యానం 1).

(అనుకుంటున్నారు); కానీ వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మోసగించటం లేదు, కాని వారది గ్రహించటం లేదు!

10. వారి హృదయాలలో రోగముంది. ¹ కాబట్టి అల్లాహ్ వారి రోగాన్ని మరింత అధికం చేశాడు. మరియు వారు అసత్యం పలుకుతూ ఉండటం వలన, వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

11. మరియు: “భువిలో కల్లోలం ² రేకెత్తించకండి.” అని వారితో అన్నప్పడు, వారు: “మేము సంస్కర్తలము మాత్రమే!” అని అంటారు.

12. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, (భువిలో) కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్న వారు వీరే, కాని వారది గ్రహించటం లేదు.

13. మరియు: “ఇతర జనులు విశ్వసించినట్లు మీరూ విశ్వసించండి.” అని, వారితో అన్నప్పడు, వారు: “మూర్ఖులు విశ్వసించినట్లు మేమూ విశ్వసించాలా?” అని జవాబిస్తారు. జాగ్రత్త! వాస్తవానికి వారే మూర్ఖులు, కాని వారికది తెలియదు.

14. మరియు విశ్వాసులను కలిసినప్పడు, వారు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కానీ, తమ షైతాను (దుష్ట నాయకుల దగ్గర ఏకాంతంలో ఉన్నపుడు వారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నాము కేవలం (వారి) ఎగతాళి చేస్తున్నాము.” అని అంటారు.

15. అల్లాహ్ వారి ఎగతాళి చేస్తున్నాడు మరియు వారి తలచిరుసుతనాన్ని హెచ్చిస్తున్నాడు,

إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ①

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ ذٰلِكَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ②

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ لَافِسٌ ۖ وَفِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ③

إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ④

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ إِمْنًا ۖ كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنْتُمْ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ⑤

وَإِذْ يَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَهُمْ ۖ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ⑥

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ

1. అంటే సత్యాన్ని నమ్మలేకపోవటం మరియు దుర్బుద్ధి.

2. ఫసాద్: అంటే కల్లోలం, సంక్షోభం, ఉపద్రవం, అశాంతి, కలహాలు అనే అర్థాలున్నాయి.

(అందులో వారు) అంధులై తిరుగుతున్నారు;

16. ఇలాంటి వారే, సన్మార్గానికి బదులుగా దుర్మార్గాన్ని కొనుక్కున్నవారు; కాని వారి బేరం వారికి లాభదాయకం కాలేదు మరియు వారికి మార్గదర్శకత్వమూ దొరకలేదు.

17. వారి ఉపమానం¹ ఇలా ఉంది:² ఒక వ్యక్తి అగ్నిని వెలిగించగా, అది పరిసరాలను ప్రకాశింపజేసిన తరువాత అల్లాహ్ వారి వెలుగును తీసుకొని వారిని అంధకారంలో విడిచిపెట్టడం వల్ల వారు ఏమీ చూడలేకపోతున్నారు.

18. (వారు) చెవిటివారు, మూగవారు, గ్రుడ్డివారు, ఇక వారు (ఋజుమార్గానికి) మరలి రాలేరు.

19. లేక, (మరొక ఉపమానం): ఆకాశం నుండి ఘోరంగా వర్షం కురుస్తున్నది; చిమ్మచీకట్లలో ఉరుములు, మెరుపులు మెరుస్తున్నాయి. ఆ ఉరుముల భీకరధ్వని విని, మృత్యు భయంచేత వారు తమ వ్రేళ్ళను చెవులలో దూర్చుకుంటున్నారు. మరియు అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులను అన్నివైపుల నుండి ఆవరించిఉన్నాడు.³

يَعْمُونَ ⑩

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ قَبَاحًا يَحْسَبُ
تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُمْتَدِّينَ ⑪

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ
مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرََّهُمْ فِي
ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ⑫

صُكُّهُمْ عَمَّا فِيهِمْ لَا يُرْجِعُونَ ⑬

أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ
يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ⑭

1. మస'లున్: అంటే ఉపమానం, పోలిక, సాదృశ్యం, దృష్టాంతం అనే అర్థలున్నాయి.

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-మస్'ఉద్ (ర'ది. 'అ.) కథనం (ఫ'త్వ్ అల్-ఖదీర్): మహాప్రవక్త (స'అస), మదీనాకు వచ్చిన తరువాత విశ్వసించినవారిలో కొందరు కాపట్యానికి లోనవుతారు. అంటే వారు ఇస్లాం వెలుగును పొందిన తరువాత దానిని విడిచి మరల అంధకారంలో చిక్కుకుపోతారు. ఆ విషయం ఈ విధంగా బోధించబడింది. ఒక వ్యక్తి రాత్రిలో ఎడారిలో మంట వెలిగించి కాపుకుంటాడు. అది వారి పరిసరాలను వెలిగిస్తుంది. కాని ఆ అగ్ని ఆరిపోగానే వారు మళ్ళీ అంధకారంలో చిక్కుకుంటారు. ఏమీ చూడలేక పోతారు. అదేవిధంగా బాహ్యంగా మాత్రమే ఇస్లాం స్వీకరించిన వారి హృదయాలు అంధకారంలో ఉండిపోతాయి. వారు ఇస్లాం వెలుగును పొందిన తరువాత కూడా అంధకారంలోనే ఉండిపోతారు.

3. ముహీతున్: One Who Encompasseth, Encloseth, Surroundeth. సర్వాన్ని పరివేష్టించి ఆవరించి, చుట్టుముట్టి ఉన్నవాడు, ఆయన జ్ఞానపరిధికి శక్తికి వెలుపల ఏదీలేదు. చూడండి, 85:20.

20. ఆ మెరుపు వారి దృష్టిని ఇంచుమించు ఎగురవేసుకు పోయినట్లుంటుంది. ప్రతిసారి అది మెరిసినప్పుడు, వారు ముందుకు నడుస్తారు మరియు వారిపై చీకటి క్రమ్ముకొనగానే వారు ఆగిపోతారు. మరియు అల్లాహ్ కోరితే వారి వినికిడినీ మరియు వారి చూపునూ తొలగించేవాడు. ¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. ²

21. ఓ మానవులారా! మిమ్మల్ని మరియు మీకు పూర్వం వారిని సృష్టించిన మీ ప్రభువు (అల్లాహ్)నే ఆరాధించండి, తద్వారా మీరు భక్తిపరులు కావచ్చు! ³

22. ఆయన (అల్లాహ్)యే మీ కొరకు భూమిని పరుపుగాను మరియు ఆకాశాన్ని కప్పుగాను చేశాడు. మరియు ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించి, తద్వారా మీకు జీవనోపాధిగా ఫలాలను (పంటలను) ఉత్పత్తిచేశాడు! కావున ఇది తెలుసుకొని కూడా, మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ కు సాటిగా నిలబెట్టకండి. ⁴

23. మరియు మేము మా దాసుడు (ముహమ్మద్)పై అవతరింపజేసిన దానిని (ఈ

يَكَادُ الْبَرْقُ يَغْطِفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَنَهَبَ بِسَعْيِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فَرَشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا

1. అల్లాహుతా'అలా తలుచుకుంటే ఎప్పుడైనా తాను ప్రసాదించే అనుగ్రహాలను అపుకోవచ్చు! కావున మానవులు ఎల్లప్పుడు అల్లాహుతా'అలా యందే భయభక్తులు కలిగివుండి, ఆయన శిక్షకూ, ప్రతీకారానికీ భయపడుతూ ఉండాల్సింది.
2. అలా కుల్లి షయ్ ఇన్ ఖదీర్: ఈ వాక్యాన్ని కొందరు: “అన్నింటిపై అధికారం (అధిపత్యం) గలవాడు.” అని కూడా అనువదించారు.
3. ల'అల్లకుమ్ తత్తఖూన్: దీనికి ముహమ్మద్ జూనాగధి గారు ఇలా తాత్పర్యమిచ్చారు: “తద్వారా మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోవచ్చు.”
4. మిమ్మల్ని మరియు సర్వసృష్టిని సృష్టించినవాడు అల్లాహ్ (సు.తా.)యే! మీకు జీవనోపాధిని సమకూర్చేవాడు కూడా ఆయనయే. అలాంటప్పుడు ఆయనను వదలి మీరు ఇతరులను ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? ఇతరులను ఆయనకు భాగస్వాములుగా ఎందుకు నిలబెడుతున్నారు? మీరు ఆయన శిక్ష నుండి తప్పించుకోవాలనుకుంటే! కేవలం ఆయననే ఆరాధించండి, ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హ. సం.4).

ఖుర్ఆన్‌ను) గురించి, మీకు సందేహముంటే; దానివంటి ఒక్క సూరహ్‌నైనా మీరు (రచించి) తీసుకురండి.¹ మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు ఉన్న సహాయకులను అందరినీ పిలుచుకోండి; మీరు సత్యవంతులే అయితే (ఇది చేసి చూపండి).

24. కానీ, ఒకవేళ మీరు అలా చేయలేక పోతే - నిశ్చయంగా, మీరు అలాచేయలేరు - మానవులు మరియు రాళ్ళు ఇంధనమయ్యే ఆ నరకాగ్నికి భయపడండి.² అది సత్యతిరస్కారుల కొరకే తయారు చేయబడింది.

25. మరియు విశ్వసించి, సత్కారాలు చేసేవారి కొరకు నిశ్చయంగా, క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గపనాలు ఉంటాయనే శుభ వార్తను వినిపించు. ప్రతిసారి వారికి తినటానికి ఫలాలు ఒసంగబడినపుడల్లా వారు: “ఇవి ఇంతకు ముందు మాకు ఇవ్వబడినవే!” అని అంటారు. ఎందుకంటే, వారికి ఇవ్వబడేవి వాటి పోలిక గలవే. అక్కడ వారికి నిర్మల సహవాసులు (అ'జ్వాజ్) ఉంటారు. మరియు వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

26. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దోమ లేక దానికంటే చిన్నదాని దృష్టాంతం ఇవ్వటానికి సంకోచపడడు. కావున విశ్వసించిన వారు, ఇది తమ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యమే అని గ్రహిస్తారు. కాని సత్య తిరస్కారులు, వాటిని విని: “ఈ ఉపమానాల

يُسْوَءٌ مِّنْ مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٤﴾

إِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَيُبَيِّرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعِلْمُ الصَّالِحِينَ أَنَّهُمْ مُجْرِمُونَ مِّنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُفِئَتْ مِنْهُمْ نَفْسٌ رَّزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رَزَقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوتَاهُ مِمَّا كُنَّا فِيهَا وَلَهُمْ فِيهَا أَنْوَارٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٧﴾

1. ఈ విధమైన ఒక్క సూరహ్‌నైనా రచించి తెమ్మనే ప్రశ్న రెండు చోట్లలో ఇక్కడ మరియు 10:38లో ఉంది. 11:13లో పది సూరాహ్‌లు రచించి తెమ్మనీ మరియు 17:88, 52:34లో ఇట్టి గ్రంథాన్ని రచించి తెమ్మనీ ఉంది. ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ అల్లాహుతా'అలా దగ్గరినుండి అవతరింప జేయబడింది, కాబట్టి ఎవ్వరుకూడా ఇంతవరకు ఈ ఛాలెంజీని ఎదుర్కోలేక పోయారు.
2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ద.'అ.) కథనం: “మీరు మరియు మీరు ఆరాధించే రాళ్ళదేవతలు నరకాగ్నికి ఇంధనం అవుతారు.” చూడండి, 21:98.

ద్వారా అల్లాహ్ చెప్పదలుచు కున్నది ఏమిటి?" అని ప్రశ్నిస్తారు. ఈ విధంగా ఆయన ఎంతోమందిని మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు. మరియు ఎంతోమందికి సన్మార్గం కూడా చూపుతాడు. మరియు ఆయన కేవలం దుష్టులనే¹ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు.

27. ఎవరైతే అల్లాహ్ తో స్థిరమైన ఒడంబడిక చేసుకున్న పిదప దానిని భంగపరుస్తారో మరియు అల్లాహ్ స్థిరపరచమని ఆజ్ఞాపించిన దానిని త్రొక్కుతారో మరియు భువిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తారో! ఇలాంటి వారే, వాస్తవంగా నష్టపడే వారు.

28. మీరు అల్లాహ్ పట్ల తిరస్కార వైఖరిని ఎలా అవలంబించగలరు? మరియు వాస్తవానికి ఆయనే, నిర్జీవులుగా³ ఉన్న మిమ్మల్ని

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكَيْفَ تُمَوِّلُونَ
فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ

1. ఫాసిఖున్: అంటే దైవవిధేయతా హద్దులను అతిక్రమించిన వాడు (అవిధేయుడు), మార్గభ్రష్టుడు, దుష్టుడు, దుర్జనుడు, భక్తిలేనివాడు అనే అర్థాలున్నాయి. “ఎవడు ఏ వైపునకు పోదలచుకుంటాడో మేము అతనిని ఆ వైపునకే మరల్చుతాము.” చూడండి, 4:115. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవులకు మరియు జిన్నాతులకు మంచి చెడులను తెలుసుకునే విచక్షణా శక్తి, బుద్ధి ఇచ్చాడు. కాబట్టి, వారికి పరలోక జీవితంలో, వారి కర్మల ప్రకారం, స్వర్గ/నరకాలు ఉన్నాయి. అల్లాహుతా'అలా ప్రవక్తల మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా వారికి సత్కార్యత్యాలను, మంచి / చెడులను బోధించాడు. వాటిని అనుసరించటం వల్ల పొందే పరలోక ప్రతిఫలాలను (స్వర్గ / నరకాలను) కూడా విశదంచేశాడు. కావున వారిని మంచి/చెడు మార్గాలను అనుసరించటానికి బలవంతంచేయడు. వారిని వారి మార్గాలలో వదలిపెడతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిపోయింది, జరుగుతున్నది మరియు ముందు జరగబోయేది అంతా తెలుసు కాబట్టి ఎవరు నరకవాసులు కానున్నారో మరియు ఎవరు స్వర్గవాసులు కానున్నారో కూడా తెలుసు. ఇదంతా గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. కాబట్టి ఇక్కడ ఈ విధంగా పేర్కొనబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరిని కూడా బలవంతంగా నరకంలోకి త్రోయడు. వారి కర్మలే, వారిని దానికి అర్హులుగా చేస్తాయి. ఇలాంటి వాక్యం ఖుర్ఆన్ లో అనేక సార్లు వచ్చింది. ప్రతిచోటా దీని తాత్పర్యం ఇదే.
2. 'అహ్దుల్లాహి: అంటే ఆదమ్ (అ.స.)ను సృష్టించే సమయంలో సమస్త మానవజాతి నుంచి అల్లాహుతా'అలా తీసుకొన్న ప్రమాణం. అది ఏమిటంటే: అల్లాహ్ (సు.తా.) దాస్యమే చేయాలనీ, ఆయనకే విధేయులై ఉండాలనీ మరియు కేవలం ఆయననే ఆరాధించాలని.
3. అంటే మీరు ఏమీ లేకున్నప్పుడు మొదటిసారి సృష్టించబడ్డారు. ఆ తరువాత మీకు ఇవ్వబడిన గడువు పూర్తియైన తరువాత మీరు మరణింపజేయబడి, పునరుత్థాన దినమున మళ్ళీ సజీవులుగా

సజీవులుగా చేశాడు కదా! తరువాత మీ ప్రాణాన్ని తీసి, తిరిగి మిమ్మల్ని సజీవులుగా చేసేది కూడా ఆయనే; చివరకు మీరంతా ఆయన వద్దకే మరలించబడతారు.

29. ఆయనే భూమిలో నున్న సమస్తాన్నీ మీ కొరకు సృష్టించాడు; తరువాత తన దృష్టిని ఆకాశాలవైపునకు మరల్చి వాటిని సప్త ఆకాశాలుగా ఏర్పరిచాడు. మరియు ఆయనే ప్రతి విషయానికి సంబంధించిన జ్ఞానం గలవాడు.

30. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకో!) నీ ప్రభువు దేవదూతలతో: “వాస్తవంగా నేను భూమిలో ఒక ఉత్తరాధికారిని (ఖలీఫా) ¹ సృష్టించబోతున్నాను!” అని చెప్పినపుడు, వారు: “ఏమీ? నీవు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించే వానిని మరియు నెత్తురు చిందించే వానిని నియమించబోతున్నావా? మేము నీ స్తోత్రం చేస్తూ, నీ పవిత్రతను కొనియాడుతూనే ఉన్నాము కదా!” అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ఆయన: “నిశ్చయంగా, మీకు తెలియనిది నాకు తెలుసు!” అని అన్నాడు.

31. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) ఆదమ్‌కు సకల వస్తువుల పేర్లను నేర్పాడు, ² ఆ పిదప వాటిని దేవదూతల ఎదుట ఉంచి: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, వీటి పేర్లను నాకు తెలుపండి.” అని అన్నాడు.

32. వారు (దేవదూతలు): “నీవు సర్వ

إِلَيْهِ تَرْجَعُونَ ﴿٣٠﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ جِجَعًا لَكُمْ
اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَنَوْهَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ
خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ
الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ
إِنِّي أَعْلَمُ بِمَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَكَةِ
فَقَالَ أُنَبِّئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٣﴾

قَالُوا أَسْبَحْنَاكَ لَعَلَّكَ تَعْلَمُ لَنَا الْإِسْمَ عَلَيْنَا أَنْتَ

లేపబడతారు. అది మీ రెండవ జీవితం. దానికి అంతముండదు. అందు మీకు, మీరు భూలోకంలో చేసిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది.

1. ఖలీఫా: అంటే భూమిలో తరతరాలుగా వచ్చే జనపదం, ఉత్తరాధికారి. చూ.6:165,27:62, 35:39. మానవుడు భూమిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రతినిధి అనటం సరైనది కాదు.
2. చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-6, 'హ.నం. 3.

లోపాలకు అతీతుడవు,¹ నీవు తెలిసినదే తప్ప మాకు మరేమీ తెలియదు. నిశ్చయంగా నీవే సర్వజ్ఞుడవు,² మహా వివేకవంతుడవు.³ అని అన్నారు.

33. ఆయన (అల్లాహ్): “ఓ ఆదమ్! వీటి (ఈ వస్తువుల) పేర్లను వీరికి తెలుపు.” అని అన్నాడు. ఎప్పుడైతే అతను (ఆదమ్) ఆ వస్తువుల పేర్లను వారికి తెలిపాడో; ఆయన అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను మాత్రమే భూమ్యాకాశాల అగోచర విషయాలను ఎరుగుదునని మీతో చెప్పలేదా? మరియు మీరు ఏది బహిష్కరణ చేస్తారో మరియు ఏది దాస్తారో కూడా నాకు బాగా తెలుసు!”

34. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము దేవదూతలతో: “మీరందరూ ఆదమ్ ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని ఆదేశించినపుడు, ఒక ఇబ్లీస్ తప్ప, మిగతావారంతా సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు; ⁵ అతడు నిరాకరించాడు

الْعَالِمِينَ ﴿١٠﴾

قَالَ يٰٰٓأٰدَمُ اَنْزِلْ مِنْ هٰٓهٗنَ بِسَبَٔئِكَ ۖ فَلَمَّا اَنْزَلْنٰهُمْ
بِاسْمِىْ ۖ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ اِنِّىْٓ اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ ۗ وَاَعْلَمُ مَا تَبْدُوْنَ ۚ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ ﴿١١﴾

وَاذْقُنَا لِلْاِنْسَانِ كِبٰٓرَ السُّجُوْدِ ۚ وَالْاٰدَمَ مَقْعَدًا ۚ وَالْاٰلَ
اِبْلِیْسَ ۚ اَبٰٓى ۖ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِیْنَ ﴿١٢﴾

1. సుబ్-హానున్: Extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Glorified, సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమపవిత్రుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్లాఘింప, పొగడ, స్తుతింప దగినవాడు. చూడండి, 2:116, 12:108, 59:23.
2. అల్-అలీము: The All-Knowing, The Omniscient. సర్వజ్ఞుడు, జ్ఞానసంపన్నుడు, సర్వం ఎరిగినవాడు, జ్ఞానంగల, నేర్పుగల, తన దాసుల ప్రతిపాటనూ, ప్రతిపనినీ, భావాన్నీ, అభిప్రాయాన్నీ, ప్రత్యక్షంగా ఎరిగినవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 2:127.
3. అల్-హాకీము: All-Wise, Possessing Knowledge or Science, The Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాపరుడు. ఈ పేరు దివ్యఖుర్ఆన్ కొరకుగూడా వాడబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 59:24.
4. ఇబ్లీస్: అంటే, He Despaired, ఆశపడలుకొన్న, నిరాశ చెందిన వాడు. ఇది షైతాన్ పేరు. అతడు జిన్నాతులలోని వాడు.
షైతాన్: He was, or became, distant or remote (from the mercy of Allah) అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.), సానుభూతి, లేక దయ నుండి దూరమైపోయిన వాడు. Rebellious, తిరగబడిన, అవిధేయుడైన, ఎదురు తిరిగిన వాడు, అధికారాన్ని ప్రతిఘటించిన వాడు.
5. సజ్జా: నుదుటితో సహా ఎనిమిది అంగాలను భూమికి ఆనించటం (సాష్టాంగం చేయటం). దీనిలో నుదురు, ముక్కు, రెండు అరచేతులు, రెండు మోకాళ్లు మరియు రెండు కాళ్ళు వ్రేళ్ళు భూమికి తగులుతూ ఉండాలి. ఇది కేవలం అల్లాహుతా'అలా కొరకే ప్రత్యేకించబడింది. ఇక్కడ

మరియు దురహంకారానికి గురిఅయ్యాడు మరియు సత్య తిరస్కారులలోని వాడయ్యాడు.

35. మరియు మేము (ఆదమ్తో) అన్నాము: “ఓ ఆదమ్! నీవూ మరియు నీ భార్య ఈ స్వర్గంలో నివసించండి మరియు మీరిద్దరూ మీకు ఇష్టమైనది యథేచ్ఛగా తినండి, కానీ ఈ చెట్టు¹ దరిదాపులకు పోకండి, అలా చేస్తే మీరిద్దరూ దుర్మార్గులలో² చేరిన వారవుతారు!”

36. ఆ పిదప షైతాన్ వారిద్దరినీ దాని (స్వర్గం) నుండి తప్పించి, వారిద్దరినీ వారున్న స్థితినుండి బయటికి తీశాడు. మరియు మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: “మీరంతా ఇక్కడి నుండి దిగిపొండి; మీరు ఒకరికొకరు విరోధులు అవుతారు.³ ఒక నియమిత కాలం వరకు మీరు భూమిలో ఉండి, అక్కడే జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది.”

37. తరువాత ఆదమ్, తన ప్రభువు నుండి కొన్ని మాటలు గ్రహించి,⁴ (పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష కోరాడు) మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

38. మేము (అల్లాహ్) ఇలా అన్నాము:

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

كَأَزْهَبَ الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

تَتَلَوْنَهَا مِنْ رِبِّكَ فَكَلِمَاتٍ مَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِنَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى

దైవదూతలు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాన్ని శిరసావహించటానికి ఆదమ్ (అస)కు సజ్జా చేశారు. ముహమ్మద్ (స'అస) షరీయత్లో, మానవుడు గౌరవార్థం కూడా ఎవ్వరికీ సజ్జా చేయగూడదు.

1. ఆ చెట్టు ఏ రకమైనదో ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడలేదు. కాబట్టి దానిని గురించి అనుమానాల పాలు కాగూడదు. ఇంకా చూడండి, 20:120.

2. “బల్మున్: Wrong doing, Injustice, Oppression. ఈ పదానికి దుర్మార్గం, అన్యాయం, అధర్మం, అక్రమం, దోషం, అపచారం మొదలైన అర్థాలు ఉన్నాయి.

3. అంటే ఆదమ్ (అ.స.) మరియు షైతాన్ కావచ్చు; లేక మానవులు పరస్పరం (ఒకరికొకరు) విరోధులవుతారని అర్థం కావచ్చు!

4. ఆదమ్ (అ.స.) చేసిన దు'ఆ కొరకు చూడండి, 7:23.

“మీరంతా ఇక్కడి నుండి దిగిపోండి.” ఇక నా తరపునుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక వస్తూ ఉంటుంది. అప్పుడు ఎవరైతే నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరిస్తారో వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

39. కాని, ఎవరైతే (మార్గదర్శకత్వాన్ని) తిరస్కరిస్తారో మరియు మా సూచన(ఆయాత్)లను అసత్యాలని తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారు నరకాగ్ని వాసులవుతారు. అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

40. ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతి వారలారా! నేను మీకు చేసిన ఉపకారాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి మరియు మీరు నాతో చేసిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చండి, నేనూ మీతో చేసిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుతాను. మరియు మీరు నాకు మాత్రమే భయపడండి!

41. మరియు మీ వద్దనున్న వాటిని (‘తౌరాత్ / ఇంజిల్’లను) ధృవీకరిస్తూ నేను అవతరింప జేసిన దానిని (ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి. మరియు దీనిని తిరస్కరించే వారిలో మీరు మొట్టమొదటి వారు కాకండి. మరియు అల్పలాభాలకు నా సూచన (ఆయాత్)లను² అమ్మకండి. కేవలం నాయందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

مَنْ تَبِعَ هَذَا لَا يَأْكُلُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَا أَيُّهَا إِسْرَآءِيلُ اذْكُرُوا عَيْتِيَ الْبَيْتِ أَنَعْمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أَوْفِيَ بِعَهْدِكُمْ وَأَيُّهَا قَارِئُهَا

وَالْمُؤْمِنِينَ أَنَزَلْتُمْ مَصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا أَوْلَٰ كَارِبِهِ وَلَا تَتَّبِعُوا بِآيَتِي شَيْئًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ

1. ఇస్రాయీల్: హీబ్రూ భాష పదం. ‘అరబ్బీలో దీని అర్థం ‘అబ్దుల్లాహ్ (అల్లాహ్ దాసుడు). ఇది య‘అఖాబ్ (‘అ.స.) యొక్క బిరుదు. అతనికి 12 మంది కుమారులు. వారితో 12 తెగలుగా యూదుల సంతతి పెరిగింది. వారిని బనీ ఇస్రాయీల్ (ఇస్రాయీల్ సంతతి వారు) అని అంటారు. వారిలో చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు.

2. ఆయాత్: Sign, అంటే సూచన, సూక్తి, చిహ్నం, సంకేతం. కొన్ని చోట్లలో అద్భుత సూచన, అద్భుత సంకేతం, అద్భుత నిదర్శనం అనే అర్థాలు వస్తాయి. ఈ అనువాదంలో చాలావరకు సూచన అనే పదమే వాడబడింది. వీటిని వాక్యాలనటం సరికాదు. ఇవి అల్లాహుతా‘ఆలా సూచనలు. ఈ ఖుర్ఆన్ లోని ఆయతుల సంఖ్య కూఫీ ‘ఉలమాలు అనుసరించిన ఇమామ్ అష్షాతబీ యొక్క నా‘జిమత్ ఖుష్నాలో వ్రాసినట్లు ఉంది. అంటే అబీ-అబ్దుల్ హక్మ్ అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్న్ హబీబ్ అస్సలమీ అనుసరించిన, అలీ ఇబ్న్ అబీ-తాలిబ్ (ర‘ది.అ.) విధానం. దీని ప్రకారం ఈ ఖుర్ఆన్ లోని ఆయతుల సంఖ్య 6236.

42. మరియు సత్యాన్ని అసత్యంతో కలిపి తారుమారు చేయకండి మరియు మీకు తెలిసి ఉండి కూడా సత్యాన్ని దాచకండి.¹

43. మరియు నమాజ్‌ను స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి మరియు (నా సాన్నిధ్యంలో వినములై) వంగే² (రుకూ' ఉ చేసే) వారితో పాటు మీరూ (వినములై) వంగండి (రుకూ' ఉ చేయండి). (1/4)

44. * ఏమీ? మీరు ఇతరులనైతే నీతిపరులవమని అజ్ఞాపిస్తున్నారు, కాని స్వయంగా మీరే దానిని అవలంబించడం మరచి పోతున్నారెందుకు?³ మరియు మీరు అయితే గ్రంథాన్ని చదువుతున్నారు కదా! అయితే మీరెందుకు మీ బుద్ధిని ఉపయోగించరు?

45. మరియు సహనం మరియు నమాజ్ ద్వారా (అల్లాహ్) సహాయాన్ని అర్థించండి. నిశ్చయంగా, అది (అల్లాహ్‌కు) వినములైన వారికి తప్ప, ఇతరులకు ఎంతో కష్టతరమైనది.

46. అలాంటి వారు తాము, తమ ప్రభువును నిశ్చయంగా, కలుసుకోవలసి ఉందనీ మరియు ఆయన వైపునకే మరలి పోవలసి ఉందనీ నమ్ముతారు.⁴

47. ఓ ఇస్రాఐల్ సంతతి వారలారా! నేను మీకు చేసిన మహోపకారాన్ని జ్ఞాపకం

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

أَتَاْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

وَأَسْبِغُوا بِالْمَاءِ الْوَضْوءَ وَارْتَبِعُوا الصَّلَاةَ وَالزَّكَاةَ وَالْإِلَّا عَلَى الْخَائِشِعِينَ ﴿٤٥﴾

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ أَنْهَارَهُمْ مَلَقُوا عَيْنَهُمْ وَأَنْهُمْ لَا يَنْظُرُونَ ﴿٤٦﴾

يَا أَيُّهَا إِسْرَائِيلُ إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُكَ إِذْ كُنَّا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, ఖుర్ఆన్, 2:76, 101. ఇంకా చూడండి: 'అల్లాహ్ (సు.తా.), మీ సహోదరులలో నుండి ఒక ప్రవక్తను, తెస్తాడు, అప్పుడు మీరు అతనిని అనుసరించాలి.' అని పూర్వ గ్రంథాలలో వ్రాయబడిన సత్యానికి, బైబిల్, ద్వితీయోపదేశ కాండము-(Deuteronomy), 18:15, 18.

2. రుకూ' ఉ: అంటే నమాజ్‌లో అరచేతులను మోకాళ్ళపై పెట్టి వంగడం.

3. 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-9, 'హ.సం. 218.

4. "జన్న: అంటే Imagined, thought, భావించాడు, ఊహించాడు, అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. కాని కొన్నిసార్లు, believed, sure, నమ్మాడు, విశ్వసించాడు అనే అర్థాలు కూడా వస్తాయి.

చేసుకోండి మరియు నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (మీ కాలంలో) సర్వలోకాల వారి కంటే అధికంగా ఆదరించాను!

48. మరియు ఆ (తీర్పు) దినమునకు భయపడండి, అప్పుడు ఒక వ్యక్తి మరొక వ్యక్తికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడలేడు; మరియు అతని నుండి ఎట్టి సిఫారసు అంగీకరించబడదు మరియు ఎలాంటి పరిహారం కూడా తీసుకోబడదు మరియు వారికెలాంటి సహాయం కూడా చేయబడదు.

49. మరియు ఫిర్ జాన్ జాతివారి (బానిసత్వం) నుండి మేము మీకు విముక్తి కలిగించిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వారు మిమ్మల్ని ఘోరహింసకు గురిచేస్తూ ఉండే వారు; మీ కుమారులను వధించి, మీ స్త్రీలను సజీవులుగా విడిచి పెట్టే వారు. మరియు ఇందులో మీ ప్రభువు తరపునుండి మీకు గొప్ప పరీక్ష ఉండింది.

50. మరియు మేము మీ కొరకు సముద్రాన్ని చీల్చి మిమ్మల్ని రక్షించినప్పుడు మీరు చూస్తూ ఉండగానే ఫిర్ జాన్ జాతి వారిని ముంచి వేసిన సంఘటనను (గుర్తుకు తెచ్చుకోండి).¹

51. ఇంకా (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), మేము మూసాను నలభై రాత్రుల వాగ్దానం చేసి (పిలిచినపుడు), మీరు అతను లేకపోవటం చూసి, అవుదూడను (ఆరాధ్య దైవంగా) చేసుకున్నారు.² మరియు మీరు దుర్మార్గులయ్యారు.

عَلَيْكُمْ وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَأَنْقُضُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُفْعَلُ مِنْهَا شَقَاةٌ وَلَا يُنْفَعُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا لَهُمْ فِيْهَا حَافِظُونَ

وَإِذْ نَحْنُ بِكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ يَذْبَحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ لِّمَنِ رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ
فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

وَإِذْ وَعدْنَا مُوسَىٰ أَنْبِئْكَ لَيْلَةَ الْكَذِبِ أَنَّكَ أَنْتَ
الْحَقُّ مِنْ بَعْدِي وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

1. చూడండి, 20:77-78 మరియు 26:63-66.

2. చూడండి, 7:142-148, 20:85.

52. అయినప్పటికీ మీరు కృతజ్ఞులు అవుతారేమోనని మేము మిమ్మల్ని మన్నించాము.¹

53. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మీరు సన్మార్గులవుతారేమోనని మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని మరియు (సత్యాసత్యాలను వేరుచేసే)² గీటురాయిని ప్రసాదించాము.

54. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన జాతివారితో ఇలా అన్న విషయాన్ని: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, ఆవుదూడను (అరాధ్య దైవంగా) చేసుకొని మీకు మీరే అన్యాయం చేసుకున్నారు. కనుక పశ్చాత్తాపంతో క్షమాభిక్ష కొరకు మీ నిర్మాతను³ (సృష్టికర్తను) వేడుకోండి. మీలోని (ఘోర పాతకులను) సంహరించండి. ఇదే మీ కొరకు - మీ సృష్టికర్త దృష్టిలో - శ్రేష్ఠమైనది.” ఆ తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

55. మరియు అప్పుడు మీరు అతని (మూసా)తో అన్న మాటలు (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి): “ఓ మూసా! మేము అల్లాహ్ ను ప్రత్యక్షంగా చూడనంత వరకు నిన్ను ఏమాత్రం విశ్వసించము!” అదే సమయంలో మీరు చూస్తూ ఉండగానే ఒక భయంకరమైన పిడుగు మీపై విరుచుకుపడింది (మీరు చనిపోయారు).

56. ఆ పిమ్మట, మీరు కృతజ్ఞులై

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَتَكُونُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١١﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ تَعْبُدُونَ أَنْفُسَكُمْ يَٰ أَتَعْلَمُونَ الْعِجْلَ مُتَوَلَّوْنَ إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَمَاتَ عَلَىٰ كَمِثْلِهِ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِمُوسَىٰ إِنَّ نُؤُوسَ لَكَ حَتَّىٰ تَرَىٰ إِلَٰهَ جَهَنَّمَ فَاخِذْ بِمِصْبَحٍ وَانْصَبْ نَظْرُونَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

1. 'అఫవ్ నా' (అల్-అవుఫ్వు): Pardoning, Effacing, Erasing, Obliterating, Very Forgiving. మన్నించే, రద్దుచేసే, క్షమించే వాడు. చూడండి, 4:149. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
2. చూడండి, 8:29, 8:41.
3. అల్-బారిః: The Maker, నిర్మాత, ఎట్టి పోలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతి దానిని సృజించే వాడు. లేమి నుండి ఉనికిలోకి తెచ్చే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

ఉంటారేమోనని - మీరు చచ్చిన తరువాత -
మిమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించాము.

57. మరియు మేము మీపై మేఘాల ఛాయను
కల్పించాము మరియు మన్న మరియు
సల్వాలను మీ కొరకు ఆహారంగా దించాము:¹
“మేము మీకు ప్రసాదించిన శుద్ధమయిన
వస్తువులను తినండి.” అని అన్నాము. (కాని
వారు మా ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు), అయినా
వారు మాకు అపకారమేమీ చేయలేదు, పైగా
వారు తమకు తామే అపకారం చేసుకున్నారు.

58. మరియు మేము మీతో: “ఈ నగరం
(జేరుసలం)లో ప్రవేశించండి మరియు అక్కడున్న
వస్తువులను మీ ఇష్టానుసారంగా, కావలసినంత
తినండి మరియు నగర ద్వారంలోకి విసములై
తలవంచుతూ: ‘మమ్మల్ని క్షమించు
(‘హిత్తతున్),’ అంటూ ప్రవేశించండి; మేము
మీ పాపాలను క్షమిస్తాము. మరియు మేము
సజ్జనులను అత్యధికంగా కరుణిస్తాము.” అని
చెప్పిన (మాటలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి)!

59. కాని దుర్మార్గులైన వారు, వారికి
చెప్పిన మాటను మరొక మాటతో మార్చారు.²
కనుక, మేము దుర్మార్గం చేసిన వారిపై, వారి
దౌష్ట్యాలకు ఫలితంగా, ఆకాశం నుండి ఆపదను
దించాము.³ (3/8)

60. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!)
మూసా తన ప్రజలకు నీటి కొరకు ప్రార్థించి

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ عَلَىٰ الْقَمَامِ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ كُلُّوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا
حِطَّةٌ نَّغْفِرَ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ وَسَبِّحُوا
الْحُسَيْنَيْنِ ﴿٥٨﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
قَاَنَزِلْنَا عَلَی الَّذِیْنَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا یَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَاؤَهُ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ

1. 'స'హి'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హ.నం. 5, మన్న - అనేది ఒక రకమైన జిగురు మిఠాయి (తీపిగల పదార్థము). సల్వా - ఒక రకమైన పక్షి. (ఫ'త్తై అల్-ఖదీర్).
2. వారు 'హిత్తతున్ అనే మాటకు బదులుగా - 'హబ్బ ఫీ ష'అరతిన్ - అని అన్నారు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ మరియు 'స'హి'హ్ ముస్లిం).
3. 'స'హి'హ్ ముస్లిం, 'హ.నం. 2218, ఆ శిక్ష ఒక భయంకరమైన ప్లేగురొగం.

నప్పుడు, మేము: “నీవు ఆ బండను నీ కర్రతో కొట్టు!” అని ఆదేశించాము. అప్పుడు దాని నుండి పన్నెండు ఊటలు ప్రవహించసాగాయి. ప్రతి తెగవారు తమ నీరు త్రాగే స్థలాన్ని కనుగొన్నారు. (అప్పుడు వారితో అన్నాము): “అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని తినండి త్రాగండి కానీ, భూమిలో కల్లోలం రేపుతూ దౌర్జన్యపరులుగా తిరగకండి!”

61. మరియు అప్పుడు మీరు: “ఓ మూసా! మేము ఒకే రకమైన ఆహారం తింటూ ఉండలేము. కావున భూమిలో ఉత్పత్తి అయ్యే ఆకుకూరలు, దోసకాయలు (కూరగాయలు), వెల్లుల్లి (గోధుమలు), ఉల్లిగడ్డలు, పప్పు దినుసులు మొదలైనవి మా కొరకు పండించమని నీ ప్రభువును ప్రార్థించు.” అని అన్నారు. దానికతను: “ఏమీ? శ్రేష్ఠమైన దానికి బదులుగా అల్పమైన దానిని కోరుకుంటున్నారా? (అలాగయితే) మీరు ఏదైనా నగరానికి తిరిగిపోండి. నిశ్చయంగా, అక్కడ మీకు మీరు కోరేదంతా దొరుకుతుంది!” అని అన్నాడు. మరియు వారు, తీవ్ర అవమానం మరియు దారిద్ర్యానికి గురిఅయ్యారు. మరియు వారు అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయ్యారు. అదంతా వాస్తవానికి వారు, అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించిన దాని మరియు ప్రవక్తలను అన్యాయంగా చంపిన దాని ఫలితం.¹ ఇదంతా వారు చేసిన ఆజ్ఞోల్లంఘన మరియు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన దాని పర్యవసానం.

62. నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారు (ముస్లింలు) కానీ, (ఇస్లాంకు పూర్వపు)

كُلُّ النَّاسِ مَشْرُوعٌ كَتْمًا وَابْتِغَاءً مِنَ اللَّهِ
وَلَا تَعْتَوِ إِلَى الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٥

وَأَذَقْنَا لِكُلِّ مِجْلَسٍ لِّنَ تَصِيرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ
فَأَذَقْنَا لِكُلِّ مِجْلَسٍ لِّنَ مِمَّا تَنْتَبِهُ الْأَرْضُ مِنْ
بَقْلِهَا وَوَتَائِهَا وَفُؤُوسِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصِلِهَا
قَالَ اسْتَبْدِ لَوْنِ الَّذِي هُوَ أَذَى يَالَّذِي هُوَ
حَيْرٌ إِهْطُوا مَصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مِمَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءَ وَيَغْضَبُ
مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ بِغَيْرِ الْحَقِّ
ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ٦

إِنَّ الْآيَاتِ الْمُنَوَّاتِ وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِي

1. బైబిల్లో మత్తయి సువార్త-(Mathew), 23:34, 35, 37; లూకా-(Luke), 11:51; 1 థెస్సలోనికయులు-(1 Thessalonians), 2:15లు, జకరియా మరియు ఇతర ప్రవక్త (అ.స.)లను చంపిన సంఘటనకు సాక్ష్యమిస్తున్నాయి.

యూదులు కానీ, క్రైస్తవులు కానీ, సాబీయీలు¹ కానీ (ఎవరైనా సరే)! అల్లాహ్ ను, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారికి, వారి ప్రభువువద్ద మంచి ప్రతిఫలం ఉంటుంది మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!²

63. మరియు (ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతి వారలారా!) మేము తూర్ పర్యటాన్ని ఎత్తి మీపై నిలిపి, మీచేత చేయించిన గట్టి వాగ్దానాన్ని (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి!) అప్పుడు మేము: “మీకు ప్రసాదిస్తున్న దానిని (గ్రంథాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి, అందులో ఉన్నదంతా జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, బహుశా మీరు భయభక్తులు గలవారు కావచ్చు!” అని అన్నాము.

64. ఆ పిదప కూడా మీరు వెనుదిరిగి పోయారు. అయినప్పటికీ అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణ మీపై లేకుంటే, మీరు నష్టానికి గురి అయిన వారిలో చేరేవారు.

وَالصَّابِرِينَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٤﴾

ثُمَّ لَوَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ قُلُوبَكُمْ لَقَلْبًا مُفْسِدًا لَكُمْ ۚ وَلَكِنْ لَوْلَا دَعْوَةُ خَصْرِكَ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَارِجِينَ ﴿٦٥﴾

1. 'సాబీయీ'స్: ఒక గతించిన సమాజం. వారు ము'సల్ ('ఇరాఖ్)లో నివసించే వారు. “అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు.” అని నమ్మేవారు. వారు 'బబూర్ గ్రంథాన్ని చదివేవారని కొందరి అభిప్రాయం. వారు యూదులు గానీ, క్రైస్తవులు గానీ కారు. తరువాత వారి ధర్మంలో కూడా మార్పులు వచ్చాయి. వారు దైవదూతలను మరియు నక్షత్రాలను ఆరాధించసాగారు. వారు తరువాత ఏ ధర్మాన్ని కూడా అనుసరించకుండా ఉండసాగారు. వారు సాత్వికులు (Atheists) అయ్యారని కొందరి అభిప్రాయం.
2. చూడండి, 5:69. ఇక్కడ యూదులు, క్రైస్తవులు మరియు 'సాబీయులు, అంటే తమ గ్రంథాలలో ఎట్టి మార్పులు చేయక, వాటి అవతరింపజేయబడిన నిజరూపంలో వాటిని అనుసరించిన వారని అర్థం. మహాప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరిచేతిలోనయితే నా ప్రాణం ఉందో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి, నా ఈ సమాజంలో నా మాట విన్నవ్యక్తి, వాడు యూదుడు గానీ, క్రైస్తవుడు గానీ నన్ను (నా ధర్మాన్ని) విశ్వసించకపోతే! అతడు నరకవాసి అవుతాడు.” ('స'హీ'హ్ ముస్లిం). అంటే ము'హమ్మద్ ('స'అస) తరువాత, ఇస్లాం తప్ప మరొక ధర్మాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) సమ్మతించడు. ఇక్కడ మరొక విషయం స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే 'స'హీ'హ్ 'హదీసు'లను విడిచి ఖుర్ఆన్ ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవటం అసాధ్యం, (తబరీ, పు-1, పేజీ-323). చూ. 3:19, 3:85.

65. మరియు శనివారం (సబ్త్) శాసనం ఉల్లంఘించిన మీ వారి గాథ మీకు బాగా తెలుసు.¹ మేము వారిని: “నీచులైన కోతులు కండి!” అని అన్నాము.

66. ఈ విధంగా మేము, వారి (ముగింపును) ఆ కాలం వారికీ మరియు భావితరాల వారికీ ఒక గుణపాఠంగానూ, దైవభీతి గలవారికి ఒక హితోపదేశంగానూ చేశాము.

67. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మూసా తన జాతి వారితో: “అల్లాహ్ మిమ్మల్ని: ‘ఒక ఆవును బలి ఇవ్వండి!’² అని ఆజ్ఞా పిస్తున్నాడు.” అని అన్నప్పుడు వారు: “ఏమీ? నీవు మాతో పరిహాసమాడుతున్నావా?” అని పలికారు. (అప్పుడు మూసా) అన్నాడు: “నేను అవివేకులతో కలిసి పోకుండా ఉండాలని, నేను అల్లాహ్ శరణు వేడుకుంటున్నాను.”

68. వారు: “అది ఎలాంటిదై ఉండాలో మాకు స్పష్టంగా తెలుపమని నీ ప్రభువును ప్రార్థించు!” అని అన్నారు. (మూసా) అన్నాడు: “‘నిశ్చయంగా, ఆ ఆవు ముసలిది గానీ లేగదూడ గానీ కాకుండా, మధ్య వయస్సుగలదై ఉండాలి.’ అని ఆయన అంటున్నాడు. కనుక ఆజ్ఞాపించిన విధంగా చేయండి.”

69. వారు: “దాని రంగు ఎలా ఉండాలో

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدُوا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ
تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَجِدُ تَاهُزُوهٗ قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَكُونُ عَوَاثُ
بَيْنَ ذَلِكَ فَاعْلَوْ مَا تُمْرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْهَا قَالَ

1. యూదులకు శనివారం (సబ్త్) రోజున చేపలు పట్టటం నిషేధించబడింది. వారు ఆ శాసనాన్ని ఉల్లంఘించటం వలన: ‘నీచులైన కోతులు కండి.’ అని శపించబడ్డారు. చూడండి, 5:60, 7:166.
2. ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిలో ఒక ధనవంతుడు - ఒకే ఒక్క వారసునిగా ఉన్న - అతని సోదరుని కుమారుణ్ణి హత్యచేసి, శవాన్ని ఇతరుని ఇంటిముందు వేస్తాడు. ఉదయం ఆ యిద్దరి మధ్య వాదులాట జరుగుతుంది. పరిష్కారానికి వారు మూసా (‘అ.స.’) దగ్గరికి వస్తారు. అతను వారిని ఒక ఆవును బలిఇచ్చి దాని మాంసపు ముక్కతో ఆ మృతుని శరీరాన్ని కొడితే, అతడు తన హతుణ్ణి చూపిస్తాడంటాడు. ఎంతో వాదులాడిన తరువాత వారు ఆ విధంగా చేస్తారు. ఆ మృతుడు లేచి హతుణ్ణి చూపించి తిరిగి మరణిస్తాడు (ఫ్ట్ అల్-ఖదీర్).

మాకు తెలుపమని నీ ప్రభువును వేడుకో!” అని అన్నారు. (దానికి అతను) అన్నాడు: “ ‘అది మెరిసే పసుపువన్నె కలిగి, చూసేవారికి మనోహరంగా కనిపించాలి.’ అని ఆయన ఆజ్ఞ!”

70. వారు ఇలా అన్నారు: “అసలు ఏ విధమైన ఆవు కావాలో నీవు నీ ప్రభువును అడిగి మాకు స్పష్టంగా తెలుపు; దానిని నిర్ణయించడంలో మాకు సందేహం కలిగింది మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కోరితే మేము తప్పక అలాంటి ఆవును కనుగొంటాము (మార్గదర్శకత్వం పొందుతాము).”

71. అతను (మూసా) అన్నాడు: “ఆయన (అల్లాహ్) అంటున్నాడు: ‘ఆ గోవు భూమిని దున్నటానికి గానీ, పొలాలకు నీళ్ళు తోడటానికి గానీ ఉపయోగించ బడకుండా, ఆరోగ్యంగా ఎలాంటి లోపాలు లేకుండా ఉండాలి.’ అని!” అప్పుడు వారన్నారు: “ఇప్పుడు నీవు సత్యం తెచ్చావు.” తరువాత వారు దానిని బలి (జీబ్బొచ్చేశారు, లేకపోతే వారు అలా చేసేవారని అనిపించలేదు.¹

72. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), మీరు ఒక వ్యక్తిని చంపి ఆ నిందను ఒకరిపై నొకరు మోపుకోసాగారు. కాని మీరు దాస్తున్న దానిని అల్లాహ్ బయటపెట్టాడు.²

73. కనుక మేము: “దానిని (ఆ శవాన్ని), ఆ

إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءٌ فَاقِعٌ لَوُحُهَا
سُورٌ مُّطْرَيْنٌ ﴿٧٠﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ
تَتَبَعَ عَلَيْهَا وَاتَّخَذَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَهَا صَوْنٌ ﴿٧١﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ كَذَلِكُ بُيِّنَ الرِّضَى
وَلَا تَسْقِ الْحَرَّتْ مُسْلَمَةً لَّا سَيِّئَةٍ فِيهَا قَالُوا لَئِنْ
جِئْتُ بِالْحَقِّ فَنَبْعُوهُمَا وَمَا كَادُوا يَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَءُكُمْ فِيهَا وَاللَّهُ
مُخْرِجٌ مَّا تَكْتُمُونَ ﴿٧٣﴾

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَمَا كُنْ يَكْفِي اللَّهُ الْعَوَّلَى

1. వారికి మొదట ఒక ఆవును బలి చేయమని మాత్రమే ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. కాబట్టి వారు ఏదో ఒక ఆవును బలిచేసి ఉంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ నెరవేరేది. కానీ వారలా చేయక వివిధరకాల ప్రశ్నలడగసాగారు. కావున అల్లాహుతా'అలా వారి సమస్యలను పెంచాడు. దానితో వారికి ఆవును కనుగొనటంలో కష్టం కలిగింది. కావున ధర్మవిషయాలలో కఠిన విధానాన్ని అనుసరించటం నిషేధింపబడింది.
2. పైన పేర్కొన్న ఆవు బలి ఈ వ్యక్తి మరణం వల్లనే సంభవించింది. దీని భావం ఏమిటంటే, మంచి, చెడూ ఏ కార్యమైనా అది బయట పడక తప్పదు. కావున ప్రతి ఒక్కడు ఎల్లప్పుడు మంచి కార్యాలే చేయాలి. చేసిన చెడు బయటపడితే అవమానం తప్పదు.

ఆవు (మాంసపు) ఒక ముక్కతో కొట్టండి, (అతడు సజీవుడవుతాడు).” అని ఆజ్ఞాపించాము. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మృతులను బ్రతికించి, తన సూచనలను మీకు చూపుతున్నాడు, బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారేమోనని!

74. కానీ దీని తరువాత కూడా మీ హృదయాలు కఠినమైపోయాయి, అవి రాళ్ళ మాదిరిగా! కాదు, వాటి కంటే కూడా కఠినంగా అయిపోయాయి. ఎందుకంటే వాస్తవానికి రాళ్ళలో కొన్ని బ్రద్దలైనప్పుడు వాటినుండి సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తాయి. మరియు నిశ్చయంగా, వాటిలో కొన్ని చీలిపోయి వాటినుండి నీళ్ళు బయటికివస్తాయి.¹ మరియు వాస్తవానికి వాటిలో మరియు అల్లాహ్ భయంవల్ల పడిపోతాయి. మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగాలేడు. (1/2)

75. * (ఓ విశ్వాసులారా!) వారు (యూదులు) మీ సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారని ఆశిస్తున్నారా ఏమిటి? మరియు వాస్తవానికి వారిలో ఒకవర్గం వారు (ధర్మవేత్తలు) అల్లాహ్ ప్రవచనం (తొరాత్) విని, అర్థంచేసుకొని కూడా, బుద్ధిపూర్వకంగా దానిని తారుమారు చేసేవారు కదా?

76. మరియు వారు (యూదులు), విశ్వాసులను కలిసినప్పుడు: “మేము విశ్వసించాము!” అని అంటారు. కాని వారు ఏకాంతంలో (తమ తెగవారితో) ఒకరినొకరు కలుసుకున్నప్పుడు: “ఏమీ? అల్లాహ్ మీకు తెలిపింది వారికి (ముస్లింలకు) తెలుపుతారా!”² దానితో వారు

وَرِيكُم إِلَيْهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ①

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْقَى فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَاءٌ يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَوَاللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ②

أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِالْكِتَابِ وَقَدْ كَانُوا قَرِيبًا مِنْهُهُمْ يَسُبُّونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يَنْجَرُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقِلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ③

وَإِذْ أَلْفُوا الَّذِينَ يَزِينُ الْمُؤْمِنُونَ قَالُوا لَمْ يَأْمُرُوا بِالْعَدْلِ بَعِثْهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحِبُّونَهُمْ بِحَقِّهِمُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ لَيْعٌ أَجْرُهُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ④

1. చూడండి, 57:16 మరియు 17:44.

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-అమ్మ బిన్ అల్-అసాన్ (ర'ది.అ.), కథనం ఆధారంగా - 'అతా బిన్-యాసర్ (ర'ది.అ.) వివరించిన - వారి గ్రంథం(తొరాత్)లో రాబోయే ప్రవక్త ముహమ్మద్(స'అస)ను గురించి ఇవ్వబడిన లక్షణాల వివరాలకు చూడండి, 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-3, 'హ. నం.335). ఇంకా చూడండి, 2:42, 101.

(ముస్లింలు) మీ ప్రభువు ముందు మీతో, వాదులాడటానికి! మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా ఏమిటి?” అని అంటారు.

77. ఏమీ? వారికి తెలియదా? వారు (యూదులు) దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, అంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసని?

78. మరియు వారి (యూదుల)లో కొందరు నిరక్షరాస్యులున్నారు, వారికి గ్రంథజ్ఞానం లేదు, వారు కేవలం మూఢవిశ్వాసాలను (నమ్ముతూ), ఊహలపై మాత్రమే ఆధారపడి ఉన్నారు.

79. కావున ఎవరైతే తమ చేతులారా ఒక పుస్తకాన్ని వ్రాసి - దానివల్ల తుచ్ఛమూల్యం పొందే నిమిత్తం - “ఇది అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చింది.” అని (ప్రజలకు) చెబుతారో, వారికి వినాశముంది. వారి చేతులు వ్రాసినందుకు, వారికి వినాశముంది మరియు వారు సంపాదించిన దానికి కూడా వారికి వినాశముంది!

80. మరియు వారు (యూదులు) అంటారు: “మాకు నరకాగ్ని శిక్ష పడినా, అది కొన్ని రోజుల కొరకు మాత్రమే! ” (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారిని అడుగు: “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ నుండి వాగ్దానం పొందారా? ఎందుకంటే, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగం చేయడు. లేదా మీకు తెలియని విషయాన్ని మీరు అల్లాహ్‌కు అంటగడుతున్నారా?”

81. వాస్తవానికి, ఎవరు పాపం అర్జించారో మరియు తమ పాపం తమను చుట్టుముట్టి ఉన్నదో, అలాంటి వారు నరకవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

82. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటి వారు స్వర్గవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُرْسُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانًا وَإِنَّهُمْ إِلَّا يَخْشَوْنَ ﴿٧٨﴾

قَوْلٍ لِّلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ تَكْمُ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَيْسَ تَرَوَاهُ ثُمَّ قَالُوا قَوْلٍ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَلِيَ لَهُمْ مِمَّا كَتَبُوا ﴿٧٩﴾

وَقَالُوا لَنْ تَبْعَدَنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا أَفَلَنْ تَحْلِفُوا قُلْ أَفْعَهْدُكُمْ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ قَالُوا لَكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

83. మరియు మేము ఇస్రాయిలు సంతతి వారి నుండి ఇలా తీసుకున్న వాగ్దానం (జుప్టికి తెచ్చుకోండి): “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకూడదు. మరియు తల్లిదండ్రులను, బంధువులను, అనాథులను, యాచించని పేదవారిని¹ ఆదరించాలి. మరియు ప్రజలను సహృదయంతో పలకరించాలి, సమాజ్ ను స్థాపించాలి మరియు ‘జకాత్ ఇవ్వాలి.’” అటుపిమ్మట మీలో కొందరు తప్ప, మిగతా వారంతా (తమ వాగ్దానం నుండి) తిరిగి పోయారు. మీరంతా విముఖులై పోయే వారే!

84. మరియు మేము మీ నుండి తీసుకున్న మరొక వాగ్దానాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి); మీరు మీ (తోటివారి) రక్తాన్ని చిందించకూడదని మరియు మీ వారిని, వారి ఇండ్ల నుండి పారద్రోలకూడదని! అప్పుడు మీరు దానికి ఒప్పుకున్నారు. మరియు దానికి స్వయంగా మీరే సాక్షులు.

85. ఆ తరువాత మీరే ఒకరినొకరు చంపుకునేవారు. మరియు మీరు మీలోని ఒక వర్గం వారిని వారి ఇండ్లనుండి తరిమే వారు. మరియు వారికి అన్యాయం చేయటంలోనూ మరియు వారిపై దౌర్జన్యం చేయటంలోనూ, (వారి విరోధులకు) తోడ్పడే వారు. మరియు వారు (శత్రువుల చేతిలో) ఖైదీలై మీవద్దకు వచ్చినప్పుడు మీరు వారిని విమోచనా ధనం ఇచ్చి విడిపించే వారు. మరియు (వాస్తవానికి) వారిని తరమటం మీకు నిషిద్ధం చేయబడింది. ఏమీ? మీరు గ్రంథంలోని కొన్ని విషయాలను

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ ۖ سُبْحَٰنَ لِلَّهِ الْوَالِدِ الْكَرِيمِ ۖ إِحْسَٰنًا ۚ وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ ۚ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۖ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تَحَرِّجُونَ أَنفُسَكُمْ مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَصْهَوْنَ ﴿٨٤﴾

ثُمَّ أَنْتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتَحَرِّجُونَ قَرَيْبًا مِّنْكُمْ مِّن دِيَارِهِمْ تَظْهَرُونَ عَلَيْهِم بِأَلْسِنَتِكُمْ وَالْعَدُوِّ إِن يَكُنْ أَسْرَىٰ تُفْدُوهُمْ وَهُمْ وَهُوَ مَحْرُومٌ عَلَيْهِمُ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ ۚ فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا جِزَآءُ فِي الْحُجُوتِ ۚ اللَّهُ نَبِإٌ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

1. మిస్కీన్: నిత్యావసరాలకు తగినంత ఆదాయం లేకున్నా యాచించని పేదవాడు.

ఫఖీర్: ఆదాయం లేనందుకు విధిలేక యాచించే నిరుపేదలు.

విశ్వసించి, మరి కొన్నింటిని తిరస్కరిస్తారా? మీలో ఇలా చేసేవారికి ఇహలోక జీవితంలో అవమానమూ మరియు పునరుత్థానదినమున మిమ్మల్ని కఠిన శిక్షకు గురిచేయటం తప్ప మరెలాంటి ప్రతిఫలం ఉంటుంది? మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

86. ఇలాంటి వారే పరలోకానికి బదులుగా ఇహలోక జీవితాన్ని కొనే వారు! కావున వీరికి పడే శిక్ష తగ్గించబడదు మరియు వీరికి ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు.

87. మరియు వాస్తవంగా మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ('తొరాత్'ను) ప్రసాదించాము మరియు అతని తర్వాత వరుసగా ప్రవక్తలను పంపాము. మరియు మర్యామ్ కుమారుడైన 'ఈసా (ఏసు)కు స్పష్టమైన సూచనలను ఇచ్చాము² మరియు పరిశుద్ధాత్మ (రూ'హుల్-ఖుదుస్)తో అతనిని బలపరిచాము.³ ఏమీ? మీ మనోవాంఛలకు ప్రతికూలంగా ఉన్నదాన్ని తీసుకొని, ఏ ప్రవక్త అయినా మీ వద్దకు వస్తే, మీరు వారిపట్ల దురహంకారంతో ప్రవర్తించ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ
فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
بِالرُّسُلِ ۖ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَآتَيْنَاهُ بُرُوحَ الْقُدُسِ ۖ فَكَلَّمَاهُ ۖ وَكُنَّا وَفِيَّ
بِهِ ۖ لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمْ أَنْتُمْ ۖ فَفَرَّقْنَا
كُلَّ بَنِيٍّ وَفَرَّقْنَا أَقْلَانِ ﴿٨٧﴾

- ఇస్లాంకు ముందు మదీనాలోని ముషిక్ అన్సార్లలో రెండు తెగలుండేవి: 1) 'బాన్, 2) 'ఖ'జరజ్ మరియు యూదులలో మూడు: 1) బనూ-ఖైనుఖా'అ, 2) బనూ-న'దీర్, 3) బనూ-ఖురైజహ్. 1. బనూ-ఖురైజహ్ - 'బాన్ వారి సమర్థకు ('హలీఫ్)లు. 2. బనూ-ఖైనుఖా'అ మరియు బనూ-న'దీర్ - 'ఖ'జరజ్ వారి సమర్థకు ('హలీఫ్)లు. వీరి మధ్య శతృత్వం వల్ల యుద్ధాలు జరిగినపుడు వీరు (యూదులు) తమ జాతి సోదరులైన యూదులను చంపే వారు. వారిని, వారి ఇంట్ల నుండి వెడలి గొట్టేవారు. మరియు వారి సంపదలను దోచుకునే వారు. కాని వారు యుద్ధమైతే, వీరి సమర్థకు ('హలీఫ్)ల దగ్గరికి వచ్చినప్పుడు, విమోచన ధనం ఇచ్చి వారిని విడిపించుకునే వారు. ఈ విధంగా వారు తమ గ్రంథంలోని కొన్ని చట్టాలను పాటించేవారు. మరి కొన్నింటిని ఉల్లంఘించేవారు.
- 'ఈసా ('అ.స.)కు అల్లాహుతా'అలా ప్రసాదించిన అద్భుత సూచనలు: చచ్చిన వారిని బ్రతికించటం, కుష్టురోగులను బాగుచేయటం మరియు పుట్టుగ్రుడ్డి వారికి చూపునివ్వటం మొదలైనవి. చూడండి, 3:49.
- పరిశుద్ధాత్మ అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.), (ఫ'త్త్ అల్-బయ్యాన్, ఇబ్నె-కసీర్ - బు'ఖారీ, ముస్లిం, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ). మహాప్రవక్త ('స'అస): కవి 'హనూస్ (ర'ది. 'అ.)కు రూ'హుల్-ఖుదుస్ (జిబ్రీల్ 'అ.స.) సమర్థన కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించారు.

లేదా? వారిలో కొందరిని అసత్య వాదులన్నారు, మరికొందరిని చంపారు.¹

88. మరియు వారు: “మా హృదయాలు మూయబడిఉన్నాయి.” అని అంటారు. అలాకాదు (అది నిజం కాదు)! వారి సత్య తిరస్కారం వలన అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు).² ఎందు కంటే వారు విశ్వసించేది చాలా తక్కువ.

89. మరియు ఇప్పుడు వారి వద్ద నున్న దానిని (‘తౌరాత్’ను) ధృవీకరించే గ్రంథం (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరఫునుండి వారి వద్దకు వచ్చింది. మరియు దీనికి ముందు వారు సత్యతిరస్కారులపై విజయం కొరకు ప్రార్థించే వారు. ఇప్పుడు సత్యమని గుర్తించబడినది (ఈ గ్రంథం) వచ్చినా, వారు దానిని తిరస్కరించారు. కాబట్టి, సత్య తిరస్కారులపై అల్లాహ్ అభిశాపం (బహిష్కారం) అవతరిస్తుంది.

90. అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరించి, వారు ఎంత నీచమైన మూల్యానికి తమను తాము అమ్ముకున్నారు! వారి (తిరస్కారం) అల్లాహ్! తన దాసులలో, తానుకోరినవారిపై, తనఅనుగ్రహం (ఖుర్ఆన్ / ప్రవక్తత్వం) అవతరింప జేశాడనే కక్ష వల్లనే! కనుక వారు (అల్లాహ్) క్రోధం మీద మరింత క్రోధానికి గురిఅయ్యారు. మరియు ఇలాంటి సత్యతిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

91. మరియు వారి (యూదుల)తో: “అల్లాహ్

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
يَكْفُرُ هُمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْخِحُونَ عَلَى
الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا
بِهِ فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكُفْرِ ﴿٨٩﴾

بِسَبَإٍ اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِهَا
أَنزَلَ اللَّهُ بَعِثْنَاكَ يَا نُزُلُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ قَبْأً وَوَ عَصَبٍ عَلَى
عَصَبٍ وَلِلْكَفْرِ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ اللَّهُ قَالَُوا

1. ‘ఈసా’ (‘అ.స.న’)ను అబద్ధీకుడన్నారు. ‘జకరియ్యా మరియు య’హ్య (‘అలైహిమ్ స.స.)లను చంపారు, (ము’హమ్మద్ జూనాగధి). ఇంకా చూడండి, 2:61 వ్యాఖ్యానం 1.

2. అనశుద్: Wrath, Banishment, Rejection, Deprivation అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం నుండి బహిష్కరించ, శిపించ, నిషేధించ, త్రోసివేయ, దూషించ బడటం, మరియు అభిశాపం అనే అర్థాలున్నాయి.

అవతరింపజేసిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి.” అని అన్నప్పుడు, వారు: “మా (ఇస్రాఱ్ఱీ) వారిపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (తొరాత్ ను) మాత్రమే మేము విశ్వసిస్తాము.” అని అంటారు. మరియు దాని తరువాత వచ్చినది (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమైనప్పటికీ మరియు వారివద్ద నున్న దానిని (తొరాత్ ను) ధృవపరస్తున్నప్పటికీ, దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరిస్తున్నారు. (ఓ ముహమ్మద్) వారిని అడుగు: “మీరు (మీ వద్దనున్న గ్రంథాన్ని) విశ్వసించేవారే అయితే ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన అల్లాహ్ ప్రవక్తలను ఎందుకు హత్య చేస్తూ వచ్చారు?” (5/8)

92. * మరియు వాస్తవానికి మూసా స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని మీ వద్దకు వచ్చాడు. తరువాత అతను పోగానే, మీరు ఆవుదూడ (విగ్రహాన్ని) ఆరాధ్య దైవంగా చేసుకున్నారు. మరియు మీరు ఎంత దుర్మార్గులు!

93. మరియు మేము తూర్ పర్వతాన్ని ఎత్తి మీపై నిలిపి మీ నుంచి తీసుకున్న ప్రమాణాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “మేము మీకు చేస్తున్న వాటిని (ఉపదేశాలను) స్థిరంగా పాటించండి మరియు జాగ్రత్తగా వినండి.” అని చెప్పాము. వారు: “మేము విన్నాము కానీ, అతిక్రమిస్తున్నాము.” అని అన్నారు, వారి సత్యతిరస్కారం వలన వారి హృదయాలలో ఆవుదూడ ప్రేమ నిండిపోయింది. వారితో అను: “మీరు విశ్వాసులే అయితే! ఈ చెడు చేష్టలను చేయమని మిమ్మల్ని ఆదేశించే మీ ఈ విశ్వాసం చాలా చెడ్డది.”

94. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ వద్దనున్న పరలోక నివాసం మానవులందరికీ కాక

نُؤْمِنُ بِهِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَكُفِّرُونَ بِهِمَا
وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ
فَلِمَ تَقُولُونَ إِنِّي بِلَاءِ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩٠﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩١﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا
قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَنشِرُوا فِي قُلُوبِهِمُ
الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِسَبَأٍ أَمْ كُنتُمْ
إِذَا كُنتُمْ أَنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٢﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدِّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ

కేవలం, మీకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడి ఉంటే,¹ మీరు మీ ఈ అభిప్రాయంలో సత్యవంతులే అయితే, మీరు మరణాన్ని కోరండి!”

95. కాని వారు ఎన్నటికీ దానిని (మరణాన్ని) కోరరు. ఎందుకంటే, వారు తమ చేతులారా చేసిపంపినవి (తమ కర్మలు) వారికి బాగా తెలుసు. ఈ దుర్మార్గుల విషయం అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

96. మరియు నిశ్చయంగా, జీవితం పట్ల సర్వజనుల కంటే ఎక్కువ వ్యామోహం వారి (యూదుల)లోనే ఉందనే విషయం నీవు గ్రహిస్తావు. ఈ విషయంలో వారు ముష్రికులను కూడా మించిపోయారు. వారిలో ప్రతి ఒక్కడూ వేయి సంవత్సరాలు బ్రతకాలని కోరుతుంటాడు. కానీ, దీర్ఘాయుర్ధాయం వారిని శిక్ష నుండి తప్పించ లేదు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.²

97. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “జిబ్రీల్ పట్ల విరోధమున్న ప్రతివాడూ ఈ యథార్థాన్ని గ్రహించాలి. అల్లాహ్ ఆజ్ఞతోనే అతను ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీ హృదయంపై అవతరింపజేశాడు. పూర్వం వచ్చిన అన్ని దివ్య గ్రంథాలను ఇది ధృవీకరిస్తున్నది. మరియు విశ్వసించే వారికి ఇది సన్మార్గం చూపుతున్నది మరియు శుభవార్తను ఇస్తున్నది.³

خَالِصَةً مِّنْ ذُنُوبِ النَّاسِ فَتَسْمُوا الْبُوتِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٥﴾

وَلَن يَسْتَسْمُوْهُ اَبَدًا اِلَّا قَدَمَتْ اَيْدِيْهِمْ
وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٩٦﴾

وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيٰوةٍ وَّوَسْنِ
الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا اَيُّوْذًا اَحَدُهُمْ لَوْ يُعْمَرُ اَلْفَ
سَنَةٍ وَّمَا هُوَ بِمُخْرَجٍ مِنْ الْعَذَابِ اَنْ
يُّعْمَرَ وَاللّٰهُ بِصِيْرِيْهِمْ اَعْبُوْنَ ﴿٩٧﴾

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِیْلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ
عَلٰی قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَهُدًى وَبُشْرٰی لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٨﴾

1. చూడండి, 2:111.

2. అల్-బ'సీరు: The All- Seeing. సర్వదృష్టికర్త, అంతా చూడ, గమనించ గలవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. కొందరు యూద మతాచారులు మహాప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి వచ్చి అన్నారు: “మీరు మా కొన్ని ప్రశ్నలకు సరైన జవాబులు ఇస్తే మేము ఇస్లాం స్వీకరిస్తాము. ఎందుకంటే ఒక ప్రవక్త తప్ప మరొకరు వీటికి జవాబివ్వలేరు.” మహాప్రవక్త ('స'అస) వారి ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబిచ్చారు. వారు ఇలా అన్నారు: “మీ వద్దకు వ'హీ ఎవరు తెస్తారు?” అతను జవాబిచ్చారు: “జిబ్రీల్ ('అ.స.).” వారన్నారు: “జిబ్రీల్ ('అ.స.)

98. “అల్లాహ్ కు ఆయన దూతలకు, ఆయన ప్రవక్తలకు, జిబ్రీల్ కు మరియు మీకాయీల్ కు ఎవరు శత్రువులో, నిశ్చయంగా అలాంటి సత్యతిరస్కారులకు అల్లాహ్ శత్రువు.”¹

99. మరియు వాస్తవంగా, మేము నీపై స్పష్టమైన సూచనలు (ఆయాత్) అవతరింపజేశాము. మరియు అవిధేయులు తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని తిరస్కరించరు.

100. ఏమీ? వారు ఒడంబడిక చేసినపుడల్లా, వారిలో ఒక వర్గంవారు దానిని త్రోసిపుచ్చటం జరగలేదా? వాస్తవానికి వారిలో చాలా మంది విశ్వసించని వారున్నారు.

101. మరియు వారి దగ్గర పూర్వం నుంచే ఉన్న దానిని (దివ్య గ్రంథాన్ని) ధృవపరుస్తూ - ఒక ప్రవక్త (ముహమ్మద్) - అల్లాహ్ తరఫునుండి వారి వద్దకు వచ్చినప్పుడు, గ్రంథ ప్రజలలోని ఒక వర్గం వారు దానిని గురించి ఏమీ తెలియని వారిగా, అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని తమ వీపుల వెనుకకు త్రోసివేశారు.²

102. మరియు వారు సులైమాన్ రాజ్యకాలమున, షైతానులు పరించే దానిని (జాలవిద్యను) అనుసరించారు. సులైమాన్ సత్యతిరస్కారి కాలేదు; కానీ నిశ్చయంగా, షైతానులు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు. వారు

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَمَا كُمْرُ بِهِ إِلَّا الْفِسْقُونَ

أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْبَأُوا فَرِيقًا مِنْهُمْ بِبَلَاءِ كُتُبِهِمْ أَنْ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْيَوْمُ الْمُحْشَى

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ بَدَّ فَرِيقٌ مِنَ الْكَافِرِينَ أَوْنُوا الْكُتُبَ كُتِبَ اللَّهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَانَتْهُمْ أَلْجَاءُ لَا يَعْلَمُونَ

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمٍ ۖ وَمَا كَفَرُ سُلَيْمٍ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ الْفِتْرَةَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْبَلَكِيِّ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يَعْلَمِينَ

మా శత్రువు, అతనే మాపై యుద్ధాలను మరియు శిక్షలను అవతరింపజేశాడు, కాబట్టి మేము మిమ్మల్ని ప్రవక్తగా నమ్ముము.” అని అంటూ వెళ్లిపోయారు. (ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫక్త్ అల్-ఖదీర్, ర. అల్లాహ్ ము).

1. యూదులు అంటారు: “మీకాయీల్ (అ.స.) మా స్నేహితుడు.” అల్లాహ్ (స.తా.) అంటాడు: “వీరంతా నాకు ప్రియమైన నా దాసులు. కావున ఏ వ్యక్తి అయినా వీరిలో ఏ ఒక్కరికి శత్రువైనా వాడు నాకూ శత్రువే!”
2. యూదుల దివ్య గ్రంథం (తొరాత్)లో: “అరేబియాలో ఒక ప్రవక్త వస్తాడు, మీరు అతనిని అనుసరించాలి.” అని, ప్రస్తావన ఉన్నా, వారు లెక్కచేయకుండా దానిని (తొరాత్ ను) తమ వీపుల వెనుకకు త్రోసివేశారు. చూడండి, 2:42, 76.

బాబీలోన్ నగరమందు, హోరూత్, మారూత్, అనే ఇద్దరు దేవదూతల ద్వారా తేబడిన జాలవిద్యను ప్రజలకు నేర్పుచుండిరి. ఎవరికైనా ఆ విద్యను నేర్పబట్టుడు, వారిద్దరు (దేవదూతలు) ఇలా చెప్పే వారు: “నిశ్చయంగా, మేము (మానవులకు) ఒక పరీక్ష! కాబట్టి మీరు (ఈ జాలవిద్యను నేర్చుకొని) సత్యతిరస్కారులు కాకండి.” అయినప్పటికీ వారు (ప్రజలు), భార్యాభర్తలకు ఎడబాటు కలిగించే (జాలవిద్య) వారిద్దరి దగ్గర నేర్చుకునేవారు. మరియు అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే, దానిద్వారా ఎవరికి ఏ మాత్రం హాని కలిగించలేదు. మరియు వారు నేర్చుకునేది, వారికి నష్టం కలిగించేదే, కాని లాభం కలిగించేది ఎంతమాత్రం కాదు. మరియు వాస్తవానికి దానిని (జాలవిద్యను) స్వీకరించేవానికి పరలోక సౌఖ్యాలలో ఏ మాత్రమూ భాగం లేదని వారికి బాగా తెలుసు. మరియు వారు ఎంత తుచ్చమైన సొమ్ముకు బదులుగా తమను తాము అమ్ముకున్నారు! ఇది వారికి తెలిస్తే ఎంత బాగుండేది!

103. మరియు వారు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగిఉండినట్లయితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తరఫునుండి వారికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం లభించిఉండేది. దీనిని వారు గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండేది!

104. ఓ విశ్వాసులారా, (మీరు ప్రవక్తతో మాట్లాడేటప్పుడు) రా'ఇనా! అని అనకండి. ఉన్'జుర్'నా! అని (గౌరవంతో) అనండి¹ మరియు

مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّبُونَ مِنْهُمَا مَا يَفْتَرُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَآئِرِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا يَأْذِنُ اللَّهُ وَيَتَعَلَّبُونَ مَا يَمْضُرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ⑩

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَوُا الْمُؤَيَّدِينَ فِتْنَةً عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ⑪

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلَّهِ الْآخِرُ

1. రా'ఇనా: అంటే, Be careful; Listen to us, we listen to you. అగండి! మా మాట వినండి, మేము మీ మాట వింటాము, అని అర్థం. కాని యూదులు ఈ పదాన్ని తమ నాలుకలను త్రిప్పి, హీబ్రూ భాషలో, 'రా'ఈనా' - మా పశువుల కాపరి, లేక మూర్ఖుడు. అనే అర్థం ఇచ్చే దురుద్దేశంతో పలికి తమ కక్ష తీర్చుకునేవారు. కాబట్టి విశ్వాసులతో: మీరు 'ఉన్'జుర్'నా' అంటే 'మమ్మల్ని అర్థం చేసుకోనివ్వండి.' అని

(అతని మాటలను) శ్రద్ధతో వినండి. మరియు సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష గలదు.

105. సత్యతిరస్కారులైన గ్రంథ ప్రజలకు గానీ మరియు బహుదైవారాధకు (ముష్రీకు) లకు గానీ, మీ ప్రభువు నుండి మీకు ఏదైనా మేలు అవతరించడం ఎంత మాత్రం ఇష్టంలేదు. కానీ అల్లాహ్ తాను కోరిన వారినే తన కరుణకు ప్రత్యేకించు కుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహించ టంలో సర్వోత్తముడు.¹ (3/4)

106. * మేము మా ప్రవచనాలలో (ఆయాత్) ఒక దానిని రద్దుచేసినా లేక మరెవరిపజేసినా దాని స్థానంలో దాని కంటే శ్రేష్ఠమైన దానిని లేక కనీసం దానితో సమానమైన దానిని తీసుకు వస్తాము. ఏమీ? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడని నీకు తెలియదా?

107. ఏమీ? వాస్తవానికి, భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందు తుందని, నీకు తెలియదా? మరియు అల్లాహ్ తప్ప మిమ్మల్ని రక్షించేవాడు² గానీ, సహాయం చేసేవాడు గానీ మరెవ్వడూ లేడు!

108. ఏమీ? పూర్వం (యూదులచే) మూసా ప్రశ్నించబడినట్లు, మీరు కూడా మీ ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను ప్రశ్నించ గోరుతున్నారా?

عَذَابٌ أَلِيمٌ ١٠

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا
الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ
رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ١٠

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِمَّا هِيَ
مِثْلُهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١١

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ١٢

أَمْ تَرْيَوْنَ أَنْ نَسْأَلَكُمُ الْكُفْرَ كَمَا سَأَلْنَا
مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ

గౌరవంతో, అనమని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతోంది. ఇదే విధంగా యూదులు 'అన్నలాము అలైకుమ్' (మీకు శాంతి కలుగు గాక)! అనే మాటను నాలుకలు త్రిప్పి 'అస్సాము అలైకుమ్' (మీకు చావు వచ్చు గాక)! అనే అర్థంలో వాడేవారు. ఇంకా చూడండి, ఖు. 4:46.

1. అల్-అ'జీము: అంటే అల్-కబీరు. The Greatest of all, The Supreme, The Incomparably Great. సర్వోత్తముడు, మహాత్ముడు, పరమశ్రేష్ఠుడు, సర్వోత్కృష్టుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
2. అల్-వలియుద్: అంటే అన్-సయ్యద్, Patron, Protector, Owner, Defender, Friend, సంరక్షకుడు, ఆరాధ్యుడు, స్నేహితుడు, సహాయకుడు, రక్షించువాడు, స్వామి, అండగా నిలుచువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 6:14.

మరియు ఎవడైతే, సత్యతిరస్కారాన్ని, విశ్వాసానికి బదులుగా స్వీకరిస్తాడో! నిశ్చయంగా, వాడే సరైనమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడు.

109. గ్రంథ ప్రజలలోని పలువురు - వారి మనస్సులలో ఉన్న అసూయవల్ల - సత్యం వారికి సుస్పష్టం అయినప్పటికీ, మీరు విశ్వసించిన తరువాత, మిమ్మల్ని ఏదో ఒక విధంగా, దాని (విశ్వాసమార్గం) నుండి మరల్చి, మళ్ళీ సత్యతిరస్కారం వైపునకు తీసుకుపోదామని కొరు తుంటారు. అయితే (వారిపట్ల) అల్లాహ్ తన ఆదేశం ఇచ్చేవరకు, మీరు (వారిని) మన్నించండి, ఉపేక్షించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

110. మరియు నమాజ్ స్థాపించండి.¹ విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి. మీరు ముందు చేసే పంపిన మంచి కార్యాలను మీరు అల్లాహ్ దగ్గర పొందుతారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

111. మరియు వారు: “యూదుడు లేదా క్రైస్తవుడు తప్ప, మరెవ్వడూ స్వర్గంలో ప్రవేశించ లేడు!” అని అంటారు. ఇవి వారి అభిలాషలు మాత్రమే. వారిని ఇలా అడుగు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే దానికి మీ నిదర్శనాలు చూపండి!”

112. వాస్తవానికి ఎవడైతే అల్లాహ్ కు విధేయుడై (ఇస్లాం స్వీకరించి) తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు అంకితం చేసుకొని, సజ్జనుడై ఉంటాడో! దానికి అతడు తన ప్రభువు వద్ద మంచి ప్రతిఫలం పొందుతాడు.² మరియు

بِالْإِيمَانِ فَقَدْ صَلَّى سِوَاءَ السَّبِيلِ ۝

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُّدُّوكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ فَكُفَّارًا ۚ أَحْسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا ۚ حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَآمَنُوا بِمَا نُفِىٰكُمْ مِنَ الْأَنْفُسِكُمْ ۖ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَوْفَىٰ عِندَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ۝

بَلْ مَنَ اسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِندَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

1. అంటే నమాజ్ లను వాటి సమయాలలో, సరిగ్గా దినానికి ఐదు సార్లు, పురుషులు జమా'అత్ తో మరియు స్త్రీలు ఇంట్లలో పాటించాలి, అని ఆర్థం.

2. “అస్లమ వజ్హహు లిల్లాహ్.” అంటే, కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసన్నత కొరకే ఏదైనా చేయాలి.

వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

113. మరియు యూదులు: “కైస్తవుల వద్ద (సత్యధర్మమనేది) ఏమీ లేదు.” అని అంటారు. మరియు కైస్తవులు: “యూదుల వద్ద (సత్య ధర్మమనేది) ఏదీ లేదు.” అని అంటారు. మరియు వారందరూ చదివేది దివ్యగ్రంథమే. ఇలాగే (దివ్యగ్రంథ) జ్ఞానం లేనివారు (బహుదైవరాధకులు) కూడా ఇదేవిధంగా పలుకుతుంటారు. కావున వారందరిలో ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలను గురించి, అల్లాహ్ పునరుత్థాన దినమున వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు.

114. మరియు అల్లాహ్ మస్జిద్లలో ఆయన నామస్మరణం నిషేధించి వాటిని నాశనం చేయటానికి పాటుపడే వారికంటే ఎక్కువ దుర్మార్గులెవరు? అలాంటి వారు వాటి (మస్జిద్ల)లో ప్రవేశించటానికి అర్హులు కారు; వారు (ఒకవేళ ప్రవేశించినా) భయపడుతూ ప్రవేశించాలి. వారికి ఇహలోకంలో సరాభవం ఉంటుంది మరియు పరలోకంలో ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

115. మరియు తూర్పు పడమరలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. కావున మీరు (మీ ముఖాలను) ఏ దిక్కుకు త్రిప్పినా మీకు అల్లాహ్ సముఖమే లభిస్తుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్, సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتِ
النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتَّبِعُونَ
الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ
قَوْلِهِمْ قَالَ اللَّهُ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيَّ
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذَكَّرَ
فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا وَلَا يَخْرُجُوا مِنْهَا فِي الدُّنْيَا
خُرُؤٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَاللَّهُ الْمُسْتَرِقُّ وَالْبَغِيُّ فَابْمَا كُوُنُوا فَاكُم
وَجْهَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

“వహువ ము హాసినున్:” అంటే ఏ పనైనా హృదయపూర్వకంగా, మహాప్రవక్త (స’అస) ఆదేశాల ప్రకారం చేయాలి. చేసిన కార్యాలకు మంచి ప్రతిఫలం పొందటానికి, ఈ రెండు విషయాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవటం ఎంతో అవసరం. (ఇబ్నె-కసీ‘ర్).

- 1. అల్-వాసి‘ఉ:** The All-Embracing, Infinite, Pervading, Bountiful, Comprehending all, Having ample Power or ability. Has full knowledge of all things, All-Sufficient, సర్వవ్యాప్తి, సర్వోపగతుడు, విస్తారుడు. అంతంలేనివాడు, అపారుడు, అత్యంత ఉదారుడు, సంపదలొసంగు వాడు, అల్లాహ్ జ్ఞానం ప్రతిదానిని ఆవరించు (ఇముడ్సు)కొని ఉంది.

116. మరియు వారు: “అల్లాహ్ ఒక కుమారుణ్ణి కలిగిఉన్నాడు (కన్నాడు).” అని అంటారు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు.¹ వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవన్నీ ఆయనకు చెందినవే. అవన్నీ ఆయనకు విధేయులై ఉన్నాయి.²

117. ఆయనే ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ ఏ నమూనా లేకుండా ఆరంభించిన (సృష్టించిన)³ వాడు. మరియు ఆయన ఏదైనా చేయాలని నిర్ణయించుకున్నప్పుడు దానికి కేవలం: “అయిపో!” అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది అయిపోతుంది.⁴

118. మరియు అజ్ఞానులు: “అల్లాహ్ మాతో ఎందుకు మాట్లాడడు? లేక మా వద్దకు ఏదైనా సూచన (ఆయాత్) ఎందుకు రాదు?” అని అడుగుతారు. వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇదే విధంగా అడిగేవారు.⁵ వారందరి మనస్తత్వాలు (హృదయాలు) ఒకే విధమైనవి. వాస్తవానికి, దృఢనమ్మకం ఉన్నవారికి మేము మా సూచన (ఆయాత్)లను స్పష్టపరుస్తాము.

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَنۡتَوۡنَ ﴿١١٦﴾

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِذَا اَقۡصٰى اَمۡرًا
قَالَ اِنۡبَاۡيُوقُلۡ لَّهِ كُنۡ فَيَكُوۡنُ ﴿١١٧﴾

وَقَالَ الَّذِيۡنَ لَا يَعۡلَمُوۡنَ لَوْلَا يَكۡلُمُنَا اللّٰهُ اَوْ
تَاۡتِيۡنَاۤ اٰیٰتٍۭ كُذِّبَكَ قَالَ الَّذِيۡنَ مِنْ
قَبۡلِهِمۡ مِّثۡلَ قَوْلِهِمۡ سُبۡحٰنَہٗٓ قُلُوۡبُهُمۡ قَدۡ بَيِّنَّا
الۡاٰیٰتِ لِقَوۡمٍ یُّوقِنُوۡنَ ﴿١١٨﴾

దివ్యఖుర్ఆన్‌లో, వాసి'ఉన్ అలీమున్ అనే పదాలు ఇంకా 6 చోట్లలో వచ్చాయి, అవి: 2: 247, 261, 268, 3:73, 5:54, 24:32. ఈ రెండూ అల్లాహుతా'అలా అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, ఇంకా చూడండి, వాసి'ఉన్ కొరకు, 4:130, 7:156, 53:32.

1. సుబ్‌హాన: సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమ పవిత్రుడు. చూడండి, 2:32.
2. ఇబ్నై-అబ్బాస్ (ర'ది.అ.) కథనం. ('స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం. 9).
3. బదీ'ఉ (అల్-బదీ'ఉ): Innovator. ఏ నమూనా లేకుండా ఆరంభించినవాడు (ఆరంభకుడు), ప్రారంభకుడు, మొదటిసారి క్రొత్తగా సృష్టించువాడు. ప్రభవింపజేసేవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 6:101.
4. అల్లాహుతా'అలా ఏదైనా చేయదలచుకుంటే దానిని కేవలం: 'అయిపో!' అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది అయిపోతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయనకు సంతానం కనే అవసరం ఎందుకుంటుంది. ఈ విధమైన వాక్యం 'కున్ ఫ యకూన్' ఖుర్ఆన్‌లో 8 సార్లు వచ్చింది. చూడండి, 3:47, 59, 6:73, 16:40, 19:35, 36:82, 40:68 మరియు ఇక్కడ.
5. చూడండి, 17: 90-93.

119. నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను (ఓ ముహమ్మద్!) సత్యాన్ని ప్రసాదించి, శుభవార్తా నిచ్చేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము. మరియు భగభగ మండే నరకాగ్నికి గురిఅయ్యే వారిని గురించి నీవు ప్రశ్నించబడవు.

120. మరియు యూదులైనా, క్రైస్తవులైనా నీవు వారి మతమును అనుసరించే వరకూ, వారు నీతో ప్రసన్నులు కారు. నీవు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చూపిన మార్గమే సన్మార్గం.” అని చెప్ప. మరియు నీకు జ్ఞానం లభించిన తరువాత కూడా, నీవు వారి కోరికలను అనుసరిస్తే, అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి నిన్ను రక్షించే వాడు గానీ, సహాయపడే వాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

121. మేము దివ్యగ్రంథాన్ని ప్రసాదించిన వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు), దానిని (తమ గ్రంథాన్ని) కర్తవ్యంతో పఠించవలసిన విధంగా పఠిస్తే, అలాంటి వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసిస్తారు. మరియు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరించే వారే నష్టపడు వారు.²

122. ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతివారలారా! నేను మీకు ప్రసాదించిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి మరియు నిశ్చయంగా, నేను మిమ్మల్ని (మీ కాలంలోని) సర్వలోకాల వారికంటే ఎక్కువగా ఆదరించాను.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
لَّا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَكُونَ
مِلَّةَهُمْ قُلْ إِنِ الْهُدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ
ابْتَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ لَفُتٌ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ
أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضِلُّونَ ﴿١٢١﴾

يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا عَهْدِي الَّذِي آتَيْتُكُمْ عَلَيْهِمْ
وَإِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾

1. చూడండి, 3:85.

2. ఇక్కడ పూర్వ గ్రంథప్రజలు, అంటే యూదులు మరియు క్రైస్తవులలోని కొందరు సత్పురుషుల విషయం తెలుపబడింది. ఉదాహరణకు: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్, సల్మాన్ ఫార్సీ (ర'ది. అష్దుమ్)ల పంటివారు. వారు తమ గ్రంథాలలో పెర్కెనబడిన రాబోయే ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)మే అన్న సత్యాన్ని గ్రహించి, విశ్వసించి సత్యధర్మ మైన ఇస్లామ్ ను స్వీకరించారు. ఏ ధర్మానైతే దైవ ప్రవక్తలు ఆదమ్, నూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసా మొదలైనవారు ('అలైహమ్. స.) ఆచరించి, బోధించారో!

123. మరియు ఆ (పునరుత్థాన) దినాన్ని గురించి భయభీతి కలిగి ఉండండి, ఆ నాడు ఏ వ్యక్తి కూడా మరొక వ్యక్తికి ఏ మాత్రమూ ఉపయోగపడలేదు. మరియు ఎవడినుండి ఎలాంటి పరిహారం స్వీకరించబడదు. మరియు ఎవడికి సిఫారసు లాభదాయకం కాజాలదు మరియు వారికెలాంటి సహాయమూ లభించదు. (7/8)

124. * మరియు ఇబ్రాహీమ్ ను అతని ప్రభువు (కొన్ని) ఉత్తరువులిచ్చి పరీక్షించిన విషయాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వాటి అన్నింటిలో అతను నెగ్గాడు. అప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్): “నిశ్చయంగా, నేను నిన్ను మానవ జాతికి నాయకునిగా చేస్తున్నాను.” అని అన్నాడు. (దానికి ఇబ్రాహీమ్): “మరి నా సంతతి వారు?” అని అడిగాడు. ¹ (దానికి అల్లాహ్): “నా వాగ్దానం దుర్మార్గులైన వారికి వర్తించదు.” అని జవాబిచ్చాడు. ²

125. మరియు ఈ (క'అబహ్) గృహాన్ని మేము మానవులకు తరచుగా సందర్శించే కేంద్రం (పుణ్యస్థలం)గా మరియు శాంతి నిలయంగా చేసి; ³ ఇబ్రాహీమ్ నిలబడిన

وَأَقْبُوا بَنِي إِسْمَاعِيلَ إِذْ رَدُّوا عَنْ نَفْسِ سَيِّئًا وَلَا يُفْبِلُ مِنْهَا عَدَلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةُ رَدٍّ وَلَا هُمْ يَبْصُرُونَ ﴿٧٨﴾

وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَتْهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ قَالَ وَبِئْسَ الَّذِي تَدْعُو قَالَ لَا يَبْتُلِيكَ الْفُلَيْنِ ﴿٧٩﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَقَابِلَ لِلنَّاسِ وَأَمَّا وَاعْتِدُوا بِنِجْمٍ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَظْمَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهَّرَ بَيْتَهُ لِلنَّاسِ عِبَادَةٍ وَالْكَافِرِينَ وَالزَّالِمِينَ الشُّجُودِ ﴿٨٠﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఈ విన్నపాన్ని పూర్తిచేశాడు. ఇది 29:27లో పేర్కొనబడింది.
2. “నా వాగ్దానం దుర్మార్గులైన వారికి వర్తించదు.” అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఈ ప్రవచనం ఎంతో ఆలోచింపదగినది. ఇక్కడ ఆయన విశదపరిచింది ఏమిటంటే: ఒక మంచి సత్పురుషుని లేక ప్రవక్త సంతతికి చెందినంత మాత్రానా - వారు అవిశ్వాసులై, సత్కార్యాలు చేయని వారైతే - వారి వంశకీర్తి, వారి పెద్దల ప్రవక్తత్వం వారికి ఏ విధంగానూ పనికిరాదు. ప్రతి ఒక్కడూ తన స్వంత విశ్వాసం మరియు సత్కార్యాల ఆధారంగానే ప్రతిఫలం పొందుతాడు. మహా ప్రవక్త ('స'అస) 'హదీస్' ఇలా ఉంది: “ఏ వ్యక్తి వ్యవహారాలైతే అతనిని వెనుక విడిచాయో, అలాంటి వ్యక్తి పుట్టు పూర్వోత్తరాలు, వంశ ప్రతిష్ఠలు అతనిని ఏ మాత్రం ముందుకు తేలేవు.” ('స'హీహ్ ముస్లిం).
3. మసాబితల్లిన్నాస్: అంటే, ప్రజల కొరకు పుణ్యస్థలం. దీని మరొక అర్థం, మాటిమాటికి సందర్శించే కేంద్రం. ఎందుకంటే ఒకసారి అల్లాహ్ (సు.తా.) గృహాన్ని సందర్శించిన వాడు, మళ్ళీ మళ్ళీ దానిని దర్శించాలని కోరుతూ ఉంటాడు. దీని మరొక మహత్వమేమిటంటే, ఇది శాంతి కేంద్రం. అంటే ఇక్కడ ఏ శత్రువు భయం ఉండదు. అందుకే అజ్ఞాన కాలంలో కూడా ముష్రీకులు 'హరమ్

చోటును మీరు నమాజ్ చేసే స్థలంగా చేసుకోండన్న¹ విషయాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్ కు: “నా ఈ గృహాన్ని ప్రదక్షిణ చేసేవారి కొరకూ, ఏకాంత ధ్యానం (‘ఏతికాఫ్) పాటించేవారి కొరకూ, పంగే (రుకూ'ఉ చేసే) వారికొరకూ మరియు సజ్దాలు చేసేవారికొరకూ పరిశుద్ధంగా ఉంచండి.” అని నిర్దేశించాము.

126. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ నగరాన్ని (మక్కాను) శాంతియుతమైన నగరంగా చేసి, ఇందు నివసించే వారిలో, అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించే వారికి అన్నిరకాల ఫలాలను జీవనోపాధిగా నొసంగు.” అని ప్రార్థించినప్పుడు, (అల్లాహ్): “మరియు ఎవడు సత్యతిరస్కారి అవుతాడో అతనికి నేను ఆనందించటానికి కొంతకాలం విడిచిపెట్టాను. తరువాత అతనిని నరకాగ్నిలోకి బలవంతంగా త్రోసివేస్తాను. అది ఎంత దుర్భరమైన గమ్యస్థానం!” అని అన్నాడు.

127. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్ ఈ గృహాపు (క'అబహ్) పునాదులను ఎత్తేటప్పుడు (ఈ విధంగా ప్రార్థించారు): “ఓ మా ప్రభూ! మా ఈ సేవను స్వీకరించు. నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే సర్వం వినేవాడవు,²

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

సరిహద్దులలో తమ శత్రువులతో పోరాడటం గానీ, హత్యలు గానీ చేసేవారు కాదు.

1. మఖామె ఇబ్రాహీమ్: అంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) నిలబడిన రాయి. అతను దానిపైన నిలబడి క'అబహ్ గృహాన్ని నిర్మించారు. అది 'హరమ్ లో క'అబహ్ కు దగ్గరగా ఉంది. 'తవాఫ్ పూర్తిచేసిన వారు ప్రతి ఒక్కరూ, దాని దగ్గరలో రెండు రకా'అతులు నమాజ్ చేస్తారు.

2. అస్-సమీ'ఉ: The All-Hearing. Who hears every thing. సర్వం వినేవాడు, సర్వశ్రవణ

సర్వజ్ఞుడవు.¹

128. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని నీకు విధేయు(ముస్లిం)లుగా చేయి మరియు మా సంతతి నుండి ఒక సంఘాన్ని నీకు విధేయు(ముస్లిం)లుగా ఉండునట్లు చేయి. మరియు మాకు, మా ఆరాధనా రీతు(మనాసిక్)లను తెలుపు మరియు మా పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించు. నిశ్చయంగా నీవే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు.

129. “ఓ మా ప్రభూ! వీరిలో నుండి నీ సందేశాలను చదివి వినిపించుటకునూ, నీ గ్రంథాన్ని నేర్పుటకునూ, దివ్యజ్ఞానాన్ని బోధించుటకునూ మరియు వారిని పరిశుద్ధులుగా మార్చుటకునూ ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపు.² నిశ్చయంగా, నీవే సర్వశక్తి మంతుడవు,³ మహా వివేకవంతుడవు.”

130. మరియు ఇబ్రాహీమ్ మతం నుండి విముఖుడయ్యే వాడెవడు, తనను తాను అవివేకిగా చేసుకొనువాడు తప్ప? వాస్తవానికి మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్‌ను) ఈ లోకంలో ఎన్నుకున్నాము. మరియు నిశ్చయంగా అతను పరలోకంలో సద్వర్తనులతో పాటు ఉంటాడు.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ دَرَجَاتِنَا أُمَّةً
مُسْلِمَةً لَكَ وَارِنَا مَنَاسِكَنا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ
أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو
عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

وَمَنْ يَعْزِبْ عَنْ قَوْلِ إِبْرَاهِيمَ الْأَمْرَ سَفِهَةٌ
نَفْسُهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَكَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾

సమర్థుడు. అస్-సమీ'ఉన్ - 'అలీము, ఈ ద్వంద పదం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. 29 సార్లు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

1. అల్-అలీము: The All-Knowing, సర్వజ్ఞుడు, చూడండి, 2:32.

2. ఇది ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్మా'యీల్ ('అలైహిమ్. స.)ల యొక్క చివరి దు'ఆ. అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని స్వీకరించి ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) సంతతి నుండి ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను సందేశహరునిగా పంపాడు. కావున ము'హమ్మద్ ('స'అస) అన్నారు: 'నేను నా తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క దు'ఆను, 'ఈసా ('అ.స.) యొక్క శుభవార్తను మరియు నా తల్లి యొక్క కలను.' (ఫ'త్త్ రబ్బాని).

3. అల్-అ'జీజ్: సర్వశక్తిసంపన్నుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, ఆయన అధికారం సర్వాన్ని పరివేష్టించి ఉన్నది, గౌరవానికి మూలాధారి. The Almighty.

131. అతని ప్రభువు అతనితో: “(మాకు) విధేయుడవు (ముస్లిం)గా ఉండు.” అని అన్నప్పుడు అతను: “నేను సర్వలోకాల ప్రభువునకు విధేయుడ (ముస్లిం)ను అయిపోయాను.” అని జవాబిచ్చాడు.

132. మరియు ఇబ్రాహీమ్ తన సంతానాన్ని దీని (ఈ ఇస్లాం మార్గం) లోనే నడవండని బోధించాడు. మరియు య'అఖుబ్ కూడా తన (సంతానంతో అన్నాడు): “నా బిడ్డలారా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కొరకు ఈ ధర్మాన్నే నియమించి ఉన్నాడు. కావున మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) కాకుండా మరణించకండి!”¹

133. ఏమీ? య'అఖుబ్ కు మరణం సమీపించినప్పుడు, మీరు అక్కడ ఉన్నారా?² అప్పుడతను తన కుమారులతో: “నా తరువాత మీరు ఎవరిని ఆరాధిస్తారు?” అని అడిగినప్పుడు. వారన్నారు: “నీ ఆరాధ్య దైవం మరియు నీ పూర్వికులగు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా'యీల్ మరియు ఇస్'హాఖ్ ల ఆరాధ్య దైవమైన ఆ ఏకైక³ దేవుణ్ణి (అల్లాహ్ నే), మేము ఆరాధిస్తాము మరియు మేము ఆయనకే విధేయు (ముస్లిం)లమై ఉంటాము.”

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾

وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يٰبَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَبْغُوا إِلَٰهًا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٣٢﴾

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْبَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحٰقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ كَٰلَٰهُ مُسْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

1. ఇబ్రాహీమ్ మరియు య'అఖుబ్ ('అలైహిమ్ స.)లు కూడా తమ సంతానాన్ని అనుసరించమని బోధించిన ధర్మం ఇస్లామ్ మాత్రమే. ఈ ఇస్లాం ధర్మమే, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే దాస్యం చేయటమే (విధేయులుగా ఉండటమే) ఆదమ్ ('అ.స.) నుండి చిట్టచివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) వరకూ ప్రవక్తలందరూ బోధించిన ధర్మం. (చూడండి, 3:19).
2. ఇక్కడ యూదులు ప్రశ్నింపబడుతున్నారు: “య'అఖుబ్ ('అ.స.) మరణించినప్పుడు మీరైతే అక్కడ లేరు కదా! అలాంటప్పుడు మీకెలా తెలుసు, అతను తన కుమారులకు బోధించిన ధర్మమేమిటి?” అతనే గాక ప్రతి ప్రవక్త బోధించిన ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. ('స'హీహ్ బుఖారి).
3. అల్-వా'హిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు, ఏకైకడు ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 2:163, 12:39.
అహ్దున్: The One and Alone, ఏకైకడు, ఒకే ఒక్కడు. చూడండి, 112:1, 4.

134. అది ఒక గతించిన సమాజం. దాని కర్మల ఫలితం దానికి మరియు మీ కర్మలది మీకు. మరియు వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి మీరు ప్రశ్నింపబడరు.

135. మరియు వారంటారు: “మీరు యూదులుగా లేదా క్రైస్తవులుగా ఉంటేనే మీకు మార్గదర్శకత్వం లభిస్తుంది!” వారితో అను: “వాస్తవానికి, మేము (అనుసరించేది) ఇబ్రాహీమ్ మతం, ఏకైక దైవ సిద్ధాంతం (‘హనీఫా’). మరియు అతను బహుదైవారాధకుడు కాడు.”¹

136. (ఓ ముస్లింలారా!) మీరు ఇలా అనండి: “మేము అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన మా కొరకు అవతరింపజేసిన సందేశాలను మరియు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్, ఇస్‘హాఖ్, య‘అఖూబ్ మరియు అతని సంతతి వారికి ఇవ్వబడిన వాటిని; మరియు మూసా, ‘ఈసా మరియు ఇతర ప్రవక్తలందరికీ వారి ప్రభువు తరఫునుండి ఇవ్వబడిన వాటిని (సందేశాలను) విశ్వసిస్తాము. వారిలో ఏ ఒక్కరి పట్లా మేము భేదభావం చూపము. మేము ఆయనకు విధేయుల (ముస్లింల) మయ్యాము.”

137. వారు కూడా మీరు విశ్వసించినట్లు విశ్వసిస్తే, వారు సన్మార్గం పొందిన వారు అవుతారు. ఒకవేళ వారు తిరిగిపోతే, విరోధం వహించిన వారవుతారు. (వారి నుండి రక్షించటానికి) మీకు అల్లాహ్ చాలు. ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

138. (వారితో ఇలా అను): “(మీరు) అల్లాహ్ రంగును (ధర్మాన్ని) స్వీకరించండి.

لَكُمْ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْهَا كَانُوا يَعْبَلُونَ ﴿١٣٥﴾

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ آلِ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٦﴾

قُولُوا أَمْثَلُ بِاللهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَآلِ إِبْرَاهِيمَ وَمَا أَوْتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ الْكُتُبُ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تَفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٧﴾

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٨﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عِبْدُونَ ﴿١٣٩﴾

మరియు అల్లాహ్ కంటే మంచి రంగు (ధర్మం) ఎవరిది? మరియు మేము ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించేవారము.”¹

139. (ఓ ముహమ్మద్) వారితో అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ విషయంలో మీరు మాతో వాదిస్తారా? (వాస్తవానికి) ఆయన మా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. మా కర్మలు మాకు మరియు మీ కర్మలు మీకు. మరియు మేము ఆయనకు మాత్రమే మనఃపూర్వకంగా (విధేయులమయ్యాము).”

140. లేక, మీరు: “నిశ్చయంగా ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా‘యీల్, ఇస్‘హాఖ్, య‘అఖూబ్ మరియు వారి సంతతి వారంతా యూదులు మరియు క్రైస్తవులు.” అని అంటారా? ఇంకా ఇలా అను: “ఏమీ మీకు బాగా తెలుసా? లేక అల్లాహ్ కు (బాగా తెలుసా)? అల్లాహ్ వద్ద నుండి తనవద్దకు వచ్చిన సాక్ష్యాన్ని దాచే వాని కంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడెవడు? మరియు మీ కర్మలనుండి, అల్లాహ్ నిర్లక్ష్యంగా లేడు!

141. “ఇప్పుడు ఆ సంఘం గతించి పోయింది. అది చేసింది దానికి మరియు మీరు చేసింది మీకు. వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి మీరు ప్రశ్నించబడరు.”²

قُلْ اَتَّخِذُونَ لِلّٰهِ وُحُودًا ۚ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَكِنَّا عَمَالُا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهٗ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

اَمْ يَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْحٰقَ وَيٰعْقُوبَ وَالْاَسْيَاطَ كَانُوْا هُودًا ۚ اَوَلْيَصْرٰى قُلْ ؕ اَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ ۚ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَفَرَ ۚ شَٰهَادَةٌ عِنْدَ رَبِّ اللّٰهِ ۚ وَمَا اللّٰهُ بِعَاقِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٠﴾

اِنَّكَ اِمَامٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْأَلُوْنَ عَنْ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤١﴾

1. దీని మరొక తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: ‘అల్లాహ్ రంగును (ధర్మాన్ని) ఎంచుకోండి. మరియు అల్లాహ్ రంగు (ధర్మం) కంటే ఉత్తమమైన రంగు (ధర్మం) ఎవరిది? మరియు మేము ఆయనను మాత్రమే ఆరాధించే వారము.’

క్రైస్తవులు ఒక పసుపురంగు చేసి ఉంచుతారు. బిడ్డ పుట్టినా లేక ఎవడైనా క్రైస్తవ మతం అవలంబించినా! వారు, అతనిని ఆ రంగులో ముంచి: ‘పవిత్రమైన క్రైస్తవుడయ్యాడు.’ అని అంటారు. దీనిని బాప్టిసం (Baptism) అంటారు. ఈ ఆచారాన్ని ఖండిస్తూ: అల్లాహ్ (సు.తా.) రంగు (ధర్మం) అంటే ఇస్లాం ధర్మమే, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) కు విధేయులై కేవలం ఆయననే ఆరాధించడం. ఇదే ప్రవక్తలందరూ బోధించిన ధర్మం, అని విశదపరచబడింది.

2. చూడండి, 35:18 మరియు 53:39.

142. (*) ప్రజలలోని కొందరు మూఢ జనులు ఇలా అంటారు: “వీరిని (ముస్లింలను) ఇంతవరకు వీరు అనుసరిస్తూ వచ్చిన, ఖిల్జా నుండి త్రిప్పింది ఏమిటి?”¹ వారితో ఇలా అను: “తూర్పు మరియు పడమరలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. ఆయన తాను కోరిన వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.”

143. మరియు మీరు ప్రజలకు సాక్షులుగా ఉండటానికి మరియు సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) మీకు సాక్షిగా ఉండటానికి² మేము, మిమ్మల్ని ఒక మధ్యస్థ (ఉత్తమ మరియు న్యాయ శీలమైన) సమాజంగా చేశాము. మరియు ఎవరు సందేశహరుణ్ణి అనుసరిస్తారో మరియు ఎవరు తమ మడమల మీద వెనుదిరిగి పోతారో అనేది పరిశీలించడానికి, నీవు పూర్వం అనుసరించే ఖిల్జా (బైతుల్-మఖ్బీన్)ను, ఖిల్జాగా చేసిఉన్నాము. మరియు ఇది వాస్తవానికి అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం చూపిన వారికి తప్ప, ఇతరులకు భారమైనది. మరియు అల్లాహ్ మీ విశ్వాసాన్ని బైతుల్-మఖ్బీన్ వైపునకు చేసిన నమాజులను) ఎన్నడూ వృథాచేయడు.³ నిశ్చయంగా అల్లాహ్

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَدَهُمْ هَذَا
قَبْلَهُمْ الَّذِي كَانُوا يَعْبُدُونَ قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ
وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

وَكُنَّا لَكَ جَنَّاتٍ أَمَّةً وَطَرًا لَتَكُونُنَّ أَهْلًا عَلَى النَّاسِ
وَيَكُونُ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي
كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِمَعْلَمٍ مِّنْ بَيْتِ الْمَسْجِدِ الرَّسُولِ وَمَنْ يَتَقَلَّبْ
عَلَى عَقْبِيٍّ إِنَّهُ لَكَيْدٌ أَكْرَبُ عَلَى اللَّهِ عَنَادًا
وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عِبَادَهُ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَوُّوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾

1. మహాప్రవక్త ('స'అస) మదీనాకు వలసపోయిన తరువాత 16,17 నెలలు బైతుల్ మఖ్బీన్ వైపునకు ముఖం చేసి నమాజ్ చేసేవారు. కాని అతని కోరిక క'అబహ్ (మక్కా) వైపుకు మాత్రమే ముఖం చేసి నమాజ్ చేయాలని ఉండేది. ఇదే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఖిల్జా కూడాను. మహాప్రవక్త ('స'అస) దీనికై ఎన్నోసార్లు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించారు. చివరకు అల్లాహుతా'ఆలా ఖిల్జాను మార్చమని మహాప్రవక్త('స'అస)కు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. అప్పుడు అవిశ్వాసులు ఈ విధంగా అన్నారు.
2. చూడండి, 22:78 మరియు 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం.14. మధ్యస్థ సమాజం అంటే, ఇస్లాంకు ముందున్న మతస్థులలో కొందరు ఆత్మశుద్ధిని వదలి దేహాన్నే పోషించుకుంటూ పశుప్రాయులై ఉండేవారు. వారు యూదులు మొదలైన వారు. మరి కొందరు దేహాన్ని హింసించుకుంటూ అనేక బాధలుపడి, సంసారాన్ని వదలి అడవులలో నివసిస్తూ ఆత్మ శుద్ధిని గురించి కృషి చేసేవారు. ఈ రెండు మార్గాలకు మధ్య ఇహ-పరాలను, దేహాన్ని-ఆత్మ శుద్ధిని అనుసరించేవారు శ్రేష్టులు. ఇదే ఇస్లాం బోధన, ఉత్తమమైన మధ్యస్థ మార్గము.
3. ఇక్కడ దీని అర్థం: ఇంతవరకు ముహమ్మద్ ('స'అస) మరియు అతని అనుచరులు (ర'ది.'అస్తుమ్)

ప్రజల పట్ల కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

144. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి మేము, నీవు పలుమార్లు నీ ముఖాన్ని ఆకాశం వైపునకు ఎత్తడం చూశాము. కావున మేము నిన్ను నీవుకోరిన ఖిల్లా వైపునకు త్రిప్పిస్తున్నాము. కావున, నీవు మస్జిద్ అల్-హరామ్ వైపునకు నీ ముఖాన్ని త్రిప్పుకో! ఇకపై మీరంతా ఎక్కడ ఉన్నా సరే (నమాజ్ చేసేటప్పుడు), మీ ముఖాలను ఆ వైపునకే త్రిప్పుకోండి. మరియు నిశ్చయంగా, గ్రంథం గలవారికి ఇది తమ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యమని బాగా తెలుసు.¹ మరియు అల్లాహ్ వారి కర్మల గురించి నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

145. మరియు నీవు గ్రంథప్రజలకు ఎన్ని సూచనలు (ఆయాత్) చూపినా, వారు నీ ఖిల్లాను అనుసరించరు. మరియు నీవు కూడా వారి ఖిల్లాను అనుసరించలేవు. మరియు వారిలో ఒక వర్గంవారు, మౌరొక వర్గంవారి ఖిల్లాను అనుసరించరు. మరియు నీవు ఈ జ్ఞానం పొందిన తరువాత కూడా వారి మనోవాంఛలను అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు దుర్మార్గులలో చేరినవాడవవుతావు.

146. మేము గ్రంథాన్ని ప్రసాదించిన వారు తమ కుమారులను ఏ విధంగా గుర్తిస్తారో ఇతనిని (ముహమ్మద్ను) కూడా ఆవిధంగా గుర్తిస్తారు. మరియు వాస్తవానికి వారిలోని ఒక వర్గం వారు

قَدْ رَأَى ثَقَلَبٌ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ فَلَوْلَا يَتَذَكَّرُ لِقَائِهِ
رَضَاهَا قَوْلٌ وَجْهَكَ سَطَرَ الْمُسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَدَّثَ مَا
كُنْتُمْ قَوْلُوا وَجْهَكُمْ سَطْرَةً وَإِنَّ الدِّينَ أَوْثَرُ الْكِتَابِ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

وَلَيْنِ اتَّيَّتَ الَّذِينَ أَوْثَرُ الْكِتَابِ بِحُلِّ آيَةٍ مَا تَبْعُوا
قِبَلَكُمْ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ
قِبَلَهُ بَعْضٌ وَلَيْنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ لَإِنَّكَ إِذْ لَنْ تَظْلِمَ لِنَفْسِكَ

الَّذِينَ اتَّبَعْتَهُمُ الْكِتَابَ يَغْرُقُونَ بِمَا لَوْ كَانُوا يَنْبِئُهُمْ
وَإِنَّ فِرْقًا قَلِيلًا مِنْهُمْ لَيَحْكُمُونَ الْحَقُّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

బైతుల్ మఖ్దస్ వైపునకు ముఖంచేసి, చేసిన నమాజులు వ్యర్థం కావు. వాటి ప్రతిఫలం పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది.

1. పూర్వ గ్రంథాలలో మక్కాలోని కాబాయ్ చివరి ప్రవక్త యొక్క ఖిల్లా కాగలదని పేర్కొనబడింది. వారికిది తెలిసికూడా అసూయవల్ల వారిలా ముస్లింలతో వాదులాడారు.
2. యూదుల ఖిల్లా బైతుల్ మఖ్దస్కు పడమర దిక్కులో ఉన్న 'బండ' మరియు కైర్రపుల ఖిల్లా బైతుల్ మఖ్దస్కు తూర్పు దిక్కులో ఉంది. చూడండి, 2:115, 142, 177.

తెలిసి కూడా సత్యాన్ని దాస్తున్నారు.¹

147. (నిస్సందేహంగా!) ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. కావున నీవు సందేహించే వారిలో ఏమాత్రం చేరకు!

148. మరియు ప్రతి ఒక (సంఘం) ఒకదిన వైపునకు ముఖం త్రిప్పుతుంది.² కావున మీరు మంచినలు చేయటానికి త్వరపడండి. మీరెక్కడున్నా సరే, అల్లాహ్ మీ అందరినీ (తీర్చిదిద్దినాడు తన సన్నిధిలోకి) రప్పిస్తాడు. నిశ్చయంగా! అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

149. మరియు నీవు ఎక్కడికి బయలుదేరినా సరే! నీ ముఖాన్ని (నమాజ్‌లో) మస్జిద్ అల్-హరామ్ వైపునకే త్రిప్పుకో. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మల పట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

150. మరియు నీవు ఎక్కడికి బయలుదేరినా సరే! నీ ముఖాన్ని (నమాజ్‌లో) మస్జిద్ అల్-హరామ్ వైపునకే త్రిప్పుకో. మరియు మీరెక్కడున్నా సరే, మీ ముఖాలను దాని వైపునకే త్రిప్పుకోండి. దీనివల్ల మీకు వ్యతిరేకంగా వాదించటానికి ప్రజలకు అవకాశం దొరుకదు. కాని వారిలో దుర్మార్గులైన వారు (ఎలాంటి పరిస్థితులలోనూ ఊరుకోరు) అందుకని వారికి భయపడకండి, నాకే భయపడండి! మరియు ఈ విధంగా నేను మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయటానికి. మరియు బహుశా, ఈ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ هُوَ مُوَلِّيهَا فَلَا تَمِيلُوا الْخُبْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَالحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ إِنَّي بَعَثْتُ عَلَيْكُمْ رَسُولًا وَلَعَنَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

1. మక్కాలోని క'అబహ్ ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క భిక్షగా ఉండేది. చూడండి, ఖు. 61:6.

2. చూడండి, 5:48. అల్లాహుతా'అలా మానవులకు మంచించెడులను సూచించి, వాటి వ్యత్యాసాన్ని చూపి, వాటి ఫలితాలను కూడా స్పష్టంచేశాడు. కావున ప్రతివాడు తాను ఎన్నుకున్న మార్గానికి బాధ్యత వహించి దానికి తగిన ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడు. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు.

విధంగానైనా మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందవచ్చు!

151. ఈ విధంగా మేము మీ వారిలో నుండియే - మా సూచనలను మీ ఎదుట వినిపించటానికి మరియు మిమ్మల్ని సంస్కరించటానికి మరియు మీకు గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధించటానికి మరియు మీకు తెలియని విషయాలు నేర్పటానికి - ఒక ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను మీ వద్దకు పంపాము.

152. కావున మీరు నన్నే స్మరించండి, నేను కూడా మిమ్మల్ని జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటాను. మరియు నాకు కృతజ్ఞులై ఉండండి మరియు నాకు కృతఘ్నులు కాకండి.¹

153. ఓ విశ్వాసులారా! సహనం మరియు సహజ్ ద్వారా సహాయం అర్థించండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సహనం గల వారితో ఉంటాడు.²

154. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వారిని 'మృతులు' అనకండి!³ వాస్తవానికి వారు సజీవులు. కాని మీరది గ్రహించజాలరు.

155. మరియు నిశ్చయంగా మేము, మిమ్మల్ని భయ ప్రమాదాలకు, ఆకలి బాధలకు, ధన, ప్రాణ, ఫల (ఆదాయాల) నష్టానికి గురిచేసి పరీక్షిస్తాము. మరియు (ఇలాంటి పరిస్థితులలో) మనఃస్థైర్యంతో ఉండేవారికి శుభవార్త నివృద్ధి.

156. ఎవరైతే విపత్కరమైన పరిస్థితి

كَمَا أَرْسَلْنَاكَ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمُ الْقُرْآنَ ۚ تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا الْبَيْنُ يَفْعَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِبَعْثٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالتَّحَرُّطِ وَبَشِيرٍ الْظُّلُمِ ۚ ﴿١٥٥﴾

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا

1. చూడండి, ఖు.14:7. 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం.415; పుస్తకం-9, 'హదీస్' సం.502.

2. మంచి విశ్వాసి సంతోషం కలిగినపుడు అల్లాహుతా'అలాకు కృతజ్ఞుడై ఉంటాడు మరియు బాధలో ఉన్నప్పుడు సహనం వహిస్తాడు. ('స'హీహ్ ముస్లిం, 'హ.సం. 2999).

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ (ధర్మపోరాటం) చేసి చంపబడిన వారు మృతులు కారు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో సజీవులుగా ఉంటారు. చూడండి, 3:169.

ఏర్పడినప్పుడు: “నిశ్చయంగా మేము అల్లాహ్ కే చెందినవారము! మరియు మేము ఆయన వైపునకే మరలిపోతాము!” అని అంటారో;

157. అలాంటి వారికి వారి ప్రభువునుండి అనుగ్రహాలు ¹ మరియు కరుణ ఉంటాయి. మరియు వారే సన్మార్గం పొందినవారు. ² (1/8)

158. * నిశ్చయంగా, 'సఫా' మరియు మర్వాలు అల్లాహ్ చూపిన చిహ్నాలు. ³ కావున ఎవడు (క'అబహ్) గృహానికి 'హజ్జ్' లేక 'ఉమ్రా' కొరకు పోతాడో, ⁴ అతడు ఈ రెంటి మధ్య పచార్లు (స'యీ) చేస్తే, అతనికి ఎట్టి దోషం లేదు. మరియు ఎవడైనా స్వేచ్ఛాపూర్వకంగా

إِلَيْهِ رَجُوعٌ ۝

وَاللَّهُ عَلَيْكُمْ صَلَوَاتٌ مِّنْ لَّدُنْهُ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوَاعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ۝

1. 'సలవాతున్': అంటే blessings, benedictions, అనుగ్రహాలు, ఆశీర్వాదాలు, దీవనలు, వరాలు మరియు శుభకాంక్షలు అనే అర్థాలున్నాయి.
2. నష్టం కలిగినపుడు: 'ఇన్నా లిల్లాహి వ ఇన్నా ఇలైహి రాజి'ఃఃః.' మరియు, 'అల్లాహుమ్మ అజుర్నీ ఫీ ము'సీబతీ, వ అ'ఖ్లిఫ్ లీ ఖైరమ్మిన్ హా.' చదవాలి, ('స. ముస్లిం, 'హదీస్' సం. 918).
3. 'సఫా-మర్వాలు మక్కాలో క'అబహ్ కు కొంతదూరంలో ఉన్న చిన్న గుట్టలు. 'హజ్జ్' లేక 'ఉమ్రా' చేసేవారు క'అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు ('తవాఫ్') చేసిన తరువాత 'సఫా-మర్వా గుట్టల మధ్య ఏడు సార్లు పచార్లు (స'యీ) చేయాలి. ఇదితప్పకుండా చేయాలి (వాజిబ్). ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) భార్య - ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) యొక్క తల్లి - అయిన సయ్యిదా హాజర్, ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) ను కాబా దగ్గర పరుండబెట్టి, నీటి కొరకు ఈ రెండు గుట్టల మధ్య పరుగెత్తుతూ, తన కుమారుణ్ణి ఈ గుట్టలెక్కి చూసేది. అదే కార్యాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) ముస్లింలకు 'హజ్జ్' లేక 'ఉమ్రా' చేసేటప్పుడు, ఆచరించమని ఆజ్ఞాపించాడు. ఇవే కాకుండా 'హజ్జ్' చేసే వారి కొరకు ఇతర ఆచారాలు అంటే బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వటం, మీనాలోని మూడు జమరాత్ లమీద ప్రతిదానిపై ఏడేని గులక రాళ్ళు రువ్వటం, మొదలైనవి ఉన్నాయి. సయ్యిదా హాజర్ యొక్క ప్రార్థనను అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) కాళ్ళ దగ్గర 'జమ్'జమ్ నీటి బుగ్గను పుట్టించాడు. అందులో ఈ నాటి వరకు నీళ్ళు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. బైతుల్లాహ్ ను సందర్శించే వారు ఈ నీటిని త్రాగి, అల్లాహుతా'ఆలాకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తారు. ఇంకా అక్కడ తమ కోరికల పూర్తికై, పాపవిమోచనకై, ఉత్తమ ప్రతిఫలాలకై అల్లాహ్ (సు.తా.) ను ప్రార్థిస్తారు.
4. 'హజ్జ్' అంటే జుల్-హజ్జ్ నెలలో 8-13 తేదీల వరకు క'అబహ్, మినా, 'అరఫాత్' మరియు ము'జలిఫాలను సందర్శించటం.

'ఉమ్రా' అంటే ఈ తేదీలలో కాక ఇతర కాలంలో ఎప్పుడైనా క'అబహ్ ను దర్శించటం. (చూడండి, 14:37). 'ఉమ్రా' చేయదలుచుకున్న వారు: 'హరమ్ సరిహద్దుల బయటినుండి (మీఖాత్ బయట ఉండేవారు మీఖాత్ నుండి) 'ఉమ్రా దీక్ష (నియ్యత్) తో, ఇ'హ్రమ్ ధరించి, క'అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు చేసి, తరువాత 'సఫా-మర్వాల మధ్య ఏడు సార్లు పచార్లు చేసి, ఆ తరువాత శిరోముండనం చేయించుకొని, ఇ'హ్రమ్ విడుస్తారు. మీఖాత్ మరియు 'హరమ్ సరిహద్దులను మహా ప్రవక్త ('స'అస) సూచించారు.

మంచి కార్యం చేస్తే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు,¹ సర్వజ్ఞుడు.

159. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే మేము అవతరింపజేసిన స్పష్టమైన బోధనలను, మార్గదర్శకత్వాలను - ప్రజల కొరకు దివ్య గ్రంథంలో స్పష్టపరచిన పిదప కూడా - దాసుతారో! వారిని అల్లాహ్ తప్పక శపిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు). మరియు శపించగల వారు కూడా వారిని శపిస్తారు.²

160. కాని ఎవరైతే పశ్చాత్తాపపడతారో మరియు తమ సడవడికను సంస్కరించు కుంటారో మరియు సత్యాన్ని వెల్లడిస్తారో, అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపాన్ని నేను అంగీకరిస్తాను. మరియు నేను మాత్రమే పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించే వాడను,³ అపార కరుణాప్రదాతను.

161. నిశ్చయంగా ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఆ తిరస్కారంలోనే మృతిచెందుతారో, అలాంటి వారిపై అల్లాహ్ యొక్క శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది మరియు దేవదూతల మరియు సర్వ మానవుల యొక్క శాపముంటుంది.

162. అందులో (ఆ శాపగ్రస్త స్థితిలో సరకంలో) వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారి శిక్షను తగ్గించటం కానీ మరియు వారికి మళ్ళీ వ్యవధి ఇవ్వటం కానీ జరుగదు.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أُنزِلَ مِنْ الْبَيِّنَاتِ وَهُمْ لَا يَكْفُرُونَ
مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ
يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُونَ ﴿١٥٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ
أَلْوَبُّ عَلَيْهِمْ وَأَلَّا التَّوَابَ الرَّحِيمِ ﴿١٦٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَآمَنُوا وَهُمْ لَكُمْ أَوْلِيَاءُ
عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

خُلْدٍ فِيهَا لَا يَخْفَى عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا لَهُمْ
مُقَدَّرُونَ ﴿١٦٢﴾

- 1. పాకిరున్ (అప్-షకూరు):** One who approves or Rewards or Forgives much or largely. అంటే కృతజ్ఞతలను ఆమోదించే, అంగీకరించే, ఆదరించే, విలువనిచ్చే వాడు. తన దాసుల మంచి కార్యాలకు అమితంగా ప్రతిఫలమిచ్చే వాడు. All-Appreciative, యోగ్యతను గుర్తించే, పరిగణించే వాడు. అప్-షకూరుకు చూడండి, 4:147. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
- 2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది.'అ.)** కథనం: ఈ ఆయత్లో - తౌరాత్ గ్రంథంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) గురించి వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనలను - యూదులు మరియు క్రైస్తవులు దాచిన విషయం గురించి చెప్పబడింది. (అబూ-దావూద్, మరియు సునన్ తిర్మిజీ, 'హదీస్' సం. 651).
- 3. అత్-తవ్వబు:** Oft-Returning. తన దాసుని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే, స్వీకరించే, కటాక్షించే, మన్నించే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

163. మరియు మీ ఆరాధ్య దైవం కేవలం ఆ అద్వితీయుడు¹ (అల్లాహ్) మాత్రమే. ఆయన తప్ప! మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు, అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

164. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సృష్టి లోనూ, రేయింబవళ్ళూ మార్పులోనూ, ప్రజలకు ఉపయోగకరమైన వాటిని తీసుకొని, సముద్రంలో పయనించే ఓడలలోనూ మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించి దాని ద్వారా నిర్జీవమైన భూమికి ప్రాణం పోసి, అందులో వివిధ రకాల జీవరాసులను వర్షిల్లజెయటంలోనూ; మరియు వాయువులు మరియు మేఘాలు, భూమ్యాకాశాల మధ్య నియమబద్ధంగా చేసే సంచారాల మార్పులలోనూ, బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సంకేతాలున్నాయి.²

165. అయినా ఈ మానవులలో కొందరు ఇతరులను, అల్లాహ్ కు సాటిగా కల్పించుకుని, అల్లాహ్ ను ప్రేమించవలసిన విధంగా వారిని ప్రేమిస్తారు. కాని విశ్వాసులు అందరి కంటే అత్యధికంగా అల్లాహ్ నే ప్రేమిస్తారు. మరియు ఈ దుర్మార్గం చేస్తున్నవారు ప్రత్యక్షంగా చూడగలిగితే! ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా, సర్వశక్తి కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.

وَالْهَكْمُ لِلَّهِ وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَآخِثَاتِ الْبَيْنِ وَالْكَهَارِ وَالْفَلَاحِ الْبَرِّ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ مِمَّا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَكَرَ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا يَتَّبِعُ الْقَوْمَ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

وَمَنْ الْكَافِرِينَ مَنْ يَكْفُرُ مِنْ ذُرِّيَةِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُجَاهِدُونَكَ لِلَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا اسْتَدَّ حُجَّتُ اللَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يُرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

1. అల్-వాహిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు. చూడండి, 2:133, 12:39.

2. ఈ ఆయత్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించి, నడిపిస్తున్న ప్రకృతి నియమాలను గురించి వివరించడమైనది.

1) భూమ్యాకాశాల సృష్టి, 2) రాత్రింబవళ్ళూ ఒకదాని తరువాత ఒకటి రావటం మరియు వాటి కాలాలలో హెచ్చుతగ్గులు, 3) సముద్రాలలో నావలు ఎంతో భారాన్ని తీసుకొని పయనించటం, 4) వర్షం కురిసి జీవంలేని భూమికి జీవమవ్వటం, 5) వివిధ రకాల జీవరాసుల సృష్టి, 6) చల్లని, వెచ్చని వివిధ దిక్కుల నుండి వీచే గాలి, 7) అల్లాహుతా'అలా తాను కోరినచోట వర్షం కురిపించటానికి, తనకు నియమబద్ధులుగా సృష్టించిన మేఘాలు; వీటన్నిటిలో బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలున్నాయి. ఈ కార్యాలలో ఆయనకు మరెవ్వరూ భాగస్వాములు లేరనేది కూడా వ్యక్తమౌతోంది. ఎందుకంటే ఎవరైనా ఆయనకు భాగస్వాములుంటే ఈ సృష్టిలో అల్లకల్లోలం చెలరేగి ఉండేది.

మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కఠినంగా శిక్షించే వాడు, (అని తెలుసుకునే వారు).¹

166. అప్పుడు (ఆ రోజు) వారు (ఆ సాటిగా కల్పించబడిన వారు) తమను అనుసరించిన వారితో తమకు ఎలాంటి సంబంధం లేదంటారు. మరియు వారంతా తమ శిక్షను చూసుకుంటారు. మరియు వారి మధ్య ఉన్న సంబంధాలన్నీ తెగిపోతాయి.

167. మరియు ఆ అనుసరించినవారు అంటారు: “మాకు ప్రపంచ జీవితంలోకి మళ్ళీ తిరిగిపోయే అవకాశం లభిస్తే - వీరు ఈ రోజు మమ్మల్ని త్యజించినట్లు - మేము కూడా వీరిని త్యజిస్తాము!” ఈ విధంగా (ప్రపంచంలో) వారు చేసిన కర్మలను అల్లాహ్ వారికి చూపించి నప్పుడు, అది వారికి ఎంతో బాధాకరంగా ఉంటుంది. కాని వారు నరకాగ్ని నుండి ఏ విధంగానూ బయటపడలేరు.

168. ఓ ప్రజలారా! భూమిలో నున్న ధర్మసమ్మతమైన పరిశుద్ధమైన వాటినే తినండి. మరియు షైతాన్ అడుగు జాడలను అనుసరించకండి. నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

169. నిశ్చయంగా, అతడు (షైతాన్) మిమ్మల్ని దుష్కార్యాలు మరియు అశ్లీలమైన పనులు చేయటానికి మరియు అల్లాహ్ ను గురించి మీకు తెలియని మాటలు పలుకటానికి ప్రేరేపిస్తుంటాడు.

170. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన వాటిని (ఆదేశాలను)

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الْيَنِّ اتَّبَعُوا رَأَوْا
الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوَاقْنَا كَرِهْنَا مِمَّا كَرِهُوا
كَمَا تَبَرَأُوا مِنَّا كَذَّبُوا بِإِيمَانِهِمْ اللَّهُ أَعْمَالُهُمْ
حَصَرَتْ عَلَيْهِمْ وَأَنَّهُمْ فِيهَا غَيْرُ حِينٍ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾

إِنَّهَا يَا مَعْرُكُمُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُجُوءِ وَآن تَفُوتُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ

అనుసరించండి!” అని అన్నప్పుడు. వారు: “అలాకాదు, మేము మా తండ్రితాతలు అవలంబిస్తూ వచ్చిన పద్ధతినే అనుసరిస్తాము.” అని సమాధాన మిస్తారు. ఏమీ? వారి తండ్రితాతలు ఎలాంటి జ్ఞానంలేని వారైనప్పటికీనీ మరియు సన్మార్గం పొందనివారు అయినప్పటికీనీ, (ఏరు, వారినే అనుసరిస్తారు)?

171. మరియు సత్యతిరస్కారుల ఉపమానం, ఆ (పశువుల) వలే ఉంది; అవి అతని (కాపరి) అరువులు వింటాయే (కానీ ఏమీ అర్థం చేసుకోలేవు), అరువులు మరియు కేకలు వినడం తప్ప. వారు చెవిటి వారు, మూగ వారు మరియు గ్రుడ్డివారు, కాబట్టి వారు ఏమీ అర్థం చేసుకోలేరు!¹

172. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు నిజంగానే కేవలం ఆయన (అల్లాహ్)నే ఆరాధించేవారు అయితే; మేము మీకు జీవనోపాధిగా ఇచ్చిన పరిశుద్ధ (ధర్మసమ్మత) మైన పస్తువులనే తినండి మరియు అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి.²

173. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కొరకు చచ్చిన జంతువు, రక్తం, పందిమాంసం మరియు అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు జి'బ్ హ్ చేయబడిన దానిని (తినటాన్ని) నిషేధించిఉన్నాడు.³ కాని ఎవరైనా గత్యంతరంలేక, దుర్మితితో కాకుండా, హద్దుమీరకుండా (తిన్నట్లైతే) అట్టివానిపై ఎలాంటి దోషంలేదు!⁴ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్

نَكْبِهِ مَا آتَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَهُمْ وَلَوْ كَانَ آتِيَهُمْ لَا يَتَذَكَّرُونَ

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الْإِنْسِيِّ يَنْعِقُ بِمَا آلا
يَسْمَعُ إِلَّا دَعْوًا وَرِيَاءً صُحِرُوا كَمَا كُفِرُوا
لَا يَعْقِلُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

أَسْبَاغَهُ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِرِ وَمَا
أَهْلَ بِهِ لَعَنَ اللَّهُ فَمَن أَضْطَرَّ غَيْرُ بَآءٍ وَلَا مَآءٍ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْكَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

1. అంటే ఈ సత్యతిరస్కారులు, సత్యధర్మం యొక్క పిలుపు విన్నా దానిని అర్థంచేసుకోలేక పోతున్నారు. ఏవిధంగానైతే పశువులు - వాటి కాపరి యొక్క కేకలను - అర్థం చేసుకోలేవు!
2. 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 49.
3. ఈ 'హరాం' చేయబడిన విషయాలు ఇంకా మూడు చోట్లలో పేర్కొనబడ్డాయి. చూడండి, 5:3, 6:145, 16:115.
4. ఈ నాలుగు గాక 'హదీస్'లో 'హరామ్'గా పేర్కొనబడినవి ఇవి: 1) గోళ్ళతో వేటాడి చంపే మృగాలు, 2) తమగోళ్ళతో వేటాడే పక్షులు, 3) గాడిద, కుక్క మొదలైనవి. ఇంకా వివరాలకు చూడండి, 5:3. 'హదీస్'లో మరణించిన చేప 'హలాల్'గా పరిగణించబడింది. అల్లాహుతా'అలా తప్ప, ఇతరులను

క్షమాశీలుడు,¹ అపార కరుణాప్రదాత.

174. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ గ్రంథంలో అవతరింపజేసిన సందేశాలను దాచి, దానికి బదులుగా అల్పలాభం పొందుతారో, అలాంటి వారు తమ కడుపులను కేవలం అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు మరియు అల్లాహ్ పునరుత్థాన దినమున వారితో మాట్లాడడు మరియు వారిని శుద్ధపరచడు మరియు వారికి భాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

175. ఇలాంటి వారే సన్మార్గానికి బదులుగా దుర్మార్గాన్ని మరియు క్షమాపణకు బదులుగా శిక్షను ఎన్నుకున్నవారు. ఎంత సహనముంది వీరికి, సరకాగ్ని శిక్షను భరించటానికి!

176. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఈ గ్రంథాన్ని సత్యంతో అవతరింపజేశాడు. మరియు నిశ్చయంగా, ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) గురించి భిన్నాభిప్రాయాలు గలవారు, ఘోర అంతఃకలహంలో ఉన్నారు!² (1/4)

177. * వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం)³ అంటే మీరు మీ ముఖాలను తూర్పు

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيُسْتَرُونَ بِهِ تَسَاءَلُوا أَفَلَا يَكُونُ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارُ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

أُولَئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الصَّلَاةَ بِالْهَدْيِ وَالْعَدَابُ بِالْغَفْرِ قَبَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ سَرَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَلَئِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

لَيْسَ إِلَهِانَ تَوْلُوا أَوُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ

సంతృప్తి పరచటానికి వారిపేరున ఒక పశువును జి'బ్'హ్ చేయటం - జి'బ్'హ్ చేసేటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరు తీసుకున్నా - వారి సంకల్పం (నియ్యత్) అల్లాహ్ (సు.తా.) కాక, ప్రత్యేకమైన వేరే ఇతరుణ్ణి సంతోషింపజేయటానికైతే, అలాంటి దానిని తినటం కూడా 'హరామ్. అంతేగాక అల్లాహ్ యేతరులకు అర్పించబడినది. (నజ'ర్, నియా'జ్, చడావా చేసింది) ఏదైనా తినటం కూడా 'హరామ్. ('స'హీ'హ్ అల్ - జామె, అస్స'గీర్ వ జ్యాదతహూ, అల్బానీ పుస్తకం-2 పేజీ-1024).

1. అల్-గఫూరు: Oft-Forgiving, Most Forgiving, క్షమాశీలుడు, పాపాలను ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. అల్-గఫూరు: క్షమించేవాడు, చూడండి, 20:82. అల్-గఫూరు మరియు అల్-గఫూరు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. అల్-గాఫిర్: క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, చూడండి, 40:3.
2. పంకర అక్షరాలలో ఉన్నదాని తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: 'తమ విరోధంలో సత్యం నుండి చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.'
3. అల్ బిరు: piety, to act well, virtue, అంటే ధర్మ ఆచరణ, ధర్మ నిష్ఠాపరత్వం, దైవభక్తి, నీతిపరత్వం, పుణ్యం అనే అర్థాలున్నాయి.

దిక్కునకో, లేక పడమర దిక్కునకో చేయటం కాదు; కాని వినయ విధేయత (ధర్మనిష్ఠా పరత్వం) అంటే, అల్లాహ్ ను, అంతిమదినాన్ని, దేవదూతలను, ప్రతి దివ్యగ్రంథాన్ని మరియు ప్రవక్తలను హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించడం; మరియు ధనంపై ప్రేమ కలిగివుండి కూడా, దానిని బంధువుల కొరకు అనాథుల కొరకు, యాచించని పేదల² కొరకు, బాటసారుల కొరకు, యాచకుల కొరకు మరియు బానిసలను³ విడిపించడానికి వ్యయ పరచడం. మరియు నమాజ్ ను స్థాపించడం, జకాత్ ఇవ్వడం మరియు వాగ్దానం చేసి నప్పుడు తమ వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేయడం. మరియు దురవస్థలో మరియు ఆపత్కాలా లలో మరియు యుద్ధ సమయాలలో స్వైర్యం కలిగిఉండటం. ఇలాంటి వారే సత్యవంతులు మరియు ఇలాంటి వారే దైవభీతి గలవారు.

178. ఓ విశ్వాసులారా! హత్య విషయంలో మీ కొరకు న్యాయ ప్రతీకారం (ఖిసా'స్) నిర్ణయించబడింది. ఆ హత్య చేసిన వాడు, స్వేచ్ఛగల వాడైతే ఆ స్వేచ్ఛాపరుణ్ణి, బానిస అయితే ఆ బానిసను, స్త్రీ అయితే ఆ స్త్రీని (పధించాలి).⁴ ఒకవేళ హతుని సోదరులు

وَالْمَغْرِبَ وَلَكِنَّ الْبَرْزَخَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَيَأْتِيهِمْ
الْآخِرُ وَالْأُولَىٰ وَالْأُولَىٰ وَالْآخِرُ وَالْأُولَىٰ وَالْآخِرُ
عَلَىٰ حُجَّتِهِ ذَوَى الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ
إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّادِقِينَ فِي الْبَيْتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالْحَيَّاتِينَ وَالْأُولَىٰ وَالْآخِرِينَ
صَادِقُوا وَأُولَىٰ لَكُمْ هُمُ الْمَغْرِبُونَ ٥٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي
الْقَتْلِ الْخُرُوبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدِ وَالْأَنْثَىٰ
بِالْأَنْثَىٰ تَعْسَ عَنْ غَيْرِ لَهَا مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ قَاتِلًا
بِالْمَعْرُوفِ وَأَكْثَرُ إِلَيْهِ بِالْحَسَنِ ذَلِكَ تَعْفِيفٌ مِّنْ
رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَعْتَدَىٰ بِكَ ذَلِكُمْ فَلَهُ عَذَابٌ

1. చూడండి, అల్-బఖర 2:145 వ్యాఖ్యానం 2. దీని ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అదేశాన్ని శిరసావహించి, విశ్వాసులందరూ, వారు ప్రపంచంలో ఎక్కడున్నా, ఎల్లప్పుడూ ఒకే ఒక్క ఖిల్జా (జ'అబహ్) అయిన మక్కా ముకర్రమా వైపునకు మాత్రమే అభిముఖులై నమాజ్ చేయాలి.
2. మసాకీన్, మిస్కీన్ (ఏ.వ.): అంటే, ఆదాయం ఉన్నా అది వారి నిత్యావసరాలకు సరిపోనివారు. ఇలాంటి వారు తమ ఆత్మాభిమానంవల్ల యాచించటానికి ఇష్టపడరు. ఫుఖరా - అంటే ఏమీ ఆదాయం లేక గత్యంతరం లేక భిక్షమడిగే వారు.
3. ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడే కాలంలో బానిసత్వం, బానిసలను కొనటం, అమ్మటం ఎంతో ఎక్కువగా ఉండేది. ఇస్లాం ధర్మం యొక్క ముఖ్య లక్ష్యాలలో ఒకటి ఇలాంటి బానిసత్వాన్ని రూపుమాపటం. కేవలం ధర్మయుద్ధ ఖైదీలను మాత్రమే ఇస్లాం చట్టం ప్రకారం బానిసలుగా ఉంచుకోవచ్చు. చూడండి, 8:67. ఖుర్ఆన్ లో బానిసలను విడిపించటం పుణ్యకార్యమని ఎన్నోచోట్లలో పేర్కొనబడింది. చూడండి, 4:92, 5:89, 58:3.
4. ఇది ఇస్లాంకు ముందు అరబ్బులలో ఉన్న దురాచారాన్ని ఖండిస్తోంది. వారు ఒక మగ హంతకునికి బదులుగా

(కుటుంబీకులు) హంతకుణ్ణి కనికరించదలిస్తే,¹ ధర్మయుక్తంగా రక్తశుల్క నిర్ణయం జరగాలి. హంతకుడు రక్తధనాన్ని, ఉత్తమరీతిలో అతనికి చెల్లించాలి. ఇది మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీకు లభించే సౌకర్యం, కారుణ్యం. దీని తర్వాత కూడా ఈ హద్దులను అతిక్రమించే వానికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

179. ఓ బుద్ధిమంతులారా! న్యాయ ప్రతీకారం (ఖి'సా'స్)లో మీకు ప్రాణ (రక్షణ) ఉంది, దీనివల్ల మీరు దైవభీతి గలవారు అవుతారు.²

180. మీలో ఎవరికైనా మరణకాలం సమీపించినప్పుడు అతడు, ఆస్తిపాస్తులు గలవాడైతే, అతడు తన తల్లిదండ్రులకొరకు మరియు సమీపబంధువులకొరకు ధర్మ సమ్మతమైన మరణశాసనం (వీలునామా) వ్రాయాలి.³ ఇది దైవభీతి గలవారి విద్యుక్త ధర్మం.

الْحَيَاتِ

وَأَكْمَرُ فِي الْفَضْلِ حَيَاتِ الْوَلِيِّ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

كَيْفَ عَلَى أَحَدٍ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْوَيْتُ أَنْ تَرَكُوا خَيْرَ الْوَصِيَّةِ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْعُرْوَةِ حَقًّا عَلَى الْمَيِّتِينَ ﴿١٨٠﴾

అతని కుటుంబంలో అనేకమంది మగవారిని, ఒక స్త్రీ హంతకురాలికి బదులుగా ఆమె కుటుంబంలోని పురుషుణ్ణి, లేక ఒక బానిస హంతకునికి బదులుగా ఒక స్వతంత్ర పురుషుణ్ణి హత్యచేసే వారు.

1. చూడండి, 55:60.

2. హత్యచేయగోరేవానికి మొదటినుంచే వాడుకూడా మరణశిక్షకు గురిఅయ్యే శాసనముందని తెలిస్తే! వాడు ఎన్నడూ హత్యకు పూనుకోడు. ఈ విధమైన న్యాయప్రతీకారం వల్ల రాజ్యంలో శాంతి సుఖాలు వర్ధిల్లితాయి. ఉదా: ఇప్పుడు స'హీద్ 'అరేబియాలో ఉన్న స్థితి.

3. ఆస్తుల పంపక విషయానికై చూడండి, 4:11-12, ఈ ఆయత్ వాటికంటే ముందు అవతరింపబడింది. వీలునామా కేవలం 1/3 భాగపు ఆస్తికొరకు మాత్రమే చేయవచ్చు. 2/3 భాగపు ఆస్తి మృతుని ప్రథమ శ్రేణి బంధువుల (వారసుల) హక్కు. ఆస్తికి హక్కుదారులైన ప్రథమ శ్రేణి బంధువులు (వారసులు) వీలునామాకు హక్కుదారులు కారు. ఈ 1/3 భాగం ఆస్తిపరుడు తన వీలునామాలో ఆస్తికి హక్కుదారులు కానటువంటి దూరబంధువులకు, స్నేహితులకు లేక ధర్మకార్యాలకు ఇవ్వవచ్చు. 1/3 భాగం కంటే ఎక్కువ భాగానికి వీలునామా వ్రాయటం ధర్మసమ్మతం కాదు. ('స. బు'ఖారీ, కితాబుల్ ఫరాయ్ద్, బాబ్ మీరాస్' అల్-బనాత్). ఆస్తి తక్కువ ఉంటే - కేవలం పేరు ప్రతిష్ఠల కొరకు - హక్కుదారులను పేదరికంలో వదలి, ధర్మకార్యాలకు లేక హక్కులేని వారి కొరకు - 1/3 భాగానికి కూడా - వీలునామా వ్రాయటం సమ్మతించదగినది కాదు. ఒక విశ్వాసి-ఒక అవిశ్వాసి, ఉభయులూ ఒకరికొకరు వారసులు కాలేరు. కాని వీలునామా (వ'సియ్యత్) ద్వారా వారికి ధనసహాయం చేయవచ్చు.

181. ఇక దానిని (వీలునామాను) విన్నవారు, తరువాత ఒక వేళ దానిని మార్చితే, దాని పాపమంతా నిశ్చయంగా, ఆ మార్చిన వారి పైననే ఉంటుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.¹

182. కాని వీలునామా చేసిన వ్యక్తి పక్ష పాతమో, లేదా అన్యాయమో చేశాడనే భయం ఎవనికైనా ఉంటే అతడు ఈ వ్యవహారంతో సంబంధం ఉన్నవారందరి మధ్య రాజీ కుదిరిస్తే అందులో ఎలాంటి దోషం లేదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

183. ఓ విశ్వాసులారా! ఉపవాసం మీకు విధిగా నిర్ణయించబడింది² - ఏ విధంగానైతే మీ పూర్వీకులకు విధిగా నిర్ణయించబడి ఉండెనో - బహుశా మీరు దైవభీతిపరులై ఉంటారని!

184. ఇది (ఈ ఉపవాసం) నిర్ణయించబడిన రోజులకు మాత్రమే. కానీ, మీలో ఎవరైనా వ్యాధిగ్రస్తులై ఉంటే, లేక ప్రయాణంలో ఉంటే, వేరే దినాలలో (ఆ ఉపవాసాలు) పూర్తిచేయాలి. కాని దానిని పూర్తిచేయటం దుర్బరమైన వారు పరిహారంగా, ఒక పేదవానికి భోజనం పెట్టాలి.³ కాని ఎవరైనా సహృదయంతో ఇంకా ఎక్కువ మేలు చేయదలిస్తే, అది అతని మేలుకే! కాని

فَمَنْ كَانَ لَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا أَتَاهُ عَلَى
الَّذِينَ يَبْدُلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا أَوْ أَثَبًا فَاصْدَحْ
بَيْنَهُمْ فَلَا تُؤْثَرُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَكُمْ تَتَقُونَ

إِنَّمَا مَعَدُّ ذِكْرِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ قَرِيضًا أَوْ عَلَى
سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ
يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ مَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

1. సమీ'ఉన్-అలీమున్: సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు. చూడండి, 2:127.

2. అ'స్-సామ్: ఉపవాసం అంటే, మానుకోవటం. ప్రాతఃకాలం నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు ఏమీ తినకుండా త్రాగకుండా మరియు భార్యలతో రతిక్రీడలు జరపకుండా ఉండటమే గాక, తమ పంచేంద్రియాలను, చూపులను, నాలుకలను, చెవులను, ఆలోచనలను మరియు చేష్టలను మొదలైన వాటిని కూడా అదుపులో ఉంచుకొని చెడుకు దూరంగా ఉండటం.

3. అతివృద్ధులు, దీర్ఘవ్యాధితో పీడితులైనవారు, గర్భవతులైన స్త్రీలు, బిడ్డలకు పాలిచ్చే స్త్రీలు మొదలైనవారు, ఉపవాసముండటం వారికి అతి కష్టతరమైతే, పరిహారంగా ప్రతిరోజూ ఒకపేదవానికి భోజనం పెట్టాలి. కాని గర్భవతులైన స్త్రీలు, పిల్లలకు పాలిచ్చే స్త్రీలు మరియు కొద్దికాలాని మాత్రమే వ్యాధి గ్రస్తులైనవారు మాత్రం విడిచిన ఉపవాసాలను తరువాత పూర్తి చేసుకోవాలి.

మీరు తెలుసుకోగలిగితే, ఉపవాసం ఉండటమే, మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది.

185. రమ'దాన్ నెల! అందులో దివ్య ఖుర్ఆన్ మానవులకు మార్గదర్శకత్వంగా, అవతరింపజేయబడింది!¹ మరియు అందులో సన్మార్గం చూపే మరియు సత్త్వాసత్త్వాలను వేర్పరచే, స్పష్టమైన ఉపదేశాలున్నాయి. కావున మీలో ఆ నెలను పొందిన వ్యక్తి ఆ నెలంతా (విధిగా) ఉపవాసం ముండాల్సి. కాని వ్యాధిగ్రస్తుడైన వాడు, లేక ప్రయాణంలో ఉన్నవాడు, (ఆ ఉపవాసాలను) వేరే దినాలలో పూర్తిచేయాలి. అల్లాహ్ మీకు సౌలభ్యం చేయగోరుతున్నాడే కానీ, మిమ్మల్ని కష్టపెట్ట దలచుకోలేదు. ఇది మీరు ఉపవాసదినాల సంఖ్యను పూర్తిచేయగలగటానికి మరియు మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు, మీరు అల్లాహ్ మహనీయత (ఘనత)ను కొనియాడటానికి మరియు మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటానికి!

186. మరియు నా దాసులు, నన్ను గురించి నిన్ను అడిగితే: “నేను (వారికి) అతి సమీపంలోనే ఉన్నాను. పిలిచేవాడు నన్ను పిలిచినప్పుడు నేను అతని పిలుపును విని, జవాబిస్తాను.² కాబట్టి వారు సరైన మార్గం పొందటానికి, నా ఆజ్ఞలను

شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى
لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَن
شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ
الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ۖ أُجِيبُ
دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَا فَلَيْسَ سَمِيعٌ لِّكُلِّ شَيْءٍ
فِي لَعَلَّكُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

- ఖుర్ఆన్, బైతుల్-ఖుద్లో లా'హు మహ్మూ'జ్ నుండి ఈ ప్రపంచపు ఆకాశం మీద దింపబడింది. అక్కడ బైతుల్-ఇజ్జత్లో పెట్టబడింది. అక్కడి నుంచి 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా అవసరాన్ని బట్టి మహాప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)పై అవతరింపజేయబడింది, (ఇబ్నె-కసీ'ర్). మొట్టమొదటి వ'హి'హిరా గుహలో రమ'దాన్ నెలలో అవతరింపజేయబడింది. మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస), తమ మరణానికి ముందు రమ'దాన్ నెలలోనే ఖుర్ఆన్ ను జిబ్రీల్ ('అ.స.) సమక్షంలో, రెండు సార్లు పూర్తిగా చదివి వినిపించారు. మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస), అదే రమ'దాన్ నెలలో 23, 25, 27 రాత్రులలో, స'హాబీలకు తరాఫ్-హి'సమా'జ్ (ఖియామ్ అల్లెల్) కూడా జమా'అత్తో చేయించారు. ('స. తిర్మిజీ', 'స. ఇబ్నె-మాజా, అల్బానీ ప్రమాణికం). ఆ తరాఫ్-హి'సమా'జ్ వినిపింది రకాతులు, వి'తర్తోపాటు పదకొండు రకాతులు, అని జాబిర్ (ర.హి'అ.) మరియు సయ్యిద్ అయిబహ్ (ర. అన్బా)ల, ఉల్లేఖనా (రివాయతులు) ఉన్నాయి. ('స. బు'ఖారీ).
- ఉపవాసం విరమించే వేళలో చేసే ప్రార్థన (దు'అ) అంగీకరించబడుతుంది. (ముస్నద్ అ'హ్మద్, తిర్మిజీ, నసాయీ, ఇబ్నె-మాజా - ఇబ్నె-కసీ'ర్ వ్యాఖ్యానం).

అనుసరించాలి మరియు నాయందు విశ్వాసం కలిగిఉండాలి.” అని, చెప్పి.¹

187. ఉపవాసపు రాత్రులందు మీకు మీ భార్యలతో రతిక్రిడ (రఫ్) ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. వారు మీ వస్త్రాలు, మీరు వారి వస్త్రాలు. వాస్తవానికి మీరు రహస్యంగా ఆత్మద్రోహానికి పాల్పడుతున్నారనే విషయం అల్లాహ్ కు తెలుసు. కావున ఆయన మీ పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించాడు మరియు మిమ్మల్ని మన్నించాడు. ఇకనుండి మీరు మీ భార్యలతో సంభోగం (బాషిర్) చేయండి మరియు అల్లాహ్ మీ కొరకు వ్రాసినదానిని కోరండి. మరియు ఉదయకాలపు తెల్లని రేఖలు రాత్రి నల్లచారల నుండి స్పష్టపడే వరకు, మీరు తినండి, త్రాగండి. ఆ తరువాత చీకటి పడే వరకూ మీ ఉపవాసాన్ని పూర్తిచెయ్యండి. కాని మస్జిద్ లో ఏ'తకాఫ్ పాటించేటప్పుడు, మీరు మీ స్త్రీలతో సంభోగించకండి.² ఇవి అల్లాహ్ ఏర్పరచిన హద్దులు, కావున ఉల్లంఘించే (ఉద్దేశంతో) వీటిని సమీపించకండి. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞలను ప్రజలకు స్పష్టం చేస్తున్నాడు. బహుశా వారు భయభక్తులు కలిగి ఉంటారని!

188. మరియు మీరు ఒకరి సొమ్మును మరొకరు అన్యాయంగా కబళించకండి మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా, అక్రమమైన రీతిలో, ఇతరుల ఆస్తిలో కొంతభాగం తినే దురుద్దేశంతో, న్యాయాధికారులకు లంచాలు ఇవ్వకండి. (3/8)

189. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నిన్ను మారే

أَحْلَلْ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ هُنَّ لَبَاسُ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ طَعِمَ اللَّهُ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُمْ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ أَنْتُمْ أَرَبُ الصِّيَامِ إِلَى الْكَلِّ وَلَا تَبَاشِرُوهُمْ وَأَنْتُمْ عَلِيمُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لِيَتْلَىٰ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٣٨﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذُنُّوا إِلَيْهَا أَلْسِنَتَكُمْ لِكُلِّ فَرِيقٍ مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِفُ

1. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం. 509.

2. చూడండి, 7:189. ఏ'తకాఫ్: అంటే మస్జిద్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ధ్యానిస్తూ ఏకాంతంగా గడపటం. ఏ'తకాఫ్ పాటించే వారు స్త్రీలతో సంభోగించరాదు. కాలకృత్యాలకు తప్ప, మస్జిద్ విడిచి బయటికి పోరాదు. తోటివారితో అనవసరమైన మాట్లాట పడరాదు.

చంద్రుని (రూపాలను) గురించి అడుగు తున్నారు. నీవు వారితో ఇలా అను: “అవి ప్రజలకు కాలగణనను మరియు ‘హజ్జ్’ దినాలను తెలియజేస్తాయి.” మీరు మీ ఇళ్ళలోకి వాటి వెనుక భాగంనుండి ప్రవేశించడం ఋజువర్తన (బిర్) కాదు, దైవభీతి కలిగి ఉండటమే ఋజువర్తన (బిర్). కనుక మీరు ఇంట్లలో వాటి ద్వారాల నుండియే ప్రవేశించండి. మరియు మీరు సాఫల్యం పొందటానికి అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

190. మరియు మీతో, పోరాడే వారితో, మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి, కాని హద్దులను అతిక్రమించకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ హద్దులను అతిక్రమించేవారిని ప్రేమించడు.¹

191. వారు, మీకు ఎక్కడ ఎదురైతే అక్కడనే వారిని చంపండి. మరియు వారు మిమ్మల్ని ఎచ్చటనుండి తరిమివేశారో, మీరు కూడా వారిని అచ్చటి నుండి తరిమివేయండి. మరియు సత్యధర్మానికి అడ్డుగా నిలవటం (ఫిత్నా),² చంపటం కంటే ఘోరమైనది. మస్జిద్ అల్-హరామ్ వద్ద వారు మీతో యుద్ధం చేయనంతవరకు మీరు వారితో అక్కడ యుద్ధం

لِّلنَّاسِ وَالْحَيَّةِ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ
اتَّقَىٰ وَأَتَىٰ الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٩٠﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩١﴾

وَأَقَاتِلُواهُمْ حَيْثُ تَقْبَلُونَهُمْ وَأَخْرَجُوهُمْ
حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقِتَالِ
وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ عِدَّةَ السِّجْدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ
يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ
فَأَقَاتِلُواهُمْ كَذَلِكَ بَعَرَاءُ الْكُفْرَانِ ﴿١٩٢﴾

1. ఈ ఆయత్లో జహాద్: ధర్మపోరాటం, అంటే ఎవరైతే మీతో పోరాడుతారో, అలాంటి వారితో మీరు పోరాడండి అనుమతి ఇవ్వబడింది. చూడండి 22:39. ఆ ఆయత్ జహాద్ను గురించి మొదటి సారిగా అవతరింపబడిందని చాలా మంది ‘హదీస్’వేత్తలు వ్రాశారు, (‘తబరీ, ఇబ్నె-కసీర్’). హద్దులను అతిక్రమించకూడదు అంటే, స్త్రీల, పిల్లల, వృద్ధుల హత్య చేయకూడదు. ఎవరైతే మీతో పోరాడుతారో, వారినే వధించాలి. ఇదేవిధంగా పంటపొలాలను, చెట్లుచేమలను, పశువులను, అనవసరంగా పాడు చేయరాదు. జహాద్ గురించి 4:91, 60:8 మరియు ‘స. బుఖారీ, పుస్తకం-4, ‘హదీస్’ నం. 4 చూడండి.

2. ఇక్కడ ఫిత్నా - అంటే సత్యతీర్స్కారం, షిర్క్, సత్యధర్మానికి అడ్డుగా నిలవటం. సత్యాన్ని స్వీకరించినవారిని హింసా, దౌర్జన్యాలకు గురిచేయడం. చూడండి, ‘స. బుఖారీ, పుస్తకం-2, ‘హదీస్’ నం.797. ఫిత్నాకు: యొక్క ఇతర అర్థాలు పీడన, ఉపద్రవం, పరీక్ష, ప్రేరేపించటం, కలతలు రేకెత్తించటం, శోధన, పురికొల్పటం మరియు దుష్కృత్యం మొదలైనవి ఉన్నాయి.

చేయకండి.¹ ఒకవేళ వారే మీతో (ఆ పవిత్ర స్థలంలో) యుద్ధంచేస్తే వారిని వధించండి. ఇదే సత్యతిరస్కారులకు తగిన శిక్ష.

192. కానీ, వారు (యుద్ధం చేయటం) మానుకుంటే (మీరు కూడా మానుకోండి). ఎందుకంటే నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

193. మరియు ఫిత్నా² ముగిసిపోయే వరకు మరియు అల్లాహ్ ధర్మం మాత్రమే స్థాపించబడే వరకు మీరు వారితో యుద్ధం చేస్తూ ఉండండి. ఒకవేళ వారు మానుకుంటే, దుర్మార్గులతో తప్ప ఇతరులతో పోరాడకండి.³

194. నిషిద్ధ మాసానికి బదులు నిషిద్ధ మాసమే మరియు నిషిద్ధ స్థలాలలో న్యాయ ప్రతీకారం (ఖిసాస్) తీసుకోవచ్చు.⁴ కాబట్టి మీపై ఎవరైనా దాడిచేస్తే, మీరు కూడా వారిపై అదేవిధంగా దాడిచేయండి. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారికి తోడుగా ఉంటాడని తెలుసుకోండి.

195. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చు పెట్టండి. మరియు మీ చేతులారా మిమ్మల్ని మీరు వినాశంలో పడవేసుకోకండి; మేలు

إِنِ اتَّهَمُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٢﴾

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ اتَّهَمُوا فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ
عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٩٣﴾

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتِ
قِصَاصٌ مَّنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ قَاعْتَدُوا عَلَيْهِ
بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٩٤﴾

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقُولُوا يَمْكُنْ إِلَى
الْهَيْكَلِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٥﴾

1. మస్జిద్ అల్-హరామ్ సరిహద్దులలో యుద్ధం చేయటం నిషేధించబడింది. అది శాంతి నిలయం, కాని ఎవరైనా దానిని లెక్క చేయక మీపై దాడిచేసి మిమ్మల్ని చంపగోరితే, అలాంటి వారితో మీరు అక్కడ యుద్ధంచేసి వారిని చంపవచ్చు!

2. చూడండి, 2:191 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' సం. 24.

4. నిషిద్ధమాసాలు: జులై-ఖాదహ్, జులై-హజ్జహ్, ముహర్రం మరియు రజబ్ (హిజ్రీ శకపు 11, 12, 1, 7 మాసాలు). ఈ మాసాలలో యుద్ధం చేయటం ఇస్లాంకు పూర్వం నుండి కూడా అరేబియా వాసులలోనిషేధించబడి ఉంది. చూడండి, 2:217. ఈ నిషేధాలను అందరూ గౌరవించాలి. ఎందుకంటే వారు వాటిని గౌరవించని పక్షంలో వారితో పోరాడి ప్రతీకారం తీర్చుకోవచ్చు.

చేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మేలు చేసేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

196. మరియు అల్లాహ్ (ప్రసన్నత) కొరకు 'హజ్జ్' మరియు 'ఉమ్రా' పూర్తిచేయండి.¹ మీకు (అక్కడ చేరటానికి) ఆటంకం కలిగినట్లైతే, మీరు ఇవ్వదలుచుకున్న బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వండి.² బలి జంతువు దాని గమ్యస్థానానికి చేరనంత వరకు మీరు శిరోముండనం చేసుకోకండి.³ కానీ, మీలో ఎవడైనా వ్యాధిగ్రస్తుడై ఉంటే లేదా అతని తలకు బాధ ఉంటే (శిరోముండనం చేసుకొని) దానికి పరిహారంగా (మూడు రోజులు) ఉపవాసం ఉండాలి. లేదా దానధర్మాలు చేయాలి (ఆరుగురు నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి), లేదా బలి ఇవ్వాలి. కాని శాంతి భద్రతలు ఉన్న సమయాలలో ఎవడైనా 'హజ్జ్' తమత్తు⁴ చేయదలచుకుంటే, అతడు తనశక్తి

وَاتَّخِذُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَعِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٌ أَوْ صُلَاةٌ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

1. 'ఉమ్రా': 'హజ్జ్' సమయంలో కాకుండా వేరే దినాలలో కూడా 'ఉమ్రా' చేయవచ్చు. 'ఉమ్రా' చేయగోరే వారు 'హరమ్' సరిహద్దుల నుండి, (మీఖాత్ సరిహద్దుల బయటనుండి వచ్చే వారు మీఖాత్ నుండి) ఇ'హ్రామ్ ధరించి, (అంటే పురుషులు, ఒక తెల్లని లుంగీ కట్టుకొని మరొక తెల్లని దుప్పటిని శరీరంపై కప్పకోవటం. స్త్రీలకు, వారు ధరించిన బట్టలే ఇ'హ్రామ్; మగవారివలే వారికి ప్రత్యేకమైన ఇ'హ్రామ్ దుస్తులు లేవు). 'హరమ్'కు వచ్చి క'అబహ్ చుట్టు ఏడు ప్రదక్షిణలు ('తవాఫ్') చేసి, రెండు రకాతులు నమాజ్ చేసి, తరువాత 'సఫా, మర్వాల మధ్య ఏడుసార్లు పచార్లు ('స'యా') చేసి ఆ తరువాత (స్త్రీలు) తల వెంట్రుకలను కొంతమట్టుకు కత్తిరించుకోవాలి. పురుషులు శిరోముండనం చేయించుకొని లేక తల వెంట్రుకలను కొంతమట్టుకు కత్తిరించుకొని ఇ'హ్రామ్ విడిచిపెట్టాలి. మీఖాత్ మరియు 'హరమ్' సరిహద్దులను మహా ప్రవక్త ('స'అస) సూచించారు.
2. దైవప్రవక్త ('స'అస) 6వ హిజ్రీలో 'ఉమ్రా' కొరకు వచ్చినప్పుడు 'హుదైబియహ్' దగ్గర ఆగారు. అప్పుడు మక్కాలోని ముషిక్ ఖురైషులు వారిని మక్కాలో ప్రవేశించి 'ఉమ్రా' చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వలేదు. వారు ముషిక్ ఖురైషులతో సంధి చేసుకున్నారు. 'హుదైబియహ్'లోనే తమ బలి (ఖుర్బానీ) చేసి తమ శిరోముండనాలు చేయించుకొని ఇ'హ్రామ్ వదిలారు. తరువాత 7వ హిజ్రీలో వచ్చి 'ఉమ్రా' చేశారు.
3. శాంతి సమయాలలో 'హజ్జ్' యొక్క అన్ని మనాసికీలు పూర్తిచేయనంతవరకు శిరోముండనం చేయించుకోగూడదు అంటే, ఇ'హ్రామ్ విడువగూడదు.
4. తమత్తు - అంటే 'హజ్జ్' కాలంలో 'ఉమ్రా' కొరకు ఇ'హ్రామ్ ధరించి 'ఉమ్రా' చేసి శిరోముండనం చేసి, ఇ'హ్రామ్ విడవాలి. మరల 8వ జి'ల్-హజ్జ్ రోజున 'హజ్జ్' కొరకు ఇ'హ్రామ్ ధరించాలి. దీనికి బలి ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. బలి ఇవ్వలేనివారు 10 రోజులు ('హజ్జ్' కాలంలో 3 రోజులు 'హజ్జ్' తరువాత 7 రోజులు), ఉపవాసాలుండాలి. 'హజ్జ్' 3 రకాలుగా చేయవచ్చు: అవి 1) ఇ'ఫ్రాద్: అంటే 'హజ్జ్' సంకల్పంతో ఇ'హ్రామ్ ధరించి కేవలం 'హజ్జ్'

మేరకు బలి¹ ఇవ్వాలి. కాని ఎవడైతే ఖుర్బానీ ఇవ్వలేదో 'హజ్జ్' కాలంలో మూడు దినాలు మరియు (ఇంటికి) తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట ఏడు దినాలు ఉపవాసం ఉండాలి, ఈ విధంగా మొత్తం పది దినాలు ఉపవాసాలు ఉండాలి. ఇది మస్జిద్ అల్-హరామ్ దగ్గర నివసించని వారికి మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్ యెడల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు, అని తెలుసుకోండి.

197. 'హజ్జ్' నియమిత నెలలలోనే జరుగుతుంది. ఈ నిర్ణీత మాసాలలో 'హజ్జ్' చేయటానికి సంకల్పించిన వ్యక్తి 'హజ్జ్' (ఇప్రాహీంలో వున్న) సమయంలో (భార్యతో) రత్తిక్రీడ (రఫ్'స్)కు, దుష్టకార్యాలకు మరియు కలహాలకు దూరంగా ఉండాలి. మీరు చేసే మంచి పనులన్నీ అల్లాహ్ కు తెలుసు. ('హజ్జ్' యాత్రకు) కావలసిన వస్తు సామగ్రిని తీసుకువెళ్ళండి. దైవభీతియే నిశ్చయంగా, అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన సామగ్రి. కనుక ఓ బుద్ధిమంతులారా! కేవలం నాయందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

198. ('హజ్జ్' యాత్రలో) మీరు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాలు అన్వేషిస్తే² అందులో దోషం లేదు. 'అరఫాత్'³ నుండి బయలుదేరిన తరువాత

الْحَجَّ أَشْهُرَ مَعْلُومَاتٍ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِمْ الْحَجَّ فَلَا رَفْعَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا إِجْدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَعْلَمُوا مِنْ حَيْثُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَرَوَدُوا فَإِنْ خَيْرُ الرَّادِّ التَّقْوَى وَالتَّقْوَى يَا أُولِي الْأَلْبَابِ ⑩

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ، فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ قَاذِرُوا

మాత్రమే చేయటం. దీనికి బలి అవసరం లేదు. ఇది 'హరమ్ ప్రాంతంలో నివసించే వారు చేసే 'హజ్జ్', 2) తమత్తు: పైన వివరించిన విధం. 'హజ్జ్' తమత్తు'కు బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వటం వాజిబ్. 3) భిరన్: ఒకే ఇప్రాహీతో 'ఉక్రూ మరియు 'హజ్జ్' నెరవేర్చటం. 'ఉక్రూ చేసిన తరువాత తలవెంట్రుకలు కత్తిరించుకోకుండా 'హజ్జ్' వరకు ఇప్రాహీలోనే ఉండి 'హజ్జ్' విధులు నెరవేర్చిన పిదప ఇప్రాహీ విడవటం. 'హజ్జ్' భిరన్ కు కూడా బలి (ఖుర్బానీ) ఇవ్వటం వాజిబ్.

1. హద్'యస్, బలి (ఖుర్బానీ): ఒక వ్యక్తికి ఒక మేక లేక గొర్రె; లేక ఏడుగురు కలిసి ఒక ఆవు, ఎద్దు, లేక ఒంటె బలి చేయవచ్చు.
2. అనుగ్రహాలు అంటే 'హజ్జ్' యాత్రలో వ్యాపారం మొదలైనవి చేయటం ధర్మసమ్మతమే.
3. 'అరఫాత్': మక్కా నుండి దాదాపు 12 కి.మీ. దూరంలో 'హరమ్ సరిహద్దులకు బయటనున్న ఒక మైదానం.

మష్అలిల్ హరామ్ (ముజ్దలిఫా)¹ వద్ద (ఆగి) అల్లాహ్ను స్మరించండి. మరియు ఆయన మీకు బోధించిన విధంగా ఆయనను స్మరించండి, వాస్తవానికి మీరు పూర్వం మార్గభ్రష్టులుగా ఉండేవారు.

199. తరువాత ప్రజలంతా ఎక్కడినుండి వెళ్తారో అక్కడినుండి మీరూ వెళ్ళండి. అల్లాహ్తో క్షమాభిక్ష వేడుకోండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

200. ఇక మీ ('హజ్జ్) విధులను² పూర్తిచేసిన తరువాత, మీరు మీ తండ్రి తాతలను (పూర్వం) స్మరించే విధంగా, ఇంకా దానికంటే అధికంగా అల్లాహ్ను స్మరించండి. కాని వారిలో కొందరు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు ఈ లోకంలో (అన్నీ) ప్రసాదించు!” అని ప్రార్థిస్తారు. అలాంటి వారికి

اللَّهُ عَنِ الشَّعْرِ الْحَرَامِ وَإِذْ كُرُوا هَدًى لَكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِينَ ﴿١٩٩﴾

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

وَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ سَكَكُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ إِشْدَ ذِكْرًا فَبَيْنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠١﴾

అందులో ఒకవిన్న కొండ ఉంది దాని పేరు జబల్ -రహ్మా. దైవప్రవక్త ('స'అస) 'హజ్జ్' చేసినప్పుడు దాని దగ్గర నించిన 'హజ్జ్' ఉపన్యాసం (ఖు'త్బా) ఇచ్చారు. 'హజ్జ్' చేయాలని సంకల్పించిన వారు జు'ల్-హిజ్జాహ్ 9వ తేదీన మధ్యాహ్నం నుండి 10వ తేదీ ఫజ్అ'జాన్ సమయం వరకు 'హజ్జ్' నియంతితే ఇ'హ్రం ధరించి కొంత సమయం ఈ మైదానంలో గడపడం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించడం విధి. 'హజీస్' ప్రకారం 'అరఫాత్'లో ఆగడమే 'హజ్జ్' 'అరఫాత్' మైదానం 'హరం' సరిహద్దుల బయట ఉంది.

1. మస్జిద్ మష్అలిల్-హరామ్ ముజ్జలిఫాలో ఉంది. జు'ల్-హిజ్జాహ్ 9వ తేదీన 'హజీలు' 'అరఫాత్' మైదానంలో కొంతకాలం గడిపిన తరువాత ఇక్కడకు చేరుకొని, మ'గిబ్ మరియు 'ఇషా' నమా'జ్లు కలిపి చేయడం మసూన్. వారు రాత్రి ఇక్కడ గడిపి, 10వ తేదీ ఫజ్అ'నమా'జ్ తరువాత మీనాకు చేరుకుంటారు. ఇక్కడి నుండి జమరాత్లపై విసరటానికి, చిన్నచిన్న కంకర రాళ్ళు విర్రుకుంటారు. ముజ్జలిఫా 'హరామ్' సరిహద్దులలోనే ఉంది.

2. మిగిలిన 'హజ్జ్' విధులు 10.11.12 మరియు (13) జిల్హజ్జ్ తేదీలలో పూర్తిచేయాలి. ఈ రోజులలో ఇ'హ్రామ్ లేకుండానే మక్కాకు పోయి తవాఫ్ జియారహ్ మరియు స'యీ అల్-హజ్జ్ పూర్తిచేసుకోవాలి. ఈ మూడు రోజులు మీనాలోనే ఉండి, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించాలి. 10వ తేదీన సూర్యోదయం తరువాత కేవలం చివరి (జమరతుల్ -అఖబహ్)పై - ఏదైతే మక్కా వైపుకు ఉందో 7 చిన్నచిన్న కంకర రాళ్ళు రువ్వాలి. 11 మరియు 12 తేదీలలో 'జు'హ్రా నమా'జ్ తరువాత మూడు జమరాత్ల పైననూ ఒక్కొక్క దానిపై 7 చొప్పున కంకర రాళ్ళు రువ్వాలి. జమరాత్: అంటే, ఇస్కా'ఈల్ (అ.స.)ను అతని తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.), అల్లాహుతా'అలా ఆజ్ఞతో జి'బ్న్ చేయటానికి తీసుకొనిపోయేటప్పుడు, మైతాన్ వారిని, అల్లాహుతా'అలా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించటానికి, ప్రేరేపించిన మూడు చోట్లలో నియమించిన గుర్తులు.

పరలోకంలో ఎలాంటి భాగం ఉండదు.

201. వారిలో మరికొందరు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు ఇహలోకంలో మంచిని మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిని ప్రసాదించు మరియు మమ్మల్ని నరకాగ్ని నుండి కాపాడు!” అని ప్రార్థిస్తారు.

202. అలాంటి వారు తమ సంపాదనకు అనుగుణంగా (ఉభయలోకాలలో) తమ వాటాను పొందుతారు. మరియు అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు. (1/2)

203. * మరియు నియమిత రోజులలో అల్లాహ్ ను స్మరించండి.¹ ఎవడైనా త్వరగా రెండు రోజులలోనే వెళ్ళిపోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషంలేదు. మరెవడైనా నిదానించి (పదమూడవ తేదీవరకు) నిలిచి పోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషంలేదు,² వాడికి, ఎవడైతే దైవభీతిని కలిగి ఉంటాడో! మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నిశ్చయంగా, మీరంతా ఆయన సన్నిధిలో హాజరు చేయబడుతారనేది తెలుసుకోండి.

204. మరియు ప్రజలలోనుండి ఒక వ్యక్తి మాటలు ఇహలోక జీవితంలో నీకు సంతోషం కలుగజేయవచ్చు; మరియు తన సంకల్పశుద్ధిని తెలుపడానికి అతడు అల్లాహ్ ను సాక్షిగా నిలబెట్టవచ్చు! కాని, వాస్తవానికి అతడు

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

وَإِذْ كُرُوا لِلَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ كَذِبٌ الْخَصِيمُ ﴿٢٠٤﴾

1. తప్రీఖ్ దినాలలో అంటే జులై-హిజ్రహ్ 11,12,13 తేదీలలో ఫర్వీ నమాజ్ తరువాత తక్బీర్ చదవాలి: “అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్, వల్లాహు అక్బర్ అల్లాహు అక్బర్ వ లిల్లాహిల్ హమ్ద్.” కంకర రాళ్ళు విసిరునపుడు ప్రతి కంకరాయా విసిరిన తర్వాత ఈ తక్బీర్ చదవటం సున్నత్. (నీల్ అల్-అవ్తార్ పుస్తకం-5, పేజీ-86).
2. మూడు జమరాత్లపై 11 మరియు 12 జులై-హిజ్రహ్ తేదీలలో కంకర రాళ్ళను రువ్వాలి. 12వ తేదీన ముగ్రబ్ కు ముందు మీనా విడువలేక పోతే, 13వ తేదీన కూడా జులై నమాజ్ తరువాత మూడు జమరాత్లపై కంకరరాళ్ళను విసిరి మునాను విడవాలి.

ఘోరమైన జగడాలమారి కావచ్చు!¹

205. మరియు (ఓ ముహమ్మద్) అతడు (నీ వద్దనుండి) తిరిగిపోయి లోకంలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి, పంటపొలాలను మరియు పశువులను నాశనం చేయటానికి పాటుపడవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ కల్లోలాన్ని ఏ మాత్రం ప్రేమించడు.

206. మరియు: “అల్లాహ్ యందు భయ భక్తులు కలిగి ఉండు.” అని అతనితో అన్నప్పుడు, అహంభావం అతనిని మరింత పాపానికి ప్రేరేపిస్తుంది. కావున సరకమే అలాంటి వానికి తగిన స్థలం. మరియు అది ఎంత చెడ్డ విరామస్థలం!

207. మరియు మానవులలోనే, అల్లాహ్ సంతోషం పొందటానికి తనపూర్తి జీవితాన్ని అంకితం చేసేవాడూ ఉన్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తన దాసుల యెడల చాల కనికరుడు.²

208. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ విధేయత (ఇస్లాం)లో సంపూర్ణంగా ప్రవేశించండి. మరియు షైతాను అడుగుజాడలను అనుసరించకండి. నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు!

209. మీ వద్దకు స్వప్నమైన హితోపదేశాలు వచ్చిన పిదప కూడా, మీరు తప్పబడుగు వేస్తే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అని తెలుసుకోండి.

210. ఏమీ? అల్లాహ్ స్వయంగా దేవ దూతలతో పాటు, మేఘాల ఛాయలలో ప్రత్యక్షం కావాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా? కానీ,

وَاذْكُورْ لِي سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ
الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُجِبُ الْفُسَادَ ۝

وَأَذْكُرْ لَهُ أَنَّىٰ اللَّهُ أَخَذَتْهُ الْعُرَّةُ
يَا أَيُّهَا فَصَحْبُهُ جَهَنَّمَ وَلَيْسَ الْبِهَادُ ۝

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا فِي
الْبَيْتِ كَآثَةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ۝

فَإِنْ رَأَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكُمْ
الْبَيِّنَاتُ فَاذْكُرُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي
ظُلُلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالنَّهْلِكِ ۚ وَقَدْ

1. 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 637. ఇలాంటి వారి ఉదాహరణకు చూడండి, 2:8-12.

2. అర్-రహ్మా: = అర్-రహీము, Compassionate, Kind, Merciful. చాల కనికరుడు. ఇవి రెండూ అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

అప్పుటికే ప్రతి విషయపు తీర్పు జరిగి ఉంటుంది. మరియు సమస్త విషయాలు (తీర్పు కొరకు) అల్లాహ్ దగ్గరికే మరలింపబడతాయి!

211. మేము ఎన్ని స్పష్టమైన సూచన (ఆయతు)లను వారికి చూపించామో ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని అడగండి! ¹ మరియు ఎవడు అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహాలను పొందిన తరువాత, వాటిని తారు మారు చేస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అలాంటి వారిని శిక్షించటంలో ఎంతో కఠినుడు.

212. సత్యతిరస్కారులకు ఇహలోక జీవితం మనోహరమైనదిగా చేయబడింది. కావున వారు విశ్వాసులతో పరిహాసాలాడుతుంటారు, కానీ పునరుత్థానదినమున, దైవభీతి గలవారే వారికంటే ఉన్నతస్థానంలో ఉంటారు. మరియు అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

213. పూర్వం, మానవులంతా ఒకే ఒక సమాజంగా ఉండేవారు. ² అప్పుడు అల్లాహ్ వారికి శుభవార్తలు ఇవ్వటానికి మరియు హెచ్చరికలు చేయటానికి ప్రవక్తలను పంపాడు. మరియు మానవులలో ఏర్పడిన భేదాలను పరిష్కరించటానికి, ఆయన గ్రంథాన్ని సత్యంతో వారి ద్వారా అవతరింపజేశాడు. మరియు అది

الرَّامِرُ إِلَى اللَّهِ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ﴿٦٥﴾

سَلِّ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمَا اتَّيَّهْتُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٦﴾

رَبِّ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْعَوْنَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يُزَكِّي مَنِ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٦٧﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا

1. ఈ సూచనలు ఉదాహరణకు: కర్ర, మాంత్రికులను ఓడించింది, సముద్రంలో త్రోవచేసింది, బండ నుండి 12 ఊటలను ప్రవహింపజేసింది, మేఘాల ఛాయలు ఏర్పరచింది, మన్న మరియు 'సల్వాలను దింపింది మొదలైనవి. ఇవన్నీ అల్లాహుతా'అలా మహిమను మరియు దైవప్రవక్త నిజాయితీలను తెలుపుతున్నాయి. అయినా సత్యతిరస్కారులు విశ్వసించలేదు.

2. అంటే తోహీద్: ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉండటం. ఆదమ్ ('అ.స.) నుండి నూహ్ ('అ.స.) వరకు ప్రజలంతా ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై, తమ ప్రవక్తలను అనుసరిస్తూ వచ్చారు. నూహ్ ('అ.స.) కాలంలో హైతాన్ కలతలు రేకెత్తించటంవలన వారిమధ్య భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. సత్యతిరస్కారం మరియు షిర్క్ వ్యాపించాయి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవక్తలను దివ్యగ్రంథాలతో - వారి భేదాభిప్రాయాలను దూరంచేయటానికి - పంపాడు (ఇబ్నె-కసీర్).

(దివ్యగ్రంథం) ఇవ్వబడిన వారు, సప్తమైన హితోపదేశాలు పొందిన తరువాత కూడా, పరస్పర ద్వేషాల వల్ల భేదాభిప్రాయాలు పుట్టించుకున్నారు. కాని అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞతో, విశ్వాసులకు వారు వివాదాలాడుతున్న విషయంలో సత్యమార్గాన్ని చూపాడు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

214. ఏమీ? మీరు (సులభంగా) స్వర్గంలో ప్రవేశించగలమని భావిస్తున్నారా? మీ పూర్వీకులు సహించినటువంటి (కష్టాలు) మీరూ సహించనిదే! వారిపై దురవస్థలు, రోగ బాధలు విరుచుకుపడ్డాయి మరియు వారు కుడిపివేయబడ్డారు, చివరకు అప్పటి సందేశహరుడు మరియు విశ్వాసులైన అతని సహచరులు: “అల్లాహ్ సహాయం ఇంకా ఎప్పుడొస్తుంది?” అని వాపోయారు. అదిగో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సహాయం సమీపంలోనే ఉంది!¹

215. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు (ప్రజలు) నిన్ను అడుగుతున్నారు: “మేము ఏమి ఖర్చుచేయాలి?” అని. వారితో అను: “మీరు మంచిది ఏది ఖర్చుచేసినా సరే, అది మీ తల్లిదండ్రుల, బంధువుల, అనాథుల, యాచించని పేదల (మసాకీన్) మరియు బాటసారుల కొరకు ఖర్చుచేయాలి. మరియు మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.”²

فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِأَذْنِهِ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ
مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَتَّبِعْتَهُمْ
الْبَائِسَاءُ وَالْفَاسِقُونَ أَمْ لَكُمْ أَعْيُنٌ
كَأَعْيُنِ الرَّسُولِ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى
تَصْرُوهُ الْآيَاتُ تَصْرَاهُ اللَّهُ قَرِيبٌ ۝

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلَّهِ الدِّينُ وَالْآقْرَبِينَ وَلِیَتْلُو
وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ
فَأَنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ۝

1. విశ్వాసులకు అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం తప్పక లభిస్తుంది.

2. ఈ ఖర్చు, నఫ్ల సద్ఖాత్ గురించి ఉంది. విధిగా ఇవ్వవలసిన జకాత్ కాదు. ఎందుకంటే, తల్లిదండ్రులకు జకాత్ చెల్లదు. వారిని పోషించటం కుమారుల బాధ్యత. మైమూన్ బిన్ ముహ్సన్ అన్నారు: ‘గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే ఈ ఖర్చు చేయటంలో, ఇంట్లో పెట్టే డ్రాయింగ్స్ గానీ, లేక సంగీత సాధనాలు గానీ, లేక ఇంటి అలంకరణకు వేసే పర్మాయి గానీ లేవు.’ అంటే ఇలాంటి వస్తువుల మీద ఖర్చు చేయటం అవాంఛనీయమైన వ్యర్థపు ఖర్చే.

218. నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారు మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో తమ జన్మభూమిని విడిచి) వలస పోయేవారు మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మపోరాటం చేసేవారు; ఇలాంటి వారే! అల్లాహ్ కారుణ్యం ఆశించటానికి అర్హులు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (5/8)

219. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారు, మద్యపానాన్ని మరియు జూదాన్ని గురించి నిన్ను ప్రశ్నిస్తున్నారు.¹ నీవు ఈ విధంగా సమాధానం ఇవ్వు: “ఈ రెండింటిలోనూ ఎంతో హాని (పాపం) ఉంది. వాటిలో ప్రజలకు కొన్ని లాభాలు కూడా ఉన్నాయి, కాని వాటి హాని (పాపం) వాటి లాభాల కంటే ఎంతో అధికమైనది.” మరియు వారిలా అడుగుతున్నారు: “మేము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఏమి ఖర్చుపెట్టాలి?” నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “మీ (నిత్యావసరాలకు పోగా) మిగిలేది.”² మీరు ఆలోచించటానికి, అల్లాహ్ ఈ విధంగా తన సూచన (ఆయతు)లను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు -

220. ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ. మరియు అనాథులను గురించి వారు నిన్ను అడుగుతున్నారు. నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “వారి సంక్షేమానికి తోడ్పడటమే మేలైనది.” మరియు మీరు వారితో కలిసి మెలిసి³

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ عَاظُوهُمْ فَآخِزْهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْفَقِيرَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَعَمَلَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

1. చూడండి, 4: 43, 5:90-91. 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం. 383, 'స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-7, 'హదీస్' నం. 481, 483, 484.

2. అంటే తమ పోషణలో ఉన్నవారి అవసరాలను పూరించేసిన తరువాత. ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టి, తరువాత అవసరం పడితే ఇతరుల ముందు చేయి చాపవలసిన పరిస్థితి కూడా తెచ్చుకోరాదు.

3. తు'ఖాలి'త్రాహుమ్: వారితో కలిసి మెలిసి ఉండండి. అంటే ఆదాయాలు మరియు ఖర్చులలో, వ్యాపారంలో మొదలైన వాటిలో కలిసి మెలిసి ఉంటే, ఫర్వాలేదు, కాని వారి సంపదలను కబళించుకోవటానికి ప్రయత్నించరాదు. వారి మేలును మీ మేలుగా పరిగణించాలి.

ఉంటే (తప్పులేదు), వారు మీ సోదరులే! మరియు చెరచేవాడేవడో, సవరించేవాడేవడో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కోరితే మిమ్మల్ని కష్టపెట్టి ఉండేవాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

221. మరియు ముష్రీక్ స్త్రీలు, విశ్వసించనంతవరకు, మీరు వారిని వివాహమాడకండి, ముష్రీక్ స్త్రీ మీకు ఎంతనచ్చినా, అమె కంటే విశ్వాస్సురాలైన ఒక బానిస స్త్రీ ఎంతో మేలైనది. మరియు ముష్రీక్ పురుషులు విశ్వసించనంతవరకు మీ స్త్రీలతో వారి వివాహం చేయించకండి. మరియు ముష్రీక్ పురుషుడు మీకు ఎంతనచ్చినా, అతడి కంటే విశ్వాసి అయిన ఒక బానిస ఎంతో మేలైనవాడు. ఇలాంటి వారు (ముష్రీకీన్) మిమ్మల్ని అగ్ని వైపునకు ఆహ్వానిస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్! తన అనుమతితో, మిమ్మల్ని స్వర్గం వైపునకు మరియు క్షమాభిక్ష పొందటానికి పిలుస్తున్నాడు. మరియు ఈ విధంగా ఆయన తన సూచనలను ప్రజలకు - బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని - స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు.

222. మరియు వారు నిన్ను స్త్రీల ఋతు కాలం గురించి అడుగుతున్నారు. నీవు వారికి ఇలా తెలుపు: “అదొక అపరిశుద్ధ (హానికరమైన) స్థితి. కనుక ఋతుకాలంలో స్త్రీలతో (సంభోగానికి) దూరంగా ఉండండి.² వారు పరిశుద్ధులు కానంతవరకు

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَكُمْ مَوَدَّةٌ
خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا
الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ
مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى
النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَعْفَرَةِ
يَاذُنُهُ وَيَبَيِّنُ الْآيَاتِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ ذِي
فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ
يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ

1. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: “స్త్రీని వివాహమాడటానికి నాలుగు విషయాలను గమనించాలి. అవి: 1) ఆస్తిపాస్తులు, 2) పుట్టుపూర్వోత్తరాలు, వంశం, 3) అందం, ఆకర్షణీయత మరియు 4) ధర్మపరాయణత.” మీరు ధర్మపరాణురాలైన స్త్రీనే ఎంచుకోండి. (‘స. బుఖారీ, కితాబ్ అన్నికాహ్, ‘స. ముస్లిం, కితాబ్ అల్-బఖరహ్).
2. స్త్రీల ఋతుకాలం: ప్రతి చంద్ర మాసంలో 4-5 రోజుల వరకు రక్తం ప్రసరించే కాలం. యూదులు మరియు ఇతర జాతుల వారు ఋతుకాలంలో స్త్రీలను వేరే గదులలో దూరంగా

వారివద్దకు పోకండి. వారు పరిశుద్ధులు అయిన తరువాత అల్లాహ్ ఆదేశించిన చోటునుండి మీరు వారివద్దకు పోవచ్చు.”¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపపడేవారిని ప్రేమిస్తాడు మరియు పరిశుద్ధులుగా ఉండేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

223. మీ భార్యలు మీకు పంటపొలాల పంటవారు, కావున మీ పొలాలకు మీరు కోరిన విధంగా పోవచ్చు.² మరియు మీ స్వయం కొరకు (సత్కార్యాలు) చేసే పంపండి (మీకు మంచి సంతానం కొరకు ప్రార్థించండి). మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు నిశ్చయంగా, ఆయనను కలుసుకోవలసి ఉందని తెలుసుకోండి. మరియు విశ్వాసులకు శుభవార్తలను వినిపించు.

224. మరియు మీరు అల్లాహ్ (పేరుతో) చేసే ప్రమాణాలు మిమ్మల్ని సన్మార్గం నుండి దైవభీతి నుండి మరియు ప్రజలలో శాంతి స్థాపించటం నుండి ఆటంకపరిచేవిగా కానివ్వకండి.³ మరియు అల్లాహ్ సర్వం

الْمُطَهَّرِينَ ﴿٢٢٣﴾

نِسَاءَكُمْ حَرِّتْ لَكُمْ فَأَتُوا حُرِّكُمْ إِنِّي شَيْئْتُ
وَقَدْ مَوْلَا أَنْفُسِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
مُلْقُونَ وَبَيَّرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٤﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْصَةً لِّإِيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَأَنْتُمْ تَصِلُوا إِلَى الْكَافِرِينَ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

ఉంచేవారు. వారిని వంటింటిలోకి కూడా పోనిచ్చేవారు కాదు. కావున ఈ విషయం గురించి, 'స'హాబీలు ప్రవక్త ('స'అస) గారిని ప్రశ్నించగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో స్త్రీలతో ఋతుకాలంలో సంభోగం మాత్రమే నిషేధించబడింది. వారు వంటచేయటం, ఒకే గదిలో భర్తతో కలిసి ఒకే మంచంపై పరుండటం నిషేధించబడలేదు.

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశించిన చోటునుండి అంటే సంతానం పుట్టే చోటు నుండి మాత్రమే. ఇతర ఏ చోట్ల నుండి కూడా కాదు. దీనితో విశదమయ్యేది ఏమిటంటే, భార్యతో కూడా మలమార్గం ద్వారా సంభోగం చేయటం నిషేధం ('హరాం).
2. ఇక్కడ పంటపొలం అంటే సంతానం ఇచ్చేవారు, ఏ విధంగానైతే పొలం నుండి ఫలం లభిస్తుందో అదేవిధంగా స్త్రీలనుండి సంతతి ఫలిస్తుంది. ఇక్కడ కూడా మీరు కోరిన వద్దతిలో పంటపొలంలోకి మాత్రమే పొండి, కాని ఇతర చోట్లనుండి పోకండి అంటే స్త్రీ మర్యాదగం నుండే సంభోగం చేయండి. ఇతర మార్గాల ద్వారా చేయకండి అని భావం. (ఇబ్నె-కసీర్).
3. మీరు కోపంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఫలానా వ్యక్తికి ఉపకారం చేయనని అల్లాహుతా'అలా పేరుతో ప్రమాణం చేయకండి. దీని కఫ్ఫారా 5:89లో విశదీకరించబడింది. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం. 621.

వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

225. మీరు అనాలోచితంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని మీరు హృదయపూర్వకంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి ఆయన తప్పకుండా మిమ్మల్ని పట్టుకుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.¹

226. ఎవరైతే తమ భార్యలతో (సంభోగించమని) ప్రమాణించేస్తారో, వారికి నాలుగు నెలల వ్యవధి ఉంది.² కాని వారు తమ దాంపత్య జీవితాన్ని మళ్ళీ ప్రారంభిస్తే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

227. కాని వారు విడాకులకే నిర్ణయించుకుంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినే వాడు, సర్వజ్ఞుడు.

228. మరియు విడాకులివ్వబడిన స్త్రీలు మూడు ఋతువుల వరకు (మరొకనితో పెండ్లి చేసుకోకుండా) వేచి ఉండాల్సి.⁴ మరియు వారు

لَا يُؤْخَذُ كُمْ بِالْعُرَىٰ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَرْغَبُونَ وَلَكِنْ يُؤْخَذُ كُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَلْعَبُونَ وَاللَّهُ عَفْوٌ ذَكِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةٍ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَأِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَالْبُطْلَاقُ يَرْتَضَيْنَهُنَّ لِنَفْسِهِنَّ تِلْكَ فَرِيقٌ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكُنَّ مِمَّا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ

1. హాలీమున్: The Fore-Bearing, Clement. సహనశీలుడు, ఓర్పు గలవాడు, సామ్యుడు, విశాలహృదయుడు, శిక్షించటంలో తొందరపడనివాడు. అల్-హాలీము, అర్-రహీము. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 11:87.

2. ఈలా: అంటే శపథం. ఏ వ్యక్తి అయినా తన భార్యతో ఇన్ని నెలలు కలువనని శపథంచేసి ఆ గడువు పూర్తి కాకముందే ఆమెతో కలిస్తే కష్టానా చేయాలి. ఒకవేళ ఆ గడువు 4 నెలలకంటే ఎక్కువ ఉంటే - అతడు ఆమెను 4 నెలల కంటే ఎక్కువ కాలం వ్రేలాడ నివ్వలేదు కావున - నాలుగు నెలల తరువాత ఆమెతో ఆదరంగా దాంపత్య జీవితం సాగించాలి. లేదా ఆదరంగా సాగనంపాలి, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

3. నాలుగు నెలల గడువు తరువాత పై విషయంలో విడాకులు దానంతట ఆవే పూర్తికావు. ఆ వ్యక్తి ఆమెను స్వీకరించాలి, లేదా విడాకులివ్వాలి. లేనిచో న్యాయస్థానం వారికి విడాకులైనా ఇప్పించాలి, లేదా వారిరువురిని కలపాలి (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

4. ఈ శాసనం గర్భవతి అయిన స్త్రీకి వర్తించదు. వారి వేచియుండే సమయం ('ఇద్దత్) కాన్ను వరకు ఉంటుంది. మరియు నికా'హ్ తరువాత సంభోగం కాని స్త్రీకి కూడా వర్తించదు. ఆమెకు 'ఇద్దత్ గడువు ఉండదు. మరియు ఋతుస్రావం ప్రారంభం కాని స్త్రీ మరియు ఋతుస్రావం ఆగిన స్త్రీకి

అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసమున్నవారే అయితే, అల్లాహ్ వారి గర్భాలలో సృష్టించిన దానిని దాచటం వారికి ధర్మసమ్మతం కాదు.¹ మరియు వారి భర్తలు దాంపత్య సంబంధాలను సరిదిద్దుకోవటానికి సిద్ధంగా ఉంటే! ఈ నిరీక్షణ కాలంలో వారిని తమ భార్యలుగా తిరిగి స్వీకరించే హక్కు వారికి ఉంది. మరియు వారికి (స్త్రీలకు) వారి (భర్తల)పై ధర్మసమ్మతమైన హక్కులున్నాయి, ఏ విధంగా నైతే వారి (భర్తలకు) వారిపై ఉన్నాయి. కాని పురుషులకు స్త్రీలపై (కర్తవ్య) ఆధిక్యత ఉంది.² మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

229. విడాకులు రెండు సార్లే! ఆ తర్వాత (భార్యను) సహృదయంతో తమవద్ద ఉండ నివ్వాలి, లేదా ఆమెను మంచి తనంతో సాగ నంపాలి.³ మరియు సాగనంపేటప్పుడు మీరు వారికి ఇచ్చిన వాటినుండి ఏమైనా తిరిగి తీసుకోవడం ధర్మసమ్మతం కాదు. అల్లాహ్ విధించిన హద్దులకు కట్టుబడి ఉండలేము అనే భయం ఆ ఇద్దరికీ ఉంటే తప్ప! కాని అల్లాహ్ విధించిన హద్దులకు కట్టుబడి ఉండలేమనే భయం ఆ దంపతులకు ఉంటే స్త్రీ పరిహారమిచ్చి

إِنْ كُنْ يُمْسِنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحْسَنَ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

الطَّلَاقِ مَرَّتَيْنِ ۖ فَمَا سَأَلْتُمْ لِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرَئِعٍ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا آتَتْ بَنُوهُنَّ غَيْرًا إِلَّا أَنْ يُنَاقِصَا الْاِيقِينَ مَا خِفْتُمْ أَلاَ يَقِيمَا هَدًى وَدَّ اللَّهُ قَوْلَ الْاِحْسَانِ عَلَيْهِمَا اذْنَتَا وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ فَاعٍ لِمَا يَفْعَلُ بِهِمْ ۚ

కూడా వర్తించదు. వారి గడువు మూడు మాసాలు, (ఇబ్నె-కసీర్). చూడండి, 65:1-7. ఇతర స్త్రీలు భర్త మరణించిన తరువాత నాలుగు మాసాల పదిరోజులు వేచి ఉండాలి (2:234).

1. ఇక్కడ గర్భం మరియు ఋతుస్రావం రెండింటినీ కూడా దాచవద్దని అర్థం.
2. మగ వారికి ఉన్న ఆధిక్యత, వారి శారీరక బలం, వారికున్న జిహాద్ అనుమతి, వారసత్వంలో ఆధిక్యత మరియు భార్యాపిల్లలను మరియు కుటుంబం వారిని పోషించే బాధ్యత మొదలైనవి.
3. భర్త తన భార్యను 'ఇద్దత్ గడువులోపల కేవలం రెండుసార్లు మాత్రమే తిరిగి స్వీకరించవచ్చు. అంటే మొదటిసారి ఇచ్చిన విడాకుల తరువాత మరియు రెండవసారి ఇచ్చిన విడాకుల తరువాత. మూడవసారి విడాకులిచ్చిన తరువాత 'ఇద్దత్ గడువులోపల భార్యను తిరిగి స్వీకరించే అనుమతి లేదు. 'అ'త్తలాఖు ముర్రతాన్' దీని అర్థం ఏమిటంటే ఒకేసారి మూడు విడాకులు పూర్తికావు. అంటే ఒకే సమయంలో 'తలాఖ్ అని ఎన్నిసార్లు పలికినా అది ఒకే 'తలాఖ్' పరిగణించబడాలి.

(విడాకులు / ఖులా తీసుకుంటే) అందులో వారికి ఎలాంటి దోషంలేదు.¹ ఇవి అల్లాహ్ విధించిన హద్దులు, కావున వీటిని అతిక్రమించకండి. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ విధించిన హద్దులను అతిక్రమిస్తారో, అలాంటి వారే దుర్మార్గులు.²

230. ఒకవేళ అతడు (మూడవ సారి) విడాకులిస్తే, ఆ తర్వాత ఆ స్త్రీ అతనికి ధర్మసమ్మతం కాదు, ఆమె వివాహం వేరే పురుషుని తో జరిగితే తప్ప! ఒకవేళ అతడు (రెండవ భర్త) ఆమెకు విడాకులిస్తే! అప్పుడు ఉభయులూ (మొదటి భర్త, ఈ స్త్రీ) తాము అల్లాహ్ హద్దులకు లోబడి ఉండగలమని భావిస్తే వారు పునర్వివాహం చేసుకోవటంలో దోషంలేదు. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నియమించిన హద్దులు, వీటిని ఆయన గ్రహించే వారికి స్పష్టపరుస్తున్నాడు.

231. మరియు మీరు స్త్రీలకు విడాకులిచ్చి నప్పుడు, వారి కొరకు నిర్ణయింపబడిన గడువు ('ఇద్దత్') సమీపిస్తే వారిని సహృదయంతో మీ వద్ద ఉంచుకోండి, లేదా సహృదయంతో విడిచి పెట్టండి. కేవలం వారికి బాధ కలిగించే మరియు పీడించే ఉద్దేశ్యంతో వారిని ఉంచుకోకండి. మరియు ఆ విధంగా చేసేవాడు వాస్తవానికి తనకు తానే అన్యాయం చేసుకున్నట్లు. మరియు అల్లాహ్ ఆదేశా(ఆయాత్)లను పరిహాసంగా తీసుకోకండి. మరియు అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాన్ని మరియు మీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని జ్ఞాపకం

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۖ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلِّغْنَ أَجَلَهُنَّ ۚ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِعُرُوفٍ أَوْ سِرِّحُوهُنَّ بِعُرُوفٍ وَلَا تُنْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِنَفْسٍ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا ۚ وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ ۚ يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

1. స్త్రీ విడాకులు కోరితే, సమంజసమైన కారణం చూపి, పరిహారమిచ్చి లేక ముఘ్నా వాపసు ఇచ్చి, ఖుల తీసుకోవచ్చు. న్యాయస్థానం ఈ విషయంలో ఆమెకు తోడ్పడుతుంది. పురుషుడు అంగీకరించని పక్షంలో న్యాయాధికారి స్త్రీ చూపిన కారణాలతో ఏకీభవిస్తే, వారి వివాహబంధాన్ని రద్దు చేయవచ్చు (అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, నసాయీ - ఫ'త్త్ అల్-ఖద్దీర్).
2. 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-7, 'హదీస్' నం.197.

చేసుకోండి. ఆయన (అల్లాహ్) మీకు ఈవిధంగా బోధిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసని తెలుసుకోండి.

232. మరియు మీరు మీ స్త్రీలకు (మొదటి సారి లేక రెండవసారి) విడాకులిస్తే, వారు తమ నిరీక్షణా వ్యవధిని (ఇద్దత్తును) పూర్తిచేసిన తరువాత, తమ (మొదటి) భర్తలను ధర్మ సమ్మతంగా పరస్పర అంగీకారంతో వివాహం చేసుకోవలసి, మీరు వారిని అటంకపరచకండి. మీలో ఎవరికి అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినము నందు విశ్వాసం గలదో, వారికి ఈ బోధన చేయబడుతోంది. ఇది మీకు నిష్కళంకమైనది మరియు నిర్మలమైనది. మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కాని మీకు ఏమీ తెలియదు. (3/4)

233. * (విడాకుల తరువాత) పూర్తి రెండు సంవత్సరాల పాట గడువు పూర్తి చేయవలసిన (తల్లిదండ్రులు) కోరినట్లుంటే, తల్లులు తమ పిల్లలకు పాలివ్వాలి. మరియు బిడ్డ తండ్రిపై, వారికి తగులీగా భోజనం మరియు వస్త్రాలిచ్చి పోషించవలసిన బాధ్యత ఉంటుంది. శక్తికి మించిన భారం ఏ వ్యక్తిపై కూడా మోపబడదు. తల్లి తన బిడ్డ వలన కష్టాలకు గురికాకూడదు. మరియు తండ్రి కూడా తన బిడ్డవలన (కష్టాలకు గురి కాకూడదు). మరియు (పాలిచ్చే తల్లిని పోషించే బాధ్యత తండ్రిపై ఉన్నట్లు తండ్రి చనిపోతే) అతని వారసులపై కూడా ఉంటుంది. మరియు (తల్లిదండ్రులు) ఇరువురు సంప్రదించుకొని పరస్పర అంగీకారంతో (రెండు సంవత్సరాలు పూర్తికాక ముందే) బిడ్డచేత పాలు విడిపిస్తే, వారిరువురికి ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు మీ బిడ్డలకు

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنِ أَجَلَهُنَّ
فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا
تَرَاضُوا بَيْنَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ
يُعْظَى بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ أَرْكَلُ لَكُمْ وَأَظْهَرُ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٢٢﴾

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
إِذَا أَرَادَ أَنْ يَنْتَهِيَ الرِّضَاعُ وَعَلَى الْوَالِدَيْنِ
رِضْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ وِزْرًا
وُسْعَهَا أَكْثَرَ وَلَدٍ أَوْ لَدَاءٍ وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ
يَوْلَدُ عَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا
فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أُولَئِكَ أَنْتُمْ مَنْ تَسْرِضُونَ أَوْلَادَكُمْ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَأَلْتُمُ آبَاءَكُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٢٣﴾

వేరే స్త్రీ ద్వారా పాలు ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయదలిస్తే, మీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. కాని మీరు ఆమెకు (తల్లికి) ఇవ్వవలసింది ధర్మ సమ్మతంగా చెల్లించాలి. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు చేసేదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చూస్తున్నాడని తెలుసుకోండి.

234. మరియు మీలో ఎవరైనా మరణించి, భార్యలను వదలిపోయినట్లైతే! (అలాంటి విధవలు) నాలుగునెలల పదిరోజులు (రెండవ పెండ్లి చేసుకోకుండా) వేచిఉండాలి. ¹ వారి గడువు పూర్తిఅయిన తరువాత వారు తమకు ఉచితమైనది, ధర్మసమ్మతంగా చేసుకుంటే మీపై దోషంలేదు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

235. మరియు మీరు (వితంతువు లేక మూడు విడాకులు పొందిన స్త్రీలతో) వివాహం చేసుకోవాలనే సంకల్పాన్ని (వారి నిరీక్షణ కాలంలో) పరోక్షంగా తెలిపినా లేక దానిని మీ మనస్సులలో గోప్యంగా ఉంచినా మీపై దోషంలేదు. మీరు వారితో (వివాహమాడటం గురించి) ఆలోచిస్తున్నారని అల్లాహ్ కు తెలుసు, కానీ వారితో రహస్యంగా ఎలాంటి ఒప్పందం చేసుకోకండి. అయితే మీరేదైనా మాట్లాడ దలచుకుంటే, ధర్మసమ్మతమైన రీతిలో మాట్లాడుకోండి. మరియు నిరీక్షణ వ్యవధి పూర్తి అయ్యేంత వరకు వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా మీ మనస్సులలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు తెలుసని తెలుసుకొని, ఆయనకు భయపడండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు (శాంతస్వభావుడు)

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنْكُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ
بِأَنْفُسِهِمْ أَزْوَاجُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ مِّمَّا فَعَلُوا فِي أَنْفُسِهِمْ
بِالْبُعُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

وَلَكُمْ جُنَاحٌ عَلَيْكُمْ بِمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خُطْبَةٍ
النِّسَاءِ أَوْ لَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
سَتَدْرُؤُوهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ
تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْرُضُوا عَقْدَ الدِّكَاءِ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

1. ఈ 'ఇద్దత్' గడువు ప్రతి స్త్రీకి వర్తిస్తుంది. సంభోగం కాని స్త్రీ అయినా లేక ముసలిది అయినా సరే! కాని గర్భవతి అయిన స్త్రీ మాత్రం కాన్పువరకు వేచిఉండాలి, (65:4). ఈ గడువు కాలంలో వారు తమ మృత భర్త ఇంటిలోనే ఉండాలి. (ఇబ్నె-కసీర్).

అని తెలుసుకోండి.

236. మీరు మీ స్త్రీలను ముట్టుకోక ముందే, లేక వారి మహ్రా నిర్ణయం కాక పూర్వమే, వారికి విడాకులిస్తే, అది పాపం కాదు. మరియు వారికి కొంత పారితోషికంగా తప్పకుండా ఇవ్వండి. మరియు ధనవంతుడు తన శక్తి మేరకు, పేదవాడు తన స్థితిని బట్టి ధర్మసమ్మతమైన విధంగా పారితోషికం ఇవ్వాలి. ఇది సజ్జనులైన వారి విద్యుక్త ధర్మం.

237. మరియు మీరు తాకక పూర్వమే మీ స్త్రీలకు విడాకులిస్తే మరియు వాస్తవానికి అప్పటికే వారి కన్యాశుల్కం (మహ్రా) నిర్ణయింపబడి ఉంటే, సగం మహ్రా చెల్లించండి, కానీ స్త్రీ క్షమించి విడిచిపెట్టే, లేదా వివాహసంబంధ అధికారం ఎవని చేతిలో ఉందో అతడు (భర్త) గానీ క్షమించి విడిచిపెట్టగోరితే తప్ప¹ మరియు క్షమించటమే దైవభీతికి సన్నిహితమైనది. మరియు మీరు పరస్పర వ్యవహారాలలో ఔదార్యం చూపటం మరచిపోవద్దు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

238. మీరు మీ నమాజ్‌లను కాపాడుకోండి మరియు (ముఖ్యంగా) మధ్య నమాజ్‌ను² మరియు అల్లాహ్ సన్నిధానంలో వినయ విధేయతలతో నిలబడండి.

239. మీరు ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నప్పుడు నడుస్తూ గానీ, స్వారి చేస్తూ గానీ, నమాజ్

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِمِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْبُعْدِ قَدْرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ٢٣٦

وَإِن طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَوَصِّفْ مَا قَرَضْتُمْ أَكْثَرَ أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بَيْنَهُمَا عَقْدٌ ۖ أَلَا تَعْلَمُونَ ۚ وَإِنْ تَعْفُوا أَوْ قَرَّبُوا لِلْفُقَوَىٰ وَلَا تَسْأُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٧

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ٢٣٨

إِنْ خِفْتُمْ فَرَجَلًا أَوْ تَرَكَتُمْ فَاذْكُوا كَمَا فِي الْمَرْحَلَةِ قَدْرَ مَا تَسْكُنُونَ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا

1. అంటే భర్త, ఎందుకంటే వివాహబంధాన్ని త్రొవ్వటం అతని అధికారంలో ఉంది. కావున అతడు స్త్రీకి మహ్రా చెల్లించి ఉంటే, ఆమెను తాకక పూర్వమే విడాకులిస్తే అందులో నుండి ధర్మసమ్మతంగా సగం తీసుకోవచ్చు, లేదా పూర్తిగా విడిచిపెట్టవచ్చు.

2. అంటే 'అ'న్ నమాజ్, దైవప్రవక్త ('స'అస) కందక యుద్ధ దినమున 'అ'న్ నమాజ్‌ను మధ్య నమాజ్‌గా పేర్కొన్నారు. 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 527, 528.

చేయవచ్చు. ¹ కాని మీకు శాంతిభద్రతలు లభించినప్పుడు, ఆయన మీకు నేర్పినట్లు అల్లాహ్ ను స్మరించండి. ఎందుకంటే ఈ పద్ధతి ఇంతకు పూర్వం మీకు తెలియదు.

240. మరియు మీలో మరణించిన వారు భార్యలను వదలి పోతే, వారు తమ భార్యలకు ఒక సంవత్సరపు భరణపు ఖర్చులు ఇవ్వాలనీ, వారిని ఇంటినుండి వెడలగొట్టవద్దనీ వీలునామా వ్రాయాలి. ² కానీ వారు తమంతట తామే వెళ్ళిపోయి, తమ విషయంలో ధర్మ సమ్మతంగా ఏమి చేసినా మీపై పాపం లేదు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

241. మరియు విడాకులివ్వబడిన స్త్రీలకు ధర్మ ప్రకారంగా భరణపు ఖర్చులు ఇవ్వాలి. ఇది దైవభీతి గలవారి విధి.

242. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞ (ఆయత్)లను మీకు స్పష్టంగా తెలుపు తున్నాడు. బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని. (7/8)

243. * ఏమీ? మృత్యుభయంతో, వేలసంఖ్యలో ప్రజలు తమ ఇండ్లను వదలి పోయింది నీకు తెలియదా? అప్పుడు అల్లాహ్ వారితో: “మరణించండి!” అని అన్నాడు కాని, తరువాత వారిని బ్రతికించాడు. ³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవుల పట్ల అత్యంత అనుగ్రహం గలవాడు, కాని చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.

اللَّهُ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٧٧﴾

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنكُمْ ذُرِّيَّتَهُمُ إِنِ اتَّخَذُوا آلَافَ مِثْقَالٍ مِّنَ الذَّهَبِ فَكَرِهُوا فَأُولَٰئِكَ هُمُ الرَّافِقُونَ ﴿٧٨﴾

وَالْمُطَلَّاتُ مَتَاعًا غَيْرَ مَعْرُوفٍ ۚ عَلَىٰ الْمُسْتَقِينَ ﴿٧٩﴾

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٨١﴾

1. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-5, 'హదీస్' నం. 451. అంటే శత్రుభయం ఉంటే.

2. భర్త మరణిస్తే 'ఇద్దత్' గడువు 4 నెలల 10 రోజులు. చూడండి. 4:12వ ఆయత్ లో భర్త ఆస్తిలో భార్యకు విధిగా భాగం నిర్ణయించబడి ఉంది. కాబట్టి వీలునామా వ్రాసే అవసరం లేదు.

3. ఇది ఒక ప్రాచీన సమాజపు కథ, దీనిని గురించి ఏ 'హదీస్' లేదు. కొందరు దీనిని ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిలోని ఒక ప్రవక్త కాలపు కథ, కావచ్చని అంటారు. బహుశా, హిజ్జీల్ ('అ.స.) కాలపు విషయమై ఉండవచ్చు.

244. మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేయండి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు, అని తెలుసుకోండి.

245. అల్లాహ్ కు మంచి రుణం ఇచ్చేవాడు, మీలో ఎవడు? ¹ ఎందుకంటే ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు అధికం చేసి తిరిగి ఇస్తాడు. అల్లాహ్ మాత్రమే (సంపదలను) తగ్గించేవాడూ మరియు హెచ్చించేవాడునూ మరియు మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలి పోవలసి ఉంది.

246. ఏమీ? మూసా (నిర్యాణం) తరువాత ఇస్రాయీలు సంతతి నాయకులు, తమ ఒక ప్రవక్తతో: “నీవు మాకొరకు ఒక రాజును నియమించు, మేము అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం (జిహాద్) చేస్తాము.” అని పలికిన సంగతి నీకు తెలియదా? ² దానికి ఆతను: “ఒకవేళ యుద్ధం చేయమని ఆదేశిస్తే, మీరు యుద్ధం చేయటానికి నిరాకరించరు కదా?” అని అన్నాడు. దానికి వారు: “మేము, మరియు మా సంతానం, మా ఇంట్ల నుండి గెంటివేయబడ్డాము కదా! అలాంటప్పుడు మేము అల్లాహ్ మార్గంలో ఎందుకు యుద్ధం చేయము?” అని జవాబిచ్చారు. కాని యుద్ధం చేయండని ఆజ్ఞాపించగానే, వారిలో కొందరు తప్ప, అందరూ వెన్నుచూపారు. మరియు అల్లాహ్ కు ఈ దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.

247. మరియు వారి ప్రవక్త (సామూయేల్)

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ سَبِيلُهُ عَلَيْهِ

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَكِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالَ لِلَّهِ يُرْسِلْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَيْكُمْ أَقْتَالًا أَنْ تَقَاتِلُوا قَالُوا بَلَىٰ وَآلَنَآ أَنْ تَقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَاؤُنَا فَلَنَآ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో మరియు జిహాద్ కొరకు ధనాన్ని ఖర్చుచేయడం.

2. ఇక్కడ ప్రవక్త ఉండగా; బనీ ఇస్రాయీల్ వారు, తమ ప్రవక్త సామూయేల్ (అ.స.) తో: “మాకొక రాజును నియమించు.” అని అడగటం, అల్లాహుతా’అలాకు అంగీకారమైనదే కాబట్టి ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడింది. కాని అట్టి రాజు దైవభీతి గలవాడు, న్యాయవంతుడు అయితే, అది ధర్మసమ్మతమే కాక, వాంఛనీయం కూడాను. చూడండి, 5:20.

వారితో: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కొరకు తాలూత్ (సౌల్)ను రాజుగా నియమించాడు.” అని అన్నాడు. దానికి వారు అన్నారు: “మాపై రాజ్యంచేసే హక్కు అతనికి ఎలా సంక్రమిస్తుంది? వాస్తవానికి, రాజ్యం చేసే హక్కు, అతని కంటే ఎక్కువ, మాకే ఉంది. మరియు అతను అత్యధిక ధనసంపత్తులున్న వాడునూ కాడు.” (దానికి వారి ప్రవక్త) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీలో అతనిని ఎన్నుకొని అతనికి బుద్ధిబలాన్నీ, శారీరక బలాన్నీ సమృద్ధిగా ప్రసాదించాడు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి తన రాజ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”

248. మరియు వారితో వారి ప్రవక్త (సామూయల్) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అతని ఆధిపత్యానికి లక్షణం ఏమిటంటే, అతని ప్రభుత్వకాలంలో ఆ పెట్టె (తాబూత్) మీకు తిరిగి లభిస్తుంది. అందులో మీకు మీ ప్రభువు తరఫునుండి, మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. మరియు అందులో మూసా సంతతి మరియు హరూన్ సంతతి వారు వదలి వెళ్ళిన పవిత్ర ఆవశేషాలు, దేవదూతల ద్వారా మీకు లభిస్తాయి. మీరు విశ్వసించిన వారే అయితే! నిశ్చయంగా, ఇందులో మీకు ఒక గొప్ప సూచన ఉంది.”

249. ఆ పిదప తాలూత్ (సౌల్) తన సైన్యంతో బయలుదేరుతూ అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఒక నది² ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షించబోతున్నాడు. దాని నుండి నీరు త్రాగినవాడు నావాడు కాడు. మరియు నది నీటిని రుచిచూడని వాడు నిశ్చయంగా, నావాడు, కాని చేతితో గుక్కెడు త్రాగితే ఫర్వా లేదు.”

مَلِكًا قَالُوا أَلَيْكَ الْبَلَاءُ إِنَّكَ الْمَلِكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمَلِكِ مِنْهُ وَلَمْ نُؤْتِ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٩﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اعْتَرَفَ غُرْفَةً بَيْنَهُ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا الْكَافَّةُ لَنَا الْيَوْمَ بِطَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّطَافُواُ لِلَّهِ

1. చూడండి 2:115 వ్యాఖ్యానం 1.

2. ఈ నది జొర్డాన్ మరియు ఫలస్టీన్ల మధ్య ఉంది.

అయితే వారిలో కొందరు తప్ప అందరూ దాని నుండి (కడుపునిండా నీరు) త్రాగారు. అతను మరియు అతని వెంట విశ్వాసులు ఆ నదిని దాటిన తరువాత వారన్నారు: “జాలూత్‌తో మరియు అతని సైన్యంతో పోరాడే శక్తి ఈ రోజు మాలో లేదు.” (కానీ ఒక రోజున) అల్లాహ్‌ను కలవడం తప్పదని భావించిన వారన్నారు: “అల్లాహ్ అనుమతితో, ఒక చిన్న వర్గం ఒక పెద్ద వర్గాన్ని జయించటం ఎన్నోసార్లు జరిగింది. మరియు అల్లాహ్ సైన్యం గలవారితోనే ఉంటాడు.”

250. జాలూత్ (గోలియత్) మరియు అతని సైన్యాన్ని ఎదుర్కోవటానికి బయలుదేరి వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు (దైర్య) సైన్యాలను ప్రసాదించు, మా పాదాలను స్థిరంగా నిలుపు. మరియు సత్యతిరస్కారులకు విరుద్ధంగా (పోరాడటానికి) మాకు సహాయపడు.” అని ప్రార్థించారు.

251. ఆ తరువాత వారు, అల్లాహ్ అనుమతితో వారిని (సత్యతిరస్కారులను) ఓడించారు, మరియు దావూద్, జాలూతును సంహరించాడు.¹ మరియు అల్లాహ్ అతనికి (దావూద్‌కు) రాజ్యాధికారం మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించి, తాను కోరిన విషయాలను అతనికి బోధించాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ ప్రజలను, ఒకరి నుండి మరొకరిని కాపాడకుంటే, భూమిలో కల్లోలం వ్యాపించి ఉండేది, కానీ అల్లాహ్ సమస్తలోకాల మీద ఎంతో అనుగ్రహం గలవాడు.²

مِّنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ عَلَيْهِ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ لِّمَا أَذِنَ
اللَّهُ وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٥٠﴾

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ
عَلَيْنَا مَاءً فَاصْبِرْ أَفْئِدَتَنَا وَأَلْهِنَّا وَغَرِّقْ عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾

فَهَرَمُوهُمْ لِمَا آذَنَ اللَّهُ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَاتَّبَعَهُ
اللَّهُ الْمَلِكُ وَالْحَكِيمُ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ
اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥٢﴾

1. దావూద్ (అ.స.) 'తాలూత్ సైన్యంలో ఒక సిపాయి. అతను జాలూత్‌ను సంహరించారు.

2. ఇందులో అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఒక సంప్రదాయం (సున్నత్) ఉన్నది. ఆయన మానవులలోని ఒక వర్గం ద్వారా, అధికారం మరియు దుర్మార్గం మీద ఉన్న మరొక వర్గాన్ని అంతమొందిస్తాడు. చూడండి, 22:38-40.

252. ఇవన్నీ అల్లాహ్ సందేశాలు వాటిని మేము యథాతథంగా నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు (మూ) సందేశహరులలో ఒకడవు.

253. (*) ఆ సందేశహరులు! మేము వారిలో కొందరికి మరికొందరిపై ఆధిక్యత నిచ్చాము.² వారిలో కొందరితో అల్లాహ్ (నేరుగా) మాట్లాడాడు.³ మరికొందరిని (గౌరవనీయమైన) ఉన్నత స్థానాలకు ఎత్తాడు. మరియు మర్కమ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఏసు)కు మేము స్పష్టమైన సూచనలు ప్రసాదించి, అతనిని పరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రీల్) సహాయంతో బలపరిచాము. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే ఈ ప్రపక్తల తరువాత వచ్చిన ప్రజలు వారికి స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాత కూడా పరస్పరం కలహించుకునే వారు కాదు. కానీ, వారు పరస్పర విభేదాలకు లోనయ్యారు, కావున వారిలో కొందరు విశ్వాసులు అయ్యారు మరికొందరు సత్యతిరస్కారులు అయ్యారు. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే వారు పరస్పరం కలహించుకునేవారు కాదు, కాని అల్లాహ్ తానుకోరిందే చేస్తాడు.⁴

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَنْزِيلُهَا عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدٌ
وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ
وَمِنْهُمْ مَن كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ
وَإِنَّا عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ الْبِكْرُتِ وَإِذْ نَفُخَ
الْفُؤَادُ لِقُدُسٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا آلَ بَنِي
مَرْيَمَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ لَتَقَلَّبُوا فِيمَهُمْ
مِنْ أَمَنٍ وَمِنْهُمْ مَن كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلْنَا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

1. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 331; 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 735.

2. చూడండి, 17:55.

3. మూసా (అ.స.)తో అల్లాహ్ (సు.తా.) మాట్లాడిన దానికి చూడండి, 4:164. 'ఈసా (అ.స.) సూచనల కొరకు చూడండి, 3:46,49.

4. ఈ విధమైన ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తాను అవతరింపజేసిన ధర్మంలో భేదాభిప్రాయాలు కల్పించటం ఏ మాత్రం నచ్చదు. ప్రజలంతా ఆయన అవతరింపజేసిన ధర్మాన్నే అనుసరించి నరకాగ్ని నుండి రక్షించబడాలనే అల్లాహుతా'అలా కోరిక. కావున ఆయన ప్రపక్తలను మానవుల నుండి ఎన్నుకొని వారిపై దివ్యగ్రంథాలను అవతరింపజేస్తాడు మరియు ముహమ్మద్ (స'అస)ను చివరి ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. అతని తరువాత ఖలీఫాలు మరియు ధర్మశాస్త్రవేత్తలు, ద'అవహ్ తో అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మం (ఇస్లాం)ను వ్యాపింపజేస్తున్నారు.

254. ఓ విశ్వాసులారా! ఏ బేరం గానీ, స్నేహం గానీ, సిఫారసు గానీ పనికిరాని దినం రాకముందే, ¹ మేము మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి (మా మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టండి. మరియు సత్యతిరస్కారులు, వారే! దుర్మార్గులు.

255. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ² ఆయన సజీవుడు, ³ విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు. ⁴ ఆయనకు కునుకురాదు మరియు నిదురరాదు. భూమ్యా కాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే. ఆయన సమ్మఖంలో - ఆయన అనుజ్ఞ లేకుండా - సిఫారసు చేయగల వాడెవడు? వారి ముందున్నదీ మరియు వారి వెనుక నున్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు. ⁵ మరియు ఆయన కోరితే తప్ప, ఆయన జ్ఞానవిశేషాలలో ఏ విషయమునూ వారు గ్రహించజాలరు. ఆయన కుర్సీ ⁶ ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَافٍ وَلَا سَفَاةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

1. చూడండి, 21:28.

2. ఈ ఆయత్ ఆయత్-కుర్సీ అనబడుతుంది. 'హదీస్'లలో దీని యొక్క ఎన్నో శుభాలు పేర్కొనబడ్డాయి. దీనిని రాత్రి నిద్రపోవటానికి ముందు చదువటం వలన రాత్రంతా సైతాన్ నుండి రక్షణ దొరుకుతుంది. ప్రతి సమాజ్ తర్వాత కూడా చదివితే ఎన్నో పుణ్యఫలాలు ఉన్నాయి. ఇందులో అల్లాహుతా'అలా యొక్క ఏకత్వం మరియు ఆయన మహిమలు చెప్పబడ్డాయి.

3. అల్-హయ్యు: The Ever-Living. సజీవుడు, నిత్యుడు, నిత్యజీవుడు.

4. అల్-ఖయ్యూమ్: By whom all things subsist. విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు, శాశ్వతుడు.

5. తఫ్సీర్ అల్-ముయస్సర్లో దీని తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఇవ్వబడింది: "వారికి ముందు సంభవించనున్నది మరియు ఇంతకు ముందు సంభవించిందీ అన్నీ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు." దీని మరొక తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: "వారికి ముందు (పరలోకంలో) సంభవించనున్నది మరియు వెనక (ఇహలోకంలో) సంభవించిందీ, అన్నీ అల్లాహుతా'అలాకు బాగా తెలుసు."

6. కుర్సీ: కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని, పాదాలుపెట్టే చోటన్నారు. కొందరు జ్ఞానం, మరొకొందరు విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్యం, మరి కొందరు సింహాసనం ('అద్) అన్నారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క 'సిఫాత్'లను దివ్యఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హిహ్ 'హదీస్'లలో బోధించినట్లుగా, వాటికి ఏవిధమైన తాత్పర్యాలూ ఇవ్వకుండా వాటిని విశ్వసించాలి. అంటే ఇది ఒక కుర్సీ, 'అద్ కాదు, మరొకటి. అది ఎలా ఉంటుంది, దానిపై అల్లాహుతా'అలా ఎలా కూర్చుంటాడు మేము వివరించలేము, ఎందుకంటే ఆ వాస్తవం మనకు తెలియదు.

పరివేష్టించి ఉన్నది. వాటి సంరక్షణ ఆయనకు ఏ మాత్రం అలసట కలిగించదు. మరియు ఆయన మహోన్నతుడు,¹ సర్వోత్తముడు.

256. ధర్మం విషయంలో బలవంతం లేదు.² వాస్తవానికి సన్మార్గం (రుష్ద్), దుర్మార్గం నుండి సుస్పష్టం చేయబడింది. కావున కల్పితదైవాన్ని ('తా'గూత్‌ను)³ తిరస్కరించి, అల్లాహ్‌ను విశ్వసించినవాడు, సుస్థిరమైన, ఎన్నటికీ విడిపోని ఆధారాన్ని పట్టుకున్నట్లే. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వివేచిస్తాడు, సర్వజ్ఞుడు.

257. అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారి సంరక్షకుడు, ఆయన వారిని చీకటి నుండి తీసి వెలుగులోకి తెస్తాడు. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి రక్షకులు కల్పిత దైవాలు ('తా'గూత్); అవి వారిని వెలుగునుండి తీసి చీకటిలోనికి తీసుకొని పోతాయి. అలాంటి వారు సరకాగ్నివాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

258. ఏమీ? అల్లాహ్ (తన అనుగ్రహంతో) సామ్రాజ్యం ఇచ్చిన తరువాత, ఇబ్రాహీమ్‌తో అతని ప్రభువు (అల్లాహ్)ను గురించి వాదించిన వ్యక్తి (నమ్‌రూద్) విషయం నీకు తెలియదా?

لَا إِلَهَ إِلَّا فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ
فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

إِلَهُ وَلِىُّ الدِّينِ أَمْ نُوَجِّهُهُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوَّلَتْ لَهُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُوهُمْ مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ
أْتَاهُ اللَّهُ الْمَلَكُ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّىَ الْكَافِرُ
يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَكَا أَعْجِبُ وَإِمِيتُ قَالَ

1. అల్-అలియుస్: The Most High, He above whom is nothing. మహోన్నతుడు, అత్యున్నతుడు. చూడండి, 6:100. ఇంకా చూడండి, అల్-ముత్ అలి, 13:9, సర్వోన్నతుడు, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, అల్-అ అలా, 87:1.
2. ఇస్లాం ధర్మం స్వీకరించమని ఎవ్వరినీ బలవంతం చేయరాదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మంచి-చెడూ, ఆనే రెండు మార్గాలను చూపి, వాటిని అనుసరించటం వల్ల లభించే ప్రతిఫలాలను కూడా స్పష్టపరచాడు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గాన్ని అనుసరిస్తూ దానిని ఇతరులకు బోధించటాన్ని విరోధించే వారి, అత్యాచారాన్ని నిర్మూలించటానికి ధర్మ పోరాటం (జిహాద్) చేయాలి. ఎందుకంటే ప్రతి వ్యక్తికి తనకు ఇష్టమైన ధర్మాన్ని అనుసరించే స్వాతంత్ర్యం ఉంది.
3. 'తా'గూత్‌కు ఎన్నో అర్థాలున్నాయి. ముఖ్యంగా అల్లాహుతా'అలాకు బదులుగా ఆరాధించే ప్రతి వస్తువు, అంటే షైతాన్, విగ్రహం, రాయి, సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, దైవదూతలు, మానవులు, జిన్నాతులు, గోరీలు, పాదు సన్యాసులు, సత్పురుషులు, మొదలైనవి.

ఇబ్రాహీమ్: “జీవన్మరణాలు ఎవరి ఆధీనంలో ఉన్నాయో! ఆయనే నా ప్రభువు.” అని అన్నప్పుడు. అతడు: “చావు బ్రతుకులు రెండూ నా ఆధీనంలోనే ఉన్నాయి.” అని అన్నాడు. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్: “సరే! అల్లాహ్ సూర్యుణ్ణి తూర్పునుండి ఉదయింపజేస్తాడు; అయితే నీవు (సూర్యుణ్ణి) పడమరనుండి ఉదయింపజేయి.” అని అన్నాడు. దానితో ఆ సత్యతిరస్కారి చికాకుపడ్డాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గం అవలంబించిన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపాడు.

259. లేక! ఒక వ్యక్తి¹ ఇండ్ల కప్పులన్నీ కూలిపోయి, పాడు (తలక్రిందులై బోర్లా) పడిన నగరం మీదుగా పోతూ: “వాస్తవానికి! నశించిపోయిన ఈ నగరానికి అల్లాహ్ తిరిగి ఏ విధంగా జీవంపోయగలడు? ” అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిని మరణింపజేసి నూరు సంవత్సరాల తరువాత తిరిగి బ్రతికింపజేసి: “ఈ స్థితిలో నీవు ఎంతకాలం ఉంటివి?” అని అడిగాడు. అతడు: “ఒక దినమో, లేక ఒక దినములో కొంత భాగమో!” అని అన్నాడు. దానికి ఆయన: “కాదు, నీవు ఇక్కడ, ఈ (మరణించిన) స్థితిలో, నూరు సంవత్సరాలు ఉంటివి. ఇక నీ అన్నపానీయాల వైపు చూడు, వాటిలో ఏ మార్పు లేదు. ఇంకా నీవు నీ గాడిదను కూడా చూడు! మేము ప్రజల కొరకు నిన్ను దృష్టాంతంగా చేయదలిచాము. ఇక ఆ (గాడిద) ఎముకలను చూడు, ఏ విధంగా వాటిని ఉద్ధరించి తిరిగి వాటిపై మాంసం కప్పడామో!” అని అన్నాడు. ఇవి అతనికి స్పష్టంగా తెలిసిన తరువాత అతడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్

إِبْرَاهِيمَ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا لَهُمْ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٩﴾

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَتَى بُحْيٌ هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا قَالُوا مَا اللَّهُ إِلهُ مَا نَعْلَمُ ثُمَّ بُعِثَهُ قَالَ كَيْفَ بُعِثْتُ قَالَ لَيْسَتْ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا بَلْ لَيْسَتْ يَوْمًا عَالِمٌ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ كَيْفَ يَنْتَسِفُهُ وَانْظُرْ إِلَى جِهَارِكَ وَلِيَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِرُهَا ثُمَّ نَكْسُوهُمَا لَحْمًا فَبَيَّنَّا بَيْنَ لَهُ قَالُوا أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

1. ఈ వ్యక్తి 'ఉజైర్' (అ.స.) అని కొందరు సహాబీల మరియు తాబయీన్ల అభిప్రాయం. నిజం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు.

ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడని నాకు (ఇప్పుడు) తెలిసింది!” అని అన్నాడు.

260. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు మృతులను ఎలా సజీవులుగా చేస్తావో నాకు చూపు!” అని అన్నప్పుడు. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఏమీ? నీకు విశ్వాసంలేదా?” దానికి (ఇబ్రాహీమ్): “ఉంది, కానీ నా మనస్సు తృప్తికొరకు అడుగుతున్నాను!” అని అన్నాడు. అప్పుడు (అల్లాహ్): “నాలుగు పక్షులను తీసుకో, వాటిని బాగా మచ్చిక చేసుకో! తరువాత (వాటిని కోసి) ఒక్కొక్క దాని ఒక్కొక్క భాగాన్ని, ఒక్కొక్క కొండపై పెట్టిరా, మళ్ళీ వాటిని రమ్మని పిలుపు, అవి నీ వద్దకు ఎగురుకుంటూ వస్తాయి. కాబట్టి నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అని తెలుసుకో!” అని అన్నాడు.

261. అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని ఖర్చు చేసేవారి ఉపమానం: ఆ విత్తనంవలే ఉంటుంది, దేనినుండి అయితే ఏడు వెన్నులు పుట్టి ప్రతి వెన్నులో నూరేసి గింజలు ఉంటాయో! మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి హెచ్చుగా నొసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

262. ఎవరైతే, అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని వ్యయంచేసి, ఆ తరువాత తాము చేసిన ఉపకారాన్ని చెప్పుకుంటూ మరియు వారిని బాధిస్తూ ఉండరో, అలాంటి వారి ప్రతిఫలం, వారి ప్రభువు వద్ద ఉంది.¹ మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు

وَاذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اَرِنِي كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰى
قَالَ اَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي
قَالَ فَخَذْنَا مِنْهُ الْاٰثَرَ كُلًّا فَمِنْ اَيْنَ اِلَيْكَ تَكْفُرُ
اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ
يَاۤتِيَنَّكَ سَعٰىۙ وَاَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيْمٌ

مَثَلُ الَّذِيۙنَ يُنْفِقُوۡنَ اَمْوَالَهُمْ فِىۡ سَبِيْلِ اللّٰهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ اُتْمِتَتْ سَبْعَ سَاۤبِلٍ فِىۡ كُلِّ سَبۜلٍ
مِّاۤئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ لِمَنۡ يَّشَاءُ ۗ وَاللّٰهُ
وَاسِعٌ عَلِيْمٌ

الَّذِيۙنَ يُنْفِقُوۡنَ اَمْوَالَهُمْ فِىۡ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ
لَا يُبْعَوۡنَ اَمَّاۤ اَلْفَقُوۡرَ اَمَّاۤ اَلَاۤ اَدۜى اَلَهُمۡ اَجۜرُهُمۡ
عِنۡدَ رَبِّهِمۡ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيۡهِمۡ ۚ وَلَا هُمۡ يَحۜزۜنُوۡنَ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: “పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) మూడు రకాల వ్యక్తులతో మాట్లాడు. వారిలో ఒకడు, తాను చేసిన మేలును మాటిమాటికి చెప్పుకునేవాడు.” (స. ముస్లిం).

దుఃఖపడరు కూడా! (1/8)

263. * మనస్సును గాయపరిచే దానంకంటే, వృదుభాషణ మరియు క్షమాగుణం ఎంతోమేలైనవి. ¹ మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, ² సహనశీలుడు.

264. ఓ విశ్వాసులారా! (కేవలం) పరులకు చూపటానికి, తన ధనం ఖర్చుచేస్తూ అల్లాహ్ ను, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని వాని మాదిరిగా! మీరూ చేసిన మేలును చెప్పుకొని (ఉపకారం పొందిన వారిని) కష్టపెట్టి, మీ దానధర్మాలను వ్యర్థపరచుకోకండి. ఇలాంటి వాని పోలిక మట్టి కప్పుకున్న ఒక నున్నని బండపై భారీ వర్షం కురిసి (మట్టి కొట్టుకుపోగా) అది ఉత్తగా మిగిలిపోయినట్లుగా ఉంటుంది. ³ ఇలాంటి వారు తాము సంపాదించిన దానినుండి ఏమీ చేయలేరు. మరియు అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

265. మరియు అల్లాహ్ ప్రీతిపొందే ఉద్దేశంతో మరియు ఆత్మ స్థిరత్వంతో ధనాన్ని ఖర్చు చేసే వారి పోలిక: మెట్టభూమిపై నున్న ఒక తోటవలె ఉంటుంది. దానిపై భారీ వర్షం కురిసినపుడు అది రెండింతల ఫలమునిస్తుంది. భారీ వర్షం కాక చినుకులు (కురిసినా దానికి చాలు). మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَعْفَاةٌ خَيْرٌ مِّنْ مَّا يَكْتَسِبُونَ ۚ إِنَّهُ يَذَرُّهُ وَاللَّهُ عَنَىٰ حَلِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا إِلَّا ثِيَرًا رُّوْنَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا ۖ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَشْيِئَتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ أُزْبِقَتْ أَصَابِعُهَا وَإِلَ قَاتَتْ أَطْعَامُهَا ضَعْفَيْنِ ۖ فَإِن كَمْ يُصْبِحُهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ۖ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

1. మహా ప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "అల్ కలిమతు తయ్యిబ్ సదఖా!" మంచి మాట పలుకటం కూడా దానమే, ('స. ముస్లిం, కితాబ్ అ'జ్'జకాత్).
2. 'గనియున్ (అల్-గనియున్): Self- Sufficient, Free from Want. స్వయంసమృద్ధుడు, నిరపేక్షాపరుడు, సర్వసంపన్నుడు. 6:133. అల్-ముగ్నిని: (సేకరించబడిన పదం), భాగ్యదాత. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ సేధు.
3. దీని అర్థం: ఒకడు బండ మీద ఉన్న మట్టిలో విత్తనం నాటిన తరువాత పెద్ద వర్షం కురిసి ఆ మట్టి అంతా కొట్టుకొని పోతే, ఆ విత్తనం ఏ విధంగా ఫలించగలదు? అదే విధంగా దానధర్మాలు చేసేవారు తాముచేసిన మేలు పడేదే చెప్పి, ఉపకారం పొందిన వ్యక్తిని బాధపెడితే వారికెట్టి ప్రతిఫలం దొరుకదు.

266. ఏమీ? మీలో ఎవరికైనా ఖర్చురపు మరియు ద్రాక్ష వనాలుండి, వాటికిండి నుండి సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ, సర్వవిధాల ఫలాలు లభిస్తున్నాండి, అతనికి ముసలితనం వచ్చి, బలహీనులైన పిల్లలున్న సంకటసమయంలో, ఆ తోట మంటలుగల సుడిగాలివీచి కాలిపోవటం, ఎవరికైనా సమ్మతమేనా? మీరు ఆలోచించటానికి, ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన సూచన (ఆయాత్)లను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు.¹

267. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సంపాదించిన దాని నుండి మరియు మేము మీ కొరకు భూమినుండి ఉత్పత్తిచేసిన వాటినుండి, మేలైన వాటినే (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టండి. ఏ వస్తువులనైతే మీరు కండ్లు మూసుకునే గానీ తీసుకోరో, అలాంటి చెడ్డ వస్తువులను (ఇతరులపై) ఖర్చు చేయటానికి ఉద్దేశించకండి. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, ప్రశంసనీయుడని² తెలుసుకోండి.

268. మైతాన్ దారిద్ర్య ప్రమాదం చూపి (భయపెట్టి), మిమ్మల్ని నీచకార్యాలు చేయటానికి ప్రేరేపిస్తుంటాడు. కాని అల్లాహ్ తనవైపు నుండి మిమ్మల్ని క్షమిస్తానని, అనుగ్రహిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి,³ సర్వజ్ఞుడు.

أَيُّدٌ أَحَدَكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ جَنِّبٍ
وَأَعْنَابٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّنْ طَبِيعَتُ مَا
كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا
تَيَسَّمُوا الْخَيْدَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِإَخْدِثِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْبِضُوا فِيهِ وَعَلِمُوا أَنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ
بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ
وَفَضْلًا ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

1. ఇబ్నె - 'అబ్బాస్ మరియు 'ఉమర్ (ర'ది.'అన్సుమ్)ల కథనం: "ఇది ఆ వ్యక్తి ఉదాహరణ, ఎవడైతే తన జీవితమంతా మంచికార్యాలు చేసి చివరి రోజులలో మైతాన్ వలలో చిక్కుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధేయుడై పోతాడో! అలాంటి వాడు చేసిన పుణ్యకార్యాలనీ వ్యర్థమైపోతాయి." ('స. బు'ఖారీ, కితాబ్ అత్-తఫ్సీర్).
2. 'హమీదున్ (అల్-'హమీదు): చూడండి, 14:1. Praiseworthy. He who is Praised, in every case. ప్రశంసనీయుడు, ప్రశంసార్థుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
3. వాసి'ఉన్: సర్వవ్యాప్తి, సర్వోపగతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు, అపారుడు, ఉదారుడు. విస్తారుడు. చూడండి, 2:115.

269. ఆయన తాను కోరిన వారికి వివేకాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.¹ మరియు వివేకం పొందిన వాడు, వాస్తవంగా సర్వసంపదలను పొందినవాడే! కాని బుద్ధిమంతులు తప్ప వేరేవారు దీనిని గ్రహించలేరు.

270. మరియు, మీరు (ఇతరులపై) ఏమి ఖర్చుచేసినా, లేక ఏ మొక్కుబడి చేసుకున్నా, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు అంతా తెలుస్తుంది. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

271. మీరు బహిరంగంగా దానాలు చేయటం మంచిదే! కాని, గుప్తంగా నిరుపేదలకు ఇస్తే! అది మీకు అంత కంటే మేలైనది. మరియు ఆయన మీ ఎన్నో పాపాలను (దీని వల్ల) రద్దుచేస్తాడు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (1/4)

272. * (ఓ ప్రవక్తా!) వారిని సన్మార్గాన్ని అవలంబించేటట్లు చేయటం నీ బాధ్యత కాదు. కాని, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు మీరు మంచి మార్గంలో ఖర్చుచేసేది మీ (మేలు) కొరకే. మీరు ఖర్చుచేసేది అల్లాహ్ ప్రీతిని పొందటానికే అయి ఉండాలి. మీరు మంచి మార్గంలో ఏమి

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ٢٦٩

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ٢٧٠

إِنْ تُبَذَّالُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهُمَا الْفُقَرَاءَ فَهِيَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيَكْبَرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٢٧١

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُفْسِدْكُمْ وَمَا تَنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءً وَجْهَ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤْتِ الْيَتِيمَ وَأَنْتُمْ لَا تَظْلُمُونَ ٢٧٢

1. 'హిక్మతున్': అంటే, వివేకం, తెలివి, జ్ఞానం, సూక్ష్మబుద్ధి, నేర్పు, ప్రపంచజ్ఞానం మొదలైనవి అని అర్థం. ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ ను మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) సంప్రదాయాలను అర్థం చేసుకొని, వాటి ప్రకారం నడచుకోవటం అని అర్థం. ఇద్దరు వ్యక్తులతో ఈర్ష్యపడవచ్చు. 1) అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనం ప్రసాదించగా, అతడు దానిని అల్లాహుతా'అలా మార్గంలో ఖర్చుచేసే వాడు. 2) అల్లాహ్ (సు.తా.) వివేకం ప్రసాదించగా, అతడు దానితో న్యాయమైన తీర్పుచేసే వాడు మరియు ఇతరులకు దానిని బోధించే వాడు, ('స. బు'ఖారి. కితాబ్ అల్'ఇల్మ వల్'హిక్మహ్).

2. ఏదైనా మంచి పనికి పూనుకొని అది పూర్తిఅయితే నేను అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఇంత ఖర్చుచేస్తాను, లేక సత్కార్యం చేస్తాను, అని మొక్కుబడి చేసుకుంటే! దానిని పూర్తిచేయాలి. అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరట చేసే మొక్కుబడి కూడా, సమాజ్ మరియు ఉపవాసం మాదిరిగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనయే. కాబట్టి అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరులపేరట మొక్కుబడిచేయటం షిర్క్ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించని మహాపాపం.

ఖర్చుచేసినా, దాని ఫలితం మీకు పూర్తిగా లభిస్తుంది మరియు మీకు ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

273. అల్లాహ్ మార్గంలో నిమగ్నులైన కారణంగా (తమ జీవనోపాధి కొరకు) భూమిలో తిరిగే అవకాశం లేక లేమికి గురిఅయ్యే పేదవారు (ధన సహాయానికి అర్హులు). ఎరుగని మనిషి వారి అడగక పోవటాన్ని చూసి, వారు ధనవంతులని భావించవచ్చు! (కాని) వారి ముఖ చిహ్నాలు చూసి నీవు వారిని గుర్తించగలవు. వారు ప్రజలను పట్టుబట్టి అడిగేవారు కారు. మరియు మీరు మంచి కొరకు ఏమీ ఖర్చుచేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.

274. ఎవరైతే తమ సంపదను (అల్లాహ్ మార్గంలో) రేయింబవళ్ళు బహిరంగం గానూ మరియు రహస్యంగానూ ఖర్చుచేస్తారో, వారు తమ ప్రతిఫలాన్ని తమ ప్రభువుపద్ద పొందుతారు. మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!¹

275. ఎవరైతే వడ్డీ తింటారో!² వారి స్థితి (పునరుత్థాన దినమున) షైతాన్ తాకడం వల్ల భ్రమపరచబడిన వ్యక్తి స్థితివలె ఉంటుంది. ఇది ఎందుకంటే! వారు: “వ్యాపారం కూడా వడ్డీలాంటిదే!” అని చెప్పడం. కాని అల్లాహ్ వ్యాపారాన్ని ధర్మ సమ్మతం (‘హలాల్’ చేశాడు మరియు వడ్డీని నిషిద్ధం (‘హరామ్’ చేశాడు. కనుక తన ప్రభువు చేసిన ఈ హితబోధ అందిన వ్యక్తి

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَحْصَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَاقًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْإِيمَانِ وَالْإِسْرَارِ وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا أَلَّا يَقُولُوا لِيَكُنَا مِنَ الْكَافِرِينَ يَوْمَ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَكَ مَوْعَظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾

1. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నం. 504.

2. రిబా: వడ్డీ, అంటే ఎక్కువ తీసుకోవటం. ఒకనికి అప్పగు ఇచ్చి, స్వంత ఉపయోగానికైనా సరే లేక వ్యాపారానికైనా సరే - ఇచ్చిన దానికంటే ఎక్కువ తీసుకోవటమే - వడ్డీ. అది 'హరామ్'. అది డబ్బు అయినా సరే, లేక ఏ వస్తువు అయినా సరే. చూడండి, 30:39.

ముస్ముందు వడ్డీ తినటం త్యజిస్తే, అతను పూర్వం తిన్నదేదో తిన్నాడు. అతని వ్యవహారమంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. (ఈ ఆదేశం తరువాత ఈ దుర్వ్యవహారానికి) పాల్పడే వారు సరక వాసులవుతారు, అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

276. అల్లాహ్ వడ్డీ (ఆదాయాన్ని) సజింపజేస్తాడు మరియు దానధర్మాలు (చేసేవారికి) వృద్ధినొసంగుతాడు. మరియు సత్యతిరస్కారుడు (కృతఘ్నుడు), పాపిష్టుడు అయిన వ్యక్తిని అల్లాహ్ ప్రేమించడు.

277. నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన తజ్కర్యాలు చేసేవారికి మరియు సమాజ్ స్థాపించే వారికి, 'జకాత్ ఇచ్చేవారికి, తమ ప్రభువువద్ద తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది మరియు వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

278. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు మీరు (నిజంగా) విశ్వాసులే అయితే, మీకు రావలసిన వడ్డీని విడిచిపెట్టండి.¹

279. కాని, ఒకవేళ మీరు అలా చేయకపోతే! అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుని తరఫునుండి యుద్ధప్రకటన ఉందని తెలుసుకోండి.² కాని మీరు పశ్చాత్తాపపడితే (వడ్డీ వదలుకుంటే), మీ అసలు సొమ్ము మీకు లభిస్తుంది. మీరు (ఇతరులకు) అన్యాయం చేయకండి మరియు మీకూ అన్యాయం జరుగదు.

280. మరియు (మీ బాకీదారుడు ఆర్థిక) ఇబ్బందులలో ఉంటే, అతని పరిస్థితి,

يَسْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيَرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لِيُحِبَّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ①

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن لَّكُمْ مُمِينِينَ ③

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ شِئْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ④

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ يَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑤

1. 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 299. మరియు 'స. బుఖారీ పుస్తకం-7, 'హా' నం. 845.

2. 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 506 మరియు 'స. బుఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' నం. 171.

కుదిరేవరకూ గడుపునివ్వండి. ఒకవేళ మీరు దానమని వదిలిపెడితే అది మీకు ఎంతో మేలైనది, ఇది మీకు తెలిస్తే (ఎంత బాగుండేది)!¹

281. మరియు మీరు తిరిగి అల్లాహ్ సమక్షానికి చేరుకోబోయే ఆ దినానికి భయపడండి. అప్పుడు ప్రతి వ్యక్తికి తన కర్మల ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.²

282. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు పరస్పరం ఒక నిర్ణీతకాలం కొరకు అప్పు తీసుకున్నప్పుడు, దానిని వ్రాసిపెట్టుకోండి.³ మరియు మీలో పత్రం వ్రాసేవాడు, న్యాయంగా వ్రాయాలి. మరియు వ్రాసేవాడు నిరాకరించకుండా, అల్లాహ్ నేర్పినట్లు వ్రాయాలి. ఋణగ్రహీత అల్లాహ్ కు భయపడి, నిర్ణీత షరతులను తగ్గించకుండా, చెప్పి వ్రాయించాలి. ఋణగ్రహీత అల్పజ్ఞాని లేక సామర్థ్యం లేనివాడు లేక బలహీనుడు మరియు తాను చెప్పి వ్రాయించలేనివాడైతే, అతని సంరక్షకుడు న్యాయంగా వ్రాయించాలి. మరియు మీలో ఇద్దరు మగవారిని సాక్ష్యమివ్వటానికి సాక్షులుగా ఉంచుకోండి. ఇద్దరు పురుషులు దొరకని పక్షమున ఒక పురుషుడు మరియు మీకు సమ్యతమైన ఇద్దరు స్త్రీలను సాక్షులుగా

وَأَقْرَبُوا يَوْمَ تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ نَاقِصَتَ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوا وَلْيَكُنْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُبَيِّنَ لَهُ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّاهِدِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشَّاهِدُ إِذَا أَمَدَّعُوا وَلَا سَعَمُ أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا

1. 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 687.

2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది. అ.) కథనం: 'ఇది దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన చివరి ఆయత్ ('స. బు'ఖారీ మరియు ఫ'త్త్ అల్-బారీ).

3. ఈ ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లోని అన్ని ఆయత్ల కంటే పెద్దది. దీనిని ఆయత్ దైన్ అంటారు. అప్పు ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం ఎంతో ముఖ్య విషయం. 'హదీస్' లలో: వడ్డీ దొరకదని అప్పు ఇవ్వడం మానుకోకూడదని మరియు అప్పు ఇచ్చేవానికి ఎంతో పుణ్యముందని పేర్కొనబడింది. కాని, ఇచ్చేవానికి అతని సొమ్ము తిరిగి రాగలదనే సమ్యకం కూడా ఉండాలి. దానికి మూడు విషయాలు సూచించబడ్డాయి. 1) దాని గడువు నిర్ణయించుకోవాలి. 2) దానిని వ్రాయించుకోవాలి. 3) ఇద్దరు ముస్లిం పురుషులు లేక ఒక ముస్లిం పురుషుడు మరియు ఇద్దరు ముస్లిం స్త్రీలను సాక్షులుగా పెట్టుకోవాలి.

తీసుకోండి. (ఎందుకంటే) వారిలో ఒకామె మరచిపోతే, రెండవ స్త్రీ ఆమెకు జ్ఞాపకం చేయించవచ్చు. మరియు పిలువబడినప్పుడు సాక్షులు, సాక్ష్య మివ్వటానికి నిరాకరించకూడదు. మరియు వ్యవహారం చిన్నదైనా పెద్దదైనా దానిని గడుపు నిర్ణయంతోపాటు వ్రాసిపెట్టటానికి ఆశ్రద్ధచూపకూడదు. అల్లాహ్ దృష్టిలో ఇది న్యాయసమ్మతమైనది మరియు స్థిరమైన సాక్ష్యంగా తోడ్పడుతుంది మరియు ఏ విధమైన సందేహాలకు అవకాశం లేకుండా చేస్తుంది. కాని, మీరు అప్పటికప్పుడు ఇచ్చి పుచ్చుకొనే (సాధారణ) లావాదేవీలు చేస్తున్నప్పుడు వ్రాయకున్నా దోషంలేదు. కాని, వ్యాపార వ్యవహారాలు నిర్ణయించేటప్పుడు సాక్షులను పెట్టుకోండి. కాని వ్రాసేవానికి గానీ, సాక్షులకు గానీ ఏ విధమైన హాని జరుగకూడదు. ఒకవేళ అలా జరిగితే! నిశ్చయంగా, అది మీకు పాపం. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ఇది అల్లాహ్ మీకు నేర్పుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతిదాని జ్ఞానంఉంది. (3/8)

283. * మరియు మీరు ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు, (పత్రం) వ్రాసే వాడు దొరకని పక్షంలో సొమ్మును కుదువ పెట్టుకోవచ్చు. మీకు ఒకరిపై ఒకరికి నమ్మకం ఉంటే నమ్మకంగా ఇచ్చిన దానిని (అప్పును) తిరిగి అతడు వాపసుచేయాలి. మరియు తన ప్రభువైన అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి

إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُوتُهَا
بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا
تُكْتَبُوهَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا
يُضَارَ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَقَعُوا
مُسَاقَاةً أَوْ تَعَالَا فَمَنْ عَمِلَ فَلَهُ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٨﴾

وَأِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهْنَ
مَعْتَبَرَةً فَإِنْ مِنْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا
إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٨﴾

1. తాకట్టు యొక్క ఉద్దేశం, కేవలం అప్పు ఇచ్చేవాడి సొమ్ము తిరిగి అతనికి దొరుకు తుందనే యథార్థానికే! అతనికి తాకట్టు పెట్టుకొన్న వస్తువును ఉపయోగించుకునే హక్కు లేదు. అది వడ్డీ అవుతుంది. కాని తాకట్టు పెట్టుకున్న వస్తువుపై ఆదాయం వస్తే దానినుండి దాని ఖర్చుతీసి మిగిలింది దాని యజమానికి ఇవ్వాలి. చూడండి, 'స. బుఖారీ, వుస్తకం-3, 'హ. నం. 685.

ఉండాలి. మరియు మీరు సాక్ష్యాన్ని (ఎన్నడూ) దాచకండి. మరియు (సాక్ష్యాన్ని) దాచేవాని హృదయం పాపభరితమైనది. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

284. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న దంతా అల్లాహ్ దే! మీరు మీ మనస్సులలో ఉన్నది, వెలుబుచ్చినా లేక దాచినా అల్లాహ్ మీ నుంచి దాని లెక్క తీసుకుంటాడు.¹ మరియు ఆయన తాను కోరినవానిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరినవానిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

285. ఈ ప్రవక్త తన ప్రభువు తరఫునుండి, తనపై అవతరింపజేయబడిన దానిని విశ్వసించాడు² మరియు (అదేవిధంగా) విశ్వాసులు కూడా (విశ్వసించారు). వారంతా అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించారు. వారంటారు:

لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوا بِهَا سَبِكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْلَمَ مَنْ يَكْتُمُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾

أَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۚ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا يَفْرِقُونَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

1. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడినపుడు స'హాబీలు దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గర హాజరై ఇలా విన్నవించుకున్నారు: “ఓ ప్రవక్తా (స'అస)! నమాజ్ ఉపవాసం, జకాత్ మరియు జిహాద్ మా శక్తికి మించినవి కావు. కాని మనస్సులో పుట్టే ఆలోచనలపై మాకు అదుపులేదు కదా! అయినా అల్లాహుతా'అలా వాటి లెక్క తీసుకుంటానని అంటున్నాడు కదా!” అప్పుడు దైవప్రవక్త (స'అస) ఇలా సెలవిచ్చారు: “మీరిప్పుడు కేవలం విన్నాము మరియు విధేయుల మయ్యాము.” అని మాత్రమే అనండి. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు: “అల్లాహ్ ఏ ప్రాణిపైననూ దానిశక్తికి మించిన భారంచేయడు.” (ఇబ్నె-కసీర్, ఫ'త్త్ అల్-ఖదిర్). దీనిని గురించి ఇంకా ఈ 'హదీస్' కూడా ఉంది: “అల్లాహుతా'అలా నా ఉమ్మత్ వారి మనస్సులలో వచ్చిన విషయాలను క్షమిస్తాడు. కాని నాలుకతో పలికిన దానిని మరియు అమలుపరచిన దానిని లెక్కలోకి తీసుకుంటాడు.” (బు'ఖారీ, ముస్లిం).

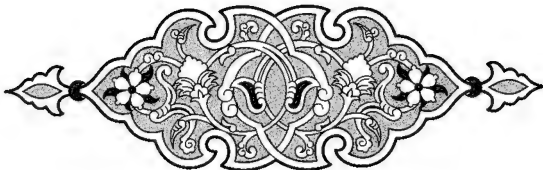
ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ తబరీ (ర'హ్మ) ఈ విధంగా అన్నారు: “అల్లాహ్ (సు.తా.) లెక్క పెట్టిన ప్రతి దానికి శిక్షించనవసరంలేదు. ఆయన తానుకోరిన వారిని క్షమిస్తాడు కూడాను.”

2. ఈ చివరి రెండు ఆయత్లను ఎంతో ఘనత గలవి. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: ఎవరైనా రాత్రి ఈ రెండు ఆయత్లను చదివితే చాలు. (స. బు'ఖారీ, పుస్తకం-5, 'హదీస్' నం. 345). అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని రక్షిస్తాడు. మరొక 'హదీస్'లో మేరాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త (స'అస)కు దొరికిన మూడు విషయాలలో ఒకటి, ఈ రెండు ఆయతులు. (స.ముస్లిం).

“మేము ఆయన ప్రవక్తల మధ్య ఎలాంటి భేదభావాలను చూపము. మరియు మేము (ఆదేశం) విన్నాము మరియు దానిని శిరసావహించాము, నీ క్షమాభిక్షను అర్థిస్తున్నాము, ఓ మా ప్రభూ! మా గమ్యస్థానం నీ వైపుకే ఉంది.

286. “అల్లాహ్, ఏ ప్రాణి పైననూ దాని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. తాను సంపాదించిన (పుణ్యఫలితం) దానికి లభిస్తుంది మరియు తాను చేసిన దుష్కర్మల శిక్ష అది అనుభవిస్తుంది. ఓ మా ప్రభూ! మేము మరచినా లేక తప్పు చేసినా మమ్మల్ని పట్టకు! ఓ మా ప్రభూ! పూర్వం వారిపై మోపినట్టి భారం మాపై మోపకు. ఓ మా ప్రభూ! మేము సహించలేని భారం మాపై వేయకు. మమ్మల్ని మన్నించు, మమ్మల్ని క్షమించు మరియు మమ్మల్ని కరుణించు. నీవే మా సంరక్షకుడవు, కావున సత్యతిరస్కారులకు విరుద్ధంగా మాకు విజయం (సహాయం) నొసంగు.”

لَا يَكِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وَسَعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ
كُنَّا مُعْطِلِينَ أَوْ أَخْطَاؤًا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا
كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا
تَحْمِلْنَا مَا لَا كَافَّةَ لَنَا بِهِ وَأَعْفُ عَنَّا
وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّكَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝

3. సూరహ్ ఆల 'ఇమాన్

ఆల 'ఇమాన్: ఇమాన్ పరివారం. ఈ విషయాలు (33-35) ఆయత్లలో ఉన్నాయి. ఇది మదీనాలో అవతరింపజేయబడిన రెండవ లేక మూడవ సూరహ్. ఇందులో 200 ఆయతులున్నాయి. దీని మొదటి 83 ఆయత్లలో నజ్రాన్ నుండి 9వ హిజ్రీలో వచ్చిన కైస్తవ రాయబారులతో జరిగిన వాదోపవాదాల వివరాలున్నాయి. ఇందులో 2వ హి. రమ'దాన్ నెలలో జరిగిన బద్ర్ యుద్ధం (121-148) మరియు 3వ హి. షవ్వల్ నెలలో జరిగిన ఉ'హుద్ యుద్ధం యొక్క విషయాలు (149-180), కూడా ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. ఆయన నిత్యుడు, విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు.¹

3. ఆయన, సత్యమైన ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని (ఓము'హమ్మద్!) నీపై అవతరింపజేశాడు. ఇది పూర్వం అవతరింపజేయబడిన గ్రంథాలలో నుండి (మిగిలివున్న సత్యాన్ని) ధృవపరుస్తోంది.² మరియు ఆయనే తొరాత్ ను మరియు ఇంజీలును³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

1. చూడండి, 2:255.

2. చూడండి, 5:46, 48. 61:6.

3. ఇక్కడ (ఖుర్ఆన్ లో) పేర్కొనబడిన ఇంజీల్ మరియు తొరాత్ గ్రంథాలు అంటే 'ఈసా ('అ.స.) మరియు మూసా ('అ.స.)లపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథాలు అని అర్థం. ఆ అసలు దివ్యగ్రంథాలు ఇప్పుడు ప్రపంచంలో లేవు. ఇప్పుడు ప్రపంచంలో ఉన్న అత్యంత ప్రాచీన బైబిల్ గ్రంథాలు, గ్రీక్ భాషలో ఉన్న బ్రిటిష్ మ్యూజియంలోని Codex Sinaiticus, Codex Alexandrinus మరియు రోమ్ లోని వాటికన్ లైబ్రరీలో ఉన్న Codex Vaticanus. ఇవి 'ఈసా ('అ.స.) పైకి సజీవులుగా ఎత్తుకోబడిన దాదాపు నాలుగు వందల సంవత్సరాల తరువాత, గ్రీక్ భాషలో వ్రాయబడ్డాయి. మూసా మరియు 'ఈసా ('అల్లాహ్.స.)లపై అవతరింపజేయబడిన తొరాత్ మరియు ఇంజీల్ గ్రంథాల భాష గ్రీకు కాదు. వారి మతాచారులు / విద్వాంసులు, వాటిలో ఇంత వరకు, ఎన్నో సార్లు, ఎన్నో మార్పులు చేస్తూ వచ్చారు. ఈ రోజు వాడుకలో ఉన్న బైబిల్ లో, ఆ ప్రవక్తల కొన్ని ప్రవచనాలు మరియు అసలు దివ్య ఆవిష్కృతులైన కొన్ని అంశాలు - వారి మతాచారులు / విద్వాంసులు వ్రాసిన రూపంలో - ఉన్నాయి. కాబట్టి దివ్య ఖుర్ఆన్ సూచించేది ఆ ప్రవక్తలపై అవతరింపజేయబడిన ప్రవచనాలను మాత్రమే కానీ ఈ రోజు వాడుకలో ఉన్న

అవతరింపజేశాడు -

4. దీనికి ముందు - ప్రజలకు సన్మార్గం చూపటానికి. మరియు (సత్యాసత్యాలను విశదీకరించే) ఈ గీటురాయిని కూడా అవతరింపజేశాడు.¹ నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ ఆజ్ఞలను తిరస్కరిస్తారో వారికి కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తి మంతుడు, ప్రతీకారం తీర్చుకోగల వాడు.

5. నిశ్చయంగా, భూమిలో గానీ మరియు ఆకాశాలలో గానీ, అల్లాహ్ కు గోప్యంగా ఉన్నది ఏదీలేదు.

6. ఆయన తన ఇష్టానుసారంగా మిమ్మల్ని (మాతృ) గర్భాలలో తీర్చిదిద్దుతాడు.² ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

7. ఆయన (అల్లాహ్)యే నీపై (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాడు, ఇందులో కొన్ని స్పష్టమైన అర్థమిచ్చే ఆయతులు (ముహ్కమాత్) ఉన్నాయి. అవి ఈ గ్రంథానికి మూలాలు. మరికొన్ని అస్పష్టమైనవి (ముతషాబిహాత్) ఉన్నాయి.³ కావున తమ హృదయాలలో వక్రత

مَنْ قَبْلَ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْقُرْآنَ إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ عَدَاوَةً شَدِيدَةً وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُنُوبًا ۝

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۝

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ ۚ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ دُبُرٌ فَلْيَفْتِنُوهُمْ مَا تَنَبَّأَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلَةٍ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ

బైబిల్ (Revised) Authorized King James Versionను కాదు. చూడండి, 4:136, 5:47.

1. చూడండి, 2:53.

2. ముసవ్వీరు (అల్-ముసవ్వీరు): The Fashioner. రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. చూడండి, 59:24. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. ముహ్కమాత్: అంటే, అల్లాహ్ ను ఆలా ఆజ్ఞలను, ఆయన నిషేధించిన వాటిని, హలాల్ చేసిన వాటిని, కథలను మొదలైనవాటిని స్పష్టంగా తెలియజేసే ఆయతులు. ఈ ఆయతుల భావం స్పష్టంగా ఉంటుంది. ఇవి దివ్యగ్రంథ పునాదులు. వీటిని ఉమ్మూల్-కితాబ్ అని అంటారు. ఏ ఆయతుల అర్థంలో సందేహానికి తావుఉంటుందో వాటిని ముతషాబిహాత్ అంటారు. ఏ విషయాలైతే మానవ ఇంద్రియాలకు అతీతంగా ఉన్నాయో వాటిని వివరించటానికి, వాటికి దగ్గరగా పోలికవున్న, గోచర విషయాలకు మానవభాషలో లభించే పదాలు ఉపయోగించబడిన

ఉన్నవారు, సంక్షోభాన్ని రేకెత్తించటానికి మరియు గూఢాధ్యాలను అపేక్షించి ఎల్లప్పుడూ అస్పష్టమైన వాటి వెంటపడతారు. వాటి అసలు అర్థం అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. కానీ, పరిపక్వ జ్ఞానం గలవారు: “మేము దీనిని విశ్వసించాము, ప్రతి ఒక్కటి మా ప్రభువువద్ద నుండి వచ్చినదే!” అని అంటారు. జ్ఞాన వంతులు తప్ప ఇతరులు వీటిని గ్రహించలేరు.

8. (వారు ఇలా అంటారు): “ఓ మా ప్రభూ! మాకు సన్మార్గం చూపిన తరువాత మా హృదయాలను వక్రమార్గం వైపునకు పో నివ్వకు. మరియు మాపై నీ కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వపర ప్రదాతవు (సర్వప్రదుడవు).¹

9. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా నీవే మానవులందరినీ, నిస్సందేహంగా రాబోయే, ఆ దినమున సమావేశపరచేవాడవు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగంచేయడు.”

10. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన వారికి వారి ధనం గానీ, వారి సంతానం గానీ, అల్లాహ్ కు ప్రతికూలంగా ఏ మాత్రం పనికి రావు. మరియు ఇలాంటి వారే నరకాగ్నికి ఇంధనమయ్యేవారు.

11. వారి ముగింపు ఫిర్ జెను జాతి మరియు వారికి ముందున్న వారివలె ఉంటుంది. వారు మా

يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُونَ
الْأُولَٰئِكَ لَبِئْسَ

رَبَّائِكُمْ لَا يَزِرُكُمْ قَوْلُ بَنِي إِدْرِيْسَ مَا هَدَىٰ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ١٠

رَبَّائِكُمْ إِنَّكَ خَافُكُمُ الْيَوْمَ ١١

إِنَّ الْآيِينَ كَفَرُوا وَالنَّعْرَىٰ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا
أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ هُمُ الْفُتُونُ
النَّارِ ١٢

كَدَّابٍ إِلَّا فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِ كَذَّبُوا

ఆయతులు. ఉదా: స్వర్గం, నరకం మొదలైనవి. కావున మానవుడు ముతమాఖిహాత్ లను చదివేటప్పుడు వాటిని ముహ్సాకమాత్ ల వెలుగులో ఆర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వాటిని ఉమ్మూల్ కితాబ్ - గ్రంథమూలాలు, అన్నది.

1. అల్-హస్తాబ్: Bestower. సర్వపర ప్రదాత, సర్వప్రదుడు, పరమదాత, ఉదారంగా దానంచేసేవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. ఇంకా చూడండి, 38:35, 38:9.
2. జామి'ఉ (అల్-జామి'ఉ): The collector of the created beings for the Day of Reckoning. సమావేశపరచేవాడు, ప్రోగుచేసేవాడు, కూడబెట్టేవాడు. పై రెండు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, 4:140, 77:38.

సూచన (ఆజ్ఞ)లను తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారి పాపాల ఫలితంగా, వారిని పట్టుకున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.

12. (ఓ ప్రవక్తా!) సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారితో అను: “మీరు త్వరలోనే లొంగదీయ బడి నరకంలో జమచేయబడతారు. మరియు అది అతిచెడ్డ విరామస్థలము!”

13. వాస్తవానికి (బద్ యుద్ధరంగంలో) మార్కొనిన ఆ రెండు వర్గాలలో మీకు ఒక సూచన ఉంది. ఒక వర్గం అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేది మరియు రెండవది సత్య తిరస్కారులది. వారు (విశ్వాసులు) వారిని (సత్య తిరస్కారులను) రెట్టింపు సంఖ్యలో ఉన్నట్లు తమ కళ్ళారా చూశారు. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన సహాయం (విజయం)తో బలపరుస్తాడు. నిశ్చయంగా, దూరదృష్టి గలవారికి ఇందులో ఒక గుణపాఠ ముంది.

14. స్త్రీలు, సంతానం మరియు కూర్చి పెట్టిన వెండి బంగారు రాసులు, మేలు జాతి గుర్రాలు, పశువులు, పొలాలు మొదలైన మనోహరమైన వస్తువుల ప్రేమ ప్రజలకు ఆకర్షణీయంగా చేయబడింది. ² ఇదంతా ఇహలోక జీవనభోగం. కానీ, అసలైన గమ్యస్థానం అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. (1/2)

15. * ఇలా చెప్పా: “ఏమీ? వాటి

بِأَلَيْسَ أَقْحَدَ هُمُ اللَّهُ بِدُونِهِمْ وَاللَّهُ سَدِيدُ الْعِقَابِ ①

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ②

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِتْنَتِ الثَّقَانِيفَةِ تَمَارِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ تَوَلَّوْهُ وَمَثَلُ هَذِهِ الْغَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَصَرِيٍّ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ③

رُزِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَابَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَالِ ④

قُلْ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ مَعِي نَسِينِ ذَٰلِكَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ

1. చూడండి, 8:44. ఇది 2వ హిజ్రీ శకంలో రమ'దాన్ నెలలో జరిగిన బద్ యుద్ధ విషయం. ఆ యుద్ధంలో ముస్లింలు దాదాపు 313 మంది ఉన్నారు. మరియు మక్కా ముష్రీకులు వేయి మంది ఉన్నారు. ఇది ముస్లింల మరియు ముష్రీక్ ఖురైషుల మధ్య జరిగిన మొదటి యుద్ధం. ఖురైషులు ఎంతో యుద్ధ సామగ్రి తీసుకొని వచ్చారు. ముస్లింలు పోరాటకు సిద్ధపడి రాకపోయినప్పటికీ, వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం లభించి, గెలుపొందారు.

2. చూడండి, 18:7.

కంటే ఉత్తమమైన వాటిని నేను మీకు తెలుపనా? దైవభీతి గలవారికి, వారి ప్రభువు వద్ద స్వర్గ వనాలున్నాయి. వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి, అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు మరియు వారికి అక్కడ పవిత్ర సహవాసులు (అ'జ్వాజ్) ఉంటారు మరియు వారికి అల్లాహ్ ప్రసన్నత లభిస్తుంది." మరియు అల్లాహ్ తన దాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.

16. ఎవరైతే: “ఓ మా ప్రభూ! మేము నిశ్చయంగా విశ్వసించాము, కావున మా తప్పులను క్షమించు మరియు నరకాగ్ని నుండి మమ్మల్ని తప్పించు.” అని పలుకుతారో!

17. (అలాంటి వారే!) సహనశీలురు, సత్యవంతులు మరియు వినయవిధేయతలు గలవారు, దానపరులు మరియు వేకువ జామున¹ తమ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకునే వారు.

18. నిశ్చయంగా, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడని, అల్లాహ్, దేవదూతలు మరియు జ్ఞానవంతులు సాక్ష్యమిచ్చారు; ఆయనే న్యాయ పరిరక్షకుడు.² ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

19. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు సమృతమైన ధర్మం కేవలం అల్లాహ్ కు విధేయులవటం (ఇస్లాం) మాత్రమే.³ కాని పూర్వ గ్రంథప్రజలు పరస్పర ఈర్ష్యతో, వారికి జ్ఞానం లభించిన

رَبِّهِمْ حَبِطَتْ تَجَرِيُّ مِنْ عَمَلِهِمُ الْاَنْهَرُ خُلْدِيْنَ فِيْهَا
وَاَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
بَصِيْرٌ بِالْعِبَادِ ٥

اَلَّذِيْنَ يَقُولُوْنَ رَبَّنَا اِنَّمَا فَآ غَفِرْنَا
دُنُوْبَنَا وَفَنَآ عَادَا اب التَّار ٦

الطَّيِّبِيْنَ وَالطَّيِّبِيْنَ وَالْقَانِيْنَ
وَالْمُنْفِقِيْنَ وَالْمُنْفِقِيْنَ بِالْاَسْحَارِ ٧

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْبَلِيْكَةُ وَاُولُو
الْعِلْمِ قَالًا يَا لِقَسَطِ الْاِلٰه اَلَا هُوَ الْعَزِيْزُ
الْحَكِيْمُ ٨

اِنَّ الدِّيْنَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ وَوَآ اَخْتَلَفَ
الَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ
الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللّٰهِ فَاِنَّ

1. చూడండి, 51:18.

2. భాయిమన్ బిల్ఖి'స్తై: Maintains His creation in justice. న్యాయ పరిరక్షకుడు, అల్-ముఖ్సిత్: (సేకరించబడిన పదం) The Equitable, Justly. నిష్పక్షపాతుడు, న్యాయవంతుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. చూడండి, 3:85 మరియు 7:158, 25:1.

తరువాతనే భేదాభిప్రాయాలకు లోనయ్యారు. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరిస్తారో! వారు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు (అని తెలుసుకోవాలి).

20. (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నీతో వివాదమాడితే ఇట్లను: “నేనూ మరియు నా అనుచరులు అల్లాహ్ ప్రీతి పొందటానికి ఆయనకు సంపూర్ణంగా విధేయు (ముస్లిము)ల మయ్యాము.” మరియు గ్రంథ ప్రజలతో మరియు నిరక్షరాస్యులతో (చదువు రాని అరబ్బులతో): “ఏమీ? మీరు కూడా విధేయులయ్యారా?” అని అడుగు. వారు విధేయులైతే సన్మార్గం పొందిన వారవుతారు. కాని ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, నీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే! మరియు అల్లాహ్ తన దాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.¹

21. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆదేశా (ఆయాత్)లను తిరస్కరించే వారికి మరియు ఆయన ప్రవక్తలను అన్యాయంగా చంపేవారికి మరియు న్యాయసమ్మతంగా వ్యవహరించమని బోధించే ప్రజలను చంపేవారికి, బాధాకరమైన శిక్ష ఉన్నదని తెలియజెయ్యి.

22. అలాంటి వారి కర్మలు ఇహలోక మందును మరియు పరలోకమందును వృథా అవుతాయి. మరియు వారికి సహాయకులు ఎవ్వరూ ఉండరు.

23. ఏమీ? గ్రంథంలోని కొంతభాగం పొందినవారి పరిస్థితి ఎలాఉందో నీవు గమనించలేదా? వారి మధ్య తీర్పు చేయటానికి, అల్లాహ్ గ్రంథం వైపునకు రండి అని, వారిని

اللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ⑩

إِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ
اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُ قُلْ أَنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ
اهْتَدَوْا وَلَوْ أَنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ⑪

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
الَّذِينَ بَعَثَ اللَّهُ فِيهِمْ رَسُولًا لَّذِينَ
يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ⑫

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ⑬

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ
يُدْعُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّوْا
فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَمِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ⑭

అహ్మనించినపుడు, వారిలోని ఒక వర్గంవారు విముఖులై, వెనుదిరిగిపోతారు.

24. వారు అలా చేయటానికి కారణం వారు: “నరకాగ్ని కొన్ని దినాలు మాత్రమే మమ్మల్ని తాకుతుంది.” అని అనటం. మరియు వారు కల్పించుకున్న అపోహయే వారిని తమ ధర్మ విషయంలో మోసపుచ్చింది.¹

25. నిస్సందేహంగా, రాబోయే ఆ (పునరుత్థాన) దినమున, మేము వారిని సమావేశపరిచినప్పుడు, వారిస్థితి ఎలా ఉంటుందో (అలోచించారా?) మరియు ప్రతి జీవికి తానుచేసిన కర్మల ఫలితం పూర్తిగా నొసంగబడుతుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

26. ఇలా అను: “ఓ అల్లాహ్, విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపతి!² నీవు ఇష్టపడిన వారికి రాజ్యాధికారాన్ని ప్రసాదిస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారిని రాజ్యాధికారం నుండి తొలగిస్తావు మరియు నీవు ఇష్టపడిన వారికి గౌరవాన్ని (శక్తిని) ప్రసాదిస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారిని పరాభవం పాలు చేస్తావు. నీ చేతిలోనే³ మేలున్నది. నిశ్చయంగా, నీవు ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడవు.

27. “నీవు రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేస్తావు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింప జేస్తావు. మరియు నీవు సజీవులను నిర్జీవుల నుండి తీస్తావు మరియు నిర్జీవులను సజీవుల

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن نَّمُتَ النَّارَ إِلَّا يَأْتِيَا
مَعْدُودًا وَعَلَيْهِمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْكُرُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعْتَهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ لَكَ الْمُلْكُ تُوِي الْمُلْكُ مَنْ تَشَاءُ
وَتَنْزِعُ الْمُلْكُ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ
مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

تُولِيهِمُ الْكَيْلَ فِي اللَّهِ وَتُولِيهِمُ اللَّهُ الْبَارَ فِي الْكَيْلِ
وَتُعِزُّهُمُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُعِزُّهُمُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ
وَتَرْزُقُهُم مِّن تَشَاءُ بَعْدَ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

1. చూడండి, 2:80.

2. మాలిక్ అల్-ముల్క్: Sovereign of the Universe, విశ్వ సామ్రాట్టు, విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 3:73.

నుండి తీస్తావు. మరియు నీవు కోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తావు.”

28. విశ్వాసులు - తమ తోటి విశ్వాసులను విడిచి - సత్యతిరస్కారులను స్నేహితులుగా చేసుకోరాదు. అలా చేసే వారికి అల్లాహ్ తో ఏ విధమైన సంబంధంలేదు. కాని, వారి దౌర్జన్యానికి భీతిపరులైతే తప్ప! అల్లాహ్ (ఆయనకే భీతిపరులై ఉండమని) మిమ్మల్ని స్వయంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు. ¹ మరియు అల్లాహ్ వైపుకే మీ మరలింపు ఉంది.

29. వారితో ఇలా అను: “మీరు మీ హృదయాలలో ఉన్నది దాచినా వెలిబుచ్చినా, అది అల్లాహ్ కు తెలుస్తుంది. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”

30. ఆ రోజు ప్రతి ప్రాణి తాను చేసిన మంచిని మరియు తాను చేసిన చెడును ప్రత్యక్షంగా చూసుకున్నప్పుడు, తనకు మరియు దానికి మధ్య దూరం ఉంటే, ఎంత బాగుండేదని ఆశిస్తుంది. మరియు అల్లాహ్ (తనకే భీతిపరులై ఉండమని) మిమ్మల్ని స్వయంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తన దాసుల ఎడల ఎంతో కనికరుడు.

31. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “మీకు (నిజంగా) అల్లాహ్ పట్ల ప్రేమ ఉంటే మీరు నన్ను అనుసరించండి. (అప్పుడు) అల్లాహ్ మిమ్మల్ని

لَا يَخْذِلُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۚ وَمَعْرِضٌ لَكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يُعْلِمَهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ يُحْصَى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُخْضَرًّا أَوْ لَا ۖ وَعَلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا ۚ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ بَرُّؤٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

1. 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' నం. 500. ఇంకా చూడండి, 2:257, 54:139. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసుల ఆప్తస్నేహితుడు. ఈ ఆయత్ యొక్క ఉద్దేశం, వారితో స్నేహభావంతో కలిసి మెలసి ఉండగూడదని కాదు. ఎవరైతే మీతో మంచిగా ఉంటారో వారితో సహృదయంతో మెలుగుతూ వారితో ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలు, వ్యాపారాలు కూడా చేయవచ్చు.

ప్రేమిస్తాడు మరియు మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

32. (ఇంకా) ఇలా అను: “అల్లాహ్ కు మరియు సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి.” వారు కాదంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులను ప్రేమించడు, (అని తెలుసుకొవాలి).¹ (5/8)

33. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆదమ్ ను, నూహ్ ను, ఇబ్రాహీమ్ సంతతి వారిని మరియు 'ఇమాన్ సంతతివారిని, (ఆ కాలపు) సర్వలోకాల (ప్రజలపై ప్రాధాన్యతనిచ్చి) ఎన్నుకున్నాడు.²

34. వారంతా ఒకే పరంపరకు చెందిన వారు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. 'ఇమాన్ భార్య ప్రార్థించింది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నేను నా గర్భమునందున్న శిశువును నీ సేవకు³ అంకితం చేయటానికి మొక్కుకున్నాను, కావున నా నుండి దీనిని తప్పక స్వీకరించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వం వినేవాడవు, సర్వజ్ఞుడవు.”

36. తరువాత ఆమె ఆడ శిశువు (మర్కమ్)ను ప్రసవించినప్పుడు, ఆమె ఇలా విన్నవించుకున్నది:

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَكُمُ الْكَافِرِينَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ
وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾

ذُرِّيَّتَهُ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا
فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

فَلَهَا وَصَلَهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَصَّعْتُهَا نَثْوِيًّا وَاللَّهُ

1. పై ఆయత్ లో మరియు ఈ ఆయత్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞాపాలనతో బాటు ముహమ్మద్ ('స'అస)ను అనుసరించటం వల్లనే మోక్షం దొరుకుతుందని వ్యక్తపరచబడింది. దీనిని తిరస్కరించేవారిని అల్లాహుతా'అలా ఎన్నడూ ప్రేమించడు. చూడండి, 3:85.
2. ప్రవక్తల సంతతిలో ఇద్దరు 'ఇమాన్ లు పేర్కొనబడ్డారు: 1) మూసా మరియు హరూన్ ('అలైహిమ్ స.)ల తండ్రి 'ఇమాన్ మరియు 2) మర్కమ్ తండ్రి 'ఇమాన్. ఇక్కడ పేర్కొనబడ్డ 'ఇమాన్ గారు, మర్కమ్ ('అ.స.) తండ్రి అని, వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. (ఖుర్తబీ, ఇబ్నె-కసీర్).
3. ముహ్మద్రరస్: అంటే నీ ఆలయ సేవకు అంకితం చేస్తున్నాను అని అర్థం.

“ఓ నా ప్రభూ! నేను ఆడశిశువును ప్రసవించాను”
- ఆమె ప్రసవించినదేమిటో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు మరియు బాలుడు బాలికవంటి వాడు కాడు - “మరియు నేను ఈమెకు మర్యమ్ అని పేరు పెట్టాను.¹ మరియు నేను ఈమెను మరియు ఈమె సంతానాన్ని శపించ (బహిష్కరించ) బడిన షైతాన్ నుండి రక్షించటానికి, నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను!”²

37. ఆ తరువాత ఆ బాలికను, ఆమె ప్రభువు ఆదరంతో స్వీకరించి, ఆమెను ఒక మంచి స్త్రీగా పెంచాడు మరియు ఆమెను 'జకరియ్యా సంగరక్షణలో ఉంచాడు.³ 'జకరియ్యా ఆమె గదికి పోయినప్పుడల్లా, ఆమెవద్ద (ఏవో కొన్ని) భోజన పదార్థాలను చూసి, ఆమెను ఇలా అడిగేవాడు: “ఓ మర్యమ్, ఇది నీ వద్దకు ఎక్కడి నుండి వచ్చింది?” ఆమె ఇలా జవాబిచ్చేది: “ఇది అల్లాహ్ వద్దనుండి వచ్చింది.” నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

38. అప్పుడు 'జకరియ్యా తన ప్రభువును ప్రార్థించాడు. అతను ఇలా విన్నవించు

أَعْلَمُ بِهَا وَضَعْتُ ۖ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٧﴾

فَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ ۖ وَأَنبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۖ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ لَهَا إِنِّي لَبِيتُ لَكَ هَذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِكَيْفٍ يُصَٰلِبُ ﴿٣٨﴾

هَٰذَا لَكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾

1. 'హఫ్'జ్ ఇబ్నె ఖయ్యమ్, ఎన్నో హదీసులను పరిశీలించి క్రొత్తగా పుట్టిన బిడ్డపేరు మొదటిరోజు, లేక మూడవరోజు లేక ఏడవరోజు పెట్టటం ముంచిదని అన్నాడు.
2. క్రొత్తగా పుట్టిన ప్రతి బిడ్డను షైతాన్ తాకుతాడు దానితో ఆ బిడ్డ ఎడుస్తోంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ షైతాన్ తాకుట నుండి మర్యమ్ మరియు 'ఈసా' (అ.స.)లను ఇద్దరినీ రక్షించాడు. ('స.బు'ఖారీ, కితాబ్ అత్ తఫ్సీర్; ముస్లిం, కితాబ్ అల్ ఫ'దాయిల్).
3. 'జకరియ్యా' ('అ.స.) మర్యమ్ తల్లి సోదరి అయిన ఎలిసబెత్ భర్త. వారి తండ్రి పేరు హరూన్. కావున ఆమె (మర్యమ్)ను హరూన్ సోదరి అని ఖుర్ఆన్ (19:28)లో పేర్కొనబడింది. మర్యమ్ మరియు య'హ్య (అలైహిమ్ స.లు) ఇద్దరూ అక్కా, చెల్లెళ్ళ బిడ్డలు అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. చూడండి, 19:8 వ్యాఖ్యానం 2.
మర్యమ్ ('అ.స.) తండ్రి పేరు 'ఇమ్రాన్. మూసా మరియు హరూన్ (అలైహిమ్ స.ల) తండ్రి పేరు కూడా 'ఇమ్రాన్ (Amran). హరూన్ ('అ.స.) సంతతిలో చాలామంది మతగురువులు (Priests) వచ్చారు. చూడండి, 19:28 వ్యాఖ్యానం 1.

కున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీ కనికరంతో నాకు కూడా ఒక మంచి సంతానాన్ని ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా నీవే ప్రార్థనలను వినేవాడవు.”

39. తరువాత అతను (జకరియ్యా) తన గదిలో నిలబడి నమాజ్ చేస్తున్నప్పుడు దేవదూతలు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నీకు య'హ్యా యొక్క శుభవార్తను ఇస్తున్నాడు. అతను, అల్లాహ్ వాక్కును ధృవపరుస్తాడు. అతను మంచి నాయకుడు మరియు మనోనిగ్రహంగల ప్రవక్త అయి సద్వర్తనులలో చేరిన వాడవుతాడు.” అని వినిపించారు.

40. అతను (జకరియ్యా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు, నాకు ముసలితనం వచ్చింది మరియు నా భార్యనేమో గొడ్డాలు!” ఆయన అన్నాడు: “అలాగే జరుగుతుంది. అల్లాహ్ తాను కోరింది చేస్తాడు.”²

41. అతను (జకరియ్యా) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా కొరకు ఏదైనా సూచన నియమించు.” ఆయన జవాబిచ్చాడు: “నీకు సూచన ఏమిటంటే, నీవు మూడురోజుల వరకు సైగలతో తప్ప ప్రజలతో మాట్లాడలేవు. నీవు ఎక్కువగా నీ ప్రభువును స్మరించు. మరియు సాయంకాలము నందును మరియు ఉదయము నందును ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.”

42. మరియు దేవదూతలు: “ఓ మర్యమ్!

فَنَادَتْهُ الْمَلَكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْغُرَابِ
أَنَّ اللَّهَ يَبْخِرُكَ بِبَيْحِي مَصَدِّقًا لِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ
وَسَيِّدًا وَحَصَوْرًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ رَبِّ أُنْزِلْ لِي غُلَامًا وَوَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ
وَأَمْرًا لِي عَاقِرًا قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ
مَا يَشَاءُ

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا زَوْجًا وَذُرِّيَّةً بِكَ كَبِيرًا
وَسَيِّئًا بِالنَّاسِ وَالْجَنَّةِ

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కును ధృవపరుస్తాడు - అంటే 'ఈసా' ('అ.స.)ను, ప్రవక్త అని మరియు అతనిపై ఇంజీల్ అవతరింపజేయబడిందని ధృవపరుస్తాడు అని అర్థం. య'హ్యా' అ.స.-(John), 'ఈసా' ('అ. స.) కంటే పెద్దవారు. వీరిద్దరు ఒకరినొకరు బలపరచుకున్నారు.
2. య'హ్యా' ('అ.స.), 'ఈసా' ('అ.స.) కంటే పెద్దవారని ఈ ఆయత్ వల్ల స్పష్టమౌతోంది. 'ఈసా' ('అ.స.) ప్రస్తావన ముందు వస్తుంది.

నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిన్ను ఎన్నుకున్నాడు. మరియు నిన్ను పరిశుద్ధపరిచాడు. మరియు (నీ కాలపు) సర్వలోకాలలోని స్త్రీలలో నిన్ను ఎన్నుకున్నాడు.” అని అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి).

43. (వారింకా ఇలా అన్నారు): “ఓ మర్యమ్! నీవు నీ ప్రభువుకు విధేయురాలుగా ఉండు. (ఆయన సాన్నిధ్యంలో) సాష్టాంగం (సజ్జా) చెయ్యి. మరియు వంగే (రుకూ'డ చేసే) వారితో కలిసి వంగు (రుకూ'డ చెయ్యి).”

44. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవన్నీ అగోచరమైన వార్తలు. వాటిని మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. మర్యమ్ సంగ్రహకుడు ఎవరు కావాలని, వారు (ఆలయ సేవకులు) తమ కలములను విసిరినపుడు, నీవు వారిదగ్గర లేవు మరియు వారు వాదించుకున్నపుడు కూడా నీవు వారిదగ్గర లేవు.²

45. దేవదూతలు ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ మర్యమ్! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! నీకు తన వాక్కును గురించి శుభ వార్తను ఇస్తున్నాడు.³ అతని పేరు: “మసీహ్ 'ఈసా ఇబ్నె మర్యమ్.' అతను ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ గౌరవనీయుడైన వాడై మరియు (అల్లాహ్) సామీప్యం పొందిన వారిలో ఒకడై ఉంటాడు.

اصْطَفٰكَ وَطَهَّرَكَ وَاصْطَفٰكَ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

يَرْزُقُكَ رَبُّكَ وَاسْجُدِي لِرَبِّكَ ۖ وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٤﴾

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبِآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُونَ اَقْلَامَهُمْ اِلَيْهِمْ لِيُقْلَمَ رِزْقُهُمْ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ لِمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يَخْتَارُكِ بِكَلِمَةٍ ۖ سَمِعَتْ اَمْرًا مِنْ رَبِّهَا فَاَبْرَأَتْ مِنْهَا رَبُّهَا فَاَنجَلٰهَا مِنْهَا ۚ وَنَزَّلْنَاهَا مِنْهَا نَازِلَةً ۚ وَمِنْ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٦﴾

1. చూడండి, 2:43 వ్యాఖ్యానం 2.

2. ము'హమ్మద్ (స'అస)కు అగోచరజ్ఞానం లేదు, అని ఈ ఆయత్ ద్వారా స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఏ ప్రవక్తకు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్ని విషయాల అగోచర జ్ఞానం ఇవ్వలేదు. అల్లాహుతా'అలా తెలపాలనుకున్నంత మట్టుకే వారికి తెలిపాడు.

3. ఈ ఆయత్లో కలిమతుల్లాహ్, అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కు అని 'ఈసా' (అ.స.) సంబోధించబడ్డాడు. అంటే అతను తండ్రి లేకుండా కేవలం అల్లాహుతా'అలా వాక్కు ద్వారా: “అయిపో.” అని అనగానే, (తన తల్లి - మర్యమ్ గర్భంలో) అయిపోయారు; ఏ విధంగానైతే ఆదమ్ (అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) తల్లి - దండ్రి లేనిదే మరియు 'హవ్వను తల్లి లేనిదే సృష్టించాడో! చూడండి, 3:59.

46. “మరియు అతను ప్రజలతో ఉయ్యాలలో ఉండగానే మాట్లాడుతాడు మరియు పెద్దవాడైన తరువాత కూడా (మాట్లాడుతాడు) మరియు సత్పురుషులలో ఒకడై ఉంటాడు.”¹

47. ఆమె (మర్యమ్) ఇలా అన్నది: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? ఏ పురుషుడు కూడా నన్ను ముట్టలేదే?” ఆయన ఇలా సమాధానమిచ్చాడు: “అల్లాహ్ తాను కోరింది ఇదేవిధంగా సృష్టిస్తాడు. ఆయన ఒకవని చేయాలని నిర్ణయించినపుడు కేవలం దానిని: ‘అయిపో!’ అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.”

48. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతనికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని మరియు తోరాతును మరియు ఇంజీలును నేర్పుతాడు.

49. మరియు అతనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారి వైపుకు సందేశహరునిగా పంపుతాడు. (అతను ఇలా అంటాడు): “నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ వద్దకు సూచన (ఆయత్) తీసుకొని వచ్చాను. నిశ్చయంగా, నేను మీ కొరకు మట్టితో పక్షి ఆకారంలో ఒక బొమ్మను తయారుచేసి దానిలో శ్వాసను ఊదుతాను! అప్పుడది అల్లాహ్ ఆజ్ఞతో పక్షి అవుతుంది. మరియు నేను అల్లాహ్ ఆజ్ఞతో పుట్టుగ్రుడ్డిని,² కుఱ్ఱరోగిని బాగు చేస్తాను మరియు మృతుణ్ణి బ్రతికిస్తాను. మరియు మీరు తినేది, ఇండ్లలో కూడబెట్టేది మీకు తెలుపుతాను. మీరు విశ్వాసులే అయితే! నిశ్చయంగా, ఇందులో

وَيَكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْهَيْدَىٰ وَكَلَّاهُمُ الْطَّالِقِينَ ۝

قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ۖ
قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ خَلَقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
فَأَنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۝

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۚ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ
مِّن رَّبِّكُمْ ۚ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ
الطَّيْرِ فَانْفُخْ فِيهِ فَيَكُونُ كَبِيرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ وَأَبْرِي
الْأَكْهَمَ وَالْأَبْرَصَ وَأُنْجِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
أَنبِئَكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمِمَّا تَجْرُونَ فِي بَيْوتِكُمْ ۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

1. చూడండి, ‘సహీహ్ బుఖారీ, వుస్తకం-4, ‘హదీస్’ సం. 645.

2. ఇక్కడ “అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో” అని రెండుసార్లు పలకడంతో, ‘ఈసా’ (‘అ.స.) తనకు స్వయంగా ఏ విధమైన దివ్యశక్తులు లేవనీ మరియు అతను ఏది చేసినా అల్లాహుతా’అలా ఆజ్ఞతో మాత్రమే చేశారనీ, స్పష్టమవుతోంది.

మీకు ఒక గొప్ప సూచన (ఆయాత్) ఉంది.

50. “మరియు నేను, ప్రస్తుతం 'తౌరాత్'లో (మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని) ధృవ పరచటానికి మరియు పూర్వం మీకు నిషేధింప ('హరామ్' చేయబడిన కొన్ని వస్తువులను ధర్మసమ్మతం (హలాల్) చేయటానికి (వచ్చాను).¹ మరియు నేను మీ ప్రభువు తరపునుండి మీ వద్దకు అద్భుత సూచనలు (ఆయాత్) తీసుకొని వచ్చాను, కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి!

51. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజు మార్గము.” (3/4)

52. * 'ఈసా వారిలో సత్యతిరస్కారాన్ని కనుగొని ఇలా ప్రశ్నించాడు: “అల్లాహ్ మార్గంలో నాకు సహాయకులుగా ఎవరు ఉంటారు?” (అప్పుడతని) శిష్యులు² ఇలా జవాబిచ్చారు: “మేము నీకు అల్లాహ్ మార్గంలో సహాయకులముగా ఉంటాము. మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము మరియు మేము అల్లాహ్ కు విధేయులము (ముస్లింలము) అయ్యామని, నీవు మాకు సాక్షిగా ఉండు.

53. “ఓ మా ప్రభూ! నీవు అవతరింపజేసిన సందేశాన్ని మేము విశ్వసించాము మరియు మేము ఈ సందేశహరుణ్ణి అనుసరించాము. కావున మమ్మల్ని సాక్షులలో వ్రాసుకో!”

وَمَصَدَّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَا حِجْلَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجَنِّتُكُمْ بِلَايَةِ رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا^①

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ^②

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ غَنُّ أَنْصَارُ اللَّهِ أَمْكِنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ^③

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ^④

1. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షగా ఇస్రాయిలు సంతతి వారికి 'హరామ్' చేసినవి కావచ్చు. లేక వారి మతగురువులు 'హరామ్' చేసినవి కావచ్చు.

2. 'హవారియ్యాన్': 'హవారి యొక్క బహువచనం. అంటే సహాయకులు అని అర్థం. ('స. బు'ఖారీ).

54. మరియు వారు (ఇస్రాయీల్ సంతతిలోని అవిశ్వాసులు, ఈసాకు విరుద్ధంగా) కుట్రలు చేశారు. మరియు అల్లాహ్ (వారి కుట్రలకు విరుద్ధంగా) పన్నాలు పన్నాడు. ఎత్తులు వేయటంలో అల్లాహ్ అత్యుత్తముడు!

55. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా అన్నాడు: “ఓ ఈసా! నేను నిన్ను తీసుకుంటాను మరియు నిన్ను నావైపునకు ఎత్తుకుంటాను మరియు సత్యతిరస్కారుల నుండి నిన్ను శుద్ధపరుస్తాను మరియు నిన్ను అనుసరించిన వారిని, పునరుత్థానదినం వరకు సత్యతిరస్కారులకు పైచేయిగా ఉండేట్లు చేస్తాను.¹ చివరకు మీరంతా నా వద్దకే మరలి రావలసి ఉంది. అప్పుడు నేను మీ మధ్య తలెత్తిన విభేదాలను గురించి తీర్పు చేస్తాను.

56. “ఇక సత్యతిరస్కారులకు ఇహ లోకంలో మరియు పరలోకంలోనూ కఠినమైన శిక్ష విధిస్తాను. మరియు వారికి సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.”

57. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి (అల్లాహ్) పరిపూర్ణ ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులు అంటే ఇష్టపడడు.

58. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు ఈ సూచన(ఆయాత్)లను వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇవి వివేకంతో నిండిన ఉపదేశాలు.

59. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దృష్టిలో ఈసా ఉపమానం, ఆదమ్ ఉపమానం, వంటిదే. ఆయన

وَمَكْرُوءٍ وَمَا مَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ الْمَكْرِيينَ ۝

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ رَافِعْكَ إِلَىٰ مَوْجِدٍ وَمُطَهِّرْكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلِ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ۝

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ۝

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ۝

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ۝

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

(ఆదమ్ ను) మట్టితో సృజించి: “అయిపో!” అని అన్నాడు. అంతే అతను అయిపోయాడు.¹

60. ఈ సత్యం నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చింది, కావున నీవు శంకించేవారిలో చేరిన వాడవు కావద్దు.

61. ఈ జ్ఞానం నీకు అందిన తర్వాత కూడా ఎవడైనా నీతో అతనిని ('ఈసాను) గురించి వివాదానికి దిగితే ఇలా అను: “రండి! మేము మరియు మీరు కలిసి, మా కుమారులను మరియు మీ కుమారులను, మా స్త్రీలను మరియు మీ స్త్రీలను పిలుచుకొని, అందరమూ కలిసి: ‘అసత్యం పలికే వారిపై అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) పడుగాక!’ అని హృదయ పూర్వకంగా ప్రార్థిద్దాము.”²

62. నిశ్చయంగా, ఇదే ('ఈసాను గురించిన) సత్యగాథ. మరియు అల్లాహ్ తప్ప వేరే ఆరాధ్య దైవం లేడు. మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

63. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు కల్లోలం రేకెత్తించే వారిని గురించి బాగా తెలుసు.

64. ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మాకూ మరియు మీకూ మధ్య ఉమ్మడిగా ఉన్న ధర్మవిషయం (ఉత్తరువు) వైపునకు రండి, అది

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ٥٠

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ٥١

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنَ الْإِلَهِ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٥٢

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ٥٣

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ

1. ఆదం ('అ.స.) మట్టితో సృష్టించబడ్డారు. చూడండి, 18:37, 22:5, 30:20, 35:11, 40:67.

2. ఇది 9వ పాఠ్య విషయం. సబ్రాన్ నుండి క్రైస్తవ బృందం ఒకటి దైవప్రవక్త ('స'అస)తో కలవటానికి మదీనాకు వస్తుంది. వారికి 'ఈసా ('అ.స.) గురించి ఉన్న మూఢ విశ్వాసాలను గురించి వాదవివాదాలు జరిగిన తరువాత, దైవప్రవక్త ('స'అస) శపథం (ముబాహలహ్) కొరకు సిద్ధపడ్డారు. ముబాహలహ్ అంటే, తమ తమ కుమారులను మరియు స్త్రీలను ఒకచోట చేర్చి: “ఎవరు అసత్యం పలుకుతున్నారో వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) శాపానికి పాత్రులై నశించిపోవు గాక!” అని అల్లాహుతా'ఆలా పేరుతో శపథం చేయటం. శపథం చేయటానికి భయపడి, ఆ క్రైస్తవ నాయకులు జి'జోయా ఇవ్వటానికి అంగీకరిస్తారు.

ఏమిటంటే: మనం అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించరాదు, ఆయనకు భాగస్వాములను ఎవ్వరినీ నిలబెట్టరాదు మరియు అల్లాహ్ తప్ప, మన వారిలో నుండి ఎవ్వరినీ ప్రభువులుగా చేసుకోరాదు.”¹ వారు (సమ్మతించక) తిరిగి పోతే: “మేము నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు విధేయులము (ముస్లింలము), దీనికి మీరు సాక్షులుగా ఉండండి.” అని పలుకు.²

65. ఓ గ్రంథప్రజలారా! ఇబ్రాహీమ్ (ధర్మాన్ని) గురించి మీరు ఎందుకు వాదులాడుతున్నారు? తొరాతు మరియు ఇంజీలు అతని తరువాతనే అవతరించాయి కదా! ఇది మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

66. అవును, మీరే వారు! తెలిసివున్న విషయాలను గురించి వాదులాడినవారు. అయితే మీకేమీ తెలియని విషయాలను గురించి ఎందుకు వాదులాడుతున్నారు? మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కానీ మీకు ఏమీ తెలియదు.

67. ఇబ్రాహీమ్ యూదుడూ కాదు మరియు క్రైస్తవుడూ కాదు! కాని అతను ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉన్నవాడు ('హనీఫ్), అల్లాహ్ కు విధేయుడు (ముస్లిం) మరియు అతడు ఏ మాత్రం (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించేవాడు (ముషిక్) కాడు.³

68. నిశ్చయంగా, ఇబ్రాహీమ్ తో దగ్గరి సంబంధం గలవారంటే, అతనిని అనుసరించే

شَيْئًا وَلَا يَتَّبِعِدَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَحْجُجُونَ فِي بَرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ ﴿٦٦﴾ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

هَآءَ تَحُمُّ هَؤُلَاءِ حَاجِبَتُهُمْ فِي مَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّوْنَ فِي مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٩﴾

إِنَّ أَوَّلَى الْكَاسِبِ بِإِبْرَاهِيمَ لَئِنَّ

1. యూదులు 'ఉ'జైర్ ('అ.స.)ను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడని మరియు క్రైస్తవులు 'ఈసా' ('అ.స.)ను అల్లాహుతా'అలా కుమారుడని అంటారు. ఇలాంటి వాదాలతో ప్రవక్తలను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములుగా చేస్తున్నారు. చూడండి, 9:30-31.

2. చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం. 75.

3. చూడండి, 2:135.

వారు మరియు ఈ ప్రవక్త (ముహమ్మద్) మరియు (ఇతనిని) విశ్వసించిన వారు. మరియు అల్లాహ్ యే విశ్వాసుల సంరక్షకుడు.¹

69. గ్రంథ ప్రజలలోని ఒక వర్గంవారు, మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులు చేయాలని కోరుతున్నారు. కాని వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మార్గభ్రష్టులు చేయటంలేదు, కాని వారది గ్రహించటం లేదు.

70. “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? మరియు వాటికి మీరే సాక్షులుగా ఉన్నారు కదా!”

71. “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! తెలిసి ఉండి కూడా మీరు సత్యాన్ని అసత్యంతో ఎందుకు కప్పిపుచ్చుతున్నారు? మరియు మీకు తెలిసిఉండి కూడా సత్యాన్ని ఎందుకు దాస్తున్నారు?”²

72. మరియు గ్రంథ ప్రజలలోని కొందరు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు): “(ఈ ప్రవక్తను) విశ్వసించిన వారి (ముస్లింల)పై అవతరింపజేయబడిన దానిని ఉదయం విశ్వసించండి మరియు సాయంత్రం తిరస్కరించండి. (ఇలా చేస్తే) బహుశా, వారు కూడా (తమ విశ్వాసం నుండి) తిరిగి పోతారేమో!”

73. మరియు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు): “మీ ధర్మాన్ని అనుసరించే వారిని తప్ప మరెవ్వరినీ నమ్మకండి.” (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వమే సరైన మార్గదర్శకత్వం.” (వారు ఇంకా ఇలా అంటారు): “మీకు ఇవ్వబడి

اتَّبِعُوا وَهَذَا السَّبِيلُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاللَّهُ وَرِثَةُ الْهُمُومِينَ ④

وَذَاتُ طَائِفَةٍ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ
يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا
يَشْعُرُونَ ⑤

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ⑥

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْسِبُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑦

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى
عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجَّهَ النَّهَارَ وَكُلَّ الْأَمْرِ
لَعَالَهُمْ يَعْرِجُونَ ⑧

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا بِالَّذِي نَحْنُ بِدِينِهِ الْهُدَى
هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيَ مُحَمَّدٌ
يُحَاجُّكُمْ عَنْكُمْ قُلْ إِنْ الْفَضْلُ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ⑨

1. చూడండి, 16:123.

2. చూడండి, 2:42.

నటువంటిది ఇంకెవరికైనా ఇవ్వబడు తుందని, లేక వారు మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీతో వాదిస్తారని, (నమ్మకంకి).” వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉంది; ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”¹

74. ఆయన తానుకోరిన వారిని తన కారుణ్యం కొరకు ప్రత్యేకించుకుంటాడు. మరియు అల్లాహ్ దాతృత్వంలో, సర్వోత్తముడు. (7/8)

75. * మరియు గ్రంథప్రజలలో ఎలాంటి వాడున్నాడంటే: నీవు అతనికి ధనరాసులు ఇచ్చినా అతడు వాటిని నమ్మకంగా నీకు తిరిగి అప్పగిస్తాడు. మరొకడు వారిలో ఎలాంటి వాడంటే: నీవతన్ని నమ్మి ఒక్క దీనారు ఇచ్చినా అతడు దానిని - నీవతని వెంటబడితేనే కానీ - నీకు తిరిగి ఇవ్వడు. ఇలాంటి వారు ఏమంటారంటే: “నిరక్షరాస్యుల (యూదులు కానివారి) పట్ల ఎలా వ్యవహరించినా మూపై ఎలాంటి దోషంలేదు.” మరియు వారు తెలిసిఉండి కూడా అల్లాహ్ ను గురించి అబద్ధాలాడుతున్నారు.²

76. వాస్తవానికి, ఎవడు తన ఒప్పందాన్ని పూర్తిచేసి దైవభీతి కలిగి ఉంటాడో; అలాంటి దైవభీతి గలవారిని నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రేమిస్తాడు.

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٧٤

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَّا بِرَأْسِهِ يَكْفُرْ بِؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنَّا بِرَأْسِهِ يَكْفُرْ بِؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٥

بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ٧٦

1. ఈ వాక్యపు తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: “ఆయన మీకు (ఒకప్పుడు) ఇచ్చినట్టి దానిని (దివ్య జ్ఞానాన్ని) మరొకనికి కూడా ఇచ్చారని (భయపడుతున్నారా?) లేదా వారు మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీతో వాదిస్తారని (భయపడుతున్నారా?)” వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం అల్లాహ్ చేతిలోనే ఉంది; ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.”

2. ఉమ్మియ్యాన్: నిరక్షరాస్యులు, అవివేకులు. అంటే ‘అరబ్బులు. “యూదులు కాని వారంతా నిరక్షరాస్యులు, అవివేకులు, కావున వారి పట్ల ఎలావ్యవహరించినా పాపం కాదు.” అని యూదులు అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి ఈ వాదాన్ని ఖండిస్తున్నాడు.

77. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే తాము అల్లాహ్ తో చేసిన ఒప్పందాన్ని మరియు తమ ప్రమాణాలను స్వల్ప లాభాలకు అమ్ము కుంటారో, అలాంటి వారికి పరలోక జీవితంలో ఎలాంటి భాగం ఉండదు మరియు పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ వారితో మాట్లాడడు మరియు వారివైపు కూడా చూడడు మరియు వారిని పరిశుద్ధులుగా చేయడు మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

78. మరియు మీరు అది గ్రంథంలోనిదని భావించాలని, వాస్తవానికి వారిలో కొందరు తమ నాలుకలను త్రిప్పి గ్రంథాన్ని చదువుతారు, కాని (నిజానికి) అది గ్రంథంలోనిది కాదు; మరియు వారు: “అది అల్లాహ్ దగ్గర నుండి వచ్చింది.” అని అంటారు, కాని అది (నిజానికి) అల్లాహ్ దగ్గర నుండి వచ్చింది కాదు, మరియు వారు తెలిసి కూడా అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు పలుకుతున్నారు.

79. ఏ మానవునికైనా అల్లాహ్ అతనికి గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవిని ప్రసాదించిన తర్వాత అతడు ప్రజలతో: “మీరు అల్లాహ్ కు బదులుగా నన్ను ప్రార్థించండి.” అని అనటం తగినది కాదు, కాని వారితో: “మీరు ఇతరులకు బోధించే మరియు మీరు చదివే గ్రంథాల అనుసారంగా ధర్మవేత్తలు (రబ్బానియ్యాన్) కండి.” అని అనటం (భావింపదగినది);

80. మరియు మీరు దేవదూతలనో, లేదా ప్రవక్తలనో ప్రభువులుగా చేసుకోవడం అతను మిమ్మల్ని ఎన్నడూ ఆజ్ఞాపించడు. అయితే! అలాంటప్పుడు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَخَلَاقٌ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يَكْلَهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٧

وَإِنْ مِنْهُمْ لَفَرِيقٌ يَلْعَنُونَ أَلَيْسَتْ لَهُمْ بِالْأَكْتَابِ لِيَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٨

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ٧٩

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِدْءِ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ٨٠

(ముస్లింలు) అయిన తరువాత మిమ్మల్ని సత్యతీరస్కారులు కమ్మని ఆదేశించగలడా?

81. మరియు అల్లాహ్ ప్రవక్తల నుండి తీసుకున్న గట్టి ప్రమాణాన్ని² (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “నేను మీకు ఒక గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని ప్రసాదించిన తరువాత, ఒక సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) వచ్చి (మీ గ్రంథాలలో నుండి మిగిలివున్న) సత్యాన్ని ధృవపరిస్తే, మీరు అతని (ధర్మాన్ని) విశ్వసించి, అతనికి సహాయం చేయవలసి ఉంటుంది.” అని చెప్పి ఇలా ప్రశ్నించాడు: “ఏమి? మీరు దీనికి అంగీకరిస్తారా? మరియు నా ఈ ప్రమాణాన్ని స్వీకరిస్తారా?” వారన్నారు: “మేము అంగీకరిస్తాము.” అప్పుడు ఆయన అన్నాడు: “అయితే, మీరు దీనికి సాక్షులుగా ఉండండి. మరియు నేను కూడా మీతో పాటు సాక్షిగా ఉంటాను.

82. “ఇకపై ఎవరు తమ వాగ్దానం నుండి మరలుతారో, వారే దుష్టులు (ఫాసిఖున్).”

83. ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ధర్మం కాక వేరే ధర్మాన్ని అవలంబించ గోరుతున్నారా? మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవన్నీ ఇష్టం ఉన్నా, ఇష్టం లేకున్నా ఆయనకే విధేయులై (ముస్లింలై) ఉన్నాయి కదా! మరియు ఆయన వైపునకే అందరూ మరలింపబడతారు.³

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ تَنْهَوْنَ عَنْهُ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ⑩

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ⑪

أَفَغَيْرِ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَئِنَّ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ⑫

1. సయ్యద్ నా 'ఉమర్ (ర'ది. అ.) కథనం నేను దైవప్రవక్త ('స' అస)ను, ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను: “కైరస్తవులు మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా(అ.స.)ను పొగడినట్లు, మీరు నన్ను పొగడకండి. నేను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) దాసుణ్ణి, కావున నన్ను అల్లాహుతా'అలా దాసుడు మరియు ఆయన సందేశహరుడు.” అని మాత్రమే అనండి. ('స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హ. నం. 654).

2. దీని అర్థమేమిటంటే, ప్రతి ప్రవక్త తన తరువాత వచ్చిన సందేశహరుణ్ణి అనుసరించాలి. ఒకవేళ వారిద్దరూ ఒకేసారి సజీవులై ఉన్నా సరే! ఉదాహరణకు యహ్యా (అ.స.) తన తరువాత వచ్చిన 'ఈసా(అ.స.)ను అనుసరించారు. ప్రవక్తలు ప్రమాణం చేశారంటే వారిని అనుసరించే ప్రజలు కూడా తమ ప్రవక్తల ప్రమాణాన్ని శిరసావహించాలి.

3. చూడండి, 13:15.

84. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “మేము అల్లాహ్‌ను విశ్వసించాము; మరియు మేమై అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా'యీల్, ఇస్'హఖ్, య'అఖూబ్‌లపై మరియు అతని సంతానంపై అవతరింపజేయబడిన వాటిని కూడా (విశ్వసించాము). ఇంకా మూసా, 'ఈసా మరియు ఇతర ప్రవక్తలపై వారి ప్రభువు తరపునుండి (అవతరింపజేయబడిన వాటిని కూడా విశ్వసించాము). మేము వారి మధ్య ఎలాంటి విచక్షణ చేయము. మరియు మేము ఆయనకి విధేయులమై (ముస్లింలమై) ఉన్నాము.”

85. మరియు ఎవడైనా అల్లాహ్‌కు విధేయత (ఇస్లాం) తప్ప ఇతర ధర్మాన్ని అవలంబించ గోరితే అది ఏ మాత్రమూ స్వీకరించబడదు మరియు అతడు పరలోకంలో నష్టపడేవారిలో చేరుతాడు.¹

86. అల్లాహ్ వారికి ఎలా సన్మార్గం చూపగలడు? ఏ జాతివారైతే, విశ్వాసం పొందిన తరువాత - మరియు నిశ్చయంగా, సందేహపరుడు సత్యవంతుడే, అని సాక్ష్యమిచ్చిన తరువాత మరియు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాత కూడా - సత్యతిరస్కారం అవలంబించారో! మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన వారికి సన్మార్గం చూపడు.

87. అలాంటి వారి శిక్ష: నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు దేవదూతల మరియు సర్వమానవుల శాపం వారిపై పడటమే!

88. అందు (నరకం)లో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారి శిక్ష ఏమాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారికి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడదు.

كُلُّ امْكَايَالِلّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ عَلَى
اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اَوْفَىٰ مُوسٰى وَعِيسٰى وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ
رَبِّهِمْ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُوْنَ ﴿٨٤﴾

وَمَنْ يَّبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ
فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٨٥﴾

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوْا وَاَبْعَدُوْا اِيْنٰهُمْ
وَسَهَوْا وَاَنَّ الرَّسُوْلَ حَقٌّ وَجَءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٦﴾

اُولٰٓئِكَ جَزَاؤُهُمْ اَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ
وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿٨٧﴾

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُوْنَ ﴿٨٨﴾

89. కానీ, ఇక మీదట ఎవరైతే పశ్చాత్తాపపడి, తమ నడవడికను సరిదిద్దుకుంటారో! అలాంటి వారి యెడల నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

90. (అయితే) నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన తరువాత ఎవరు సత్యతిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తారో మరియు తమ సత్యతిరస్కార వైఖరిని పెంచుకుంటారో, వారి పశ్చాత్తాపం ఏ మాత్రం అంగీకరించబడదు మరియు అలాంటి వారే మార్గభ్రష్టులైన వారు.²

91. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఆ సత్య తిరస్కార స్థితిలోనే మృతి చెందుతారో! వారు భూగోళమంత బంగారం నింపి పాప పరిహారంగా ఇవ్వదలచినా అది అంగీకరించబడదు. అలాంటి వారికి బాధా కరమైన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు వారికి సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.³

92. మీకు అత్యంత ప్రీతికరమైన దానిని మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టనంత వరకు మీరు పుణ్యాత్ములు (ధర్మనిష్ఠాపరులు) కాలేరు.⁴ మరియు మీరు ఏమి ఖర్చుపెట్టినా అది అల్లాహ్ కు తప్పక తెలుస్తుంది.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ٨٩

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَابْعَدُوا بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ ثُمَّ ارْتَدُوا
كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الصَّاكُونَ ٩٠

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلُّ الْآرِضِ ذَبًّا
وَلَوْ اتَّبَعُوا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ٩١

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا يَرْضَاكُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ٩٢

- అన్సార్ లలో నుండి ఒకడు ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత 'ముర్రద్' అంటే ఇస్లాంను విడిచిపెట్టి, మళ్ళీ ముష్రీక్ అవుతాడు. కాని అతి త్వరలోనే అతనికి తన తప్పు అర్థమవుతుంది. అతడు ఇతరుల ద్వారా దైవప్రవక్త (సఅస) దగ్గరికి: "ఏమీ? నా పశ్చాత్తాపం అంగీకరించబడనా?" అనే విన్నపం పంపిస్తాడు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ లు అవతరింపజేయబడ్డాయి.
- ఇక్కడి పశ్చాత్తాపం, మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం, అని అర్థం. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తనదాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తానని దివ్యఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు అన్నాడు. ఉదాహరణకు 42:25, 9:104. కాని జీవితమంతా పాపాలు చేసి, మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు పశ్చాత్తాపపడితే వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించనని 4:18లో వ్యక్తంచేశాడు.
- చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 546. ఇంకా చూడండి, 2:123, 14:31.
- ఏ వస్తువు దానం చేసినా పుణ్యం దొరుకుతుంది. కాని తనకు నచ్చిన వస్తువులలో నుండి దానం చేస్తే దానికి ఎంతో గొప్పపుణ్యం లభిస్తుంది. దానానికి పేదవారైన దగ్గరి బంధువులు ఎవరినైతే పోషించడం విధికాదో వారు ఎక్కువ హక్కుదారులు. ఇంకా చూడండి, 2:177.

93. (*)ఆహార పదార్థాలన్నీ ఇస్రా'యీల్ సంతతివారికి ధర్మ సమ్మతమైనవి గానే ఉండేవి. కాని, 'తౌరాతు అవతరణకు పూర్వం ఇస్రా'యీల్ (య'అఖూబ్) తనకు తాను కొన్ని పస్తువులను నిషేధించుకున్నాడు. వారితో ఇట్లను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, 'తౌరాత్'ను తీసుకొనిరండి మరియు దానిని చదవండి.”¹

94. కావున దీని తర్వాత కూడా ఎవడైనా అబద్ధాన్ని కల్పించి దానిని అల్లాహ్ కు ఆపాదిస్తే, అలాంటి వారు, వారే దుర్మార్గులు.

95. ఇలా అను: “అల్లాహ్ సత్యం పలికాడు. కనుక మీరు ఏకైక దైవసిద్ధాంతం (సత్య ధర్మం) అయిన ఇబ్రాహీమ్ ధర్మాన్నే అనుసరించండి. మరియు అతను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే వాడు (ముషిక్) కాడు.”

96. నిశ్చయంగా, మానవజాతి కొరకు మొట్ట మొదట నియమించబడిన (ఆరాధనా) గృహం బక్కా(మక్కా)లో ఉన్నదే, శుభాలతో నిండినది సమస్త లోకాల ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వాన్ని ప్రసాదించేది.²

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلٰلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾

مَنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا آيَاتِهِ حَقِيقًا وَمَا كَانَ مِنَ الْبُشْرَىٰ كَذِبٍ ﴿٩٥﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ధర్మంలో ఒంటె మాంసం మరియు దాని పాలు 'హరాం కావు. కాని ఇస్రా'యీల్(య'అఖూబ్'అ.స.) తానే స్వయంగా వీటిని 'హరాం చేసుకున్నాడు. తౌరాత్ మూసా(అ.స.)పై అవతరింపజేయబడింది. అది య'అఖూబ్(అ.స.) గతించిన ఎన్నో సంవత్సరాల తర్వాత అవతరింపజేయబడింది. కావున ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తున్నాడు. మరియు తౌరాత్లో 'హరాం చేయబడిన వస్తువులు, యూదులు చేసిన దుర్మార్గాలకు ఫలితంగా 'హరాం చేయబడ్డాయి. అవి ఇబ్రాహీం ('అ.స.) కాలంలో 'హరాం చేయబడలేదు. చూడండి, 4:160 మరియు 6:146, (అయీసర్ అత్-తఫ్సీర్).

2. చూడండి, 2:125. మక్కాలోని క'అబహ్ పవిత్ర గృహాన్ని ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) - ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) సహాయంతో - అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞానుసారంగా నిర్మించారు. ఇది జెరూసలంలోని - సులైమాన్ ('అ.స.) నిర్మించిన - బైతల్ మఖ్బీన్ (పవిత్ర గృహం) కంటే ఎంతో ప్రాచీనమైన ఆరాధనా గృహం. కావున ము'హమ్మద్ ('స'అస.) - అల్లాహుతా'అలా ఆజ్ఞతో - నమాజ్ చేసేటప్పుడు తమ ముఖాన్ని క'అబహ్ ('హరమ్) వైపునకు చేయగోరారు. ఇది మానవజాతి కొరకు నిర్మించబడిన మొట్టమొదటి ఆరాధనాలయం.

97. అందులో స్పష్టమైన సంకేతాలు ఉన్నాయి. ఇబ్రాహీమ్ నిలిచిన స్థలం ఉంది. మరియు దానిలో ప్రవేశించినవాడు అభయం (రక్షణ) పొందుతాడు.¹ మరియు అక్కడికి పోవటానికి, శక్తిగల వారికి ఆ గృహయాత్ర ('హిజ్జాల్ బైత్) అల్లాహ్ (ప్రసన్నత) కొరకు చేయటం, విధిగా చేయబడింది.² ఎవరు దీనిని తిరస్కరిస్తారో! వారు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సమస్త లోకాల వారి అవసరంలేని స్వయంసమృద్ధుడు (అని తెలుసుకోవాలి).

98. ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ సందేశాలను ఎందుకు తిరస్కరిస్తున్నారు? మరియు మీరు చేసే కర్మ లన్నింటికీ అల్లాహ్ సాక్షిగా³ ఉన్నాడు!”

99. ఇంకా ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు దానికి (సత్యమార్గానికి) సాక్షులుగా ఉండి కూడా అది వక్రమార్గమని చూపదలచి, విశ్వసించిన వారిని అల్లాహ్ మార్గంపై నడవ కుండా ఎందుకు అటంకపరుస్తున్నారు? మరియు అల్లాహ్ మీ కర్మలపట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు.”

100. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు గ్రంథప్రజలలో కొందరి (మాటలు విని) వారిని

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا يُرْهِيمُ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجَّةٌ الْبَيِّنَاتُ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ④

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ⑤

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَنِ مَا تَعْمَلُونَ ⑥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِبُّوا فَيَقْبَلَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا أَوْ تَكْفُرُوا فَيَكْفُرُوا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ⑦

1. హరమ్ సరిహద్దులలో యుద్ధం, హత్య, వేటాడటం మరియు చెట్లను కోయటం కూడా నిషేధింపబడ్డాయి. (స'హీహ్ బుఖారీ మరియు స'హీహ్ ముస్లిం).
2. ముస్లింలకు ఎవరైతే ఆరోగ్యవంతులైఉండి 'హజ్జ్' చేయటానికి కావలసిన ఖర్చులు భరించగలిగి వుండి, శాంతియుతంగా ఎలాంటి ధన, ప్రాణ హాని లేకుండా 'హజ్జ్' కు పోగలరో, వారి కొరకు వారి జీవితంలో ఒక్కసారి 'హజ్జ్'యాత్రకు పోవటం విధిగా చేయబడింది, (ఇబ్నె-కసీర్). చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, అధ్యాయం-1; 'స. ముస్లిం పుస్తకం-1, అధ్యాయం-52.
3. షహీదున్ (అష్-షహీదు): All-Witness, The Omniscient. He from whose knowledge nothing is hidden. సర్వసాక్షి, అన్నీ ఎరిగిన, తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 5:117, 58:6.
4. చూడండి, 2:42.

అనుసరిస్తే! వారు మిమ్మల్ని, విశ్వసించిన తరువాత కూడా సత్యతిరస్కారులుగా మార్చివేస్తారు.

101. మరియు అల్లాహ్ సందేశాలు మీకు చదివి వినిపించబడుతూ ఉన్నప్పుడు, మరియు ఆయన సందేశహరుడు మీలో ఉన్నప్పుడు; మీరు ఎలా సత్య తిరస్కారులు కాగలరు? మరియు మీలో ఎవడు స్థిరంగా అల్లాహ్ను ఆశ్రయిస్తాడో, అతడు నిశ్చయంగా, ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడే!

102. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు కర్తవ్యపాలనగా అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు)గా ఉన్న స్థితిలో తప్ప మరణించకండి!

103. మీరందరూ కలిసి అల్లాహ్ త్రాడు (ఖుర్ఆన్)ను గట్టిగా పట్టుకోండి. మరియు విభేదాలలో పడకండి.¹ అల్లాహ్ మీ యెడల చూపిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి; మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులుగా ఉండేవారు, ఆయన మీ హృదయాలను కలిపాడు. ఆయన అనుగ్రహం వల్లనే మీరు పరస్పరం సోదరులయ్యారు. మరియు మీరు అగ్ని గుండం ఒడ్డున నిలబడినప్పుడు ఆయన మిమ్మల్ని దానినుండి రక్షించాడు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ తన సూచనలను మీకు స్పష్టం చేస్తున్నాడు, బహుశా మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారని!

وَكَيْفَ تَلْفُؤُونَ وَانْتُمْ تُكَلِّمُ الْبَتُّ اللَّهَ
وَفِيكُمْ رَسُولٌ وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هَدَى إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ
وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ۝

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ
فُلُوكُمْ فَاصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا
حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كُنْ لِلَّهِ يَبِيتُ
اللَّهُ لَكُمْ إِلَهًا لَكُمْ تَهْتَدُونَ ۝

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "యుదులు 71 తెగలుగా, కైస్తవులు 72 తెగలుగా విభజింపబడ్డారు. కాని నా సమాజం వారు 73 తెగలుగా విభజింపబడతారు. వారిలో ఒక్క తెగ తప్ప అందరూ నరకంలో పడవేయబడతారు. ఆ ఒక్క తెగ ఎవరంటే, ఏ విధానంపై నేను మరియు నా 'స'హాబా (ర'ద' అస్తుమ్) ఉన్నామో దానిని అనుసరించేవారు. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క సున్నత్ పై ఆమలు చేసేవారు." (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మాజా, అబూ-దావూద్).

104. మీలో ఒక వర్గం, (ప్రజలను) మంచి మార్గం వైపునకు పిలిచేదిగా, ధర్మాన్ని (మంచిని) ఆదేశించే (బోధించే)దిగా మరియు అధర్మాన్ని (చెడును) నిషేధించే (నిరోధించే)దిగా ఉండాలి.¹ మరియు అలాంటి వారు, వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

105. స్పష్టమైన ఉపదేశాలను పొందిన తరువాత కూడా ఎవరైతే, (వేర్వేరు తెగలుగా) చీలిపోయారో మరియు విభేదాలకు గురి అయ్యారో, వారి మాదిరిగా మీరూ కావద్దు.² మరియు అలాంటి వారికి ఘోరశిక్ష ఉంటుంది.

106. ఆ (తీర్పు) దినమున కొందరి ముఖాలు (సంతోషంతో) ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి. మరికొందరి ముఖాలు (దుఃఖంతో) నల్లబడి ఉంటాయి. ఇక ఎవరి ముఖాలు నల్లబడి ఉంటాయో వారితో: “మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్యతిరస్కారులు అయ్యారు కదా? కాబట్టి మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరించినందుకు ఈ శిక్షను అనుభవించండి.” (అని అనబడుతుంది).

107. ఇక ఎవరి ముఖాలు ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయో, వారు అల్లాహ్ కారుణ్యం (స్వర్గం)లో ఉంటారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

108. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అల్లాహ్ సూక్తులు (ఆయాత్) మేము వాటిని యథాతథంగా నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు అల్లాహ్ సర్వ లోకాల వారికి అన్యాయం చేయగోరడు.

109. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే

وَلَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ بِرَبِّ ظَلِيمٍ ﴿١٠٨﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 3:110, 114, 9:71, 112 మరియు 22:41.

2. యూదులు మరియు క్రైస్తవుల మాదిరిగా చూడండి, 6:159.

చెందుతుంది. మరియు వ్యవహారాలన్నీ
(తీర్చుకొరకు) అల్లాహ్ వైపునకే
మరలింపబడతాయి.

110. మీరే (విశ్వాసులే) మానవజాతి (హితం)
కొరకు నిలబెట్టబడిన ఉత్తమ సమాజంవారు.
మీరు ధర్మాన్ని ఆదేశించే (బోధించే) వారు
మరియు అధర్మాన్ని నిషేధించే (నిరోధించే)
వారు మరియు మీరు అల్లాహ్ యందు విశ్వాసం
కలిగి ఉన్నవారు.¹ మరియు ఒకవేళ గ్రంథ
ప్రజలు విశ్వసిస్తే, వారికే మేలైఉండేది.
వారిలో కొందరు విశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.²
కాని అత్యధికులు అవిధేయులే (ఫాసిఖూన్).

111. వారు మిమ్మల్ని కొంత వరకు
బాధించటం తప్ప, మీకు ఏ విధమైన హాని
కలిగించజాలరు. మరియు వారు మీతో యుద్ధం
చేసినట్లయితే, మీకు వీపు చూపించి పారి పోతారు,
తరువాత వారికెలాంటి సహాయం లభించదు.

112. వారు ఎక్కడున్నా, అవమానానికి గురి
చేయబడతారు, అల్లాహ్ శరణులోనో లేక
మానవుల అభయం లోనో ఉంటేనే తప్ప; వారు
అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యారు మరియు
వారు అధోగతికి చేరారు. ఇది వారు అల్లాహ్
సూచనలను తిరస్కరించినందుకు మరియు
అన్యాయంగా ప్రవక్తలను చంపినందుకు. ఇది
వారి ఆజ్ఞోల్లంఘన మరియు హద్దులు మీరి
ప్రవర్తించిన దాని పర్యవసానం.³ (1/8)

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُقِيمُونَ
بِاللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ
مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَالْكَافِرُونَ ١١٠

لَنْ يَضُرَّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ يُدْرِكُوكُمْ
إِلَّا بِمَا كُفَرْتُمْ بِهِ يَكُونُ حَرْبُكُمُ ١١١

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الدِّالَّةُ أَيْنَ مَا ثَقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ
مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبِأُيُودٍ غَضَبٍ مِّنَ
اللَّهِ ضَرْبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ يَا نَفْسُ
كَانُوا يَكْفُرُونَ يَا أَيُّهَا اللَّهُ وَيَقْتُلُونَ الرُّسُلَ
بَعْدَ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ١١٢

1. అబూహురైరా కథనం: “మీరే (సత్యధర్మ మైన ఇస్లాంను మరియు దైవప్రవక్త సతన సున్నతులను
అనుసరించే వారే), ఉత్తమమైన మానవసమాజానికి చెందినవారు.” (స.బుఖరీ పుస్తకం-6,
'హదీస్' సం. 80).

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం (ర'ది.అ.) వంటి వారు.

3. ఇది యూదులను గురించి చెప్పబడింది.

113. * వారందరూ ఒకేరకమైన వారు కారు. గ్రంథ ప్రజలలో కొందరు సరైన మార్గంలో ఉన్నవారున్నారు; వారు రాత్రి వేళలందు అల్లాహ్ సూక్తులను (ఆయాత్) పఠిస్తుంటారు మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తుంటారు.

114. వారు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు అధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు (నిరోధిస్తారు) మరియు మంచి పనులు చేయటంలో పోటీపడతారు మరియు ఇలాంటి వారే సత్పురుషులలోని వారు.

115. మరియు వారు ఏ మంచిపని చేసినా అది వృథాచేయబడదు. మరియు దైవభీతి గలవారెవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹

116. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడిన వారికి, వారి సంపద గానీ, వారి సంతానం గానీ, అల్లాహ్ ముందు ఏమీ పనికిరావు. మరియు అలాంటి వారు నరకాగ్ని వాసులే. అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

117. వారు ఈ ఇహలోక జీవితంలో చేస్తున్న ధనవ్యయాన్ని, తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారి పొలాలపై వీచి, వాటిని సమూలంగా నాశనం చేసే, మంచు గాలితో పోల్చవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ వారి కెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కానీ వారే తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.²

118. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మీ వారిని

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتَتَلَوْنَ آيَاتِ اللَّهِ أَنْاءً أَلِيلٍ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَكَانَ يُكْفَرُ بِهِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنُغْنِي عَنْهُمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَزْلَدُهُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صَارَا صَابَتْ حَرَّتْ قَوْمٌ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلِكَتْهُ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَنِيكُمْ

1. చూడండి, 3:199.

2. సత్యతిరస్కారుల దానధర్మాలుగానీ, పుణ్యకార్యాలుగానీ వారికి పరలోక జీవితంలో ఏ విధంగాను పనికిరావు ఎందుకంటే విశ్వాసులేని దానాలు ఫలించవు. మొక్తానికి మూలం విశ్వాసమే. చూడండి, 3:85.

(విశ్వాసులను) తప్ప ఇతరులను మీ సన్నిహిత స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. వారు మీకు హానికలిగించే ఏ అవకాశాన్నైనా ఉపయోగించుకోవటానికి వెనుకాడరు. వారు మిమ్మల్ని ఇబ్బందిలో చూడగోరుతున్నారు. మరియు వారి ఈర్ష్య వారి నోళ్ళనుండి బయటపడుతున్నది, కాని వారి హృదయాలలో దాచుకున్నది దానికంటే తీవ్ర మైనది. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంచేశాము. మీరు అర్థం చేసు కోగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)!¹

119. అవును! మీరైతే వారిని ప్రేమిస్తున్నారు. కాని వారు మిమ్మల్ని ప్రేమించటం లేదు. మరియు మీరు దివ్య గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసిస్తున్నారు. వారు మీతో కలసినపుడు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కాని వేరుగా ఉన్నప్పుడు, మీ ఎడల ఉన్న క్రోధావేశం వల్ల తమ వ్రేళ్ళను కొరుక్కుంటారు. వారితో: “మీ క్రోధావేశంలో మీరే మాడి చావండి, నిశ్చయంగా, హృదయాలలో దాగి ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.” అని అను.

120. మీకేదైనా మేలు కలిగితే వారికది దుఃఖం కలిగిస్తుంది మరియు మీకేదైనా కీడు కలిగితే వారికది సంతోషం కలిగిస్తుంది. మరియు మీరు సహనం వహించి దైవభీతి కలిగిఉంటే, వారికుద్ర మీకెలాంటి నష్టం కలిగించజాలదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారు చేసేదానినంతా పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

ذَوِّكُمْ لَا يَأْتِيَكُمُ خَبْرٌ إِلَّا أَوَدَّوْا مَا عَمِلْتُمْ قَدْ
بَدَأَ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ
أَكْبَرُ قَدْ يَكِنَّا لَكُمْ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾

هَٰئِنْتُمْ أُولَٰئِكَ تُحِبُّوهُمْ وَلَا يُحِبُّوكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقَوْلُ أَلِيقَ الْاِمْنَاءِ إِذَا اخْلَوْا
عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَئْمِلَ مِنَ الْغِيْظِ قُلْ مُؤْتُوا
بِعَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَدُ آيَاتِ الضُّلُومِ ﴿١٢٠﴾

إِنْ تَسِسْكُمُ حَسَنَةٌ سَوَّوْهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمُ
سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِيبُوا وَتَقْتُلُوا
لَا يُضْرَّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ مُجِيطٌ ﴿١٢١﴾

1. చూడండి, 60:8-9 ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మిమ్మల్ని విరోధించక మీకు హానిచేయక, మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొట్టరో, అట్టివారితో మీరు కరుణతో న్యాయంతో వ్యవహరించండి. కాని ఎవరైతే మీ ధర్మం కారణంగా మీతో పోరాడి మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొడతారో, అలాంటి వారు మీ స్నేహితులు కారు, వారితో ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేయండి.

121. మరియు (ఓ ప్రవక్తా! ఆ దినాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకో) నీవు వేకువజామున నీ ఇంటి నుండి బయలుదేరి (ఉ'హుద్ క్షేత్రంలో) విశ్వాసులను వారి వారి యుద్ధ స్థానాలలో నియమించటానికి వెళ్ళావు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.¹

122. అప్పుడు మీలోని రెండువర్గాల వారు పిరికితనం చూపబోయారు; మరియు

وَارْغَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ نَبِيِّ الْمُؤْمِنِينَ
مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣١﴾

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ فُتِنَا بِاللَّهِ وَاللَّهُ
وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٣٢﴾

1. ఈ ఆయత్ ఉ'హుద్ యుద్ధం గురించి తెలియజేస్తుందని ధర్మవేత్తలందరి అభిప్రాయం. అది 3వ హిజ్రీ, షవ్వల్ నెలలో జరిగింది. 2వ హిజ్రీ రమ్దాన్ నెలలో జరిగిన బద్ యుద్ధంలో మక్కా ముష్రీకుల సంఖ్య దాదాపు 1000 ఉండెను. వారివద్ద మంచి యుద్ధ సామగ్రి ఉండెను. ముస్లింలు కేవలం 313 మంది మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, వారివద్ద సరియైన యుద్ధ సామగ్రి లేకపోయినప్పటికీ అల్లాహుతా'అలా సహాయంతో వారు ముష్రీకులను ఓడించి వారిలో 70 మందిని సంహరించి, 70 మందిని బందీలుగా చేసుకుంటారు. దాని ప్రతీకారం తీర్చుకొనేందుకు మక్కా ఖురైషులు 3వ హిజ్రీ షవ్వల్ నెలలో దాదాపు 3000 మంది యుద్ధ వీరులతో మదీనాకు 3 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఉ'హుద్ పర్వతం వద్దకు చేరుకుంటారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇది తెలుసుకొని తమ సహాబీలతో సంప్రదిస్తారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఉద్దేశం, మరికొందరి నాయకుల ఉద్దేశం, మదీనా నగరం లోపలనే ఉండి యుద్ధం చేయాలని. కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై కూడా అదే కోరుతాడు. కాని అనేక మంది ముస్లింలు మదీనా నుండి బయటికి పోయి పోరాడాలని కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) వారి కోరికపై యుద్ధసామగ్రి ధరించి తన ఇంటినుండి బయటికివస్తారు. ఈ విధంగా దాదాపు 1000 మంది ముస్లింలతో యుద్ధానికి సిద్ధమై ఉ'హుద్ వైపుకు పోతూ ఉండగా, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై - తన మాటను గౌరవించలేదనే సాకుతో - తన 300 మంది అనుచరులతో యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా, వెనుదిరిగి పోతాడు. 700 మంది విశ్వాసులు మాత్రమే దైవప్రవక్త ('స'అస)తో పాటు ఉహుద్ కు చేరుతారు. అక్కడ 50 మంది బాణాలను బాగా ప్రయోగించగలిగే, విలుకాండ్రను ఒక చిన్న కొండమీద ఉంచి మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోను మీ చోటు విడిచి యుద్ధమైదానంలోకి రావద్దని ఆజ్ఞాపిస్తారు. యుద్ధం ప్రారంభమై ముస్లిములు విజయం పొందుతారు, ముష్రీకులు పారిపోసాగుతారు. అది చూసి ఆ విలుకాండ్రు విజయ ధ్వని దోచుకోవటానికి తమ స్థానాలను విడిచి కొండదిగి వస్తారు. అది చూసి (అప్పుడు ముష్రీకుగా ఉన్న) 'ఖాలిద్ బిన్-వలీద్ ఒక బృందాన్ని తీసుకొని వెనుక నుండి ముస్లింలపై దాడి చేస్తాడు. అకస్మాత్తుగా సంభవించిన ఈ పరిణామంతో ముస్లింలు కలవరపడతారు, ఎంతో మంది తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు. మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా గాయపడి, క్రింద పడిపోతారు. దానితో ఆయన మరణించారని తలచి ముస్లింలు అటూ ఇటూ పారిపోసాగుతారు. కాని 'ఉమర్ మరియు తల్హా (ర'ది.అస్టుమీలు) ఇక దైవప్రవక్తయే లేకుంటే మనము బ్రతికి ప్రయోజనమేమిటని ప్రేరేపించటం వల్ల ముస్లింలు తిరిగి ఐకమత్యంతో పోరాడుతారు. దానితో ఖురైషీలు వెనుదిరిగి పారిపోతారు.

అల్లాహ్ వారికి సంరక్షకుడుగా ఉన్నాడు.¹
మరియు విశ్వసించిన వారు అల్లాహ్
యందే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

123. బద్ (యుద్ధం) నందు మీరు
బలహీనులుగా ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ మీకు
సహాయం (మిమ్మల్ని విజేతలుగా) చేశాడు.
కాబట్టి మీరు కృతజ్ఞతాపరులై అల్లాహ్ యందు
భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!

124. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు విశ్వాసులతో:
“ఎవీ? మీ ప్రభువు, ఆకాశం నుండి మూడువేల
దేవదూతలను దింపి మీకు సహాయం చేస్తున్నది
చాలదా?” అని అడిగిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం
చేసుకోండి!)

125. అవును! ఒకవేళ మీరు సహానం
వహించి దైవభీతి కలిగివుంటే, శత్రువు వచ్చి
అకస్మాత్తుగా మీ పై పడినా, మీ ప్రభువు ఐదు
వేల ప్రత్యేక చిహ్నాలుగల దేవదూతలను పంపి
మీకు సహాయం చేయవచ్చు!²

126. అల్లాహ్ మీకు ఈ విషయాన్ని
తెలిపింది మీకు శుభవార్త ఇవ్వటానికి మరియు
మీ హృదయాలకు తృప్తి కలుగజేయటానికి
మాత్రమే. మరియు సర్వశక్తిమంతుడు, మహా
వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరుల నుండి
సహాయం (విజయం) రాజాలదు కదా!

127. ఆయన ఇదంతా సత్యతీరస్కారంపై
నడిచే వారిని కొందరిని నశింపజేయటానికి, లేదా
వారు ఘోర పరాజయం పొంది ఆశాభంగంతో

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ إِذَٰلَٰهٖ قَاتِلُوٓا ۖ وَاللَّهُ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُبَدِّلَ
رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ أَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُزِيلِينَ ﴿٢٤﴾

بَلَىٰ ۚ إِنْ تَصْبِرُوا وَاتَّقُوا ۖ وَيَأْتُوكُم مِّن فُرُوجِهِمْ
هَٰذَا يُبَدِّلُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ أَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ
مُؤَيَّدِينَ ﴿٢٥﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُرْهَانًا لَّكُمْ وَلِتَطْلُبَ ۖ قُلُوبُكُمْ
بِهِ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢٦﴾

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ أَوْ يَكْبِتَهُمْ
فَيَقْبَلُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٧﴾

1. ఈ రెండు తెగలవారు 'బెన్ మరియు 'ఖజీరజ్ అనే అన్నార్ తెగలకు చెందిన, బనూ 'హరిసా' మరియు బనూ-సల్మా వర్గాలకు చెందిన వారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం వలన వారి హృదయాలు దృఢపడతాయి.

2. చూడండి, 8:9-10.

వెనుదిరిగి పోవటానికి (చేశాడు).

128. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ విషయమునందు నీకెలాంటి అధికారంలేదు.¹ ఆయన (అల్లాహ్) వారిని క్షమించవచ్చు, లేదా వారిని శిక్షించ వచ్చు. ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, వారు దుర్మార్గులు.

129. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయన తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

130. ఓ విశ్వాసులారా! ఇబ్బడి ముబ్బడిగా పెరిగే ఈ వడ్డీని తినకండి. మరియు మీరు సాఫల్యం పొందటానికి అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.²

131. మరియు సత్యతిరస్కారుల కొరకు సిద్ధంచేయబడిన సరకాగ్నికి భీతిపరులై ఉండండి.

132. మరియు మీరు కరుణింపబడటానికి అల్లాహ్ కు మరియు సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి.³ (1/4)

133. * మరియు మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا
أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا

1. అంటే ఈ సత్యతిరస్కారులను విశ్వాసం వైపునకు మరల్చటం గానీ, లేక వారి విషయంలో ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం గానీ కేవలం అల్లాహుతా'అలా అధికారంలోనే ఉంది.

2. చూడండి, 2:278, అబూహురైరా (ర'ది.అ.) కథనం, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సెలవిచ్చారు: "ఏడు మహా పాపాలనుండి దూరంగా ఉండండి." 'స'హబా (ర'ది.అ.స్థుమ్) అడిగారు: "ఓ ప్రవక్తా ('స'అస)! అవి ఏమిటి?" దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "అవి 1) ఆరాధనలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములను కల్పించటం, 2) మంత్రి తంత్రాలు చేయటం, 3) అల్లాహుతా'అలా నిషేధించిన ప్రాణిని అన్యాయంగా చంపటం, 4) వడ్డీ తినటం, 5) అనాథుల అస్తిని కబళించటం, 6) యుద్ధరంగంలో పిరికితనంతో శత్రువుకు వెన్నుచూపి పారిపోవటం, 7) పతివ్రత స్త్రీలపై నిందలు మోపటం." ('స'హిహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 28).

3. చూడండి, 3:85.

కొరకు మరియు స్వర్గవాసం కొరకు ఒకరితోనొకరు పోటీపడండి; అది భూమ్యా కాశాలంత విశాలమైనది; అది దైవభీతి గలవారికై సిద్ధపరచబడింది.

134. (వారి కొరకు) ఎవరైతే కలిమిలోనూ మరియు లేమిలోనూ (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తారో మరియు తమ కోపాన్ని నిగ్రహించుకుంటారో మరియు ప్రజలను క్షమిస్తారో! అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.¹

135. మరియు వారు, ఎవరైతే, అశ్లీల పనులు చేసినా, లేదా తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నా, అల్లాహ్ ను స్మరించి తమ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకుంటారో! మరియు అల్లాహ్ తప్ప, పాపాలను క్షమించ గలవారు ఇతరులు ఎవరున్నారు? మరియు వారు తాము చేసిన (తప్పులను), బుద్ధి పూర్వకంగా మూర్ఖపు పట్టుతో మళ్ళీ చేయరు!²

136. ఇలాంటి వారి ప్రతిఫలం, వారి ప్రభువు నుండి క్షమాభిక్ష మరియు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు. వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసే వారికి ఎంతశ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ఉంది!

137. మీకు పూర్వం ఇలాంటి ఎన్నో సంప్రదాయాలు (తరాలు) గడిచిపోయాయి. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి గతి ఏమయిందో మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి.

138. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ప్రజల కొరకు ఒక స్పష్టమైన వ్యాఖ్యానం మరియు దైవభీతి గలవారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం.

السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ يُؤْتُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ الْكُظُمِينَ
الْعَظِيمِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا الذُّنُوبَ عَنْهُمْ وَمَنْ يُغْفِرِ
الدُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى
مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

أُولَئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٣٧﴾

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٨﴾

هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٩﴾

1. 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం.141 మరియు 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం.135.

2. చూడండి, 42:25.

139. కాబట్టి మీరు బలహీనత కనబరచ కండి మరియు దుఃఖపడకండి మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, మీరే తప్పక ప్రాబల్యం పొందుతారు.

140. ఒకవేళ ఇప్పుడు మీరు గాయపడితే, వాస్తవానికి ఆ జాతివారు (మీ విరోధులు) కూడా ఇదేవిధంగా గాయపడ్డారు.¹ మరియు మేము ఇలాంటి దినాలను ప్రజల మధ్య త్రిప్పుతూ ఉంటాము. మరియు అల్లాహ్, మీలో నిజమైన విశ్వాసులెవరో తెలుసుకోవటానికి మరియు (సత్యస్థాపనకు) తమ ప్రాణాలను త్యాగం చేయగల వారిని ఎన్నుకోవటానికి ఇలా చేస్తూ ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను ప్రేమించడు.

141. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులను పరిశుద్ధులుగా² చేయటానికి మరియు సత్యతిరస్కారులను నామరూపాలు లేకుండా చేయటానికి (ఈ విధంగా చేస్తాడు).

142. ఏమీ? మీలో ఆయన మార్గంలో ప్రాణాలు తెగించి పోరాడేవారు (ధర్మ యోధులు) ఎవరో అల్లాహ్ కు తెలియక ముందే మరియు సహనం చూపేవారు ఎవరో తెలియక ముందే, మీరు స్వర్గంలో ప్రవేశించగలరని భావిస్తున్నారా?³

143. మరియు వాస్తవానికి, మీరు (అల్లాహ్ మార్గంలో) మరణించాలని కోరుచుంటిరి!⁴ అది, మీరు దానిని ప్రత్యక్షంగా చూడక ముందటి విషయం; కాని, మీరు దానిని

وَلَا يَهْتُمُّوْا وَلَا يَحْزَنُوْنَ ۚ اِنَّكُمْ اِلٰهَكُمْ اَنْتُمْ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝

اِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهٗ ۚ وَتِلْكَ الْاَيٰمُ نَادَا لِهٰۤاِبْنِ النَّاسِ
وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَجْزِيَ عَنْكُمْ
شَهِدًا ۚ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ۝

وَلِيُخَيِّصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَمْحَقَ
الْكٰفِرِيْنَ ۝

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمْ يَعْلَمِ اللّٰهُ
الَّذِيْنَ جَهِدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ
تَلْقَوْهُ ۚ فَقَدْ رَآيْتُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ۝

1. ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధాన్ని సూచిస్తుంది.

2. లియుమ్ హిస్: ఈ పదానిక మూడు అర్థాలున్నాయి, 1) to test, పరీక్షించుటకు, 2) to purify, పరిశుద్ధపరచుటకు, 3) to get rid off, రద్దు చేయుటకు లేక తీసివేయుటకు. (అస్సెర్ అల్-ఖుర్బీ).

3. చూడండి, 2:214 మరియు 29:2.

4. మీరు మీ శత్రువులతో పోరాడటానికి ఆశించకండి. అల్లాహ్ (సు.తా.) శరణుకోరండి. కాని పరిస్థితులవల్ల యుద్ధం అవశ్యకమైతే ధైర్యస్థైర్యాలతో పోరాడండి. స్వర్గం కత్తుల ఛాయలో ఉందని తెలుసుకోండి. ('స'హీహైన్, ఇబ్నె-కసీర్).

ఎదురుచూస్తుండగానే, వాస్తవానికి ఇప్పుడు అది మీ ముందుకు వచ్చేసింది.

144. మరియు ముహమ్మద్¹ కేవలం ఒక సందేశహరుడు మాత్రమే! వాస్తవానికి అతనికి పూర్వం అనేక సందేశహరులు గడచి పోయారు.² ఏమీ? ఒకవేళ అతను మరణిస్తే, లేక హత్యచేయబడితే, మీరు వెనుకంజవేసి మరలిపోతారా? మరియు వెనుకంజవేసి మరలిపోయేవాడు అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించలేడు. మరియు కృతజ్ఞతాపరులైన వారికి అల్లాహ్ తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

145. అల్లాహ్ అనుమతిలేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మరణించజాలదు, దానికి ఒక నియమిత కాలం వ్రాయబడి ఉంది. మరియు ఎవడైతే ఈ ప్రపంచ సుఖాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికది నొసంగుతాము మరియు ఎవడు పరలోకసుఖాన్ని కోరుకుంటాడో అతనికది నొసంగుతాము. మరియు మేము కృతజ్ఞులైన వారికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

146. మరియు ఎందరో ప్రవక్తలు మరియు వారితో కలిసి ఎంతోమంది ధర్మవేత్తలు / దైవభక్తులు

وَمَا مَحْدُودُ الرُّسُولِ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ أَفَلَا يَنْفَلِتُ مِمَّا تَوْفَعَتْ عَلَيْهِمْ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ ۚ وَمَنْ يَنْفَلِتْ عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ
يُضِلَّ اللَّهُ سَبِيلًا ۚ وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ۝

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَكِتَابًا
مُؤَجَّلًا ۚ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا
ۖ وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا
ۖ وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ۝

وَكَلَّيْنَا مِنْ نَبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رَبِّيُونَ

1. ముహమ్మద్ ('స'అస) పేరు ఖుర్ఆన్ లో 4 సార్లు వచ్చింది. ఇంకా చూడండి, 33:40, 47:2 మరియు 48:29. అహ్మద్ ('స'అస) అని 61:6 లో వచ్చింది.

2. ఉహుద్ యుద్ధంలో ముహమ్మద్ ('స'అస) మరణించారనే వార్త వ్యాపించగానే ముస్లింలు ధైర్యాన్ని కోల్పోయి, యుద్ధరంగం నుండి వెనుకంజ వేయసాగుతారు. ఇప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఇంతకు ముందు కూడా సందేశహరులు హత్యచేయబడ్డారు. మరి దైవప్రవక్త ('స'అస) హత్యచేయబడితే మీరెందుకు వెనుకంజవేయాలి? మీరు కూడా ధైర్యంతో, శత్రువులతో పోరాడి మరణిస్తే, స్వర్గానికి అర్హులవుతారు, విజయం పొందితే విజయధనానికి. కాని వెనుకంజ వేసి, మరణిస్తే, నరకం పాలవుతారు, లేదా యుద్ధభైదీలై, బానిసలై మీ ఆత్మాభిమానాన్ని కోల్పోతారు. ఒక హదీస్: ముహమ్మద్ ('స'అస) మరణించిన రోజు అబూబక్ర (ర.దీ.అ.) ఇలా అన్నారు: “ఎవరైతే ముహమ్మద్ ('స'అస)ను ఆరాధిస్తారో, వారు ముహమ్మద్ ('స'అస) గతించిపోయారని తెలుసుకోవాలి. కాని ఎవరైతే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధిస్తారో, ఆయన నిత్యుడు, సజీవుడు అని తెలుసుకోవాలి.” ('స. బుఖారీ).

(రిబ్బీయూన్) ధర్మయుద్ధాలు చేశారు, అల్లాహ్ మార్గంలో ఎదురైన కష్టాలకు వారు ధైర్యం విడువలేదు మరియు బలహీనత కనబరచలేదు మరియు వారికి (శత్రువులకు) లోబడనూ లేదు. మరియు అల్లాహ్ ఆపదలలో సహనం వహించే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

147. మరియు వారి ప్రార్థన కేవలం: “ఓ మా ప్రభూ! మా పాపాలను, మా వ్యవహారాలలో మేము మితిమీరి పోయిన వాటిని క్షమించు మరియు మా పాదాలకు స్టైర్యాన్ని ప్రసాదించు మరియు సత్యతిరస్కారులకు ప్రతికూలంగా మాకు విజయాన్ని ప్రసాదించు.” అని పలకటం మాత్రమే!

148. కావున అల్లాహ్ వారికి ఇహ లోకంలో తగిన ఫలితాన్ని మరియు పర లోకంలో ఉత్తమ ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

149. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య తిరస్కారుల సలహాలను పాటిస్తే, వారు మిమ్మల్ని వెనుకకు (అవిశ్వాసం వైపునకు) మరలిస్తారు. అప్పుడు మీరే నష్టపడిన వారవుతారు.

150. వాస్తవానికి! అల్లాహ్ యే మీ సంరక్షకుడు. మరియు ఆయనే అత్యుత్తమ సహాయకుడు.

151. ఆయన ఏ విధమైన ప్రమాణం అవతరింపజేయనిదే, అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించినందుకు, మేము సత్యతిరస్కారుల హృదయాలలో ఘోర భయాన్ని కల్పిస్తాము. వారి ఆశ్రయం నరకాగ్నియే! అది దుర్మార్గులకు లభించే, అతిచెడ్డ నివాసం.

152. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీకు

كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الضَّعِيفِينَ ﴿١٤٧﴾

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

قَاتِلُهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَرِيدُوا كُفْرًا فَتَقَلِّبُوا خِطَابَيْنِ ﴿١٥٠﴾

بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الْمُصْرِئِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا يَا لِمَلِكٍ يُنْزِلُ بِهِ سُلْطَانًا ۖ وَمَا بِهِمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدًا ۚ إِذْ تَحْسُرُونَهُمْ

చేసిన, తన వాగ్దానాన్ని సత్యపరచాడు, ఎప్పుడైతే మీరు ఆయన అనుమతితో, వారిని (సత్యపరిచేస్తారులను) చంపుతూఉన్నారో! ¹ తరువాత మీరు పిరికితనాన్ని ప్రదర్శించి, మీ కర్తవ్య విషయంలో పరస్పర విభేదాలకు గురిఅయ్యి - ఆయన (అల్లాహ్) మీకు, మీరు వ్యామోహపడుతున్న దానిని చూపగానే - (మీ నాయకుని) ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు. ² (ఎందుకంటే) మీలో కొందరు ఇహలోకాన్ని కోరేవారున్నారు మరియు మీలో కొందరు పరలోకాన్ని కోరేవారున్నారు. తరువాత మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి ఆయన (అల్లాహ్) మీరు మీ విరోధులను ఓడించకుండా చేశాడు. ³ మరియు వాస్తవానికి ఇప్పుడు ఆయన మిమ్మల్నిక్షమించాడు. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులపట్ల ఎంతో ఎంతో అనుగ్రహాడు. (3/8)

153. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఎప్పుడు అయితే మీరు పారిపోతూ ఉన్నారో మరియు వెనుకకు కూడా తిరిగి ఎవరినీ చూడకుండా ఉన్నారో మరియు ప్రవక్త మీ వెనుకనుండి, మిమ్మల్ని పిలుస్తూ ఉన్నాడో! అప్పుడు (మీ ఈ వైఖరికి) ప్రతిఫలంగా (అల్లాహ్) మీకు దుఃఖం మీద దుఃఖం కలుగజేశాడు; మీరు ఏదైనా పోగొట్టుకున్నా, లేదా మీకు ఏదైనా అపద కలిగినా మీరు చింతించకుండా ఉండేందుకు. మరియు మీ కర్మలన్నింటినీ అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

154. అప్పుడు ఈ దుఃఖం తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) మీపై శాంతిభద్రతలను అవతరింపజేశాడు; దానివల్ల మీలో కొందరికి

يَا ذُنَيْبٍ حَتَّىٰ إِذَا فِشَلْتُمْ وَتَوَارَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ أَمْرِ مَا أَرْكَبُ مَا تَجِبُونَ مِنْكُمْ مِّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مِّنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ تَمْصِرْكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلَوْنَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَابِكُمْ فَأَتَابَكُمْ عَنِ الْبَعْثِ لِكَيْ لَا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِهِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

ثُمَّ أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنٌ نَّاعِسًا يَنْشَى طَائِفَةٌ مِّنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ

1. ఇది విశ్వాసులకు మొదట లభించిన విజయం.

2. ఇది ఉ'హుద్ యుద్ధంలో గుట్టమీద ఉంచబడిన 50 మంది విలుకాండ్ర విషయం.

3. శబ్దార్థ ప్రకారం: మీ విరోధుల యెదుట మిమ్మల్ని పారిపోయేటట్లు చేశాడు.

కునుకుపాటు ఆవరించింది. కాని మరికొందరు - కేవలం స్వంత ప్రాణాలకు ప్రాముఖ్యత నిచ్చేవారు, అల్లాహ్ ను గురించి పామరుల వంటి తప్పుడు ఊహలు చేసేవారు - ఇలా అన్నారు: “ఏమి? ఈ వ్యవహారంలో మాకు ఏమైనా భాగముందా?” వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, సమస్త వ్యవహారాలపై సర్వాధికారం అల్లాహ్ దే!” వారు తమ హృదయాలలో దాచుకున్న దానిని నీకు వ్యక్తంచేయటం లేదు. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మాకు అధికారమే ఉండివుంటే, మేము ఇక్కడ చంపబడి ఉండేవారం కాదు.” వారికి ఇలా జవాబివ్వు: “ఒకవేళ మీరు మీ ఇళ్ళలోనే ఉండి పున్నప్పటికీ, మరణం వ్రాయబడి ఉన్నవారు స్వయంగా తమ వధ్య స్థానాలకు తరలివచ్చేవారు.” మరియు అల్లాహ్ మీ గుండెలలో దాగివున్న దానిని పరీక్షించటానికి మరియు మీ హృదయాలను పరీక్షిస్తూ పరచటానికి ఇలా చేశాడు. మరియు హృదయాలలో (దాగి) ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

155. రెండు సైన్యాలు (‘ఉహుద్ యుద్ధానికి) తలబడిన దినమున, వాస్తవానికి మీలో వెన్నుచూపిన వారిని - వారు చేసుకున్న వాటికి (కర్మలకు) ఫలితంగా - పైతాను వారి పాదాలను జూర్చాడు. అయినా, వాస్తవానికి అల్లాహ్ వారిని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

156. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సత్య తిరస్కారుల మాదిరిగా ప్రవర్తించకండి; వారు తమ సోదరులు ఎప్పుడైనా ప్రయాణంలో ఉంటే, లేదా యుద్ధంలో ఉంటే, (అక్కడ వారు ఏదైనా ప్రమాదానికి గురిఅయితే) వారిని గురించి ఇలా అనేవారు: “ఒకవేళ వారు మాతోపాటు ఉండి

يُظَنُّونَ بِاللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ظَنَ الْجَاهِلِيَّةِ يَفْقَهُونَ
هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ
يَعْقُونَ فِي الْأَنْفُسِهِمْ تَالَايِيدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ
كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قَاتَلْنَا هَهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي
بُيُوتِكُمْ لَرَزَّ الْأَوَّلِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتْلُ إِلَى
مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ
وَلِيَجْزِيَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

إِنَّ الْأَوَّلِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا
اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا
اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَقَالُوا الْخَوَافِيُّ هُمْ إِذَا خَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا
غُرًى كُفُّوا عِندَنَا مَا مَاتُوا وَمَاتُوا لِيَجْزِيَ
اللَّهُ ذَلِكَ خَسْرَةٌ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُجِي
وَيُهِتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

వుంటే చనిపోయేవారు కాదు మరియు చంపబడే వారునూ కాదు!" వాటిని (ఈ విధమైన మాటలను) అల్లాహ్ వారి హృదయ ఆవేదనకు కారణాలుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ యే జీవనమిచ్చేవాడు. మరియు మరణమిచ్చేవాడు మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.¹

157. మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడినా లేదా మరణించినా మీకు లభించే అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యం, నిశ్చయంగా మీరు కూడబెట్టే వాటి అన్నిటి కంటే ఎంతో ఉత్తమమైనవి.

158. మరియు మీరు మరణించినా లేదా చంపబడినా, మీరందరూ అల్లాహ్ సమక్షంలో సమావేశపరచబడతారు.

159. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ యొక్క అపార కారుణ్యం వల్లనే నీవు వారిపట్ల మృదు హృదయుడవయ్యావు. నీవే గనక క్రూరుడవు, కఠినహృదయుడవు అయివుంటే, వారందరూ నీ చుట్టుప్రక్కల నుండి దూరంగా పారిపోయే వారు. కావున నీవు వారిని మన్నించు, వారి క్షమాపణ కొరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థించు మరియు వ్యవహారాలలో వారిని సంప్రదించు.² ఆ పిదప నీవు కార్యానికి సిద్ధమైనప్పుడు అల్లాహ్ పై ఆధారపడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనపై ఆధారపడేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

160. ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ సహాయమే

وَلَيْنَ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٨﴾

وَلَيْنَ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تَحْشُرُونَ ﴿١٥٩﴾

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٦٠﴾

إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ إِنَّ يَنْصُرْكُمْ فَهِنَّ

1. చూడండి, 4:78.

2. మీరు మీ వ్యవహారాలలో మీ తోటివారితో, మీ బంధువులతో, స్నేహితులతో సంప్రదింపులు చేయండి. కాని చివరకు నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)పై ఆధారపడండి. మీకు మంచిది అనిపించిన నిర్ణయం తీసుకోండి.

ఉంటే, మరెవ్వరూ మీపై ఆధిక్యాన్ని పొంద జాలరు. మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని త్యజిస్తే, ఆయన తప్ప మీకు సహాయం చేయగల వాడెవడు? మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ పైననే నమ్మకం ఉంచుకుంటారు!

161. మరియు ఏ ప్రవక్త కూడా విజయధనం (బూటీ) కొరకు నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడడు. మరియు నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడినవాడు పునరుత్థాన దినమున తన నమ్మక ద్రోహంతోపాటు హాజరవుతాడు. అప్పుడు ప్రతి ప్రాణికి తాను అర్జించిన దానికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.¹

162. ఏమీ? అల్లాహ్ అభీష్టం ప్రకారం నడిచేవ్యక్తి, అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యే వాడితో సమానుడవుతాడా? మరియు సరకమే వాని ఆశ్రయము. మరియు అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం!²

163. అల్లాహ్ దృష్టిలో వారు వేర్వేరు స్థానాలలో ఉన్నారు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

164. వాస్తవానికి అల్లాహ్ విశ్వాసులకు మహాపకారం చేశాడు; వారినుండియే వారి మధ్య ఒక ప్రవక్త (ముహమ్మద్)ను లేపాడు;

ذَٰلِكَ الَّذِي يُنَصِّرُكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلَّذِى كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦١﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغْلِبَ وَمَنْ يَغْلِبْ يَأْتِ بِهَا غَلۡبُ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ تَتَوَكَّلُ كُلُّ فِئۡصَلٍ ۖ تَكَاكَبَتۡ وَهِيَ ٱلۡظُلُمُونَ ﴿١٦٢﴾

أَفَمَنۡ أَلۡمَعَ ضَمۡوَانِ ٱللَّهِ لَمَنۡ يَآءٍ يَّسۡخَطُ مِنۡ ٱللَّهِ وَمَاۤ أُوۡهُ جَهَنَّمَ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٦٣﴾

هُمۡ دَرَجٰتٌ عِندَ ٱللَّهِ ۖ وَٱللَّهُ بِصِيرِہٖمۡۤ أَعۡبَرُ ﴿١٦٤﴾

لَقَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلۡمُؤْمِنِينَ إِذۡ بَعَثَ فِيۡهِمۡ رَسُولًا مِّنۡ أَنفُسِهِمۡ يَتْلُوٰ عَلَيۡهِمۡ ٱلۡآيٰتِ وَبَرَّرَ لِهِمۡ

1. ఉహుద్ యుద్ధం రోజు దైవప్రవక్త ('స'అస) విలుకాండ్రను: ఎట్టి పరిస్థితిలో కూడా వారు తమ స్థలాలను వదలరాదని, ఆదేశిస్తారు. కాని వారు యుద్ధబూటీ వ్యామోహంలో తమ స్థానాలను వదలి యుద్ధబూటీ ప్రోగుచేయటానికి వెళ్తారు. ఈ కార్యాన్నే ఖండిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు: “ఏ ప్రవక్త కూడా తన తోటివారికి అన్యాయం చేయడు.” కాబట్టి వారు తమ ప్రవక్తయందు విశ్వాసముంచుకొని, బూటీలోని తమ హక్కు తమకు తప్పక దొరుకుతుందని, తమ చోట్లలో స్థిరంగా ఉండటమే వారి కర్తవ్యము. ఈ ఆయత్ ప్రతివ్యవహారానికి వర్తిస్తుంది.

2. చూడండి, 2:79 మరియు 3:78.

అతను, ఆయన (అబ్రాహీమ్) సందేశాలను (ఆయాత్) వారికి వినిపిస్తున్నాడు.¹ మరియు వారి జీవితాలను సంస్కరించి పాపనం చేస్తున్నాడు; మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధిస్తున్నాడు;² మరియు వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్నారు.

165. ఏమయింది? మీ కొక చిన్న అపదే కదా కలిగింది! వాస్తవానికి మీరు, వారికి (మీ శత్రువులకు బద్లలో) ఇంతకు రెట్టింపు అపద కలిగించారు కదా!³ అయితే ఇప్పుడు: “ఇది ఎక్కడినుంచి వచ్చిందీ?” అని అంటున్నారా? వారితో ఇలా అను: “ఇది మీరు స్వయంగా తెచ్చుకున్నదే!”⁴ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

166. మరియు (ఉ'హుద్ యుద్ధరంగంలో) రెండు సైన్యాలు ఎదుర్కొన్నప్పుడు, మీకు కలిగిన కష్టం, అల్లాహ్ అనుమతితోనే కలిగింది మరియు అది నిజమైన విశ్వాసులవరో తెలుసుకోవటానికి -

167. మరియు కపట విశ్వాసులు ఎవరో తెలుసుకోవటానికి. మరియు వారితో (కపట విశ్వాసులతో): “రండి అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధంచేయండి, లేదా కనీసం మిమ్మల్ని మీరు

وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

أَوَلَمْ يَأْتِ الْفِتْنَةَ قَدْ أَصَابَتْكُمْ مَثَلُهَا ۚ قُلْتُمْ إِنَّا هَذَا قُلُوبُ هُؤُلَاءِ عَنْدَنَا نَفْسُكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَا دِينَ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَفَقَّوْا قَوْلَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا ۚ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالَ لَا تَبَعْنَاكُمْ ۚ هُمْ لِلْكَفَرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ

1. చూడండి, 12:109, 25:20 మరియు 41:6.

2. ఇక్కడ ప్రవక్త (అలైహిస్ స.)ల మూడు ముఖ్య లక్ష్యాలు వివరించబడ్డాయి: 1) ఆయాత్లను చదువటం మరియు వినిపించటం, 2) తజ్కియా: అంటే మానవుల కర్మలను, విశ్వాసా (అఖ్బాయద్)లను మరియు నడవడిక (అఖ్లాఖీ)లను సరిదిద్దటం మరియు 3) గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధించటం.

3. ఉ'హుద్ లో 70 మంది ముస్లింలు మరణించారు, కానీ బద్లలో 70 మంది ముష్రికులు మరణించారు, మరియు 70 మంది బందీలయ్యారు కదా!

4. అంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క ఆజ్ఞను పాలించక 'స'హబా (ర'ది. అస్తుమ్)లు బూటీ కొరకు గుట్టపై నుండి తమ స్థానాలు వదిలిపోయినందుకు ఈ అపదకు గురిఅయ్యారు.

రక్షించుకోండి!”¹ అని అన్నప్పడు, వారు: “ఒకవేళ మాకు యుద్ధం జరుగుతుందని తెలిసివుంటే, మేము తప్పకుండా మీతోపాటు వచ్చి ఉండేవారం.” అని జవాబిచ్చారు. ఆ రోజు వారు విశ్వాసాని కంటే అవిశ్వాసానికి దగ్గరగా ఉన్నారు.² మరియు వారు తమ హృదయాలలో లేని మాటలను తమ నోళ్ళతో పలుకుతూ ఉన్నారు. మరియు వారు దాస్తున్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

168. అలాంటి వారు తమ ఇంధలో కూర్చొని ఉండి (చంపబడిన) తమ సోదరులను గురించి ఇలా అన్నారు: “వారు గనక మా మాట విని ఉంటే చంపబడి ఉండేవారు కాదు!” నీవు వారితో: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, మీకు మరణం రాకుండా మిమ్మల్ని మీరు తప్పించుకోండి!” అని చెప్పు.

169. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడిన వారిని మృతులుగా భావించకండి. వాస్తవానికి వారు సజీవులై, తమ ప్రభువువద్ద జీవనోపాధి పొందుతున్నారు.³

170. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దాని (ప్రాణత్యాగం)తో వారు సంతోషంతో ఉప్పొంగి పోతారు.⁴ మరియు వారిని కలువక, వెనుక (బ్రతికి)

الْإِيمَانُ يُفُوتُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ تَالَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

الَّذِينَ قَالُوا إِخْرَانِهِمْ وَقَعَدُوا أَلَمْ نَعْلَمْ مَا
فَعِلُوا قُلْ قَادِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

وَالَّذِينَ قَالُوا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَالًا بَلْ
أَحْيَا عَنْهُمْ يُرْفَعُونَ

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ
بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ

1. చూడండి, 2:190-194.

2. వారు 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-ఉబయ్ తోటివారైన దాదాపు 300 మంది ముసాఫిఖులు. వారు ఉ'హుద్ యుద్ధానికి సిద్ధపడిన తరువాత శత్రువులు 3000 మంది ఉన్నారని తెలుసుకొని భయపడి వెనుదిరిగిపోతారు.

3. చూడండి, 2:154.

4. మరణించిన ఏ ప్రాణి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర మంచిచోటు దొరికిన తరువాత భూలోకానికి తిరిగి రావటానికి ఇష్టపడడు. కానీ షహీద్ (అల్లాహుతా'అలా మార్గంలో చంపబడినవాడు) భూలోకానికి తిరిగిరావటానికి ఇష్టపడతాడు. ఎందుకంటే అతడు షహీదత్ యొక్క గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని చూసిఉంటాడు. (ముస్లిమ్ అ'హ్మద్-3/126, 'స.ముస్లిం). కాని అది అసంభవం.

ఉన్నవారి కొరకు (ఇవ్వబడిన శుభవార్తతో) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా! (1/2)

171. * వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహానికి, దాతృత్వానికి సంతోషపడుతూ ఉంటారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థం కానివ్వడు.

172. ఎవరైతే గాయపడిన తరువాత కూడా అల్లాహ్ మరియు సందేశహరుని (ఆజ్ఞలను) పాటించారో; ¹ వారిలో ఎవరైతే, సత్కార్యాలు చేశారో, మరియు దైవభీతి గలిగిఉన్నారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది.

173. వారి (విశ్వాసుల)తో ప్రజలు: “వాస్తవానికి, మీకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద జనసమూహాలు కూర్చబడి ఉన్నాయి, కావున మీరు వారికి భయపడండి.” అని అన్నప్పుడు, వారి విశ్వాసం మరింత అధికమే అయింది. మరియు వారు: “మాకు అల్లాహ్ యే చాలు మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన కార్యసాధకుడు.” ² అని

عَلَيْهِمْ وَأَكْرَهُمْ يُجْزَوْنَ ۝

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَمْرَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَخَذَهُمُ الْقُرْآنُ لِلَّذِينَ احْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرَ
عَظِيمٍ ۝

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا
لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا
اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ۝

1. మక్కా ముస్లికులు ఉహూద్ యుద్ధరంగం నుండి వెనుదిరిగి కొంతదూరం పోయిన తరువాత: “మేము భీతిపరులైన ముస్లిములను, పూర్తిగా అణచకుండానే తిరిగివచ్చి తప్పచేశాము. 300 మైళ్ల నుండి వచ్చి కూడా యుద్ధభైదీలను గానీ, విజయధనం గానీ, పొందకుండా తిరిగిపోతున్నాము. కావున తిరిగి మదీనాపై దాడి చేద్దామని, సమాలోచనలు చేస్తారు. కాని వారికి ధైర్యం చాలదు. దైవప్రవక్త (స'అస) కూడా పారిపోయే శత్రువును వెంబడించి నశింపజేయాలని, 70 మంది వీరులను తీసుకొని - వారు గాయపడి ఉన్నా తయారయ్యి - వారిని వెంబడిస్తారు. వారు మదీనా నుండి 8 మైళ్ల దూరంలో ఉన్న 'హద్రూ' అల్-అసద్ అనే ప్రాంతం వరకు పోతారు. శత్రువులను పొందక, వారిక మరలిరారని నిశ్చితులైనతరువాత తిరిగి వస్తారు.

2. అల్-పకీలు: అంటే Trustee, Overseer, Guardian, Disposer of affairs, కార్యకర్త, సంరక్షకుడు, కార్యనిర్వాహకుడు, కార్యసాధకుడు, సాక్షి, బాధ్యుడు, ధర్మకర్త, మొదలైన అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 4:109, 6:102, 11:12, 17:2.

అన్నారు.¹

174. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ ఉపకారాలు మరియు అనుగ్రహాలతో (యుద్ధ రంగం నుండి) తిరిగి వచ్చారు, వారికెలాంటి హాని కలుగలేదు మరియు వారు అల్లాహ్ అభీష్టాన్నీ అనుసరించారు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో అనుగ్రహాడు, సర్వోత్తముడు.

175. నిశ్చయంగా పైతానే తన మిత్రుల గురించి మీలో భయం పుట్టిస్తాడు. కావున మీరు వారికి భయపడకండి. మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే, కేవలం నాకే భయపడండి.

176. మరియు సత్యతిరస్కారం కొరకు పోటీ చేసేవారు నిన్ను ఖేదానికి గురిచేయ నివ్వరాదు. నిశ్చయంగా, వారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి సప్తం కలిగించలేరు. పరలోక సుఖంలో అల్లాహ్, వారికెలాంటి భాగం ఇవ్వదలచు కోలేదు. మరియు వారికి ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

177. నిశ్చయంగా, విశ్వాసానికి బదులుగా సత్యతిరస్కారాన్ని కొనేవారు అల్లాహ్ కు ఎలాంటి సప్తం కలిగించలేరు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

178. మరియు వాస్తవానికి మేము ఇస్తున్న ఈ వ్యవధిని సత్యతిరస్కారులు తమకు మేలైనదిగా భావించకూడదు. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇస్తున్న ఈ వ్యవధి వారి పాపాలు అధికమవటానికే! మరియు వారికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

179. అల్లాహ్ విశ్వాసులను, మీరు

فَأَقْصَىٰ بَيْنَهُمُ الْبَيْنَ وَاللَّهُ أَفْضَلُ لِمَ يَسْتَسْئِلُ
سُوءَهُ وَالْبَغْوَ رِضْوَانُ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ۝

إِنَّمَا ذِكْرُ الشَّيْطَانِ يُخَوِّفُ أَوْلِيَائِهِ ۚ وَلَا
تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

وَلَا يَحْزَنُكَ الَّذِينَ يَسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ ۚ إِنَّ
يُضِرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي
الْآخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ اسْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ
شَيْئًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

وَلَا يَحْزَنُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ آمَنُوا ۚ لَهُمْ
لَا أَنْفُسُهُمْ أَفْئِدَةُ لَمْ يَدْرُوا أَلَمَّا وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ۝

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ

1. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు. 6, 'హదీస్' సం. 86, 87.

2. చూడండి, 23:55, 56.

(సత్యతిరస్కారులు) ఇప్పుడు ఉన్నస్థితిలో, ఏ మాత్రమూ ఉండనివ్వడు. చివరకు ఆయన దుష్టులను సత్పురుషుల నుండి తప్పకుండా వేరుచేస్తాడు. మరియు అగోచర విషయాలను మీకు తెలపడం అల్లాహ్ విధానం కాదు, కాని అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలలో నుండి తానుకోరిన వారిని ఎన్నుకుంటాడు.¹ కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. మరియు ఒకవేళ మీరు విశ్వసించి, దైవభీతి గలిగి ఉంటే, మీకు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

180. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ప్రసాదించిన దానిలో లోభం వహించే వారు, తమకది (లోభమే) మేలైనదని భావించరాదు, వాస్తవానికి అది వారికొరకు ఎంతో హానికరమైనది. వారు తమ లోభత్వంతో కూడబెట్టిన దంతా, తీర్పు దినమున వారి మెడల చుట్టు కట్టబడుతుంది.² మరియు భూమ్యాకాశాల వారసత్వం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

181. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పేదవాడు మరియు మేము ధనవంతులము.”³ అని చెప్పే, వారి మాటలను వాస్తవంగా అల్లాహ్ విన్నాడు. వారు పలుకుతున్నది మరియు అన్యాయంగా ప్రవక్తలను వధించినది మేము వ్రాసిపెడుతున్నాము. మరియు (పునరుత్థాన దినమున) వారితో మేము ఇలా అంటాము: “దహించే అగ్ని శిక్షను రుచిచూడండి!”

182. ఇది మీ చేతులారా మీరు చేసి

حَتَّى يَبَيِّرَ الْغَيْبَ مِنَ الظَّهِيرِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَهُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْعَلُ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَأَمُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ①

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ أَلَيْسَ لَهُمْ هُوسٌ لَهُمْ سَبُطُوهُمْ مَا يَجْزُلُوهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ②

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْاِنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ③

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ

1. చూడండి, 9:26,27, 101.

2. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, 'హ.నం. 4565.

3. చూడండి, 2:245.

పంపుకున్న కర్మల ఫలితం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు!

183. “అగ్ని (ఆకాశం నుండి దిగివచ్చి) బలి (ఖర్చానీ)ని మా సమక్షంలో తిననంత వరకు మేము ఎవరినీ ప్రవక్తగా స్వీకరించగూడదని అల్లాహ్ మాతో వాగ్దానం తీసు కున్నాడు.” అని పలికేవారి (యూదుల)తో ఇలా అను: “వాస్తవానికి నాకు పూర్వం మీవద్దకు చాలామంది ప్రవక్తలు సప్తమైన ఎన్నో నిదర్శనాలను తీసుకు వచ్చారు; మరియు మీరు ప్రస్తావించే ఈ నిదర్శనాన్ని కూడా! మీరు సత్య వంతులే అయితే, మీరు వారిని ఎందుకు హత్యచేశారు?”¹

184. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యవాదుడవని అంటే, నీవు (ఆశ్చర్య పడకు); వాస్తవానికి నీకు ముందు ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలను, 'స'హీఫా (జుబుర్)లను మరియు జ్యోతిని ప్రసాదించే గ్రంథాన్ని తీసుకువచ్చిన చాలా మంది ప్రవక్తలు కూడా అసత్యవాదులని తిరస్కరించబడ్డారు.

185. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినమున మీ కర్మల ఫలితం మీకు పూర్తిగా ఇవ్వబడుతుంది. కావున ఎవడు నరకాగ్ని నుండి తప్పించబడి స్వర్గంలో ప్రవేశపెట్టబడతాడో! వాస్తవానికి, వాడే సఫలీకృతుడు. మరియు ఇహలోక జీవితం కేవలం మోసపుచ్చే సుఖానుభవం మాత్రమే! (5/8)

186. * నిశ్చయంగా మీరు, మీ ధన ప్రాణాలతో పరీక్షింపబడతారు; మరియు నిశ్చయంగా, మీకు పూర్వం గ్రంథం ప్రసాదించబడిన వారి నుండి మరియు

يُظَاهِرُ لِلْعَبِيدِ ۝

الَّذِينَ قَالُوا إِنْ إِلَهُهُ إِلَّا اللَّهُ هَدَىٰ إِلَيْنَا الْآلُفُونَ
لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِينَا بُرْهَانٌ تَأْكُلُهُ النَّارُ
قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالذِّكْرِ
قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝

فَإِنْ كَذَّبْتُمْ فَسَقَدَ كِتَابُ رُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ
جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ۝

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ
الْجُورَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَن زُجِرَ عَنْ
التَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ قَازَ وَمَا
الْحَيَوَةُ إِلَّا الدُّنْيَا ۖ الْآمَتَاءُ الْعُرُورُ ۝

لَتَنبَلُوهُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
وَلَتَسَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَمَن
قَبْلِكُمْ وَمِن الَّذِينَ أَشْرَكُوا ۖ أَذَىٰ كَثِيرًا ۖ

అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు (సాటి) కల్పించిన వారి నుండి, మీరు అనేక వేదన కలిగించే మాటలు వింటుంటారు. కానీ, ఒకవేళ మీరు ఓర్పు వహించి, దైవభీతి కలిగి ఉంటే! నిశ్చయంగా, అది ఎంతో సాహసంతో కూడిన కార్యం.¹

187. మరియు అల్లాహ్, గ్రంథప్రజలతో: “దీనిని (దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ రానున్నాడు అనే సత్యాన్ని) ప్రజలకు తెలియజేయండి మరియు దానిని దాచకండి.” అని, చేయించిన ప్రమాణాన్ని, (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). కాని వారు దానిని తమ వీపుల వెనుక పడవేసి దానికి బదులుగా స్వల్ప మూల్యాన్ని పొందారు, వారి ఈ వ్యాపారం ఎంత నీచమైనది!

188. ఎవరైతే తాము చేసిన పనికి సంతోషపడుతూ, తాము చేయని పనికి ప్రశంసలు లభిస్తాయని కోరుతారో, వారు శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలరని నీవు భావించకు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

189. మరియు భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యా ధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

190. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సృష్టిలో మరియు రేయింబవళ్ళ అనుక్రమం (ఒకదాని తరువాత ఒకటి రావడం మరియు వాటి హెచ్చుతగ్గులలో, బుద్ధిమంతుల కొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి;

191. ఎవరైతే నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అన్నివేళలా అల్లాహ్ ను స్మరిస్తారో, భూమ్యాకాశాల నిర్మాణాన్ని గురించి ఆలోచిస్తారో!

وَإِنْ تَصِبُّوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ
الْاُمُوْر ۝

وَإِذْ أَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِيْنَ اٰتَوْنَالْكِتٰبَ
لَقَدْ جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ اَوَّلَ تِلْكَ اَمُوْنًا فَنَبَّاهُوْهُ
وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَاَشْتَرَوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا
فَيَسَّ مَآيَتَهُوْنَ ۝

لَا تَحْسِبَنَّ الَّذِيْنَ يَفْرَحُوْنَ بِهَآ اَوْ يُحِبُّوْنَ
اَنْ يُحِبُّوْا بِهَآ اَلَمْ يَفْعَلُوْا فَلَا تَحْسِبَهُمْ
بِمَقَآرَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝

وَاللّٰهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝

اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاٰخِلَافِ
الْاٰكِلِ وَالنَّكَارِ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى الْاَلْبَابِ ۝

الَّذِيْنَ يَنْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيَمًا وَقَعُوْا اَوْ عَلٰى
جُبُوْهِهِمْ وَيَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ

(వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు): “ఓ మా ప్రభూ! నీవు ఈ (విశ్వాసిని) వ్యర్థంగా సృష్టించలేదు, నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, మమ్మల్ని నరకాగ్ని శిక్షనుండి కాపాడు.¹

192. “ఓ మా ప్రభూ! నీవు ఎవడిని నరకాగ్నిలో పడవేస్తావో వాస్తవంగా వానిని నీవు అవమానపరిచావు. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయకులు ఎవ్వరూ ఉండరు.

193. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము: ‘మీ ప్రభువును విశ్వసించండి.’ అని విశ్వాసం వైపుకు పిలిచే అతని (ము‘హమ్మద్) యొక్క పిలుపు విని, విశ్వసించాము. ఓ మా ప్రభూ! మా పాపాలను క్షమించు మరియు మాలో ఉన్న చెడలను మానుండి తొలగించు మరియు పుణ్యాత్ములతో (ధర్మనిష్ఠాపరులతో) మమ్మల్ని మరణింపజేయ్యి!

194. “ఓ మా ప్రభూ! మరియు నీ ప్రవక్తల ద్వారా నీవు మాకు చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేయి మరియు తీర్పుదినమున మమ్మల్ని అవమానపరచకు. నిశ్చయంగా, నీవు నీ వాగ్దానాలను భంగంచేయవు.”

195. అప్పుడు సమాధానంగా వారి ప్రభువు, వారితో ఇలా అంటాడు: “మీలో పురుషులు గానీ, స్త్రీలు గానీ చేసిన కర్మలను నేను వ్యర్థం కానివ్వను. మీరందరూ ఒకరికొకరు (సమానులు).² కనుక నా కొరకు, తమ దేశాన్ని విడిచిపెట్టి పలసపోయిన వారు, తమ గృహాలనుండి తరిమివేయబడి (నిరాశ్రయులై, దేశదిమ్మరులై),

وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ⑩

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ
وَاللَّظْلِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ⑪

رَبَّنَا إِنَّكَ سَمِعَنَا مُنَادِيًَا يُنَادِي
لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا
فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا
وَتَوَقَّنَا مِنَ الْإِثْرِ ⑫

رَبَّنَا وَإِنَّا نَمَّا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُغَيِّرْ نَايِمًا
الْقِيَمَةَ إِنَّكَ لَآتُخَلِّفُ الْبَيْعَ ⑬

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِنْكُمْ مِمَّنْ ذَكَرَ آلِهَتِي بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ
فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا
فِي سَبِيلِي وَقُتِلُوا أَوْ تَلَوْا الْقُرْآنَ عَنْهُمْ
سَيَّرْنَا نَهُمْ وَلَا ذَرْعَهُمْ جَلَّ جَبْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ تَوَافَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ

1. చూడండి, 10:5.

2. అంటే కర్మలకు ఫలితాలిచ్చే విషయంలో స్త్రీ పురుషుల మధ్య ఎలాంటి భేదభావం ఉండదు. ప్రతి ఒక్కరికి వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. ఎవ్వరికీ రవ్వంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

నా మార్గంలో పలుకష్టాలు పడినవారు మరియు నా కొరకు పోరాడినవారు మరియు చంపబడినవారు; నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారందరి చెడులను వారినుండి తుడిచివేస్తాను. మరియు నిశ్చయంగా, వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను; ఇది అల్లాహ్ వద్ద వారికి లభించే ప్రతిఫలం. మరియు అల్లాహ్! ఆయన వద్దనే ఉత్తమ ప్రతిఫలం ఉంది.”

196. (ఓ ప్రవక్తా!) దేశాలలో సత్య తిరస్కారుల సంచారం, నిన్ను మోసంలో పడ వేయకూడదు!¹

197. ఇది వారికి కొద్దిపాటి సుఖం మాత్రమే! తరువాత వారి ఆశ్రయం నరకమే. మరియు అది అతి అధ్వాన్నమైన నివాసస్థలము.

198. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగిఉంటారో, వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలుంటాయి. అందులో వారు అల్లాహ్ ఆతిథ్యం పొందుతూ శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు పుణ్యాత్మక (ధర్మనిష్ఠాపరులకు) అల్లాహ్ దగ్గర ఉన్నదే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది!

199. మరియు నిశ్చయంగా, గ్రంథ ప్రజలలో, కొందరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించారు. మరియు వారు మీకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు వారికి అవతరింపజేయబడిన దానిని (సందేశాన్ని) విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు వినములై, అల్లాహ్ సూక్తులను స్వల్పమైన మూల్యానికి అమ్ముకొరు.² అలాంటి వారికి వారి

حُسْنُ الثَّوَابِ ۝

لَا يَغْرِبُكَ قَلْبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ۝

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ۖ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَهُمْ فِيهَا يُكَادُّونَ ۝

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزِّلَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ يَرْتَدَّ ۝

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خُتِعِينَ بِاللَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ تَسْلًا قَلِيلًا ۚ أُولَٰئِكَ أَكْمَرُ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

1. చూడండి, 40:4, 10:69, 70 మరియు 31:24.

2. ఈ ఆయత్లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్(స'అస)ను విశ్వసించిన పూర్వగ్రంథ ప్రజలను గురించి చెప్పబడింది. ఉదా: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్, మరియు సల్మాన్ ఫారీస్ మొదలైనవారు (ర'ది. అష్ఠమ్). వారిలో దాదాపు 10 మంది మాత్రమే యూదులు, కాని క్రైస్తవులు అధిక సంఖ్యలో ఉండిరి. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

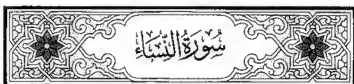
ప్రభువు వద్ద ప్రతిఫలం ఉంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.

200. ఓ విశ్వాసులారా! సహనం వహించండి, మరియు (మిథ్యావాదుల ముందు) స్థైర్యాన్ని చూపండి. మరియు (మాటుచేసి ఉండవలసినచోట) స్థిరంగా ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు! (3/4)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

1. ఈ ఆయత్ తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా చేయబడింది: “ఓ విశ్వాసులారా (మీ శత్రువుల కంటే ఎక్కువ) సహనం వహించండి మరియు సాహసం చూపించండి మరియు యుద్ధ రంగంలో దృఢచిత్తులై (మీ సరిహద్దులను కాపాడుతూ) ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!”
- ఈ ఆయత్ తాత్పర్యం ము'హమ్మద్ జూనాగఢి (ర'హ్మా) గారు, ఈ విధంగా కూడా చేశారు: “ఓ విశ్వాసులారా! మీ పాదాలను తడబడనివ్వకండి మరియు ఒకరికొకరు సహాయపడండి. జిహాద్ కొరకు సిద్ధంగా ఉండండి మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!”

4. సూరహ్ అన్-నిసా'

నిసాఉన్: స్త్రీలు. ఈ సూరహ్‌లో ఎన్నో ఆయతులు స్త్రీల హక్కులు, వారసత్వం, వివాహ సంబంధాలు మొదలైన వాటిని గురించి ఉన్నాయి. ఇది పూర్తిగా మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 176 ఆయతులున్నాయి. దీని పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది ఉ హుద్ యుద్ధం తరువాత అవతరింపజేయబడింది, బహుశా 4వ హిజ్రీలో, అల్-అహ్-జాబ్ (33) మరియు అల్-ముమ్త హిసామ్ (60) సూరాహల తరువాత. ఇందులో ఐదు ఆయతులు ఎంతో ఘనత గలవి ఉన్నాయి. అవి 31, 40, 48, 64 మరియు 110.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి; ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి (ఆదమ్) నుండి సృష్టించాడు; మరియు ఆయనే దాని (ఆ ప్రాణి) నుండి దాని జంట(హవ్వా)ను సృష్టించాడు మరియు వారిద్దరి నుండి అనేక పురుషులను మరియు స్త్రీలను వ్యాపింపజేశాడు. మరియు ఆ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, ఎవరిద్వారా (పేరుతో)నైతే మీరు మీ పరస్పర (హక్కులను) కోరుతారో; మరియు మీ బంధుత్వాలను (త్రెంచకండి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సదా కనిపెట్టుకొని² ఉన్నాడు.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ۝

2. మరియు అనాథుల ఆస్తిపాస్తులను వారికి తిరిగి ఇవ్వండి. మరియు (మీ) చెడ్డ వస్తువులను (వారి) మంచి వస్తువులతో మార్చకండి. మరియు వారి ఆస్తులను మీ ఆస్తులతో కలిపి తినివేయకండి.

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوا أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۚ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِهِمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ۝

1. అల్-అహ్-జాబ్, రహిమున్ యొక్క బహువచనం: అంటే గర్భకోశం. దాని నుండియే బంధుత్వాలు ఏర్పడుతాయి. కాబట్టి: “బంధుత్వాలను గౌరవించండి (త్రెంచకండి) మరియు వారి (బంధువుల) హక్కులను చెల్లించండి.” అని ఎన్నో హదీసులు ఉన్నాయి.
2. రఫీబున్ (అర్-రఫీబు): చూడండి, 5:117. The Watcher, Observer, Guardian, Keeper from whom nothing is hidden. పరిశీలకుడు, కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, గమనించే వాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

నిశ్చయంగా, ఇది గొప్పనేరం (పాపం).

3. మరియు అనాథ బాలికలకు న్యాయం చేయలేమనే భయం మీకు ఉంటే, మీకు నచ్చిన (ఇతర) స్త్రీలను ఇద్దరిని గానీ, ముగ్గురిని గానీ, నలుగురిని గానీ వివాహం చేసుకోండి. అయితే వారితో న్యాయంగా వ్యవహరించలేమనే భయం మీకు ఉంటే, ఒకామెను మాత్రమే;¹ లేదా మీ స్వాధీనంలోనున్న వారిని (బానిస స్త్రీలను దాంపత్యంలోకి) తీసుకోండి.² ఒకే వైపునకు మొగ్గుకుండా (అన్యాయవర్తన నుండి దూరంగా ఉండటానికి) ఇదే సముచిత మైన మార్గం.

4. మరియు స్త్రీలకు వారి స్త్రీశుల్కం (మద్రా) సహృదయంతో ఇవ్వండి. కాని వారు తమంతటతామే సంతోషంగా కొంత భాగాన్ని మీకు విడిచిపెడితే, దానిని సంతోషంగా, స్వేచ్ఛగా అనుభవించండి (తినండి).

5. మరియు అల్లాహ్ మీకు నిర్వహించటానికి అప్పగించిన ఆస్తులను, అవివేకులుగా ఉన్నప్పుడు (అనాథులకు) అప్పగించకండి.³ దానినుండి

وَلَا تَحْفَظُوا فِي الْيَتَامَىٰ
فَأَنْتُمْ حُومًا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
مَثْنًى وَتِلْكَ وَرُبْعٌ فَإِنْ حَفِظْتُمْ أَتَعْبَىٰ لَوْ
فَوَاحِدَةً أَوْ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ آدَنَىٰ
أَلَّا تَعْوَىٰ لَكُمْ

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنَيْئًا
مَرْرًا

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ
اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا وَزُكُومًا فِيهَا وَكُسُوهُمْ

1. ఇక్కడ స్పష్టంగా చెప్పబడింది: “మీరు వారి (స్త్రీల) మధ్య న్యాయం చేయలేమనే భయం ఉంటే ఒకామెను మాత్రమే వివాహమాడండి.” అని. నలుగురికంటే ఎక్కువ వివాహమాడ కండని మరియు అంతకంటే ఎక్కువ భార్యలను ఏక కాలంలో ఉంచుకోరాదని, దివ్య ఖుర్ఆన్ తప్ప, ఇతర ఏ మత గ్రంథంలో కూడా వ్రాయబడ లేదు. అందుకే పూర్వకాలంలో చాలామంది భార్యలు ఉండటం అనిష్ఠాత్మకం వారి ఆచారమై ఉండెను. ఇంకా ముందు దివ్య ఖుర్ఆన్ లో ఇలా చెప్పబడింది: “మీరు ఎంత ప్రయత్నంచేసినా వారి (భార్యల) మధ్య న్యాయం చేయటం చాలా కష్టం అట్టి సమయంలో ఒకామెను పూర్తిగా ఉపేక్షించకండి.” (చూడండి 4:129). ఈ విధంగా ఖుర్ఆన్ లో స్త్రీలకు ఇవ్వబడినంత గౌరవం, రక్షణ, హక్కులు ఇతర మత గ్రంథాలలో పేర్కొనబడ లేదు. బానిసత్వాన్ని, బానిసత్వ వ్యాపారాన్ని నిర్మూలిస్తూ, కేవలం యుద్ధభైదీలను తప్ప ఇతరులను బానిసలుగా ఉంచగూడదని కూడా ఖుర్ఆన్ 1400 సంవత్సరాల ముందు ఆదేశించింది. ముస్లింలు అయిన బానిస స్త్రీలతో వివాహమాడటాన్ని కూడా ప్రోత్సహించింది. చూడండి, 1400 సంవత్సరాలముందు ఇస్లాంలో మానవహక్కులు (Human Rights) మరియు స్త్రీల హక్కులు వివిధంగా రక్షింపబడ్డాయో!

2. చూడండి, 24:32.

3. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు-3, 'హ. నం. 591.

వారికి అన్నవస్త్రాలు ఇస్తూ ఉండండి. మరియు వారితో వాత్సల్యంతో మాట్లాడండి.

6. మరియు వివాహయోగ్యమైన వయస్సు వచ్చేవరకూ మీరు అనాథులను పరీక్షించండి, ఇక వారిలో మీకు యోగ్యత కనిపించినప్పుడు, వారి ఆస్తులను వారికి అప్పగించండి. మరియు వారు పెరిగి పెద్దవారు అవుతారనే తలంపుతో దానిని (వారి ఆస్తిని) త్వరపడి అపరిమితంగా తినకండి. మరియు అతడు (సంరక్షకుడు) సంపన్నుడైతే, వారి సొమ్ముకు దూరంగా ఉండాలి. కాని అతడు పేదవాడైతే, దాని నుండి ధర్మ సమ్మతంగా తినాలి. ఇక వారి ఆస్తిని వారికి అప్పగించేటప్పుడు దానికి సాక్షులను పెట్టుకోండి. మరియు లెక్క తీసుకోవటానికి¹ అల్లాహ్ చాలు!

7. పురుషులకు వారి తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దాని(ఆస్తి)లో భాగం ఉంది మరియు స్త్రీలకు కూడా వారి తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు విడిచిపోయిన దానిలో భాగం ఉంది;² అది తక్కువైనా సరే, లేదా ఎక్కువైనా సరే. అది (అల్లాహ్) విధిగా నియమించిన భాగం.

8. మరియు (ఆస్తి) పంపకం జరిగేటప్పుడు ఇతర బంధువులు గానీ, అనాథులు గానీ, పేదవారు గానీ ఉంటే దాని నుండి వారికి కూడా కొంత

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ۝

وَابْتَغُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ اسْتَمْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا أَفَادْعُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَكْلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ ۚ يَا الْمَعْرُوفِ إِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ۝

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ ۚ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۝

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأَرْضُوا لَهُمْ مِنْهُ

1. అల్- 'హసీబు: Reckoner, Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient.

లెక్కతీసుకునే, పరిగణించే వాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 4:86.

2. ముందు వస్తుంది. స్త్రీలకు, పురుషులకు దొరికే భాగంలో సగం ఆస్తి దొరుకుతుందని. దీనికి కారణం స్త్రీలపై ఎవ్వరినీ పెంచే బాధ్యతలేదు. ఆమె పోషణ, రక్షణ బాధ్యత, ఆమె తండ్రి, భర్త, సోదరుని లేక కుమారునిపై ఉంది. చివరకు వీరంతా ఎవ్వరూ లేనపుడు ఇస్లామీయ ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది. కాబట్టి ఖురఆన్ చేసిన ఈపంపకంలో స్త్రీలకు ఎలాంటి అన్యాయం జరుగలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే, దగ్గరి బంధువులు ఉన్నప్పుడు, దూరపు బంధువులు వారసత్వపు ఆస్తికి హక్కుదారులు కారు. దగ్గరి బంధువులు అంటే ప్రథమ శ్రేణికి చెందిన బంధువులు. 1. సంతానం, 2. తల్లిదండ్రులు, 3. భర్త లేక భార్యలు.

ఇవ్వండి¹ మరియు వారితో వాత్సల్యంగా మాట్లాడండి.

9. మరియు (పంపకం చేసేటప్పుడు, పంపకం చేసేవారు), ఒకవేళ తామే తమ పిల్లలను నిస్సహాయులుగా విడిచిపోతే, ఏవిధంగా వారిని గురించి భయపడతారో, అదేవిధంగా భయపడాలి. వారు అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండి, యుక్తమైన మాటలనే పలకాలి.

10. నిశ్చయంగా, అన్యాయంగా అనాథుల ఆస్తులను, తినేవారు వాస్తవానికి తమ పొట్టలను అగ్నితో నింపుకుంటున్నారు. మరియు వారు సమీపంలోనే భగభగమండే నరకాగ్నిలోకాల్ప బడతారు.

11. మీ సంతాన వారసత్వాన్ని గురించి అల్లాహ్ మీకు ఈ విధంగా ఆదేశిస్తున్నాడు: ఒక పురుషుని (భాగం) ఇద్దరు స్త్రీల భాగాలకు సమానంగా ఉండాలి.² ఒకవేళ ఇద్దరు లేక అంతకంటే ఎక్కువ స్త్రీ (సంతానం మాత్రమే) ఉంటే, వారికి విడిచిన ఆస్తిలో మూడింట రెండు భాగాలు ఉంటాయి. మరియు ఒకవేళ ఒకే ఆడపిల్ల ఉంటే అర్థ భాగానికి ఆమె హక్కుదారురాలు.³

وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

وَلْيُخْشِ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِیْكَ رِمْلٌ حَظٌّ الْأُنثٰیٰنِ فَإِن لَّكَ نِسَاءٌ فَوَقَدْ أَتٰتْنِیْ فَهَنَّهُنَّ تُلَدًا مَّا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَیْهِ لِأَبٍ وَاحِدٍ مِّمَّهَا الشُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ یَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَہٗ أَبَوٰهُ فَلِلْأُمِّ الشُّدُسُ فَإِن كَانَتْ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِلْإِخْوَةِ الشُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِیَّتِہٖ یُوصِیْ بِهَا أَوْ ذِیْنِ ابْنٍ أَوْ ذِیْنِ ابْنَةٍ

1. ఇక్కడ ఇతర బంధువులు అంటే వారసత్వానికి హక్కుదారులు కాని వారు. వారికి కూడా కొంత ఇవ్వాలి. ఆస్తిపరుడు తలుచుకుంటే, తన జీవితకాలంలో, తన ఆస్తిలో మూడోభాగం, వీలు ద్వారా అతని ఆస్తికి హక్కుదారులు కాని, ఇతర బంధువులకు గానీ, పేదలకు గానీ, పుణ్యకార్యాలకు గానీ ఇవ్వవచ్చు. మూడో భాగం కంటే, ఎక్కువ వీలు ద్వారా ఇచ్చే హక్కు ఆస్తిపరునికి లేదు. ఆస్తికి హక్కుదారులైన వారికి ఆస్తి ఇవ్వకూడదని వీలు వ్రాసే అధికారం కూడా అతనికి షరీయత్‌లో లేదు. మూడవ భాగం ఆస్తి చాలా తక్కువ ఉంటే, ఇతరులకు ఇచ్చే అవసరం లేదు. తన ఆస్తిని పేరు కొరకు ఇతరులకు పంచి, హక్కుదారులైన తన దగ్గరి బంధువులను, పేదరికంలో ముంచటం తగినది కాదు (ఫత్వే అల్-ఖిదీర్).
2. చిన్నవారైనా పెద్దవారైనా సంతానం అంతా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. గర్భంలో ఉన్న సంతానం కూడా వారసత్వానికి హక్కుదారులు. అవిశ్వాసులైన సంతానం వారసత్వానికి హక్కు దారులు కారు. ఆడ మగ సంతానం ఉన్న పక్షంలో తల్లి దండ్రులకు ప్రతి ఒక్కరికి 1/6 . మిగతా 2/3 సంతానం కొరకు. భార్య లేక భర్త ఉంటే వారి హక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతాది సంతానం కొరకు.
3. ఒకవేళ ఒకే ఒక్క కుమారుడు ఉంటే, మొత్తం ఆస్తికి వారసుడు అవుతాడు. ఇతర వారసులు, అంటే తల్లి,

మరియు (మృతుడు) సంతానం కలవాడైతే, అతని తల్లిదండ్రులలో ప్రతి ఒక్కరికీ విడిచిన ఆస్తిలో ఆరోభాగం లభిస్తుంది. ఒకవేళ అతనికి సంతానంలేకుంటే, అతని తల్లిదండ్రులు మాత్రమే వారసులుగా ఉంటే, అప్పుడు తల్లికి మూడో భాగం.¹ మృతునికి సోదర సోదరీమణులు ఉంటే, తల్లికి ఆరోభాగం.² (ఈ పంపకమంతా) మృతుని అప్పులు తీర్చి, అతని వీలునామాపై అమలు జరిపిన తరువాతనే జరగాలి. మీ తల్లిదండ్రులు మరియు మీ సంతానంలో ప్రయోజనం రీత్యా మీకు ఎవరు ఎక్కువ సన్నిహితులో, మీకు తెలియదు. ఇది అల్లాహ్ నియమించిన విధానం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు. (7/8)

12.* మరియు మీ భార్యలకు సంతానం లేనిపక్షంలో,³ వారు విడిచిపోయినదానిలో మీకు అర్థ భాగం. కాని ఒకవేళ వారికి సంతానం ఉంటే, వారు విడిచిపోయిన దానిలో నాలుగో భాగం మీది. (ఇదంతా) వారు వ్రాసిపోయిన వీలునామాపై అమలు జరిపి, వారి అప్పులుతీర్చిన తరువాత.⁴

لَا تَرَوْنَ لَهُمْ أَقْرَبَ لَكُمْ نَعْمًا فَزِيْلَةٌ مِنَ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ⑩

وَلَكُمْ يَصِفُ مَا تَرَكُوا أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ
وَلَوْ كَانَ كَانَ لَهُنَّ وَلَكُمْ الرِّبِّيَّةُ وَمِمَّا تَرَكَ
مِنْ بَعْدٍ وَصِيَّةٌ يُوصِينَ بِهَا أَوْلِيَاؤُهُنَّ وَلَهُنَّ الرِّبِّيَّةُ
مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَوْ كَانَ كَانَ لَكُمْ
وَلَوْ فَالْهِنَّ الثُّلُثُ وَمِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدٍ وَصِيَّةٌ

తండ్రి, భార్య లేక భర్త ఉంటే, వారి హక్కు వారికిచ్చిన తరువాత మిగతా ఆస్తికి అతడు హక్కుదారుడు. మృతునికి ఒకే కుమార్తె ఉంటే, ఆమెకు 1/2 ఆస్తి, తల్లికి 1/6, తండ్రికి 2/6.

1. మృతునికి సంతానం లేకుండా మరియు కుమారుని(ల) ఆడమగ సంతానం కూడా లేకుండా తల్లిదండ్రులు తప్ప మరొక వారసుడు లేని పక్షంలో మూడింట రెండు వంతుల ఆస్తి (2/3) తండ్రికి లభిస్తుంది మరియు తల్లికి 1/3 భాగం. మృత స్త్రీకి భర్త ఉంటే, లేక మృత పురుషునికి భార్య ఉంటే వారి హక్కు వారికి ఇచ్చిన తరువాత మిగతా ఆస్తిలో తండ్రి 2/3 భాగానికి మరియు తల్లి 1/3 భాగానికి హక్కుదారులు.
2. మృతునికి తల్లి తండ్రి మరియు సోదర సోదరీలు, ఉన్న పక్షంలో తల్లికి 1/6 భాగం, తండ్రికి 5/6 భాగం ఇవ్వబడుతోంది ఎందుకంటే అతని భాగ్యతలు అధికమౌతాయి. మృతుని తండ్రి బ్రతికి ఉంటే అతని సోదర సోదరీమణులకు అతని ఆస్తిలో భాగంలేదు. సోదర సోదరీలు ఏ రకపు వారైనా సరే, అంటే: 1. సొంత - 'బని (ఒకే తండ్రి-తల్లి), 2. సవతి లేక మారు - 'అల్లాతి, (ఒకే తండ్రి, తల్లులు వేరు), 3. అర్థ - 'అఖ్యాఫి (ఒకే తల్లి, తండ్రులు వేరు). సంతానం మరియు తండ్రి లేని పక్షంలో, ఒకే సోదరుడు లేక ఒకే సోదరి మాత్రమే ఉంటే తల్లి భాగం 1/3. (ఇబ్నె-కసీర్).
3. మృతుని కొడుకు(లు) చనిపోయిన పక్షంలో, కొడుకు(ల)-సంతానం (మనుమళ్ళు, మనుమరాళ్ళు) వారసులుగా పరిగణించబడాలి, (ఇజ్మా'అ, ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫు'త్తే అల్-ఖిర్).
4. మొదట అప్పులు తీర్చి, తరువాత వీలునామాపై అమలు పరచాలి. ఆ తరువాత మిగిలిన ఆస్తిని

మరియు మీకు సంతానం లేనిపక్షంలో మీరు విడిచి పోయిన దానిలో వారికి (మీ భార్యలకు) నాలుగో భాగం. కాని ఒకవేళ మీకు సంతానం ఉంటే, మీరు విడిచినదానిలో వారికి ఎనిమిదో భాగం.¹ ఇదంతా మీరు వ్రాసిన వీలునామాపై అమలు జరిగి, మీ అప్పులు తీర్చిన తరువాత. మరియు ఒకవేళ మరణించిన పురుషుడు లేక స్త్రీ కలాల అయి (తండ్రి, కొడుకు లేక మనమడు లేకుండా) ఒక సోదరుడు మరియు ఒక సోదరి మాత్రమే ఉంటే, వారిలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆరోభాగం. కాని ఒకవేళ వారు (సోదర - సోదరీమణులు) ఇద్దరి కంటే ఎక్కువ ఉంటే, వారంతా మూడో భాగానికి వారసులవుతారు.² ఇదంతా మృతుడు వ్రాసిన వీలునామాపై అమలు జరిగి అప్పులు తీర్చిన తరువాత, ఎవ్వరికీ నష్టం కలుగజేయకుండా జరగాలి.³ ఇది అల్లాహ్ నుండి వచ్చిన ఆదేశం. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సహనశీలుడు (శాంతస్వభావుడు).

13. ఇవి అల్లాహ్ (విధించిన) హద్దులు.

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

వారసులలో పంచాలి. వీలునామా మూడవవంతు కంటే ఎక్కువ ఆస్తికి చేయగూడదు. ('స. బు'ఖారీ మరియు 'స. ముస్లిం).

1. భార్య ఒక్కతే ఉన్నా! లేక ఒకరికంటే ఎక్కువమంది భార్యలు ఉన్నా, సంతానం ఉంటే, వారంతా కలిసి ఎనిమిదవ భాగానికి భాగస్వాములు. సంతానం లేకుంటే నాలుగవ భాగానికి. ఈ ఎనిమిదో భాగాన్ని లేక నాలుగవ భాగాన్ని భార్యలందరికీ సమానంగా పంచాలి. (ఇజ్మా'అ, ఘ'త్తై, అల్-ఖుద్రీ).
2. ఇక్కడ ఇజ్మా'అ (ధర్మవేత్తల ఏకాభిప్రాయం) ఏమిటంటే, ఈ పంపకం కేవలం అర్థ సోదర సోదరీమణులు అంటే, కేవలం తల్లి తరపునుండి మృతునికి బంధువులైన అర్థ సోదర సోదరీమణులకు - అంటే, ఒకేతల్లి వేర్వేరు తండ్రులున్న వారికి - వర్తిస్తుంది. ఇక సొంత సోదర సోదరీ మణులు మరియు సవతి సోదర సోదరీ మణులకు వర్తించే ఆజ్ఞ ఇదే సూరహ్‌లో చివరి ఆయత్ 4:176లో ఉంది. అంటే అక్కడ సోదరుని భాగం ఇద్దరు సోదరీమణుల భాగానికి సమానంగా ఉండాలి. తండ్రి బ్రతికి ఉంటే మృతుని సోదర సోదరీలు అతని ఆస్తికి హక్కుదారులు కారు. మరోవిశేషం ఏమిటంటే, అర్థ సోదర సోదరీమణులు నల్ల కారు (అంటే ఒకే తల్లి, కానీ వేర్వేరు తండ్రులున్నవారు). కాబట్టి వారికి ఆడమగ అందరికీ సమాన భాగం ఇవ్వబడుతోంది. వివరాలకు ధర్మవేత్తలను సంప్రదించండి.
3. ఒకవేళ మృతుడు తన భార్యకు ముహ్రా చెల్లించకుండానే మరణిస్తే, ఆ ముహ్రా కూడా అప్పుగా భావించి చెల్లించాలి. భార్య, ఆస్తి హక్కు, ఆ ముహ్రా, చెల్లించిన తర్వాతనే ఉంటుంది.

ఎవరైతే అల్లాహ్‌కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, వారిని ఆయన క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

14. మరియు ఎవడైతే, అల్లాహ్‌కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అవిధేయుడై, ఆయన నియమాలను ఉల్లంఘిస్తాడో! అలాంటి వాడు నరకాగ్నిలోకి త్రోయబడతాడు, అందులో అతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు. మరియు అతడికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

15. మరియు మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, వారికి వ్యతిరేకంగా, మీలోనుండి నలుగురి సాక్ష్యం తీసుకోండి. వారు (నలుగురు) సాక్ష్యమిస్తే, వారు మరణించేవరకైనా, లేదా వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏదైనా మార్గం చూపించేవరకైనా, వారిని ఇండ్లలో నిర్బంధించండి.¹

16. మరియు మీలో ఏ ఇద్దరూ (స్త్రీలు గానీ, పురుషులు గానీ) దీనికి (వ్యభిచారానికి) పాల్పడితే వారిద్దరినీ శిక్షించండి. వారు పశ్చాత్తాపపడి తమ ప్రవర్తనను సవరించుకుంటే వారిని విడిచిపెట్టండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు, అపార కరుణాప్రదాత.²

17. నిశ్చయంగా పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించటం అల్లాహ్‌కే చెందినది. ఎవరైతే అజ్ఞానం వల్ల పాపంచేసి, వెను వెంటనే పశ్చాత్తాపపడతారో! అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడు.

يُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٥

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ
يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
مُهِينٌ ٦

وَالَّذِي يَاتَيْنَ الْفَاحِشَةَ مِنْ سَائِرِكُمْ
فَأَسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةٌ مِمَّنْكُمْ وَاقْنِ
شَهِدُوا قَامِسُكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يُؤْتِيَهُنَّ الْبَيُوتُ أَوْ يُجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ٧

وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِيَا مِنْكُمْ فَأُذِيَاهُمَا فَإِنْ تَابَا
وَأَصْلَحَا فَاغْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا
رَحِيمًا ٨

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ
بِجَهَالٍ ثُمَّ يَتَوُفُّونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ

1. ఇది ము'హమ్మద్ ('స'అస), ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన మొదటి రోజులలో ఇవ్వబడిన అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ. ఆ తరువాత సూరహ్ అన్నూర్ (24:2)లో, అల్లాహుతా'అలా తన ఆదేశాన్ని వివరంగా అవతరింపజేశాడు. ఇంకా చూడండి, 4:25.

2. ఇది వ్యభిచార నేరానికి సంబంధించిన తొలి ఆదేశం. చూడండి, 24:2 మరియు 4:25. స్త్రీ-పురుషుల లైంగిక సంబంధాలే కాక, స్త్రీ-స్త్రీ, లేక పురుష-పురుష లైంగిక సంబంధాలు కూడా శిక్షింపదగినవే!

మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

18. మరియు వారిలో ఒకడు, మరణం ఆసన్నమయ్యే వరకూ పాపకార్యాలు చేస్తూవుండి: “ఇప్పుడు నేను పశ్చాత్తాపపడుతున్నాను!” అని అంటే అలాంటి వారి పశ్చాత్తాపం మరియు మరణించేవరకు సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్నవారి (పశ్చాత్తాపం) స్వీకరించబడవు.¹ అలాంటి వారి కొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

19. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు బలవంతంగా స్త్రీలకు వారసులు కావటం మీకు ధర్మ సమ్మతం కాదు. మరియు మీరు వారికిచ్చిన దాని (మద్రా) నుండి కొంత తీసుకోవటానికి వారిని ఇబ్బందిలో పెట్టకండి, వారు నిస్సందేహంగా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే తప్ప.² మరియు మీరు వారితో గౌరవంతో సహవాసం చేయండి. ఒకవేళ మీకు వారు నచ్చకపోతే! బహుశా మీకు ఒక విషయం నచ్చకపోవచ్చు, కాని అందులోనే అల్లాహ్ ఎంతో మేలు ఉంచి ఉండవచ్చు!

20. మరియు ఒకవేళ మీరు ఒక భార్యను విడనాడి వేరొకామెను పెండ్లి చేసుకోవాలని సంకల్పించుకుంటే! మరియు మీరు ఆమెకు ఒక పెద్ద ధనరాశిని ఇచ్చిఉన్నా సరే, దానినుండి ఏ మాత్రం తిరిగి తీసుకోకండి. ఏమీ? ఆమెపై అపనింద మోపి, ఘోర పాపానికి పాల్పడి, దాన్ని తిరిగి తీసుకుంటారా?

21. మరియు మీరు పరస్పరం దాంపత్య సుఖం అనుభవించిన తరువాత, వారు మీ నుండి

اللَّهُ عَلَيْهِمَا حَكِيمًا ۝

وَلَيْسَتْ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُم الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي تَوَّابٌ ۖ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ
وَهُمْ كُفَّاءٌ ۖ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتَدُّوا النِّسَاءَ
كُفَّاءً وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا
اتَّيَمُّوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِغَاشٍ مُّبِينٍ ۚ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ
أَنْ تَكُونُوا شِئَاءً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝

وَلَاِنْ ارْتَدَّتُمْ إِلَىٰ مَكَانٍ ذُوٍّ كَانَ زَوْجًا لَّيْسَتْ
أَحَدُهُنَّ قَطْرًا ۖ فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ سَبِيلًا
أَتَأْخُذُونَ مِنْهُ بَعْثًا لَّأَنْتُمْ مَبْغِضُونَ ۝

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ

1. దీని అర్థం ఏమిటంటే, మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం మరియు అవిశ్వాసుని విశ్వాసం అంగీకరించబడవు. చూడండి, 3:90-91.

2. చూడండి, 2:229.

గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్న తరువాత, మీరు దానిని (మహ్మదు) ఎలా తిరిగి తీసుకోగలరు?

22. మీ తండ్రులు వివాహమాడిన స్త్రీలను మీరు వివాహమాడకండి. ఇంతకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. నిశ్చయంగా, ఇది అసభ్యకరమైనది (సిగ్గుమాలినది), జుగుప్సా కరమైనది మరియు చెడు మార్గము.

23. మీకు ఈ స్త్రీలు నిషేధింపబడ్డారు.¹ మీ

وَأَخَذْنُ مِنْكُمْ بَيْتًا كَأَعْيُنِ

وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ مِنَ الْإِنْسَاءِ الْإِمَامُ قَدْ سَلَفَ
إِنَّهُ كَانَ قَالِحًا وَقَدِمْ وَأَسَاءَ سَبِيًّا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ

1. ఏ స్త్రీలతో వివాహం నిషిద్ధం ('హరామ్') ఉందో, వారి వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: అందులో ఏడుగురు రక్త సంబంధీకులు (నసబ్), ఏడుగురు పాలసంబంధీకులు (రదా'ఈ), మరియు నలుగురు వివాహ సంబంధీకులు. వీరే గాక, ఒక స్త్రీ మరియు ఆమె తండ్రి సోదరిని లేక ఆమె తల్లి సోదరిని ఒకే సారి నికాహ్‌లో ఉంచుకోరాదు.

1) రక్త సంబంధీకులు - 7: తల్లులు, కుమార్తెలు, సోదరీమణులు, తండ్రి సోదరీమణులు, తల్లి సోదరీమణులు, సోదరుల కుమార్తెలు మరియు సోదరీమణుల కుమార్తెలు.

2) పాల సంబంధీకులు - 7: పాలు త్రాగిన తల్లులు, పాల కుమార్తెలు, తోటిపాలు త్రాగిన సోదరీమణులు, పాలతండ్రి సోదరీమణులు, పాలతల్లి సోదరీమణులు, పాలసోదరుల కుమార్తెలు, పాలసోదరీమణుల కుమార్తెలు.

3) వివాహ సంబంధీకులు - 4: భార్యతల్లి, సహవాసంచేసిన భార్య మునుపటి భర్తల కుమార్తెలు (రబాయిబ్), మునుపటి భర్తల కుమారుల భార్యలు మరియు ఇద్దరు సోదరీ మణులను ఒకేసారి వివాహబంధంలో తీసుకోవటం. ఇంతే గాక తండ్రి భార్యలు. 'హదీస్' ప్రకారం భార్య వివాహబంధంలో ఉన్నంత వరకు ఆమె తండ్రి సోదరీమణులు, ఆమె తల్లి సోదరీమణులు. సోదరుల కుమార్తెలు మరియు సోదరీమణుల కుమార్తెలు.

I. మొదటి విభాగపు వివరాలు / రక్త సంబంధీకుల నిషేధాలు:

(1) తల్లులు అంటే: తల్లులే గాక, తల్లుల తల్లులు (అమ్మమ్మలు), తల్లి నాయనమ్మలు మరియు తండ్రి తల్లులు, తాతతల్లులు, ముత్తాతతల్లులు మరియు వారి పూర్వీకులు.

(2) కుమార్తెలు అంటే: కుమార్తెలే గాక, కుమారులకుమార్తెలు, కుమార్తెలకుమార్తెలు మరియు వారి (కుమారుల మరియు కుమార్తెల) కుమార్తెలకుమార్తెలు మరియు వారి సంతానపుసంతానం కూడా. వ్యభిచారం ('జినా) వల్ల (వివాహబంధం లేకుండా) పుట్టిన ఆడపిల్ల "కూతురు" అని ఇమామ్ షాఫియి (ర'హ్మ.) తప్ప, ఇతర ముగ్గురు ఇమాములూ (ర.'అబైహిమ్) అంగీకరించారు కాబట్టి ఆమెతో వివాహం హరాం అన్నారు. "అతనికి - ఆమె షర'ఈ కూతురు కాదు కాబట్టి ఆస్తికి వారసురాలు కాజాలదు," అని ఇమామ్ షాఫి'ఈ (ర'హ్మ.) అంటారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

(3) సోదరీమణులు: అంటే , 1. సొంత (ఒకే తండ్రి-తల్లి), 2. సవతి (ఒకే తండ్రి), 3. అర్థ (ఒకే తల్లి) సుండి గానీ కావచ్చు.

(4) తండ్రి సోదరీమణులు: తండ్రి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే, తండ్రితండ్రి (తాత), మరియు తల్లితండ్రి (తాతల) యొక్క మూడురకాల సోదరీమణులు కూడా అన్నమాట. మూడురకాలు అంటే - సొంత (ఒకే తండ్రి-తల్లి), సవతి (ఒకే తండ్రి), లేక అర్థ (ఒకే తల్లి).

తల్లులు, మీ కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణులు, మీ మేనత్తలు, మీ తల్లి సోదరీమణులు (పినతల్లులు), మీ సోదరుల కుమార్తెలు, మీ సోదరీమణుల కుమార్తెలు, మీకు పాలిచ్చిన తల్లులు (దాదులు), మీతోపాటు పాలు త్రాగిన సోదరీమణులు, మీ భార్యల తల్లులు; మీ సంరక్షణలో ఉన్న మీ భార్యల కుమార్తెలు - ఏ భార్యలతోనైతే మీరు సంభోగించారో - కాని మీరు వారితో సంభోగించక ముందు (వారికి విడాకులిచ్చి వారి కూతుళ్ళను పెండ్లాడితే) తప్పులేదు; మీ వెన్నునుండి పుట్టిన మీ కుమారుల భార్యలు మరియు ఏక కాలంలో అక్కా చెల్లెళ్ళను ఇద్దరినీ చేర్చటం (భార్యలుగా చేసుకోవటం నిషిద్ధం); కాని ఇంతకు పూర్వం జరిగిందేదో జరిగి పోయింది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ
وَالَّذِينَ ذَلَلُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْحَامِ

(5) తల్లి సోదరీమణులు: తల్లి యొక్క స్త్రీ సంబంధీకులు అంటే ఆమె తల్లితల్లి, ఆమె తండ్రితల్లి మరియు వారి మూడురకాల సోదరీమణులు అన్నమాట.

(6) సోదరుల కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరుల కుమార్తెలున్నారు.

(7) సోదరీమణుల కుమార్తెలలో - కూడా మూడు రకాల సోదరీమణుల కుమార్తెలున్నారు.

II. రెండవ విభాగపు వివరాలు / పాల సంబంధీకుల నిషేధాలు:

* పాలతల్లి - అంటే రెండు సంవత్సరాల వయస్సు లోపల నీవు పాలు త్రాగిన స్త్రీ.

* పాల సోదరి - అంటే ఆ స్త్రీ, ఎవరికైతే నీ స్వంతతల్లి, లేక పాలతల్లి, పాలు త్రాపిందో - పాలు త్రాపింది నీతోపాటు గానీ, నీకు ముందు గానీ, లేక తరువాత గానీ కావచ్చు! లేక ఏ స్త్రీయొక్క స్వంత లేక పాల తల్లి నీకు పాలిచ్చిందో, అది ఒకే సమయంలో కానీ లేక వేరే సమయాలలోగానీ కావచ్చు!

* పాలు త్రాగటం వలన కూడా రక్త సంబంధీకులలో ఏ ఏ సంబంధీకులు హరామ్ అవుతారో అలాంటి వారంతా హరాం. వివరాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి: పాలిచ్చిన తల్లియొక్క సొంత మరియు పాలుత్రాగిన పిల్లలందరూ పాలుత్రాగిన వాడియొక్క సోదరసోదరీలు. ఆమెభర్త వాడి తండ్రిలాంటివాడు, ఆమెభర్తసోదరీమణులు, ఆమె చెల్లెళ్ళు, ఆమెభర్తసోదరులు మొదలైనవారందరితో వాడి సంబంధం - వివాహ విషయంలో - రక్త సంబంధీకులతో మాదిరిగానే పరిగణించబడాలి.

* కానీ పాలు త్రాగిన శిశువు యొక్క రక్త సంబంధీకులైన సోదర సోదరీమణులు, పాలుత్రాపిన తల్లి రక్తసంబంధీకులకు - ఆ శిశువుకు పాలు త్రాపినందువల్ల - హరాం కారు.

III. మూడవ విభాగపు వివరాలు (వివాహ సంబంధీకులు): భార్య తల్లి, భార్య అమ్మమ్మ, భార్య నాయనమ్మ. ఒక స్త్రీతో నికాహ్ చేసుకొని, సంభోగించకుండా విడాకులిచ్చినా కూడా ఆమె తల్లితో వివాహం నిషిద్ధం. కాని ఒక స్త్రీతో వివాహం చేసుకొని, ఆమెతో సంభోగం చేయకముందే విడాకులిస్తే, ఆమె కుమార్తెతో నికాహ్ చేసుకోవడం ధర్మసమ్మతమే, (ఫత్వే అల్-ఖదీర్).

ఇంకా వివరాలకు చూడండి, ఫత్వే అల్-ఖదీర్, లేదా షరీ'అత్ వేత్తలను సంప్రదించండి.

24. (*) మరియు ఇతరుల వివాహ బంధంలో ఉన్న స్త్రీలు - (ధర్మయుద్ధంలో) మీ చేతికిచిక్కిన బానిసస్త్రీలు తప్ప - (మీరు వివాహమాడటానికి నిషేధించబడ్డారు). ఇది అల్లాహ్ మీకు విధించిన అనుశాసనం. మరియు మీరు తప్ప మిగతా స్త్రీలంతా మీకు వివాహ మాడటానికి ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డారు. మీరు వారికి తగిన స్త్రీశుల్కం (మద్రా) ఇచ్చి వ్యభిచారంగా గాకుండా వివాహ బంధంలో తీసుకోవటానికి కోరవచ్చు. కావున మీరు దాంపత్య సుఖాన్ని అనుభవించాలనుకున్నవారికి, వారి స్త్రీశుల్కం (మద్రా) విధిగా చెల్లించండి. కాని స్త్రీశుల్కం (మద్రా) ఒప్పందం జరిగిన తరువాత పరస్పర అంగీకారంతో మీ మధ్య ఏమైనా రాజీ కుదిరితే, అందులో దోషంలేదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

25. మరియు మీలో ఎవరికైనా స్వతంత్రులైన ముస్లిం స్త్రీలను, వివాహం చేసుకునే స్తోమత లేకుంటే, అప్పుడు మీ స్వాధీనంలో ఉన్న ముస్లింలైనటువంటి బానిస స్త్రీలను వివాహమాడవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ మీ విశ్వాసం గురించి తెలుసు. మీరంతా ఒకే ఒక పర్గానికి చెందిన వారు¹ (ఒకరికొకరు సంబంధించిన వారు), అందువల్ల వారి సంరక్షకుల అనుమతితో వారితో వివాహం చేసుకొని, ధర్మప్రకారంగా వారి స్త్రీశుల్కం (మద్రా) ఇవ్వండి. ఇది వారిని వివాహబంధంలో సురక్షితంగా ఉంచటానికి, స్వేచ్ఛా కామక్రీడలకు దిగకుండా ఉంచటానికి మరియు దొంగచాటు సంబంధాలు ఏర్పరచుకోకుండా ఉంచటానికి (ఆదేశించబడింది). వారు (ఆ బానిస స్త్రీలు) వివాహబంధంలో రక్షణ పొందిన

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ كَذَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ
ذَلِكَ أَنْ تَتَّبِعُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسْفِحِينَ قَبْلَ أَنْ تَسْتَعْتَمَ بِهِ مِنْهُنَّ فَالْوَهْنُ
أُجُورُهُنَّ فَرِيضَةٌ وَلَكُمْ جَنَاحٌ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَصِيحُهُ
بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ قَبَائِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِأَذْنِ أَهْلِهِنَّ وَالْوَهْنُ
أُجُورُهُنَّ بِالْعُرُوفِ مُحْصَنَاتٌ غَيْرُ مُسْفِحَاتٍ وَلَا
مُتَحَنِّنَاتٍ أَحَدًا إِنْ قَادَ أَحْصَنَ فَإِنْ أَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَلَهُنَّ زِنْفٌ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ
الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْرِيحُوا
خَاتَمُكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ حَكِيمٌ ۝

తరువాత కూడా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, స్వతంత్రులైన స్త్రీలకు విధించే శిక్షలోని సగం శిక్ష వారికి విధించండి.¹ ఇది మీలో పాపభీతి గలవారికి వర్తిస్తుంది. ఒకవేళ మీరు నిగ్రహం పాటిస్తే అది మీకే మంచిది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు. అపార కరుణాప్రదాత.

26. అల్లాహ్ మీకు (ధర్మ-అధర్మాలను) స్పష్టంచేయాలనీ మరియు మీ కంటే పూర్వం ఉన్న (సత్పురుషుల) మార్గం వైపునకు, మీకు మార్గదర్శకత్వం చేయాలనీ మరియు మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాలనీ కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

27. మరియు అల్లాహ్ మీ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించగోరుతున్నాడు. కాని తమ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తున్నవారు, మీరు (సన్మార్గం నుండి) చాలా దూరంగా వైదొలగాలని కోరుతున్నారు.

28. అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించ గోరుతున్నాడు. మరియు (ఎందుకంటే) మానవుడు బలహీనుడిగా సృష్టించబడ్డాడు.

29. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఒకరి సొమ్ము నొకరు అన్యాయంగా తినకండి, పరస్పర అంగీకారంతో చేసే వ్యాపారం వల్ల వచ్చేది (లాభం) తప్ప.² మరియు మీరు ఒకరినొకరు చంపుకోకండి.³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ యెడల అపార కరుణాప్రదాత.

30. మరియు ఎవడు ద్వేషంతో మరియు దుర్మార్గంతో అలా చేస్తాడో, వానిని మేము

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِي فِيكُمْ وَيُطَهِّرَ الَّذِينَ آمَنُوا
قَلِيلًا وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٢٦

وَاللَّهُ يُدْرِكُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهْوَاتِ أَنْ تَبِيلُوا مِثْلًا بَاطِلًا ٢٧

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وِثْرَ الْإِنْسَانِ
مَجْعَلًا ٢٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ
مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ
رَحِيمًا ٢٩

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ
نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ٣٠

1. అంటే, 50 కొరడా దెబ్బలు.

2. నిషిద్ధ ('హరాం) పస్తువుల వ్యాపారం కూడా నిషిద్ధమే.

3. ఇందులో ఆత్మహత్య కూడా ఉంది. అది మహాపాపం.

నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. మరియు అది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

31. ఒకవేళ మీకు నిషేధించబడినటువంటి మహా పాపాలకు మీరు దూరంగా ఉంటే, మేము మీ చిన్నచిన్న దోషాలను మన్నించి, మిమ్మల్ని గౌరవస్థానాల్లోకి ప్రవేశింపజేస్తాము.¹

32. మరియు అల్లాహ్ మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఇచ్చిన ఘనతను మీరు ఆశించకండి. పురుషులకు తాము సంపాదించిన దానికి తగినట్లుగా ఫలితం ఉంటుంది. మరియు స్త్రీలకు తాము సంపాదించిన దానికి తగినట్లుగా ఫలితం ఉంటుంది. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహం కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతిదాని పరిజ్ఞానం ఉంది.

33. మరియు తల్లిదండ్రులు మరియు దగ్గరి బంధువులు, వదలిపోయిన ప్రతివ్యక్తి (ఆస్తి)కి మేము వారసులను నియమించి ఉన్నాము. మరియు మీరు ఎవరితో ప్రమాణ పూర్వక ఒప్పందాలు చేసుకొని ఉన్నారో! వారి భాగాన్ని వారికి ఇచ్చివేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి సాక్షిగా ఉంటాడు.²

34. పురుషులు స్త్రీలపై నిర్వాహకులు (ఖవ్వామూన్),³ ఎందుకంటే అల్లాహ్ కొందరికి

إِنْ تَجْتَنِبُوا كِبَارَ مَا تُهَوَّنُ عَنْهُ لَكُمْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلَكُمْ فِى رَحْمَتِنَا ۖ

وَلَا تَسْتَمْتُوا بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهٖ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ
الرِّجَالُ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَالنِّسَاءُ نَصِيبٌ
مِّمَّا كَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِىَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ
وَالَّذِينَ عَقَلَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ۝

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ

1. అబూ హురైరా (ర'ది. 'అ.) కథనం, దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "ఏడు మహా పాపాల నుండి దూరంగా ఉండండి. అవి: 1) ఆరాధనలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి కల్పించటం, 2) మంత్ర జాలం పాటించటం, 3) ఎవరినైనా హత్యచేయటం (న్యాయానికి తప్ప), 4) వడ్డీ తినటం, 5) అనాథల ఆస్తిని కబళించటం, 6) యుద్ధరంగం నుండి వెన్నుచూపి పారిపోవటం మరియు 7) పతివ్రత స్త్రీలపై అవనింద మోపటం." ('స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం. 840).

2. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 489.

3. ఖవ్వామూన్: భామా నుండి. అంటే నిలబడు, ఆధారమిచ్చే వారు, బాధ్యులు, అధికారులు, పోషకులు, రక్షకులు, నిర్వాహకులు, వ్యవహారకర్తలు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇస్లాంలో స్త్రీల బాధ్యత ప్రతిదశలో పురుషులపై ఉంది. బాల్యం నుండి వివాహమయ్యే వరకు, తండ్రిపై, తరువాత భర్తపై,

మరికొందరిపై ఘనతనిచ్చాడు మరియు వారు (పురుషులు) తమ సంపదలో నుండి వారి (స్త్రీల)పై ఖర్చుచేస్తారు. కావున సుగుణవంతులైన స్త్రీలు విధేయవత్తులై ఉండి, భర్తలు లేనప్పుడు, అల్లాహ్ కాపాడమని ఆజ్ఞాపించిన దానిని (శీలమును) కాపాడుకుంటారు. కానీ అవిధేయత చూపుతారని మీకు భయముంటే, వారికి (మొదట) నచ్చజెప్పండి, (తరువాత) పడకలో వేరుగా ఉంచండి, (ఆ తరువాత కూడా వారు విధేయులు కాకపోతే) వారిని (మెల్లగా) కొట్టండి.¹ కాని వారు మీకు విధేయులై ఉంటే! వారిని నిందించటానికి మార్గం వెతకకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహానైనాడు, మహనీయుడు.²

35. మరియు వారిద్దరి (భార్య-భర్తల) మధ్య సంబంధాలు తెగిపోతాయనే భయం మీకు కలిగితే, అతని (భర్త) బంధువులనుండి ఒక మధ్యవర్తిని మరియు ఆమె (భార్య) బంధువుల నుండి ఒక మధ్యవర్తిని నియమించండి. వారిద్దరూ సంధి చేసుకోగోరితే అల్లాహ్ వారి మధ్య ఐకమత్యం చేకూర్చవచ్చు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (1/8)

36. * మరియు మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి మరియు ఎవ్వరినీ ఆయనకు భాగస్వాములుగా సాటి కల్పించకండి. మరియు

بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِهَذَا نَقُولُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ
وَاللَّهُ يَتَذَكَّرُ لِعَلَّيْكُمْ يَحْفَظَ اللَّهُ
وَاللَّهُ يَتَذَكَّرُ لِعَلَّيْكُمْ يَحْفَظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ
فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرُوهُنَّ إِنْ أَطَعْتَكُمْ فَلَا
تَعْصُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَرِيمًا ۝

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَحْكَمَا
مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمَا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا
إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ۝

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

భర్త లేకుంటే సోదరునిపై, లేక కుమారునిపై, చివరకు దగ్గరి బంధువులు ఎవ్వరూ లేకుంటే, ఇస్లామియా ప్రభుత్వంపై ఉంటుంది.

1. ఎన్నో 'సహీహ్' హదీస్ ల ప్రకారం, ఒకవేళ స్త్రీ అశీలానికి పాల్పడితేనే, అది కూడా ఆమెకు ఎక్కువ బాధ కలిగించకుండా మెల్లగా మాత్రమే కొట్టాలని బోధింపబడింది. ('సహ' సిత్రా, అ'హ్మద్, ఇబ్నె 'హిబ్బాన్, 'హాకిం 'అబ్దుల్లాహ్-ఇబ్నె 'అబ్బాస్ ర'ది. అ. కథనం; బై'హఖి, ఉమ్మె-కుల్'హూమ్ ర. 'అన్సా కథనం).
2. కబీరున్ (అల్-కబీరు): = అల్- 'అ'జీము, The Greatest, The most Magnified, మహనీయుడు, మహత్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం గలవాడు, సర్వాధికుడు. చూడండి, 22:62, 31:30, 34:23, 40:12. అల్-ముతకబ్బీరు: The Incomparably Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోవరం, 59:23. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

తల్లిదండ్రులతో, దగ్గరి బంధువులతో, అనాథులతో నిరుపేదలతో, బంధువులైన పొరుగువారితో, అపరిచితులైన పొరుగువారితో,¹ ప్రక్కనున్న మిత్రులతో, బాటసారులతో మరియు మీ అధీనంలో ఉన్న బానిసలతో అందరితోనూ ఉదార స్వభావంతో వ్యవహరించండి.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ గర్వితుణ్ణి, బడాయిలు చెప్పుకునే వాణ్ణి ప్రేమించడు.³

37. ఎవరైతే తాము లోభులై, ఇతరులకు లోభం నేర్పుతారో వారిని మరియు అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో ఇచ్చిన దానిని దాచి పెట్టే వారిని (అల్లాహ్ ప్రేమించడు).⁴ మరియు మేము సత్యతిరస్కారుల కొరకు అవమాన కరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

38. మరియు వారికి, ఎవరైతే ప్రజలకు చూపటానికి తమ సంపదను ఖర్చుపెడతారో మరియు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించరో! మరియు ఎవడైతే షైతాన్ ను తన స్నేహితునిగా (ఖరీనున్) చేసుకుంటాడో!⁵ అతడు ఎంత నీచమైన స్నేహితుడు.

39. మరియు వారు ఒకవేళ అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించి అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరులపై ఖర్చుచేసి ఉంటే వారికేమయ్యేది? మరియు అల్లాహ్ కు, వారిని గురించి బాగా తెలుసు.

وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ غَفُورًا
غَوْرًا

الَّذِينَ يَبْعُلُونَ وَابْنُ الزُّنُوفِ وَالنَّاسِ بِالْبُحْلِ
وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ
الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا

1. దైవప్రసక్త ('స'అస) ప్రపచనం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవాడు, తన పొరుగువాడికి మేలుచేయాలి." ('స'హీహ్ బుఖారీ, 'స. ముస్లిం).

2. బానిసలను విడిపించటం ఎంతో ఉత్తమమైన కార్యం చూడండి, 9:60 మరియు 2:177.

3. చూడండి, 'స'హీహ్ ముస్లిం కితాబుల్ ఈమాన్, బాబె త'హీమ్, 'హదీస్' నం. 91.

4. 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నం. 522.

5. చూడండి, 2:268 మరియు 41:25.

40. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎవరికీ రవ్వంత (పరమాణువంత) అన్యాయం కూడా చేయడు.¹ ఒక సత్కార్యముంటే ఆయన దానిని రెండింతలు చేస్తాడు; మరియు తన తరఫునుండి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని కూడా ప్రసాదిస్తాడు.

41. మేము (ప్రతిఫలదినమున) ప్రతి సమాజం నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నిన్ను వీరికి సాక్షిగా నిలబెట్టినప్పుడు ఎలా ఉంటుంది?

42. ఆ (ప్రతిఫల) దినమున, ప్రవక్త మాటను తిరస్కరించి, అతనికి అవిధేయత చూపిన వారంతా; తాము భూమిలో పూడ్చబడితే ఎంత బాగుండేదని కోరుతారు! కానీ, వారు అల్లాహ్ ముందు ఏ విషయాన్ని దాచలేరు.²

43. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మత్తులో ఉంటే,³ మీరు పలికేది గ్రహించనంత వరకు మరియు మీకు ఇంద్రియ స్థలం (జునుబున్) అయి ఉంటే - స్నానం చేయనంతవరకు - సమాజ్ సమీపానికి వెళ్లకండి; కాని నడుస్తూ (మస్జిద్) నుండి దాటవలసినవస్తే తప్ప.⁴ కాని ఒకవేళ మీరు రోగపీడితులై ఉంటే, లేదా ప్రయాణంలో ఉంటే, లేక మలమూత్ర విసర్జన చేసి ఉంటే, లేక స్త్రీలతో సంభోగంచేసి ఉంటే - మీకు నీళ్ళు దొరక్కపోతే - పరిశుద్ధమైన మట్టిని చేతులతో స్పర్శించి ఆ చేతులతో మీ ముఖాలను మరియు మీ చేతులను, తుడుచుకోండి (తయమ్మమ్

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَّضْعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ٥

كَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوْمَئِذٍ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ
لَوْ سَأَوُيَ بِهِمُ الْأَرْضَ وَلَا يَكْتَبُهُنَّ اللَّهُ
حَالِيًّا ٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا
إِلَّا الْعَابِرِينَ سَبِيلًا حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ
مَّرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
الْغَائِطِ أَوْ لَبَسَ مَنْتَ الْأَسَاءَ فَلَمْ يَجِدْ مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا
بُيُوتَهُمْ وَأَيْدِيَهُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ مَاءٌ فَامْسَحُوا

1. చూడండి, 'సహీహ్ బఖరీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' సం.105.

2. చూడండి, 3:85.

3. ఇది మద్యపానానికి సంబంధించిన రెండవ ఆజ్ఞ. మొదటి ఆజ్ఞ 2:219 లో వచ్చింది. ఈ ఆజ్ఞ వచ్చినప్పుడు, ఇంకా మద్యపానాన్ని హరాం చేసిన ఆయతు (5:90) అవతరించబడలేదు.

4. అంటే మస్జిద్ నుండి దాటిపోతే ఎలాంటి పాపం లేదు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్). ప్రయాణీకులను గురించిన ఆజ్ఞ ముందు వస్తోంది.

చేయండి).¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తప్పలను మన్నించే వాడు, క్షమించే వాడు.

44. ఏమీ? గ్రంథజ్ఞానంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారిని గురించి నీకు తెలియదా (చూడలేదా)? వారు మార్గభ్రష్టత్వాన్ని కొనుక్కుంటున్నారు మరియు మీరు కూడా సన్మార్గం నుండి తప్పిపోవాలని కోరుతున్నారు.

45. మరియు అల్లాహ్ మీ శత్రువులను బాగా ఎరుగును. కావున మీ రక్షకుడుగా అల్లాహ్‌యే చాలు మరియు మీకు సహాయకుడుగా కూడా అల్లాహ్‌యే చాలు!

46. యూదులలో కొందరు పదాలను వాటి సందర్భాలనుండి తారుమారు చేసి అంటారు: “మేము (నీ మాటలను) విన్నాము మరియు ఉల్లంఘించాము (సమి'అనా వ 'అ'సయ్నా).” అనీ; మరియు: “విను! నీ మాట వినకబోవు గాక! (వన్ మ'అ 'గైర మున్ మ'ఇన్).”² అనీ; మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు మా మాట విను. (రా'ఇనా) అనీ;³ తమ నాలుకలను మెల్లిపిప్పి సత్యధర్మాన్ని ఎగతాళి చేసే ఉద్దేశ్యంతో అంటారు. కాని అలా కాకుండా: “విన్నాము, విధేయులమయ్యాము. (సమి'అనా

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يَكْتُمُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا
السَّبِيلَ ۝

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا عَمِلْتُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا ۝ وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ۝

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَايْحَرُونَ الْكَلِمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَنصَرْنَا بِمَا لَبَّيْنَا بِالنَّصِيبِ
وَطَمَنَّا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأَنصَرْنَا لَكَ لَكَ خَيْرٌ أَتَهُمُ
وَأَقْوَمُ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

1. తయమ్మమ్ విధానం: ఒకసారి మీ అరచేతులతో పరిశుద్ధ భూమి (మట్టి)ని తాకండి. వాటితో ముఖాన్ని తుడుచుకోండి, తరువాత మీ రెండుచేతులవెనుక భాగాలను మణికట్ల వరకు తుడుచుకోండి. (ముస్నద్ అహ్మద్ పుస్తకం-4, పేజీ-263. ఇంకా చూడండి, 5:6).

2. యూదులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను విననప్పుడు, ఎగతాళి చేస్తూ ఇలా అనేవారు: సమి'అనా వ 'అ'సయ్నా. “మేము నీ మాటలను విన్నాము.” అని బిగ్గరగా అని తరువాత ముఖం త్రిప్పుకొని గాని, లేక మెల్లగా గాని కొన్నిసార్లు ఎగతాళిగా గానీ అతని ('స'అస) ముఖం మీద కూడా “ఉల్లంఘించాము,” అని అనేవారు. అదే విధంగా: వన్ మ'అ 'గైర మున్ మ'ఇన్. అంటే - “విను! నీ మాట వినకుండాబోవు గాక!” లేక “నీ మాట అంగీకరించబడక పోవు గాక!” అని శపించేవారు. ఇంకా చూడండి, 2:93.

3. రా'ఇనా: కొరకు చూడండి 2:104.

వ ఆ'త'అనా)." అనీ; మరియు: "మమ్మల్ని విను మరియు మా దిక్కు చూడు / మాకు వ్యవధినివ్వు (వన్'మ'అ వన్'జూర్'నా)," అనీ, అనిఉంటే వారికే మేలైఉండేది మరియు ఉత్తమమైన పద్ధతిగా ఉండేది. కాని వారి సత్య తిరస్కార వైఖరివల్ల అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). కావున వారిలో కొందరు మాత్రమే విశ్వసించేవారు ఉన్నారు.

47. ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీ వద్ద ఉన్న గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తూ, మేము అవతరింప జేసిన (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి, మేము మీ ముఖాలను వికృతంచేసి వాటిని వెనక్కి త్రిప్పక ముందే (నాశనం చేయకముందే). లేక మేము సబ్త్ వారిని శపించి (బహిష్కరించి) నట్లుగా మిమ్మల్ని కూడా శపించక (బహిష్కరించక) ముందే (దీనిని విశ్వసించండి).¹ ఎందుకంటే! అల్లాహ్ ఆజ్ఞ తప్పకుండా నిర్వహించబడుతుంది.

48. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు భాగస్వామిని (సాటి) కల్పించటాన్ని ఏ మాత్రమూ క్షమించడు.² మరియు అది తప్ప దేనిని (ఏ పాపాన్ని) అయినా, ఆయన తానుకోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను కల్పించిన వాడే, వాస్తవానికి మహాపాపం చేసినవాడు!

49. ఏమీ? తమను తాము పవిత్రులమని చెప్పుకునే వారిని (యూదులు మరియు క్రైస్తవులను) గురించి నీకు తెలియదా (చూడ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ أُمُّوْا بِمَا نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَنْطَلِقَ
وُجُوْهُكُمْ فَرَدًّا عَلَيْ أَدْبَارِهَا أَوْ تَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا
أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُوْلًا ۝

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ
افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ۝

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ بِإِلَهِ اللَّهِ
يُرْسَلُونَ مَنْ يُشْرِكْ وَلَا يُلْطَمُونَ فَتِيْلًا ۝

1. చూడండి, 2:65, 7:163- 166. ఇంకా చూడండి, 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, అధ్యాయం - 240.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించటం మహా దుర్మార్గం మరియు క్షమించరాని పాపం. కావున ఇది ఎంత మాత్రం క్షమించబడదు. ముష్రీకులకు స్వర్గం నిషేధించబడింది. ఇంకా చూడండి, 31:13. నిశ్చయంగా, బహుదైవారాధన (షిర్క్) గొప్ప దుర్మార్గం, ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్', 551).

లేదా)?¹ వాస్తవానికి, అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి మాత్రమే పవిత్రతను ప్రసాదిస్తాడు.² మరియు వారికి ఖర్చురబీజపు చీలికలోని పొర అంత అన్యాయం కూడా చేయబడదు.³

50. చూడండి! వారు అల్లాహ్ ను గురించి ఏ విధమైన అబద్ధాన్ని కల్పిస్తున్నారో? మరియు స్పష్టమైన పాపం, అని చెప్పటానికి ఇది చాలు.

51. ఏమీ? గ్రంథజ్ఞానంలో కొంతభాగం ఇవ్వబడిన వారిని గురించి నీకు తెలియదా? వారు జిబ్బ్⁴ మరియు 'తా'గూత్ లలో⁵ విశ్వాసముంచుతున్నారు. వారు సత్య తిరస్కారులను గురించి: "విశ్వాసుల కంటే, వీరే సరైన మార్గంలో ఉన్నారు." అని అంటారు.

52. ఇలాంటి వారే, అల్లాహ్ శాపానికి (బహిష్కారానికి) గురిఅయిన వారు. మరియు అల్లాహ్ శపించినవాడికి సహాయపడే వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందలేవు.

53. లేదా వారికి రాజ్యపాలనలో భాగం ఉందా? ఒకవేళ ఉండి ఉంటే, వారు ప్రజలకు ఖర్చుర బీజపు చీలిక⁶ అంత భాగం కూడా ఇచ్చేవారు కాదు.

54. లేదా! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ
بِهِمْ إِتْمَامُ مَيْيَاتِهِ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ وَأَلْقَاؤُهُ وَيَقُولُونَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلُ الْآهْدَىٰ مِنَ الْبَاطِلِ
أَمْؤُاسٍ خَيْرًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ
فَلَنْ يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ۝

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمَالِ فَإِذَا يُؤْتُونَ
النَّاسَ نَفِيرًا ۝

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ

1. చూడండి, 9:31.

2. చూడండి, 53:32.

3. ఫతీల: ఖర్చుర బీజపు చీలికలోని పొర. సన్నని దారమంత లేక రవ్వంత అని అర్థం.

4. జిబ్బ్: అంటే అసలు అర్థం అసత్యమైనది, ఆధారం లేనిది, నిరుపయోగమైనది. ఇస్లాం పరిభాషలో మంత్ర తంత్రాలు, జ్యోతిషం, భూతవైద్యం, శకునాలు, ముహూర్తాలు మరియు ఊహాపోషాలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలను జిబ్బ్తో పోల్చవచ్చు.

5. 'తా'గూత్: చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3. 'తా'గూత్ అంటే 'షై'తాన్ అనికూడ అర్థం. ఎందుకంటే కల్పిత దైవాలను ఆరాధించటం 'షై'తాన్ ను అనుసరించటమే. కావున 'షై'తాన్ కూడా 'తా'గూత్ లో చేరుతాడు.

6. నఖీరా: ఖర్చుర బీజపు చీలిక.

ప్రజలకు ప్రసాదించిన (సౌభాగ్యాన్ని) చూసి వారు ఈర్ష్యపడుతున్నారా? వాస్తవానికి (ఇంతకు ముందు) మేము ఇబ్రాహీమ్ కుటుంబంవారికి, గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు వారికి గొప్ప సామ్రాజ్యాన్ని కూడా ప్రదానం చేశాము.

55. కాని వారిలో కొందరు అతనిని (ప్రవక్తను) విశ్వసించిన వారున్నారు, మరి కొందరు అతని నుండి విముఖులైన వారూ ఉన్నారు. మరియు వారికి దహించే నరకాగ్నియేచాలు!¹

56. నిశ్చయంగా, ఎవరు మా సూచనలను తిరస్కరించారో! వారిని మేము మునుందు నరకాగ్నిలో పడవేస్తాము. ప్రతిసారి వారి చర్మాల కాలిపోయి నపుడల్లా వాటికి బదులుగా - వారు బాధను బాగా రుచిచూడటానికి - వేరే చర్మాలతో మార్చుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

57. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారిని మేము క్రింద కాలువలు ప్రవహించే వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; వారందులో, శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అందు వారికి పవిత్ర సహవాసులు (అబ్జూబ్) ఉంటారు. మరియు మేము వారిని దట్టమైన నీడలలో ప్రవేశింపజేస్తాము.² (1/4)

58. * పూచీ (అమానాత్)లను తప్పక వాటికి అర్హులైనవారికి అప్పగించడనీ మరియు ప్రజల మధ్య తీర్పుచేసేటప్పుడు న్యాయంగా తీర్పుచేయండనీ, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎంత

مَنْ قَضَيْهِمْ فَقَدْ اتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ۝

فَيَنْهَوْنَهُمْ عَنْ أَنْ يَنْهَوَهُمْ عَنْ صَدِّ عَنْهُ
وَكُلٌّ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَرِيمًا
لَيُصْغَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا
الْعَذَابَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا ظِلٌّ خَالِدُونَ ۝

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
نِعِيمًا يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝

1. చూడండి, 3:85.

2. చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' సం. 474.

ఉత్తమమైన హితబోధ చేస్తున్నాడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

59. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి; మరియు ఆయన సందేశహారునికి విధేయులై ఉండండి మరియు మీలో అధికారం అప్పగించబడిన వారికి కూడా! మీ మధ్య ఏ విషయంలోనైనా అభిప్రాయభేదం కలిగితే - మీరు అల్లాహ్ ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వారే అయితే - ఆ విషయాన్ని అల్లాహ్ కు మరియు ప్రవక్తకు నివేదించండి.¹ ఇదే సరైన పద్ధతి మరియు ఫలితాన్ని బట్టి కూడా ఉత్తమమైనది.

60. (ఓ ప్రవక్తా!) ఏమీ? నీ వద్దకు పంపబడిన దానిని మరియు నీ కంటే పూర్వం పంపబడిన దానిని మేము విశ్వసించామని పలికే వారిని (కపట విశ్వాసులను) నీవు ఎరుగవా (చూడలేదా)? తిరస్కరించడని ఆదేశింపబడినా, వారు తమ (వ్యవహారాల) పరిష్కారాలకు 'తా'గూత్² పద్ధతే పోవాలని కోరుతూ ఉంటారు. మరియు షైతాన్ వారిని, త్రోవ తప్పించి, దుర్మార్గంలో అతి దూరంగా తీసుకొని పోవాలని కోరుతుంటాడు.

61. మరియు వారితో: "అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన (ఆదేశాల వైపునకు) మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి." అని చెప్పినపుడు, నీవు ఆ కపటవిశ్వాసులను విముఖులై (నీ వైపునకు రాకుండా) తొలిగిపోవటాన్ని చూస్తావు!

62. అయితే వారు తమ చేతులారా చేసుకున్న (దుష్కార్యాల) ఫలితంగా వారికి బాధ కలిగినపుడు, వారు నీ దగ్గరకు వచ్చి అల్లాహ్ పేర ప్రమాణాలు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا
الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي
شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ
تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِهَا
أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ
يَتَّبِعُوا كُفْرًا إِلَى الظَّالِمِينَ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ
يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
ضَلِيلًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى
الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ
صُدُودًا ﴿٦١﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَهُمْ مُصِيبَةٌ مِنْهَا قَالُوا
إِنْ يَدِينَا لَكُمْ تَأْتُوا بَدَلًا فَيُجْلَى جَنَابُهُ
وَكَذَلِكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَادْنَا

1. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు ప్రవక్త సంద్రాయా(సున్నత్)లు. చూడండి, 4:65, 7:54, 12:40, 4:80.

2. 'తా'గూత్ కు చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3.

చేస్తూ: “మేము మేలు చేయాలనీ మరియు ఐకమత్యం చేకూర్చాలనీ మాత్రమే ప్రయత్నించాము.” అని అంటారు.¹

63. అలాంటి వారిని (కపట విశ్వాసులనూ)! వారి హృదయాలలో ఉన్నదీ అల్లాహ్ ఎరుగును, కావున వారినుండి ముఖం త్రిప్పకో, వారికి ఉపదేశం చెయ్యి మరియు వారిని గురించి వారి హృదయాలు ప్రభావితమయ్యే మాట పలుకు.

64. మరియు మేము ఏ ప్రవక్తను పంపినా - అల్లాహ్ అనుజ్ఞతో - (ప్రజలు) అతనిని అనుసరించాలనే పంపాము. మరియు ఒకవేళ వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నప్పుడు, నీ వద్దకు వచ్చి వారు అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్ష కోరినప్పుడు - ప్రవక్త కూడా వారికై అల్లాహ్ యొక్క క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకొన్నప్పుడు - వారు అల్లాహ్ ను నిశ్చయంగా, క్షమించేవాడు గానూ మరియు కరుణాప్రదాత గానూ పొందుతారు.

65. అలాకాదు, నీ ప్రభువు సాక్షిగా! వారు తమ పరస్పర విభేదాల విషయంలో నిన్ను న్యాయనిర్ణేతగా స్వీకరించనంత వరకు మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఏ నిర్ణయం చేసినా దానిని గురించి వారి మనస్సులలో ఏమాత్రం సంకోచం లేకుండా దానికి (యథాతథంగా) శిరసావహించనంత వరకు, వారు (నిజమైన) విశ్వాసులు కాలేరు!²

إِلَّا أَحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ
قَوْلًا بَلِيغًا ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ
اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ
فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ۝

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُخَرِّجُوا فِيهَا
شَجَرَةً مِنْهُمْ تَتَخِفُّ عَلَيْهِمُ الْغُيُوبَاتُ
فَأَصْبَحُوا قَلْبُهُمْ كَاشِفُ الْعُنَانِ
فَرَوَوْهُ مُبْعَدًا ۝

1. చూడండి, 2:10-11.

2. 'జుబైర్ (ర'ది.అ.), దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క తండ్రి సోదరీమణి (మేనత్త) కుమారులు. అతను ఒకసారి చేసుకు నీరు ప్రవహించే కాలువ గురించి ఒక విశ్వాసితో పోట్లాడుతారు. వారిద్దరూ దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు తీర్పుకోసం వస్తారు. అతను న్యాయంగా 'జుబైర్ (ర'ది.అ.) పక్షాన తీర్పుచేయగా, ఆ రెండో వ్యక్తి అంగీకరించడు. పైగా అతడు: 'జుబైర్ (ర'ది.అ.) మీ బంధువు కాబట్టి, అతని పక్షాన తీర్పుచేశారు. అని అంటాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. 'స. బు'ఖారీ, సూరహ్ అన్-నిసా' (4), వ్యాఖ్యానం.

66. మరియు ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము వారిని: “మీ ప్రాణాల బలి ఇవ్వండి లేదా మీ ఇల్లూ వాకిళ్ళను విడిచి వెళ్ళండి!” అని ఆజ్ఞాపించి (విధిగా చేసి) ఉంటే, వారిలో కొందరు మాత్రమే అలా చేసి ఉండే వారు. ఒకవేళ వారికి ఉపదేశించినట్లు వారు చేసి ఉంటే, నిశ్చయంగా, అది వారికే శ్రేయస్కరమైనదిగా మరియు వారి (విశ్వాసాన్ని) దృఢపరిచేదిగా ఉండేది.

67. మరియు అప్పుడు వారికి మేము, మా వైపునుండి గొప్ప ప్రతిఫలం ఇచ్చి ఉండేవారం.

68. మరియు మేము వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారం.

69. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ కు మరియు ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారో, అలాంటి వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ప్రవక్తలతోనూ, సత్యవంతులతోనూ, (అల్లాహ్) ధర్మం కొరకు ప్రాణాలు కోల్పోయిన అమర వీరుల (షహీదుల) తోనూ, సద్వర్తనులతోనూ చేరిఉంటారు. మరియు అలాంటి వారి సాంగత్యం ఎంతో మేలైనది!

70. అల్లాహ్ నుండి లభించే అనుగ్రహం ఇలాంటిదే. మరియు (యుధార్థం) తెలుసుకోవటానికి అల్లాహ్ చాలు.

71. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు (అన్నివిధాలుగా యుధ్ధానికి సిద్ధమై) తగిన జాగ్రత్తలు వహించండి!² మీరు (యుధ్ధానికి) జట్లుగానో, లేదా అందరూ కలిసియో బయలుదేరండి.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ احْرُجُوا مِن دِيَارِكُمْ مَا تَعْلَمُونَ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنبِيئًا ۖ

وَإِذْ آتَيْنَاهُم مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ۖ

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۖ

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ۖ

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلْمًا ۖ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخْرُجُوا جُحُودًا مِّنْ دَارِكُمْ فَانْفِرُوا تَبَآءٍ أَوْ افْرُوا جَمِيعًا ۖ

1. మానవుడు ఎవరినైతే ప్రేమిస్తాడో వారితోబాటు ఉంటాడు. ('స.బు'ఖారీ, కితాబుల్ ఆదాబ్, బాబ్ 97, ముస్లిం 'హదీస్' నెం.1640) మరొక'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: “అత్యధికంగా నఫిల సమాజ్లు చేయటం వల్ల స్వర్గంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) సాంగత్యం లభిస్తుంది.” ('స. ముస్లిం కితాబ్ అ'స్సలాహ్, బాబ్ ఫ'ద్ అస్సుజూద్, 'హదీస్' నెం. 488).

2. 'హిజ్రతుకు: అంటే మీ రక్షణ కొరకు మీ ఆయుధాలతో యుధ్ధానికి సన్నద్ధులై ఉండండి.

72. మరియు వాస్తవానికి మీలో వెనుక ఉండిపోయేవాడు ఉన్నాడు, ఒకవేళ మీకు ఏమైనా అపదవస్తే అప్పుడు వాడు: “వాస్తవానికి అల్లాహ్ నన్ను అనుగ్రహించాడు, అందుకే నేను కూడా వారితో పాటు లేను!” అని అంటాడు.

73. మరియు ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ తరఫు నుండి అనుగ్రహమే లభిస్తే! మీకూ అతనికి మధ్య ఏ విధమైన అనురాగ బంధమే లేనట్లుగా: “అయ్యో! నేను కూడా వారితో పాటు ఉండి ఉంటే నాకుగూడా గొప్ప విజయఫలితం లభించి ఉండేది కదా!” అని తప్పక అంటాడు. (3/8)

74. * కావున ఇహలోక జీవితాన్ని పరలోక జీవిత (సుఖానికి) బదులుగా అమ్మినవారు (విశ్వాసులు), అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడాలి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడిన వాడు, చంపబడినా, లేదా విజేయుడైనా, మేము తప్పకుండా అతనికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలము.

75. మరియు మీకేమయింది, మీరెందుకు అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు నిస్సహాయులై అణచివేయబడిన పురుషుల, స్త్రీల మరియు పిల్లల కొరకు, పోరాడటం లేదు? వారు: “మా ప్రభూ! దౌర్జన్యపరులైన ఈ నగరవాసుల నుండి మాకు విమోచనం కలిగించు. నీవద్ద నుండి మా కొరకు సంరక్షకుణ్ణి నియమించు. మరియు నీవద్ద నుండి మా కొరకు ఒక సహాయకుణ్ణి ఏర్పాటు చేయి!” అని వేడుకొంటున్నారు.

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَن يُبْتَغَىٰ ۖ إِنْ أَصَابَكُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ عَلَىٰ أَدْلَمَ لَمَّا مَعَهُمْ شَهِيدًا ۝

وَلَيْنِ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا نَعْمَلُ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةً يَّالَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝

فَلْيَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۚ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقُتْلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا ۚ وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ۝

1. అంటే యుద్ధంలో మీకు విజయం మరియు విజయధనం లభిస్తే!

2. ఇక్కడ దైవప్రవక్త (స'అస) మదీనాకు వలస పోయిన తరువాత చాలామంది యువకులు కూడా వలస పోయారు. వృద్ధులు స్త్రీలు మరియు పిల్లలు అక్కడే ఉండిపోయారు. మక్కా ముషిక్ ఖురైషులు వారిపై అన్యాయాలు, దౌర్జన్యాలు చేయసాగారు. అప్పుడు వారు (ముస్లింలు) ప్రైవిధంగా వేడుకొన్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ముస్లింలపై జిహాద్ అత్యవసర మవుతుంది.

76. విశ్వసించిన వారు, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడుతారు. మరియు సత్యతీరస్కారులు 'తా'గూత్ మార్గంలో పోరాడుతారు;¹ కావున మీరు (ఓ విశ్వాసులారా!) షైతాను అనుచరులకు విరుద్ధంగా పోరాడండి. నిశ్చయంగా, షైతాను కుట్ర బలహీనమైనదే!

77. “మీ చేతులను ఆపుకోండి, నమాజ్‌ను స్థాపించండి, విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి.” అని చెప్పబడిన వారిని నీవు చూడలేదా? యుద్ధం చేయమని వారిని ఆదేశించినప్పుడు, వారిలో కొందరు అల్లాహ్‌కు భయపడవలసిన విధంగా మానవులకు భయపడుతున్నారు. కాదు! అంతకంటే ఎక్కువగానే భయపడుతున్నారు. వారు: “ఓ మా ప్రభూ! యుద్ధం చేయమని ఈ ఆజ్ఞను మా కొరకు ఎందుకు విధించావు? మాకు ఇంకా కొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు?” అని అంటారు.² వారితో ఇలా అను: “ఇహలోక సుఖం తుచ్చమైనది మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోక సుఖమే ఉత్తమమైనది. మరియు మీకు ఖర్చుర బీజపు చీలికలోని పొర (ఫతీల) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

78. “మీరు ఎక్కడున్నారే! మీకు చావు వచ్చి తీరుతుంది మరియు మీరు గొప్ప కోట బురుజులలో ఉన్నా చావు రాక తప్పదు.” (అని పలుకు). మరియు వారికి ఏమైనా మేలు కలిగితే: “ఇది అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చింది.” అని

الَّذِينَ آمَنُوا يَفْعَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُفْعَلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ
كَانَ ضَعِيفًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ
الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ
كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا لَوْلَا
كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوَلَّا أَهْرَأْنَا إِلَى آجَلٍ
قَرِيبٍ قُلْ مَتَاءُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ
اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝

أَيُّنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ
فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا
هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

1. 'తా'గూత్: అంటే షైతాన్. చూడండి, 2:256 వ్యాఖ్యానం 3.

2. ఇస్లాం ఆరంభ దినాలలో మొట్టమొదట, మక్కా ముస్లింలకు సహనం వహించండి, నమాజ్ చేయండి మరియు జకాత్ ఇవ్వండి, అని ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఎందుకంటే అప్పుడు వారి ఆర్థిక మరియు భౌతిక పరిస్థితులు జహాద్‌కు అనుకూలంగా లేకుండా. అయినా వారు, జహాద్ కొరకు తొందర పెట్టే వారు. కాని ఇప్పుడు మదీనా మునవ్వరాకు వచ్చిన తరువాత వారి పరిస్థితులు మెరుగైన తరువాత వారిని జహాద్ చేయమని ఆజ్ఞాపిస్తే వారెందుకు వెనుకంజ వేస్తున్నారని, ఈ ఆయత్ ప్రశ్నిస్తున్నది.

అంటారు, కాని వారికేదైనా కీడు గలిగితే: “(ఓ ము‘హమ్మద్!) ఇది నీ వల్ల జరిగింది.” అని అంటారు. వారితో అను: “అంతా అల్లాహ్ తరఫునుండే (వస్తుంది)!” ఈ జనులకు ఏమయింది? వారు ఏ విషయాన్ని కూడా ఎందుకు అర్థంచేసుకోలేక పోతున్నారు?

79. (ఓ మానవుడా!) నీకు ఏ మేలు జరిగినా అది అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్లనే¹ మరియు నీకు ఏ కీడు జరిగినా అది నీ స్వంత (కర్మల) ఫలితమే!² మరియు (ఓ ము‘హమ్మద్!) మేము నిన్ను మానవులకు సందేశహరునిగా చేసి పంపాము. మరియు దీనికి అల్లాహ్ సాక్ష్యమే చాలు.

80. ఎవడు ప్రవక్తకు విధేయత చూపుతాడో వాస్తవంగా అతడు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినట్లే.³ మరియు కాదని వెనుదిరిగి పోతే వారిని అదుపులో ఉంచటానికి (కావలివానిగా) మేము నిన్ను పంపలేదు.

81. మరియు వారు (నీ సమక్షంలో): “మేము విధేయులమయ్యాము.” అని పలుకుతారు. కాని నీవద్ద నుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత వారిలో కొందరు రాత్రివేళలో నీవు చెప్పినదానికి విరుద్ధంగా సంప్రదింపులు జరుపుతారు. మరియు వారి రహస్య సంప్రదింపులన్నీ అల్లాహ్ వ్రాస్తున్నాడు. కనుక నీవు వారినుండి ముఖము త్రిప్పుకో మరియు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. మరియు

فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ۝

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۝

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَأُوا مِنْ غِيَابِكَ بَكَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّنُونَ قَاعًا رَّعَىٰ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

1. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: “స్వర్గంలోకి ప్రవేశించే ప్రతివ్యక్తి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) కారుణ్యం వల్లనే ప్రవేశిస్తాడు. (కేవలం తన కర్మల వల్ల కాదు).” అప్పుడు ‘స’హబా (ర’ద.‘అస్తుమ్)లు అన్నారు: “ఓ ప్రవక్తా! (‘స’అస) మీరు కూడానా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును, అల్లాహుతా‘ఆలా యొక్క కారుణ్యం నాపై లేకుంటే నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.” (‘స. బు‘ఖారీ).
2. చూడండి, 42:30.
3. చూడండి, ‘స. బు‘ఖారీ, పుస్తకం-9, ‘హదీస్’ నం. 251, 384.

కార్యసాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

82. ఏమీ? వారు ఖుర్ఆన్‌ను గురించి ఆలోచించరా? ఒకవేళ ఇది అల్లాహ్ తరపు నుండి గాక ఇతరుల తరపు నుండి వచ్చివుంటే, అందులో ఎన్నో పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలను చూసేవారు కదా!¹

83. మరియు వారు (ప్రజల గురించి) ఏదైనా శాంతివార్త గానీ లేదా భయవార్త గానీ వినినప్పుడు, దానిని వ్యాపింపజేస్తారు. అలా చేయకుండా వారు దానిని సందేశహరునికో, లేదా వారిలో నిర్ణయాధికారం గలవారికో తెలియజేసి ఉంటే! దానిని విచారించ గలవారు, వారి నుండి దానిని విని అర్థంచేసుకునే వారు. మరియు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కారుణ్యమే లేకుంటే మీలో కొందరు తప్ప మిగతా వారందరూ షైతాన్‌ను అనుసరించి ఉండేవారు.

84. కావున నీవు అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చెయ్యి. నీవు నీ మట్టుకే బాధ్యుడవు. మరియు విశ్వాసులను (యుద్ధానికి) ప్రోత్సహించు.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاخُوا بِهِمْ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَتُهُ لَتَبِعْتُمْ الشَّيْطَانَ الْآفِيلًا ﴿٨٣﴾

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكْفِ بِكَ

1. ఖుర్ఆన్ 23 సంవత్సరాలలో అవతరింపజేయబడింది. అయినా అందులో ఏ విధమైన పరస్పర విరుద్ధమైన విషయాలు లేవు. ఇదే దాని దివ్యావతరణకు సాక్ష్యం. ఇంకా ఇందులో చెప్పబడిన పూర్వకాల చరిత్రలు కేవలం అగోచర జ్ఞానసంపన్నుడు ('అల్లాముల్ గుయాబ్) అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.)యే తెలుపగలడు. మరియు ఇందులో దాదాపు వేయి వైజ్ఞానశాస్త్రానికి (Science) చెందిన విషయాలు 1400 సంవత్సరాల ముందు చెప్పబడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పటికప్పుడే అవిష్కరించబడ్డాయి. ఉదాహరణకు: భూమ్యాకాశాల సృష్టి ఒక పెద్ద ప్రేలుడుతో సంభవించింది. ప్రతి జీవరాశి నీటితో సృష్టించబడింది. మానవుడు మట్టితో, అంటే మట్టిలో ఉన్న మూలపదార్థా (Elements)లతో సృష్టించబడింది, సూర్యచంద్రుల సంచారం, రాత్రింబవళ్ళ మార్పులు మొదలైనవి. ఇంకా ఎన్నో ఇంత వరకు అవిష్కరించబడలేదు. వీటన్నింటినీ గురించి ఆలోచిస్తే, తెలివిగలవారు, ఈ విషయాలు 1400 సంవత్సరాలకు పూర్వం మానవునికి తెలియవు, కాబట్టి ఇవి అగోచరాల జ్ఞానం గల ఏకైక ప్రభువు, సర్వశక్తి శాలి, సర్వసృష్టికి మూలాధారి, మాత్రమే తెలుపగలడని, తెలుసుకుంటారు. అంటే ఈ విషయాలన్నీ వ్రాయబడిన, ఈ ఖుర్ఆన్ మానవుని చేతిపని కాజాలదు. అదికేవలం దివ్య అవిష్కృతియే అని నమ్ముతారు.

అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల శక్తిని అణచవచ్చు! మరియు అల్లాహ్ అంతులేని శక్తిగలవాడు మరియు శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు!

85. మంచి విషయం కొరకు సిపారసు చేసేవానికి అందులో భాగం లభిస్తుంది. మరియు చెడు విషయం కొరకు సిపారసు చేసేవాడు దానికి బాధ్యత వహిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి దానిపై అధికారం గలవాడు.¹

86. మరియు మీకు ఎవరైనా సలాం చేస్తే, దానికి మీరు అంతకంటే ఉత్తమమైన రీతిలో ప్రతి సలాం చెయ్యండి, లేదా కనీసం అవే పదాలు తిరిగి పలకండి (అదే విధంగానైనా చెయ్యండి).² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానిని పరిగణించగలవాడు.³

87. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన మిమ్మల్ని అందరినీ పునరుత్థానదినమున సమావేశ పరుస్తాడు. అది (రావటంలో) ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. మరియు అల్లాహ్ వాక్కు కంటే మరెవరి (వాక్కు) సత్యమైనది? (1/2)

88. * (ఓ విశ్వాసులారా!) మీకేమయింది, కపటవిశ్వాసుల విషయంలో మీరు రెండు వర్గాలుగా చీలిపోయారు.⁴ అల్లాహ్ వారి కర్మల

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بِالسَّاءِ أَشَدُّ تَنْكِيلًا ٧

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا ۖ وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْبِلًا ٨

وَإِذْ أَخْبِئْكُمْ بَعْجَتَكُمْ فَنَحْوًا رَاحِسًا مِنْهَا ۖ أَوْرَدُوهَا لَئِنْ اللَّهُ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ٩

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُصَوِّرُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ لَارِيبَ فِيهِ ۚ وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ١٠

فَبَاكُمُ فِي الْمُنَافِقِينَ وَفَتَنِينَ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ ۖ هَاسِبُوا أَعْرَابِيًّا وَأَنْ تَهْتَدُوا وَمَنْ أَضَلُّ

1. ముఖీతన్ (అల్-ముఖీతు): =అల్-హాఫ్ జు. కాపాడు, కాపలిఉండు, ఆధారం, శరణం, రక్షణ ఇచ్చే వాడు, విశ్వాధికారి, Protector, Watcher, Preserver, Observer, Controller, All-Witness, అదుపులో ఉంచు, అణచు, క్రమబద్ధంచేయు, అధికారంగల, కనిపెట్టుకొని ఉండు, గమనించు, ప్రతిదానిపై తన దృష్టిని ఉంచువున్నవాడు, పరిశీలకుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. (ఇది సేకరించబడిన పదం) ఇక్కడ ఒకేసారి వచ్చింది.

2. చూడండి, 'స'హిహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 246.

3. అల్-హాసీబు: Reckoner, Taker of Accounts, Sufficer, or giver of what is sufficient. లెక్కతీసుకునే, పరిగణించే వాడు. చూడండి, 4:6.

4. ఇక్కడ ఉ'హుద్ యుద్ధానికి బయలుదేరి కొంతదూరం పోయిన తరువాత వెనుదిరిగి పోయిన 300

ఫలితంగా, వారిని వారి పూర్వ (అవిశ్వాస) స్థితికి మరలించాడు. ఏమీ? అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టులుగా చేసిన వారికి మీరు సన్మార్గం చూపదలచారా? వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేసిన వానికి నీవు (ఋజు) మార్గం చూపలేవు.¹

89. మరియు వారు సత్యతిరస్కారులైనట్లే మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై, వారితో సమానులై పోవాలని వారు కోరుతున్నారు. కావున అల్లాహ్ మార్గంలో వారు వలసపోనంత (ప్రజ్ఞతో చేయనంత) వరకు, వారిలో ఎవ్వరినీ మీరు స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, మీరు వారిని ఎక్కడ దొరికితే అక్కడే పట్టుకొని వధించండి. మరియు వారిలో ఎవ్వరినీ మీ స్నేహితులుగా, సహాయకులుగా చేసుకోకండి.

90. కాని, మీరు ఎవరితోనైతే ఒడంబడిక చేసుకొని ఉన్నారో, అలాంటి వారితో కలసి పోయిన వారు గానీ, లేదా ఎవరైతే తమ హృదయాలలో మీతో గానీ, లేక తమ జాతివారితో గానీ యుద్ధం చేయటానికి సంకటపడుతూ మీ వద్దకు వస్తారో అలాంటి వారిని గానీ, (మీరు వధించకండి). మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారికి మీపై ఆధిక్యత ఇచ్చి ఉండేవాడు మరియు వారు మీతో యుద్ధంచేసి ఉండేవారు. కావున వారు మీ నుండి మరలిపోతే,

اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ سَبِيلٌ

وَذُوًّا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً
فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ لَعَلَّهُمْ كَيْدُهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ تَوَلَّوْا فَعَدُوُّهُمْ وَإِن تَوَلَّوْهُمْ كَيْدٌ وَجَدْتَهُمْ وَكَانَتْ خُذْلًا وَإِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا تَنْصُرُوا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمِ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَذَلَقْتُمْ قَوْمًا وَإِنِ اعْتَزَلْتُمْ قَوْمٌ يُقَاتِلُوكُمْ وَالْقَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

మంది కపటవిశ్వాసుల విషయం చెప్పబడింది. వారి నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై.

1. ఎవరైతే తమ సత్యతిరస్కారం మరియు మూఢనమ్మకం వలన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి పోయానో మరియు అల్లాహుతా'అలా ప్రసాదించిన వివేకాన్ని ఉపయోగించుకొని, సత్తాన్ని సన్మార్గాన్ని, అనుసరించగోరరో! అలాంటి వారినే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడు. ఎందుకంటే, అల్లాహుతా'అలాకు గడచింది మరియు ముందు జరుగబోయేదీ, అంతా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. అలాంటివారికి ఎవ్వరూ, సన్మార్గం చూపలేరు. ఈ విధమైన అయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. వ్యాఖ్యాతలందరూ దీనికి ఇదేవిధంగా తాత్పర్యమిచ్చారు.

మీతో యుద్ధం చేయక, మీతో సంధి చేసుకోవటానికి అంగీకరిస్తే (వారిపై దాడి చేయటానికి) అల్లాహ్ మీకు దారి చూపలేదు.

91. మరొక రకమైన వారిని మీరు చూస్తారు; వారు మీ నుండి శాంతి పొందాలని మరియు తమజాతి వారితో కూడా శాంతి పొందాలని కోరుతుంటారు. కాని, సమయం దొరికినప్పుడల్లా వారు (తమ మాట నుండి) మరలిపోయి ఉపద్రవానికి పూనుకుంటారు. అలాంటి వారు మీతో (పోరాడటం) మానుకోక పోతే, మీతో సంధి చేసుకోవటానికి అంగీకరించక పోతే, తమ చేతులను (మీతో యుద్ధంచేయటం నుండి) అప్పుకోకపోతే! వారెక్కడ దొరికితే అక్కడ పట్టుకోండి మరియు సంహరించండి. మరియు ఇలా ప్రవర్తించ టానికి మేము మీకు సప్తమైన అధికారం ఇస్తున్నాము.

92. మరియు - పొరపాటుగా తప్ప - ఒక విశ్వాసి మరొక విశ్వాసిని చంపటం తగనిపని (నిషిద్ధం). మరియు ఒక విశ్వాసిని పొరపాటుగా చంపినవాడు (దానికి పరిహారంగా) అతడు ఒక విశ్వాసి బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి మరియు హతని వారసులకు రక్తపరిహారం (దియత్) కూడా చెల్లించాలి. వారు క్షమిస్తే అది వారికి దానం (సద్బలి) అవుతుంది! కాని ఒకవేళ వధింపబడిన వాడు విశ్వాసి అయి, మీ శత్రువులలో చేరినవాడై ఉంటే, ఒక విశ్వాస బానిసకు విముక్తి కలిగించాలి. ఒకవేళ (వధింపబడిన వాడు) - మీరు ఒడంబడిక చేసుకొనివున్న జనులకు చెందిన వాడైతే - రక్తపరిహారం అతని వారసులకు ఇవ్వాలి. మరియు ఒక విశ్వాస (ముస్లిం) బానిసకు విముక్తి

سَيَجِدُونَ الْخَرِيزَ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَايِعُواكُمْ وَيَأْمُرُوا قَوْمَهُمْ لَكُمْ بِالْحَنَّةِ أَوْ كَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَنْتَهِوا عَنْكُمْ وَلْيُقَاتِلْ فِيكُمْ السَّلَامَ وَيَلْقُوا إِلَيْكُمْ فَهُمْ فَخَذُوا مِنْهُمْ وَأَقَاتُواهُمْ حَيْثُ تَقَاتَوْهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

وَمَا كَانَ لِلَّذِينَ أَنْ يَقْتُلُوا الْمُؤْمِنًا أَلَا بِإِذْنٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحَرِيرَ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَّةً مُّسْلِمَةً إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُمْ مُّؤْمِنُونَ فَتَحَرِيرَ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمُ بِيْعَاتٌ فَلَيْسَ بِاللَّهِ مُّسْلِمَةً إِلَىٰ أَهْلِهِ وَتَحَرِيرَ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُّتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾

1. రక్తపరిహారపు పరిమాణం దైవప్రవక్త ('స'అస) కాలంలో, 100 బంటలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది.

ఇది పొరపాటుగా జరిగిన హత్యకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది.

కలిగించాలి. (బానిసకు విముక్తి కలిగించే) శక్తి లేనివాడు, పరుసగా రెండు నెలలు ఉపవాసాలుండాలి. అల్లాహ్ ముందు పశ్చాత్తాపపడటానికి (ఇదే సరైన పద్ధతి). అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

93. మరియు ఎవడైతే ఒక విశ్వాసిని బుద్ధిపూర్వకంగా చంపుతాడో అతని ప్రతీకారం నరకమే! అందులో అతడు శాశ్వతంగా ఉంటాడు¹ మరియు అతనిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం మరియు శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అతని కొరకు ఘోరమైన శిక్షను సిద్ధపరిచాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మార్గంలో (జహాద్కు) బయలుదేరినప్పుడు వివేచనతో వ్యవహరించండి. (శాంతిని ఆశించి మీ వైపునకు) సలాం చేస్తూ వచ్చేవానిని - ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలను పొందగోరి - “నీవు విశ్వాసిని (ముస్లింవు) కావు.”² అని (త్వరపడి) అనకండి. అల్లాహ్ దగ్గర మీ కొరకు విజయధనాలు అత్యధికంగా ఉన్నాయి. దీనికి పూర్వం మీరు కూడా ఇదే స్థితిలో ఉండేవారు కదా! ఆ తరువాత అల్లాహ్ మిమ్మల్ని అనుగ్రహించాడు, కావున సముచితమైన పరిశీలన చేయండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! మీరు చేసేదంతా బాగా ఎరుగును.

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَدِّيًا فَنَجْزِيهِ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَى إِلَيْكُمْ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَارِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

1. హత్య మూడు రకాలు: 1) ఖల్లే-అమద్: అంటే బుద్ధిపూర్వకంగా హత్యచేయడం. దాని శిక్ష ఇక్కడ చెప్పబడింది. ఇహలోకంలో మరణశాసనం, మరియు పరలోకంలో నరకం.
- 2) ఖల్లే-ఖ'తా: పొరపాటు వల్ల, అనుకోని విధంగా జరిగిన హత్య. దీని విషయం ఇంతకుముందు 92 ఆయత్లో వచ్చింది.
- 3) ఖల్లే-షుబ్హ్: అమద్: దీని వివరాలు 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి.
2. ఒకసారి కొందరు 'స'హాబీలు జిహాద్ కొరకు పోతుంటారు. దారిలో ఒక పశువుల కాపరి వారిని చూసి సలామ్ చేస్తాడు. వారు అతడు విశ్వాసికాడు, కేవలం తన ప్రాణాలను కాపాడుకోవటానికే - తాను ముస్లింనని తెలుపటానికి - సలాం చేశాడని భావించి, అతనిని చంపి, అతని పశువులను, మాల 'గనీమత్'గా దైవ ప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి తెస్తారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది, ('స. బు'ఖారీ, తిర్మిజీ).

95. ఎలాంటి కారణం లేకుండా, ఇంటివద్ద కూర్చుండి పోయే విశ్వాసులు మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ధనాన్ని మరియు తమ ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసే విశ్వాసులతో సరిసమానులు కాజాలరు. తమ ధనాన్ని, ప్రాణాన్ని వినియోగించి ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసేవారి స్థానాన్ని అల్లాహ్! ఇంట్లో కూర్చుండిపోయే వారి స్థానంకంటే, ఉన్నతం చేశాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి ఒక్కరికి ఉత్తమ ఫలితపు వాగ్దానం చేశాడు. కానీ, అల్లాహ్ ధర్మయుద్ధం (జిహాద్) చేసిన వారికి ఇంట్లో కూర్చున్న వారికంటే ఎంతో గొప్ప ప్రతిఫలమిచ్చి, ఆధిక్యతనిచ్చాడు.

96. వారి కొరకు, ఆయన తరఫునుండి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాభిక్ష మరియు కారుణ్యాలు కూడా ఉంటాయి. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

97. నిశ్చయంగా, తమకు తాము (తమ ఆత్మలకు) అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారి ప్రాణాలను తీసే దేవదూతలు వారితో: “మీరు ఏస్థితిలో ఉండేవారు?” అని అడిగితే, వారు: “మేము భూమిలో బలహీనులముగా, నిస్సహాయులముగా ఉండేవారము!” అని జవాబిస్తారు. దానికి (దేవదూతలు): “ఏమీ? మీరు వలస పోవటానికి అల్లాహ్ భూమి విశాలంగా లేకుండెనా?” అని అడుగుతారు. ఇలాంటి వారి శరణం సరకమే. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!¹

98. కాని, నిజంగానే నిస్సహాయులై, వలస పోవటానికి ఏ సాధనా సంపత్తి, ఎలాంటి మార్గం లేని పురుషులు, స్త్రీలు మరియు పిల్లలు తప్ప!

لَا يَسْتَوِي الْقُعْدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الْقُرْبَىٰ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فَقَالَ اللَّهُ الْمُجَاهِدُونَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى
الْقُعْدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقُعْدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۝

دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۖ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْبَلَكَةَ ظَالِمِينَ
أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا
مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَهَاجَرُوا فِيهَا قَالُوا لَكَ
مَا وَلَهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۝

إِلَّا الْمُسْتَغْفَرِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا
يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ۝

99. కావున ఇటువంటి వారిని, అల్లాహ్ మన్నించవచ్చు! ఎందుకంటే, అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశీలుడు. (5/8)

100. * మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో వలస పోయే వాడు భూమిలో కావలసినంత స్థలాన్ని, సౌకర్యాలను పొందుతాడు. మరియు ఎవడు తన ఇంటిని వదలి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త కొరకు, వలస పోవటానికి బయలుదేరిన తరువాత అతనికి చావువస్తే! నిశ్చయంగా, అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ వద్ద స్థిరంగా ఉంటుంది. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

101. మరియు మీరు భూమిలో ప్రయాణం చేసేటపుడు సమాజాలను సంక్షిప్తం (ఖుస్) చేస్తే, అది పాపం కాదు. ¹ (అంతేగాక) సత్యతిరస్కారులు మిమ్మల్ని వేధిస్తారు అనే భయం మీకు కలిగినపుడు కూడా! ఎందుకంటే, సత్యతిరస్కారులు నిశ్చయంగా, మీకు బహిరంగ శత్రువులు.

102. మరియు నీవు (ఓ ప్రవక్త!), వారి (ముస్లింల) మధ్య ఉండి (పోరాటం జరుగుతూ ఉండగా) నమాజ్ చేయించడానికి వారితో నిలబడితే, వారిలోని ఒకవర్గం నీతోపాటు నిలబడాలి. మరియు వారు అస్త్రధారులై ఉండాలి. వారు తమ సజ్దాను పూర్తిచేసుకొని వెనక్కి వెళ్ళిపోవాలి. అప్పుడు ఇంకా నమాజ్ చేయని రెండో వర్గం వచ్చి నీతోపాటు నమాజ్ చేయాలి. వారు కూడా జాగరూకులై ఉండి, తమ ఆయుధాలను ధరించి ఉండాలి. ఎందుకంటే, మీరు మీ ఆయుధాలపట్ల,

قَالَ لَكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَغْفُو عَنْهُمْ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا غَفُورًا ①

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي
الْأَرْضِ مُرْعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ
يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لَمْ يُدْرِكْهُ الْهَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى
اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ②

وَإِذَا صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ ③ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ
يَفْتِكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَإِنَّ الْكُفْرَانَ كَانُوا
لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ④

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقْبْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتُمْ
طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ
فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ
طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا بِحُدُودِهِمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ⑤ وَدَ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَالْوَغَفْلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ
وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ

1. ఖుస్: సంక్షిప్తం, అంటే 'జామ్రాలో రెండు, 'అన్లో రెండు మరియు 'ఇబాలో రెండు రకాతులు మాత్రమే విధి (ఫర్ద్) నమాజ్లు చేయాలి. ఫజ్ మరియు మగ్రిబ్ నమాజ్లలో సంక్షిప్తం (ఖుస్) లేదు. ప్రయాణంలో సున్నత్ నమాజ్లు విడిచిపెట్టవచ్చు. విత్ పూర్తి చేయాలి.

మరియు మీ సామగ్రి పట్ల, ఏ కొద్ది అజాగ్రత్త వహించినా మీపై ఒక్కసారిగా విరుచుకుపడాలని సత్య తిరస్కారులు కాచుకొని ఉంటారు. అయితే, వర్షం వల్ల మీకు ఇబ్బందిగా ఉంటే! లేదా మీరు అస్వస్థులైతే, మీరు మీ ఆయుధాలను దించిపెట్టడం పాపం కాదు. అయినా మీ జాగ్రత్తలో మీరు ఉండాలి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల కొరకు అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.¹

103. ఇక నమాజ్‌ను పూర్తిచేసిన తరువాత నిలుచున్నా, కూర్చున్నా, పరుండినా, అల్లాహ్‌ను స్మరిస్తూ ఉండండి. కాని శాంతి భద్రతలు నెలకొన్న తరువాత నమాజ్‌ను స్థాపించండి. నిశ్చయంగా, నమాజ్ విశ్వాసులకు నియమిత సమయాలలో పాటించటానికి విధిగా నియమించబడింది.

104. మరియు శత్రువులను వెంబడించటంలో బలహీనతను ప్రదర్శించకండి. ఒకవేళ మీరు బాధ పడుతున్నట్లయితే, నిశ్చయంగా వారుకూడా - మీరు బాధపడు తున్నట్లే - బాధపడుతున్నారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ నుండి వారు ఆశించలేని దానిని ఆశిస్తున్నారు. మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

105. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను), సత్యంతో, నీపై అవతరింపజేశాము - అల్లాహ్ నీకు తెలిపిన ప్రకారం - నీవు ప్రజల మధ్య తీర్పుచేయటానికి. మరియు నీవు విశ్వాస ఘాతకుల పక్షమున వాదించేవాడవు కావద్దు.

أَوَلَيْسَ لَكُمْ مَرْضًى أَنْ تَصْعَوْا سِلَاحَكُمْ وَحُدُودًا
جَدْرَكُمْ إِنْ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٣﴾

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا
وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٤﴾

وَلَا تَهْزُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
تَالِمُونَ فَإِنَّهُمْ يَالِمُونَ كَمَا تَالِمُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْكَافِرِينَ حَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

106. మరియు అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్ష కొరకు ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

107. మరియు ఆత్మద్రోహం చేసుకునేవారి పక్షమున నీవు వాదించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసఘాతకుణ్ణి, పాపిని ప్రేమించడు.

108. వారు (తమ దుష్కర్మలను) మానవుల నుండి దాచగలరు, కాని అల్లాహ్ నుండి దాచలేరు. ఎందుకంటే ఆయన (అల్లాహ్)కు సమ్మతం లేని విషయాలను గురించి వారు రాత్రులలో రహస్య సమాలోచనలు చేసేటపుడు కూడా ఆయన వారితో ఉంటాడు. మరియు వారి సకల చర్యలను అల్లాహ్ పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

109. అవును, మీరే! ఈ (అపరాధుల) పక్షమున ఇషాలోక జీవితంలోనైతే వాదించారు. అయితే! తీర్పుదినమున వారి పక్షమున అల్లాహ్ తో ఎవడు వాదించగలడు? లేదా వారికి ఎవడు రక్షకుడు కాగలడు?

110. మరియు పాపం చేసినవాడు, లేదా తనకుతాను అన్యాయం చేసుకున్నవాడు,² తరువాత అల్లాహ్ ను క్షమాభిక్షకై వేడుకుంటే అలాంటి వాడు, అల్లాహ్ ను క్షమాశీలుడుగా, అపార కరుణాప్రదాతగా పొందగలడు!

111. కాని ఎవడైనా పాపాన్ని అర్జిస్తే, దాని (ఫలితం) అతడే స్వయంగా భరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَالُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّاتًا أَشِيمًا ۝

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُمْ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ۝

هَآئِنَّمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُ عَلَى نَفْسِهِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

1. అబూ హురైరా (ర'ది.'అ.) కథనం: "నేను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను, ఇలా అనగా విన్నాను: 'అల్లాహ్ సాక్షిగా! నేను ప్రతిరోజు 70 సార్ల కంటే ఎక్కువ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకుంటాను మరియు అల్లాహుతా'అలా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.'" ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పు.-8, 'హ. నం. 319).

2. చూడండి, 17:15.

112. మరియు ఎవడు అపరాధం గానీ, లేదా పాపం గానీ చేసి, తరువాత దానిని ఒక అమాయకునిపై మోపుతాడో! వాస్తవానికి, అలాంటి వాడు తీవ్రమైన అపనిందను మరియు ఘోర పాపాన్ని తనమీద మోపుకున్న వాడే!

113. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కారుణ్యమే నీపై లేకుంటే, వారిలోని ఒక వర్గం వారు నిన్ను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేయగోరారు. కాని వారు తమను తాము తప్ప మరెవ్వరినీ మార్గభ్రష్టులుగా చేయలేరు. మరియు వారు నీకెలాంటి హానీ చేయలేరు. మరియు అల్లాహ్ నీపై ఈ గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని అవతరింపజేశాడు. మరియు నీకు తెలియని విషయాలను నీకు నేర్పాడు.¹ మరియు నీపై ఉన్న అల్లాహ్ అనుగ్రహం చాలా గొప్పది. (3/4)

114. * వారు చేసే రహస్యసమావేశాలలో, చాలామట్టుకు ఏ మేలు లేదు. కాని ఎవరైనా దానధర్మాలు చేయటానికి, సత్కార్యాలు (మ'అరూఫ్) చేయటానికి లేదా ప్రజలమధ్య సంధి చేకూర్చటానికి (సమాలోచనలు) చేస్తే తప్ప! ఎవడు అల్లాహ్ ప్రీతికొరకు ఇలాంటి పనులు చేస్తాడో, అతనికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము.

115. మరియు తనకు సన్మార్గం స్పష్టంగా తెలిసిన పిదప కూడా, ఎవడు ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా పోయి విశ్వాసుల మార్గం గాక వేరే మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడో! అతడు అవలంబించిన త్రోవ వైపునకే, అతనిని మరల్చుతాము మరియు వానిని సరకంలో కాల్చుతాము. మరియు అది ఎంత చెడ్డ

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٣٤﴾

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ لَكُمُ الْكَايِفَةُ مِنْهُمْ أَنْ يَضْلُوكُمْ وَمَا يُضْلُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصُدُّوكُمْ مِنْ شَيْءٍ وَانْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ أَصْلَحَ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يُتَّبِعِ الْهَوَىَٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٣٧﴾

గమ్యస్థానం.¹

116. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనకు సాటి కల్పించటాన్ని (షిర్కు) ఏమాత్రం క్షమించడు, కాని ఆయన దానిని విడిచి (ఇతర ఏ పాపాన్నైనా) తాను కోరిన వానికి క్షమిస్తాడు! అల్లాహ్ తో భాగస్వాములను కల్పించే వాడు, వాస్తవానికి మార్గభ్రష్టుడై, మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయినట్లే!

117. ఆయన (అల్లాహ్)ను వదలి, వారు స్త్రీ (దేవత)లను ప్రార్థిస్తున్నారు.² మరియు వారు కేవలం తిరుగుబాటు దారుడైన షైతాన్ నే ప్రార్థిస్తున్నారు.³

118. అల్లాహ్ అతన్ని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు అతడు (షైతాన్) ఇలా అన్నాడు: “నేను నిశ్చయంగా, నీ దాసులలోనుండి ఒక నియమిత భాగాన్ని తీసుకుంటాను.

119. “మరియు నిశ్చయంగా, నేను వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాను; మరియు వారికి తప్పక, తప్పడు ఆశలు కలిగిస్తాను; మరియు నేను వారిని ఆజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక పశువుల చెవులను చీల్చుతారు; మరియు నేను వారిని ఆజ్ఞాపిస్తాను; దాని ప్రకారం వారు తప్పక అల్లాహ్ సృష్టిలో మార్పులు చేస్తారు.”⁴

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾

إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنْتًا وَإِنْ يَدْعُونَ إِلَّا الشَّيْطَانَ مَرِيدًا ﴿١١٧﴾

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾

وَلَأُضِلَّهُمْ وَلَا أُمَيِّدَهُمْ وَلَا أُمِرَّهُمْ فَايْتَبَعُونَ إِذَا نِ الْإِنْعَامِ وَلَا أُمِرَّهُمْ فَايْتَعَرُّونَ خَلَقَ اللَّهُ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَاءً مُبِينًا ﴿١١٩﴾

1. చూడండి, 3:85.

2. స్త్రీ దేవతలు అంటే, ఇక్కడ ముష్రీక్ ఖురైషులు పూజించే స్త్రీ విగ్రహాలు ఉదా: “లాత్, ‘ఉజ్జా, మనాత్ మరియు నాజ’ల” మొదలైనవి. లేక దైవదూతలు. ఎందుకంటే వారు దైవదూతలను అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క కుమార్తెలుగా భావించి, వారి ఆరాధన చేసేవారు.

3. షైతాన్ పేర్కొన్న వాటి ఆరాధన కేవలం షైతాన్ ఆరాధనయే. ఎందుకంటే షైతాన్ మానవుణ్ణి అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంనుండి మళ్ళించి బూటకదైవాలను ఆరాధించటాన్ని ప్రోత్సహిస్తాడు.

4. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టిలో మార్పులు అంటే; పశువుల చెవులను ప్రత్యేక దైవాలపేర, ప్రత్యేక రకంగా కోసి విడవడమే కాక. మానవులు కూడా అందాన్ని హెచ్చించటానికి పచ్చబొట్టు వేయించుకోవటం, మరియు కనుబొమ్మల వెంట్రుకలను కత్తిరించుకోవటం, ప్లాస్టిక్ సర్జరీ చేయించుకోవటం, మరియు

మరియు ఎవడు అల్లాహ్ కు బదులుగా షైతాన్ ను తన రక్షకునిగా చేసుకుంటాడో! వాస్తవానికి వాడే స్పష్టమైన నష్టానికి గురిఅయిన వాడు!

120. అతడు (షైతాన్) వారికి వాగ్దానం చేస్తాడు మరియు వారిలో విపరీత కోరికలను రేపుతాడు. కాని, షైతాన్ వారికి చేసే వాగ్దానాలు మోసపుచ్చేవి మాత్రమే!

121. అలాంటి వారి ఆశ్రయం సరకమే; మరియు వారికి దాని నుండి తప్పించుకునే మార్గమే ఉండదు.

122. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! మేము వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాము; అందులో వారు శాశ్వతంగా కలకాలముంటారు. అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనది. మరియు పలుకులలో అల్లాహ్ కంటే ఎక్కువ సత్యవంతుడెవడు?

123. మీ కోరికల ప్రకారంగా గానీ, లేదా గ్రంథప్రజల కోరికల ప్రకారంగా గానీ (మోక్షం) లేదు! పాపం చేసిన వానికి దానికి తగిన శిక్ష ఇవ్వబడుతుంది; మరియు వాడు, అల్లాహ్ తప్ప మరొక రక్షకుడిని గానీ, సహాయకుడిని గానీ పొందలేడు!

124. మరియు సత్కార్యాలు చేసేవాడు పురుషుడైనా, లేక స్త్రీ అయినా, ఆ వ్యక్తి విశ్వాసి అయి ఉంటే, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారికి ఖర్చూర బీజపు చీలిక (నఖీరా) అంత అన్యాయం కూడా జరుగదు.

يَعِدُهُمْ وَيُوعِدُهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَخْرَجًا ﴿١٢١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْرِبْهُ وَلَا يُجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ كَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾

ట్యూబెక్ట్ మీ మరియు వాసెక్ట్ మీ చేయించుకొని అల్లాహుతా'అలా స్పష్టిలో మార్పులు తెచ్చుటకు ప్రయత్నించడం కూడాను. దైవప్రవక్త ('స'అస) సంప్రదాయం వల్ల తెలిసిందేమిటంటే పశువులకు ఖిస్సీ చేయటం ధర్మసమ్మతమే. ఎందుకంటే, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఖిస్సీ చేసిన పశువుల బలి (ఖుర్బానీ) చేశారు.

125. మరియు తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు సమర్పించుకొని (ముస్లిం అయి), సజ్జనుడై, ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) అనుసరించే వాని కంటే ఉత్తముడైన విశ్వాసి (ధార్మికుడు) ఎవడు? ¹ మరియు అల్లాహ్! ఇబ్రాహీమ్ ను తన స్నేహితునిగా చేసుకున్నాడు.

126. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతిదానిని పరివేష్టించి ఉన్నాడు.

127. మరియు వారు నిన్ను స్త్రీల వ్యవహారంలో గల ధార్మిక తీర్పు (ఫత్వా)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ వారిని (స్త్రీలను) గురించి ధార్మిక తీర్పు ఇస్తున్నాడు: ‘అనాథ స్త్రీలను, వారి కొరకు నిర్ణయించబడిన హక్కు (మద్రా)ను మీరు వారికివ్వక, వారిని పెండ్లాడ గోరుతున్న విషయాన్ని గురించి మరియు బలహీనులైన బిడ్డలను గురించి మరియు అనాథ పిల్లల విషయంలోనూ న్యాయంగా వ్యవహరించాలని, ఈ గ్రంథంలో మీకు తెలుపబడుతోంది.’ ² మరియు మీరు ఏ మంచిపని చేసినా అది అల్లాహ్ కు తప్పకుండా తెలుస్తుంది.”

128. మరియు ఒకవేళ స్త్రీ తనభర్త, అనాదరణతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని, లేదా విముఖుడవుతాడేమోనని, భయపడితే! వారిద్దరూ తమ మధ్య రాజీ చేసుకుంటే! వారిపై ఎలాంటి దోషంలేదు. రాజీపడటం ఎంతో ఉత్తమమైనది.

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّخِطًا ﴿١٢٦﴾

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِي نِسَآئِ النِّسَاءِ الَّتِي لَا تَأْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْعَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالنِّسَاءُ عَفِيفٰتٌ مِّنَ الْاَوْلَادِ اِنْ تَقُوْهُمُوْا لِيََتْلٰى بِالْقِسْطِ ۚ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيْمًا ﴿١٢٧﴾

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَآءَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ الشُّعْمَ وَإِنْ تُخْسِرُوا تَنْفُسَكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا

1. చూడండి, 2:135.

2. చూడండి, 4:3.

మరియు మానవుల మనస్సులలో పేరాస ఇమిడివున్నది. మీరు సజ్జనులై, దైవభీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ కర్మలన్నింటినీ బాగా ఎరుగును.

129. మరియు మీరు ఎంత కోరినా, మీ భార్యల మధ్య పూర్తి న్యాయం చేయటం మీ చేతకాని పని. కనుక ఒక భార్య వైపునకు ఎక్కువగా మొగ్గి, మరొకామెను డోలాయమాన స్థితిలో వదలకండి. మీరు మీ ప్రవర్తనను సరిజేసుకొని దైవభీతి కలిగి ఉండండి! ఎందుకంటే నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

130. కాని ఒకవేళ వారు (దంపతులు) విడిపోతే! అల్లాహ్ తన దాతుత్వంతో వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ, స్వయం సమృద్ధులుగా చేయవచ్చు! మరియు అల్లాహ్! సర్వవ్యాప్తి, మహా వివేచనాపరుడు.

131. మరియు ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా, అల్లాహ్ కు చెందినదే. మరియు వాస్తవానికి మేము అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండమని, పూర్వం గ్రంథం ఇచ్చిన వారికీ మరియు మీకూ ఆజ్ఞాపించాము. మరియు ఒకవేళ మీరు తిరస్కరిస్తే భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కే చెందినది. మరియు అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

132. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు కార్యసాధకుడిగా అల్లాహ్ చాలు!

133. ఓ మానవులారా! ఆయన కోరితే, మిమ్మల్ని అంతంచేసి ఇతరులను తేగలడు.

تَعْمَلُونَ خَيْرًا ۝

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْبُوا ابَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَهْتِلُوا كُلَّ النِّسَاءِ فَتَدْرُوهَا كَالْمَعْلُوقَةِ وَإِنْ تَصْلَحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

وَلَنْ يَتَخَفَرَ قَاتِلُ بَيْنِ اللَّهِ كَلِمَةٍ مِنْ سَعَتِهِمْ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ۝

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَلَنْ تُكْفُرُوا فِائِقَ اللَّهِ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ۝

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

إِنْ يَشَاءْ يُدْهِمَكُمْ أَلْفًا نَاسًا وَيَأْتِ

మరియు వాస్తవానికి, అల్లాహ్ ఇలా చేయగల సమర్థుడు.¹

134. ఎవడు ఇహలోక ఫలితాన్ని కోరుతాడో, (వానికదే దొరుకుతుంది). కాని (కేవలం) అల్లాహ్ వద్దనే, ఇహలోక మరియు పరలోక ఫలితాలున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు. (7/8)

135. * ఓ విశ్వాసులారా! మీరు న్యాయంకొరకు స్థిరంగా నిలబడి, అల్లాహ్ కొరకే సాక్ష్య మివ్వండి. మరియు మీ సాక్ష్యం మీకు గానీ, మీ తల్లిదండ్రులకు గానీ, మీ బంధువులకు గానీ, విరుద్ధంగా ఉన్నాసరే. వాడు ధనవంతుడైనా లేక పేదవాడైనా సరే! (మీ కంటే ఎక్కువ) అల్లాహ్ వారిద్దరి మేలు కోరేవాడు. కావున మీరు మీ మనోవాంఛలను అనుసరిస్తే న్యాయం చేయకపోవచ్చు.² మీరు మీ సాక్ష్యాన్ని వక్రీకరించినా, లేక దానిని నిరాకరించినా! నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

136. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను, ఆయన సందేశహరుణ్ణి, ఆయన తన సందేశహరుని (ముహమ్మద్) పై అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని మరియు ఆయన ఇంతకు పూర్వం అవతరింపజేసిన గ్రంథాలన్నింటినీ విశ్వసించండి.³ అల్లాహ్ ను,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ۝

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَوْكَّانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا قَوْلَ مَن يَأْقُضُ شَهَادَتَكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوَالِيَ الَّذِينَ الْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَاَوْ أَوْ نَعَرَ صَوَافًا كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ۝

1. చూడండి, 47:38.

2. చూడండి, 5:8.

3. ఇంతకుపూర్వం అవతరింపజేయబడిన దివ్య గ్రంథాలను విశ్వసించడం అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి అవతరింపజేయబడిన, తొరాత్ మరియు ఇంజిల్ మొదలైన దివ్య గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను అన్నమాట. అంటే అల్లాహుతా'అలా తరఫునుండి అవతరింపజేయబడిఉన్న విషయాలను విశ్వసించడం. ఈ రోజు కేవలం ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ తప్ప ఏ ఇతర దివ్యగ్రంథం కూడా, అవతరింపజేయబడిన నిజరూపంలో లేదు. ఎందుకంటే ఆ మతపు ధర్మ వేత్తలు కాలక్రమేణా వాటిలో ఎన్నో హెచ్చుతగ్గులు చేస్తూ వచ్చారు. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు వాడుకలో నున్న బైబిల్ లో ఎన్నోసార్లు మార్పులు

ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, అంతిమదినాన్ని తిరస్కరించిన వాడు, వాస్తవానికి మార్గభ్రష్టుడై, మార్గ భ్రష్టుత్వంలో చాలాదూరం పోయినట్లే!

137. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించిన తరువాత తిరస్కరించి, మళ్ళీ విశ్వసించి, ఆ తరువాత తిరస్కరించి; ఆ తిరస్కారం లోనే పురోగమిస్తారో! అలాంటి వారిని అల్లాహ్ ఎన్నటికీ క్షమించడు. మరియు వారికి సన్మార్గం వైపునకు దారిచూపడు!

138. కపటవిశ్వాసులకు, నిశ్చయంగా! బాధాకరమైన శిక్ష ఉందని తెలుపు.

139. ఎవరైతే విశ్వాసులను పదలి సత్య తిరస్కారులను తమ స్నేహితులుగా చేసుకుంటున్నారో! అలాంటి వారు, వారి (అవిశ్వాసుల) నుండి, గౌరవాన్ని పొందగోరుతున్నారా? కానీ నిశ్చయంగా, గౌరవమంతా కేవలం అల్లాహ్ కే చెందినది.¹

140. మరియు వాస్తవానికి, (అల్లాహ్) మీ కొరకు ఈ గ్రంథంలో (ఈ విధమైన ఆజ్ఞ) అవతరింపజేశాడు: “ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ సూక్తులను గురించి తిరస్కారాన్ని మరియు పరిహాసాన్ని వింటే! అలా చేసేవారు, (ఆ సంభాషణ పదలి) ఇతర సంభాషణ ప్రారంభించనంతవరకు మీరు వారితో కలిసి కూర్చుండండి!” అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, మీరు కూడా వారిలాంటి వారే! నిశ్చయంగా,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
أَذْأَدُوا كَفَرًا أَلَمْ يَكُنِ اللَّهُ يَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا ۝

بَشِيرَ الْمُتَّقِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

إِلَّا الَّذِينَ يَخُذُونَ الْكُفْرَ بَيْنَ أَوْلِيَاءٍ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ أَلَيْسَتْ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةُ فَإِنَّ الْعِزَّةَ
لِلَّهِ جَمِيعًا ۝

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَأَلْتُمُ الْيَتِيمَ
أَنْ يَكْفُرْ بِهَا وَيَسْتَهْزِأْ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ
حَتَّىٰ يُخَوِّصُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِمْ ۚ إِذَا
مِثْلَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ
وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ۝

చేశారు. ఇప్పుడు వాడకలో ఉన్న ఆధునిక బైబిల్లో చివరి మార్పు 1977 క్రీ.శకంలో చేశారు. అది (Revised) Authorized KJV అనబడుతుంది. ఇక్కడ సంబోధన, ఇప్పుడు వాడుకలో ఉన్న ఆ దివ్య గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను మాత్రమే సూచిస్తుంది. చూడండి, 3:3.

1. చూడండి, 35:10 మరియు 63:8.

అల్లాహ్ కపట విశ్వాసులను మరియు సత్య తిరస్కారులను, అందరినీ సరకంలో జమ చేస్తాడు.

141. వారు (కపటవిశ్వాసులు) మీ విషయంలో నిరీక్షిస్తున్నారు. ఒకవేళ మీకు అల్లాహ్ తరఫునుండి, విజయం లభిస్తే! వారు (మీతో) అంటారు: “ఎమీ? మేము మీతో కలిసి లేమా?” కాని ఒకవేళ సత్యతిరస్కారులదే పైచేయి అయితే (వారితో) అంటారు: “ఎమీ? మీతో గెలిచే శక్తి మాకు లేక పోయిందా? అయినా మేము మిమ్మల్ని విశ్వాసుల నుండి కాపాడ లేదా?” కాని అల్లాహ్ పునరుత్థాన దినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్! ఎన్నటికీ సత్య తిరస్కారులకు విశ్వాసులపై (విజయం పొందే) మార్గం చూపడు.¹

142. నిశ్చయంగా, ఈ కపటవిశ్వాసులు అల్లాహ్ ను మోసగించగోరుతున్నారు. కాని ఆయనే వారిని మోసంలో పడవేశాడు.² మరియు ఒకవేళ వారు సమాజ్ కొరకు నిలిచినా శ్రద్ధాహీనులై కేవలం ప్రజలకు చూపటానికే నిలుస్తారు. మరియు వారు అల్లాహ్ ను స్మరించేది చాల తక్కువ!

143. వారు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాల) మధ్య ఊగిసలాడుతున్నారు. వారు పూర్తిగా ఇటు (విశ్వాసులు) కాకుండా, పూర్తిగా అటు (సత్యతిరస్కారులు) కాకుండా ఉన్నారు. మరియు ఎవడినైతే అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడో అలాంటి వాడికి నీవు (సరైన) మార్గం చూపలేవు.⁴

الَّذِينَ يَرَبُّونَ بِكُمْ وَإِنْ كَانَ لَكُمْ فِتْنَةٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْذِ عَلَيْكُمْ وَنَبْعَلُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ قَالَهُ يَكْفُرُ بِكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُتَدَبِّبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ سَبِيلًا

1. చూడండి, 42:30.

2. చూడండి, 57:12-15.

3. కపటవిశ్వాసులకు 'ఇషా మరియు ఫుజ్ నమాజ్లు చేయటం చాలా కఠినంగా ఉంటుంది, ('సహీహ్ బుఖారీ). వారు ఇతరులకు చూపటానికి మరియు ముస్లింలను తమను గురించి అంధకారం (అఘోషం)లో ఉంచటానికి నమాజ్లు చేస్తారు. వారు చేసే నమాజ్లలో భయభక్తులు ఉండవు.

4. ఎవరైతే బుద్ధిపూర్వకంగా మార్గభ్రష్టత్వాన్ని, కుఫ్ర మరియు షిర్క్ ను ఎన్నుకుంటారో! వారికి అల్లాహ్ (ను.తా.)

144. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసులను వదలి సత్యతిరస్కారులను, మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ఏమీ? మీరు, మీకే వ్యతిరేకంగా, అల్లాహ్ కు స్పష్టమైన ప్రమాణం ఇవ్వదలచు కున్నారా?

145. నిశ్చయంగా, కపటవిశ్వాసులు సరకంలో అట్టడుగు అంతస్తులో పడి ఉంటారు.¹ మరియు వారికి సహాయంచేయగల వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు పొందజాలవు.

146. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి, తమను తాము సంస్కరించుకొని, అల్లాహ్ ను గట్టిగా నమ్ముకొని తమ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించు కుంటారో, అలాంటి వారే విశ్వాసులతో కలిసిమెలసి ఉంటారు.² మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ విశ్వాసులందరికీ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించగలడు.

147. మీరు కృతజ్ఞులై, విశ్వాసులై ఉంటే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నిష్కారణంగా ఎందుకు శిక్షిస్తాడు? మరియు అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు,³ సర్వజ్ఞుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ
مَعْلُومًا عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾

إِنَّ الْمُبْتَغِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ الدَّرَكِ
وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ
وَآخِضُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ
وَسَوْفَ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ الْبُورِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ
وَأَمَّنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

సన్మార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు. ఎందు కంటే అల్లాహుతా'ఆలా మానవులకు మరియు జిన్నాతులకు విచక్షణా బుద్ధినిచ్చాడు. ప్రపక్తల ద్వారా మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా వారి పద్ధతు మార్గదర్శకత్వాన్ని వంపాడు. అయినా వారు తమ తలచిరుసుతనంతో 'షై'తాన్ వలలో పడిపోయి, 'షై'తాన్ అడుగు జాడలలో నడుస్తున్నారు. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిపోయింది, జరగనున్నది అంతా తెలుసు. అల్లాహుతా'ఆలా 'ఆలిముల్ గైబ్. దుష్టులు సన్మార్గం వైపునకు రారని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు కాబట్టి, వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉండనిస్తాడే కానీ, వారిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలోకి త్రోయడు.

1. సరకంలో అన్నిటికంటే క్రింది అంతస్తు అల్-హా'వియహ్ అనబడుతుంది.
2. మరియు ఏ కపటవిశ్వాసి అయితే పశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సవరించుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)నే గట్టిగా విశ్వసించి తన భక్తిని కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకుంటాడో అట్టివాడు స్వర్గంలో విశ్వాసులతో కలిసి ఉంటాడు.
3. పాకిరన్ (అప్-షకారు): Approving or Rewarding or Forgiving much or largely. అంటే కృతజ్ఞతలను ఆమోదించే, అంగీకరించే, ఆదరించే, విలువనిచ్చే వాడు. తన దాసుల మంచి కార్యాలకు అమితంగా ప్రతిఫలమిచ్చే వాడు. All-Appreciative, యోగ్యతను గుర్తించే వాడు. చూడండి, 2:158.

148. (*) అన్యాయానికి గురిఅయిన వాడు తప్ప! చెడును బహిరంగంగా పలుకటాన్ని అల్లాహ్ ఇష్టపడడు.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

149. మీరు మేలును బహిరంగంగా చెప్పినా లేక దానిని దాచినా!² లేక చెడును క్షమించినా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మన్నించే వాడు,³ సర్వసమర్థుడు.

150. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను తిరస్కరించే వారూ మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తల మధ్య భేదభావం చూపగోరే వారూ (అంటే అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, ప్రవక్తలను తిరస్కరించేవారూ) మరియు: “మేము కొందరు ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తాము, మరి కొందరిని తిరస్కరిస్తాము.” అని అనే వారూ మరియు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాలకు) మధ్య మార్గాన్ని కల్పించగోరే వారూ -

151. ఇలాంటి వారే - నిస్సందేహంగా సత్య తిరస్కారులు. మరియు సత్య తిరస్కారుల కొరకు మేము అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

152. మరియు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలందరినీ విశ్వసిస్తూ, వారి (ప్రవక్తల) మధ్య భేదభావాలు చూపని వారికి ఆయన (అల్లాహ్) వారి ప్రతిఫలాన్ని తప్పక

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا
مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ خُفَّوْهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ
أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ
بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يُخَيِّطُوا بَيْنَ ذَلِكَ سُبُلًا ﴿١٥٠﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٥١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمُ الْجَزَاءُ وَكَانَ اللَّهُ
عَفُوًّا رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾

1. మీరు మానవులలో ఏదైనా చెడును చూస్తే దానిని ఇతరులకు ప్రకటించకండి. కాని ఏకాంతంలో వారిని బోధించటానికి ప్రయత్నించండి.

2. ఒకడు చేసిన చెడు లేక కీడుకు - తనకు జరిగిన దానికి - సరిసమానంగా ప్రతికారం తీసుకోవటానికి షరీయత్ లో అనుమతి ఉంది. కానీ తనకు జరిగిన చెడు లేక కీడును క్షమించటం ఎక్కువగా ఆమోదించబడింది. ('స. ముస్లిం, 'హ.నం. 4587). చూడండి, 42:40.

3. అఫువ్వన్ (అల్-అఫువ్వ): Pardoning, మన్నించే, క్షమించేవాడు. చూడండి, 2:52. వ్యాఖ్యానం 1.

ప్రసాదించగలడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

153. (ఓ ప్రవక్తా!) గ్రంథప్రజలు నిన్ను ఆకాశం నుండి వారిపై ఒక గ్రంథాన్ని అవతరింపజేయమని, అడుగుతున్నారని (ఆశ్చర్యపడకు). వాస్తవానికి, వారు మూసాను ఇంతకంటే దారుణమైన దానిని కోరుతూ: “అల్లాహ్ ను మాకు ప్రత్యక్షంగా చూపించు!” అని అడిగారు. అప్పుడు వారి దుర్మార్గానికి ఫలితంగా వారిపై పిడుగు విరుచుకుపడింది.¹ స్పష్టమైన సూచనలు లభించిన తరువాతనే వారు అవుదూడను (ఆరాధ్యదైవంగా) చేసుకున్నారు. అయినా దానికి మేము వారిని క్షమించాము. మరియు మూసాకు మేము స్పష్టమైన అధికారమిచ్చాము.

154. మరియు మేము వారిపై 'తూర్ పర్వతాన్ని ఎత్తి ప్రమాణం తీసుకున్నాము. మేము వారితో: “సాష్టాంగపడుతూ (వంగుతూ) ద్వారంలో ప్రవేశించండి.” అని అన్నాము.² మరియు: “శనివారపు (సబ్త్) శాసనాన్ని ఉల్లంఘించకండి.” అని కూడా వారితో అన్నాము. మరియు మేము వారితో దృఢమైన ప్రమాణం కూడా తీసుకున్నాము.³

155. కాని వారు తాము చేసిన ప్రమాణాలను భంగంచేయటం వలన మరియు అల్లాహ్ సూక్తలను తిరస్కరించటం వలన మరియు ప్రవక్తలను అన్యాయంగా చంపటం వలన! మరియు: “మా హృదయాలు పొరలతో

يَبْلُغُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تَنزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى الْكَبِيرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرَنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْ لَهُمْ الظُّعِفَةُ بَظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ ثُمَّ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَإَتَيْنَا مُوسَى سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٥٣﴾

وَرَفَعْنَا قَوْقُسَهُمُ الطُّورَ بَيْنَهُمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

فَبِمَا نَقَضْتُمْ هَؤُلَاءِ مِيثَاقَهُمْ وَلَكُمْ بِهِمْ بَايَاتُ اللَّهِ وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بَغْيًا حَتَّى قَوْلِهِمْ فُلُونَا عَلَى بَلٍ طَعِمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ كَيْدَهُمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

1. చూడండి, 2:55.

2. చూడండి, 2:58-59.

3. చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 615.

కప్పబడి ఉన్నాయి.”¹ అని అనటం వలన (మేము వారిని శిక్షించాము). అంతేకాదు, వారి సత్యతిరస్కారం వలన, అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై ముద్రవేసి ఉన్నాడు; కాబట్టి వారు విశ్వసించినా కొంత మాత్రమే!

156. మరియు వారి సత్యతిరస్కారం వలన మరియు వారు మర్యమ్మపై మోపిన మహా అపనిందవలన;²

157. మరియు వారు: “నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడు, మర్యమ్ కుమారుడైన, ‘ఈసా మసీహ్ (ఏసు క్రీస్తు)ను చంపాము.” అని అన్నందుకు.³ మరియు వారు అతనిని చంపనూ లేదు మరియు శిలువపై ఎక్కించనూ లేదు, కాని, వారు భ్రమకు గురిచేయబడ్డారు.⁴ నిశ్చయంగా, ఈ విషయాన్ని గురించి అభిప్రాయభేదం ఉన్నవారు దీనిని గురించి సంశయగ్రస్తులై ఉన్నారు. ఈ విషయం గురించి వారికి నిశ్చితజ్ఞానం లేదు. వారు కేవలం ఊహనే అనుసరిస్తున్నారు. నిశ్చయంగా, వారు అతనిని చంపలేదు.

158. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ అతనిని (‘ఈసాను) తన వైపునకు ఎత్తుకున్నాడు.⁵ మరియు అల్లాహ్

وَقَوْلِهِمْ قَوْلُهُمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بَغْيًا عَظِيمًا ۝

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا السَّيِّدَ عِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي سَكَّاتٍ مِّنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ۝

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۝

1. చూడండి, 2:88.

2. అంటే యూసుఫ్ సజ్జర్ అనే వ్యక్తితో ఆమె (మర్యమ్) సంబంధముందని యూదులు మోపిన అపనింద.

3. చూడండి, 3:55.

4. అంటే ‘ఈసా మసీహ్ (ఏసు క్రీస్తు)వలె కనిపించిన మరొక వ్యక్తిని సిలువపై ఎక్కించారు. (నోబుల్ ఖుర్ఆన్)

5. చూడండి, 3:55. అల్లాహ్ (సు.తా.), ‘ఈసా (అ.స.)ను సజీవునిగా, అతని శరీరంతో సహా, పైకి లేపుకున్నాడు. పునరుత్థానదినానికి దగ్గరి రోజులలో, ‘ఈసా (అ.స.) దమిష్క (Damascus)లో తూర్పుదిక్కు మసారహ్ దగ్గర ఫజ్ సమాజ్ అఖామత్ సమయంలో ఆకాశం నుండి భూమిపైకి వంపబడుతారు. అతను వందిని చంపుతారు, సిలువను విరిచేస్తారు, జిజ్ఞాసలు తొలగిస్తారు. ప్రజలందరూ ముస్లింలవుతారు. దజ్జాల్ను అతనే సంహరిస్తారు. యఅజ్జాజ్, మఅజ్జాజ్లు కూడా అతని ప్రార్థన వలననే చంపబడుతారు. ఈ పై విషయాలన్నీ ప్రముఖ ‘హదీస్ ఉల్లేఖకులు

సర్వశక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడు.

159. మరియు గ్రంథ ప్రజల్లో ఎవడు కూడా అతనిని ('ఈసాను), అతని మరణానికి పూర్వం¹ (అతను, అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు మరియు ఒక మానవుడని), విశ్వసించకుండా ఉండడు. మరియు పునరుత్థానదినమున అతను ('ఈసా) వారిపై సాక్షిగా ఉంటాడు.²

160. యూదులకు వారు చేసిన ఘోర దుర్మార్గాలకు ఫలితంగానూ మరియు వారు, అనేకులను అల్లాహ్ మార్గంపై నడువకుండా ఆటంకపరుస్తూ ఉన్నందువలననూ, మేము ధర్మసమ్మతమైన అనేక పరిశుద్ధ వస్తువులను వారికి నిషేధించాము;³

161. మరియు వాస్తవానికి, వారికి నిషేధింపబడినా; వారు వడ్డీని తీసుకోవటం వలననూ మరియు వారు అధర్మంగా ఇతరుల సొమ్మును తినటం వలననూ. మరియు వారిలో అవిశ్వాసులైన వారికొరకు మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِمْ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

فَبُظِلُّوا مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا عَلَىٰ هَوَاهُمْ فَرَأَتْهُمُ
أَحْلَتْ لَهُمْ وَيَصِدُّهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَذِبًا

وَأَحْذَرُهُمُ الرِّبَا وَقَدْ هَوَاهُمْ وَأَمْوَالُ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا

చెప్పినవే. వారిలో అబూహురైరా, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-మన్'డూద్, 'ఉస్మాన్ బిన్-అబీ అల్-ఆన్, అబూ ఉమామ, నవ్వాస్ బిన్-సమ్'ఆన్ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్-'ఉమ్మరూ బిన్ అల్-ఆన్ (ర'దీ'అష్లుమ్) మొదలైన వారున్నారు. వీటిని లిఖించినవారిలో బు'ఖారి, ముస్లిం మరియు ఇతర ఎంతో మంది 'హదీస్'వేత్తలు ఉన్నారు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

- ఇక్కడ 'ఈసా ('అ.స.) యొక్క మరణం అంటే, అతను మరల భూమి మీదికి పునరుత్థానదినానికి దగ్గరి రోజులలో పంపబడి, పైన వివరించిన విషయాలన్నీ జరిగి, అతని సహజ మరణానికి ముందు, అని అర్థం. (ము'హమ్మద్ జూనాగఢి)

దీని మరొక తాత్పర్యంలో: "ఆ యూదుని లేక క్రైస్తవుని మరణసమయంలో అంటే, ఆత్మ (ప్రాణం) తీసే దైవదూత వచ్చినప్పుడు అతడు (ఆ యూదుడు లేక క్రైస్తవుడు): 'ఈసా ('అ.స.), అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క దాసుడు మరియు ఆయన సందేశహరుడు అని విశ్వసించాడు. కానీ ఆ విశ్వాసం అతనికి ప్రయోజనకరం కాజాలదు." అని, వ్యాఖ్యానించారు.

- ఈ సాక్ష్యం 'ఈసా ('అ.స.)ను, అల్లాహ్ (సు.తా.) సజీవునిగా తనవైపునకు లేపుకొనక ముందటి విషయాలగురించి ఉంటుంది. చూడండి, 5:117, (ము'హమ్మద్ జూనాగఢి).

- చూడండి, 6:146 మరియు 3: 93.

162. కాని వారిలో పరిపూర్ణమైన జ్ఞానం గలవారు మరియు విశ్వాసులైన వారు,¹ నీపై అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు నీకు పూర్వం అవతరింపజేయబడిన వాటిని విశ్వసిస్తారు. వారు నమాజ్ విధిగా సలుపుతారు మరియు విధిదానం ('జకాత్') చెల్లిస్తారు మరియు అల్లాహ్ యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసం కలిగి ఉంటారు; ఇలాంటి వారికి మేము గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాము. (1/8)

163. * (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా, మేము నూహ్ కు మరియు అతని తర్వాత వచ్చిన ప్రవక్తలకు సందేశం (వహీ) పంపినట్లు, నీకు కూడా సందేశం పంపాము. మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్, ఇస్మా'యీల్, ఇస్హాఖ్, య'అఖూబ్ లకు మరియు అతని సంతతివారికి మరియు 'ఈసా, అయ్యూబ్, యూసుఫ్, హరూన్ మరియు సులైమాన్ లకు కూడా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాము.² మరియు మేము దావూద్ కు 'జబూర్³ గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

164. మరియు వాస్తవంగా, మేము పంపిన ప్రవక్తలలో కొందరి గాథలను నీకు తెలిపాము మరియు ఇతర ప్రవక్తలను గురించి మేము నీకు తెలుపలేదు.⁴ మరియు అల్లాహ్ మూసాతో

لَكِنَ الرَّسُولُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْبُقِيَّةِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٨﴾

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالإِبْرَاهِيمَ مِنْ قَبْلِكَ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زُكُورًا ﴿١٩﴾

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴿٢٠﴾

1. ఇక్కడ సూచించబడిన వారు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్ మరియు ఇతర యూదులు (ర'ది.'అస్సమ్), ఎవరైతే ఇస్లాం స్వీకరించారో!
2. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర'ది.'అ.) కథనం: "కొందరు (యూదులు) మూసా ('అ.స.) తరువాత ఎవరిపై కూడా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడలేదు." అని అన్నారు. దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. (ఇబ్నె-కసీర్)
3. 'జబూర్ (కీర్తనలు / Psalms): దావూద్ ('అ.స.)కు ఇవ్వబడిన గ్రంథం.
4. ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన ప్రవక్తలు కేవలం 25 మంది మాత్రమే. వారు: 1) ఆదమ్, 2) ఇద్రీస్, 3) నూహ్, 4) హూద్, 5) 'సాలిహ్, 6) ఇబ్రాహీమ్, 7) లూత్, 8) ఇస్మా'ఈల్, 9) ఇస్హాఖ్, 10) య'అఖూబ్, 11) యూసుఫ్, 12) అయ్యూబ్, 13) యూసుఫ్, 14) ము'ఐబ్, 15) మూసా, 16) హరూన్, 17) ఇల్యాస్, 18) అల్-యస్'అ, 19) జు'ల్-కిల్జ్, 20) దావూద్,

నేరుగా మాట్లాడాడు.

165. (మేము) ప్రవక్తలను శుభవార్తలు ఇచ్చేవారిగా మరియు హెచ్చరికలు చేసే వారిగా పంపాము. ¹ ప్రవక్తల (ఆగమనం) తరువాత, అల్లాహ్ కు ప్రతికూలంగా వాదించటానికి, ప్రజలకు ఏ సాకూ మిగలకూడదని! ² మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

166. కాని (ఓప్రవక్తా!) అల్లాహ్ నీపై అవతరింపజేసిన దానికి (ఖుర్ఆనుకు) సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. ఆయన దానిని తన జ్ఞానంతో అవతరింపజేశాడు. మరియు దేవదూతలు కూడా దీనికి సాక్ష్యమిస్తున్నారు. మరియు ఉత్తమ సాక్షిగా అల్లాహ్ యే చాలు.

167. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం వైపుకు రాకుండా నిరోధిస్తున్నారో వాస్తవానికి వారు మార్గభ్రష్టులై, మార్గ భ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్ళిపోయారు!

168. నిశ్చయంగా ఎవరైతే సత్య తిరస్కారులై, అక్రమానికి పాల్పడతారో, వారిని అల్లాహ్ ఏ మాత్రమూ క్షమించడూ మరియు వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వమూ చేయడు.

169. వారికి కేవలం సరక మార్గం మాత్రమే

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرِّسَالِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾

لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَاللَّهُ يَشْهَدُ أَنَّ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُعْطِهِمْ وَلَا يَهْدِ اللَّهُ لَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِفِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ

21) సులైమాన్, 22) జ'కరియ్యా, 23) య'హ్యా, 24) ఈసా మరియు 25) ము'హమ్మద్ 'సలవాతుల్లాహి వ 'సలాముహు 'అలైహి వ 'అలైహిమ్ అజ్మ'ఈన్. ఇక మొత్తం ఎంతమంది ప్రవక్తలు వచ్చారో అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు. ము'హమ్మద్ ('స'అస) తరువాత మాత్రం ఏ ప్రవక్త రాడు. ఎవడైనా తాను ప్రవక్తనని ప్రకటించుకున్నా, అతడూ, అతనిని అనుసరించే వారూ మరియు అలాంటి వానిని ప్రవక్త అని నమ్మేవారూ అందరూ అసత్యవాదులే! అలాంటి వారు ముస్లింలు కారు. ఉదా: బహాయీలు, మీర్జాయిీలు, ఖాదియానీలు మొదలైనవారు.

1. విశ్వాసులకు స్వర్గపు శుభవార్తనివ్వటానికి మరియు అవిశ్వాసులకు సరకాన్ని గురించి హెచ్చరించటానికి.

2. చూడండి, 20:134.

చూపుతాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

170. ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా మీ ప్రభువు తరపునుండి, సత్యాన్ని తీసుకొని మీ వద్దకు ఈ సందేశహరుడు వచ్చివున్నాడు, కావున అతని మీద విశ్వాసం కలిగి ఉండండి, ఇదే మీకు మేలైనది. మరియు మీరు గనక తిరస్కరిస్తే! నిశ్చయంగా భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందినదని తెలుసుకోండి.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేచనాపరుడు.

171. ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు మీ ధర్మవిషయంలో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించ కండి.² మరియు అల్లాహ్ ను గురించి సత్యం తప్ప వేరేమాట పలుకకండి. నిశ్చయంగా మర్యమ్ కుమారుడైన 'ఈసా మసీహ్' (ఎసు క్రీస్తు), అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు మరియు ఆయన (అల్లాహ్) మర్యమ్ వైపునకు పంపిన, ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క ఆజ్ఞ (కలిమి)³ మరియు ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి వచ్చిన ఒక ఆత్మ (రూహ్). కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించండి. మరియు (ఆరాధ్య దైవాలు): “ముగ్గురు!” అని అనకండి.⁴

عَلَى اللَّهِ يَتَوَكَّلُ ١٧٠

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ١٧١

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلَّمَتْهُ الْفَلَكُ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوِيَ مِنْهُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثًا إِنَّهُمْ أَحِبٌّ إِلَهُكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكُفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

1. చూడండి, 14:8.

2. 'గులుఫ్ ఖున్': అంటే అతిగా ప్రవర్తించటం. అంటే ఇక్కడ క్రైస్తవులు 'ఈసా' (అ.స.) కు మరియు అతని తల్లికి అంటగట్టిన స్థానం. వారు ఆ ఇద్దరికి దైవత్వపు స్థానం అంటగట్టి వారిని ఆరాధించసాగారు. చూడండి, 9:31.

3. కలిమి మల్లాహ్: అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క మాట, పదం, సంకేతం, ఉత్తరువు లేక ఆజ్ఞ. అంటే అల్లాహుతా' అలా ఏదైనా చేయదలుచుకుంటే దానిని: “అయిపో” (కున్)! అని ఆజ్ఞ ఇస్తాడు. అంతే అది అయిపోతుంది (ఫ యకూన్). చూడండి, 3:45.

4. క్రైస్తవులలో కొందరు 'ఈసా' (అ.స.) స్వయంగా దేవుడే అంటారు. మరికొందరు అతనిని దేవుని కుమారుడు అంటారు. ఇంకా కొందరు ముగ్గురు దైవాలున్నారంటారు. ఆ ముగ్గురు అల్లాహ్ (సు.తా.), జిబ్రీల్ మరియు 'ఈసా' (అల్లైహిమ్ స.) అని అంటారు. ఇది మానుకొనడని అల్లాహుతా' అలా ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

అది మానుకోండి, మీకే మేలైనది! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఒక్కడే ఆరాధ్య దైవం. ఆయనకు కొడుకు ఉన్నాడనే విషయానికి ఆయన అతీతుడు. ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు కార్య కర్తగా అల్లాహ్ మాత్రమే చాలు.

172. తాను, అల్లాహ్ కు దాసుడననే విషయాన్ని మసీహ్ (క్రీస్తు) ఎన్నడూ ఉపేక్షించ లేదు. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కు సన్నిహితంగా ఉండే దేవదూతలు కూడాను. మరియు ఎవరు ఆయన (అల్లాహ్) దాస్యాన్ని ఉపేక్షించి, గర్వం ప్రదర్శిస్తారో వారందరినీ ఆయన తనముందు సమావేశపరుస్తాడు.

173. కానీ, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి ఆయన వారి ప్రతిఫలాన్ని పూర్తిగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తన అనుగ్రహంతో మరింత అధికంగా ఇస్తాడు. ఇక ఆయనను నిరాకరించి, గర్వం వహించే వారికి బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు; మరియు వారు తమకొరకు - అల్లాహ్ తప్ప - ఇతర రక్షించేవాడిని గానీ, సహాయపడే వాడిని గానీ పొందలేరు.

174. ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు నుండి మీకు స్పష్టమైన నిదర్శనం వచ్చింది. మరియు మేము మీపై స్పష్టమైన జ్యోతిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాము.

175. కావున ఎవరు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి, ఆయననే దృఢంగా నమ్ముకుంటారో, వారిని ఆయన తన కారుణ్యానికి మరియు అనుగ్రహానికి పాత్రులుగా చేసుకొని తనవద్దకు చేరే ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

لَنْ يَسْتَنْفِكَ الْبَيْتُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلِكَةُ الْمُقَرَّرُونَ وَمَنْ يَسْتَنْفِكَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمُ إِلَٰهٌ جَبِيحٌ ۝

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَفُوا أَوَّاسْتَخَفُوا أَوْ اتَّكَبُوا فَيُعَذِّبُهُمُ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ قَدْ جَاءَكُم بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ۝

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ ۖ وَيَهْدِي لَهُمُ إِلَٰهَهُمْ أَلًا مُسْتَقِيمًا ۝

176. వారు నిన్ను (కలాలను) గురించి ధార్మిక శాసనం (ఫత్వా) అడుగుతున్నారు. అల్లాహ్ మీకు, కలాలను¹ గురించి, ఈ విధంగా ధార్మిక శాసనం ఇస్తున్నాడని చెప్పు: “ఒక పురుషుడు మరణించి, అతనికి సంతానం లేకుండా ఒక సోదరి² మాత్రమే ఉంటే, అతడు విడిచిన ఆస్తిలో ఆమెకు సగం వాటా లభిస్తుంది. పిల్లలు లేక చని పోయిన సోదరి మొత్తం ఆస్తికి, అతడు (ఆమె నిజ సోదరుడు) వారసుడవుతాడు. అతనికి (మృతునికి) ఇద్దరు సోదరీమణులు ఉంటే, వారిద్దరికీ అతడు వదలిన ఆస్తిలో మూడింట రెండు వంతుల భాగం లభిస్తుంది. ఒకవేళ సోదర సోదరీమణులు (అనేకులుంటే) ప్రతి పురుషునికి ఇద్దరు స్త్రీల భాగానికి సమానంగా వాటా లభిస్తుంది. మీరు దారి తప్పకుండా ఉండటానికి అల్లాహ్ మీకు అంతా స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.” (1/4)

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ
أَمْرُكُمْ إِلَيْكُمْ وَإِلَىٰ وَلَةِ الْأَخْتِ فَكُلْهَا
بِضْفٍ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرَوُّهَا أَنَّكُمْ يَكُنُّ لَهَا وَلَدٌ
وَإِنْ كَانَتْ اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثَّلَاثُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا إِخْوَةً رِّجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ
الْأُنثَىٰ إِنَّ إِلَهًا لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِحِلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٤﴾

1. కలాల అంటే సూటి (రక్త) సంబంధీకులు లేని మృతుడు అంటే తండ్రి గానీ, కుమారుడు గానీ లేని మృతుడు. కొడుకు లేని పక్షంలో కొడుకు కొడుకు(లు) సూటి వారసులుగా పరిగణింపబడతారు. (ఇజ్మా'అ, ఇబ్నె-కసీర్).
- కుమారుడు ఒక్కడే ఉన్నా పూర్తి ఆస్తికి వారసుడు. మరియు తండ్రి ఒక్కడే ఉన్నా అతను కూడా పూర్తి ఆస్తికి వారసుడు. అప్పుడు మృతుని సోదర సోదరీమణులకు హక్కు ఉండదు. కాని భార్య లేక భర్త మరియు తల్లి ఉంటే వారి భాగం వారికి ఇచ్చిన తరువాత.
- కుమార్తె మరియు సోదరీ ఉంటే, కుమార్తెకు సగం, సోదరికి సగం.
- సోదరుడు ఒక్కడే ఉంటే అతడు తన సోదరి పూర్తి ఆస్తికి వారసుడౌతాడు. కాని మృతురాలు భర్త ఉంటే అతని భాగం ఇచ్చి మిగతా ఆస్తికి సోదరుడు వారసుడౌతాడు.
2. సోదరీ అంటే ఇక్కడ సొంత అనగా, తల్లి-తండ్రి ఇరువురి నుండి, లేక కేవలం తండ్రి నుండి గానీ ఉంటే ఆమెకు అతను వదిలిన ఆస్తిలో సగం భాగం ఉంటుంది. ఇంకా చూడండి, 4:12, అక్కడ ఇజ్మా'అ, అభిప్రాయం ఏమిటంటే, అక్కడ కేవలం తల్లి వైపు నుండి (అర్థ) సోదర సోదరీమణుల విషయం చెప్పబడింది. ఎక్కువ వివరాలకొరకు ధర్మవేత్త(పుఖహా)లను సంప్రదించండి.

5. సూరహ్ అల్-మాఇద్ దహ్

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

ఇది చివర అవతరింపజేయబడిన మదనీ సూరాహ్ లలో ఒకటి. ఇందులో 120 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ అల్-మాఇద్ దహ్ మూడవ ఆయత్ లోని: “ఈ నాడు నేను మీ ధర్మాన్ని మీ కొరకు పరిపూర్ణం చేసి, మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను మరియు మీ కొరకు అల్లాహ్ కు విధేయులుగా ఉండటాన్నే (ఇస్లాంనే) ధర్మంగా సమ్మతించాను.” అనే భాగం 10వ హిజ్రీలో ‘హజ్జ్ రోజు’ అవతరింపజేయబడింది. ఇది ఈ సూరహ్ లోని అతి ముఖ్య అంశం. హాబిల్ (Abel) ను ఖాబిల్ (Cain) హత్యచేసింది, 27-43 ఆయత్ లలో వివరించబడింది. ‘ఈసా’ (‘అ.స.) యొక్క అద్భుత క్రియలు 109-120 ఆయత్ లలో ఉన్నాయి. దీనిపేరు అల్-మాఇద్ దహ్ అంటే ‘ఆహారంతో నిండిన పళ్ళెం,’ ఉర్దూలో ‘దస్తర్ బాన్’ అనబడుతోంది. ఇది 112వ ఆయత్ లో నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ విశ్వాసులారా! ఒప్పందాలను పాటించండి.¹ మీ కొరకు పచ్చిక మేసే చతుష్పాద పశువులన్నీ² (తినిటానికి) ధర్మ సమ్మతం (‘హలాల్’) చేయబడ్డాయి; మీకు తెలుపబడిన పశువులు తప్ప! మీరు ఇశ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు వేటాడటం మీకు ధర్మ సమ్మతం కాదు.³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరింది శాసిస్తాడు.

2. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ (నియమించిన)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحْلَتْ لَكُمْ يَوْمَئِذٍ الْأَمْثَالُ الْإِمْلَاءُ عَلَيْكُمْ غَيْرُ حِلٍّ الصَّيِّدِ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ سَعَاءَ ۚ وَإِلَٰهًا

1. ‘అఖ్డ్: ‘ఉఖూద్ (బ.వ), అంటే ముడి అని అర్థం. ఇవి ధర్మాచరణలో మూడురకాలు: 1) అల్లాహ్-మానవుని మధ్య, 2) మానవుడు-తన ఆత్మతో, 3) మానవుడు-తన తోటివారితో చేసేవి. (రా’గిబ్).
2. బహీమ: అంటే మేసేపశువు. అన్-ఆమున్: అంటే ఒంటెలు, ఆవులు, ఎడ్లు, గొర్రెలు, మేకల వంటి సాధు జంతువులు. చూడండి, 6:124. ఇవేకాక అడవి పశువులు, ఉదా: అడవి ఆవులు, జింకలు మొదలైనవి. ఇవి గడ్డి, చెట్లు తినేవి. వేటాడి ఇతర జంతువులను తిననివి. జూ’-నాబిన: అంటే కోరపళ్ళుగల క్రూర మృగాలు మాంసాహారులైనవి. ఉదా: కుక్క, పులి. జూ’-మి’ఖబిన: అంటే, గోళ్ళుగల వేటాడే పక్షులు. ఏవైతే తమ వేట జంతువును తమ గోళ్ళతో పట్టుకుంటాయో, ఉదా: డేగ.
3. ఇశ్రామ్ స్థితిలో వేటాడే నిషిద్ధాలను గురించి చూడండి, 5:94-96.

(‘హురామ్) చేయబడ్డాయి. కాని (క్రూరమృగం నోటపడిన దానిని) చావకముందే మీరు జి‘బ్‘హ్ చేసినట్లైతే అది నిషిద్ధంకాదు. మరియు బలిపీఠంమీద వధించబడినది,¹ మరియు బాణాల ద్వారా శకునం చూడటం నిషేధింపబడ్డాయి. ఇవన్నీ ఘోర పాపాలు (ఫిన్ఖున్). ఈనాడు సత్యతిరస్కారులు, మీ ధర్మం గురించి పూర్తిగా ఆశలు వదులుకున్నారు. కనుక మీరు వారికి భయపడకండి, నాకే భయపడండి. ఈ నాడు నేను మీ ధర్మాన్ని మీ కొరకు పరిపూర్ణం చేసి, మీపై నా అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేశాను మరియు మీ కొరకు అల్లాహ్ కు విధేయులుగా ఉండటాన్నే (ఇస్లాంనే) ధర్మంగా సమ్మతించాను.² ఎవడైనా ఆకలికి ఓర్చుకోలేక, పాపానికి పూనుకోక,³ (నిషిద్ధమైన వస్తువులను తిన్నట్లైతే)! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

4. వారు (ప్రజలు) తమ కొరకు ఏది ధర్మసమ్మతం (‘హలాల్) అని నిన్ను అడుగు తున్నారు. నీవు ఇలా అను: “పరిశుద్ధ వస్తువులన్నీ మీ కొరకు ధర్మసమ్మతం (‘హలాల్) చేయబడ్డాయి. మరియు మీకు, అల్లాహ్ నేర్పిన విధంగా మీరు వేట శిక్షణ ఇచ్చిన జంతువులు⁴ మీ కొరకు పట్టినవి

لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَأَسْمَتْ عَلَيْكُمْ رِعْمَىٰ وَرَضِيَتْ لَكُمُ
الْإِسْلَامُ دِيْنًا فَمَنْ أَضْطَرَّ فِي عَصَاةٍ غَيْرِ
مُتَعَلِّفٍ لِّلْإِسْلَامِ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحْلَلْ لَهُمْ قُلْ أَحْلَلْتُ لَكُمُ الطَّيْبَاتِ وَمَا
عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ يَعْلَمُونَ هَنَ وَمَا عَلَّمْتُمُ
اللَّهُ فُكُلًا وَمِمَّا أَمْسَلْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَانْقُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

1. సు‘బుబుస్: అంటే ముషికలు తమ దేవతలకు, దైవదూతలకు జిన్నాతులకు, లేక తమ పూర్వకులైన పుణ్యపురుషులకు, మొదలైన వారి కొరకు బలి ఇవ్వటానికి నియమించిన ప్రత్యేక ఆస్థానాలు. వాటిపై అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో కూడా బలిచేసినా అది ‘హరాం. అక్కడ బలి చేయబడిన పశు మాంసాన్ని తినటం కూడా ‘హరాం (నిషిద్ధం).
2. ఈ భాగం 10వ హిజ్రీలో 9వ జి‘ల్-హజ్జ్ రోజు, ‘హజ్జ్ సమయంలో, ‘అరఫాత్ మైదానంలో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త (‘స’అస) అంతిమ కాలానికి దాదాపు 82 రోజులకు ముందు. దీని తరువాత న్యాయానికి సంబంధించిన ఏ ఆయత్ కూడా అవతరింపజేయబడలేదు.
3. చూడండి, 2:173.
4. వేట నేర్పి, వేటాడటానికి ఉపయోగపడే జంతువులు పక్షులు మొదలైనవి ఉదా: కుక్క, చిరుతపులి, డేగ మొదలైనవి.

కూడా! కావున అవి మీ కొరకు పట్టుకున్న వాటిని మీరు తినండి కాని దానిపై అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించండి.¹ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.”

5. ఈ నాడు మీ కొరకు పరిశుద్ధమైన వస్తువులన్నీ ధర్మసమ్మతం (హాలాల్) చేయబడ్డాయి. మరియు గ్రంథ ప్రజల ఆహారం² మీకు ధర్మసమ్మతమైనది. మరియు మీ ఆహారం వారికి ధర్మసమ్మత మైనది. మరియు సుశీలురు అయిన విశ్వాస (ముస్లిం) స్త్రీలు గానీ మరియు సుశీలురు అయిన పూర్వ గ్రంథ ప్రజల స్త్రీలు గానీ,³ మీరు వారికి వారి

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمْ الْكَافَّةُ وَالطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَالٌ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَالٌ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ مَحْصِنِينَ غَيْرِ مُسْلِفِينَ وَلَا امْتِنَاعٍ أَخْذَ الْإِنِّ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥

1. ఇక్కడ రెండు షరతులున్నాయి. 1) వేట జంతువును విడుచునప్పుడు బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్రహీమ్. అనాలి. 2) ఆ వేట జంతువు పట్టిన దానిని తన యజమాని కొరకు వదలాలి, దానిని అది తినగూడదు. అట్టి జంతువు పట్టిన దానిని చంపినా తన యజమాని వచ్చేవరకు దానిని తినగూడదు. అట్టి జంతువు చనిపోయినా, అది హాలాల్. వేటలో యజమాని విడిచిన వేటజంతువు తప్ప, మరొక జంతువు పాల్గొనరాదు. ఇదే ఆజ్ఞ బాణానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ('సహీహ్ బఖరీ, ముస్లిం).
2. గ్రంథప్రజల ఆహారం అంటే, ఏదైతే అల్లాహ్ పేరుతో జీబోహ్ చేయబడి రక్తం ప్రవహింపజేయబడిందో అదే. కాని మొదట మత్తుచేయబడి తరువాత గొంతు కోయబడినది కాదు. ఏ ఆహారపదార్థాలైతే ఇస్లాం ధర్మశాసనం ప్రకారం హరాం చేయబడ్డాయో వాటిని విడిచి.
3. పూర్వగ్రంథప్రజల స్త్రీల విషయం: వారు ఆధునిక భావాలవారై, ఇప్పుడు పశ్చిమ దేశాలలో, నడుస్తున్న సాంఘిక విచారాలను సమర్థించేవారైతే గ్రంథ ప్రజలతో వివాహం ధర్మసమ్మతమైనా వారి నడకలు హరాం అయితే, అట్టి స్త్రీలతో వివాహం చేసుకోవటం ఏవిధంగా ధర్మసమ్మతం కాగలదో ఆలోచించవలసిన విషయం. ప్రస్తుత కాలంలో చాలామంది గ్రంథప్రజలు వారి ధర్మం క్రైస్తవధర్మం గానీ, యూదధర్మం గానీ, వారు దానినుండి చాలా దూరంలో ఉన్నారు. కావున మీరు ఏ స్త్రీతోనైనా వివాహమాడదలచుకున్నపుడు ఆమె సుశీలవతి అయిఉండి, విచ్ఛలవిడిగా తిరిగే స్త్రీ కాకుండా ఉండటం ఎంతో ముఖ్యం. ఇంకా మీరు మీ స్త్రీలకు గ్రంథప్రజలతో పెండ్లి చేయించకండి. ఎందుకంటే మీరు ముస్లింలు దైవప్రవక్తలను అందరినీ నమ్ముతారు, ఆదరిస్తారు. కాని వారు, ఉదాహరణకు యూదులు, 'ఈసా' (అ.స.)ను మరియు ముహమ్మద్ (స'అస)ను, ఇద్దరినీ దైవప్రవక్తలని నమ్మరు. మరియు క్రైస్తవులు ముహమ్మద్ (స'అస)ను దైవప్రవక్తని నమ్మరు. కాబట్టి ఒక ముస్లిం స్త్రీ యూదుణ్ణి, లేక క్రైస్తవుణ్ణి పెండ్లి చేసుకుంటే, ఆమె వారింట్లో ముహమ్మద్ (స'అస) పట్ల దూషణలు ఎలా వినగలదు?

మహిళలు చెల్లించి, న్యాయబద్ధంగా వారితో వివాహజీవితం గడపండి. కాని వారితో స్వేచ్ఛా కామక్రీడలు గానీ, లేదా దొంగచాటు సంబంధాలు గానీ ఉంచుకోకండి. ఎవడు విశ్వాసమార్గాన్ని తిరస్కరిస్తాడో అతని కర్మలు వ్యర్థమవుతాయి. మరియు అతడు పరలోకంలో నష్టం పొందేవారిలో చేరుతాడు.

6. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు సమాజాదులను లేచినప్పుడు, మీ ముఖాలను, మరియు మీ చేతులను మోచేతులవరకు కడుక్కోండి. మరియు మీ తలలను (తడిచేతులతో) తుడుచుకోండి. మరియు మీ కాళ్ళను చీలమండల వరకు కడుక్కోండి.¹ మరియు మీకు ఇంద్రియ స్థలనం (జునుబ్) అయి ఉంటే, స్నానం (గుల్స్) చేయండి. మరియు మీరు అస్వస్థులై ఉన్నా, లేక ప్రయాణంలో ఉన్నా, లేక మీలో ఎవరైనా కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని ఉన్నా, లేక మీరు స్త్రీలతో కలిసి (సంభోగంచేసి) ఉన్నా, అప్పుడు మీకు నీరు లభించని పక్షంలో పరిశుభ్రమైన మట్టితో తయమ్మమ్ చేయండి. అంటే, మీ ముఖాలను మరియు మీ చేతులను, దానితో (పరిశుభ్రమైన మట్టిపై స్పర్శించిన చేతులతో), రుద్దుకోండి.² మిమ్మల్ని కష్టపెట్టాలనేది అల్లాహ్ అభిమతం కాదు. మీరు కృతజ్ఞులు కావాలని ఆయన, మిమ్మల్ని శుద్ధపరచి మీపై తన అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయ గోరుతున్నాడు.

7. మరియు మీకు అల్లాహ్ చేసిన అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన మీ నుండి తీసుకున్న దృఢమైన ప్రమాణాన్ని జ్ఞాపకం

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ
فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ
كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى
أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَسْتُمْ بِالنِّسَاءِ فَكُمُتَّحِدُوا وَأَمَّا فَتَيَّمُّوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ
وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ①

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّتِي
وَأَتَّكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا

1. చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-1, 'హ. నం. 138.

2. చూడండి, 4:43.

చేసుకోండి. అప్పుడు మీరు: “మేము విన్నాము మరియు విధేయులమయ్యాము.” అని అన్నారు. మరియు అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, హృదయాలలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

8. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కొరకు న్యాయంగా సాక్ష్యమివ్వటానికి స్థిరంగా నిలబడండి.¹ ఇతరుల పట్ల మీకున్న ద్వేషానికిలోనై, మీరు న్యాయాన్ని త్యజించకండి. న్యాయం చేయండి, అది దైవభక్తికి సమీపమైనది. మరియు అల్లాహ్‌ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

9. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతి ఫలం ఉన్నాయని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు.

10. మరియు ఎవరైతే సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడి, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరిస్తారో! అలాంటి వారు భగభగమండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

11. ఓ విశ్వాసులారా! ఒక జాతి వారు (మీకు హాని చేయసంకల్పించి) తమ చేతులను మీ వైపునకు చాచినపుడు, అల్లాహ్ వారి చేతులను మీనుండి తొలగించి మీకు చేసిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞప్తికితచ్చుకోండి. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు విశ్వాసులు అల్లాహ్ పైననే సమృద్ధిపడతారు. (3/8)

12. * మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్

وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا
نُ قَوْمٍ عَلَى أَنْ تَعُدُّوا عِدْلَ أُولَئِكَ هُوَ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ
أَصْحَابُ الْحَرِيقِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا أَنْعَمَتَ اللَّهُ
عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

ఇస్రా'యాలు సంతతివారి నుండి దృఢమైన ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాడు. మరియు మేము వారిలో నుండి వన్నెండు మందిని (కనాన్ కు) పోవటానికి నాయకులుగా నియమించాము.¹ మరియు అల్లాహ్ వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఒకవేళ మీరు సమాజ్ స్థిరంగా సలుపుతూ, విధి దానం (జకాత్) చెల్లిస్తూ మరియు నా ప్రవక్తలను విశ్వసించి వారికి తోడ్పడుతూ, అల్లాహ్ కు మంచి రుణాన్ని ఇస్తూవుంటే! నిశ్చయంగా, నేను మీకు తోడుగా ఉంటాను. మరియు నిశ్చయంగా, నేను మీ నుండి మీ పాపాలను తొలగిస్తాను మరియు నిశ్చయంగా మిమ్మల్ని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాను. కానీ, దీని తరువాత మీలో ఎవడు సత్యతిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తాడో! అతడు వాస్తవంగా, సరైనమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!”

13. ఆ పిదప వారు తాము చేసిన ఒడంబడికను భంగం చేసినందుకు, మేము వారిని శిక్షించాము (బహిష్కరించాము) మరియు వారి హృదయాలను కఠినంచేశాము. వారు పదాలను తారుమారు చేసి వాటి అర్థాన్ని, సందర్భాన్ని పూర్తిగా మార్చి వేసేవారు.² వారికి ఇవ్వబడిన బోధనలలో అధిక భాగాన్ని మరచిపోయారు. అనుదినం వారిలో ఏకొందరో తప్ప, పలువురు చేసే ద్రోహాన్ని గురించి నీకు తెలుస్తూనే ఉంది. కనుక వారిని మన్నించు మరియు వారి చేష్టలను ఉపేక్షించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

14. “మేము క్రైస్తవులము.” అని అనే

وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمْ نُفُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ⑥

فِيمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ ثَمَرِهِمْ لَعَلَّهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَلْقٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ⑦ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ⑥

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى أَخَذْنَا

1. చూడండి, 5:20-26.

2. చూడండి, 4:46.

వారి నుంచి కూడా మేము దృఢమైన ప్రమాణం తీసుకున్నాము; కాని వారు తమకు ఇవ్వబడిన బోధనలలో అధిక భాగాన్ని మరచిపోయారు; కావున తీర్పుదినం వరకు వారిమధ్య విరోధాన్ని మరియు ద్వేషాన్ని కల్పించాము. మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ వారు చేస్తూవచ్చిన కర్మలను గురించి వారికి తెలియజేస్తాడు.

15. ఓ గ్రంథప్రజలారా! వాస్తవంగా మా ప్రవక్త (ముహమ్మద్) మీ వద్దకు వచ్చివున్నాడు; మీరు కప్పిపుచ్చుతూ ఉండిన గ్రంథం (బైబిల్) లోని ఎన్నో విషయాలను అతను మీకు బహిష్కరణ చేస్తున్నాడు; మరియు ఎన్నో విషయాలను ఉపేక్షిస్తున్నాడు. వాస్తవంగా మీకొరకు అల్లాహ్ తరపునుండి ఒక జ్యోతి మరియు ఒక స్పష్టమైన గ్రంథం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చివున్నది.¹

16. దాని ద్వారా అల్లాహ్! తన ప్రీతిని పొందగోరే వారికి శాంతి పథాలను చూపుతాడు మరియు తన ఆజ్ఞతో వారిని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తెచ్చి వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

17. “నిశ్చయంగా, మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్ (క్రీస్తు)యే అల్లాహ్!” అని అనేవారు నిస్సందేహంగా! సత్యతిరస్కారులు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ గనక మర్యమ్ కుమారుడైన మసీహ్ (క్రీస్తు)ను అతని తల్లిని మరియు భూమిపై ఉన్న వారినందరినీ, నాశనం చేయగోరితే, ఆయనను ఆపగల శక్తి ఎవరికి ఉంది? మరియు ఆకాశాలలోను, భూమిలోను మరియు వాటి మధ్య ఉన్న

مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٧﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيَهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٩﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ تَكْفُرُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِنَّ آدَانَ يَهْدِيكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

1. నూరున్ వ కితాబుమ్ముఖీన్: ఇక్కడ ఈ రెండు పదాలు దివ్యఖుర్ఆన్ ను సంభోధిస్తున్నాయి, అనే విషయం తరువాత వచ్చే 16వ ఆయత్ నుండి విషదమవుతోంది.

సమస్తం మీద ఆధిపత్యం అల్లాహ్ దే. ఆయన తాను కోరినది సృష్టిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”¹

18. మరియు యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ఇలా అంటారు: “మేము అల్లాహ్ సంతానం మరియు ఆయనకు ప్రియమైన వారము.”² (వారితో) ఇలా అను: “అయితే, ఆయన మీ పాపాలకు మిమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షిస్తున్నాడు? అలాకాదు, మీరు కూడ ఆయన పుట్టించిన మానవులలో ఒకరు మాత్రమే! ఆయన తాను కోరినవారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు. మరియు ఆకాశాలలో, భూమిలో మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తం మీద సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే. మరియు ఆయన వైపునకే (అందరికీ) మరలి పోవలసి ఉంది.”

19. ఓ గ్రంథప్రజలారా! ప్రవక్తలు రావటం, ఆగిపోయిన కొంతకాలం తరువాత, మీకు అంతా స్పష్టంగా తెలుపటానికి, వాస్తవంగా మా సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) మీ వద్దకు వచ్చాడు. మీరు: “మావద్దకు శుభవార్త వినిపించేవాడు మరియు హెచ్చరికలు చేసేవాడు ఎవ్వడూ రాలేదు.” అని అనకూడదని. నిస్సందేహంగా ఇప్పుడు మీకు శుభవార్త వినిపించేవాడు మరియు హెచ్చరికలు చేసేవాడు వచ్చివున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

20. మరియు మూసా తన జాతి ప్రజలతో

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ عَنْ أَبِي اللَّهِ
وَاجِبًا أَكَلْ فَلَمْ يَعْزِ بِكُمْ يُدْنُو بِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ
بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن
يَشَاءُ وَلِلَّهِ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى
فَتْرَةٍ مِّنَ الرَّسْلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ
وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٥

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يُقَوْمُوا زُرُونَا نَعْبُدَ اللَّهَ

1. చూడండి, 4:171.

2. యూదులు 'ఉజైర్' (అ.స.)ను మరియు క్రైస్తవులు 'ఈసా' (అ.స.)ను అల్లాహ్; లేక అల్లాహుతా'అలా కుమారులు అంటారు. మరియు యూదులు తమనుతాము అల్లాహుతా'అలా సంతానంగా చెప్పుకుంటారు. ఈ ఆయత్ వారి ఈ వాదాన్ని ఖండిస్తోంది.

ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసు కోండి): “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి; ఆయన మీలోనుండి ప్రవక్తలను ఆవిర్భవింపజేశాడు మరియు మిమ్మల్ని సార్వభౌములుగా చేశాడు.¹ మరియు (ఆ కాలంలో) ప్రపంచంలో ఎవ్వరికీ ప్రసాదించని వాటిని (అనుగ్రహాలను) మీకు ప్రసాదించాడు.

21. “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ మీ కొరకు వ్రాసి ఉంచిన పవిత్ర భూమి (ఫలస్తీన్)లో ప్రవేశించండి. వెనుకకు మరలి రాకండి, అలా చేస్తే నష్టపడి తిరిగి రాగలరు.”

22. (అప్పుడు) వారన్నారు: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, అందులో బలిష్ఠులైన ప్రజలు (అమాలేకీయులు) ఉన్నారు. మరియు వారు అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోనంత వరకు, మేము అందులో ఏ మాత్రమూ ప్రవేశించము; ఒకవేళ వారు వెళ్ళిపోతే మేము తప్పక ప్రవేశిస్తాము.”

23. (అప్పుడు) భయపడేవారిలో నుండి అల్లాహ్ అనుగ్రహం పొందిన ఇద్దరు వ్యక్తులు అన్నారు: “ద్వారంనుండి పోయి వారిపై దాడిచేయండి.² మీరు లోనికి ప్రవేశించారంటే నిశ్చయంగా, విజయం మీదే! మీరు వాస్తవానికి విశ్వసించిన వారే అయితే! అల్లాహ్ పైననే నమ్మకం ఉంచుకోండి.”

24. వారన్నారు: “ఓ మూసా! వారు అందు ఉన్నంతవరకు మేము అందులో ఎన్నటికీ ప్రవేశించము. కావున నీవు మరియు నీ

عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَأَنْتُمْ مِمَّا كَانُوا يَوتِرُونَ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

يَقُومُوا ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ
اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتُدُّوا عَلَىٰ آدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا
خُسْرًا ﴿٢١﴾

قَالُوا يٰيُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ۖ وَإِنَّا لَنَ
نَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا ۖ وَإِنَّا يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَإِنَّا نَدْخُلُونَهَا ﴿٢٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنَّ اللَّهَ
عَلَيْهِمَا إِذْ خَلَا إِلَهُكُمُ الْبَابَ ۖ فَأَدْخَلْنَاهُ
وَأَنْتُمْ غُلَبُونَ ۖ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا ۖ إِنَّ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قَالُوا يٰيُوسَىٰ إِنَّا لَنَ نَدْخُلُهَا أَبَدًا إِنَّا نَدْخُلُهَا
فَإِذْ هَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا

1. ఉదాహరణకు సులైమాన్ (‘అ.స.) ప్రవక్త మరియు సార్వభౌముడు (రాజు) కూడా దీనితో విశదమయ్యేదేమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)యే రాజులను కూడా ఎన్నుకుంటాడు.

2. ఆ ఇద్దరువ్యక్తులు యూషా బిన్-నూన్ మరియు కాలిబ్ బిన్-యూహన్నా (Joshua & Caleb). వీరు కానన్ ను పరిశీలించటానికి ఎన్నుకోబడిన వన్నెండు మందిలో నుండి ఇద్దరు.

ప్రభువు పోయి పోరాడండి, మేము నిశ్చయంగా, ఇక్కడే కూర్చుని ఉంటాము.”

25. (దానికి మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నాపై మరియు నా సోదరునిపై మాత్రమే అధికారం గలదు. కావున నీవు మా మధ్య మరియు ఈ అవిధేయుల మధ్య తీర్పుచేయి (మమ్మల్ని ఈ అవిధేయుల నుండి దూరం చేయ).”

26. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇక నిశ్చయంగా ఆ భూమి వారి కొరకు నలభైసంవత్సరాల వరకు నిషేధింపబడింది. వారు దేశదిమ్మరులై ఈ భూమిలో తిరుగుతూ ఉంటారు.¹ కావున అవిధేయులైన జనులను గురించి నీవు చింతించకు.” (1/2)

27. * మరియు వారికి ఆదమ్ యొక్క ఇద్దరు కుమారులు² (హబీల్ మరియు ఖాబీల్)ల యథార్థ కథను వినిపించు. వారిద్దరు (అల్లాహ్ కు) బలి (ఖుర్బాని) ఇచ్చినప్పుడు ఒకని (హబీల్) బలి స్వీకరించబడింది మరియు రెండవ వాని (ఖాబీల్) బలి స్వీకరించబడలేదు. (ఖాబీల్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా నేను నిన్ను చంపుతాను.” (దానికి హబీల్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారి (బలినే) స్వీకరిస్తాడు.

28. ఒకవేళ నీవు నన్ను చంపటానికి నీ

قُعُودُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي
فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ٥

قَالَ فَإِنَّهَا عُزْمَةٌ عَلَيْهِمْ أُرْعَيْنَ سَنَةً
يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ٦

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا
قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ
الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ٧

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسٍ

1. ఆ భూమి పేరు 'తై' మైదానం. నలభై సంవత్సరాల వరకు యూదులు ఆ మైదానంలో తిరుగుతూ ఉండి, చివరకు ఫలస్తీన్ లోకి ప్రవేశించినప్పుడు మూసా ('అ.స.) అనుచరులలో కేవలం ఈ ఇద్దరు పెద్దలే మిగిలారు. యూషా బిన్-నూన్, మూసా ('అ.స.) తరువాత, అతని స్థానంలో ఖల్బీషా అయ్యారు. కాబిల్ బిన్-యూహన్నా అతనికి కుడిభుజం అయ్యారు.
2. హబీల్ మరియు ఖాబీల్ ఆదమ్ ('అ.స.) యొక్క ఇద్దరు కుమారులు. బైబిల్ లో వీరు ఏబిల్ (Abel) మరియు కేన్ (Cain)గా పేర్కొనబడ్డారు. హబీల్ (Abel)ను ఖాబీల్ (Cain) చంపాడు.

చేయి నా వైపుకు ఎత్తినా! నేను నిన్ను చంపటానికి నాచేయి నీ వైపుకు ఎత్తను. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, నేను సర్వలోకాలకు పోషకుడైన ఆల్లాహ్ కు భయపడుతున్నాను.

29. నీవు నీ పాపంతో సహా, నా పాపాన్ని కూడా భరించి సరకవాసులలో ఒకడవు కావాలని నాకోరిక. మరియు ఇదే దుర్మార్గుల ప్రతిఫలం.”

30. చివరికి అతడి మనస్సు అతడిని (తన సోదరుని) హత్యకు పురికొల్పింది, కావున అతడు తన సోదరుణ్ణి (హబీల్ ను) చంపి నష్టం పొందిన వారిలో చేరిపోయాడు.

31. అప్పుడు ఆల్లాహ్ ఒక కాకిని పంపాడు; అది నేలను త్రవ్వి అతని సోదరుని శవాన్ని ఎలా దాచాలో చూపించింది. అతడు (ఖాబిల్): “అయ్యో, నా పాడుగాను! నేను ఈ కాకి పాటి వాణ్ణి కూడా కాలేక పోయాను! నా సోదరుని శవాన్ని దాచే (ఉదాయం) వెతకలేక పోయాను కదా!” అని వాపోయాడు. అప్పుడతడు పశ్చాత్తాపపడే వారిలో చేరిపోయాడు.

32. ఈ కారణం వల్లనే మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి ఈ ఉత్తరువు ఇచ్చాము: “నిశ్చయంగా - ఒక వ్యక్తి (హత్యకు) బదులుగా గానీ లేదా భూమిలో కల్లోలం వ్యాపింపజేసినందుకు గానీ, గాక - ఎవడైనా ఒక వ్యక్తిని (అన్యాయంగా) చంపితే, అతడు సర్వ మానవజాతిని చంపినట్లే. మరియు ఎవడైనా ఒక మానవుని ప్రాణాన్ని కాపాడితే, అతడు సర్వ మానవజాతి ప్రాణాలను కాపాడినట్లే!” మరియు వాస్తవానికి వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని మా ప్రవక్తలు వచ్చారు, అయినా వాస్తవానికి వారిలో పలువురు

يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْشُرَ بِأَخِيهِ وَاسْتَخْلِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣١﴾

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِى سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُورِيكُمَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوْرِى سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ الْمَدْمُونِينَ ﴿٣٢﴾

مِنْ أَحْلِلْ ذَلِكَ لَكُمْ كَمَا عَلَيَّ بَنَى إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُنَا يَأْتِيهِمْ نُوحًا أَنْ تَتُوبَ إِلَهُكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَئِنْ لَمْ تَتُوبَ إِلَهُكُمْ

భూమిలో అక్రమాలు చేసేవారు.

33. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో పోరాడుతారో మరియు ధరణిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారికి మరణ శిక్ష విధించాలి; లేదా శిలువపై ఎక్కించాలి; లేదా వారి అభిముఖపక్షాల కాళ్ళు-చేతులను నరికించాలి; లేదా వారిని దేశ బహిష్కృతుల్ని చేయాలి. ఇది వారికి ఇహ లోకంలోగల అవమానం. మరియు వారికి పరలోకంలో కూడా ఘోరశిక్ష ఉంటుంది -

34. మీరు స్వాధీనపరచుకోక ముందు పశ్చాత్తాపపడేవారు తప్ప! కావున మీరు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

35. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ఆయన సాన్నిధ్యానికి చేరే మార్గాన్ని అన్వేషించండి.¹ మరియు ఆయన మార్గంలో నిరంతరం కృషిచెయ్యండి, అప్పుడు మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!²

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ
يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأرجُلُهُمْ مِنْ
خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ
جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُوا
عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا
إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

1. వసీల: మార్గం, అంటే తాను కోరిన దానిని పొందటానికి లేక దానికి సన్నిహితు లవటానికి సహాయపడేది. అంటే దైవభీతి మరియు సద్వర్తన మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) హేరాం చేసిన వాటినుండి దూరంగా ఉండటం. కాని మూర్ఖులు ఈ సత్యాన్ని విడిచి గోరీలలో ఉన్న వారిని తమకు వసీలాగా భావిస్తున్నారు. షరీ'అత్ లో ఇలాంటి అపోహలకు ఎలాంటి స్థానంలేదు. ('స'హీ'హ్ బుఖారీ, కితాబ్ అల్-అ'జాన్ మరియు 'స'హీ'హ్ ముస్లిం, కితాబ్ అ'స్సలాహ్). అ'జాన్ తరువాత చదువవలసిన దు'ఆయే వసీలా అది: "అల్లాహుమ్మ రబ్బు హాజి హిద్" అవతి త్రామ్మతి, వ'స్సలాతిల్ ఖాయి'మతి, ఆతి ము'హమ్మదన్ వసీలత వల్-ఫ'దీలత, వబ్'అన్ హు మఖామమ్ మ'హ్ మా దల్లజ్ వఅద్ తహు." స్వర్గంలో నబీ ('స'అస)కు ప్రసాదించబడిన మఖామె మ'హ్ మాద్ కూడా వసీల అనబడుతుంది. కావున ఎవడైతే అ'జాన్ తరువాత మై దు'ఆ చేస్తాడో అతడు నా సిఫారస్ కు యోగ్యుడవుతాడు అని మహాప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు.

2. చూడండి, 2:186.

36. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన వారు తీర్పుదినాన గల శిక్ష నుండి తప్పించుకోవటానికి - వారివద్ద ఉంటే - భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని దానితో పాటు మరింత (ధనాన్ని) కూడా, విమోచనా ధనంగా ఇవ్వగోరుతారు కాని అది స్వీకరించబడదు. మరియు వారికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.¹

37. వారు నరకాగ్నినుండి బయటికి రాగోరుతారు, కాని వారు దానినుండి బయటికి రాజాలరు. మరియు వారికి ఎడతగని శిక్ష ఉంటుంది.²

38. మరియు పురుషుడు దొంగ అయినా, లేదా స్త్రీ దొంగ అయినా, వారి చేతులను సరికివేయండి. ఇది వారి కర్మలకు గుణపాఠంగా, అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ప్రతిఫలం (శిక్ష).³ మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

39. ఎవడు నేరం చేసిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడి తనను తాను సవరించు కుంటాడో! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అలాంటి వాని పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

40. ఏమీ? నిశ్చయంగా, భూమ్యా కాశాలపై ఆధిపత్యం అల్లాహ్ దేనని నీకు తెలియదా?

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَوْ أَنَّهُمْ مَّا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُوهُ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقِيلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

يُرِيدُونَ أَن يُخْرَجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ
بِخُرُجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا
كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

1. చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం. 546.

2. ఈ ఆయత్ సత్యతిరస్కారులను గురించి ఉంది. ఎందుకంటే ముఅ'మిన్లను చివరకు నరకాగ్ని నుండి బయటకు తీయటం జరుగుతుంది. ఇది 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడింది.

3. ఈ శిక్ష వివరాలను గురించి 'హదీస్', ఫిఖ్ మరియు తఫ్సీర్ పుస్తకాలను చదవాలి. ఇస్లాంలో ఈ విధంగా కఠిన శిక్షలు ఉండటంవల్లనే ఇస్లామియా శాసనం పాటించే దేశాలలో - ఎక్కడైతే ఇంతవరకు షరీ'అత్ శాసనమే అమలులో ఉందో - ఉన్నంత శాంతి భద్రతలు, సుఖసంతోషాలు మరే ఇతర 'గైరు షరీ'అత్ శాసనాలు పాటించే దేశాలలో లేవు. ఉదా: స'ఊదీ 'అరేబియా.

మరియు ఆయన తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. (5/8)

41. * ఓ ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారంలోకి పరుగులు తీసేవారివల్ల నీవు దుఃఖపడకు. అలాంటి వారు: “మేము విశ్వసించాము.” అని తమ నోటితో మాత్రమే అంటారు, కాని వారి హృదయాలు విశ్వసించలేదు. మరియు యూదులలో కొందరు అసత్యాలను కుతూహలంతో వినేవారున్నారు మరియు నీ వద్దకు ఎన్నడూ రాని ఇతర ప్రజలకు (అంద జేయటానికి) మీ మాటలు వినే వారున్నారు. వారు పదాల అర్థాలను మార్చి, వాటి సందర్భాలకు భిన్నంగా తీసుకుని ఇలా అంటారు: “మీకు ఈ విధమైన (సందేశం) ఇస్తేనే స్వీకరించండి మరియు ఇలాంటిది ఇవ్వకపోతే, జాగ్రత్త పడండి!” మరియు అల్లాహ్ ఎవరిని పరీక్షించ (తప్పుదారిలో పడల) దలచాడో వారిని అల్లాహ్ నుండి తప్పించటానికి నీవు ఏమీ చేయలేవు. ఎవరి హృదయాలను అల్లాహ్ పరిశుద్ధపరచ గోరలేదో అలాంటి వారు వీరే. వారికి ఇహలోకంలో అవమానం ఉంటుంది. మరియు వారికి పరలోకంలో ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

42. వారు అబద్ధాన్ని వినేవారు మరియు నిషిద్ధమైన దానిని తినేవారు. కావున వారు నీ వద్దకు (న్యాయానికి) వస్తే, నీవు (ఇష్టపడితే) వారిమధ్య తీర్పుచేయి, లేదా ముఖం త్రిప్పుకో. నీవు వారి నుండి విముఖుడవైతే వారు నీకేమీ హాని చేయలేరు. నీవు వారిమధ్య తీర్పుచేస్తే, న్యాయంగా మాత్రమే తీర్పుచేయి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయబద్ధులైన వారిని ప్రేమిస్తాడు.

يَعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمِعُوا لِلْكَذِبِ سَمْعًا وَلَمْ يَنتَهِ قُلُوبُهُمْ قُلْ يَسْمَعُونَ لَكَ وَلَمْ يَخِفُوا لِقَا رِجْزٍ إِلَّا أَوْفَىٰ بِوَعْدِهِمْ هَذَا فَخَذُّوهُ وَإِنْ كُنْتُمْ تَوَدُّونَهُ فَاحْذَرُوهُ وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۚ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥٩﴾

سَمِعُوا لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ لِلْحَقِّ وَلَٰئِنْ جَاءُوكَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم أَوْ أَعْرَضْ عَنْهُمْ وَلَٰئِنْ تُعْرَضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَخِفُوا شَيْئًا وَلَا حِكْمَتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٦٠﴾

43. మరియు - అల్లాహ్ ఉత్తరువులున్న తొరాత్ గ్రంథం వారివద్ద ఉన్నప్పటికీ - వారు తీర్పుకొరకు, నీ వద్దకు ఎందుకు వస్తున్నారు? ఆ తరువాత కూడా వారు దాని నుండి తిరిగిపోతున్నారు. మరియు ఇలాంటి వారు (నిజానికి) విశ్వసించిన వారు కారు.

44. నిశ్చయంగా, మేము తొరాత్ను (మూసాపై) అవతరింపజేశాము. అందులో మార్గదర్శకత్వం మరియు జ్యోతి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ కు విధేయులైన (ముస్లింలైన) ప్రవక్తలు దానిని అనుసరించి, యూదుల మధ్య తీర్పు చేస్తూ ఉండేవారు.¹ అదేవిధంగా ధర్మవేత్తలు (రబ్బానియ్యూన్) మరియు యూద మతాచారులు (అహ్ బార్) కూడా (తీర్పు చేస్తూ ఉండేవారు). ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ గ్రంథానికి రక్షకులుగా మరియు దానికి సాక్షులుగా నియమింపబడి ఉండే వారు. కావున మీరు (యూదులారా) మానవులకు భయపడకండి. నాకే భయపడండి. నా సూక్తులను (ఆయాత్) స్వల్పలాభాలకు అమ్ముకోకండి. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన (శాసనం) ప్రకారం తీర్పుచేయరో, అలాంటి వారే సత్యతిరస్కారులు.

45. మరియు ఆ గ్రంథం (తొరాత్)లో వారికి మేము: “ప్రాణానికి బదులు ప్రాణం,

وَكَيْفَ يُحْكُمُكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ تَتْلُوهُمْ بَدْدَ ذَٰلِكَ وَمَا
أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّورَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ
بِهَا الَّذِينَ آتَيْنَا أَسْلَمُوا لَدَيْنَ
هَٰذَا وَآلِ الرَّسُولِ وَآلِ الْأَنْبِيَاءِ
أَسْتَفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ
شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا الْكَاسَ وَآخِثِينَ وَلَا
تَسْتَفْزُوا بِآيَاتِي نَبَأًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ
بِهَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ

1. యూదుల ప్రవక్తలందరూ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులైన వారే అంటే ముస్లింలే. ఆ ఇస్లాం వైపునకే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స.అ.స) పిలుస్తున్నారు. ఈ ఇస్లాం ధర్మమే ఆదమ్ (అ.స.) నుండి ప్రతి ప్రవక్త బోధించిన ధర్మం. ఇక హిందూ ధర్మానికి మూలమైన వేదాలు మరియు భగవద్గీత కూడా ఏకైక పరమేశ్వరునికి అంటే అల్లాహుతా'అలాకు మాత్రమే విధేయులై ఉండి, కేవలం ఆయననే ఆరాధించాలని బోధిస్తున్నాయి. ఆ పరమేశ్వరుడు, సంతానం లేనివాడు అని కూడా వివరిస్తున్నాయి. అంతేగాక పామరులే కల్పిత దైవాలను, సృష్టించబడిన వాటిని ఆరాధిస్తారని కూడా బోధిస్తున్నాయి.

కన్నుకు బదులు కన్ను, ముక్కుకు బదులు ముక్కు, చెవికి బదులు చెవి, పన్నుకు బదులు పన్ను మరియు గాయాలకు బదులుగా సరిసమానమైన ప్రతీకారం వ్రాశాము.¹ కాని ఎవరైనా దానిని క్షమిస్తే, అది అతనికి పాపపరిహారం (కఫార్తా)! మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయరో అలాంటి వారు! వారే దుర్మార్గులు.²

46. మరియు మేము వారి (ఆ ప్రవక్తల) అడుగుజాడలను (అసా'రిహిమ్) అనుసరించే వాడు మరియు తొరాత్‌లో మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరచే వాడయిన, మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఏసు)ను పంపాము.³ మేము అతనికి ఇంజీల్ గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. అందులో మార్గదర్శకత్వం మరియు జ్యోతి ఉన్నాయి

وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ
بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ
فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لَهُ وَمَنْ
لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ
فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرَةِ وَهُدًى وَنُورٌ وَلَمَّا تَبَيَّنَ

1. ఈ శిక్షలకు చూడండి బైబిల్ (Old Testament), నిర్గమకాండం- (Exodus), 21:23-36.
2. పూర్వ గ్రంథప్రజలు తమ ధర్మగ్రంథానికి విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) శాసనాన్ని అనుసరించటం లేదు. ఎవరైతే అల్లాహుతా'అలా శాసనాన్ని అనుసరించరో అలాంటి వారే "జాలిమూన్ - దుర్మార్గులు, ఫాసిఖూన్ - అవిధేయులు (దుష్టులు) మరియు కాఫిరూన్ - సత్యతిరస్కారులు అనబడతారు. అలాంటి వారే అల్లాహుతా'అలా ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యే వారు.
3. మూసా ('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడిన తొరాత్ గ్రంథం తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) 'ఈసా ('అ.స.)పై ఇంజీల్‌ను అవతరింపజేశాడు. అతను తొరాత్‌లో మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరిచారు. 'ఈసా ('అ.స.): "ఇస్రాయిల్ సంతతిలోని దారితప్పిన గొర్రెల వద్దకే తప్ప ఇతరులవద్దకు నేను పంపబడలేదు." అని అన్నారు. మత్తయి-(Mathew), 15:24. ఇక ము'హమ్మద్ ('స'అస) వచ్చారు. అతనిపై ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. ఇది పూర్వగ్రంథాలలో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది. ఈ ఖుర్ఆన్ 1400 సంవత్సరాలలో, దానిలోని ఒక్క అక్షరమైనా మార్చబడకుండా, దాని అసలు రూపంలో భద్రపరచబడి ఉన్న ఏకైక, దివ్యగ్రంథం. ఎందుకంటే పునరుత్థానదినం వరకు నేను ఈ ఖుర్ఆన్‌ను దాని అసలు రూపంలో భద్రపరుస్తానని అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం చేశాడు. చూడండి, 15:9. ఇది ర'హ్మాతుల్లిల్ 'అలమీన్ - అంటే సర్వలోకాల వారికి కారుణ్యం. ఇది సర్వలోకాల వారికొరకు అవతరింపజేయబడింది. ము'హమ్మద్ ('స'అస) చిట్ట చివరి ప్రవక్త. అతనిపై అవతరింపజేయబడిన ఈ దివ్యఖుర్ఆన్ చిట్ట చివరి దివ్యగ్రంథం.

మరియు అది 'తొరాత్'లో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది మరియు దైవభీతి గలవారికి మార్గ దర్శకత్వం మరియు హితోపదేశం కూడా!

47. మరియు ఇంజీల్ గ్రంథప్రజలను, అల్లాహ్! ఆ గ్రంథంలో అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయమను. మరియు ఎవరు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం తీర్పుచేయరో అలాంటి వారు, వారే అవిధేయులు (దుష్టులు).¹

48. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీ పై సత్యంతో అవతరింపజేశాము. ఇది పూర్వగ్రంథాలలో మిగిలిఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరుస్తుంది. మరియు వాటిలో ఉన్న సత్యాసత్యాలను పరిష్కరిస్తుంది.² కావున నీవు, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ఈ శాసనం ప్రకారం వారిమధ్య తీర్పు చెయ్యి. మరియు నీ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని విడిచి వారి కోరికలను అనుసరించకు.³ మీలో ప్రతి ఒక్క సంఘానికి ఒక ధర్మశాసనాన్ని మరియు ఒక జీవనమార్గాన్ని

وَلِيَعْلَمَ أَهْلُ الْاِنْجِيلِ بِمَا اَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا اَنْزَلَ اللَّهُ فَاولئك هم الفاسقون ﴿٥٧﴾

وَاَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحِكًا بَيْنَهُمْ بِمَا اَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْهُم اَهُوَءَا هُمْ عَنْ حَبَابٍ كَلَّا مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَاہٌ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللَّهِ رُجْعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٨﴾

1. ఎంతవరకైతే ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడలేదో, అంతవరకు బైబిల్ శాసనం అమలులో ఉండెను. కాని దైవప్రవక్త('స'అస)కు దివ్యఖుర్ఆన్ ప్రసాదించబడిన తరువాత ఇది ఇంతకు ముందు అవతరింపజేయబడిన దివ్య గ్రంథాలను రద్దుచేస్తుంది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) శాసనం. మరొక విశేషం ఏమిటంటే అవి వాటి అసలు రూపంలో లేవు. వాటిని అనుసరించే వారు వాటిలో తమ ఇష్టానుసారంగా ఎన్నో సార్లు, ఎన్నో మార్పులు చేశారు. వాటిలో చివరి మార్పుగలది 1977 క్రీస్తు శకపు (Revised) Authorized KJV. అంతేగాక ఇప్పుడు ప్రపంచంలో ఎన్నో రకాలైన బైబిల్స్ చెలామణిలో ఉన్నాయి. చూడండి, 3:3 వ్యాఖ్యానం 2. కాని ఖుర్ఆన్ మాత్రమే, 1400 సంవత్సరాలలో ఏ విధమైన మార్పులు లేకుండా, దాని అసలు రూపంలో సురక్షితంగా ఉన్న ఏకైక దివ్య గ్రంథం.
2. ముహ్సైమిన్ 'అలైహి: అంటే అది వాటిలో ఉన్న సత్యాన్ని ధృవపరుస్తుంది, వాటిలో చేర్చబడిన అసత్యాన్ని అసత్యమని నిరూపిస్తుంది మరియు స్పష్టపరుస్తుంది.
3. అంటే ముస్లిమేతరులు కూడా తీర్పుకొరకు వస్తే వారిమధ్య దివ్యఖుర్ఆన్ (అల్లాహుతా'అలా) ఆదేశానుసారంగా మాత్రమే తీర్పు చేయాలి; కానీ వారి ధర్మాన్ని అనుసరిస్తూ గానీ, లేక వారి కోరికలను అనుసరిస్తూ గానీ, తీర్పుచేయరాదు.

నియమించి ఉన్నాము. ఒకవేళ అల్లాహ్ తలుచుకుంటే, మిమ్మల్ని అంతా ఒకే ఒక సంఘంగా రూపొందించి ఉండేవాడు. కాని మీకు ఇచ్చిన దానితో (ధర్మంతో) మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి (ఇలా చేశాడు). కావున మీరు మంచిపనులు చేయటంలో ఒకరితో నొకరు పోటీపడండి. అల్లాహ్ వద్దకే మీరందరూ మరలిపోవలసి వుంది అప్పుడు ఆయన మీకున్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు.

49. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన శాసనం ప్రకారం వారి మధ్య తీర్పుచెయ్యి మరియు వారి వ్యర్థ కోరికలను అనుసరించకు. అల్లాహ్ నీపై అవతరింపజేసిన కొన్ని శాసనాల నుండి వారు నిన్ను తప్పించకుండా జాగ్రత్తగా ఉండు. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగిపోతే, అల్లాహ్ వారిని, వారి కొన్ని పాపాలకు శిక్షించదలచాడని తెలుసుకో. మరియు నిశ్చయంగా, ప్రజలలో అనేకులు అవిధేయతకు పాల్పడే వారున్నారు.

50. ఏమీ? వారు అజ్ఞానకాలపు తీర్పును కోరుతున్నారా? కాని ఆయన (అల్లాహ్) పైనమ్మకం గలవారికి అల్లాహ్ కంటే మంచి తీర్పు చేయగల వాడెవడు? ¹ (3/4)

51. * ఓ విశ్వాసులారా! యూదులను మరియు క్రైస్తవులను మిత్రులుగా చేసుకోకండి. వారు ఒకరికొకరు స్నేహితులు. ² మీలో ఏవడు వారితో స్నేహం చేస్తాడో వాస్తవానికి

وَإِنْ أَحْكَمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُفْضِلَ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ وَوَكَانَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَافْسِقُونَ ﴿٤٩﴾

أَحْكَمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْعُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا الْقَوْمُ يُزَيِّفُونَ ﴿٥٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

1. ఇస్లాం: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయత, జాహిలియ్యహ్ - అంటే అజ్ఞానం. ఈ రెండు పదాలు ఒకదాని కొకటి వ్యతిరేకంగా వాడబడతాయి. ఎందుకంటే సర్వ జ్ఞానాలకు మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.తా.) కావున అల్లాహుతా'అలాను విశ్వసించని వారు అజ్ఞానులే! (ఫుట్త్ అల్-ఖిదీర్). ఇంకా చూడండి. 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-9, 'హదీస్' నం. 21.

2. చూడండి, 3:28, 118, 4:139, 5:57, 8:73 మరియు 60:7-9.

అతడు వారిలో చేరిన వాడవుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

52. కావున ఎవరి హృదయాలలో రోగం (కాపట్యం) ఉందో వారు, వారి సాంగత్యం కొరకు పోటీపడుతున్నది నీవు చూస్తున్నావు. వారు: “మాపై ఏదైనా అపద రాగలదని మేము భయపడుతున్నాము.” అని అంటారు. బహుశా అల్లాహ్ (విశ్వాసులకు) విజయాన్ని గానీ, లేదా తనదిక్కు నుండి ఏదైనా అవకాశాన్ని గానీ కలిగించవచ్చు! అప్పుడు వారు తమ మనస్సులలో దాచి ఉంచిన దానికి పశ్చాత్తాపపడతారు.

53. మరియు విశ్వాసులు (పరస్పరం ఇలా అనుకుంటారు): “ఏమీ? వాస్తవానికి మేము మీతోనే ఉన్నామని, అల్లాహ్ పేరుతో కఠోర ప్రమాణాలుచేసి, నమ్మకం కలిగించే వారు వీరేనా?” వారి (కపట విశ్వాసుల) కర్మలన్నీ వ్యర్థమై, వారు సప్తపడిన వారవుతారు!

54. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవడైనా తన ధర్మం (ఇస్లాం) నుండి వైదొలగితే, అల్లాహ్ త్వరలోనే ఇతర ప్రజలను తేగలడు. ఆయన వారిని ప్రేమిస్తాడు¹ మరియు వారు ఆయన (అల్లాహ్)ను ప్రేమిస్తారు. వారు విశ్వాసులపట్ల మృదువుగా, సత్య తిరస్కారులపట్ల కఠినంగా ప్రవర్తించే వారునూ, అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మపొరాటం చేసేవారునూ మరియు నిందించే వారి నిందలకు

الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَحْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ ۖ فَيُصِيبَهُمْ أَوْ عَلَى أَسْرِهِمْ فِي أَنْفُسِهِمْ ذَلِيلٌ ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ أَنَّهُمْ لَكُمْ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ ۖ فَاصْبِرُوا خَيْرَ لَكُمْ ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ ۖ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రియులైన వారి నాలుగు లక్షణాలు ఇక్కడ పేర్కొనబడ్డాయి. 1) వారు అల్లాహ్ కు ప్రియులై, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రేమించే వారూ, 2) విశ్వాసులపట్ల మృదువుగానూ మరియు అవిశ్వాసులపట్ల కఠినంగానూ ఉండే వారూ, 3) అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ధర్మపొరాటం (జిహాద్) చేసేవారూ మరియు 4) నిందించేవారి నిందలకు భయపడని వారునూ, అయి ఉంటారు.

భయపడనివారునూ, అయి ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వోపగతుడు (సర్వవ్యాప్తి), సర్వజ్ఞుడు.

55. నిశ్చయంగా, మీ స్నేహితులు, అల్లాహ్! ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వసించిన వారు: ఎవరైతే సమాజ్ స్థాపిస్తారో, విధిదానం (జకాత్) ఇస్తూ ఉంటారో మరియు వారు వంగుతూ (రుకూ'ఉ చేస్తూ) ఉంటారో;

56. మరియు ఎవరు, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వసించిన వారి వైపునకు మరలుతారో! నిశ్చయంగా, వారే అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు, వారే విజయం సాధించేవారు.¹

57. ఓ విశ్వాసులారా! మీ ధర్మాన్ని ఎగతాళిగా నవ్వులాటగా పరిగణించే వారు పూర్వగ్రంథ ప్రజలైనా, లేదా సత్య తిరస్కారులైనా, వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మరియు మీరు విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

58. మరియు మీరు సమాజ్ కొరకు పిలుపు (అజాన్) ఇస్తే, వారు దానిని ఎగతాళిగా నవ్వులాటగా తీసుకుంటారు. అది ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు!²

59. వారితో ఇలా అను: “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా!³ ఏమీ? మేము అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన మాపై అవతరింపజేసిన మరియు మాకు పూర్వం అవతరింపజేసిన (గ్రంథాలను)

أَمْ أَوْلِيَاكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رُكْعُونَ^{٥٥}

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ^{٥٦}

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُفْرَكُمْ مُؤْمِنِينَ^{٥٧}

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ^{٥٨}

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَتَّقُونَ وَمَا لَكُمْ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرَكُمْ فَسِيقُونَ^{٥٩}

1. చూడండి, 58:22, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం.15, 25.

2. చూడండి, 62:9 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 577.

3. గ్రంథప్రజలు అంటే యూదులు మరియు క్రైస్తవులు.

విశ్వసించామనే, మీరు మమ్మల్ని పీడిస్తున్నారా? మరియు నిశ్చయంగా, మీలో చాలామంది అవిధేయులు (దుష్టులు) ఉన్నారు!”

60. ఇలా అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ తరఫు నుండి ఎవరికి, దీని కంటే, హీనకరమైన ప్రతిఫలం దొరుకుతుందో మీకు తెలుసనా? వారే, ఎవరినైతే అల్లాహ్ శపించాడో (బహిష్కరించాడో) మరియు ఎవరైతే ఆయన ఆగ్రహానికి గురిఅయ్యారో! మరియు వారిలో కొందరు, ఎవరినైతే ఆయన కోతులుగా మరియు పందులుగా మార్చాడో! మరియు వారు ఎవరైతే కల్పిత దైవాల (తాగూత్ల) దాస్యం చేస్తారో.¹ అలాంటి వారు (పునరుత్థాన దినమున) ఎంతో హీనస్థితిలో ఉంటారు మరియు వారు ఋజుమార్గం నుండి చాలా దూరం వెళ్లి పోయిన వారే!”

61. మరియు వారు (కపట విశ్వాసులు) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు: “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. కాని వాస్తవానికి వారు సత్యతిరస్కారంతోనే వస్తారు మరియు దాని (సత్యతిరస్కారం) తోనే తిరిగిపోతారు కూడాను. మరియు వారు ఏమి దాస్తున్నారో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

62. మరియు వారిలో అనేకులను పాపం మరియు దౌర్జన్యం చేయటానికి మరియు నిషిద్ధమైనవి తినటానికి చురుకుగా పాల్గొనటాన్ని నీవు చూస్తావు. వారు చేస్తున్న పనులు ఎంత నీచమైనవి!

63. వారి ధర్మవేత్తలు (రబ్బానియ్యాన్)

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّينَ ذَلِكَ مَثُوبَةُ عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَوْسَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ سَرُّكُمْ كُنَّا وَافِضٌ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ④

وَإِذَا جَاءَهُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكَفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ⑤ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ⑥

وَيَكْفُرُ بِآيَاتِهِمْ يُسَازِعُونَ فِي الرِّثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأُولَئِهِمُ السُّحُتُ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑦

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّيُّونَ وَالْكَهْبَاءُ عَنْ

1. చూడండి, 2:65, 7:166.

2. చూడండి, 2:256.

మరియు మతాచారులు (అహ్మబార్) వారిని, పాపపు మాటలు పలకటం నుండి మరియు నిషిద్ధమైన వాటిని తినటం నుండి ఎందుకు వారించరు? వారు చేసే కార్యాలు ఎంత నీచమైనవి!

64. మరియు యూదులు: “అల్లాహ్ చేతులకు సంకెళ్ళు పడిఉన్నాయి.” అని అంటారు.¹ వారి చేతులకే సంకెళ్ళు వేయబడు గాక! మరియు వారు పలికిన దానికి వారు శపించబడు గాక! వాస్తవానికి ఆయన (అల్లాహ్) రెండు చేతులు విస్తరింపబడి ఉన్నాయి; ఆయన (తన అనుగ్రహాలను) తాను కోరినట్లు ఖర్చుచేస్తాడు. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ ప్రభువు తరపునుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన (ఈ గ్రంథం) నిశ్చయంగా, వారిలో చాలామందికి తలబిరుసుతనం మరియు సత్యతిరస్కారాన్ని మాత్రమే పెంచుతున్నది. మరియు మేము వారిమధ్య విరోధాన్ని మరియు ద్వేషాన్ని, తీర్చుదినం వరకు ఉండేటట్లు చేశాము. వారు యుద్ధజ్వాలలను ప్రజ్వలించ జేసినపుడల్లా, అల్లాహ్ దానిని చల్లార్చాడు. మరియు వారు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి పాటుపడుతున్నారు. మరియు అల్లాహ్ కల్లోలం రేకెత్తించేవారిని ప్రేమించడు.

65. మరియు వాస్తవానికి గ్రంథప్రజలు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగివుంటే! నిశ్చయంగా, మేము వారి పాపాలను తొలగించి, వారిని శ్రేష్ఠమైన స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేసి ఉండేవారము.

66. మరియు వాస్తవానికి వారు తొరాత్ను,

تَوَلَّوْهُمُ الرِّثْمَ وَكَرِهُوا السُّعْتِ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٥٤﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وُلُجُوبُهُمَا قَالُوا لَيْدٌ لَهُ مَسْطُورٌ يُفْقُ كَيْفَ
يَسَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَيْدًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ طُعْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْدَ لِيَكُ الْعَدَاوَةُ
وَالْبَغْضَاءُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلُّهَا أَوْ قَدْ وَاثَارًا
لِلْحَرْبِ أَطْفَلَهَا اللَّهُ وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٥٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ
سَيِّئِينَ وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ آتَمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ

ఇంజిల్ను మరియు వారి ప్రభువు తరఫునుండి వారిపై (ఇప్పుడు) అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ను) ఆచరించి ఉండినట్లైతే, వారి కొరకు వారిపై (ఆకాశం) నుండి మరియు కాళ్ళక్రింది (భూమి) నుండి జీవనోపాధి పొందేవారు.¹ వారిలో కొందరు సరైనమార్గాన్ని అవలంబించే వారున్నారు.² కాని వారిలో అనేకులు చేసేవి చెడు (పాప) కార్యాలే! (7/8)

67. * ఓ ప్రవక్తా! నీవు నీ ప్రభువు తరఫునుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన దానిని తెలియజేయి.³ మరియు నీపట్లు చేయకపోతే, ఆయన సందేశాన్ని పూర్తిగా తెలియజేయని వాడవవుతావు. మరియు అల్లాహ్ మానవుల నుండి నిన్ను కాపాడుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులైన ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

68. ఇలా అను: “ఓ గ్రంథప్రజలారా! మీరు తొరాత్ను, ఇంజిల్ను మరియు మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ పై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ను) ఆచరించనంత వరకు మీరు అసలు దేని (ఏ సత్యమార్గం) మీద కూడా ఉండనట్లే!” మరియు నీ ప్రభువు తరఫునుండి నీపై అవతరింపజేయ బడిన (ఈ గ్రంథం) వాస్తవానికి వారిలోని అనేకుల తలచిరుసుతనాన్ని మరియు సత్య తిరస్కారాన్ని మాత్రమే పెంచుతుంది.⁴ కావున నీవు సత్యతిరస్కార

الْبُحُورِ مِنْ رَبِّهِمْ لَكُلُّ مِمَّنْ قُوَّتُهُمْ وَمِنْ مَحْتِ
أَجْلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
سَاءَ مَا يَعْبَهُونَ ﴿٥﴾

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
وَأَنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦﴾

قُلْ لِيَأَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُفْعِلُوا
التَّوْبَةَ وَالْإِحْسَانَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
وَلَكِنْ يَدِينُكُمْ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾

1. చూడండి, 7:96.

2. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం మరియు కొందరు 8-9 మంది మదీనాలోని యూదులు మాత్రమే విశ్వసించారు.

3. 'అయి'షహ్ (ర. 'అన్సా) కథనం: “ఏ వ్యక్తి అయినా ముహమ్మద్ ('స'అస) వ'హీ నుండి ఏమైనా దాచారు.” అని సందేహపడితే ఆ వ్యక్తి నిశ్చయంగా, అసత్యం పలికాడు. ('స'హీ'హ్ బుఖారీ, 'హ. సం. 4855).

4. చూడండి, 41:44 మరియు 17:82.

ప్రజలను గురించి విచారించకు.

69. నిశ్చయంగా, ఈ (గ్రంథాన్ని) విశ్వసించినవారు (ముస్లింలు) మరియు యూదులు మరియు సాబియాలు మరియు క్రైస్తవులు, ఎవరైనా సరే అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తే వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా.¹

70. వాస్తవానికి మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారినుండి ఒక గట్టి ప్రమాణాన్ని తీసుకున్నాము మరియు వారి వద్దకు ప్రవక్తలను పంపాము. కాని ఏ ప్రవక్త అయినా వారి మనోవాంఛలకు వ్యతిరేకమైన దానిని తెచ్చినపుడల్లా, వారు కొందరిని అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు, మరి కొందరిని హత్యచేశారు.

71. మరియు తమకెలాంటి శిక్ష (ఫిత్నా) పడదని తలచి, వారు గ్రుడ్డి వారుగా, చెవిటి వారుగా అయిపోయారు. ఆ పిదప అల్లాహ్ వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. ఆ తరువాత కూడ వారిలో అనేకులు తిరిగి గ్రుడ్డివారుగా, చెవిటివారుగా అయిపోయారు. మరియు వారు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

72. “నిశ్చయంగా, మర్యమ్ కుమారుడు మసీహ్ (క్రీస్తు)యే అల్లాహ్!” అని పలికే వారు వాస్తవంగా సత్యతిరస్కారులు! మరియు మసీహ్ (క్రీస్తు) ఇలా అన్నాడు: “ఓ ఇస్రాయీల్ సంతతివారలారా! నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.”² వాస్తవానికి,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ
وَالنَّصَارَىٰ مِنَ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَلَىٰ
صَالِحَاتٍ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَرَأَيْنَا آلِهِمْ
رُسُلًا كُلًّا بَاءَ هُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُهُمْ
فَرَفَّاهُ كَذِبًا وَقَرِيبًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّ أَكْثَرَهُمْ فَتْنَةً فَعَبُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَبَّوْا وَصَمُّوا كَثِيرًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ
بَعِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عِبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَاللَّاطِلِينَ مِنْ أَنْصَارِ ﴿٧٢﴾

1. చూడండి, 2:62 మరియు 3:85.

2. ఇట్టి అజ్ఞులకు చూడండి, మత్తయి-(Mathew), 4:10; లూకా-(Luke), 4:8. ఇంకా ఖుర్ఆన్ లో చూడండి, 19:30, 36 మరియు 3:51.

ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా చేసేవారికి, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ స్వర్గాన్ని నిషేధించాడు. మరియు వారి ఆశ్రయం సరకాగ్నియే! మరియు దుర్మార్గులకు సహాయం చేసేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

73. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ముగ్గురిలో మూడవ వాడు!” అని అనేవారు వాస్తవానికి సత్యతిరస్కారులే.¹ మరియు ఒకే ఒక్క ఆరాధ్య దేవుడు (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. మరియు వారు తమ ఈ మాటలను మానుకోకపోతే, వారిలో సత్య తిరస్కారులైన వారికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

74. వారెందుకు అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలి ఆయనను క్షమాభిక్ష కొరకు వేడుకోరు? మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

75. మర్యమ్ కుమారుడు మసీహ్ (క్రీస్తు) కేవలం ఒక ప్రవక్త మాత్రమే. అతనికి పూర్వం కూడా అనేక ప్రవక్తలు గతించారు. మరియు అతని తల్లి సత్యవతి (‘సిద్దీఖామ్’). వారిద్దరూ ఆహారం తినేవారు.² చూడండి! మేము వారికి ఈ సూచనలను ఏ విధంగా స్పష్టపరిచామో! అయినా చూడండి!³ ఏ విధంగా వారు మోసగింప (సత్యం నుండిమరలింప) బడుతున్నారో!

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثَةٌ ۚ وَمَنْ يَكْفِرْ بِاللَّهِ وَإِلَهِهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَاطِلًا ۚ لَمْ يَتَّخِذُوا عِلْمَ يَقُولُوا
لَيْسَ إِلَٰهٌ إِلَّا اللَّهُ ۚ كَفَرُوا بِمَا عَدَّابٌ إِلَيْهِمْ

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونََهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ ۚ وَأَنَّ صِدْقَهُ كَانَ نَاكِثًا ۚ لَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّظْرُ
كَيْفَ بُيِّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرُوا إِلَىٰ يَوْمِ كُفُّونَ

1. ఇది క్రైస్తవులలో ఒక తెగ వారి ప్రస్తావన. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.), జిబ్రీల్ మరియు ‘ఈసా’(అల్లాహ్ స.) ముగ్గురు, దైవాలున్నారు అంటారు. చూ. 5:116 మరియు 5:75.

2. మర్యమ్ తాను అల్లాహ్ తల్లిని ఎన్నడూ అనలేదు. ‘ఈసా’ (అ.స.) కేవలం ఒక ప్రవక్త మాత్రమే. అల్లాహుతా’అలా కుమారుడు గానీ, అల్లాహ్ గానీ కారు. చూడండి, 5:73.

3. మేము పంపిన ప్రవక్తలందరూ పురుషులే. 12:109.

76. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్ ను వదిలి, మీకు నష్టం గానీ, లాభం గానీ చేసే అధికారంలేని దానిని ఆరాధిస్తారా? మరియు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.”

77. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఓ గ్రంథ ప్రజలారా! మీ ధర్మం విషయంలో మీరు అధర్మంగా హద్దులు మీరి ప్రవర్తించకండి.¹ మరియు ఇంతకు పూర్వం మార్గభ్రష్టులైన వారి కోరికలను అనుసరించకండి. వారు అనేక ఇతరులను కూడా మార్గభ్రష్టులుగా చేశారు మరియు వారు కూడ ఋజుమార్గం నుండి తప్పిపోయారు.”

78. ఇస్రాఐల్ సంతతి వారిలో అవిశ్వాసమార్గం అవలంబించిన వారు, దావూద్ మరియు మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా (ఎసు) నాలుకతో (నోటితో) శపించ బడ్డారు.² ఇది వారు అవిధేయులై, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన దాని ఫలితం.

79. వారు, తాము చేసే, అసభ్యకరమైన కార్యాల నుండి ఒకరినొకరు నిరోధించుకో లేదు. వారు చేసే పనుల్ననీ ఎంతో నీచమైనవి.

80. వారిలో అనేకులు సత్యతిరస్కారులతో మైత్రి చేసుకోవటాన్ని, నీవు చూస్తున్నావు. వారు తమకొరకు ముందుగా చేసిపంపుకున్న నీచకర్మల వలన అల్లాహ్ కు వారిపై కోపం కలిగింది మరియు వారు సరకబాధలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَصْلُوا كَثِيرًا م ضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٥٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٥٨﴾

كَانُوا إِلَّا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٥٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا فَعَلَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خُلْدٌ وَنُونَ ﴿٦٠﴾

1. చూడండి, 4:171, ఈ ఆయత్ క్రైస్తవులను సంభోదిస్తున్నది.

2. వారు శపించబడిన వాక్యాలకు చూడండి, కీర్తనలు-(Psalms), 78:21-22, 31-33. మత్తయి-(Mathew), 12:34, 23:33-35.

81. ఒకవేళ వారు అల్లాహ్ నూ, ప్రవక్తనూ మరియు అతనిపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (నిజంగానే) విశ్వసించి ఉంటే! వారిని (సత్యతిరస్కారులను) తమ మిత్రులుగా చేసుకొని ఉండేవారు కాదు, కాని వారిలో అనేకులు అవిధేయులున్నారు.

82. (*) నిశ్చయంగా విశ్వాసుల (ముస్లింల) పట్ల విరోధ విషయంలో నీవు యూదులను మరియు బహుదైవారాధకులను (ముష్రీకీన్), అందరికంటే కఠినముగా కనుగొంటావు. మరియు విశ్వాసుల పట్ల మైత్రి విషయంలో: “నిశ్చయంగా, మేము క్రైస్తవులము.” అని అన్నవారిని అత్యంత సన్నిహితులుగా పొందుతావు. ఇది ఎందుకంటే వారిలో మత గురువులు/విద్వాంసులు (ఖిస్సీసీన్) మరియు మునులు (రుహాబాన్) ఉన్నారు మరియు నిశ్చయంగా, వారు గర్వింపరు.

83. మరియు వారు (కొందరు క్రైస్తవులు) ప్రవక్తపై అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విన్నపపుడు, సత్యాన్ని తెలుసు కున్నందుకు, వారి కళ్ళనుండి కన్నీళ్ళు కారటం నీవు చూస్తావు.¹ వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము. కావున మమ్మల్ని సాక్ష్యం ఇచ్చేవారిలో వ్రాసుకో!”

84. “మరియు మేము అల్లాహ్ ను మరియు మా వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని విశ్వసించకుండా ఉండటానికి మాకేమింది? మా ప్రభువు

وَلَوْ كُنُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ مَا الْتَحَدُّوهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٥١﴾

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قِسِيَيْنَ وَإِهْبَانًا وَإِنَّهُمْ لَاسِتَكِبُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذَا سَأِلْتَهُمْ مِمَّا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَهُ الشُّهُدَاءَ ﴿٥٣﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٥٤﴾

1. చూడండి, 3:199. ఇథియోపియా (హబష) రాజు - జాఫర్ (ర'ది.అ.) నుండి - సూరహ్ మర్యమ్ (19), విని కన్నీళ్ళుకార్చాడు. అతడు (ర'ది.అ.) ఇస్లాం స్వీకరించాడు. దానికి ఈ 'హదీస్' సాక్ష్యం: 'హబష రాజు మరణించినపుడు దైవప్రవక్త (స'అస) సహారాలో తమ అనుచరులతో సహా గాయుబానా నమాజ్-జనాజా చేశారు. (స. బుఖారీ, స. ముస్లిం).

మమ్మల్ని సద్యర్థనులతో చేర్చాలని మేము కోరుకుంటున్నాము.”

85. కావున వారు పలికిన దానికి ఫలితంగా, అల్లాహ్ వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలను ప్రసాదించాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు సజ్జనులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

86. మరియు ఎవరైతే సత్యతిరస్కారులై మా సూచన(ఆయాత్)లను అబద్ధాలన్నారో, అలాంటి వారు భగభగ మండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

87. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీకు ధర్మసమ్మతం చేసిన పరిశుద్ధ వస్తువులను నిషిద్ధం చేసుకోకండి మరియు హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ హద్దులు మీరిపోయే వారిని ప్రేమించడు.¹

88. మరియు అల్లాహ్ మీకు జీవనోపాధిగా ప్రసాదించిన వాటిలో ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన పదార్థాలను తినండి. మీరు విశ్వసించిన అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

89. మీరు ఉద్దేశం లేకుండానే చేసిన ప్రమాణాలను గురించి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పట్టుకోడు. కాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా చేసే ప్రమాణాలను గురించి ఆయన మిమ్మల్ని (తప్పకుండా) పట్టుకుంటాడు. కావున దానికి (ఇలాంటి ప్రమాణ భంగానికి) పరిహారంగా

فَأَنبَاهَهُمُ اللَّهُ بِهَا قَالُوا جَدِّتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحَرُّوا بِطَيِّبَاتِ مَا
أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٢﴾

وَكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا كَانَ ثَمَرًا وَلَا تَلْمِزُوا
الَّذِينَ أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

لَا يُولِئُ أَخْذَكُمْ اللَّهُ بِالْعُرَىٰ إِنَّمَا كَانَ
يَوْمَ أَخْذِكُمْ يَعْقِدُكُمُ الَّذِينَ آمَنُوا فَلَقَدْ رُتِّقَتْ
إِطْعَامُ شِرْكَةِ مُسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِهَا أَنْطَعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرَ قَبَائِلٍ فَكُلُوا
يَجِدْ قَصِيصًا ثَلَاثًا ۚ يَأْتِيهِ ذَلِكَ لَكُمُ الْبَيِّنَاتُ

1. ఒక 'స'హబీ దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి హాజరై అన్నాడు: “ఓ దైవప్రవక్తా! నేను మాంసం తినటం వలన నా కామవాంఛలు పెరుగుతున్నాయి. కావున నేను మాంసాహారాన్ని నాపై నిషేధించుకున్నాను.” అట్టి సందర్భంలో ఈ ఆయాత్ అవతరింపజేయబడింది. (తిర్మిజీ).

మీరు మీ ఇంటి వారికి పెట్టే, మధ్య రకమైన ఆహారం పదిమంది పేదలకు పెట్టాలి. లేదా వారికి వస్త్రాలు ఇవ్వాలి. లేదా ఒక బానిసకు స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించాలి. ఎవడికి ఈ శక్తి లేదో! అతడు మూడు దినాలు ఉపవాసం ఉండాలి. మీరు ప్రమాణం చేసి భంగపరిస్తే, ఇది దానికి పరిహారం (కఫ్ఫారా).¹ మీ ప్రమాణాలను కాపాడుకోండి. మీరు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞలను ఈ విధంగా మీకు విశదపరుస్తున్నాడు.

90. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా మద్యపానం,³ జూదం, బలిపీఠం మీద బలి ఇవ్వటం (అ'న్నాబ్)⁴ మరియు శకునానికై బాణాల ప్రయోగం (అ'జ్లామ్) ఇవన్నీ కేవలం అసహ్యకరమైన షైతాన్ చేష్టలు, కావున మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే వీటిని త్యజించండి.

91. నిశ్చయంగా, షైతాన్ మద్యపానం మరియు జూదం ద్వారా మీమధ్య విరోధాలు మరియు విద్వేషాలు రేకెత్తించాలని మరియు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ ధ్యానంనుండి మరియు నమాజ్ నుండి తొలగించాలని కోరుతున్నాడు. అయితే మీరిప్పడైనా మానుకోరా?

إِذَا حَلَقْتُمْ وَأَحْلَقُوا إِلَيْكُمْ ذَلِكُمُ الْيَمِينُ
اللَّهُ لَكُمْ إِلَيْهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٩٠

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْبَيْسُ وَالْإِنْسَابُ
وَالْأَرْزَاقُ رِجْسٌ مِّنْ عِندِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ٩١

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْبَيْسِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْهَوُونَ ٩٢

1. ప్రమాణం: ఇది 'అరబ్బీలో 'హాలఫ్ లేక అయ్మాన్ అనబడుతుంది. ఇవి మూడు రకాలు: 1) ల'గ్వస్: ఇది మానవుడు మాటి మాటికి ఆలోచించకుండా చేసే ప్రమాణం. దీనికెట్టి పరిహారం (కఫ్ఫారా) లేదు. 2) 'గమూసున్: మానవుడు ఇతరులను మోసపుచ్చు టానికి చేసే బూటక ప్రమాణం. ఇది మహాపాపం. దీనికెట్టి పరిహారం (కఫ్ఫారా) ఉపయోగకరం కాదు. 3) ము'అబ్దతుస్: మానవుడు సహృదయంతో పూర్తి నిశ్చయంతో చేసే ప్రమాణం. దీనిని భంగపరిస్తే పరిహారం (కఫ్ఫారా) ఇవ్వాలి. అది ఈ ఆయత్లో పేర్కొనబడింది.
2. చూడండి, 2:224-225; 38:44.
3. మద్యపానం (సారాయి మొదలైన మత్తు పదార్థాలను తినటం, త్రాగటం, పీల్చుకోవటం) గురించి ఇది మూడవ ఆజ్ఞ. ఇక్కడ వీటిని గురించి నిషేధం వచ్చింది. ఇంతకు ముందు 2:219, 4:43లో వీటిని గురించి ఆజ్ఞలు వచ్చాయి.
4. చూడండి, 5:3 వ్యాఖ్యానం 1.

92. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు ప్రవక్తను అనుసరించండి. జాగ్రత్త! మీరు ఒకవేళ తిరిగిపోతే! నిశ్చయంగా, మా ప్రవక్త బాధ్యత కేవలం (మా ఆజ్ఞలను) మీకు స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే అని తెలుసుకోండి.

93. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిపై, (ఇంతకు ముందు) వారు తిన్న (త్రాగిన) దాన్ని గురించి దోషంలేదు; ఒకవేళ వారు దైవభీతి కలిగిఉండి, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూఉంటే, ఇంకా దైవభీతి కలిగిఉండి విశ్వాసులైతే, ఇంకా దైవభీతి కలిగిఉండి సజ్జనులైతే! మరియు అల్లాహ్ సజ్జనులను ప్రేమిస్తాడు.

94. ఓ విశ్వాసులారా! (మీరు ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు) - మీ ఇంద్రియాలకు అగోచరమైన అల్లాహ్ కు ఎవరు భయపడతారో చూడటానికి - అల్లాహ్ మీ చేతులకు మరియు మీ బల్లెములకు అందుబాటులో ఉన్న కొన్ని వేట (జంతువుల) ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురి చేస్తాడు. కావున ఈ (హెచ్చరిక) తరువాత కూడా ఎవడు హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో, వాడికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

95. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు వేటాడకండి.¹ మీలో ఎవరైనా బుద్ధిపూర్వకంగా వేటచేస్తే, అతడు చంపిన జంతువుతో సరితూగే ఒక పశువును పరిహారంగా సమర్పించుకోవాలి. దానిని (ఆ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمَ الْكَاكِبَاتُ عَلَى رَسُولِنَا الْبُلْغَةُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَبْلُوَكُمُ اللَّهُ شَيْءًا مِنَ الصَّيِّدِ تَنَالَهُ آيَاتُكُمْ وَرِمَاكُمْ لِعَلَّمَ اللَّهُ مَنْ يَحْفَاظُهُ يَالْغَيْبِ قَبْرٍ اعْتَدَى بِغَدْرِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَدِّيًا فَجَزَاءٌ مِمَّا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا الْبَلِغَةُ الْكَعْبَةُ أَوْ كِفَارَةً طَعَامَ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا

1. మీకు హానికలిగించగల జంతువులను, ఇహ్రామ్ స్థితిలో చంపవచ్చు. ఉదా: పాము, తేలు, పిచ్చి కుక్క మొదలైనవి. పేదలకు భోజనం పెట్టడం మరియు ఉపవాస విషయాలలో ధర్మవేత్తలను సంప్రదించండి. ఇవి చంపబడిన జంతువును బట్టి వివిధ రకాలు ఉంటాయి.

పశువును) మీలో న్యాయవర్తులైన ఇద్దరు వ్యక్తులు నిర్ణయించాలి. పశువును ఖుర్బానీ కొరకు క'అబహ్ వద్దకు చేర్చాలి. లేదా దానికి పరిహారంగా కొందరు పేదలకు భోజనం పెట్టాలి, లేదా దానికి పరిహారంగా - తాను చేసిన దాని ప్రతిఫలాన్ని చవిచూడటానికి - ఉపవాసముండాలి. గడిచిపోయిన దానిని అల్లాహ్ మన్నించాడు. కాని ఇక ముందు ఎవరైనా మళ్ళీ అలాచేస్తే అల్లాహ్ అతనికి ప్రతీకారం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తి సంపన్నుడు, ప్రతీకారం చేయగల వాడు.

96. సముద్ర జంతువులను వేటాడటం మరియు వాటిని తినటం,¹ జీవనోపాధిగా మీకూ (స్థిరనివాసులకూ) మరియు ప్రయాణీకులకూ ధర్మసమ్మతం చేయబడింది. కానీ, మీరు ఇ'హ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నంత వరకూ భూమిపై వేటాడటం మీకు నిషేధింపబడింది. కావున మీరు (పునరుత్థాన దినమున) ఎవరి ముందు అయితే సమావేశపరచబడతారో ఆ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. (1/8)

97. * అల్లాహ్ పవిత్ర గృహం అయిన క'అబహ్ను మానవజాతి కొరకు, సురక్షితమైన శాంతినిలయంగా (బైతుల్ 'హరామ్) చేశాడు.² మరియు పవిత్రమాసాన్ని మరియు బలి (హచ్ఛయ) పశువులను మరియు (వెడలలో పట్టాలు వేసి క'అబహ్ను ఖుర్బానీ కొరకు తేబడే పశువులు (ఖలాఇదలను కూడా నియమించాడు). ఇది ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నదంతా నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఎరుగునని,

لَيْدُوقَ وَبَالَ أَمْرِ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لَكُمُ الْبَحْرُ وَطَعَامُهُ مِنَّمَا لَكُمْ
فَيَتَنَقَّلُوا اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ⑩

أَحَلَّ لَكُمُ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ
وَالسَّيَّارَةِ وَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ⑪

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِّلْعَالَمِينَ
وَالْكَعْبَةَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَٰلِكَ لِيَتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑫

1. నీటి జంతువు మరణించినది కూడా 'హలాలే. చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

2. క'అబహ్ ('హరమ్) సరిహద్దులలో - ఇ'హ్రాంలో ఉన్నా, లేకున్నా - వేటాడటం, జంతువులను చంపటం, చెట్లను నరుకటం నిషేధింపబడ్డాయి. చూడండి, 2:125.

మీరు తెలుసుకోవాలని! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి ఒక్క విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

98. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో కఠినుడని తెలుసుకోండి మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

99. సందేశహరుని బాధ్యత కేవలం (అల్లాహ్ సందేశాలను) మీకు అందజేయటమే! మరియు మీరు వెలిబుచ్చేది మరియు దాచేది అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

100. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “చెడు వస్తువుల ఆధిక్యత నీకు ఎంత నచ్చినా! చెడు మరియు మంచి వస్తువులు సరిసమానం కాజాలవు.¹ కావున ఓ బుద్ధిమంతులారా! మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”

101. ఓ విశ్వాసులారా! వ్యక్తపరిస్తే మీకు బాధకలిగించెడు విషయాలను గురించి, మీరు ప్రశ్నించకండి; ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయ బడేటప్పుడు, మీరు వాటిని గురించి ప్రశ్నిస్తే! అవి మీకు విశదపరచబడవచ్చు! వాటి (ఇంతవరకు మీరు చేసిన ప్రశ్నల) కొరకు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, సహనశీలుడు.

102. వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఒక జాతి వారు ఇటువంటి ప్రశ్నలనే అడిగారు. తరువాత వాటి (ఆ ప్రశ్నల) కారణంగానే వారు

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ
تُبَدَّلَ لَكُمْ تَنَسُّوهُمْ وَإِنْ سَأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ
الْقُرْآنُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا
بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

1. 'ఖబీన్': అంటే, అధర్మ, అపవిత్ర, చెడ్డ, నికృష్ట, అపరిశుద్ధ వస్తువులు, చేష్టలు, మాటలు, విషయాలు మొదలైనవి. 'తయ్యిబ్': అంటే ధర్మ, మంచి, పవిత్ర, ఉత్కృష్ట, శ్రేష్ట, పరిశుద్ధ వస్తువులు, చేష్టలు, మాటలు విషయాలు మొదలైనవి.

సత్యతిరస్కారానికి గురిఅయ్యారు.¹

103. అల్లాహ్ బహిరహ్ ను గానీ, నాయిబహ్ ను గానీ, వసీలహ్ ను గానీ లేక హమ్ ను గానీ నియమించలేదు. కాని సత్యతిరస్కారులు అల్లాహ్ పై ఆబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు. మరియు వారిలో చాలా మంది బుద్ధిహీనులే!

104. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసినదాని (సందేశం) వైపునకు మరియు ప్రవక్త వైపునకు రండి.” అని పిలిచినప్పుడు! వారు: “మా తండ్రితాతలు అవలంబిస్తూ ఉండగా మేము చూసిన (మార్గమే) మాకు చాలు!” అని జవాబిస్తారు. ఏమీ? వారి తండ్రితాతలకు ఏమీ తెలియకున్నా మరియు వారు సన్మార్గం మీద లేకున్నా (వారి మార్గాన్నే వీరు అనుసరిస్తారా)?

105. ఓ విశ్వాసులారా! మీ స్వయానికి మీరు బాధ్యత వహించండి. మీరు సన్మార్గంలో ఉంటే, మార్గభ్రష్టులైనవారు మీకు ఎలాంటి హాని చేయలేరు.³ మీరంతా

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَیْرَةٍ وَلَا سَلْبَةٍ وَلَا مِجْرَبَةٍ وَلَا هِلَا وَلَا حِلٍّ وَلَا كُفْرًا وَلَا يَفْرُوقُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَتَرَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا ۖ وَإِلَّا كَانُ آبَاءَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا تَبْلُغُوا مِنْ صَلٍّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ فُجِعَكُمْ جَمِيعًا فَيَنْبِتْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

1. అబూ హురైరా (ర.ది.అ.) కథనం: దైవప్రవక్త (స'అస) తమ ప్రవచనంలో ఇలా అన్నారు: “హజ్జ్ మీ కొరకు విధిగా నియమించబడింది.” అప్పుడు ఒకతను (ర.ది.అ.) ప్రశ్నించాడు: “ప్రతి సంవత్సరమా?” దైవప్రవక్త (స'అస) మౌనం వహించారు. ఆవ్యక్తి మరి రెండు సార్లు అదే ప్రశ్న అడిగాడు. దానికతను: “నేను అవును అంటే అది మీకు విధి అయ్యేది మరియు అది మీకు చేతనయ్యేది కాదు.” (స.ముస్లిం కితాబుల్ హజ్జ్ హదీస్ నం. 412, దీనినే అ'హ్మద్, అబూ-దావూద్, నసాయి మరియు ఇబ్నె-మాజా ఉల్లేఖించారు). కావున ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న ఆజ్ఞలను, ఉన్నవి ఉన్నట్లే పాటించాలి. ఏ విషయమైతే దానిలో పేర్కొనబడలేదో వాటిని గురించి మౌనం వహించటమే మేలు.

2. ఇవి ముష్రీక్ ఖురైషులు తమ ఆడ ఒంటలకు ఇచ్చిన పేర్లు. వాటిని వారు తమ దేవతలకు అర్పితంచేసి, వాటిని పనులకు, సవారీలకు ఉపయోగించకుండా, విచ్చలవిడిగా మేస్తూ తిరుగటానికి వదిలేవారు. ఇంకా చూడండి, 6:138-139, 143-144.

3. ప్రజలు ఈ ఆయత్ ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేనందువలన అబూబక్ సిద్దీఖ్ (ర.ది.అ.) వారితో ఇలా అన్నారు: “ప్రజలారా! నేను దైవప్రవక్త(స'అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: ‘ప్రజలు

అల్లాహ్ వైపునకే మరలి పోవలసి వుంది. అప్పుడు ఆయన మీరేమేమి చేస్తూ ఉండే వారో మీకు తెలియజేస్తాడు.

106. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరికైనా మరణసమయం ఆసన్నమైతే, మీరు వీలునామా వ్రాసేటప్పుడు, మీలో న్యాయపర్తులైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగా తీసుకోండి. ఒకవేళ మీరు ప్రయాణస్థితిలో ఉండి, అక్కడ మీకు మరణఅపద సంభవిస్తే, మీ వారు (ముస్లింలు లేకుంటే) ఇతరులను ఎవరినైనా ఇద్దరిని (సాక్షులుగా) తీసుకోవచ్చు. ఆ ఇద్దరినీ నమాజ్ తరువాత ఆపుకోండి. మీకు సందేహముంటే, వారిద్దరూ అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి ఇలా అనాలి: “మా దగ్గరి బంధువుకొరకైనా సరే మేము స్వార్థం కొరకు మా సాక్ష్యాన్ని అమ్ముము. మేము అల్లాహ్ కొరకు ఇచ్చే సాక్ష్యాన్ని దాచము. మేము ఆ విధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా, పాపాత్ములలో లెక్కింప బడుదుము గాక!”

107. కాని, ఆ తరువాత ఆ ఇద్దరు (సాక్షులు) పాపంచేశారని తెలిస్తే! అప్పుడు మొదటి ఇద్దరి (సాక్ష్యం) వలన హక్కునుకోల్పోయిన వారి (బంధువుల)లో నుండి ఇద్దరు, మొదటి వారిద్దరికి బదులుగా నిలబడి అల్లాహ్ పై శపథంచేసి ఇలాఅనాలి: “మా సాక్ష్యం వీరిరువురి సాక్ష్యం కంటే ఎక్కువ హక్కు గలది (సత్యమైనది).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَاصْلَبْنَهُنَّ مُمِيبَةً الْمَوْتُ يُخَوِّسُوهُنَّ مِّنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيَقْسِمْنَ بِاللَّهِ إِنْ رَكِبْتُمُ لَا تَشْفِي بِهِنَّ شَيْئًا وَلَوْ كَانُوا أَقْرَبَ وَلَا تَكُنَّ شَهَادَةً لِلَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وَإِنْ عَثَرَ عَلَى أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَأَخْرَجْنَا بَعْضُ مَنَّا مِمَّنْ آمَنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوَّلِينَ فَيَقْسِمْنَ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا عُدَّتْ بَيْنَنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

చెడు జరుగుతుండగా చూసి, దానిని మార్చటానికి ప్రయత్నం చేయకుంటే త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిని తన శిక్షకు గురిచేయవచ్చు!” (ముస్నద్ అ'హ్మద్ పుస్తకము -1, పేజీ-5. తిర్మిజీ, 'హదీస్' నం. 2178; అబూ-దావూద్, 'హదీస్' నం. 4338). ఈ ఆయత్ అర్థం ఏమిటంటే: మీరు సన్మార్గం మీద ఉండి, చెడు నుండి దూరంగా ఉంటూ, ప్రజలకు సన్మార్గం చూపుతూ దుర్మార్గం నుండి ఆపుతూ ఉంటే, వారు మీ మాటను లక్ష్యపెట్టనిచో మీ పని మీరు చేశారు. దానికి ప్రతిఫలం పొందుతారు. కాని మీ ప్రాణానికి హాని కలిగే భయం ఉంటే! మీరు: 'అమ్ బిల్ మ'అరూఫ్ వ నహ్ 'అనిల్ మున్కర్.'ను ఉపేక్షించవచ్చు!

మరియు మేము ఏ విధమైన అక్రమానికి పాల్పడలేదు. మేము అవిధంగా చేస్తే నిశ్చయంగా, అన్యాయపరులలో చేరిపోదుము గాక!”

108. ఇది (ఈ పద్ధతి) ప్రజలు నిజమైన సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి లేదా వారి ప్రమాణాలను, తరువాత తీసుకొనబడే ప్రమాణాలు ఖండిస్తాయని వారిని భయపెట్టటానికి ఉత్తమమైనది. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండి, (ఆయన ఆదేశాలను) వినండి. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులకు సన్మార్గం చూపడు. (1/4)

109. * ఆ రోజు అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరిని సమావేశపరచి: “మీకేమి జవాబు ఇవ్వబడింది?” అని అడిగితే! వారు: “మాకు యథార్థ జ్ఞానంలేదు! నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే సర్వ అగోచర విషయాల జ్ఞానం గలవాడవు.” అని పలుకుతారు.¹

110. (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్ : “ఓ మర్యుమే కుమారుడా! ఈసా (ఏసు) నేను నీకు మరియు నీ తల్లికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకో! నేను పరిశుద్ధాత్మ (హాహుల్ ఖుదుస్)² ద్వారా నిన్ను బలపరిచాను, నీవు ఉయ్యాలలోనూ మరియు యుక్త వయస్సులోనూ ప్రజలతో మాట్లాడేవాడివి. మరియు నేను గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని, తొరాతును మరియు ఇంజీలును నీకు నేర్పాను.³ మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో పక్షి ఆకారంగల మట్టిబొమ్మను

ذَلِكَ أَذَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا
أَوْ يَخْتَفُوا أَنْ يُرَدَّ أَيْمَانُ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَسْمِعُوا وَاللَّهُ لَذِي هُدًى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ٥

يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوْا
لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ٥

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ادْكُرْ عِبَتِي عَلَيْكَ
وَعَلَى الْوَلَدَاتِ إِذْ أَيْدَتُكَ رُوحُ الْقُدُسِ
تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْبُوتِ وَكَلَّمَكَ الْكَلْبُ
وَالْحِكْمَةُ وَالنُّورُ وَالْإِنجِيلُ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ
الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذَى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
طَيْرًا بِأَذَى وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالرَّيْصَ بِأَذَى
وَإِذْ تَخْرِجُ الْمَوْتَى بِأَذَى وَإِذْ تَقُتُّ بَنَى
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جَعَلَهُمْ بِالْبَيْتِ فَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَمْرُهُمْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ٥

1. ఇక్కడ ప్రవక్త (అల్లాహ్ స.)లందరూ అంటున్నారు: “మాకు అగోచర జ్ఞానంలేదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే ఉంది!”

2. చూడండి, 2:87.

3. చూడండి, 3:48.

తయారుచేసి, దానిలో ఊదినపుడు, నా ఆజ్ఞతో అది పక్షిగా మారిపోయేది. మరియు నీవు పుట్టుగ్రుడ్డిని మరియు కుష్ఠురోగిని నా ఆజ్ఞతో బాగుచేసేవాడివి. మరియు నీవు నా ఆజ్ఞతో మృతులను లేపేవాడివి.¹ మరియు నీవు స్పష్టమైన సూచనలతో ఇస్రాయీలు సంతతి వారి వద్దకు వచ్చినపుడు,² వారిలోని సత్య తిరస్కారులు: 'ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలం తప్ప మరేమీకాదు!' " అని అన్నారు; అప్పుడు నేను వారి కుట్రనుండి నిన్ను కాపాడాను!

111. మరియు నేను, ('ఈసా) శిష్యుల ('హవారియ్యూన్) మనస్సులలో ఇలా మాట వేసినప్పుడు: "నన్ను మరియు నా ప్రవక్తను విశ్వసించండి." వారన్నారు: "మేము విశ్వసించాము మరియు మేము ముస్లింలము అయ్యాము అనే మాటకు సాక్షిగా ఉండు!"

112. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆ శిష్యులు ('హవారియ్యూన్): "ఓ మర్యమ్ కుమారుడవైన 'ఈసా (ఎసూ) ఏమీ? నీ ప్రభువు మా కొరకు ఆకాశం నుండి ఆహారంతో నిండిన ఒకపళ్ళెం దింపగలడా?" అని అడిగారు!⁴ దానికి ('ఈసా): "మీరు వాస్తవానికి విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!" అని అన్నాడు.

وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يُعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

1. చూడండి, 3:49.

2. చూడండి, 3:54.

3. ఇక్కడ అవ్ హయత్ అంటే వ'హీ. కాని ఈ పదానికి ఇక్కడ శిష్యుల మనస్సులలో ఆలోచన వేయబడిందని అర్థం. ఇదే విధంగా 'ఈసా ('అ.స.) తల్లి మర్యమ్ ('అ.స.) మనస్సులో మరియు మూసా ('అ.స.) తల్లి మనస్సులో మాట వేయబడివుండెను. వ'హీ కేవలం ప్రవక్తల పైననే అవతరింపజేయబడుతుంది.

4. మాఇదతున్: అంటే ఆహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళెం. దీనిని ఉర్దూలో దస్తర్ ఖాన్ అని అంటారు. ఎందుకంటే దస్తర్ ఖాన్ మీద కూడా ఆహారం పెట్టబడుతుంది.

113. వారు: “వాస్తవానికి, మేము దాని నుండి తిని, మా హృదయాలను తృప్తిపరచు కోవటానికి మరియు నీవు మాతో సత్యం పలికావని తెలుసుకోవటానికి మరియు దానిని గురించి మేము సాక్షులుగా ఉండటానికి, మేమిలా కోరుతున్నాము!” అని అన్నారు.

114. దానికి మర్యమ్ కుమారుడు ‘ఈసా (ఏసు): “ఓ అల్లాహ్! మా ప్రభూ! ఆకాశం నుండి ఆహారంతో నిండిన ఒక పళ్ళాన్ని మా కొరకు అవతరింపజేయి (దింపు); అది మాకు మొదటివాని నుండి చివరివాని వరకు పండుగగా ఉండాలి; అది నీ తరపునుండి ఒక సూచనగా ఉండాలి. మాకు ఆహారాన్ని ప్రసాదించు; నీవే అత్యుత్తమమైన ఉపాధిప్రదాతవు!” అని ప్రార్థించాడు.

115. (అప్పుడు) అల్లాహ్: “నిశ్చయంగా, నేను దానిని మీపై అవతరింపజేస్తాను (దింపుతాను). కాని, దాని తరువాత కూడా మీలో ఎవడైనా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే! నిశ్చయంగా, వానికి నేను ఇంతవరకు సర్వలోకాలలో ఎవ్వడికీ విధించని శిక్షను విధిస్తాను!” అని అన్నాడు.

116. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) అప్పుడు (పునరుత్థాన దినమున), అల్లాహ్: “ఓ మర్యమ్ కుమారుడా! ‘ఈసా (ఏసు) ఏమీ? నీవు ప్రజలతో: ‘అల్లాహ్ కు బదులుగా నన్ను మరియు నా తల్లిని ఆరాధ్యులుగా చేసుకోండి!’ అని చెప్పావా?” అని ప్రశ్నించగా! దానికి అతను (‘ఈసా) అంటాడు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు. నాకు పలకటానికి అర్హతలేని మాటను నేను పలకటం తగినపని కాదు. ఒకవేళ నేను అలా చెప్పిఉంటే నీకు తప్పక తెలిసి ఉండేది. నా మనస్సులో ఉన్నది

قَالُوا إِنْ تَأْكُلْ مِنْهَا وَتَطْبَعْنَ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمُ أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَكُنْ عَلَيْهَا مِنَ
الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً
مِّنكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَرْسِلُهَا عَلَيْكُمْ مِنْ غَيْبٍ بَعْدُ مِنْكُمْ
وَإِنِّي أَعِدُّ لَهُ عَذَابًا لَا أَعِدُّ لَهُ أَحَدًا مِّنَ
الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

وَرَدَّ قَالَ اللَّهُ يَحْيَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحُجَّتٍ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ
فَقَدْ عَلِمْتُمْ تَعْلَمُونِ أَنِّي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِكَ إِنَّا أَنتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

నీకు తెలుసు, కాని నీ మనస్సులో ఉన్నది నాకు తెలియదు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వఅగోచర విషయాలు తెలిసినవాడవు!

117. “నీవు ఆదేశించింది తప్ప, నేను మరేమీ వారికి చెప్పలేదు, అంటే: ‘నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.’ అని. నేను వారిమధ్య ఉన్నంత వరకు వారికి సాక్షిగా ఉన్నాను. నీవు నన్ను పైకి లేపుకున్న తరువాత నీవే వారిని కనిపెట్టుకుని ఉన్నావు.¹ మరియు నీవే ప్రతి దానికి సాక్షివి!²

118. “ఒకవేళ నీవు వారిని శిక్షించదలిస్తే వారు నీ దాసులే! మరియు నీవు వారిని క్షమించదలిస్తే! నీవు సర్వశక్తిమంతుడవు మహా వివేచనాపరుడవు!”

119. అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా నెలవిస్తాడు: “ఈ రోజు సత్యవంతులకు వారి సత్యం లాభదాయకమవుతుంది. వారికి క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు లభిస్తాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనతో ప్రసన్నులవుతారు. ఇదే గొప్ప విజయం (సాఫల్యం)!”

120. ఆకాశాలపైననూ, భూమిపైననూ మరియు వాటిలో నున్న సమస్తం పైననూ, సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు (అన్నింటిపై అధికారం గలవాడు).

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَأْمُورَتِي رَبِّ إِنَّ الْعَبِيدَ لِلَّهِ رَبِّ
وَرَبِّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا
تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّحِيمَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ نَعِدْهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبْدَانَا وَإِنْ نَعْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

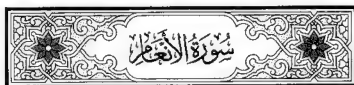
قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

1. చూడండి, 3:55.

2. షహీదున్ (అప్-షహీదు): All-Witness, The Omniscient. సర్వసాక్షి, తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉండేవాడు. చూడండి, 3:98, 58:6.

6. సూరహ్ అల్-అన్-అమ్

ఈ సూరహ్ చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 165 ఆయతులున్నాయి. దీని పేరు 136 ఆయతునుండి తీసుకోబడింది. అన్-అమున్: పశువులు. 162-163వ ఆయతులలో ఉన్న ప్రార్థన ఎంతో మహత్వమైనది. 50వ ఆయత్ ఎంతో ముఖ్యమైనది: “(ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: ‘నా వద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలు ఉన్నాయని గానీ, లేదా నాకు అగోచరజ్ఞానమున్నదని గానీ, నేను మీతో అనడంలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అనడం లేదు. కాని నేను కేవలం నాపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను.’”

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించి, చీకట్లను మరియు వెలుగును నెలకొలిపిన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు. అయినా సత్యతిరస్కారులు (ఇతరులను) తమ ప్రభువుకు సమానులుగా పరిగణిస్తున్నారు.

أَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ①

2. ఆయనే మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించి, ఆ తరువాత మీకు ఒక గడువు నియమించాడు.¹ ఆయన దగ్గర మరొక నిర్ణీత గడువు కూడా ఉంది.² అయినా మీరు సంశయంలో పడిఉన్నారు.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَعَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ
مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ مَّنْزَوُونَ ②

3. మరియు ఆయన! అల్లాహ్ యే, ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ (ఆరాధ్యుడు). మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, అంతా ఆయనకు తెలుసు మరియు మీరు అర్జించేది (మంచి-చెడు) అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.³

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ③

1. అంటే మరణసమయం.

2. అంటే పునరుత్థానదినం.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) 'అర్హైపై ఉంటాడు, ఆయన ఔన్నత్యానికి తగినట్లుగా. కానీ అల్లాహుతా'అలా తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉంటాడు. అంటే ఏ విషయం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) జ్ఞానపరిధి

4. అయినా వారి ప్రభువు సూచనల నుండి వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా దానికి వారు విముఖులే చూపేవారు!

5. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తమ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని (ఈ దివ్య గ్రంథాన్ని) కూడా అసత్యమని తిరస్కరించారు.¹ కాబట్టి వారు పరిహసించేదాని (ప్రతిఫలాన్ని) గురించిన వార్త వారికి త్వరలోనే రానున్నది.

6. ఏమీ? వారు చూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి పూర్వం ఎన్నోతరాలను మేము నాశనం చేశాము. మేము మీకు ఇవ్వని ఎన్నో బలసంపదలనిచ్చి వారిని భువిలో స్థిరపరిచాము; మరియు వారిపై మేము ఆకాశం నుండి ధారాపాతంగా వర్షాలు కురిపించాము; మరియు క్రింద నదులను ప్రవహింపజేశాము; చివరకు వారు చేసిన పాపాలకు ఫలితంగా వారిని నాశనంచేశాము; మరియు వారి స్థానంలో ఇతర తరాలవారిని లేపాము.

7. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ మేము చర్మపత్రం² పైన వ్రాయబడిన గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేసినా, అప్పుడు వారు దానిని తమ చేతులతో తాకి చూసినా! సత్యతిరస్కారులు: “ఇది స్పష్టమైన మాయా జాలం మాత్రమే!” అని అనే వారు.³

8. మరియు వారు: “ఇతని (ప్రవక్త) వద్దకు

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ①

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَصُوفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِآيَاتِهِ يَتَهَوَّنُونَ ②

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ يُمْكِنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ زُلُفًا رَارًا وَجَعَلْنَا الْآلِهَةَ تَحَرُّجًا مِنْ تَحْتِهِمْ فَاهْلَكْنَاهُمْ يَوْمَهُمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ③

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ كُلِّ فَتْرَةٍ لَفُوتُوا فِي قَرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ④

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا

నుండి అగోచరంగాలేదు. ఇది అస్సెసున్నట్, సలపుల విశ్వాసం (ఆఖీదహ్). వివరాలకు చూడండి, 'తబరీ, ఇబ్నె-కసీ'ర్.

1. చూడండి, 'స. ముస్లిం, పుస్తకము-1, అధ్యాయం-240.

2. ఖిర్'తాసున్ (ఖరా'తీసు బ.వ.): Parchment, అంటే వ్రాయడానికి అనువయేటట్లు పదునుచేసిన తోలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

3. చూడండి, 15:14-15 మరియు 52:44.

ఒక దైవదూత ఎందుకు దింపబడలేదు?” అని అడుగుతారు. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతనే పంపిఉంటే! వారి తీర్పు వెంటనే జరిగి ఉండేది. ఆ తరువాత వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడి ఉండేది కాదు.¹

9. మరియు ఒకవేళ మేము దైవదూతను అవతరింపజేసినా, అతనిని మేము మానవ రూపంలోనే అవతరింపజేసి ఉండేవారం. మరియు వారు ఇప్పుడు ఏ సంశయంలో పడిఉన్నారో! వారిని ఆ సంశయానికే గురిచేసి ఉండేవారం.

10. మరియు వాస్తవానికి నీకు పూర్వం కూడా చాలామంది ప్రవక్తలను ఎగతాళి చేయటం జరిగింది, కావున పరిహాసించే వారు దేనిని గురించి ఎగతాళి చేసేవారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

11. ఇలా అను: “మీరు భూమిలో సంచారం చేసి, సత్యతిరస్కారుల ముగింపు ఎలా జరిగిందో చూడండి!”

12. వారిని అడుగు: “ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఎవరికి చెందినది?” అని. (నీవే) జవాబివ్వు: “(అంతా) అల్లాహ్‌దే!” ఆయన కరుణించటాన్ని, తనపై తాను (కర్తవ్యంగా) విధించుకున్నాడు.² నిశ్చయంగా, ఆయన పునరుత్థాన దినమున మీ అందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. అందులో ఎలాంటి సందేహంలేదు. ఎవరైతే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నారో, అలాంటి వారే

لَقَدْ كُنَّا الْاٰمِرْنَ لَا نَنْظُرُوْنَ ٥

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُوْنَ ٦

وَلَقَدْ اٰسْتَفْزَيْرُ بِرَّسُلِكَ فَنَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخَّرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهِ يَمْتَهِنُوْنَ ٧

قُلْ يَسِيرُوْا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ اَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِيْنَ ٨

قُلْ لِّمَنْ مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قُلْ لِلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْزِيََكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا يَبِغِ فِى الْاٰيِنِ خَيْرُوْا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ رَٰكِبُوْا مُنُوْنَ ٩

1. చూడండి, 3:164.

2. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: “అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశం: ‘నిశ్చయంగా, నా కారుణ్యం నా ఆగ్రహానికంటే మించింది.’” (‘స.బుఖారీ, మరియు ‘స.ముస్లిం). చూడండి, 6:54, 7:156.

విశ్వసించరు! (3/8)

13. * మరియు రేయింబవళ్ళలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

14. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా అను: “ఏమీ? ఆకాశాల మరియు భూమి సృష్టికి మూలాధారుడు¹ అయిన అల్లాహ్ ను కాదని నేను మరెవరినైనా ఆరాధ్యునిగా² చేసుకోవాలా? మరియు ఆయనే అందరికీ ఆహారమిస్తున్నాడు మరియు ఆయన కెవ్వడూ ఆహారమివ్వడు.” (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అందరికంటే ముందు నేను ఆయన (అల్లాహ్) కు విధేయుడను (ముస్లిం) కావాలని మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కు సాటి కల్పించేవారిలో చేరకూడదనీ ఆదేశించబడ్డాను!”

15. (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే నిశ్చయంగా, రాబోయే ఆ గొప్పదినపు శిక్షనుండి భయపడుతున్నాను!”

16. ఆ రోజు దాని (ఆ శిక్ష నుండి) తప్పించుకున్న వాడిని, వాస్తవంగా! ఆయన (అల్లాహ్) కరుణించినట్లే. మరియు అదే స్పష్టమైన విజయం.³

17. మరియు అల్లాహ్ నీకు ఏదైనా హాని కలిగిస్తే! ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ దానిని తొలగించలేరు. మరియు ఆయన నీకు మేలు

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْتِ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾

قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَحْسَدًا وَلِيًّا قَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

مَنْ يُصِرْ فَعَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْقَوْلُ السَّيِّئُ ﴿١٦﴾

وَأِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِنِعْمَةٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

1. ఫాతిరు: Originator. సృష్టికి మూలాధారుడు, ఉత్పత్తికి కారకుడు. సృష్టించేవాడు.

2. వలియ్యూన్: అంటే ఇక్కడ ఆరాధ్యుడు అని అర్థం. సాధారణంగా దీని అర్థం: స్నేహితుడు, సహాయకుడు, రక్షించువాడు. Friend, Patron, Protector, Owner, Defender. అల్-వలియ్యూ: సంరక్షకుడు, స్వామి. చూడండి, 2:107.

3. చూడండి, 3:185.

చేస్తే! ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

18. మరియు ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ అధికారం (ప్రాబల్యం)¹ గలవాడు. మరియు ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.²

19. ఓ ముహమ్మద్! వారిని అడుగు: “అన్నిటికంటే గొప్పసాక్ష్యం ఏది?” ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్షిగా ఉన్నాడు. మరియు మిమ్మల్ని మరియు ఇది (ఈ సందేశం) అందిన వారిని అందరినీ హెచ్చరించటానికి, ఈ ఖుర్ఆన్ నాపై అవతరింపజేయబడింది.” ఏమీ? వాస్తవానికి అల్లాహ్ తో పాటు ఇంకా ఇతర ఆరాధ్యదైవాలు ఉన్నారని మీరు నిశ్చయంగా సాక్ష్యమివ్వగలరా? ఇలా అను: “నేనైతే అలాంటి సాక్ష్యమివ్వను!” ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే ఆరాధ్యదేవుడు. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు ఆయనకు సాటి కల్పిస్తున్న దాని నుండి నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు!”

20. ఎవరికైతే మేము గ్రంథాన్ని ప్రసాదించామో! వారు తమ పుత్రులను గుర్తించినట్లు, ఇతనిని (ముహమ్మదును) కూడా గుర్తిస్తారు. ఎవరైతే, తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకుంటారో అలాంటి వారే విశ్వసించరు.

21. మరియు అల్లాహ్ పై అసత్యం కల్పించే

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝

قُلْ أَيْ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ سَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ أَتَيْتُمْ لَهُ تَشْهَدُونَ أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهٌ ۚ آخَرُ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِّئُ مِمَّا تُشْرِكُونَ ۝

الَّذِينَ اتَّخَذْتُمْ إِلَهُاتٍ يُعْرَفُونَ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَاءَهُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ كَمَا يَكُونُونَ ۝

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ

1. అల్-ఖాహిరు: Subduer, Irresistible, Overcomer, Overpowerer, తన సృష్టిపై సంపూర్ణ అధికారం, అధిపత్యం, అధిక్యత, లోబరచుకో గలవాడు, స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకోగల, వశంచేసు కోగల, జయించగల వాడు, ప్రబలుడు. చూడండి, 6:61.

అల్-వాహిద్ అల్-ఖుహ్లాల్ లకు చూడండి. 12:39. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

2. అల్-ఖబీరు: All-Aware, Well-Acquainted with all things. సర్వపరిచితుడు, అంతా ఎరిగినవాడు, అంతా తెలిసినవాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి, చూడండి, 6:103, 34:1, 67:14.

వానికంటే! లేదా, అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరించే వానికంటే, ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందరు.

22. మరియు ఆ రోజు మేము వారందరినీ సమావేశ పరుస్తాము. ఆ తరువాత (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించే (షిర్కుచేసే) వారితో: “మీరు (దైవాలుగా) భావించి (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించి)న ఆ భాగస్వాములు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?” అని అడుగుతాము.

23. అప్పుడు వారికి: “మా ప్రభువైన అల్లాహ్ సాక్షిగా! మేము ఆయన (అల్లాహ్) కు సాటి కల్పించేవారము (ముష్రీకీన్) కాదు!” అని చెప్పడం తప్ప మరొక సాకు దొరకదు.

24. చూడండి! వారు తమను గురించి తామే ఏవిధంగా అబద్ధాలు కల్పించుకున్నారు! మరియు ఏ విధంగా వారు కల్పించుకున్నవి (బూటక దైవాలు) మాయమైపోయాయో!

25. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు నీ (మాటలు) వింటున్నట్లు (నటించే) వారున్నారు. మరియు వారు దానిని అర్థం చేసుకోకుండా మేము వారి హృదయాలపై తెరలు వేసివున్నాము మరియు వారి చెవులకు చెవుడు పట్టించివున్నాము.¹ మరియు వారు ఏ అద్భుత సంకేతాన్ని చూసినా దానిని విశ్వసించరు. చివరకు వారు నీ వద్దకు వచ్చి నీతో వాదులాడేటప్పుడు, వారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు: “ఇవి కేవలం పూర్వీకుల కట్టుకథలు మాత్రమే!” అని అంటారు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ لَا يُقِيمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهُ رَبُّنَا كُنَّا
مُشْرِكِينَ

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَصَلَّ عَلَهُمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمَةً
الَّذِي لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُبَايِعُوكَ
يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ

26. మరియు వారు ఇతరులను అతని (ప్రవక్త) నుండి ఆపుతారు. మరియు స్వయంగా తాము కూడా అతనికి దూరంగా ఉంటారు. మరియు ఈ విధంగా వారు తమకు తామే నాశనం చేసుకుంటున్నారు. కాని వారది గ్రహించటం లేదు!

27. మరియు వారిని నరకం ముందు నిలబెట్టబడినప్పుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో మా పాడుగాను! మేము తిరిగి (పూర్వ జీవితంలోకి) పంపబడితే, మా ప్రభువు సూచనలను, అసత్యాలని తిరస్కరించకుండా విశ్వాసులలో చేరిపోయే వారం కదా!”¹

28. (వారు ఇలా అనటానికి కారణం), వాస్తవానికి వారు ఇంతవరకు దాచినదంతా వారికి బహిష్కరణ కావటమే! మరియు ఒకవేళ వారిని (గత జీవితంలోకి) తిరిగి పంపినా, వారికి నిషేధించబడిన వాటినే వారు తిరిగి చేస్తారు. నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు!

29. మరియు వారు: “మాకు ఇహలోక జీవితం తప్ప మరొక (జీవితం) లేదు మరియు మేము తిరిగి లేపబడము (మాకు పునరుత్థానం లేదు)!” అని అంటారు.

30. మరియు ఒకవేళ వారిని, తమ ప్రభువుముందు నిలబెట్టబడినప్పుడు, నీవు చూడగలిగితే (ఎంతబాగుండేది)! ఆయన (అల్లాహ్) అంటాడు: “ఏమీ? ఇది (పునరుత్థానం) నిజంకాదా?” వారు జవాబిస్తారు: “అవును (నిజమే) మా ప్రభువు సాక్షిగా!” అప్పుడు ఆయన: “అయితే మీరు మీ సత్యతిరస్కారానికి

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَعُوا عَلَى النَّارِ فَبَالِهِمْ بُرْدًا مِّنْ دُونِهَا كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَكَانُوا مِنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿٢٧﴾

بَلْ بَدَّلَهُمْ مَا كَانُوا يَحْفَظُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَعُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾

ఫలితంగా శిక్షను అనుభవించండి!” అని అంటాడు.

31. వాస్తవంగా, అల్లాహ్ ను కలుసు కోవటాన్ని అబద్ధంగా పరిగణించేవారే నష్టానికి గురిఅయినవారు! చివరకు అకస్మాత్తుగా అంతిమపుడియ వారిపైకి వచ్చినపుడు వారు: “అయ్యో మా దొర్బాగ్యం! దీని విషయంలో మేమెంత అశ్రద్ధవహించాము కదా! అని వాపోతారు. (ఎందుకంటే) వారు తమ (పాపాల) బరువును తమ వీపులపై మోసుకొని ఉంటారు. అయ్యో! వారు మోసే భారం ఎంత దుర్బరమైనది కదా!

32. మరియు ఇహలోకజీవితం ఒక ఆట మరియు ఒక కాలక్షేపము మాత్రమే! మరియు దైవభీతి గలవారికి పరలోకవాసమే అత్యంత శ్రేష్ఠమైనది. ఏమీ? మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

33. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి వారు పలుకుతున్న మాటలవలన నీకు దుఃఖము కలుగుతున్నదని మాకు బాగా తెలుసు. కానీ నిశ్చయంగా, వారు అసత్యుడవని తిరస్కరించేది నిన్నుకాదు! వాస్తవానికి ఆ దుర్మార్గులు అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తున్నారు.

34. మరియు వాస్తవంగా, నీకు పూర్వం చాలామంది ప్రవక్తలు, అసత్యవాదులని తిరస్కరించబడ్డారు. కాని వారు ఆ తిరస్కారాన్ని మరియు తమకు కలిగిన హింసలను, వారికి మా సహాయం అందేవరకూ సహనం

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا
جَاءَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا لَوْ لَمْ يَكُنِ
فِي قُلُوبِنَا ذِكْرٌ لَّكُنَّا مِنْهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَهُمْ يَعْبَهُونَ ۚ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
الْآسَاءُ مَا يَرْجُونَ ۝

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَكِنَّ الْآخِرَةَ
خَيْرٌ لِّكَذِّبُوا ۚ يَنْفَعُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ إِلَٰهِي يَقُولُونَ فَآلَهُمْ
لَا يَكُذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ
يَجْحَدُونَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ بَنَاتُ رَسُولٍ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا
كُذِّبُوا ۚ وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَنفَعَهُمْ صُرَاتُهَا
وَلَا يُبَدِّلُ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ
نَّبَائِ الْمُرْسَلِينَ ۝

1. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పుస్తకము-8, 'హదీస్' సం. 515.

2. 'అలీ (ర.దీ.అ.) కథనం: “ఒకసారి అబూ-జహల్ (దైవప్రవక్త 'స'అస. యొక్క శత్రువు) ఇలా అన్నాడు: 'ఓ ము'హమ్మద్! ('స'అస) నేను, నిన్ను అసత్యుడవని అనటం లేదు. కాని నీవు వినిపించే వాటిని మటుకు సత్యాలని నమ్మలేను.' ” (తిర్మిజీ).

వహించారు.¹ మరియు అల్లాహ్ మాటలను ఎవ్వరూ మార్చలేరు. మరియు వాస్తవానికి, పూర్వపు ప్రపక్తల కొన్ని సమాచారాలు ఇదివరకే నీకు అందాయి.

35. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వారి విముఖత నీకు భరించనిదైతే నీలో శక్తిఉంటే, భూమిలో ఒక సొరంగం వెదకి, లేదా ఆకాశంలో ఒక నిచ్చెన వేసి, వారి కొరకు ఏదైనా అద్భుత సూచన తీసుకురా! మరియు అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ సన్నార్గం వైపునకు తెచ్చి ఉండేవాడు! కావున నీవు అజ్ఞానులలో చేరకు. (1/2)

36. * నిశ్చయంగా, ఎవరైతే (శ్రద్ధతో) వింటారో, వారే (సత్యసందేశాన్ని) స్వీకరిస్తారు. ఇక మృతులు (సత్యతిరస్కారులు) - అల్లాహ్ వారిని పునరుత్థరింపజేసినప్పుడు - (ప్రతిఫలం కొరకు) ఆయనపద్ధతే రప్పింపబడతారు.

37. మరియు వారు: “ఇతని(ప్రపక్త)పై ఇతని ప్రభువు తరఫునుండి ఏదైనా అద్భుత సూచన ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” అని అంటారు. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఎలాంటి అద్భుత సూచననైనా అవతరింపజేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని వారిలో అనేకులకు ఇది తెలియదు.”

38. మరియు భూమిపై సంచరించే ఏ జంతువు గానీ, లేక తన రెండు రెక్కలతో ఎగిరే ఏ పక్షి గానీ, మీలాంటి సంఘ జీవులుగా లేకుండా లేవు! మేము గ్రంథంలో ఏ కొరతా చేయలేదు.² తరువాత వారందరూ

وَإِنْ كَانَ كَرِهًا لَّكَ إِعْرَاضُهُمْ وَإِنْ اسْتَطَعَتْ أَنْ تَنْتَقِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ⑤

إِنَّمَا يَحْيِي بَالذِّينَ يَسْعَوْنَ وَالْمُوتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ⑥

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑦

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَيْرٍ يُطِيرُ يَحْتَاكِبُ إِلَّا أَمَّا أَمَّا لَكُمْ مَفَاتِحُ فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ⑧

1. చూడండి, 40:51, 58:21 మరియు 37:171-172.

2. చూడండి, 16:89.

తమ ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడతారు.

39. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారు, చెవిటి వారు మరియు మూగవారు, అంధకారంలో పడిపోయిన వారు! అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని ఋజుమార్గంలో ఉంచుతాడు.¹

40. వారితో అను: “ఏమీ? మీరు సత్యవంతులే అయితే ఆలోచించి (చెప్పండి!) ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ శిక్ష వచ్చిపడినా, లేదా అంతిమఘడియ వచ్చినా! మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఎవరినైనా పిలుస్తారా?”

41. “అలా కానేరదు! మీరు ఆయన (అల్లాహ్)నే పిలుస్తారు. ఆయన కోరితే ఆ ఆపదను మీ పైనుండి తొలగిస్తాడు. అప్పుడు మీరు ఆయనకు సాటి కల్పించే వారిని మరచిపోతారు!”

42. మరియు వాస్తవానికి మేము, నీకు పూర్వం (ఓ ముహమ్మద్!) అనేక జాతుల వారి వద్దకు ప్రవక్తలను పంపాము. ఆ పిదప వారు వినప్రములవటానికి, మేము వారిపై ఇబ్బందులను మరియు కష్టాలను కలుగజేశాము.

43. పిదప మా తరఫునుండి వారిపై ఆపద వచ్చినప్పుడు కూడా వారెందుకు వినప్రములు కాలేదు? కాని వారి హృదయాలు మరింత కఠినమయ్యాయి మరియు పైతాన్

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُفِّرْنَا عَنْهُمْ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ
يَشَاءُ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَنْ يُشَاءُ يَهْدِهِ عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

قُلْ أَتَدْعُونَ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ
السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

بَلْ إِلَٰهَآ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ
شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا كُنْتُمْ كُونَ ﴿٤١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَآخَذْنَا مِنْهُمُ بِالْبَاسِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا إِذْ دَعَاَهُمْ بِآسَانَا أَنْ تَرْجِعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ
قُلُوبُهُمْ رَزَقْنَاهُمْ الشَّيْطَانَ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

1. చూడండి, 2:26, 4:88,143 అల్లాహుతా'అలా వారినే మార్గభ్రష్టులు చేస్తాడు, ఎవరైతే - విచక్షణా శక్తి మరియు తెలివి ఉండి కూడా - సత్యాన్ని తెలుసుకుని దానిపై అమలు పరచటానికి ప్రయత్నం చేయరో! సత్యం తెలిసినా దానిని నమ్మరో! అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ కూడా బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. కాని పైతాన్ ఎల్లప్పుడూ మానవుణ్ణి మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆహ్వానిస్తుంటాడు.

వారు చేసే కర్మలన్నింటినీ వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు.

44. ఆ పిదప వారికి చేయబడిన బోధనను వారు మరచిపోగా, మేము వారికొరకు సకల (భోగభాగ్యాల) ద్వారాలను తెరిచాము, చివరకు వారు తమకు ప్రసాదించబడిన ఆనందాలలో నిమగ్నులైఉండగా, మేము వారిని అకస్మాత్తుగా (శిక్షించటానికి) పట్టుకున్నాము, అప్పుడు వారు నిరాశులయ్యారు.

45. ఈ విధంగా దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారు సమూలంగా నిర్మూలించబడ్డారు. మరియు సర్వలోకాలకు పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు.

46. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ మీ వినికిడినీ మరియు మీ చూపునూ పోగొట్టి, మీ హృదయాలపై ముద్రవేస్తే! అల్లాహ్ తప్ప ఏ దేవుడైనా వాటిని మీకు తిరిగి ఇవ్వగలడా?” చూడు! మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వారికి తెలుపుతున్నామో! అయినా వారు (వాటి నుండి) తప్పించుకొని పోతున్నారు.

47. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చెప్పండి)? అల్లాహ్ శిక్ష మీపై (రాత్రివేళ) అకస్మాత్తుగా గానీ, లేక (పగటివేళ) బహిరంగంగా గానీ వచ్చిపడితే, దుర్మార్గులు తప్ప ఇతరులు నాశనం చేయబడతారా?”¹

48. మరియు మేము ప్రవక్తలను కేవలం శుభవార్తలు ఇచ్చేవారుగా మరియు హెచ్చరికలు చేసేవారుగా మాత్రమే పంపుతాము. కావున

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِم أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُوا بِهَا أُوتُوا أَخذَ لَهُمُ بَغْتَةً فَوَءَاهُمْ مُبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

قَطَعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَبَصَارَكُمْ وَخَفَّتْ عَلَى قُلُوبِكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظَرُ كَيْفَ نَصْرَفُ الْأَبْتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَبُونَ ﴿٤٦﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُلٍ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ

ఎవరైతే విశ్వసించి (తమ నడవడికను) సరిదిద్దుకుంటారో, అట్టి వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా.

49. కాని మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారికి, తమ అవిధేయతకు ఫలితంగా తప్పకుండా శిక్ష పడుతుంది.¹

50. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “నా పద్ద అల్లాహ్ కోశాగారాలు ఉన్నాయని గానీ, లేదా నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ, నేను మీతో అనడంలేదు. లేదా నేను దేవదూతనని కూడా అనడం లేదు. కాని నేను కేవలం నాపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హీని) మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాను.”² వారిని ఇలా అడుగు: “ఎవీ? అంధుడూ మరియు దృష్టిగల వాడు సమానులా? అయితే మీరెందుకు ఆలోచించరు?”

51. మరియు తమ ప్రభువు సన్నిధిలో సమావేశపరచబడతారని భయపడేవారికి ఆయన తప్ప వేరే రక్షించేవాడు గానీ, సిఫారసు చేసేవాడు గానీ ఉండడని, దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హెచ్చరించు, బహుశా వారు దైవభీతి గలవారు అవుతారేమో!

52. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువును ఉదయం మరియు సాయంత్రం ప్రార్థిస్తూ, ఆయన ముఖాన్ని³ (చూడ)గోరుతున్నారో,

يَحْزَنُونَ ⑥

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْتَعْصِمُ الْعَذَابَ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ⑥

قُلْ لَّا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِيَ خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنَّا كُنَّا تَائِبِينَ ⑥
يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ⑥
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ⑥

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُخْسِرُوا إِلَىٰ رَّبِّهِمْ كَيْسَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ ⑥ وَلَا شَفِيعٌ عَلَيْهِمْ يُفْتَنُونَ ⑥

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَصِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ

1. చూడండి 'స.ముస్లిం, పు.1, అధ్యాయం-240. అబూ-హురైరా (ర'ది.అ.) కథనం: “దైవప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: 'ఎవరిచేతిలోనైతే నా ప్రాణముందో ఆ అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా! ఈ కాలపు యూదులు మరియు క్రైస్తవులలో ఎవరేగానీ నా గురించి విని నా సందేశాన్ని విశ్వసించకుండా మరణిస్తారో వారు నరకవాసులవుతారు.' ”

2. చూడండి, 7:188.

3. ప్రళయదినాన విశ్వాసులకు లభించే అతి గొప్ప వరం అల్లాహ్ (సు.తా.) దర్శనం. అందుకే

వారిని నీవు దూరంచేయకు. వారిలెక్క కొరకు నీవు ఎంత మాత్రమూ జవాబుదారుడవు కావు. మరియు నీ లెక్కకొరకు వారూ జవాబుదారులు కారు. కావున నీవు వారిని దూరంచేస్తే నీవు దుర్మార్గులలో చేరినవాడవవుతావు.

53. మరియు ఈ విధంగా, మేము వారిలోని కొందరిని మరికొందరి ద్వారా పరీక్షకు గురిచేశాము. వారు (విశ్వాసులను చూసి): “ఏమీ? మా అందరిలో, వీరినేనా అల్లాహ్ అనుగ్రహించింది?”¹ అని అంటారు. ఏమీ? ఎవరు కృతజ్ఞులో అల్లాహ్ కు తెలియదా?²

54. మరియు మా సూచనలను విశ్వసించిన వారు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు నీవు వారితో ఇలా అను: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీ ప్రభువు కరుణించటమే తనపై విధిగా నిర్ణయించుకున్నాడు. నిశ్చయంగా, మీలో ఎవరైనా అజ్ఞానం వల్ల తప్పుచేసి, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపపడి సరిదిద్దుకుంటే! నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

55. మరియు పాపుల మార్గం స్పష్టపడటానికి, మేము ఈ విధంగా మా సూచనలను వివరంగా తెలుపుతున్నాము.

جَسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ جَسَابِكَ عَلَيْهِمْ
مِّنْ شَيْءٍ فَمَقَرُّهُمْ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٣﴾

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ
مِنَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ مِّنْ بَيِّنَاتٍ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ أَجَاكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ السَّامِيَّةُ
عَلَيْكَ كَلِمَ رَبِّكَ عَلَى نَفْسِكَ الرَّحْمَةُ أَنَّهُ مَن
عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا ابْجَهَالًا ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ
وَأَصْلَحَ قَالَهُ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ ﴿٥٥﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْآيَاتِ وَلِتَسَيِّرِينَ سَبِيلِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾

ఖుర్ఆన్ లో అనేకచోట్లలో: “అల్లాహ్ ముఖాన్ని చూడగోరేవారు...” అని చెప్పబడింది: “ఓ ప్రవక్తా: ‘ధనవంతులు, పేరు ప్రఖ్యాతులు గల అవిశ్వాసులైన ముష్రీక్ ల మాటలలో పడి - ఇస్లాం స్వీకరించి తమ ప్రభువైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించే - పేదవారిని, బానిసలను దూరంచేయకు.’”

1. చూడండి, 46:11, ఈ మాటలు ధనవంతులు మరియు పేరు ప్రఖ్యాతులు గల అవిశ్వాసులైన ముష్రీకులు మొట్టమొదటి కాలంలో ఇస్లాం స్వీకరించిన పేదవారిని, బానిసలనూ చూసి అన్నారు.
2. “అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ రూపురేఖలు చూడడు. ఆయన కేవలం మీ హృదయాలు మరియు మీ కర్మలు మాత్రమే చూస్తాడు.” (‘స. ముస్లిం, కితాబ్ అల్-బిర్, బాబ్ అత్-త హీమ్).

56. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ను వదిలి, మీరు ప్రార్థించే ఈ ఇతరులను (కల్పితదైవాలను) ఆరాధించటం నుండి నేను వారించబడ్డాను.” మరియు ఇలా అను: “నేను మీ కోరికలను అనుసరించను. (అలా చేస్తే!) వాస్తవానికి నేనూ మార్గభ్రష్టుడను అవుతాను. మరియు నేను సన్మార్గం చూపబడిన వారిలో ఉండను.”

57. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు తరపునుండి లభించిన స్పష్టమైన ప్రమాణంపై ఉన్నాను. మీరు దానిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. మీరు తొందర పెట్టే విషయం నా దగ్గరలేదు. నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది. ఆయన సత్యాన్ని తెలుపుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వోత్తమమైన న్యాయాధికారి!”¹

58. ఇలా అను: “ఒకవేళ వాస్తవానికి మీరు తొందరపెట్టే విషయం (శిక్ష) నా అధీనంలో ఉండినట్లయితే, నాకూ మీకూ మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిపోయిఉండేది. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.” (5/8)

59. * మరియు అగోచర విషయాల తాళపు చెవులు ఆయన (అల్లాహ్) వద్దనే ఉన్నాయి. వాటిని, ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు. మరియు భూమిలోనూ, సముద్రం లోనూ ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ చెట్టు ఆకు కూడా రాలదు. మరియు భూమిలోని చీకటి పొరలలో ఉన్న ప్రతి గింజ, అది పచ్చిది కానీ, ఎండినది

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا اتَّبِعْ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُمْ إِذَا وَمَا أَنْتُمْ مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ أَحْكَمُ إِلَّا اللَّهُ يَفْضُلُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاضِلِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ يُعَلِّمُ مَا فِي الْبُرُوجِ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ مِنْ تُرْبٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا يَبْسُ الْإِنْفِ كَثِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٩﴾

కానీ, అంతా స్పష్టంగా ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

60. మరియు ఆయనే రాత్రివేళ (మీరు నిద్రపోయినపుడు) మీ ఆత్మలను తీసు (స్వాధీనపరచు)కుంటాడు మరియు పగటివేళ మీరు చేసేదంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆ పిదప నిర్ణీతగడువు, పూర్తి అయ్యేవరకు దాని (పగటివేళ)లో మిమ్మల్ని తిరిగి లేపుతాడు. ఆ తరువాత ఆయన వైపునకే మీ మరలింపు ఉంది, అప్పుడు (పునరుత్థానదినమున) ఆయన మీరు చేస్తూ ఉన్న కర్మలన్నీ మీకు తెలుపుతాడు.³

61. ఆయన తన దాసులపై సంపూర్ణ అధికారం (ప్రాబల్యం)⁴ కలిగి ఉన్నాడు. మరియు ఆయన మీపై కనిపెట్టుకొని ఉండేవారిని పంపుతాడు. చివరకు మీలో ఒకరికి చావు సమయం వచ్చినపుడు, మేము పంపిన దూతలు అతనిని మరణింపజేస్తారు మరియు వారెప్పుడూ అశ్రద్ధ చూపరు.⁵

62. తరువాత వారు, వారి నిజమైన⁶ సంరక్షకుడు, అల్లాహ్ సన్నిధిలోకి చేర్చు

وَالَّذِي يَتَوَفَّيْكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ
بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَيَّءٌ ثُمَّ
لِلَّهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
إَكْفِرُونَ

ثُمَّ يُدْعَوْنَ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقَّ إِلَى اللَّهِ الْحَكِيمِ وَهُوَ

1. అగోచర విషయాల తాళపుచెవులు ఐదు ఉన్నాయి. 1) పునరుత్థాన దినపు జ్ఞానం, 2) వర్షం వచ్చే సమయం 3) తల్లి గర్భాశయంలో ఉన్న బిడ్డ విషయం, 4) రేపు సంభవించబోయే విషయం, 5) మరణం సంభవించే చోటు. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ, తఫ్సిర్ సూరహ్ అల్-అన్-అమ్).

2. చూడండి, 39:42. చావును గురించి అవతరింపజేయబడిన మొదటి ఆయత్.

3. చూడండి, 78:9-11.

4. చూడండి అల్-ఖాహరు, 6:18.

5. చూడండి, 32:11లో ఒక మరణదైవదూత పేర్కొనబడ్డాడు. కానీ, ఈ ఆయత్లో దైవదూతలు, అని ఉంది. ఇదేవిధంగా 4:97 మరియు 6:93 లలో కూడా దైవదూతలు, అని ఉంది. దీనివల్ల స్పష్టమయ్యేదిమిటంటే మరణింపజేసేదైవదూత ఒక్కడే, కానీ ఇతరులు అతని సహాయకులు. ఆ మరణింపజేసే దైవదూత పేరు 'ఇ'జ్రాయిల్. (ఇబ్నె-కసీర్).

6. అల్-హక్ఖు: The Truth, The Really Existing, whose existence and divinity are proved to be True. పరమ సత్యం, నిజం, యథార్థం. చూడండి, 2:119.

బడతారు. తెలుసుకోండి! సర్వ న్యాయాధికారం ఆయనదే! మరియు లెక్కతీసుకోవటంలో ఆయన అతి శీఘ్రుడు!

63. “మమ్మల్ని ఈ అపదనుండి కాపాడితే మేమెంతో కృతజ్ఞులమవుతాము. అని మీరు వినములై రహస్యంగా వేడుకున్నప్పుడు! భూమి మరియు సముద్రాల చీకట్లనుండి మిమ్మల్ని కాపాడేది ఎవరు?” అని వారిని అడుగు.

64. “అల్లాహ్ మాత్రమే మిమ్మల్ని దాని నుండి మరియు ప్రతి విపత్తునుండి కాపాడు తున్నాడు. అయినా మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పిస్తున్నారు!” అని వారికి చెప్పు.

65. ఇలా అను: “ఆయన మీ పైనుండి గానీ, లేదా మీ పాదాల క్రిందినుండి గానీ, మీపై అపద అవతరింపజేయగల సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నాడు; మరియు మిమ్మల్ని తెగలుతెగలుగా చేసి, పరస్పర కలహాల రుచిచూపగలిగే (శక్తి కూడా) కలిగిఉన్నాడు.”¹ చూడు! బహుశా వారు (సత్యాన్ని) గ్రహిస్తారేమోనని, మేము ఏ విధంగా మా సూచనలను వివిధ రూపాలలో వివరిస్తున్నామా!

66. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమైనది అయినా నీ జాతివారు దీనిని అబద్ధమని నిరాకరించారు. వారితో ఇలా అను: “నేను మీ కొరకు బాధ్యుడను

أَسْرُرُ الْحَسِينِ ⑩

قُلْ مَنْ يُنْجِيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَأَنْجِبَنَّكُمْ هَذَا كَلِمَاتُ الَّذِينَ مِنَ الشُّرَكِيِّينَ ⑪

قُلْ اللَّهُ يُنْجِيكُمْ مِنْهَا وَمَنْ كَرِهَ اللَّهُ لَمْ تُكَلَّفْ بِهِ شَيْئًا ⑫

قُلْ هُوَ الْفَاعِلُ رُحِيَ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ قَوْلِكُمْ أَوْ تَعْتِ أَنْجِلَكُمْ أَوْ يُلْهِكُمْ شَيْعًا وَيُزَيِّنَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفَ نَصَرْتُ الْإِنْسَانَ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ⑬

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ⑭

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'నేను మూడు దువాలు చేశాను: 1) నా ఉమ్మత్ నీటిలో ముంచబడి నాశనంచేయబడగూడదని, 2) కరువుకు గురిఅయి నాశనం చేయబడగూడదని, 3) వారు పరస్పరం యుద్ధాలు చేసుకొనగూడదని. అల్లాహ్ (సు.తా.) మొదటి రెండు దువాలు అంగీకరించాడు. కాని మూడవ దువానుండి నన్ను ఆపాడు. (స'హిహ్ ముస్లిం. 2216) ఇంకా చూడండి, 35:43.

(కార్యసాధకుడను) కాను!"¹

67. ప్రతి వార్తకు (విషయానికి) ఒక గడువు నియమింపబడిఉంది. మరియు త్వరలోనే మీరిది తెలుసుకోగలరు.

68. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వారు వృథామాటలు (దూషణలు) చేస్తూఉండటం నీవు చూస్తే, వారు తమ ప్రసంగం మార్చేవరకు నీవు వారినుండి దూరంగానే ఉండు. మరియు ఒకవేళ మైతాన్ నిన్ను మరపింపజేస్తే! జ్ఞప్తికివచ్చిన తరువాత అలాంటి దుర్మార్గులైన వారితో కలసి కూర్చోకు.²

69. మరియు దైవభీతి గలవారు, వారి (అవిశ్వాసుల) లెక్కకు ఏ మాత్రం బాధ్యులు కారు. కాని వారికి హితోపదేశం చేయటం, విశ్వాసుల (ధర్మం). బహుశా, వారు కూడా దైవభీతి గలవారు కావచ్చు!

70. మరియు తమ ధర్మాన్ని ఒక ఆటగా మరియు కాలక్షేపంగా భావించేవారిని నీవు వదలిపెట్టు. మరియు ఇషాలోక జీవితం వారిని మోసపుచ్చింది. ఏ వ్యక్తి గానీ తన కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడకుండా ఉండటానికి దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) ద్వారా హితోపదేశం చెయ్యి. అల్లాహ్ తప్ప, అతనికి రక్షించేవాడు గానీ, సిఫారసు చేసేవాడు గానీ, ఎవ్వడూ ఉండడు. మరియు అతడు ఎలాంటి పరిహారం ఇవ్వదలచుకున్నా అది అంగీకరించబడదు. ఇలాంటి వారే తమ కర్మల ఫలితంగా నాశనం చేయబడే వారు. వారికి తమ సత్యతిరస్కారానికి

الْكُلِّ نَبَأًا مِّنْهُ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي الْبَيْنِ فَأَعْرَضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِبُكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ جِسْمِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لُغُوبًا وَهُمْ أَعْرَضُوا عَنْهُمْ الْحُبُوبُ الَّذِينَ يَدْعُونَ بِهِ أَنْ يُبْسَلَ نَفْسُهَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا سَفِيحٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا إِلَيْهَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَّ أَلْفِ عِلْمٍ وَعَذَابُ إِلَيْهِمْ كَأَنَّهُمْ كَانُوا يُكَفَرُونَ ﴿٧٠﴾

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశాన్ని మీకు యావత్తు అందజేయుటమే నా పని. కాని మిమ్మల్ని దానిపై అమలుచేసేటట్లు చేయడం నా(స'అస) పని కాదు. చూడండి. 18:29.

2. చూడండి, 4:140.

ఫలితంగా, త్రాగటానికి సలసలకాగే నీరు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష గలవు.

71. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: “ఏమీ? అల్లాహ్ ను వదలి మాకు లాభం గానీ, నష్టం గానీ కలిగించలేని వారిని మేము ప్రార్థించాలా? మరియు అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వం దొరికిన తరువాత కూడా మా మడమలపై వెనుదిరిగి పోవాలా? అతనివలే ఎవడైతే తన సహచరులు సన్మార్గం వైపుకు పిలుస్తూ, ‘మా వైపుకురా!’ అంటున్నా - షైతాన్ మోసపుచ్చటం వలన - భూమిలో ఏమీ తోచకుండా, తిరిగుతాడో?”¹ వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వమే నిజమైన మార్గదర్శకత్వము.² మరియు మేము సర్వలోకాల ప్రభువునకు విధేయులం (ముస్లింల)గా ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాము;

72. “మరియు నమాజ్ ను స్థాపించమని మరియు ఆయన యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండమని కూడా.³ మరియు మీరంతా ఆయన (అల్లాహ్) సమక్షంలో జమచేయబడతారు.”

73. మరియు ఆకాశాలను మరియు భూమిని నిజానికి⁴ సృష్టించింది ఆయనే! మరియు ఆ రోజు ఆయన: “అయిపో!” అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. ఆయన మాటే సత్యం! మరియు బాకా (‘సూర్) ఊదబడే రోజు,⁵

قُلْ أَنتَ غَوَامِنٌ دُونَ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُذِرُ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهُ كَأَنَّمَا أَكْتَدَىٰ اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ امْتَثِلُوا قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَأُمِرْنَا لِنُسَلِّمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٦٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ هُوَ قَوْلُ الْحَقِّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَاللَّهُ هَادٍ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٦٣﴾

1. చూడండి, 2:14, 14:22 మరియు 15:17.

2. చూడండి, 16:37.

3. చూడండి, 2: 45.

4. అంటే ఒక ఉద్దేశంతో.

5. ‘హదీస్’లో ఇలా ఉంది: ఇస్రాఫీల్ (‘అ.స.) కొమ్ము (బాకా)ను తన నోటిలో పెట్టుకొని, తలవంచి, దానిని ఊదటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ కొరకు వేచి ఉంటారు. (ఇబ్నె-కసీర్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, ‘హదీస్’ సం. 4742, 4030, 3244). ‘సూరున్: Trumpet, బాకా, కొమ్ము, తుత్తార, శంఖం.

సార్వభౌమాధికారం ఆయనదే. ఆయనే అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలిసినవాడు. మరియు ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (3/4)

74. * (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి ఆజీజ్ తో ఇలా అన్న విషయం: “ఏమీ? నీవు విగ్రహాలను ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకుంటున్నావా? నిశ్చయంగా నేను, నిన్ను మరియు నీ జాతి వారిని స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నవారిగా చూస్తున్నాను!”¹

75. మరియు ఈ విధంగా దృఢనమ్మకం ఉన్నవారిలో చేరాలని, మేము ఇబ్రాహీమ్ కు భూమ్యాకాశాలపై ఉన్న మా సామ్రాజ్య వ్యవస్థను చూపించాము.

76. ఆ పిదప రాత్రి చీకటి అతనిపై క్రమ్ముకున్నప్పుడు, అతను ఒక నక్షత్రాన్ని చూసి: “ఇది నా ప్రభువు!” అని అన్నాడు. కాని, అది అస్తమించగానే: “అస్తమించే వాటిని నేను ప్రేమించను!” అని అన్నాడు.

77. ఆ తరువాత ఉదయించే చంద్రుణ్ణి చూసి: “ఇది నా ప్రభువు!” అని అన్నాడు. కాని అది అస్తమించగానే, ఒకవేళ నా ప్రభువు నాకు సన్నార్గం చూపకపోతే నేను నిశ్చయంగా, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో చేరిపోయేవాడను!” అని అన్నాడు.

78. ఆ తరువాత ఉదయించే సూర్యుణ్ణి చూసి: “ఇది నా ప్రభువు, ఇది అన్నిటికంటే పెద్దగా ఉంది!” అని అన్నాడు. కాని అది కూడా అస్తమించగానే: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ إِزْرَأَ اتَّخَذْتُمْ أَصْنَامًا
الْهَةَ إِنِّي أَرَىٰ أَرْكَكُمْ فِي صَلَاتِي مُبِينًا

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلِيَكُونُ مِنَ الْمُنْقِذِينَ

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ الْكَوْكَبَ قَالَ هَذَا رَبِّي
فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلَاقَ

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ رَبِّي لَا كُفُوفٌ مِنَ الْقَوْمِ
الضَّالِّينَ

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا الْكَبَرُ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يُقَوْمُ إِنِّي بَرِّئُ مِمَّا تُشْرِكُونَ

మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యము) కల్పించే దానితో వాస్తవంగా నాకెలాంటి సంబంధం లేదు!” అని అన్నాడు.

79. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “నిశ్చయంగా నేను ఏక దైవసిద్ధాంతం (సత్యధర్మం) పాటించేవాడనై, నాముఖాన్ని భూమ్యాకాశాల సృష్టికి మూలాధారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకే త్రిప్పకుంటున్నాను. మరియు నేను అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యములు) కల్పించేవారిలో చేరినవాడను కాను.”

80. మరియు అతని జాతివారు అతనితో వాదులాటకు దిగగా! అతను వారితో అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు నాతో అల్లాహ్ విషయంలో వాదిస్తున్నారా? వాస్తవానికి ఆయనే నాకు సన్మార్గం చూపించాడు. మరియు మీరు ఆయనకు సాటి (భాగస్వామ్యములుగా) కల్పించిన వాటికి నేను భయపడను. నా ప్రభువు ఇచ్చలేనిది, ఏదీ సంభవించదు). నా ప్రభువు సకల వస్తువులను (తన) జ్ఞానంతో ఆవరించి వున్నాడు. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

81. “మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా (భాగస్వామ్యములుగా) కల్పించిన వాటికి నేనెలా భయపడాలి? వాస్తవానికి, ఆయన మీకు ఏ విధమైన ప్రమాణం ఇవ్వనిదే, మీరు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వామ్యములను) కల్పించి కూడా భయపడటం లేదే? కావున ఈ రెండు పక్షాల వారిలో ఎవరు శాంతి పొందటానికి అర్హులో! మీకు తెలిస్తే చెప్పండి?”

82. ఎవరైతే విశ్వసించి, తమ విశ్వాసాన్ని షిర్క్ తో¹ కలుషితంచేయరో! అలాంటి వారికే

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ٧٩

وَحَاجَّةَ قَوْمِهِ قَالَ اتَّخَذُوا رَبِّي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ٨٠

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُكُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَكُفْرَكُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ٨١

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ٨٢

1. ఇక్కడ “జుల్మ్” - అంటే షిర్క్ అని అర్థం. చూడండి, 31:13 “నిశ్చయంగా, షిర్క్

శాంతి ఉంది. మరియు వారే సన్మార్గంలో ఉన్నవారు.

83. మరియు ఇదే మా వాదన, దానిని మేము ఇబ్రాహీమ్‌కు, తన జాతివారికి వ్యతిరేకంగా ఇచ్చాము. మేము కోరినవారికి ఉన్నతస్థానాలను ప్రసాదిస్తాము.¹ నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు (జ్ఞానసంపన్నుడు).

84. మరియు మేము అతనికి (ఇబ్రాహీమ్‌కు) ఇన్-హఖ్ మరియు య'అఖూబ్‌లను ప్రసాదించాము.² ప్రతి ఒక్కరికీ సన్మార్గం చూపాము. అంతకు పూర్వం నూ'హ్‌కు సన్మార్గం చూపాము. మరియు అతని సంతతిలోనివారైన దావూద్, సులైమాన్, అయ్యూబ్, యూసుఫ్, మూసా మరియు హరూన్‌లకు మేము (సన్మార్గం చూపాము). మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు తగిన ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

85. మరియు 'జకరియ్యా, య'హ్యా, 'ఈసా మరియు ఇల్యాస్‌లకు³ కూడా (సన్మార్గం చూపాము). వారిలో ప్రతి ఒక్కరూ సద్వర్తనులే!

86. మరియు ఇస్మా'యీల్, అల్-యస్'అ యూసుఫ్ మరియు లూ'త్‌లకు⁴ కూడా (సన్మార్గం

وَتِلْكَ جُثَّةٌ آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ ۖ نَرْفَعُ
دَرَجَاتٍ مَّن تَشَاءُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا هَدَيْنَا
وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ ۚ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ
وَسُلَيْمَانَ ۖ وَإِيسَى ۖ وَيُوسُفَ ۚ وَمُوسَى
وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِّنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ ۚ وَكَذَٰلِكَ
فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

(బహుదైవాధాన) గొప్ప దుర్మార్గం." (స.బు'ఖారీ, తఫ్సీర్ సూరతుల్-అన్-అమ్).

1. చూడండి, 4:125.

2. చూడండి, 11:71.

3. చూడండి, 37:123. ఇల్యాస్ (Elijah) ('అ.స.), హరూన్ ('అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బఅల్బక్ నగరం. ఇల్యాస్ (ఏలియా) హిబ్రా (యూదుల) ప్రవక్త. ఇతను ఫలస్తీన్ ఉత్తర భాగంలో అహబ్ మరియు అహజియా రాజుల కాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు 9వ శ్రీ. శకానికి ముందు). ఇతనితరువాత అల్-యస్'అ (Elisha, 'అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.

4. లూ'త్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుడైన హరూన్ బిన్-అబ్దర్ కుమారుడు. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.), లూ'త్ ('అ.స.) యొక్క చిన్నాన్న. కాని అతను కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క సంతతిలోని వారిగా పరిగణించబడ్డారు. ఖుర్ఆన్‌లో ఇటువంటి ఉదాహరణ మరొకటి ఉంది.

చూపాము). ప్రతి ఒక్కరికీ (వారి కాలపు) సర్వలోకాల వాసులపై ఘనతను ప్రసాదించాము.

87. మరియు వారిలోనుండి కొందరి తండ్రి తాతలకు, వారి సంతానానికి మరియు వారి సోదరులకు కూడా మేము (సన్మార్గం చూపాము). మేము వారిని (మా సేవకొరకు) ఎన్నుకొని, వారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

88. ఇదే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. దీని ద్వారా ఆయన తన దాసులలో తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. ఒకవేళ వారు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పిస్తే, వారు చేసిన సత్కార్యాలన్నీ వృథాఅయిపోయేవి!¹

89. వీరే, మేము గ్రంథాన్ని, వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవిని ప్రసాదించిన వారు. కాని వారు దీనిని (ఈ గ్రంథాన్ని / ప్రవక్తపదవిని) తిరస్కరించినందుకు! వాస్తవానికి మేము, దీనిని ఎన్నడూ తిరస్కరించని ఇతర ప్రజలను దీనికి కార్యకర్తలుగా నియమించాము.²

90. ఇలాంటి వారే అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు. కావున నీవు వారి మార్గాన్నే అనుసరించు. వారితో ఇలా అను: “నేను దీనికి బదులుగా మీనుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగను. ఇది కేవలం సర్వ లోకాల

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخْوَانِهِمْ وَأَجْنَيْتَهُمْ
وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ
وَالنَّبِيَّةَ ۖ فَاِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا
بَهَا قَوْمًا لَّا يَسْرُونَ بِهَا بِكْفُرَائِهِمْ ﴿٨٩﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَيَهْدِيهِمْ
اِقْتَدِهْ ۖ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِن
هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

ఇస్కా'యీల్ ('అ.స.) య'అఖాబ్ ('అ.స.) యొక్క తండ్రిగా పరిగణించబడ్డారు. వాస్తవానికి ఆతను, య'అఖాబ్ ('అ.స.) యొక్క పెద్దనాన్న (Uncle). ఇంకా చూడండి, 2:133.

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.), 18 మంది ప్రవక్తలను పేర్కొని: “వారు షిర్క్ చేసి ఉంటే వారి సత్కార్యాలు వృథాఅయిపోయేవి.” అని అన్నాడు. ఇదేవిధంగా అల్లాహుతా'ఆలా ము'హమ్మద్ ('స'అస) ను సంబోధించి అన్నదానికి చూడండి, 39:65.

2. ఈ కార్యకర్తలు అంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క అనుచరు(ర'ది.అస్టుమ్)లు మరియు తరువాత వచ్చే విశ్వాసులు అని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

(వారి) కొరకు ఒక హితోపదేశం మాత్రమే.”

91. మరియు వారు: “అల్లాహ్, ఏ మానవుని పై ననూ ఏమీ అవతరింపజేయలేదు.”¹ అని పలికినప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) అల్లాహ్‌ను గురించి తగురీతిలో అంచనావేయలేదు. వారితో ఇలా అను: “అయితే! మానవులకు జ్యోతి మరియు మార్గదర్శిని అయిన గ్రంథాన్ని, మూసాపై ఎవరు అవతరింపజేశారు? దానిని మీరు (యుదులు) విడిపిత్రాలుగా చేసి (దానిలోని కొంతభాగాన్ని) చూపుతున్నారు మరియు చాలా భాగాన్ని దాస్తున్నారు. మరియు దానినుండి మీకూ మరియు మీ తండ్రితాతలకూ తెలియని విషయాల జ్ఞానం ఇవ్వబడింది కదా?” ఇంకా ఇలా అను: “అల్లాహ్‌యే (దానిని అవతరింపజేశాడు).” ఆ పిదప వారిని, వారి పనికిమాలిన వివాదంలో పడి ఆడుకోనివ్వు!

92. మరియు మేము అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) ఎన్నో శుభాలు గలది. ఇది ఇంతకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో మిగిలి ఉన్న సత్యాలను ధృవపరుస్తోంది. మరియు ఇది ఉమ్మల్ ఖురా (మక్కా) మరియు దాని చుట్టుప్రక్కలలో ఉన్నవారిని హెచ్చరించటానికి అవతరింపజేయబడింది. మరియు పరలోకము నందు విశ్వాసమున్న వారు దీనిని (ఈ గ్రంథాన్ని) విశ్వసిస్తారు. మరియు వారు తమ నమాజ్‌లను క్రమబద్ధంగా పాటిస్తారు.

93. మరియు అల్లాహ్‌పై అబద్ధపు నింద మోపేవానికంటే, లేదా తనపై ఏ దివ్య

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ لِيَجْعَلَ لَهُ قَرِيطِينَ بَيْنَ ذَلِكَ وَمُخْفُونَ كِتَابًا وَعَلَيْهِمْ أَلُم تَعْلَمُونَ أَنَّهُمْ لَا آيَاتُ لِلَّهِ قُلْ اللَّهُ ذَرَهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ بِرُوحِ مُصَدِّقٍ أَلَيْسَ بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَقَالَ

1. చూడండి, 10:2 మరియు 17:94.

2. అదే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన కొరకు మొట్టమొదట నిర్మించబడిన ఆలయం క'అబహ్. అదే భిల్లా, అదే మక్కా. ('తబరీ - ఇబ్నె-అబ్బాస్ ర'ది.'అ. కథనం ఆధారంగా). చూడండి, 3:96.

జ్ఞానం (వహీ) అవతరించక పోయినప్పటికీ: “నాపై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడింది.” అని చెప్పే వానికంటే, లేదా: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసినటువంటి విషయాలను నేను కూడా అవతరింపజేయగలను.” అని పలికే వానికంటే, మించిన దుర్మార్గుడు ఎవడు? దుర్మార్గులు మరణవేదనలో ఉన్నప్పుడు దేవదూతలు తమ చేతులుచాచి: “మీ ప్రాణాలను వదలండి! అల్లాహ్ పై అసత్యాలు పలుకుతూ ఉన్నందు వలన మరియు ఆయన సూచనల పట్ల అనాదరణ చూపటం వలన, ఈ రోజు మీకు అవమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది!”¹ అని అంటూ ఉండే దృశ్యాన్ని నీవు చూడ గలిగితే ఎంత బాగుండేది!²

94. మరియు వాస్తవంగా, మేము మొదటి సారి మిమ్మల్ని పుట్టించినట్లే, మీరిప్పుడు మా వద్దకు ఒంటరిగా వచ్చారు. మరియు మేము ఇచ్చినదంతా, మీరు మీ వీపులవెనుక వదలివచ్చారు. మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించిన మీ సిఫారసుదారులను, మేము మీతో పాటు చూడటంలేదే! వాస్తవంగా ఇప్పుడు మీ మధ్య ఉన్న సంబంధాలన్నీ తెగిపోయాయి మరియు మీ భ్రమలన్నీ మిమ్మల్ని త్యజించాయి. (7/8)

95. * నిశ్చయంగా, ధాన్యమును మరియు ఖర్జూరపు బీజాన్ని చీల్చి (మొలకెత్తజేసేవాడు) అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే సజీవమైన దానిని, నిర్జీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు, మరియు

أَوْحَىٰ إِلَىٰ وَلِهِمْ يُوحَىٰ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنَزِّلُ
مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ
الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيَهُمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ
الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ عِبْرَ الْحَيِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَاكُمْ فِرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَتَرْكَلَكُمْ فَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ لَكُمْ
شَفَعَاءَ ۚ كَذَّبْتُمْ عَنْهَا كَذِبًا عَلَاقًا لِقَدْ
فَقَطَعْنَا بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ
تَرْجُمُونَ ﴿٩٥﴾

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ فَأَلَىٰ
نُفُوسِكُمْ ﴿٩٥﴾

1. ఇక్కడ పేర్కొన్న శిక్ష చనిపోయిన తరువాత మరియు పునరుత్థాన దినానికి ముందు ఉండే బ'ర్హత్ కాలంలో ఇవ్వబడే శిక్ష.

2. చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నం. 450 మరియు 422.

నిర్జీవమైన దానిని సజీవమైనదాని నుండి తీస్తాడు. ఆయనే, అల్లాహ్! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

96. ఆయనే (రాత్రి చీకటిని) చీల్చి ఉదయాన్ని తెచ్చేవాడు. మరియు రాత్రిని విశ్రాంతి కొరకు చేసినవాడు మరియు సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి (కాల) గణన కొరకు నియమించిన వాడు.¹ ఇవన్నీ ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని, నియామకాలే!

97. మరియు ఆయనే మీ కొరకు చీకట్లలో - భూమి మీద మరియు సముద్రంలో - మార్గాలను తెలుసుకోవటానికి, నక్షత్రాలను పుట్టించాడు.² వాస్తవానికి, ఈ విధంగా మేము జ్ఞానవంతులకొరకు మా సూచనలను వివరించి తెలిపాము.

98. మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని ఒకేవ్యక్తి (ప్రాణి) నుండి పుట్టించి, తరువాత నివాసం మరియు సేకరించబడే స్థలం³ నియమించాడు. వాస్తవంగా, అర్థంచేసుకునే వారికి ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను వివరించాము.

فَالْيُ الْأَصْبَارَ وَجَعَلَ الْبَيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حَسْبَانَا ذَٰلِكَ تَعْلِيمٌ لِّلْعَالَمِينَ ①

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ②

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرًّا وَمُسْتَوْدَعًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ③

1. చూడండి, 7:54, 10:5, 36:40.

2. నక్షత్రాలను గురించి అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క మూడు ఆదేశాలను అబూ-ఖతాదా (ర'ది.అ.) ఇలా వివరించారు: 1) దగ్గరి ఆకాశాన్ని మేము నక్షత్రాలతో అలంకరించాము (67:5), 2) పైతాసులను తరిమే కొరవగా మరియు 3) ఈ ఆయత్లో చెప్పింది - చీకట్లలో మార్గాలు తెలుసుకోవటానికి. కావున నక్షత్రాలలో ఎవరైనా ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలను వెతికితే! వారు తప్పుదారిలో పడ్డవారే. ('స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4). ఇంకా చూడండి, అబూ-దావూద్ 'హదీస్' నం. 3905. కాబట్టి నక్షత్రాల ద్వారా భవిష్యత్తు చెప్పడం మొదలైనవి ఊహాగానాలే! అవి షరీయత్కు విరుద్ధమైనవి. కావున వీటిని మంత్రజాలపు ఒక భాగంగా పేర్కొనబడింది.

3. ముస్తఖరున్: నివాసం. మున్తాద'ఉన్: కూడబెట్టబడే స్థలం, కొట్టు, గిద్దంగి లేక సేకరించబడే స్థలం. వ్యాఖ్యాతలు ముస్తఖరున్ అంటే తల్లి గర్భకోశం, లేక భూమి, అని మరియు మున్తాద'ఉన్ అంటే తండ్రి నడుము/రొంది, లేక గోరి/సమాధి. అని అభిప్రాయపడ్డారు.

99. మరియు ఆయనే ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. తరువాత దాని ద్వారా మేము సర్వరకాల వృక్షకోటిని ఉద్భవింప జేశాము.¹ మరియు దానినుండి మేము పచ్చని పైరును పండించాము. వాటిలో దట్టమైన గింజలను పుట్టించాము. మరియు ఖర్జూరపుచెట్ల గెలలనుండి క్రిందికి వ్రేలాడుతున్న పండ్లగుత్తులను, ద్రాక్ష, జైతూన్ మరియు దానిమ్మ తోటలను (పుట్టించాము). వాటిలో కొన్ని ఒకదానినొకటి పోలిఉంటాయి, మరికొన్ని ఒకదానినొకటి పోలిఉండవు.² ఫలించినప్పుడు వాటి ఫలాలను మరియు వాటి పరిపక్వాన్ని గమనించండి. నిశ్చయంగా, వీటిలో విశ్వసించే వారికి సూచనలున్నాయి.

100. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) సృష్టించిన జిన్నాతులను, అల్లాహ్ కే సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పిస్తున్నారు. మూఢత్వంతో ఆయనకు కుమారులు, కుమార్తెలు ఉన్నారని ఆరోపిస్తున్నారు.³ ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, వారి ఈ కల్పనలకు మహోన్నతుడు.⁴

101. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఏ నమూనా లేకుండా ఆరంభించిన వాడు.⁵ నిశ్చయంగా, ఆయనకు జీవన సహవాసి (భార్య)యే లేనప్పుడు ఆయనకు కొడుకు

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نَخْرُجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَسَابِهٍ أَنْظِرُوا إِلَى شَرِّ إِذَا اتَّسَرَ وَيَعْلَمُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِعِزِّ عِزِّهِمْ سُبْحَنَهُ وَعَلَى عَاثِمِينَ ﴿١٠٠﴾

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَيْسَ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

1. ప్రతి జీవిని అల్లాహ్ (సు.తా.) నీటినుండి పుట్టించాడు. చూడండి, 21:30.

2. అంటే కొన్ని విషయాలలో అవి ఒకదానినొకటి పోలి ఉన్నా, ఇతర విషయాలలో వారి మధ్య పోలికలు ఉండవు. అంటే వారి ఆకులు పోలి ఉండవచ్చు, కాని వాటి ఫలాల, రుచి, రంగు మరియు వాసన పరిమాణాల విషయంలో వేరుగా ఉండవచ్చు. ఉదా: వేరేర్వరు రకాల మామిడి పండ్లు.

3. చూడండి, 19:92.

4. సుబ్-హాన: సర్వలోపాలకు అతీతుడు, చూడండి, 2:32, 42:11 మరియు 112:4.

5. బద్'ఉ (అల్-బద్'ఉ): ఆరంభకుడు, చూడండి, 2:117.

ఎలా ఉండగలడు? ¹ మరియు ప్రతిదానిని ఆయనే సృష్టించాడు. ² మరియు ఆయనే ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలిసినవాడు.

102. ఆయనే, అల్లాహ్! మీ ప్రభువు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే సర్వానికి సృష్టికర్త, ³ కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. మరియు ఆయనే ప్రతిదాని కార్యకర్త. ⁴

103. ఏ చూపులు కూడా ఆయనను అందుకోలేవు, కాని ఆయన (అన్ని) చూపులను పరివేష్టించిఉన్నాడు. మరియు ఆయన సూక్ష్మ గ్రాహి, సర్వం తెలిసిన వాడు. ⁶

104. వాస్తవానికి ఇప్పుడు మీ ప్రభువు తరపునుండి నిదర్శనాలు వచ్చాయి. కావున వాటిని ఎవడు గ్రహిస్తాడో తనమేలుకే గ్రహిస్తాడు! మరియు ఎవడు అంధుడిగా ఉంటాడో అతడే నష్టపోతాడు: ⁷ “మరియు

ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ①

لَا تَدْرِكُهُ الْبَصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْبَصَارَ
وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ②

فَدَجَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ
فَلَْيَنْفَسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيفٍ ③

1. చూడండి, 2:116, మరియు 'స'హీహ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-6, 'హదీస్' నం. 9.

2. చూడండి, 4:117, 19:44, 34:41, 36:60.

3. 'ఖాలిఖ్ (అల్-ఖాలిఖు): The Greatest Creator, The Creator of all things. సృష్టికర్త. చూడండి, 59:24. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి. అల్-ఖాలిఖ్, సృష్టిక్రియలో పరిపూర్ణుడు, సముచిత రూపం శక్తిసామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించేవాడు. చూడండి, 15:86.

4. వకీలున్ (అల్-వకీలు): కార్యకర్త, కార్యనిర్వాహకుడు, కార్యసాధకుడు, Trustee, Overseer, Guardian, సాక్షి, బాధ్యుడు, సంరక్షకుడు, ధర్మకర్త. చూడండి, 3:173.

5. ఇహలోకజీవితంలో ఎవ్వరూ కూడా ఆయనను చూడలేరు. కాని పునరుత్థానదినమున సత్పురుషుల ముఖాలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను చూసి కళకళలాడుతుంటాయి, (75:22-23).

6. అల్-ల'తిఫ్: Un-Fathomable, Subtle, Gentle. సూక్ష్మ గ్రాహి, అతి సూక్ష్మ గ్రహణ శక్తిగల, సూక్ష్మబుద్ధిగల, విస్తారమైన తెలివి యుక్తిగల వాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి చిన్నదానిని తెలుసుకోగలడు. కాని ఆయనను ఎవ్వరూ తెలుసుకోలేరు.

అల్-ఖబీరు: సర్వపరిచితుడు, అంతా ఎరిగినవాడు, All-Aware, చూడండి, 6:18.

అల్-ల'తిఫ్, అల్-ఖబీరు: ఈ రెండుపదాలు ఖుర్ఆన్ లో చాలామట్టుకు కలసి వచ్చాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ఇంకా చూడండి, 22:63, 31:16, 33:34 మరియు 67:14.

7. చూడండి, 17:15.

నేను మీ రక్షకుడను కాను.” (అని అను).

105. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు):
“నీవు ఎవరివద్దనో నేర్చుకున్నావు.” అని
అనాలనీ మరియు తెలివిగలవారికి (సత్యాన్ని)
స్పష్టపరచుటకూను, మేము మా సూచనలను
ఈ విధంగా వివరిస్తూ ఉంటాము.¹

106. నీవు నీ ప్రభువు తరఫునుండి
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ)ని
అనుసరించు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం
లేడు. మరియు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను)
కల్పించే వారినుండి విముఖుడవగు.

107. మరియు అల్లాహ్ సంకల్పించి
ఉంటే! వారు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించి
ఉండేవారు కాదు.² మరియు మేము నిన్ను
వారిపై రక్షకునిగా నియమించలేదు. నీవు
వారి కొరకు బాధ్యుడ (కార్యకర్త)వు కావు.³

108. మరియు - అల్లాహ్ ను వదలి వారు
ప్రార్థిస్తున్న ఇతరులను (వారి దైవాలను) -
మీరు దూషించకండి. ఎందుకంటే, వారు
ద్వేషంతో, అజ్ఞానంతో అల్లాహ్ ను దూషించ
వచ్చు! ఈ విధంగా మేము ప్రతి జాతికి, వారి
కర్మలు (ఆచారాలు) వారికి ఆకర్షణీయంగా
కనబడేటట్లు చేశాము. తరువాత వారి ప్రభువు
వైపునకు వారి మరలింపు ఉంటుంది; అప్పుడు
వారికి వారి చేష్టలు తెలుపబడతాయి.

وَكَذَلِكَ نَصِّرُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ
وَلْيُبَيِّنَ لَهُمُ يَوْمَ يَعْلَمُونَ ③

إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَاعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ④

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ⑤

وَالَّذِينَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُوا
اللَّهُ عَدَاوَةً بَغْيًا عَلَيْهِمْ كَذَلِكَ رَزَيْنَا لِلْإِنَّمَا
عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑥

1. చూడండి, 25:4-5. ఇంకా చూడండి ఈ ఆయత్ యొక్క తాత్పర్యం కొరకు, నోబుల్ ఖుర్ఆన్ మరియు ముహమ్మద్ జూనాగడ్డీ, (మదీనా మునవ్వరహ్ ప్రచురణలు).

2. చూడండి, 2:253 మరియు 6:35.

3. అంటే నీకు వారిపై ఎట్టి అధికారం లేదు. ఒకవేళ దైవప్రవక్త (స'అస)కు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇతరులపై అధికారం ఇచ్చి ఉంటే, అతను తన పినతండ్రి అబూ-తాలిబ్ ను బలవంతంగా ముస్లిం చేసి ఉండేవారు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్త (స'అస) తండ్రి వంటి తన పోషకుణ్ణి తెలిసిఉండి కూడా నరకాగ్నిలోకి ఎలా పోనివ్వగలరు.

109. మరియు వారు: “ఒకవేళ మావద్దకు అద్భుత సూచన (మహిమ) వస్తే, మేము తప్పక విశ్వసిస్తాము.” అని అల్లాహ్ పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అద్భుత సూచనలు (మహిమలు) అల్లాహ్ వశంలోనే ఉన్నాయి.¹ ఒకవేళ అవి (అద్భుత సూచనలు) వచ్చినా, వారు విశ్వసించరని (ఓ ముస్లింలారా!) మీకు ఏవిధంగా గ్రహింపజేయాలి?”

110. మరియు వారు మొదటి సారి దీనిని ఎలా విశ్వసించలేదో, అదే విధంగా వారి హృదయాలను మరియు వారి కన్నులను మేము త్రిప్పివేస్తాము. మరియు మేము వారిని వారి తలచిరుసుతనంలో అంధులై తిరుగటానికి వదలిపెడతాము.

111. (*) మరియు ఒకవేళ మేము వారి వైపుకు దైవదూతలను దింపినా మరియు మరణించినవారు వారితో మాట్లాడినా మరియు మేము ప్రతివస్తువును వారి కళ్ళముందు సమీకరించినా² - అల్లాహ్ సంకల్పించేది - వారు విశ్వసించే వారు కారు. ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారిలో అనేకులు అజ్ఞానులున్నారు.

112. మరియు ఈ విధంగా మేము మానవుల నుండి మరియు జిన్నాతుల నుండి, షైతానులను ప్రతి ప్రవక్తకు శత్రువులుగా చేశాము. వారు ఒకరినొకరు మోసపుచ్చుకోవటానికి ఇంచైన మాటలు చెప్పుకుంటారు. మరియు నీ ప్రభువు తలచుకుంటే వారిలా చేసేవారు కాదు. కావున వారిని వారి కల్పనలలో వదలిపెట్టు.³

وَأَنفَسُوا بِاللَّهِ جَهْدًا يَمْلِكُهُمْ لِيَن جَاءَهُمْ آيَةٌ
لِّيُؤْمِنُوا بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا
يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

وَنَقَلِبْ أَعْيُنَهُمْ وَابْصَارَهُمْ كَمَا لِيُؤْمِنُوا
بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْهَوْنَ ﴿١١٠﴾

وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ
الْمَوْئِي وَحَسَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ مِّمَّا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾

وَكُنَّا لَكَ جَعَلْنَا الْخُلُقِ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَاطِئِينَ
الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُؤْخَى بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرُهُمْ وَمَا يَفْعَلُونَ ﴿١١٢﴾

1. చూడండి, 17:59.

2. చూడండి, 10:96-97.

3. 'తబరీ (ర'హ్) వ్రాశారు ఎన్నో 'స'హి'హ్ 'హదీస్'లు ఉన్నాయని. కొందరు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను

113. మరియు పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు ఇలాంటి (మోసం) వైపుకు మొగ్గాలని మరియు వారు దానితో సంతోషపడుతూ ఉండాలని మరియు వారు అర్జించేవి (దుష్టఫలితాలు) అర్జిస్తూ ఉండాలనీను.

114. (వారితో ఇలా అను): “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను వదలి వేరే న్యాయాధిపతిని అన్వేషించాలా? మరియు ఆయనే మీపై స్పష్టమైన గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడు కదా?” మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ గ్రంథం) నీ ప్రభువు తరఫునుండి సత్యాధారంగా అవతరింపజేయబడిందని, పూర్వం గ్రంథమొసంగబడిన ప్రజలకు బాగా తెలుసు! కావున నీవు సందేహించేవారిలో చేరకు.

115. మరియు సత్యంరీత్యా మరియు న్యాయంరీత్యా నీ ప్రభువు వాక్కు పూర్తి అయ్యింది.² ఆయన వాక్కులను మార్చేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

116. మరియు భూమిలోని అధిక సంఖ్యాకులను నీవు అనుసరిస్తే వారు నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తారు. వారు కేవలం ఊహలనే అనుసరిస్తున్నారు మరియు వారు కేవలం ఊహగానాలు మాత్రమే చేస్తున్నారు.³

وَلِيَصْعَقَ إِلَيْهِ أَقْدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ
مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَعَيِّرَ اللَّهُ أَتْبَعِيَ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُ لِكَيْتَبَ
يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْقَلَبٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا
كُفُوفَ مِّنَ الْمُنِيرِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَكُنَّ لِكَلِمَتِكَ رِسَالًا صِدْقًا وَعَدًا لَّا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَتِهِ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَأِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ
إِلَّا خَيْرٌ مُّضُونٌ ﴿١١٦﴾

అడిగారు: “ఏమీ? మానవులలో కూడా వైతానులు ఉన్నారా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును మరియు వారు జిన్నాసులలోని వైతానుల కంటే ఎక్కువ దుష్టులు.” ఇంకా చూడండి, 25:30-31.

1. చూడండి, 2:146.

2. కలిమి: అంటే వాగ్దానం. అల్లాహ్ (సు.తా.) చేసిన వాగ్దానం. “మూసా (అ.స.) వంటి ఒక ప్రవక్తను అల్లాహుతా’అలా ‘అరబ్బులలోనుండి లేపుతాడు.” చూడండి ఖు. 2:42.

3. అధిక సంఖ్యాకులు అనుసరించే మార్గం సరైనమార్గం కాకపోవచ్చు! దీనికి ఈ ‘హదీస్’ ఒక నిదర్శనం. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: “నా అనుచరులు 73 శాఖలలో విభజింపబడతారు. వారిలో

117. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయనకు ఎవడు ఆయన మార్గంనుండి వైదొలగి ఉన్నాడో తెలుసు. మరియు ఎవడు సన్మార్గంలో ఉన్నాడనేది కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

118. కావున మీరు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించే వారే అయితే, అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడిన దానినే తినండి.

119. మరియు మీకేమయింది? అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడిన దానిని మీరెందుకు తినకూడదు? వాస్తవానికి - గత్యంతరం లేని సంకట పరిస్థితులలో తప్ప - ఏవేవి మీకు (తినటానికి) నిషేధింపబడ్డాయో, మీకు విశదీకరించబడింది కదా? మరియు నిశ్చయంగా, చాలామంది అజ్ఞానంతో (ఇతరులను) తమ ఇష్టానుసారంగా మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తున్నారు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, ఆయనకు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించేవారి గురించి బాగా తెలుసు.

120. మరియు పాపాన్ని - బహిరంగంగా గానీ, రహస్యంగా గానీ - చేయటాన్ని మానుకోండి. నిశ్చయంగా, పాపం అర్జించిన వారు తాము చేసిన దుష్కృత్యాలకు తగిన ప్రతిఫలం పొందగలరు.

121. మరియు అల్లాహ్ పేరు స్మరించబడిన దానిని తినకండి. మరియు అది (తినటం) నిశ్చయంగా పాపం. మరియు నిశ్చయంగా, మీతో వాదులాడటానికి పైతానులు తమ స్నేహితు(అవ్లియా)లను ప్రేరేపింపజేస్తారు.¹

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَقْبَلُ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِالْيَدَيْهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَدَقَّ قَصْلٌ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرَّرْتُمُ إِلَيْهِ وَإِنْ كَثُرَ الْيَضْلُونَ يَا هَؤُلَاءِ لَكُمْ يَغْيِرُ عِلْمُ إِنْ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَيْدِي وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْأَيْمَانَ سَيُجْزَوْنَ بِهَا كَأَنُفُسِهِمْ فُتُونٌ ﴿١٢٠﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرْ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّاطِطِينَ لَيُؤْخَذُونَ إِلَىٰ أُولَئِهِمْ لِيُجَادَلُوهُمْ وَإِنَّ أَطْعَمَهُمْ إِنَّكُمْ لَتَشْكُرُونَ ﴿١٢١﴾

కేవలం ఒక శాఖవారు మాత్రమే స్వర్గానికిపోతారు, మిగిలిన వారంతా నరకానికిపోతారు. స్వర్గానికి పోయేవారి గుర్తు ఏమిటంటే వారు నేనూ మరియు నా అనుచరులు అనుసరించిన మార్గాన్నే అనుసరిస్తారు.” (సునన్ అబూ-దావూద్, 'హదీస్' నం. 4596, తిర్మిజీ).

ఒకవేళ మీరు వారిని అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, మీరు కూడా అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించిన వారవుతారు.

122. మరియు ఏమీ? ఒక మరణించిన వ్యక్తిని (అవిశ్వాసిని), మేము సజీవుని (విశ్వాసిని)గా చేసి జ్యోతిని ప్రసాదించగా! దానితో ప్రజల మధ్య సంచరిస్తున్నవాడూ మరియు అంధకారంలో (అవిశ్వాసంలో) చిక్కుకొని, వాటి నుండి బయటకు రాజాలని వాడూ ఇద్దరూ సమానులా? ¹ ఇదేవిధంగా సత్యతిరస్కారులకు, వారు చేస్తున్న కర్మలు, మనోహరమైనవిగా చేయబడ్డాయి.

123. మరియు ఇదే విధంగా మేము ప్రతి నగరంలో, దానిలోని నేరస్థులైన పెద్దవారిని, కుట్రలు పన్నేవారిగా చేశాము. ² మరియు వారు చేసేకుట్రలు కేవలం వారికే ప్రతికూల మైనవి, కాని వారిది గ్రహించడం లేదు. ³

124. మరియు వారి వద్దకు ఏదైనా సూచన వచ్చినప్పుడు వారు: “అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరులకు ఇవ్వబడినట్లు, మాకు కూడా (దివ్యజ్ఞానం) ⁴ ఇవ్వబడనంత వరకు మేము విశ్వసించము.” అని అంటారు. తన సందేశాన్ని ఎవరిపై అవతరింపజేయాలో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. త్వరలోనే అపరాధులు అల్లాహ్ దగ్గర అవమానింపబడగలరు. మరియు వారి కుట్రల ఫలితంగా వారికి తీవ్రమైన శిక్ష విధించబడగలదు.

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا
يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَتَّلهُ فِي الظُّلُمَاتِ
لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ يُزَيِّنُ لِلْكَافِرِينَ مَا
كَانُوا يُعْبَهُونَ ۝

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُجْرِمِيهَا
لِيَسْأَلُوا فِيهَا وَمَا يَسْأَلُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ۝

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِكَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ
مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَيْثُ تَجْعَلُ
رِسَالَتَهُ سُبُحَانَ الَّذِي يَجْزِي الْأَعْمَارَ بِمَا عَمِلُوا
عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابُ شَرِّ يَدْرِبُهُمَا كَأَنَّ لَآبَاقِيَهُمْ تُرْجَىٰ ۝

1. ఈ ఆయత్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) సత్యతిరస్కారులను మృతులతో మరియు విశ్వాసులను సజీవులతో పోల్చాడు. చూడండి, 2:257, 11:24 మరియు 35:19-22.

2. చూడండి, 34:31-33, 43:23 మరియు 71:22.

3. చూడండి, 16:25 మరియు 29:13.

4. అంటే ప్రవక్తత్వం మరియు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడటం.

125. కావున అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపదలచిన వ్యక్తి హృదయాన్ని ఇస్లాం కొరకు తెరుస్తాడు. మరియు ఎవరిని ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలగోరుతాడో అతని హృదయాన్ని (ఇస్లాం కొరకు) - ఆకాశంపైకి ఎక్కివారివలే - బిగుతుగా అణచివేయ బడినట్లు చేస్తాడు. ఈ విధంగా, అల్లాహ్! విశ్వసించని వారిపై మాలిన్యాన్ని రుద్దుతాడు.

126. మరియు ఇది నీ ప్రభువు యొక్క ఋజుమార్గం. వాస్తవానికి యోచించే వారికి, మేము ఈ సూచనలను వివరించాము. (1/8)

127. * వారి కొరకు వారి ప్రభువు వద్ద శాంతినిలయం (స్వర్గం) ఉంటుంది. మరియు వారు (మంచి) కర్మలు చేస్తున్నందుకు ఆయన వారి సంతోషాన్నిగా ఉంటాడు.

128. మరియు ఆయన వారందరినీ జమచేసిన రోజు వారితో ఇలా అంటాడు: “ఓ జిన్నాతుల వంశీయులారా! వాస్తవంగా మీరు మానవులలో నుండి చాలామందిని వలలో వేసుకున్నారు.”¹ అప్పుడు మానవులలోని వారి స్నేహితులు (అవ్లియా) అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము పరస్పరం బాగా సుఖసంతోషాలు పొందాము. మరియు నీవు మా కొరకు నియమించిన గడువుకు మేమిప్పుడు చేరుకున్నాము.” అప్పుడు అల్లాహ్ వారితో అంటాడు: “మీ నివాసం నరకాగ్నియే - అల్లాహ్ కోరితే తప్ప - మీరందు శాశ్వతంగా ఉంటారు!”² నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు.”

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ
ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ
يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يُهْمُونَ
كَأَنَّهُمْ لَا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَبِيْعًا لِيُعْشَرَ الْإِنِّ قَدْ
اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنِّ وَقَالَ أَوْلِيَهُمْ مِّنَ
الْإِنِّ رَبَّنَا اسْتَمْتِعْ بِعَصَائِبِ غَضٍّ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا
الَّذِي أَجَلْتْ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ
خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

1. చూడండి, 36:60-62.

2. చూడండి, 40:12.

129. ఈ విధంగా మేము దుర్మార్గులను - వారు అర్జించిన దానికి ఫలితంగా - పరస్పరం స్నేహితులు (అవ్లియా)గా ఉంచుతాము.

130. “ఓ జిన్నాతుల మరియు మానవుల వంశీయులారా! ఏమీ? నా సూచనలను మీకు వినిపించి, మీరు (నన్ను) కలుసుకునే ఈ దినమును గురించి హెచ్చరించే ప్రవక్తలు మీలోనుంచే మీ వద్దకు రాలేదా?” (అని అల్లాహ్ వారిని అడుగుతాడు). దానికి వారు: “(పచ్చారని!) మాకు వ్యతిరేకంగా స్వయంగా మేమే సాక్షులం.” అని జవాబిస్తారు. మరియు వారిని ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మోసపుచ్చింది. మరియు వారు వాస్తవానికి సత్యతిరస్కారులుగా ఉండేవారని స్వయంగా తమకు వ్యతిరేకంగా తామే సాక్ష్యమిస్తారు.

131. ఇదంతా ఎందుకంటే! నీ ప్రభువు నగరాలను - వాటిలోని ప్రజలు సత్యాన్ని ఎరుగకుండా ఉన్నప్పుడు - అన్యాయంగా నాశనంచేయడు.¹

132. మరియు ప్రతి ఒక్కరికీ వారి కర్మల ప్రకారం స్థానాలు ఉంటాయి. మరియు నీ ప్రభువు వారి కర్మలపట్ల నిర్లక్ష్యంగా లేడు.

133. మరియు నీ ప్రభువు స్వయం సమృద్ధుడు,² కరుణించే స్వభావం గలవాడు. ఆయన కోరితే, ఇతర జాతివారి తరువాత మిమ్మల్ని పుట్టించినట్లు, మిమ్మల్ని తొలగించి మీకు బదులుగా మీ తర్వాత తాను కోరిన వారిని పుట్టించగలడు.³

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

يَمَسَّرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمُ الْآيَاتِ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا سَهْدًا نَّاعَلَىٰ أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ حَيَوَاهُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَاثِرُونَ ﴿١٣٠﴾

ذَٰلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْفَرَىٰ بَطْلٌ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِّمَّا عَمِلُوا أُمَرَاءُ ﴿١٣٢﴾

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾

1. చూడండి, 16:26, 17:15, 35:24 మరియు 67:8-9.

2. అల్-గనియ్యు: Self-Sufficient, స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వసంపన్నుడు, Free of Want, నిరపేక్షాపరుడు, ఏ అక్కరా లేనివాడు. చూడండి, 2:263.

3. చూడండి, 4:133, 14:19-20, 35:15-17 మరియు 47:38.

134. మీకు చేయబడిన వాగ్దానం తప్పక పూర్తిఅయి తీరుతుంది. మీరు దాని (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోలేరు.

135. ఇలా అను: “ఓ నాజాతి (విశ్వసించని) ప్రజలారా! మీరు (సరిఅనుకున్నది) మీ శక్తి మేరకు చేయండి. మరియు నిశ్చయంగా (నేను సరిఅనుకున్నది) నేనూ చేస్తాను.¹ ఎవరి పరిణామం సఫలీకృతం కాగలదో! మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు.”

136. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) పుట్టించిన పంటలనుండి మరియు పశువుల నుండి, వారు అల్లాహ్ కొరకు కొంతభాగాన్ని నియమించి: “ఇది అల్లాహ్ కొరకు మరియు ఇది మా దేవతల (అల్లాహ్ కు వారు సాటి కల్పించిన వారి) కొరకు.” అని తమజూహలో చెబుతారు. వారి దేవతలకు చెందిన భాగం అల్లాహ్ కు చేరదు. మరియు అల్లాహ్ కు చెందిన భాగం వారి దేవతలకు చేరుతుంది. ఎలాంటి చెడు నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు మీరు?²

137. మరియు ఇదే విధంగా చాలామంది బహుదైవారాధకు (ముష్రీక్స్)లకు తమ సంతాన హత్యను - వారు (అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించిన) భాగస్వాములు - సరైనవిగా కనిపించేటట్లు

إِنْ مَا تُوْعِدُونَ لَا تِلْكَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

قُلْ يَتُوبُ مَنِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرْغَبِهِمْ وَهَذَا لِلشُّرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ ۖ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

وَكُنْ لَكَ رَيْنٌ لِّكَ تَبْرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاءُهُمْ لِيُؤْثَرُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

1. చూడండి, 11:121-122.

2. ముష్రీక్ ఖురైషులు తమ సేద్యపు పంటలలో మరియు ఇతర ఆదాయాలలో కొంతభాగం అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర, మరికొంత తమ కల్పిత దైవాల పేర నిర్ణయించే వారు. అల్లాహుతా'ఆలా పేర ఉన్నదానిని తమ దగ్గరి బంధువులపై, పేదవారిపై మరియు అతిథులపై ఖర్చుచేసేవారు. కల్పిత దైవాల పేర ఉన్న దానిని, వారి పూజారుల మీద. కల్పిత దైవాలపేర ఉన్నదానిలో పంట సరిగ్గా పండకుంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర ఉన్నదాని నుండి తీసుకొని పూజారులకు ఇచ్చేవారు, కాని అల్లాహుతా'ఆలా పేర ఉన్నదానిలో తగ్గింపు అయితే అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంసమ్మర్థుడు, ఏమీ అక్కర లేనివాడనేవారు. అంటే తమ దగ్గరిబంధువులకు, పేదవారికి మరియు అతిథులకు ఇచ్చేవారు కాదు.

చేశారు. ఇది వారిని నాశనానికి గురిచేయటానికి మరియు వారి ధర్మం వారికి సంశయాస్పద మైనదిగా చేయటానికి! అల్లాహ్ కోరితే వారు అలా చేసి ఉండేవారు కాదు. కావున నీవు వారిని వారి కల్పనలోనే వదలిపెట్టు.¹

138. మరియు వారు: “ఈ పశువులు మరియు ఈ పంటలు నిషిద్ధం చేయబడ్డాయి. మేము కోరినవారు తప్ప ఇతరులు వీటిని తినరాదు.” అని అంటారు. కొన్ని జంతువుల వీవులపై బరువు వేయటాన్ని (స్వారి చేయటాన్ని) నిషేధిస్తారు. మరియు కొన్ని జంతువులను (వధించేటప్పుడు) వాటి మీద అల్లాహ్ పేరు ఉచ్చరించరు.² ఇవన్నీ వారు ఆయనపై కల్పించిన (అబద్ధాలు) మాత్రమే. ఆయన త్వరలోనే వారికి, వారి (అసత్య) కల్పనలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వగలడు.

139. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: “ఈ పశువుల గర్భాలలో ఉన్నది కేవలం మా పురుషులకే ప్రత్యేకించబడింది మరియు ఇది మా స్త్రీలకు నిషేధించబడింది. కాని ఒకవేళ అది మరణించినది అయితే వారు (స్త్రీలు)

مَا فَعَلُوهُ قَدْ رُفِئَ عَنْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿٦﴾

وَقَالُوا هَذِهِ الْأَنْعَامُ وَحَرِّتُ حَجَرًا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بَرِّعَهُمْ وَالْأَنْعَامُ حُرِّمَتْ طَهُورُهَا وَالْأَنْعَامُ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتَرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٦﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِلَّذِينَ كُونُوا وَمُحَرَّمٌ عَلَى الَّذِينَ كُنَّا وَإِنِ كُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٦﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే, తాను కోరినట్లు చేయటానికి వారికి మార్గం చూపేవాడు. కాని అల్లాహుతా'అలా వారికి తెలివినిచ్చి, మంచి-చెడుల విచక్షణా శక్తినిచ్చి, వారికి తాము కోరిన మార్గాన్ని ఎన్నుకోవటానికి స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చి, వారి కర్మల ప్రకారం వారి కొరకు స్వర్గ-నరకాలను, ఏర్పాటు చేశాడు మరియు తన ప్రవక్తల మరియు దివ్యగ్రంథాల ద్వారా, ఈ విషయం మానవులకు విశదం కూడా చేశాడు.

2. చూడండి, 5:103. దీని అర్థమేమిటంటే ముష్రీక్ 'అరబ్బులు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఏకైక అత్యున్నత దైవంగా విశ్వసించి, కొన్ని పశువులను వధించేటప్పుడు అల్లాహుతా'అలా పేరు తీసుకునేవారు. కాని తాము కల్పించిన దైవాలకు బలిచెప్పబడ్డూ, ఆ దైవాల పేర్లే తీసుకునేవారు. ఇదే విధంగా ఈ నాటి హిందువు (ముష్రీకులు), కూడా పరమేశ్వరుణ్ణి ఏకైక అత్యున్నత దైవంగా విశ్వసిస్తున్నారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు భాగస్వాములను, ప్రతి కార్యనిర్వాహకు ఒక దైవాన్ని కల్పించుకున్నారు. అల్లాహుతా'అలా అన్నాడు: “నేను ప్రతి పాపాన్ని - నేను తలచుకుంటే - క్షమిస్తాను! ఒక్క షిర్కు తప్ప.”

దానిలో భాగస్థులు.” ఆయన వారి ఈ ఆరోపణలకు త్వరలోనే వారికి ప్రతీకారం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేచనాపరుడు, సర్వజ్ఞుడు.

140. మూఢత్వం మరియు అజ్ఞానం వల్ల తమ సంతానాన్ని హత్యచేసే వారునూ మరియు అల్లాహ్ పై అసత్యాలు కల్పిస్తూ, తమకు అల్లాహ్ ఇచ్చిన జీవనోపాధిని నిషేధించుకున్నవారునూ, వాస్తవంగా నష్టానికి గురిఅయిన వారే! నిశ్చయంగా, వారు మార్గం తప్పారు. వారెన్నటికీ మార్గదర్శకత్వం పొందేవారు కారు. (1/4)

141. * మరియు ఆయనే పందిళ్ళమీద ప్రాకే తీగలు మరియు పందిళ్ళమీద ప్రాకని చెట్ల తోటలు మరియు ఖడ్జూరపుచెట్లు మరియు వివిధరకాల రుచిగల పంటలు మరియు జైతూన్ (ఆలివు), దానిమ్మచెట్లను పుట్టించాడు. అవి కొన్నివిషయాలలో ఒక దానితో ఒకటి పోలి ఉంటాయి, మరికొన్ని విషయాలలో ఒక దానితో ఒకటి పోలి ఉండవు.¹ వాటికి ఫలాలు వచ్చినపుడు వాటి ఫలాలను తినండి. కానీ వాటి కోతదినమున (ఫలకాలంలో) వాటి హక్కు (జకాత్) చెల్లించండి.² మరియు వృథాగా ఖర్చు చేయకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన వృథా ఖర్చుచేసే వారంటే ఇష్టపడడు.

142. మరియు పశువులలో కొన్ని బరువు మోయటానికి, మరికొన్ని చిన్నవి (భారం మోయలేనివి) ఉన్నాయి. అల్లాహ్ మీకు

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا
بِعَيْرِ عِلْمٍ وَخَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً
عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ۝

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ
مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْثَرُهُ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ كُلُّوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا
يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ۝

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ كُلُّوا مِنْهَا
رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

1. చూడండి, 6:99 వ్యాఖ్యానం 2.

2. ఈ 'జకాత్' కొందరు ధర్మవేత్తల ప్రకారం 1/10. ఒకవేళ నీటిని కుంటల నుండి లేక నదులనుండి తీసుకుంటే! కాని ఒకవేళ బావి నీరు, బోర్ వెల్ నీరు తీసుకుంటే 1/20 వంతు.

జీవనోపాధికి ఇచ్చిన వాటిని తినండి. మరియు
షైతాన్ అడుగుజాడలలో నడవకండి.
నిశ్చయంగా, వాడు మీకు బహిరంగ శత్రువు!

143. (పెంటి-పోతు కలిసి) ఎనిమిది రకాలు
(జతలు).¹ అందులో గొర్రెలలో నుండి రెండు
(పెంటి-పోతు) మరియు మేకలలో నుండి రెండు
(పెంటి-పోతు). వారిని అడుగు: “ఏమీ? ఆయన
నిషేధించింది, రెండు మగవాటినా? లేక రెండు
ఆడవాటినా? లేక ఆ రెండు ఆడవాటి
గర్భాలలో ఉన్నవాటినా?”² మీరు సత్యవంతులే
అయితే, నాకు సరైన జ్ఞానంతో తెలుపండి.”

144. “మరియు ఒంటెలలో రెండు
(పెంటి-పోతు) మరియు అవులలో రెండు
(పెంటి-పోతు).”³ వారిని అడుగు: “ఏమీ?
ఆయన నిషేధించింది, రెండు మగ వాటినా
లేక రెండు ఆడవాటినా? లేక ఆ రెండింటి
గర్భాలలో ఉన్నవాటినా? అల్లాహ్ ఈ విధంగా
అజ్ఞాపించినపుడు, మీరు సాక్షులుగా ఉంటారా?
లేకపోతే! జ్ఞానం లేకుండా ప్రజలను
పెడమార్గం పట్టించటానికి అల్లాహ్ పేరుతో
అబద్ధాన్ని కల్పించే వ్యక్తి కంటే మించిన
దుర్మార్గుడెవడు? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్
దుర్మార్గులకు సన్మార్గం చూపడు.”

145. (ఓ ప్రవక్తా!) వారికి తెలుపు: “నాపై
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ)లో:

إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ۝

ثَبِيذَةٌ آذَانًا مِنَ الصَّانِ الثَّنَيْنِ وَمِنَ
الْمَعْرَاثَيْنِ قُلْ أَلَا الذِّكْرَيْنِ حَرَّمَ أَمَّ
الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اسْتَسْلَمْتَ عَلَيْهِمَا أَرْحَامُ
الْأُنثَيَيْنِ يُتَوَقَّى بِعِلْمِي إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ
أَلَا الذِّكْرَيْنِ حَرَّمَ أَمَّ الْأُنثَيَيْنِ أَمَا اسْتَسْلَمْتَ
عَلَيْهِمَا أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَضَعُوا اللَّهُ بِهِمَا أَثْمَنَ أَظْلَمَ وَمِمَّنْ أَقَرَأَى عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى

1. అరబ్బీ భాషలో ఒకే రకమైన ఆడ-మగలను కలిపి జత ('జౌజ్'), అంటారు. ఆ రెండింటిలోని, ప్రతి ఒక్క దానిని కూడా 'జౌజ్', అని అంటారు. అంటే జతలో నుండి ఒకటి. ఎందుకంటే, ఒకటి మరొకదాని జతకారి. ఇక్కడ ఆ జతలో ప్రతి ఒక్కటి అనే అర్థంలో ఉపయోగించబడింది.
2. ముష్లికులు కొన్ని పశువులను తమంతట తామే నిషిద్ధం ('హరాం) చేసుకొని ఉండిరి. కావున ఇక్కడ వారితో ఈ ప్రశ్న అడుగబడుతోంది. ఎందుకంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) వీటిలో దేనిని కూడా 'హరామ్' చేయలేదు.
3. ఈ నాలుగు జతలు కలిసి మొత్తం ఎనిమిది పశువులు అవుతాయి.

ఆహార పదార్థాలలో చచ్చిన జంతువు, కారిన రక్తం, పంది మాంసం - ఎందుకంటే అది అపరిశుద్ధమైనది (రిజ్స్); లేక అల్లాహ్ కు అవిధేయతకు పాల్పడి - ఆయన పేరుతో గాక - ఇతరుల పేరుతో కోయబడిన జంతువు తప్ప, ఇతరవాటిని తినటాన్ని నిషేధించబడినట్లు నేను చూడలేదు. కాని ఎవడైనా గత్యంతరంలేని పరిస్థితులలో దుర్బీతికి ఒడిగట్టకుండా, అవశ్యకత వలన, హద్దులు మీరకుండా (తినటే) నీ ప్రభువు నిశ్చయంగా, క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

146. మరియు యూదమతం అవలంబించిన వారికి మేము గోళ్ళు ఉన్న అన్ని జంతువులను నిషేధించాము.² మరియు వారికి ఆవు మరియు మేకలలో, వాటి వీపులకు లేదా ప్రేగులకు తగిలివున్న మరియు ఎముకలలో మిశ్రమమై ఉన్న క్రొవ్వు తప్ప, మిగతా (క్రొవ్వును) నిషేధించాము. ఇది వారి అక్రమాలకు విధించిన శిక్ష. మరియు నిశ్చయంగా, మేము సత్యవంతులము!”

147. (ఓ ముహమ్మద్!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తే!³ నీవు వారితో ఇలా అను: “మీ ప్రభువు కారుణ్యపరిధి సువిశాలమైనది, కాని ఆయన శిక్ష పాపిష్టి ప్రజలపై పడకుండా నివారించబడదు.”

148. అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు)

طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا
مُسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خَنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ
فِسْقًا أَهْلًا لِيُغَيِّرَ اللَّهُ بِهِ فَمِنْ اضْطَرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑥

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ
وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهَا إِلَّا
مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا
اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِبَعْثِهِمْ
وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ⑥

وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ
وَلَا يَرُدُّ بَأْسَهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ⑥

سَيَقُولُ الَّذِينَ اسْتَرَفُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اسْرَفْنَا

1. చూడండి, 2:173 మరియు 5:3.

2. గోళ్ళు ఉన్న జంతువులు అంటే, వాటి వ్రేళ్ళు విడివిడిగా లేని జంతువులు ఉన్నాయి. ఒంటెలు, బాతులు, నిప్పుకోడి (ఉష్ట్రపక్షి), ఆవులు, మరియు మేకలు మొదలైనవి, యూదుల కొరకు 'హరామ్' చేయబడ్డాయి. కేవలం వ్రేళ్ళు విడిగా ఉన్న పశు పక్షులు మాత్రమే వారికి 'హలాల్' చేయబడ్డాయి.

3. చూడండి, 3:93.

కల్పించే వారు అంటారు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మేము గానీ, మా తండ్రితాతలు గానీ ఆయనకు సాటి కల్పించే వారమూ కాము మరియు దేనినీ నిషేధించి ఉండేవారమూ కాము.” వారికి పూర్వం వారు కూడా మా శిక్షను రుచిచూడనంత పరకు ఇదేవిధంగా తిరస్కరించారు. వారిని అడుగు: “మీ పద్ద ఏదైనా (రూఢిఅయిన) జ్ఞానం ఉందా! ఉంటే మా ముందు పెట్టండి. మీరు కేవలం కల్పనలను అనుసరిస్తున్నారు. మరియు మీరు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు.”

149. ఇలా అను: “రూఢి అయిన ప్రమాణం అల్లాహ్ పద్దనే ఉంది. ఆయన గనక తలచుకుని ఉంటే మీ అందరికీ సన్మార్గం చూపి ఉండేవాడు.”

150. (ఇంకా) ఇలాఅను: “‘నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఈ వస్తువులను నిషేధించాడు.’ అని సాక్ష్యమిచ్చే మీ సాక్షులను తీసుకొనిరండి.” ఒకవేళ వారు అలా సాక్ష్యమిస్తే, నీవు వారితో కలిసి సాక్ష్యమివ్వకు. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించే వారి మరియు పరలోకమునందు విశ్వాసంలేని వారి మరియు ఇతరులను తమ ప్రభువుకు సమానులుగా నిలబెట్టే వారి మనోవాంఛలను నీవు ఏ మాత్రం అనుసరించకు!” (3/8)

151. * ఇలా అను: “రండి మీ ప్రభువు మీకు నిషేధించివున్న వాటిని మీకు వినిపిస్తాను: మీరు ఆయనకు ఎలాంటి సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకండి.¹ మరియు తల్లిదండ్రులతో

وَلَا آبَاءُؤُنَا وَلَا أَحِبَّاءَ مِنَّا مِمَّنْ شِئَ كَذَلِكَ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَاسَنَا ۚ قُلْ
هَلْ عِندَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنِ
تَتَّبِعُون إِلَّا الْفُلْنَ ۚ وَإِن أَنُتَمَّ إِلَّا الْفُتُورُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۖ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٢١﴾

قُلْ هَلْ شُهِدَآءُكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ
أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا ۖ إِن شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَهُمْ يَرْجُونَ ۖ يَعْبُدُونُ ﴿٢٢﴾

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ عَلَيَّ ۖ وَلَا
تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۚ وَلَا
تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِّنْ أَمْكِنٍ ۖ نَّحْنُ نَرُفُقُكُمْ

1. షిర్క్: ఇతరులను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములుగా) కల్పించటం. అది మహా పాపం. దాని కెట్టి పరిహారం లేదు. అది క్షమించబడని పాపం. షిర్క్ చేసే వారికి స్వర్గం 'హరాం' మరియు నరకం అనివార్యం చేయబడ్డాయి. ఈ విషయం దివ్యఖుర్ఆన్ లో మాటిమాటికీ ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది.

మంచిగా ప్రవర్తించండి. మరియు పేదరికానికి భయపడి మీ సంతానాన్ని చంపకండి.¹ మేమే మీకూ మరియు వారికి కూడా జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. మరియు బహిరంగంగా గానీ, లేదా దొంగచాటుగా గానీ అశ్శీలమైన (సిగ్గుమాలిన) పనులను సమీపించకండి. అల్లాహ్ నిషేధించిన ప్రాణిని, న్యాయం కొరకు తప్ప చంపకండి.² మీరు అర్థం చేసుకోవాలని, ఈ విషయాలను ఆయన మీకు ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

152. మరియు అనాథుడు తన యుక్త వయస్సుకు చేరనంతవరకు అతని ఆస్తిని, బాగుపరచటానికి తప్ప ఇతర ఉద్దేశ్యంతో సమీపించకండి. కొలవటంలో మరియు తూచటంలో న్యాయాన్ని పాటించండి. ఏ ప్రాణిపై గూడా మేము దాని శక్తికి మించిన భారాన్ని మోపము. పలికితే న్యాయమే పలకండి, అది మీ దగ్గరి బంధువుకు (ప్రతి కాలమైనది) అయినా సరే! అల్లాహ్ తో చేసిన ఒడంబడికను పూర్తిచేయండి. మీరు హితోపదేశం స్వీకరించాలని ఆయన మీకు ఈ విషయాలను ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.

153. “మరియు నిశ్చయంగా, ఇదే ఋజుమార్గం, కావున మీరు దీనినే అనుసరించండి. ఇతర మార్గాలను అనుసరించకండి. అవి మిమ్మల్ని ఆయన మార్గంనుండి తప్పిస్తాయి. మీరు భయభక్తులు కలిగి ఉండాలని ఆయన మిమ్మల్ని ఈ విధంగా ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు.”

154. తరువాత మేము మూసాకు - సజ్జనులపై మా అనుగ్రహాన్ని పూర్తి చేయటానికి, ప్రతి విషయాన్ని వివరించటానికి మరియు

وَالْيَا هُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَتَّبِعُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَضَعُوه لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٥٠﴾

وَلَا تَقْرَبُوا أَمْوَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْبَيْزَانِ بِالْقِيَاسِ لِكُلِّ نَفْسٍ لَا وَفَا إِلَّا وَفَا وَإِذَا قُلْتُمْ قَاعِدُوا لَكُمْ وَأُولُواكُمْ ذَا قُرْبَىٰ وَبَعْضُ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَضَعُوه لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَضَعُوه لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

ثُمَّ إِنِّي مَوْسَى الْكَتَبَ تَبَا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَفَعِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ

1. అంటే ఫామిలీ ప్లానింగ్ కొరకు చేసే అబార్షన్లు మొదలైనవి.

2. చూడండి, 2:179.

మార్గదర్శకత్వం మరియు కరుణను చూపటానికి మరియు వారు తమ ప్రభువును దర్శించవలసి ఉన్న దానిని విశ్వసించటానికి - గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

155. మరియు ఇదే విధంగా శుభప్రదమైన ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) అవతరింపజేశాము. కావున దీనిని అనుసరించి, భయభక్తులు కలిగి ఉంటే, మీరు కరుణింపబడవచ్చు!

156. లేకుంటే మీరు (అరబ్బులు): “వాస్తవానికి మాకు పూర్వం ఉన్న రెండువర్గాల వారికి (యూదులకు మరియు క్రైస్తవులకు) గ్రంథం అవతరింపజేయబడింది, కాని వారు చదివేదేమిటో మేము ఎరుగము.” అని అంటారని!

157. లేదా మీరు: “ఒకవేళ నిశ్చయంగా, మాపై గ్రంథం అవతరింపజేయబడి ఉంటే మేమూ వారికంటే ఉత్తమరీతిలో సన్మార్గం మీద నడిచి ఉండేవారము.” అని అంటారని. కాబట్టి వాస్తవానికి ఇప్పుడు మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ వద్దకు ఒక స్పష్టమైన ప్రమాణం, మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చింది. ఇక అల్లాహ్ సూచనలను అసత్యాలని పలికేవాడికంటే, వాటిపట్ల వైముఖ్యం ప్రదర్శించేవాడికంటే, మించిన దుర్మార్గుడెవడు? కాబట్టి మా సూచనలపట్ల విముఖత చూపేవారికి, వారి ఈ వైముఖ్యానికి ఫలితంగా భయంకరమైన శిక్ష విధిస్తాము.

158. ఏమీ? వారు తమ వద్దకు దేవదూతలు రావాలని గానీ, లేక నీ ప్రభువు రావాలని గానీ, లేదా నీ ప్రభువు యొక్క కొన్ని (బహిరంగ)

بَلَاءًا رَّيِّبَهُمْ يَوْمَئِذٍ ۝

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَنْزَلَ إِلَهُنَا عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ۝

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَّقَ عَنْهَا لَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ يُضِلُّونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُصِلُّونَ ۝

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ

నిదర్శనాలు రావాలని గానీ ఎదురుచూస్తున్నారా? నీ ప్రభువు యొక్క కొన్ని (బహిరంగ) నిదర్శనాలు వచ్చేరోజున, పూర్వం విశ్వసించకుండా ఆ రోజున విశ్వసించిన వ్యక్తికి, లేదా విశ్వసించి కూడా ఏ మంచిని సంపాదించుకోని వ్యక్తికి, తన విశ్వాసంవల్ల (ఆ రోజు) ఏ ప్రయోజనం చేకూరదు. వారితో ఇలాఅను: “మీరు నిరీక్షించండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా నిరీక్షిస్తాము.”¹

159. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే తమ ధర్మంలో విభేదాలు కల్పించుకొని, వేర్వేరు తెగలుగా చీలిపోయారో, వారితో నీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. నిశ్చయంగా, వారి వ్యవహారం అల్లాహ్ అధీనంలో ఉంది. తరువాత ఆయనే వారు చేస్తూవున్న కర్మలను గురించి వారికి తెలుపుతాడు.²

160. ఎవడు ఒక సత్కార్యం చేస్తాడో, అతనికి దానికి పదిరెట్లు ప్రతిఫలం ఉంటుంది. మరియు ఎవడు ఒక పాపకార్యం చేస్తాడో, అతనికి దానంతటి శిక్షయే ఉంటుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

161. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు నాకు ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాడు. అదే సరైన ధర్మం. ఏక దైవసిద్ధాంతమైన ఇబ్రాహీమ్ ధర్మం. అతను అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే వారిలో చేరినవాడు కాదు!”

رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيَّاهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ
أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ انظُرُوا إِلَا
مُتَنَبِّهُونَ

إِنَّ الْكَافِرِينَ فِرَقًا وَإِيَّاهُمْ وَكَانُوا شُعَبًا لَا تَرَاهُمْ
فِي سَمَاءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلُهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

قُلْ إِنِّي هَدَيْتُ رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
وَبِنَافِلَةٍ مَلَأَ إِبْرَاهِيمُ حَنِيْفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

1. చూడండి, 40:84-85 మరియు 47:18. ఇంకా చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు. 6 'హ.నం.159 మరియు పు. 9 'హ.నం. 245.

2. చూడండి, 3:105.

3. చూడండి, 6:12. ఇంకా చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు.8, 'హ.నం. 498.

162. (ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా నమాజ్, నా బలి (ఖుర్బానీ),¹ నా జీవితం మరియు నా మరణం, సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరకే!

163. “ఆయనకు ఎలాంటి భాగస్వామి (సాటి) లేడు. మరియు నేను ఇదేవిధంగా ఆదేశించబడ్డాను మరియు నేను అల్లాహ్ కు విధేయుడ (ముస్లిం)ను అయిన వారిలో మొట్టమొదటి వాడను!”²

164. ఇలా అను: “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ప్రభువులుగా అర్థించాలా? ఆయనే ప్రతి దానికి ప్రభువు! ప్రతివ్యక్తి తాను సంపాదించిందే అనుభవిస్తాడు. మరియు బరువు మోసేవాడు ఎవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు.³ చివరకు మీరంతా మీ ప్రభువు వైపునకే మరలి పోవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీరు ఏ విషయాలను గురించి భేదాభిప్రాయాలు కలిగి ఉండేవారో వాటిని మీకు తెలియజేస్తాడు.”

قُلْ إِنِّي صَلَّيْتُ وَنَسَيْتُ وَخَيَّأْتُ وَمِمَّا بَيْنَهُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَكَ رِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ أَغْنَى اللَّهُ عَنْيَ رَبِّي وَأَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ
كُلُّ نَفْسٍ الْكُلَّ بِهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى
رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

1. నుసుకున్: Ritual, బలి, ఉపహారం, అర్పణ, భక్తి మరియు ఆరాధన యొక్క ఇతర అన్నీ రూపాలకు కూడా వర్తిస్తుంది.
2. ఈ విధంగా ఎంతో మంది ప్రవక్తలు అన్నారు. “మేము ఇలాంటి వహీ ప్రవక్తలందరికీ పంపాము.” అని అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు. చూడండి, 21:25; నూహ్ (అ.స.) ఇదే ప్రకటించారు, 10:72; ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) కూడా ఇలాగే అన్నారు, 2:131; ఇబ్రాహీమ్ మరియు యాకబ్బాబ్ అలైహిముస్సలాములు కూడా తమ సంతానంతో ఇదే విధంగా అన్నారు, 2:132; యూసుఫ్ (అ.స.) ఇలాగే ప్రార్థించారు, 12:101; మూసా (అ.స.) ఇలాగే తన జాతి వారితో అన్నారు, 10:84; మరియు ఈసా (అ.స.) కూడా హవారియ్యాలతో ఇలాగే అన్నారు, 5:111.
3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి ఒక్కనికి అతని కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమిస్తాడు. మంచి చేసిన వానికి మంచి ఫలితం మరియు చెడు చేసిన వానికి దానికి తగిన శిక్ష. అల్లాహుతాఅలా ఒకని పాపభారాన్ని మరొకనిపై మోపడు. ఏ వ్యక్తి కూడా ఇతరుల పాపభారాన్ని మోయడు. ఏవ్యక్తిపై కూడా - అతడు ప్రవక్త అయినా సరే - ఇతరుల పాపభారం మోపబడదని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్లో స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాడు. అంటే మానవుల పాప భారాలను మోయటానికి ఈసా (అ.స.) నిలువపై ఎక్కారనే క్రైస్తవుల అపోహను ఈ ఆయత్ ఖండిస్తోంది.

165. మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని
భూమిమీద ఉత్తరాధికారులుగా నియమించి
- మీకిచ్చిన దానితో మిమ్మల్ని పరీక్షించటానికి -
మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఉన్నత
స్థానాన్ని ఇచ్చాడు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు
శిక్షవిధించటంలో అతిశీఘ్రుడు, మరియు
నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార
కరుణాప్రదాత. (1/2)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ
سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

7. సూరహ్ అల్-అ'అరాఫ్

ఈ సూరహ్ మక్కా చివరి సంవత్సరంలో, సూరహ్ అల్-అన్'ఆమ్ (6) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 206 ఆయతులున్నాయి. దీనిపేరు 46, 48 ఆయత్ల నుండి తీసుకోబడింది. అల్-అ'అరాఫ్, అంటే ఎత్తైన ప్రదేశాలు అని అర్థం. స్వర్గ-నరకాల మధ్య ఉన్న గోడ మీది స్థలాన్ని అల్-అ'అరాఫ్ అంటారు. ఈ సూరహ్‌లో ఆదమ్ మరియు అతని భార్య 'హవ్వ (అలైహిమ్ స.)ల గాథ ఉంది (ఆయత్లు 19-25). నూ'హ్, హూద్, 'సాలి'హ్, లూత్ ము'ఐబ్ మరియు మూసా (అలైహిమ్ స.)ల గాథలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు చివరి ప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస), కేవలం శుభవార్తలు ఇచ్చేవారు, హెచ్చరిక చేసేవారు, అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క దాసులు మరియు అతనికి ('స'అస) ఏ విధమైన అగోచర జ్ఞానం గానీ, అప్రకృతిక, అద్భుత శక్తులు గానీ లేవు, అని ఆయత్ 188లో వివరించబడింది. ము'హమ్మద్ ('స'అస), అల్లాహుతా'అలాను మాత్రమే ఆరాధించటానికి ఎన్నడూ అహంభావం చూపలేదు, (ఆయత్ 206).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలిఫ్-లామ్-మీమ్-సాద్!

2. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఈ గ్రంథం నీపై అవతరింపజేయబడింది. కావున దీనిని గురించి నీ హృదయంలో ఏవిధమైన సంకోచం ఉండనివ్వకు; ఇది నీవు (సన్మార్గం నుండి తప్పేవారికి) హెచ్చరిక చేయటానికి (అవతరింప జేయబడింది); మరియు ఇది విశ్వాసులకొక హితోపదేశం.

3. (ప్రజలారా!) మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) అనుసరించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)ను కాదని ఇతర స్నేహితులను (సహాయకులను) అనుసరించకండి. మీరు ఎంతో తక్కువగా ఈ హితబోధను స్వీకరిస్తున్నారు!

4. మరియు మేము ఎన్నో నగరాలను (వాటి నేరాలకు గాను) నాశనం చేశాము. వారిపై,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التَّصْوِي

كُنْ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ
مِّنْهُ لَتُنذِرَنَّهُ وَكِرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ٥

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا
مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ٦

وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا

మా శిక్ష (అకస్మాత్తుగా రాత్రివేళలో గానీ, లేదా మధ్యాహ్నం వారు విశ్రాంతి తీసుకునే సమయంలో గానీ వచ్చిపడింది.

5. వారిపై మా శిక్ష పడినప్పుడు వారి రోదన: “నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులుగా ఉండేవారం!” అని అనడం తప్ప మరేమీ లేకుండింది.¹

6. కావున మేము ఎవరివద్దకు మా సందేశాన్ని (ప్రవక్తను) పంపామో, వారిని తప్పక ప్రశ్నిస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, ప్రవక్తలను కూడా ప్రశ్నిస్తాము.²

7. అప్పుడు (జరిగిందంతా) వారికి పూర్తి జ్ఞానంతో వివరిస్తాము. ఎందుకంటే మేము (ఎక్కడనూ, ఎప్పుడూ) లేకుండాలేము.³

8. మరియు ఆ రోజు (కర్మల) తూకం న్యాయంగా జరుగుతుంది. కావున ఎవరి తూనికలు బరువుగా ఉంటాయో అలాంటి వారే సఫలీకృతులు.⁴

9. మరియు ఎవరి తూనికలు తేలికగా ఉంటాయో, అలాంటి వారే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నవారు.⁵ ఎందుకంటే, వారు మా సూచనలను దుర్మార్గంతో తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు.

10. మరియు వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని భూమిలో స్థిరపరచాము మరియు అందులో

أَوْهُمْ قَالُونَ ۝

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بُنَاؤُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ۝

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ۝

فَلَنَقْصِّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ۝

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَلْعَمُونَ ۝

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا

1. కాని అప్పుడది వారికి ఏ విధంగాను పనికిరాదు. చూడండి, 40:85.

2. చూడండి, 5:109.

3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతి ప్రత్యక్ష-పరోక్ష, గోచర-అగోచర, విషయాల జ్ఞానం ఉంది. అల్లాహుతా'అలా తన జ్ఞానంతో ప్రతిచోట ఉంటాడు.

4. చూడండి, 101:6-7 మరియు 'స. బు'ఖారీ, పు. 9, 'హ. 652.

5. చూడండి, 101:8-11.

మీకు జీవన వసతులను కల్పించాము. (అయినా) మీరు కృతజ్ఞత చూపేది చాలా తక్కువ.

11. మరియు వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని సృష్టించాము, పిదప మీ రూపాన్ని తీర్చిదిద్దాము. ఆ పిదప దైవదూతలను: “మీరు ఆదమ్‌కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి!” అని ఆదేశించగా, ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు, అతడు సాష్టాంగం చేసేవారిలో చేరలేదు.¹

12. (అప్పుడు అల్లాహ్) అన్నాడు: “(ఓ ఇబ్లీస్!) నేను ఆజ్ఞాపించినప్పటికీ, సాష్టాంగం చేయకుండా నిన్ను ఆపించి ఏమిటి?” దానికి (ఇబ్లీస్): “నేను అతనికంటే శ్రేష్ఠుడను. నీవు నన్ను అగ్నితో సృష్టించావు మరియు అతనిని నీవు మట్టితో సృష్టించావు.” అని జవాబిచ్చాడు.²

13. (అప్పుడు అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: “నీవిక్కడినుండి దిగిపో! ఇక్కడ గర్వపడటం నీకు తగదు, కావున వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీవు నీచులలో చేరావు!”

14. (ఇబ్లీస్) ఇలా వేడుకున్నాడు: “వారు తిరిగిలేవబడే (పునరుత్థాన) దినంవరకు నాకు వ్యవధినివ్వు!”

15. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది!”

16. (దానికి ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను మార్గభ్రష్టత్వంలో వేసినట్లు, నేను కూడా వారికొరకు నీ ఋజుమార్గంపై మాటువేసి కూర్చుంటాను!

مَعَايِشَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ٥

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِلآدَمِ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَهُ كَبْرُورٌ ۖ
الشَّيْطَانِ ٦

قَالَ مَا مَنَعَكَ آلَا تُسْجِدُ إِذْ أُمِرْتُ قَالَ أَنَا خَيْرٌ
مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ٧

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا
فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ٨

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ٩

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ١٠

قَالَ فَمَا آفَرَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَقِيمَ ١١

1. చూడండి, 2:30-34.

2. చూడండి, 18:50, 38:76. అతడు (ఇబ్లీస్) జిన్నాతులలోని వాడు.

17. “తరువాత నేను వారి ముందునుండి, వారి వెనుకనుండి వారి కుడివైపునుండి మరియు వారి ఎడమ వైపునుండి, వారి వైపుకు వస్తూ ఉంటాను. మరియు వారిలో అనేకులను నీవు కృతజ్ఞులుగా పొందవు!”¹

18. (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “నీవిక్కడి నుండి అవమానింపబడి, బహిష్కృతుడవై వెళ్ళిపో! వారిలో ఎవరైతే నిన్ను అనుసరిస్తారో! అలాంటి మీ వారి అందరితో నిశ్చయంగా, నేను నరకాన్ని నింపుతాను.”

19. మరియు: “ఓ ఆదమ్! నీవు మరియు నీ భార్య ఈ స్వర్గంలో ఉండండి. మరియు మీరిద్దరూ మీ ఇచ్చానుసారంగా దీనిలోని (ఫలాలను) తినండి, కాని ఈ వృక్షాన్ని సమీపించకండి!”² అలా చేస్తే మీరు దుర్మార్గులలో చేరిపోతారు.”

20. ఆ పిదప షైతాన్ వారిద్దరి చూపులకు మరుగుగా ఉన్న వారిద్దరి మర్మాంగాలను వారికి బహిర్గతం చేయటానికి, రహస్యంగా వారి చెవులలో అన్నాడు: “మీరిద్దరూ దైవదూతలు అయిపోతారని, లేదా మీరిద్దరూ శాశ్వత జీవితాన్ని పొందుతారని మీ ప్రభువు, మీ ఇద్దరినీ ఈ వృక్షం నుండి నివారించాడు!”³

21. మరియు (షైతాన్) వారిద్దరితో ప్రమాణం చేస్తూ పలికాడు: “నిశ్చయంగా, నేను మీ ఇద్దరి శ్రేయోభిలాషిని!”

22. ఈ విధంగా వారిద్దరిని మోసపుచ్చి, తన (పన్నుగడ) వైపునకు త్రిప్పుకున్నాడు.

ثُمَّ لَا تَجِدُ فِيهِمْ مِمَّنْ يَرْجِئُ الْيَمِينَ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ①

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا لَمَنْ يَتَّبِعْكَ مِنْهُمْ لَمَلَكٌ مِنْهُمْ مِنْكُمْ أَجْعَلُ ②

وَأَدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ③

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَائِكَةً أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ④

وَقَاَسَهُمَا إِلَىٰ لَمَّا بَلَغَ الْبُصُرَ ⑤

فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا

1. చూడండి, 34:20.

2. చూడండి, 2:35-36.

3. చూడండి, 20:120.

వారిద్దరూ ఆ వృక్ష(ఫల)మును రుచిచూడ గానే వారిద్దరి మర్మాంగాలు వారికి బహిర్గత మయ్యాయి. అప్పుడు వారు తమ (శరీరాల)పై స్వర్గపు ఆకులను కప్పుకో సాగారు. మరియు వారి ప్రభువు వారిద్దరినీ పిలిచి అన్నాడు: “ఏమి? నేను మీ ఇద్దరినీ ఈ చెట్టువద్దకు పోవద్దని నివారించలేదా? మరియు నిశ్చయంగా, షైతాన్ మీ ఇద్దరి యొక్క బహిరంగ శత్రువని చెప్పలేదా?”

23. వారిద్దరూ ఇలా విన్నవించుకున్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాకు మేము అన్యాయం చేసుకున్నాము. మరియు నీవు మమ్మల్ని కరుణించకపోతే! మమ్మల్ని క్షమించకపోతే! నిశ్చయంగా, మేము నాశనమైపోయే వార మవుతాము.”¹

24. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మీరందరూ దిగిపొండి! మీరు ఒకరికొకరు శత్రువులు అవుతారు. మరియు మీరందరికీ ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు భూమిలో నివాసం మరియు జీవనోపాధి ఉంటాయి.”

25. ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “మీరందరూ అందులోనే జీవిస్తారు మరియు అందులోనే మరణిస్తారు మరియు దానినుండే మరల లేప(పునరుత్థరింప)బడతారు.”

26. ఓ ఆదమ్ సంతానమా! వాస్తవానికి మేము మీ కొరకు వస్త్రాలను కల్పించాము, అవి మీ మర్మాంగాలను కప్పుతాయి మరియు మీకు అలంకారమిస్తాయి. మరియు దైవభీతియే అన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైన వస్తువు. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలలో కొన్ని; బహుశా వారు గుణపాఠం

وَطَقْفًا يَخِصِفْنَ عَلَيْهِمَا مِنْ وُرْقِ الْجَنَّةِ وَمَا فِيهَا مِنْ شَيْءٍ
أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْتُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ
لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٣﴾

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٤﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدَاؤُ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِمَّا تَخْرُجُونَ ﴿٢٦﴾

يٰٓأَدَمُ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُّزِيلُ سُوءَاتَكَ
وَرِيثًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ
اللَّهِ لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٧﴾

నేర్చుకుంటారేమోనని, (వీటిని వినిపిస్తున్నాము).

27. ఓ ఆదమ్ సంతానమా! పైతాను మీ తల్లిదండ్రుల నుండి (స్వర్గ) వస్త్రాలను తొలగించి, వారి మర్మాంగాలను వారికి కనబడేటట్లు చేసి, వారిని స్వర్గంనుండి వెడలగొట్టినట్లు మిమ్మల్ని కూడా ఆపద (ఫిత్న)కు గురిచేయకూడదు. నిశ్చయంగా, వాడు మరియు వాని సంతతివారు మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉన్నారు. కాని, మీరు వారిని చూడలేరు. నిశ్చయంగా, మేము పైతానులను, విశ్వసించని వారికి స్నేహితులుగా చేశాము.

28. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు), ఏదైనా అశీలమైన పని చేసినపుడు ఇలా అంటారు: “మేము మా తండ్రితాతలను ఈ పద్ధతినే అవలంబిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు అలా చేయమని అల్లాహ్‌యే మమ్మల్ని ఆదేశించాడు.” వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అశీలమైన పనులు చేయమని ఎన్నడూ ఆదేశించడు. ఏమీ? మీకు తెలియని విషయాన్ని గురించి అల్లాహ్‌పై నిందలు వేస్తున్నారా?”

29. (ఓ ము'హమ్మద్! వారితో) ఇలాఅను: “నా ప్రభువు న్యాయాన్ని పాటించమని ఆదేశించాడు. మరియు మీరు ప్రతి మస్జిద్ (నమా'జ్)లో మీ ముఖాలను సరిగ్గా (ఆయన వైపునకే)¹ మరల్చుకొని నమా'జ్‌ను పూర్తి శ్రద్ధతో నిర్వహించండి మరియు ధర్మాన్ని/ఆరాధనను (దీనను) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకొని ఆయనను మాత్రమే ప్రార్థించండి.” ఆయన మిమ్మల్ని మొదట

يَبْنِي أَدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمُ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِ إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ أَعْلَمُوا فَاجْشَعَتْ قَالُوا وَاحِدًا عَلَيْهِمَا أَبَاءَنَا وَاللَّهِ أَمَرْنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

1. అంటే మీరు మీ ముఖాలను భిక్షా వైపునకే మరల్చి మీ ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే ప్రత్యేకించుకోండి.

సృష్టించినట్లు మీరు తిరిగి సృష్టించబడతారు.

30. మీలో కొందరికి ఆయన సన్మార్గం చూపించాడు. మరికొందరు మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురయ్యారు. ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను వదలి షైతానులను తమ స్నేహితులుగా చేసుకున్నారు మరియు నిశ్చయంగా, తామే సన్మార్గంపై ఉన్నామని భ్రమలో ఉన్నారు. (5/8)

31. * ఓ ఆదమ్ సంతానమా ప్రతి మస్జిద్ (నమాజ్)లో మీ వస్త్రాలంకరణ పట్ల శ్రద్ధవహించండి.¹ తినండి త్రాగండి, కాని మితిమీరకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) మితిమీరేవారిని ప్రేమించడు.

32. ఇలా అను: “అల్లాహ్ తనదాసుల కొరకు సృష్టించిన వస్త్రాలంకరణను మరియు మంచి జీవనోపాధిని నిషేధించేవాడెవడు?” (ఇంకా) ఇలా అను: “ఇవి ఇహలోక జీవితంలో విశ్వాసుల కొరకే; పునరుత్థాన దినమున ప్రత్యేకంగా వారి కొరకు మాత్రమే గలవు.² ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను జ్ఞానం గలవారికి స్పష్టంగా వివరిస్తున్నాము.”

33. ఇలా అను: “నా ప్రభువు బహిరంగంగా గానీ, లేదా రహస్యంగా గానీ, అశ్లీల (అసహ్యకర)మైన కార్యాలను, పాప కార్యాలను చేయటాన్ని మరియు అన్యాయం దౌర్జన్యం చేయటాన్ని మరియు ఆయన (అల్లాహ్) అవతరింపజేసిన ప్రమాణం ఏదీ లేనిదే

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٥٨﴾

يَبْنِي أَمْحَدُ وَإِذْنُكَ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٥٩﴾

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ تَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَأَلْتَمُ الْبِغْيَ يُعَذِّبُ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُزِيلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

1. నమాజ్, తహజ్జు, చేసేటప్పుడు బట్టలు ధరించటం విధి. ఇంకా (చూడండి, స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం.1, 'హదీస్' నెం. 368) ఇస్లాంకు ముందు ముష్రీకులు, క'అబ్ హా తహజ్జు బట్టలు ధరించకుండా చేసేవారు. ఇస్లాం దానిని నిషేధించింది. చూడండి, 'స.బుఖారీ, పు.1, 'హ.368.

2. చూడండి, 7:50-51.

ఇతరులను అల్లాహ్‌కు సాటి (భాగ స్వాములుగా) కల్పించటాన్ని మరియు మీకు జ్ఞానం లేనిదే ఏ విషయాన్ని అయినా అల్లాహ్‌పై మోపటాన్ని నిషేధించివున్నాడు.”

34. మరియు ప్రతి సమాజానికి ఒక గడువు నియమింపబడి ఉంది. కావున ఆ గడువు వచ్చినపుడు, వారు ఒక ఘడియ వెనుక గానీ మరియు ముందు గానీ కాలేరు.

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقِيمُونَ ﴿٣٤﴾

35. ఓ ఆదమ్ సంతానమా! మీలోనుంచే మీ వద్దకు నా సూచనలను వినిపించే ప్రవక్తలు వచ్చినపుడు, ఎవరైతే దైవభీతి కలిగివుండి తమను తాము సరిదిద్దుకుంటారో, అలాంటి వారికి ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

يَا آدَمُ إِنَّا جَاءُوكَ رَسُولٌ مِنْكَ يَتْلُونَ عَلَيْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٣٥﴾

36. కాని ఎవరైతే మా సూచనలను అసత్యాలని నిరాకరించి, వాటియెడల దురహంకారం చూపుతారో, అలాంటి వారు నరకాగ్ని వాసులవుతారు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

37. ఇక అల్లాహ్‌పై అసత్యాలు కల్పించే వానికంటే; లేదా ఆయన సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించే వానికంటే మించిన దుర్మార్గుడెవడు? అలాంటి వారు తమ విధివ్రాత ప్రకారం తమ భాగ్యాన్ని పొందుతారు.¹ తుదకు మేము పంపే దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీయటానికి వారి వద్దకు వచ్చి: “మీరు అల్లాహ్‌ను వదలి ప్రార్థించే ఆ (దైవాలు) ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడుగుతారు. వారిలా జవాబిస్తారు: “వారు మమ్మల్ని వదిలి

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ عَذَابُهُمْ مِنَ الْكِبَرِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّرْسَلٌ قَالُوا قَوْلَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَهُمْ شَرٌّ أَعْلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَفَرَأَيْتُمْ كَذِبِي ﴿٣٧﴾

1. దీనిని వివిధరకాలుగా బోధించారు. ఒక అర్థం పయస్సు మరియు జీవనోపాధి ఉన్నాయి. దీనికి సంబంధించిన ఆయత్‌కు చూడండి, 10:69-70.

పోయారు.” మరియు ఈ విధంగా వారు: “మేము నిజంగానే సత్యతిరస్కారులమై ఉండేవారము.” అని, తమకు వ్యతిరేకంగా తామే సాక్ష్యమిచ్చుకుంటారు.

38. (అల్లాహ్) అంటాడు: “మీకు పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవుల సమాజాలు పోయి చేరిన ఆ సరకాగ్నిలోకి ప్రవేశించండి.” ప్రతిసమాజం (సరకంలో) ప్రవేశించినపుడు తన పూర్వపు (సమాజాన్ని) శపిస్తుంది. తుదకు వారంతా అక్కడ చేరిన పిదప, తరువాత వచ్చిన వారు తమకంటే ముందు వచ్చిన వారిని గురించి: “ఓ మా ప్రభూ! వీరే మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసినవారు, కావున వీరికి రెట్టింపు సరకాగ్ని శిక్ష విధించు!” అని అంటారు.¹ దానికి (అల్లాహ్): “ప్రతి వాడికి రెట్టింపు (శిక్ష) విధించబడుతుంది,² కాని మీరది తెలుసుకోలేరు!” అని అంటాడు.

39. మరియు అప్పుడు మొదటి వారు తరువాత వచ్చిన వారితో: “మీకు మాపై ఎలాంటి ఆధిక్యత లేదు కావున మీరు కూడా మీ కర్మలకు బదులుగా శిక్షను చవిచూడండి!” అని అంటారు.

40. నిశ్చయంగా, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించినవారి కొరకు మరియు వాటిపట్ల దురహంకారం చూపిన వారికొరకు, ఆకాశద్వారాలు ఏ మాత్రం తెరువబడవు. మరియు ఒంటె సూదిబెజ్జంలో నుండి దూరిపోగలిగే వరకు వారు స్వర్గంలో

قَالَ ادْخُلُوا فِي آفَاقٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ آخَرَهَا حَتَّى إِذَا كُؤُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أَخْرِجُوهُمْ لَوْلَاهُمْ رَبُّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُونَا فَاإِئْمَ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَئِكَ هُمُ اخْرِجُوهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا نُفَعِّيهِمْ لَهُمْ آيَاتُ السَّمَاءِ وَلَا يَذْكُرُونَ الْحِكْمَةَ حَتَّى يَلْبِغَ الْجَهَنَّمُ فِي سَمِّ الْخِيَلِ وَكَذَلِكَ نُجَزِّي الْمُجْرِمِينَ

1. చూడండి, 33:67-68 మరియు 16:25.

2. చూడండి, 34:31-32.

ప్రవేశించజాలరు. మరియు ఈ విధంగా మేము అపరాధులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

41. సరకమే వారి పాస్సు మరియు వారి దుప్పటి అవుతుంది. మరియు ఈ విధంగా మేము దుర్మార్గులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

42. కాని, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! అలాంటి వ్యక్తికి, మేము అతని శక్తికి మించిన భారంవేయము. ఇటువంటి వారే స్వర్గవాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

43. మరియు మేము వారి హృదయాల నుండి పరస్పర ద్వేషభావాలను తొలగిస్తాము. వారి క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “మాకు ఇక్కడికి చేరటానికి సన్మార్గం చూపిన అల్లాహ్ మే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. అల్లాహ్ మాకు ఈ సన్మార్గం చూపకపోతే మేము సన్మార్గం పొంది ఉండేవారం కాదు. మా ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు వాస్తవంగా సత్యాన్నే తీసుకువచ్చారు!” అప్పుడు వారికి ఒక వాణి వినబడుతుంది: “మీరు చేస్తూ ఉండిన సత్కార్యాలకు ఫలితంగా, మీరు వారసులుగా చేయబడిన స్వర్గం ఇదే!”

44. మరియు స్వర్గవాసులు, సరక వాసులను ఉద్దేశించి ఇలా అంటారు: “మా ప్రభువు మాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మేము వాస్తవంగా, సత్యమైనదిగా పొందాము. ఏమీ? మీరు కూడా మీ ప్రభువు చేసిన వాగ్దానాన్ని సత్యమైనదిగా పొందారా?” వారు జవాబిస్తారు: “అవును!” అప్పుడు ప్రకటించే వాడొకడు వారి మధ్య ఇలా ప్రకటిస్తాడు: “దుర్మార్గులపై అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) ఉంది!”

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ
يَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ فَخَيَّرَ مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارَ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا
لِهَذَا وَمَا كُنَّا يَشْكُرُونَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ
جَاءَتْ رُسُلُنَا بِنَبَأٍ أُخْفٍ فَتَوَدُّوا أَنَّ بَلَّغُوا الْبَحْثَ
أَوْ رَتَّبُوا لَهُمَا كُنْتُمْ كَعَمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ
رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا بَلَىٰ وَفَزَادَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَن
لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

45. ఎవరైతే (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తారో మరియు అది తప్పు మార్గమని చూపగోరుతారో! అలాంటి వారే పరలోక జీవితాన్ని తిరస్కరించిన వారు.

46. మరియు ఆ ఉభయవర్గాల మధ్య ఒక అడ్డుతెర ఉంటుంది.¹ దాని ఎత్తైన ప్రదేశాల మీద కొందరు ప్రజలుంటారు.² వారు ప్రతి ఒక్కరినీ వారి గుర్తులను బట్టి తెలుసుకుంటారు. వారు స్వర్గవాసులను పిలిచి: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!³” అని అంటారు. వారు ఇంకా స్వర్గంలో ప్రవేశించ లేదు, కాని దానిని ఆశిస్తున్నారు. (3/4)

50. మరియు నరకవాసులు స్వర్గవాసులతో: “కొద్దినీళ్ళో లేక అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన ఆహారంలో నుండైనా కొంత మా వైపుకు విసరండి.” అని అంటారు. (దానికి స్వర్గ వాసులు): “నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఈ రెండింటినీ సత్యతిరస్కారులకు నిషేధించివున్నాడు.”¹ అని అంటారు.

51. వీరే, వారు; ఎవరైతే తమ ధర్మాన్ని ఒక ఆటగా మరియు కాలక్షేపంగా చేసుకున్నారో. మరియు ఇహలోక జీవితం వారిని మోసానికి గురిచేసింది. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు): “వారు ఈ నాటి సమావేశాన్ని మరచి, మా సూచనలను తిరస్కరించినట్లు, ఈ నాడు మేము వారిని మరచిపోతాము!”

52. మరియు వాస్తవానికి మేము వారికి గ్రంథాన్ని ప్రసాదించి, దానిని జ్ఞానపూర్వకంగా స్పష్టంగా వివరించిఉన్నాము.² అది విశ్వసించే వారికి ఒక మార్గదర్శిని, మరియు కారుణ్యం.

53. ఏమీ? వారు (అవిశ్వాసులు) దాని తుదిఫలితం సంభవించాలని నిరీక్షిస్తున్నారా? దాని తుదిఫలితం సంభవించే దినమున, దానిని నిర్లక్ష్యం చేసిన వారు: “వాస్తవానికి మా ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు సత్యం తెచ్చారు. అయితే ఏమీ? మా కొరకు సిఫారసు చేయటానికి, సిఫారసుదారులు ఎవరైనా ఉన్నారా? లేదా మేము మళ్ళీ తిరిగి (భూలోకంలోకి) పంపబడితే మేమింతవరకు చేసిన కర్మలకు విరుద్ధంగా చేసేవారం కదా?” అని పలుకుతారు. వాస్తవానికి వారు

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مَعَالِ الْكُفْرِينَ ٥٠

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَاعْبَاءً وَعَرَّضُوا الْحَبْلَ الَّذِي ذَرَأْنَا لَهُمْ كَمَا نَسُوا نَفْسَهُمْ كَمَا نَسُوا آيَاتِ الْيَوْمِ هَذَا وَمَا كَانُوا يُلَاحِظُونَ ٥١

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ هُدًى وَرَحْمَةٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٥٢

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسَوْهُ مِنْ قَبْلِ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَعْمَلٌ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْرَوْنَ ٥٣

1. చూడండి, 7:32.

2. చూడండి, 17:15.

తమకు తాము నష్టం కలిగించుకున్నారు మరియు వారు కల్పించుకున్న (దైవాలన్నీ) వారిని త్యజించి ఉంటాయి.

54. నిశ్చయంగా, మీ ప్రభువైన అల్లాహ్‌యే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరుదినము (అయ్యూమ్)లలో సృష్టించాడు.¹ ఆ పిదప తన సింహాసనాన్ని (అర్దను) అధిష్టించాడు.² ఆయన రాత్రిని పగటివెంట ఎడతెగకుండా అనుసరింపజేసి, దాని(పగటి)పై కప్పుతూ ఉంటాడు. మరియు సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలు ఆయన ఆజ్ఞకు కట్టుబడిఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, సర్వసృష్టి ఆయనదే! మరియు ఆజ్ఞ నడిచేది ఆయనదే. అల్లాహ్ ఎంతో శుభదాయకుడు,³ సర్వలోకాలకు పోషకుడు!

55. మీ ప్రభువును వినయంతో మరియు రహస్యంగా (మౌనంగా) ప్రార్థించండి. నిశ్చయంగా, ఆయన హద్దులు మీరే వారిని ప్రేమించడు.

56. మరియు భూమిలో సంస్కరణ జరిగిన పిదప దానిలో కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعْشَى الْيَلِ الْيَوْمَ يَطْلُبُ حَبِيبًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مَسْعَرَاتٍ يَا مَعْرُوفُ إِلَٰهَ الْخَلْقِ وَالْأُمُوتِ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ٥٥

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ٥٦

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ

1. యోమున్: దినం, మనం లెక్కిస్తున్న దినం (ఒక పగలు-రాత్రితో కూడుకున్నది), ఈ భూలోకానికే పరిమితమైనది. ఇది మన భూలోక వాసుల అనుకూలం కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) నిర్ణయించిన దినం. దీని సంబంధం భూమి సంచారంతో ఉంది. అల్లాహుతా'అలా ఇక్కడ: "ఆకాశాలు మరియు భూమిని ఆరుదినాలలో సృష్టించాను." అని అంటున్నాడు. ఈ యోమున్, అంటే యుగం, దశ లేక కాలం (Aeon, Epoch) కావచ్చు! నిజం అల్లాహ్ కే తెలుసు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏవిధంగా తన 'అర్దను' (సింహాసనాన్ని/విశ్వాధికారపీఠాన్ని) అధిష్టించి ఉన్నాడో మనకు తెలియదు. మనం దానిని మానవ జ్ఞానపరిధి ప్రకారం ఉదాహరణలతో వివరించటం తగినదికాదు. మనము ఇలాంటి విషయాలను ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా విశ్వసించటమే నిజమైన విశ్వాసం (ఇబ్నె-కసీర్). ఇది ముతపాబిహత్ - అసప్తమైన విషయాలలోనిది. ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో చాలా చోట్లలో వచ్చింది. చూడండి, 7:54, 9:129, 10:3, 11:7, 13:2, 20:5, 25:59, 32:4 మరియు 57:4.
3. తబారక్: Blessed, Exalted, శుభదాయకుడు, శుభప్రదుడు, శుభకరుడు, అనుగ్రహించు, ఆశీర్వదించు, వరాలను, శుభాలను ప్రసాదించు, ఘనతగల, మహిమగల వాడు.

మరియు భయంతో మరియు ఆశతో ఆయనను ప్రార్థించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కారుణ్యం సజ్జనులకు సమీపంలోనే ఉంది.¹

57. మరియు ఆయనే తన కారుణ్యానికి ముందు శుభవార్తలు తెచ్చే వాయువులను పంపేవాడు. ఎప్పుడైతే అవి బరువైన మేఘాలను ఎత్తుకొనివస్తాయో మేము వాటిని నిర్జీవమైన నగరాల వైపునకు తీసుకొనిపోయి వాటినుండి నీటిని కురిపిస్తాము. ఆ నీటి వలన పలువిధాలైన ఫలాలను ఉత్పత్తిచేస్తాము. ఇదేవిధంగా మేము మృతులను కూడా లేపుతాము; ఈ విధంగానైనా మీరు హితబోధ స్వీకరిస్తారని!²

58. మరియు సారవంతమైన నేల తన ప్రభువు ఆదేశంతో పుష్కలంగా పంటనిస్తుంది. మరియు నిస్సారమైన దాని (నేల) నుండి నాసిరకం పంట తప్ప మరేమీ రాదు. ఈ విధంగా మేము కృతజ్ఞతలు చూపేవారికి మా సూచనలను వివరిస్తాము.³

حُوقًا وَطَبَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَيْنِ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَكَلَتْ الْأَشْبَابُ الرِّيحَ أَكَلَتْ لِبَاسَهُ مَيِّتٍ فَأَنزَلْنَا مِنَ الْمَاءِ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرِجُ نَبَاتُهُ زَادًا رِّيحِهِ وَالَّذِي خَبَتْ لَا يُخْرِجُ إِلَّا كِدًّا كَذَلِكَ نَصْرِفُ الْأَيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٩﴾

1. ఈ రెండు ఆయత్లలో నాలుగు విషయాలు వివరించబడ్డాయి.

1) అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వినయంతో, రహస్యంగా (మౌనంగా) ప్రార్థించాలి.

2) ప్రార్థనలో మన కోరికలు హద్దులు మీరి ఉండకూడదు.

3) సంస్కరణ తరువాత భూమిలో సంక్షోభాన్ని రేకెత్తించకూడదు.

4) హృదయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష-భీతితో పాటూ, ఆయన (సు.తా.) కారుణ్యంపై ఆశ కూడా ఉండాలి.

2. ఏ విధంగానైతే అల్లాహుతా'అలా వర్షం కురిపించి మృత భూమి నుండి పంట, ఫలాలను ఉత్పత్తి చేస్తాడో! అదేవిధంగా, పునరుత్థాన దినమున మృతులను కూడా సజీవులుగా చేసి లేపుతాడు. అల్లాహుతా'అలా ప్రతిది చేయగల సమర్థుడు.

3. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.తా.) నాకు ఇచ్చి పంపిన జ్ఞానం మరియు మార్గదర్శకత్వపు ఉదాహరణ, ధారాళంగాకురిసే వర్షంలాంటిది. దానిని కొన్ని ప్రాంతాలలోని నేల పీల్చుకొని మంచి పంటలు, ఫలాలు పుష్కలంగా ఇస్తుంది. మరికొన్ని గట్టి ప్రాంతాలు నీటిని నిలబెట్టి తరవాత పండే పంటలకు, నీరు పారటానికి ఉపయోగపడతాయి. కాని ఏ రాళ్ల నేల అయితే నీటిని పీల్చుకోలేదో, లేక దానిని ఆపలేదో, అది దానిని ఏ విధంగాను వినియోగించుకోలేదు. ఈ ఉదాహరణలు ఆ మానవుని వంటిది ఎవడైతే అల్లాహ్ ధర్మాన్ని అర్థం చేసుకుంటాడో మరియు

59. వాస్తవంగా, మేము నూహను అతని జాతివారి వద్దకు పంపాము.¹ అతను వారితో: “ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. వాస్తవానికి నేను మీపై రాబోయే ఆ గొప్ప దినపు శిక్షను గురించి భయపడుతున్నాను.” అని అన్నాడు.

60. అతని జాతి నాయకులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను స్పష్టమైన తప్పుదారిలో చూస్తున్నాము!”

61. దానికి (నూహ) అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నాలో ఏ తప్పిదంలేదు. మరియు వాస్తవానికి నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను.

62. “నా ప్రభువు సందేశాలను మీకు అందజేస్తున్నాను మరియు (ధర్మ) బోధ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే! మీకు తెలియని విషయాలు అల్లాహ్ తరఫునుండి నాకు తెలుస్తున్నాయి.

63. “మీలోని ఒక పురుషుని ద్వారా - దైవభీతి కలిగిఉంటే, మీరు కరుణింప బడతారని - మిమ్మల్ని హెచ్చరించటానికి, మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీవద్దకు జ్ఞాపిక వచ్చిందని మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా?”

64. అయినా, వారు అతనిని అసత్య వాదుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

أَتْلَعُكُمْ رَسُولًا لِّيَ وَأَنْصَحَ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ

అల్లాహుతా'ఆలా నాకు ఇచ్చి పంపిన దానితో మంచి ఫలితం పొందుతాడో! అతడు తాను కూడా జ్ఞానం పొందుతాడు మరియు ఇతరులకు కూడా బోధిస్తాడు. మరొక వ్యక్తి ఉదాహరణ కూడా ఇలా ఉంది: ఎవడైతే తాను స్వయంగా కూడా జ్ఞానం మరియు హితబోధ పొందడు, దేనితోనైతే నేను పంపబడ్డానో. (స'హిహ్ బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్-ఇల్మ్, బాబ్ ఫ'ద్ మినల్-ఇల్మ్).

1. ఈ సూరహ్ లోని 7:59-93 ఆయత్ లో ప్రవక్తల గాథలున్నాయి.

అతనిని మరియు అతనితో బాటు ఓడలో ఉన్నవారిని కాపాడాము. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన వారిని ముంచివేశాము. నిశ్చయంగా, వారు గుడ్డిగా ప్రవర్తించిన జనం. (7/8)

65. * ఇంకా మేము 'అద్ (జాతి) వద్దకు వారి సోదరుడైన హూద్‌ను పంపాము.¹ అతను: “ఓ నా జాతి సోదరులారా! మీరు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి, ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?” అని అన్నాడు.

66. అతని జాతివారిలో సత్యతిరస్కారులైన నాయకులు ఇలా అన్నారు: “మేము, నిశ్చయంగా నిన్ను మూఢత్వంలో చూస్తున్నాము మరియు నిశ్చయంగా, నిన్ను అసత్యవాదిగా భావిస్తున్నాము!”

67. (హూద్) అన్నాడు: “నాజాతి వారలారా! నాలో ఏ మూఢత్వంలేదు. మరియు నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను!

68. “నేను మీకు నా ప్రభువు సందేశాలను అందజేస్తున్నాను మరియు నిశ్చయంగా, నేను మీకు నమ్మదగిన ఉపదేశకుడను.

69. “లేదా! మిమ్మల్ని హెచ్చరించటానికి - మీ ప్రభువు తరఫునుండి హితోపదేశం - మీలోని ఒక పురుషుని ద్వారా వచ్చిందని మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? నూ'హ్ జాతి పిదప మిమ్మల్ని వారసులుగా చేసి, మీకు

وَأَعْرِضْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٨﴾

وَالْيَإِىَّ عَادُوا أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٩﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٠﴾

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ فِي سَفَاهَةٍ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١١﴾

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿١٢﴾

أَوْعَدْتُكُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا أَنِّي جَعَلْتُ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَرَادَّكُمْ فِي الْخَلْقِ بَحْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿١٣﴾

1. ఈ జాతివారు యమన్ ప్రాంతంలో ఇసుక పర్వతాలలో ఉండేవారు. ఈ ప్రాంతపు పేరు అహ్-ఖాఫ్ అని పేర్కొనబడింది. ఈ ఎడారి 'ఉమాన్ మరియు హా'దరమాత్ మధ్య ఉంది. హూద్ (అ.స.) బహుశా మొదటి అరబ్బు ప్రవక్త. ఇంకా చూడండి, 89:8.

అపార బలాధిక్యతను ఇచ్చిన విషయాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి.¹ ఈ విధంగా, అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకుంటే మీరు సాఫల్యం పొందగలరని ఆశించవచ్చు!”

70. వారన్నారు: “మేము అల్లాహ్ ను ఒక్కణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించి, మా తండ్రితాతలు ఆరాధించేవాటిని వదలిపెట్టమని (చెప్పటానికి) నీవు మా వద్దకు వచ్చావా? ఒకవేళ నీవు సత్యవంతుడవే అయితే మమ్మల్ని భయపెట్టే దానిని (శిక్షను) తీసుకొనిరా!”²

71. (హూద్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, మీపై మీ ప్రభువుయొక్క ఆగ్రహం మరియు శిక్ష విరుచుకుపడ్డాయి. అల్లాహ్ ఏ ప్రమాణం ఇవ్వకున్నా, మీరు మరియు మీ తండ్రితాతలు పెట్టుకున్న (కల్పిత) పేర్ల విషయంలో, నాతో వాదులాడుతున్నారా? సరే, అయితే మీరు నిరీక్షించండి, మీతో పాటు నేనూ నిరీక్షిస్తాను!”

72. కావున తుదకు మేము అతనిని (హూద్ ను) మరియు అతని తోటివారిని మా అనుగ్రహంతో రక్షించాము. మరియు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన వారిని నిర్మూలించాము.³ ఎందుకంటే వారు విశ్వసించకుండా ఉన్నారు.

73. ఇక స'మూద్ జాతి వారి వద్దకు వారి సోదరుడైన, 'సాలి'హ్ ను పంపాము.⁴ అతను

قَالُوا أَجِئْتَ الْيَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَدَرْنَا مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتِنَا مَا تَعِدُ نَا إِن كُنتَ
مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رُجْسٌ
وَغَضَبٌ أَجَادِلُونَنِي فِيْٓ أَسْمَاءٍ سَّيِّئَتْ هِيَ
أَنْتُمْ وَالْآبَاءُ كُفَرُواْ بِاللّٰهِ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ
فَانتَظِرُوْا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظَرِيْنَ ۝

فَاجْبِدْهُ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطْعَنَادِ الْإِنْدِيْنَ كَذَّبُواْ بِآيٰتِنَا وَمَا كَانُوْا
مُؤْمِنِيْنَ ۝

وَالِى سَمُوْدَ أَخَاهُ صٰلِحًا قَالَ يَقَوْمِ

1. చూడండి 89:8 మరియు 41:15.

2. చూడండి 8:32. ఇది ముష్రీక్ ఖురైషులు ము'హమ్మద్ ('స'అస) యొక్క ఇస్లాం ఆహ్వానానికి ఇచ్చిన జవాబు.

3. వారిపై ఎనిమిది రోజులు, ఏడు రాత్రులు భయంకరమైన తుఫాను గాలి. విరుచుకు పడింది. వారు కోసిన ఖర్చూర చెట్లవలె పడిపోయారు. చూడండి, 69:6-8, 11:53-56, 46:24-25.

4. నబాతియన్ - తెగకు చెందిన స'మూద్ జాతివారు, 'అద్ జాతికి చెందిన వారు. కావున వారు

వారితో: “నా జాతి సోదరులారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. వాస్తవానికి, మీ వద్దకు మీ ప్రభువు తరపునుండి ఒక సప్తమైన సూచన వచ్చింది. ఇది అల్లాహ్ మీకు ఒక అద్భుత సూచనగా పంపిన ఆడంబె కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిపై మేయటానికి వదలిపెట్టండి. మరియు హాని కలిగించే ఉద్దేశంతో దీనిని ముట్టుకోకండి. అలా చేస్తే మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్ష పట్టుకుంటుంది.”

74. “మరియు ఆయన, ‘అద్ జాతి వారి పిదప మిమ్మల్ని వారసులుగా చేసి మిమ్మల్ని భూమిపై స్థిరపరచిన విషయం జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీరు దాని మైదానాలలో కోటలను నిర్మించుకుంటున్నారు. మరియు కొండలను తొలచి గృహాలు నిర్మించుకుంటున్నారు. కావున అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకోండి. మరియు భూమిపై అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి!” అని అన్నాడు.

75. (‘సాలిహ్) జాతి వారిలోని అహంకారులైన నాయకులు విశ్వసించిన బలహీనవర్గవారితో అన్నారు: “సాలిహ్ తన ప్రభువు పంపిన ప్రవక్త అని మీకు నిశ్చయంగా తెలుసా?” దానికి వారు: “మేము నిశ్చయంగా, అతని ద్వారా పంపబడిన సందేశాన్ని విశ్వసిస్తున్నాము.” అని జవాబిచ్చారు.

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ قَدْ رُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسَوْءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ الْعِزِّ ۝

وَإِذْ كُنَّا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَجَسَّوْنَ مِنْ سُهُولِهَا فَتُصَوِّرُونَ أَنْجِبَالَ بَيْنَكُمْ فَادْكُرُوا الْآيَةَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

قَالَ الْهَلَّا الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوا ابْنِ أَمِنْهُمْ اتَّعَبُونِ أَنْ طَلِعَ مُرْسِلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِنَا أَرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝

రెండవ ‘అద్ జాతి వారిగా పిలువబడ్డారు. వారు ‘హిజాజ్ ఉత్తరభాగంలో ఉండే వారు. ఆ ప్రాంతం, వాది అల్-ఖురా అనబడుతోంది. వారు ఆ ‘హిజాజ్ ప్రాంతంలో గుట్టలను తొలిచి గృహాలను నిర్మించారు. వాటి పేరు మదాయన్ ‘సాలిహ్. ఈ రోజు కూడా అవి ఈ పేరుతోనే పిలువబడతాయి. మదాయన్ ‘సాలిహ్ మదీనా మునవ్వరా మరియు తబాకల్ మధ్య ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ కూడా అక్కడ సమూద్ జాతివారు కొండలను తొలిచి నిర్మించిన కట్టడాలు ఉన్నాయి.

76. ఆ అహంకారులన్నారు: “మీరు విశ్వసించిన దానిని మేము నిశ్చయంగా, తిరస్కరిస్తున్నాము!”

77. ఆ తరువాత వారు ఆ అడబంబె వెనుకకాలి మోకాలి పెద్దసరం కోసి (చంపి), తమ ప్రభువు అజ్జను ఉల్లంఘించి, అతనితో అన్నారు: “ఓ ‘సాలిహ్! నీవు నిజంగానే సందేశహరుడవైతే నీవు మమ్మల్ని బెదిరించే, ఆ శిక్షను తీసుకురా!”

78. అప్పుడు వారిని భూకంపం పట్టుకున్నది.¹ వారు తమ ఇండ్లలోనే బోర్లా (శవాలుగా మారి) పడిపోయారు.

79. పిదప అతను (‘సాలిహ్) వారినుండి తిరిగి పోతూ అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవంగా, నేను నా ప్రభువు సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు మీకు మంచి సలహాలను ఇచ్చాను, కానీ మీరు మంచి సలహాలు ఇచ్చేవారంటే ఇష్టపడలేదు!”

80. ఇక లూత్² అతను తన జాతి వారితో: “ఏమీ? మీరు ఇంతకుపూర్వం ప్రపంచంలో ఎవ్వరూ చేయని అసహ్యకరమైన పనులుచేస్తారా?” అని అడిగిన విషయం జ్ఞప్తికితచ్చుకోండి.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي
أَمْنُكُمْ بِهِ كَارُونَ ﴿٧٦﴾

فَعَرَّوْا وَالنَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
وَقَالُوا لِيُصْلِحْ أَمْرُنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنَّا
كُنَّا مِنَ الْهَارِسِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِيًّا ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَافُورٍ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ
الَّتِي حِينِ ﴿٧٩﴾

وَوُطِّئَ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

1. ఇక్కడ రజ్ఫ్ తున్: భూకంపం, అని ఉంది. మరొకచోట 54:31లో, ‘సై’ హతున్: భయంకర అరుపు (ధ్వని), అని వ్రాయబడి ఉంది. బహుశా ఈ రెండు ఒకేసారి వచ్చిఉంటాయి.
2. లూత్ (అ.స.), ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) యొక్క సోదరుని కుమారులు. అతని వృత్తాంతం, 11:69-83లలో వివరంగా ఉంది. ఇతను ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.)ను విశ్వసించారు. ఈయన నివసించిన నగరం, ‘సోదోమ్’, జోర్డన్ మరియు ఖైతుల్ మఖ్సిన్ మధ్య మృత సముద్రం ప్రాంతంలో ఉంది. ఇతని జాతివారు చరిత్రలో మొదటిసారి పురుషులు-పురుషులతో లైంగిక క్రియ (Sodomy) చేయసాగారు. స్త్రీలను వదలి, పురుషులు-పురుషులతో తమ కామఇచ్చను పూర్తి చేసుకొనేవారు. ఇది మహాపాపం. కాని ఈ రోజు కొన్ని పశ్చిమ దేశాలలో ఇది నేరమూ కాదు, పాపమూ కాదు. ఇది వారి దగ్గర చట్టం రీత్యా ఆమోదించబడింది. షరీయత్లో దీని శిక్ష వ్యభిచారానికి ఇవ్వవలసిన శిక్షయే!

81. “వాస్తవానికి, మీరు స్త్రీలను వదలి కామంతో పురుషుల వద్దకు పోతున్నారు. వాస్తవంగా, మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారు.

82. కాని అతని జాతివారి జవాబు కేవలం ఇలాగే ఉండింది: ¹ “వీరిని మీ నగరం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి వీరు తమను తాము మహా పవిత్రులని అనుకుంటున్నారు!”

83. ఆ పిదప మేము అతనినీ మరియు అతని ఇంటివారినీ - అతని భార్యను తప్ప - రక్షించాము. ఆమె వెనుక ఉండిపోయిన వారిలో చేరిపోయింది. ²

84. మరియు మేము వారిపై (రాళ్ళు) వర్షాన్ని కురిపించాము. ³ చూడండి! ఆ అపరాధుల ముగింపు ఏలా జరిగిందో!

85. మరియు మేము మద్యన్ జాతివారి వద్దకు వారి సహోదరుడు షు'ఐబ్ ను (పంపాము). ⁴ అతను వారితో అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి, మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. వాస్తవంగా, మీ వద్దకు, మీ ప్రభువు దగ్గర నుండి స్పష్టమైన (మార్గదర్శకత్వం) వచ్చివున్నది. కొలిచేటప్పుడు మరియు

إِنَّمَا لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنْفُسُ
يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

فَأَجْبَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ
الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يَاقَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۚ قَدْ
جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ ۚ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ
وَالْبَيْزَانَ ۖ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ
وَلَا تَقْسِدُوا فِى الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

1. చూడండి, 27:56.

2. చూడండి, 11:81 మరియు 66:10.

3. చూడండి, 11:82.

4. మద్యన్: ఒక తెగ మరియు నగరపు పేరు. వారి వద్దకు షు'ఐబ్ ('అ.స.) ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. దీని మరొక పేరు అయ్ కహ్. అది ఇప్పటి 'అఖబా అగాధం (Gulf of Aqaba) నుండి పడమటివైపుకు సినాయి ద్వీపకల్పం (Sinai Peninsula) మరియు మో'ఆబ్ (Moab) పర్వతాల వరకు మరియు మృత సముద్రాని (Dead Sea)కి తూర్పు దిక్కున ఉంది. అక్కడ నివసించే వారు అమోరైట్ (Amorite) తెగకు చెందిన 'అరబువులు. షు'ఐబ్ ('అ.స.) మరొక పేరు ఎత్తో (Jethro), ఇతనే మూసా ('అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇంకా చూడండి, 26:176.

తూచేటప్పుడు పూర్తిగా ఇవ్వండి. ప్రజలకు వారి వస్తువులను తగ్గించి ఇవ్వకండి. భూమి పై సంస్కరణ జరిగిన తరువాత కల్లోలాన్ని రేకెత్తించకండి. మీరు విశ్వాసులే అయితే, ఇదే మీకు మేల్చినది.

86. “మరియు ఆయనను విశ్వసించిన వారిని, అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధించటానికి వారిని బెదరిస్తూ, అది వక్రమైనదని చూపగోరి ప్రతి మార్గంలో కూర్చుంటుంది. మీరు అల్పసంఖ్యలో ఉన్నప్పుడు ఆయన మీ సంఖ్యను అధికంచేసిన విషయాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మరియు కల్లోలం రేకెత్తించినవారి గతి ఏమయిందో చూడండి.

87. “మరియు నా ద్వారా పంపబడిన దానిని (సందేశాన్ని) మీలో ఒక వర్గం వారు విశ్వసించి, మరొక వర్గం వారు విశ్వసించక పోతే! అల్లాహ్ మన మధ్య తీర్పు చేసే వరకూ సహనం వహించండి. మరియు ఆయనే అత్యుత్తమమైన న్యాయాధిపతి!”¹

88. (*) దురహంకారులైన అతని జాతి నాయకులు అన్నారు: “ఓ షు'ఐబ్! మేము నిన్ను మరియు నీతోబాటు విశ్వసించిన వారినీ, మా నగరం నుండి తప్పక వెడలగొట్టాము. లేదా మీరు తిరిగి మా ధర్మంలోకి రండి!” అతను అన్నాడు: “మేము దానిని అసహ్యించుకున్నప్పటికీ (మీ ధర్మంలోకి చేరాలా)?”

89. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “వాస్తవంగా, అల్లాహ్ మాకు (మీ ధర్మం నుండి) విముక్తి కలిగించిన తరువాత కూడా మేము తిరిగి మీ

وَلَا تَعْتَدُوا إِلَيْكُمْ صِرَاطًا تُوعَدُونَ
وَتَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ
وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ
قَلِيلًا نَكْتَرُكُمْ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَأِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا
بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَأَصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُمْ
خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعَبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُدُنَّ فِي لَبِنَاتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَرِهِينَ ﴿٨٨﴾

قَدْ أَفْرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ عَلَيْنَا فِي مَلَأَتِكُمْ مُبْعَدًا
إِذْ أَخَذْنَا مِنَ اللَّهِ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَوَعَدْنَا فِي عَاقِبَتِهِمْ أَنَّ

ధర్మంలోకి చేరితే! మేము అల్లాహ్‌పై అబద్ధం కల్పించిన వారమవుతాము. మా ప్రభువైన అల్లాహ్ కోరితే తప్ప! మేము తిరిగి దానిలో చేరలేము. మా ప్రభువు జ్ఞానం ప్రతిపస్తువునూ ఆవరించి ఉంది. మేము అల్లాహ్‌పై ననే ఆధారపడి ఉన్నాము. 'ఓ మా ప్రభూ! మా మధ్య మరియు మా జాతివారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేయ. మరియు నీవే సర్వోత్తమమైన తీర్పు చేసేవాడవు!' ”

90. మరియు అతని జాతిలోని సత్య తిరస్కారులైన నాయకులు అన్నారు: “ఒకవేళ మీరు షు'బ్‌ను అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, మీరు నష్టంపొందిన వారమవుతారు.”

91. అప్పుడు వారిని ఒక భూకంపం పట్టుకున్నది మరియు వారు తమ ఇండ్లలోనే బోర్లా (శవాలై) పడిపోయారు.

92. షు'బ్‌ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారు అక్కడ ఎన్నడూ నివసించి ఉండనేలేదన్నట్లుగా నశించి పోయారు. షు'బ్‌ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారే వాస్తవానికి నష్టం పొందిన వారయ్యారు.

93. (షు'బ్) ఇలా అంటూ వారినుండి మరలిపోయాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు సందేశాలను మీకు అందజేశాను మరియు మీకు హితోపదేశం చేశాను. కావున ఇప్పుడు సత్యతిరస్కారులైన జాతివారి కొరకు నేనెందుకు దుఃఖించాలి?”

94. మరియు మేము ఏ నగరానికి ప్రవక్తను

أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا إِنَّا أَفْضَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ④

وَقَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَتَّبِعُنَا
سُعَيْبًا إِنَّا كَرِهْنَا لَأِذَا الْخَبْرُونَ ⑤

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثَّةٍ ⑥

الَّذِينَ كَذَّبُوا سُعَيْبًا كَانَ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ فِيهَا الذِّكْرَ
كَذَّبُوا سُعَيْبًا بِمَا كَانُوا الْخَاسِرِينَ ⑦

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَ قَوْمٍ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِ
رَبِّي وَصَحْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ لَكُنَّ عَلَى قَوْمٍ لَكِرِينَ ⑧

وَمَا أَسْأَلُكُمْ فِي الْقِيَمَةِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا أَخَذَ نَاكِهًا

1. ఇక్కడ రజ్‌ఫతున్ - భూకంపం అని, 11:94లో 'సై'హతున్ - భయంకరమైన అరుపు (ధ్వని) అని, మరియు 26:189లో 'జుల్లతున్ - మేఘాలఛాయ అని ఉంది. అన్నీ ఒక దాని వెంట ఒకటి, ఒకేసారి వచ్చాయన్నమాట, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

పంపినా! దాని ప్రజలను అపదలకు మరియు దౌర్భాగ్యానికి గురిచేయకుండా ఉండలేదు, వారు ఇలాగైనా వినములు అవుతారేమోనని!

95. ఆ తరువాత వారి దుస్థితిని, సుస్థితిగా మార్చిన పిదప వారు హాయిగా ఉంటూ ఇలా అన్నారు: “వాస్తవానికి కష్టసుఖాలు మా తండ్రితాతలకు కూడా సంభవించాయి.” కావున మేము వారిని అకస్మాత్తుగా పట్టుకున్నాము మరియు వారు దానిని గ్రహించలేకపోయారు.¹

96. మరియు ఒకవేళ ఆ నగరవాసులు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగిఉంటే, మేము వారిపై ఆకాశంనుండి మరియు భూమినుండి, సర్వశుభాలను ఒసంగి ఉండేవారం. కాని వారు (ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు, కనుక వారు చేసిన కర్మలకు ఫలితంగా మేము వారిని శిక్షించాము.

97. ఏమీ? ఈ నగరాలవాసులు, తాము నిద్ర పోయేటప్పుడు రాత్రి సమయమున వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

98. లేదా ఈ నగరాలవాసులు, పట్టపగలు తాము కాలక్షేపంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

99. ఏమీ? వారు అల్లాహ్ యుక్తి (శిక్ష) అంటే నిర్భయంగా ఉన్నారా? నాశనం కాబోయే వారు తప్ప, ఇతర జాతి వారెవ్వరూ అల్లాహ్ యుక్తి నుండి నిర్భయంగా ఉండజాలరు.²

100. ఏమీ? పూర్వపు భూలోకవాసుల తరువాత, భూమికి వారసులయిన వారికి, మేము

بِالْأَسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ⑩

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوْا
وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ
بَعْتَةً ۖ وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ⑪

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ الْأُمْنَاءِ وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا
عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن
كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑫

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ⑬

أَوْ أَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضَعْفَىٰ
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ⑭

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا
الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ⑮

وَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ

1. చూడండి, 6:42-45.

2. చూడండి, 3:54, 33:62 మరియు 35:43.

కోరితే వారి పాపాల వలన వారికి కూడా శిక్ష విధించగలమని ఉపదేశం అందలేదా? మరియు మేము, వారి హృదయాలమీద ముద్రవేసి ఉన్నాము, దానివల్ల వారు (మా హితోపదేశాన్ని) వినలేకున్నారు.

101. ఈ నగరాల వృత్తాంతాలను కొన్నింటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవానికి వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన (నిదర్శనాలు) తీసుకొనివచ్చారు.¹ కాని వారు ముందు తిరస్కరించిన దానిని మరల విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల హృదయాలపై ముద్రవేస్తాడు.²

102. మరియు మేము వారిలో చాలా మందిని తమ వాగ్దానాన్ని పాటించేవారిగా చూడలేదు. మరియు వాస్తవానికి వారిలో చాలా మందిని దుష్టులుగానే (ఫాసిఖీన్) పొందాము (చూశాము).

103. ఆ తరువాత మేము మూసాను మా సూచనలతో ఫిర్'బెన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు పంపాము. వారు, వాటి (మా సూచనల) పట్ల దుర్మార్గంతో ప్రవర్తించారు. కావున చూడండి దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిందో!

104. మరియు మూసా అన్నాడు: “ఓ ఫిర్'బెన్! నేను నిశ్చయంగా, సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను!

105. “అల్లాహ్ ను గురించి సత్యం తప్ప మరే విషయాన్ని వలకని బాధ్యత గలవాడను. వాస్తవానికి, నేను మీ వద్దకు, మీ ప్రభువు

أَهْلَهَا أَنْ كُنْشَاءَ أَصْبَهُمْ يُدْنُوهُمْ
وَنُطْبِعُ عَلَى ثُلُومِهِمْ رُكُمًا يَمُوعُونَ

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
بِهَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى
قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

وَمَا وَجَدْنَا لَكَ أَكْثَرَهُمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ
وَجَدْنَا لَكَ أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَىٰ يَا بَنِي آلِ
فِرْعَوْنَ وَمَكَرُوا فَعَلِمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرَعُونَ إِنْ رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي

1. చూడండి, 17:15.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతిదానిని గురించి, దాని భూతకాలపు, వర్తమానకాలపు మరియు భవిష్యత్తుకాలపు విషయాలన్నీ తెలుసు. ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. అల్లాహుతా'అలా సర్వవ్యాప్తి, సర్వపరిచితుడు. కాబట్టి, ఇక్కడ: “సత్యతిరస్కారుల హృదయాలమీద ముద్రవేయబడి ఉంది.” అని చెప్పబడింది. (‘స.బు’ఖారీ, తఫ్సీర్ సూ. అల్లైల్).

తరపునుండి స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చాను, కావున ఇస్రాఝీల్ సంతతివారిని నావెంట పోనివ్వు.”¹

106. (ఫిర్ బైన్) అన్నాడు: “నీవు ఏదైనా సూచనను తీసుకొనివచ్చిఉంటే - నీవు సత్య వంతుడవే అయితే - దానిని తీసుకొనిరా!”

107. అప్పుడు (మూసా) తన చేతికర్రను విసిరాడు, అకస్మాత్తుగా అది ఒక స్పష్టమైన పెద్ద సర్పం (సు‘అబాస్)గా మారిపోయింది.

108. మరియు అతడు తనచేతిని బయటికి తీశాడు. ఇక అది చూసే వారికి తెల్లగా మెరుస్తూ కనిపించింది.

109. (ఇది చూసి), ఫిర్ బైన్ జాతి నాయకులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా, ఇతడు నేర్పుగల ఒక గొప్ప మాంత్రికుడు!”

110. (ఫిర్ బైన్ అన్నాడు): “ఇతడు మిమ్మల్ని మీ భూమి నుండి వెడలగొట్టగోరు తున్నాడు. అయితే! మీ సలహా ఏమిటి?”

111. వారన్నారు: “అతనికి (మూసాకు) మరియు అతని సోదరునికి కొంత వ్యవధి నిచ్చి, అన్ని నగరాలకు బంటులను పంపు.

112. “వారు నిపుణులైన ప్రతిమాంత్రికుణ్ణి నీవద్దకు తీసుకొని వస్తారు.”²

113. మరియు మాంత్రికులందరూ ఫిర్ బైన్

إِسْرَافِيلَ

قَالَ إِنْ كُنْتَ جئتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿١٠٦﴾

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

وَنَزَعْنَا ذَٰلِكَ فَإِذَا هِيَ بُيُوتٌ لِلطّٰفِرِیْنَ ﴿١٠٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِیْلٌ ﴿١٠٩﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتُونَكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِیْلٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَكْبَرُ إِنْ كُنَّا

1. ఇస్రాఝీల్ సంతతి వారు అసలు సిరియా (షామ్) ప్రాంతపు వాసులు. యూసుఫ్ (‘అ.స.) కాలంలో వారు ఈజిప్టులో స్థిరపడ్డారు. కాలచక్రంలో ఈజిప్టురాజులు మారిపోయారు. వారి ప్రాధాన్యత తగ్గి, వారు ఫిర్ బైనుల రాజరికంలో బానిసలుగా మారిపోయారు. మరియు ఎన్నో కష్టాలకు అవమానాలకు గురిచేయబడ్డారు. వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా (‘అ.స.)ను ప్రవక్తగా చేసి పంపాడు.

2. చూడండి, 20:57-59.

వద్దకు వచ్చి: “ఒక వేళ మేము గెలిస్తే మాకు ప్రతిఫలం తప్పకుండా ఉంటుంది కదా!” అని అన్నారు.

114. (ఫిర్ బైన్) అన్నాడు: “అవును, నిశ్చయంగా, మీరు నా సాన్నిధ్యాన్ని కూడా పొందుతారు.”

115. వారన్నారు: “ఓ మూసా! నీవు (ముందు) విసురుతావా? లేక మేము విసరాలా?”

116. (మూసా) అన్నాడు: “మీరే (ముందు) విసరండి!” వారు (తమ కర్రలను) విసిరి, ప్రజల చూపులను మంత్రముగ్ధం చేస్తూ వారికి భయం కలిగించే ఒక అద్భుతమైన మాయాజాలాన్ని ప్రదర్శించారు. (1/8)

117. * మేము మూసాకు: “నీ చేతి కర్రను విసురు.” అని ఆదేశమిచ్చాము. అప్పుడది వారి (మాంత్రికుల) బూటక (మాయాజాలాన్ని) మింగివేసింది.

118. ఈ విధంగా సత్యం స్థాపితమయ్యింది మరియు వారు (మాంత్రికులు) చేసిందంతా విఫలమయ్యింది.

119. ఈ విధంగా వారక్కడ అపజయం పొంది అపమానంతో కృంగిపోయారు.

120. మరియు మాంత్రికులు సాష్టాంగ పడ్డారు.

121. (మాంత్రికులు) అన్నారు: “మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసించాము.

122. “మూసా మరియు హారూన్ ల ప్రభువును.”

123. ఫిర్ బైన్ అన్నాడు: “నేను అనుమతి

عَنِ الْعَالِينَ ﴿١٠﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنْ الْمَقَرَّةِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا يَٰيُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْتَ تُبْقَىٰ وَآلُكَ بِكُنُفٍ ۚ وَأَمَّا أَنْ تَكُونَ مِنَ الْبَاقِينَ ﴿١٢﴾

قَالَ الْقَوْمُ أَكَلْنَا الْقَوَارِحَ وَآَعَيْنَ النَّاسِ وَآَسْرَهُمْ وَهُمْ وَجَاءَ دُوبِشْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَإِذْ نَادَىٰ إِلَىٰ يَٰمُوسَىٰ أَنْ إِنِّي عَصَاكَ ۖ فَاذْهَبِ ۚ تَلَقَّفْ مَا يَأْتِيكَ ۚ ﴿١٤﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

فَغَلَبُوا هَٰؤُلَاءِ ۚ وَانْقَلَبُوا صَبِرِينَ ﴿١٦﴾

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا ﴿١٧﴾

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالِينَ ﴿١٨﴾

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٩﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ امْنُكُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَذْنَلَكُمْ إِنَّ

ఇవ్వకముందే మీరు అతనిని విశ్వసించారా? నిశ్చయంగా, మీరందరూ కలిసి ఈ నగరం నుండి దాని వాసులను వెడలగొట్టటానికి పన్నిన పన్నాగమిది, (దీని పరిణామం) మీరిప్పుడే తెలుసుకోగలరు.

124. “నేను తప్పక మీ ఒక ప్రక్క చేతులను మరొక ప్రక్క కాళ్ళను సరికిస్తాను. ఆ తరువాత మీరందరినీ నిలువపై ఎక్కిస్తాను.”

125. వారు ఇలా జవాబు ఇచ్చారు: “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వద్దకే కదా మరలిపోయేది!

126. “మరియు మా ప్రభువు తరఫు నుండి మావద్దకు వచ్చిన సూచనలను, మేము విశ్వసించామనే కదా! నీవు మాతో పగతీర్చుకోదలచావు.” (ఇలా ప్రార్థించారు): “ఓ మా ప్రభూ! మాకు సహనమొసంగు. మేము నీకు విధేయులముగా (ముస్లింలముగా) మృతి నొందేటట్లు చేయి!”

127. మరియు ఫిర్'జెన్ జాతి నాయకులు అతనితో అన్నారు: “ఏమీ? భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి మరియు నిన్ను నీ దేవతలను విడిచిపోవటానికి, నీవు మూసాను మరియు అతని జాతి వారిని వదలు తున్నావా?” అతడు (ఫిర్'జెన్) జవాబిచ్చాడు: “మేము తప్పక వారి కుమారులను చంపి వారి కుమార్తెలను బ్రతకనిస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము వారిపై ప్రాబల్యం కలిగిఉన్నాము.”

128. మూసా తనజాతి వారితో అన్నాడు: “అల్లాహ్ సహాయం కోరండి మరియు సహనం వహించండి. నిశ్చయంగా ఈ భూమి అల్లాహ్ దే! ఆయన తనదాసులలో, తాను కోరిన వారిని

هَذَا الْمَرْكُومُ فِي الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا قَسُوفَ تَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾

لَا قَطْعَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ مِنْ خِلَافِكُمْ لَأَصْلَبَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٥﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٩٦﴾

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿٩٧﴾

وَقَالَ الْمَلَأَمِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اتَّخَذَ مُوسَى وَقَوْمَهُ لُفَيْسِدًا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُكَ وَإِلَيْكَ قَالَ سَنَقَاتِلْ أَبْنَاءَهُمْ فَتَضَعِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ فَهَرُونَ ﴿٩٨﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٩﴾

దానికి వారసులుగా చేస్తాడు. మరియు అంతిమ (సాఫల్యం) దైవభీతి గలవారిదే!”

129. (మూసా జాతివారు) అన్నారు: “నీవు రాక పూర్వమూ మరియు నీవు వచ్చిన తర్వాతనూ మేము బాధించబడ్డాము!” (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “మీ ప్రభువు త్వరలోనే మీ శత్రువులను నాశనం చేసి మిమ్ముల్ని భూమిలో ఖలీఫాలుగా¹ చేసినప్పుడు మీరు ఎలా ప్రవర్తిస్తారో ఆయన చూస్తాడు?”

130. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఫిర్ బైన్ జాతి వారిని - బహుశా వారికి తెలివి వస్తుందేమోనని - ఎన్నో సంవత్సరాల వరకు కరువుకు, ఫలాల నష్టానికి గురిచేశాము.

131. ఆ పిదప వారికి మంచికాలం వచ్చినపుడు వారు: “మేము దీనికి అర్హులం!” అని అనేవారు. కాని వారికి కష్టకాలం దాపురించినపుడు, వారు మూసా మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని తమకు అపశకునంగా పరిగణించేవారు.² వాస్తవానికి వారి అపశకునాలన్నీ అల్లాహ్ చేతులలోనే ఉన్నాయి, కాని వారిలో చాలా మందికి తెలియదు.

132. మరియు వారు (మూసాతో) అన్నారు: “నీవు మమ్ముల్ని భ్రమింపజేయటానికి ఏ సూచనను తెచ్చినా మేము నిన్ను నమ్మేవారం కాము!”

133. కావున మేము వారిపై జల ప్రళయం (‘తూఫాన్), మిడుతలదండు, పేనులు, కప్పలు మరియు రక్తం మొదలైన

قَالُوا أَوِذْ يَبْنَؤُا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ
مَرَجَعِنَا قَالَ عَلَىٰ رَبِّكَ أَنْ تُهْلِكَ عَذَابُكُمْ
وَيَسْتَحْلِفُكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُ كَيْفَ
تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا النَّاهِيَةُ وَإِنْ
تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَلَّا
إِنَّمَا ظَنَرُوهُمُ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِيَنَا مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا
بِهَا فَمَا نَعْنُ لَكَ يَهُودِيْنِ ﴿١٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ
وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ الْإِيتِ مُفْضِلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا

1. యస్త'ఖ్లిఫకుమ్: అంటే మిమ్ము ఉత్తరాధికారులుగా, వారసులుగా లేక నాయకులుగా చేస్తాడు.

2. తాజ'రున్: ఎగురుట. తాజ'రుహూమ్: అపశకునం. ప్రాచీన కాలంలో శుభ-అశుభ శకునాలను పక్షులను ఎగురవేసి అంచనా వేసేవారు. శకునాలు చూడటం ఇస్లాంలో 'హరాం. శకునాలను గురించి ఇంకా చూడండి, 3:49, 5:110, 17:13, 27:47 మరియు 36:18-19.

స్పష్టమైన సూచనలను పంపాము.¹ అయినా వారు దురహంకారం చూపారు మరియు వారసలు మహా అపరాధులు.

134. మరియు వారిపైకి ఆపద వచ్చినపుడు వారనేవారు: “ఓ మూసా! నీ ప్రభువు నీకిచ్చిన వాగ్దానం ఆధారంగా నీవు మా కొరకు ప్రార్థించు! ఒకవేళ నీవు మా నుండి ఈ ఆపదను తొలగిస్తే మేము నిన్ను విశ్వసిస్తాము; మరియు ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని తప్పక నీవెంట పంపుతాము.”

135. కానీ, ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు వారి నుండి ఆపదను తొలగించగానే - ఆ కాలానికి వారు చేరుకోవలసినవారే కాబట్టి - వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరిచే వారు!

136. కావున మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము మరియు వారిని సముద్రంలో ముంచివేశాము, ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించేవారు మరియు వాటిని లక్ష్యపెట్టకుండా ఉన్నారు.

137. మరియు వారి స్థానంలో బలహీనులుగా ఎంచబడేవారిని మేము శుభాలతో నింపిన, ఆ దేశపు తూర్పు భాగాలకు మరియు పశ్చిమ భాగాలకు వారసులుగా చేశాము.² ఈ విధంగా నీ ప్రభువు ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి చేసిన ఉత్తమమైన వాగ్దానం, వారు ఓర్పువహించి నందుకు పూర్తి అయింది.³ మరియు ఫిరోబెన్

وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لَيْسَ بِنُوحٍ عَلَيْنَا رِبَاقٌ بَلْ هِيَ كَتِفَاتٌ عَلَيْنَا الرِّجْزُ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٣١﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُمْ بِلِغْوَةٍ إِذْ هُمْ يُكْذِبُونَ ﴿٣٢﴾

فَأَن تَقْبَلَنَا مِنْهُمْ فَاغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَوْمِ بِآثِمِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿٣٣﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا وَتَبَّتْ كِبَابُ رِجِّكَ الْحُسَيْنِيِّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ هَٰذَا صَبْرٌ وَإِصْرٌ ۚ وَمَا كَانُوا يَنْصَبُونَ ۖ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿٣٤﴾

1. ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు: 1) కర్ర, 2) చేయి తెల్లగా మారుట, 3) కరువు (ఫల, పంటల నష్టం), 4) జల ప్రళయం (తుఫాను), 5) మిడుతల దండు, 6) పేనులు, 7) కప్పలు, 8) రక్తం, 9) సముద్రంలో త్రోవ.

2. చూడండి, 3:26.

3. ఈ వాగ్దానం కొరకు చూడండి, 7:128-129 మరియు 28:5-6.

మరియు అతని జాతివారు ఉత్పత్తి చేసిన వాటిని మరియు ఎత్తైన (నిర్మించిన) కట్టడాలను నాశనంచేశాము.¹

138. మరియు మేము ఇస్రాయిల్² సంతతివారిని సముద్రం దాటించిన తరువాత వారు (నడుస్తూ) తమ విగ్రహాలను ఆరాధించే ఒక జాతివారి వద్దకు చేరారు.³ వారన్నారు: “ఓ మూసా! వీరి ఆరాధ్య దైవాలవలే మాకు కూడ ఒక ఆరాధ్య దైవాన్ని నియమించు.” (దానికి మూసా) జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు జ్ఞానహీనులైన జాతికి చెందినవారు.”

139. “నిశ్చయంగా మీరు ఆచరిస్తున్నందుకు (విగ్రహారాధన చేస్తున్నందుకు) నాశనం చేయబడతారు. మీరు చేస్తున్నదంతా నిరర్థకమైనదే.”

140. (మూసా ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను వదలి మరొక ఆరాధ్య దైవాన్ని మీకొరకు అన్వేషించాలా? వాస్తవానికి ఆయనే (మీ కాలపు) సర్వలోకాల వారిపై మీకు ఘనతను ప్రసాదించాడు కదా!”

141. మరియు మేము మిమ్మల్ని ఫిర్ బెన్ జాతివారి నుండి విముక్తి కలిగించిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వారు మిమ్మల్ని ఘోర బాధకు గురిచేస్తూ ఉన్నారు. మీ కుమారులను చంపి, మీ స్త్రీలను సజీవులుగా వదులుతూ ఉన్నారు. మరియు ఇందు మీ ప్రభువు తరపునుండి మీకొక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది. (1/4)

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ
يَعْلَمُونَ عَلَى أَصْنَانٍ كُهُمَّ قَالُوا لَيْسَ سِوَى اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ
تَجَاهِلُونَ ﴿١٣٨﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

قَالَ غَيْرِ اللَّهِ أَبْغَيْكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى
الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يَقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

1. ఇస్రాయిల్ సంతతివారు, బహుశా సూయజ్ అగాధం (Gulf of Suez)ను దాటి సినాయి వైపుకు వెళ్ళారు. మరియు ఫిర్ బెన్ మరియు అతని సైన్యం అందులో మునిగిపోయారు.
2. ఈ ప్రజలు ఎవరో ఖుర్ఆన్ లో లేదు. వారు అమాలేకీయ (Amalekites) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు కావచ్చు! వీరు దక్షిణ ఫలస్టీన్ లో మరియు సినాయి ద్వీపకల్పం (Peninsula)లో నివసించేవారు.

142. * మరియు మేము మూసా కొరకు (సినాయి కొండపై) ముప్పైరౌత్రుల (గడువు) నిర్ణయించాము. తరువాత పది (రాత్రులు) పొడిగించాము. ఈ విధంగా అతని ప్రభువు నిర్ణయించిన నలభైరౌత్రుల గడువు పూర్తి అయ్యింది. మూసా తన సోదరుడగు హారూన్‌తో అన్నాడు: “నీవు నా జాతి ప్రజలలో నాకు ప్రాతినిధ్యం వహించు మరియు సంస్కరణకు పాటుపడు మరియు అరాచకాలు చేసేవారి మార్గాన్ని అనుసరించకు.”

143. మరియు మూసా మేము నిర్ణయించిన సమయానికి (మా నిర్ణీత చోటుకు) వచ్చినపుడు, అతని ప్రభువు అతనితో మాట్లాడాడు. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నీ దర్శన భాగ్యమివ్వు (కనిపించు). నేను నిన్ను చూడదలచాను!” (అల్లాహ్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను (ఏ మాత్రం) చూడ లేవు! కాని ఈ పర్యవేక్షణకు చూడు! ఒకవేళ అది తన స్థానంలో స్థిరంగా ఉండగలిగితే, అప్పుడు నీవు నన్ను చూడగలవనుకో!”¹ అతని ప్రభువు ఆ కొండపై తన తేజస్సును ప్రసరింపజేయగా అది భస్మమై పోయింది మరియు మూసా స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. తెలివి వచ్చిన తరువాత (మూసా) అన్నాడు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, నేను పశ్చాత్తాపంతో నీ వైపుకు మరలుతున్నాను మరియు నేను విశ్వసించేవారిలో మొట్టమొదటి వాడను.”²

وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا
بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً
وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٣﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ
ارِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَا بِنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ
إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي
فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ
مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٤﴾

1. 'స'హ్'హా 'హదీస్'ల ద్వారా విశదమయ్యేది ఏమిటంటే, ఇహలోక జీవితంలో ఏ మానవుడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను చూడలేడు. అఫ్లా-సున్నత్ వారి అఖీదహ్ ఏమిటంటే వునరుత్తాన దినమున అఫ్లా- ఈమాన్ (విశ్వాసు)లకు అల్లాహుతా'అలా దర్శనభాగ్యం లభిస్తుంది మరియు స్వర్గంలో కూడా వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దర్శనం లభిస్తుంది.

2. ఇది రెండవసారి మూసా ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మాట్లాడింది. మొదటి సారి అతను 'తువా

144. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఓ మూసా - ప్రవక్త పదవికి మరియు సంభాషించటానికి - నిశ్చయంగా, నేను ప్రజలందరిలో, నిన్ను ఎన్నుకున్నాను. కావున నేను నీకిచ్చిన దానిని తీసుకొని, కృతజ్ఞులలో చేరు.”

145. మరియు మేము అతని కొరకు, ఫలకాల మీద ప్రతి విధమైన ఉపదేశాన్ని ప్రతి వ్యవహారానికి సంబంధించిన వివరాలను వ్రాసిఇచ్చి, అతని (మూసా)తో అన్నాము: “వీటిని గట్టిగాపట్టుకో! మరియు వీటి ఉత్తమ ఉపదేశాలను అనుసరించమని నీ జాతివారిని ఆజ్ఞాపించు. త్వరలోనే నేను అవిధేయుల (ఫాసిఖూన్ల) నివాసాన్ని మీకు చూపుతాను.”¹

146. ఏ హక్కు లేకుండా భూమిపై దురహంకారంతో వ్యవహరించే వారిని నేను నా సూచన(ఆయాత్)ల నుండి దూరంచేస్తాను. మరియు వారు ఏ సూచన (ఆయాత్)ను చూసినా దానిని విశ్వసించరు.² ఒకవేళ సక్రమమైన మార్గం వారిముందుకు వచ్చినా, వారు దానిని అవలంబించరు. కాని వారు తప్పుదారిని చూస్తే దానిని అవలంబిస్తారు.³ ఎందుకంటే వాస్తవానికి, వారు మా సూచన (ఆయాత్)లను అబద్ధాలని తిరస్కరించారు మరియు వాటి నుండి నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారు.⁴

قَالَ يٰمُوسَىٰ اِذْنِيْ اَصْطَفِيْكَ عَلَى النَّاسِ
بِرِسَالَتِيْ وَبِكَلَامِيْ ۚ فَخُذْ مَا آتَيْنَاكَ وَكُنْ
مِّنَ الشَّاكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾

وَتَوَكَّلْ عَلٰى الْاَكْوَابِ ۚ وَكُلْ مِمَّا رَزَقْنٰكَ
وَلْيَصِلْ اِلَيْكَ شَىْءٌ مِّنْ خُبْرِهَا ۚ وَامُرْ
قَوْمَكَ يٰاُخْدُوْدُ بِاِحْسِنِهَا ۚ سَاُوْرِيْكُمْ دَارَ
الْقٰسِيْنَ ﴿١٤٥﴾

سَاصْرِفْ عَنِ الْاَيْتِي الْاَيْتِي يَكْفُرُوْنَ فِي
الْاَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقُّ ۚ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ
يُؤْمِنُوْا بِهَا ۚ وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الرَّسُوْلِ لَا يَخْذُوْهُ
سَبِيْلُهُ ۚ وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الْعِزِّي يَتَّخِذُوْهُ
سَبِيْلًا ۚ ذٰلِكَ يَآئِهِمْ كَذَبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا
عَمٰهَا غٰفِلِيْنَ ﴿١٤٦﴾

వాదిలో వెలుగు చూసి దానినుండి కొరివి తీసుకురావటానికి పోయినప్పుడు, అల్లాహుతా'ఆలా అతనిని ప్రవక్తగా ఎన్నుకొని ఫిర్'బను జాతివారి వద్దకు అద్భుత చిహ్నాలతో పంపాడు.

1. ఇది అమాలేకీయుల షామ్ రాజ్యం కావచ్చు. వారు అల్లాహుతా'ఆలాకు అవిధేయులై ఉండిరి, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

2. చూడండి, 10:96-97.

3. ఈ విషయం ఈ కాలంలో గూడ జరుగుతోంది. ఈ కాలపు చాలామంది ముస్లింలు కూడా మంచినుండి దూరమైపోతున్నారు మరియు చెడును అవలంబిస్తున్నారు.

4. చూడండి, 96:67.

147. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను మరియు పరలోక దర్శనాన్ని (పునరుత్థాన దినాన్ని) అబద్ధాలని తిరస్కరించినవారు చేసిన కర్మలన్నీ వ్యర్థమవుతాయి. ఏమీ? వారు కేవలం తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా పొందగలరా?

148. మరియు మూసా జాతివారు, అతను పోయిన పిదప తమ ఆభరణాలతో ఒక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేశారు. దానిలోనుండి (ఆవు అరుపువంటి) ధ్వని వచ్చేది. ఏమీ? అది వారితో మాట్లాడ జాలదని మరియు వారికి ఏవిధమైన మార్గదర్శకత్వం చేయజాలదని వారికి తెలియదా? అయినా వారు దానిని (దైవంగా) చేసుకొని పరమ దుర్మార్గులయ్యారు.

149. మరియు వారు మార్గం తప్పారని తెలుసుకున్నప్పుడు పశ్చాత్తాపంతో మొత్తుకుంటూ అనేవారు: “మా ప్రభువు మమ్మల్ని కరుణించి, మమ్మల్ని క్షమించకపోతే మేము తప్పక నాశనం అయ్యేవారమే!”

150. మరియు మూసా తన జాతివారి వద్దకు తిరిగివచ్చి క్రోధంతో విచారంతో అన్నాడు: “నేను వెళ్ళిన పిదప మీరు ఆచరించింది ఎంతచెడ్డది! ఏమీ? మీ ప్రభువు ఆజ్ఞ (రాకముందే) తొందరపడి (ఆయన ఆరాధనను

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا آلَهُ خَوَاطِرَ أَلْمَسُوا إِلَهُهُ لَكَا
يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوا
وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ
ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ بِئْسَ خَلْقَافَتُومِي مِنْ بَعْدِي أَفَجِلْتُمْ أَمْرَ
رَبِّكُمْ وَالْقَىٰ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ أَيْسَاجِي وَجُرُؤُ
الْيَهُ قَالِ ابْنِ الْأُمَمِ الْقَوْمِ اسْتَصْعَفُونِي

1. మూసా (అ.స.) 'తూర్ పర్యవేక్షకులైన నలభై రాత్రుల కొరకు వెళ్ళినప్పుడు సామిరి ప్రజల ఆభరణాలతో ఒక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేస్తాడు. అందులోనుండి గాలి దూరినప్పుడు ఆవు అరుపువంటి అరుపు వచ్చేది. దానిని అతడు ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం అని అంటాడు. ప్రజలు మూఢత్వంలో అతనిని అనుసరించి దానిని పూజించ సాగుతారు. ఏ విధంగానైనా ఈ నాడు కూడా, ఈ విధమైన మూఢనమ్మకాలు గలవారి కొరత లేదే! అది వారికి లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేయలేదని తెలిసి కూడా, ప్రజలు ఇటువంటి వాటిని ఆరాధించడం, ప్రాచీనకాలం నుండి వస్తున్న తప్పుడు ఆచారమే!

వదిలారా)?” తరువాత ఫలకాలను పడవేసి,¹ తన సోదరుని తల వెంట్రుకలను పట్టుకొని తనవైపునకు లాగాడు. (హరూన్) అన్నాడు: “నా సోదరుడా (తల్లి కుమారుడా)! వాస్తవానికి ఈ ప్రజలు బలహీనునిగా చూసి నన్ను చంపేవారే,² కావున నీవు (మన) శత్రువులకు, నన్ను చూసి సంతోషించే అవకాశం ఇవ్వకు మరియు నన్ను దుర్మార్గులలో లెక్కించకు!”

151. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ మరియు నా సోదరుణ్ణి క్షమించు. మరియు మా ఇద్దరినీ నీ కారుణ్యంలోకి చేర్చుకో. మరియు నీవే కరుణించేవారిలో అందరికంటే అధికంగా కరుణించేవాడవు!”

152. ఆవుదూడను (దైవంగా) చేసుకున్న వారు తప్పకుండా తమ ప్రభువు ఆగ్రహానికి గురిఅవుతారు మరియు వారు ఇహలోక జీవితంలో అవమానం పాలవుతారు. మరియు అసత్యాలు కల్పించే వారిని మేము ఇదే విధంగా శిక్షిస్తాము.

153. మరియు ఎవరు దుష్కార్యాలు చేసినపిదప, పశ్చాత్తాపపడతారో మరియు విశ్వసిస్తారో! అలాంటి వారు నిశ్చయంగా, ఆ తరువాత నీ ప్రభువును క్షమించేవాడుగా, కరుణించేవాడుగా పొందుతారు.

154. మరియు మూసా కోపం చల్లారిన

وَكَاذِبًا يُفْتَنُونَ ۚ فَلَا تُحْسِبْنِي فِي الْقَوْمِ الْأَوَّلِينَ
يَجْعَلُنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ ۚ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ مِنِّي
وَرَيْيْهُمْ وَذُلٌّ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَكَذَلِكَ يَجْزَى
الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا
وَأْمَنُوا ۚ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَابَ ﴿٩٩﴾

1. మూసా (అ.స.), తన జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని ఆరాధించటాన్ని చూసి, క్రోధావేశంలో ఏమీ తోచక - తన సోదరుణ్ణి పట్టుకొని శిక్షించటానికి, తన చేతులలో ఉన్న ఫలకాలను క్రిందపెట్టి - తన సోదరుని తలవెంట్రుకలను పట్టుకున్నారే గానీ, ఫలకాలకు అనాదరణ చేయటం అతని ఉద్దేశం కాదు. కోపం చల్లారిన తరువాత అతను వాటిని ఎత్తుకున్నారు. చూడండి ఆయత్, 154.

2. చూడండి, 20:92-94.

తరువాత ఆ ఫలకాలను ఎత్తుకున్నాడు.¹ మరియు తమ ప్రభువుకు భయపడే వారికి, వాటి వ్రాతలలో మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం ఉన్నాయి.

155. మరియు మేము నిర్ణయించిన గడువు కొరకు, మూసా తనజాతి వారిలో నుండి డెబైబ్ మందిని ఎన్నుకున్నాడు. ఆ పిదప వారిని భూకంపం ఆవరించగా² (మూసా) ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు కోరితే, వీరిని మరియు నన్ను కూడా ఇంతకు పూర్వమే సంహరించి ఉండేవాడవు. ఏమీ? మాలో కొందరు మూఢులు చేసిన పనికి నీవు మమ్మల్ని నశింపజేస్తావా? ఇదంతా నీ పరీక్షయే! దీని ద్వారా నీవు కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తావు. మా సంరక్షకుడవు నీవే, కావున మమ్మల్ని క్షమించు, మమ్మల్ని కరుణించు. మరియు క్షమించే వారందరిలో నీవే అత్యుత్తముడవు! (3/8)

156. * “మాకు ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిస్థితినే వ్రాయి. నిశ్చయంగా, మేము నీ వైపునకే మరలాము.” (అల్లాహ్) సమధానం ఇచ్చాడు: “నేను కోరిన వారికి నా శిక్షను విధిస్తాను. నా కారుణ్యం ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉన్నది.³ కనుక నేను దానిని దైవభీతి గలవారికీ, విధిదానం (జకాత్) ఇచ్చేవారికీ మరియు నా సూచనలను

وَفِي نَسَحَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَرْهَبُونَ ﴿٣٨﴾

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا مِّمَّنْ
فَلَمَّا أَخَذَ اللَّهُ الرِّجْعَةَ قَالَ رَبِّ ارْشُدْنِي
مِّنْ قَبْلِ وَارْأَيْ أَنَّهُ لَكَ لِمَا فَعَلَ الشُّعْهُاءُ وَمَنَّا
هِيَ إِلَّا فَعَلْتَكَ تَصِلُ بِهَا مَنْ تَشَاءُ وَتَهْدِي مَنْ
تَشَاءُ إِنَّا نَعْلَمُ لَكَ الْغُفْرَانَ وَارْحَمْنَا وَارْحَمِ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٩﴾

وَأَكْتُبُ لَنَا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ إِنَّا هُدَّاكَ أَيْلَيْكَ قَالَ عَادِلِي أُصِيبُ
بِهِ مِنْ أَمْرٍ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَمَا كُنَّا بِالدِّينِ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٠﴾

1. మూసా (అ.స.) ఫలకాలను క్రింద పెట్టారు. అవి ముక్కలు కాలేదు. కావున కోపం చల్లారిన తరువాత మూసా (అ.స.) ఆ ఫలకాలను తిరిగి తీసుకున్నారు.
2. చూడండి, 2:55 అక్కడ పిడుగు(సా'యిఖతున్)పడి ఆ 70 మంది చనిపోయినట్లు ఉంది. బహుశా ఈ రెండు శిక్షలు వచ్చి ఉండవచ్చు. మూసా (అ.స.) ప్రార్థనవల్ల ఆ 70 మంది మళ్ళీ సజీవులయ్యారు.
3. చూడండి, 6:12 మరియు 54.

విశ్వసించే వారికీ వ్రాస్తాను!

157. “ఎవరైతే ఈ సందేశహరుణ్ణి నిరక్షరాస్యుడైన¹ ఈ ప్రవక్తను అనుసరిస్తారో! ఎవరి ప్రస్తావన వారి వద్దవున్న తొరాత్ మరియు ఇంజీల్ గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉన్నదో,² అతను వారికి ధర్మమును ఆదేశిస్తాడు మరియు అధర్మము నుండి నిషేధిస్తాడు మరియు వారికొరకు పరిశుద్ధమైన వస్తువులను ధర్మసమ్మతంచేసి అపరిశుద్ధమైన వాటిని నిషేధిస్తాడు. వారిపై మోపబడిన భారాలను మరియు వారి నిర్బంధాలను తొలగిస్తాడు. కావున అతనిని సమర్థించి, అతనితో సహకరించి, అతనిపై అవతరింపజేయబడిన జ్యోతిని అనుసరించే వారు మాత్రమే సాఫల్యం పొందేవారు.”

الَّذِينَ يَكْفُرُونَ الرُّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
الَّذِي يَخُذُ عَنْهُمْ كِتَابَ التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمُ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْحَمِئَاتِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ
وَعَزَّزُوا وَتَصَرُّوْا وَاتَّبَعُوا التَّوْرَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

158. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “మానవులారా! నిశ్చయంగా, నేను మీ అందరి వైపునకు (పంపబడిన) అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడను.³ భూమ్యాకాశాల

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا ۚ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ فَآمِنُوا

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ ముహమ్మద్ (స'అస)ను నిరక్షరాస్యుడైన ప్రవక్త అని విశదం చేస్తున్నాడు. అంటే అతను ఏమీ చదువనూ లేరు మరియు వ్రాయనూ లేరు. కాబట్టి అతను చెప్పే మాటలు ప్రాచీన గ్రంథాలలో నుండి చదివినవి కావు, అవి దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా అతనిపై అవతరింపజేయబడినవి. కావున అతను వాటిని ప్రాచీన గ్రంథాలలో వ్రాయబడిన విధంగా గాకుండా నిజమైన వృత్తాంతాలను బోధించారు. ఎందుకంటే కొన్ని విషయాలు, ఈ నాటి తొరాత్ మరియు ఇంజీల్ లలో మార్చబడ్డాయి. వాటి నిజ వృత్తాంతం కేవలం అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు కాబట్టి 1400 సంవత్సరాలలో ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా చెందని ఈ ఖుర్ఆన్ లో, వచ్చిన అల్లాహుతా'అలా వ'హీయే పరమసత్యం. అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా తీర్చిదిద్దిన వరకు ఈ ఖుర్ఆన్ ను, అది ఉన్నది ఉన్నట్లుగా భద్రంగా ఉంచుతానని తన గ్రంథంలో విశదంచేశాడు. చూడండి, ఖుర్ఆన్, 2:42, 4:47, 57:28, 61:6, 15:9.
2. ముహమ్మద్ (స'అస) అరబ్బులలో నుండి దైవప్రవక్తగా రాబోతున్నాడనే ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, బైబిల్, ద్వితీయోపదేశ కాండము-(Deuteronomy), 18:15,18; క్రిస్తనలు-(Psalms), 118:22-23; యెషయా-(Isaiah), 42:1-13; హబక్కుక-(Habakkuk), 3:3-4; మత్తయి-(Mathew), 21:42-43; యోహాను-(John), 14:16-17, 26-28, 16:7-14.
3. పూర్వ ప్రవక్తలు (అలైహిమ్ స.) తమ తమ జాతులవారి వద్దకే పంపబడివుండిరి. మూసా

సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు; ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. కావున అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుడు నిరక్షరాస్యుడైన ఈ ప్రవక్తను విశ్వసించండి. అతను అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశాలను విశ్వసిస్తాడు. అతనినే అనుసరించండి, అప్పుడే మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు!”¹

159. మరియు మూసా జాతివారిలో సత్యం ప్రకారమే మార్గదర్శకత్వం చూపుతూ మరియు దాని(సత్యం) ప్రకారమే న్యాయం చేసే ఒక వర్గంవారు ఉన్నారు.²

160. మరియు మేము వారిని పన్నెండు తెగలు (వర్గాలు)గా విభజించాము. మరియు మూసా జాతివారు అతనిని నీటి కొరకు అడిగినపుడు. మేము అతనిని: “నీ చేతి కర్రతో రాయిపైకొట్టు!” అని ఆజ్ఞాపించాము. అప్పుడు దానినుండి పన్నెండు ఊటలు ప్రవహించ సాగాయి. అప్పుడు ప్రతి తెగవారు, తాము నీళ్ళు

بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الْبَرِّ الْكَرِيمِ الَّذِي يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ ۖ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَقَطَّعْنَاهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا ۖ أُمَّةً
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ مِنَ
الْعُجْرِ بِعَصَاهُ ۚ فَأَنْجَسَتْ مِنْهُ ثَمْنًا
عَشْرَةً ۖ إِنَّا فَتَنَّا قُلُوبَهُمْ
وَكَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ ۖ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْبَنْنَ وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُّ أُمَّةٍ مِّنَّا

(అ.స.) ఇస్రాయిల్ సంతతివారి కొరకు వచ్చారని తొరాత్ అంటుంది. ‘ఈసా (అ.స.): “నేను దారి తప్పిన ఇస్రాయిల్ సంతతి వారి కొరకు పంపబడ్డాను.” అని అన్నారు. చూడండి, 5:46 వ్యాఖ్యానం 1. కాని ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: “(ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: ‘మానవులారా! నిశ్చయంగా నేను మీ అందరివైపుకు పంపబడిన సందేశహరుడను, (రహ్ మతల్ లిల్ అలమీన్, 21:107),’ మరియు: ‘ప్రవక్తలందరి ముద్రను (ఖాతమున్నబియ్యాన్, 33:40).’ ”

1. ఇక్కడ మరొకసారి నిరక్షరాస్యుడుగా, దైవప్రవక్తగా, ముహమ్మద్ (స’అస) పేర్కొనబడ్డారు. అంటే అతనికి ఏ మానవగురువు లేడు. అతను నేర్చుకున్నది, దైవదూత జిబ్రీల్ (అ.స.) తెచ్చిన, అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్ఞానం (వహీ), ద్వారా మాత్రమే. చూశారా! అది ఎంత మహత్వమైనదో! ఈ నాటికి కూడా దానివంటి ఒక్క సూరహ్ కూడా ఎవ్వరూ రచించి తేలేకపోయారు. ఎందుకంటే ఇది (దివ్యఖుర్ఆన్) మానవరచన కాదు, అల్లాహుతా’అలా తరపునుండి అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ద్వారానే పునరుత్థానదినం వరకు భద్రంగా ఉంచబడుతుందని అల్లాహుతా’అలా వ్యక్తం కూడా చేశాడు. చూడండి, 15:9.

2. చూడండి, 3:113-115. ఉదాహరణకు ‘అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామి.

3. చూడండి, 5:12.

తీసుకునే స్థలాన్ని తెలుసుకున్నారు. మరియు మేము వారిపై మేఘాలఛాయను కల్పించాము. మరియు వారి కొరకు మన్న మరియు సల్వాలను దింపాము: ¹ “మేము మీకు ప్రసాదించిన పరిశుద్ధమైన పదార్థాలను తినండి.” అని అన్నాము. మరియు వారు మాకు అన్యాయం చేయలేదు, కాని తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు.

161. మరియు వారికి ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!): “ఈ నగరంలో నివసించి, అందులో మీ ఇష్ట ప్రకారం తినండి మరియు: ‘మా పాపాలను క్షమించు (‘హి త్రతున్’),’ అని అంటూ ఉండండి. మరియు సాష్టాంగపడుతూ దాని ద్వారంలో ప్రవేశించండి, మేము మీ పాపాలను క్షమిస్తాము. మేము సజ్జనులను అధికంగా (అనుగ్రహిస్తాము).”

162. కాని వారిలో దుర్మార్గులైన వారు తమకు చెప్పబడిన మాటను మార్చి మరొక మాటను ఉచ్చరించారు; కావున వారు చేస్తున్న దుర్మార్గానికి ఫలితంగా మేము వారిపై ఆకాశం నుండి ఆపదను పంపాము. ²

163. మరియు సముద్ర తీరమునందున్న ఆ నగర (వాసులను) గురించి వారిని అడుగు; వారు శనివారపు (సబ్త్) ధర్మాన్ని ఉల్లంఘించేవారు! ఆ శనివారం (సబ్త్) రోజుననే చేపలు వారి ముందుకు ఎగిరెగిరి నీటిపైకి వచ్చేవి. మరియు శనివారపు (సబ్త్)

رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ اسْكْنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَارِيذُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦٢﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْرًا مِنْ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٦٣﴾

وَسَأَلْنَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنْ لَكَ نَبُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَافْسُقُونَ ﴿١٦٤﴾

1. చూడండి, 2:57.

2. ఆయత్లు 160-162లలో వివరించబడిన విషయాలు సూరహ్ అల్-బఖరహ్ మొదటి భాగంలో కూడా ఉన్నాయి. (2:58-59).

ధర్మం పాటించని రోజు (చేపలు) వచ్చేవి కావు. వారి అవిధేయతకు కారణంగా మేము వారిని ఈ విధంగా పరీక్షకు గురిచేశాము.¹

164. వారిలోని ఒకవర్గం వారు: “అల్లాహ్ ఎవరిని నశింపజేయనున్నాడో లేదా ఎవరికి కఠినశిక్ష విధించనున్నాడో! అలాంటివారికి, మీరెందుకు ఉపదేశం చేస్తున్నారు?” అని అంటే అతను (ఉపదేశం చేసేవ్యక్తి) అన్నాడు: “మీ ప్రభువు ముందు, (హితబోధ ఎందుకు చేయలేదని), నాపై నింద ఉండకుండా మరియు వారు దైవభీతి గలవారు అవుతారేమోనని!”

165. తరువాత వారికి చేయబడిన హితబోధను వారు మరచినప్పుడు! దుష్కార్యాల నుంచి వారిస్తూ ఉన్న వారిని మేము రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన ఇతరులను, అవిధేయత చూపినందుకు కఠిన శిక్షకు గురిచేశాము.

166. కాని నిషేధించబడిన వాటినే వారు హద్దులుమీరి చేసినప్పుడు మేము వారితో: “మీరు నీచమైన కోతులుగా మారండి.” అని అన్నాము.²

167. మరియు నీ ప్రభువు వారి (యూదుల)పై అంతిమ దినం వరకు దుఃఖకరమైన శిక్ష విధించే వారిని పంపుతూ ఉంటానని ప్రకటించిన విషయాన్ని (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోండి).³ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష విధించటంలో శీఘ్రుడు. మరియు నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَةٌ مُّسْتَهْزِئَةٌ لِّمُؤْمِنِي آلِ إِبْرَاهِيمَ
مُؤْمِنِي آلِ إِبْرَاهِيمَ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا لَوْ
مُعَذِّبُهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾

فَلَمَّا سَأَلْنَا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَبْجَبْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ
السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابِ بَنِي
إِسْرَءِيلَ لَمَّا كَانُوا يَقْسِفُونَ ﴿١٦٥﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا
قِرْدًا خَاسِفِينَ ﴿١٦٦﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ﴿١٦٧﴾ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٨﴾

1. చూడండి, బైబిల్ యిర్మియా-(Jeremia), 17:21-27

2. చూడండి సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' నం. 481. ఇంకా చూడండి, 2:65, 5:60.

3. చూడండి, 3:112.

168. మరియు మేము వారిని భువిలో వేర్వేరు తెగలుగా జేసి వ్యాపింపజేశాము. వారిలో కొందరు సన్మార్గులున్నారు, మరికొందరు దానికి దూరమైన వారున్నారు. బహుశా వారు (సన్మార్గానికి) మరలి వస్తారేమోనని, మేము వారిని మంచి చెడు స్థితుల ద్వారా పరీక్షించాము.

169. ఆ పిదప వారి తరువాత దుష్టులైన వారు వారి స్థానంలో గ్రంథానికి వారసులై, తుచ్చమైన ప్రాపంచిక వస్తువుల లోభంలో పడుతూ: “మేము క్షమింపబడతాము.” అని పలుకుతున్నారు. అయినా ఇటువంటి సొత్తు తిరిగి వారికి లభిస్తే దానిని తీసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. “అల్లాహ్ విషయంలో సత్యం తప్ప మరేమీ పలుకరాదు.” అని గ్రంథంలో వారితో వాగ్దానం తీసుకోబడ లేదా? ఏమిటి? అందులో (గ్రంథంలో) ఉన్నదంతా వారు చదివారు కదా! మరియు దైవభీతి గలవారి కొరకు పరలోక నివాసమే ఉత్తమమైనది. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

170. మరియు ఎవరైతే గ్రంథాన్ని స్థిరంగా అనుసరిస్తారో మరియు నమాజ్ స్థాపిస్తారో, అలాంటి సద్వర్తనుల ప్రతి ఫలాన్ని నిశ్చయంగా, మేము వ్యర్థంచేయము. (1/2)

171. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మేము (‘తూర్) పర్యతాన్ని పైకెత్తి వారిపై కప్పుగా ఉంచితే! వాస్తవానికి, వారు అది తమపై పడుతుందేమోనని భావించినప్పుడు మేము వారితో అన్నాము: “మేము మీకు ఇచ్చిన దానిని (గ్రంథాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి మరియు అందులో ఉన్న దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, దానితో మీరు దైవభీతి పరులు కావచ్చు!”

وَكَلَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّمَّهُمُ الصَّالِحُونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ
وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَصَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِيَهُمْ عَرَصٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوا أَلَمْ يَكُنْ عَلَيْنَهُمْ
فِيثَانُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ
وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّذِ الْأُخْرَى خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ
أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

وَالَّذِينَ يَسْتَكُونُوا بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِكْلَالًا
نُؤْتِيهِمْ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ
وَاقِعٌ بِهِمْ خُنَّ وَمَا اتَّيْتُمْ بِهِمْ وَفُتِنُوا بِهِ فَمَا
كَانُوا يَنْصَحُونَ ﴿١٧١﴾

172. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) నీ ప్రభువు ఆదమ్ సంతతివారి వీపులనుండి వారి సంతానాన్ని తీసి, వారికి వారినే సాక్షులుగా నిలబెట్టి: “ఏమీ? నేను మీ ప్రభువును కానా?” అని అడుగగా! వారు: “అవును! (నీవే మా ప్రభువని) మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము.” అని జవాబిచ్చారు.¹ తీర్పుదినమున మీరు: “నిశ్చయంగా, మేము దీనిని ఎరుగము.” అని అనగూడదని.

173. లేక: “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం మా తాతముత్తాతలు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగ స్వాములు) కల్పించారు. మేము వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతివారం (కాబట్టి వారిని అనుసరించాము). అయితే? ఆ అసత్యవాదులు చేసిన కర్మలకు నీవు మమ్మల్ని నశింపజేస్తావా?” అని అనగూడదని.

174. మరియు ఈ విధంగానైనా వారు సన్మార్గానికి మరలుతారేమోనని మేము ఈ సూచనలను స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము.

175. మరియు మేము, మా సూచనలు (ఆయాత్) ప్రసాదించిన ఆ వ్యక్తి గాఢ వారికి వినిపించు. అతడు వాటినుండి విముఖుడై నందుకు షైతాన్ అతనిని వెంబడించాడు, కావున అతడు మార్గ భ్రష్టులలో చేరిపోయాడు.

176. మరియు మేము కోరుకుంటే వాటి (ఆ సూచనల) ద్వారా అతనికి ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదించేవారము. కాని అతడు భూమి వైపునకు వంగాడు, మరియు తన కోరికలను

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنَىٰ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَهِيَكَ بِمَا فَعَلَ الْأَبْطَالُونَ ﴿١٧٣﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْأَيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الْإِنِّي أَنبَيْنَاهُ إِلَيْنَا فَأَنْسَلَهُ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَئِنْ أَخْلَدَكَ إِلَى الْأَرْضِ وَالْبَعَثَ هُوَ فِئْتَاكَ كَمَنْ لِيَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧٦﴾ تَعْمَلُ عَلَيْهِمْ إِلَهَاتُكَ أَوْ تَنْتَرِكُ إِلَهُاتُكَ ذَلِكَ

1. చూడండి, స'హీహ్ బుఖారీ, కితాబుల్ జనాయ'జ్, మరియు ముస్లిం, కితాబుల్ ఖద్ర్: “ప్రతి బిడ్డ సహజ స్వభావంతో పుట్టాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయత (ఇస్లాం)తో. కానీ, అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదుడు, క్రైస్తవుడు మజూసి లేక ఇతర ధర్మంవాడిగా మార్చుతారు.”

అనుసరించాడు. అతని దృష్టాంతం ఆ కుక్కవలె ఉంది: నీవు దానిని బెదిరించినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది, లేక వదలిపెట్టినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది. మా సూచన (ఆయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరించే వారి దృష్టాంతం కూడా ఇదే! నీవు వారికి ఈ గాథలను వినిపిస్తూ ఉంటే, బహుశా వారు ఆలోచించవచ్చు!

177. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారి దృష్టాంతం చాలా చెడ్డది. ఎందుకంటే వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటున్నారు.

178. అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం చేసిన వాడే సన్మార్గం పొందుతాడు. ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిచ్చిన వారు! వారే సప్తపోయే వారు.

179. మరియు వాస్తవానికి మేము చాలా మంది జిన్నాతులను మరియు మానవులను సరకం కొరకు సృజించాము. ఎందుకంటే! వారికి హృదయాలున్నాయి కాని వాటితో వారు అర్థం చేసుకోలేరు మరియు వారికి కళ్ళున్నాయి కాని వాటితో వారు చూడలేరు మరియు వారికి చెవులున్నాయి కాని వాటితో వారు వినలేరు. ఇలాంటి వారు పశువుల వంటి వారు; కాదు! వాటి కంటే అధములు. ఇలాంటివారే నిర్లక్ష్యంలో మునిగి ఉన్నవారు.

180. మరియు అల్లాహ్ పేర్లు! అన్నీ అత్యుత్తమమైనవే; కావున మీరు వాటితో ఆయనను ప్రార్థించండి.¹ మరియు ఆయన

مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِالْآيَاتِنَا
فَأَقْصَصَ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٧﴾

سَاءَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِالْآيَاتِنَا
وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا بِظُلُمٍ ﴿١٧٨﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِى وَمَنْ يُضِلْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٩﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ نِجْرًا مِّنَ الْإِنِّ لَهُمْ
قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ
كَانُوا غَافِلِينَ ﴿١٨٠﴾

وَاللَّهُ أَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذُرُوا الدِّينَ
يُجَدُّونَ فِي أَسْمَاءِهِمْ سُبْحَانَ مَا كَانُوا

1. 'హదీస్'లలో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉత్తమ పేర్లు 99 ఉన్నాయని ఉంది. కాని ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్లలో, ఇవి 99 కంటే ఎక్కువ ఉన్నాయని ఉంది. ఈ శబ్దం అల్-అస్మాఉల్-హుసనా

పేర్ల విషయంలో సత్యం నుండి వైదొలగిన వారిని విసర్జించండి. వారు తమ కర్మలకు ప్రతిఫలం పొందగలరు.

يَعْلَمُونَ ﴿٩٠﴾

181. మరియు మేము సృష్టించిన వారిలో ఒక వర్గంవారు సత్యం ప్రకారం మార్గదర్శకత్వం చేసేవారునూ మరియు దానిని అనుసరించే న్యాయం చేసేవారునూ ఉన్నారు.

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿٩١﴾

182. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారిని, మేము వారికి తెలియకుండానే క్రమక్రమంగా (నాశనం వైపునకు) తీసుకుపోతాము.

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٢﴾

183. మరియు నేను వారికి వ్యవధి నిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నా వ్యూహం బలమైనది.¹

وَأَمَّا لَهُمْ إِنَّ كَيِّدِي مَتِّينٌ ﴿٩٣﴾

184. ఏమీ? తమ సహచరుడు పిచ్చి పట్టిన వాడు కాదని వారు గమనించలేదా? అతను కేవలం స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడు మాత్రమే!

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جُنْدٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩٤﴾

185. ఏమీ? వారు భూమ్యాకాశాలపై గల (అల్లాహ్) ఆధిపత్యాన్ని మరియు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతివస్తువును గమనించి చూసి, బహుశా తమ గడువు కూడా సమీపించిందేమోనని

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَىٰ مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَن عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِيرًا ﴿٩٥﴾ قَدِيرًا جَلِيلًا ﴿٩٦﴾ قَدِيرًا جَلِيلًا ﴿٩٧﴾ قَدِيرًا جَلِيلًا ﴿٩٨﴾ قَدِيرًا جَلِيلًا ﴿٩٩﴾ قَدِيرًا جَلِيلًا ﴿١٠٠﴾

ఖుర్ఆన్‌లో నాల్గుసార్లు వచ్చింది. ఈ ఆయత్‌లో మరియు 17:110, 20:8 మరియు 59:24. ఈ శబ్దం అల్-అస్మా'డ'లో హుస్నా ఖుర్ఆన్‌లో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే వాడబడింది.

యుల్లిదూన: అంటే ఒకవైపుకు మొగ్గుటం. వ్యంగార్థం తీయటం, మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి పోవటం. Profanity, భక్తిహీనంగా ప్రవర్తించటం, అగౌరవపరచటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర్ల విషయంలో తప్పు త్రోవలో పోవుటలో మూడు రకాలు ఉన్నాయి: 1) అల్లాహుతా'అలా పేర్లలో మార్పులు చేయటం. ఉదా: చుక్కా ముష్రీకులు 'అజ్జీజ్'ను 'ఉజ్జా'గా మార్చింది. 2) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను హెచ్చించటం. 3) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను తగ్గించటం. (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్).

1. చూడండి, 68:45. ఆ ఆయత్‌లో ఖుర్ఆన్ అవతరణలో మొదటిసారి 'కైద్' పదం వాడబడింది.

అనుకోలేరా? దీని తరువాత వారు మరే విధమైన సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు?

186. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడ నిచ్చిన వానికి మార్గదర్శకుడెవ్వడూ లేడు! మరియు ఆయన వారిని తమ తలచిరుసుతనంలో త్రోవతప్పి తిరుగటానికి వదలిపెడుతున్నాడు.

187. (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నిన్ను ఆ అంతిమ ఘడియను గురించి: “అది ఎప్పుడురానున్నది?” అని అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “నిస్సందేహంగా, దాని జ్ఞానం నా ప్రభువుకు మాత్రమే ఉంది.² కేవలం ఆయన స్వయంగా దానిని, దాని సమయంలో తెలియజేస్తాడు. అది భూమ్యాకాశాలకు ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది. అది మీపై అకస్మాత్తుగానే వచ్చిపడుతుంది.” దానిని గురించి నీకు బాగా తెలిసిఉన్నట్లు భావించి, వారు నిన్ను దానిని గురించి అడుగుతున్నారు. నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “నిస్సందేహంగా, దాని జ్ఞానం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. కాని చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.”³

188. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప నా స్వయానికి నేను,

مَنْ يُضِلُّ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ
طُغْيَانَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا أَحَدٌ إِلَّا هُوَ وَكَانَتْ فِي
السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ الْبَعْثَةُ يَسْأَلُونَكَ
كَأَنَّكَ خَفِيَ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَآ شَاءَ

1. ఇక్కడ మరియు 178వ ఆయత్ లో మరియు ఇంకా ఎన్నోచోట్లలో ఖుర్ఆన్ లో చెప్పబడిన విధంగా ఇది సున్నతుల్లాహ్ అంటే ఎవడైతే తనను తాను సవరించుకో గోరక అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను అసత్యాలని మరియు ఆయన ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించి, మూఢత్వంతో మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతాడో, అలాంటి వానిని అల్లాహుతా'అలా మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు. అలాంటి వానికి మార్గదర్శకత్వం చేయడు, కానీ అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు.
2. అంతిమ ఘడియను ఎప్పుడు రానున్నదో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవరికీ తెలియదు. ఏ ప్రవక్తకు గానీ లేక దైవదూతకు గానీ అది వచ్చే సమయం గురించి తెలియదనే విషయం ఈ ఆయత్ ద్వారా స్పష్టమవుతోంది.
3. చూడండి, 31:34.

లాభం¹ గానీ, నష్టం² గానీ చేసుకునే అధికారం నాకు లేదు. నాకు అగోచర విషయ జ్ఞానం ఉండి ఉన్నట్లైతే నేను లాభం కలిగించే విషయాలను నా కొరకు అధికంగా సమకూర్చుకునే వాడిని. మరియు నాకు ఎన్నడూ ఏ నష్టం కలిగేది కాదు. నేను విశ్వసించే వారికి కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడను మరియు శుభవార్తానిచ్చేవాడను మాత్రమే!"³ (5/8)

189.* ఆయనే, మిమ్మల్ని ఒకేవ్యక్తి నుండి సృష్టించాడు మరియు అతని నుండియే జీవిత సౌఖ్యం పొందటానికి అతని భార్య (జూజు)ను పుట్టించాడు.⁴ అతను ఆమెను కలుసుకున్నప్పుడు, ఆమె ఒక తేలికైన భారాన్ని ధరించి దానిని మోస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. పిదప ఆమె గర్భభారం అధికమైనప్పుడు, వారు ఉభయులూ కలిసి వారి ప్రభువైన అల్లాహ్ ను ఇలా వేడుకుంటారు: "నీవు మాకు మంచి బిడ్డను ప్రసాదిస్తే మేము తప్పక నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారమవుతాము!"

190. ఆయన వారికి ఒక మంచి బిడ్డను ప్రసాదించిన పిదప వారు, ఆయన ప్రసాదించిన దాని విషయంలో ఆయనకు సాటి

اللَّهُ وَلَوْ كُنْتَ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْرَتْ مِنْ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَنَسِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٥٨

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَنَزَلَتْ بِهِ فَلَمَّا أَتَتْكَ ذَكَرَ إِلَهُ رَبِّهَا لِئِنْ أَيْتَنَّا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ٥٩

فَلَمَّا أَتَتْهُمَا صَالِحًا جَعَلَ لَهُ شُرَكَاءَ فِيهَا أَتَتْهُمَا فَتَعَلَّى اللَّهُ عَمَّا يُزَكَّرُونَ ٦٠

1. స'అన్: అంటే లాభం, మేలు, ప్రయోజనం, ఉపయోగం అనే అర్థాలున్నాయి.
2. 'దరస్: అంటే నష్టం, కీడు, హాని, చెరుపు, అపాయం, దోషం, అపద, బాధ అనే అర్థాలున్నాయి.
3. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)కు ఎట్టి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అని ఇక్కడ స్పష్టంగా విశదమవుతుంది. అగోచర జ్ఞానం గలవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఒక్కడు మాత్రమే! దీనికి నిదర్శనాలు: 1) ముహమ్మద్ ('స'అస) యొక్క వన్ను 'ఉహుద్ యుద్ధరంగంలో విరిగి పోయింది. అతను గాయాలతో స్పృహతప్పి పడిపోయారు. ఏ విధంగానైతే ఒక సాధారణ మానవుడు బాధపడుతాడో అదే విధంగా అతను బాధపడ్డారు. 2) 'అయి'షహ్ (ర.అస్తా)పై నింద మోపబడినప్పుడు, అల్లాహుతా'అలా వ'హీ వచ్చేంతవరకు, అతను సాధారణ వ్యక్తిగానే వ్యవహరించారు. ఒకవేళ అతనికి అగోచర జ్ఞానమే ఉంటే ఇదంతా అతనికి ముందుగా తెలిసి, బాధపడేవారు కాదు.
4. చూడండి, 4:1 మరియు 30:21.

(భాగస్వాములను) కల్పించసాగుతారు. కాని వారు కల్పించే భాగస్వాముల కంటే అల్లాహ్ మహోన్నతుడు.

191. ఏమీ? దేనినీ కూడ సృష్టించలేని మరియు (స్వయంగా) తామే సృష్టించబడిన వారిని, వారు ఆయనకు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పిస్తారా?

192. మరియు వారు, వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు. మరియు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

193. మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా, వారు మిమ్మల్ని అనుసరించలేరు. మీరు వారిని పిలిచినా, లేక మానం వహించినా మీకు సమానమే!

194. నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను విడిచి ఎవరినైతే పిలుస్తున్నారో, వారు కూడా మీలాంటి దాసులే! మీరు వారిని పిలువండి, మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ పిలుపుకు వారు సమాధానమివ్వాలి.¹

195. ఏమీ? వారికి కాళ్ళున్నాయా, వాటితో నడవటానికి? లేదా వారికి చేతులున్నాయా, వాటితో పట్టుకోవటానికి? లేదా వారికి కళ్ళున్నాయా, వాటితో చూడటానికి? లేదా వారికి చెవులున్నాయా, వాటితో వినుటానికి? వారితో అను: “మీరు సాటి కల్పించిన వారిని (భాగస్వాములను) పిలువండి. తరువాత మీరంతా

أَيُّكُمْ مِمَّا لَمْ يَخْلُقْ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا يَنْتَظِرُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصِرُونَ ﴿٩٢﴾

وَأِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يُبْصِرُوا سَوَاءً عَلَيْكُمْ أَدَعَوْهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامُونَ ﴿٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلَكُمْ فَادْعُهُمْ فَلْيَسْمَعْ جِوَارِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾

أَلَهُمْ أَزْجُلُ يَبْصُرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آلٌ يُبْصِرُونَ ﴿٩٥﴾
بِهَا أَمْ لَهُمْ آعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ ﴿٩٦﴾
بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كَيْدُكُمْ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿٩٧﴾

1. ఇక్కడ ప్రజలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి ఇతరుల దగ్గరకు తమకు సహాయపడమని, ఆరోగ్యం చేకూర్చమని, పిల్లల నివ్వమని, బిడ్డల పెళ్లిళ్ళు చేయించమని, ఉద్యోగాలు ఇప్పించమని లేక పరలోక జీవితంలో సిఫారసు చేయమని, వగైరా వగైరా కొరకు, దగ్గర దగ్గర, సన్యాసుల దగ్గర, బాబాల దగ్గర లేక మూర్ఖుల దగ్గరకు పోయి వేడుకోవటం గురించి విమర్శించబడింది. ఇంకా వారేమీ చేయలేరని కూడా విశదపరచబడింది.

కలిసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు (వ్యూహాలు) పన్నండి, నాకు గడువు కూడా ఇవ్వకండి.

196. “నిశ్చయంగా, ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేసిన అల్లాహ్ నా సంగక్షకుడు, ఆయన సద్వర్తనులనే మిత్రులుగా చేసుకుంటాడు.

197. “మరియు ఆయనను విడిచి మీరు వేడుకునే వారు మీకు ఏ విధమైన సహాయం చేయలేరు. మరియు వారు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

198. “మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా వారు వినలేరు. మరియు వారు నీ వైపుకు చూస్తున్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారు చూడలేరు.”

199. మన్నింపు వైఖరిని అవలంబించు, ధర్మమును బోధించు మరియు మూర్ఖుల నుండి విముఖుడవగు.¹

200. మరియు ఒకవేళ షైతాన్ నుండి నీకు ప్రేరేపణ కలిగితే! నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

201. వాస్తవానికి, దైవభీతి గలవారు తమకు షైతాన్ నుండి కలత గలిగితే! వారు (అల్లాహ్ ను) స్మరిస్తారు, అప్పుడు వారు అంతా సరిగ్గా చూస్తారు.

202. మరియు వారి (షైతాన్) సహోదరులు వారిని తప్పుదారి వైపుకు లాక్కొని పోగోరుతారు మరియు వారు ఏ మాత్రం పట్టు పడలరు.

إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿٩٦﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ نَدْعَاءَكُمْ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَصْرِفُونَ ﴿٩٧﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرْكِبُ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩٨﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿٩٩﴾

وَأَسْأَلُكَ غَفَاةً مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿١٠١﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمْ فِي الْغِيَةِ لَمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٠٢﴾

1. ఎందుకంటే మానవుడు బలహీనుడిగా పుట్టించబడ్డాడు. (చూడండి, 4:28). అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏ మానవుడి పైననూ అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. (చూడండి, 2:286, 6:152, 7:42, మరియు 23:62).

203. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారికి ఏదైనా సూచనను తేలేక పోయినప్పుడు వారు: “నీవే స్వయంగా దానిని ఎందుకు (కల్పించుకొని) తేలేదు?” అని అంటారు. వారితో ఇలా అను: “నేను కేవలం నా ప్రభువు తరపు నుండి నాకు పంపబడే సందేశాన్ని (వహిని) మాత్రమే అనుసరించేవాడను.¹ ఇందు (ఈ ఖుర్ఆన్)లో విశ్వసించే వారికొరకు, మీ ప్రభువు తరపు నుండి అనేక బోధనలు, మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యమున్నాయి.”²

204. మరియు ఖుర్ఆన్ పారాయణం జరిగేటప్పుడు దానిని శ్రద్ధగా వినండి మరియు నిశ్శబ్దంగా ఉండండి, అప్పుడు మీరు కరుణింపబడవచ్చు!³

205. మరియు నీవు నీ మనస్సులో వినయంతో, భయంతో మరియు ఎక్కువ శబ్దంతో గాక (తగ్గు స్వరంతో) ఉదయం మరియు సాయంత్రం నీ ప్రభువును స్మరించు. మరియు నిర్లక్ష్యం చేసేవారిలో చేరకు.⁴

206. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు దగ్గరగా ఉన్నవారు (దైవదూతలు) తమ ప్రభువును ఆరాధించటానికి అహంభావం చూపరు. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు. మరియు ఆయనకే సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారు. 1 (3/4)

وَإِذْ أَلَمَ تَأْتِيَهُمْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَعِيتُ مَا يَدْعُوْنِي إِلَىٰ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَافَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْقَوْمِ الْمُتَّقِينَ ①

وَإِذْ أَوْفَىٰ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ②

وَإِذْ كُرِّرَتْكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُؤْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ③

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ④

1. చూడండి, 6:37 మరియు 109.

2. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు. 4, 'హ. 831.

3. చూడండి, 41:26.

4. చూడండి, 13:28.

8. సూరహ్ అల్-అన్ఫాల్

అల్-అన్ఫాలు, సఫ్లున్ యొక్క బహువచనం. అంటే అధికం. ఇక్కడ ధర్మయుద్ధంలో దొరికే విజయధనం, లేక యుద్ధబూటీ అని అర్థం. ఈ శబ్దం మొదటి ఆయతులోనే ఉంది. ఇది బద్రియుద్ధం (2వ హిజ్రీలో, 17వ రమ్దాన్), తరువాత అవతరింపజేయబడిన మదనీ సూరహ్. ఇందులో 75 ఆయతులున్నాయి. మొదటి ఏడు సూరాహ్‌లు కలసి ఖుర్ఆన్ యొక్క మూడవ (1/3) భాగం కంటే కొంత తక్కువ ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రాచీనగాథలు మరియు మొట్టమొదటి ఇస్లామియా సమాజమును (ఉమ్మత్తును) గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో బద్రి యుద్ధం మరియు విజయధనం మొదలైన విషయాల ప్రస్తావన ఉంది. బూటీ నుండి ఐదవ (1/5) భాగం నాయకునకు మిగిలింది ఇతర యుద్ధానికి పోయినవారికి - నాయకుని ఆజ్ఞానుసారంగా - పంచబడతుంది. ఇందులో విశ్వాసులకు, ధర్మయుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి వచ్చిన సహాయం కూడా పేర్కొనబడింది.

ముష్రీక్ ఖురైషుల బాధలకు తాళలేక, వారి హత్యాపన్నగడ నుండి తప్పించుకొని; ముహమ్మద్ (స'అస) మరియు ఆ తరువాత ఇతర ముస్లింలూ - శాంతి, భద్రతలు కోరుతూ - మదీనాకు వలసపోతారు. వారికి ముష్రీకులు దాడిచేయవచ్చనే భయం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు ముష్రీకులకు గుణపాఠం నేర్పటానికి - 313మంది, వీరులతో, 70 ఒంటెలతో, మరియు 2 గుఱ్ఱాలతో మూత్రమే - సిరియా నుండి మక్కాకు తిరిగి వచ్చే వాణిజ్య బిడారం (కార్వాన్) మీద దాడి చేయటానికి వెళ్ళుతారు. ఈ విషయం కార్వాన్ నాయకుడైన అబూ-సుఫియాన్‌కు తెలుస్తుంది, (అంతవరకు అతడు ఇంకా ముష్రీక్ గానే ఉంటాడు). అతడు సహాయం కొరకు మక్కాకు వార్తాహరుణ్ణి పంపుతాడు. అబూ-సుఫియాన్ కార్వాన్‌లో, 1000 ఒంటెలు, 40 యుద్ధవీరులు మూత్రమే ఉంటారు. అతడు తన దారి మార్చి సముద్ర తట్టునుండి తన ప్రయాణం సాగిస్తాడు. మక్కా ముష్రీక్ ఖురైషులు 1000 మంది అస్త్రధారులు, యుద్ధనిపుణులు అయిన వీరులను, 700 ఒంటెలను మరియు 100 గుర్రాలను తీసుకుని బయలుదేరి, బద్రి ప్రాంతంలో చేరుకుంటారు. కేవలం వ్యాపార బిడారం మీదపడి వారికి గుణపాఠం నేర్పాలని, మంచి యుద్ధసామగ్రి లేకుండానే బయలుదేరిన, 313 మంది ముస్లింలకు, 1000 మంది నిపుణులైన అబూ-జహల్ సైన్యంతో పోరాడవలసి వస్తుంది. ముహమ్మద్ (స'అస), తమ అనుచరు (ర'ది. అన్వమ్)లతో సమూహం చేస్తారు. అందులో ఏ కొందరో తప్పా, అందరూ యుద్ధానికి సిద్ధమవుతారు.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * (ఓప్రవక్తా!) వారు నిన్ను విజయధనం (అన్ఫాల్)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “విజయధనం అల్లాహ్‌ది

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرَ رَسُولِهِ

మరియు ఆయన సందేశహరునిది.” కనుక మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. మరియు మీ పరస్పర సంబంధాలను సరిదిద్దుకోండి. మీరు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి.

2. నిశ్చయంగా, విశ్వాసులైన వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావన వచ్చినపుడు భయంతో పణకూతాయి. మరియు వారి ముందు ఆయన సూచనలు (ఖుర్ఆన్) పరింపబడినప్పుడు వారి విశ్వాసం మరింత అధికమే అవుతుంది. మరియు వారు తమ ప్రభువుమీదే దృఢనమ్మకం కలిగిఉంటారు.

3. వారే సమాజాన్ని స్థాపిస్తారు మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి (ఇతరులపై) ఖర్చుచేస్తారు.

4. అలాంటి వారు, వారే! నిజమైన విశ్వాసులు. వారి ప్రభువువద్ద వారికి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాపణ మరియు గౌరవనీయమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

5. (ఓ ప్రవక్తా) ఎప్పుడైతే! నీ ప్రభువు నిన్ను సత్యస్థాపన కొరకు నీ గృహంనుండి (యుద్ధానికి) బయటకు తీసుకొని వచ్చాడో! అప్పుడు నిశ్చయంగా, విశ్వాసులలో ఒక పక్షంవారు దానికి ఇష్టపడలేదు;

6. సత్యం బహిర్గతమైన తరువాత కూడా, వారు దానిని గురించి నీతో వాదులాడుతున్నారు. అప్పుడు (వారిస్థితి) వారు చావును కళ్ళారా చూస్తూఉండగా! దాని వైపునకు లాగబడే వారివలే ఉండింది.

7. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఆ రెండు పక్షాలలో, ఒక పక్షం మీ చేతికి తప్పక

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ ①

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحِلَّتِ
فُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمُ الْآيَاتُ زَادَتْهُمْ
إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ②

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسِفِقُونَ ③

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ⑤

يُحَادِّثُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ لَكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَأُولَٰئِكَ
إِلَى الْهُوتِ وَهُمْ يُنظَرُونَ ⑥

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ أَحَدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا

చిక్కుతుందని అల్లాహ్ మీతో వాగ్దానం చేసినప్పుడు; ఆయుధాలు లేని పక్షం మీకు దొరకాలని మీరు కోరుతూఉన్నారు. కాని అల్లాహ్ తాను ఇచ్చిన మాట ప్రకారం సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించాలనీ మరియు అవిశ్వాసులను సమూలంగా నాశనం చేయాలనీ కోరాడు.

8. అపరాధులు ఎంత అసహ్యించుకున్నా, సత్యాన్ని, సత్యంగా నిరూపించాలని (నెగ్గించాలని) మరియు అసత్యాన్ని అసత్యంగా నిరూపించాలని (విఫలం చేయాలని) ఆయన (ఇచ్చు).¹

9. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మీరు మీ ప్రభువును సహాయం కొరకు ప్రార్థించినపుడు ఆయన ఇలా జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, నేను వేయి దైవదూతలను ఒకరి తరువాత ఒకరిని పంపి మిమ్మల్ని బలపరుస్తాను.”²

10. మరియు మీకు శుభవార్తనిచ్చి, మీ హృదయాలకు శాంతి కలుగజేయటానికే, ఈ విషయాన్ని అల్లాహ్ మీకు తెలిపాడు. మరియు వాస్తవానికి సహాయం (విజయం) కేవలం అల్లాహ్ నుంచే వస్తుంది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా విచేచనాపరుడు.³

11. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆయన (అల్లాహ్), తన తరఫునుండి మీకు మనశ్శాంతి కలుగజేయటానికి మీకు నిద్ర మత్తును

لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُوا
لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحَيِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكَافِرِينَ ٨

لِيُحَيِّقَ الْحَقَّ وَيَنْجِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ٩

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّ
بِالْعَبْدِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْسَلِينَ ١٠

وَمَا جَعَلَ اللَّهُ الْآبَتِزَىٰ وَالطَّبَاتِزَىٰ قُلُوبَكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ١١

إِذْ يُخَيِّطُكُمُ النَّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ

1. ముస్లింలు, మక్కా ముషైకుల పైన్యంతో పోరాడి, వారిని ఓడించి, వారి హృదయాలలో భయభీతులు కలిగించాలని మరియు ముస్లింలకు దైర్యస్థైర్యాలు ప్రసాదించాలని అల్లాహుతా'అలా కోరిక.
2. చూడండి, 3:124-125 అక్కడ ఉ'హుద్ యుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) 3000 దైవదూతలను పంపి సహాయపడ్డాడు, అని ఉంది.
3. ము'హమ్మద్ ('స'అస) ఇలా ప్రార్థించారు: “ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! నీవు నాకు చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయి. ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఒకవేళ ఈ నాడు నీకు విధేయు (ముస్లిం)లు అయిన ఈ చిన్న సమూహం, నిర్మూలించబడితే! నిన్ను ప్రార్థించేవారు భూమిలో ఎవ్వరూ ఉండరు!” ('స. బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, అ'హ్మద్ మరియు ఇబ్నె-'హంబల్).

కలిగించాడు మరియు మీపై ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించాడు, దాని ద్వారా మిమ్మల్ని పరిశుద్ధపరచటానికి మీ నుండి షైతాన్ మాలిన్యాన్ని దూరం చేయటానికి మరియు మీ హృదయాలను బలపరచటానికి మరియు మీ పాదాలను స్థిరపరచటానికిని!

12. నీ ప్రభువు దైవదూతలకు ఇచ్చిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “నేను నిశ్చయంగా, మీతో ఉన్నాను. కావున మీరు విశ్వాసులకు ఈ విధంగా ధైర్యస్థైర్యాలను కలిగించండి: ‘నేను సత్యతిరస్కారులైన వారి హృదయాలలో భయాన్ని కలిగిస్తాను, అప్పుడు మీరు వారి మెడలపై కొట్టండి మరియు వారివ్రేళ్ళ కొనలను నరికివేయండి.’”

13. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. కాబట్టి ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ (అలాంటి వానికి) శిక్ష విధించటంలో ఎంతో కఠినుడు.

14. ఓ సత్యతిరస్కారులారా!: “ఇదే (మీ శిక్ష), దీనిని మీరు చవిచూడండి! నిశ్చయంగా సత్యతిరస్కారులకు నరకాగ్ని శిక్ష ఉంటుంది.”

15. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు సత్యతిరస్కారుల నైన్యాలను యుద్ధరంగంలో ఎదుర్కొన్నప్పుడు, వారికి మీ వీపులు చూపకండి (పారిపోకండి)!

16. మరియు ఆ దినమున వారికి వీపు చూపినవాడు - యుద్ధతంత్రం కోసమో, లేక (తమవారి) మరొక సమూహంలో చేరటానికో (వెనుదిరిగితే తప్ప) - తప్పక అల్లాహ్

عَنْكُمْ رَحِبَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُكَيِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْ مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَالَتْنِي قُلُوبُ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَخْرَجُوا فَوْقَ الْعِثَاقِ وَأَخْرَجُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ذَلِكُمْ فَذَوْقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قَاتَيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحًّا فَلَا تُؤْخَذُوا بِهِمُ الْأَدْبَارَ

وَمَنْ يُؤْخَذْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ ذُرَّةً إِلَّا مَتَحَرًّا لَقِيَ الْإِلَّاهَ وَنُفِثَ إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

అగ్రహానికి పాత్రుడవుతాడు మరియు అతని ఆశ్రయం నరకమే. అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

17. మీరు వారిని చంపలేదు, కాని అల్లాహ్ వారిని చంపాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు (దుమ్ము) విసిరినపుడు, నీవుకాదు విసిరింది, ¹ కాని అల్లాహ్ విసిరాడు. మరియు విశ్వాసులను దీనితో పరీక్షించి, వారికి మంచి ఫలితాన్ని ఇవ్వటానికి ఆయన ఇలా చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

18. ఇదే (ఆయన ఇచ్చి!) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల ఎత్తుగడలను బలహీనపరుస్తాడు.

19. (ఓ అవిశ్వాసులారా!) మీరు తీర్పు కోరితే, వాస్తవానికి మీకు తీర్పు లభించింది. ఇక మీద మీరు (దుర్మార్గాన్ని) మానుకుంటే అది మీకే మేలైనది. ఒకవేళ మీరు తిరిగి ఇలా చేస్తే మేము కూడా తిరిగి చేస్తాము. అప్పుడు మీ సైనికదళం ఎంత హెచ్చుగా ఉన్నా మీకెలాంటి లాభం చేకూర్చదు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసులతో ఉంటాడు.

20. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. మరియు మీరు (అతని సందేశాలను) వింటూ కూడా, అతని (ప్రవక్త) నుండి మరలిపోకండి.

21. మరియు వాస్తవానికి వినకుండానే: “మేము విన్నాము!” అని అనేవారివలే కాకండి. ² (7/8)

22. * తమ బుద్ధిని ఉపయోగించని చెవిటి

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ مَاتَهُمْ وَمَا رَمَيْتُ إِذْ رَمَيْتُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلَٰكِنَّ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بِكُلِّ خَيْرٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ⑤

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ⑥

إِنْ تَسْتَفِخُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْهَوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُدُّوا نَعْدًا وَلَنْ نَعْنَىٰ عَنْكُمْ فَمِائِكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كُفِّرْتُمْ وَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ⑦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَتَكُونُوا سَبْعُونَ ⑧

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ⑨

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ الْبُكْمُ ⑩

1. బట్ యుద్ధ రంగంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) పిడికెడు దుమ్ము, అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో సత్య తిరస్కారులపై విసిరారు.

2. చూడండి, 2:93 మరియు 4:46.

వారు, మూగవారు మాత్రమే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దృష్టిలో నీచాతి నీచమైన పశుజాతికి చెందినవారు.

23. మరియు అల్లాహ్ వారిలో కొంతైనా మంచితనాన్ని చూసిఉంటే, వారిని వినేటట్లు చేసిఉండేవాడు. (కాని వారిలో మంచితనం లేదు కాబట్టి), ఆయన వారిని వినేటట్లు చేసినా, వారు (తమ మూర్ఖత్వంలో) ముఖాలు త్రిప్పకొని వెనుదిరిగి పోయేవారు.

24. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు మీకు జీవనమిచ్చే దానివైపునకు, మిమ్మల్ని పిలిచినప్పుడు దానికి జవాబుఇవ్వండి. ² మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మానవునికి మరియు అతని హృదయకాంక్షలకు మధ్య ఉన్నాడనీ మరియు నిశ్చయంగా, మీరంతా ఆయన వద్దనే సమీకరించబడతారని తెలుసుకోండి.

25. మరియు మీలోని దుర్మార్గులకు మాత్రమే గాక (అందరికీ) సంభవించబోయే ఆ విపత్తు గురించి భీతిపరులై ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడని తెలుసుకోండి.

26. మరియు ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి: అప్పుడు మీరు అల్లసంఖ్యలో ఉన్నారు. భూమిపై మీరు బలహీనులుగా పరిగణించబడేవారు. ప్రజలు మిమ్మల్ని పొరద్రోలుతారని (హింసిస్తారని) భయపడే వారు. అప్పుడు ఆయన మీకు ఆశ్రయమిచ్చి తన సహాయంతో మిమ్మల్ని బలపరచి, మీకు

الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْبَغَهُمْ ذُكُورًا
أَسْبَغَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٣١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِرَسُولِهِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ
وَأَنَّهُ إِلَهُكُمْ تُحْشَرُونَ ﴿٣٢﴾

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٣٣﴾

وَإِذْ كُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
تَخَافُونَ أَنْ يَخْطِفَكُمْ النَّاسُ فَأَوْكُمْ
وَأَيَّدَكُمْ بِبَنِي إِسْرَائِيلَ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 7:179.

2. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు షరీ'అత్ వైపుకు మరియు జిహాద్కు. అంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త ('స'అస) ఆజ్ఞలనే అనుసరించండి, అని అర్థం.

మంచి జీవనోపాధిని సమకూర్చాడు, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

27. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు నమ్మకద్రోహం చేయకండి మరియు తెలిసికొండి కూడా మీ (పరస్పర) అమానతుల ¹ విషయంలో నమ్మకద్రోహం చేయకండి.

28. మరియు వాస్తవానికి మీ ఆస్తిపాస్తులు, మీ సంతానం, పరీక్షాసాధనాలనీ మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వద్ద గొప్ప ప్రతిఫలం ఉన్నదనీ తెలుసుకోండి!

29. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉంటే, ఆయన మీకు (మంచి చెడులను గుర్తించే) విచక్షణా శక్తిని ప్రసాదించి, మీ నుండి మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దాతృత్వంలో సర్వోత్తముడు.

30. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారులు, నిన్ను బంధించటానికి నిన్ను హతమార్చటానికి, లేదా నిన్ను వెడలగొట్టటానికి కుట్రలు పన్నుతున్న విషయాన్ని (జ్ఞప్తికి తెచ్చుకో)! వారు కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నారు మరియు అల్లాహ్ కూడా కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నాడు. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే కుట్రలు పన్నటంలో అందరి కంటే ఉత్తముడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَخُونُوا أَمْنَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّ أَمْوَالَكُمْ وَأَوْلَادَكُمْ فَتْنَةٌ
وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَ أَجْرٍ عَظِيمٍ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ يَبْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّيْمُتُونَ أَوْ
يَقْتُلُونَ أَوْ يَحْجُرُونَ وَيَكْفُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ
وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرُورِينَ ﴿٣٠﴾

1. అమానతుల కొరకు చూడండి, 33:72.

2. ఇది మక్కా ముషిక్లు దారున్నద్వాలో ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను హత్యచేయటానికి; ప్రతి తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసిన కుట్ర. వారంతా దైవప్రవక్త ('స'అస), ఇంటిపట్టు రాత్రివేళ గుమిగూడి, అతని రాకకు ఎదురు చూస్తూ ఉంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.), ఈ విషయం దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తెలుపుతాడు. మరియు అతను ('స'అస) పిడికెడు దుమ్ము తీసుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించి, వారిపై చల్లతారు. దానితో వారు అతని వెళ్ళిపోవటాన్ని గమనించలేకపోతారు. అతను ('స'అస) అబూబక్ర ('ర'ది. 'అ.)తో సహా 'గారెసూర్'లో చేరుకుంటారు.

31. మరియు మా సూచనలు (ఆయాత్) వారికి వినిపించబడినప్పుడు వారు: “వాస్తవానికి, మేము విన్నాము మేము కోరితే మేము కూడా ఇటువంటివి రచించగలము (చెప్పగలము). ఇవి కేవలం పూర్వీకుల గాథలు మాత్రమే!” అని అంటారు.

32. మరియు వారు: “ఓ అల్లాహ్! ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నిజంగా నీ తరపునుండి వచ్చిన సత్యమే అయితే! మాపై ఆకాశం నుండి రాళ్ళువర్షం కురిపించు! లేదా ఏదైనా బాధాకరమైన శిక్షను మా పైకి తీసుకొనిరా!” అని పలికిన మాట (జ్ఞాపకం చేసుకోండి).

33. కాని (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి మధ్య ఉన్నంతవరకు అల్లాహ్ వారిని ఏ మాత్రం శిక్షించడు. మరియు వారు క్షమాభిక్ష కోరుతూ ఉన్నంతవరకు కూడా! అల్లాహ్ వారిని ఏమాత్రం శిక్షించడు.

34. వారి వాదమేమిటి? అల్లాహ్ వారిని ఎందుకు శిక్షించకూడదు? వారు దాని ధర్మకర్తలు కాకున్నా, వారు ప్రజలను మస్జిద్ అల్-హరామ్ నుండి ఆపుతున్నారు.¹ దాని ధర్మకర్తలు కేవలం దైవభీతి గలవారే కాగలరు. కాని వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

35. మరియు (అల్లాహ్) గృహం (క'అబహ్) వద్ద వారి ప్రార్థనలు, కేవలం ఈలలు వేయటం (ముకాఅ) మరియు చప్పట్లు కొట్టడం (తస్బియహ్) తప్ప మరేమీ లేవు. కావున మీ సత్యతిరస్కారానికి బదులుగా ఈ శిక్షను రుచిచూడండి.²

وَإِذْ اتَّخَذُوا عَلَيْهِمْ اٰیٰتِنَا قَالُوْا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلٰیْنَ ۝۳۱

وَإِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَامْطِرْ عَلَيْنَا جَرَّةً مِنَ السَّمَاءِ اَوْ اُنْزِلْ عَلَيْنَا اِطْرَافًا ۝۳۲

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ فِيْهِمْ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ۝۳۳

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوْا اَوْلِيَآءَ اِلٰهٍ اَوْ لِيَآئُوْهُ اِلَّا الْمَتَّقُوْنَ وَلَكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝۳۴

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَاءٌ وَتَصْدِيْقَةٌ لِّقَوْلِ الْعِدَابِ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ۝۳۵

1. ముష్రీక్ ఖురైషులు, ముస్లింలు అయిన వారిని క'అబహ్ లోకి ప్రవేశించకుండా ఆపేవారు.

2. ఇదే విధంగా ఈ కాలంలో కూడా మూడులైన 'సూఫీలు, మస్జిద్ లలో మరియు ఆస్థానాలలో డోలు కొట్టుతూ నాట్యంచేస్తూ కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారు. ఈ విధంగానే మేము అల్లాహుతా'అలాను సంతోషపరుస్తాము, అని అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసులను ఇలాంటి విషయాల నుండి కాపాడు గాక!

36. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులు, ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు రాకుండా ఆపటానికి, తమ ధనం ఖర్చుచేస్తారు. వారు ఇలాగే ఖర్చుచేస్తూ ఉంటారు; చివరకు అది వారి వ్యసనానికి (దుఃఖానికి) కారణమవుతుంది. తరువాత వారు పరాధీనులవుతారు. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారు సరకంవైపుకు సమీకరించబడతారు.

37. ఇదంతా అల్లాహ్, చెడును (దుష్టులను), మంచి (సత్పురుషుల) నుండి వేరుచేసి, దుష్టులందరినీ ఒకరితోపాటు మరొకరిని చేకూర్చి, ఒక గుంపుగా చేసి వారందరినీ సరకంలో పడవేయటానికి. ఇలాంటి వారు! వారే నష్టపోయే వారు.

38. సత్యతిరస్కారులతో ఇలా అను: ఒకవేళ వారు మానుకుంటే గడిచిపోయింది క్షమించబడుతుంది, కాని వారు (పూర్వ వైఖరినే) మళ్ళీ అవలంబిస్తే! వాస్తవానికి, (దుష్టులైన) పూర్వికుల విషయంలో జరిగిందే, మరల వారికి సంభవిస్తుంది!¹

39. మరియు అధర్మం (ఫిత్న)² ఏ మాత్రం మిగలకుండా పోయేవరకు మరియు ఆరాధన (ధర్మం) కేవలం అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించబడనంతవరకు వారితో (సత్యతిరస్కారులతో) పోరాడుతూ ఉండండి. కాని వారు (పోరాడటం) మానుకుంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారి కర్మలను గమనిస్తున్నాడు.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصْنَعُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَسِيْفَقَوْهَا ثُمَّ يَتَكَبَّرُونَ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً تَمْ يَنْكَبُونَ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ ۝

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ۝

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَإِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُذُكُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ اٰتٰهُمُ اٰقَانِ اللّٰهُ بِمَا يَعْملُونَ بَصِيْرٌ ۝

1. అంటే వారు సత్యతిరస్కారం మరియు దుష్ట కర్మలలో మునిగి ఉంటే, వారిపై అల్లాహుతా'ఆలా శిక్ష తప్పక పడుతుందని తెలుసుకోవాలి.
2. ఫిత్నత్తున్: అంటే ఇక్కడ సత్యతిరస్కారం మరియు అధర్మం అని అర్థం. చూడండి, 2:193. ఈ విధమైన ఆయత అక్కడ కూడా ఉంది. ఇంకా చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 24 మరియు పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 425.

40. మరియు ఒకవేళ వారు తిరిగిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) అని తెలుసుకోండి. ఆయనే ఉత్తమ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) మరియు ఉత్తమ సహాయకుడూను!

41. (*) మరియు మీ విజయధనంలో ¹ నిశ్చయంగా, అయిదవ భాగం, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు (అతని) దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాథులకు మరియు యాచించని పేదవారికి ² మరియు ప్రయాణీకులకు ఉందని తెలుసుకోండి, ఒకవేళ మీరు - అల్లాహ్ను మరియు మేము సత్యా సత్యాల అంతరాన్ని విశదంచేసే దినమున, ఆ రెండు పైనాగాలు మార్కొనిన (బ్రద్రయుద్ధ) దినమున, మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన దానిని - విశ్వసించేవారే అయితే! మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. ³

42. (ఆ దినాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి!) అప్పుడు మీరు లోయలో (మదీనాకు) సమీపంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు మరియు వారు

وَأَن تَوَلَّوْا فَاَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰىكُمْ
نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿٤٠﴾

وَأَعْلَمُوْا اَنَّا غَنِيْمَتُكُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَاَن يَّالٰهُ
خُبْرًا وَلِلرَّسُوْلِ وَلِزَيْ الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى
وَالْمَسْكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ
بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقٰنِ يَوْمَ
التَّقْيِيْنِ الْجَمْعِيْنَ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٤١﴾

اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّىْنِا وَهُمْ بِالْعُدُوِّ
الْقَصْوٰى وَالرَّكْبِ اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ

1. 'గనీమతున్': విజయధనం, అంటే సత్యతిరస్కారులతో జరిగిన ధర్మయుద్ధంలో గెలుపు పొందిన తరువాత ముస్లింలకు దొరికేదంతా.
2. ఇక్కడ అల్-మిస్కీనున్, అనే శబ్దం ఉంది. ఇది అల్-ఫుఖరా కంటే భిన్నమైనది. ఫఖీరున్ - అంటే ఏమీ లేనందుకు ఇతరులనుండి యాచించే వాడు. మిస్కీన్ అంటే అతని దగ్గర కొంత ఆదాయం ఉంది, కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు పూర్తికాదు. ఇట్టివారు తమన్వాభిమానం వల్ల ఇతరులను సహాయానికై యాచించరు.
3. బ్రద్ర యుద్ధం - యుద్ధ సామగ్రి తక్కువ తీసుకొని కేవలం వాణిజ్య బిడారాన్ని దోచుకోవటానికి వచ్చిన 313 ముస్లింలు మరియు వారిని పూర్తిగా నిర్మాళించాలనే ఉద్దేశంతో! అత్యధిక యుద్ధసామగ్రితో వచ్చిన ముస్లిం ఖురైషుల మధ్య జరిగింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను పంపిన ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) సత్యవంతుడు, సన్మార్గం పై ఉన్నాడు మరియు తాను పంపిన, జీవన మార్గమే (ఇస్లామే), మోక్షం (స్వర్గం) పొందటానికి సరైన మార్గమని నిరూపించదలచి, ఈ యుద్ధాన్ని చేయించి, ముస్లింలకు విజయాన్ని చేకూర్చి, సత్యాసత్యాల మధ్య భేదాన్ని నిరూపించాడు. చివరకు సత్యమే వర్ధిల్లుతుందని చూపాడు.

(ముష్రీకులు) దూరంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు.¹ మరియు బిడారం మీకు క్రింది (ఒడ్డు) వైపునకు. ఒకవేళ మీరు (ఇరువురు) యుద్ధం చేయాలని నిర్ణయించుకొని ఉంటే! మీరు మీ నిర్ణయాన్ని పాటించకుండా ఉండేవారు. కాని అల్లాహ్ తాను నిర్ణయించిన కార్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి, నశించేవాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత నశించాలని మరియు జీవించేవాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత జీవించాలని అలా చేశాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వివేచిస్తాడు, సర్వజ్ఞుడు.

43. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ నీకు, నీ స్వప్నంలో వారిని కొద్దిమందిగా చూపింది (జ్ఞాపకం చేసుకో)! వారిని ఎక్కువమందిగా నీకు చూపిఉంటే, మీరు తప్పక ధైర్యాన్ని కోల్పోయి (యుద్ధ) విషయంలో వాదులాడే వారు. కాని వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని రక్షించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

44. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) అల్లాహ్ నెరవేర్చవలసిన పనిని నెరవేర్చటానికి, మీరు (బద్ర్ యుద్ధరంగంలో) మార్కొనినపుడు, వారి (అవిశ్వాసుల) సైన్యాన్ని మీ కన్నులకు కొద్దిగా చూపాడు మరియు మిమ్మల్ని కొద్దిమందిగా వారికి చూపాడు. మరియు అన్ని వ్యవహారాలూ (నిర్ణయానికి) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింప బడతాయి.

45. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఏ సైన్యాన్నైనా ఎదుర్కొనేటప్పుడు, స్త్రైర్యంతో ఉండండి. మరియు

تَوَاعَدْتُمْ لِقَاعَكُمْ فِي الْمَعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَتْنِكُمْ قَلِيلًا وَكَثِيرًا لَّيَسِّرَ اللَّهُ لَكُمْ أَفْئِدَتَكُمْ وَلِتُنَازَعَهُمْ فِي الْأَمْوَالِ الَّتِي سَكَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ يَدَيَاتِ الضُّمُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ إِذَا الْفَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا الْقَيْتُمْ فَكُنْ قَاتِلِينَ

1. 'ఉద్వతద్ధనియా: సమీప స్థలం. అంటే బద్ర్ లోయలో, మదీనా నుండి సమీపంలోనున్న స్థలం. మరియు 'ఉద్వతద్ధ' ఖు 'నవా: అంటే, బద్ర్ లోయలో, మొదటి స్థలంతో పోల్చితే మదీనా నుండి దూరంగా ఉన్న స్థలం.

అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తే, మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!

46. మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి మరియు పరస్పర కలహాలకు గురికాకండి, అట్లు చేస్తే మీరు బలహీనులవుతారు మరియు మీ బల సాహసాలు తగ్గిపోతాయి. మరియు సహనం వహించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సహనం వహించే వారితో ఉంటాడు.

47. మరియు తమ గృహాలనుండి, ప్రజలకు చూపటానికి దురాభిమానంతో బయలుదేరి ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గంనుండి ఆపేవారివలే కాకండి. మరియు వారు చేసే క్రియ లన్నింటినీ అల్లాహ్ పరివేష్టించిఉన్నాడు.

48. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి అవిశ్వాసులకు) వారి కర్మల ఉత్తమమైనవిగా చూపించి షైతాన్ వారితో అన్నాడు: “ఈ రోజు ప్రజలలో ఎవ్వడునూ మిమ్మల్ని జయించలేడు, (ఎందుకంటే) నేను మీకు తోడుగాఉన్నాను.” కాని ఆ రెండుపక్షాలు పరస్పరం ఎదురుపడినపుడు, అతడు తన మడమలపై వెనకకుమరలి అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నాకు మీతో ఎలాంటి సంబంధం లేదు, మీరు చూడనిది నేను చూస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ కు భయపడుతున్నాను.”¹ మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.”

49. కపటవిశ్వాసులు మరియు ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో వారు: “వీరిని (ఈ విశ్వాసులను) వారి ధర్మం మోసపుచ్చింది.” అని అంటారు, కాని అల్లాహ్ యందు నమ్మకం

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٥٨﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَازَعُوا فَعْتَاسًا
وَتَنْهَبَ بِمِحْكُمْ وَأَصِيرُوا إِنْ اللَّهَ مَعَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ حَبِيطٌ ﴿٦٠﴾

وَاذْرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَعْمَالَ هُمْ وَقَالَ لَا
غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ
فَلَمَّا تَرَ آيَاتَ الْفَتْحِ تَكَصَّ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ
اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦١﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ غَرْهُوْا إِلَيْنَا دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٢﴾

గలవాని కొరకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు మహా వివేచనాపరుడు.

50. మరియు సత్యతిరస్కారుల ప్రాణాలను దైవదూతలు తీసే దృశ్యాన్ని నీవు చూడ గలిగితే (ఎంత బాగుండేది). వారు (దేవ దూతలు) వారి ముఖాలపైనను మరియు వారి పిరుదులపైనను కొడుతూ ఇలా అంటారు: “భగభగ మండే ఈ సరకాగ్నిశిక్షను చవిచూడండి.¹

51. “ఇది మీరు స్వయంగా మీ చేతులారా చేసి పంపిన కర్మల ఫలితమే! మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఏ మాత్రం అన్యాయం చేయడు.”

52. ఫిర్ బన్ జాతి వారి మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా, వీరు కూడా అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారి పాపాల ఫలితంగా వారిని శిక్షించాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మహా బలవంతుడు, శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు.²

53. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి, ఒక జాతివారు, తమ నడవడికను తాము మార్చు కోనంత వరకు, అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన తన అనుగ్రహాన్ని ఉపసంహరించుకోడు.³ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

54. ఫిర్ బన్ జాతి వారు మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా! వీరు కూడా తమ ప్రభువు సూచన(ఆయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరించారు. కాబట్టి వారి పాపాలకు ఫలితంగా

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ٥٠

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَالَمِينَ ٥١

كَذَٰلِكَ أَلْهَىٰ آلَ فِرْعَوْنَ وَآلِئِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٥٢

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِّعِمَّةٍ أُنْعَمَ عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا أَمَارًا لِّنَفْسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٥٣

كَذَٰلِكَ أَلْهَىٰ آلَ فِرْعَوْنَ وَآلِئِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِمِينَ ٥٤

1. చూడండి, 6:93.

2. షదీద్ అల్-ఇబ్రాహీ: Severe in Chastising కఠినంగా శిక్షించేవాడు, పటిష్ఠంగా పట్టుకునేవాడు.

3. చూడండి, 13:11.

వారిని నాశనంచేశాము. మరియు ఫిర్జాను జాతివారిని ముంచివేశాము. మరియు వారందరూ దుర్మార్గులు.¹

55. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దృష్టిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు నీచాతినించమైన జీవులు, కావున వారు విశ్వసించరు.²

56. వారిలో ఎవరితోనైతే నీవు ఒడంబడిక చేసుకున్నావో! వారు ప్రతివారీ తమ ఒడంబడికను భంగపరుస్తున్నారు. మరియు వారికి దైవభీతిలేదు.³

57. ఒకవేళ నీవు యుద్ధరంగంలో వారిపై ప్రాబల్యం పొందితే - వారి వెనుక ఉన్న వారు చెల్లాచెదరై పోయేటట్లుగా - వారిని శిక్షించు. బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకోవచ్చు!

58. మరియు ఒకవేళ నీకు ఏ జాతి వారి వల్లనైనా నష్టకద్రోహం జరుగుతుందనే భయమే ఉంటే - మీరు ఇరుపక్షం వారు సరిసమానులని తెలుపటానికి⁴ - (వారి ఒప్పందాన్ని) వారివైపుకు విసరివేయి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నష్టకద్రోహులు అంటే ఇష్టపడడు.

إِنَّ شَرَّ الدِّينِ وَآلِ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرْكَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْتُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَا تَنْتَفِعُهُمْ فِي الْحَرْبِ وَقَدْ بَرَأَ مِنْ خَلْقِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

وَمَا تَخَافُ مِنْ قَوْمٍ خِيفَتَهُ فَأَمْطِرْ آلَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَكَيْدٌ الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరికీ అన్యాయం చేయడు. చూడండి, 41:46.

2. సత్యతిరస్కారులు అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో మానవులలోనే కాదు, జంతువులలో కూడా నీచాతినించ జాతికి చెందిన వారు అని అర్థం.

3. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు, వీరు బసూ-ఖురైజ్ జహ్ అనే యూద తెగవారు అని అంటారు. కందక యుద్ధ కాలంలో వీరు సత్యతిరస్కారులకు సహాయపడమని దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ఒడంబడిక చేసుకుంటారు. కాని వారు తమ ఒడంబడికకు కట్టుబడి ఉండరు. దీని మరొక భావం ఏమిటంటే ముస్లింలు, ఇతర ధర్మాల వారితో ఒప్పందాలు చేసుకొని వారితో శాంతియుతంగా నివసించడం, ధర్మ సమ్మతం మరియు యుక్తమైనది కూడాను. కాని వారు బహిరంగంగా విశ్వాసఘాతకానికి పూనుకుంటే వారితో పోరాడాలి.

4. 'అలా సవాజ్': అంటే సరిసమానులని తెలుపటానికి. అంటే మీరు ఒడంబడికను తెంపి నందుకు మేము కూడా ఆ ఒడంబడికను తెంపుతున్నాము. ఇక మీదట ప్రతి ఒక్కరు తమ రక్షణకు తామే బాధ్యులని, స్పష్టం చేయటం.

59. మరియు సత్యతిరస్కారులు, తాము తప్పించుకున్నామని భావించనవసరంలేదు. నిశ్చయంగా, వారు (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు.

60. మరియు మీరు మీ శక్తిమేరకు బలసామాగ్రిని, యుద్ధపు గుర్రాలను సిద్ధపరచుకొని, దాని ద్వారా అల్లాహ్ కు శత్రువులైన మీ శత్రువులను మరియు అల్లాహ్ కు తెలిసి, మీకు తెలియని ఇతరులను కూడా భయకంపితులుగా చేయండి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీరు ఏమి ఖర్చుచేసినా దాని ఫలితం మీకు పూర్తిగా చెల్లించబడుతుంది. మరియు మీ కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు. (1/8)

61. * కాని ఒకవేళ వారు శాంతివైపుకు మొగ్గితే నీవు కూడా దానికి దిగు మరియు అల్లాహ్ పై ఆధారపడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

62. కాని ఒకవేళ వారు నిన్ను మోసగించాలని సంకల్పిస్తే! నిశ్చయంగా, నీకు అల్లాహ్ యే చాలు. ఆయనే తన సహాయం ద్వారా మరియు విశ్వాసుల ద్వారా నిన్ను బలపరుస్తాడు.

63. మరియు ఆయనే వారి (విశ్వాసుల) హృదయాలను కలిపాడు. ఒకవేళ నీవు భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని ఖర్చుచేసినా, వారి హృదయాలను కలుపజాలవు. కాని అల్లాహ్ యే వారిమధ్య ప్రేమను కలిగించాడు.² నిశ్చయంగా

وَالَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا آلَهُمْ
لَا يُعْجِزُونَ ٥٩

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ
رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ
وَالْآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَكُمْ لَهُمْ اللَّهُ
يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوفَىٰ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ٦٠

وَأِنْ جَاءَكَ السَّلَامُ فَأَجْنِبْ لَهُا وَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٦١

وَأِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ
هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِضُرٍّ ۖ وَإِلَّا مُؤْمِنِينَ ٦٢

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مَا أَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ
بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٦٣

1. చూడండి, 47:35 మరియు 8:39.

2. చూడండి, 3:103. 'హునైస్ విజయధనం పంచేటప్పుడు ముహమ్మద్ ('స'అస) మదీనా అన్నార్లను ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగానికి చూడండి, ('స'హీఫా బుఖరీ, కితాబ్ అల్-మ'గా'జీ, బాబ్ 'గ'జ్వత్ అత్తాయ్ ఫి, 'స. ముస్లిం కితాబ్ అబ్జుకాత్, బాబ్ ఇ'అతా' అల్-ముఅ'ల్లఫత్ ఖులూబుహుమ్ 'అలా అల్-ఇస్లాం).

ఆయన సర్వశక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

64. ఓ ప్రవక్తా! నీకూ మరియు నిన్ను అనుసరించే విశ్వాసులకు అల్లాహ్‌యే చాలు!

65. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వాసులను యుద్ధానికి ప్రోత్సహించు. మీలో ఇరవైమంది స్థైర్యం గలవారుంటే, వారు రెండువందల మందిని జయించగలరు. మరియు మీరు వందమంది ఉంటే వేయిమంది సత్యతిరస్కారులను జయించగలరు. ఎందుకంటే వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించలేని జాతికి చెందినవారు.¹

66. ఇప్పుడు అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించాడు, ఎందుకంటే వాస్తవానికి, మీలో బలహీనత ఉన్నదని ఆయనకు తెలుసు. కాబట్టి మీలో వందమంది స్థైర్యం గలవారు ఉంటే వారు రెండువందల మందిని జయించగలరు. మరియు మీరు వేయిమంది ఉంటే, అల్లాహ్ సెలవుతో రెండువేల మందిని జయించగలరు. మరియు అల్లాహ్ సహనం గలవారితో ఉంటాడు.

67. (శత్రువులతో తీవ్రంగా పోరాడి, వారిని) పూర్తిగా అణచనంతవరకు, తనవద్ద యుద్ధ ఖైదీలను ఉంచుకోవటం ధరణిలో, ఏ ప్రవక్తకూ తగదు.² మీరు ప్రాపంచిక సామగ్రి కోరుతున్నారు. కాని అల్లాహ్ (మీ కొరకు) పరలోక (సుఖాన్ని) కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ ۖ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ عَزَمَ وَعَمَلَكُمْ أَنْ فِيكُمْ ضَعْفًا ۚ فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ ۚ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُتْرَكَ فِي الْأَرْضِ ۖ يُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾

1. చూడండి, 6:25, 7:179, 9:87.

2. చూడండి, 47:4. ఈ ఆయత్ సారాంశం ఏమిటంటే: ఎంతవరకైతే శత్రువులను హతమార్చి, వారిపై పూర్తిగా ప్రాబల్యాన్ని పొందరో, జయించరో! అంతవరకు, వారితో పోరాడి వారిని హతమార్చాలి వారి యుద్ధం చేయగల శక్తిని పూర్తిగా అంతమొందించాలి. ఆ తరువాతనే వారి యుద్ధఖైదీలను విమోచనాధనం తీసుకొని విడిచే విషయం గురించి ఆలోచించాలి, లేనిచో అవకాశం దొరకగానే వారు మిమ్మల్ని, నిర్మూలించటానికి ప్రయత్నించవచ్చు!

సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

68. ఒకవేళ అల్లాహ్ (ఫర్మానా) ముందే వ్రాయబడి ఉండకపోతే, మీరు తీసుకున్నదానికి (నిర్ణయానికి) మీకు ఘోరశిక్ష విధించబడి ఉండేది.¹

69. కావున మీకు ధర్మసమ్మతంగా లభించిన ఉత్తమమైన విజయధనాన్ని అనుభవించండి. అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

70. ఓ ప్రవక్తా! నీ అధీనంలో ఉన్న యుద్ధ ఖైదీలతో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీ హృదయాలలో మంచితనం చూస్తే ఆయన మీ వద్దనుండి తీసుకున్న దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైన దానిని మీకు ప్రసాదించి ఉంటాడు. మరియు మిమ్మల్ని క్షమించి ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”²

71. కాని ఒకవేళ వారు నీకు సమ్మతద్రోహం చేయాలని తలచుకుంటే, వారు ఇంతకు పూర్వం అల్లాహ్‌కు సమ్మతద్రోహం చేశారు, కావున వారిపై నీకు శక్తినిచ్చాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

لَوْلَا رَحْمَةُ رَبِّكَ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا
أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

فَكُلُّوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَشْرَافِ إِن
يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا إِنْ كُنْتُمْ خَيْرًا مِمَّا أَخَذَ
مِنْكُمْ وَيَعْلَمُ لَهُمُ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَإِنْ تُرِيدُوا اخْتِنَاكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ
فَأَمَّنْ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

1. ఈ ఆయత్ 67వ ఆయత్ తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ‘వ్రాయబడినమాట’ను గురించి వ్యాఖ్యాతలలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు ఇది విజయధనం అంటారు. అందుకే ఫిద్య తీసుకున్నా క్షమించబడ్డారు అంటారు. మరి కొందరు బద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారి ‘పాపాలన్నీ క్షమించబడిన’ విషయం అంటారు. మరికొందరు, దైవప్రసక్త వారిమధ్య ఉండటమే క్షమాపణకు కారణం అంటారు. బద్ర్ యుద్ధంలో ఖైదీలైన 70 మంది ముష్రీక్ ఖురైమలను విమోచనాధనం (ఫిద్య) తీసుకుని విడిచిన తరువాత ఈ ఆయత్ మరియు దీని మునుపటి మరియు దీని తరువాత ఆయత్‌లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, ఫత్వ్ అల్-ఖుద్దర్.

2. చూడండి, 47:4.

72. విశ్చయంగా, విశ్వసించి వలసపోయే వారూ మరియు తమ సంపద మరియు ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేవారూ,¹ వారికి ఆశ్రయమిచ్చేవారూ మరియు సహాయం చేసేవారూ,² అందరూ ఒకరికొకరు మిత్రులు.³ మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలసపోలేదో వారు, వలసపోనంతవరకు వారి మైత్రిత్వంతో మీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కాని వారు ధర్మం విషయంలో మీతో సహాయంకోరితే, వారికి సహాయంచేయటం మీ కర్తవ్యం; కాని మీతో ఒడంబడిక ఉన్న జాతి వారికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం కాదు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా చూస్తున్నాడు.

73. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఒకరి కొకరు స్నేహితులు. కావున (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు కూడా అలా చేయక (విశ్వాసుల మధ్య పరస్పర మైత్రిత్వాన్ని పెంచక) పోతే, భూమిలో ఉపద్రవం మరియు కల్లోలం చెలరేగుతాయి.

74. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలస పోయి అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడారో వారూ మరియు ఎవరైతే వారికి ఆశ్రయమిచ్చి సహాయ పడ్డారో వారూ; ఇలాంటి వారే నిజమైన విశ్వాసులు. వారికి వారి (పాపాల) క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

75. మరియు ఎవరైతే తరువాత విశ్వసించి మరియు వలసపోయి మరియు మీతోబాటు (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారో, వారు కూడా

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُ وَإِلَى مَوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا
أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَلَمْ يَهَاجَرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ
حَتَّى يَهَاجَرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصَرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا كُنتُمْ بَصِيرٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَابْعَضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ الْإِنْفَعُوهُ
تَكُنْ فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُ وَإِلَى
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ
الْبُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَعْفَرَةٌ وَقِرْدُقُ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ هَاجَرُوا وَجْهَهُدُ
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ

1. వీరు వలసపోయిన 'స'హాబీలు, మొదటి శ్రేణివారు.

2. వీరు మదీనా ముస్లింలు (అన్నాదులు), రెండవ శ్రేణివారు.

3. మూలా: అంటే మిత్రుడు, స్నేహితుడు, సమర్థుడు, సహాయకుడు, సహకారుడు, ఆశ్రయమిచ్చేవాడు, సన్నిహితుడు, సంరక్షకుడు, స్వామి, బంధువు, కార్యకర్త, వారసుడు.

మీ వారే! కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం, రక్తసంబంధం గలవారు (వారసత్వ విషయంలో) ఒకరిపైనొకరు ఎక్కువ హక్కుదారులు.¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు. (1/4)

أُولَئِكَ يَتَعَصَّى فِي كُتُبِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَكُونُ سَعْدُ عِلْمِهِ

1. విశ్వాసులు (ముస్లింలందరు) ఒకరికొకరు సహోదరులు, 49:10. కాని వారసత్వపు విషయంలో ముస్లిం బంధువులే ఒకరికొకరు వారసులవుతారు. ఒక ముస్లిం అవిశ్వాసికి గానీ, లేక ఒక అవిశ్వాసి ముస్లింనకు గానీ వారసులు కాలేరు.

9. సూరహ్ అత్-తౌబహ్

ఈ సూరహ్ ప్రారంభంలో, బిస్మిల్లా హిద్రహ్ నిర్దేశించి, లేదు. కొందరు దీనిని సూరహ్ అల్-అన్నాల్ యొక్క మిగతా భాగమని భావిస్తారు. ఇది మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 129 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఖుర్ఆన్‌లోని సబ'అ తహాలు, ఏడు పెద్ద సూరాలలో ఇది ఏడవది. ఈ రెండు సూరాహ్‌లలో కూడా సత్యతీరస్కారులతో జరిగిన యుద్ధాల వివరాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ 9వ హిజ్రీ తబూక్ దండయాత్ర కాలపు విషయాలను వివరిస్తోంది. దీని పేరు, తబూక్ దండయాత్రకు వెళ్ళని కొందరు సహాబీల పశ్చాత్తాపం (తౌబహ్) మరియు దాని అంగీకారాన్ని సంబోధించి ఇవ్వబడింది. ఈ పదం 104 వ ఆయత్‌లో ఉంది. ఇది సూరహ్ అల్-అన్నాల్ (8) అవతరణకు 7 సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-బరాఅత్, అని కూడా అనబడుతుంది. ఈ పదం మొదటి ఆయత్‌లోనే ఉంది. బరాఅతున్ - అంటే విముక్తి, రాహిత్యం, సంబంధం లేకపోవటం. తబూక్ మదీనా నుండి 350 మైళ్ళ దూరంలో పశ్చిమోత్తర దిశలో ఉంది. బెజాన్‌టైన్ (Byzantine), క్రైస్తవ చక్రవర్తి హిరాక్లియస్ (Heraclius), అబూ 'అమిర్, ప్రోత్సాహంవల్ల అరేబియాపై దాడి చేయటానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడని తెలిసి, దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) వారిని తబూక్ దగ్గర ఎదుర్కోవాలని యుద్ధసన్నాహాల చాటింపుచేయించి, అక్కడికి వెళ్ళుతారు.

1. * అల్లాహ్ తరపు నుండి మరియు ఆయన ప్రవక్త తరపునుండి (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఒడంబడికచేసుకున్న బహుదైవారాధకు (ముష్రీక్‌లతో) ఎలాంటి సంబంధం లేదని ప్రకటించబడుతోంది.¹

2. కావున (ఓ ముష్రీకులారా!) మీరు నాలుగు నెలల వరకు ఈ దేశంలో స్వేచ్ఛగా తిరగండి.² కాని మీరు అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి

بَرَءَ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
الْمُشْرِكِينَ

فَسِيْرُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْبُدُوا اللَّهَ
مُحْضِرِينَ إِلَيْهِ وَإِنَّ اللَّهَ مُخْرِجُ الْكُفْرِينَ ①

1. బరాఅతున్: అంటే ఎట్టి సంబంధం లేదనటం. ఈ ఆయత్‌లు అవతరింపజేయబడినప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) 'అలీ (ర'ది.అ.ను) 9వ హిజ్రీ 'హజ్జ్ జననమూహంలో ఈ విషయాలు ప్రకటించమని పంపారు: 1) ప్రజలు క'అబహ్ (బైతుల్లాహ్) చుట్టూ దింగుబరులై ప్రదక్షిణ ('తవాఫ్) చేయకూడదు. 2) ఈ సంవత్సరం (9 హిజ్రీ) తరువాత ఏ ముష్రీక్ కూడా బైతుల్లాహ్ ('హజ్జ్)కు రాకూడదు, 3) ఏ అవిశ్వాసులతోనైతే ఒడంబడిక ఉందో, వారి యెడల గడువు పూర్తి అయ్యేవరకు విశ్వాసవ్రాత్రంతో వ్యవహరించడం జరుగుతుంది. ('స.బు'ఖారీ మరియు 'స.ముస్లిం). ఆ 9వ హిజ్రీ 'హజ్జ్‌కు అబూబక్ 'సిద్దీఖ్ (ర'ది.అ.) అమీర్‌గా ఉన్నారు.

2. చూడండి, 8:58. ఈ ఆయత్, ముస్లింలతో చేసిన ఒడంబడికను, త్రంపిన ముష్రీకులను ఉద్దేశించి ఉంది.

తప్పించుకోలేరని తెలుసుకోండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! సత్యతిరస్కారులను అవమానంపాలు చేస్తాడు.

3. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త తరఫునుండి పెద్ద 'హజ్జ్' రోజున సర్వ మానవజాతికి ప్రకటన చేయబడుతోంది: "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు, బహుదైవారాధకులతో, ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కావున మీరు (ఓ ముష్రీకులారా!) శపాత్తాపపడితే, అది మీ మేలుకే. కాని మీరు విముఖులైతే, మీరు అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోలేరని తెలుసుకోండి." మరియు సత్య తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష (విధించబడ) నున్నదనే వార్తను వినిపించు.

4. కాని ఏ బహుదైవారాధకులతోనైతే మీరు ఒడంబడికలు చేసుకొని ఉన్నారో, వారు మీకు ఏ విషయంలోను లోపంచేయక, మీకు వ్యతిరేకంగా ఎవరికీ సహాయం చేయకుండా ఉంటే! వారి ఒడంబడికను దాని గడువువరకు పూర్తిచెయ్యండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

5. ఇక నిషిద్ధమానాలు ² గడిచిపోయిన

وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ
وَأَنَّ يُبَيِّنُ لَكُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَيْكُمْ
أَن تَكُونَ غَيْرَ مَعْرُوفِينَ لِلَّهِ وَمَا يَكُونُ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
يَعْدِلُ الْإِسْلَامُ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا سَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتَيْنَا
الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ إِلَىٰ مَدَنِهِمْ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِئٌ
بِالْمُتَّقِينَ

وَإِذَا أَسْلَخْنَا الْإِسْلَامَ الْحَرَامَ قَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ

1. యామల్ 'హజ్జల్-అక్బర్: అంటే 10వ జు'ల్-హజ్జ్ దినమని 'స'హీహ్ 'హదీస్'ల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ రోజు 'హజీలకు చాలా మనాసికలను పూర్తిచేయవలసి ఉంటుంది. అది 'హజ్జె అ'న్ గర్కకు భిన్నపదం. అరేబియా వాసులు, 'ఉమ్రాను చిన్న హజ్జ్ ('హజ్జె అ'న్ గర్) అనేవారు. దీనికి భిన్నంగా జు'ల్-హజ్జ్ మాసంలో జరిగేది పెద్ద హజ్జ్ ('హజ్జె అక్బర్). 9వ జు'ల్-హజ్జ్ శుక్రవారం రోజు వస్తే 'హజ్జె అక్బర్ అనే దానికి ఎలాంటి ఆధారం లేదు. ('స.బు'ఖారీ, సం. 4655, 'స.ముస్లిం, సం. 982 మరియు తిర్మిజీ, సం. 957.
2. హిజ్రీ శకంలోని రజబ్, జు'ల్-ఖాయిదహ్, జు'ల్-హజ్జహ్ మరియు ము'హర్రమ్ నెలలు నిషిద్ధమానాలు. ఈ మాసాలలో యుద్ధం నిషిద్ధం. ఇది 'అరబ్బులలో ఇస్లాంకు ముందునుండి వస్తూఉన్న ఆచారం. చూడండి, 2:194, 217. ఇబ్నె-కసీర్ ('ర'హ్మా) ఇక్కడ (ఈ ఆయత్లో) నిషిద్ధమానాలు అంటే ఈ ప్రకటనతరువాత నాలుగు నెలలు అంటే 10వ జు'ల్-హజ్జహ్ నుండి 10వ రబీ'అ-అత్తాని వరకు, అని అన్నారు.

తరువాత బహుదైవారాధకులను, ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ వధించండి.¹ మరియు వారిని పట్టుకోండి² మరియు చుట్టుముట్టండి మరియు ప్రతి మాటువద్ద వారికై పొంచిఉండండి.³ కాని వారు సశ్చాత్తాపపడి, నమాజ్ స్థాపించి, 'జకాత్ ఇస్తే, వారిని వారి మార్గాన వదిలిపెట్టండి.⁴ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు బహుదైవారాధకులలో (ముష్రీకీన్ లలో) ఎవడైనా నీ శరణుకోరితే, అతడు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) వినటానికి అతనికి శరణు ఇవ్వ. తరువాత అతనిని, అతని కొరకు సురక్షితమైన స్థలానికి చేర్చు. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి, వారు (సత్యం) తెలియని ప్రజలు.⁵

7. బహుదైవారాధకులకు ((ముష్రీకీన్ లకు) అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో ఒడంబడిక

حَبِطٌ وَجَدْتُهُمْ وَخَدَّوهُمْ وَأَحْصَرُوهُمْ
وَأَقْعَدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ إِنَّا تَابُوْا وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلَوْا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

وَأِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجْرُ
هُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابِلْغْهُ مَا أَمَرَهُ ذَلِكَ
بِأَلْفِهِمْ قَوْمًا لَّا يَعْلَمُونَ

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ

1. 'హరమ్ సరిహద్దులలో కేవలం వారితోనే పోరాడాలి ఎవరైతే మీపై దాడిచేస్తారో! చూడండి, 2:190-194, (ఇబ్నె-కసీర్). మీతో యుద్ధం చేసేవారితో అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో పోరాడండి. ఎవరైతే మీతో విరోధాలు చేయరో, వారితో పోరాడవద్దు. జిహాద్ అంటే, మీరు ముస్లింలు అయిఉండి, ఇతరులకు శాంతియుతంగా ఏక దైవసిద్ధాంతం, సత్యధర్మం అయిన ఇస్లాంను బోధిస్తూ ఉంటే, మీ మార్గంలో ఆటంకాలు పెడుతూ, మీ ధన, మాన, ప్రాణాలకు హాని గలిగించగోరేవారితో, వారు మానుకునే వరకు, లేదా నిర్మూలించబడే వరకు చేసే ధర్మయుద్ధం. చూడండి, 4:91. అంటే అత్య సంరక్షణ కొరకు చేసే పోరాటం జిహాద్. చూడండి, 60:8-9.

2. ఖైదీలుగా చేసుకొనండి.

3. వారి రాకపోకడలపై కావలూ పెట్టండి. మీ అనుమతి లేనిదే వారిని కదలనివ్వకండి. వారి నివాస స్థలాలను కాపెట్టుకొని ఉండండి.

4. చూడండి, 2:256. 'ధర్మ విషయంలో బలవంతం లేదు.' అంటే ఎవ్వరినీ కూడా ఇస్లాం స్వీకరించటానికి బలవంతం చేయకూడదు.

5. పై ఆయత్ మీతో యుద్ధం చేస్తున్న సత్యతిరస్కారుల విషయంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ విరోధులైన సత్యతిరస్కారులలో ఎవడైనా మీ శరణు కోరితే అతనికి శరణు ఇవ్వండి. అతడు మీతో ఉండి మీ మంచితనాన్ని మరియు ఇస్లాంను దగ్గరనుండి చూసి ఖుర్ఆన్ ను విని ముస్లిం కావచ్చు. అతడు ఖుర్ఆన్ ను విననతరువాత కూడా ఇస్లాం స్వీకరించకుంటే అతనిని, అతనికి భద్రతనిచ్చే స్థలానికి పంపండి. అతడు ముస్లిం కాకున్నా సరే. మీరిచ్చిన శరణు ప్రతిజ్ఞను పూర్తిచేసుకోండి. అతడు తన భద్రతాస్థలానికి చేరేంతవరకు వాని ప్రాణరక్షణ మీ బాధ్యత.

ఎలా సాధ్యం కాగలదు? మస్జిద్ అల్-హరామ్ వద్ద మీరు ఒడంబడిక చేసుకున్న వారితో తప్ప! వారు తమ (ఒడంబడికపై) స్థిరంగా ఉన్నంత వరకు మీరు కూడా దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

8. (వారితో ఒడంబడిక) ఎలా సాధ్యం కాగలదు? ఎందుకంటే వారు మీపై ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీ బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు. వారు కేవలం నోటి మాటలతోనే మిమ్మల్ని సంతోష పరుస్తున్నారు, కాని వారి హృదయాలు మాత్రం మిమ్మల్ని అసహ్యించుకుంటున్నాయి మరియు వారిలో అనేకులు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

9. వారు అల్లాహ్ సూక్తు(ఆయాత్)లను అల్పధరకు విక్రయించి, ప్రజలను ఆయన మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తున్నారు. నిశ్చయంగా వారు చేసే పనులు ఎంతో నీచమైనవి!

10. వారు ఏ విశ్వాసి విషయంలో కూడా బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు! ఇటువంటి వారే, హద్దులను అతిక్రమించిన వారు.

11. కాపున వారు పశ్చాత్తాపపడి, నమాజ్ స్థాపించి, జకాత్ ఇస్తే! వారు మీ ధార్మిక సోదరులు. మరియు తెలుసుకోగల వారికి, మేము మా సూచనలను, ఈ విధంగా స్పష్టపరుస్తున్నాము.

12. మరియు వారు ఒడంబడిక చేసిన తరువాత మళ్ళీ తమ ప్రమాణాలను భంగం చేస్తే! మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరిస్తే, అలాంటి సత్యతిరస్కారుల నాయకులతో మీరు యుద్ధం చేయండి. నిశ్చయంగా, వారి

رَسُولُهُ إِلَّا الَّذِينَ عٰهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ قَبْلَ اسْتِغْفَارِكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ①

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُ عَلَيْكُمْ أَكْرَفُؤُا إِلَيْكُمْ
وَلَا ذِمَّةَ يُرْضَوْكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى
قُلُوبُهُمْ وَأَكْرَهُهُمْ فَيَسْخَرُونَ ②

اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ③

لَا يَرْفَعُونَ فِي مَوْسِمٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُعْتَدُونَ ④

وَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
وَآخَرُواكُمْ فِي الدِّينِ وَتَقِصِّلَ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ⑤

وَإِنْ كُنْتُمْ أَيْمَانُهُمْ مِنْ بَعْدِ
عَهْدِهِمْ وَقَطَعُوا فِي دِيبِكُمْ فَقَاتِلُوا
أَيَّامَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ⑥

ప్రమాణాలు నమ్మదగినవి కావు. బహుశా ఈ విధంగానైనా వారు మానుకోవచ్చు!¹

13. ఏమీ? ఎవరైతే తమ ప్రమాణాలను భంగంచేసి, సందేశహరుణ్ణి (మక్కా నుండి) వెడలగొట్టాలని నిర్ణయించారో! మరియు మొదట వారే, మీతో తగవు ఆరంభించారో,² అలాంటి వారితో మీరు యుద్ధంచేయరా? ఏమీ? మీరు వారికి భయపడుతున్నారా? వాస్తవానికి మీరు విశ్వాసులే అయితే, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే భయపడటం మీకర్హం.

14. వారితో యుద్ధం చేయండి. అల్లాహ్ మీ చేతులద్వారా వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు వారిని అవమానంపాలు చేస్తాడు. మరియు వారికి ప్రతికూలంగా మీకు సహాయం చేస్తాడు. మరియు విశ్వసించిన ప్రజల హృదయాలను చల్లబరుస్తాడు:

15. మరియు వారి హృదయాలలోని క్రోధాన్ని దూరంచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్! తాను కోరిన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

16. ఏమీ? అల్లాహ్ మీలోనుండి (తన మార్గంలో) పోరాడే వారెవరో మరియు - అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు తప్ప - ఇతరుల నెవ్వరినీ తమ ఆప్త మిత్రులుగా

أَلَا تَعْلَمُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
وَهُمْ يُبْخَرُونَ الرَّسُولَ وَهُمْ يَدْعُوكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَ اللَّهَ أَحَقَّ أَنْ تَخْشَوْهُ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْرِجُهُمْ
وَيَصْلَحْهُمْ عَلَيْهِمْ وَيَتَيْفُ صُورُ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

وَيَذِيبُ عَنْ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَخْذِلْكُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ
رَسُولُهُ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ وَلِلَّهِ جَبَرُوتٌ

1. ఎవరైతే ఒడంబడిక చేసిన తరువాత తమ ఒడంబడికలను భంగం చేస్తారో మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరుస్తారో, అలాంటి సత్వతిరస్కారులతో యుద్ధం చేయండి.
2. బహుశా ఇక్కడ ఖురైషులు తమ ఒడంబడికకు విరుద్ధంగా బనీ-ఖుజా'అ వారిని చంపటానికి, బనీ-బక్ర వారికి తోడ్పడిన విషయం పేర్కొనబడింది. బనీ-ఖుజా'అ - ముస్లింల హలీఫ్లు, మరియు బనీ-బక్ర - ఖురైషుల హలీఫ్లు. దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు మక్కా ముస్లిం ఖురైషుల మధ్య: 'పది సంవత్సరాల వరకు - వారి మధ్య మరియు వారి హలీఫ్లతో కూడా - యుద్ధం చేయకూడదు మరియు వారితో పోరాడే వారికి సహాయం కూడా చేయరాదు.' అనే, ఒడంబడిక ఉండెను. ఇది 6వ హిజ్రీలో హుదైబియాలో జరిగిన ఒడంబడిక.

చేసుకోని వారెవరో, తెలుసుకోనిదే మిమ్మల్ని వదిలి పెడతాడని అనుకుంటున్నారా? మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా బాగా ఎరుగును.

تَعْلَمُونَ ٩

17. బహుదైవారాధకులు (ముషికిన్), తాము సత్యతిరస్కారులమని సాక్ష్యమిస్తూ, అల్లాహ్ మస్తిదులను నిర్వహించటానికి (సేవచేయటానికి) అర్హులుకారు. అలాంటి వారి కర్మలు వ్యర్థమైపోతాయి మరియు వారు నరకాగ్నిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ كُفْرِهِمْ بِالْكَفَرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ١٧

18. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించేవారు, సమాజ్ను స్థాపించే వారు, 'జకాత్ ఇచ్చే వారు, అల్లాహ్ను తప్ప మరెవరికీ భయపడని వారు మాత్రమే అల్లాహ్ మస్తిదులను నిర్వహించాలి. ఇలాంటి వారే మార్గదర్శకత్వం పొందినవారని ఆశించవచ్చు! (3/8)

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا لِلَّهِ ۚ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ١٨

19. * ఏమి? 'హజ్జ్ మరియు 'ఉమ్రా కొరకు వచ్చే వారికి నీరు త్రావటాన్ని మరియు మస్తిద్ అల్-హరామ్ను నిర్వహించటాన్ని మీరు అల్లాహ్ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడే దానికి సమానంగా భావిస్తున్నారా? అల్లాహ్ దగ్గర, వారు (ఈ రెండు పక్షాల వారు) సరిసమానులు కారు. ² మరియు

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَحَمَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ١٩

- దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఒకవేళ మీరు ఒక వ్యక్తిని సక్రమంగా మస్తిద్కు వస్తూ ఉండేది చూస్తే, అతని విశ్వాసానికి సాక్ష్యం ఇవ్వండి.' (తిర్మిజీ, తఫ్సిర్ 'సూ. అత్-తాబహ్). ఖుర్రాన్లో ఇక్కడ కూడా అల్లాహ్ (సూ.తా.)ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించిన తరువాత చేయ వలసిన పనులలో సమాజ్, దాని తరువాత 'జకాత్ అని పేర్కొనబడ్డాయి. మరొక 'హదీస్' ముత్తఫిఖ్ అలైహి ఉంది. అబూ-బక్ర్ 'సిద్దీఖ్ (ర'ది. 'అ.) అన్నారు: 'అల్లాహ్ తోడు, నేను అలాంటి వారితో తప్పక పోరాడుతాను, ఎవరైతే సమాజ్ మరియు 'జకాత్ల మధ్య భేదం చూపుతారో!' అంటే సమాజ్ చేస్తారు కాని 'జకాత్ ఇవ్వడానికి వెనుకంజవేస్తారో! (చూడండి, 9:5).
- ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన సందర్భాన్ని గురించి, 'స'హబ్ (ర'ది. 'అహ్మద్)ల మధ్య మస్తిద్ నబవీలో శుక్రవారం మింబర్ దగ్గర జరిగిన ఈ సంభాషణ కారణం అంటారు. ఒక 'సహబీ (ర'ది. 'అ.) అంటారు: "నేను ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత నా దృష్టిలో అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన కార్యం 'హజ్జులకు

అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.

20. విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో వలస పోయిన వారికి మరియు తమ ధనసంపత్తులను ప్రాణాలను వినియోగించి పోరాడిన వారికి, అల్లాహ్ దగ్గర అత్యున్నత స్థానముంది. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం (విజయం) పొందేవారు.¹

21. వారి ప్రభువు వారికి, తన తరపునుండి కారుణ్యాన్ని మరియు ప్రసన్నతను మరియు శాశ్వత సౌఖ్యాలుగల స్వర్గవనాల శుభవార్తను ఇస్తున్నాడు.

22. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దగ్గర గొప్ప ప్రతిఫలముంది.

23. ఓ విశ్వాసులారా! మీ తండ్రితాతలు మరియు మీ సోదరులు సత్యతిరస్కారానికి విశ్వాసంపై ప్రాధాన్యతనిస్తే, మీరు వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మీలో వారివైపు మొగ్గేవారే (వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకునే వారే) దుర్మార్గులు.²

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَأْمُرُ الْإِيمَانُ أَكْثَرُ دَرَجَةٍ عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجِبَتْ لَهُمْ فِيهَا نِعَمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَكْبَرُ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَوَيْلٌ لَهُمْ مِنَ الظُّلُمِونَ ﴿٢٣﴾

'జమ్'జమ్ త్రాపడం." రెండో అతను అంటారు: "నా దగ్గర మస్జిద్ అల్-హరాం సేవచేయడం." మూడవ అతను అంటారు: "అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ చేయడం." ఈ 'హదీస్' కథకుడు సూమాన్ బిన్-బషీర్ (ర.ది.అ.) నేను ఆరోజు జుమ్'అహ్ సమాజ్ తరువాత వెళ్ళి దైవప్రవక్త ('స'అస)కు ఈ విషయం తెలిపాను. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింప జేయబడింది, ('స'హి'హ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్ ఇమారహ్, బాబ్ ఫజ్లఅష్షహాదహ్ ఫీ సబీలిల్లాహ్). అల్లాహ్ (సు.తా.)ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించిన తరువాతనే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జిహాద్ స్వీకరించబడుతుంది. ఈమాన్ లేనిదే ఎంత గొప్ప కార్యం చేసినా దాని ఫలితం శూన్యమే. విశ్వాసుని జిహాద్ సర్వకార్యాలలో గొప్పది. ఈ విషయం దీని తరువాత ఉన్న ఆయత్లో స్పష్టంగా ఉంది.

1. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు-4, 'హ. 48, 54.

2. హిజ్రత్ మరియు జిహాద్ విషయంలో మీరు, మీ సోదరుల మరియు తండ్రుల ప్రేమను రానివ్వకండి. వారు మీ స్నేహితులు కాలేరు. వారు మీతో మంచిగా వ్యవహరిస్తే, మిమ్మల్ని మీ ఇస్లాం ధర్మాన్ని పాటించటంనుండి ఆపకుంటే, వారితో మంచిగా వ్యవహరించండి. కాని వారు మిమ్మల్ని ఇస్లాం కొరకే బాధిస్తే, వారిని మీ స్నేహితులుగా భావించకండి. (చూ. 3:28, 60:89).

24. వారితో ఇలా అను: “మీ తండ్రితాతలు, మీ కుమారులు, మీ సోదరులు, మీ సహవాసులు (అజ్వాజ్), మీ బంధువులు, మీరు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు, మందగిస్తాయే ఏమోనని భయపడే మీ వ్యాపారాలు, మీకు ప్రీతికరమైన మీ భవనాలు, - అల్లాహ్ కంటే, ఆయన ప్రవక్త కంటే మరియు ఆయన మార్గంలో పోరాడటం కంటే - మీకు ఎక్కువ ప్రియమైనవైతే, అల్లాహ్ తన తీర్పున బహిర్గతం చేసేవరకు నిరీక్షించండి. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులైన జాతి వారికి సన్మార్గం చూపడు.”¹

25. వాస్తవానికి ఇదివరకు చాలా యుద్ధ రంగాలలో (మీరు కొద్దిమంది ఉన్నా) అల్లాహ్ మీకు విజయం చేకూర్చాడు. మరియు హునైన్ (యుద్ధం) రోజు మీ సంఖ్యాబలం మీకు గర్వ కారణమయింది. కాని, అది మీకు ఏ విధంగానూ పనికి రాలేదు. మరియు భూమి విశాలమైనది అయినప్పటికీ మీకు ఇరుకైపోయింది. తరువాత మీరు వెన్నుచూపి పారిపోయారు.²

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ بِأَقْرَبَ شَوْهًا
وَبِعَارِكُمْ تَتَشَوَّنُ كَسَادَهَا وَمَسْكِنُ
تَرَضَوْهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
بِأَمْرٍ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ
وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كُرُوكُكُمْ فَلَمْ
تَعْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمُ الرِّضَى
بِمَا رَحِبْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ مُدِيرِينَ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరిచేతిలోనైతే నా ప్రాణాలున్నాయో ఆ అల్లాహ్ (సు.తా.) తోడు. మీలో ఏ ఒక్కడు కూడా ముఅ'మిన్ కాజాలడు, ఎంత వరకైతే అతడు తన తండ్రి, తన సంతానం మరియు ఇతరులందరికంటే, నన్ను (స'అస) ఎక్కువగా ప్రేమించడో!” (స'హిహ్ బుఖారీ, కితాబ్ అల్-ఈమాన్, బాబ్ హుబ్బై రసూల్ (స'అస) మినల్ ఈమాన్; స'హిహ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్-ఈమాన్).
2. 'హునైన్, మక్కా మరియు తాయఫ్ల మధ్య పర్వతాలలో ఉన్న ఒక లోయ (వాది). అక్కడ హబాజీన్ మరియు స'ఖీఫ్ అనే రెండు తెగలవారు ఉండేవారు. వారు విలువిధ్యలో నిపుణులు. వారు ముస్లింలకు విరుద్ధంగా పోరాడటానికి, యుద్ధ తయారీలు చేస్తున్నారని తెలుసుకొని దైవప్రవక్త (స'అస), 12,000 సైనికులతో, మక్కా విజయపు 18-19 దినాల తరువాత 8వ హిజ్రీ, షవ్వాల నెలలో వారిపై దాడిచేయడానికి వెళ్తారు. ముస్లింలకు తమ సంఖ్యాబలం కొంతవరకు గర్వానికి కారణమవుతుంది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సచ్చదు. శత్రువులు దాదాపు 4,000 మంది ఉంటారు. శత్రువుల బాణాల దెబ్బలకు తాళుకోలేక ముస్లిం సైనికులు వెనుదిరిగి పారిపోసాగుతారు. కేవలం దైవప్రవక్త (స'అస), కొందరు ముస్లింలతో బాటు మిగిలిపోతారు. దైవప్రవక్త (స'అస) పారిపోయే వారిని ఆపటానికి కేకలువేస్తారు. తరువాత అతను (స'అస) 'అబ్బాస్ (ర.ద.'అ.)తో వారిని పిలవమని అంటారు. అతను పెద్దచెద్ద కేకలు వేయుటంవల్ల, సిగ్గుపడి కొందరు తిరిగి వస్తారు. ఆ ఉన్న వారే ధైర్యస్థైర్యాలతో యుద్ధంచేసి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో విజయం పొందుతారు. శత్రువులు తమ ఆస్తిపాస్తులన్నీ విడిచి పారిపోతారు.

26. తరువాత అల్లాహ్ తన ప్రవక్తపై మరియు విశ్వాసులపై ప్రశాంత స్థితిని అవతరింపజేశాడు. మరియు మీకు కనిపించని (దైవదూతల) దళాలను దింపి సత్య తిరస్కారులను శిక్షించాడు.¹ మరియు ఇదే సత్యతిరస్కారులకు లభించే ప్రతిఫలం.

27. ఆ తరువాత కూడా అల్లాహ్ తాను కోరినవారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

28. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, బహుదైవారాధకులు (ముష్రీకీన్) అపరిశుద్ధులు (నజ్స్).² కనుక ఈ సంవత్సరం తరువాత వారు మస్జిద్ అల్-హరామ్ సమీపానికి రాకూడదు.³ మరియు ఒకవేళ మీరు లేమికి భయపడితే! అల్లాహ్ కోరితే, తన అనుగ్రహంతో మిమ్మల్ని సంపన్నులుగా చేయగలడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

29. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించని; అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త నిషేధించినవి, నిషిద్ధమని భావించని; సత్య ధర్మాన్ని తమ ధర్మంగా స్వీకరించని గ్రంథ ప్రజలతో - వారు స్వయంగా తమ చేతులతో

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الْكَافِرِينَ كَفَرُوا بِذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مَنْ بَعْدَ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عِلْمِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا

1. కనిపించనిదళాలను అంటే దైవదూతలను, అల్లాహ్ (సు.తా.) పంపాడు. ఏ విధంగానైతే ఉ'హుద్ యుద్ధంలో, (చూడండి, 3:124-125) మరియు బద్ర్ యుద్ధంలో (చూడండి, 8:9), పంపాడో!
2. నజ్స్: అంటే అవిశ్వాసులు, అశుచులు, అశుభ్రులు, అపరిశుద్ధులు, మురికివారు, మాల్నిస్యులు, కల్మషులు అనే అర్థాలున్నాయి. ఈ అపరిశుద్ధత శారీరకంగా గానీ, లేక మానసికంగా గానీ, లేక రెండూ గానీ కావచ్చు. శారీరకంగా ఎందుకంటే వారు లైంగిక లేక కాలకృత్యాలు అపరిశుద్ధత తరువాత విధిగా పరిశుద్ధత అవలంబిస్తూ పోవడం. మానసికంగా, ఎందుకంటే వారు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, సర్వసృష్టికర్త, సర్వప్రేమకుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదలి ఇతరులను ఏమీ చేయలేని వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి కల్పించడం. ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో ఈ ఆయత్ లోనే ఒకేసారి వచ్చింది.
3. ముస్లిమేతరులు 'హరమ్ సరిహద్దులలోకి రాకూడదు. ఈ అజ్జ 9వ పాజీల్ లో వచ్చింది. కాని వారు ఇతర మస్జిద్ లలో ప్రవేశించవచ్చు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స' అస) స'మామ బిన్-అసా'ల్ ('ర'ది. అ.)ను, అతడు ఇస్లాం స్వీకరించక ముందు మస్జిద్ అన్-నబవీ లో ఒక స్తంభానికి ఖైదీగా కట్టిఉంచారు.

జి'జ్'యా¹ ఇచ్చి లోబడి ఉండే వరకూ -
పోరాడండి.²

30. మరియు యూదులు 'ఉ'జైర్ అల్లాహ్ కుమారుడని అంటారు.³ మరియు క్రైస్తవులు మసీ'హ్ (క్రీస్తు) అల్లాహ్ కుమారుడని. ఇవి వారు తమ నోటితో అనే మాటలే. ఇంతకు పూర్వపు సత్యతిరస్కారులు పలికిన మాటలనే వారు అనుకరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ వారిని సశింపజేయుగాక! వారెంత మోసగింప (సత్యంనుండి మరలింప) బడుతున్నారు!

31. వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు) అల్లాహ్ ను వదలి తమ యూద మతాచారు (అ'హాబార్)లను మరియు (క్రైస్తవ) సన్యాసు (రుహాబాన్)లను మరియు మర్యామ్ కుమారుడైన మసీ'హ్ (క్రీస్తు)ను తమ ప్రభువులుగా చేసుకున్నారు.⁴ వాస్తవానికి, వారు ఒకే ఒక్క దైవాన్ని మాత్రమే ఆరాధించాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు.

الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ
النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
يَا قَوْمِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتِلْهُمْ اللَّهُ أَتَى
يُؤْفَكُونَ

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا
مِن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

1. జి'జ్'యాతున్: ఖుర్ఆన్ లో ఇచ్చట ఒకేసారి వచ్చింది. జి'జ్'యా అంటే, ముస్లిమే తరులతో ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం వసూలుచేసే పన్ను. దీనికి కారణాలు: 1) వారు విధిగా 'జకాత్ చెల్లించరు, 2) వారికి ఇస్లామీయా ప్రభుత్వంలో జిహాద్, అంటే ఇస్లాం ధర్మ రక్షణకొరకు పోరాడటం విధికాదు, 3) వారి ఆత్మరక్షణ ఖర్చుకొరకు.

ఈ క్రింద పేర్కొన్న వారికి జి'జ్'యాలేదు. 1) స్త్రీలు, 2) యుక్తవయస్సుకు రాని పురుషులు, 3) వృద్ధులు, 4) వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు వికలాంగులు, 5) ధర్మ వేత్తలు, గురువులు, మునులు, 6) ఎవరైతే జిహాద్ (మిలటరీ డ్యూటీ) కొరకు సిద్ధపడతారో వారు.

2. జిహాద్ ను ఈ విధంగా కూడా వివరించారు: అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో పోరాడటం, అంటే సత్యాన్ని మరియు దానిని అనుసరించే వారిని (ముస్లింలను) రక్షించటానికి చేసే ధర్మయుద్ధం. ఇది ప్రతి ముస్లిం యొక్క విధి. (చూడండి, 2:190-194).

3. బాబిలోనియన్లు (Babylonians) యూదులను, వెడలగొట్టిన తరువాత వారు (యూదులు) తొరాత్ ను కోల్పోయారు. అది ఈ రోజు ఉన్న స్థితిలోకి, దానిని తిరిగి తెచ్చినవారు 'ఉ'జైర్ 'అ.స. (Ezra). అతనే ఈ రోజు ఆచారంలో ఉన్న యూదమతాన్ని స్థాపించారు, (Encyclopedia Brittanica, 1963, vol-9, p.15). అతనినే యూదులు అల్లాహుతా'అలా కుమారుడంటారు.

4. చూడండి, 3:64.

ఆయన వారు సాటికల్పించే వాటికి అతీతుడు.

32. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్లాంను) తమ నోటితో (ఊది) ఆర్పగోరుతున్నారు, కాని అల్లాహ్ అలా కానివ్వడు; సత్యతిరస్కారులకు అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, ఆయన తన జ్యోతిని పూర్తిచేసేతిరుతాడు.

33. బహుదైవారాధకు (ముష్రీకీన్)లకు అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్నీ మరియు సత్యధర్మాన్నీ ఇచ్చి పంపి, దానిని సకల ధర్మాల మీద ప్రబలింపజేసి (అధికృత నిచ్చి)నవాడు ఆయన (అల్లాహ్)యే! (1/2)

34. * ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, చాలామంది యూద మతాచారులు (అహ్ బార్) మరియు క్రైస్తవ సన్యాసులు (రుహ్ బాన్) ప్రజల సొత్తును అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా తినివేస్తున్నారు మరియు వారిని అల్లాహ్ మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తున్నారు. మరియు ఎవరైతే వెండి బంగారాన్ని కూడబెట్టి, దానిని అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టరో వారికి బాధాకరమైన శిక్ష గలదనే వార్తను వినిపించు.

35. ఆ దినమున దానిని (జకాత్ ఇవ్వని ధనాన్ని) నరకాగ్నిలో కాల్చి దానితో వారి నుదురులమీద, ప్రక్కలమీద మరియు వీపులమీద వాతలు వేయబడతాయి. ² (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదంతా మీరు మీ కొరకు కూడబెట్టుకున్నదే, కావున మీరు కూడబెట్టుకున్న దానిని మీరు రుచిచూడండి.”

36. నిశ్చయంగా, నెలల సంఖ్య అల్లాహ్

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَيُبَايِعُوا اللَّهَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ نُورُهُ وَلَكِنَّ
الْكَافِرِينَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَكِنَّ
الْبَشَرِئُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ
وَالرُّهْبَانِ لَيَا كُفَرُونَ أَمْوَالِ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ يَكْتِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنْفِقُوهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَلُ عَلَى ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتُهُمْ
فَيُكْوَىٰ بِهَا جَبَاهُكُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا
مَا كُنْتُمْ تَكْتِزُونَ

إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عَذَابُ اللَّهِ إِن تَنَاوَسَرَ

1. చూడండి, 3:19 మరియు 61:8-9.

2. చూడండి, 3:180 ఇంకా చూడండి, 'సహీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్' నెం. 486.

దగ్గర పన్నెండు నెలలు మాత్రమే. ఇది భూమ్యాకాశాలు సృష్టించిన దినంనుండి అల్లాహ్ గ్రంథంలో వ్రాయబడిఉంది. వాటిలో నాలుగు నిషిద్ధ (మాసాలు).¹ ఇదే సరైన ధర్మం. కావున వాటిలో (ఆ నాలుగు హిజ్రీ మాసాలలో) మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి.² బహుదైవారాధకు (ముషికిన్)లతో అందరూ కలిసి పోరాడండి. ఏ విధంగా అయితే వారందరూ కలిసి మీతో పోరాడు తున్నారో! మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారితోనే ఉంటాడని తెలుసుకోండి.³

37. నిశ్చయంగా, నెలలను వెనుక ముందు చేయటం (నసీఖ్) సత్యతిరస్కారంలో అదనపు చేష్టయే! దానివల్ల సత్యతిరస్కారులు మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురిచేయబడుతున్నారు. వారు దానిని ఒక సంవత్సరం ధర్మసమ్మతం చేసు కుంటారు, మరొక సంవత్సరం నిషేధించు కుంటారు. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ నిషేధించిన (నెలల) సంఖ్యను తమకు అనుగుణంగా మార్చుకొని అల్లాహ్ నిషేధించిన దానిని ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటున్నారు. వారి దుష్కార్యాలు వారికి మనోహరమైనవిగా కనిపిస్తున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

شَهْرًا إِنِّي كَتَبْتُ اللَّهُ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْغَيْبُ فَلَا تَطْلُبُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً
كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُتَّقِينَ ٣٧

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَيُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا
لِيُؤْاْطُوا عِدَّةً مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ
اللَّهُ زَيْنٌ لَهُمْ سُوءٌ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ٣٧

1. నిషిద్ధమాసాలు హిజ్రీ శకపు రజబ్, జు'ల్-ఖాయిదహ్, జు'ల్-హిజ్జహ్ మరియు ముహర్రమ్ (7,11,12 మరియు 1వ నెలలు).

2. హిజ్రీ నెలల లెక్క చంద్రుని నెలప్రకారం ఉంది. అంటే హిజ్రీ సంవత్సరం చాంద్రమాన సంవత్సరం. ఇవి ప్రకృతిసిద్ధమైన నెలలు మరియు సంవత్సరాలు. వీటిని అనుసరించటానికి లెక్కలు పెట్టే అవసరం లేదు. దీనివల్ల రమ్-దాన్ ఉపవాసాలు మరియు 'హజ్జ్ వేరువేరు ఋతువులలో వస్తాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్నా, ప్రజలు ప్రతి ఋతువులో ఉపవాసాలు, పండుగలు చేసుకుంటారు. చాంద్రనెల 29.5 రోజులది మరియు చాంద్ర సంవత్సరం 354 రోజులది. సూర్యమాన సంవత్సరంతో ఇది 11.25 రోజులు తక్కువ. దీని వల్ల ప్రతి 34 చాంద్రమాన సంవత్సరాలకు అంటే 12,036 దినాలకు ఒకసారి 'హజ్జ్ అదే దినమున మళ్ళీ వస్తుంది. ముషిక్ అరబ్బులు, చాంద్రమాన సంవత్సరాన్ని సూర్యమాన సంవత్సరంతో సరిపెట్టటానికి అధికమాసాన్ని చేర్చేవారు. ఈ ఆయత్ తరువాత ఇస్లాం షరీయత్లో సూర్యమాన సంవత్సరం మరియు అలా సరిపెట్టటం రద్దు చేయబడ్డాయి.

3. చూడండి, 2:193, 8:73.

38. ఓ విశ్వాసులారా! మీకేమయింది? మీతో: “అల్లాహ్ మార్గంలో బయలుదేరండి.” అని చెప్పినపుడు మీరు భూమికి అతుక్కొని పోతున్నారేమిటి? ఏమీ? మీరు పరలోకాన్ని వదిలి, ఇహలోక జీవితంతోనే తృప్తి పడదలచు కున్నారా? కాని ఇహలోక జీవిత సుఖం, పరలోక (జీవిత సుఖాల ముందు) ఎంతో అల్పమైనది!¹

39. మీరు బయలుదేరకపోతే, ఆయన మీకు బాధాకరమైన శిక్షను విధిస్తాడు. మరియు మీకు బదులుగా మరొక జాతిని మీ స్థానంలో తెస్తాడు. మరియు మీరు ఆయనకు ఎలాంటి నష్టం కలిగించ లేరు.² మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

40. ఒకవేళ మీరు అతనికి (ప్రవక్తకు) సహాయం చేయకపోతే ఏం ఫర్వాలేదు! (అల్లాహ్ అతనికి తప్పక సహాయం చేస్తాడు). ఏ విధంగానైతే, సత్యతిరస్కారులు అతనిని పారద్రోలినపుడు, అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేశాడో! అప్పుడు అతను ఇద్దరిలో రెండవ వాడిగా (సౌర్) గుహలో ఉన్నప్పుడు అతను తన తోటివాని (అబూ-బక్ర)తో: “నీవు దుఃఖపడకు, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మనతో ఉన్నాడు!” అని అన్నాడు.³ అప్పుడు అల్లాహ్ అతనిపై తన

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ رَجِعْتُمْ بِأَعْيُورِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ۝

إِلَّا تَنْفِرُوا لَعَلَّكُمْ تَكُونُوا أُولِي بُرْءٍ ۚ وَتَسْتَبْدِلُوا قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا ۚ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ۚ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ قَلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى ۚ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

1. చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నెం. 53.

2. ఇక్కడ 9వ హిజ్రీ షవ్వాల నెలలో జరిగిన తబాక్ దండయాత్ర ప్రస్తావన ఉంది. బెజాంటైన్ (Byzantine) చక్రవర్తి, క్రైస్తవుడైన, హిరాక్లియస్, ముస్లింలకు విరుద్ధంగా యుద్ధనన్నాహాలు మొదలుపెట్టాడు. కావున ము'హమ్మద్ ('స'అస) కూడా యుద్ధనన్నాహాలు మొదలుపెట్టారు. అది కపటవిశ్వాసులకు ఎంతో బాధకరంగా ఉంటుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ముస్లింలతో, క్రైస్తవులను ఎదుర్కోవటానికి తబాక్ వెళ్ళి, అక్కడ 20 రోజులుండి, క్రైస్తవులు యుద్ధానికి రానందుకు తిరిగి వచ్చేస్తారు.

3. క్రీ. శకం 622, (ప్రవక్త పదవి ప్రసాదించబడిన దాదాపు 13వ సంవత్సరం)లో, ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను చంపటానికి, మక్కా ముస్లిములు అతని ఇంటి మీదికి, రాత్రివేళ ప్రతి తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసి పంపుతారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో, దైవప్రవక్త ('స'అస) వారి మీద దుమ్ము విసరగా, వారికి కునుకు

తరపు నుండి మనశ్శాంతిని అవతరింపజేశాడు. అతనిని మీకు కనిపించని (దైవదూతల) దళాలతో సహాయం చేసి సత్యతిరస్కారుల మాటను కించపరచాడు. మరియు అల్లాహ్ మాట సదా సర్వోన్నతమైనదే. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

41. తేలికగానైనా సరే, లేక బరువుగానైనా సరే బయలుదేరండి. మరియు మీ సంపదలతో మరియు మీ ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడండి. ఒకవేళ మీరిది తెలుసుకోగలిగితే, ఇది మీకెంతో ఉత్తమమైనది.

42. అది తొందరగా దొరికే లాభం మరియు సులభమైన ప్రయాణం అయితే వారు తప్పక నీవెంట వెళ్ళేవారు. కాని వారికది (తబూక్) ప్రయాణం చాలా కష్టమైనదిగా (దూరమైనదిగా) అనిపించింది. కావున వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తూ అంటున్నారు: “మేము రాగలస్థితిలో ఉంటే తప్పక మీవెంట వచ్చిఉండేవారము.” (ఈ విధంగా అబద్ధ మాడి) వారు తమను తాము నాశనం చేసుకుంటున్నారు. మరియు వారు అబద్ధ మాడుతున్నారని అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹

43. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ నిన్ను మన్నించు గాక! సత్యవంతులెవరో నీకు స్పష్టం కాక ముందే మరియు అబద్ధమాడే వారెవరో నీకు

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا
لَّاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ
وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّى
يَتَّبِعِينَ لَكَ الَّذِينَ مَدَّ قُلُوبَهُمْ

వస్తుంది. ఆ తరువాత అతను (‘స’అస), అబూబక్ర (ర’ది.‘అ.)తో సహా బయలుదేరి, సౌర్ కొండ గుహలో మూడురోజులు దాగుతారు. ముష్రీకులు వారిని వెతుక్కుంటూ గుహపై వరకు చేరుతారు. కాని ముష్రీకులు వారిద్దరిని కనుగొనలేక పోతారు. అది వారిద్దరు గమనిస్తారు. ఆసందర్భంలో దైవప్రవక్త (‘స’అస) అబూబక్ర (ర’ది.‘అ.)తో ఈ మాటలు అంటారు, (‘స’హీహ్ బుఖారీ).

1. ఎండకాలం, ఖర్షార పంటకాలం, చాలా దూరపు ప్రయాణం కావటం వల్ల కపటవిశ్వాసులు, బలహీన విశ్వాసం గలవారు, మరికొందరు ఎడారి వాసు(బద్దూ)లు, ఎన్నో బూటక సాకులు చెప్పి దైవప్రవక్త (‘స’అస)ను, వెనుక ఉండి పోవటానికి అనుమతి అడుగుతారు. దైవప్రవక్త (‘స’అస) అనుమతి కూడా ఇస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఇది మరియు దీని తరువాత ఆయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

తెలియక ముందే, వారిని (వెనుక ఉండటానికి) ఎందుకు అనుమతినిచ్చావు? ¹

44. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు, తమ సంపత్తి మరియు తమ ప్రాణాలను వినియోగించి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడటం నుండి తప్పించుకోవటానికి ఎన్నడూ అనుమతి అడగరు. మరియు దైవభీతి గలవారు ఎవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

45. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని వారే, వెనుక ఉండటానికి అనుమతి అడుగుతారు. మరియు వారి హృదయాలు సందేహంలో మునిగి ఉన్నాయి. కావున వారు తమ సందేహాలలో పడి ఊగిసలాడుతున్నారు. ² (5/8)

46. * మరియు ఒకవేళ వారు బయలు దేరాని కోరికంటే తప్పక దానికై వారు యుద్ధసామగ్రిని సిద్ధపరచుకొని ఉండేవారు, కాని వారు బయలుదేరటం అల్లాహ్ కు ఇష్టం లేదు, కావున వారిని నిలిపివేశాడు. మరియు వారితో: “కూర్చొని ఉన్నవారితో మీరు కూడా కూర్చొనిఉండండి!” అని చెప్పబడింది.

47. ఒకవేళ వారు మీతో కలిసి వెళ్ళినా మీలో కలతలు తప్ప మరేమీ అధికం చేసేవారు కాదు. మరియు మీ మధ్య ఉపద్రవం (ఫిత్న) రేకెత్తించటానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేసేవారు.

الَّذِينَ

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ④

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي
رَيْبِهِمْ يَكَرَّدُونَ ⑤

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْقِبَاءَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ⑥

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا
خَبَالًا وَلَوْلَا إِذْ بَعْثُوا لَكُمْ
يَبْعُونَكُمْ فِي الْأَفْتِنَةِ وَفِيكُمْ

1. చూడండి, 24:62.

2. ఈ జిహాద్ లో పాల్గొనే విషయంలో ముస్లింల నాలుగు వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి: 1) సహృదయంతో వెంటనే జిహాద్ కు సిద్ధపడ్డ వారు; 2) మొదట సంకోచించి వెంటనే సిద్ధపడ్డవారు; 3) వృద్ధులు, రోగులు మరియు ప్రయాణపు ఖర్చులు లేనివారు - వీరిని అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించాడు - చూడండి, 9:91-92; 4) కేవలం సోమరితనం వల్ల పాల్గొననివారు. వీరు పశ్చాత్తాపపడి క్షమాపణ కోరగా వారి క్షమాపణ తరువాత అంగీకరించబడుతుంది. వీరుగాక బూటక సాకులు చెప్పి వెనుకకుండిపోయిన కపట విశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.

మరియు మీలో కొందరు వారి (కపటవిశ్వాసుల) కొరకు, మాటలు వినేవారు (వారి గూఢాచారులు) ఉన్నారు. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గుల గురించి బాగా తెలుసు.

48. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు కూడా కల్లోలాన్ని (ఫిత్నను) పుట్టించి, నీ కార్యాలను తలక్రిందులు చేయగోరారు. చివరకు సత్యం బహిర్గతమయింది. మరియు అల్లాహ్ నిర్ణయం స్పష్టమయ్యింది. మరియు వారు దీన్ని అసహ్యించుకున్నారు!

49. మరియు వారిలో: “నాకు (వెనుక ఉండటానికి) అనుమతినివ్వ! నన్ను ఏ మాత్రం పరీక్షకు గురిచేయకు!” అని అనే వారు కూడా ఉన్నారు. వాస్తవానికి, వారు (ఇలా అనుమతి కోరి) పరీక్షకు గురిఅయ్యారు! మరియు నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులను నరకాగ్ని చుట్టుకోనున్నది.

50. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ నీకు మేలు కలిగితే వారికి బాధ కలుగుతుంది. మరియు నీపై ఆపద వస్తే వారు: “మేము ముందుగానే జాగ్రత్త పడ్డాము!” అని అంటూ సంతోషపడుతూ మరలిపోతారు.

51. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ మా కొరకు వ్రాసింది తప్ప మరేమీ మాకు సంభవించదు. ఆయనే మా సంరక్షకుడు. మరియు విశ్వాసులు అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి!”

52. ఇలా అను: “మీరు మా విషయంలో నిరీక్షిస్తున్నది రెండు మేలైన వాటిలో ఒకటి. అల్లాహ్ స్వయంగా మీకు శిక్ష విధిస్తాడా, లేదా మా చేతుల ద్వారానా? అని మేము నిరీక్షిస్తున్నాము. కావున మీరూ నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా మేము కూడా మీతోపాటు నిరీక్షిస్తున్నాము!”

سَمْعُونَ لَهُمُ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالظَّالِمِينَ ۝

لَقَدْ ابْتَغُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَرِهُونَ ۝

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أَدْنَأَ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ۝

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ فُسْوِقُوهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ يُرْحَمُونَ ۝

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ هَلْ تَرَوْنَ صُورَةَ بَنِي آدَمَ أَحَدَى الْحُسَيْنِيِّينَ وَعَنْ تَرَكَهُمْ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْ عَذَابٍ أَوْ يَأْخُذَ بِنَاصِيَتِكُمْ تَرَوْنَ إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَكَصُونَ ۝

53. ఇలా అను: “మీరు మీ (సంపదను) ఇష్టపూర్వకంగా ఖర్చుచేసినా, లేదా ఇష్టం లేకుండా ఖర్చుచేసినా అది మీ నుండి స్వీకరించబడదు. ¹ నిశ్చయంగా, మీరు అవిధేయులు (ఫాసిఖున్).”

54. మరియు వారి విరాళం (చందా) స్వీకరించబడకుండా పోవటానికి కారణం, వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి తిరస్కరించడం మరియు నమాజ్ కొరకు ఎంతో సోమరితనంతో తప్ప రాకపోవడం మరియు అయిష్టంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టడమే! ²

55. కావున వారి సరిసంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, నిన్ను ఆశ్చర్యంలో పడనివ్వ కూడదు! ³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాటివలన వారిని ఇహలోక జీవితంలో శిక్షించగోరుతున్నాడు. మరియు వారు సత్యతిరస్కార స్థితిలోనే తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు.

56. మరియు వారు నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నామని అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తున్నారు. కాని వారు మీతో లేరు. వాస్తవానికి వారు మీకు భయపడుతున్నారు.

57. ఒకవేళ వారికి ఏదైనా ఆశ్రయంగానీ, గుహగానీ లేదా తలదాచుకోవటానికి ఏకాంత స్థలంగానీ దొరికితే, వారు తొందరగా పరుగెత్తి అందులో దాక్కుంటారు. ⁴

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ
إِنْ كُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا
أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ
الْقِسْطَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا
وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

فَلَا تَحْزَنْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْدَادُهُمْ إِنِّي أَعْلَمُ
بِمَا يَكْفُرُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ
وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾

لَوْ جِدُّوْنَ مَلْجَأًا مَّعْرُوبًا أَوْ مَدَّخَلًا
لَّوَلُوا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

1. చూడండి, 2:264, 4:38.

2. చూడండి, 'స.బు'ఖారీ, పు-1, 'హ. 626.

3. చూడండి, 20:131 మరియు 23:55-56. ఇంకా చూడండి, 3:178 మరియు 8:28.

4. ఈ ఆయత్ కవట విశ్వాసులను గురించి ఉంది. వారిని గురించి ఇంకా చూడండి, 4:142, 9:67 మరియు 29:11. (ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ఇది బహుశా కవటవిశ్వాసులను గురించి వచ్చిన మొట్టమొదటి ఆయత్).

58. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు దానాలు (సదఖాత్) పంచే విషయంలో నీపై అవనిందలు మోపుతున్నారు. ¹ దాని నుండి వారికి కొంత ఇవ్వబడితే సంతోషిస్తారు. కాని దానినుండి వారికి ఇవ్వబడక పోతే కోపగించుకుంటారు!

59. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వారికి ఇచ్చిన దానితో వారు తృప్తిపడి: “అల్లాహ్ యే మాకు చాలు! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో మాకు ఇంకా చాలా ఇస్తాడు మరియు ఆయన ప్రవక్త కూడా (ఇస్తాడు). నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ నే వేడుకుంటాము!” అని పలికి ఉంటే (అది వారికే బాగుండేది!) (3/4)

60. * నిశ్చయంగా, దానాలు (సదఖాత్) ² కేవలం యాచించు నిరుపేదలకు మరియు యాచించని పేదవారికి, ³ (జకాత్) వ్యవహారాలపై నియుక్తులైన వారికి మరియు ఎవరి హృదయాలనైతే (ఇస్లాం వైపుకు) ఆకర్షించవలసి ఉందో వారికి, బానిసల విముక్తి కొరకు, ఋణగ్రస్తులైనవారి కొరకు, అల్లాహ్ మార్గంలో (పోయేవారి) కొరకు మరియు బాటసారుల కొరకు. ఇది అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ఒక విధి. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّهْدِيكَ فِي الصَّدَقَاتِ إِنْ أَعْطُوا مِنْهَا رِضْوَانًا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا أَدَاءً هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آلَتَهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا احْسِنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٦١﴾

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٢﴾

1. చూడండి, 2:263-264.

2. ఇక్కడ సదఖాత్ అంటే జకాత్ అని అర్థం. ఎనిమిది (8) రకాల వారు వీటికి హక్కుదారులు: 1) ఖుభరాకు; 2) మసాకీన్లకు; 3) జకాత్ ప్రోగుచేయటానికి నియుక్తులైన వారికి; 4) ఎవరి హృదయాలను ఇస్లాం వైపునకు ఆకర్షించవలసి ఉందో వారికి; 5) ముస్లిం బానిసల విముక్తికి; 6) ఋణగ్రస్తులైన వారికి; 7) అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు 8) బాటసారులకు - వారు పేదవారు కాకున్నా - ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు లేమికి గురిఅయితే వారికి ఇవ్వాలి.
3. ఫఖీరున్: అంటే ఏమీ ఆదాయం లేనందుకు తన నిత్యావసరాలకు ఇతరులపై ఆధారపడి ఉండేవాడు. ఇట్టివారు విధిలేక యాచించవచ్చు.
- మిస్కినున్: కొంత ఆదాయం గలవాడు కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు సరిపోదు. అతడు ఇతరులతో యాచించుటకు వెనుకంజవేస్తాడు. తన స్వాభిమానంలో ఉంటాడు. ఇట్లవాడికి వాడి లక్షణాలు చూసి ఇవ్వాలి. ('స'హీహ్ బుఖారీ, 'స'హీహ్ ముస్లిం).

61. మరియు వారిలో కొందరు ప్రవక్తను తమ మాటలతో బాధ కలిగించే వారున్నారు. వారంటారు: “ఇతను (చెప్పుడుమాటలు) వినేవాడు.”¹ ఇలా అను: “అతను వినేది మీ మేలుకే! అతను అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడు మరియు విశ్వాసులను నమ్ముతాడు మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి అతను కారుణ్యమూర్తి.” మరియు అల్లాహ్ సందేశహరునికి బాధ కలిగించే వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

62. (ఓ విశ్వాసులారా!) మిమ్మల్ని సంతోషపెట్టటానికి వారు మీ ముందు అల్లాహ్ పై ప్రమాణాలు చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి వారు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను సంతోషపెట్టటమే వారి బాధ్యత.²

63. ఏమి? అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి విరోధించేవానికి, నిశ్చయంగా! భగభగమంటే నరకాగ్ని శిక్ష ఉందనీ, అదే అతని శాశ్వత నివాసమనీ, వారికి తెలియదా? ఇది ఎంత గొప్ప అవమానం!

64. తమ హృదయాలలో ఉన్న (రహస్యాలను) స్పష్టంగా తెలియజేసేటటువంటి సూరహ్ వారికి విరుద్ధంగా అవతరింపజేయబడుతుందేమోనని, ఈ కపటవిశ్వాసులు భయపడుతున్నారు. వారితో అను: “మీరు ఎగతాళి చేయండి, మీరు (బయటపడుతుందని) భయపడుతున్న విషయాన్ని, అల్లాహ్ తప్పక బయటపెట్టాడు.”

65. నీవు వారిని అడిగితే వారు తప్పక: “మేము కేవలం కాలక్షేపానికి మరియు పరిహాసానికి

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ
هُوَ أَذُنٌ قُلْ إِنْ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ
آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ①

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ②

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مِنْ يُحَادِدِ اللَّهِ وَرَسُولَهُ
فَأَن لَّهُ نَارُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ
الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ③

يَحْذَرُ الْمُتَّقُونَ أَنْ تُكَلَّفَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ
تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَهِزُّوا
إِنْ أَلَّاهُ مَخْرُجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ④

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ لِيَقُولُوا إِنَّمَا كُنَّا نَعُوْذُ

1. చూడండి, 9:74.

2. చూడండి, 4:80 మరియు 3:31.

మాత్రమే ఇలా మాట్లాడుతున్నాము.” అని సమాధానమిస్తారు. వారితో అను: “ఏమీ మీరు అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లతో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో వేళాకోళం చేస్తున్నారా?

66. “ఇక మీరు సాకులు చెప్పకండి, వాస్తవానికి మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్యాన్ని తిరస్కరించారు.” మీలో కొందరిని మేము క్షమించినా ఇతరులను తప్పకుండా శిక్షిస్తాము, ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు అపరాధులు.¹

67. కపట విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలు అందరూ ఒకే కోవకు చెందినవారు! వారు అధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు.² మరియు తమ చేతులను (మేలునుండి) ఆపుకుంటారు. వారు అల్లాహ్ ను మరచిపోయారు, కావున ఆయన కూడా వారిని మరచిపోయాడు.³ నిశ్చయంగా, ఈ కపటవిశ్వాసులే అవిధేయులు (ఫాసిఖున్).

68. మరియు కపటవిశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలకు మరియు సత్యతిరస్కారులకు, అల్లాహ్ సరకాగ్ని వాగ్దానం చేశాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే వారికి తగినది. మరియు అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు వారికి ఎడతగని శిక్ష ఉంటుంది.

69. (మీరు కూడా) గతించిన మీ పూర్వీకుల పంటివారు. వారు మీకంటే ఎక్కువ బలవంతులు,

وَلَعَبَّ قُلُوبُ آبَائِهِمْ وَرَسُولِهِمْ كُنْتُمْ
سَتَّاهِرُونَ ۝

لَا تَعْتَذِرُوا فَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعَفَ
عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نَعَذِّبُ طَائِفَةً
يَا أَنَّهُمْ كَانُوا أَجْرِمِينَ ۝

الْمُفْسِقُونَ وَالْمُفْسِقَتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ
يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُ اللَّهُ
فَنَسِيهِمْ إِنْ
الْمُفْسِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ۝

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ
اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ۝

كَانَ يَنْ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً

1. చూడండి, 4:98.

2. చూడండి, 3:104, 110, 114; 9:71, 112 మరియు 22:41.

3. చూడండి, 45:34.

ధనవంతులు మరియు అధిక సంతానం గలవారు. వారు తమ భాగపు ఐహిక సుఖాలను అనుభవించారు. మీరు కూడా మీ పూర్వీకులు అనుభవించినట్లు మీ భాగపు ఐహికసుఖాలను అనుభవించారు. వారు పడినటువంటి వ్యర్థ వాదోపవాదాలలో మీరు కూడా పడ్డారు. ఇలాంటి వారి కర్మలు ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ వ్యర్థమవుతాయి. మరియు ఇలాంటి వారు! వీరే నష్టానికి గురిఅయ్యే వారు.

70. ఏమీ? వారి పూర్వీకుల గాథ వారికి అందలేదా? నూహ్ జాతివారి, 'ఆద్, స'ముద్,¹ ఇబ్రాహీమ్ జాతివారి,² మద్యన్ (షు'బద్) ప్రజల³ మరియు తలక్రిందులు చేయబడిన పట్టణాల (లూత్) వారి (గాథలు అందలేదా)?⁴ వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన (సూచనలు) తీసుకొనివచ్చారు. అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేయదలచుకోలేదు కాని, వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉన్నారు.

71. మరియు విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు ఒకరికొకరు సేహితలు. వారు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు అధర్మం నుండి నిషేధిస్తారు (వారిస్తారు) మరియు నమాజ్ను స్థాపిస్తారు మరియు విధిదానం ('జకాత్) చెల్లిస్తారు మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారు. ఇలాంటి వారినే అల్లాహ్ కరుణిస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహావివేచనాపరుడు.

وَ أَكْثَرُ أَمْوَالِهِمْ وَأَوْلَادُهُمْ فَاسْتَبَعُوا بِمَخْلَقِهِمْ
فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِمَخْلَقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعْتُمُ الْكَافِرِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ يَخْلَقُهُمْ وَخُصَّمُ كَالَّذِي
خَاصُّوا أَوْلِيَاكَ حِطَّتْ أَعْيَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٧٠﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ بُرْهَانٌ مِنَ قَبْلِهِمْ قَوْمُ نُوحٍ
وَ عَادُ وَ ثَمُودُ ۖ وَقَوْمُ إِبْرٰهِيْمَ وَ أَصْحَابُ
مَدْيَنَ وَ الْوَيْفَكَتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٧١﴾

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَا
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَيُطِيعُونَ أَمْرَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِ أَوْلَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٧٢﴾

1. నూహ్, హూద్ మరియు 'సాలిహ్' ('అలైహిమ్ స.)ల గాథల కొరకు చూడండి, 7:59-79.

2. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) జాతివారు, బాబిలోనియునులు. 1100 సంవత్సరాలు క్రిస్తు శకానికి ముందు వారు అస్సిరియన్ల ద్వారా అపజయం పొంది నాశనం చేయబడ్డారు.

3. మద్యన్ ప్రజలగాథలకు చూడండి, 7:85-93.

4. సోదోమ్ మరియు గొమోరాహాలు, లూత్ ('అ.స.) ప్రజల నగరాలు. చూడండి, 7:80-84, 11:69-83.

72. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలకు క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాల వాగ్దానం చేశాడు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు శాశ్వతమైన సుఖాలున్న ఆ స్వర్గవనాలలో, వారి కొరకు పరిశుద్ధ నివాసాలు ఉంటాయి.¹ వాటన్నిటి కంటే మించింది వారికి లభించే అల్లాహ్ ప్రసన్నత. అదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

73. ఓ ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారులతో మరియు కపటవిశ్వాసులతో పోరాడు మరియు వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకమే. మరియు అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం.

74. “మేము ఏమీ (చెడు మాట) అనలేదు!” అని వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణించేసి అంటున్నారు. కాని వాస్తవానికి వారు సత్యతిరస్కారపు మాట అన్నారు. మరియు ఇస్లాంను స్వీకరించిన తరువాత దానిని తిరస్కరించారు. మరియు వారికి అసాధ్యమైన దానిని చేయదలచుకున్నారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త, (అల్లాహ్) అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేశారనే కదా! వారు ఈ విధంగా ప్రతీకారం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడైనా వారు పశ్చాత్తాపపడితే అది వారికే మేలు. మరియు వారు మరలిపోతే, అల్లాహ్ వారికి ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ, బాధాకరమైన శిక్షవిధిస్తాడు. మరియు భూమిలో వారికి ఏ రక్షకుడు గానీ సహాయకుడు గానీ ఉండడు. (7/8)

75. * మరియు వారిలో (కొందరు) ఈ విధంగా అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసేవారు కూడా

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكِنٌ وَلَدَبٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ الْأَكْبَرِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٧٢

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ جَاهِلُوا الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ٧٣

يُخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلْبَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ وَابِلَاءُ يَنَاوِلُوا وَمَا تَقْبُولُوا إِلَّا أَنْ أَعْنَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَبْسُتُوا يَعْتَبِ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ٧٤

وَمِنْهُمْ مَنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰنَا مِنْ فَضْلِهِ

1. చూడండి, 38:50. 'అద్బ్: అవతరణ ప్రకారం ఈ శబ్దం మొట్టమొదట పై ఆయత్‌లో వచ్చింది. 'అద్బ్, అంటే శాశ్వతమైన అని అర్థం.

ఉన్నారు: “ఆయన (అల్లాహ్) తన అనుగ్రహంతో మాకేమి ప్రసాదించినా మేము తప్పక దానం చేస్తాము మరియు సద్వర్తనులమై ఉంటాము.”

76. కాని అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం వల్ల వారికి (ధనం) ప్రసాదించినప్పుడు, వారు పిసినారితనం ప్రదర్శించి, తమ (వాగ్దానం) నుండి విముఖులై మరలిపోతారు.

77. ఆ పిదప వారు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయనందుకు, అసత్యం పలికినందుకు, ఆయన్ను కలుసుకునే (పునరుత్థాన) దినంవరకు, ఆయన వారి హృదయాలలో కాపట్యం నాటుకునేట్లు చేశాడు.

78. ఏమీ? వారి గుప్త రహస్యాలు మరియు వారి రహస్య సమాలోచనలు, అల్లాహ్ కు తెలుసని వారికి తెలియదా? మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అగోచర విషయాలన్నీ తెలిసివున్నవాడు.

79. మనస్ఫూర్తిగా సంతోషంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) దానంచేసే విశ్వాసులను నిందించే వారినీ మరియు తమశ్రమ తప్ప మరేమి ఇవ్వటానికి లేనివారిని ఎగతాళి చేసేవారినీ, అల్లాహ్ ఎగతాళికి గురి చేస్తాడు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

80. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి (కపట విశ్వాసుల) క్షమాపణకొరకు వేడుకున్నా, లేదా వారి క్షమాపణకొరకు వేడుకోక పోయినా ఒక్కటే - ఇంకా నీవు డెబ్బైసార్లు వారి క్షమాపణ కొరకు వేడుకున్నా - అల్లాహ్ వారిని క్షమించడు.¹ ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు

لَصَدَقْنَ وَلَكُنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ⑥

فَلَمَّا أَتَاهُمْ ذُنُوبُهُمْ جَعَلْنَا فِيهَا قُلُوبَهُمْ قَلْوَا وَيَوَّكِلَا ⑦ وَهُمْ مُّعْضُونَ ⑧

فَأَعَقَبَهُمُ النَّارُ فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ لِقَاكَ رَبِّهَا أَخْلَقُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبَهَاكَ أَنْ يَكْذِبُونَ ⑨

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سَرَّهُمْ ⑩ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ⑪

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑫

اسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑬

1. దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) తన శత్రువులను క్షమించమని అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించినట్లు బుఖారీ, ముస్లిం మరియు ఇతరుల 'స'హీహ్ 'హదీస్'లద్వారా తెలుస్తుంది.

అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.¹

81. (తబూక్ దండయాత్రకు పోకుండా) వెనుక అగిపోయిన వారు, తాము అల్లాహ్ సందేశహారుని వెంట వెళ్ళటాన్ని నిరోధించి (తమ ఇంట్లలో) కూర్చుండినందుకు సంతోష పడ్డారు. మరియు వారు తమ ధన సంపత్తులతో మరియు తమ ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడటాన్ని అసహ్యించుకున్నారు. మరియు వారు ఇతరులతో: “ఈ తీవ్రమైన వేడిలో వెళ్ళకండి!” అని అన్నారు. వారితో అను: “భగభగ మండే నరకాగ్ని దీనికంటే ఎక్కువ వేడిగా ఉంటుంది.” అది వారు అర్థంచేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

82. కావున ఇప్పుడు వారిని కొంత నవ్వ నివ్వ మరియు వారి కర్మలకు ప్రతి ఫలంగా (మున్నుండు) వారికి ఎంతో ఏడ్వ వలసి ఉంది.

83. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ అల్లాహ్ నిన్ను తిరిగి వారిలో (కపటవిశ్వాసులలో) ఒక వర్గం వారి వద్దకు తీసుకొనిపోతే! మరియు వారు నిన్ను (మరొక దండయాత్రకు) పోవటానికి అనుమతి అడిగితే! వారితో అను: “మీరు నాతో ఏ మాత్రం బయలుదేరవద్దు! మరియు నా పక్షమున శత్రువులతో పోరాడనూ వద్దు! వాస్తవానికి మీరు మొదట కూర్చొని ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు, కాబట్టి మీరు వెనుక ఉండిపోయిన వారితో (ఇంట్లలోనే) కూర్చొని ఉండండి.”

84. మరియు వారిలో (కపటవిశ్వాసులలో) ఎవరైనా మరణిస్తే, అతడి నమాజ్ జనాజహ్

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ①

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ②

إِنْ جَعَلَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُواكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تُخْرَجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَافِينَ ③

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ

కూడా నీవు ఏ మాత్రం చేయకు మరియు అతని గోరిపద్ద కూడా నిలబడకు.¹ నిశ్చయంగా, వారు అల్లాహ్‌ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. మరియు వారు అవిధేయులు (ఫాసిఖున్)గా ఉన్న స్థితిలోనే మరణించారు.

85. మరియు వారి సిరిసంపదలు మరియు వారి సంతానం నిన్ను ఆశ్చర్యానికి గురిచేయ నివ్వకూడదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! వాటితో ఈ ప్రపంచంలో వారిని శిక్షించాలనీ మరియు వారు సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్న స్థితిలోనే వారి ప్రాణాలను కోల్పోవాలనీ సంకల్పించాడు.²

86. మరియు: “అల్లాహ్‌ను విశ్వసించండి. మరియు ఆయన ప్రవక్తతో కలసి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడండి!” అని సూరహ్ అవతరింపజేయబడినపుడు,³ వారిలోని ధనవంతులు నీతో: “వెనుక ఉండే వారితో కూర్చో వటానికి మమ్మల్ని విడిచిపెట్టు.” అని అనుమతి కోరారు.

87. వారు, వెనక ఉండిపోయే వారితో ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయల మీద ముద్ర వేయబడివుంది, కావున వారు అర్థం చేసుకోలేరు.⁴

عَلَىٰ قَتْلِهِمُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالَّذِينَ
وَهُمْ قَاتِلُونَ

وَلَا تَجْعَلْ أَمْوَالَهُمْ وَأَوْلِيَّاهُمْ أَيْدِي اللَّهِ أَنْ
يُعَذِّبَهُمُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَأَذِّنْ لَتِ سُورَةٍ أَنْ أُمْنُوا بِاللَّهِ وَحَاجِدُوا مَعَ
رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُو الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا
لَنْ نَمُوتَ الْقَوْدِينَ

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

1. ఈ ఆయత్ కవట విశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైదు గురించి అవతరింపజేయ బడింది. కాని ఈ ఆజ్ఞ కవటవిశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుంది. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైదు మరణించినపుడు అతని కుమారుడు 'అబ్దుల్లాహ్ (ర'ది. అ.) దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి వచ్చి, అతని ('స'అస) అంగీని, తన తండ్రికి కఫన్‌గా తొడిగించటానికి అడుగుతారు మరియు అతని ('స'అస)తో, తన తండ్రి నమా'జే జనా'జమా చేయమని కూడా కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) తన అంగీని, ఇస్తారు. 'ఉమర్ (ర'ది. అ.) ఆపినా, వినకుండా నమా'జే జనా'జమాకూడా చేస్తారు. ఆ తరువాత ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స'హీహ్ బుఖారీ, తఫ్సిర్ సూరహ్ అత్-తౌబ్ మరియు 'స'హీహ్ ముస్లిం, కితాబ్ సిఫాత్ అల్-మునాఫిఖీన్ వ అ'హ్ కామహుమ్). ఇక్కడ మరొక విషయం విశదమయ్యే దేమిటంటే: ఎవడైతే నిజమైన విశ్వాసుడు కాడో అతని మోక్షం కొరకు ఎంత పెద్దవారు ప్రార్థన చేసినా అది అంగీకరించబడదు.

2. చూడండి, 9:55, 3:178 మరియు 8:28; ఈ ఆయత్ దాదాపు 9:55 మాదిరిగానే ఉంది.

3. చూడండి, 47:20.

4. చూడండి, 7:100-101.

88. కాని, ప్రవక్త మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారు తమ సిరిసంపదలతో మరియు తమ ప్రాణాలతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారు. మరియు అలాంటి వారికి అన్ని మేల్కూర్పు ఉన్నాయి. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

89. అల్లాహ్ వారికొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు సిద్ధంచేసి ఉంచాడు, వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం.

90. మరియు సాకులు చెప్పే ఎడారి వాసులు (బద్దూలు) ¹ కూడా వచ్చి వెనుక ఉండిపోవటానికి అనుమతి అడిగారు. మరియు ఈ విధంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అబద్ధాలు చెప్పినవారు కూర్చుండిపోయారు. త్వరలో సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉండగలదు.

91. బలహీనులు మరియు వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు ప్రయాణపు ఖర్చులు లేనివారు, ఒకవేళ అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు వాస్తవానికి విశ్వాసపాత్రులై ఉంటే వారిపై (జిహాద్ కు వెళ్ళకుంటే) ఎలాంటి నిందలేదు. సజ్జనులపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

92. మరియు ఎవరైతే నీవద్దకు వచ్చి వాహనాలు కోరినప్పుడు నీవు వారితో: “నా దగ్గర మీకివ్వటానికి ఏ వాహనం లేదు.” అని పలికినప్పుడు, ఖర్చు చేయటానికి తమ దగ్గర ఏమీ లేదు కదా అనే చింతతో కన్నీరు కారుస్తూ

لَكِنَّ الرِّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ ۖ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

وَجَاءَ الْمَعَدُّونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا انْصَحُوا إِلَىٰ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا آتَوْا لِتَحِبَّهُمْ قُلْتُ لَا أَجِدُ مَا أَحِبُّكُمْ عَلَيْهِمْ قُلُوا لَا أُعِينُهُمْ قَبِيضٌ مِنَ الدِّمَارِ حَزَنٌ أَلَّا يَجِدُوا ۚ وَمَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾

1. అల్-అ'తరాబు అంటే, ఎడారి వాసు(బద్దూ)లు. ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:97, 98, 99, 101,120, 33:20, 48:11,16 మరియు 49:14.

తిరిగిపోయారో, అలాంటి వారిపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు.

93. (*) కాని వాస్తవానికి ధనవంతులై కూడా, వెనుక కూర్చున్నవారితో ఉండటానికి ఇష్టపడి, నిన్ను అనుమతి అడిగేవారిపై తప్పక నిందగలదు. అల్లాహ్ వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేసిఉన్నాడు, కావున (తాము పోగొట్టు కొనేదేమిటో) వారికి తెలియదు.¹

94. మీరు (తబూక్ దండయాత్ర నుండి) మరలి వారి వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా వారు (కపటవిశ్వాసులు) మీతో తమ సాకులు చెబుతున్నారు. వారితో అను: “మీరు సాకులు చెప్పకండి, మేము మీ మాటలను నమ్ముము. అల్లాహ్ మాకు మీ వృత్తాంతం తెలిపివున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుడు మీ ప్రవర్తనను కనిపెట్టగలరు, తరువాత మీరు అగోచర మరియు గోచర విషయాలు ఎరుగునట్టి ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకు మరలింపబడతారు, అప్పుడాయన మీరు చేస్తూఉన్నవాటిని గురించి మీకు తెలుపుతాడు.”

95. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు వారి వద్దకు మరలి వచ్చిన తరువాత వారిని వదలి పెట్టాలని (మీరు వారిపై చర్య తీసుకోగూడదని), వారు మీ ముందు అల్లాహ్ పేరుతో ప్రమాణాలు చేస్తారు. కావున మీరు వారి నుండి విముఖులు కండి. నిశ్చయంగా, వారు అశుచులు (మాలిన్యం వంటి వారు). వారి నివాసం నరకమే. అదే వారు ఆర్జించిన దాని ఫలితం.

96. మీరు వారితో రాజీపడాలని, వారు (కపట విశ్వాసులు) మీ ముందు ప్రమాణాలు

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْحَوَافِ وَطَمَعُ اللَّهِ عَلَى قُلُوبِهِمْ هُمْ
لَا يَعْلَمُونَ^①

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
وَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ نَبَاتًا
اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَيَسْأَلُهُمْ تَرَدُّدًا إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالتَّهَادُّ
فِي نَبِيِّكُمْ هَٰ أَكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ^②

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَعَزُومًا
عَهُمْ فَأَعِزُّوا عَنْهُمْ أَفَهُمْ يَبُشُّ وَمَا لَهُمْ
جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ^③

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ

చేస్తున్నారు. ఒకవేళ మీరు వారితో రాజీపడినా, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అవిధేయులు (ఫాసిఖీన్) అయిన ప్రజలతో రాజీపడడు.¹

97. ఎడారివాసు (బద్దూ)లు సత్య తిరస్కార మరియు కపటవిశ్వాస విషయాలలో అతి కఠినులు. వారు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తపై అవతరింపజేసిన (ధర్మ) నియమాలు అర్థం చేసుకునే యోగ్యత లేనివారు.² మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

98. మరియు ఎడారివాసు (బద్దూ)లలో కొందరు తాము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేసిన దానిని దండుగగా భావించేవారున్నారు. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఆపదలలో చిక్కుకోవాలని వారు ఎదురుచూస్తున్నారు. (కాని) వారినే ఆపద చుట్టుకుంటుంది. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.³

99. మరియు ఎడారివాసు (బద్దూ)లలో కొందరు అల్లాహ్ ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వారు ఉన్నారు.⁴ వారు తాము (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేసేది, తమకు అల్లాహ్ సాన్నిధ్యాన్ని మరియు ప్రవక్త ప్రార్థనలను చేకూర్చటానికి సాధనంగా చేసుకుంటున్నారు. వాస్తవానికి అది వారికి తప్పక సాన్నిధ్యాన్ని చేకూర్చుతుంది. అల్లాహ్ వారిని తన కారుణ్యంలోకి చేర్చుకోగలడు. నిశ్చయంగా!

قَالَ اللَّهُ لِمَ كَرِهْتُمُ النَّاسَ

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ
أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا
وَيَكْرِهْنَ يَكُفُّوا أَلَّا يَكُونَ عَلَيْهِمْ دَرَجَةٌ
السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا إِلَى اللَّهِ
وَصَلَاتٍ لِلرَّسُولِ الْآلَاءِ قُرْبَةً لَهُمْ
سَيَلِّحَهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ
رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్ర నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత, వారంతా క్షేమంగా తిరిగి వచ్చింది చూసి కపటవిశ్వాసులు, తాము నమ్మకస్తులమని నిరూపించగోరారు. ఆ సమయంలో పై మూడు ఆయతులు (94-96) అవతరింపజేయబడ్డాయి.
2. ఎందుకంటే వారు నగరాల నుండి దూరప్రాంతాలలో ఉండటం వలన అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన (సు.తా.), ప్రవక్త ('స'అస) మాటలు వినలేరు.
3. వీరు మొదటి రకానికి చెందిన బద్దూలు.
4. వీరు రెండో రకానికి చెందిన మంచి విశ్వాసులు.

అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

100. మరియు వలస వచ్చిన ముహజిర్లలో నుండి మరియు అన్సారులలో (మదీనావాసులలో) నుండి, ప్రప్రథమంగా ముందంజవేసి (ఇస్లాంను స్వీకరించిన) వారితోనూ మరియు సహృదయంతో వారిని అనుసరించిన వారితోనూ, అల్లాహ్ సంతోషపడ్డాడు. మరియు వారుకూడా ఆయనతో సంతోషపడ్డారు. మరియు వారి కొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలను సిద్ధపరిచిఉంచాడు. వారు వాటిలో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అదే గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَصَوَّغْنَا لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝

101. మరియు మీ చుట్టు ప్రక్కల ఉండే ఎడారివాసులలో (బద్దూలలో) కొందరు కపటవిశ్వాసులు ఉన్నారు. మరియు (ప్రవక్త) నగరం (మదీనా మునవ్వరా)లో కూడా (కపట విశ్వాసులు) ఉన్నారు.¹ వారు తమ కాపట్యంలో నాటుకొని ఉన్నారు. కాని (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారిని ఎరుగవు.² మేము వారిని ఎరుగుతాము. మేము వారికి రెట్టించుశిక్షను విధించగలము. తరువాత వారు ఘోరశిక్ష వైపుకు మరలించబడతారు.

وَمِنَ حَوْلِكَ مِنَ الْعَرَابِ مُنَافِقُونَ ۚ وَمِنْ
أَهْلِ الْمَدْيَنَةِ قَوْمٌ عَلَى الْيَتَاقِ ۚ كَانُوا
يَكْفُرُونَ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۚ
إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ۝

102. మరియు ఇతరులు, తమ పాపాలను ఒప్పుకున్న వారున్నారు. వారు తమ సత్కార్యాన్ని ఇతర పాపకార్యంతో కలిపారు.³ అల్లాహ్ వారిని

وَأَخْرَجُوا عَرَضَ الْوَيْدِ يُؤْتِيهِمْ حَظًّا مِمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ
وَأَخْرَجُوا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ

1. మదీనా మునవ్వరా మొదటి పేరు యస్-రిబ్. 622 క్రిస్తుశకంలో ము'హమ్మద్ ('స'అస) వలస వచ్చిన తరువాత అది మదీనతున్నబీ - ప్రవక్త నగరంగా, ఆ తరువాత మదీనా మునవ్వరాగా కూడా పిలువబడుతోంది.
2. ఇక్కడ సప్తమైన శబ్దాలతో దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)కు అగోచర జ్ఞానం లేదని విశదపరచబడింది.
3. వీరు ఉచితమైన కారణం లేకుండానే వెనుక ఉండిపోయిన విశ్వాసులు. వీరు పోసందుకు తమవల్ల జరిగిన పాపాన్ని ఒప్పుకున్నారు. వీరి సత్కార్యాలంటే ఇంతకు ముందు జరిగిన యుద్ధాలలో పాల్గొనటం. వీరి పాప కార్యం అంటే తబూకీ యుద్ధానికి పోకుండా ఉండటం. ఇంకా చూడండి, 'స'హీహ్ బు'ఖారి, పు.6, 'హ.196.

తప్పక ¹ క్షమిస్తాడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

103. (కావున ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి సంపదల నుండి దానం (సదఖాహ్) తీసుకొని, దానితో వారి పాపవిమోచనం చెయ్యి మరియు వారిని సంస్కరించు. మరియు వారి కొరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థించు. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రార్థనలు వారికి మనశ్శాంతిని కలిగిస్తాయి. అల్లాహ్ సర్వం వివేచాడు, సర్వజ్ఞుడు.

104. ఏమీ? వాస్తవానికి అల్లాహ్ తనదాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని (తౌబహ్ ను) అంగీకరిస్తాడని మరియు వారి దానాలను (సదఖాత్ లను) స్వీకరిస్తాడని వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

105. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో అను: “మీరు (మీపని) చేస్తూ ఉండండి, అల్లాహ్ ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు మీరు చేస్తున్న పనులు చూస్తున్నారు. తరువాత మీరు తప్పక అగోచర మరియు గోచర విషయాలను ఎరుగు ఆయన (అల్లాహ్) వద్దకు తిరిగి పంపబడగలరు. అప్పుడాయన మీరు చేస్తూ వున్న కర్మలను గురించి మీకు తెలియజేస్తాడు.”

106. మరికొందరు అల్లాహ్ ఆజ్ఞ (తీర్పు) కొరకు వేచిఉన్నారు. ఆయన వారిని శిక్షించనూపచ్చు, లేదా క్షమించనూపచ్చు! మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

107. మరియు (కపట విశ్వాసులలో) కొందరు

إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاخُذُ الصَّدَقَاتِ وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْتَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْيُؤْمِنُونَ وَسَيُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

وَالْآخَرُونَ مُرْجُونَ لِرَأْيِ اللَّهِ إِنَّا بَعَثْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا أَسْجِدًا دُونَ اللَّهِ يَسْلُكُوا فِيهَا

1. 'అసా: అన్న పదం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సంబంధించి వస్తే, Be hopeful with Allah, నమ్ము, ఆశించు అనే భావం ఇస్తుంది. ఒకవేళ మానవునికి సంబంధించి ఉంటే Be conscious or Be afraid, జాగ్రత్త, ఏమో, బహుశా అనే భావం ఇస్తుంది.

(విశ్వాసులకు) హాని కలిగించటానికి, సత్యతిరస్కార వైఖరిని (బలపరచటానికి) మరియు విశ్వాసులను విడదీయటానికి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరునితో ఇంతకు ముందు పోరాడిన వారు పొంచిఉండటానికి, ఒక మస్జిద్ నిర్మించారు. మరియు వారు: “మా ఉద్దేశం మేలుచేయటం తప్ప మరేమీ కాదు!” అని గట్టి ప్రమాణాలు కూడా చేస్తున్నారు. ¹ కాని వారు వాస్తవంగా అసత్యవాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

108. నీ వెన్నడూ దానిలో (నమాజ్ కు) నిలబడకు. మొదటిరోజు నుండియే దైవభీతి ఆధారంగా స్థాపించబడిన మస్జిద్ నీకు (నమాజ్ కు) నిలబడటానికి తగినది. అందులో పరిశుద్ధులు కాగోరే వారున్నారు. మరియు అల్లాహ్ పరిశుద్ధులు కాగోరే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

109. ఏమీ? ఎవడైతే అల్లాహ్ యందు గల భయభక్తులు మరియు ఆయన ప్రీతి, పునాదుల మీద తన (మస్జిద్) కట్టడాన్ని కట్టాడో, అతడు శ్రేష్ఠుడా? లేక, తన కట్టడపు పునాదులను, పరదలకు కూలిపోయి దాని క్రింది భాగం ఖాళీగా ఉన్న నది ఒడ్డున కట్టేవాడా? అది వానితో సహా సరకాగ్నిలోకి కొట్టుకొని పోతుంది. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు సన్మార్గంచూపడు.

وَتَقْرُبُ إِلَيْنَا الْمُؤْمِنِينَ وَالْإِصْرَ الَّذِينَ
حَارَبَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ
أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْطَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لِمَسْجِدٍ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ
أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ رَبُّ الْعَالَمِينَ
يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٩﴾

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرًا مِمَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا
جُرْفٍ هَارِقًا تَهَارَىٰ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١١٠﴾

1. 'ఖుజరజ్' తెగకు చెందిన ఒక మదీనా వాసుడు అబూ అమిర్ కైస్తవుడవుతాడు. అతడు 3వ హిజ్రీలో జరిగిన ఉహుద్ యుద్ధంలో మక్కా ఖురైషులకు సహాయపడి, ఆ యుద్ధం తరువాత సిరియాకు పారిపోతాడు. అతడు బైజాన్ టైన్ చక్రవర్తి హిరాక్లియస్ ను మదీనాపై దండయాత్ర చేయటానికి ప్రోత్సహిస్తాడు. మదీనాపై వారు రాకూడదని దైవప్రవక్త ('స'అస), వారిని ఎదుర్కోవటానికి తబాక్ కు బయలుదేరే సమయంలో అతడి అనుచరులు వచ్చి: “మేము మదీనా-ఖుబాల మధ్య ఒక మస్జిద్ నిర్మించాము. మీరు వచ్చి అందులో నమాజ్ చేయించండి.” అని కోరుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస): “తబాక్ నుండి వచ్చిన తరువాత వస్తాను.” అని అంటారు. ఆ సందర్భంలో తబాక్ నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) తరువాత దానిని పడగొట్టిస్తారు. ఎందుకంటే ఆ మస్జిద్ నిర్మాణ లక్ష్యం విశ్వాసుల మధ్య భేదభావాలు పుట్టించడమే ఉండెను.

నరకవాసులని వ్యక్తమైన తరువాత కూడా, ప్రవక్తకు మరియు విశ్వాసులకు వారి క్షమాపణకై ప్రార్థించటం తగదు.¹

114. మరియు ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి క్షమాపణ కొరకు ప్రార్థించింది కేవలం అతను తన (తండ్రి)తో చేసిన వాగ్దానం వల్లనే.² కాని అతనికి, తన (తండ్రి) నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు శత్రువని స్పష్టమైనప్పుడు, అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని విడనాడాడు. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ వినయవిధేయతలతో (అల్లాహ్ ను) అర్థించేవాడు,³ సహనశీలుడు.

115. మరియు ఒక జాతికి సన్మార్గం చూపిన తరువాత వారు దూరంగా ఉండ వలసిన విషయాలను గురించి వారికి స్పష్టంగా తెలుపనంతవరకు, అల్లాహ్ వారిని మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడవేయడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.⁴

116. నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు వేరే రక్షకుడు గానీ సహాయకుడు గానీ ఎవ్వడూ లేడు.

117. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రవక్తను మరియు వలస వచ్చిన వారిని (ముహ్మజీలను) మరియు అన్సార్లను, ఎవరైతే బహు కష్ట కాలంలో ప్రవక్త వెంట ఉన్నారో! అలాంటి వారి నందరినీ

لِّلْمُشْرِكِينَ وَلَوكَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنِّي
بَعْدَ مَا بَيَّنَّنَا لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن
مَّوَدَّةٍ وَوَعَدَهَا آيَاةُ فَكَيْفَ تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ
عَدُوٌّ يَكْفُرُ بِآيَاتِهِ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَوَاقٍ حَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ
حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُّحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن
قُوَّةٍ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٠﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ
وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ مِن بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ

1. చూడండి, 28:56.

2. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఈ వాగ్దానం కొరకు చూడండి, 19:47-48 మరియు 60:4. అతని ప్రార్థన కొరకు చూడండి, 26:86-87. ఇంకా చూడండి 'స'హీహ్ బుఖారీ, పు-4, 'హ. 565.

3. అవ్వాహున్: మృదుహృదయుడు, వినయవిధేయతలతో (అల్లాహుతా'అలా ను) అర్థించేవాడు.

4. చూడండి, 6:131-132. ఇంకా చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారీ, పు-9, 'హ.66.

క్షమించాడు.¹ వారిలో ఒకపక్షం వారి హృదయాలు, దాదాపు వక్రత్వం వైపునకు మరలినప్పటికీ (ప్రవక్త వెంట వెళ్లారు), అప్పుడు ఆయన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన వారిపట్ల ఎంతో కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

118. మరియు వెనుక ఉండిపోయిన ఆ ముగ్గురుని కూడా (ఆయన క్షమించాడు).² చివరకు విశాలంగా ఉన్న భూమికూడా వారికి ఇరుకైపోయింది. మరియు వారి ప్రాణాలు కూడా వారికి భారమయ్యాయి. అల్లాహ్ నుండి (తమను కాపాడుకోవటానికి) ఆయన శరణం తప్ప మరొకటి లేదని వారు తెలుసుకున్నారు. అప్పుడు ఆయన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించాడు - వారు పశ్చాత్తాపపడాలని. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మాత్రమే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

119. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు సత్యవంతులతో ఉండండి.³

120. మదీనా పురవాసులకు మరియు

فَرِيقٍ مِنْهُمْ تَمَتَّأَبَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٨﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا صَافَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِأَرْحَبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمُ
أَنْفُسُهُمْ وَكَلَّوْا أَنْ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ
تَمَتَّأَبَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الضَّالِّينَ ﴿١٢٠﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ

1. తబూక్ దండయాత్ర కాలం బహు కష్టకాలంగా పేర్కొనబడింది. ఎందుకంటే అది తీవ్రమైన ఎండకాలం. ఖర్షార ఫలాలు సిద్ధమయ్యిన కాలం. ఆ ప్రయాణం చాలా దూరప్రదేశానిది. మరియు ప్రయాణ సౌకర్యాల కూడా చాలా తక్కువ ఉండేవి.
2. తబూక్ దండయాత్రలో పాల్గొనని ఆ ముగ్గురు, క'అబ్ ఇబ్నెమాలిక్, మరారా ఇబ్నె రబీ మరియు హిలాల్ ఇబ్నె 'ఉమయ్యా (ర'ది. 'అన్తమ్) అనే అన్సారులు. వీరు, సై ఆయత్ అవతరింపజేయబడేవరకు దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు అతని అనుచరులతో బహిష్కరింపబడి ఉండిరి. వీరి పశ్చాత్తాపం యాభై రోజుల తరువాత అంగీకరించ బడింది. వీరు విధేయులైన ముస్లింలు. ఇంతకు ముందు ప్రతి యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. తబూక్ దండయాత్రలో కేవలం సోమరితనం వల్లనే పాల్గొన లేక పోయారు. వారు కపటవిశ్వాసులవలె బూటక సాకులు చెప్పలేదు. (చూడండి 'స'హీహ్ బుఖారీ, కిటాబ్ అల్ మ'గాజీ, బాబ్ 'గజేవత్ అత్-తబూక్. ముస్లిం కిటాబ్ అత్-తౌబాహ్, బాబ్ 'హదీస్ తౌబతు క'అబ్ బిన్ మాలిక్).
3. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు-8, 'హ. 116, 117, 118.

చుట్టుప్రక్కలలో ఉండే ఎడారివాసు (బద్దు)లకు అల్లాహ్ ప్రవక్తను వదలి వెనుక ఉండిపోవటం మరియు తమ ప్రాణాలకు అతని (దైవప్రకృతి) ప్రాణాలపై ఆధిక్యతనివ్వటం తగిన పని కాదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మార్గంలో వారు ఆకలి దప్పులు, (శారీరక) కష్టాలు సహిస్తే, శత్రువుల భూమిలోకి దూరి సత్యతిరస్కారుల కోపాన్ని రేకెత్తిస్తే మరియు శత్రువులనుండి ఏదైనా సాధిస్తే, దానికి బదులుగా వారికి ఒక సత్కార్యం వ్రాయబడకుండా ఉండదు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సజ్జనుల ఫలితాన్ని వ్యర్థపరచడు.

الْأَعْرَابُ أَنْ تَتُخَفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا عِبَسَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطُونُ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نِيلًا إِلَّا كَيْبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٠﴾

وَلَا يَفْقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًّا إِلَّا كَيْبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

121. మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో) వారు ఖర్చుచేసే ధనం కొంచెమైనా లేదా అధికమైనా, లేక వారు (శమపడి) కొండ లోయలను దాటే ఏషయమూ, అంతా వారి కొరకు వ్రాయబడకుండా ఉండదు - వారు చేస్తూ ఉండిన ఈ సత్కార్యాల కొరకు - అల్లాహ్ వారికి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించటానికి. (1/4)

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿٥٢﴾

122. * మరియు విశ్వాసులందరూ (పోరాటానికి) బయలుదేరటం సరికాదు. కావున వారిలో ప్రతితగ నుండి కొందరు ధర్మజ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకోవటానికి పోయి వారు వారి వద్దకు తిరిగివచ్చినప్పుడు తమ జాతి (ప్రాంత) ప్రజలను హెచ్చరిస్తే! బహుశా వారు కూడా తమను తాము (దుర్మార్గం నుండి) కాపాడుకోగలరు.²

1. నైలన్: attainment, సిద్ధి లేక సాధించడం. ఇక్కడ ఈ వాక్యపు అర్థం, శత్రువుల నుండి ఏదైనా తీసుకోవటం, లేక వారికి హాని కలిగించటం అంటే వారిని సంహరించటం లేదా ఖైదీలుగా చేసుకోవటం లేదా ఓడించి విజయధనం పొందటం, లేక అమరగతి పొందటం.

2. తబాక్ దండయాత్ర కొరకు, అర్థిక మరియు భౌతిక స్తోమత గలవారంతా బయలుదేరాలని ప్రకటన చేయబడి ఉండెను. ఎందుకంటే అప్పుడు వారికి ఒక గొప్ప సామ్రాజ్యపు సేనతో యుద్ధం చేయవలసి ఉండెను, లేనిచో వారు మదీనాపై దాడి చేయటానికి యత్నాలు చేయచుండిరి. కాని

123. ఓ విశ్వాసులారా! మీ దగ్గరనున్న సత్య తిరస్కారులతో పోరాడి, వారిని మీలోనున్న కారిన్యాన్ని గ్రహించనివ్వండి. ¹ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారితో ఉంటాడని తెలుసుకోండి.

124. మరియు ఒక సూరహ్ అవతరింప జేయబడినప్పుడల్లా వారి (కపటవిశ్వాసుల)లో కొందరు: “ఇది మీలో ఎవరి విశ్వాసాన్ని అధికంచేసింది?” అని అడుగుతారు. కాని వాస్తవానికి అది విశ్వసించిన వారందరి విశ్వాసాన్ని అధికంచేస్తుంది. మరియు వారు దానితో సంతోషపడతారు. ²

125. కాని ఎవరి హృదయాలలో రోగ ముందో, ఇది వారి మాలిన్యంలో మరింత మాలిన్యాన్ని అధికంచేస్తుంది. మరియు వారు సత్యతిరస్కారులుగానే మరణిస్తారు. ³

126. ఏమీ? వారు ప్రతి సంవత్సరం ఒకసారి లేక రెండుసార్లు (బాధలతో) పరీక్షింప బడటాన్ని గమనించటం లేదా? అయినా వారు పశ్చాత్తాపపడటం లేదు మరియు గుణపాఠం కూడా నేర్చుకోవటం లేదు.

127. మరియు ఏదైనా సూరహ్ అవతరించి

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلَظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ٩

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ١٠

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ١١

أَوْ لَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذْكُرُونَ ١٢

وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ لَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ

అన్ని యుద్ధాలలో, అందరూ పాల్గొనే అవసరముండదు. అలాంటప్పుడు కొందరు యుద్ధానికి పోకుండా ధర్మజ్ఞానం పెంపొందించుకోవటానికి పోయి, తిరిగి వచ్చి తమ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు ధర్మజ్ఞానం బోధించాలి. దీనివల్ల ప్రజలలో దైవభీతి పెరుగుతుంది.

1. ఎందుకు జిహాద్ చేయాలో 2:190-194, 22:39, 60:8-9 ఆయత్లలో వచ్చింది. ఇక్కడ: ‘మీ ఇరుగు పొరుగులో ఉన్నవారు మీకు హాని చేకూర్చదలిస్తే, మిమ్మల్ని, మీ ధర్మం అనుసరించటంలో ఆటంకపరిస్తే, అట్టివారితో మీరు కఠినత్యాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ పోరాడండి.’ అని ఆదేశమివ్వబడుతోంది. ఇంకా చూడండి, 48:29 మరియు 5:54.

2. చూడండి, 8:2.

3. చూడండి, 17:82.

నపుడల్లా వారు ఒకరినొకరు చూసుకుంటూ (అంటారు): “ఎవడైనా మిమ్మల్ని చూస్తున్నాడా?” ఆ తరువాత అక్కడినుండి మెల్లగా జూరు కుంటారు. అల్లాహ్ వారి హృదయాలను (సన్నాగం నుండి) మళ్ళించాడు. ఎందుకంటే నిశ్చయముగా, వారు అర్థం చేసుకోలేని జనులు.¹

128. (ఓ ప్రజలారా!) వాస్తవానికి, మీ వద్దకు మీలోనుంచే ఒక సందేశహరుడు (ముహమ్మద్) వచ్చి ఉన్నాడు;² మీరు ఆపదకు గురికావటం అతనికి కష్టం కలిగిస్తుంది; అతను మీ మేలు కోరేవాడు, విశ్వాసుల ఎడల కనికరుడు కరుణామయుడు.

129. అయినా వారు విముఖులైతే, వారితో అను: “నాకు అల్లాహ్ చాలు! ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యనీయుడు లేడు! నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయనే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (అర్షాదు) ప్రభువు.”³

هَلْ يَرِيكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ
اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٨﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِزٌ
عَلَيْكُمْ مَاعِنَتُكُمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿١٣٠﴾

1. చూడండి, 8:55.

2. చూడండి, 50:2.

3. చూడండి, ఖుర్ఆన్ 7:54 మరియు 'స'హీహ్ బుఖారీ, పు-9, 'హ. 86 మరియు పు-6, 'హ. 87.

10. సూరహ్ యూసుస్

ఇది మక్కా సూరహ్. ఇందులో 109 ఆయత్లున్నాయి. కొందరు దీనిలోని రెండు, మూడు ఆయతులు మదీనాలో అవతరింపజేయబడ్డాయని అభిప్రాయపడ్డారు. ఇది మరియు దీని తరువాత వచ్చే 5 సూరాహ్‌లు అవతరణలో ఒకదానితో ఒకటి సంబంధించి ఉన్నాయి. ఇవి ఆఖరు మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. 10-15 సూరాహ్‌లు ప్రతి ఒక్కటి అలిఫ్-లామ్-రా అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతాయి. కాని 13వ సూరహ్ మాత్రం అలిఫ్-లామ్-మీమ్-రా అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతోంది. దీని పేరు 98వ ఆయత్‌లో ఉన్న దైవప్రవక్త యూసుస్ ('అ.స.) పేరుతో పెట్టబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి వివేకంతో నిండి
వున్న దివ్యగ్రంథం యొక్క ఆయతులు.

الرَّسْمِ الْإِلَهِيِّ الْكَاتِبِ الْحَكِيمِ ①

2. “ఏమీ? మానవులను హెచ్చరించటానికి మరియు విశ్వసించిన వారికి నిశ్చయంగా, తమ ప్రభువువద్ద, వారు చేసివంపిన మంచి పనులకు తగిన స్థానం ఉంది.” అనే శుభవార్త వినిపించటానికి, మేము వారిలోని ఒక మనిషి (ముహమ్మద్) పై మా సందేశాన్ని అవతరింపజేయటం ప్రజలకు ఆశ్చర్యకరమైన విషయంగా ఉందా? ¹
(ఎందుకంటే) సత్య తిరస్కారులు ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా ఇతను పచ్చి మాంత్రికుడు!”

أَكَا لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ
أُنْذِرَ النَّاسَ وَبَيِّنَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَهُمْ قَدَرٌ
صَدَقَ عَنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكُفَرَاءُ إِنَّ هَذَا أَسْحَرُ
مُؤْمِنِينَ ②

3. నిశ్చయంగా, మీ పోషకుడూ, ప్రభువూ
అయిన అల్లాహ్, ఆకాశాలను మరియు భూమిని
ఆరు దినము(అయ్యామ్)లలో సృష్టించి, తర్వాత
తన సింహాసనాన్ని (అర్షాదు) అధిష్టించాడు. ²
ఆయనే (సర్వసృష్టి) వ్యవహారాలను
నడుపుతున్నాడు. ఆయన అనుమతి లేకుండా
సిఫారసు చేయగలవాడు ఎవ్వడూ లేడు. ³

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأُمُورَ
مَنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ عِندِإِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ③

1. చూడండి, 9:128.

2. చూడండి, 7:54.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేకుండా సిఫారసు చేయగలవాడు ఎవ్వడూ లేడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి

ఆయనే అల్లాహ్! మీ పోషకుడు (ప్రభువు), కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఏమీ? మీరు హితోపదేశం స్వీకరించరా?

4. ఆయన వైపునకే మీరందరూ మరలి పోవలసి ఉంది. అల్లాహ్ వాగ్దానం నిజమైనది. నిశ్చయంగా, ఆయనే సృష్టిని మొదట సరిక్రొత్తగా ప్రారంభించాడు, మరల ఆయనే దానిని ఉనికిలోకి తెస్తాడు. ఇది విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి న్యాయమైన ప్రతిఫలమివ్వటానికి. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి - వారు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉండినందుకు - త్రాగటానికి సలసల కాగేనీళ్ళు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటాయి.

5. ఆయనే సూర్యుణ్ణి (ప్రకాశించే) దీపంగానూ మరియు చంద్రుణ్ణి వెలుగును (ప్రతిబింబింపజేసే) దానిగానూ చేసి, దానికి (పెరిగే-తరిగే) దశలు నియమించాడు,¹ దాని ద్వారా మీరు సంవత్సరాల మరియు (కాలపు) గణనను తెలుసుకోవాలని.² అల్లాహ్ ఇదంతా సత్యాధారంగా తప్ప సృష్టించలేదు. జ్ఞానంగల వారికి ఆయన తన

إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُو
الْحَقُّ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الطَّيَّاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ
حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ يَأْكُلُونَ ١٠

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ
مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ
اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ١٠

కొరకే సిఫారసు చేయటానికి అనుమతించాడు, ఎవరికొరకైతే ఆయన (సు.తా.) ఇష్టపడతాడో; అంటే ఫిర్క్ చేయకుండా, విశ్వాసులై, అల్లాహ్ విధులను పారిస్తూ అనుకోకుండా పాపాలు చేసిన వారి కొరకు మాత్రమే. ముష్రీకిన్లు భావించినట్లు: 'వారు ఆరాధించేవి, తమను అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష నుండి తప్పించటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) వద్ద, తమ సిఫారసు చేస్తాయి.' అనే తప్పుడు ఊహలను ఈ ఆయత్ మరియు ఇలాంటి ఎన్నో ఆయతులు ఖండిస్తున్నాయి. షిర్క్ (అల్లాహుతా'లాకు సాటి కల్పించడం) ఎన్నటికీ క్షమించబడని మహా పాపం. ముష్రీకిన్ల గమ్యస్థానం - వారెన్ని పుణ్యకార్యాలు చేసినా - నరకం మాత్రమే. చూడండి, 2:255, 19:87, 20:109, 21:28, 34:23 మరియు 53:26.

1. సూర్యుని ప్రకాశం స్వంతమైనది, ఏ విధంగానైతే ద్వీపపు వెలుగో. చంద్రుని వెలుగు ప్రతిబింబింపజేయబడిన సూర్యుని వెలుగు. చంద్రునిలో తన స్వంతవెలుగు లేదు.
2. చంద్రునికి 28 దశలున్నాయి. వాటిలో చంద్రుడు చిన్నరేఖనుండి పూర్తిమ రోజు పూర్తి చంద్రునిగా 14 రోజులలో మారుతాడు. ఆ తరువాత తిరిగి తగ్గుతూ 14 రోజులలో చిన్న రేఖగా మారుతాడు. తరువాత ఒకటి రెండు రోజులు కానరాకుండా పోతాడు. మళ్ళీ చిన్నరేఖగా మొదలవు తాడు. ఈ విధంగా చంద్రుని దిశలపల్ల దినాల, నెలల మరియు సంవత్సరాల గణనలు తెలుస్తాయి.

సూచన (ఈ విధంగా) విశదీకరిస్తున్నాడు.

6. నిశ్చయంగా, రేయింబవళ్ళ నిరంతర మార్పులలోనూ మరియు భూమ్యాకాశాలలో, అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతిదానిలోనూ, దైవభీతిగల ప్రజలకు సూచనలు ఉన్నాయి.

7. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే మమ్మల్ని కలుసుకోవటాన్ని ఆశించక, ఇహలోక జీవితంతోనే సంతసించి, దానితోనే తృప్తిచెందుతారో మరియు మా సూచన(అయాత్)లను గురించి నిర్లక్ష్యభావం కలిగిఉంటారో!

8. అలాంటి వారి ఆశ్రయం - తమ కర్మలకు ఫలితంగా - నరకాగ్నియే!

9. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసినవారిని, వారి విశ్వాసఫలితంగా, వారి ప్రభువు వారిని సన్మార్గంమీద నడిపిస్తాడు. వారికిరింద పరమసుఖాలతో నిండిఉన్న స్వర్గవనాలలో, సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.

10. అందులో వారి ప్రార్థన: “ఓ అల్లాహ్! నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు.” అని మరియు వారి అభివందనం: “అస్సలాము అలైకుమ్ (మీకు శాంతి కలుగుగాక)!” అని, మాత్రమే ఉంటాయి. మరియు వారు తమ ప్రార్థనలను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు, సమస్తలోకాల పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే!” అని ముగించుకుంటారు. (3/8)

11. * మరియు ప్రజలు తమ మేలుకొరకు తొందరపడినట్లు అల్లాహ్ వారిపై (వారి చేష్టలకు) కీడును పంపటంలో తొందరపడిఉంటే, వారి వ్యవధి ఎప్పుడో పూర్తిఅయి ఉండేది. అందువలన మేము, మమ్మల్ని కలుసుకునే నమ్మకంలేని వారిని, తమ తలచిరుసుతనంలో భ్రష్టులై

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ①

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِأَحْيَاؤِ الدُّنْيَا وَطَمَأْنُونُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ②

أُولَئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ بِهَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ③

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ④

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَالْآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑤

وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتَعْجَلْنَا لَهُمُ الْخَيْرَ لَقَضَيْنَا إِلَيْهِمْ أَجَلَهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑥

తిరగటానికి వదలిపెడుతున్నాము.¹

12. మరియు మానవునికి కష్టకాలం వచ్చినప్పుడు: అతడు పరుండినా, కూర్చుండినా లేక నిలుచుండినా, మమ్మల్ని ప్రార్థిస్తాడు. కాని మేము అతని ఆపదను తొలగించిన వెంటనే, అతడు తనకు కలిగిన కష్టానికి, ఎన్నడూ మమ్మల్ని ప్రార్థించనేలేదు అన్నట్లు ప్రవర్తిస్తాడు. ఈ విధంగా మితిమీరి ప్రవర్తించే వారికి, వారి చేష్టలు ఆకర్షణీయ మైనవిగా చూపబడతాయి.

13. మరియు వాస్తవంగా మీకు పూర్వం ఎన్నో తరాలను మేము నాశనంచేశాము,² ఎందుకంటే వారు దుర్మార్గపు వైఖరిని అవలంబించారు; మరియు వారి ప్రవక్తలు వారివద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకొని వచ్చినా, వారు విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా మేము అపరాధులకు ప్రతికారం చేస్తాము.

14. వారి తరువాత - మీరు ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తారో చూడటానికి - మేము మిమ్మల్ని భూమికి వారసులుగా చేశాము.

15. మరియు మా స్పష్టమైన ఆయతులను వారికి చదివి వినిపించినప్పుడు - మమ్మల్ని కలుసుకునే నమ్మకం లేనివారు - అంటారు: “దీనికి బదులుగా మరొక ఖుర్ఆన్ తీసుకురా లేదా ఇందులో సవరణలు చెయ్యి.” (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “ఇందులో నా అంతట నేను మార్పులు చేయటం నాపని కాదు. నా వద్దకు పంపబడే దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) మాత్రమే నేను అనుసరిస్తాను. నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే, ఆ గొప్ప దినమున శిక్ష పడుతుందని భయపడుతున్నాను!”

وَإِذْ أَمَسَ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا الْجَبَّارَ
أَوْقَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ غُصْرَهُ
مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضَرْمِهِ كَذَلِكَ
رُبِّنَ لِلْمُتَضَرِّعِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ
لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

وَإِذْ أُنْزِلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا انْتِزِعُوا عَنْهُمْ هَذَا أَوْ
بَدِّلْهُ كُلُّ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تَلْقَائِي
نَفْسِي إِنَّكُمْ الْإِنَّمَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ
إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾

1. చూడండి, 6:12.

2. చూడండి, 6:131-132 ఖర్నున్: అంటే, ఒకే కాలానికి, లేక తరానికి చెందిన ప్రజలు.

19. మరియు మానవులందరూ మొదట ఒకే సంఘంగా (ఒకే ధర్మం మీద) ఉండేవారు. కానీ, వారు తరువాత భిన్నాభిప్రాయాలకు లోనయ్యారు. మరియు నీ ప్రభువు తరపు నుండి ముందుగానే ఈ విషయం నిర్ణయించబడకుండా ఉండి ఉన్నట్లయితే, వారిమధ్య ఉన్న ఈ విభేదాల తీర్పు ఎప్పుడో జరిగివుండేది.

20. మరియు వారంటున్నారు: “అతనిపై, అతని ప్రభువు తరపునుండి ఏదైనా (అద్భుత) సంతకం ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” నీవిలా జవాబివ్వు: “నిశ్చయంగా అగోచర విషయ జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది,² కావున వేచిఉండండి! నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోబాటు వేచిఉంటాను.”

21. మరియు మానవులకు ఆపద కలిగిన పిదప, మేము వారికి కారుణ్యం రుచిచూపిస్తే, వెంటనే వారు మా సూచనలకు విరుద్ధంగా ఎత్తుగడలు వేయటం ప్రారంభిస్తారు.³ వారితో అను: “ఎత్తుగడలు వేయటంలో అల్లాహ్ అతి శీఘ్రుడు!” నిశ్చయంగా, మా దూతలు మీరు చేసే ఎత్తుగడలన్నింటినీ వ్రాస్తున్నారు.

22. ఆయన (అల్లాహ్) యే! మిమ్మల్ని భూమిలోనూ మరియు సముద్రంలోనూ ప్రయాణింపజేయగలవాడు. ఇక మీరు ఓడలలో ఉన్నప్పుడు: అవి వారితో సహా, అనుకూలమైన గాలి వీస్తూ ఉండగా పోతూఉంటాయి మరియు

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ
لَفُتِّي بَيْنَهُمْ فَيَسْأَلُونَ عَنِ الْغَيْبِ لَوِ كَانُوا يَكُونُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ بِلَدِي فَأَنْتَ ظَرِيفٌ
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ حَمَاهُ مِنْ بَعْدِ عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ يَنْكُرُونَ أَلَيْسَ لَنَا بِإِلَهِاتٍ قُلِ اللَّهُ أَسْرَرَكُمْ لَكُمْ أَنْ تَسْأَلُوا
يَكْتُمُونَ مَا تَلْمِزُونَ

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرْتُمْ بِهِمَّ يَمِينٍ ظَهَبَتْ وَفَرَحُوا بِهَا
جَاءَتْهُمْ عاصِفٌ عاصِفٌ هُمْ الْغَوَّجُونَ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ

ఈ సిఫారసుదారులను మీరు ఎక్కడినుండి కల్పించి తెచ్చారు?

1. చూడండి, 2:213, 253. అల్లాహ్ (సు.తా), పునరుత్థాన దినమున తీర్పు చేయాలనీ - మానవులకూ మరియు జిన్నాతులకూ - అంతవరకు వ్యవధినివ్వాలని నిర్ణయించి ఉండకపోతే! వీరి తీర్పు అప్పటికప్పుడే జరిగిఉండేది.

2. చూడండి, 2:105 మరియు 3:73-74.

3. వీరు ఆయత్లు 7,11,12,15,18 మరియు 20లో పేర్కొనబడిన రెండురకాల మానవులు.

దానితో వారు ఆనందిస్తూ ఉంటారు. (అకస్మాత్తుగా) వారిపైకి తీవ్రమైన తుఫానుగాలి వస్తుంది మరియు ప్రతి దిక్కునుండి వారిమీదికి పెద్దపెద్ద అలలు వస్తాయి మరియు వారు వాటివల్ల నిశ్చయంగా, చుట్టుకోబడ్డామని భావించి, అల్లాహ్‌ను వేడుకుంటారు. తమ ధర్మం (ప్రార్థన)లో కేవలం ఆయననే ప్రత్యేకించుకొని ఇలా ప్రార్థిస్తారు: “ఒకవేళ నీవు మమ్మల్ని ఈ ఆపదనుండి కాపాడితే మేము నిశ్చయంగా కృతజ్ఞతలు చూపేవారమై ఉంటాము!”¹

23. కాని ఆయన వారిని కాపాడిన వెంటనే, వారు భూమిలో అన్యాయంగా దౌర్జన్యం చేయసాగుతారు.² ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా, మీ దౌర్జన్యాల మీకే హాని కలిగిస్తాయి. ఇహలోక జీవితం తాత్కాలిక ఆనందమే. చివరకు మీకు మా వైపునకే మరలి రావలసిఉన్నది, అప్పుడు మేము, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలన్నీ మీకు తెలియజేస్తాము.

24. వాస్తవానికి ఈ ప్రాపంచిక జీవితాన్ని ఇలా పోల్చవచ్చు: మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించగా దాని నుండి భూమిలో మానవులకు మరియు పశువులకు తినటానికి, వివిధరకాల చెట్లూ చేమలూ పెరుగుతాయి. అప్పుడు భూమి తన అలంకారంతో వర్ధిల్లుతూ ఉండగా, దాని

الَّذِينَ هُمْ لَا يُخَيِّتُنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٣٧﴾

فَلَمَّا أَجْتَهُمْ إِذَا هُمْ يَبْعُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا يَعْمِلُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ مَتَاعًا الْحَيَوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ وَمِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُوا عَلَيْهِآ أَنَّا مَرْئَا لَهَا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ

- ఇక్రిమా బిన్-అబూ జహల్ (ర'ది. అ.) మక్కా విజయం తరువాత మక్కాను విడిచి, ఒక నావలో కూర్చొని పోతూవుండగా, ఆ నావ తుఫానులో చిక్కుకుంటుంది. నావ నడిపించే వాడు: “అప్పుడు మమ్మల్ని రక్షించగలవాడు కేవలం ఆ వైకెక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! కావున మీరు ఆయనను ప్రార్థించండి.” అని అంటాడు. అప్పుడు - ముహమ్మద్ (స'అస) అనే మాటలు నిజమేనని - ఇక్రిమా అర్థం చేసుకుంటాడు. “ఒకవేళ ఈ తుఫాను నుండి బ్రతికి బయటపడితే ఇస్లాం స్వీకరిస్తాను.” అని అతడు నిర్ణయించుకుంటాడు. ఆ ఆపద దాటిన తరువాత అతడు దైవప్రవక్త (స'అస) దగ్గరికివచ్చి ఇస్లాం స్వీకరిస్తాడు. (సునన్ సనాయీ, అబూ-దావూద్ సం. 2683, అల్బాన్ ప్రమాణికం సం.1723).
- ఇదే మానవుడి కృతఘ్నుతా బుద్ధి. ఇది ఈ సూరహ్ 12వ ఆయత్‌లో మరియు ఖుర్ఆన్‌లో ఇతర ఎన్నోచోట్లలో పేర్కొనబడింది.

యజమానులు నిశ్చయంగా, అది తమ వశంలో ఉండనుకుంటారు; అలాంటి సమయంలో అకస్మాత్తుగా రాత్రి పూటనో లేక పగటిపూటనో మా తీర్పు వస్తుంది. అప్పుడు మేము దానిని - నిన్నటి వరకు ఏమీ లేని - కోసివేసిన పంటపొలంగా మార్చివేస్తాము. ఈ విధంగా మేము మా సూచనలను ఆలోచించే ప్రజలకొరకు స్పష్టంగా వివరిస్తాము.

25. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని శాంతి నిలయం (దాహస్యలాం) వైపునకు ఆహ్వానిస్తున్నాడు. మరియు ఆయన తాను కోరినవానికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. (1/2)

26. * మంచి పనులు చేసిన వారికి, మంచి ఫలితం దొరుకుతుంది. మరియు ఇంకా ఎక్కువ లభిస్తుంది.¹ మరియు వారి ముఖాలు నల్లబడవు మరియు వారికి అవమానమూ జరుగదు. అలాంటి వారు స్వర్గవాసులు. వారందు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

27. మరియు పాపకార్యాలు చేసినవారికి, వారి పాపాలకు తగినట్టి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది మరియు వారిని అవమానం క్రమ్ముకుంటుంది. అల్లాహ్ నుండి వారిని రక్షించేవాడెవ్వడూ ఉండడు. వారి ముఖాలు చీకటిరాత్రి యొక్క నల్లని తెరల వంటి వాటితో కప్పబడిఉంటాయి.² అలాంటి వారు నరకాగ్నివాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

28. మరియు మేము వారందరినీ సమావేశ పరచిన రోజు,³ సాటికల్పించిన (షిర్కు చేసిన) వారితో ఇలా అంటాము: “మీరునూ మరియు మీరు అల్లాహ్ ను సాటికల్పించిన వారునూ, మీ

تَعْنِ يَا لَأْمِسْ كَذَلِكَ نَقْصِلُ الْآلَايَاتِ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٦﴾

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ
وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَبْتَغِيهَا
وَيَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۚ كَأَنَّمَا
أَغْشَيْتْ وُجُوهَهُمْ قِطْعًا مِّنَ الْبَيْلِ مُظْلِمٌ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَبِيْعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِي أَشْرَكَ
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَكُمْ ۖ قُرْنَا لَنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ
شُرَكَكُمْ هُمْ مَا اتَّخَذُوا آلَاءَنَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٩﴾

1. చూడండి, 6:160 మరియు 27:89.

2. చూడండి, 3:106 మరియు 80:38-41.

3. చూడండి, 18:47.

స్థానాలలోనే ఆగండి!” ఆ పిదప మేము వారిని వేరుచేస్తాము.¹ వారు అల్లాహ్ కు భాగ స్వాములుగా కల్పించిన, వారి (దైవాలు) ఇలా అంటారు: “మీరు ఆరాధిస్తుండేది మమ్మల్ని కాదు;²

29. “ఇక మీకూ మరియు మాకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్ష్యంచాలు. నిశ్చయంగా, మీరు (చేస్తూవున్న) ఆరాధన గురించి మాకు ఏ మాత్రం తెలియదు!”³

30. అక్కడ ప్రతివ్యక్తి తాను ముందుగా చేసి పంపుకున్న కర్మలను తెలుసుకుంటాడు. అందరూ తమ వాస్తవయజమాని అయిన అల్లాహ్ వైపునకు మరలింపబడతారు. మరియు వారు కల్పించుకున్న (బూటక దైవాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి.⁴

31. వారిని అడుగు: “ఆకాశం నుండి మరియు భూమి నుండి మీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవాడు ఎవడు? విశేషక్రీ, చూసేశక్తి ఎవడి ఆధీనంలో ఉన్నాయి? మరియు ప్రాణంలేని దాని నుండి ప్రాణమున్న దానిని మరియు ప్రాణమున్న దానినుండి ప్రాణంలేని దానిని తీసేవాడు ఎవడు? మరియు ఈ విశ్వ వ్యవస్థను నడుపుతున్నవాడు ఎవడు?” వారు: “అల్లాహ్!” అని తప్పకుండా అంటారు. అప్పుడను: “అయితే మీరు దైవభీతి కలిగిఉండరా?”

32. ఆయనే అల్లాహ్! మీ నిజమైన (ప్రభువు).

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَوِيلِينَ ﴿٣٠﴾

هَٰذَا لِكَيْ تَبْلُغُوا كُلَّ نَفْسٍ مَّا سَأَلَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣١﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَنْ يُجْزِي الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُجْزِي الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدْبِرُ الْأَمْرَ فَبِقَوْلِ اللَّهِ فَكُلٌ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّ الْحَقِّ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ

1. చూడండి, 36:59 మరియు 30:43.

2. చూడండి, 34:41.

3. చూడండి, 46:5-6 ఇక్కడ విశదపరచబడుతున్నది ఏమిటంటే, ఏ సాధూ సన్యాసులను, దగ్ధాలను, వలీలను, ప్రవక్తలను వీరు ఆరాధించేవారో వారు: “మాకు వీరితో ఎలాంటి సంబంధం లేదు, వీరి ఆరాధన గురించి మాకు ఏమీ తెలియదు.” అని అంటారు. ఇంకా చూడండి, 5:116-117, 10:30, 11:21, 16:87 మరియు 28:75.

4. అంటే వారికి అక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప వారి ఏ కల్పిత దైవం కూడా పనికిరాదు.

అయితే సత్యం తరువాత, మార్గభ్రష్టత్వం తప్ప మిగిలేదేమిటి? అయితే మీరు ఎందుకు (సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారు?

33. ఈ విధంగా దుష్టులైన వారి విషయంలో వారెన్నడూ విశ్వసించరని, నీ ప్రభువు అన్నమాట నిజమయింది.¹

34. వారిని అడుగు: “మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా కల్పించుకున్న వారిలో సృష్టిని మొదటిసారి ఆరంభించేవాడు, తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?” ఇలా అను: “సృష్టిని ఆరంభించేవాడు, దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడూ కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?”

35. వారిని అడుగు: “మీరు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించుకున్న వారిలో సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు, ఎవడైనా ఉన్నాడా?” ఇంకా ఇలా అను: “కేవలం అల్లాహ్ యే సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు. ఏమీ? సత్యం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు విధేయతకు ఎక్కువ అర్హుడా? లేక మార్గదర్శకత్వం చేయబడితేనే తప్ప స్వయంగా సన్నాగం పొందలేని వాడా? అయితే మీ కేమయింది? మీరెలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు?”

36. మరియు వారిలో చాలా మంది తమ ఊహలను మాత్రమే అనుసరించేవారున్నారు. నిశ్చయంగా ఊహ, సత్య (అవగాహనకు) ఏ మాత్రం పనికిరాదు.² నిశ్చయంగా, వారు

فَأَنى تَصْرَفُونَ ۝

كَأَن لَّكَ حَقٌّ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَهْلَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ فَأَنى تُؤْكَلُونَ ۝

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِى إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِى إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمْ مَنْ لَا يَهْدِى إِلَّا أَنْ يَضِلَّ فَمَا لَهُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝

وَمَا يَكْفِيكُمْ أَنْتُمْ الظَّالِمِينَ ۚ قُلْ لَّيْسَ لِي بِشَيْءٍ أَنْ يَفْعَلُوا ۝

1. చూడండి, 39:71.

2. చాలామంది ఊహలను, అంటే తమ కల్పనలను లేక భావనలను అనుసరించే వారున్నారు. కాని సత్యం ముందు ఊహలకు, భావనలకు, కల్పనలకు ఎలాంటి స్థానం లేదు. ఖుర్ఆన్ లో ‘జన్న’

చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

37. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మరొకరి ద్వారా ఈ ఖుర్ఆన్ కల్పించబడటం సంభవంకాదు; వాస్తవానికి ఇది (పూర్వ గ్రంథాలలో) మిగిలి ఉన్న దానిని (సత్యాన్ని) ధృవపరుస్తోంది మరియు ఇది (ముఖ్య సూచనలను) వివరించే గ్రంథం; ఇది సమస్తలోకాల పోషకుడైన (అల్లాహ్) తరపునుండి వచ్చిందనటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు!

38. అయినా వారు: “అతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ ను విడిచి మీరు పిలువగలిగే వారి నందరినీ (మీ సహాయానికి) పిలుచుకొని - దీనివంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా (రచించి) తీసుకురండి!”¹

39. కాని వారు - దాని జ్ఞానాన్ని ఇముడ్చు కొనక ముందే మరియు దాని వ్యాఖ్యానం వారివద్దకు రాకముందే - దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించారు. వీరికి పూర్వమున్న వారు కూడా ఈ విధంగానే అబద్ధమని తిరస్కరించారు. కావున, చూశారా! ఆ దుర్మార్గుల ముగింపు ఎలా జరిగిందో!

40. మరియు వారిలో కొందరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నమ్మేవారున్నారు మరియు కొందరు దీనిని నమ్మని వారున్నారు. మరియు దౌర్జన్య పరులు ఎవరో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.

41. మరియు ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తే, వారితో అను: “నా కర్మలు నాకు మరియు మీ కర్మలు మీకు. నా

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ نَصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَعْتَبْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذَّبَتْ بِهَا آيَاتُهُمْ تَالِيَهُ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ

وَإِنْ كَذَّبُوا فَذَكَرْ لِيَ عَمَلَكُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِنْهَا أَعْمَلْ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا

అనే పదం ఊహ మరియు నిశ్చయం రెండూ అర్థాలలో వాడబడింది. ఈ సందర్భంలో ఊహ లేక కల్పన అనే అర్థంలో వాడబడింది, (ముహమ్మద్ జూనాగఢి).

1. చూడండి, 2:23 వ్యాఖ్యానం 1; 11:13, 17:88 మరియు 52:34.

కర్మలకు మీరు బాధ్యులు కారు మరియు మీ కర్మలకు నేను బాధ్యుడను కాను.”

42. మరియు వారిలో కొందరు నీ మాటలను వింటూఉంటారు! ఏమీ? నీవు చెవిటివారికి వినిపించగలవా? మరియు వారు ఏమీ అర్థంచేసుకోలేక పోయిప్పటికీ (వారికి వినిపించగలవా)?

43. మరియు వారిలో కొందరు నీవైపుకు చూస్తూఉంటారు. ఏమీ? నీవు గ్రుడ్డివారికి సరైనమార్గం చూపించగలవా? మరియు వారికి ఏమీ కనిపించనప్పటికీ కూడానా?

44. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు, కాని మానవులే తమకుతాము అన్యాయం చేసుకుంటారు.

45. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) వారిని సమావేశపరచే రోజు, ఒకదినపు ఒక ఘడియ కంటే ఎక్కువ కాలం (ఇహలోకంలో) గడవలేదని వారు భావిస్తారు. ¹ వారు ఒకరినొకరు గుర్తుపడతారు. ² వాస్తవానికి అల్లాహ్ ను దర్శించవలసివున్న సత్యాన్ని నిరాకరించిన వారు, తీవ్రమైన నష్టానికి గురిఅవుతారు మరియు వారు మార్గదర్శకత్వాన్ని పొందలేకపోయారు.

46. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము వాస్తవానికి వారికి వాగ్దానం చేసిన (శిక్షలలో) కొన్నింటిని నీకు చూపినా, లేక (అంతకు ముందే) నిన్ను మరణింపజేసినా, వారు మా వైపుకే కదా మరలి రావలసివున్నది. చివరకు వారి కర్మలన్నింటికీ అల్లాహ్ యే సాక్షి!

تَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الْعُمْمَ وَكُلُوا لِيَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىٰ وَلَوْ كَانُوا لَيَبْصِرُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ الْكَاسِ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ عَنْهُمْ أَوَّارٌ أَنَّهُمْ كَانُوا يَلْبِسُونَ إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤﴾

وَأَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّعَنَّكَ فَالَئِنَّمَا رَمَاجُهُمْ نَمْلٌ اللَّهِ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿١٥﴾

47. మరియు ప్రతి సమాజానికి ఒక ప్రవక్త (పంపబడ్డాడు). ఎప్పుడైతే వారి ప్రవక్త వస్తాడో అప్పుడు వారిమధ్య (వ్యవహారాల) తీర్పు న్యాయంగా చేయబడుతుంది. మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.¹

48. మరియు వారిలా అడుగుతున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు పూర్తి కానున్నది?”

49. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప! నా కొరకు నేను కీడుగానీ, మేలుగానీ చేసుకోగలిగే శక్తి నాకు లేదు.² ప్రతి సమాజానికి ఒక గడువు నియమింపబడి ఉంది. వారి గడువు వచ్చినపుడు వారు ఒక ఘడియ వేనక గానీ లేక ముందు గానీ కాలేరు.”³

50. వారితో అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా (చూశారా)! ఒకవేళ ఆయన శిక్ష మీపై రాత్రి గానీ, లేక పగలు గానీ వచ్చిపడితే (మీరేంచేయగలరు)? అయితే దేనికొరకు ఈ అపరాధులు తొందరపెడుతున్నారు?”⁴

51. ఏమి? అది (ఆ శిక్ష) మీపై వచ్చిపడిన తరువాతనే మీరు దానిని నమ్ముతారా? (ఆ రోజు మీరిలా అడగబడతారు): “ఇప్పుడా, (మీరు దానిని నమ్మేది)? వాస్తవానికి మీరు దానికొరకు తొందరపెట్టా ఉండేవారు కదా!”

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي عَزًّا وَلَا تَعْزِيلًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقِيمُونَ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَسْكَنْتُ مِنْكُمْ بَيْتًا أَوْ هَرَبًا مِمَّا زَاوَيْتُمْ يَتَعَصَّلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

أَنْتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ مِنْكُمْ بَيْتٌ أَلَنْتُمْ لَهُ قُلُوبُكُمْ وَأَنْتُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿٥١﴾

1. చూడండి, 6:131-132, 17:15.

2. ఇక్కడ అల్లాహుతా'అలా దైవప్రవక్త ('స'అస)తో: “అల్లాహ్ కోరినదే నాకు నేను, కీడు గానీ, మేలు గానీ, చేసుకోలేను.” అని చెప్పమంటున్నాడు. దైవప్రవక్త('స'అస)కే తన స్వంతానికి కీడుగానీ మేలుగానీ చేసుకునే శక్తి లేనప్పుడు, ఇతర వలీలకుగానీ లేక సద్గురువులకు గానీ - జీవించి ఉన్నా లేక మరణించినా - ఇతరులకు కీడు గానీ మేలు గానీ చేయగల శక్తి ఎలా ఉండగలదు? వారిని అర్థించేవారు ఇది ఎందుకు అర్థంచేసుకోలేరు?

3. చూడండి, 7:34.

4. చూడండి, 6:57-58, 48:32.

52. అప్పుడు దుర్మార్గులతో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు శాశ్వతమైన శిక్షను అనుభవించండి! మీకు, మీరు చేస్తూఉండిన కర్మల ప్రతిఫలం తప్ప వేరే (శిక్ష) విధించబడనా?” (5/8)

53. * మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు ఇంకా ఇలా అడుగుతున్నారు: “ఏమీ? ఇదంతా సత్యమేనా?”¹ వారితో అను: “అవును, నా ప్రభువు సాక్షిగా! ఇదంతా నిశ్చయంగా, జరగబోయే సత్యమే! మరియు మీరు దానినుండి తప్పించుకోలేరు!”

54. మరియు దుర్మార్గం చేసిన ప్రతివ్యక్తి వద్ద ఒకవేళ వాస్తవానికి భూమిలో ఉన్న ధన మంతా ఉన్నా, దానిని అంతా పరిహారంగా ఇవ్వటానికి సిద్ధపడతాడు,² (కాని అది స్వీకరించబడదు). మరియు వారు ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు లోలోపల పశ్చాత్తాపపడతారు. మరియు వారి మధ్య తీర్పు న్యాయంగా జరుగుతుంది, మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

55. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ కే చెందినది. తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం, కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు.

56. ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.³

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا اُدْعُوا عَادَا ابِ الْخَلْدِ
هَلْ يُجْزَوْنَ الْاَیْبَا كُنْتُمْ تُكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَفْتُونَكَ اَحَىٰ هُوَ قُلْ اِیَّی وَرَبِّی اِنَّهُ حَیٌّ وَّمَا اَنْتُمْ
بِعَیْضِیْنَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ اَنَّ لِکُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِی الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهَا
وَمَا رَزَا النَّاسُ ظِلْمًا لِّكَ اَوِ الْعَذَابِ وَقِصِّیْ بَیْنَهُمْ
بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا یَظْلُمُونَ ﴿٥٤﴾

اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ الْاِنَّ الْاِلٰهَ
اَحَدٌ وَلٰكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا یَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ الْحَیُّ وَبُیَّتَتْ وَاَلِیُّهُ رُجْعُونَ ﴿٥٦﴾

1. “మరణించి మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా మళ్ళీ సజీవులుగా మునుపటి ఆకారంలో లేవబడతామా?” ఇలాంటి ప్రశ్నలు ఖుర్ఆన్ లో ఇంకా రెండు చోట్లలో ఉన్నాయి. 34:3, 64:7.

2. చూడండి, 3:91 మరియు 5:36.

3. చూడండి, 11:123.

57. ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ వద్దకు హితోపదేశం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చింది మరియు ఇది మీ హృదయాల (రోగాల)కు స్వస్థత నిస్తుంది. మరియు విశ్వసించిన వారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం (ప్రసాదిస్తుంది).¹

58. ఇలా అను: “ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం వల్ల మరియు ఆయన కారుణ్యంవల్ల, కావున దీనితో వారిని ఆనందించమను, ఇది వారు కూడబెట్టే దానికంటే ఎంతో మేలైనది.”

59. ఇలా అను: “మీరు ఆలోచించారా! అల్లాహ్ మీ కొరకు అవతరింపజేసిన జీవనోపాధిలో నుండి మీరు స్వయంగానే కొన్నింటిని ధర్మసమ్మతం, మరికొన్నింటిని నిషేధం చేసుకున్నారు.”² ఇలా అడుగు: “ఏమీ అల్లాహ్ దీనికి అనుమతి ఇచ్చాడా? లేదా మీ బూటక కల్పనలను అల్లాహ్ కు అంటగట్టుతున్నారా?”

60. మరియు అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించేవారు, తీర్పుదినమును గురించి ఏమనుకుంటున్నారు? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులయెడల అత్యంత అనుగ్రహం కలవాడు, కాని చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.

61. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఏ కార్యంలో ఉన్నా మరియు ఖుర్ఆన్ నుండి నీవు దేనిని పఠిస్తూ ఉన్నా మరియు (ఓ మానవులారా!) మీరు ఏమి చేస్తూ ఉన్నా! మీరు మీ పనులలో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు, మేము మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకునే ఉంటాము. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నటువంటి ఒక రవంత (పరమాణువంత) వస్తువైనా, దాని

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِدُهُ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٥٧

قُلْ بِعِصْلِ اللَّهِ وَمِمَّا حَرَّمَ قَدْ أُنْزِلَ إِلَيْكَ فَلْيَعْمَلُوا هُوحًا وَلَا يَعْصُوا اللَّهَ وَرَحْمَتَهُ ٥٨

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ ذُنُّ لَكُمْ أَمَّ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ٥٩

وَمَا ظُنُّ الَّذِينَ يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ٦٠

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالٍ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ٦١

1. చూడండి, 17:82 మరియు 41:44.

2. చూడండి, 5:101-102.

కంటే చిన్న దైనా లేదా పెద్దదైనా, నీ ప్రభువు దృష్టినుండి మరుగుగా లేదు. అదంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది.¹

62. వినండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రేమియైన వారికి² ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

63. ఎవరైతే విశ్వసించారో మరియు దైవభీతి కలిగి ఉంటారో!

64. వారికి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ శుభవార్త ఉంటుంది. అల్లాహ్ పలుకులలో ఎలాంటి మార్పు ఉండదు. ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).

65. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటలు నిన్ను దుఃఖింపజేయకూడదు. నిశ్చయంగా, శక్తి (గౌరవం)³ అంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

66. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో ఉన్నదంతా మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. మరియు అల్లాహ్ ను కాదని ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పించి వారిని ప్రార్థించేవారు, ఎవరిని అనుసరిస్తున్నారు? వారు అనుసరిస్తున్నది కేవలం తమ భ్రమలనే. మరియు వారు కేవలం ఊహగానాలు మాత్రమే చేస్తున్నారు.

67. ఆయనే మీ కొరకు రాత్రిని విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు పగటిని (సంపాదించ

الْأَن أُولِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا يَتَغَيَّرُ كَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

وَلَا يَحِزْنَكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

الْأَنَّا لِلَّهِ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَمَا يَشْعُرُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءُ إِن يَكْفُرُونَ إِلَّا الظَّنُّ وَإِن هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ

1. చూడండి, 6:59, 38, 11:6.

2. అవ్లియా, వలియ్యూన్: (ఏక వ.) ఈ పదానికి, సహాయకుడు, రక్షించే వాడు, పోషించే వాడు, బంధువు, సన్నిహితుడు, ప్రేమి, యజమాని, స్వామి, కర్త, స్నేహితుడు మొదలైన అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 2:257 మరియు 3:68.

3. 'ఇజ్జతున్: అనేపదానికి శక్తి, గౌరవం, ఆదరం అనే అర్థాలున్నాయి.

టానికి) ప్రకాశవంతంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా శ్రద్ధగా వినేవారికి ఇందులో సూచనలున్నాయి.

68. “అల్లాహ్ (ఒకడ్ని) కొడుకుగా చేసుకున్నాడు.”¹ అని వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు) అంటారు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఆయన స్వయంసమృద్ధుడు. ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోనూ ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది! ఇలా అనటానికి మీ దగ్గర ఏదైనా నిదర్శనం ఉందా? ఏమీ? అల్లాహ్ ను గురించి మీకు తెలియని మాటలు అంటారా?

69. ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు అబద్ధం అంటగట్టే వారు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందరు.”

70. ఇహలోకంలో వారు కొంతకాలం సుఖాలు అనుభవించవచ్చు! కాని తరువాత మా వైపునకే, వారికి మరలి రావలసి ఉంది. అప్పుడు మేము వారి సత్యతిరస్కారానికి ఫలితంగా, వారికి కఠిన శిక్షను రుచి చూపుతాము. (3/4)

71. * మరియు వారికి నూహ్ గాఢను వినిపించు.² అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “నా జాతి సోదరులారా! నేను మీతో ఉండటం మరియు అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను బోధించటం, మీకు బాధా కరమైనదిగా ఉంటే! నేను మాత్రం అల్లాహ్ నే నమ్ముకున్నాను. మీరూ మరియు మీరు

وَالنَّهْلَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُسَبِّحُونَ ﴿٥٠﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَهُ مَنْ سُلْطٰنٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ إِنَّ الْإِنسَانَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٥٢﴾

مَتَّاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُنْفِخُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٥٣﴾

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكَّرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجِيبُوا أَمْرِي وَاسْكُرُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ لَا تَكُنْ أَمْرِي عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ تَقْتُلُوا إِلَى وَلَا تَنْظُرُونَ ﴿٥٤﴾

1. యూదులు అంటారు: “ఉజైర్ (అ.స.) అల్లాహ్ కొడుకు.” అని. క్రైస్తవులు అంటారు: “ఏసు క్రీస్తు అల్లాహ్ కొడుకు.” అని. కుమారుడు ఉండాలని, వారే కోరుతారు, ఎవరైతే తమ మరణం తరువాత తమ ఆస్తిపాస్సులకు వారసుడు ఉండాలని కోరుతారో! అల్లాహ్ (సు.తా.) నిత్యుడు, సజీవుడు, అంతా నశించిన తరువాత కూడా మిగిలి ఉండేవాడు. విశ్వంలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకే చెందినది. ఆయనే సర్వానికి వారసుడు. అలాంటప్పుడు, ఆయనకు కొడుకు అవసరం ఎందుకుంటుంది. చూడండి, 2:116, 19:90-92 మరియు 6:100.

2. నూహ్ (అ.స.) వివరాలకు చూడండి, 11:36-48 మరియు 7:59-64.

అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించిన వారూ, అందరూ కలిసి ఒక (పన్నాగపు) నిర్ణయం తీసుకోండి, తరువాత మీ నిర్ణయంలో మీ కెలాంటి సందేహం లేకుండా చూసుకోండి. ఆ పిదప ఆ పన్నాగాన్ని నాకు వ్యతిరేకంగా ప్రయోగించండి; నాకు ఏమాత్రం వ్యవధి నివ్వకండి.

72. “కాని, ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే, నేను మాత్రం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు! నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గర ఉంది. మరియు నేను కేవలం అల్లాహ్‌కే విధేయుడ (ముస్లిం)నై ఉండాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాను.”¹

73. కాని, వారు అతనిని అబద్ధీకుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము అతనిని మరియు అతనితో పాటు ఓడలో ఉన్నవారిని రక్షించి, వారిని భూమికి వారసులుగా చేశాము. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించిన వారిని ముంచినవేశాము. కావున చూడండి, హెచ్చరిక చేయబడినా (విశ్వసించని) వారి గతి ఏమయిందో!

74. అతని (నూహ్) తరువాత ప్రవక్తలను వారి వారి జాతుల వారివద్దకు పంపాము. వారు, వారివద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకొని వచ్చినా! వారు మొదట అబద్ధమని తిరస్కరించిన విషయాన్ని మళ్ళీ విశ్వసించ లేక పోయారు. ఈ విధంగా మేము హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే వారి హృదయాల మీద ముద్రవేస్తాము.

75. ఇక వారి తరువాత, మూసా మరియు

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاءَ لَكُمْ مِنْ أَحْزَانٍ أَعْرَبَىٰ ۖ
عَلَى اللَّهِ وَأَمْرُكَ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلْقًا وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِهَا كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَقِيلُكَ لَكَ نَطْعٌ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

1. నూహ్ ('అ.స.) యొక్క ఈ మాటల నుండి తెలిసేదేమిటంటే ప్రవక్తలందరూ, ఇస్లాం - అంటే, ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కే విధేయులై ఉండాలని - బోధించారు. చూడండి, 27:91, 2:131-132, 12:101, 10:84, 7:126, 27:44, 5:111 మరియు 6:162-163.

హరూన్‌లను మా సూచనలతో ఫిర్ బాన్ మరియు అతని నాయకులవద్దకు పంపితే, వారు దురహంకారం చూపారు. వారు అపరాధులైన జనులు.

76. కావున మా వద్దనుండి సత్యం వారి ముందుకు వచ్చినపుడు వారు: “నిశ్చయంగా, ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలమే!” అని అన్నారు.

77. మూసా అన్నాడు: “ఏమీ? సత్యం మీ ముందుకు వచ్చిన తరువాత కూడా ఇలా అంటారా? ఏమీ? ఇది మంత్రజాలమా? మరియు మాంత్రికులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు కదా!”

78. వారన్నారు: “మా తండ్రితాతలు నడిచిన మార్గం నుండి మమ్మల్ని మళ్ళించాలని మరియు మీ ఇద్దరి పెద్దరికాన్ని భూమిలో స్థాపించాలనా, మీరిద్దరూ వచ్చింది? మరియు మేము మీ ఇద్దరినీ ఏ మాత్రం విశ్వసించము!”

79. మరియు ఫిర్ బాన్ (తన వారితో) అన్నాడు: “నేర్పుగల ప్రతి మాంత్రికుణ్ణి నా వద్దకు తీసుకురండి!”

80. మాంత్రికులు వచ్చిన తరువాత మూసా వారితో: “మీరు విసరదలచుకున్న వాటిని విసరండి!” అని అన్నాడు.

81. వారు విసరగానే మూసా: “మీరు విసిరింది మంత్రజాలం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దానిని భంగపరుస్తాడు. ¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దౌర్జన్యపరుల కార్యాలను చక్కబడనివ్వడు.

82. మరియు అల్లాహ్ తన ఆజ్ఞతో సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపిస్తాడు, ² అది అపరాధులకు

وَمَلَأْنَاهُ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكَبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا السِّحْرُ ۝

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسْعَوْهُذَا وَلَا يُفْعِلُ السَّحَرُونَ ۝

قَالُوا أَجِئْنَا لِنُقَلِّبَ أَعْيُنًا وَحَدَّثَ آبَاءَنَا قَالُوا بَلْ أَجِئْنَا لِنُكَلِّمَ الْكَاذِبِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَعْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ۝

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُؤْتُونِي بِحُجْلٍ سِحْرٍ عَلَيْنِي ۝

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لَهُمْ مُوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّقْتَدِرُونَ ۝

فَلَمَّا الْقَوْأ قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ۝

وَيُخَيِّئُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ۝

1. చూడండి, 7:116 మరియు 20:66.

2. చూడండి, 8:7 మరియు 42:24.

ఎంత అసహ్యకరమైనా సరే!”

83. కాని ఫిర్ బెన్ మరియు అతని నాయకులు తమను హింసిస్తారేమో అనే భయంతో! అతని జాతివారిలోని కొందరు ప్రజలు తప్ప ఇతరులు మూసాను విశ్వసించలేదు.¹ మరియు వాస్తవానికి, ఫిర్ బెన్ దేశంలో ప్రాబల్యం వహించి ఉండేవాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అతడు మితి మీరి పవర్తించేవారిలో ఒకడుగా ఉండేవాడు.

84. మరియు మూసా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! మీకు నిజంగానే అల్లాహ్ మీద విశ్వాసం ఉంటే మరియు మీరు నిజంగానే అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయితే, మీరు ఆయన (అల్లాహ్) పైననే సమ్మకం ఉంచుకోండి.”²

85. అప్పుడు వారిలా జవాబిచ్చారు: “మేము అల్లాహ్ నే సమ్మకంన్నాము. ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని దుర్మార్గులకు పరీక్షా సాధనంగా చేయకు;

86. “మరియు నీ కారుణ్యంతో మమ్మల్ని సత్యతీరస్కార ప్రజలనుండి కాపాడు.”

87. మరియు మేము మూసాకు మరియు అతని సోదరునికి ఇలా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాము: “మీరు, మీ జాతి వారి కొరకు ఈజిప్టులో గృహాలను సమకూర్చుకోండి. మరియు మీ గృహాలను, ప్రార్థనా స్థలాలుగా చేసుకొని నమాజ్ లను స్థాపించండి.³ మరియు

فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِي فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يُقَوْمُونَ كُنْتُمْ إِيمَانُكُمْ بِاللَّهِ فَلْيَعْلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

وَجَعَلْنَا رَحْمَتَكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّآ الْقَوْمَ مِمَّا بِيَدِهِمْ يَوْمَئِذٍ وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

1. చూడండి, 7:120-126.

2. చూడండి, 7:128-129.

3. దీని అర్థం ఏమిటంటే ఫిర్ బెన్ జాతివారి దౌర్జన్యాల నుండి తప్పించుకోవటానికి వారితో: “మీరు మీ ఇంట్లలోనే ప్రార్థనాస్థలాలు ఏర్పాటు చేసుకొని, ఖైతుల్ మఖ్బీన్ వైపునకు మరలి ప్రార్థనలు చేయండి.” అని, ఆదేశమివ్వబడింది.

విశ్వాసులకు శుభవార్తలు ఇవ్వు.”

88. మూసా ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నీవు ఫిర్ బెన్ కు మరియు అతని నాయకులకు ఇహలోక జీవితంలో వైభవం మరియు సంపదలను ప్రసాదించావు. ఓ మా ప్రభూ! వారిని (ప్రజలను) నీ మార్గం నుండి తప్పించటానికా ఇవి? ఓ మా ప్రభూ! వారి సంపదలను ధ్వంసం చేయి, వారి హృదయాలపై కఠినావస్థను కలుగజేయి, ఎందుకంటే వారు కఠిన శిక్షను చూసేంతవరకు విశ్వసించరు!”¹

89. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “మీ ఉభయుల ప్రార్థన అంగీకరించబడింది. మీ రిద్దరూ (ఋజుమార్గంపై) స్థిరంగా ఉండండి. మీ రిద్దరూ తెలివిలేని వారి మార్గాన్ని అనుసరించకండి.” (7/8)

90. * మరియు మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని సముద్రం దాటించాము. ఆ పిదప ఫిర్ బెన్ మరియు అతని సైనికులు దౌర్జన్యంతో మరియు శతృత్వంతో వారిని వెంబడించారు. చివరకు (ఫిర్ బెన్) మునిగి పోతూ అన్నాడు: ² “నిశ్చయంగా, ఇస్రాయీల్ సంతతివారు విశ్వసించిన దేవుడు తప్ప మరొక దేవుడు లేడని నేను విశ్వసించాను. నేను విధేయుల (ముస్లింల)లో చేరాను!”

91. (అతనికి ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది):

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ
وَمَلَكَ زَيْنَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّنَا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِنَا
وَأَسَدِدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوُا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ⑩

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا
تَتَّبِعَنَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ⑪

وَجُوزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعْنَاهُمْ فِرْعَوْنَ
وَجُودُوكُمْ غِيًّا وَعَدُّوا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
إِنَّمَنْ أَنَا إِلَّا إِلَهَ الْإِنْدِي الْمَتَّ بِهٖ بَنُو
إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ⑫

الَّذِينَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكَنتَ مِنَ

1. సూ'హ్ ('అ.స.) 950 సంవత్సరాల వరకు ధర్మ ప్రచారం చేసినా కూడా అతని జాతివారు, ఇస్లాం వైపుకు రాలేదు, వారు అతని ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరించారు. ఆ తరువాత అతను సహించలేక చేసిన శాపాన్ని గురించి చూడండి, 71:26. అదేవిధంగా మూసా ('అ.స.) కూడా సహించుకోలేక వారి మీదకు అపదలను పంపమని అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించారు.
2. ఖుర్ఆన్ లో పేర్కొనబడిన కథలు గుణపాఠం నేర్చుకోవటానికే ఉన్నాయి కానీ కథలు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో కాదు. చూడండి ఖుర్ఆన్, 2:50 మరియు సూరహ్ అష్-షుఅరా.

“ఇప్పుడా,¹ (నీవు విశ్వసించేది)? మరియు వాస్తవానికి నీవు, ఇంతవరకు ఆజ్ఞోల్లంఘన చేస్తూ ఉన్నావు మరియు దౌర్జన్యపరులలో చేరి ఉన్నావు కదా!

92. “ఇక నీ తరువాత వచ్చేవారికి ఒక సూచనగా ఉండటానికి ఈ నాడు నీ శవాన్ని కాపాడుతాము.” మరియు నిశ్చయంగా, చాలామంది ప్రజలు మా సూచనల పట్ల నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారు.

93. మరియు వాస్తవానికి మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి ఉండటానికి మంచి స్థానాన్ని ఇచ్చి, వారికి ఉత్తమ జీవనోపాధిని ప్రసాదించాము. మరియు వారివద్దకు దివ్య జ్ఞానం వచ్చినంతవరకు వారిమధ్య భేదాభిప్రాయాలు రాలేదు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు పునరుత్థానదినమున వారిమధ్య ఉన్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.

94. (ఓ ముహమ్మద్!) ఒకవేళ నీ వైపునకు అవతరింపజేయబడిన విషయాలను గురించి నీకేమైనా సందేహంఉంటే నీకు పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాన్ని చదువుతున్న వారిని అడుగు! వాస్తవంగా, నీ ప్రభువు తరఫునుండి నీవద్దకు సత్యం వచ్చింది. కావున నీవు సందేహించే వారిలో చేరకు;

95. మరియు అల్లాహ్ సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించినవారిలో చేరకు. అలాచేస్తే నీవు కూడా తప్పక నష్టం పొందేవారిలో చేరిపోతావు.

96. నిశ్చయంగా, ఎవరి విషయంలోనైనా నీ ప్రభువు వాక్కు సత్యమని నిరూపించబడిందో, వారు ఎన్నటికీ విశ్వసించరు.

الْمُفْسِدِينَ ①

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغٰفِلُونَ ②

وَلَقَدْ يَكُونُ آتَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مُبَوَّأً صَدَقَ
وَرَزَقَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ قَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ③

وَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ
جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ④

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَتَكُونُونَ مِنَ الْخٰسِرِينَ ⑤

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا
يُؤْمِنُونَ ⑥

97. మరియు ఒకవేళ వారి వద్దకు ఏ విధమైన అద్భుతసూచన వచ్చినా! వారు బాధాకరమైన శిక్షను చూడనంత వరకు (విశ్వసించరు).¹

98. యూనుస్ జాతివారు తప్ప! ఇతర ఏ పురవాసులకు కూడా, (శిక్షను చూసిన తరువాత) విశ్వసించగా, వారి విశ్వాసం వారికి లాభదాయకం కాలేకపోయింది! (యూనుస్ జాతి) వారు విశ్వసించిన పిదప మేము వారి నుండి ఇహలోక జీవితపు అవమానకరమైన శిక్షను తొలగించాము. మరియు వారిని కొంతకాలం వరకు వారి (ఇహలోక జీవితాన్ని) అనుభవించే అవకాశాన్ని ఇచ్చాము.²

99. మరియు నీ ప్రభువు కోరితే, భూమిలో ఉన్న వారందరూ విశ్వసించేవారు. ఏమీ? నీవు మానవులందరినీ విశ్వాసులయ్యే వరకు, వారిని బలవంతంచేస్తూ ఉంటావా?

100. మరియు ఏ వ్యక్తి అయినాసరే అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే విశ్వసించజాలడు. జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించనివారిపై ఆయన (అవిశ్వాసపు) మాలిన్యాన్ని రుద్దుతాడు.

101. ఇలా అను: “ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ, ఏమేమున్నాయో చూడండి!” మరియు విశ్వసించని ప్రజలకు సూచనలు గానీ, హెచ్చరికలు గానీ ఏవిధంగానూ పనికిరావు!

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ بَرُوا الْعَذَابَ الْاَلِيمَ

فَلَوْلَا كَذَّبَتْ قَرْيَةٌ قَرِيبَةً فَفَنَعَهَا بِمَا مُرُواهُمُ الْاَقْوَمَ
يُونُسَ لَهَا اٰمَنُوا كُفُّوا عَنْهُمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ فِي
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَنَجَّيْنَاهُمْ اِلَىٰ حَيٰتٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمْعًا
اَفَاَنْتَ تَكْذِبُ الْاِنْسَانَ حَتَّىٰ يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُوْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلَ
الرَّجْسَ عَلَى الْكَافِرِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ

قُلْ اَنْظُرُوْا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا تُعْنٰى
الْاٰيٰتِ وَالتَّنْذِرِ عَنِ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُوْنَ

1. మా శిక్ష చూసిన తరువాత విశ్వసించే అది వారికి లాభదాయకం కాజాలదు. చూడండి, 40:85.

2. యూనుస్ (అ.స.), ‘నైనెవ్’ (Nineveh) వాసులకు ధర్మప్రచారం చేశారు. కాని వారతనిని తిరస్కరించారు. దానికి అతను కోపపడి ఉద్దేశంతో వారిని శపించి వెళ్ళిపోయారు. వారిపైకి శిక్షరావడం చూసి ప్రజలందరూ ఒక మైదానంలో చేరుకొని అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మన్నించమని ప్రార్థించారు. వారి క్షమాపణను అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి శిక్షను తొలగించాడు. ఆ తరువాత వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులు (ముస్లిములు) అయ్యారు. ఈ విధంగా శిక్షను చూసిన తరువాత క్షమాపణ అంగీకరించబడిన వారు కేవలం యూనుస్ (అ.స.) జాతి ప్రజలు మాత్రమే. ఇంకా చూడండి, 21:87-88, 37:139-148, (ఫట్హ్ అల్-ఖిదీర్).

102. ఇప్పుడు వారు, తమకు పూర్వం గతించిన వారికి సంభవించిన దినాల కోసం తప్ప మరీ దేనికోసం నిరీక్షిస్తున్నారు? వారితో అను: “మీరూ నిరీక్షించండి! నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోపాటు నిరీక్షిస్తాను!”

103. తరువాత (చివరకు) మేము మా ప్రవక్తలను మరియు విశ్వసించిన వారిని కాపాడుతూ ఉంటాము. ఈ విధంగా విశ్వాసులను కాపాడటం మా విధి.

104. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “ఓ మానవులారా! నా ధర్మాన్ని గురించి మీకు ఎలాంటి సందేహం ఉన్నా అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే వారిని నేనెన్నడూ ఆరాధించను. అంతేకాదు, నేను అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తాను. ఆయనే మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. మరియు నేను విశ్వాసులలో ఒకడిగా ఉండాలని ఆదేశించబడ్డాను.”

105. (నేను ఇలా ఆజ్ఞాపించబడ్డాను): “నీవు మాత్రం సత్యధర్మమైన ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్నే అనుసరించు. మరియు ఎన్నటికీ అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే (షిర్క్ చేసే) వారిలో చేరకు.

106. “మరియు అల్లాహ్ ను వదలి నీకు లాభం గానీ మరియు నష్టం గానీ కలిగించలేని దానిని నీవు ప్రార్థించకు. ఒకవేళ నీవు అలాచేస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు దుర్మార్గులలో చేరిన వాడవు అవుతావు.”

107. ఒకవేళ అల్లాహ్ నీకు ఏదైనా ఆపద కలిగించదలిస్తే ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ దానిని తొలగించలేరు. మరియు ఆయన నీకు మేలు చేయదలిస్తే, ఆయన అనుగ్రహాన్ని ఎవ్వడూ మళ్ళించలేడు. ఆయన తన

فَهُمْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ إِلَهِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَاتَّخِذُوا لِي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ ۝

ثُمَّ نَحْنُ رُسُلْنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ ۚ حَسْبَا عَلَيْنَا سِخْرِ الْمُؤْمِنِينَ ۝

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ ۚ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَأَنْ أَتَقَرَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ۝

وَلَنْ يَنْسَخَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۚ وَلَنْ يُرِيدَ أَنْ يَبْعَثَ رَاكًا لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝

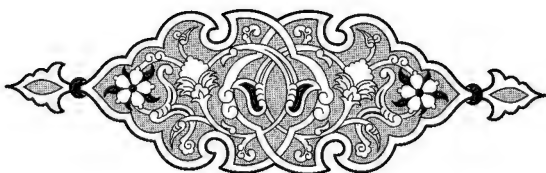
దాసులలో తాను కోరిన వారికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

108. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “ఓ మానవులారా! వాస్తవంగా, మీ ప్రభువు తరపు నుండి మీ వద్దకు సత్యం వచ్చి ఉన్నది. ఇక ఎవడు సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతడు తనమేలుకే సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తాడు. ఇక ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో నిశ్చయంగా తనకే నష్టం కలిగించుకుంటాడు. నేను మీ బాధ్యత వహించేవాడను కాను!”

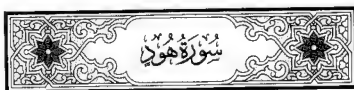
109. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీపై అవతరింపజేయబడిన సందేశాన్ని (వహిని) అనుసరించు. మరియు అల్లాహ్ తీర్పుచేసే వరకు నీవు ఓర్పువహించు. మరియు న్యాయాధిపతులలో ఆయనే అత్యుత్తముడు.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ
فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۝

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ
وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ۝

11. సూరహ్ హూద్

ఈ సూరహ్, సూరహ్ యూనుస్ తరువాత, అంతిమ మక్కా కాలంలో అవతరింప జేయబడింది. ఇందులో 123 ఆయతులున్నాయి. ఇందులో మానవుల పరస్పర వ్యవహారాలను గురించి చర్చించింది. ముఖ్యంగా ఆయత్ 117: “మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు!” దీనిపేరు 50వ ఆయత్ నుండి గ్రహింపబడింది. హూద్ (‘అ.స.) ‘అరబ్బు ప్రవక్త. ఈ సూరహ్ లో ఇంకా ఇద్దరు ‘అరబ్బు ప్రవక్తల ప్రస్తావన ఉంది. వారు స‘ముద్ జాతికి చెందిన ‘సాలిహ్ (‘అ.స.) మరియు మద్యన్ ప్రాంతానికి చెందిన ము‘బిల్ (‘అ.స.).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రవాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-రా. (ఇది) ఒక దివ్య గ్రంథం, దీని సూక్తులు (ఆయాత్) నిర్దుష్ట మైనవి మరియు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు అయిన (అల్లాహ్) తరఫునుండి వివరించబడ్డాయి;

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْكِتَابِ الْحَكِيمِ
الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ الذِّكْرِ
الْحَكِيمِ

2. మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకూడదని. (ఓ ము‘హమ్మద్ ఇలా అను): “నిశ్చయంగా నేను, ఆయన (అల్లాహ్) తరఫునుండి మీకు హెచ్చరిక చేసేవాడిని మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవాడిని మాత్రమే!

أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَنبِئُكُمْ بِذِكْرٍ غَيْرِ شَيْءٍ

3. “మరియు మీరు మీ ప్రభువును క్షమాభిక్ష వేడుకుంటే, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే, ఆయన మీకు నిర్ణయించిన గడుపువరకు మంచి సుఖసంతోషాలను ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అనుగ్రహాలకు అర్హుడైన ప్రతి ఒక్కనికీ ఆయన తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తాడు. కానీ మీరు వెనుదిరిగితే నిశ్చయంగా, ఆ గొప్ప దినమున మీపై రాబోయే శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను!

وَأَن اسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ تَوْفِيقًا يَتَّبِعُهُمُ الْغَا
ثُ حَسَنًا إِلَىٰ أَحْسَنِ مَسَاجِدَ وَبُوتَ كُلُّ ذِي قُ
ضْلَةٍ فَضْلَهُ وَأَن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ كَبِيرٍ

4. “అల్లాహ్ వైపునకే మీ మరలింపు ఉంది. మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”

5. వినండి! వాస్తవానికి వారు ఆయననుండి దాక్కోవటానికి తమ వక్షాలను త్రిప్పుకుంటున్నారు. జాగ్రత్త! వారు తమ వస్త్రాలలో తమను తాము కప్పుకున్నప్పటికీ, ఆయన (అల్లాహ్)కు వారు దాచే విషయాలూ మరియు వెలిబుచ్చే విషయాలూ అన్నీ బాగా తెలుసు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నవి (రహస్యాలు) కూడా బాగా తెలుసు.¹

6. (*) మరియు భూమిపై సంచరించే ప్రతి ప్రాణి జీవనోపాధి (బాధ్యత) అల్లాహ్ పైననే ఉంది. ఆయనకు దాని నివాసం, నివాసకాలం మరియు దాని అంతిమ నివాసస్థలమూ తెలుసు.² అంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

7. మరియు ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరుదినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించాడు. మరియు ఆయన సింహాసనం (అర్ష్) నీటిమీద ఉండెను. మీలో ఎవడు మంచి పనులు చేసే వాడో పరీక్షించటానికి (ఇదంతా సృష్టించాడు). నీవు వారితో: “నిశ్చయంగా, మీరు మరణించిన తరువాత మరల లేవబడతారు.” అని అన్నప్పుడు, సత్యతిరస్కారులు తప్పక అంటారు: “ఇది ఒక స్పష్టమైన మాయాజాలం మాత్రమే.”

8. మరియు ఒకవేళ మేము వారి శిక్షను ఒక నిర్ణీతకాలం³ వరకు ఆపి ఉంచితే, వారు

إِلَى اللَّهِ رُجُوعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

إِلَّا إِلَهُهُمْ يُنَبِّئُونُ صُدُّوهُمْ لِيَسْتَحْفُوا مِنْهُ الْإِنْسَانُ
يَسْتَعْزِزُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ يَكْفُرُوا لَا يُغْنِي عَنْكُمْ
إِلَهُكُمْ عَلَيْهِمْ ذُنُوبُ الصُّدُورِ ②

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ③

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ فِيكُمْ
أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَكِنَّ قَلِيلًا مِمَّنْ يَمَعُونَ مِنْ
بَعْدِ الْبُيُوتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ④

وَلَكِنْ أَكْثَرَنَا عَنِ الْعَذَابِ إِلَى آتٍ مُعْتَدٍ ⑤

1. చూడండి, 8:55.

2. చూడండి, 6:98.

3. ఉమ్మత్తున్: ఇక్కడ కాలం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్). ఏ విధంగానైతే 12:45లో వాడబడిందో. 16:120లో ఈ పదం ఇమామ్, నాయకుడనే అర్థంలో మరియు

తప్పకుండా అంటారు: “దానిని ఆపుతున్నది ఏమిటి?” వాస్తవానికి అది వచ్చిన రోజు, దానిని వారినుండి తొలగించగల వారెవ్వరూ ఉండరు. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నదే, వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

9. మరియు ఒకవేళ మేము మానవునికి మారుకానిని రుచిచూపించి, తరువాత అతని నుండి దానిని లాక్కుంటే! నిశ్చయంగా, అతడు నిరాశచెంది, కృతఘ్నుడవుతాడు.

10. కాని ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద తరువాత, అనుగ్రహాన్ని రుచిచూపిస్తే: “నా ఆపదలన్నీ నా నుండి తొలగిపోయాయి!” అని అంటాడు. నిశ్చయంగా, అతడు ఆనందంతో, విర్రవీగుతాడు.

11. కాని ఎవరైతే సహనం వహించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటారో, అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.¹

12. (ఓ ప్రవక్తా!) బహుశా నీవు, నీవై అవతరించబడే బడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ)లోని కొంతభాగాన్ని విడిచిపెట్ట నున్నావేమో! మరియు దానితో నీ హృదయానికి ఇబ్బంది కలుగుతుందేమో! ఎందుకంటే, (సత్యతిరస్కారులు): “ఇతనిపై ఒక నిధి ఎందుకు దింపబడలేదు? లేదా ఇతనితో బాటు ఒక దేవదూత ఎందుకు రాలేదు?” అని అంటున్నారని. నిశ్చయంగా, నీవైతే కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్‌యే ప్రతిదాని కార్యసాధకుడు.²

لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلْأَيُّمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوعًا عَنْهُمْ وَحَاقَّ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَيَنْ أَدْقُنَا الْإِنْسَانَ مِمَّا حَصَلَتْهُ تَرْغَنَهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكُونُ لَكُورٍ ①

وَلَيَنْ أَدْقُنَا لَعَمَاءَ بَعْدَ صَرَءَ مَتْنُهُ لَيَقُولُنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحَ فَخُورٍ ②

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ③

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ وَجَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ④

43:23లో ధర్మం అనే అర్థంలో మరియు 28:23, 7:159, 10:47లలో సమాజం, సంఘం, తెగ అనే అర్థాలలో వాడబడింది (ఇబ్నె-కసీర్).

1. చూడండి, 70:19-22 మరియు ముస్నద్ అహ్మద్, పు-3, పే. 4.

2. చూడండి, 25:8, 6:8, 17:90-93, 6:50.

13. లేదా వారు: “అతనే (ప్రవక్తయే) దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ తప్ప, మీరు పిలుచుకోగల వారినందరినీ పిలుచుకొని - దీనివంటి పది సూరాహ్ లను కల్పించి తీసుకురండి!”¹

14. ఒకవేళ (మీరు సాటి కల్పించిన) వారు మీకు సహాయం చేయలేకపోతే (సమాధాన మివ్వకపోతే) నిశ్చయంగా ఇది అల్లాహ్ జ్ఞానంతోనే అవతరింపజేయబడిందని తెలుసుకోండి. మరియు ఆయనతప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అయితే ఇప్పుడైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?

15. ఎవరు ప్రాపంచిక జీవిత సౌకర్యాలు మరియు దాని అలంకరణ కోరుకుంటారో మేము వారి కర్మల ఫలితాన్ని, ఈ జీవితంలోనే పూర్తిగా చెల్లిస్తాము. మరియు అందులో వారికెలాంటి లోపం జరుగదు.

16. అలాంటి వారికి పరలోకంలో నరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారందులో (ఈ లోకంలో) పాటుపడిందంతా వ్యర్థమయిపోతుంది మరియు వారు చేసిన కర్మలన్నీ విఫలమవుతాయి.²

17. ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రభువు తరపు నుండి వచ్చిన స్పష్టమైన నిదర్శనంపై ఉన్నాడో! మరియు దానికి తోడుగా ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యం ఉందో!³ మరియు దీనికి

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ سُورَةَ الْمَثَلِ
مُفَارِيتٍ وَأَدْعُوا مَن اسْتَطَعْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَمْ يَأْتُوا بِلَاغٍ لِّمَن يَعْلَمُ اللَّهُ
وَأَن لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قُلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيْنَهَا نُوفِ إِلَيْهِمْ
أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُخْسِرُونَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلٌ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

أَمِنَ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ
مِّمَّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْحِزَابِ

1. చూడండి, 17:88, 52:34 లలో: మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి ఒక గ్రంథం రచించి తీసుకురండి, అని; ఇక్కడ దీనివంటి పది సూరహ్ లనైనా అని, మరియు 2:23, 10:38 లలో ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తీసుకురండి అని సవాల్ చేయబడింది, కానీ ఈరోజు వరకు, ఖుర్ఆన్ విరోధులు, ఆ చాలెంజును పూర్తిచేయలేకపోయారు.

2. చూడండి, 17:18, 21, 42:20.

3. ఇక్కడ సాక్షి అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.)!

ముందు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంగా వచ్చిన, మూసా గ్రంథం కూడా సాక్షిగా ఉందో! (అలాంటి వాడు సత్యతిరస్కారులతో సమానుడా)? అలాంటి వారు దీనిని (ఖుర్ఆన్‌ను) విశ్వసిస్తారు. మరియు దీనిని (ఖుర్ఆన్‌ను) తిరస్కరించే తెగలవారి ¹ వాగ్దానస్థలం నరకాగ్నియే! కావున దీనిని గురించి నీవు ఎలాంటి సందేహంలోపడకు. నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. కాని చాలామంది ప్రజలు విశ్వసించరు.²

قَالُوا مَوْعِدُهُمْ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ①

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ②

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ③

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يُضْعِفُ

18. మరియు అల్లాహ్‌కు అబద్ధం అంటగట్టే వాడికంటే ఎక్కువదుర్మార్గుడు ఎవడు? అలాంటివారు తమ ప్రభువుముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. అప్పుడు: “వీరే, తమ ప్రభువుకు అబద్ధాన్ని అంటగట్టినవారు.” అని సాక్షులు పలుకుతారు. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) దుర్మార్గులపై ఉంటుంది.³

19. ఎవరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి (ప్రజలను) అడ్డగిస్తారో మరియు దానిని వక్రమైనదిగా చూపుతారో అలాంటి వారు, వారే! పరలోక జీవితం ఉన్నదనే సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు.⁴

20. అలాంటి వారు భూమిలో (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు. మరియు వారికి అల్లాహ్ తప్ప ఇతర సంరక్షకులు లేరు. వారి శిక్ష

1. ఇక్కడ తెగలు అంటే అల్లాహుతా'అలాకు విధేయులు (ముస్లింలు) కాని జాతుల వారందరూ. దైవ ప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణముందో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి, ఈ సమాజపు ఏ మతస్థుడైనా సరే, అతడు యూదుడు గానీ, క్రైస్తవుడు గానీ, లేక ఇతర మతస్థుడు గానీ, నేను ప్రవక్తనని విన్న తరువాత నన్ను విశ్వసించడో! అతడు నరకాగ్ని పానీ.” ('స'హీఫ్ ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 2:62, 4:150-152.

2. చూడండి, 12:103, 34:20.

3. చూడండి, 16:84.

4. ఇదేవిధమైన ఆయత్‌కు చూడండి, 7:45.

రెట్టింపు చేయబడుతుంది. (ఇహలోకంలో వారు సత్యాన్ని వినలేక పోయే వారు మరియు చూడలేక పోయేవారు.¹

21. అలాంటి వారే తమను తాము నష్టానికి గురిచేసుకున్న వారు మరియు వారు కల్పించు కున్న (దైవాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి.²

22. నిస్సందేహంగా పరలోక జీవితంలో వీరే అత్యధికంగా నష్టపోయేవారు.

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసి తమ ప్రభువుకే అంకితమై పోయే టటువంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. వారు దానిలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

24. * ఈ ఉభయపక్షాల వారిని, ఒక గ్రుడ్డి మరియు చెవిటి, మరొక చూడగల మరియు వినగల వారితో పోల్చవచ్చు! ఏమీ? పోలికలో వీరిరువురూ సమానులా? మీరు ఇకనైనా గుణపాఠం నేర్చుకోరా?³

25. మరియు వాస్తవానికి మేము నూహాను అతని జాతివారి వద్దకు పంపాము. (అతను వారితో అన్నాడు): “నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే -

26. “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకూడదని.⁴ అలా చేస్తే నిశ్చయంగా ఆ బాధాకరమైన దినమున మీకు పడబోయే శిక్షకు నేను భయపడుతున్నాను.”

لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ
وَمَا كَانُوا يَبْصُرُونَ ﴿٩﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿١٠﴾

لَا جَبْرَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَخَبَتُوا إِلَىٰ
رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١٢﴾

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَفْطَمِ وَالْبَصِيرِ
وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِلَىٰ أَنِ اتَّقِ اللَّهَ
مُتَّبِعِينَ ﴿١٤﴾

أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١٥﴾

1. చూడండి, 2:7, 7:179, 46:26, 67:10.

2. చూడండి, 6:112, అంటే వారు కల్పించుకున్న బూటక దైవాలు, వారు ఆరాధించే పీఠులు, సన్యాసులు మొదలైనవారు.

3. చూడండి, 59:20, 35:19-20.

4. చూడండి, 21:25.

27. అప్పుడు అతని జాతివారిలో సత్య తిరస్కారులైన నాయకులు: “నీవు కూడా మా మాదిరిగా ఒక సాధారణ మానవుడవే తప్ప, (నీలో) మరే ప్రత్యేకతను మేము చూడటం లేదు).¹ మరియు వివేకంలేని నీచమైన వారు తప్ప ఇతరులు నిన్ను అనుసరిస్తున్నట్లు కూడా మేము చూడటం లేదు.² మరియు మీలో మా కంటే ఎక్కువ ఘనత కూడా మాకు కనపడటం లేదు. అంతేగాక మీరు అసత్యవాదులని మేము భావిస్తున్నాము.” అని అన్నారు.

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرِيدُ
إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرِيدُ إِلَّا آلَ الْأَيْنِ
هُمْ أَزَادْنَا بِآدِي الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْهَا
مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَحْنُكُمْ كُنُيُوتٌ ۝

28. అతను (నూహ్) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు చూస్తున్నారు కదా? నేను నా ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనను అనుసరిస్తున్నాను. ఆయన తన కారుణ్యాన్ని నాపై ప్రసాదించాడు, కాని అది మీకు కనబడటంలేదు. అలాంటిప్పుడు మీరు దానిని అసహ్యించుకుంటున్నా, దానిని స్వీకరించమని మేము మిమ్మల్ని బలవంతం చేయగలమా?”³

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي
وَأُتِينِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِي فَقُيِّمَتْ عَلَيْكُمْ
أَنْتُمْ كُفُوتُهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَرِهُونَ ۝

29. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నేను దాని కోసం మీ నుండి ధనాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉంది. మరియు నేను విశ్వసించిన వారిని త్రోసి వేయలేను.⁴ నిశ్చయంగా, వారైతే తమ ప్రభువును కలుసుకుంటారు, కాని నిశ్చయంగా నేను మిమ్మల్ని మూఢజనులుగా చూస్తున్నాను.

وَيَقَوْمُ لَا تَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَأَنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ الَّذِينَ آمَنُوا لَكُمْ مَقُوتًا ۝
وَالَّذِينَ أَرَأَيْتُمْ قَوْمًا يَعْتَدُونَ ۝

1. ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా విశదీకరించబడింది. సత్యతిరస్కారులకు మానవుడు దైవప్రవక్తగా పంపబడటం అశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఈ రోజులలో కొందరు బిద్'అత్ చేసేవారికి కూడా ఈ విషయం అశ్చర్యకరంగా ఉంది, కావున వారు ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను మానవునిగా అంగీకరించరు.

2. చూడండి, 43:23.

3. చూడండి, 2:256.

4. చూడండి, 26:111 మరియు 6:52.

30. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఒకవేళ నేను వారిని (విశ్వాసులను) గెంటివేస్తే నన్ను అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి, ఎవడు కాపాడ గలడు? ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

31. “మరియు నా వద్ద అల్లాహ్ నిధులు ఉన్నాయని గానీ మరియు నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ నేను మీతో అనటంలేదు; మరియు నేను దైవదూతనని కూడా అనటం లేదు¹ మరియు మీరు హీనంగా చూసే వారికి అల్లాహ్ మేలుచేయలేడని కూడా అనటం లేదు. వారి మనస్సులలో ఉన్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. అలా అయితే! నిశ్చయంగా, నేను దుర్మార్గులలో చేరినవాడనే!”

32. వారు అన్నారు: “ఓ నూహా! నీవు మాతో వాదించావు, చాలా వాదించావు,² ఇక నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు భయపెట్టే దానిని (ఆ శిక్షను) మాపై దింపు!”

33. అతను (నూహా) అన్నాడు: “అల్లాహ్ కోరితే నిశ్చయంగా, దానిని (ఆ శిక్షను) మీపైకి తెస్తాడు మరియు మీరు దాని నుండి తప్పించుకోలేరు!

34. “ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్నితప్పు దారిలో విడిచిపెట్టాలని కోరితే, నేను మీకు మంచి సలహా ఇవ్వాలని ఎంత కోరినా, నా సలహా మీకు లాభదాయకం కాజాలదు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలి పోవలసి ఉన్నది.”

35. ఏమీ? వారు: “అతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా?

وَلَيَقُولَنَّ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُمُوهُ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِيَ خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا وَيُؤْتِيكَ مَا تَلْتَمِئُنَا فَاكْرُمْتَ جَدْنَا قَاتِلَنَا بِمَا تَعْبُدُونَ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنَا بِمُجْعِنٍ ﴿٣٣﴾

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْرِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَفْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىَّ

1. చూడండి, 6:50 మరియు 7:188.

2. చూడండి, 71:5-6 మరియు 10:71.

వారితో ఇలా అను: “నేను దీనిని కల్పిస్తే దాని పాపం నాపై ఉంటుంది మరియు మీరు చేసే పాపాలతో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.”

36. మరియు నూహ్‌కు ఇలా సందేశం (వహీ) పంపబడింది: “నిశ్చయంగా, నీ జాతి వారిలో ఇంతవరకు విశ్వసించిన వారు తప్ప ఇతరులెవ్వరూ విశ్వసించరు, కావున వారు చేసే కార్యాలకు నీవు చింతించకు!

37. “మరియు నీవు మా సమక్షంలో, మా సందేశానుసారంగా, ఒక ఓడను నిర్మించు మరియు దుర్మార్గులను గురించి నన్ను అడుగకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచివేయబడతారు.”

38. మరియు నూహ్ ఓడ నిర్మిస్తూ ఉన్నప్పుడు, ప్రతిసారి అతనిజాతి నాయకులు అతని ఎదుట నుండి పోయేటప్పుడు అతనితో పరిహాసాలాడే వారు. అతను (నూహ్) వారితో అనేవాడు: “ఇప్పుడు మీరు మాతో పరిహాసాలాడుతున్నారు, నిశ్చయంగా మీరు పరిహాసాలాడినట్లే, మేము కూడా మీతో పరిహాసాలాడుతాము.

39. “అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరిపైకి వస్తుందో మరియు శాశ్వతమైన శిక్ష ఎవరిపై పడుతుందో త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు.”

40. చివరకు మా ఆజ్ఞ వచ్చింది మరియు పొయ్యి పొంగింది (జల ప్రవాహాలు భూమిని చీల్చుకొని రాసాగాయి).¹ అప్పుడు మేము

إِجْرَائِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنُؤَيِّدَ مِن مِّن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدَّامُنْ فَلَا تَصْطَلِ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٧﴾

وَأَصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيُنَا وَلَا تَعْخِطُبْنِي فِي الْكَذِبِينَ تَلْمِزُوا أَنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٣٨﴾

وَبَصْنَعِ الْفُلَ وَكَلَّمَا مَوْلَانِ مَلَكَيْنِ قَوْمِهِ يَخْرُؤَانِهَا قَالَ إِنْ تَسْعَوْنَهَا فَانْطَحَرْتُم مِّنْهَا كَمَا تَسْعَوْنَ ﴿٣٩﴾

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُجْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿٤٠﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ

1. ఇది ఇబ్నె-కసీర్ తాత్పర్యం. చూడండి, 54:11-12. నూహ్ తుఫాన్ వచ్చినప్పుడే అస్థీభా మరియు యూరోప్‌ల మధ్య ఉన్న కొండలోయలో నీరు వచ్చి మెడిటరేనియన్ సముద్రం ఏర్పడి ఉండవచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. నూహ్ కుటుంబంవారిలో అతని ముగ్గురు కుమారులు సామ్, హామ్, మరియు యాఫన్ మరియు వారి భార్యలుండరి. (ఇబ్నె-కసీర్). వారి ప్రాథనం కొరకు చూడండి, 23:28-29.

(నూహ్‌తో) అన్నాము: “ప్రతిజాతి (పశువుల) నుండి రెండు (ఆడ-మగ) జంటలను మరియు నీ కుటుంబం వారిని - ఇది వరకే సూచించ బడిన వాడు తప్ప - మరియు విశ్వసించిన వారిని, అందరినీ దాని (నావ) లోకి ఎక్కించుకో!” అతనిని విశ్వసించినవారు కొందరు మాత్రమే. (1/4)

41. * మరియు (నూహ్) అన్నాడు: “ఇందు లోకి ఎక్కండి, అల్లాహ్ పేరుతో దీని పయనం మరియు దీని ఆగటం. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

42. మరియు అది వారిని పర్యవేక్షించే వలె ఎత్తైన అలలలోనికి తీసుకొని పోసాగింది. అప్పుడు నూహ్ (పడవనుండి) దూరంగా ఉన్న తన కుమారుణ్ణి పిలుస్తూ (అన్నాడు): “ఓ నా కుమారా! మాతోపాటు (ఓడలోకి) ఎక్కు అవిశ్వాసులలో కలిసిపోకు!”¹

43. మరియు (అతని కుమారుడు) అన్నాడు: “నేను ఒక కొండపైకి ఎక్కి శరణు పొందుతాను, అది నన్ను నీళ్లనుండి కాపాడుతుంది.” (నూహ్) అన్నాడు: “ఈ రోజు అల్లాహ్ తీర్పుకు విరుద్ధంగా కాపాడే వాడు ఎవ్వడూ లేడు, ఆయన (అల్లాహ్)యే కరుణిస్తే తప్ప!” అప్పుడే వారి మధ్య ఒకకెరటం రాగా అతడు కూడా మునిగిపోయే వారిలో కలిసిపోయాడు.

44. ఆ తరువాత ఆజ్ఞ వచ్చింది: “ఓ భూమీ! నీ నీళ్ళను మ్రింగివేయి. ఓ ఆకాశమా! (కురవటం) ఆపివేయ!” అప్పుడు నీరు (భూమిలోకి) ఇంకిపోయింది. (అల్లాహ్) తీర్పు నెరవేరింది.

عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿١٤﴾

وَقَالَ انْكَبُوا فِي بُحَيْرِكُمْ اللَّهُ يَجْعَلْهَا وَمُوسَىٰ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٥﴾

وَهِيَ تَجْرِي فِي بُحَيْرِكُمْ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَى الْكَافِرُ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿١٦﴾

قَالَ سَأُولِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَأَعِصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ الْأَمَنَ تَرَجَمَ وَحَالٍ بَيْنَهُمَا الْبُحَيْرُ فَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَلَا يَسْمَأْ أَفْلَحِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

1. అతడు నూహ్ యొక్క నాలుగవ కుమారుడు. అతని పేరు యామ్ మరియు అతని ఇంటి (వంశం) పేరు కనాన్‌గా పేర్కొనబడింది. అతడు సత్యతిరస్కారి కాబట్టి ఓడలో ఎక్కలేదు. కాని ముస్లిమైన అతని భార్య తన పిల్లలతో ఎక్కింది.

ఓడ జూదీ కొండ మీద ఆగింది.¹ మరియు అప్పుడు: “దుర్మార్గుల జాతివారు దూర (నాశన)మై పోయారు!” అని అనబడింది.

45. మరియు నూహ్ తన ప్రభువును వేడుకుంటూ అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా కుమారుడు నా కుటుంబం లోని వాడు! నీ వాగ్దానం సత్యమైనది, మరియు నీవే సర్వోత్తమ న్యాయాధికారివి.”

46. ఆయన (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “ఓ నూహ్! అతడు నిశ్చయంగా, నీ కుటుంబం లోనివాడు కాడు.² నిశ్చయంగా, అతని పనులు మంచివి కావు.³ కావున నీకు తెలియని విషయం గురించి నన్ను అడగకు. నీవు కూడా మూఢులలో చేరినవాడవు కావద్దు.⁴ అని నేను నిన్ను ఉపదేశిస్తున్నాను.”

47. (నూహ్) ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నాకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నిన్ను అడిగినందుకు, నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను. మరియు నీవు నన్ను క్షమించకపోతే, నన్ను కరుణించక పోతే, నేను నష్టపోయిన వారిలో చేరుతాను.”

48. ఇలా అజ్ఞ ఇవ్వబడింది: “ఓ నూహ్!

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ
أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكَمِينَ ﴿٤٥﴾

قَالَ يُوسُفُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
أَعْظَمَ لَكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ
بِهِ عِلْمٌ وَإِذْ تَعَذَّلْتُ عَنْكَ وَأَنْتَ رَحِيمٌ إِنَّكَ
الْحُسِيُّ ﴿٤٧﴾

فَقِيلَ يُوسُفُ أَمِيطْ يَدَكَ عَنْ رَأْسِكَ عَلَيْنَا

1. జూదీ కొండ కుర్దిస్తాన్‌లో, ఇబ్నె 'ఉమర్ ద్వీపానికి ఈశాన్య భాగంలో దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.
2. ఎవరైతే విశ్వసించరో వారు ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) యొక్క తండ్రి గానీ, కుమారుడు గానీ, లేక భార్య గానీ, అతని కుటుంబానికి చెందిన వారు కాజాలరు.
3. ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేయరో వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి, దైవప్రవక్త ('అ.స.) కూడా రక్షించలేదు. అలాంటప్పుడు ఈ కాలంలో కొందరు ఏవిధంగానైనా అపోహలలో పడి ఉన్నారో వారిని, వారి పీర్లు, సజ్జాదాలు, వలీలు రక్షిస్తారని అనేది ఎలా సంభవం కాగలదు?
4. దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అగోచరజ్ఞానం కేవలం అల్లాహుతా'అలాకు మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్తలకు కేవలం అల్లాహుతా'అలా వహీ ద్వారా తెలిసిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది.

నీవు మరియు నీతో ఉన్న నీజాతి వారు శాంతి మరియు మా ఆశీర్వాదాలతో (ఓడ / జూదీ పర్వతం నుండి) దిగండి. వారిలోని కొన్ని సంఘాలకు మేము కొంతకాలం వరకు సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించగలము. ఆ తరువాత మా వద్దనుండి బాధాకరమైన శిక్ష వారిపై పడుతుంది.”

49. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అగోచర విషయాలు. వాటిని మేము నీకు మా సందేశం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. వాటిని నీవు గానీ, నీ జాతివారు గానీ ఇంతకుపూర్వం ఎరుగరు. కనుక సహనంవహించు! నిశ్చయంగా, మంచి ఫలితం దైవభీతి గలవారికే లభిస్తుంది.¹

50. మరియు 'ఆద్ జాతివారి దగ్గరికి వారి సహోదరుడు హూద్ను పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు!

51. “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! (ఈ పనికి) నేను మీ నుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం నన్ను సృజించిన ఆయన వద్దనే ఉంది. ఏమీ? మీరు బుద్ధిని ఉపయోగించరా (అర్థంచేసుకోలేరా)?

52. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి, ఆయన మీ కొరకు ఆకాశం నుండి భారీవర్షాలు కురిపిస్తాడు మరియు మీకు, మీ శక్తిపై మరింత శక్తిని ఇస్తాడు,² కావున మీరు నేరస్థులై

وَعَلَىٰ أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ وَأَمْرٌ سَنَنْتَهُمْ ثُمَّ يَبْسُطُ مَتَاعَ آدَامَ الْيَوْمِ ﴿١٠﴾

يَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ ۚ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١١﴾

وَالِىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ كَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ إِلَٰهِي الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

وَلَقَوْمٌ اسْتَغْفَرُوا رَبَّهُمْ ثُمَّ نُوْوُوا إِلَيْهِ يَرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُرْسِلُكُمْ فُتُورًا إِلَىٰ فُتُورِكُمْ وَلَا تَتَوَكَّلُوا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 40:51 మరియు 37:171-173.

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: “ఎవడైతే విధేయతతో క్షమాభిక్ష వేడుకుంటాడో, అల్లాహుతా'ఆలా అతని

వెనుదిరగకండి!”

53. వారు అన్నారు: “ఓ హూద్! నీవు మా వద్దకు స్పష్టమైన సూచనను తీసుకొనిరాలేదు మరియు మేము కేవలం నీ మాటలు విని మా దేవతలను వదలిపెట్టలేము మరియు మేము నిన్ను విశ్వసించలేము.

54. “మా దైవాలలో నుండి కొందరు నీకు కీడు కలిగించారు (నిన్ను పిచ్చికి గురిచేశారు) అని మాత్రమే మేము అనగలము!” అతను (హూద్) జవాబిచ్చాడు: “అయన (అల్లాహ్) తప్ప! మీరు ఆయనకు సాటి కల్పించే వాటితో నిశ్చయంగా, నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, నేను అల్లాహ్ ను సాక్షిగా పెడుతున్నాను మరియు మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి;

55. “ఇక మీరంతా కలసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నండి. నాకెలాంటి వ్యవధి ఇవ్వకండి.”²

56. “నిశ్చయంగా, నాకూ మరియు మీకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే నేను నమ్ముకున్నాను! ఏ ప్రాణి జుట్టు కూడా ఆయన చేతిలో లేకుండా లేదు.³ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ఋజుమార్గం (సత్యం)పై ఉన్నాడు.

57. “ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే (మీ ఇష్టం), వాస్తవానికి నేనైతే, నాకివ్వబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు నా ప్రభువు మీ స్థానంలో మరొక జాతిని మీకు వారసులుగా

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

إِنْ تَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوْرَةٍ قَالَ إِنْ شَهِدَ اللَّهُ وَالشَّهَدَاءُ أَنِّي رَسُولٌ مِمَّا تَدْعُونَ ﴿٥٤﴾

مَنْ دُونَهُ فَكَيْدُؤُنِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا أَتِيْنَا خَدًّا بِبَيِّنَةٍ أَنْ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَعَلْنَا بِلُغَتِكُمْ مَا لَمْ يَلِكُمْ إِلَهُكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾

ప్రతి కష్టాన్ని దూరంచేసి, అతనికి, అతడు ఊహించని వైపునుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చుతాడు.” (అబూ-దావూద్ కితాబ్ అల్-విక్రీ, బాబ్ ఫిల్-ఇస్తిగ్ఘార్ నం. 1518; ఇబ్నె-మాజా నం. 3819).

1. ఈ ఆయతులో వంకర అక్షర (ఇటాలిక్స్)లలో ఉన్న ఈ భాగం, 55వ ఆయతు మొదటి వాక్యం.

ఈ వాక్యాన్ని పూర్తిచేయడానికి ఇక్కడ కలుపబడింది.

2. చూడండి, 7:195.

3. చూడండి, 96:15-16.

చేయగలడు మరియు మీరు ఆయనకు ఏ మాత్రం హాని చేయలేరు. నిశ్చయంగా నాప్రభువే ప్రతిదానికీ రక్షకుడు.”¹

58. మరియు మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మా కారుణ్యంతో హూద్‌ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని రక్షించాము మరియు వారిని ఘోర శిక్షనుండి కాపాడాము!²

59. మరియు వీరే 'ఆద్ జాతి వారు! వారు తమ ప్రభువు సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించారు మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అవిధేయులయ్యారు మరియు కూరుడైన ప్రతి (సత్య) విరోధి అజ్జలను అనుసరించారు!³

60. మరియు ఇహలోకంలో (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) వారిని వెంబడింపజేయబడింది మరియు పునరుత్థానదినమున కూడా (అల్లాహ్ శాపం వారిని వెంబడించగలడు).⁴ వినండి! నిస్సందేహంగా, 'ఆద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కావున చూశారా! హూద్ జాతి వారైన 'ఆద్‌లు ఎలా (అల్లాహ్ కారుణ్యానికి) దూరమైపోయారో!⁵ (3/8)

61. * ఇక స'మూద్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడు 'సాలిహ్‌ను పంపాము. అతను అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్‌నే

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا بَعَثْنَا هُودًا إِلَىٰ قَوْمِ آدَمِمْ
بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَبَيَّنَّا لَهُمْ مِنْ عَذَابِ عَلِيِّهِ ۝

وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الَّتِي كُنَّا نُرْسِلُكَ
وَاتَّبِعُوا أَمْرًا مِّنْ رَبِّكَ عَنِيبًا ۝

وَأَتَّبِعُوا إِنِّي هِيَ الْغَنَىٰ وَالْكَفَىٰ ۝
الْآنَ عَادُوا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بَعْدَ الْعَادِ قَوْمُ هُودٍ ۝

وَالِىٰ سَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ

1. అల్-హఫీజ్: Protector, Keeper, Defender, Preserver, రక్షకుడు, పర్యవేక్షకుడు, కనిపెట్టుకొని, కాచుకొని, కావలి ఉండేవాడు. కాపాడే వాడు. చూడండి, 25:45. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.
2. అదొక తీవ్రమైన తుఫాను గాలి. వివరాలకు చూడండి, 54:19-21, 69:6-8, 7:71-72.
3. చూడండి, 7:66.
4. ల'అనతున్: Wrath, Curse, Banishment, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం నుండి దూరం చేయబడటం, ప్రజల నుండి శపించబడటం, బహిష్కారం, దూశించ, గర్హించ, విసర్జించ బడటం పునరుత్థాన దినమున అవమానానికి మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షకు గురిఅవటం.
5. బు'ఉద్: అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని కోల్పోవటం.

ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమినుండి పుట్టించి, ¹ దానిలో మిమ్మల్ని నివసింపజేశాడు. ² కనుక మీరు ఆయన క్షమాభిక్ష వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు దగ్గరలోనే ఉన్నాడు. (మీ ప్రార్థనలకు) జవాబిస్తాడు.” ³

62. వారన్నారు: “ఓ 'సాలిహ్! ఇంతకు ముందు మేము నీపై ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్నాము. ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన వాటిని (దైవాలను) ఆరాధించకుండా, మమ్మల్ని ఆపదలచుకున్నావా? నీవు మాకు బోధించే (ధర్మం) విషయం గురించి వాస్తవంగా మాకు చాలా సందేహం ఉంది.”

63. ('సాలిహ్) అన్నాడు: “ఓ నా జాతి సోదరులారా! ఏమీ? మీరు చూడరా (ఆలోచించరా?) నేను నా ప్రభువు యొక్క స్పష్టమైన (నిదర్శనంపై) ఉన్నాను. మరియు ఆయన నాకు తన కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇక నేను ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే, ⁴ అల్లాహ్ నాకు విరుద్ధంగా నాకు ఎవడు సహాయపడ గలడు? మీరు నాకు నష్టం తప్ప మరేమి అధికం చేయటం లేదు.

64. “మరియు నాజాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్

وَاسْتَعْمَرُوا فِيهَا فَاَنْتَعَمُوا وَكَانُوا شَاكِرِينَ
إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ

قَالُوا بَلْ لَمْ يَكُنْ فِيْنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا
أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ
لَكَنُكَادِرٌ

قَالَ يَقَوْمِ ارْكَبُواْ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي
وَآتَيْنِي مِنْهُ حُجَّةً فَمَنْ يَصْرِفُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ
عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمِ هَٰؤُلَاءِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهُنَّ أَكُلَّ فَرْقٍ

1. మానవుడిని భూమినుండి - మట్టినుండి - అంటే ఈ భూమిలో దొరికే మూలపదార్థా (Elements)లతో సృష్టించాడు. ఇంకా చూడండి, 3:59, 18:37, 22:5 మరియు 30:20.
2. చూడండి, 7:74.
3. అల్-ముజిబు: The Answerer of prayers, Responding, Replying. తన దాసుల ప్రార్థనలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు, జవాబిచ్చు, సమాధానమిచ్చు, అంగీకరించు వాడు. చూడండి, 2:186.
4. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించటం, అంటే ఇక్కడ: “సత్యం వైపునకు మరియు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, అల్లాహుతా అలా వైపునకు పిలవటాన్ని మానుకోవటం.” ఇదే కదా! సత్యతిరస్కారులు కోరుతున్నది. ఇంకా చూడండి, 4:48.

యొక్క ఈ ఆడ ఒంటె మీ కొరకు ఒక అద్భుత సూచన! కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిలో స్వేచ్ఛగా మేయటానికి వదలిపెట్టండి. దానికి ఎలాంటి కీడు కలిగించకండి, లేదా త్వరలోనే మిమ్మల్ని శిక్ష పట్టుకోగలదు.¹

65. అయినా వారు దానిని, వెనుక కాలి మోకాలినరం కోసి చంపారు. అప్పుడు అతను ('సాలిహ్) వారితో అన్నాడు: “మీరు మీ ఇంట్లలో మూడు రోజులు మాత్రమే హాయిగా గడపండి. ఇదొక వాగ్దానం, ఇది అబద్ధం కాబోదు.”

66. ఆ తరువాత మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మేము 'సాలిహ్'ను మరియు అతనితోపాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. వారిని ఆ దినపు అవమానం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయన మాత్రమే, మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు.

67. మరియు దుర్మార్గానికి పాలిచ్చిన వారిపై ఒక పెద్ద అరుపు (ప్రేలుడు) పడి, వారు తమ ఇంట్లలోనే చలనంలేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు;²

68. వారెన్నడూ అక్కడ నివసించనే లేదు అన్నట్లుగా. చూడండి! వాస్తవానికి, స'మూద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కాబట్టి చూశారా! స'మూద్ వారెలా దూరమై (నశించి) పోయారో!

أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَتَّبِعُوا فِيهَا بِسْوَةً فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٥﴾

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ سَمْعُوْنُ إِنِّي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَلْذُوْبٍ ﴿٦٦﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْنُ صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَ رَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيٍ يُومِيْدُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٧﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جِثِيْمٍ ﴿٦٨﴾

كَأَنَّمْ يُغْنَوْنَ فِيهَا إِلَّا أَنْ تَنُودَ الْكُفْرَ وَارْتَهُمُ إِلَّا بُعْدَ الشُّوْدِ ﴿٦٩﴾

1. స'మూద్ జాతి ప్రజలు తమ ప్రవక్త 'సాలిహ్' ('అ.స.)తో: “నీవు దైవప్రవక్తవే అయితే మాకొక అద్భుత సూచనగా ఈ బండరాయినుండి ఒక ఆడఒంటెను తీసుకురా?” అని గట్టిగా పట్టుపట్టి అడగ్గా వచ్చిన ఆడఒంటె అది.
2. ఇక్కడ అరుపు ('సైహతున్) అని ఉంది మరియు 7:78 లో భూకంపం (రజ్ఫతున్) అని ఉంది. రెండూ వచ్చాయన్నమాట.

69. మరియు వాస్తవానికి మా దూతలు శుభవార్త తీసుకొని ఇబ్రాహీమ్ వద్దకువచ్చారు. వారు అన్నారు: “నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం!)” అతను: “మీకూ శాంతి కలుగు గాక (సలాం!)” అని జవాబిచ్చాడు. తరువాత అతను అతి త్వరగా, వేపిన దూడను (వారి ఆతిథ్యానికి) తీసుకొనివచ్చాడు.

70. కానీ వారి చేతులు దానివైపు పోక పోవటం చూసి¹ వారిని గురించి అనుమానంలో పడ్డాడు మరియు వారినుండి అపాయం కలుగుతుందేమోనని భయపడ్డాడు! వారన్నారు: “భయపడకు! వాస్తవానికి మేము లూ²త్ జాతి వైపునకు పంపబడినవారము (దూతలము).”²

71. అతని (ఇబ్రాహీమ్) భార్య (అక్కడే) నిలబడి ఉండెను; అప్పుడొక నవ్వింది; పిదప మేము ఆమెకు ఇస్³హాఖ్ యొక్క మరియు ఇస్³హాఖ్ తరువాత య³అఖూబ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము.³

72. ఆమె (అశ్చర్యంతో) అన్నది: “నా దొర్బాగ్గం! నాకిప్పుడు బిడ్డ పుడుతాడా? నేను

وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا اسْلِمُوا
قَالَ سَلِمْتُ فَمَا لِي بِأَنْ جَاءَ بَعْضُ حَيِّينَا

فَلَمَّا رَأَى آيَاتِهِمْ لَا تَقُولُ إِلَيْهِمْ تَكْرَهُهُمْ وَأَوْحَى
مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ
لُوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةً فَذَكَرَتْ فَبَرَأْنَاهَا إِسْحَاقَ
وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

قَالَتْ يَوُوبُ أَيُّكُمْ بَرٌّ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَلْ أَدْرِي

1. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) అతిథులు అతను తెచ్చిన, వేచిన ఆవుదూడ మాంసం తిననందుకు, అతను వారు తనతో శత్రుత్వం వహిస్తారేమోనని భయపడ్డారు. దీనితో విషదమయ్యే మరొక విషయమేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానముండదు. అతనికి అగోచరజ్ఞానముంటే వారు దైవదూతలని అతనికి తెలిసిఉండేది. అతను వారికొరకు వేపిన ఆవుదూడ తెచ్చేవారు కాదు.
2. లూ²త్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుని కుమారులు. అతను జోర్డాన్ కు తూర్పుదిక్కు ఈనాటి లూ²త్ సముద్రం (Dead sea) అనే ప్రాంతంలో నివసించే వారు. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) వలే, లూ²త్ ('అ.స.) కూడా, దక్షిణ బాబిలోనియా (Babylonia) లోని 'ఊర్' అనే ప్రాంతవాసులు. తన పిన్నాన్నతో సహా ఇక్కడికి వలసవచ్చారు. కావున లూ²త్ ('అ.స.) ప్రజలు అంటే అతని జాతివారు కాదు, కాని పైన పేర్కొన్న ప్రాంతంలోని సోడోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ అనే నగరాల వాసులు.
3. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) భార్య సారాహ్ ('అలైహ్ స.) నవ్వటానికి వ్యాఖ్యాతలు విభిన్న కారణాలు పేర్కొన్నారు: 1) ఆమెకు లూ²త్ ('అ.స.) జాతివారి దుష్ప్రేక్షలు తెలుసు కావున వారి నాశనాన్ని గురించి విని, సంతోషంతో నవ్విందని. 2) వృద్ధాప్యంలో తనకు ఇవ్వబడిన సంతానపు వార్తవిని ఆశ్చర్యంతో నవ్విందని.

ముసలిదానిని మరియు నా ఈ భర్త కూడా వృద్ధుడు. (అలా అయితే) నిశ్చయంగా, ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయమే!”

73. వారన్నారు: “అల్లాహ్ ఉత్తరువు విషయంలో మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఓ (ఇబ్రాహీమ్) గృహస్థులారా! మీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం మరియు ఆయన శుభాశీస్సులు ఉన్నాయి! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు, మహత్వపూర్ణుడు.²

74. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ భయం దూరమై, అతనికి (సంతానపు) శుభవార్త అందిన తరువాత, అతను లూత్ జాతివారి కొరకు మాతో వాదించసాగాడు.³

75. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, ఇబ్రాహీమ్ సహనశీలుడు, మృదుహృదయుడు (నమ్రతతో అల్లాహ్ను అర్థించేవాడు) మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలేవాడు!

76. (వారన్నారు): “ఓ ఇబ్రాహీమ్! దీనిని (నీ మధ్యవర్తిత్వాన్ని) మానుకో! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చివున్నది. మరియు నిశ్చయంగా, వారిపై ఆ శిక్ష పడటం తప్పదు; అది

شَيْخًا إِنَّ هَذَا الشَّيْءُ عَجَبٌ ④

قَالُوا الْعَجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ وَرَبُّكَ عَلَيْهِمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَيِّدٌ مُجِيدٌ ⑤

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ⑥

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ⑦

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ⑧

1. అహ్మదున్: Family ఒక కుటుంబం / సంసారం / తెగ / వంశం వారు, ఒక (House) గృహ వాసులు, ఒక నగర వాసులు లేక ఒక దేశ వాసులు.

2. అల్-మజీదు: The Glorious, Great in Dignity, who gives liberally or bountifully. The Bountiful, Beneficent, Exalted, Noble, Sublime. మహత్వపూర్ణుడు. అల్-మజీదు (సేకరించబడిన పదం): వీటికి వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, ఘనత గలవాడు, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, ఉత్కృష్టుడు, శ్రేష్టుడు, ఔదార్యుడు, ప్రశంసనీయుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 85:15. ఈ పదం డిప్లొమర్ ఆఫ్ కొరకు గూడా వాడబడింది, Glorious, Noble, దివ్యుడైన, ఉత్కృష్టుడైన అనే అర్థాలలో, అల్-కరీము మాదిరిగా చూడండి. 50:1, 85:21.

3. ఇబ్రాహీం (‘అ.స.) అన్నారు: “మీరు నాశనం చేయబోయే నగరంలో లూత్ (‘అ.స.) కూడా ఉన్నాడు.” దానికి దైవదూతలు జవాబిచ్చారు: “మాకు తెలుసు, మేము అతనిని మరియు అతనితోబాటు విశ్వసించినవారిని కాపాడుతాము. అతని భార్యతప్ప.” చూడండి, 29:32.

నివారించబడదు.”

77. మరియు మా దూతలు లూత్ వద్దకు వచ్చినపుడు, వారి రాకకు అతను, (వారిని కాపాడలేనని) దుఃఖితుడయ్యాడు. అతని హృదయం కృంగిపోయింది. అతను: “ఈ దినం చాలా ఆందోళనకరమైనది.” అని వాపోయాడు.

78. మరియు అతని జాతి ప్రజలు అతని వైపు పరిగెత్తుకుంటూవచ్చారు. వారు మొదటి నుండి నీచు పనులు చేస్తూ ఉండేవారు. అతను (లూత్) అన్నాడు: “నాజాతి ప్రజలారా! ఇదిగో నా ఈ కుమార్తెలు (నా జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు,¹ వీరు మీ కొరకు చాలా శ్రేష్ఠమైన వారు. అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి, నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అవమానంపాలు చేయకండి. ఏమీ? మీలో ఒక్కడైనా నీతిపరుడు లేడా?”²

79. వారన్నారు: “నీ కూతుళ్ళు మాకు అవసరం లేదని నీకు బాగా తెలుసు కదా! మరియు నిశ్చయంగా, మేము కోరేది ఏమిటో కూడా నీకు బాగా తెలుసు!”

80. అతను (లూత్) అన్నాడు: “మిమ్మల్ని ఎదుర్కొనే బలం నాకుంటే, లేక శరణు పొందటానికి పటిష్ఠమైన ఆధారమైనా ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?”³

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِيْهِمْ
دَرَبًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيْبٌ ①

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُرْعَوْنَ اِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ السَّيِّئَاتِ ۖ قَالَ يَقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِيْ هُنَّ
اَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تَخْزَوْنِيْ فِيْ صَيْغِيْ
الَّذِيْنَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّسِيْدٌ ②

قَالُوْا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا بِبَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ
وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُنَّ مَا تَرْضَوْنَ ③

قَالَ لَوْ اَنَّ بِيْكُمْ قُوَّةٌ اَوْ اِيْرَآءٌ اِلٰى رَبِّىْ
شِدِيْدٌ ④

1. నా కుమార్తెలు, అంటే నా జాతి కుమార్తెలు (ఇబ్నె-కసీర్).

2. లూత్ (అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినప్పటికీ వచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని గుర్తించలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని విశదమౌతోంది.

3. దీనితో అర్థమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారికి ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే అంతా చేస్తాడని కూర్చోక తమకు సాధ్యమైనంతవరకు సమస్యలను తామే పరిష్కరించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

81. వారు (దైవదూతలు) అన్నారు: “ఓ లూత్! నిశ్చయంగా, మేము నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన దూతలము! వారు ఏ మాత్రం నీ వద్దకు చేరలేరు. కావున కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే నీవు నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు - నీ భార్య తప్ప - మీలో ఎవ్వరూ వెనుకకు తిరిగి చూడగూడదు. నిశ్చయంగా, వారికి ఏ ఆపద సంభవించనున్నదో అదే ఆమె (నీ భార్య)కూ సంభవిస్తుంది.¹ నిశ్చయంగా, వారి నిర్ణీతకాలం ఉదయపు సమయం. ఏమీ? ఉదయం సమీపంలోనే లేదా?”

82. మా తీర్పుసమయం వచ్చినపుడు మేము దానిని (సోదోంసు) తలక్రిందులుగా జేసి, దాని మీద మట్టితోచేసి కాల్చిన గులక రాళ్ళను ఎడతెగకుండా కురిపించాము.²

83. అవి నీ ప్రభువు తరపునుండి గుర్తువేయబడినవి. అది (ఆ శిక్ష) ఈ దుర్మార్గులకు ఎంతో దూరంలో లేదు. (1/2)

84. * ఇక మద్యన్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడైన షు'బ్ ను పంపాము.³ అతను అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. కొలతల్లో మరియు తూనికల్లో తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కాని వాస్తవానికి మీ పై శిక్ష చుట్టుముట్టబోయే ఆ రోజును గురించి నేను భయపడుతున్నాను.

قَالُوا يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ
فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْفُتْ
مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا تَكُنْ أَنتَ مُصِيبُهُمَا
أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ
الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ①

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِكًا وَاطْرَأْنَا
عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ② مُنْضُودٍ ③

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بَبَعِيدٍ ④

وَالِإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ لِيَقَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ الْوَعْدِ وَلَا تَقْصُوا
الْيَمِينَ وَالْبَيْزَانَ إِنِّي أَرَأَيْتُمْ كَيْفَ بَدَّلْتُ
أَخَاكُمْ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُخِيطٍ ⑤

1. చూడండి, 7:83 మరియు 66:10 లూత్ భార్య అవిశ్వాసి. ఆమె సోదోమ్ వాసి.

2. ఇటువంటి గులకరాళ్ళు 7:84 మరియు 105:4లో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి.

3. మద్యన్ వారి గాథ కొరకు చూడండి, 7:85.

85. “మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకంచేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి వస్తువులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి.¹ మరియు భూమిలో అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి.

86. “మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేలైనది.² మరియు నేను మీ రక్షకుడను కాను.”³

87. వారు (వ్యంగంగా) అన్నారు: “ఓ ముఁబబ్! ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధించే దేవతలను మేము పదలిపెట్టాలని, లేదా మా ధనాన్ని నీ ఇష్టప్రకారం ఖర్చు చేయాలని, నీకు నీ నమాజ్ నేర్పుతుందా?⁴ (అయితే) నిశ్చయంగా, ఇక నీవే చాలా సహనశీలుడవు, ఉదాత్తుడవు!”⁵

88. అప్పుడు అతను (ముఁబబ్) అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీరు చూశారా (అలోచించారా)? ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు తరపునుండి స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని కలిగిఉండి మరియు ఆయన నాకు తన తరపునుండి మంచి జీవనోపాధిని కూడా ప్రసాదించినపుడు (నేను ఇలా కాకుండా మరేమి అనగలను)? నేను మిమ్మల్ని నిషేధించిన దానికి వ్యతిరేకంగా

وَلْيَقُومُوا أَوقُتِ الْيَمِينِ وَالْيَمِينِ بِالْقِسْطِ
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

بَقِيَّتِ اللَّهُ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۚ وَمَا آتَا
عَلَيْكُمْ بِحِفْظٍ ۝

قَالُوا اإِسْعَيْبُ أَصْلُكَ تَأْمُرُ أَنْ تَتْرَكَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ۝

قَالَ لَيَقُومَنَّ آيَاتُهُ إِن كُنْتُ عَلَىٰ يَمِينٍ مِّن رَّبِّي
وَرَزَقْنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَكُمْ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا
الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي
إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝

1. చూడండి, 83:1-3.

2. చూడండి, 18:46 మరియు 19:76 ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ కొరకు మిగిల్చేది,’ అంటే మీరు న్యాయంగా నడుచుకొని మీ వ్యాపారాలలో సరిగ్గా కొలిచి, తూచి ఇచ్చిన తరువాత మీకు మిగిలే లాభం, అని అర్థం.

3. నేను మీకు చేసే ఉపదేశం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞప్రకారం చేస్తున్నాను. మిమ్మల్ని దుష్టకార్యాలనుండి ఆపటంగానీ లేక శిక్షించటంగానీ నాపని కాదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) పని మాత్రమే.

4. సలాతున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం, ఆరాధన అని అర్థం.

5. అల్-రషీద్: The Director to the Right Path, Leader. సన్మార్గం చూపువాడు. నీతిపరుడు, సన్మార్గమిని, ఋజువర్తనుడు.

చేయదలచు కోలేదు. నేను మాత్రం మిమ్మల్ని నాశక్తి మేరకు సంస్కరించదలచుకున్నాను. నా కార్యసిద్ధి కేవలం అల్లాహ్ పైననే ఆధారపడివుంది. నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.

89. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నాతో ఉన్న భేదాభిప్రాయం మిమ్మల్ని నూహ్ జాతి వారిపై, హూద్ జాతి వారిపై లేక సాలిహ్ జాతి వారిపై పడినటువంటి శిక్షకు గురిచేయకూడదు సుమా! మరియు లూత్ జాతివారు మీకు ఎంతో దూరంవారు కారుకదా!”

90. “మరియు మీరు మీ ప్రభువు క్షమా భిక్షను కోరుకోండి. మరియు ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు అపార కరుణాప్రదాత, వాత్సల్యుడు.”

91. వారన్నారు: “ఓ షు'బాబ్! నీవు చెప్పే మాటలు చాలావరకు మేము గ్రహించలేక పోతున్నాము.” మరియు నిశ్చయంగా, నీవు మాలో బలహీనుడివిగా పరిగణించబడు తున్నావు. మరియు నీ కుటుంబంవారే గనక లేకుంటే! మేము నిశ్చయంగా, నిన్ను రాళ్ళు రువ్వ చంపేవారం. మరియు నీవు మా కంటే శక్తిశాలివి కావు.”

وَيَقَوْمٍ لَا يُجِيرُكُمْ مَتَكُمْ شَقَاقُ أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيدٍ ۝

وَأَسْتَغْفِرُكُمْ وَأَرْبُكُمْ ثُمَّ تَوَلَّوْا الْآيَةَ إِنَّ رَبِّيَ جَوِيدٌ ۝

قَالُوا لَيْسَ عَلَيْكَ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِتْنًا مَّعِينًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۝

1. చూడండి, 7:85 షు'బాబ్ (అ.స.) మూసా (అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. మరికొందరు, ఇతను ఆ షు'బాబ్ కారు అంటారు. అతడు ఉన్న ప్రాంతం ఈ నాటి అఖబా అఖాతం (Gulf of Aqabah) నుండి పడమటి వైపునకు సినాయి ద్వీపకల్పంలో మోబ్ (Moab) పర్వతం వరకు మరియు తూర్పు దిశలో మృత సముద్రం (Dead sea) వరకు ఉంది. దాని వాసులు అమోరైట్ తెగకు చెందిన అరబ్బులు. మృత సముద్రం (Dead sea) దగ్గరలోనే సోదోమ్ మరియు గొమరాహ్ నగరాలు కూడా ఉండేవి.

2. అల్-షదూదు: Affectionate, The Loving towards His servants. Or towards those who obey. తన దాసుల పట్ల వాత్సల్యం, ప్రేమ, ప్రీతి గలవాడు. చూడండి, 85:14. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. చూడండి, 6:25.

92. అతడు అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? నా కుటుంబం మీకు అల్లాహ్ కంటే, ఎక్కువ గౌరవనీయమైనదా? మరియు మీరు ఆయన (అల్లాహ్)ను మీ వీపుల వెనుకకు నెట్టతారా? నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు మీరు చేసే పనులను ఆవరించిఉన్నాడు.

93. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ శక్తి మేరకు మీరు చేసేది చేయండి, నిశ్చయంగా, (నాశక్తి మేరకు) నేను కూడా చేస్తాను. అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరికి పడుతుందో, అసత్యవాది ఎవడో, మీరు మున్ముందు తెలుసుకోగలరు. మరియు మీరు నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మీతోబాటు నేనుకూడా నిరీక్షిస్తాను.”

94. చివరకు మా ఆదేశం వచ్చినప్పుడు, మేము ఘోషబీను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించినవారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన వారిపై ఒక తీవ్రమైన అరుపు (ధ్వని) విరుచుకుపడింది. కాబట్టి వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు -

95. వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదు అన్నట్లుగా! ఈ విధంగా సముద్ర జాతివారు లేకుండా పోయినట్లు, మద్యం జాతివారు కూడా లేకుండా (నశించి) పోయారు!

96. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాను కూడా మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము;

97. ఫిరోబాన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు; కానీ వారు ఫిరోబాన్ ఆజ్ఞలనే అనుస

قَالَ يَقَوْمِ ارْهَطُوا عَلَيَّ مِنْ أَلَدِي
وَاتَّخَذْتُكُمْ وَرَاءَكُمْ ظَهْرًا إِنَّ رَبِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

وَيَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ
كَاذِبٌ وَارْتَبِعُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَنَجْيًا شَعْيبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَاتَّخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الصَّيْغَةَ فَاصْبِرُوا إِلَيَّ وَإِنِّي لَارْءِيهِمْ جُثَمِينَ ﴿٩٤﴾

كَأَن لَّمْ يَغْتَبِرُوا فِيهَا الْآبُعْدَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بَعْدَتْ لَهُمْ ذُنُوبُهُمْ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ
مُتِينٍ ﴿٩٥﴾

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوهُ أَمْرًا

రించారు. మరియు ఫిర్ బెన్ ఆజ్జ సరైనది కాదు.

98. పునరుత్థానదినమున అతడు (ఫిర్ బెన్) తన జాతివారికి మున్నుండుగా ఉండి, వారిని నరకాగ్నిలోకి తీసుకొనిపోతాడు మరియు అది ప్రవేశించే వారికి ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం.

99. మరియు వారు ఈ లోకంలో శాపంతో వెంబడించబడ్డారు మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (బహిష్కరించబడతారు). ఎంత చెడ్డ బహుమానం (వారికి) బహుకరించబడుతుంది.

100. ఇవి కొన్ని (ప్రాచీన) పట్టణాల గాథలు వీటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని నిలిచి (మిగిలి) ఉన్నాయి. మరి కొన్ని పంటపొలాల మాదిరిగా కోయబడ్డాయి (నిర్మూలించబడ్డాయి).

101. మరియు మేము వారి కెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. నీ ప్రభువు ఆజ్జ వచ్చినప్పుడు - అల్లాహను వదలి - వారు ఏ దేవతలనైతే ప్రార్థించేవారో! వారు, వారికి ఏ విధంగానూ సహాయపడలేక పోయారు. మరియు వారు, వారి వినాశం తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేదు.

102. మరియు ఈ విధంగా నీ ప్రభువు దుర్మార్గులైన నగర (వాసులను), పట్టుకొని (శిక్షించ) దలచితే, ఇలాగే పట్టుకొని (శిక్షిస్తాడు). నిశ్చయంగా ఆయన పట్టు చాలా బాధాకరమైనది, ఎంతో తీవ్రమైనది.

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో పరలోక శిక్షకు భయపడే వారికి ఒక సూచన ఉంది. అది సర్వమానవులను సమావేశపరిచే రోజు! ఆ

فِرْعَوْنَ وَمَأْمُورَ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۝
يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ
وَبِئْسَ الْوَرْدَ الْمَوْرُودُ ۝

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ بِئْسَ
الرَّوْدَ الْمَرْفُودُ ۝

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَايَةِ نَفُصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ
وَحَصِيدٌ ۝

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ
عَنْهُمْ إِلَهُهُمْ الَّتِي يُدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ لِنُجَاةٍ أَمْرِيكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ
تَتَبِيلٍ ۝

وَكُنْ لَكَ آخِذٌ بِرَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْغَايَةُ وَهِيَ
ظَالِمَةُ إِنَّ آخِذَةَ الْيَمِّ شَدِيدٌ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۝
ذَلِكَ يَوْمُ تَجْمَعُ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمُ

దినమున అందరూ హాజరవుతారు.

104. మరియు మేము దానిని కేవలం ఒక నియమితకాలం వరకు మాత్రమే ఆపిఉన్నాము.

105. ఆ దినం వచ్చినప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్) నెలవు లేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మాట్లాడజాలదు. వారిలో కొందరు దౌర్భాగ్యులుంటారు మరియు కొందరు భాగ్యవంతులుంటారు.

106. దౌర్భాగ్యులైన వారు నరకాగ్నిలో చేరుతారు, అక్కడ వారు దుఃఖం పల్ల మూలుగుతూ ఉంటారు మరియు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ ఉంటారు;

107. వారందులో శాశ్వతంగా, భూమ్యా కాశాలు ఉన్నంతవరకు ఉంటారు.¹ నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తానుకోరిందే చేసే వాడు. (5/8)

108. * ఇక భాగ్యవంతులైన వారు, భూమ్యాకాశాలు ఉన్నంతవరకు స్వర్గంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! ఇదొక విడతగని బహుమానం.²

109. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) వారు ఆరాధించే వాటిని గురించి నీవు సందేహంలో పడకు. పూర్వంనుండి వారి తాతముత్తాతలు ఆరాధించి నట్లుగానే వారు కూడా (అంధులై) ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, వారి భాగపు (శిక్షను) ఏ మాత్రం తగ్గించకుండా వారికి పూర్తిగా నొసంగుతాము.

مَشْهُودٌ

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

يَوْمَ يَأْتُ لَا تَكَلُمُ النَّفْسُ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَيَسْمَعُ سَوِيحًا وَنَسِيحًا

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَيُفْقَى النَّارَ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَنَاشَأَ رَبِّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَيُفْقَى الْجَنَّةَ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَنَاشَأَ رَبِّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْذُورٍ

فَلَا تَكُنْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا يَعْبُدُونَ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا الْكَافِرُ يَأْتُونَ الْبَاءَ وَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَنُفَوِّضُهُمْ فَبِهِمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ

1. చూడండి, 6:128, 14:48. 'ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (మరొక ఆకాశాలుగా) మారే రోజు.' ఇక్కడ దీని అర్థం వారు శాశ్వతంగా ఎల్లప్పుడు నరకంలో ఉంటారని అర్థం (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, పై ఆయత్ 11:107 వ్యాఖ్యానం 1.

110. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. పిదప అందులో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. నీ ప్రభువు మాట (ఆజ్ఞ) ముందుగానే నిర్ణయించబడి ఉండకుంటే, వారి తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దీనిని గురించి సంశయంలో, సందేహంలో పడివున్నారు.

111. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రతి ఒక్కరి కర్మల ప్రతిఫలాన్ని వారికి తప్పకుండా పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన వారి కర్మలను బాగా ఎరుగును.

112. కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) నీవూ మరియు పశ్చాత్తాపపడి (ఆయన వైపుకు మరలిన) నీ సహచరులూ, నీకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన విధంగా ఋజుమార్గంపై స్థిరంగా ఉండండి, హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కర్మలన్నీ చూస్తున్నాడు.

113. దుర్మార్గుల వైపునకు మీరు మొగ్గకండి, సరకాగ్నిలో చిక్కుకుంటారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ మీకు సంరక్షకులూ ఉండరు. అప్పుడు మీకెవ్వరి సహాయమూ లభించదు.

114. మరియు దినపు చివరి రెండు భాగాల్లోనూ మరియు రాత్రిపూట కొంత భాగంలో కూడా నమాజ్ సలపండి. ¹ నిశ్చయంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరంచేస్తాయి.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَكُنِي شَرِّ شَرِّ مُرِيبٍ ۝

وَأَنْ كُلًّا لَنَا لِيَوْمِيَّتِهِمْ رَبُّكَ أَعْلَمُ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

فَأَسْقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

وَلَا تَرْكُؤُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۝

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُكُعًا مِنَ الْإِيلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهِنُ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلَّذِينَ هُمْ ۝

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరు(ర'ది. 'అస్తుమ్)లతో ప్రశ్నిస్తారు. "మీలో ఒకరి ఇంటి ముందు ఒక పెద్దనది ప్రవహిస్తూ ఉండి, అతడు అందులో ప్రతిరోజు ఐదుసార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే, అతని శరీరం మీద ఏమైన మలినం ఉండగలదా?" అనుచరులు అంటారు: "ఉండదు!" దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: "ఇదే విధంగా ఐదుసార్లు నమాజ్ చేసేవారి, తప్పులు, పాపాలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) తుడిచివేస్తాడు." ('స'హిహ్ బుఖారీ, కితాబ్ మాఖీయత్, బాబ్ 'సలాత్ అల్-ఖమ్స్).

జ్ఞాపకం ఉంచుకునే వారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).

115. మరియు సహనం వహించు; నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయడు.

116. మీకు పూర్వం గతించిన తరాలవారిలో, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించకుండా నిషేధించే సజ్జనులు ఎందుకు లేరు? కాని అలాంటి వారు కొందరు మాత్రమే ఉండే వారు! వారిని మేము అలాంటి (దుర్మార్గుల) నుండి కాపాడాము. మరియు దుర్మార్గులైన వారు ఐహిక సుఖాలకులోనయ్యారు మరియు వారు అపరాధులు.

117. మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు.

118. మరియు నీ ప్రభువు సంకల్పిస్తే, సర్వమానవులను (ఒకే ధర్మాన్ని అవలంబించే) ఒకే ఒక్క సంఘంగా చేసేవాడు. అయినా వారు అభిప్రాయబేధాలు లేకుండా ఉండలేక పోయేవారు¹ -

119. నీ ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప!² మరియు దానికొరకే ఆయన వారిని సృష్టించాడు.³ మరియు నీ ప్రభువు: “నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులు అందరితో నరకాన్ని నింపుతాను!” అని అన్నమాట నెరవేరుతుంది.⁴

120. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ హృదయాన్ని స్థిరపరచటానికి, మేము ప్రవక్తల గాథలను నీకు

وَأَصِيرُ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةً يَسْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَجَجْنَا مِنْهُمْ وَأَتَّبَعْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُ الظَّالِمُونَ مُخْتَلِفِينَ

إِلَّا مَنْ تَجَمَّعَ رَبُّكَ وَلِيْلِكَ خَلَقْنَاهُمْ وَتَدَكَّلِمُهُ رَبُّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

وَلَا تَقْصُصْ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَنْتَهِتُ بِهِ

1. చూడండి, 2:253 మరియు 5:48.

2. చూడండి, 7:172.

3. చూడండి, 2:30-34.

4. చూడండి, 7:18, 32:13.

వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇందు (ఈ సూరహ్)లో నీకు సత్యం వచ్చింది మరియు విశ్వాసులకు హితబోధ మరియు జ్ఞాపిక.

121. మరియు విశ్వసించని వారితో ఇలా అను: “మీరు మీ శక్తిమేరకు మీ పనులు చేయండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మా శక్తిమేరకు మా పనులు చేస్తాము.

122. “మరియు మీరు వేచి ఉండండి; మేము కూడా వేచి ఉంటాము.”

123. మరియు ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమియొక్క సర్వ అగోచర విషయాలు కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు.¹ మరియు సర్వ విషయాలు ఆయన వద్దకే మరలింపబడతాయి కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయననే నమ్ముకోండి. మరియు మీరు చేసే కర్మలు నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు.

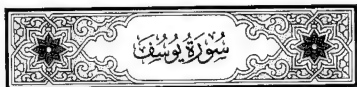
فَأَذْكُوكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ
إِنَّا اَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

وَأَنْتُمْ وَآلَاؤُا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْأَلُوهُ يُرْجِعُ الْأَشْأ
كُلُّهُ فَاَعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿١٢٤﴾

12. సూరహ్ యూసుఫ్

ఈ సూరహ్ 10 నుండి 15వ సూరాహ్ ల సమూహంలో మూడవది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 111 ఆయతులున్నాయి. ఇది ఒక ప్రవక్త యొక్క పూర్తి గాథను ఒకే చోట వివరించిన ఒకే ఒక్క సూరహ్. దీని ద్వారా కష్టాలలో సహనంపహించాలి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరినదే జరుగుతుంది, సత్యానిదే అంతిమ విజయం మరియు ప్రవక్తల కలలు నిజమవుతాయి అనే విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. ఇబ్రాహీం, ఇస్హాఖ్, యోఅఖూబ్ (ఇస్సా'యా'ల్) 'అలైహిమ్ అస్సలామ్ ల తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త యూసుఫ్ ('అ.స.). ఇతని తరువాత కూడా ఇస్సా'యా'ల్ సంతతిలో చాలా మంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఇది సూరహ్ హూద్ (11) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఈ పేరు 4వ ఆయత్ లో మొదటిసారి వచ్చింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ ఆయతులు.

الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ

2. వాస్తవంగా, మీరు బాగా అర్థం చేసుకోవాలని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అరబీ భాషలో అవతరింపజేశాము.¹

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

3. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా అవతరింపజేసిన కథలలో ఉత్తమమైన గాథను నీకు వినిపించబోతున్నాము మరియు ఇంతకు ముందు నీవు దీనిని ఎరుగవు.²

وَحُكُّ نَفْسٍ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

4. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) యూసుఫ్ తన తండ్రితో: “ఓ నాన్నా! నేను వాస్తవంగా (కలలో)

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ

1. ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేయబడింది. దివ్యగ్రంథాలు ప్రజల మార్గదర్శకత్వం కొరకే అవతరింపజేయబడతాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఉత్తమ దివ్యగ్రంథం (ఖుర్ఆన్), ఉత్తమ భాష 'అరబీ'లో, ఉత్తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై, ఉత్తమమైన దైవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.) ద్వారా, ఉత్తమమైన నగరం మక్కాలో, ఉత్తమమైన నెల రమదాన్ లో అవతరింపజేశాడు. చూడండి, 13:37, 14:4.

2. ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని ఇక్కడ మరొకసారి విశదీకరించబడింది. చూడండి, 4:113 మరియు 43:52.

పదకొండు సక్షత్రాలను, సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి చూశాను; వాటిని నా ముందు సాష్టాంగపడుతున్నట్లు చూశాను.” అని అన్నప్పుడు!

5. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: “ఓ నా చిన్న ప్రియ కుమారుడా! నీ స్వప్నాన్ని నీ సోదరులకు తెలుపకు. ఎందుకంటే వారు నీకు విరుద్ధంగా కుట్ర పన్నవచ్చు! నిశ్చయంగా, షైతాన్ మానవునికి బహిరంగ శత్రువు.

6. “మరియు ఆ విధంగానే జరుగుతుంది! నీ ప్రభువు నిన్ను ఎన్నుకుంటాడు మరియు నీకు సంఘటనల (స్వప్నాల) గూఢార్థ వివరణ కూడా నేర్పుతాడు మరియు నీ పూర్వికలైన (తాత ముత్తాతలైన), ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్హాఖ్‌లకు ప్రసాదించినట్లు నీకూ మరియు య'అఖ్బాబ్ సంతతి వారికి సంపూర్ణంగా తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞుడు, మహావివేకవంతుడు.” (3/4)

7. * వాస్తవానికి, యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుల (గాథలో) అడిగే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

8. అప్పుడు వారు (యూసుఫ్ సోదరులు పరస్పరం) ఇలా అనుకున్నారు: “మనది ఒక బలమైన వర్గం, అయినప్పటికీ యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరుడు (బెన్యామీన్) అంటే మన తండ్రికి మనకంటే ఎక్కువ ప్రేమ.² నిశ్చయంగా మనతండ్రి స్పష్టమైన తప్పుడు అభిప్రాయంలో ఉన్నాడు.”

عَشْرَ كَوَكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَجْدِينَ ٥

قَالَ يَبْنَئِي لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ٦

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نَجْمَكَ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٧

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ الْبُكْتُ لِلنَّاسِ لَئِيلِينَ ٨

إِذْ قَالَ الْيُوسُفُ لِأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيَّ أَيْنَمَا نَا وَعَنْ عَصَبَةٍ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ٩

1. య'అఖ్బాబ్ ('అ.స.) ఒక ప్రవక్త, కాబట్టి తన కుమారుని స్వప్నాన్ని వెంటనే అర్థంచేసుకున్నారు.

2. బెన్యామీన్ మరియు యూసుఫ్ ('అలైహిమ్ స.లు); య'అఖ్బాబ్ ('అ.స.) మరియు రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా 10 మంది సోదరుల తండ్రి య'అఖ్బాబ్ ('అ.స.) కాని తల్లులు వేరు.

9. (వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు):
“యూసుఫ్ను చంపండి, లేదా అతణ్ణి ఎక్కడైనా
బంటరిగా వదలిపెట్టండి. ఇలా చేసినట్లయితే
మీ తండ్రి ధ్యాస (ప్రేమ) కేవలం మీ వైపునకే
మరలుతుంది. ఆ తరువాత మీరు (ప్రాయశ్చిత్తం
చేసి) సద్వర్తనులుగా ప్రవర్తించండి.”

10. వారిలో మరొకడు అన్నాడు:
“యూసుఫ్ను చంపకండి. మీరు (ఏదైనా)
చేయాలనే అనుకుంటే! అతనిని ఒకలోతైన
బావిలో పడవేయండి,¹ ఎవరైనా బాటసారులు
అతనిని తీసుకొని పోవచ్చు!”

11. వారు అన్నారు: “నాన్నా నీవు యూసుఫ్
విషయంలో మమ్మల్ని ఎందుకు నమ్మవు?
వాస్తవానికి మేము అతని శ్రేయోభిలాషులము!

12. “రేపు అతనిని మావెంట పంపండి,
అతడు అక్కడ ఆడుకొని సంతోషపడతాడు.
మరియు మేము తప్పక అతనికి రక్షకులముగా
ఉంటాము.”

13. (వారి తండ్రి యాకబాబ్) అన్నాడు:
“మీరు అతనిని తీసుకొనిపోవటం నిశ్చయంగా,
నన్ను చింతాక్రాంతునిగా చేస్తోంది. మీరు
అతని విషయంలో ఏమరుపాటులో
ఉన్నప్పుడు, అతనిని ఏదైనా తోడేలు తిని
వేస్తుందేమోనని నేను భయపడుతున్నాను.”

14. వారన్నారు: “మేము ఇంత పెద్దబలగం
ఉన్నప్పటికీ అతనిని తోడేలు తినివేస్తే!
నిశ్చయంగా, మేము పనికిరాని (చేతగాని)
వారమే కదా!”

إِقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ طَرْحُوهُ أَرْضًا لَكُمْ وَحَدًّا
أَيُّكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ④

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَتَكُونُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهَ فِي
غَيْبَتِ الْجَبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ
فَاعِلِينَ ⑤

قَالُوا يَا أَبَا نَامَلِكْ لَا تَأْتِ بِهَذَا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ
لَنَصِحُونَ ⑥

أَرْسَلَهُ مُعْتَدِلًا يُرَوِّعُ وَيُعِيبُ وَإِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ⑦

قَالَ إِنِّي كَيِّدٌ نَّبِيٌّ أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ
يَأْكُلَهُ الدِّيبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ⑧

قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الدِّيبُ وَسَخْنُ عَصَبَةٍ
إِنَّا إِذَا كُنَّا أَكْثَرًا لَّخَبِيرُونَ ⑨

1. అల్-జుబ్బు: అంటే ఒక లోతైన బావి. దాని చుట్టు గోడ ఉండదు. మరియు నీళ్ళు కూడా చాలా లోతుగా ఉండవు.

15. ఆ పిదప వారు అతనిని తీసుకొనిపోయి ఒక లోతుబావిలో పడవేద్దామని నిర్ణయించు కున్నారు. అప్పుడు మేము అతనికి దివ్య జ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము: “నీవు (ఒక రోజు) వారికి ఈ కార్యాన్ని జ్ఞప్తికితెచ్చే సమయం వస్తుంది, మరియు వారు నిన్ను గుర్తుపట్టలేరు.”¹

16. మరియు 'ఇషా సమయంలో (చీకటి పడ్డ తరువాత) వారు తమ తండ్రి వద్దకు ఏడ్చుకుంటూ వచ్చారు.

17. వారన్నారు: “ఓ నాన్నా! మేము పరుగు పందాలలో మునిగిపోయాము. మరియు యూసుఫ్ ను మేము మా సామాగ్రి వద్ద విడిచివెళ్లాము; అప్పుడు ఒకతోడేలు అతనిని తినిపోయింది. మరియు మేము సత్యం పలికినా నీవు మా మాట నమ్మకపోవచ్చు!”

18. వారు అతని అంగికి బూటకపు రక్తాన్ని పూసి తెచ్చారు. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: “మీ ఆత్మ మిమ్మల్ని (ఒక ఘోర) కార్యాన్ని (విషయాన్ని), తేలికైనదిగా అనిపించేటట్లు చేసింది. ఇక (నా కొరకు) సహనమే మేలైనది. మరియు మీరు చెప్పే విషయంలో అల్లాహ్ సహాయమే నేను కోరేది!”

19. మరియు అటువైపునకు ఒక బాట సారుల బృందం వచ్చింది. వారు తమ నీరు తెచ్చే మనిషిని పంపారు, అతడు (బావిలో) బొక్కెనను దింపాడు. (అతనికి బావిలో ఒక బాలుడు కనిపించగా) అన్నాడు: “ఇదిగో శుభ వార్త! ఇక్కడ ఒక బాలుడున్నాడు.” వారు అతనిని ఒక వ్యాపార సరుకుగా (బానిసగా)

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِشُ وَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ حَبِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوًا قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّوكُمُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

భావించి దాచుకున్నారు. మరియు వారు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

20. మరియు వారు స్వల్పధరకు, కొన్ని దిర్ఘములకు మాత్రమే అతనిని అమ్ముకున్నారు. మరియు అసలు వారు అతనికి ఎలాంటి ప్రాధాన్యత నివ్వలేదు.

21. మరియు అతనిని కొన్న ఈజిప్టు (మిస్ర్)వాసి తన భార్యతో² అన్నాడు: “ఇతనిని గౌరవంగా ఉంచుకో! బహుశా ఇతను మనకు లాభదాయకుడు కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కొడుకుగా చేసుకోవచ్చు!” మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్‌ను భూమిపై స్థానమిచ్చి అతనికి సంఘటనల గూఢార్థాన్ని (స్వప్నాలభావాన్ని) తెలియజేసే (విద్యను) నేర్పాము. అల్లాహ్ తన కార్యాన్ని పూర్తిచేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

22. మరియు అతను తన నిండుయవ్వనానికి చేరుకున్నప్పుడు, మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలము నొసంగుతాము.

23. మరియు అతను నివసించే ఇంటి స్త్రీ అతనిని మోహించి అతని మనస్సును చలింపజేయగోరి తలుపులు మూసి, అతనితో: “(నా వద్దకు) రా!” అని పిలిచింది. అతను: “నేను అల్లాహ్ శరణుగోరుతున్నాను! నిశ్చయంగా, ఆయన! నా ప్రభువు, నాకు

وَسَرَّوْهُ بِبَيْتٍ يَحْفَظُهُمْ مَعْدُونًا ۖ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَلَيَّ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ يَضُرَّكَ وَلَئِنْ كَذَبْتَ لَسْنَا بِكَ الْيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلَوْلَاكَ مِنَ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

وَرَاوَدَتْهُ الْفَرِيقُ الْيَهُودِيَّةُ عَنْ نَفْسِهِ وَعَلَقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْبْ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنُ مَثْوَايَ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

1. ఈ అమ్ముకున్నవారు యూసుఫ్ (అ.స.) సోదరులని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇతరులు ఆ వ్యాపార బృందందవారని అంటారు.

2. ఆమె పేరు జులేఖా లేక రాయీల్. ఆమె భర్త ఆ దేశపు విత్తమంత్రి.

మంచి స్థానాన్ని ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందలేరు.” అని పలికాడు.

24. మరియు వాస్తవానికి, ఆమె అతనిని ఆశించింది. మరియు అతను కూడా ఆమె కోరికకు మొగ్గిఉండేవాడే! ఒకవేళ అతను తన ప్రభువు యొక్క నిదర్శనాన్ని చూసి ఉండక పోతే! ఈ విధంగా జరిగింది! మేము పాపం మరియు అశ్లీలతను అతని నుండి దూరంగా ఉంచటానికి. నిశ్చయంగా, అతను మేము ఎన్నుకున్న దాసులలో ఒకడు.

25. మరియు వారిద్దరు (ఒకరి వెనుక ఒకరు) తలుపువైపుకు పరుగెత్తారు. ఆమె అతని అంగిని వెనుకనుండిలాగి చించింది. వారిద్దరు తలుపువద్ద ఆమె భర్తను చూశారు. ఆమె (తన భర్తతో) అన్నది: “నీ భార్యను చెరపాలని తలచిన వానికి చెరసాలలో ఉంచటం, లేదా బాధాకరమైన శిక్ష వింధించటం తప్ప, మరొక శిక్ష ఏముంటుంది?”

26. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఈమెనే, నన్ను మోహింపజేయగోరింది!” ఆమె కుటుంబం వారిలోనుండి అక్కడ ఉన్న ఒకడు ఇలా సాక్ష్యమిచ్చాడు: “ఒకవేళ అతని అంగి, ముందు నుండి చినిగిఉంటే ఆమె పలికేది సత్యం మరియు అతను అసత్యుడు!

27. “కాని ఒకవేళ అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగిఉంటే! ఆమె పలికేది అబద్ధం మరియు అతను సత్యవంతుడు!”

28. అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగి ఉండటాన్ని చూసి (ఆమె భర్త) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇది మీ స్త్రీల పన్నాగం.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا اَنْ رَّا بَرَّهَانَ
رَبِّهٖ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهٗ الشُّوْءَ وَالْفَحْشَآءَ
اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ۝

وَاَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيْصَهٗ مِنْ دُبُرٍ
وَالْاٰخِیْثَیْنِ هَا لَكَ الْبَابُ قَالَتْ مَا حٰجِرٌ مِنْ
اَرَادَ بِاَهْلٰكِ سُوْءًا اِلَّا اَنْ یُّسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ
اَلِیْمٌ ۝

قَالَ هِیَ رَاوَدَتْنِیْ عَنْ نَفْسِیْ وَشَهِدَ شَآءِیَّ
مِّنْ اَهْلِهَا اِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قَدْ مِّنْ قَبْلِ
فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذٰبِیْنَ ۝

وَ اِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذٰبَتْ
وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ۝

فَلَمَّا رَا قَمِيْصَهٗ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ مِنْ
كِبِدٰتِیْ رَاۤیَ كَيْدَیْ كُنَّ عَظِیْمٌ ۝

నిశ్చయంగా మీ పన్నాగం ఎంతో భయంకరమైనది!

29. “ఓ యూసుఫ్! ఈ విషయాన్ని పోనివ్వు!” (తన భార్యతో అన్నాడు): “నీవు నీ పాపానికి క్షమాపణకోరుకో, నిశ్చయంగా, నీవే తప్పచేసిన దానవు.” (7/8)

30. * మరియు నగర స్త్రీలు పరస్పరం ఇలా చర్చించు కోసాగారు: “అజీజ్ భార్య తన యువ బానిసను మోహింపగోరింది. నిశ్చయంగా, ఆమె గాఢమైన ప్రేమలో పడిఉంది. నిశ్చయంగా, ఆమె స్పష్టమైన పొరపాటులో ఉన్నట్లు మేము చూస్తున్నాము.”

31. ఆమె వారి నిందారోపణలు విని, వారికి అహ్వనం పంపింది. వారికి ఒక మంచి విందు ఏర్పాటుచేసి, ఒక్కొక్క స్త్రీకి ఒక్కొక్క కత్తిఇచ్చి, (యూసుఫ్తో): “వారి ముందుకురా!” అని అన్నది. ఆ స్త్రీలు అతనిని చూడగానే నివ్వెరపోయారు మరియు (ఆశ్చర్యంతో చేతులలో ఉన్న కత్తులతో) తమ చేతులను కోసుకున్నారు. (అప్రయత్నంగా) అన్నారు: “అల్లాహ్ మహిమ! (హాష లిల్లాహ్) ఇతను మానవుడు మాత్రం కాడు! ఇతను గొప్ప దేవదూతయే కాగలడు!”

32. ఆమె అన్నది: “ఇతనే ఆ మనిషి! ఇతనిని గురించే మీరు నాపై నిందలు మోపింది. వాస్తవానికి నేనే ఇతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను, కాని ఇతను తప్పించుకున్నాడు. కాని ఇతను ఇక నేను చెప్పింది చేయకుంటే తప్పక చెరసాలపాలు కాగలడు, లేదా తీవ్ర అవమానానికి గురికాగలడు!”

33. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ స్త్రీలు నన్నుపిలిచే విషయాని

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِإِثْمِكَ إِنَّكَ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٧﴾

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٩﴾

قَالَتْ ذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِئْتَاهٍ وَقَدْ رَآوْنَهُ يُحَادِّثُنَّ عَنْ نَفْسِهِ فَاستَعْصَمُوا وَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ مَا أَمْرُهُ لَيُجِبَنَّ وَيَكُونُوا مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠﴾

قَالَ رَبِّ النَّاسُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ

కంటే నాకు చెరసాలయే ప్రియమైనది. నీవు వారి ఎత్తుగడల నుండి నన్ను తప్పించక పోతే, నేను వారి వలలో చిక్కిపోయే వాడిని మరియు అజ్ఞానులలో చేరిపోయేవాడిని.”

34. అప్పుడు అతని ప్రభువు అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతనిని ఆ స్త్రీల పన్నాగాలనుండి తప్పించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. ఆ తరువాత వారికి - (అతను నిర్దోషి అనే) సూచనలు కనిపించినా - అతనిని కొంత కాలం చెరసాలలో ఉంచాలని ఆనిపించింది.

36. మరియు అతనితోబాటు ఇద్దరు యువకులు కూడా చెరసాలలో ప్రవేశించారు. వారిలో ఒకడు అన్నాడు: “నేను సారాయి పిండుతూ ఉన్నట్లు కల చూశాను!” రెండోవాడు అన్నాడు: “నేను నా తలపై రొట్టెలు మోస్తున్నట్లు, వాటిని పక్షులు తింటున్నట్లు కల చూశాను.” (ఇద్దరూ కలిసి అన్నారు): “మాకు దీని భావాన్ని తెలుపు. నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను సజ్జనునిగా చూస్తున్నాము.”

37. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “మీరిద్దరికి తినటానికి ఇవ్వబడే భోజనం వస్తుంది కదా! అది రాకముందే నేను వీటి (మీ కలల) భావాన్ని మీ ఇద్దరికీ తెలుపుతాను. ఇది నా ప్రభువు నేర్పిన విద్యలలోనిదే. నిశ్చయంగా నేను, అల్లాహ్ ను విశ్వసించని వారి మరియు పరలోకాన్ని తిరస్కరించే వారి ధర్మాన్ని వదిలిపెట్టాను.

38. “మరియు నేను నా తండ్రితాతలైన ఇబ్రాహీమ్, ఇస్హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ ల యొక్క ధర్మాన్ని అవలంబించాను. అల్లాహ్ కు ఎవడినైనా సాటి కల్పించటం మా విధానం కాదు.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَتَوْا عَلَىٰ كَيْدِهِمْ أَن صَبُ إِلَهُهُمْ ۚ وَالَّذِينَ
مِنَ الْجَاهِلِينَ ۝

فَأَسْبَغَ لَهُمْ رَقَبَتَهُمْ عَنْهُمْ كَيْدَهُمْ إِنَّهُ هُوَ
السَّيِّئُ الْعَلِيمُ ۝

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا إِلَهِهُ لِيَسْجُنُوهُ حَتَّىٰ
يَجِيءَ ۝

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيْنِ ۚ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرِيتُ
أَعْرُضَ خُبْرًا ۖ وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرِيتُ أَعْمَلَ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبْتُهَا بِأَوَّلِهِ ۖ إِنَّا تَرَكْنَاكَ
مِنَ الْمُحْسِنِينَ ۝

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَاتَكُمَا
بِأَوَّلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ۚ ذَلِكُمْ مِمَّا عَمِلْتُمَا
رَبِّ إِنِّي تَرَكْتُ مَلَكَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ۝

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ

వాస్తవానికి ఇది మాపై మరియు సర్వమానవులపై ఉన్న అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం. కాని చాలామంది ప్రజలు కృతజ్ఞతలు చూపరు.

39. “ఓ నా ఇద్దరు చెరసాల సహచరులారా! ఏమీ? చాలామంది విభిన్న ప్రభువులు మేలా? లేక, తన సృష్టిపై సంపూర్ణాధికారంగల అద్వితీయుడైన¹ అల్లాహ్ మేలా?

40. “ఆయన(అల్లాహ్)ను వదలి మీరు ఆరాధిస్తున్నవి - మీరు మరియు మీ తండ్రి తాతలు కల్పించుకున్న - పేర్లు మాత్రమే! దాని కొరకు అల్లాహ్ ఎలాంటి ప్రమాణాన్ని అవతరింపజేయలేదు. నిశ్చయంగా, ఆజ్ఞాపించే అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. ఆయనను తప్ప మరొకరిని ఆరాధించరాదని ఆయన ఆజ్ఞాపించాడు. ఇదే సరైన ధర్మం, కానీ చాలామందికి ఇది తెలియదు.²

41. “ఓ నా ఇద్దరు, చెరసాల సహచరులారా! మీలో ఒకడు తన యజమానికి మద్యపానం (సారాయి) త్రాగిస్తూ ఉంటాడు. ఇక రెండవవాడు సిలువపై ఎక్కించబడతాడు మరియు అతడి నెత్తిపై నుండి పక్షులు తింటూఉంటాయి. మీరు అడుగుతున్న (కలల) విషయం గురించి ఈ విధమైన తీర్పు ఇవ్వబడుతోంది!”

42. మరియు వారిద్దరిలో విడుదల పొందు

أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۝

يُصَاحِبِي السِّجْنِ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرًا أَمِ
اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَبَّيْتَهُمْ
أَنْتُمْ وَالْآبَاءُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
ذَلِكَ الْبَيِّنُ الْفَاضِلُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ۝

يُصَاحِبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ
خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْ رَأْسِهِ فَظَنَّ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ فَتَنْفَعُهُنَّ ۝

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا ادْكُرْنِي

1. అల్-వాహిద్: The One, The Sole. అద్వితీయుడు, ఒకే ఒక్కడు. చూడండి, 2:163.

అల్-ఖఫ్డారు: Subduer, Irresistible, Overpowerer, తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం, ఆధిపత్యం, ఆధిక్యత గలవాడు, బోబరచుకొను, స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకొను, వశంచేసుకొను, జయించ గలవాడు. తన సృష్టిమీద ప్రజలుడు. అల్-ఖాహిరుకు చూడండి, 6:18, 61.

అల్-వాహిద్, అల్-ఖఫ్డారులకు చూడండి, 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

2. చూడండి, 30:30, 12:103 మరియు 106.

తాడని భావించిన వాడితో (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నీ స్వామి దగ్గర నా ప్రస్తావన చెయ్యి.” కాని అతనిని తన స్వామి దగ్గర ప్రస్తావన చేయటాన్ని షైతాన్ మరపింపజేశాడు, కావున (యూసుఫ్) చెరసాలలో మరి కొన్ని సంవత్సరాలు ఉండిపోయాడు.¹

43. (ఒక రోజు) రాజు అన్నాడు:² “వాస్తవానికి నేను (కలలో) ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన (ఆవులు) తినివేస్తున్నట్లు మరియు ఏడు పచ్చి వెన్నులను మరొక ఏడు ఎండిపోయిన వాటిని చూశాను. ఓ సభాసదులారా! మీకు స్వప్నాల భావం తెలిస్తే నా స్వప్నపు భావాన్ని తెలుపండి!”

44. వారన్నారు: “ఇవి పీడకలలు. మరియు మాకు కలల గూఢార్థం తెలుసుకునే నైపుణ్యం లేదు!”

45. ఆ ఇద్దరు బందీలలో నుండి విడుదల పొందిన వ్యక్తికి చాలకాలం తరువాత ఇప్పుడా విషయం గుర్తుకవచ్చింది.³ అతడు అన్నాడు: “నేను దీని గూఢార్థాన్ని మీకు తెలుపుతాను, దానికి నన్ను (యూసుఫ్ వద్దకు) పంపండి.”

46. (అతడు అన్నాడు): “యూసుఫ్! సత్యపంతుడా! నాకు - ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినివేయటాన్ని;

عَنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿١٤﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ يَسْبَنَ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخْرَى يُسَبِّتُ يَأْكُلْنَ الْبَلَائُ أَفَتُوْنِي فِي زِيَايَ إِنَّ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا عَنَّا بِبَأْسٍ وَالْأَحْلَامُ عِلْمُ بَيْنٍ ﴿١٦﴾

وَقَالَ الَّذِي بَلَغَ مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿١٧﴾

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ يَسْبَنَ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ

1. బిద'ఉన్: అనే పదం, 3నుండి 9 సంఖ్యల కొరకు వాడబడుతోంది.

2. ఈ రాజు హిక్సోస్ (Hyksos) జాతికి చెందిన ఆరుగురు రాజులలో ఒకడు కావచ్చు. వారు 1700-1580 క్రీ. శ. ముందు కాలంలో ఈజిప్టు పరిపాలకులు. వారు అరబ్బులు. వారు గొల్లవారు (గొల్ల కాపరులు). తరువాత పాలకులయ్యారు. వారు సిరియాలో స్థిరపడివుండిరి. సినాయి ద్వారా ఈజిప్టులోకి ప్రవేశించారు. వీరు అరేబియా నుండి మెసోపొటామియాకు పోయి తరువాత సిరియాకు వచ్చారు. వారి భాష హీబ్రూ భాషవంటిదే. అది ప్రాచీనఅరబ్బుల భాష.

3. ఉమ్మతున్: అనే శబ్దానికి విద్వాంసులందరి ఏకైక అభిప్రాయం ఇక్కడ 'కాలం' అనే ఉంది.

మరియు ఏడు పచ్చివెన్నుల మరి ఏడు ఎండిపోయిన (వెన్నుల) - గూఢార్థ మేమిటో చెప్ప. నేను (రాజ సభలోని) ప్రజల వద్దకుపోయి (చెబుతాను), వారు దానిని తెలుసుకుంటారు.”

47. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “మీరు యథా ప్రకారంగా ఏడు సంవత్సరాలు సేద్యం చేస్తూ ఉంటారు, కాని మీరు కోసిన పంటలో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే తినటానికి ఉపయోగించు కొని, మిగిలినదంతా, వెన్నులతోనే కొట్లలో ఉంచి (భద్రపరచండి).

48. “ఆ తరువాత చాలా కఠినమైన ఏడు సంవత్సరాలు వస్తాయి, వాటిలో మీరు ముందే నిలువచేసి ఉంచిన దానిని తింటారు. మీరు (విత్తనానికోసం) భద్రంగా ఉంచుకున్న కొంత భాగం తప్ప!”

49. “ఆ తరువాత ఒక సంవత్సరం వస్తుంది. అందులో ప్రజలకు పుష్కలమైన వర్షాలు కురుస్తాయి. అందులో వారు (రసం / నూనె) తీస్తారు (పిండుతారు).”

50. రాజు ఇలా అన్నాడు: “అతనిని నావద్దకు తీసుకురండి!” రాజదూత అతని వద్దకు వచ్చినపుడు (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నీవు తిరిగిపోయి నీ స్వామిని అడుగు: ‘తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయం ఏమిటి?’² నిశ్చయంగా, నా ప్రభువుకు వారి కుట్ర గురించి బాగా తెలుసు.”

خُفِّرَ وَآخِرَ يَلْبَسَ لَعَلَّ رُجِعَ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

قَالَ رَزَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَابًّا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذُرَّوهُ فِي سُبُلِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَاكُلُونَ

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعَ شِدَادٍ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصُونَ

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَيَصْرِفُونَ

وَقَالَ الْمَلِكُ الْيَاسِيُّ يَا قَلْبَأْءَ الرَّسُولِ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ

1. మిమ్మా తుహ్ సినుస్: అంటే విత్తనాల కొరకు భద్రపరచిన ధాన్యం.

2. యూసుఫ్ (అ.స.) నిందితుడిగానే, కేవలం రాజు కనికరం వల్లనే కారాగారం నుండి విముక్తి పొందదలచుకోలేదు. అతను తనపై మోపబడిన నిందలనుండి పవిత్రుడనని, నిరూపించదలచు కున్నారు. కాబట్టి జవాబిచ్చారు: “అయితే తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయమేమిటి.” అని. ఇదే సత్యవంతులు పవిత్రులు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) దాహల విధానం.

51. (రాజు స్త్రీలను) విచారించాడు: “మీరు యూసుఫ్‌ను మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించిన విషయమేమిటి?” వారందరూ (ఒకేసారిగా) అన్నారు: “అల్లాహ్ రక్షించుగాక! మేము అతనిలో ఏ పాపాన్ని చూడలేదు! ‘అజీజ్’ భార్య ఇలా అన్నది: “ఇప్పుడు సత్యం బయటపడింది. నేనే అతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను. మరియు నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడు.”

52. (అప్పుడు యూసుఫ్) అన్నాడు: “నేను ఇదంతా చేసింది నిశ్చయంగా, నేను (‘అజీజ్’కు) గోవ్యంగా ఎలాంటి నమ్మకద్రోహం చేయలేదని తెలుపటానికి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నమ్మకద్రోహుల కుట్రలను సాగనివ్వడు.

53. (*) “మరియు నన్ను నేను (ఈ నింద సుండి) విముక్తి చేసుకోవడం లేదు.¹ వాస్తవానికి మానవఅత్మ చెడు (పాపం) చేయటానికి పురికొల్పుతూ ఉంటుంది - నా ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప - నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

54. మరియు రాజు² అన్నాడు: “అతనిని నా వద్దకు తీసుకొనిరండి నేను అతనిని ప్రత్యేకంగా నా కొరకు నియమించుకుంటాను.” (యూసుఫ్) అతనితో మాట్లాడినప్పుడు (రాజు) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నీవు ఈనాటినుండి మా వద్ద ఉన్నత స్థానంలో నమ్మకంగల వ్యక్తిగా పరిగణింపబడతావు.”

55. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “నన్ను దేశపు

قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَأَوْنَكَ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ
قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ
أَمْرَأَتُ الْعَزِيزِ إِنَّهُ لَفَصْحَصُ الْحَقِّ أَنَا رَأَوْتُهُ عَنْ
نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي كَيْدَ الْعَاصِينَ ﴿٥٢﴾

وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ
بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أرى فِيكَ اسْتِخْلَاصَ لِنَفْسِي فَلَمَّا
كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْ مَوْلَاكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٥٤﴾

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا ﴿٥٥﴾

1. ఈ వాక్యాన్ని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు యూసుఫ్ (‘అ.స.) ఉచ్చరించారని మరికొందరు (ఇబ్నె-కసీర్) ఇది ‘అజీజ్’ యొక్క ప్రవచనమని అంటారు.

2. ఆ రాజు పేరు రయ్యాన్ బిన్-వలీద్ అంటారు.

కోశాగారాధికారిగా నియమించండి. నిశ్చయంగా నేను తెలివిగల మంచి రక్షకుడను.”

56. మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్ కు భూమిపై అధికారమొసంగాము. దానితో అతను తన ఇష్టప్రకారం వ్యవహరించ గలిగాడు. మేము కోరిన వారిమీద మా కారుణ్యాన్ని ధారపోస్తాము. మరియు మేము సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయము.

57. మరియు విశ్వసించి భయభక్తులు గల వారికి, పరలోక ప్రతిఫలమే ఎంతో ఉత్తమ మైనది.

58. మరియు యూసుఫ్ (జోసెఫ్) సోదరులు వచ్చి అతని ముందు ప్రవేశించారు. అతను వారిని గుర్తించాడు కాని, వారు అతనిని గుర్తించలేక పోయారు.

59. మరియు అతను వారి సామాగ్రిని సిద్ధపరచిన తరువాత వారితో అన్నాడు: “మీ నాన్న కుమారుడైన మీ సోదరుణ్ణి¹ మీరు (మళ్ళీ వచ్చేటప్పుడు) నా వద్దకు తీసుకొని రండి. ఏమీ? నేను ఏ విధంగా నిండుగా కొలిచి ఇస్తున్నానో మీరు చూడటంలేదా? నిశ్చయంగా అతిథ్యం చేసే వారిలో నేను ఉత్తముడను.

60. “కాని మీరు అతనిని నావద్దకు తీసుకొని రాకపోతే నావద్ద మీకు ఎలాంటి (ధాన్యం) దొరకదు, అలాంటప్పుడు మీరు నా దరిదాపులకు కూడా రాకండి!”

61. వారు ఇలా అన్నారు: “మేము అతనిని గురించి అతని తండ్రిని ఒప్పించటానికి

وَكُنَّا لَكَ مَكْنًا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَبْكُوا مِنْهَا
حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ⑤

وَلَا جُرْأِثُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ⑥

وَجَاءَ إِخْوَتُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ
وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ⑦

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهْزِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخِي لَعَلِّي
أَبْسِكُمْ إِلَى الْأَرْضِ أِنِّي أُفِي الْكَيْلِ وَأَنَا خَيْرُ
الْمُنْزِلِينَ ⑧

فَإِنْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي
وَلَا تَقْرَبُونِ ⑨

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَبَا وَآلَاءُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ⑩

1. బెన్యామీన్ మరియు యూసుఫ్ (అ.స.) ఇద్దరూ య'అఖూబ్ (అ.స.) భార్య రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా పదిమంది యూసుఫ్ (అ.స.) యొక్క సవతి సోదరులు.

ప్రయత్నిస్తాము. మేము అలా తప్పకుండా చేస్తాము.”

62. మరియు (యూసుఫ్) తన సేవకులతో: “వారు (ధాన్యాన్ని కొనటానికి) తెచ్చిన సామగ్రిని (తిరిగి) వారి సంచలలో పెట్టండి. వారు తిరిగి తమకుటుంబం వారివద్దకు పోయిన తరువాత అది తెలుసుకొని బహుశా తిరిగి రావచ్చు!” అని అన్నాడు.

63. వారు తమ తండ్రి దగ్గరకు తిరిగి వచ్చిన తరువాత అన్నారు: “నాన్నా! ఇక ముందు మనకు ధాన్యం ఇవ్వడానికి తిరస్కరించారు, కావున ధాన్యం తేవాలంటే! నీవు మా తమ్ముణ్ణి (బెన్యామీన్‌ను) మాతోబాటు పంపు మరియు నిశ్చయంగా, మేము అతనిని కాపాడుతాము.”

64. (య'అఖ్బాబ్) అన్నాడు: “ఏమీ? నేను మిమ్మల్ని అతని విషయంలో - ఇదివరకు అతని సోదరుని విషయంలో నమ్మినట్లు - నమ్మాలా? వాస్తవానికి, అల్లాహ్‌యే ఉత్తమరక్షకుడు. ఆయనే కరుణించేవారిలో అందరికంటే ఉత్తమమైన కారుణ్యమూర్తి.”

65. మరియు వారు తమ మూటలను విప్పగా తమ సొమ్ము కూడా తమకు తిరిగి ఇవ్వబడటాన్ని చూసి తమ తండ్రితో అన్నారు: “నాన్నా! (చూడండి) ఇంకేంకావాలి? మన సొమ్ము కూడా మనకు తిరిగి ఇవ్వబడింది. మరియు మేము మన ఇంటివారి కొరకు మరింత ఎక్కువ ధాన్యం తేగలము. మేము మా తమ్ముణ్ణి కాపాడగలము. ఇంకా ఒక ఒంటె మోసేబరువు (ధాన్యం) కూడా ఎక్కువగా తీసుకొనిరాగలము. ఇక అంత ధాన్యం కూడా (అదనంగా) సులభంగా లభిస్తుంది కదా!”

وَقَالَ لِفَتَيْنِهِ اجْعَلُوا بَيْعَهُمَا فِي رِحَالِهِمَا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا خَافًا نَكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ قَالَ لَهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِعَآئِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِعَآئِنَا زِدْنَا لَنَا وَنَحْمِلْ أَهْلَنَا وَحَفَظْنَا نَا وَزِدْنَا كَيْلَ بَعِيرِ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَّسِيرٌ ﴿٦٥﴾

66. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “మీరు ముట్టడికిగురిఅయితే తప్ప, అతనిని నా వద్దకు తప్పక తీసుకురాగలమని అల్లాహ్ పేరుతో నా ముందు ప్రమాణంచేస్తేనే గానీ, నేను అతనిని మీవెంటపంపను.” వారు ప్రమాణం చేసిన తరువాత, అతను అన్నాడు: “మన ఈ మాటలకు అల్లాహ్‌యే సాక్షి!”

67. (ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా కుమారులారా! మీరందరూ ఒకేద్వారం గుండా ప్రవేశించకండి, మీరు వేర్వేరుద్వారాల గుండా ప్రవేశించండి.¹ నేను మిమ్మల్ని అల్లాహ్ (సంకల్పం) నుండి ఏ విధంగానూ తప్పించలేను. అంతిమ తీర్పు కేవలం అల్లాహ్‌కే చెందుతుంది. నేను ఆయనను మాత్రమే నమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయనను నమ్ముకున్నవారు కేవలం ఆయన పైననే ఆధారపడి ఉంటారు.”

68. మరియు వారు తమ తండ్రి ఆజ్ఞ ప్రకారం (ఆ నగరంలో వేర్వేరు ద్వారాలగుండా) ప్రవేశించారు. అది కేవలం య'అఖూబ్ మనస్సులోని కోరికను పూర్తిచేయటానికి మాత్రమే, కాని అల్లాహ్ సంకల్పం నుండి తప్పించుకోవటానికి, వారికి ఏమాత్రమూ పనికిరాలేదు. మేము అతనికి నేర్పిన జ్ఞానం ప్రకారం అతను జ్ఞానవంతుడే, కాని చాలా

قَالَ لَنْ أُرْسِلَ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا
مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتِيَ بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَأَمَّا
اتُّوهُ مَوْثِقُهُ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

وَقَالَ يَبْنَى لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ
وَأَدْخُلُوا مِن أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي
عَنكُمْ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
يُبْعَثُ عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي
نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَوُدِّي لِي أَنَا مَعَهُمْ
وَلَكِنَّ الْكَافِرَ لَأَعْيُونُونَ

1. ఒకవేళ వారు 11 మంది ఒకే ద్వారంనుండి ప్రవేశిస్తే, బహుశా వారికి దిష్టి తగులవచ్చని వారి తండ్రి భావించారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచించారు: 'అల్' ఐను 'హాథ్' అంటే దిష్టి తగలటం నిజమే! ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, కితాబ్ తిబ్బ్, బాబ్ అల్'ఐను 'హాథ్', మరియు 'స'హి'హ్ ముస్లిం, కితాబ్ అన్-సలాం, బాబ్ అత్-తిబ్బ్). అతను దానికి తోడుగా ఈ దువాలూ కూడా తెలిపారు. మీకు ఏదైన వస్తువు నచ్చితే 'బారకల్లాహ్' అనండి. (మువత్తఅ ఇమామ్ మాలిక్. అల్బూనీ ప్రమాణికం సం.1286) మాషా' అల్లాహ్ లా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్ (18:39) చదవండి. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్ (113), సూరహ్ అన్-నాస్ (114) చదవండి. (జామె తిర్మిజీ, అబ్‌వాబ్ అ'త్-తిబ్బ్).

మందికి తెలియదు.¹

69. మరియు వారు యూసుఫ్ వద్ద ప్రవేశించగా అతను తన సోదరుణ్ణి (బెన్యామీన్ ను) తన దగ్గరికి తీసుకున్నాడు. అతనితో అన్నాడు: “వాస్తవానికి! నేనే నీ (తప్పిపోయిన) సోదరుడను, కావున వారు ఇంతవరకు చేస్తూవచ్చిన పనులకు నీవు దుఃఖపడకు.”

70. వారికి వారి సామగ్రి సిద్ధపరచిన తరువాత తన సోదరుని జీనుసంచిలో ఒక నీరుత్రాగే పాత్రను² పెట్టాడు. ఆ పిదప ఒక ప్రకటించేవాడు ఇలా ప్రకటించాడు: “ఓ బిడారువారలారా! మీరు నిశ్చయంగా దొంగలు!”

71. వారు (యూసుఫ్ సోదరులు) వారివైపు తిరిగి ఇలా అన్నారు: “మీ వస్తువు ఏదైనా పోయిందా?”

72. (కార్యకర్తలు) అన్నారు: “రాజుగారి పాత్ర పోయింది! మరియు ఎవడు దానిని తీసుకొనివస్తాడో అతనికి ఒక ఒంటె బరువు ధాన్యం (బహుమానంగా) ఇవ్వబడుతుంది మరియు నేను దానికి బాధ్యుణ్ణి.”

73. (యూసుఫ్ సోదరులు) అన్నారు: “అల్లాహ్ సాక్షి! మీకు బాగా తెలుసు. మేము మీ దేశంలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి రాలేదు మరియు మేము దొంగలముకాము!”

74. (కార్యకర్తలు) అన్నారు: “మీరు అబద్ధ మాడుతున్నారని తెలిస్తే దానికి శిక్ష ఏమిటి?”

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَلَى إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ
إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَتْهَا الْعِيرُ
إِنَّكُم لَكَاذِبُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا وَاقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ
حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمُ مَا جِئْتُم بِالنَّفْسِ فِي
الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾

قَالُوا أَفَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾

1. అపదలనుండి తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించటం మంచిదే, కాని ఎంత ప్రయత్నించినా విధివ్రాత నుండి తప్పించుకోవటం సాధ్యంకాని పని.

2. ఆ నీరుత్రాగే కప్పు వెండిది లేక బంగారుది.

75. వారు (యూసుఫ్ సోదరులు) జవాబిచ్చారు: “ఎవడి సంచిలో ఆ పాత్ర దొరుకుతుందో అతడు దానికి పరిహారంగా (బానిసగా) ఉండాలి. మేము ఇదే విధంగా దుర్మార్గులను శిక్షిస్తాము.”¹

76. అప్పుడతడు తన సోదరుని మూట వెదికే ముందు, వారి (సవతి సోదరుల) మూటలను వెతకటం ప్రారంభించాడు. చివరకు తన సోదరుని మూటనుండి దానిని (పాత్రను) బయటికితీశాడు. ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్ కొరకు యుక్తిచూపాము. ఈ విధంగా - అల్లాహ్ ఇచ్చయే లేకుంటే - అతను తన సోదరుణ్ణి, రాజధర్మం ప్రకారం పొందలేక పోయేవాడు.² మేము కోరిన వారి స్థానాలను పెంచుతాము. మరియు జ్ఞానులందరినీ మించిన జ్ఞాని ఒకడు (అల్లాహ్) ఉన్నాడు. (1/8)

77. * (అతని సోదరులు అన్నారు): “ఇతడు దొంగతనం చేసినా (ఆశ్చర్యంలేదు)! వాస్తవానికి ఇతని సోదరుడు కూడా ఇంతకుముందు దొంగతనం చేశాడు.” ఇది విని యూసుఫ్ (కోపాన్ని) తన హృదయం లోనే దాచుకున్నాడు మరియు దానిని వారిపై వ్యక్తపరచలేదు. (తన మనస్సులో) అను కున్నాడు: “మీరు చాల నీచమైన వారు మరియు మీరు పలికేది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు!”

78. వారన్నారు: “ఓ సర్దార్ (అ'జీజ్)! ”

قَالُوا جَزَاؤُكَ مَنْ وُجِدَ فِي سَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُكَ
كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ٥

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ
اسْتَخْرَ جَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا
لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ
الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رُفِعَ رَجْبَتِ مَنْ نَشَاءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ٦

قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ
فَأَسْرَهَا يَوْسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَيِّدْهَا لَهُمْ
قَالَ أَنْتُمْ سَرِقْتُمْ كُنَّا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ٧

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا

1. య'అఖ్ఖాబ్ ('అ.స.) షరీయత్ లో, దొంగతనం చేసినవాడు, పట్టుబడిన తరువాత దొంగిలించబడిన సరకు యజమాని దగ్గర బానిసగా ఉండాలి. కావున వారు కూడా ఆ శిక్షనే ప్రతిపాదించారు.
2. ఈజిప్టు రాజ్యధర్మం ప్రకారం యూసుఫ్ ('అ.స.) దొంగగా నిరూపించబడినా (బెన్యామీన్ ను) పొందలేక పోయేవారు. కావున అతను, తన మారు సోదరులను మొదటనే ప్రశ్నించి దొంగతనం చేసినవారి విషయంలో వారి అభిప్రాయాన్ని తీసుకున్నాడు.

వాస్తవానికి, ఇతని తండ్రి చాలా ముసలివాడు, కావున ఇతనికి బదులుగా నీవు మాలో ఒకనిని ఉంచుకో. వాస్తవానికి, మేము నిన్ను మేలు చేసేవానిగా చూస్తున్నాము.”

79. అతను అన్నాడు: “అల్లాహ్ నన్ను రక్షించుగాక! మా సొమ్ము ఎవరివద్ద దొరికిందో అతనిని విడిచి, మరొకనిని మేమెలా పట్టుకోగలము. ఒకవేళ అలాచేస్తే నిశ్చయంగా మేము దుర్మార్గులం అవుతాము.”

80. తరువాత వారు అతని పట్ల నిరాశులై, ఆలోచించటానికి ఏకాంతంలో చేరారు! వారిలో పెద్దవాడు అన్నాడు: “ఏమీ? మీ తండ్రి వాస్తవానికి మీతో అల్లాహ్ పై ప్రమాణం తీసుకున్న విషయం మీకు గుర్తులేదా? మరియు ఇంతకు పూర్వం మీరు యూసుఫ్ విషయంలో కూడా మాటతప్పారు కదా? కావున నేను నా తండ్రి నాకు అనుమతి ఇవ్వనంతవరకు, లేదా అల్లాహ్ నా గురించి తీర్పు చెయ్యనంత వరకు, నేను ఈ దేశాన్ని వదలను. మరియు ఆయనే తీర్పుచేసేవారిలో అత్యుత్తముడు.”

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “మీరు మీ నాన్న దగ్గరికి పోయి అతనితో ఇలా చెప్పండి: ‘నాన్నా! వాస్తవానికి నీ కుమారుడు దొంగతనం చేశాడు. మేము అతనిని (దొంగతనం చేస్తూ ఉండగా) చూడలేదు! మాకు తెలిసిందే (మేము చెబుతున్నాము). మరియు వాస్తవానికి రహస్యంగా జరిగే దానిని మేము చూడలేము కదా!

82. “మరియు మేము ఉన్న నగరవాసులను మరియు మేము కలిసి తిరిగివచ్చిన బిడారు వారిని కూడా అడగండి. మరియు మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.”

فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلا مَن وَجَدْنَا مُتَعَانًا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا أَظْلَمُونَ ﴿٩١﴾

فَلَمَّا اسْتَمْتَعُوا مِنْهُ خَلَصُوا حَيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمَنْ قَبْلَ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٩٢﴾

ارْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٩٣﴾

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿٩٤﴾

83. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “కానీ, మీ (దుష్ట) మనస్సులు మీ చేత మరొక ఘోర కార్యాన్ని తేలికగా చేయించాయి. ఇక నా కొరకు సహనమే మేలైనది. ఇక అల్లాహ్‌యే! వారందరినీ నా వద్దకు తీసుకురావచ్చు! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

84. మరియు అతను వారినుండి ముఖం తిప్పుకొని అన్నాడు: “అయ్యో! యూసుఫ్.” అతని కన్నులు, దుఃఖంవలన తెల్లబడ్డాయి (చూపు పోయింది). అయినా అతను దానిని (వెలిబుచ్చకుండా) అణచుకున్నాడు.

85. అతని (కుమారులు) అన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! నీవు వ్యాధితో కృశించి పోయేవరకో, లేదా నశించిపోయేవరకో యూసుఫ్‌ను జ్ఞాపకం చేసుకోవటం మానవు.”

86. (య'అఖూబ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి నా ఆవేదనను మరియు నా దుఃఖాన్ని నేను కేవలం అల్లాహ్‌తో మాత్రమే మొర పెట్టుకోగలను మరియు మీకు తెలియనిది నాకు అల్లాహ్ ద్వారా తెస్తుంది.

87. నా కుమారులారా! మీరు పోయి యూసుఫ్‌ను మరియు అతని సోదరుణ్ణి గురించి దర్యాప్తు చేయండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పట్ల నిరాశచెందకండి. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కార జాతికి చెందిన వారు తప్ప, ఇతరులు అల్లాహ్ అనుగ్రహం పట్ల నిరాశచెందరు.”¹

88. వారు అతని (యూసుఫ్) దగ్గరకు

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً أَصْبَرَ جَبِيلٌ عَلَى اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَ بِنِي يَهُيمَ جَبِيلًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفَى عَلَى يُونُسَفَ وَأَبِصْرَتْ عَيْنُهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَرِيمٌ ﴿٨٤﴾

قَالُوا تَأْتِيكَ تَفْتَأُ وَيَكْرِي يُونُسَفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

يَبْنِي أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُونُسَفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَأْكُسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْكُسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا

(మరల) వచ్చి¹ అన్నారు: “ఓ సర్దార్ (‘అజీజ్)! మేము మా కుటుంబంవారు చాలా ఇబ్బందులకు గురిఅయ్యాము. మరియు మేము చాలా తక్కువ సామాగ్రి తెచ్చాము, కాని మాకు పూర్తి సామగ్రిని (ధాన్యాన్ని) దానధర్మ రూపంలోనైనా సరే ఇవ్వండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దానధర్మాలు చేసేవారికి మంచి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు.”

89. (యూసుఫ్) అడిగాడు: “అజ్ఞానం లోపడి మీరు యూసుఫ్ మరియు అతని సోదరునితో ఎలా వ్యవహరించారో మీకు గుర్తుందా?”

90. వారన్నారు: “ఏమిటి? వాస్తవానికి నీవే యూసుఫ్‌వా?” అతను జవాబిచ్చాడు: “నేనే యూసుఫ్‌ను మరియు ఇతడు (బెన్యామీన్) నా సోదరుడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మమ్మల్ని అనుగ్రహించాడు. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే దైవభీతి కలిగివుండి, సహనంతో ఉంటారో, అలాంటి సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని అల్లాహ్ ఎన్నడూ వృథా చేయడు.”

91. వారన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! వాస్తవంగా, అల్లాహ్ నీకు మాపై ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదించాడు. మరియు నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులము!”

92. (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఈ రోజు మీపై ఎలాంటి నిందలేదు.² అల్లాహ్ మిమ్మల్ని క్షమించుగాక! ఆయన కరుణించే వారిలో అందరికంటే ఉత్తమమైన కారుణ్యమూర్తి!

93. “మీరు నా ఈ చొక్కా తీసుకొనిపోయి

وَأَهْلًا الْقَرْيَةِ وَجَدْنَا بِضَاعَكَ مُزْجَاةً فَآوَفْنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٩٠﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُّوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جُهْلُونَ ﴿٩١﴾

قَالُوا إِنَّكَ لَكُنْتَ يُّوسُفَ قَالَ أَنَا يُّوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٢﴾

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ اشْرَكْنَا بِاللَّهِ عَمِينَ وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِبِينَ ﴿٩٣﴾

قَالَ لَا تَزِرُ وَرَيْكَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يُغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٤﴾

إِذْ هَبُوا بَيِّعِي هَذَا فَالْفَوْهُ عَلَى وَجْهِ

1. ధాన్యం కొరకు, ఇది వారి మూడవ ఈజిప్టు ప్రయాణం.

2. ఏవిధంగానైతే యూసుఫ్ (‘అ.స.) తనను చంపగోరి బావిలో పడవేసిన తన సోదరులను క్షమించారో! అదే విధంగా మక్కా విజయం రోజు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (‘స’అస) తనను చంపగోరిన, తన తెగవారైన, మక్కా ఖురైషులను క్షమించారు.

దానిని నాతండ్రి ముఖంమీద వేయండి. అతనికి దృష్టివస్తుంది. మరియు మీరు మీ కుటుంబం వారినందరినీ నా వద్దకు తీసుకొనిరండి.”

94. ఆ బిడారం (ఈజిప్టు నుండి) బయలు దేరగానే వారి తండ్రి అన్నాడు: “మీరు నన్ను బుద్ధినశించిన ముసలివాడు అన్నా! నిశ్చయంగా, నాకు యూసుఫ్ సువాసన వస్తోంది.”

95. (అతడి దగ్గర ఉన్నవారు) అన్నారు: “అల్లాహ్ తోడు! నిశ్చయంగా, నీవు నీ పూర్వపు పొరపాటులోనే పడిఉన్నావు.”

96. ఆ తరువాత శుభవార్త తెలిపేవాడు వచ్చి, (యూసుఫ్ చొక్కాను) అతని ముఖం మీద వేయగానే అతని దృష్టి తిరిగి వచ్చేసింది. (అప్పుడు) అతను అన్నాడు: “ఏమీ నేను మీతో అనలేదా? ‘మీకు తెలియనిది నాకు అల్లాహ్ ద్వారా తెలుస్తుందని?’ ”

97. వారన్నారు: “ఓ మా నాన్నా! మా పాపాల క్షమాపణకై (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులము.”

98. అతను అన్నాడు: “మిమ్మల్ని క్షమించమని నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించగలను. నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత!”

99. తరువాత వారందరూ యూసుఫ్ వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు, అతను తన తల్లిదండ్రులకు¹

أَبِي يَأْتِ بِصَيْرٍ ۖ وَأَتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٤﴾

وَلَمَّا فَصَلَ الْعَيْرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٥﴾

قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٦﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٨﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٩﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَى الْيَسَاءُ إِلَى أَبِيهِ ۖ

1. యూసుఫ్ ('అ.స.) మరియు బెన్యామీన్ తల్లి రాచెల్ (Rachel), బెన్యామీన్ పుట్టిన తరువాత మరణించింది. కావున ఇక్కడ అతని తండ్రితో పాటు వచ్చిన ఆమె అతని తల్లి చెల్లెలు. తల్లి మరణించిన తరువాత య'అఖూబ్ ('అ.స.) ఆమె చెల్లెలును వివాహమాడారని, కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. (ఫ'క్త్ అల్-ఖదీర్). కాని ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ (ర'హ్మా) అభిప్రాయమేమిటంటే, యూసుఫ్ ('అ.స.) తల్లి బ్రతికి ఉండెను. ఆమె తన భర్త వెంట వచ్చింది, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

స్థానమిచ్చి అన్నాడు: “ఈజిప్టులో ప్రవేశించండి. అల్లాహ్ కోరితే, మీకు సుఖశాంతులు దొరుకుతాయి.”

100. మరియు అతను తన తల్లిదండ్రులను సింహాసనం మీద కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. మరియు వారందరూ అతని ముందు సాష్టాంగపడ్డారు.¹ మరియు (యూసుఫ్) అన్నాడు: “ఓ నా తండ్రీ! నేను పూర్వంకన్న కలయొక్క భావం ఇదే కదా! నా ప్రభువు వాస్తవంగా దానిని సత్యంచేసి చూపాడు. మరియు వాస్తవంగా నన్ను చెరసాల నుండి బయటికితీసి కూడా నాకు ఎంతో మేలుచేశాడు; నాకూ మరియు నా సోదరుల మధ్య షైతాను విరోధం కలిగించిన తరువాత (ఇప్పుడు) మిమ్మల్ని ఎడారి నుండి (ఇక్కడకు) తెచ్చాడు.² నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు సూక్ష్మగ్రాహి, తాను కోరినది యుక్తితో నెరవేర్చుతాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు. (1/4)

101. * “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు వాస్తవంగా రాజ్యాధికారాన్ని ప్రసాదించావు మరియు నాకు స్వప్ననిర్వచన జ్ఞానాన్ని కూడా ప్రసాదించావు. నీవే భూమ్యాకాశాలకు మూలాధారుడవు. మరియు ఇహపర లోకాలలో నీవే నా సంరక్షకుడవు. నీకు విధేయుని (ముస్లిం)గా ఉన్న స్థితిలోనే నన్ను మరణింపజేయి. మరియు నన్ను

وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ لَنْ نَّشَاءَ اللَّهُ امِينًا ۝

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا ۝
وَقَالَ يَأَيَّتْ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ قَدْ
جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي
مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ وَمِنْ بَعْدِ
أَنْ تَزْعُمَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطْرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَنْتَ وَلِيُّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْتَ يَا مُسْلِمًا
وَالْحَقُّنِي بِالْصَّلَاحِينَ ۝

1. ఈ సాష్టాంగం కేవలం ఒకరి పట్ల ఉన్న గౌరవాన్ని చూపటానికి చేసింది. ఈ విధంగా గౌరవం చూపడం య'అఖ్బాబ్ ('అ.స.) షరీయత్లో అనుమతించబడివుండదు. కాని ము'హమ్మద్ ('స'అస) షరీయత్లో గౌరవార్థం కూడా ఎవరిముందైనా సాష్టాంగం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు.
2. ఈజిప్టుతో పోల్చితే ఆకాలంలో కానాన్ ఒక ఎడారి మాదిరిగానే ఉండెను.
అల్-బదీవు: ఎడారి, (చూ.12:100); అల్-బాదు: ఎడారి వాసుడు, (చూ.22:25); బాదూన్ బ.వ.: ఎడారి వాసులు (చూ.33:20). అల్ అ'అరాబ్, అంబే, కూడా ఎడారివాసులు (బద్వూలు, చూ. 9:90).

సద్యర్థనులలో కలుపు.”

102. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేసిన ఈ గాథ అగోచర విషయాలలో ఒకటి. ఎందుకంటే, వారందరూ కలసి కుట్రలుపన్ని, నిర్ణయాలు చేసినప్పుడు, నీవు అక్కడ వారితోబాటు లేవు.¹

103. మరియు నీవు ఎంత కోరినా, వీరిలో చాలామంది విశ్వసించేవారు కారు.²

104. మరియు నీవు వారిని దీని (హితబోధ) కొరకు ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. ఇది సర్వలోకాలవారికి కేవలం ఒక హితబోధ మాత్రమే.

105. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఎన్ని సూచనలను వారు చూస్తూ ఉన్నారు. అయినా వారు (వాటిని గమనించలేక) వాటి నుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటున్నారు.

106. మరియు వారిలో చాలా మంది అల్లాహ్‌ను విశ్వసించి కూడా, ఆయనకు సాటి కల్పించే వారున్నారు.³

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبِآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اجْتَمَعُوْا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُوْنَ ﴿١٠٢﴾

وَمَا اَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ اَجْرٍ اِنَّ هُوَ الْاَذِىْكَرُ الْغَلِيْبِ ﴿١٠٤﴾

وَكَآيِنٌ مِنْ اٰیَةٍ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَنْهٰوْنَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ﴿١٠٥﴾

وَمَا يَكْفُرُ اَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُّسْرِضُوْنَ ﴿١٠٦﴾

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) విశదీకరించేది ఏమిటంటే, కొందరు సత్యతిరస్కారులు నిందమోపినట్లు ఈ విషయాలు ముహమ్మద్ (స'అస) ఎవరితోనో విని నేర్చుకున్నవి కావు. ఎందుకంటే ఇవి క్రైస్తవుల మరియు యూదుల కథలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి. ఇంకా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు: “ఇవి దైవప్రవక్త (స'అస)కు వహీద్వారా తెలుపుతున్నాను,” అని. మరొక విషయం ఏమిటంటే ప్రవక్తలకు అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిసినది తప్ప, అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. ఇంకా ఇతర చోట్లలో కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అన్నాడు: “మేము తెలిసినది తప్ప ఓ ముహమ్మద్(స'అస)! నీకు అగోచర విషయాల జ్ఞానం లేదు.” (చూడండి, 3:17, 44; 28:45-46; 38:69-70).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తల ద్వారా, ప్రజలకు గడిచినవారి వృత్తాంతాలు తెలిపి గుణపాఠం నేర్చుకొని, సత్యధర్మం (ఇస్లాం) మీద ఉండాలని బోధించాడు. అయినా ప్రజలు వాటిని కేవలం కాలక్షేపానికి మాత్రమే విన్నట్లు వింటున్నారు. గుణపాఠం నేర్చుకొని సత్యధర్మాన్ని అవలంబించే వారు తక్కువే!

3. చాలామంది ముష్రీకులు భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్త మరియు పోషకుడు, అయిన అల్లాహ్

107. ఏమిటి? అల్లాహ్ శిక్ష తమను క్రమ్ముకోకుండా, వారు సురక్షితంగా ఉండగలరని, వారు భావిస్తున్నారా? లేదా వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా (అంతిమ) ఘడియ రాదని వారు భావిస్తున్నారా?

108. (వారితో) అను: “ఇదే నా మార్గం. నేనూ మరియు నన్ను అనుసరించే వారూ, నిశ్చిత జ్ఞానంతో మిమ్మల్ని అల్లాహ్ వైపునకు పిలుస్తున్నాము. మరియు అల్లాహ్ సర్వ లోపాలకు అతీతుడు మరియు నేను ఆయనకు సాటికల్పించే వారిలోని వాడను కాను!”

109. మరియు మేము నీ కంటే పూర్వం దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ఇచ్చి పంపిన వారందరూ పురుషులే,¹ వారూ నగరవాసులలోని వారే. ఏమీ? వీరు భూమిలో సంచారం చేయలేదా, తమ పూర్వీకుల గతి ఏమయిందో చూడటానికి? దైవభీతి గలవారికి పరలోకవాసమే ఎంతో మేలైనది. ఏమీ? మీరిది అర్థంచేసుకోలేరా?

110. తుదకు ప్రవక్తలు నిరాశచెందారు, వారు అబద్ధాలాడే వారని (ప్రజలు) భావించి నపుడు, వారికి మా సహాయం లభించింది. మరియు మేము కోరినవాడు రక్షించబడ్డాడు. మరియు మా శిక్ష అపరాధులైన జాతి వారిపై నుండి తొలగింపబడదు.

111. వాస్తవానికి వారి గాథలలో బుద్ధి మంతులకు గుణపాఠం ఉంది. ఇది (ఈ

أَفَأَمْسُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ هَذَا سَبِيلُ اللَّهِ الَّذِي تَقُولُ عَلَى بَصِيرَةٍ
أَنَا مِنَ الْبَاقِينَ وَسُحْنُ اللَّهِ وَأَنَا مِنَ الْبَاقِينَ ﴿١٠٨﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ مِنْ
أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَكِنْ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا
جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُفِخَ مِنْ شَأْوَكَرٍ وَكَرَّيْذُ بَاسُنَا
عَنِ الْقَوْمِ الْمَظْمُونِ ﴿١١٠﴾

لَقَدْ كَانَ فِي قَصصِهِمْ عِبْرَةً لِقَوْمٍ أَلْبَابُ

(సు.తా.)ను మాత్రమే నమ్ముతారు. అయినా తమ ఆరాధనలలో ఆయనకు సాటి కల్పిస్తారు. దర్గాలకు పోయి మన్నతులు చేసేవారి విషయం కూడా ఇలాంటిదే.

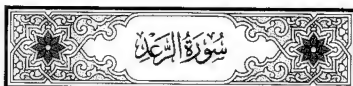
1. ఇక్కడ, ప్రవక్తలందరూ పురుషులే, అని విశదీకరించబడింది. స్త్రీలకు ప్రవక్త పదవి ఇవ్వబడలేదు. మరొక విషయం విశదమయ్యేదేమిటంటే, ప్రవక్తలందరూ అహ్మల్ ఖురా¹ పురవాసులే కానీ అహ్మల్ బాదియహ్ సహరా వాసులు (పల్లెటూరు వాసులు) కారు.

ఖుర్ఆన్) కల్పితగాథ కాదు. కాని ఇది ఇంతవరకు వచ్చిన గ్రంథాలలో మిగిలివున్న సత్యాన్ని ధృవీకరిస్తుంది మరియు ప్రతి విషయాన్ని వివరిస్తుంది. మరియు ఇది విశ్వసించే వారికి మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంకూడాను.

مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصَدِّقُ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

13. సూరహ్ అర్-ర'అద్

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 43 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 13వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ర'అదున్: అంటే ఉరుము, మేఘగర్జన, లేక పిడుగు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశం: “నిశ్చయంగా, ఒక జాతి వారు తమ స్థితిని తాము మార్చుకోనంత వరకు, అల్లాహ్ వారి స్థితిని మార్చుడు!” (ఆయత్-11).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్-రా. ఇవి ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) ఆయతులు. మరియు ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి, నీపై అవతరింపజేయబడిన సత్యం! అయినా చాలా మంది, విశ్వసించటం లేదు.

الْحَقُّ يَكُنُّ لَكَ الْكِتَابُ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ①

2. మీరు చూస్తున్నారు కదా! ఆకాశాలను స్తంభాలు లేకుండా నిలిపిన ఆయన, అల్లాహ్‌యే! ఆ తరువాత ఆయన, తన సింహాసనాన్ని (అర్దీను) అధిష్టించాడు. మరియు ఆయన సూర్యచంద్రులను తన నియమానికి బద్ధులుగా చేశాడు. ప్రతి ఒక్కటీ తన నిర్ణీత కాలంలో (తన పరిధిలో) పయనిస్తూ ఉంటుంది.¹ ఆయన అన్ని వ్యవహారాలను నడిపిస్తూ, తన సూచనలను వివరిస్తున్నాడు; బహుశా! (ఈ విధంగానైనా) మీరు మీ ప్రభువును కలుసుకోవలసి ఉందనే విషయాన్ని నమ్ముతారేమోనని.

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَلٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَمِعَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدِيرُ الْكُرْسِيُّ بِالْأَيْتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُؤْتُونَ ②

3. మరియు ఆయనే భూమిని విశాలంగా చేసి దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను మరియు నదులను నెలకొల్పాడు. అందులో ప్రతి రకమైన ఫలాన్ని, రెండేసి (ఆడ-మగ) జతలుగా చేశాడు.²

وَهُوَ الَّذِي مَلَكَ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ

1. చూడండి, 36:38, 39 మరియు 7:54.

2. వృక్షకోటిలో కూడా ఆడ-మగ అంతరం ఉంది. సాధారణంగా ఆడ-మగ అంగాలు ఒకే పువ్వులో ఉంటాయి. ఉదా: మామిడి. కొన్ని ఒకే వృక్షం మీద వేర్వేరు పువ్వులలో ఉంటాయి. ఉదా: దోసటిగ. మరికొన్ని వేర్వేరు వృక్షాలపై ఉంటాయి. ఉదా: ఖర్జూరపు చెట్టు

ఆయనే రాత్రిని పగటి మీద కప్పుతాడు. నిశ్చయంగా, వీటి అన్నింటిలో ఆలోచించే వారి కొరకు సూచనలు ఉన్నాయి.

4. మరియు భూమిలో వేర్వేరు రకాల (నేలలు) ఒకదాని కొకటి ప్రక్కప్రక్కన ఉన్నాయి మరియు ద్రాక్ష తోటలు, పంట పొలాలు మరియు ఖర్జూరపు చెట్లు, కొన్ని ఒక్కొక్కటిగానూ, మరికొన్ని గుచ్చలుగుచ్చలు(జతలు)గానూ ఉన్నాయి.¹ వాటన్నిటికీ ఒకే నీరు పారుతుంది, కాని తినటానికి వాటి రుచులు, ఒకటి మరొకదాని కంటే ఉత్తమ మైననదిగా ఉన్నట్లు చేశాము. నిశ్చయంగా వీటన్నింటిలో అర్థం చేసుకోగల వారికొరకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.² (3/8)

5. * ఇది నీకు ఆశ్చర్యకరంగా ఉంటే, వారి ఈ మాట అంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైనది: “ఏమీ? మేము మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా వాస్తవంగా మరల క్రొత్తగా సృష్టించ బడతామా?” అలాంటి వారే తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన వారు. అలాంటి వారి మెడలలో సంకెళ్ళు వేయబడిఉంటాయి.³ మరియు అలాంటి వారే నరకవాసులు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

6. మరియు వారు మేలుకు ముందు కీడును (తెమ్మని) నిన్ను తొందరపెడుతున్నారు.⁴ మరియు వారికి పూర్వం అనేక ఉదాహరణలు గడిచాయి. మరియు వారు దుర్మార్గం చేసినప్పటికీ⁵ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రజల

لَقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٥﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجَوِّزَاتٌ وَجَنَّتْ مِنْ عَذَابٍ
وَرَزَقَتْ وَتَحْتِلُّ صَوَانَ وَغَيْرِ صَوَانَ يُسْقَى بِهَا
وَاحِدٌ وَتَقْطَلُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَرْضِ
إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦﴾

وَأِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تُرَابًا إِنْ
كُنَّا خَلْقًا جَدِيدًا أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ الَّذِينَ كَانُوا فِي أَعْيُنِهِمْ
أَصْحَابُ التَّارِكِ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ
خَلَقْتَ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو
مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٨﴾

1. కొన్నిచెట్లు ఒకే కాండం గలవి. మరికొన్ని శాఖలు గలవి ఉన్నాయి.

2. చూడండి, 6:99 మరియు 141.

3. చూడండి, 34:33, 36:8.

4. చూడండి, 6:57-58; 8:32.

5. చూడండి, 35:45.

యెడల క్షమాశీలుడు. మరియు నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు శిక్షించటంలో కూడా చాలా కఠినుడు.¹

7. మరియు సత్యతిరస్కారులు అంటున్నారు: “అతనిపై అతని ప్రభువు తరఫునుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సంకేతం ఎందుకు అవతరింప జేయబడలేదు?”² వాస్తవానికి నీవు కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే! మరియు ప్రతి జాతికి ఒక మార్గదర్శకుడు వచ్చిఉన్నాడు.³

8. అల్లాహ్ కు, ప్రతి స్త్రీ తన గర్భంలో దాల్చేది⁴ మరియు గర్భకాలపు హెచ్చుతగ్గులు⁵ కూడా బాగా తెలుసు. ప్రతిదానికి ఆయన దగ్గర ఒక పరిమాణం (నిర్ణయింపబడి) ఉంది.

9. ఆయన అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నింటినీ ఎరిగిన వాడు. మహనీయుడు,⁶ సర్వోన్నతుడు.⁷

10. మీలో ఒకడు తన మాటను రహస్యంగా చెప్పినా, లేక దానిని బహిరంగంగా చెప్పినా; మరియు ఒకడు రాత్రి చీకటిలో దాగి ఉన్నా లేక పగటి వెలుగులో తిరుగుతూ ఉన్నా, (అల్లాహ్ దృష్టిలో) అంతా సమానమే (ఒకటే)!⁸

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ①

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الرَّحَامُ وَمَا تَزِدُّنَّ مِنْ شَيْءٍ عِنْدَ بَيْتِنَا ②

عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ السَّعَالِ ③

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَأَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ④

1. చూడండి, 6:47; 7:167; 15:49-50, 10:11.

2. చూడండి, 6:7, 111; 10:96-97 మరియు 13:31.

3. చూడండి, 35:24, 6:131.

4. త'హ్ మిలు: Bear, Carry, అంటే కలిగి ఉండు, సహించు, మోయు, వహించు, భరించు, పెట్టుకొను. ఇక్కడ స్త్రీ గర్భంలో ఉన్న శిశువు యొక్క స్వభావం, లక్షణాలు, అదృష్టం, వయస్సు అని అర్థం.

5. త'గీదుల్ అర్-హామ్: Fall short, Absorb, అంటే గర్భకాలపు హెచ్చుతగ్గులు.

6. అల్-కబీర్: = అల్-అజీమ్ The Incomparably Great, The Greatest, మహనీయుడు,

గొప్పవాడు, మహత్త్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం గలవాడు, గొప్పదనానికి సర్వవరం. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 22:62, 31:30, మొదలైనవి.

7. అల్-ముత్ అలి: Most High, He who is higher than every (other) high one. సర్వోన్నతుడు, అందరికంటే అత్యున్నతుడు. ఖుర్ఆన్ లో ఇక్కడ మాత్రమే ఒకేసారి వచ్చింది.

అల్-అలియుస్: మహాన్నతుడు, చూడండి, 2:255. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

8. ఈ తాత్పర్యం ముహమ్మద్ జూనాగఢీ గారి అనువాదాన్ని అనుసరించి ఉంది. అంటే అల్లాహ్

11. ప్రతి వాని ముందూ వెనుకూ ఆయన నియమించిన, ఒకరి వెంట ఒకరు వచ్చే¹ కావలివారు (దైవదూతలు) ఉన్నారు. వారు అల్లాహ్ ఆజ్ఞానుసారం అతనిని (మనిషిని) కాపాడుతూ ఉంటారు. నిశ్చయంగా, ఒక జాతివారు తమస్థితిని తాము మార్చుకోనంతవరకు, అల్లాహ్ వారిస్థితిని మార్చడు.² అల్లాహ్ ఒక జాతివారికి కీడు చేయదలిస్తే దానిని ఎవ్వరూ తొలగించలేరు. మరియు వారికి ఆయన తప్ప మరొక స్నేహితుడు (ఆదుకునే వాడు) లేడు.

12. ఆయనే! మీకు భయం మరియు ఆశ కలిగించే మెరుపులను చూపుతున్నాడు. మరియు ఆయనే నీళ్ళతో బరువెక్కిన మేఘాలను పుట్టిస్తున్నాడు.

13. మరియు ఉరుము ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతుంది, ఆయన స్తోత్రం చేస్తుంది; మరియు దైవదూతలు కూడా ఆయన భయంతో (ఆయన స్తోత్రం చేస్తూ ఉంటారు)!³ మరియు ఆయన ఫెళఫెళమనే ఉరుములను పంపి, వాటిద్వారా తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు. అయినా వీరు (సత్యతిరస్కారులు) అల్లాహ్ ను గురించి వాదులాడుతున్నారు. మరియు ఆయన అద్భుత యుక్తిపరుడు.⁴

14. ఆయనను ప్రార్థించటమే విద్యుక్త ధర్మం. ఆయనను వదలి వారు ప్రార్థించేవి

لَهُ مُعَقَّدَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَہُ مِّنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ
مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ
اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا لَهُم مِّنْ دُونِهِ
مِنْ وَّالٍ ۝۱۱

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ غَوَاً وَطَبْعاً وَيُنْزِلُ
السَّحَابَ الثِّقَالَ ۝۱۲

وَيَسْمِعُ الرِّعْدَ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَكُ مِّنْ خِيفَتِهِ
وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن
يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْمِحَالِ ۝۱۳

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

(సు.తా)కు అంతా తెలుస్తుంది. ఆయన నుండి దాగింది ఏదీ లేదు.

1. అంటే ఏదతెగకుండా ఒకరి తరువాత ఒకరు రాత్రింబవళ్ళు కాపలా ఉంటారు.

2. చూడండి, 8:53.

3. చూడండి, 17:44.

4. షదీదుల్-మి'హల్: ఖుర్ఆన్ లో ఈ వాక్యం కేవలం ఇక్కడే ఒకేసారి వచ్చింది. మి'హల్: Contrivance, అంటే యుక్తి, కల్పన, తంత్రం, పన్నుగడ, కుట్ర, ఉపాయం మొదలైనవి. షదీద్: Severe, Strong, కఠిన, తీవ్ర, దృఢ, బల, అద్భుత, ఘన మైనది.

(ఇతర శక్తులు) వారికి ఏ విధమైన సమాధాన మివ్వ లేవు. అది (వాటిని వేడుకోవడం): ఒకడు తన రెండు చేతులు నీటి వైపుకు చాచి, అది (నీరు) నోటిదాకా రావాలని ఆశించటమే! కాని అది అతని (నోటివరకు) చేరదుకదా! (అలాగే) సత్యతిరస్కారుల ప్రార్థనలన్నీ వ్యర్థమైపోతాయి.

15. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతి వస్తువు ఇష్టంగానో అయిష్టంగానో అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటుంది. మరియు వాటి నీడలు కూడా ఉదయం మరియు సాయంత్రం (సాష్టాంగం చేస్తూ ఉంటాయి).¹

16. ఇలా అడుగు: “భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు ఎవరు?” నీవే ఇలా జవాబివ్వు: “అల్లాహ్!” తరువాత ఇలా అను: “అయితే మీరు ఆయనను వదలి తమకు తాము మేలుగానీ, కీడుగానీ చేసుకోలేని వారిని, మీకు సహాయకులుగా (సంరక్షకులుగా) ఎన్నుకుంటారా?” ఇంకా ఇలా అడుగు: “ఏమీ? గ్రుడ్డివాడు మరియు చూడగలిగేవాడూ సమానులుకాగలరా? లేక అంధకారాలు మరియు వెలుగు సమానమేనా? లేక వారు (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పించిన వారు కూడా అల్లాహ్ సృష్టించినట్లు ఏమైనా సృష్టించారా, అందువలన సృష్టి విషయంలో వారికి సందేహం కలిగిందా?” వారితో అను: “అల్లాహ్ యే ప్రతి దానికి సృష్టికర్త.² మరియు ఆయన అద్వితీయుడు,

لَا يَسْتَعِينُ لَهُمُ شَيْءٌ إِلَّا كَبَاسِطٌ لِّقَيْهِ إِلَى
الْمَاءِ لِيَبْتَلِيَ قَاهُ وَأَمَّا هُوَ بَاطِنُ الْغَيْبِ وَمَا دُعَاءُ
الْكَاذِبِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

وَاللَّهُ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظَلَمَهُمُ بِالْغَدْرِ وَالْإِصْلَاحِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ
أَفَأَتَّخِذُكُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَيْسَ كُنْ
لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الرَّعْبَى وَالْبَصِيرَةُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ
وَالنُّورُ أَمْ جَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ
فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝

1. చూడండి, 16:48-49 మరియు 22:18. భూమి తన చుట్టూ తాను తిరిగటం వల్ల రాత్రింబవళ్ళు వస్తాయి. సూర్యచంద్రులు కూడా గమనంలో ఉన్నాయి. ఇదంతా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశంతో జరుగు తోంది. కాబట్టి నీడలు కూడా ఉదయం మరియు సాయంత్రం పొడుగ్గా ఉండి మధ్యాహ్నం చిన్నదవటం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను అనుసరించటమే!

2. అల్-ఖాలిఖు: సృష్టికర్త, అల్లాహ్ (సు.తా.)యే ఏ నమూనా లేకుండా క్రొత్తగా సృష్టించే వాడు. ఆయన (సు.తా.) ఏదైనా చేయటానికి పూనుకున్నప్పుడు దానిని: “అయిపో” అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అంతే అది

ప్రబలుడు (తన సృష్టిపై సంపూర్ణ అధికారం గలవాడు).¹

17. ఆయన (అల్లాహ్) ఆకాశం నుండి నీరు కురిపించగా (ఎండిపోయిన) సెలయేళ్ళు తమతమ పరిమాణాలకు సరిపడేలా² ప్రవహింప సాగుతాయి. అప్పుడు వరద (ఉపరితలం మీద) నురుగులు ఉబ్బివస్తాయి. మరియు అగ్నిని రగిలించి నగలు, పాత్రలు చేసేటప్పుడు కూడా కరిగించే లోహాలమీద కూడా అదేవిధంగా నురుగులు వస్తాయి.³ ఈ విధంగా అల్లాహ్ సత్యమేదో అసత్యమేదో పోల్చి వివరిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే నురుగంతా ఎగిరిపోతుంది, కాని మానవులకు లాభదాయకమైనది భూమిలో మిగులుతుంది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ ఉదాహరణలను వివరిస్తున్నాడు.⁴

18. తమ ప్రభువు సందేశాన్ని స్వీకరించిన వారికి మంచి ప్రతిఫలం ఉంటుంది. మరియు ఆయన సందేశాన్ని స్వీకరించనివారి దగ్గర భూమిలో ఉన్నదంతా, మరియు దానితో పాటు దానికి సమానంగా ఉన్నా, వారు అదంతా పరిహారంగా ఇవ్వదలచుకున్నా (అది స్వీకరించబడదు).⁵ అలాంటి వారి లెక్క దారుణంగా ఉంటుంది. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకమే. మరియు అది ఎంతో దుర్భరమైన విరామస్థలము. (1/2)

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ
بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا أَرَابِيًّا
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حُلْيَةٍ
أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ
الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ۚ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ
جُفَاءً ۖ وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ
فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ۝

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَا فَرْصَةَ الْوَابِعَةِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ ۚ
وَأُولَٰئِكَ جَهَنَّمُ زُجُجُوا فِيهَا ۚ

అయిపోతుంది. చూడండి, 6:102 మరియు 2:117.

1. అల్-వాహిద్, అల్-ఖుద్దరీలకు చూడండి, 12:39.

2. బి ఖద్రీహ్: తమతమ పరిమాణాన్నిబట్టి పూర్తిగానిండి.

3. పారే నీటిపై వచ్చే నురుగు గానీ, వెండి, బంగారు కరిగించినపుడు వచ్చే నురుగు గానీ, మాత్రనాగలే.
అవి ఎగిరిపోతాయి. మరియు అసలే క్రింద మిగిలిపోతుంది.

4. చూడండి, 24:39-40.

5. చూడండి, 3:91; 10:54.

19. * ఏమీ? నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన (సందేశం) సత్యమని తెలుసుకున్నవాడు, గ్రుడ్డివానితో సమానుడా? నిశ్చయంగా, బుద్ధిమంతులే ఈ విషయం గ్రహించగలరు.

20. వారే, ఎవరైతే అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేస్తారో మరియు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరచరో!¹

21. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ కలుపమని ఆజ్ఞాపించిన వాటిని కలుపుతారో!² మరియు తమ ప్రభువుకు భయపడుతారో మరియు దారుణంగా తీసుకోబడే లెక్కకు భయపడుతారో!

22. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు ప్రీతికొరకు సహనంపహించి³ మరియు సమాజ్ స్థాపించి⁴ మరియు మేము ప్రసాదించిన ఉపాధినుండి రహస్యంగా మరియు బహిరంగంగా (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుచేస్తూ, చెడును మంచి ద్వారా పారద్రోలుతూ ఉంటారో;⁵ అలాంటి వారికే ఉత్తమ పరలోక గృహం ప్రతిఫలంగా ఉంటుంది.

23. శాశ్వతంగా ఉండే ఉద్యానవనాలలో⁶ వారు మరియు వారితో పాటు సద్వర్తనులైన వారి తండ్రితాతలు, వారి సహవాసులు (అ'జ్వాజ్)

أَمِّنْ يَعْلَمُ الْإِنزَالَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمْ هُوَ أَعْلَى طَائِفَاتِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

الَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْعَيْثَ

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا آمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا بِالْبَعَاءِ وَجْهًا لِلَّهِ وَقَامُوا الصَّلَاةَ وَانْفَقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَدَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَاللَّهُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ

1. చూడండి, 5:1.

2. చూడండి, 8:75.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను పాటించటం మరియు పాపాలనుండి తప్పించుకోవటం ఒక సహనం. మరియు బాధలలో, ఆపదలలో సహనం వహించటం రెండవది. సత్పురుషులు ఈ రెండు రకాల సహనాన్ని వహిస్తారు.

4. సమాజ్ స్థాపించటం అంటే సమాజ్ ను దాని సమయంలో, భయభక్తులతో సరిగ్గా సలపటం.

5. వారు, ఎవరికైతే చెడు సంభవిస్తే దానికి బదులుగా మంచి చేస్తారో లేక మన్నించి సహనం వహిస్తారో. చూడండి, 41:34.

6. 'అద్దున్: అంటే శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు.

మరియు వారి సంతానం కూడా ప్రవేశిస్తారు.¹
మరియు ప్రతి ద్వారం నుండి దేవదూతలు వారి
(స్వాగతం) కొరకు వస్తారు.

24. (దేవదూతలు అంటారు): “మీ సహనానికి,
ఫలితంగా ఇప్పుడు మీకు శాంతి కలుగు గాక
(సలాం)! ఇక ఈ అంతిమ (పరలోక) గృహం
ఎంతో సౌఖ్యదాయకమైనది!”

25. మరియు అల్లాహ్ తో ఒడంబడిక
చేసుకున్న తరువాత తమ వాగ్దానాన్ని భంగం
చేసేవారు మరియు అల్లాహ్ కలపండి అని
ఆదేశించిన వాటిని త్రొవ్వేవారు మరియు
భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించేవారు! ఇలాంటి
వారందరికీ ఆయన శాపం (బహిష్కారం)
ఉంటుంది మరియు వారికి (పరలోకంలో)
బహుచెడ్డ నివాసముంటుంది.

26. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధి
పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను
కోరిన వారికి) పరిమితం చేస్తాడు.² మరియు
వారు ఇహలోక జీవితంలో సంతోషంగా ఉన్నారు,
కాని పరలోక జీవితం ముందు ఇహలోక జీవిత
సుఖసంతోషాలు తాత్కాలిక (తుచ్చ) మైనవే!

27. మరియు సత్యపిరస్కారులు: “అతని
(ముహమ్మద్) పై, అతని ప్రభువు తరఫునుండి
విదైనా ఒక అద్భుత సంకేతం ఎందుకు
అవతరింపజేయబడలేదు?”³ అని అంటున్నారు.

كُلُّ بَابٍ

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَقُتُّونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
يَقُطُّونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي
الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفِرْعَوْنُ بِآلِهِ
الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ
قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ
أَنَابَ

1. చూడండి, 52:21.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను కోరింది చేస్తాడు. ఇహలోకంలో పుష్కలంగా జీవనోపాధి ఉన్నవాడితో అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతోషపడ్డాడని మరియు ఇహలోక జీవితంలో కష్టాలలో ఉన్న వాడితో అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతోషపడలేదని, దీని అర్థం కాదు. ఎవరికైనా అత్యధికంగా ధనసంపత్తులు ఇవ్వటం కేవలం అతనిని పరీక్షించటానికే! సత్యధర్మం మీద ఉండి సత్కార్యాలు చేసేవారే సాఫల్యం పొందుతారు.

3. చూడండి, 6:109.

వారితో అను: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టులుగా వదలుతాడు మరియు పశ్చాత్తాపపడి ఆయన వైపునకు తిరిగే వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.”

28. ఎవరైతే విశ్వసించారో, వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ధ్యానం వలన తృప్తిపొందుతాయి. జాగ్రత్తగా వినండి! కేవలం అల్లాహ్ ధ్యానమే హృదయాలకు తృప్తినిస్తుంది.

29. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి (ఇహలోకంలో) ఆనందం, సర్వసుఖాలు మరియు (పరలోకంలో) మంచి గమ్యస్థానం ఉంటాయి.

30. అందుకే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను ఒక సమాజం వారి వద్దకు పంపాము - వాస్తవానికి వారికి పూర్వం ఎన్నో సమాజాలు గతించాయి - నీవు నీపై మేము అవతరింప జేసిన దివ్యజ్ఞానం వారికి వినిపించటానికి! ఎందుకంటే వారు తమ కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరిస్తున్నారు.² వారితో అను: “ఆయనే నా ప్రభువు! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను. మరియు ఆయన వైపునకే నేను పశ్చాత్తాపంతో మరలి పోవలసి ఉన్నది.”

31. మరియు నిశ్చయంగా, (ఖుర్ఆన్ ను) పఠించటం వలన కొండలు కదలినట్లుగా,

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۝

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنَ مَا بِآبِ

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي آيَاتٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا آيَاتٌ لِّتَمْلِكُوا عَلَى الْوَحْيِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يُكَفِّرُونَ بِالْوَحْيِ ۝ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ۝

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الرُّسُ

1. 'తూబా: అంటే స్వర్గంలో మంచి స్థానం మరియు దాని భోగభాగాలు.

2. మక్కా-ముష్రీక్ లు రహ్మాన్ శబ్దాన్ని తిరస్కరించే వారు. కావున హుదైబియా ఒప్పందం రోజు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస): “బిస్మిల్లా హిర్ర'హ్మా నిర్ర'హీమ్.” అని ఒప్పందం వ్రాయించడం ప్రారంభించినప్పుడు, ఒప్పందం చేసుకోవడానికి వచ్చిన రాయబారి: “అర్-రహ్మాన్ అర్-రహీమ్ ను” మేము ఎరుగము “బిస్మిక అల్లాహుమ్మ” అని వ్రాయాలి.” అని పట్టుపట్టాడు. ఖతదా (ర'ది.'అ.) కథనం, 'స. బు'ఖారీ).

లేదా దానివల్ల భూమి చీల్చబడినా, లేదా దానివల్ల మృతులు మాట్లాడేటట్లు చేయబడినా! (అవిశ్వాసులు దానిని విశ్వసించరు). వాస్తవానికి సర్వవిధాల అధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.¹ ఏమీ? ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే సర్వ మానవులకు సన్మార్గం చూపేవాడని తెలిసి కూడా విశ్వాసులు ఎందుకు ఆశ వదులుకుంటున్నారు?² మరియు అల్లాహ్ వాగ్దానం పూర్తిఅయ్యే వరకు సత్యతిరస్కారంలో మునిగిఉన్న వారిపై, వారికర్మల ఫలితంగా, ఏదో ఒక ఆపద కలుగుతూనే ఉంటుంది. లేదా అది వారి ఇండ్ల సమీపంలో పడుతూ ఉంటుంది.³ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.

أَوَلَيْسَ لَهُ الْوَيْلُ مِنَ الْوَيْلِ كُلِّهِمْ أَفَلَمْ يَكُنْ
الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يُبَشِّرَهُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا
وَلَا يَزَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُصِيبُهُمْ بِمَا صَعَوْا قَارِعَةٌ
أَوْ تَعْلِفُ قَرْيَةً مِّنْ دَارِهِمْ خِيَابًا وَعَدَالَهُ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ ۖ

32. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వాస్తవానికి నీకు పూర్వం కూడా చాలా మంది ప్రవక్తలు పరిహసించబడ్డారు, కాని సత్యతిరస్కారులకు నేను వ్యవధినిచ్చిన పిదప నేను వారిని పట్టుకుంటాను. (చూశారా!) నా ప్రతీకారం (శిక్ష) ఎలా ఉండిందో!⁴

وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ زَيْدًا مِّنْ قَبْلُ أَفَلَمْ يَكُنْ لِّلَّذِينَ
كَفَرُوا لِحُكْمٍ ۖ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۖ

1. ఇబ్నె-కసీర్ (ర'హ్మ) అంటారు: 'ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఖుర్ఆన్ అనబడుతోంది.' ఒక 'హదీస్'లో ఉంది: 'దావూద్ (అ.స.) పశువులను సిద్ధపరచమని అజ్జాపించి ఆ సమయంలో ఖుర్ఆన్ పఠనం పూర్తి చేసుకునేవారు.' ('స.బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్-అంబియా, బాబె ఖాల్ అల్లాహుతాలా: 'వ ఆత్తేనా దావూద్ జబూరా.') ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అంటే జబూర్ అని అర్థం. ఈ వాక్యపు అర్థం ఏమిటంటే ఒకవేళ ఇంతకు పూర్వం దివ్యగ్రంథం చదువటం వలన కొండలు కదిలించబడితే (పొడిపొడిగా మారిపోతే), లేక మృతులు మాట్లాడ గలిగితే, ఈ ఖుర్ఆన్ లో కూడా అటువంటి లక్షణాలు ఉండేవి. మరియు అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ఈ ఖుర్ఆన్ లో ఇటువంటి విశేషలక్షణాలు ఉండినా, ఈ సత్యతిరస్కారులు దీనిని ఏ మాత్రమూ విశ్వసించేవారు కారు. ఎందుకంటే వారిని విశ్వాసులుగా చేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.) పనే. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ కూడా మార్చడు ఎంతవరకైతే వారు తమను తాము మార్చు కోవటానికి ప్రయత్నించరో!

2. చూడండి, 2:26-27 మరియు 6:149.

3. చూడండి, 5:33.

4. 'హదీస్'లో కూడా ఉంది: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) దుర్మార్గులకు వ్యవధినిస్తూ పోతాడు, చివరకు వారిని శిక్షించటానికి పట్టుకున్నప్పుడు ఏ మాత్రమూ వదలడు.' దైవప్రవక్త ('స'అన), ఇది వినిపించిన తరువాత, ఆయత్ 11:102ను చదివి వినిపించారు. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

33. ఏమీ? ఆయన (అల్లాహ్), ప్రతి వ్యక్తి అర్జించే దానిని కనిపెట్టుకుని ఉండేవాడు (మరియు లాభనష్టాలు కలుగజేయలేని మీ బూటకపు దైవాలు సరిసమానులా)? అయినా వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములు (సాటి) కల్పిస్తారు. వారితో ఇలా అను: “(నిజంగానే వారు అల్లాహ్ స్వయంగా నియమించుకున్న భాగస్వాములే అయితే) వారి పేర్లను తెలుపండి! లేక భూమిలో ఉన్నట్లు ఆయనకు తెలియని విషయాన్ని మీరు ఆయనకు తెలుపుతున్నారా? లేక మీరు ఇట్టే నోటికి వచ్చినట్లు వాగుతున్నారా?”¹ వాస్తవానికి సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి, వారి కుట్ర ఆకర్షణీయంగా చేయబడుతోంది మరియు వారు ఋజుమార్గం నుండి నిరోధించబడ్డారు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలిన వానికి సన్మార్గం చూపేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.²

34. వారికి ఇహలోక జీవితంలో శిక్ష వుంది. మరియు వారి పరలోక జీవిత శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది. మరియు వారిని అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి రక్షించేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.³ (5/8)

35. * దైవభీతి గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గపు ఉదాహరణ ఇదే! దాని క్రింద సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి.⁴ దాని ఫలాలు మరియు నీడ సదా ఉంటాయి.⁵ దైవభీతి గలవారి అంతిమ

أَفَمَنْ هُوَ أَقْرَبُ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ
شُرَكَاءَ قُلُوبُ سَمُومٌ أَمْ يُنْكِرُونَ مَا لَا يَكْفُرُونَ فِي الْأَرْضِ أَمْ
يُظَاهِرُونَ الْقَوْلَ بَلْ زَيْنٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ
وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
هَادٍ ۝

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ ۝

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ أَكْهَادًا بَيِّنَةً وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ
آمَنُوا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ۝

1. మీరు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు. మీరు ఏ దేవతలవైతే ఆరాధిస్తున్నారో అవి మీకు కీడుగానీ, మేలుగానీ చేయలేవు. మీరు పిలిచేవి - వాటి పేర్లే. అవి మీరో లేక మీ తండ్రితాతలో ఇచ్చినవే. అవి మీ కల్పిత దైవాలే. చూడండి, 53:23, 7:71 మరియు 12:40.
2. చూడండి, 5:41 మరియు 16:37.
3. ఈ ప్రపంచ శిక్ష (అ'జాబ్) పరలోక శిక్ష కంటే చాలా తేలికైనది. ఈ ప్రపంచ శిక్ష తాత్కాలికమైనది. పరలోక శిక్ష శాశ్వతమైనది. సరకాగ్ని భూలోక అగ్నికంటే 69 రెట్లు అధిక తీవ్రత గలది. ('స'హీహ్ ముస్లిం).
4. స్వర్గనరకాలు మానవుల జ్ఞానపరిధికి అగోచర విషయాలు. కావున వాటిని మానవులకు తెలిసిన ఉద్యానవనాలు మరియు అగ్నితో పోల్చి చెప్పబడుతోంది. చూడండి, 47:15.
5. "జిల్లన్: అర్థం కొరకు చూడండి, 4:57 చివరి భాగం.

ఫలితం ఇదే. మరియు సత్యతిరస్కారుల అంతిమ ఫలితం నరకాగ్నియే!

36. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఎవరికైతే మేము (ముందు) గ్రంథాన్ని ఇచ్చామో! వారు నీపై అవతరింపజేయబడినదాని (ఈ గ్రంథం) వలన సంతోషపడుతున్నారు. ¹ మరియు వారిలోని కొన్ని వర్గాలవారు దానిలోని కొన్ని విషయాలను తిరస్కరించే వారు కూడా ఉన్నారు. ² వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ను మాత్రమే ఆరాధించాలని మరియు ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించరాదని ఆజ్ఞాపించబడ్డాను. నేను మిమ్మల్ని ఆయన వైపునకే ఆహ్వానిస్తున్నాను మరియు గమ్యస్థానంకూడా ఆయన వద్దనే ఉంది!”

37. మరియు ఈ విధంగా మేము అరబ్బీ భాషలో మా శాసనాన్ని అవతరింపజేశాము. ఇక నీవు ఈ జ్ఞానం వచ్చిన తరువాత కూడా వారి కోరికలను అనుసరిస్తే, అల్లాహ్ నుండి నిన్ను రక్షించేవాడు గానీ, కాపాడేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

38. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం అనేక ప్రవక్తలను పంపాము మరియు వారికి భార్యా పిల్లలను ప్రసాదించాము. ⁴

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا لِكُتُبِهِمْ يُفْخَرُونَ بِهَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُكْفِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أَشْرِكُ بِهِ إِلَهًا ادْعُوا وَلِإِلَهِهِ مَا بٍ

وَكَذَلِكَ أُنْزِلَتْهُ حُكُمًا عَرَبِيًّا وَلَكِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ دُونِي وَلَا وَاقٍ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَنْزُلًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ

1. వీరు ముస్లింలు.

2. వీరు క్రైస్తవులు, యూదులు మరియు ముష్రీకులు.

3. చూడండి, 14:4 మరియు 12:2 ప్రతి ప్రవక్తపై అతని ప్రజల కొరకు ఆ ప్రాంతపు భాషలోనే దివ్యగ్రంథం అవతరింపజేయబడింది, వారు దానిని సులభంగా అర్థం చేసుకోవాలని. ఈ ఖుర్ఆన్ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)అనుపై సర్వలోకాల వారి కొరకు, అవతరింపజేయబడిన అంతిమ దివ్యగ్రంథం. చూడండి, 7:158.

4. చూడండి, 25:7 దైవ ప్రవక్తలు అందరూ మానవులే. వారికి కుటుంబం ఉండేది. వారికి భార్యాబిడ్డలుండేది. వారు సాధారణ మానవులవలే తినేవారు, త్రాగేవారు, ప్రజలతో కలిసిమెలిసి తిరిగే వారు. కాని వారిపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) వస్తూ ఉండేది. దానిని వారు ఉన్నది ఉన్నట్టుగా పూర్తిగా ప్రజలకు వినిపించి సత్యధర్మం వైపునకు ఆహ్వానించేవారు. ఒకవేళ వారు

అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా, ఏ అద్భుత సంకేతాన్ని (స్వయంగా) తెచ్చి చూపే శక్తి ఏ ప్రవక్తకూ లేదు.¹ ప్రతి వాగ్దానా (విషయా)నికి వ్రాయబడిన ఒక ఆదేశం (శాసనం) ఉంది.²

39. అల్లాహ్ తాను కోరిన దానిని రద్దు చేస్తాడు మరియు (తాను కోరిన దానిని) స్థిరపరుస్తాడు.³ మరియు మాతృగ్రంథం (ఉమ్ముల్ కితాబ్)⁴ ఆయన దగ్గరే ఉంది.

40. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాలలో కొన్నింటిని నీకు చూపినా, లేదా (వాటిని చూపకముందు) నిన్ను మరణింపజేసినా, నీ బాధ్యత కేవలం (మా సందేశాన్ని) అందజేయటమే! మరియు లెక్క తీసుకోవటం కేవలం మాపని.

41. ఏమీ? వాస్తవానికి మేము భూమిని అన్ని వైపులనుండి తగ్గిస్తూ వస్తున్నామనేది వారు చూడటం లేదా? మరియు అల్లాహ్ యే ఆజ్ఞ ఇస్తాడు! ఆయన ఆజ్ఞను మార్చేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءَكُمُ الْكِتَابُ

بِمَعْنَى اللَّهِ مَا يَسْأَلُ وَيُخْبِرُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

وَأَنَّ مَّا نَرِيكَ بِعَضِّ الذِّبْيِ نَعْدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّعُكَ وَآتَاكَ عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
وَاللَّهُ يَخْتَصِمُ لَكُمْ أَعْقَابَ الْحُكْمِ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

దైవదూతలైతే వారికెలా సంతానం మరియు కుటుంబం ఉంటాయి?

1. అద్భుత సంకేతాల శక్తి కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ఉంది. ఆయన అనుమతి లేనిదే ఏ ప్రవక్త కూడా వాటిని చూపలేడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ఇష్ట ప్రకారం తాను అవసరం అనుకున్నప్పుడు వాటిని చూపుతాడు. చూడండి, 6:109.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రతి వాగ్దానానికి ఒక సమయం నియమింపబడి ఉంది. అల్లాహుతా'ఆలా ఆ సమయం వచ్చేవరకు ప్రజలకు వ్యవధినిస్తాడు. అది వచ్చిన తరువాత దానిని ఎవ్వరూ ఆపలేరు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన వాగ్దానం పూర్తిచేసి తీరుతాడు.
దీని మరొక తాత్పర్యం: 'ప్రతి యుగానికి ఒక గ్రంథం ఉంది.'
3. చూడండి, 2:106.
4. చూడండి, 43:4 మరియు 85:22. ఉమ్ముల్ కితాబ్, అంటే లా'వా మ'హ్మూ'జ్. సురక్షితమైన ఫలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.
5. అంటే, 'అరేబియా భూభాగం, రోజు రోజుకు ముష్రీకుల కొరకు తగ్గుతూ పోవడం మరియు ముస్లింలు దానిని ఆక్రమించుకోవడం వారు (ముష్రీకులు) చూడటంలేదా?

42. మరియు వాస్తవానికి వారికి పూర్వం ఉన్నవారు కూడా కుట్రలుపన్నారు. కాని, కుట్రలన్నీ అల్లాహ్ కే చెందినవి. ప్రతిప్రాణి సంపాదించేది ఆయనకు తెలుసు. మరియు (మేలైన) అంతిమ (పరలోక) నివాసం ఎవరిదో సత్యతిరస్కారులు తెలుసుకుంటారు.

43. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారులు నీతో అంటున్నారు: “నీవు సందేశహరుడవు కావు!” వారితో అను: “నాకూ-మీకూ మధ్య అల్లాహ్ సాక్ష్యమే చాలు! మరియు వారి (సాక్ష్యం), ఎవరికైతే గ్రంథ జ్ఞానం ఉందో!”¹

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَدَّلَ اللَّهُ مَكْرَهُمْ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقِبِيَ الدَّارُ ①

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلٌ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ②

1. అంటే, ఇస్లాం స్వీకరించిన 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం మరియు సల్మాన్ ఫారసీ (ర'ది. 'అస్సమ్)ల వంటి యూదుల మరియు క్రైస్తవుల సాక్ష్యం అన్నమాట!

14. సూరహ్ ఇబ్రాహీమ్

ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మక్కా ముకర్రమా కొరకు చేసిన ప్రార్థన (ఆయత్లు 35-41), ఈ సూరహ్ యొక్క మూలభాగం. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్‌లలో (10-15) ఐదవది. ఇందులో 52 అయతులున్నాయి. ఇత్థాన్ ప్రకారం ఇది సూరహ్ నూహ్ (71) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దివ్యసందేశాలు ప్రజలను అంధకారాలనుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి అవతరింప జేయబడ్డాయి. ఇతర దివ్యగ్రంథాలు తమ ప్రవక్తలపై తమకాలపు ప్రజలకొరకు వచ్చాయి, కాని దివ్యఖుర్ఆన్ సర్వలోకాల వారికొరకు అవతరింపజేయబడిందని, అల్లాహ్ (సు.తా.) మొదటి మరియు 52వ ఆయత్‌లలో వ్యక్తంచేశాడు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అలిఫ్-లామ్-రా. (ఇది) ఒక దివ్యగ్రంథం. దీనిని మేము, ప్రజలను - వారి ప్రభువు అనుమతితో - అంధకారాలనుండి వెలుతురులోకి, సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వస్వోత్తరాలకు అర్హుడైన (అల్లాహ్) మార్గం వైపునకు తీసుకురావటానికి, (ఓ ముహమ్మద్!) నీపై అవతరింపజేశాము.

الرَّحْمَنُ أَنْزَلْنَاهُ الْكِتَابَ بِإِذْنِ رَبِّهِمُ
الْطَّالِبِ إِلَى التَّوْحِيدِ بِإِذْنِ رَبِّهِمُ إِلَى صِرَاطٍ
الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

2. ఆయనే అల్లాహ్! ఆకాశాలలో ఉన్నదీ మరియు భూమిలో ఉన్నదీ సర్వమూ ఆయనకే చెందుతుంది! మరియు సత్యతిరస్కారులకు కఠినశిక్ష వల్ల తీవ్రమైన దుఃఖం (వ్యధ) కలుగుతుంది.

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

3. ఎవరైతే పరలోక జీవితంకంటే, ఇహలోక జీవితానికి అధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి, (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తూ, దానిని పక్రమైనదిగా చూపగోరుతారో! అలాంటి వారే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్లిపోయిన వారు.

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَعْبُدُونَ مَا عَجَبَا
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

4. మరియు మేము ప్రతి ప్రవక్తను, అతని జాతివారి భాషతోనే పంపాము; అతను వారికి

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ

స్పష్టంగా బోధించటానికి. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.¹ మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

5. మరియు వాస్తవానికి మేము మూసాను, మా సూచన(ఆయాత్)లతో పంపి: “నీ జాతి వారిని అంధకారాల నుండి వెలుతురు వైపునకు తెచ్చి, వారికి అల్లాహ్ దినాలను² జ్ఞాపకం చేయించు.” అని అన్నాము. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనశీలరకు, కృతజ్ఞులకు ఎన్నో సూచనలున్నాయి.³

6. మూసా తన జాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: “అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి. ఆయన మీకు ఫిర్ బెన్ జాతి వారి నుండి విముక్తి కలిగించాడు. వారు మిమ్మల్ని తీవ్రమైన శిక్షలకు గురిచేస్తూ ఉండేవారు, మీ కుమారులను వధించి, మీ కుమార్తె (స్త్రీ)లను బ్రతుకనిచ్చే వారు.⁴ మరియు అందులో మీకు, మీ ప్రభువు తరఫునుండి ఒక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది.”

7. మరియు మీ ప్రభువు ప్రకటించింది

لَكُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١١﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِذْ كُرُوا فِعَلَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيَذُبُّونَ آبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٍ ﴿١٢﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

1. ఎవడు మార్గభ్రష్టడవుతాడో మరియు ఎవడు సన్మార్గంపై ఉంటాడో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు. కాబట్టి ఆయన వారిని వారి పరిస్థితులలో వదలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) బలవంతంగా ఎవరినీ కూడా మార్గభ్రష్టులుగా గానీ, సన్మార్గులుగా గానీ చేయడు. ఇంకా చూడండి, 16:93.
2. అయ్యామిల్లాహ్: అంటే ఇస్లామాల్ సంతతివారిపై అల్లాహుతా'అలా చేసిన అనుగ్రహాలు మరియు వారిపై పడ్డ శిక్షలు.
3. సహనంపొంది కృతజ్ఞతలు తెలిపే వారికి చాలా లాభాలుంటాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుని కొరకు ఎట్టి పరిస్థితిని ఏర్పరచినా అది అతని మేలుకే! అతనికి కష్టాలు కలిగిస్తే, వాటిని అతడు సహించితే అతని మేలుకే! లేక అతనికి సుఖసంతోషాలు ప్రసాదిస్తే అతడు దానికి తన ప్రభువుకు కృతజ్ఞతలు చూపాలి.' ('స'హీఫ్ ముస్లిం).
4. చూడండి, 2:49.

(జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “మీరు కృతజ్ఞులైతే! నేను మిమ్మల్ని ఎంతో అధికంగా అనుగ్రహిస్తాను.¹ కాని ఒకవేళ మీరు కృతఘ్నులైతే! నిశ్చయంగా, నా శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది.”²

8. మరియు మూసా ఇలా అన్నాడు: “ఒకవేళ మీరు మరియు భూమిలోనున్న వారందరూ సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే! తెలుసుకోండి నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.”

9. ఏమీ? పూర్వం గతించిన, ప్రజల గాథలు మీకు చేరలేదా? సూహ్, ‘ఆద్ మరియు స‘మూద్ జాతివారి మరియు వారి తరువాత వచ్చిన వారి (గాథలు)? వారిని గురించి అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు! వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు, వారు తమ నోళ్ళలో తమ చేతులు పెట్టుకొని³ ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతో పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు దేని వైపునకైతే మమ్మల్ని ఆహ్వానిస్తున్నారో, దానిని గురించి మేము ఆందోళన కలిగించటంత సందేహంలో పడి వున్నాము.”⁴ (3/4)

10. * వారి ప్రవక్తలు (వారితో) ఇలా అన్నారు: “ఏమీ? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన, అల్లాహ్ ను గురించి (మీకు) సందేహం ఉందా? ఆయన మీ పాపాలను క్షమించటానికి మరియు

وَلَيْنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ①

وَقَالَ مُوسَى إِنَّ تَكْفُرًا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ②

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَشُعُوبٌ ۚ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ أَفَلَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ ۚ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا تَكْفُرُ نَابِعًا اسْلَمْتُمْ بِهِ ۖ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ ③

قَالَتْ رُسُلُهُمْ إِنْ إِيَّاكَ شَكَّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى ۚ قَالُوا

1. అల్లాహుతా‘అలా మీకు ప్రసాదించిన దానికి మీరు కృతజ్ఞులైతే ఆయన మరింత ప్రసాదిస్తాడు.

2. కృతఘ్నులను అల్లాహుతా‘అలా కఠినంగా శిక్షిస్తాడు.

3. చూడండి, 3:119, కోపంతో తమ చేతులను కొరుక్కుంటూ అన్నారు. (షా‘కాని, ‘తబరీ, ర.’అల్లాహ్).

4. చూడండి, 11:62 ఇదే విధమైన అశ్చర్యం, ‘సాలిహ్’ (‘అ.స.) యొక్క ప్రజలు సూచించారు. ప్రతి కాలపు ప్రజలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను నిరాకరించారు లేదా ఆయనకు సిఫారసుదారులను లేక భాగస్వాములను కల్పించారు.

మీకు ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు వ్యవధి నివ్వటానికి మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నాడు!”¹ వారన్నారు: “మీరు కూడా మా వంటి మానవులే, మీరు మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన (దైవాల ఆరాధన నుండి) మమ్మల్ని ఆపాలనుకుంటున్నారా? అయితే స్పష్టమైన ప్రమాణం ఏదైనా తీసుకురండి.”²

11. వారి ప్రవక్తలు వారితో (ఇంకా) ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీ వంటి మానవులం మాత్రమే! కాని అల్లాహ్ తన దాసులలో తాను కోరిన వారిని అనుగ్రహిస్తాడు. మరియు - అల్లాహ్ అనుమతిస్తేనే తప్ప - మీ కొరకు ప్రమాణం తీసుకురావటమనేది మా వశంలో లేదు. మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదనే దృఢనమ్మకం ఉంచుకోవాలి.”³

12. “మరియు మేము అల్లాహ్ మీద నమ్మకం ఎందుకు ఉంచుకోరాదు? వాస్తవానికి ఆయనే మాకు సన్మార్గపు దారులను చూపాడు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, మీరు పెట్టే బాధలను సహనంతో భరిస్తాము. మరియు నమ్మకం గలవారు, కేవలం అల్లాహ్ మీదే దృఢనమ్మకం ఉంచుకోవాలి!”

13. మరియు సత్యతిరస్కారులు తమ ప్రవక్తలతో అన్నారు: “మీరు మా మతంలోకి తిరిగిరాకపోతే మేము తప్పకుండా మిమ్మల్ని మా దేశంనుండి వెళ్ళగొడ్తాము.”⁴ అప్పుడు వారి ప్రభువు వారికి ఇలా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాడు: “మేము ఈ దుర్మార్గులను తప్పక

إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا شُرُكُؤُنَا تُدْبِرُونَ أَنْ
تَصُدُّوْنَ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
فَأَنْتُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ①

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ
اللَّهَ يُبْدِئُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادٍ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا
أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ②

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدانا سُبُلَنَا ۚ
وَأَنْصَرِيْنَ عَلَى مَا أَذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ③

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلرُّسُلِ هُمْ أَنْتُمْ جَعَلْتُمْ مِّنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَعْنَتُمْ فِي مِلَّتِنَا ۚ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنْهَلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ④

1. అద్భుత సూచనలైతే ప్రవక్తలద్వారా చూపబడతాయి. కాని వారు, తాము కోరిన అద్భుత సూచనలు చూపమని కోరారు.

2. చూడండి, 13:31 చివరి భాగం.

3. చూడండి, 7:75 మరియు 13:43.

4. చూడండి, 7:88-89 అక్కడ ఇదే ప్రశ్న ము'ఐబ్ ('అ.స.) ముందు పెట్టబడింది.

నాశనం చేస్తాము.¹

14. “మరియు వారి తరువాత ఆ భూమి మీద మిమ్మల్ని నివసింపజేస్తాము.² ఇది నా సాన్నిధ్యంలో నిలువటానికి (లెక్కచెప్పటానికి) భయపడేవానికి మరియు నా హెచ్చరికకు (శిక్షకు) భయపడేవానికి (నా వాగ్దానం).”³

15. మరియు వారు తీర్పుకోరారు⁴ మరియు నిర్ణయుడూ,⁵ (సత్య) విరోధి అయిన ప్రతివాడూ నాశనమయ్యాడు.

16. అతని ముందు నరకం అతనికై వేచిఉంటుంది మరియు అక్కడ సలసలకాగే చిక్కని చీములాంటి నీరు త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.⁶

17. దానిని అతడు గుటకలు గుటకలుగా బలవంతంగా గొంతులోకి దింపటానికి ప్రయత్నిస్తాడు, కాని దానిని మ్రింగలేడు. అతనికి ప్రతివైపు నుండి మరణం అసన్నమవుతుంది, కాని అతడు మరణించలేడు. మరియు అతని ముందు భయంకరమైన శిక్ష వేచిఉంటుంది.

18. తమ ప్రభువును తిరస్కరించిన వారి కర్మలను, తుఫాను దినమున పెనుగాలి ఎగురవేసే బూడిదతో పోల్చవచ్చు.⁷ వారు

وَلَنُكَلِّمَنَّكَ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

وَأَسْتَفْتُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

مِّنْ وَّرَآئِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْتَقَىٰ مِنْهَا صَيِّدِي

يَجْعَلُهُ وَلَا يَكَادُ يُسَيِّعُهُ وَيَأْتِيهِ الْوُتُّ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِهَيِّئٍ وَمِنْ وَّرَآئِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ
الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَّا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلٰ

1. చూడండి, 37:171-173.

2. చూడండి, 21:105.

3. చూడండి, 79:40-41; మరియు 55:46.

4. ఈ కోరిక సత్యతిరస్కారులది కూడా కావచ్చు. చూడండి, 8:19,32. లేదా ప్రవక్తలది కూడా కావచ్చు. ఒకవేళ ఈ కోరిక ప్రవక్తలది అయితే: ‘మరియు వారు (ప్రవక్తలు తమ ప్రభువు) సహాయాన్ని (జయాన్ని) కోరారు. మరియు నిర్ణయుడు....నాశనమయ్యాడు.’ అని చదవబడుతుంది.

5. జబ్బారున్: Insolent, Compeller, Ferocious, Irresistible, బలవంతం, లేక నిర్బంధం చేసేవాడు, నిరంకుశుడు, నిర్ణయుడు, క్రూరుడు.

6. చూడండి, 6:70.

7. సత్యతిరస్కారుల కర్మలు పునరుత్థానదినమున ఈ విధంగానే ఎగిరిపోతాయి వారికెలాంటి

తమ కర్మలకు ఎలాంటి ప్రతిఫలం పొందలేరు.
ఇదే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోవటం.¹

19. ఏమీ? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యా
కాశాలను సత్యంతో సృష్టించాడని నీకు
తెలియదా? ² ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని
నశింపజేసి, మరొక క్రొత్త సృష్టిని తేగలడు!³

20. మరియు అలాచేయటం అల్లాహ్ కు
కష్టమైనదని కాదు.

21. మరియు వారందరూ అల్లాహ్ ముందు
హాజరుపరచబడినప్పుడు, (ఇహలోకంలో)
బలహీనులుగా ఉన్నవారు గొప్పవారిగా
ఉన్నవారితో అంటారు: “వాస్తవానికి ప్రపంచంలో
మేము మిమ్మల్ని అనుసరించాము, ఇప్పుడు
మీరు మిమ్మల్ని అల్లాహ్ శిక్షనుండి కాపాడటానికి
ఏమైనా చేయగలరా?” వారంటారు: “అల్లాహ్
మాకు సన్మార్గం చూపిఉంటే మేము మీకు
కూడా (సన్మార్గం) చూపి ఉండేవారం. ఇప్పుడు
మనం దుఃఖపడినా లేదా సహనం వహించినా
అంతా ఒక్కటే! మనకిప్పుడు తప్పించుకునే
మార్గం ఏదీ లేదు.”⁴

22. మరియు తీర్పు జరిగిన తరువాత
షైతాను (వారితో) అంటాడు: “నిశ్చయంగా,
అల్లాహ్ మీకు చేసిన వాగ్దానమే సత్యమైన
వాగ్దానం. మరియు నేను మీకు వాగ్దానం చేసి
దానిని భంగంచేశాను. మరియు నాకు మీపై

شَيْءٌ ذَلِكْ هُوَ الصَّلَاةُ الْبُعِيدُ ١٠

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنْ يَشَاءُ يُهْلِكْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ١١

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ١٢

وَرَوَّاهُ اللَّهُ جَبِينًا فَقَالَ الضُّعْفُ الْكَذِبِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُّقْتَدُونَ
عَنَّا مِنْ عَدَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا الْوَيْهَنَا
اللَّهُ يَهْدِيكُمْ سَوَاءً عَلَيْنَا أَجْرُنَا أَمْ صَبْرُنَا
مَا لَنَا مِنْ مَحْصِنٍ ١٣

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ
وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي
عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ
لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ مَا آتَا

పుణ్యఫలితం దొరకదు.

1. చూడండి, 22:12 చివరి భాగంలో కూడా ఈ పలుకులే ఉన్నాయి.

2. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 10:5.

3. ఈ విషయమే ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది. చూడండి, 35:16-17, 47:38, 5:54, 4:133.

4. ఈ విధమైన ఆయతులకు చూడండి, 40:47-48, 7:38-39, 33:66, 68. సరకవాసులు
ఒకరితోనొకరు వాదులాడుకునేదానికి, చూడండి, 34:31-33.

ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు; నేను కేవలం మిమ్మల్ని ఆహ్వానించాను, మీరు స్వీకరించారు.¹ కావున మీరు నన్ను నిందించకండి, మిమ్మల్ని మీరే నిందించుకోండి. నేను మీకు సహాయం చేయలేను మరియు మీరూ నాకు సహాయం చేయలేరు. ఇంతకు ముందు మీరు నన్ను (అల్లాహ్ కు) సాటిగా కల్పించినదాన్ని నిశ్చయంగా, నేను తిరస్కరిస్తున్నాను.”² నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

23. మరియు విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేయబడుతుంది. వారి ప్రభువు అనుమతితో వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారితో అక్కడ: “మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!” అని అనబడుతుంది.³

24. మంచి మాట (కలిమి) తయ్యబోను, అల్లాహ్ దేనితో పోల్చాడో మీకు తెలియదా? ఒక మేలుజాతి చెట్టుతో! దాని వ్రేళ్ళు (భూమిలో) స్థిరంగా నాటుకొని ఉంటాయి మరియు దాని శాఖలు ఆకాశాన్ని (అంటుకొంటున్నట్లు) ఉంటాయి.

25. తనప్రభువు ఆజ్ఞతో, అది ఎల్లప్పుడూ ఫలాలను ఇస్తూ ఉంటుంది. మరియు ప్రజలు జ్ఞాపకముంచుకోవాలని అల్లాహ్ ఈ విధమైన

يُصْرَحْكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِحِينَ أَنْ تَكْفُرَ تَبَيَّنَ
أَشْرَكَتُكُمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ
رَبِّهِمْ تَحِيَّاتٌ فِيهَا سَلَامٌ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

تُؤْتِي أَكْثَرَهَا ثَمَرًا لَوْلَا دِينَ رَبِّي وَسَرَّبَ اللَّهُ
الْمَثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

1. చూడండి, 4:120. షైతాన్ అంటాడు నేను మిమ్మల్ని బలవంతం చేయలేదు. కేవలం వాగ్దానం చేశాను.
2. షైతాను ఎన్నడూ తాను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటి అని అనలేదు. చూడండి, 7:20 మరియు 15:36, 39లలో షైతాన్ అన్నాడు: ‘ఓ నా ప్రభూ!....’ అని మరియు 8:48, 59:16లలో: ‘నేను అల్లాహ్ కు భయపడతాను....’ అని. కాని ప్రజలకు వారి పాపకార్యాలను మంచివిగా కనిపించేట్లు చేస్తాడు. చూడండి, 6:43, 8:48, 16:63, 27:24, 29:38 షైతాన్ ఎన్నడూ తనను తాను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సమానుడిగా చెప్పుకోలేదు.
3. చూడండి, 10:10.

ఉపమానాలు ఇస్తూ ఉంటాడు.¹

26. మరియు చెడ్డ మాటను, భూమి నుండి పెల్లగింపబడిన, స్థిరత్వంలేని, ఒక చెడ్డజాతి చెట్టుతో పోల్చవచ్చు!

27. విశ్వసించి తమ మాటపై స్థిరంగా ఉన్న వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ స్థిరపరుస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులను మార్గభ్రష్టులుగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ తానుకోరినది చేస్తాడు. (7/8)

28. * ఏమీ? నీవు చూడలేదా (ఎరుగవా)? అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను సత్యతిరస్కారంగా మార్చిన వారిని మరియు తమ జాతి వారిని వినాశ గృహంలోకి త్రోసినవారిని -

29. (అంటే) నరకం! వారంతా అందులో ప్రవేశిస్తారు. మరియు అది ఎంత దుర్భరమైన నివాసము.

30. మరియు (ప్రజలను) ఆయన మార్గం నుండి తప్పించటానికి వారు అల్లాహ్ కు సమాను(అందాదు)లను కల్పించారు. వారితో అను: “మీరు (తాత్కాలికంగా) సుఖ సంతోషాలను అనుభవించండి. ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, మీ గమ్యస్థానం నరకాగ్నియే!”

31. నా దాసులలో విశ్వసించిన వారితో సమాజ్ స్థాపించమని మరియు మేము వారికిచ్చిన ఉపాధి నుండి రహస్యంగానో, బహిరంగంగానో - బేరం జరుగటం గానీ, మిత్రుల సహాయం పొందటం గానీ సాధ్యం కాని దినం రాకపూర్వమే - ఖర్చుపెట్టమని చెప్పి.²

وَمَثَلُ كَيْدِهِ خَيْبَةٌ كَسَجَرَةٍ خَيْبَةً ۖ جُنَّتْ
مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ۝

يُخَيِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا الْقَوْلَ الثَّالِثَ فِي
الْحَبْوَةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ
وَيَعْمَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۝

الَّذِينَ تَرَى إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا فَعِمَّتْ اللَّهُ لُكْرًا وَأَلْقَوْا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَيُسَ الْقَرَارِ ۝

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ ۚ قُلْ
تَبَتُّوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ۝

قُلْ لِّلْعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِّنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَئِئْرُ فِيهِ وَلَا خِلَافٌ ۝

1. చూడండి, 39:29.

2. ఈ విధమైన ఆయత్లకొరకు చూడండి, 3:91,5;36,10;54,13;18, 39:47, 70:11-15.

32. అల్లాహ్! ఆయనే, భూమ్యాకాశాలను సృష్టించాడు. మరియు ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానినుండి మీకొరకు ఆహారంగా ఫలాలను పుట్టించాడు. మరియు తన ఆజ్ఞతో, ఓడలను మీకు ఉపయుక్తంగా చేసి సముద్రంలో నడిపించాడు. మరియు నదులను కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు.

33. మరియు ఎడతెగకుండా, నిరంతరం పయనించే, సూర్యచంద్రులను మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు. మరియు రాత్రింబవళ్ళను కూడా మీకు ఉపయుక్తంగా ఉండేటట్లు చేశాడు.¹

34. మరియు మీరు అడిగినదంతా మీకు ఇచ్చాడు. మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్కించదలచినా లెక్కించజాలరు. నిశ్చయంగా మానవుడు దుర్మార్గుడు, కృతఘ్నుడు.

35. మరియు ఇబ్రాహీమ్ ఇలా ప్రార్థించిన విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)²: “ఓ నా ప్రభూ! ఈ నగరాన్ని (మక్కాను) శాంతి నిలయంగా ఉంచు! మరియు నన్నూ నా సంతానాన్నీ విగ్రహారాధన నుండి తప్పించు!

36. “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, అవి అనేక మానవులను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాయి. ఇక నా విధానాన్ని అనుసరించేవాడు, నిశ్చయంగా, నా వాడు. మరియు ఎవడైనా నా విధానాన్ని ఉల్లంఘిస్తే! నిశ్చయంగా, నీవు క్షమాశీలుడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు.

37. “ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి నేను నా

اللَّهُ الْبَدِئُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
التَّنْمِثِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِيَ فِي
الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَلِيلَيْنِ وَسَخَّرَ
لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ

وَأَنذَرَكُمْ مِنْ كُلِّ مَسَاسٍ تَتَوَّهَ وَان تَعُدُّوا عِبَادَتَ
اللَّهِ لَأَشْكُوهُنَّ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ
أَمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
فَمَنْ تَتَّبِعُنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي
فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ دَرِيتِي بَوَادِ عَيْرٍ

1. రాత్రింబవళ్ళను గురించి చూడండి, 10:67, 27:86 మరియు 40:61.

2. ఆయత్లు 35-41 ఈ సూరహ్ పేరును సూచిస్తున్నాయి. మరియు ఇబ్రాహీం ('అ.స.) ప్రార్థనను జ్ఞాపకం చేయిస్తున్నాయి.

సంతానంలో కొందరిని నీ పవిత్రగృహం (క'అబహ్) దగ్గర పైరుపండని, ఎండిపోయిన కొండలోయలో నివసింపజేశాను. ¹ ఓ మా ప్రభూ! వారిని ఇక్కడ నమా'జ్ స్థాపించటానికి ఉంచాను. కనుక నీవు ప్రజల హృదయాలను, వారివైపుకు ఆకర్షింపజేయి మరియు వారు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి వారికి జీవనోపాధిగా ఫలాలను సమకూర్చు.

38. “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము దాచేదంతా మరియు వ్యక్తపరచేదంతా నీకు తెలుసు. మరియు భూమిలోగానీ, ఆకాశంలో గానీ అల్లాహ్ నుండి దాగిఉన్నది ఏదీలేదు.

39. “సర్వస్థాితాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ నాకు వృద్ధాప్యంలో కూడా ఇస్మా'యీల్ మరియు ఇస్'హాఖ్ లను ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు ప్రార్థనలను వినేవాడు.

40. “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను మరియు నా సంతతి వారిని నమా'జ్ స్థాపించే వారిగా చేయి. ² ఓ మా ప్రభూ! నా ప్రార్థనను స్వీకరించు.

41. “ఓ మా ప్రభూ! నన్ను నా తల్లి దండ్రులను మరియు సమస్త విశ్వాసులను లెక్కల పరిష్కారంలో క్షమించు.”

42. మరియు ఈ దుర్మార్గుల చేష్టల నుండి అల్లాహ్ నిర్లక్ష్యంగా ఉన్నాడని నీవు భావించకు. ³ నిశ్చయంగా, ఆయన వారిని - వారి కళ్ళు, రెప్పవేయకుండా ఉండిపోయే - ఆ

ذِي ذُرِّيٍّ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمَحَرَّمِ رَبَّنَا
لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ
النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ
الشَّجَرِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ
وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿١١﴾

أَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ الدُّعَاءِ ﴿١٢﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿١٣﴾

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿١٤﴾

وَلَا تَحْصِبَنَّ اللَّهُ عَافِيَكَمَا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَ هَذَا إِنَّمَا يُرِيتُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ
فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿١٥﴾

1. ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.), అతని తల్లి హాజర్ ('అ.స.)లు మరియు వారి సంతతివారు.

2. ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఇస్రా'యీల్ సంతతి (బనీ-ఇస్రా'యీల్) వారు వచ్చారు. మరియు ఇస్మా'యీల్ ('అ.స.) సంతతి వారిలో నుండి ఖురైషులు వచ్చారు. వారందరిలో కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధేయులైన వారుండిరి.

3. దుర్మార్గులంటే ఇక్కడ అల్లాహ్ సూత్రాలకు సాటి కల్పించిన వారు.

రోజువరకు వ్యవధినిస్తున్నాడు.

43. (ఆ రోజు) వారు తలలు పైకెత్తి, పరిగెత్తుతూ ఉంటారు, పైచూపులు పైనే నిలిచి ఉంటాయి. మరియు వారు శూన్యహృదయులై ఉంటారు.

44. మరియు (ఓ ముఘమ్మద్!) శిక్షపడే ఆ రోజు గురించి ప్రజలను నీవు హెచ్చరించు. ఆ రోజు దుర్మార్గం చేసిన వారు అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీ సందేశాన్ని స్వీకరించటానికి, ప్రవక్తలను అనుసరించటానికి, మాకు మరి కొంత వ్యవధి నివ్వ!”¹ (వారికి ఇలాంటి సమాధాన మివ్వబడుతుంది): “ఏమీ? ఇంతకు ముందు ‘మాకు వినాశం లేదు.’ అని ప్రమాణం చేసి చెప్పినవారు మీరే కాదా?”

45. “మరియు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారి స్థలాలలో మీరు నివసించారు. మరియు వారితో ఎలా వ్యవహరించామో మీకు బాగా తెలుసు. మరియు మేము మీకు ఎన్నో ఉపమానాలు కూడా ఇచ్చాము.”

46. మరియు వాస్తవానికి వారు తమ కుట్ర పన్నారు మరియు వారి కుట్ర అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు. కాని వారి కుట్ర కొండలను తమ చోటునుండి కదిలించగలిగేది కాదు.²

47. కనుక అల్లాహ్ తన ప్రవక్తలకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరుస్తాడని భావించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! సర్వశక్తిమంతుడు, ప్రతీకారం తీర్చుకోగలవాడు.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ لَا يَرَوْنَ
إِلَيْهِمْ طَرَفَهُمْ وَأَفِئْتُهُمْ هَوَاءٌ ۝

وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ
نَحْبُ دَعْوَتِكَ وَتَكْتُمُ الرَّسُلُ ۖ أَوَلَمْ تَكُنْ لَكُمْ
أَقْسَمُ مِّن قَبْلِ الْمَوْتِ نَذِيرٌ ۝

وَسَأَلْتُمُ فِي مَسَاجِدِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَبَيْنَ
كُمُ كَيْفَ فَعَلْنَا إِنَّهُمْ وَفَّرْنَا لَكُمْ الْاِمْتِنَانِ ۝

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ
مَكْرُهُمْ لِيَرْزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝

فَالْيَحْسَبَنَّ اللَّهُ الْخُلُفَاءَ وَعَلَيْهِمْ أَسْلُكُ لَئِنْ اللَّهُ عَزَّ
ذُو الْاِعْلَامِ ۝

1. చూడండి, 6:27.

2. చూడండి, 19:90-91. పై తాత్పర్యం ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా)గారిది. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ విధంగా కూడా బోధించారు: ‘ముష్రీక్ ఖురైషులు దైవప్రవక్త ముఘమ్మద్ (సఅస)ను చంపటానికి పన్నాగాలు పన్నారు. కాని వారు తమ పన్నాగాలలో నెగ్గలేకపోయారు, విఫలమయ్యారు.’

48. ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (వేరే ఆకాశాలుగా) మారే రోజు;¹ ఆ అద్వితీయుడు, ప్రబలుడు అయిన అల్లాహ్ ముందు అందరూ హాజరుచేయబడతారు.

49. మరియు ఆ రోజు అపరాధులను సంకెళ్ళలో, కూడబెట్టి, బంధించి ఉంచటాన్ని నీవు చూస్తావు.

50. వారి వస్త్రాలు 'తారు' (నల్లని జిడ్డు ద్రవం)తో చేయబడిఉంటాయి మరియు అగ్ని జ్వాలలు వారి ముఖాలను క్రమ్ముకొని ఉంటాయి;

51. అల్లాహ్ ప్రతిప్రాణికి దాని కర్మల ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్కతీసుకోవటంలో అతిశీఘ్రుడు.

52. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు ఒక సందేశం. వారు దీనితో హెచ్చరించబడటానికి మరియు నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే ఆరాధ్య దైవమని వారు తెలుసుకోవడానికి మరియు బుద్ధిమంతులు గ్రహించడానికి ఇది పంపబడింది.

يَوْمَ تَبْدَلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ
وَرَوَّادِلُهُ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

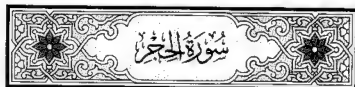
وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطَرٍ أَوْ تَغْشَى وَجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَيُبَيِّنُوا آيَاتِهَا
إِلَهُ وَاحِدٌ وَلْيَذَكِّرُوا وَلَوْ الْكَافِرِينَ ﴿٥٢﴾

15. సూరహ్ అల్-హిజ్ర్

ఇది, సూరహ్ యూసుఫ్ (12) తరువాత అవతరింపజేయబడిందని సుయూతిగారు అభిప్రాయపడ్డారు. “నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక(ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.” (9వ ఆయత్). దీనిపేరు 80వ ఆయత్ నుండి తీసుకొనబడింది. ఇందులో 99 ఆయతులు ఉన్నాయి. అల్-హిజ్ర్ (Rocky Tract), గుట్టల ప్రాంతం. ఇది ఒక ప్రాంతం పేరు. సమూద్ జాతివారు ఇక్కడ నివసించారు. ఇది మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఉంది. అక్కడ చాలా గుట్టలున్నాయి. ఇది చివరి 6 మక్కా సూరాహల(10-15) సమూహంలో చివరిది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి దివ్యగ్రంథ ఆయత్లు మరియు (ఇది) ఒక స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్.¹

2. సత్యతిరస్కారులు: “మేము అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిము)లమైతే ఎంత బాగుండేది!” అని (పునరుత్థాన దినమున), పలుమార్లు కోరుకుంటారు.

3. వారిని తింటూ (త్రాగుతూ) సుఖ సంతోషాలను అనుభవిస్తూ, (వృథా) ఆశలలో ఉండటానికి విడిచిపెట్టు. తరువాత వారు (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

4. మరియు (దాని వ్యవధి) నిర్ణయించి వ్రాయబడి ఉండనిదే, మేము ఏ నగరాన్నీ కూడా నాశనం చేయలేదు.²

5. ఏ సమాజం కూడా తన నిర్ణీత గడువుకు, ముందు గానీ మరియు వెనక గానీ కాజాలదు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمٰنُ تِلْكَ الْكِتٰبُ وَقُرْآنُ
مُبِينٌ ①

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ كَانُوا
مُسْلِمِينَ ②

ذَهُمْ يَافُكُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ③

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ
مَّعْلُومٌ ④

مَا تَسْقِي مِنْ أَمَةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑤

1. చూడండి, 5:15.

2. ఇంకా చూడండి, 26:208 మరియు 6:131.

3. చూడండి, 7:34. ఏ నగరం కూడా దాని సత్యతిరస్కారం మరియు అత్యాచారాలకు వెంటనే

6. మరియు (సత్యతిరస్కారులు) అంటారు: “ఓ హితబోధ (ఖుర్ఆన్) అవతరింప జేయబడిన వాడా (ముహమ్మద్)! నిశ్చయంగా నీవు పిచ్చివాడవు.

7. “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, మా వద్దకు దేవదూతలను ఎందుకు తీసుకొని రావు?”

8. మేము దేవదూతలను, సత్యంతో తప్ప పంపము మరియు వారు వచ్చినప్పుడు వీరికి ఏ మాత్రం వ్యవధి ఇవ్వబడదు.

9. నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.²

10. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము, నీకు పూర్వం గతించిన తెగల వారి వద్దకు కూడా (ప్రవక్తలను) పంపాము.

11. మరియు వారి వద్దకు వచ్చిన ఏ ప్రవక్తను కూడా, వారు పరిహసించకుండా ఉండలేదు.³

12. ఈ విధంగా మేము దీనిని (సత్య తిరస్కారాన్ని) అపరాధుల హృదయాలలో ప్రవేశపెట్టున్నాము.

13. వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించడం లేదు. మరియు వాస్తవానికి

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ①

لَوْ مَا تَأْتِيَنَا بِالْمَلِكَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ②

مَا نَزَّلُ الْمَلِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا مُنْظَرِينَ ③

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ ④

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِعْمِ الْأَوَّلِينَ ⑤

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑥

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ⑦

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ⑧

నాశనం చేయబడదు. దానికి ఒక వ్యవధి, నియమితకాలం అల్లాహుతా'అలా తరపు నుండి ఇవ్వబడుతోంది. ఇక ఆ నియమితకాలం వచ్చిన తరువాత వారు దాని నుండి వెనుకా ముందు కాలేరు అంటే ఒక్కక్షణం కూడా వ్యవధి పొందలేరు.

1. చూడండి, 6:8-9.

2. 1400 సంవత్సరాలలో ఒక అక్షరంలో కూడా మార్పులేకుండా భద్రపరచబడిన దివ్యగ్రంథం కేవలం ఈ ఖుర్ఆన్ మాత్రమే. ఎందుకంటే అల్లాహుతా'అలా: “నిశ్చయంగా, మేమే ఈ జ్ఞాపిక(ఖుర్ఆన్)ను అవతరింపజేశాము మరియు నిశ్చయంగా మేమే దీనిని కాపాడేవారము.” అని అన్నాడు. ఇంకా చూడండి, 2:23 మరియు 85:22.

3. చూడండి, 6:10.

(సత్యతిరస్కారులైన) వారి పూర్వీకుల విధానం కూడా ఇలాగే ఉండేది.

14. మరియు ఒకవేళ మేము వారి కొరకు ఆకాశపు ఒక ద్వారాన్ని తెరిచినా, వారు దానిపైకి ఎక్కుతూ పోతూ!

15. ఇలా అనే వారు: “నిశ్చయంగా, మా చూపులు భ్రమింపజేయబడ్డాయి. అలాకాదు, మాపై మంత్రజాలం చేయబడింది.”¹

16. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఆకాశంలో తారాగణాన్ని (నక్షత్రరాశులను) సృష్టించి, దానిని చూపరులకు అలంకార మైనదిగా చేశాము.

17. మరియు శపించ (బహిష్కరించ)బడిన ప్రతి షైతానునుండి దానిని (ఆకాశాన్ని) సురక్షితంగా ఉంచాము.²

18. కాని, ఎవడైనా (ఏ షైతానైనా) దొంగచాటుగా వినటానికి ప్రయత్నిస్తే, స్పష్టమైన కొరవి (అగ్నిజ్వాల) అతనిని వెంబడిస్తుంది.³

19. మరియు మేము భూమిని వ్యాపింప జేశాము మరియు దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాము మరియు దానిలో ప్రతి వస్తువును తగిన పరిమాణంలో ఉత్పత్తిచేశాము.

20. మరియు అందులో మీకూ - మరియు మీరు పోషించని - వాటి (జీవరాసుల) కొరకూ, మేము జీవనోపాధిని కల్పించాము.⁴

21. మరియు మా దగ్గర పుష్కలంగా నిలువలేని వస్తువు అంటూ ఏదీలేదు మరియు

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سَكِرَاتُ أَبْصَارِنَا بِأَنزَالِ قَوْمٍ مَّسْعُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَآنٍ رَّجِيزٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْرُوثٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَاشٍ وَمَنْ لَّسْتُ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا جَعَلْنَا خَازِنَهُ وَمَا تَرَاهُ

1. చూడండి, 6:7 మరియు 10:2

2. చూడండి, 2:14 మరియు 37:7.

3. చూడండి, 37:10.

4. చూడండి, 11:6.

దానిని మేము ఒకనిర్ణీత పరిమాణంలో మాత్రమే పంపుతూ ఉంటాము.

22. మరియు మేము (వృక్షకోటిని) ఫలవంతం చేయటానికి గాలులను పంపుతాము! తరువాత మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానిని మీకు త్రాగటానికి సమకూర్చుతాము మరియు దాని కోశాధికారులు మీరు మాత్రం కారు!

23. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవారము; మరియు చివరకు మేమే వారసులుగా మిగిలేవారము.¹

24. మరియు వాస్తవానికి, మీకు ముందు గడిచిపోయిన వారిని గురించి మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవంగా మీ తరువాత వచ్చే వారిని గురించి కూడా మాకు బాగా తెలుసు.

25. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, ఆయనే! వారందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము మానవుణ్ణి మ్రోగే (ధ్వనిచేసే) మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగురు బురద (బంకమట్టి)తో సృష్టించాము.³

الْأَيْقَدِ مَعْلُومٍ ۝

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَنۢشَأْنَا لَهُ حُورًا ۝ وَمَا نَكْتُمُ لَهُ فِجْرًا بَيْنَ ۝

وَأَنَّا لَمَحْنُ عُجَىٰ وَنُبَيْتٍ وَحَنَ الْوَرَثُونَ ۝

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْبَلِينَ مِنۢكُمْ وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ۝

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ حَشِيمٌ ۚ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ صَلۡصَالٍ مِّنۢ
حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ۝

1. చూడండి, 3:180 మరియు 57:10.

2. 'ఎవరైతే ముందుగా (మావద్దకు) వస్తారో మరియు ఎవరు వెనుక ఉండిపోతారో...తెలుసు.' ఈ రెండురకాల వ్యాఖ్యానాలు కూడా సరైనవే అని వ్యాఖ్యాతలు అంగీకరించారు. మరొక వ్యాఖ్యానం: 'మరియు వాస్తవానికి, మీలో ముందుకు సాగిపోయే వారెవరో మాకు తెలుసు మరియు వాస్తవానికి, వెనుకంజ వేసేవారెవరో కూడా మాకు తెలుసు.' అని కూడా ఇవ్వబడింది.

3. మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు. వేర్వేరు చోట్లలో ఆ మట్టి స్థితిని బట్టి వేర్వేరు పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. 1) సాధారణంగా ఎండిపోయిన (తడి లేని) మట్టిని తురాబ్ - దుమ్ము అని, 2) దానిని నీళ్ళుపేసి కలిపితే 'తీన్ - మట్టి అని, 3) అది చాలా నీళ్ళతో కలిపి వాసన వచ్చే బురదగా ఉంటే, 'హమజన్ మన్నూన్ - జిగురు బురద అని, 4) అది ఎండిపోయి శబ్దం చేస్తే, 'స'లాల్ - అని, 5) దానిని కాల్చితే, ఫ'ఖ్ఖార్ - పెంకు, అని పేర్లు ఇవ్వబడ్డాయి. (చూడండి, 55:14).

27. మరియు దీనికి పూర్వం మేము జిన్నాతులను (పొగలేని) మండే అగ్ని జ్వాలతో సృష్టించాము.¹

28. మరియు నీ ప్రభువు దేవదూతలతో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకో!): “నిశ్చయంగా నేను మ్రోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో మానవుణ్ణి సృష్టించబోతున్నాను.

29. “ఇక నేను అతనికి పూర్తిగా ఆకారమిచ్చి (రూపమిచ్చి), అతని (ఆడమ్)లో నా తరపు నుండి ప్రాణం (రూహ్) ఊదిన తరువాత, మీరంతా అతని ముందు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలి.”²

30. అప్పుడు దేవదూతలు, అందరూ కలిసి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు -

31. ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప! అతడు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారిలో చేరనని మొండికేశాడు.³

32. (అల్లాహ్) ఇలా ప్రశ్నించాడు: “ఓ ఇబ్లీస్! నీకేమయింది, నీవు సాష్టాంగం (సజ్జా)

وَالْجَائِئِ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ تَارِ السَّمُومِ ۝

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ سَوِيٍّ ۝

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعَا لَهُ
سُجَّدًا ۝

فَسَجَدَ الْمَلَكَةُ كُلُّهُمْ أَسْبَغُونَ ۝

إِلَّا إِبْلِيسَ إِلَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ الْأَنْتَ كُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ۝

1. అల్-జిన్ను, జిన్నుతున్ (బ.వ.): అంటే మానవుల కండ్లకు కనబడనిది అని అర్థము. అందుకే వారిని ఈ పేరుతో పిలుస్తారు. వారికి తెలివి ఉంది, మంచి చెడుల విచక్షణా శక్తి ఉంది. పొగలేని అగ్నిజ్వాలలతో సృష్టించబడ్డారు. వారు తింటారు, త్రాగుతారు. వారి సంతతి పెరుగుతుంది. వారికి మరణం ఉంది. వారి కర్మలను బట్టి వారికి, మానవులవలె స్వర్గ నరకాల ప్రతిఫలాలు కూడా ఉన్నాయి. (అబ్దుల్-మజీద్ దర్వాబాద్, రహ్మా.) చూడండి, 55:15 మరియు 6:100.

2. ఈ సాష్టాంగం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి చేయబడిన గౌరవ ప్రదమైన సాష్టాంగం. ఇది ఆరాధనార్థం చేసింది కాదు. ముహమ్మద్ (స'అస) షరీఅత్ లో గౌరవార్థం కూడా వివరించిన సాష్టాంగం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు. ఇంకా చూడండి, 2:30-34 మరియు 7:11-18.

3. 'మానవుడు మట్టితో సృష్టించబడ్డాడు, కాని నేనైతే అగ్నితో సృష్టించబడ్డాను, కాబట్టి నేను మానవుని కంటే ఉత్తముడను, నేనెందుకు అతనికి సజ్జా చేయాలి.' అని ఇబ్లీస్ అన్నాడు. దైవప్రకటనలందరూ మట్టితోనే సృష్టించబడ్డ మానవులైన ఖుర్ఆన్ విశదీకరించింది. దీనిని విశ్వసించక పోవడం మరియు మట్టితో సృష్టించబడ్డవారు అధములని భావించడం షైతాన్ ను అనుసరించడమే! ఇంకా చూడండి, 7:11.

చేసేవారిలో ఎందుకు చేరలేదు?”

33. (ఇబ్లీస్) ఇలా జవాబిచ్చాడు: “మోగే మట్టి, రూపాంతరం చెందిన జిగట బురదతో నీవు సృష్టించిన మానవునికి నేను సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవాడను కాను.”

34. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “అయితే నీవు ఇక్కడినుండి వెళ్ళిపో! ఇక, నిశ్చయంగా, నీవు శపించ (బహిష్కరించ)బడ్డవాడవు!

35. “మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినము వరకు నీపై శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది.”

36. (ఇబ్లీస్) వేడుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వునరుత్థానదినం వరకు నాకు వ్యవధి నివ్వు!”

37. (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “ఇక నిశ్చయంగా, నీవు వ్యవధి ఇవ్వబడిన వారిలోని వాడవు!

38. “(నాకు మాత్రమే) తెలిసివున్న ఆ దినపు, ఆ సమయం వరకు!”

39. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను అపమార్గం పట్టించావు, కావున నేను వారికి, భూమిలో(వారి దుష్కర్మలన్నీ మంచివిగా కనబడేటట్లు చేస్తాను మరియు నిశ్చయంగా, వారందరినీ అపమార్గంలో పడవేస్తాను.

40. “వారిలో నీవు ఎన్నుకున్న (నీ ఆజ్ఞాను వర్తనులైన) నీ దాసులు తప్ప!”

41. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇదే నా దగ్గరకు తెచ్చే ఋజుమార్గం.¹

قَالَ لِمَ أَكُنْ لِمَا كُنْتُ خَلَقْتُكَ مِنْ صَلَاحٍ
مِّنْ حَمَلٍ مُّسْنُونٍ ۝

قَالَ فَأَخْرِجْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَوَيْتَنِي أَزَلَّنِي لَهْمُ فِي
الْأَرْضِ وَلَا غَوْلَ لَهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ۝

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ۝

1. బహిష్కరించబడిన ఇబ్లీస్, అల్లాహుతా'అలా ఇచ్చిన నెరవేరుస్తున్నాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవునికి మంచి చెడును అర్థంచేసుకునే జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించి, ఎవడు చెడు (షై'తాన్ ప్రేరణ)లో పడిపోతాడో చూస్తాడు. ఈ విధంగా షై'తాన్ అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చిన నిర్వహణలో ఒక

42. “నిశ్చయంగా, నా దాసులపై నీ అధికారం సాగదు! కేవలం మార్గభ్రష్టులై నిన్ను అనుసరించే వారిమీద తప్ప!”

43. “మరియు నిశ్చయంగా, వారందరి కొరకు వాగ్దానం చేయబడిన (నివాసం) సరకమే!

44. “దానికి (సరకానికి) ఏడు ద్వారాలు ఉన్నాయి. ² వాటిలో ఒక్కొక్క ద్వారానికి ఒక్కొక్క వర్గం వారు ప్రత్యేకించబడి ఉన్నారు.

45. “నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు స్వర్గపనాలలో చెలమల మధ్య ఉంటారు.

46. “ (వారు): ‘శాంతితో సురక్షితంగా ప్రవేశించండి!’ అని ఆహ్వానించబడతారు.

47. “వారి హృదయాలలో మిగిలివున్న కాపట్యాన్ని (మూలిన్యాన్ని) మేము తొలగిస్తాము. వారు సోదరులవలె ఎదురెదురుగా పీఠాలపై కూర్చొని ఉంటారు.” ³

48. “అక్కడ వారికి అలసట ఉండదు. మరియు అక్కడినుండి వారు ఎన్నడూ వెడలగొట్టబడరు.” (1/8)

49. * నా దాసులకు ఇలా తెలియజెయ్యి: నిశ్చయంగా నేను, కేవలం నేనే! క్షమించే వాడను, కరుణించేవాడను. ⁴

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أُعِينٍ ﴿٤٦﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

لَا يَسْتُغْنَوْنَ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ فِيهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

يَبْقَىٰ عِبَادِي إِنَّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

పాత్ర నిర్వహిస్తున్నాడు. కావున షైతాన్ వలనుండి తప్పించుకునే వాడు ఋజుమార్గం మీద ఉండగలడు. ఇంకా చూడండి, 19:83 మరియు 7:24.

1. చూడండి, 14:22 మరియు 7:11-18.

2. సరకానికి ఏడు అంతస్తులు లేక శ్రేణులున్నాయి. 1) జహన్నమ్, 2) ల'జ్జా, 3) హుత్త, 4) స'యార్, 5) సఖర్, 6) జ'హీమ్, 7) హావియ్. ఇది అన్నిటి కంటే క్రింది అంతస్తు, ఇందులో మునాఫిఖులు (కపటవిశ్వాసులు) ఉంటారు. (ఫ'త్త అల్-ఖదీర్). చూడండి, 74:27 వ్యాఖ్యానం 2.

3. చూడండి, 56:15 మరియు 88:13.

4. చూడండి, 6:12 మరియు 6:54.

50. మరియు నిశ్చయంగా, నా శిక్షయే అతి బాధాకరమైన శిక్ష!

51. మరియు వారికి ఇబ్రాహీమ్ అతిథులను గురించి తెలుపు.¹

52. వారు అతని వద్దకు వచ్చి: “నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ” అని అన్నారు. అతను అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మాకు మీ వలన భయం కలుగుతున్నది.”²

53. వారు ఇవాబిచ్చారు: “నీవు భయపడకు! నిశ్చయంగా, మేము జ్ఞానవంతుడైన ఒక కుమారుని శుభవార్తను నీకు ఇస్తున్నాము.”

54. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “మీరు ఈ ముసలితనంలో నాకు (కుమారుడు కలుగుననే) శుభవార్తను ఇస్తున్నారా? మీరు ఎలాంటి (అసాధ్యమైన) శుభవార్తను ఇస్తున్నారు?”

55. వారన్నారు: “మేము నీకు సత్యమైన శుభవార్తను ఇచ్చాము. కనుక నీవు నిరాశచెందకు.”

56. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “తన ప్రభువు కారుణ్యంపట్ల నిరాశచెందేవారు మార్గభ్రష్టులు తప్ప మరెవరు?”

57. (ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఓ దైవదూతలారా! మరి మీరు వచ్చిన కారణమేమిటి?”

58. వారన్నారు: “వాస్తవానికి మేము

وَأَنَّ عَدَايَ هُوَ الْعَذَابُ الْكَافِيُ ⑤

وَيَذَرُهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ⑥

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا أَنْتُمْ وَجِلُونَ ⑦

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ⑧

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمِ تَبَشِّرُونَ ⑨

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْفَاطِلِينَ ⑩

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ⑪

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ⑫

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ مُجْرِمِينَ ⑬

1. ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) యొక్క వివరమైన గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-76 దీనికి కొంత కాలం ముందే అవతరింపజేయబడిన సూరహ్.

2. వారి భయానికి కారణం కొరకు చూడండి, 11:70 దీని ద్వారా తెలిసేదేమిటంటే ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినా, వచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని వారు చెప్పేంతవరకు తెలుసుకోలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారికి తెలిపినది మాత్రమే వారికి తెలుస్తుంది.

అపరాధులైన జాతివారి వైపునకు పంపబడ్డాము,¹

59. “లూత్ ఇంటి వారు² తప్ప: నిశ్చయంగా వారందరినీ రక్షిస్తాము -

60. “అతని భార్య తప్ప! (ఆమెను గురించి అల్లాహ్ అన్నాడు): ‘నిశ్చయంగా, ఆమె వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరాలని మేము నిర్ణయించాము.’³

61. తరువాత ఆ దేవదూతలు లూత్ ఇంటి వారి వద్దకు వచ్చినపుడు;

62. (లూత్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు (నాకు) పరాయివారిగా కన్పిస్తున్నారు.”⁴

63. వారన్నారు: “కాదు! వాస్తవానికి వారు (దుర్మార్గులు) దేనిని గురించినందేహంలో పడి ఉన్నారో, దానిని (ఆ శిక్షను) తీసుకొని నీవద్దకు వచ్చాము.”⁵

64. “మరియు మేము నీవద్దకు సత్యాన్ని తెచ్చాము. మరియు మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.

65. “కావున నీవు కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే, నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు, నీవు వారి వెనుక పో! మీలో ఎవ్వరూ కూడా వెనుదిరిగి చూడరాదు; మరియు మీరు, మీకు అజ్ఞాపించిన వైపునకే, పోతూ ఉండండి.”

66. మరియు (మా దూతల ద్వారా) మా ఆదేశాన్ని అతనికి ఇలా తెలియజేశాము:

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَنَجِّيهِمُ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدْ رَزَّاقَهَا مِنَّا الْغَيْرُ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾

قَالُوا بَلْ جِنَّتَ بَمَا كَانُوا فِيهِ يَسْتَمِرُونَ ﴿٦٣﴾

وَآتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

فَأَسْرَأْهُمْ لَيْلًا يُنَظَّمُ مِنَ الْمَلَأِ وَأَتَيْنَهُمُ الْبَرَآئِمَ وَأَكْبَرْتُمُوهَا وَكُنْتُمْ تُخَافُوا الْفَلَاحَ ﴿٦٥﴾

وَقَضَيْنَا إِلَيْكَ الزَّمَانَ دَرَجَاتٍ وَهُوَ لَكُمْ مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

1. సొదోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ ప్రజల గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:77-83.

2. ఆల: అంటే ఇంటివారే కాక అనుచరులందరూ కూడా అన్నమాట.

3. చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

4. ఆ దేవదూతలు యువకుల ఆకారంలో వచ్చారు. చూడండి, 11:77.

5. చూడండి, 6:57-58, 8:32, 11:8.

“నిశ్చయంగా, తెల్లవారే సరికి వారందరూ సమూలంగా నిర్మూలించబడతారు.”

67. మరియు నగరవాసులు ఉల్లాసంతో అక్కడికి వచ్చారు.

68. (లూత్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, మీరు నా అతిథులు, కావున నన్ను అవమానంపాలు చేయకండి.¹

69. “మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నా గౌరవాన్ని పోగొట్టకండి.”

70. వారన్నారు: “ప్రపంచంలోని (ప్రతివాణ్ణి) వెనకేసుకోకు! అని మేము నిన్ను వారించలేదా?”²

71. (లూత్) అన్నాడు: “మీకు (ఏమైనా) చేయాలనే ఉంటే, నా కుమార్తెలు (జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు.”³

72. “నీ ప్రాణం సాక్షి! నిశ్చయంగా, వారు తమ (కామ) మత్తులో త్రోవతప్పి తిరుగు తున్నారు.”⁴ (అని దేవదూతలు అన్నారు).

73. ఆ పిదప సూర్యోదయ సమయమున ఒక భయంకరమైన గర్జన (సయ్ హా) వారిని పట్టుకున్నది.

74. తరువాత మేము ఆ నగరాన్ని

وَجَاءَ أَهْلَ الْهَدْيَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ①

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُون ②

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُون ③

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ④

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ⑤

لَعَبْرِكُمْ أَنَّهُمْ لَيْسَيَّرَتَهُمْ بَعَهُنَّ ⑥

فَاخَذَتْهُمْ الصَّيْحَةُ مُسْرِقِينَ ⑦

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمُ سَائِقَافَهُمْ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حَارًّا ⑧

1. చూడండి, 7:80-81, 11:77-79.

2. లూత్ (అ.స.) సొదోమ్ ప్రాంతంలో విదేశీయుడు. ఎందుకంటే అతను మెసపొటోమియా నుండి వచ్చినవాడు. చూడండి, 7:80-82.

3. లూత్ (అ.స.) తన జాతి స్త్రీలను తన కుమార్తెలని సంబోధించారు.

4. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ లూత్ (అ.స.)ను సంబోధిస్తున్నదని అంటారు. మరికొందరు దైవప్రవక్త (స'అస)ను సంబోధిస్తున్నదని. అల్లాహుతా'అలా ఇక్కడ ము'హమ్మద్ (స'అస) యొక్క ప్రాణ సాక్ష్యం ఇస్తున్నాడు. ఆయన (సు.తా.) తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహుతా'అలా తప్ప మరెవ్వరి ప్రమాణం చేయటం ధర్మసమ్మతం కాదు.

తలక్రిందులుగా చేశాము మరియు వారిపై
కాల్చినమట్టి గులకరాళ్ళను కురిపించాము.

75. నిశ్చయంగా, ఇందులో దూరదృష్టి
గలవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

76. మరియు వాస్తవానికి ఆ ప్రాంతం ఒక
రహదారిపైననే ఉన్నది.

77. నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించిన
వారికి ఒక సూచన ఉంది.

78. మరియు అయ్కహ్ (మద్యన్) వాసులు
కూడా దుర్మార్గులుగానే ఉండే వారు.¹

79. కావున మేము వారి మీద కూడా
ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాము. మరియు ఆ రెండు
(శిథిలాలు) కూడా ఒక స్పష్టమైన మార్గం మీద
ఉన్నాయి.²

80. మరియు వాస్తవానికి 'హిజ్ వాసులు
కూడా ప్రవక్తలను అసత్యవాదులన్నారు.³

81. మరియు వారికి కూడా మేము అద్భుత
సూచన(ఆయాత్)లను ఇచ్చి ఉంటిమి. కాని
వారు వాటినుండి విముఖులై ప్రవర్తించారు.⁴

82. మరియు వారు కొండలను తొలచి
గృహాలను నిర్మించుకునేవారు,⁵ సురక్షితంగా

وَمِنْ سَجِيلٍ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمُتَوَسِّمِينَ ۝

وَأَنَّهَا لَإِسْجِيلٌ مُّقْبِلٌ ۝

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ ۝

وَأَن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ۝

فَأَنقَضْنَا مِنْهُمْ وَالَهُمَّالِيَامَا مُؤْمِنِينَ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإَتَيْنَهُمُ الْيَتِيمَ الْكَانُوا عَنْهُمْ مُعْرِضِينَ ۝

وَكَاؤُوا لِيَخُونُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا
أَمْنِينَ ۝

1. అయ్కహ్ వాసులు (దట్టమైన వనవాసులు) మద్యన్ ప్రజలు. వారు తమ ప్రవక్త షు'బ్ బిన్ ను తిరస్కరించారు. వారు ఒక భూకంపం మరియు జ్వాలాముఖి సంభవించి నాశనమయ్యారు. చూడండి, 7:85-93 మరియు 11:84-95.
2. లూత్ ('అ.స.) ప్రజలు మరియు షు'బ్ ('అ.స.) ప్రజలు దగ్గరి దగ్గరి ప్రాంతాలలో నివసించారు. వారు లూత్ ('అ.స.) మరణించిన కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత వచ్చారు.
3. స'మూద్ జాతి మరియు వారి ప్రవక్త 'సాలిహ్ ('అ.స.) నివసించే ప్రాంతం పేరు 'హిజ్, కావున వారిని అన్'హబ్ అల్-హిజ్ అంటారు. ఈ ప్రాంతం మదీనా-తబూక్ ల మధ్య ఉంది. చూడండి, 7:73-79.
4. ఆ అద్భుత సూచనలలో ఆ ఆడబంటె ఒకటి. కాని వారు దానిని చంపేశారు.
5. చూడండి, 7:74. 9వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ

ఉండగలమని (భావిస్తూ)!

83. చివరకు ఒక ఉదయమున ఒక తీవ్రమైన గర్జన (సయ్ హా) వారిపై కూడా వచ్చిపడింది.

84. అప్పుడు వారు సంపాదించింది వారికి ఏ మాత్రం పనికిరాలేక పోయింది.

85. మరియు మేము ఆకాశాలనూ, భూమినీ మరియు వాటి మధ్యనున్న సర్వాన్ని కేవలం సత్యంతోనే ¹ సృష్టించాము. మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుగడియ రానున్నది. కావున నీవు ఉదారభావంతో వారిని ఉపేక్షించు!

86. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వ సృష్టికర్త,² సర్వజ్ఞుడు.

87. మరియు మేము నిశ్చయంగా, నీకు తరచుగా పరింపబడే ఏడు (సూక్తులను) ⁴ మరియు సర్వోత్తమ ఖుర్ఆన్ ను ప్రసాదించాము.

88. వారిలో (అవిశ్వాసులలో) కొందరికి మేము ఒసంగిన ఐహిక సంపదలను నీవు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. మరియు వారి (అవిశ్వాస) వైఖరికి బాధపడకు. మరియు

فَاَخَذَ تَهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْغِرِ الصَّفَفَ الْجَبِيلِ ﴿٨٥﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِ وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

నగరం దారిలో వచ్చింది. అతను ('స'అస) తమ నెత్తిమీద బట్ట చుట్టుకున్నారు మరియు తమ ఒంటె గమనాన్ని తీవ్రం చేశారు. మరియు తమ సహాచీలతో ఇలా అన్నారు: 'ఏడుస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షకు భయపడుతూ ఈ నగరం నుండి ప్రయాణించండి.' ('స'హిహ్ బుఖారీ, 433; 'స. ముస్లిం, 2285. ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

1. చూడండి, 53:31.

2. అల్-ఖల్లాఖ్: The Greatest Creator, The Creator of all things. సృష్టి క్రియలో పరిపూర్ణుడు, సృష్టికర్త. సముచిత రూపం శక్తిసామర్థ్యాలను ఇచ్చి తీర్చిదిద్ది అత్యుత్తమంగా సృష్టించేవాడు. చూడండి, అల్-ఖాలిఖు: 7:102.

3. చూడండి, 7:199.

4. నబ్ 'అమ్మిన్ లో మసా'ని. ఈ పేరు సురాహ్ అల్-ఫాతిహాకు దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) స్వయంగా ఇచ్చారు. అది దివ్య ఖుర్ఆన్ సారం (ఉమ్మూల్-కితాబ్) అని కూడా అనబడుతుంది. ('స'హిహ్ బుఖారీ, కితాబ్ అత్తఫ్సీర్ సూరాహ్ అల్-హాక్). చూడండి, సూరహ్ అల్-ఫాతిహా (1).

విశ్వసించిన వారికి (ఛాయ నివ్వటానికి) నీ రెక్కలను విప్ప.¹

89. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను సప్తమైన హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

90. ఏ విధంగానైతే మేము, (గ్రంథాన్ని) విభజించే వారిపై అవతరింపజేశామో!²

91. ఎవరైతే ఈ ఖుర్ఆన్ ను (తమ తిరస్కారంతో) ముక్కలుముక్కలుగా చేశారో!

92. నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, మేము వారందరినీ ప్రశ్నిస్తాము;

93. వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి.

94. కావున నీకు ఆజ్ఞాపించబడిన దానిని బహిరంగంగా చాటించు. మరియు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే వారి (ముష్రీకిన్) నుండి

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ۝

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِبِينَ ۝

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ۝

وَرَبِّكَ لَنَسْأَلَهُمْ أَجْبَعِينَ ۝

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعِضْ عَنْ الْفُتُورِينَ ۝

1. విశ్వసించినవారితో సానుభూతితో, ప్రేమతో, కనికరంతో వ్యవహరించు. చూడండి, 17:24.

2. 1) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అస్థల్ నా అవతరింపజేశాము. అంటే 'అజాబ్' - శిక్ష అనే అర్థంలో తీసుకున్నారు. ఆ శిక్ష వారి (ఖురైషుల) కొరకు ఎవరైతే దివ్యగ్రంథాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) వేర్వేరు ముక్కలుగా చేసి, కొంత భాగాన్ని కవిత అని, కొంత భాగాన్ని మంత్రజాలమని, మరికొంత భాగాన్ని ప్రాచీన గాథలని, పేర్లు పెట్టారో.

2) మరికొందరు వ్యాఖ్యాతలు ముఖ్తసిమీన్ - అంటే పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు (యూదులు, క్రైస్తవులు) అని అంటారు. మరియు ఖుర్ఆన్ అంటే తౌరాత్ / ఇంజిల్ అంటారు. వారు వీటిని విభిన్న భాగాలలోకి ముక్కలు ముక్కలుగా చేశారు.

3) ఇంకా కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీరు 'సాలిహ్' ('అ.స.) యొక్క జాతివారు అంటారు. వారు 'సాలిహ్' మరియు అతని కుటుంబం వారిని చంపి ముక్కలు చేయాలని కుట్రలు పన్నారు. చూడండి, 27:49.

4) మరొక వ్యాఖ్యానం ఏమిటంటే దివ్యగ్రంథపు కొంత భాగాన్ని సమ్మి ఇతరభాగాన్ని తిరస్కరించటం.

3. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు దైవప్రవక్త ('స'అస) రహస్యంగా ప్రజలకు ధర్మబోధన (తబ్లిగ్ / ద'అవహ్) చేసేవారు. ఇది అవతరింపజేయబడిన తరువాత బహిరంగంగా ధర్మబోధన (ద'అవహ్) చేయటం ప్రారంభించారు. (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్).

విముఖుడవగు.

95. నిశ్చయంగా, నీతో పరిహాసాలాడే వారి నుండి నిన్ను రక్షించటానికి మేమే చాలు!

96. ఎవరైతే అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర దైవాలను కూడా (ఆరాధనకు) నియమించు కుంటున్నారో, వారు త్వరలోనే (సత్యాన్ని) తెలుసుకుంటారు.

97. మరియు వాస్తవానికి వారు పలికే మాటల వలన నీ హృదయానికి తప్పక కష్టం కలుగుతుందని మాకు బాగా తెలుసు.

98. కావున నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ స్తోత్రం చేస్తూఉండు. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారిలో చేరు.

99. మరియు తప్పక రాబోయే ఆ అంతిమ ఘడియ (మరణం) వచ్చేవరకు, నీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండు.¹ (1/4)

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ۝

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ۝

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ۝

16. సూరహ్ అన్-నహ్

ఈ సూరహ్ చివరి మక్కాకాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 128 ఆయతులు ఉన్నాయి. అన్-నహ్, అంటే తేనెటీగ. విశ్వంలో ఉన్న ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్తుతిస్తుంది. మానవునికి ప్రకృతి మీద ఆధిక్యత ఇవ్వబడింది. అతడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) అద్వితీయతను మరియు సత్వాన్ని గుర్తించాలని దీని సారాంశం. దీని పేరు 68వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతి దానిని ఒక ఉద్దేశ్యంతో ఒక ప్రయోజనం కొరకు పుట్టించాడు. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండాలి. తోటి వారితో న్యాయం మరియు ఉదారస్వభావంతో వర్తించాలి. అల్లాహ్ (సు.తా.) నిషేధించిన పాపం, చెడు, అసహ్యకరమైన, అశ్లీలకరమైన పనులనుండి దూరంగా ఉండాలి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * అల్లాహ్ ఆజ్ఞ (తీర్పు) వచ్చింది! కావున మీరు దాని కొరకు తొందరపెట్టకండి. ఆయన సర్వ లోపాలకు అతీతుడు మరియు వారు సాటి కల్పించే భాగస్వాములకు అత్యున్నతుడు.

أَنِّي أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ①

2. ఆయనే తన ఆజ్ఞతో, దేవదూతల ద్వారా, దివ్యజ్ఞానాన్ని (రూ'హును) ¹ తానుకోరిన, తన దాసులపై అవతరింప జేస్తాడు, ² వారిని (ప్రజలను) ఇలా హెచ్చరించ టానికి: “నిశ్చయంగా, నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! కావున మీరు నా యందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి!”

يُزِيلُ الْمَلِكَةَ بِالْوَجْرِ مِنْ أَمْرِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادٍ أَن تَذُوقُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَاقْبِرُون ②

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు. వారు, ఆయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాము (షరీక్)ల కంటే ఆయన

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِأَحْسَنِ تَعْلَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ③

1. అర్-రూ'హు: అంటే ఇక్కడ దివ్య జ్ఞానం (వ'హీ) అని అర్థం. చూడండి, 40:15, 42:52 అక్కడ కూడా రూ'హ్ అర్థం వ'హీ అని ఉంది. మూడు చోట్లలో ఖుర్ఆన్‌లో రూ'హ్, జిబ్రిల్ ('అ.స.) అనే అర్థంతో కూడా వాడబడింది, 19:17, 78:38, 97:4. ఏవరాలకు చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

2. తన సందేశాన్ని ఎవరిపై అవతరింపజేయాలో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు. చూడండి, 6:124 మరియు 40:15.

అత్యున్నతుడు.¹

4. ఆయన మానవుణ్ణి ఇంద్రియ బిందువుతో సృష్టించాడు, తరువాత ఆ వ్యక్తియే ఒక బహిరంగ వివాదిగా మారిపోతాడు.

5. మరియు ఆయన పశువులను సృష్టించాడు. వాటిలో మీ కొరకు వెచ్చని దుస్తులు మరియు అనేక లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు వాటిలో (కొన్నిటి మాంసం) మీరు తింటారు.

6. మరియు వాటిని మీరు సాయంత్రం ఇండ్లకు తోలుకొని వచ్చేటప్పుడు మరియు ఉదయం మేపటానికి తోలుకొని పోయేటప్పుడు, వాటిలో మీకొక మనోహరమైన (దృశ్యం) ఉంది.

7. మరియు అవి మీ బరువును మోసుకొని - మీరు ఎంతో శ్రమపడనిదే చేరుకోలేని ప్రాంతాలకు - తీసుకుపోతాయి. నిశ్చయంగా, మీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. మరియు ఆయన గుర్రాలను,² కంచర గాడిదలను మరియు గాడిదలను, మీరు స్వారి చేయటానికి మరియు మీ శోభను పెంచటానికి సృష్టించాడు. మరియు ఆయన, మీకు తెలియనివి (ఇతర అనేక సాధనాలను కూడా) సృష్టిస్తాడు.³

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَزَّادَهُوَحْيِيْمٌ
مُّبِينٌ ٥

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْعٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ٦

وَلَكُمْ فِيهَا جَبَالٌ حِينَ تَرْجُونَ وَحْيِينَ
تَسْرَحُونَ ٧

وَتَحْمِلُ أَوْقَاتًا لَكُمْ إِلَىٰ بَلْكٍ لَّكُمْ تَوَلَّىٰ الْبَلْغِي
إِلَّا يَشِيقُ الْإِنْسَانُ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَوْفٌ رَّحِيمٌ ٨

وَالْخَيْلَ وَالْبِيعَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا
وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ٩

1. చూడండి, 10:5.

2. ఇక్కడ గుర్రాల విషయం స్వారి చేయటానికి అని వచ్చింది. అవి స్వారి కొరకు చాలా విలువైనవి కాబట్టి సాధారణంగా వాటిని, వాటి మాంసాన్ని తినటానికి ఉపయోగించరు. 'స.బు'ఖారీ, కితాబ్ అల్-హజ్జ్, జు'బాయ్హ్ బాబ్ ల'హలామ్ అల్-ఖైల్; మరియు స'హీ ముస్లిం, కితాబ్ అ'స్సైద్, బాబ్ ఫి అక్ల్ ల'హలామ్ అల్-ఖైల్. జాబిర్ (ర'దీ.అ.) ఉల్లేఖనం ప్రకారం పై ఇద్దరు 'హదీస్'వేత్తలు పేర్కొన్నట్లు గుర్రాల మాంసము తినటానికి 'హలాల్'. ఇంతేగాక ధైవప్రవక్త ('స'అస) సమక్షంలో ఖైబర్ మరియు మదీనాలలో గుర్రాలను కోసి తిన్నట్లు ఉల్లేఖన(రివాయత్)లు ఉన్నాయి. ధైవప్రవక్త ('స'అస) వారిని నివారించలేదు. ('స.ముస్లిం, ముస్నద్ అ'హ్మద్, అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

3. వెంటనే అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: 'మీకు తెలియని ఇంకా ఎన్నో సాధనాలను కూడా సృష్టిస్తాను.' కాబట్టి ఈ ఆయత్ ఎల్లప్పుడూ నిజమే. ఈ నాడు విమానాలు, రాకెట్లు వచ్చాయి. ఇంకా మున్నగు ఏమేమి వస్తాయో

9. మరియు సన్మార్గం చూపటమే అల్లాహ్ విధానం¹ మరియు అందు (లోకం)లో తప్పుడు (వక్ర) మార్గాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆయన తలచుకొని ఉంటే మీరందరికీ సన్మార్గం చూపి ఉండేవాడు.²

10. ఆయనే, ఆకాశం నుండి మీ కొరకు నీళ్ళను కురిపిస్తాడు. దానినుండి మీకు త్రాగటానికి నీరు దొరుకుతుంది మరియు మీ పశువులను మేపటానికి పచ్చిక పెరుగుతుంది.

11. ఆయన దీని (నీటి) ద్వారా మీ కొరకు పంటలను, జైతూన్ మరియు ఖర్జూరపు వృక్షాలను, ద్రాక్ష మరియు ఇతర రకాల ఫలాలను పండింపజేస్తున్నాడు. నిశ్చయంగా, ఆలోచించే వారికి ఇందులో ఒక సూచన (నిదర్శనం) ఉంది.

12. మరియు ఆయనే రేయింబవళ్ళను మరియు సూర్యచంద్రులను, మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేశాడు. మరియు నక్షత్రాలు కూడా ఆయన ఆజ్ఞతోనే మీకు ఉపయుక్తమైనవిగా చేయబడ్డాయి.³ నిశ్చయంగా, బుద్ధిని ఉపయోగించే వారికి వీటిలో సూచనలు (నిదర్శనాలు) ఉన్నాయి.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَازٍ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ¹

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ¹⁰

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ¹¹

وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنَّجْمُومُ مَسْحُورَاتٌ بِأَمْرِ¹² إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ¹²

అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు. చూడండి, 36:42.

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిఒక్కరికీ ఎవరైతే వినగోరుతారో ఋజుమార్గం వైపునకే మార్గ దర్శకత్వం చేస్తాడు. చూడండి, 6:12, 54. అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణిస్తానని పూనుకున్నాడు.
2. అల్లాహుతా'అలా మానవునికి తెలివి, విచక్షణా శక్తిని ఇచ్చి, మంచి చెడులను తెలుపుతున్నాడు. మరియు మానవునికి వీటి మధ్య ఎన్నుకోవటానికి స్వాతంత్ర్యం ఇస్తున్నాడు. ఎవరిని కూడా సన్మార్గం మీద నడిపటానికి గానీ, లేదా మార్గభ్రష్టత్వాన్ని అవలంబించటానికి గానీ బలవంతం చేయడు. చివరకు వారి విశ్వాసం మరియు కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం స్వర్గమో లేక నరకమో ఇస్తాడు. అల్లాహుతా'అలా తనకు సాటికల్పించిన వారిని ఎన్నటికీ క్షమించడు. ఆయన (సు.తా.)కు ఆరాధనలో సాటి కల్పించటం (షిర్క్) తప్ప మరే ఇతర పాపమైనా ఆయన (సు.తా.) తాను కోరిన వారిని క్షమిస్తానన్నాడు.
3. చూడండి, 14:33.

13. మరియు ఆయన మీ కొరకు భూమిలో వివిధరంగుల వస్తువులను ఉత్పత్తి (వ్యాపింప) జేశాడు. నిశ్చయంగా, హితబోధ స్వీకరించే వారికి వీటిలో సూచన ఉంది.

14. మరియు ఆయన సముద్రాన్ని తాజా మాంసము తినటానికి మరియు మీరు ధరించే ఆభరణాలు తీయటానికి మీకు ఉపయుక్తమైనదిగా చేశాడు. ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి (ప్రజలు), అందులో ఓడలమీద దాని నీటిని చీల్చుకొని పోవటాన్ని నీవు చూస్తున్నావు. మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులు అవుతారని ఆయన మీకు (ఇవన్నీ ప్రసాదించాడు).

15. మరియు భూమి మీతో పాటు చలించకుండా ఉండటానికి, ఆయన దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాడు¹ మరియు అందులో నదులను ప్రవహింపజేశాడు. మరియు రహదారులను నిర్మించాడు, బహుశా మీరు మార్గం పొందుతారని!

16. మరియు (భూమిలో మార్గం చూపే) సంకేతాలను పెట్టాడు. మరియు వారు (ప్రజలు) సక్షత్రాల ద్వారా కూడా తమ మార్గాలు తెలుసుకుంటారు.

17. సృష్టించేవాడూ, అసలు ఏమీ సృష్టించలేనివాడూ సమానులా? ఇది మీరెందుకు గమనించరు?

18. మరియు మీరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను లెక్కపెట్టదలచినా, మీరు వాటిని లెక్కపెట్ట లేరు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَمَا ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٦﴾

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لَنَا كُلًّا وَمِنْهُ لَحْمٌ مَّطَرِيًّا وَنَسَخَّرُ جَوْلَهُ حَلِيبَةً تَلْسُوفُوهَا وَتَرَى الْفُلَ كَمَا يُوَاطُّهَا وَمَا يَخْتَصِمُ بِهَا إِلَّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٧﴾

وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَبِيدَ بِكُمْ وَانْهَارًا مَّسِيلًا لِّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٨﴾

وَعَلَّمَ الْبَنِينَ وَالْجِبَّ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٩﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَنْ تَعْلَمُوا نِعْمَةَ اللَّهِ أَنْ تَعْصُوهَُا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١﴾

19. మరియు అల్లాహ్ కు మీరు దాచేవి మరియు మీరు వెలిబుచ్చేవి అన్నీ తెలుసు.

20. మరియు ఎవరినైతే వారు (ప్రజలు), అల్లాహ్ ను వదలి ప్రార్థిస్తున్నారో, వారు ఏమీ సృష్టించలేరు మరియు స్వయంగా వారే సృష్టించబడి ఉన్నారు.

21. వారు (ఆ దైవాలు) మృతులు, ప్రాణంలేని వారు.¹ మరియు వారికి, తాము తిరిగి ఎప్పుడు లేవబడతారో కూడా తెలియదు.

22. మీ ఆరాధ్య దైవం కేవలం (అల్లాహ్) ఒక్కడే! పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు (ఈ సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తున్నాయి మరియు వారు దురహంకారంలో పడిఉన్నారు.²

23. నిస్సందేహంగా, వారి రహస్యవిషయాలు మరియు వారి బహిరంగ విషయాలు అన్నీ, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు తెలుసు. నిశ్చయంగా, దురహంకారులంటే ఆయన ఇష్టపడడు.

24. మరియు: “మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?” అని వారిని అడిగినప్పుడు, వారు: “అవి పూర్వకాలపు కల్పితగాథలు మాత్రమే!” అని జవాబిస్తారు.

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُرَوُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ④

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ⑤

أَمْ أَلِيتْ غَيْرَ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰان يُّبْعَثُونَ ⑥

إِلَهُهُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَأَلَذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ ⑦

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُرَوُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُغِيبُ الْمُسْتَكْبِرِينَ ⑧

وَإِذْ أَيْتَلَّ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ⑨

1. ఈ ‘మృతులు’ అంటే కేవలం విగ్రహాలు మాత్రమే కాదు. మరణించిన సాధులు మరియు వలీలు కూడా! తరువాత ప్రాణంలేని వారు అని మళ్ళీ నొక్కి చెప్పబడుతోంది. దీనితో దగ్గలను ఆరాధించే వారు చెప్పేమాటలు: ‘మేము మృతులను కాదు ప్రార్థించేది, వారు తమ గోరీలలో సజీవులై ఉన్నారు.’ అనేది తప్పని విశదమౌతోంది. అంటే మరణించిన తరువాత వారికి ఈ లోకంతో ఎట్టి సంబంధం ఉండదు. వారు ఏమీ చేయలేరు. అయితే వారెలా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలరు? చూడండి, 7:191-194.

2. అంటే మీ ఆరాధ్య దైవం ఒక్కడే (అల్లాహ్)! అనే మాటను నమ్మటం సత్యతిరస్కారులకు ఆశ్చర్యదాయక మౌతోంది. చూడండి, 38:5 మరియు 39:45.

3. ఇస్రెక్బారున్: అంటే తనను తాను పెద్ద వాడిగా భావించి, సత్యాన్ని కూడా తిరస్కరించడం మరియు ముందు వారిని నీచులుగా, చిన్నవారిగా భావించడం. ఈ విధమైన గర్విష్టులు దురహంకారులంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇష్టపడడు. (‘స’హీహ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్ ఈమాన్, బాబ్ త’హీమ్ కిల్బీ).

25. కావున పునరుత్థానదినమున వారు తమ (పాపాల) భారాలను పూర్తిగా మరియు వారు మార్గం తప్పించిన అజ్ఞానుల భారాలలోని కొంతభాగాన్ని మోస్తారు.¹ వారు మోసే భారం ఎంత దుర్భరమైనదో చూడండి!

26. వాస్తవానికి, వారికంటే పూర్వం గతించిన వారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలకు వ్యతిరేకంగా) కుట్రలు పన్నారు. కాని అల్లాహ్ వారి (పన్నాగపు) కట్టడాలను వాటి పునాదులతో సహా పెకలించాడు. దానితో వాటి కప్పలు వారిమీద పడ్డాయి మరియు వారిపై, వారు ఊహించని వైపునుండి శిక్ష వచ్చి పడింది.

27. తరువాత పునరుత్థానదినమున ఆయన వారిని అవమానపరుస్తాడు మరియు వారిని అడుగుతాడు: “మీరు నాకు సాటికల్పించిన వారు - ఎవరిని గురించి అయితే మీరు (విశ్వాసులతో) వాదులాడేవారో - ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?” జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారు అంటారు: “నిశ్చయంగా, ఈ రోజు అవమానం మరియు దుర్దశ సత్యతిరస్కారుల కొరకే.

28. “వారిపై, ఎవరైతే తమను తాము దుర్మార్గంలో ముంచుకొని ఉన్నప్పుడు, దేవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీస్తారో!” అప్పుడు వారు (సత్యతిరస్కారులు) లొంగిపోయి: “మేము ఎలాంటి పాపం చేయలేదు.”² అని అంటారు. (దేవదూతలు వారితో ఇలా అంటారు): “అలాకాదు! నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా

لِيَجْهَلُوا أَزْوَاجَهُمْ كَمَا مَلَأَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَمِنْ أَزْوَاجِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ يَغِيرُهُمْ
الْأَسَاءَ مَا يَزِيْرُونَ ﴿٢٥﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ
بُذْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ
شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ
الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشُّوْءُ
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ خَالِيْنَ أَنْفُسِهِمْ
فَالْقَوَالُ السَّلَامُ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ شَيْءٍ بَلَّ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఎవరైతే ప్రజలను సన్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారికి, వారందరి పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. ఎవరైతే ప్రజలను దుర్మార్గం వైపునకు పిలుస్తారో, వారు వారందరి పాపభారాలను కూడా మోస్తారు.' (అబూ-దావూద్, కితాబ్ సున్నహ్, బాబ్ ల'జూమ్ అస్సున్నహ్).
2. చూడండి, 6:23 మరియు 2:11.

అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

29. “కావున నరక ద్వారాలలో ప్రవేశించండి. అక్కడ శాశ్వతంగా ఉండటానికి! గర్విష్టులకు లభించే నివాసం ఎంత చెడ్డది!” (3/8)

30. * మరియు దైవభీతి గలవారితో: “మీ ప్రభువు ఏమి అవతరింపజేశాడు?” అని అడిగినప్పుడు, వారు: “అత్యుత్తమమైనది.” అని జవాబిస్తారు. ఎవరైతే ఈ లోకంలో మేలు చేస్తారో వారికి మేలుంటుంది మరియు పరలోక గృహం దీనికంటే ఉత్తమమైనది. మరియు దైవభీతి గలవారి గృహం పరమానంద కరమైనది.

31. వారు ప్రవేశించే శాశ్వత స్వర్గ వనాలలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారికి వారుకోరేది దొరుకుతుంది. దైవభీతి గలవారికి అల్లాహ్ ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాడు.

32. ఎవరైతే, పరిశుద్ధులుగా ఉండగా దైవదూతలు వారి ప్రాణాలుతీస్తారో, వారితో: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీరు చేసిన మంచి పనులకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి!” అని అంటారు.¹

33. ఏమీ? వారు (సత్యతిరస్కారులు), తమ వద్దకు దేవదూతల రాకకోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ (తీర్పు) కొరకా?² వారికి పూర్వం ఉన్నవారు కూడా ఈ విధంగానే ప్రవర్తించారు. మరియు అల్లాహ్ వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَخْرُجًا مِّنْهَا ۖ وَلَكِنَّ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ۝

وَقِيلَ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مَاذَا أَرْسَلْنَا مِنَّا رُسُلًا
قَالُوا خَيْرٌ ۚ الَّذِينَ آمَنُوا فِي هَٰذَا الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَلَكِنَّ الْآخِرَةَ خَيْرٌ ۚ لَّنُعْمَدَ لِّلْمُتَّقِينَ ۝

جَدَّتْ عَدْنٌ يَدْلُوْنَهَا حَيْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ
الْمُتَّقِينَ ۝

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ ۖ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
أَمْرٌ مِّنْكَ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۝

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) మీ సౌందర్యాన్ని చూడడూ మరియు మీ ధనసంపత్తులను చూడడూ, కాని మీ హృదయాలను మరియు మీ కర్మలను చూస్తాడు. (‘స’హీహ్ ముస్లిం, కితాబ్ అల్ బిర్, బాబ్ త’హీమ్ ‘సాల్హ్ అల్ ముస్లిం).

2. చూడండి, 6:158.

34. అప్పుడు వారి దుష్కర్మల ఫలితాలు వారిపై పడ్డాయి మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని కమ్ముకుంది.¹

35. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించే వారు అంటారు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరిఉంటే! మేము గానీ మా తండ్రితాతలు గానీ, ఆయన్ని తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించేవారం కాదు. మరియు ఆయన ఆజ్ఞ లేనిదే మేము దేన్నికూడా నిషేధించే వారం కాదు.”² వారికి పూర్వం వారు కూడా ఇలాగే చేశారు. అయితే ప్రవక్తల బాధ్యత (అల్లాహ్) సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం తప్ప ఇంకేమిటి?

36. మరియు వాస్తవానికి, మేము ప్రతి సమాజం వారి వద్దకు ఒక ప్రవక్తను పంపాము. (అతడన్నాడు): “మీరు అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించండి. మరియు మిథ్య దైవాల (తాగూత్) ఆరాధనను త్యజించండి.” వారిలో కొందరికి అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపాడు, మరికొందరి కొరకు మార్గభ్రష్టత్వం నిశ్చిత మైపోయింది. కావున మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి, ఆ సత్యతిరస్కారుల గతి ఏమయిందో!

37. ఇక (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారిని సన్మార్గానికి తేవాలని ఎంత కోరుకున్నా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టతకు గురిచేసిన వానికి సన్మార్గం చూపడు. వారికి సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

38. మరియు వారు అల్లాహ్ పేరుతో దృఢమైన

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِآيِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَتَوْا آلَ الْوَسْءَاءِ اللَّهُ مَا عَبْدْنَا
مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا
مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ يَعْبُدُوا
اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَبِمَا هُمْ مِنْ هَدَى اللَّهِ
وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّقَتْ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ فَصِيرُوفِي
الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحْزَنْ عَلَى هَذَا أَمْ قُلْنَا اللَّهُ لَا يَهْدِي مَنْ
يُفِضُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

وَأَتَسْمِعُوا بِاللَّهِ جَهْدَ آيَاتِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ

1. చూడండి, 6:10.

2. చూడండి, 6:148 మరియు 6:136-153.

3. చూడండి, 8:55.

శపథంచేసి ఇలా అంటారు: “మరణించిన వానిని అల్లాహ్ తిరిగి బ్రతికించి లేపడు!” ఎందుకు లేపడు! ఆయన చేసిన వాగ్దానం సత్యం! అయినా చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు (కాని అది జరిగి తీరుతుంది);

39. వారు వాదిస్తూ ఉండిన దానిని గురించి వారికి తెలుపటానికి మరియు సత్యతిరస్కారులు తాము నిశ్చయంగా, అబద్ధమాడుతున్నారని తెలుసుకోవటానికి.

40. నిశ్చయంగా, మేము ఏదైనా వస్తువును ఉనికిలోనికి తీసుకురాదలచినపుడు దానిని మేము: “అయిపో!” అని ఆజ్ఞాపిస్తాము. అంతే! అది అయిపోతుంది.¹

41. మరియు దౌర్జన్యాన్ని సహించిన తరువాత, ఎవరైతే అల్లాహ్ కొరకు వలసపోతారో;² అలాంటి వారికి మేము ప్రపంచంలో తప్పకుండా మంచి స్థానాన్ని నొసంగుతాము. మరియు వారి పరలోక ప్రతిఫలం దానికంటే గొప్పగా ఉంటుంది. ఇది వారు తెలుసుకొని ఉంటే ఎంత బాగుండేది!

42. అలాంటి వారే సహనం వహించినవారు మరియు తమ ప్రభువును నమ్ముకున్న వారు.

43. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు

يَوْمُئِذٍ يَبْلُو بَلًى وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٤٠﴾

إِنَّا قَوْلُ النَّاسِ إِذَا أَرَادْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَنُوبَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَنَجْزِي الْآخِرَةَ أَكْبَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُزِّلَ إِلَيْهِ

1. ఈ విధమైన వాక్యం ‘కున్ ఫ యకూన్’ ఖుర్ఆన్ లో 8 సార్లు వచ్చింది. చూడండి, 2:117 వ్యాఖ్యానం4. పునరుత్థానదినం కొరకు చూడండి, 16:77.

2. హీజ్రత్: Migration, Exodus, వలసపోవటం, ప్రస్థానం, అంటే అల్లాహ్ ధర్మం కొరకు, అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకు, తన దేశాన్ని బంధు స్నేహితులను విడిచి - అల్లాహ్ ధర్మం మీద ఉండటానికి అటంకాలు లేని - ఇతర దేశానికి వెళ్ళిపోవటం. ఈ ఆయత్ లో ఇలాంటి ముహజిర్ల ప్రస్తావన వచ్చింది. బహుశా ఈ ఆయత్ ఆ ముహజిర్లను గురించి అవతరింపజేయబడి ఉండవచ్చు. ఎవరైతే మక్కా ముషికుల బాధలను సహించలేక ‘హబషా (అబిసీనియా)కు వలసపోయారో! వారిలో ‘ఉస్మాన్ (ర.ద. అ.) మరియు అతని భార్య దైవప్రవక్త (స’అస) కూతురు, రుఖయ్య (ర. అన్నా) కూడా - ఇతర దాదాపు సూరుమంది వలసపోయిన వారితో సహా - ఉన్నారు.

పూర్వం కూడా మేము పంపిన ప్రవక్తలందరూ పురుషులే (మానవులే)! ¹ మేము వారిపై దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హీని) అవతరింపజేశాము. కావున ఇది మీకు తెలియకపోతే పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి.

44. (పూర్వపు ప్రవక్తలను) మేము స్పష్టమైన నిదర్శనాలతో మరియు గ్రంథాలు ('జబూర్) లతో పంపాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఇప్పుడు ఈ జ్ఞాపికను (గ్రంథాన్ని) నీపై అవతరింపజేసింది, వారివద్దకు అవతరింపజేయబడిన దానిని వారికి నీవు స్పష్టంగా వివరించటానికి మరియు బహుశా వారు అలోచిస్తారేమోనని!

45. దుష్టపన్నాగాలు చేస్తున్నవారు - అల్లాహ్ తమను భూమిలోనికి దిగిపోయినట్లు చేయకుండా, లేదా తాము ఊహించని వైపు నుండి తమపై శిక్ష అవతరింపజేయకుండా - తాము సురక్షితంగా ఉన్నారనుకొంటున్నారా ఏమిటి?

46. లేదా వారు తిరుగాడుతున్నప్పుడు, అకస్మాత్తుగా ఆయన వారిని పట్టుకుంటే, వారు ఆయన (పట్టు)నుండి తప్పించుకోగలరా?

47. లేదా, వారిని భయకంపితులుజేసి పట్టుకోవచ్చు కదా! కాని నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

48. ఏమీ? వారు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతి వస్తువునూ గమనించటం (చూడటం) లేదా? వాటి నీడలు కుడివైపుకూ, ఎడమవైపుకూ వంగుతూ ఉండి, అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ,

فَسَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ الْكِتَابَ
لِلنَّاسِ مَا تَزِيلُ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ
بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُيبِهِمْ فَهُمْ لَا يُدْرِكُونَ ﴿١٩﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى غَوِيٍّ فَإِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ بَعِيرٌ
رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يُتَفَكَّرُونَ
ظِلُّهُ عَنِ الشَّمْسِ نَازِلٌ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ
ذُخْرُونَ ﴿٢١﴾

1. ఇక్కడ విశదమయ్యేదేమిటంటే ప్రతి సమాజంలో దైవప్రవక్త ('అ.స.)లు పంపబడ్డారు. వారందరూ మానవులే. అయితే ము'హమ్మద్ ('స'అస) మానవుడైతే ఇందులో ఆశ్చర్యమేముంది. ఏ ప్రవక్తకు కూడా అగోచర జ్ఞానం లేదు. మీకు తెలియనిచో పూర్వగ్రంథ ప్రజలను అడగండి. వారి ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. ఇంకా చూడండి, 6:50, 7:188, 11:31.

ఎలా వినమ్రత చూపుతున్నాయో?¹

49. మరియు ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్న సమస్త ప్రాణులు మరియు దేవదూతలు అందరూ అల్లాహ్‌కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారు. వారెన్నడూ (తమ ప్రభువు సన్నిధిలో) గర్వపడరు.

50. వారు తమపై నున్న ప్రభువునకు భయపడుతూ, తమకు ఆజ్ఞాపించిన విధంగా నడుచుకుంటారు. ﴿ (1/2)

51. * మరియు అల్లాహ్ ఇలా ఆజ్ఞాపించాడు: “(ఓ మానవులారా!) ఇద్దరిని ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, ఆరాధ్యదైవం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే! కావున నాకే భీతిపరులై ఉండండి.”²

52. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే! మరియు నిరంతర విధేయతకు కేవలం ఆయనే అర్హుడు.³ ఏమీ? మీరు అల్లాహ్‌ను కాదని ఇతరులకు భయభక్తులు చూపుతారా?

53. మరియు మీకు లభించిన అనుగ్రహాలన్నీ కేవలం అల్లాహ్ నుండి వచ్చినవే. అంతే గాక మీకు అపదలు వచ్చినపుడు కూడా మీరు సహాయం కొరకు ఆయననే మొరపెట్టుకుంటారు కదా!⁴

وَيُسَبِّحُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٠﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوْلِهِ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿١١﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِذَا يَأْتِي فَاْهْبُتُونَ ﴿١٢﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَإِلَهُ الْآخِرَةِ اللَّهُ تَعَالَى ﴿١٣﴾

وَمَا يَكُمُ مِنْ تَعْمَةٍ فَبِمَا آتَاكُمْ اللَّهُ تَعَالَى فَادْعُوهُ وَإِلَهُ الْآخِرَةِ تَجْعَلُونَ ﴿١٤﴾

1. చూడండి, 13:15.

2. ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అలా ఉంటే విశ్వవ్యవస్థ ఈ విధంగా శాంతియుతంగా నడిచేదికాదు. అప్పుడు విశ్వంలో అల్లకల్లోలం రేకెత్తి ఉండేది. చూడండి, 21:22.

3. చూడండి, 39:2-3.

4. అలాంటప్పుడు మీరు ఇతరులను అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటిగా నిలబెట్టి, వారిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు? చూడండి, 6:40-44.

54. తరువాత ఆయన మీ ఆపదలు తొలగించినపుడు; మీలో కొందరు మీ ప్రభువుకు సాటి (షరీఫులను) కల్పించసాగుతారు;

55. మేము చేసిన ఉపకారానికి కృతఘ్నుతగా. సరే (కొంతకాలం) సుఖాలను అనుభవించండి. తరువాత మీరు తెలుసుకుంటారు.¹

56. మరియు మేము వారికి ఇచ్చిన జీవనోపాధినుండి కొంత భాగాన్ని, తాము ఏమాత్రం ఎరుగని తమ (బూటక దైవాల) కొరకు నిర్ణయించుకుంటారు వారు.² అల్లాహ్ తోడు! మీరు కల్పిస్తున్న ఈ బూటక (కల్పిత) దైవాలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నింపబడతారు.

57. మరియు వారు అల్లాహ్ కేమో కుమార్తెలను అంటగడుతున్నారు - ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు - మరియు తమ కేమో తాముకోరేది³ (నియమించుకుంటున్నారు).

58. మరియు వారిలో ఎవడికైనా బాలిక (పుట్టిందనే) శుభవార్త అందజేస్తే; అతని ముఖం నల్లబడిపోతుంది. అతడు తన క్రోధావేశాన్ని అణచుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తాడు.

59. తనకు ఇవ్వబడిన శుభవార్తను (అతడు) దుర్వార్తగా భావించి, తనజాతి వారి నుండి దాక్కుంటూ తిరుగుతాడు. అవమానాన్ని భరించి దానిని (ఆ బాలికను) ఉంచుకోవాలా? లేక, దానిని మట్టిలో పూడ్చివేయాలా? అని ఆలోచిస్తాడు. చూడండి! వారి నిర్ణయం ఎంత దారుణమైనదో!⁴

ثُمَّ إِذَا كُتِفَ الْقَرْعَ عَنْكُمْ إِذَا فَرِحَ مِنْكُمْ بِرَّكُمْ
يُسْرُونَ^{٥٥}

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتُّوا نَسُوفَ تَعْلُونَ^{٥٦}

وَيَعْلَمُونَ لِمَا كَانُوا يَصِيبُوا مِنْ رِزْقِهِمْ
تَاللَّهِ لَأَسْأَلَنَّ عَنْكُمْ لَتُفَرُّوا^{٥٧}

وَيَعْلَمُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ يَأْتِيَهُنَّ^{٥٨}

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَاطِمٌ^{٥٩}

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ أَيَسْكَهَ عَلَىٰ
هُوَ أَمْ يُدْأَسُّ فِي الثَّرَابِ أَلْأَسَاءُ مَا يَحْكُمُونَ^{٦٠}

1. చూడండి, 14:30.

2. చూడండి, 6:136.

3. చూడండి, 53:19-22, ముష్రీక్ 'అరబ్బులు లాత్, 'ఉ'జ్జ, మనాత్ అనే ఆడ దేవతలను పూజించేవారు. వారు వారిని దైవదూతలుగా అల్లాహుతా'అలా కుమార్తెలుగా పరిగణించేవారు.

4. ముష్రీక్ 'అరబ్బులు, ఇస్లాంకు పూర్వం ఆడబిడ్డ పుట్టుకను ఎంతో అవమానంగా భావించే వారు,

60. ఎవరైతే పరలోకాన్ని విశ్వసించరో వారే దుష్టులుగా పరిగణింపబడే వారు. మరియు అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వోన్నతుడిగా పరిగణింపబడేవాడు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

61. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను - వారు చేసే దుర్మార్గానికి - పట్టుకోదలిస్తే, భూమిపై ఒక్క ప్రాణిని కూడ వదిలేవాడు కాదు. కాని, ఆయన ఒక నిర్దిత కాలంవరకు వారికి వ్యవధినిస్తున్నాడు. ఇక, వారి కాలం వచ్చినప్పుడు వారు, ఒక ఘడియ వెనుక గానీ మరియు ముందు గానీ కాలేరు.²

62. మరియు వారు తమకు ఇష్టంలేని దానిని అల్లాహ్ కొరకు నియమిస్తారు. “నిశ్చయంగా, వారికి ఉన్నదంతా శుభమే (మేలైనదే).” అని వారి నాలుకలు అబద్ధం పలుకుతున్నాయి. నిస్సందేహంగా, వారు నరకాగ్నిపాలవుతారు. మరియు నిశ్చయంగా, వారందులోకి త్రోయబడి, వదలబడతారు.

63. అల్లాహ్ తోడు, (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి, నీకు పూర్వమున్న సమాజాల వారివద్దకు, మేము ప్రవక్తలను పంపాము! కాని షైతాన్ వారి (దుష్ట) కర్మలను వారికి మంచివిగా కనిపించేటట్లు చేశాడు. అదేవిధంగా ఈనాడు కూడా వాడు వారి స్నేహితుడిగా ఉన్నాడు.³ మరియు వారికి

لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّ وَاللَّهُ
الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَلَوْ يَرَىٰ إِذْ أَخَذَ اللَّهُ النَّاسَ بِطُعْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهِمْ آيَةً
ذَٰلِكَ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

وَيَعْمَلُونَ لِلَّهِ الْكَرُمُونَ وَيَصِفُ أَلْسِنُهُمُ الْكُذْبَ
أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ أَجْرُهُمْ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ
مُقَرَّبُونَ

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرَزَيْنَا
لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَعْيَا لَهُمْ فَهُمْ فِيهِمْ الْيَوْمَ وَالْآخِرِ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

కొందరు ఆ ఆడబిడ్డను సజీవంగా భూమిలో పాతేవారు. చూడండి, 81:8.

1. అల్లాహుతా'అలా ప్రజలను ప్రతి పాపానికి పట్టి శిక్షించడు. కాని పాపాత్ముల పాపాలు చాలా అయినప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష వచ్చి పడుతోంది. ఆ సమయంలో పుణ్యాత్ములు కూడా దాని నుండి తప్పించు కోలేరు. కాని వారు (పుణ్యాత్ములు) పరలోకంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిహితులలో ఉంటారు. ('స.బు'ఖారీ, 2118, 'స. ముస్లిం, 2206 మరియు 2210).
2. దీని మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'ఇక వారి కాలం వచ్చినపుడు, వారు దానిని ఒక్కఘడియ ఆలస్యం చేయలేరు, లేక ఒక్కఘడియ ముందుగానూ తేలేరు.'
3. వలి, వలియ - నుండి వచ్చింది. వలియ దగ్గరివాడు, స్నేహితుడు, ప్రియుడు, మిత్రుడు,

బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

64. మరియు మేము ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) నీపై అవతరింపజేసింది, వారు విభేదాలకు గురిఅయిన విషయాన్ని వారికి నీవు స్పష్టం చేయటానికి మరియు విశ్వసించే జనుల కొరకు మార్గదర్శకత్వంగా మరియు కారుణ్యంగానూ ఉంచటానికి!

65. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, దానిద్వారా నిర్జీవంగా ఉన్న భూమిలో జీవంపోశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో వివేచికి సూచన ఉంది.

66. మరియు నిశ్చయంగా, మీకు పశువులలో ఒక గుణపాఠం ఉంది. వాటి కడుపులలో ఉన్న దానిని (పాలను) మేము మీకు త్రాగటానికి ఇస్తున్నాము. అది మలం మరియు రక్తముల మధ్యనున్న నిర్మల(స్వచ్ఛ)మైన పాలు, త్రాగేవారికి ఎంతో రుచికరమైనది.

67. మరియు ఖర్జూరపు మరియు ద్రాక్ష ఫలాలనుండి మీరు మత్తుపానీయం మరియు మంచి ఆహారం కూడా పొందుతారు.¹ నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు సూచన ఉంది.

68. మరియు నీ ప్రభువు తేనెటీగకు ఈ విధంగా ఆదేశమిచ్చాడు:² “నీవు కొండలలో, చెట్లలో మరియు మానవుల కట్టడాలలో నీ

وَمَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا تَمَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ لِّمَا فِي بُطُونِهِمْ مِنْ
بَيْنَ قَرْنٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾

وَمِنْ شَرَابِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا
وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّعْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

సహాయకుడు, ఆధారమిచ్చే, కాపాడే, ఆశ్రయమిచ్చే, పోషించే వాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసుల వలె, అని 2:257 మరియు 3:68 లో పేర్కొనబడింది. అదేవిధంగా విశ్వాసులు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు వలె అని 10:62లో ఉంది. మరియు తాగూత్ సత్యతిరస్కారుల అవలీయా అని 2:257లో పేర్కొనబడింది.

1. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన 10 సంవత్సరాల తరువాత మద్యపానాన్ని నిషిద్ధం ('హరామ్')చేసే ఆయత్లు (5:90-91) అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇక్కడ మద్యపానాన్ని గురించి అయిష్టత పేర్కొనబడింది.

2. ఇక్కడ వ'హీ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) దానికి ఇచ్చిన జ్ఞానం అని అర్థం.

తెట్టెలను కట్టుకో!

69. “తరువాత అన్నిరకాల ఫలాలను తిను. ఇలా నీ ప్రభువు మార్గాలపై నమ్రతతో నడువు.” దాని కడుపునుండి. రంగురంగుల పానకం (తేనే) ప్రసవిస్తుంది; అందులో మానవులకు వ్యాధినివారణ ఉంది. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి సూచన ఉంది.

70. మరియు అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు, తరువాత మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. మరియు మీలోకొందరు అతి నికృష్టమైన (ముసలి) వయస్సుకు చేరుతారు. అప్పుడు అతడు అంతా తెలిసినా, ఏమీ తెలియని వాడిగా అయిపోతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

71. మరియు అల్లాహ్ జీవనోపాధి విషయంలో మీలో కొందరికి మరికొందరిపై ఆధిక్యతను ప్రసాదించాడు. కాని ఈ ఆధిక్యత ఇవ్వబడినవారు తమ జీవనోపాధిని తమ అధీనంలో ఉన్నవారికి (బానిసలకు) ఇవ్వటానికి ఇష్టపడరు. ఎందుకంటే వారు తమతో సమానులు అవుతారేమోనని! ఏమీ? వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

72. మరియు అల్లాహ్ మీవంటి వారి నుండియే మీ సహవాసు(అజ్వాజ్)లను సృష్టించాడు. మరియు మీ సహవాసుల నుండి మీకు పిల్లలను మరియు మనమళ్ళను ప్రసాదించి, మీకు ఉత్తమమైన జీవనోపాధులను కూడా సమకూర్చాడు. అయినా వారు (మానవులు) అసత్యమైన వాటిని (దైవాలుగా) విశ్వసించి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరిస్తారా?

73. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి, ఆకాశాలనుండి గానీ, భూమినుండి గానీ వారికి

تَمَكِّي مِنْ كُلِّ الشَّجَرِ فَاسْلُكِي سَبِيلَ رَبِّكَ ذُلًّا
يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهِنَّ رَبُّ طَحْطَفُ الْوَاهِي فِيهِ
شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَوَدُّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ إِلَى الْآزَلِ
الْعَبْرَى لَكُمْ بَعْدَ عِلْمٍ سَيِّئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا ابْرَأُوا إِلَى رَبِّهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ
فِيهِ سَوَاءٌ أَلَّا يَتَّبِعُوا اللَّهَ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنِينَ وَهَدَىٰ ذُرِّيَّتَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَأَبَا إِلَهُاتٍ يُؤْمَنُونَ وَيُنْعَتِ
اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ

ఎలాంటి జీవనోపాధిని సమకూర్చలేని మరియు కనీసం (సమకూర్చే) సామర్థ్యం కూడా లేనివారిని ఆరాధిస్తున్నారు.

74. కావున అల్లాహ్ కు పోలికలు కల్పించకండి. ¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు మరియు మీకేమీ తెలియదు. (5/8)

75. * అల్లాహ్ ఒక ఉపమానం ఇచ్చాడు: ఒకడు బానిసగా ఇతరుని యజమాన్యంలో ఉన్నవాడు. అతడు ఏ విధమైన అధికారం లేని వాడు, మరొకడు మానుండి మంచి జీవనోపాధి పొందిన వాడు. అతడు దానిలో నుండి రహస్యంగాను మరియు బహిరంగంగాను ఖర్చు చేయగలవాడు. ఏమీ? వీరిద్దరు సమానులవుతారా? సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే! కానీ, చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

76. అల్లాహ్ ఇద్దరు పురుషుల, మరొక ఉపమానం ఇచ్చాడు: వారిలో ఒకడు మూగవాడు, అతడు ఏమీ చేయలేడు, అతడు తన యజమానికి భారమై ఉన్నాడు. అతనిని ఎక్కడికి పంపినా మేలైనవని చేయలేడు. ఏమీ? ఇటువంటి వాడు మరొకనితో - ఎవడైతే న్యాయాన్ని పాటిస్తూ, ఋజుమార్గంపై నడుస్తున్నాడో - సమానుడు కాగలడా?

رَزَقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٨﴾

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ
مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ ط أَحَدٌ
لِّلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّتَجْلِيَنِ أَحَدُ هُمَا بَعْضُهُ
لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا
يُوجِّهُهُ لَا آيَاتٍ يَتَّبِعِ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٠﴾

1. 'మీరు ఒక పెద్ద ఉద్యోగి దగ్గరికి పోవాలంటే మొదట అతని సెక్రటరీ ద్వారా సమయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది. అదేవిధంగా అల్లాహుతా'అలా వద్దకు చేరటానికి సిఫారసు కావాలి.' అని కొందరు, అల్లాహ్ (సు.తా)కు బదులుగా ఇతరులను వేడుకునేవారు వాదిస్తారు. వారు తప్పదారిలో ఉన్నారు. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా) అంటున్నాడు: 'మీరు ఆయనను ఇతరులతో పోల్చకండి. ఆయనతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు,' అని. అల్లాహుతా'అలా ఏకైకుడు, సర్వసమర్థుడు అంతా ఎరుగువాడు. ఆయన ప్రసన్నతను పొందటానికి, ఆయన (సు.తా.) ప్రవక్తల ద్వారా చూపిన మార్గం (సత్యధర్మమైన ఇస్లాం) మీద నడిచి, సత్కార్యాలు చేయటమే చాలు. చూడండి, 10:3.
2. సమానుడు కాజాలడు అని అర్థం.

77. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. అంతిమ గడియ కేవలం రెప్పపాటు కాలంలో లేదా అంతకు ముందే సంభవించవచ్చు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

78. మరియు అల్లాహ్, మిమ్మల్ని మీ తల్లుల గర్భాలనుండి, బయటికి తీశాడు (పుట్టించాడు) అప్పుడు మీకేమీ తెలియదు. మరియు మీకు వినికిడినీ, దృష్టినీ మరియు హృదయాలను ప్రసాదించాడు. బహుశా మీరు కృతజ్ఞులై ఉంటారని.¹

79. ఏమీ? వారు పక్షులను ఆకాశం మధ్యలో తాటస్థస్థితిలో (పడిపోకుండా) ఎగురుతూఉండేది, గమనించడం లేదా? వాటిని అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ (ఆకాశంలో) నిలుపలేరు. నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించే వారికి సూచనలు ఉన్నాయి.

80. మరియు అల్లాహ్ మీకు, మీ గృహాలలో నివాసం ఏర్పరిచాడు. మరియు పశువుల చర్యలతో మీకు ఇండ్లు (గుడారాలు) నిర్మించాడు. అవి మీకు ప్రయాణం లో ఉన్నప్పుడు మరియు

وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أُمِرَ
السَّاعَةِ إِلَّا كَلِمَةٍ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يَنْسِكُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّن جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ
ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا

1. నా దాసుడు నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికి నేను అతనికి విధి ఫర్దగా చేసిన వాటిపై అమలు చేస్తాడు. ఆ తరువాత నవాఫిల్ ద్వారా కూడా మరింత నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. మరియు నేను అతనిని ప్రేమిస్తాను. నేను అతనిని ప్రేమించినపుడు నేను అతని చెవి అవుతాను దానితో అతడు వింటాడు. అతని కన్ను అవుతాను దానితో అతడు చూస్తాడు, అతని చేయి అవుతాను దానితో అతడు పట్టుకుంటాడు, కాలు అవుతాను దానితో అతడు నడుస్తాడు మరియు అతడు నన్ను అడిగిన దానిని నేను అతనికి ఇస్తాను. నన్ను శరణు వేడుకుంటే, నేను శరణు ఇస్తాను. ('స.బు.ఖారీ, కితాబ్ అబ్రిఖాఫ్). దీనిని తప్పగా అర్థం చేసుకోరాదు. ఏ మానవుడైతే తన ఆరాధన మరియు విధేయతలో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)నే ప్రత్యేకించుకుంటాడో అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టం లేనటువంటిది ఏదీ వినడు, చూడడు, చేయడు మరియు పలకడు. అతడు చేసే ప్రతికార్యం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతుష్టి పొందడానికే ఉంటుంది.

మీరు బసచేసినప్పుడు, చాలా తేలికగా ఉంటాయి. వాటి ఉన్నితో, బొచ్చుగల చర్మాలతో మరియు వెంట్రుకలతో గృహోపకరణ సామగ్రి మరియు కొంతకాలం సుఖంగా గడుపుకునే వస్తువులను (మీ కొరకు సృష్టించాడు).

81. మరియు అల్లాహ్ తాను సృష్టించిన వస్తువులలో కొన్నింటిని నీడకొరకు నియమించాడు మరియు పర్యటాలలో మీకు రక్షణాస్థలాలను ఏర్పరచాడు. మరియు మీరు వేడినుండి కాపాడుకోవటానికి వస్త్రాలను మరియు యుద్ధం నుండి కాపాడుకోవటానికి కవచాలను ఇచ్చాడు. మీరు ఆయనకు విధేయులై ఉండాలని, ఈ విధంగా ఆయన మీపై తన అనుగ్రహాలను పూర్తిచేస్తున్నాడు.

82. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే, నీ కర్తవ్యం కేవలం సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే!

83. వారు అల్లాహ్ ఉపకారాన్ని గుర్తించిన తరువాత దానిని నిరాకరిస్తున్నారు మరియు వారిలో చాలా మంది సత్యతిరస్కారులే!

84. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి), ఆ రోజు మేము ప్రతిసమాజం నుండి ఒక సాక్షిని లేపినట్లు బెద్దాము. అప్పుడు సత్య తిరస్కారులకు ఏ విధమైన (సాకులు చెప్పటానికి) అనుమతి ఇవ్వబడదు¹ మరియు వారికి పశ్చాత్తాపపడే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

85. మరియు దుర్మార్గులు ఆ శిక్షను చూసినప్పుడు, అది వారి కొరకు తగ్గించడం జరుగుదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడదు.²

وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِئَاتًا إِلَى حِينٍ ①

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سُرَابِيلَ تَقِيكُمْ الْحَرَّ وَسُرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ①

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ②

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْفَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ③

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْعَفُونَ ④

وَإِذَا الرَّاكِبِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ⑤

1. చూడండి, 77:35-36 మరియు 89 వ్యాఖ్యానం.

2. పరలోక జీవితం ప్రతిఫల జీవితం. అక్కడ మంచి కర్మలు చేయటానికి గానీ లేక పశ్చాత్తాపపడటానికి గానీ వ్యవధి ఇవ్వబడదు.

86. మరియు (అల్లాహ్ కు) సాటి కల్పించిన వారు, తాము సాటిగా నిలిపిన వారిని చూసి అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! వీరే మేము నీకు సాటి కల్పించి, నీకు బదులుగా ఆరాధించిన వారు.” కాని (సాటిగా నిలువబడిన) వారు, సాటి కల్పించినవి వారి మాటలను వారి వైపుకే విసురుతూ అంటారు: “నిశ్చయంగా, మీరు అసత్యవాదులు.”¹

87. మరియు ఆరోజు (అందరూ) వినములై తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించుకుంటారు. వారు కల్పించినవి (దైవాలు) వారిని త్యజించి ఉంటాయి.

88. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధించారో వారికి, మేము వారు చేస్తూ ఉండిన దౌర్జన్యాలకు శిక్ష మీద శిక్ష విధిస్తాము.²

89. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు మేము ప్రతి సమాజంలో నుండి వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిచ్చే వానిని (ప్రవక్తను) లేపి నిలబెడ్తాము. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నిన్ను వీరికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమివ్వటానికి తీసుకువస్తాము.³ ప్రతివిషయాన్ని స్పష్టపరచటానికి నీపై ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. మరియు ఇందులో అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిన వారికి మార్గదర్శకత్వం, కారుణ్యం మరియు

وَإِذْ أَرَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَائُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكِن بُؤْسٌ

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَسْلَمُونَ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَاصْطَلَوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زَادْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَتَرَكْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ

1. సాటిగా నిలువబడిన వారి జవాబుకు చూడండి, 10:29, 46:56, 19:81-82, 29:25, 18:52.

2. తాము స్వయంగా మార్గభ్రష్టులైనదే కాక ఇతరులను, అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గం నుండి ఆపేవారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది.

3. ప్రతి ప్రవక్త తన జాతివారిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాడు. మరియు ముహమ్మద్ (స'అస) మరియు అతని అనుచరు(ర'ది. అస్తుమ్)లు ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)ల విషయంలో, వారు సత్యవాదులు మరియు వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారని సాక్ష్యమిస్తారు. (స.బుఖారీ, తఫ్సీర్ సూరహ్ అన్-నిసా').

శుభవార్తలూ ఉన్నాయి. (3/4)

90.* నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయం చేయమని మరియు (ఇతరులకు) మేలు చేయమని మరియు దగ్గరి బంధువులకు సహాయం చేయమని మరియు అశ్లీలత, అధర్మం మరియు దౌర్జన్యాలకు దూరంగా ఉండమని ఆజ్ఞాపిస్తున్నాడు. ఆయన ఈ విధంగా మీకు బోధిస్తున్నాడు, బహుశా మీరు హితబోధ గ్రహిస్తారని.

91. మరియు మీరు అల్లాహ్ పేరుతో వాగ్దానం చేస్తే మీ వాగ్దానాలను తప్పక నెరవేర్చండి. మరియు మీరు ప్రమాణాలను దృఢపరచిన తర్వాత భంగపరచకండి. ² (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, మీరు అల్లాహ్ ను మీకు జామీనుదారుగా ³ చేసుకున్నారు. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

92. మరియు మీరు ఆ స్త్రీవలె కాకండి, ఏ స్త్రీ అయితే స్వయంగా కష్టపడి నూలువడికి గట్టి

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضَحُوا
السَّيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي تَقْضَتْ غَزَاهُمْ مِنْ بَعْدِ

1. అల్-అద్దు: తనవారితోనే కాక ఇతరులతో కూడా న్యాయం చేయటం. ఎవరితోనైనా ఉన్న ప్రేమ లేక శత్రుత్వం, న్యాయానికి అడ్డు రాకూడదు. మరొక అర్థం న్యాయంలో హెచ్చుతగ్గులు చేయకూడదు. ధర్మవిషయంలో కూడా ఏ విధమైన అన్యాయం జరుగకూడదు.

అల్-ఎ'హ్సాను: అంటే, ఒకటి: మంచినడవడిక మరియు క్షమాగుణం. రెండోది: న్యాయంగా ఇవ్వవలసిన దానికంటే ఎక్కువ ఇవ్వటం. ఉదా: నూరు రూపాయలు కూలి మాట్లాడుకున్న వానికి పని ముగిసిన తరువాత 110 రూపాయలు ఇవ్వటం. మూడవది: ఏ పని చేసినా కర్తవ్యంగా హృదయపూర్వకంగా చేయటం మరియు ఏకాగ్రచిత్తంతో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించటం. (అనీత'అబుదుల్లాహ్ క అన్నక తరాహు).

అల్-ఫ'హ్మాః: అశ్లీలత, చెడునడక, అసభ్యకరమైన పని, సిగ్గుమాలిన నడవడిక. ఈ కాలంలో ఫ్యాషన్ పేరు మీద జరిగేవి. స్త్రీ పురుషులు సిగ్గు విడిచి, కలసిమెలసి తిరుగుటం, డాన్సులు చేయటం, మొదలైనవి. అల్-మున్కరు: షరీయత్ విషయించిన పని.

అల్-బ'గి: అందోళన, అక్రమము, దౌర్జన్యం.

2. దృఢంగా చేసిన ప్రమాణాలు. అలోచించకుండా చేసిన ప్రమాణాలకు చూడండి, 2:225. 'ఒకవ్యక్తి ప్రమాణం చేసిన తరువాత తాను చేసిన ప్రమాణం తప్ప అని తెలుసుకుంటే, తన ప్రమాణాన్ని తెంపి పరిహారం (కప్పార) ఇవ్వాలి.' (స.ముస్లిం, సం.1272).

3. కఫీలున్: అంటే జామీనుదారు, లేక హామీ ఇచ్చేవాడు అని అర్థం.

దారాన్ని చేసిన తరువాత దాన్ని ముక్కలు ముక్కలగా త్రంచివేసిందో! ఒక వర్గం వారు మరొక వర్గం వారి కంటే అధికంగా ఉన్నారని, పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి, మీ ప్రమాణాలను ఉపయోగించుకోకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని వీటి (ఈ ప్రమాణాల) ద్వారా పరీక్షిస్తున్నాడు. మరియు నిశ్చయంగా, పునరుత్థానదినమున ఆయన మీకు, మీరు వాదులాడే విషయాలను గురించి స్పష్టంగా తెలియజేస్తాడు.

93. ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే మిమ్మల్ని అందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండేవాడు. కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.¹ మరియు నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తున్న కర్మలను గురించి మీరు తప్పక ప్రశ్నించబడతారు.

94. మరియు మీ ప్రమాణాలను పరస్పరం మోసగించుకోవటానికి ఉపయోగించుకోకండి. అలా చేస్తే స్థిరపడిన పాదాలు జారిపోవచ్చు మరియు మీరు అల్లాహ్ మార్గంనుండి ప్రజలను నిరోధించిన పాప ఫలితాన్ని రుచిచూడ గలరు.² మరియు మీకు ఘోరమైన శిక్ష పడగలదు.

95. మరియు మీరు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానాన్ని స్వల్పలాభానికి అమ్ముకోకండి. మీరు తెలుసుకోగలిగితే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్

قَوْلَ الْكَافِرَاتِ تَعَذُّبُونَ أَيُّهَا لَكُمْ دَخَلَا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَعْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُبَيِّنُ لَكُمْ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَلَسْتَ عَلَى عَمَّا أَنتُم تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَعْتَدُوا وَأَيُّهَا لَكُمْ دَخَلَا بَيْنَكُمْ فَزَلِلْ قَدْ مِمَّ بَعْدَ تَبَوُّعِهَا وَتَوَاتُوا الشُّوَّاءَ بِهَا صَدَقْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٥﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ اللَّهِ تَبَوُّعًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

1. చూడండి, 14:4 మరియు 2:26-27. అల్లాహుతా'అలాకు ప్రతివాని భవిష్యత్తు తెలుసు. కాబట్టి ఎవడైతే సన్మార్గానికి రాడని ఆయనకు తెలుసో అలాంటి వాడిని, మార్గ భ్రష్టత్వంలో వదలిపెడతాడే కానీ, ఎవ్వడిని కూడా బలవంతంగా తప్పదూరిలో వేయడని దీని అర్థం.
2. ఈ విధంగా ప్రజలు తమ ప్రమాణాలను తెంపుకొని, ఇతరులను మోసగించటానికి పాల్పడితే సమాజంలో ఒకరిపై ఒకరికి ఏ విధమైన విశ్వాసం ఉండదు, అన్యాయం మరియు దౌర్జన్యం నెలకొంటాయి.

వద్ద ఉన్నదే మీకు ఎంతో మేలైనది.

96. మీ దగ్గర ఉన్నదంతా నశించేదే. మరియు అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే (శాశ్వతంగా) మిగిలేది! మరియు మేము సహనం వహించేవారికి, వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

97. ఏ పురుషుడూ గానీ, లేక స్త్రీ గానీ విశ్వాసులై, సత్కార్యాలు చేస్తే, అలాంటి వారిని మేము తప్పక (ఇహలోకంలో) మంచి జీవితం గడిపేలా చేస్తాము. ¹ మరియు వారికి (పరలోకంలో) వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమ ప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాము.

98. కావున నీవు ఖుర్ఆన్ పఠించబోయే టప్పుడు శపించ (బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ నుండి (రక్షణ పొందటానికి) అల్లాహ్ శరణు వేడుకో! ²

99. విశ్వసించి, తమ ప్రభువును నమ్ముకున్న వారిపై నిశ్చయంగా, వాడికి ఎలాంటి అధికారం ఉండదు.

100. కాని! నిశ్చయంగా, వాడి (షైతాన్) వైపుకు మరలి వాడిని అనుసరించే (స్నేహం చేసుకునే) వారిపై ³ మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటికల్పించే వారిపై, వాడికి అధికారం ఉంటుంది.

101. మరియు మేము ఒక సందేశాన్ని (ఆయత్ ను) మార్చి దాని స్థానంలో మరొక

مَاعِنْدَكُمْ يَبْقَىٰ وَمَاعِنْدَ اللَّهِ لَا يُبَاقَىٰ
وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَتَتْهُ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَنُجْزِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ
الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿٩٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ
رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكَّلُونَهُ وَالَّذِينَ هُمْ
بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ

1. చూడండి, 20:124.

2. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త (స'అస)ను సంబోధిస్తుంది. కాని ఇది విశ్వాసులందరి కొరకు ఉంది. కావున ప్రతివాడు ఖుర్ఆన్ చదవటం ప్రారంభించేటప్పుడు: 'బిస్మిల్లా హిర్రహమ్' నిరహీమ్'కు ముందు, 'అ'హ్ మిన్ బిల్లాహి మిన్ షైతా నిరజిమ్.' తప్పక చదవాలి.

3. చూడండి, 14:22.

సందేశాన్ని అవతరింపజేసినప్పుడు: ¹ తాను దేన్ని ఎప్పుడు అవతరింపజేశాడో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (అయినా) వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఇలా అంటారు: “నిశ్చయంగా, నీవే (ఓ ముహమ్మద్!) దీనిని కల్పించే వాడవు.” అసలు వారిలో చాలా మంది (యథార్థం) తెలుసుకోలేరు.

102. వారితో అను: “దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ ప్రభువు వద్దనుండి సత్యంతో, విశ్వాసులను (విశ్వాసంలో) పటిష్ఠం చేయటానికి మరియు (అల్లాహ్ కు) సంపూర్ణంగా విధేయులుగా ఉన్న వారికి (ముస్లింలకు) సన్మార్గం చూపటానికి మరియు శుభవార్త అందజేయటానికి, పరిశుద్ధాత్మ (జిబ్రీల్) ² క్రమక్రమంగా ఉన్నది ఉన్నట్లుగా తీసుకొని వచ్చాడు.”

103. మరియు: “నిశ్చయంగా, ఇతనికి ఒక మనిషి నేర్పుతున్నాడు.” ³ అని, వారు అనే విషయం మాకు బాగా తెలుసు. వారు సూచించే (అపార్థం చేసే) వ్యక్తి భాష పరాయిభాష. కాని ఈ (ఖుర్ఆన్) భాష స్వచ్ఛమైన ‘అరబ్బీ భాష.’ ⁴

104. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశా (ఆయాత్)లను, విశ్వసించరో! వారికి అల్లాహ్

بِمَا يَنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَتَاهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾

قُلْ لَكُمْ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٣﴾

وَلَقَدْ عَلِمُوا أَنَّهُمْ يُعْلَمُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ
الَّذِي يُوحِي وَنُوحٍ إِلَيْهِ عَجَبٌ وَهَذَا لِّسَانُ
عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٠٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يُهْدُوا
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٥﴾

1. చూడండి, 2:106, 13:39, 41:42.

2. జిబ్రీల్ (అ.స.) ను సంబోధిస్తూ, రూహుల్ ఖుద్స్, అని, ఖుర్ఆన్ లో నాలుగు సార్లు వచ్చింది, ఇక్కడ మరియు 2:87, 253; 5:110 లో. రూహుల్ అమీన్, అని 26:193 లో వచ్చింది. రూహ్, అని మూడు సార్లు, 78:38, 19:17, 97:4 లో వచ్చింది. కాని 16:2, 42:52 లో మాత్రం రూహ్, దివ్యజ్ఞానం అనే అర్థం ఇస్తుంది.

3. కొందరు బానిస యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ముస్లింలు అయ్యారు. వారికి కొంత బైబిల్ జ్ఞానముండెను. మక్కా ముష్రీక్ లు అనే వారు: ‘వారి నుండియే ముహమ్మద్ (స’అస) ఖుర్ఆన్ నేర్చుకున్నారు.’ అని.

4. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘వారి ‘అరబ్బీ భాషైతే స్వచ్ఛమైనది కాదు మరియు ఈ ఖుర్ఆన్ స్వచ్ఛమైన ‘అరబ్బీ భాష లో ఉంది.’ అని.

సన్మార్గం చూపడు మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

105. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించని వారు, అబద్ధాలను కల్పిస్తున్నారు. మరియు అలాంటి వారు! వారే, అసత్యవాదులు.

106. ఎవడైతే విశ్వసించిన తరువాత, అల్లాహ్ ను తిరస్కరిస్తాడో - తన హృదయం సంతృప్తికరమైన విశ్వాసంతో నిండిఉండి, బలవంతంగా తిరస్కరించేవాడు తప్ప! ¹ మరియు ఎవరైతే హృదయపూర్వకంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడుతారో, అలాంటి వారిపై అల్లాహ్ ఆగ్రహం (దూషణ) విరుచుకుపడుతుంది. మరియు వారి కొరకు ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

107. ఇది ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, వారు పరలోకజీవితం కంటే ఇహలోక జీవితాన్నే ఎక్కువగా ప్రేమించటం మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

108. ఇలాంటి వారి హృదయాల మీదా, చెవుల మీదా మరియు కన్నుల మీదా అల్లాహ్ ముద్రవేసి ఉన్నాడు. ² మరియు ఇలాంటి వారే నిర్లక్ష్యంలో మునిగి ఉన్నవారు!

109. నిశ్చయంగా, పరలోకంలో నష్టానికి గురికాగల వారు వీరే, అని అనటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآيَاتِ
اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مِنْ أَكْثَرِ
وَقَلْبِهِ مُطْمَئِنِّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ
بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخُسْرَاءُ ﴿١٠٩﴾

1. తన హృదయంలో దృఢవిశ్వాసం ఉండి - కేవలం సత్యతిరస్కారుల శిక్షకు తాళలేక - తనను తాను సత్యతిరస్కారిగా చెప్పుకునే వాడిపై ఎట్టి నిందలేదు. ఇస్లాం కొరకు చంపబడటం ఎంతో గొప్ప పుణ్యకార్యం. అయినా ఖుర్ఆన్ లో అనేక చోట్లలో: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవునిపై అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు.' అని చెప్పబడింది. చూడండి, 2:233, 286; 6:152, 7:42, 23:62 వగైరా. కావున ఈ విడుదల ఇవ్వబడింది.

2. చూడండి, 2:7, 6:25.

110. ఇక నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! వారి కొరకు, ఎవరైతే మొదట పరీక్షకు గురి చేయబడి, పిదప (తమ ఇల్లావాకిలి విడిచి) వలసపోయి, తరువాత ధర్మపోరాటంలో పాల్గొంటారో మరియు సహనంవహిస్తారో! ¹ దాని తరువాత నిశ్చయంగా, అలాంటి వారి కొరకు నీ ప్రభువు! ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (7/8)

111. * ఆ దినమును (జ్ఞాపకముంచుకొండి), ఎప్పుడైతే ప్రతి ప్రాణి కేవలం తన స్వంతం కొరకే బ్రతిమాలుకుంటుందో! ² ప్రతిప్రాణికి దాని కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు. ³

112. మరియు అల్లాహ్ ఒక నగరపు ఉపమానం ఇస్తున్నాడు: మొదట అది (ఆ నగరం) శాంతి భద్రతలతో నిండి ఉండేది. దానికి (దాని ప్రజలకు) ప్రతి దిక్కునుండి జీవనోపాధి పుష్కలంగా లభిస్తూఉండేది. తరువాత (ఆ నగరం) వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను తిరస్కరించారు (కృతఘ్నులయ్యారు), కావున అల్లాహ్ వారి చర్యలకు బదులుగా వారికి ఆకలీ, భయమూ వంటి అపదల రుచి చూపించాడు.

113. మరియు వాస్తవంగా వారివద్దకు వారి (జాతి) నుండి ఒక ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు, కాని వారు అతనిని అబద్ధికుడని తిరస్కరించారు.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فَعَلْنَا لَهُمْ جَهْدًا وَصَبْرًا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَاعَمَلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٣﴾

1. ఇది మక్కాలో మున్నుందు ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత, ముస్లిమీన్ మక్కా యొక్క దౌర్జన్యాలను సహించలేక 'హబషా మరియు మదీనాకు వలసపోయిన వారి విషయం.
2. పునరుత్థాన దినమున, ఒకరు మరొకరిని గుర్తించి పట్టించుకోరు. తల్లిదండ్రులు తమ సంతానాన్ని లెక్కచేయరు. మరియు సంతానం తమ తోబుట్టిన వారిని గానీ, తల్లిదండ్రులను గానీ పట్టించుకోరు. ఇంకా చూడండి, 80:37.
3. పుణ్యం చేసినవారికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణిస్తే ఎన్నోరెట్లు అధికంగా పుణ్యఫలితం ప్రసాదిస్తాడు. కాని పాపం చేసిన వారికి దానంతట శిక్ష మాత్రమే విధిస్తాడు. శిక్షించుటలో ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

కావున వారు దుర్మార్గంలో మునిగి ఉన్నప్పుడు వారిని శిక్ష పట్టుకున్నది.

114. కావున మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించే వారైతే, ఆయన మీ కొరకు ప్రసాదించిన ధర్మసమ్మతమైన, పరిశుద్ధమైన ఆహారాలనే తినండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞతలు చూపండి.

115. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కొరకు (దానంతట అది) చచ్చిన పశువు, రక్తం, పందిమాంసం, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు జిబహ్ చేయబడిన జంతువు (మాంసాన్ని) నిషేధించి ఉన్నాడు. కాని ఎవడైనా (అల్లాహ్) నియమాలను ఉల్లంఘించే ఉద్దేశంతో కాక, (ఆకలికి) తాళలేక, గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో (తింటే); నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.¹

116. అల్లాహ్ మీద అబద్ధాలు కల్పిస్తూ: “ఇది ధర్మసమ్మతం, ఇది నిషిద్ధం.” అని మీ నోటికొచ్చినట్లు (మనస్సులకు తోచినట్లు) అబద్ధాలు పలకకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించే వారు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందరు.

117. దీనితో కొంతవరకు సుఖసంతోషాలు కలుగవచ్చు, కాని వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

118. మరియు మేము నీకు ప్రస్తావించిన వాటిని, ఇంతకు ముందు యూదులకు నిషేధించాము. మరియు మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉండేవారు.²

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُفْرَكُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ
الْخِنْزِيرِ وَمَأْكُلَ الْبُهْلِ لِغَيْرِ اللَّهِ بِشَيْءٍ
اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
الْكُذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يَفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾
مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَزَمًا مِمَّا قَصَّصْنَا
عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

1. ఈ రెండూ 114, 115 ఆయతులు, 2: 172, 173 ఆయతులను పోలిఉన్నాయి. చూడండి, 6: 145.

2. యూదులకు విధించిన ఆహారపదార్థాల నిషేధాలు వారి అన్యాయ ప్రవర్తన కారణంగా ఉండెను.

119. అయితే నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు - ఎవరైతే అజ్ఞానంలో పాపాలు చేసి, ఆ పిదప పశ్చాత్తాపపడి, సరిదిద్దుకుంటారో - దాని (ఆ పశ్చాత్తాపం) తరువాత (వారిని క్షమిస్తాడు); నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

120. నిశ్చయంగా, ఇబ్రాహీమ్ (ఒక్కడే) అల్లాహ్ కు భక్తిపరుడై, ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని (సత్యధర్మాన్ని) స్థాపించటంలో తనకు తానే ఒక సమాజమై ఉండెను.¹ అతను అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవారిలో ఎన్నడూ చేరలేదు.

121. ఆయన (అల్లాహ్) యొక్క అనుగ్రహాలకు కృతజ్ఞుడై ఉండేవాడు. ఆయన (అల్లాహ్) అతనిని (తన స్నేహితునిగా) ఎన్నుకొని, అతనికి ఋజుమార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

122. మేము అతనికి ఇహలోకంలో మంచి స్థితిని ప్రసాదించాము. మరియు నిశ్చయంగా, అతను పరలోకంలో సద్గర్వనులతోపాటు ఉంటాడు.

123. తరువాత మేము నీకు (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ సందేశాన్ని పంపాము: “నీవు ఇబ్రాహీమ్ అనుసరించిన, ఏకదైవసిద్ధాంతాన్ని (సత్య ధర్మాన్ని) అనుసరించు. అతను (ఇబ్రాహీమ్) అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించే వారిలోనివాడు కాదు.”

124. వాస్తవానికి, శనివారశాసనం (సబ్త్) విషయంలో అభిప్రాయభేదాలు కలిగిఉన్న వారికే అది విధించబడింది. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! పునరుత్థాన దినమున వారి మధ్య

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّرُوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

شَاكِرًا لِلنِّعَمِ الَّتِي جَبَلَهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

وَاتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَوَأَنَّا فِي الْآخِرَةِ لَإِلَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَیَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

ఉన్న భిన్నాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.

125. (ప్రజలను) వివేకంతోనూ, మంచి ఉపదేశం(ప్రచారం)తోనూ నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు ఆహ్వానించు. మరియు వారితో ఉత్తమ రీతిలో వాదించు.¹ నిశ్చయంగా నీ ప్రభువుకు తన మార్గంనుండి భ్రష్టుడైనవాడెవడో తెలుసు. మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడెవడో కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

126. మరియు మీరు (మీ ప్రత్యర్థులను) శిక్షించదలచుకుంటే, మీకు జరిగిన దానికి (అన్యాయానికి) సమానమైన శిక్ష మాత్రమే ఇవ్వండి. కాని మీరు సహనం వహిస్తే నిశ్చయంగా, సహనం వహించేవారికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది.

127. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు సహనం వహించు మరియు నీకు సహనమిచ్చేవాడు కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. మరియు వారిని గురించి దుఃఖపడకు మరియు వారు పన్నే కుట్రలకు నీవు వ్యాకులపడకు.

128. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భయభక్తులు గలవారితో మరియు సజ్జనులైన వారితో ఉంటాడు.

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالنُّوعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ طِائِفَةٍ
رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

وَأِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ
وَلَكُمْ صَبْرٌ كَمَلٌ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

17. సూరహ్ బనీ ఇస్రాయీల్

ఇస్రాయీల్ సంతతివారి విషయం 2-8 మరియు 101-104 ఆయత్లలో వచ్చినందుకు కొందరు దీనిని సూరహ్ బనీ-ఇస్రాయీల్ అని కూడా అంటారు. ఇస్రా - రాత్రి ప్రయాణం, అంటే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస)ను మక్కా ముకర్రమా నుండి బైతుల్-మబ్లీన్ కు తీసుకుపోబడిన రాత్రి ప్రయాణం. ఈ పదం మొదటి ఆయత్లలో ఉంది. 'స'హీహ్ బుఖారీలో, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-మన్ షాద్ (ర'ది.అ.) కథనం ప్రకారం సూరాహ్ లు అల్-కహఫ్ (18), మర్యమ్ (19) మరియు ఇస్రా(17) మొట్టమొదట అవతరింపజేయబడిన మక్కా సూరాహ్ లలోనివి. ఇందులో 111 ఆయతులు ఉన్నాయి. 'అయిషహ్ (ర.అన్వా) కథనం: 'దైవప్రవక్త (స'అస) ఈ సూరహ్ మరియు సూరహ్ అజ్-జుమర్ (39)లను ప్రతిరాత్రి సమాజ్ లో చదివేవారు.' (తిర్మిజీ, 292, 3405; ససాయీ, ఇబ్నె-హంబల్; అల్బుఖరీ ప్రమాణీకం, పు. 2, 'హ. సం. 641).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (*) తన దాసుణ్ణి (ముహమ్మద్ ను), మస్జిద్ అల్-హరామ్ (మక్కా ముకర్రమా) నుండి పరిసరాలను శుభవంతం చేసిన మస్జిద్ అల్-అఖ్ఖా (బైతుల్-మబ్లీన్) వరకు రాత్రివేళ తీసుకొనిపోయిన ఆయన (అల్లాహ్) సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఇది మేము అతనికి మా కొన్ని నిదర్శనా(ఆయాత్)లను చూపటానికి చేశాము.

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ
الْمَسْجِدِ الْكَرِيمِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي
بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ①

1. 'ఈ ప్రయాణాన్ని మేము మా దాసునికి కొన్ని అద్భుత నిదర్శనాలు, సంకేతాలను చూపటానికి చేయించాము.' ఇంత దూరప్రయాణం రాత్రిపూట స్వల్పకాలంలో పూర్తి చేయించడం కూడా ఒక అద్భుత సూచనయే. ఈ ప్రయాణం రెండు భాగాలలో ఉంది.

(1) మొదటి భాగం: ఇస్రా: జిబ్రీల్ (అ.స.) తెచ్చిన బురాఖ్ పై ఎక్కిఅతనితో బాటు, మక్కా ముకర్రమా నుండి బైతుల్-మబ్లీన్ కు రాత్రి పూట పయనించడం. అక్కడ మహాప్రవక్త (స'అస) సర్వ దైవప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లకు ఇమాముగా నిలిచి సమాజ్ చేయించడం.

(2) రెండోభాగం, మేరాజ్: అంటే పైకి ఎక్కించబడటం, లేక పైకి తీసుకుని పోబడటం. బైతుల్-మబ్లీన్ నుండి ఆకాశాలలోనికి, చివరకు సిద్ధతుల్-మున్తహా వరకు పోయిన ప్రయాణం. అది 'అర్ద్ క్రింద ఏడవ ఆకాశంపై ఉంది. అక్కడ అతనికి (స'అస) అల్లాహుతా'అలా వ'హీ ద్వారా సమాజ్ మరియు ఇతర ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. ఆ విషయాలు 'స'హీహ్ 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. మేరాజ్ ను గురించి కొంతవరకు సూరహ్ అన్-నబ్వ (53)లో కూడ ఉంది. మేరాజ్ సమయంలో దైవప్రవక్త (స'అస), ఆకాశాలలో ఇతర ప్రవక్తలతో కలుసుకున్నారు. ఈ ప్రయాణం దైవప్రవక్త పూర్తిచేసింది కలలో కాదు. అతను శారీరకంగా మేల్కొని ఉండి, పూర్తి

నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

2. మరియు మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ఇచ్చాము.¹ మరియు దానిని ఇస్రాయీల్ సంతతివారికి మార్గదర్శినిగా చేసి, దాని ద్వారా ఇలా ఆజ్ఞాపించాము: “నన్ను (అల్లాహ్ ను) తప్ప మరెవ్వరినీ సంరక్షకునిగా (కార్యసాధకునిగా) చేసుకోవద్దు.

3. “మేము సూహేతోబాటు ఓడలో ఎక్కించిన వారి సంతతి వారలారా! నిశ్చయంగా, అతను (సూహే) కృతజ్ఞుడైన దాసుడు.”

4. మరియు మేము గ్రంథంలో ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని ఇలా హెచ్చరించాము: “మీరు భువిలో రెండుసార్లు సంక్షోభాన్ని రేకెత్తిస్తారు, మరియు గొప్ప అహంకారాన్ని ప్రదర్శిస్తారు!”

5. ఇక ఆ రెంటిలో మొదటి వాగ్దానం రాగా మేము మీపై ఘోర యుద్ధనిపుణులైన మా దాసులను పంపాము.² వారు మీ గృహాలలోకి దూసుకెళ్ళారు. మరియు ఈ విధంగా మా వాగ్దానం నెరవేర్చబడింది.

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ أَلا تَتَذَكَّرُونَ ۝١

ذُرِّيَّتِهِ مَن حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ ۚ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ۝٣

وَوَعَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَنُفْسِدَنَ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَنَعْلُنَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۝٤

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَئِهِمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّا أُولُوا بِأَبْسٍ شَدِيدًا فَجَاوَسُوا خِلَالَ الْبَلَدِ ۚ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ۝٥

స్పృహలో ఉన్న స్థితిలో (Bodily, Fully awake and with Full Consciousness and orientation of Mind) చేశారు. ఈ ప్రయాణం అల్లాహుతా'అలా ఆజ్ఞతో జరిగింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తానుకోరినది చేస్తాడు. ఇది జరిగిన కాలం మరియు తేదీలలో భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు రబీ'అ అల్-అవ్వల్ 17 లేక 27వ తేదీలలో అని, మరికొందరు రబి'అ 27అని, మరి కొందరు ఇతర నెలలని కూడా అంటారు (ఫాత్త్ అల్-ఖదీర్).

1. అల్లాహుతా'అలా మూసా ('అ.స.)తో సూటిగా మాట్లాడినదానికి చూడండి, 4:164, 7:144.

2. మొదటి శిక్ష దాదాపు క్రీస్తు శక ఆరంభానికి 600 సంవత్సరాలకు ముందు వచ్చింది. ఇది బాబిలోనియన్ పాలకుడు బ'ఖ్త్ న'స్ర ఇస్రాయీల్ సంతతివారిపై జెరూసలంలో చేసిన దౌర్జన్యం. అతడు ఎంతో మంది యూదులను చంపి మిగిలిన వారిని ఖైదీలుగా, బానిసలుగా చేసుకున్నాడు. ఈ శిక్ష వారు దైవప్రవక్తలను చంపినందుకు మరియు తొరాత్ ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించినందుకు పడింది. కొందరి అభిప్రాయంలో ఈ రాజు జాలూత్. ఆ తరువాత తాలూత్ సైన్యాధిపత్యంలో ఉన్న దావూద్ ('అ.స.) జాలూత్ ను సంహరించి వారికి విముక్తి కలిగించారు.

6. ఆ తరువాత మేము మీకు వారిపై మరల ప్రాబల్యం వహించే అవకాశం కలిగించాము. మరియు సంపదతోనూ మరియు సంతానంతోనూ మీకు సహాయంచేశాము మరియు మీ సంఖ్యా బలాన్నికూడా పెంచాము.

7. (మరియు మేము అన్నాము): “ఒకవేళ మీరు మేలుచేస్తే అది మీ స్వయంకొరకే మేలుచేసుకొన్నట్లు. మరియు ఒకవేళ మీరు కీడుచేస్తే అది మీకొరకే!” పిదప రెండవ వాగ్దానం రాగా మీ ముఖాలను (మిమ్మల్ని) అవమానపరచటానికి, మొదటిసారి వారు మస్జిద్ అల్-అఖ్ఖాలో దూరినట్లు, మరల దూరటానికి మరియు వారికి అందిన ప్రతి దానిని నాశనం చేయటానికి (మీ శత్రువులను మీపైకి పంపాము).¹

8. (మరియు తౌరాత్లో ఇలా అన్నాము): “బహుశా మీ ప్రభువు ఇప్పుడు మిమ్మల్ని కరుణించవచ్చు! కాని ఒకవేళ మీరు అలాగే ప్రవర్తిస్తే, మేము కూడా తిరిగి అలాగే చేస్తాము. మేము నరకాగ్నిని, సత్యతిరస్కారుల కొరకు చెరసాలగా చేసి ఉంచాము.”

9. నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ పూర్తిగా, సరిఅయిన (సవ్యమైన) మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూఉండే విశ్వాసులకు తప్పక గొప్ప ప్రతిఫలం ఉందని శుభవార్తనూ అందజేస్తుంది;

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاهُمْ أَكْثَرَ تَفْصِيرًا ۝

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيُلْغُوا إِلَيْكُمُ الْبَيْتُ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ۝

عَلَىٰ رَبِّكَ أَنْ يَحْكُمَ وَإِنْ عُدْتُمْ عَدَا تَأْتُوا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ۝

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ وَيُبَيِّنُ لِلْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْلَمُونَ الصَّالِحَاتِ أَنْ لَا يَحَرُّوا ۝

1. రెండవసారి యూదులు అత్యాచారాలు చేశారు. జకరియ్యా (అ.స.)ను చంపారు. ఏసు క్రీస్తును సిలువపై ఎక్కించగోరారు కాని అల్లాహుతాఅలా అతనిని సజీవునిగా ఆకాశాలలోకి ఎత్తుకున్నాడు. అప్పుడు అల్లాహుతాఅలా రోమన్ పాలకుడు బైటస్ ను వారిపైకి పంపాడు. అతడు జేరూసలంపై దండయాత్ర చేసి యూదులను నాశనం చేశాడు. వారిని బైటిలుగా, బానిసలుగా చేసుకున్నాడు. హెకెలె సులేమాన్ ను నాశనం చేశాడు. యూదులను బైతుల్ మఖ్బీన్ నుండి వెళ్ళగొట్టాడు. ఇది దాదాపు క్రీ.శ. 70వ సంవత్సరంలో జరిగింది.

10. మరియు నిశ్చయంగా, పరలోకాన్ని విశ్వసించని వారికి మేము బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచామని (తెలియజేస్తుంది).

11. మరియు మానవుడు (తెలియక తరచుగా) మేలుకొరకు ఎలా అర్థించాలో, కీడుకొరకు గూడా అలాగే అర్థిస్తాడు. మరియు మానవుడు చాలా తొందరపాటు గలవాడు (అత్రగాడు).

12. మరియు మేము రాత్రింబవళ్ళను రెండు సూచనలుగా చేశాము. రాత్రి సూచనను మేము కాంతిహీనంచేశాము. మరియు పగటి సూచనను - మీరు మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు సంవత్సరాల లెక్కపెట్టటానికి మరియు (కాలాన్ని) గణించటానికి - ప్రకాశవంతమైనదిగా చేశాము. మరియు మేము ప్రతివిషయాన్ని వివరించి స్పష్టంగా తెలిపాము.

13. మరియు మేము ప్రతి మానవుని మెడలో అతని కర్మలను¹ కట్టిఉంచాము. మరియు పునరుత్థానదినమున అతని (కర్మ) గ్రంథాన్ని అతని ముందుపెద్దాము, దానిని అతడు స్పష్టమైనదిగా గ్రహిస్తాడు.

14. (అతనితో ఇలా అనబడుతుంది): “నీవు నీ కర్మప్రతాన్ని చదువుకో! ఈ రోజు నీ (కర్మల) లెక్క చూసుకోవటానికి స్వయంగా నీవే చాలు.”²

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

وَيَذَرُ الْإِنْسَانُ بِالْإِشْرَارِ دُعَاءُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ جَوْرًا ۝

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَنْ حَاذَىٰ آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرًا لِلْبَاقِعَاتِ فَضْلًا لِّمَنْ رَزَقَهُ وَلِيَعْلَمُ أَنَّ عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابِ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصْلَانِ تَفْصِيلًا ۝

وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَةً فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۝

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَبِيبًا ۝

1. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు. 9, 'హ. సం. 625. ఇమామ్ షాకాని 'తాయిరతున్ - అంటే, మానవుని అదృష్టం లేక భవిష్యత్తు, అని అన్నారు. అల్లాహుతా'అలాకు జరుగబోయేది అంతా తెలుసు కాబట్టి ఆయన ప్రతివాని అదృష్టం వ్రాసి అతని వెంట ఉంచుతాడు. అందుకొరకే దాని ప్రకారం అతని కర్మలు (మంచి-చెడులు) ఉంటాయి. పునరుత్థాన దినమున వాటికి తగినట్టి ప్రతిఫలమే దొరుకుతుంది.

2. చూడండి, 50:22.

15. ఎవడు సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన మేలుకే సన్మార్గాన్ని అవలంబిస్తాడు. మరియు ఎవడు మార్గభ్రష్టుడవుతాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన నష్టానికే మార్గభ్రష్టుడవుతాడు. మరియు బరువు మోసేవాడెవ్వడూ మరొకని బరువును మోయడు.¹ మరియు మేము ఒక ప్రవక్తను పంపనంతవరకు (ప్రజలకు) శిక్ష విధించే వారం కాము.

16. మరియు మేము ఒక నగరాన్ని నాశనం చేయదలచుకున్నప్పుడు (మొదట) అందులో ఉన్న స్థితిమంతులకు ఆజ్ఞ పంపుతాము; ఆ పిదప కూడా వారు భ్రష్టాచారానికి పాల్పడితే! అప్పుడు దానిపై (మా) ఆదేశం జారీ చేయబడుతుంది, అప్పుడు మేము దానిని నాశనం చేస్తాము.

17. మరియు మేము సూహా తర్వాత ఎన్నో తరాలవారిని ఈ విధంగా నాశనం చేశాము. మరియు తన దాసుల పాపాలను తెలుసు కోవటానికి, చూడటానికి నీ ప్రభువే చాలు!

18. ఎవడు (ఇహలోక) తాత్కాలిక సుఖాలు కోరుకుంటాడో - మేము కోరిన వానికి - దానిలో మాకు ఇష్టంవచ్చినంత, ఒసంగుతాము. తరువాత అతని కొరకు నరకాన్ని నియమిస్తాము, దానిలో అతడు అవమానంతో బహిష్కరించబడినవాడై దహింపబడతాడు.

19. మరియు ఎవడు విశ్వాసిఅయి, పరలోక (సుఖాన్ని) కోరి దానికై కృషి చేయవలసిన

مِنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

وَإِذْ أَرْوَيْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً قَرِيبَةً أَمْرًا مَتَرْنَا فِيهَا فَسْقًا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عِبَادٍ خَيْرًا بَصِيرًا ۝

مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِلِإِنِّ يُرِيدُ أَنْ يَجْعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلُهُمَا مَذْمُومًا مَذْمُورًا ۝

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ

1. ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 6:164, 35:18, 39:7 మరియు 53:38. దీని మరొక తాత్పర్యం: 'భారం మోసేవానిపై మరొకని భారం మోపబడదు.'

విధంగా కృషిచేస్తాడో, అలాంటి వారి కృషి స్వీకరించబడుతుంది.

20. నీ ప్రభువు యొక్క బహుమానాలు వీరికి మరియు వారికి అందరికీ స్వేచ్ఛగా ప్రసాదించబడతాయి. మరియు నీ ప్రభువు యొక్క బహుమానాలు (ఎవ్వరికీ) నిషేధించబడలేదు.

21. చూడండి! మేము కొందరికి మరి కొందరిపై ఏవిధంగా ఘనత నొసంగామో! కాని పరలోక (జీవిత సుఖ)మే గొప్పస్థానాలు గలది మరియు గొప్పఘనత గలది.

22. (ఓ మానవుడా!) అల్లాహ్ కు తోడుగా మరొక ఆరాధ్య దైవాన్ని కల్పించకు, అలా చేస్తే నీవు అవమానించబడి సహకారాలు పొందని (త్యజించబడిన) వాడవుతావు. (1/8)

23. * మరియు నీ ప్రభువు: తనను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకూడదనీ మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచితనంతో వ్యవహరించాలనీ, ఆజ్ఞాపించి ఉన్నాడు.¹ ఒకవేళ వారిలో ఏ ఒక్కరు గానీ, లేదా వారిరువురు గానీ, ముసలి వారైతే, వారితో విసుక్కుంటూ: “ఛీ! (ఉఫ్)” అని కూడా అనకు మరియు వారిని గద్దించకు మరియు వారితో మర్యాదగా మాట్లాడు.

24. మరియు వారి మీద కరుణ మరియు వినయ విధేయతల రెక్కలను చావు. మరియు వారికొరకు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! వారు ఏ విధంగా నన్ను బాల్యంలో పెంచారో అదే విధంగా నీవు వారియెడల కరుణను చూపు!”

كَانَ سَعِيمٌ مِّنْ مَّشْكُورًا ۝

كَانَ مِمَّنْ هُوَ لَوْلَا عَطَاءُ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ۝

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَئِنَّ الْكِبْرَ دَرَجَاتٍ وَالْكِبْرُ تَفْضِيلًا ۝

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُومًا ۝

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا يَٰأَيُّهَا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا ۖ أَيْ وَلَا تَهْرُومُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ۝

وَاخْفِضْ أَلْيَمَٰنَكَ الذَّلِيلَ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ۖ إِنَّهُمْ كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ۝

1. అల్లాహుతా'అలా ఈ ఆయత్ లో తన ఆరాధన తరువాత, రెండో స్థానంలో, తమ తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించాలని ఆజ్ఞాపించాడు. దీనితో వారి ఆదరణ, ఆజ్ఞాపాలన మరియు వారికి వినయవిధేయతలు చూపటం ఎంత ముఖ్యమో తెలుస్తోంది.

25. మీ మనస్సులలో ఉన్నది మీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మీరు సన్మార్గులు అయితే, నిశ్చయంగా ఆయన వైపునకు (పశ్చాత్తాపంతో) పలుమార్లు మరలే వారిని ఆయన క్షమిస్తాడు.

26. మరియు బంధువులకు, పేదలకు మరియు బాటసారులకు, వారి హక్కు ఇవ్వు.¹ మరియు (నీ ధనాన్ని) వృథాఖర్చులలో వ్యర్థంచేయకు.

27. నిశ్చయంగా, వ్యర్థమైన ఖర్చులు చేసేవారు షైతానుల సోదరులు. మరియు షైతాన్ తన ప్రభువు పట్ల కృతఘ్నుడైన వాడు.

28. మరియు నీవు ఆశించే, నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పొందటానికి - నీకు వారి నుండి ముఖం త్రిప్పుకోవలసి వచ్చినా - వారితో మృదువుగా మాట్లాడు.²

29. మరియు నీవు (పిసినారితనంతో) నీ చేతిని నీ మెడకు కట్టుకోకు³ మరియు దానిని పూర్తిగా స్వేచ్ఛగా కూడా వదలిపెట్టకు. అలా చేస్తే నిందలకు గురిఅవుతావు, దిక్కులేని వాడవై కూర్చుంటావు (విచారిస్తావు).

30. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తానుకోరిన వారికి తగ్గిస్తాడు.

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِأَنفُسِكُمْ إِن تَكُونُوا صٰلِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلّٰهِ ذَوَابْنُ غَفُوْرًا ﴿٢٥﴾

وَابْتَغِ الْفَقْرَ بِحَقِّهِ وَالْيَسْرَ وَالسَّبِيْلَ وَلَا تَبْذُرْ رِبِّيْكَ بِيَدٍ مَّغْنٍ ﴿٢٦﴾

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا الْاٰخْوَانَ الشَّيْطٰنِ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِرَبِّهِ لَكُوْرًا ﴿٢٧﴾

وَالْمَعْرُوفَ عَنْهُمْ اٰتِئَا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ تَرْجُوْهَا فَقُلْ لَهُمْ وَلَا يَكْسُوْرًا ﴿٢٨﴾

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُوْلَةً اِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَوْتًا مَّحْمُوْرًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَّشَاءُ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّكَ كَانَ يَعْبَادُ خَيْرٌ مِّنَ الْبٰصِرِيْنَ ﴿٣٠﴾

1. ఇక్కడ విశదమయ్యేది ఏమిటంటే మన సంపత్తిలో దగ్గరిబంధువులకు, పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది. కావున వారికి ఇవ్వటం, వారిని కనికరించటమని భావించరాదు. వారికి, వారి హక్కు ఇవ్వని వారు అల్లాహుతా'అలా దృష్టిలో నిందార్లు. ఈ ఆయత్లో పేర్కొన్నట్లు ధన సహాయానికి మొట్టమొదటి హక్కుదార్లు, దగ్గరి బంధువులు, ఎవరి పొషణైతే విధి కాదో వారు, తరువాత పేద వారు ఆ తరువాత బాటసార్లు అని తెలుస్తోంది.
2. ఒకవేళ నీవు బంధువులకు, పేదలకు ఇవ్వలేని స్థితిలో ఉంటే, వారిని కనికరిస్తే బదులు, నష్టంతో, మృదువుగా నిరాకరించు.
3. ఇదే విధమైన వాక్యానికి చూడండి, 5:64.

నిశ్చయంగా, ఆయనే తనదాసుల (స్థితుల)ను
బాగా ఎరిగేవాడూ, చూసేవాడూ!

31. మరియు పేదరికానికి భయపడి మీరు
మీ సంతానాన్ని చంపకండి. మేమే వారికీ మరియు
మీకు కూడా జీవనోపాధిని సమకూర్చేవారము.
నిశ్చయంగా, వారిని చంపటం గొప్ప నేరం.¹

32. మరియు వ్యభిచారాన్ని సమీపించ
కండి. అది నిశ్చయంగా, అశ్లీలమైనది మరియు
బహుచెడ్డ మార్గము.²

33. న్యాయానికి తప్ప, అల్లాహ్
నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడా చంపకండి.³
ఎవడు అన్యాయంగా చంపబడతాడో, మేము
అతని వారసునికి (ప్రతీకార) హక్కు ఇచ్చి
ఉన్నాము.⁴ కాని అతడు హత్య (ప్రతీకార)
విషయంలో హద్దులను మీరకూడదు.
నిశ్చయంగా, అతనికి (ధర్మ ప్రకారం)
సహాయ మొసంగబడుతుంది.

34. మరియు అతడు యుక్త వయస్సుకు
చేరనంతవరకు - సక్రమమైన పద్ధతిలో తప్ప
- అనాథుని ఆస్తిని సమీపించకండి. మరియు
చేసిన వాగ్దానాన్ని పూర్తి చేయండి. నిశ్చయంగా,
వాగ్దానం గురించి ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.⁵

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ مَن رَّزَقْنَاهُمْ
وَأَيَّاكُمْ إِن فَتَاهُمْ كَانَ خَطَايَا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن
قُتِلَ مُظْلَمًا قَدْ جَعَلْنَا لَوَلِيَّهِ سُلْطَانًا فَالْيُسُوفُ
فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾

وَلَا تَقْرَبُوا أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ إِلَّا بِالْبَيِّنَاتِ هِيَ أَحْسَنُ مِمَّا
يُبَلَّغُكُمْ أَشْدَّ تَأْوِيلًا فَلِإِلَهِ الْعَهْدِ كَانَ
مَسْئُورًا ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 6:137, 6:151, 81:8-9లలో మరియు 'స'హీహ్ బుఖారీలో: 'షర్క్ తరువాత ఘోర పాపం, పేదరికానికి భయపడి తన సంతానాన్ని హత్యచేయటం.' అని ఉంది. అంటే, ఫేమిలీ ప్లానింగ్ చేయటం, అబార్షన్ చేయించుకోవటం.
2. వ్యభిచారం అంటే భార్యా-భర్త కాకుండా, ఏ ఇతర ఆడ-మగ, మగ-మగ లేక ఆడ-ఆడ వారి మధ్య ఉండే లైంగికసంబంధం. వారిలో ఏ ఒక్కరూ లేక ఇద్దరూ వివాహాతులైనా కాకపోయినా.
3. చూడండి, 2:190. అంటే, ధర్మయుద్ధంలో గానీ లేక న్యాయ ప్రతీకారానికి గానీ, లేక ఆత్మరక్షణకు గానీ కాకుండా, అన్యాయంగా ఏ ప్రాణిని కూడా చంపరాదు.
4. అల్-ఖిసాసు: న్యాయ ప్రతీకారం. చూడండి, 2:178. ఇక్కడ వలీ అంటే రక్తసంబంధీకుడైన దగ్గరి బంధువు అని అర్థం.
5. మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)తో చేసుకున్న వాగ్దానమైనా, లేక తనతోటి మానవునితో చేసిన

35. మరియు మీరు కొలిచి ఇచ్చేటప్పుడు కొలతపాత్ర నిండుగా కొలిచిఇవ్వండి. మరియు (తూచిఇచ్చేటప్పుడు) త్రాసుతో సమానంగా తూకంచేయండి. ఇదే మంచిపద్ధతి మరియు (ఇదే) చివరకు మంచిఫలితం ఇస్తుంది.

36. మరియు (ఓ మానవుడా!) నీకు తెలియని విషయం వెంటపడకు. ¹ నిశ్చయంగా చూపులూ, వినికిడి, హృదయమూ వీటన్నింటినీ గురించీ, (తీర్చుదినమున) ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.

37. మరియు భూమిపై విరవీగుతూ నడవకు. ² నిశ్చయంగా నీవు భూమిని చీల్చనూ లేవు మరియు పర్వతాలెత్తుకు చేరనూలేవు!

38. ఇవన్నీ దుష్కార్యాలే, నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఎంతో అసహ్యకరమైనవి.

39. ఇవి వివేకంతో నిండివున్న విషయాలు వాటిని నీ ప్రభువు నీకు దివ్య జ్ఞానం (వహీ) ద్వారా తెలియజేశాడు. మరియు అల్లాహ్ తో పాటు మరొకరిని ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకోకు. అలా చేస్తే అవమానానికి గురిఅయి, బహిష్కరించబడి, సరకంలో త్రోయబడతావు.

40. ఏమీ? మీ ప్రభువు, మీకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ప్రసాదించి తనకొరకు దేవ దూతలను కుమార్తెలుగా చేసుకున్నాడా? నిశ్చయంగా, మీరు పలికేది చాలా ఘోరమైన

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسَاسِ الَّتِي كُنْتُمْ تُكِلُونَ
ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾

وَلَا تَقْفُ بِاللَّيْلِ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمَاءَ وَالْبَحْرَ
وَالْقُلُوبَ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ عِنْدَ مُسَوِّدٍ ﴿٣٦﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُنْفِلْ فِي جَهَنَّمَ
مَلَكُومًا مَّذْخُورًا ﴿٣٩﴾

أَفَأَمْضِمْكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنَّا خَذَمْنَا الْهَيْكَلَةَ
إِنَّا لَأَنكَّأُكُمْ لَتَعُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

వాగ్దానమైనా దానిని తప్పక పూర్తిచేయాలి, లేకుంటే పునరుత్థానదినమున దానిని గురించి ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.

1. అంటే నీకు తెలియని దానిని గురించి ఇతరులపై అనుమానపడకు. మరియు నీకు తెలియని దానిని అనుసరించకు.
2. విరవీగటం అల్లాహుతా'అలాకు ఎంతో అసహ్యకరమైనది. ఖూరూన్ విరవీగటం వల్లనే, తన ధనసంపత్తులతో సహా భూమిలోకి త్రొక్కివేయబడ్డాడు. చూడండి, 28:81.

మాట.¹

41. మరియు వారు వాస్తవానికి హితబోధ పొందుతారని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌లో అనేక విధాలుగా బోధించాము.² కాని అది వారి వ్యతిరేకతను మాత్రమే అధికంచేస్తుంది.

42. వారితో అను: “ఒకవేళ వారు అనే విధంగా అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర ఆరాధ్య దైవాలే ఉన్నట్లైతే, వారు కూడా (అల్లాహ్) సింహాసనానికి (అర్షాదు) చేరే మార్గాన్ని వెతికే వారు కదా!”³

43. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు మరియు అత్యున్నతుడు, వారు అపాదించే మాటల కంటే మహోన్నతుడు మహనీయుడు (గొప్పవాడు).

44. సప్తాకాశాలు, భూమి మరియు వాటిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయన పవిత్రతను

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا

ثُمَّ لَوْ كَانُوا مَعَهُ إِلَهًا كَمَا يَقُولُونَ إِذْ الْأَبْتَعُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا

سُبْحَانَهُ وَنَعْلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْمَلَكُوتِ الْمَلَكُوتِ السَّعْبِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهَا

1. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కుమార్తెలను మరియు తమకేమో కుమారులను ఎన్ను కుంటున్నారు. చూడండి, 16:57-59.

2. ప్రతివిధంగా బోధించాము: అంటే పూర్వకాలపు ప్రజల కథలు చెప్పి, ఉదాహరణలు, ఉపమానాలు ఇచ్చి, హితబోధలు చేసి, పర్యవసానాలు చూపి, అనేకవిధాలుగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఖుర్ఆన్‌లో బోధించాడు, భయపెట్టాడు. బహుశా మానవులు గుణపాఠం నేర్చుకొని, అతి స్వల్పకాలపు ఈ జీవితంలో విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసి, రాబోయే శాశ్వత జీవితంలో ఎడతెగని సుఖసంతోషాలు పొందాలని. కాని చాలామంది దానిని అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నారు. తమ భ్రష్టాచారాలను మరింత అధికం చేసుకుంటున్నారు.

3. ఈ ఆయత్‌ను వ్యాఖ్యాతలు రెండు విధాలుగా బోధించారు:

(1) ఇద్దరు లేక అంతకంటే ఎక్కువమంది రాజులు ఉంటే, వారిలో ప్రతి ఒక్కడు భూమిలో ప్రతిచోటా తన అధికారాన్నే నెలకొల్పటానికి పాటుపడతాడు. అదేవిధంగా ఈ ఇతర దేవతలు కూడా ప్రయత్నించేవారు, ఒకవేళ వారు ఉండి ఉంటే! అది ఇంతవరకు జరుగలేదు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి లేడు.

(2) వివిధంగానైతే ముష్రీకులు భావిస్తున్నారు: వారు ఆరాధించే వారు ఇంతవరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) సాన్నిహిత్యాన్ని పొంది ఉన్నారు మరియు తమను ఆరాధించే వారిని కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గరకు తీసుకుపోవటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇది సత్యం కాదు. ఈ విషయం అల్లాహుతా'అలా తన గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో ఎన్నో సార్లు విశదం చేశాడు. చూడండి, 17:57.

కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడనిది, ఆయన స్తోత్రం చేయనటువంటిది ఏదీ లేదు, కాని మీరు వాటి స్తుతిని అర్థం చేసుకోలేరు. నిశ్చయంగా, ఆయన ఎంతో సహనశీలుడు, క్షమాశీలుడు.

45. మరియు నీవు ఖుర్ఆన్ ను పఠించేటప్పుడు, నీకూ మరియు పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించని వారికీ, మధ్య కనబడని తేర వేసి ఉన్నాము.

46. మరియు వారు గ్రహించకుండా, వారి హృదయాలమీద తెరలు మరియు వారి చెవులలోచెవుడు వేసిఉన్నాము.¹ ఒకవేళ నీవు ఖుర్ఆన్ (పారాయణం)తో నీ ప్రభువు యొక్క ఏకత్వాన్ని ప్రస్తావిస్తే వారు అసహ్యంతో వెనదిరిగి మరలిపోతారు.

47. వారు నీ మాటలను వింటున్నప్పుడు, వారు ఏమి వింటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. ఈ దుర్మార్గులు ఏకాంతంలో ఉన్నప్పుడు పరస్పరం గుసగుసలాడుతూ ఇలా చెప్పుకుంటారు: “మీరు అనుసరిస్తున్న ఈ మనిషి కేవలం మంత్రజాలానికి గురి అయిన వాడు మాత్రమే.”

48. (ఓ ముహమ్మద్!) చూడు! వారు నిన్ను ఎలాంటి ఉదాహరణలతో పోల్చుతున్నారో, ఎందుకంటే వారు మార్గం తప్పారు, కావున వారు (సరైన) మార్గం పొందలేరు.²

وَلَا يَنْفَعُهُمْ شَيْءٌ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا يَنْفَعُهُمْ وَلَكِنَّ لَّانْفَعَهُمْ
شَيْءٌ حَتَّىٰ يَأْتِيَ الْخَاتَمَ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۝

وَلَا أَقْرَأُ الْقُرْآنَ جَلْمًا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ جَاءَ النَّسُورُ ۝

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ
وَقْرًا وَإِذَا أَذْكَرْتُ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ أَعْلَىٰ
أَدْبَارِهِمْ تُفَوَّرًا ۝

عَنْ أَعْلَمَ بِهَا يَسْتَعِجُونَ بِهِ أَذْيَسَ مَعُونَ إِلَيْكَ
وَأَذْهَبُوا نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنَّا تَعَتَّبُونَ
الْإِنجِلَ الْمَسْعُورَ ۝

أَنْظُرْ كَيْفَ يَنْبُؤُوكَ الْإِنشَاءَ فَالْيَسْطِطُونَ
سَبِيلًا ۝

1. చూడండి, 6:25 మరియు 2:7.

2. వారు దైవప్రవక్త (స'అస)ను మాంత్రికుడు, మంత్రజాలానికి గురిఅయినవాడు, పిచ్చివాడు, జ్యోతిష్యుడు అని తమ నోటికి వచ్చినట్లు ఆరోపించారు. ఎందుకంటే వారు మార్గభ్రష్టులైన వారు కాబట్టి వారెన్నడూ మార్గదర్శకత్వం పొందలేరు.

49. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మేము ఎముకలుగా మరియు దుమ్ముగా (పోడిగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా తిరిగి క్రొత్తసృష్టిగా లేపబడతామా?” (1/4)

50. * వారితో అను: “మీరు రాళ్ళమ్మగానీ, లేదా ఇసుముగా గానీ మారిపోయి ఉండినా సరే!”

51. “లేదా, తిరిగి సృష్టింపబడటానికి అసాధ్యమైనదని మీ హృదయాలు భావించే దానిగా ఉన్నాసరే! (తిరిగి లేపబడతారు).” వారు మళ్ళీ ఇలా అడుగుతారు: “మమ్మల్ని తిరిగి బ్రతికించి లేపగలవాడు ఎవడు?” వారితో అను: “ఆయనే, మిమ్మల్ని మొదటి సారి పుట్టించిన వాడు!” వారు ఎగతాళిగా తలలు ఊపుతూ అంటారు: “అయితే! అది ఎప్పుడు సంభవించనున్నది?” వారితో అను: “బహుశా ఆ సమయం సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!”

52. ఆ దినమున ఆయన మిమ్మల్ని పిలిచినపుడు! మీరు ఆయన పిలుపుకు సమాధానంగా ఆయనను స్తుతిస్తూవస్తారు. మరియు మీరు కేవలం కొంతకాలం మాత్రమే (భూమిలో) ఉండివున్నట్లు భావిస్తారు.¹

53. మరియు నా దాసులతో, వారు మాట్లాడేటప్పుడు మంచి మాటలనే పలకమని చెప్పి. (ఎందుకంటే) షైతాన్ నిశ్చయంగా, వారి మధ్య విరోధాన్ని రేకెత్తించడానికి

وَقَالُوا لَوْلَا إِنْكَرَ عَظَمَاءُ وَرُؤَسَاءُ إِنْكَارُ الْبَعْثُونَ خَلْقًا
جَدِيدًا ۝

قُلْ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝

أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْفُرُ فِي صُدُورِهِمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ
يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْخِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى
هَؤُلَاءِ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِينًا ۝

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَبْلِ كَلِمَاتٍ إِنَّ
لَكُمْ آفَاتٍ ۝

وَقُلْ لِعِبَادِيَ يَقُولُوا الْبَاطِلُ أَحْسَنُ مِنَ الشَّيْطَانِ
يُخَرِّجُهُمْ مِنَ الشَّيْطَانِ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ۝

1. పరలోకజీవితంతో పోల్చితే ఇహలోక జీవితకాలం ఎంతో చిన్నది. పరలోక జీవితం అంతంతలేనిది. మానవుని కాలగణనం ఈ భూలోకానికి మాత్రమే వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే దాని గణన భూగోళపు తన చుట్టూ తాను మరియు సూర్యుని చుట్టూ చేసే పర్యటనకు బద్ధమై ఉంది. చూడండి, 79:46, 20:102, 104, 30:55, 23:112, 114.

ప్రయత్నిస్తుంటాడు. నిశ్చయంగా, షైతాన్ మానవుడికి బహిరంగ శత్రువు.¹

54. మీ ప్రభువుకు మిమ్మల్ని గురించి బాగా తెలుసు. ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని కరుణించవచ్చు, లేదా ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని శిక్షించవచ్చు! మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను వారి కార్యకర్తగా (రక్షకునిగా) నియమించి పంపలేదు.

55. మరియు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్నవారి నందరిని గురించి నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మరియు వాస్తవానికి మేము కొందరు ప్రవక్తలకు మరికొందరిపై ఘనతనొసంగాము. మరియు మేము దావూద్‌కు 'జబూర్' ² ఇచ్చాము.

56. వారితో ఇట్లను: “ఆయన(అల్లాహ్)ను కాదని మీరెవరినైతే (ఆరాధ్యదైవాలుగా) భావించారో, వారిని అర్థించి చూడండి; మీ ఆపదను తొలగించటానికిగానీ, దానిని మార్చటానికిగానీ వారికిఎలాంటి శక్తిలేదు.”

57. వారు, ఎవరినైతే వీరు ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారో, వారే తమ ప్రభువు సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి మార్గాన్ని వెతుకుతున్నారు. మరియు వారిలో ఆయనకు ఎవరు ఎక్కువ సాన్నిధ్యం పొందుతారో అని ప్రయత్నిస్తున్నారు. మరియు ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తున్నారు మరియు ఆయన శిక్షకు భయపడుతున్నారు. నిశ్చయంగా

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسِيرَ جَنْحَكُمْ وَإِنَّ يَسِيرَ إِلَاقَتِكُمْ
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ
فَضَّلْنَا بَعْضَ الرُّسُلِ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ
كُفُّوا عَنْ عَنَّاكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ
أَلَيْسَ أَقْرَبَ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَعْتَوُونَ عَادَتَهُ
إِنَّ عَذَابَ رَّبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

1. ఇది ప్రతి ఒక్కడు ఇతరులతో మాట్లాడేటప్పుడు జ్ఞాపకముంచుకోవలసిన ఆయత్. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మీలో ఎవ్వరు కూడా తన సోదరుని (ముస్లిం) వైపునకు ఆయుధాన్ని చూపకండి. ఎందుకంటే మీకు తెలియకుండానే షైతాన్ ఆ ఆయుధాన్ని నడిపించి అతన్ని చంపించవచ్చు మరియు మీరు నరకాగ్నిలో పడిపోవచ్చు.' ('స.బు'ఖారీ, ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 16:125 మరియు 29:46.

2. దావూద్ ('అ.స.)పై అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథం 'జబూర్' (కీర్తనలు / Psalms).

3. వారు ఆ దైవాలు: అంటే, యూదులూ మరియు క్రైస్తవులు, దేవుళ్ళని భావించే 'ఉజైర్' ('అ.స.), లేక 'ఈసా' ('అ.స.) గానీ; లేక ముష్రీకులు ఆరాధించే జిన్నాతులు గానీ, దైవదూతలు

నీ ప్రభువు శిక్ష, దానికి భయపడ వలసిందే!

58. మరియు పునరుత్థానదినానికి ముందు మేము నాశనంచేయని, లేదా కఠినశిక్షకు గురిచేయని, నగరమనేది ఉండదు. ఈ విషయం గ్రంథంలో వ్రాయబడివుంది.

59. మరియు నిదర్శనా(ఆయాత్)లను పంపకుండా మమ్మల్ని ఏదీ ఆపలేదు. కాని పూర్వకాలపు ప్రజలు వాటిని తిరస్కరించడమే తప్ప! మరియు మేము సమూహ జాతి వారికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనంగా ఒక ఆడ ఒంటెను పంపాము, కాని వారు దానిపట్ల క్రూరంగా ప్రవర్తించారు.² మరియు మేము నిదర్శనా(ఆయాత్)లను పంపుతున్నది, కేవలం ప్రజలు వాటిని చూసి భయపడటానికే!

60. “నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రజలను పరివేష్టించి ఉన్నాడు.” అని మేము నీతో చెప్పిన విషయం (జ్ఞాపకంచేసుకో)! మేము నీకు (ఇస్రా' రాత్రిలో) చూపిన దృశ్యం³ -

وَأَنَّ مِنْ قَرِيبٍ إِلَيْنَا مَهْلِكُهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
أَوْ مَعْدُودُهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا ۝

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ الْآلَانَ كَمَا بَدَّ بِهَا
الْكَافِرُونَ وَآتَيْنَاهُمُ الذَّلَّاتِ مُبْجَرِّجَةً فَظَلَمُوا بِهَا
وَأَنزَلْنَا بِالْآيَاتِ الْإِسْرَافِيَّةِ ۝

وَأَذِّنَا لِلْإِنْسَانِ أَنْ رَبَّهُ لَا حَاطُ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الْقُرْيَةَ
الَّتِي آتَيْنَاكَ الْآفَتَةَ لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنَحْنُ عَلِيمٌ قَائِمٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَبِظِيمٌ ۝

గానీ, కల్పిత దైవాలుగానీ, విగ్రహాలు గానీ లేక పుణ్యపంతులైన ముస్లింలు గానీ, లేక ఇతర వలీలు గానీ కావచ్చు. వీరంతా తమ ప్రభువు సాన్నిధ్యాన్ని పొందే మార్గాన్ని వెతుకుతున్నారు. అలాంటిప్పుడు వారు ఇతరులకు వివిధంగా సహాయపడగలరు. వీరిని ఆరాధించటం మరియు వీరి సహాయం కోరటం షిర్క్. అల్లాహ్ (సు.తా.) షిర్క్ను ఎన్నడూ క్షమించదు.

1. పూర్వకాలపు ప్రజలు తమ ప్రవక్తల నుండి నిదర్శనాలు (ఆయాత్) కోరారు. ఆ నిదర్శనాలు వచ్చిన తరువాత కూడా వారు విశ్వాసులు కాలేదు. దాని ఫలితంగా వారిపై అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షపడి వారు నాశనం చేయబడ్డారు. ఇదే విధంగా మక్కా ముఘిక్కు కూడా దైవప్రవక్త (స'అస) నుండి నిదర్శనాలు కోరారు. మక్కా పర్వతాలను బంగారంగా మార్చమన్నారు. పూర్వ జాతివారివలే వీరూ నిదర్శనాలు వచ్చిన తరువాత కూడా విశ్వసించరని మరియు వారంతా నాశనం చేయబడతారని అతను (స'అస) నిదర్శనాలను కోరలేదు. (వివరాలకు చూడండి, ముస్నద్ అహ్మద్, పుస్తకం-1, పేజీ-258).

2. ఆ ఆడ ఒంటె నిదర్శనం కొరకు చూడండి, 7:73 మరియు 54:27.

3. దైవప్రవక్త (స'అస) యొక్క రాత్రివేళ మస్జిద్ అల్-హరాం నుండి మస్జిద్ అల్-అఖ్ఖా మరియు అక్కడ నుండి సప్తాకాశాలలోనికి పోవటం మరియు తమ ప్రయాణాలలో సాక్షాత్తుగా చూసిన దృశ్యాల వివరణ విశ్వాసులకు వారి విశ్వాసాన్ని అధికం చేసింది మరియు సత్యతిరస్కారులకు వారి తలబిరుసుతనాన్ని.

మరియు ఖుర్ఆన్ లో శపించబడిన (నరక) వృక్షం¹ - మేము వారికి ఒక పరీక్షగా చేశాము. కాని మా భయపెట్టడం, వారి తలచిరుసుతనాన్ని మాత్రమే మరింత అధికం చేస్తున్నది.

61. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మేము దేవదూతలతో: “ఆదమ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని చెప్పినపుడు; ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప, అందరూ సాష్టాంగపడ్డారు.² అతడు అన్నాడు: “ఏమీ? నీవు మట్టితో సృష్టించిన వానికి నేను సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలా?”

62. ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను చూడటం లేదా? నీవు ఇతనికి నాపై అధిక్యతనిచ్చావు. కానీ ఒకవేళ నీవు నాకు పునరుత్థానదినం వరకు వ్యవధినిస్తే, నేను ఇతని సంతతివారిలో కొందరిని తప్ప అందరినీ వశపరచుకొని తప్పుదారి పట్టిస్తాను.”³

63. ఆయన (అల్లాహ్) అన్నాడు: “సరే పో! వారిలో నిన్ను ఎవరు అనుసరిస్తారో! నిశ్చయంగా, మీరందరికీ నరకమే ప్రతిఫలమవుతుంది, పరిపూర్ణ ప్రతిఫలం!

64. “మరియు నీవు నీ ధ్వని (మాటల)తో వారిలో ఎవరెవరిని ఆశచూపి (ఆకర్షించగలవో) ఆకర్షించు.⁴ మరియు నీ అశ్విక దళాలతో మరియు నీ పదాతి దళాలతో వారిమీదపడు.⁵

وَرَدُّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِلْآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتُ طِينًا ۝

قَالَ أَرَأَيْتَ لِهَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَى لَيْنٍ آخَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَكُنْ بِكَ دُرِّيَّةٌ إِلَّا قَلِيلًا ۝

قَالَ أَذْهَبُ فَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ وَإِنْ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ۝

وَأَسْتَفِزُّ مَنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارَهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَهُمْ وَأَيُّدُهُمْ الشَّيْطَانُ

1. ఆ నరకవృక్షఫలాలు, నరకవాసులకు ఆహారంగా ఇవ్వబడతాయి. దానిపేరు 'జుఖ్ఖూమ్' (జెముడు వృక్షం). దాని వివరాలకు చూడండి, 37:62-66 మరియు 44:43-44.

2. ఆదమ్ ('అ.స.) వివరాల కొరకు చూడండి, 2:30-34, 7:11-18, 15:26-41 మరియు సూరాహ్ 18, 20, 38 కూడా.

3. ఇబ్లీస్ మాటల కొరకు చూడండి, 7:16-17.

4. 'సౌతిక': నీ ధ్వని అంటే-పాటలు, వాద్యాల మరియు ఇతర మోసపుచ్చే మాటలు, అని అర్థం. వీటితో 'షైతాన్' మానవులను మోసపుచ్చుతాడు.

5. దళాలు అంటే - షైతాను అడుగు జాడలను అనుసరించే మానవులు, జిన్నాతులు.

మరియు వారికి సంపదలో, సంతానంలో భాగస్వామివికా¹ మరియు వారితో వాగ్దానాలు చెయ్యి². మరియు షైతాన్ చేసే వాగ్దానాలు మోసపుచ్చటం తప్ప ఇంకేముంటాయి.

65. “నిశ్చయంగా, నా దాసులు! వారిపై నీకు ఏ విధమైన అధికారం లేదు.⁴ మరియు వారికి సంరక్షకునిగా (కార్యకర్తగా) నీ ప్రభువే చాలు!”

66. మీ ప్రభువు, ఆయనే - ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి - మీ కొరకు సముద్రంలో నావలను నడిపింపజేసేవాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మీపట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

67. మరియు ఒకవేళ సముద్రంలో మీకు ఆపద వస్తే ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప, మీరు పిలిచే వారందరూ మిమ్మల్ని త్యజిస్తారు. కాని, ఆయన మిమ్మల్ని రక్షించి, ఒడ్డుకు చేర్చినపుడు, మీరు ఆయన నుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటారు. వాస్తవానికి మానవుడు ఎంతో కృతఘ్నుడు.

68. ఏమీ? ఆయన! నేల చీలిపోయి మిమ్మల్ని మ్రింగకుండా; లేదా తుఫాను

الْأَعْرَافِ

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَنٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
وَكِيلًا

رَبُّكُمُ الْإِلَهَ يُرْجِي لَكُمْ الْفَلَكَ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ
إِلَّا أَنَا هُمْ فَلَمَّا بَلَغْنَاكُم مِّنَ الْبَحْرِ لَمَّا كُنَّا
الْإِنْسَانَ كَقُورًا

أَفَأَمْنَكُم مِّنْ يَّخْصِفُكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ وَأَوْرِيْلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا إِنَّكُمْ لَتَحْتَدُّونَ الْكُفْرَ وَكَيْدًا

1. అమ్యూల్ వ ఆవ్లాద్: అంటే సంపదలు మరియు సంతానం. అంటే నిషిద్ద ('హరామ్) మార్గాలతో సంపాదించి, 'హరామ్' చేష్టలలో ఖర్చుచేసే ధనసంపత్తులు మరియు వ్యభిచారం వల్ల వచ్చే సంతానం.

2. షైతాన్ వాగ్దానాలు అంటే స్వర్గసరకాలు అనేవి ఏమీలేవు, మరణించిన తరువాత పునరుత్థానం అనేది లేదు. మన జీవితం ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమే. కావున వీలైనంత వరకు దీని సుఖసంతోషాలను మీకు తోచినట్లు అనుభవించండి, అని ప్రజలను మోసపుచ్చటం.

3. చూడండి, 4:120.

4. నా దాసులు: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను నమ్ముకోని ఆయనపై ఆధారపడి, ఆయనచూపిన మార్గం మీదనే నడిచే సద్గురువులు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అలాంటి వారి, రక్షకుడు మరియు కార్యకర్త. షైతాన్ కు అలాంటి వారిపై ఎలాంటి అధికారం ఉండదు. చూడండి, 14:22 మరియు 15:42.

మీపై రాకుండా; మిమ్మల్ని సురక్షితంగా ఉండనివ్వగలడని మీరు భావిస్తున్నారా? ¹ అప్పుడు మీరు ఏ రక్షకుడినీ పొందలేరు.

69. లేదా! మరొకసారి ఆయన మిమ్మల్ని సముద్రంలోకి తీసుకొనిపోయి - మీ కృతఘ్నతకు ఫలితంగా - మీ మీద తీవ్రమైన తుఫానుగాలిని పంపి, మిమ్మల్ని ముంచివేయకుండా సురక్షితంగా ఉండనివ్వగలడని భావిస్తున్నారా? అప్పుడు మాకు విరుద్ధంగా ² సహాయపడే వారినెవ్వరినీ మీరు పొందలేరు. (3/8)

70. * మరియు వాస్తవానికి మేము అదమ్ సంతతికి గౌరవము నొసంగాము. ³ మరియు వారికి నేలమీదనూ, సముద్రంలోనూ, ప్రయాణం కొరకు వాహనాలను ప్రసాదించాము. మరియు మేము వారికి పరిశుద్ధమైన వస్తువులను జీవనోపాధిగా సమకూర్చాము. మరియు మేము సృష్టించిన ఎన్నో ప్రాణులపై వారికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత నిచ్చాము.

71. (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఒక రోజు మేము మానవులందరినీ వారి వారి నాయకు (ఇమామ్)లతో సహా పిలుస్తాము. ⁴ అప్పుడు

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى
فَأَرْسَلْ عَلَيْكُمُ طَائِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ
بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ۝٦٩

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْوُجُوهِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝٧٠

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ فَهُمْ أَنَّى كُنْتُمْ
بِعِمَّتِهِمْ فَأُولَئِكَ يُقْرَأُونَ كُتُبُهُمْ وَلَا يَفْلُحُونَ

1. ఏ విధంగానైతే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అవిధేయులైన, పూర్వ తరాలవారు శిక్షింపబడ్డారో, అలా మీరు కూడా శిక్షింపబడరని భావిస్తున్నారా?
2. తబీ'అన్: పగతీర్చుకునేవాడు, కక్ష తీర్చుకునేవాడు. అంటే ఒకసారి మిమ్మల్ని సముద్రంలో తుఫాన్ నుండి క్షేమంగా బయటపెట్టిన తర్వాత ఆయన (అల్లాహుతా'అలాయే) మీ అవిధేయతకు కారణంగా మీరు మరల సముద్రంలోకి పోయినపుడు మిమ్మల్ని ముంచివేయ వచ్చని మీరు భయపడరా? అప్పుడు ఆయన (సు.తా.)కు విరుద్ధంగా మీకు, మీ కల్పితదైవాలు ఎవ్వరూ సహాయపడలేరు.
3. చూడండి 2:31, వారికి మంచిచెడును అర్థంచేసుకునే విచక్షణా శక్తినీ, బుద్ధినీ ప్రసాదించాము.
4. ఇమామ్: అంటే నాయకుడు ఇక్కడ వ్యాఖ్యాతలు దీనికి మూడు అర్థాలిచ్చారు. 1) దైవప్రవక్తలు, 2) దివ్యగ్రంథాలు, 3) కర్మపత్రాలు. ప్రతి ఒక్కరు తమ కాలపు దైవప్రవక్త లేక దివ్యగ్రంథం లేక కర్మపత్రంతో పిలువబడతారు. ఇబ్నె-కసీర్ మరియు షాకాని ఈ మూడవది అంటే కర్మపత్రమని భావిస్తున్నారు. చూడండి, 53:39.

వారి కర్మఫత్రాలు కుడిచేతిలో ఇవ్వబడిన వారు,¹
తమ కర్మఫత్రాలను చదువుకుంటారు మరియు
వారికి రవ్వంత (ఖర్చూర బీజపు చీలికలోని
పొరంత) అన్యాయం కూడా జరుగదు.

72. మరియు ఎవడు ఇహలోకంలో అంధుడై
మెలగుతాడో, అతడు పరలోకంలో కూడా
అంధుడుగానే ఉంటాడు² మరియు సన్మార్గం
నుండి భ్రష్టుడవుతాడు.

73. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నీపై
అవతరింపజేసిన దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) నుండి
నిన్ను మరలించి, నీవు అదికాక మా పేరుతో
మరొక దానిని (సందేశాన్ని) కల్పించాలని
నిన్ను పురికొల్పటానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారు.³
నీవు అలా చేసిఉంటే వారు తప్పకుండా
నిన్ను తమ అప్త మిత్రునిగా చేసుకునేవారు.

74. మరియు ఒకవేళ మేము నిన్ను
స్థిరంగా ఉంచకపోతే నీవు వారి వైపుకు
కొంతైనా మొగ్గి ఉండేవాడవు.

75. అలాగైతే, మేము నీకు ఈ జీవితంలో
రెట్టింపు శిక్షను మరియు చనిపోయిన
తరువాత కూడా రెట్టింపు శిక్షను రుచిచూపి
ఉండేవారం. అప్పుడు మాకు వ్యతిరేకంగా
నీకు సహాయపడే వాడిని ఎవ్వడినీ నీవు
పొందివుండే వాడవు కాదు.

76. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) నిన్ను

فَتِيلًا

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ
وَأَصْلُ سَبِيلٍ

طَنَ كَذَّابًا يَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ
لِتَغْتَرِيَ عَلَيْهَا غِيْرَةٌ وَادَّالْحَدِثُوكَ خَلِيلًا

وَلَوْلَا أَن نَّبَتْنَكَ لَفُتَدْتَ رُكْنًا مِّنَ الْيَمِينِ
فَلْيَلِكْ

إِذَا لَدَّمْنَاكَ ضَعْفَ الْحَيَاةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ
لَا جِدُّ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

وَأَن كَذَّابُوا يَسْتَفْزِعُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ

1. చూడండి, 69:19 మరియు 84:7.

2. అంధుడు అంటే హృదయంతో అంధుడు లేక సత్యాసత్యాలను అర్థంచేసుకోలేని వాడు. ఇంకా
చూడండి, 20:124-125.

3. ఇది ముషిక్ ఖురైదులు దైవప్రవక్త ('స'అస) ముందు పెట్టిన మరొక ప్రస్తావన. అంటే అతను
వారి కల్పిత దైవాలను నిజమైన దైవాలని గుర్తిస్తే వారు కూడా అతనిని దైవప్రవక్తగా
గుర్తిస్తామని పెట్టిన షరతు. దానిని అతను ('స'అస) నిరాకరించారు.

ఈ భూమి నుండి వెడలగొట్టటానికి, నిన్ను కలవరపెట్ట గోరుచుండిరి. కాని అలాంటప్పుడు, నీవు వెళ్ళిపోయిన తరువాత, వారుకూడా కొద్దికాలం మాత్రమే ఉండగలిగే వారు.¹

77. (ఓ ము'హమ్మద్) ఇది వాస్తవానికి! మేము, నీకు పూర్వం పంపిన ప్రవక్తలందరికీ వర్తించిన సంప్రదాయమే! నీవు మా సాంప్రదాయంలో ఎలాంటిమార్పును పొందలేవు.

78. మధ్యాహ్నం సూర్యుడు వాలినప్పటి నుండి, రాత్రి అయి చీకటి పడేవరకూ నమాజ్ లను సలుపు. మరియు ప్రాతఃకాలపు (నమాజ్ లో ఖుర్ఆన్) పఠించు.² నిశ్చయంగా ప్రాతఃకాలపు (ఖుర్ఆన్) పఠనం (దేవదూతల ద్వారా) వీక్షింప బడుతుంది.³

79. మరియు రాత్రివేళలో జాగరణ (తహజ్జుద్) నమాజ్ చేయి;⁴ ఇది నీకొరకు అదనపు(సఫిల్)నమాజ్. దీనితో నీ ప్రభువు నిన్ను (పునరుత్థాన దినమున) ప్రశంసనీయమైన స్థానము (మఖామమ్ ము'హ్మూద్) నొసంగవచ్చు!

مِنْهَا وَإِذْ أَلَيْكَ تُونُ خَلْقَكَ الْإِنْفِيلِ

سَنَةٍ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ
إِسْتِنَاغًا بِهَا

اقِمِ الصَّلَاةَ لِلْوَلَدِ الشَّامِ إِلَى عَشَى الْيَلِ وَقُرْآنَ
الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

وَمِنَ الْيَلِ فَتَقِمْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ
رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

1. కావున కొద్దికాలం తరువాత 2 హి.శ.లో బద్ర్ లో మక్కా ఖురైషుల పలువురు నాయకులు చంపబడ్డారు. మరియు 8వ హిజ్రీలో ముస్లింలు మక్కాను జయించారు.
2. ఈ ఆయత్ లో ఐదు విధి (ఫర్ద్)గా సలుపవలసిన నమాజ్ ల ప్రస్తావన వచ్చింది. సూర్యుడు వాలిన తరువాత జుబ్రా, సూర్యాస్తమయానికి కొంత కాలం ముందు 'అ'న్, సూర్యాస్తమయం కాగానే ము'గిరిబ్, కొంత చీకటి పడ్డ తరువాత 'ఇషా మరియు ప్రాతఃకాలమున సూర్యోదయాని ముందు ఫజ్ చేయాలని. ఫజ్ నమాజ్ లో ఖుర్ఆన్ పఠనం ఎక్కువగా చేయాలి. ఈ నమాజ్ లను గురించిన వివరాలు 'సహీహ్ 'హదీస్' లలో ఉన్నాయి.
3. ప్రాతఃకాలపు ఫజ్ నమాజ్ సమయంలో పగటి మరియు రాత్రి దైవదూతలు కలుస్తారు. వారంతా ప్రజల నమాజ్ లను చూస్తారు. మరియు దానిని గురించి అల్లాహుతా'ఆలాకు తెలుపుతారు. అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అగోచరమైనది కాదు, కానీ ఆయన (సు.తా.) వారినుండి తనప్రజల ప్రశంసలు వినగోరుతాడు. ('స. బు'ఖారీ మరియు ముస్లిం).
4. తహజ్జుద్: అంటే నిద్రాభంగం. ఇది సఫీల్ నమాజ్, అంటే అదనంగా చేసే నమాజ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) రాత్రి మొదటి భాగంలో నిద్ర తీసుకొని, చివరి భాగంలో నిద్రనుండి లేచి నమాజ్ చేసేవారు, అదే తహజ్జుద్ నమాజ్. 'సహీహ్ 'హదీస్' లలో దీని వివరాలున్నాయి. ఇంకా చూడండి, 76:26.

80. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నా ప్రతి ప్రవేశాన్ని, సత్య ప్రవేశంగా చేయి మరియు నా బహిర్గమనాన్ని కూడా సత్య బహిర్గమనంగా చేయి మరియు నీవైపునుండి నాకు అధికారశక్తిని, సహాయాన్నీ ప్రసాదించు.”¹

81. మరియు ఇలా అను: “సత్యం వచ్చింది మరియు అసత్యం అంతరించింది. నిశ్చయంగా, అసత్యం అంతరించక తప్పదు.”²

82. మరియు మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా విశ్వాసులకు స్వస్థతను మరియు కారుణ్యాన్ని క్రమక్రమంగా అవతరింపజేస్తాము. కాని దుర్మార్గులకు ఇది సప్తం తప్ప మరేమీ అధికం చేయదు.³

83. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు ముఖం త్రిప్పకొని (మానుండి) మరలిపోతాడు. కాని అతనికి కీడుకలిగితే నిరాశచెందుతాడు.⁴

84. వారితో ఇలా అను: “ప్రతి ఒక్కడు తనకు తోచినట్లే పనులుచేస్తాడు, కాని మీ

وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مَخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَاهُوشِقًا وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَرْيِدُ الظَّالِمِينَ الْاِكْثَمَارَ ﴿٨٢﴾

وَإِذَا أَعْمَيْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ ااعْرَضَ وَنَاجَىٰ نَجْوَىٰ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَكُودًا ﴿٨٣﴾

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكْرٍ لَهُ فَرَجُومٌ أَلْعَمَّ عَمَلِهِمْ

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ ప్రస్తానం (హిజత్) సమయంలో అవతరింపజేయ బడిందని అంటారు. అంటే యన్ రిబ్ (మదీనా మునవ్వరా) ప్రవేశాన్ని మరియు మక్కా ముకర్రమా బహిర్గమనాన్ని సత్యమైనవి చేయమని దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రార్థిస్తున్నారు. మరికొందరు అంటారు: నన్ను సత్యం మీద మరణింపజేయి మరియు సత్యంతో పునరుద్ధరింపజేయి. ఇమామ్ షాకాని అంటారు: ఈ అన్నీ అర్థాలు కూడా సమంజసమైనవే, ఎందుకంటే ఇది ఒక దు'ఆ.
2. మక్కా ముకర్రమా విజయం తరువాత, దైవప్రవక్త (స'అస) కాబాలో ప్రవేశిస్తారు. అక్కడ 360 విగ్రహాలు ఉంటాయి. వాటిని ఒక చిన్న కట్టెతో కట్టుతూ ఈ ఆయత్ చదువుతారు. (స'హి'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).
3. ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 10:57.
4. మానవుడు సుఖసంతోషాలలో ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మరచిపోతాడు మరియు కష్ట కాలంలో నిరాశచెందుతాడు. కాని ఒక విశ్వాసి రెండు పరిస్థితులలోనూ తనప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చేస్తూఉంటాడు. చూడండి, 11:9-11.

ప్రభువుకు మాత్రం ఎవడు సన్మార్గం పొందేవాడో బాగా తెలుసు.”¹

85. మరియు వారు నిన్ను ఆత్మ (రూహ్)ను గురించి ప్రశ్నిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “ఆత్మ! నా ప్రభువు ఆజ్ఞతో వస్తుంది. మరియు (దానిని గురించి) మీకు ఇవ్వబడిన జ్ఞానం అతి స్వల్పమైనది.”²

86. మరియు ఒకవేళ మేము కోరినట్లయితే నీపై అవతరింపజేయబడిన సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) లాగు (స్వాధీన పరచు)కోగలము. అప్పుడు దానిని గురించి, మాకు వ్యతిరేకంగా, నీవు ఏ సహాయకుడినీ పొందలేవు -

87. కేవలం నీ ప్రభువు కారుణ్యం తప్ప! నిశ్చయంగా, నీపై ఉన్న ఆయన (నీ ప్రభువు) అనుగ్రహం ఎంతో గొప్పది.

88. ఇలా అను: “ఒకవేళ మానవులు మరియు జిన్నాతులు అందరూ కలిసి, ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి దానిని కల్పించి తీసుకు రావటానికి ప్రయత్నించినా - వారు ఒకరినొకరు తోడ్పడినప్పటికీ - ఇటువంటి దానిని కల్పించి తేలేరు.”³

89. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకు ప్రతివిధమైన ఉపమానాన్ని వివరించి బోధించి ఉన్నాము. అయినా చాలామంది ప్రజలు సత్య తిరస్కారులుగానే ఉండిపోయారు.

هُوَ اهْدَى سَبِيلًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الزُّوْجِ الَّذِي أَمْرًا بِرَبِّ
وَمَا أَوْتَيْنَهُ مِنَ الْعِلْمِ الْإِلَهِيِّ

وَلَكِنْ شُئْنَا لَنَذْهَبَ بِالْكَلِمِ وَحِينًا إِلَيْكَ
لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ
كَبِيرًا

قُلْ لَّيْسَ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا
بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ
لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

وَأَقْدَمَ مَثَلُ الْفُلَانِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ قُلِّ
مَثَلٍ قَالِي أَكْثَرُ النَّاسِ الْإِلَهَوْرًا

1. దీని సారాంశము, 11:121-122 ఆయత్ల మాదిరిగానే ఉంది.

2. అర్-రూహ్: ఆత్మను గురించి కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు. దాని జ్ఞానం కేవలం నా ప్రభువు (సు.తా.)కు మాత్రమే ఉంది. దాని జ్ఞానం ఆయన (సు.తా.) ప్రవక్తల (అ.స.)కు కూడా ఇవ్వలేదు. అది ఆయన (సు.తా.) ఆజ్ఞతో వస్తుంది: ‘కున్ ఫ యకూన్.’

3. చూడండి, 52:34.

90. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “(ఓ ముహమ్మద్!) నీవు భూమినుండి మా కొరకు ఒక చెలమను ఝల్లున ప్రవహింపజేయనంత వరకు మేము నిన్ను విశ్వసించము;¹

91. “లేదా! నీ కొరకు ఖర్జూరపు మరియు ద్రాక్షతోట ఏర్పడి, దానిమధ్య నుండి సెలయేళ్ళు పొంగి ప్రవహింపజేయనంత వరకు;

92. “లేదా, నీవు మమ్మల్ని భయపెట్టి నట్లు,² ఆకాశం ముక్కలై మాపై పడవేయ బడనంత వరకు; లేదా అల్లాహ్ ను మరియు దేవదూతలను మా ముందు ప్రత్యక్ష పరచనంత వరకు;

93. “లేదా నీ కొరకు స్వర్ణగృహం ఏర్పడనంత వరకు; లేదా నీవు ఆకాశంలోకి ఎక్కిపోయినా నీవు, మేము చదువగలిగే ఒక గ్రంథాన్ని అవతరింపజేయనంతవరకు; నీవు ఆకాశంలోకి ఎక్కటాన్ని మేము నమ్మము.” వారితో అను: “నా ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు, నేను కేవలం సందేశహరునిగా పంపబడిన మానవుడను మాత్రమే?”³

94. మరియు ప్రజల ముందుకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినపుడు, దానిని విశ్వసించకుండా వారిని ఆపిందేమిటి? వారు (మూఢ విశ్వాసంలో మునిగి): “ఏమీ? అల్లాహ్ మానవుణ్ణి తన సందేశహరునిగా పంపాడా?” అని పలకడం తప్ప!

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ۝٩٠

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَعَذَابٌ مُّغْتَرَبٌ ۝٩١
الْأَنْهَارُ خَالِفَهَا نَجِيرًا ۝٩٢

أَوْ تَسْقِطَ السَّمَاءُ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِيَ بِلِلٍّ ۝٩٣
وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ۝٩٤

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ ذُرِّهِ فِي السَّمَاءِ ۝٩٥
وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرَبِّكَ حَتَّى تُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا يَقْرَأُ ۝٩٦
قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيْ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا مَّرْسُولًا ۝٩٧

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى ۝٩٨
إِلَّا أَنْ قَالُوا لَوِ ابْعَثَ اللَّهُ بُشْرًا مِّمَّنْ ۝٩٩

1. ఇది ముషిక్ ఖురైషులు ఇస్లాం స్వీకరించటానికి - మూసా(అ.స.) బండనుండి పన్నెండు ఊటలను ప్రవహింపజేసినట్లు, మీరు కూడా ప్రవహింపజేయండి - పెట్టిన షర్తు. చూ. 2:60.
2. భయపెట్టుటకు - ఇలాంటి ఆయత్ కు చూడండి, 34:9.
3. అద్భుత సూచనలు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన (సు.తా.) కోరితేనే వాటిని చూపుతాడు. చూడండి, 6:109.

95. ఇలా అను: “ఒకవేళ భూమి మీద దేవదూతలు నివసిస్తూ నిశ్చింతగా తిరుగుతూ ఉండినట్లయితే, మేము వారి కొరకు దేవదూతనే సందేశహరునిగా పంపిఉండే వారము.”

96. ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య అల్లాహ్‌యే సాక్షిగా చాలు. నిశ్చయంగా ఆయన తన దాసులను బాగా ఎరుగువాడు, సర్వదృష్టికర్త.”

97. మరియు ఎవడికి అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వం చేస్తాడో అతడే సన్మార్గం పొందుతాడు. మరియు ఎవడిని ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో వాడికి, ఆయన తప్ప, ఇతరుల నెవ్వరినీ నీవు సంరక్షకులుగా పొందలేవు. మరియు వారిని మేము పునరుజ్జానదనమున గ్రుడ్డివారుగా, మూగవారుగా మరియు చెవిటివారుగా చేసి, వారి ముఖాల మీద బోర్లాపడవేసి లాగుతూ ప్రోగుచేస్తాము. వారి ఆశ్రయం నరకమే! అది చల్లారినప్పుడల్లా మేము వారికై అగ్ని జ్వాలను తీవ్రంచేస్తాము.

98. అదే వారి ప్రతిఫలం ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు మా సూచనలను తిరస్కరిస్తూ: “ఏమీ? మేము ఎముకలుగా, పొడిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా, సరి క్రొత్త సృష్టిగా మళ్ళీ లేపబడతామా?” అని అంటారు. (1/2)

99. * ఏమీ? వారు చూడటం లేదా (ఎరుగరా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన వాడనీ² మరియు వారివంటి వారినీ సృష్టించగల

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَشْرُونَ مَطْبِعَيْنِ لَفُتِنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

قُلْ لَكُمْ بِاللَّهِ سَهِيلٌ أَيْبَى وَيَنْتَكُمُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهْدٍ وَمَنْ يُضِلْ فَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَيَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وَجْهِهِمْ عُمًى وَإِنَّمَا صُنِّعَ مَا لَوْهُمْ جَهَنَّمَ كَمَا كُتِبَتْ زُكْرُهُمْ سَعِيرًا

ذَلِكَ جَزَاءُ مُمْرِيَاتِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا لَئِنْ آتَانَا كُنُوزًا عَظِيمًا وَرَقَاءَ إِنْ آتَانَا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَإِنِّي الظَّالِمُونَ الْكَافِرُونَ

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 17:49.

2. చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 36:81-82.

సమర్థుడనీ మరియు ఆయనే వారికొరకు ఒక నిర్ణీత సమయాన్ని నియమించాడనీ,¹ దానిని (ఆ సమయాన్ని) గురించి ఎలాంటి సందేహం లేదనీ; అయినా ఈ దుర్మార్గులు మొండిగా సత్యాన్ని తిరస్కరించటానికే పూనుకున్నారు.

100. వారితో అను: “ఒకవేళ మీరు నా ప్రభువు యొక్క అనుగ్రహపు నిధులను పొందివున్నా, అవి ఖర్చయిపోతాయే ఏమోననే భయంతో, వాటిని మీరు పట్టుకొని (ఖర్చుచేయకుండా) ఉండేవారు.² మరియు వాస్తవానికి మానవుడు ఎంతోలోభి!”

101. మరియు మేము వాస్తవానికి, మూసాకు స్పష్టమైన తొమ్మిది అద్భుత సూచనలను ప్రసాదించాము.³ ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని అడుగు, అతను (మూసా) వారి వద్దకు వచ్చినపుడు ఫిర్ బేన్ అతనితో అన్నాడు: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలానికి గురి అయ్యావని నేను భావిస్తున్నాను.”

102. (మూసా) అన్నాడు: “నీకు బాగా తెలుసు, జ్ఞానవృద్ధి కలుగజేసే వాటిని (సూచనలను) భూమ్యాకాశాల ప్రభువు తప్ప మరెవ్వరూ అవతరింపజేయలేదని! ఓ ఫిర్ బేన్ నీవు నిశ్చయంగా, నశింపనున్నావని

قُلْ لَّوْ أَن تَكُونُوا تِلْكَ الْخَازِنَ حَزَائِنَ رَّبِّي إِذْ
لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
قَتُورًا ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ فَتْلَىٰ
إِسْرَائِيلَ إِذْ قَالَ لَهُ قُرْعُونُ إِنِّي لَأَخْذُكَ
يَوْمَئِذٍ شَتْرًا ۝

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بِصَاحِبِهِمْ إِنِّي لَأَخْذُكَ يَوْمَئِذٍ شَتْرًا ۝

1. నిర్ణీత సమయం అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 4:53.

3. మూసా (‘అ.స.)కు ఇవ్వబడిన (ఫిర్ బేన్ జాతి వారికి చూపిన) తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు: 1) ప్రకాశించే చేయి, 2) సర్పంగా మారే చేతి కర్ర, 3) దుష్టులకు కలిగిన కరువు మరియు ఫల సప్తము, 4) ‘తుఫాను, 5) మిడుతల దండు, 6) పేనులు, 7) కప్పలు, 8) రక్తం మరియు 9) సముద్రంలో ఏర్పడిన బాట. ఇవి సూరహ్ అల్-అ‘అరాఫ్ (7)లో కూడా వివరించబడ్డాయి. ఇబ్నె ‘అబ్బాస్, ముజాహిద్, ఇక్రిమా, పాబీ, ఖతద ర‘ది. అష్లుమ్ల వ్యాఖ్యానం, (ఇబ్నె-కసీర్). ఇవేగాక బండనుండి తీసిన 12 ఊటలూ, మన్న మరియు సల్వాలు కూడా అద్భుత సూచనలే, కాని వీటిని ఫిర్ బేన్ జాతివారు చూడలేదు.

నేను భావిస్తున్నాను.”¹

103. అప్పుడు అతడు (ఫిర్ బాన్) వారిని భూమి (ఈజిప్ట్) నుండి వెడలగొట్టాలని సంకల్పించుకున్నాడు. కావున మేము అతనిని (ఫిర్ బాన్ ను) మరియు అతనితో పాటు ఉన్న వారందరినీ ముంచివేశాము.

104. మరియు ఆ తరువాత, ఇస్రాయీల్ సంతతివారితో మేము ఇలా అన్నాము: “మీరు ఈ భూమిలో స్వేచ్ఛగా నివసించండి. కానీ అంతిమ వాగ్దానం ఆసన్నమైనప్పుడు, మేము మీరందరినీ ఒకేచోట చేర్చుతాము.”

105. మరియు మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) సత్యంతో అవతరింపజేశాము మరియు ఇది సత్యంతోనే అవతరించింది. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము నిన్ను కేవలం శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము!

106. మరియు నీవు ప్రజలకు నెమ్మది నెమ్మదిగా చదివి వినిపించాలని, మేము ఖుర్ఆన్ ను విభజించి, క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.

107. వారితో అను: “మీరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నమ్మినా నమ్మకపోయినా; నిశ్చయంగా, ఇదివరకు జ్ఞానమొసంగబడిన వారికి దీనిని వినిపించినప్పుడు, వారు తమ ముఖాలమీదపడి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తారు.”

108. మరియు ఇలా అంటారు: “మా ప్రభువు సర్వలోపాలకు ఆతీతుడు, మా ప్రభువు వాగ్దానం పూర్తిఅయి తీరుతుంది.”

109. మరియు వారు ఏడుస్తూ, తమ

فَأَرَادَ أَنْ يَنْفِرَ هُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

وَقُلْنَا مَنْ بَعْدَكَ إِبْرَاهِيمَ أَسْكُنُ الْأَرْضَ فَإِذْ آجَأْ وَعَدُ الْأُخْرَىٰ جُنَاكُمُ لَقِيفًا ﴿١٠٤﴾

وَالْحَقِّ أَتَيْنَاهُ وَالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

وَقَرَأْنَا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ مَكَّةَ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾

قُلِ الْإِيمَانُ بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُخْرَجُونَ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

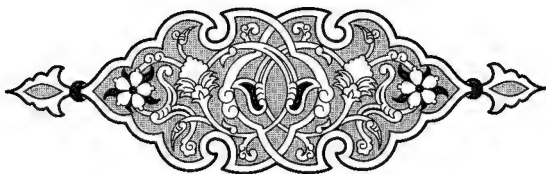
ముఖాలమీద పడిపోతారు. మరియు వారి వినప్రత మరియు అధికమవుతుంది. ❦

110. వారితో అను: “మీరు ఆయనను, అల్లాహ్! అని పిలవండి, లేదా అనంత కరుణామయుడు (అర్‌హ్మాన్)! అని పిలువండి, మీరు ఆయనను ఏ పేరుతోనైనా పిలవండి, ఆయనకున్న పేర్లన్నీ అత్యుత్తమమైనవే! నీ నమాజ్‌లో నీవు చాలా గట్టిగా గానీ, చాలా మెల్లగా గానీ పఠించక, వాటి మధ్య మార్గాన్ని అవలంబించు.”

111. ఇంకా ఇలా అను: “సంతానం లేనటువంటి మరియు తన రాజరికంలో భాగస్వాములు లేనటువంటి మరియు తనలో ఎలాంటి లోపం లేనటువంటి మరియు సహాయకుడి అవసరం లేనటువంటి అల్లాహ్‌యే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు. మరియు మీరు ఆయన మహనీయతను గొప్పగా కొనియాడండి!”

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَهُ السَّمْعُ
الْحَسَنُ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْخِافِ وَالْخَوْفِ
بَيْنَ ذَلِكَ سُبُلًا ۝

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْضَ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَرِيٌّ مِنَ الذَّلِيلِ
وَكُذِّبَتْ نَجِيرًا ۝

18. సూరహ్ అల్-కహఫ్

ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి 10 ఆయతులు చదువటం వల్ల దజ్జాల్ ఫిత్న నుండి ముక్తి దొరకుతుంది. ('స. ముస్లిం). జుమ'అహ్ రోజు దీనిని చదివితే వచ్చే జుమ'అహ్ వరకు, అతని కొరకు ఒక ప్రత్యేక వెలుగు ఉంటుంది. (ముస్తద్రిక్ 'హాకిమ్-2/368, అల్బానీ ప్రమాణీకం-6470) ఇది సూరహ్ అన్-నాహ్ (16) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. అంటే చివరి మక్కా కాలంలో. ఇందులో 110 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. కహఫున్: అంటే గుహ. ఇందులో గుహవారు ఎంతో కాలం అందు ఉన్నా ఒక్క రోజు మాత్రమే ఉంటిమి అని భావించిన కథ (10-27) ఆయత్లలో; అల్లాహ్ (స.తా.) ప్రసాదించిన ధనసంపత్తులకు గర్వితుడై, తన తోటి వానిని హేళనచేసి అంతా పోగొట్టుకున్న వాని కథ (32-44) ఆయత్లలో; మూసా ('అ.స.), అల్-ఖిద్ర్ ('అ.స.) నుండి నేర్చుకున్న విషయాల గాథ (60-82) ఆయత్లలో మరియు జుల్-ఖర్నైన్ తూర్పు పడమరలకు ప్రయాణించి యా'జూజ్-మా'జూజ్ లు రాకుండా లోహాలతో గోడ నిర్మించి అక్కడి ప్రజలను కాపాడిన కథ (83-98) ఆయత్లలో ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ సారాంశం 7వ ఆయత్లో ఉంది: 'నిశ్చయంగా - ప్రజలలో మంచి వస్తులు చేసేవారు ఎవరో పరీక్షించటానికి - మేము భూమిపై ఉన్న వస్తువులను దానికి అలంకారంగా (ఆకర్షణీయమైనవిగా) చేశాము.'

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. తన దాసుని (ము'హమ్మద్)పై ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేసిన అల్లాహ్ యే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు. మరియు ఆయన ఇందులో ఏ విధమైన వక్రత్వాన్ని ఉంచలేదు.¹

2. ఇది సక్రమంగా స్థిరంగా ఉండి, ఆయన నుండి వచ్చే కఠినశిక్షను గురించి హెచ్చరిస్తుంది మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి మంచి ప్రతిఫలం (స్వర్గం) తప్పక ఉంటుందనే శుభవార్తనూ ఇస్తుంది.

3. అందులో వారు నిరంతరంగా కలకాలం ఉంటారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتٰبَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ۝

فَيَمَّا يَنْزِلُ رَاٰ سَآءِلًا يَبْذُرُوْنَ لَدُنْهُ وَيَقُوْلُوْنَ
اَلْمُؤْمِنِيْنَ اَلَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنْ اَنْزَلَ
اَحْسَنَ ۝

مَا كُنْزٍ فِيْهِ اَبَدًا ۝

1. చూడండి, 4:82, ఈ గ్రంథం అల్లాహ్ (స.తా.) తరఫునుండి కాక ఇతరుల దగ్గర నుండి వచ్చిఉంటే అందులో ఎన్నో లోపాలు ఉండేవి.

4. ఇంకా ఇది: “అల్లాహ్ కు సంతానముంది!” అని, అనే వారిని హెచ్చరిస్తుంది.

5. ఈ విషయాన్ని గురించి వారికి గానీ, వారితండ్రి తాతలకు గానీ ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారినోటినుండి వచ్చే ఈ మాట ఎంతో దారుణమైనది. వారు పలికేదంతా కేవలం అసత్యమే.

6. ఈ సందేశాన్ని విశ్వసించని వారి వైఖరి పల్ల దుఃఖపడి బహుశా నీవు నీ ప్రాణాన్నే కోల్పోతావేమో!

7. నిశ్చయంగా - ప్రజలలో మంచి పనులు చేసేవారు ఎవరో పరీక్షించటానికి - మేము భూమిపై ఉన్న వస్తువులను దానికి అలంకారంగా (ఆకర్షణీయమైనవిగా) చేశాము.

8. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే దానిపై ఉన్నదాన్నంతటినీ చదువైన మైదానం (బంజరు నేల)గా మార్చగలము.

9. ఏమీ? నిశ్చయంగా, ఆ గుహవాసులు మరియు ఆ శిలాఫలకం వారు, మా (ఇతర) సూచనలన్నిటిలో అద్భుతమైనవని నీవు భావించావా?¹

10. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఎప్పుడైతే ఆ యువకులు ఆ గుహలో ఆశ్రయంపొందారో, ఇలా ప్రార్థించారు: “ఓ మా ప్రభూ! మాపై నీ కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించు. మరియు మా వ్యవహారంలో మేము నీతిపరులమై ఉండేటట్లు మమ్మల్ని సరిదిద్దు!”

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِلَّهِ عَلَيْهِمْ كِبَرٌ ۚ كُلُّهُمْ تَخْوِيرٌ مِّنْ أَمْرِهِمْ ۚ إِنَّ يَفْقَهُونَ إِلَّا كَيْدَ بَا ۙ

فَلَعَلَّكَ بَاحِعٌ تَفْسِكَ عَلَىٰ آثَارِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ يُؤْمِنُونَ بِهَذَا الْحَدِيثِ ۚ أَسَقَا ۙ

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِلْبَشَرِ ۚ أَحْسَنُ عَمَلًا ۙ

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُا ۙ

أَمْ حَصِبْتُمْ أَنَّ الْأَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنِ الْإِنْتِنَا عَجَبًا ۙ

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ۙ

1. అంటే ఇదొక్కటే అద్భుత సూచన కాదు. దీనికంటే అద్భుత సూచనలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. సూర్య-చంద్రుల, నక్షత్రాల మరియు రేయింబవళ్ళ సృష్టి మొదలైనవి.

అల్-రఫీః: కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని ఆ గుహవాసుల నగరపు పేరని మరి కొందరు గుహ ఉన్న ఆ కొండపేరని ఇంకా కొందరు ఆ సీసపు పలక దేనిపై వైతే వారి పేర్లు వ్రాయబడి ఉండేనో అది, అని అంటారు.

11. కావున ఆ గుహలో, కొన్ని సంవత్సరాల పరకు వారి చెవులను మూసివేశాము.¹

12. ఆ తరువాత, ఆ రెండు పక్షాల వారిలో,² ఎవరు వారి (గుహలో) నివసించిన కాలాన్ని సరిగ్గా లెక్క పెడతారో చూద్దామని వారిని లేపాము.

13. మేము వారి యథార్థగాథ నీకు వినిపిస్తున్నాము. నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువును విశ్వసించిన కొందరు యువకులు;³ మేము వారి మార్గదర్శకత్వాన్ని అధికంచేశాము.

14. మరియు మేము వారి హృదయాలకు దృఢత్వాన్ని ప్రసాదించాము. వారు లేచి నిలబడినప్పుడు ఇలా అన్నారు: “భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మా ప్రభువు! ఆయనను వదలి మేము వేరే దైవాన్ని ఎలాంటి స్థితిలోనూ ప్రార్థించము. వాస్తవానికి అలా చేస్తే దారుణంచేసిన వారమవుతాము!

15. “ఈ, మా జాతివారు ఆయనను విడిచి ఇతర దైవాలను నియమించుకున్నారు. అయితే, వారిని (ఆ దైవాలను) గురించి వారు స్పష్టమైన ప్రమాణాన్ని ఎందుకు తీసుకురారు? ఇక అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించే వానికంటే మించిన దుర్మార్గుడు ఎవడు?”

16. (వారు పరస్పరం ఇలా అను కున్నారు):

فَصَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ۝

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَمْ يَتْلُوا ۝

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ۝

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَدْعُو مِنْ دُونِهِ لَإِنَّا كُنَّا قُلُوبًا أَشْطَطًا ۝

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَوْلَا يُتَوَكَّلُ عَلَيْهِمْ مُبْتَغًى فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝

وَإِذْ عَزَّزْتُ قُلُوبَهُمْ وَمَا يَعْهَدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوَّاكِي

1. వారికి గాఢ నిద్రను కలిగించాము.

2. గుహలోనున్న వారిలోని రెండు పక్షాలు.

3. ఫిత్యతున్: అంటే 9 లేక దానికంటే తక్కువ అని అర్థం. ఆ యువకులు 'ఈసా' (అ.స.) కంటే ముందువారు కావచ్చని ఇబ్నె-కసీర్ (ర'హ్మా) అభిప్రాయం. మరికొందరు వారు క్రైస్తవులని అంటారు. వారు ఎవరైనాసరే, ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉన్నవారూ మరియు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను మాత్రమే ఆరాధించేవారై ఉండిరి. వారికాలపు నాయకులు మరియు ఇతర ప్రజలవలే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విడిచి ఇతరులను ఆరాధించేవారు కారు. కాబట్టి ఆ సత్యతిరస్కారుల శిక్షకు భయపడి ఏకాంతపు కొండగుహలో శరణం తీసుకొని ఉండిరి.

“ఇప్పుడు మీరు వారిని మరియు అల్లాహ్ ను కాదని వారు ఆరాధించే దైవాలను విడిచి, గుహలో శరణుతీసుకోండి. మీ ప్రభువు తన కారుణ్యాన్ని మీపై విస్తరింపజేస్తాడు మరియు మీ కార్యాలను సరిదిద్ది వాటిని మీకు సులభమైనట్లుగా చేస్తాడు.” (5/8)

17. * మరియు వారు (ఆ గుహలోని) ఒక విశాలమైన భాగంలో (నిద్రిస్తూ) ఉన్నప్పుడు; సూర్యుడు ఉదయించేటప్పుడు, (ఎండ) వారి గుహనుండి కుడిప్రక్కకు వాలిపోవటాన్ని మరియు అస్తమించేటప్పుడు (ఎండ) ఎడమప్రక్కకు తొలగిపోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. ఇది అల్లాహ్ సూచనలలో ఒకటి. అల్లాహ్ మార్గ దర్శకత్వం చేసినవాడే సన్మార్గం పొందుతాడు. ఆయన మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడలిన వాడికి సరైనమార్గం చూపే సంరక్షకుణ్ణి నీవు పొందలేవు.

18. మరియు వారు నిద్ర పోతున్నప్పటికీ, నీవు వారిని మేల్కొనిఉన్నారనే భావించి ఉంటావు! మరియు మేము వారిని కుడిప్రక్కకు మరియు ఎడమప్రక్కకు మరలించేవారము. మరియు వారి కుక్క గుహద్వారం వద్ద తన ముందు కాళ్ళను చాచి పడిఉండింది. ఒకవేళ నీవు వారిని తొంగి చూసి ఉంటే, నీవు తప్పక వెనుదిరిగి పారిపోయే వాడవు మరియు వారిని గురించి భయం కంపితుడవై పోయేవాడవు.

19. మరియు ఈ విధంగా (ఉన్న తరువాత), వారు ఒకరినొకరు ప్రశ్నించు కోవటానికి మేము వారిని (నిద్ర నుండి) లేపాము. వారిలో నుండి ఒకడు మాట్లాడుతూ ఇలా అన్నాడు: “మీరు ఈ స్థితిలో ఎంతకాలమున్నారు?” వారన్నారు: “మేము ఒక దినమో లేదా అంత కంటే తక్కువనో ఈ

الْكَهْفِ يَنْتَرِكُمْ رِجَالٌ مِنْ حَمِيَّتِهِ وَيُهَيِّئُ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرِيقًا ④

وَرَأَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَوْرُوعًا عَنْ هَيْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرَّبُ إِلَيْهِمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ يُهْتَدِيَ اللَّهُ لِهَؤُلَاءِ الْمُهْتَدِينَ وَمَنْ يَضِلْ فَلَنْ يُجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرِيدًا ⑤

وَحَسَبَهُمْ آيَاتًا وَهُمْ رُجُودٌ ⑥ وَقَلْبُهُمْ بَاطِلٌ وَإِلَى الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ ⑦ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَيْبِ ⑧ وَأُطْلِعَتْ عَلَيْهِمْ لَوْ كَيْتٌ مِنْهُمْ فِرَارًا وَكَلْبُكُنْتُ مِنْهُمْ رُعْبًا ⑨

وَكُنَّا لَكَ بَعْدَهُمُ امْتِتَاءً لَوْ أَبَيْتَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِئْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَكَيْتُمْ بِهَا آذَى طَعَامًا فَكَيْتُمْ بِرِزْقِ رَبِّكُمْ مِنْهُ

స్థితిలో ఉన్నాము.”¹ (మరి కొందరు) ఇలా అన్నారు: “మీరెంత కాల మున్నారో మీ ప్రభువుకే తెలుసు! మీలో ఒకనికి నాణ్యం (డబ్బు) ఇచ్చి పట్టణానికి పంపండి. అతడు అక్కడ శ్రేష్ఠమైన ఆహారాన్ని వెతికి, దానినే మీ కొరకు తినటానికి తెస్తాడు. అతడు జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి మరియు మీ గురించి ఎవ్వడికీ తెలియనివ్వగూడదు.

20. “ఒకవేళ వారు మిమ్మల్ని గుర్తుపడితే, వారు తప్పక మిమ్మల్ని రాళ్ళురువ్వ వలెనవుతారు, లేదా (బలవంతంగా) మిమ్మల్ని వారి మతంలోకి త్రిప్పకుంటారు, అలాంటప్పుడు మీరు ఎలాంటి సాఫల్యం పొందలేరు.”

21. మరియు ఈ విధంగా అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమని చివరిగడియ నిశ్చయమని, అది రావటంలో ఎలాంటి సందేహం లేదని తెలుసుకోవటానికి, ఆ యువకుల విషయం ప్రజలకు తెలియజేశాము. అప్పుడు వారు (ప్రజలు) వారి (గుహవాసుల) విషయాన్ని తీసుకొని పరస్పరం వాదులాడుకున్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) వారిలో కొందరు అన్నారు: “వారి కొరకు ఒక స్మారక భవనం నిర్మించాలి.” వారి విషయం వారి ప్రభువుకే తెలుసు. ఆ వ్యవహారంలో పైచేయి (ప్రాబల్యం) ఉన్న వారు: “వారి స్మారకంగా ఒక మస్జిద్ ను నిర్మించాలి.” అని అన్నారు.

22. (వారి సంఖ్యను గురించి) కొంద రంటారు: “వారు ముగ్గురు, నాలుగవది

وَلَيْتَ كَلَّفَ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ①

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعَذِّبُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ②

وَكَذَلِكَ أَعْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيُعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَأَيْنَاهُمْ أَعْمَىٰ يُعْمَىٰ الْبَنَىٰ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَسَتَ حَذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ③

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأَيْنَاهُمْ كَذِبُهُمْ وَيَقُولُونَ

1. చూడండి, 2:259. అక్కడ ఒకడు, మరణించి నూరు సంవత్సరాలు పడి ఉన్న తరువాత, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతడిని మరల సజీవునిగా చేసినప్పుడు ఇలాగే భావిస్తాడు. అల్లాహుతా'అలా నిర్దీపుల నుండి సజీవులను మరియు సజీవుల నుండి నిర్దీపులను తేగలడు, అనే సత్యానికి ఇది ఉదాహరణం. ఇంకా చూడండి, 3:27, 6:95, 10:31, 30:19.

వారికుక్క.” మరి కొందరంటారు: “వారు అయిదుగురు, ఆరవది వారికుక్క.” ఇవి వారి ఊహగానాలే. ఇంకా కొందరంటారు: “వారు ఏడుగురు, ఎనిమిదవది వారి కుక్క.” వారితో అను: “వారి సంఖ్య కేవలం నా ప్రభువుకే తెలుసు. వారిని గురించి కొందరికి మాత్రమే తెలుసు.” కావున నిదర్శనం లేనిదే వారిని గురించి వాదించకు. మరియు (గుహ) వారిని గురించి వీరిలో ఎవ్వరితోనూ విచారణచేయకు.

23. మరియు ఏ విషయాన్ని గురించి అయినా: “నేను ఈ పనిని రేపుచేస్తాను.” అని అనకు -

24. “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప (ఇన్నా‘ అల్లాహ్!)” అని, అననిదే.¹ మరియు నీ ప్రభువును స్మరించు, ఒకవేళ నీవు మరచిపోతే! ఇలాప్రార్థించు: “బహుశా నా ప్రభువు నాకు సన్మార్గం వైపునకు దీనికంటే దగ్గరి త్రోవచూపుతాడేమో!”

25. మరియు వారు తమ గుహలో మూడు వందల సంవత్సరాలు ఉండిరి మరియు వాటిమీద తొమ్మిది సంవత్సరాలు ఆధికు.²

26. వారితో అను: “వారెంతకాలం (గుహలో) ఉన్నారో అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు. ఆకాశాలలోను మరియు భూమి లోను ఉన్న సమస్త అగోచర విషయాలు కేవలం ఆయనకే

خَمْسَةً سَادَسُهُمْ رَجُلًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةً وَتَأْمُرُهُمْ كُلُّهُمْ قُلُّ رَّبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا الْقَلِيلُ فَلَا تَسْأَلُهُمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ١٨

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ عَدَا ١٨

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ إِذَا أَنْجَيْتَ ۚ وَقُلْ عَلَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رِشْدًا ١٩

وَلِكُلِّ فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ ۖ وَازْدَادُوا تَسْعًا ٢٠

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِكُلِّ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ ۖ وَلَا تَرْضَىٰ لِبَصْرِهِ ۖ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ ۖ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشِيرُكَ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ٢١

1. యూదులు దైవప్రవక్త (స'అస)తో మూడు ప్రశ్నలు అడిగారు: 1) రూహ్-ఆత్మ అంటే ఏమిటి? 2) గుహవారి విషయం ఏమిటి? 3) జు'ల్-ఖర్నైన్ ఎవడు? దైవప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: “నేను రేపు మీకు జవాబిస్తాను.” కాని అతను (స'అస): “అల్లాహ్ కోరితే,” (ఇన్నా‘ అల్లాహ్!) అని అనలేదు. కావున 15 రోజుల వరకు ఏ వ'హీ రాలేదు. ఆ తరువాత వ'హీ వచ్చినపుడు: “ఇన్నా‘ అల్లాహ్,” అని తప్పక అనాలని ఆజ్ఞ వచ్చింది.
2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవచనం. అంటే వారు గుహలో 300 సూర్యమాస సంవత్సరాలు లేక 309 చంద్రమాస సంవత్సరాలు ఉన్నారు.

తెలుసు. ఆయన అంతా చూడగలడు మరియు వినగలడు. వారికి ఆయన తప్ప మరొక సంరక్షకుడు లేడు మరియు ఆయన తన ఆధిపత్యంలో ఎవ్వడినీ భాగస్వామిగా చేర్చుకోడు.”

27. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ ప్రభువు గ్రంథం నుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహీని) చదివి వినిపించు.¹ ఆయన ప్రవచనాలను ఎవ్వడూ మార్చలేడు. మరియు ఆయనవద్ద తప్ప నీవు మరెక్కడా శరణు పొందలేవు.²

28. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఎవరు ఆయన ముఖదర్శనం (ప్రసన్నతను) కోరుతూ, ఉదయం మరియు సాయంత్రం తమ ప్రభువును ప్రార్థిస్తున్నారో, వారి సహచర్యంలోనే, సహనం వహించి ఉండు. ఇహలోక ఆడంబరాలను అపేక్షించి నీ దృష్టిని వారి నుండి దాటనివ్వకు (వారిని ఉపేక్షించకు).³ మరియు అలాంటి వానిని అనుసరించకు (మాటవినకు), ఎవడి హృదయాన్నిమా ధ్యానంనుండి తొలగించామో మరియు ఎవడు తన మనోవాంఛలను

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا يُبَدِّلُ الْكَلِمَاتِ وَلَكِنْ يَحْدُثُ مِنْ دُونِهِ مَلْتَحَدًا ۝

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنُكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطْعَمُ مَنْ أَعْفَلْنَا قُلُوبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوْلَهُ وَكَانَ أَمْرُهُ قُرْطُبًا ۝

1. గుహవారి కథ వినిపిస్తూ అల్లాహుతా'ఆలా అంటున్నాడు: 'ఇప్పుడు నిన్ను ప్రశ్నించేవారికి ఇది వినిపించు.' వాస్తవానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎల్లప్పుడు తనపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానాన్నంతా ప్రజలకు వినిపించారు. మరియు వారిని సన్మార్గంవైపునకు పిలిచారు. అది అతని ('స'అస) విద్యుత్త ధర్మం. అల్లాహ్ (సు.తా.) దానికొరకే ప్రవక్తలను ఎన్నుకుంటాడు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవచనాలను ఉన్నవి ఉన్నట్లుగా ఎట్టి మార్పులు చేయకుండా వినిపించాలని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతోంది, లేనిచో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. ఈ ప్రవచనం దైవప్రవక్త('స'అస)తో చెప్పబడినా అది సర్వసమాజం వారికొరకు వర్తిస్తుంది.
3. ఈ వాక్యం 6:52లో కూడా ఉంది. స'అద్ బిన్ అబీ-వఖ్ఖాన్ కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) స'అద్ బిన్ అబీ-వఖ్ఖాన్, బిలాల్, ఇబ్నె-మసూద్, ఒక 'హజ'లీ మరియు ఇద్దరు 'స'హబీ (ర'ద'అస్సమ్)లతో కలిసి కూర్చునిఉంటారు. అప్పుడు కొందరు ఖురైష్ నాయకులు వచ్చి, దైవప్రవక్త ('స'అస)తో: 'వీరిని మీ దగ్గరనుండి పంపండి. మేము మీతో మాట్లాడదలచాము.' అని అంటారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తట్టుతుంది: 'బహుశా వీరు నా మాట వింటారేమో.' అని, కాని అల్లాహుతా'ఆలా అతనిని ('స'అస) నివారించాడు.' ('స.ముస్లిం).

అనుసరిస్తున్నాడో మరియు ఎవడి వ్యవహారాలు (కర్మలు) వ్యర్థ మయ్యాయో!

29. మరియు వారితో అను: “ఇది మీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. కావున ఇష్టపడినవారు దీనిని విశ్వసించవచ్చు మరియు ఇష్టపడనివారు దీనిని తిరస్కరించవచ్చు!” నిశ్చయంగా, మేము దుర్మార్గులకొరకు సరకాగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాము, దాని జ్వాలలు వారిని చుట్టుకుంటాయి. అక్కడ వారు నీటికొరకు మొరపెట్టుకున్నప్పుడు, వారికి ముఖాలను మాడే (మరిగే) నూనెవంటి నీరు (అల్-ముష్లు) ఇవ్వబడుతుంది. అది ఎంత చెడ్డ పానీయం మరియు ఎంత చెడ్డ (దుర్భరమైన) విరామస్థలం!

30. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేశారో, నిశ్చయంగా మేము అలాంటి వారి మంచినుల ప్రతిఫలాన్ని వృథా కానివ్వము.¹

31. అలాంటి వారు! వారికొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే శాశ్వత స్వర్గపనాలు ఉంటాయి. అందువారు బంగారు కంకణాలను మరియు ఆకుపచ్చని బంగారు జలతారుగల పట్టువస్త్రాలను ధరించి, ఎత్తైన అసనాలపై దిండ్లకు అనుకొని కూర్చొనిఉంటారు.² ఎంత మంచి ప్రతిఫలం మరియు ఎంత శ్రేష్టమైన విరామస్థలం! (3/4)

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣١﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نَبْعَ النَّوَابِ وَحُصْنَ مَرْفَقًا ﴿٣٢﴾

1. ప్రజలలో స్వర్గాన్ని పొందే అభిలాష అధికం కావాలని ఇక్కడ సరకం తర్వాత స్వర్గపు సౌఖ్యాల ప్రస్తావన ఇవ్వబడింది.

2. రాజులు బంగారు కంకణాలు, ఆభరణాలు మరియు పట్టు వస్త్రాలు ధరిస్తారు. స్వర్గవాసులకు రాజులకు ఉండేటటువంటి సుఖసంతోషాలు ఉంటాయని చెప్పడానికి ఈ వివరాలు ఇవ్వబడ్డాయి. మరియు పురుషులకు ఇహలోకంలో హరాం చేయబడిన, బంగారు ఆభరణాలు మరియు పట్టు వస్త్రాలను వారు త్యజించుకుంటే వారికి స్వర్గంలో అవన్నీ లభిస్తాయి. అంతేగాక వారు కోరేవన్నీ దొరుకుతాయి. చూడండి, 22:23, 35:33, 76:21.

32. * మరియు వారికి ఆ ఇద్దరు మనుష్యుల ఉదాహరణ తెలుపు: వారిద్దరిలో ఒకనికి మేము రెండు ద్రాక్షతోటలను ప్రసాదించి, వాటి చుట్టు ఖర్జూరపు చెట్లను మరియు వాటి మధ్య పంట పొలాన్ని ఏర్పరిచాము.

33. ఆ రెండు తోటలు, ఏ కొరతా లేకుండా (పుష్కలంగా) పంటలిచ్చేవి. మరియు వాటి మధ్య మేము ఒక సెలయేరును ప్రవహింపజేశాము.

34. మరియు అతనికి పుష్కలమైన ఫలాలు పండేవి (లాభాలు వచ్చేవి). మరియు అతడు తన పొరుగువాడితో మాట్లాడుతూ అన్నాడు: “నేను నీ కంటే ఎక్కువ ధనవంతుణ్ణి మరియు నా వద్ద బలవంతులైన మనుషులు కూడా ఉన్నారు.”

35. మరియు ఈ విధంగా అతడు తనకు తాను అన్యాయం చేసుకునేవాడవుతూ, తన తోటలో ప్రవేశించి ఇలా అన్నాడు: “ఇది ఎన్నటికైనా నాశనమవుతుందని నేను భావించను!

36. “మరియు అంతిమగడియ కూడా వస్తుందని నేను భావించను, ఒకవేళ నా ప్రభువు వద్దకు నేను తిరిగి మరలింపబడినా, అచ్చట నేను దీనికంటే మేలైన స్థానాన్నే పొందగలను.”¹

37. అతని పొరుగువాడు అతనితో మాట్లాడుతూ అన్నాడు: “నిన్ను మట్టితో,² తరువాత ఇంద్రియ బిందువుతో సృష్టించి, ఆ తరువాత నిన్ను (సంపూర్ణ) మానవునిగా తీర్చిదిద్దిన ఆయన (అల్లాహ్)ను నీవు తిరస్కరిస్తున్నావా?

38. “కాని నిశ్చయంగా, నా మట్టుకు మాత్రం, ఆయన! అల్లాహ్‌యే నా ప్రభువు

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا تَجَلَّىٰ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ﴿٣٢﴾

كُلَّتَا الْجَنَّتَيْنِ تَبْتًا أَكَلَا هَا وَلَمْ تَطْلُم مِّنْهُ شَيْئًا ۖ وَفَجَّرْنَا خِلْفَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾

وَكَانَ لَهُ شَرٌّ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مَنك مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِّدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَكِيدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرَاتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 41:50 మరియు 19:77.

2. ఆదమ్ (అ.స.)ను మట్టితో సృష్టించిన వివరాలకు చూడండి, 3:59, 23:12, 11:61, 22:5 మరియు 30:20.

మరియు నేను ఎవ్వడినీ నా ప్రభువుకు భాగస్వామి (సాటి)గా కల్పించను.

39. “మరియు ఒకవేళ నీవు, నన్ను సంపదలో మరియు సంతానంలో నీ కంటే తక్కువగా తలచినప్పటికీ, నీవు నీ తోటలో ప్రవేశించినపుడు: ‘అల్లాహ్ కోరిందే అవుతుంది (మాషా’ అల్లాహ్), సర్వశక్తికి ఆధారభూతుడు కేవలం అల్లాహ్‌యే (లా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్)!’ అని, అనివుంటే ఎంత బాగుండేది.

40. “వాస్తవానికి నా ప్రభువు, నీ తోట కంటే ఉత్తమమైన దానిని నాకు ప్రసాదించి, దాని (నీ తోట) పైకి ఆకాశం నుండి ఒక పెద్ద ఆపదను పంపి, దానిని చదునైన మైదానంగా చేయవచ్చు!

41. “లేదా! దాని నీటిని భూమిలో ఇంకి పోయినట్లు చేస్తే, నీవు దానిని ఏ విధంగానూ, తిరిగి పొందలేవు!”

42. మరియు అతని పంటను (వినాశం) చుట్టుముట్టింది, అతడు తాను ఖర్చు చేసినదంతా నాశనమైనదని చేతులు నలుపుకుంటూ ఉండిపోయాడు. మరియు అది దాని పందిరితో సహా నాశనమైపోయింది. అతడు ఇలా వాపోయాడు: “అయ్యో నాదొర్భాగ్యం! నేను నా ప్రభువుకు భాగస్వాము (షరీక్)లను కల్పించకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది!”

43. మరియు అల్లాహ్‌కు విరుద్ధంగా అతనికి సహాయపడే వారెవ్వరూ లేకపోయారు. మరియు అతడు కూడా తనకుతాను సహాయం చేసుకోలేకపోయాడు.

44. అక్కడ (ఆ తీర్పు దినంనాడు)¹ శరణు

وَلَوْلَا إِدْخَلْتُ جَنَّاتِكَ ثَمَرًا مَّا لَكَ اللَّهُ لَا فَوْقَ
إِلَّا بِاللَّهِ إِنَّ تَرَبَّيْنَا أَكَلْنَا مِنْكَ مَلَأًا وَلَوْلَا ۞

فَعَلَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ
وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَيِغَةً
رَّالِقًا ۞

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غُورًا فَلَنْ يَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۞

وَأَحْصِطْ بِشَرِّهِ ۚ فَاصْبِرْ يَقْدِرُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا
أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
لِيَكُنِيَ لَمْ أَشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ۞

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ۞

هَٰذَا لِكِ الْوَلَايَةِ لِلَّهِ الْحَقُّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا

(రక్షణ) కేవలం అల్లాహ్, ఆ సత్యవంతునిదే! ఆయనే ప్రతిఫలం ఇవ్వటంలో ఉత్తముడు మరియు అత్యుత్తమ అంతిమ ఫలితం ఇచ్చేవాడు.

45. మరియు వారికి ఇహలోక జీవితాన్ని¹ ఈ ఉపమానం ద్వారా బోధించు: మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించినపుడు, దానిని భూమిలోని చెట్టూచేమలూ పీల్చుకొని (పచ్చగా పెరుగుతాయి). ఆ తరువాత అవి ఎండి పొట్టుగా మారిపోయినపుడు, గాలి వాటిని చెల్లాచెదురు చేస్తుంది. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్‌యే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

46. ఈ సంపదా మరియు ఈ సంతానం, కేవలం ఐహిక జీవితపు అలంకారాలు మాత్రమే. కాని శాశ్వతంగా నిలిచేవి సత్కార్యాలే! అవే నీ ప్రభువు దృష్టిలో ప్రతిఫలానికి ఉత్తమమైనవి మరియు దానిని ఆశించటానికి కూడా ఉత్తమమైనవి.²

47. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆ రోజున మేము పర్యటాలను చలింపజేస్తాము.³ మరియు నీవు భూమిని చదునైన మైదానంగా చూస్తావు. మరియు మేము ఒక్కడిని కూడా

وَحَيْرٌ عَقْبًا ۝

وَأَضْرِبْ لَهُم مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَتَرَكْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۝

الْبَالِ وَالْبُيُوتَ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ۝

وَبَوْمَسِيرُ الْجِبَالِ وَرَى الْأَرْضِ بَلَادٌ ۖ وَخَرَرُهُمْ فَلَمْ يَغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝

1. ఇహలోక జీవితం ఈ విధంగా బోధింపబడుతోంది: అల్లాహుతా'అలా! ఆ ఏకైక ఆరాధ్యుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, కోరితే మనజీవితాలను, వర్తం కురిసినపుడు కళకళలాడే పంటపొలాల మాదిరిగా చేయగలడు. లేదా ఎండినపొట్టుగా మార్చి గాలికి ఎగురవేయగలడు. కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)యే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. ఇటువంటి వాక్యాలకు చూడండి, 10:24, 39:21, 57:20 మొదలైనవి.
2. సత్కార్యాలంటే మంచినసులు; అల్లాహ్ (సు.తా.) నియమించిన విధు (ఫర్దీ)లు వాజిబాత్‌లు, దైవప్రసక్త సంప్రదాయాలు (సునన్), అదనంగా చేసే మంచినసులు (నవాఫిల్). ఇంతే గాకుండా నిషేధింపబడిన వాటి నుండి దూరంగా ఉండటం కూడా సత్కార్యాలలోనే లెక్కించబడుతుంది. ఇంకా ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 19:76.
3. పర్యటాలు ఏకిన దూదివలె మారి ఎగిరిపోతూ ఉంటాయి. చూడండి, 101:5, 52:9-10, 27:88, 20:105-107 మరియు భూమిపై ఉన్న భవనాలూ, చెట్టుచేమలూ అన్నీ నాశనమై పోయి భూమి ఒక చదునైన మైదానంగా మారిపోతుంది.

విడువకుండా అందరినీ సమావేశపరుస్తాము.

48. మరియు వారందరు నీ ప్రభువు సన్నిధిలో వరుసలలో ప్రవేశపెట్టబడతారు, (నీ ప్రభువు వారితో): “వాస్తవానికి మేము మొదటి సారి మిమ్మల్ని పుట్టించిన స్థితిలోనే¹ మీరు మా వద్దకు వచ్చారు! కాని మా ముందు హాజరయ్యే ఘడియను మేము నియమించలేదని మీరు భావించేవారు కదా!” అని పలుకుతాడు.

49. మరియు కర్మపత్రం వారి ముందు ఉంచబడినపుడు, ఆ అపరాధులు, అందులో ఉన్నదానిని చూసి భయపడటాన్ని నీవు చూస్తావు. వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో! మా దౌర్భాగ్యం ఇదేమి గ్రంథం! ఏ చిన్న విషయాన్ని గానీ, ఏ పెద్ద విషయాన్ని గానీ ఇది లెక్క పెట్టకుండా విడువలేదే!” తాము చేసిందంతా వారు తమ ఎదుట పొందుతారు. నీ ప్రభువు ఎవ్వరికీ అన్యాయం చేయడు.

50. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము దేవదూతలతో: “అదమీకు సాష్టాంగ పడండి.” అని చెప్పినపుడు, ఒక్క ఇబ్నీన్ తప్ప మిగతా వారందరూ సాష్టాంగపడ్డారు. అతడు జిన్నాతులలోని వాడు.² ఆప్పుడు అతడు తనప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించాడు. ఏమీ? మీరు నన్ను కాదని అతనిని మరియు అతని సంతానాన్ని స్నేహితు (సంరక్షకు)లుగా చేసుకుంటారా? మరియు వారు మీ శత్రువులు కదా! దుర్మార్గులకు ఎంత చెడ్డ ఫలితముంది. (7/8)

(పైతానులను) సృష్టించి నవ్వుడు గానీ వారిని సొక్కులుగా పెట్టలేదు. మార్గం తప్పించే వారిని నేను (అల్లాహ్) సహాయకులుగా చేసుకునేవాడను కాను.

52. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి!) ఆ దినమున ఆయన (అల్లాహ్) వారితో: “మీరు నా భాగస్వాములని భావించిన వారిని పిలవండి!” అని అన్నప్పుడు, వారు (భాగస్వాములుగా భావించిన) వారిని పిలుస్తారు, కాని వారు వారికి జవాబివ్వరు. మరియు మేము వారిమధ్య ఒక పెద్దలోతైన వినాశగుండాన్ని నియమించి ఉంటాము.

53. మరియు ఆ అపరాధులు నరకాగ్నిని చూసి వారు తప్పక అందులో పడవలసి ఉన్నదని తెలుసుకుంటారు. మరియు వారు దానినుండి తప్పించుకోవటానికి ఎలాంటి ఉపాయం పొందరు.

54. మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో, మానవులకు, ప్రతివిధమైన ఉపమానాన్ని వివరించాము. కాని మానవుడు పరమ జగడాలమారి!

55. మరియు వారి ముందుకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినప్పుడు, దానిని విశ్వసించకుండా మరియు తమ ప్రభువు సన్నిధిలో క్షమాభిక్ష కోరకుండా ఉండటానికి వారిని ఆటంకపరిచిందేమిటి? వారి పూర్వకుల మీద పడిన (అపద) వారి మీద కూడా పడాలనో, లేదా ఆ శిక్ష ప్రత్యక్షంగా వారిపైకి రావాలనో వేచి ఉండటం తప్ప?

56. మరియు మేము సందేశహరులను కేవలం శుభవార్తలు అందజేసే వారిగా మరియు

وَالْخَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنْتَ مُنْقِذَ الْمُضِلِّينَ
عَذَابًا ۝

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ۝

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاعِدُوهَا
وَلَمْ يَحْدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ۝

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْئًا جَدَلًا ۝

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ
وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
أَلَاؤُالِيْن أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ

1. అంటే భూమ్యాకాశాలను మరియు (వారిని) పైతానులను సృష్టించినప్పుడు, వారు (పైతానులు) ఉనికిలో లేరు. అల్లాహ్ (సు.తా.)యే వారిని సృష్టించాడు.

హెచ్చరికలు చేసే వారిగా మాత్రమే పంపుతాము. మరియు సత్యతిరస్కారులు, సత్యాన్ని ఖండించటానికి నిరర్థకమైన మాటలతో వాదులాడుతారు. మరియు నా సూచనలను మరియు హెచ్చరికలను హాస్యంగా తీసుకుంటారు.

57. మరియు తన ప్రభువు సూచనలతో హితబోధ చేయబడినపుడు, వాటికి విముఖుడై తనచేతులారా చేసుకొని పంపినదాన్ని (దుష్పరిణామాన్ని) మరచిపోయే వ్యక్తికంటే, పరమ దుర్మార్గుడెవడు? వారు దానిని (ఖుర్ఆన్‌ను) అర్థంచేసుకోకుండా మేము వారి హృదయాల మీద తెరులువేసిఉన్నాము మరియు వారి చెవులకు చెప్పుడుకలిగించాము. కావున, నీవు వారిని సన్మార్గం వైపునకు పిలిచినా వారెన్నటికీ సన్మార్గం వైపునకు రాలేరు.

58. మరియు నీ ప్రభువు క్షమాశీలుడు, కారుణ్యమూర్తి. ఆయన వారి దుష్కర్మల ఫలితంగా వారిని పట్టుకోదలిస్తే, వారిపై తొందరగానే శిక్ష పంపిఉండేవాడు. కాని వారికొక నిర్ణీత సమయం నిర్ణయించబడి ఉంది, దానినుండి వారు ఏ విధంగానూ తప్పించుకోలేరు.¹

59. మరియు (ఆ నగరాల వారు) దుర్మార్గం చేసినందుకు మేము నాశనం చేసిన నగరాలు ఇవే! మరియు వారి నాశనం కొరకు కూడా మేము ఒక సమయాన్ని నిర్ణయించిఉన్నాము.

60. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మూసా తన సేవకునితో² ఇలా అన్నది: “రెండు సముద్రాల సంగమ స్థలానికి చేరనంత వరకు

وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا إِلَهًا
وَمَا أُنذِرُوا هُرُورًا ۝

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ
عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدْ تَدَارَكَا أَعْيُنًا عَلٰى
قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِيْ أَذَانِهِمْ
وَقُرْءَانًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ يَّهْتَدُوا
إِذَا أَلْبَسُوا ۝

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ لَأَبْلَغَ إِلَهًُا ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّئِنْ
يَّجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا ۝

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لَهُمُ الْيَوْمَ مَوْعِدًا ۝

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ لَا آتِبْرَحَ حَتَّىٰ أَتِلْعَمَ جَهَنَّمَ
الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضَىٰ حَقْبًا ۝

1. ఇటువంటి ఆయతులకు చూడండి, 16:61 మరియు 35:45.

2. ఈ యువకుడే యూషా అ' బిన్-సూన్. మూసా (అ.స.) తరువాత, అతను తనజాతి వారికి నాయకత్వాన్ని వహించారు.

నేను నా ప్రయాణాన్ని ఆపను.¹ నేను సంవత్సరాల తరబడి సంచరిస్తూ ఉండవలసినా సరే!”²

61. ఆ పిదప వారిద్దరు ఆ (రెండు సముద్రాల) సంగమ స్థలానికి చేరినప్పుడు, వారి చేపను గురించి మరిచిపోయారు. అది వారినుండి తప్పించుకొని వేగంగా సముద్రం లోకి - సొరంగం గుండా పోయినట్లు³ - దూసుకుపోయింది.

62. ఆ పిదప వారు మరికొంత ముందుకు పోయిన తరువాత, అతను (మూసా) తన సేవకునితో ఇలా అన్నాడు: “మన భోజనం తీసుకురా! వాస్తవానికి మనం ఈ ప్రయాణంలో చాలా అలసిపోయాము.”

63. (సేవకుడు) ఇలా అన్నాడు: “చూశారా! మనం ఆ బండ మీద విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి ఆగినపుడు వాస్తవానికి నేను చేపను గురించి పూర్తిగా మరిచిపోయాను. షైతాను తప్ప మరెవ్వడూ నన్ను దానిని గురించి మరపింపజేయలేదు. అది విచిత్రంగా సముద్రంలోకి దూసుకొని పోయింది!”

64. (మూసా) అన్నాడు: “అదే కదా, మనం కోరుతున్నది (వెతుకుతున్న స్థానం)!” ఆ పిదప వారిరువురు తమ అడుగుబాడలను అనుసరిస్తూ వెనుకకు మరలిపోయారు.

65. అప్పుడు వారు మా దాసులలో ఒక

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا نِسَاءَهُمَا خُوفَتُمَا فَاتَّخَذَتْ
سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي لَفُتْتُكُمْ أَن تُلَاقُوا قَبِيلًا مِّنْ
سَفَرِنَا هَٰذَا نَصَبًا ۝

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخَرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
الْحُوتَ وَمَا أَكْسَيْنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَن أَذْكُرَهُ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۝

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا لَنُبَدِّلَ ۖ فَاذْهَبَا عَلَىٰ تَرَاهِمَا
تَضَامًا ۝

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ حُسْنًا مِّنْ عِنْدِنَا

1. ఈ సంగమ స్థానం అఖ్బా ఆఖాతం మరియు సూయుబ్ ఆఖాతం రెండు వచ్చి ఎర్ర సముద్రం (రెడ్ సీ)లో కలిసే సంగమం కావచ్చని వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.
2. మూసా ('అ.స.) ఒకనితో ఒకసారి: 'నాకు మించిన జ్ఞానవంతుడు ఇప్పుడు ఎవ్వడూ లేడు!' అని అంటారు. అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు నచ్చదు. అప్పుడు అల్లాహుతా'అలా అతనితో రెండు సముద్రాల సంగమంలో నీవు: 'నిన్ను మించిన జ్ఞానిని పొందగలవు.' అని దివ్యజ్ఞానం ద్వారా తెలుపుతాడు. అప్పుడతను ('అ.స.) ఆ జ్ఞాని అన్వేషణలో బయలుదేరుతారు.
3. “తన త్రోవను సొరంగంగా చేసుకుంటూ.” (ఇది ము'హమ్మద్ జూనాగధి గారి తాత్పర్యం). పైన ఉన్నది నోబుల్ ఖురీఆన్ తాత్పర్యము.

దాసుణ్ణి (అచ్చట) చూశారు. మేము అతనికి మా అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించి, ¹ అతనికి మా తరపునుండి విశిష్ట జ్ఞానం నేర్పిఉన్నాము.²

66. మూసా అతని ('ఖిద్')తో అన్నాడు: “నీకు నేర్పబడిన జ్ఞానాన్ని నీవు నాకు నేర్పుటకై నేను నిన్ను అనుసరించవచ్చునా?”

67. అతను జవాబిచ్చాడు: “నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహనం వహించలేవు!

68. “అసలు నీకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నీవెట్లు సహనం వహించగలవు?”

69. (మూసా) అన్నాడు: “అల్లాహ్ కోరితే! నీవు నన్ను సహనశీలునిగా పొందగలవు. నేను నీ యొక్క ఏ ఆజ్ఞనూ ఉల్లంఘించను!”

70. అతను అన్నాడు: “ఒకవేళ నీవు నన్ను అనుసరించటానికి నిశ్చయించుకుంటే, స్వయంగా నేనే నీతో ప్రస్తావించనంతవరకు నీవు నన్ను, ఏ విషయాన్ని గురించి కూడా ప్రశ్నించకూడదు.”

71. ఆ పిదప వారిద్దరూ బయలుదేరారు. చివరికి వారిద్దరు పడవలో ఎక్కినపుడు అతను పడవకు రంధ్రంచేశాడు. (మూసా) అతనితో అన్నాడు: “ఏమీ? పడవలో ఉన్నవారిని ముంచి వేయటానికా, నీవు దానిలో రంధ్రంచేశావు? వాస్తవానికి, నీవు ఒక దారుణమైన పని చేశావు!”

72. అతను అన్నాడు: “నేను నీతో అనలేదా? నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహనం వహించలేవని?”

وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ۝

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْتَكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَ
مِمَّا عَلَّمْتَ رَسُولًا ۝

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ۝

قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي
لَكَ أَمْرًا ۝

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى
أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۝

فَاظْلَمْنَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّيْفِ احْمَرَّتْمَا
أَعْرَقَتَا الْفُجُورَ أَهْلَهَا فَتَقَدَّجْتَ سَيِّئًا
إِمْرًا ۝

قَالَ كَلِمًا أَفْلَا إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

1. రోహ్మాతున్: అంటే ఇక్కడ ప్రత్యేక అనుగ్రహాలు అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అన్నారు. మరియు చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు దీనిని ప్రవక్త పదవిగా వ్యాఖ్యానించారు.

2. అల్లాహుతా'అలా 'ఖిద్' ('అ.స.)కు ప్రవక్తపదవినే గాక, తన వైపు నుండి విశిష్ట జ్ఞానం కూడా ప్రసాదించాడు.

73. (మూసా) అన్నాడు: “మరచిపోయి చేసిన దానికి నన్ను తప్పుపట్టకు. నేను చేసినదానికి నా పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించకు!”

74. ఆ పిదప వారు తమ ప్రయాణం సాగించగా వారికి ఒక బాలుడు కలిశాడు. అతను వానిని (ఆ బాలుణ్ణి) చంపాడు. (అది చూసి) మూసా అన్నాడు: “ఏమీ? ఒక అమాయకుడిని చంపావా? అతడు ఎవ్వడినీ (చంపలేదే)! వాస్తవానికి నీవు ఒక ఘోరమైన పని చేశావు!”

75. (*) అతను (ఖిద్ర్) అన్నాడు: “నేను నీతో అనలేదా, నిశ్చయంగా, నీవు నాతోపాటు ఏ మాత్రం సహనం వహించలేవని?”

76. (మూసా) అన్నాడు: “ఇక ముందు దేన్ని గురించి అయినా నిన్ను అడిగితే నన్ను నీతోపాటు ఉండనివ్వకు. వాస్తవానికి నీవు, నా తరపునుండి ఇంతవరకు చాలినన్ని సాకులు స్వీకరించావు.”

77. ఆపిదప వారిద్దరూ ముందుకు సాగి పోయి ఒక నగరం చేరుకొని ఆ నగరవాసులను భోజనమడిగారు. కాని వారు (ఆ నగరవాసులు) వారిద్దరికీ ఆతిథ్యమివ్వటానికి నిరాకరించారు.¹ అప్పుడు వారక్కడ కూలిపోనున్న ఒక గోడను చూశారు. అతను (ఖిద్ర్) దానిని మళ్ళీ నిలబెట్టాడు. (మూసా) అన్నాడు: “నీవు కోరితే దానికి (ఆ శ్రమకు) ప్రతిఫలం (వేతనం) తీసుకొని ఉండవచ్చు కదా!”

78. అతను (ఖిద్ర్) అన్నాడు: “ఇక నేనూ- నీవూ విడిపోవలసిన (సమయం) వచ్చింది. ఇక నీవు

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عَسَىٰ ۖ

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْفَيَءُ عَلِمَا فَوَقَّتَ لَهُ قَالِ ۖ أَتَمَلَّكَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا ثَكْرًا ۝

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا ۝

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوا لَهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ قَالُوا شِئْتُمُ الْكُفْرَ عَلَيْكُمْ أَجْرًا ۝

قَالَ هَٰذَا فِرَاقِي بَيْنِي وَبَيْنَكَ وَسَبِّحْكَ بَتَّائِيلٍ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహుతా' ఆలాసు మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే వాడు, తన ఆతిథిని ఆదరించాలి, ఆతిథ్యమివ్వాలి.' (ఫై'ద్ అల్-ఖదిర్, ష'ర్హ్ అల్-జామి' అ'స్స'గీర్-5/209).

సహనం వహించలేకపోయిన విషయాల వాస్తవాలను (తత్త్వాలను) గురించి నీకు తెలుపుతాను.

79. “ఇక ఆ నావ విషయం: అది సముద్రంలో పనిచేసుకునే కొందరు పేదవారిది. కావున దానిలో లోపం కలిగించగోరాను; ఎందుకంటే వారి వెనుక ఒక క్రూరుడైన రాజు ఉన్నాడు. అతడు (లోపంలేని) ప్రతి నావను బలవంతంగా తీసుకుంటాడు.

80. “ఇక ఆ బాలుని విషయం: అతని తల్లి దండ్రులు విశ్వాసులు. అతడు తన సత్య తిరస్కారం మరియు తలచిరుసుతనం వలన వారిని బాధిస్తాడని భయపడ్డాము.

81. “కావున వారిద్దరి ప్రభువు వారికి అతనికి బదులుగా అతనికంటే ఎక్కువ నీతిమంతుడు మరియు కారుణ్యం గలవాడిని ఇవ్వాలని కోరాము.

82. “ఇక ఆ గోడ విషయం: అది ఈ పట్టణంలోని ఇద్దరు అనాథ బాలురకు చెందినది. దానిక్రింద వారి ఒక నిధి (పాతబడి) ఉంది. మరియు వారి తండ్రి పుణ్యపురుషుడు. ఆ ఇద్దరు బాలురు యుక్తవయస్కులైన పిదప - నీ ప్రభువు కారుణ్యంగా - తమ నిధిని, వారు త్రవ్వి తీసుకోవాలని, నీ ప్రభువు సంకల్పం. ఇదంతా నా అంతట నేను చేయలేదు. నీవు సహనం వహించలేని విషయాల వాస్తవం (తత్త్వం) ఇదే!”

83. మరియు వారు నిన్ను జు'ల్-ఖర్నైన్¹ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: “అతనిని గురించి జ్ఞాపకముంచుకోదగిన విషయాన్ని నేను మీకు వినిపిస్తాను.”

84. నిశ్చయంగా మేము అతని (అధికారాన్ని)

مَا لَمْ تَسْطِمْ عَلَيْهِ صَبْرًا

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي
الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ قَرْكَ
يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا
إِنَّهُمْ طَغَيْنَا نَا وَكُفَرَا

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِمَّا نَكُوهُ
وَأَقْرَبَ حِمْلًا

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي
الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا
صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا
كَنْزَهُمَا حِمْلًا مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُمْ عَنْ أَمْرِي
ذَلِكَ تَوَلَّى مَا لَمْ تَسْطِمْ عَلَيْهِ صَبْرًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ
مِنْهُ ذِكْرًا

إِنَّا مَكِّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَاتَّبَعْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

భూమిలో స్థాపించాము. మరియు అతనికి ప్రతి దానిని పొందే మార్గాన్ని చూపాము.¹

85. అతను ఒక మార్గం మీద పోయాడు.

86. చివరకు సూర్యుడు అస్తమించు (నట్లు కనబడే) స్థలానికి చేరాడు. దానిని (సూర్యుణ్ణి) నల్లటి బురదవంటి నీటిచెలిమలో మునుగుతున్నట్లు చూశాడు.² మరియు అక్కడొక జాతివారిని చూశాడు. మేము అతనితో అన్నాము: ³ “ఓ జుల్-ఖర్నైన్! నీవు వారిని శిక్షించవచ్చు, లేదా, వారియెడల ఉదారవైఖరిని అవలంబించవచ్చు!”

87. అతను అన్నాడు: “ఎవడైతే దుర్మార్గం చేస్తాడో మేము అతనిని శిక్షిస్తాము. ఆ పిదప అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలింప బడతాడు. అప్పుడు ఆయన అతనికి ఘోరమైన శిక్ష విధిస్తాడు.

88. “ఇక ఎవడైతే! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో అతనికి మంచి ప్రతిఫలముంటుంది. మేము అతనిని ఆజ్ఞాపించినపుడు, సులభతరమైన ఆజ్ఞనే ఇస్తాము.”

89. తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

سَبَّأًا

فَاتَّبَعَهُ سَبَّأًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَرْبُوقَ
عَيْنٍ حَمِئَةٍ ۖ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلُوبُهُمْ
الْقُرْآنِ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ تُعَذِّبُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تُخْذِلُ
فِيهِمْ حَسْبًا

قَالَ إِنَّمَا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا

وَأَتَا مِنْ أَمْنٍ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ
وَسَنُقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرٍ يُرِيدُ

ثُمَّ اتَّبَعَهُ سَبَّأًا

1. అన్-సబబు: అంటే త్రాడు. ఇక్కడ తాను కోరిన దానిని పొందే మార్గాన్ని అన్వేషించడమని అర్థం.

2. 'బనున్: సముద్రం లేక చెలిమి. 'హమిఅతిన్: బురద.

వజ్రం పొందాడు, చూశాడు, కనుగొన్నాడు. అతడు పూర్తి పశ్చిమ దిశకు పోయిన తరువాత అక్కడ ఒక సముద్రం లేక చెలిమను చూశాడు. దాని నీరు నల్లని బురదగా కనిపించింది, దాని తరువాత అతనికి ఏమీ కనిపించక అస్తమయ్యే సూర్యుడు మాత్రమే కనిపించాడు. సముద్రపు ఒడ్డున నిలబడి అస్తమించే సూర్యుణ్ణి చూస్తే, సూర్యుడు ఆ సముద్రంలో మునిగిపోతున్నట్లు కనబడటం మనం చూస్తున్న విషయమే! భూమి గుండ్రంగా ఉన్నదనటానికి ఇదొక నిదర్శనం.

3. ఖుల్వా: మేమన్నాము, అంటే అల్లాహుతా'అలా అతనికి వ'హీ ద్వారా తెలిపాడు. అంటే, అతడు ప్రవక్త కావచ్చని కొందరు భావిస్తారు. అతనిని ప్రవక్తగా పరిగణించని వారు; ఆ కాలపు ప్రవక్త ద్వారా అతనికి సందేశం ఇవ్వబడిందని అంటారు.

90. చివరకు సూర్యుడు ఉదయించు (నట్లు కనపడే) స్థలానికి చేరాడు. అక్కడ అతను దానిని (సూర్యుణ్ణి) ఒక జాతిపై ఉదయించడం చూశాడు. వారికి మేము దాని (సూర్యుని) నుండి కాపాడు కోవటానికి ఎలాంటి చాటు (రక్షణ) నివ్వలేదు.¹

91. ఈ విధంగా! వాస్తవానికి, అతనికి (జు'ల్-ఖర్నైన్ కు) తెలిసిఉన్న విషయాలను గురించి మాకు బాగా తెలుసు.

92. ఆ తరువాత అతను మరొక మార్గం మీద పోయాడు.

93. చివరకు అతను రెండు పర్వతాల మధ్య చేరాడు. వాటి మధ్య ఒక జాతి వారిని చూశాడు. వారు అతని మాటలను అతి కష్టంతో అర్థం చేసుకోగలిగారు.²

94. వారన్నారు: “ఓ జు'ల్-ఖర్నైన్! వాస్తవానికి యా'జూజ్ మరియు మా'జూజ్ లు,³ ఈ భూభాగంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారు. అయితే నీవు మాకూ మరియు వారికీ మధ్య ఒక

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَّهَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ يَجْعَلْ لَهُم مِّنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾

كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْكَ خُبْرًا ﴿٩١﴾

ثُمَّ اتَّبَعَهُ سَبِيلًا ﴿٩٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

قَالُوا يَٰذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾

1. ఆ జాతివారు ఇండల్లో నివసించేవారు కాదు. మైదానాలలో నివసించేవారు. మరియు వారు బట్టలు కూడా ధరించకుండా నివసించే ఆదివాసులు.

2. ఆ జాతి వారు తమ భాష తప్ప ఇతరుల భాషను అర్థంచేసుకోలేరు. కావున వారు అతని మాటలను అర్థం చేసుకోలేక పోయారు.

3. వీరి గాథ బైబిల్లో కూడా పేర్కొనబడింది. చూడండి, యెహెజ్కేలు-(Ezekiel), 38:2 మరియు 39:6. ఇంకా ఇతర చోట్లలోకూడా వీరి విషయం పేర్కొనబడింది. చూడండి, యోహాను ప్రకటన-(Revelation of St. John), 20:8.

చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు వీరిని మంగోలులు లేక టాటార్లు (Mongols or Tatars) కావచ్చని అంటారు. వీరు అసత్యవాదులు మరియు అంతిమ గడియకు ముందు భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించి మానవ నాగరికతను నాశనం చేస్తారు. ఇంకా చూడండి, 21:96-97. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. 'స'హీహ్ బుఖారీ మరియు ముస్లింలలో ఇలా ఉంది: 'యా'జూజ్ మా'జూజ్ లు, రెండు మానవ జాతులు. వారి సంఖ్య ఇతర మానవుల కంటే అధికముగా ఉంటుంది. మరియు వారితోనే నరకం అత్యధికంగా నిండుతుంది.

అడ్డుగోడను నిర్మించటానికి, మేము నీకేమైనా శుల్కం చెల్లించాలా?”

95. అతను అన్నాడు: “నా ప్రభువు ఇచ్చిందే నాకు ఉత్తమమైనది. ఇక మీరు మీ శ్రమ ద్వారా మాత్రమే నాకు సహాయపడితే, నేను మీకూ మరియు వారికీ మధ్య అడ్డుగోడను నిర్మిస్తాను.

96. “మీరు నాకు ఇనుపముద్దలు తెచ్చి ఇవ్వండి.” అతను ఆ రెండు కొండల మధ్య ఉన్న సందును మూసిన తరువాత వారితో అన్నాడు: “అగ్ని రగిలించండి.” దానిని ఎర్రని నిప్పుగా మార్చిన తరువాత, అన్నాడు: “ఇక కరిగిన రాగిని తీసుకురండి, దీనిమీద పోయటానికి.”

97. ఈ విధంగా వారు (యా'జూజ్ మరియు మా'జూజ్లు) దానిపై నుండి ఎక్కి రాలేక పోయారు. మరియు దానిలో కన్నం కూడా చేయలేక పోయారు.

98. అతను (జు'ల్-ఖర్నైన్) అన్నాడు: “ఇది నా ప్రభువు యొక్క కారుణ్యం. కాని నా ప్రభువు వాగ్దానపు ఘడియ వచ్చినపుడు ఆయన దీనిని బూడిదగా మార్చివేస్తాడు. మరియు నా ప్రభువు వాగ్దానం నిజమైతీరుతుంది.” (1/8)

99. * మరియు ఆ (యా'జూజ్ మరియు మా'జూజ్లు బయటికి వచ్చిన) రోజు, మేము వారిని అలలవలే ఒకరిమీద ఒకరు పడటానికి వదిలివేస్తాము. మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడి నప్పుడు, వారందరినీ ఒకచోట సమావేశపరుస్తాము.

100. మరియు ఆ రోజున మేము సత్యతిరస్కారులకు నరకాన్ని స్పష్టంగా చూసేందుకు వారి ముందుకు తెస్తాము.

101. అలాంటి వారికి, ఎవరి కన్నులైతే,

قَالَ مَا مَكْنِيِّ فِيهِ رَبِّي حَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ۝

أَتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ أَتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ۝

فَمَا اسْطَاعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ۝

قَالَ هَذَا آيَةُ مِنْ رَبِّي فَأَذْجَأْ وَعَدَرِي جَعَلَهُ دَكَاةً وَكَانَ وَعْدِي حَقًّا ۝

وَرَكْنَا بَعْضَهُمُ الْبَعْضَ يَوْمَئِذٍ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ۝

وَعَرْضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ۝

لِلَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غَاطٍ عَنْ ذِكْرِي

మా హితోపదేశం పట్ల కప్పబడిఉండెనో మరియు వారికి, ఎవరైతే (దానిని) ఏ మాత్రమూ వినటానికి కూడా ఇష్టపడలేదో!

102. ఏమీ? ఈ సత్యతిరస్కారులు నన్ను వదలి, నా దాసులను తమ స్నేహితులుగా (సంరక్షకులుగా) చేసుకోనగలరని భావించారా? నిశ్చయంగా, మేము సత్యతిరస్కారుల ఆతిథ్యం కొరకు నరకాన్ని సిద్ధపరచిఉంచాము.

103. వారితో అను: “కర్మలను బట్టి అందరికంటే ఎక్కువ నష్టపడే వారు ఎవరో మీకు తెలుపాలా?

104. “ఎవరైతే ఇహలోక జీవితంలో చేసే కర్మలన్నీ వ్యర్థమైనా, తాము చేసేవన్నీ సత్కార్యాలే అని భావిస్తారో!

105. “వీరే తమ ప్రభువు సూచనలను మరియు ఆయనను కలుసుకోవలసి వున్నదనే విషయాన్ని తిరస్కరించిన వారు. కావున వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. కాబట్టి మేము పునరుత్థానదినమున వారి కర్మలకు ఎలాంటి విలువ (తూకము) నివ్వము.

106. “అదే వారి ప్రతిఫలం, నరకం! ఎందుకంటే వారు సత్కార్యాన్ని తిరస్కరించారు మరియు నా సూచనలను మరియు నా సందేశహరులను పరిహసించారు.

107. “నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! వారి ఆతిథ్యం కొరకు ఫిర్దౌస్ స్వర్గవనాలు ఉంటాయి.¹

108. “వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు,

وَكَاؤُوا لَا يَشْكُرُونَ سَعَاءَ

أَفَحَبَّ إِلَيْكَ الْكَفَرُ وَالْإِنِّ يَخْتَفُونَ عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءُ إِنَّا أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۖ

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ۖ

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبَّطُوا أَعْمَالَهُمْ فَلَا يُقِيمُونَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا ۖ

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَخَفَوْنَا الْإِيتِ وَرُسُلِي هُزُوًا ۖ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۖ

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا ۖ

1. జన్నతుల్-ఫిర్దౌస్: ఇది అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన స్వర్గం. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు ఎల్లప్పుడూ జన్నతుల్-ఫిర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి.' (స'హిహ్ బు'ఖారి).

వారు అక్కడి నుండి వేరగుటకు ఇష్టపడరు.”

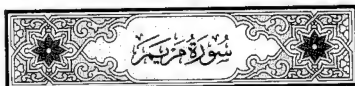
109. వారితో అను: “నా ప్రభువు మాటలను వ్రాయటానికి, సముద్రమంతా సిరాగా మారి పోయినా - నా ప్రభువు మాటలు పూర్తికాక ముందే - దానికి తోడుగా దానివంటి మరొక సముద్రాన్ని తెచ్చినా, అది కూడా తరిగి పోతుంది.”¹

110. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీలాంటి ఒక మానవుడనే! నాపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడింది. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఆ ఏకైక దైవం (అల్లాహ్) మాత్రమే! కావున తన ప్రభువును కలుసుకోవాలని ఆశించేవాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. మరియు ఆరాధనలో తన ప్రభువుతో పాటు మరెవ్వరినీ భాగస్వాము (షరీక్)లుగా కల్పించుకోరాదు.”

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَعْرُ مَدَدَ الْكَفْلِ لَرَبِّي لَنَفَذَ إِلَيْنَا
مَبْلُغَ آيَاتِهِ وَلَوْ جُنُودُ بَنِي آدَمَ ۝

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَىَّ أَمَّا الْكُمُودُ فَإِلَهِهِ
فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَادِقًا وَلَا يُدْرِكْهُ
يَعْبَادَةُ رَبِّهِ أَحَدًا ۝

19. సూరహ్ మర్యమ్

జ'అఫర్ బిన్ అబీ-తాలిబ్ (ర'ది.అ.) 'హబషా (Abyssinia)కు వలస పోయినప్పుడు, 'హబషా రాజు నజాషీ (Negus) సభలో సూరహ్ మర్యం మొదటి భాగం చదివి వినిపిస్తారు. అప్పుడు వారందరి గడ్డాలు కన్నీరుతో నిండుతాయి. అప్పుడతడు అంటాడు: 'ఖుర్ఆన్ మరియు 'ఈసా ('అ.స.) తెచ్చిన గ్రంథం రెండూ ఒకే జ్యోతి యొక్క కిరణాలు.' (ఫ'త్తే అల్-ఖిదీర్). దీని పేరు 16వ అయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ హిజ్రత్ కు దాదాపు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 98 అయతులు ఉన్నాయి. ఇందులో సయ్యదా మర్యం ('అ.స.) ఆమె కుమారులు 'ఈసా ('అ.స.) ఆమె పోషకులు 'జకరియ్యా ('అ.స.) మరియు అతని కుమారులు య'హ్యా ('అ.స.)ల గాథలు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. కాఫ్-హా-యా-ఐన్-సాద్.

2. ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడు
'జకరియ్యాపై చూపిన కారుణ్యప్రస్తావన.

3. అతను తన ప్రభువును రహస్యంగా
(ఏకాంతంలో) మొరపెట్టుకుంటూ,

4. ఇలాప్రార్థించాడు: "ఓ నాప్రభూ! నా
ఎముకలు బలహీనమైపోయాయి మరియు నా
తల (వెంట్రుకలు) ముసలితనంవల్ల తెల్లబడి
మెరిసిపోతున్నాయి. మరియు ఓ నా ప్రభూ!
నిన్ను వేడుకొని నేను ఎన్నడూ నిష్ఫలుడను
కాలేదు!

5. "మరియు వాస్తవానికి నా తరువాత నా
బంధువులు (ఏమిచేస్తారో అని) నేను
భయపడుతున్నాను. నా భార్య గొడ్డాలు. కావున (నీ
అనుగ్రహంతో) నాకు ఒక వారసుణ్ణి ప్రసాదించు.

6. "అతడు నాకు మరియు య'అఖ్బాబ్
సంతతి వారికి వారసుడవుతాడు. మరియు ఓ నా
ప్రభూ! అతనిని నీకు ప్రీతిపాత్రునిగా చేసుకో!"

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُلِّعَصْ

ذِكْرُ حَبَّتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ ذِكْرًا

إِذْ نَادَى رَبَّهُ يَدْعُوهُ خَفِيًّا

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاسْتَعَلَ الرَّأْسُ
شَيْبًا وَاكُنْ أُنْذِرْكَ رَبِّ شَقِيًّا

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي
عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا

يَرْثِي وَيَرِثُ مِنْ آلٍ بِعُوقِبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

7. (అతనికి ఇలా జవాబివ్వబడింది): “ఓ జకరియ్యా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు య'హ్యా అనే పేరుగల ఒక కుమారుని శుభవార్తను ఇస్తున్నాము.¹ ఇంతకు పూర్వం మేము ఈ పేరు ఎవ్వరికీ ఇవ్వలేదు.”

8. (జకరియ్యా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నా భార్య నేమో గొడ్డాలు,² మరియు నే నేమో వృధాప్యంతో క్షీణించి (దుర్బలుడనై) పోయాను?”

9. ఇలా జవాబిచ్చాడు: “అలాగే అవుతుంది నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు: ‘ఇది నాకు సులభం మరియు వాస్తవానికి ఇంతకు ముందు నీవు ఏమీ లేనప్పుడు, నేను నిన్ను సృష్టించాను కదా!’”

10. (జకరియ్యా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకొక గుర్తును నియమించు.” ఇలా జవాబు ఇవ్వబడింది: “నీ గుర్తు ఏమిటంటే! నీవు స్వస్థతతో ఉండికూడా వరుసగా మూడు రాత్రులు (దినములు) ప్రజలతో మాట్లాడలేవు.”³

11. ఆ పిదప అతను (జకరియ్యా) తన ప్రార్థనాలయం నుండి బయటికి వచ్చి తన జాతి వారికి, సైగలతో ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ, ఆయన (ప్రభువు) పవిత్రతను కొనియాడడంపై సూచించాడు.

12. (అతని కుమారునితో ఇలా అనబడింది): “ఓ య'హ్యా! ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని గట్టిగా పట్టుకో.”

يُكْرِمَا إِنَّا نَبِّئُكَ بِمَا يَفْعَلُ الْمَلِئِكَةُ لَمَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَيِّدًا ①

قَالَ رَبِّ إِنِّي كُنتُ فِي عِلْمٍ وَكَانَ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ②

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ③

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ الْإِنشَاءُ الْأَوَّلُ ④
الْإِنشَاءُ الْآخِرُ ⑤

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ⑥

يُحْيِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحَمْدَ صَبِيًّا ⑦

1. చూడండి, 3:39.

2. జకరియ్యా (అ.స.) భార్య, మర్యమ్ (అ.స.) తల్లి యొక్క సోదరిమణి అని కొందరంటారు. చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 3. మరియు కొందరు ఆమె మర్యమ్ (అ.స.) తండ్రి ఇమాన్ కుమారుని అంటారు. అంటే య'హ్యా (అ.స.) మరియు ఈసా (అ.స.) అక్కాచెల్లెళ్ళ కుమారులు, అంటే కజిన్లు. (స'హీహ్ అ'హ్మద్ నీల ఆధారంగా, ఫక్త్ అల్-ఖదీర్).

3. చూడండి, 3:41.

మరియు మేము అతనికి బాల్యంలోనే వివేకాన్ని¹ ప్రసాదించాము.

13. మరియు మా తరపునుండి కనికరాన్ని, పరిశుద్ధతను ఒసంగాము మరియు అతను దైవభీతి గలవాడు.

14. మరియు తన తల్లిదండ్రుల పట్ల కర్తవ్య పాలకుడు. మరియు అతను హింసాపరుడు గానీ మరియు అవిధేయుడు గానీ కాడు.

15. మరియు అతను పుట్టినరోజూ మరియు అతను మరణించేరోజూ మరియు అతను బ్రతికించి మరల లేవబడేరోజూ అతనికి శాంతి కలుగు గాక!²

16. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో ఉన్న మర్యమ్ (గాథను) ప్రస్తావించు. ఆమె తన కుటుంబంవారిని విడిచి తూర్పుదిశలో ఒక స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

17. అక్కడ ఆమె వారి నుండి ఏకాంతంలో ఒక అడ్డుతెర కట్టుకొని ఉండసాగింది. అప్పుడు మేము ఆమె వద్దకు మా దూత (జిబ్రీల్)ను పంపాము.³ అతను ఆమె ముందు సంపూర్ణ మానవ ఆకారం (రూపం)లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُعْرَضُ حَيًّا ۝

وَأَذْكُرُنِي الْكِتَابَ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْوِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

1. అల్-హుక్మ: అంటే జ్ఞానం, తెలివి, నిర్ణయసామర్థ్యం, గ్రంథాన్ని అర్థంచేసుకునే శక్తి, మొదలైనవన్నీ అని ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయం.

2. ఎందుకంటే ఈ మూడుదినాలు మానవుని కొరకు ఎంతో కష్టదాయకమైనవి మరియు భయంకరమైనవి.

3. దూ-హుస్: దివ్యజ్ఞానం (వహీ)గా లేక దానిని తెచ్చే దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది. ఇక్కడ దేవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)గా ఉపయోగించబడింది.

దూ-హుల్ ఖుద్స్: అని, 2:87, 253, 5:110 మరియు 16:102లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు నాలుగు చోట్లలో వాడబడింది.

దూ-హుల్ అమీన్: అని 26:193లో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది.

అర్-దూ-హు: అని ఇక్కడ, 78:38 మరియు 97:4లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు మూడు చోట్లలో వాడబడింది, అవతరణలో మొదటిసారిగా 97:4లో వచ్చింది.

అర్-దూ-హు: అంటే దివ్యజ్ఞానం అని, 16:2, 40:15 మరియు 42:52లలో మూడు చోట్లలో వాడబడింది.

18. (మర్యమ్) ఇలా అన్నది: “ఒకవేళ నీవు దైవబీతి గలవాడవే అయితే! నిశ్చయంగా నేను నీ నుండి (రక్షింపబడటానికి) అనంత కరుణామయుని శరణు వేడుకుంటున్నాను.”

19. (దేవదూత ఇలా) జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా నేను నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను! నీకు ఒక నీతిమంతుడైన కుమారుని (సందేశాన్ని) ఇవ్వటానికి పంపబడ్డాను.”

20. ఆమె ఇలా ప్రశ్నించింది: “నాకు కుమారుడు ఎలా కలుగుతాడు? నన్ను ఏ మానవుడునూ ముట్టుకోలేదే! మరియు నేను చెడు సడవడిక గలదానిని కూడా కాను!”

21. అతను అన్నాడు: “అలాగే అవుతుంది! నీ ప్రభువు అంటున్నాడు: ‘అది నాకు సులభం! మేము అతనిని, మా నుండి ప్రజలకు ఒక సూచనగా మరియు కారుణ్యంగా పంపు తున్నాము.’ మరియు (నీ ప్రభువు) ఆజ్ఞ నెరవేరి తీరుతుంది.” (1/4)

22. * తరువాత మర్యమ్ ఆ బాలుణ్ణి గర్భంలో భరించి, అతనితో ఒక దూరమైన స్థలానికి వెళ్ళిపోయింది.

23. తరువాత ప్రసవ వేదనతో ఆమె ఒక ఖర్జూరపుచెట్టు మొదలు దగ్గరికి చేరుకొని ఇలా వాపోయింది: “అయ్యో! నా దౌర్భాగ్యం, దీనికి ముందే నేను చనిపోయివుంటే! మరియు నామరూపాలు లేకుండా నశించిపోతే ఎంత బాగుండేది!”

24. అప్పుడు క్రింది నుండి ఒక ధ్వని వినిపించింది: “నీవు దుఃఖించకు! వాస్తవంగా, నీ ప్రభువు, నీ క్రింద (దగ్గరగా) ఒక సెలయేరు సృష్టించాడు;

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتُ نَذِيًّا ①

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ②

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ③

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَى هَدًى وَلَنَجْعَلَنَّ إِلَيْكَ لُتً لِّتَأْسَ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ④

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ⑤

فَاجَاءَهَا الْبَخَاصُ إِلَى جَذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ لِيُنْقِضَنَّ مِنِّي قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ كَسِيًّا مُنْسِيًّا ⑥

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ⑦

25. “మరియు నీవు ఈ చెట్టు మొదలు పట్టి ఊపితే నీపై తాజా ఖర్జూరపండ్లు రాలుతాయి.

26. “కావున నీవు తిను త్రాగు, నీ కళ్ళను చల్లబరచుకో! ఇక ఏ మానవుణ్ణి చూసినా అతనితో (నైగలతో): ‘నేను నా కరుణామయుని కొరకు ఉపవాసం ఉన్నాను, కావున ఈ రోజు నేను ఏ మానవునితో మాట్లాడను.’ అని చెప్పు.”

27. తరువాత ఆమె ఆ బాలుణ్ణి తీసుకొని తన జాతివారి వద్దకు రాగా! వారన్నారు: “ఓ మర్యమ్! వాస్తవానికి నీవు ఊహించరాని (నింద్యమైన) పని చేశావు!

28. “ఓ హరూన్ సోదరీ! ¹ నీ తండ్రి చెడ్డవాడు కాదు మరియు నీ తల్లి కూడా చెడునడత గలది కాదే!”

29. అప్పుడామె అతని (ఆ బాలుని) వైపు నైగచేసింది. వారన్నారు: “తొట్టెలో వున్న ఈ బాలునితో మేమెలా మాట్లాడగలము?”

30. (ఆ బాలుడు) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ దాసుణ్ణి. ఆయన నాకు దివ్య గ్రంథాన్నిచ్చి, నన్ను ప్రవక్తగా నియమించాడు.

31. “మరియు నేనెక్కడ ఉన్నా సరే ఆయన నన్ను శుభవంతునిగా చేశాడు, నేను బ్రతికివున్నంత కాలం సమాజ్ చేయమని మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వమని నన్ను ఆదేశించాడు.

32. “మరియు నన్ను నా తల్లి యెడల కర్తవ్యపాలకునిగా చేశాడు. నన్ను దౌర్జన్యపరునిగా,

وَهَزَيْتَنِى الْيَتِيمَ بِحُجْرٍ مِّنْهُ لَتَخْلَتُنَّ سُلُوطٌ
عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِينًا ۝

فَكُلْ وَاشْرَبْ وَقَرِّبْ عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ
الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِ إِنَّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ
صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ۝

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِيْلًا قَالُوا يَمْرُؤٌ لَّكَ
شَيْءٌ غَيْرِيًّا ۝

يَا حَتُّوتُ هُؤُلَاءِ مَا كَانَ آبَاؤُكُمْ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كُنْتَ
أَتَيْنَاكَ بِغَيْرِيًّا ۝

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْهُدُوءِ صَبِيًّا ۝

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ إِنِّي نَبِيٌّ إِلَيْكَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝

وَجَعَلَنِي مُبْرَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝

وَرَبِّ الْيَتَامَىٰ إِنِّي وَكَلَّمُ بِجَبَّارٍ سَهِيًّا ۝

1. హరూన్ సోదరీ! అంటే ఆమెకు హరూన్ అనే సవతి (అర్థ) సోదరుడు ఉండవచ్చు, లేదా మూసా (అ.స.) సోదరుడు హరూన్ తో సంబంధం ఉన్నందున అలా పిలువబడి ఉండవచ్చు! తమ వంశంలోని పెద్దవాని పేరుతో పిలువబడటం ఆచారమే. (ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఐసర్ అత్-తఫ్సీర్). చూడండి, 3:37 వ్యాఖ్యానం 3.

దొర్భాగ్యునిగా చేయలేదు.

33. “మరియు నేను పుట్టిన రోజూ మరియు నేను మరణించేరోజూ మరియు నేను సజీవుడనై మరల లేచేరోజూ, నాకు శాంతి కలుగు గాక!”

34. ఇతనే మర్యమ్ కుమారుడు ఈసా! ఇదే సత్యమైన మాట, దీనిని గురించే వారు వాదులాడుతున్నారు (సందేహంలో పడి ఉన్నారు).

35. ఎవరినైనా కుమారునిగా చేసుకోవటం అల్లాహ్ కు తగినపని కాదు. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, ఆయన ఏదైనా చేయదలుచుకుంటే, దానిని కేవలం: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.¹

36. (‘ఈసా అన్నాడు): “నిశ్చయంగా అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గము.”

37. తరువాత విభిన్న (కైస్తవ) వర్గాల వారు (‘ఈసాను గురించి) పరస్పర అభిప్రాయ బేధాలు నెలకొల్పుచున్నారు. కావున ఈ సత్యతిరస్కారులకు ఆ మహాదినపు దర్శనం వినాశాత్మకంగా ఉంటుంది.²

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ۝

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ۝

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ۝

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُواهُ هَدًى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّسْهَبِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

1. అల్లాహుతా'అలా ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు. తాను చేయదలచుకున్న దానిని: 'అయిపో!' అని అనగానే, అది అయిపోతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయన (సు.తా.)కు సంతానపు అవశ్యకత ఎలా ఉంటుంది. అల్లాహుతా'అలాకు సంతానముందని భావించేవారు ఆయన (సు.తా.) శక్తి సామర్థ్యాలను విశ్వసించనట్లే! అది సత్యతిరస్కారం.

2. యూదులు 'ఈసా' (‘అ.స.)ను మాంత్రికుడు, యూసుఫ్ నజ్జార్ కుమారుడు అన్నారు. ప్రొటెస్టెంట్ కైస్తవులు అతనిని అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమారుడు అన్నారు. కేథోలిక్ తెగవారు అతను ముగ్గురు దైవాలలో, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.), జిబ్రీల్ (‘అ.స.) మరియు 'ఈసా' (‘అ.స.) ముగ్గురిలో మూడవవారు అన్నారు. ఆర్థోడాక్స్ తెగవారు అతనిని స్వయం దేవుడు (God అల్లాహ్) అన్నారు. (ఫక్త్, అల్-ఖదీర్ మరియు అయ్సర్ అత్-తఫాసీర్).

38. వారు మాముందు హాజరయ్యే రోజున వారి చెవులు బాగానే వింటాయి మరియు వారి కండ్లు కూడా బాగానే చూస్తాయి. కాని ఈ నాడు ఈ దుర్మార్గులు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు.¹

39. మరియు వారిని (రాబోయే) ఆ పశ్చాత్తాపపడవలసిన దినాన్ని² గురించి హెచ్చరించు. అప్పుడు పరిణామం నిర్ణయించబడి ఉంటుంది.³ (ఇప్పుడైతే) వారు ఏమరుపాటులో పడి ఉన్నారు, కావున వారు విశ్వసించడం లేదు.

40. నిశ్చయంగా! భూమికి మరియు దానిపై వున్న వారికి వారసులం మేమే! వారందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

41. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వున్న ఇబ్రాహీమ్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా అతను సత్యవంతుడైన దైవప్రవక్త.

42. అతను తన తండ్రితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఓ నాన్నా! వినలేని మరియు చూడలేని మరియు నీకు ఏ విధంగానూ సహాయపడలేని వాటిని, నీ వెందుకు ఆరాధిస్తున్నావు?

43. “ఓ నాన్నా! వాస్తవానికి, నావద్దకు వచ్చిన జ్ఞానం నీ వద్దకు రాలేదు, కావున నీవు నన్ను

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتَنَا الْكُرْنُ
الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي صَلِيلٍ مُبِينٍ ①

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَصْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي
غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ②

إِنَّا نَحْنُ رَبُّكَ الْأَرْضُ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِيْنَا
يُرْجَوْنَ ③

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِنْبِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صَدِيقًا
قَاتِلًا ④

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يَبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ⑤

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ⑥

1. కాని వారి వినడం మరియు చూడడం వున్నంతాన దినమున వారికి ఏమీ పనికి రావు.

2. యామల్-హాన్రతి: పశ్చాత్తాపపడే దినం అంటే వున్నంతానదినము.

3. వున్నంతానదినమున స్వర్గానికి అర్హులైనవారిని స్వర్గానికి మరియు నరకానికి అర్హులైన వారిని నరకానికి పంపిన తరువాత మరణం ఒక గొర్రె ఆకారంలో తేబడుతుంది. దానిని స్వర్గనరకాల మధ్య నిలబెట్టబడి, స్వర్గ-నరక వాసులతో: ‘దీనిని ఎరుగుదురా?’ అని ప్రశ్నించగా వారు: ‘అవును, ఇది మరణం.’ అని అంటారు. వారి సమక్షంలో అది వధింపబడుతుంది. అప్పుడు స్వర్గవాసులతో ఇలా అనబడుతుంది: ‘స్వర్గవాసులారా! మీ కొరకు స్వర్గజీవితం కలకాలం ఉంటుంది.’ మరియు నరకవాసులతో అనబడుతుంది: ‘మీకు ఈ నరకశిక్ష ఎల్లప్పుడూ ఉంటుంది.’ మరియు మీ కెవ్వరికీ ఇక చావురాదు. (‘స’హీహ్ బుఖారీ).

అనుసరిస్తే, నేను నీకు సరైనమార్గం చూపుతాను.

44. “ఓ నాన్నా! నీవు షైతాన్‌ను ఆరాధించకు, నిశ్చయంగా షైతాన్ అనంత కరుణామయుణ్ణి ఉల్లంఘించాడు.

45. “ఓ నాన్నా! నిశ్చయంగా, నీవు అనంత కరుణామయుని శిక్షకు గురిఅయ్యి, షైతాను యొక్క సహచరుడవు (వలి) అయిపోతా వేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!”

46. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: “ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవు నా దేవుళ్ళకు ఏముఖత చూపుతున్నావా? ఒకవేళ నీవిది మానుకోకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళురువ్వి చంపివేస్తాను. కావున నీవు నానుండి చాలా దూరమైపో!”

47. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “నీకు సలాం! నీ కొరకు నా ప్రభువు క్షమాపణను వేడుకుంటాను. ² నిశ్చయంగా, ఆయన నా యెడల ఎంతో దయాళువు.

48. “మరియు నేను మిమ్మల్ని - మరియు అల్లాహ్‌కు బదులుగా మీరు ప్రార్థిస్తున్న వాటిని - అందరినీ వదలిపోతున్నాను. మరియు నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. నేను నా ప్రభువును ప్రార్థించి విఫలుడనుకానని, నమ్ముతున్నాను!”

49. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారిని - మరియు అల్లాహ్‌ను వదలి వారు ఆరాధించే వాటిని - వదలిపోయిన తరువాత మేము అతనికి ఇస్‌హాఖ్

يَا بَتِّ لَتَعْبُدَ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ۝

يَا بَتِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَسِكَ عَذَابُ مَنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ۝

قَالَ الرَّحْمَنُ أَنْتَ عَنِ الْهَوَىٰ لَبِيسٌ لِّمَن لَّمْ يَتَذَكَّرْ أَلَّا هُمْ بَشَرٌ مِّثْلُكَ وَاعْبُدْنِي يَا بَتِّ ۝

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّ إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ۝

وَأَعِزَّنَا لَكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ۝

فَلَمَّا أَعِزَّنَاهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا آلَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ۝

1. ఈ సలాం ఇక నా సంభాషణ ముగిస్తాను, అనే భావంలో ఉంది. ఎందుకంటే దీని ముందు ‘అల్’ లేదు. ఇంకా ఇటువంటి సందర్భానికి చూడండి, 25:63.

2. ఈ దు‘ఆ - ముఖ్రికల్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని తెలియక - అల్లాహ్ (సు.తా.)ను, తన తండ్రిని క్షమించమని వేడుకున్నది. కాని ముఖ్రిక్ కొరకు క్షమాపణ వేడుకోరాదని, తెలిసిన తరువాత, అతని తండ్రి అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విరోధుడని స్పష్టమైనప్పుడు, అతను (అ.స.) తన తండ్రి నుండి దూరమయ్యాడు. అంటే అతని క్షమాపణ కొరకు ప్రార్థించడం మానుకున్నాడు. చూడండి, 9:114.

మరియు య'అఖూబ్'లను ప్రసాదించాము.
మరియు ప్రతి ఒక్కరినీ ప్రవక్తలగా చేశాము.

50. మరియు వారికి మా కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాము. వారికి నిజమైన, ఉన్నతమైన కీర్తిప్రతిష్ఠలను కలుగజేశాము.

51. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన మూసా గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను (అల్లాహ్) ఎన్నుకున్న ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

52. మరియు మేము 'తూర్ కొండ కుడివైపు నుండి అతనిని (మూసాను) పిలిచి,² అతనితో ఏకాంతంలో మాట్లాడటానికి మమ్మల్ని సమీపింపజేశాము.

53. మరియు మా కారుణ్యంతో, అతనికి తోడుగా అతని సోదరుడైన, హారూన్ ను కూడా ప్రవక్తగా నియమించాము.

54. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇస్మా'యీల్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను వాగ్దానాలను సత్యం చేసే (నెరవేర్చే) వాడు మరియు ఒక సందేశహరుడు మరియు ఒక ప్రవక్త.

55. మరియు అతను తన కుటుంబం వారిని నమా'జ్ మరియు విధిదానం ('జకాత్')లను పాటించమని ఆజ్ఞాపించేవాడు. మరియు తన ప్రభువుకు ప్రీతిపాత్రుడుగా ఉండేవాడు.

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ⑤

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّكَ كَانَ خُلَاصًا وَّكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ⑥

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ⑦

وَوَهَبْنَا لَهُ مِمَّن رَّحِمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ⑧

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّكَ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ⑨

وَكَانَ بِأَمْرٍ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ⑩

1. చూడండి, 22:52. రసూలున్: సందేశహరుడు - అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సందేశం అవతరింపజేయటానికి ఎన్నుకున్న ప్రవక్త. సందేశహరునిపై దివ్యగ్రంథం అవతరింపజేయ బడుతుంది, ఉదా. మూసా ('అ.స.). నబియున్: ప్రవక్త - అంటే దివ్యగ్రంథ మివ్వబడక అతనికంటే ముందు వచ్చిఉన్న దివ్యగ్రంథపు సందేశాన్నే ప్రజలకు బోధించేవాడు. ఉదా. హారూన్ ('అ.స.) చూడండి, 19:53. సందేశహరులందరూ ప్రవక్తలే కాని ప్రవక్తలందరూ సందేశహరులు కారు.

2. వివరాల కొరకు చూడండి, 20:9 మరియు దాని తరువాత ఉన్న ఆయతులు.

56. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్)లో వచ్చిన ఇబ్రీస్ గాథను ప్రస్తావించు. నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడైన ప్రవక్త.

57. మరియు మేము అతనిని ఉన్నత స్థానానికి ఎత్తాము.¹

58. వారందరూ, అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన ఆదమ్ సంతతి వారిలోని దైవప్రవక్తలలో కొందరు. మరియు వారిలో కొందరు మేము నూహ్ ఓడలో ఎక్కింపజేసిన వారు, మరియు కొందరు ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్రాయిల్ (య'అఖూద్) సంతానానికి చెందిన వారున్నారు. మరియు వారిలో మేము ఎన్నుకొని సన్మార్గం చూపిన వారున్నారు. ఒకవేళ వారికి కరుణామయుని సూచన (ఆయాత్)లు చదివి వినిపించినప్పుడు, వారు విలపిస్తూ సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడి పోయేవారు. ✽ (3/8)

59. * కాని వారి తరువాత వచ్చిన, వారి సంతతి వారు కొందరు, నమాజ్‌లను విడిచి పెట్టి, తమ (దుష్ట) మనోవాంఛలను అనుసరించారు. కావున త్వరలోనే వారు అధోగతికి (నరకంలోకి) చేరగలరు.

60. కాని ఎవరైతే, పశ్చాత్తాపపడి మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు మరియు వారి కెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

61. అనంత కరుణామయుడు, తన దాసులకు వాగ్దానం చేసిన, అగోచర జగత్తులోని శాశ్వతమైన

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ۝

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَنُوحٍ وَإِسْرَءِيلَ وَمِنْ هَٰدِيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَكُتِيًّا ۝

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۝

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ ۝

جَنَّاتٍ عِدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَوْنَ فِيهَا مِنْ أَنْهَارٍ عَذْوٍ لَا فِيهَا فِيهَا عِشْرُونَ ۝

1. ఇబ్రీస్ ('అ.స.) ఆదమ్ ('అ.స.) తరువాత వచ్చిన మొదటి ప్రవక్త. ఇతను నూహ్ ('అ.స.) లేక అతని తండ్రి యొక్క తాత. ఇస్రాయిల్ గాథలో అతను ఆకాశంలోకి లేపుకోబడ్డారు, అని ఉంది. కాని ఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హీఫా 'హదీస్'లు ఈ విషయాన్ని ధృవపరచలేదు. వాస్తవం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 21:85. ఇతను బైబిల్‌లో E'nochగా పేర్కొనబడ్డారు. చూడండి, ఆదికాండము - (Genesis), 5:18-19 మరియు 21-24.

స్వర్గవనాలు. నిశ్చయంగా, ఆయన వాగ్దానం పూర్తిఅయి తీరుతుంది.

62. వారందులో మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! అనడం తప్ప ఇతర ఏ విధమైన వ్యర్థపు మాటలు వినరు. మరియు అందులో వారికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం జీవనోపాధి లభిస్తూ ఉంటుంది.

63. మా దాసులలో దైవభీతి గలవారిని వారసులుగా చేసే స్వర్గం ఇదే!

64. (దేవదూతలు అంటారు): “మరియు మేము కేవలం నీ ప్రభువు ఆజ్ఞతో తప్ప క్రిందికి దిగిరాము. మా ముందున్నది, మా వెనుకనున్నది మరియు వాటి మధ్య నున్నదీ, సర్వం ఆయనకు చెందినదే! ¹ నీ ప్రభువు మరచిపోయేవాడు కాడు.

65. “అకాశాలకూ, భూమికి మరియు వాటి మధ్యనున్న సమస్తానికి ఆయనే ప్రభువు, కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయన ఆరాధనలోనే స్థిరంగా వుండండి. ఆయనతో సమానమైన స్థాయిగల వానిని ఎవడినైనా మీరెరుగుదురా?”

66. మరియు మానవుడు ² ఇలా అంటూ ఉంటాడు: “ఏమీ? నేను చనిపోయిన తరువాత మళ్ళీ బ్రతికించబడి లేపబడతానా?”

67. ఏమీ? మునుపు, అతడి ఉనికి లేనప్పుడు, మేము అతనిని సృష్టించిన విషయం అతనికి జ్ఞాపకం రావటం లేదా?

يَا غَيْبُ إِنَّكَ كَان وَعْدُهُ مَأْتِيًا ۝

لَا يَسْعَوْنَ فِيهَا الْعَوَالِمُ سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ۝

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًا ۝

وَمَا تَنْتَظِرُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًا ۝

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًا ۝

وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ اِنَّا كَاٰمِرَاتٌ لِّسَوْفٍ اٰخِرٍ حَيًّا ۝

اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ۝

1. ఇటువంటి వాక్యం కొరకు చూడండి, 2:255.

2. ఇక్కడ మానవుడు అంటే సత్యతీరస్కారుడు, చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థనాన్ని మరియు పరలోక ప్రతిఫలాన్ని నమ్మని వాడు.

68. కావున నీ ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా మేము వారందరినీ మరియు (వారితో పాటు) షైతానులను కూడా ప్రోగుచేసి, ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారందరినీ నరకం చుట్టు మోకాళ్ళ మీద సమావేశపరుస్తాము.

69. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, ప్రతి తెగవారిలోనుండి అనంత కరుణామయునికి ఎవరు ఎక్కువ అవిధేయులుగా ఉండేవారో, వారిని వేరుచేస్తాము.¹

70. అప్పుడు వారిలో (నరకాగ్నిలో) కాలటానికి ఎక్కువ అర్హులవరో, మాకు బాగా తెలుసు.

71. మరియు మీలో ఎవ్వడునూ దాని (నరకంపై గల వంతెన) మీద నుండి దాటకుండా ఉండలేడు. ఇది తప్పించుకోలేని, నీ ప్రభువు యొక్క నిర్ణయం.²

72. ఆ పిదప మేము దైవభీతి గలవారిని రక్షిస్తాము. మరియు దుర్మార్గులను అందులో మోకాళ్ళ మీద పడి ఉండటానికి వదులుతాము.

73. మరియు సప్తమైన మా సూచనలను వారికి చదివి వినిపించినపుడు, సత్యతిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: “మన రెండు వర్గాల

فَرَبِّكَ لَنَحْضُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينُ لَنَكْحَضُنَّهُمْ
حَوْلَهُمْ جُثَيًّا

لَمْ نَكُنْ عَنْ مِنْ كُلِّ شَيْعَةٍ أَيْمًا شَدُّ عَلَى
الرَّحْمَنِ عَذَابًا

لَمْ نَكُنْ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيلًا ۝

وَأِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ۝

لَمْ نُنَبِّئِ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جُثَيًّا ۝

وَإِذْ أُنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ لَيْلَتُنَا بَلَّغْنَا قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مِمَّا مَاءِ

1. అంటే సత్యతిరస్కారుల నాయకులు, ఎవరైతే దురహంకారంతో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారో వారికి అధిక శిక్ష విధించబడుతుంది.

2. 'స'హీహ్' హదీస్ లో ఈ ఆయత్ వివరాలు ఈ విధంగా వచ్చాయి: నరకం మీద ఒక వంతెన ఉంది. ప్రతిఒక్కరినీ దానిపై నుండి దాటవలసి ఉంటుంది. విశ్వాసులు తమతమ సత్కార్యాలను బట్టి త్వరత్వరగా లేక నెమ్మదిగా దానిపై నుండి దాటిపోతారు. కొందరు ఏ హాని కలుగకుండా దాటుతారు. మరికొందరు గాయాలు తగిలి చివరకు దానిని దాటుకుంటారు. మరికొందరు నరకంలో పడిపోతారు. కాని తరువాత సిఫారసు వల్ల దాని నుండి బయటపడి స్వర్గం చేరుకుంటారు. కాని సత్యతిరస్కారులు ఆ వంతెనను దాటలేరు. వారు నరకాగ్నిలో పడిపోతారు. మరొక హదీసు ఇలా ఉంది: 'ఏ విశ్వాసుల ముగ్గురు పిల్లలు యౌవనానికి చేరకముందే మరణిస్తారో వారిని నరకాగ్ని కేవలం వారి ప్రమాణాలను పూర్తిచేయటానికే తాకుతుంది.' ('స'హీహ్ బుఖారీ) చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

వారిలో ఎవరివర్గం మంచిస్థితిలో ఉంది మరియు ఎవరి సభ ఉత్తమమైనది?''¹

74. మరియు వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను (వంశాలను) నాశనం చేశాము; వారు వీరి కంటే ఎక్కువ సిరిసంపదలు మరియు బాహ్య అడంబరాలు గలవారై ఉండిరి?

75. వారితో అను: “మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్న వానికి, అనంత కరుణామయుడు, ఒక సమయం వరకు వ్యవధినిస్తూ ఉంటాడు. తుదకు వారు తమకు వాగ్దానం చేయబడిన దానిని చూసి నవుడు, అది (కరిసమైన) శిక్షతో కావచ్చు లేదా అంతిమగడియనో కావచ్చు! హిసస్థితిలో ఉన్న వాడెవడో మరియు బలహీన వర్గం (సేన) ఎవరిదో వారికి తెలియగలదు!

76. “మరియు (దానికి ప్రతిగా) మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారికి, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వంలో వృద్ధిని ప్రసాదిస్తాడు. చిరస్థాయిగా ఉండిపోయే సత్కార్యాలే, నీ ప్రభువు దగ్గర ప్రతిఫలం రీత్యా ఉత్తమమైనవి మరియు పర్యవసానం దృష్ట్యా కూడా ఉత్తమమైనవి.”²

77. ఏమీ? మా సూచనలను తిరస్కరించి: “నిశ్చయంగా, నాకు ధనసంపదలూ మరియు సంతానం ఇవ్వబడుతూనే ఉంటాయి.” అని పలికే వానిని నీవు చూశావా?

وَأَحْسَنُ نَبِيًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَتَاكَا
وَرِئَاءِ ۝

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَبْذُذْهُ الرَّحْمَنُ
مَذًى حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَائِدَةً مِّنَ الْعَذَابِ وَإِنَّا
السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ
جُودًا ۝

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ۝

أَفَرَأَيْتَ الذِّنْيَ كَفَرًا بِالْآيَاتِ وَقَالَ لَوْلِيَّتَيْنِ
مَا لَوْلَا ۝

1. సత్యతిరస్కారులైన ఖురైషులు - షేద ముస్లింలు అయిన 'అమ్మూర్, బిలాల్, 'సుహైబ్ (ర'ది.'అ.)లను మరియు వారి సమావేశ స్థలాలైన దారుష్షూరా మరియు దారుల్-అర్థమలను - అబూ-జహల్, న'దర్ బిన్ 'హారిస్, 'ఉత్తాబ, షైబా, వంటి ధనవంతుల మరియు వారి పెద్ద పెద్ద భవనాల మరియు వారు సమావేశాలు చేసే దారున్నద్వాలతో పోల్చి తమ భౌతిక ఉన్నతస్థాయికి గర్వించే వారు మరియు పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే వారు. మనం జీవించేది ఈ భూలోక జీవితం మాత్రమేనని వారులాడే వారు. కాని వారికి ముందున్నవారు, వారికంటే ఎక్కువ సిరిసంపదలున్నా నాశనంచేయబడ్డారనే విషయాన్ని మరచిపోయే వారు. చూడండి, 19:74.

2. చూడండి, 18:46.

78. ఏమీ? అతడు అగోచరాన్ని చూశాడా? లేదా అనంత కరుణామయుని వాగ్దానం పొందాడా?

79. అలాకాదు! అతడు చెప్పేది, మేము వ్రాసి పెట్టగలము. మరియు అతడి శిక్షను మరింత పెంచగలము.

80. మరియు అతడు చెప్పే వస్తువులకు మేమే వారసులమవుతాము మరియు అతడు ఒంటరిగానే మావద్దకు వస్తాడు.

81. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదిలి ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు, వారు వీరికి అండగా ఉంటారనుకొని!

82. అలాకాదు! వారు (ఆ దైవాలు) వీరి ఆరాధనను నిరాకరించటమే గాక, వీరికి విరోధులుగా ఉంటారు.

83. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, మేము సత్యతిరస్కారులపై షైతానులను వదిలామని? అవివారిని (సత్యాన్ని తిరస్కరించమని) అత్యధికంగా ప్రేరేపిస్తూ ఉంటాయని?¹

84. కావున వారి మీద (శిక్షను) అవతరింపజేయమని నీవు తొందరపెట్టకు. నిశ్చయంగా, మేము (వారి దినాలను) ఖచ్చితంగా లెక్క పెడుతున్నాము.

85. ఆ రోజు మేము దైవభీతి గలవారిని అనంత కరుణామయుని సన్నిధిలో అతిథులుగా ప్రవేశపెడతాము.

86. మరియు అవరాధులను దప్పికగొన్న వాటి (జంతువుల) వలే, నరకం వైపునకు తోలుకొని పోతాము.

أَكْظَمَ الْغَيْبِ أَمْ أَخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ۝

كَأَلَمْ نَسْأَلْكَ مَا يَقُولُ وَنَعُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مِثْلًا ۝

وَنُرْسِلُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ۝

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهًا لِيَكُونَ لَهُمْ عِزًّا ۝

كَأَلَمْ نَسْأَلْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ عَنْ آلِهَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِلَالًا ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْوُهُمْ إِلَى الْآفَاقِ ۝

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عِلًّا ۝

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝

وَنَسُوقُ الْمُبْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَفْدًا ۝

87. (అనాడు) అనంత కరుణామయుని అనుమతి పొందినవాడు తప్ప మరెవ్వరికీ సిఫారసుచేసే అధికారం ఉండదు.¹

88. వారిలా అన్నారు: “అనంత కరుణామయునికి కొడుకున్నాడు.”²

89. వాస్తవానికి, మీరు ఎంత పాపిష్టికరమైన విషయాన్ని కల్పించారు.

90. దాని వలన ఆకాశాలు ప్రేలిపోవచ్చు! భూమి చీలిపోవచ్చు! మరియు పర్వతాలు ధ్వంసమై పోవచ్చు!

91. ఎందుకంటే వారు అనంత కరుణామయునికి కొడుకు ఉన్నాడని ఆరోపించారు.

92. ఎవరినైనా కొడుకుగా చేసుకోవటం అనంత కరుణామయునికి తగినది కాదు.³

93. ఎందుకంటే! భూమ్యాకాశాలలో నున్న వారందరూ కేవలం అనంత కరుణామయుని దాసులుగా మాత్రమే హాజరు కానున్నారు.⁴

94. వాస్తవానికి, ఆయన అందరినీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారిని సరిగ్గా లెక్కపెట్టి ఉన్నాడు.

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

كَذَٰلِكَ الْمَوْتُ يُقْضَىٰ مِنْهُ وَيَنْشَأُ مِنَ الْأَرْضِ وَيَعْرُجُ الْحَبَالُ هَٰذَا

أَنْ دَعَا الرَّحْمَنُ وَلَدًا

وَمَا يَلْبَعِي الرَّحْمَنُ أَنْ يُتَّخَذَ وَلَدًا

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عَبْدٌ

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

1. సిఫారసు చేసే అనుమతి అల్లాహుతాలా తాను కోరిన వారికే ఇస్తాడు. చూడండి, 10:3, 21:28, 53:26.

2. ప్రవక్తలకు దైవత్వం అంటగట్టడం అల్లాహ్(సు.తా.)తో సంబంధం తెంపుకోవటమే. మరియు ఇది క్షమింపబడని మహా పాపం. చూడండి, 4:48.

3. చూడండి, 42:11: ‘ఆయనను పోలిన వస్తువు ఏదీలేదు.’ అనే ఖుర్ఆన్ ఆయత్ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సంతానం లేదు అనే విషయాన్ని స్పష్టపరుస్తోంది. ఇంకా చూడండి, 112:4 మరియు 6:100: ‘మరియు ఆయన(సు.తా.)తో పోల్చదగినది ఏదియూ లేదు.’ సంతానమనేది ఇంద్రియ సంబంధమైనది. కావున దీనిని అల్లాహ్(సు.తా.)కు అంటగట్టడం ఘోరపాపం.

4. మానవులు కానీ, దేవదూతలు కానీ, జిన్నాతులు కానీ, అందరూ ఆయన (సు.తా.) సృష్టించిన వారే, కావున వారికి ఆయన దైవత్వంలో ఎలాంటి భాగం లేదు. వారంతా ఇష్టంతో గానీ అయిష్టంతో గానీ ఆయన ఇచ్చిన శిరసావహించవలసిందే. చూడండి, 13:15, 16:48-49.

95. మరియు పునరుత్థానదినమున వారందరూ, ఒంటరిగానే ఆయన ముందు హాజరవుతారు.¹

96. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి పట్ల అనంత కరుణామయుడు (ప్రజల హృదయాలలో) ప్రేమను (వాత్సల్యాన్ని) కలుగజేయగలడు.

97. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) దైవభీతి గలవారికి శుభవార్తనివ్వటానికి మరియు వాదులాడే జాతివారిని హెచ్చరించటానికి, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) సులభతరం చేసి, నీ భాషలో అవతరింపజేశాము.²

98. మరియు వీరికి పూర్వం మేము ఎన్నితరాల వారిని నాశనం చేయలేదు! ఏమీ? నీవు ఇప్పుడు వారిలో ఏ ఒక్కరినైనా చూస్తున్నావా? లేక వారి మెల్లని శబ్దమైనా వింటున్నావా? (1/2)

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ۝

فَأَنبَأَ يَسْرُورُهُ بِسَازِئِكَ لِجِبْرِيلَهِ الْمُنْقَرِنِ وَسُودَرِهِ قَوْمًا كَذًّا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ يُخْسِ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝

1. ఆక్కడ ధన సంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ ఏ విధంగానూ పనికిరావు. చూడండి, 26:88.

2. మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాటలను అర్థం చేసుకోవటానికి ఆయన దివ్యగ్రంథాలను ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేశాడు, చూడండి, 14:4 మరియు ముహమ్మద్ ('స'అస)పై ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరణ కొరకు చూడండి, 2:97 మరియు 26:193-194.

20. సూరహ్ తా-హ

'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇస్లాం స్వీకరించిన విధానాలు ఎన్నోవివరించబడ్డాయి. కొన్ని ఉల్లేఖనాలలో (రివాయాత్) ఇలా ఉంది: అతడు తన చెల్లెలు మరియు ఆమె భర్త ఇంట్లో - ఎవరైతే అతని కంటే ముందే ఇస్లాం స్వీకరించి ఉన్నారో - ఈ సూరహ్ ను విని ప్రభావితుడై ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఇది హిజ్రత్ కు దాదాపు 7 సంవత్సరాలకు ముందు - అబీసీనియాకు ముస్లింలు వెళ్ళక ముందు - మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఇందులో 135 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో మూసా ('అ.స.) వృత్తాంతం 9-98 ఆయత్ లలో వివరంగా ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * తా-హ!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

٥٤

2. మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీపై అవతరింప జేసింది నిన్ను కష్టానికి గురిచేయటానికి కాదు.¹

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

3. కేవలం (అల్లాహ్ కు) భయపడే వారికి హితబోధచేయటానికే!

إِلَّا تَذَكَّرُ ۚ لِمَنْ يُخِشَىٰ

4. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) భూమినీ మరియు అత్యున్నతమైన ఆకాశాలనూ సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి క్రమక్రమంగా అవతరింపజేయబడింది.

نَزَّلْنَاهُ مِنْ خَلْقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ

5. ఆ కరుణామయుడు, సింహాసనం ('అర్ష్) పై ఆసీనుడై ఉన్నాడు.²

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَىٰ

6. ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ మరియు ఆరెండింటి మధ్యనూ, ఇంకా నేల క్రిందనూ ఉన్న³ సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ وَآخَرَتُ الدُّنْيَا

7. మరియు నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడితే (ఆయన

وَأَنَّ تَجْهَرُ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَ وَأَخْفَىٰ

1. చూడండి, 18:6.

2. తన గొప్పతనానికి అనుగుణంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) 'అర్ష్ (విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్య పీఠం) పై అధిష్టుడై ఉన్నాడు. కాని ఎట్లు, ఏ విధంగా ఎవ్వరికీ తెలియదు.

3. అన్-స'రా: అంటే భూమిలోని లోతైన భాగంలో. అంటే సర్వం ఆయనకు చెందిందే!

విననే వింటాడు); వాస్తవానికి, ఆయనకు రహస్యంగా (చెప్పుకునే మాటలే గాక) అతి గోప్యమైన మాటలు కూడా, తెలుస్తాయి.¹

8. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అత్యుత్తమమైన పేర్లు ఉన్నాయి.²

9. ఇక మూసా వృత్తాంతం నీకు అందిందా?³

10. అతను ఒక మంటను చూసినప్పుడు తన ఇంటి వారితో ఇలా అన్నాడు: ⁴ “ఆగండి! నిశ్చయంగా, నాకొక మంట కనబడుతోంది; బహుశా నేను దానినుండి మీ కొరకు ఒక కొరివిని తీసుకొనివస్తాను లేదా ఆ మంట దగ్గర, నా కేదైనా మార్గదర్శకత్వం లభించవచ్చు!”

11. అతను దాని దగ్గరకు చేరినప్పుడు ఇలా పిలువబడ్డాడు: ⁵ “ఓ మూసా!

12. “నిశ్చయంగా, నేనే నీ ప్రభువును,

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۝

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ۝

إِذْ رَأَاهُ فَقَالَ لَٰكِهِلِمُكُونٍ ۖ إِنَّي نَسُتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدَلٍ ۚ عَلَى النَّارِ هُدًى ۝

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ يُونُسَىٰ ۝

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ ۚ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۖ إِنَّكَ بِالْوَادِ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పెద్ద స్వరంతో అర్థించే అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఆయన అతిరహస్య విషయాలను కూడా తెలుసుకుంటాడు. ఆయనకు మానవుల భవిష్యత్తు కూడా తెలుసు, అది ఆయన దగ్గర వ్రాయబడి ఉంది! ఆయనకు జరిగిపోయిందే గాక, జరుగుతున్నది మరియు ముందు జరుగబోయేది అన్నీ తెలుసు. అంటే పునరుత్థానదినం వరకు మరియు ఆ తరువాతకూడా ఎల్లప్పుడూ జరుగబోయే అన్నీ విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ఉంది మరియు ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు. అంటే దైవప్రవక్తలు, దైవదూత (అలైహిస్ స.)లకు మరియు జిన్నాతులకు కూడా లేదు.

2. “అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క అత్యుత్తమ పేర్లు” (అల్-అస్మా ఉల్-హుస్నా). ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్ లో నాల్గొసార్లు వచ్చింది. 7:180, 17:110, 59:24 మరియు ఇక్కడ.

3. మూసా (అ.స.) వృత్తాంతం, 7, 17, 18 మరియు 28 సూరాహ్ లో వచ్చింది. ఈ సూరహ్ లో 9-98 ఆయత్ లో కొన్ని వివరాలున్నాయి.

4. మూసా (అ.స.) కొన్ని సంవత్సరాలు అయ్ కహ్ లో గడిపిన తరువాత - తన భార్య పిల్లలతో సహా - తన తల్లి, సోదరుడు హారూన్ (అ.స.) మరియు తన జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళుటానికి బయలుదేరుతారు. సెనాయి ద్వీపకల్పం దక్షిణ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేస్తున్నప్పుడు ఈ విషయం సంభవిస్తుంది. ఇంకా చూడండి, 27:78 మరియు 28:29.

5. మూసా (అ.స.) అక్కడికి చేరుకున్న తరువాత ఒక వృక్షం వెలుగుతో నిండి ఉంటుంది. దాని నుండి ఈ విధంగా పిలువబడతారు. చూడండి, 28:30.

కావున నీవు నీ చెప్పులను విడుపు. వాస్తవానికి, నీవు పవిత్రమైన 'తువా' లోయలో ఉన్నావు.

13. “మరియు నేను నిన్ను (ప్రవక్తగా) ఎన్నుకున్నాను. నేను నీ పై అవతరింపజేసే దివ్యజ్ఞానాన్ని (వహిని) జాగ్రత్తగా విను.

14. “నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్‌ను! నేను తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, కావున నన్నే ఆరాధించు మరియు నన్ను స్మరించడానికి నమాజ్‌ను స్థాపించు.

15. “నిశ్చయంగా, తీర్పుఘడియ రానున్నది, ప్రతివ్యక్తి తాను చేసిన కర్మల ప్రకారం ప్రతిఫలం పొందటానికి; నేను దానిని గోప్యంగా ఉంచాలని నిర్ణయించాను.²

16. “కావున దానిని విశ్వసించకుండా, తన మనోవాంఛలను అనుసరించే వాడు, నిన్ను దాని (ఆ ఘడియ చింత) నుండి మరలించనివ్వరాదు; అలాఅయితే నీవు నాశనానికి గురికాగలవు.

17. “మరియు ఓ మూసా! నీ కుడి చేతిలో ఉన్నది ఏమిటి?”

18. (మూసా) అన్నాడు: “ఇది నా చేతి కర్ర, దీనిని అనుకొని నిలబడతాను మరియు దీనితో నా మేకలకొరకు ఆకులురాలిస్తాను. మరియు దీని నుండి నాకు ఇంకా ఇతర ఉపయోగాలు కూడా ఉన్నాయి.”

19. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఓ మూసా! దానిని భూమిమీద పడవేయి.”

20. అప్పుడు అతను దానిని పడవేశాడు.

الْمُقَدَّسِ طُوًى ①

وَأَنَّا اخْتَرْنَاكَ فَاسْتَجِبْ لِمَا يُوحَى ②

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ③

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِلَّذِينَ عَلَىٰ نَفْسٍ بِهَا تَحْسَبُ ④

فَلَا يَصُدُّ تَعَالَيْهَا مَنْ لَا يُمْنُ بِهَا وَاتَّبِعْ هَوَاهُ فَتَرْدَى ⑤

وَمَا لَكَ بِعِصْيِكَ يُوسَى ⑥

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَلْأَبٌ أُخَرَى ⑦

قَالَ لَقَدْهَا إِذَا هِيَ حَيَّةٌ يُوسَى ⑧

فَالْقَهَا إِذَا هِيَ حَيَّةٌ يُوسَى ⑨

1. 'తువా' - ఆ లోయ పేరు.

2. చూడండి, 53:39.

వెంటనే అది పాముగా¹ మారిపోయి చురుకుగా చలించసాగింది.

21. (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాడు: “దానిని పట్టుకో, భయపడకు. మేము దానిని దాని పూర్వస్థితిలోకి మార్చుతాము.

22. “మరియు నీ చేతిని చంకలో హత్తుకో, దానికెలాంటి బాధలేకుండా, అది తెల్లగా మెరుస్తూ బయటికివస్తుంది,² ఇది రెండవ అద్భుత సూచన!

23. “ఇదంతా మేము నీకు మా గొప్ప సూచనలను చూపటానికి!

24. “నీవు ఫిర్ బెన్ వద్దకుపో! నిశ్చయంగా, అతడు మితిమీరిపోయాడు.”³

25. (మూసా) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా హృదయాన్ని వికసింపజేయి.

26. “మరియు నా వ్యవహారాన్ని నా కొరకు సులభంచేయి.

27. “నా నాలుకలోని ముడిని (ఆటంకాన్ని) తొలగించు.

28. “(దానితో) వారు నా మాటలను సులభంగా అర్థం చేసుకోవటానికి.

29. “మరియు నా కొరకు నా కుటుంబం నుండి ఒక సహాయకుణ్ణి నియమించు.”⁴

قَالَ خُذْهَا وَارْتَحِفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى ⑩

وَأَنصَبْ يَدَكَ إِلَى جَنْحِكَ نَجْعَزُ بِبَصْمِكَ مِنْ غَيْرِ
سُوءٍ إِلَيْهِ أُخْرَى ⑪

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ⑫

إِذْ هَبَّ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ⑬

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ⑭

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ⑮

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ⑯

يَفْقَهُوا قَوْلِي ⑰

وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ⑱

1. ఇక్కడ (20:20లో) 'హయ్యతున్ అని, 27:10, 28:31లలో జాన్నున్ అని, 7:107లో సు'అబానున్ అని ఉంది. సందర్భాన్ని బట్టి దానిని మార్చబడింది.

2. చూడండి, 7:108, 28:32.

3. ఫిర్ బెన్ తనను తాను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నాడు. చూడండి, 28:38 మరియు 79:24, 'నేనే మీ ప్రభువును.' అని అనేవాడు.

4. వ'జీరున్: భారం మోసేవాడు, మంత్రి, రాజు యొక్క రాజకీయ భారాన్ని పంచుకునేవాడు.

30. “నా సోదరుడైన హారూన్ ను.

هَارُونَ أَخِي ۝

31. “అతని ద్వారా నా బలాన్ని దృఢపరచు.

أَشُدُّ بِهَا زَرْعِي ۝

32. “మరియు అతనిని నా వ్యవహారంలో సహాయకారిగా (భాగస్వామిగా) చేయి.

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ۝

33. “మేము నీ పవిత్రతను బాగా కొనియాడటానికి;

كُنِيَ سُبْحَانَكَ كَثِيرًا ۝

34. “మరియు నిన్ను అత్యధికంగా స్మరించటానికి;

وَنَذْكُرُكَ كَثِيرًا ۝

35. “నిశ్చయంగా, నీవు మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ కనిపెట్టుకునే ఉంటావు!”

إِنَّكَ كُنْتَ بَاصِيرًا ۝

36. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “ఓ మూసా! వాస్తవంగా, నీవు కోరినదంతా నీకు ఇవ్వబడింది.

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى ۝

37. “మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు మరొకసారి ఉపకారం చేశాము.¹

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ۝

38. “అప్పుడు మేము నీ తల్లికి ఇవ్వవలసిన ఆ సూచనను ఈ విధంగా సూచించాము:

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ۝

39. ‘ఇతనిని (ఈ బాలుణ్ణి) ఒక పెట్టెలో పెట్టి దానిని (ఆ పెట్టెను) నదిలో విడుపు. నది దానిని ఒక ఒడ్డుకు చేర్చుతుంది, దానిని నాకు మరియు అతనికి శత్రువు అయినవాడు తీసుకుంటాడు.’ మరియు నేను నా తరపు నుండి నీ మీద ప్రేమను కురిపించాను మరియు నిన్ను నా కంటి ముందు పోషింపబడేటట్లు చేశాను.²

إِنْ أَقْنِي فِي التَّابُوتِ فَأَقْنِي فِي الْيَمِّ
فَلْيَلْقَهُ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّ
لَهُ وَالْقَبُوتُ عَلَيْكَ حَبَّةً مِّنِّي ذَوِّ لُصْنَمَ عَلَى
عَيْنِي ۝

40. “అప్పుడు నీ సోదరి (నిన్ను) అనుసరిస్తూ పోయి, వారితో ఇలా అన్నది: ‘ఇతనిని పెంచి పోషించగల ఒకామెను నేను

إِذْ تَبَشَّرَنِي أَخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن
يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا

1. ఈ వివరాలకు చూడండి, 28:3-21.

2. చూడండి, 79:24 మరియు 28:9.

మీకు చూపనా? ¹ ఈ విధంగా మేము నిన్ను మళ్ళీ నీతల్లి దగ్గరకు చేర్చాము, ఆమె కళ్ళకు చల్లదనమివ్వటానికి, ఆమెను దుఃఖపడకుండా ఉంచటానికి. ² మరియు నీవొక వ్యక్తిని చంపావు, ³ మేము ఆ అపద నుండి నీకు విముక్తి కలిగించాము. మేము నిన్ను అనేక విధాలుగా పరీక్షించాము. ⁴ ఆ తరువాత నీవు ఎన్నో సంవత్సరాలు మద్యన్ వారితో ఉంటివి. ⁵ ఓ మూసా! ఇప్పుడు నీవు (మా) నిర్ణయానుసారంగా (ఇక్కడికి) వచ్చావు.

41. “మరియు నేను నిన్నునా (సేవ) కొరకు ఎన్నుకున్నాను.

42. “నీవు మరియు నీ సోదరుడు నా సూచనలతో వెళ్ళండి. నన్ను స్మరించటంలో అశ్రద్ధవహించకండి. ⁶

43. “మీరిద్దరు ఫిర్ జాన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి. అతడు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

44. “కాని అతనితో మృదువుగా మాట్లాడండి. బహుశా అతడు హితబోధ స్వీకరిస్తాడేమో, లేదా భయపడతాడేమో!” ⁷

وَلَا تَحْزَنْ ۖ وَتَمَتَّعْ نَفْسًا فَبِئْسَ الْبَيْتَكَ مِنَ الْعَمَلِ
وَقَدْ بَعَثْنَا فِي الْأَهْلِ
مَدْيَنَ ۖ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يُّوسُفٰٓ

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ۚ

إِذْ هَبَّ ابْنُ دَاوُدَ إِلَىٰ يَاقِينَ ۖ ذِكْرِي ۚ

إِذْ هَبَّ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغٰٓ

فَقَوْلَاهُ لَهَا لَوْلَا لَنَا يَتَذَكَّرُ ۖ أَوْ يَخْشٰٓ

1. విపరాలకు చూడండి, 28:12.

2. చూడండి, 28:12-13.

3. చూడండి, 28:14.

4. చూడండి, 28:15-21.

5. చూడండి, 28:22-28.

6. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపుకు ఆహ్వానించే దా'ఈలకు, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్మరిస్తూ ఉండాలనే సూచన ఉంది.

7. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు అతడు హితబోధ స్వీకరించడని, కాని మూసా (అ.స.)కు ఏమీ తెలియదు. ఎందుకంటే ప్రవక్తలు కూడా మానవులే. వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపేది తప్ప ఇతర అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చి, దీనివల్ల ప్రవక్త ప్రతి వానిని: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గం వైపునకు, సత్యమార్గం వైపునకు, మోక్షం పొందటానికి రండి.' అని ఆహ్వానిస్తుంటాడు. అదే ప్రవక్త బాధ్యత. ఇందులో దా'ఈలు మృదువుగా వ్యవహరించాలనే సూచన కూడా ఉంది.

45. (మూసా మరియు హారూన్) ఇద్దరూ ఇలా అన్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! వాస్తవానికి, అతడు మమ్మల్ని శిక్షిస్తాడేమోనని, లేదా తలచిరుసుతనంతో ప్రవర్తిస్తాడేమోనని మేము భయపడుతున్నాము!”

46. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “మీరిద్దరు భయపడకండి, నిశ్చయంగా, మీరిద్దరితో పాటు నేనూ ఉన్నాను. నేను అంతా వింటూ ఉంటాను మరియు అంతా చూస్తూ ఉంటాను.

47. “కావున మీరిద్దరు అతనివద్దకు పోయి ఇలా అనండి: ‘నిశ్చయంగా, మేమిద్దరం నీ ప్రభువు యొక్క సందేశహరులము. కావున ఇస్రాయాల్ సంతతివారిని మా వెంట పోనివ్వ. మరియు వారిని బాధపెట్టకు. వాస్తవానికి మేము నీ వద్దకు నీ ప్రభువు తరఫునుండి సూచనలు తీసుకొనివచ్చాము. మరియు సన్మార్గాన్ని అనుసరించేవానిపై (అల్లాహ్ తరఫునుండి) శాంతి వర్షిల్లుతుంది!’²

48. “ ‘నిశ్చయంగా, ఎవడైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి వెనుదిరిగి పోతాడో అతనికి కఠిన శిక్ష తప్పక ఉంటుంది.’ అని వాస్తవానికి మాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా తెలుపబడింది.”

49. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “ఓ మూసా! మీ ఇరువురి ప్రభువు ఎవరు?”

50. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “ప్రతిదానికి దాని రూపాన్నిచ్చి, తరువాత దానికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడే మా ప్రభువు.”

قَالَا رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرَطَ عَلَيْنَا أَوَّانٌ
يُطْعَى ⑩

قَالَ لَّا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ⑪

فَأْتَيْنَاهُ فَقَوْلَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَجْعَلْ لَنَا قَدْجَةً يَا أَبَةَ
مَرْيَمَ ⑫ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ أَتْبَعِ الْهُدَى ⑬

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ⑭

قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَهُوسُفَا ⑮

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى ⑯

1. వివరాలకు చూడండి, 2:49, 7:141, 14:6.

2. వస్త్రలాము ‘అలా మనిత్రబ’ అలీఫుదా! దైవప్రవక్త (స) అస) రోమన్ చక్రవర్తి వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ఈ పై వాక్యంతో ప్రారంభించారు, (ఇబ్నె-కసీర్). దీనితో స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ముస్లిమేతరుల సభలో లేక ఉత్తరం ద్వారా సంభాషణ ప్రారంభించునప్పుడు ఈ శబ్దాలను వాడాలి.

51. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “అయితే, పూర్వం గతించిన తరాలవారి సంగతి ఏమిటి?”

52. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “వాటి జ్ఞానం నా ప్రభువు వద్ద ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) వుంది. నా ప్రభువు పొరపాటు చేయడు మరియు మరువడు కూడాను.”

53. ఆయనే మీ కొరకు భూమిని చదును (పరువు)గా జేసి, అందులో మీరు (నడవటానికి) త్రోవలను ఏర్పరిచాడు. మరియు ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, మేము దాని ద్వారా రకరకాల వృక్షకోటిని పుట్టించాము.¹

54. మీరు వాటిని తినండి మరియు మీ పశువులకు మేపండి. నిశ్చయంగా, అర్థం చేసుకోగల వారికి ఇందులో అనేక సూచనలున్నాయి. (5/8)

55. * దాని (ఆ మట్టి) నుంచే మిమ్మల్ని సృష్టించాము, మరల మిమ్మల్ని దానిలోకే చేర్చుతాము మరియు దాని నుంచే మిమ్మల్ని మరొకసారి లేపుతాము.²

56. మరియు వాస్తవానికి, మేము అతనికి (ఫిర్ బాన్ కు) మా సూచనలన్నీ చూపాము, కాని అతడు వాటిని అబద్ధాలన్నాడు మరియు తిరస్కరించాడు.

57. (ఫిర్ బాన్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ మూసా! నీవు నీ మంత్రజాలంతో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెడలగొట్టటానికి మా వద్దకు వచ్చావా?”³

قَالَ يَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ۝

قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ۝

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَاسْلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّى ۝

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الذِّهْنِ ۝

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ۝

وَلَعَدَّآرِيئُهُ الْيَتِيمَ أَكْثَرًا فَكُذِّبَ وَآبَى ۝

قَالَ أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنُحِبُّكَ مُؤْمِسَى ۝

1. అ'బ్బాసు: ఇక్కడ దీని అర్థం వివిధరకాలు. ఇదే అర్థం 13:3లో కూడా ఉంది.

2. మానవుణ్ణి మట్టినుండి సృష్టించాము. వివరాలకు చూడండి 3:59లో తురాబ్ మరియు 15:26లో 'స'లాల్లిన్ హామిజన్ మస్నూన్. ఇబ్నెమాజా ఉల్లేఖనం: ఒక మృతుణ్ణి సమాధిలో పెట్టిన తరువాత రెండు చేతులతో మూడుసార్లు మట్టిపోయడం అభిలషణీయం (ముస్త'హబ్).

3. చూడండి, 7:110.

58. “సరే! మేము కూడా దానివంటి మంత్రజాలాన్ని నీకు పోటిగా తెస్తాము; కావున మా మధ్య నీ మధ్య (సమావేశానికి) ఒక సమయం మరియు స్థలాన్ని నిర్ణయించు, దాని నుండి మేము కానీ నీవు కానీ, వెనుకాడకూడదు. మరియు అదొక యుక్తమైనస్థలమై ఉండాలి.”

59. (మూసా) అన్నాడు: “మీతో సమావేశం ఉత్పవదినమున నియమించుకుందాము. ప్రొద్దేక్కేవరకు ప్రజలందరూ సమావేశమై ఉండాలి.”

60. ఆ పిదప ఫిర్ బాన్ వెళ్ళిపోయి తన తంత్ర సామగ్రిని సమీకరించుకొని తిరిగి వచ్చాడు.¹

61. మూసా వారితో అన్నాడు: “మీరు నాశనమవు గాక! అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు కల్పించకండి! అలాచేస్తే ఆయన కఠిన శిక్షతో మిమ్మల్ని నిర్మూలించవచ్చు! (అల్లాహ్ పై) అబద్ధాలు కల్పించేవాడు తప్పక విఫలుడవుతాడు.”

62. (ఇది విన్న) తరువాత వారు ఆ విషయాన్ని గురించి తర్కించుకున్నారు, కాని తమ చర్చను రహస్యంగానే సాగించారు.

63. (వారు పరస్పరం ఈ విధంగా) మాట్లాడుకున్నారు: “వాస్తవానికి వీరిద్దరూ మాంత్రికులే! వీరిద్దరు తమ మంత్ర జాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశంనుండి వెడలగొట్టి, మీ ఆదరణీయమైన విధానాన్ని అంతమొందించ గోరుతున్నారు.”

فَلَا تَتَّبِعْكَ يَسْمُومٌ مِّثْلِهِ فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا
لَّا نُخْلِفُهُ عَنْكَ وَلَا أَنْتَ مَكَا نَاسُؤِي ②

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخَيَّرَ النَّاسُ
ضَعْفَى ③

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ④

قَالَ لَهُمُ مُوسَى وَنَبِيُّكُمُ لَا تَقْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيَسْجُذَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى ⑤

فَنَادَوْا آمَنَّا بِهِمْ بِظُهُورِهِمْ وَالْمَنُونِ ⑥

قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لِسِحْرٍ يُدْرِكُنَا أَفْجَرُ جُؤْمٍ مِّنْ
أَرْضِكُمْ يَسْمُومٌ هَٰؤُلَاءِ لَطِيفَتِ الْإِسْمِ ⑦

1. చూడండి, 7:111-114.

2. ఏ విధంగానైతే ఈ రోజు కూడా అసత్యమార్గం మీద, షిర్కులో మునిగి ఉన్నవారు కూడా తామే

64. “కావున మీరు మీ యుక్తులను సమీకరించుకొని సమైక్యంగా (రంగంలోకి) దిగండి. ఈనాడు ప్రాబల్యం పొందినవాడే, వాస్తవానికి సాఫల్యం (గెలుపు) పొందినవాడు.”¹

65. వారు (మాంత్రికులు) ఇలా అన్నారు: “ఓ మూసా! నీవు విసురుతావా, లేదా మేము మొదట విసరాలా?”

66. (మూసా) అన్నాడు: “లేదు! మీరే (ముందు) విసరండి!” అప్పుడు అకస్మాత్తుగా వారి త్రాళ్ళు మరియు వారి కర్రలూ - వారి మంత్రజాలం వల్ల - అతనికి (మూసాకు) చలిస్తూ ఉన్నట్లు కనిపించాయి.²

67. దానితో మూసాకు, తన మనస్సులో కొంత భయంకలిగింది.³

68. మేము (అల్లాహ్) అన్నాము: “భయపడకు! నిశ్చయంగా, నీవే ప్రాబల్యం పొందుతావు.”⁴

69. “నీ కుడిచేతిలో ఉన్నదానిని విసురు! అది వారు కల్పించిన వాటిని మ్రింగివేస్తుంది. వారు కల్పించింది నిశ్చయంగా, మాంత్రికుని

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ أَيَّامًا تُمْسَوْنَ فَادْكُمُ الْيَوْمَ
مِنْ أَيْدِي ٱلْعَلِيِّ ۝

قَالُوا يٰهُوسَىٰ إِنَّمَا أَنْتَ تُفْلِكُ وَإِنَّمَا أَنْتَ تُكُونُ ٱوَّلَ
مَنْ أَلْفَىٰ ۝

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِجَابُهُمْ وَنُحِيلُ إِلَيْهِ
مِنْ يَدَيْهِمْ أَنهَا سَعَىٰ ۝

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ ۝

قُلْنَا لَأَخَذُ مِنْكَ ٱلْعَصَىٰ ۝

وَٱلْحَقُّ مَآفَىٰ يَمِينِكَ تَلَقَّفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدٌ سَجِرٌ وَلَا يَقْنَطُ ٱلشَّٰرِحُ حَيْثُ ٱلَىٰ ۝

సరైన మార్గం మీద ఉన్నామని గర్విస్తారో అదేవిధంగా వారూ గర్వించారు. చూడండి, 30:32.

1. చూడండి, 7:113-114.

2. ఇక్కడ: ‘వారి త్రాళ్ళు మంత్రజాలం వల్ల చలిస్తున్నట్లు,’ అని ఉంది. అంటే అవి పాములుగా కనిపించాయే, గానీ వాస్తవానికి పాములుగా మారలేదు. దీనితో విశదమయ్యేది ఏమిటంటే మంత్ర జాలం (మిస్మరిస్మ), మంత్ర ప్రభావం వల్ల తాత్కాలికంగా ప్రజలకు అలా కనిపిస్తుందే కానీ నిజానికి ఏ మార్పు రాదు.

3. చూడండి, 7:116.

4. మూసా (‘అ.స.) భయపడటానికి కారణం అతను కూడా ఒక మానవుడే. ప్రవక్త (‘అలైహిమ్ స.)లు అందరూ మానవులే కాని వారిపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపినద తప్ప, వేరే అగోచరజ్ఞానం గానీ, భవిష్యత్తులో జరుగబోయే వాటి జ్ఞానం గానీ వారికి ఉండదు. అల్లాహ్ (సు.తా.): ‘భయపడకు నీవే ఆధిక్యత వహిస్తావు.’ అని అన్నప్పుడు అతనికి ధైర్యం వచ్చింది. అంటే అద్భుత సూచనలు చూపటం కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) చేతిలోనే ఉంది. ప్రవక్తలు ఏదైనా అద్భుత విషయం జరిగేవరకు, అది జరగనున్నదని ఎరగరు. అంటే వారికెలాంటి అగోచరజ్ఞానం ఉండదు.

తంత్రమే! మరియు మాంత్రికుడు ఎన్నడూ సఫలుడు కానేరడు. వాడు ఎటునుంచి, ఎలా వచ్చినా సరే!”

70. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడుతూ అన్నారు: “మేము హామీ మరీయు మూసాల ప్రభువును విశ్వసించాము.”¹

71. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “నేను అనుమతించకముందే, మీరు ఇతనిని విశ్వసించారా?”² నిశ్చయంగా, ఇతనే మీకు మంత్రజాలం నేర్పిన గురువు! కావున ఇప్పుడు నేను మీ అందరి చేతులను మరియు కాళ్ళను, వ్యతిరేక పక్షాలనుండి సరికిస్తాను³ మరియు మిమ్మల్ని అందరినీ, ఖర్జూరపు దూలాల మీద సిలువ (శూలారోహణ) చేయిస్తాను. అప్పుడు మా ఇద్దరిలో ఎవరి శిక్ష ఎక్కువ కఠినమైనదో మరియు దీర్ఘకాలికమైనదో మీకు తప్పక తెలియగలదు.”

72. వారు (మాంత్రికులు) అన్నారు: “మావద్దకు వచ్చిన స్పష్టమైన సూచనలను మరియు మమ్మల్ని సృజించిన ప్రభువు (అల్లాహ్)ను వదలి, మేము నీకు ప్రాధాన్యత నివ్వము. నీవు చేయదలచుకున్నది చేసుకో! నీవు కేవలం ఐహిక జీవితాన్ని మాత్రమే అంతమొందించగలవు.”⁴

فَالْقِيَ السَّعَرَةُ سَجْدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَرُونَ
وَمُوسَى

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُ
الَّذِي عَلَيْكُمْ الْبَحْرُ فَلَا تَقْطَعْنَ آيِدِيكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَوْ صَلَبْتُمْ فِي جُذُ
التَّغْلِي وَتَعْلَمُنَ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا
تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

1. చూడండి, 7:117-120.

2. చూడండి, 71:23.

3. అంటే కుడిచేయి ఎడమకాలు.

4. ఇక్కడ మాంత్రికులు అవిశ్వాసులుగా ఉన్నప్పుడు ఫిర్ బాన్ ను సంతోషపరచటంలో నిమగ్నులై ఉండిరి. ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడి ఉండిరి, కాబట్టి: ‘మేము గెలిస్తే మాకు బహుమానం దొరుకుతుంది కదా?’ అని అడిగారు. కాని వారికి మార్గ దర్శకత్వం దొరికి మూసా (అ.స.) ఆరాధించే ప్రభువే నిజమైన ప్రభువు అని తెలిసినపుడు, వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) సాన్నిధ్యాన్ని పొందటానికి ఇహలోక భోగభాగ్యాలనే కాదు, తమ జీవితాలను కూడా కోల్పోవటానికి సిద్ధపడ్డారు. ఎంత గొప్ప దైవభీతిని (తఖ్వా) కనబరచారో చూడండి.

73. “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువునందే విశ్వాసముంచాము, ఆయన (అల్లాహ్)యే మా తప్పలను మరియు నీవు బలవంతంగా మా చేత చేయించిన మంత్ర తంత్రాలను క్షమించేవాడు. (ప్రతిఫల మివ్వటంలో) అల్లాహ్ సర్వశ్రేష్ఠుడు మరియు శాశ్వతంగా ఉండేవాడు (నిత్యుడు).”¹

74. నిశ్చయంగా, తన ప్రభువు ముందు పాపాత్ముడిగా హాజరయ్యేవాడికి తప్పక నరకం గలదు. అందులో వాడు చావనూ లేడు బ్రతకనూ లేడు!

75. ఎవడైతే విశ్వాసిగా హాజరవుతాడో మరియు సత్కార్యాలు చేసి ఉంటాడో,² అలాంటి వారికి ఉన్నత స్థానాలుంటాయి -

76. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు! వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు పారుతూ ఉంటాయి. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు ఇదే పుణ్యవంతులకు దొరికే ప్రతిఫలం.

77. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము³: “నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని బయలుదేరు మరియు వారికొరకు సముద్రం నుండి తడిలేని మార్గాన్ని ఏర్పరచు; వెంబడించి పట్టుబడతావేమోనని భయపడకు, (సముద్రంలో మునిగి పోతావేమోనని కూడా) భీతించెదకు.”⁴

78. ఆ పిదప ఫిర్ బాన్ తన సేనలతో వారిని

إِنَّا أَنكَبَرْنَا لِيُغْفِرَ لَنَا خَطِيئَاتِنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَّا عَلَيْكَ مِنَ الْبَحْرِ وَاللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْغَى ①

إِنَّا مِنْ يَأْتِ رَبِّيَ مُغْرِبًا فَإِنْ لَهُ جَهَنَّمُ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يُحْيَى ②

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَلِلَّهِ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ③

جَعَلْتُ عَذِينَ عَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ④ وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى ⑤

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنِ اسْرُبْ بِوَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا تُخْشَى ⑥

فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودٍ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ

1. అబ్-ఖా, అల్-బా'ఖి: The Ever-Lasting. He whose existence will have no end. నిత్యుడు, శాశ్వతుడు, చిరస్థాయిగా ఉండేవాడు. చూడండి, 55:26-27, (సేకరించబడిన పదం). ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. సత్కార్యాలు చేయకుండా కేవలం విశ్వసించటం మాత్రమే పునరుత్థాన దినమున ఏ విధంగాను ఉపయోగకరం కాదు. చూడండి, 6:158.

3. చూడండి, 7:130.

4. చూడండి, 26:63-66.

వెంబడించి (అక్కడికి) చేరగానే, సముద్రం వారిని హఠాత్తుగా అలుముకొని క్రమ్ముకున్నది.

79. మరియు ఫిర్ బాన్ తనజాతి ప్రజలను మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు మరియు వారికి సన్మార్గం చూపలేదు.

80. ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతివారలారా! వాస్తవానికి మేము, మిమ్మల్ని మీ శత్రువు నుండి విముక్తి కలిగించి, తూర్ పర్యవృత్తు కుడివైపున మీతో వాగ్దానంచేసి, మీపై మన్న మరియు సల్వాలను అవతరింపజేశాము.¹

81. (ఇంకా ఇలా అన్నాము): “మేము మీకు ప్రసాదించిన మంచి ఆహారపదార్థాలను తినండి,² అందు తలబిరుసుతనం చేయకండి, అలా చేస్తే నా ఆగ్రహానికి గురికాగలరు. నా ఆగ్రహానికి గురిఅయిన వాడు తప్పక నాశనమవుతాడు.

82. అయితే, ఎవడైతే పశ్చాత్తాపపడి విశ్వసించి మరియు సత్కార్యాలు చేసి సన్మార్గంలో ఉంటాడో, అలాంటి వాని పట్ల నేను క్షమించేవాడను.”³ (3/4)

83. * మరియు (మూసా తూర్ పర్యవృత్తు మీద ఉన్నప్పుడు⁴ అల్లాహ్ అన్నాడు): “ఓ మూసా! నీవు నీ జాతి వారిని విడిచి శీఘ్రంగా (ఇక్కడికి) వచ్చిన కారణమేమిటి?”

84. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “అదిగో! వారు

لَا تُغْنِيهِمْ

وَأَصْلَ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَآ هَدَىٰ

يُنْفِئُ إِسْرَءِيلَ قَدْ أَجْمَعْنَاكَ مِنْ عَدُوِّكَ
وَوَعَدْنَاكَ بِابِّ الطُّورِ الْيَمِينِ وَنَزَّلْنَا
عَلَيْكَ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ
فَيَحْلِلَ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ
غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ

وَإِنِّي لَعَنَآرَ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ

قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَشْرَىٰ وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ

1. చూడండి, 19:52 మరియు 2:63.

2. మన్న మరియు సల్వాలను గురించి చూడండి, 2:57, 7:160. మన్న ఒక తియ్యని ఆహారపదార్థం. సల్వా ఒక రకమైన పక్షి (బుర్రపిట్ట, పూరెడుపిట్ట, కోలంకిపిట్ట లాంటిది).

3. అల్-గఫ్ఫారు: Oft-Forgiving, Most Forgiving. క్షమించేవాడు, పాపాలను క్షమించేవాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూడండి. అల్-గాఫిర్: క్షమాగుణపరిపూర్ణుడు, 40:3. అల్-గఫ్ఫారు: క్షమాశీలుడు, 2:173, అల్-గఫ్ఫారు మరియు అల్-గఫ్ఫారు అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

4. చూడండి, 2:51 మరియు 7:142.

నా వెనుక నా అడుగు జాడలలో వస్తూనే ఉన్నారు: నీవు నా పట్ల ప్రసన్నుడవు కావాలని, ఓ నా ప్రభూ! నేను త్వరత్వరగా నీ సాన్నిధ్యానికి వచ్చాను.”¹

رَبِّ لِرَضَى

85. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి! నీ వెనుక మేము, నీ జాతివారిని పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు సామిరి వారిని మార్గభ్రష్టులుగా చేశాడు.”

قَالَ فَإِنَّكَ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَصْلَهُمُ السَّامِرِيُّ

86. ఆ తరువాత మూసా కోపంతోనూ, విచారంతోనూ, తన జాతివారి వద్దకు తిరిగి వచ్చి అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీ ప్రభువు మీకు మంచి వాగ్దానం చేయలేదా? ఏమీ? ఒడంబడిక పూర్తికావటంలో ఏమైనా ఆలస్యమయిందా? లేదా! మీ ప్రభువు యొక్క ఆగ్రహం మీపై విరుచుకుపడాలని కోరుతున్నారా? అందుకేనా మీరు నాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగపరచారు?”

رَجَعِ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَ أَتَّطَالُ
عَلَيْكُمْ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُوعِدِي

87. వారు అన్నారు: “మేము నీకు చేసిన వాగ్దానాన్ని మాకు మేమై భంగపరచలేదు. కాని మూసే ప్రజల ఆభరణాల భారం మోపబడి ఉండెను, దానిని (అగ్నిలోకి) విసిరాము, ఇదేవిధంగా సామిరి కూడా వేశాడు.”

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حَمِلْنَا ثَوَالًا
مِّنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَدْ تَوَلَّاهَا فَأَنزَلْنَاكَ الْفَى
السَّامِرِيُّ

88. తరువాత అతడు (సామిరి) వారికొక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేశాడు. దాని నుండి ఆవుదూడ అరుపువంటి శబ్దం వచ్చేది.² పిదప వారన్నారు: “ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం

فَأَخْرَجَ لَهُمْ غَلًا جَسَدًا آلِهَهُ خُورًا فَقَالُوا هَذَا
إِلَهُهُمْ وَإِلَهُ مُوسَى هُتَيْتِي

1. ఇక్కడ స్పష్టమయ్యేది ఏమిటంటే ఒకజాతి చాలా కాలంవరకు దాస్యంలో ఉండి అకస్మాత్తుగా దానికి స్వాతంత్ర్యం దొరికితే, అది తన భూతకాలపు క్రమశిక్షణలేని స్వభావాన్ని ఒకేసారి మార్చుకోలేదు. కాబట్టి ముందు తెలుపబడినట్లు, మూసా (అ.స.) వెళ్ళిపోగానే, అతని జాతివారు, ఆవుదూడను ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే, అంతకు ముందు వారు ఈజిప్టులో విగ్రహారాధనకు అలవాటుపడి ఉండేవారు.

2. చూడండి, 7:148.

మరియు మూసా యొక్క ఆరాధ్య దైవం కూడాను, కాని అతను దానిని మరచిపోయాడు.”

89. ఏమీ? అది వారికెలాంటి సమాధాన మివ్వజాలదనీ మరియు వారికెలాంటి కీడుగానీ, మేలుగానీ చేయజాలదని వారు చూడటం లేదా?

90. మరియు వాస్తవానికి హారూన్ ఇంతకు ముందు వారితో చెప్పి ఉన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! దీని (ఈవిగ్రహం)తో మీరు పరీక్షింపబడుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా ఆ అనంత కరుణామయుడే మీ ప్రభువు! కావున మీరు సన్నే అనుసరించండి మరియు నా ఆజ్ఞనే పాలించండి.”

91. వారన్నారు: “మూసా తిరిగి మావద్దకు వచ్చేవరకు, మేము దీనిని ఆరాధించకుండా ఉండలేము.”

92. (మూసా, హారూన్ తో) అన్నాడు: “ఓ హారూన్! నీవు వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడటం చూసినప్పుడు (వారిని వారించకుండా) నిన్ను ఎవరు ఆపారు?

93. “నీ వెందుకు సన్ను అనుసరించలేదు? నీవు కూడా నా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించావా?”²

94. (హారూన్) అన్నాడు: “నా తల్లి కుమారుడా (సోదరుడా)! నా గడ్డాన్ని గానీ, నా తల వెంట్రుకలను గానీ పట్టిలాగకు. ‘వాస్తవానికి ఇస్రాయిల్ సంతతి

أَفَلَا يَرَوْنَ الْكَافِرِينَ يَكْفُرُونَ قَوْلًا وَلَا يَتَذَكَّرُ لَهُمْ صَرَخُوا وَلَا يَسْمَعُونَ

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَافِيْنَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

قَالَ يَهُدُونَ مِمَّا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

أَلَا تَتَّبِعُنَ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي

قَالَ يَنْفُؤُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి బుద్ధిహీనతను స్పష్టంచేస్తున్నాడు. ఆ అవుదూడ వారి ప్రశ్నకు సమాధాన మివ్వజాలదూ మరియు వారికెలాంటి లాభం గానీ నష్టం గానీ చేయజాలదూ, అని తెలిసికూడా వారు దానిని ఆరాధించడం, బుద్ధిహీనత కాక మరేమిటి? ఆరాధ్య దేవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే, ఆయనే తన దాసుల మొర వింటాడు మరియు వారికి లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలు కలిగి ఉన్నాడు.

2. చూడండి, 7:142.

వారిలో విభేదాలు కల్పించావు, నీవు నా మాటను లక్ష్యపెట్ట లేదు.' అని, నీవు అంటావేమోనని నేను భయపడ్డాను."¹

95. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ సామిరీ! ఇక నీ సంగతేమిటి?”

96. (సామిరీ) అన్నాడు: “వారు చూడని దానిని నేను చూశాను. ఆ తరువాత నేను సందేశహరుని (జిబ్రీల్) ² పాదగుర్తుల నుండి ఒక పిడికెడు (మట్టిని) తీసుకొని దాని (అవుదూడ విగ్రహం) మీద వేశాను మరియు నా ఆత్మ నన్ను ఈ విధంగా ప్రేరేపించింది.”

97. (మూసా) అన్నాడు: “సరే వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా, నీ శిక్ష ఏమిటంటే, నీవు జీవితాంతం ‘నన్ను ముట్టవద్దు’ (లా మిసాస) అని, అంటూఉంటావు. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు (వచ్చే జీవితంలో శిక్ష) నిర్ణయించబడిఉంది, దానినుండి నీవు తప్పించుకోలేవు. ఇక నీవు, భక్తుడవైన నీ ఆరాధ్య దైవాన్ని చూడు! మేము దానిని నిశ్చయంగా, కాల్పుతాము తరువాత దానిని భస్మంచేసి సముద్రంలో విసిరివేస్తాము.”³

98. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉంది.

99. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము పూర్వం జరిగిన గాథలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవంగా మేము, మా తరపునుండి నీకు

وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي^①

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا مَرْيَمُ^②

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّيْتُ لِي نَفْسِي^③

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ يُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا^④

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا^⑤

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ قَدْ نَاذِرَاتٍ^⑥

1. దీని వివరాలకు చూడండి, 7:150.

2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు రసూల్ అంటే ఇక్కడ జిబ్రీల్ ('అ.స.) అనే వ్యాఖ్యానించారు.

3. దీనితో విశదమయ్యేదిమిటంటే, షిర్క్-వైపుకు మరల్చే ప్రతిదానిని నాశనం చేయాలి. అది జిబ్రీల్ ('అ.స.) పాదగుర్తుల మట్టి అయినా సరే! దానిని ప్రసాదంగా బావించి ఆరాధిస్తే, అదికూడా షిర్క్.

హితోపదేశాన్ని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ప్రసాదించాము.

100. దీని నుండి ముఖం త్రిప్పుకునే వాడు పునరుత్థాన దినమున (గొప్ప పాప) భారాన్ని భరిస్తాడు.

101. అదే స్థితిలో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. పునరుత్థానదినమున వారికాభారం ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది.

102. ఆ దినమున బాకా ('సూర్) ఊదబడు తుంది.¹ మరియు మేము అపరాధులను ఒక చోట జమచేస్తాము. ఆ రోజు వారి కళ్ళు (భయంతో) నీలమైపోతాయి.

103. వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా గుసగుసలాడుకుంటారు: "మీరు (భూమిలో) వది (రోజుల) కంటే ఎక్కువ ఉండలేదు."²

104. వారు ఏమి మాట్లాడుకుంటున్నారో మాకు బాగా తెలుసు. వారిలో మంచి తెలివి గలవారు: "మీరు కేవలం ఒక్కదినం మాత్రమే ఉన్నారు!" అని అంటారు.

105. మరియు వారు నిన్ను పర్యవేక్షించి అడుగుతున్నారు. వారితో అను: "నా ప్రభువు వాటిని ధూళిగా మార్చి ఎగురవేస్తాడు.

106. "ఆ తరువాత దానిని (భూమిని) చదునైన మైదానంగా చేసివేస్తాడు.

107. "నీవు దానిలో ఎలాంటి పల్లం గానీ, మిట్ట గానీ చూడలేవు."³

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

خَلِيدٍ فِيهِ وَوَسَاءٌ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

يَوْمَ يُنْفَخُ الصُّورُ وَنَحْشُرُ الْجَحِيمَ يَوْمَئِذٍ يَرْجُؤُا

يَعَاذُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ يَسْتَمِرُّ الْإِعْرَافُ

عَنْ أَعْلَمَ بِهَا يَقُولُونَ أَذْ يَمْلِكُ مِنْهُمْ طَافِقَةٌ
إِنْ يَسْتَمِرُّ الْإِبْرَافُ

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

1. 'సూర్: అంటే ఖర్చు, బాకా, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) దానిని ఊదతారు. అప్పుడు పునరుత్థానం ఆవరిస్తుంది. (ముస్నద్ అ'హ్మద్, 2/191) దాదాపు ఇలాంటి 'హదీసే' తిర్మిజీలో కూడా ఉంది. మొదటి శబ్దంతో అందరూ మరణిస్తారు. రెండవసారి బాకా ఊదగానే అందరూ తిరిగి సజీవులుగా లేచి వస్తారు.
2. ఈ విధమైన ఆయత్ల కొరకు చూడండి, 2:259, 17:52, 18:19, 23:112-113, 30:55, 79:46.
3. చూడండి, 14:48.

108. ఆ రోజు అందరూ పిలిచే వానిని వెంబడిస్తారు, అతని నుండి తొలగిపోరు. ¹ అనంత కరుణామయుని ముందు వారి కంఠస్వరాలన్నీ అణిగిపోయి ఉంటాయి, కావున నీవు గొణుగులు తప్పమరేమీ వినలేవు.

109. ఆ రోజు సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు. కానీ! అనంత కరుణామయుడు ఎవరికైనా అనుమతించిచ్చి, అతని మాట ఆయనకు సమ్మతమైనదైతేనే తప్ప! ²

110. (ఎందుకంటే!) ఆయనకు - వారికి ప్రత్యక్షంగా నున్నది మరియు పరోక్షంగా నున్నది - అంతా తెలుసు, కాని వారు తమ జ్ఞానంతో ఆయనను గ్రహించజాలరు. ³ (7/8)

111. * మరియు సజీవుడు, విశ్వవ్యవస్థకు ఆధారభూతుడు అయిన, ఆయన (అల్లాహ్) ముందు అందరి ముఖాలు సమ్రతతో వంగి ఉంటాయి. మరియు దుర్మార్గాన్ని అవలంబించిన వాడు, నిశ్చయంగా విఫలుడవుతాడు. ⁴

112. మరియు సత్కార్యాలు చేస్తూ, విశ్వాసిరైతే ఉన్నవానికి ఎలాంటి అన్యాయం గానీ, నష్టంగానీ జరుగునేమోనని భయపడే అవసరం ఉండదు. ⁵

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ أَعْوَجَ لَهُ وَخِشَعَتِ
الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ۝

يَوْمَئِذٍ لَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَرِضِيَ لَهُ قَوْلًا ۝

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَيْءٍ عِندَهُ ۝

وَعَلَى الْوُجُوهِ النَّجْوَى الْقِيُومُ وَقَدْ خَابَ مَنْ
حَصَلَ ظُلْمًا ۝

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الظَّالِمَاتِ وَمُؤْمِنٌ فَلَا يَكُفُّ
ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ۝

1. ఆపిలిచే వాని నుండి తప్పించుకొని అటూ ఇటూ పోకుండా అతనివెంబడి పోతారు.

2. ఈ విధమైన ఆయత్ ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 53:26, 21:28, 34:23, 10:3, 78:38, 2:255, 19:87 మొదలైనవి.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతి ఒక్కరి విషయం తెలుసు, కాబట్టి ఎవరు ఎక్కువ సత్పురుషులో ఆయనకు బాగా తెలుసు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరూ అది ఎరుగరు. కావున సిఫారసు చేసే అర్హతగల వానిని ఆయనే ఎన్నుకుంటాడు.

4. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివానికి అతని హక్కు చెల్లించండి. లేకుంటే పునరుత్థాన దినమున ఇవ్వవలసి ఉంటుంది.' మరొక 'హదీస్' లో ఉంది: 'దుర్మార్గం నుండి దూరంగా ఉండండి, షిర్క్ మహా దుర్మార్గం ('జుల్మై అ'జీమ్), అది క్షమించబడదు.' ('స. ముస్లిం).

5. చూడండి, 16:96-97.

113. మరియు ఈ విధంగా, మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను 'అరబ్బీ భాషలో క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము. మరియు ఇందులో పలు రకాల హెచ్చరికలుచేశాము. బహుశా వారు దైవభీతి కలిగిఉంటారేమోనని; లేదా! వారు ఉపదేశం గ్రహిస్తారేమోనని.¹

114. అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, విశ్వ సార్వబౌముడు,² పరమసత్పుడు. (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు ఖుర్ఆన్ సందేశం (వహీ) పూర్తిగా అవతరింపజేయబడేవరకు దానిని గురించి తొందరపడకు. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! నా జ్ఞానాన్ని వృద్ధిపరచు!”³

115. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు పూర్వం ఆదమ్‌తో ఒక వాగ్దానం చేయంచి ఉన్నాము, కాని అతడు దానిని మరచిపోయాడు మరియు మేము అతనిలో స్థిరత్వాన్ని చూడలేదు.⁴

116. మరియు మేము దేవదూతలతో: “ఆదమ్‌కు⁵ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని ఆజ్ఞాపించినపుడు ఒక్క ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేశారు. అతడు నిరాకరించాడు.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ۝

فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ۝

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَيْسٍ أَنْ سَبَّحَهُ ۝

وَأَذْنَبْنَا لِلْمَلَكَةِ الْإِسْبُجَ وَالْإِدْمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ۝

1. చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, 19:97.

2. అల్-మలికు: చూడండి, 23:116, 59:23, 62:1, Sovereign, సార్వబౌముడు, విశ్వాధిపతి. అల్-మలీక్: Mighty Emperor, చక్రవర్తి, సర్వాధికారి, 54:55. మాలికు: Master, Owner, ప్రతిదాని నిజ స్వామి, చూడండి, 1:4. మాలికుల్-ముల్క్: Sovereign, of the Universe, విశ్వ సామ్రాట్టు, విశ్వసామ్రాజ్యాధిపతి, చూడండి, 3:26.

3. ఖుర్ఆన్ అవతరణకు చూడండి, 75:16-19 మరియు 25:32.

4. ఆ వాగ్దానం ఏమిటంటే ఒక ప్రత్యేక వృక్షపు దరిదాపులకు పోగూడదని, అంటే ఆ వృక్షపు ఫలాలు తినకూడదని. కాని షైతాన్ అతనిని ('అ.స.) మరియు అతని ('అ.స.) భార్యను తన వలలోకి తీసుకొని: 'ఆ వృక్షపు ఫలాలను తినటంవల్ల మీరు చిరంజీవులవుతారు.' అని చెప్పి, వారిచేత ఆ ఫలాన్ని తినిపించి, అల్లాహ్ (సు.తా.)తో చేసిన వాగ్దానాన్ని భంగం చేయించాడు.

5. ఆదమ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 2:30-34, 15:28-34.

117. అప్పుడు అన్నాము: “ఓ ఆదమ్! నిశ్చయంగా, ఇతడు నీకు మరియు నీ భార్యకు శత్రువు, కాబట్టి ఇతడిని, మీ ఇద్దరిని స్వర్గం నుండి వెడలగొట్టనివ్వకండి అలా అయితే మీరు దురవస్థకు గురి కాగలరు.¹

118. “నిశ్చయంగా, ఇక్కడ నీవు ఆకలి గొనవూ మరియు వస్త్రహీనుడవూ (దిగంబరుడవూ) కావు.²

119. “మరియు నిశ్చయంగా ఇందులో నీకు దాహమూ కలుగదు మరియు ఎండకూడా తగలదు.”

120. అప్పుడు షైతాన్ అతని మనస్సు లో కలతలు రేకెత్తిస్తూ అన్నాడు: “ఓ ఆదమ్! శాశ్వతజీవితాన్ని మరియు అంతంకాని సామ్రాజ్యాన్ని, ఇచ్చే వృక్షాన్ని నీకు చూపనా?”

121. ఆ పిదప వారిద్దరు దాని నుండి (ఫలాన్ని) తినగానే వారిద్దరికి, వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది.³ మరియు వారిద్దరు స్వర్గపు ఆకులను తమమీద కప్పకోసాగారు. (ఈ విధంగా) ఆదమ్ తన ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించి, సన్మార్గం నుండి తప్పిపోయాడు.

122. ఆ తరువాత అతని ప్రభువు, అతనిని (తన కారుణ్యానికి) ఎన్నుకొని, అతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించి, అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.

123. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మీరిద్దరూ కలసి ఇక్కడినుండి దిగిపోండి. మీరు ఒకరికొకరు

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا تَخْرُجَ كُفَا مِنْ الْجَنَّةِ فَتَكُونُ

إِنَّ لَكَ الْآخِرَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

فَوَسَّوَسَ الْبَيْتُ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبُلَىٰ

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَّتْ لِبَهِمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفَحَا يَخْصِفُ عَلَيْهِمَا مِنْ زُرْقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَعِبَ ابْغِيَا بَعْضُهُمَا لِبَعْضٍ عَدُوًّا

1. తష్టా: అంటే ప్రయాస, కష్టం, కఠినం. ఏమిటంటే, స్వర్గంలో మానవుని అత్యవసర వసతులు అంటే అహరపానీయాలు, వస్త్రాలు మరియు నివాసం అన్నీ కోరినవెంటనే లభిస్తాయి. వాటికొరకు కష్టపడే అవసరం వుండదు. కాని, ఇహలోకంలో వాటి కొరకు మానవుడు ప్రయాసపడుతూ వుంటాడు. అదే దీని అర్థం.

2. చూడండి, 7:20-22.

3. వారి దిగంబరత్వం వ్యక్తం కాసాగింది. చూడండి, 7:26-27.

శత్రువులై¹ ఉంటారు. కాని నా తరపునుండి మీకు మార్గదర్శకత్వం తప్పక వస్తూ ఉంటుంది, కావున నా మార్గదర్శకత్వాన్ని అనుసరించే వాడు, మార్గభ్రష్టుడూ కాడు మరియు దురవస్థకూ గురికాడు.

124. “మరియు ఎవడైతే నా సందేశం నుండి విముఖుడవుతాడో నిశ్చయంగా, అతని జీవితం ఇరుకైపోతుంది మరియు పునరుత్థాన దినమున అతనిని అంధునిగా లేపుతాము.”

125. అప్పుడతడు అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్నెందుకు గ్రుడ్డివానిగా లేపావు, వాస్తవానికి నేను (ప్రపంచంలో) చూడగలిగేవాణ్ణి కదా?”

126. అప్పుడు (అల్లాహ్) అంటాడు: “మా సూచనలు నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, నీవు వాటిని విస్మరించావు. మరియు అదేవిధంగా ఈ రోజు నీవు విస్మరించబడుతున్నావు.”

127. మరియు ఈ విధంగా, మేము మితిమీరి ప్రవర్తిస్తూ తనప్రభువు సూచనలను విశ్వసించని వానికి ప్రతీకారంచేస్తాము. మరియు పరలోక శిక్ష ఎంతో కఠినమైనది మరియు శాశ్వతమైనది.

128. వీరికి పూర్వం గడిచిన ఎన్నోతరాలను మేము నాశనంచేసిఉన్నాము. వీరు వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగుతున్నారు. ఏమీ? దీని వలన కూడా వీరికి మార్గదర్శకత్వం లభించలేదా? నిశ్చయంగా, ఇందులో అర్థం చేసుకొనేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

129. మరియు నీ ప్రభువు నుండి మొదట్లోనే ఒక గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే, వీరికి ఈ పాటికే (శిక్ష) తప్పక

فَأَمَّا إِنَّا تَبَيَّنَّا لِمِى هَدَىٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هَذَا
فَلَا يَصِلُ وَلَا يَنْفَعُ ﴿٢٧﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً
ضَنْكًا وَتَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿٢٨﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿٢٩﴾

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ
تُنْفَى ﴿٣٠﴾

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمَرْ بِالْإِسْمَةِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿٣١﴾

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
يَسْتَغْنُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٣٢﴾

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزُلَمَاءَ وَاجِلٍ
مِّنْكُمْ ﴿٣٣﴾

విధించబడి ఉండేది. కాని (వీరి) గడువు కాలం నిర్ణయించబడి ఉంది.¹

130. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికే మాటలకు నీవు ఓర్పు వహించు. సూర్యుడు ఉదయించక ముందు మరియు అస్తమించక ముందు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి. మరియు రాత్రి సమయాలలో మరియు పగటి వేళలలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.² అప్పుడు నీవు సంతుష్టుడవవుతావు!

131. మేము వారిలో చాలా మందికి - వాటితో వారిని పరీక్షించటానికి - వారు అనుభవించటానికి, ఇచ్చిన ఇహలోక జీవిత శోభను నీవు కళ్ళాత్తి చూడకు.³ నీ ప్రభువు ఇచ్చే జీవనోపాధియే అత్యుత్తమమైనది మరియు చిరకాలముండేది.⁴

132. మరియు నీ కుటుంబం వారిని నమాజ్ చేయమని ఆజ్ఞాపించు; మరియు స్వయంగా నీవు కూడా దానిని సహనంతో పాటించు. మేము

فَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ أَنَا إِلَى الْبَيْتِ مَبِيتٍ
وَأَطْرَافِ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ۝

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْتَهُمْ زَوَاجًا
وَهُمْ فِي غَوَاةٍ عَنِ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝
وَرِزْقَ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا
تَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) పాపం చేసేవారిని వెనువెంటనే శిక్షిస్తే ప్రపంచంలో ఒక్కడు కూడా శిక్షించబడకుండా ఉండడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు, కాబట్టి ఆయన (సు.తా.) ప్రతి ఒక్కరికి వశ్యాత్వాపడటానికి గడువు ఇస్తాడు. ఇదే అల్లాహ్ (సు.తా.) విధానం (సాంప్రదాయం). ఇక ఆ సమయం వచ్చిన తరువాత ఆయన శిక్షనుండి తప్పించేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు. అందుకే నీవు సత్యతిరస్కారులను భోగభాగాలతో విల్రవీగుతూ ఉండటాన్ని చూస్తున్నావు. చూడండి, 10:11, 16:61, 18:58.

2. చూడండి, 11:114.

3. ఇలాంటి సందేశానికి చూడండి, 3:196-197, 15:88 మరియు 18:7 మొదలైనవి.

4. ఒకసారి 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి వచ్చారు. అతను ఒక చాపమీద పండుకొని ఉన్నది చూసి విడ్డూసాగారు. అతని ఇంట్లో రెండు చర్మాల కంటే ఎక్కువ ఏమీ లేవు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతని ఏడ్చుకు కారణమడగగా, 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'ఖైసర్ మరియు కిస్రాలు ఎన్నో భోగభాగాలలో మునిగిఉన్నారు. మీరేమో అత్యుత్తమ సృష్టి అయి కూడా ఈ స్థితిలో ఉన్నారు.' దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: " 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) నీకు ఇంకా సందేహముందా? ఎవరికైతే కేవలం ఇహలోకంలోనే భోగభాగాల ఇవ్వబడ్డాయో వారే వీరు. వీరికి పరలోకంలో ఏమీ మిగలదు." ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

నీ నుండి జీవనోపాధిని ఆశించము. మేమే నీకు జీవనోపాధిని ఇచ్చేవారము. చివరకు దైవభీతి గలవారిదే ఉత్తమ ముగింపు.

133. మరియు వారంటారు: “ఇతను (ఈ ప్రవక్త) తన ప్రభువునుండి ఏదైనా ఒక అద్భుత సూచన (మహిమ) ఎందుకు తీసుకురాడు?” ఏమీ? పూర్వపు గ్రంథాలలో పేర్కొనబడిన స్పష్టమైన నిదర్శనం వారివద్దకు రాలేదా?¹

134. ఒకవేళ మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను / ముహమ్మద్ ను) పంపక ముందే వారిని శిక్షించి ఉంటే! వారు అనేవారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ఒక సందేశహరుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు? (అలా చేస్తే) నిశ్చయంగా, మేము - అవమానం పొంది, అగౌరవంపాలు కాక ముందే - నీ సూచనలను పాటించేవారం కదా?”²

135. వారితో ఇలా అను: “ప్రతి ఒక్కడు (తన అంతిమ ఫలితం కొరకు) వేచి ఉన్నాడు. కావున మీరు కూడా వేచిఉండండి. సరైన మార్గంలో ఉన్న వారెవరో మరియు మార్గ దర్శకత్వం పొందినవారెవరో, మీరు త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.”

لَتَقُولُوا

وَقَالُوا أَوَلَا يَأْتِيَنَا بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّهِ أَوْ لَهُ تِلْكَ الْبَيِّنَاتُ ۖ بَيْنَهُ نَارِي الصُّفُفِ الْأُولَى ۝

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بَعْدَ آيٍ مِنْ بَيْنِهِمْ لَفَقَا ۚ وَرَبُّنَا أَوْلَىٰ أَرْسَلَتْ إِلَيْنَا رَسُولًا فَقَتِّلْنَاهُ الْبَاطِلَ ۖ مِنْ قَبْلِ أَنْ نُنْزِلَ الْوَحْيَ ۝

قُلْ كُلٌّ مُرْتَبَضٌّ فَتَرَ بَصُوءًا فَسْتَعْلَبُون ۖ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ۝

1. ఇంకా చూడండి, 2:42 మరియు 61:6.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవరిని కూడా అజ్ఞానంతో చేసే తప్పుల కొరకు - వారికి మార్గదర్శకత్వం చూపనంతవరకు - శిక్షించడు. అంటే సన్మార్గాన్ని చూసిన తరువాత కూడా దాన్ని తిరస్కరించి మార్గభ్రష్టులైన వారిని శిక్షిస్తాడు. ఇంకా చూడండి, 6:131, 15:4 మరియు 26:208-209.

21. సూరహ్ అల్-అంబియా

ఈ సూరహ్‌లో చాలామంది ప్రవక్తల వృత్తాంతాలున్నాయి కావున దీనికి సూరతుల్ అంబియా అనే పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది మక్కాలో అతరింపజేయబడింది. ఇందులో 112 ఆయతులు ఉన్నాయి. విగ్రహారాధనకు విరుద్ధంగా ఇబ్రాహీం ('అ.స.) పాటుపడింది; అన్యాయానికి విరుద్ధంగా లూత్ ('అ.స.) పోరాటం; సహనం వహించిన అయ్యూబ్ ('అ.స.); ఇస్మా'యీల్, ఇద్రీస్ మరియు జు'లీకిష్ ('అలైహిమ్ స. ల) గాథలు ఉన్నాయి. క్రోధానికి విరుద్ధంగా యూనుస్ ('అ.స.) పడిన పాట్లు; జకరియ్యా ('అ.స.) మరియు సయ్యిదా మర్యమ్ ('అలైహా స.) మొదలైన వారి విషయాలూ కూడా ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) మానవులతో లెక్క (తీసుకునే) సమయం సమీపించింది, అయినా వారు ఏమరుపాటులో పడి విముఖులై ఉన్నారు.¹

2. (కావున) వారి ప్రభువు తరపునుండి వారి వద్దకు ఏ క్రొత్త సందేశం వచ్చినా, వారు దానిని పరిహసించకుండా వినలేరు.

3. వారి హృదయాలు వినోద క్రిడలలో (అశ్రద్ధలో) మునిగిఉన్నాయి. మరియు వారిలో దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారు రహస్య సంప్రదింపులు చేసుకొని (ఇలా అంటారు): “ఏమీ? ఇతను (ముహమ్మద్) మీలాంటి ఒక సాధారణ మానవుడు కాడా?” అయినా మీరు చూస్తూవుండి కూడా, ఇతని మంత్రజాలంలో³ చిక్కుకుపోతారా?”

4. (ముహమ్మద్) ఇలా అన్నాడు: “నా ప్రభువుకు ఆకాశంలోనూ మరియు భూమిలోనూ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ۝

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْمَعُوا وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝

لَاهِيَةً قُلُوبِهِمْ وَأَسْرَأُوا السَّوْءِ الْيَقِينِ ظَلُمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّعْرَ وَأَنْتُمْ بُخُورُونَ ۝

قُلْ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

1. అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. అంటే ఆ కాలపు మక్కా ముస్లికులు, వారి తోటి మానవుడు ప్రవక్త కావడం నమ్మలేక పోయారు. కాని ఈ కాలంలో కొందరు ప్రవక్తలను దైవాలుగా చేసుకుంటున్నారు.

3. ఆన్-సి'హూ: మంత్రజాలం, జాలవిద్య, మాయాజాలం. ఈపదం ఖుర్ఆన్ అవతరణ క్రమంలో మొదటి సారి 74:24లో వచ్చింది.

పలుకబడే ప్రతిమాట తెలుసు. మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.”

5. అలాకాదు! వారన్నారు: “ఇవి (ఈ సందేశాలు) కేవలం పీడకలలు మాత్రమే; కాదుకాదు! ఇతడే దీనిని కల్పించాడు; అలాకాదు! ఇతడొక కవి! (ఇతడు ప్రవక్తయే అయితే) పూర్వం పంపబడిన సందేశహరుల మాదిరిగా, ఇతనిని కూడా మా కొరకు ఒక అద్భుత సూచన (ఆయత్)ను తెమ్మను!”

6. మరియు వీరికి పూర్వం మేము నాశనం చేసిన ఏ పురవాసులు కూడా విశ్వసించి ఉండలేదు. అయితే! వీరు మాత్రం విశ్వసిస్తారా?

7. మరియు నీకు పూర్వం కూడా (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము పురుషులను మాత్రమే ప్రవక్తలుగాచేసి పంపి, వారిపై దివ్యజ్ఞానాన్ని (వ'హీని) అవతరింపజేశాము. కావున మీకిది తెలియకుంటే హితబోధ గలవారిని (గ్రంథ ప్రజలను) అడగండి.

8. మరియు మేము వారికి (ఆ ప్రవక్తలకు) ఆహారం తినే అవసరంలేని శరీరాలను ఇవ్వలేదు. మరియు వారు చిరంజీవులు కూడా కాలేదు.¹

9. ఆ పిదప మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాలు పూర్తిచేశాము. కావున వారిని మరియు మేము కోరిన వారిని రక్షించాము. మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించిన వారిని నాశనం చేశాము.

10. (ఓ మానవులారా!) వాస్తవంగా, మేము

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ②

بَلْ قَالُوا أَضْغَاتٌ أَلْهَمَهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ قُلِيًّا تَتَّبَاعِيَةً كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ ①

مَا أَمَدَّتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قُرْبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنْهُمْ يُؤْمِنُونَ ①

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَتَلَوْا أَهْلَ الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ②

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ③

كَمْ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ أَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ④

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ⑤

1. అంటే ఏ ప్రవక్తకు కూడా అమానుషమైన యోగ్యతలు ప్రసాదించబడలేదు. వారు (అలైహిమ్. స.) సాధారణ మానవుల్లాగానే ఉండేవారు, కాని వారిపై అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) అవతరింపజేయబడుతూ ఉండేది. వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తెలిపినది తప్ప మరే అగోచరజ్ఞానం లేదు. ఇంకా చూడండి, 5:75, 3:164, 13:38, 25:20.

మీ కొరకు ఒక గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాము. అందులో మీ కొరకు ఉపదేశముంది. ఏమీ? మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా?

11. మరియు దుర్మార్గానికి పాల్పడిన ఎన్ని నగరాలను మేము నిర్మూలించలేదు! మరియు వారి తరువాత మరొక జాతి వారిని పుట్టించాము!¹

12. మా శిక్ష (రావటం) తెలుసుకున్నప్పుడు వారు దాని నుండి పారిపోవటానికి ప్రయత్నించే వారు.

13. (అప్పుడు వారితో ఇలా చెప్పబడింది): “పారిపోకండి! మరలిరండి - మీరు అనుభవిస్తున్న, మీ సుఖసంపదల వైపుకు మరియు మీ ఇళ్ళ వైపుకు- ఎందుకంటే! మిమ్మల్ని ప్రశ్నించవలసి ఉంది!”

14. వారన్నారు: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! నిస్సందేహంగా మేము దుర్మార్గులము.”

15. ఆ పిదప మేము వారిని కోయబడిన పైరువలే, చల్లారిన అగ్నివలే, చేసినంత వరకు వారి అరుపు ఆగలేదు.

16. మరియు మేము ఈ ఆకాశాన్ని, భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్నదంతా కేవలం వినోదం కొరకు సృష్టించలేదు.²

17. ఒకవేళ మేము కాలక్షేపమే చేయదలచుకుంటే, మేము మా వద్ద ఉన్న దానితోనే చేసుకునే వారం; వాస్తవానికి, ఇలా చేయడమే, మా ఉద్దేశ్యమై ఉంటే!

18. అలా కాదు! మేము సత్యాన్ని అసత్యం పై విసురుతాము. అది దాని తలను పగుల

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ⑪

فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّ بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ⑫

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أَتَرْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِينُمْ لَعَلَّكُمْ تَتْلُونَ ⑬

قَالُوا لَوْلَا رَبُّنَا إِنَّا لَكَاظِمِينَ ⑭

فَمَا زِلْنَا تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلَهُمْ حَصِيدًا خَمِيدِينَ ⑮

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا لِلْعَيْنِينَ ⑯

لَوْ أَرَادْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهَا لَآخِذًا لَه مِنْ لَدُنَّا أَفَلَا يَكْفُرُونَ ⑰

بَلْ نَقْنُقُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا

1. చూడండి, 17:17.

2. చూడండి, 10:5.

గొడుతుంది, అప్పుడు అది (అసత్యం) నశించి పోతుంది. మరియు మీరు కల్పించే కల్పనలకు, మీకు వినాశం తప్పదు.

19. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు చెందినదే. మరియు ఆయనకు దగ్గరగా ఉన్నవారు, ఆయనను ఆరాధిస్తూ ఉన్నామని గర్వించరు మరియు (ఆయన ఆరాధనలో) అలసట కూడా చూపరు.¹

20. వారు రేయింబవళ్ళు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు, వారు ఎన్నడూ బలహీనత చూపరు.

21. ఏమీ? వారు భూలోకంనుండి ఆరాధ్య దైవాలను నియమించుకున్నారా? అవి (చనిపోయిన వారిని) మరల బ్రతికించిలేవగలవా?²

22. వాటి (భూమ్యాకాశాల)లో అల్లాహ్ తప్ప ఇతర ఆరాధ్య దైవాలు ఉంటే అవి రెండూ నాశనమైపోయేవే కదా! కావున సింహాసనానికి (అర్థకు) ప్రభువైన అల్లాహ్! వారు కల్పించే కల్పనలకు అతీతుడు.³

23. తాను చేసేదానిని గురించి ఆయన (అల్లాహ్) ప్రశ్నించబడడు, కాని వారు ప్రశ్నించబడతారు.

هُوَ رَاقِعٌ وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ⑤

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ⑥

يُسَبِّحُونَ آيَاتِ اللَّهِ لَا يَفْئُتُونَ ⑦

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُبْغُونَ ⑧

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَ اللَّهِ فَسَدَ تَأْتِبُشْنَ ⑨
اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ⑩

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ⑪

1. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు వీరిని దైవదూతలుగా పరిగణిస్తారు.

2. అంటే అవి చనిపోయిన వారిని మరల బ్రతికించి లేపలేవు, అని అర్థం. అంటే వారికి ఎలాంటి శక్తిలేదు. అలాంటప్పుడు వారు ఆ కల్పిత దైవాలను ఎందుకు ఆరాధించాలి?

3. ఒకవేళ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సాటిగా మరొక దైవం ఉండి ఉంటే, ఇద్దరి ఆధిపత్యం నడిచేది. ప్రతి ఒక్కరూ తమ ఇచ్చానుసారంగా ప్రపంచాన్ని నడపగోరేవారు. దానివల్ల విశ్వంలో ఇంత శాంతి ఉండకపోయేది. అల్లకల్లోలం చెలరేగిపోయేది. మానవుల రాజ్యపాలన ఏదైతే భూమిలోని ఒక్క చిన్న భాగంమీద ఉందో, దానికి ఒకే ఒక్క ఉన్నత పాలకుడిని ప్రసిడెంట్, లేక రాజు, లేక ప్రెమియర్ మినిష్టర్ ను నియమించుకుంటాము. అలాంటప్పుడు విశ్వసామ్రాజ్య వ్యవస్థలో ఒకని కంటే ఎక్కువ పాలకులు ఉండి ఉంటే, అల్లకల్లోలం చెలరేగదా? ఇంకా చూడండి, 6:100.

24. ఏమీ? వారు ఆయనను వదలి ఇతర ఆరాధ్య దైవాలను నియమించుకున్నారా? వారితో అను: “మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!” ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నాతోపాటు ఉన్నవారికి హితబోధ; మరియు నా పూర్వీకుల కూడా (ఇలాంటి) హితబోధలువచ్చాయి.” కాని వారిలో చాలామంది సత్యాన్ని గ్రహించలేదు, కావున వారు విముఖులై పోతున్నారు.

25. మరియు మేము, నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా: “నిశ్చయంగా, నేను (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! కావున మీరు సన్నే ఆరాధించండి.” అని దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ఇచ్చి పంపాము.

26. వారంటున్నారు: “అనంత కరుణా మయునికి సంతానముంది!” అని. ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, (అల్లాహ్ సంతానంగా పరిగణించబడే) వారు కేవలం గౌరవనీయులైన (ఆయన) దాసులు మాత్రమే!¹

27. వారు ఆయన (అనుమతించక) ముందు మాట్లాడలేరు. మరియు వారు (దేవదూతలు) ఆయన ఆజ్ఞలనే పాటిస్తూ ఉంటారు.²

28. ఆయనకు, వారికి ప్రత్యక్షంగా (ముందు) ఉన్నదీ మరియు వారికి పరోక్షంగా (గోప్యంగా) ఉన్నదీ, అంతా తెలుసు. వారు, ఆయన సమ్మతించిన వారికి తప్ప ఇతరుల కొరకు సిఫారసు చేయలేరు.³ వారు, ఆయన భీతివలన

أَمَّا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا إِذْ كَرِهَ اللَّهُ مَعَاجِزَ قَبْلَ بَلِّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْأَلُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِ رَبِّهِمْ لَوَّاعُونَ ﴿٢٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَنْتَفِعُونَ بِالْأَلْهِنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُسْفِكُونَ ﴿٢٨﴾

1. చూడండి, 19:92.

2. ఈ ఆయత్ ముషికిన్లు దేవదూత(అ.స.)లను అల్లాహ్ (సు.తా.) బిడ్డలుగా పరిగణించే విషయాన్ని ఖండిస్తుంది. దేవదూత(అల్లాహ్ స.)లు అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించిన దాసులు మరియు ఆయన ఆజ్ఞలను పాటిస్తూ ఉంటారు.

3. చూడండి, 2:255 దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే ప్రవక్తలు మరియు సాలెహీన్లే గాక దైవదూతలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతించిన వారికి మాత్రమే సిఫారసు చేయగలరు. ఇంకా చూడండి, 10:3 19:87, 20:109, 53:26.

భయకంపితులై ఉంటారు. (1/8)

29. * వారి (దేవదూతల)లో ఎవరైనా: “నిశ్చయంగా, ఆయనే కాక, నేను కూడా ఒక ఆరాధ్య దైవాన్ని.” అని అంటే, అలాంటి వానికి మేము సరకశిక్ష విధిస్తాము.¹ మేము దుర్మార్గులను ఇదేవిధంగా శిక్షిస్తాము.

30. ఏమీ? ఈ సత్యతిరస్కారులకు తెలియదా (చూడలేదా)? వాస్తవానికి భూమ్యాకాశాలు (ఒకే ఒక్క భౌతికాంశంగా) కలుసుకొని ఉండేవనీ; అయితే! మేమే వాటిని పగులగొట్టి వేరు చేశామని? ² మరియు మేము ప్రతి ప్రాణిని నీటినుండి పుట్టించాము. ³ ఇకనైనా వారు విశ్వసించరా?

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّنْ دُونِهِ فَلْيَاكُفِّرْ بِهِ
نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ كَاتِرَتَيْنِ فَتَقَفَّيْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ
كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

1. ఇది ఒక ఉదాహరణమే. ఇలా సంభవించనవసరం లేదు. అంటే దేవదూతలు ఎన్నడూ అలా చేయరు. ఒకవేళ వారు అలాచేస్తే, వారు (‘అలైహిమ్. స.) కూడా శిక్షించబడతారు. ఈ విధమైన ఉదాహరణలకు చూడండి, 43:81 మరియు 39:65.

2. ఇదే సైంటిస్టులు పలికే Big Bang Theory. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడినప్పుడు అరేబియా వాసులకు ఏ విధమైన సైన్సు జ్ఞానం లేదు. ఈ Big Bang Theory ఇప్పుడిప్పుడే ఆవిష్కరించబడింది. ఈ ఖుర్ఆన్‌ను దైవప్రవక్త (‘స’అస) వ్రాయలేదు, ఎందుకంటే అతను నిరక్షరాస్యుడని మక్కా ప్రజలందరికీ తెలుసు. ఆ కాలపు విద్వాంసులకు కూడా ఇలాంటి సైన్సు విషయాల జ్ఞానం ఉండేది కాదు. దీనితో ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యావిష్కృతి అని నిరూపించబడుతోంది. దాదాపు వేయి కంటే ఎక్కువ ఆయతులలో ఈ విధమైన సైన్సు విషయాలు పేర్కొనబడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని ఇప్పుడిప్పుడే పరిశోధించబడి నిరూపించబడ్డాయి. వాటిలో ఏ ఒక్క ఆవిష్కారం కూడా ఖుర్ఆన్‌లో పేర్కొనబడని విషయం తప్పని నిరూపించలేదు. ఇంకా ఎన్నో నిరూపించబడనూన్నాయి.

ఈ కాలపు Modern Astrophysicists లందరి ఆభిప్రాయం ఏమిటంటే: ఈ విశ్వమంతా ఒకే ఒక మూల ద్రవ్యం హైడ్రోజన్ పరమాణువు నుండి సృష్టించబడింది. తరువాత ఆ హైడ్రోజన్ పరమాణువులు గురుత్వాకర్షణశక్తి వల్ల కలుపబడి అనేక పదార్థాల సముదాయం ఏర్పడి, తరువాత అది పగలగొట్టబడటం వల్ల Galaxies, Nebulae and Solar systems, అంటే నక్షత్ర సముదాయం ఏర్పడింది. ఇదంతా జరగటానికి ఎంతో శక్తి (Energy) కావాలి. కాబట్టి, ఇదంతా చేసే శక్తి గలవాడు, సర్వసృష్టికి ఆధారభూతుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఇంకా చూడండి, 51:47.

3. ఈ విషయం కూడా ఇప్పటి సైంటిస్టులందరూ అంగీకరిస్తారు. అంటే ప్రతిజీవి నీటినుండి పుట్టించబడిందని. జీవకణం(Cell)లోని అత్యధిక భాగం Protoplasm అందులో కూడా అత్యధికభాగం (దాదాపు 72%) నీరే.

31. మరియు భూమి వారితో పాటు కదలకుండా ఉండాలని మేము దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను (మేకులవలే) నాటాము. మరియు వారు (ప్రజలు) మార్గదర్శకత్వం పొందాలని మేము దానిలో విశాలమైన మార్గాలను కూడా ఏర్పాటుచేశాము.

32. మరియు మేము ఆకాశాన్ని సురక్షితమైన కప్పుగాచేశాము. ² అయినా వారు అందులోని సూచన(ఆయాత్)ల నుండి విముఖులవుతున్నారు.

33. మరియు రేయింబవళ్ళను మరియు సూర్యచంద్రులను సృష్టించినవాడు ఆయనే. అవి తమతమ కక్ష్యలలో తేలియాడుతూ (తిరుగుతూ) ఉన్నాయి.

34. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీకు పూర్వం మేము ఏ మానవునికి కూడా శాశ్వత జీవితాన్ని ప్రసాదించలేదు. ³ ఏమీ? ఒకవేళ నీవు మరణిస్తే! వారు మాత్రం శాశ్వతంగా సజీవులుగా (చిరంజీవులుగా) ఉంటారా? ⁴

35. ప్రతి ప్రాణి మృత్యువును చవిచూస్తుంది. మరియు మేము మీ అందరినీ, మంచి మరియు చెడు స్థితులకు గురిచేసి పరీక్షిస్తాము. ⁵ మరియు మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

36. మరియు ఈ సత్యతిరస్కారులు నిన్ను చూసినప్పుడల్లా నీతో పరిహాసమాడే వైఖరిని

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سَبِيلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَالِدِينَ أَفَأَنْتَ مِمَّنْ فَهُمْ يُخْلَدُونَ ﴿٣٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَأَلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا يَتَخَفُونَ ﴿٣٦﴾

1. చూడండి, 16:15.

2. చూడండి, 13:2.

3. చూడండి, 3:144.

4. చూడండి, 39:30.

5. మీలో ఎవరు కృతజ్ఞులో మరియు ఎవరు సహనం వహించని కృతఘ్నులో చూడటానికి. మంచి స్థితిలో అల్లాహ్(సు.తా.)కు కృతజ్ఞులవటం మరియు దురావస్థలో సహనం వహించటమే విశ్వాసుల లక్షణాలు.

మాత్రమే అవలంబిస్తూ (అంటారు):¹ “ఏమీ? మీ ఆరాధ్య దైవాలను గురించి (నిర్లక్ష్యంగా) మాట్లాడే వ్యక్తి ఇతనేనా?” ఇక వారేమో అనంత కరుణామయుని ప్రస్తావన వచ్చి నపుడు! వారే, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

37. మానవుడు ఆత్రగాడుగా (తొందరపాటు జీవిగా) పుట్టించబడ్డాడు.² త్వరలోనే నేను మీకు నా సూచనలు చూపుతాను, కావున నన్ను తొందరపెట్టకండి.³

38. మరియు వారంటున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ వాగానం (బెదిరింపు) ఎప్పుడు నెరవేరనున్నది?”⁴

39. ఒకవేళ, ఈ సత్యతిరస్కారులు, ఆ సమయాన్ని గురించి తెలుసుకొని ఉంటే ఎంత బాగుండేది! అప్పుడు వారు ఆ అగ్నినుండి తమ ముఖాలను గానీ, తమ వీపులను గానీ కాపాడుకోలేరు. మరియు వారికెలాంటి సహాయం కూడా లభించదు.

40. వాస్తవంగా, అది వారిపై అకస్మాత్తుగా వచ్చిపడి వారిని కలవరపెడుతుంది.⁵ వారు దానిని నివారించనూ లేరు మరియు వారి కెలాంటి వ్యవధికూడా ఇవ్వబడదు.

41. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి, నీకు పూర్వం కూడా ప్రవక్తలు ఎగతాళి చేయబడ్డారు, కానీ ఆ వెక్కిరించిన వారిని, వారి ఎగతాళియే చుట్టుకున్నది.⁶

إِلَهُمْ وَإِلَهُ هَذَا الَّذِي يَذْكُرُ إِلَهُكُمْ وَهُمْ يَذْكُرُ الرَّحْمَنَ هُمْ كُفْرًا ۖ ۞

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ۞

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۞

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُونُونَ عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارُ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۞

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْقَرُونَ ۞

وَلَقَدْ اسْتَهْزَى بِرُسُلِكَ قَوْمٌ فَخَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۞

1. చూడండి, 25:41.

2. మానవునికి సహనం లేదు. చూడండి, 17:11.

3. చూడండి, 16:1, అంటే తీర్పుదినం రానున్నది.

4. దీని జవాబుకై చూడండి, 7:187.

5. తబ్హాతు: perplex, stupify, కలవరపెట్టు, చికాకుపరచు, తెలివితేటలను పోగొట్టు.

6. ఇటువంటి ఆయత్తు చూడండి, 6:10.

42. ఇలా అను: “రేయింబవళ్ళు మిమ్మల్ని అనంత కరుణామయుని (శిక్ష) నుండి ఎవడు కాపాడగలడు?” అయినా వారు తమ ప్రభువు స్మరణనుండి విముఖులవుతున్నారు.

43. లేక! వారిని మా (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి మేము తప్ప వేరేదైవాలు ఎవరైనా ఉన్నారా? వారు (ఆ దైవాలు) తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేరు మరియు వారు మా నుండి కాపాడుకోనూ లేరు.

44. అయినా! మేము వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు చాలాకాలం వరకు సుఖ సంతోషాలను ఇస్తూ వచ్చాము. అయితే! వారు చూడటం లేదా వాస్తవానికి, మేము భూమిని, దాని అన్ని వైపులనుండి తగ్గిస్తున్నామని? ¹ అయినా! వారు ఆధిక్యత వహించగలరని భావిస్తున్నారా?

45. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: “నేను కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ఆధారం గానే మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.” కాని చెవిటివారిని, ఎంత హెచ్చరించినా, వారు పిలుపును వినలేరు కదా!

46. మరియు ఒకవేళ నీ ప్రభువు శిక్ష, కొంత వారికి పడితే వారు: “అయ్యో మా పాడుగాను! వాస్తవానికి, మేము దుర్మార్గులుగా ఉండేవారం.” అని అంటారు.

47. మరియు పునరుత్థానదినమున మేము సరిగ్గా తూచే త్రాసులను ఏర్పాటుచేస్తాము, కావున ఏ వ్యక్తికి కూడా ఏ మాత్రం అన్యాయం జరుగదు. ఒకవేళ అవగింజంత కర్మ ఉన్నా

قُلْ مَنْ يَكْفُرُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ مِنَ الرِّحْلِينَ
بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمُ إِلَهَةٌ سِوَنَا
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا
يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَتَّعْنَاهُمُ آيَاتٍ وَآيَاءَ هُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ
نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا إِنَّهُمْ لَ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ
إِذَا مَا يُنَادُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَئِنْ مَتَّعْنَاهُمْ نَفْحَةً مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَوْمَئِذٍ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ وَلَا تَظْلُمُ
نَفْسٌ سَنِيًّا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ
خَرْدَلٍ آتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, 13:41, అంటే విశ్వాసుల సంఖ్య క్రమక్రమంగా పెరగటం మరియు వారు అరబ్ దేశాన్ని ఆక్రమించటం మరియు ముష్రీకుల సంఖ్య తగ్గిపోవటం మరియు వారి అధికారంలో నున్న భూమి దినదినానికి తగ్గిపోవటం.

మేము దానిని ముందుకు తెస్తాము. మరియు లెక్కచూడటానికి మేమే చాలు!

48. మరియు వాస్తవానికి మేము, మూసా మరియు హరూన్‌లకు ఒక గీటురాయిని మరియు దివ్యజ్యోతిని ('తారాత్‌ను) ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు దైవభీతిగల వారికి ఒక హితబోధను.¹

49. వారికొరకు ఎవరైతే అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో!² మరియు అంతిమ ఘడియను గురించి భీతిపరులై ఉంటారో!

50. మరియు ఈ శుభప్రదమైన జ్ఞాపిక (ఖుర్ఆన్)ను మేము అవతరింపజేశాము. ఏమీ? మీరు దీనిని నిరాకరిస్తారా? (1/4)

51. * మరియు వాస్తవానికి, మేము ఇంతకు పూర్వం ఇబ్రాహీమ్‌కు కూడా మార్గదర్శకత్వం చేశాము మరియు అతనిని గురించి మాకు బాగా తెలుసు.³

52. అతను తన తండ్రి మరియు తన జాతి ప్రజలతో ఇలా అన్నప్పైడు: “మీరు భక్తితో ఆరాధిస్తున్న ఈ విగ్రహాలు ఏమిటి?”

53. వారన్నారు: “మేము మా తండ్రితాతలను, వీటిని ఆరాధిస్తూ ఉండగా చూశాము.”

54. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, మీరు మరియు మీ తండ్రితాతలు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు.”

55. వారన్నారు: “ఏమీ? నీవు మా వద్దకు ఏదైనా సత్యాన్ని తెచ్చావా? లేదా నీవు

وَلَقَدْ اتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ
وَضِيَاءً وَذِكْرَ الْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ
السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَذَا ذِكْرُ مُبْرِكِ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
مُكْرِبُونَ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ اتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُسُودَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاقِبُونَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ ﴿٥٣﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿٥٤﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾

1. అంటే దివ్యజ్ఞానమే నీతి నిజాయితీలను పరీక్షించే గీటురాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా) పరుసగా దివ్యగ్రంథాలను అవతరింపజేశాడు. చూడండి, 2:44 మరియు 2:53.

2. చూడండి, 2:3.

3. ఇబ్రాహీమ్ గాథకు చూడండి, 6:74-79 మరియు 83.

మాతో పరిహాసమాడుతున్నావా?”

56. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “అలాకాదు! భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మీ ప్రభువు! ఆయనే వాటన్నింటినీ సృజించాడు. మరియు నేను ఈ విషయంగురించి మీ ముందు సాక్ష్యమిస్తున్నాను.

57. “మరియు నేను అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను. మీరు వెళ్ళిపోయిన తరువాత మీ విగ్రహాలకు విరుద్ధంగా తప్పక యుక్తి పన్నుతాను.”

58. తరువాత అతను ఒక పెద్ద దానిని (విగ్రహాన్ని) తప్ప అన్నింటినీ ముక్కలు ముక్కలుగా చేశాడు, బహుశా వారు దాని వైపునకు మరలుతారని!

59. వారన్నారు: “మా ఆరాధ్యదైవాలతో ఈ విధంగా ప్రవర్తించిన వాడెవడు? నిశ్చయంగా, వాడు దుర్మార్గుడు.”

60. (కొందరు) ఇలా అన్నారు: “ఇబ్రాహీమ్ అనే ఒక యువకుడు, వీటిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ ఉండగా మేము విన్నాము.”

61. (ఇతరులు) అన్నారు: “అయితే, అతనిని ప్రజల కళ్ళముందుకు తీసుకురండి, బహుశా వారు సాక్ష్యమిస్తారేమో!”

62. (అతనిని తెచ్చిన తరువాత) వారు అడిగారు: “ఓ ఇబ్రాహీమ్! ఏమీ? నీవేనా మా ఆరాధ్య దైవాలతో ఇలా వ్యవహరించిన వాడవు?”

63. (ఇబ్రాహీమ్) జవాబిచ్చాడు: “కాదు కాదు! వారిలోని ఈ పెద్దవాడే ఇలా చేశాడు! అవి మాట్లాడగలిగితే వాటినే అడగండి!”

64. వారు తమలో తాము సమాలోచనలు చేసుకుంటూ ఇలా అనుకున్నారు: “నిశ్చయంగా స్వయంగా మీరే దుర్మార్గులు!”

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا
مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

فَجَعَلَهُمْ جُودًا ۖ إِلَّا كَيْدَ الْإِنَّمَاءِ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا مَن فَعَلَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَا ۖ إِنَّهُ لَبِئْسَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

قَالُوا سُبْحَانَ قَتَّىٰ ۖ يَذُكُّهُمْ يَقَالَ لَهُ
إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

قَالُوا فَأَتُوا بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

قَالُوا ۖ أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَٰذَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَاسْأَلُوهُمْ
إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

65. కాని తరువాత వారి బుద్ధి తలక్రిందులై వారు ఇలా అన్నారు: “వాస్తవానికి, నీకు తెలుసు కదా, ఇవి మాట్లాడలేవని!”

66. (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “అలా అయితే! మీరు అల్లాహ్ ను వదలి, మీకెలాంటి లాభంగానీ, నష్టంగానీ చేకూర్చలేని వాటిని ఆరాధిస్తారా?

67. “ధిక్కారం! మీపై మరియు అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే వాటి (దైవాల)పై! ఏమీ? మీరు ఏ మాత్రమూ తెలివిని ఉపయోగించరా?”

68. వారన్నారు: “మీరేమైనా చేయదలుచు కుంటే! ఇతనిని కాల్చివేయండి, మీ ఆరాధ్య దైవాలకు తోడ్పడండి.”

69. మేము (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపించాము: “ఓ అగ్ని! నీవు ఇబ్రాహీమ్ కొరకు చల్లగా సురక్షితంగా అయిపో!”¹

70. మరియు వారు ఇబ్రాహీమ్ కు కీడు తలపెట్టగోరారు కాని మేము వారినే నష్టంలో పడవేశాము.

71. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్ ను) మరియు లూత్ ను రక్షించి, సర్వజనుల కొరకు శుభప్రదం చేసిన భూమి వైపునకు పంపాము.²

72. మరియు అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ కు), ఇస్ హాఖ్ మరియు య'అఖూబ్ లను అదనపు

ثُمَّ نَكُنِ سَؤَالًا عَلَيْهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَظُنُّونَ ﴿٦٥﴾

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا إِنَّا لَنُؤْتِيكَ بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

وَأَنزَلْنَاهُ فِيهَا لِقَاءَ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۚ

1. చూడండి, 29:24 మరియు 37:97.

2. లూత్ (అ.స.), ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) యొక్క సోదరుని కుమారులు. అతను ఇస్రాం స్వీకరించి ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.)తో సహా తమ నగరం 'ఉర్' - ఏదైతే Mesopotamia (ఇరాక్ లో ఉండే - విడిచి ఫలస్టీన్ (సిరియా)కు వెళ్ళారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని కూడా ప్రవక్తగా ఎన్నుకున్నాడు. లూత్ (అ.స.) సోదోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ (సద్దూమ్, 'అమూరహ్) ప్రాంతంలో నివసించారు. అవి ఈ నాటి మృత సముద్రం (Dead Sea) దగ్గర ఉండేవి.

కానుకగా ప్రసాదించాము.¹ మరియు మేము ప్రతిఒక్కరినీ సద్వర్తనులుగా చేశాము.

73. మరియు మేము వారిని నాయకులుగా చేశాము. వారు ప్రజలకు మా ఆజ్ఞ ప్రకారం మార్గదర్శకత్వం చేస్తూ ఉండేవారు. మరియు మేము వారిపై - సత్కార్యాలు చేయాలని, నమాజ్ స్థాపించాలని, విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వాలని దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపాము. మరియు వారు (కేవలం) మమ్మల్నే ఆరాధించే వారు.

74. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) మేము లూత్‌కు² వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము మరియు మేము అతనిని అసహ్యకరమైన పనులు చేస్తున్న వారి నగరం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా వారు నీచులు, అవిధేయులు (ఫాసిఫీన్) అయిన ప్రజలు.

75. మరియు మేము అతనిని మా కారుణ్యంలోకి ప్రవేశింపజేసుకున్నాము. నిశ్చయంగా, అతను సద్వర్తనులలోనివాడు.

76. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) నూహ్³ అంతకు ముందు, మమ్మల్ని వేడుకొనగా మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించాము. కావున అతనికి మరియు అతనితో బాటు ఉన్నవారికి ఆ మహా విపత్తునుండి విముక్తి కలిగించాము.

77. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించిన వారికి వ్యతిరేకంగా మేము అతనికి సహాయంచేశాము. నిశ్చయంగా, వారు దుష్ట ప్రజలు. కావున మేము వారందరినీ ముంచివేశాము.

وَكَلَّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٦٣﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُهَدُّونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلِ الْخَيْرَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٦٤﴾

وَلَوْ طَافْتَ فِيهِ حَكِيمًا وَعَلِيمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْفَرَكَةِ الْكُبَىٰ كَانَتْ تَعْمَلُ الْحَبِيثَاتِ إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ سَوَاءً فَيَقِينُ ﴿٦٥﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٦٦﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٦٧﴾

وَنَصْرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمَ سَوَاءً فَأَعْرِضْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٨﴾

1. మొదటి కుమారుడు ఇస్మా'యీలు ('అ.స.) కావున ఇస్హా'ఖ్ ('అ.స.) 'అదనపు కానుకగా' అని ఇక్కడ పేర్కొనబడ్డారు.

2. లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84; 11:77-83, 15:58-76.

3. నూహ్ ('అ.స.) గాథ ఖుర్ఆన్ లో విస్తృతంగా వచ్చింది. ముఖ్యంగా చూడండి, 11:25-48.

78. మరియు దావూద్ మరియు సులైమాన్ ఇద్దరూ ఒక చేను గురించి తీర్పుచేసిన విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి):¹ ఒక తెగవారి మేకలు (మరొక తెగవారి చేను) మేశాయి. అప్పుడు వాస్తవానికి, మేము వారి తీర్పుకు సాక్షులుగా ఉన్నాము.

79. అసలు సులైమాన్ కు మేము (వాస్తవ విషయం) తెలియజేశాము. మరియు వారిద్దరికీ మేము వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు మేము పర్యటాలను మరియు పక్షులను దావూద్ తో బాటు మా స్తోత్రం చేయటానికి లోబరచాము.² మరియు నిశ్చయంగా, మేమే (ప్రతిది) చేయగలవారము.

80. మరియు మేము అతనికి, మీ యుద్ధాలలో, మీ రక్షణ కొరకు కవచాలు తయారుచేయడం నేర్పాము. అయితే! (ఇప్పుడైనా) మీరు కృతజ్ఞులవుతారా?

81. మరియు మేము తీవ్రంగా వీచేగాలిని సులైమాన్ కు (వశపరిచాము). అది, అతని ఆజ్ఞతో మేము శుభాలను ప్రసాదించిన (అనుగ్రహించిన) భూమి మీద వీచేది.³ మరియు నిశ్చయంగా, మాకు ప్రతి విషయం

وَاذْكُرْ سُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمُ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَسَتْ فِيهِ غَمَامُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُمْ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالِ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِيُخْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ ﴿٨١﴾

1. ఒకవ్యక్తి మేకలు ఒకరాత్రి మరొకవ్యక్తి పంటపొలాన్ని మేస్తాయి. అతడు, దావూద్ ('అ.స.) దగ్గరకు తీర్పుకొరకు వస్తాడు. అతను ('అ.స.) పంట నష్టానికి సమానమైన విలువగల మేకలను, పొలం వానికి ఇవ్వాలని తీర్పుచేస్తారు. ఇది విని అక్కడే ఉన్న అతని ('అ.స.) కుమారులు సులైమాన్ ('అ.స.) అంటారు: 'అలా కాదు! చేను మేకలవానికి ఇవ్వాలి అతడు సేద్యంచేసి దానిని మేకలు మేయక ముందు ఉన్న స్థితిలోకి పెంచి తీసుకురావాలి. ఈ కాలమంతా మేకలు చేనువాని దగ్గర ఉండాలి. అతడు వాటిపాలు, ఉన్న మరియు పిల్లలతో లాభం పొందవచ్చు. ఎప్పుడైతే చేను మొదటి స్థితిలోకి వస్తుందో అప్పుడు చేనూ, మేకలూ, తమతమ యజమానులకు తిరిగి ఇవ్వాలి.' ఈ తీర్పు ఎక్కువ ఉచితమైనదై నందుకు, దానినే అమలుపరుస్తారు.

2. చూడండి, 17:44, 57:1 మరియు 13:13.

3. ఈ భూమి ఆ కాలపు పామ్, అంటే ఈ కాలపు ఫలస్తీన్, జోర్డాన్ మరియు సిరియాలు.

గురించి బాగా తెలుసు.

82. మరియు షైతానులలో కొందరు అతని (సులైమాన్) కొరకు (సముద్రంలో) మునిగే వారు మరియు ఇతర పనులు కూడా చేసేవారు. మరియు నిశ్చయంగా, మేమే వారిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవారము. (3/8)

83. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), అయ్యూబ్ తన ప్రభువును వేడుకున్నప్పుడు (ఇలా అన్నాడు): “నిశ్చయంగా, నన్ను బాధ (వ్యాధి) చుట్టుకున్నది. మరియు నీవే కరుణామయులలో కెల్లా గొప్ప కరుణామయుడవు!”¹

84. అప్పుడు మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించి, అతని బాధనుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాము. మరియు అతనికి, అతని కుటుంబవాసులను తిరిగి ఇవ్వటమే గాక వారితోబాటు ఇంకా అంతమందిని ఎక్కువగా ఇచ్చి, దానిని మా నుండి ఒక ప్రత్యేక కరుణగా మరియు మమ్మల్ని ఆరాధించే వారికి ఒక జ్ఞాపకంగా చేశాము.

85. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), ఇస్మా'యీల్, ఇద్రీస్ మరియు జ'లీకిష్. ² వీరందరూ కూడా సహనశీలురైన వారే!

86. మరియు మేము వారందరినీ మార్కాన్యంలోకి తీసుకున్నాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ సద్వర్తనులు.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكَذَلِكَ هُمْ خَفِيطِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٣٩﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَفَّ سَاءَ مَا يَحْكُمُهُ وَآتَيْنَاهُ
أَهْلَهُ وَبَثَّلْنَاهُمْ مَعَهُ رَحَبَةً مِّنْ عُنْدِنَا
وَذِكْرُنَا لِلْعَابِدِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ
الضَّالِّينَ ﴿٤١﴾

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِّنَ
الضَّالِّينَ ﴿٤٢﴾

1. అయ్యూబ్ (అ.స.) మొదట, సుఖసంతోషాలలో జీవితం గడిపారు. తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని తీవ్రమైన కష్టాలతో, వ్యాధితో పరీక్షించాడు. అతను, ఆ కష్ట కాలంలో కూడా సహనం వహించారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని అనుగ్రహించి మరల మొదటి కంటే మంచి స్థితికి తెచ్చాడు. చూడండి, 38:44.

2. జు'లీకిష్ (అ.స.): ప్రవక్తగా కాదా అనే విషయం గురించి వ్యాఖ్యాతలలో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా) అంటారు: అతని పేరు ఇతర ప్రవక్త (అల్లాహ్ మ.స.) అ పేర్లతో పాటు వచ్చింది కాబట్టి అతను కూడా ప్రవక్తయే!

87. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) చేపవాడు (యునుస్) ¹ - ఉద్రేకంతో వెళ్ళిపోతూ - మేము అతనిని పట్టుకోలేమని అనుకున్నాడు! కాని ఆ తరువాత, అంధకారాలలో చిక్కుకొనిపోయినప్పుడు, ఇలా మొరపెట్టుకున్నాడు: “వాస్తవానికి నీవు (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు, నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, నిశ్చయంగా, నేనే అపరాధులలోని వాడను.”

88. అప్పుడు మేము అతని (ప్రార్థనను) అంగీకరించి, అతనిని ఆ దుఃఖమునుండి విముక్తి కలిగించాము. మరియు విశ్వసించిన వారిని మేము ఇదేవిధంగా కాపాడుతూ ఉంటాము.

89. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), 'జకరియ్యా' ² తన ప్రభువును వేడుకున్నప్పుడు ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను ఒంటరివానిగా (సంతానహీనునిగా) వదలకు. నీవే సర్వశ్రేష్ఠమైన వారసుడవు!”

90. అప్పుడు మేము అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతని కొరకు అతని భార్యను (సంతానానికి) యోగ్యురాలుగా జేసి, అతనికి య'హ్యాను ప్రసాదించాము. వాస్తవానికి వారు సత్కార్యాలు చేయటానికి పోటీ పడేవారు. మరియు శ్రద్ధతో మరియు భీతితో మమ్మల్ని ఆరాధించేవారు. మరియు మా సమక్షంలో వినమృదై ఉండేవారు.

وَذَا النُّونِ إِذْ ذُهِبَ مُغَاصِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُصَيِّرُ الْهُومِينَ ﴿٨٨﴾

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ لَرَبِّ لَاتَدْرِنِي قَرَدًا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ ۖ زَوْجَاهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

1. యునుస్ ('అ.స.) తన ప్రజల సత్యతిరస్కారాన్ని ఓర్చుకోలేక అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతించక ముందే వారిని విడిచి పారిపోయి పడవనెక్కారు. అతను చీటిలలో ఓడిపోయి, పడవను మునిగిపోకుండా కాపాడటానికి, సముద్రంలోకి దూకారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో అతనిని ఒక పెద్ద చేప మ్రింగింది. అతను('అ.స.) ఆ చేప కడుపులో తమ ప్రభువు (అల్లాహుతా'లా)ను వేడుకున్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని తిరిగి ఒడ్డు మీదికి చేర్చాడు. అతను('అ.స.) తిరిగి వెళ్ళి తన ప్రజలకు హితబోధ చేశారు. వివరాలకు చూడండి, 37:139-148 మరియు 10:98.

2. 'జకరియ్యా' ('అ.స.) గాథకు చూడండి, 3:37, 19:2 మరియు సూరహ్ 'తా-హా' (20).

91. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి), తన శీలాన్ని కాపాడుకున్న ఆ మహిళ (మర్యమ్)లో మా నుండి ప్రాణం (రూహ్) ఊది, ఆమెను మరియు ఆమె కొడుకును, సర్వలోకాల వారికి ఒక సూచనగా చేశాము.¹

92. నిశ్చయంగా, మీ ఈ సమాజం ఒకే ఒక్క సమాజం² మరియు కేవలం నేనే మీ ప్రభువును, కావున మీరు నన్ను మాత్రమే ఆరాధించండి.

93. కాని, వారు (ప్రజలు) తమ ధర్మ విషయంలో తెగలుతెగలుగా చీలిపోయారు. వారందరికీ మావైపునకే మరలి రావలసి వున్నది.

94. సత్కార్యాలు చేసేవాడు విశ్వసించే వాడై ఉంటే, అతని శ్రమ నిరాదరించబడదు మరియు నిశ్చయంగా, మేము దానిని వ్రాసిపెడతాము.

95. మరియు మేము నాశనంచేసిన ప్రతి నగరం (వారి)పై, వారు మరలి రావటం నిషేధించబడింది.

96. ఎంతవరకైతే యా'జూజ్ మరియు మా'జూజ్లు వదలిపెట్టబడి ప్రతి మిట్టనుండి పరుగెడుతూరారో!³

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ①

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ②

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ③

مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَكْفُرْ أَنْ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَنُيُوتٌ ④

وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ⑤

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ⑥

1. చూడండి, 15:29, 38:72 మరియు 32:9.

2. ఉమ్మత్తున్: అంటే ధర్మం లేక సమాజం. ఇక్కడ ఇస్లాం ధర్మం మరియు సమాజం. దీని వైపునకే ప్రవక్తలందరూ తమ ప్రజలను అహ్వానించారు. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇస్లామే! దైవప్రవక్త ప్రవచనం: 'ప్రవక్తలందరి కుటుంబం ఒక్కటే, మా తండ్రి ఒక్కడు మరియు మా తల్లులు వేరువేరు. మా అందరి ధర్మం ఒక్కటే, ఇస్లాం.' (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

3. చూడండి, 18:94-98. తీర్పుదినం దగ్గరికి వచ్చి 'ఈసా' ('అ.స.) తిరిగి భూలోకంలోకి వచ్చినపుడు యా'జూజ్ మరియు మా'జూజ్లు ప్రపంచంలో ప్రతిచోట వ్యాపించి ఉంటారు. వారి హింసలు మరియు దౌర్జన్యాలకు విశ్వాసులు తాళలేకపోతారు. చివరకు 'ఈసా' ('అ.స.) విశ్వాసులను తీసుకొని

97. మరియు సత్య వాగ్దానం నెరవేరే సమయం దగ్గర పడినప్పుడు సత్యతిరస్కారుల కళ్ళు విచ్చుకుపోయి: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! వాస్తవానికి మేము దీనినుండి అశ్రద్ధకు గురిఅయ్యాము. కాదుకాదు! మేము దుర్మార్గులుగా ఉండేవారము.” అని అంటారు.

98. (వారితో ఇంకా ఇలా అనబడుతుంది): “నిశ్చయంగా, మీరూ మరియు అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించే వారూ, నరకాగ్నికి ఇంధనమవుతారు! (ఎందుకంటే) మీకు అక్కడికే పోవలసి ఉన్నది.¹

99. ఒకవేళ ఇవన్నీ ఆరాధ్యదైవాలే అయి వుంటే, ఇవి అందులో (నరకంలో) ప్రవేశించి ఉండేవి కావు! ఇక మీరంతా అందులోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు!”

100. అందులో వారు (దుఃఖించేత) మూలుగుతూ ఉంటారు. అందులో వారేమీ వినలేరు.²

101. నిశ్చయంగా, ఎవరికొరకైతే, మా తరపునుండి మేలు (స్వర్గం) నిర్ణయంపబడి ఉందో, అలాంటి వారు దాని (నరకం) నుండి

وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقِّ فَأِذْ أَهْلُ شَاخِصَةٍ
أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَوْنُكَ قَدْ كُنَّا فِي
غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ٩٧

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ
جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ٩٨

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَا رَدَدَ وَهَآ
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ٩٩

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ١٠٠

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ
أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ١٠١

‘తుర్ పర్యవేక్షకులకు ఎక్కువగా. అతను యా ‘జూజ్ మరియు మా ‘జూజ్ లను శిక్షించటానికి. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థిస్తారు. అప్పుడు వారంతా వధింపబడతారు. వారి శవాలు దుర్వాసన అంతటా వ్యాపించిపోతుంది. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) పక్షులను పంపుతాడు. అవి ఆ శవాలును సముద్రంలోకి విసరుతాయి. ఆ తరువాత ఒక పెద్ద వర్షం కురుస్తుంది. దానితో భూమి శుభ్రపరచబడుతుంది. (‘స’హీహ్ ‘హదీస్’ల ఆధారంగా, ఇబ్నె-కసీర్).

- ఒక ‘హదీస్ ప్రకారం ఈ ఆయత్ విని ఒక ముష్రీకుల నాయకుడు అన్నాడు: ‘యూదులు మరియు క్రైస్తవులు ఆరాధించే ‘ఉజైర్ (‘అ.స.) మరియు ‘ఈసా (‘అ.స.)లు కూడా నరకానికి పోతారా?’ దానికి దైవప్రవక్త (‘స’అస) అన్నారు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బదులుగా తనను ఆరాధించటాన్ని సమ్మతించిన ప్రతివ్యక్తి, తనను ఆరాధించిన వారితోపాటు నరకానికి పోతాడు.’
- నరకంలో వారంతా బాధలవల్ల ఏడుస్తూ ఉంటారు. వారి రోధనల ధ్వనివల్ల వారందు ఏమీ వినలేక పోతారు.

దూరంగా ఉంచబడతారు.

102. వారు దాని మెల్లని శబ్దం కూడా వినరు. వారు తాముకోరిన వాటిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

103. ఆ గొప్ప భీతి కూడా వారికి దుఃఖం కలిగించదు; ¹ మరియు దేవదూతలు వారిని ఆహ్వానిస్తూ వచ్చి: “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన మీ దినం ఇదే!” అని అంటారు.

104. (జ్ఞాపకముంచుకోండి)! ఆ రోజు మేము ఆకాశాన్ని, భూతాగ్రంథాలను చుట్టినట్లు చుట్టివేస్తాము. ² మేము ఏవిధంగా సృష్టిని మొదట ఆరంభించామా! అదేవిధంగా దానిని మరల ఉనికిలోకి తెస్తాము. ఇది (మూపై బాధ్యతగా) సున్న మా వాగ్దానం. మేము దానిని తప్పక పూర్తిచేస్తాము.

105. వాస్తవానికి మేము 'జబూర్'లో - మా హితబోధ తరువాత - నిశ్చయంగా ఈ భూమికి ³ సదృశమైన నా దాసులు వారసులవుతారని ప్రాసిఉన్నాము.

106. నిశ్చయంగా, ఇందులో భక్తిపరులైన ప్రజలకు సందేశం ఉంది. ⁴

لَا يَسْمَعُونَ حَيِّسَمًا ۖ وَهُمْ فِي مَا اسْتَهْتُمْ أَنْفُسَهُمْ خُلْدٌ ۖ وَنَ ۝

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ۖ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۝

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۚ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نَعِيدُهُ ۖ وَعَدًا عَلَيْنَا ۖ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ۝

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ۝

إِنَّا فِي هَذَا الْبَلَاءِ الْقَوْمِ عَايِدِينَ ۝

1. ఆ గొప్ప భీతి అంటే ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) యొక్క 'సూర్, లేక స్వర్గ-నరకాలమధ్య 'చావు'ను వధించటం. అంటే స్వర్గానికి మరియు నరకానికి పోయే వారి తీర్పు ముగిసిన తరువాత 'చావు' ఒకగొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి జీవ్వా చేయడం. ఆ తరువాత ఎస్వరికి చావుఉండదు. చూడండి. 19:39.

2. చూడండి, 39:67.

3. ఇక్కడ భూమి అంటే స్వర్గమని అనేక వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

4. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఈ ఖుర్ఆన్ సర్వమానవాళి కొరకు అవతరింపజేయబడిన దివ్యగ్రంథం. అల్లాహ్ (సు.తా) దీనిని తీర్చుదినం వరకు భద్రంగా ఉంచుతానని, అన్నాడు. (చూడండి, 15:9) ఇది రంగు రూపాల, పుట్టుపూర్వోత్తరాల, భేదభావాలు లేకుండా సర్వమానవులను ఆకర్షిస్తుంది. ఇది మానవుని హేతువాదానికి జవాబునిస్తుంది. మరొక విశేషమేమిటంటే 1400 సంవత్సరాలలో ఒక్క అక్షరం కూడా మార్చబడకుండా ఉన్న ఒకే ఒక్క దివ్యగ్రంథం, ఈ ఖుర్ఆన్ మాత్రమే మరియు ఇది అవతరింపజేయబడిన ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) చివరి ప్రవక్త. చూడండి, 33:40.

107. మరియు మేము నిన్ను (ఓ ప్రవక్తా!) సర్వలోకాల వారి కొరకు కారుణ్యంగా మాత్రమే పంపాము.¹

108. (ఓ ముహమ్మద్) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నాపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడింది. వాస్తవంగా, మీ ఆరాధ్యదైవం ఆ అద్వితీయ ఆరాధ్యుడే (అల్లాహ్)! ఇకనైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?”

109. ఒకవేళ వారు వెనుదిరిగితే వారితో ఇలా అను: “నేను మీకు అందరికీ బహిరంగంగా ప్రకటిస్తున్నాను. మరియు మీతో చేయబడిన వాగ్దానం సమీపంలో ఉందో లేదా బహుదూరం ఉందో నాకు తెలియదు.”

110. నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్)కు, మీరు బహిరంగంగా వ్యక్తపరిచేది మరియు దాచేది అంతా తెలుసు.

111. మరియు బహుశా ఇది (ఈ ఆలస్యం) మీకు పరీక్ష కావచ్చు, లేదా, మీకు కొంతకాలం సుఖసంతోషాలు అనుభవించుటకు ఇవ్వబడిన వ్యవధి కావచ్చు, అది నాకు తెలియదు!

112. అతను (ముహమ్మద్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు సత్యంతో తీర్పుచేయి! మరియు మీరు కల్పించే వాటికి (ఆరోపణలకు), ఆ అపార కరుణా మయుడైన మా ప్రభువు సహాయమే కోరబడుతోంది!” (1/2)

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

قُلْ إِنَّمَا يُؤْتِيهِ إِلَٰهٌ أَنبَاءَ الْهَكْمِ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ﴿١٠٨﴾
فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٩﴾

إِن تَوَلَّوْا فَقُلْ إِنِّي نَذَرْتُ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنِّي لَدَرِيٌّ أَقْرَبُ أَمَّ بَعِيدٍ مَّا تَوْعَدُونَ ﴿١١٠﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١١﴾

وَإِنِّي لَأَدْرِي لَعَلَّاهُ فَنَنفُخُ الْكُفْرَ وَنُنَافِئُ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١٢﴾

قُلْ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٣﴾

1. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) సర్వమానవజాతి కొరకు పంపబడిన దైవప్రవక్త చూడండి, 7:158. దైవప్రవక్త (స'అస) ముప్రీకులను శపించలేదు. (స'హీఫ్ ముస్లిం, 2006).

22. సూరహ్ అల్-హజ్జ్

ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 78 ఆయతులున్నాయి. దీని పేరు 27-38 ఆయతుల నుండి తీసుకోబడింది. దీనికంటే ముందున్న ఐదు (17-21) సూరాహ్‌లు ప్రవక్తల గాథలు తెలిపాయి. ఇది మరియు దీని తరువాత వచ్చే మూడు (22-25) సూరాహ్‌లు ధర్మ విషయాలను బోధిస్తున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణా ప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి! నిశ్చయంగా, ఆ అంతిమఘడియ యొక్క భూకంపం ఎంతో భయంకరమైనది.

2. ఆ రోజు ఆవరించినప్పుడు, పాలిచ్చే ప్రతి స్త్రీ తన చంటిబిడ్డను మరచిపోవటాన్ని, గర్భవతి అయిన ప్రతి స్త్రీ తన గర్భాన్ని కోల్పోవటాన్ని నీవు చూస్తావు. మరియు మానవులందరినీ మత్తులో ఉన్నట్లు నీవు చూస్తావు, కానీ (వాస్తవానికి) వారు త్రాగి (మత్తులో) ఉండరు. కాని అల్లాహ్ శిక్షయే అంత తీవ్రంగా ఉంటుంది.

3. మరియు ప్రజలలో ఒకడుంటాడు, జ్ఞానం లేనిదే, అల్లాహ్‌ను గురించి వాదులాడే వాడు మరియు ధిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్‌ను అనుసరించేవాడు.

4. అతడిని (షైతాన్‌ను) గురించి వ్రాయబడిన దేమిటంటే, వాస్తవానికి ఎవడైతే అతడి వైపునకు మరలుతాడో, వాడిని నిశ్చయంగా, అతడు మార్గభ్రష్టునిగా చేస్తాడు మరియు వాడికి మండే సరకాన్ని వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

5. ఓ మానవులారా! ఒకవేళ (మరణించిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేవబడటాన్ని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَىْءٌ عَظِيمٌ ١

يَوْمَ تَرْوِيهَا تَدَأِ هَلْ كُلُّ مُرْسَعَةٍ عَيْنًا أَرَضَعَتْ وَقَتَعَ كُلُّ ذَاتِ حَبْلٍ حَمَلًا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَارَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ٢

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ٣

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّ يُوَلِّهِهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ٤

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا

గురించి మీకు ఏదైనా సందేహముంటే! (జ్ఞాపకముంచుకోండి) నిశ్చయంగా, మేము మిమ్మల్ని మట్టితో¹ సృష్టించాము, తరువాత వీర్యబిందువుతో, ఆ తరువాత నెత్తురుగడ్డతో, ఆ పైస మాంసపుకండతో; అది పూర్తిగా రూపం పొందవచ్చు, లేక పూర్తిగా రూపం పొందక పోవచ్చు, ఇదంతా మేము మీకు (మా శక్తిని తెలుసుకోవటానికి) సృష్టించేస్తున్నాము. ఆ తరువాత మేము కోరిన వారిని ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు గర్భకోశాలలో ఉంచుతాము. పిదప మిమ్మల్ని శిశువుల రూపంలో బయటికితీస్తాము. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని యవ్వనదశకు చేరనిస్తాము. మీలో ఒకడు (వృద్ధుడు కాకముందే) చనిపోతాడు, మరొకడు నికృష్టమైన వృద్ధాప్యం వరకు చేర్చబడతాడు; అప్పుడతడు, మొదట అంతా తెలిసినవాడైనా ఏమీ తెలియని వాడిగా అయిపోతాడు. నీవు భూమిని ఫలింపలేనిదానిగా చూస్తావు. కాని ఒకవేళ మేము దానిపై నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపిస్తే, అది పులకరించి పొంగిపోయి అన్నిరకాల మనోహరమైన వృక్షకోటిని ఉత్పన్నం చేస్తుంది.

6. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయనే సత్యం. మరియు నిశ్చయంగా ఆయన మాత్రమే చచ్చిన వారిని తిరిగి బ్రతికించగలవాడు మరియు నిశ్చయంగా ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. మరియు అంతిమ ఘడియ నిశ్చయంగా రానున్నది. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ గోరీలలోనున్న వారిని మరల బ్రతికించి లేపుతాడు.

خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ نُنْفِثُكُمْ فِي مَخَلَقَةٍ مُمِضَةٍ ثُمَّ نَعْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِنَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ①

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكْرَبُ بِهَا وَإِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ③

1. 'మట్టితో సృష్టించాము.' ఇటువంటి ఇతర ఆయతులకు చూడండి, 3:59, 11:61, 18:37, 30:20, 23:12.

2. చూడండి, 16:70.

8. అయినా మానవులలో - జ్ఞానంలేనిదే మరియు మార్గదర్శకత్వంలేనిదే మరియు ప్రకాశవంతమైన గ్రంథంలేనిదే - అల్లాహ్ ను గురించి వాదులాడేవాడు ఉన్నాడు.

9. (అలాంటి వాడు) గర్వంతో తన మెడను త్రిప్పుకుంటాడు. ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పింపజూస్తాడు. ¹ వానికి ఈ లోకంలో అవమానముంటుంది. మరియు పునరుత్థానదినమున అతనికి మేము దహించే అగ్నిశిక్షను రుచిచూపుతాము.

10. (అతనితో): “ఇది నీవు నీ చేతులారా చేసిపంపిన దాని (ఫలితం) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు!” (అని అనబడుతుంది).

11. మరియు ప్రజలలో కొందరు అంచున ² నిలచి (సందేహంతో) అల్లాహ్ ను ఆరాధించే వారున్నారు. (అలాంటివాడు) తనకు లాభం కలిగితే, ఎంతో తృప్తిపొందుతాడు. కాని ఆపదకు గురిఅయితే ముఖం త్రిప్పుకొని, ఇహమును మరియు పరమును కూడా కోల్పోతాడు. స్పష్టమైన నష్టమంటే ఇదే!

12. అతడు అల్లాహ్ ను వదలి తనకు నష్టం గానీ, లాభం గానీ చేకూర్చలేని వారిని ప్రార్థిస్తున్నాడు. ఇదే మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోవటం. ³

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ١

ثَأْنِي عَظْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابُ
الْحَرِيقِ ٢

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَالِمٍ
الْعَالِيَيْنِ ٣

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ لَطَمَ أَكْفَهُ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ
ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْمُبِينُ ٤

يَدْعُو مَنْ دُونَ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُ وَلَا يَضُرُّهُ
ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ٥

1. ఇక్కడ ఆ వ్యక్తిని గురించి చెప్పబడింది. ఎవనికైతే అల్లాహ్ (సు.తా)ను గురించి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదో! ఈ విధమైన వివరాలకు చూడండి, 31:7, 63:5 మరియు 17:83.

2. హర్ఫ్: అంచున నిలబడినవాడు. అంటే హృదయపూర్వకంగా పూర్తిగా ఇస్లాంలో చేరనివాడు. ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత లాభం కనిపిస్తే మంచి ధర్మం అంటాడు, లేకుంటే మంచిది కాదు అంటాడు. కొందరు ఎడారి వాసులు (బద్దూలు) మొదట ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు ఈ విధంగానే వ్యవహరించారు.

3. చూడండి, 14:18.

13. ఎవరివల్ల లాభం కంటే, నష్టమే ఎక్కువ రానున్నదో వారినే అతడు ప్రార్థిస్తున్నాడు. ఎంత నికృష్టుడైన సంరక్షకుడు మరియు ఎంత నికృష్టుడైన అనుచరుడు ('అపీరు).

14. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని, అల్లాహ్ నిశ్చయంగా, క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరింది చేస్తాడు.

15. ఎవడైతే - ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా - అల్లాహ్, అతనికి (ప్రవక్తకు) సహాయపడడని భావిస్తాడో! (వాడికి సాధ్యమైతే) వాడిని ఒక త్రాడు సహాయంతో ఆకాశంపైకి పోయి, తరువాత వాటిని (అంటే ప్రవక్తపై అవతరింపజేయబడే వహీ మరియు ఇతర సహాయాలను) త్రొవ్వించాడమను, అతడి ఈ యుక్తి అతడి క్రోధావేశాన్ని దూరం చేయగలదేమో!¹

16. మరియు ఈ విధంగా మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) స్పష్టమైన సందేశాలతో అవతరింపజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వారికి సన్మార్గం చూపుతాడు.²

17. నిశ్చయంగా, (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించిన వారి మరియు యూదులు, సాబీయులు, క్రైస్తవులు, మజూసీలు³ మరియు బహుదైవారాధకులు

يَدْعُوَالْمَنَ فَارْتَبُ مِنْ تَفْعَلُ كَيْسَ
الْمَوْلَى وَكَيْسَ الْعَشِيرِ ⑩

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الطَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ⑪

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَّصْرِفَهُ اللَّهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ
ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُدْهِقَ كَيْدَهُ مَا لَيْغِظُ ⑫

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي
مَنْ يُرِيدُ ⑬

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ
وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ

1. పైది ఇమామ్ అష్-షాకాని (రహ్మా.) గారి తాత్పర్యం. ఇమామ్ ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా.) గారి తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: 'ఎవడైతే ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా అల్లాహ్, దైవప్రవక్తకు సహాయపడడని భావిస్తాడో! వాడిని (తన ఇంటి) కప్పుకు ఒక త్రాడు వేసి దానితో ఉరివేసుకొని చూడమను. అతడి ఈ యుక్తి అతడి క్రోధావేశాన్ని దూరం చేయగలదేమో!'

2. చూడండి, 14:4.

3. అల్-మజూసు: (Magians / Zoroastrians) అంటే మజూసీలు. వారు Zerdusht అనే ఈరాన్ ప్రవక్తను అనుసరిస్తారు. వారి గ్రంథం పేరు, Zend - Avesta, వీరు రెండు అరాధ్య దైవాలున్నాయి అంటారు. ఒకటి చీకటి, రెండోది వెలుగు. వీరు ఈరాన్ లో మరియు ఇండియా పాకిస్తాన్ లో ఉన్న పార్సీలు. వీరు అగ్నిని పూజిస్తారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వసృష్టికి మూలాధారుడు అని కూడా విశ్వసిస్తారు.

అయిన వారి మధ్య పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ తప్పక తీర్పుచేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతి దానికి సాక్షిగా ఉంటాడు.

18. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో ఉన్నవన్నీ మరియు భూమిలో ఉన్నవన్నీ మరియు సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, పర్వతాలు, సర్వవృక్షరాశి, సర్వజీవరాశి మరియు ప్రజలలో చాలామంది, అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటారని? ¹ మరియు చాలా మంది శిక్షకు కూడా గురిఅవుతారు. మరియు అల్లాహ్ ఎవడి నైతే అవమానంపాలు చేస్తాడో, అతడికి గౌరవమిప్పించ గలవాడు ఎవ్వడూ లేడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తాను కోరిందే చేస్తాడు. ﴿5/8﴾

19. * ఆ రెండు విపక్ష తెగలవారు తమ ప్రభువును గురించి వాదులాడారు, కావున వారిలో సత్యతిరస్కారులకు అగ్ని వస్త్రాలు కత్తిరించబడి (కుట్టించబడి) ఉంటాయి, వారి తలలమీద సలసలకాగే నీరు పోయబడుతుంది. ²

20. దానితో వారి కడుపులలో ఉన్నది మరియు వారి చర్మాలు కరిగిపోతాయి.

21. మరియు వారిని (శిక్షించటానికి) ఇనుపగదలు ఉంటాయి.

22. ప్రతిసారి వారు దాని (ఆ నరకం) నుండి దాని బాధనుండి బయటపడటానికి ప్రయత్నించినప్పుడల్లా తిరిగి అందులోకే

يَقْضَىٰ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٨﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقٌّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٥٩﴾

هَٰذَا نَحْنُ خَافُونَ إِيَّاهُ فَالْمُؤْمِنُونَ كَفَرُوا فَاقْطَعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿٦٠﴾

يُصْهِرُ بِهِمْ مَالِي بُطُونَهُمْ وَأَجْوَدٌ ﴿٦١﴾

وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٦٢﴾

كَلِمًا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُقُوا أَحْدَابَ الْحَرِيقِ ﴿٦٣﴾

1. చూడండి, 13:15, 16:48-49.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీరిని, విశ్వాసులు మరియు సత్యతిరస్కారులతో పోల్చారు. ఇతరులు బట్రియధంలో పోరాడిన విశ్వాసులు మరియు ముష్రీక్లైన మక్కా ఖురైషులతో పోల్చారు. ఇబ్నె-కసీర్ (రహ్మా) ఈ రెండు వ్యాఖ్యానాలు సరైనవే అంటారు.

నెట్టబడతారు. మరియు వారితో: “సరకాగ్నిని చవిచూడండి!” (అని అనబడుతుంది).

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని అల్లాహ్ క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారికి బంగారం మరియు ముత్యాలతో చేయబడిన కంకణాలు తొడిగింపబడతాయి. అక్కడ వారికొరకు పట్టువస్త్రాలు ఉంటాయి.¹

24. ఎందుకంటే వారికి మంచి మాటల వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చూపబడింది. మరియు వారు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన (అల్లాహ్) యొక్క మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం పొందారు.

25. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి మరియు మస్జిద్ అల్-హరామ్ నుండి ఆటంకపరుస్తారో² - దేనినైతే మేము అందరి కొరకు సమానంగా చేసిఉన్నామో - వారు అక్కడ నివసించేవారైనా సరే, లేదా బయటనుండి వచ్చిన వారైనాసరే.³ మరియు ఎవరైనా అందులో అపవిత్రత మరియు అన్యాయం చేయగోరుతారో, అలాంటి వారికి

إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الطَّيِّبَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
يُحْكَمُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَلَوْلُؤَا وَلِبَاسُ سَمُورٍ فِيهَا خَيْرٌ ٢٣

وَهَذَا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهَذَا إِلَى
صِرَاطِ الْحَقِيدِ ٢٤

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ
سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُدْرِ فِيهِ
بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ الْكَرِيمِ ٢٥

1. చూడండి, 18:31.

2. ఈ ఆటంకపరచే వారు, మక్కా ముస్లికులు, వీరు 6వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త (స'అస) మరియు అతని అనుచరుల (ర'ది. అస్లామ్)లను మక్కాలో ప్రవేశించకుండా ఆపారు. మరియు వారు హుదైబియా నుండి మరలిపోయారు.

3. దీనిని ఈ విధంగా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు వివరించారు: మస్జిద్ అల్-హరామ్ మీద అక్కడ నివసించే వారికి మరియు బయటి నుండి వచ్చే వారికి సరిసమానమైన హక్కులున్నాయి. అంటే ఏ ముస్లింకు అయినా ఏ సమయంలో గానీ రాత్రింబవళ్ళు, మస్జిద్ అల్-హరామ్లో ప్రవేశించి తవాఫ్, నమాజ్, ఉష్రా మొదలైనవి చేసే హక్కు ఉంది. అతనిని ఎవ్వరూ, తన ప్రార్థనలనుండి ఆపరాదు. ఇక హరమ్ హద్దులలో ఉన్న భూమిలో ఇంట్లు కట్టుకున్న వారు తమ ఇంట్ల యజమానులు కాని మినా, ముజ్దలిఫా, అరఫాత్ (హజ్జ్ ప్రాంతాలు) మాత్రం సర్వ ముస్లింల కొరకు ఉన్నాయి. వాటిపై ఎవ్వరి యజమాన్యం లేదు. ఈ విషయంపై ధర్మవేత్తలందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. చూ. 2:125.

మేము బాధాకరమైన శిక్షను రుచిచూపుతాము.

26. మరియు మేము ఇబ్రాహీమ్ కు ఈ గృహం (క'అబహ్) యొక్క స్థలాన్ని నిర్దేశించి (చూపుతూ)¹ అతనితో: “ఎవ్వరినీ నాకు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించకు. మరియు నా గృహాన్ని, ప్రదక్షిణ (‘తవాఫ్) చేసేవారి కొరకు, నమాజ్ చేసేవారి కొరకు, పంగే (రుకూ‘ఉ) మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారి కొరకు, పరిశుద్ధంగా ఉంచు.”² అని అన్నాము.

27. మరియు ప్రజలకు హజ్జ్ యాత్రను గురించి ప్రకటించు:³ వారు పాదాచారులుగా మరియు ప్రతి బలహీనమైన ఒంటె (సవారి) మీద, విశాల (దూర) ప్రాంతాల నుండి మరియు కనుమల నుండి నీ వైపుకు వస్తారు.

28. వారు, తమకొరకు ఇక్కడ ఉన్న ప్రయోజనాలను అనుభవించటానికి మరియు ఆయన వారికి జీవనోపాధిగా ప్రసాదించిన పశువుల మీద, నిర్ణీత దినాలలో అల్లాహ్ పేరును స్మరించి (జి‘బ్హ్ చేయటానికి). కావున దానిని (వాటి మాంసాన్ని) తిండి మరియు లేమికి గురిఅయిన నిరుపేదలకు తినిపించండి.⁴

وَاذْبُرْ أَنْ الْإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ
بِي شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ
وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ مَمَرٍ يَأْتِيَنَّ مِنْ كُلِّ فَنٍّ عِبِّيَّ ﴿٢٧﴾

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
آيَاتٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ
بِهِمَّةٍ الْإِنْعَامِ ذَكَّاءُ وَمِنْهَا وَأَطْعَمُوا
الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

1. సూ‘హ్ (‘అ.స.) ‘తుఫాన్ తరువాత, క’అబహ్ గృహాన్ని నిర్మించిన వారు ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) మరియు అతని కుమారుడు ఇస్మా‘యిల్ (‘అ.స.) ఆ తరువాత 40 సంవత్సరాల పిదప మస్జిద్ అల్-అ‘ఖ్ఖా నిర్మించబడింది. (ముస్నద్ అ‘హ్మద్ 5/150, 166, 167 మరియు ముస్లిం, కితాబుల్ మసాజిద్).
2. ‘తవాఫ్ మరియు నమాజ్ కేవలం ఈ కాబాకే ప్రత్యేకించబడ్డాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.తా) ఆజ్ఞ ప్రకారం కేవలం క’అబహ్ కు మాత్రమే ‘తవాఫ్ చేయాలి మరియు కేవలం ఈ క’అబహ్ వైపునకే ముఖం చేసి నమాజ్ చేయాలి. ఈ క’అబహ్ ను విడిచి ఏ ఇతర దానికి ‘తవాఫ్ చేయటం లేక దాని వైపునకు ముఖం చేసి నమాజ్ చేయటం సత్యతిరస్కారం (కుఫ్ర్) అవుతుంది.
3. ‘హజ్జ్ వివరాలకు చూడండి, 2:196-203.
4. అయ్యామిమ్ మ‘అలూమాత్: అంటే జి‘బ్హ్ చేసే దినాలు, అంటే 10వ తేది మరియు దాని తరువాత మూడు దినాలు, అంటే 11, 12, 13 జు‘ల్-‘హజ్జ్ తేదీలు. దాని మూడోవంతు మాంసాన్ని నిరుపేదలకు పంచటం విధి. ఈ జి‘బ్హ్ ఇస్మా‘యిల్ (‘అ.స.)ను, అతని తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.)

29. తరువాత వారు 'హజ్జ్ ఆచారాలు' (తఫస్) మరియు మొక్కుబడులు (సుజుర్) పూర్తి చేసుకొనిన పిదప ఆ ప్రాచీన గృహం (క'అబహ్) యొక్క ప్రదక్షిణచేయాలి.²

30. ఇదే ('హజ్జ్), మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ విధించిన నిషేధాలను (పవిత్ర నియమాలను) ఆదరిస్తాడో, అది అతనికొరకు, అతని ప్రభువుపద్దంతో మేలైనది. మరియు మీ కొరకు ఇదివరకు మీకు (నిషిద్ధమని) చెప్పబడినవి తప్ప,³ ఇతర పశువులన్నీ ధర్మసమ్మతం చేయబడ్డాయి. ఇకమీరు విగ్రహరాధన వంటి మాలిన్యంనుండి దూరంగా ఉండండి మరియు అబద్ధపు (బూటకపు) మాటలనుండి కూడా దూరంగా ఉండండి.

31. ఏకాగ్రచిత్తంతో (ఏక దైవసిద్ధాంతంతో)⁴ అల్లాహ్ వైపునకే మరలండి, ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకండి. అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించిన వాని గతి ఆకాశంనుండి క్రింద పడిపోయే దానివంటిదే! దానిని పక్షులైనా ఎత్తుకొని పోవచ్చు, లేదా గాలి అయినా దూరప్రదేశాలకు

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَلْتَمَتَهُمْ وَلِيُؤْتُوا أُذُنَهُمْ
وَلِيُكْفُوا بِأَلْبَابِ الْعَرَبِ ۝

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ حَرِّمٌ
عِنْدَ رَبِّي ۖ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْآيَاتُ الَّتِي
عَلَيْكُمْ فَأَجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ
وَأَجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ۝

حُنْفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ
بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ
أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحَابٍ ۝

- అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో - జి'హ్ చేసిన సందర్భాన్ని జ్ఞాపకంచేసుకోవటానికే. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను శిరసావహించటమే ప్రతి ముస్లిం విధి. చూడండి, 37:102-107.

1. అంటే 10వ జు'ల్-హజ్జ్ చివరి షై'తాన్ (జమరతుల్ 'అఖబహ్) కు - ఏదైతే మక్కా వైపు ఉందో - ఏడు రవ్వలు రువ్వ, ఖుర్బానీ చేసి, తలవెంట్రుకలను కత్తిరించుకుంటే, అది త'హ్జీలె అవ్వల్ లేక చిన్న'హలాల్ అవుతుంది. అంటే ఇ'స్రామ్ నిషేధాలన్నీ ముగిసిపోతాయి. కాని 'తవాఫ్ ఇఫాదా' (జ్యారహ్) చేసే వరకు భార్యతో సంభోగం చేయడం నిషిద్ధం.
2. 'తవాఫె' జ్యారహ్ ఇది విధి, తప్పకచేయవలసింది. ఇది 'అరఫాత్ నుండి బయలుదేరి 9-10తేదీల మధ్య రాత్రి ము'బ్దలిఫాలో గడిపి 10వతేదీ ఉదయం చివరి షై'తాన్ (జమరతుల్ 'అఖబహ్) కు ఏడురవ్వలు రువ్వ, 'ఖుర్బానీ ఇచ్చి తలవెంట్రుకల కత్తిరించుకొని, ఇ'స్రామ్ విడిచిన తరువాత మక్కాకు పోయి క'అబహ్ గృహం చుట్టూ ఏడుసార్లు ప్రదక్షిణ చేయటం. ఇది 10,11,12 జు'ల్-హజ్జ్ తేదీలలో పూర్తిచేయాలి. దీని తరువాత భార్యతో సంభోగం చేయవచ్చు. ఇది చివరి 'హలాల్. వివరాలకు చూడండి, 2:196-197.
3. చూడండి, 5:3.
4. హుసఫా: అంటే ఒకే వైపుకు మొగ్గుటం. అంటే ఏకదైవ సిద్ధాంతాన్ని పాటించటం. ఆరాధనలను కేవలం ఆ ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) కే ప్రత్యేకించుకోవటం. ఇంకా చూడండి, 2:135.

ఎగురగొట్టుకు పోవచ్చు!

32. ఇదే! మరియు ఎవడైతే, అల్లాహ్ నియమించిన చిహ్నాలను¹ గౌరవిస్తాడో, అది నిశ్చయంగా, హృదయాలలో ఉన్న దైవభీతి వల్లనే!

33. ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు మీకు వాటిలో (ఈ పశువులలో) లాభాలున్నాయి.² ఆ తరువాత వాటి గమ్యస్థానం ప్రాచీన గృహమే (క'అబ్ వచ్చే)!

34. మరియు ప్రతి సమాజానికి మేము ధర్మ ఆచారాలు (ఖుర్బానీ పద్ధతి)³ నియమించి ఉన్నాము. మేము వారి జీవనోపాధికొరకు ప్రసాదించిన పశువులను, వారు (వధించేటప్పుడు) అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించాలి. ఎందుకంటే మీరందరి ఆరాధ్యదైవం ఆ ఏకైక దేవుడు (అల్లాహ్)! కావున మీరు ఆయనకు మాత్రమే విధేయులై (ముస్లింలై) ఉండండి. మరియు వినయవిధేయతలు గలవారికి శుభవార్తనివ్వు.

35. (వారికి) ఎవరి హృదయాలైతే, అల్లాహ్ పేరు ఉచ్చరించబడినప్పుడు భయంతో వణికిపోతాయో మరియు ఆపదలలో సహనం వహిస్తారో మరియు నమాజ్ స్థానానిస్తారో మరియు వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరులపై ఖర్చుచేస్తారో!

36. ఖుర్బానీ పశువులను,⁴ మేము మీ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظِمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّكُمْ مَجَلُّهَا إِلَىٰ الْبَيْتِ الْعَرَبِيِّ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكْرِ اللَّهِ وَالسَّمِ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْعَاتِ الْأَنْعَامِ وَاللَّهُ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمُ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمْ وَالْمُتَّقِينَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ

1. ష'అఇరల్లాహ్: అల్లాహ్ నియమించిన చిహ్నాలు అంటే 'సఫా-మర్వాలు మరియు ఖుర్బానీ పశువులు మొదలైనవి. ఇంకా చూడండి, 5:2.
2. అంటే ఖుర్బానీ పశువులను, జి'బ్తే చేయనంతవరకు వాటిని వినియోగించుకోవటం ధర్మ సమ్మతమే! అంటే ఒకవేళ అది ఒంటె ఉంటే దానిపై ఎక్కి 'హజ్జ్ కు పోవచ్చు. ('సహీహ్ బుఖారీ).
3. అల్-మనాసికు: అంటే, విధేయత లేక ఆరాధన అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సాన్నిధ్యం పొందటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రీతి కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞాపించిన ఆచారాలను పూర్తిచేయటం. అల్లాహ్ తరుల పేరుతో ఖుర్బానీ చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం). 'హజ్జ్ ఆచారాలు కూడా మనాసిక్ అనబడతాయి. దీని ఏకవచనం నుసుకున్.
4. బుద్నున్, బదనతున్ యొక్క బహువచనం. అంటే బాగా బలసిన పశువు. సాధారణంగా ఈ శబ్దం

కొరకు అల్లాహ్ చిహ్నాలుగాచేశాము; మీకు వాటిలో మేలున్నది. కావున వాటిని (ఖుర్బానీ కొరకు) నిలబెట్టి వాటిపై అల్లాహ్ పేరును ఉచ్చరించండి. అవి (ప్రాణంవిడిచి) ప్రక్కల మీద పడిపోయిన తరువాత మీరు వాటిని తినండి. ¹ మరియు యాచించని పేదలకు మరియు యాచించే పేదలకు కూడా తినిపించండి. ఈ విధంగా మేము వాటిని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాము, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారేమోనని.

فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَادْكُرُوا اللَّهَ عَلَيْهِمْ صَوَافٍ
فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعُوا
الْقَائِمَ وَالْمَعْتَكِلَ ۚ سَخَّرَهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٢٠﴾

37. వాటి మాంసంగానీ, వాటి రక్తంగానీ అల్లాహ్ కు చేరవు! కానీ మీ భయభక్తులే ఆయనకు చేరుతాయి. మీకు సన్మార్గం చూపినందుకు, మీరు అల్లాహ్ ఘనతను కొనియాడటానికి, ఈవిధంగా ఆయన వాటిని మీకు వశపరిచాడు. సజ్జనులకు శుభవార్తను వినిపించు! (3/4)

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤها وَلَكِنْ
يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتَشْكُرُوا ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢١﴾

38. * నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారిని కాపాడుతాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఏ విశ్వాసపూతకుణ్ణి మరియు కృతఘ్నుణ్ణి ప్రేమించడు.

إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٢٢﴾

39. తమపై దాడి చేసిన వారితో యుద్ధం ² చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వబడుతోంది.

إِذْ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِأَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ

ఒంటెలకే వాడబడుతుంది. కానీ 'హదీస్'ల ప్రకారం, ఖుర్బానీ కొరకు తేబడిన ఆవులు ఎడ్లు మొదలైన వాటిని సూచిస్తుంది.

1. అంటే వాటి రక్తం పూర్తిగా పారిన తరువాత అవి పూర్తిగా కదలకుండా పడిపోయిన తరువాత వాటిని తినండి. ఎందుకంటే సజీవిగా ఉన్న పశువు మాంసం తినటం నిషిద్ధం, (అబూ దావూద్, తిర్మిజీ). 'ఖుర్బానీ' పశువు మాంసం స్వయంగా తినటం కొందరు ధర్మవేత్తలు వాజిబ్గా మరికొందరు ముస్తహబ్గా ఖరారు చేశారు. 'ఖుర్బానీ' మాంసాన్ని మూడు భాగాలు చేయాలి. ఒక భాగం స్వంతం మరియు తన కుటుంబం వారికి రెండోది బంధుమిత్రులకు మరియు మూడోది పేదవారి కొరకు, (ముస్లిం, బుఖారీ). 'ఖుర్బానీ, 'హజ్జ్ సమయంలోనే గాక, జుల్-హజ్జ్ పండుగ కొరకు కూడా చేయాలి 108:2, అంటే ఎవరు 'హజ్జ్ యాత్రకుపోరో, వారు తమ ఇంట్లో 10-12వ జుల్-హజ్జ్ రోజులలో ఖుర్బానీ చేయాలి. ఇది 'ఈద్ నమాజ్ తరువాత చేయాలి, (స'హీహ్ బుఖారీ).

2. ఈ ఆయత్లో, ఖురఆన్ అవతరణలో, మొదటిసారి ఆత్మరక్షణ కొరకు యుద్ధపరిమితి ఇవ్వబడింది. అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్న్ అబ్బాస్ (ర'ది.అ.) కథనం ప్రకారం ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త (సఅస) మక్కానుండి

ఎందుకంటే, వారు అన్యాయానికి గురిచేయబడ్డారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వారికి సహాయం చేయగల సమర్థుడు.

40. వారికి ఎవరైతే కేవలం: “మా ప్రభువు అల్లాహ్!” అని అన్నందుకు మాత్రమే, అన్యాయంగా తమ ఇండ్లనుండి తరిమివేయబడ్డారో! ఒకవేళ అల్లాహ్ ప్రజలను ఒకరిద్వారా మరొకరిని తొలగిస్తూ ఉండకపోతే ¹ క్రైస్తవ సన్యాసుల మతాలు, చర్చులు, యూదుల ప్రార్థనాలయాలు ² మరియు మస్జిదులు, ఎక్కడైతే అల్లాహ్ పేరు అత్యధికంగా స్మరించబడుతుందో, అన్నీ ధ్వంసం చేయబడి ఉండేవి. ³ నిశ్చయంగా, తనకు తాను సహాయం చేసుకునే వానికి అల్లాహ్ తప్ప కుండా సహాయం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహాబలవంతుడు, సర్వశక్తిమంతుడు.

41. వారే! ఒకవేళ మేము వారికి భూమిపై అధికారాన్ని ప్రసాదిస్తే, వారు నమాజ్ స్థాపిస్తారు, విధిధానం (జకాత్) ఇస్తారు మరియు ధర్మమును (మంచినీ) ఆదేశిస్తారు మరియు అధర్మము (చెడు) నుండి నిషేధిస్తారు. ⁴ సకల వ్యవహారాల అంతిమ నిర్ణయం అల్లాహ్ చేతిలోనే వుంది.

نَصْرَهُمُ الْقَدِيرُ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بغيرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَعْوَةُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَّأَمَّتْ صُلُوبُهُمْ وَيَعْبُدُونَ وَصُورًا وَسَجْدَةً يُكَذِّرُ فِيهَا السَّمْعُ لِلَّهِ كَثِيرًا وَلَكِنْ صَرَحَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

మదీనా వలసపోయిన వెంటనే అవతరింపజేయబడింది, మొదటి హిజ్రీ మొదట్లో. దీని తరువాత రెండవ హిజ్రీలో ఆయత్లు 2:190-193 అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఆ తరువాత 2:216, 224 అవతరింపజేయబడ్డాయి.

1. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 2:251.
2. యూదుల మతాచారు (అహ్మబార్)లు తమ మతధర్మాలను ఉపదేశించే స్థలాలు, లేక యూదుల ప్రార్థనాలయాలు (సైనగోగ్స్/ Synagogues) అనబడతాయి.
3. ధర్మ స్వాతంత్ర్యం కొరకు ఆయుధాలు ఎత్తుకోవడం అత్యవసరమైనవని. చూడండి, 2:193.
4. ఈ ఆయత్లో ఇస్లామీయ రాజ్యం యొక్క మూల సూత్రాలు పేర్కొనబడ్డాయి. 1) నమాజ్, 2) జకాత్, 3) మంచినీ ఆదేశించడం లేక ప్రోత్సహించడం, 4) చెడును నిరోధించడం లేక నివారించడం మరియు 5) షరీయత్ ప్రకారం శిక్ష విధించడం మొదలైనవి. ఇటువంటి సూత్రాలు ఇప్పుడు సహాదా 'అరేబియాలోనే అత్యధికంగా పాటించబడుతున్నాయి. కాబట్టి అక్కడ ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో లేని శాంతిభద్రతలు ఉన్నాయి. అల్లాహ్ (సు.తా) దానిని భద్రపరచు గాక!

42. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఒక వేళ నిన్ను అసత్య వాదుడవని తిరస్కరిస్తే (అశ్చర్యపడకు); వాస్తవానికి, వారికి పూర్వం నూహ్, ఆద్ మరియు సమూద్ జాతులవారు కూడా (తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు;

43. మరియు ఇబ్రాహీమ్ జాతి వారు మరియు లూత్ జాతి వారు;

44. మరియు మద్యన్ వాసులు కూడాను! అంతే కాదు మూసా కూడా అసత్యవాదుడవని తిరస్కరించబడ్డాడు. కావున నేను సత్య తిరస్కారులకు (మొదట) కొంత వ్యవధినిచ్చి, తరువాత పట్టుకుంటాను. (చూశారా!) నన్ను తిరస్కరించడం వారికొరకు ఎంత ఘోరమైనదిగా ఉండెనో!

45. (ఈ విధంగా), మేము ఎన్నో పురాలను నాశనంచేశాము. ఎందుకంటే, వాటి (ప్రజలు) దుర్మార్గులై ఉండిరి. (ఈ నాడు) అవి నాశనమై, తమ కప్పలమీద తలక్రిందులై పడివున్నాయి, వారి బావులు మరియు వారి దృఢమైన కోటలు గూడా పాడుపడి ఉన్నాయి!

46. ఏమీ? వారు భూమిలో ప్రయాణం చేయరా? దానిని వారి హృదయాలు (మనస్సులు) అర్థం చేసుకోగలగటానికి మరియు వారి చెవులు దానిని వినటానికి? వాస్తవమేమిటంటే వారి కన్నులైతే గ్రుడ్డివి కావు, కాని ఎదలలో ఉన్న హృదయాలే గ్రుడ్డి వయిపోయాయి.

47. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను శిక్ష కొరకు తొందర పెడుతున్నారు.¹ కాని, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.

وَأَن يَكِيدُوا بَوَكَ فَقَدْ كَبَّتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادُ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَى فَأَمَلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

فَكَانَ مِنَ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ لِّهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبِئْسَ مَعْظَلَةٌ وَاقِرٌ مِّشْيَتِ ﴿٤٥﴾

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَكُنْ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا أَوْ آثَارًا تَعْقَى الْبَصَارُ وَلَكِنْ تَعَصَى الْقُلُوبُ الْآفِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్ద ఒక్క దినం మీ లెక్కల ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు సమానమైనది.¹

48. మరియు దుర్మార్గంలో మునిగివున్న ఎన్నో నగరాలకు నేను వ్యవధించాను! తరువాత వాటిని (శిక్షించటానికి) పట్టుకున్నాను. (వారి) గమ్యస్థానం నా వైపునకే కదా!”

49. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: “ఓ మానవులారా! నేను కేవలం మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

50. కావున ఎవరైతే, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.²

51. కాని ఎవరైతే మా సూచనలను కించపరచటానికి ప్రయత్నిస్తారో అలాంటి వారు తప్పక భగభగ మండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

52. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీకు పూర్వం మేము పంపిన ఏ సందేశమారుడు గానీ, లేదా ప్రవక్త గానీ, (నా సందేశాన్ని ప్రజలకు) అందించగోరినపుడు, షైతాన్ అతని కోరికలను ఆటంకపరచకుండా ఉండలేదు.³

కాని షైతాన్ కల్పించిన ఆటంకాలను అల్లాహ్ నిర్మూలించాడు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తన ఆయత్లను స్థిరపరచాడు.⁴ మరియు అల్లాహ్

وَلَا يَزِيدُ مِنْ قُرَيْشٍ أَمَلِكُ لَهَا وَلَهُ غَالِبَةٌ
ثُمَّ أَخَذْنَاهَا إِلَى الْبَصِيرَةِ

قُلْ يَٰ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُبَيِّنُ

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَزِيَادَةٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَنَّيَ الْفَيْيُ السَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ
مَا يُلْقِي السَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكُمُ اللَّهُ إِلَيْهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

1. మానవుల 'కాలగణనం' భూమి, సూర్య చంద్రుల సంచారంతో బంధింపబడివుంది. అల్లాహ్ (సు.తా) కాలానికి పరిమితుడైనవాడు కాదు. ఆయన అంతర్వామి ఆయనకు మొదలు, ముగింపు అనేవి లేవు. ఏవైతే కాలానికి సంబంధించినవో! ఇంకా చూడండి, 70:4. అక్కడ ఒక దినం ఏబదివేల సంవత్సరాలతో సమానమనబడింది. దీనిని సమర్థించటానికి ఎన్నో 'స'హిహ్' 'హదీస్'లున్నాయి. అల్లాహ్ (సు.తా) అన్నాడు: 'నేనే కాలాన్ని (అద్దహ్)'.

2. చూడండి, 8:4.

3. చూడండి, 6:112.

4. చూడండి, 11:1.

సర్వజ్ఞుడు, మహావివేచనాపరుడు;

53. ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో!¹ మరియు ఎవరి హృదయాలు కఠినమైనవో, వారికి షైతాన్ కల్పించే (సందేహాలు) ఒక పరీక్షగా చేయబడటానికి. మరియు నిశ్చయంగా ఈ దుర్మార్గులు విరోధంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయారు.

54. మరియు జ్ఞానమొసంగబడిన వారు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యమని తెలుసుకొని దానిని విశ్వసించ టానికి, వారి హృదయాలు దానికి అంకితం అవటానికి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వసించేవారికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం² చేస్తాడు.

55. మరియు సత్యతిరస్కారులు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్) గురించి, అకస్మాత్తుగా అంతిమ ఘడియ వచ్చేవరకు లేదా ఆ ఏకైక దినపు శిక్ష అవతరించేవరకు సందేహంలో పడిఉంటారు.³

56. ఆ రోజు సర్వాధిపత్యం అల్లాహ్ దే.⁴ ఆయన వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. కావున విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు పరమానందకరమైన స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

57. కాని, ఎవరైతే సత్యతిరస్కారులై, మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించారో, వారికి అవమానకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَكَهْدَالِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرْبِئٍ مِّنْهُمْ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ يَكْفُرُوا بِاللَّهِ يَكْفُرُونَ فَأَلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

1. చూడండి, 2:10.

2. అల్-హాది: సేకరించబడిన పదం. Guide, Leader. మార్గదర్శకుడు, సన్మార్గం చూపువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. యామిన్ అఖ్బీమ్: అంటే గొడ్డుదినం. అంటే మళ్ళీరాని ఏకైకదినం, పునరుత్థానం. చూ. 51:41.

4. చూడండి, 25:26 మరియు 40:16.

58. ఎవరు అల్లాహ్ మార్గంలో తమ ఇండ్లను వదలి (వలస) పోయి, ఆ తరువాత చంపబడతారో లేదా మరణిస్తారో, వారికి అల్లాహ్ (పరలోకంలో) శ్రేష్టమైన ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మాత్రమే ఉత్తమ ఉపాధిప్రదాత.

59. ఆయన వారిని వారు తృప్తిపడే స్థలంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు.² మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సహనశీలుడు. (7/8)

60. * ఇదే (వారి పరిణామం!)³ ఇక ఎవడైతే తనకు కలిగిన బాధకు సమానంగా మాత్రమే ప్రతీకారం తీసుకున్న⁴ తరువాత, అతనిపై మరల దౌర్జన్యం జరిగితే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అతనికి సహాయం చేస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమించేవాడు.⁵

61. ఇలాగే జరుగుతుంది! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేసేవాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేసేవాడు మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు అంతా చూసేవాడు.⁶

62. ఇది ఎందుకంటే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే సత్యం!⁷ మరియు ఆయనకు

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا الْبِرُّ زُكَّتْ لَهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ ﴿٥٨﴾

لِيُدْخِلَهُمْ مَدِينًا مَخْلُوعَةً لَهُ وَ إِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لِيَصْرِفَهُ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

ذَلِكَ يَأْتِ اللَّهَ يَوْمَ يُلْهِمُ الْكَيْلَ فِي الْفُجَارِ وَيُؤْلِمُ الْفُجَارَ فِي الْكَيْلِ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

ذَلِكَ يَأْتِ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ

1. ఎవరైతే అల్లాహ్ (సు.తా) మార్గంలో వలసపోయి అక్కడ చంపబడతారో వారికి స్వర్గసుఖాలు లభిస్తాయి. ఇంకా చూడండి, 2:218 మరియు 4:95-96.
2. స్వర్గసుఖాలు ఎలాంటి వంటి వాటిని ఇంతవరకూ ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవి వినలేదు మరియు ఏ మానవుడు కూడా ఊహించలేడు.
3. ఏ విశ్వాసులైతే వలసపోయి మరణిస్తారో!
4. చూడండి, 16:126 శత్రువు నుండి బాధ కలిగిన వానికి తనకు జరిగిన బాధకు సమానంగా ప్రతీకారం తీసుకునే హక్కు ఉంది. ఇలాంటి వ్యాయ ప్రతీకారంలో అల్లాహ్ (సు.తా) అతనికి సహాయపడతాడు.
5. చూడండి, 2:190-193, ఒకవేళ క్షమిస్తే! అల్లాహ్ (సు.తా) కూడా చాలా క్షమించేవాడు.
6. చూడండి, 3:26-27 కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే దుర్మార్గులకు ప్రతీకారం కూడా చేయగలడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.
7. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మమే సత్యధర్మం, ఆయన ఆరాధనయే సత్య ఆరాధన, ఆయన

బదులుగా వారు ఆరాధించేవన్నీ అసత్యాలే! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ఆయన మాత్రమే మహోన్నతుడు, మహానీయుడు (గొప్పవాడు).

63. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే ఆకాశంనుండి వర్షంకురిపించి, దానితో భూమిని పచ్చుగాచేస్తాడని? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు.

64. ఆకాశాలలో ఉన్నది మరియు భూమిలో ఉన్నది అంతా ఆయనకు చెందినదే. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే స్వయంసమృద్ధుడు, ప్రశంసనీయుడు.

65. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని మీకు వశపరచాడు. మరియు సముద్రంలో పడవ ఆయన అనుమతితోనే నడుస్తుంది మరియు ఆయనే! తాను అనుమతించేవరకు ఆకాశాన్ని భూమిమీద పడకుండా నిలిపిఉంచాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మానవులపట్ల ఎంతో కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

66. మరియు ఆయనే మీకు జీవితాన్ని ప్రసాదించాడు, తరువాత ఆయనే మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. ఆ తరువాత ఆయనే మిమ్మల్ని మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. నిశ్చయంగా మానవుడు ఎంతో కృతఘ్నుడు!

67. మేము ప్రతి సమాజం వారికి ఒక

مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٣﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٤﴾

لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْعَرْشُ الْحَمِيدُ ﴿٦٥﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي الْأَرْضِ وَالْعَالِكِ تَجَوَّى فِي الْمَهَجَرِ بِأَمْرِهِ وَيَهْشِكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَوُّفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٦﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُعْجِبُكُمْ ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٧﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا

వాగ్దానమే సత్యవాగ్దానం. ఆయన, తన స్నేహితులకు వారి శత్రువులకు విరుద్ధంగా సహాయపడటం కూడా సత్యమే! అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ఉనికిలో తన కార్యసాధనలో, తన యోగ్యతలో సత్యవంతుడు.

1. అంటే నక్షత్రాలు మరియు గ్రహాలు పడిపోకుండా మరియు ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొనకుండా ఉన్న గురుత్వాకర్షణ శక్తి (Gravitational Force) అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించినదే.

ఆరాధనారీతిని నియమించాము.¹ వారు దానినే అనుసరిస్తారు. కావున వారిని ఈ విషయంలో నీతో వాదులాడనివ్వకు. మరియు వారిని నీ ప్రభువు వైపుకు ఆహ్వానించు. నిశ్చయంగా నీవు సరైన మార్గదర్శకత్వంలో ఉన్నావు.

68. ఒకవేళ వారు నీతో వాదులాటకు దిగితే, వారితో అను: “మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.²

69. “అల్లాహ్ పునరుత్థానదినమున, మీరు పరస్పరం కలిగిఉన్న అభిప్రాయ బేధాలను గురించి తీర్పుచేస్తాడు.”

70. ఏమీ? నీకు తెలియదా? ఆకాశంలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసని! నిశ్చయంగా, ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది. నిశ్చయంగా ఇదంతా అల్లాహ్ కు చాలా సులభమైనది.³

71. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి ఇతరులను ఆరాధిస్తున్నారు. దాని కొరకు ఆయన ఎలాంటి నిదర్శనాన్ని అవతరింపజేయలేదు మరియు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) దానిని గురించి ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. మరియు దుర్మార్గులకు సహాయపడే వాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.⁴

يُنَادِعَنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ
لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٨﴾

وَأِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٧٠﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧١﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ
سُلْطَانٌ وَلَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا الظَّالِمِينَ
مِنْ تَصْوِيرٍ ﴿٧٢﴾

1. చూడండి, 5:48.

2. చూడండి, 10:41.

3. ప్రతివాడు ఏమి కాబోతున్నాడు అనేది అల్లాహ్ కు తెలుసు కాబట్టి ఆయన సంభవించబోయేదంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాసిపెట్టాడు. ఇదే విధివ్రాత (ఖర్ద్). అంటే అల్లాహ్ (సు.తా) ఎవరిని కూడా మంచి లేక చెడు మార్గాలను అవలంబించబానిశి బలవంతంచేయడు. ‘స’హీహ్ ముస్లింలో ఉంది: ‘అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాల సృష్టికి 50వేల సంవత్సరాలకు ముందు తన సృష్టి యొక్క విధి వ్రాసిపెట్టాడు. అప్పుడు ఆయన విశ్వసామ్రాజ్యాధిపత్య పీఠం (అర్డ్) నీటిపై ఉండెను.’

4. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా)ను విడిచి ఇతరులను ఆరాధించాలని, ఎలాంటి దివ్యజ్ఞానం గానీ, - వివేచనాబుద్ధితో ఆలోచిస్తే అర్థమయ్యే - నిదర్శనం గానీ ఈ సత్యతిరస్కారుల దగ్గర ఏదీ లేదు.

72. మరియు మా స్పష్టమైన సూచనలు వారికి వినిపించబడినప్పుడు, సత్య తిరస్కారుల ముఖాలమీద తిరస్కారాన్ని నీవు గమనిస్తావు. ఇంకా వారు మా సూచనలను వినిపించే వారిపై దాదాపు విరుచుకుపడబోయే వారు. వారితో అను: “ఏమీ? నేను దీనికంటే ఘోరమైన విషయాన్ని గురించి మీకు తెలుపనా? అది సరకాగ్ని! అల్లాహ్ దానిని సత్యతిరస్కారులకు వాగ్దానం చేసిఉన్నాడు. మరియు అది ఎంత అధ్వాన్నమైన గమ్యస్థానం.”

وَاذَاتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۚ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَكْرُورُ الَّذِي كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ لَوْلَا تَأْمِنُوا عَلَيْهِمْ
يَسْتَرْشِدُونَ ۚ لَكُمْ فِي ذَٰلِكَ لَعْنَةٌ أَلَّا تَتَذَكَّرُونَ ۚ
كُفِّرُوا وَاذْكُرُوا ۚ إِنَّ الْفِتْنَةَ لَكُنَّ أَكْثَرُ ۚ

73. ఓ మానవులారా! ఒక ఉదాహరణం ఇవ్వబడుతోంది, దానిని శ్రద్ధగావినండి! నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను వదిలి ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారంతా కలిసి ఒక్క ఈగను కూడా సృష్టించలేరు. మరియు ఒకవేళ, ఆ ఈగ వారి నుండి ఏమైనా లాక్కునిపోయినా, వారు దానిని, దాని (ఆఈగ) నుండి విడిపించుకోనూ లేరు.¹ ఎంత బలహీనులు, ఈ అర్థించేవారు మరియు అర్థించబడేవారు.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبٌ مَثَلٌ فَاسْتَعِزُّوهُ ۚ إِنَّ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ
يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ ۚ وَإِنْ
يَسْأَلُهُمْ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيدُونَ مِنْهُ
شَيْئًا طَالِبُ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبُ ۝

74. అల్లాహ్ ఘనతను వారు గుర్తించ వలసిన విధంగా గుర్తించలేదు. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మహాబలవంతుడు, సర్వశక్తిమంతుడు.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ۝

75. అల్లాహ్ దేవదూతలనుండి మరియు మానవులనుండి తన సందేశమారలను ఎన్నుకుంటాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, అంతా చూసేవాడు.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِمَّنِ
النَّاسِ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝

76. ఆయనకు, వారికి ప్రత్యక్షంగా ఉన్నది మరియు వారికి పరోక్షంగా ఉన్నది అంతా

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَأَلَى اللَّهِ تَرْجِعُ الْأُمُورُ ۝

1. ఇక్కడ మానవులు అల్లాహ్ (సు.తా)ను వదిలి ఎవరినైతే ఆరాధిస్తున్నారో వారు. అంటే, మూర్తులు, దర్గాలు, సన్యాసులు, దైవ అవతారులుగా భావించబడే వారు, అల్లాహ్ కుమారులుగా భావించబడేవారు, దైవదూతలు, ప్రవక్తలు మొదలైనవారంతా అని అర్థము.

తెలుసు. మరియు అన్ని వ్యవహారాలు (పరిష్కారానికి) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింప బడతాయి.

77. ఓ విశ్వాసులారా! (మీ ప్రభువు సన్నిధిలో) వంగండి (రుకూ చేయండి), సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి మరియు మీ ప్రభువునే ఆరాధించండి మరియు మంచినీటిని చేయండి, అప్పుడే మీరు సాఫల్యం పొందుతారు. ﴿

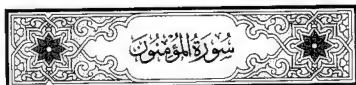
78. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడ వలసిన విధంగా ధర్మపోరాటం చేయండి.¹ ఆయన మిమ్మల్ని ఎన్నుకున్నాడు. మరియు ఆయన ధర్మవిషయంలో మీకు ఎలాంటి ఇబ్బంది కలిగించలేదు. ఇది మీ తండ్రి ఇబ్రాహీమ్ మతమే.² ఆయన మొదటి నుండి మీకు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అని పేరు పెట్టాడు. దీనికై మీ సందేశహరుడు మీకు సాక్షిగా ఉండటానికి మరియు మీరు ప్రజలకు సాక్షులుగా ఉండటానికి.³ కావున నమాజ్ స్థాపించండి, విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి. మరియు అల్లాహ్ తో గట్టి సంబంధం కలిగి ఉండండి, ఆయనే మీ సంరక్షకుడు. ఎంత శ్రేష్టమైన సంరక్షకుడు మరియు ఎంత ఉత్తమ సహాయకుడు!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا
وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَاقْعُدُوا الصَّيْرَ لَكُمْ
تَقْلِحُونَ ٧٧

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادٍ هُوَ
اجْتَنِبَكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ
حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سُبُكُمُ
الْمُسْلِمِينَ ه مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ
الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَاعْتَصِمُوا بِآلِ اللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ
الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ٧٨

1. అల్-జిహాదు: ధర్మపోరాటం అంటే: 1) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను పాలించటానికి, తన ఆత్మతో, 2) షైతాన్ రేకెత్తించే ప్రేరణలతో, 3) ఆత్మరక్షణకు మరియు తన ధర్మాన్ని స్వేచ్ఛగా పాటిస్తూ, శాంతితో, దానిని ఇతరులకు బోధిస్తూ ఉంటే, అటుంకవరకే వారితో, చేసే ధర్మ పోరాటం.
2. తండ్రి ఇబ్రాహీమ్, అంటే అతను దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) పూర్వకుడే కాక, ఏక దైవసిద్ధాంతాన్ని అనుసరించే వారందరి తండ్రి కూడాను.
3. ఈ సాక్ష్యాలు తీర్పుదినమున జరుగుతాయి చూడండి, 2:143.

23. సూరహ్ అల్-ముమినూన్

ఈ సూరహ్ అంతిమ మక్కా కాలంలో అనతరింపజేయబడిందని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇందులో 118 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ సత్యధర్మాన్ని ఏకైక ఆరాధ్యుణ్ణి గురించి వ్యాఖ్యానిస్తుంది. మానవజాతి ఒకే ఒక సంఘం. (21:92-93) దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (*) వాస్తవానికి విశ్వాసులు సాఫల్యం
పొందుతారు;

2. వారే! ఎవరైతే తమ సమాజ్‌లో
విసమతను పాటిస్తారో;

3. మరియు ఎవరైతే వ్యర్థమైన మాటల
నుండి దూరంగా ఉంటారో;

4. మరియు ఎవరైతే విధిదానం (జకాత్)
సక్రమంగా చెల్లిస్తారో;

5. మరియు ఎవరైతే తమ మర్గాంగాలను
కాపాడుకుంటారో -

6. తమ భార్య(అ'జ్వాబ్)లతో లేక తమ
అధీనంలో (కుడిచేతిలో) ఉన్న బానిసస్త్రీలతో
తప్ప! అలాంటప్పుడు నిశ్చయంగా, వారు
నిందార్హులు కారు.

7. కాని ఎవరైతే, దీనిని మించి కోరుతారో!
అలాంటి వారే వాస్తవంగా హద్దులను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ١

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ٢

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ٣

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ٤

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ٥

الَّذِينَ عَلَى أَرْزَائِهِمْ أَوْامِلٌ يُهَمِّمُونَ ٦
وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ مُلَاهِيهِمْ

فَمِنْ ابْتَعَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَاولئك هم العادُونَ ٧

1. ఈ కాలంలో వాస్తవమైన బానిసలు (అంటే యుద్ధంలో పట్టుబడటంవల్ల బానిసలైన వారు) లేరు. ఎందుకంటే ఒక ముస్లింకు మానవులను బానిసలుగా కొనటం, అమ్మటం నిషిద్ధం చేయబడింది. కేవలం ధర్మయుద్ధంలో చేజిక్కిన ఖైదీలే బానిసలు. వారు ఇస్లాం స్వీకరిస్తే వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వాలి. బానిస స్త్రీతో సంతానమైతే వారు వారసత్వంలో హక్కుదారులు. ఈ విధంగా చూస్తే బానిస స్త్రీకి కూడా భార్య హక్కులే ఉంటాయి. కేవలం ముహ్ మాత్రమే చెల్లించబడదు. చూడండి, 4:3, 24, 25, 24:32.

అతిక్రమించిన వారు.

8. మరియు వారు, ఎవరైతే తమ పూచీలను (అమానతులను) మరియు తమ వాగ్దానాలను కాపాడుకుంటారో;¹

9. మరియు వారు, ఎవరైతే తమ సమాజాలను కాపాడుకుంటారో!

10. అలాంటి వారే (స్వర్గానికి) వారసులు అయ్యేవారు;

11. వారే ఫిర్దౌస్ స్వర్గానికి వారసులై, అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.²

12. మరియు వాస్తవంగా, మేము మానవుణ్ణి మట్టి యొక్క సారంతో సృష్టించాము.³

13. తరువాత అతనిని ఇంద్రియ బిందువుగా ఒక కోశంలో భద్రంగా ఉంచాము.⁴

14. ఆ తరువాత ఆ ఇంద్రియ బిందువును రక్తపుముద్దగా (జలగగా) మార్చాము. ఆ పైన ఆ రక్తపుముద్దను (జలగను) మాంసపు ముద్దగా (జీవాణువులపిండంగా) మార్చాము, ఆ జీవాణువులపిండంలో ఎముకలను ఏర్పరచి, ఆ ఎముకలను మాంసంతో కప్పాము. ఆ తరువాత దానిని మరొక (భిన్న) సృష్టిగా చేశాము. కావున శుభకరుడు (శుభప్రదుడు)⁵ అయిన అల్లాహ్‌యే అత్యుత్తమ సృష్టికర్త.

وَالَّذِينَ هُمْ لِآَمَّتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ حَافِظُونَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ

ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَاقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً
فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظًا فَكُلْسُونَا أَعْظَمَ عِجَازًا ثُمَّ
أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَبَرَكْنَا إِلَهُهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ

1. అమానాత్: అంటే మనఃపూర్వకంగా, బాధ్యతతో విధేయతతో, డ్యూటీ చేయటం, రహస్య మాటలను, విషయాలను కాపాడటం. చేసిన వాగ్దానాలను పూర్తిచేయటం మొదలైనవి.
2. ఫిర్దౌస్ అనేది స్వర్గాలలో అత్యున్నతమైనది. అక్కడి నుండి యే స్వర్గపు నదులు ప్రారంభమవుతాయి. ('సహీహ్ బుఖారీ).
3. మట్టితో, అంటే మానవుని సృష్టి భూమిలో ఉన్న పదార్థాలతోనే చేయబడింది. ఈ విషయం మనకు ఈ నాడు పైన్సు ద్వారా తెలిసింది.
4. తల్లి గర్భకోశంలో.
5. చూడండి, 7:54.

15. ఆ తరువాత మీరు నిశ్చయంగా, మరణిస్తారు.

16. అటుపిమ్మట నిశ్చయంగా, మీరు పునరుత్థాన దినమున మరల లేపబడతారు.

17. మరియు వాస్తవానికి మేము మీ పై ఏడు మార్గాలను (ఆకాశాలను) సృష్టించాము.¹ మరియు మేము సృష్టి విషయంలో ఏమాత్రం నిర్లక్ష్యంగాలేము.

18. మరియు మేము ఆకాశంనుండి ఒక పరిమాణంతో వర్షాన్ని (నీటిని) కురిపించాము, పిదప దానిని భూమిలో నిలువజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, దానిని వెనక్కి తీసుకునే శక్తి మాకుంది.

19. తరువాత దాని ద్వారా మేము మీ కొరకు ఖర్జూరపు తోటలను ద్రాక్ష తోటలను ఉత్పత్తిచేశాము; అందులో మీకు ఎన్నో ఫలాలు దొరుకుతాయి. మరియు వాటి నుండి మీరు తింటారు.

20. మరియు సినాయి కొండప్రాంతంలో ఒక పృక్షం పెరుగుతున్నది, అది నూనె ఇస్తుంది మరియు (దాని ఫలం) తినేవారికి రుచికరమైన (కూరగా) ఉపయోగపడుతుంది.²

21. మరియు నిశ్చయంగా, మీ పశువులలో మీకు ఒక గుణపాఠముంది. మేము వాటి కడుపులలో ఉన్న (పాలు) మీకు త్రావుతున్నాము. మరియు వాటిలో మీకు ఇంకా ఎన్నో ఇతర లాభాలు కూడా ఉన్నాయి. మరియు వాటి (మాంసం) మీరు తింటారు.

ثُمَّ إِلَيْكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَّا يَمُوتُونَ ﴿٥﴾

ثُمَّ إِلَيْكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُبْعَثُونَ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَالْكَافِرِينَ غَافِلِينَ ﴿٧﴾

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَقَدْ فَاَسَكْنَاهُ فِي الْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿٨﴾

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٩﴾

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالنَّارِ ۖ وَصِغْرِ الْأَكْحَلِ ۖ ﴿١٠﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتَسْمَعُوا مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١١﴾

1. చూడండి 2:29.

2. ఇది జైతూన్ (అలివ్) పృక్షం.

22. మరియు వాటి మీద మరియు ఓడల మీద మీరు సవారిచేస్తారు.

23. మరియు వాస్తవానికి మేము నూ'హును తనజాతి ప్రజలవద్దకు పంపాము. అతడు వారితో అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి, మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! ఏమీ? మీరు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండరా?”

24. అతని జాతిలోని సత్యతిరస్కారులైన నాయకులు ఇలా అన్నారు: “ఇతను మీవంటి ఒక సాధారణ మానవుడే తప్ప మరేమీ కాదు! మీపై ఆధిక్యత పొందగోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ తలుచుకుంటే దైవదూతలను పంపిఉండేవాడు. ఇలాంటి విషయం పూర్వీకులైన మన తాతముత్తాతలలో కూడ జరిగినట్లు మేము వినలేదే!”

25. “ఇతడు కేవలం పిచ్చిపట్టిన మనిషి, కావున కొంతకాలం ఇతనిని సహించండి.”

26. (నూ'హ్) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వీరు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నారు. కావున నాకు సహాయం చేయి.”²

27. కావున మేము అతనికి ఈ విధంగా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పంపాము: “మా పర్యవేక్షణలో, మా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ప్రకారం ఒకఓడను తయారుచెయ్యి. తరువాత మా ఆజ్ఞ వచ్చినపుడు మరియు పొయ్యినుండి నీరు ఉబికినప్పుడు (పొంగినప్పుడు), ఆ నావలో ప్రతిరకపు

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلِ تُسْقَوْنَ¹

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَّبِعُونَ عِبَادُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ²

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مِّنَ السَّمَاءِ بِهَا أَن يُرْسِلَ إِلَيْنَا أَوْ هِيَ كَذَّابُونَ³

إِنْ هُوَ إِلَّا جَلْبُورٌ مَّحَنَّةٌ فَتَرَىٰ صُورَهُمْ حَتَّىٰ جِبِينَ⁴

قَالَ رَبِّ اصْرِفْ بَعْدَ كَذِّبِي⁵

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلَ يَا عِيبُنَا وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تَخَاطَبُنِي فِي الْآيَاتِنِ ظَلَمُوا أَنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ⁶

1. నూ'హ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48.

2. చూడండి, 54:10.

3. ఫారత్తున్నరు: కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని భూమి ప్రతిభాగం నుండి నీటి ఊటలు ఉబికి రావటం, అని అన్నారు.

జంతుజాతి నుండి ఒక్కొక్క జంటను మరియు నీ కుటుంబ సభ్యులను ఎక్కించుకో - ఎవరిని గురించి అయితే ముందుగానే నిర్ణయం జరిగిందో వారుతప్ప! ఇక దుర్మార్గుల కొరకు నాతో మనవి చేయకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచివేయబడతారు.

28. “ఆ తరువాత నీవు మరియు నీతో ఉన్నవారు నావలోకి ఎక్కిన పిదప ఇలా ప్రార్థించండి: ‘సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే, ఆయనే మమ్మల్ని దుర్మార్గులనుండి విమోచనం కలిగించాడు.’”

29. “ఇంకా ఇలా ప్రార్థించు: ‘ఓ నా ప్రభూ! నన్ను శుభప్రదమైన గమ్యస్థానంలో దించు. గమ్యస్థానానికి చేర్చించే వారిలో నీవే అత్యుత్తముడవు!’”¹

30. నిశ్చయంగా, ఇందులో (ఈ గాథలో) సూచనలున్నాయి. మరియు నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) పరీక్షకు గురిచేస్తూ ఉంటాము.

31. వారి తరువాత మేము మరొక తరాన్ని పుట్టించాము.²

32. మరియు వారివద్దకు వారినుండియే, ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపినప్పుడు, (అతను): “కేవలం అల్లాహ్నే ఆరాధించండి. మీకు ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?” అని అన్నాడు.

فَإِذَا السَّاعَاتُ آنَتْ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَالِكِ قُتِلَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَخْتَارُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑩

وَقُلْ رَبِّ ارْزُقْنِي زُلْفَىٰ وَزُلْفَىٰ وَارْتَبِكُمْ أَفْوَاجًا ⑪

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّرَبِّكَ الْبَاقِينَ ⑫

ثُمَّ آتَيْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْآنًا غَيْرِينَ ⑬

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ⑭

1. ప్రయాణం మొదలు పెట్టేటప్పుడు ఈ దు‘ఆ చేయాలి. దైవప్రవక్త (‘స’అస) తమ సవారిపై కూర్చుంటూ ఈ దు‘ఆ చదివేవారు: ‘అల్లాహుఅక్బర్. (3 స్తార్లు, తరువాత) సుబ్ హానల్లజ్ స’ఖ్ఖరలనా హాజా’ వ మా కున్నా లహూ ముఖ్ఖరినీన్. వ ఇన్నా ఇలా రబ్బినా లమున్ ఖలిబూన్.’ (ఇవి ఆయతులు 43:13-14)

2. ఈ జాతి హూద్ (‘అ.స.) యొక్క ‘ఆద్ జాతి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

33. దానికి, అతని జాతివారిలోని - సత్యతిరస్కారులైనట్టి వారు, పరలోక సమావేశాన్ని అబద్ధమని నిరాకరించేవారు మరియు ఇహలోక జీవితంలో మేము భాగ్యవంతులుగా చేసినట్టి - నాయకులు ఇలా అన్నారు: “ఇతను మీ వంటి సాధారణ మానవుడే తప్ప మరేమీకాదు, మీరు తినేదే ఇతనూ తింటున్నాడు మరియు మీరు త్రాగేదే ఇతనూ త్రాగుతున్నాడు.

34. “మరియు ఒకవేళ మీరు మీ వంటి ఒక సాధారణ మానవుణ్ణి అనుసరించినట్లైతే! నిశ్చయంగా, మీరు నష్టపడిన వారవుతారు.

35. “ఏమీ? మీరు మరణించి మట్టిగా ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా తిరిగి లేపబడతారని ఇతను మీకు వాగ్దానం చేస్తున్నాడా? (1/8)

36. * “అసంభవం! మీకు చేయబడే ఈ వాగ్దానం నెరవేరటం అసంభవం.

37. “ఇక మన జీవితం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మనం మరణించేదీ జీవించేదీ ఇక్కడే! మనం ఏ మాత్రమూ తిరిగి సజీవులుగా లేపబడము!

38. “ఇక ఇతను, ఈ వ్యక్తి అల్లాహ్ పేరుతో కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నాడు మరియు మేము ఇతనిని (ఇతని మాటలను) ఎన్నటికీ విశ్వసించలేము.”

39. (ఆ ప్రవక్త) అన్నాడు: “ఓ నాప్రభూ! మీరుచేసే నిందారోపణలనుండి నన్ను కాపాడు.”

40. (అల్లాహ్) ఇలా సెలవిచ్చాడు: “మీరు కొంతకాలంలోనే పశ్చాత్తాపపడతారు.”

وَقَالَ الْمَلَأَمِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
الْآخِرَةِ وَأَتَرَفْتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا
تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ أَتْرَفْتُمْ أَنْتُمْ إِذَا الْخَبَرُونَ ﴿٣٤﴾

أَيَعِدْكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْتُمْ
تُخْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

هِيَ هِيَ هِيَ لِمَا تُوْعَدُونَ ﴿٣٦﴾

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ
بِعَاثِرِينَ ﴿٣٧﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا جُلٌّ فُتْرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ
لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنْتُ بَرًّا ﴿٣٩﴾

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَدِيمِينَ ﴿٤٠﴾

41. ఆ తరువాత సత్య (వాగ్దాన) ప్రకారం ఒక భయంకరమైన గర్జన ('సయ్ హా) వారిని చుట్టుముట్టింది. మేము వారిని చెత్తాచెదారంగా మార్చివేశాము. ఇక దుర్మార్గులైన జాతివారు ఈ విధంగానే దూరమైపోతారు (నాశనం చేయబడతారు)!

42. వారి తరువాత ఇతర తరాలవారిని పుట్టించాము.¹

43. ఏ సమాజం వారు కూడా తమకు (నియమింపబడిన) గడువుకు ముందు కాలేరు మరియు దానికి వెనుక కాలేరు.²

44. ఆ తరువాత మేము మా సందేశహరులను ఒకరి తరువాత ఒకరిని పంపుతూవచ్చాము. ప్రతిసారి ఒక సమాజం వద్దకు దాని సందేశహరుడు వచ్చినప్పుడు, వారు అతనిని అసత్యుడని తిరస్కరించారు. వారిని ఒకరి తరువాత ఒకరిని నశింపజేస్తూ వచ్చాము. చివరకు వారిని గాఢలుగా చేసి పదిలాము. ఇక విశ్వసించని ప్రజలు ఈ విధంగా దూరమైపోవు (నాశనం చేయబడు) గాక!

45. ఆ తరువాత మూసా మరియు అతని సోదరుడు హారూన్ లను మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము;

46. ఫిరోజున్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు. కాని వారు దురహంకారం చూపారు, వారు తమ అహంభావంలో మునిగి ఉండేవారు.

فَاَخَذْنَاهُمُ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ عَنَاءً
فَبَعْدَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْأَلُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلًّا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا
كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ فَبَعْدَ الْقَوْمِ لَآ يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا
وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا
عَالِينَ ﴿٤٦﴾

1. వీరు 'సాలెహ్', లూత్, మరియు షు'బ్ (అల్లైహిమ్. స.)లు కావచ్చు. ఎందుకంటే సూరహ్ అల్-అంతరాఫ్ (7) మరియు సూరహ్ హూద్ (11)లలో ఇదే వరుసలో వారి వృత్తాంతం పేర్కొనబడింది.

2. ఇదే విధమైన వాక్యానికి చూడండి, 15:5 మరియు దాని వ్యాఖ్యానం. దీని మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: 'ఏ సమాజం కూడా తన నిర్ణీత గడువుకు, ముందు గానీ మరియు వెనక గానీ కాజాలదు.'

47. అపుడు వారన్నారు: “ఏమీ? మేము మా వంటి ఈ ఇద్దరు మానవులను విశ్వసించాలా? మరియు ఎవరి జాతి వారైతే మా బానిసలుగా ఉన్నారో!”

48. కావున వారు, ఆ ఇరువురిని అసత్యవాదులని తిరస్కరించి, నాశనం చేయబడిన వారిలో చేరిపోయారు.

49. మరియు వాస్తవానికి మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము, బహుశా వారు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారేమోనని!

50. ఇక మర్యమ్ కుమారుణ్ణి మరియు అతని తల్లిని మేము (మా అనుగ్రహపు) సూచనగా చేశాము.¹ మరియు వారిద్దరికి ఉన్నతమైన, ప్రశాంతమైన నీడ, ప్రవహించే సెలయేళ్ళు మరియు చెలమలు గల స్థానంలో ఆశ్రయమిచ్చాము.

51. ఓ సందేశహరులారా! పరిశుద్ధమైన వస్తువులనే తినండి మరియు సత్కార్యాలు చేయండి.² నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా నాకు బాగా తెలుసు.

52. మరియు నిశ్చయంగా, మీ ఈ సమాజం ఒకే ఒక్క సమాజం మరియు నేనే మీ ప్రభువును, కావున మీరు నాయుండే

فَقَالُوا الْاَنۡبِيَاۡءُ لِيَسۡتَوِيۡنَ وَتَوَلَّوۡنَا وَلَٰكِنۡ عِندَ رَبِّكَ

فَلَدَّ بۡرۡهۡمًا فَكَذٰبُوۡا مِّنۡ اِلٰهٍ لَّكُمۡ ۙ فَعَسٰٓءَ اَنۡ يَّكۡفُرُوۡا ۝

وَلَقَدْ اَتَيْنَا مُوسٰٓى الْكِتٰبَ لَعَلَّهٖمۡ يَهۡتَدُوۡنَ ۝

وَجَعَلْنَا اِبۡنَ مَرۡيَمَ وَآمَنَةَ اِيۡلَآءَ وَاَوَيْنَہُمَا اِلٰى رَبِّوۡنَا ذَاتِ قَرَارٍ وَّمَعۡجِيۡنَ ۝

يٰۤاَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوۡا مِنَ الطَّيِّبٰتِ وَاَعۡلُوۡا صٰلِحِآلِ ۙ اِنِّیۡ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ عَلِيۡمٌ ۝

وَاِنَّ هٰذِهِۦ اُمَّتُكُمۡ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّاَنَا رَبُّكُمۡ فَاتَّقُوۡنَ ۝

1. ఎందుకంటే మేము (అల్లాహ్): ‘ఈసాను తండ్రి లేనిదే పుట్టించాము. ఏ విధంగానైతే మేము ఆదమ్ను తల్లి-తండ్రి లేనిదే మరియు ‘హవ్వను తల్లిలేనిదే ఆదమ్నుండి పుట్టించామా!’
2. అత్తయ్యిబాతు: అంటే పరిశుద్ధ వస్తువులు కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీటిని ‘హలాల్ వస్తువులు అని అన్నారు. రెండూ సరైనవే. ఎందుకంటే ప్రతి పరిశుద్ధ వస్తువు ‘హలాల్! అందుకే అల్లాహ్ (సు.తా.) అపరిశుద్ధ వస్తువులను ‘హరాం చేశాడు. అ’అమాల్ సాలిహ్: సత్కార్యాలు అంటే ఏ కార్యాలైతే ఖుర్ఆన్ మరియు ‘స’హీహ్ ‘హదీస్’ల ప్రకారం ఉంటాయో! ఈ రెంటి మధ్య గాఢమైన సంబంధముంది. కావున వీటిని గురించి ప్రవక్తలందరికీ బోధించబడింది. అందుకే ప్రవక్తలందరూ తాము పనిచేసి సంపాదించిన సంపాదన నుండే తినేవారు. చాలామంది ప్రవక్తలు కొంతకాలం గొర్ల కాపరులుగా పనిచేశారు, (బు’ఖారీ). ప్రవక్తలందరూ పురుషులే!

భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.¹

53. కాని వారు, తమ (ధర్మం) విషయంలో పరస్పర భేదాభిప్రాయాలు కల్పించుకొని, విభిన్నతెగలుగా చీలిపోయారు.² ప్రతివర్గం వారు, తాము అనుసరించే దానితో సంతోష పడుతున్నారు.³

54. కావున వారిని కొంతకాలం వరకు వారి మూఢత్వంలోనే మునిగి ఉండనివ్వు.

55. ఏమీ? మేము వారికి సంపదలు మరియు సంతానం సమృద్ధిగా ఇస్తున్నాం అంటే!

56. మేము వారికి మేలుచేయటంలో తొందరపడుతున్నామని, వారు భావిస్తున్నారా?⁴ అలా కాదు వారు గ్రహించటం లేదు!

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, తమ ప్రభువు భయం వల్ల, భీతిపరులై ఉంటారో;

58. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు ఆయతులను విశ్వసిస్తారో;

59. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువుకు ఎవ్వరినీ సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పించరో;

60. మరియు ఎవరైతే, తాము ఇవ్వ వలసిన (జకాత్) ఇచ్చేటప్పడు, నిశ్చయంగా వారు

فَقَطَعُوا أَرْحَامَهُمْ ذُرِّيًّا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَلَا رَهْمُ بَيْنِي غَيْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ ﴿٥٥﴾

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ أَكْثَرُ خَشْيَةٍ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا تَوَاوَلَتْ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةً أَنَّهُمْ

1. ఉమ్మత్తున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం అని అర్థం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఒక్కటే, 'ఇస్లాం' అంటే అల్లాహ్ (సు.తా)కు విధేయులై ఉండి, ఆయన తప్ప మరొకరిని ఆరాధించకుండా ఉండటం. ఇటువంటి ఆయత్కు చూడండి, 21:92.

2. చూడండి, 21:93.

3. చూడండి, 22:67. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'యూదులు 71 తెగలుగా మరియు క్రైస్తవులు 72 తెగలుగా చీలిపోయారు. కాని నా సమాజం వారు 73 తెగలుగా చీలిపోతారు.' (ఇబ్నె 'హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, మరియు దారిమీ).

4. వాలు అక్షరాల (Italics)లో ఉన్న భాగం 55వ ఆయతుకు చెందినది. వాక్యాన్ని అర్థం చేసుకోవటంలో భేదం రాకుండా ఉండటానికి ఇక్కడ చేర్చబడింది.

తమ ప్రభువు వైపుకు మరలిపోవలసి ఉన్నదనే భయాన్ని తమ హృదయాలలో ఉంచుకొని ఇస్తారో;

61. ఇలాంటివారే మంచిపనులు చేయటంలో పోటీపడేవారు. మరియు వారు వాటిని చేయటానికి అందరికంటే ముందు ఉండేవారు.

62. మరియు మేము ఏ ప్రాణిపై కూడా దాని శక్తికి మించిన భారం వేయము.¹ మరియు మావద్ద అంతా వ్రాయబడిన ఒక గ్రంథముంది, అది సత్యాన్ని పలుకుతుంది. మరియు వారికెలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

63. అలాకాదు వారి హృదయాలు దీనిని గురించి అజ్ఞానంలో పడిఉన్నాయి ఇంతేగాక వారు చేసే (దుష్ట) కార్యాలు ఎన్నోఉన్నాయి వారు వాటిని చేస్తూనే ఉంటారు.²

64. చివరకు, వారిలోని ఇహలోక భోగ భాగ్యాలలో మునిగిఉన్న వారిని శిక్షించటానికి మేము పట్టుకున్నప్పుడు, వారు మొర పెట్టుకుంటారు.³

65. (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడు తుంది): “ఈ రోజు మీరు మొరపెట్టుకోకండి! నిశ్చయంగా, మా తరపునుండి మీకు ఎలాంటి సహాయం లభించడం జరుగదు.

66. “వాస్తవానికి, నా సూచనలు మీకు వినిపించబడినప్పుడు, మీరు మీ మడమల మీద వెనుకకు తిరిగిపోయే వారు.

إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَاجِعُونَ ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦٢﴾

وَلَا يَحِطُّونَ فَتْسًا إِلَّا وَاسِعَةً وَلَدَيْنَا مَكْتُبٌ يَتْلُقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يَخْلُمُونَ ﴿٦٣﴾

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَرْوٍ مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٤﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعُنَابِ إِذَا هُمْ يَجْرُونَ ﴿٦٥﴾

لَا تَجْرُوا الْيَوْمَ بِأَعْيُنِنَا لَتَكُونُنَّ كَالْجُرُجِ ﴿٦٦﴾

قَدْ كُنَّا نَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا عَلَىٰ أَعْيُنِكُمْ قَدْ كَانَتْ إِلَيْنَا شَفَاعَتُكُمْ قَالُوا سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

1. చూడండి, 2:286 మొదటి వాక్యం.

2. అంటే ‘షి రక్’ కాక వేరే ఇతర పెద్ద పాపాలు.

3. చూడండి, 17:16.

67. “దురహంకారంతో దానిని¹ గురించి వ్యర్థపు ప్రలాపాలలో రాత్రులు గడుపుతూ ఉండేవారు.”

68. ఏమీ? వారు ఈ (దైవ) వాక్కును² గురించి ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? లేక వారి పూర్వీకులైన, వారి తాతముత్తాతల వద్దకు ఎన్నడూ రానిది, వారి వద్దకు వచ్చిందనా?

69. లేక వారు తమ సందేశహరుణ్ణి ఎరుగరా? అందుకే అతన్ని తిరస్కరిస్తున్నారా?

70. లేక: “అతనికి పిచ్చిపట్టింది!” అని అంటున్నారా? వాస్తవానికి, అతను వారి వద్దకు సత్యాన్ని తెచ్చాడు. కాని చాలామంది సత్యాన్ని అసహ్యించుకుంటున్నారు.

71. మరియు ఒకవేళ సత్యమే³ వారి కోరికలకు అనుగుణంగా ఉంటే భూమ్యాకాశాలు మరియు వాటిలో ఉన్నదంతా నాశనమైపోయేది. వాస్తవానికి మేము వారి వద్దకు హితబోధను పంపాము.⁴ కాని వారు తమ హితబోధనుండి ముఖం త్రిప్పుకుంటున్నారు.

72. లేక నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) వారిని ప్రతిఫలం ఏమైనా అడుగుతున్నావా? నీ ప్రభువు ఇచ్చే ప్రతిఫలమే ఎంతో మేలైనది. ఆయనే అందరికంటే శ్రేష్ఠుడైన ఉపాధి ప్రదాత.

مُسْتَكْبِرِينَ ۖ سِرَاجًا يُجْرُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَلَمْ يَذْكُرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾

أَمْ يَكْفُرُونَ بِهِ جَاهِلُونَ بِالْحَقِّ وَالْحَقِّ ۖ وَالْحَقِّ ۖ كُرْهُونَ ﴿٧٠﴾

وَلَوْلَا بَرَكَةُ الْإِسْلَامِ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ كَمَا عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

أَمْ نَسِيتُمْ لِمُتَّعْتُم مَّا فَتَرَأْتُم بَيْنَكُمْ يَوْمَ تَكْفُرُونَ ۚ هُوَ الَّذِي ﴿٧٢﴾

1. బిహ్: దానిని గురించి అంటే, చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు క'అబహ్ అని అంటారు. అంటే మక్కా-ముషిక్ ఖురైషులు తాము క'అబహ్ గృహపు కార్యకర్తలని దురహంకారంతో వ్యవహరిస్తూ ముహమ్మద్(స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్ ను గురించి వ్యర్థపుమాటలు పలికేవారు. ఇతర వ్యాఖ్యాతలు అంటారు: 'బిహ్ - అంటే ఖుర్ఆన్. దానిని గురించి వ్యర్థపుమాటలాడుతూ రాత్రులు గడిపేవారు.' చూడండి, 31:6.

2. దైవవాక్కు అంటే ఖుర్ఆన్.

3. అల్-హక్కు: అంటే ధర్మం మరియు షరీయత్. (ధర్మశాసనం).

4. అజ్-జి'కరు: అంటే దివ్యఖుర్ఆన్. చూడండి, 21:10.

73. మరియు నిశ్చయంగా, నీవు వారిని
ఋజుమార్గం వైపునకు పిలుస్తున్నావు.

74. మరియు నిశ్చయంగా, పరలోకాన్ని
సమ్మనివారు (ఋజు) మార్గం నుండి
వైదొలగినవారే! (1/4)

75. * ఒకలేళ్ మేము వారిని కరుణించి,
(ఇహలోకంలో వారికున్న) ఆపదను తొలగించినా!
వారు తలబిరుసుతనంతో పట్టువిడువకుండా
త్రోవతప్పి సంచరిస్తూ ఉంటారు.

76. మరియు వాస్తవానికి, మేము వారిని
శిక్షకు గురిచేశాము.¹ అయినా వారు తమ
ప్రభువుముందు వంగలేదు మరియు వారు
వినములు కూడా కాలేదు.

77. చివరకు మేము వారికొరకు కఠిన
శిక్షా ద్వారాన్ని తెరిచాము. అప్పుడు వారు
నిరాశచెందిన వారయ్యారు.

78. మరియు ఆయనే, మీకు వినేశక్తిని,
చూసేశక్తిని మరియు (అర్థం చేసుకోవటానికి)
హృదయాలను సృజించినవాడు! అయినా
మీరెంత తక్కువగా కృతజ్ఞతలు తెలుపు
తున్నారు!

79. మరియు మిమ్మల్ని భూమిపై
వ్యాపింపజేసినవాడు ఆయనే. మరియు ఆయన
వద్దనే మీరంతా సమావేశపరచబడతారు.

80. మరియు మీకు జీవితాన్ని ఇచ్చేవాడు
మరియు మరణింపజేసినవాడు ఆయనే! మరియు
రాత్రింబవళ్ళ మార్పు ఆయన అధీనంలోనే
ఉంది. ఏమీ? మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా?

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصَّٰرِطِ
لُكِبُوا ۝

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضَرٍّ لَّخُوفٍ
طَغْيَا بِهِمْ يَعْجُونَ ۝

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكْبَرُوا لِلرَّيْبِ
وَمَا يَنْصَرِعُونَ ۝

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذْهُمْ فِيهِ مَبْعُوثُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

1. ఇక్కడ శిక్ష అంటే బుద్ధి యుద్ధరంగంలో ముష్రికులకు సంభవించిన పరాభవం. లేక దైవ ప్రవక్త
(స'అస)ప్రార్థనవల్ల మక్కా ముష్రిక్లపై వచ్చిన కరువుకాలం కావచ్చు. (ఇబ్నె-కసీర్).

81. కాని వారు తమ పూర్వీకులు పలికినట్లే పలుకుతున్నారు.

82. వారంటున్నారు: “ఏమీ? మేము మరణించి, మట్టిగా మరియు ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా మళ్ళీ సజీవులుగా లేపబడతామా?”

83. “వాస్తవానికి, ఇటువంటి వాగ్దానాలు, మాకూ మరియు మాకు పూర్వం మా తాత ముత్తాతలకు చేయబడినవే! వాస్తవానికి ఇవి కేవలం పూర్వకాలపు కట్టుకథలు మాత్రమే.”¹

84. వారిని ఇలా అడుగు: “ఈ భూమి మరియు ఇందులో ఉన్నదంతా ఎవరికి చెందినదో మీకు తెలిస్తే చెప్పండి?”

85. వారంటారు: “అల్లాహ్ కే!” వారితో అను: “అయినా మీరు హితోపదేశం స్వీకరించరా?”

86. వారిని అడుగు: “సప్తాకాశాల (ప్రభువు మరియు సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (అర్థ్) ప్రభువు ఎవరు?”²

87. వారంటారు: “అల్లాహ్ మాత్రమే!” అని. వారితో అను: “అయితే మీరెందుకు ఆయనపట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండరు?”

88. వారిని ఇలా అడుగు: “మీకు తెలిస్తే చెప్పండి! ప్రతి దానిపై పాలనాధికారం ఎవరి చేతిలో ఉంది? మరియు ప్రతిదానికి శరణమిచ్చేవాడు ఆయనే మరియు ఆయనకు వ్యతిరేకంగా శరణమివ్వగల వాడెవ్వడూ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ الْأَوَّلِينَ ﴿٥١﴾

قَالُوا إِذْ أٰمَنَّا وَكُنَّا رِبَآءًا وَعِظَامًا لَّيْسَ بَلْعَوْنُ ﴿٥٢﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا عَنَّا وَآبَاءُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ إِن هَٰذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٣﴾

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٥﴾

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

قُلْ مَن يَبْدِئُ مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٥٨﴾

1. అసా'తీరున్: అంటే పూర్వకాలంలో వ్రాసిపెట్టిన కట్టుకథలు. అంటే పునరుత్థానమని నీవు ('న'అను) అంటున్నది మేము ఎన్నో తరాలనుండి వింటున్న గాథయే! అది ఎప్పుడు రానున్నది? ఇది కేవలం ఒక కట్టుకథ!

2. చూడండి, 2:29, 7:54 మరియు 9:129.

లేనివాడు, ఎవరు?”

89. వారంటారు: “అల్లాహ్ మాత్రమే!”
వారితో అను: “అయితే మీరెందుకు మాయా
జాలానికి గురిఅవు (మోసమోసగింపబడు)
తున్నారు?”

90. అలాకాదు! మేము వారికి సత్యాన్ని
అందజేశాము. మరియు నిశ్చయంగా, వారే
అసత్యవాదులు!

91. అల్లాహ్ ఎవ్వరినీ కూడా తనకు
సంతానంగా చేసుకోలేదు మరియు ఆయనతో
పాటు మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. అలా
అయితే ప్రతిదేవుడు తన సృష్టితో వేరైపోయేవాడు
మరియు వారు ఒకరిపైనొకరు ప్రాబల్యం
పొందగోరే వారు. అల్లాహ్! వారు కల్పించేవాటికి
అతీతుడు.¹

92. ఆయన అగోచర మరియు గోచర
విషయాల జ్ఞానం గలవాడు. కావున వారు
సాటికల్పించే భాగస్వాముల కంటే, ఆయన
అత్యున్నతుడు.

93. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా ప్రార్థించు:
“ఓ నా ప్రభూ! ఏ (శిక్ష అయితే) వారికి
(అవిశ్వాసలకు) వాగ్దానం చేయబడిఉన్నదో
దానిని నీవు నాకు చూపనున్నావో!

94. “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను ఈ దుర్మార్గ
ప్రజలలో చేర్చకు.”²

95. మరియు నిశ్చయంగా, మేము, వారికి

سَيَقُولُونَ لِلّٰهِ قُلْ فَأَنَّى تُشْرَكُونَ ﴿٩٠﴾

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَايُونَ ﴿٩١﴾

مَا تَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلٰهٍ
إِذْ أَذْهَبَ كُلَّ إِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩٢﴾

عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٣﴾

قُلْ رَبِّ إِنَّمَا نُرِي بِمَا يُوعَدُونَ ﴿٩٤﴾

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾

وَأَنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا وَعَدُوهُمْ فَادْبَارُونَ ﴿٩٦﴾

1. చూడండి, 6:100.

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ఇలా ప్రార్థించారు: ‘ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఒకవేళ నీవు ఈ సమాజాన్ని
పరీక్షించగోరితే, లేక శిక్షించగోరితే! అంతకు ముందే నన్ను ఈ ప్రపంచం నుండి లేపుకో!’
(తిర్మిజీ, అహ్మద్).

(అవిశ్వాసులకు) వాగ్దానము చేసినది (శిక్ష),
నీకు చూపగల సమర్థులము.

96. చెడును, మంచితనముతో నివారిండు.¹
వారు ఆపాదించే విషయాలు మాకు బాగా
తెలుసు.

97. మరియు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా
ప్రభూ! పైతానులు రేకెత్తించే కలతలనుండి
(రక్షణపొందటానికి) నేను నీ శరణు
వేడుకుంటున్నాను.

98. “మరియు ఓ నా ప్రభూ! అవి
నావద్దకు రాకుండా ఉండాలని, నేను నీ
శరణు వేడుకుంటున్నాను.”²

99. చివరికి వారిలో ఒకడికి మరణం
సమీపించినప్పుడు వాడిలా వేడుకుంటాడు: “ఓ
నా ప్రభూ! నన్ను తిరిగి (భూలోకానికి) పంపు;

100. “నేను చేయకుండా వచ్చిన
సత్కార్యాలు చేయటానికి.”³ అది కాని పని.
నిశ్చయంగా, అది అతని నోటిమాట
మాత్రమే!⁴ ఇక (ఈ మరణించిన) వారు
తిరిగి లేపబడేదినం వరకు వారి ముందు ఒక
అడ్డుతెర (బర్జుఖ్) ఉంటుంది.⁵

إِذْ قَامَ بِالْقَيْ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
يَصِفُونَ ⑩

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ⑪

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ⑫

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ⑬

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
فَالِهَا وَمِنْ وَلَا يَرْجِعُونَ ⑭

1. చూడండి, 13:22 చివరి వాక్యం మరియు 41:34-35.

2. కావున ప్రతి కార్యానికి ముందు: ‘బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్రహీమ్’ చదవండి. అని దైవప్రవక్త
(స’అస) అన్నారు. దీనిని గురించి ‘హదీస్’లలో, దు’అలు కూడా పేర్కొనబడ్డాయి. (ముస్నద్
అహ్మద్ 2/181, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ’).

3. ఈ దు’అ ప్రతి సత్యతిరస్కారి: 1) మరణం ఆసన్నమైనప్పుడు, 2) పునరుత్థానదినమున,
అల్లాహ్ (సు.తా.) సమక్షంలో హాజరుచేయబడినప్పుడు మరియు 3) నరకంలోకి త్రోయబడి
నప్పుడు చేస్తాడు. కాని సఫలుడు కాదు. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్‌లో అనేకసార్లు వచ్చింది.
చూడండి, 63:10-11, 14:44, 7:53, 32:12, 6:27-28, 40:11-12, 35:37 మొదలైనవి.

4. అది కానిపని, చూడండి, 6:28.

5. ఇహలోక మరియు పరలోక జీవితపు మధ్య కాలాన్ని బర్జుఖ్ అంటారు.

101. ఆ తరువాత బాకా ఊదబడిన దినమున వారి మధ్య ఎలాంటి సంబంధాలు ఉండవు. మరియు వారు ఒకరినొకరు పలుకరించుకోరు కూడా!

102. ఇక ఎవరి (సత్కార్యాల) పళ్ళాలు బరువుగా ఉంటాయో, అలాంటివారే సాఫల్యం పొందేవారు.

103. మరియు ఎవరి పళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో, అలాంటివారే తమనుతాము నష్టానికి గురిచేసుకున్నవారు; వారే నరకంలో శాశ్వతంగా ఉండేవారు.

104. అగ్ని వారి ముఖాలను కాల్చి వేస్తుంది.¹ వారి పెదవులు బిగించుకుపోయి పళ్ళు బయటపడతాయి.

105. (వారిని అల్లాహ్ ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు): “ఎమీ? నా సూచనలు మీకు వినిపించబడ లేదా? అప్పుడు మీరు వాటిని అసత్యాలని తిరస్కరిస్తూ ఉండే వారు కదా?”

106. వారిలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా దురదృష్టం మమ్మల్ని క్రమ్ముకొని ఉండింది. మేము మార్గభ్రష్టులమైన వారుగా ఉండేవారం!

107. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని దీని (ఈ నరకం) నుండి బయటకు తీయి. ఒకవేళ మేము మరల (పాపాలు) చేస్తే, మేము నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులమే!”

108. ఆయన (అల్లాహ్) అంటాడు: “దానిలోనే పరాభవంతో పడిఉండండి మరియు నాతో మాట్లాడకండి!”

وَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ
يَوْمَئِذٍ وَلَا يَسَاءَلُونَ¹⁰¹

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ¹⁰²

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ¹⁰³

تَلْفَهُمْ وَجْهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالْحِجُونَ¹⁰⁴

أَلَمْ تَكُنْ الْيَتِيمَ الَّذِي عَلَىٰ عَيْنَيْنَا وَلَمْ تَكُنْ مِنَّا
كَذَّابُونَ¹⁰⁵

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا
ضَالِّينَ¹⁰⁶

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنَّا عِندَنَا قَاكِلُونَ¹⁰⁷

قَالَ احْسَبُوا يَوْمَئِذٍ أَنْتُمْ لَكَائِمُونَ¹⁰⁸

1. ముఖం ఎందుకు పెక్కినబడిందంటే మానవ ఉనికికి అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన అంశం ముఖమే! నరకాగ్ని మాత్రం శరీరాన్నంతా కాల్చుతుంది.

109. నిశ్చయంగా, నా దాసులలో కొందరు ఇలా ప్రార్థించేవారున్నారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము విశ్వసించాము, మమ్మల్ని క్షమించు మరియు మమ్మల్ని కరుణించు మరియు కరుణించేవారిలో నీవే అత్యుత్తముడవు!”

110. కాని మీరు వారిని పరిహాసానికి గురిచేసే వారు, చివరకు (ఆ పరిహాసమే) మిమ్మల్ని నా ధ్యానంనుండి మరపింపజేసింది; మరియు మీరు వారిమీద నవ్వేవారు (ఎగతాళి చేసేవారు)!

111. నిశ్చయంగా, ఈ రోజు నేను వారికి, వారి సహనానికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని ఇచ్చాను. నిశ్చయంగా వారే విజయం పొందిన వారు!

112. (అల్లాహ్) ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు భూమిలో ఎన్ని సంవత్సరాలు గడిపారు?”

113. వారిలా జవాబు ఇస్తారు: “మేమక్కడ ఒక్క దినమో లేక దినపు కొంతభాగమో ఉంటిమి. లెక్క పెట్టినవారిని అడుగు!”¹

114. (అల్లాహ్) అంటాడు: “మీరక్కడ ఉన్నది కొంతకాలం మాత్రమే! ఒకవేళ ఇది మీరు తెలుసుకొని ఉంటే (ఎంత బాగుండేది)!

115. “ఏమీ? వాస్తవానికి మేము మిమ్మల్ని వృథాగానే పుట్టించామని మరియు మీరు మా వైపునకు ఎన్నడూ మరలిరారని భావించారా?”

116. కావున (తెలుసుకోండి) అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు, నిజమైన విశ్వసార్థబాముడు,² ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయనే గౌరవప్రదమైన సింహాసనానికి (అర్షాదు) ప్రభువు!

إِنَّهٗ كَانَ قَرِيْنٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُ رَبَّنَا
أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّاحِمِيْنَ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّخَذَ نَسُوهُمْ سَخِرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي
وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضَلُّوْنَ ﴿١١٠﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَلَّهِمُّهُ
الْعَاقِبُونَ ﴿١١١﴾

قُلْ كَمْ لَكُمْ يَوْمَ فِي الْأَرْضِ عَدَدِ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا الْبَيْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ فَنُسِئِلُ
الْعَادِيْنَ ﴿١١٣﴾

قُلْ إِنْ لَّيْسَ لَكُمْ إِلَّا قَلِيلٌ لَّا كُفَّكُمْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُوْنَ ﴿١١٤﴾

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا
لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

1. ఈ లెక్క పెట్టే వారు దైవదూతలు.

2. చూడండి 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

117. ఇక ఎవడైనా అల్లాహ్‌తో పాటు మరొక దైవాన్ని - తనవద్ద దాని కొరకు ఎలాంటి ఆధారం లేకుండానే - ప్రార్థిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతని లెక్క అతని ప్రభువువద్ద ఉంది. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులు సాఫల్యము పొందలేరు.¹

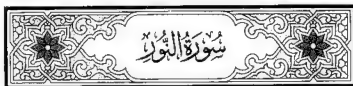
118. కావున నీవు ఇలా ప్రార్థించు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నన్ను కరుణించు, కరుణించే వారిలో నీవే అత్యుత్తముడవు!” (3/8)

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفِيكُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

1. నిజమైన సాఫల్యం, స్వర్గ నివాసమే కాని ఇహలోకంలోని ఆస్తిపాస్తులు, సంతానం హోదాలు, పేరు ప్రతిష్ఠలు మొదలైనవికావు.

24. సూరహ్ అన్-నూర్

అన్-నూరు: అంటే జ్యోతి, ప్రకాశం, వెలుగు. అన్-నిసా (4), అన్-నూర్ (24) మరియు అల్-అహ్-జాబ్ (33) సూరాహ్‌లలో స్త్రీల యొక్క సమస్యలు మరియు వాటి పరిష్కారాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ సూరహ్ 5వ హిజ్రీ చివరి కాలంలో లేక 6వ హిజ్రీ మొదటి కాలంలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 64 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 35వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో వ్యక్తిగత గౌరవపు ప్రాముఖ్యత తెలుపబడింది, ఆయత్‌లు 27-34 మరియు ఆయత్‌లు 11-20లలో బనూ-ము'న్-తలిఖ్ దండయాత్రలో సంభవించిన సంఘటనను గురించి ఉంది. ఆయత్‌లు 2-9లలో వ్యభిచారానికి గురించిన శాసనాలు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ النُّورِ أُنزِلَتْ فِيهَا آيَاتٌ كَثِيرَةٌ
لَعَلَّكُمْ تُذَكَّرُونَ ①

1. * ఇది ఒక సూరహ్! మేమే దీనిని అవతరింపజేశాము మరియు మేము దీనిని విధిగా జేశాము మరియు బహుశా మీరు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని, మే మిందులో స్పష్టమైన సూచన(ఆయత్)లను అవతరింపజేశాము.

2. వ్యభిచారిణి మరియు వ్యభిచారుడు, ఈ ఇద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరికి నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి.¹ మరియు మీకు అల్లాహ్

الرَّابِعَةُ وَالرَّابِعِي فَلْيُذَكَّرُوا وَاحِدٌ مِنْهُمَا
مِائَةً جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينٍ

1. 'మరియు మీ స్త్రీలలో ఎవరైనా వ్యభిచారానికి పాల్పడితే, వారికి వ్యతిరేకంగా, మీలోనుండి నలుగురి సాక్ష్యం తీసుకోండి. వారు (నలుగురు) సాక్ష్యమిస్తే, వారు మరణించే వరకైనా, లేదా వారి కొరకు అల్లాహ్ ఏదైనా మార్గం చూపించేవరకైనా, వారిని ఇండ్లలో నిర్బంధించండి.' అని 4:15లో వచ్చింది. ఇక్కడ: 'వ్యభిచారిణి మరియు వ్యభిచారుడు, ఈ ఇద్దరిలో ప్రతి ఒక్కరికి నూరేసి కొరడా దెబ్బలు కొట్టండి.' అని వచ్చింది. ఈ శిక్ష పెండ్లికాని వారిది. ఇక పెండ్లి అయిన వారు వ్యభిచారం చేస్తే రాళ్ళు రువ్వ చంపండి. అని ముస్లిం, కితాబ్ అల్-హూదూద్, బాబ్ 'హద్ అజ్జానిలో ఉంది. ఇంకా ఎన్నో 'హదీసు'లు మరియు ధైవ ప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హాబీలు అమలుపరచిన విధానాలు మరియు ముస్లిం సమాజంలోని ఏకాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. వీటిని సరించి వివాహితులైన స్త్రీపురుషులు వ్యభిచారం చేస్తే వారికి రాళ్ళు రువ్వ చంపే శిక్ష (రజ్మ) విధించబడుతుంది. కాని ఈ శిక్ష విధించటానికి, లైంగిక క్రియ జరుగుతూ ఉండగా ప్రత్యక్షంగా కళ్ళారా చూశామని, సత్యవంతులైన నలుగురు వ్యక్తులు అల్లాహ్ పేరుతో ప్రమాణం చేస్తూ సాక్ష్యం ఇవ్వాలి. కేవలం వృత్తాంతానుమేయ ప్రమాణం సరిపోదు. చూడండి, 24:4.

యందు మరియు అంతిమ దినమునందు విశ్వాసముంటే - అల్లాహ్ విధించిన ధర్మ విషయంలో - వారిద్దరి యెడల మీకు జాలి కలుగకూడదు. మరియు వారిద్దరి శిక్షను, విశ్వాసులలో కొందరు చూడాలి.

3. ఒక వ్యభిచారి, ఒక వ్యభిచారిణిని లేక బహుదైవా రాధకురాలయిన (ముషిక్) స్త్రీని మాత్రమే వివాహమాడుతాడు; మరియు ఒక వ్యభిచారిణిని, ఒక వ్యభిచారుడో లేక ఒక బహుదైవారాధకుడో మాత్రమే వివాహమాడుతాడు. మరియు ఇలాంటి విషయం విశ్వాసుల కొరకు నిషేధించబడింది.¹

4. మరియు ఎవరైనా శీలవతులైన స్త్రీలపై అపనిందమోపిన తరువాత నలుగురు సాక్షులను తీసుకొనిరాలేరో, వారికి ఎనబై కొరడెబ్బలు కొట్టండి మరియు వారి సాక్ష్యాన్ని ఎన్నటికీ స్వీకరించకండి. అలాంటి వారు పరమదుష్టులు (ఫాసిఖూన్).²

اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَلَيْسَ هَذَا بَشَرًا مِثْلَ الْآخَرِ ۖ فَاذْكُرُوا اللَّهَ الَّذِي تَدْعُونَ ۚ
وَلَا تَتَّبِعُوا الْآيَاتِ الْآخِرَةَ ۚ وَلَا تَقْرَبُوا الْآيَاتِ الْآخِرَةَ ۚ
وَلَا تَقْرَبُوا الْآيَاتِ الْآخِرَةَ ۚ وَلَا تَقْرَبُوا الْآيَاتِ الْآخِرَةَ ۚ

الرَّائِي لَكَ يَكْفُرُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا الْإِزَانُ أَوْ مُشْرِكَةٌ
وَحَرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُوا
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا يَحْسَبُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

1. కొందరు 'స'హబీ(ర'ది. 'అన్-హూమ్)లు చరిత్రహీనులైన స్త్రీలతో వివాహమాడటానికి అనుమతి అడిగినప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిందని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇక్కడ నికా'హ్. అంటే సాధారణ వివాహంకాదు, లైంగిక సంబంధం. ఒక వ్యభిచారియే ఒక వ్యభిచారిణితో లైంగిక సంబంధం ఉంచుకుంటాడు. అని కొందరు అభిప్రాయపడ్డారు. మరొక వ్యాఖ్యానం ఏమిటంటే: ప్రతివాడు తనవంటి వారినే తన సహవాసులుగా ఎన్నుకుంటాడు. ఇది ఇమామ్ అష్-షాకాని వ్యాఖ్యానం.
2. ఇక్కడ వ్యభిచార నిర్ధారణకు నలుగురు సాక్షులను - ఎవరైతే లైంగిక క్రియ జరుగు తున్నప్పుడు కళ్ళారా చూశారో - తేవాలి! అని స్పష్టంగా పేర్కొనబడింది. వృత్తాంతానుమేయ ప్రమాణం సరిపోదు. అంటే అక్కడ దొరికిన ఇతర ప్రమాణాలను బట్టి లైంగికక్రియ జరిగిఉందన్నప్పుడు అని, అంచనావేయడం సరిపోదు. నలుగురు సాక్షులు లైంగిక క్రియ జరుగుతూ ఉండగా కళ్ళారా చూశాము, అని సాక్ష్యమిస్తేనే ఈ శిక్ష విధించాలి, లేకుంటే అపనింద మోపిన వానికి 80 కొరడెబ్బలు కొట్టాలి మరియు వాని సాక్ష్యం ఎన్నటికీ స్వీకరించరాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో అసత్య సాక్ష్యమిచ్చిన వాడు పరమదుష్టుడు. మరొక విశేషమేమిటంటే, అప్పలలో, హత్యలలో మరియు ఇతర విషయాలలో ఇద్దరు సాక్షులు చాలు. కానీ, శిక్ష గంభీరమైనది, కాబట్టి వ్యభిచార విషయంలో లైంగిక క్రియ జరిగేటప్పుడు,

5. కాని అటుపిమ్మట ఎవరైతే పశ్చాత్తాప పడి తమనుతాము సవరించుకుంటారో! నిశ్చయంగా, అలాంటి వారిపట్ల అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు ఎవరైతే, తమ భార్యలమీద అపనిందమోపి, దానికి తాము స్వయమే తప్ప ఇతరులను సాక్షులుగాతేలేరో, వారు తమంతట తామే నాలుగు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి సాక్ష్యమిస్తూ: నిశ్చయంగా, తాను సత్యం పలుకుతున్నాననీ!¹

7. మరియు ఐదవసారి అతడు ఒకవేళ అసత్యం పలుకుతున్నట్లయితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆగ్రహం తనమీద విరుచుకుపడు గాక! అనీ అనాలి.

8. ఇక ఆమె (భార్య) శిక్షను తప్పించు కోవటానికి, నాలుగు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తూ: నిశ్చయంగా అతడు అబద్ధం చెబుతున్నాడనీ;

9. మరియు అయిదవ సారి ఒకవేళ అతడు సత్యవంతుడైతే! నిశ్చయంగా తన మీద అల్లాహ్ ఆగ్రహం విరుచుకుపడు గాక! అనీ అనాలి.²

10. మరియు మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే! (ఆయన

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ

وَالَّذِينَ يَزْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
شَهَادَةٌ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ
شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ أَنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ اللَّهَ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ

وَيَذَرُونَهَا الْعَذَابَ إِنْ تَشْهَدُ أَرْبَعُ
شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ أَنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ
حَكِيمٌ

కళ్ళారా చూసినామని అల్లాహ్ పేరట ప్రమాణం చేసి, నలుగురు సాక్ష్యమిస్తేనే శిక్ష విధించాలి. చూడండి, 24:2.

1. అంటే ఇక్కడ నాల్గు సార్లు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి అనడం, నాలుగు సాక్షులతో సమానం, అని అర్థం.
2. ఈ విధానం షరీయత్ లో ల'అనున్ అనబడుతుంది. అంటే నిందారోపణను ఖండించటానికి చేసే ప్రమాణం. ఈ విధమైన సాక్ష్యాల తరువాత వారిద్దరి మధ్య విడాకులు జరుగుతాయి. దైవప్రవక్త (స'అస) కాలంలో ఇటువంటి విషయాలు జరిగినందువల్లనే ఈ ఆయత్ లు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

మీ శిక్షను త్వరలోనే తెచ్చేవాడు) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించేవాడు, మహావివేకవంతుడు.¹

11. నిశ్చయంగా, అవనింద మోపేవారు,² మీలోనుంచే కొందరున్నారు. అది మీకు హానికరమైనదని భావించకండి. వాస్తవానికి అది మీకు మేలైనదే. వారిలో ప్రతి ఒక్కనికి తాను చేసిన పాపానికి తగిన శిక్ష లభిస్తుంది. మరియు వారిలో (ఈ అవనింద మోపటంలో), పెద్ద బాధ్యత వహించిన వానికి ఘోర మైన శిక్ష పడుతుంది.

12. విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు దానిని వినినప్పుడు, తమను గురించి తాము మంచి తలంపు వహించి: “ఇది స్పష్టమైన అవనిందయే!” అని ఎందుకు అనలేదు?³

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُم بَلَىٰ أُمُورٌ مِّنْهُمْ تَأْتِي السَّبَّابَ مِنَ الْإِفْكِ وَالَّذِي يُؤْتِي بِزُبُرِهِمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ①

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ②

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష వెంటనే రాకపోవచ్చు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనంతకరుణామయుడు, పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు మరియు మహా వివేకవంతుడు.
2. బనూ-మున్'తలిఖ్ యుద్ధం నుండి 5వ హిజ్రీలో తిరిగి మదీనాకు వస్తున్నప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'సహాబీలు (ర'ది.'అష్లుమ్) మదీనాకు కొంత దూరముండగా రాత్రి గడవటానికి ఆగుతారు. ఉదయం వారి ప్రయాణం మొదలు పెట్టినప్పుడు, 'అయి'షహ్ (ర.'అన్తా) యొక్క అంబారీ (హో'దజ్) ఆమె లోపల ఉన్నారనుకొని - ఒంటె మీద పెట్టి ప్రయాణం మొదలుపెట్టారు. 'అయి'షహ్ (ర.'అన్తా) తమ హారం వెతకటానికి వెళ్ళి ఉంటుంది. ఆమె తిరిగివచ్చే వరకు ఎవ్వరూ లేనిది చూసి అక్కడే కూర్చుంటుంది. అంతలో వెనుక నుండి 'సఫ్వాన్ బిన్-మ'అ'తల్ సులమి (ర'ది.'అ.) వస్తాడు. అతడి పని, వెనుక ఉండి బిడారం వారు ఏమైనా మరచిపోతే దానిని తీసుకొనిరావడమే. అతడు 'అయి'షహ్ (ర.'అన్తా)ను చూసి గుర్తుపట్టి, ఆమెను తన ఒంటెమీద సవారీచేయించుకొని తాను దాని కళ్ళాం (లగాం) పట్టుకొని తీసుకొని వస్తారు. ఇది చూసి కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై అవనిందమోపుతాడు. ఈ విషయం గురించి ఎన్నో 'స'హీ'హ్ 'హదీస్' లున్నాయి. ఆమెను అవనింద నుండి విముక్తి చేయటానికి, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయతులను అవతరింపజేశాడు. కొంతమంది విధేయులైన ముస్లింలు కూడా మునాఫిఖుల ఈ అవనిందకు గురిఅవుతారు. వారిలో 'హస్సాన్, మి'స్'తహ్ బిన్- అసా'స'హ్ మరియు 'హమ్మ బిన్-జ'హ్షి (ర'ది.'అష్లుమ్)లు కూడా ఉంటారు. దాదాపు ఆ సంఘటన ఒక నెల తరువాత ఈ ఆయతులు (11-20) అవతరింపజేయబడ్డాయి.
3. 'అయి'షహ్ (ర. 'అన్తా)ను గురించి లేపిన అవనింద కొరకుచూడండి, 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ,

13. మరియు వారు దీనికై నలుగురు సాక్షులను ఎందుకు తీసుకొనిరాలేదు? ఒక వేళ వారు సాక్షులను తీసుకొనిరానప్పుడు, అల్లాహ్ వద్ద వారే అసత్యవాదులు.

14. మరియు ఒకవేళ మీపై అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణ, ఇహ లోకంలో మరియు పరలోకంలో లేకుంటే - మీరు ఏ విషయాలలో పడిపోయారో, వాటి పర్యవసానంగా - మీపై ఘోరమైన శిక్ష పడిఉండేది.

15. అప్పుడు మీరు దానిని (ఆ అపనిందను) మీ నాలుకలతో వ్యాపింపజేస్తూ పోయారు మరియు మీకు తెలియని దానిని మీ నోళ్ళతో పలుకసాగారు మరియు మీరు దానిని చిన్న విషయంగా భావించారు, కాని అల్లాహ్ దగ్గర (దృష్టిలో) అది ఎంతో గొప్ప విషయం (అపరాధం).

16. మరియు మీరు దానిని విన్నప్పుడు: “ఇలాంటి మాట పలకడం మాకు తగదు, (ఓ మా ప్రభూ!) నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, ఇది గొప్ప నిందారోపణ!” అని ఎందుకు అనలేదు.¹

17. మీరు విశ్వాసులే అయితే, ఇక మీదట ఎన్నటికీ ఇటువంటి చేష్టలు మరల చేయకూడదని అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఉపదేశిస్తున్నాడు.

لَوْ أَجَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا
بِالشَّهَادَةِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ أَفْضَلُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
لَسَكَّرْنَا بِمَا أَفْضَلْنَا فِيهِ عَنْكُمْ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٤﴾

إِذْ تَقُولُونَ بِالَّذِينَ نَقَلُوا عَنْكُمْ آيَاتِنَا لَيْسَ
لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسِبُونَهُ هَيِّئًا وَهَوًى عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿١٥﴾

وَلَوْ لَأَذِّنَا صَعِيقَةً فَلَمْ يَأْكُرُوا لَكَ إِنَّا نَسْكُرُ
بِهَذَا إِلَهُكَ هَذَا يَهْتَانُ عَظِيمًا ﴿١٦﴾

يُعْظَمُ إِلَهُكَ أَنْ تَعُودَ وَاللَّيْلَةَ الْبَارِئُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

పుస్తకం-6 'హదీస్' నం. 274.

1. ఈ మాటలు వ్యాపింపజేసిన వారితో: 'మీరు నలుగురు సాక్షులను ఎందుకు తేలేదు.' అని విశ్వాసులు ఎందుకు ప్రశ్నించలేదు. వారు నలుగురు సాక్షులను తేకుంటే మీరు వారిని అసత్యవాదులని ఎందుకు అనలేదు? ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన తరువాత హస్సాన్, మి'న్ తహ్ బిన్-అసా'న హ్ మరియు 'హమ్మ బిన్-జి'హష్ (ర'దీ. అష్ఠమ్)లు అపనింద మోపినందుకు శిక్షింపబడ్డారు. (అ'హ్మద్, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-మాజా).

18. మరియు అల్లాహ్ మీకు స్పష్టమైన ఆయత్లను చూపుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహావివేకవంతుడు.

19. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, విశ్వాసవర్గంలో అశ్లీలత¹ వ్యాపించాలని కోరుతారో, అలాంటివారికి ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా కఠినశిక్ష పడుతుంది.² మరియు అల్లాహ్ కు అంతా తెలుసు, కాని మీకు తెలియదు.

20. మరియు మీ యెడల అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే (మీరు నాశనమైపోయే వారు); మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా కనికరుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/2)

21. * ఓ విశ్వాసులారా! షైతాన్ అడుగు జాడలలో నడవకండి. మరియు ఎవడు షైతాన్ అడుగుజాడలలో నడుస్తాడో! నిశ్చయంగా, షైతాన్ అతనిని అశ్లీలమైన మరియు అసభ్యకరమైన పనులు చేయటానికి ప్రోత్సహిస్తాడు. మరియు మీ యెడల అల్లాహ్ అనుగ్రహం మరియు ఆయన కరుణయే లేకుంటే, మీలో ఒక్కడుకూడా నీతిమంతునిగా ఉండలేడు. కాని అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని నీతిమంతునిగా చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు సర్వజ్ఞుడు.

22. మరియు మీలో (అల్లాహ్) అను గ్రహం మరియు సమృద్ధిగా (సంపదలు) గలవారు, తమ బంధువులకు, పేదలకు,³ అల్లాహ్ మార్గంలో

وَيَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ
يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ
مَنْ أَحَدٌ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
سَبِيحٌ عَلَيْهِ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْتِلْ أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا
أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ

1. అల్-ఫాహిషహ్: దుర్నితి, అశ్లీలత, చెడ్డనడత, నీచకార్యము, అపనింద మొదలైనవి.

2. అంటే 80 కొరడా దెబ్బలు చూడండి, ఆయత్ 24:4.

3. మిస్కినూన్: తన ఆదాయం నిత్యావసరాలకు సరిపోకున్నా ఇతరులను యాచించనివాడు.

వలస (హిజ్రత్) పోయేవారికి, సహాయం చేయమని ప్రతిజ్ఞచేయరాదు.¹ వారిని మన్నించాలి, (వారితప్పలను) ఉపేక్షించాలి. ఏమీ? అల్లాహ్ మీ తప్పలను క్షమించాలని మీరు కోరరా? వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే శీలవతులు, అమాయకులు అయిన విశ్వాస స్త్రీలపై అపనిందలు మోపుతారో, వారు ఈ లోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ శపించ (బహిష్కరింప)బడతారు మరియు వారికి ఘోర శిక్ష ఉంటుంది.

24. వారి నాలుకలు, వారి చేతులు మరియు వారి కాళ్ళు - వారు చెప్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి - వారికి విరుద్ధంగా సాక్ష్యమిచ్చేరోజు!

25. ఆ రోజు! అల్లాహ్ వారికి, (వారి కర్మలకు) పూర్తి ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయనే పరమ సత్యమని వారు తెలుసుకుంటారు.

26. నికృష్టులైన స్త్రీలు నికృష్టులైన పురుషులకు మరియు నికృష్టులైన పురుషులు నికృష్టులైన స్త్రీలకు తగినవారు. మరియు నిర్మల స్త్రీలు నిర్మల పురుషులకు మరియు

اللَّهُ وَلِيَعْفُوا وَلِيَصْفَحُوا أَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ يَغْفِرَ
اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاضِلَاتِ الْمُسْلِمَاتِ
الْعُفَا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ أَلْفُ ثَلَاثِينَ وَكُلُّ شَيْءٍ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ يُنْفَخُ الْكِتَابُ وَاللَّهُ ذِي الْعَرْشِ الْعَلِيِّ
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

الْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ
الْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ وَالْمُتَّقِينَ
مِمَّا يَقُولُونَ لَمْ يَغْفِرْ لَهُمْ وَرِثَ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

1. 'అయిషహ్ (ర.'అన్సా) పై అపనింద మోపిన విశ్వాసులలో ఒకడు మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.), అబూబక్ర (ర'ది.'అ.) యొక్క దగ్గరి బంధువు. అబూబక్ర (ర'ది.'అ.) అతనికి సహాయం చేసేవారు. 'అయిషహ్ (ర.'అన్సా)ను అపనింద నుండి విముక్తి కలిగించే ఆయతులు అవతరింపజేయబడిన తరువాత అబూబక్ర (ర'ది.'అ.) మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.)కు ఇక ఎలాంటి సహాయం చేయని ప్రతిజ్ఞచేస్తారు. ఆది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు నచ్చక ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు. అప్పుడు అబూబక్ర (ర'ది.'అ.) తన ప్రతిజ్ఞకు పరిహారం (కప్పారహ్) చెల్లించి మి'న'తహ్ (ర'ది.'అ.)కు మరల ఆర్థిక సహాయం చేయసాగారు. (ఇబ్నె-కసీర్, ఫిట్హ్ అల్-ఖదీర్, చూడండి, 13:22.

నిర్మల పురుషులు నిర్మల స్త్రీలకు తగినవారు. వారు (కపటవిశ్వాసులు) మోపే అపనిందలకు వీరు నిర్దోషులు. వీరికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

27. ఓ విశ్వాసులారా! మీ ఇంట్లు తప్ప, ఇతరుల ఇంట్లలోనికి వారి అనుమతిలేకుండా మరియు ఆ ఇంటి వారికి సలామ్ చేయకుండా ప్రవేశించకండి.¹ ఈ పద్ధతే మీకు అతి ఉత్తమమైనది. మీరు ఈ హితోపదేశం జ్ఞాపకం ఉంచుకుంటారని ఆశింపబడుతోంది!

28. మరియు ఒకవేళ మీకు దానిలో (ఆ ఇంటిలో) ఎవ్వరూ కనబడకపోయినా, మీకు అనుమతి ఇవ్వబడనంతవరకు అందులోకి ప్రవేశించకండి. మరియు (అనుమతి ఇవ్వక), మీతో తిరిగిపోమ్మని (ఆ ఇంటి వారు) అంటే! తిరిగి వెళ్ళిపోండి. ఇదే మీకొరకు శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

29. ఎవ్వరికీ నివాసస్థలం కాకుండా మీకు ప్రయోజనకరమైన వస్తువులున్న ఇంట్లలో ప్రవేశిస్తే, మీపై ఎట్టి దోషంలేదు. మరియు మీరు వ్యక్తపరిచేది మరియు మీరు దాచేది అంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

30. విశ్వసించిన పురుషులతో, వారి చూపులను క్రిందికి పెట్టుకోమని మరియు వారి మర్మాంగాలను కాపాడుకోమని చెప్పి.²

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يَذُنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمُ اجْعَلُوا فَاجْعَلُوا آذَانَكُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَمَّا الَّذِينَ لَا يَفْقَهُوْا فَرُوحَهُمْ ذَلِكَ أَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْفُتُورُ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) ఏ ఇంటికి వెళ్ళినా మొదట సలాం చేసేవారు. తరువాత ప్రవేశించటానికి, ద్వారపు ఒకవ్రక్కకు నిలబడి అనుమతి అడిగేవారు. మూడుసార్లు అనుమతి అడిగిన తరువాత కూడా జవాబు రాకుంటే మరలిపోయే వారు. (స.బుఖారీ). 'ఎవరు?' అని లోపల ఉన్నవారు ప్రశ్నిస్తే బయట ఉన్నవారు తమపేరు తెలపాలి. (స. బుఖారీ).

2. చూడండి, 23:5-6, అంటే పురుషులు తమ చూపులను అదుపులో ఉంచుకోవాలి. చూడదగని

ఇది వారికి ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్, వారి చేష్టలను బాగా ఎరుగును.

31. మరియు విశ్వసించిన స్త్రీలతో కూడా వారి చూపులను క్రిందికి పెట్టుకోమని మరియు వారి మర్గాంగాలను కాపాడుకోమని చెప్పు. మరియు వారి అలంకరణను ప్రదర్శించవద్దని చెప్పు - (దానంతట అదే) ప్రదర్శనమయ్యేది తప్ప. వారిని, తమ తలమీది దుప్పటిని రొమ్మల వరకు కప్పకోమని చెప్పు. వారు తమ అలంకారాన్ని తమ భర్తలకు, తమ తండ్రులకు, తమ భర్తల తండ్రులకు, తమ కుమారులకు, తమ భర్తల కుమారులకు, తమ సోదరులకు, తమ సోదరుల కుమారులకు, తమ సోదరీమణుల కుమారులకు, తమ (తోటి) స్త్రీలకు, తమ బానిస స్త్రీలకు, లేక కామ ఇచ్చలేని మగ సేవకులకు, లేక స్త్రీల గుప్తాంగాలను గురించి తెలియని బాలురకు తప్ప, ఇతరుల ముందు ప్రదర్శించకూడదని మరియు కనబడకుండా ఉన్న తమ అలంకారం తెలియబడేటట్లుగా, వారు తమ పాదాలను నేలపైకొడుతూ నడవకూడదని చెప్పు. మరియు ఓ విశ్వాసులారా! మీరందరూ కలసి అల్లాహ్ ను క్షమాపణకై వేడుకుంటే, బహుశా మీరు సాఫల్యం పొందవచ్చు!

32. మీలోని పెండ్లికాని వారికి మరియు శీలవత్తులైన మీ బానిస పురుషులు మరియు బానిస స్త్రీలకు వివాహాలు చేయించండి.¹

يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْصَيْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ خُفْرَهُنَّ عَلَى جُجُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا الْبُعُولَتَهُنَّ أَوِ الْإِبْنَانِ أَوِ الْبُعُولَتَهُنَّ أَوْ
أَبْنَائَهُنَّ أَوِ الْإِبْنَانِ أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ بَنِي
إِخْوَانَهُنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَاءَهُنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَابَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الْطِفْلِ الَّذِينَ لَا يَظْهَرُونَ عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ
زِينَتِهِنَّ وَتَوَوَّأُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

وَأَكْمُرُوا الْوُقَاةَ وَالْطَّالِحِينَ مِنَ عِبَادِكُمْ
وَأَمَّا كُمْ أَنْ تَكُونُوا أَفْقَرًا يَعْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ قَضَائِهِ

విషయాల నుండి చూపులను మరల్చుకోవాలి. అంటే పురుషులు అన్య స్త్రీలను చూడటం, ఇతరుల ఆచ్ఛాదనీయ అవయవాలను చూడటం, అసభ్య దృశ్యాలుపై చూపును నిలపటం తగదు, అని అర్థం. ఇంకా చూడండి, మత్తయి-(Mathew), 5:27-29.

1. అ'యామా, అయ్యిమున్ (ఏ.వ.): అంటే, కన్య, విధవ, విడాకురాలు - మూడు రకాల స్త్రీలు మరియు భార్యలేని పురుషుడు కూడా, దైవప్రకటన(స'అస) ప్రవచనం: “ఎవరైతే నా సున్నత్ ను

ఒకవేళ వారు పేదవారయితే, అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేయవచ్చు! మరియు అల్లాహ్ సర్వవ్యాప్తి, సర్వజ్ఞుడు.

33. ఎవరికైతే, పెండ్లి చేసుకొనే శక్తిలేదో వారు, అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో వారిని ధనవంతులుగా చేసేవరకు శీలశుద్ధతను పాటించాలి.¹ మరియు మీ బానిసలలో ఎవరైనా స్వేచ్ఛాపత్రం వ్రాయించుకోగోరితే వారియందు మీకు మంచితనం కనబడితే, వారికి స్వేచ్ఛాపత్రం వ్రాసి ఇవ్వండి.² అల్లాహ్ మీకు ఇచ్చిన ధనంనుండి వారికి గూడా కొంత ఇవ్వండి. మీరు ఇహలోక ప్రయోజనాల నిమిత్తం, మీ బానిస స్త్రీలు శీలవంతులుగా ఉండగోరితే, వారిని వ్యభిచారానికి బలవంతపెట్టకండి.³ ఎవరైనా వారిని బలవంతపెడితే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారిని (ఆ బానిస స్త్రీలను) బలాత్కారం తరువాత క్షమించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

34. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీ వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను, మీకు పూర్వం గతించిన వారి ఉదాహరణలను మరియు దైవభీతి గలవారికి బోధనలను (ఉపదేశాలను) అవతరింపజేశాము. (5/8)

وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٠﴾

وَلَيْسَ تَعْفَى الَّذِينَ لَا يَحْدُونَ نِكَاحًا حَتَّى
يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ
مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كَاتِبِينَكُمْ إِنْ عَرِفْتُمْ فِيهِمْ
خَيْرًا وَالْأُولَئِهِمْ مِنْ مَّا لَى اللَّهُ الَّذِي اتَّخَذَكُمْ وَلَا
تُرْهِمُوهُمْ قِيَمًا عَلَى الْبِعَاءِ إِنْ أَرَادْتُمْ تَحْصِينَاتٍ بَتُّوا
عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْنَكُمْ وَقَالَ اللَّهُ
مَنْ أَبْعَدُ أَرْكَاهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا لِّلَّذِينَ
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٢﴾

తిరస్కరిస్తాడో వాడు నావాడు కాడు!” (‘సహీహ్ బుఖారీ-5063, ముస్లిం-1023).

1. ఇలాంటి వారు నఫిల్ ఉపవాసాలు ఉండాలి. దానివల్ల వారు తమ మనస్సులను అదుపులో ఉంచుకోగలరు, (‘సహీహ్ బుఖారీ).
2. మీ బానిసలు స్వేచ్ఛగోరి - మీరు వారితో వారి స్వేచ్ఛకొరకు కుదుర్చుకున్న - మీ సొమ్మును కొంతకాలంలో ఇవ్వటానికి ఒప్పుకుంటే! దానిని ఒక పత్రం మీద వ్రాయించుకొని వారికి స్వేచ్ఛనివ్వండి. అంటే ఇస్లాం బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించటానికి మొదట నుండియే పాటించబడుతున్నది. చూడండి, 9:60. ‘జకాత్ డబ్బును, బానిసల స్వేచ్ఛకొరకు ఉపయోగించడని ఆజ్ఞ ఉంది.
3. ఇస్లాంకు పూర్వం, ప్రజలు తమ బానిస స్త్రీలతో వ్యభిచారం చేయించి ఆ సొమ్ము తినేవారు. ఇది ఇస్లాంలో నిషేధించబడింది.

35. * అల్లాహ్ ఆకాశాలకూ మరియు భూమికి జ్యోతి! ఆయన జ్యోతిని, గూటిలోని దీపంతో పోల్చవచ్చు! ఆ దీపం చుట్టూ గాజు ఉంది. ఆ గాజు ఒక సక్షత్రంవలే ప్రకాశిస్తున్నది. అదొక పావనమైన 'జైతూన్ వృక్షంతో' (నూనెతో) వెలిగించబడుతున్నది, అది (ఆ వృక్షం) తూర్పుకు గానీ, పడమరకు గానీ చెందినది కాదు. దానినూనె అగ్ని అంటుకున్నా మండుతూనే ఉంటుంది. వెలుగు మీద వెలుగు! అల్లాహ్ తన వెలుగు వైపునకు తనకు ఇష్టమైన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. అల్లాహ్ ఉదాహరణలద్వారా ప్రజలకు బోధిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

36. అల్లాహ్ ఏ ఇండ్లను (మస్జిద్లను) లేపి, వాటిలో ఆయన నామాన్ని స్మరించమని సెలవిచ్చాడో, అందులో వారు, ఆయన పవిత్రతను ఉదయం మరియు సాయంత్రం స్తుతిస్తూ ఉంటారు.²

37. ప్రజలలో కొందరిని - వారి వ్యాపారం గానీ మరియు క్రయ విక్రయాలు గానీ - అల్లాహ్ స్మరణనుండి, నమాజ్ స్థాపించడం నుండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వడం నుండి తప్పించలేవు. హృదయాలు మరియు కనుగ్రుడ్లు గిరగిర తిరిగిపోయే, ఆ దినమును గురించి, వారు

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِ كَنْسَكُو
فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ
كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ
زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيئُ
وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ النُّورِ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ
مَنْ يَشَاءُ وَيَصُوبُ اللَّهُ الْأَمْتَالَ لِلنَّاسِ
وَاللَّهُ جَلُّ شَيْءٍ عَلَيْهِ

فِي بُيُوتٍ لَأَنَّ اللَّهَ أَنْ تَرَفَعُ وَيَذْكُرَ فِيهَا اسْمُهُ
يُحْسِنُ لَهُ فِيهَا بِالْعُدْوَةِ وَالْوَصَالِ

رَجُلًا لَا تُلْهِمُهُمْ تِجَارَةً وَلَا بَيْعًا عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَاقْلَامِ
الصَّلَاةِ وَإِتْيَاءِ الزَّكَاةِ يَتَعَفَّوْنَ يَوْمَ مَا تَلَقَّبَ فِيهِ
الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

1. అన్-నూరు: He, by whose light the obscure in perception sees, and by whose guidance the erring is directed aright. Or the Manifest by whom is every manifestation. the Light, జ్యోతి, కాంతికి నిలయమైనవాడు. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న వారికి మార్గదర్శకత్వం చేయగలవాడు, వెలుగు చూపగలవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే!

2. చూడండి, 72:18.

భయపడుతూ ఉంటారు.¹

38. వారు ఇలా చేయటం, అల్లాహ్ వారికి వారి మంచినలుల కొరకు ప్రతిఫలమివ్వటానికి; మరియు తన అనుగ్రహాలను వారిపై అధికం చేయటానికి. మరియు అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి లెక్కలేనంత జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు.

39. ఇక సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి కర్మలను ఎడారిలోని ఎండమావితో పోల్చవచ్చు. దప్పికగొన్న వాడు - దానిని నీరుగా భావించి దాని వద్దకు చేరి, చివరికి ఏమీ పొందలేక - అక్కడ అల్లాహ్ ను పొందుతాడు. ఆయన అతని లెక్కను పూర్తిగా తీర్చుతాడు. మరియు అల్లాహ్ లెక్క తీర్చటంలో అతి శీఘ్రుడు.²

40. లేక (సత్యతిరస్కారుల పరిస్థితి) చాల లోతుగల సముద్రంలోని చీకట్లవలె ఉంటుంది. దానిపై ఒక గొప్పఅల క్రమ్ము కొని ఉంటుంది. దానిపై మరొక గొప్పఅల, దానిపై మేఘాలు. చీకట్లు ఒకదానిపై నొకటి క్రమ్ముకొని ఉంటాయి. అప్పుడు ఎవడైనా తనచేతిని (చూడాలని) చాచితే, వాడు దానిని చూడలేడు. మరియు ఎవనికైతే అల్లాహ్ వెలుగు నివ్వడో, అతనికి ఏ మాత్రం వెలుగు దొరకదు.³

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَوَيَذَرُ لَهُمْ مَن فَعِلُوا
وَاللَّهُ يَرَىٰ مَن يَتَّبِعُكَ حَسَابًا ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيَعَةٍ يُغْوِيهِ
الظَّهَانُ مَا هَاقِيَ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَيِّئًا وَوَجَدَ
اللَّهُ عِنْدَهُ قُوفَهُ حَسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

أَوْ كَظُلُمٍ فِي بُحْرٍ لَّيْلِيٍّ يَغْشَىٰ مَوْجًا مِّن قَوْفٍ مَّوْجٍ
مِّن قَوْفٍ سَعَابٍ ۖ ظَلُمَتْ بِعَصَاهَا فَوْقَ بَعْضٍ
إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ
لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ۝

1. చూడండి, 40:18.

2. అంటే సత్యతిరస్కారుడు ఎన్ని మంచినలులు, సత్కార్యాలు చేసినా అవి పరలోకంలో ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి. అంటే అతనికి వాటి నుండి ఎట్టి పుణ్యఫలితం లభించదు. అతడు నరకంలో చేరిపోతాడు.

3. సత్యతిరస్కారులను సముద్రపులోతులో చీకట్లలో ఉన్నవాటితో పోల్చబడింది. అంటే సత్యతిరస్కారుడు అంధకారంలో మునిగి ఉన్నాడు. అవి వానిని విశ్వాసపు వెలుగులోనికి రానివ్వవు. పరలోకంలో కూడా వాడు నరకపు అంధకారంలో ఉంటాడు. వెలుగు సముద్రపు లోతులోకి చేరలేదు. ఎందుకంటే వెలుగులో ఇమిడి ఉన్న ఏడు రంగులు ఒకదాని తరువాత ఒకటి, సముద్రపు తలాలలోనికి వెలుగు పోయేటప్పుడు పీల్చుకోబడతాయి. కాబట్టి సముద్రపు లోపటి భాగంలో చీకటి ఉంటుందని సైంటిస్టులు ఇప్పటివరకే తెలుసుకున్నారు.

41. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటం లేదా)? నిశ్చయంగా, భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న సర్వమూ మరియు రెక్కలు విప్పి ఎగిరే పక్షులు సైతం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయని? వాస్తవానికి ప్రతిదానికి తన నమాజ్ మరియు స్తోత్రం చేసే పద్ధతి తెలుసు.¹ మరియు అవి చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.²

42. మరియు భూమ్యాకాశాల మీద సర్వాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! మరియు అల్లాహ్ వైపునకే (అందరూ) మరలి పోవలసి ఉంది.

43. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మేఘాలను మెల్లమెల్లగా నడుపుతూ, వాటిని ఒక దానితో ఒకటి కలుపుతాడని, ఆ తరువాత వాటిని ప్రోగుచేస్తాడని! ఆ పిదప వాటినుండి వర్షాన్ని కురిపించేది నీవు చూస్తున్నావు కదా! మరియు ఆయనే ఆకాశంలో ఉన్న కొండల వంటి (మేఘాల) నుండి వడగండ్ల చల్లని (వర్షాన్ని) తాను కోరినవారిపై కురిపిస్తాడు. మరియు తానుకోరిన వారిని వాటినుండి తప్పిస్తాడు. వాటి పిడుగు యొక్క మెరుపు కంటి చూపులను దాదాపు హరించేలా ఉంటుంది.

44. అల్లాహ్ మేఘాలను రేయింబవళ్ళను మార్పు తున్నాడు. నిశ్చయంగా, కన్నులు గలవారికి

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْخَرُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالطَّيْرِ صَفٍّ كُلٌّ قَدْ عَمِلَ صَلَاتَهُ وَتَتَّبِعُهُ
وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ شَاقِقُونَ ﴿٤١﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُرْسِطُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ مِنْهُ طَائِفًا لِيَنْزِلَ
رِجًّا مَاءً تَرَى الْأَرْضَ تَحْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَتَزِيلُ مِنَ
السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ لِيُكَادَ سَنَا بَرْقُهُ
يَذْهَبَ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

يَقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

కాని ఇది దివ్యఖుర్ఆన్ లో 1400 వందల సంవత్సరాల ముందే వ్రాయబడింది.

1. అంటే ప్రతి దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్తోత్రం (ప్రార్థన) ఏ విధంగా చేయాలో తెలుసు. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రతివస్తువు అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేయడమనేది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఘనతలలో ఒకటి. ఏవిధంగానైతే వాటిని సృష్టించడం కూడా కేవలం ఆయన (సు.తా.) ఘనతలలో ఒకటి! చూడండి, 17:44.
2. విచక్షణాశక్తి లేని ప్రతివస్తువు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఈ విచక్షణాశక్తి గల జిన్నాతులు మరియు మానవులు అల్లాహ్ (సు.తా.) స్తోత్రం చేయకుంటే వారు ఆయన శిక్షకు అర్హులు కాగూడదా?

ఇందులో గుణపాఠం ఉంది.

45. మరియు అల్లాహ్ ప్రతి ప్రాణిని నీటి నుండి సృష్టించాడు.¹ వాటిలో కొన్ని తమ కడుపుమీద ప్రాకేవి ఉన్నాయి మరియు వాటిలో కొన్ని రెండు కాళ్ళమీద నడిచేవి ఉన్నాయి మరియు వాటిలో మరికొన్ని నాలుగు (కాళ్ళ) మీద నడిచేవి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తానుకోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

46. వాస్తవంగా! మేము సుస్పష్టమైన సూచన(అయాత్)లను అవతరింపజేశాము.² మరియు అల్లాహ్ తానుకోరిన వానికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

47. వారు (కపటవిశ్వాసులు) అంటారు: “మేము అల్లాహ్ ను మరియు సందేశహరుణ్ణి విశ్వసించాము మరియు విధేయుల మయ్యాము.” కాని దాని తరువాత వారిలో ఒక వర్గం వారు వెనుదిరిగిపోతారు. మరియు అలాంటి వారు విశ్వసించినవారు కారు.

48. మరియు వారి మధ్య తీర్పుచేయటానికి, వారిని అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుని వద్దకు పిలిచినప్పుడు, వారిలోని ఒక వర్గం వారు ముఖం త్రిప్పకుంటారు.

49. మరియు ఒకవేళ తీర్పు (సత్యం), వారికి అనుకూలమైనదిగా ఉంటే, వారు వినమ్రతతో దానిని స్వీకరిస్తారు.³

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا آيَاتٍ مُّبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٩٠﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٩٢﴾

وَأَن يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٩٣﴾

1. అంటే సర్వజీవరాసి, అంటే జీవం ఉండి చలించేది. చూడండి, 21:30.

2. అంటే ఖుర్ఆన్ చూడండి, 6:38.

3. చూడండి, 4:60-61.

50. ఏమీ? వారి హృదయాలలో రోగముందా? లేక వారు సందేహంలో పడిపోయారా? లేక అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుడు తమకు న్యాయంచేయరని వారికి భయమా? అలాకాదు! అసలు వారే అన్యాయపరులు.

إِنِّي قُلُوبُهُمْ مَّرْضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحْكُمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ رَسُولُهُ ۚ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٥١﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقِهِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجْنَ ۚ قُلْ لَا تَقْسِمُوا طَاعَةَ مَعْرُوفَةٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَخِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۚ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۚ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

51. కాని వాస్తవానికి ఒకవేళ విశ్వాసులను, వారిమధ్య తీర్పుచేయటానికి అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహారుని వద్దకు పిలిచినప్పుడు, వారి పలుకులు కేవలం ఇలాగే ఉంటాయి: “మేము విన్నాము మరియు విధేయతచూపాము.” మరియు ఇలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

52. మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన సందేశహారునికి విధేయత చూపేవారు మరియు అల్లాహ్ కు భయపడి, ఆయన యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండే వారు, ఇలాంటి వారే సాఫల్యం (విజయం) పొందేవారు. (3/4)

53. * మరియు నీవు ఒకవేళ ఆజ్ఞాపిస్తే, అంతా వదలి తప్పక బయలుదేరగలమని వారు (ఆ కపటవిశ్వాసులు) అల్లాహ్ పేరుతో గట్టి ప్రమాణాలుచేస్తారు. వారితో అను: “ప్రమాణాలు చేయకండి; మీ విధేయత తెలిసిందే. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు!”

54. వారితో అను: “అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు సందేశహారుణ్ణి అనుసరించండి. కాని ఒకవేళ మీరు మరలిపోతే, అతని (ప్రవక్త)పై విధించబడిన దాని బాధ్యత అతనిది;¹ మరియు మీపై విధించబడినదాని

బాధ్యత మీది. ¹ మీరు అతనిని (ప్రవక్తను) అనుసరిస్తే మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు. మరియు సందేశహరుని బాధ్యత కేవలం స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే. ²

55. మరియు మీలో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారితో: వారికి పూర్వం వారిని భూమికి ఉత్తరాధికారులుగా చేసినట్లు, వారిని కూడా ఉత్తరాధికారులుగా చేస్తానని; మరియు వారికొరకు తాను సమ్మతించిన ధర్మాన్ని (ఇస్లాంను) స్థిరపరుస్తానని; మరియు వారి పూర్వపు భయస్థితిని వారికొరకు శాంతిస్థితిగా మార్చుతానని, అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు. (ఇదంతా) వారు సన్నే ఆరాధించాలని మరియు నాకు ఎవరినీ సాటి (భాగస్వాములు)గా కల్పించరాదని. మరియు దీని తరువాత కూడా ఎవరైనా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడితే అలాంటి వారు, వారే అవిధేయులు.

56. మరియు మీరు కరుణించబడాలి అంటే నమాజ్ను స్థాపించండి, విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి మరియు సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి!

57. సత్యతిరస్కారులు భూమిలో తప్పించు కుంటారని భావించవద్దు. వారి నివాసం నరకాగ్నియే! అది ఎంత అధ్వాన్నమైన గమ్యస్థానం.

58. ఓ విశ్వాసులారా! మీ బానిసలు మరియు యుక్తవయస్సుకు చేరని మీ పిల్లలు, మూడు సమయాలలో అనుమతి తీసుకొనే మీవద్దకు

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرِّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَآمَنُوا مَعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا أُولَٰئِكَ إِلَّا نَارُ أُولَٰئِكَ الْبَصِيرُ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّكُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ

1. అతని ('స'అస) అహ్వనాన్ని అంగీకరించి అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించటం మరియు వారికి విధేయులవటం.

2. చూడండి, 13:40.

3. చూడండి, 5:3.

రావాలి. (అవి) ఉదయపు (ఫజ్) సమాజ్ కు ముందు, మధ్యాహ్నం (జుహ్) తరువాత - మీరు మీ వస్త్రాలు విడిచి ఉన్నప్పుడు - మరియు రాత్రి (ఇషా) సమాజ్ తరువాత. ఈ మూడు, మీ కొరకు ఏకాంత (పరదా) సమయాలు. వీటి తరువాత వారు మరియు మీరు ఒకరి వద్దకు మరొకరు వచ్చి పోతూవుంటే, వారిపై గానీ, మీపై గానీ ఎలాంటి దోషం లేదు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మీకు తన ఆజ్ఞలను విశదీకరిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

59. మరియు మీ పిల్లలు యుక్త వయస్సుకు చేరుకున్నప్పుడు; వారికంటే పెద్ద (ముందు) వారు అనుమతి తీసుకున్నట్లు వారుకూడా అనుమతి తీసుకోవాలి. ఈ విధంగా అల్లాహ్ మీకు తన ఆజ్ఞలను విశదీకరిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

60. మరియు ఋతుస్రావం ఆగిపోయి, వివాహ ఉత్సాహంలేని స్త్రీలు - తమ సౌందర్యం బయటపడకుండా ఉండేట్లుగా - తమపై వస్త్రాలను తీసివేస్తే, వారిపై దోషంలేదు. కాని వారు అట్లు చేయకుండా ఉండటమే వారికి ఉత్తమమైనది.¹ మరియు అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

61. అంధుని మీద నిందలేదు మరియు కుంటివాని మీద నిందలేదు మరియు రోగిమీద నిందలేదు మరియు మీ మీద కూడా నిందలేదు: ఒకవేళ మీరు మీ ఇండ్లలో లేదా మీ తండ్రి తాతల ఇండ్లలో లేదా మీ తల్లి నాయనమ్మల ఇండ్లలో లేదా మీ సోదరుల ఇండ్లలో లేదా

مَرَّتْ مِنْ قَبْلِ صَلَوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَصَوُّونَ
إِذَا كُنْتُمْ مِنَ الظَّاهِرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَوةِ الْعِشَاءِ
ثَلَاثُ عَوْدَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ بَعْدَ ذَلِكَ شَيْءٌ فَوَقُونَكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى
بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَإِذَا ابْتَغَى الْوَعْدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ تَأْذِينُكُمْ لِهِنَّ مِنَ الْإِثْمِ مِنَ
قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦١﴾

وَالْفَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا
فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ
خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرْبُوعِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ

మీ సోదరీమణుల ఇంట్లో లేదా పినతండ్రుల (తండ్రి సోదరుల) ఇంట్లో లేదా మీ మేనత్తల (తండ్రి సోదరీ మణుల) ఇంట్లో లేదా మీ మేనమామల (తల్లి సోదరుల) ఇంట్లో లేదా మీ పిన్నమ్మల (తల్లి సోదరీమణుల) ఇంట్లో లేదా మీ ఆధీనంలో తాళపు చెవులు ఉన్నవారి ఇంట్లో లేదా మీ స్నేహితుల ఇంట్లో తింటే! మీరు అందరితో కలిసి తిన్నా లేదా వేరుగా తిన్నా కూడా మీపై నిందలేదు. అయితే మీరు ఇంట్లోనికి ప్రవేశించినపుడు, మీరు ఒకరికొకరు సలాం చేసుకోవాలి. ఇది అల్లాహ్ తరపునుండి నిర్ణయించబడిన దీవన, శుభప్రదమైనది మేలైనది. ఈ విధంగా అల్లాహ్ - మీరు అర్థం చేసుకుంటారని - తన ఆజ్ఞలను మీకు విశదీకరిస్తున్నాడు.

62. అల్లాహ్ను ఆయన ప్రవక్తను హృదయపూర్వకంగా విశ్వసించిన వారే నిజమైన విశ్వాసులు మరియు వారు ఏదైనా సామూహిక కార్యం నిమిత్తం అతని (దైవప్రవక్త)తో ఉన్నప్పుడు, అతని అనుమతి లేనిదే వెళ్ళిపోకూడదు. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే నీతో (ఓ ముహమ్మద్)! అనుమతి అడుగుతారో అలాంటివారే వాస్తవంగా! అల్లాహ్ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించిన వారు. కనుక వారు తమ ఏ పని కొరకైనా అనుమతిఅడిగితే, వారిలో నీవు కోరిన వారికి అనుమతినివ్వు. మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహ్ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

63. (ఓ విశ్వాసులారా!) సందేశహరుని పిలుపును మీరు, మీలో ఒకరినొకరు పిలుచుకునే పిలుపుగా భావించకండి. మీలో ఒకరి చాటున

أَعْمَاءُكُمْ أَوْ بَيُوتِ عَمَلِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ غُلَامِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا لَوْلَا
دَخَلَتْكُمْ بُيُوتُكُمْ لَأَرَأَيْتُمْ أَصْحَابَ
الْبُيُوتِ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْكُمْ فِي بُيُوتِهِمْ
فَمَا يَذَّكَّرُ إِلَيْكُمْ إِلَّا عَلَيْهِمْ سَبِيلُهُ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا
حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ
مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ
بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ

ఒకరు దాక్కుంటూ మెల్లగా జారిపోయే వారిని గురించి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.¹ దైవప్రవక్త ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించేవారు, తాము ఏదైనా ఆపదలో చిక్కుకుపోతారేమోననీ లేదా బాధాకరమైన శిక్షకు గురిచేయబడతారేమోనని భయపడాలి.

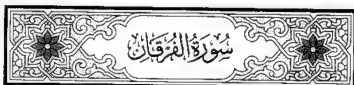
64. వినండి! నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ అల్లాహ్ దే! మీ స్థితి ఆయనకు బాగా తెలుసు మరియు అందరూ ఆయన వద్దకు మరలింపబడిన రోజు, వారు చేసివచ్చిన కర్మలన్నీ ఆయన వారికి తెలియజేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతిదానిని గురించి బాగా తెలుసు. (7/8)

لَا إِدَاءَ فَلَاحِدٌ مِنَ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

الْأَنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ ۖ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

1. మునాఫిఖులు దైవప్రవక్తతో సమాలోచనలు జరిగేటప్పుడు మెల్లగా జారుకునేవారు.

25. సూరహ్ అల్-ఫుర్కాన్

అల్-ఫుర్కాన్: గీటురాయి, ప్రమాణం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది దైవప్రవక్త (స'అస) ధర్మప్రచారం ఆరంభించిన 5-6 సంవత్సరాల తరువాత మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 77 ఆయతులు ఉన్నాయి. ప్రతి ప్రవక్త మానవుడే (ఆయత్ 20). అల్-ఫుర్కాన్ అంటే సత్యాసత్యాలను వేరుచేసే గీటురాయి లేక ప్రమాణం, అంటే ఈ ఖుర్ఆన్. ఇది సత్యాసత్యాలను, న్యాయ-అన్యాయాలను, ఏక-బహు దైవారాధనలను విశదీకరిస్తుంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * సర్వలోకాలకు హెచ్చరిక చేసేదిగా, ఈ గీటురాయిని (ఫుర్కాన్ ను) తన దాసునిపై క్రమక్రమంగా అవతరింపజేసిన ఆయన (అల్లాహ్) ఎంతో శుభదాయకుడు.¹

2. భూమ్యాకాశాల విశ్వసామ్రాజ్యాధి పత్యం ఆయనకే చెందుతుంది. ఆయన ఎవ్వరినీ సంతానంగా చేసుకోలేదు.² విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యంలో ఆయనకు భాగస్వాము లెవ్వరూ లేరు. మరియు ఆయన ప్రతి దానిని సృష్టించి, దానికొక విధిని నిర్ణయించాడు.³

3. అయినా వారు ఆయనకు బదులుగా, ఏమీ సృష్టించలేని మరియు తామే సృష్టించ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

لِلَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رُحِمَتْ سُبُلًا

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ

1. దీనితో తెలిసేదేమిటంటే ఈ ఖుర్ఆన్ - ఏదైతే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస)పై అవతరింప జేయబడిందో - సర్వలోకాల వారికి, అంటే మానవుల కొరకు మరియు జిన్నాతులకొరకు గూడా మార్గ దర్శినిగా అవతరింపజేయబడింది. కావున ముహమ్మద్ (స'అస) వారందరికీ సందేశహారుడు. అతను వారందరి కొరకు మార్గదర్శకునిగా పంపబడ్డారు. చూడండి 7:158. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "నేను ఎర్ర-నల్ల అందరివైపుకూ సందేశహారునిగా పంపబడ్డాను కాని పూర్వపు ప్రవక్తలు (అలైహిమ్ స.) ఒక్క జాతివారి వైపుకు మాత్రమే పంపబడేవారు." (స'హీహ్ బుఖారీ).

2. చూడండి, 17:111.

3. చూడండి, 87:3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిదాని విధిని, అంటే దాని జీవన విధానం మరియు దాని మరణం, మొదలైనవి అన్నీ మొదటనే వ్రాసిపెట్టి ఉన్నాడు. ఎందుకంటే ఆయనకు గడిచిపోయింది మరియు ముందు జరుగనున్నది అంతా తెలుసు.

బడిన వారిని ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు. మరియు వారు తమకు తాము ఎట్టి సజ్జం గానీ, లాభం గానీ చేసుకోజాలరు. మరియు వారికి మరణం మీద గానీ, జీవితం మీద గానీ మరియు పునరుత్థానదినంమీద గానీ, ఎలాంటి అధికారం లేదు.

4. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) కేవలం ఒక బూటకకల్పన; దీనిని ఇతనే కల్పించాడు. మరియు ఇతర జాతివారు కొందరు, ఇతనికి ఈ పనిలో సహాయపడ్డారు.¹ కాని వాస్తవానికి వారు అన్యాయానికి మరియు అబద్ధానికి పూనుకున్నారు.”

5. మరియు వారింకా ఇలా అంటారు: “ఇవి పూర్వీకుల గాథలు, వాటిని ఇతను వ్రాసుకున్నాడు, ఇవి ఇతనికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం చెప్పి వ్రాయించబడుతున్నాయి.”²

6. వారితో ఇలా అను: “దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) భూమ్యాకాశాల రహస్యాలు తెలిసినవాడు అవతరింపజేశాడు. నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

7. మరియు వారిలా అంటారు: “ఇతను ఎటువంటి సందేశహరుడు, (సాధారణ వ్యక్తివలే) ఇతనూ అన్నం తింటున్నాడు మరియు వీధులలో తిరుగుతున్నాడు? (ఇతను వాస్తవంగానే దైవప్రవక్త అయితే) ఇతనికి తోడుగా హెచ్చరికచేసేవాడిగా, ఒక దేవదూత ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?”³

يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا
وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا بُرْهَانًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ
لِّأَقْرَبٍ وَأَعَانَهُ قومٌ آخرون فَفَعَدُوا
جَاهِلُ ظُلُمًا وَّزُورًا

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَفَىٰ مَا فِي سُحُلٍ
عَلَيْهِ بُرْهَانٌ وَأَصِيلًا

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ
وَيَسْتَنِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ
فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا

1. చూడండి, 16:103. దైవప్రవక్త (స'అస) ఈ గ్రంథాన్ని, అబూ ఫక్రహ్ యసార్, 'అదాస్ మరియు జబర్ మొదలైన యూద విద్వాంసుల నుండి నేర్చుకున్నారని సత్యతిరస్కారులు ఆరోపించారు.

2. సత్యతిరస్కారుల నుండి.

3. సత్యతిరస్కారులు మొదట ఖుర్ఆన్ ను అసత్యమని తిరస్కరించారు. దానిని పూర్వీకుల కట్టుకథ

8. “లేదా ఇతనికొక నిధి ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు? లేదా ఇతనికొక తోట ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు? ఇతను దానినుండి తినటానికి!” ఆ దుర్మార్గులు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మీరు కేవలం ఒక మంత్రజాలానికి గురిఅయిన మానవుణ్ణి అనుసరిస్తున్నారు.”

9. (ఓ ప్రవక్తా!) చూడు వారు నిన్ను గురించి ఎటువంటి ఉదాహరణలు ఇస్తున్నారు! వారు మార్గభ్రష్టులై పోయారు, వారు ఋజుమార్గం పొందజాలరు.

10. ఆ శుభదాయకుడు కోరితే, నీకు వాటి కంటే, ఉత్తమమైన వాటిని ప్రసాదించగలడు, స్వర్గవనాలు, వాటిక్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూఉంటాయి మరియు అక్కడ నీ కొరకు పెద్దకోటలు కూడా ఉంటాయి.

11. వాస్తవానికి వారు ఆ అంతిమ ఘడియను అబద్ధమని తిరస్కరించారు. మరియు ఆ అంతిమ ఘడియను అబద్ధమని తిరస్కరించే వారి కొరకు మేము జ్వలించే నరకాగ్నిని సిద్ధపరిచాము.

12. అది, దూరం నుండి వారిని చూసినప్పుడు వారు దాని ఆవేశ ధ్వనులను మరియు దాని బుసను వింటారు.¹

أَوَيْلَىٰ إِلَيْهِ كَذَّبُوا تَوَكَّلُوا لَهُ جَهَنَّمَ كُلِّ مِمَّا
وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنَّا تَتَّبِعُونَ إِلَّا جَلًّا
مُسْوَرًّا ۝

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَّفُوا إِلَيْكَ الْإِمْتَالَ فَفُتِلُوا
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۝

تَبَرَكِ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَلِكَ جَدَّتْ جَرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَيَجْعَلُ لَكَ فُصْرًا ۝

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدُوا لِلْعَذَابِ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝

إِذَا رَأَوْهُمْ مِنْ مَكَانٍ يَبْعُدُونَ سَبْعًا وَهَلْ تَنْظُرُونَ
وَرَفِيرًا ۝

అన్నారు. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస)ను ఒక సాధారణ వ్యక్తి ఎలా దైవప్రవక్త కాగలడు. ఇతడు ఒక మాంత్రికుడు లేదా మంత్రజాలానికి గురి అయినవాడు లేదా ఇతరుల నుండి పూర్వ గాథలను నేర్చుకొని మాకు వినిపిస్తున్నాడు, అన్నారు. వాస్తవమేమిటంటే అతను (స'అస) నిరక్షరాస్యుడు మరియు ఆయన చెప్పే గాథలు పూర్వ గ్రంథ ప్రజల గాథల కంటే భిన్నంగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే వారి గాథలు, పూర్వ ప్రవక్తలు తెచ్చిన నిజ గ్రంథాల నుండి గాక తరువాత తరాలవారు వ్రాసిపెట్టినవి. వారు తమ గ్రంథాలలో ఎన్నో మార్పులు తెచ్చారు. ఖుర్ఆన్ ఆయితే అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చింది మరియు 1400ల సంవత్సరాలలో దానిలో ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా రాలేదు. ఈ విషయాన్ని సత్యతిరస్కారులు కూడా ధృవీకరిస్తున్నారు.

13. మరియు దానిలోని ఒక ఇరుకైన స్థలంలో, వారు బంధింపబడి, త్రోయబడినప్పుడు వారక్కడ తమ చావును పిలువడం ప్రారంభిస్తారు.¹

14. (వారితో అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీరు ఒక్క చావును పిలువకండి, ఎన్నో చావులకొరకు అరవండి!”

15. వారితో అను: “ఏమీ? ఇది మంచిదా, లేక దైవభీతి గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన శాశ్వతమైన స్వర్గమా? అదే (దైవభీతి గల) వారి ప్రతిఫలం మరియు గమ్యస్థానం.

16. అందులో వారికి వారు కోరింది లభిస్తుంది. వారందు శాశ్వతంగా వుంటారు. ఇది నీ ప్రభువు కర్తవ్యంతో పూర్తిచేయవలసిన వాగ్దానం.

17. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) వారిని (సత్యతిరస్కారులను) మరియు అల్లాహ్ కు బదులుగా వారు ఆరాధించే వారిని, అందరినీ, ఆ రోజు సమావేశపరచి వారితో ఇలా అంటాడు: “ఏమీ? మీరేనా నా దాసులను మార్గం తప్పించిన వారు? లేక స్వయంగా వారే మార్గభ్రష్టులయ్యారా?”

18. వారంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు! మేము నిన్ను వదలి ఇతరులను మా సంగ్రహకులుగా చేసుకోవటం మాకు తగినది కాదు, కాని నీవు వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు చాలా సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించావు, చివరకు వారు నీ బోధననే మరచిపోయి నాశనానికి గురిఅయిన వారయ్యారు.”

وَإِذَا الْقَوَاِمُهَا مَكَانًا صَيِّفًا مَّقْرَيْنَيْنِ دَعْوَا
هُنَا لَكَ تَبَوَّرًا ۝

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ بُورًا وَوَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا
كَثِيرًا ۝

قُلْ أَذِلَّكَ خَيْرٌ أَمْ جَهَنَّمُ الْخُلْدِ الَّتِي وَعِدَ
الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءٌ وَمَصِيرًا ۝

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خُلْدٌ يَنْفَعُونَ عَلَى رَبِّكَ
وَعَدًا أَمْسُورًا ۝

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ
هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ۝

قَالُوا اسْبِطْ نَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ تَنْخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا
بُورًا ۝

19. (అప్పుడు అల్లాహ్ అంటాడు): “కాని ఇప్పుడైతే వారు, మీ మాటలను అసత్యాలని తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక మీరు మీ శిక్షనుండి తప్పించుకోలేరు మరియు ఎలాంటి సహాయమూ పొందలేరు. మరియు మీలో దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వానికి మేము ఘోర శిక్ష రుచిచూపుతాము!”

20. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు పూర్వం పంపిన సందేశహారులు అందరూ నిశ్చయంగా, ఆహారం తినేవారే, వీధులలో సంచరించేవారే. మరియు మేము మిమ్మల్ని ఒకరిని మరొకరి కొరకు పరీక్షా సాధనాలుగా చేశాము; ఏమీ? మీరు¹ సహనం వహిస్తారా? మరియు వాస్తవానికి, నీ ప్రభువు సర్వం చూసేవాడు.²

21. (*) మరియు మిమ్మల్ని కలుసు కోవలసి ఉందని ఆశించనివారు ఇలా అన్నారు: “దేవదూతలు మా వద్దకు ఎందుకు పంపబడలేదు? లేదా మేము మా ప్రభువును ఎందుకు చూడలేము?” వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా గొప్పవారిగా భావించారు మరియు వారు తలబిరుసుతనంలో చాలా మితిమీరిపోయారు.³

22. ఆ రోజు⁴ వారు దేవదూతలను

فَقَدْ كَذَّبُوا بِمَا تَقُولُونَ مَا سَيُطِيعُونَ
صَرَخًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمِ مَنكُم نَذِقْهُ
عَذَابًا كَبِيرًا ①

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنْهُمْ
لِيَكْفُرُوا الْظُلْمَ وَيَشْهَدُوا فِي الْأَسْوَاقِ
وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً
أَتَصْبِرُونَ ② وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ③

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَوْلَا
أَنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ④

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ

1. మీరు అంటే విశ్వాసులు.

2. చూడండి, 6:124.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.), అగోచరాన్ని విశ్వసించే విషయంలో మానవులను పరీక్షిస్తున్నాడు. ఒకవేళ వారి ముందుకు దైవదూతలు లేక అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా వచ్చి ప్రతి ఒక్కరితో తనను విశ్వసించండి అని చెప్పితే! ఈ పరీక్ష అవసరమే ఉండేది కాదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవుల ఇచ్చిన ప్రకారం కాక తన ఇష్టానుసారం ప్రవర్తిస్తాడు.

4. ఆ రోజు అంటే, మరణదినం కానీ లేక పునరుత్థానదినం కానీ కావచ్చు (ఇబ్నె-కసీర్). ఆ రోజు సత్యతిరస్కారుల పరిస్థితికి చూడండి, 8:50. విశ్వాసుల పరిస్థితికి చూడండి, 41:30-32.

చూస్తారు; ఆ రోజు అపరాధులకు ఎలాంటి శుభవార్తలు ఉండవు మరియు వారు (దేవదూతలు) ఇలా అంటారు: “మీకు శుభవార్తలన్నీ ఖచ్చితంగా నిషేధించబడ్డాయి.”

23. మరియు మేము, వారు (అవిశ్వాసులు) చేసిన కార్యాల వైపుకు మరలుతాము, తరువాత వాటిని సూక్ష్మకణాల (ధూళి)వలే ఎగురవేస్తాము.¹

24. ఆ దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారు మంచి నివాసంలో మరియు ఉత్తమ విశ్రాంతి స్థలంలో ఉంటారు.

25. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు ఆకాశం మేఘాలతో సహా బ్రద్దలు చేయబడుతుంది. మరియు దేవదూతలు వరుసగా దింపబడతారు.²

26. ఆ రోజు వాస్తవమైన విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం ఆ అనంత కరుణామయునిదే! సత్యతిరస్కారులకు ఆ దినం ఎంతో కఠినమైనదిగా ఉంటుంది.

27. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి), ఆ దినమున దుర్మార్గుడు తన చేతులను కొరుక్కుంటూ ఇలా అంటాడు: “అయ్యో! నేను సందేశహరుని మార్గం అనుసరిస్తే, ఎంతబాగుండేది!

28. “అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నేను ఫలానా వానిని స్నేహితునిగా చేసుకోకుండా

وَيَقُولُونَ حَبْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٠﴾

وَقَدْ مَنَّ آلُ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا ﴿٢١﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٢﴾

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا ﴿٢٣﴾

الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٤﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٥﴾

يُولَيْتَنِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَاكَ خَلِيلًا ﴿٢٦﴾

1. హబాఅన్: అంటే చిన్న సందులోనుండి ఇంటిలోకి వచ్చే సూర్య కిరణాలలో కనబడే సూక్ష్మకణాలు. వాటిని చేతితో పట్టుకోవటం అసాధ్యం. సత్యతిరస్కారుల కర్మలు, ఇక్కడ సూక్ష్మ కణాలతో పోల్చబడ్డాయి. అవి ఇతర ఆయతులలో ఎండమావులతో, బూడిదతో లేక నున్నని బండతో పోల్చబడ్డాయి. చూడండి, 2:264, 14:18 మరియు 24:39.

2. చూడండి, 2:210.

వుంటే ఎంత బాగుండేది!¹

29. “వాస్తవానికి అతడే, హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నా వద్దకు వచ్చిన తరువాత కూడా, నన్ను దానినుండి తప్పించాడు! వాస్తవానికి షైతాన్ మానవుని యెడల నమ్మకద్రోహి.”²

30. అప్పుడు సందేశహరుడు ఇలా అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా జాతివారు ఈ ఖుర్ఆన్ ను పూర్తిగా వదలిపెట్టారు.”³

31. మరియు ఈ విధంగా మేము అపరాధుల నుండి ప్రతి ప్రవక్తకూ శత్రునులను నియమించాము.⁴ మరియు నీ ప్రభువే, నీకు మార్గదర్శకుడిగా మరియు సహాయకుడిగా చాలు!

32. మరియు సత్యతిరస్కారులు అంటారు: “ఇతని (ముహమ్మద్) మీద ఈ ఖుర్ఆన్ పూర్తిగా ఒకేసారి ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) ఈ విధంగా (భాగాలుగా పంపింది) నీ హృదయాన్ని దృఢపరచడానికి. మరియు మేము దీనిని క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.⁵

33. మరియు వారు నీ వద్దకు (నిన్ను వ్యతిరేకించటానికి) ఎలాంటి ఉపమానాన్ని తెచ్చినా! మేము నీకు దానికి సరైన జవాబు

لَقَدْ أَصْلَحْنِي مِنَ الَّذِي كُنتُ إِذْ جَاءَنِي. وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُوًّا ۝

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۝

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْبَشَرِ ۚ إِنَّ كُفْرَ بَرِّكَ هَادِيًا تَصِيرًا ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالْوَلَا يُزِيلُ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً ۚ كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ۝

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ۝

1. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే మంచివారి సాంగత్యంలో మానవుడు మంచివాడౌతాడు, మరియు దుష్టుల సాంగత్యంలో దుష్టుడౌతాడు. (ముస్లిం).
2. చూడండి, 15:17 మరియు 14:22.
3. హిజ్జీరున్: ఆటంకపరచటం, నిషేధించటం, ఆపటం మొదలైనవి. ముష్రీకులు ఖుర్ఆన్ వినిపించేటప్పుడు, గొడవచేసేవారు ఇదే హిజ్జీరున్. ఖుర్ఆన్ ను విశ్వసించకుండాటం, దానిని అనుసరించకుండాటం, అది నిషేధించిన దానిని విడువకుండాటం మొదలైనవి కూడా ఈ అర్థంలోకి వస్తాయి.
4. ఇలాంటి ఆయత్ కు చూడండి, 6:112.
5. అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.’ ఇంకా చూడండి, 17:106, 73:4.

మరియు ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యానం ఇవ్వకుండా ఉండము.¹

34. ఎవరైతే, వారి ముఖాల మీద (బోర్లా పడవేయబడి) లాగుతూ నరకంలో కూడబెట్టబడతారో, అలాంటివారు ఎంతో దుస్థితిలో మరియు మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నవారు.²

35. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము మరియు అతని సోదరుడైన హారూన్ ను అతనికి సహాయకునిగా చేశాము.³

36. వారిద్దరితో ఇలా అన్నాము: “మీరిద్దరూ మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన జాతివారివద్దకు వెళ్ళండి.” తరువాత మేము (ఆ జాతి) వారిని పూర్తిగా నాశనంచేశాము.

37. ఇక నూహ్ జాతి వారు: ఎప్పుడైతే వారు ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారో, మేము వారిని ముంచివేసి, సర్వజనులకు వారిని ఒకసూచనగా చేశాము. మరియు దుర్మార్గులకొరకు మేము వ్యధాభరితమైన శిక్షను సిద్ధపరిచి ఉంచాము.

38. మరియు ఇదే విధంగా ‘అద్ మరియు స‘మూద్ మరియు అర్ రస్న్⁴

الَّذِينَ يُشْرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ ۚ أُولَٰئِكَ سَرْمَكَاثًا ۖ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَكِيلًا ﴿٣٥﴾

فَقَالُوا أَذْهَبَ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۚ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٦﴾

وَقَوْمُ نُوحٍ ۚ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ ۖ أَعْرَضُوا عَنْهُمْ وَجَعَلْنَا لِلْمُنَافِقِينَ آيَةً ۖ وَأَعَدَّ لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

وَعَادَ ۖ وَثَمُودَ ۖ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونِ الْبَيْنِ ۖ ذَٰلِكَ كَيْدٌ ﴿٣٨﴾

1. సత్యతిరస్కారులు దైవప్రవక్త (‘స’అస)ను వ్యతిరేకించటానికి, ఎలాంటి ఉపమానాలు తెచ్చినా వాటికి తగిన సమాధానాలు ఇవ్వటానికి మేము క్రమక్రమంగా ఈ ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేశాము.

2. అంటే సత్యతిరస్కారుడు ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా అవి పరలోకంలో ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి. అంటే అతనికి వాటి నుండి ఎలాంటి పుణ్యఫలితం లభించదు. అతడు నరకంలో చేరిపోతాడు.

3. చూడండి, 20:29.

4. రస్సున్: అంటే బావి. ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ ‘తబరీ: వీరే అ‘స్సాబ్ అల్-ఉ‘బ్బూద్ అని అన్నారు. చూడండి, 85:4 (ఇబ్నె-కసీ‘ర్).

ప్రజలు మరియు వారి మధ్య ఎన్నో తరాల వారిని¹ (నాశనంచేశాము).

39. మరియు వారిలో ప్రతి ఒక్కరినీ మేము దృష్టాంతాలను ఇచ్చి నచ్చజెప్పాము. చివరకు ప్రతి ఒక్కరినీ పూర్తిగా నిర్మూలించాము.²

40. మరియు మేము దారుణమైన (రాళ్ళ) పర్వం కురిపించిన (లూత్) నగరం మీద నుండి వాస్తవానికి వారు (అవిశ్వాసులు) ప్రయాణం చేసిఉంటారు. ఏమీ? వారు దానిని (దానిస్థితిని) చూడటం లేదా? వాస్తవానికి, వారు తిరిగి బ్రతికించి లేపబడతారని నమ్మలేదు.³

41. (ఓ ముహమ్మద్!) వారు నిన్ను చూసినప్పుడల్లా నిన్ను పరిహాసానికి గురిచేస్తూ ఇలా అంటారు: “ఏమీ? ఇతనినేనా, అల్లాహ్ తన సందేశహారునిగా చేసి పంపింది?

42. “మేము వాటి (మా దేవతల) పట్ల (దృఢ విశ్వాసంమీద) స్థిరంగా ఉండకపోతే, ఇతను మమ్మల్ని మా దేవతల నుండి తప్పించి దూరం చేసేవాడే!” మరియు త్వరలోనే వారు మా శిక్షను చూసినప్పుడు ఎవరు మార్గం తప్పిఉన్నారో తెలుసుకుంటారు.⁴

43. (ఓ ముహమ్మద్!) ఎవడు తన మనోవాంఛలను తనకు దైవంగా చేసుకొని ఉన్నాడో, అలాంటి వానిని నీవు చూశావా? నీవు అలాంటి వానికి రక్షకుడవు కాగలవా?

وَكُلًّا صَبَّأْنَاهُ الْإِمْتَالِ وَكُلًّا كَبَرْنَا تَقْصِيرًا ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرًا سَوِيًّا
أَقْلَامُ يَكُونُونَ أَبْرَارًا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ
نُشُورًا ۝

وَإِذْ أَرْسَلْنَا أَنْبِيَاءَنَا بِالْبُرْجِ الْأَمْثَلِ الْأَمْثَلِ
بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ۝

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْتِ الْوَلَا أَنْ صَبَّرْنَا
عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ
مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ۝

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ
عَلَيْهِ وَكِيلًا ۝

1. ఖర్నూన్: అంటే ఒక యుగానికి లేక ఒకతరానికి చెందిన ప్రజలు. ప్రతి ప్రవక్త సమాజాన్ని ఒక ఖర్నూన్ చెందినది అని అనవచ్చు. (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, 17:89.

3. చూడండి, 11:82.

4. చూడండి, 21:36.

44. లేక వారిలోని చాలా మంది వింటారని లేదా అర్థంచేసుకుంటారని నీవు భావిస్తున్నావా? అసలు వారు పశువులవంటి వారు. అలా కాదు! వారు వాటి కంటే ఎక్కువ దారితప్పిన వారు.

45. ఏమీ? నీవు చూడటంలేదా? నీ ప్రభువు! ఏ విధంగా ఛాయను పొడిగిస్తాడో? ఒకవేళ ఆయన కోరితే, దానిని నిలిపివేసి ఉండేవాడు, కాని మేము సూర్యుణ్ణి దానికి మార్గదర్శిగా చేశాము.

46. తరువాత మేము దానిని (ఆ నీడను) క్రమక్రమంగా మ్రావైపునకు లాక్కుంటాము.

47. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)యే మీ కొరకు రాత్రిని వస్త్రం (తెర) గానూ, నిద్రను విశ్రాంతి స్థితిగానూ మరియు పగటిని తిరిగి బ్రతికించి లేపబడే (జీవనోపాధి) సమయం గానూ చేశాడు.

48. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)యే తన కారుణ్యానికి ముందు గాలులను శుభవార్తలుగా పంపేవాడు. మరియు మేమే ఆకాశం నుండి నిర్మలమైన నీటిని కురిపించేవారము.

49. దాని ద్వారా ఒక మృతప్రదేశానికి ప్రాణం పోయటానికి మరియు దానిని మేము సృష్టించిన ఎన్నో పశువులకు మరియు మానవులకు త్రాగటానికి!

50. మరియు వాస్తవానికి, మేము దానిని (నీటిని) వారి మధ్య పంచాము, వారు (మా అనుగ్రహాన్ని) జ్ఞాపకముంచుకోవాలని; కానీ మానవులలో చాలా మంది దీనిని తిర్కరించి, కృతఘ్నులవుతున్నారు.

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْعَوْنَ أَوْ يَعْزِلُونَ
إِنَّهُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ
سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

ثُمَّ بَدَّلْنَاهُ مِنَّا قَبْضًا بَاسِيًا ﴿٤٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا
وَجَعَلَ النَّهَارَ نَشُورًا ﴿٤٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا لَبَدَيْنِ يَدَيْنِ
رَحْمَةً وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾

لِنُخْرِجَ بِهِ بَدَأَ مِمَّنَّا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا
وَأَنَا بَيْنَ يَدَيْهِ ﴿٤٩﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

51. మరియు మేము తలుచుకుంటే, ప్రతి నగరాని కొక హెచ్చరిక చేసేవానిని (ప్రవక్తను) పంపి ఉండేవారము.

52. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారుల అభిప్రాయాన్ని లక్ష్యపెట్టకు మరియు దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) సహాయంతో, (వారికి హితబోధ చేయటానికి) గట్టిగా పాటుపడు. (1/8)

53. * మరియు రెండు సముద్రాలను కలిపిఉంచిన వాడు ఆయనే! ఒకటేమో రుచికరమైనది, దాహం తీర్చునది, మరొకటేమో ఉప్పగనూ, చేదుగనూ ఉన్నది మరియు ఆయన ఆ రెండింటి మధ్య ఒక అడ్డుతెరను - అవి కలిసి పోకుండా - అవరోధంగా ఏర్పరచాడు.¹

54. మరియు ఆయనే నీటితో మానవుణ్ణి సృష్టించాడు.² తరువాత అతనికి తన వంశ బంధుత్వాన్ని మరియు వివాహబంధుత్వాన్ని ఏర్పరచాడు. మరియు వాస్తవానికి నీ ప్రభువు (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు.

55. మరియు వారు అల్లాహ్ ను వదలి తమకు లాభంగానీ, నష్టంగానీ, చేకూర్చలేని వారిని ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు సత్యతిరస్కారుడు తన ప్రభువుకు విరుద్ధంగా, (షైతానుకు తోడుగా) ఉంటాడు.

56. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను ఒక శుభవార్తాహరునిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము.

وَلَوْ شِئْنَا لَبعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ۝

لَا نُنْظِرُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جَهَادًا كَبِيرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَجِوَارًا مَحْجُورًا ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ۝

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ۝

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

1. బావుల, నదుల, సరోవరాల మరియు సముద్రాల నీరు.

2. చూడండి, 21:30 మరియు 24:45.

57. కావున నీవు వారితో అను: “నేను దీని (ఈ ప్రచారాని)కై మీతో ఎలాంటి ప్రతిఫలము నడగటంలేదు. కేవలం, తాను కోరిన వ్యక్తియే తన ప్రభువు మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు!”

58. కావున ఎన్నడూ మరణించని, ఆ సజీవుని (నిత్యుని) పైననే ఆధారపడి ఉండు మరియు ఆయన స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు. తన దాసుల పాపాలను ఎరుగటానికి ఆయనే చాలు.

59. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని ఆరు దినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించి, తరువాత తన సింహాసనాన్ని (‘అర్ష్’ను) అధిష్టించాడు.¹ ఆయన అనంత కరుణామయుడు, ఆయన ఘనతను గురించి ఎరిగినవాడిని అడుగు.

60. మరియు వారితో: “ఆ కరుణామయునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి.” అని అన్నప్పుడల్లా, వారంటారు: “ఆ కరుణామయుడెవడు? మీరు ఆజ్ఞాపించిన వానికి మేము సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయాలా?” మరియు అది (నీ పిలుపు) వారి వ్యతిరేకతను మరింత అధికమే చేసింది.² †

61. ఆకాశంలో నక్షత్రరాసు (బురూజు)లను³ నిర్మించి అందులో ఒక (ప్రకాశించే)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

وَوَكَّلْ عَلَىٰ آلِهِي الذِّئْبُ الرَّبُّوتُ وَيَسِّرْ لِمَنْ يَشَاءُ وَكَفَىٰ بِهِ يَدُ نُورٍ عَمَّا دُونَ خَيْرًا ﴿٥٨﴾

إِلَّا الذِّئْبُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ أَيْتَلَّ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنْعَبِدُ إِلَّا مَا كُنَّا نَعْبُدُ وَأَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿٦٠﴾

تِلْكَ آيَاتُ الذِّئْبِ جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾

1. చూడండి, 7:54, 9:129, 10:9, 13:2.

2. 'హుదైబియహ్ ఒప్పుందాన్ని: 'బిస్మిల్లా హిర'హ్మా నిర'హిమ్'తో, వ్రాయటం మొదలుపెట్టే దానికి ముఖ్య ఖురైషి రాయబారి అయిన సుహైల్ బిన్ అమ్మే మేము ర'హ్మాన్, ర'హింలను ఎరుగము: 'బి ఇస్మిక్ అల్లాహుమ్మ.' అని మొదలుపెట్టండన్నారు. (సీరత్ ఇబ్నె హిషామ్). చూడండి, 17:110, 13:30.

3. బురూజున్: మొట్టమొదటి వ్యాఖ్యాతలు బురూజున్, అంటే పెద్ద పెద్ద నక్షత్ర సముదాయాలన్నారు.

సూర్యుణ్ణి¹ మరియు వెలుగునిచ్చే
(ప్రతిబింబింపజేసే) చంద్రుణ్ణి నియమించిన
ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు.

62. మరియు ఆయనే, రేయింబవళ్ళను
ఒకదాని వెంట ఒకటి అనుక్రమంగా
వచ్చేటట్లు చేసినవాడు, ఇవన్నీ గమనించ
గోరిన వారికొరకు లేదా కృతజ్ఞత చూపగోరిన
వారికొరకు ఉన్నాయి.

63. మరియు వారే, అనంత కరుణా
మయుని దాసులు, ఎవరైతే భూమి మీద
సమ్రతతోనడుస్తారో! మరియు మూర్ఖులు
వారిని పలుకరించినప్పుడు: “మీకు సలాం!”²
అని అంటారో!

64. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు
సన్నిధిలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు
(సమాజ్లో) నిలబడుతూ రాత్రులు గడుపుతారో!

65. మరియు ఎవరైతే: “ఓ మా ప్రభూ! మా
నుండి సరకపు శిక్షను తొలగించు. నిశ్చయంగా,
దాని శిక్ష ఎడతగని పీడన.” అని అంటారో!³

66. నిశ్చయంగా, అది అతిచెడ్డ ఆశ్రయం
మరియు నివాసస్థలం.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ حُلَّةً لِّمَن أَرَادَ
أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾

إِنَّهَا سَاءَ مُسْتَقَرٌّ أَوْ مَعَالَا ﴿٦٦﴾

తరువాత కాలపు వ్యాఖ్యాతలు పన్నెండు నక్షత్రరాసులు (సముదాయాలు) - మేషం, పుషభం, మిథునం, కర్కాటకం, సింహ, కన్య, తుల, వృశ్చిక, ధనస్సు, మకరం, కుంభం, మీనం - అనేవి అన్నారు. (అయేసర్ అత్తఫాసీర్) ఇంకా చూడండి, 15:16.

1. చూడండి, 10:5 ప్రకాశించే సూర్యుడు. సూర్యుని వెలుగును ప్రతిబింబింపజేసే చంద్రుడు.
2. చూడండి, 28:55, 43:89.
3. వారే అనంతకరుణామయునికి ప్రియులైనవారు ఎవరైతే సమాజ్ చేస్తారో, విధిదానం (జకాత్) ఇస్తారో, సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు తమ ప్రభువును రేయింబవళ్ళు సరకపు శిక్షనుండి తొలగించమని ప్రార్థిస్తారో! అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన చేస్తూ ఆయన ఆజ్ఞలను శిరసావహిస్తూ ఉండి కూడా, దానికై గర్వితులు కారో మరియు సదా తమ ప్రభువు శిక్షనుండి భీతిపరులై ఉంటారో, అలాంటి వారు! ఇంకా చూడండి, 23:60.

67. మరియు ఎవరైతే, ఖర్చు చేసే టప్పుడు అనవసర ఖర్చు గానీ లేక లోభత్వం గానీ చేయకుండా, ఈ రెండింటి మధ్య మితంగా ఉంటారో;

68. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్‌తో పాటు ఇతర దైవాలను ఆరాధించరో! మరియు అల్లాహ్ నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడ న్యాయానికి తప్ప చంపరో!¹ మరియు వ్యభిచారానికి పాల్పడరో.² మరియు ఈ విధంగా చేసేవాడు దాని ఫలితాన్ని తప్పక పొందుతాడు.

69. పునరుత్థాన దినంనాడు, అతనికి రెట్టింపు శిక్షపడుతుంది మరియు అతడు అందులోనే అవమానంతో శాశ్వతంగా పడిఉంటాడు.

70. కాని, ఇక ఎవరైతే (తాము చేసిన పాపాలకు) పశ్చాత్తాపపడి, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో! అలాంటి వారి పాపాలను అల్లాహ్ పుణ్యాలుగా మార్చుతాడు.³ మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا
يَتَتَلَوْنَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَكُونُونَ مِمَّنْ يَعْمَلُونَ ذَلِكُمْ يَلْقَىٰ أَتَا مَأْثَرًا ﴿٦٨﴾

يُضَاعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ
مُهَانًا ﴿٦٩﴾

إِلَّا مَنِ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا وَلِيَكَ
بِإِذْنِ اللَّهِ سِتْرًا مِّنْ حَسْبِكَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

1. న్యాయానికి చంపే పరిస్థితులు మూడు: 1) ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత మరల సత్యతిరస్కారి అవటం, 2) పెండ్లి అయినవాడు వ్యభిచారం చేయటం, 3) ఎవరినైనా చంపటం.
2. ఒకడు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో ప్రశ్నించాడు: 'అన్నిటి కంటే మహాపాపం ఏమిటి?' అతను ('స'అస) జవాబిచ్చారు: 'అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎవరినైనా సాటికల్పించటం (షిర్క్). ఎందుకంటే ఆయనయే నిన్ను సృష్టించాడు.' అతడన్నాడు: 'దాని తరువాత ఏ పాపం పెద్దది?' దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'తన సంతానాన్ని జీవనోపాధికి భయపడి చంపటం.' అతడు మళ్ళీ అడిగాడు ఆ తరువాత అతను జవాబిచ్చారు: 'తన పొరుగు వాని భార్యతో వ్యభిచారం చేయటం!' ఆ తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'ఈ మూడు విషయాలు ఈ ఆయత్తో విశదీకరింపబడుతున్నాయి.' అని ఈ ఆయత్ను చదివారు ('స. బుఖారీ, ముస్లిం).
3. ఎంత పెద్ద పాపం చేసినా మరణానికి ముందు దానికై సహృదయంతో పశ్చాత్తాపపడితే అల్లాహ్ (సు.తా.) క్షమించవచ్చు, ఒక్క షిర్క్ తప్ప! చూడండి, 4:93 అతడు క్షమాపణ వేడుకొననిదే మరణిస్తే నరకం తప్పదు. ('స. ముస్లిం).

71. మరియు ఎవడైతే, పశ్చాత్తాపపడి సత్కార్యాలు చేస్తాడో! నిశ్చయంగా అలాంటి వాడు హృదయపూర్వకంగా అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాడు!

72. మరియు ఎవరైతే, అబద్ధమైన సాక్ష్యం ఇవ్వరో! మరియు వ్యర్థమైన పనుల వైపునుండి పోవటం జరిగితే, సంస్కార వంతులుగా అక్కడి నుండి దాటిపోతారో!¹

73. మరియు ఎవరైతే, తమ ప్రభువు సూచన (అయాత్)ల హితబోధ చేసినపుడు, వారు దానికి చెవిటివారిగా మరియు గ్రుడ్డి వారిగా ఉండిపోరో!

74. మరియు ఎవరైతే, ఇలా ప్రార్థిస్తారో: “ఓ మా ప్రభూ! మా సహవాసు (అ'జ్వాబ్)ల మరియు సంతానం ద్వారా మా కన్నులకు చల్లదనం ప్రసాదించు. మరియు మమ్మల్ని దైవభీతి గలవారికి నాయకు(ఇమాము)లుగా చేయి.”

75. ఇలాంటి వారే తమ సహనశీలతకు ప్రతిఫలంగా (స్వర్గంలో) ఉన్నత స్థానాన్ని పొందేవారు. అక్కడ వారికి గౌరవమైన స్వాగతం మరియు శాంతి లభిస్తాయి.

76. వారందు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అది ఎంత మంచి నివాసం మరియు ఎంత మంచి స్థలం.

77. (ఓ ముహమ్మద్! అవిశ్వాసులతో) ఇలా అను: “మీరు ఆయనను ప్రార్థిస్తున్నారూ కాబట్టి నా ప్రభువు మిమ్మల్ని అలక్ష్యం

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِالْغُرُفِ الْمَرْوَةِ وَالْكَافِرِ ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى الْبَيْتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ يَغْرُوْا عَلَيْهَا صُمًّا وَعَيْنًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمَتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرَّةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا سَلَامًا وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَحْسَنَتْ مَسَافِرًا وَمَقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

1. ల'గువన్: అంటే ఆ పని దేనికైతే షరీయత్తో ఎలాంటి స్థానం లేదో! ఇటువంటి చేష్టలు మరియు మాటలు జరిగేటప్పుడు, వారు అక్కడి నుండి మెల్లగా దాటిపోతారు.

చేయడం లేదు.¹ కాని వాస్తవానికి, ఇప్పుడు మీరు (ఆయనను) తిరస్కరించారు. కావున త్వరలోనే ఆయన శిక్ష మీ పై అనివార్యమవుతుంది.” (1/4)

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) యందు భయభక్తులు కలిగివుండి కేవలం ఆయననే ఆరాధించే వారిని ఆయన (సు.తా.) లక్ష్యంచేస్తాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను తిరస్కరించిన వారికీ మరియు ఆయనకు సాటికల్పించిన వారికీ నరక శిక్ష తప్పదు.

26. సూరహ్ అష్-షు'అరా'

అష్-షు'అరాడీ: కవులు. ఈ సూరహ్ పేరు 224 ఆయత్ సుండి తీసుకోబడింది. కవులు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తారు. వారు తాము పలికే మాటలను ఆచరించరు. ఈ సూరహ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క మదీనా ప్రస్థానానికి 6-7 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 227 ఆయతులు ఉన్నాయి. కాని దైవప్రవక్తలు('అలైహిమ్.స.) తమ మాటలను ఆచరణలో పెట్టి చూపుతారు. మార్గదర్శకత్వం చేస్తారు. వారు సత్యమే పలికారు. దైవప్రవక్తలు('అలైహిమ్.స.) అందరూ ఒకే విధమైన సందేశం తెచ్చారు. వారందరూ ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, అల్లాహ్(సు.తా.)కు విధేయులై ఉండాలని (ఇస్లాం) మరియు ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పించటం, ఎన్నడూ క్షమించబడని పాపమని బోధించారు. ఈ సూరహ్ సుండి క్రొత్త విధమైన నాలుగు సూరహ్లు వస్తున్నాయి. వాటి(26-29)లో దైవప్రవక్తల ద్వారా పంపబడిన దివ్యజ్యోతి మరియు దానికి వారి కాలపు ప్రజల ప్రతిక్రియలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో మూసా, ఇబ్రాహీమ్, నూ'హ్, హూద్, 'సాలి'హ్, లూ'త్ మరియు షు'ఐబ్ ('అలైహిమ్ అస్సలాముల) విషయాలన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * 'తా-సీన్-మీమ్.

2. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ సూచనలు (ఆయతులు).

3. (ఓ ము'హమ్మద్) వారు విశ్వసించలేదనే బాధతో బహుశా నీవు నీ ప్రాణాలే కోల్పోతావేమో!'

4. మేము కోరితే ఆకాశం సుండి వారిపై ఒక అద్భుత సంకేతాన్ని (ఆయత్ను) అవతరింపజేసి, దానికి వారి మెడలను నమ్రతతో పంగిపోయేలా చేసేవారము.

5. మరియు వారి వద్దకు అనంత కరుణా మయుని వద్దనుండి క్రొత్త సందేశం

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

إِنْ تَشَاءُ نُنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْيُنُهُمْ لَهَا خَفِيرَةً

وَأَيَّا يَتْلُوهُمْ مِنْ دُكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثٍ إِلَّا كَأَنَّهُمْ مُمْرِضُونَ

వచ్చినప్పుడల్లా, వారు దాని నుండి విముఖులు కాకుండా ఉండలేదు.

6. వాస్తవానికి, ఇప్పుడు వారు తిరస్కరించారు, కాని త్వరలోనే వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చిన దాని యథార్థమేమిటో వారికి తెలిసిపోతుంది.¹

7. ఏమీ? వారు భూమివైపు చూడలేదా? మేము దానిలో ఎంత పుష్కలంగా శ్రేష్ఠమైన రకరకాల (జీవరాసుల్ని)² పుట్టించామో?

8. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించడం లేదు.

9. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

10. మరియు నీ ప్రభువు మూసాను ఇలా ఆదేశించిన విషయాన్ని వారికి జ్ఞాపకం చేయించు: “దుర్మార్గులైన జాతి ప్రజల వద్దకు వెళ్ళు;³

11. “ఫిర్'ఖెన్ జాతి వారి వద్దకు. ఏమీ? వారికి దైవభీతిలేదా?”

12. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వారు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తూ రేమోసని నేను భయపడుతున్నాను.⁴

فَعَدَدَ جُودًا نَسِيًّا أَنِيَهُمْ أَنَبُوا مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ^①

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمَا أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَزْجٍ^②

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ^③

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ^④

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ إِنَّ أَنتَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ^⑤

قَوْمٌ فَرَعُونَ الْآيَاتِ قَوْمُونَ^⑥

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ^⑦

1. చూడండి, 6:4-5.

2. 'జూజున్': అంటే ఇక్కడ వివిధరకాలు అని అర్థం.

3. మూసా ('అ.స.) తన పరివారంతో సహా తిరిగి ఈజిప్టుకు వస్తున్నప్పుడు అతనికి ఒక వెలుగు కనిపిస్తుంది. అతను దాని దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు ఈ ఆదేశం వస్తుంది.

4. దీనితో తెలిసేమిటంటే సాధారణ మానవులవలె, దైవప్రవక్తలకు కూడా సహజమైన భయం కలగవచ్చు.

13. “నా హృదయం కుంచింతుకు పోతోంది మరియు నా నాలుక తడబడుతోంది,¹ కావున నీవు హీరూన్ వద్దకు కూడా (వ'హీ) పంపు.

14. “మరియు వారి దగ్గర నా మీద ఒక నేరం మోపబడి ఉన్నది,² కావున వారు నన్ను చంపుతారేమోనని భయపడుతున్నాను.”

15. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “అట్లు కానేరదు! మీరిద్దరూ మా సూచనలతో వెళ్ళండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మీతో పాటు ఉండి సర్వమూ వింటూఉంటాము.³

16. “కావున మీరిద్దరూ ఫిర్'జెన్ వద్దకు వెళ్ళి అనండి: ‘నిశ్చయంగా, మేము సర్వ లోకాల పోషకుని సందేశహరులము.

17. “‘కావున ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని మావెంట పోనివ్వు.’”⁴

18. (ఫిర్'జెన్) అన్నాడు: “ఏమీ? మేము నిన్ను బాల్యంలో మాతోపాటు పోషించలేదా? మరియు నీవు నీ వయస్సులోని అనేక సంవత్సరాలు మాతోపాటు గడిపావు కదా!

19. “అయినా నీవు హీనమైన ఆ పని చేశావు, కావున నీవు కృతఘ్నులలోని

وَيُصِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ ﴿١٣﴾

وَالْهُوَ عَلَى ذَنْبٍ قَاتِلٌ أَنْ يَقْتُلُونِي ﴿١٤﴾

قَالَ كَلَّا فَإِذْ هَبَا بَالِيتِيَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَعِينُونَ ﴿١٥﴾

فَاتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِسْرَءِيلَ ﴿١٧﴾

قَالَ أَلَمْ نَرْبِكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَئِن تَتَّبِعْنَا مِنْ عُمَرَاؤِ سِينِينَ ﴿١٨﴾

وَفَعَلْتَ فَعَلَتِكَ الْبِغْيَ فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

1. దీనికి కారణం అతని నాలుకలో ఉన్న ముడి (ఉఖ్దతున్) చూడండి, 20:25-34.

2. ఇది మూసా (అ.స.) ఈజిప్టు నుండి వెళ్ళిపోకముందు అనుకోకుండా జరిగిన సంఘటన. ఒక ఫిర్'జెన్ జాతివాడు, ఒక ఇస్రాయీల్ జాతివానితో కలహిస్తూ ఉండగా - ఇస్రాయీలు వాని పిలుపు విని - మూసా (అ.స.) అతనికి సహాయపడటానికి, ఫిర్'జెన్ జాతి వానిని ఒక దెబ్బ కొట్టడం వల్ల, అతడు మరణిస్తాడు. ఆ నేరానికి వారు అతనిని చంపగోరుతారు. (వివరాలకు చూడండి, 28:15).

3. ‘మీతోపాటు ఉండి.’ అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) నేలపైకి ప్రతి మానవుని దగ్గరికి రాడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతి ఒక్కరితో ఉంటుంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అర్హ్ పైననే కూర్చుని ఉంటాడు. అంటే విశ్వంలో జరిగేది ఏది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలియకుండా లేదు.

4. ఎందుకంటే నీవు నాలుగువందల సంవత్సరాలు వారిని బానిసలుగా చేసిఉంచావు. ఇప్పుడు వారికి స్వేచ్ఛనివ్వు. నేను వారిని బైతుల్ మఖ్బీన్ వైపునకు తీసుకొని పోతాను.

వాడవు!''¹

20. (మూసా) అన్నాడు: “నేను పొరపాటుగా ఆ పని చేశాను!

21. “ఆ పిదప మీకు భయపడి పారిపోయాను, కాని ఆ తరువాత నా ప్రభువు నాకు వివేకాన్ని ప్రసాదించి, నన్ను సందేశహరులలో చేర్చుకున్నాడు.”²

22. “ఇక నీవు నాకుచేసిన ఆ ఉపకారానికి నన్ను ఎత్తిపొడిస్తే! నీవు మాత్రం ఇస్రాయిల్ సంతతి వారినంతా బానిసలుగా చేసుకున్నావు కదా!”³

23. (ఫిర్'బెన్) అడిగాడు: “అయితే ఈ సర్వలోకాల ప్రభువు అంటే ఏమిటి?”⁴

24. (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “మీరు నమ్మేవారే అయితే! ఆయనే ఆకాశాలకూ మరియు భూమికి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు!”

25. (ఫిర్'బెన్) తన చుట్టూ ఉన్న వారితో: “ఏమీ? మీరు వింటున్నారా?”⁵ అని ప్రశ్నించాడు.

26. (మూసా) అన్నాడు: “ఆయన (అల్లాహ్) మీ ప్రభువు మరియు మీ పూర్వకులైన మీ తాతముత్తాతల ప్రభువు కూడానూ!”

27. (ఫిర్'బెన్) అన్నాడు: “మీ వద్దకు

قَالَ فَعَلَهَا إِذَا مَا مِنَ النَّاصِيَةِ ۝

فَقَرَرْتُ وَمَنْ لِي لَأَخْفَتُكَ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَلَيْكَ يَمَّةٌ مِمَّنْ بَاعَ لِي غُلاَمٌ ۝

قَالَ فِرْعَوْنُ وَرَأَيْتَ الْعَلِيِّينَ ۝

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُفُكُمْ
مُؤْتَقِنِينَ ۝

قَالَ لَيْسَ حَوْلَكَ الْمُسْمِعُونَ ۝

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ۝

1. చూడండి, 28:4-22, హీనమైన పని అంటే ఒక ఫిర్'బెన్ జాతి వానిని దెబ్బకొట్టి చంపింది.

2. చూడండి, 28:15-16.

3. చూడండి, 28:4-5.

4. ఫిర్'బెన్ తన దురహంకారంలో ఈ విధంగా ప్రశ్నిస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఈజిప్టు వాసులందరికీ అతడు, తానే దైవమని చెప్పి, తన ఆరాధ్యం చేయించుకునేవాడు. చూడండి, 28:38.

5. నేను తప్ప మీకు మరొక ప్రభువు కూడా ఉన్నాడా?

పంపబడిన మీ ఈ సందేశహరుడు నిశ్చయంగా, పిచ్చివాడే!”

28. (మూసా) అన్నాడు: “మీరు అర్థంచేసుకో గలిగితే! ఆయనే తూర్పు పడమరలకూ మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు.”¹

29. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను కాదని మరెవరినైనా ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకుంటే నేను నిన్ను చెరసాలలో ఉన్నవారితో చేర్చుతాను.”

30. (మూసా) అన్నాడు: “ఏమీ? నేను నీ వద్దకు ఒక స్పష్టమైన విషయాన్ని (సత్యాన్ని) తీసుకు వచ్చిన తరువాత కూడానా?”²

31. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “నీవు సత్య వంతుడవే అయితే దానిని (ఆ అద్భుత సూచనను) చూపు!”

32. అప్పుడు (మూసా) తన చేతి కర్రను పడవేయగానే, అది ఒక స్పష్టమైన పెద్ద సర్పంగా మారిపోయింది.³

33. తరువాత అతను (మూసా) తన చేతిని (చంకనుండి) వెలుపలికి తీయగానే, అది చూసేవారి యెదుట తెల్లగా ప్రకాశించ సాగింది!⁴

34. (ఫిర్ బాన్) తన చుట్టూ ఉన్న నాయకులతో అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇతనొక నేర్పుగల మాంత్రికుడు.

35. “ఇతను తన మంత్రజాలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశంనుండి తరుమగోరుతున్నాడు, అయితే

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

قَالَ لَيْسَ اتَّخَذَتِ الْهَاءُ غَيْرِي كَمَا كُنْتَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَوْ كُفِّنْتُكَ بَيْنَ مَيْمِنٍ ﴿٣٠﴾

قَالَ قَاتِلْ فَإِنَّ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾

وَنَزَعْنَاهُ فَاذًا هِيَ بَيْضٌ أَلْبَنُ ﴿٣٣﴾

قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

يُرِيدُ أَنْ يُرْجِعَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾

1. చూడండి, 2:115.

2. చూడండి, 12:1.

3. జాన్సున్ (27:10, 28:31) అంటే - చిన్న సర్పం. సు'అబా నున్ (7:107) అంటే - పెద్ద సర్పం. హుయ్యతున్(20:20) అంటే - చిన్నదీకావచ్చు పెద్దదీ కావచ్చు. (ఫత్హ్ అల్-ఖదీర్).

4. చూడండి, 7:107-108, 20:22, 27:12, 28:38.

మీ సలహా ఏమిటి?"¹

36. వారన్నారు: “అతనిని మరియు అతని సోదరుణ్ణి ఆపిఉంచు మరియు (మంత్రగాళ్ళను) సమావేశపరచటానికి అన్ని నగరాలకు వార్తాహరులను పంపు;

37. “వారు నీ వద్దకు నేర్పుగల ప్రతి మాంత్రికుణ్ణి తెస్తారు.”

38. ఈ విధంగా ఒక నియమిత రోజున ఒక నియమిత ప్రదేశంలో మాంత్రికులంతా సమావేశపరచబడ్డారు.²

39. మరియు ప్రజలతో ఇలా ప్రశ్నించడం జరిగింది: “ఏమీ? మీరంతా సమావేశమయ్యారా?

40. “ఒకవేళ మాంత్రికులు గెలుపొందితే మనమంతా వారిని అనుసరించాలి కదా!”

41. మాంత్రికులు వచ్చిన తరువాత ఫిర్'బాన్ తో అన్నారు: “మేము గెలుపొందితే నిశ్చయంగా, మాకు బహుమానముంది కదా?”³

42. (ఫిర్'బాన్) అన్నాడు: “అవును! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మీరు నా సన్నిహితులలో చేరుతారు!”

43. మూసా వారితో అన్నాడు: “మీరు విసరదలుచుకున్న దానిని విసరండి!”

44. అప్పుడు వారు తమ త్రాళ్ళను మరియు తమ కర్రలను విసిరి ఇలా అన్నారు:

قَالُوا اَرْجَاهُ وَاَخَاهُ وَاَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ۝

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ۝

نَجْمِ السَّحَرَةِ لِبَيِّنَاتٍ يَوْمَ مَعْلُومٍ ۝

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْرِمُونَ ۝

لَعَلَّكَ نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ۝

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَلْأَكْبَرُ إِنَّا لَنُنَازِعُكَ الْغَالِبِينَ ۝

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَإِلَٰهِنَ الْمَقَرَّبِينَ ۝

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُقِفُونَ ۝

فَأَلْقَوْا حِبًا لَهُمْ وَغَرِيبَ هُمْ وَقَالُوا بَعْرَةٌ قُرْعُونَ إِنَّا لَنَاصِحُونَ الْغَالِبِينَ ۝

1. చూడండి, 7:109-110.

2. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇచ్చయే! ప్రజలకు, మూసా (అ.స.) సత్కుడని మరియు మాంత్రికులు చేసేదంతా బూటక కల్పనలని నిరూపించటానికి. చూడండి, 21:18.

3. చూడండి, 7:113.

“ఫిర్ బాన్ శక్తిసాక్షిగా! నిశ్చయంగా మేమే విజయం పొందుతాము.”¹

45. ఆ తరువాత మూసా తన కర్రను పడవేయగా, తక్షణమే అది వారి బూటకపు కల్పనలను మ్రింగివేసింది.²

46. అప్పుడు ఆ మాంత్రికులు సజ్జాలో పడ్డారు.

47. వారన్నారు: “మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాము.

48. “మూసా మరియు హరూన్ ల ప్రభువును.”

49. (ఫిర్ బాన్) అన్నాడు: “నేను మీకు అనుమతి ఇవ్వకముందే మీరు అతనిని విశ్వసించారా?”³ నిశ్చయంగా, ఇతడే మీ గురువు, మీకు జాలవిద్యను నేర్పినవాడు. సరే! ఇప్పుడే మీరు తెలుసుకుంటారు. నేను మీ వ్యతిరేక (ప్రతిపక్ష) దిశల చేతులను మరియు కాళ్ళను సరికిస్తాను మరియు మీరందరినీ సిలువపై ఎక్కిస్తాను.”⁴

50. (మాంత్రికులు) అన్నారు: “బాధలేదు! నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వద్దకే కదా మరలిపోయేది.

51. “నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు మా పాపాలను క్షమిస్తాడని మేము ఆశిస్తున్నాము, ఎందుకంటే వాస్తవానికి అందరికంటే ముందుగా విశ్వసించినవారం మేమే!” (3/8)

قَالَ لِّمُوسَىٰ عَصَاؤُكَ ۖ إِذْ أَهْبَىٰ تَلَفُّفٌ مَّا يَأْكُلُ الْفُؤُكُ ۖ

قَالَ لِّمَنْ تَتَّبَعُونَ ۚ

قَالُوا الْمَلَائِكَةُ الْعَالَمِينَ ۚ

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ

قَالَ امْنُكُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَىٰ لَكُمْ ۖ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّعْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۖ أَذْ لَا تَقْطَعُونَ أَيْدِيَكُمْ وَأَجْعَلُكُمْ مِّنْ خَلَائِفٍ ۚ وَلَا وَصِيَّكُمْ أَجْمَعِينَ ۚ

قَالُوا الرُّكُوبُ إِنَّهَا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ۚ

إِنَّا نَنْصَرُّ ۖ إِنَّ نَجْفَرُ لَنَا رَبَّنَا خَطِئْنَا أَنْ تَنْدَ أَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ

1. చూడండి, 7:116 మరియు 20:66-67.

2. చూడండి, 7:117.

3. చూడండి, 7:123.

4. చూడండి, 5:33 మరియు 7:124.

52. * మరియు మేము మూసాకు ఈ విధంగా దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) పంపాము: “నీవు నా దాసులను రాత్రివేళ తీసుకొని వెళ్ళిపో నిశ్చయంగా, మీరు వెంబడించబడతారు.”¹

53. తరువాత ఫిర్'జాన్ అన్ని పట్టణాలకు వార్తాహరులను పంపాడు.

54. (ఇలా ప్రకటన చేయించాడు): “వాస్తవానికి (ఈ ఇస్రాయీల్ సంతతివారు) ఒక చిన్న తెగవారు మాత్రమే.

55. “మరియు నిశ్చయంగా, వారు మాకు చాలా కోపం తెప్పించారు;

56. “మరియు నిశ్చయంగా, మనం ఐకమత్యంతో ఉండి జాగరూకత చూపేవారము.”

57. కావున మేము వారిని, తోటలనుండి మరియు చెలమల నుండి వెళ్ళగొట్టాము;

58. మరియు కోశాగారాల నుండి మరియు ఉన్నతమైన స్థానాల నుండి కూడా.

59. ఈ విధంగా! మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని, వాటికి వారసులుగా చేశాము.²

60. అప్పుడు (ఫిర్'జాన్ జాతి) వారు సూర్యోదయ కాలమున వారిని (ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని) వెంబడించారు.

61. ఆ ఇరుపక్షాల వారు ఒకరినొకరు ఎదురు పడినప్పుడు, మూసా అనుచరులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా మేము చిక్కిపోయాము!”

62. (మూసా) అన్నాడు: “అట్లు కానేరదు! నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు నాతో ఉన్నాడు.

وَوَحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنَّ أَسْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لَّكُمْ يَتَّبِعُونَ ﴿٥٢﴾

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ خَيْرِينَ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَكِنَّمَا قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَنَّهُمْ لَنَا الْعَاظِرُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَنَّا لَجَمِيعٌ حَدَرُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾

وَكُنُوزٍ وَمَقَادِرَ ﴿٥٨﴾

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهُم بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعُ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ إِنَّا لَمُدْرُونَ ﴿٦١﴾

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

ఆయన నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు (మార్గము చూపుతాడు).”¹

63. అప్పుడు మేము మూసాకు: “నీ చేతి కర్రతో సముద్రాన్ని కొట్టు!” అని వహీద్వారా తెలిపాము. అప్పుడది హఠాత్తుగా చీలిపోయింది, దాని ప్రతిభాగం ఒక మహా పర్వతం మాదిరిగా అయిపోయింది.²

64. మరియు అక్కడికి మేము రెండవ పక్షం వారిని సమీపింపజేశాము.

65. మరియు మూసాను మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని అందరినీ రక్షించాము.

66. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచివేశాము.

67. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించటం లేదు.

68. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తి సంపన్నుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

69. ఇక వారికి ఇబ్రాహీమ్ గాథను వినిపించు.

70. అతను తన తండ్రితో మరియు తన జాతివారితో: “మీ రెవరిని ఆరాధిస్తున్నారు?” అని అడిగినప్పుడు;

71. వారన్నారు: “మేము విగ్రహాలను ఆరాధిస్తున్నాము మరియు మేము వాటికే ఎల్లప్పుడు భక్తులమై ఉంటాము.”

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ
فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

وَأَرْفَعْنَا فَمَا الْآخَرِينَ

وَأَجَبْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجَابِينَ

كُلَّمَا عَرَفْنَا الْآخَرِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ كَانَ لَهُمْ قُلُوبٌ يُفَكِّرُونَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ

قَالُوا نَعْبُدُ آبَاءَنَا فَظَلُّوا عِلْفِينَ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) సహాయం నాతో ఉంది.

2. చూడండి, 20:77.

72. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “మీరు వీటిని పిలిచినప్పుడు ఇవి మీమొర అలకిస్తాయా?

73. “లేదా, మీ కేమైనా మేలు చేయగలవా? లేదా హాని చేయగలవా?”

74. వారన్నారు: “అలాకాదు! మేము మా తండ్రితాతలను ఇలా చేస్తూఉండగా చూశాము.”

75. అతను అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? మీరెవరిని ఆరాధిస్తున్నారో?

76. “మీరు గానీ మరియు మీ పూర్వీకులైన మీ తాతముత్తాతలు గానీ (ఆలోచించారా)?

77. “ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఇవన్నీ నా శత్రువులే! కేవలం ఆ సర్వలోకాల ప్రభువు తప్ప!

78. “ఆయనే నన్ను సృష్టించాడు. కాబట్టి ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

79. “ఆయనే నాకు తినిపించే వాడు మరియు త్రాగించే వాడు.

80. “మరియు నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనైతే, ఆయనే నాకు స్వస్థత నిచ్చేవాడు.

81. “మరియు ఆయనే నన్ను మరణింప జేసేవాడు, తరువాత మళ్ళీ బ్రతికింప జేసేవాడు.

82. “మరియు ఆయనే తీర్పు దినమున నా తప్పులను క్షమిస్తాడని నేను ఆశిస్తున్నాను.

83. “మరియు ఓ నా ప్రభూ! నాకు వివేకాన్ని ప్రసాదించు మరియు నన్ను సద్వర్తనులలో కలుపు.

قَالَ هَلْ يَسْعَوْنَكُمْ إِذْ تَدْعُوْنَ ۝

أَوْ يَفْعَلُونَ ۝ أَوْ يُفَعَّلُونَ ۝

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ۝

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ۝

أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ ۝

وَأَنَّهُمْ عُدُوِّيَ الْإِرْبَابِ الْعَالَمِينَ ۝

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ۝

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ۝

وَإِذَا أَرَضْتُ فهُوَ يَنْصِفِينِ ۝

وَالَّذِي يُبَيِّتُنِي ثُمَّ يُنْفِئُنِي ۝

وَالَّذِي أَطْعَمُنِي أَنْ يَقْبَلَتْنِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ۝

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَنْفِئْنِي بِالطَّحِيْنِ ۝

84. “మరియు తరువాత వచ్చే తరాల వారిలో నాకు మంచి పేరును ప్రసాదించు.¹

85. “మరియు సర్వసుఖాల స్వర్గానికి వారసులయ్యే వారిలో నన్ను చేర్చు.

86. “మరియు నా తండ్రిని క్షమించు. నిశ్చయంగా, అతడు మార్గభ్రష్టులలోని వాడే!²

87. “మరియు అందరూ తిరిగి బ్రతికింపబడే రోజు నన్ను అవమానంపాలు చేయకు.

88. “ఏ రోజునైతే ధనసంపత్తులు గానీ, సంతానం గానీ పనికిరావో!

89. “కేవలం నిర్మలమైన హృదయంతో అల్లాహ్ సన్నిధిలో హాజరైనవాడు తప్ప!”

90. మరియు ఆ రోజు) స్వర్గం దైవభీతి గలవారి దగ్గరకు తీసుకురాబడుతుంది.

91. మరియు నరకం మార్గం తప్పిన వారి ముందు పెట్టబడుతుంది.

92. మరియు వారితో అనబడుతుంది: “మీరు ఆరాధించే వారు (ఆ దైవాలు) ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

93. “అల్లాహ్ ను వదలి (మీరు వాటిని ఆరాధించారు కదా)! ఏమీ? వారు మీకు సహాయం చేయగలరా? లేదా తమకు తామైనా సహాయం చేసుకోగలరా?”³

94. అప్పుడు వారు మరియు (వారిని) మార్గం తప్పించిన వారు, అందు(నరకం)లోకి

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

وَأَعْفِرْ لِي زِلَّتِي إِنِّي كَانَ مِنَ السَّالِكِينَ ﴿٨٦﴾

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾

يَوْمَ لَا يُنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

وَأُزِلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾

وَوُزِنَتْ الْجَحِيمُ لِلْغَافِينَ ﴿٩١﴾

وَقِيلَ لَهُمْ أَيُّكُمْ عُتِدُوا ﴿٩٢﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصُرُونَ ﴿٩٣﴾

كَلَّا بَلْ أَنْفَكُوا مِنْهَا هُمْ وَالْعَاوُنُ ﴿٩٤﴾

1. చూడండి, 19:50.

2. చూడండి, 19:47-48 మరియు 9:114.

3. అంటే దేవతలుగా భావించబడిన పుణ్యపురుషులు మరియు విగ్రహాలు లేక మానవుడు ఆరాధించే సంపత్తులు, హోదాలు ఉన్నత స్థానాలు మొదలైనవి. చూడండి, 10:28-29

విసిరివేయబడతారు.

95. మరియు వారితో బాటు ఇబ్లీస్ నైనికులందరూ.¹

96. వారు పరస్పరం వాదించుకుంటూ ఇలా అంటారు:

97. “అల్లాహ్ సాక్షిగా! మేము స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నాము.

98. “ఎప్పుడైతే మేము మిమ్మల్ని సర్వ లోకాల ప్రభువుతో సమానులుగా చేశామో!

99. “మరియు మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసింది కేవలం ఈ అపరాధులే.²

100. “మాకిప్పుడు సిఫారసు చేసేవారు ఎవ్వరూ లేరు.

101. “మరియు ఏ వ్రాణ స్నేహితుడు కూడా లేడు.

102. “ఒకవేళ మళ్ళీ మరలిపోయే అవకాశం మాకు దొరికితే, మేము తప్పకుండా విశ్వసించిన వారిలో చేరిపోతాము!”³

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

104. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

105. నూ'హ్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.

وَجُودُ ابْلِيسَ أَجْمَعُونَ

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

تَاللّٰهِ إِنَّ كُنَّا لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِينٍ

إِذْ سَوَّيْنَا رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَمَا أَضَلُّنَا إِلَّا الْاِلٰهَ الْجَبْرُوتِ

فَمَا لَنَا مِنْ شٰفِعِينَ

وَالْاَصْدِيقِ اٰيِبٍ

فَاَوَانِ لَنَا كَرَّةٌ فَنَكُوْنَ مِنَ الْمُوْمِنِيْنَ

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ

وَكَانَ رَبُّكَ لَهٗوَ الْعَزِيزِ الرَّحِيْمِ

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوْحٍ اِلٰهَ سُلَيْمٰنَ

1. చూడండి, 2:24 19:68 మరియు 19:83.

2. చూడండి, 7:38, 33:67-68 మరియు 38:60-61.

3. చూడండి, 6:27-28.

106. వారి సహోదరుడు నూ'హ్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

107. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

108. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

109. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉన్నది.

110. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.” (1/2)

111. * వారన్నారు: “ఏమీ? మేము నిన్ను విశ్వసించాలా? నిన్ను కేవలం అధములైన వారే కదా అనుసరిస్తున్నది?”

112. (నూ'హ్) అన్నాడు: “వారేమి (పనులు) చేస్తూ ఉండేవారో నాకేం తెలుసు?

113. “వారి లెక్క కేవలం నా ప్రభువు వద్ద ఉంది. మీరిది అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది.²

114. “మరియు, నేను విశ్వసించే వారిని ధిక్కరించేవాడను కాను.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ

قَالُوا أَلَمْ نَأْمُرْكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْآرَادَةِ لَوْ

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

إِنْ حَسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

وَمَا أَنَا بِطَارِدٍ الْمُؤْمِنِينَ

1. అల్-అర్థ్-లూన్: ధనసంపత్తులు లేనివారు. సమాజంలో తక్కువ శ్రేణికి చెందినవారిగా లెక్కింపబడేవారు. లేక అధమమైనవిగా భావించే వృత్తులు చేసేవారు. చూడండి, 11:27.

2. ఏ మానవుడు కూడా ఇతర మానవుడి హృదయంలో ఏముందో ఎరుగలేడు. కావున ఒకడు: ‘నేను విశ్వాసుణ్ణి.’ అని పలికి, తన ధర్మానికి విరుద్ధమైన చేష్టలు చేయడో, మాటలు పలుకడో, అట్టివాడు విశ్వాసుడిగానే పరిగణించబడాలి. మానవుని హృదయంలో ఉన్నది కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. కావున ఏ మానవునికి కూడా, ఇతర మానవుని విశ్వాసం గురించి అతని హృదయంలో ఉన్న ఆలోచనలను గురించి నిర్ణయం తీసుకునే హక్కులేదు.

115. “నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

116. వారన్నారు: “ఓ నూ'హా! నీవు దీనిని మానుకోకపోతే, నీవు తప్పక రాళ్ళప్పురువ్వి చంపబడతావు.”

117. (నూ'హా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నా జాతి ప్రజలు నన్ను అసత్యుడవని తిరస్కరిస్తున్నారు.

118. “కావున నీవే నాకూ మరియు వారికీ మధ్య తీర్పుచేయి. మరియు నన్నూ మరియు నాతో పాటు ఉన్న విశ్వాసులనూ కాపాడు.”¹

119. ఆ పిదప మేము అతనిని మరియు అతనితో పాటు నిండునావలో ఎక్కి ఉన్నవారి నందరినీ కాపాడాము.

120. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ ముంచివేశాము.²

121. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వ సింఛడం లేదు.

122. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

123. 'అద్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.

124. వారి సహోదరుడు³ హూద్ వారితో

إِنَّا إِنَّا لَا نَذِيرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٥﴾

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَذَرِكُوا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

فَأَقِمْ وَبَنِيَّ وَبَيْنَهُمْ تَفْتَاوَعًا وَبَيْنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

فَأَجْنَبْنَاهُ وَنَحْنُ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ الْمَسْحُونِ ﴿١١٩﴾

لَمْ نَعْرِضْكَ أَبَدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

1. చూడండి, 7:89.

2. నూ'హా ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48. ముంచివేయబడిన వారిలో నూ'హా ('అ.స.) భార్య మరియు కుమారుడు కూడా ఉన్నారు. ఎందుకంటే వారు సత్యతిరస్కారులు.

3. సహోదరుడు అంటే జాతి సోదరుడు. అదే జాతికి చెందినవాడు. ఇంకా చూడండి, 7:65.

ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

125. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

126. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

127. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉంది.

128. “ఏమీ? మీరు కేవలం ఆడంబరానికి ప్రతి ఎత్తైన స్థలంమీద ఒక స్మారకాన్ని నిర్మిస్తారా?

129. “మరియు మీరు శాశ్వతంగా ఇక్కడే ఉండిపోతారన్నట్లు పెద్దపెద్ద కోటలు కడతారా?

130. “మరియు మీరు ఎవరినైనా పట్టుకుంటే, అతి క్రూరులై పట్టుకుంటారా?

131. “ఇకనైన మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

132. “మరియు మీకు తెలిసివున్న (మంచి) వస్తువులను, మీకు విస్తారంగా ఇచ్చిన ఆయన (అల్లాహ్) యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి.

133. “ఆయన విస్తారంగా మీకు పశువులను మరియు సంతానాన్ని అనుగ్రహించాడు;

134. “మరియు తోటలను మరియు చెలమలను.

135. “నిశ్చయంగా, మీపై ఒక మహా దినమున (పడబోయే) శిక్షకు నేను

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عِندَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٦﴾

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَهُونَ ﴿١٢٧﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٨﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطْشَ جَبَّارِينَ ﴿١٢٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَاتَّقُوا الْيَوْمَ الَّذِي آتَاكُمْ مِنْكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٣٠﴾

أَمْ لَكُمْ بِأَنْعَامِهِ وَبَنِينَ

وَجَبَلٍ وَعَيْوُونَ ﴿١٣١﴾

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٢﴾

భయపడుతున్నాను!”

136. వారన్నారు: “నీవు ఉపదేశించినా, ఉపదేశించక పోయినా మాకు అంతా సమానమే!

137. “ఇది మా పూర్వీకుల యొక్క ప్రాచీన ఆచారమే!”

138. “మరియు మాకు ఎలాంటి శిక్ష విధించబడదు.”

139. ఈ విధంగా, వారు అతనిని అసత్యవాడుడని తిరస్కరించారు. కావున మేము వారిని నశింపజేశాము.² నిశ్చయంగా ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

140. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

141. స'మూద్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.³

142. వారి సహోదరుడు 'సాలి'హ్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?”⁴

143. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

فَلَكُمْ بُرَاهُنُهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَوَافِئِهِمْ

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هَارُونَ

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

1. కాబట్టి మేము దానిని విడువలేము.

2. 'అద్జాతి ఒక బలవంతమైన సమాజముండేది. చూడండి 89:8 మరియు 41:15. అయినా వారు సత్యాన్ని తిరస్కరించి, దౌర్జన్యాలు చేసినందుకు నాశనం చేయబడ్డారు.

3. స'మూద్ జాతి వారి నివాసం స'ఊది 'అరేబియాలో 'హిజ్ర్ అనే ప్రాంతంలో ఉండేది. ఆ ప్రాంతం మదాయన్ 'సాలి'హ్ అని కూడా అనబడుతుంది. వారు అరబ్బులు. దైవప్రవక్త ('స'అస) తబూక్ దండయాత్రకు పోయేటప్పుడు, ఈ ప్రాంతం గుండా ప్రయాణం చేశారు. అక్కడినుండి పోయేటప్పుడు తన ఒంటెను త్వరత్వరగా నడిపిస్తూ, తన అనుచరులతో అల్లాహ్ (సు.తా.)ను క్షమాపణ కోరుతూ త్వరత్వరగా ఈ ప్రాంతం నుండి సాగిపొందన్నారు.

4. చూడండి, 7:73 మరియు 11:61-68.

144. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

145. “నేను దానికొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉంది.

146. “ఏమీ? మీరిప్పుడు ఇక్కడ ఉన్న స్థితిలోనే సుఖశాంతులలో ఎల్లప్పుడూ వదలి వేయబడతారని అనుకుంటున్నారా?

147. “తోటలలో మరియు చెలమలలో!

148. “మరియు ఈ పొలాలలో, మాగిన పండ్లగుత్తులు గల ఖర్జూరపుచెట్ల మధ్య;¹

149. “మరియు మీరు కొండలనుతొలిచి ఎంతో నేర్పుతో గృహాలను నిర్మిస్తూ ఉంటారనీ!²

150. “అలాకాదు, అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

151. “మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించే వారి ఆజ్ఞలను అనుసరించకండి.

152. “ఎవరైతే, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తున్నారో మరియు ఎన్నడూ సంస్కరణను చేపట్టరో!”

153. వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలంతో వశపరచుకోబడ్డావు!

154. “నీవు కేవలం మా వంటి ఒక

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

إِنَّا كُنَّا فِي مَا هُمْ آمِنِينَ

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَنُرُوجُ وَنَعْلُ مَلَمَّا هَضِيمٌ

وَتَعْمُرُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرًا مُسْرِفِينَ

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ

1. 'తలోడన్': అంటే కొత్తగా పుట్టే ఖర్జూర ఫలం. కొద్దిగా పెద్దదైన తరువాత దానిని బలోహున్, ఆతరువాత బన్ దున్, ఆపిదప ర'త్ బున్, చివరకు తమరున్. ఈ విధంగా వేర్వేరు స్థితులలో ఖర్జూరఫలం పెలుపబడుతోంది.

2. చూడండి, 7:74.

మానవుడవు మాత్రమే! కావున నీవు సత్య వంతుడవే అయితే, ఏదైనా అద్భుతసూచన తీసుకురా!”

155. (సాలిహ్) అన్నాడు: “ఇదిగో ఈ ఆడబంటె. ఇది నీరుత్రాగే (దినం) మరియు మీరు నీరుత్రాగే దినం నిర్ణయించబడ్డాయి.¹”

156. “దీనికి హాని కలిగించకండి. అలా చేస్తే ఒక మహాదినపు శిక్ష మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది.”

157. కాని వారు దాని మోకాలి నరమును కోసి చంపారు, ఆ తరువాత వారు పశ్చాత్తాపపడుతూ ఉండిపోయారు.²

158. కావున, వారిని శిక్ష పట్టుకుంది. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

159. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణా ప్రదాత.

160. లూత్ జాతి, సందేశహరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.³

161. వారి సహోదరుడు లూత్ వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?”

الضَّالِّينَ ﴿٨٥﴾

قَالَ هَذِهِ نَاقَةُ آلِهَاتِكُمْ رَبِّ وَلَكُمْ فِيهَا مَعْنًى ﴿٨٦﴾

وَلَا تَسْخَوْهَا إِنَّا أَخَذْنَاكُمْ بِمَا عَصَيْتُمْ ﴿٨٧﴾

فَعَصَوْهَا فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ ﴿٨٨﴾

فَأَخَذْنَاهُمُ الْعَذَابَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٨٩﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩٠﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٩١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿٩٢﴾

1. ఒంటె పృతాంతానికి చూడండి, 7:73-77.

2. వారు ఆ ఒంటెను చంపిన తరువాత 'సాలిహ్' (అ.స.) అన్నారు. మీకు మూడు రోజుల వ్యవధి మాత్రమే ఉంది. నాలుగవ రోజు వారు అల్లాహ్ శిక్ష అవతరించడం చూసి పశ్చాత్తాపపడ్డారు. కాని శిక్ష వచ్చిన తరువాత పడే పశ్చాత్తాపం లాభదాయకం కాజాలదు.

3. లూత్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83 లూత్ (అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) యొక్క సోదరుడైన హారాన్ బిన్-అజర్ కుమారుడు. అతను కూడా ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) జీవిత కాలంలోనే ప్రవక్తగా ఎన్నుకొనబడి, సోదోమ్ మరియు గొమ్మోరాహ్ ప్రాంతాలకు పంపబడ్డారు. అవి జోర్డాన్ లో మృతసముద్రం (Dead Sea), ప్రాంతంలో ఉండేవి.

162. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

163. “కావున మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

164. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువు వద్దనే ఉన్నది.

165. “(ప్రకృతికి విరుద్ధంగా) సర్వ ప్రాణులలోకెల్లా మీరే పురుషుల వద్దకు పోతారేమిటి?

166. “మీ ప్రభువు, మీ కొరకు సహవాసులు(అజ్వాబ్)గా పుట్టించిన వారిని విడిచిపెడుతున్నారేమిటి? అలాకాదు, మీరు హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే జాతివారు!”¹

167. (దానికి) వారన్నారు: “ఓ లూత్! ఇక నీవు మానుకోకపోతే నీవు దేశంనుండి బహిష్కరించబడిన వారిలో చేరుతావు!”

168. (లూత్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీ ఈ చేష్టలను అసహ్యించుకునే వారిలో నేనూ ఉన్నాను.”

169. (ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ మరియు నా కుటుంబం వారినీ వీరి చేష్టలనుండి కాపాడు.”

170. కావున మేము అతనిని మరియు

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٣﴾

أَتَأْتُونَ الذِّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لَكُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٥﴾

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ لَوْلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٦﴾

قَالَ إِنِّي لَعَلَّكُمْ مِنَ الْفَالِسِينَ ﴿١٦٧﴾

رَبِّ نَجِّني وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٨﴾

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٦٩﴾

1. మొదటిసారిగా చరిత్రలో స్త్రీలను విడిచి, పురుషులు - పురుషులతో రతిక్రీడ (సంభోగం) వీరే ప్రారంభించారంటారు. ఆ నగరంపేరట, ఆ క్రియ ఈనాటికీ సొడోమి (Sodomy) అనబడుతోంది. ఈ కాలపు పశ్చిమ దేశాలలో పరస్పర అంగీకారంతో చేసే సొడోమి, లిస్పనిస్మ (Lesbianism) మరియు స్త్రీ పురుషుల వ్యభిచారాలు చట్టప్రకారం నేరంకావు. ఈ సమాజం ఎటుపోతోంది?

అతని కుటుంబంవారి నందరినీ కాపాడాము -

171. వెనుక ఉండిపోయిన వారిలో కలసి పోయిన ముసలామె తప్ప!¹

172. ఆ తరువాత, మిగతా వారిని నిర్మూలించాము.

173. వారిపై ఒక వర్షాన్ని కురిపించాము. అది (ముందు) హెచ్చరించబడిన వార్తపై (కురిపించబడ్డ) అతి భయంకరమైన వర్షం.²

174. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలా మంది విశ్వసించడం లేదు.

175. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

176. వన (అయ్కహ్) వాసులు సందేశ హరులను అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు.³

177. షు'ఐబ్ వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?”⁴

178. “నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన, విశ్వసనీయుడనైన సందేశహరుడను.

الْأَعْرَافِ الْعِبْرِينَ ﴿٣١﴾

لَمْ دَرَمْنَا الْخَوِيعِينَ ﴿٣٢﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٣٣﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٣٤﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٣٥﴾

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْعِثَّةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٦﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٧﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٣٨﴾

1. ముసలామె అంటే లూ'త్ ('అ.స.) భార్య. ఆమె సత్యతిరస్కారి. ఆమె అదే ప్రాంతవాసి. చూడండి, 7:83, 11:81, 27:57, 29:32-33 మరియు 66:10.

2. చూడండి, 11:82-83.

3. అయ్కహ్ వాసులు అంటే, అడవివాసులు. మద్యన్కు కొంత దూరంలో ఉన్న అడవి ప్రాంతం అయ్కహ్ అనబడుతుందని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇలా ఉంది: అయ్కహ్ అంటే ఒక పెద్ద చెట్టు అది మద్యన్కు కొంత దూరంలో ఉండింది. దాని వాసులు ఆ చెట్టును ఆరాధించే వారు. షు'ఐబ్ ('అ.స.) మద్యన్ వాసులు. కావున అతను మద్యన్ వాసుల సోదరుడు అని పేర్కొనబడ్డారు. చూడండి, 7:85. వారు ఈ రెండు ప్రాంతాలలో ధర్మప్రచారం చేశారు. (ఇబ్నె-కసీర్).

4. చూడండి-7:85 మరియు షు'ఐబ్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:84-95.

179. “కావున మీరు అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి!

180. “నేను దాని కొరకు మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటంలేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం సర్వలోకాల ప్రభువువద్దనే ఉన్నది. (5/8)

181. * “మీరు (ఇచ్చినపుడు) సరిగ్గా కొలిచి ఇవ్వండి. నష్టపరిచే వారిలో చేరకండి!

182. “త్రాసుతో సరిసమానంగాతూచండి.

183. “ప్రజలకు వారి వస్తువులను తగ్గించి ఇవ్వకండి. భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ దౌర్జన్యపరులుగా ప్రవర్తించకండి.¹

184. “మిమ్మల్ని మరియు మీకు పూర్వం గతించిన తరాల వారిని సృష్టించిన ఆ (ప్రభువు) నందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”²

185. వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, నీవు మంత్రజాలంతో పశపరచుకోబడ్డావు!

186. “నీవు కేవలం మా వంటి ఒక మానవుడవు మాత్రమే! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను అసత్యవాదులలో ఒకనిగా పరిగణిస్తున్నాము!

187. “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే ఆకాశం యొక్క ఒక తునకను మాపై పడవేయి.”

188. (షు'బ్) అన్నాడు: “మీరు చేసేది నా ప్రభువుకు బాగా తెలుసు!”

189. కాని, వారు అతనిని అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు, కావున, వారిపై ఛాయాకృత ఉపద్రవం (మేఘాల శిక్ష) వచ్చిపడింది.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا^٥

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ
الْعَالَمِينَ^٦

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ^٧

وَزِنُوا بِالْقِسْطِ إِنْ الْمُسْقَظِينَ^٨

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ^٩

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْحَيَلَةَ الْأُولَىٰ^{١٠}

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ^{١١}

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَاذِبِينَ^{١٢}

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ^{١٣}

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ^{١٤}

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلُمَةِ إِنَّهُ كَانَ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ^{١٥}

1. చూడండి, 7:86.

2. జిబిలతున్: అంటే చాలామంది లేక పెద్ద వర్గం అని అర్థం.

నిశ్చయంగా, అదొక భయంకరమైన దినపు శిక్ష!¹

190. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఒక సూచన ఉంది. అయినా వారిలో చాలామంది విశ్వసించటం లేదు.

191. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు కేవలం ఆయనే, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.²

192. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది సర్వ లోకాల ప్రభువు అవతరింపజేసిన (గ్రంథం).

193. దానిని నమ్మదగిన ఆత్మ (రూ'హుల్ అమీన్) అవతరింపజేశాడు;³

194. నీ హృదయం మీద, నీవు హెచ్చరిక చేసేవారిలో చేరిపోవాలని;

195. స్పష్టమైన అరబ్బీ భాషలో!⁴

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

وَأَنَّهُ لَآتِيكَ يَوْمَ الْعِلْمِ ﴿١٩٢﴾

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾

1. షు'బ్ (అ.స.) తెగవారి మీద మూడు రకాల శిక్షలు వచ్చాయి. 7:91లో భూకంపం, 11:94లో భయంకర ధ్వని, మరియు ఇక్కడ మేఘాల, రాళ్ళువర్షపు శిక్ష అని పేర్కొనబడ్డాయి. అంటే మూడురకాల శిక్షలు ఒకేసారి వచ్చాయన్నమాట. (ఇబ్నె-కసీర్).
2. దీనితో ఏడు గాథలు ముగుస్తున్నాయి. అన్నితరాల ప్రజలలో ఒకే విధమైన లక్షణాలు, స్వభావాలు ఉన్నాయి. వారంతా తమ సందేశహరుల సత్యసందేశాన్ని తిరస్కరించి వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు. తమ తండ్రితాతల ధర్మాలను అవలంబించారు. 'నీ ప్రభువు శిక్షను తీసుకురా,' అన్నారు. చివరకు వారిపై శిక్ష అవతరింపజేయబడి నాశనం చేయబడ్డారు. వారి పరలోక శిక్ష నరకమే. ప్రతికాలంలో కూడా చాలామట్టుకు పేదవారూ, తక్కువ ఆర్థిక, సామాజిక స్థానాలకు చెందిన వారే ప్రవక్తలను మొట్టమొదట అనుసరించారు. అందుకే స్వర్గంలో ఎక్కువగా ఇలాంటి వారే ఉంటారు.
3. ఏ విధంగానైతే పూర్వపు దైవప్రవక్తల మీద జిబ్రీల్ (అ.స.) ద్వారా దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదే విధంగా ము'హమ్మద్ (స'అస) పైన కూడా ఈ ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. అతను నిరక్షరాస్యుడయినా, పూర్వ ప్రవక్తల గాథలు వినిపించటమే ఖుర్ఆన్ దివ్యావతరణకు నిదర్శనం. అరీ రూ'హుల్ అమీన్: నమ్మదగిన ఆత్మ, అంటే జిబ్రీల్ (అ.స.).
4. చూడండి 14:4 ఇతర 'అరబ్ ప్రవక్తలు ఇస్మాయిల్, హూద్, సాలి'హ్ మరియు షు'బ్ 'అలైహిముస్సలామీలు. హీబ్రూ మరియు అరమాయిక్ ప్రాచీన 'అరబ్బీ భాషలో! ఇతర దివ్యగ్రంథాలు ఆయా సంఘాలవారి కొరకు అవతరింపజేయబడి ఉండెను. 'అరబ్బీ భాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ చివరి దివ్యగ్రంథం మరియు ఆధునిక కాలంలో వచ్చింది. ఇప్పుడు భూగోళమంతా ఒక గ్లోబల్ వెల్లేజ్ గా మారిపోయింది, కాబట్టి ఈ ఖుర్ఆన్ సర్వలోకాల వారికి మాగ్గదర్శినిగా చివరి

196. నిశ్చయంగా, దీని (ప్రస్తావన) పూర్వ దివ్యగ్రంథాలలో ఉంది.¹

197. ఇస్రా'యా'ల్ సంతతి వారిలోని విద్వాంసులు² ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకోవటం వారికొక సూచనగా సరిపోదా?

198. ఒకవేళ మేము దీనిని 'అరబ్ కాని వానిపై అవతరింపజేసి ఉంటే!

199. అతను దానిని వారికి చదివి వినిపించినా వారు దానిని విశ్వసించేవారు కారు.³

200. ఈ విధంగా, మేము దీనిని (తిరస్కారాన్ని) అపరాధుల హృదయాల లోనికి దిగిపోయేలా చేశాము.

201. కఠినశిక్షను చూడనంతవరకు వారు దీనిని విశ్వసించరు.

202. అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా వచ్చిపడుతుంది.

203. అప్పుడు వారంటారు: "ఏమీ? మాకు కొంత వ్యవధి ఇవ్వబడుతుందా?"⁴

وَأَنذَرْنَاهُ فِي رُؤْيَا الْأَوَّلِينَ ۝

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَكْفُرُوا بِآيَاتِ الْإِسْرَءِيلَ ۝

وَلَوْ كَرِهْنَا لَعَلَّيْهِمْ نَصْرًا مِّنَّا ۝

فَقَرَأْنَاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ۝

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْبَاطِلِينَ ۝

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝

فَيَقُولُوا هَلْ عَنَّا مُنْظَرُونَ ۝

దివ్యగ్రంథంగా పంపబడింది. చూడండి, 7:158 మరియు 25:1. ఈ ఖుర్ఆన్ 14 వందల సంవత్సరాలు గడిచినా దాని అసలు రూపంలో ఉండి, అందులో ఏ ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా లేకుండా భద్రపరచబడింది. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇష్టంతో ఇది ఇప్పుడు ప్రపంచంలోని వివిధ భాషలలో అనువాదం చేయబడుతోంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో సత్యాన్ని అర్థంచేసుకోగల వారు, దీనిని అర్థంచేసుకొని, సత్యధర్మాన్ని (ఇస్లాంను) స్వీకరించి శాశ్వతంగా స్వర్గవాసానికి అర్హులయ్యే మార్గాన్ని అవలంబిస్తున్నారు.

1. ఈ ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, 2:42 మరియు ద్వితీయోపదేశ కాండము- (Deuteronomy), 18:15,18 మరియు యోహాను-(John), 14:16.
2. ఉదాహరణకు: 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-సల్లాం, కాబ్ ఇబ్నె మాలిక్ మరియు ఇతర మదీనా యూద విద్వాంసులు ఈ విషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఈ రోజు వరకు కూడా ఎంతో మంది యూద మరియు క్రైస్తవ విద్వాంసులు ఈ విషయం తెలుసుకొని ఇస్లాం స్వీకరిస్తున్నారు.
3. చూడండి, 41:44.
4. శిక్ష వచ్చిన తరువాత వ్యవధి ఇవ్వబడదు మరియు అప్పుడు చేసే పశ్చాత్తాపం కూడా అంగీకరించబడదు. చూడండి, 23:85.

204. ఏమీ? మా శిక్ష శీఘ్రంగా రావలెనని వారు కోరుతున్నారా?¹

205. చూశావా? మేము కొన్ని సంవత్సరాలు వారికి (ఈ జీవితంలో) సుఖసంతోషాలతో గడిపే వ్యవధినిచ్చినా!

206. తరువాత వాగ్దానం చేయబడినది (శిక్ష) వారిపైకి వచ్చినపుడు,

207. వారు అనుభవిస్తూ ఉండిన సుఖ సంతోషాలు వారికేమీ పనికిరావు.²

208. మరియు - హెచ్చరిక చేసేవారిని (ప్రవక్తలను) పంపనిదే - మేము ఏ నగరాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు!

209. హితబోధ నివ్వటానికి; మేము ఎన్నడూ అన్యాయస్థులముగా ప్రవర్తించలేదు.³

210. మరియు దీనిని (ఈ దివ్యగ్రంథాన్ని) తీసుకొని క్రిందికి దిగిన వారు షైతానులు కారు.

211. మరియు అది వారికి తగినది కాదు; వారది చేయలేరు.

212. వాస్తవానికి, వారు దీనిని వినకుండా దూరంగా ఉంచబడ్డారు.

213. కావున అల్లాహ్ తోపాటు మరొక ఆరాధ్యదైవాన్ని వేడుకోకు, అలాచేస్తే నీవుకూడా శిక్షింపబడేవారిలో చేరిపోతావు.

214. మరియు నీ దగ్గరి బంధువులను హెచ్చరించు;

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾

أَفَرَأَيْتَ إِن مَّتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

مَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَمْتَكِنُونَ ﴿٢٠٧﴾

وَمَا أَهْلُكَ لَكُمْ مِنْ قُرْبَى إِلَّا أَهْلُ مَنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾

ذِكْرَى لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ﴿٢٠٩﴾

وَأَن تَأْتِيَهُمُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢١٠﴾

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعَزُولُونَ ﴿٢١٢﴾

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمَعْدُوبِينَ ﴿٢١٣﴾

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

1. ఈ శిక్ష కోరిన దానికి చూడండి, 6:57 మరియు 8:32.

2. చూడండి, 2:96.

3. చూడండి, 6:131, 15:4, 20:134, 17:15, 28:59 అల్లాహ్ (సు.త.), హెచ్చరిక చేయటానికి ప్రవక్తలను పంపనిదే ఏ సమాజాన్ని కూడా నాశనం చేయలేదు.

215. విశ్వాసులలో నిన్ను అనుసరించే వారిపై నీ కనికరపు రెక్కలను చాపు.¹

216. ఒకవేళ వారు నీపట్ల అవిధేయత చూపితే వారితో అను: “మీరు చేసే కార్యాలకు నేను బాధ్యుడనుకాను.”

217. మరియు ఆ సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత మీద నమ్మకం ఉంచుకో!

218. ఆయన నీవు నిలిచినపుడు, నిన్ను చూస్తున్నాడు.²

219. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసేవారితో, నీ రాకపోకడలను కూడా!

220. విశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

221. షై'తాన్లు ఎవరిపై దిగుతారో నేను మీకు తెలుపనా?

222. వారు అసత్యవాదులైన పాపాత్ములపై దిగుతారు;

223. గాలి వార్తలను చెవులలో ఊదుతారు;³ మరియు వారిలో చాలామంది అసత్యవాదులే!

224. మరియు మార్గభ్రష్టులే కవులను అనుసరిస్తారు.⁴

وَإِخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

إِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

الَّذِي يَرِيكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

وَقَعْلِكَ فِي السُّجُودِ ﴿٢١٩﴾

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَا تَكْفُرُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

تَكْفُرُ عَلَىٰ كُلِّ بَلٍّ آفَاقًا ﴿٢٢٢﴾

يَتْلُونَ السَّمْعَ وَآثَرَهُمْ كِبَاسٌ ﴿٢٢٣﴾

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

1. చూడండి, 17:24.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: “నీవు నమాజ్‌లో నిలిచినప్పుడు.” అని అంటారు.

3. అంటే ఆ సైతానులు తమను వినేవారి చెవులలో వినీవినని బూటకపు మాటలను ఊదుతారు.

4. చూడండి, 36:69. ఆ కాలపు కొందరు 'అరబ్బులు ఈ ఖుర్ఆన్‌ను ముహమ్మద్ ('స'అస) రచించిన కవితగా అపోహపడ్డారు. అందుకే ఈ ఆయత్‌లో కవులను అనుసరించే వారు మార్గ భ్రష్టులని అల్లాహ్ (సు.తా.) విశదీకరించాడు. ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యజ్ఞానం (వహీ) కాబట్టి ఖుర్ఆన్‌లో: “దీనివంటి ఒక్కసూరహ్ నయినా మీరంతాకలసి రచించితిసుకురండి.” అని సవాలు (Challenge) చేయబడింది. కానీ ఇంతవరకు ఎవ్వరుకూడా దానిని పూర్తిచేయలేక పోయారు.

225. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా వారు (కవులు) తమ కవిత్వంలో ప్రతి విషయాన్ని ఉద్దేశ రహితంగా (ప్రశంసిస్తూ) ఉంటారని,

226. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తాము ఆచరించని దానిని చెప్పకుంటారని;

227. కాని, (వారిలో) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ, అల్లాహ్ ను అమితంగా స్మరించే వారూ మరియు - తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడే - ప్రతీకారచర్య తీసుకునేవారు తప్ప! అన్యాయం చేసేవారు తమ పర్యవసానం ఏమిటో త్వరలో తెలుసుకోగలరు. (3/4)

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

1. కవులు చాలామట్టుకు ఊహగానాలే చేస్తుంటారు. కాబట్టి కవిత్వంలో స్వవిరుద్ధమైన వ్యాఖ్యానాలు ఉంటాయి. వారి వివరణ లక్ష్యంలేనిది, భ్రమింపజేసేది. కాని ఖుర్ఆన్ మానవులను సత్యమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేయటానికి అవతరింప జేయబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.), మానవుని సృష్టికర్త అవతరింపజేసిన మానవుని యొక్క నిర్దేశక గ్రంథమే (Operation Manual) ఈ ఖుర్ఆన్. ఇది మానవునికి మార్గదర్శిని.
2. ఇక్కడ ఆ కవులకే, కవిత్వం చేసే అనుమతి ఇవ్వబడింది, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను అమితంగా ప్రార్థిస్తారో మరియు ఊహగానాలు చేయక సత్కారధారంపై కవిత్వం చేస్తారో! ఉదాహరణకు: 'హస్సాన్ బిని సా'బిత్ (ర'ది.'అ.), తన కవిత్వంతో సత్యతిరస్కారుల కవిత్వానికి తగిన జవాబు ఇచ్చేవారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతనితో అనేవారు: 'ఈ సత్యతిరస్కారులకు జవాబివ్వు, జిబ్రీల్ (అ.స.) నీకు తోడ్పడు గాక!' ('స'హీహ్ బు'ఖారీ). దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సత్యతిరస్కారులకు జవాబివ్వుటానికి, సత్కారధారంగా చేసే కవిత్వం మరియు సత్యాన్ని, తాహీద్ ను మరియు సున్నత్ ను స్థాపించటానికి చేసే కవిత్వం ధర్మసమ్మతమైనదే!

27. సూరహ్ అన్-నమ్

నమ్లున్: చీమలు. ఈ సూరహ్‌లో చీమల సంభాషణ పేర్కొనబడింది కావున దీనికి ఈ పేరు ఇవ్వబడింది. ఇది 18వ ఆయత్‌లో ఉంది. దీని మరొకపేరు 'తా-సీన్', అని కూడా ఉంది. ఇది మొదటి ఆయత్‌లో ఉంది. ఈ సూరహ్ 26వ సూరహ్ తరువాత మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 93 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * తా-సీన్. ఇవి దివ్యఖుర్ఆన్ ఆయతులు మరియు ఇది ఒక స్పష్టమైన గ్రంథము.¹

2. ఇవి విశ్వాసులకు మార్గదర్శకత్వంగానూ మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవిగానూ ఉన్నాయి.

3. ఎవరైతే నమాజ్ స్థాపిస్తారో మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇస్తారో మరియు పరలోక జీవితాన్ని నమ్ముతారో!

4. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో, వారికి మేము వారి చేష్టలను ఆకర్షణీయమైనవిగా చేశాము. అందువల్ల వారు అంధులవలె దారితప్పి తిరుగుతూ ఉంటారు.²

5. ఇలాంటి వారికి చెడ్డ శిక్ష ఉంది. మరియు చివరకు వారే అందరికంటే ఎక్కువగా నష్టపడేవారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الَّذِينَ يُعِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّاتُهَا هُمْ أَعْمَاءٌ لَهُمْ فَنَاءٌ يَحْمِلُهُمْ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخُسْرَاءُونَ

1. ఇటువంటి ఆయత్ కొరకు చూడండి, 12:1.

2. పరలోక జీవితాన్ని నమ్మని వారు తమ భౌతిక మరియు ఆర్థిక లాభాలకే ప్రాధాన్యత నిస్తారు. కాబట్టి వారికి వారి దుష్టచేష్టలు ఆకర్షణీయమైనవిగా కనిపిస్తాయి. దానివల్ల వారు మరింత మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతారు. జిన్నాతులకు మరియు మానవులకు, సత్యాసత్యాలనూ, మంచిచెడులనూ గుర్తించే విచక్షణా శక్తి ఇవ్వబడింది కాబట్టి వారు తమ కర్మలకు తామే భాధ్యులవుతారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తనను తాను సరిదిద్దుకోవటానికి ప్రయత్నించేవానికే సన్మార్గం చూపుతాడు. మరియు బుద్ధిపూర్వకంగా దుర్మార్గాన్ని అవలంబించేవాడిని, వాడి దుర్మార్గంలో పడలుతాడు. చూడండి, 2:7.

6. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా నీవు ఈ ఖుర్ఆన్‌ను, మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన (అల్లాహ్) నుండి పొందుతున్నావు.

7. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మూసా తన ఇంటివారితో: “నిశ్చయంగా నాకు ఒక అగ్ని కనిపిస్తోంది.¹ నేను దానినుండి మీ వద్దకు ఏదైనా వార్తను తీసుకువస్తాను లేదా మీరు కాచుకోవడానికి మండే కొరివైనా తీసుకువస్తాను.” అని అన్నాడు.

8. కాని అతడు అక్కడికి చేరినప్పుడు ఒక ధ్వని ఇలా వినిపించింది: “ఈ అగ్నిలో ఉన్న వానికి మరియు దాని పరిసరాలలో ఉన్న వానికి శుభాలు కలుగు గాక! సర్వలోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు అతీతుడు.

9. “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా ఆయన, అల్లాహ్ ను నేనే! సర్వశక్తిమంతుడను, మహా వివేకవంతుడను.

10. “నీ చేతికర్రను పడవేయి!” అతను దానిని (పడవేసి) చూశాడు. అది పామువలె కదలసాగింది.² అతడు వెనుదిరిగి చూడకుండా పరుగెత్తసాగాడు. (అల్లాహ్ అన్నాడు): “ఓ మూసా! భయపడకు³ నిశ్చయంగా, నా సన్నిధిలో సందేశహరులకు ఎలాంటి భయం ఉండదు.

11. “కాని ఎవడైనా తప్పు చేస్తే తప్పు! ఆ తరువాత అతడు దానికి బదులుగా మంచి

وَإِنَّكَ لَتَلْقَىٰ الْقُرْآنَ مِنْ كُنْهِ حِكْمِهِ عَلَيْهِ

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَائِغًا فِيهَا مِنْهَا
عَذَابٌ أَوْ بَأْسٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ مَنْ
حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

يُوسَىٰ إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ كَأَنَّهُ جَائِدٌ لِي
مُذَبَّرٌ أُولَىٰ يُعِيبُ يُّوسَىٰ لِيُخَفِّيَ لِيُخَفِّيَ
لِيُخَفِّيَ

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حِسْتًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي
عَفُورٌ رَحِيمٌ

1. చూడండి, 20:10.

2. చూడండి, 20:17-21.

3. దీనితో తెలిసేదేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారు కూడా సాధారణ మానవుల వలె భయపడవచ్చు!

పనులు చేస్తే!¹ నిశ్చయంగా, నేను క్షమించేవాడను, కరుణాప్రదాతను.

12. “ఇక నీ చేతిని నీ జేబులో పెట్టి (తీయి), అది ఎలాంటి లోపం లేకుండా తెల్లగా (ప్రకాశిస్తూ) బయటికి వస్తుంది.² ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు (ఆయాత్) తీసుకొని నీవు ఫిర్ జాన్ మరియు అతని జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళు.³ నిశ్చయంగా, వారు అవిధేయులై పోయారు!”

13. కాని వారి ముందుకు మా ప్రత్యక్ష సూచనలు వచ్చినపుడు వారు: “ఇది స్పష్టమైన మాయాజాలమే!” అని అన్నారు.⁴

14. మరియు వారి హృదయాలు వాటిని అంగీకరించినా వారు అన్యాయంగా, అహంకారంతో తిరస్కరించారు. ఇక చూడు ఆ దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిపోయిందో!

15. మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్ మరియు సులైమాన్ లకు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము.⁵ వారిద్దరు అన్నారు: “విశ్వాసులైన తన అనేక దాసులలో, మా ఇద్దరికి ఘనతను ప్రసాదించిన ఆ అల్లాహ్ యే సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు!”

16. మరియు సులైమాన్, దావూద్ కు వారసుడయ్యాడు.⁶ మరియు అతను

وَأَدْخَلَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخَرُّجَ بَيْضًا مِّنْ غَيْرِ
سَوْتٍ فَنِيَّتُ سَمْعَ الْيَتِيمِ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ⑩

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ أَيْتَانَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ
مُّبِينٌ ⑪

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلُمًا وَعُلُوًّا
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ⑫

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عَلِيمًا وَقَالَ الْخَالِدِيُّ لِلَّذِي
الَّذِي فَطَّلَمْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ عِبَادَ الْمُؤْمِنِينَ ⑬

وَوَرَّثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عِلْمَنَا

1. ఒకడు పాపంచేసి, దాని తరువాత హృదయపూర్వకంగా పశ్చాత్తాపపడి క్షమాభిక్ష వేడుకుంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని క్షమించవచ్చు! బహుశా మూసా (అ.స.) వల్ల అనుకోకుండా జరిగిన ఫిర్ జాన్ జాతివాని హత్య గురించి ఈ ఆయాత్ చెప్పబడింది. చూడండి, 28:15-17.
2. చూడండి, 7:108.
3. ఆ తొమ్మిది అద్భుత సంకేతాల కొరకు చూడండి, 17:101.
4. చూడండి, 10:76.
5. జ్ఞానం: అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తలకు ప్రసాదించే గొప్ప బహుమానం.
6. అంటే ప్రవక్తపదవి యొక్క వారసత్వం. ఎందుకంటే దావూద్ (అ.స.) కు ఇతర కుమారులుండిరి.

(సులైమాన్) అన్నాడు: “ఓ ప్రజలారా! మాకు పక్షులభాష నేర్పబడింది. మరియు మాకు ప్రతివస్తువు ఒసంగబడింది. నిశ్చయంగా, ఇది ఒకస్పష్టమైన (అల్లాహ్) అనుగ్రహమే!”

17. మరియు సులైమాన్ కొరకు జిన్నాతుల,¹ మానవుల మరియు పక్షుల సైన్యాలు సమీకరింపబడి ఉండేవి. తరువాత వాటిని తమతమ స్థానాల ప్రకారం వరుసలలో పెట్టి (బయలుదేరారు)!

18. చివరకు వారు చీమల లోయ (కనుమ)కు చేరుకున్నప్పుడు ఒక చీమ ఇలా అన్నది: “ఓ చీమలారా! మీరు మీ ఇండ్లలోకి ప్రవేశించండి, లేకపోతే సులైమాన్ మరియు అతని సైనికులు - వారికి తెలియకుండానే - మిమ్మల్ని నలిపివేయవచ్చు!”²

19. (సులైమాన్) దాని మాటలకు చిరు నవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నన్ను - నాకూ మరియు నా తల్లి దండ్రులకు చూపిన అనుగ్రహాలకు - కృతజ్ఞత తెలిపే వానిగా³ మరియు నీకు నచ్చే సత్కార్యాలు చేసేవానిగా, ప్రోత్సాహపరచు. మరియు నన్ను నీ కారుణ్యంతో సద్వర్తనులైన నీ దాసులలో చేర్చుకో!”⁴

مَنْطِقَ الْكَلْبِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ
الْقَصْلُ الْبَاقِي

وَحُسْرُسُلَيْمَانَ جُودًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ
مُؤْمِنُونَ

حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِ التَّمِيمِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكِنَكُمْ لَا يَحْطِبُ عَلَيْكُمْ سُلَيْمَانُ
وَجُودُهُ وَهُمْ لَا يَسْعُرُونَ

فَتَبَسَّ بِمُصَاحِبِكَا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

కాని వారు ప్రవక్తలు కాలేదు. ప్రవక్త(అ.స.)లు పదలిపోయిన ధనసంపత్తులు ‘సదఖ్’ అంటే దానాలుగా పరిగణింపబడతాయి. (‘సహీహ్ బుఖారీ).

1. ఖుర్రాన్ అవతరణా క్రమంలో 114:6లో మొదటిసారి జిన్నాతుల పేరు వచ్చింది.
2. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సులైమాన్(అ.స.)కు పశుపక్షుల భాషలు అర్థమయ్యేవి. కాని అతనికి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవరికీ అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. ఈ విషయం ముందు రాబోయే వద్రంగిపిట్ట కథవల్ల తెలుస్తోంది.
3. చూడండి, 38:31-33.
4. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే సద్వర్తనులైన విశ్వాసులకే స్వర్గం లభిస్తుంది. మరియు ఎవడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం లేనిదే స్వర్గంలో ప్రవేశించలేడు. దైవప్రవక్త

20. మరియు (ఒక రోజు) అతను పక్షులను పరిశీలిస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఏమిటీ నాకు వద్రంగిపిట్ట (హుద్ హుద్) కనిపించడం లేదే! అది ఎటు అదృశ్యమై పోయింది?

21. “నేను దానిని కఠినంగా శిక్షిస్తాను. లేదా దానిని కోసివేస్తాను, అది నాకు సరైన కారణం చూపితేనే తప్ప!”

22. ఆ తరువాత ఎంతోసేపు గడవక ముందే అది వచ్చి ఇలా అన్నది: “నీకు తెలియని విషయమొకటి నేను తెలుసుకొని వచ్చాను. నేను సబాను గురించి ఒక సమ్మకమైన వార్తను నీకొరకు తెచ్చాను.”

23. “నిశ్చయంగా, నేను అక్కడ ఒక స్త్రీని చూశాను. ఆమె వారిపై (రాణిగా) పరిపాలన చేస్తుంది. ఆమెకు ప్రతివస్తువు ఒసంగబడి ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక గొప్ప సింహాసనం ఉంది.

24. “మరియు నేను ఆమెను మరియు ఆమె జాతివారిని అల్లాహ్ ను వదలి సూర్యునికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం చూశాను మరియు పైతాన్ వారి కర్మలను, వారికి మంచివిగా తోచేటట్లు చేశాడు. కావున వారిని సన్మార్గం నుండి నిరోధించాడు, కాబట్టి వారు సన్మార్గం పొందలేక పోతున్నారు.

وَقَفَّكَ الطَّيْرُ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدُودَ إِنَّمَا
كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

لَأُعَذِّبَنَّكَ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ وَلِيَأْتِيَنِي
بِسُلْطِينَ مُبِينٍ ﴿٢١﴾

فَمَكَتَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تَحْطُ بِهِ
وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّيْءِ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَيَزَيَّنُّوهُ الشَّيْطَانُ أَتَمَّ قَصْدًا لَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يُخْلَعُونَ ﴿٢٤﴾

(స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు సన్మార్గం మీద మరియు సత్యం మీద ఉండండి. మరియు జ్ఞాపకముంచుకోండి. ఏ వ్యక్తి కూడా కేవలం తన సత్కార్యాలవల్లనే స్వర్గాన్ని పొందలేడు.' అప్పుడు అనుచరు(ర'ది. అస్తుమ్)లు అన్నారు: 'ఓ సందేశహరుడా (స'అస)! మీరు కూడానా?' అతను జవాబిచ్చారు: 'అవును నేను కూడా! అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణించే వరకు నేను కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేను.' (స. బుఖారీ, సం. 6467, స. ముస్లిం 217).

1. చూడండి, 34:15. సబా' ఒక ప్రఖ్యాత వ్యక్తి పేరు మీద, ఒక తెగ, ఒక పట్టణం మరియు దేశపు పేరు పెట్టబడింది. అది యమన్ ప్రాంతంలో ఉండేది. అది మ'అరిబే యమన్ అనే పేరుతో కూడా పిలువబడింది. ఆ సమయంలో దాని పాలకురాలు (రాణి) ఒక స్త్రీ. ఆమె పేరు బిల్లీస్ అని అంటారు. దాని రాజధాని మ'అరిబే. వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (ఫ'క్ట్ అల్-ఖదీర్).

25. “అందుకే వారు - ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ దాగివున్న వాటిని బయటికి తీసేవాడూ మరియు మీరు దాచేవాటిని మరియు వ్యక్తపరిచేవాటిని ఎరుగు వాడూ అయిన - అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటం లేదు.

26. “అల్లాహ్! ఆయన తప్పమరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. ఆయనే సర్వోత్తమ సింహాసనానికి (‘అర్ష్’కు) ప్రభువు.” ﴿7/8﴾

27. * (సులైమాన్) అన్నాడు: “నీవు సత్యం పలుకుతున్నావో, లేదా అబద్ధాలాడేవారిలో చేరినవాడవో, మేము ఇప్పుడే చూస్తాము.

28. నా ఈ ఉత్తరం తీసుకొని పో! దీనిని వారివద్ద పడవేయి, తరువాత వారి నుండి ఒక వైపుకు తొలగిపోయి వారేమి సమాధాన మిస్తారో చూడు.”

29. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ఆస్థాన నాయకులారా! ఇదిగో నా వైపుకు ఒక విశేషమైన ఉత్తరం పంపబడింది.

30. “నిశ్చయంగా, ఇది సులైమాన్ దగ్గర నుండి వచ్చింది. మరియు ఇది: ‘అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో,’ ప్రారంభించబడింది”

31. “(ఇందులో ఇలా వ్రాయబడి ఉంది): ‘నా పై ఆధిక్యతను చూపకండి. నా సన్నిధిలోకి అల్లాహ్ కు విధేయులు(ముస్లింలు) అయిరండి.’”¹

الْأَيْسِدُّ وَاللَّهُ الَّذِي يُخْرِجُ الْعَبَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٧﴾

إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨﴾

قَالَ سَنْنَظِرُ أَصْدَقَتِ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٩﴾

إِذْ هَبَّ بِكُنْيَا هَذَا أَقَالَهُ إِلَهُهُمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ
فَأَنظَرُوا ذَا يُرْجَعُونَ ﴿١٠﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أِيَ الْبَيْتِ إِلَى كِتَابٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١٢﴾

الْأَعْلُوْا عَلَى وَاتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿١٣﴾

1. సబ్ వాసులు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదలి సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. (ఆయత్లు 24-25) కావున సులైమాన్ (‘అ.స.) ఒక ప్రవక్త కాబట్టి వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులపటానికి అహ్వానించారు. (చూడండి, 44:19) ఇదే విధంగా మహా ప్రవక్త ముహమ్మద్ (‘స’అస) కూడా ఆయన కాలపు రాజులను ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, అహ్వానపత్రాలు పంపారు.

32. (రాణి) అన్నది: “ఓ నాయకులారా! ఈ విషయంలో మీరు నాకు సలహా ఇవ్వండి. నేను ఏ విషయంలోనూ, మీరు లేనిదే ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోనే!”

33. వారిలా జవాబిచ్చారు: “మనం చాలా బలవంతులం. మరియు గొప్ప యుద్ధ నిపుణులం, కాని నిర్ణయం మాత్రం నీదే! కావున, నీవు ఏమి ఆజ్ఞాపించదలచుకున్నావో ఆలోచించు!”

34. (రాణి) అన్నది: “రాజులు ఏ దేశంలోనైనా జొరబడినప్పుడు, వారందులో కల్లోలం రేకెత్తిస్తారు మరియు అక్కడి గౌరవనీయులైన ప్రజలను అవమానపరుస్తారు. వీరు కూడా అదేవిధంగా చేయవచ్చు!”

35. “కావున నేను తప్పక, వారి వద్దకు ఒక కానుకను పంపుతాను. ఆ తరువాత నా దూతలు ఏమి జవాబు తెస్తారో చూస్తాను.”

36. (రాయబారులు) సులైమాన్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు నాకు ధనసహాయం చేయదలచారా? అల్లాహ్ నాకు ఇచ్చింది, మీకు ఇచ్చిన దానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది, ఇక మీ కానుకతో మీరే సంతోషపడండి!”

37. (సులైమాన్ అన్నాడు): “నీవు వారి వద్దకు తిరిగిపో, మేము వారిపైకి గొప్ప సేనలతో పస్తాము. వారు వాటిని ఎదిరించ జాలరు. మేము వారిని పరాభవించి అచ్చటి నుండి వెడలగొడ్తాము. మరియు వారు అవమానితులై ఉండిపోతారు.”

38. (తరువాత సులైమాన్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాయకులారా! వారు అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిం)లై రాకముందే, ఆమె సింహాసనాన్ని

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُؤْتُورِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ①

قَالُوا لَعَنَ أَوْلُو الْقُوَّةِ أَوْلُو الْأَبْأَسِ شَدِيدًا وَالْأَمْرُ إِلَيْكَ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ②

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَافَ أَهْلِهَا آذِلَّةً ③ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ④

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنْظُرَ بِمَرَئِجِ الْمُتَرَسِّلِينَ ⑤

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانُ قَالَ أَلَيْسَ لِي بِمَا آتَيْتُكُمْ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ⑥

إِجْعِلْ إِلَيْهِمْ قَلْبًا يَتَنَبَّهُونَ وَجُوزَ لِقَبْلِ لَهُمْ ⑦ وَانْخَرِجْهُمْ مِنْهَا آذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ⑧

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُؤْتُورِي إِنِّي بِعَرِشِهَا قَبْلُ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ⑨

నా దగ్గరకు మీలో ఎవరు తేగలరు?”

39. జిన్నాతులలో బలిష్ఠుడైన ఒకడు ఇలా అన్నాడు: “నీవు నీ స్థానంనుండి లేవకముందే నేను దానిని తీసుకువస్తాను. నిశ్చయంగా నేను ఇలాచేసే బలం గలవాడను, నమ్మదగిన వాడను!”

40. గ్రంథ జ్ఞానంగల ఒకతను ఇలా అన్నాడు: “నేను కనురెప్పపాటు కాలంలో దానిని నీ వద్దకు తేగలను!” ఆ తరువాత (సులైమాన్) దానిని వాస్తవంగా తనముందు పెట్టబడి ఉండటాన్ని చూసి ఇలా అన్నాడు: “ఇది నా ప్రభువు అనుగ్రహం. నేను కృతజ్ఞతలు చూపుదునా లేక కృతఘ్నుడనవుదునా అని పరీక్షించటానికి ఇలా చేయబడింది. కృతజ్ఞతలు తెలిపేవాడు, నిశ్చయంగా తన మేలుకొరకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. కాని ఎవడైనా కృతఘ్నుతకు పాల్పడితే, నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు స్వయంసమ్మద్ధుడు, పరమదాత¹ (అని తెలుసుకోవాలి).”

41. (సులైమాన్) అన్నాడు: “ఆమె గుర్తించలేకుండా ఆమె సింహాసనపు రూపాన్ని మార్చివేయండి. మనం చూద్దాం! ఆమె మార్గదర్శకత్వం పొందుతుందా, లేక మార్గదర్శకత్వం పొందనివారిలో చేరిపోతుందా?”

42. ఆ తరువాత ఆమె అక్కడికి రాగానే: “ఏమీ? నీ సింహాసనం ఈ విధంగానే ఉంటుందా?” అని అడగా, ఆమె: “నిశ్చయంగా,

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ
مِّنْ مَّعَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ۝

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ
بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَهَا رَا
مُسْفِرًا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّيَ عَسَى
كَرِيمٌ ۝

قَالَ تَزْرَوْنَ أَلَا يَعْزَشُّهَا النَّظَرُ إِنِّي آمْتُ تَكُونُ
مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ۝

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَلِكُنَّ أَعْرَشُكَ قَالَتْ
كَذَٰبٌ هَٰؤُلَاءِ إِنِّي الْعَالِمُ بِقِيلِهَِا وَكُنَّا

1. అల్-కరీము: Most Bounteous, Generous, Most Noble, Honourable, దాతృత్వము, దానశీలుడు, ఔదారుడు, ఉదారుడు, పరమదాత, గొప్పవాడు, అత్యంత ఆదరణీయుడు, దివ్యుడు (82:6, 96:3.) ఈ శబ్దము అల్లాహ్ (సు.తా.)కే గాక, దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, అల్-మజిద్ మారిదిగా. అల్-ఇక్రామ్: కొరకు చూడండి, 55:27,78.

ఇది దాని మాదిరిగానే ఉంది!” అని అన్నది. మరియు (సులైమాన్ అన్నాడు): “మనకు ఈమెకంటే ముందు జ్ఞానం లభించింది కావున మనం అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లిం)ల మయ్యాము!”¹

43. మరియు అల్లాహ్ ను వదలి ఆమె ఆరాధిస్తున్నది, ఆమెను (ఇస్లాంనుండి) తొలగించింది. అందుకే! ఆమె వాస్తవానికి, సత్యతిరస్కారులలో చేరిఉండేది.

44. ఆమెతో: “రాజ గృహంలో ప్రవేశించు!” అని చెప్పగా! ఆమె దానిని చూసి, అదొక నీటి కొలనని భావించి (తన వస్త్రాలను) పైకెత్తగా ఆమె పక్కలు కనబడ్డాయి. అప్పుడు (సులైమాన్): “ఇది గాజుతో నిర్మించబడిన సున్నని నేల మాత్రమే!” అని అన్నాడు. (రాణి) అన్నది: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. మరియు నేను సులైమాన్ తో పాటు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు విధేయతను (ఇస్లాంను) స్వీకరిస్తున్నాను.”²

45. మరియు వాస్తవంగా! మేము స‘మూద్ జాతివారి వద్దకు వారి సోదరుడగు ‘సాలిహ్’ను: “మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి.”³ అనే (సందేశంతో) పంపాము. కాని వారు రెండు వర్షాలుగా చీలిపోయి పరస్పరం కలహించుకోసాగారు.

46. (‘సాలిహ్’) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు సుస్థితికి ముందు దుస్థితి

مُسْلِمِينَ ﴿٢٧﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تُعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٢٨﴾

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ نُؤُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدِ اللَّهَ فَآذَاهُمْ فَرَيقَن يَتَّبِعُهُمُ الْغَايِبُونَ ﴿٣٠﴾

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْعَوْنَ بِاللِّبَاءِ فَدُلَسَتْ

1. ఇది సులైమాన్ (‘అ.స.) వాక్యమని ఇబ్నె-కసీర్ మరియు షాకాని గారి అభిప్రాయం.

2. ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత బిల్లీస్ వివాహం సులైమాన్ (‘అ.స.)తో అయిందా లేదా అనే విషయం ఖుర్ఆన్ మరియు ‘హదీస్’లలో పేర్కొనబడలేదు.

3. ‘సాలిహ్’ (‘అ.స.) గాథ కీరకు చూడండి, 7:73.

కొరకు ఎందుకు తొందరపెడుతున్నారు? మీరు అల్లాహ్ ను మీ తప్పలను క్షమించమని ఎందుకు వేడుకోరు? బహుశా మీరు కరుణించబడవచ్చు!”

47. వారన్నారు: “మేము నిన్నూ మరియు నీ అనుచరులను అవశకునపు సూచనలుగా పరిగణిస్తున్నాము!” (‘సాలిహ్’) అన్నాడు: “మీ శకునం అల్లాహ్ వద్ద ఉంది. వాస్తవానికి, మీరు పరీక్షించబడుతున్నారు!”¹

48. మరియు ఆ నగరంలో తొమ్మిది మంది ఉండేవారు. వారు దేశంలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ ఉండేవారు. మరియు ఎలాంటి సంస్కరణ చేసేవారు కాదు.

49. వారు పరస్పరం ఇలా అనుకున్నారు: “అల్లాహ్ పై ప్రమాణించేసి ఇలా ప్రతిజ్ఞ చేయండి.² మనం అతనిపై మరియు అతనితో పాటు ఉన్న వారిపై రాత్రివేళ దాడి చేద్దాము. తరువాత అతని వారసులతో: ‘మీ సంబంధీకులను పధించింది మేము చూడనేలేదు. మేము నిశ్చయంగా, సత్యం పలుకుతున్నాము.’” అని అందాము.

50. మరియు ఈ విధంగా, వారు పన్నాగం పన్నారు మరియు మేము కూడా ఒక పన్నాగం పన్నాము. కాని వారికది తెలియదు.

51. ఇక చూడండి! వారి పన్నాగపు పర్యవసానం ఏమయిందో! వాస్తవానికి మేము

الْحَسَنَةَ لَوْلَا سَتَعْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٧﴾

قَالُوا الظَّيْرُنَا بِكَ وَبَيْنَ مَعَكَ قَالَ طَّيْرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٢٩﴾

قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا آلِهَةَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ لَوْلَا إِلَهُ مَّا نَسْتَعِذُّ بِأَهْلِكَ أَهْلًا وَإِنَّا لَمُصَدِّقُونَ ﴿٣٠﴾

وَمَكْرًا مَكْرًا أَوْ مَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْرِهِمْ إِنَّا كَادِمُرُّهُمْ قَوْمَهُمْ أَجْعَلِينَ ﴿٣٢﴾

1. చూడండి, 17:13.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ప్రమాణం అంటే స‘మూద్ జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.) ను విశ్వసించే వారు. కాని వారు పాటించే మతం వారిని ఏకైక ఆరాధ్యుడైన (అల్లాహుతా‘అలా) ఆరాధన నుండి తొలగించింది. (చూడండి, 7:73).

వారిని మరియు వారి వంశంవారి నందరినీ సర్వనాశనం చేశాము.

52. అవిగో వారి గృహాలు! వారు చేసిన దుర్మార్గాలకు అవి ఎలా పాడుపడిపోయాయో చూడండి. నిశ్చయంగా ఇందులో తెలుసుకునే వారికి గొప్ప సూచన ఉంది.

53. మరియు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగి ఉన్న వారిని మేము కాపాడాము.

54. మరియు లూ'త్‌ను (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)! అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీరు బహిరంగంగా అశ్లిలకార్యాలు చేస్తారా?”¹

55. “ఏమీ? మీరు స్త్రీలను వదలి పురుషుల వద్దకు, మీ కామఇచ్ఛను తీర్చుకోవటానికి పోతారా? వాస్తవానికి, మీరు మూఢజనులు!”²

56. (*) కాని, అతని జాతి వారి జవాబు ఈవిధంగా మాత్రమే ఉండింది. వారు అన్నారు: “లూ'త్ కుటుంబాన్ని మీ పట్టణం నుండి వెళ్ళగొట్టండి. వాస్తవానికి, వారు తమను తాము చాలా పవిత్రులుగా పరిగణిస్తున్నారు.”²

57. కావున మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని కాపాడాము - అతని భార్యతప్ప - ఆమెను వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేర్చటకు నిర్ణయించాము.³

58. మరియు వారిపై (రాళ్ళు) వర్షాన్ని కురిపించాము. కాని అది, హెచ్చరించబడిన

فَإِنَّكَ بِبُيُوتِهِمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ آيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ⁹⁷

وَأَجْبَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ⁹⁸

وَلَوْ كُنَّا إِذْ قَالُوا لَقَوْمُهُ أَتَأْتُونَهَا حُشَّةً وَلَنتُمْ تَبْصُرُونَ⁹⁹

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْإِنْسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ¹⁰⁰

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اأُخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ أَنْهُمْ أَنْاسٌ يَتَّبِعُهُرُونَ¹⁰¹

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ فَدَّارَهَا مِنْ الْغَابِرِينَ¹⁰²

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا غَسَّاءً فَكَانَ الْبُنْدُكَيْنِ¹⁰³

1. లూ'త్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 7:80-84, 11:69-83, 26:160-173.

2. చూడండి, 7:82.

3. చూడండి, 7:83, 11:81 మరియు 66:10.

వారిపై కురిపించబడ్డ ఎంతో ఘోరమైన వర్షం.¹

59. (ఓ ముహమ్మద్!) ఇలా అను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన ఎన్నుకొన్న, ఆయన దాసులకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ఏమీ? అల్లాహ్ శ్రేష్ఠుడా? లేక వారు ఆయనకు సాటి కల్పించే భాగస్వాములా?”

60. ఏమీ? ఆయనే కాడా? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించినవాడు మరియు మీకొరకు ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించిన వాడు? దానితో మేము మనోహరమైన తోటలను పుట్టించాము. వాటిలో ఒక్క చెట్టును కూడా మొలిపించటం మీకు సాధ్యమయ్యే పని కాదు కదా? ఏమీ? అల్లాహ్ తో బాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? అలాకాదు! వారే (ఇతరులను) ఆయనకు సమానులుగా చేసే ప్రజలు!

61. ఏమీ? ఆయనే కాడా? భూమిని నివాసస్థలంగా చేసి,² దాని మధ్య నదులను ఏర్పరచి, అది కదలకుండా దానిపై పర్వతాలను మేకులుగా నాటినవాడు మరియు రెండు సముద్రాల మధ్య అడ్డుతెరను నిర్మించినవాడు?³ ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొక దేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

62. ఏమీ? ఆయనే కాడా? బాధితుడు వేడుకొన్నప్పుడు అతని మొరను ఆలకించి ఆపదను తొలగించే వాడు⁴ మరియు భూమిలో

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ ⑩

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنبِتُوا شَجَرَهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ هُمْ قَوْمٌ مُّوَفِّيُونَ ⑪

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ هُمْ قَوْمٌ مُّوَفِّيُونَ ⑫

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاكَ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ هُمْ قَوْمٌ مُّوَفِّيُونَ ⑬

1. చూడండి, 26:173.

2. చూడండి, 77:25-26.

3. చూడండి, 25:53.

4. చూడండి, 17:67 మరియు 27:53.

మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా చేసినవాడు? ¹
 ఏమీ? అల్లాహ్ తోపాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా
 ఉన్నాడా? మీరు ఆలోచించేది చాలా తక్కువ.

63. ఏమీ? ఆయనే కాడా? నేల మరియు
 సముద్రాల, అంధకారంలో మీకు మార్గదర్శకత్వం
 చేసేవాడు మరియు తన కారుణ్యానికి
 ముందు గాలులను శుభవార్తతో పంపేవాడు? ²
 ఏమీ? అల్లాహ్ తో పాటు మరొకదేవుడు ఎవడైనా
 ఉన్నాడా? వారు సాటిగా కల్పించే
 భాగస్వాములకంటే అల్లాహ్ అత్యున్నతుడు!

64. ఏమీ? ఆయనే కాడా? సృష్టిని
 తొలిసారి ప్రారంభించి, తరువాత దానిని మరల
 ఉనికిలోకి తేగలవాడు మరియు మీకు ఆకాశం
 నుండి మరియు భూమినుండి జీవనోపాధిని
 సమకూర్చేవాడు. ³ ఏమీ? అల్లాహ్ తోపాటు
 మరొకదేవుడు ఎవడైనా ఉన్నాడా? వారితో
 అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ
 నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!”

65. వారితో అను: “ఆకాశాలలోను మరియు
 భూమిలోను ఉన్న అగోచరవిషయ జ్ఞానం
 గలవాడు అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు లేడు. ⁴

مَا تَدْعُونَ^١

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ
 يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
 عَالِمٌ مَعَهُ اللَّهُ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ^٢

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ
 يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ عَالِمٌ مَعَهُ اللَّهُ
 قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ^٣

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ
 إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ^٤

1. చూడండి, 2:30.

2. చూడండి, 7:57.

3. చూడండి, 10:31.

4. అగోచరజ్ఞానం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ లేదు. ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వహీ ద్వారా తెలిపిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది. ‘అయిషహ్ (ర.అన్బా) కథనం: “ఎవడైతే ప్రవక్తకు రేపు కాబోయే విషయాల గురించి జ్ఞానముందని భావిస్తాడో, అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మీద పెద్ద అవనింద మోపుతున్నాడు. ఎందుకంటే! అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: ‘భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే ఉంది.’ ” (‘సహీహ్ బుఖారీ, సం. 4855, ‘సహీహ్ ముస్లిం, సం. 287, తిర్మిజీ సం. 3068) ఖతదా (ర’ది.అ.) అన్నారు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) నక్షత్రాలను మూడు విషయాల కొరకు పుట్టించాడు: 1) ఆకాశపు అలంకరణ కొరకు, 2) (రాత్రిలో)

మరియు వారు తిరిగి ఎప్పుడు లేపబడతారో
కూడా వారికి తెలియదు.”

66. వాస్తవానికి, పరలోకజీవితం గురించి వారి జ్ఞానం శూన్యమే. అలాకాదు! దానిని గురించి వారు సంశయంలో పడివున్నారు. అలాకాదు! దాని విషయంలో వారు అంధులై పోయారు.

67. సత్యతిరస్కారులు అంటారు: “ఏమీ? మేమూ మరియు మా తండ్రితాతలు మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కూడా వాస్తవానికి మరల (సజీవులుగా) వెలికి తీయబడతామా?

68. “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం కూడా మాకు మరియు మా తండ్రితాతలకు ఇదే విధంగా వాగ్దానం చేయబడింది. ఇవి కేవలం పూర్వకాలపు గాథలు మాత్రమే.”

69. వారితో అను: “భూమిలో ప్రయాణం చేసి చూడండి. అపరాధుల గతి ఏమయిందో!”

70. మరియు నీవు వారిగురించి దుఃఖి
పడకు మరియు వారి కుట్రలకు బాధపడకు.

71. వారంటున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే! ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు పూరికానున్నది?”

72. వారితో అను: “మీరు దేనిని (ఏ శిక్షను) గురించి తొందరపెడుతున్నారో? అందులోని కొంతభాగం బహుశా మీకు సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!”

بَلْ أَذْرَكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ - بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَأَبَاؤُنَا إِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٩٦﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَالْأَبَاءُ وَمِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٥﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٥٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

قُلْ عَلَىٰ أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٤٢﴾

మార్గదర్శకానికి (దారి తెలుసుకోవటానికి), 3) పై'తాన్'లను తరిమి కొట్టడానికి. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను ఎరుగని వారు వాటి ద్వారా అగోచర జ్ఞానం (జ్యోతిష్యం) చెప్పుతామని ఇతరులను మోసగిస్తున్నారు. వారు పలికేవన్నీ మోసపు మాటలే, అబద్ధాలే. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

1. ఇది బ్రద్ యుద్ధాన్ని సూచిస్తోంది.

73. “మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మానవులపై ఎంతో అనుగ్రహం కలవాడు, కాని వారిలో చాలామంది కృతజ్ఞతలు చూపరు.”

74. మరియు నిశ్చయంగా, వారి హృదయాలు ఏమి దాస్తున్నాయో మరియు ఏమి వ్యక్తపరుస్తున్నాయో, నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.

75. మరియు, ఆకాశంలో మరియు భూమిలో అగోచరంగా ఉన్నది, ఏదీ కూడా, స్పష్టమైన ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు.

76. నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ ఇస్రాయీల్ సంతతివారు విభేదిస్తూవున్న పెక్కువిషయాల వాస్తవాన్ని వారికి తెలుపుతున్నది.

77. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది విశ్వాసులకు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యం.

78. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేస్తాడు. ఆయన సర్వశక్తి మంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.

79. కావున నీవు అల్లాహ్ పై ఆధారపడి ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు స్పష్టమైన సత్యంపై ఉన్నావు.

80. నిశ్చయంగా, నీవు మృతులకు వినిపింపజేయలేవు మరియు వీవుత్రిప్పి మరలిపోయే చెవిటివారికి కూడా నీ పిలుపును వినిపింపజేయలేవు.²

81. మరియు నీవు అంధులను మార్గ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصِّلُ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَلْأَنَّا الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَكَلُوا مَذْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ صَلَاتِهِمْ

1. దీని అర్థం: లా'హా మహ్మూజ్.

2. ఈ ఆయత్ సత్యతీరస్కారులను గురించి చెప్పుతోంది. వారి బుద్ధి సత్యాన్ని గ్రహించకున్నది కావున వారు మృతులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

భ్రష్టత్వం నుండి తొలగించి, వారికి మార్గ దర్శకత్వం చేయలేవు. మా సూచన (ఆయాత్)లను విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు విధేయు (ముస్లిం)లు అయ్యే వారికిమాత్రమే నీవు (నీ మాటలను) వినిపించగలవు. (1/8)

82. * మరియు వారిని గురించిన (శిక్ష) వాగ్దానం పూర్తికానున్నప్పుడు,¹ మేము వారికొరకు భూమినుండి ఒకజంతువును బయటికి తీస్తాము.² అది వారితో నిశ్చయంగా మానవులు మా సూచన(ఆయాత్)లను నమ్మేవారు కాదని చెబుతుంది.

83. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు (పునరుత్థాన దినమున) మేము ప్రతి జాతివారిలో నుండి మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించిన జన సమూహాన్ని సమీకరిస్తాము. మరియు వారు (వారి పాపాల ప్రకారం) వివిధ వరుసలలో నిలబెట్టబడతారు.

84. చివరకు అందరూ వచ్చిన తరువాత వారి (ప్రభువు) వారిని ప్రశ్నిస్తాడు: “ఏమీ? మీరు నా సూచనలను, మీ జ్ఞానంతో గ్రహించకుండానే వాటిని అసత్యాలని తిరస్కరించారా? ఇదిగాక మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారు?”

85. మరియు వారు చేసిన దుర్మార్గం వలన వారికి చేయబడిన వాగ్దానం (శిక్ష) పూర్తి అవుతుంది, కావున వారేమీ మాట్లాడలేరు.

إِنْ تَسْتَعِزُّ إِلَّا مِنْ يَوْمِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٢﴾

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَاذِبُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٤﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَلَمْ يُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا مَّاذَا لَكُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٦﴾

1. ఎప్పుడైతే మంచిని ఆదేశించే వాడు మరియు చెడునుండి నిరోధించే వాడు ఎవ్వడూ ఉండడో!

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'పునరుత్థానదినం అంతవరకురాదు, ఎంతవరకైతే మీరు పది సంకేతాలు చూడరో!' ఆ పది సంకేతాలలో ఈ జంతువు ఒకటి, (స'హీహ్ ముస్లిం). మరొక 'హదీస్'లో ఉంది: అన్నిటి కంటే మొదటి సంకేతం, సూర్యుడు తూర్పునుండి గాక పడమర నుండి ఉదయించడం. (స'హీహ్ ముస్లిం).

86. ఏమీ? వారికి తెలియదా? మేము రాత్రిని వారు విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు పగటిని చూడగలగటానికి ప్రకాశవంతంగా చేశామని? ¹ నిశ్చయంగా, విశ్వసించేవారికి ఇందులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

87. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) బాకా ('సూర్) ఊదబడే దినమున - అల్లాహ్ కోరిన వారు తప్ప ² - ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను ఉన్నవన్నీ భయంతో కంపించిపోతాయి. ³ మరియు అన్నీ అత్యంత విస్మయంతో ఆయన ముందు హాజరవుతాయి.

88. మరియు నీవు పర్యవేక్షణను చూసి అవి స్థిరంగా ఉన్నాయని అనుకుంటున్నావు. కాని అవి అప్పుడు మేఘాలవలే ఎగురుతూ పోతుంటాయి. ఇది అల్లాహ్ కార్యం! ఆయన ప్రతి కార్యాన్ని నేర్పుతో చేస్తాడు. నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా ఆయన ఎరుగును. ⁴

89. మంచి పనులు చేసి వచ్చిన వారికి, అంతకంటే మంచి (ప్రతిఫలం) ఉంటుంది. మరియు వారు ఆ దినపు మహా భీతినుండి సురక్షితంగా ఉంటారు. ⁵

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهَا
وَالنَّهَارَ مَبْعُوثًا فِي ذَٰلِكَ لَا يَتَذَكَّرُونَ
يَوْمَئِذٍ ۝

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي
السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ
اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوٰكُ ذٰخِرِينَ ۝

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْصِبًا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ
السَّحَابِ ۖ ضُمُّعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ۝

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّمَّا وَهُمْ مِنْ قُرْبِ
يَوْمٍ مَبِيدٍ ۝

1. చూడండి, 10:67 మరియు 40:61.

2. ఎవరా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరినవారు? ఇమామ్ షాకాని ప్రకారం: వారు దేవదూతలు, దైవ ప్రవక్తలు, అమరవీరులు (షుహదా') మరియు విశ్వాసులందరూ!

3. 'సూర్': బాకా, లేక కొమ్ము, దానిని ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో ఊదుతారు. ఇది రెండుసార్లు లేక అంతకంటే ఎక్కువ సార్లు ఊదబడుతుంది. మొదట ఊదబడినప్పుడు సమస్త (జీవరాసులు) భయంతో స్పృహ కోల్పోతారు. రెండవసారి ఊదబడినప్పుడు అందరూ చనిపోతారు. మూడవసారి ఊదినప్పుడు అందరూ తమ గోరిలనుండి లేచివస్తారు. మరియు అందరూ ప్రకారం నాలుగవసారి బాకా ఊదబడినప్పుడు అందరూ మైదానంలో సమీకరించబడతారు.

4. చూడండి, 14:48 మరియు 20:105-107.

5. చూడండి, 21:103.

90. మరియు చెడుపనులు చేసేవచ్చిన వారు నరకాగ్నిలోకి బోర్లా త్రోయబడతారు. (వారితో అనబడుతుంది): “మీకు ఇవ్వబడే ప్రతిఫలం మీ కర్మలకు భిన్నంగా ఉండ గలదా?”

91. (ఓ ముహమ్మద్! వారితో ఇలా అను): “నిశ్చయంగా, ఈ (మక్కా) నగరపు ప్రభువునే ఆరాధించాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. ఆయనే! దీనిని పవిత్రక్షేత్రంగా చేశాడు,¹ మరియు ప్రతి వస్తువు ఆయనకు చెందినదే! మరియు నేను ఆయనకు విధేయుడ (ముస్లిం)నై ఉండాలని నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

92. మరియు ఈ ఖుర్ఆన్ ను చదివి వినిపించాలని కూడా (ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది). కావున మార్గదర్శకత్వం పొందినవాడు తన మేలుకే, మార్గదర్శకత్వం పొందుతాడు. మరియు మార్గభ్రష్టుడైన వాడితో అను: “నిశ్చయంగా, నేను హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

93. వారితో (ఇంకా) ఇలా అను: “సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! త్వరలోనే ఆయన మీకు తన సూచనలను చూపుతాడు, అప్పుడు మీకు తెలుస్తుంది.² మరియు మీరు చేస్తున్న కార్యాలను నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు!”

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّبِيحَةِ قَبِلَتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ
تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أُرِيتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ الَّذِي
حَرَّمَ هَؤُلَاءِ كُلَّ شَيْءٍ وَأُرِيتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمِنْ هُنَايَ فَإِلَيْهِ تَرْجَى لُنْفِسِي
وَمَنْ صَلَ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيَرْجِيكُمْ إِلَيْهِ فَتَعْرِفُونَهَا
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

1. చూడండి, 3:96 'హాద్రుమహ్': అంటే ఈ నగరంలో రక్షప్రసారం (హత్యచేయటం, ఇతరులపై దౌర్జన్యం, అన్యాయం చేయటం, వేటాడటం, చెట్లను నరకటం, ముల్లు కూడా తెంపటం నిషేధింపబడింది. ('స'హ'హ్ బు'ఖారీ).

2. చూడండి, 41:53.

28. సూరహ్ అల్-ఖస్స్

అల్-ఖస్స్: కథలు, వృత్తాంతాలు. ఈ పేరు 25వ ఆయత్లో ఉంది. ఈ సూరహ్ లో చాలా మట్టుకు మూసా (అ.స.) గాథ ఉంది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్ లలో ఒకటి. ఇది సూరహ్ అల్-ఇస్రా(17)కు ముందు అవతరింపజేయబడింది. ఆయత్ 85 దైవప్రవక్త (స'అస) యొక్క ప్రస్థాన సమయంలో జుహ్ పాలో అవతరింపజేయబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఆరాధ్యనీయుడు లేడు. ఆ నిత్యుడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ప్రతిదీ నశింపనున్నది. ఇందులో 88 ఆయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. తా-సీన్-మీమ్.

2. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ సూచనలు (ఆయాత్).¹

3. విశ్వసించే ప్రజల కొరకు, మేము మూసా మరియు ఫిర్ బెన్ ల యొక్క నిజ వృత్తాంతాన్ని నీకు వినిపిస్తున్నాము.

4. నిశ్చయంగా, ఫిర్ బెన్ భూమి మీద అహంకారంతో ప్రవర్తిస్తూ ఉండేవాడు. మరియు అందులోని ప్రజలను వర్గాలుగా విభజించి, వారిలోని ఒకతెగ వారిని నీచపరచి వారి పుత్రులను వధిస్తూ ఉండేవాడు² మరియు వారి స్త్రీలను బ్రతుకనిచ్చే వాడు. నిశ్చయంగా, అతడు దౌర్జన్యపరులలోని వాడిగా ఉండేవాడు.

5. మరియు భూమి మీద అణచివేయబడిన వారిని కనికరించాలని మరియు వారిని నాయకులుగా చేయాలని మరియు వారిని వారసులుగా చేయాలని మేము కోరాము.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

تَنبِّئُكَ عَنْ هَارُونَ إِذْ قَامَ إِلَهُ الْكُفْرِ يُرِيتُكَ آيَاتِنَا وَلَوْ كُنْتَ مِنَ الْفَاهِينَ

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ مِنْ طَائِفَةٍ مِنْهُمْ يُدِيرُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّكَ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

وَرِيدٌ أَنْ تَرْقُبَ عَلَى الدِّينِ اسْتَضَعُّوا فِي الْأَرْضِ وَنَجَعَهُمْ أَنْبَاءَهُمْ وَنَجَعَهُمُ الْوَارِثِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. వీరు ఇస్రా'లో సంతతి వారు. ఫిర్ బెన్ జాతి వారు వీరిని బానిసలుగా చేసి హింసించే వారు.

3. చూడండి, 7:137.

6. మరియు (ఇస్రాయీల్ సంతతి) వారికి భూమిలో అధికారం ఒసంగాలనీ¹ మరియు ఫిర్ బైన్, హమాన్² మరియు వారి సైనికులకు - దేనిని గురించైతే (ఫిర్ బైన్ జాతి) వారు భయపడుతూ ఉండేవారో³ - అదే వారికి చూపాలని!

7. మేము మూసా తల్లి మనస్సులో ఇలా⁴ సూచించాము: “నీవు అతనికి (మూసాకు) పాలు ఇస్తూఉండు. కాని అతనికి ప్రమాదమున్నదని, నీవు భావిస్తే అతనిని నదిలో విడిచిపెట్టు.⁵ మరియు నీవు భయపడకు మరియు దుఃఖించకు; నిశ్చయంగా మేము అతనిని నీ వద్దకు తిరిగి చేర్చుతాము. మరియు అతనిని (మా) సందేశహరులలో ఒకనిగా చేస్తాము!”

8. తరువాత ఫిర్ బైన్ కుటుంబంవారు⁶ - తమకు శత్రువై, దుఃఖకారణుడవటానికి - అతనిని ఎత్తుకున్నారు. నిశ్చయంగా ఫిర్ బైన్, హమాన్ మరియు వారి సైనికులు పాపిష్టులు!

9. మరియు ఫిర్ బైన్ భార్య (అతనితో) ఇలా అన్నది: “ఇతను నీకూ మరియు నాకూ కంటిచలువ! ఇతనిని చంపకు, బహుశా ఇతడు మనకు ఉపయోగకారి కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కుమారునిగా చేసుకోవచ్చు!”⁷ కాని వారు (వాస్తవాన్ని) తెలుసుకోలేక పోయారు.

وَنُمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ①

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خَفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقَيْهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَحْزَنْ وَلَا تَعْزَنْ ۚ إِنَّا آدَاؤُهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ②

فَالْقِطَّةُ الَّتِي فِرْعَوْنُ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۚ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ③

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ يَتِيمِي ۖ وَلَكِ لَا تَقْتُلُوهُ ۖ عَلَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ۚ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ④

1. ఇక్కడ అర్థున్, భూమి అంటే కనాన్ (షామ్).

2. హమాన్, ఫిర్ బైన్ యొక్క ముఖ్య నాయకుడు. చూడండి, 40:36-37.

3. అంటే, ఇస్రాయీల్ సంతతివారి ద్వారా తమ నాశనం కావచ్చునే ఏ భయంవల్లనైతే ఫిర్ బైన్ జాతి వారు ఇస్రాయీల్ సంతతివారి మగ సంతానాన్ని హత్య చేస్తూ ఉండేవారో - దానినే వారికి సత్యం చేసి చూపటానికి.

4. వ'హీ: అంటే ఇక్కడ ఆమె మనస్సులో ఆలోచన పుట్టించడం.

5. చూడండి, 20:39.

6. అంటే ఫిర్ బైన్ భార్య. ఇంకా చూడండి, 66:11.

7. వారికి సంతానం లేనందుకు ఆమె అతనిని ('అ.స.ను) కుమారునిగా చేసుకోవలసింది.

10. మరియు మూసా తల్లి హృదయం తల్లడిల్లిపోయింది. ఆమె విశ్వసించిన వారిలో ఉండటానికి మేము, ఆమె హృదయాన్ని దృఢపరచి ఉండకపోతే, ఆమె అతనిని (మూసాను) గురించి అంతా బట్టబయలు చేసిఉండేది.

11. ఆమె, అతని (మూసా) సోదరితో¹ అన్నది: “అతని వెంటవెళ్ళు.” కావున ఆమె దూరంనుండియే అతనిని గమనించసాగింది. కానీ, వారది గ్రహించలేక పోయారు. (1/4)

12. * మరియు మేము అతనిని (ఇతరుల) పాలు త్రాగకుండా మొదటనే నిషేధించి ఉన్నాము. (అతని సోదరి) వారితో అన్నది: “మీ కొరకు అతనిని, (పాలిచ్చు) పోషించగల ఒక కుటుంబంవారిని నేను మీకు చూపనా? మరియు వారు అతనిని మంచిగా చూసుకొనేవారై ఉంటారు.”

13. ఈ విధంగా మేము అతనిని (మూసాను) - అతని తల్లి కళ్ళు చల్లబడటానికి, ఆమె దుఃఖించకుండా ఉండటానికి మరియు అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యమైనదని ఆమె తెలుసుకోవటానికి - తిరిగి ఆమెవద్దకు చేర్చాము. కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు.

14. మరియు అతను (మూసా) యుక్త వయస్సుకు చేరి పరిపూర్ణుడు అయినప్పుడు, మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా, మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తూ ఉంటాము.²

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فِرْعَانَ كَادِتًا
لِّتَبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنَّا نَبُطِّنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا
لَيَكُونَنَّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَتِ الْيَتِيمَ الَّذِي عَصَيْتَ أَلْبَسْتَهُ بِكُتُوبًا
وَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ
أَدْلُكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ
لَا نَصِحُونَ ﴿١٢﴾

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَكَلْبَحْرَنَ
وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

وَلَبَّا بَعْلَ آسِئَةٍ وَأَسْرَأَىٰ إِلَيْنَا حُكْمُهَا
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

1. మూసా (అ.స.) సోదరీమణి పేరు మర్యమ్ బిన్తే 'ఇబ్రాహీమ్ మరియు 'ఈసా (అ.స.) తల్లిపేరు కూడా మర్యమ్ బిన్తే 'ఇబ్రాహీమ్.

2. చూడండి, 12:22.

15. మరియు (ఒక రోజు) నగరవాసులు ఏమరుపాటులో ఉన్నప్పుడు, అతను నగరంలోకి ప్రవేశించాడు, అతను అక్కడ ఇద్దరువ్యక్తులు పోట్లాడుకోవడం చూశాడు, వారిలో ఒకడు అతని జాతికి చెందినవాడు, మరొకడు విరోధి జాతికి చెందినవాడు. అతని జాతికి చెందినవాడు, విరోధిజాతి వానికి వ్యతిరేకంగా సహాయపడమని అతనిని (మూసాను) అర్థించాడు. మూసా అతనిని ఒక గుడ్డుగుడ్డాడు. అది అతనిని అంతమొందించింది. (అప్పుడు) అతను (మూసా) అన్నాడు: “ఇది షైతాన్ పనే! నిశ్చయంగా, అతడు శత్రువు మరియు స్పష్టంగా దారి తప్పించేవాడు.”¹

16. (మూసా) ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నాకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. కావున నన్ను క్షమించు!” (అల్లాహ్) అతనిని క్షమించాడు. నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, అపారకరుణాప్రదాత.²

17. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మహోపకారం చేశావు. కావున నేను ఇక ఎన్నటికీ నేరస్తులకు సహాయపడను!”

18. మరుసటి రోజు ఉదయం అతను (మూసా) భయపడుతూ అతి జాగ్రత్తగా (ఇటూ అటూ చూస్తూ) నగరంలోకి వెళ్ళాడు. అప్పుడు అకస్మాత్తుగా అంతకు ముందు రోజు, అతనిని సహాయానికి పిలిచిన వాడే,

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَةِ
وَهَذَا مِنْ عَدُوٍّ فَاسْتَعَاذَهُ الْوَلِيُّ مِنْ شِيعَتِهِ
عَلَى الْوَلِيِّ مِنْ عَدُوٍّ فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ
قَالَ هَذَا مِنْ عِلِّ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَهُ
إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ إِنِّي نَعَمْتُ عَلَى كَلَنَ الْوَلَّى ظَهْرًا
لِلْمُجْرِمِينَ

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الْوَلِيُّ
اسْتَصْرَعَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِحُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى
إِنَّكَ لَعَوِيُّ مُبِينٌ

1. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: ‘తెగలకొరకు, తెగలపేరట కృషిచేసేవాడూ మరియు తెగలకొరకు పోరాడే వాడూ మరియు తెగలకొరకు మరణించేవాడూ మాలోనివాడుకాడు!’ (అబూ దావూద్ - జుబైరే ఇబ్నె ముత్ ఇమ్ - కథనం ఆధారంగా) దీని భావం అడుగగా అతను (‘స’అస) అన్నారు: ‘అన్యాయ విషయంలో తమ వారికి సహాయపడటం.’

2. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చంపకున్నా, ఒక మానవుని హత్యజరిగింది. దానికి మూసా (‘అ.స.’) పశ్చాత్తాపపడి క్షమాపణ వేడుకుంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని క్షమించాడు.

మళ్ళీ సహాయానికై అరవసాగాడు. మూసా వానితో అన్నాడు: “నిశ్చయంగా నీవు స్పష్టమైన తప్పుదారికి లాగేవాడవు!”¹

19. ఆ తరువాత అతను తమ ఇద్దరికి విరోధిఅయిన వానిని గట్టిగా పట్టుకోబోగా, అతడు అరిచాడు: “ఓ మూసా! ఏమీ? నీవు నిన్న ఒకవ్యక్తిని చంపినట్లు నన్నుకూడా చంపదలచుకున్నావా? నీవు ఈ దేశంలో క్రూరునిగా మారి ఉండదలుచుకున్నావా? సద్వర్తనునిగా ఉండదలుచుకోలేదా?”

20. మరియు ఒక వ్యక్తి నగరపు ఒక వైపునుండి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు: “ఓ మూసా! నాయకులందరూ కలిసి నిన్ను హత్యచేయాలని సంప్రదింపులు చేస్తున్నారు. కావున నీవు వెళ్ళిపో, నేను నిశ్చయంగా, నీ శ్రేయోభిలాషిని!”

21. అప్పుడతను భయపడుతూ, అతి జాగ్రత్తగా అక్కడినుండి బయలుదేరాడు. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను దుర్మార్గులనుండి కాపాడు!”

22. ఆ తరువాత అతను మద్యన్ వైపుకు బయలుదేరుతూ, ఇలా అనుకున్నాడు: “బహుశా, నా ప్రభువు నాకు సరైనమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తున్నాడు!”²

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يُوَسَّىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَهْتِكُنِي كَمَا فَتَكْتَ أَنفُسَ آبَائِكَ مِنْ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

وَحَآءَ رَجُلٍ مِّنْ أَهْلِ الْمَدْيَنَةِ يَنْلِي قَالَ يُوَسَّىٰ إِنَّ الْمَلَكَ يَأْتِيكَ بِكَ لَيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِلَيَّ لَكَ مِنَ النَّجِيِّينَ ﴿٢٠﴾

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا تَوَخَّاهُ تَلَقَّاهُ مَدْيَنَ قَالَ عَلَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

1. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ మరియు ముఖాతిల్(ర'ది.'అష్టుమ్)ల కథనం ప్రకారం ఆ ఇస్రాయీల్ వంశీయుడు సత్యతిరస్కారి.
2. మద్యన్ అక్కడ నివసించే ప్రజల తెగపేరు. వారు అమోరైట్ (Amorite) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు. యూదుల సంతతితో వారికి దగ్గరి సంబంధం ఉండెను. చూడండి, 7:85. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) కుమారుడైన ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క కుమారుడగు య'అబ్బావ్ ('అ.స.), మరొక పేరు ఇస్రాయీల్. ఆ పేరుతోనే పిలువబడే అతని పన్నెండుమంది కుమారుల సంతతి వారే ఇస్రాయీల్ సంతతివారు (బనీ ఇస్రాయీల్).

23. ఇక అతను మద్యన్ లోని ఒక బావి వద్దకు చేరుకున్నప్పుడు; అక్కడ చాలా మంది ప్రజలు, తమ తమ పశువులకు నీరు త్రాగించటాన్ని మరియు వారికి దూరంగా ఒక ప్రక్కన ఇద్దరు స్త్రీలు తమ పశువులను ఆపుతూ ఉండటాన్ని చూశాడు. (మూసా) ఆ స్త్రీలను అడిగాడు: “మీరిద్దరి చిక్కు ఏమిటి?” వారిద్దరన్నారు: “ఈ పశువుల కాపరులంతా పోయేవరకు మేము (మా పశువులకు) నీరు త్రాపలేము. మరియు మా తండ్రి చాలావృద్ధుడు.”

24. అప్పుడు అతను వారిద్దరి పశువులకు నీరుత్రాపాడు. తరువాత నీడలోకి పోయి ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాపై ఏ మేలును అవతరింపజేసినా, నేను దాని అవశ్యకత గలవాడనే!”

25. తరువాత ఆ ఇద్దరిలో ఒకామె సిగ్గుపడుతూ మెల్లగా అతని వద్దకు వచ్చి ఇలాఅన్నది: “వాస్తవానికి నాతండ్రి - నీవు మా కొరకు (మా పశువులకు) నీరు త్రాపించి నందుకు - ప్రతిఫలమివ్వటానికి, నిన్ను పిలుస్తున్నాడు.”¹ అతను, అతని వద్దకు పోయి తన వృత్తాంతాన్ని వినిపించాడు. అప్పుడతను అన్నాడు: “నీవు ఏ మాత్రం భయపడకు. నీవు దుర్మార్గప్రజలనుండి విముక్తి పొందావు.”

26. వారిద్దరిలో ఒకామె ఇలా అన్నది: “నాన్నా! ఇతనిని పనికొరకు పెట్టుకో. నిశ్చయంగా, ఇలాంటి బలవంతుని మరియు

وَلَبَّاءَرَدَّدَ مَا مَدَّ يَدَيْنِ وَحَدَّ عَلَيْهِ أَمَةً مِنَ النَّاسِ يَنْقُوهُ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودِنِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصَدِّقَ الرَّعَاةَ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ۝

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۝

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَتَكَلَّمُ عَلَى اسْتَخْيَارٍ قَالَتْ إِنَّ ابْنِي يَدْعُوكَ لِيُخْرِجَكَ أَجْرًا مَسْقِدَتِ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَضَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَفَعْتُكِ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ۝

1. ఆ ఇద్దరు స్త్రీల తండ్రి పేరు ఖుర్ఆస్ పేర్కొనలేదు. ఇమామ్ షాకాని మరియు ఇతర చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు అతని పేరు ము'ఐబ్ ('అ.స.) అని అన్నారు. ఎందుకంటే అతను మద్యన్ జాతి వారివైపునకే ప్రవక్తగా పంపబడి ఉండెను. కాని ఇబ్నె-కసీర్ అభిప్రాయం వేరుంది. అతను అంటారు: 'ము'ఐబ్ ('అ.స.) మరియు మూసా ('అ.స.) కాలాలలో చాల గడుపు ఉంది. కాబట్టి ఇతను ము'ఐబ్ ('అ.స.) తెగకు చెందిన మరొక వ్యక్తి కావచ్చు.' అల్లాహు ఆలమ్.

నమ్మదగిన వానిని పనికొరకు పెట్టుకోవటం ఎంతో మేలైనది.”

27. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: “నీవు నా వద్ద ఎనిమిదిసంవత్సరాలు పనిచేస్తూ ఉండటానికి ఒప్పుకుంటే, నేను నా ఈ ఇద్దరు కుమార్తెలలో ఒకామెను నీకిచ్చి వివాహం చేయగోరుతున్నాను.¹ నీవు ఒకవేళ పది సంవత్సరాలు పూర్తిచేయదలిస్తే అది నీ ఇష్టం! నేను నీకు కష్టం కలిగించదలచుకోలేదు. అల్లాహ్ కోరితే, నీవు నన్ను సద్యర్తనునిగా పొందుతావు!”

28. (మూసా) అన్నాడు: “ఈ విషయం నీకూ మరియు నాకూ మధ్య నిశ్చయమే! ఈ రెండు గడువులలో నేను దేనిని పూర్తిచేసి, నా పై ఎలాంటి ఒత్తిడి ఉండకూడదు. మరియు మన ఈ మాటలకు అల్లాహ్ యే సాక్షి!” (3/8)

29. * ఆ తరువాత మూసా తన గడువు² పూర్తిచేసి, తన కుటుంబంవారిని తీసుకొని పోతుండగా, ‘తూర్ పర్వతపు దిక్కులో ఒక మంటను చూశాడు. (అప్పుడు) తన ఇంటి వారితో అన్నాడు: “అగండి! నేను ఒక మంటను చూశాను, బహుశా! నేను అక్కడి

قَالَ إِنِّي زَيْدٌ أَنْ أَكْفِكَ إِحْدَى ابْنَتَيْ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَلَاثِي عَشْرَ عَامًا فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سِجْدَتِي إِنَّ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ ذَلِكْ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْإِكْلَافِ فَعَيَّدْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا أَلْعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

1. మన సాంఘిక సంప్రదాయంలో ఆడబిడ్డ (వధువు) ఇంటివారు తమ బిడ్డకొరకు వరుని (పెండ్లి కుమారుని) వారితో వివాహసంబంధం గురించి మొదట మాట ప్రారంభించటం అనుచితమైన విషయంగా భావిస్తారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) షరీయత్లో ఇది అనుచితం కాదు. ఒకవేళ సద్యర్తనుడు, సుశీలుడు అయిన వరుడు ఉంటే అతనితో గానీ, లేక అతని కుటుంబంవారితో గానీ, వధువు ఇంటివారు మాట్లాడితే తప్పలేదు. దైవప్రవక్త (‘స’అస) మరియు సహాబీల (ర’ది. అన్వమ్)లలో కూడా ఈ ఆచారం ఉండెను.

2. ఇబ్నె ‘అబ్బాస్ (ర’ది. అ.) కథనం ప్రకారం అతను ఈ గడువు పది సంవత్సరాలు పూర్తిచేశారు. ఎందుకంటే మూసా (‘అ.స.) వృద్ధుడైన తన భార్య తండ్రికి సహాయపడగోరారు. చూడండి, 27:7-8.

నుండి ఏదైనా మంచివార్తను తీసుకొని రావచ్చు, లేదా ఒక అగ్నికొరవివైనా! అప్పుడు మీరు దానితో చలికాచుకోవచ్చు.”

30. కాని అతను దాని (అగ్ని) వద్దకు చేరుకున్నప్పుడు,¹ ఆ లోయ కుడివైపు ఉన్న ఒక శుభవంతమైన స్థలములో ఉన్న ఒకచెట్టు నుండి: “ఓ మూసా! నిశ్చయంగా, నేనే అల్లాహ్ ను! సర్వలోకాల ప్రభువును.” అనే మాటలు వినిపించాయి.

31. (ఇంకా ఇలా వినిపించింది): “నీ చేతికర్రను పడవేయి!” అతను (మూసా) దానిని పామువలే కదలటం చూసి వెనక్కి మరలి పరుగెత్తాడు, తిరిగికూడా చూడలేదు. (తరువాత ఇలా సెలవీయబడింది): “ఓ మూసా, ముందుకురా, భయపడకు! నిశ్చయంగా నీవు సురక్షితంగా ఉన్నావు!”

32. “నీ చేతిని నీచంకలోకి దూర్చుకో, అది ఎట్టి లోపంలేకుండా ప్రకాశిస్తూ బయటికి వస్తుంది.² నీవు భయపడకుండా ఉండటానికి నీ చేతిని నీ ప్రక్కకు అదుముకో! ఈ రెండు నీవు ఫిర్ బైన్ మరియు అతని నాయకులకు (చూపటానికి) నీ ప్రభువు ప్రసాదించిన నిదర్శనాలు (ఆయాత్). నిశ్చయంగా, వారు చాలా దుష్టులయిపోయారు!”

33. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నేను వారి మనిషిని ఒకనిని చంపాను, కావున వారు నన్ను చంపుతారేమోనని భయపడు తున్నాను.

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يُّوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَكُّمًا كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْمِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يُّوسَىٰ أَقْبَلَ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّكَ مِنَ الْمُنِينِ

أَسْلَمَكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخَرُّجَ بَيْضًا مِنْ غَيْرِ سُوٍّ وَأَضْمَمْتَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَكَرْنَا هَٰؤُلَاءِ مِنْ رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

1. ఆ మంట వాస్తవానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్యోతి. చూడండి, 19:52, 20:80.

2. చూడండి, 7:108.

34. “మరియు నా సోదరుడు హారూన్ మాట్లాడటంలో నాకంటే మంచి వాగ్ధాటి గలవాడు.¹ నన్ను సమర్థించటానికి అతనిని నాకు సహాయకునిగా నాతోపాటు పంపు. వాస్తవానికి వారు నన్ను అసత్యవాదివని తిరస్కరిస్తారేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!”

35. ఆయన (అల్లాహ్) అన్నాడు: “మేము నీ సోదరుని ద్వారా నీ చేతులను బలపరుస్తాము. మరియు మేము మీ ఇద్దరికి విశేషశక్తి నొసంగుతాము. వారు మీ ఇద్దరికి ఏ మాత్రం హానిచేయలేరు. మా సూచనలద్వారా మీరిద్దరూ మరియు మిమ్మల్ని అనుసరించే వారు గెలుపొందుతారు.”²

36. ఆ తరువాత మూసా మా స్వప్తమైన సూచనలను తీసుకొని వారివద్దకు పోగా వారన్నారు: “ఇది కల్పితమైన మాయాజాలం మాత్రమే.³ ఇలాంటిది పూర్వీకులైన మా తండ్రితాతల కాలంలో కూడా జరిగినట్లు మేము వినలేదు.”⁴

37. ఇక మూసా అన్నాడు: “నా ప్రభువు తరఫునుండి ఎవడు మార్గదర్శకత్వం తీసుకొనివచ్చాడో మరియు చివరికి ఎవరి పర్యవసానం మంచిదవుతుందో ఆయనకు బాగాతెలుసు.⁵ నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు.”

وَإِخَىٰ هَارُونَ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ
مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ۚ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ۝

قَالَ سَنَنْتُهُ عَصَاكَ يَا خِيَاكَ وَجَعَلْنَا
لَكَمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا ۝
أَن تَمَّا وَمِنْ أَتْبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا يَبْتَغِ الْوَأْمَا هَذَا
الْبَاسِحِرُ مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا إِبْرَاهِيمَ
الْكَافِرِينَ ۝

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا يَهْدِي مِنَ
عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَذَبُوا
الظُّلُمُونَ ۝

1. చూడండి, 20:27-28 మరియు 26:12-13.

2. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్‌లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 5:67, 33:39, 51:21, 40:51-52.

3. చూడండి, 74:24.

4. చూడండి, 38:5.

5. పరలోక సాఫల్యమే నిజమైన సాఫల్యం. సత్యతిరస్కారులు ఇహలోకంలో సాఫల్యం పొంద వచ్చు. భూలోకంలో దొరికే సుఖసంతోషాలు తాత్కాలికమైనవే! వాస్తవానికి పరలోక సుఖ సంతోషాలే చిరకాలముండేవి.

38. మరియు ఫిర్ బాన్ అన్నాడు: “ఓ నాయకులారా! నేను తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదేవుడు గలడని నాకు తెలియదు. కావున ఓ హామాన్! కాల్చిన మట్టిఇటుకలతో నాకొక ఎత్తైన గోపురాన్ని నిర్మించు. దానిపై ఎక్కి నేను బహుశా, మూసా దేవుణ్ణి చూడగలనేమో! నిశ్చయంగా నేను ఇతనిని అసత్యవాదిగా భావిస్తున్నాను.”

39. మరియు, అతడు మరియు అతడి సైనికులు భూమిపై అన్యాయంగా అహంభావాన్ని ప్రదర్శించారు. మరియు నిశ్చయంగా, మా వైపుకు తాము ఎన్నడూ మరలిరారని భావించారు.

40. కావున మేము అతనిని మరియు అతని సేనలను పట్టుకొని సముద్రంలోకి విసరివేశాము. ఇకచూడు! దుర్మార్గుల పర్యవసానం ఏమయిందో.

41. మరియు మేము వారిని సరకం వైపునకు పిలిచే నాయకులుగా చేశాము. మరియు పునరుత్థానదినమున వారికెలాంటి సహాయం దొరకదు.

42. మరియు మేము ఈ లోకంలో కూడా అభిశాపం వారిని వెంటాడేటట్లు చేశాము. మరియు పునరుత్థాన దినమున వారు తృణీకరింపబడేవారిలో చేరుతారు.

43. మరియు వాస్తవానికి - పూర్వతరాల వారిని నాశనంచేసిన తరువాత - మేము మానవులకు జ్ఞానవృద్ధి చేయటానికి మరియు వారికి మార్గదర్శకత్వంగా కారుణ్యంగా ఉండటానికి, మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ
إِلَهٍ عَمِّي فَإَوْقِدْ فِيهَا مَنْ عَلَى الظُّلُمِ
فَأَجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَظْلِمُ إِلَى اللَّهِ
مُوسَى وَآلِي الْأَخْطَاءِ مِنَ الْكَذِبِينَ ③٨

وَاسْتَكْبَرُوا وَجُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَطُؤُوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ③٩

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ④٠

وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً يُدْعَوْنَ إِلَى الثَّارِ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ لَا يُصْرُونَ ④١

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ④٢

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا
أَهْلَكْنَا الْقُرُونِ الْأُولَى بِصَاحِبِ
الْكِتَابِ وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ
يَتَذَكَّرُونَ ④٣

బహుశా వారు హితబోధ నేర్చుకుంటారని!

44. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము మూసాపై మా ఆదేశం (తొరాత్) పూర్తిగా అవతరింపజేసినపుడు, నీవు (తూర్ పర్వతపు) కుడివైపునా లేవు. మరియు నీవు అక్కడ ప్రత్యక్ష సాక్షులలో కూడా లేవు!

45. కాని నిశ్చయంగా, (ఆ తరువాత కూడా) మేము అనేక తరాలను ప్రభవింప జేశాము. వారి మీదుగా ఒక సుదీర్ఘకాలం గడిచిపోయింది. మా సూచనలను వినిపించటానికి నీవు మద్‌యన్ వాసులతో కూడా లేవు, కాని మేము (ఎల్లప్పుడూ) మా సందేశహరులను పంపుతూ వచ్చాము.

46. మరియు మేము (మూసాను) పిలిచినపుడు, నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) తూర్ పర్వతందగ్గర లేవు. కాని నీవు నీ ప్రభువు యొక్క కారుణ్యంతో, నీకు పూర్వం హెచ్చరిక చేసేవాడు రానటువంటి జాతి వారిని హెచ్చరించటానికి - బహుశా వారు హితబోధ నేర్చుకుంటారేమోనని - (పంపబడ్డావు).

47. మరియు వారు తమ చేతులారా, చేసుకొని పంపిన కర్మల ఫలితంగా వారిపై ఆపద వచ్చిపడినపుడు, వారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు ఒక సందేశహరుణ్ణి ఎందుకు పంపలేదు, అలా చేస్తే మేము నీ సూచనలను అనుసరిస్తూ, విశ్వాసులైనవారిలో చేరి ఉండేవారం కదా!” (అని తీర్పు దినమున అనకూడదని).

48. ఆ తర్వాత మా తరపునుండి వారి వద్దకు సత్యం వచ్చినపుడు, వారిలా అన్నారు: “మూసాకు ఇవ్వబడి నటువంటిది, ఇతనికి

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرَبِ إِذْ قَصَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمُ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمْنَا مَن رَّبِّكَ لِنُذِيرَ قَوْمًا مَّا آتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْ أَن تَصِيبَهُمْ مُّصِيبَةٌ لِّمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا إِنَّمَا أَوَّلَانَا أَكَلْنَا مِنَ الْبَنَاتِ رَسُولًا مُّنتَبِهًا إِلَيْكَ وَتَكُونُ مِنَ الْهَٰمِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوْتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا

ఎందుకు ఇవ్వబడలేదు!” ఏమీ? దీనికి పూర్వం మూసాకు ఇవ్వబడిన దానిని వారు తిరస్కరించలేదా? వారన్నారూ: “రెండూ మాయాజాలాలే! అవి ఒకదానికొకటి సహాయపడుతున్నాయి.” ఇంకా ఇలా అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము వీటన్నింటినీ తిరస్కరిస్తున్నాము.”

49. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “మీరు నిజాయితీపరులే అయితే, అల్లాహ్ దగ్గరనుండి ఈ రెండింటి కంటే ఉత్తమమైన మార్గం చూపే ఒక గ్రంథాన్ని తీసుకురండి. దానిని నేను అనుసరిస్తాను.”

50. వారు నీకు ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వకపోతే, వారు కేవలం తమ కోరికలను అనుసరిస్తున్నారని తెలుసుకో! మరియు అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వాన్ని విడిచి కేవలం తన కోరికలను అనుసరించే వానికంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడు ఎవడు? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు. (1/2)

51. * మరియు వారు హితబోధ పొందాలని, వాస్తవంగా మేము ఈ వచనాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) క్రమక్రమంగా అందజేశాము.

52. ఎవరికైతే పూర్వం మేము గ్రంథాన్ని ఇచ్చామో వారు దీనిని (ఖుర్ఆన్‌ను) విశ్వసించారు.¹

53. మరియు వారికి ఇది వినిపించబడి నప్పుడు, వారు ఇలా అంటారు: “మేము దీనిని విశ్వసించాము, నిశ్చయంగా, ఇది మా

بِمَا أَوْفَىٰ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۚ قَالُوا سِحْرٌ
تَظَاهَرَا ۖ قَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرٍ زُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ قَاتُوا يَكْتُوبَنَّ عَنْدَ اللَّهِ هُدًى
مِنْهُمَا ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥١﴾

وَإِنْ كُنْتُمْ حَيُّوْا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّهُ لَا يُتَّبَعُونَ
أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِّنَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٣﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ مِنْ قَبْلِهِ هُم بِهِ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا الْمَنَاجِبَ ۖ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا
ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٥﴾

1. అంటే, యూదులలో 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్ మరియు 'హబష నుండి వచ్చిన క్రైస్తవులు (ర'ది, 'అష్టమ్). చూడండి, 26:196-197.

ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. నిశ్చయంగా, మేము మొదటినుండియే అల్లాహ్ కు విధేయు(ముస్లిం)లమై ఉన్నాము.”¹

54. వీరే, తమ సహనానికి ఫలితంగా రెండింతలు ప్రతిఫల మొసంగబడే వారు.² వీరే మంచితో చెడును నివారించే వారు. మరియు మేము వారికిచ్చిన జీవనోపాధి నుండి ఖర్చుచేసేవారు.

55. మరియు వారు వ్యర్థమైన మాటలు విన్నపపుడు, ఇలా అంటూ దూరంగా తొలగి పోతారు: “మాకు మా కర్మలు మరియు మీకు

وَالَّذِي يُتَوَنَّجَّرُهُمْ مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٥٤﴾

وَأَذِمْهُمْ لَلْعَوَاغِرِ وَأَعْنَهُ وَقَالُوا لَنَا
أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا تَبْغَى

1. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. దైవప్రవక్తలందరూ ప్రచారంచేసిన ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. అంటే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప ఇతరులకు దాస్యం, ఆరాధన చేయరాదని. ప్రతికాలపు వారు తమతమ భాషలలో దానికి వివిధపేర్లు ఇచ్చారు. అంటే క్రైస్తవధర్మం, యూదధర్మం, మొదలైనవి. కాని వాస్తవానికి ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇస్లాం మాత్రమే. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై కేవలం ఆయనకే దాస్యం, ఆరాధన చేయటం. కాని ఆ ప్రాచీన దివ్యగ్రంథాలు ఆయా ప్రవక్తల ప్రచారానికి ఎన్నోవందల సంవత్సరాల తరువాత లిఖిత రూపంలోకి వచ్చాయి. దానివల్ల వాటిని లిఖించిన వారు, తమ ప్రవక్తలు వినిపించిన దివ్యసందేశాలను వాటి అసలు అవతరించిన రూపంలో వ్రాయలేకపోయారు. తరువాత తరాల ధర్మవేత్తలు మొదటి వారు వ్రాసిన వాటితో ఏకీభవించక వాటిలో మార్పులు చేస్తూ పోయారు. ఉదాహరణకు: ఈ రోజు ప్రపంచంలో అన్నిటికంటే ఎక్కువ ప్రామాణిక మైనదిగా పరిగణించబడే బైబిల్ - ఏదైతే తొరాత్, 'జబూర్ మరియు ఇంజిల్ గ్రంథా(Old and New Testaments)ల సమదాయమో - అందులో కూడా ఎన్నో సార్లు మార్పులు చేయబడ్డాయి. చివరి మార్పులు గలది, ఈనాటి (Revised) Authorized K.J.V. అందుకే అసలు ఆ ప్రవక్తలు ప్రచారం చేసింది, ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.), ఆరాధన. అయినా ఈనాడు వాటిలో మానవులు మార్పులు చేయడం వల్ల, ఆ గ్రంథాలను అనుసరిస్తున్నవారు ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనను వదలి, బహుదైవారాధన, ప్రవక్తల విగ్రహాల ఆరాధన చేస్తున్నారు. కాని ఇస్లాం స్వీకరించిన యూదులు మరియు క్రైస్తవులు సత్యాన్ని తెలుసుకొని: 'మేము మొదటి నుండియే ముస్లింలముగా ఉన్నాము.' అని అన్నారు. ఏకైక ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనయే సత్యధర్మమని, ఇస్లాం ధర్మాన్ని స్వీకరించారు.
2. సహనం వహించటం అంటే, ఇక్కడ దైవప్రవక్తలను మరియు దివ్యగ్రంథాలను విశ్వసించి ఆ విశ్వాసంపై స్థిరంగా ఉండటం. మొదటి దివ్యగ్రంథం మీద స్థిరంగా ఉండి, రెండవ దివ్యగ్రంథం వస్తే దానిని అనుసరించటం. ఇలాంటి వారికి రెండింతలు ప్రతిఫలముంది. రెండింతలు ప్రతిఫలం పొందే ముగ్గురిలో వీరొకరు. (స. బుఖారీ) చూ. 13:22.

మీ కర్మలు, మీకు సలాం!¹ మాకు మూర్ఖులతో పనిలేదు.”

56. (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా నీవు, నీకు ఇష్టమైనవారికి మార్గదర్శకత్వం చేయలేవు, కాని అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు ఆయనకు మార్గదర్శకత్వం పొందేవారెవరో బాగా తెలుసు.²

57. వారు ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ నీతోపాటు మేము కూడా ఈ మార్గదర్శకత్వాన్ని అవలంబిస్తే! మేము మా భూమి నుండియే పారద్రోలబడతాము.”³ ఏమీ? మేము వారిని శాంతికి నిలయమైన ఒక పవిత్రస్థలం (మక్కా)లో స్థిరనివాసము నొసంగి వారికి మా తరపునుండి జీవనోపాధిగా అన్నిరకాల ఫలాలను సమకూర్చలేదా? కాని వారిలో చాలామందికి ఇది తెలియదు.⁴

58. మరియు మేము ఎన్నో నగరాలను, జీవన సుఖసంపదలతో ఉప్పొంగిపోతూ ఉండగా, వాటిని నాశనంచేయలేదా! అవిగో వారి

الْجَاهِلِينَ ①

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ②

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ تَتَّخِطِفُ مِنْ أََرْضِنَا وَلَا تَكُنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ تَوْرَتْ كُلِّ شَيْءٍ رَّسْمًا مَنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ③

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِشَتَهَا لَتُتْلَاكَ مِنْهُمْ لَمْ تُنْكِنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ④

1. ఈ సలాం అభివందనం కాదు. మేము మీవంటి మూర్ఖులతో వాదులాడమని తప్పించుకోవటానికి పలికేది. చూడండి, 25:63, 43:89.

2. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త (స'అస) పినతండ్రి అబూతాలిబ్ మరణించినప్పుడు అవతరింపజేయబడింది. అతని ఆఖరు ఘడియలలో దైవప్రవక్త (స'అస) అతనితో అన్నారు: “ఇప్పుడైనా: ‘లాఇలాహ్ ఇల్లాల్లాహ్’ అను. దానితో నేను పునరుత్థాన దినమున నీ క్షమాపణకొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకోగలను.” అక్కడున్న ఖురైష్ సర్దారులనుచూసి అతను అలా అనలేదు. (స'హిహ్ బుఖారీ) ఇంకా చూ. 14:4.

3. దీనిని ఈ విధంగా బోధించారు: 1) ఆ కాలపు ఖురైషులు ఇస్లాం స్వీకరిస్తే, వారితోటి వారు, వారిని మతద్రోహులుగా పరిగణించి వారిని, వారి నగరం మక్కా నుండి పారద్రోలుతారని భయపడ్డారు. 2) అదే విధంగా ఈ కాలంలో కూడా చాలామంది ఇది సత్యధర్మమని తెలిసి కూడా తమ బంధువులనుండి మరియు తమ సమాజంనుండి విడదీయబడతామని భయపడి సత్యాన్ని అవలంబించరు. కాని రాబోయే పరలోక జీవితపు శాశ్వత సుఖాలముందు ఈ జీవిత సుఖం అతి స్వల్పమైనదనే సత్యాన్ని వారు అర్థం చేసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

4. చూడండి, 14:35-41, 2:126, 29:67. ఇబ్రాహీం (అ.స.) మక్కాకొరకు చేసినప్రార్థన.

నివాసాలు, వారి తరువాత వాటిలో నివసించిన వారు చాలా తక్కువ! మరియు నిశ్చయంగా, మేమే వాటికి వారసులమయ్యాము.¹

59. మరియు నీ ప్రభువు నగరాలను ఏ మాత్రమూ నాశనం చేసేవాడు కాదు, ఎంతవరకైతే వాటి ముఖ్య నగరానికి మా సూచన (ఆయాత్)లను వినిపించే సందేశహరులను పంపమో! మేము నగరాలను వాటి ప్రజలు దుర్మార్గులైపోతే తప్ప, నాశనం చేసేవారం కాము.

60. మరియు మీకు ఇవ్వబడినవన్నీ ఈ ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషాల సామాగ్రి మరియు దాని అలంకరణలు మాత్రమే! కాని అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నది దీనికంటే ఎంతో ఉత్తమమైనది మరియు నిత్యమైనది. ఏమీ? మీరిది అర్థం చేసుకోలేరా?³

61. ఏమీ? మేము చేసిన మంచి వాగ్దానాన్ని తప్పకుండా పొందేవాడు,⁴ మేము ఒసంగిన ఈ ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలు పొంది, పునరుత్థానదినమున మా ముందు (శిక్ష కై) హాజరుచేయబడేవాడితో సమానుడు కాగలడా?

وَكَلَّمَ عَنُ الْوَرَثِينَ ۝

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا
رَسُولًا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا وَنَأْمُرُكُم بِهَا
الْقُرَىٰ إِلَّا وَآهَاطُهَا ظَالِمُونَ ۝

وَمَا أَوْفَيْتُم مِّن شَيْءٍ مِّمَّا عٰرُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَرَبِّتُمَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَابْقٰ
اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝

اٰمَنَ وَعَدْنَاهُ وَعَدًا حَسَنًا فَهُوَ لَازِيٌّ ۚ لٰكِنَّ مِمَّا عِنْدَهُ
مَتَاعٌ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ
الْمُحْضَرِّينَ ۝

1. చూడండి, 15:23.

2. సందేశహరులు ఎల్లప్పుడు పెద్దనగరాలలోనే పంపబడ్డారు. వారే దాని చుట్టూ ఉన్న చిన్న గ్రామాలవారికి కూడా ప్రచారం చేశారు. కేవలం సత్యతిరస్కారులుగా ఉన్నంత మాత్రాన, ఏ నగరవాసులు కూడా నాశనం చేయబడలేదు. సత్యతిరస్కారంతో బాటు వాటిలోని ప్రజలు దుర్మార్గానికి, విశ్వాసుల పట్ల దౌర్జన్యానికి పాల్పడినప్పుడే అవి నాశనం చేయబడ్డాయి. చూడండి, 11:117, 6:130-132, 28:59.

3. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షి! ఈ ప్రాపంచిక జీవితం పరలోక జీవితం ముందు, ఒకడు తన వ్రేలును సముద్రంలో ముంచి బయటికి తీస్తే, దానికి అంటే నీటితో సమానమైనది.' ('స'హీహ్ ముస్లిం).

4. అల్లాహ్ (సు.తా.) మంచి వాగ్దానం చేసిన, సద్వర్తనలైన విశ్వాసులకు: 'ఎలాంటి భయమూ ఉండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!' చూడండి, 2:38, 62, 112, 262, 274, 277, 3:170, 5:69, 6:48, 7:35, 49, 10:62, 46:13.

62. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆ రోజు ఆయన (అల్లాహ్) వారిని పిలిచి ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు నా భాగస్వాములని నొక్కిచెప్పిన (భావించిన) వారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?”¹

63. ఎవరికైతే ఆ మాట (శిక్ష) వర్తిస్తుందో, వారిలా విన్నవించుకుంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేము దారితప్పించినవారు వీరే! మేము దారితప్పిన విధంగానే వీరినికూడా దారితప్పించాము. వీరితో మాకెలాంటి సంబంధంలేదని నీ ముందు ప్రకటిస్తున్నాము. అసలు వీరు మమ్మల్ని ఆరాధించనేలేదు.”²

64. మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు సాటికల్పించిన మీ భాగస్వాములను పిలువండి!” అప్పుడు వారు వారిని (భాగస్వాములను) పిలుస్తారు, కాని వారు వారికి సమాధానమివ్వరు. మరియు వారు శిక్షను చూసి (అనుకుంటారు): “ఒక వేళ వాస్తవానికి తాము సన్మార్గాన్ని అవలంబించి వుంటే ఎంతబాగుండేది!”³ అని.

65. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి!) ఆయన (అల్లాహ్) వారిని పిలిచినరోజు ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మేము పంపిన సందేశహరులకు మీరు ఏవిధంగా సమాధానమిచ్చారు?”

66. ఆ రోజు వారి సమాధానాలన్నీ (కారణాలన్నీ) అస్పష్టమైపోతాయి మరియు వారు ఒకరితో నొకరు సంప్రదించుకొనూ లేరు.

وَيَوْمَ يَنَادُهُمْ يَقُولُ إِنِّي شَرَكَاؤُكَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ¹

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِلَّا تَابِعِينَ²

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ³

وَيَوْمَ يَنَادُهُمْ يَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ⁴

فَعَبَّيْتُ عَلَيْهِمُ الْكُتُبَ يَوْمَئِذٍ فَهَمْ لَا يَكْسَاءُ لُونُ⁵

1. చూడండి, 6:22-23.

2. అసలు వీరు మమ్మల్ని ఆరాధించనే లేదు. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 6:49, 19:81, 82, 46:5-6, 10:28, 29:25, 2:166, 167 మొదలైనవి.

3. ఇంకా చూడండి, 18:52, 53.

67. కాని ఎవడైతే పశ్చాత్తాపపడి, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తాడో! అతడు సాఫల్యం పొందేవారిలో చేరగలడని ఆశించవచ్చు!

68. మరియు నీ ప్రభువు తానుకోరిన దానిని సృష్టిస్తాడు మరియు ఎన్నుకుంటాడు. మరియు ఎన్నుకునే హక్కు వారికి ఏ మాత్రం లేదు. అల్లాహ్ సర్వలోపాలకు అతీతుడు, వారు సాటికల్పించే భాగస్వాములకంటే మహోన్నతుడు.

69. మరియు వారు తమ హృదయాలలో దాచుకున్నది మరియు బహిర్గతంచేసేది అంతా నీ ప్రభువుకు తెలుసు.

70. మరియు ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! మొదట (ఇహలోకంలో) మరియు చివరకు (పరలోకంలో) స్తుతింపదగినవాడు కేవలం ఆయనే! మరియు విశ్వన్యాయాధిపత్యం ఆయనదే. మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

71. వారితో అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ మీపైన పునరుత్థానదినంవరకు ఎడతెగకుండా రాత్రిని ఆవరింపజేస్తే, అల్లాహ్ తప్ప మరేదేవుడైనా, మీకు వెలుగును తేగలడా? అయితే మీరెందుకు వినరు?”

72. ఇంకా ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ మీపై పునరుత్థానదినమువరకు ఎడతెగకుండా పగటిని ఆవరింపజేస్తే, అల్లాహ్ తప్ప మరే దేవుడైనా మీకు విశ్రాంతి పొందటానికి రాత్రిని తేగలడా? అయితే, మీరెందుకు చూడలేరు?”

73. ఆయన తన కారుణ్యంతో మీకొరకు

فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَغَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ١٧

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ
الْخِيَرَةُ مِمَّا خُلِقُوا اللَّهُ وَعَلَىٰ عَائِشَتِهِمْ ١٨

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ١٩

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخِصْمُ فِي الْأَوَّلِ
وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٢٠

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْلَيْلَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمْ بِضِيَاءٍ
أَفَلَا تَسْمَعُونَ ٢١

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمْ بِاللَّيْلِ
تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ٢٢

وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَ وَالنَّهَارَ لَتَسْكُنُوا

రాత్రిని మరియు పగటిని, విశ్రాంతి పొందటానికి మరియు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి చేశాడు, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులౌతారేమోనని.¹

74. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆయన (అల్లాహ్), వారిని ఆ రోజు పిలిచి ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: “మీరు నాకు భాగస్వాములని నొక్కిచెప్పిన (భావించిన) వారు ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?”

75. మరియు మేము ప్రతి సమాజంనుండి ఒక సాక్షిని² నిలబెట్టి ఇలా అంటాము: “మీ నిదర్శనాన్ని తీసుకురండి!” అప్పుడు వారు సత్యం, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వైపు ఉందని తెలుసుకుంటారు. మరియు వారు కల్పించు కన్నువన్నీ వారిని త్యజించి ఉంటాయి. (5/8)

76. * వాస్తవానికి, ఖారూన్, మూసా జాతికి చెందినవాడే. కాని అతడు వారికి వ్యతిరేకంగా తిరుగుబాటు చేశాడు.³ మరియు మేము అతనికి ఎన్నో నిధులను ఇచ్చి ఉంటిమి. వాటి తాళపుచెవులను బలవంతులైన పదిమంది లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది కూడా ఎంతో కష్టంతో మాత్రమే మోయగలిగే వారు. అతని జాతి వారు అతనితో అన్నారు: “నీవు

فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٤﴾

وَيَوْمَ يَأْتِيهِمْ قَوْلُ آيِنِ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٥٥﴾

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنْ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُتُوبِ أَنَّ مَفَاحَهُ لَتَمُوتُ بِالْعِصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٥٧﴾

1. రాత్రి మరియు పగలు ఈ రెండూ అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించిన వరాలు. ఒకవేళ రాత్రి లేకుంటే, ప్రజలందరూ ఒకేసారి విశ్రాంతి తీసుకోలేకపోయేవారు. ప్రతి ఒక్కడు తన ఇష్టానుసారం విశ్రాంతి తీసుకుంటే ప్రపంచకార్యక్రమాలు సరళంగా జరిగేవి కావు. మానవుల జీవితాలు పరస్పర సహయోగం, వల్లనే సరళంగా జరుగుతున్నాయి. దాని కొరకు రాత్రింబవళ్ళు ఎంతో ఉపయోగకరమైనవి.

2. ఈ సాక్షులు ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లు. ప్రతిప్రవక్త తనకాలపు ప్రజలకు సాక్షిగా ఉంటాడు.

3. ఎంత గొప్ప ప్రవక్తను అనుసరించినా, అహంభావం మరియు స్వాభిమానంతో ప్రవర్తించే వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రేమించడు. ఈ ఉదాహరణ ఇక్కడ మూసా (అ.స.) జాతికి చెందిన ఖారూన్ అనే గొప్ప ధనవంతుడైన వ్యక్తి విషయంలో ఇవ్వబడింది. ఇంకా చూడండి, 29:39 మరియు 40:24.

విరవీగకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ విరవీగే వారిని ప్రేమించడు!

77. “మరియు అల్లాహ్ నీకు ఇచ్చిన సంపదతో పరలోకగృహాన్ని పొందటానికి ప్రయత్నించు. మరియు ఇహలోకంనుండి లభించే భాగాన్ని మరచిపోకు. నీకు అల్లాహ్ మేలు చేసినట్లు, నీవు కూడా (ప్రజలకు) మేలుచేయి.¹ భూమిపై కల్లోలం రేకెత్తించటానికి ప్రయత్నించకు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కల్లోలం రేకెత్తించేవారిని ప్రేమించడు!”

78. అతడు (ఖూరూన్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ధనం) నాకు నా జ్ఞానంపల్లనే ఇవ్వబడింది!”² ఏమీ? అతనికి తెలియదా? నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అతనికి ముందు ఎన్నోతరాల వారిని - అతని కంటే ఎక్కువ బలం మరియు ఎక్కువ ధనసంపదలు గలవారిని కూడా - నాశనంచేశాడని? మరియు పాపాత్ములు వారి పాపాలను గురించి ప్రశ్నింపబడరు.

79. తరువాత అతడు తన వైభవంతో తన జాతివారి ఎదుటకువచ్చాడు. ఇహలోకజీవితపు సుఖాలు కోరేవారు ఇలా అన్నారు: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! ఖూరూన్ కు లభించినటువంటి (ధనసంపత్తులు) మాకుకూడా లభించిఉంటే ఎంతబాగుండేది? నిశ్చయంగా అతడు ఎంతో అదృష్టవంతుడు!”

80. కాని జ్ఞానసంపన్నులు అన్నారు: “మీ

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ٥

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَعَلًا وَلَا يُبْدِلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْجَبْرِمُونَ ٦

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا لِيَلْكَأَ لَنَا مِثْلَ مَا أَتَىٰ قَارُونَ إِنَّهُ لَكُلٌّ وَخِطٌّ عَظِيمٌ ٧

وَقَالَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ تَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ

1. ఏ విధంగానైతే నీ ప్రభువుకు నీపై హక్కు ఉందో, అదే విధంగా నీ ఆత్మకు, నీ భార్య పిల్లలకు, నీ బంధువులకు మరియు నీ అతిథులు మొదలైన వారికి కూడా నీ మీద, నీ ఆదాయం మీద హక్కు ఉంది. కావున ప్రతి ఒక్కరికి వాని హక్కు చెల్లించు.

2. ఇటువంటి వాక్యానికి చూడండి, 28:78 మరియు 41:50.

దొర్చాగ్యం! అల్లాహ్ ఇచ్చే ప్రతిఫలమే, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ఎంతో శ్రేష్టమైనది. మరియు ఈ మహా భాగ్యం, సహనం వహించే వారికి తప్ప ఇతరులకు లభించదు.¹

81. ఆ పిదప మేము అతనిని, అతని గృహంతో సహా భూమిలోకి అణగద్రొక్కాము. అతనిని, అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి తప్పించగల, అతని తెగవారు ఎవ్వరూ లేకపోయారు మరియు అతడు కూడా తనను తాను కాపాడుకోలేక పోయాడు.

82. మరియు నిన్నటివరకు అతని (ఖారున్) వలే కావలెనని ఎవరైతే కోరుతూవచ్చారో, వారు ఇప్పుడు ఇలా పలుకసాగారు: “తెలుసుకోండి!² అల్లాహ్ తన దాసులలో, తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని విస్తరింపజేస్తాడు.³ మరియు (తాను కోరినవారికి) తగ్గిస్తాడు. ఒకవేళ అల్లాహ్ అనుగ్రహమే మాపైలేకుంటే ఆయన మమ్మల్ని కూడా భూమిలోకి అణగద్రొక్కి ఉండేవాడు. తెలుసుకోండి! సత్యతిరస్కారులు ఎన్నడూ సాఫల్యం పొందలేరు!”

83. ఆ పరలోక జీవితపు గృహాన్ని మేము భూమిలో పెద్దరికం చూపగోరిన వారికోరకు

لَيْسَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُفْقَهُهَا إِلَّا
الضَّالُّونَ

فَخَسَفْنَا لَهُ وَبِءَارِهِ الْأَرْضَ كُلَّهَا لَمْ يَنْجُ مِنْهَا
يَصْرُورُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُنْتَصِرِينَ

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّعُوا بِآيَاتِنَا بِالْأَرْضِ يُقُولُونَ
وَيَكُنَّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَوْ أَنَّ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا
وَيَكُنَّا لَهُ لَكُفْرًا

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا

1. 'హదీస్' ఖుద్య: అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: 'నేను నా సద్వర్తనులైన దాసులకోరకు సిద్ధపరచిన వస్తువులు ఎలాంటివంటే, వాటిని ఇంతవరకు ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవి వినలేదు మరియు ఏ ఆత్మ కూడా ఊహించలేదు!' (బుఖారీ, ముస్లిం).
2. వయ్ అన్న: ఈ శబ్దానికి, Woe unto thee, Oh, Ah, Know అనే అర్థాలిచ్చారు. అంటే, నీ పాడు గాను, అయ్యో, తెలుసుకో మొదలైనవి.
3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధన సంపత్తులు ప్రసాదించినంత మాత్రానా అల్లాహ్ (సు.తా.) వానితో సంతుష్టుడయ్యాడని మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) వాటిని ఇవ్వని వాని మీద కోపంతో ఉన్నాడని కాదు. శాశ్వత సుఖసంతోషాలు కేవలం విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికే లభిస్తాయి. భూలోక సుఖసంతోషాలు, పరలోక సుఖసంతోషాల ముందు అతి స్వల్పమైనవి.

మరియు కల్లోలం రేకెత్తించని వారికొరకు ప్రత్యేకిస్తాము. మరియు దైవభీతి గలవారికే (మేలైన) పర్యవసానం ఉంటుంది.

84. మంచిపనులు చేసివచ్చిన వారికి వాటికంటే ఉత్తమమైన (ప్రతిఫలం) లభిస్తుంది.¹ మరియు చెడ్డపనులు చేసివచ్చిన వారికి, వారు చేస్తూఉండిన చెడ్డపనులకు తగిన ప్రతిఫలమే ఇవ్వబడుతుంది.

85. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, ఈ ఖుర్ఆన్ ను నీకు విధిగా చేసినవాడు (అల్లాహ్) తప్పకు నిన్ను నీ నిర్ణీతస్థానానికి తిరిగి తెస్తాడు.² వారితో ఇలా అను: “ఎవడు మార్గదర్శకత్వంలో ఉన్నాడో మరియు ఎవడు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నాడో, నా ప్రభువుకు బాగా తెలుసు.”

86. మరియు నీకు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) ఇవ్వబడుతుందని నీ వెన్నడూ ఆశించలేదు, ఇది కేవలం నీ ప్రభువు కారుణ్యం వల్లనే లభించింది. కావున నీవు ఎన్నటికీ సత్య తిరస్కారులకు తోడ్పడేవాడవు కావద్దు!

87. మరియు అల్లాహ్ ఆయతులు, నీపై అవతరింపజేయబడిన తరువాత; వారు (సత్యతిరస్కారులు) వాటి (పఠనం / ప్రచారం) నుండి నిన్ను ఏ మాత్రం తొలగింపనివ్వరాదు. మరియు (ప్రజలను) నీ

يُرِيدُونَ عَلَوًا فِي الْأَرْضِ وَلَا فسادَ أَوَّلَ الْعَالَمِينَ ٢٨

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالْبَيْسَةِ فَلَا يُجْزَى الدِّينَ عَمَلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٢٩

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَيْهِ مَعَادٍ ۚ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ قُفُلٌ مِّنْ مِّثْلٍ ٣٠

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ٣١

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ الْبَيْتِ اللَّهُ بَعْدَ إِذْ أَنزَلَتْ إِلَيْكَ ۚ وَادْعُ إِلَى رَّبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَّبِعِينَ ٣٢

1. చూడండి, 27:89 ప్రతి మంచిపనికి పదివంతులు అధికంగా పుణ్యఫలితం ఇవ్వబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే అంతకంటే ఎక్కువ పుణ్య ఫలితం ఇస్తాడు. కాని ప్రతి చెడ్డపనికి దానంత శిక్ష మాత్రమే విధించబడుతుంది. పునరుత్థానదినమున ఎవరికీ అన్యాయం జరుగదు. చూడండి, 6:160.

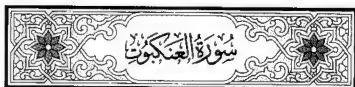
2. అంటే తప్పక తిరిగి మక్కాకు తెస్తాడు. కావున హిజ్రత్ కు 8 సంవత్సరాల తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస) తిరిగి మక్కాకు విజేయులై వచ్చారు. (ఇబ్న్ అబ్బాస్ ర'ది.అ. కథనం, 'స'హిహ్ బుఖారీ).

ప్రభువు వైపునకు ఆహ్వానించు. మరియు నీవు బహుదైవారాధకులలో చేరిపోకు.

88. మరియు అల్లాహ్‌తో పాటు ఏ ఇతర దైవాన్నీ ఆరాధించకు. ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. కేవలం ఆయన ఉనికి (ముఖం) తప్ప ప్రతిదీ నశిస్తుంది.¹ సర్వ న్యాయాధిపత్యం కేవలం ఆయనదే మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు. (3/4)

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٨٨

29. సూరహ్ అల్-అన్కబూత్

'అన్కబూత్: సాలీడు పురుగు లేక సాలె పురుగు. దీనిపేరు 41వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అసత్యాధారంపై ఉన్న ప్రతిదీ సత్యపు గాలికి ఒకరోజు ఎగిరిపోకుండా ఉండదు. ఇది చివరి మక్కా సూరహ్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సమూహపు (29-32) సూరాలలో ఇది మొదటిది. ఈ నాలుగు సూరాహలు అలీఫ్-లామ్-మీమ్, అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతాయి. ఇందులో 69 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలీఫ్-లామ్-మీమ్.

2. ఏమీ? ప్రజలు: “మేము విశ్వసించాము!” అని అన్నంత మాత్రానే తాము విడిచిపెట్టబడతారని మరియూ తాము పరీక్షింపబడరని భావిస్తున్నారా?¹

3. మరియు వాస్తవానికి, మేము వారికి పూర్వంగతించిన వారిని కూడా పరీక్షించి ఉన్నాము. కావున నిశ్చయంగా సత్యవంతు లెవరో మరియు అసత్యవంతులెవరో అల్లాహ్ వ్యక్తపరుస్తాడు.

4. లేక, చెడుపనులు చేస్తున్నవారు, మా (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోగలరని భావిస్తున్నారా? ఎంత చెడ్డ నిర్ణయం వారిది!

5. అల్లాహ్ ను కలుసుకునే కోరిక ఉన్న వాడు, అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ఆ సమయం తప్పక రానున్నదని నమ్మాలి. మరియు ఆయన సర్వం విస్తేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

6. కావున (అల్లాహ్ మార్గంలో) పాటుపడే

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمِّ

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا الْكَاذِبُونَ
لَا يُفْعَلُونَ ١

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ٢

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْفُتُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ٣

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَكَ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٤

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ

1. మొట్టమొదట విశ్వాసం (ఇస్లాం) స్వీకరించిన 'అమ్మూర్ అతని తల్లి-దండ్రులైన సుమయ్యా మరియు యాసర్, 'సుహేబ్ మరియు బిలాల్ మొదలైన వారు (ర'ది. అస్హమ్) ఎన్నో తీవ్రమైన పరీక్షలకు గురిచేయబడ్డారు.

వాడు నిశ్చయంగా, తన (మేలు) కొరకే పాటుపడుతున్నాడని (తెలుసుకోవాలి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వలోకాల వారి అక్కర ఏ మాత్రం లేనివాడు.

7. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో, నిశ్చయంగా అలాంటి వారి (పూర్వపు) పాపాలను మేము తప్పక తొలగిస్తాము మరియు వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమమైన ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

8. మరియు మేము మానవునికి తన తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించమని ఆదేశించాము.² కాని వారిద్దరూ, నీవు ఎరుగని వానిని నాకు భాగస్వామిగా చేయమని బలవంతపెడితే, నీవు వారి ఆజ్ఞాపాలన చేయకు.³ మీరందరూ నా వైపుకే మరలి రావలసిఉన్నది, అప్పుడు నేను మీకు, మీరు ఏమి చేస్తూఉండేవారో తెలుపుతాను.

9. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూఉంటారో, మేము వారిని తప్పక సద్వర్తనులతో చేర్చుతాము.

10. మరియు ప్రజలలో కొందరు (తమ నాలుకలతో): “మేము అల్లాహ్ ను విశ్వసించాము.”

لَعْنَىٰ عَنِ الْعَالَمِينَ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَنْتُمْ بِنُظْرَتِنَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ

1. చూడండి, 45:15 జహీదున్: అంటే - 1) తన సత్యధర్మాన్ని, తన స్వాతంత్య్యాన్ని, స్వేచ్ఛను కాపాడుకోవటానికి దానిని అడ్డగించే వారితో; 2) సత్యం మీద మరియు సన్మార్గం మీద ఉండటానికి తన ఆత్మలోని అసత్యం, అధర్మంతో మరియు 3) దుష్ప్రేరణలతో - చేసే పోరాటం.

2. ఖుర్ఆన్ లో కేవలం ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధనే చేయాలనీ మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహరించాలని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశిస్తున్నాడు. తమ తల్లిదండ్రులను ఆదరించే వారే అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్థానాన్ని అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. చూడండి, 31:14-15.

3. స'అద్ బిన్ అబీ-హఖ్ఖాస్ (ర.దీ.అ.) ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు అతని తల్లి నీవు ఇస్లాం మరియు ము'హమ్మద్ (సఅస)ను వదలనంత వరకు నేను అన్న పానీయాలను ముట్టను అని మొండిపట్టు పట్టుతుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. (స. ముస్లిం, తిర్మిజీ).

అని అనే వ్యక్తులున్నారు. కాని వారు అల్లాహ్ మార్గంలో హింసించబడినప్పుడు, మానవులు పెట్టిన పరీక్షలను అల్లాహ్ యొక్క శిక్షగా భావిస్తారు; మరియు ఒకవేళ నీ ప్రభువు నుండి సహాయంవస్తే వారు (కపటవిశ్వాసులు) అంటారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నాము.”¹ సర్వలోకాల వారి హృదయాల స్థితి అల్లాహ్ కు తెలియదా ఏమిటి?

11. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వసించిన వారిని స్పష్టపరుస్తాడు మరియు ఆయన కపటవిశ్వాసులను కూడా స్పష్టపరుస్తాడు.²

12. మరియు సత్యతిరస్కారులు, విశ్వాసులతో: “మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరించండి. మేము మీ పాపాలను భరిస్తాము.” అని అంటారు. వాస్తవానికి వారి పాపాలలో నుండి దేనిని కూడా వారు భరించరు. నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు.³

13. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తమ బరువులను మోస్తారు. మరియు తమ బరువులతో పాటు ఇతరుల బరువులను కూడా మోస్తారు.⁴

فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلْكَاسِبِ كَذَابِ اللَّهِ
وَلَكِنْ جَاءَ نَصْرُكَ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا
مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ١١

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُفْضِلِينَ ١٢

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ
مِنْ خَطَايَهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ١٣

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مِمَّا أَثْقَالَهُمْ
وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنْمَا كَانُوا يَفْكُرُونَ ١٤

1. ఇలాంటి భావమిచ్చే మరొక ఆయత్ కు చూడండి, 4:141.

2. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.), సుఖదుఃఖాలనిచ్చి విశ్వాసులెవరో మరియు కపట విశ్వాసులెవరో విశదంచేస్తాడు. ఎవరైతే ప్రతి స్థితిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) కు కృతజ్ఞులై ఉంటారో వారే నిజమైన విశ్వాసులు. ఇంకా చూడండి, 47:31 మరియు 3:179, ఇది కపటవిశ్వాసు(మునాఫిఖు)లను గురించి వచ్చిన మొదటి ఆయత్.

3. సత్యతిరస్కారులు: ‘మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరిస్తే మేము మీ పాపాలను భరిస్తాము.’ అని అనే మాటలు అబద్ధాలని ఇక్కడ విశదీకరింపబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: “భారం మోసేవాడు, ఎవరి భారాన్ని మోయడు!” పునరుత్థాన దినమున స్నేహితుడు తన స్నేహితుని స్థితిని అడగడు, 70:10 మరియు దగ్గరి బంధువులు కూడా ఒకరినొకరు అడుగుకోరు, 35:18.

4. ఇటువంటి ఆయత్ కు చూడండి, 16:25. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: “ఇతరులను సన్మార్గానికి పిలచిన వారికి, వారు సన్మార్గాన్ని అనుసరిస్తే పునరుత్థానదినం వరకు వారంతా చేసే సత్కార్యాల ఫలితాల పుణ్యం దొరుకుతుంది. దుర్మార్గాలకు, పాపకార్యాలకు, దుష్టకార్యాలకు అహ్వనించే వారు తమను అనుసరించిన వారి పాపభారాన్ని పునరుత్థాన దినం వరకు భరిస్తారు.” (‘స’హిఫ్ బుఖారి).

మరియు నిశ్చయంగా, వారు పునరుత్థానదినమున, తమ బూటక కల్పనలను గురించి ప్రశ్నింపబడతారు.

14. మరియు వాస్తవానికి, మేము సూహ్ను అతని జాతివారి వద్దకు పంపాము. అతను వారిమధ్య యాభైతక్కువ వేయి సంవత్సరాల వరకు (వారిని అల్లాహ్ ధర్మం వైపుకు ఆహ్వానిస్తూ) నివసించాడు, చివరకు వారు దుర్మార్గాన్ని విడనాడనందుకు, వారిని తుఫాను పట్టుకున్నది.¹

15. తరువాత మేము అతనిని (సూహ్ను) మరియు నావలో ఎక్కినవారిని రక్షించి, దానిని సర్వలోకాల వారికి ఒక సూచనగా చేశాము.

16. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇలాగే ఇబ్రాహీమ్ కూడా తన జాతివారితో: “కేవలం అల్లాహ్నే ఆరాధించండి మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. మీరు అర్థంచేసుకోగలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో మేలైనది.

17. “నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ను వదలి విగ్రహాలను ఆరాధిస్తూ, ఒక అభూత కల్పన చేస్తున్నారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ను వదలి మీరు ఎవరినైతే, ఆరాధిస్తున్నారో వారికి, మీకు జీవనోపాధిని సమకూర్చే యోగ్యత లేదు. కావున మీరు, మీ జీవనోపాధిని అల్లాహ్ నుండియే అపేక్షించండి మరియు ఆయననే ఆరాధించండి. మరియు ఆయనకే

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْتَفُوا ذَٰلِكُمْ حَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلَعُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاسْكُرُوا لَهُ ۚ إِنِّي إِلَٰهٌ شَرِيعُونَ ﴿١٧﴾

1. సూహ్ (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48 ఇక్కడ దీని ఉద్దేశమేమిటంటే: ఒక ప్రవక్త (అ.స.) కూడా తాను ప్రేమించేవారిని సన్మార్గానికి తేలేడు. ఇంకా చూడండి, 28:56 సూహ్ (అ.స.) వారికి 950 సంవత్సరాలు ఇస్తాం ధర్మప్రచారం చేశారు. మార్గదర్శకత్వమంతా అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వమే. చూడండి, 3:73.

కృతజ్ఞులై ఉండండి. మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

18. “ఒకవేళ మీరు (ఈ సందేశాన్ని) అబద్ధమని తిరస్కరిస్తే, (అశ్చర్యమేమీ లేదు) వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఎన్నో సమాజాలు (దివ్యసందేశాలను అబద్ధాలని) తిరస్కరించాయి. మరియు సందేశహరుని బాధ్యత, స్పష్టంగా మీకు సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే!”

19. అల్లాహ్ సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభిస్తాడో, తరువాత దానిని ఏవిధంగా మరల ఉనికిలోకి తెస్తాడో వారు గమనించడంలేదా? నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం!

20. వారితో అను: “మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి. ఆయన సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభించాడో! తరువాత అల్లాహ్ యే మరల (రెండవసారి) దానిని ఉనికిలోకి తెస్తున్నాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు!”

21. ఆయన తాను కోరినవారిని శిక్షిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారిని కరుణిస్తాడు. మరియు ఆయనవైపుకే మీరంతా మరలింప బడతారు.

22. మరియు మీరు భూమిలోగాని, ఆకాశంలోగాని ఆయననుండి తప్పించుకోజాలరు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు సంరక్షకుడుగానీ మరియు సహాయకుడుగానీ ఎవ్వడూ లేడు.

23. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్ సూచనలను మరియు ఆయనతో కాబోయే సమావేశాన్ని తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారు నా కరుణ పట్ల

وَأِنْ تَكَذَّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُمْ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ۝

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۝ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ۝

وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكُونُونَ لَكُمْ مِنَ الْأُولِيَاءِ ۝

నిరాశచెందుతారు.¹ మరియు అలాంటి వారికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

24. ఇక అతని (ఇబ్రాహీమ్) జాతి వారి జవాబు ఈ విధంగా అనడం తప్ప మరొకటి లేక పోయింది: “ఇతనిని చంపండి లేదా కాల్చివేయండి.” చివరకు అల్లాహ్ అతనిని అగ్నినుండి రక్షించాడు.² నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి సూచనలున్నాయి.

25. మరియు (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు ప్రాపంచిక జీవితంలో అల్లాహ్ ను వదలి, విగ్రహారాధనను మీమధ్య ప్రేమకు సాధనంగా చేసుకున్నారు. కాని పునరుత్థానదినమున మీకు పరస్పరం సంబంధమే లేదంటారు మరియు పరస్పరం శపించుకుంటారు మరియు మీ ఆశ్రయం నరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.” (7/8)

26. * అప్పుడు లూత్ అతనిని విశ్వసించాడు. (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా అన్నాడు: “నేను నా ప్రభువు వైపునకు వలసపోతాను.³ నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

27. మరియు మేము అతనికి (ఇబ్రాహీమ్ నకు) ఇస్హాఖ్ మరియు యాకబ్ ను అభిషేకించాము. ప్రసాదించి, అతని సంతతిలో ప్రవక్త పదవినీ మరియు గ్రంథాన్ని ఉంచి, ప్రపంచంలో

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ
أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا
مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُم مِّنْ مُّهِينٍ ﴿٢٥﴾

فَأَمَّنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي
دُرِّيَّتِهِ النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ
فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَكِيمٌ

1. చూడండి, 8:156.

2. చూడండి, 21:69.

3. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) తన భార్య సారహ్ మరియు తన సోదరుని కుమారుడు లూత్ (అ.స.)లతో, తమ దేశం కూసీ అంటే - కూఫా ప్రాంతం లోని ఒక నగరం నుండి షామ్ వైపునకు ప్రస్థానం చేశారు. ఎందుకంటే ఆ దేశపు ప్రజలు - వారు ఇస్లాం అనుసరిస్తున్నందుకు - వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు.

అతనికి, అతని ప్రతిఫలాన్నిచ్చాము.¹
మరియు పరలోకంలో అతడు నిశ్చయంగా,
సద్వర్తనులతోపాటు ఉంటాడు.²

28. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి)
లూత్ తన జాతి ప్రజలతో ఇలాఅన్నప్పడు:
“నిశ్చయంగా, మీరు చాలా హేయమైన పని
చేస్తున్నారు. మీకు పూర్వం లోకంలో
ఎవ్వడూ ఇటువంటి పని చేయలేదు.”³

29. “వాస్తవానికి, మీరు (కామంతో)
పురుషులవద్దకు పోతున్నారు! మరియు
దారికొడుతున్నారు (దోపిడిచేస్తున్నారు)!
మరియు మీ సభలలో అసభ్యకరమైనవనులు
చేస్తున్నారు!” అతని జాతివారి జవాబు కేవలం
ఇలానే ఉండేది: “నీవు సత్యవంతుడవే
అయితే అల్లాహ్ శిక్షను మాపైకి తీసుకురా!”

30. అప్పుడు లూత్ ఇలా ప్రార్థించాడు:
“ఓ నా ప్రభూ! దౌర్జన్యపరులపై నాకు
విజయము నొసంగు.”

31. మరియు మా దూతలు ఇబ్రాహీమ్

الصَّالِحِينَ ①

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَكْفُونَ
الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ
الْعَالَمِينَ ②

إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّيْلَ
وَتَأْتُونَ فِي نَادِيِكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ③

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ④

وَلِئَلَّاجَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا

1. ఈ ప్రతిఫలమేమిటంటే అతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) అబుల్-అంబియా అనబడ్డారు. అంటే ప్రవక్తల
మూలపురుషుడు. ఎందుకంటే అతని సంతానం నుండి ఎంతోమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. అతని
పెద్ద కుమారుడు, సయ్యిద్ హాజర్ పుత్రుడైన ఇస్మాయిల్ ('అ.స.) వంశం నుండి మహాప్రవక్త
ముహమ్మద్ ('స'అస) వచ్చారు. మరియు అతని రెండవ కుమారుడు ఇస్హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క
కుమారుడైన య'అఖూబ్ ('అ.స.) నుండి అతని కుమారుడైన యూసుఫ్ ('అ.స.) వచ్చారు.
మరియు య'అఖూబ్ ('అ.స.) యొక్క పన్నెండు మంది కుమారులనుండి ఇంకా ఎంతో మంది
ప్రవక్తలు వచ్చారు. దావూద్, సులైమాన్, మూసా మరియు 'ఈసా ('అలైహిస్ స.)లు అందరూ
య'అఖూబ్ ('అ.స.) సంతతి వారే, అంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సంతతి వారే. అందుకే
యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లిములే గాక ముష్రీకులు కూడా ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.)ను ఆదరిస్తారు.
ప్రతి ఒక్కరూ మేము ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ధర్మాన్నే ఆచరిస్తున్నాము అంటారు. కాని, వాస్తవానికి
అతని ధర్మం, ఏకైక దైవసిద్ధాంతం (ఇస్లాం) మాత్రమే.

2. చూడండి, 16:122.

3. లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83.

పద్దకు శుభవార్త తీసికొనివచ్చినపుడు వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము ఈ నగర వాసులను నాశనం చేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వాస్తవానికి దానిప్రజలు దుర్మార్గులై పోయారు!”

32. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “వాస్తవానికి, అక్కడ లూత్ కూడా ఉన్నాడు కదా!” వారన్నారు: “అక్కడెవరున్నారో, మాకు బాగా తెలుసు. మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - అతని భార్యతప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరిపోయింది.”¹

33. ఆ తరువాత మా దూతలు లూత్ పద్దకు రాగా అతను వారినిమిత్తం చాలాచింతించాడు.² మరియు ఇబ్బందిలో పడిపోయాడు. వారిలా అన్నారు: “నీవు భయపడకు మరియు దుఃఖపడకు! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను మరియు నీ కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - నీ భార్య తప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరిపోయింది!

34. “నిశ్చయంగా, మేము ఈ నగరవాసుల మీద ఆకాశం నుండి ఘోరవిపత్తు అవతరింపజేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వారు అవిధేయులయ్యారు!”

35. మరియు వాస్తవానికి, బుద్ధిమంతుల కొరకు మేము దీనిద్వారా ఒక స్పష్టమైన సూచనను పదలిపెట్టాము.³

إِنَّا مَهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ
إِنِ أَهْلُهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ
فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ
مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَىٰ بِهِمْ
وَصَاقَ بِهِمْ دُرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ
وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّا مُرْسِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ
السَّمَاءِ رِيًّا كَانُوا يَسْفُحُونَ ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ رَزَقْنَاهَا آلِيَّهَ بَيْتًا لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٣٦﴾

1. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

2. చూడండి, 11:77.

3. సోడోమ్ మరియు గొమోరాహ్ (లూత్ జాతి వారి) నగరాలు ఉండే చోట్లలో, ఈ రోజు మృత సముద్రం (Dead sea) ఉంది. దానిపేరు ఇలా ఎందుకు పడిందంటే అందులో గంధకం

36. మరియు మేము మద్యన్ వాసుల వద్దకు వారి సహోదరుడు ము'బబ్ను పంపాము.¹ అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! కేవలం అల్లాహ్నే ఆరాధించండి. మరియు అంతిమదినం కొరకు నిరీక్షిస్తూ (భయపడుతూ) ఉండండి. మరియు దౌర్జన్యపరులుగా భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తిస్తూ తిరగకండి!”

37. కాని వారు అతనిని అసత్యుడని తిరస్కరించారు, ఒక తీవ్రమైన భూకంపం వారిని పట్టుకున్నది, అప్పుడు వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనంలేని శవాలుగా మారిపోయారు.

38. మరియు వాస్తవంగా, 'ఆద్ మరియు స'మూద్ జాతులవారి (వినాశ) విషయం కూడా (మిగిలిపోయిన) వారి నివాసస్థలాలనుండి, మీకు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.² వాస్తవానికి, వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించేవారు అయినప్పటికీ, షైతాన్ వారి కర్మలను వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు. ఆ తరువాత వారిని మూ (ముజు) మార్గం నుండి తొలగించాడు.

39. ఇక ఖారూన్,³ ఫిర్'జెన్ మరియు హామానులను⁴ (కూడా మేము ఇదేవిధంగా నాశనం చేశాము). వాస్తవానికి, మూసా వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని వచ్చాడు; కాని వారు భూమిలో అహంభావం

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰقَوْمُ
اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا
فِى الْاَرْضِ مُعْسِدِينَ ﴿٢٩﴾

فَكَذَّبُوهُ فَاَخَذَ تَهُمُ الرَّجْفَةُ فَاصْبَحُوا
فِى دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٣٠﴾

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ مَّسَاجِدِهِمْ
وَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمٰلَهُمْ فَصَدَّ عَنْهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْرِئِينَ ﴿٣١﴾

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
مُوسٰى بِالْبَيِّنٰتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِى الْاَرْضِ وَمَا كَانُوا
سٰفِقِينَ ﴿٣٢﴾

మరియు పొటాష్ (Sulphur and Potash), అత్యధికంగా ఉండటం వల్ల అందులో ఏ జీవరాసి గానీ వృక్షరాసి గానీ నివసించజాలదు.

1. ము'బబ్ ('అ.స.) గాథకు చూడండి, 11:85-93.

2. 'ఆద్జాతి వారి నివాసం - అ'హ్ఖాఫ్ - యమన్, లోని హ'దరమాత్ దగ్గర ఉంది. స'మూద్ జాతివారి నివాసం మద్యన్ 'సేలిహ్, అనే ప్రాంతంలో మదీనా మునవ్వరా - తబూక్ల మధ్య స'హీద్ అరేబియాలో ఉంది. ఇది 'హిజాజ్ ఉత్తర ప్రాంతంలో ఉంది. చూడండి, 9:7.

3. ఖారూన్ గాథకు చూడండి, 28:76-82.

4. హామాన్ గాథకు చూడండి, 28:6.

చూపారు. కావున వారు (మా శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేక పోయారు.

40. కావున ప్రతిఒక్కరిని మేము అతని పాపానికి బదులుగా పట్టుకున్నాము. వారిలో కొందరిపైకి మేము 'తుఫాన్'గాలిని పంపాము.¹ మరికొందరిని ఒక భయంకరమైన గర్జన ('సయ్'హా) చిక్కించుకున్నది.² ఇంకా కొందరిని భూమిలోనికి అణగద్రొక్కాము, ఇంకా ఇతరులను ముంచివేశాము.³ మరియు అల్లాహ్ వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

41. అల్లాహ్ ను వదిలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారి ఉపమానాన్ని సాలెపురుగు నిర్మించే ఇంటితో పోల్చవచ్చు. నిశ్చయంగా, అన్నిటికంటే బలహీనమైన ఇల్లు సాలెపురుగు ఇల్లే! వారిది తెలుసుకుంటే ఎంతబాగుండేది!⁴

42. వారు ఆయనను వదిలి దేనిని ప్రార్థిస్తున్నారో, అల్లాహ్ కు బాగాతెలుసు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

43. మరియు ఈ ఉదాహరణలను మేము ప్రజలకు (అర్థంచేసుకోవాలని) ఇస్తున్నాము. మరియు జ్ఞానం గలవారు తప్ప ఇతరులు

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ مِمَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذْنَا الصَّيْحَةَ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ دُونِهِمْ سُبْحَانَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ۚ إِنَّ اللَّهَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَاصِرِهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

1. 'తుఫాన్' గాలి 'అద్' జాతివారిపై వచ్చింది.

2. ఈ శిక్ష వచ్చిన వారు స'మూద్ జాతివారు.

3. ఇది ఖారూన్ కు సంభవించిన శిక్ష.

4. ఇది ఫిర్'జన్ మరియు అతని సైనికులకు సంభవించిన శిక్ష.

5. ఏ విధంగానైతే సాలెపురుగు అల్లిన ఇల్లు బలహీనమైనదో! అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి ఇతరులను ఆరాధించే వారి ఆరాధన కూడా వ్యర్థమైనదే. ఎందుకంటే వారు (ఆ దేవతలు) తమను ఆరాధించే వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు.

వీటిని అర్థంచేసుకోలేరు.

44. అల్లాహ్ ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యాధారంగా సృష్టించాడు. నిశ్చయంగా, విశ్వసించేవారికి దీనిలో సూచనఉంది.

45. (ఓ ప్రవక్తా!) నీపై దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేయబడిన గ్రంథాన్ని చదివినిపించు మరియు నమాజ్‌ను స్థాపించు. నిశ్చయంగా, నమాజ్ అసహ్యకరమైన పనులనుండి మరియు అధర్మమైన పనులనుండి నిషేధిస్తుంది. మరియు అల్లాహ్ ధ్యానమే (అన్నిటికంటే) గొప్పది. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్‌కు బాగా తెలుసు.

46. (*) మరియు నీవు గ్రంథప్రజలతో - దుర్మార్గాన్ని అవలంబించినవారితో తప్ప - కేవలం ఉత్తమమైనరీతిలోనే వాదించు.¹ మరియు వారితో ఇలా అను: “మేము మా కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు మీ కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని విశ్వసించాము. మరియు మా ఆరాధ్య దేవుడు మరియు మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఒక్కడే (అల్లాహ్). మరియు మేము ఆయనకే విధేయు(ముస్లిం)లమై ఉన్నాము.”

47. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము నీపై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. కావున మేము (ఇంతకు పూర్వం) గ్రంథాన్ని ఇచ్చిన వారిలో కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు. మరియు ఇతర ప్రజలలో నుండికూడా కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు.³ మరియు మా సూచనలను సత్య

حَقَّقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَتْلَىٰ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالنُّكْرِ وَلِكِنَّ اللَّهَ الْكَبِيرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَا تَجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي
أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَالْهَمَّا وَالْهَمُّ وَاحِدٌ
وَمَعْنٍ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَكَذَٰلِكَ أُنْزِلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ
الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ
وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾

1. చూడండి, 16:125.

2. వీరు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం మరియు ఇతరులు.

3. వీరు మక్కా ముస్లికులలో నుండి కొందరు.

తిరస్కారులు తప్ప, మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.¹

48. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) ఇంతకు పూర్వం నీవు ఏ గ్రంథాన్ని కూడా చదువగలిగే వాడవు కావు మరియు దేనిని కూడా నీ కుడిచేతితో వ్రాయగలిగేవాడవు కావు.² అలా జరిగివుంటే ఈ అసత్యవాదులు తప్పక అనుమానానికి గురిఅయి ఉండేవారు.

49. వాస్తవానికి ఇవి, స్పష్టమైన సూచనలు (ఖుర్ఆన్ ఆయాత్), జ్ఞానవివ్వబడినవారి హృదయాలలో (భద్రంగా) ఉంచబడ్డాయి. మరియు మా సూచన(ఆయాత్)లను, దుర్మార్గులు తప్ప మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.

50. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఇతని ప్రభువు తరఫునుండి ఇతనిమీద అద్భుత సంకేతాలు ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అద్భుత సంకేతాలన్నీ అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉన్నాయి.³ మరియు నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

51. ఏమీ? వాస్తవానికి మేము నీపై అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) వారికి వినిపించబడుతోంది కదా! ఇది వారికి చాలదా?⁴ నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించే

وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخْطُّهُ بِمِيمِنِكَ إِذَا الرَّتَابُ الْمُبْطُونُ ﴿٤٨﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يُحِجُّكَ عَنِ آلِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٩﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

1. జిహాదున్: దీని అర్థానికి చూడండి, 31:32, 40:63 మరియు 41:28.

2. చూడండి, 7:157, 158.

3. చూడండి, 6:109.

4. ఖుర్ఆన్, అల్లాహ్ (సు.తా.) అద్భుత సంకేతాలలో ఒకటి. అందుకే ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ (సు.తా.) దాని వంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తెమ్మని సత్యతిరస్కారులతో సవాలు చేశాడు. కాని వారు ఈ నాటికి దానిని పూర్తిచేయలేక పోయారు. ఇంతకంటే మంచి అద్భుత సంకేతం ఇంకేంకావాలి? విశ్వసించనివారు ఎన్ని అద్భుతసంకేతాలు చూసినా విశ్వసించరు. ఉదాహరణకు: ఫిరోజ్ మరియు అతని జాతివారు.

ప్రజలకు కారుణ్యం మరియు హితబోధలున్నాయి.

52. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్‌యే చాలు! ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ ఆయనకు తెలుసు.” మరియు ఎవరైతే, అసత్యాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్‌ను తిరస్కరించారో, అలాంటి వారే నష్టపడే వారు.

53. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్షను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు.¹ మరియు దానికై ఒక గడువు (అల్లాహ్ తరఫునుండి) నిర్ణయింపబడి ఉండకపోతే! ఆ శిక్ష వారిపై ఎప్పుడో వచ్చిపడి ఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా వచ్చి వారిమీద పడనున్నది!

54. వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్షను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, నరకాగ్ని సత్యతిరస్కారులను చుట్టుముట్టనున్నది.

55. ఆ రోజు, శిక్ష వారి పైనుండి మరియు వారి పాదాల క్రిందినుండి వారిని క్రమ్ముకున్నప్పుడు, వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మల ఫలితాన్ని చవిచూడండి.”

56. ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! నిశ్చయంగా, నా భూమి ఎంతో విశాలమైనది. కావున మీరు కేవలం నన్నే ఆరాధించండి.²

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ يَلِيًّا وَبَيْنَكُمْ شُهَدَاءُ الَّذِينَ كَانُوا فِي السَّمُوتِ
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ
أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّكَ أَتَاهُمْ
الْعَذَابُ وَلَئِنْ تَبْتَغِهِمْ بِغَتِهِ وَهُمْ لَيَشْعُرُونَ

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَكَمُحِيطَةٌ
بِالْكَافِرِينَ

يَوْمَ نَعْتَقُكُم مِّنَ الْعَذَابِ أَوْ مِنْ قَوْعِهِمْ وَمِنْ تَحْتَ
أَرْجَائِهِمْ وَيَقُولُ دُعُوا آلَكُمْ فَيَأْتِيهِمْ

يُعْبَادِي الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِيَ وَاسِعَةٌ فَإِنِّي
فَاعْبُدُونِي

1. చూడండి, 8:32.

2. ఏ స్థలంలోనైతే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించడం కష్టమయిపోతుందో మరియు ఇస్లాం ధర్మం మీద నిలువడం దుర్భరమవుతుందో అలాంటి చోటునుండి ప్రస్తానం (హిజ్రత్)

57. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. ఆ తరువాత మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

58. ఇక ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేశారో! వారికి మేము స్వర్గంలో గొప్ప భవనాలలో స్థిరనివాసం ఇస్తాము. దానిక్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసిన వారి ప్రతిఫలం ఎంత శ్రేష్ఠమైనది!

59. (వారికే) ఎవరైతే సహనంవహించి తమ ప్రభువునే నమ్ముకొని ఉంటారో!

60. మరియు (ప్రపంచంలో) ఎన్నో ప్రాణులున్నాయి. అవి తమ జీవనోపాధిని తాము సాధించలేవు! అల్లాహ్ యే వాటికి మరియు మీకు కూడా జీవనోపాధిని సమకూర్చుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

61. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించి, సూర్యచంద్రులను ఉపయుక్తంగా చేసింది ఎవరు?” అని అడిగితే, వారు తప్పక: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. అయినా వారు ఎందుకు మోసగింప (సత్యంనుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

62. అల్లాహ్ తన దాసులలో, తానుకోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారికి దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతిదానిని

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
الْجَنَّةَ عَرْضًا تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَلَنُزِيلَنَّهُنَّ
فِيهَا نَعِيمًا مُبْتَدِرًا غَيْرَ الْعَمِيلِينَ ﴿٥٨﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

وَكَايُنَ مِنْ دَابَّةٍ لَا يَحْمِلُ إِثْقَاهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا
وَإِيَّاهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَنَحَرَ
الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَلْفَيَا يَتَكَلَّمُونَ ﴿٦١﴾

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వబడింది. ఉదాహరణకు మొట్టమొదటి ముస్లింలు హబషాకు, ప్రస్తానం చేశారు, దాని తరువాత మదీనాకు.

గురించి బాగా తెలుసు.¹

63. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, దాని నుండి నిర్దిష్టంగా ఉన్న భూమికి జీవితాన్ని ఇచ్చింది ఎవరు?” అని అడిగితే వారు తప్పకుండా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. నీవు ఇలా అను: “సర్వస్వోత్తరాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే!” కాని చాలా మంది అర్థం చేసుకోలేరు.²

64. మరియు ఈ ప్రాపంచిక జీవితం కేవలం వినోద కాలక్షేపం మరియు క్రీడ మాత్రమే. మరియు అసలు పరలోక గృహ జీవితమే వాస్తవమైన జీవితం. ఇది వారు తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

65. వారు నావలోకి ఎక్కినప్పుడు తమ భక్తిని కేవలం అల్లాహ్‌కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, ఆయననే ప్రార్థిస్తారు; కాని ఆయన వారిని రక్షించి నేలమీదకు తీసుకురాగానే ఆయనకు సాటి కల్పించసాగుతారు.³

وَلَيَنْسَأَنَّ لَهُمْ مِّنْ زُلْفَىٰ مَا أَفْكَيْتُمُ
الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ إِلَّا الَّذِينَ لَمْ يَرْكَبُوا وُجُوهَ الْكَوْكَبِ وَإِنَّ لِلَّذِينَ
الْآخِرَةِ لَعِزَّةَ الْحَيَاةِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَا إِلَهُهُمُ الْغَالِغِينَ هُ
الَّذِينَ قَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا إِلَهُهُمْ
يُبْتَرَكُونَ ﴿٦٥﴾

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇహలోకంలో ప్రసాదించే ధనసంపత్తులకు విశ్వాసంతో, సత్కార్యాలతో సంబంధంలేదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనసంపత్తులు, హోదాలు ఇచ్చేది లేక పేదవారిగా ఉంచేది కూడా మానవులను పరీక్షించడానికే. ఇహలోకజీవితం అతి స్వల్పమైనది. కానీ శాశ్వతమైన పరలోకజీవితంలో కేవలం విశ్వాసులైన సత్కార్యులు చేసే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో స్వర్గం పొందినవారికే ఎడతెగని శాశ్వత సుఖసంతోషాలు ఉంటాయి.
2. దీనిని అర్థం చేసుకోవటానికి వారు తమ తెలివిని ఉపయోగించరు. కావున వారు విగ్రహాలను, జిన్నాతులను, చచ్చినవారిని, పుణ్య పురుషులను, దేవదూతలను మొదలైన వాటిని తమ ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకుంటారు.
3. ఇక్రీమ (ర'ద. అ.) మక్కా విజయం సమయంలో మక్కా విడిచి పారిపోతాడు. అతడు ఒక నావలో ఎక్కి పోతూఉండగా అది ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటుంది. దానిలో ఉన్నవారు పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు: “అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకోండి. ఆయన తప్ప మమ్మల్ని మరెవ్వరూ కాపాడలేరు.” అప్పుడు అతడు ఆలోచిస్తాడు: “సముద్రంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొకరు కాపాడలేకుంటే నేలపై కూడా ఇతరులెవ్వరూ కాపాడలేరు. ఒకవేళ తాను ఇక్కడనుండి బ్రతికి బయటపడితే దైవప్రవక్త (స'అస) సన్నిధిలోకి పోయి ఇస్లాం

66. ఈ విధంగా మేము వారికి ప్రసాదించిన వాటికి కృతఘ్నులై (ప్రాపంచిక) భోగభాగ్యాలలో మునిగివున్న (దాని ఫలితం), వారు మున్నగుండు తెలుసుకుంటారు.

67. ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము హరమ్ (మక్కా)ను ఒక శాంతినిలయంగా నెలకొల్పామని! మరియు వారి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ప్రజలు వారినుండి లాక్కోబడుతున్నారని? అయినా వారు అసత్యాన్ని నమ్మి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తారా?

68. మరియు అల్లాహ్ మీద అబద్ధాలు కల్పించే వానికంటే, లేక తనవద్దకు సత్యం వచ్చినపుడు దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించే వానికంటే, ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? ఏమీ? ఇలాంటి సత్యతిరస్కారులకు సరకమే నివాసస్థలం కాదా?

69. మరియు ఎవరైతే మా కొరకు హృదయపూర్వకంగా పాటుపడతారో, వారికి మేము మా మార్గాల వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనులకు తోడుగా ఉంటాడు. (1/8)

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا بِمَا كَسَبُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

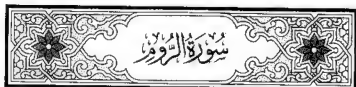
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مِّنَ النَّاسِ
مِنْ حَوْلِهِمْ أَفِيَالِبَاطِلٍ يُؤْمِنُونَ وَيُنْعِمَ اللَّهُ
لِيَكْفُرُوا ﴿٦٧﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهِدُوا فِيْنَا لَنَهْدِيَهُمْ سُبُلَنَا
وَأِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

స్వీకరిస్తాను.” అని అనుకుంటాడు. అదేవిధంగా జరుగుతుంది. అతడు (ర’ది.అ.) ఇస్లాం స్వీకరించి ఇస్లాం ప్రచారంలో చాలా పాటుపడ్డాడు. (ఇబ్నె-కసీర్).

30. సూరహ్ అర్ రూమ్

అర్-రూమ్: బైజాంటీన్ (Eastern Roman Empire / The Byzantine / Constantinople) అంటే రోమన్ సామ్రాజ్యం. వీరు గ్రంథ ప్రజలు (కైస్తవులు). పర్షియన్లు అగ్ని పూజారులు. ఆ కాలంలో ఈ రెండే పెద్ద సామ్రాజ్యాలు ఉండేవి. ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో, ప్రస్థానం (హిజ్రత్) కంటే 6-7 సంవత్సరాలకు ముందు (క్రీ.శ. 615-616)లలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 60 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇలాంటి నాలుగు సూరాహల వరుసలో ఇది రెండవది. (29-32) ఈ నాలుగు సూరాహలు, అలీఫ్-లామ్-మీమ్ అక్షరాలతో ప్రారంభమవుతున్నాయి. కైస్తవ రాజైన రోమన్లు, పర్షియన్లకు జేరూసలం మరియు ఇతర భాగాలు కోల్పోతారు. పర్షియన్లంటే ఇష్టపడే మక్కా ముష్రీకులు దీనికి సంతోషపడి దైవప్రవక్త ('స'అ)ను మరియు అతని తోటి ముస్లింలను ఎగతాళిచేస్తారు. అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాగ్దానం ప్రకారం 7 సంవత్సరాలలోనే రోమన్లు తిరిగి జేరూసలంను తీసుకుంటారు. రోమన్ చక్రవర్తి హెరాక్లస్ (Heraclius) పర్షియన్లను ఓడించి వారిని ఏసియామైనర్ నుండి పారద్రోలుతాడు. చివరకు క్రీ. శకం 626లో పర్షియన్ సామ్రాజ్యం పూర్తిగా నిర్మూలించబడుతుంది. రోమన్ల ఈ విజయం ఖుర్ఆన్ లో చెప్పబడిన దాన్ని సత్యపరుస్తుంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలీఫ్-లామ్-మీమ్.

2. రోమన్లు పరాజితులయ్యారు;

3. తమ పొరుగు భూభాగంలోనే! మరియు వారు తమ ఈ పరాజయం తరువాత, తిరిగి విజేతలు కాగలరు¹ -

4. (రాబోయే) కొన్ని² సంవత్సరాలలోనే. మొదటనయినా, తరువాతనయినా నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ దే మరియు ఆరోజు విశ్వాసులు సంతోషపడతారు;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ

عَلَيْتِ الرُّومُ

فِي آدَانِ الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَلَيْهِمْ

سَعْلَبُونَ

فِي بَضْعِ سِنَيْنِ هَ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلِ وَ مِنْ

بَعْدُ وَيَوْمَ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

1. పొరుగు నేల అంటే షామ్ మరియు ఫలస్టీన్.

2. బి'ద్ ఇన్: అంటే, 3 నుండి 10 అని అర్థం.

5. అల్లాహ్ ప్రసాదించిన సహాయానికి.¹
ఆయన తనకు ఇష్టమైనవారికి సహాయం చేస్తాడు. మరియు ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు (ఇది) అల్లాహ్ చేసిన వాగ్దానం అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు, కానీ వాస్తవానికి చాలామందికి ఇది తెలియదు.²

7. వారికి ఇహలోక జీవితపు బాహ్యరూపం మాత్రమే తెలుసు మరియు వారు పరలోకాన్ని గురించి ఏమరుపాటులో పడిఉన్నారు.

8. ఏమీ? వారు తమను గురించి తాము ఎన్నడూ ఆలోచించలేదా? ఆకాశాలనూ భూమినీ మరియు వాటిమధ్య ఉన్నదంతా, అల్లాహ్ సత్యంతో ఒక నిర్ణీతగడుపు కొరకు మాత్రమే సృష్టించాడని? అయినా నిశ్చయంగా ప్రజలలో చాలా మంది తమ ప్రభువును దర్శించ వలసివున్న వాస్తవాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

9. ఏమీ? వీరు భూమిపై ప్రయాణం చేయలేదా? వీరి పూర్వికుల గతి ఏమయిందో చూడటానికి? వారు, వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులుగా ఉండేవారు మరియు వారు భూమిని బాగా దున్నేవారు, సేద్యం చేసేవారు మరియు దానిపై, వీరి కట్టడాల కంటే ఎక్కువ కట్టడాలు కట్టారు³ మరియు వారి వద్దకు వారి సందేశహారులు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చారు. అల్లాహ్ వారికెలాంటి అన్యాయం

يَنْصُرِ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ①

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ②

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ
الْآخِرَةِ هُمْ غَفْلُونَ ③

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنَّهُمْ مَخْلَقُوا اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَيَّ
① وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِي رَبِّهِمْ لَكُفْرًا ②

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ③

1. ఇది దాదాపు ఎనిమిది సంవత్సరాల తరువాత 2 హిజ్రీలో (622 క్రీస్తు శకంలో) కాబోయే బద్దీ యుద్ధం గురించి చెప్పబడుతోంది.

2. ఇది రోమన్లు తిరిగి విజేతలౌతారన్న వాగ్దానం. అది పూరిఅయింది.

3. వంకర అక్షరాలలో ఉన్నవాక్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్లో ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించబడింది: “వారు దానిని వీరికంటే ఎక్కువ సంఖ్యలో వసంపజేశారు.”

చేయలేదు, కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

10. చివరకు చెడు కార్యాలు చేసినవారి ముగింపు చెడుగానే జరిగింది. ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ సూచనలను అబద్ధాలని నిరాకరించేవారు వాటిని గురించి ఎగతాళి చేసేవారు.

11. అల్లాహ్ యే సృష్టిని ప్రారంభిస్తాడు, తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికి(పూర్వస్థితి)లోకి తెస్తాడు, ఆ తరువాత మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

12. మరియు ఆ ఘడియ (పునరుత్థానం) ఆసన్నమైన రోజు, అపరాధులందరూ నిరాశచెందుతారు.

13. మరియు వారు అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా కల్పించిన వారెవ్వరూ వారి సిఫారసు చేయజాలరు. మరియు వారు తాము కల్పించుకున్న భాగస్వాములను తిరస్కరిస్తారు.

14. మరియు ఆ ఘడియ (పునరుత్థానం) ఆసన్నమైన రోజు - ఆ రోజు వారు (ప్రజలు) - వేర్వేరు వర్గాలలో విభజింపబడతారు.

15. అప్పుడు ఎవరైతే, విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసి ఉంటారో, వారు ఉద్యాన వనంలో ఆనందంగా ఉంచబడతారు.

16. మరియు ఎవరైతే సత్యతిరస్కారులై మా సూచనలను మరియు పరలోక సమావేశాన్ని తిరస్కరించారో, అలాంటి వారు శిక్షకొరకు హాజరు చేయబడతారు.¹

17. కావున, మీరు సాయంత్రము వేళ మరియు ఉదయం పూట అల్లాహ్ పవిత్రతను

تَمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا وَالسَّوْءِ
أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ⑩

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْسِلُ الْمُجْرِمُونَ ⑪

وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفْعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كُفِرِينَ ⑫

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِخُونَ ⑬

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ
فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ⑭

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ قَالُوا لَكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ⑮

مُسَبِّحِينَ اللَّهَ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ⑯

కొనియాడండి.

18. మరియు ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ సర్వస్వోత్తాలు ఆయన (అల్లాహ్)కే మరియు సంధ్యా కాలంలోనూ మరియు మధ్యాహ్న కాలంలోనూ (స్తోత్రాలు ఆయనకే)!¹

19. ఆయన సజీవిని నిర్జీవినుండి తీస్తాడు. మరియు నిర్జీవిని సజీవినుండి తీస్తాడు. మరియు ఆయన భూమి మృతించెదిన తరువాత దానికి ప్రాణంపోస్తాడు. ఇదేవిధంగా మీరుకూడా (గోరీలనుండి) వెలికితీయబడతారు.

20. మరియు ఆయన సూచనలలో ఒకటి మిమ్మల్ని మట్టినుండి సృష్టించటం.² ఆ తరువాత మీరు మానవులుగా (భూమిలో) వ్యాపిస్తున్నారు!

21. మరియు ఆయన సూచనలలో; ఆయన మీ కొరకు మీ జాతి నుండియే - మీరు వారివద్ద సౌఖ్యం పొందటానికి - మీ సహవాసు (అజ్వాబ్)లను పుట్టించి, మీ మధ్య ప్రేమను మరియు కారుణ్యాన్ని కలిగించడం. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

22. మరియు ఆయన సూచనలలో ఆయన ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించడం; మరియు మీ భాషలలో మరియు మీ రంగులలో ఉన్న విభేదాలు కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో జ్ఞానులకు ఎన్నో

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا
وَحِينَ تَقُضُونَ ۝

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ۝

وَمِنَ الْآيَةِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ
بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ۝

وَمِنَ الْآيَةِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْتَكِرُونَ ۝

وَمِنَ الْآيَةِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخَلْقِ
الْبَشَرِ وَالْوَلَوَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِلْعَالَمِينَ ۝

1. ఈ రెండు ఆయతులలో ప్రతి దినపు ఐదు నమాజుల ప్రస్తావన ఉంది. తుమ్మాన అంటే మగ్రిబ్ మరియు ఇషా నమాజులు. తు'నబి'హూన అంటే ఫజ్ర్ నమాజు. మరియు 'అషియ్యన్ - 'అఫ్రన్ నమాజు, తు'జ్జోహిరాన్ - 'జుహ్రా నమాజు అని అర్థం (పత్త్రి అల్-ఖదీర్). ఇంకా చూడండి, 11:114, 17:78 మరియు 20:130.

2. చూడండి, 3:59, 23:12 మరియు ఇతరచోట్లలో కూడా.

సూచనలున్నాయి.

23. మరియు ఆయన సూచనలలో, మీరు రాత్రిపూట మరియు పగటిపూట, నిద్ర పోవటం మరియు మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించడం కూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో శ్రద్ధతో వివేచికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

24. మరియు ఆయన సూచనలలో, ఆయన మీకు మెరుపును చూపించి, భయాన్ని మరియు ఆశను కలుగజేయటం;¹ మరియు ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి దానితో నిర్జీవిఅయిన భూమికి ప్రాణం పోయడంకూడా ఉన్నాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

25. మరియు ఆయన సూచనలలో, ఆయన ఆజ్ఞతో భూమ్యాకాశాలు నిలకడ కలిగి ఉండటం.² ఆ తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని ఒక్కపెలుపు పెలువగానే మీరంతా భూమినుండి లేచి ఒకేసారి బయటికి రావటం కూడా ఉన్నాయి.

26. మరియు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ ఆయనదే. అన్నీ ఆయనకే ఆజ్ఞావర్తనులై ఉంటాయి.

27. మరియు ఆయనే సృష్టిని ఆరంభించిన వాడు, ఆ తరువాత దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.³ ఇది ఆయనకు ఎంతో సులభమైనది. భూమ్యాకాశాలలో ఆయన

وَمِنَ آيَاتِهِ مَتَاعُ الْمُبِرِّ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ
وَابْتِغَاءً لَّكُمْ مِّنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ
إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ
تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

وَأَنَّهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلِّ لَهٗ
قُتُبُونَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ
عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

1. వర్షం కురువవచ్చనే ఆశ. చూడండి, 13:12.

2. చూడండి, 13:2.

3. చూడండి, 10:4.

సామ్యమే సర్వోన్నతమైనది.¹ ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

28. ఆయన, స్వయంగా మీకే చెందిన ఒక ఉపమానాన్ని మీకు తెలుపుతున్నాడు. ఏమీ? మేము మీకు జీవనోపాధిగా సమకూర్చిన దానిలో మీ బానిసలు మీతోపాటు సరిసమానులుగా, భాగస్వాములు కాగలరా? మీరు పరస్పరం ఒకరిపట్ల నొకరు భీతికలిగి ఉన్నట్లు వారిపట్ల కూడా భీతి కలిగిఉంటారా? ఈవిధంగా మేము బుద్ధిమంతులకు మా సూచనలను వివరిస్తూ ఉంటాము.²

29. కాని దుర్మార్గులైనటువంటి వారు, తెలివిలేనిదే, తమ కోరికలను అనుసరిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పదిలిన వ్యక్తికి మార్గదర్శకత్వం ఎవడు చేయగలడు?³ మరియు వారికి సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు.

ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَآ رَرَفْتُمْ فَأَنفُسُكُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُوهُمْ كَخَيْفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمِنْ يَهْدِي سَبِيلًا ۚ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ مُّشِيرِينَ ﴿٢٩﴾

1. చూడండి, 42:11.

2. చూడండి, 16:75-76. ఇటువంటి సామెతలకు. మానవులు, తమతోటి మానవులైన బానిసలను తమతో పాటు సమానులుగా స్వీకరించలేరు. అయితే అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వసృష్టికర్త తాను సృష్టించిన దానిని తనకు సమానంగా ఏ విధంగా స్వీకరించగలడు. ఆయన(సు.తా.)ను వదలి, ఆయన పుట్టించిన వాటిని ఆరాధించటం ఎలా క్షమించగలడు. అందుకే ఆయన ఖుర్ఆన్‌లో వ్యక్తం చేశాడు. షిర్క్ (అల్లాహ్‌కు సాటికల్పించడం) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నటికీ క్షమించడు.

3. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి వారికే మార్గదర్శకత్వం లభిస్తుంది, ఎవరైతే మార్గదర్శకత్వాన్ని అపేక్షిస్తారో! ఇక ఎవరైతే హృదయపూర్వకంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వాన్ని అపేక్షించరో ఆయన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడు. ఇదే సున్నతుల్లాహ్ - అల్లాహ్ (సు.తా.) సంప్రదాయం. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్‌లో ఎన్నోసార్లు విశదీకరించబడింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) మానవులకు మరియు జిన్నాతులకు మంచి చెడుల మధ్య విచక్షణా జ్ఞానాన్నొసంగి; విశ్వసించి, మంచి పనులు చేసేవారికి స్వర్గం మరియు చెడుదారి పట్టేవారికి నరకం, అని వ్యక్తంచేశాడు. మరియు ప్రతి యుగం వారికి, అల్లాహ్(సు.తా.)ను మాత్రమే ఆరాధించమని మరియు మంచినీ చేయమని ఆదేశించటానికి, చెడునుండి నివారించటానికి మార్గదర్శకులుగా ప్రవక్తలను పంపి, వారి వద్దకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) పంపుతూ వచ్చాడు. చూడండి, 14:4 మరియు 2:7.

30. కావున నీవు నీ ముఖాన్ని, ఏకాగ్ర చిత్తంతో, సత్యధర్మం (ఇస్లాం) దిశలో స్థిరంగా నిలుపు. అల్లాహ్ మానవులను ఏ స్వభావంతో పుట్టించాడో, ఆ స్వభావంపైననే వారు ఉంటారు.¹ అల్లాహ్ సృష్టి స్వభావాన్ని (ఎవ్వరూ) మార్చలేరు. ఇదే సరైన ధర్మం, కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు. (1/4)

31. * (ఎల్లప్పుడు) మీరు ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండండి. మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు సమాజాన్ని స్థాపించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించే వారిలో చేరిపోకండి;

32. వారిలో ఎవరైతే, తమ ధర్మాన్ని విభజించి వేర్వేరు తెగలుగా చేసుకున్నారో! ప్రతివర్గం వారు తమ వద్దనున్న దాని (సిద్ధాంతం)తోనే సంతోషపడుతున్నారు.²

33. మరియు మానవులకు ఆపద వచ్చినపుడు, వారు తమ ప్రభువు వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలి ఆయనను వేడుకుంటారు. ఆ తరువాత ఆయన కారుణ్యం నుండి కొంత వారికి రుచిచూపినప్పుడు, వారిలో కొందరు

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِمْوَا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

مِنَ الَّذِينَ تَفَرَّقُوا دِيَارَهُمْ وَكَانُوا اشْيَاعًا كُلٌّ حِزْبٌ بَلَا دِينَ لَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ فَزَعٌ مِنْهُمْ مُبِينٌ إِلَيْهِمْ سَعَوْا إِذَا ضَلُّوا أَقْدَارًا إِذَا فِئَتٍ مِنْهُمْ يَمْعًا قَلِيلٌ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రతివ్యక్తి పుట్టుకతో స్వాభావికంగా అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయుడు (ముస్లిం) అయి ఉంటాడు. కానీ ముస్లిమేతరులైన అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదుడు, క్రైస్తవుడు, మజాసీ (లేక ఇతర మతస్థుడి)గా చేస్తారు,' ('స'హీహ్ బుఖారీ మరియు 'స'హీహ్ ముస్లిం).

2. అంటే ప్రతి ధర్మం, తెగ లేక వర్గం వారు తాము అనుసరించే దానితోనే సంతృప్తులై ఉంటారు. మరియు వారివద్ద దానిని సమర్థించే వాదాలు కూడా ఉంటాయి. వాస్తవానికి సత్యం మీద ఒకే ఒక్క ధర్మం, తెగ ఉండగలదు. ఆ ధర్మమే - అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గదర్శకత్వం చేసిన, ప్రవక్తలందరూ మరియు చివరి ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) కూడా అనుసరించి, బోధించిన ధర్మం - ఇస్లాం; మహాప్రవక్త ('స'అస) మరియు అతని అనుచరు(ర'ది.'అహ్మద్)లు అనుసరించిన ధర్మం. ఇంకా చూడండి, 6:159, 21:92-93 మరియు 23:52-53.

తమ ప్రభువుకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పిస్తారు,¹

34. మేము వారికి ప్రసాదించిన దానికి (అనుగ్రహాలకు) కృతఘ్నత చూపటానికి (వారు అలా చేస్తారు). సరే! మీరు కొంతకాలం సుఖసంతోషాలు అనుభవించండి, త్వరలోనే మీరు (మీ ముగింపును) తెలుసుకుంటారు.

35. లేక మేము వారిపై ఏదైనా ప్రమాణాన్ని² అవతరింపజేశామా, అది వారు ఆయనకు కల్పించే భాగస్వాములను గురించి పలుకటానికి?

36. మరియు మేము మానవులకు కారుణ్యపు రుచి చూపినప్పుడు వారు దానితో చాలా సంతోషపడతారు. కాని వారు తమ చేతులారా చేసుకున్న కర్మల ఫలితంగా⁴ వారికేదైనా కీడుకలిగితే నిరాశచెందుతారు.

37. ఏమీ? వారికి తెలియదా? అల్లాహ్ తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ఇస్తాడని మరియు (తాను కోరినవారికి) మితంగా ఇస్తాడని? నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

38. కావున నీవు నీ బంధువుకు అతని హక్కు ఇవ్వు మరియు యాచించని పేదవానికి మరియు బాటసారికి (కూడా).⁵ ఇది అల్లాహ్

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَعْتَبُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣٤

أَمْ أَنْزَلْنَاهُمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَسْكَرُ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ٣٥

وَإِذْ أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً رِجْوَاهَا وَاِنْ تُفْتِنَهُمْ
سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذْ هُمْ يَقْتُلُونَ ٣٦

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٣٧

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْيَتِيمَ الْإِنِّ
السَّبِيلَ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِلْيَتِيمِ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ

1. చూడండి, 16:54.

2. సుల్తో తానున్: అంటే ఇక్కడ దివ్యజ్ఞానం వ'హీ అని అర్థం.

3. చూడండి, 35:40.

4. చూడండి, 4:79.

5. చూడండి, 17:26. బంధువులకు, పేదవారికి మరియు బాటసారులకు మీరు ఇచ్చేది వారిపై చేసిన అనుగ్రహం కాదు. మీరు వారిహక్కు చెల్లిస్తున్నారు. పేదవాడైన దగ్గరి బంధువుకు ఇవ్వటం వల్ల రెండింతలు పుణ్యం దొరుకుతుంది. ఒకటి నీవు నీ దగ్గరివానికి ఇచ్చినందుకు,

ప్రసన్నతను కోరే వారికి ఎంతో ఉత్తమమైనది. మరియు ఇలాంటి వారే సాఫల్యము పొందేవారు.

39. మరియు మీరు ప్రజలకు - రిబా¹ (వడ్డీమీద డబ్బు / కానుకలు) ఇచ్చి దానిద్వారా వారి సంపదనుండి వృద్ధి పొందాలని - ఇచ్చే ధనం, అల్లాహ్ దృష్టిలో ఏ మాత్రం వృద్ధిపొందదు. మరియు మీరు అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందే ఉద్దేశంతో ఏదైనా దానం ('జకాత్') చేస్తే అలాంటి వారి (సంపద) ఎన్నోరెట్లు అధికమవుతుంది.

40. అల్లాహ్ మిమ్మల్ని పుట్టించాడు, తరువాత జీవనోపాధినిచ్చాడు. తరువాత ఆయనే మిమ్మల్ని మరణింపజేస్తాడు. ఆ తరువాత మళ్ళీ బ్రతికిస్తాడు. అయితే? మీరు (అల్లాహ్ కు) సాటి (భాగస్వాములు)గా కల్పించినవారిలో, ఎవడైనా వీటిలో నుండి ఏదైనా ఒక్క పనిని చేయగలవాడు ఉన్నాడా?² ఆయన సర్వలోపాలకు అతీతుడు, మీరు సాటికల్పించే భాగస్వాములకంటే ఆయన మహోన్నతుడు.

41. మానవులు తమ చేజేతులా

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

وَمَا آتَيْتُم مِّن رَّبِّ إِلَٰهٍ بُوْءُ أَرْزَىٰ أَمْوَالِ النَّاسِ
فَلَا يَرْبُوْهُوَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ
فُرِيْدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٤٠﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يَرْيَبُكُمْ ثُمَّ
يُعِيْنُكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ
مِنْ ذَٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَبَتْ أَيْدِي

రెండవది పేదవానికి ఇచ్చినందుకు ('స'హి'హ్ 'హదీస్').

1. రిబా: వడ్డీ అనేపదం ఖురీఆన్ అవతరణా క్రమంలో ఈ ఆయత్లో మొదటిసారి వచ్చింది. దాని అర్థం: ఏదైనా ఇచ్చి - ఇచ్చిన దానికంటే - ఎక్కువ తీసుకోవటం. ఇబ్నె 'అబ్బాస్ మరియు చాలామంది ఇతర 'స'హాబీలు (ర'ది.అష్ఠుమ్) ఈ ఆయత్లో వచ్చిన పదం రిబా అంటే ఈ విధమైన వ్యాఖ్యానం కూడా ఇచ్చారు: ఒక పేదవాడు ఒక ధనవంతునికి లేక ఒక వ్యక్తి తన రాజుకు, లేక ఒక సేవకుడు తనను పెట్టుకున్న వానికి, తాను ఇచ్చిన దానికంటే ఎక్కువ తిరిగి వచ్చిననే ఆశతో, ఇచ్చే బహుమానం, అని. ఇచ్చేటప్పుడు, ఎక్కువ తిరిగి వస్తుంది అనే భావన ఉండటం వల్లనే, ఇది నిషిద్ధం చేయబడింది (ఇబ్నె-కసీర్, అయ్సర్ అత్తఫాసీర్). చూడండి, 3:130 మరియు 2:275-281.
2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఒక దుష్టుడు మరణిస్తే, కేవలం మానవులే గాక పశుపక్షులు, చెట్లు చేమలు కూడా వాని నుండి శాంతి పొందుతాయి.' ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం).

సంపాదించుకున్న దాని ఫలితంగా భూమిలో మరియు సముద్రంలో కల్లోలం వ్యాపించింది. ఇది వారిలో కొందరు చేసిన దుష్కర్మల ఫలితాన్ని రుచిచూపటానికి, బహుశా ఇలాగైనా వారు (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలుతారేమోనని!

42. వారితో ఇలా అను: “భూమిలో ప్రయాణం చేసి చూడండి, మీకు పూర్వం గతించిన వారి అంతం ఎలా జరిగిందో! వారిలో చాలామంది బహుదైవారాధకులుండిరి.”

43. కావున నీవు నీ ముఖాన్ని సరైన ధర్మం (ఇస్లాం) వైపునకే స్థిరంగా నిలుపు - అల్లాహ్ తరఫునుండి - ఆ రోజు రాకముందే దేనినైతే ఎవ్వడూ తొలగించలేడో! ఆ రోజు వారు పరస్పరం చెదిరిపోయి వేరవుతారు.²

44. సత్యాన్ని తిరస్కరించినవాడు, తన తిరస్కార ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడు. మరియు సత్కార్యాలు చేసినవారు, తమ కొరకే (సాఫల్య మార్గాన్ని) తయారు చేసుకుంటారు.

45. ఇది ఆయన (అల్లాహ్), తన అనుగ్రహంతో విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ప్రతిఫలమివ్వటానికి,³ నిశ్చయంగా ఆయన సత్యతిరస్కారులను ప్రేమించడు.

46. ఇక ఆయన సూచనలలో ఆయన గాలులను శుభవార్తలిచ్చేవిగా పంపి, మీకు తన కారుణ్యాన్ని రుచిచూపటం మరియు

النَّاسِ لِيَذَّبَهُمْ بَعْضُ الْآيَاتِ عَمَلَهُمُ
رِيحُونَ ﴿٤٠﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤١﴾

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيُّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّقُونَ ﴿٤٢﴾

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلِلَّهِمْ يَوْمَئِذٍ نِعْمٌ ﴿٤٣﴾

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٤﴾

وَمِنَ الْآيَاتِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ زَاكِاتٍ
وَلِيُبَلِّغَ بَقَاةً مِّنْ رِّيحِهِ وَتَجْعَلَ الْفُلُكُ بِأَمْرِهِ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో సత్యధర్మం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు దాస్యం (ఇస్లాం) మాత్రమే. చూడండి, 3:19.

2. ఒకటి విశ్వాసులది, రెండవది సత్యతిరస్కారులది.

3. స్వర్గం పొందటానికి కేవలం విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటమే సరిపోదు. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం కూడా ఉండాలి. ఆయన (సు.తా.)యే సత్కార్యాల ప్రతి ఫలాన్ని ఎన్నోరెట్లు అధికంచేసి ఇస్తాడు.

ఆయన ఆజ్ఞతో ఓడలను నడిపి, మిమ్మల్ని ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించనివ్వటం కూడా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ బహుశా మీరు కృతజ్ఞతలు చూపుతారేమోనని!

47. మరియు వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం కూడా, సందేశహరులను తమ తమ జాతివారి వద్దకు పంపాము.¹ వారు, వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలను తీసుకొని వచ్చారు. ఆ తరువాత కూడా నేరం చేసిన వారికి తగిన ప్రతీకారం² చేశాము. మరియు విశ్వాసులకు సహాయం చేయటం మా కర్తవ్యం.

48. అల్లాహ్‌యే గాలులను పంపేవాడు, కావున అవి మేఘాలను పైకిఎత్తుతాయి, ఆ తరువాత ఆయన వాటిని తాను కోరినట్లు ఆకాశంలో వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి, తరువాత వాటి మధ్య నుండి వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు. ఆయన దానిని తన దాసులలో తాను కోరినవారిపై కురిపించగా వారు సంతోషపడతారు!

49. మరియు వాస్తవానికి, అది (వర్షం) కురువక ముందు వారు ఎంతో నిరాశచెంది ఉండే వారు.

50. కావున (ఓ మానవుడా!) అల్లాహ్ కారుణ్యచిహ్నాలను చూడు: ఆయన నిర్దీపంగా ఉన్న భూమిలో ఏ విధంగా ప్రాణం పోస్తాడో! నిశ్చయంగా, ఇదేవిధంగా ఆయన (మరణాంతరం) మృతులకు కూడా ప్రాణంపోస్తాడు! మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

وَلْيَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمْ وَأَوَّكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا يَبْسُطُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَسَاءٍ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٣٢﴾

وَأَن كَانُوا مِنْ قَبْلِي أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَئِيْلِينَ ﴿٣٣﴾

فَاَنْظُرْ إِلَى الثَّرَىٰ رَحِمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُغِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَجَائِ الْحَقِّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 10:74.

2. అల్-ముంతఫిమ్ (సేకరించబడిన పదం): Retributor, Avenger of evil, ప్రతీకారం తీర్చుకునే, ప్రతీకారం చేసే, దుష్టులను శిక్షించేవాడు. చూడండి, 32:22. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

51. మరియు మేము గాలినిపంపితే, దాని నుండి వారి పంటలను పసుపుపచ్చగా మారిపోవటాన్ని చూసిన తరువాత వారు కృతఘ్నులకు లోనవుతారు (సత్య తిరస్కారులవుతారు).

52. నిశ్చయంగా, నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) మృతులకు వినిపించలేవు. మరియు నీవు వెనుదిరిగిపోయే చెవిటివారికి కూడా సందేశాన్ని వినిపించలేవు.

53. మరియు నీవు అంధులను, వారి మార్గభ్రష్టత్వం నుండి తప్పించి, వారికి మార్గదర్శకత్వం చేయలేవు. నీవు కేవలం విశ్వసించి, అల్లాహ్ కు విధేయు(ముస్లిం)లు అయిన వారికి మాత్రమే మా సూచనలు వినిపించగలవు.¹ (3/8)

54. * అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని బలహీన స్థితిలో పుట్టించిన వాడు. మళ్ళీ ఆ బలహీన స్థితి, తరువాత మీకు బలాన్ని ఇచ్చాడు. ఆ బలం తరువాత మళ్ళీ మిమ్మల్ని బలహీనులుగా, ముసలివారిగా చేశాడు. ఆయన తాను కోరింది సృష్టిస్తాడు. మరియు కేవలం ఆయనే సర్వజ్ఞుడు సర్వసమర్థుడు.

55. మరియు ఆ ఘడియ² సంభవించిన రోజు, అపరాధులు, ప్రమాణం చేసి: “మేము ఒక ఘడియసేపు కంటే ఎక్కువ కాలం (ప్రపంచంలో) ఉండలేదు” అని అంటారు. ఇదేవిధంగా వారు (ప్రాపంచిక జీవితంలో) భ్రమలో ఉండేవారు.³

وَلَكِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفًا الظُّلُمَاتِ
مِنْ أَعْدَانِهِمْ يَوْمَ يُكْفَرُونَ^①

وَإِنَّكَ لَتَكْتُمُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمِعُ الْقُمْ الدُّعَاءَ
إِذَا أُولُوا أُمْدًا يَرَوْنَ^②

وَيَا أَيُّهَا الْبَصِيرُ الْعَمَى عَنْ صَلَاتِهِمْ إِنْ تُبْعِدُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ^③

إِنَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشِبْهَ مَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ^④

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْجَحِيمُونَ مَا لَبِثُوا
غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكَّرُونَ^⑤

1. ఇటువంటి ఆయత్లకు చూడండి, 27:80-81.

2. ఆ ఘడియ అంటే పునరుత్థాన ఘడియ. అదే ఈ లోకపు ఆఖరు ఘడియ.

3. చూడండి, 10:45, 17:52.

56. మరియు జ్ఞానం మరియు విశ్వాసం అనుగ్రహింపబడినవారు ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి అల్లాహ్ మూలగ్రంథం¹ ప్రకారం మీరు పునరుత్థానదినంవరకు (ఇహలోకంలో) ఉంటిరి. ఇక ఇదే ఆ పునరుత్థానదినం, కాని నిశ్చయంగా! మీరిది తెలుసుకోలేక పోయారు.”

57. కనుక ఆ రోజు దుర్మార్గులకు, వారి సాకులు ఏ మాత్రం ప్రయోజనకరం కావు మరియు వారికి తమను తాము సరిదిద్దుకొనే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

58. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకు, ప్రతిఒక్క విషయపు ఉపమానాన్ని బోధించాము.² అయినా నీవు వారివద్దకు ఏ అద్భుత సూచన(అయాత్)ను తెచ్చినా, వారిలో సత్యతిరస్కారులైన వారు ఇలా అంటారు: “మీరు కేవలం బూటకాలే పలుకుతున్నారు.”

59. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ జ్ఞానహీనుల హృదయాల మీద ముద్రవేస్తాడు.³

60. కావున నీవు సహనంవహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున విశ్వాసహీనులు నిన్ను వ్యాకులపరచరాదు సుమా!

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِئْتُمْ فِي كَيْفِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ⑥

فَبِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ ذَلِكَ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ⑦ وَلَا كَلِمَةٌ تَنْتَعِبُونَ ⑧

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَكِنْ حُجَّتْ عَنْهُمْ بَالِيَةٌ لَيْقُوْلَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْتَطَلُونَ ⑨

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ⑩

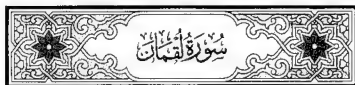
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الْإِيمَانُ ⑪

1. కితాబిల్లాహి: అంటే అల్లాహ్ వ్రాసి ఉంచిన లా'హి మ'హ్‌హా'జ్, మూల గ్రంథం.

2. చూడండి, 39:27.

3. చూడండి, 2:7.

31. సూరహ్ లుఖ్యాన్

ఇంతకు ముందు సూరహ్ వలే ఈ సూరహ్ కూడా మధ్య మక్కా కాలంలో, హిజ్రత్ కు 6-7 సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆవతరింపజేయబడింది. ఈ సమూహంలో ఇది మూడవది. ఇందులో 34 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 12-19 ఆయత్లలో నుండి తీసుకోబడింది. లుఖ్యాన్ ('అ.స.) ఒక మంచి జ్ఞానవంతుడు మరియు ప్రజ్ఞాడు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَمَرِ

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.¹

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

2. ఇవి వివేకంతో నిండిఉన్న గ్రంథ సూచనలు (ఆయాత్).

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

3. (ఇందులో) సజ్జనులకు² మార్గదర్శకత్వమూ మరియు కారుణ్యమూ ఉన్నాయి.

الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

4. (వారికే) ఎవరైతే సమాజాన్ని స్థాపించి విధిదానం (జకాత్) ఇస్తారో³ మరియు పరలోక జీవితంమీద దృఢమైన నమ్మకం కలిగిఉంటారో;

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

5. అలాంటివారే, తమ ప్రభువు తరఫు నుండి మార్గదర్శకత్వంమీద ఉన్నవారు. మరియు అలాంటివారే సాఫల్యం పొందే వారు.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ

6. మరియు మానవులలో కొందరు - జ్ఞానం లేక, వ్యర్థ కాలక్షేపం చేసే మాటలను

1. ఈ అక్షరాలను ముఖ్యత్వంతో, అంటారు. వీటి ఆర్థం మరియు కొన్ని సూరాహల ప్రారంభంలో ఇవి ఎందుకు వ్రాయబడ్డాయో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు.

2. ముహ్సినీన్, ముహ్సిన (ఏ.వ.): దీనికి మూడు అర్థాలున్నాయి. 1) ఉపకారం చేసేవాడు; తన తల్లిదండ్రులకు, బంధువులకు, మొదలైనవారికి. 2) సత్కార్యాలు చేసేవాడు మరియు పాపాలనుండి దూరంగా ఉండేవాడు. 3) అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ఆరాధన - భక్తి, శ్రద్ధ, దైవభీతి మరియు ఏకాగ్రతతో - చేసేవాడు.

3. చూడండి, 2:2-4.

కొని¹ - ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పించేవారున్నారు మరియు వారు దానిని (అల్లాహ్ మార్గాన్ని) పరిహాసం చేస్తుంటారు. అలాంటివారికి అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

7. అలాంటి వానికి, మా సూచనలు (ఆయాత్) వినిపింపజేసినప్పుడు, అతని రెండుచెవులలో చెవుడుఉన్నట్లుగా, అతడు వాటిని విననేలేదన్నట్లుగా, అహంకారంతో మరలిపోతాడు.² వానికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుందనే వార్తను వినిపించు.

8. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేస్తారో, వారి కొరకు పరమానందకరమైన స్వర్గపనాలు ఉంటాయి.

9. వారు, శాశ్వతంగా వాటిలో ఉంటారు. ఇది అల్లాహ్ యొక్క సత్యవాగ్దానం. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

10. మీరు చూస్తున్నారు కదా! ఆయన ఆకాశాలను స్థంభాలు లేకుండానే సృష్టించాడు.³ మరియు భూమిలో పర్వతాలను నాటాడు, అది మీతోపాటు కదలకుండా ఉండాలని;⁴ మరియు దానిలో ప్రతిరకమైన ప్రాణిని నివసంపజేశాడు. మరియు మేము ఆకాశంనుండి నీటిని కురిపించి, దానిలో రకరకాల శ్రేష్ఠమైన (పదార్థాలను)⁵ ఉత్పత్తిచేశాము.

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِعَرَبِيٍّ وَيُخَذُّهَا هُزُواً
أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ

وَإِذَا تَلَّى عَلَيْهِ الْيَتَامَىٰ أَوَّلَىٰ مُسْتَلْبِرًا كَانُوا
يَسْمَعُهَا كَانُوا فِي أَذْنَيْهِمْ وَقَرَأَ قُبُورَهُ
بِعَذَابِ الْبَلَاءِ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ
الْنَعِيمِ

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِعَرَبِيٍّ تَرَوْنَهَا وَالْفُيُ فِي
الْأَرْضِ رَوَايَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَكَ فِيهَا مَنْ كُلِّ
دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ
كُلِّ رَوْحٍ كَرِيمٍ

1. అంటే సంగీతం మరియు ఇతర వృథా మాటలలో, విషయాలలో కాలక్షేపం చేయడానికి వాడే వస్తువులు.

2. చూడండి, 23:66-67.

3. చూడండి, 13:2.

4. చూడండి, 16:15.

5. 'జాబిన్': అంటే ప్రతిరకమైన ధాన్యాలు మరియు ఫలాలు, (ముహమ్మద్ జూనాగడి). మరొక అర్థం: రకరకాల జీవరాశి, (నోబుల్ ఖుర్ఆన్). రెండూ సరైనవే. ఇంకా చూడండి, 26:7.

11. ఇదంతా అల్లాహ్ సృష్టియే! ఇక ఆయన తప్ప ఇతరులు ఏమి సృష్టించారో నాకు చూపండి. అలాకాదు ఈ దుర్మార్గులు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు.

12. మరియు నిశ్చయంగా, మేము లుఖ్యాన్ కు వివేకాన్ని ప్రసాదించాము, ¹ అతను అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞుడుగా ఉండాలని. మరియు ఎవడైతే ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతాడో, అతడు నిశ్చయంగా, తన మేలుకొరకే కృతజ్ఞతలు తెలుపుతాడు. మరియు కృతఘ్నతకు పాల్పడినవాడు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడని (తెలుసుకోవాలి).

13. మరియు (జ్ఞాపకంచేసుకోండి) లుఖ్యాన్ తన కుమారునికి హితబోధ చేస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా పుత్రుడా! అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు భాగస్వాములను కల్పించటం (బహుదైవారాధన) గొప్ప దుర్మార్గము.

14. “మరియు (అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు): ‘మేము మానవునకు తన తల్లిదండ్రుల యెడల మంచితనంతో మెలగటం విధిగాజేశాము. అతని తల్లి అతనిని బలహీనతపై బలహీనతను సహిస్తూ (తన గర్భంలో) భరిస్తుంది. మరియు ఆ బిడ్డ చనుపాలు మాన్పించే గడువు రెండు సంవత్సరాలు. నీవు నాకు మరియు నీ తల్లిదండ్రులకు కృతజ్ఞుడవై ఉండు. నీకు నా వైపునకేమరలి రావలసి ఉన్నది.’²

هَذَا خَلَقَ اللَّهُ فَأَرَوْنِي مَاذَا خَلَقَ الْكَافِرِينَ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ①

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَمِيدٌ ②

وَأَذَقْنَا لُقْمَانَ رَبَّهُ وَهُوَ غَافِلٌ لَا يَسْمَعُ إِلَّا نَجْمًا بِاللَّيْلِ إِنَّ الشِّرْكَ لَكُفْرٌ عَظِيمٌ ③

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَلَمَةً إِلَهًا وَهَنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَضَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْبَصِيرَةِ ④

1. లుఖ్యాన్ ('అ.స.): ఒక మహా సత్పురుషుడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ('అ.స.) మంచి జ్ఞానం, దూరదృష్టి, దైవభీతి మరియు వివేచనాశక్తిని ప్రసాదించాడు.

2. చూడండి, 17:23-24.

15. “మరియు ఒకవేళ వారిరువురు - నీవు ఎరగని దానిని - నాకు (అల్లాహ్ కు) భాగస్వామిగా చేర్చమని, నిన్ను బలవంతం చేస్తే, వారి మాటను నీవు ఏ మాత్రం వినకు.¹ మరియు ఇహలోక విషయాలలో ధర్మ సమ్మతమైన వాటిలో వారికి తోడుగా ఉండు. మరియు పశ్చాత్తాపంతో నా వైపుకు మరలేవాని మార్గాన్ని అనుసరించు. తరువాత మీరంతా నావైపునకే మరలి రావలసి ఉన్నది. అప్పుడు నేను మీరు చేసే కర్మలను గురించి మీకు తెలుపుతాను.’

16. “ఓ నా కుమారా! ఒక వేళ నీ కర్మ అపగింజంత ఉండి, అది ఒక పెద్ద రాతి బండలో గానీ, ఆకాశాలలో గానీ లేదా భూమిలో గానీ దాగివున్నా, అల్లాహ్ దానిని తప్పక (వెలుగులోకి) తెస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎంతో సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసిన వాడు.

17. “ఓ నా కుమారా! నమాజ్ ను స్థాపించు మరియు ధర్మాన్ని ఆదేశించు మరియు అధర్మాన్ని నిషేధించు, అపదలో సహనంపహించు. నిశ్చయంగా, ఇవి ఎంతో గట్టిగా ఆజ్ఞాపించబడిన విషయాలు.²

18. “మరియు నీ చెంపలను గర్వంతో, ప్రజల యెదుట ఉబ్బించకు.³ మరియు భూమిపై అహంకారంతో నడవకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ డాంబికాలు చెప్పుకొని, విప్రవీగే వాడంటే ఇష్టపడడు.

وَأَنْ جَهْدَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبِ الْمَائِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا
وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَىٰ مُرْجِعِكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يُنَبِّئُ أَتَاهَا أَنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ
فَتَكُنْ فِي صَعْرَةٍ أَوْ فِي السَّمُوتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ
يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يُنَبِّئُ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَامْرُءًا مَعْرُوفًا وَإِنَّهُ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصِيرٌ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تَصْعَرَ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

1. చూడండి, 29:8.

2. వంకర అక్షరా (Italics)లలో ఉన్నది నోబుల్ ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న తాత్పర్యం.

3. పైన ఉన్నది ముహమ్మద్ జూనాగఢీ గారి తాత్పర్యం. ఈ వాక్యపు తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్ లో ఇలా ఉంది: “ప్రజలతో ముఖం ప్రక్కకు త్రిప్పుకొని (చిట్టించుకొని) గర్వంతో మాట్లాడకు.”

19. “మరియు నీ నడకలలో విసమ్రత పాటించు.¹ మరియు నీ స్వరాన్నితగ్గించు. నిశ్చయంగా, స్వరాలలో అన్నిటికంటే కరకైన (వినసాంపుకానిది) గాడిద స్వరమే!”

20. ఏమీ? ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సకల వస్తువులను వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీకు ఉపయుక్తంగాచేశాడనీ² మరియు ఆయన బహిరంగం గానూ మరియు గోప్యం గానూ తన అనుగ్రహాలను, మీకు ప్రసాదించాడనీ, మీకు తెలియదా? మరియు ప్రజలలో కొందరు ఎలాంటి జ్ఞానం, మార్గదర్శకత్వం మరియు వెలుగు చూపే స్పష్టమైన గ్రంథం లేనిదే అల్లాహ్ ను గురించి వాదులాడేవారున్నారు!

21. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దానిని అనుసరించండి!” అని అన్నప్పుడు, వారు: “కాదు మా తండ్రి తాతలు నడిచిన మార్గాన్నే మేము అనుసరిస్తాము.” అని అంటారు. ఏమీ? షైతాన్ వారిని భగభగమండే అగ్ని వైపునకు ఆహ్వానిస్తున్నప్పటికీ, (వారు అలాంటి మార్గాన్నే అనుసరిస్తారా)?³ (1/2)

22. * ఎవడైతే, తన ముఖాన్ని (తనను తాను) అల్లాహ్ కు సమర్పించుకొని⁴ సజ్జనుడై ఉంటాడో, అలాంటి వాడు నిస్సందేహంగా దృఢమైన ఆధారాన్ని పట్టుకున్నవాడే! మరియు సకల వ్యవహారాల ముగింపు (తీర్పు) అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది.

وَأَقْبِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْصُصْ مِنْ صَوْتِكَ
إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتُ لَصَوْتِ الْحَيِّ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ تَأْتِي السَّمَاءُ وَبِأَيِّ
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ۝

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
تَتَّبِعُوا مَا يَجْعَدُ آبَاءُنَا أَوْ لَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ
يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ۝

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ
الْأُمُورِ ۝

1. చూడండి, 25:63.

2. చూడండి, 14:32-33.

3. చూడండి, 2:14 మరియు 15:17.

4. చూడండి, 2:112.

23. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించేవాని, తిరస్కారం నిన్ను దుఃఖానికి గురిచేయకూడదు. వారందరి మరలింపు మా వైపునకే ఉంది; అప్పుడు మేము వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలు సైతం బాగా తెలుసు.

24. మేము వారిని కొంతకాలం సుఖాలను అనుభవించనిస్తాము. ఆ తరువాత మేము వారిని కఠినమైన శిక్ష వైపుకు త్రోస్తాము.

25. ఒకవేళ మీరు వారిని: “ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించింది ఎవరు?” అని అడిగితే! వారు నిస్సంకోచంగా అంటారు: “అల్లాహ్!” అని. వారితో అను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే!” కాని వారిలో చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

26. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో సున్న సమస్తమూ అల్లాహ్ కే చెందుతుంది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సర్వసంపన్నుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

27. ఒకవేళ వాస్తవానికి, భూమిలో ఉన్న వృక్షాలన్నీ కలములై ఈ సముద్రం మరియు దానితో పాటు అటువంటి ఏడు సముద్రాల (నీళ్ళంతా) సిరాగా ఉన్నా, అల్లాహ్ మాటలు (సూచనలు వ్రాయటానికి) పూర్తికావు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.¹

28. మీ అందరినీ సృష్టించటం మరియు తిరిగి (సజీవులుగా) లేపటం ఆయనకు ఒక మానవుణ్ణి (సృష్టించి, తిరిగిలేపడం వంటిదే).

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنُكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ
فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

نُمَتِّعُهُمْ وَلَئِنَّمَا نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

بِاللَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْغَنِيُّ الْغَنِيُّ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ أَنَّا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَفْكَرُمْ وَالْبَحْرِ
يَمِينُهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ
كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

مَا خَلَقْنَاهُمْ وَلَا بَعَثْنَاهُمْ إِلَّا نَفْسٍ وَاحِدَةً
إِنَّ اللَّهَ شَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

29. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ రాత్రిని పగటిలోనికి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడని మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడని.¹ మరియు సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధులుగా చేసిఉంచాడనీ ప్రతి ఒక్కటి ఒక నిర్ణీతకాలంలో మరియు (పరిధిలో) తిరుగుతూ ఉంటాయనీ² మరియు నిశ్చయంగా మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగునని?

30. ఇదంతా ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్, కేవలం ఆయనే సత్యం. మరియు ఆయనను పదలి వారు ఆరాధించేవన్నీ అసత్యాలు మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే మహాన్నతుడు, మహనీయుడు (గొప్పవాడు).

31. ఏమీ? నీకు తెలియదా? మీకు కొన్ని సూచనలను తెలుపటానికి, అల్లాహ్ అనుగ్రహంతో, ఓడ సముద్రంలో పయనం చేస్తున్నదనీ? నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనం వహించే ప్రతివానికి, కృతజ్ఞునికి, ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

32. మరియు వారిని సముద్రపు అల, మేఘంగా క్రమ్ముకున్నప్పుడు, వారు పరిపూర్ణ భక్తితో అల్లాహ్ నే వేడుకుంటారు. కాని ఆయన వారిని రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చిన తరువాత

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِيهِ الْبَيْلَ فِي الْبَارِ وَيُولِيهِ الْبَارَ فِي الْبَيْلِ وَتَسْحَرُ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ يَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

وَإِذَا غَشِيَهم مَّوْجٌ كَاطِلٌ دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُم مِّنْهُم مَّا يَجْعَلُونَ إِلَىٰ الْبَرِّ فِتْنَةً لَّهُمْ فَيَمُوتُونَ وَمَا يجْعَلُونَ إِلَّا كُلَّ حَتَّارٍ لَّغُورٍ ﴿٣٢﴾

1. అంటే చలికాలంలో రాత్రి పెద్దదై పగలు చిన్నదవటం మరియు వేసవి కాలంలో పగలు పెద్దదయి రాత్రి చిన్నదవటం.

2. ఈ నిర్ణీతకాలం, పునరుత్థానదినం కావచ్చు లేక అవి తమ పరిధిలో ఒకసారి చుట్టు తిరిగి మరల మొదటి స్థానానికి వచ్చుటకు పథ్య కాలం కావచ్చు.

వారిలో కొందరు (విశ్వాస-అవిశ్వాసాల) మధ్య ఆగిపోతారు.¹ మరియు మా సూచనలను, కేవలం విశ్వాసఘాతకులు, కృతఘ్నులైన వారు మాత్రమే, తిరస్కరిస్తారు.

33. ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువునందే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, మరియు ఆ దినానికి భయపడండి, (ఏనాడైతే) తండ్రి తన కుమారునికి సప్తపరిహారం చెల్లించలేడో మరియు ఏ కుమారుడు కూడా తన తండ్రికి ఎలాంటి సప్తపరిహారం చెల్లించలేడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసానికి గురిచేయనివ్వకూడదు. మరియు ఆ వంచకుణ్ణి (షైతానును) మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో వంచనకు గురిచేయ నివ్వకూడదు సుమా!

34. నిశ్చయంగా, ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. మరియు ఆయనే వర్షం కురిపించేవాడు మరియు గర్భాలలో ఉన్నదాని విషయం తెలిసినవాడు. మరియు తాను రేపు ఏమి సంపాదిస్తాడో, ఏ మానవుడు కూడా ఎరుగడు. మరియు ఏ మానవుడు కూడా తాను ఏ భూభాగంలో మరణిస్తాడో కూడా ఎరుగడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వజ్ఞుడు, సమస్తం తెలిసినవాడు (ఎరిగినవాడు).

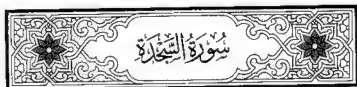
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَحْسُوا يَوْمًا لَا يُجْزَى
وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلَىٰ ذُوهُ جِزَاءً
وَالِإِلَهِ شَيْءٌ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تَعْرَضُكُمْ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا وَلَا يَعْزِّرُكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ ﴿٣٣﴾

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُرْسِلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا
تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ
تُهَوِّتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 17:67 మరియు 29:65.

2. పై ఐదు అగోచర విషయాల జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది అవి: 1) అంతిమ ఘడియ సమయం, 2) వర్షం వచ్చే సమయం, 3) మాతృ గర్భంలో ఉన్నదాని గతి, 4) రేపు సంభవించబోయే విషయం మరియు 5) మానవుని మరణ స్థానం ('సహిహ్ బుఖారీ).

32. సూరహ్ అన్-సజ్దహ్

అన్-సజ్దహ్: సాష్టాంగం. ఇది చివరి మక్కా సూరాహ్ లలోనిది. సూరహ్ అల్-ముమినూన్ (23) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 15వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-అంకబూత్ (29)తో మొదలైన నాల్గు సూరాహ్ లలో 4 వది, చివరిది. దైవప్రవక్త ('స'అస) జుమ్మా'అహ్ రోజు ఫజ్ నమాజ్ లో మొదటి రక'అత్ లో ఈ సూరహ్ మరియు రెండవ రక'అత్ లో సూరహ్ అల్-ఇన్షాన్ (76), చదివేవారు, (బు'ఖారీ, ముస్లిం). దైవప్రవక్త ('స'అస) రాత్రి నిద్రపోయే ముందు ఈ సూరహ్ మరియు సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67) చదివేవారు, (తిర్మిజీ 892; అ'హ్మద్ 3/340). ఇందులో 30 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

1. అలిఫ్-లామ్-మీమ్.
2. నిస్సంకోచంగా, ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు నుండియే ఉంది.

3. ఏమీ? వారు (అవిశ్వాసులు): “ఇతనే (ము'హమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా? ¹ అలాకాదు! వాస్తవానికి ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. నీకు పూర్వం హెచ్చరించే వారెవ్వరూ రాని జాతివారికి నీవు హెచ్చరిక చేయటానికి, బహుశా వారు మార్గదర్శకత్వం పొందుతూ రేమొనని!

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
لَتُنَزِّلَ الْقَوْلَ آتَاءَهُمْ مِنْ تَنْزِيلٍ مِنْ قَبْلِكَ
لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

4. అల్లాహ్, ఆయనే ఆకాశాలను భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్నదంతా ఆరు దినము (అయ్యామ్)లలో ² సృష్టించాడు, ఆ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ

1. అలాంటిప్పుడు వారిని ఇలాంటి గ్రంథాన్ని రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు చూడండి, 17:88, 52:34. ఇలాంటి 10 సూరాహ్ లనైనా రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు, 11:13. ఇలాంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తెమ్మను? అనే ప్రశ్నకు, 2:23, 10:38.
2. చూడండి, 7:54 వ్యాఖ్యానం 1.

తరువాత సింహాసనాన్ని (అర్థాను) అధిష్టించాడు. ఆయన తప్ప మీకు మరొక సంరక్షకుడు గానీ, సిపాఠసు చేసేవాడుగానీ ఎవ్వడూ లేడు, అయినా మీరు హితబోధ గ్రహించరా?

5. ఆయనే ఆకాశంనుండి భూమివరకు ప్రతి వ్యవహారాన్ని నడిపిస్తున్నాడు; తరువాత అంతా ఒకే దినమున,¹ ఆయన వద్దకు పోయి చేరుతుంది; దాని (ఆ దినపు) పరిమాణం మీ లెక్క ప్రకారం వేయిసంవత్సరాలు.

6. ఆయన (అల్లాహ్)యే అగోచర మరియు గోచర విషయాల జ్ఞానం గలవాడు, సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

7. ఆయన తాను సృష్టించిన ప్రతిదానిని ఉత్తమరీతిలో చేశాడు. మరియు మానవ సృష్టిని మట్టితో ప్రారంభించాడు.²

8. తరువాత అతని సంతతిని ఒక అధమమైన ద్రవపదార్థపు సారం (వీర్యం)తో చేశాడు.

9. ఆ తరువాత, అతనిని యుక్తమైన రూపంలో తీర్చిదిద్ది, అతనిలో తన (నుండి) ప్రాణం (ఆత్మ) ఊదాడు.³ మరియు మీకు వినేశక్తిని, చూసేశక్తిని మరియు హృదయాలను (అర్థంచేసుకునే శక్తిని) ఇచ్చాడు. (అయినా)

يُدْرِكُ الْأُمُورَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعْلَمُونَ ①

يَذِكُرُ الْأُمُورَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعْلَمُونَ ①

ذَٰلِكَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ①

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِہِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ①

1. అంటే ఇది పునరుత్థానదినం అని, కొందరు వ్యాఖ్యాతలు బోధించారు. అది చాలా కష్టతరమైన దినం కావటం వల్ల వేయి సంవత్సరాలవలే కనిపిస్తుంది. చూడండి, 22:47లో కూడా: “..మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్ద ఒక్క దినం, మీ లెక్కల ప్రకారం వేయి సంవత్సరాలకు సమానమైనది.” అని ఉంది. కాని 70:4లో: “యాబై వేల సంవత్సరాలకు సమానమైన (ప్రమాణం గల) ఒక రోజులో, దేవదూతలు మరియు ఆత్మ (జిబ్రీల్ ‘అ.స.) ఆయన (సు.తా.) వద్దకు అధిరోహిస్తారు.” అని, ఉంది. అంటే వారు అంత తీవ్రంగా ప్రయాణం చేస్తారన్నమాట.

2. చూడండి, 23:12.

3. చూడండి, 15:29, 38:72.

మీరు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకునేది చాలా తక్కువ!

10. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) అంటున్నారు: “ఏమీ? మేము నశించి, మట్టిలో కలిసిపోయినా, మేము మళ్ళీ కొత్తగా సృష్టించబడతామా?” అది కాదు! వారు తమ ప్రభువుతో కాబోయే సమావేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.¹ (5/8)

11. * వారితో ఇలా అను: “మీపై నియమించబడిన మృత్యుదూత మీ ప్రాణం తీస్తాడు. ఆ తరువాత మీరు మీ ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడతారు.”

12. మరియు (పునరుత్థాన దినమున) ఈ అపరాధులు, తమ ప్రభువు సమక్షంలో, ఏ విధంగా తమ తలలు వంచుకొని నిలబడి ఉంటారో, నీవు చూడగలిగితే! వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మేమిప్పుడు చూశాము మరియు విన్నాము, కావున మమ్మల్ని తిరిగి (భూలోకానికి) పంపించు. మేము సత్కార్యాలు చేస్తాము, నిశ్చయంగా, మాకు ఇప్పుడు నమ్మకం కలిగింది.” అని అంటారు.

13. మరియు, మేము కోరినట్లయితే, ప్రతి వ్యక్తికి (అత్మకు) దాని మార్గదర్శకత్వం చేసి ఉండేవారము.² కాని, నేను: “నిశ్చయంగా జిన్నాతులు మరియు మానవులందరితో సరకాన్ని నింపివేస్తాను.” అని పలికిన, నా మాట సత్యమయ్యింది.³

وَقَالُوا إِذَا أَصْلَحْنَا فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّا لَنَعْمُ خَلْقٌ
جَدِيدٌ ۖ هَٰذَا بَلٌّ لَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كُفْرُؤُنْ ۝

قُلْ يَوْمَ تَمُوتُ مَلَكَ الْوَيْتِ الَّذِي يُكَلِّمُكُمْ
إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْسَلُونَ تَأْكُمُ الْوَسْوَاسِ عِنْدَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا لَعَمَلٍ صَالِحٍ إِنَّا
مُؤْمِنُونَ ۝

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّ
الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ۝

1. చూడండి, 13:5.

2. చూడండి, 26:4. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎవ్వరినీ సన్మార్గం మీద ఉండటానికి బలవంతం చేయదు కాని మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. దానిని అనుసరించనివాడు శిక్షకు గురిఅవుతాడు.

3. ఇటువంటి వాక్యాలకు చూడండి, 7:18 మరియు 11:119.

14. కావున మీరు మీయొక్క ఈనాటి సమావేశాన్ని మరచిపోయిన దాని ఫలితాన్ని రుచిచూడండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మిమ్మల్ని మరచిపోయాము. మరియు మీరు మీకర్మల ఫలితమైన ఈ శాశ్వత శిక్షను రుచిచూడండి!

15. నిశ్చయంగా వారే, మా సూచనలు (ఆయాత్) వారికి బోధించినప్పుడు, వాటిని విశ్వసించి సాక్షాంగం (సజ్జా)లో పడిపోతారు మరియు తమప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతారు మరియు ఆయనను స్తుతిస్తారు మరియు వారెన్నడూ గర్వపడరు; ۞

16. వారు (రాత్రులలో) తమ ప్రక్కలను తమ పరువులనుండి దూరంచేసి, తమ ప్రభువును భయంతో మరియు ఆశతో వేడుకుంటారు¹ మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి ఖర్చుచేస్తారు.

17. కాని వారికి, వారి కర్మల ఫలితంగా వారి కొరకు (పరలోకంలో) కళ్ళకు చలువనిచ్చే ఎటువంటి సామాగ్రి దాచిపెట్టబడి ఉందో ఏ ప్రాణికి తెలియదు.²

18. ఏమీ? విశ్వాసి అయినవాడు (దైవభీతిలేని) అవిధేయునితో సమానుడా? (కాదు)! వారు సరిసమానులు కాలేరు.³

19. ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారికి వారి కర్మలకు ఫలితంగా,

فَذُقُوا مِمَّا نَسِيْتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُقُوا عَذَابَ الْعَذَابِ إِن كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

إِنَّمَا يَنْتَظِرُ يَوْمَ الْيَأْسِ الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٦﴾

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٧﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

إِن كَانَ كَان مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسْتَأْذَنَ أَتَىٰ أَتَىٰ

إِنَّمَا يَنْتَظِرُ يَوْمَ الْيَأْسِ الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٩﴾

1. రాత్రులలో లేచి తహజ్జుద్ (నఫిల్) నమాజులు చేస్తారు.

2. 'హదీస్' ఖుద్దీ: నేను నా పుణ్యాత్మకమైన దాసులకొరకు స్వర్గంలో సిద్ధపరచి ఉంచిన వాటిని ఇంతవరకు ఏ కన్నా చూడలేదు, ఏచెవీ వినలేదు మరియు ఏ మానవుడు కూడా వాటిని గురించి అలోచించలేదు, ('సహీహ్ బుఖారీ మరియు 'స.ముస్లిం).

3. ఇటువంటి ఆయతులకు చూడండి, 45:21, 38:28, 59:20 మొదలైనవి.

వారి ఆతిథ్యం కొరకు స్వర్గవనాలలో నివాసాలుంటాయి.

20. ఇక ఎవరైతే, విద్రోహవైఖరి అవలంబిస్తారో, వారి నివాసం నరకాగ్నియే. ప్రతిసారి వారు దానినుండి బయటపడటానికి ప్రయత్నించినపుడల్లా, వారందులోకి తిరిగి నెట్టబడతారు. మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన నరకాగ్ని శిక్షను చవిచూడండి.”

21. మరియు ఆ పెద్ద శిక్షకు ముందు మేము (ఇహలోకంలో) వారికి సమీప శిక్షను రుచిచూపుతాము.¹ బహుశా, వారు (పశ్చాత్తాపపడి సత్కార్యాల వైపునకు) మరలి వస్తారేమోనని!

22. మరియు తన ప్రభువు సూచన (ఆయాత్)ల ద్వారా హితబోధ చేయబడిన తరువాత కూడా, వాటి నుండి విముఖుడయ్యే వానికంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడెవడు? నిశ్చయంగా, మేము అలాంటి అపరాధులకు ప్రతీకారం² చేసి తీరుతాము.

23. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ఇచ్చాము. కావున, (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు అతనిని (ఇస్రో రాత్రిలో) కలుసుకోబోయే విషయాన్ని గురించి సందేహంలాపడకు.³ మరియు మేము దానిని

الْمَأْوَىٰ نُزِّلَ إِلَيْهَا كَانُوا يَٰعْمَلُونَ ﴿٥٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كَمَا أَرَادُوا
أَنْ يُخْرِجُوا مِنْهَا أَعْيِدَ لَهَا وَقِيلَ لَهُمْ دُخُلُوا
عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

وَلَنَذِقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٢﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَفِعُونَ ﴿٥٣﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي
مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٤﴾

1. చూడండి, 52:47.

2. అల్-ముంతఖిమ్ (సేకరించబడిన పదం): ప్రతీకారం తీర్చుకునే, ప్రతీకారం చేసే, దుష్టులను శిక్షించే వాడు. చూడండి, 30:47.

3. మహాప్రవక్త (‘స’అస) మొ’అరాజ్ రాత్రిలో మూసా (‘అ.స.)ను కలుసుకున్నప్పుడు అతను, దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (‘స’అస)కు, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకొని, నమాజ్‌ల సంఖ్యను, తగ్గించుకోమని సలహా ఇచ్చిన విషయాన్ని ఈ ఆయత్ సూచిస్తుందని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు.

(తౌరాత్ను) ఇస్రాఱ్ఱు సంతతివారికి మార్గదర్శకత్వంగా చేశాము.¹

24. మరియు మేము (ఇస్రాఱ్ఱు సంతతి) వారిలోనుండి కొందరిని నాయకులుగా చేశాము - వారు, వారికి మా ఆజ్ఞానుసారంగా మార్గదర్శకత్వం చేస్తూ ఉన్నారు - ఎంతవరకైతే వారు సహనం వహించిఉన్నారో మరియు వారు మా సూచన(ఆయాత్)లను నమ్ముతూ ఉన్నారు!

25. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు, పునరుత్థాన దినమున, వారికున్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి వారిమధ్య తీర్పుచేస్తాడు.²

26. ఏమీ? వీరికి పూర్వం అనేక తరాలను నాశనం చేసిన విషయం వీరికి మార్గదర్శకత్వం కాదా? వీరు, వారి నివాసస్థలాలలో తిరుగుతున్నారు కదా! నిశ్చయంగా ఇందులో ఎన్నో సూచనలున్నాయి. ఏమీ? వీరు వినటంలేదా?

27. ఏమీ? వారు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా, మేము ఒక బంజరుభూమి వైపునకు నీళ్ళను (వర్షాన్ని)పంపి దానినుండి పైరును ఉత్పత్తి చేస్తే, దానిని వారి పశువులు మరియు వారూ తింటున్నారని. ఏమీ? వారిది గమనించటం (చూడటం) లేదా?

28. ఇంకా ఇలా అంటున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ తీర్పు ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పండి!”³

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يُهْدُونَ يَا أُمَمَنَا لَمَّا صَبَرُوا ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يُفَصِّلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢١﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ يَتْلُونَهُ فِي سُلَيْكِهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٢﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ ۖ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ ۚ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٣﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٤﴾

1. ఇక్కడ సంబోధన మూసా (అ.స.)కు కూడా కావచ్చు.

2. చూడండి, 22:67-69.

3. ఇక్కడ తీర్పు అంటే, ఆ తీర్పు దేనివైతే ముష్రీక్ ఖురైషులు తమ మీదికి తెమ్మని దైవప్రవక్త (స.అస)ను హేళనతో అడిగేవారో. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష.

29. ఇలా అను: “ఆ తీర్పుదినం నాడు¹ సత్యతిరస్కారులు విశ్వసించగోరినా, అది వారికి ఏవిధంగానూ పనికిరాదు! మరియు వారికెలాంటి గడువు కూడా ఇవ్వబడదు.”

قُلْ يَوْمَ الْقِيَامِ لَا يَنْفَعُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ وَأَيْمَانُهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٢٩﴾

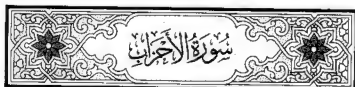
30. కావున నీవు వారితో విముఖుడవగు!² మరియు వేచిఉండు, నిశ్చయంగా, వారు కూడా (ఆ దినంకొరకు) వేచిఉంటారు. (3/4)

فَاعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْظَرُونَ ﴿٣٠﴾

1. ఇక్కడ తీర్పుదినం అంటే పునరుత్థాన దినం.

2. చూడండి, 6:106.

33. సూరహ్ అల్-అహ్-జాబ్

మదీనాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 73 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీనిపేరు 20 (9-27) ఆయతులలో వివరించబడిన, షవ్వాల్ 5వ హిజ్రీలో జరిగిన తెగలవారి యుద్ధం పేరుతో ఇవ్వబడింది. ఆ యుద్ధం మరొక పేరు కందక యుద్ధం. 4వ హిజ్రీలో మదీనా నుండి వెళ్ళగొట్టబడిన బనూ-నదీర్ తెగవారు ముషిక్ ఖురైషులను ప్రోత్సహించి, చుట్టు ప్రక్కల నున్న ముషిక్ తెగలైన బనూ-కినానా, బనూ-అసద్ మరియు బనూ-గి'త్వాన్ వారినీ, ఇంకా ఇతరులను కలుపుకొని మదీనా నగరాన్నీ, అందులోఉన్న ఆ కాలపు చిన్న ముస్లిం సమాజాన్నీ పూర్తిగా రూపుమాపాలనే ఉద్దేశంతో దాదాపు 12,000 యుద్ధవీరులను తీసుకొని మదీనాపై దండయాత్ర చేస్తారు.

2వ హిజ్రీ రమ'దాన్ నెలలో జరిగిన బదర్ యుద్ధంలో మక్కా ముషిక్లు ఓడి పారిపోతారు. 3వ హిజ్రీ షవ్వాల్‌లో ఉహుద్ వద్ద వారు ముస్లిములపై చేసిన దండయాత్రలో ముస్లింలకు హాని కలుగజేసినా, మదీనా నగరం వారి దాడినుండి కాపాడబడుతుంది.

కాబట్టి ఈ సారి వారు ఏవిధంగానైనా మదీనా వాసులైన ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశంతో ముస్లింలకు విరోధులైన అన్ని తెగలవారినీ కలుపుకొని దాదాపు 12,000 యుద్ధవీరులతో, ఎంతో యుద్ధసామగ్రిని సిద్ధపరచుకొని వస్తారు. ఈ విషయం ముందుగానే తెలుసుకొని, దైవప్రవక్త (స'అస) మదీనా నగరాన్ని ఏ విధంగానైనా కాపాడుకోదలుస్తారు. మదీనా చుట్టూ లావారాళ్ళు ఉన్నాయి. దక్షిణవైపు ఉన్న యూద తెగ, బనూ-ఖురై'జ్ వారితో ముస్లింల ఒప్పందం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు, ఆ దిక్కునుండి శత్రువులను రానివ్వమంటారు. ఇక ఒకవైపు నుండి మాత్రమే శత్రువులు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి దైవప్రవక్త (స'అస) సల్మాన్ ఫారీస్, (ర'ది.అ.) సలహాతో ఆ వైపు ఒక పెద్ద కందకం త్రవ్విస్తారు. దాని వల్ల శత్రువులు మదీనాలోకి రాలేకపోతారు. కాని బనూ-నదీర్ తెగవారి మాటలకు లోనై బనూ-ఖురై'జ్ తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందం త్రొక్కుకుంటారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో బనూ-ఖురై'జ్ మరియు బనూ-నదీర్ తెగల మధ్య భేదాభిప్రాయాలు రావటం వల్ల బనూ-ఖురై'జ్ తెగవారు ముస్లింల మీద దాడిచేయరు. ముషిక్ ఖురైషులు మరియు వారితోపాటు వచ్చినవారు, దాదాపు మూడు వారాలు కందకపు అటువైపు ఉండి, ఆ తరువాత ఎంతో చల్లని తూఫాన్ గాలి ఎడతెగకుండా వీచటంవల్ల, దానికి తట్టుకోలేక వెనుదిరిగిపోతారు. ఈ విధంగా ఆ చిన్న ఇస్లాం సమాజం మరియు మదీనా నగరం అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహంతో కాపాడబడతాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ యందు

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ

భయభక్తులు కలిగి ఉండు మరియు సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల యొక్క అభిప్రాయాన్ని లక్ష్యపెట్టకు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

2. మరియు నీ ప్రభువు తరఫునుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీని) మాత్రమే అనుసరించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా ఎరుగును.

3. కావున అల్లాహ్ పైననే సమృద్ధి ఉంచుకో మరియు కార్యసాధకుడుగా అల్లాహ్ చాలు.

4. అల్లాహ్, ఏ వ్యక్తి ఎదలో కూడా రెండు హృదయాలు పెట్టలేదు. మరియు మీరు మీ భార్యలను, 'తల్లులు' అని పలికి, "జిహాద్" చేసినంతటనే వారిని మీకు తల్లులుగా చేయలేదు. మరియు మీరు దత్త తీసుకొన్న వారిని మీ (కన్న) కుమారులుగా చేయలేదు. ఇవన్నీ మీరు మీ నోటితో పలికే మాటలుమాత్రమే! మరియు అల్లాహ్ సత్యం పలుకుతాడు మరియు ఆయన (బుజు) మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.

5. వారిని (మీ దత్తపిల్లలను), వారి (వాస్తవ) తండ్రుల పేర్లతోనే కలిపిపిలవండి.² అల్లాహ్

وَالْمُتَّقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ①

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ②

وَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا ③

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفَةٍ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ④

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَّمْ

1. "జిహాద్: అంటే భార్యను తల్లిగా ఎంచటం ఏ విధంగానైతే ఒక వక్షంలో రెండు హృదయాలు ఉండవో అదే విధంగా ఒక వ్యక్తికి ఇద్దరు తల్లులు ఉండరు. ఇద్దరు తండ్రులు కూడా ఉండరు. కావున ఇస్లాంకు ముందు, ముష్రీకులు తమ భార్యను శిక్షించడానికి: "ఈ నాటి నుండి నేను నిన్ను తల్లిగా భావిస్తున్నాను." అని చెప్పి, ఆమెకు విడాకులివ్వకుండా తన ఇంట్లోనే ఉంచుకొని బాధించేవారు. ఇస్లాం దానిని నిషేధించింది. దత్తకుమారులు, మీ కుమారులు కారు. కాబట్టి వారిని వారి వాస్తవ తండ్రి పేరుతోనే కలిపి పిలవాలి అనే శాసనం కూడా ఇచ్చింది.
2. అంటే వారు వారి వాస్తవతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దానితో వారి నిజ వ్యక్తిత్వం భద్రపరచబడుతుంది. వారిని మీ నిజ సంతానంగా పరిగణించకండి.

దృష్టిలో ఇదే న్యాయమైనది. ఒక వేళ వారి తండ్రులవరో మీకు తెలియకపోతే, అప్పుడు వారు మీ ధార్మిక సోదరులు మరియు మీ స్నేహితులు.¹ మీరు ఈ విషయంలో (ఇంత వరకు) చేసిన పొరపాటు గురించి మీ కెలాంటి పాపం లేదు, కాని ఇక ముందు మీరు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేస్తే (పాపం) అవుతుంది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. విశ్వాసులకు (ముస్లింలకు), దైవప్రవక్త² స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యుడు. మరియు అతని భార్యలు వారికి తల్లులు.³ అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం రక్తసంబంధీకులు - ఇతర విశ్వాసుల మరియు వలస వచ్చిన వారి (ముహాజిరీన్) కంటే - ఒకరికొకరు ఎక్కువగా పరస్పర సంబంధం (హక్కులు) గలవారు. కాని! మీరు మీ స్నేహితులకు మేలు చేయగోరితే (అది వేరే విషయం)!⁴ వాస్తవానికి ఇదంతా గ్రంథంలో వ్రాయబడి వుంది.

7. మరియు (జ్ఞాపకం ఉంచుకో) వాస్తవానికి మేము ప్రవక్తలందరి నుండి వాగ్దానం తీసుకున్నాము మరియు నీతో (ఓ

تَعْلَمُوا الْآبَاءَ لَهُمْ فَأَحْوَانَكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ
وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ
فَاتَعَدَّتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا

الْيَئِىَّ أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ
أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا الْكَانِ
تَفَعَّلُوا إِلَىٰ أُولِيِّكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا

وَلَا أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ
نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا

1. ఒకవేళ దత్తపుత్రుని వాస్తవతండ్రి పేరు తెలియకుంటే, వారు మీ ధార్మిక సోదరులు అట్టి పక్షంలో కూడా వారిని పోషించండి, కాని మీ పుత్రులుగా చేసుకొని మీ పేరు ఇవ్వకండి.
2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'నేను, మీకు మీ తండ్రులకంటే, మీ సంతానం కంటే మరియు సర్వమానవుల కంటే ఎక్కువ ప్రీతిపాత్రుడనయ్యేంత వరకు మీరు నిజమైన విశ్వాసులు కాజాలరు!' (బు'ఖారీ ముస్లిం) - అనస్ (ర'ది. 'అ.) కథనం.
3. దైవప్రవక్త ('స'అస) భార్యలు (ర'ది. 'అష్ఠమీలు) ముస్లింల తల్లులవంటి వారు. కాబట్టి ఈ ఆయత్ శాసనం ప్రకారం దైవప్రవక్త మరణం తరువాత, వారిని ఎవ్వరూ వివాహమాడరాదు. ఇంకా చూడండి 8:75. అందులో విశ్వాసుల పరస్పర సహోదరత్వం తెలుపబడింది. మరియు ఈ ఆయత్లో ఒక విశ్వాసునికి, దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు అతని భార్యలు (ర'ది. 'అష్ఠమీలు), తల్లిదండ్రులవంటి వారు అని తెలుపబడింది.
4. చూడండి, 49:10 మరియు 8:75 దగ్గరి బంధువులు తప్ప ఇతరులు వారసులు కాలేరు.

ముహమ్మద్), నూహతో, ఇబ్రాహీమ్తో, మూసాతో మరియు మర్యమ్ కుమారుడైన ఓసాతో కూడా! మరియు మేము వారందరి నుండి గట్టి వాగ్దానం తీసుకున్నాము.¹

8. ఇది సత్యవంతులను, వారి సత్యాన్ని గురించి ప్రశ్నించడానికి. మరియు ఆయన సత్యతిరస్కారుల కొరకు బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.²

9. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీపైకి సైన్యాలు (దండెత్తి) వచ్చినపుడు, మేము వారిపైకి ఒక తుఫాను గాలిని మరియు మీకు కనబడని సైన్యాలను పంపాము.³ మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

10. వారు (మీ శత్రువులు) మీ మీదకు పైనుండి మరియు క్రిందినుండి (దండెత్తి) వచ్చినపుడు⁴ మరియు మీ కళ్ళు (భయంతో) తిరిగిపోయి, మీ గుండెలు గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరు అల్లాహ్ను గురించి పలువిధాలుగా ఊహించసాగారు.

11. అక్కడ (ఆ సమయంలో) విశ్వాసులు పరీక్షించబడ్డారు. మరియు దానితో వారు తీవ్రంగా కంపింపజేయబడ్డారు.

12. మరియు ఆ సమయంలో, కపట

مِنْهُمْ يَبَيِّنَاتٌ عَلَيَّاطَا

لَيْسَلُ الصِّدِّيقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ كُنَّا بَصِيصًا عَلَيْنَا إِذْ جَاءَكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا أَلَم تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ يَتْلُوَنَ بِصُورٍ

إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونًا

هَذَا لَكَ ابْنُ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زُلْزَالًا شَدِيدًا

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ

1. చూడండి, 3:81, 42:13.

2. చూడండి, 5:109 మరియు 7:6.

3. ఈ సూరహ్ యొక్క 9-27 ఆయతులు కందక యుద్ధం ('గ'జ్వతుల్ అ'హ్జాబ్) గురించి ఉన్నాయి. ఇంకా చూడండి, 3:124-125.

4. పైనుండి నజ్డ్ ఉత్తర తూర్పు నుండి వచ్చిన 'గ'తాఫ్, హవాజిన్ మరియు ఇతర తెగల వారు; క్రింది నుండి ఖురైషులు; మరియు పడమర దిక్కునుండి ఇతర ముష్రికులు దాడి చేయటానికి వస్తారు.

విశ్వాసులు మరియు తమ హృదయాలలో రోగమున్నవారు: “అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు మాతో చేసిన వాగ్దానాలన్నీ బూటకాలు మాత్రమే!” అని అనసాగారు.¹

مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ۝

13. అప్పుడు వారిలోని ఒక పక్షంవారు: “ఓ యస్‘రిబ్ ² (మదీనా మునవ్వరా) ప్రజలారా! ఇక మీరు మీరిని (శత్రువులను) ఎదిరించలేరు. కనుక వెనుదిరగండి!” అని, అన్నారు. మరియు వారిలో మరొకవర్గం వారు, ప్రవక్తతో ఈ విధంగా పలుకుతూ (వెనుదిరిగి) పోవటానికి అనుమతి అడగ సాగారు: “మా ఇంట్లు భద్రంగాలేవు.”³ కాని వాస్తవానికి అవి భద్రంగానే ఉండెను. వారు కేవలం అక్కడి నుండి పారిపోదలచారు.

وَأَذَقْنَا لِكُلِّ فَرَقٍ حَذْرَ اللَّهِ وَتَوَقُّعَهُ يَوْمَ الْقِيَامِ ۚ لَكُمْ قَارِعُونَ ۚ وَبِشِئَانِ كِرْبِ بْنِ الْمُطَّلِ ۚ إِنَّمَا اللَّهُ مُخَوِّدُ الْفَاسِقِينَ ۚ

14. ఒకవేళ నగరపు చుట్టుప్రక్కల నుండి శత్రువులు లోపలికి దూరి, వారిని విద్రోహ చర్యలకు పాల్పడమని పిలిస్తే, వారువెంటనే సమ్మతించేవారు, మరియు వారు దానికోసం ఏ మాత్రం ఆలస్యం చేసేవారు కాదు.

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ آثَارِهِمْ نَأْتُوا الْمُسْلِمِينَ ۚ لَأُتُوهُمَا وَمَاتَ بِهَا لَأَيُّبَرُ ۚ

15. వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు, తాము వెన్ను చూపి పారిపోమని, అల్లాహ్ తో వాగ్దానం చేసిఉన్నారు. మరియు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం గురించి తప్పక ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది.

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُؤْتُوا

الْأَكْبَادَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُورًا ۝

16. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ మీరు మరణంనుండి గానీ, లేదా హత్యనుండి గానీ, పారిపోదలచుకుంటే! ఆ పారిపోవటం మీకు ఏ

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفَرَارُ إِن كَرِهْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ

أَوِ الْقَتْلِ ۚ وَإِذَا لَمْ تَعْلَمُوا إِلَّا قِيْلًا ۚ

1. ఈ విధమైన సందేశం వచ్చిన వారు దాదాపు డెబ్బై మంది మునాఫిఖులు.

2. ఆ కాలంలో ఆ ప్రాంతమంతా యస్‘రిబ్ అనే పేరుతో పిలువబడేది. ఆ ప్రాంతంలోనే మదీనా మునవ్వరా ఉంది.

3. అంటే ఒడంబడిక త్రొవిన బసూఖుర్ జా తెగవారు దక్షిణ దిక్కునుండి దాడి చేస్తారేమోననే భయం.

మాత్రం లాభదాయకం కాదు. అప్పుడు మీరు కేవలం కొంతకాలం మాత్రమే సుఖసంతోషాలు అనుభవిస్తారు!”

17. వారితో ఇంకా ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు కీడు చేయదలిస్తే! లేదా కరుణించదలిస్తే! ఆయన నుండి మిమ్మల్ని తప్పించేవాడెవడు?” మరియు వారు అల్లాహ్ ను పదలి ఇతరుణ్ణి ఎవడినీ సంరక్షకునిగా గానీ లేక సహాయకునిగా గానీ పొందలేరు. (7/8)

18. * వాస్తవానికి మీలో ఎవరు ఇతరులను (యుద్ధంనుండి) ఆటంకపరుస్తూ ఉన్నారో మరియు తమ సోదరులతో: “మా వైపునకు రండి!” అని పలుకుతూ ఉన్నారో, అలాంటి వారందరి గురించి, అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. మరియు వారు మాత్రం యుద్ధంలో చాలా తక్కువగా పాల్గొనేవారు;

19. (మీకు తోడ్పడే విషయంలో), వారు పరమలోభులుగా ఉండేవారు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారిపైకి ప్రమాదం వచ్చినపుడు వారు (నీ సహాయం కోరుతూ), మరణం ఆసన్నమైన వ్యక్తి కనుగ్రుడ్లు త్రిప్పే విధంగా నీ వైపుకు తిరిగి చూడటాన్ని, నీవు చూస్తావు. కాని ఆ ప్రమాదం తొలగిపోయిన వెంటనే, వారు లాభాలను పొందే ఉద్దేశంతో, కత్తెరవలే ఆడే నాలుకలతో మీతో బడాయీలు చెప్పుకుంటారు. అలాంటి వారు ఏ మాత్రం విశ్వసించలేదు. కావున, అల్లాహ్ వారి కర్మలను నిరర్థకం చేశాడు. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

20. దాడి చేసిన వర్గాలు ఇంకా వెళ్ళిపోలేదు అనే వారు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ ఆ వర్గాలు తిరిగి మళ్ళీ దాడిచేస్తే!

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نِعْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّظِينَ مِنْكُمُ الظَّالِمِينَ (مُخَوِّضِهِمْ هَلُمَّ الْيَتِيمَا وَلَا يَأْتُونَ الْبِئْسَ الْإِثْلَاقَ ۝)

أَسْتَعِثَّ عَلَيْكُمْ ۖ وَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يُنْظَرُونَ ۚ إِلَيْكَ تَوَلَّوْا أَعْيَاهُمْ ۚ الَّذِي يَعْصِي عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ ۚ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ أُولَٰئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

يَحْسَبُونَ الْحَرْبَ لَمْ يَدْهَبْ ۚ وَإِنْ يَأْتِ الْإِحْرَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَمْسَلُونَ

ఎడారివాసు(బద్దూ)లతో¹ కలిసి నివసించి, అక్కడినుండి మీ వృత్తాంతాలను తెలుసుకుంటే బాగుండేది కదా! అని అనుకుంటారు. ఒకవేళ వారు మీతోపాటు ఉన్నా చాలా తక్కువగా యుద్ధంలో పాల్గొని ఉండేవారు.

21. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరునిలో మీకు ఒక ఉత్తమమైన ఆదర్శం ఉంది, వారికొరకు ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు అంతిమదినాన్ని ఆశిస్తారో మరియు అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తారో!

22. మరియు విశ్వాసులు, దాడిచేసిన వర్గాల వారిని చూసినపుడు ఇలా పలికారు: “అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు సత్యం పలికారు.” ఇది వారి విశ్వాసాన్ని మరియు అల్లాహ్ పట్ల వారి విధేయతను మరింత అధికమే చేసింది.

23. విశ్వాసులలో అల్లాహ్ కు తాము చేసిన ఒప్పందం నిజంచేసి చూపినవారు కూడా ఉన్నారు. వారిలో కొందరు తమ శపథాన్ని పూర్తిచేసుకున్నవారున్నారు, మరికొందరు దానిని పూర్తిచేసుకోవటానికి నిరీక్షిస్తున్నారు. మరియు వారు తమ వైఖరిని ఏ మాత్రం మార్చుకోలేదు.

24. అల్లాహ్, సత్యవంతులకు వారి సత్యానికి ప్రతిఫలం నొసంగటానికి మరియు కపటవిశ్వాసులకు తానుకోరితే శిక్ష విధించటానికి లేదా వారి పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించటానికి ఇలా చేశాడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

عَنْ أَنْبَاءِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ يَفْقَهُوا إِلَّا قَلِيلًا ۝

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَذِكْرِ اللَّهِ كَبِيرًا ۝

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۝ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ۝

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَبِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا بَدِيلًا ۝

يَحْزِي اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

1. ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:90, 97, 98, 99, 101, 120, 48:11, 16, 49:14.

2. చూడండి, 6:12.

25. మరియు అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను వారి క్రోధావేశంతోనే - వారికెలాంటి మేలు లభింపజేయకుండా - వెనుకకు మరలించాడు. యుద్ధరంగంలో విశ్వాసులకు అల్లాహ్ యే (సహాయకునిగా) మిగిలాడు. వాస్తవంగా అల్లాహ్ మహా బలవంతుడు. సర్వ శక్తిమంతుడు.

26. మరియు గ్రంథప్రజలలో నుండి వారికి (అవిశ్వాసులకు యుద్ధంలో) తోడ్పడిన వారిని ఆయన (అల్లాహ్) వారి కోటలనుండి క్రిందికి తీసుకువచ్చాడు. మరియు వారి హృదయాలలో భీతిని ప్రవేశింపజేశాడు. వారిలో కొందరిని మీరు చంపుతున్నారు, మరి కొందరిని ఖైదీలుగా చేసుకుంటున్నారు.

27. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) వారి భూమికి, వారి ఇండ్లకు మరియు వారి ఆస్తులకు మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు. మరియు మీరు ఎన్నడూ అడుగుమోపని భూమికి గూడా, (మిమ్మల్ని వారసులుగా చేశాడు).² మరియు వాస్తవంగా అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

28. ఓ ప్రవక్తా! నీవు నీ భార్యలతో ఇలా అను: 'ఒకవేళ మీరు ప్రాపంచిక జీవితాన్ని మరియు దాని శోభను కోరుతున్నట్లైతే, రండి నేను మీకు తప్పక జీవనసామగ్రి నిచ్చి,

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْثِهِمْ لَمْ يَنَالُوا أَحْيَاءً
وَكُفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ ۖ وَكَانَ اللَّهُ
قَوِيًّا عَزِيزًا ۝

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
مِصْرَاصِهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ ۖ قَرِيبًا
تَقْتُلُونَ وَنَأْبِرُونَ قَرِيبًا ۝

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَرَائِهِمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّهُمْ
تَنْبُوها ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّزَوْجِكَ إِن كُنْتَ تَرِيدُ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۖ وَزَيْنَهَا فَمَعَالِكَ إِن مَتَّعْتُكَ
وَأَسَرَّحْتُكَ سَرَاحًا جَمِيلًا ۝

1. అంటే యూదులైన బనూ-ఖురైజా తెగవారు. వారు మొదట శత్రువులకు సహాయపడమని మదీనా ముస్లింలతో ఒప్పందం చేసుకుంటారు. కాని మదీనా నగరం నుండి వెడలగొట్టబడిన బనూ-నదీర్ తెగవారి మాటలు విని, తమ ఒడంబడికను తెంపి శత్రువులకు సహాయపడటానికి పూనుకుంటారు. అందుకే శత్రువులు పారిపోయింది చూసి వారు తమ కోటలలో దాక్కుంటారు. ముస్లింలు వారిని 25 రోజులు ముట్టడించి ఉంచుతారు. చివరకు వారు - తమ విశ్వాసపూతానికి - శిక్షకు గురి అవుతారు.

2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఇది 6వ హిజ్రీలో జరిగిన 'ఖైబర్ విజయమని అభిప్రాయపడ్డారు. మరి కొందరు రోమ్ మరియు పర్షియాల విజయాలని! (ఫ'త్వ్ అల్-ఖదీర్).

మిమ్మల్ని¹ మంచి పద్ధతిలో విడిచి పెడతాను.

29. “కాని ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి మరియు పరలోక గృహాన్ని కోరుతున్నట్లైతే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మీలో సజ్జనులైన వారికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.”

30. ఓ ప్రవక్త స్త్రీలారా! మీలో ఎవరైనా స్పష్టంగా అనుచితమైన పనికి పాల్పడితే ఆమెకు రెట్టింపు శిక్ష విధించబడుతుంది.² మరియు వాస్తవంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

31. (*) మరియు మీలో ఏ స్త్రీ అయితే అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన సందేశహరునికి విధేయురాలై ఉండి సత్కార్యాలు చేస్తుందో, ఆమెకు మేము రెట్టింపు ప్రతిఫలమిస్తాము మరియు ఆమె కొరకు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధిని సిద్ధపరచిఉంచాము.³

وَلَا تَكُنَّ تَرْتَدْنَ إِلَهُ وَرَسُولَهُ وَالذَّارِ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ
أَجْرًا عَظِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ مِنْ بَيِّنَاتٍ مِنْكَ بِفَاحِشَةٍ
مُبِينَةٍ يُضَعَّفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ۝

وَمَنْ يَفْعَلْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وِعْمَلٌ
صَالِحًا نُؤْتِيَهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا
رِزْقًا كَرِيمًا ۝

1. ఈ విజయాల వల్ల ముస్లింలకు ధన సంపత్తులు దొరకడం వల్ల, వారు మొదటి కంటే ఎంతో అధికంగా సుఖవంతమైన జీవితంగడుపసాగారు. ఇది చూసి దైవప్రవక్త భార్యలు (ర'ది.'అస్తమ్) కూడా ఆ సంపదలను తమకొరకు కోరారు. దానికి జవాబుగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. దీనితో అర్థమయ్యేదేమిటంటే, ఎన్నో సంపత్తులు ముస్లింలకు దొరికినా, దైవప్రవక్త ('స'అస) తన స్వంత వినియోగం కొరకు మొదటి వలనే అతి తక్కువ జీవనోపాధిని ఉంచుకునే వారు. అంతా ముస్లింలకు పంచేవారు. దీని తరువాత ఉమ్మహ్ తుల్ మూమినిన్ (ర'ది.'అస్తమ్)లు తమ పట్టు పదలుకున్నారు. ఆ కాలంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) వివాహబంధంలో తొమ్మిది మంది భార్య (ర'ది.'అస్తమ్)లు ఉన్నారు. ఐదుగురు ఖురైషులు 'అయిషహ్, 'హ'ఫ్సా, ఉమ్మూ-హబీబా, 'సౌదా, మరియు ఉమ్మూ సల్మా (ర'ది.'అస్తమ్) మరియు నలుగురు ఇతరులు: 'సఫియా, మైమూనా, 'జైనబ్ మరియు జువేరియా (ర'ది.'అస్తమ్).

2. అల్-ఫాహిషహ్ అంటే ఖురైఆన్ లో 'జినా' అంటే వ్యభిచారం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. అల్- లేకుండా ఫాహిషహ్ అని ఉంటే - ఇక్కడ ఉన్నట్లు - సభ్యతలేని పని, లేక అనుచితమైన పని అనే అర్థంలో వాడబడింది. పెద్దవారు చేసే చిన్నతప్పు కూడా పెద్దదే. కాబట్టి వారికి రెండింతలు శిక్ష ఉందని బోధింపబడింది.

3. చూడండి, 8:4.

32. ఓ ప్రవక్త భార్యలారా! మీరు సాధారణ స్త్రీల వంటివారు కారు. మీరు దైవభీతి గలవారైతే మీరు మెత్తని స్వరంతో మాట్లాడకండి. ఎందుకంటే! దానితో తన హృదయంలో రోగమున్న వానికి దుర్బుద్ధి పుట్టవచ్చు. కావున మీరు స్పష్టంగా, సూటిగానే మాట్లాడండి.

33. మరియు మీరు మీ ఇండ్లలోనే ఉండండి మరియు పూర్వపు అజ్ఞానకాలంలో అలంకరణను ప్రదర్శిస్తూ తిరిగినట్లు తిరగకండి.¹ మరియు నమాజ్ స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి మరియు అల్లాహ్ కు ఆయన సందేశహరునికి విధేయులై ఉండండి. (ఓ ప్రవక్త) గృహిణులారా!² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ నుండి మాలిన్యాన్ని తొలగించి, మిమ్మల్ని పరిశుద్ధులుగా చేయగోరుతున్నాడు.

34. మరియు మీ ఇండ్లలో వినిపించబడే అల్లాహ్ ఆయతులను మరియు జ్ఞానవిషయా (హదీస్)లను స్మరిస్తూ ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అత్యంత సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు.³

35. నిశ్చయంగా, ముస్లిం (అల్లాహ్ కు విధేయులైన) పురుషులు మరియు ముస్లిం

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسُنُنٌ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَضَعْنَ بِالنُّقُولِ قِطْعَةً أَلَا تَنفَعُ فِي قَلْبِهِ رِضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۖ

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ۖ

وَأَذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِّنَ الْآيَاتِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۖ

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ

1. చూడండి, 5:50.

2. అహ్-జాబ్ -బైత్, శబ్దానికి ఈవిధంగా అర్థాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ ఆయత్ లో ఖుర్ఆన్, దైవప్రవక్త (స'అస) సతీమణు (ర'ది. అహ్-జాబ్)లనే సంబోధిస్తోంది. ఖుర్ఆన్ లో ఇతరచోట్లలో కూడా భార్యలను అహ్-జాబ్-బైత్ అని, సంబోధించబడింది. ఉదాహరణకు 11:73. కొందరు 'అలీ, ఫాతిమా, హసన్ మరియు హుసైన్ (ర'ది. అహ్-జాబ్)లను మాత్రమే అహ్-జాబ్-బైత్ గా భావిస్తున్నారు. వాస్తవమేమిటంటే, దైవప్రవక్త సతీమణులూ (ర'ది. అహ్-జాబ్), దైవప్రవక్త (స'అస) సంతానం (ర'ది. అహ్-జాబ్) మరియు ఈ నలుగురూ (ర'ది. అహ్-జాబ్), అందరూ అహ్-జాబ్-బైత్ వారే! (ఫ'త్తే అల్-ఖిర్, షాకాన్).

3. చూడండి, 6:103.

స్త్రీలు; విశ్వాసులైన (ము'మిన్) పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన (ము'మిన్) స్త్రీలు; భక్తిపరులైన పురుషులు మరియు భక్తి పరులైన స్త్రీలు; సత్యవంతులైన పురుషులు మరియు సత్యవంతులైన స్త్రీలు; ఓర్పుగల పురుషులు మరియు ఓర్పుగల స్త్రీలు; వినమ్రతగల పురుషులు మరియు వినమ్రత గల స్త్రీలు; దాసశీలురైన పురుషులు మరియు దాసశీలురైన స్త్రీలు; ఉపవాసాలు¹ ఉండే పురుషులు మరియు ఉపవాసాలు ఉండే స్త్రీలు; తమ మర్మాంగాలను కాపాడుకునే పురుషులు మరియు (తమ మర్మాంగాలను) కాపాడుకునే స్త్రీలు;² మరియు అల్లాహ్ను అత్యధికంగా స్మరించే పురుషులు మరియు అత్యధికంగా స్మరించే స్త్రీలు; ఇలాంటి వారి కొరకు అల్లాహ్ క్షమాభిక్ష మరియు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

36. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు, ఒక విషయంలో నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు, విశ్వసించిన పురుషునికి గానీ లేక విశ్వసించిన స్త్రీకిగానీ ఆ విషయంలో మరొక నిర్ణయం తీసుకునే హక్కులేదు.³ మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరునికి అవిధేయుడవుతాడో, వాస్తవంగా అతడు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నట్లే!

37. మరియు (ఓ ప్రవక్తా జ్ఞాపకం చేసుకో!) అల్లాహ్ అనుగ్రహించిన మరియు నీవు

وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ وَالْقَنَاتِ

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ
وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

وَأَذِّنْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآلِهِ عَلَيْهِ

1. 'సౌమున్': కేవలం ఆహార పానీయాలే గాక ఇతర చెడువిషయాల నుండి కూడా దూరంగా ఉండటం. ఇంకా చూడండి, 19:26 అక్కడ ఈ శబ్దం మాట్లాడకుండా ఉండటాన్ని సూచిస్తుంది.
2. చూడండి, 24:30.
3. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'జైనబ్' (ర.'అన్సా)ల వివాహం గురించి అవతరింపజేయబడింది.

అనుగ్రహించిన వ్యక్తితో¹ నీవు: “నీ భార్యను ఉంచుకో (విడిచిపెట్టకు) మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండు.” అని అన్నప్పుడు; నీవు అల్లాహ్ బయటపెట్ట దలచిన విషయాన్ని, నీ మనస్సులో దాచి ఉంచావు. నీవు ప్రజలకు భయపడ్డావు, వాస్తవానికి నీవు అల్లాహ్ కు భయపడటమే చాల ఉత్తమమైనది. ‘జైద్, ఆమెతో తన సంబంధాన్ని తన ఇచ్చానుసారంగా త్రొపుకున్న తరువాతనే, మేము ఆమె వివాహం నీతో జరిపించాము. విశ్వాసులకు తమ దత్తపుత్రుల భార్యలతో పెండ్లి చేసుకోవటంలో - వారు తమ భార్యల నుండి తమ ఇష్టానుసారంగా తమ సంబంధం త్రొపుకొన్నప్పుడు - ఏ విధమైన దోషం లేదు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ఆదేశం తప్పక అమలులోకి రావలసిందే!

38. అల్లాహ్ తన కొరకు ధర్మసమ్మతం

أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفَىٰ فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَهُ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاهَا لِي لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٨﴾

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ

- ముహమ్మద్ (స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడక ముందు 'ఖదీజా (ర.'అన్వా) అతనికి (స'అస) ఒక బానిసను కానుకగా ఇస్తారు. అతని పేరు 'జైద్ బిన్-హారిసా. అతడు ఉత్తర అరేబియాకు చెందిన బసూ-కల్ప్ తెగకు చెందిన 'అరబ్. అతడు (ర'ది.'అ.) చిన్నతనంలోనే తెగల మధ్య జరిగే యుద్ధాలలో బందీఅయ్యి అమ్మివేయబడతారు. అతనిని (ర'ది.'అ.) 'ఖదీజా (ర.'అన్వా) కొని, తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస)కు ఇస్తారు. దైవప్రవక్త (స'అస) అతనికి స్వేచ్ఛనిస్తారు. ఆ తరువాత అతనిని తమ దత్తకుమారునిగా చేసుకుంటారు. దైవప్రవక్త (స'అస)పై వ'హీ అవతరించిన తరువాత మొట్టమొదటి ఇస్లాం స్వీకరించిన వారిలో ఇతను (ర'ది.'అ.) కూడా ఒకరు. అతని (ర'ది.'అ.) వివాహం దైవప్రవక్త (స'అస) తన మేనత్త కుమార్తె 'జైనబ్ బింతు-జ'హష్ (ర.'అన్వా)తో చేయిస్తారు. కాని మొదటి నుండియే ఆమె (ర.'అన్వా)కు ఈ వివాహం నచ్చదు. వారి మధ్య మొదటి రోజు నుండియే కలహాలు ప్రారంభమవుతాయి. 'జైద్ (ర'ది.'అ.) కూడా తన మొదటి భార్య - స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడిన బానిస - ఉమ్మూ ఆయ్ మన్ (ర.'అన్వా), అతని కుమారుడు ఉసామహ్ (ర'ది.'అ.) యొక్క తల్లితో సంతోషంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటారు. 'జైద్ బిన్-హారిసా మరియు 'జైనబ్ బింతు-జ'హష్ (ర'ది.'అన్ముమ్)ల మధ్య ఎల్లప్పుడూ కలహాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. దానితో 'జైద్ (ర'ది.'అ.) 5వ హిజ్రీలో 'జైనబ్ బింతు-జ'హష్ (ర.'అన్వా)కు విడాకులు ఇస్తారు. తరువాత దైవప్రవక్త (స'అస) అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ ప్రకారం ఆమె (ర.'అన్వా)తో వివాహం చేసుకుంటారు. దత్తపుత్రుడు ఏ మాత్రం స్వంతపుత్రుడు కాజాలడు. కావున అతడు విడిచిన స్త్రీతో వివాహం చేసుకోవచ్చు అనే విషయం కూడా దీనితో స్పష్టమవుతుంది.

చేసిన దానిని ప్రవక్త పూర్తిచేస్తే అతనిపై ఎలాంటి నిందలేదు, ఇంతకు పూర్వం గతించిన వారి విషయంలో కూడ అల్లాహ్ సంప్రదాయం ఇదే. మరియు అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, నిర్దేశింపబడిన (తిరుగులేని) శాసనం;

39. వారికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ సందేశాలను అందజేస్తారో మరియు కేవలం ఆయనకే భయపడతారో మరియు అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరికీ భయపడరో! మరియు లెక్క తీసుకోవటానికి కేవలం అల్లాహ్‌యే చాలు!

40. ఓ మానవులారా! ముహమ్మద్ మీ పురుషుల్లో ఎవ్వడికీ తండ్రికాడు.¹ కాని అతను అల్లాహ్‌యొక్క సందేశహరుడు మరియు ప్రవక్తలలో చివరివాడు.² మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్‌యే ప్రతివిషయపు జ్ఞానం గలవాడు.

41. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ను (ఏకాగ్రచిత్తంతో) అత్యధికంగా స్మరించండి.

سُبْحَانَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَقُوا مِنْ قَبْلُ
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ
وَلَا يَخْتَصِمُونَ أَحَدًا إِلَّا لِلَّهِ وَكُفًى بِاللَّهِ حَسِيبًا

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

- అంటే అతను ('స'అస), 'జైద్ బిన్-హరీసా (ర'ది.అ.) యొక్క తండ్రి కారు. మరియు ఏ ఇతర పురుషుని తండ్రి కూడా కారు. ప్రతివాడు తన నిజతండ్రి పేరుతోనే పిలువబడాలి. దైవప్రవక్త ('స'అస)కు 'ఖదీజహ్ (ర.అన్నా) నుండి ముగ్గురు కుమారులు: ఖాసిమ్, 'తయ్యబ్ మరియు 'తాహిర్. మరియు 'ఖదీజహ్ (ర. 'అన్నా) నుండి ఇబ్రాహీం. వారంతా బాల్యవస్త్రంలోనే మరణించారు, (ఇబ్నె-కసీర్, ముహమ్మద్ జూనాగడి). కొందరు వ్యాఖ్యాతలు 'ఖదీజహ్ (ర. 'అన్నా)కు ఇద్దరు కుమారులే అని అంటారు: ఖాసిమ్ మరియు అబ్దుల్లాహ్. 'తయ్యబ్, 'తాహిర్ అనేవి అబ్దుల్లాహ్ యొక్క మారు పేర్లు అని వారంటారు.
- 'ఖాతమున్: అంటే ముద్ర. ముద్రవేయటం చివరిపని, కావున దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) తరువాత ఇక ఏ ప్రవక్త కూడా రాదు. కాబట్టి అతను ప్రవక్తల ముద్ర (చివరివాడు), అని సంబోధించబడ్డారు. కావున అతని తరువాత తనను తాను ప్రవక్తగా పరిగణించేవాడు, అసత్యుడూ, దజ్జాల్ మాత్రమే! చివరికాలంలో దైవప్రవక్త 'ఈసా ('అ.స.) తిరిగివస్తారు. కానీ అతను ప్రవక్తగా గాక ముహమ్మద్ ('స'అస) యొక్క ఉమ్మడితండ్రిగా వస్తారు. ఇదంతా స'హీ 'హదీసులలో ఉంది. చాలా మంది ధర్మవేత్తల ఆభిప్రాయం ఇదే! అతను ('స'అస) చివరి ప్రవక్త కాబట్టి సమస్తలోకాలకు ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. చూడండి, 21:107.

42. మరియు ఉదయం మరియు సాయంత్రం ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండండి.

43. ఆయన మీపై ఆశీర్వాదాలు (సలాత్) పంపుతూ ఉంటాడు మరియు ఆయన దూతలు మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుగులోకి తీసుకురావటానికి (ఆయనను ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు). మరియు ఆయన విశ్వాసుల పట్ల అపార కరుణాప్రదాత.

44. వారు ఆయనను కలుసుకునే రోజున వారికి: “మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!” అనే అభినందనలతో స్వాగతం లభిస్తుంది.¹ మరియు ఆయన వారికొరకు గౌరవ ప్రదమైన ప్రతిఫలం సిద్ధపరచిఉంచాడు.

45. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా మేము, నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్త అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరిక చేసేవానిగా మాత్రమే పంపాము!

46. మరియు ఆయన అనుమతితో, అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచేవానిగా మరియు ప్రకాశించే దీపంగానూ (చేసి పంపాము)!

47. మరియు నిశ్చయంగా, వారి మీద అల్లాహ్ యొక్క గొప్ప అనుగ్రహం ఉందనే శుభవార్తను విశ్వాసులకు ఇవ్వు.

48. మరియు నీవు సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల మాటలకు లోబడకు మరియు వారి వేధింపులను లక్ష్యపెట్టకు మరియు కేవలం అల్లాహ్ నే నమ్ముకో. మరియు కార్యకర్తగా కేవలం అల్లాహ్ యే చాలు!

وَسَبِّحْهُ بَكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكَ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ۝

يَخْبِتُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سُلْطَانٌ مُّكْرَمٌ ۝

أَجْرًا كَرِيمًا ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۝

وَدَّاعِبًا إِلَى اللَّهِ يَأْذَنُ بِهِ وَيُرَاجَا مُبِيرًا ۝

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ۝

وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَكُلْ عَلَى اللَّهِ وَكُفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ۝

49. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు విశ్వాసినులైన స్త్రీలను వివాహమాడి, తరువాత - మీరు వారిని తాకక పూర్వమే - వారికి విడాకులిచ్చినట్లయితే, మీ కొరకు వేచి వుండే వ్యవధి ('ఇద్దత్') పూర్తిచేయమని అడిగే హక్కు మీకు వారిపై లేదు.¹ కనుక వారికి పారితోషికం ఇచ్చి, మంచితనంతో వారిని సాగనంపండి.²

50. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా, మేము నీకు: నీవు ముహ్మ చెల్లించిన నీ భార్యలను³ మరియు అల్లాహ్ ప్రసాదించిన (బానిస) స్త్రీల నుండి నీ ఆధీనంలోకి వచ్చిన (స్త్రీలను)⁴ మరియు నీతోపాటు వలస వచ్చిన నీ పినతండ్రి (తండ్రి సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ మేనత్తల (తండ్రి సోదరీ మణుల) కుమార్తెలను మరియు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدَاةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَعَهُنَّ وَسْوَءُ حُكْمٍ سَرَاحًا جَبِيلًا ٥٠

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي آتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عُمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ وَبَنَاتِ خَلَاتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأُمَرَائِكَ مُؤْمِنَاتٍ إِنْ وَهَبْتَ نَفْسَهُ لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ

1. వివాహం తరువాత స్త్రీతో సంభోగించి ఉంటే ఆమె వేచిఉండే గడువు ('ఇద్దత్') మూడు రుతుస్రావాలు. చూడండి, 2:228. కాని వివాహం తరువాత సంభోగించక ముందే విడాకులిస్తే ఆమె వేచిఉండక వెంటనే, మరొకనితో వివాహం చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ సంభోగం జరుగకముందే భర్త చనిపోతే 'ఇద్దత్' నాలుగు నెలల మీద వది రోజులు, (ఫత్వే అల్-ఖిర్, ఇబ్నె-కసీర్). నికా'హ్ జరిగిన తరువాతనే 'తలాఖ్, ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నికా'హ్‌యే కాకుంటే 'తలాఖ్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఎక్కడ ఉంటుంది! "లా'తలాఖ ఖబల్ నికా'హ్." (ఇబ్నె-మాజా): "లా 'తలాఖ లి ఇబ్ని ఆదమ్ ఫీమా లా యమ్లికు." (అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ మరియు అ'హ్మద్-2/189) అంటే పెండ్లి (నికా'హ్) కానిదే 'తలాఖ్ విషయమే రాదు.
2. అంటే వారి ముహ్మ నిర్ణయించబడి ఉంటే సగం ఇవ్వండి. లేకపోతే మీకు తోచినది ఇచ్చి మంచి విధంగా సాగనంపండి.
3. దైవప్రవక్త('స'అస)కు కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఉదాహరణకు అతని ('స'అస)పై తహజ్జుద్ నమాజ్ విధిగా చేయబడింది. మరియు సదఖ్ (దానం) అతని ('స'అస)పై హరాం చేయబడింది. ఇక్కడ ఎవరికైతే అతను ('స'అస) ముహ్మ చెల్లించారో వారు అతనికి 'హలాల్' గావించబడ్డారు. వారికి ముహ్మ ఇంత అని నియమించబడలేదు. ఉదాహరణకు: 'సఫియా మరియు జువేరియా (ర'ది.అస్తుమ్)ల ముహ్మ. ఇతరులందరికీ దైవప్రవక్త ('స'అస) ముహ్మ సగదు చెల్లించారు. కేవలం ఉమ్మె 'హబీబా (ర'అన్తా) ముహ్మ నజ్జాషీ (ర'ది.అ.) చెల్లించారు.
4. జువేరియా మరియు చివరిభార్య 'సఫియా(ర'ది.అస్తుమ్)లను ఇద్దరిని అతను ('స'అస) వారి స్వేచ్ఛనే ముహ్మ ప్రసాదించి వివాహమాడారు. రెహ్-నా మరియు మారియా ఖిత్రియా (ర'ది.అస్తుమ్)లు బానిసలుగానే ఉన్నారు. (ము'హమ్మద్ జూనాగధి).

నీ మేన మామల (తల్లి సోదరుల) కుమార్తెలను మరియు నీ పినతల్లుల (తల్లి సోదరీమణుల) కుమార్తెలను; మరియు తనను తాను ప్రవక్తకు సమర్పించుచున్న విశ్వాసిని అయిన స్త్రీని, ఒకవేళ ప్రవక్త ఆమెను వివాహం చేసుకోదలిస్తే - ఇతర విశ్వాసుల కొరకు గాక ప్రత్యేకంగా నీ కొరకే - ధర్మ సమ్మతం చేశాము. వాస్తవానికి వారి (ఇతర విశ్వాసుల)కొరకు, వారి భార్యల విషయంలో మరియు వారి బానిసల విషయంలో, మేము విధించిన పరిమితులు మాకు బాగా తెలుసు.¹ ఇదంతా మేము నీ కేవిధమైన ఇబ్బంది కలుగకుండా ఉండాలని చేశాము. వాస్తవానికి అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/8)

دُونَ الْمُسْلِمِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي
أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ٥

رُجِيَ مِنْ كَسَاءٍ مِنْهُمْ وَتُوِيَ إِلَيْكَ مِنْ كَسَاءٍ
وَمِنْ ابْنَتَيْهِمْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ
أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا
آتَيْنَهُمْ كُنْهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ٥

51. * నీవు వారి (నీ భార్యల)లో నుండి, నీవు కోరిన ఆమెను నీ నుండి కొంతకాలం వేరుగా ఉంచవచ్చు. మరియు నీవు కోరిన ఆమెను నీతోపాటు ఉంచుకోవచ్చు. మరియు నీవు వేరుగా ఉంచిన వారిలో నుండి ఏ స్త్రీవైనా నీవు తిరిగి పిలుచుకోగోరితే, నీపై ఎలాంటి దోషంలేదు. దీనితో వారి కళ్లకు చల్లదనం కలుగుతుందని, వారు దుఃఖపడరనీ నీవు వారికి ఏమి ఇచ్చినా, వారు సంతోషపడుతారని ఆశించవచ్చు! వాస్తవానికి, మీ హృదయాలలో ఏముందో అల్లాహ్ కు తెలుసు.² మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు

1. ఇతర విశ్వాసులు ఒకేసారి నలుగురి కంటే ఎక్కువ మంది భార్యలను కలిగి ఉండరాదు. మరియు వారి నికాహ్ కొరకు వలీ, సాక్షులు మరియు ముక్ర తప్పనిసరిగా ఉండాలి. ఈనాడు బానిసలు లేరు. ఎందుకంటే బానిసలు జిహాద్లో పట్టుబడిన వారు మాత్రమే. డబ్బిచ్చి బానిసను కొనడం ఇస్లాంలో హరామ్. చూడండి, 2:221, 4:3-4 మరియు 19:25.
2. 'అయిషహ్ (ర.'అన్నా) కథనం - దైవప్రవక్త (స'అస) ఇలా ప్రార్థించే వారు: "ఓ అల్లాహ్! నేను నా మేరకు నా భార్యల మధ్య న్యాయంగా వ్యవహరిస్తున్నాను. ఇక నా వశంలో లేని

శాంతస్వభావుడు (సహనశీలుడు).

52. వీరు గాక, ఇతరస్త్రీలు నీకు (వివాహమాడటానికి) ధర్మసమ్మతం కారు.¹ వీరికి బదులుగా కూడా మరెవ్వరినీ భార్యలుగా తీసుకునే అనుమతి కూడా నీకు లేదు - వారి సౌందర్యం నీకు ఎంతసచ్చినా - నీ ఆధీనంలో ఉన్న (బానిస) స్త్రీలు తప్ప!² వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి విషయాన్ని గమనిస్తున్నాడు.

53. ఓ విశ్వాసులారా! ప్రవక్త యొక్క ఇంట్లోకి అనుమతి లేకుండా ప్రవేశించకండి. భోజనార్థం (పిలువబడినపుడు) ఆహారం సిద్ధపరిచే సమయం కొరకు వేచిఉండకండి, కాని మీరు పిలువబడినప్పుడు తప్పకుండా వెళ్ళండి. అయితే భోజనం చేసిన వెంటనే వెళ్ళిపోండి మరియు సాధారణ సంభాషణలో కాలక్షేపం చేస్తూ కూర్చోకండి. నిశ్చయంగా, దీని వలన ప్రవక్తకు కష్టం కలుగుతుంది; కాని అతను మిమ్మల్ని (పోమ్మనటానికి) సంకోచిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సత్యం చెప్పటానికి సంకోచించడు (సిగ్గుపడడు). మరియు మీరు

لَا يَحِلُّ لَكَ الْإِسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بِهِمْ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُمْ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
رَقِيبًا ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
إِلَّا أَنْ يُدْعَوْا لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَظَرٍ إِنَّهُ
وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا إِذَا أُطْعِمْتُمْ
فَاكْتَسِبُوا وَلَا أَمْسَأَتَيْنِ لِجَدِيبٍ إِنْ ذَلِكَ
كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَعِجْ مِنْكُمْ وَاللَّهُ
لَا يَسْتَعِجِ مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ
مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ
لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْخِرُوا رَسُولَ
اللَّهِ وَلَا أَنْ تُكَلِّمُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِ آبَدًا
إِنْ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ۝

దాని కొరకు నన్ను బాధ్యునిగా చేయకు! అది కేవలం నీ చేతిలో ఉంది.” అంటే హృదయంలో ఉన్న ప్రేమ, అది ఒక భార్యకంటే మరొక భార్య కొరకు అధికంగా ఉండవచ్చు! (ఇబ్నె-హంబల్).

1. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స'అస)కు తొమ్మిది మంది సతీమణులు (ర'ది. అస్టుమ్) ఉండేవారు. ఐదుమంది ఖురైషులు 'అయిషహ్, 'హఫ్సా, ఉమ్మూ-హబీబా, 'సౌదా, మరియు ఉమ్మూ-సల్మా. నలుగురు ఇతరులు: 'సఫియా, మైమూనా, 'జైనబ్ మరియు జువేరియా. అతను (స'అస) ఆ తరువాత ఎవ్వరితోనూ వివాహమాడలేదు.
2. బానిస స్త్రీల విషయంలో సంఖ్యాపరిమితి లేదు. వారిని గురించి 4:3, 23:6 మరియు 70:30 లలో కూడా శాసనం ఉంది.
3. దైవప్రవక్త (స'అస) 'జైనబ్(ర.'అన్సా)తో వివాహమాడి ఇచ్చిన వలీమా భోజనం సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ఆ రోజు కొందరు 'స'హబీలు భోజనం తరువాత కూర్చోని కాలక్షేపం చేయసాగారు, (స. బు'ఖారీ).

ప్రవక్త భార్యలతో ఏదైనా అడగవలసి వచ్చినప్పుడు తెరచాటునుండి అడగండి. ఇది మీ హృదయాలను మరియు వారి హృదయాలను కూడా నిర్మలంగా ఉంచుతుంది. మరియు అల్లాహ్ సందేశహరునికి కష్టం కలిగించటం మీకు తగదు. మరియు అతని తరువాత అతని భార్యలతో మీరు ఎన్నటికీ వివాహం చేసుకోకండి. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ దృష్టిలో మహా అపరాధం.

54. ఒకవేళ మీరు ఏ విషయానైనా వెలిబుచ్చినా లేదా దానిని దాచినా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు మాత్రం ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

55. వారి (ప్రవక్త భార్యల)పై - తమ తండ్రుల, తమ కుమారుల, తమ సోదరుల, తమ సోదరుల కుమారుల, తమ స్త్రీల లేదా తమబానిస(స్త్రీల) - యెదుటకు వస్తే ఎలాంటి దోషంలేదు.¹ (ఓ స్త్రీలారా!) మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి సాక్షి.

56. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన దూతలు ప్రవక్తపై దురూద్లు పంపుతూ ఉంటారు. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు కూడా అతనిపై దురూద్లు మరియు మీ హృదయపూర్వక సలాంలు పంపుతూ ఉండండి.²

إِنْ بُدِيَ وَأَشْيَاءٌ أَوْ تَخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ خَبِيرًا
شَهِيدًا ٥٤

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ فِي آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ
وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا أِبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا مَمْلُوكَاتِ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَلَا أَبْنَاءِ إِيَّاهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا ٥٥

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ٥٦

1. చూడండి, 24:31 అక్కడ కూడా ఈ శాసనం ఉంది.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవదూతల ('అలైహిమ్. స.) ముందు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను ప్రశంసిస్తాడు. మరియు అతనిపై తన కారుణ్యాలను అవతరింపజేస్తాడు. మరియు దైవదూత('అలైహిమ్.స.)లు అతని ('స'అస) ఔన్నత్యాలకు ప్రార్థనలు చేస్తారు. సహాబీ (ర'ది.అస్తుమ్)లు దైవప్రవక్తతో మేము ఏ విధంగా మీపై దురూద్ పంపాలి అని ప్రశ్నించగా, అతను('స'అస) సమాజ్లో చదివే దురూద్ ఇబ్రాహీమ్ వివరించారు, ('స.బు'ఖారీ).

57. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరునికి బాధకలిగిస్తారో, వారిని అల్లాహ్ ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా శపిస్తాడు (బహిష్కరిస్తాడు) మరియు ఆయన వారికై అవమానకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.¹

58. మరియు ఎవరైతే, ఏ తప్పు చేయని, విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు స్త్రీలకు బాధకలిగిస్తారో, వాస్తవానికి వారు అపనిందను మరియు స్పష్టమైన పాపభారాన్ని తమమీద మోపుకున్నట్లే!

59. ఓ ప్రవక్తా! నీ భార్యలతో, నీ కుమార్తెలతో మరియు విశ్వాసినులైన స్త్రీలతోనూ తమదుప్పట్లను తమమీద పూర్తిగా కప్పకోమనిచెప్పు. ఇది వారు గుర్తించబడి బాధింపబడకుండా ఉండటానికి ఎంతో సముచితమైనది.² మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత. (1/4)

60. * ఒకవేళ ఈ కవట విశ్వాసులు మరియు తమ పూదయాలలో రోగం (కలుషితం) ఉన్నవారు మరియు మదీనాలో వదంతులు వ్యాపింపజేసేవారు. తమ (దుశ్చైతన్య) మానుకోకపోతే, మేము తప్పక నీకు వారిపై అధికృత నొసంగుతాము. ఆ తరువాత వారు

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ۝

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيًا
وَاتِّبَاعًا طَعَنُوا لَهَا تَوَّابًا وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ
وَالْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ
ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَضْنَ عَلَيْهِنَّ ذُرِّيٌّ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

لِّئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُفْسِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ
بِهِمْ فَاصْبِرْ إِلَىٰ هَٰذَا وَاصْبِرْ لَهُمَا

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఎవ్వరూ బాధించలేరు. ఇక్కడ దీని అర్థం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టం లేనిపని చేయడం. ఉదా: అల్లాహ్ (సు.తా.)కు సంతానం అంటగట్టడం. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క సందేశహరునికి బాధ కలిగించడం అంటే, అతని ('స'అస)పై అసత్యవాదుడు, కవి, మాంత్రికుడు అని అపనిందలు మోపడం.

ల'అనతున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహాల నుండి బహిష్కరించ, శపించ, నిషేధించ, త్రోసివేయ, దూషించ బడటం అనే అర్థాలున్నాయి. చూడండి, 2:88.

2. చూడండి, 24:31, శరీరాన్ని పూర్తిగా కప్పకొని, నెత్తిపై ఉన్న దుప్పటిని ముఖంమీదికి లాగుకొని కప్పకోమని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

ఈ నగరంలో నీ పొరుగువారిగా కొన్నాళ్ళకంటే ఎక్కువ ఉండలేరు.

61. వారు శపించ(బహిష్కరించ)బడ్డ వారు. వారు ఎక్కడ కనబడితే అక్కడ పట్టుకోబడతారు మరియు వారు దారుణంగా చంపబడతారు.¹

62. ఇది ఇంతకు పూర్వం గడిచిన వారి విషయంలో జరుగుతున్న అల్లాహ్ సంప్రదాయమే! మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి మార్పును చూడలేవు.²

63. ప్రజలు నిన్ను అంతిమ ఘడియ (పునరుజ్జానం)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంది.” మరియు నీకెలా తెలియగలదు? బహుశా, ఆ ఘడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!³

64. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారులను శపించాడు (బహిష్కరించాడు) మరియు ఆయన వారికొరకు మండే (నరక) అగ్నిని సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

65. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వారు ఎలాంటి సంతక్షకుణ్ణి గానీ సహాయకుణ్ణి గానీ పొందలేరు.

66. వారి ముఖాలు నిప్పులపై బొర్లింపబడిన నాడు; వారు: “అయ్యో! మేము అల్లాహ్ కు విధేయులమై ఉండి, సందేశహరుణ్ణి అనుసరించి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?” అని వాపోతారు.

مَلْعُونِينَ أَيْ مَا يُنْفَرُوا أَيْدُوا وَقُتِلُوا انْقِطَاعًا ⑩

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ
وَلَنْ يَجْدِلَ سُنَّةَ اللَّهِ تَبْدِيلًا ⑪

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ
اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ⑫

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرَيْنَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ⑬

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلَا لِيًّا وَلَا نَصِيرًا ⑭

يَوْمَ تَقُفُّ أَعْيُنُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ لَوْلَا
أَعْطَا اللَّهُ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ⑮

1. చూడండి, 2:191.

2. చూడండి, 35:42-44.

3. చూడండి, 7:187.

67. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, మేము మా నాయకులను మరియు మా పెద్దలను అనుసరించాము. కాని, వారే మమ్మల్ని (బుజ్జు) మార్గం నుండి తప్పించారు.

68. “ఓ మా ప్రభూ! వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు మరియు వారిని పూర్తిగా శపించు (బహిష్కరించు)!”

69. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మూసాను బాధించిన వారివలె అయిపోకండి.¹ తరువాత అల్లాహ్ వారు (కల్పించిన) ఆరోపణనుండి అతనికి విముక్తి కలిగించాడు. అతను (మూసా), అల్లాహ్ దృష్టిలో ఎంతో ఆదరణీయుడు.

70. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్‌యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు మీరు మాట్లాడినప్పుడు యుక్తమైన మాటనే పలకండి.

71. ఆయన మీ కర్మలను సరిదిద్దుతాడు మరియు మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్‌కు విధేయుడై సందేశహరుని ఆజ్ఞను పాలిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అతడే గొప్ప విజయం పొందినవాడు!

72. నిశ్చయంగా, మేము బాధ్యతను² ఆకాశాలకు, భూమికి మరియు పర్వతాలకు సమర్పించగోరాము, కాని అవి దానిని భరించటానికి సమర్థులైనవేదు మరియు

وَالْوَارِثِينَ إِنَّا أَنْطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاءَنَا فَأَصْلَحُونَا
السَّيِّئِينَ ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعَفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَمُ لَعْنَا
كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ إِذْ
مُوسَىٰ قَبَّرَ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ
وَجِيهًا ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

لِيُصَلِّ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ
يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

1. మూసా ('అ.స.)ను బాధించిన వివరాలకు చూడండి, 2:55, 5:24.

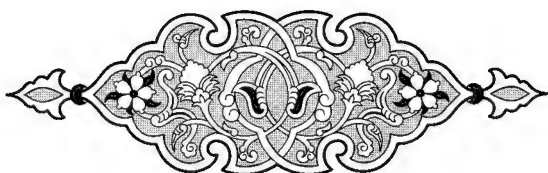
2. బాధ్యత అంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞ పారించడం వల్ల కలిగే పుణ్యఫలాలు మరియు తిరస్కరించడంవల్ల కలిగే కష్టనష్టాలు. శిక్షలకు భయపడి, ఆకాశాలూ, భూమీ మరియు పర్వతాలు, దానిని భరించటానికి సమర్థులైనవేదు. కాని మానవుడు తన మూఢత్వం వల్ల ఈ బాధ్యతను తనమీద మోపుకున్నాడు.

బాధ్యత అంటే ఖుర్ఆన్ కూడా కావచ్చు!

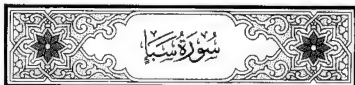
దానికి భయపడ్డాయి, కాని మానవుడు దానిని తన మీద మోపుకున్నాడు. నిశ్చయంగా అతడు దుర్మార్గుడు, మూఢుడు కూడాను.

73. (దాని ఫలితంగా!) అల్లాహ్ కపట విశ్వాసులయిన పురుషులను మరియు కపట విశ్వాసులయిన స్త్రీలను మరియు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించే పురుషులను మరియు సాటి కల్పించే స్త్రీలను శిక్షిస్తాడు; మరియు విశ్వాసులైన పురుషుల మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీల పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

34. సూరహ్ సబా'

ఇక్కడి నుండి ఆరు సూరాహల సమూహం ప్రారంభమవుతోంది (34-39). ఇది మధ్య మక్కా కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్ బహుశా సూరహ్ అల్-ఇస్రా (17) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 15-20 ఆయతులలో ఉన్న విషయంతో తీసుకోబడింది. సబా' ఒక తెగవారి పేరు. వారు ఈ కాలపు యమన్ లో ఉండేవారు. ధనసంపత్తులు, మానవ శక్తిసామర్థ్యాలు తాత్కాలికమైనవి. 'అవి ఎప్పుడైనా నశించిపోవచ్చు.' అనే విషయం ఈ గాథవల్ల తెలుస్తుంది. బైబిల్ లో వారు షీబా అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. ఇందులో 54 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

ఆయన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు పరలోకంలో కూడ సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు ఆయనే!¹ మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వం తెలిసినవాడు.²

2. భూమిలోకి ప్రవేశించేది మరియు దానినుండి బయటికివచ్చేది మరియు ఆకాశం నుండి దిగేది మరియు దానిలోకి పైకి ఎక్కిపోయేది, అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు ఆయన అపార కరుణాప్రదాత, క్షమాశీలుడు.

3. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: "అంతిమ ఘడియ (పునరుత్థానం) మాపై ఎన్నడూ రాదు!" వారితో ఇలా అను: "ఎందుకు రాదు! అగోచర విషయ జ్ఞానంగల నా ప్రభువు సాక్షిగా! అది తప్పక మీ మీదకు వస్తుంది." ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَمِيدُ ﴿١﴾

يَعْلَمُ مَا يَلِكُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يُزِيلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يُعْرِضُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْعَفُوفُ ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا يُعْزِبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾

1. ఈ స్తోత్రాలు పునరుత్థాన దినమున విశ్వాసులు చేస్తారు. చూడండి, 39:74, 7:43, 35:34.

2. చూడండి, 6:18.

ఉన్న రవ్వ (పరమాణువు)తో సమానమైన వస్తువు గానీ, లేదా దాని కంటే చిన్నది గానీ లేదా దాని కంటే పెద్దది గానీ, ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (వ్రాయబడకుండా) ఆయనకు మరుగుగా లేదు.

4. అది (అంతిమ ఘడియ), విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ప్రతిఫలము నివ్వటానికి వస్తుంది. అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి (స్వర్గం) ఉంటాయి.¹

5. మరియు ఎవరైతే మా సూచన (ఆయాత్)లను విఫలం చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. మరియు ఎవరికైతే జ్ఞానం ఇవ్వబడిందో! వారు,² ఇది నీ ప్రభువు తరపు నుండి నీపై అవతరింపజేయబడిన సత్యమనీ మరియు అది సర్వశక్తిమంతుడు ప్రశంసనీయుడు (అయిన అల్లాహ్) మార్గం వైపునకే మార్గదర్శకత్వం చేస్తున్నదనీ గ్రహిస్తారు.

7. మరియు సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “మీరు (చచ్చి) దుమ్ముగా మారి, చెల్లాచెదలైన తరువాత కూడా! నిశ్చయంగా, మళ్ళీ క్రొత్తగా సృష్టించబడతారని తెలియజేసే వ్యక్తిని³ మీకు చూపమంటారా?

8. “అతను అల్లాహ్ పై అబద్ధం కల్పించాడో లేక! అతనికి పిచ్చిపట్టిందో తెలియటం లేదు!” అలాకాదు, ఎవరైతే పరలోకాన్ని

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي الْبَيْنَاتِ مُعْرِضِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رَجْزِ الْبَئِ

وَرَى الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ الَّذِينَ أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ نَدَائِكُمْ عَلَىٰ جَلٍ يُبْئِبْكُمُ إِذَا مَرَّ قَوْمٌ مَرَّتٍ أَنْتُمْ كَيْفَىٰ خَلَقَ جَدِيدٌ

أَفَتَدْرِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ حِجَّةٌ نَبِلَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

1. చూడండి, 8:4.

2. జ్ఞానమివ్వబడిన వారు అంటే స'హాబా (ర'ది. అన్వమ్)లు, విశ్వాసులు మరియు గ్రంథజ్ఞానం గలవారు, అందరూ కావచ్చు!

3. ఇది సత్యతిరస్కారులు దైవప్రవక్త ('స'అస) గురించి పలుకుతున్నారు.

నమ్మరో వారు శిక్షకు గురిఅవుతారు. మరియు వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం వెళ్ళిపోయారు.

9. ఏమిటి? వారు తమకు ముందున్న మరియు తమ వెనుకనున్న ఆకాశాన్ని మరియు భూమిని చూడటంలేదా? మేము కోరితే, వారిని భూమిలోకి అణగద్రొక్కే వారం, లేదా వారిపై ఆకాశంనుండి ఒక ముక్కను పడవేసేవారం. నిశ్చయంగా, ఇందులో పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలే, ప్రతిదాసుని కొరకు ఒకసూచన ఉంది.¹ (3/8)

10. * మరియు వాస్తవంగా, మేము దావూద్‌కు మా తరపునుండి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము: “ఓ పర్యవేక్షకారా! మరియు పక్షులారా! అతనితో కలిసి (మా స్తోత్రాన్ని) ఉచ్చరించండి!”² (అని మేము ఆజ్ఞాపించాము). మేము అతని కొరకు ఇనుమును మెత్తదిగా చేశాము.

11. (అతనికి ఇలా ఆదేశమిచ్చాము): “నీవు కవచాలు తయారుచేయి మరియు వాటి వలయాలను (కడియాలను) సరిసమానంగా కూర్చు!” మరియు (ఓ మానవులారా!): “మీరు సత్కార్యాలు చేయండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా నేను చూస్తున్నాను.”

12. మరియు మేము గాలిని సులైమాన్‌కు (వశపరచాము); దాని ఉదయపు గమనం ఒక నెల రోజుల పాటి ప్రయాణాన్ని పూర్తిచేసేది మరియు దాని సాయంకాలపు గమనం

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَسْأَتَهُمْ بِالْأَرْضِ أَوْ تُسْقَطُ عَلَيْهِمْ كَيْفَ أَمَرَنَ السَّمَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يٰعِيسَىٰ اٰوِيْ
مَعَهُ وَالطَّيْرِ وَالتَّالٰهُ الْحَدِيْدُ ۝

اِنْ اَعْمَلْ سَبْعَ سَاعَاتٍ وَفِي السَّرْدِ وَاَعْمَلُوا
صَالِحًا اِنِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ عٰتٰهَا سَهْرًا وَرَوٰحَهَا سَهْرًا
وَاَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَفِي الْجَنِّ مَن يَعْمَلْ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ وَمَن يَزِغْهُم مِّنْهُم مِّنْ أَمْرِنَا نَذِيْقُهُ

1. చూడండి, 24:31 చివరి వాక్యం.

2. చూడండి, 21:79.

ఒకనెల.¹ మరియు మేము అతని కొరకు రాగిఊటను ప్రవహింపజేశాము. మరియు అతని ప్రభువు ఆజ్ఞతో, అతని సన్నిధిలో పనిచేసే జిన్నాతులను అతనికి వశపరచాము. మరియు వారిలో మా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించిన వాడికి ప్రజ్వలించే నరకాగ్నిశిక్షను రుచిచూపుతూ ఉండేవారము.

13. వారు (జిన్నాతులు) అతనికి అతను కోరే, పెద్దపెద్ద కట్టడాలను, ప్రతిమలను, గుంటలవంటి పెద్దపెద్ద గంగాళాలను, (తమ స్థానము నుండి) కదిలించలేని కళాయీలను తయారుచేసేవారు. “ఓ దావూద్ వంశీయులారా! మీరు కృతజ్ఞులై పనులు చేస్తూ ఉండండి.” మరియు నా దాసులలో కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారు చాలా తక్కువ.

14. మేము అతని (సులైమాన్)పై మృత్యువును విధించినప్పుడు, అతని చేతికర్రను తింటూఉన్న పురుగు తప్ప, మరెవ్వరూ! అతని మరణవిషయం, వారికి (జిన్నాతులకు) తెలుపలేదు.² ఆ తరువాత అతను పడిపోగా జిన్నాతులు తమకు అగోచర విషయాలు తెలిసి ఉంటే, తాము అవమానకరమైన ఈ బాధలో పడి ఉండేవారంకాము కదా అని తెలుసుకున్నారు.

15. వాస్తవంగా, సబా' వారి కొరకు, వారి నివాసస్థలంలో ఒక సూచన ఉంది.³ దాని కుడి

مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

يَعْلَمُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ عَذَابٍ وَتِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ
الْجَوَابِ وَقَدْ وَرِثِيَتْ أَعْمَالُ آلِ دَاوُدَ شُكْرًا
وَقِيلَ مَنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرُونَ

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ
إِلاَّ آيَاتُنَا الْآرِضِ كُلِّ مِنْهَا خَرَجَتْ بِتِ
الْجِنُّ أَنْ تَوَكَّلُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لِمُتَوَفَّي
الْعَذَابِ الْبُهِينِ

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتْنِ عَنْ يَمِينٍ

1. చూడండి, 21:81-82.

2. దీనితో తెలిసేది ఏమిటంటే జిన్నాతులకు అగోచర విషయాల జ్ఞానం ఉండదు.

3. సబా': ఒక జాతి పేరు. బైబిల్లో వారు షీబా (Sheiba) అనే పేరుతో పిలువబడ్డారు. వారిపై ఒక స్త్రీ రాజ్యాధికారి. అది ఈ నాటి యమన్‌లోని 'హ'దరమోత్ ప్రాంతాలలో ఉండేది. ఆమె సులైమాన్ ('అ.స.)ను కలుసుకొనిన తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించింది. అంతకు పూర్వం వారు సూర్యుణ్ణి పూజించేవారు. ఆ రాజ్యపు రాజధాని పేరు మ'అరిబ్. వారు డామ్‌లు నిర్మించారు. దానివల్ల వారు మంచి పంటలు పండించి సుఖసంతోషాలలో వర్ధిల్లుతూ ఉండేవారు.

మరియు ఎడమ ప్రక్కలలో రెండు తోటలు ఉండేవి (వారితో): “మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన ఆహారంతిని ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి!” (అని అనబడింది). ఇది చాలా మంచి దేశం మరియు మీ ప్రభువు క్షమాశీలుడు.

16. అయినా వారు విముఖులయ్యారు. కాబట్టి మేము వారిపైకి, కట్టనుతెంచి వరదను పంపాము. మరియు వారి రెండుతోటలను చేదైన ఫలాలిచ్చే చెట్లు, రూపుకచెట్లు మరియు కొన్ని మాత్రమే రేగుచెట్లు ఉన్న తోటలుగా మార్చాము.¹

17. ఇది వారి కృతఘ్నుతకు (సత్య తిరస్కారానికి) బదులుగా వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. మరియు ఇలాంటి ప్రతిఫలం మేము కృతఘ్నులకు తప్ప, ఇతరులకు ఇవ్వము.

18. మరియు మేము వారిమధ్య మరియు మేము శుభాలు ప్రసాదించిన నగరాలమధ్య, స్పష్టంగా కనిపించే నగరాలను స్థాపించి: “వాటిమధ్య సురక్షితంగా రేయింబవళ్ళు ప్రయాణిస్తూ ఉండండి.” (అని అన్నాము).

19. కాని వారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా ప్రయాణదూరాలను పొడిగించు.” అని వేడుకొని, తమకు తామే అన్యాయం చేసు కున్నారు. కావున మేము వారిని కథలుగా మిగిల్చి, వారిని పూర్తిగా చెల్లాచెదురు చేశాము.² నిశ్చయంగా, ఇందులో

وَيَسْأَلُ هَٰؤُلَاءِ مِنْ رَّبِّكَ وَأَشْكُرُوا إِلَهُ
بَلَدِهِ طَيِّبَةً وَرَبُّ غَفُورٌ ①

فَاعْرَضُوا فَاغْلَسْنَا عَلَيْهِمْ سَبِيلَ الْعَرَمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِحَبَشَةٍ حَتَّىٰ يَذَّاقُوا أَكْلَ خَبْطٍ وَاثِلٍ وَشَيْءٍ
مِّنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ②

ذَٰلِكَ جَزَاءُ بَٰئِلَتِهِم بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا الْكَافِرِينَ ③

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرَىٰ الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى
ظَاهِرَةً وَفَدَّرْنَا فِيهَا السَّبِيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيُبْ
وَإِنَّمَا إِمْنِينَ ④

فَقَالُوا إِنَّا بَعْدُ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَزَفَرْنَاهُمْ كُلَّ مَسْرِقَةٍ إِنَّا فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ⑤

1. అస్థి'న్, రూపుక చెట్లు (Tamarisk Trees) లేక వాటివంటి చెట్లు. దీని తాత్పర్యమేమిటంటే, వారి అవిశ్వాస వైఖరి మరియు సత్యతిరస్కారం వల్ల, మొదట మంచి ఫలాలనిచ్చే ఆ రెండు తోటలు ఎక్కువగా చేదైన ఫలాలిచ్చే పెద్ద పెద్ద ముండ్లు గల చెట్లుగా మారిపోయాయి. మరియు కొన్ని మాత్రమే మంచి ఫలాలిచ్చే రేగుచెట్లు (Lote-Trees)గా మిగిలి పోయాయి.
2. మ'అరిబ్ డామ్, తెగిన తరువాత అక్కడి ప్రజలు ఇటూ అటూ చెల్లాచెదురై పోయారు.

సహనశీలుడు, కృతజ్ఞుడు అయిన ప్రతి వ్యక్తికి సూచనలున్నాయి.

20. వాస్తవానికి ఇబ్లీస్ (షైతాన్) వారి విషయంలో తాను ఊహించింది సత్యమయిందని నిరూపించాడు. ఎందుకంటే! విశ్వాసులలోని ఒక వర్గంవారు తప్పు, అందరూ వాడిని అనుసరించారు.

21. మరియు వాడికి (షైతాన్ కు) వారిపై ఎలాంటి అధికారం లేదు.¹ కాని, పరలోకాన్ని విశ్వసించేవాడెవడో (మరియు) దానిని గురించి సంశయంలో పడ్డవాడెవడో, తెలుసుకోవటానికి మాత్రమే (మేమిలా చేశాము) మరియు నీ ప్రభువు ప్రతివిషయాన్ని కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.

22. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఎవరినైతే, (ఆరాధ్యదైవాలుగా) భావిస్తున్నారో, వారిని పిలిచిచూడండి!” ఆకాశాలలోగానీ మరియు భూమిలోగానీ రవ్వ (పరమాణువు) అంత వస్తువుపై కూడా వారికి అధికారం లేదు. మరియు వారికి ఆ రెండింటిలో ఎలాంటి భాగస్వామ్యమూ లేదు. మరియు ఆయనకు వారిలో నుండి ఎవ్వడూ సహాయకుడునూ కాడు.²

23. మరియు ఆయన దగ్గర ఏ విధమైన సిఫారసు పనికిరాదు, ఆయన అనుమతించిన వాడి (సిఫారసు తప్ప)!³ చివరకు వారి హృదయాల నుండి భయం తొలగి పోయినప్పుడు వారు (దేవదూతలు): “మీ ప్రభువు మీతో చెప్పిందేమిటి?” అని అడుగుతారు.

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ
إِلا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِيَعْلَمَ مَن
يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مَن هُوَ مِنِّي شَكٍّ
وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ ﴿٢١﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ
مِنْهُمْ شَيْءٌ ﴿٢٢﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَن أَذِنَ لَهُ حَقًّا
إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ
قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

1. చూడండి, 14:22.

2. చూడండి, 17:56-57.

3. చూడండి, 10:3, 19:87, 20:109.

దానికి వారంటారు: “సత్యం మాత్రమే!” మరియు ఆయన మహోన్నతుడు, మహనీయుడు. (1/2)

24. * వారిని ఇలా అడుగు: “మీకు ఆకాశాల నుండి మరియు భూమి నుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చేవాడెవడు?” వారికి తెలుపు: “అల్లాహ్!” అయితే నిశ్చయంగా, మేమో లేక మీరో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే సన్మార్గంలో ఉన్నాము లేదా స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నాము.”

25. ఇంకా ఇలా అను: “మేము చేసిన పాపాలకు మీరు ప్రశ్నించబడరు మరియు మీ కర్మలను గురించి మేమూ ప్రశ్నించబడము.”

26. వారితో ఇలా అను: “మన ప్రభువు మనందరినీ (పునరుత్థానదినమున) ఒకేచోట సమకూర్చుతాడు. తరువాత న్యాయంగా మన మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. ఆయనే (సర్వోత్తమమైన) తీర్పు చేసేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.”

27. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఆయనకు సాటిగా నిలబెట్టిన భాగస్వాములను నాకు చూపించండి. ఎవరూ లేరు! వాస్తవానికి ఆయన, అల్లాహ్‌యే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

28. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْلِيَآ لَكُمْ لَعَلْ هُدًى أَوْفَىٰ صَلِيلٍ مُّبِينٍ ①

قُلْ لَا تَسْأَلُونَنَا عَمَّا آجُرُونَنَا وَلَا لَنُكَلِّمَنَّكُمْ ②

قُلْ يَجْعَلُ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ بَيْنَاتٍ مِّنَ الْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ③

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ هُمْ شُرَكَآءُ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ④

وَمَا أَسْأَلُكَ إِلَّا كَآثَةَ النَّاسِ بِشِيرَآؤِنِي أَوْ نَذِيرًا وَلَكِنَّ

1. అల్-ఫత్తాహు: The Decider, The Judge, The Opener of the gates of sustenance and of mercy to His servants. తన దాసులకు జీవనోపాధి మరియు కారుణ్యపు ద్వారాలు తెరిచేవాడు. అపద్బాంధవుడు, న్యాయాధిపతి, తీర్పు చేసేవాడు, పరిష్కరించే వాడు.

అల్-హాకము: The Supreme Judge, విశ్వన్యాయాధితి, ఏకైక శాసకుడు, శాసన నిర్మాత, (12:40), నిష్పక్షపాతంగా తీర్పుచేసే వాడు, (6:114).

అల్-అద్లు: న్యాయనిర్ణేత, సరైన తీర్పు మాత్రమే చేసేవాడు. He Whom desire does not cause to incline or decline, so that He should deviate from right course in Judgement. పైవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

నిన్ను సర్వమానవులకు శుభవార్తనిచ్చే వానిగా మరియు హెచ్చరికచేసే వానిగా మాత్రమే పంపాము.¹ కాని వాస్తవానికి చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు.²

29. మరియు వారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేర నున్నది?” అని అడుగుతున్నారు.³

30. వారితో ఇలాఅను: “మీ కొరకు ఒక రోజు వ్యవధి నిర్ణయించబడి ఉంది; మీరు దాని రాకను ఒక్క ఘడియ వేసుకూ చేయలేరు లేదా (ఒక్క ఘడియ) ముందుకూను చేయలేరు.”⁴

31. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారు ఇలా అంటారు: “మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను మరియు దీనికి ముందువచ్చిన ఏ గ్రంథాన్ని కూడా నమ్మము.” ఒకవేళ ఈ దుర్మార్గులను తమ ప్రభువు ఎదుట నిలబెట్టబడినప్పుడు, వారు ఒకరిపైనొకరు, ఆరోపణలుచేసుకోవటం నీవు చూస్తే (ఎంత బాగుండును)! బలహీన వర్గం వారు దురహంకారులైన తమ నాయకులతో: “మీరే లేకుంటే మేము తప్పక విశ్వాసులమయ్యేవారం!” అని అంటారు.

32. దురహంకారులైన నాయకులు బలహీనులైన వారితో ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మీ వద్దకు మార్గదర్శకత్వం వచ్చినప్పుడు మేము మిమ్మల్ని దానినుండి నిరోధించామా?

أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ⑩

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⑨

قُلْ لَكُمْ مِيعَادٌ يَوْمَ لَا تَسْتَخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً
وَلَا تَسْتَفْتُونَ ⑧

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا تَوَكَّلْنَا بِهَذَا الْقُرْآنِ
وَلَا يَأْتِي بَيْنَ يَدَيْهِ إِلَهٌ لَّنَا وَكُلُّهُمْ أِيَّاكَ
مُوَفَّقُونَ عِنْدَ رَبِّكَ ⑦ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ⑥

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لَعَنَ
صَدَدُكُمْ عَنِ الْهَدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ
مُجْرِمِينَ ⑤

1. చూడండి, 7:158, 25:1.

2. చూడండి, 12:103, 6:116.

3. చూడండి, 7:187.

4. చూడండి, 71:4. పైన ఇవ్వబడిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ను అనుసరించి ఉంది. అంటే మీరు ఎవ్వరునూ ఆ నిర్ణీత వ్యవధిని ఒక్కఘడియ ముందుకూనూ తీసుకురాలేరు లేదా దానిని ఒక్కఘడియ కూడా ఆలస్యమూ చేయలేరు. అది అల్లాహుతా'అలా నిర్ణయించిన ఘడియలోనే రానున్నది. దానిని మార్చే శక్తి ఇతరులకు ఎవ్వరికీ లేదు.

అలాకాదు, మీరే అపరాధానికి పాల్పడ్డారు!”

33. మరియు బలహీనులైన వారు దురహంకారులైన నాయకులతో ఇలా అంటారు: “అలాకాదు! ఇది మీరు రాత్రింబవళ్ళు పన్నిన కుట్ర.¹ మీరు మమ్మల్ని - అల్లాహ్ ను తిరస్కరించి - ఇతరులను ఆయనకు సాటి కల్పించమని ఆజ్ఞాపిస్తూఉండేవారు.” మరియు వారు శిక్షను చూసినప్పుడు, తమ పశ్చాత్తాపాన్ని దాస్తారు. మరియు మేము సత్య తిరస్కారుల మెడలలో సంకెళ్ళువేస్తాము.² వారు తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేదైనా పొందగలరా?

34. మరియు మేము హెచ్చరిక చేసే అతనిని (ప్రవక్తను), ఏ నగరానికి పంపినా, దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు: “నిశ్చయంగా, మేము మీవెంట పంపబడిన సందేశాన్ని తిరస్కరిస్తున్నాము.” అని అనకుండా ఉండలేదు.

35. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: “మేము (నీ కంటే) ఎక్కువ సంపద మరియు సంతానం కలిగి ఉన్నాము. మరియు మేము ఏ మాత్రం శిక్షింపబడము.”

36. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తానుకోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు, మరియు (తాను కోరిన వారికి) మితంగా ఇస్తాడు. కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.”

37. మరియు, మీ సంపదగానీ మరియు మీ సంతానంగానీ మిమ్మల్ని మా దగ్గరికి తేలేవు;

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُؤُكُمُ الْكَيْلُ وَاللَّيْلُ إِذَا تَأَمَّرْتُمَا أَنْ تُغْلِبَا فِي اللَّهِ وَتَجْعَلَ لَهُ آئِدًا أَدَامًا وَإِسْرُوا اللَّهَ أَمَةً لِّمَا رَأَوْا الْعَذَابَ وَبَعَلْنَا الْأَعْمَالُ فِي آعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ يَعْبُرُونَ إِلَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا عَنَّا كَثِيرٌ مِّنْ أَمْوَالٍ وَأَوْلَادُ أَوْ مَنَعُنْ بِمُعَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِن رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَر النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْحَيِّ تَقَرُّ بِكُمْ

1. చూడండి, 10:21, 35:43, 86:15.

2. చూడండి, 13:5, 36:8.

3. మొట్టమొదట కేవలం పేదవారు మరియు దిగువ సామాజిక తరగతుల వారు మాత్రమే ప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లను అనుసరించారు. చూడండి, 26:111, 11:27, 7:75, 17:16.

కాని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! కావున అలాంటివారికి తాము చేసిన దానికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. మరియు వారు భవనాలలో సురక్షితంగా ఉంటారు.

38. మరియు ఎవరైతే మా సూచనలను భంగపరచటానికి ప్రయత్నిస్తారో, అలాంటి వారు కఠినశిక్షకు హాజరుచేయబడతారు.

39. వారితో అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తన దాసులలో తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని వుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరిన) వారికి మితంగా ఇస్తాడు. మరియు మీరు (ఆయన మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టేదంతా ఆయన మీకు తిరిగి ఇస్తాడు. మరియు ఆయనే సర్వశ్రేష్ఠుడైన జీవనోపాధి ప్రదాత.”

40. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఆ రోజు ఆయన వారందరిని సమీకరించిన తరువాత దేవదూతలతో ఇలా అడుగుతాడు: “ఏమీ? వీరేనా మిమ్మల్ని ఆరాధిస్తూ ఉండేవారు?”¹

41. వారు (దేవదూతలు) జవాబిస్తారు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు! నీవే మా సంరక్షకుడవు, వీరు కారు. వాస్తవానికి, వీరు జిన్నాతులను ఆరాధించేవారు, వీరిలో చాలా మంది, వారిని (జిన్నాతులను) విశ్వసించేవారు.”²

42. (అప్పుడు వారితో ఇట్లనబడుతుంది): “అయితే ఈ రోజు మీరు ఒకరికొకరు లాభం గానీ, నష్టం గానీ చేకూర్చుకోలేరు.” మరియు మేము దుర్మార్గులతో: “మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండిన నరకబాధను రుచి చూడండి!” అని పలుకుతాము.

عِنْدَنَا زُلْفَىٰ ۖ لَا أَفْنَانُ ۚ وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ
فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْوَعْدِ بِمَا عَمِلُوا ۖ وَهُمْ
فِي الْعَرَفَاتِ ۖ يُؤْتُونَ

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَجْرًا ۚ يُؤْتُونَ
فِي الْعَذَابِ مُخْتَصِرُونَ

قُلْ إِنَّ رِزْقِي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِن
عِبَادِي وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِن شَيْءٍ
فَهُوَ يَحْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ۚ ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ
أَهَٰؤُلَاءِ إِنَّا كُنَّا عِبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مَن دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ ۖ الْحَقُّ أَكْثَرُ ۖ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ مُّؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَخْلِفُكَ بِعَصَاكَ لِبَعْضٍ نَّعَاوَا ۚ
وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ ۖ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهَا كَذِبُونَ

1. చూడండి, 25:17.

2. చూడండి, 4:117.

43. మరియు వారికి మా స్పష్టమైన సూచన (ఆయాత్)లను వినిపింపజేసి నప్పుడు వారు: “ఈ వ్యక్తి కేవలం మీ తండ్రితాతలు ఆరాధించే వాటినుండి మిమ్మల్ని నిరోధిస్తున్నాడు.” అని అంటారు. వారింకా ఇలా అంటారు: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) కేవలం కల్పించబడిన బూటకం మాత్రమే.” మరియు సత్యతిరస్కారులు, సత్యం వారి ముందుకు వచ్చినపుడు: “ఇది కేవలం స్పష్టమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!”¹ అని అంటారు.

44. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, వారికి చదవటానికి ఎలాంటి గ్రంథాలు ఇవ్వలేదు.² మరియు మేము వారి వద్దకు నీకు పూర్వం హెచ్చరించే (సందేశహరుణ్ణి) కూడా పంపలేదు.

45. మరియు వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ఇదే విధంగా) తిరస్కరించారు. మేము (పూర్వం) వారికిచ్చిన దానిలో వీరు పదోవంతు కూడా పొందలేదు. అయినా వారు నా సందేశహరులను తిరస్కరించారు. చూశారా! నా శిక్ష ఎంత ఘోరంగా ఉండిందో!³ (5/8)

46. * (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “వాస్తవానికి, నేను మీకు ఒక విషయం బోధిస్తాను: ‘మీరు అల్లాహ్ కొరకు ఇద్దరిద్దరిగా, ఒక్కొక్కరిగా నిలవండి. తరువాత బాగా ఆలోచించండి!’ మీతోపాటు ఉన్న ఈ వ్యక్తికి (ప్రవక్తకు) పిచ్చిపట్టలేదు.⁴ అతను కేవలం, మీపై ఒక ఘోరశిక్ష రాకముందే, దానిని

وَإِذَا شِئِلْ عَلَيْهِمُ الْبُيُوتُ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا جُلُؤٌ يَرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آفَاكُ مُفْتَرًى ۖ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْخَرُؤُنَّ يَوْمَئِذٍ ۝

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ۝

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَتَبَعُوا أَمْسَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا أَرْسِلْ نَكِيرٌ ۝

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِيَ وَفَرَادَىٰ شُكْمٍ تَتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ مِنْ جُنَّةٍ إِنَّهُ هُوَ الْبَاقِي بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

1. చూడండి, 74:24.

2. చూడండి, 30:35.

3. చూడండి, 46:26.

4. చూడండి, 7:184.

గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించేవాడు మాత్రమే!"¹

47. ఇలా అను: "నేను మిమ్మల్ని ఏదైనా ప్రతిఫలం అడిగి ఉన్నట్లైతే, దానిని మీరే ఉంచుకోండి.² వాస్తవానికి, నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది. మరియు ఆయనే ప్రతిదానికి సాక్షి!"

48. ఇలా అను: "నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే సత్యాన్ని (అసత్యానికి విరుద్ధంగా) పంపే వాడు.³ ఆయనే అగోచర యథార్థాలన్నీ తెలిసి ఉన్న వాడు."

49. ఇలా అను: "సత్యం వచ్చేసింది! మరియు అసత్యం (మిథ్యం) దేనినీ ఆరంభం చేయజాలదు మరియు దానిని తిరిగి ఉనికిలోకి తేజాలదు."⁴

50. ఇలా అను: "ఒకవేళ నేను మార్గ భ్రష్టుడనైతే! నిశ్చయంగా, అది నా స్వంత నాశనానికే! మరియు ఒకవేళ మార్గదర్శకత్వం పొందితే, అది కేవలం నా ప్రభువు నాపై

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

قُلْ إِنَّ رَحْمَتِي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْإِبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ۝

قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ فَقَدْ أَضَلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ
اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُبْدِيُ إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ۝

1. ఒకరోజు దైవప్రవక్త ('స'అస) 'సఫా గుట్టమీద ఎక్కి అంటారు: "ఓ ప్రజలారా, వినండి!". ప్రజలందరూ అక్కడికి చేరుకుంటారు. "ఒకవేళ: 'ఉదయమో, సాయంత్రమో, శత్రువు మీపై దాడిచేయనున్నాడు.' అని అంటే మీరు నమ్ముతారా?" వారంటారు: "ఎందుకు నమ్మము." అప్పుడతను ('స'అస) అంటారు: "అయితే వినండి! నేను మిమ్మల్ని ఘోరశిక్ష రాకముందు విశ్వసించడని హెచ్చరిస్తున్నాను." దానికి అబూ-లహబ్ అంటాడు: "నీ పాడుగాను, దీనికా నీవు మమ్మల్ని ప్రోగుచేసింది?" అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) సూరహ్ అల్-మసద్ (111) అవతరింపజేశాడు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ).

2. చూడండి, 25:57.

3. చూడండి, 21:18.

4. ఇక్కడ 'హాఖ్ఖ్ అంటే ఖుర్ఆన్, బా'తిల్ అంటే షై'తాన్ - కుఫ్ర మరియు షిర్క్. మక్కా విజయం రోజు, దైవప్రవక్త ('స'అస) కాబా గృహంలో ప్రవేశించారు. అందులో అన్ని వైపులా విగ్రహాలు ఉండేవి. అతను తన బాణపు కొనతో ఆ విగ్రహాలను కొట్టుతూ ఈ ఆయత్ మరియు 17:81, చదివారు: "వ ఖుల్ జా' అల్-హాఖ్ఖు వ 'జహఖల్ బా'తిల్," ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ).

అవతరింపజేసిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) వల్లనే! నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, దగ్గరలోనే ఉంటాడు (అతి సన్నిహితుడు)!¹

51. మరియు వారు భయకంపితులై ఉండటాన్ని, నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది), కాని వారికి తప్పించు కోవటానికి వీలుండదు. మరియు వారు చాలా సమీపంనుండి పట్టుకోబడతారు.²

52. అప్పుడు (పరలోకంలో) వారంటారు: “మేము (ఇప్పుడు) దానిని (సత్యాన్ని) విశ్వసించాము!” వాస్తవానికి వారు చాలా దూరంనుండి దానిని (విశ్వాసాన్ని) ఎలా పొందగలరు?

53. మరియు వాస్తవానికి వారు దానిని (సత్యాన్ని) ఇంతకు ముందు తిరస్కరించి ఉన్నారు. మరియు వారు తమకు అగోచరమైన విషయానికి దూరం నుండియే నిరసన చూపుతూ ఉండేవారు.

54. మరియు వారికి పూర్వం గడిచిన వారి విధంగానే, వారి మధ్య మరియు వారి కోరికల మధ్య అడ్డు వేయబడుతుంది. నిశ్చయంగా, వారు సంశయంలో పడవేసే గొప్ప సందేహంలో పడిఉండే వారు.³

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُؤْمِنُونَ أَلْفُوتُوا إِحْدًا مِّنْ
مَّكَايِنٍ ۚ قَرِيبٌ ۝

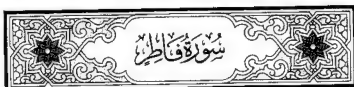
وَقَالُوا الْمَكَايِبُ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَادُ وُقُوتٌ مِّنْ
مَّكَايِنٍ بَعِيدٍ ۝

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَهُدُّ قُلُوبُهُنَّ بِالْغَيْبِ
مِّنْ مَّكَايِنٍ بَعِيدٍ ۝

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاءِهِمْ
مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّبِينٍ ۝

1. మీరు చెవిటి లేక అగోచర శక్తిని వేడుకోవడం లేదు. వాస్తవానికి మీకు దగ్గర ఉండి వినగల మరియు మీ ప్రార్థనలను అంగీకరించగల ఆయన (సు.తా.)ను వేడుకుంటున్నారు.
2. చూడండి, 17:13, 13:5.
3. శిక్షను చూసిన తరువాత విశ్వసించగోరితే, ఆ విశ్వాసం అంగీకరించబడదు. ఖతాదా (రజి.అ.) కథనం: “సందేహాల మరియు సంశయాల నుండి దూరంగా ఉండండి. ఎవడైతే సందేహాస్థంలో మరణిస్తాడో! అదే స్థితిలో పునరుత్థరింపబడతాడు. మరియు ఎవడైతే విశ్వాసంతో మరణిస్తాడో ఆ రోజు విశ్వాసంతోనే లేవబడతాడు!” (ఇబ్నె-కసీ‘ర్).

35. సూరహ్ ఫాతిర్

ఫాతిరున్: అంటే ఉత్పత్తికి కారకుడు, Originator, ఆరంభకుడు, ప్రభవింపజేసేవాడు ప్రతిదానిని పుట్టించేవాడు, సృష్టికి మూలాధారి. దీని మరొకపేరు అల్-మలాయుకమ్ అంటే దైవదూతలు. మొదటి ఆయత్లోనే ఈ రెండు పదాలున్నాయి. ఇది సూరహ్ అల్-ఫుర్కాన్ (25) మరియు సూరహ్ మర్యమ్(19)ల మధ్యకాలంలో అవతరింపజేయబడింది; అంటే హిజ్రత్ కు 7-8 సంవత్సరాలకు ముందు, మక్కాలో. ఇందులో 45 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తాను కోరిన దానిని సృష్టించగల, దానిని మరల పునరుత్థరింప జేయగల శక్తి ఉంది. ఆయన తన సందేశాన్ని ప్రవక్తల ద్వారా అవతరింపజేస్తాడు. జ్ఞానవంతులే దైవభీతి కలిగి ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) సర్వశక్తిమంతుడు. క్షమాశీలుడు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَحْمَدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلِكِ مُسْلِمًا إِلَى أَجْزَائِهِ مَتْنِي وَتِلْكَ وَرَيْ
يَرِيدُنِي الْخَلْقَ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

كَأَيُّفَ تَعْلَمُ اللَّهُ لِلْمَلَأْسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَأَيُّ مُمْسِكَ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهَا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

1. సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆకాశాలు మరియు భూమియొక్క సృష్టికి మూలాధారి.¹ ఆయనే దేవదూతలను సందేశాలు అందజేసేవారిగా నియమించాడు. వారు రెండేసి, మూడేసి లేదా నాలుగేసి రెక్కలు గలవారు.² ఆయన తన సృష్టిలో తాను కోరిన దానిని అధికంచేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

2. అల్లాహ్ ప్రజల కొరకు ఏ కారుణ్యాన్ని పంపినా దానిని ఆపేవాడు ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఏ (కారుణ్యం నైనా) ఆయన ఆపితే, ఆ తరువాత దానిని పంపగలవాడు కూడా ఎవ్వడూ లేడు. మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

1. ఫాతిరున్: చూడండి, 6:14, 12:101.

2. ఈ దేవదూతలు జిబ్రీల్, మీకాయీల్, ఇస్రాఫీల్ మరియు ఇజ్రాయీల్ ('అలైహిమ్. స.)లు. వారికి రెక్కలున్నాయి. మేరాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త ('స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.స.)కు ఆరువందల రెక్కలు చూశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం - ఇబ్నె మన్'జుద్ (ర'ది.అ.) కథనం.

3. ఓ మానవులారా! అల్లాహ్ మీకు చేసిన అనుగ్రహాలను జ్ఞాపకం చేసుకోండి! ఏమీ? భూమ్యాకాశాల నుండి మీకు జీవనోపాధి సమకూర్చే సృష్టికర్త అల్లాహ్ తప్ప మరొకడు ఉన్నాడా? ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

4. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు నిన్ను అసత్యవాదుడవని తిరస్కరించినా (ఇది క్రొత్త విషయం కాదు), వాస్తవానికి నీకు పూర్వం పంపబడిన సందేశహరులు కూడా తిరస్కరింపబడ్డారు. మరియు వ్యవహారాలన్నీ (తీర్చుకోరకు) చివరకు అల్లాహ్ వద్దకే మరలింపబడతాయి.

5. ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం! కావున ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మిమ్మల్ని మోసగించరాదు. మరియు ఆ మహాపంచకుణ్ణి (షైతాన్ ను) కూడా మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసగింపనివ్వకండి.¹

6. నిశ్చయంగా, షైతాన్ మీ శత్రువు, కావున మీరు కూడా వాడిని శత్రువుగానే భావించండి.² నిశ్చయంగా, వాడు తన అనుచరులను (భగభగ మండే) అగ్నివాసులవటానికే ఆహ్వానిస్తూ ఉంటాడు.

7. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారికి కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలుచేస్తారో, వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِي تُوفُّكُونَ ٥

وَأَنْ يَكِيدَ بُولُوكَ فَتَذِيَّتُ رُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ٦

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَوْرُ ٧

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حُجْرَةً لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ٨

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ٩

1. చూడండి, 10:31.

2. చూడండి, 31:33.

3. చూడండి, 18:50.

(స్వర్గం) కూడా ఉంటాయి.

8. ఏమీ? తన దుష్కార్యాలు తనకు ఆకర్షణీయంగా కనబడేటట్లు చేయబడినందుకు, ఎవడైతే వాటిని మంచికార్యాలుగా భావిస్తాడో! (అతడు సన్మార్గంలో ఉన్నవాడితో సమానుడు కాగలడా)? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తానుకోరిన వానిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పదలుతాడు మరియు తానుకోరిన వానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. కావున నీవు వారికొరకు చింతించి నిన్ను నీవు దుఃఖానికి గురిచేసుకోకు. నిశ్చయంగా, వారి కర్మలన్నీ అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

9. మరియు అల్లాహ్ యే! గాలులను పంపుతాడు. తరువాత అవి మేఘాలను ఎత్తుతాయి. ఆ తరువాత మేము వాటిని మృతప్రదేశం వైపునకు పంపి, దానితో ఆ నేలను మరణించిన తరువాత తిరిగి బ్రతికిస్తాము. ఇదేవిధంగా, (మానవుల) పునరుత్థానం కూడా జరుగుతుంది.

10. గౌరవాన్ని కాంక్షించువాడు తెలుసు కోవాలి, గౌరవమంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుందని! మంచి ప్రవచనాలన్నీ ఆయన వైపునకు ఎక్కిపోతాయి. మరియు సత్కర్మ దానిని పెక్కిఎత్తుతుంది. మరియు ఎవరైతే చెడుకుట్రలు పన్నుతారో!² వారికి కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. మరియు అలాంటి వారి కుట్ర, అదే! నశించిపోతుంది.

أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنْ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَدْرِي نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُحْمَلُ السَّحَابُ فَتُقْفِلُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَا بِلَادِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ الشُّعُورُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكُلُّ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ النَّيِّاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُبَوَّرُ

1. మంచి ప్రవచనాలు అంటే, తస్వీహ్, ఖుర్ఆన్ పఠించటం, మంచిని ఆదేశించి, చెడునుండి నిరోధించటం మొదలైనవి.
2. మక్రుదున్: అంటే, Plot, కుట్ర, కపటోపాయం, తంత్రం, ఎత్తుగడ, రహస్యంగా ఇతరులకు హాని చేయటానికి పన్నే పన్నాగం. కుఫ్ర మరియు షిర్క్ కూడా మక్ర ఎందుకంటే, దానివల్ల అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గానికి హాని కలుగుతుంది. దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చంపడానికి మక్కా ముఘికులు చేసిన మక్ర. ఇంకా చూడండి, 10:21, 34:33 మరియు 35:43.

11. మరియు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు.¹ తరువాత ఇంద్రియ బిందువుతో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని (ఆడ-మగ) జంటలుగా చేశాడు. మరియు ఏ స్త్రీ కూడా ఆయనకు తెలియకుండా గర్భం దాల్చజాలదు మరియు ప్రసవించనూ జాలదు. గ్రంథంలో వ్రాయబడనిదే, పెరుగుతున్న వాడి వయస్సు పెరగనూ జాలదు మరియు ఎవని వయస్సు తరగనూ జాలదు. నిశ్చయంగా, ఇదంతా అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.

12. రెండు సముద్రాలు సరిసమానం కాజాలవు.² వాటిలోని ఒక దాని (నీరు) రుచికరమైనది, దాహం తీర్చేది మరియు త్రాగటానికి మధురమైనది. రెండోదాని (నీరు) ఉప్పుగానూ, చేదుగానూ ఉన్నది. అయినా వాటిలో ప్రతి ఒక్కదాని నుండి మీరు తాజా మాంసం తింటున్నారు మరియు ఆభరణాలు తీసి ధరిస్తున్నారు. మరియు నీవు చూస్తున్నావు ఓడలు వాటిని చీల్చుతూ పోవటాన్ని; (వాటిలో) మీరు, ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు మీరు ఆయనకు కృతజ్ఞులై ఉండటానికి!

13. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేస్తున్నాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తున్నాడు మరియు సూర్య చంద్రులను నియమబద్ధులుగా చేసి ఉన్నాడు. అవి తమ తమ పరిధిలో, నిర్ణీత వ్యవధిలో తిరుగుతూ ఉన్నాయి. ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు, విశ్వసామాజ్యాధి కారం ఆయనదే! మరియు ఆయనను వదలి మీరు వేడుకొనే

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ
إِلَّا بِإِذْنِهِ وَمَا يَعْتَرِضُ مِنْ مُعْصَرٍ وَلَا يَنْقُصُ مِنْ مُمْرَةٍ
إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ①

وَمَا يَنْتَوَى الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ
شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ تَاكُونٍ
لَحْمًا طَرِيًّا وَتَنْتَجَرُّونَ جُلُودًا تَلْبَسُوهَا وَتَرَى
الْفُلُكَ فِيهِ مَوَازِيرَ تَبْتَغُوا مِنْ قَضَائِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ②

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَعًى ذَٰلِكُمْ
أَلَمَّا رَكِبْتُمْ لَهُ الْمَلَايِكَةُ وَالْكَافِرِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
مَا يَلْبِغُونَ مِنْ قَظِيمٍ ③

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మరుగైనది ఏదీలేదు. ఇంకా చూడండి, 6:59 భూమిలోపల మరియు తల్లిగర్భంలో ఉండే ప్రతి ఒక్కదాని విషయం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు.

2. చూడండి, 25:53.

వారు, ఖర్చూర బీజంపై నున్న పొరకు¹ కూడా యజమానులు కారు.

14. మీరు వారిని వేడుకొన్నప్పటికీ, వారు మీ ప్రార్థనలను వినలేరు, ఒకవేళ విన్నా, వారు మీకు జవాబివ్వలేరు. మరియు పునరుత్థాన దినమున మీరు కల్పించిన దైవత్వపు భాగస్వామ్యాన్ని వారు తిరస్కరిస్తారు.² మరియు (సత్యాన్ని) గురించి నీకు ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపినట్లు మరెవ్వరూ తెలుపజాలరు. (3/4)

15. * ఓ మానవులారా!³ అల్లాహ్ అక్కర గలవారు మీరే! వాస్తవానికి అల్లాహ్ స్వయంసమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

16. ఆయన కోరితే మిమ్మల్ని నాశనం చేసి (మీ స్థానంలో) క్రొత్తసృష్టిని తేగలడు.⁴

17. మరియు అలా చేయటం అల్లాహ్ కు కష్టమైనది కాదు.

18. మరియు బరువు మోసేవాడెవ్వడూ మరొకని బరువును మోయడు.⁵ మరియు ఒకవేళ బరువుమోసేవాడు, దానిని ఎత్తుకోవడానికి ఎవరినైనా పిలిచినా, దగ్గరి బంధువైనా దానినుండి కొంతైనా ఎత్తుకోడు.

إِنْ تَدْعُهُمْ لَا يَسْعَوْا دَعَاءَكُمْ وَلَوْ سَبِعُوا
مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ⑤

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ⑥

إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ⑦

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ⑧

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ
إِلَىٰ جُنْهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا
قُرْبَىٰ ۚ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمُ
بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمِنْ تَرَكِي

1. భీత్మీరున్: అంటే ఖర్చూర బీజముపై ఉండే సన్నని పొర. paltry, small, mean, contemptible thing. లేక పనికిమాలిన, అల్పమైన, నికృష్టమైన వస్తువు.

2. చూడండి, 10:28 మరియు 29. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విడిచి, ఆరాధించే విగ్రహాలు, మూర్తులు, దైవదూతలు, జిన్నాతులు, షైతానులు మరియు సద్గురుషులు మొదలైనవన్నీ వారి ఆరాధనను పునరుత్థాన దినమున తిరస్కరిస్తాయి.

3. మానవులారా! అంటే మానవులూ, దైవప్రవక్తలూ సద్గురుషులూ అందరూ!

4. చూడండి, 14:19.

5. చూడండి, 6:164, 17:15, 29:13, 39:7, 53:38 కాని ఇతరులను సన్మార్గం నుండి నిరోధించేవాడు, లేక తప్పించేవాడు, తన పాపభారాలతో పాటు తాను తప్పించిన వారి పాపభారాలను కూడా భరిస్తాడు.

కాని నిశ్చయంగా, నీవు వారినే హెచ్చరించ గలవు ఎవరైతే తమకు అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో!¹ మరియు సమాజాన్ని స్థాపిస్తారో. మరియు ఎవరైతే నీతిమంతుడవుతాడో అతడు తన స్వంత (లాభం) కొరకే నీతిమంతుడవుతాడు. మరియు (అందరికీ) అల్లాహ్ వైపునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది.

19. మరియు గ్రుడ్డివాడు మరియు కళ్ళున్నవాడు సరిసమానులు కాజాలరు;

20. మరియు (అదే విధంగా) చీకట్లు (అవిశ్వాసం) మరియు వెలుగు (విశ్వాసం);

21. మరియు నీడలు, మరియు ఎండా;²

22. మరియు బ్రతికి ఉన్నవారు మరియు మరణించినవారు కూడా సరిసమానులు కాజాలరు.³ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరిన వానికి (హితబోధ) వినేటట్లు చేస్తాడు. కాని నీవు గోరీలలో ఉన్నవారికి వినిపించజాలవు.⁴

23. నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే.⁵

24. నిశ్చయంగా, మేము, నిన్ను సత్యం ప్రసాదించి, శుభవార్త నిచ్చేవానిగా మరియు

قَاتِمًا يَكْرِزُ لِلْقِسْطِ وَآلِيَ اللَّهِ الْمَصِيرِ ①

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ②

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ③

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ④

وَمَا يَسْتَوِي الْكَبِيرُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ
مَنْ يُشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِسَمِيعٍ مَّنْ فِي
الْقُبُورِ ⑤

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ⑥

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَلَنْ مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ⑦

1. విశ్వాసం అంటే అగోచరుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించటం. ఆయన (సు.తా.) శక్తి సామర్థ్యాలను గుర్తించి, కేవలం ఆయన (సు.తా.)నే ప్రార్థించటం.

2. అంటే స్వర్గ సరకాలు.

3. అంటే విశ్వాసులు మరియు అవిశ్వాసులు.

4. వివిధంగా నైతే మరణించి గోరీలలో ఉన్నవారు వినలేరో అదే విధంగా సత్యతిరస్కారం వల్ల, చనిపోయిన హృదయాలకు నీవు హితోపదేశాన్ని, సత్యాన్ని బోధించలేవు.

5. మరియు మార్గదర్శకత్వం చేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే చెందినది. ఎంతవరకైతే ఒకడు, అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ప్రసాదించిన విచక్షణాబుద్ధిని ఉపయోగించి సత్యాన్ని అనుసరించ టానికి ప్రయత్నించడో! అంతవరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి సన్మార్గం చూపడు. ఈ విషయం ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వ్యక్తపరచబడింది.

హెచ్చరిక చేసేవానిగా పంపాము. మరియు హెచ్చరిక చేసేవాడు వారిమధ్య లేకుండా, ఏ సమాజం కూడా గడచి పోలేదు!

25. మరియు ఒకవేళ వీరు నిన్ను అసత్యవాడుడవని తిరస్కరిస్తున్నారంటే (ఆశ్చర్యమేమీ కాదు)! ఎందుకంటే, వీరికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ఇదేవిధంగా తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు. వారి సందేశహరులు, వారి వద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలను, శాసనాలను ('జుబుర్')¹ మరియు వెలుగునిచ్చే గ్రంథాన్ని తీసుకొని వచ్చారు.²

26. ఆ తరువాత సత్యతిరస్కారులను నేను (శిక్షకు) గురిచేశాను. (చూశారా) నా శిక్ష ఎంత కఠినమైనదో!

27. ఏమీ? నీవు చూడటం లేదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే ఆకాశంనుండి వర్షం కురిపించేవాడని. తరువాత దానినుండి మేము రంగురంగుల ఫలాలను ఉత్పత్తి చేస్తామని! మరియు పర్వతాలలో తెల్లని, ఎర్రని వివిధరంగుల చారలను (కొన్నిటిని) మిక్కిలి సల్లాగా కూడా చేస్తామని.³

28. మరియు ఇదే విధంగా మానవుల, ఇతర ప్రాణుల మరియు పశువుల రంగులు కూడా వేర్వేరుగా ఉంటాయి.⁴ నిశ్చయంగా,

وَأَن يُكَذِّبُوا لَكُمُ الْقُرْآنَ الْكَذِبَ إِن مِّن قَوْمٍ
جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ۝

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِي

الْمَرَسَاتِ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِن
الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ۝

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ

1. 'జుబుర్': అనే పదానికి, Scriptures, చిన్నచిన్న ముక్కలు లేక గ్రంథాలు, శాసనాలు, శ్లోకాలు మరియు క్షీరపాలు అనే అర్థాలున్నాయి.

2. చూడండి, 13:7, మరియు 16:36 ప్రతి సమాజానికి ఒక హెచ్చరిక చేసేవాడు (ప్రవక్త) పంపబడ్డాడు.

3. ఈ వివిధ రకాల రంగులు అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించినవే! వాటిని చూసి అల్లాహ్ (సు.తా.) మహత్వాన్ని తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుంటుంది.

4. చూడండి, 16:13.

అల్లాహ్ దాసులలో జ్ఞానం గలవారు మాత్రమే ఆయనకు భయపడతారు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, క్షమాశీలుడు.

29. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) పారాయణం చేసేవారు మరియు సమాజాన్ని స్థాపించేవారు మరియు తమకు ప్రసాదించబడిన జీవనోపాధి నుండి రహస్యంగా మరియు బహిరంగంగా ఖర్చు (దానం) చేసేవారు అందరూ!¹ నష్టంలేని వ్యాపారాన్ని అపేక్షించేవారే!

30. ఇదంతా అల్లాహ్ వారి ప్రతిఫలాన్ని పూర్తిగా వారికి ఇవ్వాలనీ మరియు తన అనుగ్రహంతో వారికి మరింత అధికంగా ఇవ్వాలనీ! నిశ్చయంగా, ఆయన క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు.

31. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీపై అవతరింపజేసిన గ్రంథమే నిజమైనది, దానికి పూర్వం వచ్చిన గ్రంథాలలో (మిగిలి ఉన్న సత్యాన్ని) ధృవపరిచేది. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను బాగా ఎరిగేవాడు, సర్వదృష్టికర్త.

32. ఆ తరువాత మేము ఈ గ్రంథానికి, మా దాసులలో నుండి మేము ఎన్నుకున్న వారిని వారసులుగా చేశాము.² వారిలో కొందరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్న వారున్నారు,³ మరి కొందరు మధ్యస్థంగా

الْعَالِمُونَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوْا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ ﴿٣٥﴾

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا عَمِلُونَ لَبِظِيرٌ ﴿٣٦﴾

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا
فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ
سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٦﴾

1. బహిరంగంగా ఖర్చుచేయటం అంటే విధి 'జకాత్ చెల్లించటం మరియు రహస్యంగా అంటే 'జకాత్ చెల్లించిన తరువాత అధికంగా దానం చేయటం.

2. గ్రంథం అంటే ఖుర్ఆన్, ఎన్నుకున్న వారు అంటే ముహమ్మద్ (స'అస)ను అనుసరించే వారు, ముస్లింలు అని అర్థం. ఇటువంటి ఆయత్‌కు చూడండి, 2:143.

3. ముహమ్మద్ (స'అస) ఉమ్మత్‌లో మూడు రకాల వారున్నారు. వీరు మొదటి రకానికి చెందినవారు:

ఉండే వారున్నారు,¹ ఇంకా కొందరు అల్లాహ్ సెలవుతో సత్కార్యాలలో మున్నుండు ఉండే వారూ ఉన్నారు.² ఇదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

33. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలలో వారు ప్రవేశిస్తారు. అందు వారు బంగారు కంకణాలు మరియు ముత్యాలతో అలంకరింపబడుతారు. మరియు వారి వస్త్రాలు పట్టుతో చేయబడి ఉంటాయి.³

34. మరియు (అప్పుడు) వారు ఇలా అంటారు: “మా నుండి దుఃఖాన్ని తొలగించిన అల్లాహ్ యే సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడు. నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించే వాడు.

35. ఆయనే తన అనుగ్రహంతో మమ్మల్ని శాశ్వతమైన నివాసస్థలంలో దింపాడు. అందులో మాకు ఎలాంటి కష్టమూ లేదు మరియు అందులో ఎలాంటి అలసట కూడా లేదు.”

36. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారి కొరకు సరకాగ్ని ఉంటుంది. అందులో వారు చనిపోవాలనీ తీర్పు ఇవ్వబడదు, లేదా వారికి దాని (సరకపు) శిక్ష కూడా తగ్గింపబడదు. ఈ

جَدَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

إِلَّا الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ
لَا يَبْسُتُ فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَبْسُتُ فِيهَا غُوبٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ
فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَاْفٍ

తమకు తాము అన్యాయం చేసుకునే వారున్నారు. వీరు కొన్ని విధు (ఫరాయ్ద్)లను ఉపేక్షిస్తారు. మరియు కొన్ని 'హరామ్ - నిషిద్ధ విషయాల నుండి దూరంగా ఉండరు లేక మరి కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం చిన్న చిన్న పాపాల నుండి దూరంగా ఉండరు, కాబట్టి వీరిని తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నవారు అన్నారు. వీరు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నందుకు ఇతర రెండు రకాల వారి స్థానాలకు చేరలేక పోతారు. చూడండి, 7:46.

1. వీరు రెండో రకానికి చెందినవారు మద్యస్థంగా ఉండేవారు. వీరు కొన్నిసార్లు ముస్తాహాబ్ విషయాలను విడిచిపెడతారు. మరియు కొన్ని ముహర్రమాత్లను పాటించరు.
2. వీరు మూడో రకానికి చెందిన వారు, మొదటపేర్కొన్న ఇద్దరికంటే ధర్మ విషయాలలో మున్నుండు ఉండేవారు.
3. “ఏ పురుషులైతే ఇహలోకంలో పట్టు, బంగారు ధరిస్తారో వారు పరలోకంలో వాటిని ధరించలేరు.” ('సహిహ్ బుఖారీ, ముస్లిం) స్వర్గపు వస్త్రాల కొరకు చూడండి, 18:31.

విధంగా, మేము ప్రతి కృతఘ్నునికి (సత్యతిరస్కారునికి) ప్రతీకారం చేస్తాము.

37. మరియు వారు దాని (నరకం)లో ఇలా మొరపెట్టుకుంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని బయటికితీయి. మేము పూర్వం చేసిన కార్యాలకు భిన్నంగా సత్కారాలు చేస్తాము.” (వారికిలా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది): “ఏమీ? గుణపాఠం నేర్చుకోదలచిన వాడు గుణపాఠం నేర్చుకోవడానికి, మేము మీకు తగినంత పయస్సును ఇవ్వలేదా? మరియు మీ వద్దకు హెచ్చరికచేసేవాడు కూడా వచ్చాడు కదా? కావున మీరు (శిక్షను) రుచిచూడండి. ఇక్కడ దుర్మార్గులకు సహాయపడేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు.”

38. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న అగోచర విషయాలు అన్నీ తెలుసు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలు కూడా బాగా తెలుసు.¹

39. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసినవాడు. కావున ఎవడు (సత్యాన్ని) తిరస్కరిస్తాడో అతని తిరస్కారం అతనిపైననే పడుతుంది. సత్యతిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారి ప్రభువు వద్ద కేవలం వారియెడల అసహ్యన్నే అధికం చేస్తుంది. మరియు సత్యతిరస్కారులకు వారి తిరస్కారం వారికి నష్టాన్నే అధికం చేస్తుంది.²

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۖ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُقُوا فَلِيلَ الْغُلِيِّينَ ۖ مَن يُصِرْ

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ ۖ مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا ۚ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ۝

1. అంటే మిమ్ము మరల భూమిలోకి పంపినా మీరు సత్కారాలు చేయరని, అల్లాహ్ (సు.తా.)కు బాగా తెలుసు. ఇంకా చూడండి, 6:28.

2. చూడండి, 2:30.

40. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ ను వదిలి మీరు ఆరాధించే ఈ భాగస్వాములను గురించి ఎప్పుడైనా ఆలోచించారా? వారు భూమిలో ఏమి సృష్టించారో నాకు చూపండి? లేదా వారికి ఆకాశాలలో ఏదైనా భాగస్వామ్యం ఉందా? లేదా మేము వారికి ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చామా? వారు దాని స్పష్టమైన ప్రమాణంపై ఉన్నారని అనటానికి? అదికాదు, అసలు ఈ దుర్మార్గులు పరస్పరం, కేవలం మోసపు మాటలను గురించి వాగ్దానం చేసుకుంటున్నారు.”

(7/8)

41. * నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ భూమ్యా కాశాలను తమ స్థానాలనుండి విడిపోకుండా వాటిని నిలిపిఉంచాడు. ఒకవేళ అవి తొలగిపోతే, ఆయన తప్ప మరెవరైనా వాటిని నిలిపిఉంచగలరా? ¹ నిశ్చయంగా ఆయన సహనశీలుడు, క్షమాశీలుడు.

42. మరియు, ఒకవేళ హెచ్చరిక చేసేవాడు వారి వద్దకు వస్తే! వారు తప్పక, ఇతర సమాజాల వారికంటే ఎక్కువగా సన్మార్గం మీద ఉండే వారని అల్లాహ్ సాక్షిగా గట్టి ప్రమాణాలు చేస్తారు. ² కాని హెచ్చరిక చేసేవాడు, వారి వద్దకు వచ్చినపుడు మాత్రం (అతని రాక) వారి వ్యతిరేకతను తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేకపోయింది; ³

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَاتٍ مِنْهُ بَلْ إِنَّ يُعِيدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا الْآخِرُ وَالْأَوَّلُ ۝

إِنَّ اللَّهَ يُبْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكْنَاهُمْ مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ كَانَ جُلايَا غُفُورًا ۝

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ يَنْزِلُ أَزْدَادُهُمُ الْفُتُورُ ۝

1. భూమ్యాకాశాలను విడిపోకుండా తమస్థానంలో ఉంచినవాడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! చూడండి, 19:90-91, 22:65, 30:25. అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని తమ స్థానాలలో ఉంచలేరు!

2. ‘హెచ్చరికచేసేవాడు వస్తే మేము తప్పక సన్మార్గంమీద ఉంటాము.’ అని ఈ ముష్రీకులు గట్టిప్రమాణాలు చేశారు. కానీ, అతను వచ్చిన తరువాత అతనిని తిరస్కరించారు. ఇంకా చూడండి, 6:156-157, 37:168-170.

3. అంటే ముహమ్మద్ (‘స’అస) వచ్చిన తరువాత కూడా అతనిని తిరస్కరించారు.

43. (ఇది) వారు భూమిలో మరింత దురహంకారంతో తిరుగుతూ, దుష్టపన్నాగాలు పన్నినందుకు.¹ వాస్తవానికి దుష్టపన్నాగాలు, వాటిని పన్నేవారికే హానికలిగిస్తాయి. తమ పూర్వకుల పట్ల అవలంబించబడిన విధానమే (వారిపట్ల గూడా) అవలంబించబడాలని వారు నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి? కాని నీవు అల్లాహ్ విధానంలో ఎలాంటి మార్పును పొందలేవు. మరియు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో నీవు ఎలాంటి అతిక్రమాన్ని చూడలేవు.

44. వారు భూమిలో ఎన్నడూ సంచరించ లేదా ఏమిటి? వారికి పూర్వం గతించిన వారు వీరి కంటే అత్యంత బలవంతులైనా, వారి పరిణామం ఏమయిందో వారు చూడలేదా? అల్లాహ్ నుండి తప్పించుకో గలిగేది ఆకాశాలలో గానీ మరియు భూమిలో గానీ ఏదీలేదు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, సర్వసమర్థుడు.

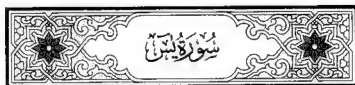
45. ఒకవేళ అల్లాహ్ మానవులను వారు చేసిన కర్మలకు గానూ పట్టుకోదలిస్తే! (భూమి) మీద ఏ ఒక్క ప్రాణిని కూడా ఆయన వదిలిపెట్టి ఉండేవాడు కాదు! నిజానికి ఆయన వారికి ఒక నియమిత సమయం వరకు గడుపునిస్తున్నాడు. కాని వారి గడువు పూర్తిఅయితే; అప్పుడు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఎల్లప్పుడు తన దాసులను స్వయంగా చూసుకుంటాడు.

لَا يَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَجِئُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ يَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ يَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشْدَّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ
عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَاتِ بَقَةٍ وَلَكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

36. సూరహ్ యా సీన్

ఈ సూరహ్ చదువటంవల్ల చాలా పుణ్యాలున్నాయని ఎన్నో దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనాలున్నాయి. ఇది ఖుర్ఆన్ యొక్క హృదయం. మానవునికి మరణసమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అతని దగ్గర ఈ సూరహ్ చదవాలని ఉల్లేఖనా(రివాయత్)లు ఉన్నాయి. కాని ఈ ఉల్లేఖనాలు పూర్తిగా ప్రామాణికమైనవి (స'హీహ్) అని నిరూపించబడలేదు. ఈ సూరహ్ లో మానవుని నైతికబాధ్యతలు వివరించబడ్డాయి. ఇది మధ్య మక్కాకాలంలో అవతరింపజేయబడింది, బహుశా సూరహ్ అల్-ఫుర్ఖాన్(25)కు ముందు. ఇందులో 83 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. యా-సీన్.¹

يَسْ

2. వివేకంతో నిండిఉన్న ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

3. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు
సందేశహరులలో ఒకడవు.²

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

4. (నీవు) ఋజుమార్గంపై ఉన్నావు.

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

5. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వశక్తిమంతుడు,
అపార కరుణాప్రదాత ద్వారానే అవతరింప
జేయబడింది.³

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

6. ఏ జాతివారి తండ్రితాతలైతే హెచ్చరిక
చేయబడక, నిర్లక్ష్యులై ఉన్నారో, వారిని
హెచ్చరించటానికి.⁴

لِنُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

7. వాస్తవానికి వారిలో అనేకులను గురించి
మా వాక్కు నిజం కానున్నది, కావున వారు

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

1. యా-సీన్, ఈ రెండక్షరాలు కూడా, ఇతర అక్షరాలవలె ముఖ్యత్వంతోననే! కావున వీటి నిజ అర్థం ఎవరికీ తెలియదు. కొందరు దీని అర్థం: 'ఓ మానవుడా!' అని అంటారు. మరికొందరు: 'ఇది దైవప్రవక్తను సంబోధిస్తుంది,' అని అంటారు.

2. మక్కా ముష్రీకులు: 'నీవు దైవప్రవక్తవు కావు!' అని ముహమ్మద్ (స'అస)తో అనేవారు. చూడండి, 13:43 దానికి జవాబుగా ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది.

3. చూడండి 34:50.

4. చూడండి, 6:131-132.

విశ్వసించరు.¹

8. నిశ్చయంగా, మేము వారి మెడలలో పట్టాలు వేశాము.² అవి వారి గడ్డాలవరకు పున్నాయి. కావున వారి తలలు నిక్కివున్నాయి.

9. మరియు మేము వారిముందు ఒక అడ్డు(తెర)ను మరియు వారివెనుక ఒక అడ్డు (తెర)ను నిలబెట్టాము. మరియు మేము వారిని కప్పివేశాము అందువల్ల వారు ఏమీ చూడలేరు.

10. మరియు నీవు వారిని హెచ్చరించినా, హెచ్చరించక పోయినా, వారికి సమానమే, వారు విశ్వసించరు!

11. నిశ్చయంగా, ఎవడైతే హితబోధను అనుసరిస్తూ, అగోచరుడైన కరుణామయునికి భయపడతాడో! అతనిని మాత్రమే నీవు హెచ్చరించగలవు. అతనికి క్షమాభిక్ష మరియు మంచి ప్రతిఫలం (స్వర్గం) లభిస్తుందనే శుభవార్తను అందజేయు.

12. నిశ్చయంగా, మేము మృతులను సజీవులుగా చేస్తాము. మరియు మేము వారు చేసిపంపిన మరియు తమ వెనుక విడిచిన చిహ్నాలను కూడా వ్రాసిపెడుతున్నాము.³

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ①

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ②

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ③

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَتَشْرَهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ④

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنُكَفِّرُ مَا قَدْ مُؤَا وَاتَّارَهُمْ وَكُلِّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ⑤

1. 'నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులతో నరకాన్ని నింపుతాను!' (32:13, 38:85).

2. చూడండి, 13:5 మరియు 34:33.

3. ఎవడైతే ఇస్లాంలో ఒక మంచి పనిని ప్రారంభిస్తాడో అతనికి దాని పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది. అంతేగాక, అతని తరువాత ఇతరులు దానిపై నడిస్తే - ఆ అనుసరించే వారి పుణ్యంలో ఎట్టి తగ్గింపులేకుండా - ఆ పుణ్యం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది. ఇక ఒకడు చెడవని ప్రారంభిస్తే అతనికి దాని శిక్ష కాక, దానిపై నడిచే వారందరి పాపాల శిక్షకూడా విధించబడుతుంది ('స'హి'హ్ ముస్లిం). ఒక వ్యక్తి మరణించిన తరువాత అతని కర్మలు ఆగిపోతాయి. మూడు విషయాలు తప్ప. 1) జ్ఞానం - దేనితోనైతే ఇతరులు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! 2) పుణ్యాత్ములైన సంతానం - ఎవరైతే చనిపోయిన తల్లిదండ్రుల కొరకు ప్రార్థిస్తూ

మరియు ప్రతి విషయాన్ని మేము స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాసిపెడుతున్నాము.

13. వారికి సందేశహరులను పంపిన ఆ నగరవాసుల¹ గాథను వినిపించు;

14. మేము వారి వద్దకు ఇద్దరిని పంపగా వారు ఆ ఇద్దరినీ అబద్ధీకులని తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వారిని మూడవ వానితో బలపరిచాము. అప్పుడు వారు, వారితో: “నిశ్చయంగా, మేము (మీ వద్దకు పంపబడిన) సందేశహరులం.” అని అన్నారు.

15. (దానికి ఆ నగరవాసులు) ఇలా అన్నారు: “మీరు కేవలం మా వంటి మానవులే మరియు అనంత కరుణామయుడు మీపై ఏ (సందేశాన్ని) అవతరింపజేయలేదు. మీరు కేవలం అబద్ధాలాడుతున్నారు?”²

16. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: “మా ప్రభువుకు తెలుసు, నిశ్చయంగా మేము మీ వద్దకు పంపబడిన సందేశహరులము!

17. “మా బాధ్యత కేవలం మీకు స్పష్టంగా సందేశాన్ని అందజేయటమే!”

18. (ఆ నగరవాసులు) అన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము మిమ్మల్ని ఒక దుశ్శకునంగా పరిగణిస్తున్నాము. మీరు దీనిని మానుకోకపోతే, మేము మిమ్మల్ని రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాము. మరియు మా నుండి మీకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.”

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا عَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَكُمُ التَّهْلُوكُ لِرَجْبِكُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ مِنَّا عَذَابٌ إِلِيمٌ ﴿١٨﴾

ఉంటారో! 3) 'సద్ఖహ్ జారియహ్ - దేనితోనైతే అతడు మరణించిన తరువాత కూడా, ప్రజలు లాభం పొందుతూ ఉంటారో! ('స'హిహ్ ముస్లిం).

1. ఈ నగరం అంటాకియా (Antakiya) కావచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతలన్నారు.

2. చూడండి, 6:91 మరియు 34:31.

19. (ఆ ప్రవక్తలు) అన్నారు: “మీ అపశకునం మీ వెంటనే ఉంది.¹ మీకు చేసే హితబోధను (మీరు అపశకునంగా పరిగణిస్తున్నారా)? అదికాదు, అసలు మీరు మితిమీరిపోయిన ప్రజలు.”²

20. ఆ నగరపు దూరప్రాంతం నుండి ఒక వ్యక్తి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి ఇలా అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఈ సందేశహరులను అనుసరించండి!

21. ‘మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్నీ కోరని వారిని (ఈ సందేశహరులను) అనుసరించండి! వారు సన్మార్గంలో ఉన్నారు.

22. “మరియు నన్ను సృష్టించిన ఆయనను నేనెందుకు ఆరాధించకూడదూ? మరియు మీరంతా ఆయన వైపున కే మరలింపబడతారు.

23. “ఏమీ? ఆయనను వదలి నేను ఇతరులను ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకోవాలా? ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు నాకు హాని చేయదలచుకుంటే, వారి సిఫారసు నాకు ఏ మాత్రం ఉపయోగపడదు మరియు వారు నన్ను కాపాడనూ లేరు.

24. “అలా చేస్తే నిశ్చయంగా, నేను స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోయిన వాడిని అవుతాను.

25. “నిశ్చయంగా, నేను మీ ప్రభువును విశ్వసిస్తున్నాను, కావున మీరు నామాట వినండి!”

قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ إِنَّكُمْ دُكِّرْتُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ١٩

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدْيَنَةِ رَجُلٌ يُسْعَى قَالَ
يَعْلَمُ النَّبِيُّوا الْمُرْسَلِينَ ٢٠

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
مُهْتَدُونَ ٢١

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ الَّذِي فَطَرَنِي وَالَّذِي
أَرْجِعُونَ ٢٢

أَتُخَذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِهِ
شَيْئًا لَّا يَخْفَىٰ عَنْ شِفَاعَتِهِمْ سَيِّئًا وَلَا يُنْقِذُون ٢٣

إِنِّي إِذْ أَتَيْتُكَ ضَلِلْتُ مُبِينًا ٢٤

إِنِّي أَمُتٌ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُون ٢٥

26. (అతనిని వారు చంపిన తరువాత అతనితో) ఇలా అనబడింది: “నీవు స్వర్గంలో ప్రవేశించు.” అతడు ఇలా అన్నాడు: “అయ్యో! నా జాతి వారికి ఈ విషయం తెలిస్తే ఎంతబాగుండేది!

27. “నా ప్రభువు నన్ను క్షమించాడు మరియు నన్ను గౌరవనీయులలోకి ప్రవేశింపజేశాడు!” అనేది.

28. (*) మరియు ఆ తరువాత అతని జాతివారి మీదకు, మేము ఆకాశం నుండి ఏ సైన్యాన్ని పంపలేదు. అసలు మాకు సైన్యాన్ని పంపే అవసరమే ఉండదు!

29. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ మాత్రమే! అంతే! వారంతా (ఒకే సారి) అంతంచేయబడ్డారు.

30. ఆ దాసుల గతి ఎంత శోచనీయమయినది! వారి వద్దకు ఏ సందేశహరుడు వచ్చినా, వారు అతనిని ఎగతాళి చేయకుండా ఉండలేదు.

31. ఏమీ? వారు చూడలేదా (వారికి తెలియదా)? వారికి ముందు మేము ఎన్నో తరాలను నాశనంచేశామని? నిశ్చయంగా, వారు (వారి పూర్వుకులు) ఎన్నటికీ వారి వద్దకు తిరిగిరాలేదు.

32. కాని వారందరినీ కలిపి ఒకే సారి, మాముందు హాజరుపరచడం జరుగుతుంది.

33. మరియు వారి కొరకు సూచనగా జీవంలేని ఈ భూమియే ఉంది. మేము దీనికి ప్రాణంపోసి, దీని నుండి ధాన్యం తీస్తాము, దాన్ని వారు తింటారు.

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ لِيَتَّخِذَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

يَا عِصْرَىٰ رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ ۝

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِ مَنْ جُنْدَيْنَ
السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا نُنْزِلُ

إِنْ كَانَتْ إِلَّا الصَّيْحَةُ وَآجِدَةً إِذَافَهُمْ خُمِدُوا ۝

يُخْسِرُونَ عَلَى الْعِبَادَةِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا كَانُوا بِهِ سَخِرُونَ ۝

أَلَمْ يَرَوْا كَمَا أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ
إِلَهُهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ۝

وَإِنْ كُلُّ لَمَنَّا جِئِمٌ لَدَيْنَا عَصْرُونَ ۝

وَأَيُّ لَهُمُ الْأَرْضُ الَّتِي تَعْطَاهَا وَآخَرُجْنَا
مِنْهَا حَبًّا فَإِنَّهُ يَأْكُلُونَ ۝

34. మేము దీనిలో ఖర్జూరపు మరియు ద్రాక్ష వనాలను పెంచాము మరియు వాటిలో ఊటలను ప్రవహింపజేశాము.

35. వారు దీని ఫలాలను తినటానికి; మరియు ఇదంతా వారి చేతులు చేసింది కాదు. అయినా వారు కృతజ్ఞతలు తెలుపరా?

36. భూమినుండి ఉత్పత్తి అయ్యే అన్ని వస్తువులలో, జీవులలో మరియు స్వయాన వారిలో (మానవులలో) ఇంకా వారికి తెలియని వాటిలోనూ (ఆడ-మగ) జతలను సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) లోపాలకు అతీతుడు.¹

37. మరియు వారికొరకు మా సూచనలలో రాత్రి ఒకటి; మేము దానిపై నుండి పగటిని (వెలుగును) తొలగించినప్పుడు, వారిని చీకటి ఆవరించుకుంటుంది.

38. మరియు సూర్యుడు తన నిర్ణీత పరిధిలో, నిర్ణీత కాలంలో పయనిస్తూ ఉంటాడు. ఇది ఆ సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని నియమావళి.

39. మరియు చంద్రుని కొరకు మేము దశలను నియమించాము, చివరకు అతడు ఎండిన ఖర్జూరపు మట్టవలే అయిపోతాడు.

40. చంద్రుణ్ణి అందుకోవటం సూర్యుడి తరంకాదు. మరియు రాత్రి పగటిని అధిగమించజాలదు. మరియు అవన్నీ తమతమ కక్ష్యలలో సంచరిస్తూ ఉంటాయి.

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِّنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنَ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَالْيَا لَهُمُ الْيَلَّ ۖ سَلَخْنَاهُ الْهَارَ قَادَاهُمْ مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

وَالْقَمَرَ قَدَّارَةً مِّنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

1. సృష్టిలోనున్న ప్రతి వస్తువు జతలలో ఉన్నది. అవి జీవులు కానీ, నిర్జీవులు కానీ. జీవరాసులలో మరియు వృక్షరాసులలో ఆడ-మగ; చీకటి-వెలుగులు, చలి-వేడి, విద్యుచ్ఛక్తి మరియు అయస్కాంతాలలో ఉన్న ఆకర్షణ (+) మరియు వికర్షణ (-) శక్తులు, మొదలైనవి. కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే ఏకైకుడు.

41. వారికి మరొక సూచన ఏమిటంటే, నిశ్చయంగా మేము వారి సంతతిని (నూహ్ యొక్క) నిండు నావలోనికి ఎక్కించాము.

42. మరియు మేము వారు ఎక్కి ప్రయాణం చేయటానికి, ఇటువంటి వాటిని ఎన్నో సృష్టించాము.¹

43. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని ముంచివేసే వారము; అప్పుడు వారి కేకలు వినే వాడెవడూ ఉండడు మరియు వారు రక్షింపబడనూలేరు -

44. మేము కరుణిస్తేతప్ప! మరియు మేము కొంతకాలం వరకు వారికి వ్యవధినిస్తే తప్ప!

45. మరియు వారితో: “మీరు, మీ ముందున్న దానికి (ఇహలోక శిక్షకూ) మరియు మీ వెనుక రానున్న దానికి (పరలోక శిక్షకూ) భీతిపరులై ఉండండి,² బహుశా మీరు కరుణింపబడవచ్చు!” అని అన్నప్పుడు, (వారు లక్ష్యంచేయటం లేదు).

46. మరియు వారి ప్రభువు సూచనలలో నుండి, వారి వద్దకు ఏ సూచన వచ్చినా, వారు దానినుండి ముఖం త్రిప్పుకోకుండా ఉండలేదు.

47. మరియు వారితో: “అల్లాహ్ మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఖర్చు చేయండి.” అని అన్నప్పుడు, సత్య తిరస్కారులు విశ్వాసులతో అంటారు: “ఏమీ?

وَالْيَهُودُ أَتَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِ الْمَسْحُونِ ٥

وَحَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ لَآئِكًا بِأَرْكَانٍ ٦

وَإِنْ نَشَاءُ نُغْرِقْهُمْ فَلَاحِرٌهُمْ وَلَا هُمْ يَنْقُذُونَ ٧

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ٨

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأُخْفَاكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ٩

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ١٠

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَأَطْعَمُوا مِنْ لَوْشَاءِ اللَّهِ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ١١

1. చూడండి, 16:8.

2. మా బైన అయీదీకుమ్ వ మా ఖల్ఫ్ కుమ్: పైన ఇచ్చిన తాత్పర్యం నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ను అనుసరించి ఉంది. ముహమ్మద్ జూనాగధి గారి తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: ‘మీ వెనుకా ముందు సంభవించే పాపాల నుండి కాపాడుకోండి.’

అల్లాహ్ కోరితే, తానే తినిపించగల వారికి, మేము తినిపించాలా? మీరు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నారు.”

48. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఆ వాగ్దానం (పునరుత్థానం) ఎప్పుడు పూర్తికానున్నది?”

49. వారు నిరీక్షిస్తున్నది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని¹ కొరకే. మరియు వారు వాదులాడుకుంటూ ఉండగానే, అది వారిని చిక్కించుకుంటుంది.

50. వారు ఏ విధమైన వీలునామా కూడా వ్రాయలేరు మరియు తమ కుటుంబంవారి వద్దకు కూడా తిరిగి పోలేరు.

51. మరియు (మరొకసారి) బాకా ఊదబడినప్పుడు, వారంతా గోరీలనుండి (లేచి) తమ ప్రభువు వైపునకు వేగంగా పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు.²

52. వారంటారు: “అయ్యో మా దౌర్భాగ్యం! మమ్మల్ని మా పడకలనుండి లేపి ఎవరు నిలబెట్టారు?” (వారితో అనబడుతుంది): “ఇదే ఆ కరుణామయుడు చేసిన వాగ్దానం. మరియు అతని సందేశహారులు సత్యమే పలికారు!”

53. అది కేవలం ఒక పెద్ద ధ్వని³ మాత్రమే అయి ఉంటుంది! వెంటనే వారంతా

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

فَالْأُولَٰئِكَ لَمَّا صَبَّحُوا تَوَّابِينَ ﴿٥٢﴾ مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٣﴾

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٤﴾

1. అంటే అకస్మాత్తుగా ఊదబడే పునరుత్థానదినపు బాకా (కొమ్ము) ధ్వని, అరుపు, గర్జన లేక శబ్దం. దీనిని మొదటిబాకా లేక నఫ్'ఖతుల్ ఫజ్'అ అంటారు. దీని తరువాత రెండవబాకా ఊదబడుతుంది. దానిని నఫ్'ఖతుస్స'అఖ్, అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప సర్వజీవహారులు మరణిస్తారు. ఇంకా చూడండి, 36:29, 53; 38:15.
2. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండవ బాకా అని, మరికొందరు దీనిని మూడవ బాకా అంటే నఫ్'ఖతుల్-బ'అసి' వస్తుమూర్ అని, అంటారు. ఇది ఊదబడగానే గోరీలలోని వారంతా లేచి వస్తారు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).
3. ఇది పునరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని.

మాముందు హాజరుచేయబడతారు!

54. ఆ రోజు ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. మరియు మీ కర్మలకు తగినది తప్ప, మరే ప్రతిఫలమివ్వబడదు.

55. నిశ్చయంగా, ఆ రోజు స్వర్గవాసులు, సుఖసంతోషాలలో నిమగ్నులై ఉంటారు.

56. వారు మరియు వారి సహవాసు (అబ్జాజ్)లు, చల్లని నీడలలో, ఆనుడు ఆసనాలమీద హాయిగా కూర్చునిఉంటారు.¹

57. అందులో వారికి ఫలాలు మరియు వారు కోరేవన్నీ ఉంటాయి.

58. “మీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)!” అనే పలుకులు అపార కరుణాప్రదాత అయిన ప్రభువు తరఫునుండి వస్తాయి.²

59. ఇంకా (ఇలా అనబడుతుంది): “ఓ అపరాధులారా! ఈనాడు మీరు వేరయిపోండి.”³ (1/8)

60. * “ఓ ఆదమ్ సంతతి వారలారా: ‘ఛై’తానును ఆరాధించకండి.” అని నేను మిమ్మల్ని ఆదేశించలేదా? నిశ్చయంగా, అతడు మీకు బహిరంగశత్రువు!⁴

61. “మరియు మీరు నన్నే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గమని.

62. “మరియు వాస్తవానికి వాడు (ఛై’తాన్) మీలో పెద్దసమూహాన్ని దారి తప్పించాడు.

فَالْيَوْمَ لَا ظُلَمَ لَنَفْسٍ شَيْئًا وَلَا جُنُودٌ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَاكِهُِونَ ﴿٥٥﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكئون ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَشَاءُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

وَأَمَّا تَرَاوَالْيَوْمَ أَيْهَا الْمُمُؤِنُونَ ﴿٥٩﴾

أَلَمْ أَعْهِدْ إِلَيْكُمْ يٰبَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾

وَإِنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

1. చూడండి, 4:57, 18:31 మరియు 55:54.

2. చూడండి, 5:16.

3. చూడండి, 30:14, 43.

4. చూడండి, 19:44.

ఏమీ? మీకు తెలివి లేక పోయిందా?

63. “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన ఆ నరకం ఇదే!

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ مُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾

64. “మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ఉన్నందుకు, ఈ రోజు దీనిలో ప్రవేశించండి (కాలండి).”

إِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٧﴾

65. ఆ రోజు మేము వారి నోళ్ళమీద ముద్రవేస్తాము.¹ మరియు వారేమి అర్థించారో వారిచేతులు మాతో చెబుతాయి మరియు వారికాళ్ళు మాముందు సాక్ష్యమిస్తాయి.

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَنُكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ وَنَنصِفُهُمْ أَرْجُلَهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٣٨﴾

66. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారి దృష్టిని నిర్మూలించేవారము, అప్పుడు వారు దారికొరకు పెనుగులాడే వారు, కాని వారు ఎలా చూడగలిగే వారు? ²

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْجِرُونَ ﴿٣٩﴾

67. మరియు మేము కోరినట్లయితే, వారిని వారి స్థానంలోనే రూపాన్ని మార్చి ఉంచేవారం, అప్పుడు వారు ముందుకూ పోలేరు మరియు వెనుకకూ మరలలేరు.

وَلَوْ نَشَاءُ لَنَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٤٠﴾

68. మరియు మేము ఎవరికి దీర్ఘాయువు నొసంగుతామో, అతని శారీరకరూపాన్ని మార్చుతాము. ఏమీ? వారు ఇది కూడా గ్రహించలేరా? ³

وَمَنْ نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيَرْحَمُنَا اللَّهُ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤١﴾

69. మరియు మేము అతనికి (ముహమ్మద్‌కు) కవిత్యం నేర్పలేదు.⁴ మరియు అది అతనికి

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٤٢﴾

1. ఎందుకంటే మొదట వారు తాము చేసిన షిర్కును తిరస్కరిస్తారు. చూడండి, 6:23.

2. చూడండి, 2:20.

3. చూడండి, 4:28.

4. మక్కా ముష్రీకులు దైవప్రవక్త (స'అస)ను వివిధ ఆరోపణలతో పీడించేవారు. వాటిలో ఒకటి ఇతను (స'అస) కవిత్యం చెబుతున్నాడని. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ జవాబిస్తున్నాడు: ఒకవేళ ఇది కవిత్యం అయితే మీరు దీనివంటి ఒక్క సూరహ్ నైనా రచించి తీసుకురండని. కాని

శోభించదు కూడా! ఇది కేవలం ఒక హితోపదేశం మరియు స్పష్టమైన పఠనగ్రంథం (ఖుర్ఆన్) మాత్రమే.¹

70. బ్రతికివున్న ప్రతివానికి హెచ్చరిక చేయటానికి మరియు సత్యతిరస్కారుల ఎడల మా ఆదేశాన్ని నిరూపించటానికి!

71. ఏమి వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము వారికొరకు మా చేతులతో పశువులను సృష్టించి, తరువాత వాటిపై వారికి యాజమాన్యం ఇచ్చామని?

72. మరియు వాటిని, వారికి స్వాధీన పరిచాము. కావున వాటిలో కొన్నిటిపై వారు స్వారీచేస్తారు, మరి కొన్నిటిని (వాటి మాంసాన్ని) వారు తింటారు.

73. మరియు వాటిలో వారికి ఎన్నో ప్రయోజనాలు మరియు పానీయాలు (పాలు) ఉన్నాయి. అయినా, వారెందుకు కృతజ్ఞతలు చూపరు?

74. మరియు వారు అల్లాహ్‌ను వదలి, ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు.² బహుశా వారి వలన తమకు సహాయం దొరుకుతుందేమోననే ఆశతో!

75. వారు (ఆ దైవాలు), తమకెలాంటి సహాయం చేయలేరు. అయినా! వీరు (సత్యతిరస్కారులు) వారి (ఆ దైవాల) కొరకు

لَيَذَرْنَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحْيِ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ٥٠

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَا عَمِلَتْ أَيْدِيئَانَا أَنْ يَلْبِثُوا لَهَا لَكُونٌ ٥١

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ٥٢

وَهُمْ فِيهَا مَنَاصِلٌ وَمَشَارِبٌ أَفَ لَا يَشْكُرُونَ ٥٣

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهُةٌ لَعَالَهُمْ يُصْرُونَ ٥٤

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُخَضَّرُونَ ٥٥

దానిని ఎవ్వరూ ఈ రోజు వరకు పూర్తిచేయలేక పోయారు. ఇంకా చూడండి, 26:224-226.

1. చూడండి, 15:1.

2. అంటే విగ్రహాలు, కల్పితదైవాలు, అవతారాలుగా భావించబడే మానవులు, సాధులు, సన్యాసులు, ప్రవక్తలు, షైతాన్ మరియు దైవదూతలూ లేక ధనసంపత్తులు, బలం, శక్తి, అదృష్టం, శకునం మొదలైనవి. వీటినే వారు దైవాలుగా చేసుకొని ఆరాధిస్తున్నారు.

పైనయం మాదిరిగా సర్వసన్నద్ధులై ఉన్నారు.¹

76. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారి మాటలు నిన్ను బాధింపనివ్వరాదు. వాస్తవానికి! మాకు, వారు దాచేవీ మరియు వెలిబుచ్చేవీ అన్నీ బాగా తెలుసు.

77. ఏమీ? మానవుడు ఎరుగడా? నిశ్చయంగా, మేము అతనిని వీర్య బిందువుతో సృష్టించామని? అయినా! అతడు బహిరంగ ప్రత్యర్థిగా తయారయ్యాడు?²

78. మరియు అతడు మాకు పోలికలు కల్పిస్తూ తన సృష్టినే మరచిపోయాడు. అతడు ఇలా అంటాడు: “కృశించిపోయిన ఈ ఎముకలను తిరిగి ఎవడు బ్రతికించగలడు?”

79. ఇలా అను: “మొదట వాటిని పుట్టించిన ఆయనే, మళ్ళీ వాటిని బ్రతికిస్తాడు. మరియు ఆయనకు, ప్రతిదానిని సృష్టించే జ్ఞానముంది.”

80. ఆయనే పచ్చని చెట్టునుండి మీ కొరకు అగ్నిని పుట్టించే వాడు, తరువాత మీరు దానినుండి మంటను వెలిగించు కుంటారు.

81. ఏమీ? ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించగల వాడు, వాటిలాంటి వాటిని మరల సృష్టించలేడా? ఎందుకు చేయలేడు! ఆయనే సర్వసృష్టికర్త, సర్వజ్ఞుడు.³

فَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُرِيدُونَ وَيَعْلَمُونَ ﴿١٠﴾

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿١١﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ عِجِّي الْعِظَامُ وَهِيَ رِيمٌ ﴿١٢﴾

قُلْ يُعِيبُهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿١٣﴾

إِلَّا الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا كُنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿١٤﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿١٥﴾

1. ఈ ఆయత్ యొక్క మరొక తాత్పర్యం ఈ విధంగా కూడా ఉంది: “వారు (ఆ దైవాలు), వీరికెలాంటి సహాయం చేయలేరు. కాని వారు (ఆ దైవాలు పునరుత్థాన దినమున తమను ఆరాధించిన వారికి) విరుద్ధ భటులుగా హాజరుచేయబడతారు.” (ఇబ్నె-కసీ‘ర్).

2. ఇటువంటి ఆయత్‌కు చూడండి, 16:4.

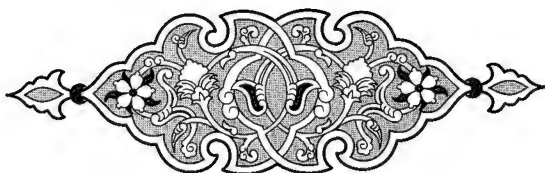
3. చూడండి, 40:57, 46:33 మరియు 17:99.

82. నిశ్చయంగా, ఆయన విధాన మేమిటంటే! ఆయన ఏదైనా చేయదలచు కున్నప్పుడు దానితో: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే! అది అయిపోతుంది.

83. ఎందుకంటే! సర్వలోపాలకు అతీతుడైన ఆయన (అల్లాహ్) చేతిలో ప్రతిదానికి సంబంధించిన సర్వాధికారాలు ఉన్నాయి మరియు మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

فَسَبِّحْ لِلَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

37. సూరహ్ అన్-సాఫ్ఫాత్

ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరించబడింది. అన్ సాఫ్ఫాత్ అంటే పరుసలలో లేక పంక్తులలో నిలబడినవారు. ఈ సూరహ్ ఈ సమూహంలో నాలుగవది. ఇందులో సూహ్, ఇబ్రాహీమ్, మూసా, హరూన్, ఇల్యాస్, లూత్ మరియు యూనుస్ ('అబ్రహీమ్ స.)లు చెడుతో చేసిన పోరాటం మరియు వారికి లభించిన విజయాలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో 182 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. పరుసగా బారులు తీరి నిలుచున్న వారి
(దైవదూతల) సాక్షిగా!

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ۝

2. మేఘాలను నడిపించే వారి (దైవదూతల)
సాక్షిగా!

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ۝

3. ఈ ఉపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను, అల్లాహ్ దగ్గరి నుండి మానవులకు) తెచ్చే వారి
(దైవదూతల) సాక్షిగా!

فَالنَّازِلَاتِ نَزْلًا ۝

4. నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దైవం
కేవలం ఆయన (అల్లాహ్) ఒక్కడే!

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝

5. ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు
వాటి మధ్యనున్న వాటి ప్రభువు మరియు
సూర్యోదయ (తూర్పు) స్థానాలకు ప్రభువు.⁴

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبِّ الْمَسَارِقِ ۝

1. ఈ ఆయత్ ఈ విధంగా కూడా వివరించబడింది. 'తరుమగొట్టే వారి సాక్షిగా!'

2. ఈ ఆయత్: 'ఖుర్ఆన్ పఠించేవారి సాక్షిగా!' అని కూడా వివరించబడింది.

3. పై మూడు ఆయతులలో దైవదూత ('అ.స.)ల వివిధ కార్యాలు వివరించబడ్డాయి. ప్రతిదీ అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క సృష్టి మరియు ఆయనకు చెందినదే. కావున ఆయన తాను కోరిన దాని ప్రమాణం చేస్తాడు. కాని మానవులకు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరుల ప్రమాణం చేయటం నిషిద్ధం ('హరాం) ఎందుకంటే ప్రమాణం తీసుకునే దానిని సాక్షిగా తీసుకోవలసి ఉంటుంది. మానవునికి అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరొక ఉత్తమ సాక్షి లేడు. ఎందుకంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)యే సర్వసాక్షి.

4. చూడండి, 55:17. అక్కడ రెండు తూర్పులు మరియు రెండు పడమరలు అని ఉంది. అంటే చలికాలం మరియు వేసవి కాలంలో సూర్యోదయం మరియు సూర్యాస్తమయం అయ్యే రెండు

6. నిశ్చయంగా, మేము భూలోకానికి దగ్గరి ఆకాశాన్ని నక్షత్రసముదాయాలతో అలంకరించాము;

7. మరియు ధిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్ నుండి కాపాడటానికి;

8. ఇక వారు (షైతాన్లు), ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న నాయకుల (దైవదూతల) మాటలు వినలేరు మరియు వారు ప్రతి దిక్కునుండి తరమబడుతూ ఉంటారు.

9. ఎందుకంటే వారు (షైతాన్లు) బహిష్కరించబడ్డారు. మరియు వారికి నిరంతరమైన శిక్ష ఉంది.

10. కాని, ఎవడైనా (ఏ షైతానైనా), దేనినైనా ఎగురవేసుకొని పోతున్నట్లైతే, మండే అగ్నిజ్వాల అతనిని వెంబడిస్తుంది.

11. అయితే వారిని అడగండి: “ఏమీ? వారు (మానవులు) దృఢమైన సృష్టా! లేక, మేము సృష్టించిన (ఈ సృష్టి దృఢమైనదా)?” నిశ్చయంగా, మేము వారిని జిగట మట్టి (‘తీనిల్లా’జిబ్)తో సృష్టించాము.

12. వాస్తవానికి, నీవైతే ఆశ్చర్యపడుతున్నావు, కాని వారు ఎగతాళిచేస్తున్నారు.

13. మరియు వారికి ఉపదేశమిచ్చినపుడు,

إِنَّا زَيْنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِرَبِّكَ الْكَوَكِبِ ۝

وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَآنٍ تَارِدٍ ۝

لَا يَمَسُّهُمْ إِلَى الْمَلَكُوتِ الْغَلِيِّ وَيَعَذِّبُكَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ۝

إِلَّا مَن خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝

فَأَنصَبْنَاهُمْ أَهْمًا أَشَدُّ خَلْقًا أَم مِّنْ خَلْقِنَا أَإِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ لَّازِبٍ ۝

بَلْ عَجَبْتَ وَكَرِهْتَ ۝

وَأَنذَرْتُكَ الْيَوْمَ نَارًا ۝

చివరలు. వాస్తవానికి సంవత్సరపు ప్రతిరోజున సూర్యుడు ఒక క్రొత్త చోటునుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక క్రొత్త చోటులో అస్తమిస్తాడు (ఫత్త్ అల్-ఖదీర్).

1. చూడండి, 15:17 నక్షత్రాల ఉనికికి మూడు కారణాలున్నాయి. 1) ఆకాశపు అలంకరణ. 2) షైతానులు ఆకాశాలలోకి పోయి దైవదూతల మాటలు వినటానికి ప్రయత్నిస్తే వాటిని తరుమటం. 3) రాత్రి చీకటిలో మానవులకు మార్గదర్శకత్వము చేయటం. ఈ మూడు తప్ప ఇతర ఉపయోగాలు పేర్కొనబడలేదు.

2. చూడండి, 15:18.

వారు దానిని స్వీకరించరు.

14. మరియు వారొక సంకేతాన్ని చూసినప్పుడు, దానిని ఎగతాళిచేస్తారు.

15. మరియు వారిలా అంటారు: “ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలం మాత్రమే!

16. “ఏమిటి? మేము మరణించి మట్టిగా, ఎముకలుగా (అస్తివంజరంగా) మారిపోయిన తరువాత కూడా మరల సజీవులుగా లేవబడతామా?

17. “ఏమిటి? మరియు పూర్వీకులైన మా తాతముత్తాతలు కూడానా?”

18. వారితో ఇలా అను: “అవును! అప్పుడు మీరు అధమమైనవారు అవుతారు.”¹

19. నిశ్చయంగా, అది ఒక పెద్ద ధ్వని మాత్రమే (రెండవ బాకా), అప్పుడు వారు (లేచి) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “అయ్యో! మారోర్భాగ్యం! ఇదే ఆ తీర్పుదినం.”

21. (అప్పుడు వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు అబద్ధమని తిరస్కరిస్తూ ఉండే న్యాయవిచారణదినం ఇదే!”² (1/4)

22. * (దైవదూతలతో ఇలా అనబడుతుంది): “ఆ దుర్మార్గులను సమావేశపరచండి! మరియు వారి సహవాసులను మరియు వారు ఆరాధిస్తూ ఉన్న వారిని -

23. “అల్లాహ్ ను కాదని! తరువాత వారందరికీ ప్రజ్వలించే నరకాగ్ని మార్గాన్ని

وَاِذَا رَاوُا۟ اِلَآهَ يَسْتَعْجِلُوۡنَ

وَقَالُوۡا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيۡنٌ

ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ؕ اِنَّا لَنَبْعُوۡنَ

اَوۡ اٰۤبَاۡنَا۟ اَلَاۤ اَوۡفُوۡنَ

قُلۡ تَعۡمَرُوۡا۟ اَنۡفُسَکُمۡ ذُخۡرُوۡنَ

وَمَا هِيَ زَجْرَةٌۭ وَٰلِجَةٌ ؕ اِذَا هُمۡ يَنْظُرُوۡنَ

وَقَالُوۡا اٰیٰوَلٰۤئِذَا هٰذَا یَوْمُ الدِّیۡنِ

هٰذَا یَوْمُ الْفَصۡلِ الَّذِیۡ کُنۡتُمۡ فِیۡهِ تَنۡكَبُۡوۡنَ

اُحۡسَرُوۡا۟ الَّذِیۡنَ ظَلَمُوۡۤا وَاَزۡوَاجُهُمۡ وَاَكَانُوا یَعۡبُدُوۡنَ

مِّنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ فَاهۡدُوۡهُمۡ اِلَآ صِرَاطَ الْحَنِیۡفِ

1. చూడండి, 27:87 మరియు 40:60.

2. చూడండి, 77:13.

చూపండి;

24. “మరియు వారిని అక్కడ నిలబెట్టండి. వాస్తవానికి వారిని ప్రశ్నించవలసి ఉంది.

25. “మీకేమైంది? మీరు పరస్పరం ఎందుకు సహాయం చేసుకోవటం లేదు?”

26. అలాకాదు! ఆ రోజు వారు తమను తాము అల్లాహ్ కు అప్పగించుకుంటారు.

27. మరియు వారు ఒకరి వైపునకు మరొకరు మరలి ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

28. కొందరు అంటారు: “మీరు మా వద్దకు (మమ్మల్ని మోసగించటానికి) మా కుడివైపు నుండి వచ్చేవారు!”¹

29. ఇతరులు ఇలా జవాబిస్తారు: “అలా కాదు, మీఅంతట మీరే విశ్వసించేవారుకాదు.

30. “మాకు మీపై ఎలాంటి అధికారం ఉండేది కాదు. అలాకాదు! మీరే తలబిరుసు తనం చూపేవారు.”²

31. “కావున, ఇప్పుడు మన ప్రభువు వాక్కు మనపై పూర్తిఅయ్యింది. నిశ్చయంగా మనమంతా (శిక్షను) రుచిచూడగలము.

32. “కావున మేము మిమ్మల్ని తప్పు దారిలో పడవేశాము, నిశ్చయంగా, మేము కూడా మార్గభ్రష్టులమై ఉంటిమి!”³

33. అప్పుడు నిశ్చయంగా, వారందరూ ఆ రోజు, శిక్షలో భాగస్వాములవుతారు.

وَيَقُولُ لَهُمُ اللَّهُمَّ سَوِّوْهُمْ

مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُتَسَلِّمُونَ

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

قَالُوا لَكُم مِّنْكُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

قَالُوا بَلْ كُنْتُمْ تَكُونُونَ مُؤْمِنِينَ

وَمَا كُنَّا لَكُمْ عَلَيْكُمْ مِن سُلْطَانٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَائِفِينَ

فَحُيِّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّكَ لَفِي عِزِّكَ

فَاعْوَيْبَكُمْ إِنَّا كُنَّا عَاوِينَ

فَأَنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

1. అంటే ధర్మం మరియు సత్యం పేరట వచ్చేవారు. అంటే వారు ఆచరించే ధర్మమే సత్యమైనదని!

2. ఇలాంటి ఆయత్లకు చూడండి, 14:21, 40:47-48, 34:31-32, 33:67-68, 7:38-39.

3. చివరకు వారి నాయకులు ఒప్పుకుంటారు, వారు స్వయంగా తప్పుదారిలో ఉండి, తమ అనుచరులను కూడా తప్పుదారి పట్టించారని! పై 'తాన్' మాటల కోసం చూడండి, 14:22.

34. నిశ్చయంగా, మేము అపరాధులతో ఇదే విధంగా ప్రవర్తిస్తాము.

35. వాస్తవానికి, వారితో: “అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు.” అని అన్నప్పుడు, వారు దురహంకారం చూపేవారు.

36. మరియు వారు ఇలా అనేవారు: “ఏమిటి? మేము ఒక పిచ్చికవి కొరకు మా ఆరాధ్యదైవాలను త్యజించాలా?”¹

37. వాస్తవానికి, అతను (ముహమ్మద్) సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాడు. మరియు అతను (తనకు పూర్వం వచ్చిన) ప్రవక్తలను సత్యవంతులని ధృవపరచాడు.

38. నిశ్చయంగా, మీరు బాధాకరమైన శిక్షను రుచిచూడ గలరు;

39. మరియు మీకు, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ఫలితం తప్ప, మరేమీ ఇవ్వబడదు -

40. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!²

41. అలాంటి వారి కొరకు వారికి తెలిసి ఉన్న జీవనోపాధి ఉంది;³

42. అన్నిరకాల ఫలాలు. మరియు వారు ఆదరించబడతారు;

43. పరమ సుఖాలు గల స్వర్గవనాలలో;

إِنَّا كُنَّا لَكَ نَفْعًا بِأَعْيُنِنَا ۖ

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ۝

وَيَقُولُونَ إِنَّمَا اتَّخَذُوا إِلَهًا شَاعِرًا يُفْتَنُ

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ۝

إِنَّكُمْ لَذَاقُوا الْعَذَابَ الْإِلِيمَ ۝

وَمَا تَجْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ۝

فَرَاكَهُ وَهُمْ يُحْمَرُونَ ۝

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۝

1. వారు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను పిచ్చికవి మరియు దివ్యఖుర్ఆన్‌ను కవిత్వం అని హేళన చేసేవారు. చూడండి, 36:69.

2. వారికి అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నుకొన్న దాసులకు పదిరెట్లు పుణ్యఫలితం లభిస్తుంది చూడండి, 6:160.

3. చూడండి, 2:25.

44. అసనాల మీద ఒకరికొకరు
ఎదురెదురుగా కూర్చొని ఉంటారు;¹

45. వారి మధ్య ప్రవహించే చెలమల నుండి,
పానీయపు (మధు) పాత్రలు త్రిప్పబడుతుంటాయి;

46. అది తెల్లగా (మెరిసిపోతూ) త్రాగే
వారికి ఎంతో రుచికరమైనదిగా ఉంటుంది;

47. దానివల్ల వారికి ఎలాంటి బాధా
కలుగదు మరియు వారు తమ తెలివినీ
పోగొట్టుకోరు.

48. మరియు వారి దగ్గర, శీలవతులైన
తమ చూపులను నిగ్రహించుకునే, అందమైన
కళ్ళుగల స్త్రీలు ఉంటారు.²

49. వారు దాచబడిన గ్రుడ్లవలే (కోమలంగా)
ఉంటారు.³

50. అప్పుడు వారు ఒకరివైపుకొకరు
మరలి, పరస్పరం ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు.

51. వారిలో ఒకడు అంటాడు: “వాస్తవానికి
(భూలోకంలో) నాకొక స్నేహితుడు (ఖరీసున్)
ఉండేవాడు;

52. “అతడు నన్ను ఇలా అడిగేవాడు:
‘ఏమీ? నీవు కూడా (వునరుత్థానం)
నిజమేనని నమ్మేవారిలో ఒకడివా?

53. ‘ఏమీ? మనం చనిపోయి మట్టిగా
ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా
నిశ్చయంగా, మనకు ప్రతిఫలమనేది

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ۝

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكُلِّ فَنٍّ مِّنْ مَّعِينٍ ۝

بَيَاضًا لَّهُ لَوِّ الثَّيِّبِينَ ۝

لَا فِيهَا عُورٌ وَلَا لَهُمْ عَنْهَا يُرْوُونَ ۝

وَعِنْدَهُمْ قُصُوفُ النَّخْلِ ۝

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ لُّكُونٌ ۝

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ۝

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ۝

يَقُولُ أَإِنَّكَ لِمِنَ الْمُصْطَفِينَ ۝

إِذْ أَمْنُنَا وَكُنَّا ثَرَابًا وَعِظَامًا إِنْ أَكَلِدِ يُتُوتُونَ ۝

1. చూడండి, 15:47.

2. చూడండి, 38:52.

3. చూడండి, 56:34 ఉష్ణపక్షి (నిప్పకోడి) తన గ్రుడ్లను భద్రంగా దాచినందుకు అవి ఎంత సొందర్యంగా ఉంటాయో స్వర్గపు 'హూర్లు అలాగే ఉంటారు.

ఉంటుందా? ”

54. అతడు ఇంకా ఇలా అంటాడు: “ఏమీ? మీరు అతనిని చూడదలచు కున్నారా?”

55. తరువాత అతడు తొంగిచూసి, అతనిని (తన పూర్వ స్నేహితుణ్ణి) భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలో చూస్తాడు.

56. అతని (ఆ స్నేహితుని)తో, అతడు అంటాడు: “అల్లాహ్ సాక్షిగా! నీవు నన్ను నాశనంచేసి ఉండేవాడివే!

57. “ఒకవేళ నా ప్రభువు అనుగ్రహమే లేకున్నట్లయితే! నేనుకూడా (నరకానికి) హాజరుచేయబడినవారిలో చేరిపోయేవాడిని.”

58. (తరువాత ఆ స్వర్గవాసి తన సహచరులతో అంటాడు): “ఏమీ? ఇక మనం మరల చనిపోము కదా?

59. “మన మొదటి (భూలోక) మరణం తప్ప! మనకు ఇక ఎలాంటి శిక్ష పడదు కదా?”

60. నిశ్చయంగా, ఇదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).¹

61. ఇలాంటి (స్థానం) పొందటానికి పాటు పడేవారు పాటుపడాలి.

62. ఏమీ? ఇలాంటి ఆతిథ్యం మేలైనదా? లేక జముడుఫలపు² ఆతిథ్యమా?

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطْلِعُونَ ①

فَاظْلَمَ قَرَأَهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ②

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كُنْتُ لَتَرِي ③

وَلَوْلَا عَذَابِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ④

أَفَمَا تَحْنُ يَبْيِئِينَ ⑤

الْأَمَوْتَنَا الْأُولَىٰ وَأَنْحَنُ بِعُذَّابِينَ ⑥

إِنَّ هَذَا لَهُ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑦

لِيُثْلَ هَذَا أَفَلْيَعْبَلُ الْعِبْلُونَ ⑧

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزْرَأُ شَجَرَةُ الرَّقُومِ ⑨

1. అంటే తీర్పు తరువాత స్వర్గవాసులు ఎల్లప్పుడు స్వర్గంలో మరియు నరకవాసులు శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటారు. అప్పుడు మరణాన్ని ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జిబ్బా చేయడం జరుగుతుంది, ('హదీస్').
2. అజ్-జిఖ్ఖాము: జముడుచెట్టు ఫలం. ఇది అరబ్ తిహామహ్ ప్రాంతాలలో ఉన్నదేనని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇది ఎంతో చేదైన దుర్వాసన గల ఫలం. ఇంకా చూడండి, 17:60, 44:43 మరియు 56:52.

63. నిశ్చయంగా, మేము దానిని, దుర్మార్గుల కొరకు ఒక పరీక్షగా చేశాము.

64. నిశ్చయంగా, అది నరకపు అడుగు భాగంనుండి మొలిచే ఒక చెట్టు;

65. దాని మొగ్గలు షైతానుల తలలవలే ఉంటాయి.

66. నిశ్చయంగా, వారు దానినుంచే తింటారు మరియు దానితోనే తమకడుపులు నింపుకుంటారు.

67. తరువాత నిశ్చయంగా, దాని మీద వారికి త్రాగటానికి సలసల కాగే పానీయం మాత్రమే ఉంటుంది.¹

68. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా, వారి మరలింపు కేవలం భగభగ మండే నరకాగ్ని వైపునకే అవుతుంది.

69. నిశ్చయంగా, అప్పుడు వారు తమ తండ్రితాతలు, మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉండేవారని కనుగొంటారు!

70. మరియు తాము కూడా వారి అడుగు జాడలను అనుసరించటానికి త్వరపడుతూ ఉండేవారమని!

71. మరియు వాస్తవానికి వారి పూర్వీకులు కూడా చాలామంది మార్గభ్రష్టులుగానే ఉండే వారు.

72. మరియు వాస్తవానికి మేము వారి వద్దకు హెచ్చరిక చేయటానికి (సందేశ హరులను) పంపిఉన్నాము.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا قَنْدَرَةً لِلظَّالِمِينَ ۝

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ۝

كُلُّهَا كَأَنَّهَا رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ۝

فَأَنَّهُمْ لَأَكْوَونَ مِنْهَا لَأَشْوُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ۝

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ۝

ثُمَّ إِنَّ مِنْهُمْ لَأُولَى الْجَحِيمِ ۝

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ۝

فَهُمْ عَلَىٰ أَثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ۝

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ۝

73. ఇక చూడండి! హెచ్చరిక చేయబడిన వారి పర్యవసానం ఎలా ఉండిందో!

74. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులుతప్ప!

75. మరియు వాస్తవంగా, నూహ్¹ మమ్మల్ని వేడుకున్నాడు. ఎందుకంటే, మేము (ప్రార్థనలకు) ప్రత్యుత్తరమిచ్చేవారిలో సర్వోత్తములము.

76. మరియు మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబంవారిని మహావిపత్తు (జలప్రళయం) నుండి కాపాడాము.²

77. మరియు అతని సంతతివారిని మాత్రమే మిగిలి ఉండేటట్లు చేశాము.³

78. మరియు తరువాత వచ్చేవారిలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిష్ఠలను) నిలిపాము.

79. సర్వ లోకాలలో నూహ్ కు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

80. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఈ విధంగా ప్రతిఫలం ఇస్తాఉంటాము.

81. నిశ్చయంగా, అతను మా విశ్వాసులైన దాసులలోని వాడు.

82. తరువాత మేము ఇతరులను ముంచివేశాము. (3/8)

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ٣٧

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ٣٨

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ٣٩

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ٤٠

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ٤١

وَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ فِي الْخُرَيْنِ ٤٢

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ٤٣

إِنَّا كُنَّا لَكَ تَحْرِى الْمُحْسِنِينَ ٤٤

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ٤٥

كُنَّا عَرَفْنَا الْآخِرِينَ ٤٦

1. నూహ్ ('అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:25-48.

2. అహ్లాస్: అంటే అతని కుటుంబంవారే కాక అతనితో బాటు విశ్వసించిన అతని అనుచరులు కూడాను.

3. నూహ్ ('అ.స.) భార్య మరియు అతని ఒక కుమారుడు విశ్వసించలేదు. కాబట్టి వారు, మునిగిపోయారు. అతని కుమారులలో 'హమ్, సామ్, యాఫస్'లు నావలో ఉన్నారు. 1) సామ్ నుండి 'అరబ్బులు, పర్షియన్లు, యూరోపియన్లు మరియు యూదులు, 2) 'హమ్ సంతతి నుండి సూడాన్, ఇండియా, 'హబషా, భిల్లీలు మరియు బర్బర్లు మరియు 3) యాఫస్ సంతతినుండి తుర్కీలు, ఖజర్, యత్-జూజ్ మత్-జూజ్ మొదలైన వారు పుట్టారని చెబుతారు. (ఫిట్నీ అల్-ఖుదీర్).

83. * మరియు నిశ్చయంగా, అతనిని అనుసరించిన వారిలో ఇబ్రాహీమ్ ఒకడు.

84. అతను తన ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి నిర్మల హృదయంతో వచ్చి;

85. అతను తన తండ్రి మరియు తనజాతి వారితో ఇలా అన్నాడు: “మీరు దేనిని ఆరాధిస్తున్నారు?

86. “ఏమీ? మీరు అల్లాహ్‌ను వదలి మిథ్య (బూటక) దైవాలను (ఆరాధించ) గోరుతున్నారా?

87. “అయితే సర్వలోకాల ప్రభువును గురించి మీ అభిప్రాయమేమిటి?”

88. ఆ తరువాత, అతను సక్షత్రాలవైపుకు తన దృష్టిని సారించాడు;¹

89. అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నా ఆరోగ్యం బాగులేదు.”²

90. కావున వారు అతనిని వదలిపెట్టి వెళ్ళిపోయారు.

91. తరువాత అతను మెల్లగా వారిదేవతల (విగ్రహాల) దగ్గరికి వెళ్ళి ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు తినటం లేదే?

92. “మీ కేమైంది? మీరెందుకు మాట్లాడరు?”

93. తరువాత అతను వాటి వద్దకు వెళ్ళి తన కుడిచేతితో వాటిని పగులగొట్టాడు.³

94. అప్పుడు, వారు (ప్రజలు) అతని

وَأَنَّ مِنْ شِعْبِهِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾

إِذْ جَاءَهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا عَبَدُونَ ﴿٨٥﴾

أَفِيكُمُ الْهَيْدُوتُ وَاللَّهُ تَزِيدُورَ ﴿٨٦﴾

فَمَا تَكْفُرُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

فَنَظَرَنَّا فِي الْجَحِيمِ ﴿٨٨﴾

قَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

فَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

فَرَأَى إِلَى الْهَيْئِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِفُونَ ﴿٩٢﴾

فَرَأَى عَلَيْهِمْ صُرُوبًا يَأْكُلِينَ ﴿٩٣﴾

فَأَقْبَهُوهُ إِلَيْهِ يَرْفُونَ ﴿٩٤﴾

1. చూడండి, 6:76-78.

2. చూడండి, 21:63.

3. వివరాలకు చూడండి, 21:58.

దగ్గరకు త్వరత్వరగా వచ్చారు.

95. అతను (ఇబ్రాహీమ్) వారితో అన్నాడు: “ఏమీ? మీరు చెక్కిన వాటినే మీరు ఆరాధిస్తారా?”

96. “వాస్తవానికి, మిమ్మల్ని మరియు మీరు (చెక్కి) చేసిన వాటిని సృష్టించింది అల్లాహ్ కదా!”¹

97. వారు (పరస్పరం ఇలా చెప్పుకున్నారు): “ఇతనికొరకు ఒక (అగ్ని) గుండం నిర్మించి, తరువాత అతనిని ఆ భగభగ మండే అగ్నిలో పడవేయండి!”

98. కావున, వారు అతనికి విరుద్ధంగా పన్నాగాలు పన్నారు, కాని మేము వారిని కించపరచాము.

99. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు (తీసుకొని వెళ్ళే) వైపునకు వెళ్ళిపోతాను. ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.”²

100. (అతను ఇలా ప్రార్థించాడు): “ఓ నా ప్రభూ! నాకు సద్వర్తనడైన (కుమారుణ్ణి) ప్రసాదించు!”

101. కావున మేము అతనికి సహన శీలుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చాము.³

102. ఆ బాలుడు అతనికి తోడుగా శ్రమ చేయగల వయస్సుకు చేరుకున్నప్పుడు, అతను

قَالَ اتَّبِعُونِ مَا كُنْتُمْ تُعْبُدُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ

رَبِّ هَبْ لِي مِن الصَّالِحِينَ

فَبَشِّرْنَاهُ بِعُلُوٍّ جَلِيلٍ

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي لِي آدَمِي فِي

1. సర్వసృష్టికి మూలాధారి అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే! కావున ఆయనను ఆరాధించకుండా మీరు మీ చేతులతో తయారు చేసిన వాటిని ఎందుకు ఆరాధిస్తున్నారు.

2. ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మొదట బాబుల్ అనే నగరంలో ఉండేవారు. అది ఇరాఖ్ లో ఉంది. ఆ తరువాత అతను పామ్ వైపునకు వెళ్ళిపోయారు.

3. అతను ఇబ్రాహీమ్ (అ.స.) మొదటి కుమారుడు ఇస్మా'యీల్ (అ.స.).

(ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు: “ఓ నా కుమారా! వాస్తవానికి నేను నిన్ను బలి (జిబ్బా) చేస్తున్నట్లుగా కలలో చూశాను, ఇక నీ సలహా ఏమిటో చెప్పు!” అతను (ఇస్మా‘యీల్) అన్నాడు: “ఓ నాన్నా! నీకు ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞను నెరవేర్చు. అల్లాహ్ కోరితే నీవు నన్ను సహనశీలునిగా పొందగలవు!”

الْمَنَامُ إِنِّي أَدَّبُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ يَٰ أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمِرُ سَجَدْتُ لَكَ إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ①

103. ఆ తరువాత వారిద్దరూ ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను నెరవేర్చుటానికి సిద్ధపడ్డారు. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) అతనిని (ఇస్మా‘యీల్)ను నుదుటిపై బోర్లా పరుండబెట్టాడు.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَا لِلْجَبِينِ ②

104. మరియు మేము అతనిని పిలుస్తూ ఇలా అన్నాము: “ఓ ఇబ్రాహీమ్!

وَوَكَّلْنَاهُ أَنْ يَرْبِيَ ③

105. “వాస్తవంగా, నీవు కలను నిజం చేసి చూపించావు!” నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమిస్తాము.

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ④

106. నిశ్చయంగా ఇదొక స్పష్టమైన (కఠిన) పరీక్ష.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبْتَلَىٰ ⑤

107. మరియు మేము అతనికి (ఇస్మా‘యీల్)కు బదులుగా ఒక గొప్ప బలిని పరిహారంగా ఇచ్చాము.¹

وَوَدَّعَيْنَاهُ بَذْبَاجٍ عَظِيمٍ ⑥

108. మరియు తరువాత వచ్చేతరాలలో అతని కీర్తిని నిలిపాము.

وَوَكَّلْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ⑦

109. “ఇబ్రాహీమ్ కు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!”

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ⑧

110. ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ⑨

1. ఈ బలి ఒక గొర్రె. అది ఇస్మా‘యీల్ (‘అ.స.)కు బదులుగా పంపబడింది. అది బలి చేయబడింది. దీని జ్ఞాపకార్థమే ముస్లింలు ప్రతి సంవత్సరం జులై మాసంలో బలి (ఖుర్బాన్) ఇస్తారు. వివరాల కోసం చూడండి, 22:27-37 మరియు 2:196-203.

111. నిశ్చయంగా, అతను (ఇబ్రాహీమ్) విశ్వసించిన మా దాసులలోని వాడు!

112. మరియు మేము అతనికి ఇస్'హాఖ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము, అతను ఒక సద్వర్తనుడైన ప్రవక్త.¹

113. మరియు మేము అతనిని (ఇబ్రాహీమ్‌ను) మరియు ఇస్'హాఖ్‌ను అనుగ్రహించాము. మరియు వారి సంతతిలో కొందరు సజ్జనులు ఉండేవారు మరికొందరు తమకు తాము స్వప్తంగా అన్యాయం చేసుకున్నవారు కూడా ఉన్నారు.²

114. మరియు వాస్తవానికి, మేము మూసా మరియు హరూన్‌లను అనుగ్రహించాము.

115. మరియు మేము వారిద్దరిని మరియు వారి జాతి వారిని మహా విపత్తునుండి విముక్తి కలిగించాము.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٧﴾

وَبَشِّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ يَتِيمًا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٨﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا عِيسَىٰ وَطَالُوتُ لِنَفْسِهِمْ مُبْتَلُونَ ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٠﴾

وَوَعَدْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٤١﴾

1. ఒక కుమారుణ్ణి జీబ్'హా చేసిన గాభ్ర తరువాత మరొక కుమారుని, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) యొక్క శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది. దీనితో స్వప్తమయ్యేది ఏమిటంటే జీబ్'హా చేయబడిన కుమారుడు ఇస్మాయిల్ ('అ.స.) మాత్రమే. అప్పడత('అ.స.)ను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) యొక్క ఏకైక పుత్రుడు. (చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞతో, ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) పుట్టకముందే, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన రెండవ భార్య హజర్ మరియు ఆమె కుమారుడు ఇస్మాయిల్ ('అ.స.)ను మక్కాలో వదిలారు. ఇస్మాయిల్ ('అ.స.) అక్కడ జుర్హుమ్ అనే అరబ్బీ తెగ స్త్రీతో వివాహం చేసుకొని అక్కడే నివసిస్తూ అరబ్బులలో కలిసిపోయి అరబ్బీ అయిపోయారు. అతని వంశంలో నుండి కేవలం ము'హమ్మద్ ('స'అస) మాత్రమే ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డారు. ఇక ఇస్'హాఖ్ ('అ.స.) కుమారుడు య'అఖూబ్ ('అ.స.). అతని మరొకపేరు ఇస్రాయిల్. అదే పేరుతో అతని కుటుంబం వారు బనీ-ఇస్రాయిల్ అనబడ్డారు. అతనికి 12 మంది కుమారులు ప్రతి కుమారుని సంతతి నుండి ఒక బనీ-ఇస్రాయిల్ తెగ ఏర్పడింది. యూసుఫ్ ('అ.స.) ఆ పన్నెండు కుమారులలో ఒకరు. బనీ-ఇస్రాయిల్ సంతతిలో నుండి చాలమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. మూసా మరియు ఈసా ('అ.స.)లు కూడా వారి సంతతిలోని వారే! ఈ రెండు ప్రవక్తల సంతతిలో మంచివారు పుట్టారు. ముష్రీకులు కూడా పుట్టారు. కావున కేవలం తండ్రి తాతలు పుణ్యపురుషులు అయినంత మాత్రాన సంతానంలో అందరూ పుణ్యవంతులవటం తప్పనిసరి కాదు!

116. మరియు మేము వారికి సహాయం చేశాము, కాబట్టి వారు విజయం పొందిన వారయ్యారు.

117. మరియు వారిద్దరికి (మంచిచెడులను) స్పష్టపరిచే గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము.¹

118. మరియు వారిద్దరికి ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము.

119. మరియు తరువాత తరాలవారిలో వారిద్దరిని గురించి మంచి కీర్తిని నిలిపాము.

120. “మూసా మరియు హరూన్‌లకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!”

121. నిశ్చయంగా, ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలమిస్తాము.

122. నిశ్చయంగా, వారిద్దరూ, విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వారు.

123. మరియు నిశ్చయంగా, ఇల్యాస్ కూడా మా సందేశహరులలో ఒకడు.²

124. అతను తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “ఏమీ? మీకు దైవభీతి లేదా?

125. “ఏమీ? మీరు బ'అల్ ³ (అనే విగ్రహాన్ని) ఆరాధిస్తూ సర్వోత్తముడైన సృష్టికర్తను వదలిపెడుతున్నారా?

126. “అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు! మరియు

وَصَرْنَاهُمْ فَاكُنَّا لَهُمُ الْعِلَيْنِ ۝

وَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُبْتَيْنِ ۝

وَهَدَيْنَاهُمَا صِرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ ۝

وَرَكَّعْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْرَيْنِ ۝

سَلَّمَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ۝

إِنَّا كُنَّا لَكَ فِجْرَى الْمُبْتَيْنِ ۝

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّا إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ الْآتِفُونَ ۝

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۝

اللَّهُ رَبُّكُمْ رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ۝

1. చూడండి, 5:44.

2. ఇల్యాస్ (Elijah) (అ.స.) హరూన్ (అ.స.) సంతతికి చెందిన వారు. అతని నివాసం బఅల్‌బక్ నగరం. ఇల్యాస్ (ఏలియా) హిబ్రూ (యూదుల) ప్రవక్త. ఇతను ఫలస్టీన్ ఉత్తర భాగంలో అహాబ్ మరియు అహాజియా రాజుల కాలంలో ఉన్నారు, (దాదాపు క్రీ. శకానికి 9 సంవత్సరాలకు ముందు) ఇతని తరువాత అల్-యస'అ (Elisha, 'అ.స.) ప్రవక్తగా వచ్చారు.

3. ఇల్యాస్ (Elijah) (అ.స.) కాలపు ముష్రీకులు బ'అల్ అనే విగ్రహాన్ని పూజించేవారు.

మీ పూర్వీకులైన మీ తండ్రితాతల ప్రభువు కదా?”

127. కాని వారు అతనిని (ఇల్యాస్ ను) అసత్యవాదుడని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు తప్పకుండా (శిక్ష కొరకు) హాజరు చేయబడతారు.

128. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులు తప్ప!

129. తరువాత వచ్చే తరాలలో అతని కీర్తిని (పేరు ప్రతిఫలను) నిలిపాము.

130. “ ఇల్-యాసీన్ కు¹ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ”

131. నిశ్చయంగా, సజ్జనులకు మేము ఈ విధంగా ప్రతిఫలమిస్తాము.

132. నిశ్చయంగా, అతను విశ్వాసులైన మా దాసులలోని వాడు.²

133. మరియు నిశ్చయంగా, లూత్ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలో ఒకడు.³

134. ఎప్పుడైతే మేము అతనిని మరియు అతని కుటుంబం వారినందరిని రక్షించామో -

135. ముసలామె (అతని భార్య) తప్ప! ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో చేరి

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كَذَّبَتْ كُتُبٌ مُّكْتُومَةٌ ۝

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ۝

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝

سَلَامٌ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ ۝

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝

وَإِنَّا لَوَطِّلْنَا يُوسُفَ ۝

إِذْ يَجْعَلُهَا وَاهِلَةً لِأَجْعَلِينَ ۝

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ۝

1. ఇల్-యాసీన్ (Elias), ఇల్యాస్ (Elijah) 'అ.స. పేరు యొక్క మరొక విధమైన ఉచ్చరణ. ఏవిధంగానైతే తూర్-సీనా, యొక్క మరొక పేరు 'తూర్-సీనీన్ ఉందో!

2. ఖుర్ఆన్ లో ఇతర ప్రవక్తల ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు, వారిని: 'విశ్వాసులు' అని పేర్కొనబడింది. దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే, ప్రవక్తల అందరి ధర్మం ఏకదైవ సిద్ధాంతం - ఇస్లాం. వారు అందరూ విశ్వాసం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయులై ఉండాలనీ, అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరులను ఆరాధించరాదని బోధించారు.

3. లూత్ ('అ.స.) గాథ కొరకు, చూడండి, 7:80-84 మరియు 11:69-83.

పోయింది.¹

136. ఆ తరువాత మిగతా వారినందరినీ నిర్మూలించాము.

137. మరియు వాస్తవానికి, మీరిప్పుడు వారి (శిథిల) ప్రాంతాల మీదుగా ఉదయపు వేళల్లో ప్రయాణిస్తూ ఉంటారు;²

138. మరియు రాత్రులలో కూడా! అయినా మీరు అర్థం చేసుకోలేరా?

139. మరియు నిశ్చయంగా, యూనుస్³ కూడా మేము పంపిన సందేశహరులలోని వాడు.

140. అతను నిండు పడవవైపుకు పరిగెత్తి నప్పుడు;⁴

141. అక్కడ చీటీలలో పాల్గొన్నాడు, కాని ఓడిపోయాడు.

142. ఆ పిదప అతనిని ఒక పెద్దచేప మ్రొంగింది; ఎందుకంటే అతను నిందార్లుడు.⁵

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخَرِينَ ﴿٣٦﴾

وَأَنكُمُ لَمُتَوُونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ ﴿٣٧﴾

وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا

وَلَا يَكُ يُونُسَ لَيْسَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٨﴾

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِ الْمَشْعُونِ ﴿٣٩﴾

فَسَاءَ لَهُمُ مَكَانٌ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿٤٠﴾

فَالْتَمَتَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤١﴾

1. ఆమె - లూత్ ('అ.స.) భార్య - అవిశ్వాసులలో చేరిపోయి వెనుక ఉండిపోయింది. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.

2. చూడండి, 15:76. మక్కా-సిరియా మార్గంలో ఈ నగరాలు సోడోమ్ మరియు గొమర్రాహ్లు - ఇప్పటి మృతసముద్రం - ప్రాంతంలో ఉండేవి.

3. యూనుస్ ('అ.స.) బైబిల్లో యోనా (Jonah)గా పేర్కొనబడ్డారు.

4. అబఖ: అంటే, to escape, ఒక బానిస తన స్వామిని విడిచి పారిపోవటం. యూనుస్ ('అ.స.) తన స్వామి, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేనిదే తన ప్రజలను విడిచి పారిపోయారు.

5. యూనుస్ ('అ.స.) ఇరాఖ్ ప్రాంతంలో నైనవా (ఇప్పటి మోసల్) నగరానికి ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. అక్కడి రాజు ఒక లక్ష బనీ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని బందీలుగా చేసుకున్నాడు. వారి మార్గదర్శకత్వానికి అల్లాహ్ (సు.తా.), యూనుస్ ('అ.స.)ను పంపాడు. కాని వారు అతనిని విశ్వసించలేదు. అతను వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష రాసున్నదని భయపెట్టారు. ఆ శిక్ష రాకముందే అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతి లేకుండానే అతను అక్కడి నుండి పారిపోయి నావ ఎక్కారు. నావ బరువుతో మునిగి పోతుండగా, అక్కడ చీటీలు వేశారు. దానిలో అతని పేరు రాగా అతను సముద్రంలోకి దూకారు. అతనిని ఒక పెద్ద చేప మ్రొంగింది.

143. అప్పుడతను, (అల్లాహ్) పవిత్రతను కొనియాడే వారిలోనివాడు కాకపోయినట్లైతే!¹

144. దాని (చేప) కడుపులో పునరుత్థాన దినం వరకు ఉండిపోయే వాడు. (1/2)

145. * ఆ పిదప మేము అతనిని అనారోగ్యస్థితిలో, ఒక దిగంబర మైదానంలో పడవేశాము.

146. మరియు అతనిపై ఒక ఆనపజాతి తీగను మొలిపించాము.²

147. మరియు అతనిని ఒకలక్ష లేదా అంతకంటే ఎక్కువమంది (ప్రజల) వద్దకు పంపాము.

148. వారు విశ్వసించారు, కావున మేము ఒక నిర్ణీత కాలంవరకు వారిని సుఖసంతోషాలు అనుభవించనిచ్చాము.³

149. అయితే వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? నీ ప్రభువుకైతే కుమార్తెలు మరియు వారికొరకు కుమారులా?”⁴

150. “లేక మేము దేవదూతలను స్త్రీలుగా పుట్టించామా? మరియు వారు దానికి సాక్షులా?”⁵

فَكَوَلَّا أَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ

لَمْ يَكُنْ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَبَدَّلْنَاهُ بِالْأَعْرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

وَأَبْتَدْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

فَأَمَّا أَفْتَكُمُ لَهُمْ إِلَى جَيْنٍ

فَأَسْتَفْتِيهِمُ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَهُمْ الْبَنُونَ

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

చేప కడుపులో అతను అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వేడుకున్నాడు. అప్పుడతను బయట వేయబడ్డారు. ఇంకా చూడండి, 68:48.

1. అతని ప్రార్థన కోసం చూడండి, 21:87.

2. యఖ్-తీసున్: Gourd plant, ఆనపజాతి తీగ. అల్లాహ్ (సు.తా.) యూసున్ (అ.స.)ను ఏ చెట్టు చేమ లేని మైదానంలో పడవేసిన తరువాత అతని సహాయానికి ఒక ఆనప తీగను పుట్టించాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే ఒక అవిశ్వాసిని విశ్వాసిగా మార్చవచ్చు! ఎప్పుడైతే అతడు హృదయపూర్వకంగా వేడుకుంటాడో.

3. వారు విశ్వసించిన వివరాల కోసం చూడండి, 10:98.

4. చూడండి 16:57-59.

5. వారు దైవదూతలలో స్త్రీలలో ఉండే లక్షణాలు ఏవైనా చూశారా? లేక మేము దేవదూతలను పుట్టించినప్పుడు వారు అక్కడ ఉన్నారా? వారిని స్త్రీలుగా పరిగణించటానికి?

151. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, వారు (ఖురైషులు) తమ బూటకపు నమ్మకాల ఆధారంగా అంటున్నారు:

152. “అల్లాహ్ కు సంతానముంది!” అని. మరియు వారు నిశ్చయంగా, అబద్ధాలాడు తున్నారు!

153. ఆయన (అల్లాహ్) కుమార్తెలను - కుమారులకు బదులుగా - ఎన్నుకున్నాడా?¹

154. మీ కేమయింది? మీరెట్టి నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

155. ఏమీ? మీరు గ్రహించలేరా?

156. లేక! మీపద్ధ ఏదైనా స్పష్టమైన ప్రమాణం ఉందా?

157. మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ గ్రంథాన్ని తీసుకురండి!

158. మరియు వారు, ఆయన (అల్లాహ్) మరియు జిన్నాతుల మధ్య బంధుత్వం కల్పించారు.² కాని వాస్తవానికి జిన్నాతులకు తెలుసు, తాము ఆయన (అల్లాహ్) ముందు (లెక్కకొరకు) హాజరుచేయబడతామని.

159. వారు కల్పించే విషయాలకు అల్లాహ్ అతీతుడు (పరమపవిత్రుడు)!³

160. ఎన్నుకోబడిన అల్లాహ్ దాసులుతప్ప!

161. ఇక నిశ్చయంగా, మీరు మరియు

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْئِدَةٍ لَّيْقُونِ ۝

وَكَلَّ اللَّهُ وَهَاتَهُمْ لَكُلِّبُونَ ۝

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ۝

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ۝

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝

أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ۝

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ۝

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسْبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ۝

سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ۝

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمَخْصِيْنَ ۝

فَأَنكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ۝

1. చూడండి, 6:100, 17:40, 53:19-22.

2. ముష్రీకుల కల్పన ఏమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) జిన్నాతులతో వివాహసంబంధం ఏర్పరచుకున్నాడు, దానితో ఆడపిల్లలు పుట్టారు, వారే దైవదూతలు అని, ఇది అసత్యం.

జిన్నున్: అంటే మానవ ఇంద్రియాలకు అగోచర ప్రాణి.

3. చూడండి, 2:32, 6:100.

మీ ఆరాధ్య దైవాలు (కలిసి),

162. ఎవ్వడినీ కూడా, దుష్టకార్యాలు
చేయటానికి పురికొలుపలేరు,

163. భగభగ మండే నరకాగ్నిలో కాలి
పోసున్నవాడిని తప్ప!

164. (దైవదూతలు ఇలా అంటారు):
“మరియు మాలో ఒక్కడు కూడా తన స్థానం
నియమింపబడకుండా లేడు.

165. మరియు నిశ్చయంగా, మేము
కూడా (ఆయనను ప్రార్థించటానికి) పరుసలు
దీరి నిలుచుంటాము.

166. మరియు నిశ్చయంగా, మేముకూడా
ఆయన పవిత్రతను కొనియాడేవారమే!¹

167. మరియు (సత్యతిరస్కారులు) ఇలా
అంటూ ఉండేవారు:

168. “ఒకవేళ మా పూర్వీకుల నుండి
మాకు ఇలాంటి బోధన లభించిఉంటే!

169. “మేము కూడా, అల్లాహ్ యొక్క
ఎన్నకున్న, భక్తులమై ఉండేవారము!”

170. కాని, వారిప్పుడు దీనిని (ఈ
ఖుర్ఆన్ ను) తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక త్వర
లోనే వారు తెలుసుకుంటారు!

171. మరియు వాస్తవానికి మా దాసులైన,
మేము పంపిన సందేశహారుల విషయంలో
మా నిర్ణయం జరిగింది;

مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَاعِلِينَ^١

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ^٢

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ^٣

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ^٤

وَإِنَّا لَنَعْنُ الْمُسْتَحِقُونَ^٥

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُنَّ^٦

لَوْ أَن عِندَنَا ذِكْرٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ^٧

لَكَلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَاصِينَ^٨

فَلَقَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ^٩

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ^{١٠}

1. అంటే దైవదూతలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించిన ఆయన దాసులు. ఎల్లప్పుడు వారు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను స్తుతిస్తూ ఉంటారు. ఆయన ఆజ్ఞా పాలన చేస్తూ ఉంటారు. ముష్రీకులు భావించినట్లు వారు అల్లాహ్ (సు.తా.) కూతుళ్ళు కారు.

172. నిశ్చయంగా, వారు సహాయం పొందుతారని!

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

173. మరియు నిశ్చయంగా, మా పైనికులే తప్పక విజయం పొందుతారని!¹

وَأَنَّ جُنُودَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

174. కావున నీవు వారిని (సత్య తిరస్కారులను) కొంతకాలం వదలిపెట్టు.

فَوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾

175. మరియు వారిని చూస్తూఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

وَأَبْصِرْهُمْ فَهُمْ يَصِيرُونَ ﴿١٧٥﴾

176. ఏమీ? వారు మా శిక్ష కొరకు తొందరపెడుతున్నారా?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

177. కాని, అది వారి ఇంటి ప్రాంగణంలో దిగినప్పుడు, హెచ్చరించబడిన వారికి అది దుర్భరమైన ఉదయం కాగలదు!

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَأُ الْمُنْدَرِينَ ﴿١٧٧﴾

178. కావున నీవు ప్రస్తుతానికి వారిని వదలిపెట్టు,

وَوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾

179. మరియు చూస్తూఉండు. ఇక త్వరలోనే వారు కూడా (తమ పర్యవసానాన్ని) చూడగలరు!

وَأَبْصِرْهُمْ فَهُمْ يَصِيرُونَ ﴿١٧٩﴾

180. నీ ప్రభువు సర్వలోపాలకు అతీతుడు; సర్వశక్తిమంతుడైన (ప్రభువు), వారి కల్పనలకు అతీతుడు.

سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

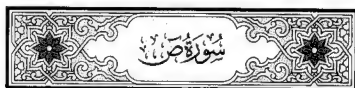
181. మరియు సందేశహరులందరికి శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

182. మరియు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ యే సమస్తలోకాలకు ప్రభువు!

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

38. సూరహ్ 'సాద్

'సాద్: ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్లోని అక్షరంతో పెట్టబడింది. ఈ సూరహ్ ప్రవక్తృత్వం లభించిన నాలుగైదు సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దైవమార్గదర్శకత్వం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఈ అనుక్రమంలో ఇది ఐదవది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 88 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'సాద్. మరియు హితబోధతో నిండివున్న
ఈ ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

2. వాస్తవానికి, సత్యాన్ని తిరస్కరించిన
వారు అహంకారంలో మరియు విరోధంలో
పడివున్నారు.

3. వారికి పూర్వం గతించిన ఎన్నో
తరాలను మేము నాశనంచేశాము. అప్పుడు
వారు మొరపెట్టుకోసాగారు, కాని అప్పుడు
వారికి దానినుండి తప్పించుకునే సమయం
లేక పోయింది!

4. మరియు వారిని హెచ్చరించేవాడు,
తమలో నుంచే రావటం చూసి వారు
ఆశ్చర్యపడ్డారు! మరియు సత్యతిరస్కారులు
ఇలా అన్నారు: “ఇతడు మాంత్రికుడు,
అసత్యవాది.

5. “ఏమీ? అతను (ప్రవక్త) దైవాలందరినీ,
ఒకే ఆరాధ్య దైవంగా చేశాడా? నిశ్చయంగా
ఇది ఎంతో విచిత్రమైన విషయం!”

6. మరియు వారి నాయకులు ఇలా
అనసాగారు: “పదండి! మీరు మీ దైవాల
(ఆరాధన) మీద స్థిరంగాఉండండి.”
నిశ్చయంగా, ఇందులో (మీకు విరుద్ధంగా)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ

بِالْآذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ عَرْشِ رَبِّكَ

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قُرُونٍ فَتَادُوا وَلَكِنَّ
جَيْنَ مَنَاصِلٍ

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكُفَرُونَ
هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ

أَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ عِلْمًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ

وَأَنطَلَقَ الْمَلَكُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ
إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ

ఏదో ఉద్దేశింపబడి ఉంది!

7. “ఇలాంటి విషయాన్ని మేము ఇటీవలి కాలపు మతంలో వినిఉండలేదు. ఇది కేవలం కల్పన మాత్రమే!

8. “ఏమీ? మా అందరిలోనూ, కేవలం ఇతనిపైననే, ఈ హితబోధ అవతరింపజేయబడిందా?”¹ వాస్తవానికి వారు నా హితబోధను గురించి సంశయంలో పడివున్నారు.² అలాకాదు, వారు ఇంకా (నా) శిక్షను రుచిచూడలేదు!

9. లేక వారి దగ్గర సర్వశక్తుడు, సర్వప్రదుడు³ అయిన నీ ప్రభువు యొక్క కారుణ్యనిధులు ఉన్నాయా?

10. లేక! ఆకాశాలు మరియు భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తం మీద వారికి సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఉందా? అలా అయితే వారిని తమ సాధనాలతో పైకి (ఆకాశంలోకి) ఎక్కిమను!

11. ఇంతకు ముందు ఓడించబడిన సైన్యాలవలే, ఒక వర్గం వీరిది కూడా ఉంటుంది!

12. వీరికి పూర్వం నూహ్ మరియు అద్ (జాతి) వారు మరియు మేకుల ఫిర్జాన్ జాతులవారు సత్యాన్ని తిరస్కరించారు;

13. మరియు, సమూద్ మరియు లూత్ జాతుల వారు మరియు అయ్కహ్ (మద్యన్)⁴

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمَلِكَةِ الْآخِرَةِ إِنَّ هَذَا لَكَا
اِخْتِلَافٌ^①

ءَانْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ مُنْ فِي سَنَّتِكَ
ذِكْرُنَا بَلْ لَمَّا يَدْخُلِ الْآخِرَةُ^②

أَمْعِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ^③

أَمْ لَهُمْ تِلْكَ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ وَمَا بَيْنَهُمَا^④
فَلْيَنْفَعُوا فِي الْأَسْبَابِ^⑤

جُنُودًا هَالِكًا مَهْزُومًا مِنَ الْآخِرَةِ^⑥

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَذُرِّيَّاتُ
ذَا الْقُرْبَى^⑦

وَشُعُورٌ وَكَوْمٌ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْلَى أُولَئِكَ
الْآخِرَةُ^⑧

1. చూడండి, 43:31-32.

2. వారు సంశయంలో పడింది ముహమ్మద్ ('స'అస) అసత్యవాది అని కాదు. అతను బోధించే ధర్మం వారి దైవాలు పడలి, అగోచరుడైన ఏకైక దైవం అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించమని చెప్పడం.

3. అల్-సఫ్హాబ్: Bestower. సర్వప్రదుడు, సర్వవర ప్రదాత, పరమదాత. చూడండి, 3:8.

4. అయ్కహ్ వాసుల గాథ కొరకు చూడండి, 26:176.

వాసులు అందరూ ఇలాంటి పద్ధాలకు చెందినవారే.

14. ఇక వీరిలో ఏ ఒక్కరూ ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించకుండా ఉండలేదు, కావున నా శిక్ష అనివార్యమయ్యింది.

15. మరియు వీరందరూ కేవలం ఒక గర్జన ('సయ్'హా)¹ కొరకు మాత్రమే ఎదురుచూస్తున్నారు, దానికి ఎలాంటి నిలుపుదల ఉండదు.

16. మరియు వారు: “ఓ మా ప్రభూ! లెక్క దినానికి ముందే మా భాగం మాకు తొందరగా ఇచ్చివెయ్యి.”² అని అంటారు.

17. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారి మాటల యెడల నీవు సహనంవహించు మరియు బలవంతుడైన, మా దాసుడు దావూద్ ను జ్ఞాపకం చేసుకో.³ నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడూ పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపునకు) మరలుతూ ఉండేవాడు.

18. నిశ్చయంగా, మేము పర్యటాలను అతనితోబాటు సాయంత్రం మరియు ఉదయం మా పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండేటట్లు చేశాము.

19. మరియు పక్షులు కూడా గుమికూడేవి. అంతా కలసి ఆయన (అల్లాహ్) వైపుకు మరలే వారు.

إِنَّ كُلَّ الْكَذَّابِ الرُّسُلِ فَحَقَّ عِقَابُ ۝

وَيَنْظُرُهُمْ كَذَّاءٌ إِلَّا صِيحَةً وَاحِدَةً مِّمَّا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ ۝

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْعَنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ۝

إِصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَلَا تُنْكِرْ بَدَاذِلَ ۚ إِنَّ الْكَذِبَ إِثْمٌ أَكْبَرُ ۝

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَلِيِّ ۝ وَالْإِشْرَاقِ ۝

وَالطَّيْرِ مَحْمُورَةً ۝ كُلٌّ لَّهِ آوَابٌ ۝

- పునరుత్థాన దినమున ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) ఊదే బాకా ధ్వని, అరుపు, ప్రేలుడు గర్జన లేక శబ్దం. ఇంకా చూడండి, 36:29, 49, 53.
- అంటే వారు పునరుత్థానదినం గురించి పరిహాసం చేస్తూ: 'ఆ దినం రాకముందే మా భాగపు శిక్ష మాకు ఇవ్వు.' అని అంటున్నారు. చూడండి, 8:32.
- అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రయమైనవి దావూద్ ('అ.స.) నమాజ్ మరియు అతని ఉపవాసం. అతను సగం రాత్రి నిద్రపోయే వారు, లేచి మూడోవంతు రాత్రి నమాజ్ చేసేవారు. అతను రోజు విడిచి రోజు ఉపవాసం ఉండేవారు. అతను యుద్ధరంగాన్ని విడిచి ఎన్నడూ పారిపోలేదు ('స'హీహ్ బుఖారీ, ముస్లిం).

20. మరియు మేము అతని సామ్రాజ్యాన్ని పటిష్ఠపరిచాము మరియు మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు తిరుగులేని తీర్పు చేయడంలో, నేర్పరితనాన్ని ప్రసాదించాము. (5/8)

21. * మరియు తగవులాడుకొని వచ్చిన ఆ ఇద్దరివార్త నీకు చేరిందా?¹ వారు గోడఎక్కి అతని ప్రార్థనాగదిలోకి వచ్చారు.

22. వారు దావూద్ వద్దకు వచ్చినపుడు, అతను వారిని చూసి బెదిరిపోయాడు. వారన్నారు: “భయపడకు! మేమిద్దరం ప్రత్యర్థులం, మాలో ఒకడు మరొకనికి అన్యాయం చేశాడు. కావున నీవు మా మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచెయ్యి. మరియు నీతిమీరి నడువకు, మాకు సరైనమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చెయ్యి.

23. “వాస్తవానికి, ఇతడు నా సోదరుడు, ఇతనివద్ద తొంభై తొమ్మిది ఆడగొర్రెలున్నాయి మరియు నా దగ్గర కేవలం ఒకేఒక్క ఆడగొర్రె ఉంది, అయినా ఇతడు అంటున్నాడు: ‘దీనిని నాకివ్వ.’ మరియు తన మాటల నేర్పుతో నన్ను వశపరచుకుంటున్నాడు.”

24. (దావూద్) అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నీ ఆడగొర్రెను తనగొర్రెలలో కలుపు కోవటానికి అడిగి, ఇతడు నీపై అన్యాయం చేస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి, చాలామంది భాగస్థులు ఒకరికొకరు అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉంటారు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! కాని అటు వంటి వారు కొందరు మాత్రమే!” వాస్తవానికి మేము అతనిని (దావూద్‌ను) పరిక్షిస్తున్నా మని అతను అర్థంచేసుకున్నాడు.

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَأَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابَ ①

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْحِجَابَ ②

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ
خَصْمَيْنِ يَأْتِي بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاَحْكُم بَيْنَنَا
بِالْحَقِّ وَلَا تَسْطِطْ وَاهْرَبْنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ ③

إِنَّ هَذَا أَخِي قَالَ تَسْأَلُنَا نَعْبُدُهُ وَلِيَ نَحْنُ
وَاجِدُهُ فَقَالَ أُفْلِيئُهَا وَعَزَّيْنِي فِي الْخِطَابِ ④

قَالَ لَقَدْ فَلَسْتَ بِسُؤْلِ تَعْبِكَ إِلَى نَعَاجِهِ وَإِنْ
كَثُرَ الزَّمَنُ الْخُلَطَاءُ لَيَأْتِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ نَّالَهُمْ
وَكَلَّمَ دَاوُدَ أَكْبَادَهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ ⑤

కాబట్టి తన ప్రభువును క్షమాపణ వేడుకున్నాడు. మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా)లో పడిపోయాడు. మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలాడు. ﴿

25. అప్పుడు మేము అతని ఆ(తప్పును) క్షమించాము. మరియు నిశ్చయంగా మా వద్ద అతనికి సాన్నిహిత్యం మరియు మంచి స్థానం కూడా ఉన్నాయి.

26. (మేము అతనితో ఇలా అన్నాము): “ఓ దావూద్! నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను భూమిలో ఉత్తరాధికారిగా నియమించాము. కావున నీవు ప్రజల మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచెయ్యి మరియు నీ మనోకాంక్షలను అనుసరించకు, ఎందుకంటే అవి నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తాయి.” నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంనుండి తప్పిపోతారో, వారికి లెక్క దినమును మరచిపోయిన దాని ఫలితంగా, కఠినమైన శిక్ష పడుతుంది.

27. మరియు మేము ఈ ఆకాశాన్ని మరియు ఈ భూమిని మరియు వాటిమధ్య ఉన్నదాన్నంతా వృథాగా సృష్టించలేదు! ఇది సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి భ్రమ మాత్రమే.¹ కావున అట్టి సత్యతిరస్కారులకు నరకాగ్ని బాధ పడనున్నది!

28. ఏమీ? మేము విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారిని భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించే వారితో సమానులుగా చేస్తామా? లేక మేము దైవభీతి గలవారిని దుష్టులతో సమానులుగా చేస్తామా?²

تَقَرَّرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنْ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى وَحُسْن مَآبٍ ﴿٢٥﴾

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَبَيْنَهُمَا بَابِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَكْفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾

أَمْ جَعَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلَ الْمُسْلِمِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

1. చూడండి, 3:191, 10:5.

2. ఇహలోకంలో కొందరు దుర్మార్గులు ఎన్నో సుఖసంతోషాలను అనుభవిస్తూ ఉండవచ్చు.

29. (ఓ ముహమ్మద్!) మేము ఎంతో శుభవంతమైన ఈ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) నీపై అవతరింపజేశాము. ప్రజలు దీని సూచన (ఆయాత్‌)లను గురించి యోచించాలని మరియు బుద్ధిమంతులు దీని నుండి హితబోధ గ్రహించాలని.

30. మరియు మేము దావూద్‌కు సుల్తమాన్‌ను ప్రసాదించాము. అతను ఉత్తమదాసుడు! నిశ్చయంగా, అతను ఎల్లప్పుడు మావైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలుతూ ఉండేవాడు.

31. ఒకరోజు సాయంకాలం అతనిముందు మేలుజాతి, వడిగల గుర్రాలు ప్రవేశపెట్ట బడినప్పుడు;

32. అతను అన్నాడు: “అయ్యో! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు స్మరణకు బదులుగా ఈ సంపదను (గుర్రాలను) ప్రేమించాను.” చివరకు (సూర్యుడు) కనుమరుగై పోయాడు.

33. (అతను ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “వాటిని నా వద్దకు తిరిగి తీసుకురండి.” తరువాత అతను వాటి పిక్కలను మరియు మెడలను నిమరసాగాడు.¹

34. మరియు వాస్తవానికి మేము సుల్తమాన్‌ను పరీక్షకు గురిచేశాము మరియు అతని సింహాసనంపై ఒక కళేబరాన్ని² పడవేశాము,

كُنْتُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ
وَلِيَتَذَكَّرُوا أَلْوَالِيَ الْأَلْبَابِ ۝

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُفُ الْخَيَّادُ ۝

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۝

وَرُؤُوسَهَا عَلَى فَطْفِقٍ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْعِثَاقِ ۝

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَداً ثُمَّ
أَنَابَ ۝

మరియు దైవభీతిగల సద్గురువులు ఆర్థిక మరియు భౌతిక కష్టాలకు గురికావచ్చు. దీని అర్థం మేమిటంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ప్రతిదాని లెక్క ఉంది కాబట్టి రాబోయే శాశ్వతమైన పరలోక జీవితంలో ప్రతివానికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం దొరుకుతుంది. ఎవ్వరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రతిదానికి ఒక గడువు నియమించిచెన్నాడు.

1. ఆయాత్‌లు 32 మరియు 33 యొక్క ఈ అనువాదం ఇమామ్ ఇబ్నె-జరీర్ 'తబరీ వ్యాఖ్యానాన్ని అనుసరించి ఉంది.

2. జనదన్: కళేబరం, దీనిని గురించిన వివరాలు, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లలో లేవు. ఒక

అప్పుడతను పశ్చాత్తాపంతో మా వైపునకు మరలాడు.

35. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నా తరువాత మరెవ్వరికీ లభించనటువంటి సామ్రాజ్యాన్ని నాకు ప్రసాదించు. నిశ్చయంగా, నీవే సర్వప్రదుడవు!”

36. అప్పుడు మేము గాలిని అతనికి వశపరచాము. అది అతని ఆజ్ఞానుసారంగా, అతడు కోరినవైపునకు తగినట్లుగా మెల్లగా వీచేది.¹

37. మరియు షైతాను(జిన్నాతు)లలో నుండి కూడా రకరకాల కట్టడాలు నిర్మించే వాటిని మరియు సముద్రంలో మునిగి (ముత్యాలు తీసే) వాటిని (అతనికి వశపరచి ఉన్నాము).

38. మరికొన్ని సంకెళ్ళతో బంధింపబడినవి కూడా ఉండేవి.

39. (అల్లాహ్ అతనితో అన్నాడు): “ఇది నీకు మా కానుక, కావున నీవు దీనిని (ఇతరులకు) ఇచ్చినా, లేక నీవే ఉంచుకున్నా, నీతో ఎలాంటిలెక్క తీసుకోబడదు.”²

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి మా సాన్నిహిత్యం మరియు ఉత్తమ గమ్యస్థానం ఉన్నాయి.

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّيْسَ لِي بِنِعْمَتِكَ
مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَنَحْنُ نَالُهُ الْوَيْدُ يَمْشِي بِأَمْرِ رُوحَاءِ حَيْثُ أَصَابَ

وَالشَّيْطَانِ كُلِّ بَنَاءٍ وَغَوَاصِّ

وَالْحَرِيِّ مَقَرَّيْنِ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هَذَا عَطَاؤُنَا وَمَنْ أَوْامِسْكَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحَسَنَ مَّآلٍ ﴿٤٠﴾

బుఁఖారీ (రహ్మా) 'హదీస్' ప్రకారం: అది వికలాంగుడిగా పుట్టిన అతని కుమారుని శరీరం. నోబుల్ ఖుర్ఆన్ ఈ శబ్దాన్ని షైతాన్ అని వివరించింది. అల్లాహు అలెమ్.

1. చూడండి, 21:81-82 అక్కడ తీవ్రమైన గాలి వీచినట్లు చెప్పబడింది. ఆ తీవ్రమైన గాలి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో సులైమాన్ ('అ.స.) ఇచ్చానుసారంగా వీచేది.
2. సులైమాన్ ('అ.స.) ప్రార్థన ప్రకారం అతనికి ఒకగొప్ప రాజ్యాధికారం మరియు అతని సంపత్తుల నుండి తన ఇష్టంవచ్చిన వారికి ఇవ్వవచ్చని అనుమతి కూడా ఇవ్వబడింది.

41. మరియు మా దాసుడు అయ్యూబ్‌ను గురించి ప్రస్తావించు; అతను తన ప్రభువుతో ఇలా మొరపెట్టుకున్నాడు: “నిశ్చయంగా మైతాన్ నన్ను ఆపదకు మరియు శిక్షకు గురిచేశాడు.”¹

42. (మేము అతనితో అన్నాము): “నీ కాలును నేలమీద కొట్టు. అదిగో చల్లని (నీటి చెలిమి)! నీవు స్నానం చేయటానికి మరియు త్రాగుటకూను.”

43. మరియు మేము అతని కుటుంబం వారిని మరియు వారితోబాటు, వారివంటి వారిని మా కరుణతో అతనికి తిరిగి ఇచ్చాము మరియు బుద్ధిమంతులకు ఇది ఒక హితబోధ.²

44. (అల్లాహ్ అతనితో అన్నాడు): “ఒక పుల్లల కట్టను నీ చేతిలోకి తీసికొని దానితో (నీ భార్యను) కొట్టు మరియు నీ ఒట్టును భంగపరచుకోకు.”³ వాస్తవానికి, మేము అతనిని ఎంతో సహనశీలునిగా పొందాము. అతను ఉత్తమ దాసుడు! నిశ్చయంగా,

وَاذْكُرْ عَبْدًا نَّا يُؤْتِي نَادِي رَبِّهِ أَتَى مَسْفًى
الشَّيْطَانُ يَنْصَبُ وَعْدًا ٥

أَكْضُ بِرَجْلِكَ هَذَا مُمْسَلًا بَارِدًا وَشَرَابًا ٦

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِمَّا لَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذَكَّرَىٰ لِأُولَى الْأَبَابِ ٧

وَحَدَّ يَدَيْكَ ضَعْفًا فَاصْرَبْ بِهِ وَلَا تَحْدَثْ آثًا
وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نَعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ٨

1. అయూబ్ ('అ.స.) యొక్క పరీక్ష కూడా చాలా ప్రసిద్ధమైనది. అతను రోగంతో మరియు ధన, సంతాన సమృద్ధితో పరీక్షించబడ్డారు. అతనితోబాటు కేవలం అతని భార్య మాత్రమే మిగిలింది.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) చివరకు అయ్యూబ్ ('అ.స.) ప్రార్థనను అంగీకరించి అతని రోగాన్ని దూరంచేశాడు. మరియు అతను కోల్పోయిన ధనాన్ని, సంతానాన్ని తిరిగి ఇచ్చాడు. అంతేగాక అతనికి రెండింటలు అధికంగా ప్రసాదించాడు.
3. రోగపీడుతుడుగా ఉన్న కాలంలో అయ్యూబ్ ('అ.స.) కోపంతో తన భార్యను - ఆమె తెలియకుండా చేసిన ఒక అపరాధానికి క్రోధితుడై - నూరు కొరడా దెబ్బలు కొడతానని ప్రమాణం చేస్తారు. ఆ ప్రమాణం పూర్తి చేయటానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనితో నూరు పుల్లల కట్టతో ఒకసారి నీ భార్యను కొట్టి నీ ప్రమాణం పూర్తిచేసుకో అని ఆదేశిస్తాడు. చూడండి, 5:89. ఈ ఆజ్ఞ కేవలం అయ్యూబ్ ('అ.స.) కొరకేనా, లేక అందరి కొరకా అనే విషయంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొందరు అంటారు: ఒకవేళ మొదట ప్రమాణం చేసినప్పుడు కఠినంగా శిక్షించదలిచే అభిప్రాయం లేకుంటే ఇలా చేయవచ్చు, (ఫు'త్త్ అల్-ఖదీర్). ఒక 'హదీస్' ద్వారా తెలుస్తోంది: ఒకసారి దైవప్రవక్త ('స'అస) ఒక బలహీనుడైన వ్యభిచారికి, నూరు కొరడా దెబ్బలకు బదులుగా నూరు పుల్లలన్న చీపురు కట్టతో ఒకేసారి కొట్టి వదిలారు (ముస్నద్ అహ్మద్, 5/222, ఇబ్నె మాజా).

ఎల్లప్పుడు మా వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో
మరలుతూ ఉండేవాడు.

45. మరియు మా దాసులైన ఇబ్రాహీమ్,
ఇస్‌హాఖ్ మరియు యోజుబాబ్‌లను జ్ఞాపకం
చేసుకో! వారు గొప్ప కార్యశీలురు మరియు
దూరదృష్టి గలవారు.

46. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ఒక
విశిష్టగుణం కారణంగా ఎన్నుకున్నాము, అది
వారి పరలోకచింతన.

47. మరియు నిశ్చయంగా, మా దృష్టిలో
వారు ఎన్నుకొనబడిన ఉత్తమ పురుషులలోని
వారు!

48. మరియు ఇస్మా'యీల్, అల్‌యస్'అ
మరియు జూల్-కిఫ్లీలను¹ కూడా జ్ఞాపకం
చేసుకో. మరియు వారందరూ ఎన్నుకొనబడిన
ఉత్తమ పురుషులలోని వారు.

49. ఇది ఒక ప్రస్తావన. మరియు
నిశ్చయంగా! దైవభీతి గలవారికి ఉత్తమ
గమ్యస్థానం ఉంది.

50. శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు, వాటి
ద్వారాలు వారి కొరకు తెరువబడిఉంటాయి.

51. వారు అందులో దిండ్లను ఆనుకొని
కూర్చుని, అందులో వారు అనేక ఫలాలను
మరియు పానీయాలను అడుగుతూ ఉంటారు.
(3/4)

52. * మరియు వారి దగ్గర సమవయస్కులు
మరియు తమ చూపులను వారి కొరకే

وَإِذْ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِهِنَّ وَإِسْلَقَ وَنَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدَى وَالْأَبْصَارِ ۝

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذَكَرْنَاهُ الْكَاثِرِ ۝

وَأَنَّهُمْ عِنْدَنَا لِنِ الْمُصْطَفَيْنِ الْاٰخِرِ ۝

وَإِذْ نُرِ اسْمٰعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ
الْاٰخِرِ ۝

هٰذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ بَآئٍ ۝

جَنَّاتٍ عِدْنٍ مِّنْ مَّحْطَةٍ ۝ اٰلِ الْاَبْرَارِ ۝

مُتَّكِئِينَ فِيْهَا يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِعَآفٍ كَثِيْرٍ ۝
وَسَرَّابٍ ۝

وَعِنْدَهُمْ قُصُورُ الطَّرِيْقِ اٰتْرَابٍ ۝

1. అల్-యస్'అ (Elisha 'అ.స.), ఇల్యాస్ (Eljah, 'అ.స.), తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త. యస్'అ,
'అరబ్బీ పదం కాదు. జూల్-కిఫ్లీ కొరకు చూడండి, 21:85.

ప్రత్యేకించుకొనే శీలవతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.¹

53. లెక్కదినం కొరకు మీతో (దైవభీతి గలవారితో) చేయబడిన వాగ్దానం ఇదే!

54. నిశ్చయంగా, ఇదే మేమిచ్చే జీవనోపాధి. దానికి తరుగులేదు;

55. ఇదే (విశ్వాసులకు లభించేది). మరియు నిశ్చయంగా, తలచిరుసుతనంగల దుష్టులకు అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం ఉంటుంది -

56. నరకం! వారందులో కాలుతారు. ఎంత బాధాకరమైన విరామ (నివాస) స్థలము.

57. ఇదే (దుష్టులకు లభించేది), కావున వారు దాని రుచిచూస్తారు; సలసలకాగే నీరు మరియు చీము.

58. ఇంకా ఇలాంటివే అనేకం ఉంటాయి!

59. “ఇదొక దళం, మీ వైపునకు త్రోయబడుతూ వస్తున్నది. వారికి ఎలాంటిస్వాగతం లేదు! నిశ్చయంగా, వారు నరకాగ్నిలో కాలుతారు.”

60. (సత్యతిరస్కారులు తమను మార్గం తప్పించిన వారితో) అంటారు: “అయితే మీకు కూడా స్వాగతం లేదు కదా! ఈ పర్యవసానాన్ని మా ముందుకు తెచ్చిన వారు మీరే కదా! ఎంత చెడ్డ నివాసస్థలము.”

هَذَا مَا وَعَدُونَكُمْ لِيَوْمِ الْحِسَابِ

إِنَّ هَذَا إِلَّا رِزْقٌ مَّا لَهُ مِنْ تَفَكُّدٍ

هَذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَآبٍ

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَى الْيَهُادُ

هَذَا لَيَلٌ وَقُوَّةٌ حَيِيمٌ وَعَسَى

وَأَعْرَضَ عَنْ سَكَلِهِ أَنْوَاجٌ

هَذَا فَوْجٌ مُقْتَضٍ مَعَهُ لَامَرْحَبٍ بِهِمْ

إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَأَمْوَاجٌ كَرِيمٌ

لَنَا قِسْ أَفْقَرُ

1. ఇలాంటి వివరణ ఖుర్ఆన్ లో మూడుసార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ, 37:48 మరియు 55:56లలో. ఇంకా చూడండి, 4:124, 16:97 మరియు 40:40, 9:72 విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారంతా (పురుషులు, స్త్రీలు) స్వర్గవాసులవుతారు. కావున ప్రతి పురుషునికి శీలవతి, విశ్వాసురాలైన తన భార్య స్వర్గంలో సహవాసి ('జొజు)గా ఉంటుంది. ఇంకా చూడండి, 36:56: 'వారు మరియు వారి సహవాసులు (అ'జ్వాజ్, చల్లని నీడలలో, ఆసనాలమీద ఆనుకొని హాయిగా కూర్చోని ఉంటారు.'

61. వారు ఇంకా ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా యెదుట దీనిని (నరకాన్ని) తెచ్చినవానికి రెట్టింపు నరకాన్ని శిక్షను విధించు!”¹

62. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: “మాకేమయింది? మనం చెడ్డవారిగా ఎంచిన వారు ఇక్కడ మనకు కనబడటం లేదేమిటి?

63. “మనం ఊరికే వారిని ఎగతాళి చేశామా? లేదా వారు మనకు కనుమరు గయ్యారా?”

64. నిశ్చయంగా, ఇదే నిజం! నరకవాసులు ఇలాగే వాదులాడుకుంటారు.

65. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “వాస్తవానికి నేను హెచ్చరించేవాడను మాత్రమే! అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! ఆయన అద్వితీయుడు తన సృష్టిమీద సంపూర్ణ అధికారం, ఆధిక్యత గలవాడు.”²

66. “ఆకాశాలు, భూమి మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు, సర్వశక్తి మంతుడు, క్షమాశీలుడు.”

67. వారితో అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక గొప్ప సందేశం.

68. “దాని నుండి మీరు విముఖులవు తున్నారు!”

69. (ఓ ముహమ్మద్! ఇలా అను): “ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న ముఖ్యుల (దేవదూతల)

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرِidُهُ عَذَابًا ضِعْفًا
فِي النَّارِ ﴿١﴾

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ جَاءَ لَنَا نَعْدُ هُمْ مِّنَ
الْكَاسِرِينَ ﴿٢﴾

أَفَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا لَّا زَاعَتْ عَنْهُمْ الْإِبْصَارُ ﴿٣﴾

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَافُكُمْ أَهْلُ النَّارِ ﴿٤﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَن لَّيًّا إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ﴿٥﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦﴾

قُلْ هُوَ تَبَوَّأَ عَظِيمٌ ﴿٧﴾

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٨﴾

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَائِكَةِ إِلَّا عَلَىٰ إِذْنِهِمْ مَّرْنٌ ﴿٩﴾

1. చూడండి, 7:38 మరియు 33:67-68. అక్కడ కూడా ఇలాగే అంటారు.

2. అల్-వాహిద్-అల్-ఖుష్దార్: అద్వితీయుడు-ప్రబలుడు, చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 1.

మధ్య (ఆదమ్ సృష్టిని గురించి) ఒకప్పుడు జరిగిన వివాదం గురించి నాకు తెలియదు.¹

70. “కాని అది నాకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారానే తెలుపబడింది. వాస్తవానికి, నేను స్పష్టంగా హెచ్చరించేసేవాణ్ణి మాత్రమే!”

71. నీ ప్రభువు దేవదూతలతో ఇలా అన్న మాటను (జ్ఞాపకంచేసుకో): “నేను మట్టితో ఒక మనిషిని సృష్టించబోతున్నాను.²

72. “ఇక ఎప్పుడైతే, నేను అతని సృష్టిని పూర్తిచేసి అతనిలోనా (తరపునుండి) ఆత్మను (జీవాన్ని) ఊదుతానో అప్పుడు,³ మీరు అతని ముందు సాష్టాంగం(సజ్డా)లో పడిపొండి.”⁴

73. అప్పుడు దేవదూతలందరూ కలిసి అతనికి సజ్డా చేశారు⁵ -

74. ఒక్క ఇబ్లీస్ ⁶ తప్ప! అతడు

إِنْ يُؤْمِنُ إِلَىٰ إِلَّا أَنهَآ آتَاكَ بِرُءُوسٍ

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا
مِّن طِينٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ
سُجَّدًا

سَجَدَ الْمَلَكُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

1. ఈ వివాదం గురించి చూడండి, 2:30-34. ఆదమ్(అ.స.)ను గురించి చూడండి, 7:11-18, 15:26-44, 17:61-65, 18:50, 38:69-85. ఈ ఆయత్ వీటన్నింటి కంటే మొదట అవతరింపజేయబడింది.

2. బషరున్: అంటే ప్రదర్శన, ఇతరులకు కనిపించగలది.

జిన్నున్: అంటే కనబడనిది, ఇవి రెండు వ్యతిరేక భౌతికస్థితిగల జీవాలు.

3. రూహున్: ఆత్మ (ప్రాణం), దీని యజమాని కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే. ఆత్మ అనేది అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప ఇతరుల ఆధీనంలో లేదు. అది (ఆత్మ) ఊదగానే మానవుడు చలనంలోకి వస్తాడు. మానవునిలో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆత్మను ఊదాడు. ఇది ఎంత గౌరవప్రదమైన విషయం.

4. ఈ సజ్డా గౌరవార్థం చేసిందే. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను శిరసావహించటానికి. ఇది ఆరాధనగా చేసిన సజ్డా కాదు. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) సున్నత్లో గౌరవార్థం చేసే సజ్డా కూడా హరాం చేయబడింది. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఒకవేళ ఇది అనుమతించబడి ఉంటే నేను స్త్రీకి తన భర్తకు సజ్డా చేసే అనుమతి ఇచ్చేవాడిని.' (తిర్మిజీ, అల్బైహి ప్రమాణీకం).

5. దైవదూతలందరూ కలిసి ఒకే సారి సజ్డా చేశారు.

6. ఇబ్లీస్ దైవదూత కాదు, అతడు జీన్, అగ్నితో సృష్టించబడ్డాడు. దైవదూత ('అలైహిమ్ స.)లు జ్యోతి(నూర్)తో సృష్టించబడ్డారు. ఆదమ్కు దైవదూతలు సజ్డా చేసినప్పుడు అతడు అక్కడ

గర్వితుడయ్యాడు మరియు సత్యతిరస్కారులలో కలిసిపోయాడు.

75. (అల్లాహ్) ఇలా అన్నాడు: “ఓ ఇబ్లీస్! నేను నా రెండు చేతులతో సృష్టించిన వానికి సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయకుండా నిన్ను ఆపింది ఏమిటి? నీవుగర్వితుడవైపోయావా! లేదా నిన్ను, నీవు ఉన్నతశ్రేణికిచెందిన వాడవనుకున్నావా?”

76. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నేను అతనికంటే శ్రేష్ఠుడను. నీవు నన్ను అగ్నితో సృష్టించావు మరియు అతనిని మట్టితో సృష్టించావు.”

77. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఇక ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో! నిశ్చయంగా నీవుభ్రష్టుడవు.

78. “మరియు నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వరకు నీపై నా శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది.”

79. (అప్పుడు ఇబ్లీస్) ఇలా మనవి చేసుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! మృతులు తిరిగి లేవబడే దినంవరకు నాకు వ్యవధినివ్వ!”

80. (అల్లాహ్) సెలవిచ్చాడు: “సరే! నీకు వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది!

81. “ఆ నియమితదినపు ఆ గడువు వచ్చే వరకు.”

82. (ఇబ్లీస్) అన్నాడు: “నీ శక్తి సాక్షిగా నేను వారందరినీ తప్పుదారి పట్టిస్తాను;

83. “వారిలోనుండి నీవు ఎన్నుకున్న నీ దాసుల్ని తప్ప!”

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا مَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ
بِيَدَيَّ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ۝

قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَ
مِنْ طِينٍ ۝

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ۝

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ۝

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ۝

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ۝

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ۝

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْبَاطِلِينَ ۝

ఉండి కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞను శిరసావహించలేదు, కాబట్టి అల్లాహ్ (సు.తా.) అతన్ని శపించాడు (బహిష్కరించాడు).

84. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “అయితే సత్యం ఇదే! మరియు నేను సత్యంపలుకుతున్నాను;

85. “నీవు మరియు వారిలోనుండి నిన్ను అనుసరించే వారందరితో నేను సరకాన్ని నింపుతాను!”

86. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో అను: “నేను దీని (ఈ సందేశం) కొరకు మీనుండి, ఎలాంటి ప్రతిఫలాన్ని అడగటంలేదు మరియు నేను వంచకులలోనివాడను కాను.

87. “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సమస్తలోకాల వారందరికీ కేవలం ఒక జ్ఞాపిక (హితబోధ)!

88. “మరియు అచిరకాలంలోనే దీని ఉద్దేశాన్ని (వార్తను) మీరు తప్పక తెలుసుకుంటారు.”

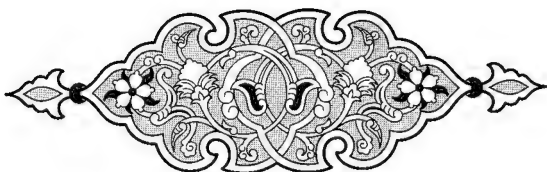
قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ۖ

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَتَّبِعُكَ مِنْهُمْ
أَجْمَعِينَ ۝

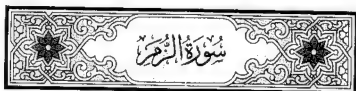
قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُتَكَلِّفِينَ ۝

إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝

وَلَتَعْلَمُنَّ بَأَهٗ بَعْدَ حِينٍ ۝

39. సూరహ్ అ'జ్-జుమర్

'జుమరున్: అంటే గుంపులు, సముదాయం, సమాహం లేక పైనికులు అని అర్థం. ఈ సూరహ్ మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 75 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ పదం 71-73 ఆయత్లలో వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉనికి మరియు ఆయన ఏకత్వం, సృష్టియొక్క ప్రతి దానిలో విశదమౌతోంది. ఎన్నో ఆయతులు అంతిమ ఘడియను గురించి కూడా వివరిస్తున్నాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రతి రాత్రి సమా'జ్లో సూరహ్ అల్-ఇస్రా (17) మరియు ఈ సూరహ్ చదివేవారు. (తిర్మిజీ, అల్బుసీ ప్రమాణీకం). ఈ అనుక్రమంలో ఇది చివరి (ఆరవ) సూరహ్.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

تَنْزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

2. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా మేము ఈ గ్రంథాన్ని, సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కావున నీవు అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తూ నీభక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకో!

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَعَلَّمَكَ اللَّهُ خُلَاصَّةً لِلَّذِينَ

3. వినండి! భక్తి కేవలం అల్లాహ్ కొరకు మాత్రమే ప్రత్యేకించబడింది! ఇక ఆయనను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకునే వారు (ఇలా అంటారు): “వారు మమ్మల్ని అల్లాహ్ సాన్నిధ్యానికి చేర్చుతారని మాత్రమే మేము వారిని ఆరాధిస్తున్నాము!”¹ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారిలో ఉన్న భేదాభిప్రాయాలకు

الْإِلَهُ الَّذِينَ خَالَصُوا وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

1. సిఫారస్: అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర వరి సిఫారసా చెల్లదు. ఆయన అనుమతించిన వారి సిఫారస్ తప్ప! వారు దైవదూతలు గానీ ప్రవక్తలు గానీ లేక సద్గురువులు కావచ్చు. కాని ముఖ్య విషయమేమిటంటే, అల్లాహ్ (సు.తా.), తనకు తప్ప ఇతరులకు ఆరాధన / దాస్యం, చేయటాన్ని ఎన్నటికీ క్షమించదు. దైవత్వంలో ఆయనకు భాగస్వాములను కల్పిస్తే, ఆయన (సు.తా.) దానిని ఎన్నటికీ క్షమించదు. అది తప్ప ఇతర ఏ పాపాన్నైనా, తానుకోరిన వారిని క్షమించవచ్చు!

తగినట్లుగా వారి మధ్య తీర్పు చేస్తాడు.¹
నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అసత్యవాదికి,
కృతఘ్నునికి మార్గదర్శకత్వం చేయడు.²

4. ఒకవేళ అల్లాహ్ ఎవరినైనా కుమారునిగా
చేసుకోదలిస్తే,³ తన సృష్టిలో తాను కోరిన
వానిని ఎన్నుకొని ఉండేవాడు. ఆయన
సర్వలోపాలకు అతీతుడు. ఆయన, అల్లాహ్!
అద్వితీయుడు, తనసృష్టి మీద సంపూర్ణ
అధికారం (ప్రాబల్యం) గలవాడు.⁴

5. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని
సత్యంతో సృష్టించాడు.⁵ ఆయన రాత్రిని
పగటిమీద చుట్టుతున్నాడు. మరియు పగటిని
రాత్రిమీద చుట్టుతున్నాడు.⁶ సూర్యుణ్ణి మరియు
చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధులుగా చేసిఉంచాడు.
వాటిలో ప్రతిఒక్కరూ ఒక నిర్దితకాలంలో
(నిర్దితపరిధిలో) పయనిస్తున్నాయి. వినండి!
ఆయన, సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమించేవాడు.

6. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి (ఆదమ్)
నుండి సృష్టించాడు. తరువాత అతని నుండి
అతని జంట (హవా)ను పుట్టించాడు.⁷
మరియు మీ కొరకు ఎనిమిది జతల
(ఆడ-మగ) పశువులను పుట్టించాడు.⁸

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٩﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَكُونُ اللَّيْلُ عَلَى
النَّهَارِ وَيَكُونُ النَّهَارُ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى
إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْعَفَّارُ ﴿١٠﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمَبَازٍ وَجَعَلَا
وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمِينَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي
بَطْنٍ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِلُوا

1. అంటే ఆరాధించిన వారి మరియు ఆరాధించబడే వారి మధ్య, తీర్పు చేస్తాడు. ఇంకా చూడండి, 34:31-33.
2. చూడండి, 6:22-24.
3. చూడండి, 6:100 అల్లాహ్ (సు.తా.) సంతానపు లోభానికి అతీతుడు. నిరపేక్షాపరుడు.
4. చూడండి, 6:18 వ్యాఖ్యానం 1.
5. చూడండి, 10:5.
6. చూడండి, 7:54.
7. చూడండి, 4:1. 'హవా: అంటే, జంట, జత, సహచరి, సహవాసి అనే అర్థాలున్నాయి.
8. అంటే గొర్రె, మేక, ఆవు మరియు ఒంటె. ఇవి ఆడ-మగ కలిసి ఎనిమిది అవుతాయి, వివరాలు 6:143-144లలో వచ్చాయి.

تَصْرُفُونَ

ఆయన మిమ్మల్ని మీ తల్లుల గర్భాలలో
మూడు చీకటి తెరలలో ఒక రూపం తరువాత
మరొక రూపాన్ని ఇచ్చాడు.¹ ఆయనే
అల్లాహ్! మీ ప్రభువు విశ్వాధిపత్యం
ఆయనదే, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య
దేవుడు లేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా
(సత్యంనుండి) తప్పించబడుతున్నారు?

7. ఒకవేళ మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే,
నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ అక్కర లేని వాడు.²
మరియు ఆయన తన దాసులు సత్యతిరస్కార
వైఖరిని అవలంబించడాన్ని ఇష్టపడడు. మరియు
మీరు కృతజ్ఞులైనట్లయితే ఆయన మీ పట్ల
ఎంతో సంతోషపడతాడు. మరియు బరువు
మోసేవాడు ఎవ్వడూ ఇతరుల బరువును
మోయడు.³ చివరకు మీరందరికీ, మీ ప్రభువు
వైపునకే మరల వలసి ఉంది! అప్పుడు
ఆయన, మీరు ఏమేమి చేస్తూఉండేవారో
మీకు తెలియజేస్తాడు. నిశ్చయంగా,
ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ
బాగా తెలుసు. (7/8)

8. * మానవునికి ఏదైనా కష్టం కలిగి
నప్పుడు అతడు పశ్చాత్తాపంతో తన ప్రభువు
వైపునకు మరలి ఆయనను వేడుకుంటాడు.
తరువాత ఆయన (అల్లాహ్) అతనికి తన
అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, అతడు
పూర్వం దేనిని గురించి వేడుకుంటూ

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي عَنكُمْ وَلَا يَرْضَى
لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا زُرُ
وَارَ إِلَّا وَرَأَى آخِرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ مُرَدَّةٌ غَابَتْهُ مُغِيَّبَاتٌ
إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسَىٰ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن
قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّیُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
مَتَّعْتُكُمْ بِكُمُ الْفَلَاكِ وَلَئِنْ كُنْتُمْ مِنَّا فَغَارَ

1. ఈ తెరలు: 1) తల్లి కడుపు (Abdominal Wall), 2) గర్భాశయం (Uterine Wall), 3) మావిపొర (Amniotic Membrane). ఇంకా చూడండి, 22:5, 23:12-14.
2. చూడండి, 14:8.
3. ఈ వాక్యం ఖుర్ఆన్‌లో ఐదుసార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ మరియు 6:164, 17:15, 35:18, మరియు 53:38. ఇది: 'ఏను క్రీస్తు, క్రైస్తవులందరి పాపభారాన్ని భరిస్తారు.' అని క్రైస్తవులు అనే సిద్ధాంతాన్ని ఖండిస్తోంది.

ఉండేవాడో దానిని మరచిపోతాడు మరియు అల్లాహ్ కు సాటికల్పించి, (ఇతరులను) ఆయన మార్గంనుండి తప్పిస్తాడు.¹ (అలాంటి వానితో) ఇలా అను: “నీవు, నీ సత్యతిరస్కార వైఖరితో కొంతకాలం సంతోషపడు. నిశ్చయంగా, నీవు సరకవాసుల్లోని వాడవు అవుతావు!”

9. ఏమీ? ఎవడైతే శ్రద్ధతో రాత్రి ఘడియలలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ మరియు నిలిచి (సమాజ్) చేస్తూ, పరలోక (జీవిత)మును గురించి భయపడుతూ, తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తూ ఉంటాడో! (అలాంటి వాడు, అలా చేయని వాడితో సమానుడా)? వారిని అడుగు: “ఏమీ? విజ్ఞానులు మరియు అజ్ఞానులు సరిసమానులు కాగలరా? వాస్తవానికి బుద్ధిమంతులే హితబోధ స్వీకరిస్తారు.

10. ఓ ముహమ్మద్! అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తున్నాడని అను: “ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువునందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. ఎవరైతే ఈలోకంలో సత్పురుషులై ఉంటారో (వారికి పరలోకంలో) మేలు జరుగుతుంది. మరియు అల్లాహ్ భూమి చాలా విశాలమైనది.² నిశ్చయంగా, సహనంవహించిన వారికి లెక్కలేనంత ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.”

11. (ఓ ముహమ్మద్! ఇంకా) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ ను మాత్రమే

أَمَّنْ هُوَ قَائِلُ أَنْ آتَى الْبَيْلَ سَاجِدًا وَقَالَ إِنِّي خَشِيتُ
الْآخِرَةَ وَرَجَوْتُ الْحَسَنَةَ رَبِّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي
الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ ٩

قُلْ يٰعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِينَ
أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَأَرْضُ اللَّهِ
وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ١٠

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ١١

1. చూడండి, 2:22.

2. పాపం మరియు సత్యతిరస్కారం నుండి - పుణ్యం. సత్యం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపునకు - మరలే అవకాశం ఎల్లప్పుడూ ఉంది. ఇదే వాస్తవమైన ‘హిజ్రత్’ వలసపోవడం. ఇంకా చూడండి, 4:97. ఒక వ్యక్తికి తన నివాసస్థలంలో ఉంటూ ఈమాన్ పై ఉండటం దుర్భరమైతే! అతడు ఇతర చోట్లకు హిజ్రత్ చేసి తన ధర్మాన్ని కాపాడుకోవాలి.

ఆరాధిస్తూ, నా భక్తిని కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోవాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డాను.

12. “మరియు నేను అందరికంటే ముందు (అల్లాహ్ కు) విధేయుడను (ముస్లింను) అయిఉండాలి.” అని కూడా ఆజ్ఞాపించబడ్డాను.

13. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఒకవేళ నేను నా ప్రభువుకు అవిధేయుడనైతే ఆ మహాదినపు శిక్షకు గురిఅవుతానని భయపడుతున్నాను.”

14. (ఇంకా) ఇలా అను: “నేను కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తూ నాభక్తిని (ఆరాధనను) కేవలం ఆయనకొరకే ప్రత్యేకించుకుంటాను;

15. “కావున మీరు ఆయనను వదలి మీకు ఇష్టమైన వారిని ఆరాధించండి!” ఇంకా ఇలాఅను: “పునరుత్థానదినమున తమకు తాము మరియు తమ కుటుంబంవారికి నష్టం కలిగించుకున్న వారే, నిశ్చయంగా నష్టపడ్డవారు. వాస్తవానికి అదే సప్తమైన నష్టం!”

16. వారిని, వారిపై నుండి అగ్ని జ్వాలలు క్రమ్ముకుంటాయి మరియు వారి క్రింది నుండి (అగ్నిజ్వాలలు) క్రమ్ముకుంటాయి. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను భయపెడుతున్నాడు: ¹ “ఓ నా దాసులారా! నా పట్ల మాత్రమే భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.”

17. మరియు ఎవరైతే కల్పితదైవాలను (‘తాగూత్’) త్యజించి, వాటిని ఆరాధించకుండా, పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతారో!

وَأْمُرُوا لِأَن الْكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ۝

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْهُ خُصَّاصًا لَهُ دِينِي ۝

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْبَاسِ ۝

لَهُمْ مِنْ قَوْلِهِمْ ظُلْمٌ مِنَ الظَّالِمِينَ مَخْتَصِمٌ ظُلْمٌ
ذَلِكَ يَعْرِفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُونَ فَاتَّقُونِ ۝

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا
وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ قَبْلَ عَذَابٍ ۝

1. ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసులను మరొకసారి: ‘నరకాగ్ని నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి.’ అని హెచ్చరిస్తున్నాడు. ఈ విధమైన హెచ్చరిక ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. చూడండి, 74:35-36.

వారికి శుభవార్త ఉంది.¹ కావున నా దాసులకు ఈ శుభవార్తను ఇవ్వు.

18. ఎవరైతే మాటను శ్రద్ధగా విని, అందులోని ఉత్తమమైన దానిని అనుసరిస్తారో! అలాంటి వారే, అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు. మరియు అలాంటివారే బుద్ధిమంతులు.

19. ఏమీ? ఎవడిని గురించి అయితే ఆయన (అల్లాహ్ తరపునుండి) శిక్ష నిర్ణయించబడి ఉందో, వానిని నీవు నరకాగ్నిలో నుండి బయటికి తీయగలవా?

20. కాని ఎవరైతే తమ ప్రభువు యెడల భయభక్తులు కలిగిఉన్నారో! వారికొరకు అంతస్తుపై అంతస్తుగా, కట్టబడిన ఎత్తైన భవనాలు ఉంటాయి. వాటి క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం. అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని ఎన్నడూ భంగపరచడు.

21. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించి, తరువాత దానిని భూమిలో ఊటలుగా ప్రవహింపజేస్తున్నాడని? ఆ తరువాత దానివల్ల వివిధ రంగుల వృక్షకోటిని ఉత్పత్తిచేస్తాడు. ఆ తరువాత అది ఎండిపోయినపుడు, నీవు దానిని పసుపురంగుగా మారిపోవటాన్ని చూస్తావు. చివరకు ఆయన దానిని పొట్టుగా మార్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో బుద్ధిమంతులకు హితబోధ ఉంది.

22. ఏమీ? ఏ వ్యక్తి హృదయాన్నైతే అల్లాహ్ నిధేయత (ఇస్లామ్) కొరకు తెరుస్తాడో,

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ۝

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ۝

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا آلَهُمُ الْغُرُفَ مِنْ دُونِهَا عُرُفًا مَبْنِيَةً يُخْرَجُونَ مِنْهَا الْكُنُفَرُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ الْبِعْدَادَ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَاتَرَةً مُتَمَصَّةً ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ لَا يُؤْتِي الْأَلْبَابَ ۝

أَفَمَنْ سَرَّ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُفُوسٍ

అతడు తన ప్రభువు చూపిన వెలుగులో నడుస్తూ ఉంటాడో (అలాంటివాడు సత్యతిరస్కారితో సమానుడు కాగలడా?) ఎవరి హృదయాలైతే అల్లాహ్ హితోపదేశం పట్ల కఠినమైపోయాయో, అలాంటి వారికి వినాశం ఉంది. అలాంటివారు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారు!

23. అల్లాహ్ సర్వశ్రేష్ఠమైన బోధనను ఒక గ్రంథరూపంలో అవతరింపజేశాడు. దానిలో ఒకేరకమైన (వచనాలను) మాటి మాటికి ఎన్నోవిధాలుగా (విశదీకరించాడు).¹ తమ ప్రభువుకు భయపడేవారి శరీరాలు (చర్మాలు) దానితో (ఆ పఠనంతో) గజగజ పణకుతాయి. కాని తరువాత వారిచర్మాలు మరియు వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ధ్యానం వలన మెత్తబడతాయి. ఇది అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం. ఆయన దీనితో తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వంచేస్తాడు. మరియు ఏ వ్యక్తిని అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడలుతాడో అతనికి మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడూ.²

24. ఏమీ? పునరుత్థానదినపు కఠినమైన శిక్షను తన ముఖంతో కాపాడుకోవలసిన వాడు (స్వర్గంలో ప్రవేశించేవానితో సమానుడా)? మరియు (ఆ రోజు) దుర్మార్గులతో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు సంపాదించిన దానిని రుచిచూడండి.”

25. వీరికి పూర్వమున్న వారు కూడా (అల్లాహ్ సందేశాలను) అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కాబట్టి వారు ఊహించలేని దిశనుండి వారిపై

رَبِّهِ قَوْلٌ لِلْقِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَابًا فِي
تَتَجَرَّعُهُمْ جُلُودُ الَّذِينَ يَخَسُونَهُمْ لَكُمْ
تَلَيْنَ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ
هُدًى لِلَّذِينَ هَدَىٰ بِهِ مِنْ بَيْنَاءٍ وَمَنْ يُضِلِلِ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

أَفَمَنْ يَتَّبِعْ بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ۝

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ۝

1. చూడండి, 4:82 మరియు 25:32.

2. చూడండి, 14:4.

శిక్ష వచ్చిపడింది.

26. ఈ విధంగా, అల్లాహ్ వారికి ఇహలోక జీవితంలో కూడా అవమానాన్ని రుచి చూపాడు.¹ మరియు వారి పరలోక శిక్ష దీనికంటే ఎంతో ఘోరమైనదిగా ఉంటుంది. వారు ఇది గ్రహిస్తే ఎంత బాగుండేది!

27. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజలకొరకు అనేకరకాల దృష్టాంతాలు పేర్కొన్నాము, బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకుంటారని;

28. 'అరబ్బీభాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ ను,² ఏ విధమైన వక్రత లేకుండా అవతరింపజేశాము; బహుశా వారు దైవభీతి కలిగివుంటారని.

29. అల్లాహ్ ఒక దృష్టాంతం ఇస్తున్నాడు: ఒక మానవుడు (బానిస) పరస్పరం విరోధమున్న ఎంతోమంది యజమానులకు చెందినవాడు. మరొక మానవుడు (బానిస) పూర్తిగా ఒకేఒక్క యజమానికి చెందిన వాడు. వారిద్దరి పరిస్థితి సమానంగా ఉంటుందా?³ సర్వస్తోత్రాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! కాని వారిలో చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

30. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, (ఒక రోజు) నీవు మరణిస్తావు. మరియు నిశ్చయంగా, వారు కూడా మరణిస్తారు.⁴

فَأَذَاهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

صَرَفَ اللَّهُ مَثَلًا لَرَجُلٍ فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّا كَاتِبٌ لَكُمْ يَوْمَئِذٍ وَإِنَّهُمْ مِمَّنْ يُنذَرُونَ ﴿٣٠﴾

1. చూడండి, 16:26.

2. చూడండి, 12:2, 13:37, 14:4, మరియు 41:44.

3. ఇదే విధంగా ఎంతోమంది దైవాలను ఆరాధించేవాడు, ఒకే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించే వాడితో సమానుడుకాలేదు. బహుదైవారాధకుడు ఎల్లప్పుడు వారి కలహాలలో మునిగిఉంటాడు.

4. చూడండి, 3:144 ఇతర మానవుల వలే దైవప్రపక్త('స'అస)కు కూడా మరణం వచ్చింది. పునరుత్థాన దినం వరకు అతను కూడా బర్జఖ్ లో ఉంటారు.

31. ఆ తరువాత నిశ్చయంగా పునరుత్థాన దినమున మీరంతా మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీ వివాదాలను విన్నవించు కుంటారు.

32. (*) ఇక అల్లాహ్ ను గురించి అసత్యం కల్పించి, సత్యం తనముందుకు వచ్చి నప్పుడు దానిని తిరస్కరించే వానికంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? అందుకే! సత్య తిరస్కారులకు కేవలం సరకంలోనే కదా నివాసం ఉండేది?

33. మరియు సత్యాన్ని తెచ్చిన వాడూ మరియు దానిని హృదయపూర్వకంగా నమ్మిన వాడూ, ఇలాంటివారే దైవభీతి గలవారు.

34. వారికి తమ ప్రభువువద్ద వారు కోరిందంతా లభిస్తుంది. ఇదే సజ్జనులకు దొరికే ప్రతిఫలం.¹

35. దానికి బదులుగా అల్లాహ్, వారు చేసిన ఘోరపాపకార్యాలను రద్దు చేయటానికి మరియు వారు చేస్తూవచ్చిన మంచిపనులకు అత్యుత్తమ ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి!

36. ఏమీ? అల్లాహ్ తన దాసునికి చాలడా? అయినా వారు ఆయన (అల్లాహ్)ను విడిచి, ఇతరులను గురించి నిన్ను భయపెడుతున్నారు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిచ్చిన వానికి మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడు.

37. మరియు అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَحْصَوْنَ ۝

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۚ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَتْوًى ۝
لِّلْكَافِرِينَ ۝

وَالَّذِينَ جَاءُوا بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاُ
الْمُحْسِنِينَ ۝

لِّلْكَافِرِ اللَّهُ عَنَّهُمْ سُوَالٌ ۚ آلَيْكُمْ وَعِبَالُكُمْ ۖ وَيَجْزِيهِمْ
أَجْرُهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ
دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ

1. ముహ్సిన్: దీనికి సజ్జనులు, పుణ్యవంతులు, సత్పురుషులు మొదలైన అర్థాలున్నాయి. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించేటప్పుడు మీరు ఆయన (సు.తా.)ను చూస్తున్నారని భావించండి. అది సాధ్యం కాకపోతే కనీసం ఆయన (సు.తా.) మిమ్మల్నిచూస్తున్నాడని భావించండి. (అన్ త'అబుద్దల్లాహ్ క అన్నక తరాహు; ఫ ఇన్ లమ్ తకున్ తరాహు, ఫ ఇన్నహు యరాక).'

చేసిన వానిని, మార్గభ్రష్టుడు చేయగల వాడెవ్వడూ లేడు! ఏమీ? అల్లాహ్ సర్వశక్తి మంతుడు, ప్రతీకారం చేయగలవాడు కాడా?

38. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “భూమ్యాకాశాలను సృష్టించింది ఎవరు?” అని అడిగితే, వారు నిశ్చయంగా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు.¹ వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించరా? అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించేవి - అల్లాహ్ నాకు కీడు చేయదలచుకుంటే - ఆయన కీడునుండి, నన్ను తప్పించగలవా? లేక, ఆయన (అల్లాహ్) నన్ను కరుణించగోరితే ఇవి ఆయన కారుణ్యాన్ని ఆపగలవా?” వారితో ఇంకా ఇలా అను: “నాకు కేవలం అల్లాహ్ చాలు! ఆయన (అల్లాహ్)ను సమ్మేవారు (విశ్వాసులు), కేవలం ఆయన మీదే సమృద్ధిమంతులంటారు.”

39. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు మీ ఇష్ట ప్రకారం మీవని చేస్తూ ఉండండి; నిశ్చయంగా, నేనూ నాపని చేస్తూఉంటాను. తరువాత మీరు తెలుసుకోగలరు;

40. “(ఇహలోకంలో) ఎవరిమీద అవమాన కరమైన శిక్ష వచ్చిపడుతుందో మరియు (పరలోక జీవితంలో) ఎవరిమీద శాశ్వతమైన శిక్ష పడునున్నదో!”

41. నిశ్చయంగా, మేము మానవులందరి కొరకు, ఈ గ్రంథాన్ని, సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కావున సన్మార్గంపై నడిచేవాడు, తన మేలుకొరకే అలాచేస్తాడు. మరియు నిశ్చయంగా, మార్గభ్రష్టుడైన వాడు

بِعَزِيْزٍ ذِي انْتِقَامٍ ۝

وَلَيْسَ سَاءَ لَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
لَيَقُوْلَنَّ اللّٰهُ قُلْ اَكْرَهْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضَرٍّ هَلْ هُنَّ
كَيْفٰتٌ ضَرِّرٌ اَوْ اَرَادَنِيْ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُمْسِكَتٌ رَّحْمَتِهٖ قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ
عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ۝

قُلْ لِّقَوْمٍ اَعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنَّ عَامِلٍ
مَّسُوْفٍ تَعْمَلُوْنَ ۝

مَنْ يَّاتِيْهِ عَذَابٌ يُخْزِيْهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيْمٌ ۝

اِنَّا اَنْزَلْنٰا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ الْفٰرِسَ بِالْحَقِّ فَمَنْ
اَهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ۝

తన కీడుకొరకే మార్గభ్రష్టుడవుతాడు. మరియు నీవు వారికొరకు బాధ్యుడవుకావు.¹

42. అల్లాహ్‌యే ఆత్మలను (ప్రాణాలను) మరణకాలమున వశపరచుకునే వాడు మరియు మరణించనివాడి (ఆత్మలను) నిద్రావస్థలో (వశపరచుకునే వాడునూ). తరువాత దేనికైతే మరణం నిర్ణయింపబడు తుందో దానిని ఆపుకొని, మిగతావారి (ఆత్మలను) ఒక నియమిత కాలం కొరకు తిరిగి పంపుతాడు.² నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించేవారికి గొప్ప సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.

43. ఏమీ? వారు అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులను సిఫారసుదారులుగా చేసుకున్నారా? వారిని ఇలా అడుగు: “ఏమీ? వారి కెలాంటి అధికారం లేకున్నా మరియు వారికి బుద్ధిలేకున్నా?”³

44. ఇలా అను: “సిఫారసు కేవలం అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉంది. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం ఆయనకే చెందుతుంది. తరువాత ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.”

45. మరియు ఒకవేళ అద్వితీయుడైన అల్లాహ్‌ను గురించి ప్రస్తావన జరిగినపుడు,

اللَّهُ يَتَوَكَّلُ الْإِنْسُ حِينَ مَوْتِهَا وَالتِّي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْتَقِرُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا إِلَّا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُ يَمْلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْهَرَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ

1. చూడండి, 17:2

2. చూడండి, 6:60-61.

3. చూడండి, 2:255 అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతిచ్చిన వాడు తప్ప మరెవ్వరూ సిఫారసు చేయలేరు. ఇంకా చూడండి, 20:109, 21:28 లేక 34:23. పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) తన ప్రవక్తలకు సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినస్తాడు, అలాంటి వారి కొరకు ఎవరి పశ్చాత్తాపావైతే అల్లాహ్ (సు.తా.) అంగీకరించాడో! చూడండి, 19:87. అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ఎవ్వరి సిఫారసు అవసరం లేదు. ఆయన సర్వజ్ఞుడు. ఆయన తాను కోరినదే చేస్తాడు. అలాంటప్పుడు కేవలం ఆ ఏకైక ప్రభువు, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధననే ఎందుకు చేయకూడదు? అప్పుడు ఎవ్వరి సిఫారసు అవసరముండదు.

పరలోకాన్ని విశ్వసించని వారి హృదయాలు క్రుంగిపోతాయి. మరియు ఒకవేళ ఆయన తప్ప ఇతరుల ప్రస్తావన జరిగినపుడు వారు సంతోషంతో పొంగిపోతారు!

46. ఇలా అను: “ఓ అల్లాహ్! భూమ్యాకాశాల సృష్టికి మూలాధారుడా! అగోచర గోచరాలను ఎరిగినవాడా! నీవే నీ దాసులమధ్య ఉన్న భేదాభిప్రాయాలను గురించి తీర్పు చేసేవాడవు.”

47. మరియు ఒకవేళ వాస్తవానికి ఈ దుర్మార్గుల వద్ద భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ మరియు దానితో పాటు దానంత (రెట్టింపు) సంపద ఉన్నా వునరుత్థానదినపు ఘోరశిక్ష నుండి తప్పించుకోవటానికి, వారు దానిని పరిహారంగా ఇవ్వగోరుతారు.¹ ఎందుకంటే! అల్లాహ్ తరఫునుండి వారిముందు, వారు ఎన్నడూ లెక్కించనిదంతా ప్రత్యక్షమవుతుంది.

48. మరియు వారు చేసివున్న దుష్ట కార్యాలన్నీ స్పష్టంగా వారిముందుకు వస్తాయి. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ వచ్చిందే వారిని చుట్టుకుంటుంది.

49. ఒకవేళ మానవునికి ఆపద వస్తే అతడు మమ్మల్ని వేడుకుంటాడు. ఆ తరువాత మేము మా దిక్కునుండి అతనికి అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తే అతడు: “నిశ్చయంగా ఇది నాకున్న తెలివివల్ల నాకు ఇవ్వబడింది!”² అని అంటాడు. వాస్తవానికి, అది ఒక పరీక్ష, కాని చాలా మంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

50. వాస్తవానికి, వీరికి పూర్వం గతించిన

لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿٣٩﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٠﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَّ اللَّهُ مَا لَهُمْ يَكُونُوا يَخْتَلِفُونَ ﴿٤١﴾

وَبَدَّ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤٢﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا تُشْمِرًا إِذَا اخْوَلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ نَبَأًا غَنَى عَنْهُمْ

1. చూడండి, 3:91. కాని అది, స్వీకరించబడదు. దీనికి ఇంకా చూడండి, 2:48.

2. చూడండి, 28:78.

వారు కూడా ఇలాగే అన్నారు, కాని వారు సంపాదించినదంతా వారికి ఏ విధంగానూ పనికి రాలేదు.

51. కావున, వారు చేసిన దుష్కార్యాల ఫలితాలు వారిపైపడ్డాయి. మరియు వారిలోని దుర్మార్గులు తాముచేసిన దుష్కార్యాల ఫలితాలను త్వరలోనే అనుభవిస్తారు. మరియు వారు ఏవిధంగానూ తప్పించుకోలేరు.

52. ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తాను కోరినవారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడని మరియు (తాను కోరినవారికి) మితంగా ఇస్తాడని? నిశ్చయంగా ఇందులో విశ్వసించేవారికి ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి. (1/8)

53. * ఇలా అను: “స్వయంగా మీకు (మీ ఆత్మలకు) మీరే అన్యాయం చేసుకున్న నా దాసులారా! అల్లాహ్ కారుణ్యంపట్ల నిరాశచెందకండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అన్ని పాపాలను క్షమిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయన! కేవలం ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

54. “మరియు మీరు పశ్చాత్తాపంతో మీ ప్రభువు వైపునకు మరలండి మరియు మీపైకి శిక్ష రాకముందే, మీరు ఆయనకు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిఉండండి, తరువాత మీకు ఎలాంటి సహాయం లభించదు.²

55. “మరియు మీకు తెలియకుండానే అకస్మాత్తుగా, మీపైకి శిక్ష రాకముందే మీ

فَاكُنُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥١﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَأَهُمْ
بِمَعْزِلِهِمْ ﴿٥٢﴾

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ
لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ
جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلَبُوهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمْ الْعَذَابُ لَمْ لَا تَتُصَرَّرُوا ﴿٥٥﴾

وَأَنِيبُوا أَحْسَنَ مَأْوَرَأٍ إِلَيْكُمْ مِنَ رَبِّكُمْ مَنْ

1. చూడండి, 6:54 మరియు 4:110.

2. మరణం ఆసన్నమైనప్పుడు పడే పశ్చాత్తాపం అంగీకరించబడదు. చూడండి, 4:18.

ప్రభువు తరపునుండి మీ కొరకు అవతరింప జేయబడిన శ్రేష్ఠమైన దానిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) అనుసరించండి.¹

56. లేకపోతే మానవుడు: “నా పాడుగాను! నేను అల్లాహ్ విషయంలో ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఉండకపోతే మరియు ఎగతాళి చేసేవారిలో చేరి ఉండకపోతే ఎంత బాగుండేది!” అని పశ్చాత్తాపపడవచ్చు!

57. లేక, ఇలా అనవచ్చు: “ఒకవేళ అల్లాహ్ నాకు సన్మార్గం చూపిస్తుంటే, నేను కూడా దైవభీతి గలవారిలో చేరిపోయేవాడిని కదా!”²

58. లేక, శిక్షను చూసి ఇలా అనవచ్చు: “ఒకవేళ నాకు మరల (ఇహలోకానికి) పోయే అవకాశం దొరికిఉంటే నేను తప్పక సజ్జనులలో చేరిపోయేవాడిని కదా!”³

59. (అప్పుడు అతనికి అల్లాహ్ ఇలా సెలవిస్తాడు): “అలా కాదు! వాస్తవానికి నా సూచనలు (ఆయాత్) నీవద్దకు వచ్చాయి. కాని నీవు వాటిని అబద్ధాలని తిరస్కరించావు మరియు గర్వానికి లోనయ్యావు మరియు నీవు సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోయావు.”

60. మరియు పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ పై అబద్ధాలు పలికిన వారి ముఖాలను నల్లగా మారిపోవటాన్ని నీవు గమనిస్తావు. ఏమీ? ఈ గర్విష్టుల నివాసం నరకంలోనే ఉండదా?

61. మరియు అల్లాహ్, భయభక్తులు గలవారిని వారి సాధల్యానికి బదులుగా వారికి

قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ أَبَ بَعَثَهُ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرُنِي عَلَى مَا فَطَرْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٧﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٨﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ الْبَيِّنَاتُ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٠﴾

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦١﴾

وَيُعْطِي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَقَارِبِهِمْ لَا

1. ఈ శిక్ష ఇహలోకంలో వచ్చే అపదలు.

2. చూడండి, 6:148.

3. చూడండి, 2:167, 26:102 మరియు 6:27-28.

ముక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. ఎలాంటి బాధ వారిని ముట్టుకోదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

62. అల్లాహ్ దానిని సృష్టించే వాడు మరియు ఆయనే ప్రతిదానికి కార్యకర్త.¹

63. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న నిక్షేపాల తాళపు చెవులు ఆయన వద్దనే ఉన్నాయి. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తారో అలాంటివారు, వారే! నష్టానికి గురిఅయ్యే వారు.

64. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “ఓ మూర్ఖులారా! ఏమీ? అల్లాహ్ ను వదలి, ఇతరులను ఆరాధించమని, మీరు నన్ను అజ్ఞాపిస్తున్నారా?”

65. మరియు వాస్తవానికి! నీకూ మరియు నీ కంటే ముందు వచ్చిన (ప్రతి ప్రవక్తకూ) దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా ఇలా తెలుపబడింది: “ఒకవేళ నీవు బహుదైవారాధన (షిర్క్) చేసినట్లైతే నీ కర్మలన్నీ వ్యర్థమై పోతాయి మరియు నిశ్చయంగా, నీవు నష్టానికి గురి అయిన వారిలో చేరిపోతావు.”

66. అలాకాదు! నీవు కేవలం అల్లాహ్ ను మాత్రమే ఆరాధించు మరియు కృతజ్ఞులలో చేరిపో!

67. వారు అల్లాహ్ సామర్థ్యాన్ని గుర్తించవలసిన విధంగా గుర్తించలేదు; పునరుత్థాన దినమున భూమి అంతా ఆయన పిడికిలిలో ఉంటుంది; మరియు ఆకాశాలన్నీ చుట్టబడి ఆయన కుడిచేతిలో ఉంటాయి. ఆయన

يَسْمُهُمُ السَّوَاءَ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ①

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ②

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ ③

قُلْ أَفَعَبِدُ اللَّهِ تَأْمُرُونَنِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ④

وَلَقَدْ أَوْحَى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ ۖ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ⑤

بَلِ اللَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ⑥

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا بِيَضْتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۚ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ⑦

1. అల్-వకీలు: కార్యకర్త. చూడండి, 3:173, వ్యాఖ్యానం 2.

2. ఇటువంటి వాక్యం కోసం చూడండి, 21:104.

సర్వలోపాలకు అతీతుడు మరియు వారు కల్పించే భాగస్వాములకంటే అత్యున్నతుడు.

68. మరియు బాకా ('సూర్) ఊదబడి నప్పుడు ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నవారందరూ మూర్ఛిల్లి పడిపోతారు - అల్లాహ్ కోరినవారు తప్ప. ఆ తరువాత రెండవ సారి బాకా ఊదబడుతుంది, అప్పుడు వారందరూ లేచి చూడటం ప్రారంభిస్తారు.¹

69. మరియు భూమి తన ప్రభువు తేజస్సుతో వెలిగిపోతుంది² మరియు కర్మఫలం వారియెదుట ఉంచబడుతుంది,³ ప్రవక్తలు మరియు (ఇతర) సాక్షులు రప్పింపబడతారు.⁴ మరియు వారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేయబడుతుంది మరియు వారికెట్టి అన్యాయం జరుగదు.

70. మరియు ప్రతివ్యక్తి (అత్మ) తాను చేసిన కర్మలకు పూర్తి ప్రతిఫలం పొందుతాడు.⁵ ఎందుకంటే వారు చేస్తున్నదంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

71. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు

وَنُفَعِرُ فِي السُّمُورِ فَصَبَعَتْ مِنْ فِي السَّلَوتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ تَمَّ يُفْرِغِيهِ أُخْرَى قَدْ أَهْمَ قِيَامُ يَنْظُرُونَ ①

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجَاءَتْ بِالْيَقِينِ وَالشَّهَادَةِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ②

وَوَيْتُ كُلِّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ③

وَسَيُقَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ مُرًّا حَتَّىٰ إِذَا

1. రెండవసారి ఊదబడే బాకాకై చూడండి, 37:19. అబూ-హురైరహ్ కథనం. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: "రెండవ బాకా ఊదబడిన తరువాత, నేనే అందరికంటే ముందు తలెత్తి చూస్తాను. అప్పుడు మూసా ('అ.స.) అల్లను పట్టుకొని ఉంటారు. అతను ('అ.స.) ఆ స్థితిలో మొదటినుండే ఉన్నారా లేక రెండవ బాకా ఊదబడిన తరువాతనా అనేది, నాకు తెలియదు." ('స'హిహ్ బుఖారీ పు. 6 'హ. నం. 337).

2. చూడండి, 14:48. "పునరుత్థానదినమున ఈ భూమి మరొక భూమిగా మార్చబడుతుంది మరియు ఆకాశాలు కూడా." ఇంకా చూడండి, 20:105-107.

3. చూడండి, 17:13-14 మరియు 18:49.

4. చూడండి, 6:130, 17:14, 24:24, 36:65 మరియు 41:20 వీటిన్నింటిలో మానవుని అవయవాలు, అతనికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయని ఉంది. ఇక 4:41లో ప్రవక్తలందరూ తమ తమ సమాజం వారికి సాక్షులుగా ఉంటారని ఉంది.

5. చూడండి, 99:7-8.

గుంపులు గుంపులుగా నరకం వైపునకు తోలబడతారు. చివరకు వారు దానివద్దకు వచ్చినపుడు, దాని ద్వారాలు తెరువబడతాయి మరియు వారితో దాని రక్షకులు ఇలా అంటారు: “ఏమీ? మీలోనుండి, మీ ప్రభువు సూచనలను వినిపించే సందేశహారులు మీ వద్దకు రాలేదా? మరియు వారు మిమ్మల్ని ఈ నాటి మీ సమావేశాన్ని గురించి హెచ్చరించ లేదా?” వారంటారు: “అవును (హెచ్చరించారు)!” కాని (అప్పటికే) సత్య తిరస్కారులపై శిక్షా నిర్ణయం తీసుకోబడి ఉంటుంది.¹

72. వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “నరక ద్వారాలలోనికి ప్రవేశించండి, ఇక్కడ మీరు శాశ్వతంగా ఉంటారు. గర్విష్టుల నివాసస్థలం ఎంత చెడ్డది!”

73. మరియు తమ ప్రభువు పట్ల భయభక్తులు గలవారు గుంపులు గుంపులుగా స్వర్గం వైపునకు తీసుకొనిపోబడతారు. చివరకు వారు దానిదగ్గరికి వచ్చినపుడు, దాని ద్వారాలు తెరువబడతాయి² మరియు దాని రక్షకులు వారితో అంటారు: “మీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! మీరు మంచిగా ప్రవర్తించారు, కావున ఇందులో శాశ్వతంగా ఉండటానికి ప్రవేశించండి!”

74. మరియు వారంటారు: “మాకు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిజంచేసి చూపిన అల్లాహ్‌యే

جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ٥٩

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فِيمَن مَّوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ٦٠

وَسَيَقُولُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ٦١

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ

1. చూడండి, 67:8-10 నరకానికి ఏడు ద్వారాలున్నాయి.

2. చూడండి, 38:50 స్వర్గానికి ఎనిమిది ద్వారాలున్నాయి. వాటిలో ఒకటి ‘రయాన్’ దాని గుండా ఉపవాసాలు ఉండే వారు ప్రవేశిస్తారు. (‘స’హీహ్ బుఖారీ, సం. 2257, ముస్లిం సం. 808). ఇతర ద్వారాలకు కూడా పేర్లున్నాయి. బాబ్ అ’స్సలాహ్, బాబ్ అ’స్సదఖ్, బాబ్ అజ్జహాద్ మొదలైనవి (‘స’హీహ్ బుఖారీ, ‘స’హీహ్ ముస్లిం).

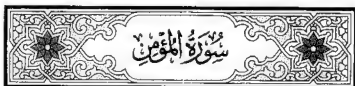
సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు మరియు ఆయనే మమ్మల్ని ఈ నేలకు వారసులుగా చేశాడు. స్వర్గంలో మేము కోరినచోట స్థిరనివాసం ఏర్పరచు కోగలము! సత్కార్యాలు చేసేవారి ప్రతిఫలం ఎంత ఉత్తమమైనది!”

75. మరియు దైవదూతలను, తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూ, ఆయన సింహాసనాన్ని (అర్థ్ను) అన్ని వైపులనుండి చుట్టుకొని ఉండటాన్ని నీవు చూస్తావు.¹ మరియు వారి (సర్వప్రాణుల) మధ్య న్యాయంగా తీర్పు చేయబడుతుంది మరియు: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్‌యే సమస్తలోకాలకు ప్రభువు.” అని పలుకబడుతుంది. (1/4)

وَأُورَثْنَا الْاَرْضَ ضَ نَبَوُّاْ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ
نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَتُفْضَى بَيْنَهُمُ الرُّوحُ
وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٦﴾

40. సూరహ్ అల్-ముఅ'మిన్

'గాఫిరున్: క్షమించేవాడు. దీని మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ము'మిన్, విశ్వాసి. ఇంకొకపేరు సూరహ్ అత్-తౌల్, అని కూడా ఉంది. ఈ సూరహ్‌తో 'హ-మీమ్, అక్షరాలతో మొదలయ్యే 7 సూరాహ్‌లు వస్తున్నాయి. ఇవన్నీ చివరి మక్కా కాలపు సూరాహ్‌లు. ఇందులో 85 ఆయతులు ఉన్నాయి. వీటిలో విశ్వాస-అవిశ్వాసం మరియు దివ్యజ్ఞాన అవతరణ మరియు సత్యతిరస్కారుల తిరస్కారం, మంచి-చెడులు మరియు సత్యాసత్యాల మధ్య భేదాలు వివరించబడ్డాయి. దీని పేరు మూడవ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అల్-ము'మిన్ పదం 28-45 ఆయత్‌లో వచ్చింది. అత్-తౌల్ పదం మూడవ ఆయత్‌లోనే ఉంది. జి'-త్తాలు, అంటే ధనసంపత్తులు ప్రసాదించేవాడు, లేక తన దాసులను అనుగ్రహించేవాడు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * హ-మీమ్.

2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు అయిన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

3. పాపాలను క్షమించేవాడు¹ మరియు పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, శిక్షించటంలో కఠినుడు,² ఎంతో ఉదారస్వభావుడు.³ ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు. (అందరీ) మరలింపు ఆయన వైపునకే ఉంది!

4. సత్యతిరస్కారులు తప్ప, ఇతరులెవ్వరూ అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను గురించి వాదించరు, కావున భూమిలో వారి గర్వపూరితమైన నడక నిన్ను

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهُ الْمُسْلِمِينَ

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَابُلُهُمْ فِي الْبِلَادِ

1. అల్-గాఫిర్: Oft-Forgiving, Most Forgiving. క్షమాగుణ పరిపూర్ణుడు, పాపాలను క్షమించేవాడు, ఎక్కువగా క్షమించేవాడు. ఇంకా చూడండి, అల్-గఫ్ఫారు: క్షమించేవాడు, 20:82; అల్-గఫూరు: క్షమాశీలుడు, 2:173.

2. చూడండి, 8:52, 15:50.

3. జి'-త్తాలు: అంటే Bestower of Favours, ఎంతో ఉదారస్వభావుడు, దాతృత్వం, ధనసంపత్తులు ప్రసాదించేవాడు, లేక తన దాసులను అనుగ్రహించేవాడు.

మోసగింపనివ్వరాదు!

5. వారికి పూర్వం గడిచిన సూ'హ్ జాతి వారూ మరియు వారి పిదప వచ్చిన ఇతర వర్గాలవారు కూడా (తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు. మరియు ప్రతి సమాజంవారు తమ సందేశహరుణ్ణి నిర్బంధించటానికి ప్రయత్నాలు చేశారు. మరియు అసత్యంతో సత్యాన్ని ఖండించటానికి వాదులాడారు; కావున చివరకు నేను వారిని పట్టుకున్నాను. చూశారా! నాశిక్ష ఎలా ఉండిందో!

6. మరియు ఈ విధంగా సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడిన వారిని గురించి: “నిశ్చయంగా వారు నరకవాసులు.” అని, అన్న నీ ప్రభువు వాక్కు సత్యమయ్యింది.

7. సింహాసనాన్ని (అర్దను) మోసేవారు మరియు దానిచుట్టు ఉండేవారు దైవదూతలు), తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూఉంటారు.¹ మరియు ఆయన మీద విశ్వాసం కలిగిఉంటారు. మరియు విశ్వసించిన వారికొరకు క్షమాభిక్ష కోరుతూ: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు నీ కారుణ్యం మరియు నీ జ్ఞానంతో ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉన్నావు. కావున పశ్చాత్తాపంతో నీవైపునకు మరలి, నీ మార్గాన్ని అనుసరించేవారిని క్షమించు; మరియు వారిని భగభగ మండే నరకాగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడు!

8. “ఓ మా ప్రభూ! ఇంకా వారిని, నీవు వాగ్దానం చేసిన, కలకాలముండే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేయి మరియు వారి తండ్రులలో వారి సహవాసులలో (అ'జ్వాజ్లలో)

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ
بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوا وَكُفَّوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ
الْحَقَّ فَآخَذْنَاهُمُ كَيْفَ كَانَ عِقَابِ ۝

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ۝

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ
بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عَذَابَ الْجَحِيمِ ۝

رَبَّنَا وَادْخُلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آلِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ
وَوُزُرَتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

మరియు వారి సంతానంలో, సద్వర్తనులైన వారిని కూడా! నిశ్చయంగా, నీవే సర్వశక్తిమంతుడవు, మహా వివేకవంతుడవు.¹

9. “మరియు వారిని దుష్కార్యాల నుండి కాపాడు. మరియు ఆ రోజు నీవు ఎవడినైతే దుష్కార్యాల నుండి కాపాడుతావో! వాస్తవంగా వాడిని నీవు కరుణించినట్లే! మరియు అదే ఆ గొప్ప సాఫల్యం (విజయం).”²

10. నిశ్చయంగా, (ఆ రోజు) సత్య తిరస్కారులను పిలిచి వారితో: “ఈ రోజు మీకు, మీ పట్ల ఎంత అసహ్యం కలుగుతున్నదో! మిమ్మల్ని విశ్వాసం వైపునకు పిలువగా మీరు నిరాకరించినపుడు, అల్లాహ్ మీపట్ల ఇంతకంటే ఎక్కువ అసహ్యం కలిగేది!” అని అనబడుతుంది.

11. వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! నీవు మాకు రెండుసార్లు మరణాన్ని ఇచ్చావు మరియు రెండుసార్లు జీవితాన్ని ఇచ్చావు.³ ఇప్పుడు మేము మా పాపాలను ఒప్పుకుంటున్నాము. కావున ఇప్పుడైనా ఇక్కడి (నరకం) నుండి బయటపడే మార్గం ఏదైనా ఉందా?”

12. (వారికి ఇలా సమాధానం ఇవ్వబడు తుంది): “దీనికి కారణమేమిటంటే వాస్తవానికి అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ ను ప్రార్థించమన్నప్పుడు

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٩

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ الْكَبِيرِ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ١٠

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَفَنُكَلِّمُكَ أَفْئِدَتَنَا أَنْتَ نَدِينُ فَأَعْرِضْ عَنْ بَأْسِنَا قَدْ هَوَّلْنَا إِلَى خُرُوجِهِمْ سَبِيلٌ ١١

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ بِهِ تَوَمَّلُوا فَمَا الْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ١٢

1. చూడండి, 52:21.

2. పై మూడు ఆయత్లలో విశ్వాసుల కొరకు రెండు శుభవార్తలు ఉన్నాయి. 1) దైవదూతలు (అలైహిమ్. స.) వారికై, ప్రార్థనలు చేస్తూ ఉంటారు. 2) విశ్వాసుల కుటుంబీకులందరూ స్వర్గంలో ఒకే చోట ఉంటారు.

3. చూడండి, 2:28. రెండు మరణాలు అంటే మొదటిది మానవుడు ఉనికిలోకి రాకముందు ఉన్నస్థితి. రెండవది భూలోక జీవితంలో మరణించటం. రెండు జీవితాలంటే మొదటిది భూలోక జీవితం, రెండవది పరలోక జీవితం. వ్యాఖ్యాతలందరూ ఈ విశదీకరణతో ఏకీభవిస్తున్నారు.

మీరు తిరస్కరించారు మరియు ఆయనకు భాగస్వాములు కల్పించబడినప్పుడు, మీరు విశ్వసించారు! ఇప్పుడు తీర్పు మహోన్నతుడు, మహనీయుడు¹ అయిన అల్లాహ్ చేతిలో ఉంది.”²

13. ఆయనే మీకు తన అద్భుత సూచనలను చూపించేవాడు మరియు ఆకాశంనుండి మీ కొరకు జీవనోపాధిని అవతరింపజేసేవాడు. కాని, ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలేవారు తప్ప, ఇతరులు వీటిని గ్రహించలేరు.

14. కావున (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు మీధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయనకే ప్రత్యేకించుకొని, అల్లాహ్ ను మాత్రమే ప్రార్థించండి సత్యతిరస్కారులకు ఇది ఎంత అసహ్యకరమైనా!

15. ఆయన మహోన్నతమైన స్థానాలు గలవాడు,³ (సర్వాధికార) సింహాసనానికి (అర్థకు) అధిపతి;⁴ తన దాసులలో తనకు ఇష్టమైనవారిపై, తన ఆజ్ఞ ప్రకారం, తన దివ్యజ్ఞానాన్ని (రూ'హును) అవతరింపజేస్తాడు,⁵

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾

رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْزِلَ رِزْقَهُ يَوْمَ الْقِيَامِ ﴿١٥﴾

1. చూడండి, 4:34.

2. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: తీర్పు దినమున స్వర్గానికి అర్హులైన వారు స్వర్గానికి పంపబడతారు. నరకానికి అర్హులైన వారు నరకానికి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: 'ఎవని హృదయంలో ఆవగింజంత విశ్వాసం ఉందో అతనిని నరకం నుండి తీయండి.' అప్పుడు వారు తీయబడతారు. వారు కాలి నల్లబడిపోయి ఉంటారు. వారు జీవనదిలోకి త్రోయబడతారు. వారు నది ఒడ్డున మొగ్గులు అంకురించినట్లు, అంకురించి బయటికి వస్తారు. (అబూ సయ్యాద్ అల్-ఖుద్రి కథనం; బు'ఖారీ, ముస్లిం, ససాయి', మరియు ఇబ్నె 'హంబల్) ఈ విధంగా కొంతైనా విశ్వాసమున్నవారు క్షమించబడతారు.

3. రఫీ'ఉ: Exalted, ఉన్నత స్థానాలు గలవాడు, అర్-రాఫీ'ఉ: (సేకరించబడిన పదం) The Exalter, of the believer by prospering him. Exalter of the obedient. విశ్వాసులను ఉన్నతస్థాయిలోకి ఎత్తువాడు, పైకెత్తేవాడు లేక విధేయులను ప్రశంసించువాడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

4. చూడండి, 7:54.

5. అర్-రూ'హు: దివ్యజ్ఞానం, చూడండి, 16:2, 42:52 అక్కడ కూడా రూ'హ్ దివ్యజ్ఞానంగా పేర్కొనబడింది. 19:17, 78:38 మరియు 97:4లలో రూ'హ్, జిబ్రీల్ (అ.స.)ను సూచిస్తోంది.

ఆయనతో సమావేశమయ్యే దినమును గురించి హెచ్చరించటానికి;

16. ఆ రోజు వారందరూ బయటికి వస్తారు. వారి ఏ విషయం కూడా అల్లాహ్ నుండి రహస్యంగా ఉండదు. ఆ రోజు విశ్వ సామ్రాజ్యాధికారం ఎవరిది? అద్వితీయుడూ, ప్రబలుడూ¹ అయిన అల్లాహ్ దే!

17. ఆ రోజు ప్రతిపాణికి తాను సంపాదించిన దాని ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. ఆ రోజు ఎవ్వరికీ అన్యాయం జరుగదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ లెక్క తీసుకోవటంలో అతి శీఘ్రుడు.

18. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) సమీపంలో రానున్న దినాన్నిగురించి వారిని హెచ్చరించు. అప్పుడు గుండెలు గొంతుల వరకు వచ్చి అడ్డుకొని, ఊపిరిఆడకుండా చేస్తాయి. (ఆరోజు) దుర్మార్గులకు, అస్తమిత్రుడుగానీ, మాట చెల్లనట్టి సిఫారసు చేసేవాడుగానీ,² ఎవ్వడూ ఉండడు.

19. ఆయన (అల్లాహ్)కు, చూపులలోని నమ్మకద్రోహం మరియు హృదయాలలో దాగివున్న రహస్యాలు అన్నీ తెలుసు.

20. మరియు అల్లాహ్, న్యాయంగా తీర్పుచేస్తాడు. మరియు వారు ఆయన (అల్లాహ్)ను వదలి ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారో, వారు ఎలాంటి తీర్పుచేయలేరు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే

يَوْمَهُمْ يُرْجَوْنَ ۚ لَّا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۚ لِلَّهِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۚ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٥﴾

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

وَأَنذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ ۚ كَاطِبِينَ ۚ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمٍّ وَلَا لَشَفِيعٍ يُطَاعُونَ ﴿١٧﴾

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ ۖ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

1. అల్-ఖడ్హర్: తన సృష్టిపై సంపూర్ణ అధికారం, అధిపత్యం గలవాడు, లోబరచుకొనేవాడు, ప్రబలుడు. అల్-ఖాహిరుకు చూడండి, 6:18, 61. అల్-వాహిద్కు చూడండి, 2:133.

అల్-వాహిద్ అల్-ఖడ్హర్‌లకు చూడండి. 12:39, 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16.

2. సిఫారసుకు చూడండి, 10:3.

సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు. (3/8)

21. * ఏమీ? వారు భూమిలో సంచారం చేసి తమకు ముందు గతించిన వారి ముగింపు ఎలా జరిగిందో చూడలేదా? వారు, వీరికంటే ఎక్కువ బలం గలవారు. మరియు వీరికంటే ఎక్కువ గుర్తులను భూమిలో వదిలిపోయారు; కాని అల్లాహ్ వారి పాపాలకుగానూ వారిని పట్టుకున్నాడు మరియు అప్పుడు వారిని అల్లాహ్ పట్టునుండి కాపాడేవాడు ఎవ్వడూ లేకపోయాడు.

22. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే! వారి ప్రవక్తలు వారివద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చారు! కాని వారు, వారిని తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారిని శిక్షకు గురిచేశాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన మహా బలశాలి, శిక్ష విధించటంలో కఠినుడు.

23. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాను మా సూచన(ఆయాత్)లతో మరియు స్పష్టమైన అధికారంతో పంపి ఉన్నాము;

24. ఫిర్'బైన్, హామాన్ మరియు ఖారూన్¹ వద్దకు! కాని వారు: “ఇతను మాంత్రికుడు, అసత్యవాది!” అని అన్నారు.

25. తరువాత అతను మా వద్దనుండి సత్యాన్ని వారి ముందుకు తీసుకొని రాగా వారన్నారు: “ఇతనిని విశ్వసించే వారందరి పుత్రులను చంపండి మరియు వారి స్త్రీలను బ్రతకనివ్వండి.”² కాని సత్యతిరస్కారుల

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاكِ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ۝

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ۝

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ۝

1. ఖారూన్, మొదట మూసా (అ.స.)ను అనుసరించాడు. తరువాత అవిశ్వాసుడయ్యాడు. వివరాలకు చూడండి, 28:76. హామాన్, కొరకు చూడండి 28:6, అతడు ఫిర్'బైన్ సభలో మంత్రిగా ఉండేవాడు.

2. ఫిర్'బైను, మూసా (అ.స.) జన్మానికి ముందు కూడా తాను బానిసలుగా చేసి ఉంచిన బనీ-ఇస్రాయీల్ సంతతి వారి మగ సంతానాన్ని పుట్టిన వెంటనే చంపిస్తూ ఉండేవాడు. ఎందు

పన్నాగాలు వ్యర్థమే అవుతాయి.

26. మరియు ఫిర్ బేన్ ఇలా అన్నాడు: “మూసాను చంపేపని నాకు వదలిపెట్టండి; అతనిని తన ప్రభువును పిలుచుకోనివ్వండి. వాస్తవానికి, నా భయమేమిటంటే, అతను మీ ధర్మాన్ని మార్చవచ్చు, లేదా దేశంలో కల్లోలాన్ని రేకెత్తించవచ్చు!”

27. మరియు మూసా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను లెక్కతీసుకోబడే రోజును విశ్వసించని ప్రతిదురహంకారి నుండి కాపాడటానికి, నాకూ మరియు మీకూ కూడా ప్రభువైన ఆయన (అల్లాహ్) శరణు వేడుకుంటున్నాను!”¹

28. అప్పుడు తన విశ్వాసాన్ని గుప్తంగా ఉంచిన ఫిర్ బేన్ కుటుంబపు ఒక వ్యక్తి ఇలా అన్నాడు: ² “ఏమీ? మీరు, ‘అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు.’ అని అన్నందుకు, ఒక వ్యక్తిని చంపగోరుతున్నారా? వాస్తవానికి, అతను మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీ వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చాడు కదా! మరియు ఒకవేళ అతను అసత్యవాది అయితే, అతని అసత్యం అతని మీదనే పడుతుంది! కాని ఒకవేళ అతను సత్యవంతుడే అయితే, అతను హెచ్చరించే (శిక్ష) మీపై పడవచ్చు

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذُرِّيَّتِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ
رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ
يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ۝

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ
مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بَيَوْمِ الْحِسَابِ ۝

وَقَالَ جَبَلٌ مِّنْ مِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيْمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ
وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ
كَذِبًا لَفَعَلْنَا لَنَذِرَنَّهُ وَكَانَ آيَاتِكُمْ صَادِقًا لِّيُصِيبَكُمْ
بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْمُضِلِّينَ ۝

కంటే వారి సంతతిలోని బాలుడు అతని నాశనానికి కారకుడవుతాడని, అతనికి, జ్యోతిష్యులు చెప్పి ఉంటారు. ఈ సారి మూసా (అ.స.) మరియు అతని సంతతి వారి మధ్య అవినాశం, కలహాలు రేకెత్తించే ఉద్దేశ్యంతో వారి పుత్రులను చంపమని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. వారు పలికిన మాటలకు చూడండి, 7:129.

1. ఫిర్ బేన్, మూసా (అ.స.)ను చంపగోరినప్పుడు అతను ఈ విధంగా ప్రార్థించారు. దైవప్రవక్త (స.అస) కూడా తమకు శత్రువుల భయం ఉంటే ఈ దు‘అ చేసేవారు. ముస్నద్ అహ్మద్, 4/415 ‘ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.) మేము నిన్ను వారికి విరుద్ధంగా ఉంచుతున్నాము. మరియు వారి ఆగడాలు నుండి నీ రక్షణ కోరుతున్నాము.’

2. ఇటువంటి గాథకు చూడండి, 36:20-27.

కదా! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మితిమీరే అసత్యవాదికి సన్మార్గం చూపడు!

29. “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఈ నాడు రాజ్యాధికారం మీదే; దేశంలో మీరు ప్రాబల్యం వహించుకొన్నారు, కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ శిక్ష మనమీద వచ్చిపడితే, అప్పుడు మనకెవడు సహాయం చేయగలడు?” అప్పుడు ఫిర్'జైన్ అన్నాడు: “నాకు సముచితమైన మార్గమే నేను మీకూ చూపుతాను, నేను మీకు మార్గదర్శకత్వం చేసేది కేవలం సరైనమార్గం వైపునకే!”¹

30. మరియు విశ్వసించిన ఆ వ్యక్తి అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా పూర్వం అనేక సంఘాలకు దాపురించిన దినమే మీకూ దాపురించునేమోనని నేను భయపడుతున్నాను!

31. “నూహ్, ఆద్, స'మూద్ మరియు వారి తరువాత వచ్చిన జాతులవారికి వచ్చినట్లువంటి (దుర్దినం). మరియు అల్లాహ్ తన దాసులకు అన్యాయం చేయగోరడు.

32. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! వాస్తవానికి నేను, మీరు పరస్పరం పిలుచుకునే, ఆ దినం² గురించి భయపడుతున్నాను.”

33. ఆ రోజు మీరు వెనుదిరిగి పారి పోవాలనుకుంటారు, కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి మిమ్మల్ని తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ ఉండడు. మరియు అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పదలిన వాడికి, మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ ఉండడు.

يَقَوْمُ لَكُمْ الْمَلَكُ الْيَوْمَ ظَهِيرِينَ فِي الْأَرْضِ
فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ
فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَوْمَئِذٍ أَخَافُ
عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ۝

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَوْدَادِ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ۝

وَيَقَوْمُ إِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ
التَّنَادِ ۝

يَوْمَ تَوَلَّوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝

1. ఫిర్'జైన్ చూపే మార్గం సత్యమైనది కాదు, చూడండి, 11:97.

2. పునరుత్థానదినమున స్వర్గవాసులు మరియు సరకవాసులు ఒకరినొకరు పిలుచుకుంటారు, చూడండి, 7:48-49.

34. మరియు వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం యూసుఫ్ మీ వద్దకు స్వప్నమైన ప్రమాణాలు తీసుకొని వచ్చాడు. కాని మీరు అతడు తెచ్చిన వాటిని గురించి సందేహంలోపడ్డారు. చివరకు అతడు మరణించినప్పుడు, మీరన్నారు: “ఇక అల్లాహ్ ఇతని తరువాత ఏ ప్రవక్తనూ పంపడు!”¹ ఈ విధంగా అల్లాహ్ మితిమీరి ప్రవర్తించేవారిని, సందేహంలో పడేవారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు.

35. ఎవరైతే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను గురించి తమదగ్గర ఏ ఆధారంలేనిదే వాదిస్తారో, వారు అల్లాహ్ దగ్గర మరియు విశ్వసించిన వారిదగ్గర ఎంతో గర్వణీయులు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ దురహంకారీ, నిర్ణయం (క్రూరుడు) అయిన ప్రతివ్యక్తి హృదయంమీద ముద్రవేస్తాడు.

36. మరియు ఫిర్'బెన్ ఇలా అన్నాడు: “ఓ హామాన్! నా కొరకు ఒక ఎత్తైన గోపురాన్ని నిర్మించు, బహుశా (దానిపైకి ఎక్కి) నేను మార్గాలను పొందవచ్చు -

37. “ఆకాశాలలోనికి వెళ్ళే మార్గాలు! మరియు వాటి ద్వారా నేను మూసా దేవుణ్ణి చూడటానికి. ఎందుకంటే, నిశ్చయంగా నేను అతనిని అసత్యవాదిగా భావిస్తున్నాను!” మరియు ఈ విధంగా ఫిర్'బెన్ కు తన దుష్కార్యాలు మంచివిగా కనబడ్డాయి. మరియు అతడు సన్మార్గం నుండి నిరోధించ బడ్డాడు. మరియు ఫిర్'బెన్ యొక్క ప్రతి పన్నాగం అతనిని

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِِفٌ مُرْتَابٍ ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يَحْكُمُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ طِلْمٍ أَتَىٰ كَمَثَلِ آيَاتِ اللَّهِ وَعِنْدَ آيَاتِنَ آمُومًا كَذَلِكَ يَطْعُمُ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبٍ مُتَدَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِكُ ابْنُ عَصَىٰ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ ﴿٣٨﴾

أَسْبَابَ السَّمُوتِ فَأَطْلِعْ إِلَىٰ آلِهِ هُمُوسِي ۖ وَآتَىٰ لَكُنَّهُ كَاوْبًا ۖ وَكَذَلِكَ زَيْنُ لِفِرْعَوْنَ سَوَّ عَمَلِهِ ۖ وَصَدَّ عَنِ السَّبِيلِ ۖ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي بَبَائِهِ ﴿٣٩﴾

1. బహుశా ఈజిప్ట్ లో యూసుఫ్ ('అ.స.) తమ తెగవారైన హిక్సోస్ (Hyksos) వారిలోనే ప్రవక్తగా పరిగణించబడ్డారు. వారు 'అరబ్బులు. హిబ్రూ భాషతో కలిసే భాష మాట్లాడేవారు. ఇతర ప్రజలు అతనిని ప్రవక్తగా ఎంచలేదు.

నాశనానికి మాత్రమే గురిచేసింది.

38. మరియు విశ్వసించిన ఆ వ్యక్తి ఇంకా ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! నన్ను అనుసరించండి, నేను మీకు సరైన మార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాను.

39. “నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, ఈ ఇహలోక జీవితసుఖం తాత్కాలికమైనదే మరియు నిశ్చయంగా, పరలోకమే శాశ్వతమైన నివాసస్థలము.

40. “దుష్కార్యాలు చేసినవానికి, వాటికి సరిపోయే ప్రతీకారం మాత్రమే లభిస్తుంది. మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవాడు, పురుషుడైనా లేదా స్త్రీ అయినా! అతడు (ఆమె) విశ్వాసి అయితే; అలాంటి వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు.¹ అందు వారికి అపరిమితమైన జీవనోపాధి ఇవ్వబడుతుంది.² (1/2)

41. * “మరియు నా జాతి ప్రజలారా! ఇది ఎంత విచిత్రమైన విషయం! నేనేమో మిమ్మల్ని ముక్తి వైపునకు పిలుస్తున్నాను. మరియు మీరేమో నన్ను సరకాగ్ని వైపునకు పిలుస్తున్నారు.

42. “మీరు నన్ను - అల్లాహ్ ను తిరస్కరించి - ఎవరిని గురించైతే నాకు ఎలాంటి జ్ఞానంలేదో! వారిని, ఆయనకు భాగ

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَوْمَئِذٍ يُعْمَلُ عَلَيْكَ بِهِ حَسْبُكَ
الرَّشَادِ

يُعْمَلُ عَلَيْكَ بِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مِمَّا تَرَى
الْآخِرَةُ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أُنْثِيَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْرُونَ فِيهَا
بِعَجْرِ حِسَابٍ

وَيَقُولُ مَا إِلَىٰ دَعْوَاكُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ وَتَدْعُونَنِي
إِلَى النَّارِ

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَاسْتُرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ
لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمُ إِلَى الْعُرْوَةِ الْغَفْلَةِ

1. పాపులకు వారి దుష్కార్యాలకు సరిసమానమైన శిక్షయే ఇవ్వబడుతుంది. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రమే స్వర్గానికి హక్కుదారులు. విశ్వసించక ఎన్ని సత్కార్యాలు చేసినా అవి వ్యర్థమే అవుతాయి. అదే విధంగా సత్కార్యాలు చేయని విశ్వాసి కూడా కేవలం విశ్వాసం ఆధారంగా స్వర్గానికి హక్కుదారుడు కాజాలడు, సత్కార్యాలు చేసి, అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణిస్తే తప్ప.

2. రిజ్ఖున్: జీవనోపాధి, అంటే కేవలం అన్న పానీయాలే కాక, అన్నీ మంచి వస్తువులు, సుఖసంతోషాలు, తెలివితేటలు మొదలైనవి. ఏవైతే సుఖమయ జీవితానికి అవసరమా!

స్వాములుగా కల్పించమని పిలుస్తున్నారు. మరియు నేనేమో మిమ్మల్ని సర్వశక్తిమంతుని, క్షమాశీలుని వైపునకు పిలుస్తున్నాను.

43. “నిస్సందేహంగా! వాస్తవానికి, మీరు దేనివైపునకైతే (ప్రార్థించటానికి) నన్ను పిలుస్తున్నారో! దానికి ఇహలోకంలోను మరియు పరలోకంలోను ప్రార్థనా అర్హత లేదు.¹ మరియు నిశ్చయంగా, మనందరి మరలింపు అల్లాహ్ వైపునకే మరియు నిశ్చయంగా, మితిమీరి ప్రవర్తించే వారే నరకాగ్ని హసులవుతారు.

44. “కావున నేను మీతో చెప్పే విషయం ముమ్మందు మీరే తెలుసుకోగలరు. ఇక నా వ్యవహారాన్ని నేను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన దాసులను కనిపెట్టుకొని ఉంటాడు.”

45. ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతనిని వారు పన్నిన చెడుకుట్రల నుండి కాపాడాడు. మరియు ఫిర్ బెన్ జనులను దుర్భరమైన శిక్ష చుట్టుకున్నది.

46. ఆ నరకాగ్ని! వారు దాని యెదుటకు ఉదయమూ మరియు సాయంత్రమూ రప్పించబడుతూ ఉంటారు.² మరియు (పునరుత్థాన)దినపు ఘడియ వచ్చినపుడు: “ఫిర్ బెన్ జనులను తీవ్రమైన శిక్షలో పడ

لَا جُرمَ أَكْبَرَ لَكُمْ عُوبَى إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَّرَكْنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنْ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿١٠﴾

مَسَدَّ كُرُون مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأَقِصْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١١﴾

فَوَقَّعَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَاحِقَ بِأَلٍ فَرَعُونَ سُوءَ الْعَذَابِ ﴿١٢﴾

النَّارِ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿١٣﴾

1. ఇలాంటి అర్థమిచ్చే వాక్యాల కోసం చూడండి, 46:5, 35:14.

2. గోరీల శిక్ష, ‘అజాబె ఖబీ!’ దీనిని గురించి ఎన్నో ‘హదీస్’లు ఉన్నాయి. ‘అయిషహ్ (ర. అన్తా) దైవప్రవక్త (‘స’అస)తో ప్రశ్నిస్తే అతను ఇలా అన్నారు: ‘అవును గోరీల శిక్ష తథ్యం.’ (‘స’హీహ్ బుఖారీ) మరొక ‘హదీస్’: మీలో ఎవరైనా మరణిస్తే అతనికి ఉదయం మరియు సాయంత్రం అతని చోటు (స్వర్గంలో లేక నరకంలో అతని స్థానం) చూపబడుతుంది. మరియు అతనితో అనబడుతుంది: ‘ఇదే నీ గమ్యస్థానం. పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) నిన్ను ఇక్కడికే పంపుతాడు.’ (‘స’హీహ్ బుఖారీ, ‘స’హీహ్ ముస్లిం). చనిపోయిన తరువాత పునరుత్థానదినం వరకు ఉండే కాలాన్ని బర్ జబ్ అంటారు.

వేయండి!"¹ అని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతుంది.

47. ఇక వారు నరకాగ్నిలో పరస్పరం వాదులాడుతున్నప్పుడు, (ఇహలోకంలో) బలహీనులుగా పరిగణింపబడినవారు పెద్ద మనుషులుగా (నాయకులుగా) పరిగణింపబడే వారితో ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి, మేము మిమ్మల్ని అనుసరిస్తూ ఉండేవారము, కావున మీరిప్పుడు మానుండి నరకాగ్నిని కొంతనైనా తొలగించగలరా?”

48. దురహంకారంలో మునిగి ఉన్నవారు (ఆ పెద్ద మనుషులు) ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి, మనమందరం అందులో (నరకాగ్నిలో) ఉన్నాం. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తనదాసుల మధ్య వాస్తవమైన తీర్పుచేశాడు!”

49. మరియు నరకాగ్నిలో పడివున్నవారు, నరకపు రక్షకులతో: “మా శిక్షను కనీసం ఒక్కరోజు కొరకైనా తగ్గించమని, మీరు మీ ప్రభువును ప్రార్థించండి!” అని అంటారు.

50. వారు (రక్షకులు) అంటారు: “ఏమీ? మీ వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని మీ దైవప్రవక్తలు రాలేదా?” అప్పుడు వారంటారు: “అవును (వచ్చారు!)” వారికి ఇలా జవాబివ్వబడుతుంది: “అయితే మీరే ప్రార్థించండి!” కాని సత్యతిరస్కారుల ప్రార్థన నిష్ఫలమే అవుతుంది.

51. నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రవక్తలకు మరియు విశ్వసించినవారికి ఇహలోక జీవితంలో మరియు సాక్షులు నిలబడేరోజున కూడా సహాయము నొసంగుతాము.²

وَأَذِيعَاجُونَ فِي النَّارِ يَقُولُ الضُّعَفَاءُ
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا
فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ
قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا
رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُنَّا نَعْبُدُكُمْ رَسُولَكُمْ بَلِ لَبِئْسَ
قَالُوا بَلَى قَالُوا قَدْ عُوا وَمَا دَعَا
الْكُفْرَيْنَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّا أَنْصَرُّرُّسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الرَّسُودُ

1. ఆల-ఫిర్'బైన్: అంటే, ఫిర్'బైన్, అతని జాతివారు మరియు అతని అనుచరులందరూ.

2. పునరుత్థానదినమున దైవదూతలు మరియు దైవప్రవక్త (అలైహిమ్ స.)లు సాక్ష్యమిస్తారు. కావున

52. ఆ రోజు దుర్మార్గులకు వారి సాకులు ఏ మాత్రం ఉపయోగకరం కావు. వారికి (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) ఉంటుంది.¹ మరియు వారికి అతి దుర్భరమైన నిలయం ఉంటుంది.

53. మరియు వాస్తవంగా మేము మూసాకు మార్గదర్శకత్వం చేశాము. మరియు ఇస్రాయీల్ సంతతి వారిని గ్రంథానికి ('తొరాత్'కు) వారసులుగా చేశాము;²

54. బుద్ధిమంతులకు, మార్గదర్శకత్వంగా మరియు హితోపదేశంగా!

55. కావున నీవు సహనం వహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం; నీ పాపాలకు క్షమాపణ వేడుకో మరియు సాయంత్రం మరియు ఉదయం నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు ఆయనను స్తుతించు.

56. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, తమదగ్గర, ఎలాంటి ప్రమాణం లేనిదే అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వాదులాడుతారో, వాస్తవానికి వారి హృదయాలలో గొప్పతనపు గర్వం నిండిఉంది. కాని వారు దానిని (గొప్ప తనాన్ని) పొందజాలరు. కావున నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

57. వాస్తవానికి ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించటం, మానవులను సృష్టించటం కంటే ఎంతో గొప్ప విషయం, కానీ చాలా మంది ప్రజలకు ఇది తెలియదు.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ
وَلَهُمُ الْعَذَابُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ۝

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ۝

هُدًى وَذِكْرَى لِأُولَى الْأَلْبَابِ ۝

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ
لِنَفْسِكَ وَسَيَجْزِيكَ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ
وَالْإِبْكَارِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنَّ فِي صُدُورِهِمُ الْاَكْبَرُ
مَا هُمْ بِالْغَيَةِ فَاسْتَغِذُّ بِاللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۝

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ
النَّاسِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

పునరుత్థానదినం, సౌక్యాల దినం అని కూడా అనబడుతోంది. ఇంకా చూడండి, 39:69.

1. అ' సత్తున్: అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) కారుణ్యం నుండి బహిష్కారం.

2. చూడండి, 5:44.

58. మరియు గ్రుడ్డివాడు మరియు చూడ గలవాడు, సమానులు కాజాలరు మరియు అదేవిధంగా! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారు మరియు దుర్వర్తనులు కూడా (సమానులు కాజాలరు). మీరు అర్థం చేసుకునేది చాలా తక్కువ!

59. నిశ్చయంగా, అంతిమ ఘడియ తప్పక రానున్నది, అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయినా చాలా మంది ప్రజలు విశ్వసించరు.

60. మరియు మీ ప్రభువు ఇలా అన్నాడు: “నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను.¹ నిశ్చయంగా, ఎవరైతే నా ప్రార్థనపట్ల దురహంకారం చూపుతారో, వారు తప్పక అవమానితులై సరకంలో ప్రవేశించగలరు.”

61. అల్లాహ్! ఆయనే, మీ కొరకు విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి రాత్రిని మరియు (చూడటానికి) ప్రకాశవంతమైన పగటిని నియమించినవాడు.² నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రజలపట్ల ఎంతో అనుగ్రహుడు, కాని చాలా మంది ప్రజలు కృతజ్ఞతలు తెలుపరు.

62. ఆయనే, అల్లాహ్, మీ ప్రభువు! ప్రతి దానిని సృష్టించిన వాడు. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దైవం లేడు! అయితే మీరు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?³

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرَةُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَلْمِزُونَ مَا تَنَزَّلُ الْكُرُونُ

إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ ذَخِيرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَوْمَ لِسَانًا فَيَصِفُ
وَالْتَهَارُ مُبْرَأًا إِنَّ اللَّهَ لَهُ فَضْلٌ عَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
فَاتَّبِعُوهُ فَتُؤْمِنُوا

1. హుదీస్: “అద్దు‘ఆఉ హువల్ ఇబాదహ్, వ అద్దు‘ఆఉ ముఖ్ఖుల్ ఇబాదహ్.” దు‘అ అంటే ఇక్కడ చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ‘ఇబాదహ్ అంటే నమాజ్. (మున్నద్ది అహ్మద్ 4/271) ఇంకా చూడండి 2:186.

2. చూడండి, 27:86.

3. చూడండి, 5:75, చివరి వాక్యం.

63. ఇదే విధంగా, అల్లాహ్ సూచన (ఆయాత్)లను తిరస్కరించే వారందరూ మోసగింపబడుతూ ఉంటారు.

64. అల్లాహ్‌యే! మీ కొరకు భూమిని నివాసస్థలంగా మరియు ఆకాశాన్ని కప్పుగా నియమించిన వాడు మరియు ఆయనే మీకు మంచి రూపాన్నిచ్చి దానిని ఎంతో చక్కగా తీర్చిదిద్దాడు మరియు మీకు మంచి వస్తువులను జీవనోపాధిగా సమకూర్చాడు. ఆయనే అల్లాహ్! మీ పోషకుడు. కావున అల్లాహ్ ఎంతో శుభదాయకుడు, సర్వలోకాలకు ప్రభువు.

65. ఆయన సజీవుడు.¹ ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, కావున మీరు ఆయననే ప్రార్థించండి! మీ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించుకోండి. సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు, సర్వలోకాల పోషకుడైన అల్లాహ్ మాత్రమే. (5/8)

66. * ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు తరపునుండి, నాకు స్పష్టమైన సూచనలు వచ్చిన తరువాతనే, అల్లాహ్‌ను వదలి మీరు ఆరాధించేవాటి ఆరాధననుండి, నేను వారించబడ్డాను మరియు నేను సర్వలోకాల ప్రభువుకు మాత్రమే విధేయుడను (ముస్లింను) అయిఉండాలని, ఆజ్ఞాపించబడ్డాను.”

67. ఆయనే, మిమ్మల్ని మట్టితో సృష్టించాడు.² తరువాత వీర్య బిందువుతో, ఆ తరువాత పిండం (రక్తముద్ధ)తో, ఆ తరువాత మిమ్మల్ని శిశువు రూపంలో బయటికితీస్తాడు. ఆ తరువాత మిమ్మల్ని యుక్త వయస్సులో

كَذَلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ
بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ النَّعِيمَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ
رَبُّكُمْ فَتَبَرَّكِ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

قُلْ إِنِّي هُيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي
وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ رُءُوبٍ ثُمَّ يَفْضِلُكُمْ
مِنْ عَاقِلَةٍ ثُمَّ يُعْرجُكُمْ أَطْفَالًا ثُمَّ لِنَبْلُوَكُمْ
أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِنَكُونُنَّ أَسْوَءًا مِنْكُمْ مِنْ قَبْلِ
وَلِنَبْلُوَكُمْ أَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

1. అల్-హుయుగ్: సజీవుడు, నిత్యుడు, నిత్యజీవుడు. చూడండి, 2:255.

2. చూడండి, 3:59, 11:61, 22:5, 30:20. ఈ ఆయాత్‌లో, ‘తురాబ్’తో సృష్టించాడని ఉంది.

బలం గలవారిగా చేస్తాడు; చివరకు మిమ్మల్ని ముసలివారిగా మార్చుతాడు. మీలో కొందరు దీనికి ముందే చనిపోతారు. మరియు మీరంతా మీ నియమిత కాలం వరకే నివసిస్తారు. బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని (ఇదంతా మీకు వివరించబడుతోంది).

68. జీవితం ఇచ్చేవాడు మరియు మరణింపజేసేవాడు ఆయనే! ఆయన ఏదైనా చేయాలనుకున్నప్పుడు, కేవలం దానితో: “అయిపో!” అని అంటాడు, అంతే అది అయిపోతుంది.

69. ఏమీ? నీకు తెలియదా? అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను గురించి వాడులాడే వారు ఏవిధంగా (సత్యంనుండి) తప్పించ బడుతున్నారో?

70. ఎవరైతే ఈ గ్రంథాన్ని అసత్యమని తిరస్కరించారో మరియు మేము మా సందేశహారులకు ఇచ్చి పంపిన దానిని (తిరస్కరించారో), వారు తప్పక త్వరలోనే (తమ పర్యవసానం) తెలుసుకుంటారు;

71. ఎప్పుడైతే వారిమెడలలో సంకెళ్ళు¹ (ఇనుపపట్టీలు) మరియు గొలుసులు వేయబడతాయో మరియు వారు ఈడ్చబడతారో!

72. సలసల కాగే నీళ్ళలోకి; తరువాత నరకాగ్నిలోకి కాలచుబడటానికి.

73. అప్పుడు వారితో అనబడుతుంది: “మీరు సాటికల్పించే (భాగస్వాములు) ఇప్పుడు ఎక్కడున్నారు?

74. “(ఎవరినైతే) మీరు అల్లాహ్ ను వదలి

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرُ الْوَالِدَيْنِ
يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُبَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ
أَلَىٰ يَصْرِفُونَ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّمَا أَرْسَلْنَا بِهِ
رُسُلًا فَتَوَفَّوهُم بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

إِذَا الْأَغْصَلَ فِي أَعْتَابِهِمْ وَالسَّلسِلُ
يُسَجَّبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَبِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ

(ప్రార్థిస్తూ ఉన్నారో!)” వారంటారు: “వారు మమ్మల్ని త్యజించారు! అలాకాదు దీనికి పూర్వం మేము ఎవరినీ ప్రార్థించేవారమే కాదు.”¹ ఈవిధంగా అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారులను మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు.

75. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదంతా మీరు అన్యాయంగా, భూమిలో విర్రవీగుతూ ఉన్నందుకు మరియు దురభిమానంతో ప్రవర్తించినందుకూ!

76. “(కావున ఇప్పుడు) సరకద్వారాలలో ప్రవేశించండి, అందులో శాశ్వతంగా ఉండటానికి. దురహంకారంతో ప్రవర్తించిన వారి నివాసస్థలం ఎంత దుర్భరమైనది!”

77. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు సహనం వహించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం. మేము వారికి చేసిన వాగ్దానాల (శిక్ష) నుండి కొంత నీకు చూపినా! లేదా (దానికి ముందు) నిన్ను మరణింపజేసినావారందరూ మా వైపునకే కదా మరలింపబడతారు!²

78. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి మేము నీకు పూర్వం అనేక ప్రవక్తలను పంపాము; వారిలో కొందరి వృత్తాంతం మేము నీకు తెలిపాము; మరికొందరిని గురించి నీకు తెలుపలేదు. మరియు అల్లాహ్ అనుమతిలేనిదే, ఏ ప్రవక్తా కూడా ఏ అద్భుతక్రియ (అయాత్)లను స్వయంగా చేయలేడు.³ కాని

تَدْعُوهُمْ قَبْلَ شَيْءٍ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ
الْكَاذِبِينَ ﴿٧٥﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمُرَّحُونَ ﴿٧٦﴾

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ بَعْضَ
الَّذِي نَعُدُّهُمْ أَوْ تَوَفِّيكَ وَآلَيْنَا يَجْعَلُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ
قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فَفُتِنَى بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٩﴾

1. చూడండి, 6:23.

2. చూడండి, 10:46.

3. చూడండి, 6:109. అద్భుతక్రియలు (ముఅజిబాత్) కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) అధీనంలోనే ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరినప్పుడే వాటిని చూపిస్తాడు. పూర్వకాలపు చాలా మంది ప్రవక్తల జాతి ప్రజలు, అద్భుతక్రియలు చూసికూడా విశ్వసించ లేదు.

అల్లాహ్ ఆజ్ఞ వచ్చినపుడు, న్యాయంగా తీర్పుచేయబడుతుంది. మరియు అప్పుడు అసత్యవాదులు నష్టానికి గురిఅవుతారు.

79. అల్లాహ్ మీ కొరకు పశువులను సృష్టించాడు, వాటిమీద మీరు సవారీ చేయటానికి మరియు వాటిలో కొన్నింటిని మీరు తినుటకూను!

80. మరియు వాటి వల్ల మీకు ఇతర లాభాలు కూడా ఉన్నాయి, వాటి ద్వారా మీ హృదయాలు కోరిన చోట్లకు పోవటానికి ఉపయోగపడతాయి మరియు వాటి మీద మరియు పడవల మీద మీరు తీసుకుపోవడతారు.

81. మరియు (ఈ విధంగా) ఆయన మీకు తన సూచన (ఆయాత్)లను చూపుతున్నాడు. అయితే అల్లాహ్ యొక్క ఏ ఏ సూచన (ఆయాత్)లను మీరు నిరాకరిస్తారు?

82. ఏమీ? వీరు భూమిలో సంచరించ లేదా? అప్పుడు వీరికి పూర్వం గతించినవారి గతి ఏమయిందో కనిపించలేదా? వారు వీరికంటే సంఖ్యాపరంగా అధికులు మరియు వీరికంటే ఎక్కువ బలవంతులు మరియు భూమిలో (ఎక్కువ) చిహ్నాలు వదలిపోయారు, కాని వారి సంపాదన వారికి ఏ విధంగానూ పనికిరాలేదు.

83. ఎందుకంటే! వారి సందేశహారులు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు తమ దగ్గరున్న జ్ఞానానికి గర్వపడ్డారు; కాబట్టి వారు దేనిని గురించి పరిహాసాలాడుతూ ఉన్నారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا
وَمِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً
فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ تَحْمِلُونَ ﴿٨٠﴾

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَكَأَيْسَرَ اللَّهُ تَنكِرُونَ ﴿٨١﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ
مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا آخَرُوا عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

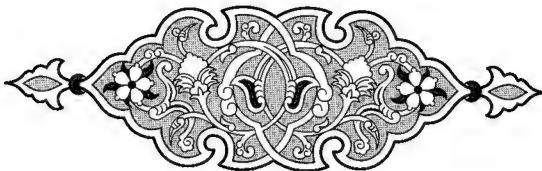
فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَحُوا بِمَا بَيْنَهُمْ
مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٣﴾

84. ఆ తరువాత మా శిక్షను చూసినప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు: “మేము అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తున్నాము మరియు మేము (అల్లాహ్ కు) సాటికల్పిస్తూ వచ్చిన భాగస్వాములను తిరస్కరిస్తున్నాము.”

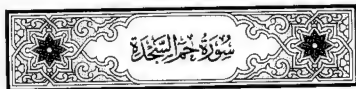
85. కాని మా శిక్షను చూసిన తర్వాత, వారి విశ్వాసం వారికి ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాజాలదు. ఇదే అల్లాహ్ తన దాసులకొరకు వాస్తవంగా, నియమించిన విధానం. మరియు అక్కడ సత్యతిరస్కారులు సప్తానికి గురిఅవుతారు.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا امْكُتِبَ عَلَيْنَا مِنَ اللَّهِ وَحْدَهُ
وَكُفِّرْنَا بِمَا كُنَّا بِلَهُ مُشْرِكِينَ ۝

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۖ
سُئِنَّا اللَّهُ الْبَاقِيَ قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ
وَحَسِرَ لَهُمْ أَلْكَ الْكُفْرُ ۚ ۝

41. సూరహ్ 'హా మీమ్ అన్ సజ్జహ్'

ఈ సూరహ్, 40వ సూరహ్ తరువాత అవతరింపజేయబడింది. పు'స్సెలత్ అంటే ప్రతిపాదించ, వివరించ, వ్యాఖ్యానించ బడిన విషయం. ఈ శబ్దం 3వ ఆయత్లో ఉంది. దీని మరొక పేరు. 'హా-మీమ్ అన్-సజ్జహ్. ఈ శబ్దం 37వ ఆయత్లో ఉంది. 32వ సూరహ్ పేరు సజ్జా కాబట్టి, దీని ముందు 'హా-మీమ్ పెట్టబడ్డాయి. దీని అవతరణ విషయం ఈ విధంగా వివరించబడింది: దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క అనుచరులు దినదినానికి ఎక్కువ కావటం చూసి, ముష్రీక్ ఖురైషులు అందరూ కలసి సమావేశం చేసి, 'ఉత్బ్ బిన్-రబీ'అ అనే వ్యక్తిని దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి రాయబారిగా పంపుతారు. అతడు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో: 'నీకు ధనసంపత్తులు, నాయకపదవి, అందమైన స్త్రీలతో వివాహం లేక నీకు ('స'అస) ఏదైన దుష్టజిన్ బాధిస్తున్నట్లయితే దాని కొరకు మంత్రతంత్రాలు కూడా చేయిస్తాము, నీవు ప్రచారం చేసే, ఈ క్రొత్త ధర్మాన్ని విడిచి మన తండ్రితాతల ధర్మాన్ని అనుసరించు.' అని అంటాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ చదివి వినిపిస్తారు. దానితో అతడు తిరిగిపోయి ఖురైషీలతో: "అతను ('స'అస) చెప్పే మాటలు మంత్రజాలం కావు, కవిత్యం కావు, అవి సత్యాలే!" అని అంటాడు. దానికి వారు: "నీవు కూడా అతని మంత్రజాలానికి గురిఅయ్యావు!" అని అంటారు. మక్కాలో అవతరించిన ఈ సూరహ్లో 54 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. హా -మీమ్.

2. దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) అవతరణ అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత తరపునుండి జరిగింది.

3. ఇదొక గ్రంథం, దీని సూచనలు (ఆయాత్) తెలివిగల వారి కొరకు, 'అరబ్బీ' భాషలో స్పష్టమైన ఉపన్యాసం (ఖుర్ఆన్)గా వివరించబడ్డాయి.

4. (స్వర్గపు) శుభవార్తనిచ్చేదిగా మరియు హెచ్చరించేదిగా; అయినా చాలా మంది

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُنْ بِمَقْصُودِكُمْ لَيْسَ بِكُلِّ قَوْلٍ مَعْنً

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ الْأَكْثَرُ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ

దీనిపట్ల విముఖత చూపుతున్నారు, కాబట్టి వారు వినటంలేదు.

5. మరియు వారు ఇలా అన్నారు: “నీవు దేనివైపునకైతే మమ్మల్ని పిలుస్తున్నావో, దానిపట్ల మా హృదయాలమీద తెరలు కప్పబడిఉన్నాయి; మరియు మా చెవులలో చెవుడు ఉంది మరియు నీకూ మాకూ మధ్య ఒక అడ్డుతెర ఉంది;¹ కావున నీవు నీ పని చేయి, మేము మా పని చేస్తాము.”

6. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “నిశ్చయంగా నేను కూడా మీలాంటి ఒక మానవుణ్ణి మాత్రమే!² నాకు దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా ఇలా తెలుపబడింది: 'నిశ్చయంగా, మీ ఆరాధ్య దేవుడు, ఒకేఒక్క దేవుడు (అల్లాహ్) కావున మీరు నేరుగా ఆయన వైపునకే మరలండి మరియు ఆయననే క్షమాపణకై వేడుకోండి.' ” మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు సాటికల్పించే వారికి వినాశం ఉంది.

7. వారికి, ఎవరైతే విధిదానం ('జకాత్) ఇవ్వరో మరియు పరలోకాన్ని తిరస్కరిస్తారో!³

8. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తారో వారికి ఎడతెగని ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంటుంది. (3/4)

9. * వారితో ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు, భూమిని రెండు రోజులలో సృష్టించిన ఆయన

وَقَالُوا أَأُفْلِحُ بِبَنَائِنَا إِنَّمَا كُنَّا نَعْمُونَ عَلَىٰ آلِهَتِنَا وَإِنَّا لَكَاثِرُونَ
إِنَّا لَنَعْلَمُ الْغُيُوبَ

قُلْ إِنَّمَا آتَاكُمْ بُرْهَانٌ مِّنِّي وَإِنِّي أَنصَبُ الْهَلْهَلُ
وَإِنِّي لَأَسْتَفْتِيكُمْ فِي الْيَوْمِ وَأَسْتَغْفِرُكُمْ
وَوَيْلٌ لِلْمُصْرِئِينَ

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ
هُمْ كَافِرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَمْنُونٍ

قُلْ إِنَّمَا لَكُمْ الْاَرْضُ عَلَىٰ خَلْقِ الْاَرْضِ فِي

1. చూడండి, 7:46, 6:25.

2. చూడండి, 6:50.

3. అ'జ్జకాతు: మదీనాలో 2వ హిజ్రీలో విధిగా నియమించబడింది. కావున ఇక్కడ 'జకాత్ అంబే దానం. మొదట ఉదయం మరియు సాయంత్రం రెండు సమాజాలు విధిగా చేయబడి ఉండేవి. హిజ్రీరత్తుకు ఒకటిన్నర సంవత్సరం ముందు మే'రాజ్‌లో ఐదు సమాజాలు విధిగా చేయబడ్డాయి. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

(అల్లాహ్)ను తిరస్కరించి, ఇతరులను ఆయనకు సమానులుగా నిలబెడతారా? సర్వలోకాలకు పోషకుడు ఆయనే కదా?"¹

10. మరియు ఆయన దాని(భూమి)లో దాని పైనుండి స్థిరమైన పర్వతాలను నెలకొలిపాడు² మరియు అందులో శుభాలను అనుగ్రహించాడు మరియు అర్థించే వారి కొరకు, వారి అవసరాలకు సరిపోయేటట్లు జీవనోపాధిని సమకూర్చాడు, ఇదంతా నాలుగు రోజులలో పూర్తిచేశాడు.

11. అప్పుడే³ ఆయన కేవలం పొగగా⁴ ఉన్న ఆకాశం వైపునకు తన ధ్యానాన్ని మరల్చి, దానిని మరియు భూమిని ఉద్దేశించి ఇలా అన్నాడు: “మీరిద్దరు (ఉనికిలోకి) రండి మీకు ఇష్టమున్నా, ఇష్టం లేకపోయినా!” అవి రెండూ: “మేమిద్దరమూ విధేయులమై (ఉనికిలోకి) వస్తాము.” అని అన్నాయి.

12. కావున ఆయన వాటిని రెండు రోజులలో ఏడు ఆకాశాలుగా నిర్మించాడు, మరియు ప్రతి ఆకాశానికి దాని వ్యవహారాన్ని దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా నిర్దేశించాడు. మరియు మేము ఈ ప్రపంచపు ఆకాశాన్ని దీపాలతో (నక్షత్రాలతో) అలంకరించాము మరియు దానిని సురక్షితం చేశాము.⁵ ఇదే సర్వశక్తిమంతుని, సర్వజ్ఞుని నియామకం.

يَوْمَئِذٍ يَخْلَعُونَ لَهُ أَدَاذَا ذَلِكِ رَبُّ الْعَالَمِينَ

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَابِي مِنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَكَرَّرَ فِيهَا أَقْوَانَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءٍ لِّلَّالَّالِينَ

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

فَقَضَيْنَهُنَّ أَرْبَعًا سَبْعَ سُبُوطٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَرْبَعًا وَرَبَّنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ وَتَوَحُّطًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

1. సృష్టిని ఆరు రోజులలో సృష్టించాడు. చూడండి, 7:54.

2. భూమిలోనుండి పర్వతాలను పుట్టించి వాటిని దానిపై నాటాడు, భూమి కదలిపోకుండా.

3. సు'మృ: 'అరబ్బీ భాషలో ఒకే విషయాన్ని బోధించే రెండువాక్యాలను కలుపుటకు గూడా ఈ శబ్దం సు'మృ వాడబడుతోంది. ఇక్కడ వాడబడినట్లు.

4. దుఖానున్: పొగ, ఇది హైడ్రోజన్ గ్యాస్ కావచ్చు. దీని నుండియే ప్రపంచంలోని మూలపదార్థాలు (Elements) అన్నీ రూపొందించబడ్డాయి. చూడండి, 2:29.

5. చూడండి, 15:16-18 మరియు 37:6.

13. ఇప్పుడు ఒకవేళ వారు విముఖులైతే వారితో ఇలా అను: “ ‘ఆద్ మరియు స‘మూద్ జాతుల వారిపై వచ్చిపడినట్టి గొప్ప పిడుగులాంటి శిక్ష గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.”¹

14. ఇక దైవప్రవక్తలు వారి వద్దకు వారి ముందునుండి మరియు వారి వెనుకనుండి వచ్చి: “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకండి!” అని అన్నప్పుడు, వారు ఇలా అన్నారు: “మా ప్రభువే గనక కోరితే దేవదూతలను పంపి ఉండేవాడు.”² కావున మేము మీ ద్వారా పంపబడిన దానిని నిశ్చయంగా, తిరస్కరిస్తున్నాము!”

15. ఇక ‘ఆద్ వారి విషయం: వారు దురహంకారంతో భూమిలో అన్యాయంగా ప్రవర్తించే వారు. మరియు ఇలా అనేవారు: “బలంలో మమ్మల్ని మించినవాడు ఎవడున్నాడు?” ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా, వారిని సృష్టించిన అల్లాహ్ బలంలో వారికంటే ఎంతో మించినవాడని? అయినా వారు మా సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు!

16. చివరకు మేము వారికి, ఇహలోక జీవితంలోనే అవమానకరమైన శిక్ష రుచి చూపించాలని, అశుభమైన దినాలలో వారిపై తీవ్రమైన తుఫానుగాలిని పంపాము.³ మరియు వారి పరలోకశిక్ష దీనికంటే ఎంతో

فَإِنْ عَرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ ضِيعَةً مِّثْلَ ضِيعَةٍ
عَالٍ وَنُورٍ ۝

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا يَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ
مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِهَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ لَكُفْرُونَ ۝

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِعَبْرَةِ الْحَقِّ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي
خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ۝

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ
لِيَذُنَّ عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيَانِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْثَرُ وَلَهُمْ أَلْيَصَرُونَ ۝

1. ‘ఆద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:65-69 మరియు స‘మూద్ వారి గాథకై చూడండి, 26:123-158.

2. చూడండి, 6:8-9 మరియు 15:7.

3. తుఫాన్ గాలి వీచిన దినాలు ఆ సత్యతిరస్కారుల కొరకే అశుభమైనవి. కాని ఆ పేరుగల దినాలు అందరి కొరకూ అశుభమైనవని దీని అర్థం కాదు. వివరాలకు చూడండి, 69:6-8.

అవమాన కరమైనదిగా ఉండబోతుంది. మరియు వారికెలాంటి సహాయం లభించదు.

17. మరియు స'మూద్ వారి విషయం: మేము వారికి మార్గదర్శకత్వం చేశాము. కాని వారు మార్గదర్శకత్వానికి బదులు గ్రుడ్డితనాన్నే ఇష్టపడ్డారు. చివరకు వారి (దుష్ట) కర్మలకు ఫలితంగా, వారిపై పిడుగులాంటి అవమానకరమైన శిక్ష పడింది.¹

18. మరియు మేము వారిలో విశ్వాసులైన వారిని మరియు దైవభీతిగల వారిని రక్షించాము.

19. మరియు (జ్ఞాపకముంచుకోండి) అల్లాహ్ యొక్క విరోధులు నరకాగ్ని వైపుకు సమీకరించబడే రోజు, వారు తమతమ స్థానాలకు పంపబడతారు.

20. చివరకు వారు దానిని (నరకాగ్నిని) చేరుకున్నప్పుడు; వారి చెవులు వారి కళ్ళు మరియు వారి చర్మాలు వారు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను గురించి, వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి.

21. మరియు వారు తమ చర్మాలను (అవయవాలను) అడుగుతారు: “మీరెందుకు మాకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తున్నారు?” అవి ఇలా సమాధానమిస్తాయి: “ప్రతి వస్తువుకు మాట్లాడే శక్తి ప్రసాదించిన అల్లాహ్ యే మమ్మల్ని మాట్లాడింపజేశాడు.” మరియు ఆయనే మిమ్మల్ని మొదటి సారి సృష్టించిన వాడు, మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.²

وَأَمَّا شُودُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَنَى عَلَى الْهُدَى
فَأَخَذَتْهُمُ صُفْعَةٌ الْعَذَابِ فَهَلُكُوا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿١٨﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا الْجُلُودُ هِيَ شَهِدَتْ عَلَيْنَا قَالُوا
أَنْطَقَتِ اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ
خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَالْآخِرَ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

1. చూడండి, 69:5.

2. చూడండి, 24:24, 36:65.

22. మరియు (మీరు దుష్కార్యాలు చేసేటప్పుడు) మీ చెవులనుండి మీ కండ్లనుండి మరియు మీ చర్మాలనుండి - మీకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం వస్తుందేమోనని - మిమ్మల్ని మీరు దాచుకునేవారు కాదు. అంతేకాదు మీరు చేస్తున్న ఎన్నో కార్యాలు వాస్తవంగా, అల్లాహ్ కు తెలియటంలేదని మీరు భావించేవారు.

23. మరియు మీ ప్రభువువట్ల మీరు భావించిన ఈ భావనే మిమ్మల్ని నాశనం చేసింది. కావున మీరు నష్టపోయే వారిలో చేరిపోయారు.

24. అప్పుడు వారు సహనం చూపినా, నరకాగ్నియే వారి నివాసస్థాన మవుతుంది. ఒకవేళ వారు (తమను తాము సరిదిద్దు కోవటానికి) అవకాశం కొరకు వేడుకున్నా వారికి అవకాశం ఇవ్వబడదు.¹ (7/8)

25. * మరియు మేము వీరికి స్నేహితులుగా (ప్రేతానులను) నియమించాము. వారు వీరి ముందు వెనుకా ఉన్నవాటిని వీరికి ఆకర్షణీయమైనవాటిగా చేశారు. కావున వీరికి పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవుల తరాల విషయంలో జరిగిన శిక్షా నిర్ణయమే, వీరి విషయంలో కూడా జరిగింది. నిశ్చయంగా, వీరే సప్తానికి గురిఅయిన వారయ్యారు.

26. మరియు సత్యతిరస్కారులు (పరస్పరం) ఇలా చెప్పుకుంటారు: “ఈ ఖుర్ఆన్ ను వినకండి! మరియు ఇది వినిపించబడినప్పుడు వినబడకుండా విఘ్నంకలిగించండి, బహుశా మీరు ప్రాబల్యం పొందవచ్చు!”

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْشِدُونَ أَنْ يَتَّخِذَ عَلَيْكُمْ
سَمْعَكُمْ وَلَا أَبْصَارَكُمْ وَلَا جُلُودَكُمْ وَلَكِنْ كُنْتُمْ
أَنْ اللَّهَ لَا يَعْلَمُكُمْ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَلَكُمْ ظُلُمَاتٌ فِي الدِّينِ كُنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَزْدِكُم
فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨﴾

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعِزُّوا
فَمَا لَهُمْ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٩﴾

وَقَفَّضْنَا لَهُمْ قُرْنًا فَرَّقُوا فِيهِمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
فِي أَمْرِ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْغُرِينَ
وَالْإِنْسِ لَهُمْ كَانُوا خَيْرِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَسْعُورِ الْإِنْسِ الْغُرِينَ
وَالْغُرُفِي لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

27. కావున మేము నిశ్చయంగా, ఈ సత్యతిరస్కారులకు కఠినశిక్షను చవి చూపిస్తాము మరియు వారు చేస్తూఉండిన దుష్టకార్యాలకు తగినఫలితాన్ని నొసంగుతాము -

28. అల్లాహ్ విరోధులకు దొరికే ప్రతిఫలం ఇదే - నరకాగ్ని. అందు వారి శాశ్వతగృహం ఉంటుంది. ఇది మా సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తూవున్న దాని ప్రతిఫలం.

29. అప్పుడా సత్యతిరస్కారులు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేసిన ఆ జిన్నాతులను మరియు మానవులను మాకు చూపించు; వారు మరింత పరాభవం పొందటానికి మేము వారిని మా పాదాలక్రింద పడవేసి త్రొక్కుతాము.”¹

30. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే: “అల్లాహ్ యే మా ప్రభువు!” అని పలుకుతూ తరువాత దానిపైననే స్థిరంగా ఉంటారో² వారిపై దేవదూతలు దిగివచ్చి (ఇలా అంటారు): “మీరు భయపడకండి మరియు దుఃఖపడకండి, మీకు వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గపు శుభవార్తను వినండి!

31. “మేము ఇహలోకజీవితంలో మరియు పరలోకజీవితంలో కూడా మీకు సన్నిహితులముగా ఉన్నాము. మరియు మీ కొరకు అందులో మీ మనస్సులు కోరిందంతా ఉంటుంది. మరియు మీరు ఆశించేదంతా దొరుకుతుంది.

فَلَنَنذِرَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْعَادَاءِ ۖ اللَّهُ الشَّارِعُ لَهُمْ فِيهَا
دَارُ الْآخِلَةِ ۖ جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَأْتِينَا
بِجَحْدُونَ ﴿٢٨﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرَبْنَا لَكَ ضَلٰٓئِلًا
مِّنَ الْجِنَّ وَالْإِنسِ تَجْعَلُ لَهَا تَحَوِّتَ أَقْدَامَنَا
لِيَكُونَا مِنَ الْآسَفِينَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ الْأَتْقَاۗفُوا وَلَا تَخْرُوۗا وَأَبۡشُرُوا
بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

تَحَنُّنًا مِنَّا ۖ لَكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَوْنَ أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدۡرَعُونَ ﴿٣١﴾

1. చూడండి, 7:38.

2. ఒక సహాబీ(ర'ది.అ.) దైవప్రవక్త (సఅస)తో ఇలా ప్రశ్నించాడు: 'నాకు ఇటువంటి మాట చెప్పండి, దానితో మీ తరువాత ఎవ్వరినీ అడిగే అవసరం ఉండగూడదు!' దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'ఇలా అను నేను అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించాను, తరువాత దాని (విశ్వాసం) పైననే స్థిరంగాఉన్నాను.' ('స'హి'హ్ ముస్లిం).

32. “ఇదంతా క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత ప్రసాదించిన ఆతిథ్యము.”

33. మరియు (ప్రజలను) అల్లాహ్ వైపునకు పిలుస్తూ, సత్కార్యాలు చేస్తూ: “నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ కే విధేయుడను (ముస్లింను)!” అని పలికే వాని మాటకంటే మంచిమాట మరెవరిది?

34. మరియు మంచి మరియు చెడులు
సరిసమానం కాజాలవు. (చెడును) మంచితో
తొలగించు; అప్పుడు నీతో విరోధమున్న
వాడు కూడా తప్పక నీ ప్రాణస్నేహితుడు
అవుతాడు.¹

35. మరియు ఇది కేవలం సహనశీలురకు తప్ప ఇతరులకు లభించదు. మరియు ఇది² గొప్ప అదృష్టవంతులకు తప్ప ఇతరులకు లభించదు.

36. మరియు ఒకవేళ 'షై'తాన్ నుండి నీకు ఏదైనా కలత కలిగినపుడు, నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో.³ నిశ్చయంగా ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

37. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో రేయింబవళ్ళు మరియు సూర్యచంద్రులున్నాయి. మీరు సూర్యునికిగానీ చంద్రునికిగానీ సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయకండి, కాని కేవలం వాటిని సృష్టించిన అల్లాహ్‌కు మాత్రమే సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయండి -

نُزِّلَ مِنَ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٣﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٢٢﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ
كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٥٧﴾

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٥٥﴾

وَأَمَّا يَنْزِعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٣٦﴾

وَمِنَ الْبَيْتِ الْاَيْلُ وَالْهَادُ وَالشَّسُ وَالْقَمَرُ لَا تَعْبُدُوا
لِلشَّسِ وَلَا الْقَمَرِ وَاحْبُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ
اِنْ كُنْتُمْ رَاٰهُ تَعْبُدُونَ ﴿٢٠﴾

ان كنتم اياه تعبدون ﴿٣٤﴾

1. చూడండి, 13:22. ఎవరైనా మీకు కీడుచేస్తే వానికి మేలుచేయండి. ఎవడైనా మీకు అన్యాయం చేస్తే వాడిని క్షమించండి. ఎవడైనా మీ మీద దౌర్జన్యంచేస్తే సహనం వహించండి. ఈ విధమైన వ్యవహారాలతో మీ శత్రువు కూడా మీ స్నేహితుడవుతాడు.

2. అంటే స్వర్ణవాసం.

3. చూడండి, 7:200.

నిజంగానే మీరు ఆయనను ఆరాధించే వారే అయితే!

38. ఒకవేళ వారు దురహంకారానికి పాల్పడితే! ఇక నీ ప్రభువుకు దగ్గరగా ఉన్నవారు (దేవదూతలు) రేయింబవళ్ళు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు; మరియు వారెన్నడూ అలసట చూపరు. ۞

39. మరియు ఆయన సూచన (అయాత్)లలో ఒకటి: నిశ్చయంగా, నీవు భూమిని పాడు (ఎండిపోయిన బంజరు) నేలగా చూస్తున్నావు; కాని మేము దానిపై నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించగానే, అది పులకించి, ఉబ్బిపోతుంది. నిశ్చయంగా, దీనిని (ఈ భూమిని) బ్రతికించి లేపే ఆయన (అల్లాహ్) మృతులను కూడా బ్రతికించి లేపుతాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

40. నిశ్చయంగా, మా సూచనలకు వికృత అర్థం అంటగట్టేవారు మాకు కనిపించకుండా ఉండలేరు. అయితే! పునరుత్థానదినమున నరకాగ్నిలో పడవేయబడేవాడు ఉత్తముడా? లేక శాంతియుతంగా వచ్చేవాడా? మీరు కోరేది మీరు చేయండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా ఆయన చూస్తున్నాడు.

41. నిశ్చయంగా, తమ దగ్గరకు హితబోధ వచ్చినపుడు దానిని తిరస్కరించే వారే (నష్టపోయే వారు). మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) చాలా శక్తివంతమైన (గోప్ప) గ్రంథం;

42. అసత్యం దాని (ఖుర్ఆన్) ముందు నుండిగానీ లేదా దాని వెనుక నుండిగానీ దానిపైకి రాజాలదు. అది మహా వివేకవంతుడు,

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْاَرْضَ خَاسِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْزَلَتْ وَرَبَّتْ إِنَّ اللَّهَ يُحْيِيهَا لِمَنْجَى السَّوْءِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ فِي آلِهَتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا ۝ أَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِيَ آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۝ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَلَهُمْ لَعْنَةُ الْكَافِرِينَ ۝

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ۝

సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు, అయిన ఆయన (అల్లాహ్) తరపునుండి అవతరింపజేయబడింది.¹

43. (ఓ ముహమ్మద్!) వాస్తవానికి, నీకు చెప్పబడిన దానిలో పూర్వం గతించిన ప్రవక్తలకు చెప్పబడనిది ఏదీలేదు.² నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు మాత్రమే క్షమాశీలుడు మరియు బాధాకరమైన శిక్ష విధించేవాడు కూడాను!

44. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అరబ్బేతర భాషలో అవతరింపజేసి ఉండి నట్లైతే వారు ఇలా అని ఉండేవారు: “దీని సూచనలు (ఆయాత్) స్పష్టంగా ఎందుకు వివరించబడలేదు?” (గంభీరమేమో) అరబ్బేతర భాషలో మరియు (సందేహపరుడేమో) అరబ్బు?” వారితో ఇలా అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) విశ్వసించిన వారికి మార్గదర్శకత్వం మరియు స్వస్థత నొసంగేది. మరియు విశ్వసించని వారి చెవులకు అవరోధం మరియు వారి కళ్ళకు ఒక గంతు. అలాంటి వారిస్థితి ఎంతో దూరం నుండి పిలువబడినవారి అరుపులాంటిది!”

مَا يَقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ
إِنْ رَأَيْتَ أَنَّكَ لَنْ تُغْفَرَ ذُنُوبَكَ وَعِقَابُ اللَّهِ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَجَبًا لَقَالُوا لَوْلَا نُصِّلَتْ
إِلَيْنَا آيَاتُ عَجَبٍ وَعَرِيقٌ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
هُدًى وَبُشْرَى وَالَّذِينَ لَا يُمْنُونَ فِيهِ إِذَا نَحْنُ
وَقُرْآنُهُ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَٰئِكَ يَنْزِلُونَ مِنْ مَكَانٍ
بَعِيدٍ

1. ఈ ఖుర్ఆన్ అన్ని విధాలుగా భద్రపరచబడింది - దాని ముందునుండి గానీ మరియు వెనుకనుండి గానీ - అంటే అసత్యవాదులు దీని ముందు నుండి వచ్చి ఇందులో దేనినీ తగ్గించలేరు. మరియు దీని వెనుక నుండి వచ్చి దీనిలో దేనినీ అధికం చేయలేరు. అంటే ఇందులో ఏ విధమైన మార్పులు తేలేరు. ఎందుకంటే ఇది మహా వివేకవంతుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.) తరపునుండి అవతరింపజేయబడింది. మరియు ఆయనే పునరుత్థానదినం వరకు దీనిని (ఖుర్ఆన్ ను) భద్రంగా ఉంచుతాను, అని అన్నాడు, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

2. చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థం చేసుకున్నారు. ఒకటి: పూర్వప్రజలు తమ ప్రవక్త (అ.స.)లతో ఇతను పిచ్చివాడు, మాంత్రికుడు, అసత్యవాదుడు, వగైరా అన్నమాటలనే ఈ మక్కా ముష్రీకులు కూడా మీతో అంటున్నారు. ఈ విధమైన మాటలతో దైవప్రవక్త ఓదార్చబడుతున్నారు.

రెండో అర్థం: దైవప్రవక్త (స'అస)తో ఏకాగ్రచిత్తం, ఏక దైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవక్తలందరితో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫత్వ్ అల్-ఖదీర్).

3. చూడండి, 13:37 మరియు 14:4.

45. వాస్తవానికి మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము, కాని దాని విషయంలో కూడా భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. ఒకవేళ నీ ప్రభువునుండి, మొదటినుంచే నిర్ణయం తీసుకోబడి ఉండకపోతే,¹ వారిమధ్య ఎప్పుడో తీర్పు జరిగివుండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దానిని గురించి ఆందోళన కలిగించే సందేహానికి గురిఅయ్యారు.

46. ఎవడైతే సత్కార్యం చేస్తాడో అతడు తన (మేలు) కొరకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. మరియు నీ ప్రభువు తన దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడు కాదు.

47. (*) ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే చెందినది.² మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఫలాలు పుష్పకోశాల³ నుండి బయటికిరావు మరియు ఆయనకు తెలియకుండా ఏ స్త్రీ కూడా గర్భిందాల్చదు మరియు ప్రసవించదు. మరియు ఏ దినమునైతే వారిని పిలిచి: “మీరు నాకు సాటికల్పించే ఆ భాగస్వాములు ఎక్కడున్నారు?” అని అడిగితే, వారు ఇలా జవాబిస్తారు: “మాలో ఎవ్వడు కూడా దీనికి సాక్ష్యం ఇచ్చేవాడు లేడని మేము ఇదివరకే మనవి చేసుకున్నాము!”

48. మరియు వారు ఇంతకు పూర్వం ఆరాధించేవారంతా వారిని త్యజించిఉంటారు.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِيَ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ①

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِلْعَالَمِينَ ②

الْيَوْمُ بُرْءُكَ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بُعْثَهَا وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِن
رَّبُّكُمْ إِنِّي قَالُوا أَذَلِكَ مَا مِثْلًا مِّنْ سُوءِ بَيِّنَةٍ ③

وَصَلَّى عَنْهُمْ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الْعُزَّى مِنْ قَبْلُ وَطَلُّوا

1. అంటే వారికొక గడువు నిర్ణయంపబడి ఉంది మరియు వారికి వ్యవధి ఇవ్వబడుతోంది.

చూడండి, 35:45

2. చూడండి, 7:187 మరియు 79:44.

3. అక్మామ్: Sheath, Bud, Calyx, పుష్పకోశం, కవచం, ఒర, పొర, తొడిమ.

మరియు తమకు తప్పించుకునే మార్గం లేదని వారు గ్రహిస్తారు.¹

49. మానవుడు మేలు కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఎన్నడూ అలసిపోడు. కాని ఒకవేళ అతనికి ఏదైనా ఆపద కలిగితే, అతడు ఆశవదలి నిరాశ చెందుతాడు.²

50. మరియు ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపదకాలం దాటిపోయిన తర్వాత మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపిస్తే అతడు తప్పకుండా ఇలా అంటాడు: “ఇది నా హక్కు! మరియు పునరుత్థానదినం వస్తుందని నేను భావించను. మరియు ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడినా! నిశ్చయంగా నాకు ఆయన దగ్గర మేలే ఉంటుంది.” కాని మేము సత్యతెలుపుతున్నామని వారు చేసిన కర్మలను గురించి వారికి తప్పక తెలుపుతాము మరియు వారికి భయంకరమైన శిక్ష రుచిచూపిస్తాము.

51. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు మా నుండి విముఖుడై ప్రక్కకు మరలిపోతాడు మరియు ఒకవేళ తనకు ఆపదవస్తే సుదీర్ఘమైన ప్రార్థనలుచేస్తాడు.

52. ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చిఉండి మీరు దానిని తిరస్కరిస్తే, దానిని వ్యతిరేకించటంలో చాలాదూరం పోయిన వానికంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడెవడు?”

53. ఇక త్వరలోనే మేము వారికి మా

لَهُمْ مِنْ عَذَابٍ

لَكَيْسَ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ
فَيُؤْسِفُ قُتُوطٍ ٥٠

وَلَكِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ عَذَابٍ مِمَّنَّاهُ
لِيَقُولَنَّ هَذَا إِلَىٰ وَمَا أَكَلْتُ النَّعَاءَ قَالِمَةً ٥١
وَلَكِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ
فَلَنُتَبِّحَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَلَنُرِيدُنَّ بِهِمْ
مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ٥٢

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأِجِنَاجٍ ٥٣
وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَوَدَّعَاءَ عَرِيضٍ ٥٤

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ كُفْرٌ ثُمَّ كَفَرْتُمْ
بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ٥٥

سَرُّهُمْ إِلَيْنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ

1. చూడండి, 18:53.

2. చూడండి, 11:9.

సంకేతా(ఆయాత్)లను, వారి చుట్టూ ఉన్న ఖగోళంలో¹ మరియు వారి యందును చూపుతాము; చివరకు ఇదే (ఈ ఖుర్ఆనే) సత్యమని వారికి స్పష్టమవుతుంది. ఏమీ? నీ ప్రభువు! నిశ్చయంగా, ఆయనే ప్రతిదానికి సాక్షి, అనే విషయం చాలదా?

54. అదికాదు! నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువును కలుసుకునే విషయంపట్ల సందేహంలో పడివున్నారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదానిని ఆవరించిఉన్నాడు.

يَبَيِّنْ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَكْثَرُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤١﴾

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيقَةٍ مِّنْ لِّقَاءِ رَبِّهِمْ
أَلَا إِنَّهُمْ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّخِيطُونَ ﴿٥٤﴾

1. ఉదాహరణకు సూర్యచంద్రులు, రాత్రింబవళ్ళు, గాలివానలు మొదలైనవి.

42. సూరహ్ అష్-షూరా

అష్-షూరా: సలహా. వహీ దివ్యజ్ఞాన అవతరణ సత్యమని ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి ఆయతులలో విశదీకరించబడింది. ప్రవక్తలందరూ ఒకే ఒక్క సత్యప్రచారం చేశారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉన్నాడు. ఆయనే! ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడు మరియు ప్రభువు. ఆయనను పోలినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. ఆయనను దేనితోనూ పోల్చలేము. ఆయన వివరణకు అతీతుడు. ఆయన తన సృష్టిపై కారణ-పరిణామాల శాసనాన్ని విధించాడు. కావున మానవుడు ఈ జీవితంలో చేసిన దాని ఫలితాన్నే వచ్చే (పరలోక) జీవితంలో అనుభవిస్తాడు. దీనిపేరు 38వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ అనుక్రమంలో ఇది మూడో సూరహ్. ఇది మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 53 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. హా-మీమ్.

2. ఐన్-సీన్-ఖాఫ్.

3. (ఓ ముహమ్మద్!) సర్వశక్తిమంతుడూ, మహా వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్, ఇదేవిధంగా నీకూ మరియు నీకంటే ముందు వచ్చినవారికి కూడా దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేశాడు.¹

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

عَسَقٌ

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

1. ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త (స'అస)పై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదే విధంగా అతనికి ముందు వచ్చిన ప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త (స'అస)పై వహీ అవతరణను గురించి, ఒక 'స'హాబీ (ర'ది.అ.), దైవప్రవక్త(స'అస)ను ప్రశ్నించగా ఇలా అన్నారు: "కొన్ని సార్లు అది (వహీ) నా దగ్గరకు ఘంటల శబ్దంవలే వస్తుంది. ఇది చాలా కఠినతరమైనది. అది ఆగిన తరువాత నాకు అంతా కంఠస్థమైపోతుంది. కొన్నిసార్లు దైవదూత (అ.స.) మానవరూపంలో వచ్చి నాకు చెబుతాడు. అతను చెప్పినదంతా నాకు జ్ఞాపకమైపోతుంది." అయిషహ్ (ర.అల్లా) అన్నారు: "నేను వివరీతమైన చరిత్రాలంలో కూడా, వహీ అవతరణ ముగిసిన తరువాత, దైవప్రవక్త (స'అస)ను చెమటలో మునిగిపోవటాన్ని చూశాను. మరియు అతని నుదుటి నుండి చెమట బిందువులు కారటం కూడా చూశాను." (స'హీహ్ బుఖారీ).

ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. ఆయన మహోన్నతుడు, సర్వోత్తముడు.

5. ఆకాశాలు, పైనుండి దాదాపు ప్రేలి పోనున్నాయి. మరియు దేవదూతలు తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూఉన్నారు మరియు భూమిలో ఉన్నవారి కొరకు క్షమాపణ కోరుతున్నారు. చూడండి, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపారకరుణాప్రదాత.

6. మరియు ఎవరైతే ఆయనను పదలి ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా చేసుకుంటారో, వారిని అల్లాహ్ కనిపెట్టుకొనిఉన్నాడు. మరియు నీవు వారికి బాధ్యుడవు కావు.¹

7. మరియు ఈ విధంగా మేము నీ పై ఈ ఖుర్ఆన్ ను, అరబ్బీభాషలో, దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము.² దానితో నీవు ఉమ్మూల్-ఖురా (మక్కా)³ మరియు దాని చుట్టుప్రక్కల వారిని హెచ్చరించటానికి మరియు - దానిని గురించి ఎలాంటి సందేహంలేని - ఆ సమావేశ దినాన్ని గురించి హెచ్చరించేందుకు కూడా.⁴ (ఆ రోజు) ఒక వర్గంవారు స్వర్గానికిపోతారు, మరొకవర్గం వారు మండే నరకాగ్నిలోకిపోతారు.

8. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసిఉండే

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَفْقَطْنَ مِنْ تَوَقُّعِهِ ۖ وَالْبَلَدِ
يَسْبَحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ
وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِرَكِيلٍ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَتُنذِرَ
أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتَذَكِّرَ بِهِمُ الْجُمُعَ الْأَرَبِ
فِيهِ قُرَيْشٌ فِي الْجَنَّةِ وَقُرَيْشٌ فِي السَّعِيرِ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ

1. నీ బాధ్యత కేవలం మా సందేశాన్ని వారికి అందజేయటమే!

2. చూడండి, 14:4, 13:37, 19:97 ప్రతిప్రవక్త (అ.స.) తనకాలపు ప్రజలభాషనే మాట్లాడే వాడు.

3. ఉమ్మూల్-ఖురా: అంటే అన్ని నగరాల తల్లి. మక్కా యొక్క మరొక పేరు. ఇది అతి ప్రాచీన నగరం. చూడండి, 6:92.

4. పునరుత్థానదినం: సమావేశదినం ఎందుకు అనబడిందంటే, ఆ రోజు అన్ని తరాలకు చెందిన మానవులు, మంచివారు, చెడ్డవారు, విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు అందరూ సమావేశపరచ బడతారు.

వాడు!¹ కాని ఆయన తానుకోరిన వారిని తన కరుణకు పాత్రులుగా చేసుకుంటాడు.² మరియు దుర్మార్గుల కొరకు, రక్షించేవాడు గానీ సహాయపడేవాడు గానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

9. లేక, వారు ఆయనను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారా? కానీ అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సంరక్షకుడు మరియు ఆయనే మృతులను బ్రతికించే వాడు మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

10. మరియు మీరు ఏ విషయాన్ని గురించి భేదాభిప్రాయాలు కలిగివున్నారో, దాని తీర్పు అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది.³ ఆయనే అల్లాహ్! నా ప్రభువు, నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను పశ్చాత్తాపంతో ఆయన వైపునకే మరలుతాను.

11. ఆయనే ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క సృష్టికి మూలాధారి. ఆయన మీలో నుండే మీకొరకు జంటల్ని మరియు పశువులలో కూడా జంటల్ని చేశాడు.⁴ ఈ విధంగా, ఆయన మిమ్మల్ని వ్యాపింపజేస్తున్నాడు. ఆయనకు పోలింది ఏదీలేదు.⁵ మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

12. ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమి యొక్క తాళపుచెవులు ఆయనవద్దనే వున్నాయి. ఆయన తాను కోరినవానికి జీవనోపాధిని

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَا لَهُمْ مِنْ لِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ①

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ؟ قَالُوا اللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ
وَهُوَ الْحَيُّ الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ
ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ③

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَمِنَ الْإِنْعَامِ آزْوَاجًا يُدْرِكُكُمْ فِيهِ
لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ④

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑤

1. చూడండి, 5:48, 16:93, 10:19.

2. చూడండి, 14:4 మరియు 22:16.

3. చూడండి, 5:101.

4. చూడండి, 16:72.

5. ఆయన (సు.తా.)తో పోల్చదగినది విశ్వంలో ఏదీ లేదు. చూడండి, 6:100, 112:4.

పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరినవానికి) దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు ప్రతిదానిని గురించి బాగా తెలుసు. (1/8)

13. * ఆయన, సూహాకు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీ కొరకు శాసించాడు; మరియు దానినే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (సహీ) ద్వారా అవతరింప జేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసాలకు కూడా విధిగా జేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని¹ మరియు దానిని గురించి భేదాభిప్రాయాలకు గురికాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింపలేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తనవైపునకు మరలేవానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.²

14. మరియు వారి వద్దకు (సత్య) జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే - వారి పరస్పర ద్వేషంవల్ల - వారి మధ్య భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. మరియు ఒక నిర్ణీతకాలపు వాగ్దానం నీ ప్రభువు తరపునుండి చేయబడి ఉండకపోతే, వారి

سَرَّ لَكُمْ مِنَ الَّذِينَ مَآوَىٰ بِهِ نُوْحًا وَآلِهِ
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ
كَبُرَ عَلَى الشَّرِّ كَيْنَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي
إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ
بَعَثْنَا إِلَيْهِمْ وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى
أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾

1. అద్దీను: ధర్మం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించి ఆయన అద్వితీయాన్ని నమ్మి, ఆయన ప్రవక్తలను అనుసరించి, ఆయన షరీయత్ పై నడవటం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇదే! చూడండి, 2:213. కాని వారి షరీయత్ లో కొన్ని భేదాలుండవచ్చు. (చూడండి, 5:48) అందుకే దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'మేము (ప్రవక్తలం) అంతా సోదరులం. మా అందరి ధర్మం ఒక్కటే ఇస్లాం!' ('స'హీ'హ్ బుఖారీ).

2. అల్లాహ్ (సు.తా.), అతనికే మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు, ఎవడైతే స్వయంగా, అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపునకు మరలుతాడో! ఇక ఎవడైతే మార్గభ్రష్టత్వాన్ని ఎన్నుకుంటాడో, ఆయన, అతనిని దానిలో వదలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో, ఆయనకు విధేయత (ఇస్లాం) మాత్రమే నిజమైన ధర్మం. చూడండి, 3:19, 3:85, 21:92 మరియు 23:52.

మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది.¹ మరియు నిశ్చయంగా, వారి తర్వాత గ్రంథాన్ని వారసత్వంలో పొందిన వారు దానిని (ఇస్లాంను) గురించి గొప్ప సంశయంలో పడిఉన్నారు.

15. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) దీని (ఈ సత్యధర్మం) వైపునకే వారిని పిలుపు. మరియు నీకు ఆజ్ఞాపించబడిన విధంగా దానిపై స్థిరంగా ఉండు. మరియు వారి కోరికలను అనుసరించకు. మరియు వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్నే నేను విశ్వసించాను. మరియు మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నేను ఆజ్ఞాపించబడ్డాను. అల్లాహ్ యే మా ప్రభువు! మరియు మీ ప్రభువు కూడాను, మా కర్మలు మాకూ మరియు మీ కర్మలు మీకూ. మా మధ్య మరియు మీ మధ్య ఎలాంటి వివాదం ఉండనవసరం లేదు. అల్లాహ్ మనందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. మరియు ఆయనవైపే (మనందరి) గమ్యస్థానముంది.”

16. మరియు అల్లాహ్ సందేశం స్వీకరించిన తర్వాత, (స్వీకరించినవారితో) ఆయనను గురించి ఎవరు వాదిస్తారో, వారి వాదం వారి ప్రభువు సన్నిధిలో నిరర్థకమైనది; మరియు వారిపై ఆయన (అల్లాహ్) ఆగ్రహం విరుచుకుపడుతుంది మరియు వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ యే సత్యంతో గ్రంథాన్ని² మరియు (న్యాయానికి) త్రాసును³

فَإِنَّكَ فَادٍ وَأَسْتَقِيمَ كَمَا أُمِرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلِ الْمُنْتَبِهَاتُ لَنَا أَتَزَلُّ اللَّهُ مِنْ كَيْفٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْمَلُ بَيْنَكُمْ اللَّهُ بَيْنَنَا وَرَبِّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ١٥

وَالَّذِينَ يَحْمِلُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا انْتَبِهَتْ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ١٦

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْبَيِّنَاتِ

1. చూడండి, 10:19.

2. గ్రంథం అంటే ఇక్కడ అన్నీ దివ్యగ్రంథాలు.

3. త్రాసు ఎందుకు పేర్కొనబడిందంటే, న్యాయంగా తూచటానికి త్రాసు మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది. దీనికై చూడండి, 57:25 మరియు 55:7-9.

అవతరింపజేశాడు. మరి నీవు ఏవిధంగా గ్రహించగలవు. బహుశా తీర్పుగడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!

18. దానిని నమ్మనివారే దానికొరకు తొందరపెడతారు. మరియు విశ్వసించిన వారు, దానిని గురించి భయపడతారు మరియు అది రావటం నిశ్చయంగా, సత్యమేనని తెలుసుకుంటారు. వినండి! నిశ్చయంగా ఎవరైతే తీర్పు ఘడియను గురించి వాదులాడుతారో, వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలాదూరం పోయిన వారే!

19. అల్లాహ్ తన దాసులపట్ల ఎంతో మృదుహృదయుడు; ఆయన తాను కోరిన వారికి జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు.

20. ఎవడు పరలోకఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి అతని ఫలంలో వృద్ధికలిగిస్తాము.¹ మరియు ఎవడైతే ఇహలోకఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి దాని నొసంగుతాము మరియు అతనికి పరలోక (ప్రతిఫలంలో) ఎలాంటి భాగముండదు.²

21. ఏమీ? అల్లాహ్ అనుమతించని ధర్మాన్ని వారికొరకు విధించగల, ఆయన భాగస్వాములు ఎవరైనా వారిదగ్గర ఉన్నారా? ఒకవేళ తీర్పుదినపు వాగ్దానం ముందే చేయబడి ఉండకపోతే, వారి మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగివుండేదే. మరియు నిశ్చయంగా,

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ
آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
الْآنَ الَّذِينَ يُنَادُونَ فِي السَّاعَةِ لَافِي
صَلَىٰ بَعِيبٍ ۝

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝

مَنْ كَانَ يُرِيدِ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
حَرْثِهِ ۖ وَمَنْ كَانَ يُرِيدِ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ
مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ شَيْءٍ ۝

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ
يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُتِنَ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

1. పుణ్యఫలితంలో ఈ అధికం, అల్లాహ్ (సు.తా.) కోరితే పదిరెట్లు లేక ఏడు వందల రెట్లు లేక ఇంకా ఎక్కువ రెట్లు కావచ్చు.

2. ఇటువంటి ఆయత్తుకు చూడండి, 17:18.

ఈ దుర్మార్గులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

22. ఈ దుర్మార్గులు (పునరుత్థానదినాన) తాము చేసిన కర్మల ఫలితాన్ని చూసి భయపడటాన్ని, నీవు చూస్తావు మరియు అది వారిపై తప్పక పడుతుంది. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో, వారు స్వర్గపు పచ్చిక మైదానాలలో ఉంటారు. వారికి తాము కోరేదంతా తమ ప్రభువు తరఫునుండి లభిస్తుంది. అదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

23. ఆ (స్వర్గపు) శుభవార్తనే, అల్లాహ్ విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “నేను దీనికి బదులుగా మీ నుండి బంధుత్వప్రేమ తప్ప వేరే ప్రతిఫలాన్ని కోరడం లేదు!” మరియు ఎవడు మంచిని సంపాదించుకుంటాడో, అతనికి దానిలో మేము మరింత మంచిని పెంచుతాము. నిశ్చయంగా,

رَأَى الظَّالِمِينَ مُتَفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا
وَهُوَ وَاَقْرَبُ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا
يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ②

ذَلِكَ الَّذِي يَنْبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ قُلْ لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي
الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْرَأْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حَسَنَةً
إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ ③

1. మక్కా ముష్రీక్ ఖురైషులు చాలామంది దైవప్రవక్త (‘స’అస) దగ్గరి సంబంధీకులే. ఇక్కడవారితో: ‘స్నేహ, ప్రేమభావాలు చూపకున్నా - తాను, అల్లాహ్ (సు.తా.) ధర్మం ఇస్తాంను ప్రచారం చేస్తున్నందుకు - కనీసం శత్రుత్వమైనా వహించకండి.’ అని చెప్పమని అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవప్రవక్త(‘స’అస)ను ఆదేశిస్తున్నాడు.

మరొక ముఖ్య విషయం ఇక్కడ షియా తెగవారు భిన్నంగా అర్థంచేసుకొని దానిని ప్రచారం చేస్తున్నది: ఇక్కడ బంధుత్వ ప్రేమను వారు, ‘అలీ, ఫాతిమా, ‘హసన్ మరియు ‘హుసైన్ ర’ది.’ అన్వమ్లతో మాత్రమే, ప్రేమతో వ్యవహరించడం, అని అర్థం తీశారు. ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. అప్పుడు ‘అలీ మరియు ఫాతిమా (ర’ది.’ అన్వమ్)ల, వివాహం కూడా కాలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే దైవప్రవక్త (‘స’అస)కు నలుగురు కుమార్తెలు, ‘జైనబ్, రుఖయ్య, ఉమ్మై కుల్సూమ్, ఫాతిమా మరియు ముగ్గురు కుమారులు, ఖాసిమ్, ‘అబ్దుల్లాహ్ మరియు ఇబ్రాహీమ్ (రజి.అన్వమ్). కుమారులందరూ చిన్న వయస్సులలోనే చనిపోయారు. కాని ఇతర ముగ్గురు కుమార్తెలు (ర’ది.’ అన్వమ్) భర్తా, పిల్లలు గలవారు. వారు కూడా దైవప్రవక్త (‘స’అస) యొక్క దగ్గరి సంబంధీకు(ఖుర్రబా)లలోని వారే కదా! వారిలో ఇద్దరు మూడవ ‘ఖలీఫా’ ‘ఉస్మాన్ (ర’ది.’ అ.) భార్యలు కూడాను. కాని ఈ షియా తెగవారు, వారిని దైవప్రవక్త (‘స’అస) దగ్గరి సంబంధీకులలో పరిగణించకపోవడం అతిశయం కాదా!

అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు.

24. ఏమీ? వారు: “అతను (ముహమ్మద్!) అల్లాహ్ పేరుతో అసత్యాలు కల్పిస్తున్నాడు.” అని అంటున్నారా? కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ తలచుకుంటే, నీ హృదయం మీద ముద్రవేసేవాడు. మరియు అల్లాహ్ అసత్యాన్ని రూపుమాపి, తన ఆజ్ఞతో సత్యాన్ని స్థాపిస్తాడు.¹ నిశ్చయంగా ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నదంతా బాగా తెలుసు.

25. ఆయనే తన దాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించేవాడు. మరియు పాపాలను మన్నించేవాడు. మరియు మీరు చేసేదంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు.

26. మరియు ఆయన విశ్వసించి, సత్యార్యాలు చేసేవారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు మరియు వారిపై తన అనుగ్రహాన్ని మరింత అధికంచేస్తాడు. ఇక సత్యతిరస్కారులు! వారికి కఠినశిక్ష పడుతుంది. (1/4)

27. * మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ తన దాసులందరికీ పుష్కలంగా జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉంటే, వారు భూమిలో తిరుగుబాటుకు పాల్పడేవారు. కావున ఆయన తన ఇష్టప్రకారం, మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా ఆయన తన దాసులను గురించి బాగా ఎరుగును, ఆయన అంతా చూస్తున్నాడు!

28. మరియు ఆయనే, వారు నిరాశకులోనై ఉన్నప్పుడు వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు మరియు తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ يَسَّى اللَّهُ
يَعْتَمِدُ عَلَى قَلْبِكَ وَيَسْمَعُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَيِّطُ الْحَقَّ
بِحُكْمِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ
السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَسَيُجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ
مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ
وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ يَعْلَمُ خَيْرٌ الْعَصِيَّةِ ﴿٢٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا
وَيَنسِفُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَكِيمُ ﴿٢٨﴾

ఆయనే సందర్శకుడు, ప్రశంసనీయుడు.

29. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో, ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటిలో వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులను సృష్టించటం కూడా ఉంది. మరియు ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటి నన్నింటినీ సమీకరించగల సమర్థుడు.

30. మీ పై ఏ ఆపద వచ్చినా, అది మీ చేతులారా మీరు సంపాదించుకున్నదే! మరియు ఆయన (మీ తప్పులను) ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు.¹

31. మరియు మీరు భూమిలో ఆయన నుంచి తప్పించుకోలేరు. మరియు మీకు అల్లాహ్ తప్ప మరొక సందర్శకుడు గానీ, సహాయకుడు గానీ లేడు!

32. మరియు ఆయన సూచన (ఆయాత్)లలో సముద్రంలో, కొండల మాదిరిగా పయనించే ఓడలు కూడా వున్నాయి.

33. ఒకవేళ ఆయన కోరితే గాలిని ఆపగలడు అప్పుడవి దాని (సముద్రపు) వీపు మీద నిలిచిపోతాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనం గలవానికి, కృతజ్ఞునికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

34. లేదా ఆయన వారి కర్మల ఫలితంగా వారిని (ముంచి) నాశనం చేయవచ్చు, కాని ఆయన ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు కూడాను.

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذْ يَأْتِيهِمْ قَدِيرٌ ۝

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ۝

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۝

إِنْ يَشَاءُ يُفَيِّتِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظُهُورِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْحُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ۝

أَوْ يُوقِفْهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ ۚ وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ۝

1. చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థం చేసుకున్నారు.

ఒకటి: పూర్వప్రజలు తమ ప్రవక్త(అలైహిమ్ స.)లతో ఇతను పిచ్చివాడు, మాంత్రికుడు, అసత్యవాడు, వగైరా అన్న మాటలనే ఈ మక్కా ముష్రీకులు కూడా నీతో అంటున్నారు. ఈ విధంగా దైవప్రవక్త ('స'అస) ఓదార్చబడుతున్నారు.

రెండో అర్థం: దైవప్రవక్త('స'అస)తో ఏకాగ్రచిత్తం, ఏక దైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవక్తలందరితో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫత్త్ అల్-ఖదీర్).

35. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లను గురించి వాదులాడేవారు, తమకు తప్పించుకునే చోటు లేదని తెలుసుకుంటారు.¹

36. కావున మీకు ఇవ్వబడిందంతా ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషమే. కనుక అల్లాహ్ వద్దనున్నదే - విశ్వసించి తమ ప్రభువునే నమ్ముకున్న వారికొరకు - ఉత్తమ మైనదీ మరియు శాశ్వతమైనదీను.²

37. మరియు అలాంటి వారు పెద్ద పాపాలు మరియు అశీలమైన పనులకు దూరంగా ఉంటారు మరియు కోపం వచ్చినా క్షమిస్తారు;³

38. మరియు అలాంటి వారు తమ ప్రభువు ఆజ్ఞాపాలన చేస్తారు మరియు సమాజ స్థాపిస్తారు⁴ మరియు తమ వ్యవహారాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరించుకుంటారు⁵ మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఇతరుల మీద ఖర్చుచేస్తారు;

39. మరియు అలాంటి వారు తమమై దౌర్జన్యం జరిగినపుడు దానికి న్యాయప్రతీకారం మాత్రమే చేస్తారు.⁶

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا لَهُمْ مِنْ عَذَابٍ ۝

فَمَا أَوْفَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ مِمَّا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ ۚ وَاعْتَدِ اللَّهُ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۝

وَالَّذِينَ يَحْتَسِبُونَ كِبَارَ الْأَنْفَاءِ وَالْفَوَاحِشِ ۖ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ۝

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ۖ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ۝

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ۝

1. చూడండి, 40:35.

2. కావున ఇహలోక జీవిత సుఖసంతోషాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నివ్వకుండా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటంలో పోటీపడండి.

3. దైవప్రవక్త ('స'అస) తన స్వంతానికి జరిగిన కష్ట సమస్యలకూ, హానికీ ఎన్నడూ ప్రతీకారం తీసుకోలేదు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క హద్దులను అతిక్రమించటం అతనికి సహించరాని విషయం, (బుఖారీ, ముస్లిం).

4. సమాజాన్ని సరిగ్గా, దాని సమయంలో చేయటం విశ్వాసానికి ప్రధాన ఆనవాలు.

5. 'స'హబా (ర'ది. అన్వమ్)లు తమ విషయాలలో పరస్పరం సంప్రదింపులు, సలహాలు చేసుకునేవారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా ముఖ్యమైన విషయాలలో, యుద్ధ సన్నాహాలలో తమ అనుచరుల (ర'ది. అన్వమ్)లతో సంప్రదింపులు చేసేవారు. ఒక పాలకుడు కూడా తనకు సలహాలివ్వటానికి నిపుణులను నియమించుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం. చూడండి, 3:159.

6. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎన్నడూ, తనకు హాని చేసిన వారితో కూడా ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

40. మరియు కీడుకు ప్రతీకారం దానంతటి కీడు మాత్రమే. కాని ఎవడైనా క్షమించి సంధి చేసుకుంటే అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ దగ్గరఉంది. నిశ్చయంగా ఆయన దుర్మార్గులంటే ఇష్టపడడు.¹

41. కాని ఎవరైనా తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు దానికి తగినంత న్యాయప్రతీకారం మాత్రమే తీసుకుంటే అలాంటి వారు నిందార్లులు కారు.

42. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే ప్రజలపై దౌర్జన్యాలుచేస్తారో మరియు భూమిలో అన్యాయంగా ఉపద్రవాలు రేకెత్తిస్తారో అలాంటి వారు నిందార్లులు. అలాంటి వారు, వారికే! బాధాకరమైన శిక్ష గలదు.

43. మరియు ఎవడైతే సహనం వహించి క్షమిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అది (అల్లాహ్ దృష్టిలో) ఎంతో సహృదయం(సాహసం)తో కూడిన పని!²

44. మరియు, ఎవడినైతే అల్లాహ్ మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో! దాని తరువాత వాడికి సంరక్షకుడు, ఎవ్వడూ ఉండడు.³ మరియు ఈ దుర్మార్గులు శిక్షను చూసినపుడు: “మేము తిరిగి (భూలోకంలోకి) పోయే మార్గమేదైనా ఉందా?” అని అడగటం నీవు చూస్తావు.⁴

45. మరియు వారిని, దాని (నరకం) ముందుకు తీసుకొనివచ్చినప్పుడు, వారు

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنْ اتَّصَرَ بِعَدُوِّهِ فَأُوتِيَ
مَا عَلَيْهِ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ
وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۚ أُولَٰئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ ۚ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ۚ لِمَنْ لَبِثَ فِي
الظُّلُمِ لِمَنَ الْأَعْدَابُ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا إِلَىٰ مَرَّةٍ
مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غَشِيعِينَ مِنَ الدِّلِّ

ఉదాహరణకు అతనికి ఆహారంలో విషమిచ్చిన యూద స్త్రీతో మరియు అతనిపై మంత్రజాలం (చేతబడి) చేసిన లుబైద్ బిన్ 'అసిమ్ తో లేక అతనిని చంపగోరిన వారితో గాని ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

1. చూడండి, 2:190.

2. చూడండి, 41:34-35 మరియు 13:22.

3. చూడండి, 14:4 చివరి వాక్యం.

4. చూడండి, 6:27-28.

అవమానంతో కృంగిపోతూ, దొంగచూపులతో దానిని చూడటం నీవు గమనిస్తావు. మరియు విశ్వసించిన వారు ఇలా అంటారు: “నిశ్చయంగా, తమను తాము మరియు తమ సంబంధీకులను (అనుచరులను) నష్టానికి గురిచేసుకున్నవారే, ఈ పునరుత్థాన దినమున నష్టపోయే వారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులే శాశ్వతమైన శిక్షకు గురిఅవుతారు.”

46. మరియు అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరులెవ్వరూ వారికి రక్షకులుగానీ, సహాయకులుగానీ ఉండరు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పదిలినవారికి (దానినుండి బయటపడే) మార్గమేదీ వుండదు.

47. (కావున ఓ మానవులారా మరియు జిన్నావులారా!) మీరు, తొలగింపబడే అవకాశం లేనటువంటి ఆ దినం, అల్లాహ్ తరపునుండి రాకముందే, మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కడా ఆశ్రయం లభించదు. మరియు మీకు (మీ పాపాలను) నిరాకరించడానికి కూడా వీలుండదు.¹

48. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు విముఖులైతే మేము నిన్ను వారిపై రక్షకునిగా చేసి పంపలేదు. నీ పని కేవలం (సందేశాన్ని) అందజేయటం మాత్రమే.² మరియు మేము మానవునికి మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపిస్తే, దానికి అతడు సంతోషంతో పొంగిపోతాడు. కాని ఒకవేళ వారికి తమ చేతులారా చేసుకున్నదానికి ఫలితంగా, కీడు కలిగిట్లయితే! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మానవుడు కృతఘ్నుడవుతాడు!

يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ الْخَبِيرِينَ الَّذِينَ خَبَرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ ٤٦

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءٍ يَصَّرُوهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ٤٧

إِسْتَجِيبُوا لِلرَّبِّكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ ٤٨

وَأَنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا أَنْ عَلَيْكَ
إِلَّا الْبَلَاءُ وَإِنَّا إِذَا دُمْنَا الْإِنْسَانَ مِتَارِحَةً فَرَحَ
بِهَا ٤٩ وَإِنْ تُضِلُّهُمْ سَبَيْتُهُمْ فَمَا فَدَمْتَ أَيُّدِيَهُمْ
وَأَنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ٥٠

1. చూడండి, 75:10-12.

2. చూడండి, 2:272, 13:40 మరియు 88:21-22.

49. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధికారం అల్లాహ్‌దే! ఆయన తానుకోరింది సృష్టిస్తాడు. ఆయన తానుకోరిన వారికి కుమార్తెలను ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరినవారికి కుమారులను ప్రసాదిస్తాడు.

50. లేదా! వారికి కుమారులను మరియు కుమార్తెలను కలిపి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు తాను కోరినవారికి అసలు సంతానమే ఇవ్వడు. నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, అంతా చేయగల సమర్థుడు. (3/8)

51. * మరియు అల్లాహ్‌తో మాట్లాడ గలిగేకత్తి ఏ మానవునికీ లేదు; కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా లేదా తెరవెనుక నుండి, లేదా ఆయన పంపిన సందేశహరుని ద్వారా, ఆయన అనుమతితో, ఆయన కోరిన (వ'హీ) అవతరింపజేయబడటం తప్ప! నిశ్చయంగా ఆయన మహోన్నతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

52. మరియు ఇదేవిధంగా (ఓ ము'హమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞతో నీ వద్దకు దివ్యజ్ఞానం (రూ'హ్) అవతరింపజేశాము. (దీనికి ముందు) నీకు గ్రంథమేమిటో మరియు విశ్వాసమేమిటో

بَلَدُكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ط يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ
لِمَن يَشَاءُ إِنَّا فَاعِلُونَ ﴿٤٩﴾

أَوْ يَزْجِرْهُمْ دُزُرًا وَإِنَّا فَاعِلُونَ ﴿٥٠﴾ يَشَاءُ حَقِيمًا
إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥١﴾

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَائِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُخَوِّئُ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ
إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٥٢﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي
مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِنْسَانُ وَلَكِنَّ جَعَلْنَاهُ نُورًا تَهْدِي بِهِ
مَنِ شَاءَ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ

1. ఈ ఆయత్‌లో దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) అవతరింపజేయబడే మూడు విధానాలు పేర్కొనబడ్డాయి:

1) హృదయంలో ఒక విషయం వేయబడటం, లేక స్వప్నంలో వినిపించజేయబడటం - ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫు నుండియే ఉందనే దృఢసమ్మతంతో! 2) తెర వెనుక నుండి వినిపించజేయబడటం - వివిధంగానైతే మూసా ('అ.స.)కు 'తూర్ పర్యటం మీద వినిపించబడిందో! 3) దైవదూత ('అలైహిమ్ స.)ల ద్వారా అల్లాహ్ (సు.తా.) తన వ'హీని పంపటం. ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు జిబ్రీల్ ('అ.స.) వ'హీని తీసుకొని వచ్చేవారో! చూడండి, 53:10.

2. రూ'హున్: ఇక్కడ దివ్య జ్ఞానం (ఖుర్ఆన్) అనే అర్థమిస్తోంది. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వల్ల హృదయాలకు 'జీవం' లభిస్తుంది. ఏ విధంగానైతే రూ'హ్‌తో మానవునికి జీవం లభిస్తుందో! చూడండి, 16:2, 40:15.

తెలియదు. కాని మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) జ్యోతిగా జేసి, దీనిద్వారా మా దాసులలో మేము కోరినవారికి, మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము.¹ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు (ప్రజలకు) ఋజుమార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు -

53. అల్లాహ్ మార్గం!² భూమ్యాకాశాలలో నున్న ప్రతిదీ ఆయనకే చెందుతుంది. వాస్తవానికి, వ్యవహారాలన్నీ చివరకు (తీర్పు కొరకు) అల్లాహ్ వద్దకే చేరుతాయి.

مُسْتَقِيمٌ

صراط الله الذي له ما في السموات وما في الأرض
إلا إلى الله تصير الأمور ﴿٥٣﴾

1. చూడండి, 41:44.

2. అంటే ఇస్లాం.

43. సూరహ్ అ'జ్-జు'బ్‌రుఫ్

'జు'బ్‌రుఫ్: అంటే బంగారం, ఆభరణాలు లేక అలంకరణ. 'హా-మీమ్ వరుసలో ఈ సూరహ్ నాలుగవది. దీని పేరు 35వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ప్రజలు తమ తండ్రితాతలు అనుసరించే ధర్మాలను అంధ విశ్వాసంతో అనుసరిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన విచక్షణాజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించకపోవటం వల్లనే మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతున్నారు. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 89 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. హా-మీమ్.

حَمْدٌ

2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) సాక్షిగా!¹

وَالكِتَابِ الْمُبِينِ

3. నిశ్చయంగా, మీరు అర్థం చేసుకోగలగటానికి, మేము దీనిని అరబ్బీ భాషలో ఖుర్ఆన్‌గా² అవతరింపజేశాము.

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

4. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది మా వద్ద నున్న మాత్ర గ్రంథంలోనిదే!³ అది మహోన్నతమైనది, వివేకంతో నిండిఉన్నది.

وَأَنَّا فِيهِ الْحِكْمُ لَدَيْنَا عَلَىٰ حِكْمِهِمْ

5. ఏమిటి? మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని, మేము ఈ హితోపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) మీ నుండి తొలగించాలా?⁴

أَفَضَرُّبُ عَنَّا إِلَّا كُرْصَفًا إِنَّ نُفُوسًا قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

6. మరియు మేము పూర్వం గతించిన

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. ఖుర్ఆనున్ / ఖుర్ఆనన్: దీని పదార్థాలు సంభాషణ, ప్రసంగం, ఉపన్యాసం, పఠనగ్రంథం, Recitation, Talk, Lecture, Discourse, Sermon, అని ఉన్నాయి. అల్-ఖుర్ఆను అంటే ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం. అల్-ఖుర్ఆనుల్-కరీమ్ అంటే The Glorious Quran, ఈ దివ్యఖుర్ఆన్.

3. ఉమ్మూల్ కితాబ్: చూడండి, 13:39, 85:22. అంటే లా'హా మ'హ్‌పూ'జ్. మాత్ర గ్రంథం, సురక్షితమైన ఫలకం, మూలగ్రంథం. అంటే యథాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.

4. మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని మేము మీకు హితబోధ చేయటం మానుకుంటామని భావిస్తున్నారా? (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

వారిపద్ధకు ఎంతోమంది ప్రవక్తలను పంపాము.

7. మరియు వారు, తమ పద్ధకు వచ్చిన ప్రవక్తలలో ఏ ఒక్కరిని కూడా ఎగతాళి చేయకుండా పదలలేదు.

8. కావున వీరికంటే ఎంతో బలిష్ఠులైన వారిని మేము పట్టుకొని నాశనంచేశాము.¹ మరియు పూర్వజాతుల వారి దృష్టాంతాలు ఈ విధంగా గడిచాయి.

9. ఒకవేళ, నీవు వారితో: “భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారు?” అని అడిగితే! వారు తప్పక: “వాటిని సర్వశక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు సృష్టించాడు.” అని అంటారు.

10. ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పరుపుగా చేశాడు; మరియు మీరు మీ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవడానికి, అందులో మీ కొరకు త్రోవలు ఏర్పరచాడు.²

11. మరియు ఆయనే ఆకాశంనుండి తగినంత నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపిస్తాడు. తరువాత దానిద్వారా మేము చచ్చిన నేలను బ్రతికిస్తాము. ఇదేవిధంగా మీరు కూడా (బ్రతికింపబడి) బయటికి తీయబడతారు.

12. మరియు ఆయనే అన్నిరకాల జతలను పుట్టించాడు! మరియు ఓడలను మరియు పశువులను మీకు వాహనాలగా చేశాడు;

13. మీరు వాటి వీపుల మీద ఎక్కటానికి; తరువాత మీరు వాటిమీద కూర్చున్నప్పుడు, మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని తలచుకొని ఇలా ప్రార్థించటానికి: “ఆ సర్వలోపాలకు అతీతుడైన

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَبِّي إِلَّا أَنْوَابُهُ يَسْتَنْزِلُونَ ١

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مَضَىٰ مَثَلُ
الْأَوَّلِينَ ٢

وَلَيْسَ سَأَلَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ٣

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا
سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ٤

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُقَدِّرُ فَأَنْشُرْنَا
بِهِ بَلَدًا مَيِّتًا كَذَلِكَ نُخْرِجُوهُنَّ ٥

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ مِنَ الْفَلَاحِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ٦

لَتَسْتَأْذِنَ عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا
اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا
هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ٧

1. అంటే వారు మక్కాముషికుల కంటే ఎక్కువ బలవంతులు. ఇంకా చూడండి, 40:82.

2. చూడండి, 20:53.

ఆయన (అల్లాహ్) వీటిని మాకు వశపరచాడు, లేకపోతే వాటిని ఆ (వశపరచుకునే) సామర్థ్యం మాకు లేదు.

14. “మరియు నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వైపునకే మరలిపోవలసి ఉన్నది!”¹

15. మరియు వారు ఆయన దాసులలో కొందరిని ఆయనలో భాగంగా (భాగస్వాములుగా / సంతానంగా) చేశారు.² నిశ్చయంగా మానవుడు పరమ కృతఘ్నుడు!

16. ఏమిటి? ఆయన తాను సృష్టించిన వాటిలో నుండి తనకొరకు కుమార్తెలను తీసుకొని మీ కొరకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ఉంచాడా?³

17. మరియు వారు, కరుణామయునికి అంటగట్టేది (ఆడ సంతానమే గనక) వారిలో ఎవడికైనా కలిగిందనే వార్త అందజేయబడి నప్పుడు, అతని ముఖం నల్లబడిపోతుంది మరియు అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు!

18. ఏమీ? ఆభరణాల అలంకారంలో పెంచబడి మరియు వివాదంలో తన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా వివరించలేని (స్త్రీ సంతానాన్ని అల్లాహ్ కు అంటగట్టుతున్నారా)?

19. మరియు వీరు కరుణామయునికి దాసులైన దేవదూతలను స్త్రీలుగా పరిగణిస్తున్నారా? వీరు! వారు (దేవదూతలు)

وَالْأَىٰ إِلَىٰ رَبِّنَا لِنُقَلِّبَنَّ ۝

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادٍ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ۝

أَمْ أَتَعَذَّلُ مَا يُخْلَقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَكُمْ بِالْبَيِّنِ ۝

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۝

أَوَمَنْ يُنْسَوْنَ إِلَى الْغَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ عَيْرٌ مُبِينٌ ۝

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا أَفَلَا تَعْقِلُونَ سَتَكُنُّبُ شُهَادَتُهُمْ

1. దైవప్రవక్త (స'అస) తమ వాహనం ఎక్కినప్పుడు: మూడు సార్లు అల్లాహు అక్బర్ తరువాత “సుబ్ హానల్లాజ్ స'ఖ్బరలనా హాజ్ వ మా కున్నా లహూ ముఖ్రినీన్. వ ఇన్నా ఇలా రబ్బినా లమున్ఖలిబూన్!” వరకు ఈ ఆయత్లు (43:13-14) చదివే వారు. (స. ముస్లిం).
2. వారు (ముష్రీకులు) దైవదూత (అల్లాహ్ స.)లను అల్లాహ్ (సు.తా.) కుమార్తెలుగా భావించే వారు. ఇక్కడ ఇబాదున్ - దాసులు, అంటే దైవదూతలు మరియు జుజ్ అన్ - అంటే కుమార్తెలు. ఇంకా చూడండి, 6:100.
3. చూడండి, 16:57-59.

సృష్టింపబడినప్పుడు చూశారా ఏమిటి? వీరి ఆరోపణలు వ్రాసివుంచబడతాయి. మరియు వీరు దానిని గురించి ప్రశ్నింపబడతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు తలచుకుంటే మేము వారిని ఆరాధించేవారం కాదు.” దాని వాస్తవజ్ఞానం వారికి లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు!

21. మేము వారికి ఇంతకు ముందు ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా ఏమిటి? వారుదానిని ఖచ్చితంగా అనుసరించటానికి?

22. అలా కాదు! వారిలా అంటారు: “వాస్తవానికి మేము, మా తండ్రితాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తుండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడల్లోనే వారి మార్గదర్శకత్వంపై ఉన్నాము.”

23. మరియు ఇదే విధంగా, నీకు ముందు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము హెచ్చరించే వాడిని ఏ పట్టణానికి పంపినా దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు అనేవారు: ¹ “వాస్తవానికి మేము మా తండ్రితాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడలనే అనుసరిస్తాము.” (1/2)

24. * (వారి ప్రవక్త) ఇలా అనేవాడు: “ఒకవేళ నేను మీ తండ్రితాతలు అనుసరిస్తూ వచ్చిన దానికంటే ఉత్తమమైన మార్గదర్శకత్వాన్ని మీ కోసం తెచ్చినా (మీరు వారినే

وَيَسْأَلُونَ

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَالَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَعْزُمُونَ

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَكْبِرُونَ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ الْآثَرِهِمْ مُهُتَدُونَ

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ

قُلْ أَوْفَعْتُمْ بِلَهْدِي وَإِنَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا كُفْرًا قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

అనుసరిస్తారా?” వారిలా జవాబిచ్చే వారు: “నిశ్చయంగా, మీరు దేనితో పంపబడ్డారో దానిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాము.”

25. కావున మేము వారిపై మా ప్రతీకారాన్ని (శిక్షను) పంపాము. చూశారా! సత్యాన్నితిరస్కరించిన వారిగతి ఏమయిందో!

26. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రి మరియు తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: “నిశ్చయంగా, మీరు పూజించేవారితో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.”¹

27. “(నేనైతే) నన్ను సృజించిన ఆయన (అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తాను). ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, ఆయన (అల్లాహ్)యే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేయగలడు.”

28. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) ఈ వచనాన్నే తన తర్వాత తన సంతానం కొరకు విడిచి వెళ్ళాడు.² బహుశా వారు దానివైపుకు మరలేందుకు!

29. వాస్తవానికి, నేను వారికి మరియు వారి తండ్రితాతలకు ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలను ఇస్తూనే వచ్చాను. చివరకు వారి వద్దకు సత్యం మరియు (దానిని) స్పష్టంగా వివరించే దైవప్రవక్త కూడా వచ్చాడు.

30. కాని వారివద్దకు సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చినపుడు వారన్నారు: “ఇది కేవలం మంత్రజాలమే.”⁴ మరియు నిశ్చయంగా మేము

فَأَنصَبْنَا لَهُمْ فَأَنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يُرجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَنَعْتُ هَؤُلَاءَ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا بَشَرٌ أَوَّلَآءِ
كُفْرًا ﴿٣٠﴾

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) గాథకు చూడండి, 6:74 మరియు 21:51.

2. చూడండి, 2:132.

3. చూడండి, 21:44.

4. చూడండి, 74:24.

దీనిని తిరస్కరిస్తున్నాము.”

31. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: “ఈ ఖుర్ఆన్ ఈ రెండు నగరాలలోని ఒక గొప్ప వ్యక్తిపై ఎందుకు అవతరింపజేయబడ లేదు?”

32. నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచిపెట్టే వారు వారేనా ఏమిటి? మేమే వారి జీవనోపాయాలను, ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి మధ్య పంచిపెట్టాము. వారు ఒకరితోనొకరు పని తీసుకోవటానికి,² వారిలో కొందరికి మరికొందరిపై స్థానాలను పెంచాము. మరియు వారు కూడబెట్టే దాని (సంపద) కంటే నీ ప్రభువు కారుణ్యమే³ ఎంతో ఉత్తమమైనది.

33. మరియు మానవులందరూ ఒక (దుష్ట) సమాజంగా మారి పోతారన్న భయమే గనక మాకు లేకున్నట్లయితే, మేము ఆ కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ళ కప్పులనూ మరియు వాటిపైకి ఎక్కే మెట్లను వెండితో నిర్మించేవారము.

34. మరియు వారి ఇంట్ల తలుపులను మరియు వారు ఆనుకొని కూర్చునే పీఠాలను కూడా;

35. మరియు బంగారంతో కూడా!⁴ మరియు

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْشِيِّ عَظِيمٍ ۝

أَلَمْ يَفْعَلُوا رَحِمَتُ رَبِّكَ إِنَّكَ تَحْنُ قَسِيًا بَشِيرًا
مَّعِيشَتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ
بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا عَصَرًا
وَرَحِمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝

وَكُلًّا إِنَّا نَمُوتُ النَّاسُ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ لَّجَعَلْنَا
لِإِنَّمَا يَلْقَىٰ فِي الْآخِرَةِ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ اسْمَعُوا قَوْلَهُ
وَمَعَارِجَ عَلَيْهِ لِيُظْهِرُوا ۝

وَلِيُذَكِّرَهُمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكُونُونَ ۝

وَوُحُشًا وَإِنَّا كُلَّ شَيْءٍ لَّمَّا مَتَاعٌ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۝

1. ఈ రెండు నగరవాసులలో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న మక్కాకు చెందిన వలీద్ బిన్- ము'గైరా మరియు 'తాఅుఫ్ఫకు చెందిన 'ఉర్వా బిన్-మస'పూద్ స'ఖిషీ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలంటారు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) వ్యవహారాలను సరళంగా నడపటానికి, ప్రజలలో ధనసంపత్తులను, తెలివి జ్ఞానాలను, ఎక్కువ తక్కువగా పంచాడు. దీనివల్ల ప్రతి మానవుడు మరొకని సహాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నాడు. ధనవంతుడు పేదవాని మీద పేదవాడు ధనవంతుని మీద.
3. ఈ కారుణ్యం అంటే పరలోక జీవితసుఖం.
4. 'జుబ్బర్' అంటే: బంగారం. దీని అర్థం ఆభరణాలు లేక అలంకరణ కూడా అవుతుంది. చూడండి, 10:24. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర ఈ ప్రపంచపు విలువ దోమరెక్కకు సమానంగా ఉండి ఉన్నా, అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏ సత్యతిరస్కారిని గుటికెడు నీళ్ళుకూడా త్రాగనిచ్చేవాడు కాదు.” (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మాజహ్).

ఇవన్నీ ప్రాపంచిక జీవిత సుఖసంతోషాలు మాత్రమే. మరియు దైవభీతి గలవారికి నీ ప్రభువువద్ద పరలోకజీవిత (సుఖం) ఉంటుంది.

36. మరియు ఎవడైతే కరుణామయుని స్మరణ విషయంలో అంధుడిగా ప్రవర్తిస్తాడో అతనిపై మేము ఒక షైతాన్ ను నియమిస్తాము. ఇక వాడు (ఆ షైతాన్) వాని సహచరుడు (ఖరీసున్) అవుతాడు.¹

37. మరియు నిశ్చయంగా, వారు (షైతాన్లు) వారిని (అల్లాహ్) మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తారు. మరియు వారేమో నిశ్చయంగా, తాము సరైన మార్గదర్శకత్వంలోనే ఉన్నామని భావిస్తారు!

38. చివరకు అతడు మా వద్దకు వచ్చినపుడు (తన వెంట ఉన్న షైతాన్తో) ఇలా అంటాడు: “అయ్యో, నా దొర్బాగ్యం! నీకూ-నాకూ మధ్య తూర్పు పడమరల² మధ్య ఉన్నంత దూరం ఉండివుంటే ఎంత బాగుండేది! ఎందుకంటే నీవు అతిచెడ్డ సహచరుడివి!”

39. మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు! కావున, ఈ రోజు మీరంతా ఈ శిక్షలో కలిసి ఉండటం మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు.³

40. (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు చెవిటివాడికి వినిపింపజేయగలవా? లేదా గ్రుడ్డివాడికి

وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

وَمَنْ يُعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِضْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٧﴾

وَالَهُمْ لِيَصُدُّوهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْبَبُونَ
أَهْلَهُمْ مُتَعَدِّلِينَ ﴿٣٨﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ لَئِذَا يَأْتِيَنِي وَبَيْنَكَ بُعْدُ
الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنسِفُ الْفَرَيْنِ ﴿٣٩﴾

وَلَنْ يَنْفَعَهُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمَهُمْ أَنَّهُمْ فِي الْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ﴿٤٠﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الْعُمْيَ وَتَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ

1. చూడండి, 41:25.

2. అల్-మష్శరిఖైన్: ప్రాచీన అరబ్బీభాషా సంప్రదాయం ప్రకారం కొన్నిసార్లు ఒక శబ్దానికి ద్వివచనం ఇవ్వటం వల్ల దాని అర్థం రెండు విభిన్న వస్తువులను సూచిస్తుంది. ఉదా: ఇక్కడ ప్రాసినట్లు అల్-మష్శరిఖైన్, అంటే తూర్పుపడమరలు; ఖమైన్, అంటే సూర్యచంద్రులు.

3. ఈ ఆయత్ కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యం ఇవ్వబడింది: ‘మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు, అది ఈ రోజు మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు; నిశ్చయంగా, మీరందరూ ఈ శిక్షను పంచుకుంటారు.’ ఇంకా చూడండి, 14:49.

మార్గం చూపించగలవా? లేక, స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో ఉన్నవాడికి (మార్గదర్శకత్వం చేయగలవా)?¹

41. ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము నిన్ను తీసుకొనిపోయినా, వారికి మాత్రం తప్పకుండా ప్రతీకారం చేస్తాము.

42. లేదా మేము వారికి వాగ్దానం చేసిన దానిని (శిక్షను) నీకు తప్పక చూపగలము. ఎందుకంటే మాకు వారిపై పూర్తి అధికారముంది.

43. కావున నీవు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా వచ్చిన సందేశం మీద స్థిరంగా ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు ఋజుమార్గం మీద ఉన్నావు.

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీకు మరియు నీ జాతివారికి ఒక హితబోధ. మరియు (దీనిని గురించి) మీరు ప్రశ్నింపబడగలరు.²

45. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు పూర్వం మేము పంపిన మా ప్రవక్తలను అడుగు: “మేము, ఆ కరుణామయుడు తప్ప ఇతర దైవాలను ఆరాధింపబడటానికి నియమించామేమో?”

46. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాను, మా సూచన(ఆయాత్)లతో ఫిర్'జెన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు పంపాము. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుణ్ణి.”

47. కాని, అతను వారి వద్దకు మా సూచన(ఆయాత్)లను తీసుకొని వచ్చినప్పుడు,

فِي صَلَاتِي مُبِينٍ

فَأَمَّا نَذْرٌ هِيَ بِيكَ فَأَنَا مَنَّانٌ مُّتَّبِعُونَ

أَوْ تَرِيكَ الْإِذْيَ وَعَدَهُمْ فَأَنَا عَلِيمٌ مُّتَّقِدُونَ

فَأَسْمِكُ بِالَّذِي أُوْحِيَ إِلَيْكَ لَكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَأَنَّهُ لَئِنْ كُرِّتَ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ إِذْ أَنَّهُمْ مَهْمُضَةٌ كَانُوا

1. చూడండి, 35:22.

2. ప్రవక్తలందరూ ప్రశ్నింపబడతారు. చూడండి, 5:109.

వారు వాటి గురించి పరిహాసలాడేవారు.¹

48. మరియు మేము వారికి చూపిన ప్రతి అద్భుత సూచన (ఆయత్), దానికి ముందు చూపినటువంటి దాని (అద్భుత సూచన) కంటే మించినదిగా ఉండేది.² మరియు మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. బహుశా, ఇలాగైనా వారు మరలి వస్తారేమోనని!³

49. మరియు వారు (మూసాతో) ఇలా అన్నారు: “ఓ మాంత్రికుడా! (నీ ప్రభువు) నీతో చేసిన ఒప్పందం ప్రకారం నీ ప్రభువును ప్రార్థించు, మేము తప్పక సన్మార్గుల మవుతాము.”

50. కాని మేము వారి పైనుండి ఆ శిక్షను తొలగించిన వెంటనే వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరచేవారు.

51. మరియు, ఫిర్'జెన్ తన జాతి ప్రజలలో ప్రకటిస్తూ ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఈజిప్టు (మి'స్) యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం నాది కాదా? మరియు ఈ సెలయేళ్ళు నా క్రింద ప్రవహించటం లేదా? ఇది మీకు కనిపించటంలేదా?

52. “ఈ తుచ్చమైన వాడు మరియు (తన మాటను) స్పష్టంగా వివరించలేనివాడి (మూసా) కంటే నేను శ్రేష్ఠుణ్ణి కానా?”⁴

وَمَا يُرِيدُ اللَّهُ مِنَ الْإِنسَانِ إِلَّا الْبِرَّ الْمُنِيعَ بَهَا
وَإِذَا لَهُمْ بِالْعَذَابِ لَعْنَهُمْ يُرْجَعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ
عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَفَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ لِقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ
مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي كُفِّرْتُمْ وَلَا يَخْلَعُونَ
يُبْصِرُونَ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 6:109.

2. అద్భుత సూచనల కోసం చూడండి, 7:133-135.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) వైపునకు మరలటం మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉనికిని గ్రహించే సాంబాధిక లక్షణం. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) నుండి మరలిపోవటం అతని మానసిక పతనం, ఆధ్యాత్మిక భ్రష్టత్వం. చూడండి, 7:172-173.

4. మూసా ('అ.స.) సరిగ్గా మాట్లాడలేక పోయేవారు. నత్తినత్తిగా మాట్లాడే వారు (Stammer). దానికి చూడండి 20:27-28.

53. “అయితే ఇతనికి బంగారుకంకణాలు ఎందుకు వేయబడలేదు. లేదా, ఇతనికి తోడుగా ఇతనితోపాటు దేవదూతలు ఎందుకురాలేదు?”¹

54. ఈ విధంగా, అతడు (ఫిర్ బెన్) తన జాతివారిని ప్రేరేపింపజేయటం వలన వారు అతనిని అనుసరించారు. నిశ్చయంగా వారు దుర్జనులు (ఫాసిఖీన్).

55. ఈ విధంగా వారు మమ్ముల్ని కోపానికి గురిచేయటం వల్ల, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము. మరియు వారందరినీ ముంచివేశాము.

56. ఇక మేము, వారిని తర్వాత వచ్చేవారి కొరకు ఒక గడిచిన నిదర్శనంగా మరియు ఒక ఉదాహరణగా చేశాము. (5/8)

57. * మరియు మర్వమ్ కుమారుడు ఒక ఉదాహరణగా పెర్కొనబడినప్పుడు (ఓ ముహమ్మద్!) నీ జాతి ప్రజలు అతనిని గురించి కేకలు వేస్తారు.

58. మరియు అంటారు: “మా దేవుళ్ళు మంచివా లేక అతడా (‘ఈసానా)?” వారు ఈ విషయం నీ ముందు పెట్టేది కేవలం జగదమాడటానికే. వాస్తవానికి వారు కలహప్రియులైన జనులు.

59. అతను (‘ఈసా) కేవలం ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేము అతనిని

فَلَوْلَا أَلْقَىٰ عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقَرَّرٰٓتِينَ ﴿٥٣﴾

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَاَطَاعُوْهُ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰٓسِقِيْنَ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا اَسْفَوْا اتَقٰنَا مَنَّهُمْ فَاعْرَضْنٰهُمْ اٰجِهِيْنَ ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنٰهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿٥٦﴾

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُوْنَ ﴿٥٧﴾

وَقَالُوا الْهٰٓئِنَّا خِيَرٌۢمُوهُوَ صَاحِبُكَ الْكٰٓفِرُ الْاَكْبَدُ اِلَّا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خٰصِمُوْنَ ﴿٥٨﴾

اِنَّ هُوَ اِلَّا عَبْدٌ اٰتٰنَا عَلَيْهِ وَاَجَعَلْنٰهُ مَثَلًا

1. ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టులో బంగారు కంకణాలు, మెడలలో బంగారు ఆభరణాలు పెద్దరికాన్ని సూచించేవి. (ఆదికాండము-Genesis, 12:42) అంటే మూసా (‘అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.) సందేశహరుడైతే అల్లాహ్ (సు.తా.), అతనికి, అతని గొప్పతనానికి తగినట్లు బంగారు ఆభరణాలు, కంకణాలు, ఎందుకు ప్రసాదించలేదు? ఇదే విధమైన ప్రశ్నలు ముష్రీక్ ఖురైషులు దైవప్రవక్త (‘స’అస)ను కూడా అడిగారు.

అనుగ్రహించాము. మరియు మేము అతనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఒక నిదర్శనంగా చేశాము.

60. మరియు మేము కోరితే మీకు బదులుగా, దేవదూతలను భూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసేవారము.

61. మరియు నిశ్చయంగా, అతని ('ఈసా పునరాగమనం) అంతిమ ఘడియ రావటానికి సూచన.¹ కావున మీరు దానిని (ఆ ఘడియను) గురించి సంశయంలోపడకండి. మరియు నన్నే (అల్లాహ్ నే) అనుసరించండి, ఇదే ఋజుమార్గం.

62. మరియు షైతాన్ ను, మిమ్మల్ని అటంకపరచనివ్వకండి. నిశ్చయంగా అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

63. మరియు, 'ఈసా స్పష్టమైన (మా) సూచనలు తీసుకొనివచ్చినప్పుడు ఇలా అన్నాడు: “వాస్తవంగా, నేను మీ వద్దకు వివేకాన్ని తీసుకొనివచ్చాను;² మరియు మీరు విభేదాలకులోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు స్పష్టంగా వివరించటానికి వచ్చాను. కావున మీరు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.

64. “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే ఋజుమార్గం.”

لَقَدْ اَسْرَيْنَا

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

وَاِنَّهُمْ لَعِلْمُ السَّاعَةِ لَا يُتَنَبَّأُ بِهَا وَلَا يَعْزُونَ ﴿٦١﴾ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

وَلَا يَصِدُّكُمْ الشَّيْطَانُ اِنَّكَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ ﴿٦٣﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

اِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

1. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం 'ఈసా ('అ.స.) మరల వచ్చారంటే, పునరుత్థానదినం దగ్గరున్నట్లే! ఇది ఎన్నో 'సహీహ్' హదీస్ లలో పేర్కొనబడింది.

2. వివేకం, అంటే దివ్యజ్ఞానం (హ'హీ).

65. అయినా, తరువాత వచ్చిన వర్షాల వారు పరస్పర వర్గవిభేదాలకు లోనయ్యారు. కావున దుర్మార్గానికి పాల్పడిన వారికి బాధాకరమైన ఆ దినమున శిక్ష పడుతుంది!

66. వారు కేవలం ఆ అంతిమ ఘడియ అకస్మాత్తుగా - తమకు తెలియకుండానే - తమపై వచ్చిపడాలని నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి?

67. ఆ దినమున దైవభీతి గలవారు తప్ప ఇతర స్నేహితులంతా ఒకరికొకరు శత్రువులవుతారు.

68. (విశ్వాసులతో ఇలా అనబడుతుంది): “ఓ నాదాసులారా! ఈనాడు మీకు ఏ భయమూ లేదు మరియు మీరు దుఃఖపడరు కూడా!

69. “అలాంటి వారు, ఎవరైతే మా సూచనలను విశ్వసించారో మరియు ముస్లింలు అయిఉన్నారో!

70. “మీరు మరియు మీ సహవాసులు (అ'జ్వాబ్) సంతోషంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి.”

71. వారి మధ్య, బంగారు పళ్ళాలు¹ మరియు కప్పులు త్రిప్పబడతాయి. మరియు అందులో, మనస్సులు కోరేవి మరియు కళ్ళకు ఇంపుగా ఉండేవి, అన్నీ ఉంటాయి. మరియు మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

72. మరియు మీరు చేస్తూవున్న కర్మల ఫలితానికి బదులుగా, మీరు ఈ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు.

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ قَوْلٌ لَكَ يِنَّ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

يُعْبَادُ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

الَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَاتِ وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَالْكَوَابِ فِيهَا مَا شَتَّاهِيَ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَلِلَّهِ الْجَنَّةُ الَّتِي أَوْفَرْتُمْوهَا بِمَا أَنْتُمْ تَعْمَلُونَ

1. 'స'హాఫున్, 'స'హాఫతున్ (ఏ.వ.): Plate, అన్నం తినే పళ్ళాం. అన్నిటి కంటే పెద్ద పళ్ళాన్ని జఫ్ననతున్ అంటారు. దాని తరువాత ఖ'న్'అతున్ దీనిలో పదిమంది తినగలుగుతారు. దానిలో సగం ఉండేది 'సహాఫతున్, దాని కంటే చిన్నది మికిలతున్. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

73. మీకు అందులో పండ్లూఫలాలు పుష్కలంగా ఉంటాయి, వాటిని మీరు తింటారు.

74. నిశ్చయంగా అపరాధులు సరకశిక్షలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.¹

75. వారి (శిక్ష) ఏ మాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారందులో హతాశులై పడిఉంటారు.

76. మేము వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే దుర్మార్గులై ఉండిరి.²

77. మరియు వారిలా మొరపెట్టుకుంటారు: “ఓ సరక పాలకుడా (మాలిక్)! నీప్రభువును మమ్మల్ని అంతంచేయమను.” అతను అంటాడు: “నిశ్చయంగా మీరిక్కడే (ఇదే విధంగా) పడి ఉంటారు.”

78. వాస్తవానికి మేము మీ వద్దకు సత్యాన్ని తీసుకొనివచ్చాము, కాని మీలో చాలామంది సత్యమంటేనే అసహ్యించుకునే వారు.

79. వారు ఏదైనా నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నారా ఏమిటి? అయితే నిశ్చయంగా, మేము కూడా ఒక గట్టి నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నాము.³

80. లేదా! మేము వారి రహస్య విషయాలను మరియు వారి గుసగుసలను విసటంలేదని వారనుకుంటున్నారా? అలా కాదు, (వాస్తవానికి) మా దూతలు వారి దగ్గర ఉండి, అంతా వ్రాస్తున్నారు.

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٤٣﴾

إِنَّ الْمَاجِرِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٤٤﴾

لَا يَنْفَعُهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسُونَ ﴿٤٥﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَادُوا إِلَيْنَا لِنَقُصَّ عَلَيْكَ رَبُّكَ قَالَ إِنَّهُمْ مُكْذِبُونَ ﴿٤٧﴾

لَقَدْ جِئْنَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾

أَمْ أَمْرًا مَوَآمِرًا فَاتَاكُمْ مَبْرُؤُونَ ﴿٤٩﴾

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرَسُولُنَا إِلَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٥٠﴾

1. చూడండి, 6:128 చివరి వాక్యం మరియు 40:12/3 వ్యాఖ్యానంలో సూచించిన 'హద్స్'.

2. అంటే వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

3. చూడండి, 52:42.

81. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ ఆ కరుణామయునికి కుమారుడే ఉంటే, అందరికంటే ముందు నేనే అతనిని ఆరాధించేవాడిని.”

82. భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు మరియు సింహాసనానికి (అర్థ్కు) ప్రభువు అయిన ఆయన (అల్లాహ్), వారికల్పనలకు అతీతుడు.¹

83. వారికి వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినాన్ని వారు దర్శించేవరకు, వారిని వారి వాదోపవాదాలలో మరియు వారి క్రీడలలో మునిగి ఉండనీ!

84. మరియు ఆయన(అల్లాహ్) మాత్రమే ఆకాశాలలో ఆరాధ్యుడు మరియు భూమిలో కూడా ఆరాధ్యుడు. మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.²

85. మరియు ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను మరియు ఆ రెండింటి మధ్యను ఉన్న సమస్తానికీ సామ్రాజ్యాధికారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు; మరియు అంతిమఫలియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే ఉంది; మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.

86. మరియు వారు ఆయనను వదలి, ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారికి సిఫారసు చేసే అధికారం లేదు.³ కేవలం సత్యానికి సాక్ష్యమిచ్చేవారు మరియు (అల్లాహ్ ఒక్కడే! అని) తెలిసి ఉన్నవారు తప్ప!

87. మరియు నీవు: “మిమ్మల్ని ఎవరు

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَادِينَ ۝

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ۝

فَذَرَهُمْ خَوْصًا وَيَلْبِسُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۝

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۝

وَتَبَرَأَ الَّذِي لَكَ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَالَّذِي تَرْجَعُونَ ۝

وَلَا إِلِمَ لَكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّاهِدَةَ إِلَّا أَمِنْ شَهِدٍ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

وَلَقَدْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى

1. చూడండి, 6:100.

2. చూడండి, 6:3.

3. చూడండి, 10:3.

సృష్టించారు?” అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగింప (సత్యం నుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

88. “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, ఈ ప్రజలు విశ్వసించరు!” అని పలికే (ప్రవక్త యొక్క) మాట (అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు).

89. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) వారిని ఉపేక్షించు. మరియు ఇలా అను: “మీకు సలాం!”¹ తరువాత వారు తెలుసుకుంటారు.

يُؤْفَكُونَ ۝

وَقِيلَ لَهُ رَبِّ إِنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ۝

فَاَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْهِمْ ۝

1. ఇక్కడ కేవలం సలామున్ ఉంది; అస్సలాము అని లేదు. అంటే - మీదారి మీది మరియు మాదారి మాది, అని అర్థం. మీరు ముస్లింలను తెలుసుకుంటారు. ఎవరు సన్మార్గం మీద ఉన్నారో! మరియు ఎవరు దుర్మార్గం మీద ఉన్నారో! ఇంకా చూడండి, 25:63, 28:55.

44. సూరహ్ అద్-దు'ఖాన్

దు'ఖానున్: పొగ. ఈ సూరహ్ కూడా ఇతర 'హా-మీమ్ సూరాహ్లవలే మక్కా మధ్య కాలపు చివరి భాగంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ సూరాహ్లలో ఇది ఐదవది. దీని పేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ పునరుత్థానదినం సత్యమనీ, అది తప్పక వస్తుందని తెలుపుతోంది మరియు అప్పుడు సంభవించే విషయాలను కూడా వివరిస్తోంది. ఇందులో 59 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హా-మీమ్.

2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా!¹

3. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) శుభప్రదమైన రాత్రిలో అవతరింపజేశాము.² నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) ఎల్లప్పుడూ హెచ్చరిస్తూ వచ్చాము.³

4. దానిలో (ఆ రాత్రిలో), ప్రతి విషయం వివేకంతో విశదీకరించబడింది,

5. మా ఆజ్ఞానుసారంగా. నిశ్చయంగా, మేము (సందేశహారులను) పంపుతూవచ్చాము.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

فِيهَا يَقْرَأُ كُلُّ أُمَرَأٍ مَحْكُومٍ

أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ

1. చూడండి, 12:1.

2. ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడిన రాత్రి లైలతుల్ ఖద్ (శుభవంతమైన రాత్రి. చూడండి, సూరహ్ అల్-ఖద్ (97). ఇంకా చూడండి, 2:185 ఈ రాత్రి రమదాన్ నెల చివరి 10 రోజులలోని బేసి రాత్రులలో ఒకటి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. 1) ఈ రాత్రిలో ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. 2) ఈ రాత్రిలోనే దైవదూత ('అలైహిమ్ స.)లు మరియు పవిత్ర ఆత్మ (జిబ్రీల్ 'అ.స.) దిగివస్తారు. 3) ఈ రాత్రిలో, రాబోయే సంవత్సరంలో జరుగబోయే విషయాల నిర్ణయం జరుగుతుంది. 4) ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన ('ఇబాదహ్) వేయి నెలల (83 సంవత్సరాల 4 నెలల) ఆరాధన కంటే ఉత్తమమైనది. ఈ రాత్రిలోనే ఖుర్ఆన్ ఏడవ ఆకాశంపై ఉన్న లా'హ్ మ'హ్ ఘూ'జ్ నుండి భూలోకపు ఆకాశంపై ఉన్న బైతుల్ 'ఇజ్జహ్లోకి మొత్తం ఒకేసారి దింపబడింది. ఆ తరువాత 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా దైవప్రవక్త ('స'అస) మీద అవతరింపజేయబడింది.

3. ఖుర్ఆన్ అవతరణ ప్రజలకు మంచి చెడును బోధించటానికి జరిగింది.

6. నీ ప్రభువు తరపునుండి కారుణ్యంగా! నిశ్చయంగా, ఆయనే అంతా వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

7. భూమ్యాకాశాలకు మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికి ప్రభువు. మీకు వాస్తవంగా నమ్మకమే ఉంటే!

8. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదించేవాడు మరియు ఆయనే మరణాన్ని ఇచ్చేవాడు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు పూర్వీకులైన మీ తాతముత్తాతల ప్రభువు.¹

9. అసలు! వారు సందేహంలోపడి ఆటల్లో మునిగిఉన్నారు (పరిహసిస్తున్నారు).

10. కావున నీవు ఆకాశంనుండి స్పష్టమైన పొగవచ్చే దినం కొరకు నిరీక్షించు!

11. అది మానవులందరినీ క్రమ్ముకుంటుంది. అదొక బాధాకరమైన శిక్ష.

12. (అప్పుడు వారు ఇలా వేడుకుంటారు): “ఓ మా ప్రభూ! ఈ శిక్షను మా నుండి తొలగించు. నిశ్చయంగా, మేము విశ్వాసులమవుతాము.”

13. ఇక (అంతిమ ఘడియలో) హితబోధ స్వీకరించటం వారికి ఎలా పనికి రాగలదు? వాస్తవానికి వారివద్దకు (సత్యాన్ని) స్పష్టంగా తెలియజేసే ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు;

14. అప్పుడు వారు అతని నుండి మరలి పోయారు మరియు ఇలా అన్నారు: “ఇతను ఇతరుల నుండి నేర్చుకున్నాడు, ఇతనొక

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٦

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنتُم مَّقِينِينَ ٧

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ٨

بَلْ لَهُمْ فِي شَكِّكَ لَعْنُونَ ٩

فَأَرْسَلْنَا يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ ١٠

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ١١

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ١٢

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ١٣

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مِّجَنُونٌ ١٤

పిచ్చివాడు!”¹

15. వాస్తవానికి మేము కొంతకాలం వరకు ఈ శిక్షను తొలగిస్తే నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూవచ్చిందే మళ్ళీచేస్తారు.

16. మేము శిక్షించటం కోసం గట్టిగా పట్టుకున్న రోజు, మేము నిశ్చయంగా, ప్రతీకారం చేస్తాము. (3/4)

17. * మరియు వాస్తవంగా, వారికి పూర్వం మేము ఫిరోబెన్ జాతివారిని పరీక్షకు గురిచేశాము. మరియు వారివద్దకు గౌరవ నీయుడైన ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు.

18. (అతను ఇలా అన్నాడు): “అల్లాహ్ దాసులను నాకు అప్పగించు.² నేను మీ వద్దకు వంపబడిన నమ్మకస్తుణ్ణయిన సందేశహరుణ్ణి.

19. “మరియు మీరు అల్లాహ్ ముందు అహంభావాన్ని (బెన్నత్యాన్ని) చూపకండి. నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణం తీసుకొనివచ్చాను.

20. “మరియు నిశ్చయంగా, నేను నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు (అయిన అల్లాహ్) యొక్క శరణు పొందాను - మీరు నన్ను రాళ్ళురువ్వీ చంపకుండా ఉండటానికి!

21. “ఒకవేళ మీరు నా మాట నమ్మక పోయినా సరే! నాజోలికి మాత్రం రాకండి!”

22. చివరకు అతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: “నిశ్చయంగా, ఈ జనులు చాలా అపరాధులు!”

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا لَّكُمْ عَلَىٰ ذُنُوبٍ ۝

يَوْمَ يَبْطِشُ الْبَطْشَةُ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۝

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۝

أَنۡ أَذۡلَ إِلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

وَإِنۡ لَا تَعْلَمُوهُ عَلَيَّ اللَّهُ إِنِّي بِمَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ مُّبِينٌ ۝

وَإِنِّي عِندَ رَبِّي وَرَكِيبٌ وَرَجُومٌ ۝

وَإِنۡ لَّكُمْ مُّؤْمِنُونَ إِلَىٰ فَعَلْتُمُونِ ۝

فَدَعَا رَبَّهُ أَنۡ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ۝

1. చూడండి, 16:103 మరియు 25:4.

2. 'ఇబ్రాహీమీ': అంటే ఇక్కడ మూసా ('అ.స.) జాతివారైన బసీ ఇస్రాయిల్ తెగవారు.

23. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు): “నీవు నా దాసులను తీసుకొని రాత్రివేళ బయలుదేరు, నిశ్చయంగా మీరు వెంబడించబడతారు.

24. “మరియు సముద్రాన్ని చీల్చి నెమ్మదిగా వెళ్ళిపో.¹ నిశ్చయంగా, ఆ సైనికులు అందులో మునిగిపోతారు!”

25. వారు ఎన్నో తోటలను మరియు చెలమలను వెనుక విడిచిపోయారు;

26. మరియు ఎన్నో పంటపొలాలను మరియు గొప్ప భవనాలను;

27. మరియు వారు అనుభవిస్తూ ఉన్న ఎన్నో సుఖసంతోషాలను కూడా!

28. ఈ విధంగా, (వారి ముగింపు జరిగింది). మరియు మేము వాటికి ఇతర జాతివారిని వారసులుగా చేశాము.

29. కాని, వారికొరకు ఆకాశం గానీ, భూమి గానీ విలపించలేదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడలేదు.

30. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని అవమానకరమైన శిక్షనుండి విముక్తి కలిగించాము -

31. ఫిర్ బెన్ నుండి. నిశ్చయంగా అతడు మితిమీరి ప్రవర్తించేవారిలో, అగ్రగణ్యుడు.

32. మరియు వాస్తవానికి మాకు తెలిసి ఉండి కూడా మేము వారిని లోకంలో (ఆ కాలపు) సర్వజనులపై ఎన్నుకున్నాము.²

فَأَسْرِ بِعَبَادِي يَلِيلًا إِنَّا نَرْجُو شِعْرُونَ ﴿٢٣﴾

وَأَنزِلْكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعَيْبُونَ ﴿٢٥﴾

وَزُرُوحٍ وَمَقَامِرٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَأَنْعَامٍ كَانُوا فِيهَا يَهْتَمُونَ ﴿٢٧﴾

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

فَبَايَضَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ بَعَثْنَا لَبِيَّ إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْبُهِينِ ﴿٣٠﴾

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْغُلَامِينَ ﴿٣٢﴾

1. చూడండి, 26:63-66. రహ్మాన్: అంటే ప్రశాంతమైనది లేక తడిలేనిది. జాహరీ (రహ్మా) దీనిని ప్రశాంతంగా చీలిపోయి ఉన్నది, అని వివరించారు.

2. ఎందుకంటే ఆ కాలంలో కేవలం బనీ-ఇస్రాయీల్ వారు మాత్రమే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్

33. మరియు మేము వారికి అద్భుత సూచన (ఆయాత్)లను ఒసంగి ఉంటిమి. అందులో వారికి స్పష్టమైన పరీక్ష ఉండింది.

34. నిశ్చయంగా, వీరు (ఖురైషులు) ఇలా అంటున్నారు:

35. “వాస్తవానికి, మాకు ఈ మొదటి మరణం మాత్రమే ఉంది, ఆ తరువాత మేము తిరిగి బ్రతికించబడము.

36. “వీరు సత్యవంతులే అయితే, మా తాతముత్తాతలను లేపి తీసుకురండి!”¹

37. వారు మేలైన వారా? లేక తుబ్బు² అ జాతివారు² మరియు వారికంటే పూర్వం వారా? మేము వారందరినీ నాశనంచేశాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ అపరాధులే!

38. మేము ఈ ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య నున్న సమస్తాన్నీ ఆట (కాలక్షేపం) కొరకు సృష్టించలేదు.³

39. మేము వాటిని ఒక లక్ష్యంతోనే సృష్టించాము, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.⁴

40. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వారందరి కొరకు ఒక నిరీతదినం.⁵

وَاتَّبَعَهُم مِّنَ الْأَيْتِ مَا فِيهِ بُلُؤٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيُكَذِّبُونَ ﴿٣٤﴾

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ بُرَيْدٍ وَ الَّذِينَ مِنْ بَنِي إِدْرِيسَ

أَهْلُكُنْهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مَجْرُمِينَ ﴿٣٧﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا

مَا خَلَقْنَاهُ إِلَّا رِيبًا حَقٍّ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ

لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

(సు.తా.)ను ప్రార్థించేవారు. మిగతా వారంతా బహుదైవారాధకులుగా ఉన్నారు.

1. చూడండి, 43:22-23.

2. తుబ్బు² అంటే సబా ప్రాంతంలో నివసించే హిమ్యార్ తెగకు చెందినవారు. వారి రాజుల బిరుదు తుబ్బు² అ. ఏవిధంగానైతే రోమన్ రాజులు సీజర్ అనబడేవారో! వారు చాలా కాలం దక్షిణ అరేబియా మీద రాజరికం చేశారు. వారిని, అబిసీనియా వారు (Abyssinians) 4వ శ్రీ.శ.లో అంతమొందించారు. చూడండి, 50:14 వారు సత్యతిరస్కారులు.

3. ఇటువంటి ఆయాత్ కోసం చూడండి, 38:27, 23:115-116, 15:85 మరియు 21:16.

4. చూడండి, 10:5.

5. చూడండి, 77:13.

41. ఆ దినమున ఏ స్నేహితుడు కూడా మరొక స్నేహితునికి ఏ మాత్రం ఉపయోగపడడు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు¹ -

42. అల్లాహ్ కరుణించిన వానికి తప్ప! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

43. నిశ్చయంగా, జబ్బూమ్ వృక్షఫలం,

44. పావులకు అహారంగా ఇవ్వబడుతుంది;

45. మరిగే నూనె (సీసం) వలే,² అది వారి కడుపులో మరుగుతుంది,

46. సలసల కాగే నీటి లాగా!

47. (ఇలా అనబడుతుంది): “ఇతనిని పట్టుకొని భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలోకి ఈడ్చండి,

48. “ఆ తరువాత అతని నెత్తిమీద సలసల కాగే నీటి శిక్షను పోయండి.

49. “ ‘దీనిని రుచిచూడు; నిశ్చయంగా, నీవు శక్తిమంతుడివిగా, గౌరవనీయుడివిగా ఉండేవాడివి కదా!’

50. “నిశ్చయంగా, ఇదే మీరు సందేహంలో పడివున్న విషయం!”

51. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు శాంతి భద్రతలుగల స్థలంలో ఉంటారు.

52. ఉద్యానవనాలలో మరియు చెలమల మధ్య.

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

إِنْ شَجَرَتُ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾

طَعَامُ الْإِثْمِ ﴿٤٤﴾

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

كَغَلِي الْحَبِيمِ ﴿٤٦﴾

خُذُوهُ فَاعِلِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَبِيمِ ﴿٤٨﴾

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمِ ﴿٤٩﴾

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَدْرُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ فِي مَقَامٍ آمِنٍ ﴿٥١﴾

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 23:101, 70:10. మూలా: అంటే కొందరు, “దగ్గరి బంధువు,” అని కూడా తాత్పర్యమిచ్చారు.

2. అల్-ముహాలు: కరిగిన రాగి అని కూడా కొందరు వ్యాఖ్యానించారు.

53. వారు, మృదువైన పట్టువస్త్రాలు మరియు బంగారు (జరీ) పట్టు వస్త్రాలు ధరించి, ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చోని ఉంటారు.¹

54. ఇలా ఉంటుంది వారిస్థితి! మరియు మేము వారిని అందమైన, ప్రకాశవంతమైన కళ్ళుగల వారి (హూర్ల)తో వివాహం చేయిస్తాము.²

55. వారక్కడ శాంతియుతంగా ఉంటూ అనేకరకాలైన ఫలాలను అడుగుతుంటారు.³

56. వారక్కడ మరణాన్ని⁴ ఎన్నడూ రుచిచూడరు; వారి మొదటి (ఇహలోక) మరణం తప్ప! మరియు ఆయన వారిని భగభగ మండే అగ్నిశిక్ష నుండి కాపాడాడు;

57. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల. ఇదే, ఆ గొప్ప సాఫల్యం!

58. అందుకే నిశ్చయంగా, మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ భాషలో సులభంచేశాము. ఇలాగైనా వారు అర్థం చేసుకుంటారని (హితబోధ గ్రహిస్తారని).

59. కావున, నీవు నిరీక్షించు! నిశ్చయంగా వారు కూడా నిరీక్షిస్తున్నారు.

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِخُلٍّ فَكِهَةٍ مِّنْ ثَمَرَاتٍ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَّعَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّاهُم بَيْنَ رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَأَنبَأَ يَتْرَفُهُمْ بِسَانَكَ لَعَلَّهُمْ يَنصَرُونَ ﴿٥٨﴾

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

1. చూడండి, 18:31 మరియు 35:33.

2. 'హూరున్': చూడండి, 56:22, 52:20, 55:56, 37:48, 38:52. వారి కళ్ళనలుపు మరియు తెలుపు ఎంతో అందంగా ఉంటాయి. వారిని చూసినవారు వారి అందానికి ముగ్ధులైపోతారు.

3. చూడండి, 43:73.

4. 'స'హీహ్ 'హదీస్'లో ఉంది: మృత్యువును ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జిబ్బు చేస్తారు. మరియు ఈ విధంగా ప్రకటిస్తారు: 'ఓ స్వర్గ వాసులారా! ఇక మీకు మృత్యువు లేదు; మీరు కలకాలం స్వర్గంలో ఉంటారు. ఓ నరక వాసులారా! మీకు సదా నరకవాసమే. మీకు మృత్యువు లేదు.' ('స.బు'ఖరీ, ముస్లిం) ఇంకా చూడండి, 19:39, 37:58-59.

5. చూడండి, 19:97.

45. సూరహ్ అల్-జాసి'యహ్

జాసి'యతున్: భక్తితో మోకరిల్లటం, కూలబడటం ఇది సూరహ్ అద్-దుఖాన్ (44) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దీని పేరు 28వ ఆయత్లో వచ్చింది. మానవులంతా పునరుత్థాన దినమున నమ్రతతో అల్లాహ్‌ముందు మోకరిల్లుతారు. 'హా-మీమ్, సూరాహ్‌లలో ఇది ఆరవది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 37 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హా-మీమ్.

2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి జరిగింది.

3. నిశ్చయంగా, విశ్వసించే వారి కొరకు, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో అనేక సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.¹

4. మరియు మీ సృష్టిలోనూ మరియు (భూమిలో) ఆయన వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులలోనూ, దృఢవిశ్వాసమున్నవారి కొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.²

5. మరియు రేయింబవళ్ళు అనుక్రమంలో మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి జీవనో పాధిని (వర్షాన్ని) పంపి, దాని ద్వారా భూమికి దాని మరణం తర్వాత తిరిగి జీవం పోయటంలో మరియు వాయువుల మారటంలోనూ బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

6. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలు (ఆయాత్), మేము వీటిని నీకు యథాతథంగా

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

إِن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّمُؤْمِنِينَ

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

بَلَاكٍ آيَاتُ اللَّهِ سَلَوَهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قَبَائِي

1. చూడండి, 2:164.

2. చూడండి, 7:185 మరియు 10:5.

వినిపిస్తున్నాము. ఇక వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సూచన(ఆయాత్)లను కాక మరే సమాచారాన్ని విశ్వసిస్తారు? ¹

7. అపవాదుడు, పాపిష్టుడు అయిన ప్రతివ్యక్తికి తీవ్రమైన వ్యధ గలదు.

8. అతడు తన ముందు పరించబడే అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను వింటున్నాడు ఆ తరువాత మూర్ఖపుపట్టుతో దురహంకారంతో వాటిని విననట్లు వ్యవహరిస్తున్నాడు. కావున అతనికి బాధాకరమైన శిక్ష పడనున్నదనే వార్తను వినిపించు.

9. మరియు మా సూచన (ఆయాత్)లకు సంబంధించిన విషయం అతనికి తెలిసినప్పుడు, వాటిని గురించి ఎగతాళిచేస్తాడు. అటువంటి వారందరికీ అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

10. వారి ముందు సరకముంటుంది. మరియు వారి సంపాదన వారికి ఏమాత్రం పనికిరాదు. మరియు అల్లాహ్ ను వదలి వారు సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారుకూడా వారికి వివిధంగానూ ఉపయోగపడరు. మరియు వారికి ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

11. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మార్గదర్శకత్వం. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు సూచన (ఆయాత్)లను తిరస్కరిస్తారో, వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది. ² (7/8)

12. * అల్లాహ్! ఆయనే, సముద్రాన్ని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు; దానిలో తన ఆజ్ఞతో ఓడలు పయనించటానికి మరియు మీరు ఆయన

حَدِيثُ بَعْدَ اللَّهِ وَالْيَوْمِ يُؤْمِنُونَ ①

وَيَلِّ كُلِّ أَقْلٍ أَتَيْمٌ ②

يَسْمَعُ إِلَهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَتَسْتَلِمْ أَوْ كَانَ كَمِ
يَسْمَعُهَا فَتَبْرَهُ بَعْدَ الْإِلَهِ ③

وَإِذَا عَلِمَ مِنَ الْيَتِيمَاتِ شَيْئًا لَّا يَخَذُهَا هُزْوًَا أُولَئِكَ
لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ④

مِنْ دَرَارِهِمْ جَهَنَّمَ وَلَا يَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا
وَلَا مَا آخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ⑤

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَيِّنَاتِ لَكُمْ عَذَابٌ
مِّن رَّجْوٍ إِلَيْهِ ⑥

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لَتَجْزِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَحْرَارٍ
وَلَتَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ⑦

అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

13. మరియు ఆయన ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తాన్ని, తన అనుగ్రహంతో మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.

14. (ఓ ప్రవక్తా!) విశ్వసించిన వారితో: “ఒక జాతి వారికి తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమిచ్చే అల్లాహ్ దినాలు వస్తాయని నమ్మని వారిని క్షమించండి.” అని చెప్పి.²

15. సత్కార్యం చేసేవాడు తన మేలుకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. చివరకు మీరంతా మీ ప్రభువు వైపునకే మరలింపబడతారు.

16. మరియు వాస్తవంగా, మేము ఇస్రాయీల్ సంతతి వారికి (గ్రంథాన్ని) (‘తొరాత్ను), వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవులను ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారికి మంచి జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారిని (వారి కాలపు) ప్రజలపై ప్రత్యేకంగా ఆదరించి ఉన్నాము.³

17. మరియు వారికి ధర్మ విషయంలో స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి ఉన్నాము.⁴ వారు తమ పరస్పర ద్వేషాల వల్ల వారికి

وَسَخَّرْنَا لَكُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ
إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَجْرُهُمْ وَ لِلَّذِينَ لَا يُحْسِنُونَ كَيْلًا اللَّهُ
لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا
ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْعِلْمَ وَالنَّبِيَّةَ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

وَأَنبَتْنَاهُمْ بَنَاتٍ مِّنَ الْأُمَمِ فَمَا اتَّخَفُوا آلَآءَ مِنَّا بَعْدَ
مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِنِعْمَائِنَاهُمْ إِنَّ رَبَّكَ

1. అయ్యామల్లాహ్: అల్లాహ్ దినాలు, అంటే పునరుత్థానదినం. చూడండి, 14:5.

2. ఈ ఆజ్ఞ ప్రవక్తృత్వం ప్రసాదించబడిన మొదటి రోజులలోఉండేది. అప్పుడు ముస్లింలు, కొంతమంది మాత్రమే ఉండేవారు. మరియు వారిలో చాలామంది సమాజంలో బలహీన వర్గాలకు చెందినవారు. ఎప్పుడైతే ముస్లింలు తమ శత్రువులను ఎదుర్కొనే స్థితికి వచ్చారో వారికి జిహాద్ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

3. ఆ కాలంలో బనీ-ఇస్రాయీల్ వారు మాత్రమే, ఏకదైవాధకులుండిరి. చూడండి, 2:47.

4. అల్-అము: ఇక్కడ చాలా వ్యాఖ్యాతల దృష్టిలో ‘ధర్మం’ కొరకు వాడబడింది.

జ్ఞానం వచ్చిన పిదపనే విభేదాలకు లోనయ్యారు.¹ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వారిమధ్య ఉన్న విభేదాలను గురించి పునరుత్థానదినమున, వారిమధ్య తీర్పుచేస్తాడు.

18. తరువాత (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, నిన్ను, (మేము) నియమించిన ధర్మవిధానం మీద ఉంచాము. కావున నీవు దానినే అనుసరించు మరియు నీవు జ్ఞానంలేని వారి కోరికలను అనుసరించకు.

19. నిశ్చయంగా వారు, నీకు - అల్లాహ్ కు ప్రతిగా - ఏ మాత్రం ఉపయోగపడలేరు. మరియు నిశ్చయంగా దుర్మార్గులు ఒకరికొకరు రక్షకులు. మరియు అల్లాహ్ యే దైవభీతి గలవారి సంరక్షకుడు.

20. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు అంతర్దృష్టి (పరిజ్ఞానం) ఇచ్చేదిగానూ మరియు విశ్వసించే జనులకు మార్గదర్శకత్వంగానూ మరియు కారుణ్యంగానూ ఉంది.

21. దుష్కార్యాలకు పాల్పడినవారు, వారి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు వారి మరణాంతర జీవితంలోనూ - వారినీ మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారినీ - మేము ఒకే విధంగా పరిగణిస్తామని భావిస్తున్నారా ఏమిటి? వారి నిర్ణయాలు ఎంత చెడ్డవి!

22. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు ప్రతివ్యక్తికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమివ్వటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

يَقْضَىٰ يَوْمَهُمُ الْيَوْمَ الْقِيَمَةُ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٥﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِّ عِصْيَةٍ مِنَ الْأَمْرِ قَاتِلًا لَهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

إِنَّهُمْ لَنُغْوِيَنَّكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤٨﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَحْمَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ وَمِمَّا أُنْزِلَ سَاءَ مَا يُحْكُمُونَ ﴿٤٩﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِيُخْرِجَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٠﴾

23. తన మనోవాంఛలను తన దైవంగా చేసుకున్న వానిని నీవు చూశావా? మరియు అతడు జ్ఞానవంతుడు అయినప్పటికీ, అల్లాహ్! అతనిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదిలాడు¹ మరియు అతని చెవులమీద మరియు అతని హృదయం మీద ముద్రవేశాడు మరియు అతని కళ్ళమీద తెరవేశాడు;² ఇక అల్లాహ్ తప్ప అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడెవడున్నాడు? ఇది మీరు గ్రహించలేరా?

24. మరియు వారిలా అంటారు: “మా (జీవితం) కేవలం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మేము మరణించేది మరియు జీవించేది ఇక్కడే మరియు మమ్మల్ని నశింపజేసేది ఈ కాలచక్రం మాత్రమే!”³ మరియు వాస్తవానికి, దానిని గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానం లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చేస్తున్నారు.

25. మరియు వారి ముందు సప్తమైన మా సూచనలు (ఆయాత్) వినిపించబడినప్పుడు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే మా తాతముత్తాతలను (బ్రతికించి) తీసుకురండి!” అని మాత్రమే వాదిస్తారు.⁴

26. వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్‌యే మీకు జీవితం ఇచ్చేవాడు తరువాత మరణింపజేసేవాడు, ఆ పిదప పునరుత్థాన దినమున సమావేశపరచే వాడూను! ఇందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ
وَجَعَلَ عَلَى سَبْعَةٍ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشًّا
مَنْ يُهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٠﴾

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا أَعْيَانُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يَمْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿١١﴾

وَإِذْ أُنْزِلَ عَلَيْهِمُ الْبُيُوتُ مَا كَانُوا يَحْتَضِرُونَ
إِذَا أَنْ قَالُوا اتَّوَّابًا بَيِّنَاتٍ أَنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٢﴾

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

1. చూడండి, 14:4.

2. చూడండి, 2:7 మరియు 7:186.

3. 'హదీస్' ఖుద్స్, అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: “అదమ్ కుమారుడు నాకు బాధకలిగిస్తాడు - కాలాన్ని దూషిస్తాడు - (అంటే కాలం వల్ల తనకు దురవస్థ వచ్చిందంటాడు). వాస్తవానికి కాలం అనేది ఏమీ లేదు. నేనే కాలాన్ని! సర్వాధికారాలు నా చేతిలోనే ఉన్నాయి. రాత్రింబవళ్ళనూ మార్చేవాడను నేనే.” (స. బుఖారీ, ముస్లిం).

4. చూడండి, 44:36.

అన్నప్పుడు మీరన్నారు: “ఆ అంతిమ ఘడియ ఏమిటో మాకు తెలియదు. అది కేవలం ఒక ఊహగానం తప్ప మరేమీ కాదని మేము భావిస్తున్నాము. మేము దానిని ఏ మాత్రం సమ్యేవారము కాము.”¹

33. అప్పుడు వారిముందు వారు చేస్తూ ఉండిన దుష్కార్యాలు ప్రత్యక్షమవుతాయి. మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

34. మరియు వారితో ఇలా అనబడు తుంది: “ఈ రోజు మేము మిమ్మల్ని మరచి పోతాము, ఏ విధంగానైతే మీరు మీ సమావేశపు ఈ దినాన్ని మరచిపోయారో! మరియు మీ నివాసం సరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు.”

35. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి మీరు అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను పరిహాసంగా తీసుకున్నారు. మరియు ఇహలోక జీవితం మిమ్మల్ని మోసపుచ్చింది. కావున ఈ రోజు వారిని దాని (సరకం) నుండి బయటికి తీయడం జరగదు.² మరియు వారికి తమ తప్పలను సరిదిద్దుకునే అవకాశమూ దొరకదు.

36. ఇక సర్వస్తోత్రాలకు అర్తుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆయనే ఆకాశాలకూ ప్రభువు మరియు భూమికి ప్రభువు; ఆయనే సర్వలోకాలకు కూడా ప్రభువు!

37. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఘనత (మహనీయత) ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు ఆయనే సర్వశక్తి మంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

الْأَطْنَأُ وَمَا عَنَّا بِمُسْتَيْقِينَ ﴿٣٧﴾

وَبَدَأَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَافِي ۖ ﴿٣٨﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسُوا كَمَا تَأْتِيكُمْ إِلَٰهَآ بِبُحْمٍ ۖ كَذَٰلِكَ ۖ ﴿٣٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ ۖ كَذَٰلِكَ ۖ ﴿٤٠﴾

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُمُ اتَّخَذُوا إِلَٰهًا غَيْرَ اللَّهِ ۚ وَأَعْرَضُوا ۚ ﴿٤١﴾

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۚ قَالُوا لَمْ يَلْحَقُوا مِنَّا ۚ ﴿٤٢﴾

وَلَهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ۚ ﴿٤٣﴾

فَإِنَّ اللَّهَ الْحَكِيمَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۚ ﴿٤٤﴾

وَلَهُ الْكِبَرُ يَآ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ ﴿٤٥﴾

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۚ ﴿٤٦﴾

1. అంటే పునరుత్థాన దినం, సత్యం.

2. చూడండి, 6:128 మరియు 43:74.

46. సూరహ్ అల్-అహ్కాఫ్

అహ్కాఫ్: ఒరిగిన ఇసుక దిబ్బలు. 'హా-మీమ్, సూరాహ్ లో ఇది ఏడవది మరియు చివరిది. దీని పేరు 21వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ ఒరిగిన ఇసుక దిబ్బలు 'ఆద్ జాతివారి దేశపు చిహ్నాలు. ఇవి హాదర్ మాత్ మరియు యమన్ పరిసరాలలో ఉన్నాయి. చూడండి, 7:65. వారి దేశంలో అప్పుడు పుష్కలంగా ధనధాన్యాలుండేవి. వారి సత్య తిరస్కారం వల్ల వారిమీద అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష అవతరించింది. చూడండి, 46:24-25. 'ఎల్లప్పుడు సత్యమే వర్తిల్లుతుంది.' అనేది ఈ సూరహ్ ఉపదేశం. ప్రతిదాని సృష్టికి ఒక కారణముంది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 35 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

1. (*) 'హా-మీమ్.¹
2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరఫ్ఫనుండి జరిగింది.

3. మేము ఆకాశాలను, భూమిని మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తాన్ని, సత్యంతో ఒక నిర్ణీతకాలంకొరకు మాత్రమే సృష్టించాము.² మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు తమకు చేయబడిన హెచ్చరికనుండి విముఖులవుతున్నారు.

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَكَلِمٍ مَّتَّعِيٍّ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أَنْذَرُوا مُعْرِضُونَ

4. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ ను వదలి, మీరు ప్రార్థిస్తున్నవాటిని గురించి ఆలోచించారా? అయితే నాకు చూపండి.³ వారు భూమిలో ఏమి సృష్టించారో? లేదా, వారికి ఆకాశాలలో ఏదైనా భాగముందా? మీరు సత్యవంతులే అయితే, దీనికి (ఈ ఖుర్ఆన్ కు) ముందు

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتَدْعُونِي كَيْتَبٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

1. ఈ అక్షరాలు ముఖ్యత అత, అనబడతాయి. వీటి నిజ అర్థం కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మాత్రమే తెలుసు.

2. చూడండి, 14:48.

3. రఅయ్తుమ్: అంటే చెప్పండి, చూపండి, లేక ఆలోచించారా.

వచ్చిన ఏదైనా గ్రంథాన్ని, లేదా ఏదైనా మిగిలి ఉన్న జ్ఞానాన్ని తెచ్చి చూపండి.”¹

5. మరియు అల్లాహ్ ను వదలి పునరుత్థాన దినంవరకు తమ ప్రార్థనలను విని సమాధాన మివ్వలేనటువంటి వారిని ప్రార్థించే వారికంటే, ఎక్కువ మార్గభ్రష్టులెవరు? మరియు వారు వీరి (ప్రార్థించేవారి) ప్రార్థనలను ఎరుగకుండా ఉన్నారు.

6. మరియు మానవులను (పునరుత్థాన దినమున) సమావేశపరచినపుడు, వారు! (తమను ఆరాధించిన) వారికి విరోధులై ఉంటారు మరియు వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తారు.²

7. మరియు వారికి మా సృష్టమైన సూచనలు (ఆయాత్) వినిపించినప్పుడు, సత్యతిరస్కారులు - సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వారి ముందుకు వచ్చినప్పుడు - ఇలా అంటారు: “ఇది సృష్టమైన మంత్రజాలమే!”³

8. లేదా ఇలా అంటారు: “ఇతనే (ముహమ్మదే) దీనిని కల్పించాడు.” వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ నేను దీనిని కల్పించి ఉండినట్లైతే, మీరు నన్ను అల్లాహ్ (శిక్ష)

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفْلُونَ ①

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ②

وَإِذَا نُتِلَ عَلَيْهِمُ الْبَيِّنَاتُ قَالُوا الْبَيِّنَاتُ كُفْرٌ وَالْحَقُّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا يَسْحَرُونَ مُبِينٌ ③

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفْعِلُونَ فِيهِ كُفِيَ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي

1. అనా'రతిమ్ మిన్ 'ఇల్మిన్: అంటే తెలివితేటలు, బఖ్లియ్యతిమ్-మిన్- 'ఇల్మిన్: అంటే పూర్వప్రవక్తలమీద అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం వహీ నుండి మిగిలిఉన్న నిజ దివ్యజ్ఞానం.

2. ఈ విధమైన ఆయాత్లు ఖుర్ఆన్ లో ఎన్నోసార్లు వచ్చాయి. చూడండి, 10:29, 19:81-82, 29:25, 18:52, 16:86 మొదలైనవి అల్లాహ్ (సు.తా.) కు సాటికల్పించి ఆరాధించే దైవాలు రెండురకాలు. 1) నిర్జీవులు: అవి విగ్రహాలు, చెట్లుచేమలూ, సూర్య చంద్రులూ, అగ్ని మొదలైనవి. పునరుత్థానదినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) వీటికి మాట్లాడే శక్తిని ప్రసాదిస్తాడు. అవి, వారి ఆరాధనను తిరస్కరిస్తాయి. 2) రెండవరకానికి చెందిన వారు, ప్రవక్తలు, ఉదాహరణ 'ఈసా, 'ఉజైర్, దైవదూతలు ('అల్లహిమ్ స.) మరియు సద్గురువులు వీరి సమాధానం అల్లాహ్ (సు.తా.) సమక్షంలో - ఖుర్ఆన్ లో 'పేర్కొనబడిన - 'ఈసా ('అ.స.) యొక్క సమాధానంలాగానే ఉంటుంది. ఇంతేకాక పై 'తానులుకుడా వీరిఆరాధనను నిరాకరిస్తారు. ఉదాహరణకు చూ. 28:63.

3. అవతరణాక్రమంలో, 74:24లో సి 'హారున్ అనే పదం మొదటిసారి వచ్చింది.

నుండి ఏ మాత్రం కాపాడలేదు. మీరు కల్పించే మాటలు ఆయనకు బాగాతెలుసు. నాకూ, మీకూ మధ్య ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యమే చాలు! మరియు ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

9. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నేను మొట్టమొదటి ప్రవక్తనేమీ కాను. నాకూ మరియు మీకూ ఏమి కానున్నదో నాకు తెలియదు.¹ నేను అనుసరించేది, నాకు అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) మాత్రమే. మరియు నేను కేవలం స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే.”

10. వారితో ఇలా అను: “ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒకవేళ అల్లాహ్ తరపునుండి వచ్చిఉండి, మీరు దీనిని తిరస్కరిస్తూ ఉండినట్లైతే (మీగతి ఏమవుతుందో) మీరు ఆలోచించారా? ఇస్రాయీల్ సంతతికి చెందిన ఒక సాక్షి ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) దాని (తొరాత్) లాంటి గ్రంథమేనని, సాక్ష్యం ఇచ్చాడు మరియు విశ్వసించాడు కూడా.² కాని మీరేమో అహంభావానికి గురిఅయ్యారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.”

11. సత్యతిరస్కారులు, విశ్వాసులను గురించి ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ ఇందు (ఇస్లాం)లో మేలే ఉంటే, వీరు మా కంటే ముందుగా దాని వైపునకు పోయివుండే వారు కాదు!”³ మరియు

وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْعَفْوَ الرَّحِيمُ ٥

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَاعٍ مِنَ الرُّسُلِ وَمَا دَرِىَ مَا يَفْعَلُ
بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَيْتُمُ الْإِمَامَ يَوْمَئِذٍ إِلَىٰ وَمَا أَنَا إِلَّا
نَذِيرٌ مُّبِينٌ ٥

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ
شَهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ قَامَنَ
وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ٥

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مِمَّا
سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا
إِفْكٌ قَدِيدٌ ٥

1. “అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా నేను (స’అస) దైవప్రవక్తను అయినప్పటికీ, మీకూ మరియు నాకూ పునరుత్థానదినమున ఏమి సంభవించనున్నదో నాకు తెలియదు.” (స. బుఖారీ).

2. ఈ సాక్షి ‘అబ్దుల్లాహ్ బిన్-సల్లామ్ (ర’ది.అ.). తొరాత్లో దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స’అస) రాబోతున్నాడని పేర్కొనబడిన వాక్యాలకు చూడండి, 2:42.

3. అంటే మొట్టమొదట ఇస్లాం స్వీకరించిన వారిలోని పేదవారూ మరియు బలహీనవర్గాలకు చెందిన వారూ అయిన బిలాల్, ‘అమ్మార్, ‘సుహైబ్ మరియు ‘ఖబ్బాబ్ మొదలైన వారిని

వారు దాని (ఖుర్ఆన్) నుండి మార్గదర్శకత్వం పొంద లేదు! కాబట్టి వారు: “ఇదొక ప్రాచీన బూటక కల్పనయే!” అని అంటారు.

12. మరియు దీనికి (ఈ గ్రంథానికి) పూర్వం, మూసా గ్రంథం మార్గదర్శినిగా మరియు కారుణ్యంగా వచ్చింది. మరియు ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) దానిని ధృవీకరిస్తూ, అరబ్బీ భాషలో, దుర్మార్గులను హెచ్చరించటానికి మరియు సజ్జనులకు శుభవార్తలు ఇవ్వటానికి వచ్చింది.

13. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే: “మా ప్రభువు అల్లాహ్‌యే!” అని, తరువాత దానిపై స్థిరంగా ఉంటారో! అలాంటి వారికి ఎలాంటి భయమూ వుండదు మరియు వారు దుఃఖపడరు కూడా!

14. అలాంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. తాము చెప్తూ ఉండిన (మంచి) కర్మల ఫలితంగా, వారు అందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

15. మరియు మేము మానవునికి తన తల్లిదండ్రుల పట్ల మంచితనంతో మెలగాలని ఆదేశించాము.¹ అతని తల్లి అతనిని ఎంతో బాధతో తనగర్భంలో భరించింది మరియు ఎంతో బాధతో అతనిని కన్నది. మరియు అతనిని గర్భంలో భరించి అతనిని పాలు

وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۖ وَهَذَا كِتَابٌ
مُّصَدِّقٌ لِّسَانِ عَزَّازٍ لِّلْبَنَادِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١﴾

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ خَالِدِينَ فِيهَا بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۖ وَحَمَلُهُ وَفِطْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا
حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَكَانَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ
أَرْزُقْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ
وَالِدَيَّ ۖ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي

(ర'ది.' అస్తుమీలను) గురించి, మక్కా ముషిక్ నాయకులు చెప్పిన మాటలివి.

1. చూడండి, 29:8, మరియు 31:14 ఒక 'స'హబి దైవప్రవక్త('స'అస)తో ఇలా ప్రశ్నిస్తాడు: 'నా సద్యర్తనకు అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారులు ఎవరు?' దానికి అతను ('స'అస) ఇలా సమాధానమిస్తాడు: 'నీతల్లి!' అతడు మళ్ళీ అదేప్రశ్న అడుగుతాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'నీతల్లి!' అతడు మూడవసారి అదేప్రశ్న అడుగుతాడు. అప్పుడు కూడా: 'నీ తల్లి!' అని అంటారు. అతడు నాలుగవసారి అదే ప్రశ్న అడుగుగా దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'నీ తండ్రి!' దీనితో మానవ జీవితంలో తల్లి అందరికంటే - తండ్రి కంటే కూడా మూడురెట్లు - అధికంగా ఆదరణకు, సద్యర్తనకు అర్హతగలది, అని తెలుస్తోంది! ('స. ముస్లిం).

విడిపించేవరకు ముప్పై నెలలు అవుతాయి.¹
చివరకు అతడు పెరిగి పెద్దవాడవుతాడు మరియు అతడు నలభైసంవత్సరాల²
వయస్సుకు చేరి ఇలా అంటాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు, నాకూ మరియు నా తల్లిదండ్రులకూ ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలకు నేను నీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవటానికి మరియు నీవు ఇష్టపడే సత్కార్యాలు చేయటానికి నాకు సద్బుద్ధిని ప్రసాదించు మరియు నా సంతానాన్ని కూడా సద్వర్తనులుగా చేయి. నిశ్చయంగా, నేను పశ్చాత్తాపంతో నీ వైపునకు మరలుతున్నాను. మరియు నిశ్చయంగా, నేను నీకు విధేయులు (ముస్లింలు) అయిన వారిలో ఒకడిని.”³

16. ఇలాంటి వారి నుండి మేము వారి మంచి కర్మలను స్వీకరిస్తాము.⁴ మరియు వారి చెడుకర్మలను ఉపేక్షిస్తాము; వారు స్వర్గవాసులలో చేరుతారు. ఇది వారికి చేయబడిన వాగ్దానం, ఒక సత్యవాగ్దానం.

17. మరియు ఎవడైనా తన తల్లి దండ్రులతో ఇలా అంటే: “ఛీ పొండి! (ఛీ!)” నేను (గోరి నుండి సజీవిగా) లేవబడతానని మీరు నన్ను బెదిరిస్తున్నారా? మరియు వాస్తవానికి, నాకు

ذُرِّيَّتِي إِنِّي بُكِّيتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ٥

أُولَئِكَ الَّذِينَ نَقَبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَعَالٍ وَأَنْتَجَرُوا
عَنْ سَيِّئِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْحِمَى وَعَدَّ الْإِصْدَقُ إِلَيْنِ
كَأَنَّا بِأَعْيُنِنَا ٥

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ إِفْكًا مُبِينًا إِنِّي أَخْرَجْتُ
وَقَدْ خَلَّى الْقُرُونُ مِنْ قَبْلُ وَهِيَ تَتَّبِعُونَ اللَّهَ
وَنَبِيَّكَ إِنْ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا رَأْيَ

1. పాలిచ్చే గడువు 2:233 మరియు 31:14 లలో రెండు సంవత్సరాలు, అని ఉంది. దీనితో వ్యక్తమయ్యేది ఏమిటంటే - సజీవ శిశువుకు జన్మం ఇవ్వటానికి కనీస గడువు 6 మాసాలు. ఈ విధంగా పాలు విడిపించే మొత్తం కాలం ముప్పై నెలలు.
2. నలభైసంవత్సరాల వయస్సుకు చేరిన తరువాతనే మానవుడు సంపూర్ణ మానసిక వికాసం పొందుతాడు.
3. అవ్జి'అనీ: అంటే నాకు దైవభీతి మరియు భయభక్తులను ప్రసాదించు. ఒక వయస్సు గడిచిన తర్వాత ఈ దు'అ (రబ్బి) అవ్జి'అనీ...నుండి...మిసల్ ముస్లిమీన్.), అంటే ఆయత్ చివరి వరకు, అత్యధికంగా చేయాలి అని ధర్మవేత్తల అభిప్రాయం.
4. చూడండి, 29:7.
5. 'ఛీఫీన్': ఛీ పొండి! ఇది అయిష్టతను, ఏవగింపును తెలిపే పదం.

ముందు ఎన్నోతరాలు గతించాయి, (కాని తిరిగి లేపబడలేదు కదా)?” మరియు వారిద్దరూ అల్లాహ్ సహాయంకోరుతూ ఇలాఅంటారు: “ఓ దౌర్భాగ్యుడా! విశ్వసించు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం!” అప్పుడు వాడు ఇలా అంటాడు: “ఇవన్నీ కేవలం పాతకాలపు కట్టుకథలు తప్ప మరేమీ కావు.”

18. వీరికి పూర్వం గతించిన జిన్నాతుల మరియు మానవ సమాజాలలో, ఇటువంటి వారి మీదనే (అల్లాహ్) వాక్కు (శిక్ష) సత్యమయింది. నిశ్చయంగా, వారే నష్టపడిన వారయ్యారు.¹

19. ప్రతి ఒక్కరికీ వారివారి కర్మలకు తగిన స్థానాలుంటాయి. మరియు ఇది వారి కర్మలకు తగినట్లుగా పూర్తిప్రతిఫలమివ్వటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

20. మరియు ఆ రోజు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారిని నరకాగ్ని ముందుకు తెచ్చి, వారితో (ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు, మీ ఇహలోక జీవితంలో మీ భోగభాగ్యాలను తరిగించుకున్నారు మరియు వాటిని బాగా అనుభవించారు; కావున మీరు ఏ హక్కులేకుండా భూమిలో ప్రదర్శించిన అహంకారానికి మరియు మీరు చేసిన అవిధేయతకు ప్రతిఫలంగా, ఈ రోజు మీకు అవమానకరమైన శిక్ష విధించబడుతుంది.” (1/8)

21. * మరియు జ్ఞాపకంచేసుకోండి, 'అద్ జాతి సోదరుడు (హూద్) ఇసుక దిబ్బలలో²

أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ كُنْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمُ الْقَوْلُ فِي آٰمَةٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
خٰسِرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِّنْهُمُ عِلْمٌ وَأُولَٰئِكَ هُمُ أَعْلَمُهُمْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّٰبْتُمْ
فَلْيَتَلَكَّمُوا فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمِعُوا بِهَا
فَالْيَوْمَ تُعْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ

وَإِذْ كُنَّا عَالَمِينَ إِنْ أَنْتَ إِلَّا كَافٍ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాక్కుకు చూడండి, 38:85.

2. అల్-అహ్కాఫ్, 'హిఖ్మత్ దీని ఏకవచనం: అంటే పొడుపుగా పోయే ఇసుక దిబ్బలు. ఇది

వున్న తన జాతివారిని హెచ్చరించింది. మరియు అలా హెచ్చరించేవారు అతనికి పూర్వం కూడా వచ్చారు మరియు అతని తరువాత కూడా వచ్చారు. (అతను ఇలా అన్నాడు): “మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకండి. (అలా చేస్తే) నిశ్చయంగా, ఆ గొప్ప దినమున మీపై పడబోయే, ఆ శిక్షను గురించి నేను భయపడుతున్నాను.”

22. వారిలా అన్నారు: “మా దేవతల నుండి మమ్మల్ని దూరంచేయటానికా నీవు వచ్చింది? నీవు సత్యవంతుడవే అయితే నీవు బెదిరించే (ఆ శిక్షను) తీసుకురా!”

23. (హూద్) అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, దాని (ఆ శిక్ష) జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్ కే వుంది. మరియు నేను మాత్రం నాకు ఇచ్చి పంపబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేస్తున్నాను. కాని, నేను మిమ్మల్ని మూఢత్వంలో పడిపోయిన వారిగా చూస్తున్నాను!”

24. ఆ తరువాత వారు ఒక దట్టమైన మేఘాన్ని వారి లోయల వైపునకు రావటం చూసి ఇలా అన్నారు: “ఈ మేఘం మాకు వర్షం ఇస్తుంది!”¹ (హూద్ అన్నాడు): “కాదుకాదు, మీరు దేనికి తొందరపెడుతున్నారో అది

وَقَدْ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْقِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ①

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَاْفِكَ عَنِ الْهَيْئَةِ فَأَنَّى بِنَاْعِدُكَ إِنَّا كُنَّا مِنَ الضَّالِّينَ ②

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ③

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالَ لَهَذَا عَارِضٌ مُطْرِنٌ أَبَلْ هُوَ أَمْ اسْتَحْجَلَكُمْ بِهِ يَوْمٍ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ④

హూద్ (అ.స.) జాతివారైన ఆదీలు నివసించే ప్రాంతం పేరు. ఇది హదర్ మూత్ (యమన్) ప్రాంతంలో ఉంది. వారు కూడా హద్దులుమీరి ప్రవర్తించారు.

1. 'అయి'షహ్ (ర.అన్వా), దైవప్రవక్త ('స'అస)తో అన్నారు: “ప్రజలు మేఘాలను చూసి సంతోషపడుతారు. కానీ మేఘాలను చూసినప్పుడు మీరు ('స'అస) అందోళన పడుతారెందుకు?” దానికి అతను ('స'అస) జవాబిచ్చారు: “అయి'షహ్ (ర.అన్వా) ఈ మేఘాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్ష లేదనే హామీ ఏమీ లేదు కదా! ఒక జాతి గాలి శిక్షతో నాశనం చేయబడింది కదా! వారు కూడా మేఘాలను చూసి అన్నారు: ‘ఈ మేఘాలు మాపై వర్షం కురిపిస్తాయి.’ ” ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం) మేఘాలను చూసినప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) దు'ఆ చేసేవారు. దీనికి చూడండి, 69:6-8, 7:72, 11:53-56.

(ఆశ్చర్య) ఇదే! ఒక తుఫాను గాలి అందులో బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది;

25. “అది తన ప్రభువు ఆజ్ఞతో ప్రతి దానిని నాశనంచేస్తుంది.” చివరకు వారి నివాసస్థలాలు తప్ప, అక్కడ ఏమీ కనిపించకుండా పోయాయి. ఈ విధంగా మేము నేరస్తులకు ప్రతీకారం చేస్తాము.

26. మరియు వాస్తవానికి మేము వారిని దృఢంగా స్థిరపరచి ఉన్నాము; అవిధంగా మేము, (ఓ ఖురైమలారా) మిమ్మల్ని కూడా స్థిరపరచలేదు. మేము వారికి చెవులను, కన్నులను మరియు హృదయాలను ఇచ్చాము. కాని వారి చెవులూ, కళ్ళూ మరియు హృదయాలు వారికి ఉపయోగపడలేదు; ఎందుకంటే వారు అల్లాహ్ సూచనలను తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారు మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసం చేస్తూ ఉండేవారో అదే వారిని చుట్టుకున్నది.

27. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీ చుట్టుప్రక్కల ఎన్నో నగరాలను నాశనం చేశాము. మరియు బహుశా వారు (సత్యం వైపునకు) మరలివస్తారని, మా సంకేతాలను వారికి ఎన్నోవిధాలుగా చూపాము.

28. అల్లాహ్ ను వదలి వారు - తమను ఆయన సాన్నిధ్యానికి తేగలవారని - భావించిన, వారి దేవతలు వారికెందుకు సహాయంచేయవు? అలాకాదు! అవి వారిని త్యజించాయి. ఎందుకంటే అది కేవలం వారి భ్రమ. మరియు వారు కల్పించుకున్న బూటక కల్పన మాత్రమే!

29. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) జిన్నాతుల ఒక సమూహాన్ని¹ మేము - ఖుర్ఆన్ ను

تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَاصْبِرْ إِلَّا
يُرَى إِلَّا مَلَكُوتُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّهُمْ فِي مَآرِنٍ مِّنْكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَبَصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا
أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا
أَفْئِدَتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَلْعَنُونَ
﴿٢٦﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَىٰ
وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلَّ صَلَواتُ عَنَّهُمْ وَذَلِكَ
إِن كُفُّوا وَمَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٨﴾

وَأَنصَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنَّ يَشْفَعُونَ

1. నఫరన్: అంటే '3నుండి 10 వరకు' ఉండే సంఖ్యల సమూహం. ఈ సంఘటన మక్కా-తాయఫ్

వినటానికి - నీ వైపునకు మొగ్గునట్లు చేసినపుడు, వారు అక్కడ చేరిన తరువాత పరస్పరం ఇలా మాట్లాడుకున్నారు: “నిశ్శబ్దంగా వినండి!” అది (ఆ పఠనం) ముగిసిన తరువాత, వారు హెచ్చరిక చేసేవారిగా, తమ జాతి వైపునకు మరలిపోయారు.

30. వారు (జిన్నాతులు) ఇలా అన్నారు: “ఓ మా జాతివారలారా! వాస్తవంగా మేము మూసా తరువాత అవతరింపజేయబడిన ఒక గ్రంథాన్ని విన్నాము. అది దానికిపూర్వం వచ్చిన దానిని (తొరాత్ను) ధృవీకరిస్తుంది; సత్యం వైపునకు మరియు ఋజుమార్గం (ఇస్లాం) వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది.”

31. “మా జాతి వారలారా! అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వానిని అనుసరించండి. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) ను విశ్వసించండి. ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్ష నుండి కాపాడుతాడు.

32. “మరియు అల్లాహ్ వైపునకు పిలిచే వానిని అనుసరించనివాడు భూమిలో (అల్లాహ్ నుండి) తప్పించుకోలేడు. మరియు అతడికి, ఆయన తప్ప మరొక సంరక్షకుడు లేడు. అలాంటి వారు స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నట్లే!”

33. ఏమీ? వారికితెలియదా? నిశ్చయంగా

الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ۝

قَالُوا يَاقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كُتُبًا أَنْزَلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مَصْدِقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

يَقَوْمًا اجْتَبَاوْا دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ۝

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

దారిలో న'ఖ్ల లోయలో సంభవించింది. వివరాలకు చూడండి, 72:1-15. ('స. ముస్లిం, 'స. బుఖారీ) ఈ సంఘటన తరువాత జిన్నాతులు రాయబారులు దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి ఎన్నోసార్లు ఇస్లాం స్వీకరించటానికి, నేర్చుకోవటానికి వచ్చారు. (ఇబ్నె-కసీ'రీ).

1. ప్రవక్తలందరూ మానవులే! జిన్నాతులలో ప్రవక్తలు వచ్చినట్లు ఖుర్ఆన్ లో, 'స'హీ'హ్ 'హదీస్'లలో లేదు. చూడండి, 16:43, 25:20. ఈ సూరహ్ లోని ఆయత్లతో దైవప్రవక్త ('స'అస) జిన్నాతులకు కూడా ప్రచారంచేశారని తెలుస్తోంది.

ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్‌యేనని మరియు ఆయన వారిని సృష్టించటంలో అలసిపోడని, మరణించిన వారిని తిరిగి బ్రతికించగల సామర్థ్యం గలవాడని? (ఎందుకు కలిగిలేడు)! నిశ్చయంగా, ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

34. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారిని సరకాగ్ని ముందు ప్రవేశపెట్టబడే రోజు వారితో ఇలా ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది: “ఏమీ? ఇది సత్యం కాదా?” అని. వారంటారు: “ఎందుకు కాదు! మా ప్రభువు సాక్షిగా (ఇది సత్యమే!)” వారితో అనబడుతుంది: “అయితే, మీరు తిరస్కరిస్తూవున్న దానికి గానూ ఈ శిక్షను రుచిచూడండి!”

35. కావున నీవు (ఓ ప్రవక్తా!) సహనం వహించు! దృఢసంకల్పంగల ప్రవక్తలు సహనంవహించినట్లు; మరియు వారి విషయంలో తొందరపడకు. నిశ్చయంగా, వారికి వాగ్దానం చేయబడిన (శిక్షను) వారు చూసిన రోజు; వారు (ఈ ప్రపంచంలో) దినంలోని ఒక ఘడియ కంటే ఎక్కువకాలం గడపలేదని అనుకుంటారు. (ఇదే మా) సందేశం! అలాంటప్పుడు, దుష్టులు (ఫాసిఖూన్) గాక, ఇతరులు నశింపజేయబడతారా?

وَلَمْ يَعْزِمْنِ بَقِيَّتَهُنَّ عَلَى أَنْ يُخْرِجَنَّ الْوَقْتُ
بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٤﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرْنَا وَلَوْ الْعَزْمُ مِنَ الرُّسُلِ
وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَانَهُمْ يَوْمُ يَمُوتُونَ
مَآ يُوْعَدُونَ لَمْ يَلْبَسُوا إِلَّا السَّاعَةَ مِنْ نَهَارٍ
يَلْعَنُ فَمَنْ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٦﴾

47. సూరహ్ ముహమ్మద్

ఈ సూరహ్ మరొక పేరు అల్-ఖితాల్ అని కూడా ఉంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) పేరు 2వ ఆయత్లో వచ్చింది. ఇది మొదటి మదీనా కాలపు సూరాహ్లలోనిది. ఇందులో 38 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇంతవరకు 5/6వ భాగం ఖుర్ఆన్ పూర్తిఅయ్యింది. ఈ మిగిలిన 1/6వ భాగంలో చిన్నచిన్న సూరాహ్లు ఉన్నాయి. ఈ వరుసలో 3 సూరాహ్లు ఉన్నాయి.

ముహమ్మద్ ('స'అస) పేరు ఖుర్ఆన్లో 4 సార్లు వచ్చింది. ఇక్కడ, 3:144, 33:40, మరియు 48:29లలో. అహ్మద్ ('స'అస) అని, ఒకేసారి 61:6లో వచ్చింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْمَالَهُمْ ①

1. ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరించి (ఇతరులను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధించారో, వారి కర్మలను ఆయన (అల్లాహ్) నిష్ఫలంచేశాడు.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ
عَلَيْ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ كَفَرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ②

2. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ - ముహమ్మద్ మీద అవతరింపజేయబడిన దానిని - తమ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యమని నమ్మారో! వారి పాపాలను ఆయన తుడిచివేశాడు మరియు వారి స్థితిని బాగుపరిచాడు.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ يَصْطَرِبُ ٱللَّهُ
ٱلنَّاسَ ۚ أَمْثَلُهُمْ ③

3. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే! వాస్తవానికి అవిశ్వాసులు అసత్యాన్ని అనుసరించారు మరియు విశ్వసించిన వారు తమప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యాన్ని అనుసరించారు. ఈ విధంగా అల్లాహ్! ప్రజలకు ఉదాహరణల ద్వారా (వారిస్థానం) తెలియజేస్తున్నాడు.

وَٱذْكُرْ ٱلَّذِينَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا فَفَصَّلَ ٱلرَّوَاقِبَ ۚ حَتَّىٰ إِذَا

4. కావున మీరు సత్యతిరస్కారులను (యుద్ధంలో) ఎదుర్కొన్నప్పుడు, వారిపై

1. ప్రతి మానవునికి తనకు వచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ధర్మ విషయంలో బలవంతం లేదు, చూడండి 2:256. కావున ఎవరైనా మీ ఇస్లాం ధర్మపాలన కారణంగా మీపై దౌర్జన్యాలు

ప్రాబల్యం పొందేవరకు, వారి మెడలపై కొట్టండి. ఆ తరువాత వారిని గట్టిగా బంధించండి, (యుద్ధం ముగిసిన) తరువాత వారిని కనికరించి వదలిపెట్టండి, లేదా పరిహారధనం తీసుకొని వదలిపెట్టండి.¹ (మీతో) యుద్ధం చేసేవారు తమ ఆయుధాలను పడవేసేవరకు (వారితో పోరాడండి). ఇది మీరు చేయవలసిన పని. అల్లాహ్ తలుచుకుంటే ఆయన వారికి ప్రతీకారం చేసేవాడు, కాని మిమ్మల్ని ఒకరిద్వారా మరొకరిని పరీక్షించటానికి (ఆయన ఇలా చేశాడు). మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ మార్గంలో చంపబడ్డారో, అలాంటివారి కర్మలను ఆయన వ్యర్థంచేయడు.

5. ఆయన వారికి మార్గదర్శకత్వంచేస్తాడు మరియు వారి స్థితిని చక్కబరుస్తాడు.

6. మరియు వారికి తెలియజేసియున్న, స్వర్గంలోకి వారిని ప్రవేశింపజేస్తాడు.

7. ఓ విశ్వాసులారా! ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ కు (ఆయన మార్గంలో) సహాయపడితే, ఆయన మీకు సహాయంచేస్తాడు మరియు మీ పాదాలను స్థిరపరుస్తాడు.²

8. ఇకపోతే సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారికి వినాశం తప్పదు. మరియు (అల్లాహ్) వారి కర్మలు వ్యర్థం చేస్తాడు.

أَخَذْنَاهُمْ فَشَدُّوا أَلْوَتًا وَإِنَّمَا كُنَّا نَاقِمًا
فِدَاءً حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ
يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْتَهُمْ وَلَوْ لَكِن لَيَبْلُوَنَّكُمْ
بَعْضُ الَّذِينَ يَزِينُونَ فَيَأْتُوا بِسَيِّئٍ اللَّهُ فَلَئِنَّ
أَعْمَالَهُمْ

سَيِّئِهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ۝

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن سَخَرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
وَيُخَيِّتْ أَقْدَامَكُمْ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسَا لَهُمْ وَأَسْفَلَ أَعْمَالُهُمْ ۝

చేస్తే! మీరు ఇస్లాంపై నడవకుండా మీ స్వాతంత్ర్యాన్ని భంగపరిస్తే, వారితో మీ మానప్రాణాల రక్షణ మరియు మీ ఇస్లాంధర్మ రక్షణకై, వారిని పూర్తిగా అణగద్రొక్కేవరకు, లేదా వారిని ఖైదీలుగా చేసుకొనే వరకు, వారితో భయంకరంగా పోరాడమే జిహాద్. వారిపై ప్రాబల్యం వహించిన తరువాత వారిని బంధించండి. యుద్ధం ముగిసిన తరువాత వారిలో మంచితనం చూస్తే వారిని కనికరించి, లేదా పరిహారం తీసుకొని వదలండి. చూడండి, 2:190-191. ఇంకా చూడండి, జిహాద్ను గురించి అవతరింపజేయబడిన మొట్టమొదటి ఆయత్లకు, 22:39-40.

1. పరిహారధనానికి బదులుగా యుద్ధ ఖైదీలను పరస్పరం మార్పిడి కూడా చేసుకోవచ్చు.

2. చూడండి, 22:40.

9. ఇది ఎందుకంటే వాస్తవానికి, వారు అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దానిని అసహ్యించుకున్నారు, కావున ఆయన వారి కర్మలను విఫలం చేశాడు.¹ (1/4)

10. * ఏమీ? వారు భూమిలో సంచరించి చూడలేదా? వారికి పూర్వం గతించిన వారి పర్యవసానం ఏమయిందో? అల్లాహ్ వారిని నిర్మూలించాడు. మరియు సత్యతిరస్కారులకు అలాంటిగతే పట్టబోతోంది.²

11. ఇది ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా, విశ్వసించిన వారి సంరక్షకుడు అల్లాహ్! మరియు నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులకు సంరక్షకుడు ఎవ్వడూ లేడు.³

12. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. వాటి క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. మరియు సత్కార్యాన్ని తిరస్కరించి భోగభాగ్యాలలో మునిగి ఉండి పశువుల మాదిరిగా తింటున్నవారి నివాసం నరకాగ్నియే అవుతుంది.⁴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ
أَعْمَالَهُمْ ①

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَرَالَهُ عَلَيْهِمْ
وَاللَّكْفِيرِينَ آمَنَّا لَهُمَا ②

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ
لَأَعْمَىٰ لَهُمْ ③

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَتَوًى لَهُمْ ④

1. కర్మలంటే ఇక్కడ సత్యతిరస్కారుల సత్కర్మలు విఫలమవుతాయి. విశ్వాసం లేనిదే ఎన్ని పుణ్యకార్యాలు చేసినా అవి విఫలమే అవుతాయి. పరలోకంలో వాటికి ఎలాంటి మంచి ఫలితం దొరకదు. సత్యతిరస్కారుల గమ్యస్థానం నరకమే.

2. చూడండి, 6:10.

3. ఉహూద్ యుద్ధంలో మక్కా ముష్రీక్లు తమకు కొంత ప్రాబల్యం దొరికినందుకు: 'అ'అలు హుబల్' - హుబల్కు జై! అని, అంటే! విశ్వాసులు: 'అల్లాహు అ'అలావ అజిల్లు.' - అల్లాహ్ మహాన్నతుడు, గొప్పస్థానం గలవాడు. అని అన్నారు. మరియు ముష్రీకులు: 'లనల్' ఉజ్జా వలా 'ఉజ్జాలకుమ్' - 'ఉజ్జా మాతోపాటు ఉన్నాడు, 'ఉజ్జా మీతోలేడు. అని, అంటే! ముస్లింలు: 'అల్లాహు మూలానా వలా మూలా లకుమ్' - అల్లాహ్ (సు.తా.) మా సంరక్షకుడు, మీ సంరక్షకుడు ఎవ్వడూ లేడు! అని అన్నారు. ('స. బుఖారీ).

4. సత్యతిరస్కారులకు, తమ ఐహిక జీవితానికే ప్రాధాన్యతనివ్వటం, అంటే కడుపు నింపు కోవటం మరియు లైంగిక అవసరాలను పూర్తి చేసుకోవటమే ప్రధానమైనది. వీరు పరలోక జీవితం గురించి పూర్తిగా అంధకారంలో పడిఉన్నారు.

13. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నిన్ను బహిష్కరించిన నగరంకంటే బలమైన ఎన్నో నగరాలను మేము నాశనంచేశాము వారికి సహాయపడే వాడెవ్వడూ లేకపోయాడు.¹

14. ఏమీ? తన ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన స్పష్టమైన మార్గమీద ఉన్నవాడు, తమ దుష్కార్యాలను మనోహరమైనవిగా భావించి, తమ మనోవాంఛలను అనుసరించే వారితో సమానుడు కాగలడా?

15. భయభక్తులు గలవారికి వాగ్దానం చేయబడిన స్వర్గం యొక్క ఉదాహరణ ఇలావుంది: అందులో వాసన మరియు రంగు మారని నీటి సెలయేళ్ళు ఉంటాయి మరియు రుచిమారని పాలకాలువలు ఉంటాయి² మరియు అందులో త్రాగేవారికి మధురంగా వుండే మద్యపానపు కాలువలు ఉంటాయి మరియు అందులో శుద్ధమైన తేనె కాలువలుంటాయి. మరియు వారికొరకు అందులో అన్నిరకాల మంచి ఫలాలు మరియు వారి ప్రభువు నుండి క్షమాపణ కూడా వుంటాయి.³ ఇలాంటి వాడు - నరకాగ్నిలో శాశ్వతంగా వుండి సలసలకాగే నీటిని⁴ త్రాగేందుకు ఇవ్వబడి, దానితో ప్రేగులు కోయబడినట్లు బాధపడేవానితో - సమానుడు కాగలడా?

16. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారి

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهُ مِن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْتِكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا تَالِفَ لَهُمْ^①

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَذَبَ زُيِّنَ لَهُ سُوٓءُ عَمَلِهِ ۚ وَالْتَبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ^②

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّنْ مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِلشَّرَابِ ۖ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصْقًى ۖ وَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ ۚ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ^③

وَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَمِرُّ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ

1. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క నుండి మదీనా ప్రస్థానం చేసిన మొదటి రాత్రి అవతరింపజేయబడింది. ('తబరీ - ఇబ్నె-అబ్బాస్, కథనం) ఇంకా చూడండి, 6:131.
2. చూడండి, 37:45-47 మరియు 56:19.
3. మీరు ఎప్పుడు ప్రార్థించినా జన్నతుల్ఫిర్దౌస్ కొరకే ప్రార్థించండి. అది స్వర్గాలలో అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది. దానినుంచే స్వర్గపు సెలయేర్లు ప్రారంభమవుతాయి. మరియు దానిపైననే అనంతకరుణామయుని సింహాసనం ('అద్) ఉంది. ('స.బు'ఖరీ).
4. చూడండి, 6:70.

(కపటవిశ్వాసుల)లో నీ మాటలను చెవియొగ్గి వినేవారు కొందరున్నారు.¹ కాని వారు నీ దగ్గరనుండి వెళ్ళిపోయిన తరువాత, జ్ఞాన వంతులను ఇలా ప్రశ్నిస్తారు: “అతను చెప్పినదేమిటి?” వీరే! అల్లాహ్ హృదయాల మీద ముద్రవేసిన వారు మరియు వీరే తమ మనోవాంఛలను అనుసరించే వారు.²

17. మరియు మార్గదర్శకత్వం పొందిన వారికి ఆయన (అల్లాహ్) ఇంకా ఎక్కువగా సన్మార్గం చూపుతాడు మరియు వారి దైవభీతిని వృద్ధిచేస్తాడు.

18. ఏమీ? ఇప్పుడు వారు అంతిమఘడియ అకస్మాత్తుగా రావాలని ఎదురుచూస్తున్నారా? వాస్తవానికి, దాని చిహ్నాలు కూడా వచ్చేశాయి.³ అది వచ్చిపడితే, ఇక వారికి హితోపదేశం స్వీకరించే అవకాశం ఎక్కడ ఉంటుంది?

19. కావున (ఓ ముహమ్మద్) తెలుసుకో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. కావున నీ పాపాలకు మరియు విశ్వాస స్త్రీల కొరకు మరియు విశ్వాస పురుషుల కొరకు కూడా క్షమాపణ వేడుకో!⁴ మరియు అల్లాహ్ కు మీ కార్యకలాపాలు మరియు మీ (అంతిమ) నివాసం కూడా తెలుసు.

عَنْدِكَ قَالُوا الَّذِينَ أُوْتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ
انْفِئَّا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۝

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادْهُمْ هُدًى وَالَّذِينَ تَقَوُّوا ۝

فَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً
فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ
وَمَثُوكُمْ ۝

1. చూడండి, 6:25 మరియు 10:42-43.

2. చూడండి, 2:7.

3. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'నా కాలం మరియు పునరుత్థానదినం ఈ రెండు వ్రేళ్ళవలే ఉన్నాయి.' అంటూ అతను (స'అస) తన రెండు వ్రేళ్ళను చూపుతూ అన్నారు: 'ఏ విధంగానైతే ఒక వ్రేలు మరొక వ్రేలుతో కొద్ది మాత్రమే పొడవుగా ఉందో, అదేవిధంగా పునరుత్థాన దినం నా తరువాత కొంత కాలంలోనే రానున్నది.' (స. బుఖారీ).

4. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ప్రజలారా! అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో, పశ్చాత్తాపపడుతూ క్షమాపణలు వేడుకుంటూ ఉండండి. నేను కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) సన్నిధిలో ప్రతిరోజూ డెబ్బై కంటే ఎక్కువసార్లు పశ్చాత్తాపపడుతూ క్షమాపణవేడుకుంటూ ఉంటాను.' (స. బుఖారీ)

20. మరియు విశ్వసించిన వారు ఇలా అంటున్నారు: “(యద్దంచేయమని ఆదేశిస్తూ) ఒక సూరహ్ ఎందుకు అవతరింప జేయబడలేదు?”¹ కాని ఇప్పుడు యద్దంచేయమని నిర్దేశిస్తూ ఒక సూరహ్ అవతరింపజేయబడితే తమ హృదయాలలో వ్యాధి ఉన్నవారు, మరణం ఆపహించిన వారివలె నీ వైపునకు చూడటాన్ని, నీవు గమనిస్తావు.² కాని అది వారికే మేలైనదై ఉండేది -

21. ఆజ్ఞాపాలన చేయటం మరియు మంచి మాటలు పలుకటం, ఒకవేళ (జిహాద్ కొరకు) దృఢమైన నిర్ణయం తీసుకోబడినప్పుడు, వారు అల్లాహ్ విషయంలో సత్యవంతులుగా ఉన్నట్లుయితే వారికే మేలు జరిగేది.

22. (వారితో ఇలా అను): “ఏమీ? మీరు (అల్లాహ్) ఆజ్ఞాపాలనకు విముఖులై, మరల భూమిలో సంక్షోభం రేకెత్తిస్తూ మీ బంధుత్వాలను తెంపుకుంటారా?”

23. ఇలాంటి వారినే అల్లాహ్ శపించాడు (బహిష్కరించాడు). వారిని చెవిటివారిగా చేశాడు మరియు వారికండ్లను గుడ్డిచేశాడు.

24. వారు ఈ ఖుర్ఆన్ ను గురించి యోచించరా? లేదా వారి హృదయాల మీద తాళాలు పడివున్నాయా?

25. మార్గదర్శకత్వం సప్తమైన తర్వాత కూడా, ఎవరైతే తమ వీపులు త్రిప్పకొని మరలిపోయారో! నిశ్చయంగా, షైతాన్ (వారి చేష్టలను) వారికి మంచివిగా చూపాడు మరియు

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نَزَّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ وَتُفَكَّرُ الْمَعِشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ قَصَصْنَا قَوْلَهُ اللَّهُ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفِيدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقْعُوا آثَامًا

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرَانَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَ لَهُمْ

1. ఈ సూరహ్ 22:39 కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది.

2. చూడండి, 4:77 ఇటువంటి వాక్యానికి.

(అల్లాహ్) వారికి వ్యవధినిచ్చాడు.

26. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు, అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన దానిని అసహ్యించుకునేవారితో ఇలా అన్నారు: “మేము కొన్ని విషయాలలో మిమ్మల్ని అనుసరిస్తాము.” కాని అల్లాహ్కు వారి రహస్యాలలో చనిన గురించి బాగా తెలుసు.¹

27. అయితే దేవదూతలు వారి ఆత్మలను వశపరచుకొని, వారి ముఖాలమీద మరియు వీపులమీద కొడుతూ వారిని తీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది?²

28. ఇది వాస్తవానికి, వారు అల్లాహ్కు ఆగ్రహం కలిగించే విధానాన్ని అనుసరించి నందుకు మరియు ఆయన సమ్మతించే మార్గాన్ని అసహ్యించుకున్నందుకు! కావున ఆయన వారి కర్మలను వృథాచేశాడు.

29. ఏమీ? తమ హృదయాలలో వ్యాధి ఉన్నవారు, అల్లాహ్ వారి ద్వేషాన్ని బయట పెట్టడని భావిస్తున్నారా?³

30. మరియు మేము తలచుకుంటే, వారిని నీకు చూపేవారం; వారి లక్షణాలనుబట్టి నీవు వారిని తెలుసుకోగలవు. మరియు వారు మాట్లాడే రీతిని బట్టి, వారిని నీవు తప్పక తెలుసుకోగలవు. మరియు అల్లాహ్కు మీ కర్మలు బాగా తెలుసు.

31. మరియు నిశ్చయంగా, మీలో ధర్మయుద్ధం చేసే వారెవరో మరియు సహనం

ذَلِكَ بِأَنَّكَ قَالَ لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمُورِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَمْرَهُمْ ۝

فَكَيْفَ إِذَا تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ يُضْرَبُونَ وَجُوهُهُمْ وَأَذْبَارُهُمْ ۝

ذَلِكَ بِأَنَّكُمْ اتَّبَعْتُمْ مَا اسْتَطَاعَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ۝

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ۝

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاهُمْ قُلُوبَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسَبْعٍ وَلا تُعْرِفُهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَهُمْ ۝

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجْتَهِدِينَ مِنْكُمْ وَالضَّالِّينَ ۝

1. చూడండి, 4:81.

2. ఇటువంటి వాక్యాల కోసం చూడండి, 6:93 మరియు 8:50.

3. అల్-దా'గాసున్: 'ది'గ్నస్ట్ యొక్క బహువచనం. ద్వేషం, పగ, అసహ్యం, ఏవగింపు.

పహించే వారెవరో! తెలుసుకోనంత వరకు మేము మిమ్మల్ని తప్పక పరీక్షిస్తాము.¹ మరియు మేము మీ ప్రతిజ్ఞావచనాలను కూడా పరీక్షిస్తాము.

32. నిశ్చయంగా, మార్గదర్శకత్వం స్పష్టంగా తెలిసిన తర్వాత కూడా, సత్యాన్ని తిరస్కరించి ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తూ, ప్రవక్తతో విరోధం కలిగివున్నవారు,² అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించలేరు. కాని ఆయన వారి కర్మలను నిష్ఫలం చేయగలడు. (3/8)

33. * ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులై ఉండండి మరియు ప్రవక్తను అనుసరించండి మరియు మీ కర్మలను వ్యర్థం చేసుకోకండి.³

34. నిశ్చయంగా, సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూ ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తూ వుండి, సత్యతిరస్కారులుగానే మరణించిన వారిని అల్లాహ్ ఎంత మాత్రం క్షమించడు.

35. కావున మీరు (ధర్మయుద్ధంలో) ధైర్యాన్ని వీడకండి మరియు సంధికోరకు అడగకండి మరియు మీరే ప్రాబల్యం వహిస్తారు.⁴ మరియు అల్లాహ్ మీకు తోడుగా ఉన్నాడు మరియు ఆయన మీ కర్మలను వృథా కానివ్వడు.

وَنَبِّئُوا الْخَبَرَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَسَأَوْا الرُّسُلَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَيُسِطُّ أَعْمَالَهُمْ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرُّسُلَ
وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۝

فَلَا تَهِنُوا وَاتَّبِعُوا إِلَى السَّلَامِ ۚ وَأَنْتُمْ الْإِعْلَوْنَ ۚ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتَرَكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ۝

1. చూడండి, 3:140.

2. చూడండి, 8:13 మరియు 2:190.

3. చూడండి, 53:32 ఎన్ని మంచి పనులు చేసినా అవి అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త (స'అస) విధేయతల పరిధి నుండి బయట ఉంటే అవి వ్యర్థమే అవుతాయి.

4. చూడండి, 3:139 కాని మీరు మీ శత్రువులకంటే బలహీనులుగా ఉన్నారనుకుంటే సంధి చేసుకోవచ్చు. దైవప్రవక్త (స'అస) మక్కా ముఘ్రికులతో హుదైబియాలో పది సంవత్సరాల సంధి చేసుకొన్నారు.

36. నిశ్చయంగా, ఈ ప్రాపంచిక జీవితం ఒక ఆట మరియు కాలక్షేపం మాత్రమే. ఒకవేళ మీరు విశ్వసించి దైవభీతి కలిగి ఉన్నట్లయితే, ఆయన మీకు మీ ప్రతిఫలం ఇస్తాడు. మరియు మీ నుండి ధనాన్ని కూడా అడగడు.¹

37. ఒకవేళ ఆయన దానిని (ధనాన్నే) అడిగితే మరియు దానికొరకు గట్టిపట్టు పట్టితే, మీరు పిసినారితనం చూపితే, ఆయన మీ ద్వేషాన్ని బయటపెట్టేవాడు.

38. ఇదిగో చూడండి! వారు మీరే! అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుచేయండిని పిలువబడుతున్న వారు. కాని మీలో కొందరు పిసినారితనం వహిస్తున్నారు. మరియు ఎవడు పిసినారితనం వహిస్తున్నాడో, అతడు నిజానికి తన సొంత విషయంలోనే పిసినారితనం వహిస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమ్మద్ధుడు మరియు మీరే కొరతగల (పేద) వారు.² మరియు మీరు విముఖులైతే ఆయన మీకు బదులుగా ఇతర జాతిని మీ స్థానంలో తేగలడు, అప్పుడు వారు మీలాంటివారై ఉండరు.

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا
وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ مَالَكُمْ ①

① إِنْ يَسْأَلْكُمْ مَالَهُمْ فَلْيُقْضِ عَنْهُمْ وَيَسْأَلُوا وَغَيْرِمْ أَصْحَابَكُمْ ②

هَٰؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ يَدْعُونَ لَتُفْتَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فِيمَنْكُمْ مَنْ يَبْخُلْ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَجْعَلْ عَنْ
نَفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ ۖ وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ ۖ وَإِنْ
تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا
أَمْثَلَكُمْ ②

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మీ ధనం అవసరం లేదు. మదీనా కాలపు మొదటి రోజులలోనే 'జకాత్ విధించబడింది. అది ఇస్లాంధర్మాన్ని కాపాడుకోవటానికి దాని ప్రచారానికి మరియు ముస్లింల కుశలతకొరకు వారిసౌకర్యాల కొరకు. 'జకాత్ ఒక సంవత్సరం వరకు జమఉన్న ధనసంపత్తులమీద, 2.5 % మాత్రమే. సంవత్సరం గడిచిన పిదపనే 'జకాత్ ఇవ్వాలి. జకాత్ చెల్లించే వివరాలకు ధర్మవేత్తలను (పుఖఫాలను) సంప్రదించండి.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) మిమ్మల్ని ఖర్చుచేయమని ప్రోత్సహించేది. మీ ఆత్మశుద్ధి కొరకు, మీ చుట్టు ప్రక్కలలో ఉండే పేదవారి అత్యావసరాలను పూర్తి చేయటానికి మరియు మీరు మీ శత్రువులపై ఆధిక్యతపొందటానికి.

48. సూరహ్ అల్-ఫత్హ్

ఫత్త: విజయం. ఈ సమూహపు 3 సూరాహ్‌లలో ఇది 2వది. ఇది 'హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత 6వ హిజ్రీ (628 క్రీ.శ.)లో అవతరింపజేయబడిన మదీనా సూరహ్. ఇందులో 29 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు మొదటి ఆయత్‌లో ఉంది. జు'ల్-ఖాఇదహ్ 6వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త ('స'అస), దాదాపు 1400 అనుచరులతో ఇహ్రామ్ ధరించి 'ఉమ్రా కొరకు బయలుదేరుతారు. అది విని, మక్కా ముష్రీక్‌లు, వారి దారికి, అడ్డుపోతారు. అది తెలుసుకొని దైవ ప్రవక్త ('స'అస) బీర్ 'ఉస్సాన్ నుండి తమ త్రోవను మార్చి, 'హుదైబియా అనే ప్రాంతం వైపునకు వెళ్ళి అక్కడ ఆగుతారు. 'హుదైబియా జిద్దా-మక్కాల మధ్య 'హరం సరిహద్దుల బయట ఉంది. అక్కడి నుండి తమను 'ఉమ్రా చేసుకోవటానికి అనుమతి అడగటానికి రాయబారిగా 'ఉస్సాన్ బిన్ 'అప్పాన్(ర'ది.అ.)ను మక్కాకు పంపుతారు. అతనిని చంపారని, శత్రువులు వదలలేవుతారు. అది విని దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరులతో (ర'ది.అ.స్తమ్) వాగ్దానం తీసుకుంటారు. దీనినే బై'అత్తుర్-ద్వాన్ అంటారు. ఆ తరువాత 'ఉస్సాన్ (ర'ది.అ.) తిరిగి వస్తారు. తరువాత మక్కా ముష్రీకులతో ఒప్పందం జరుగుతుంది. అందులో: 1) పది సంవత్సరాల వరకు వారిమధ్య ఎలాంటి యుద్ధం జరగకూడదు. 2) ఇరువురు, ఇతర తెగలవారితో, ఎవరితోనైనా స్నేహం చేసుకోవచ్చు. 3) ఒక ఖురైషుడు తన పెద్దవారి అనుమతి లేనిదే ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనా వెళ్తే, ఆ పెద్దవారు అడిగితే, అతనిని వారికి అప్పగించాలి. కాని ఎవడైనా ఇస్లాం వదలి మక్కా వెళ్తే వారు అతనిని ముస్లింలకు అప్పగించే అవసరంలేదు. 4) ఆ సంవత్సరం వారు 'ఉమ్రా చేయకుండా తిరిగి వెళ్ళిపోవాలి. వచ్చే సంవత్సరం వారికి 3 రోజుల కొరకు 'ఉమ్రా చేయటానికి మక్కాలోకి వచ్చే అనుమతి ఇవ్వబడుతుంది, మొదలైనవి... మొదట ఈ ఒప్పందం అనుచరుల (ర'ది.అ.స్తమ్) దృష్టిలో మక్కా ముష్రీకులకు లాభదాయకమైనదిగా కనిపించినా! చివరకు, అది మక్కా ముష్రీకులకే దుర్భరమవుతుంది. ఈ ఒప్పందం తరువాత రెండు సంవత్సరాలలోనే ఖురైషులతో స్నేహసంబంధాలు గల బనీ-బుక్రీ తెగవారు, ముస్లింలతో స్నేహంగల బనీ-ఖు'జా'అ తెగవారి కొందరు వ్యక్తులను మక్కాలో చంపుతారు. దాని ఫలితంగా 8వ హిజ్రీలో దైవప్రవక్త ('స'అస) పదివేల మందితో మక్కా ఆక్రమణకు బయలుదేరి. మక్కాను ఆక్రమించుకుంటారు. 19 సంవత్సరాలలో చాలా తక్కువ మంది, దాదాపు 3000, మాత్రమే ముస్లింలు అవుతారు. కాని ఈ ఒప్పందం తరువాత ప్రజలు వేల సంఖ్యలో ముస్లింలు అవుతారు. 8వ హిజ్రీలో 10వేల యుద్ధనిపుణులు తయారవుతారు. మరియు 10వ హిజ్రీలో లక్షమంది ముస్లింలు దైవప్రవక్త('స'అస)తో 'హజ్జ్ కొరకు పోతారు. మొదట ముస్లింలకు అనుకూలమైనదిగా లేకపోయినా, ఈ ఒప్పందం ముస్లింలకు గొప్ప విజయాన్ని ఇస్తుంది. అందుకనే, ఈ సూరహ్‌కు అల్-ఫత్హ్ విజయం అనే పేరు ఇచ్చారు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ప్రవక్తా!) నిశ్చయంగా, మేము నీకు
స్పష్టమైన విజయాన్ని ప్రసాదించాము,

2. అల్లాహ్! నీ పూర్వపు మరియు భావి
కాలపు తప్పులను క్షమించటానికి మరియు
నీపై తన అనుగ్రహాన్ని పూర్తిచేయటానికి
మరియు నీకు ఋజుమార్గం వైపునకు మార్గ
దర్శకత్వం చేయటానికి;

3. మరియు అల్లాహ్! నీకు గొప్ప
సహకారంతో సహాయపడటానికి.

4. ఆయనే, విశ్వాసుల హృదయాలలో
శాంతిని అవతరింపజేశాడు - వారివిశ్వాసంలో
మరింత విశ్వాసాన్ని అధికం చేసేందుకు.
మరియు ఆకాశాలలోని, భూమిలోని సైన్యాలన్నీ
అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నాయి. మరియు
అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

5. విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు
విశ్వాసులైన స్త్రీలను క్రింద సెలయేళ్ళు
ప్రవహించే స్వర్గనాలలో ప్రవేశింపజేసేందుకు,
అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉండేందుకు
మరియు వారి పాపాలను తొలగించేందుకూను.
మరియు అల్లాహ్ దృష్టిలో ఇది ఒక గొప్ప
విజయం.

6. మరియు కపటవిశ్వాసులు (మునాఫిఖీన్)
అయిన పురుషులను మరియు కపటవిశ్వాసులైన
స్త్రీలను; మరియు బహుదైవారాధకులైన
పురుషులను మరియు బహుదైవారాధకులైన
స్త్రీలను; అల్లాహ్ ను గురించి చెడుభావనలు,
భావించే వారందరినీ శిక్షించేందుకు. వారిపై
చెడు అన్ని వైపులనుండి ఆవరించి ఉంటుంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

لِنَعْلَمَ لَكَ اللَّهُ مَا هَدَمَ مِنْ دِينِكَ وَمَا تَأَخَّرُ وَيُتِمَّ
نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيُزِيدُوا دُورًا أَيْمَانًا أَيْمَانِهِمْ رَبُّهُمْ جُنُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمًا

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَلَنْ يَغْرَبَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ
وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُورًا عَظِيمًا

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتُ وَالْمُشْرِكِينَ
وَالْمُشْرِكَاتُ وَالْكَاذِبِينَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
دَارُكُمْ السَّوَاءُ وَالْغَضَبُ لِلَّهِ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ
وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُصِيرًا

మరియు అల్లాహ్ యొక్క ఆగ్రహం వారిపై విరుచుకుపడుతుంది. మరియు ఆయన వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు); మరియు వారికొరకు నరకాన్ని సిద్ధపరచి ఉంచాడు. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

7. ఆకాశాలలోని మరియు భూమిలోని పైనాగలన్నీ అల్లాహ్ అధీనంలోనే ఉన్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

8. నిశ్చయంగా, (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నిన్ను సాక్షిగా, శుభవార్తలు అందజేసేవానిగా మరియు హెచ్చరించేవాని గానూ చేసి పంపాము.

9. ఎందుకంటే (ఓ ముస్లింలారా!) మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించాలనీ మరియు మీరు అతని (ప్రవక్త)తో సహకరించాలనీ మరియు అతనిని గౌరవించాలనీ మరియు ఉదయం మరియు సాయంత్రం ఆయన (అల్లాహ్) పవిత్రతను కొనియాడాలనీ!

10. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, (నీ చేతిలో చేయివేసి) నీతో శపథంచేసేవారు, వాస్తవానికి అల్లాహ్ తో శపథం చేస్తున్నారు.¹ అల్లాహ్ చెయ్యి వారి చేతులమీద ఉంది. ఇక ఎవడు (తన శపథాన్ని) భంగంచేస్తాడో, వాస్తవానికి అతడు తన నష్టంకొరకే తన శపథాన్ని భంగంచేస్తాడు. మరియు ఎవడు తన వాగ్దానాన్ని పూర్తిచేస్తాడో, అల్లాహ్ అతనికి గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ఇస్తాడు.

وَاللَّهُ جُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا
حَكِيمًا ①

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ①

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ
وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ①

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ إِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَيَمُوتْ بِهِ أُجْرًا عَظِيمًا ①

11. వెనుక ఉండిపోయిన ఎడారి వాసు (బద్దూ)లు¹ నీతో ఇలా అంటారు: “మా అస్తిపాస్తుల మరియు మా ఆలుబిడ్డల చింత మాకు తీరికలేకుండాచేశాయి. కావున మా క్షమాపణకై ప్రార్థించండి!” వారు తమ హృదయాలలో లేనిది తమ నాలుకలతో పలుకుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “ఒకవేళ అల్లాహ్ మీకు నష్టం చేయదలిస్తే, లేదా లాభం చేయదలిస్తే, ఆయన నుండి మిమ్మల్ని తప్పించగల శక్తి ఎవరికుంది? వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును!

12. “అలాకాదు! ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు ఎన్నటికీ - తమ ఆలుబిడ్డల వద్దకు - తిరిగి రాలేరని మీరు భావించారు; మరియు ఇది (ఈ ఆలోచన) మీ హృదయాలకు చాలా నచ్చింది మరియు మీరు చాలా చెడ్డ తలంపులు చేశారు మరియు మీరు అధోగతికి చెందినవారు.”

13. మరియు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించని సత్యతిరస్కారుల కొరకు మేము నిశ్చయంగా, భగభగ మండే అగ్నిజ్వాలలను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

14. మరియు భూమ్యాకాశాలపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం అల్లాహ్ దే! ఆయన తాను కోరినవారిని క్షమిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

15. ఇక మీరు విజయధనాన్ని తీసుకోవటానికి

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلْنَا
أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
يَا لَيْسَ لَهُمْ مَالٌ لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ طُلُفٌ مِّنْ نَّبِيِّكَ
لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ شَيْءٌ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ
نِعْمًا بَلْ كَانَ اللَّهُ يَتْلُونِ حَيْثُ يَؤُورُ ①

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَّنَ يَنْتَقِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِهِمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ
السَّوْءِ ② وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ③

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ④

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ⑤ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ⑥

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَارِمِ

1. 'గిఫార్', ముజైనహ్, జుహైనహ్, అష్జా'అ, అన్లమ్, దయల్ అనే బద్దూ తెగల వారు, సాకులుచెప్పారు. వారు ఆయుధాలు లేకుండా మక్కా వెళ్ళితే ముష్లికులు వారిని చంపవచ్చని భయపడ్డారు. అందుకే దైవప్రవక్త(స)అసకు 'హుదైబియాహ్' ఒప్పందం చేసుకోవలసి వచ్చింది.

పోయినప్పుడు, వెనుక ఉండిపోయిన వారు ఇలా అంటారు: “మమ్మల్ని కూడా మీ వెంట రానివ్వండి.”¹ వారు అల్లాహ్ ఉత్తరువును మార్చగోరుతున్నారు.² వారితో అను: “మీరు మావెంట రాజాలరు; మీ గురించి అల్లాహ్ ముందే ఈ విధంగా చెప్పాడు.” అప్పుడు వారు ఇలా అంటారు: “అది కాదు! మీరు మా మీద అసూయపడుతున్నారు.” అలాకాదు! వారు వాస్తవాన్ని అర్థం చేసుకొనగలిగేది చాలా తక్కువ.

16. వెనుక ఉండిపోయిన ఎడారి వాసు (బద్దూ)లతో ఇలా అను: “ఇకమీద చాలా కఠినంగా పోరాడే వారికి విరుద్ధంగా (యుద్ధం చేసేందుకు) మీరు పిలువబడతారు. అప్పుడు (మీరు చనిపోయే వరకూ) వారితో యుద్ధం చేయవలసి ఉంటుంది, లేదా వారు లొంగిపోయే వరకు. ఒకవేళ మీరు ఆజ్ఞా పాలన చేస్తే, అల్లాహ్ మీకు మంచి ప్రతి ఫలం ఇస్తాడు. ఒకవేళ మీరు ఇంతకు ముందు మరలిపోయినట్లు, మరలిపోతే ఆయన మీకు అత్యంత బాధాకరమైన శిక్ష విధించగలడు.”

17. కాని గ్రుడ్డివానిపై ఎలాంటి నిందలేదు మరియు కుంటివానిపై కూడా ఎలాంటి నింద లేదు మరియు అదేవిధంగా వ్యాధిగ్రస్తునిపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయత చూపే వారిని,

لَتَأْخُذُوا هَذَا زُرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ
يُبَيِّتُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلِ سَمِيعُوكُمْ
بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ
إِلَّا كَلِيلًا ١٥

قُلْ لِلْمُحْذَرِينَ مِنَ الْإِعْرَابِ سِتْرٌ مَعَكُمْ إِلَى يَوْمِ
أُولَىٰ نَبَأٍ سَتَذِيبُ عَنْهُمْ أَزْيَجًا مِنْ قَبْلِ
تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا إِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا
تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلِ يَعَذِّبَكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ١٦

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْإِنْعِرِ حَرَجٌ وَلَا
عَلَى الْمَرْضَىٰ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَعدُّ بِهِ
عَذَابًا أَلِيمًا ١٧

1. ఇక్కడ 'ఖైబర్ యుద్ధ ప్రస్తావన ఉంది. అది 7వ హిజ్రీలో జరిగింది. 'హుదైబియా ఒప్పందం తరువాత సూరహ్ అల్-ఫత్హ్ అవతరింపజేయబడింది. అది విని 6వ హిజ్రీలో సాకులు చెప్పి మక్కాకు ఉద్రూ కొరకు రానివారు - విజయధనపు ఆశతో - 'ఖైబర్ యుద్ధంలో పాల్గొనటానికి అనుమతి అడుగుతారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస), కేవలం 6వ హిజ్రీలో 'ఉద్రూ కొరకు మక్కాకు పోయినవారు మాత్రమే 'ఖైబర్ కు పోవాలని, నెలవిస్తారు.
2. చూడండి, 8:1.

ఆయన క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. మరియు వెనుదిరిగిన వానికి ఆయన బాధా కరమైన శిక్ష విధిస్తాడు. (1/2)

18. * వాస్తవానికి విశ్వాసులు చెట్టు క్రింద నీతో చేసిన శపథం¹ చూసి అల్లాహ్ సంతోషించాడు; మరియు వారి హృదయాల స్థితి ఆయనకు తెలిసిందే. కావున ఆయన వారి మీద శాంతిని అవతరింపజేశాడు. మరియు బహుమానంగా వారికి సమీప విజయాన్ని ప్రసాదించాడు.²

19. మరియు అందులో వారు చాలా విజయధనాన్ని కూడా పొందుతారు. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

20. మరియు అల్లాహ్ మీకు ఇంకా చాలా విజయధనాల వాగ్దానం చేశాడు. మీరు వాటిని పొందుతారు. కావున మీకు వాటిని త్వరగా ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన ప్రజల చేతులను మీనుండి ఆపాడు. ఇది విశ్వాసులకు ఒక సూచనగా ఉండేందుకు మరియు ఆయన మీకు ఋజుమార్గం³ వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసేందుకూను.

21. ఇంకా ఇతర (విజయాలు) కూడా! వాటిని మీరింకా సాధించలేదు. వాస్తవానికి,

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ حَتَّى
الشَّجَرَةَ لَعَلَّ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَكَتَلُوكَ الْيَكِينَةَ
عَلَيْكُمْ وَأَتَاكُمْ فَخَاوِزًا ۝

وَمَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ۝

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَفَعَّلَ لَكُمْ
هَذِهِ ۖ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلَيَكُونَ آيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ۝

وَأُخْرَى لَمْ تَعُدْ بِرُؤْيَا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ

1. ఇది 'హుదైబియాలో 6వ హిజ్రీలో 'ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ (ర'ది.'అ.) మరణవార్త విని, దైవప్రపక్త ('స'అస) చేతిపై ఒక తుమ్మచెట్టు క్రింద 'స'హాబాలు (ర'ది.'అస్టుమ్) అందరూ, తమ చివరి ప్రాణాలవరకు 'ఉస్మాన్ (ర'ది.'అ.) మరణపు ప్రతీకారం తీర్చుకోవటానికి పోరాడుతామని, చేసిన ప్రతిజ్ఞ.

2. ఇది 'ఖైబర్ విజయమని చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. కొందరు ఇది 8వ హిజ్రీ మక్కా విజయమని, ఆ తరువాత ముస్లింలకు లభించిన ఇతర విజయాలని అంటారు.

3. ఇది తరువాత జరిగే యుద్ధాలు మరియు వాటిలో దొరికే విజయధనపు ప్రస్తావన.

అల్లాహ్ వాటిని ఆవరించిఉన్నాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

22. మరియు ఒకవేళ సత్యతిరస్కారులు మీతో యుద్ధానికి దిగివుంటే, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోయేవారు, అప్పుడు వారు ఏ రక్తకుడిని గానీ లేదా సహాయకుడిని గానీ పొందేవారు కాదు.¹

23. ఇది మొదటి నుంచే వస్తూఉన్న అల్లాహ్ సంప్రదాయం. నీవు అల్లాహ్ సంప్రదాయంలో ఎలాంటి మార్పును పొందలేవు.

24. మరియు మక్కా లోయలో మీకు వారి మీద ప్రాబల్యం ఇచ్చిన తర్వాత, ఆయనే వారి చేతులను మీపై పడకుండా మరియు మీ చేతులు వారిపై పడకుండా చేశాడు.² మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

25. (వాస్తవానికి) సత్యాన్ని తిరస్కరించి, మిమ్మల్ని ముస్లిద్ అల్-హరామ్ కు పోకుండా నిరోధించి, బలి (ఖుర్బానీ) జంతువులను వాటిని బలిచేసే స్థలానికి చేరనివ్వకుండా ఆపింది వారే కదా! ఒకవేళ వారిలో విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు లేకుంటే - ఎవరిని గురించైతే మీకు తెలియదో - వారిని మీరు త్రొక్కివేసి ఉండేవారు. దాని వలన మీరు -

بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ۝

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ۝

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَكِنْ نَحْنُ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۝

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ۝

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعَكُمْ وَالْآنَ يَبْتَلِيهِمْ لَعَلَّهُمْ يَتُوبُونَ ۚ وَإِنَّمَا تَعْلَمُهُمْ إِنْ تَطَّوُّهُمْ فَصَيْبُكُمْ مِنْهُمْ فَاعْلَمُوا لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَو تَزَيَّaw الْعَدُوَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَدَاوًا إِلَى بَيِّنَةٍ ۝

1. ఇది 'హుదైబియా ఒప్పందాన్ని సూచిస్తోంది.

2. 'హుదైబియా ఒప్పందానికి ముందు దాదాపు 80 మంది ముష్రీకులు ఆయుధాలు తీసుకొని దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చంపాలని బయలుదేరుతారు. కాని ముస్లింలు వారిని పట్టుకొని ఖైదీలు చేసుకుంటారు. ఒప్పందం జరిగిన తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) వారిని విడిచిపెట్టారు. (ముస్లిం, నసాయి - 'తబరీ).

3. అల్-హదీయ: అంటే మక్కాకు 'ఉమ్రా లేక 'హజ్జ్ కొరకు పోయేవారు, అక్కడ బలిఇచ్చే పశువు. వారు దానిని తమ వెంట తీసుకురావచ్చు లేదా అక్కడే కొనవచ్చు. మ'హిల్లాన్: అంటే ఖుర్బానీ (బలి) ఇచ్చేచోటు. ఇది 'హరం సరిహద్దులలోని భాగం ('హుదూద్ అల్-హరం).

మీకు తెలియకుండానే - పాపానికి గురి అయ్యేవారు. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని తన కారుణ్యంలోనికి తీసుకుంటాడు. ఒకవేళ వారు (విశ్వాసులు), వారి నుండి వేరుగా ఉండి ఉంటే, మేము తప్పక వారిలోని సత్యతిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష విధించి ఉండేవారము.

26. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు, తమ హృదయాలలోని మూఢ అభిమానం వల్ల, మూర్ఖపట్టు వహించినప్పుడు,¹ అల్లాహ్! తన సందేశహరునిమీద మరియు విశ్వాసుల మీద, శాంతిని అవతరింపజేశాడు. మరియు వారిలో దైవభీతిని స్థిరపరచాడు మరియు వారే దానికి హక్కుదారులు మరియు అర్హులు కూడాను.

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَبِيَّةَ
حَبِيَّةَ الْيَاسْتِثِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى
رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ
التَّوْحِيدِ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۝

1. 'హమియ్యతల్ జాహిలియ్యహ్': అంటే ఇక్కడ ముస్లింలను ఎన్నటికీ మక్కాలోకి రానివ్వకూడదు అనే మూర్ఖ హతము. అంటే ముస్లింలు 'హరంలో ప్రవేశించి, నమాజ్ చేయటాన్ని మక్కా ముషిక్ ఖుదైదులు సహించేవారు కాదు. ఎందుకంటే ముస్లింలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించేవారు. కాని ముషిక్లు తమ విగ్రహాలను ఆరాధించేవారు. ఆ అభిమానం వారు ముస్లింలతో చేసిన సంధిలో వ్యక్తమవుతోంది. అది మొదట ముషిక్లకు అనుకూలమైనదిగా కనిపించినా చివరకు వారికి సహించరానిదిగా మారింది. వారి పతనానికి కారణమయ్యింది. ఆ సంధి వ్రాసేటప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస), 'అలీ (ర'ది.'అ.)తో మొదట: "బిస్మిల్లా హిర్రహ్మా నిర్రహిమ్" అని వ్రాయమంటారు. అప్పుడు సంధి చేసుకోవటానికి వచ్చిన సుహైల్ బిన్ 'అమ్ అంటాడు: మేము 'అర్రహ్మాన్ అర్రహిమ్' ఏమిటో ఎరుగము. మేము వాడే పదం: "బిస్మిక అల్లాహుమ్మ" - 'నీ పేరుతో ఓ అల్లాహ్!' అని వ్రాయి, అంటాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అలీ (ర'ది.'అ.)ను అలా వ్రాయమని అంటారు. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'ముహమ్మద్ రసూలుల్లాహ్ మరియు మక్కా వాసుల మధ్య ఈ సంధి జరుగుతున్నది.' అని వ్రాయమంటారు. అలీ (ర'ది.'అ.)ను వెంటనే ఆపుతూ ముషిక్ నాయకుడు అంటాడు: 'రసూలుల్లాహ్' అనే పదవి మీదనే కదా మా మధ్య - మీ మధ్య వివాదమున్నది. అలాకాదు: 'ముహమ్మద్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్' అని వ్రాయాలి అంటాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) దానిని కొట్టేసి అలాగే వ్రాయమని అలీ (ర'ది.'అ.)తో అంటారు. దానికి అలీ (ర'ది.'అ.) ఒప్పుకోరు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ చేతితోనే దానిని కొట్టేసి, అతడు చెప్పినట్లు వ్రాయమంటారు. అప్పుడు ముస్లింల క్రోధావేశాలకు అంతులేకుండా పోతుంది. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) వారి హృదయాలకు శాంతిని ప్రసాదిస్తాడు. ('స.ముస్లిం, నసాయి', ఇబ్నె హుబల్ - 'తబరీ).

మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

27. వాస్తవానికి అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, అతని స్వప్నాన్ని, నిజంచేసి చూపాడు.¹ అల్లాహ్ కోరితే, మీరు తప్పక శాంతి యుతంగా, మీ తలలను పూర్తిగా గొరిగించుకొని లేదా తల వెంట్రుకలను కత్తిరించుకొని, మస్జిద్ అల్-హరామ్ లోకి భయపడకుండా ప్రవేశించేవారు. మీకు తెలియనిది ఆయనకు తెలుసు, కావున ఇదే కాక సమీపంలోనే మీకు మరొక విజయాన్ని ప్రసాదించబోతున్నాడు.²

28. ఆయనే, తన ప్రవక్తను మార్గదర్శకత్వంతో మరియు సత్యధర్మంతో అది అన్ని ధర్మాలపై ఆధిక్యత కలిగివుండేలాచేసి పంపాడు. మరియు సాక్షిగా అల్లాహ్ యే చాలు.³

29. ముహమ్మద్ అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు. మరియు అతని వెంట ఉన్నవారు, సత్యతిరస్కారుల పట్ల కఠినులు మరియు పరస్పరం కరుణామయులు.⁴ నీవు వారిని వంగుతూ (రుకూ'ఉచేస్తూ), సాష్టాంగం (సజ్దా)లు చేస్తూ ఉండటం చూస్తున్నావు. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ప్రసన్నతను అర్థిస్తూ ఉంటారు. వారిముఖాల మీద సాష్టాంగం (సజ్దా) చేయటం వల్ల వచ్చిన గుర్తులు వుంటాయి. వారి ఈ ఉపమానం 'తౌరాత్ లో

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّسُولَ بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِرَاقًا شَاءَ اللَّهُ آمِينَ مَخْلِفِينَ رُءُوسَكُمْ وَمَقَعَتِ الرُّسُلُ فَأُولَئِكَ ظِلُّكُمْ تَطَلَّوْنَ ۝

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَكِن يَافِكُ شَيْهًا ۝

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا لِيَمْلِكُهُمْ فِي رُءُوسِهِمْ مِنْ أَنْتَرِ السُّجُودِ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْجٍ أَخْرَجَ شَطَاةً فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَصَيِّبَهُمُ الثَّقَلَا ۖ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۝

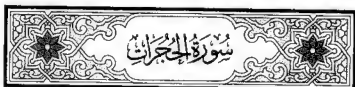
1. దైవప్రవక్త ('స'అస) తన అచనురులతో (ర'ది.అస్తమ్) సహా ఇ'హ్రామ్ ధరించి 'హరామ్ లో ప్రవేశించినట్లు చూసిన స్వప్నం. అది 7వ హిజ్రీలో పూర్తి అయింది. అప్పుడు వారంతా 'ఉమ్రా చేసారు.
2. అంటే మక్కా, 'ఖైబర్ మరియు ముస్లింలకు లభించిన ఇతర విజయాలు.
3. ముస్లింలు, ఇస్లాంను తూ.చా. తప్పక పాటిస్తే ఈ రోజు కూడా వారు అన్ని ధర్మాలవారి మీద ప్రాబల్యం వహించగలరు. చూడండి, 3:139.
4. చూడండి, 5:54.

కూడా ఇవ్వబడింది. మరియు ఇంజీల్‌లో వారు ఒక పైరుతో పోల్చబడ్డారు: మొదట (బీజం నుండి) ఒక మొలక అంకురిస్తుంది,¹ తరువాత ఆయన దానిని బలపరుస్తాడు, తరువాత దానిని లావుగా చేస్తాడు. ఆ తరువాత అది తన కాండం మీద నిటారుగా నిలబడి² రైతులను ఆనందపరిచి సత్య తిరస్కారులకు క్రోధావేశాలు కలిగిస్తుంది. విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసే వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తానని అల్లాహ్ వాగ్దానంచేశాడు. (5/8)

1. ష'త'అ'హ: అంటే బీజాన్ని చీల్చి బయటికి వచ్చే మొదటి అంకురం.

2. ఇది 'స'హ'బా(ర'ది.'అ.)లను సూచిస్తుంది. మొదట వారు అల్పసంఖ్యలో మరియు బలహీనులుగా ఉంటారు, క్రమక్రమంగా వారి సంఖ్య పెరిగి వారు బలాధ్యులవుతారు.

49. సూరహ్ అల్-హుజురాత్

హుజురాత్: గృహాలు, ఇండ్లు. ఈ పేరు 4వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ ఈ వరుసలో 3వది మరియు చివరిది. 9వ హిజ్రీలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 18 ఆయతులు ఉన్నాయి.

ఇందులో దైవప్రవక్త (స'అస)కు ముస్లింలపై ఉన్న హక్కులు మరియు అతని పట్ల వారి మర్యాదలు మరియు ముస్లిం సహోదరుల పరస్పర హక్కులు మరియు తమ నాయకుని పట్ల ముస్లింల బాధ్యతలు బోధింపబడ్డాయి. 9వ హిజ్రీలో రాయబారాలు చాల వస్తాయి. ఈ సూరహ్ వాటిని గురించి కూడా చెబుతోంది.

1) తివాలు ముఘస్సల్ (49-79): ఈ సమూహపు సూరాహ్ లలో ఇది మొదటిది అని కొందరంటారు. మరికొందరు, ఇవి సూరహ్ ఖాఫ్ (50) నుండి మొదలౌతాయి అంటారు. వీటిని ఫజ్ర్ నమాజ్ లో చదవటం మస్నూన్, ముస్త'హబ్. (ఫ'త్త్ అల్-ఖిరీ, ఇబ్నె-కసీ'ర్).

2) అవ్ సా'తు ముఘస్సల్ (80-91): వీటిని 'జాహ్ మరియు 'ఇషా సమాజాలలో చదవటం, మస్నూన్, ముస్త'హబ్.

3) ఖి'సారు ముఘస్సల్ (92-114): వీటిని మగ్రిబ్ నమాజ్ లో చదవటం, మస్నూన్, ముస్త'హబ్. (అయ్ సర్ అత్తఫాసీర్).

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త అనుమతికి ముందే నిర్ణయాలకు దిగకండి.¹ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అంతా వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْبَلُوا عَهْدًا وَلَا مِيثَاقًا
وَرَسُولًا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ①

2. ఓ విశ్వాసులారా! మీ కంఠస్వరాలను, ప్రవక్త కంఠస్వరాని కంటే పెంచకండి మరియు మీరు పరస్పరం ఒకరితోనొకరు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
الرَّسُولِ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ

1. ధర్మం విషయంలో మీ స్వంత నిర్ణయాలకు దిగకండి. అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు దైవప్రవక్త (స'అస) ఆజ్ఞలనే పాటించండి. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు 'స'హీహ్ 'హదీస్'ల ఆదేశాలను మాత్రమే అనుసరించండి. మీ స్వంత భావాలను, నిర్ణయాలను ధర్మంలో చొచ్చితే, అది బిద్'అత్ అవుతుంది. చూడండి, 4:65.

విచ్చలవిడిగా మాట్లాడుకునే విధంగా అతనితో మాట్లాడకండి, దానివల్ల మీకు తెలియకుండానే, మీ కర్మలు వ్యర్థంకావచ్చు!

لِبَعْضٍ أَنْ يَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ①

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَعْرِفَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ②

3. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుని సన్నిధిలో తమ కంఠస్వరాలను తగ్గిస్తాతారో, అలాంటి వారి హృదయాలను అల్లాహ్ భయభక్తుల కొరకు పరీక్షించి ఉన్నాడు. వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.

إِنَّ الَّذِينَ يَنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ③

4. ఓ ప్రవక్తా! నిశ్చయంగా, ఎవరైతే, నిన్ను గృహాల బయటనుండి బిగ్గరగా (అరుస్తూ) పిలుస్తారో, వారిలో చాలామంది బుద్ధిహీనులే.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ④

5. మరియు ఒకవేళ వారు నీవు బయటకు వచ్చేవరకు ఓపిక పట్టివుంటే, అది వారికే మేలై ఉండేది. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِمَآلِهِمْ فَتَصْجُرُوا عَلَى مَا لَعَلَّكُمْ تَكْفُرُونَ ⑤

6. ఓ విశ్వాసులారా! ఎవడైనా ఒక అవిధేయుడు (ఫాసిఖ్), మీ వద్దకు ఏదైనా వార్తతెస్తే, మీరు - మీకు తెలియకుండానే జనులకు నష్టంకలిగించి, మీరు చేసిన దానికి పశ్చాత్తాపపడవలసిన స్థితి రాకముందే - నిజానిజాలను విచారించి తెలుసుకోండి.²

وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي بَاطِنٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبُ إِلَيْكُمْ إِلَهُ الْإِيمَانِ ⑥

7. మరియు మీ మధ్య అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడు ఉన్నాడనే విషయాన్ని బాగా గుర్తుంచుకోండి. ఒకవేళ అతను చాలా

1. ఒకరోజు మధ్యాహ్నం బనూ-తమీమ్ తెగవారు - మర్యాదలు తెలియని ఎడారివాసు (బద్దూ)లు - దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇంటి ముందుకు వచ్చి పెద్ద కంఠస్వరంతో అతని ('స'అస)పేరు తీసుకొని అరుస్తారు; అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడుతుంది. (మున్నద్ అహ్మద్, 3/488, 6/394).

2. ఒకవేళ దైవప్రవక్త ('స'అస) మీ మాటలు విని మిమ్మల్ని అనుసరిస్తే దానితో మీరే ఎక్కువ కష్టాలలో పడిపోవచ్చు! చూడండి, 23:71.

విషయాలలో మీ మాటనే వింటే మీరే ఆపదలో పడవచ్చు, కానీ అల్లాహ్ మీకు విశ్వాసం పట్ల ప్రేమ కలిగించాడు మరియు దానిని మీ హృదయాలకు ఆకర్షణీయమైనదిగా చేశాడు. మరియు సత్యతిరస్కారాన్ని, అవిధేయతను మరియు దుర్మడతను (ఆజ్ఞోల్లంఘనను) మీకు అసహ్యకరమైనదిగా చేశాడు. అలాంటి వారే సరైన మార్గదర్శకత్వం పొందినవారు.

8. అది అల్లాహ్ తరఫునుండి వారికి లభించిన అనుగ్రహం మరియు ఉపకారం. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

9. మరియు ఒకవేళ విశ్వాసులలోని రెండు వర్గాలవారు పరస్పరం కలహించుకుంటే, వారిద్దరిమధ్య సంధిచేయించండి. కాని ఒకవేళ, వారిలోని ఒక వర్గం వారు రెండవ వర్గం వారిపై దౌర్జన్యం చేస్తే, దౌర్జన్యం చేసిన వారు, అల్లాహ్ ఆజ్ఞ వైపునకు మరలేవరకు, వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాడండి.¹ తరువాత వారు మరలివస్తే, వారి మధ్య న్యాయంగా సంధి చేయించండి మరియు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించే వారిని ప్రేమిస్తాడు.

10. వాస్తవానికి విశ్వాసులు పరస్పరం సహోదరులు, కావున మీ సహోదరుల మధ్య సంధిచేయించండి.² మరియు మీరు కరుణించబడాలంటే అల్లాహ్ యందు

وَرَبَّيْنِي فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّ الْكَرَّ وَالْكَرَّ وَالْفُسُوقَ
وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّشِدُونَ

فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ حَكِيمٌ

وَلَا تَطَافَتْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ أَحَدُهُمَا عَلَى الْآخَرِ
فَقَاتِلُوا آلَ الْبَيْتِ تَتَجَيَّأُ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ
قَاتَلْتُمْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

1. ఒక ముస్లిం మరొక ముస్లింపై దౌర్జన్యం చేస్తే, ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్' వెలుగులో వారి మధ్య సంధి చేయించడానికి ప్రయత్నించాలి. దౌర్జన్యం చేసేవాడు దానికి అంగీకరించకపోతే, ముస్లింలు అందరూ కలిసి అతడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞను అనుసరించటానికి అంగీకరించే వరకు అతనికి వ్యతిరేకంగా పోరాడాలి.

2. చూడండి, 9:71.

భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

11. ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరూ (పురుషులు) ఇతరులెవరినీ ఎగతాళి చేయరాదు. బహుశా వారే (ఎగతాళి చేయబడే వారే) వీరికంటే శ్రేష్టులుకావచ్చు!¹ అదే విధంగా స్త్రీలు కూడా ఇతర స్త్రీలను ఎగతాళి చేయరాదు. బహుశా వారే (ఎగతాళి చేయబడే స్త్రీలే) వీరికంటే శ్రేష్టురాండ్రు కావచ్చు! మీరు పరస్పరం ఎత్తి పొడుచుకోకండి మరియు చెడ్డ పేర్లతో పిలుచుకోకండి. విశ్వసించిన తర్వాత ఒకనిని చెడ్డపేరుతో పిలవటం ఎంతో నీచమైన విషయం మరియు (ఇలా చేసిన పిదప) పశ్చాత్తాపపడకుంటే, అలాంటి వారు చాలా దుర్మార్గులు.²

12. ఓ విశ్వాసులారా! అతిగా అనుమానించడం నుండి దూరంగా ఉండండి, ఎందుకంటే కొన్ని అనుమానాలే నిశ్చయంగా పాపాలు. మరియు మీరు మీ పరస్పర రహస్యాలను తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించకండి మరియు చాడీలు చెప్పకోకండి. మీలో ఎవడైనా చచ్చిన తన సోదరుని మాంసం తినటానికి ఇష్టపడతాడా? మీరు దానిని అసహ్యించుకుంటారు కదా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ మానవులారా! నిశ్చయంగా మేము మిమ్మల్ని ఒక పురుషుడు మరియు ఒక స్త్రీ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْإِسْخَرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَلَىٰ أَن
يَكُونُوا أَخِيرًا مِّنْهُمْ وَلَا فَسَادٌ مِّنْ ذِيئَةٍ عَلَىٰ أَن
يَكُونَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ
وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّسَانِ يَسُمُّ الْفُسُوقُ بَعْدَ
الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ
بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم
بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُم أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا
فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ⑪

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ

1. మీరు ఇతరులను చిన్న వారిగా భావించి వారిని ఎగతాళి చేయకండి. వారిని కించపరచకండి. ఎవడు ఉత్తముడో, ఎవడు అధముడో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే తెలుసు. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: 'ఇతరులను నీచమైనవారుగా, తుచ్ఛమైనవారుగా భావించడం పెద్ద పాపాలలో ఒకటి.' (అబూ దావూద్).

2. చూడండి, 6:82.

నుండి పుట్టించాము మరియు మీరు ఒకరి నొకరు గుర్తించుకోవటానికి మిమ్మల్ని జాతులుగా మరియు తెగలుగా చేశాము. నిశ్చయంగా, మీలో ఎక్కువ దైవభీతి గలవాడే, అల్లాహ్ దగ్గర ఎక్కువ గౌరవం గలవాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (3/4)

14. * ఎడారి వాసులు (బద్దూలు): “మేము విశ్వసించాము.” అని అంటారు. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “మీరు ఇంకా విశ్వసించలేదు కావున: ‘మేము విధేయుల (ముస్లింల) మయ్యాము.’ అని అనండి. ఎందుకంటే విశ్వాసం (ఈమాన్) మీ హృదయాలలోకి ఇంకా ప్రవేశించలేదు. ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ యొక్క మరియు ఆయన ప్రవక్త యొక్క ఆజ్ఞాపాలన చేస్తే, ఆయన మీ కర్మలను ఏ మాత్రం వృథా కానివ్వడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

15. వాస్తవానికి, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించి, ఆ తరువాత ఏ అనుమానానికి లోనుకాకుండా, అల్లాహ్ మార్గంలో, తమ సిరిసంపదలతో మరియు ప్రాణాలతో పోరాడుతారో! అలాంటి వారు, వారే! సత్యవంతులు.

16. వారితో ఇలా అను: “ఏమిటి? మీరు అల్లాహ్ కు మీ ధర్మస్వీకారం గురించి తెలియజేస్తున్నారా? ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా అల్లాహ్ కు బాగాతెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.”

شُعْرًا وَقِبَالٍ لِّتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

قَالَتِ الْآرَابُ أَمَّا قُلْ لَمْ تَوْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَكِلَيْتُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٤﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَأْتُوا وَجْهَهُمْ إِلَّا بِأَمْرِ اللَّهِ وَانْقَبَضُوا عَنْهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٥﴾

قُلْ أَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ

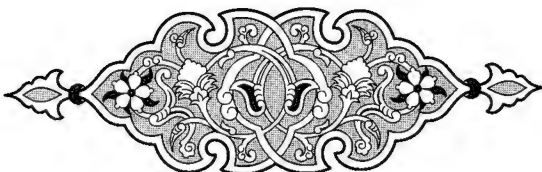
1. ముహమ్మద్, షాబున్ యొక్క బహువచనం, పెద్ద కుటుంబాన్ని షాబ్ అంటారు. దాని తరువాత ఖబీలహ్, ఇమారహ్, బత్తన్, ఫసీలహ్ మరియు అషీరహ్. (ఫక్త్ అల్-ఖదీర్).

17. (ఓ ము'హమ్మద్!) వారు ఇస్లాంను స్వీకరించి, నీకు ఉపకారం చేసినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఇస్లాంను స్వీకరించి నాకు ఎలాంటి ఉపకారం చేయలేదు! వాస్తవానికి, మీరు సత్యవంతులే అయితే! మీకు విశ్వాసం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేసి, అల్లాహ్‌యే మీకు ఉపకారం చేశాడని తెలుసుకోండి.”

18. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న అగోచర విషయాలన్నింటినీ ఎరుగును. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.

يٰۤاَيُّهَا عَلِيُّكَ اَنْ اَسْلَمُوْا قُلْ لَا تَمْنُوْا عَلٰى
اِسْلَامِكُمْۢ بَلِ اللّٰهُ يَمْنُۢنُ عَلٰىكُمْ اَنْ
هٰذَا كُمْ لِلْاٰيٰتِيْنَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝

اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ
وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ لِّمَا تَعْمَلُوْنَ ۝

50. సూరహ్ ఖాఫ్

మొదటి అయత్లోనే ఈ సూరహ్ పేరుగల ఈ అక్షరముంది. దైవప్రవక్త(స'అస) సూరహ్ ఖాఫ్(50), సూరహ్ అల్-ఖుమర్(54)లను పండుగల మరియు జుమ్మా అహ్ నమాజ్‌లలో పఠించేవారు, అంటే పెద్ద సమూహం ఉన్నప్పుడు, (స. ముస్లిం). ఇది దైవప్రవక్త(స'అస), ప్రవక్త పదవికి ఎన్నుకోబడిన 4 సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో మరణం మరియు పునరుత్థానం గురించి వివరాలున్నాయి. ఇది మక్కాకు చెందిన ఈ సమూహపు 7 సూరాహ్‌లలో మొదటిది (50-56). అవతరణాక్రమంలో సూరహ్ అల్-ఖులమ్/నూన్ (68) తరువాత-మొదట అక్షరాలు ఉన్న సూరాల్లో - ఇది రెండవది. ఇందులో 45 అయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఖాఫ్. మరియు దివ్యమైన¹ ఈ ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా!

2. అలాకాదు! హెచ్చరికచేసేవాడు, వారి పద్ధతుల వారిలోనుంచే వచ్చాడనే విషయం వారికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది, కావున సత్యతిరస్కారులు ఇలా అన్నారు:² “ఇది ఆశ్చర్యకరమైన విషయం!

3. “మేము మరణించి మట్టిగా మారిపోయినా (మరల బ్రతికించబడతామా)? ఈ విధంగా మరల (సజీవులై) రావటం చాలా అసంభవమైన విషయం!”

4. వాస్తవానికి వారి (శరీరాల)లో నుండి భూమి దేనిని తగ్గిస్తుందో మాకు బాగా తెలుసు.³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ

بَلْ عَجَبًا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ
هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

مَا ذَا امْتَنَّا وَكُنَّا شُرَآءَ بِذَلِكَ رَجَعْنَا

فَدَعَلْنَا نَأْتِقُصُّ الْأَرْضَ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ
حَفِيفٌ

1. అల్-మజీదు: ఖుర్ఆన్‌ను సంబోధించిన సందర్భానికి చూడండి, 85:21. Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన. అల్లాహుతా'అలాను సంబోధించిన సందర్భానికి చూడండి, 11:73, 85:15. మహత్వపూర్ణుడు.

2. చూడండి, 25:7, 20.

3. పునరుత్థానం అంటే పూర్తిగా దుమ్ము ధూళిగా మారిపోయిన మానవులను తిరిగి మొదటి రూపంలో బ్రతికించి తీసుకు రావటం. చూడండి, 10:4, 21:104, 30:11, 85:13 మొదలైనవి. ఇంకా

మరియు మా దగ్గర అంతా ఒక సురక్షితమైన గ్రంథంలో (ప్రాయబడి) ఉంది.

5. కాని వారు, సత్యం వారివద్దకు వచ్చి నపుడు దానిని అసత్యమని తిరస్కరించారు. కాబట్టి వారు ఈ విషయం గురించి కలవర పడుతున్నారు.

6. వారు, తమ మీద ఉన్న ఆకాశం వైపునకు చూడటం లేదా ఏమిటి? మేము దానిని ఏవిధంగా నిర్మించి అలంకరించామో మరియు దానిలో ఎలాంటి చీలికలూ (పగుళ్లూ) లేవు.¹

7. ఇక భూమిని! మేము దానిని విస్తరింపజేసి, దానిలో స్థిరమైన పర్వతాలను నాటాము మరియు అందులో అన్నిరకాల మనోహరమైన వృక్షకోటిని ఉత్పత్తి చేశాము.²

8. (అల్లాహ్) వైపునకు మరలే ప్రతి దాసునికి సూచనగా మరియు బోధనగా!

9. మరియు మేము ఆకాశంనుండి శుభదాయకమైన నీటిని కురిపించి దాని ద్వారా తోటలను ఉత్పత్తి చేశాము మరియు ధాన్యాలను పండించాము.

10. మరియు ఎత్తైన ఖర్జూరపు చెట్లను పెంచి, వాటికి వరుసలలో పండ్లగుత్తులను (పుట్టించాము),³

11. మా దాసులకు జీవనోపాధిగా. మరియు దానితో (ఆ నీటితో) చచ్చిన భూమికి ప్రాణం

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ عَرِيجٍ ①

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ①

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَواسِيَ وَأَشْبَقْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيمٍ ①

بَصَرَةً وَذُرِّي كُلِّ عَبْدٍ مُنْتَبِئٍ ①

وَزَيَّنَّا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَابْتَنَيْنَا بِهِ جَبَلٍ وَحَدَّ الْحَبْلِ ①

وَالنَّخْلُ يُسْقَتُ لَهَا طَلْعُ نَضِيدٍ ①

رَرَّ قَالِ الْعِبَادُ وَآحْيَيْنَاهُ بِبَدَاءٍ مِمَّا كُنَّا لَكَ الْخُرُوجِ ①

చూడండి, 10:34, 27:64 మరియు 30:27.

1. అంటే ఎలాంటి లోపాలూ లేవు. చూడండి. 67:3-4.

2. బహిజున్: మనోహరమైన. ఇక్కడ 'జౌజ్-అంటే జతలు. చూడండి, 22:5.

3. బాసిఖాతిన్: 'తివాలన్ పాహిఖాతిన్, ఎత్తైన. 'తలో'ఉన్: క్రొత్తగా పుట్టిన ఖర్జూరపు ఫలాలు, న'దీదున్: గుత్తులు.

పోశాము. ఇదేవిధంగా (చచ్చినవారిని) కూడా లేపుతాము.

12. వారికి పూర్వం నూహజాతి వారు, అర్-రస్¹ వాసులు మరియు సమూద్ జాతి వారు కూడా, సత్యాన్ని తిరస్కరించారు.

13. మరియు అదజాతివారు, ఫిర్బాన్ జాతివారు మరియు లూత్ సహాదరులు కూడా;

14. మరియు అయ్కహ్ (వన) వాసులు మరియు తుబ్బు² జాతివారు కూడాను. ప్రతి ఒక్కరూ తమ ప్రవక్తలను అసత్యులని తిరస్కరించారు, కావున నా బెదిరింపు వారి విషయంలో సత్యమయింది.

15. ఏమిటి? మేము మొదటి సృష్టితోనే అలసిపోయామా? అలాకాదు, అసలు వారు క్రొత్త సృష్టి (పునరుత్థానమును) గురించి సందేహంలో పడిఉన్నారు.³

16. మరియు వాస్తవంగా, మేమే మానవుణ్ణి సృష్టించాము మరియు అతని మనస్సులో మెదిలే ఊహలను కూడా మేము ఎరుగుతాము.⁴ మరియు మేము అతనికి అతని కంఠరక్తనాళం కంటే కూడా అతి దగ్గరగా ఉన్నాము.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَشَمُودٌ ۝

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ۝

وَأَصْحَابُ الْآيَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ
حَقِّ وَعِيدٍ ۝

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ
وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۝

1. చూడండి, 25:38 మరియు సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85). అర్-రస్ వారు ఎవరనే విషయంలో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఇబ్నె జరీర్ తబరీ (రహ్మ) అభిప్రాయంలో వీరే అస్హాబ్ అల్ ఉఖ్బాద్.

2. తుబ్బు² జాతివారి కొరకు చూడండి, 44:37. అయ్కహ్ వాసులు (వనవాసులు) అంటే మద్యన్ వాసులు. చూడండి, 26:176. ఇంకా వివరాలకు చూడండి, 11:84-95.

3. చూడండి, 30:27 మరియు 36:78-79.

4. హృదయాలలో దాగి ఉన్న విషయాలన్నీ అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తెలుసు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ (సు.తా.) నా అనుచరుల మనస్సులలో మెదిలే విషయాలను క్షమించాడు. అంటే వాటి నిమిత్తం శిక్షించడు. ఎంతవరకైతే వారు వాటిని తమ నోటితో ఉచ్చరించరో! లేదా వాటిని ఆచరణలోకి తీసుకురాలో!' ('స'హిహ్ బుఖారీ, ముస్లిం).

17. (జ్ఞాపకముంచుకోండి) అతని కుడి మరియు ఎడమ ప్రక్కలలో కూర్చుండి (ప్రతి విషయాన్ని వ్రాసే) ఇద్దరు పర్య వేక్షకులు (దేవదూతలు) అతనిని కలుసుకొన్న తరువాత నుంచి -

18. అతనితో బాటు ఒక పర్యవేక్షకుడైనా సిద్ధంగా లేనిదే - అతడు ఏ మాటనూ పలకలేడు.

19. మరియు మరణమూర్ఖు వచ్చేది సత్యం. అది, ఇదే! దేని నుండైతే నీవు తప్పించుకో గోరుతూ ఉండేవాడివో!

20. మరియు బాకా ('సూర్') ఊదబడుతుంది. ఆ హెచ్చరించబడిన (పునరుత్థాన) దినం అదే!

21. మరియు ప్రతి ఆత్మ (ప్రాణి) ఒక తోలేవాడితో మరొక సాక్ష్యమిచ్చేవాడితో సహా వస్తుంది.

22. (ఇలా అనబడుతుంది): “వాస్తవానికి నీవు (ఈ దినాన్ని గురించి) నిర్లక్ష్యంగా ఉండేవాడివి. కావున ఇప్పుడు మేము నీ ముందున్న తెరను తొలగించాము. కావున, ఈ రోజు నీ దృష్టి చాలా చురుకుగా ఉంది.”

23. మరియు అతని సహచరుడు (ఖరీసున్) ఇలా అంటాడు: “ఇదిగో నాదగ్గర సిద్ధంగా ఉన్న (ఇతని కర్మఫలం) ఇది!”

24. (ఇలా ఆజ్ఞ వస్తుంది): “మూర్ఖపు పట్టు (హతము) గల ప్రతి సత్యతిరస్కారుణ్ణి మీరిద్దరు కలసి నరకంలో విసరివేయండి;

25. “మంచిని నిషేధించిన వాడిని, హద్దులుమీరి ప్రవర్తిస్తూ సందేహాలను వ్యాపింపజేసేవాడిని;

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّينَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعِيدٌ ①

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَقِيدٌ ②

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَاكَ الْمَأْتِ مِنْهُ
عَقِيدٌ ③

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَاكَ يَوْمَ الْوَعِيدِ ④

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَ سَاسٍ ⑤

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا تَكْفُرْنَا عَنْكَ غَفْلًا ⑥
تَبْصِرًا يَوْمَ الْوَعْدِ ⑦

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَقِيدٍ ⑧

الْقِيَاسِ فِي جَهَنَّمَ كُلٌّ لِّقَارِعَنِ عَصِيدٍ ⑨

مِّنْكَالٍ لِّلْغَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ⑩

26. “అల్లాహ్ కు సాటిగా ఇతర ఆరాధ్యదైవాన్నీ కల్పించినవాడు ఇతడే. కావున ఇతనిని మీరిద్దరూ కలిసి ఘోరశిక్షలో పడవేయండి.” (7/8)

27. * అతని సహచరుడు (ఖరీనున్) ఇలా అంటాడు: ¹ “ఓ మా ప్రభూ! నేను ఇతని తలబిరుసుతనాన్ని ప్రోత్సహించలేదు, కాని ఇతడే స్వయంగా, మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు.”

28. ఆయన (అల్లాహ్) ఇలా అంటాడు: “మీరు నా దగ్గర వాదులాడకండి మరియు వాస్తవానికి నేను ముందుగానే మీ పద్ధతు హెచ్చరికను పంపిఉన్నాను.

29. “నా దగ్గర మాట మార్చటం జరుగదు మరియు నేను నా దాసులకు అన్యాయం చేసేవాడను కాను.”

30. ఆ రోజు మేము సరకంతో: “ఏమీ? నీవు నిండిపోయావా? అని ప్రశ్నిస్తాము. మరియు అది: “ఏమీ? ఇంకా ఏమైనా ఉందా?” అని అడుగుతుంది. ²

31. మరియు స్వర్గం దైవభీతి గలవారి దగ్గరకు తీసుకురాబడుతుంది! అది వారి నుండి ఏ మాత్రం దూరంగా ఉండదు.

32. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఇదే మీకు వాగ్దానం చేయబడినది. మళ్ళీ మళ్ళీ మా వైపుకు మరలే ప్రతివానికి, (మా హద్దులను) లక్ష్యపెట్టిన (పాటించిన) వానికి;

33. “అగోచరుడైన ఆ కరుణామయునికి

وَالَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ①

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَعَيْنَاهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ②

قَالَ لَا تَحْصُوا الدَّيْنَ وَقَدْ قَدِّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ③

يَا بَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ④

يَوْمَ نَقُولُ لِمَن هُمْ أَهْلُ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ قُرَيْشٍ ⑤

وَأَرْزِلْنَا الْجِبَّةَ لِمَن تَقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ⑥

هَذَا مَا وَعَدُونَا لِكُلِّ أَزْوَاجٍ حَفِيظٍ ⑦

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ وَجَاءَ بَقَلْبٍ مُّنِيبٍ ⑧

1. చూడండి, 14:22.

2. చూడండి, 32:13.

భయపడే వానికి మరియు మా వైపునకు పశ్చాత్తాప హృదయంతో మరలేవానికి,

34. “ఇందులో (స్వర్గంలో), శాంతితో ప్రవేశించండి. ఇదే శాశ్వత జీవితదినం.”

35. అందులో వారికి, వారు కోరేదంతా ఉంటుంది. మరియు మా దగ్గర ఇంకా చాలా ఉంది.¹

36. మరియు మేము, వీరికి పూర్వం ఎన్నోతరాల వారిని నాశనం చేశాము. వారు వీరికంటే ఎక్కువ శక్తిమంతులు. కాని, (మా శిక్ష పడినప్పుడు) వారు దేశదిమ్మరులై పోయారు. ఏమీ? వారికి తప్పించుకొనే మార్గం ఏదైనా దొరికిందా?

37. నిశ్చయంగా, హృదయమున్నవాడికి, శ్రద్ధతో వినేవాడికి మరియు లక్ష్యపెట్టేవాడికి ఇందులో ఒక గుణపాఠముంది.

38. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్య నున్న సమస్తాన్ని ఆరుదినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించాము. కాని మాకు ఎలాంటి అలసట కలుగలేదు.

39. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) వారు పలికే మాటలకు సహనం వహించు మరియు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు. ఆయన స్తోత్రాలు చెయ్యి, ప్రతి రోజు సూర్యోదయానికి ముందు మరియు సూర్యాస్తమయానికి ముందు కూడా;²

40. మరియు రాత్రివేళలో కూడా ఆయన

ادْخُلُوا فِي سِلَاسٍ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُلُودِ ۝

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحْصُورٍ ۝

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَذِكْرٌ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَا مِنْ لَوْحٍ ۝

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۝

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ النُّجُودِ ۝

1. చూడండి, 10:26.

2. ఫజ్ల మరియు అన్ నమాజ్లు చేయండి.

పవిత్రతను కొనియాడు¹ మరియు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేసిన తరువాత కూడా స్తుతించు.²

41. మరియు చెవియొగ్గి విను, చాటింపు చేసేవాడు అతి దగ్గరి నుంచే పిలిచే రోజున!

42. ఆ రోజు మీరు ఒక భయంకర శబ్దం వినేది సత్యం. (గోరీలలో నుండి) బయటికి వచ్చే దినం అదే!

43. నిశ్చయంగా, మేమే జీవనమిచ్చే వారం మరియు మేమే మరణింపజేసేవారం మరియు మీరందరీ మరలింపు మా వైపునకే జరుగుతుంది.

44. ఆ రోజు భూమిచీలిపోయి వారందరూ పరుగిడుతూ బయటికివస్తారు. అదే సమావేశసమయం. అది మాకెంతో సులభం.

45. వారనేది మాకు బాగా తెలుసు. నీవు వారిని (విశ్వసించమని) బలవంతం చేయలేవు. కావున నా హెచ్చరికకు భయపడేవాడికి మాత్రమే నీవు ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా హితబోధచెయ్యి.

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِي الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ۝

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ۝

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ۝

يَوْمَ نَشَقُّ الْأَرْضَ عَنْهُمْ رِيعًا ۚ ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ۝

عَنْ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۝ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعْبِدُ ۝

1. చూడండి, 17:79 అంటే రాత్రిపూట లేచి తహజ్జుద్ నమాజ్ చేయండి. మే'రాజ్ కు ముందు ముస్లింలందరికీ ఫజ్ జ్ మరియు అ'న్ నమాజ్ లు విధించబడి ఉండేవి మరియు దైవప్రవక్త ('స'అస) తహజ్జుద్ విధిగా చేసేవారు. కానీ మే'రాజ్ తరువాత 5 నమాజ్ లు అందరి కొరకు విధిగా చేయబడ్డాయి. (ఇబ్నె-కసీర్).
2. ఫ'ర్ నమాజుల తరువాత త'స్నీహ్ చేయాలి. అంటే సుబ్ హానల్లాహ్ 33 సార్లు, అల్ హమ్దులిల్లాహ్ 33 సార్లు మరియు అల్లాహు అక్బర్ 34 సార్లు చదవాలి. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

51. సూరహ్ అజ్-జూరియాత్

అజ్-జూరియాత్: ఎగురగొట్టే, వెదజల్లే, చెల్లాచెదురుచేసే, లేక విసరే వాయువులు. పునరుత్థానం గురించి వివరించే 7 సూరాహలలో ఇది 2వది. సుయూతీ అభిప్రాయంలో ఇది ప్రస్తానానికి 2 సంవత్సరాలకు ముందు మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 60 ఆయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. దుమ్ము ఎగురవేసే వాటి (గాలుల) సాక్షిగా!

وَالَّذِينَ ذُرُّوا

2. మరియు, (నీటి)భారాన్ని మోసే (మేఘాల);

فَالْحَالِقَاتِ وَالْقَارِعَاتِ وَالْمُنِيرَاتِ

3. మరియు సముద్రంలో సులభంగా తేలియాడే (ఓడల);

فَالْمُجِرَاتِ وَالْمُنِيرَاتِ

4. మరియు (ఆయన) ఆజ్ఞతో (అనుగ్రహాలను) పంచిపెట్టే (దేవదూతలసాక్షిగా);¹

فَالْمُنِيرَاتِ وَالْمُنِيرَاتِ

5. నిశ్చయంగా, మీకు చేయబడ్డ వాగ్దానం సత్యం.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٍ

6. మరియు నిశ్చయంగా తీర్పు రానున్నది.

وَأَنَّ الَّذِينَ لَوْ افْتَرَوْا

7. మార్గాలతో నిండిన ఆకాశం సాక్షిగా!

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُورِ

8. నిశ్చయంగా, మీరు భేదాభిప్రాయాలలో పడి ఉన్నారు.²

إِنَّمَا تَقُولُ غُفْلِينَ

1. సాక్షిగా అంటే ఇక్కడ నొక్కి చెప్పడం అన్నట్లు. లేక ఉదాహరణగా ఇవ్వటం. ఏ విధంగానైతే గాలులు, మేఘాలు, నీటిపై ఓడలు పయనించటం ఎంత సత్యమో పునరుత్థానం కూడా అంతే సత్యం.

2. మీలో ఏకాభిప్రాయంలేదు. మీలో కొందరు దైవప్రవక్త (స'అస)ను మాంత్రికుడు, మరి కొందరు కవి, మరికొందరు జ్యోతిషుడు, మరికొందరు అసత్యవాది, అని అంటున్నారు. అంతే కాదు మీలో కొందరు పునరుత్థానానికే రానేరదని అంటున్నారు. మరికొందరు దాని గురించి సంశయంలో పడిఉన్నారు. మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సృష్టికర్త మరియు సర్వపోషకుని, అంటారు, కాని ఇతరులను కూడా ఆయన (సు.తా.)కు సాటి (భాగస్వాములు)గా నిలబెడతారు. మీలో చిత్తశుద్ధి, ఏకాభిప్రాయం లేవు.

9. (సత్యంనుండి) మరలింపబడిన వాడే, మోసగింపబడిన వాడు.

يُؤْتِكُ عَنْهُ مِنَ الْغَيْبِ ۖ

10. ఆధారంలేని అభిప్రాయాలు గలవారే నాశనం చేయబడే వారు!

قُلِ الْغُرُوصُ ۖ

11. ఎవరైతే నిర్లక్ష్యంలోపడి అశ్రద్ధగా ఉన్నారో!

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمَلِهِمْ سَاهُونَ ۖ

12. వారు ఇలా అడుగుతున్నారు: “తీర్పు దినం ఎప్పుడు రానున్నది?”

يَسْأَلُونَ أَكَّانَ يَوْمَ الدِّينِ ۖ

13. ఆ దినమున, వారు అగ్నితో దహింప (పరీక్షింప)బడతారు.

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ۖ

14. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీ పరీక్షను¹ రుచిచూడండి! మీరు దీని కొరకే తొందర పెట్టేవారు!”

دُؤُوا فَوَافِقَتُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۖ

15. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు చెలమలు గల స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۖ

16. తమ ప్రభువు తమకు ప్రసాదించిన వాటితో సంతోషపడుతూ! నిశ్చయంగా వారు అంతకు పూర్వం సజ్జనులై ఉండే వారు.

الْحٰدِينَ مَا تَأْتِيهِمْ رِزْقُهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُجْسِينَ ۖ

17. వారు రాత్రివేళలో చాలా తక్కువగా నిద్రపోయే వారు.

كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مِنَ اللَّيْلِ لَا يَهْجَعُونَ ۖ

18. మరియు వారు రాత్రి చివరి గడియలలో² క్షమాపణ వేడుకునే వారు.

وَبِالْآسَاءِ لَهُمْ يَسْتَعْفِفُونَ ۖ

1. ఫిత్నతున్: అంటే ఇక్కడ శిక్ష లేక సరకాగ్నిలో కాలటం. చూడండి, 6:128, 40:12, 43:74.

2. అల్-అసేహరు: అంటే చివరి మూడోవంతు రాత్రి. అది ప్రార్థన (దుఆ)లు అంగీకరించబడే సమయం. దైవప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: మూడోవంతు రాత్రి బాకీ ఉన్నప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) భూమికి దగ్గరగా ఉన్న ఆకాశంమీదికి దిగివస్తాడు మరియు ఇలా అంటాడు: 'ఏమీ? తొబాచేసే (పశ్చాత్తాపపడే) వారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాను. క్షమాపణవేడుకొనేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? నేను వారిని క్షమిస్తాను. ఏమీ? ఎవరైనా ఏవైనా కోరుకునే వారున్నారా? నేను వారి కోరికలను పూర్తిచేస్తాను. ఇలా తెల్లవారే వరకు ప్రశ్నిస్తూ ఉంటాడు.' (స'హీహ్ ముస్లిం) చూడండి, 3:17.

19. మరియు వారి సంపదలో యాచించే వారికి మరియు ఆవశ్యకత గలవారికి¹ హక్కు ఉండేది.

20. మరియు భూమిలో కూడా నమ్మేవారి కొరకు ఎన్నో నిదర్శనాలు (ఆయాత్) ఉన్నాయి.

21. మరియు స్వయంగా మీలో కూడా ఉన్నాయి. ఏమీ? మీరు చూడలేరా?²

22. మరియు ఆకాశంలో మీ జీవనోపాధి మరియు మీకు వాగ్దానం చేయబడినది ఉంది.

23. కావున భూమ్యాకాశాల ప్రభువు సాక్షిగా! నిశ్చయంగా, ఇది సత్యం; అదే విధంగా ఏ విధంగానైతే మీరు మాట్లాడ గలిగేది (సత్యమో)!

24. ఏమీ? ఇబ్రాహీమ్ యొక్క గౌరవ నీయులైన అతిథుల గాథ నీకు చేరిందా?³

25. వారు అతని వద్దకు వచ్చినపుడు: “మీకు సలాం!” అని అన్నారు. అతను: “మీకూ సలాం!” అని జవాబిచ్చి: “మీరు పరిచయంలేని (కొత్త) వారుగా ఉన్నారు.” అని అన్నాడు.

26. తరువాత అతను తన ఇంటిలోకి పోయి బలిసిన (వేయించిన) ఒక ఆవు దూడను తీసుకొనివచ్చాడు.

27. దానిని వారి ముందుకుజరిపి: “ఏమీ? మీరెందుకు తినటంలేదు?” అని అడిగాడు.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُورِ ④

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ⑤

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ⑥

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُعَدُّونَ ⑦

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُحْصِينَ ⑧
سَتُفْهَمُونَ ⑨

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ صَيْفِ بْنِ أَبِي هَيْمٍ الْمُرِّي ⑩

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ⑪

فَرَأَى إِلَى آهِلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ⑫

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ⑬

1. ముహ్రహీలకు: అంటే ఆవశ్యకత ఉండి కూడా యాచించని వారికి.

2. చూడండి, 45:4.

3. ఇబ్రాహీమ్ (‘అ.స.) గాథ కోసం చూడండి, 11:69 మరియు 15:51. ఈ ఆయతులు అవతరింపజేయబడేవరకు ఈ గాథ దైవప్రవక్త (‘స’అస)కు తెలియదు. కాబట్టి వహీ ద్వారా తెలుపబడుతోంది.

28. (వారు తినకుండా ఉండటం చూసి), వారినుండి భయపడసాగాడు.¹ వారన్నారు: “భయపడకు!” మరియు వారు అతనికి జ్ఞానవంతుడైన కుమారుని శుభవార్తనిచ్చారు.

29. అప్పుడతని భార్య అరుస్తూ వారి ముందుకు వచ్చి, తన చేతిని నుదుటి మీద కొట్టుకుంటూ: “నేను ముసలిదాన్ని, గొడ్డాలను కదా!” అని అన్నది.

30. వారన్నారు: “నీ ప్రభువు ఇలాగే అన్నాడు! నిశ్చయంగా, ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు!”

31. (*) (ఇబ్రాహీమ్) అడిగాడు: “ఓ సందేశహరు(దేవదూత)లారా! అయితే మీరు వచ్చిన కారణమేమిటి?”

32. వారన్నారు: “వాస్తవానికి, మేము నేరస్థులైన జనుల వైపునకు పంపబడ్డాము.

33. “వారి మీద (కాల్చబడిన) మట్టి రాళ్ళను కురిపించటం కోసం!

34. “నీ ప్రభువు తరఫునుండి గుర్తువేయ బడిన(రాళ్ళు);³ మితిమీరిప్రవర్తించే వారికొరకు!”

35. అప్పుడు మేము అందులో ఉన్న విశ్వాసులందరినీ బయటికి తీశాము.⁴

36. మేము అందు ఒక్క గృహం తప్ప!⁵

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَمُتْ ۖ وَبَشِّرُوهُ يَوْمَ ۖ عَلَيْهِ

فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي حَذَرٍ فَاصْتَبَتْ وَوَجَّهَهَا وَقَالَتْ ۖ عَجُوزٌ عَقِيْبَةٌ

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ

مُؤْتَوَةً عَنْدَ رَبِّكَ لِلْمُنْزِفِينَ

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنْ الْمُؤْمِنِينَ

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

1. ఇంటికి వచ్చిన అతిథులు ఆహారం తినకపోవడం చూసి, వారు సహృదయంతో రాలేదు! ఏదో, అపద నిలబెట్టుటకైతే రాలేదు కదా! అని భయపడ్డాడు.

2. చూడండి, 11:82.

3. ముసవ్వమతున్: అంటే ప్రత్యేకించబడినవి.

4. ఏవరాలకు చూడండి, 11:77 మరియు 15:61.

5. ఆ ఇల్లు లూత్ (అ.స.) యొక్క ఇల్లు. అతని ఇద్దరు కుమార్తెలు మరియు కొంతమంది విశ్వాసులు. అంతా కలిసి దాదాపు 13 మంది మాత్రమే ఉంటారు. లూత్ (అ.స.) భార్య వారితో చేరక, సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోతుంది.

ఇతర విధేయుల (ముస్లింల)¹ గృహాన్ని చూడలేదు.

37. మరియు బాధాకరమైన శిక్షకు భయ పడేవారి కొరకు, మేము అక్కడ ఒక సూచన (ఆయత్)ను వదలిపెట్టాము.

38. ఇక మూసా (గాథ)లో కూడ (ఒక సూచన వుంది) మేము అతనిని ఫిర్ బెన్ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపినపుడు;

39. అతడు (ఫిర్ బెన్) తన సభాసదులతో సహా మరలిపోతూ, ఇలా అన్నాడు: “ఇతడు మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు!”

40. కావున మేము అతనిని మరియు అతని సైనికులను పట్టుకొని, వారందరినీ సముద్రంలో ముంచివేశాము మరియు దానికి అతడే నిందితుడు.

41. ఇక ‘ఆద్ జాతివారిలో కూడా (ఒక సూచన వుంది): మేము వారిపై వినాశకరమైన

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

فَوَلَّىٰ بَرَكِيهٖ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ أَجْتُونِ ﴿٣٩﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودًا مَّبْدُوءٍ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

1. ఒకరు దైవప్రవక్త (సఅస)ను ప్రశ్నిస్తారు: ‘ఇస్లాం అంటే ఏమిటి?’ అతను (‘స’అస) అంటారు: ‘1) లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్ (ఉహాదహ్) సాక్ష్యం పలకడం, 2) నమాజ్ స్థాపించడం, 3) ‘జకాత్ ఇవ్వడం, 4) రమజాన్ నెలలో ఉపవాసముండడం మరియు 5) ‘హజ్జ్ చేయడం.’ అని అంటారు, తరువాత ‘ఈమాన్ అంటే ఏమిటి?’ అని ప్రశ్నిస్తే, అతను (‘స’అస) అంటారు: ‘1) అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించడం, 2) ఆయన దూతలను, 3) దివ్యగ్రంథాలను, 4) ప్రవక్తలను, 5) పునరుత్థాన దినాన్ని మరియు 6) ఖుద్ (మంచి లేక చెడు ఏది సంభవించినా అల్లాహ్ తరపునుండేనని) విశ్వసించడం.’ అంటే హృదయపూర్వకంగా ఈ విషయాలను నమ్మడమే ఈమాన్. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను మరియు విధులను పాటించడం ఇస్లాం. దీని ప్రకారం ప్రతి మూ‘మిన్ ముస్లిం మరియు ప్రతి ముస్లిం మూ‘మిన్. (ఫుత్తైఅల్-ఖదిర్). ఇక ఎవరైతే మూ‘మిన్ మరియు ముస్లింల మధ్య వ్యత్యాసం చూపుతారో, వారు అంటారు: ‘ఖుర్ఆన్లో ఇక్కడ ఒకేరకమైన జనుల కొరకు మూ‘మిన్ మరియు ముస్లిం శబ్దాలు వాడబడ్డాయి. కాని వీటి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని బట్టి ప్రతి మూ‘మిన్ ముస్లిం అవుతాడు. కానీ ప్రతి ముస్లిం మూ‘మిన్ అవటం అనివార్యం కాదు.’ ఇబ్నె-కసీర్, (వివరాలకు ము‘హమ్మద్ జూనాగథి-పేజీ, 1478, మలిక్ ఫహద్ ఖుర్ఆన్ ప్రింటింగ్ కాంపెల్సన్, మదీన మునవ్వరహ్).

2. ఆ సూచన (గుర్తు), అంటే మృత సముద్రం.

గాలిని పంపినప్పుడు!¹

42. అది దేనిపైనయితే వీచిందో, దానిని క్షీణింపజేయకుండా వదలలేదు.²

43. మరియు స'మూద్ జాతివారి గాథలో కూడా (ఒక సూచనఉంది). వారితో: “కొంత కాలం మీరు సుఖసంతోషాలను అనుభవించండి.” అని అన్నాము.³

44. అప్పుడు వారు తమ ప్రభువు ఆజ్ఞను ఉపేక్షించారు. కావున వారు చూస్తూ ఉండగానే ఒకపెద్ద పిడుగు వారి మీద విరుచుకు పడింది.⁴

45. అప్పుడు వారికి లేచి నిలబడే శక్తి కూడా లేకపోయింది మరియు వారు తమను తాము కూడా కాపాడుకోలేక పోయారు.

46. మరియు దీనికి ముందు నూ'హ్ జాతి వారినికూడా (నాశనంచేశాము). నిశ్చయంగా వారు కూడా అవిధేయులు.

47. మరియు ఆకాశాన్ని మేము (మా) చేతులతో నిర్మించాము. మరియు నిశ్చయంగా మేమే దానిని విస్తరింపజేయగల వారము.

48. మరియు భూమిని మేము పరుపుగా చేశాము, మేమే చక్కగా పరిచేవారము!

مَا تَدْرِمُنَّ شَيْءٌ آتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالْزَمِيرِ ۝

وَنُفِثَ سَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ۝

فَمَتَّوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذَهُمُ الصُّوْفَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۝

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُتَعِمِّرِينَ ۝

وَقَوْمُ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِذْهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ۝

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَبْدِئُونَ ۝

1. చూడండి, 7:65.

2. ఆ గాలి ఎనిమిది రోజులు ఏడురాత్రులు వీచింది. చూడండి, 69:7.

3. వారి కోరిక ప్రకారం వారికి ఒక ఆదబంటె అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి, ఒక అద్భుత సూచనగా పంపబడితే, వారు దానిని చంపారు. అప్పుడు వారితో: ‘ఇక మీరు మూడు రోజులు సుఖసంతోషాలను అనుభవించండి.’ అని అనబడింది.

4. ‘సా’ఇఖ్శతున్: అంటే ఒకపెద్ద ధ్వని, గర్జన లేక పిడుగు నుండి వచ్చే ధ్వనిలాంటిది. ఈ ధ్వని ఆకాశంలో నుండి వచ్చింది మరియు భూమిలో భూకంపం కూడా వచ్చింది. చూడండి, 7:73-79.

49. మరియు మేము ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము, మీరు గ్రహించాలని.¹

50. “కావున మీరు అల్లాహ్ వైపునకు పరుగెత్తండి. నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరఫునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!

51. “మరియు మీరు అల్లాహ్ కు సాటిగా ఇతర దైవాన్ని నిలుపకండి! నిశ్చయంగా, నేను (ముహమ్మద్) ఆయన తరఫునుండి మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

52. ఇదేవిధంగా, వారికి పూర్వం గడచిన వారివద్దకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వారు: “ఇతను మాంత్రికుడు లేదా పిచ్చివాడు.” అని అనకుండా ఉండలేదు.

53. ఏమీ? దీనిని (ఇలా పలుకుటను) వారు ఒకరికొకరు వారసత్వంగా ఇచ్చుకున్నారా? అలాకాదు! అసలు వారు తలచిరుసుతనంతో ప్రవర్తించే జనం!

54. కావున నీవు వారినుండి మరలిపో, ఇక నీపై ఎలాంటి నిందలేదు.

55. మరియు వారిని ఉపదేశిస్తూ వుండు, నిశ్చయంగా ఉపదేశం విశ్వాసులకు ప్రయోజనకరమవుతుంది.

56. మరియు నేను జిన్నాతులను మరియు మానవులను సృష్టించింది, కేవలం వారు నన్ను ఆరాధించటానికే!

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

فَوَرُّ إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا أُلَاقُوا سَاحِرًا وَجُنُونًا ﴿٥٢﴾

أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلِّغْهُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

فَوَلِّ عَنْهُمْ وَاعْلَمْ أَنَّكَ بِلَاؤُهُمْ ﴿٥٤﴾

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادَتِي ﴿٥٦﴾

1. అంటే ప్రతి దానిని జంటలుగా సృష్టించాము. ఆడ-మగలు, చీకటి-వెలుగులు, సూర్య-చంద్రులు, తీసి-చేదులు, రాత్రింబవళ్ళు, కీడు-మేలు, జీవన్మరణాలు, విశ్వాసం-అవిశ్వాసం, స్వర్గనరకాలు, జిన్నాతులు-మానవులు, మొదలైనవి. వీటన్నింటినీ సృష్టించిన వాడు అల్లాహ్ (సు.తా.). ఆయన (సు.తా.)కు ఎవరూ భాగస్వాములు లేరు. చూడండి, 36:36.

57. నేను వారినుండి ఎలాంటి జీవనోపాధిని కోరటం లేదు మరియు వారు నాకు ఆహారం పెట్టాలని కూడా కోరటం లేదు.

58. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! ఆయన మాత్రమే ఉపాధి ప్రదాత, మహా బలవంతుడు, స్థైర్యం గలవాడు.¹

59. కావున నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పొల్పడినవారి పాపాలు వారి (పూర్వ) స్నేహితుల పాపాలవంటివే! కావున వారు నా (శిక్ష కోరకు) తొందరపెట్టనవసరం లేదు!

60. కావున సత్యతిరస్కారులకు వినాశం గలదు - వారికి వాగ్దానం చేయబడిన - ఆ దినమున!

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رَيْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ۝

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ۝

فَأِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ۝

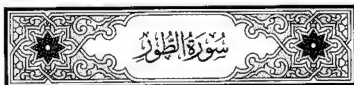
قَوْلٍ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ۝

1. అర్-రజ్జాఖు: All Provider, The Sustainer. The supplier of the means of subsistence.

ఉపాధి ప్రదాత, సర్వపోషకుడు, జీవనోపాధిని ప్రసాదించేవాడు. అల్-ఖవియుద్: Owner of Power, మహా బలవంతుడు, బలశాలి, బలాధ్యుడు. చూడండి, 11:66, 28:26, 42:19.

అల్-మతీను: The Strongest, Steadfast, Hard, Firm, స్థైర్యవంతుడు. దృఢమైనవాడు, పటిష్ఠవంతుడు, నిలకడ, స్థామం గలవాడు, ఇక్కడ ఒకేచోట వచ్చింది. పైవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

52. సూరహ్ అత్-తూర్

అత్-తూర్: ఒక పర్వతం పేరు. ఈ పదం మొదటి ఆయత్‌లో పేర్కొనబడింది. అది సినాయి ద్వీపకల్పంలో ఉంది. ఆ పర్వతం మీదనే మూసా ('అ.స.)పై 'తొరాత్ అవతరింప జేయబడింది. ఈ సూరహ్ ఈ సముదాయంలో 3వది. మధ్య మక్కా కాలంలో అవతరింప జేయబడింది. ఇందులో 49 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. తూర్ పర్వతం సాక్షిగా!¹

وَالطُّورِ

2. వ్రాయబడిన గ్రంథం సాక్షిగా!

وَكِتَابٍ مُّسْتَوٍ

3. విప్పబడిన చర్మపత్రం మీద.²

فِي رَقٍّ مُّنْتَوٍ

4. చిరకాల సందర్శనాలయం సాక్షిగా!³

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

5. పైకెత్తబడిన కప్పు (అంతరిక్షం) సాక్షిగా!⁴

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

6. ఉప్పొంగే సముద్రం సాక్షిగా!⁵

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

7. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష
సంభవించనున్నది.

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

8. దానిని తప్పించేవాడు ఎవ్వడూ లేడు.

كَأَلَيْهِ مِنْ دَافِعٍ

9. ఆకాశాలు భయంకరంగా కంపించే రోజు!

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوَرًا^①

1. ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే మూసా ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మాట్లాడారు. దీని మరొక పేరు 'తూర్ సినాయి అని కూడా ఉంది.

2. రబ్బీన్: Parchment, అంటే రాతకు అనువయ్యేటట్లు పదునుచేసిన గొర్రెతోలు, చర్మపత్రం, చర్మపత్ర రాతప్రతి.

3. బైతుల్ మ'అమూర్: ఏడవ ఆకాశం మీద ఉన్న ఆలయం అక్కడ దైవదూతలు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆరాధన చేస్తూ ఉంటారు. ప్రతిరోజూ అక్కడికి డెబ్బై వేల దైవదూతలు ఆరాధన కోసం వస్తారు. అయినా వారికి పునరుత్థానదినం వరకూ రెండవసారి దాని దర్శనం చేసే అవకాశం దొరకదు. మ'అమూర్ అంటే నిండిఉన్న ప్రదేశం. కాబట్టి కొందరు వ్యాఖ్యాతలు బైతుల్ మ'అమూర్ అంటే మక్కాలోని కాబా అని, కూడా అంటారు. ఎందుకంటే అదికూడా ఎల్లప్పుడూ అక్కడికి ఆరాధనకొరకు వచ్చే ప్రజలతో నిండి ఉంటుంది.

4. చూడండి, 21:32.

5. చూడండి, 81:6.

10. మరియు పర్యటాలు దారుణంగా చలించినప్పుడు!

11. అప్పుడు, ఆ రోజు, అసత్యవాదులకు వినాశం ఉంది.

12. ఎవరైతే వృథామాటలలో కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారో!

13. వారు నరకాగ్నిలోకి నెట్టుతూ త్రోయబడే రోజు;

14. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు అసత్యమని నిరాకరిస్తూవుండిన నరకాగ్ని ఇదే!

15. “ఏమీ? ఇది మంత్రజాలమా? లేక దీనిని మీరు చూడలేక పోతున్నారా?

16. “ఇందులో మీరు కాలుతూ ఉండండి. దానికి మీరు సహనం వహించినా, సహనం వహించక పోయినా అంతా మీకు సమానమే! నిశ్చయంగా, మీ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతున్నది.”

17. నిశ్చయంగా, భయభక్తులు గలవారు స్వర్గవనాలలో సుఖసంతోషాలలో ఉంటారు.

18. వారి ప్రభువు వారికి ప్రసాదించిన వాటిని హాయిగా అనుభవిస్తూ ఉంటారు. మరియు వారి ప్రభువు వారిని భగభగ మండే నరక శిక్ష నుండి కాపాడాడు.

19. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు చేస్తూవుండిన కర్మలకు ఫలితంగా హాయిగా తినండి త్రాగండి!”

20. వారు వరుసగా వేయబడిన ఆసనాల మీద, దిండ్రకు అనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. మరియు మేము అందమైన పెద్దపెద్ద కన్నులుగల

وَسَيُجْرَبُونَ الْجِبَالُ سَيْدُونَ ①

فَوَيْلٌ لِلْمُصَدِّقِينَ ②

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ③

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِهِمْ دَعْوًا ④

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ⑤

أَفَحِرَّ هَذَا أَمْ إِنَّا لَأُنْصِرُونَ ⑥

إِصْلَاحُهَا قَاصِرٌ وَلَا تَنْصِرُونَ سَاءَ عَلَيْكُمْ
إِنَّمَا تُجْرَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعِجْوٍ ⑧

فَكَهْنٍ بِمَا أَنَّهُمْ رُفُفٌ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ ⑨

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑩

مُتَّكِينَ عَلَىٰ سُرُجٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجَهُم بِمَا يُرِيدُونَ ⑪

సుందరీమణులతో¹ వారి వివాహం చేయిస్తాము.

21. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించారో మరియు వారి సంతానం వారు విశ్వాసంలో వారిని అనుసరిస్తారో! అలాంటి వారిని వారి సంతానంతో (స్వర్గంలో) కలుపుతాము.² మరియు వారి కర్మలలో వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించము. ప్రతివ్యక్తి తాను సంపాదించిన దానికి తాకట్టుగా ఉంటాడు.³

22. మరియు మేము వారికి, వారు కోరే ఫలాలను మరియు మాంసాన్ని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాము.

23. అందులో (ఆ స్వర్గంలో) వారు ఒకరి కొకరు (మధు) పాత్ర మార్చుకుంటూ ఉంటారు, దాన్ని (త్రాగటం) వల్ల వారు వ్యర్థపుమాటలు మాట్లాడరు మరియు పాపాలు చేయరు.⁴ (1/8)

24. * మరియు దాచబడిన ముత్యాల వంటి బాలురు,⁵ వారి సేవకొరకు వారి చుట్టు ప్రక్కలలో తిరుగుతూ ఉంటారు.

25. మరియు వారు ఒకరివైపుకొకరు మరలి పరస్పరం (తమ గతించిన జీవితాలను గురించి) మాట్లాడుకుంటూ ఉంటారు.

26. వారు ఇలా అంటారు: “వాస్తవానికి మనం ఇంతకుపూర్వం మన కుటుంబం వారి

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

وَأَمْدَدْنَاهُمْ فِيهَا كُرْسًى وَكَمْ مِمَّا يَنْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَتَنَاوَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَعْنُ فِيهَا وَلَا يَسْتَوُونَ ﴿٢٣﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلَافٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُتْفِتِينَ ﴿٢٦﴾

1. 'హూరున్: కొరకు చూడండి, 56:22, 55:56, 44:54, 38:52, 37:48.

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'మానవుడు మరణిస్తే అతని కర్మలు ఆగిపోతాయి. కాని మూడు విషయాల పుణ్యఫలితం మరణించిన తరువాత కూడా దొరుకుతూ ఉంటుంది. 1) 'సదఖ్ హ్ జారియహ్, 2) అతడు వదలిన జ్ఞానం - దేనితో నైతే ఇతరులు లాభంపొందుతూ ఉంటారో! 3) సద్గర్వనలైన సంతానం - ఎవరైతే అతని కొరకు ప్రార్థిస్తూ ఉంటారో!' ('స. ముస్లిం).

3. ఇటువంటి ఆయత్ కే చూడండి, 74:38.

4. చూడండి, 37:47 మరియు 56:19.

5. చూడండి, 56:17-18.

మధ్య ఉన్నప్పుడు (అల్లాహ్ శిక్షకు) భయ పడుతూ ఉండేవారము.

27. “కావున నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మనమీద కనికరంచూపాడు మరియు మమ్ము దహించేగాలుల శిక్షనుండి కాపాడాడు.”¹

28. “నిశ్చయంగా, మనం ఇంతకు పూర్వం ఆయననే ప్రార్థిస్తూ ఉండేవారము. నిశ్చయంగా, ఆయన మహోపకారి,² అపార కరుణాప్రదాత!”

29. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు హితోపదేశం చేస్తూవుండు. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల నీవు జ్యోతిషుడవు కావు మరియు పిచ్చివాడవు కావు.

30. లేదా? వారు: “ఇతను ఒక కవి, ఇతని వినాశకాలం కోసం మేము ఎదురు చూస్తున్నాము.” అని అంటున్నారా?³

31. వారితో ఇలా అను: “మీరు ఎదురుచూస్తూ ఉండండి, నిశ్చయంగా, నేను కూడా మీతోపాటు ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను!”

32. ఏమీ? వారి బుద్ధులు వారికి ఇవే ఆజ్ఞాపిస్తున్నాయా? లేక వారు తలచిరుసు తనం గల జనులా?⁴

33. ఏమీ? వారు: “ఇతనే, దీనిని (ఈ సందేశాన్ని) కల్పించుకున్నాడు.” అని అంటున్నారా? అలాకాదు, వారు అసలు విశ్వసించదలుచుకోలేదు!

فَرَقَ اللَّهُ عَلَيْنَا وُقُوعَ آدَابِ السُّورِ ②

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ③

فَذَكِّرْ فَإِنَّكَ بِرُءُوسِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ
وَلَا مُجْتَوٍ ④

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَايُهُ رِيبَ
الْمُتَوْنِ ⑤

قُلْ تَرَكُوا فِئَاتِي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرْصِينِ ⑥

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَاهُمْ بِهِذَا أَمْ لَهُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ⑦

أَمْ يَقُولُونَ تَقْوَاهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑧

1. సమూమున్: అతి వేడిగల దహించే గాలి. సరకవు పేర్లలో ఇది కూడా ఒకటి.

2. అల్-బరు: Truly Benign to His servants, Gentle, Kind, Most Subtle, కృపాళువు, మహోపకారి, దయామయుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. రైబున్: అంటే అకస్మాత్తుగా జరిగే సంఘటన. మనూసున్: ఇది మరణపు పేర్లలో ఒకటి. అంటే కాల క్రమంలో సంభవించే ఉపద్రవం లేక దుర్లభతన.

4. చూడండి, 96:6-7.

34. వారు సత్యవంతులే అయితే దీని వంటి ఒక వచనాన్ని (రచించి) తెమ్మను.¹

35. వారు ఏ (సృష్టికర్త) లేకుండానే సృష్టించబడ్డారా? లేక వారే సృష్టికర్తలా?

36. లేక వారు ఆకాశాలను మరియు భూమిని సృష్టించారా? అలాకాదు, అసలు వారికి విశ్వాసం లేదు.

37. వారి దగ్గర నీ ప్రభువు కోశాగారాలు ఏవైనా ఉన్నాయా? లేక వారు వాటికి అధికారులా?

38. వారి దగ్గర నిచ్చెన ఏదైనా ఉందా? దానితో పైకెక్కి వారు (దేవదూతలమాటలు) వినటానికి? అలా అయితే! వారిలో ఎవడైతే వినాడో, అతనిని స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని తెమ్మను.

39. ఆయన (అల్లాహ్)కు కూతుళ్ళూ మరియు మీకేమో కుమారులా?²

40. (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారితో ఏమైనా ప్రతిఫలం అడుగుతున్నావా? వారు ఋణభారంతో అణిగిపోవటానికి?

41. లేక వారి దగ్గర అగోచర విషయపు జ్ఞానముందా? వారు దానిని వ్రాసిపెట్టారా?³

42. లేక వారేదైనా పన్నాగం పన్న దలచారా? కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో, వారే పన్నాగానికి గురి అవుతారు.⁴

فَلْيَأْتُوا بِحُجَّةٍ تَمْلِكُ ۚ إِنَّ كَاثِرَاصْدِقِينَ ۝

أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ۝

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَلْ لَئِبُؤُمُؤُونَ ۝

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَتِ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُضَيِّطُونَ ۝

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ مَسْرُومٌ ۚ فَلْيَأْتُوا بِمُسَمِّعِهِمْ ۚ سُلَاطِينُ مُبِينِينَ ۝

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ۝

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَعْرُومٍ ۚ مُتَقَلِّبُونَ ۝

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ۝

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۚ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ ۚ أَمْ يُبْكِدُونَ ۝

1. చూడండి, 17:88.

2. చూడండి, 16:57-59.

3. చూడండి, 68:47.

4. చూడండి, 35:43.

43. లేక వారికి అల్లాహ్ గాకుండా మరొక ఆరాధ్య దేవుడు ఉన్నాడా? వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.

44. ఒకవేళ వారు ఆకాశపు ఒక తునకను రాలిపడటం చూసినా: “ఇవి దట్టమైన మేఘాలు!” అని అనేవారు.

45. కావున వారు తమ (తీర్పు) దినాన్ని దర్శించేవరకు వారిని వదిలిపెట్ట. అప్పుడు వారు భీతితో మూర్ఛపోయి పడిపోతారు.

46. ఆ రోజు వారి పన్నాగం వారికి ఏ మాత్రం పనికి రాదు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయం కూడా లభించదు.

47. మరియు నిశ్చయంగా, దుర్మార్గానికి పొల్పడినవారికి, ఇదే గాక మరొక శిక్షకూడా ఉంది,¹ కాని వారిలో చాలామందికి అది తెలియదు.

48. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చేవరకు సహనంవహించు. నిశ్చయంగా, నీవు మా దృష్టిలో ఉన్నావు. మరియు నీవు నిద్రనుండి లేచినపుడు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు, ఆయన స్తోత్రం చెయ్యి.

49. మరియు రాత్రివేళలో కూడా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు.² మరియు నక్షత్రాలు అస్తమించేవేళలోకూడాను!³

أَمْ لَهُمْ آلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ۝

فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنفَعُ عَنْهُمْ كَيْدُ سَيِّئِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ۝

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ۝

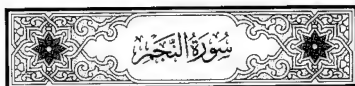
وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ۝

1. ఇటువంటి ఆయత్ కై చూడండి, 32:21.

2. అంటే తహజ్జుద్ నమాజ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎల్లప్పుడూ తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసేవారు.

3. అంటే ఫజ్ నమాజ్ వేళ చేసే సున్నతులు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఫజ్ యొక్క రెండు సున్నతులు ఈ లోకం మరియు దానిలో ఉన్నవారందరికంటే గొప్పవి.' ('స'హిహ్ బుఖారీ, 'స'హిహ్ ముస్లిం).

53. సూరహ్ అన్-నజీమ్

అన్-నజీమ్: సక్షత్రం. మొదటి ఆయత్‌లోనే ఈ పదం ఉంది. మక్కా సూరాహ్‌ల ఈ సమూహంలో ఇది 4వది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్, బహుశా సూరహ్ అల్-ఇఖ్లాస్ (112) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 62 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇందులో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏకత్వపు ప్రాముఖ్యత వివరించబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) సత్యతిరస్కారుల ముందు చదివిన మొదటి సూరహ్. దీని పఠనం ముగించిన తరువాత అతను ('స'అస) సజ్జా చేశారు. అతని('స'అస)తో బాటు అందరూ సజ్జా చేశారు. ఒక్క ఉమయ్య బిన్-ఖలఫ్ తప్ప. అతడు తన చేతిలోకి మట్టి తీసుకొని దానిపై సజ్జా చేశాడు. కాబట్టి అతను సత్యతిరస్కారిగానే మరణించాడు. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ). కొందరు ఇతడు 'ఉత్తాబిన్- రబీ'అ అంటారు. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

'జైద్ బిన్-సా'బిత్ (ర'ది.'అ.) కథనం: 'నేను దైవప్రవక్త ('స'అస) ముందు ఈ సూరహ్ చదివాను. అతనప్పుడు సజ్జా చేయలేదు,' ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ). దీని ద్వారా తెలిసేది ఏమిటంటే సజ్జా చేయటం అభిలషణీయం (ముస్త'హబ్), ఫ'ర్ద్ కాదు. ఒకవేళ సజ్జా చేయక పోయినా ఫర్లాలేదు!

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అస్తమించే సక్షత్రం సాక్షిగా!¹

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ

2. మీ సహచరుడు (ము'హమ్మద్),
మార్గభ్రష్టుడు కాలేదు మరియు తప్పు దారిలోనూ
లేడు.

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ

3. మరియు అతను తన మనోవాంఛలను
అనుసరించి కూడా మాట్లాడడు.

وَيَا نَبِيَّ طُفَّ عَنِ الْهَوَىٰ

4. ఇది (అతను పలుకుతున్నది), అతనిపై
అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ)
మాత్రమే.

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

5. అది అతనికి మహా బలవంతుడు (జిబ్రీల్)
నేర్పాడు.

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ

1. లేక 'రాలిపోయే సక్షత్రం...' అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

2. చూడండి, 7:184. మా 'గవా: తప్పు దారిలోనూ లేడు, పెడదారి పట్టలేదు.

6. అతను శక్తిసామర్థ్యాలు గలవాడు,¹
తన వాస్తవరూపంలో ప్రత్యక్షమయినప్పుడు.

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى ۝

7. అతను ఎత్తైన దిబ్బండలంలో
(దిక్చక్రంలో) కనిపించాడు.²

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى ۝

8. తరువాత సమీపించాడు, మరింత క్రిందికి
దిగివచ్చాడు.

ثُمَّ يَنزَلُكَ تَائِفًا عَلَى ۝

9. అప్పుడు అతను రెండు ధనస్సుల
దూరంలోనో లేక అంతకంటే తక్కువ
దూరంలోనో ఉన్నాడు.

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝

10. అప్పుడు అతను (జిబ్రీల్), ఆయన
(అల్లాహ్) దాసునిపై అవతరింపజేయవలసిన,
దాని (వహీ)ని అవతరింపజేశాడు.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝

11. అతను (ప్రవక్త) చూసిన దానిని,
అతని హృదయం అబద్ధమని అనలేదు.

مَا كَذَّبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝

12. అయితే మీరు, అతను (కళ్ళారా)
చూసిన దానిని గురించి (అతనితో)
వాదులాడుతారా?

أَفَلَمْ يَرَوْهُ عَلَىٰ مَآلِكٍ ۝

13. మరియు వాస్తవానికి అతను (ప్రవక్త)
అతనిని (జిబ్రీల్‌ను) మరొకసారి (ప్రత్యక్షంగా)
అవతరించినప్పుడు చూశాడు.

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝

14. (సప్తాకాశంలో) చివరి హద్దులోనున్న
రేగుచెట్టు (సిద్దరతుల్-మున్తహా) దగ్గర.³

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝

1. శారీరక శక్తి గలవాడు.

2. చూడండి, 81:23, 'సహీహ్ హదీస్'ల ప్రకారం దైవప్రవక్త ('స'అస), రెండుసార్లు దైవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో చూశారు. మొదటిసారి ఫత్తరతుల్ వహీ తరువాత. చూడండి, సూరహ్ అల్-ముద్దస్సిర్ (74) మరియు రెండవ సారి మేరాజ్ రాత్రిలో ఏడవఆకాశపు చివరిహద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్దరతుల్- మున్తహా) దగ్గర. ఎవరు కూడా ఆ హద్దును దాటిపోలేరు. చూడండి, ఈ సూరహ్ 53:13-18 ఆయత్లు.

3. అంటే మేరాజ్ రాత్రిలో ఏడవ ఆకాశపు చివరి హద్దులోనున్న రేగుచెట్టు(సిద్దరతుల్- మున్తహా)దగ్గర దైవప్రవక్త('స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను అతని నిజరూపంలో రెండవసారి

15. అక్కడికి దగ్గరలోనే జన్నతుల్ మఅ'వా ఉంది.¹

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ۝

16. అప్పుడు ఆ సిద్దీరహ్ వృక్షాన్ని కప్పేది కప్పేసినప్పుడు!²

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ۝

17. అతని (ప్రవక్త) దృష్టి తప్పిపోనూ లేదు మరియు హద్దులుదాటి కూడా పోలేదు.

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى ۝

18. వాస్తవంగా, అతను (ము'హమ్మద్) తన ప్రభువు యొక్క గొప్పగొప్ప సూచన (ఆయాత్)లను చూశాడు.³

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّ الْكَرِيمِ ۝

19. మీరు, అల్-లాత్ మరియు అల్-ఉ'జ్జాలను గురించి ఆలోచించారా?⁴

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝

20. మరియు మూడవది చివరిది అయిన మనాత్‌ను (గురించి కూడా)?⁵

وَمَنْوَةَ الْكَائِغَةِ الْأُخْرَىٰ ۝

చూశారు. ఏ దైవదూత కూడా ఆ 'సిద్దీరతుల్-మున్తహా' కంటే ముందుకు పోలేడు. దైవదూత ('అల్లాహ్. స.)లకు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలు లభించేది అక్కడే.

1. దీనిని జన్నతుల్-మఅ'వా అనటానికి కారణం. ఇది ఒకప్పుటి ఆదమ్ ('అ.స.) యొక్క నివాసస్థలం. ఆత్మలన్నీ అక్కడికేపోయి చేరుతాయని కొందరంటారు. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).
2. మే'రాజ్ రాత్రిలో దైవప్రవక్త ('స'అస) అక్కడికి చేరుకున్నప్పుడు బంగారు పక్షులు దాని చుట్టూ ఎగురుతూ ఉంటాయి. దైవదూతల నీడలు దానిపై పడుతూ ఉంటాయి. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క జ్యోతి అక్కడ ఉంటుంది, (ఇబ్నె-కసీర్ మరియు ఇతరులు). అక్కడ దైవప్రవక్త ('స'అస)కు మూడు విషయాలు ప్రసాదించబడ్డాయి. 1) ఐదుపూటల నమా'జ్‌లు, 2) సూరహ్ బఖరహ్ చివరి ఆయతులు మరియు 3) షిర్క్‌కు దూరంగా ఉండే ముస్లింను క్షమిస్తాననే వాగ్దానం. ('స'హీహ్ ముస్లిం).
3. ఆ సూచనలు, జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను నిజరూపంలో చూసింది. సిద్దీరతుల్-మున్తహాను చూసింది. మరియు ఇతర విషయాలను చూసింది. అవి 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, 17:1 మరియు 7:187-188.
4. రఅ'య్‌తుమ్: అంటే అసలు అర్థం: 'చూశారా?' అని. కాని ఇక్కడ దాని అర్థం 'ఆలోచించారా?' లేక 'గమనించారా?' ఖుర్ఆన్‌లో ఈ పదం ఈ అర్థంలో చాలాసార్లు ఉపయోగించబడింది. ఇతర అర్థాలు యోచించు, అనుకోను, భావించు, తలచు, ఆభిప్రాయపడు, మొదలైనవి.
5. అంటే వారి శక్తి ఏమిటి? అవి మీ కేమైనా మేలు గానీ, కీడు గానీ చేయగలవా? ఏమైనా సృష్టించగలవా? అవి తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేవు మరి మీకెలా సహాయం చేయగలవు. ఇక్కడ ఆ కాలపు కేవలం మూడు విగ్రహాల పేర్లే పేర్కొనబడ్డాయి.

21. మీ కొరకైతే కుమారులు మరియు ఆయన కొరకు కుమార్తెలా?¹

22. ఇది అన్యాయమైన విభజన కాదా!

23. ఇవన్నీ మీరు మరియు మీ తండ్రి తాతలు పెట్టిన పేర్లు మాత్రమే, అల్లాహ్ వీటిని గురించి ఎట్టి ప్రమాణం అవతరింపజేయలేదు.² వారు, కేవలం తమ ఊహగానాలను మరియు తమ ఆత్మలు కోరే మనోవాంఛలను మాత్రమే అనుసరిస్తున్నారు.³ వాస్తవానికి వారి ప్రభువు తరఫునుండి వారి పద్దకు మార్గదర్శకత్వం కూడా వచ్చిఉన్నది!

24. ఏమిటి? మానవునికి తాను కోరిన దంతా లభిస్తుందా?

25. వాస్తవానికి, అంతిమం (పరలోకం) మరియు ప్రథమం (ఇహలోకం) అన్నీ అల్లాహ్ కే చెందినవి. (1/4)

26. * మరియు ఆకాశాలలో ఎందరో దేవదూతలు ఉన్నారు. కాని వారి సిఫారసు ఏ మాత్రం పనికిరాదు; అల్లాహ్ ఎవరి పట్లనైతే ప్రసన్నుడై, తన ఇష్టంతో వారికి అనుమతిస్తేనే తప్ప!⁴

27. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే పరలోక జీవితాన్ని విశ్వసించరో! వారే దేవదూతలను స్త్రీల పేర్లతో పిలుస్తారు;

الَّذِينَ كُرُوا لَهُ الْإِنْتِى ٥٣

تِلْكَ إِذْ أَقْسَمْتُمْ فِى ٥٤

إِنْ هِىَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ
إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
مِّن رَّبِّهِمْ الْهُدَى ٥٥

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى ٥٦

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى ٥٧

وَلَمْ يَكُنْ لِّلْمَلَكِ فِي السَّمَوَاتِ لَتَاعَتِي سَفَاعَةً مِّن سَائِلٍ
إِلَّا مَنْ يَعْبُدُ أَنْ يُؤْذِنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى ٥٨

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْتَوْفُونَ الْمَلَائِكَةَ
سُمِّيَةً الْإِنْتِى ٥٩

1. ఆడపిల్లలంటే ఆ కాలపు 'అరబ్బులలో ఉన్న అసహ్యనికి చూడండి, 16:57-59, 62.

2. చూడండి, 12:40.

3. మనోవాంఛలు అంటే, ఆ దేవతలు తమ కొరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) దగ్గర సిఫారసు చేస్తారని భావించటం.

4. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు అతి సమీపంగా ఉండే దైవదూత ('అ.స.)లకు కూడా కేవలం వారి కోసమే సిఫారసు చేసే హక్కు ఉంటుంది, ఎవరి కొరకైతే అల్లాహ్ (సు.తా.) సిఫారసు చేయటానికి అనుమతినిస్తాడో! వివరాలకు చూడండి, 10:3 మరియు 10:18.

28. ఈ విషయం గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారు కేవలం తమ ఊహలనే అనుసరిస్తున్నారు. కాని వాస్తవానికి, ఊహ సత్యానికి ఏమాత్రం బదులు కాజాలదు.

29. కావున, మా హితబోధ (ఖుర్ఆన్) నుండి ముఖం త్రిప్పుకొని ఇహలోక జీవితం తప్ప మరేమీ కోరని వ్యక్తిని నీవు పట్టించుకోకు.

30. ఇదే వారి జ్ఞానపరిధి. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు, ఆయన మార్గంనుండి ఎవడు తప్పిపోయాడో బాగా తెలుసు. మరియు ఎవడు సన్మార్గంలో ఉన్నాడో కూడా, ఆయనకు బాగా తెలుసు.

31. మరియు ఆకాశాలలో సున్నది మరియు భూమిలో సున్నది. అంతా అల్లాహ్ కే చెందుతుంది - దుష్టులకు వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి మరియు సత్కార్యాలకు చేసిన వారికి మంచి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి.¹

32. ఎవరైతే చిన్నచిన్న తప్పులు తప్ప, పెద్దపాపాల నుండి² మరియు అసహ్య కరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారి కొరకు, నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు క్షమాపణ పరిధి చాలా విశాలమైనది. మిమ్మల్ని మట్టినుండి సృష్టించినప్పటినుండి మరియు మీరు మీ

وَالَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يَغْنَى مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۝

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ
إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝

ذَلِكَ مَبْعُغُهُمُ مِنَ الْعَالَمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ۝

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ اَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ
اَحْسَنُوْا بِالْحَقِّ ۝

الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ كِبٰرَ الْاٰثِمِ وَالْفٰوَاحِشِ اِلَّا اللّٰهُمَّ
اِنَّ رَبَّكَ وَاِسْمُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذَا اَنْشَأَكُمْ
مِّنَ الْاَرْضِ وَاِذَا اَنْتُمْ اٰجِهَةٌ فِيْ بُطُوْنٍ اُمَّهَتَكُمْ
فَلَا تَرْكَبُوْا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اَتَّقَى ۝

1. సత్కార్యాలకు ఎన్నోరెట్లు ప్రతిఫలమివ్వబడుతుంది. కాని పాపాలకు మాత్రం సమాన శిక్షయే విధించబడుతుంది. చూడండి, 6:160.

2. పెద్దపాపాల వివరణ విషయంలో విద్వాంసుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. చాలా మంది విద్వాంసుల దృష్టిలో నరకశిక్ష సూచించబడిన పాపాలు పెద్దవి లేక ఖుర్ఆన్ మరియు 'హదీస్'లో గట్టిగా వారించబడినవి కూడా! అలాగే చిన్న పాపాలు మళ్ళీమళ్ళీ చేయటం కూడా పెద్ద పాపమే.

ఫవా'హిషున్, ఫా'హిషతున్ యొక్క బహువచనం. అంటే సిగ్గుమాలిన పనులు ఉదా: 'జినా మరియు లువా'తత్. ఎవరైతే పెద్ద పాపాల నుండి మరియు అసహ్యకరమైన పనుల నుండి దూరంగా ఉంటారో వారికి క్షమాభిక్ష దొరకవచ్చు అని ఈ ఆయత్లో చెప్పబడింది.

తల్లుల గర్భాలలో పిండాలుగా¹ ఉన్నప్పటి నుండి కూడా, ఆయనకు మీ గురించి బాగా తెలుసు. కావున మీరు మీ పవిత్రతను గురించి (గొప్పలు) చెప్పుకోకండి.² ఎవడు భయభక్తులు గలవాడో ఆయనకు బాగా తెలుసు.

33. నీవు (ఇస్లాంనుండి) మరలిపోయే వాడిని చూశావా?

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَتَوَلَّى

34. మరియు (అల్లాహ్ మార్గంలో) కొంత మాత్రమే ఇచ్చి, చేయి అపుకునే వాడిని?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَالْكَافِيَ ۝

35. అతని వద్ద అగోచర జ్ఞానముందా? అతడు (స్పష్టంగా) చూడటానికి?

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَرَىٰ ۝

36. లేక, మూసా గ్రంథంలో నున్న విషయాలు అతనికి తెలుపబడలేదా?

أَمْ لَمْ يُبَيِّنْ بَيْنَانِي مِصْحَفٍ مُّوسَىٰ ۝

37. మరియు తన బాధ్యతను నెరవేర్చిన ఇబ్రాహీమ్ విషయము;³

وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَكَّىٰ ۝

38. మరియు (పాపాల) భారం మోసే వాడెవడూ ఇతరుల (పాపాల) భారం మోయడని;⁴

أَلَا سَرِيرٌ وَإِزْرٌ وَإِزْرٌ أَخْرَىٰ ۝

39. మరియు మానవునికి తాను చేసిన దాని ఫలితం తప్ప మరొకటి లభించదని;⁵

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ۝

1. అజిన్నతున్-జనీనున్ యొక్క బహువచనం అంటే తల్లిగర్భంలో ఉండే పిండం. అది ఇతరులకు కనిపించదు కనుక దాన్ని ఆ విధంగా అంటారు.

2. చూడండి, 4:49.

3. చూడండి, 2:124.

4. ఈ ఆయత్ ఖుర్ఆన్‌లో ఐదుసార్లు వచ్చింది. 6:164, 17:15, 35:18, 39:7 మరియు ఇక్కడ. ఈ సూరహ్‌లో ఖుర్ఆన్ అవతరణలో మొట్ట మొదటి సారి వచ్చింది. ఇది క్రైస్తవుల 'మూలపాపం' అనే సిద్ధాంతాన్ని ఖండిస్తోంది. రెండవది: 'ఒకని పాపభారాన్ని ఒక ప్రవక్త (అ.స.) లేక సన్యాసి భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతాన్ని కూడా ఖండిస్తోంది. ఉదా: క్రైస్తవుల: 'దైవప్రవక్త' ఈసా (అ.స.) మానవజాతి పాపాలను భరిస్తాడు.' అనే సిద్ధాంతం.

5. దైవప్రవక్త(అ.స.) ప్రవచనం: 'కర్మల ఫలితాలు, వాటి కర్తల ఉద్దేశాలను బట్టి నిర్ణయించబడతాయి. ప్రతివాడు తాను బుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన దాని ఫలితమే పొందుతాడు.'

40. మరియు నిశ్చయంగా, అతనికి తన కృషి ఫలితమే చూపబడుతుందని;

41. అప్పుడు అతనికి తన కృషికి పూర్తి ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుందని;

42. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు వద్దనే (ప్రతిదాని) ముగింపు ఉన్నదని;

43. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే నిన్ను నవ్వెస్తున్నాడు మరియు ఏడ్చిస్తున్నాడని;

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే మరణింపజేసేవాడు మరియు జీవితాన్ని ప్రసాదించే వాడని;

45. మరియు నిశ్చయంగా, మగ-ఆడ జంటలను సృష్టించిన వాడు ఆయనేనని -

46. విసర్జింపబడిన, వీర్య బిందువు నుండి.

47. మరియు నిశ్చయంగా, దానికి మరొక జీవితాన్ని (పునరుత్థానం) ప్రసాదించడం ఆయన (అల్లాహ్)కే చెందినదని;

48. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే సంపన్నునిగా చేసేవాడు మరియు తృప్తి నిచ్చువాడని;

49. మరియు నిశ్చయంగా ఆయనే

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَىٰ ۝

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ۝

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ ۝

وَأَنََّّهُ هُوَ آخِصُّكَ وَأَيْبَىٰ ۝

وَأَنََّّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَاحِيَا ۝

وَأَنََّّهُ خَلَقَ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ۝

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْآخِرَىٰ ۝

وَأَنََّّهُ هُوَ آغْنَىٰ وَآقَىٰ ۝

وَأَنََّّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ ۝

(బుఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె-మాజా, ఇబ్నె-హంబల్ మరియు ఇతరులు). అమాల్ అంటే కర్మలు - మంచివి గానీ, చెడ్డవి గానీ. చేయడమే గాక పలకడం గూడా లెక్కించబడుతుంది. ఒక పని, చేయటమే గాక, బుద్ధిపూర్వకంగా ఒక పని చేయకుండా ఉండటం కూడా కర్మగానే లెక్కింపబడుతుంది. అది మంచిపని గానీ లేక చెడ్డ పని గానీ. అదే విధంగా నమ్మకాలను, విశ్వాసాలను ప్రకటించటం కూడా, అవి మూఢనమ్మకాలు గానీ లేదా సత్య విశ్వాసాలు గానీ లెక్కింపబడతాయి. అంటే మానవుడు చేసే ప్రతి పని, పలికే ప్రతిమాట లెక్కింపబడుతుందన్న మాట.

అగ్ని¹ సక్షత్రానికి ప్రభువని;

50. మరియు నిశ్చయంగా, ఆయనే తొలి
'ఆద్ జాతిని నాశనం చేసినవాడని;²

51. మరియు స'మూద్ జాతిని; ఒక్కడూ
కూడా లేకుండా రూపుమాపాడని.³

52. మరియు అంతకు పూర్వం నూ'హ్
జాతివారిని. నిశ్చయంగా, వారు పరమ
దుర్మార్గులు మరియు తలబిరుసులు.

53. మరియు ఆయనే తలక్రిందులైన
సగరాలను నాశనం చేశాడు.⁴

54. తరువాత వాటిని క్రమ్ముకొనవలసింది
(రాళ్ళ వర్షం) క్రమ్ముకున్నది.

55. అయితే (ఓ మానవుడా!) నీ ప్రభువు
యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను గురించి నీవు
అనుమానంలో పడిఉంటావు?⁵

56. ఇదివరకు వచ్చిన హెచ్చరిక చేసే
వారివలే ఇతను (ము'హమ్మద్) కూడా హెచ్చరిక
చేసేవాడు మాత్రమే!

57. రాసున్న ఘడియ (పునరుత్థానదినం)
సమీపంలోనే వుంది.

58. అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ దానిని
తొలగించ లేరు.

وَإِنَّكَ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ۝

وَنُوحًا فَمَا أَتٰى ۝

وَقَوْمُ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطٰى ۝

وَالْهُوَ فَكَّرَ أَهْوٰى ۝

فَنَسَّهَا مَا غَشٰى ۝

فَيَا أَيُّ الْكَافِرِ تَتَنٰى ۝

هٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ ۝

إِنزِلَتْ الْإِزْفُ ۝

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

1. అష్ షి'అరా: Sirius, అగ్ని సక్షత్రం. ఇది ఆకాశంలో దేదీప్యమానంగా వెలుగుతూ ఉంటుంది. ముష్రీక్ 'అరబ్బులు దీన్ని పూజించేవారు.
2. 'ఆద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:65-69 వీరు నూ'హ్ జాతివారి తరువాత నాశనం చేయబడ్డవారు.
3. స'మూద్ జాతివారి గాథకై చూడండి, 7:73, మరియు 26:141-158.
4. లూ'త్ ప్రజల నాశనానికై చూడండి, 11:77-83.
5. చూడండి, 55:13.

59. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని చూసి
ఆశ్చర్యపడుతున్నారా?

60. మరియు మీరు నవ్వుతున్నారా?
మరియు మీకు ఏడుపు రావటంలేదా?

61. మరియు మీరు నిర్లక్ష్యంలో మునిగి
ఉన్నారు.¹

62. కావున! అల్లాహ్ కు సాష్టాంగం (సజ్జా)
చేయండి. మరియు (ఆయనను మాత్రమే)
ఆరాధించండి!² ❦

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝

وَأَنْتُمْ سَاهُونَ ۝

فَاسْجُدْ لِلَّهِ وَاعْبُدْهُ ۝

1. లేక: 'అటపాటల్లో మునిగి ఉన్నారా?'

2. ఈ ఆజ్ఞను పాటిస్తూ దైవప్రవక్త ('స'అస) సజ్జా చేశారు. అతనితోబాటు 'స'హాబా(ర'ది. 'అస్తుమ్)లు మరియు అక్కడున్న ముస్లికిన్ కూడా సజ్జాచేశారు.

54. సూరహ్ అల్-ఖుమర్

అల్-ఖుమరు: చంద్రుడు, The Moon. మొదటి ఆయత్లో ఈ పేరు ఉంది. ఈ సమాహంలో ఇది 5వ సూరహ్. ఇది మక్కా మొదటి కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) పండుగ('ఈద్)ల నమాజ్‌లలో చదివే సూరాహ్‌లలో సూరహ్ ఖాఫ్ (50) మరియు ఇది పేర్కొనదగినవి. ఇందులో 55 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆ ఘడియ దగ్గరకువచ్చింది మరియు
చంద్రుడు పూర్తిగా చీలిపోయాడు.¹

2. అయినా (సత్యతిరస్కారులు), అద్భుత
సూచనను చూసినా తమ ముఖాలను త్రిప్పు
కొంటున్నారు. మరియు: “ఇది ఎప్పటినుంచో
జరుగుతూ వస్తున్న మంత్రజాలమే.” అని
అంటున్నారు.

3. మరియు వారు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను)
అసత్యమని తిరస్కరించారు. మరియు తమ
మనోవాంఛలను అనుసరించారు. మరియు
ప్రతి వ్యవహారం ఒక పర్యవసానానికి చేరవలసి
ఉంటుంది.²

4. మరియు వాస్తవానికి, వారివద్దకు
సమాచారాలు వచ్చాయి. అందు వారికి
మందలింపులు ఉండేవి.

5. కావలసినంత వివేకమూ ఉండేది. కాని
ఆ హెచ్చరికలు వారికి ప్రయోజనకరం
కాలేదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا بَتَّ السَّاعَةَ وَانْشَقَّ الْقَمَرَ ①

وَإِنَّا بَرَأَ الْإِلَهَ يُعْرَضُونَ وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَقَرٌّ ②

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمْرٍ مُسْتَقَرٌّ ③

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ④

حِكْمَةٌ بِالْغَيْةِ فَمَا تَعْنِ التَّنْذِرُ ⑤

1. ఈ అద్భుత నిదర్శనం, మక్కావాసుల కోరికపై దైవప్రవక్త ('స'అస) చూపించారు. ('స. ముస్లిం).

2. ప్రతి కార్యానికి పర్యవసానం ఉంది. అంటే మంచికి మంచి ప్రతిఫలం మరియు చెడుకు శిక్ష. ఈ ప్రతిఫలం ఈ లోకంలోనే లభించవచ్చు లేనిచో పరలోకంలో తప్పకుండా లభిస్తుంది.

6. కావున (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి నుండి మరలిపో! పిలిచేవాడు భయంకరమైన ఒక విషయం వైపునకు పిలిచే రోజున;

7. వారి చూపులు క్రిందికి వాలిఉంటాయి, వారు చెల్లాచెదురైన మిడతలవలే, తమ గోరీలనుండి లేచి బయటికి వస్తారు;

8. వేగంగా పిలిచేవాని వైపునకు! సత్య తిరస్కారులు: “ఇది చాలా కఠినమైన రోజు.” అని అంటారు. (3/8)

9. * వారికి పూర్వం నూహ¹ జాతివారు (తమ ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించి ఉన్నారు, అప్పుడు వారు మా దాసుణ్ణి: “అసత్యవాది!” అని అన్నారు. మరియు: “ఇతడు పిచ్చివాడు.” అని అన్నారు. మరియు అతను కసిరికొట్టబడ్డాడు.

10. అప్పుడతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: “నిశ్చయంగా నేను ఓడిపోయాను కావున నాకు సహాయం చేయ!”

11. అప్పుడు మేము ఆకాశపు ద్వారాలు తెరిచి కుంభవర్షాన్ని కురిపించాము.

12. మరియు భూమినుండి ఊటలను పొంగింపజేశాము అప్పుడు నిర్ణీతకార్యానికి గాను నీళ్ళన్నీ కలిసిపోయాయి.

13. మరియు మేము అతనిని (నూహను) పలకలు మరియు మేకులు గల దాని (ఓడ)పై ఎక్కించాము.

14. అది మా కన్నుల ముందు తేలియాడుతూ పోయింది. (తన జాతివారిచేత) తిరస్కరింపబడిన

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ يُومِدَعِ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ تُكَذِّبُ

خَشَعًا أَبْصَارَهُمْ يُخْرِجُونَ مِنَ الْجَدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُتَسَرِّعُونَ

مُطَّعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمُ عَرَسٍ

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَارْدُجِرَ

فَدَاعَا رَبَّهُ أَلَى مَغْلُوبٍ فَاتَّخَذَ

فَفَقَعْنَا أَسْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مِنْهُمْ

وَوَجَّعْنَا الْأَرْضَ عَيْونًا فَالتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ وُقِّدَ

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْوَالِحِ وَوَسَّرَ

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءُ لِمَنْ كَانَ كُفِرَ

వానికి ప్రతిఫలంగా!

15. మరియు వాస్తవానికి మేము దానిని (ఆ ఓడను) ఒక సూచనగా చేసి వదలిపెట్టాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?¹

وَلَقَدْ كَرَّمْهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ٥١

16. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ٥٢

17. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం సులభం చేశాము. అయితే హితబోధను స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ٥٣

18. ఆదీజాతి సత్యాన్ని తిరస్కరించింది. చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

كَذَّبَتْ آدَمُ كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ٥٤

19. నిశ్చయంగా, మేము పూర్తిగా దురదృష్టమైన (అరిష్టదాయకమైన) ఒక రోజున, తీవ్రమైన ఎడతెగని తుఫానుగాలిని పంపాము.²

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ عَصَافًا رِجًّا يَوْمَ تَحْشُرُ ٥٥

20. అది ప్రజలను, వేళ్ళతో పెళ్ళగింప బడిన ఖర్చూరపు చెట్లవలె పెళ్ళగించి వేసింది.³

تَنْزِيلُ النَّاسِ كَالْحُكْمِ أَعْبَارُ نَحْلٍ مُنْقَعِرٍ ٥٦

21. ఇక చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెనో?

كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي ٥٧

22. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ ٥٨

1. ముద్దకిర్: ఈ పదం అసలు రూపం, 'మజ్తకిర్.' అంటే హితబోధ స్వీకరించేవాడని అర్థం, (ఫత్హ్ అల్-ఖుదీర్). చూడండి, 36:41-42.

2. ఆ 'తుఫాను గాలి' ఏడు రాత్రులు మరియు ఎనిమిది పగళ్ళు ఎడతెగకుండా వీచింది. ఆ విధంగా ఆ దినాలు, ఆ సత్యతిరస్కారులకు అశుభకరంగా పరిణమించాయి. అంతేగాని విశ్వాసులకు ఏ దినమూ అశుభం కాదు. ఏ దినాన్ని గూడా ఈ ప్రత్యేక దినం అశుభమైనదని అనటం తప్ప. వారంలోని ఏడుదినాలూ మంచివే.

3. చూడండి, 69:6-8.

ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించటం కోసం సులభంచేశాము, అయితే హితబోధను స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

23. స'మూద్ జాతి హెచ్చరికలను అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

24. అప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు: “ఏమీ? మాలోని ఒకవ్యక్తిని, ఒంటరివాడిని, మేము అనుసరించాలా? అలా అయితే నిశ్చయంగా, మేము మార్గభ్రష్టులం మరియు పిచ్చివారం అయినట్లే కదా?”

25. “ఏమీ? మా అందరిలో, కేవలం అతని మీదనే (దివ్య) సందేశం పంపబడిందా? అలాకాదు! అసలు అతను అసత్యవాది, డంబాలు పలికేవాడు!”

26. అసత్యవాది, డంబాలు పలికేవాడు! ఎవడో రేపే (త్వరలోనే) వారికి తెలిసిపోతుంది!

27. నిశ్చయంగా, మేము ఆడబంటెను, వారిని పరీక్షించటంకోసం పంపుతున్నాము, కావున (ఓ 'సాలిహ్!') వారి విషయంలో వేచిఉండు మరియు సహనంపహించు!

28. మరియు వారి మధ్య నీరు (న్యాయంగా) పంచబడాలని వారికి బోధించు. ప్రతిఒక్కరూ తమవంతు వచ్చే రోజునే త్రాగాలని నియమించబడింది.

29. ఆ పిదప వారు తమ సహచరుణ్ణి పిలిచారు. వాడు దాన్ని పట్టుకొని (దాని వెనుకకాలి మోకాలినరాలు కోసి) చంపాడు.²

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا وَآدَمُ تَبِعَهُ إِذَا الْغَى ضَلِيلٌ
وَسُعِيرٌ ۝

أَلَيْسَ الْبِرُّ لِلْكَافِرِينَ مِنْ بَيْنِنَا لَئِنْ هُوَ إِلَّا بَشَرٌ

سَيَعْمُونَ غَدًا زَكَاةً أَوْ كَذَابًا أَلْفًا ۝

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا فَإِنَّمَا تَرْجِعُهُمْ
وَاصْطَبِرْ ۝

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ
مَحْتَضَرٌ ۝

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ۝

1. చూడండి, 26:155. ఒకరోజు ఒంటెను నీరుత్రాగనివ్వాలి, రెండవరోజు ప్రజలు త్రాగాలి.

2. చూడండి, 7:77.

30. అప్పుడు చూశారా! నా శిక్ష మరియు నా హెచ్చరికలు ఎలా ఉండెను?

31. నిశ్చయంగా, మేము వారి మీదకు ఒక భయంకరమైన శబ్దాన్ని ('సయ్ హును) పంపాము, దాంతో వారు త్రొక్కుబడిన పశువుల దొడ్డి కంచెవలే నుగ్గునుగ్గు అయిపోయారు.

32. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను హితబోధ గ్రహించటానికి సులభం చేశాము, అయితే హితబోధ స్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

33. లూత్ జాతి కూడా హెచ్చరికలను అసత్యాలని తిరస్కరించింది.

34. నిశ్చయంగా, మేము, లూత్ ఇంటి వారు తప్ప! ఇతరుల మీదికి రాళ్ళు విసిరే 'తుఫాన్ గాలిని పంపాము. (లూత్ ఇంటి) వారిని మేము వేకువజామున రక్షించాము;¹

35. మా తరఫునుండి అనుగ్రహంగా. ఈ విధంగా మేము కృతజ్ఞులకు ప్రతిఫలం ఇస్తాము.

36. మరియు వాస్తవానికి (లూత్ తన జాతి) వారిని మా రాబోయే శిక్షను గురించి హెచ్చరించాడు. కాని వారు మా హెచ్చరికలను సందేహించి (మొండి) వాదనలకు దిగారు!

37. మరియు వాస్తవానికి వారు అతని అతిథులను² అతని నుండి బలవంతంగా లాక్కోవాలని అనుకున్నారు. కావున మేము

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ مَيِّحَةً ۖ وَاجْدَدَ كُنُوزًا
كَهَيْشِئِ الْمَصِطَرِّ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدْرِكٍ

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالَّذِي

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا ۖ إِلَّا لُوطٌ
بَعِثْنَاهُمْ بَعْثًا

بَعَثَهُ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ يَجْزِي مَنْ شَكَرَ

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالَّذِي

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ صَيفِهِ ۖ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذْرِي

1. అల-లూతున్: అంటే అతనితో సహా అతని ఇద్దరు కూతుళ్ళు మరియు కొందరు అతని అనుచరులు. అతని భార్య సత్యతిరస్కారులలో చేరిపోయింది. ఈ గాథ వివరాల కోసం చూడండి, 11:69-83.

2. వారు జిబ్రీల్, మీకాయీల్ మరియు ఇస్రాఫీల్ ('అలైహమ్.స.)లు. చూడండి, 11:77-79.

వారి కళ్ళను పోగొట్టాము. (వారితో ఇలా అన్నాము): “ఇప్పుడు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికను చవిచూడండి.”

38. మరియు వాస్తవానికి, ఉదయపు వేళ శాశ్వతమైన శిక్ష వారిమీద పడింది:

39. “ఇప్పుడు మీరు నా శిక్షను మరియు నా హెచ్చరికలను చవిచూడండి.”

40. మరియు వాస్తవానికి మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను హితబోధ గ్రహించడానికి సులభం చేశాము. అయితే, హితబోధ స్వీకరించే వాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

41. మరియు వాస్తవానికి ఫిర్ బేన్ జాతి వారికి కూడా హెచ్చరికలు వచ్చాయి.

42. వారు మా సూచనలను అన్నిటినీ అబద్ధాలని తిరస్కరించారు, కావున మేము వారిని పట్టుకున్నాము, సర్వశక్తిమంతుడు సర్వసమర్థుడు పట్టుకునే విధంగా!

43. (ఓ ఖురేషులారా!) ఏమీ? మీ సత్యతిరస్కారులు మీకు పూర్వం గడిచిన వారికంటే శ్రేష్టులా? లేక దివ్య గ్రంథాలలో మీ కొరకు (మా శిక్ష నుండి) ఏదైనా మినహాయింపు వ్రాయబడి ఉందా?

44. లేక వారు: “మాది ఒక శక్తిగల వర్గం, (కావున) మేము ప్రాబల్యం పొందగలం” అని అంటున్నారా?

45. కాని త్వరలోనే ఈ శక్తిగల వర్గం పరాజయం పొందగలదు. మరియు వారు వెన్నుచూపి పారిపోతారు.¹

وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ۝

فَنُفِخَ فِي سُورٍ عَالِيَةٍ ۝ وَنُذِرٌ

وَلَقَدْ يَمْرَأُ الْقَوْمَ الْاَلِ الَّذِي كَفَرُوا مِنْ مَّكَرٍ

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ۝

كَذَّبُوا بِالْبَيِّنَاتِ كَذَّبَتْ هُمْ اَحَدًا ۝ عَزِيزٌ مُقْتَدِرٌ ۝

اَلْقَارِئُ خَيْرٌ مِّنْ اُولٰٓئِكَ اَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِى ۝

اَمْ يَفْقَهُوْنَ عَنْ جِبْرِئِم مِّنْصُرٍ ۝

سُبْحٰنَ الْجَمِّ وَبِوَلَوْنِ الَّذِیْ ۝

46. అంతేకాదు! అంతిమ ఘడియయే, వారి వాగ్దాన సమయం మరియు ఆ ఘడియ ఎంతో దారుణమైనది మరియు ఎంతో తీవ్రమైనదీను (చేదైనదీను).

47. నిశ్చయంగా, పాపాత్ములు మార్గ భ్రష్టత్వంలో ఉన్నారు మరియు వారు (పరలోకంలో) నరకాగ్నిలో కాలుతారు.

48. ఆ రోజు వారు తమ ముఖాల మీద నరకాగ్నిలోకి ఈడ్చబడతారు; (వారితో): “నరకాగ్ని స్ఫర్శను చవిచూడండి!” అని అనబడుతుంది.¹

49. నిశ్చయంగా, మేము ప్రతి దానిని ఒక విధివ్రాత (ఖద్)తో సృష్టించాము.²

50. మరియు మా ఆజ్ఞ కేవలం ఒక్కటే చాలు, కనురెప్పపాటుది, (అది అయిపోతుంది).³

51. మరియు వాస్తవానికి, మేము మీవంటి వారిని, ఎందరినో నాశనంచేశాము. అయితే, హితబోధస్వీకరించేవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?

52. మరియు వారు చేసిన ప్రతివిషయం వారి కర్మగ్రంథాలలో (చిట్టాలలో) వ్రాయబడి ఉంది.⁴

53. మరియు ప్రతి చిన్న మరియు ప్రతి

بِلِ السَّاعَةِ مَوْعِدُهُمُ وَالسَّاعَةُ أَذْهَى وَأَمْرٌ ۝

إِنَّ الْجَحِيمَ يَنْ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ ۝

يَوْمَ يُسْحَرُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَعَرَ ۝

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ۝

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ۝

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَ عَمَّ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّ ۝

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعْلُوهُ فِي الزُّبُرِ ۝

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ۝

1. చూడండి, 33:66 మరియు 25:34.

2. అప్లాసున్నత్ వల్-జమా'అత్ విద్వాంసులు ఈ ఆయత్ మరియు ఇటువంటి ఆయత్ల ఆధారంగా అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మానవులను సృష్టించకముందే వారికి సంబంధించిన అన్ని విషయాల జ్ఞానముంది, కావున ఆయన అందరి 'ఖద్,' Destiny, విధి, అంటే విధివ్రాత, నియమం, లేక అదృష్టం ముందే వ్రాసిపెట్టాడు. (ఇబ్నె-కసీర్).

3. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏదైనా చేయాలనుకుంటే, దానిని: 'అయిపో!' అని అంటాడు. అంతే అది అయిపోతుంది. చూడండి, 2:117, 3:47, 59, 6:73, 16:40, 19:35, 36:82, 40:68.

4. లేక లా'హ-మహ్మూహ్ జోలో వ్రాయబడిఉంది.

పెద్ద విషయం అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి.¹

54. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారు
స్వర్గవనాలలో సెలయేళ్ళదగ్గర ఉంటారు.

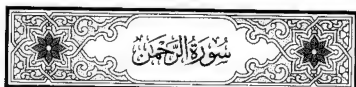
55. సత్యపీఠం మీద,² విశ్వసామ్రాట్టు,³
సర్వసమర్థుని సన్నిధిలో. (1/2)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

فِي مَعَادٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

-
1. అంటే మానవుల కర్మలూ, మాటలూ అన్నీ వ్రాయబడి ఉన్నాయి చిన్నవి గానీ పెద్దవి గానీ, మంచివి గానీ చెడ్డవి గానీ!
 2. మఖ్ 'అది సిద్ఖిన్: గౌరవప్రదమైన స్థానంలో - అంటే స్వర్గం.
 3. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

55. సూరహ్ అర్-రహ్మాన్

అర్ - రహ్మాన్: అనంతకరుణామయుడు. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడిందని అంటారు. ఈ సూరహ్ లో 78 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సముదాయంలో ఇది 6వది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ లోనే ఉంది. ఇది పునరుత్థానదినం గురించి వివరిస్తోంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “ఏమీ? మీరు మౌనం వహిస్తున్నారా? మీ కంటే జిన్నాతులు మేలు! రాత్రి నేను ఈ సూరహ్ ను జిన్నాతులకు వినిపించినప్పుడు నేను: ‘ఫబి అయ్యి ఆలాయి’ రబ్బికుమా తుకజ్జి‘బాన్.’ చదివినప్పుడల్లా జిన్నాతులు దానికి జవాబుగా: ‘ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అనుగ్రహాలను కూడా నిరాకరించడం లేదు! సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడవు నీవు మాత్రమే!’ అని అన్నారు.” (తిర్మిజీ, అల్బాఛీ ప్రమాణీకం.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * అనంత కరుణామయుడు (అల్లాహ్)! الرَّحْمَنُ

2. ఆయనే ఈ ఖుర్ఆన్ ను నేర్పాడు.¹ عَلَّمَ الْقُرْآنَ

3. ఆయనే మానవుణ్ణి సృష్టించాడు. خَلَقَ الْإِنْسَانَ

4. ఆయనే అతనికి మాట్లాడటం నేర్పాడు. عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

5. సూర్యుడు మరియు చంద్రుడు ఒక నియమిత గమనాన్ని (నియమిత పరిధిలో) అనుసరిస్తున్నారు. الْقَمَرُ وَالشَّمْسُ

6. మరియు నక్షత్రాలు మరియు వృక్షాలు అన్నీ ఆయనకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూ ఉంటాయి.² وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدُونَ

7. మరియు ఆయనే ఖగోళాన్ని మైకెత్తి ఉంచాడు మరియు ఆయనే త్రాసును وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

1. ఇది మక్కా ముస్లికులకు ఇవ్వబడిన జవాబు. ఎందుకంటే వారు, దైవప్రవక్త ('స'అస) మీద, ఈ ఖుర్ఆన్ ను అతనికి ఒక మానవుడు నేర్పాడు అనే అవనింద మోపారు. కాని వాస్తవానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని తన సందేశహరునికి నేర్పాడు మరియు అతను తమ అనుచరులకు (ర'ది. అన్తమ్) నేర్పారు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).

2. చూడండి, 22:18.

నెలకొల్పాడు.¹

8. తద్వారా మీరు తూకంలో మోసానికి పాల్పడకూడదని!²

9. మరియు న్యాయంగా తూకంచేయండి మరియు తూకంలో తగ్గించకండి.

10. మరియు ఆయన, భూమిని సకల జీవరాసులకొరకు ఉంచాడు.

11. అందులో రకరకాల ఫలాలు మరియు పొర(పుష్పకోశా)లలో ఉండే ఖర్జూరపండ్లు ఉన్నాయి.

12. మరియు దంట్లపై (పొరలలో చుట్టబడి)³ ఉన్న ధాన్యం మరియు సుగంధ పుష్పాలు కూడా!

13. అయితే మీరిరువురు (మానవులు మరియు జిన్నాతులు) మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

14. ఆయన మానవుణ్ణి పెంకులాంటి శబ్దమిచ్చే మట్టితో⁴ సృష్టించాడు.

15. మరియు జిన్నాతులను అగ్ని జ్వాలలతో సృష్టించాడు.⁵

16. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

الْأَنظُرُوا فِي الْمِيزَانِ ①

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ②

وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ③

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ④

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ⑤

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ⑥

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑦

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارٍ مِنْ نَارٍ ⑧

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ⑨

1. అంటే ప్రపంచంలో న్యాయాన్ని నెలకొల్పాడు. చూడండి, 57:25, 42:17.

2. అంటే న్యాయానికి విరుద్ధంగా పోకండి, న్యాయాన్ని భంగపరచకండి.

3. అల్-అస్ఫు: అంటే ఎండిన గడ్డి, గడ్డి పరక, పొట్టు, ఊక, పొర, ధాన్యపు దంట్లు ఎండిపోయిన తరువాత 'అ'స్ఫుగా మారిపోతాయి. దానిని పశువులు తింటాయి.

4. 'సల్-సాలిన్: అంటే ఎండిన మట్టి. ఫ'ఖ్ఖారున్: అంటే మంటలో కాలిన మట్టి ఇంకా చూడండి, 15:26.

5. చూడండి, 15:27, 6:100 మరియు 37:158.

17. ఆయనే రెండు తూర్పు (దిక్కు)లకు మరియు రెండు పడమర (దిక్కు)లకు ప్రభువు.¹

18. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

19. ఆయనే రెండు సముద్రాలను కలుసు కోవటానికి వదలిపెట్టాడు.

20. ఆరెండింటి మధ్య, అవి అతిక్రమించలేని అడ్డుతెర వుంది.²

21. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

22. ఆ రెండింటి నుండి ముత్యాలు మరియు పగడాలు వస్తాయి.

23. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

24. మరియు ఎత్తైన కొండలవలే సముద్రంలో పయనించే ఓడలు ఆయనకు చెందినవే!³

25. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

26. దానిపై (భూమిపై) నున్నది ప్రతిదీ సశిస్తుంది.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ۝١٧

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝١٨

مَرَجَّ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ۝١٩

بَيْنَهُمَا بَارَزٌ فَلَا يَبْغِيَانِ ۝٢٠

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝٢١

يَخْرُجُ مِنْهُمَا النُّوْلُ وَالْهَبَانُ ۝٢٢

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝٢٣

وَلَهُ الْخَازِنَاتُ الْغَائِيَاتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ۝٢٤

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ۝٢٥

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ۝٢٦

1. చూడండి, 37:5 మరియు 70:40.

2. ఈ విషయం ఎన్నో విధాలుగా బోధించబడింది: 1) భూమిపై మంచి నీళ్ళ నదులు, చెరువులు సరస్సులు మొదలైనవి మరియు ఉప్పునీటి సముద్రాలు, అన్నీ భూమి మీదనే ఉన్నా, వాటి రుచులు వేరు వేరుగా ఉన్నాయి. 2) ఉప్పునీటి సముద్రాలలో మంచి నీటి ప్రవాహాలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. కాని అవి కలిసిపోవు. వాటి రుచి, భిన్నంగానే ఉంటుంది. 3) మరికొన్ని చోట్లలో నదుల నీరు సముద్రంలో పోయి కలుస్తుంది. చాలా దూరం వరకు ఒకవైపు సముద్రపు నీళ్ళు ఉప్పుగానూ మరొక వైపు నది నీళ్ళు తియ్యగాను ఉంటాయి. ఇంకా చూడండి, 25:53.

3. చూడండి, 42:32-34.

27. మరియు మిగిలివుండేది, కేవలం మహిమాన్వితుడు¹ మరియు పరమదాత² అయిన నీప్రభువు ముఖం(ఉనికి) మాత్రమే!³

28. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

29. భూమిలో మరియు ఆకాశాలలో నున్న ప్రతిదీ (తమ జీవనోపాధి కొరకు) ఆయననే యాచిస్తుంది. మరియు ప్రతిక్షణం (రోజు) ఆయన ఒకకార్యంలో నిమగ్నుడై ఉంటాడు.

30. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

31. భారాలను మోసే మీరిద్దరు!⁴ త్వరలోనే మేము మీ విషయం నిర్ణయించగలము.

32. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

33. ఓ జిన్నాతుల మరియు మానవ జాతివారలారా! ఒకవేళ మీరు ఆకాశాల మరియు భూమి యొక్క సరిహద్దుల నుండి బయటికి వెళ్ళిపోగలిగితే, వెళ్ళిపోండి! (అల్లాహ్) యొక్క సెలవు లేనిదే మీరు వాటినుండి వెళ్ళిపోలేరు.⁵

وَيَسْئَلُ عَنْ رَحْمَةِ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ۝

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ رَكِبُوا الْكُدُ ۝

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ۝

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ رَكِبُوا الْكُدُ ۝

سَنَقَرُّكُمْ أَيُّهُ الشَّكَلِ ۝

فَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ رَكِبُوا الْكُدُ ۝

يُعَسِّرُ الْبَيْنَ وَالْإِنْسَ إِنْ اسْتَفْتَعْتُمْ أَنْ تَتَقَدُّوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَآتَقَدُّوا أَلَا تَتَقَدَّرُونَ ۝
الْإِسْلَاطِ ۝

1. జా'ల్-జలాల్: Majesty, Possessor of Glory, Greatness, మహిమాన్వితుడు, ఘనత, వైభవం, విఖ్యాతి, ప్రతాపం గలవాడు, సార్వభౌముడు.

2. అల్-ఇక్రామ్: Most Generous, Bounteous, Noble, Honourable, పరమదాత, దాతృత్వం, ఆదరణీయుడు, మహోపకారి, ఉదారుడు, దివ్యుడు. చూడండి, 55:78.
జా'ల్-జలాల్ వల్-ఇక్రామ్: మహిమాన్వితుడు మరియు పరమదాత, Lord of Majesty and Generosity, ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

3. చూడండి, 28:88.

4. అన్-సఖలాని: దీని మరొక తాత్పర్యం: 'భూమికి భారమైన మీరిద్దరు!' అని ఇవ్వబడింది. ఈషదం జిన్నాతులు మరియు మానవుల కోసం వాడబడింది.

5. అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క విధివాత నుండి పారిపోగల శక్తి ఎవ్వరికీ లేదు. ఎక్కడికి పారిపోగలరు? అల్లాహ్ (సు.తా.) హద్దులలో లేని చోటు అనేదే లేదు!

34. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

35. మీ ఇద్దరిపైకి అగ్నిజ్వాలలు మరియు పొగ¹ పంపబడతాయి. అప్పుడు మీరు ఎదుర్కోలేరు (మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోలేరు).

36. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

37. మరియు ఆకాశం ప్రేలిపోయినప్పుడు అది మండే నూనెగా ఎర్రగా మారిపోతుంది.²

38. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

39. ఇక, ఆ రోజు ఏ మానవునితో గానీ, లేక, ఏ జిన్నాతునితో గానీ అతని పాపాలను గురించి అడగడం జరుగదు.³

40. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

41. ఈ నేరస్తులు వారి వారి ముఖ చిహ్నాలతోనే గుర్తింపబడతారు. అప్పుడు వారు, వారి ముంగురులు మరియు కాళ్ళుపట్టి లాగబడతారు.⁴

42. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

43. ఈ నేరస్తులు అసత్యమని తిరస్కరిస్తూ వుండిన సరకం ఇదే!

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظِمِنَ النَّارِ وَلَهُمَا سَلاَبٌ مُّتَمَعَرُونَ ﴿٣٥﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ عَنْ ذُنُوبِهِمْ أَنَّهُمْ إِنْسٌ وَالْجَانُّ ﴿٣٩﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَفْئَادِ ﴿٤١﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٤٢﴾

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

1. సు'హాసున్: దీని మరొక అర్థం కరిగిన రాగి లేక ఇత్తడి.

2. అద్దిహాసు: దీని మరొక అర్థం ఎర్రని చర్మం (పచ్చిది లేదా శుభ్రం చేసింది).

3. చూడండి, 18:49 వారి, నాలుకలు చేతులు మరియు కాళ్ళు వారికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యమిస్తాయి. ఇంకా చూడండి, 24:24.

4. చూడండి, 96:15-16.

44. వారు దాని (ఆ నరకం)లో మరియు సలసల కాగే నీటి మధ్య అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉంటారు.

45. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

46. మరియు ఎవడైతే తన ప్రభువు సన్నిధిలో హాజరుకావలసి ఉంటుందనే భయం కలిగిఉంటాడో, అతనికి రెండు స్వర్గ వనాలుంటాయి.

47. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

48. అవి రెండూ అనేక శాఖల (వృక్షాల)తో నిండి ఉంటాయి.¹

49. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

50. ఆ రెండింటిలో రెండు సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి.²

51. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

52. ఆ రెండింటిలో ప్రతి ఫలము జోడుగా (రెండు రకాలుగా) ఉంటుంది.

53. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

54. వారు జరిపని అస్తరుగల పట్టు తివాచీల మీద ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. మరియు ఆ రెండు స్వర్గవనాల ఫలాలు

يُطَوَّقُونَ بَيْنَهُمَا وَبَيْنَ حَبِيلِ الْإِنِّ ۝

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَانِ ۝

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ۝

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَانِ ۝

دَوَائِقًا فَتًا ۝

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَانِ ۝

فِي مَاءٍ عَيْنَيْنِ تَجْرَيْنِ ۝

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَانِ ۝

فِي مَاءٍ مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ رَوْحَيْنِ ۝

فَيَا أَيُّ الْآءِ رَبِّكُمَا تَكْذِبَانِ ۝

مُسْكِينَ عَلَى رُءُوسِ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَّا الْجَنَّتَيْنِ دَانِ ۝

1. చూడండి, 32:17 స్వర్గంలో ఉన్న భోగభాగాలు ఎవ్వరూ ఊహించలేరు.

2. ఒక సెలయేరు పేరు తన్-నీమ్, మరొక దానిపేరు సల్-సబీల్.

దగ్గరగా అందుబాటులో ఉంటాయి.¹

55. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

56. అందులో తమ దృష్టిని ఎల్లపుడూ క్రిందికి వంచి ఉంచే నిర్మల కన్యలుంటారు. వారిని ఇంతకు పూర్వం ఏ మానవుడు గానీ, ఏ జిన్నాతు గానీ తాకి ఉండడు.²

57. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

58. వారు కెంపులను (మాణిక్యాలను) మరియు పగడాలను పోలి ఉంటారు.

59. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

60. సత్కార్యానికి మంచి ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా ఉంటుందా?

61. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

62. మరియు ఆ రెండే కాక ఇంకా రెండు స్వర్గవనాలు ఉంటాయి.

63. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

64. అవి దట్టంగా ముదురుపచ్చగా ఉంటాయి.

65. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

66. ఆ రెండు తోటలలో పొంగి ప్రవహించే

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٥﴾

فِيَهُنَّ ثَغِيرَاتُ الظُّرِفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٧﴾

كَأَنَّهُنَّ يَا قُوتُ وَالرَّجَائِ

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٥٨﴾

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٥٩﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٦٠﴾

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَيْنِ ﴿٦١﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٦٢﴾

مُدَاهَاثَيْنِ ﴿٦٣﴾

فَيَأْتِي الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٦٤﴾

فِيهِمَا عَيْنَيْنِ تَظَاغُرَنِ ﴿٦٥﴾

1. చూడండి, 18:31.

2. చూడండి, 56:35-36, 38:52.

రెండు చెలమలుంటాయి.

67. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

68. ఆ రెండింటిలో ఫలాలు, ఖర్చురాలు మరియు దానిమ్మలు ఉంటాయి.

69. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

70. వాటిలో గుణవంతులు, సౌందర్యవతులైన స్త్రీలు ఉంటారు.

71. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

72. నిర్మలమైన, శీలవతులైన స్త్రీ (హూర్)లు డేరాలలో ఉంటారు.¹

73. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

74. ఆ స్త్రీలను ఇంతకుముందు ఏ మానవుడు కాని, ఏ జిన్నాతుకాని తాకి ఉండడు.

75. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?

76. వారు అందమైన తివాచీల మీద ఆకుపచ్చని దిండ్రకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.

77. అయితే మీరిరువురు మీ ప్రభువు యొక్క ఏయే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?²

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٦٧﴾

فِيهِنَّ فَأَكْهَمَةٌ وَالْعُلَّاءُ وَرَمَانٌ ﴿٦٨﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٦٩﴾

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٧١﴾

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْغِيَامِ ﴿٧٢﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٧٣﴾

لَمْ يَطْبَخْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٧٥﴾

مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

فَأَيُّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبِينَ ﴿٧٧﴾

1. చూడండి, 55:56, 52:20, 44:54, 38:52 మరియు 37:48.

2. ఈ ఆయత్, ఈ సూరహ్‌లో 31 సార్లు వచ్చింది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ సూరహ్‌లో స్వర్గంలో ప్రసాదించబడే అన్ని రకాల సౌకర్యాలను, బోగభాగ్యాలను వివరించిన తరువాత ఈ ప్రశ్న

78. మహిమాన్వితుడు మరియు
పరమదాత¹ అయిన నీ ప్రభువు పేరే
ఎంతో సర్వశ్రేష్ఠమైనది.² (5/8)

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

వేశాడు. అంతే కాక నరక శిక్ష తరువాత కూడా ఈ ప్రశ్న వేశాడు. అంటే మీరు దాని నుండి ఎందుకు తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించరు? అని అర్థం. రెండవది: ఏమిటంటే, జిన్నాతులు కూడా మానవులవలే బుద్ధి మరియు మంచి చెడును అర్థం చేసుకునే విచక్షణాశక్తి కలిగిఉన్నారు. కావున వారు కూడా ఏక దైవారాధన చేయటానికి ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. సర్వసృష్టిలో కేవలం ఈ రెండురకాల జీవులు మాత్రమే - బుద్ధి మరియు విచక్షణాశక్తి ప్రసాదించబడటం వల్ల - పరీక్షకు గురిచేయబడ్డారు. అందులో నెగ్గిన వారికి స్వర్గం మరియు నెగ్గని వారికి నరకం. మూడవది: అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన సుఖసంతోషాలను అనుభవించటం ముస్తహబ్. ఈ ఆయత్ మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పే నాలుగవ ఉద్దేశ్యం: అల్లాహ్ కు అవిధేయులై ఉండటం నుండి ఆపటం. ఎందుకంటే ఆయనే (సు.తా.) ఈ అనుగ్రహాలన్నింటినీ ప్రసాదించాడు. కావున దైవప్రవక్త(స) అస) దీనికి జవాబుగా అన్నారు: 'ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ యొక్క ఏ అనుగ్రహాన్ని కూడా నిరాకరించడంలేదు, సర్వస్వోత్తాలకు అర్హుడవు నీవే!' (తిర్మిజీ - అల్బానీ ప్రమాణీకం).

1. చూడండి, 55:27 వ్యాఖ్యానం 2.

2. తబారక, బరకతున్: అంటే ఎల్లప్పుడు శాశ్వతంగా ఉండే మేలు. ఆయన దగ్గర ఎల్లప్పుడు మేలే ఉంది. కొందరు దీని అర్థం, ఎంతో శుభదాయకమైనది, సర్వశ్రేష్ఠమైనది అని అన్నారు. ఆయన పేరే ఇంత శ్రేష్ఠమైనదైతే ఆయన స్వయంగా ఎంత గొప్పవాడు, మహిమగల వాడు మరియు శుభాలను ప్రసాదించేవాడు కాగలడు!

56. సూరహ్ అల్-వాఖి'అహ్

అల్-వాఖి'అహ్ : రానున్న సంఘటన. ఇది సంపదల సూరహ్ అని ప్రఖ్యాతి చెందింది. “దీనిని స్రతిరోజు రాత్రి చదివేవాడు ఎన్నడూ పస్తులుండడు.” కాని ఈ ప్రవచనం, ప్రమాణీకమైనది కాదు. (అల్ఫాసీ). దీని పేరు మొదటి ఆయత్లో ఉంది. ఈ సమూహంలో ఇది 7వది, చివరిది. ఈ సూరాహ్‌లన్నీ దివ్యజ్ఞానం మరియు పరలోక జీవితాన్ని గురించి చర్చించాయి. ఈ సూరహ్ మక్కా మొదటి కాలానికి చెందింది. పునరుత్థానం గురించి ఇందు వివరాలున్నాయి. ఇందులో 96 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఆ అనివార్య సంఘటన సంభవించి
నపుడు,¹

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

2. అది సంభవించటంలో ఎలాంటి అసత్యం
లేదు.

لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ

3. అది కొందరిని హీనపరుస్తుంది, మరి
కొందరిని పైకెత్తుతుంది.²

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ

4. భూమి తీవ్రకంపనంతో కంపించి
నపుడు;

إِذَا رَجَّصَتِ الْأَرْضُ كَجَثًّا

5. మరియు పర్వతాలు పొడిగా మార్చ
బడినపుడు;

وُتِبَتِ الْجِبَالُ بَسًّا

6. అప్పుడు వాటి దుమ్ము నలువైపులా
నిండిపోయినపుడు;

كَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا

7. మరియు మీరు మూడు వర్గాలుగా
విభజింపబడతారు.

وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

8. ఇక కుడిపక్షం వారు, ఆ కుడిపక్షము

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

1. అనివార్య సంఘటన అంటే, అంతిమ ఘడియ, పునరుత్థానదినం.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆజ్ఞలను అనుసరించిన వారు పైకెత్తబడతారు. వాటిని తిరస్కరించినవారు హీనపరచబడతారు.

వారు ఎంత (అదృష్టవంతులు)!¹

9. మరికొందరు వామపక్షం వారుంటారు,²
ఆ వామపక్షపు వారు ఎంత (దౌర్భాగ్యులు)!

10. మరియు (ఇహలోకంలో విశ్వాసంలో)
ముందున్న వారు (స్వర్గంలో కూడా)
ముందుంటారు.

11. అలాంటి వారు (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని
పొందుతారు.

12. వారు సర్వసృఖాలు గల స్వర్గవనాలలో
ఉంటారు.

13. మొదటి తరాల వారిలో నుండి చాలా
మంది;

14. మరియు తరువాత తరాలవారిలో నుండి
కొంతమంది.

15. (బంగారు) జలతారు అల్లిన ఆసనాల
మీద;

16. ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా, వాటిమీద
దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు.³

17. వారిచుట్టు ప్రక్కలలో నిత్య బాల్యంగల
బాలురు (సేవకులు) తిరుగుతూ ఉంటారు.

18. (మధువు) ప్రవహించే చెలమల నుండి
నింపిన పాత్రలు, గిన్నెలు మరియు కప్పులతో!

19. దాని వలన వారికి తలనొప్పి గానీ
లేక మత్తు గానీ కలుగదు.

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۖ وَمَا أَصْعَابُ الْمَسْجَمَةِ ۖ

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۖ

أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۖ

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۖ

ثُمَّ إِنَّهُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۖ

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۖ

عَلَىٰ مُرُورٍ مَّوْضُونَةٍ ۖ

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۖ

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّغْتَدِقُونَ ۖ

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكُؤُسٍ ۖ مِنْ مَّعِينٍ ۖ

لَا يَصَدُّ عَنْهَا ۖ وَلَا يُزْفُونَ ۖ

1. కుడి పక్షం వారంటే తమ కర్మఫలాలు కుడి చేతిలో ఇవ్వబడేవారు. అంటే స్వర్గానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 74:39.

2. వామ (ఎడమ) పక్షం వారు అంటే తమ కర్మఫలాలు ఎడమచేతిలో ఇవ్వబడిన వారు. అంటే నరకానికి అర్హులైనవారు. చూడండి, 90:19.

3. చూడండి, 15:47.

20. మరియు వారు కోరే పండ్లూ, ఫలాలు ఉంటాయి.

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

21. మరియు వారు ఇష్టపడే పక్షుల మాంసం.¹

وَحُطَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

22. మరియు అందమైన కన్నులు గల సుందరాంగులు ('హూరున్');

وَحُورٍ عِينٍ ﴿٢٢﴾

23. దాచబడిన ముత్యాలవలే!

كَامُثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

24. ఇదంతా వారు చేస్తూ ఉండిన (సత్కార్యాలకు) ప్రతిఫలంగా!

جَزَاءً لِّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. అందులో వారు వ్యర్థమైన మాటలు గానీ, పాప విషయాలు గానీ వినరు.²

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْتِيهِمَا ﴿٢٥﴾

26. “శాంతి (సలాం) శాంతి (సలాం)!” అనే మాటలు తప్ప!³

إِلَّا قِيلَ سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

27. మరియు కుడి పక్షం వారు, ఆ కుడి పక్షం వారు ఎంత (అదృష్టవంతులు)!

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ هُمْ أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

28. వారు ముళ్ళు లేని సిద్'ర వృక్షాల మధ్య!⁴

فِي سِدْرٍ مَّغْضُودٍ ﴿٢٨﴾

29. మరియు పండ్లగెలలతో నిండిన అరటి చెట్లు,

وَطَلِّمْ مَقْصُودٍ ﴿٢٩﴾

30. మరియు వ్యాపించి ఉన్న నీడలు,⁵

وَطَلِّمْ مِمَّا وَرْدٍ ﴿٣٠﴾

31. మరియు ఎల్లప్పుడు ప్రవహించే నీరు,

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

1. 'నేను నా సద్వర్తనలైన దాసుల కొరకు సిద్ధపరచి ఉంచినదాన్ని ఇంతవరకూ ఏ కన్నూ చూడలేదు, ఏ చెవి వినలేదు మరియు ఏ మానవ హృదయం (మనస్సు) కూడా ఊహించలేదు.' (బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ - ఆబూహురైరహ్ కథనం, ఇంకా చూడండి, 32:17).

2. ప్రాపంచిక జీవితంలో పోట్లాటలు, ఏవగింపులు, అసహ్యలు స్వంత అన్నదమ్ముల మధ్య కూడా తప్పవు. కాని స్వర్గవాసుల మధ్య ఇటువంటి వ్యర్థపు మాటలు ఎన్నడూ జరుగవు.

3. చూడండి, 19:62.

4. చూడండి, 53:14.

5. చూడండి, 4:57.

32. మరియు సమృద్ధిగా ఉన్న పండ్లు
ఫలాలు,

وَالْأَلْحَادِ كَثِيرًا ۝

33. ఎడతెగ కుండా మరియు అంతం
కాకుండా (ఉండే వనాలలో);

لَا مَقْطُوعَةٍ وَالْأَسْوَءِ ۝

34. మరియు ఎత్తైన ఆసనాల మీద
(కూర్చొని) ఉంటారు.

وَفُورٍ مَّرْفُوعَةٍ ۝

35. నిశ్చయంగా, మేము వారిని ప్రత్యేక
సృష్టిగా సృష్టించాము;

إِنَّا أَنشَأْنَهُمْ إِنْسَاءً ۝

36. మరియు వారిని (నిర్మలమైన) కన్యలుగా
చేశాము;²

وَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا ۝

37. వారు ప్రేమించే వారుగానూ, సమ
వయస్సుగల వారుగానూ (ఉంటారు);³

عُرُبًا أَتْرَابًا ۝

38. కుడి పక్షం వారి కొరకు.

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ۝

39. అందులో చాలా మంది మొదటి
తరాలకు చెందిన వారుంటారు;

تِلْكَ مِنَ الْاُولَئِينَ ۝

40. మరియు తరువాత తరాల వారిలో
నుండి కూడా చాలా మంది ఉంటారు.

وَتِلْكَ مِنَ الْاٰخِرِينَ ۝

41. ఇక వామ (ఎడమ) పక్షం వారు; ఆ
వామ పక్షం వారు ఎంత (దొర్చాగ్గులు)?

وَأَصْحَابِ الشِّمَالِ ۝ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ۝

42. వారు దహించే నరకాగ్నిలో మరియు
సలసల కాగే నీటిలో;

فِي مُمُومٍ وَحَبِيرٍ ۝

43. మరియు నల్లటి పొగ ఛాయలో
(ఉంటారు).

وَطَيْلٌ مِّنْ يَّخْضُمِ ۝

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు: 'పురుషిన్'- శబ్దానికి, భార్యలు అని అర్థమిచ్చారు. మరియు 'మర్ఘా'అతిన్ అంటే మంచి, పెద్ద స్థానాలు గలవారు అని.
2. సద్య ర్తనులైన స్త్రీలు చనిపోయినప్పుడు ఎంత వృద్ధులుగా ఉన్నా, పునరుత్థాన దినమున యవ్వన కన్యలుగా లేపబడతారు. వారు నిత్యం యవ్వన స్థితిలోనే ఉంటారు.
3. చూడండి, 38:52 మరియు 78:33.

44. అది చల్లగానూ ఉండదు మరియు
ఓదార్చేది గానూ ఉండదు;

45. నిశ్చయంగా, వారు ఇంతకు ముందు
చాలా భోగభాగ్యాలలో పడి ఉండిరి;

46. మరియు వారు మూర్ఖపు పట్టుతో
ఘోరమైన పాపాలలో పడి ఉండిరి;

47. మరియు వారు ఇలా అనేవారు:
‘ఏమీ? మేము మరణించి, మట్టిగా మరియు
ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడా
మరల బ్రతికించి లేపబడతామా?

48. “మరియు పూర్వకులైన మా తాత
ముత్తాతలు కూడానా?”

49. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా,
పూర్వకులు మరియు తరువాత వారు కూడాను!

50. “వారందరూ ఆ నిర్దిత రోజు, ఆ
సమయమున సమావేశపరచబడతారు.

51. “అయితే నిశ్చయంగా మార్గ భ్రష్టులైన
ఓ అసత్యవాదులారా!

52. “మీరు జఖ్ఖూమ్ చెట్టును (ఫలాలను)
తింటారు.¹

53. “దానితో కడుపులు నింపుకుంటారు.

54. “తరువాత, దాని మీద సలసల కాగే
నీరు త్రాగుతారు.

55. “వాస్తవానికి మీరు దానిని దప్పిక
గొన్న ఒంటెలవలే త్రాగుతారు.”

56. తీర్పుదినం నాడు (ఈ వామ పక్షం
వారికి లభించే) ఆతిథ్యం ఇదే!

لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ ۝

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ۝

وَكَانُوا يُصْرَفُونَ عَلَىٰ الْحِثِّ الْعَظِيمِ ۝

وَكَاذِبٌ يُفْسِدُونَ ۚ أَذِلَّةٌ مُّتْرَفُونَ وَكُنَّا رَبَّاءً عَظَمًا
رَبَّنَا كَلْبَعُونَ ۝

أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ۝

لَجَجْعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ۝

ثُمَّ نُنْفِخُ فِيهِمُ الصَّاحُونَ الْمَعَادُونَ ۝

لَا كُلُّونَ مِنْ شَجَرَ مِنْ زُقُومٍ ۝

فَمَا لُؤْلُؤٌ مِنْهَا الْيَبُونُ ۝

فَنُفِثَ بُونٌ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَبِيدِ ۝

فَنُفِثَ بُونٌ شَرِبَ إِلَهُيهِ ۝

هَذَا نَزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ۝

57. మిమ్మల్ని మేమే సృష్టించాము; అయితే మీరెందుకు ఇది సత్యమని నమ్మరు?

58. ఏమీ? మీరెప్పుడైనా, మీరు విసర్జించే వీర్యబిందువును గమనించారా?

59. ఏమీ? మీరా, దానిని సృష్టించేవారు? లేక మేమా దాని సృష్టికర్తలము?

60. మేమే మీ కోసం మరణం నిర్ణయించాం మరియు మిమ్మల్ని అధిగమించేది ఏదీ లేదు;

61. మీ రూపాలను మార్చివేసి మీరు ఎరుగని (ఇతర రూపంలో) మిమ్మల్ని సృష్టించటం నుండి.

62. మరియు వాస్తవానికి మీ మొదటి సృష్టిని గురించి మీరు తెలుసుకున్నారు, అయితే మీరెందుకు గుణపాఠం నేర్చుకోరు?

63. మీరు నాటే, విత్తనాలను గురించి, మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?

64. మీరా వాటిని పండించేది? లేక మేమా వాటిని పండించేవారం?

65. మేము తలచుకుంటే, దానిని పొట్టుగా మార్చివేయగలం, అప్పుడు మీరు ఆశ్చర్యంలో పడిపోతారు.

66. (మీరు అనేవారు): “నిశ్చయంగా, మేము పాడైపోయాము!

67. “కాదుకాదు, మేము దరిద్రుల మయ్యాము!” అని.

68. ఏమీ? మీరు ఎప్పుడైనా మీరు త్రాగే నీటిని గురించి ఆలోచించారా?

69. మీరా దానిని మేఘాల నుండి కురిపించే

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ فَلَوْلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

أَمْ أَنْتُمْ تَقْلُبُونَ أَمْرَ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوحِينَ ﴿٦٠﴾

عَلَى أَنْ يُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْنُونَ ﴿٦٣﴾

أَمْ أَنْتُمْ تَرْزَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الرَّزَّاعُونَ ﴿٦٤﴾

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطًا مَّا تَفْلَحُكُمْ تَكْهُونَ ﴿٦٥﴾

إِنَّا الْبَعْرُومُونَ ﴿٦٦﴾

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

أَمْ أَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ

వారు? లేక మేమా దానిని కురిపించేవారము?

70. మేము తలచుకుంటే దానిని ఎంతో ఉప్పుగా ఉండేలా చేసేవారము! అయినా మీరెందుకు కృతజ్ఞత చూపరు?

71. మీరు రాజేసే అగ్నిని గమనించారా?

72. దాని వృక్షాన్ని పుట్టించినవారు మీరా? లేక దానిని ఉత్పత్తి చేసినది మేమా? ¹

73. మేము దానిని (నరకాగ్నిని), గుర్తు చేసేదిగా మరియు ప్రయాణీకులకు (అవసరం గలవారికి) ప్రయోజనకారిగా చేశాము. ²

74. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు నామాన్ని స్తుతించు. (3/4)

75. * ఇక నేను సక్షత్రాల స్థానాల (కక్ష్యల) సాక్షిగా చెబుతున్నాను.

76. మరియు నిశ్చయంగా, మీరు గమనించ గలిగితే, ఈ శపథం ఎంతో గొప్పది!

77. నిశ్చయంగా ఈ ఖుర్ఆన్ దివ్యమైనది.

78. సురక్షితమైన ³ గ్రంథంలో ఉన్నది.

79. దానిని ⁴ పరిశుద్ధులు తప్ప మరెవ్వరూ తాకలేరు.

80. ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు

الْمُنْزِلُونَ

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ⑩

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُتَوَرَّؤْنَ ⑪

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَهَا أَمْ عَنِ الْمُنْزِلُونَ ⑫

هَئِنَّا جَعَلْنَاهَا ذِكْرًا وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ⑬

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ⑭

فَلَا أَقْسِمُ بِوَقْعِ النُّجُومِ ⑮

وَأَنَّهُ لَقَدْ أَلْمَزْتُكُمْ عُظِيمًا ⑯

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ⑰

فِي كِتَابٍ مُّكْتُونٍ ⑱

لَا يَسْتَوِي إِلَّا الظَّالِمُونَ ⑲

تَنْزِيلٍ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⑳

1. అంటే అన్ని రకాల ఇంధనం, బొగ్గు, పెట్రోలు, మొదలైనవి చెట్ల నుంచే వస్తాయని.

2. 'హదీస్'లో మూడు వస్తువుల నుండి ఎవ్వరినీ ఆపకూడదని ఉంది: అవి నీరు, ఆహారం మరియు అగ్ని, (అబూ-దావూద్, సునన్ ఇబ్నె-మాజా - ఇబ్నె-కసీర్ వ్యాఖ్యానం).

3. అంటే లా'హ-మ'హ్మూ'జ్.

4. దానిని అంటే లా'హ-మ'హ్మూ'జ్ మరియు పరిశుద్ధులు అంటే దైవదూతలు, అని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరు దానిని - అంటే - ఖుర్ఆన్, అని అన్నారు. దానిని ఆకాశంనుండి అవతరింపజేస్తున్నవారు కేవలం దైవదూతలే! సత్యతిరస్కారులు అపోహలు లేపినట్లు, మైతానులు కాదు. ఎందుకంటే వారు దానిని తాకలేరు. చూడండి, 85:21-22.

నుండి అవతరింపజేయబడింది.

81. ఏమీ? మీరు ఈ సందేశాన్ని¹ తేలికగా తీసుకుంటున్నారా?

82. మరియు (అల్లాహ్) మీకు ప్రసాదిస్తున్న జీవనోపాధికి (కృతజ్ఞత) చూపక, వాస్తవానికి ఆయనను మీరు తిరస్కరిస్తున్నారా?²

83. అయితే (చనిపోయే వాడి) ప్రాణం గొంతులోనికి వచ్చినపుడు, మీరెందుకు (ఆపలేరు)?

84. మరియు అప్పుడు మీరు (ఏమీ చేయలేక) చూస్తూ ఉండిపోతారు.

85. మరియు అప్పుడు, మేము అతనికి మీ కంటే చాలా దగ్గరలో ఉంటాము, కాని మీరు చూడలేకపోతారు.³

86. ఒకవేళ మీరు ఎవరి అదుపాజ్ఞలో లేరనుకుంటే,

87. మీరు సత్యవంతులే అయితే దానిని (ఆ ప్రాణాన్ని) ఎందుకు తిరిగి రప్పించుకోలేరు?

88. కాని అతడు (మరణించేవాడు), (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని పొందినవాడైతే!⁴

89. అతని కొరకు సుఖసంతోషాలు మరియు తృప్తి మరియు పరమానంద కరమైన స్వర్గపనం ఉంటాయి.

أَفَمَهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُتُهِنُونَ ﴿١﴾

وَيَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْتُمْ تُكَلِّبُونَ ﴿٢﴾

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ ﴿٣﴾

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ ﴿٤﴾

وَعَنْ أَوْقَبِ إِلَيْنَا مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٥﴾

فَلَوْلَا إِنْ أَنْتُمْ عَيْرِمَدِينِينَ ﴿٦﴾

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧﴾

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨﴾

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٩﴾

1. సందేశమంటే ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అని హదీస్ లో పేర్కొనబడింది.

2. పైది ఇబ్నె-కసీర్ తాత్పర్యం. ము'హమ్మద్ జూనాగడి గారి తాత్పర్యం ఈ విధంగా ఉంది: 'మరియు మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండటమే మీ జీవనోపాధిగా చేసుకుంటున్నారా?'

3. ఇక్కడ కొందరు అల్లాహ్ (సు.తా.) తన జ్ఞానంతో మీ దగ్గరలో ఉన్నాడనీ, మరికొందరు ఇక్కడ దీని భావం ప్రాణం తీసే దైవదూతలనీ వ్యాఖ్యానించారు.

4. సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొన్న మూడు రకాల వారిలో వీరు మొదటి రకానికి చెందినవారు.

90. మరియు ఎవడైతే కుడిపక్షం వారికి చెందిన వాడైతే!¹

91. అతనితో: “నీకు శాంతి కలుగుగాక (సలాం)! నీవు కుడిపక్షంవారిలో చేరావు.” (అని అనబడుతుంది).

92. మరియు ఎవడైతే, అసత్యవాదులు, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో చేరుతాడో!²

93. అతని ఆతిథ్యానికి సలసల కాగే నీరు ఉంటుంది.

94. మరియు భగభగమండే నరకాగ్ని ఉంటుంది.

95. నిశ్చయంగా, ఇది రూఢి అయిన నమ్మదగిన సత్యం!

96. కావున సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు పేరును స్తుతించు.³

وَأَنذَرْتُكَ إِن كَانَ مِنَ الْمُصْغَبِ الْيَمِينِ ①

فَسَلِّمْ عَلَيْكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ②

وَأَنذَرْتُكَ إِن كَانَ مِنَ الْمَكِيدِينَ الضَّالِّينَ ③

فَأُزِّلَ مِنْ حَيْثُ ④

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ⑤

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ⑥

مَسِيحٌ يَا مُسْمِرُ رَبِّكَ الْعَظِيمُ ⑦

1. వీరు రెండవ రకానికి చెందిన వారు.

2. వీరు మూడవరకానికి చెందినవారు. వీరు అస్'హబ్ అల్-మష్ అమ అని, ఈ సూరహ్ మొదట్లో పేర్కొనబడ్డారు.

3. 'హదీస్'లో వచ్చింది: రెండు పదాలు అల్లాహ్(సు.తా.)కు ఎంతో ప్రియమైనవి. ఉచ్చరించటానికి సులభమైనవి మరియు ప్రతిఫలం రీత్యా బరువైనవి. “సుబ్హా నల్లాహి వ బి'హమది హీ, సుబ్'హానల్లాహిల్ 'అ'జీమ్!” ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

57. సూరహ్ అల్-హదీద్

ఈ సూరాహ్ 8వ హిజ్రీ ప్రాంతంలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 29 ఆయతులు ఉన్నాయి. అల్-హదీదు: ఇనుము. దీనిపేరు 25వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇంతవరకు దాదాపు 9/10 వంతులు ఖుర్ఆన్ పూర్తి అయ్యింది. మిగిలిన 1/10 భాగాన్ని 2భాగాలలో విభజించవచ్చు. మొదటి దానిలో 10 సూరాహ్లు ఉన్నాయి, 57-66 వరకు. ఇవన్నీ మదీనాలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. ప్రతి ఒక్కటి సాంఘిక జీవితపు ఒక విషయాన్ని వివరిస్తోంది. రెండవ భాగంలో 48 సూరాహ్లు, 67-114 వరకు ఉన్నాయి. ఇవి చిన్నచిన్న మక్కా సూరాహ్లు, కొన్ని తప్ప. ప్రతి ఒక్కటి ధర్మ విషయాలను బోధిస్తోంది. ఈ సూరహ్ వినయవిధేయతలను బోధిస్తోంది, అహంకారాన్ని ఖండిస్తోంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తం అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి.¹ మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

سَمِيعٌ عَلِيمٌ ۝ فَاِذَا الْكَوْكَبَاتُ خَسِفَتْ ۝ وَالْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنفُوشِ ۝

2. ఆకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయనే జీవనమిచ్చేవాడు మరియు మరణమిచ్చే వాడు. మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

لَهُ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيُعِزُّ مَن يَشَاءُ ۝ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

3. ఆయనే ప్రథమం మరియు ఆయనే అంతం² మరియు ఆయనే ప్రత్యక్షుడు మరియు ఆయనే పరోక్షుడు.³ మరియు ఆయనే ప్రతిదాని

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۝ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝

1. చూడండి, 17:44, 21:79.

2. దైవప్రవక్త ('స'అన) ప్రవచనం: 'కాలం, అనేది మానవుని జ్ఞానపరిధికి మించినది, కాని దానిని అల్లాహ్ (సు.తా.) సృష్టించాడు.'

3. ప్రతి వస్తువు చివరకు అల్లాహ్ (సు.తా.) వద్దకే చేరుతుంది. ఎందుకంటే ఆయన (సు.తా.) ప్రతిదానికి మూలం. ఆయన ప్రతిదానికి - మరే ఇతర దానికంటే - తన జ్ఞానవరంగా నమీషంలో ఉన్నాడు.

అల్-అవ్వలు: The First, ప్రథముడు, మొట్ట మొదటి వాడు, ఆద్యుడు, సర్వసృష్టిరాసుల సృష్టికి పూర్వమే ఉన్నవాడు.

గురించి జ్ఞానం గలవాడు.

4. ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినములలో (అయ్యామ్) సృష్టించిన వాడు, తరువాత ఆయన సింహాసనాన్ని (అర్ష్ను) అధిష్టించాడు.¹ భూమిలోకి పోయేది మరియు దానినుండి బయటికి వచ్చేది మరియు ఆకాశంనుండి దిగేది మరియు దానిలోకి ఎక్కేది అంతా ఆయనకు తెలుసు.² మరియు మీరెక్కడున్నా ఆయన మీతో పాటు ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

5. ఆకాశాలపై మరియు భూమిపై సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే మరియు అన్ని వ్యవహారాలు (నిర్ణయానికై) అల్లాహ్ వైపునకే తీసుకుపోబడతాయి.

6. ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు.³ మరియు ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

7. అల్లాహ్ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَكُونُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَرْجُو مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ الْمُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

أَمْنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْقَضُوا بِمَا جَعَلَكُمْ

అల్-అఖరు: The Last, The End. అంతం, అంతిమ, కడపటి, చివరికి మిగిలే వాడు, సర్వసృష్టిరాసుల వినాశం తరువాతకూడా ఉండేవాడు.

అజ్-జాహిరు: The Ascendant or Predominant, over all things, The Outward. ప్రత్యక్షుడు, గోచరుడు, బాహ్యం.

అల్-బాతిను: He who knows the secret and hidden things. He who is veiled from the eyes and imaginations of created beings. పరోక్షుడు, అగోచరుడు, దృష్టికిగోచరించని, గోప్యమైన, మరగైనవాడు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

1. చూడండి, 7:54; 10:3, 32:4 మొదలైన వాటిలో ఈ వాక్యం ఉంది.

2. చూడండి, 34:2.

3. అంటే కొన్ని దినాలు రాత్రి పెద్దది పగలు చిన్నదిగా ఉంటాయి, మరికొన్ని దినాలు పగలు పెద్దది మరియు రాత్రి చిన్నదిగా ఉంటాయి.

విశ్వసించండి, ఆయన మిమ్మల్ని ఉత్తరాధికారులుగా జేసిన వాటినుండి (దానంగా) ఖర్చు పెట్టండి.¹ మీలో ఎవరైతే విశ్వసించి తమ ధనాన్ని (దానముగా) ఖర్చుచేస్తారో, వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

8. మరియు మీకేమయింది? మీరు (వాస్తవానికి) విశ్వాసులే అయితే? మీ రెండుకు అల్లాహ్ ను విశ్వసించరు? మరియు ప్రవక్త, మిమ్మల్ని మీ ప్రభువును విశ్వసించడని పిలుస్తున్నాడు మరియు వాస్తవానికి మీచేత ప్రమాణం కూడా చేయించుకున్నాడు.²

9. తన దాసుని (ముహమ్మద్)పై సృష్టమైన సూచనలు (ఆయాత్) అవతరింపజేసేవాడు ఆయనే! అతను వాటి ద్వారా మిమ్మల్ని అంధకారం నుండి వెలుతురులోకి తీసుకురావటానికి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ఎంతో కనికరించేవాడు, అపార కరుణాప్రదాత.

10. మరియు మీకేమయింది? మీరెండుకు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టడం లేదు? ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క వారసత్వం అల్లాహ్ కే చెందుతుంది.³ (మక్కా) విజయానికి ముందు (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిన వారితో మరియు పోరాడిన వారితో, (మక్కా) విజయం తరువాత పోరాడిన వారు మరియు ఖర్చు పెట్టిన వారు సమానులు కాజాలరు! అలాంటి వారి స్థానం (విజయం తరువాత

مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ۝

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَعْلَمُ لِمُؤْمِنُوا بِهِ ۖ وَقَدْ أَحَدًا مِمَّا قَوْمُكُمْ أَن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

هُوَ الَّذِي يُزِيلُ عَلَى عَبْدٍ الْآيَاتِ يَنْتِ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ۝

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَن أَنفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْهِ وَقَاتِلٌ أَوْ لَيْسَ ۚ أَعْظَمُ دَرَجَةً ۚ مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدِ وَقَاتِلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝

1. మానవుడు: 'నా సొమ్ము, నా సొమ్ము' అంటాడు. వాస్తవానికి, 1) నీవు తిని త్రాగి ఖర్చు చేసింది, 2) నీవు తొడిగి చించింది మరియు 3) నీవు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చు చేసింది మాత్రమే నీ సొమ్ము. వీటిని విడిచి మిగతాదంతా ఇతరులదే. ('సహీహ్ ముస్లిం; మున్నద్ అహ్మద్, 4/24).

2. చూడండి, 7:172 అల్లాహ్ (సు.తా.) తన దాసుల చేత ఈ ప్రమాణం చేయించాడు.

3. చూడండి, 15:23.

అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చుపెట్టిన మరియు పోరాడిన వారికంటే గొప్పది. కాని వారందరికీ అల్లాహ్ ఉత్తమమైన (ప్రతిఫల) వాగ్దానం చేశాడు.¹ మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

11. అల్లాహ్ కు ఉత్తమమైన అప్పు ఇచ్చేవాడు ఎవడు? ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు హెచ్చించి తిరిగి అతనికి ఇస్తాడు² మరియు అతనికి శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంటుంది.

12. ఆ దినమున నీవు విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను చూస్తే, వారి వెలుగు, వారి ముందునుండి మరియు వారి కుడివైపు నుండి పరిగెత్తుతూ ఉంటుంది.³ (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “ఈ రోజు మీకు క్రింద సెలయేర్లు ప్రవహించే స్వర్గవనాల శుభవార్త ఇవ్వబడుతోంది, మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు! ఇదే ఆ గొప్ప విజయం.”⁴

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ⑩

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُرْرَةً لَّهُمْ الْيَوْمَ حَبَّتْ تَحْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑪

- దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: “మీరు నా అనుచరు (ర'ది. అన్వామ్)లను ఎవ్వరినీ నిందించకండి. ఎవరిచేతిలో నా ప్రాణముందో ఆయన (సు.తా.) ప్రమాణం-మీలో ఎవడైనా ఉ'హుద్ పర్యవేక్షణ బంగారాన్ని అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసినా, అది నా అనుచరుడు ('స'హబి) ఖర్చుచేసిన ఒక్క 'ముద్' లేక సగం 'ముద్'తో సమానం కాజాలదు.” ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).
- ఇటువంటి వాక్యం కోసం చూడండి, 2:245 అల్లాహ్ (సు.తా.)కు మంచి అప్పు ఇవ్వడం అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటం లేక దానం చేయటం. మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేసేది, అతనికి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహించి ప్రసాదించినవే! అయినా అల్లాహ్ (సు.తా.) దానిని అప్పుగా పేర్కొనటం కేవలం ఆయన (సు.తా.) అనుగ్రహం మరియు కనికరం. ఆయన (సు.తా.) దానికి అదే విధంగా ప్రతిఫల మొసంగుతాడు, వివిధంగానైతే అప్పుతీర్చడం విధిగా చేయబడిందో!
- ఈ విషయం పుల్ సరాత్ పై జరుగుతుంది. ఈ జ్యోతి వారి సత్కార్యాల ఫలితం. దానివల్ల వారు సులభంగా స్వర్గపు త్రోవను ముగించుకుంటారు. ఇబ్నె-కసీర్ లో మరియు ఇబ్నె-జరీర్ లో 'వ బి అయ్ మానిహిమ్,'ను ఇలాబోధించారు: 'వారి కుడిచేతులలో వారికర్మ పత్రాలుంటాయి.'
- ఈ పలుకులు వారి స్వాగతంకొరకు వేచిఉండే దైవదూతలు ('అల్లెహిమ్. స.) పలుకుతారు.

13. ఆ రోజు కపట విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కపట విశ్వాసులైన స్త్రీలు విశ్వాసులతో ఇలా అంటారు: ¹ “మీరు మా కొరకు కొంచెం వేచి ఉండండి, మేము మీ వెలుగునుండి కొంచెం తీసుకుంటాము.” ² వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు వెనుకకు మరలిపోండి, తరువాత వెలుగు కొరకు వెదకండి!” అప్పుడు వారి మధ్య ఒకగోడ నిలబెట్టబడుతుంది. దానికి ఒక ద్వారముంటుంది, దాని లోపలివైపు కారుణ్యముంటుంది ³ మరియు దాని బయట వైపు శిక్ష ఉంటుంది. ⁴

14. (బయట నున్న కపటవిశ్వాసులు) ఇలా అరుస్తారు: “ఏమీ? మేము మీతో పాటు ఉండేవాళ్ళం కాదా?” (విశ్వాసులు) ఇలా జవాబిస్తారు: “ఎందుకు ఉండలేదు? కానీ వాస్తవానికి మిమ్మల్ని మీరు స్వయంగా పరీక్షకు గురిచేసుకున్నారు. మీరు మా (నాశనం కోసం) వేచి ఉన్నారు. మరియు మీరు (పునరుత్థానాన్ని) సందేహిస్తూ ఉన్నారు మరియు మీ తుచ్ఛమైన కోరికలు మిమ్మల్ని మోసపుచ్చాయి. చివరకు అల్లాహ్ నిర్ణయం వచ్చింది. మరియు ఆ మోసగాడు (షైతాన్) మిమ్మల్ని అల్లాహ్ విషయంలో మోసపుచ్చాడు.” ⁵

15. కావున ఈ రోజు మీ నుండి ఏ విధమైన పరిహారం తీసుకోబడదు. మరియు సత్యతిరస్కారుల నుండి కూడా తీసుకోబడదు.

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا
انظُرُوا نَافِقِينَ مِنْ تَوَارِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا تَوَارِكُمْ فَصُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورَةٍ بَابٌ
بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهَرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمْ يَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكَيْلُمْ فَتَنَّمْ
أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْنَمْ وَارْتَبِصْ بِنُفُسِكُمُ الْإِيمَانُ
حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّ لِلَّهِ الْغَوْرُ ۝

فَالْيَوْمَ لَا يَرْجِعُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَأَنفُسُ النَّاسِ هِيَ مَوْلَانَكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝

1. చూడండి, 29:11.

2. కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీ పురుషులు కొంతదూరం విశ్వాసుల వెలుగులో నడిచిన తరువాత, అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిపై చీకటిని విధిస్తాడు. అప్పుడు వారు అలా పలుకుతారు.

3. అంటే స్వర్గం.

4. అంటే నరకం.

5. చూడండి, 31:33.

మీ నివాసం నరకమే, అదే మీ ఆశ్రయం.¹
ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం!” (7/8)

16. * ఏమీ? విశ్వాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావనతో కృంగిపోయి, ఆయన అవతరింపజేసిన సత్యానికి విధేయులయ్యే సమయం ఇంకా రాలేదా? పూర్వగ్రంథ ప్రజల్లాగా వారుకూడా మారిపోకూడదు. ఎందుకంటే చాలాకాలం గడిచిపోయినందుకు వారి హృదయాలు కఠినమైపోయాయి. మరియు వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.²

17. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా అల్లాహ్, భూమి చనిపోయిన తరువాత, దానికి మళ్ళీ జీవం పోస్తాడు. వాస్తవానికి మేము ఈ సూచనలను మీకు స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము, బహుశా మీరు అర్థం చేసుకుంటారని.

18. నిశ్చయంగా, విధిదానం (జకాత్) చేసే పురుషులు మరియు విధిదానం చేసే స్త్రీలు మరియు అల్లాహ్ కు మంచి అప్పు ఇచ్చేవారికి, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి (తిరిగి) ఇస్తాడు.³ మరియు వారికి గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

19. మరియు ఎవరైతే అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తారో, అలాంటి వారే

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ
اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْعَمْدُ فَفَسَدَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَذَّبُوا عَنْهُمْ فَيَسْخَرُونَ

إِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمَصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا يَضَعُ اللَّهُ لَهُمْ أَجْرَهُمْ

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ أُولَئِكَ هُمُ

1. మూలా: కార్యకర్త, యజమాని, సంరక్షకుడు, కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించేవాడు స్నేహితుడు, సహచరుడు, ఎల్లప్పుడూ తోడుగా ఉండువాడు. ఇక్కడ నరకపు కర్తవ్యం శిక్ష విధించటమే కదా!

2. చూడండి, 5:13.

3. ఒకదానికి పదిరెట్లు, ఐదువందలరెట్లు లేక అంతకంటే అధికంగా కూడా ఇస్తాడు. ఈ ఎక్కువరెట్ల పుణ్యం వారి మాలిన్యరహితం, ఆవశ్యకత మరియు ఖర్చుచేసిన చోటు మరియు కాలాన్ని బట్టి ఉంటాయి. ఏ విధంగానైతే ఇంతకు ముందు పెర్కొనబడిందో ఫత్తే మక్కాకు మొదట ఖర్చు చేసిన వారికి, దాని తరువాత ఖర్చుచేసిన వారికంటే ఎక్కువ పుణ్యముందని.

సత్యసంధులైన (విశ్వాసులు). మరియు వారే తమ ప్రభువువద్ద అమర వీరులు. వారికి వారి ప్రతిఫలం మరియు జ్యోతి లభిస్తాయి. కాని ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా ఆయతులను అబద్ధాలని అంటారో, అలాంటి వారు తప్పక భగభగమండే నరకాగ్ని వాసులవుతారు.

20. బాగా తెలుసుకోండి! నిశ్చయంగా, ఇహలోక జీవితం, ఒక ఆట మరియు ఒక వినోదం మరియు ఒక శృంగారం మరియు మీరు పరస్పరం గొప్పలు చెప్పుకోవడం మరియు సంపద మరియు సంతానం విషయంలో అధిక్యత పొందటానికి ప్రయత్నించడం మాత్రమే.¹ దాని దృష్టాంతం ఆ వర్ణంవలే ఉంది: దాని (వర్ణం) పల్ల పెరిగే పైరు రైతులకు ఆనందం కలిగిస్తుంది.² ఆ పిదప అది ఎండిపోయి పసుపుపచ్చగా మారిపోతుంది. ఆ పిదప అది పొట్టుగా మారిపోతుంది. కాని పరలోక జీవితంలో మాత్రం (దుష్టులకు) బాధాకరమైన శిక్ష మరియు (సత్పురుషులకు) అల్లాహ్ నుండి క్షమాపణ మరియు ఆయన ప్రసన్నత ఉంటాయి. కావున ఇహలోక జీవితం కేవలం మోసగించే బోగభాగ్యాలు మాత్రమే.

21. మీ ప్రభువు క్షమాపణ వైపునకు మరియు ఆకాశం మరియు భూమి యొక్క వైశాల్యమంతటి విశాలమైన స్వర్గం వైపునకు పరుగెత్తండి. అది అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తలను విశ్వసించే వారి కొరకు సిద్ధపరచబడి

الَّذِينَ يَقُولُونَ وَاللَّهِ هَذَا بَعْزُهُمْ أَجْرُهُمْ
وَلَهُمْ مِنَ الْآلِ الْيَوْمِ وَالْآلِ الْيَوْمِ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ

إِذَا هُمْ فِي الْأَحْيَاءِ الدُّنْيَا يُعَذِّبُهُمْ وَيُنَازِلُهُمْ
مَلَائِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ
أَخْبَأَ الْكَلْبَ بَنَاتِهِ ثُمَّ يَهْبِطُ فَرَأَاهُمْ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ
اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَمًا
الْعُرُورِ ۖ

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ ذَٰلِكُمْ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ۖ

1. చూడండి, 38:27 మరియు 23:115.

2. అల్-కుఫ్ఫారు: అంటే ఇక్కడ రైతు అనే అర్థంలో వాడబడింది. అంటే దాచేవాడు, రైతు భూమిలో విత్తనాలను దాచుతాడు. అదేవిధంగా సత్యతిరస్కారుల హృదయాలలో అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు అంతిమదినపు తిరస్కారం దాగి ఉంటుంది.

ఉంది. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన తానుకోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

22. భూమి మీద గానీ లేదా స్వయంగా మీ మీద గానీ విరుచుకుపడే ఏ ఆపద అయినా సరే! మేము దానిని సంభవింపజేయక ముందే గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు. నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.¹

23. ఇదంతా మీరు పోయినదానికి నిరాశ చెందకూడదని మరియు మీకు ఇచ్చినదానికి సంతోషంతో ఉప్పొంగిపోరాదని.² మరియు అల్లాహ్ బడాయీలు చెప్పుకునే వారూ, గర్వింపే వారూ అంటే ఇష్టపడడు.

24. ఎవరైతే స్వయంగా లోభత్వం చూపుతూ³ ఇతరులను కూడా లోభత్వానికి పురికొలుపుతారో మరియు ఎవడైతే (సత్యం నుండి) వెనుదిరుగుతాడో వాడు (తెలుసుకోవాలి), నిశ్చయంగా అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడని!

25. వాస్తవానికి, మేము మా సందేశ హరులను స్పష్టమైన సూచనలనిచ్చి పంపాము మరియు వారితో బాటు గ్రంథాన్ని అవతరింపజేసాము. మరియు మానవులు న్యాయశీలురుగా మెలగటానికి త్రాసును

مَا أَصَابَكُمْ مُمْصِيَةٌ فِي الْأَرْضِ وَالْفُتُورُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

لِكَيْ لَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

لَّذِينَ يَخُفُّونَ يَوْمَ الثَّوَالِفِ بِمَا جَاءَهُم مِّن مِّن قِبَلِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ

1. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు జరిగిందీ, జరగబోయేదీ అన్నివిషయాల జ్ఞానముంది. కాబట్టి ఆయన (సు.తా.) సృష్టిని ఆరంభించకముందే అంతా ఒకగ్రంథంలో వ్రాసిపెట్టాడు. అదే ఖుర్ఆన్/తబ్లిర్, (స.ముస్లిం).

2. మూమిన్ బాధ కలిగినప్పుడు సహనం వహిస్తాడు మరియు సంతోషం కలిగినప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కృతజ్ఞుడవుతాడు. ఎందుకంటే అతను అది తన శ్రమ కాదు అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క అనుగ్రహమని నమ్ముతాడు.

3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో ఖర్చుచేయటంలో లోభత్వం. చూడండి, 4:36-37.

కూడా పంపాము¹ మరియు ఇనుమును కూడా ప్రసాదించాము. అందులో గొప్పశక్తి ఉంది, మరియు మానవులకు ఎన్నో ప్రయోజనాలున్నాయి.² మరియు (ఇదంతా) అల్లాహ్ అగోచరుడైన తనకు మరియు తన ప్రవక్తలకు ఎవడు సహాయకుడవుతాడో తెలుసుకోవటానికి చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వ శక్తిమంతుడు.

26. మరియు వాస్తవంగా మేము నూహను మరియు ఇబ్రాహీమ్ ను పంపాము. మరియు వారిద్దరి సంతానంలో ప్రవక్తపదవినీ మరియు గ్రంథాన్ని ఉంచాము. కాని వారి సంతతిలో కొందరు మార్గదర్శకత్వం మీద ఉన్నారు, కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

27. ఆ తరువాత చాలామంది ప్రవక్తలను మేము వారి తరువాత పంపాము. మరియు మర్యమ్ కుమారుడు ఈసాను కూడా పంపాము మరియు అతనికి ఇంజీల్ ను ప్రసాదించాము. మరియు అతనిని అనుసరించే వారి హృదయాలలో మేము జూలిని, కరుణను కలిగించాము, కాని సన్యాసాన్ని³ వారే స్వయంగా కల్పించుకున్నారు. మేము

بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ فَبَشَّرْنَاهُم بِحَبْلٍ مُّمْتَسِكٍ
فَبَشَّرْنَاهُم بِحَبْلٍ مُّمْتَسِكٍ ٢٦

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ بِبَنِي إِسْمَاعِيلَ
وَالْحَبْلَ عَلَيْهِمْ نَصِيبٌ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوا رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا
مَا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا
رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ بِكَثِيرٍ مِّمَّا هُمْ فِيقُونَ ٢٧

1. మీజాన్: అంటే త్రాసు - ఇక్కడ న్యాయం అని అర్థం.

2. ఇనుమువల్ల ఎన్నో ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. ఇది భూమిలో విస్తారంగా దొరుకుతుంది.

3. కఠోరమైన సన్యాసాన్ని వారే (క్రైస్తవులే) తమపైతాము విధించుకున్నారు. వారు ప్రాపంచిక జీవితానికి విలువ ఇవ్వలేదు. దీనిని ఖుర్ఆన్ ఖండిస్తుంది. చూడండి, 2:143. రఅఫత్ - అంటే జాలి, కనికరం, దయ. రుహ్ బానియ్యూహ్ - అంటే త్యాగం, విడిచిపెట్టడం. అంటే ప్రాపంచిక విషయాలను త్యజించటం. అంటే సన్యాసత్వం స్వీకరించటం. ఇది వారే స్వయంగా కల్పించు కున్నారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) దీనిని విధించలేదు. వారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను సంతోషపరచాలని దీనిని అవలంబించారు. కాని అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను చూపిన మార్గంపై నడిచే వారితోనే సంతోషపడతాడు. దానిలో క్రొత్తవిషయాలను పుట్టించి వాటిని అవలంబించే వారితో కాదు.

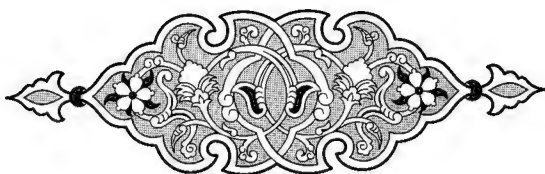
దానిని వారిపై విధించలేదు, కాని అల్లాహ్ ప్రసన్నతను పొందగోరి వారే దానిని విధించుకున్నారు, కాని వారు దానిని పాటించ వలసిన విధంగా నిజాయితీతో పాటించలేదు. కావున వారిలో విశ్వసించిన వారికి వారి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాము. కాని వారిలో చాలామంది అవిధేయులు (ఫాసిఖున్) ఉన్నారు.

28. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి విశ్వసించండి, ఆయన (అల్లాహ్) మీకు రెట్టించు కరుణను ప్రసాదిస్తాడు మరియు వెలుగును ప్రసాదిస్తాడు, మీరు అందులో నడుస్తారు మరియు ఆయన మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ ఎంతో క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

29. అల్లాహ్ అనుగ్రహం మీద తమకు ఎలాంటి అధికారం లేదని మరియు నిశ్చయంగా, అనుగ్రహం కేవలం అల్లాహ్ చేతిలో ఉందని మరియు ఆయన తాను కోరిన వారికి దానిని ప్రసాదిస్తాడని, పూర్వ గ్రంథప్రజలు తెలుసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَامْلُوا بِرَسُولِهِ
يُؤْتِكُمْ كَيْفَ تَلْبَسُونَ مِنْ تَحْتِهِ وَيَعْلَلْ لَكُمْ ثُورًا
تَمْسُونَ بِهِ وَيَعْرِزْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

لَا يَلْعَلْ أَهْلُ الْكِتَابِ الْأَقْيَدُ رُونَ عَلَى سَعْيٍ
مَنْ قَضَى اللَّهُ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

58. సూరహ్ అల్-ముజాదిలహ్

అల్-ముజా(ది)దలహ్: వాదించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహల సమూహంలో ఇది 2వది. ఇందులో 22 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇస్లాంకు ముందు 'అరబ్బులలో స్త్రీలపై జరిగే అన్యాయాన్ని గురించి మరియు దానిని నిషేధించడం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఇది దాదాపు 4-5 హజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా సూరహ్ అల్-అహ్జాబ్ (33) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (*) వాస్తవానికి, తన భర్తను గురించి నీతో వాదిస్తున్న మరియు అల్లాహ్ తో మొర పెట్టుకుంటున్న ఆ స్త్రీ మాటలు అల్లాహ్ విన్నాడు.¹ అల్లాహ్ మీ ఇద్దరి సంభాషణ వింటున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సమస్తం చూసేవాడు.

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ خَوَائِفَهُمْ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

2. మీలో ఎవరైతే తమ భార్యలను "జిహార్ ద్వారా దూరంగా ఉంచుతారో! అలాంటి వారికి వారి భార్యలు తల్లులు కాలేరు. వారిని కన్న వారు మాత్రమే వారి తల్లులు.² మరియు నిశ్చయంగా, వారు అనుచితమైన మరియు అబద్ధమైన మాట పలుకుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశీలుడు.

الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْكُمْ مَنْ سَاءَ مَا يَحْكُمُ اللَّهُ بِهِمْ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْغَنِيُّ
إِنَّمَا اللَّهُ يَخْتَارُ مَنِ الْإِنْسَانُ وَإِنَّمَا اللَّهُ يَعْلَمُ الْغُفُورُ

1. ఇక్కడ 'ఖొలహ్ బిన్ మాలిక్ బిన్ స'అలబహ్ (ర. 'అన్వా)ను ఆమె భర్త బిన్ సామిత్ (ర'ది.'అ.) "జిహార్ చేసినందుకు ఆమె మొరపెట్టుకుంటుంది. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశం వచ్చిన తరువాత, అది నిర్మూలించబడిన విషయం ఈ సూరహ్ యొక్క 1-4వ ఆయతులలో పేర్కొనబడింది. "జిహార్ - అంటే, "నీ పేరు నాకు నా తల్లి నీవు వంటిది." అని తన భార్యను తాకకుండా దూరముండటం. మరియు ఆమెకు విడాకులు కూడా ఇవ్వకుండా ఉండటం. ఆమె దైవ ప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు వచ్చి ఈ ఆచారాన్ని గురించి వాదులాడింది. అప్పుడు ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. (అబూ-దావూద్) ఇంకా చూడండి, 33:4. స్త్రీ తన భర్తనుంచి విడాకులు తీసుకోగోరితే దానికి సంబంధించిన ఆదేశానికి చూడండి, 2:229. దానిని ఖులీ అంటారు.

2. మీరు "జిహార్ అన్నంత మాత్రానై మీ భార్యలు మీ తల్లులు కారు, మిమ్మల్ని కన్నవారే మీ తల్లులు.

3. మరియు ఎవరైతే తమ భార్యలను "జిహార్ ద్వారా దూరంచేసి తరువాత తమ మాటను వారు ఉపసంహరించుకోదలిస్తే! వారిద్దరు ఒకరినొకరు తాకకముందు, ఒక బానిసను విడుదలచేయించాలి.¹ ఈ విధంగా మీకు ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

4. కాని ఎవడైతే ఇలా చేయలేడో, అతడు తన భార్యను తాకకముందు, రెండు నెలలు వరుసగా ఉపవాసముండాలి. ఇది కూడా చేయలేని వాడు, అరవైమంది నిరుపేదలకు భోజనం పెట్టాలి. ఇదంతా మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను దృఢంగా విశ్వసించటానికి. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. మరియు సత్య తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

5. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించే వారు, తమకు పూర్వం గతించినవారు అవమానింపబడినట్లు అవమానింపబడతారు. మరియు వాస్తవానికి మేము స్పష్టమైన సూచన(ఆయాత్)లను అవతరింపజేశాము. మరియు సత్య తిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

6. అల్లాహ్ వారందరిని మరల బ్రతికించి లేపి, వారు చేసిందంతా వారికి తెలిపేరోజున వారు (తాము చేసిందంతా) మరచిపోయి ఉండవచ్చు, కాని అల్లాహ్ అంతా లెక్కపెట్టి ఉంచుతాడు. మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతిదానికి సాక్షి.

وَالَّذِينَ يَظَاهِرُونَ مِن بَيْنِهِمْ تَعَوَّذُونَ
إِلَّا قَالُوا أَفَحَرِّرَ رَقَبَةً مِّن قَبْلِ أَنْ يَسْأَلَنَا ذِكْرُ
تَوْعُظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ
أَنْ يَسْأَلَنَا ۖ فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَمَ يَتَيْنِ ۚ وَسُكِّنَا
ذَلِكَ لِمُؤْمِنِي آلِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلِذَلِكَ حُدُّوهُ اللَّهُ
وَلِلَّذِينَ عَدَا بَاطِلُ الْيَوْمِ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَقَدْ كَانُوا يَكُونُونَ
الْأَكْبَرِينَ مِّن قَبْلِهِمْ ۚ وَقَدْ أُنْزِلَ إِلَيْنَا بُرْهَانٌ
وَلِلَّذِينَ عَدَا بَاطِلُ الْيَوْمِ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَسُورَةُ اللَّهِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

1. ఇక్కడ దాని పరిహారం చెప్పబడుతోంది. ఒక బానిసను విడుదల చేయించాలి, లేక రెండు నెలల ఎడతెగకుండా ఉపవాసాలుండాలి, లేక 60 మంది పేదలకు, ప్రతివానికి 2 ముద్లు అంటే 1.25 కిలో గ్రాములు ధాన్యం ఇవ్వాలి లేక కడుపు నిండా అన్నం తినిపించాలి. వారందరినీ ఒకే సారి తినిపించనవసరం లేదు. వేర్వేరు సమయాలలో తినిపించవచ్చు. (ఫక్త్ అల్ ఖదీర్).

7. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సర్వమూ అల్లాహ్ కు తెలుసునని? ఏ ముగ్గురు కలిసి రహస్యసమాలోచనలు చేస్తూవున్నా ఆయన నాలుగవవాడిగా ఉంటాడు. మరియు ఏ అయిదుగురు రహస్యసమాలోచనలు చేస్తూవున్నా ఆయన ఆరవవాడిగా ఉంటాడు. మరియు అంతకు తక్కువ మంది గానీ లేక అంతకు ఎక్కువ మంది గానీ ఉన్నా ఆయన వారితో తప్పక ఉంటాడు.¹ వారు ఎక్కడ వున్నాసరే! తరువాత ఆయన పునరుత్థానదినమున వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

8. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటంలేదా)? రహస్య సమాలోచనల్ని నిషేధించటం జరిగినప్పటికీ! వారు - వారికి నిషేధింపబడిన దానినే - మళ్ళీ చేస్తున్నారని?² మరియు వారు రహస్యంగా - పాపం, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించడం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించడం గురించి - సమాలోచనలు చేస్తున్నారని? (ఓ ముహమ్మద్!) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, అల్లాహ్ కూడా నీకు సలాం చేయనివిధంగా, వారు నీకు సలాంచేస్తూ, తమలో తాము ఇలా అనుకుంటారు:³ “మేము పలికే మాటలకు,

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ
إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ إِنْ
مَّا كَانُوا يُبَيِّنُ لَهُمْ جَمَاعًا يُدْوِئُونَ الْقِيَمَةَ
إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ هَوَّاءَ عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعْوِدُونَ لِمَا
نُهَا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآثِمِ وَالْعَادِيَّانِ وَمَعْصِبَتِ
الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءَهُمْ حَيْوَاتُهُمْ يَمْلَأُهُمْ عِيَاءٌ بِآلِهِ
وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ
حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَيُشْسِ الْمَصِيرُ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తన జ్ఞానంతో వారితో ఉంటాడు.

2. ఈ ఆయత్ మదీనా యొక్క యూదులను మరియు కపటవిశ్వాసులను గురించి పలుకుతుంది. వారు ఉన్నచోట నుండి ముస్లింలు పోతూ ఉంటే, వారు గుసగుసలాడేవారు, దానికి ముస్లింలు, వారు తమను గురించి ఏదైనా దురాలోచనలు చేస్తున్నారేమో! లేక ముస్లింల సైన్యం మీద ఏదైనా శత్రువుల సైన్యం దాడిచేసి వారికి నష్టం కలిగించిందేమో! అని భయపడే వారు, కావున దైవప్రవక్త (స'అస) ఇట్టి గుసగుసలను నిషేధించారు. అయినా వారు కొంతకాలం తరువాత మళ్ళీ ప్రారంభించారు. ఆ సందర్భంలోనే ఈ ఆయత్ అవతరింపబడింది. చూడండి, 4:114.

3. అల్లాహ్ (సు.తా.), మిమ్మల్ని పరస్పరం 'అస్సలాము' అలైకుమ్ వ ర'హేమతుల్లాహ్' మీకు శాంతి కలుగు గాక! అని, చెప్పకోండి. అని ఆజ్ఞాపించాడు. కాని యూదులు దైవప్రవక్త (స'అస)ను

అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షించటం లేదు?" వారికి సరకమే చాలు, వారందులో ప్రవేశిస్తారు. ఎంత ఘోరమైన గమ్యస్థానం!

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తే - పాప కార్యాలు, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించటం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించటం గురించి కాకుండా - పుణ్యకార్యాలు మరియు దైవభీతికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి మాత్రమే (రహస్య సమాలోచనలు) చేయండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సన్నిధిలోనే మీరు సమావేశపరచబడతారు.

10. నిశ్చయంగా, రహస్యసమాలోచన పైతాన్ చేష్టయే.¹ అది విశ్వాసులకు దుఃఖం కలిగించటానికే! కాని అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే అది వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించ జాలదు.² మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

11. ఓ విశ్వాసులారా సమావేశాలలో (వచ్చే వారికి) చోటు కల్పించమని మీతో అన్నప్పైడు, మీరు జరిగి, చోటు కల్పిస్తే, అల్లాహ్ మీకు విశాలమైన చోటును ప్రసాదిస్తాడు.³ మరియు

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَجَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَاوُا
بِالَّذِيمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَاوُا
بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ^①

إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَعْلَمَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَلَيْسَ بِهِمْ شَرٌّ إِلَّا يَاجِدُونَ اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ^②

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسَعَّجُوا فِي
الْمَجْلِسِ فَاسْجُدُوا بِسُحُورِ اللَّهِ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انْشُرُوا فَاسْجُرُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

చూసినప్పైడు: 'అస్సాము అలైకుమ్.' అంటే మీకు చావు వచ్చుగాక! అని అనేవారు. కావున దైవప్రవక్త ('స'అస) అలాంటి వారికి: 'వ అలైకుమ్.' అని జవాబు ఇవ్వండి, అని అన్నారు. అంటే మీరన్నదే మీకు! ('స'హిహ్ బు'ఖారీ, 'స'హిహ్ ముస్లిం).

1. ఒకవేళ మీరు ముగ్గురు ఒకేచోట ఉంటే, మీరు మీలో ఒకడిని విడిచి మిగతా ఇద్దరు పరస్పరం గుసగుసలాడుకోరాదు! ఎందుకంటే అది, మూడోవాణ్ణి చింతకు గురిచేస్తుంది. ('స'హిహ్ ముస్లిం, 'స'హిహ్ బు'ఖారీ) అతడు అనుమతి ఇస్తే, మిగతా ఇద్దరు ఏకాంతంలో మాట్లాడుకోవచ్చు!
2. చూడండి, 14:22.
3. ఈ సమావేశాలు ధర్మసమావేశాలు జుమ'అహ్ లేక ఇతర సమావేశాలు కావచ్చు! మొదట వచ్చిన వారు విడివిడిగా దూరం దూరంగా కూర్చుంటే తరువాత వచ్చే వారికి చోటు దొరుకుతుంది. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: 'ఏ వ్యక్తికి కూడా మరొక వ్యక్తిని ఆతని చోటునుండి లేపి కూర్చోవటం సభ్యత

ఒకవేళ మీతో (సమాజ్ లేక జిహాద్‌కు) లేవండి అని చెప్పబడితే! మీరు లేవండి. మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాడు. ¹ మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

12. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ప్రవక్తతో ఏకాంతంలో మాట్లాడదలిస్తే, మాట్లాడబోయే ముందు, ఏదైనా కొంత దానం చేయండి. ఇది మీ కొరకు ఉత్తమమైనది మరియు చాలా శ్రేష్టమైనది. కాని (ఒకవేళ దానం చేయటానికి) మీ వద్ద ఏమీ లేకపోతే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

13. ఏమీ? మీరు (ప్రవక్తతో) మీ ఏకాంత సమాలోచనలకు ముందు దానాలు చేయవలసి ఉన్నదని భయపడుతున్నారా? ఒకవేళ మీరు అలా (దానం) చేయకపోతే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు, కావున మీరు సమాజాన్ని స్థాపించండి మరియు విధిదానం (జకాత్) ఇవ్వండి. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును. (1/8)

14. * ఏమీ? అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయిన జాతివారి వైపుకు మరలినవారిని నీవు చూడలేదా? వారు మీతో చేరినవారు కారు

وَمِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَوَلَّيْتُمْ الرُّسُولَ فَقَدْ مَوَّاهُ
بَيْنَ يَدَيْ عَذَابِكُمْ صَدَقَتْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْيَرُ
فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا رَسُولَهُ ⑪

أَسْفَقْتُمْ أَنْ تَقْدَمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَتْ فَإِنَّ لَكُمْ تَعْلَمُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْبَرُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑫

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ
مِنْكُمْ وَلَا يَحِلُّونَ عَلَى الْكُفَّارِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ⑬

కాదు. కావున మీరు సమావేశంలో కూర్చున్నప్పుడు దూరం దూరంగా కూర్చుండి. (‘సహీహ్’ బుఖారీ, ‘సహీహ్’ ముస్లిం).

1. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: ఒక భక్తిపరుని (‘అబిద్’)పై ఒక జ్ఞానవంతుని (‘అలిమ్’) యొక్క ఆధిక్యత పూర్వీక రాత్రిలో, సక్షత్రాలపైచంద్రునికి ఉండే ఆధిక్యత వంటిది. (ఇబ్నె-హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజీ, ససాయీ, ఇబ్నె-మాజా. మరియు దారిమీ).

మరియు వారితోను చేరినవారు కారు. వారు బుద్ధిపూర్వకంగా అసత్య ప్రమాణం చేస్తున్నారు.

15. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. నిశ్చయంగా, వారు చేసే పనులన్నీ చాలాచెడ్డవి.

16. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకొని (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తున్నారు, కావున వారికి అవమాన కరమైన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి, వారి సంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, వారికి ఏమాత్రం పనికిరావు. ఇలాంటి వారే నరకాగ్ని వాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపిన రోజు, వారు మీతో ప్రమాణాలు చేసినట్లు ఆయన (అల్లాహ్) ముందు కూడా ప్రమాణాలు చేస్తారు. మరియు దానివలన వారు మంచి ఫితిలో ఉన్నారని భావిస్తారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారే అసత్యవాదులు!

19. షైతాన్ వారిపై ప్రాబల్యం పొందినందు వలన వారిని అల్లాహ్ ధ్యానం నుండి మరపింపజేశాడు. అలాంటి వారు షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు. జాగ్రత్త! షైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు, వారే! నిశ్చయంగా నష్టపోయే వారు.

20. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తారో! అలాంటి వారే, పరమనీచులలో చేరినవారు.

21. “నిశ్చయంగా, నేను మరియు నా ప్రవక్తలు మాత్రమే ప్రాబల్యం వహిస్తాము.” అని

أَعْلَمَ اللَّهُ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَدِيدِ الْعَذَابِ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

إِنَّمَا وَآيَاتِهِمْ جَهَنَّمَ فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَالَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

لَنْ نُنْفِئَهُمْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ سَيِّئًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَعْلَمُونَ لَهُ كَمَا يَخْلِفُونَ لَهُمْ يُنْفِئُونَ عَنْهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٨﴾

اسْتَعِذَّ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْغَائِبُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَا غُلَبَانَ أَنَا وَرَسُولِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

అల్లాహ్ వ్రాసిపెట్టాడు¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వశక్తిమంతుడు!

22. అల్లాహ్ మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే జనులలో, అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి వ్యతిరేకించే వారితో స్నేహం చేసుకునేవారిని నీవు పొందలేవు; ఆ వ్యతిరేకించే వారు, తమ తండ్రులైనా లేదా తమ కుమారులైనా లేదా తమ సోదరులైనా లేదా తమ కుటుంబంవారైనా సరే!³ అలాంటి వారి హృదయాలలో ఆయన విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచాడు. మరియు వారిని తన వైపునుండి ఒక ఆత్మశక్తి (రూహ్) ఇచ్చి బలపరిచాడు. మరియు వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారిపట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయనపట్ల ప్రసన్నులవుతారు. ఇలాంటివారు అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు. గుర్తుంచుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పక్షం వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ
أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي
قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحِهِمْ وَمَنْ يَدْخُلْهُمْ جَنَّاتُ
جَنَّتِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَلْيُحَدِّثْ فِيهَا مَا يَشَاءُ اللَّهُ
عَنْهُمْ وَرِضْوَانُ عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ
حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

1. లా'హ-మ'హ్-హా'జ్లో వ్రాసిపెట్టబడిన విధివ్రాతలో ఎలాంటి మార్పు జరగదు. ఇంకా చూడండి, 40:51-52.

2. చూడండి, 3:28, 9:24 మొదలైనవి.

3. చూడండి, 8:67.

59. సూరహ్ అల్-హాషి

అల్-హాషి: సమకూర్చటం, సమావేశపరచటం, ప్రోగుచేయటం, కూడబెట్టటం, సమీకరించటం. ఈ 10 మదీనా సూరాహ్ లలో ఇది 3వది. 3వ హిజ్రీలో ఉహుద్ యుద్ధంలో ముస్లింలకు కొంత పరాభవం కలిగినందుకు, బనూ-నదీర్ తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని త్రొవ్వుకొని, మక్కా ముషిక్ ఖురైషులతో మైత్రి చేసుకొని విశ్వాసఘాతకం చేసినందుకు, వారిని రబీ' అల్-అవ్వల్ 4వ హిజ్రీలో మదీనా మునవ్వరహ్ నుండి వెడలగొట్టిన విషయం పేర్కొనబడింది. (2-7). సమాజపు కొన్ని ముఖ్య అంశాలు ఇందులో వివరించబడ్డాయి. దీని పేరు 2వ ఆయత్ లో ఉంది. బనూ-నదీర్ తెగవారిని గురించి ఈ సూరాహ్ అవతరించబడేయబడింది. కాబట్టి ఇది సూరహ్ అస్-సదీర్ అని కూడా అనబడుతుంది. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ). వారిలో చాలా మంది సిరియాకు వెళ్ళిపోయారు. రెండు కుటుంబాల వారు మాత్రమే ఖైబర్ కు పోయారు. విశ్వాసులు, తాము సత్యసంధులై దైవభీతిపరులైతే - సంఖ్యలో, ధన సంపత్తులలో మరియు యద్ధ సామగ్రిలో తక్కువ ఉన్నా - సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) వారికి తప్పక సహాయం చేస్తాడని నమ్మాలి. ఇందులో 24 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ١

2. గ్రంథప్రజలలోని సత్యతిరస్కారులను మొదట సమీకరించిన (బనూ-నదీర్ తెగ) వారిని, వారి గృహాలనుండి వెళ్ళగొట్టిన వాడు ఆయనే.

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రస్థానం చేసి మక్కా నుండి మదీనాకు వచ్చినప్పుడు మదీనా చుట్టుప్రాంతాలలో మూడు యాద తెగలవారు ఉండేవారు. 1) బనూ-ఖైనుఖా'అ, 2) బనూ-నదీర్ మరియు 3) బనూ-ఖురై'జహ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) వారందరితో సంధి చేసుకుంటారు. బనూ-ఖైనుఖా'అ తెగవారు తమ దౌర్జన్యాలవల్ల వెడలగొట్టబడతారు. దానికి చూడండి, 59:15 వ్యాఖ్యానం 2. బనూ-నదీర్ తెగవారు 3వ హిజ్రీలో, ముస్లింలకు ఉహుద్ యుద్ధరంగంలో కొంత నష్టం కలిగినందుకు, దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ సంధిని తెంపుకుంటారు. అతనిని చంపటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ముషిక్ ఖురైషులతో కలిసి ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలని పన్నాగాలు పన్నుతారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) వారితో: 'మాతో యుద్ధం చేయటానికి సిద్ధపడండి లేక మదీనా విడిచి వెళ్ళిపోండి!' అనే రెండు దారులు చూపుతారు. వారు వెళ్ళిపోవటానికి ఒప్పుకొని,

వారు వెళ్ళిపోతారని మీరు ఏ మాత్రం భావించలేదు. మరియు అల్లాహ్ నుండి తమను తమ కోటలు తప్పక రక్షిస్తాయని వారు భావించారు! కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) వారు ఊహించని వైపునుండి, వారిపై పచ్చిపడింది. మరియు ఆయన వారి హృదయాలలో భయం కలుగజేశాడు, కావున వారు తమ ఇంట్లను తమ చేతులారా మరియు విశ్వాసుల చేతులతో కూడా, నాశనం చేయించుకున్నారు. కావున ఓ పరిజ్ఞానం (కళ్ళు) గలవారలారా! గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

3. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి విషయంలో దేశబహిష్కారం వ్రాసిఉండకపోతే, వారిని ఈ ప్రపంచములోనే శిక్షించి ఉండేవాడు. మరియు వారికి పరలోకంలో సర కాగ్ని శిక్ష పడుతుంది.

4. ఇది ఎందుకంటే, వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. మరియు అల్లాహ్ ను వ్యతిరేకించిన వాడిని శిక్షించటంలో నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ చాలా కఠినాడు.

5. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఏ ఖర్చారపు చెట్లను సరికివేశారో¹ లేక ఏ ఖర్చారపు చెట్లను వాటి వ్రేళ్ళమీద నిలబడేలా వదలిపెట్టారో, అంతా అల్లాహ్ ఆజ్ఞతోనే జరిగింది. మరియు ఇదంతా అవిధేయులను అవమానించటానికి జరిగిన విషయం.

أَنَّهُمْ تَالَعُوا حُكْمَهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرَوْنَ بَنُونَهُمْ عَلَى أَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ۝

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَائِلَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاكَرُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاكِرْ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ عَزِيزٌ ۝

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْزِيَ الْفَاسِقِينَ ۝

పది రోజుల గడువు కోరుతారు. ఈ మధ్య వారు, కపటవిశ్వాసుల నాయకుడైన 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైతే' రహస్యసమాలోచనలు చేస్తారు. అతడు వారితో: 'మీరు యుద్ధం చేస్తే మీకు మేము రెండువేల యుద్ధవీరులతో సహాయం చేస్తాము. కావున మీ కోటలను వదలి వెళ్ళకండి! ఒకవేళ ముస్లింలు మిమ్మల్ని వెదలగొట్టితే మేము కూడా మీ వెంటపస్తాము!' అని అంటాడు. అప్పుడు ముస్లింలు వారి కోటలను 21 రోజులు చుట్టూ ముట్టి ఉంచుతారు. 'అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైతే' వారికి సహాయపడనందుకు, ముస్లింల అనుమతితో తాము తీసుకోగల సామాగ్రి తీసుకొని వెళ్ళిపోతారు.

1. లీనతున్: ఒక రకపు ఖర్చారపు చెట్టు. ఏ విధంగానైతే అజ్వా, బర్నీ ఉన్నాయో.

6. మరియు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, వారి నుండి ఇప్పించిన ఫయ్ అ కొరకు, మీరు గుర్రాలను గానీ ఒంటెలను గానీ పరిగెత్తించలేదు.¹ కాని అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిపై, తన సందేశహారునికి ఆధిక్యత నొసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

7. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఆ నగర వాసుల నుండి ఇప్పించిన దానిఫయ్ అలో, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు అతని దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాథులకు మరియు పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది.² అది మీలో ధనవంతులైన వారి మధ్యనే తిరగకుండా ఉండటానికి, ఇలా నిర్ణయించబడింది. మరియు ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి మరియు అతను మీకు నిషేధించిన దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు.

8. (దానిలో నుండి కొంత భాగంపై) తమ ఇండ్ల నుండి మరియు తమ ఆస్తిపాస్తుల నుండి వెడలగొట్టబడి, వలసపచ్చిన (ముహాజిర్) పేద వారికి కూడా హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన ప్రసన్నతను కోరుతున్నారు. మరియు వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఇలాంటివారు, వీరే సత్య వంతులు.³

وَمَا أَقَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُبْطِلُ رَسُولَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

مَا أَقَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِللَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةَ بَيْنِ الْغَنِيِّينَ مِنْكُمْ وَمَا تُتْلَىٰ الرَّسُولُ فَعْدَاؤُهُ وَمَا نَهَكُمْ عَنْهُ فَأَنْتُمْ لَهُ وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ②

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ قَضَاءً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَبْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ③

1. శత్రువు యుద్ధానికిముందే పారిపోయి వదిలేసామగ్రిని-ఫయ్ ఉన్-అంటారు. యుద్ధంలో విజయం పొందిన తరువాత దొరికే సామగ్రిని-గనీమత్ - అంటారు. చూడండి, 8:41.

2. యుద్ధబాట / విజయధనం (మూల గనీమత్) నుండి, 1/5 వ వంతులో మాత్రమే ఇలాంటి వారికి హక్కు ఉంది. కాని ఫయ్ అలో పూర్తి ఆదాయాన్ని ఇలాంటి వారిలోనే పంచాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడ యుద్ధం చేసి గెలిచిన వారంటూ ఎవరూ లేరు.

3. ఇందులో, ఫయ్ అ యొక్క ఒక భాగాన్ని వలస వచ్చిన వారికి ఇవ్వాలని పేర్కొనబడింది.

9. మరియు ఎవరైతే - ఈ (వలస వచ్చిన వారు) రాక పూర్వమే - విశ్వసించి వలస కేంద్రం (మదీనా)లో నివసిస్తూ ఉండేవారో! వారికి కూడా హక్కు వుంది.¹ వారు తమ వద్దకు వలస వచ్చిన వారిని ప్రేమిస్తారు. మరియు వారు (వలస వచ్చిన) వారికి ఏది ఇవ్వబడినా! దాని అవసరం తమకు ఉన్నట్లు భావించరు. మరియు తమకు అవసరమన్నా వారికి తమ సొంత (అవసరాల) మీద ప్రాధాన్యతనిస్తారు. మరియు ఎవరైతే ఆత్మలోభం నుండి రక్షింపబడతారో! అలాంటి వారు, వారే! సాఫల్యం పొందేవారు.²

10. మరియు ఎవరైతే వారి తరువాత వచ్చారో! వారికి అందులో హక్కు ఉంది. వారు ఇలా అంటారు: “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని మరియు మా కంటే ముందు విశ్వసించిన మా సోదరులను క్షమించు. మరియు మా హృదయాలలో విశ్వాసుల పట్ల ద్వేషాన్ని కలిగించకు.³ ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా,

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُجْزَوْنَ
مِنْ هَاجِرٍ إِلَيْهِمْ وَلَا جُدُونِ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ
وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُؤْثِرْ سِوَهُ
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ٩

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي
قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ
رَحِيمٌ ١٠

దానితో పాటు వలస వచ్చినవారి (ముహాజిర్ల) గొప్పతనం కూడా వివరించబడింది. వారిని గురించి అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇలాంటి ఆయత్ అవతరింపజేసిన తరువాత కూడా వారి విశ్వాసాన్ని అనుమానించటం, ఖుర్ఆన్‌ను తిరస్కరించటమే!

1. వీరు - ముహాజిర్లు మదీనాకు రాకముందే - విశ్వసించిన, మదీనా వాసులైన అన్నాదులు. ఫయ్ అ ధనం మొదట ముహాజిర్లకు పంచిపెట్టబడినా, వీరు అసూయపడలేదు.
2. 'మిమ్మల్ని మీరు లోభం నుండి రక్షించుకోండి. ఈ లోభమే పూర్వ కాలపు వారిని నాశనం చేసింది. అదే వారిని రక్తపాతానికి గురిచేసింది. మరియు వారు నిషిద్ధ ('హరామ్) వస్తువులను, ధర్మసమ్మతం ('హలాల్) చేసుకున్నారు.' ('స'హీహ్ ముస్లిం).
3. వీరు ఫయ్ అ'కు హక్కుదారులైన మరొక రకం వారు. వీరు సహాబీల తరువాత తరంవారు మరియు వారి అడుగుజాడలలో నడిచేవారు. వీరిలో తాబ'యీన్ మరియు వారిని అనుసరించిన వారూ మరియు పునరుత్థానదినం వరకు ఈమాన్ లో ప్రవేశించే వారందరూ ఉన్నారు! ఇమామ్ మాలిక్ (ర'హ్మా) ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో అన్నాడు: 'రాఫజీ, ఎవరైతే 'స'హాబా(ర'ది. అస్థుమ్)లను దూషిస్తారో, వారికి ఫయ్ అ' - ధనంలో భాగం లేదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) 'స'హాబా(ర'ది. అస్థుమ్)లను పొగుడుతున్నాడు. మరియు వారేమో 'స'హాబా(ర'ది. అస్థుమ్)లను దూషిస్తున్నారు.' (ఇబ్నె-కసీ'ర్). 'అయిషహ్ (ర. అన్సా) కథనం: మీరు 'స'హాబా(ర'ది. అస్థుమ్)ల కొరకు ఇస్తిగ్గేఫార్ చేయండని, దైవప్రవక్త ('స'అస) ద్వారా ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. కాని మీరు వారిని దూషిస్తున్నారు. నేను మీ ప్రవక్త

నీవు చాలా కనికరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు!” (1/4)

11. * (ఓ ముహమ్మద్!) కపట విశ్వాసులను గురించి నీకు తెలియదా? ¹ వారు గ్రంథ ప్రజలలో సత్యతిరస్కారులైన తమ సోదరులతో, ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ మీరు వెళ్ళగొట్టబడినట్లయితే, మేము కూడా తప్పక మీతోబాటు వెళ్తాము. మరియు మీ విషయంలో మేము ఎవ్వరి మాటావినము. ఒకవేళ మీతో యుద్ధంజరిగితే, మేము తప్పక మీకు సహాయపడతాము.” మరియు నిశ్చయంగా వారు అసత్యవాదులు, అల్లాహ్ యే దీనికి సాక్షి!

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠﴾

12. కాని (వాస్తవానికి) వారు (యూదులు) వెడలగొట్టబడితే, వీరు (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారివెంట ఎంతమాత్రం వెళ్ళరు మరియు వారితో యుద్ధంజరిగితే, (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారికి ఏమాత్రం సహాయపడరు. ² ఒకవేళ వీరు, వారికి (యూదులకు) సహాయపడినా, వారు తప్పక వెన్నుచూపి పారిపోతారు. ఆ తరువాత వారు విజయం (సహాయం) పొందలేరు.

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَا يُؤْتُونَ الْإِيدَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١﴾

13. వారి హృదయాలలో, అల్లాహ్ భయం కంటే, మీ భయమే ఎక్కువ ఉంది. ఇది ఎందు కంటే! వాస్తవానికి వారు అర్థం చేసుకోలేని జనులు.

لَا تَتُومُوا الشِّرْكَاءَ فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢﴾

14. వారందరూ కలసి కూడా, దృఢమైన కోటలుగల నగరాలలోనో, లేదా గోడల చాటు

لَا يَتَّقُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ

(‘స’అస)ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: ‘ఈ జాతిలోని చివరివారు తమ మొదటి వారిని శపించినంతవరకూ ఈ జాతి నశించదు!’ (బ’గవీ ఈ ‘హదీస్’ను ఉల్లేఖించారు).

1. ఈ ఆయత్లు (11-14లు) ముస్లింలు, బనూ-న’దీర్ వారిపైకి దాడి చేయటానికి వెళ్ళకముందు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

2. ఈ ఆయత్ మునాఫిఖుల బూటక వాగ్దానాలను వివరిస్తోంది. అలాగే జరిగింది. బనూ-న’దీర్ తెగవారిని వారి ఇంట్లనుండి వెడలగొట్టినప్పుడూ మరియు బనూ-ఖురై’జహ్ తెగవారిని బంధించినప్పుడూ, ఈ కపట విశ్వాసులు వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు.

నుండో తప్ప, మీతో యుద్ధం చేయజాలరు. వారి మధ్య ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్న ద్వేషం, ఎంతో తీవ్రమైనది. వారు కలసిఉన్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారి హృదయాలు చీలిపోయి ఉన్నాయి. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు.

15. వీరి దృష్టాంతం సమీపంలోనే గడిచిన వారిని (బనూ ఖైనుఖా అను) పోలిఉంది. వారు తమ కార్యాల ఫలితాన్ని చవిచూశారు, మరియు (పరలోకంలో) వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.¹

16. వారి దృష్టాంతం మానవుణ్ణి ప్రేరేపిస్తూ, ఇలా అనే ఆ షైతాన్ వలే ఉంది అతడు: “సత్యాన్ని తిరస్కరించు.” అని అంటాడు. అతడు తిరస్కరించిన తరువాత ఇలా అంటాడు: “నిశ్చయంగా, నాకు నీతో ఏ విధమైన సంబంధం లేదు, నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ కు భయపడే వాడిని!”²

17. తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, నిశ్చయంగా ఆ ఇరువురూ నరకాగ్నిలో ఉండటమే! అందువారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు దుర్మార్గులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

18. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ప్రతివ్యక్తి, తాను రేపటికొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును!

أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدِّ بِأَسْمِهِمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ
تَحْسِبُهُمْ جَبِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٩﴾

كَسَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا إِذَا قُورُوا
وَبَالَ أَمْرُهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ ائْتِنَا فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

كَفَانِ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٦٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلَنْظُرْ نَفْسٍ
مَا قَدْ مَتَّ لِعَدَابٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾

1. ఈ ఆయత్ 2వ హిజ్రీలో, బద్ర్ యుద్ధం తరువాత మదీనా నుండి వెడలగొట్టబడిన బనూ ఖైనుఖా అతగవారిని ఉద్దేశించిందని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇది 2వ హిజ్రీలో మక్కా ముష్రీకులతో జరిగిన బద్ర్ యుద్ధానికి సంబంధించినదని, (ఇబ్నె-కసీర్).

2. చూడండి, 8:48 మరియు 14:22.

19. మరియు అల్లాహ్ ను మరచిపోయిన వారి మాదిరిగా మీరూ అయిపోకండి. అందు వలన ఆయన వారిని, తమను తాము మరచి పోయేటట్లు చేశాడు. అలాంటి వారు! వారే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

20. నరకవాసులు మరియు స్వర్గవాసులు సరిసమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులు, వారే! విజయం పొందినవారు.

21. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను ఏ పర్వతంపై నైనా అవతరింపజేసి ఉంటే, అల్లాహ్ భయంపల్ల అది అణిగి బ్రద్దలై పోవటాన్ని నీవు చూసిఉంటావు. మరియు బహుశా ప్రజలు ఆలోచిస్తారని, ఇలాంటి దృష్టాంతాలను మేము వారిముందు పెడుతున్నాము.

22. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలుసు.¹ ఆయన అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

23. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన విశ్వ సార్వభౌముడు, పరమ పవిత్రుడు, శాంతికి మూలాధారుడు, శాంతిప్రదాత, శరణమిచ్చేవాడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, నిరంకుశుడు, గొప్పవాడు. వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు.²

وَلَا تُؤْنَسُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

لَوْ أَنْزَلْنَاهُ لَكَرَاهَةً خَاشِعًا مُتَصَدِّعَاتٍ خَشِيَ اللَّهُ وَبَلَكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

1. చూడండి, 6:73.

2. అల్-మలికు: Sovereign, విశ్వసార్వభౌముడు, చక్రవర్తి, విశ్వాధిపతి, సర్వాధికారి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం2.

అల్-ఖుద్దూసు: All-Holy, All-Pure, పరమపవిత్రుడు, పరిశుద్ధుడు, పావనుడు. ఇంకా చూడండి, 62:1.

అస్-సలాము: Author of Safety and Security, Free from all defects, imperfections, blemish or vices, శాంతికి మూలాధారి, సురక్షితుడు, సర్వదౌర్బల్యాలకు, బలహీనతలకు అతీతుడు.

అల్-మూ'మిను: He who Maketh mankind Secure from His punishment, శాంతి ప్రదాత,

24. ఆయనే, అల్లాహ్! విశ్వసృష్టికర్త, ప్రతిదానిని సృజించేవాడు మరియు రూపాలను తీర్చిదిద్దేవాడు. ఆయనకు సర్వ శ్రేష్ఠమైన పేర్లున్నాయి.¹ ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహావివేకవంతుడు.

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

శాంతిమయుడు. సకల ఆపదలు, యాతనలనుండి కాపాడి ప్రశాంతిని ప్రసాదించేవాడు, భద్రత నిచ్చేవాడు.

అల్-ముహ్సిన: Preserver of Safety, One who determines what is true and false, He who will faithfully perform to His servants what He has promised them. శరణమిచ్చేవాడు, సంరక్షకుడు, సత్యాసత్యాలను పరిష్కరించే, నిర్ణయించే వాడు, తన సృష్టిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు, జాగరూకుడు.

అల్-అ'జీజ్: All-Mighty, సర్వశక్తిమంతుడు చూడండి, 2:129.

అల్-జబ్బారు: The Compeller of His creatures to do whatsoever He willeth, Irresistible, Insolent, Who exalts Himself, Un-controlled, నిరంకుశుడు, గొప్ప ప్రాబల్యం గలవాడు.

అల్-ముత్తఖ్ఖిరు: The Incomparably Great, The Most Great, గొప్పవాడు, గొప్పదనానికి సరోవరం, మహనీయుడు, సర్వాధికుడు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

సుబ్హాన: I extol or celebrate or declare Thy remoteness or freedom from every Impurity or Imperfection. Or extolled be His absolute perfection. Hallowed, Exalted, Extolled, Glorified, సర్వలోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పరమ పవిత్రుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్లాఘింప, పొగడ, స్తుతింపదగినవాడు. చూడండి, 2:32, 116, 12:108.

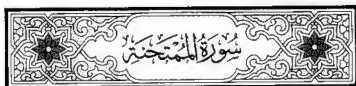
1. అల్-ఖాలిఖు: The Creator of all things. సృష్టికర్త. చూడండి, 6:102.

అల్-బారిఉ: The Maker, ప్రతిదాని నిర్మాత, ఎట్టి పోలిక, సామ్యం లేకుండా ప్రతిదానిని సృజించేవాడు. లేమి నుండి ఉనికి లోకి తెచ్చేవాడు. చూడండి, 2:54.

అల్-ము'సవ్విరు: The Fashioner, of all existing things, రూపమిచ్చేవాడు. తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. 3:6

అల్-హాకీము: All-Wise, Possessing knowledge or Science, Omniscient, మహా వివేకవంతుడు, వివేచనాపరుడు. చూడండి, 2:32. ఇంకా చూడండి, 7:180. ఇవి అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

60. సూరహ్ అల్-ముమ్త'హినహ్

అల్-ముమ్త'హినహ్: The Examined One, అంటే పరిశోధింపబడినది, పరిశీలించబడినది, పరీక్షించబడినది. ఈ సమూహపు 10 మదీనా సూరాహ్‌లలో ఇది 4వది. ఈ సూరహ్ 7-8 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. దీనిపేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ముష్రీక్‌లను వదలి 'మేము విశ్వసించాము' అని మదీనాకు వచ్చే స్త్రీల నిజాయితీని పరిశీలించాలని ఈ సూరహ్‌లో ఆజ్ఞ వచ్చింది. ఇందులో 13 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఓ విశ్వాసులారా! నాకు శత్రువులైనవారిని మరియు మీకుకూడా శత్రువులైనవారిని - వారి మీద ప్రేమచూపిస్తూ - వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.¹ మరియు వాస్తవానికి వారు మీ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని తిరస్కరించారు. మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ ను మీరు విశ్వసించి నందుకు, వారు ప్రవక్తను మరియు మిమ్మల్ని (మీ నగరం నుండి) వెడలగొట్టారు! ఒకవేళ మీరు నా ప్రసన్నతకోరి, నా మార్గంలో ధర్మయుద్ధం కొరకు వెళ్తే (ఈ సత్యతిరస్కారులను మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి). వారి పట్ల వాత్సల్యం చూపుతూ మీరు వారికి రహస్యంగా

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَوَدُّوا عَدُوِّي وَعَدُوِّي أَوْلِيَاءُ
تَقُولُونَ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَفَدَّكَ وَأَبِيعَا كَمَا مَنَ
الْحَيِّجُّونَ الرُّسُولَ وَيَا كَمَا أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ
إِنْ لَنْتُمْ حَرَجْتُمْ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْتَغَاءَ مَرْضَاتِي
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ بِالْبُودَةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا خَفَيْتُمْ وَمَا
أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَقْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ①

1. 'హుదైబియా సంధి అయినకొన్ని రోజుల తరువాత మక్కా ముష్రీక్‌లు దానిని ఉల్లంఘిస్తారు. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) రహస్యంగా యుద్ధసన్నాహాలు ప్రారంభిస్తారు. 'హ'తిబ్ బిన్ అబీ బల్త'అ (ర'ది.'అ.) అనే బదరీ 'స'హబి ఈ విషయాన్ని ఒక పత్రం మీద వ్రాసి మక్కాకు పోయే ఒక స్త్రీకి ఇస్తాడు. ఈ విషయం దైవప్రవక్త ('స'అస)కు వహీ ద్వారా తెలుస్తుంది. అతను ('స'అస) అలీ, ముఖ్వాద్ మరియు 'జుబైర్ (ర'ది.'అస్సమ్)లతో: రవ్'దయే ఖా'ఖ్, దగ్గర ఒక స్త్రీ ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక ఉత్తరం ఉంది. దానిని తీసుకురండి!' అని పంపుతారు. వారు ఆ ఉత్తరాన్ని ఆమె తల వెంట్రుకలనుండి తీయించి తెస్తారు. 'హ'తిబ్ (ర'ది.'అ.)ను ప్రశ్నించగా: 'నేను ఖరైమను కాను. నా భార్య పిల్లలు మక్కాలో నిస్సహాయులుగా ఉన్నారు. నేను ఖరైమలకు ఈ వార్త ఇస్తే వారు నా భార్యపిల్లల పట్ల కనికరులుగా ఉంటారని ఇలా చేశాను.' అని అంటాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అతని సత్యాన్ని తెలుసుకొని అతనిని క్షమిస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

సందేశం పంపుతారా! మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, నాకు బాగా తెలుసు. మరియు మీలోఎవడైతే ఇలా చేస్తాడో, అతడు వాస్తవంగా, ఋజుమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!

2. ఒకవేళ వారు మీ మీద ప్రాబల్యం పహిస్తే, వారు మీకు విరోధులవుతారు, మరియు కీడుతో మీ వైపుకు తమ చేతులను మరియు తమ నాలుకలను చాపుతారు.¹ మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులై పోవాలని కోరుతారు.

3. మీ బంధువులు గానీ, మీ సంతానం గానీ మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరారు.² ఆయన పునరుత్థానదినమున మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

4. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ మరియు అతనితో ఉన్నవారిలో మీ కొరకు ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. వారు తమ జాతివారితో ఇలా అన్నపపుడు: “నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ను వదలి మీరు ఆరాధించేవాటితో మరియు మీతో, మాకు ఎలాంటి సంబంధంలేదు. మేము మిమ్మల్ని త్యజించాము మరియు మీరు అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించనంతవరకు, మాకూ మీకూ మధ్య విరోధం మరియు ద్వేషం ఉంటుంది.” ఇక ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో: “నేను తప్పక నిన్ను క్షమించమని (నా ప్రభువును) వేడుకుంటాను. ఇది తప్ప, నీ కొరకు అల్లాహ్ నుండి మరేమీ పొందే అధికారం నాకు లేదు.” అని మాత్రమే అనగలిగాడు.³ (అల్లాహ్ తో ఇలా ప్రార్థించాడు):

إِنْ يَتَقَرَّبْكُمْ بَنُوكُمْ إِلَى الْكُفْرِ أَعِدَّاءٌ وَيَسْطُوا إِلَيْكُمْ
أَيُّدِيَهُمْ وَالسِّنَنُ بِالسُّوءِ وَزَدُوا وَتَلْفُزُونَ

لَنْ نَنْفَعَكُمْ أَرْحَامَكُمْ وَلَا أُولَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَفْصَلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

فَمَا كَانَتْ لَكُمْ أَسْوَأُ حَسَنَةً فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ
إِذْ قَالُوا الْقَوْمُ لَهُمْ إِنْ أَرَبْرَأُوا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا بِنَاكُمْ وَبِدَائِنَنَا وَيَبْغِيكُمْ الْعِدَاؤُكُمْ
وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ
إِبْرَاهِيمَ لَإِبْرَاهِيمَ لَا تَسْبَغْ فَرْنَ لَكَ وَمَا أَمْرُكَ لَكَ مِنَ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَّمَكْ تَوْحِيدَنَا وَإِلَيْكَ آتَيْنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

1. అంటే తమ చేష్టలతో మరియు మాటలతో మిమ్మల్ని వేధిస్తారు.

2. చూడండి, 80:34.

3. కానీ అతని తండ్రి ముష్రీక్ గా మరణించిన తరువాత ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన తండ్రితో సంబంధం తెంపుకున్నాడు. చూడండి, 9:114 మరియు 19:47-48.

“ఓ నా ప్రభూ! మేము నిన్నే నమ్ముకున్నాము¹ మరియు నీ వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలు తున్నాము మరియు నీ వైపుకే మా గమ్యస్థానముంది.

5. “ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని సత్య తిరస్కారుల కొరకు పరీక్షాసాధనంగా చేయకు² మరియు ఓ మా ప్రభూ మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా కేవలం, నీవే! సర్వ శక్తిమంతుడువు, మహా వివేచనాపరుడవు.”

6. వాస్తవంగా! మీకు - అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని అపేక్షించే వారికి³ - వారిలో ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. మరియు ఎవడైనా దీనినుండి మరలిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు (అని తెలుసుకోవాలి). (3/8)

7. * బహుశా, అల్లాహ్ మీ మధ్య మరియు మీకు విరోధులైన వారి మధ్య ప్రేమ కలిగించవచ్చు. మరియు అల్లాహ్ (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

8. ఎవరైతే ధర్మవిషయంలో మీతో యుద్ధం చేయరో మరియు మిమ్మల్నిమీ గృహాల నుండి వెళ్ళగొట్టరో! వారిపట్ల మీరు సత్ప్రవర్తనతో

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْزِزَّنَا لِلَّهِ تَتَابِعُ
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن تَوَلَّىٰ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَفِيُّ الْوَهِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ كَذَبُوا
مِهِم مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَبِيرُ الْكُفْرِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا يَأْتِيهِمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا فِي الدِّينِ
وَأَمْ يَجْعَلُ لَهُم مِّن دُونِ ذَٰلِكَ أَن تَبْرَهُمُ وَيَضْمُوا

1. తవక్కల్: అంటే వీలైనంత వరకు ప్రయత్నించేసి, ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) పై నమ్మకం ఉంచుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ఆధారపడాలి. అలా చేయకుండా అల్లాహ్ (సు.తా.) పై మాత్రమే ఆధారపడి ఉంటామనడం తగినది కాదు. దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి ఒక వ్యక్తి వస్తాడు. అతడు తన ఒంటెను బయటవిడిచి లోపలికి వెళ్ళాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) అదగ్గా ఇలా అంటాడు: 'నేను ఒంటెను అల్లాహ్ కు అప్పగించి వచ్చాను.' దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: 'ఇది తవక్కల్ కాదు. మొదట దానిని కట్టి ఉంచు తరువాత అల్లాహ్ (సు.తా.) పై ఆధారపడు!' (తిర్మిజీ').

2. ఇటువంటి ఆయత్తుకు చూడండి, 10:85.

3. చూడండి, 33:21.

మరియు న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహ్ నిషేధించలేదు.¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ న్యాయవర్తనులను ప్రేమిస్తాడు.²

9. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే, ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధంచేస్తారో మరియు మిమ్మల్ని మీ ఇండ్లనుండి వెళ్ళగొడ్తారో మరియు మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టటంలో పరస్పరం సహకరించుకుంటారో; వారితో స్నేహం చేయటాన్ని అల్లాహ్ మీ కొరకు నిషేధిస్తున్నాడు. మరియు ఎవరైతే వారితో స్నేహంచేస్తారో, అలాంటివారు, వారే! దుర్మార్గులు.³

10. ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు, మీ వద్దకు వలస వచ్చినపుడు, వారిని పరీక్షించండి.⁴ అల్లాహ్ కు వారి విశ్వాసం గురించి బాగా తెలుసు. వారు వాస్తవంగా విశ్వసించిన వారని మీకు తెలిసినప్పుడు, వారిని

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

إِنَّمَا يَسْكُنُ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْهُ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوهُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِحْرَاجِهِمْ أَن
تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهْجِرَاتٍ
فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۚ إِنَّهُ أَكْبَرُ عِلْمًا إِنَّهُنَّ قَائِمَاتٌ
عَلِمَهُنَّ مَوْلَاهُنَّ فَمَا تَرَ جَعَلُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ
لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَتَوَلَّوْهُنَّ

1. ఎలాంటి సత్యతీర్మానాలతో సత్ప్రవర్తనతో వ్యవహరించాలో వారి వివరాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి: మీరు కేవలం ముస్లింలు అయినందుకు మీతో శత్రుత్వం వహించి మీతో పోరాడనివారితో, రెండు: మిమ్మల్ని మీ ఇల్లా వాకిలి విడిచిపొమ్మని బలవంతం చేయనివారితో! మూడు: మీకు విరుద్ధంగా ఇతర సత్య తీర్మానాలకు సహాయపడని వారితో!
2. దైవప్రవక్త ('స'అస)ను అస్సా బిన్తె అబూబక్ర్ సిద్దీఖ్ (ర. 'అన్సా), ముషిక్ రాలైన తన తల్లితో ఎలా వ్యవహరించాలని అడిగారు. అతను ('స'అస) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'నీ తల్లితో రక్త సంబంధాన్ని ఉంచుకో!' ('స'హి'హ్ ముస్లిం, 'స'హి'హ్ బు'ఖారీ) మరొక విషయం ఏమిటంటే బంధువులు కాని సత్యతీర్మానాలతో కూడ న్యాయంగా ప్రవర్తించాలి.
3. చూడండి, 5:51.
4. 6వ హిజ్రీలో జరిగిన 'హుదైబియా ఒప్పందంలో' ఏవ్యక్తి అయినా మక్కానుండి మదీనాకు వెళ్ళిపోతే అవ్యక్తిని మక్కావారు - తిరిగి ఇవ్వమని అడిగితే - ఇవ్వాలి అనే పద్ధతి ఉండింది. కాని అందులో స్త్రీ/ పురుషుల విషయం స్పష్టంగా లేదు. దానిని బట్టి ముస్లింలయి మదీనాకు వచ్చిన స్త్రీలను వావసు ఇవ్వండి అని మక్కా ముషిక్లు కోరగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. వారు కేవలం ఇస్లాం కొరకే వచ్చారని, నిర్ధారణ చేసుకోవాలని ఆజ్ఞ ఉంది. యుక్త వయస్కుడైన పురుషునికి లేక స్త్రీకి తనకు వచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు చాలా మంది ముస్లింల భర్తలు లేక భార్యలు ముషిక్లుగా ఉండేవారు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స'అస) బిద్ 'జైనబ్ (ర. 'అన్సా) భర్త అబుల్ 'అస్ బిన్ రబీ'అ, ముషిక్ గా ఉండేవారు. అతను బద్ యుద్ధపు కొంత కాలం తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాకు వచ్చారు.

సత్యతిరస్కారుల వద్దకు తిరిగి పంపకండి. (ఎందు కంటే) ఆ స్త్రీలు వారికి (సత్యతిరస్కారులకు) ధర్మసమ్మతమైన (భార్యలు) కారు మరియు వారు కూడా ఆ స్త్రీలకు ధర్మసమ్మతమైన (భర్తలు) కారు. కాని, వారు (సత్యతిరస్కారులు), వారికిచ్చిన (మద్రా) మీరు వారికి చెల్లించండి. మరియు వారికి వారి మద్రా ఇచ్చిన తరువాత, ఆ స్త్రీలను వివాహమాడితే మీకు ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు కూడా సత్యతిరస్కారులైన స్త్రీలను మీ వివాహబంధంలో ఉంచుకోకండి.¹ (అవిశ్వాసులుగా ఉండిపోదలచిన) మీ భార్యల నుండి మీరు ఇచ్చిన మహర్ అడిగి తీసుకోండి.² (అలాగే అవిశ్వాసులను, విశ్వాసులైన తమ) భార్యలనుండి మద్రా అడిగి తీసుకోనివ్వండి. ఇది అల్లాహ్ తీర్మానం. ఆయన ఈ విధంగా మీ మధ్య తీర్పుచేస్తున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

11. మరియు ఒకవేళ మీ (విశ్వాసుల) భార్యలలో ఒకామె, మిమ్మల్ని విడిచి సత్యతిరస్కారుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే! (ఆ సత్యతిరస్కారులు, మీరు ఆ స్త్రీలకు చెల్లించిన మద్రా, మీకు వాపసు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే)! ఆ తరువాత మీకు వారితో ప్రతీకారం తీర్చుకొనే అవకాశం దొరికితే (మీరు వారిపై యుద్ధంచేసి విజయం పొందితే)!³ దాని (విజయధనం)

أَنْفَقُوا وَأَلْجَأْنَاهُمْ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُمْ
أُجُورَهُمْ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَافِرِينَ وَسَلُّوا
مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ أَمَّا أَنْفَقُوا إِلَيْكُمْ حُكْمُ اللَّهِ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ①

وَإِنْ فَاتَكُمْ سِيقَىٰ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَلَيْكُمْ قَاتِلُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ وَمِثْلَ
مَا أَنْفَقُوا وَأَلْفَقُوا اللَّهُ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ②

1. 'ఉమర్ (ర'ది. 'అ.) గారి ఇద్దరు భార్యలు ముష్రీకులు. ఈ ఆయత్ అవతరణ తరువాత అతను వారికి విడాకులిచ్చారు.

2. ఒక స్త్రీ ఇస్లాం స్వీకరించగానే ఆమె ముష్రీక్ భర్తతో ఆమె వివాహబంధం వెంటనే తెగిపోతుంది. అతడు ఆమె నుండి తన మద్రా వాపసు తీసుకోవచ్చు.

3. 'అఖబ్ తుమ్ (దీని మరొక వ్యాఖ్యానం): ప్రతీకారం తీసుకునే అవకాశం దొరికితే అంటే, ముష్రీకుల భార్యలు కూడా ముస్లింలై, ముస్లింల దగ్గరికి వస్తే వారి - ఆ ముస్లింలు అయిన స్త్రీల - మద్రా వారి మొదటి ముష్రీక్ భర్తలకు చెల్లించక, దాని నుండి ఏ ముస్లింల భార్యలైతే ముష్రీకులై వెళ్ళిపోయారో ఆ పురుషులకు చెల్లించాలి.

నుండి, ఎవరి భార్యలైతే సత్య తిరస్కారుల పద్ధకు పోయారో వారికి - వారు (తమ భార్యలకు) ఇచ్చిన దానికి (మహ్మదు) సమానంగా - చెల్లించండి. మరియు మీరు విశ్వసించిన, అల్లాహ్‌యందు, భయభక్తులు కలిగి ఉండండి.

12. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వసించిన స్త్రీలు ప్రమాణం (బై'అత్) చేయటానికి నీ వద్దకు వచ్చి, తాము ఎవరినీ అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించమని మరియు దొగతనం చేయమని మరియు వ్యభిచారం చేయమని మరియు తమ సంతానాన్ని హత్యచేయమని మరియు తమచేతుల మధ్య మరియు తమకాళ్ళ మధ్య నిందారోపణ కల్పించమని మరియు ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో నీకు అవిధేయత చూపమని, ప్రమాణంచేస్తే, వారినుండి ప్రమాణం (బై'అత్) తీసుకో¹ మరియు వారిని క్షమించమని అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయిన జాతి వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.² వాస్తవానికి గోరీలలో ఉన్న సత్యతిరస్కారులు, నిరాశచెందినట్లు వారు కూడా పరలోక జీవితంపట్ల నిరాశచెంది ఉన్నారు.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَ أَلَا تُؤْمِنُ بِمَا يَأْتِيكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكُنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقُنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلُنَ أَوْلَادَهُمْ وَلَا يَأْتِينَ بِهَتَّانٍ فِتْنَةٍ يَنْهَ بَيْنَ أَيْدِيَهُمْ وَأَنْجُلِيَهُمْ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ قَبَائِلُهُمْ وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَسْأَلُونَ مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَسْأَلُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ②

1. ఈ విధమైన ప్రమాణం దైవప్రవక్త ('స'అస) ఇస్తాం స్వీకరించి, ముష్రీకులను వదలి వచ్చే స్త్రీలచేత చేయించే వారు. మరియు 8వ హిత్రీలో మక్కా విజయం తరువాత కూడా చేయించారు. కానీ శపథం చేయించేటప్పుడు దైవప్రవక్త ఏ స్త్రీని కూడా ముట్టకోలేదు అంటే చేతిపై చేయిపెట్టి ప్రమాణం చేయించలేదు, కేవలం వారి నోటితో మాత్రమే ప్రమాణం చేయించారు! ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ - 'అయ్'షహ్ (ర. 'అన్సా) కథనం).

2. చూడండి, 58:14.

61. సూరహ్ అస్-సఫ్ఫ

అస్-సఫ్ఫు: పరుస. ఇంతకు ముందు సూరహ్ లో సత్యతిరస్కారులపట్ల ఎలా వ్యవహరించాలో వివరించబడింది. ఈ సూరహ్ లో ధర్మయుద్ధం గురించిన వివరాలున్నాయి. ఈ మదీనా సముదాయంలో ఇది 5వ సూరహ్. దీని పేరు 4వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా ఉహుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. 'స'హాబా(ర'ది.అన్తమ్)లు: 'అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ప్రీతికరమైన కార్యం ఏది?' అని దైవప్రవక్త ('స'అస)ను అడగాలనుకున్నారు. కాని సాహసించలేకపోయారు. అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది, (అ'హ్మద్, తిర్మిజీ). ఇందులో 14 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో నున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ వచిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

2. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దానిని ఎందుకు పలుకుతున్నారు?¹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْلَمُونَ ①

3. మీరు చేయని దానిని పలకటం అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా అసహ్యకరమైన విషయం.

كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَعْلَمُونَ ②

4. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! తన మార్గంలో దృఢమైన కట్టడంవలే బారులుతీరి పోరాడేవారిని ప్రేమిస్తాడు.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا
كَانَتْهُمْ بَنِيَّانٍ مَرْصُوصًا ③

5. మరియు మూసా తన జాతివారితో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవానికి, నేను మీ పద్ధతులను పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడనని రూఢిగా తెలిసికూడా, మీరు నన్ను ఎందుకు బాధిస్తున్నారు?” అయినా వారు ప్రకారంగా

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمُوا لِقَوْلِي وَعَسَى أَنْ تُتَمَسَّكُوا بِأَيْدِيكُمْ فَمَنْ أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ④

1. ఈ ఆయత్ ఉహుద్ యుద్ధరంగంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) అనుమతి లేనిదే తమ స్థానాలను వదలి విజయధనాన్ని ప్రోగు చేసుకోవటానికి వెళ్ళిన 'స'హాబా (ర'ది.అన్తమ్)లను గురించి ఉంది.

అవలంబించినందుకు, అల్లాహ్ వారి హృదయాలను వక్రమార్గంలో పడవేశాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్జను(ఫాసిఖీన్)లకు సన్మార్గం చూపడు.

6. మరియు మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా' (తన జాతివారితో) ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా! నిశ్చయంగా, నేను మీవద్దకు పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుణ్ణి. నాకుపూర్వం, వచ్చిఉన్న తొరాత్ గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తున్నాను. మరియు నా తరువాత అ'హ్మద్' అనే సందేశహరుడు రాబోతున్నాడు, అనే శుభవార్తను ఇస్తున్నాను.” తరువాత అతను (అ'హ్మద్)² వారి వద్దకు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు వారు ఇలా అన్నారు: “ఇది కేవలం స్పష్టమైన మంత్రజాలమే!”

7. తనను ఇస్లామ్ వైపునకు పిలిచినప్పుడు, అల్లాహ్ మీద అవనిందలు మోపేవాని కంటే పరమ దుర్మార్గుడెవడు? మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

8. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్లాంను) తమ

وَاذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يٰبَنِي اِسْرٰٓءٰٓءِلَ اِنِّي رَسُوْلُ
اَللّٰهِ الْيَّكُم مَّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيِّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَمُبَشِّرًا بِرَسُوْلٍ يَّآتِي مِنْ بَعْدِي اِنَّهُ اَحَدُ
فَلَمَّا جَاؤُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝۱

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرٰى عَلٰى اَللّٰهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعٰى
اِلَى الْاِسْلَامِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِيْنَ ۝۲

يُرِيْدُوْنَ لِيُطْفِئُوْا نُوْرَ اَللّٰهِ يٰٓاَوَّٰهٍ هُمْ وَاللّٰهُ مُتِمِّمُوْهُ ۝۳

1. ఇస్రాయిల్ సంతతివారు ఏ విధంగా మూసా ('అ.స.) ఆదేశాలను ఉల్లంఘించారో అదే విధంగా వారు 'ఈసా'('అ.స.)ను కూడా తిరస్కరించారు. అలాంటప్పుడు దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను యూదులు తిరస్కరించడం క్రొత్త విషయమేమీ కాదు. వారి చరిత్ర చూస్తే వారు ఎందరో దైవప్రవక్త ('అ.స.)లను తిరస్కరించారు మరియు కొందరిని చంపారు. 'ఈసా' ('అ.స.) తొరాత్ ను ధృవపరిచారు.
2. 'ఈసా'('అ.స.) తన తరువాత అ'హ్మద్ అనే ప్రవక్త('స'అస) రానున్నాడు, అనే శుభవార్తను వినిపిస్తున్నారు. అతను('స'అస) ఇలా అన్నారు: 'నేను నాతండ్రి, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ప్రార్థన(దు'అ)ను మరియు 'ఈసా'('అ.స.) సూచన(బషారత్)ను, 'అయ్యసర్ అత్తఫాసిర్'. 'హమ్మి అంటే ప్రశంస (praise, laudation). అ'హ్మద్ పదాన్ని దాని ఫా'ఇల్ రూపంలో తీసుకుంటే అల్లాహుతాలాను అందరికంటే అధికంగా స్తుతించేవాడు మరియు మఫ్'డూల్ రూపంలో తీసుకుంటే అత్యధికంగా కొనియాడబడినవాడు, అనే అర్థాలు వస్తాయి, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్).
3. హిందూ ధర్మ గ్రంథాలలో కూడా అ'హ్మద్ అనే అంతుమబ్దుషి రానున్నాడని ఎన్నో చోట్లలో పేర్కొనబడింది.

నోటితో ఊది, ఆర్పివేయాలనుకుంటున్నారు. కాని సత్యతిరస్కారులకు ఎంత అసహ్య కరమైనా! అల్లాహ్ తన జ్యోతిని వ్యాపింపజేయాలని నిర్ణయించుకున్నాడు.

9. ఆయనే, తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపి, దానిని సకల ధర్మాలపై ఆధిక్యత పహించే ధర్మంగా చేశాడు - అది బహు దైవారాధకులకు ఎంత అసహ్యకరమైనా!

10. ఓ విశ్వాసులారా! మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్షనుండి కాపాడే వ్యాపారాన్ని మీకు సూచించాలా?

11. (అది), మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించడం మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీ సంపదలను మరియు మీ ప్రాణాలను వినియోగించి పోరాడటం. మీరు తెలుసుకుంటే! ఇదే మీకు ఎంతో మేలైనది.

12. (ఇలా చేస్తే) ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్రింద సెలయెళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గపనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. మరియు శాశ్వతమైన స్వర్గపనాలలో మంచి గృహాలను ప్రసాదిస్తాడు. అదే ఆ గొప్ప విజయం.

13. మరియు మీకు ప్రీతికరమైన, మరొక (అనుగ్రహం) కూడా ఉంది! (అది) అల్లాహ్ సహాయం మరియు శీఘ్ర విజయం. మరియు ఈ

وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ٥

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تَجَارِكُمْ تُفْسِدُكُمْ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ ٧

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ٨

يَعْرِفُكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكَنَ ظِلْيَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْغَوْزُ الْعَظِيمُ ٩

وَأُخْرَى تَحْيَوْنَهَا أَنْ تَرْضَى مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَيُؤْتَ الْمُؤْمِنِينَ ١٠

1. చూడండి, 3:19.

2. అంటే విశ్వాసం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో జహాద్. ఎందుకంటే వీటిలో కూడా వ్యాపారంలో దొరికినట్లు లాభం దొరుకుతుంది. అది స్వర్గప్రవేశం. దీనికంటే మంచి లాభం ఇంకేముంటుంది. ఇంకా చూడండి, 9:111.

3. చూడండి, 38:50.

శుభవార్తను విశ్వాసులకు తెలుపు.¹

14. ఓ విశ్వాసులారా! మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా తన శిష్యు(హవారియూన్)లకు ఉపదేశించిన విధంగా, మీరు కూడా అల్లాహ్ కు సహాయకులుగా ఉండండి. (ఆయన వారితో ఇలా అన్నాడు): “అల్లాహ్ మార్గంలో నాకు తోడ్పడేవారు ఎవరు?” ఆ శిష్యులు ఇలా జవాబిచ్చారు: “మేము అల్లాహ్ (మార్గంలో) తోడ్పడేవారము!” అప్పుడు ఇస్రాయిల్ సంతతివారిలో ఒక వర్గం వారు విశ్వసించారు, మరొక వర్గంవారు తిరస్కరించారు. తరువాత మేము విశ్వసించిన వారికి, వారి శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా సహాయంచేశాము, కావున వారు ఆధిక్యతను పొందారు! (1/2)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ عَنْ أَنصَارِ اللَّهِ فَأَمْنَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي
إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ
آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ۝

1. మీరు అల్లాహ్ (సు.తా.) మార్గంలో పోరాడితే మీకు విజయం లభిస్తుంది. చూడండి, 47:7 మరియు 22:40 ఇంకా చూడండి, 3:139.

62. సూరహ్ అల్-జుమ్ అహ్

అల్-జుమ్ అహ్: The Congregation, సమావేశం, మతవిధుల నిర్వహణకు కూడిన జనసముదాయం. ఇది ఈ సమూహపు మదీనా సూరాహ్ లలో 6వది. దీని పేరు 9వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. మదీనా ప్రారంభపు కాలంలో (2-4వ హిజ్రీ)లో అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) జుమ్ అహ్ నమాజులో సూరహ్ అల్-జుమ్ అహ్ (62) మరియు సూరహ్ అల్-మునాఫిఖున్ (63) చదివే వారు, ('స'హీహ్ ముస్లిం). ఇందులో 11 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఆకాశాలలోనున్నవి మరియు భూమిలో నున్నవి, సమస్తమూ విశ్వసార్వభౌముడు, ¹ పరమపవిత్రుడు, సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి.

يَسْمِعُ اللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكُ
الْقَدُّوسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

2. ఆయనే ఆ నిరక్షరాస్యులైన ² వారిలో నుండి ఒక సందేశహరుణ్ణి లేపాడు. అతను వారికి ఆయన సూచన(ఆయాత్)లను చదివి వినిపిస్తున్నాడు మరియు వారిని సంస్కరిస్తున్నాడు మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధిస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి వారు, అంతకు పూర్వం స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉండేవారు.

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَلَنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لِقَىٰ صُلًى قَبِيْرِينَ

3. మరియు ఇంకా వారిలో చేరని ఇతరులకు కూడా (బోధించటానికి). మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

وَالْآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

4. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన దానిని

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ

1. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం 2.

2. అల్-ఉమ్మియ్యూన: నిరక్షరాస్యులు. అంటే ఆ కాలంలో అరబ్బులలో చాలామందికి చదవటం వ్రాయటం వచ్చేది కాదు. స్వయంగా దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా నిరక్షరాస్యులే. చూడండి, 7:157-158.

తానుకోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

5. తౌరాత్ బాధ్యత (భారం) మోపబడిన తరువాత దానిపై అమలు చేయలేకపోయిన వారి పోలిక, పుస్తకాల భారాన్ని మోసే ఆ గాడిదవలే ఉంది. (వారు ఆ భారాన్ని భరించారే గానీ, దానిని అర్థం చేసుకోలేక పోయారు). అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను తిరస్కరించిన వారి దృష్టాంతము ఎంతచెడ్డది. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

6. వారితో ఇలా అను: “ఓ యూదులారా! నిశ్చయంగా, ఇతర ప్రజలకంటే మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు (ప్రియమైన వారు (స్నేహితులు) అనే భావం మీకుంటే, మీ (వాదంలో) మీరు సత్యవంతులే అయితే మీరు చావును కోరండి.”¹

7. కాని వారు తాము చేసి పంపుకున్న కర్మల (ఫలితాలకు భయపడి) దానిని ఏ మాత్రం కోరుకోరు!² మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గులను గురించి బాగా తెలుసు.

8. వారితో ఇలా అను: “వాస్తవానికి ఏ చావునుండి అయితే మీరు పారిపోతున్నారో! నిశ్చయంగా, అదే మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది. ఆ తరువాత మీరు, అగోచర మరియు గోచర విషయాలు తెలిసిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకు మరలింపబడతారు, అప్పుడు ఆయన మీరు చేస్తూఉండిన కర్మలను మీకు తెలుపుతాడు.”

9. ఓ విశ్వాసులారా! శుక్రవారం (జుమ్మ అహ్) రోజు నమాజ్ కోరకు పిలుపు ఇవ్వబడినప్పుడు,

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ①

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ كَانُوا يَكْفُرُوهَا كَمَثَلِ الْإِسْكَرِيِّ سَفَّارٍ يَبُسُّ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ①

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَقَبَّلُوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ①

وَلَا يَمْلِكُونَ إِلَّا الْبِقَاعَ مَتَّ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْظَّالِمِينَ ①

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَدْعُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْفِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْوِ الْعِيبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ①

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ جَوْ

1. చూడండి, 5:18 మరియు 2:111.

2. చూడండి, 2 : 94.

మీరు మీ వ్యాపారాలను విడిచి అల్లాహ్ స్మరణ వైపునకు పరుగెత్తండి. మీరు తెలుసుకో గలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది!

10. ఇక సమాజ్ పూర్తి అయిన తరువాత భూమిలో వ్యాపించండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించండి మరియు మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి!

11. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు వ్యాపారాన్ని గానీ లేదా వినోదక్రీడను గానీ చూసినప్పుడు, నిన్ను నిలబడివున్న స్థితిలోనే వదలి పెట్టి, దాని చుట్టు గుమిగూడుతారు.¹ వారితో ఇలా అను: “వినోదక్రీడల కంటే మరియు వ్యాపారం కంటే, అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే ఎంతో ఉత్తమమైనది. మరియు అల్లాహ్ యే జీవనోపాధి ప్రసాదించటంలో అత్యుత్తముడు.”

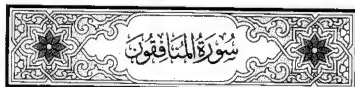
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ①

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَبِهُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ②

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
قَائِمًا ۚ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ مِنَ
الْبِجَارَةِ ۚ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ③

1. ఒక జుమ్ అహ్ రోజు దైవప్రవక్త (స'అస) జుమ్ అహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా) ఇస్తుంటారు. అప్పుడు ఒక వ్యాపార బృందం మదీనాలో ప్రవేశిస్తుంది. అప్పుడు ఖుత్బా వింటున్న వారిలో నుండి చాలా మంది ఉపన్యాసాన్ని వదలి, వస్తువులు అయిపోకముందే త్వరగా కొనుక్కుందాం అనే పేరాశతో వెళ్ళిపోతారు. కేవలం 12 మంది మాత్రమే మస్జిద్ లో మిగిలి పోతారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది.

63. సూరహ్ అల్-మునాఫిఖూన్

అల్-మునాఫిఖూన్: కపటవిశ్వాసులు, వంచకులు, డాంబికులు, ఈ మదీనా సూరాహ్ ల సమూహంలో ఇది 7వది. ఇది ఉహుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో కపటవిశ్వాసులను గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ లోనే పేర్కొ బడింది. ఇందులో 11 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ కపటవిశ్వాసులు (మునాఫిఖూన్) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, ఇలా అంటారు: “నీవు అల్లాహ్ యొక్క సందేశ హరుడవని మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము.” మరియు నిశ్చయంగా, నీవు ఆయన సందేశహరుడవని అల్లాహ్ కు తెలుసు మరియు ఈ కపటవిశ్వాసులు, నిశ్చయంగా అసత్యవాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

2. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకున్నారు. ఆవిధంగా వారు (ఇతరులను) అల్లాహ్ మార్గంనుండి నిరోధిస్తున్నారు. ² నిశ్చయంగా, వారు చేస్తున్న చేష్టలు ఎంతో నీచమైనవి.

3. ఇది నిశ్చయంగా, వారు విశ్వసించిన తరువాత సత్యతిరస్కారులు అవటం మూలంగానే జరిగింది కావున వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేయబడి ఉంది. కనుక వారు ఏమీ అర్థంచేసుకోలేరు. (5/8)

4. * మరియు నీవు గనక వారిని చూస్తే! వారి రూపాలు నీకు ఎంతో అద్భుతమైనవిగా

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا إِنَّمَا هَدَيْتَنَا إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَتَّبِعُ الَّذِينَ
لَكِن يَوْنُ ١

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٢

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ٣

وَإِذَا رَأَوْا تِلْكَ الْفُجُوءَ أَحْصَاهُمْ وَرَأَوْا يَنْقُلُوا أَسْمَاءَهُمْ

1. ఇక్కడ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై మరియు అతని తోటివారిని గురించి చెప్పబడుతోంది.

2. ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 58:16.

కనిపిస్తాయి. మరియు వారు మాట్లాడినప్పుడు, నీవు వారి మాటలను వింటూ ఉండిపోతావు. నిశ్చయంగా, వారు గోడకు ఆనించబడిన మొద్దులవలే ఉన్నారు. వారు ప్రతి అరుపును తమకు వ్యతిరేకమైనదిగానే భావిస్తారు. వారు శత్రువులు, కావున వారిపట్ల జాగ్రత్తగా ఉండు. అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేయుగాక! వారెంత పెడమార్గంలో పడివున్నారు.

5. మరియు వారితో: “రండి అల్లాహ్ ప్రవక్త మీ క్షమాపణ కొరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థిస్తాడు.” అని అన్నప్పుడు, వారు తమ తలలు త్రిప్పుకోవటాన్ని మరియు దురహంకారంతో మరలిపోవటాన్ని నీవు చూస్తావు.

6. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి కొరకు క్షమాపణ కోరినా లేక క్షమాపణ కోరకపోయినా వారి విషయంలో రెండూ సమానమే! (ఎందుకంటే) అల్లాహ్ వారిని ఎంత మాత్రం క్షమించడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అవిధేయులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.²

7. వారే ఇలా అంటూ ఉండే వారు: “అల్లాహ్ సందేశహరుని వద్దనున్న వారిపై మీరు ఖర్చుచేయకుండా ఉంటే! చివరకు వారే చెల్లాచెదురైపోతారు.”³ వాస్తవానికి

لَقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُصْبٌ مُسَدَّدٌ يُمْسِلُونَ كُلَّ صَبَاحٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَادُو فَاحْذَرْهُمْ قَالَتْ لَهُمُ اللَّهُ إِنِّي مُقَوِّمُونَ ①

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ تَعَالَى لِيَتَعَفَّرَ لَهُمُ رَسُولُ اللَّهِ لَوْ أَنَّ رُؤُوسَهُمْ وَرَأْيَهُمْ يَصْطَوْنُ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ②

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ③ إِنَّ اللَّهَ كَذِبُهُنَّ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ④

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُبْعَثُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَفْضَحُوا أَوْ يَلْغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْفَاسِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ⑤

1. ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి, 9:30.

2. చూడండి, 9:80.

3. దైవప్రవక్త (‘స’అస) మదీనా రాకముందు ‘అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైయ్ మదీనావాసుల నాయకుడయ్యే సూచనలుంటాయి. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రాబల్యం హెచ్చయి అతని (‘స’అస) అనుచరు (‘ర’దీ. ‘అహ్మద్’)ల సంఖ్య దినదినానికి పెరుగుటం చూసి, అతడు బాహ్యంగా ముస్లిం అయినా! అతని హృదయంలో దైవప్రవక్త (‘స’అస) మరియు ముస్లింల పట్ల ద్వేషం ఉంటుంది. కావున అతడు వారిని ఎత్తిపోడవటానికి ఏ అవకాశం దొరికినా వదిలేవాడు కాదు. బనీ ము‘నీ తలిఖ్’ గజ్జవ సుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు ఒక అన్నారి మరియు ఒక ముహాజిర్ (‘ర’దీ. ‘అహ్మద్’)ల మధ్య చిన్న కలహం చెలరేగుతుంది. వారిద్దరు తమతమ తెగలవారిని పిలుచుకుంటారు. అప్పుడు సమయం చూసి

ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్త కోశాగారాలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. కాని ఈ కవటవిశ్వాసులు అది గ్రహించలేరు.

8. వారు (కవటవిశ్వాసులు) ఇంకా ఇలా అంటున్నారు: “మనం మదీనా నగరానికి తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత, నిశ్చయంగా గౌరవనీయుల మైన (మనం), అక్కడవున్న తుచ్ఛమైన వారిని తప్పక వెడలగొడ్డాలి.” మరియు గౌరవమనేది అల్లాహ్ కు, ఆయన సందేశహరునికి మరియు విశ్వాసులకు మాత్రమే చెందినది, కాని ఈ కవటవిశ్వాసులకు అది తెలియదు.

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీ సంపదలు, మీ సంతానం మిమ్మల్ని అల్లాహ్ స్మరణనుండి నిర్లక్ష్యంలో పడవేయరాదు సుమా! ఎవరైతే ఇలా నిర్లక్ష్యంలోపడతారో అలాంటి వారే నష్టపడే వారు.

10. మరియు మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం సమీపించి: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మరికొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు! నేను దానధర్మాలు చేసి, సత్పురుషులలో చేరిపోయే వాడిని కదా?” అని పలికే స్థితి రాకముందే, మేము మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఖర్చుచేయండి.

11. కాని ఒక వ్యక్తికి (మరణ) సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి ఏ మాత్రం వ్యవధినివ్వడు. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

يَقُولُونَ لِمَنْ تَجْعَلُ إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ٩

وَأَنْفِقُوا مِنْ تَارَاقُتِكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ يَقُولُ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ١٠

وَكُنْ يُؤْخَرُ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١١

‘అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై అన్నారులతో అంటాడు: ‘చూశారా! మీదే తిని ఇప్పుడు మీ మీదికే వస్తున్నాడు, ఈ ముహాజిరులు! వీరికి పెట్టడం మానేస్తే, మదీనా విడిచిపోతారు!’ ఈ మాటలు ‘జైద్ బిన్-అర్ఖమ్ (ర’దీ.అ.) దైవప్రవక్త(‘స’అస)కు తెలుపుతారు. దైవప్రవక్త(‘స’అస) విచారించగా, ‘అబ్దుల్లాబిన్-ఉబై తాను అలా అనలేదని నిరాకరిస్తాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది, (‘స’హీహ్ బుఖారీ).

64. సూరహ్ అత్-త'గాబుస్

అత్-త'గాబుస్: లాభనష్టాలు. దీనిపేరు 9వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ మొదటి హిజ్రీలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడిందని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సమూహంలో ఇది 8వ సూరహ్. ఈ సూరహ్లో సమాజపు పరస్పర వ్యవహార సంబంధాలు వివరించబడ్డాయి. ఇందులో 18 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఆకాశాలలో నున్న సమస్తమూ మరియు భూమిలోనున్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే మరియు సర్వస్వోత్తాలు ఆయనకే. మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

يَسْبِيحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

2. ఆయనే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు. మీలో కొందరు సత్యతిరస్కారులున్నారు మరియు మీలో కొందరు విశ్వాసులున్నారు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు.¹

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ②

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు మిమ్మల్ని ఉత్తమరూపంలో రూపొందించాడు.² మరియు మీ గమ్యస్థానం ఆయన వైపునకే ఉంది.

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ ③ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ④

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కు హృదయాలలో దాగిఉన్నదంతా తెలుసు.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُعْلِنُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بَدَائَاتِ الصُّدُورِ ⑤

5. ఇంతకు పూర్వం, సత్యాన్ని తిరస్కరించి,

أَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذُوقُوا

తమ కర్మల దుష్ఫలితాన్ని చవిచూసిన వారి వృత్తాంతం మీకు అందలేదా? మరియు వారికి (పరలోకంలో) బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. దీనికి కారణమేమిటంటే, వాస్తవానికి వారివద్దకు వారి ప్రవక్తలు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పటికీ, వారు: “ఏమీ? మాకు మానవులు మార్గదర్శకత్వం చేస్తారా?”¹ అని పలుకుతూ సత్యాన్ని తిరస్కరించి మరలిపోయారు. మరియు అల్లాహ్ కూడా వారిని నిర్లక్ష్యం చేశాడు. మరియు అల్లాహ్ స్వయంసమ్మద్ధుడు, సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడు.

7. సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారు (చనిపోయిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేపబడమని భావిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: “అది కాదు, నా ప్రభువు సాక్షిగా! మీరు తప్పకుండా లేపబడతారు.² తరువాత మీరు (ప్రపంచంలో) చేసిందంతా మీకు తెలుపబడు తుంది. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం.”

8. కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను మరియు మేము అవతరింపజేసిన జ్యోతిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

9. (జ్ఞాపకముంచుకోండి)

సమావేశపు

وَبِالْآيَاتِ هُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا أَأَبْرَهُدُونَنَا كُفْرًا وَتَوَكُّلًا وَاسْتَعْنَى
اللَّهُ وَاللَّهُ عِنْدَ حَمِيدٍ

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّنِي بَعْثُهُمْ أَوْلَىٰ
بِأَرْسَالِي لَمَّا كُنْتُ نَذِيرًا بَمَا
عَمِلُوا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

فَأَمَّا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الْتَوَكَّلْ إِنِّي أَنزَلْنَاهُ
وَاللَّهُ بِمَا نَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

يَوْمَ يَجْعَلُ لِكُلِّ أُمَّةٍ يَوْمَ التَّلَافُوتِ وَمَنْ

1. ఏ విధంగానైతే ఈనాడు కూడా బిద్'అత్ చేసేవారు దైవప్రవక్తను మానవునిగా భావించటం లేదో!
2. ఖుర్ఆన్ లో మూడుసార్లు అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సందేశహారునికి ('స'అస) అదేశించాడు: “నీ ప్రభువు సాక్షిగా చెప్పు: ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) పునరుత్థానం తప్పక చేస్తాడని.’ వాటిలో ఇది ఒకటి.” చూడండి, 10:53, 34:3. అది మీరు ప్రపంచంలో చేసిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫల మివ్వటానికి. ఎందుకంటే చాలామందికి ఈ లోకంలో వారికి తగిన ప్రతిఫలం దొరకదు. దుర్మార్గులు ఇక్కడ శిక్షింపబడకుండా పోవచ్చు. సన్మార్గులకు వారి మంచినలులకు పూర్తి ప్రతిఫలం దొరకక పోవచ్చు! కాని వచ్చే జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరికి వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. పునరుత్థరింపజేయటం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎంతో సులభమైనది.

రోజున ఆయన మీ అందరిని సమావేశ పరుస్తాడు.¹ అదే లాభనష్టాల దినం. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్‌ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో, అలాంటి వాని పాపాలను ఆయన తొలగిస్తాడు. మరియు అతనిని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు, వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం.

10. మరియు ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా సూచన(ఆయాత్)లను అబద్ధాలని నిరాకరిస్తారో, అలాంటి వారు నరకవాసులవుతారు; అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

11. ఏ ఆపద కూడా, అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే సంభవించదు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్‌ను విశ్వసిస్తాడో, అల్లాహ్ అతని హృదయానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్‌కు ప్రతివిషయం గురించి బాగా తెలుసు.

12. మీరు అల్లాహ్‌కు విధేయులై ఉండండి మరియు సందేశహరుణ్ణి అనుసరించండి. ఒకవేళ మీరు మరలిపోతే, (తెలుసుకోండి) వాస్తవానికి మా సందేశహరుని బాధ్యత కేవలం (మాసందేశాన్ని) మీకు స్పష్టంగా అందజేయటం మాత్రమే!

13. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప, మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి!

يَوْمُنْ بِاللهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ
وَيَدْخُلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑩

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑪

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑫

وَاطِيعُوا أَمْرَ الرَّسُولِ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَأَنَّا عَلَى سَوَابِغِنَا الْبُلْعُ الْمُبِينُ ⑬

اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فِئَتَا كُلِّ الْمُؤْمِنِينَ ⑭

1. చూడండి, 11:103. మరియు 56:49-50 పునరుత్థాన దినం, సమావేశదినం ఎందుకు అనబడిందంటే - ఆ రోజు యుగయుగాల ప్రజలందరు ఒకేసారి బ్రతికించి లేపబడతారు. మరియు ఒకేచోట సమావేశపరచబడతారు. అది ఒక పెద్ద మైదానం. ప్రతి ఒక్కడు ఎంతో దూరం వరకు చూడగలుగుతాడు.

14. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, మీ సహవాసులు (అబ్రహాజ్) మరియు మీ సంతానంలో మీ శత్రువులుండవచ్చు! కావున మీరు వారిపట్ల జాగ్రత్త వహించండి. కాని ఒకవేళ మీరు వారి అపరాధాన్ని మన్నించి వారిని ఉపేక్షించి వారిని క్షమించితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత (అని తెలుసుకోండి).

15. నిశ్చయంగా, మీ సంపదలు మరియు మీ సంతానం మీ కొరకు ఒక పరీక్ష. మరియు అల్లాహ్! ఆయన దగ్గర గొప్ప ప్రతిఫలం (స్వర్గం) ఉంది.¹

16. కావున మీరు మీ శక్తిమేరకు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండి, (ఆయన సూచనలను విని), ఆయనకు విధేయులై ఉండండి మరియు (మీ ధనం నుండి) దానం చేస్తే! అది మీ సొంత మేలుకే. మరియు ఎవరైతే తమ హృదయలోభత్వం నుండి రక్షణ పొందుతారో, అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.²

17. ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ కు అప్పుగా మంచి అప్పుఇస్తే, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి తిరిగి మీకు ప్రసాదిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ కృతజ్ఞతలను ఆమోదించేవాడు సహనశీలుడు.

18. ఆయన అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ బాగా తెలిసినవాడు, అపార శక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడు. (3/4)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ
عَدُوَّكُمْ فَأَحْذَرُوا لَهُمْ ۖ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَنَصَحُوا
وَتَعَفَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَ
أَجْرٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَنْفِقُوا خَيْرَ الْأَنْفُسِ ۖ وَمَنْ يُؤْتِكُمْ شَيْءٌ فَمِنْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يَبْضِعْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

عَلِمُ الْغَيْبِ ۚ الشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

1. ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 8:28.

2. ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి, 59:9.

65. సూరహ్ అత్-తలాఖ్

అత్-తలాఖు: విడాకులు. ఈ విషయం 1-7 ఆయతులలో వివరించబడింది. ఇది, ఈ సమూహపు 10 మదీనా చిన్న చిన్న సూరాహ్‌లలో 9వది. దాదాపు 6వ హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 12 ఆయతులు ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'విడాకులు అల్లాహ్ (సు.తా.) దృష్టిలో అనుమతింపబడిన వాటిలో అత్యంత అయిష్టకరమైన విషయం.' (అబూ-దావూద్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమర్ కథనం). చూడండి, 2:228-233.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఓ ప్రవక్తా! మీరు స్త్రీలకు విడాకులు ('తలాఖ్) ఇచ్చేటప్పుడు వారికి, వారి నిర్ణీత గడువు ('ఇద్దత్)తో విడాకులివ్వండి. మరియు ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్కపెట్టండి.¹ మరియు మీ ప్రభువైన అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. వారు బహిరంగంగా అశ్లీల చేష్టలకు పాల్పడితే తప్ప, మీరు వారిని వారి ఇంట్లనుండి వెడలగొట్టకండి మరియు వారు కూడా స్వయంగా వెళ్ళిపోకూడదు.² మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ (నిర్ణయించిన) హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో వాస్తవానికి వాడు తనకు తానే అన్యాయం చేసుకున్నట్లు. నీకు తెలియదు,

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِغَاثَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهُ يُخْرِجَنَّكَ مِنْهَا بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

1. నిర్ణీతగడువుతో అంటే గడువు ప్రారంభం కాగల సమయంలో, నిర్ణీతగడువు లోపల ఆమెతో రాజీపడే అవకాశం ఉండేరీతిలో విడాకులివ్వాలి. ఇబ్నె ఉమర్ (ర'ది.అ.) తన భార్యకు ఋతుప్రావకాలం (బహిష్టు సమయం)లో విడాకులిస్తే దైవప్రవక్త ('స'అస) క్రోధితులయ్యారు. స్త్రీలు పరిశుద్ధులుగా ఉన్నకాలంలో వారితో లైంగిక సంబంధం చేయకముందు విడాకులివ్వాలి అని బోధించారు, ('స. బుఖారీ). ఇక్కడ పేర్కొన్న 'హదీస్' ఈ ఆయత్ వెలుగులో ఉంది. ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్కపెట్టాలి.
2. 'ఇద్దత్ కాలం పూర్తిఅయ్యే వరకు స్త్రీలు తమ భర్త ఇంటిలోనే ఉండాలి. భర్త ఆమె అన్న వస్త్రాల ఖర్చులు భరించాలి.

బహుశా! దాని తరువాత అల్లాహ్ ఏదైనా క్రొత్తమార్గం చూపించవచ్చు!

2. ఇక వారి నిర్ణీత గడువు ముగిసినప్పుడు, వారిని ధర్మప్రకారంగా (వివాహబంధంలో) ఉంచుకోండి, లేదా ధర్మప్రకారంగా వారిని విడిచిపెట్టండి. మరియు మీలో న్యాయవంతులైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగా పెట్టుకోండి. మరియు అల్లాహ్ కొరకు సాక్ష్యం సరిగ్గా ఇవ్వండి. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినమును విశ్వసించే ప్రతివ్యక్తికొరకు, ఈ విధమైన ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు గలవానికి, ఆయన ముక్తిమార్గం చూపుతాడు.

3. మరియు ఆయన, అతనికి, అతడు ఊహించని దిక్కునుండి జీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీద నమ్మకం ఉంచుకున్నవానికి ఆయనే చాలు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన పని పూర్తిచేసి తీరుతాడు. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ ప్రతిదానికి దాని విధి (ఖద్) నిర్ణయించి ఉన్నాడు.

4. మరియు మీ స్త్రీలు ఋతుస్రావపు వయస్సు గడిచిపోయిన వారైతే లేక మీకు

وَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ
وَأَقِيمُوا الشَّاهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ عَلَى اللَّهِ
قَهْرٌ حَسْبُكَ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ
شَيْءٍ قَدْرًا

وَالَّذِينَ يَسْنَنَ مِنَ الْمَيْتَةِ مِنْ نِّسَائِهِمْ إِنْ رُبِمَا

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిమధ్య మళ్ళీ ప్రేమ కలిగించవచ్చు మరియు వారు తిరిగి తమ వివాహబంధాన్ని స్థిరపరచుకోవచ్చు! అందుకే ఒకసారి ఒకే విడాకులివ్వడం ప్రోత్సహించబడింది. మరియు చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం-ఈ ఆయత్ వెలుగులో-మూడు విడాకులు ఒకేసారి ఇవ్వడం నిషేధించబడింది. ఎందుకంటే మొదటి మరియు రెండవ విడాకు తరువాత వివాహాన్ని తిరిగి స్థిరపరచుకోవచ్చు! (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్). ఒక స్త్రీకి అంతకుముందు రెండువిడాకులివ్వబడి ఆ తరువాత మూడవవిడాకు ఇస్తే! అప్పుడు ఆమె తన భర్త ఇంట్లో ఉండజాలదు. మరియు అలాంటి పరిస్థితిలో, ఆమె మరొకపురుషుణ్ణి వివాహమాడకముందు, తిరిగి తన మొదటి భర్తతో వివాహంకూడా చేసుకోజాలదు. ఇది ఫాతిమబిన్ ఖైసర్ (ర. 'అన్బా)కు జరిగిన విషయంతో స్పష్టమవుతోంది. ఆమె భర్త ఆమెకు మూడవసారి విడాకులిచ్చిన తరువాత ఆమె తన భర్త ఇంటినుండి వెళ్ళిపోవటానికి నిరాకరించింది. అప్పుడా విషయం దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికి వస్తే అతనామెను, తన భర్త ఇల్లు విడవమని ఆజ్ఞాపించారు, (అ'హ్మద్, నసాయీ').

దానిని గురించి ఎలాంటి అనుమానం ఉంటే; లేక వారి ఋతుస్రావం ఇంకా ప్రారంభం కాని వారైతే, అలాంటి వారి గడువు మూడు మాసాలు.¹ మరియు గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు వారి కాన్పు అయ్యేవరకు.² మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు గలవానికి ఆయన, అతని వ్యవహారంలో సౌలభ్యం కలిగిస్తాడు.

5. ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, ఆయన దానిని మీపై అవతరింపజేశాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉంటాడో, ఆయన అతని పాపాలను తొలగిస్తాడు. మరియు అతని ప్రతిఫలాన్ని అధికంచేస్తాడు.

6. (నిర్ణీత గడువు కాలంలో) మీ శక్తి మేరకు, మీరు నివసించేచోటనే, వారిని కూడా నివసించనివ్వండి. మరియు వారిని ఇబ్బందులకు గురిచేయడానికి వారిని బాధించకండి. మరియు వారు గర్భవతులైతే, వారు ప్రసవించేవరకు వారిమీద ఖర్చుపెట్టండి. ఒకవేళ వారు మీ బిడ్డలకు పాలు పడుతున్నట్లైతే వారికి వారి ప్రతిఫలం ఇవ్వండి. దాని కొరకు మీరు ధర్మసమ్మతంగా మీ మధ్య సంప్రదింపులు చేసుకోండి. ఒకవేళ మీకు దాని (పాలిచ్చే) విషయంలో ఇబ్బందులు కలిగితే, (తండ్రి) మరొక స్త్రీతో (బిడ్డకు) పాలిప్పించవచ్చు!

7. సంపన్నుడైన వ్యక్తి తన ఆర్థిక స్తోమత ప్రకారం ఖర్చుపెట్టాలి. మరియు

وَعَدَّ تَحَنُّنًا ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ ۖ وَالَّذِي لَا يَحْضُنْ وَأُولَٰئِكَ
الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۝

ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
سُبُلًا ۚ وَيُعْطِ لَهُ أَجْرًا ۝

اسْكُتُوا هُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكُنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ
وَلَا تَضَارُوهُنَّ لِتَضَيُّقٍ عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَٰئِكَ حَمْلًا
فَاقْفُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ
فَأُولُوهُنَّ أَجْرُهُنَّ وَآبُرُؤَابِنَكُمْ يُعْرَضُونَ ۚ وَإِنْ
تَعَاسَى تَمَّ فَسَرِّضْ لَهُ أُخْرَى ۝

لِيَتَّقِيَ دُوسَعَةً مِنْ سَعَتِهِ ۚ وَمَنْ قَلَّ عَلَيْهِ رِزْقُهُ

1. ఋతుస్రావం ప్రారంభంకాని స్త్రీలకు మరియు ఋతుస్రావం ఆగిపోయిన స్త్రీలకు వేచి ఉండే గడువు మూడునెలలు.

2. గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు - విడాకులివ్వబడినా లేక భర్తమరణించినా - ప్రసవించే వరకు! అలాంటి ప్రసవం విడాకుల తరువాత లేక భర్త మరణించిన రెండవరోజు అయినా సరే! ఈ విషయం 'హదీస్'లలో కూడా ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం). ఇతర స్త్రీలు భర్త మరణించిన తరువాత నాలుగు మాసాల పదిరోజులు వేచిఉండాలి. (2:234).

తక్కువ జీవనోపాధి గలవ్యక్తి అల్లాహ్ తనకు ప్రసాదించిన విధంగా ఖర్చుపెట్టాలి. అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తిపై కూడా అతనికి ప్రసాదించిన దానికంటే మించిన భారం వేయడు.¹ అల్లాహ్ కష్టం తరువాత సుఖం కూడా కలిగిస్తాడు.

8. మరియు ఎన్నో నగరవాసులు, తమ ప్రభువు మరియు ఆయన ప్రవక్తల ఆజ్ఞలను తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వాటి ప్రజల నుండి కఠినంగా లెక్క తీసుకున్నాము. మరియు వారికి తీవ్రమైన శిక్షను సిద్ధపరిచాము.

9. కావున వారు తమ వ్యవహారాల దుష్టఫలితాన్ని రుచిచూశారు.² మరియు వారి వ్యవహారాల పర్యవసానం నష్టమే!

10. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠినమైన శిక్షను సిద్ధపరిచి ఉంచాడు. కావున విశ్వాసులైన బుద్ధిమంతులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ వద్దకు హితబోధను (ఖుర్ఆన్ ను) అవతరింపజేశాడు.

11. ఒక ప్రవక్తను కూడా! అతను మీకు స్పష్టమైన అల్లాహ్ సూచన(ఆయాత్)లను వినిపిస్తున్నాడు.³ అది, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని అంధకారాల నుండి వెలుగులోనికి తీసుకురావటానికి. మరియు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారిని, ఆయన క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ అలాంటి వ్యక్తి కొరకు ఉత్తమ జీవనోపాధిని ప్రసాదించాడు.

فَلْيَتَّقِ اللَّهَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ عَنِتُّ عَنْ رَّبِّهَا رَبُّهَا فَاسْتَبْرَأْ
حَسَابًا سَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا تَذَكَّرًا

فَذَاتُ وَبَالٍ أَمْ هَاوَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خَسِرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي
الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّتُخْرَجَ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُخْلَعْ جُلَّةُ جَنَّتِ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ
لَهُ رَزَقًا

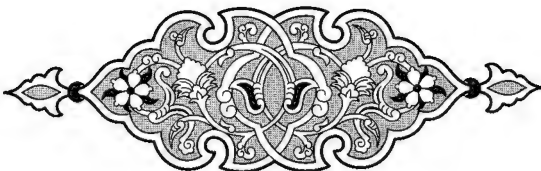
1. చూడండి, 2:233.

2. చూడండి, 64:5.

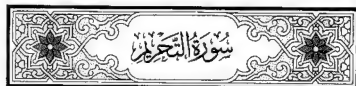
3. ఇక్కడ ప్రవక్త అంటే ముహమ్మద్ ('స'అస).

12. అల్లాహ్‌యే సప్తాకాశాలను మరియు వాటిని పోలిన భూమండలాన్ని సృష్టించి, వాటి మధ్య ఆయన తన ఆదేశాలను అవతరింప జేస్తూ వుంటాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ తన జ్ఞానంతో ప్రతిదానిని పరివేష్టించి వున్నాడని మీరు తెలుసుకోవటానికి. (7/8)

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْطَرُ فِيهِنَّ لِيُعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ۝

66. సూరహ్ అత్-తహ్రిమ్

అత్-తహ్రిమ్ము: నిషేధించటం. ఈ చిన్నచిన్న మదీనాసూరాహ్(57-66)లలో ఇది 10వది మరియు చివరిది. ఇది దాదాపు 7వహిజ్జీలో మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. దీని పేరు మొదటి ఆయత్లోనే వచ్చింది. ఇందులో 12 ఆయతులున్నాయి.

దైవప్రవక్త (స'అస) తమ భార్యలలో ఒకామె 'జైనబ్ బింతె జ'హష్ (ర.'అన్సా) ఇంటికి పోయినప్పుడు, అక్కడ తేనె త్రాగేవారు మరియు అక్కడ కొంత ఎక్కువ కాలం ఆగేవారు. ఈ విషయం 'అయిషహ్ మరియు 'హ'ఫ్ఫ(ర.'అన్సా)లకు, సహించరానిదయ్యింది. ఈ విషయాన్ని వారు మాన్పించదలచి, ఒకరోజు దైవప్రవక్త (స'అస), 'జైనబ్ బింతె జ'హష్ (ర.'అన్సా), ఇంటినుండి వారిలో ఒకామె ఇంటికి రాగానే ఆమె: 'ఓ దైవప్రవక్త (స'అస) మీ నోటినుండి మ'గాఫీర్ (దుర్వాసన గల ఒకపువ్వు) వాసన వస్తుందేమిటి?' అని అన్నది. దానికి దైవప్రవక్త (స'అస): 'నేను తేనె మాత్రమే త్రాగాను! అల్లాహ్ (సు.తా.) సాక్షిగా ఇకముందు నేను తేనె త్రాగను.' అని దానిని తమపై నిషేధించుకున్నారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి, (స'హీహ్ బు'ఖరీ).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నీకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని నీవు ఎందుకు నిషేధించు కుంటున్నావు? ¹ నీవు నీ భార్యల ప్రసన్నతను కోరుతున్నావా? మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

2. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ ప్రమాణాల పరిహారపద్ధతి మీకు నిర్దేశించాడు. ² మరియు అల్లాహ్ యే మీ యజమాని. మరియు ఆయన సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

3. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ప్రవక్త

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِعْرِضْ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَعِيَ
مَوَاطَاتِ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ①

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْسَابِكُمْ وَاللَّهُ
مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ②

وَإِذْ أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا

1. ఈ ఆయత్ ద్వారా విశదమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్త (స'అస)కు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) 'హలాల్' చేసిన దానిని 'హరాం' చేసే అధికారం లేదు.
2. ప్రమాణాలకు పరిహారం ఇచ్చే విధానానికై చూడండి, 5:89. దైవప్రవక్త (స'అస) కూడా పై ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన తరువాత అదే విధంగా పరిహారం ఇచ్చారు, (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్) ఇంకా చూడండి, 2:224.

తన భార్యలలో ఒకామెకు ¹ రహస్యంగా ఒక విషయం చెప్పగా ఆమె దానిని (ఆ రహస్యాన్ని) మరొకామెకు ² చెప్పింది మరియు అల్లాహ్ అతనికి (ప్రవక్తకు) ఆ విషయాన్ని తెలియజేశాడు. (వాస్తవానికి) అతను (ప్రవక్త) ఆ విషయాన్ని (మొదటి) ఆమెకు కొంత తెలిపి, మరికొంత తెలుపలేదు. ఇక అతను (ప్రవక్త, మొదటి) ఆమెకు దానిని (రహస్యం బయటపడిన సంగతిని) తెలిపినప్పుడు, ఆమె (అశ్చర్యపోతూ) అతనితో ఇలా అడిగింది: “ఇది నీకు ఎవరు తెలిపారు?” అతను జవాబిచ్చాడు: “నాకు ఈ విషయం ఆ సర్వజ్ఞుడు, ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపాడు.”³

بَيَّنَّا لَهُ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ
وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا بَيَّنَّاهَا لَهُ قَالَتْ مَنْ
أَبْنَأَكَ هَذَا قَالَ بَيَّنَّا لِلْعَلِيِّ الْحَمِيدِ

4. (ఆ ఇద్దరు స్త్రీలతో ఇలా అనబడింది): “ఒకవేళ మీరిద్దరూ అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే (అది మీ మేలుకే), వాస్తవానికి మీ ఇద్దరి హృదయాలు (ఋజుమార్గం నుండి) తొలగిపోయాయి. ఒకవేళ మీరిద్దరు ప్రవక్తకు విరోధంగా పోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అతని సంరక్షకుడు మరియు జిబ్రీల్ మరియు సత్పురుషులైన విశ్వాసులు అతని (సహాయకులు). మరియు దేవదూతలందరూ కూడా అతని సహాయకులని (తెలుసుకోండి).

إِنْ تَوَّابًا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَعَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظْهَرَ عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

5. “ఒకవేళ అతను (ముహమ్మద్) మీ అందరికీ విడాకులిస్తే! అల్లాహ్, మీకు బదులుగా, మీకంటే మంచి భార్యలను, అతనికి (ప్రవక్తకు) ప్రసాదించగలడు! వారు మంచి ముస్లింలు, విశ్వాసులు, భక్తిపరులు, పశ్చాత్తాపపడేవారు,

عَلَى رُبِّكَ إِنْ طَلَّقَكَ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا
خَيْرًا مِنْكَ مِثْلَ مُسَلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قُتِبَتْ تَبَيَّنَتْ
عِيَالٌ سَابِغَاتٍ تَبَيَّنَتْ وَأَبْكَارٌ

1. 'హఫ్ఫ (ర.'అన్నా).

2. 'అయి'షహ్ (ర.'అన్నా).

3. ఖుర్ఆన్ మాత్రమే కాక ఇతరవిషయాలు కూడా దైవప్రవక్త ('స'అస)కు దివ్యజ్ఞానం ద్వారా తెలియజేయబడేవి.

(అల్లాహ్ ను) ఆరాధించేవారు, వలసపోయే (ఉపవాసాలు చేసే) వారు అయిన విధవలు లేదా కన్యలు అయిఉంటారు!''²

6. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మిమ్మల్ని మరియు మీ కుటుంబంవారిని, మానవులు మరియు రాళ్ళు ఇంధనం కాబోయే నరకాగ్ని నుండి కాపాడుకోండి!³ దానిపై ఎంతో బలిష్ఠులూ, కఠినులూ అయిన దేవదూతలు నియమింపబడి ఉంటారు. వారు అల్లాహ్ ఇచ్చిన ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించరు మరియు వారికిచ్చిన ఆజ్ఞలనే నెరవేరుస్తూ ఉంటారు.

7. ఓ సత్యతిరస్కారులారా! ఈ రోజు మీరు సాకులుచెప్పకండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూఉండిన కర్మలకు, తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతోంది.

8. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ వైపునకు మనఃపూర్వకమైన పశ్చాత్తాపంతో, క్షమాపణ కొరకు మరలితే! మీ ప్రభువు మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్మల్ని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గ వనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا
عَلَىٰ رَبِّكُمْ أَنْ يَتَوَكَّلَ عَنْكُمْ رَبِّائِهِمْ وَيَذْخَلُمُ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ
النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا تَوَكَّلْهُمْ يُسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

1. సాఇ'హత్ కై చూడండి, 9:112.

2. దైవప్రవక్త ('స'అస) భార్య (ర.'అస్సమ్)లలో కేవలం 'అయి'షహ్ (ర.'అస్లా) మాత్రమే కన్య, 'జైనబ్ బిన్ జహ్ష' (ర.'అస్లా) విడాకురాలు మరియు మిగతా భార్యలందరూ విధవలు. అతను ఏ భార్యకు కూడా విడాకులివ్వలేదు.

3. ఇక్కడ విశ్వాసులతో: 'మీరు మీ ఇంటి వారికి ఇస్తాం బోధించండి మరియు సద్వర్తనులుగా ఉండటానికి తగిన శిక్షణ ఇవ్వండి. బిడ్డ ఏడు సంవత్సరాల వాడు అయినప్పుడు నమాజ్ చేయటానికి ప్రోత్సహించండి. పదిసంవత్సరాల వయస్సులో నమాజ్ చేయకుంటే శిక్షించండి.' (అబూదావూద్, తిర్మిజీ). ఇదే విధంగా ఉపవాసాల కోసం మరియు మంచి పనుల కోసం ప్రోత్సహించండి. నరకానికై చూడండి, 74:27.

4. మనఃపూర్వక పశ్చాత్తాపం అంటే: 1) తాము చేసిన పాపాన్ని వదులుకోవాలి. 2) అల్లాహ్ (సు.తా.) ముందు వినఘ్రులై పశ్చాత్తాపపడాలి. 3) మరల దానిని చేయకుండా ఉండాలి. 4) ఒకవేళ దాని సంబంధం మానవులతో ఉంటే, ఎవరి హక్కుకు హాని కలిగిందో, అతనితో క్షమాపణ కోరుకోవాలి. కేవలం నోటితో పశ్చాత్తాపపడితే సరిపోదు.

ఆ రోజు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని అవమానంపాలు చేయడు. వారి కాంతి, వారి ముందు మరియు వారి కుడివైపు నుండి ప్రసరిస్తూ ఉంటుంది.¹ వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు: “ఓ మా ప్రభూ! మా కాంతిని మా కొరకు పరిపూర్ణంచేయి మరియు మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా, నీవే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడవు!”

9. ఓ ప్రవక్తా! నీవు సత్యతిరస్కారులతో మరియు కపటవిశ్వాసులతో ధర్మయుద్ధం చెయ్యి. మరియు వారి విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకమే! అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం.²

10. సత్యతిరస్కారుల విషయంలో అల్లాహ్ నూహ్ భార్య మరియు లూత్ భార్యల ఉదాహరణలను ఇచ్చాడు.³ ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు మా సత్పురుషులైన మా ఇద్దరు దాసుల (వివాహ) బంధంలో ఉండిరి. కానీ ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు వారిద్దరిని మోసగించారు. కావున వారిద్దరు, ఆ ఇద్దరు స్త్రీల విషయంలో అల్లాహ్ ముందు (పరలోకంలో) ఏ విధంగాను సహాయపడలేరు.⁴ మరియు (తీర్పు దినమున) వారితో: “నరకాగ్నిలో ప్రవేశించే వారితో సహా మీరిద్దరు స్త్రీలు కూడా ప్రవేశించండి!” అని చెప్పబడుతుంది.

وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ يُقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نَارًا وَاعْفُ عَنَّا
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ
عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ
وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا
صَالِحِينَ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاسِينَ ۝

1. చూడండి, 57:12-13.

2. చూడండి, 9:73 సత్యతిరస్కారుల మరియు కపటవిశ్వాసుల గమ్యస్థానం నరకమే!

3. లూత్ (అ.స.) భార్య విషయానికై చూడండి, 7:83 మరియు 11:81. నూహ్ (అ.స.) భార్యను గురించి కేవలం ఇక్కడ మాత్రమే చెప్పబడింది. వీరిద్దరు చెడునడవడికి, చెడుచరిత్రవారు కారు, కానీ సత్యతిరస్కారులు.

4. సత్యతిరస్కారులు దగ్గరి బంధువులైనా వారితో సంబంధాలు తెంపుకోవాలి. చూడండి, 11:46.

11. మరియు అల్లాహ్, విశ్వసించిన వారిలో ఫిర్ జెన్ భార్యను ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు.¹ ఆమె ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): “ఓ నా ప్రభు! నా కొరకు నీ వద్ద స్వర్గంలో ఒక గృహాన్ని నిర్మించు! మరియు నన్ను, ఫిర్ జెన్ మరియు అతని చేష్టలనుండి కాపాడు మరియు నన్ను ఈ దుర్మార్గ జాతివారి నుండి కాపాడు.”

12. మరియు ఇబ్రాహీం కుమార్తె మర్యమ్ను² (కూడా ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు) ఆమె తన శీలాన్ని కాపాడుకున్నది. మరియు మేము ఆమెలోకి మా (తరపు నుండి) జీవం (ఆత్మ) ఊదాము.³ మరియు ఆమె తన ప్రభువు సమాచారాలను మరియు ఆయన గ్రంథాలను, సత్యాలని ధృవపరిచింది మరియు ఆమె భక్తిపరులలో చేరిపోయింది.⁴

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَخَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَخَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ٥

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَتْ فَرْجَهَا فَفَعَلْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ لَهَا وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ٦

1. చూడండి, 28:9.

2. చూడండి, 3:33.

3. చూడండి, 21:91.

4. స్త్రీలందరిలో 'ఖదీజా బింత్ 'ఖువైలద్, షాతిమా, మర్యం మరియు ఫిర్ జెన్ భార్య ఆసియహ్ (ర'ది. 'అస్టుమ్)లు, అతి ఉత్తమమైన వారు. (ముస్సద్ అ'హ్మద్). మరొక 'హదీస్': చాలామంది పురుషులు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. కాని స్త్రీలలో కేవలం ఫిర్ జెన్ భార్య ఆసియహ్ మరియు ఇబ్రాహీం కూతురు మర్యం (ర'ది. 'అస్టుమ్)లు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. మరియు 'అయిషహ్ (ర. 'అన్నా) యొక్క బెన్నత్వం ఇతర స్త్రీలపై స'రిద్దు ఇతర ఆహారంపై ఉన్నట్లు ఉంది. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ).

67. సూరహ్ అల్-ముల్క్

ఇంతవరకు 14/15వ పంతు ఖుర్ఆన్ పూర్తి అయ్యింది. ఇక మిగిలిన 1/15 భాగంలో చిన్న చిన్న సూరాహ్‌లు చాలా మట్టుకు మక్కాకు చెందినవి ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో 30 ఆయతులు ఉన్నాయి. అల్-ముల్క్: The Dominion, అధికారం, ఆధిపత్యం, రాజ్యం, సామ్రాజ్యాధిపత్యం, ప్రభుత్వం. ఈ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. దీని గొప్పతనాలను గురించిన 'హదీస్'లు ఎన్నో ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి: “ఒక సూరహ్ 30 ఆయతులది ఉంది. అది మానవునికి సిఫారసు చేస్తుంది, దానివల్ల అతడు క్షమించబడతాడు.” అన్న 'హదీస్' (సునన్ తిర్మిజీ, సునన్ అబూ-దావూద్, ఇబ్నె-మాజా మరియు ముస్నద్ అహ్మద్). మరొక 'హదీస్': “ఖుర్ఆన్‌లో ఒక సూరహ్ ఉంది అది తనను చదివిన వాడిని స్వర్గానికి పంపేవరకు అల్లాహ్‌తో వాదులాడుతుంది.” (మజ్మూ'అ అజ్జవాయిద్ 7/172,) మరొక 'హదీస్': “దైవప్రవక్త ('స'అస) రాత్రి నిద్రపోకముందు సూరహ్ అస్-సజ్జా (32) మరియు సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67) తప్పక చదివే వారు.” మరొక షేఖ్ అల్లానీ సమకూర్చిన 'స'హీహ్ రివాయత్‌లో: “సూరహ్ అల్-ముల్క్ గోరి శిక్షనుండి కాపాడుతుంది. అయితే చదివేవాడు ఇస్లాం ఆజ్ఞలను మరియు విధులను పాటించే వాడై ఉండాలి!” అని ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (*) ఎవరి చేతిలోనయితే విశ్వ సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఉందో! ఆయన సర్వశ్రేష్ఠుడు (శుభదాయకుడు) మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

2. ఆయనే! మీలో మంచిపనులు చేసేవారెవరో పరీక్షించడానికి, చావు-బ్రతుకులను సృష్టించాడు.¹ మరియు ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, క్షమాశీలుడు.

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

3. ఆయనే, ఒకదానిపై ఒకటి ఏడు

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ

1. రూహ్: ఒక విచిత్రమైన శక్తి. దానివాస్తవం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. దాని సంబంధం ఒక శరీరంతో ఏర్పడినప్పుడు అది సజీవిగా పరిగణించబడుతుంది. దాని సంబంధం తెగిపోయిన శరీరం, మృతదేహంగా (నిర్జీవిగా) పరిగణించబడుతుంది. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్నిచ్చి, తరువాత మరణంపజ్జేస్తాడు. ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్ని సరైనవిధంగా ఎవడు వినియోగిస్తాడనేది ఆయన (సు.తా.) పరీక్షిస్తున్నాడు. ఎవడైతే ఈ తాత్కాలిక జీవితాన్ని విశ్వాసం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) విధేయత కోసం వినియోగిస్తాడో వాడు మంచి ప్రతిఫలం పొందుతాడు. అలా చేయని వాడి కొరకు నరకశిక్ష ఉంటుంది.

ఆకాశాలను సృష్టించాడు. ఆ అనంత కరుణామయుని సృష్టిలో నీవు ఎలాంటి లోపాన్నీ చూడలేవు. కావాలంటే మరొకసారి చూడు: “ఏమీ? నీకేమైనా లోపం కనిపిస్తుందా?”

4. ఇంకా, మాటిమాటికీ నీ చూపులు త్రిప్పిచూడు. అది (నీ చూపు) విఫలమై, అలిసిసాలసి తిరిగి నీవైపుకే వస్తుంది.

5. మరియు వాస్తవంగా, మేము భూమికి దగ్గరగా ఉన్న ఆకాశాన్ని దీపాలతో అలంకరించాము. మరియు వాటిని, షైతాన్లను తరిమికొట్టే సాధనాలుగా చేశాము.¹ మరియు వారి(షైతాన్ల)కొరకు మేము భగభగ మండే అగ్ని జ్వాలల శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాము.

6. మరియు తమ ప్రభువు (అల్లాహ్)ను తిరస్కరించే వారికి నరకశిక్ష ఉంది. అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం.

7. వారు అందులోకి విసిరివేయబడి నప్పుడు, వారు దాని (భయంకరమైన) గర్జనను వింటారు. మరియు అది మరిగిపోగుతూ ఉంటుంది.

8. అది దాదాపు ఉద్రేకంతో ప్రేలిపోతూ ఉంటుంది. ప్రతిసారి అందులోకి (పాపుల) గుంపు పడవేయబడినప్పుడు! దాని కాపలాదారులు వారితో: “ఏమీ? మీ వద్దకు ఏ హెచ్చరిక చేసేవాడు రాలేదా?” అని ప్రశ్నిస్తారు.

9. వారంటారు: “ఎందుకు రాలేదు! వాస్తవానికి మా వద్దకు హెచ్చరిక చేసేవాడు వచ్చాడు, కాని మేము అతనిని అసత్యుడవని

الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ قُطُوفٍ ۝

تَمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحٍ
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا ذُرِّيَّتَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝

إِذَا الْقُؤُوفُ فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ۝

كَادَتْ تَذِيرُنْ مِنَ الْعَذَابِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝

قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ
اللَّهُ مِنْ سَمِيٍّ إِنَّهُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝

తిరస్కరించాము మరియు అతనితో ఇలాఅన్నాము: ‘అల్లాహ్ దేనినీ (ఏ దివ్య జ్ఞానాన్ని) అవతరింపజేయలేదు; మీరు కేవలం ఘోర మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు!’”

10. ఇంకా వారు ఇలా అంటారు: “ఒకవేళ మేము వినిఉంటే లేదా గ్రహించిఉంటే, మేము మండే అగ్నిజ్వాలలలో పడివుండే వారితో చేరేవారము కాము కదా!”

11. అప్పుడు వారే స్వయంగా తమ పాపాన్ని ఒప్పుకుంటారు. కావున, భగభగ మండే అగ్నిజ్వాలవాసులు దూరమైపోవు గాక!

12. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అగోచరుడైన తమ ప్రభువుకు భయపడతారో! వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.

13. మరియు మీరు మీ మాటలను రహస్యంగా ఉంచినా సరే! లేక వాటిని వెల్లడిచేసినా సరే! నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలస్థితి బాగా తెలుసు.

14. ఏమిటి? వుట్టించిన వాడికే తెలియదా? మరియు ఆయన సూక్ష్మగ్రాహి, సర్వం తెలిసినవాడు!

15. భూమిని మీ అధీనంలో ఉంచినవాడు ఆయనే! కావున మీరు దాని దారులలో తిరగండి. మరియు ఆయన ప్రసాదించిన జీవనోపాధినితినండి. మరియు మీరు ఆయన వైపునకే సజీవులై మరలి పోవలసి ఉంది.

16. ఏమీ? మీరు నిర్భయంగా ఉన్నారా? ఆకాశాలలో ఉన్నవాడు, మిమ్మల్ని భూమి లోకి అణగద్రొక్కడని, ఎప్పుడైతే అది తీవ్ర కంపనాలకు గురిఅవుతుందో?

وَالْوَالُونَكَاسْمُهُمُ ارْتَعَلُوا مَا كُنَّا فِيْ اصْحَابِ السَّعِيرِ ①

فَاعْتَرَفُوا بِاِذْنِهِمْ فُسْحًا لِاصْحَابِ السَّعِيرِ ②

اِنَّ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمُ الْغَيْبُ لَهُمْ مَعْرَفٌ وَّاَجْرٌ كَبِيرٌ ③

وَاَيُّوَا قَوْلِكُمْ اَوْ اَجْهَرُوْا بِاِنَّهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ④

اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللّٰطِيْفُ الْخَبِيْرُ ⑤

هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ ذَلُوْلًا فَامْسُوْا فِيْ مَنَاكِبِهَا وَكُلُوْا مِنْ رِّزْقِهِ وَاِلَيْهِ الشُّوْرُ ⑥

ءَاَمِنْتُمْ مِّنْ فِي السَّمَاءِ اَنْ يَّخْسِفَ بِكُمْ اَرْضًا فَاَدَّاهِيَ تَمُوْرٌ ⑦

17. లేక, ఆకాశాలలో ఉన్నవాడు, మీపైకి రాళ్ళు కురిపించే గాలివాన పంపడని మీరు నిర్భయంగా ఉన్నారా? నా హెచ్చరిక ఎలాంటిదో అప్పుడు మీరు తెలుసుకోగలరు.

18. మరియు వాస్తవానికి వారికి పూర్వం గతించిన వారు కూడా (ప్రవక్తలను) తిరస్కరించారు. నా పట్టు (శిక్ష) ఎంత తీవ్రంగా ఉండిందో (చూశారా)?

19. ఏమీ? వారు తమ మీద ఎగిరేపక్షులు రెక్కలను ఎలా చాపుతూ ముడుచుకుంటూ, ఎగురుతున్నాయో చూడటం లేదా? ఆ అనంత కరుణామయుడు తప్ప మరెవ్వరూ వాటిని అలా నిలిపి ఉంచలేరు కదా! నిశ్చయంగా ఆయన ప్రతిదానినీ చూస్తున్నాడు!

20. ఏమీ? అనంత కరుణామయుడు తప్ప మీకు సేనవలే అడ్డుగానిలిచి, మీకు సహాయపడగలవాడెవడైనా ఉన్నాడా? ఈ సత్యతిరస్కారులు కేవలం మోసంలో పడివున్నారు.

21. ఒకవేళ ఆయన మీ జీవనోపాధిని అపివేస్తే, మీకు జీవనోపాధి ఇచ్చేవాడు ఎవడున్నాడు? అయినా వారు తలచిరుసు తనంలో మునిగి (సత్యానికి) దూరమై పోతున్నారు.

22. ఏమీ? ఎవడైతే తన ముఖంమీద దేవులాడుతూ నడుస్తాడో, అతడు సరైన మార్గం పొందుతాడా? లేక చక్కగా ఋజు మార్గం మీద నడిచేవాడు పొందుతాడా?

23. వారితో ఇలాఅను: “అయనేమిమ్మల్ని

أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ۝

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٍ ۝

وَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفًّا وَيَقْبِضْنَ أَمْ يَنْسَاهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ۝

أَمِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكُفْرَ الْإِنْفِرُ عُرُورٌ

أَمِنْ هَذَا الَّذِي يَرَّرُّكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِيْقًا بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ۝

أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ۝

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

సృజించాడు. మరియు ఆయనే మీకు వినిపింపజేసిన, దృష్టిని మరియు హృదయాలనూ ఇచ్చాడు. (అయినా) మీరు కృతజ్ఞతలు తెలిపేది చాలా తక్కువ!”

24. (ఇంకా) ఇలా అను: “ఆయనే మిమ్మల్ని భూమిలో వ్యాపింపజేశాడు మరియు ఆయన వద్దనే మీరంతా సమావేశపరచబడతారు.”

25. మరియు వారు ఇలా అడుగుతున్నారు: “మీరు సత్యవంతులే అయితే, ఈ వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేరనున్నది?”

26. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, దాని జ్ఞానం కేవలం అల్లాహ్‌కే ఉంది. మరియు నేను స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే!”

27. తరువాత వారు దానిని సమీపంలో ఉండటం చూసినప్పుడు, సత్యతిరస్కారుల ముఖాలు దుఃఖంతో నిండి నల్లబడిపోతాయి.² మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు దేనినయితే అడుగుతూ ఉండేవారో అది (ఆ వాగ్దానం) ఇదే!”³

28. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ అల్లాహ్ నన్ను మరియు నా తోటివారిని నాశనం చేయనూవచ్చు! లేదా మమ్మల్ని కరుణించనూవచ్చు. కాని సత్యతిరస్కారులను బాధాకరమైన శిక్షనుండి ఎవడు రక్షించగలడు?”

29. వారితో ఇంకా ఇలా అను: “ఆయనే

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢١﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٢﴾

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٣﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٤﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُغَيِّرُ الْقُرْآنَ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ ﴿٢٥﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الْمُتَعَابِ وَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

1. ఇంకా చూడండి, 7:187.

2. చూడండి, 3:106.

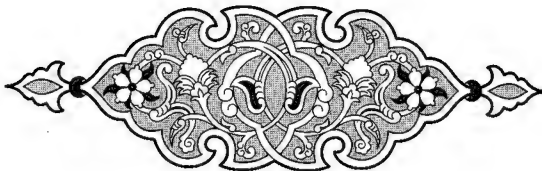
3. చూడండి, 38:16 మరియు 8:32 మొదలైనవి.

అనంత కరుణామయుడు, మేము ఆయననే విశ్వసించాము మరియు ఆయననే నమ్ముకున్నాము. ఇక ఎవరు స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిఉన్నారో త్వరలోనే మీరు తెలుసుకోగలరు!”

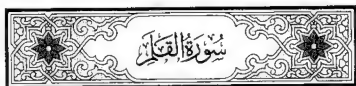
30. వారితో ఇలా అను: “ఎమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ మీ బావులలోని నీరు, భూమిలోనికి ఇంకిపోతే, ప్రవహించే ఈ నీటి ఊటలను మీ కొరకు ఎవడు బయటికి తేగలడు?” (1/8)

فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصَابَكُمْ عَذْرَاءٌ فَهِنَّ
يَأْتِيَنَّكُمْ بِكُلِّ مَعِينٍ ﴿٣١﴾

68. సూరహ్ అల్-ఖలమ్

ఖలమున్: The Pen, కలం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. అవతరణాక్రమంలో ఇది 3వది. సూరహ్ అల్-అల్ఖ (96) యొక్క మొదటి 5 ఆయతుల తరువాత సూరహ్ అల్-ముద్దస్సి'ర్ (74) అవతరింపజేయబడింది. దాని తరువాత ఈ సూరహ్ అల్-ఖలమ్ (68) అవతరింపజేయబడిందని, చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. దీని మరొక పేరు సూరహ్ నూన్. ఇందులో 52 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * నూన్.¹ కలం సాక్షిగా!² వారు
(దేవదూతలు) వ్రాస్తున్నదాని సాక్షిగా!

2. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వలన నీవు (ఓ
ముహమ్మద్) పిచ్చివాడవు కావు!

3. మరియు నిశ్చయంగా, నీకు ఎన్నటికీ
తరిగిపోని ప్రతిఫలం ఉంది.

4. మరియు నిశ్చయంగా, నీవు ఉత్తమమైన
శీలవంతుడవు!³

5. కావున త్వరలోనే నీవు చూడగలవు
మరియు వారు కూడా చూడగలరు;

6. మీలో ఎవరికి పిచ్చి ఉందో!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ۝

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٌ ۝

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ۝

وَأَنْتَ لَعَلَّ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝

فَتَسَوِّرُ وَيُبَيِّرُونَ ۝

يَا أَيُّهَا الْمَقْنُونُ ۝

1. ఖుర్ఆన్ అవతరణలో, అవతరించిన మొదటి బీజ అక్షరం ఇది. ఈ అక్షరం 'నూన్,' ముఖ్యత్వంతో ఉత్తరంలో నిడి.
2. అల్-ఖలమ్: చూడండి, 96:3-5. కొందరు: ఇక్కడ ప్రమాణించేసే కలం, అంటే ఆ మొట్టమొదట సృష్టించబడి, 'విధివాత' వ్రాయమని ఆజ్ఞాపించబడిన కలము, అని చెబుతారు, సునన్ తిర్మిజీ, అల్బానీ ప్రమాణీకం (త'స్టీఫ్).
3. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) నీకు ఆదేశించిన మార్గం(ఇస్లాం)లో నీవు ఉన్నావు. దీని మరొక భావం నీవు మొదటి నుండియే ఉత్తమమైన గుణగణాలు గలవాడవు, సత్యసంధుడవు. 'అయిషహ్(ర.'అన్వా)తో దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క గుణగణాలు మరియు ప్రవర్తనను గురించి ప్రశ్నించగా ఆమె (ర.'అన్వా) అన్నారు: " 'ఖులుఖుహూ ఖుర్ఆన్' అంటే అతని గుణగణాలు ఖుర్ఆన్ కు ప్రతి రూపాలు, ('స.ముస్లిం).

7. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! ఆయనకు ఎవడు మార్గభ్రష్టుడయ్యాడో తెలుసు మరియు ఎవడు సన్మార్గం మీద ఉన్నాడో కూడా ఆయనకు బాగా తెలుసు!

8. కావున నీవు ఈ అసత్యవాదులను అనుసరించకు.

9. ఒకవేళ నీవు (ధర్మం విషయంలో) మెత్తపడితే వారు కూడా మెత్తపడగోరుతున్నారు.¹

10. కావున నీవు ప్రమాణాలు చేసే ప్రతి నీచుడిని అనుసరించకు;

11. చాడీలు చెప్పేవాడిని, ఎత్తిపొడుస్తూ ఉండేవాడిని;

12. మంచిని నిరోధించేవాడిని, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించే పాపిష్టుడిని;

13. నిర్దయుడిని, ఇంతే గాకుండా అపఖ్యాతిగల (నిందార్హుడైన) వాడిని;

14. వాడు ధనవంతుడూ మరియు సంతానభాగ్యంతో తులతూగుతూ ఉన్న వాడు అయినా సరే!

15. ఒకవేళ వాడికి మా సూచనలు (ఆయాత్) వినిపిస్తే, అందుకు వాడు: “ఇవి పూర్వకాలపు కట్టుకథలే!” అని అంటాడు.

16. మేము త్వరలోనే వాడి ముక్కుమీద వాతపెడ్తాము.

17. నిశ్చయంగా, మేము ఆ తోట వారిని పరీక్షించినట్లుగా వీరిని కూడా పరీక్షిస్తాము.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ①

فَلَا تَطْعَمُ الْمَلِئِينَ ②

وَكُذُّوا لَوْ كُذِّبُوا ۚ فَبِمَا هُمْ نُورُونَ ③

وَلَا تَطْعَمُ كُلُّ جَلَّالٍ مَّهْلِينَ ④

هَٰذَا مَثَلٌ ۖ أَتَبْسِفُونَ ⑤

مَتَّٰئٍ ۖ لِلْخَائِرِ مَعَدٍ ۚ إِنَّهُمْ ⑥

عُتِلُّ بَعْدَ ذَٰلِكَ رَبُّنَا ⑦

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ⑧

إِذْ أُنْتَلَىٰ عَلَيْهِ إِلَيْنَا قَالِ ۖ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ⑨

سَنَسِفُهُ عَلَىٰ الْعَرْشِ ⑩

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ ⑪

1. అంటే నీవు (స'అస) ధర్మవిషయంలో కొన్ని సవరణలు చేయటానికి ఒప్పుకుంటే, వారు నీతో రాజీపడటానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

ఎవరైతే తెల్లవారగానే తప్పక దాని పంట
కోసుకుందామని ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నారో!

18. మరియు (అల్లాహ్ కోరితే) అనే,
మినహాయింపుకు తావు ఇవ్వకుండా!

19. కావున వారు పడుకొని ఉండగానే నీ
ప్రభువు తరపునుండి (ఆ తోటపై) ఒక ఆపద
వచ్చిపడింది.

20. దాంతో తెల్లవారే సరికి (ఆ తోట)
పంటకోసిన పొలంవలే మారిపోయింది.

21. తరువాత ఉదయం లేచి వారు
ఒకరితో నొకరు ఇలా చెప్పుకోసాగారు:

22. “మీరు పంటను కోయదలచుకుంటే,
ఉదయమే మీ పొలానికి వెళ్ళండి.”

23. ఆ తరువాత వారు ఒకరితోనొకరు
(ఈ విధంగా) మెల్లగా చెప్పుకుంటూ
బయలుదేరారు.

24. “ఈ రోజు ఏ పేదవాడిని కూడా మీ
దగ్గరకు రానివ్వకండి!”

25. మరియు వారు (పేదవారిని) దగ్గరకు
రానివ్వకూడదని గట్టి నిర్ణయంతో, తెల్లవారు
ర్నూమున బయలుదేరారు.

26. వారు దానిని (తోటను) చూసి ఇలా
వాపోయారు: “నిశ్చయంగా, మనం దారి
తప్పాము!

27. “కాదు కాదు! మనం సర్వం
కోల్పోయాము!”

28. వారిలో మధ్య రకానికి చెందిన వాడు
ఇలా అన్నాడు: “ఎమీ? నేను మీతో అన లేదా?
మీరు ఎందుకు ఆయన (అల్లాహ్) పవిత్రతను

إِذْ أَقْسَمُوا لِبَصَرِمْهَا مُصْبِحِينَ ١٨

وَلَا يَسْتَنْتَوْنَ ١٩

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ٢٠

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ٢١

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ٢٢

إِنْ أَعْدُوا عَلٰى حَرْثِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ٢٣

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ٢٤

أَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَّسْكِينٌ ٢٥

وَعَادُوا عَلٰى حَرْثٍ قَدِيرٍ ٢٦

فَلَمَّا رَأَوْهَا تَاَوَّلُوا إِنَّا لَاصَاتُونَ ٢٧

بَلْ لَعَنَ الْمُحَرِّمُونَ ٢٨

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ٢٩

కొనియాడరని ('ఇన్షా అల్లాహ్' అనరని)?¹

29. వారు ఇలా అన్నారు: “మా ప్రభువు సర్వలోపాలకూ అతీతుడు! నిశ్చయంగా, మేమే దుర్మార్గులము!”

30. తరువాత వారు అభిముఖులై ఒకరి నొకరు నిందించుకొసాగారు.

31. వారు ఇలా వాపోయారు: “అయ్యో! మా పాడుగాను! నిశ్చయంగా, మేము తలబిరుసుతనం చూపాము!

32. “బహుశా! మన ప్రభువు మనకు దీనికి బదులుగా దీనికంటే శ్రేష్ఠమైన దానిని ప్రసాదించవచ్చు! నిశ్చయంగా, మనం మన ప్రభువు వైపునకు (షశ్చాత్తాపంతో) మరలుదాము!”

33. ఈ విధంగా ఉంటుంది శిక్ష! మరియు పరలోకశిక్ష దీని కంటే ఘోరంగా ఉంటుంది. వారు ఇది తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!

34. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారికి వారి ప్రభువువద్ద పరమానందకరమైన స్వర్గ వనాలు ఉంటాయి.

35. ఏమీ? మేము విధేయు (ముస్లిం)లను నేరస్థులతో సమానంగా ఎంచుదుమా?²

36. మీ కేమయింది? మీరు ఏ విధమైన నిర్ణయాలు చేస్తున్నారు?

قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٦٨﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ ﴿٦٩﴾

قَالُوا يَٰوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٧٠﴾

عَلَىٰ رَبِّنَا أَن يُّبَدِلَ لَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٧١﴾

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَٰعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٧٢﴾

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٧٣﴾

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٧٤﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا كَيْفَ يُعَذِّبُونَ ﴿٧٥﴾

1. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఇక్కడ తస్వీహ్ అంటే ఇన్షా అల్లాహ్ - అల్లాహ్ కోరితే! అని అనటమని వ్యాఖ్యానించారు.

2. ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ముస్లిం పదం ఇక్కడ మొట్టమొదటిసారి వచ్చింది. ముస్లిం అంటే అల్లాహ్(సు.తా.)కు విధేయుడై, ఆయన (సు.తా.) ఆజ్ఞాపించిన ఏకదైవ సిద్ధాంతంపై ఉండి, ఆరాధనను కేవలం ఆయన(సు.తా.)కే ప్రత్యేకించుకొని, ఆరాధనలో ఎవ్వరినీకూడా ఆయన(సు.తా.)కు సాటిగా నిలబెట్టకుండా ఉండేవాడు. తనను తాను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) దాస్యానికి మాత్రమే అంకితం చేసుకున్నవాడు. దీని మూల పదం సలాం, అంటే శాంతి.

37. మీ వద్ద ఏదయినా (దివ్య) గ్రంథముందా? దానినుండి మీరు నేర్చుకోవటానికి!

38. నిశ్చయంగా, అందులో మీకు మీరు కోరేదంతా ఉందని?

39. లేక, పునరుత్థానదినం వరకు, మీరు నిర్ణయించుకున్నదే మీకు తప్పక లభిస్తుందని, మేము మీతో చేసిన గట్టిప్రమాణం ఏదైనా ఉందా?

40. వారిలో దీనికి ఎవడు హామీగా ఉన్నాడో అడుగు.

41. లేక, వారికి ఎవరైనా (వారు అల్లాహ్ కు కల్పించిన) భాగస్వాములు ఉన్నారా? ఒకవేళ వారు సత్యవంతులే అయితే తమ ఆ భాగస్వాములను తీసుకురమ్మను.

42. (జ్ఞాపకముంచుకోండి) ఏ రోజయితే పిక్కఎముక తెరిచివేయబడుతుందో! మరియు వారు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటానికి పిలువబడతారో, అప్పుడు వారు (కపటవిశ్వాసులు), అలా (సజ్జా) చేయలేరు!

43. వారి చూపులు క్రిందికి వాలిపోయి ఉంటాయి, అవమానం వారిని ఆవరించి ఉంటుంది. మరియు వాస్తవానికి వారు నిక్షేపంగా ఉన్నప్పుడు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయటానికి ఆహ్వానించబడితే (తిరస్కరించే వారు)!

44. కావున నన్ను మరియు ఈ సందేశాన్ని అబద్ధమని నిరాకరించే వారిని వదలండి. వారు గ్రహించని విధంగా మేము వారిని క్రమక్రమంగా (వివాశం వైపునకు) తీసుకొని పోతాము.¹

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ دُرُّسُونَ ﴿٣٧﴾

إِنْ لَكُمْ فِيهِ لَمَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

أَمْ لَكُمْ إِيْمَانٌ عَلَيْنَا بِالْعَذَابِ إِلَى يَوْمِ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾
إِنْ لَكُمْ لَمَّا تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ رَعِيكَ ﴿٤٠﴾

أَمْ لَكُمْ سُرُكَاةٌ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذُلٌّ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَلِّبْ بِهِدَا الْحَدِيثِ ﴿٤٤﴾
سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. మరియు నేను వారికి కొంత వ్యవధినిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా నా పన్నాగం చాలా దృఢమైనది.¹

46. లేక, (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారిని ఏదైనా ప్రతిఫలం ఇవ్వమని అడుగుతున్నావా? వారికి దాని రుణం భారమవటానికి?

47. లేక, వారివద్ద ఏదైనా అగోచరజ్ఞానం ఉందా?² వారు దానిని వ్రాసి పెట్టడానికి?

48. కావున నీవు నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ కొరకు వేచిఉండు. మరియు నీవు, చేపవాని (యూసుస్)వలే వ్యవహరించకు.³ (గుర్తుకు తెచ్చుకో) అతను దుఃఖంలో ఉన్నప్పుడు (తన ప్రభువును) మొరపెట్టుకున్నాడు.

49. అతని ప్రభువు అనుగ్రహమే గనక అతనికి అందకపోయి ఉంటే, అతడు అవమానకరమైన స్థితిలో (చేపకడుపులో పడిఉండే వాడు కాని మేము అతనిని క్షమించాము). కావున అతడు చౌట (బంజరు) మైదానంలో విసరివేయబడ్డాడు.⁴

50. చివరకు అతని ప్రభువు అతనిని

وَأْمِلْ لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٥٠﴾

أَمْ سَأَلَهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٥٢﴾

فَأَصْبَحَ يَوْمَ رَبِّكَ لِأَتْلُونَ لِمَا صَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٥٣﴾

لَوْلَا أَنْ تَدْرَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٥٤﴾

فَأَجْبَدُهُ رَبِّي فَأَجْعَلُهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٥﴾

1. కైదున్: పన్నుగడ, పన్నాగం, పథకం, యోజన, పూహం. ఇంకా చూడండి, 10:5.

2. 'గైబున్': అగోచరం. ఈ పదం ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ఇక్కడ మొట్టమొదటి సారి వచ్చింది. ఇంకా చూడండి, 96:6.

3. యూసుస్ ('అ.స) యొక్క వివరాల కోసం చూడండి, 21:87 మరియు 37:140.

4. దీని మరొక తాత్పర్యం ఇలా ఉంది: “ఒకవేళ అతనిపై అతని ప్రభువు (సు.తా.) అనుగ్రహమే గనక లేకుంటే! నిశ్చయంగా, అతను అవమానకరమైన స్థితిలో బంజరు మైదానంలో విసరివేయబడేవాడు.” మరొక వ్యాఖ్యానం: “అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి పశ్చాత్తాపపడే సదుద్ధి గనక ఇవ్వకుండా ఉంటే మరియు అతని ప్రార్థన అంగీకరించబడకుండా ఉంటే అతను సముద్రపు అంచున వేయబడకుండా ఉంటే - ఎక్కడైతే అతనికి అహరం ఇచ్చాడో మరియు తీగ పెంచాడో - బంజరు భూమిలో విసరివేయబడిఉండే వాడు. మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) వద్ద అతని పరిస్థితి అవమానకరమైనదై ఉండేది. కాని అతని ప్రార్థన అంగీకరించబడిన తరువాత అతను అనుగ్రహించబడ్డాడు.” ఇంకా చూడండి, 37:143.

ఎన్నుకొని సత్పురుషులలో చేర్చాడు.

51. మరియు ఈ సత్యతిరస్కారులు, ఈ సందేశాన్ని (ఖుర్ఆన్‌ను) విన్నప్పుడు, తమ చూపులతో నీ కాళ్లు ఊడగొడతారా అన్నట్లు (నిన్ను జారించి పడవేసేటట్లు) నిన్ను చూస్తున్నారు.¹ మరియు వారు నిన్ను (ఓ ముహమ్మద్!): “నిశ్చయంగా ఇతడు పిచ్చివాడు!” అని అంటున్నారు.

وَأَن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُفُوتَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

52. కాని సర్వలోకాల (వారికి) ఇదొక హితోపదేశం మాత్రమే! (1/4)

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

1. ఒకవేళ నీకు అల్లాహ్ (సు.తా.) రక్షణయే గనక లేకుంటే! వారిదిష్టి నీకు తగిలేది. (ఇబ్నె-కసీర్). ఇబ్నె-కసీర్ ఇంకా ఇలా వ్రాశారు. దిష్టి తగలటం మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో దానివల్ల నష్టం కలగటం నిజమే. కావున 'హదీస్'లలో దీని నుండి విముక్తి పొందటానికి దు'అలు ఇవ్వబడ్డాయి మరియు ఈ సలహాలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి: ఏదైనా మంచి వస్తువును చూస్తే దిష్టి తగులకుండా ఉండటానికి: 'మాషాఅల్లాహ్' లేక 'బారకల్లాహ్' అనాలి. ఒకవేళ దిష్టి తగిలితే: దిష్టి పెట్టిన వాడు ఒకపాత్రలో స్నానంచేసి ఆ నీటిని దిష్టి తగిలినవాడిమీద పోయాలి. (ఇబ్నె-కసీర్).

69. సూరహ్ అల్-హాజ్జహ్

అల్-హాజ్జహ్: The Reality, The Inevitable, పరమయథార్థం, నిజం, సత్యం, అనివార్య సంఘటన. (ఇది పునరుత్థాన దినానికి గల మరొక పేరు). ఈ సూరహ్ మక్కాలో, సూరహ్ అల్-ముల్క్ (67), తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దాదాపు హిజ్రత్ కు 3-4 సంవత్సరాలకు ముందు. దీనిపేరు మొదటి మూడు ఆయత్లలో పేర్కొనబడింది. ఇందులో 52 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇంకా చూడండి, 37-19, 39-68 చివరి భాగం మరియు 50:21-22.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆ అనివార్య సంఘటన (పునరుత్థానం)!

2. ఏమిటా అనివార్యసంఘటన?

3. మరియు ఆ అనివార్య సంఘటన,
అంటే ఏమిటో నీకేమితెలుసు?

4. స'మూద్ మరియు 'ఆద్ జాతి వారు
అకస్మాత్తుగా విరుచుకుపడే ఆ ఉపద్రవాన్ని
అసత్యమని తిరస్కరించారు.¹

5. కావున స'మూద్ జాతివారైతే ఒక
భయంకరమైన గర్జనద్వారా నాశనం చేయబడ్డారు.

6. మరియు 'ఆద్ జాతివారేమో అతి
తీవ్రమైన తుఫాను గాలి ద్వారా నాశనం
చేయబడ్డారు.

7. ఆయన (అల్లాహ్), దానిని వారి మీద
ఏడు రాత్రులు మరియు ఎనిమిది పగళ్ళ వరకు
ఎడతెగకుండా ఆవరింపజేశాడు.² దానివలన
వారు వేళ్ళతో పెళ్ళగించబడిన ఖర్జూరపు
బోదెలవలే పొడై పోవటం, నీవు చూస్తావు!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ

مَا الْحَاقَّةُ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهِ
إِذْ قَالَ لِأَقْرَبَ

فَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَاهُ
وَأَقْبَلُوا بِطَاغِيَةٍ

وَأَمَّا عَادُ فَاهْتَلَوْا
إِذْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

بِآيَاتِهِمْ
فَخَرَّبَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَلَاثَةَ آيَاتٍ
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
إِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا
وَسَوْفَ نُنَزِّلُ الْغَوَامَ فِیْهَا صُرُجًا
كَانُوهُمْ
أَعْمَارًا تَحْمِلُ خَوَارِجًا

1. 'ఆద్ మరియు స'మూద్ జాతుల సమాచారం కొరకు చూడండి, 7:65-79.

2. చూడండి, 7:78.

8. అయితే ఇప్పుడు వారిలో ఎవరైనా మిగిలి ఉన్నట్లు నీవు చూస్తున్నావా?

9. ఫిర్జాన్ మరియు అతనికి పూర్వం గతించిన వారూ మరియు తలక్రిందులు చేయబడిన నగరాలవారూ,¹ అందరూ గొప్ప నేరాలకు పాల్పడిన వారే.

10. మరియు వారు తమ ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలకు అవిధేయత కనబరచారు, కావున ఆయన వారిని కఠినమైనపట్టుతో పట్టుకున్నాడు.

11. నిశ్చయంగా, ఎప్పుడైతే (నూహ్ తుఫాన్) నీరు హద్దులు లేకుండా ఉప్పొంగి పోయిందో! అప్పుడు మేము, మిమ్మల్ని² పయనించే (నావలో) ఎక్కించాము.

12. దానిని, మీకొక హితబోధగానూ మరియు జ్ఞాపకముంచుకోగల చెవి, దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవటానికి అనువైనదిగా చేశాము.

13. ఇక ఎప్పుడైతే ఒక పెద్ద ధ్వనితో బాకా ఊదబడుతుందో!³

14. మరియు భూమి మరియు పర్వతాలు పైకి ఎత్తబడి ఒక పెద్ద దెబ్బతో తుత్తునియలుగా చేయబడతాయో!

15. అప్పుడు, ఆ రోజున సంభవించ వలసిన, ఆ అనివార్య సంఘటన సంభవిస్తుంది.

16. మరియు ఆ రోజున ఆకాశం బ్రద్దలై పోతుంది మరియు దాని వ్యవస్థ

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ①

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ
بِالْحَاطَةِ ②

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
رَابِيَةً ③

إِنَّا لَمَّا خَلَّاءُ الْمَاءِ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ④

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكُرَةً وَتَعِيَهَا أَذُنٌ
وَإَعْيَةٌ ⑤

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ⑥

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً
وَاحِدَةً ⑦

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ⑧

وَانشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ⑨

1. అంటే లూత్ ('అ.స.) ప్రజలు. సోదోమ్, గొమొర్రా వాసులు చూడండి, 11:69-83.

2. మిమ్మల్ని అంటే మీ పూర్వకులను.

3. అల్-హాజ్జా: ఏ విధంగా సంభవిస్తుందో ఇక్కడ వివరించబడుతోంది. ఇస్రాఫీల్ ('అ.స.) పెద్ద ధ్వనితో బాకా ఊదగానే అది సంభవిస్తుంది.

సడలిపోతుంది.¹

17. మరియు దేవదూతలు దాని ('అర్థ్) ప్రక్కలలో ఉంటారు. మరియు నీ ప్రభువు యొక్క సింహాసనాన్ని ('అర్థ్ను), ఆ రోజు ఎనిమిదిమంది (దేవదూతలు) ఎత్తుకొని ఉంటారు.

18. ఆ రోజు మీరు (తీర్పుకొరకు) హాజరు చేయబడతారు. మీరు దాచిన ఏ రహస్యం కూడా (ఆ రోజు) దాగి ఉండదు.²

19. ఇక ఎవనికైతే తన కర్మపత్రము కుడిచేతిలో ఇవ్వబడుతుందో, అతడు ఇలా అంటాడు: “ఇదిగో నాకర్మపత్రాన్ని తీసుకొని చదవండి!

20. “నిశ్చయంగా, నా లెక్క నాకు తప్పకుండా లభిస్తుందని నేను భావించే వాడిని!”

21. కావున, అతడు సంతోషకరమైన జీవితం గడుపుతాడు.

22. అత్యున్నతమైన స్వర్గవనంలో;³

23. దాని పండ్లగుత్తులు, సమీపంలో వేలాడుతూ ఉంటాయి.

24. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “గడిచిపోయిన దినాలలో మీరు చేసిపంపిన కర్మలకు ప్రతిఫలంగా, ఇప్పుడు మీరు హాయిగా తినండి మరియు త్రాగండి!”

وَالْمَلَائِكَةُ عَلَىٰ أَجْزَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ
فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَبَاتٌ ۝١٧

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ
خَافِيَةٌ ۝١٨

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَٰؤُلَاءِ
أَقْرَبُ وَكَانَ يُحْسِنُ ۝١٩

إِنِّي كُنْتُ مِنَ الْمُلُوقِ ۝٢٠

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝٢١

فِي جَنَّاتٍ عَالِيَةٍ ۝٢٢

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ۝٢٣

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهْنًا بِمَا اسْلَفْتُمْ فِي
الْآيَاتِ الْخَالِيَةِ ۝٢٤

1. అంటే దీని అర్థం ఇలా కావచ్చు. ఆకాశంలోని గ్రహాల వ్యవస్థ సడలిపోతుంది. అవి బద్ధలైపోయి వాటి మధ్య నున్న గురుత్వాకర్షణ శక్తి నశించిపోతుంది.

2. అంటే 'హాజరుచేయబడి, ప్రతివాని కర్మపత్రాలు అతని చేతికిచ్చి వాటి ఆధారంగా అతని తీర్పు జరుగుతుంది. ఆ తీర్పు ప్రకారం అతడు తన గమ్యస్థానానికి (స్వర్గం లేక నరకానికి) పంపబడతాడు.

3. స్వర్గాలలో ఎన్నోదరజాలు ఉన్నాయి. నూరు దరజాలున్నాయని 'హదీస్'లో చెప్పబడింది. దరజా అంటే పర్గం, క్రమం, శ్రేణి, కక్ష్య, లేక తరగతి.

25. ఇక ఎవడికైతే, తన కర్మపత్రం ఎడమచేతికి ఇవ్వబడుతుందో, అతడు ఇలా వాపోతాడు: “అయ్యో నా పాడుగాను! నా కర్మపత్రం అసలు నాకు ఇవ్వబడకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది!

26. “మరియు నా లెక్క ఏమిటో నాకు తెలియకుంటే ఎంత బాగుండేది!

27. “అయ్యో, నా పాడుగాను! అది (ఆ మరణమే) నాకు అంతిమ మరణమై ఉంటే ఎంతబాగుండేది!

28. “నా సంపద నాకేమీ పనికిరాలేదు;

29. “నా అధికారమంతా అంతమైపోయింది!”

30. (అప్పుడు ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడుతుంది): “అతన్ని పట్టుకోండి మరియు అతని మెడలో సంకెళ్ళువేయండి;¹

31. “తరువాత అతనిని భగభగమండే నరకాగ్నిలో వేయండి.

32. “ఆ తరువాత అతనిని డెబ్బైమూరల పొడువుగల గొలుసుతో బంధించండి!”²

33. వాస్తవానికి అతడు సర్వోత్తముడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించేవాడు కాదు.

34. మరియు నిరుపేదలకు ఆహారం పెట్టమని ప్రోత్సహించేవాడు కాదు.

35. కావున, ఈ నాడు అతనికి ఇక్కడ ఏ స్నేహితుడూ లేడు;

36. మరియు అసహ్యకరమైన గాయాల

وَأَمَّا مَنْ أَدْبَرَ كِبَيْهٖ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ
يَلَيْتَنِي كُنْتُ كَبَيْهٖ ۝

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِي ۝

يَلَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ۝

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِي ۝

هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِي ۝

خُذُوهُ فَعَلُّوهُ ۝

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ۝

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا
فَأَسْلُكُوهُ ۝

إِنَّهٗ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝

وَلَا يَعْطُسُ عَلَىٰ طَعَامِ الْيَتَامَىٰ ۝

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَهُنًا حَبِيبٌ ۝

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينَ ۝

1. 'గుల్లాహున్: అతనికి సంకెళ్ళు వేయండి. చూడండి, 13:5, 34:33, 36:8, 40:71.

2. చూడండి, 14:49.

కడుగు తప్ప, మరొక ఆహారమూ లేదు!

37. దానిని పావులు తప్ప మరెవ్వరూ తినరు!

38. కావున, నేను మీరు చూడగలిగే వాటి శపథం చేస్తున్నాను;

39. మరియు మీరు చూడలేనట్టి వాటి (శపథం) కూడా!

40. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) గౌరవనీయుడైన సందేశహరుని (పై అవతరింపజేయబడిన) వాక్కు.

41. మరియు ఇది ఒక కవి యొక్క వాక్కు కాదు. మీరు విశ్వసించేది చాలా తక్కువ.

42. మరియు ఇది ఏ జ్యోతిష్కుని వాక్కు కూడాకాదు! మీరు గ్రహించేది చాలా తక్కువ.

43. ఇది సర్వలోకాల ప్రభువు తరపు నుండి అవతరించింది.

44. ఒక వేళ ఇతను (ఈ ప్రవక్త), మా (అల్లాహ్)ను గురించి ఏదైనా అబద్ధపుమాట కల్పించి ఉంటే!

45. మేము అతని కుడిచేతిని పట్టుకునే వారం.

46. తరువాత అతని (మెడ) రక్తనాళాన్ని కోసేవారం.

47. అప్పుడు మీలోనుండి ఏ ఒక్కడు కూడా అతనిని (మా శిక్షనుండి) కాపాడలేక పోయేవాడు.

48. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) దైవభీతి గలవారికొక హితోపదేశం.

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخِطُؤُنَّ ۝

فَلَا أَفْسُومَ بِمَا تُبْصِرُونَ ۝

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ۝

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ ۝

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۝

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ۝

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ۝

لَا خَدْنَا مِنَّمَا لَدَيْهِنَّ ۝

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنَّمَا الْوَتِينَ ۝

فَمَا يَنْبَغُكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ۝

وَلَئِنَّ لَنَا لَلْآزِفَةَ ۝

49. మరియు నిశ్చయంగా మీలో కొందరు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) అసత్యమని అనేవారు ఉన్నారని మాకు బాగా తెలుసు.

50. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ తిరస్కారం) సత్యతిరస్కారులకు దుఃఖకారణమవుతుంది.

51. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నమ్మదగిన సత్యం.

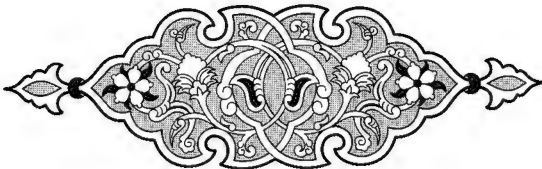
52. కావున నీవు సర్వోత్తముడైన నీ ప్రభువు పవిత్ర నామాన్ని స్తుతించు.

وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِيْنَ ۝٤٩

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِيْنَ ۝٥٠

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِيْنَ ۝٥١

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ۝٥٢

70. సూరహ్ అల్-మ'అరిజ్

అల్-మ'అరిజ్: The Ways of Ascent, అధిరోహణ, ఊర్ధ్వగమన, ఆరోహణ, లేక పైకి వెళ్ళే మార్గాలు. ఈ సూరహ్ పేరు 3వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మధ్య మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 44 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ప్రశ్నించేవాడు,¹ ఆ అనివార్యమైన శిక్షను గురించి ప్రశ్నించాడు;

2. సత్యతిరస్కారులకు ఉన్న (విధించబడే) దాని గురించి; దానిని ఎవ్వడూ తొలగించలేడు.

3. అది ఆరోహణ మార్గాలకు యజమానుడైన అల్లాహ్ తరఫునుండి వస్తుంది.²

4. యాభైవేల సంవత్సరాలకు సమానమైన (ప్రమాణంగల) ఒకరోజులో,³ దేవదూతలు మరియు ఆత్మ(జిబ్రీల్)⁴ ఆయన వద్దకు అధిరోహిస్తారు.

5. కావున (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు సహనంపహించు, ఉత్తమమైన సహనంతో!

6. వాస్తవానికి, వారు (ప్రజలు) అది (ఆ దినం) దూరంగా ఉందని అనుకుంటున్నారు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ

مُقَدَّارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَبِيلًا

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا

1. ఈ ప్రశ్నించే, సత్యతిరస్కారి న'దర్ బిస్-హరిస్ లేక అబూజహల్ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలు అభిప్రాయపడ్డారు. చూడండి, 8:32. అతడు బద్ర్ యుద్ధంలో చంపబడ్డాడు.

2. చూడండి, 76:3.

3. చూడండి, 22:47. అక్కడ నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఒక దినము మీరు లెక్కించే వేయి సంవత్సరాలకు సమానము. ఇంకా చూడండి, 32:5. అల్లాహ్ (సు.తా.) అనంతుడు, అపారుడు, అంతులేనివాడు, కాలపరిమితికి అతీతుడు. పరలోక జీవితంలో మానవునికి కూడా కాలమనే దానికి ఎలాంటి అర్థం ఉండదు.

4. రూ'హ్: దీనిని ఇక్కడ కొందరు వ్యాఖ్యాతలు జిబ్రీల్ ('అ.స.) అన్నారు. మరికొందరు మానవుల ఆత్మలన్నారు. చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

7. కాని మాకది అతిదగ్గరలో కనిపిస్తోంది.

8. ఆ రోజు ఆకాశం మరిగే సీసం (నూనె)వలే అయిపోతుంది.

9. మరియు కొండలు ఏకిన ఉన్నివలె అయిపోతాయి.¹

10. మరియు ప్రాణస్నేహితుడు కూడా తన స్నేహితుని (క్షేమాన్ని) అడగడు.

11. వారు ఒకరినొకరు చూసుకుంటూ ఉంటారు. ఆ రోజు అపరాధి తన సంతానాన్ని పరిహారంగా ఇచ్చి అయినా శిక్షనుండి తప్పించుకో గోరుతాడు;

12. మరియు తన సహవాసిని మరియు తన సోదరుణ్ణి;

13. మరియు తనకు ఆశ్రయమిచ్చిన దగ్గరి బంధువులను;

14. మరియు భూమిలో ఉన్న వారి నందరినీ కూడా ఇచ్చి అయినా, తాను విముక్తి పొందాలని కోరుతాడు.

15. కాని అలా కానేరదు! నిశ్చయంగా, ఆ మండే అగ్నిజ్వాల (అతని కొరకు వేచి ఉంటుంది)!

16. అది అతని చర్మాన్ని పూర్తిగా వలచి కాలివేస్తుంది.

17. అది (సత్యం నుండి) వెనుదిరిగి మరియు వెన్నుచూపి, పోయేవారిని (అందరినీ) పిలుస్తుంది.

18. మరియు (ధనాన్ని) కూడబెట్టి, దానిని

وَنَرَاهُ قَرِيبًا

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعُيُنِ

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا

يُبْصِرُ وَهُمْ يُرِيدُ الْمُجْرِمُ كَافَّةً

عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ يَبْنِيهِ

وَصَاحِبَتَهُ وَأَخِيهِ

وَصَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْفِخُهُ

كَلَّا إِنَّهَا لَأُظْلَى

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى

تَدْعُو أَمِنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى

وَجَمَعَ فَأَوْغَى

దాచే వారిని. (3/8)

19. * నిశ్చయంగా మానవుడు ఆత్రగాడుగా (తొందరపడే వాడిగా) సృష్టించబడ్డాడు;

20. తనకు కీడు కలిగినప్పుడు వాడు ఆందోళన చెందుతాడు;

21. మరియు తనకు మేలు కలిగినప్పుడు స్వార్థపరునిగా ప్రవర్తిస్తాడు.

22. సమాజ్ను ఖచ్చితంగా పారించే వారు తప్ప!

23. ఎవరైతే తమ సమాజ్ను సదా నియమంతో పాటిస్తారో;

24. మరియు అలాంటి వారు, ఎవరైతే తమ సంపదలలో (ఇతరులకు) ఉన్న హక్కును సమ్మతిస్తారో!¹

25. యాచకులకు మరియు లేమికి గురి అయిన వారికి;²

26. మరియు అలాంటి వారికి, ఎవరైతే తీర్పుదినాన్ని సత్యమని సమ్మతారో;

27. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు శిక్షకు భయపడుతారో!

28. నిశ్చయంగా, వారి ప్రభువు యొక్క ఆ శిక్ష; దాని పట్ల ఎవ్వరూ నిర్భయంగా ఉండలేరు!

29. మరియు ఎవరైతే, తమ మర్మాంగాలను కాపాడుకుంటారో!

30. తమ భార్యలు (అ'జ్వాజ్), లేదా

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ۝

إِذَا مَسَّهُ الشُّرُوءُ ۝

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝

إِلَّا الْمُسْلِمِينَ ۝

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۝

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝

وَالَّذِينَ يَصَّدِّقُونَ بَيْعَ الْبَيْنِ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُنُونٍ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَعْمَارِهِمْ حَفِظُونَ ۝

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ

1. అంటే, 'జకాత్ మరియు ఇతర దానధర్మాలు చేసేవారు.

2. ఇటువంటి ఆయత్ కై చూడండి, 51:19.

ధర్మసమ్మతంగా తమ ఆధీనంలో ఉన్న (బానిస) స్త్రీలతో తప్ప¹ అలాంటప్పడు వారు నిందార్థులు కారు.

31. కాని ఎవరైతే వీటినిమించి పోగోరుతారో, అలాంటి వారే మితిమీరి పోయేవారు.

32. మరియు ఎవరైతే తమ అమానతులను మరియు తమ వాగ్దానాలను కాపాడుకుంటారో;

33. మరియు ఎవరైతే తమ సాక్షాత్తుల మీద స్థిరంగా ఉంటారో;

34. మరియు ఎవరైతే తమ సమాజాలను కాపాడుకుంటారో;

35. ఇలాంటి వారంతా సగౌరవంగా స్వర్గవనాలలో ఉంటారు.

36. ఈ సత్యతిరస్కారులకు ఏమయ్యింది? వీ రెండుకు హడావిడిగా, నీ ముందు ఇటూ అటూ తిరుగుతున్నారు?

37. కుడి ప్రక్కనుండి మరియు ఎడమ ప్రక్కనుండి గుంపులుగా;²

38. ఏమీ? వారిలో ప్రతిఒక్కడూ, తాను పరమ సుఖాలుగల స్వర్గవనంలో ప్రవేశింప జేయబడతానని ఆశిస్తున్నాడా?

39. అలా కానేరదు! నిశ్చయంగా, మేము వారిని దేనితో పుట్టించామో వారికి బాగా తెలుసు!

وَأَنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝

فَمَنِ ابْتَغَىٰ زَوَّاجًا فَلَيْسَ الْغُلَامُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝

أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَّمُونَ ۝

قَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مُهْطِعِينَ ۝

عَنِ الْيَسِينِ وَعَنِ الزَّيْنِ ۝

أَيُظْمَرُ كُلُّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةً نَّعِيمٍ ۝

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ ۝

1. ధర్మయుద్ధం (జిహాద్)లో ఖైదీలుగా పట్టుబడ్డవారే బానిసలు, కనుక ఈ కాలంలో, ఇస్లాం నిర్దేశం ప్రకారం, బానిసలు అనబడేవారు అసలు లేరు. ఇంకా చూడండి, 23:5-7, 4:3.
2. దైవప్రవక్త ('స'అస) కాలంలో సత్యతిరస్కారులు అతని సమావేశాలలో వచ్చేవారు. కాని అతని మాటలు విని, వాటిని ఆచరించక ఎగతాళి చేస్తూ గుంపులుగా వెళ్ళిపోయే వారు. మీరు (విశ్వాసులు) కాదు మేమే స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తాము, అని అనేవారు.

40. కావున! నేను తూర్పుల మరియు పడమరల ప్రభువు శపథంచేసి చెబుతున్నాను.¹ నిశ్చయంగా, మేము అలా చేయగల సమర్థులము;

41. వారికి బదులుగా వారికంటే ఉత్తమమైన వారిని వారి స్థానంలో తీసుకు రావటానికి; మరియు మమ్మల్ని మించిపోయే వారు ఎవ్వరూ లేరు.

42. కావున వారిని - వారితో వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినానికి చేరేవరకు - వ్యర్థపు మాటలలో మరియు విలాస వినోదాల్లో విడిచిపెట్టు.

43. ఆ రోజు వారు తమ సమాధులనుండి లేచి, తమ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవటానికి తొందరపడుతూ వేగంగా బయటికి వస్తారు.

44. వారి చూపులు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి, అవమానం వారిని క్రమ్ముకొని ఉంటుంది. అదే వారికి వాగ్దానం చేయబడిన దినం!

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغْرِبِ
إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾

عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ
بِمُسْتَوْفِينَ ﴿٤١﴾

فَذَرَهُمْ خِيَرُوا وَيُلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَعْدَانِ عَمَاءَ كَانَهُمْ إِلَى
نُصْبٍ يُوفُصُونَ ﴿٤٣﴾

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْفَعُهُمْ ذُلُّ ذَلِكَ الْيَوْمِ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

1. చూడండి, 37:5 మరియు 55:17 తూర్పులూ మరియు పడమరలూ అంటే ఒక సంవత్సరపు కాలంలో ప్రతి రోజు సూర్యుడు ఒక కొత్త స్థానం నుండి ఉదయిస్తాడు మరియు ఒక కొత్త స్థానంలో అస్తమిస్తాడు. మరొక వ్యాఖ్యాన మేమిటంటే భూగోళంలోని విభిన్న భాగాలలో సూర్యుడు వేర్వేరు సమయాలలో వరుసగా ఉదయిస్తూ, అస్తమిస్తూ ఉంటాడు.

71. సూరహ్ నూహ్

ఖుర్ఆన్‌లో నూహ్ 'అ.స. (Noah) ప్రస్తావన ఎన్నో సార్లు వచ్చింది. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. చూడండి, 11:25. దీని పేరు మొదటి ఆయత్‌లో ఉంది. ఇందులో 28 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. నిశ్చయంగా, మేము నూహ్‌ను, అతని జాతివారి వద్దకు: “వారిపై బాధాకరమైన శిక్ష రాకముందే వారిని హెచ్చరించు!” అని (ఆజ్ఞాపించి) పంపాము.

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ١

2. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా జాతి ప్రజలారా! నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టంగా హెచ్చరిక చేయటానికి వచ్చిన వాడిని!

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ٢

3. “కావున మీరు అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నన్ను అనుసరించండి.

إِنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنِفُوا وَأَطِيعُوا ٣

4. “అలా చేస్తే ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు. మరియు ఒక నియమిత కాలం వరకు మిమ్మల్ని వదలిపెట్టాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నిర్ణయించిన కాలం వచ్చినపుడు, దానిని తప్పించడం సాధ్యంకాదు. ఇది మీరు తెలుసుకుంటే ఎంత బాగుండేది!”

يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَعًّى إِنِ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْلَا أَلَمْتُ لَكُمْ تَعْلَمُونَ ٤

5. అతను ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నేను నాజాతి వారిని రేయింబవళ్ళు పిలిచాను;

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ٥

6. “కాని, నా పిలుపు, వారి పలాయనాన్ని మాత్రమే హెచ్చించింది.

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ٦

7. “మరియు వాస్తవానికి, నేను వారిని, నీ

وَأِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ

క్షమాభిక్ష వైపునకు పిలిచినప్పుడల్లా, వారు తమ చెవులలో వ్రేళ్ళు దూర్చుకునేవారు మరియు తమ వస్త్రాలను తమపై కప్పుకునేవారు మరియు వారు మొండి వైఖరి అవలంబిస్తూ దురహంకారంలో మునిగి ఉండేవారు.

8. “తరువాత వాస్తవానికి నేను వారిని ఎలుగెత్తి పిలిచాను.

9. “ఆ తరువాత వాస్తవంగా, నేను వారికి బహిరంగంగా చాటి చెప్పాను మరియు ఏకాంతంలో, రహస్యంగా కూడా పిలిచాను.

10. “ఇంకా వారితో ఇలా అన్నాను: ‘మీ ప్రభువును క్షమాపణకై వేడుకోండి, నిశ్చయంగా ఆయన ఎంతో క్షమాశీలుడు!

11. ‘ఆయన మీపై ఆకాశం నుండి ధారాళంగా వర్షాన్ని కురిపింపజేస్తాడు.’¹

12. ‘మరియు మీకు ధన సంపదలలోను మరియు సంతానంలోను వృద్ధినొసంగుతాడు మరియు మీకొరకు తోటలను ఉత్పత్తిచేస్తాడు మరియు నదులను ప్రవహింపజేస్తాడు.’”

13. మీకేమయింది? మీరు అల్లాహ్ మహత్త్వమును ఎందుకు ఆదరించరు?²

14. మరియు వాస్తవానికి ఆయనే, మిమ్మల్ని విభిన్న దశలలో సృష్టించాడు.³

15. ఏమీ? మీరు చూడటం లేదా? అల్లాహ్ ఏడు ఆకాశాలను ఏ విధంగా అంతస్తులలో

فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَعَسُوا إِنِّي أَنَا اللَّهُ وَاصَرُّو
وَاسْتَكْبَرُوا اسْتَكْبَارًا ۝

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَرًا ۝

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۝

فَقُلْتُ اسْعَوْا إِلَىٰ رَبِّكُمْ إِنَّهُ كَانْ عَقَّارًا ۝

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ۝

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ۝

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ
سَمَوَاتٍ طِبَاقًا ۝

1. ఈ ఆయత్ ఆధారంగా కొందరు విద్వాంసులు ఈ సూరహ్ను వర్షం కొరకు చేసే నమాజ్లో చదువటం ముస్తహబ్ అని అంటారు. ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 11:52.
2. వఖూదున్: అంటే మహత్త్వం, ప్రభావం, ప్రతాపం, ఘనత.
రజా: అంటే లక్ష్యపెట్టు, ఆదరించు భయపడు.
3. చూడండి, 22:5, 23:14 మొదలైనవి.

సృష్టించాడో!¹

16. మరియు వాటి మధ్య చంద్రుణ్ణి (ప్రతిబింబించే) కాంతిగాను మరియు సూర్యుణ్ణి (వెలిగే) దీపంగాను చేశాడు!²

17. మరియు అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని భూమి(మట్టి)నుండి³ ఉత్పత్తిచేశాడు!

18. తరువాత ఆయన మిమ్మల్ని అందులోకే తీసుకొనిపోతాడు మరియు మిమ్మల్ని దానినుండి (బ్రతికించి) బయటికి తీస్తాడు!

19. మరియు అల్లాహ్ యే మీ కొరకు భూమిని విస్తరింపజేశాడు.

20. మీరు దానిపై సున్న విశాలమైన మార్గాలలో నడవటానికి.

21. నూహ్ ఇంకా ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! వాస్తవానికి వారు నా మాటను ధిక్కరించారు. మరియు వాడిని అనుసరించారు, ఎవడి సంపద మరియు సంతానం వారికి కేవలం నష్టం తప్ప మరేమి అధికంచేయదో!

22. “మరియు వారు పెద్దకుట్ర పన్నారు.⁴

23. “మరియు వారు ఒకరితోనొకరు ఇలా అనుకున్నారు: ‘మీరు మీ ఆరాధ్యదైవాలను విడిచిపెట్టకండి. వద్దే మరియు సువా‘అ, య‘గూస్, య‘డోబ్ మరియు నల్లను విడిచిపెట్టకండి!’

24. “మరియు వాస్తవానికి, వారు చాలా

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ
سِرَاجًا ﴿١٦﴾

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾

لَتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ كَمْ
يَزِيدُ مَالَهُ وَلَوْلَا الْعَصَاةُ الْإِنْسَانُ ﴿٢١﴾

وَمَكْرُؤًا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿٢٢﴾

وَقَالُوا الْآلَاءُ دُرُورٌ وَالْهَاتِكُمْ أَكَاذِبٌ وَدُّوا
وَلَا سَوَاعَاةَ وَلَا يَمُوتُ وَيَعُوذُ وَيَسْتُرُ ﴿٢٣﴾

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ

1. చూడండి, 67:3.

2. చూడండి, 10:5.

3. అంటే భూమిలో ఉన్న మూల పదార్థాలనుండి.

4. నూహ్ (అ.స.)ను చంపటానికి కుట్రపన్నారని కొందరి అభిప్రాయం.

మందిని తప్పదారిలో పడవేశారు. కావున (ఓ నా ప్రభూ!): “నీవు కూడా ఈ దుర్మార్గులకు కేవలం వారి మార్గభ్రష్టత్వాన్నే హెచ్చించు!”

25. వారు తమ పాపాల కారణంగా ముంచివేయబడ్డారు మరియు నరకాగ్నిలోకి త్రోయబడ్డారు, కావున వారు అల్లాహ్ తప్ప తమను కాపాడే వారినెవ్వరినీ పొందలేక పోయారు.

26. మరియు నూహ్ ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! సత్యతిరస్కారులలో ఒక్కరిని కూడా భూమి మీద పడలకు.”¹

27. “ఒకవేళ నీవు వారిని పదలిపెడితే, నిశ్చయంగా, వారు నీ దాసులను మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తారు. మరియు వారు పాపులను మరియు కృతఘ్నులను మాత్రమే పుట్టిస్తారు.

28. “ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ, నా తల్లి దండ్రులను మరియు విశ్వాసిగా నా ఇంటిలోనికి ప్రవేశించే వానిని మరియు విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను, అందరినీ క్షమించు. మరియు దుర్మార్గులకు వినాశం తప్ప మరేమీ అధికంచేయకు!” (1/2)

الْأَضْلَٰكِ ۝

مِمَّا خَطَبْتَهُمْ أُعْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا ۚ فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ۝

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنْ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ۝

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا أَفَاجِرًا كَفَّارًا ۝

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۖ وَلَا تَتْرِكْ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارَكًا ۝

72. సూరహ్ అల్-జిన్న్

ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది చివరి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. దాదాపు ప్రస్తానం (హిజ్రత్)కు రెండు సంవత్సరాలకు ముందు. మక్కావారు తిరస్కరించినందుకు దైవప్రవక్త ('స'అస) ధర్మప్రచారం చేయటానికి 'తాయఫ్'కు వెళ్తారు. కాని 'తాయఫ్' వాసులు అతనిని అవమానిస్తారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) అల్లాహ్(సు.తా.)ను ప్రార్థిస్తారు. దాదాపు రెండు నెలల తరువాత యస్'రిబ్ (మదీనా) నుండి కొందరు వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరిస్తారు. వారు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను మదీనాకు రమ్మని ఆహ్వానిస్తారు. ఇందులో 28 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * (ఓ ప్రవక్తా!) ఇలా అను: “నాకు ఈ విధంగా దివ్యసందేశం పంపబడింది; నిశ్చయంగా ఒక జిన్నాతుల సమూహం,¹ దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విని, తమ జాతివారితో ఇలా అన్నారు: ‘వాస్తవానికి మేము ఒక అద్భుతమైన పరనాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) విన్నాము!

قُلْ أُوْحِيَ إِلَيَّ إِلَهُكُمْ فَقَرَأْ مِنْ الْجُودِ فَقَالُوا لَا سَمْعًا وَلَا أَعْيُنًا

2. “ ‘అది సరైనమార్గం వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తుంది. కావున మేము దానిని విశ్వసించాము.² మరియు మేము మా ప్రభువుకు ఎవ్వడిని కూడా భాగస్వామిగా సాటి కల్పించము.

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرَكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ۝

3. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మా ప్రభువు వైభవం ఎంతో ఉన్నతమైనది. ఆయన ఎవ్వడినీ

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً

1. నఫరున్: అంటే 3నుండి 10 వరకు ఉండే సంఖ్యల సమూహం. నఖ్లాల లోయలో దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరు(ర'ది.అష్హమ్)లతో సహా ఫజ్ నమా'జ్ చేస్తుండగా అక్కడి నుండి కొందరు జిన్నాతులు పోతూ వారి ఖుర్ఆన్ విని ప్రభావితమయి విశ్వసిస్తారు. ఈ విషయం 46:29లో వచ్చింది. జిన్నాతులు ఖుర్ఆన్ విన్నది దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తెలియదు. అది వ'హీ ద్వారా తెలుపబడిందని ఇక్కడ పేర్కొనబడింది.

2. ఖుర్ఆన్ ను వినగానే జిన్నాతులు విశ్వసించారు. కాని మానవులు మాత్రం దానిని మళ్ళీమళ్ళీ వినికూడా విశ్వసించడం లేదు.

భార్య(సాహిబతున్)గా గానీ, కుమారునిగా గానీ చేసుకోలేదు.

4. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మనలోని అవివేకులు, కొందరు అల్లాహ్ విషయంలో దారుణమైన మాటలు పలుకుతున్నారు.

5. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మనం మానవులు గానీ, జిన్నాతులు గానీ అల్లాహ్ ను గురించి అబద్ధం పలకరని భావించేవారము.

6. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మానవులలో నుండి కొందరు పురుషులు, జిన్నాతులలో నుండి కొందరు పురుషుల శరణువేడుతూ ఉండేవారు. ఈ విధంగా వారు, వారి (జిన్నాతుల) తలబిరుసుతనం మరింత అధికమే చేసేవారు.¹

7. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, వారు (మానవులు) కూడా మీరు (జిన్నాతులు) భావించినట్లు, అల్లాహ్ ఎవ్వడినీ కూడా సందేశహరునిగా పంపడని భావించారు.

8. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఆకాశాలలో (రహస్యాలను) తొంగి చూడటానికి ప్రయత్నించినపుడు, మేము దానిని కఠినమైన కావలివారితో మరియు అగ్నిజ్వాలలతో నిండి ఉండటాన్ని చూశాము.²

9. “ ‘మరియు వాస్తవానికి పూర్వం అక్కడి

وَلَا وَلَدًا ۝

وَأَنَّهُ كَانَ يَفْعُلُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ۝

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنِّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ۝

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا فِيهَا مَلَأَةً حِرَاسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ۝

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمَرِ فَمِنَ

1. చివరి వాక్యానికి కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ విధముగా తాత్పర్యం చెప్పారు: ‘కాని వారు, వారి (మానవుల) పాపాన్ని అవిశ్వాసాన్ని మరింత అధికంచేశారు.’ ఇస్లాంకు ముందు అరబ్బులు తమ ప్రయాణాలలో ఎక్కడైనా ఆగితే, అక్కడి జిన్నాతులతో శరణు కోరేవారు. ఇస్లాం దీనిని నిషేధించింది. మరియు కేవలం ఒకే ఒక్క ప్రభువు, అల్లాహ్ (సు.తా.)తో శరణుకోరటాన్ని మాత్రమే విధిగా చేసింది.

2. చూడండి, 15:17-18 ఆకాశాలలో దైవదూత (‘అలైహిమ్.స.)లు, ఇతరులు అక్కడి మాటలు వినకుండా కావలా కాస్తూఉంటారు. మరియు ఈ అగ్ని కణాలు (షుహుబున్-షిహాబున్ యొక్క బ.వ.), ఆకాశాలలోని మాటలు వినటానికి పైకిపోయే జిన్నాతులపై పడతాయి.

మాటలు వినటానికి మేము రహస్యంగా అక్కడ కూర్చునే వారం.¹ కాని ఇప్పుడు ఎవడైనా (రహస్యంగా) వినే ప్రయత్నం చేస్తే, అతడికొరకు అక్కడ ఒక అగ్ని జ్వాల పొంచిఉంటుంది.²

10. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, భూమిలో ఉన్న వారికి ఏదైనా కీడు ఉద్దేశింపబడిందా, లేక వారి ప్రభువు వారికి సరైనమార్గం చూప గోరుతున్నాడా, అనే విషయం మాకు అర్థం కావడం లేదు.

11. “ ‘మరియు వాస్తవానికి, మనలో కొందరు సద్వర్తనులున్నారు, మరికొందరు దానికి విరుద్ధంగా ఉన్నారు. వాస్తవానికి మనం విభిన్నమార్గాలను అనుసరిస్తూ వచ్చాము.³

12. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ నుండి భూలోకంలో తప్పించు కోలేము అని అర్థంచేసుకున్నాము. మరియు పారిపోయి కూడా ఆయన నుండి తప్పించుకోలేము.

13. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మేము ఈ మార్గదర్శకత్వాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) విన్నప్పుడు దానిని విశ్వసించాము. కావున ఎవడైతే తన ప్రభువును విశ్వసిస్తాడో అతడికి తన సత్కర్మల ఫలితంలో నష్టాన్ని గురించి మరియు శిక్షలో హెచ్చింపును గురించి భయపడే అవసరం ఉండదు.

14. “ ‘మరియు నిశ్చయంగా, మనలో

يُسْمِعُ الْآنَ يَجِدُ لَهُ شَهَادًا ۝۱

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ
أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝۲

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كُفَّاءٌ
طَرَائِقَ بَدَدًا ۝۳

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نُعْزِلَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنِ
نُعْزِلَهُ هَرَبًا ۝۴

وَأَنَّا لَمَسَمِعْنَا الْهُدَىٰ أَمْكَابَهُ فَمِنْ قَوْمٍ
بِرٍّ فَلَا فِتْنًا يَخْشَوْنَ اللَّهَ هَمِيمًا ۝۵

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسَبِّحُونَ وَمِمَّا الْقَاطِعُونَ فَمِنْ أَسْلَمٍ

1. మరియు ఆకాశాల మాటలు విని జ్యోతిష్యులకు చెప్పేవారము. వాటిలో వారు తమ వైపునుండి నూరు అబద్ధాలు కలిపి చెప్పేవారు.

2. కాని దైవప్రవక్త (స'అస) వచ్చిన తరువాత నుండి ఈ పని ఆవబడింది. ఇప్పుడు ఎవడైనా పైకి పోవటానికి ప్రయత్నిస్తే అగ్నికణం అతనిపై పడుతుంది.

3. జిన్నాతులలో కూడా వేర్వేరు జాతులవారు, యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లింలు మరియు సత్యతిరస్కారులు మొదలైనవారు ఉన్నారు.

కొందరు అల్లాహ్ కు విధేయులైన వారు (ముస్లింలు) ఉన్నారు. మరి కొందరు నిశ్చయంగా, అన్యాయపరులు¹ (సత్యానికి దూరమైనవారు) ఉన్నారు. కావున ఎవరైతే అల్లాహ్ కు విధేయత (ఇస్లాం)ను అవలంబించారో, అలాంటి వారే సరైనమార్గాన్ని కనుగొన్న వారు!² ”

15. మరియు అన్యాయపరులే (సత్యానికి దూరమైనవారు) నరకానికి ఇంధనమయ్యే వారు!²

16. ఒకవేళ వారు (సత్యతిరస్కారులు) ఋజుమార్గం మీద స్థిరంగా ఉన్నట్లైతే, మేము వారిపై పుష్కలంగా నీటిని కురిపించేవారము.

17. దానితో వారిని పరీక్షించటానికి! మరియు ఎవడైతే తన ప్రభువు ధ్యానం నుండి విముఖుడవుతాడో, ఆయన వానిని తీవ్రమైన శిక్షకు గురిచేస్తాడు.

18. మరియు నిశ్చయంగా, మస్జిదులు అల్లాహ్ కొరకే ప్రత్యేకించబడ్డాయి. కావున వాటిలో అల్లాహ్ తో బాటు ఇతరులెవ్వరినీ ప్రార్థించకండి.

19. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ యొక్క దాసుడు (ముహమ్మద్) ఆయన (అల్లాహ్)ను ప్రార్థించటానికి నిలబడినప్పుడు, వారు (జిన్నాతులు) అతనిచుట్టు దట్టంగా (అతని ఖుర్ఆన్ పఠనాన్ని వినటానికి) గుమిగూడుతారు.³

فَأُولَٰئِكَ نَجْزِي رِجْزًا ۖ

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ۖ

وَأَن لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِيَهُمْ مِّنَّا عَذَابًا ۖ

لِنَقْصِرَهُمْ فِيهِ ۖ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ۖ

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ۖ

وَإِنَّ لَهُ لِنَاصًا مَّعَهُ يَدْعُوهُ كَادُوا يُكَذِّبُونَّ عَلَيْهِ لَيْدًا ۖ

1. భాసితూన్: ఈ పదానికి - సందర్భాన్ని బట్టి - న్యాయపరులు, అన్యాయపరులు అనే రెండూ అర్థాలు వస్తాయి. ఈ సందర్భంలో అన్యాయపరులు, లేక సన్మార్గంనుండి లేక సత్యం నుండి విముఖులైనవారు అనే అర్థంలో వాడబడింది.
2. అంటే జిన్నాతులలో కూడా నరకం మరియు స్వర్గంలోకి పోయేవారున్నారు. సత్యతిరస్కారులు నరకంలోకి మరియు విశ్వాసులు స్వర్గంలోకి పోతారు.
3. దీని మరొక తాత్పర్యంలో: “(మానవులు మరియు జిన్నాతులు) అల్లాహ్ (సు.తా.) దాసుడు

20. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా నేను, నా ప్రభువును మాత్రమే ప్రార్థిస్తాను మరియు ఆయనకు ఎవ్వరినీ సాటి కల్పించను.”¹

21. వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, మీకు కీడుచేయటం గానీ, లేదా సరైన మార్గం చూపటం గానీ నా వశంలో లేదు.”

22. ఇంకా ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, నన్ను అల్లాహ్ నుండి ఎవ్వడునూ కాపాడలేడు మరియు నాకు ఆయనతప్ప మరొకరి ఆశ్రయం కూడా లేదు;

23. “(నా పని) కేవలం అల్లాహ్ ఉపదేశాన్ని మరియు ఆయన సందేశాన్ని అందజేయటమే!” ఇక ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘిస్తాడో! అతడు నిశ్చయంగా, నరకాగ్నికి గురి అవుతాడు; అందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటాడు.

24. చివరకు వారికి వాగ్దానం చేయబడిన దానిని వారు చూసినప్పుడు, ఎవరి సహాయకులు బలహీనులో, మరెవరి వర్గం సంఖ్యాపరంగా తక్కువో వారికి తెలిసిపోతుంది.²

25. ఇలా అను: “మీకు వాగ్దానం చేయబడిన (శిక్ష) సమీపంలోనే రానున్నదో, లేక దాని కొరకు నా ప్రభువు దీర్ఘకాలవ్యవధి

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ۝

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ۝

قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝

إِلَّا بَعْلًا مِّنْ اللَّهِ وَرِسَالَةً ۚ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ۝

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعَفَ نَصْرَهُمْ وَأَقْلَعَ عَدْوَهُ ۝

قُلْ إِنْ أَدْرَيْتُمْ أَقْرَبُ مِمَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ۝

(ముహమ్మద్ 'స'అస, అల్లాహుతా'అలాను) ప్రార్థించటానికి నిలబడినపుడు అతని చుట్టూ దట్టంగా గుమిగూడి (అల్లాహ్ జ్యోతిని తమ నోట్లతో ఊది ఆర్పివేయగోరుతారు).” అని ఉంది. ఈ తాత్పర్యం ఇబ్నె-అబ్బాస్, ముజాహిద్, సయ్యద్ బిన్-జుబైర్ మరియు ఇబ్నె-జైద్ (ర'ది. 'అష్ఠమ్)లు ఇచ్చారు. ఇబ్నె-జరీర్ (ర'హ్మ) దీనికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ఇది ఇబ్నె-కసీర్(ర'హ్మ)లో పేర్కొనబడింది.

1. అలాంటప్పుడు వారితో ఇలా అను: ‘నేను నా ప్రభువు (సు.తా.)ను మాత్రమే ప్రార్థిస్తాను. మరియు ఆయన (సు.తా.)కు ఎవ్వరినీ సాటి కల్పించను.’

2. ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 19:75.

నియమించాడో నాకు తెలియదు.”

26. ఆయనే అగోచర జ్ఞానం గలవాడు, కావున ఆయన అగోచర విషయాలు ఎవ్వడికీ తెలియజేయడు -

27. తాను కోరి ఎన్నుకొన్న ప్రవక్తకు తప్ప¹ - ఎందుకంటే, ఆయన నిశ్చయంగా, అతని (ఆ ప్రవక్త) ముందు మరియు వెనుక రక్షకభటులను నియమిస్తాడు.

28. వారు, అతను తన ప్రభువు యొక్క సందేశాన్ని యథాతథంగా అందజేస్తున్నాడని తెలుసుకోవటానికి మరియు ఆయన వారి అన్నివిషయాలను పరివేష్టించి ఉన్నాడు మరియు వారి ప్రతిఒక్క విషయాన్ని లెక్కపెట్టి ఉంచుతాడు.

عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ۝

إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ
يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
رَصَدًا ۝

لِيَعْلَمَ أَنَّ قَدْ آتَيْنَاهُمُ رُسُلًا رَبُّهُمْ وَأَحَاطَ
بِمَالِهِمْ وَأَحْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ۝

73. సూరహ్ అల్-ముజ్జమ్మిల్

అల్-ముజ్జమ్మిల్: The Enwrapped One దుప్పటి కప్పుకున్నవాడు. ఈ సూరహ్ అవతరణాక్రమంలో నాలుగవది. మొదటి మక్కా కాలానికి చెందినది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్లో నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 20 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఓ దుప్పటి కప్పుకున్నవాడా!

يَا أَيُّهَا الْمَرْمُلُ

2. రాత్రంతా (నమాజ్లో) నిలబడు,
కొంత భాగాన్ని విడిచి;

فُمِ الْبَيْلِ إِلَّا قَلِيلًا

3. దాని సగ భాగంలో, లేదా దానికంటే
కొంత తక్కువ;

تَصِفَةً أَوْ أَنْقُصَ مِنْهُ قَلِيلًا

4. లేదా దానికంటే కొంత ఎక్కువ; మరియు
ఖుర్ఆన్ ను ఆగి-ఆగి, నెమ్మదిగా, స్పష్టంగా
పఠించు.

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا

5. నిశ్చయంగా, మేము నీపై భారమైన
సందేశాన్ని అవతరింపజేయబోతున్నాము.

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا

6. నిశ్చయంగా, రాత్రివేళ లేవటం
(మనస్సును) అదుపులో ఉంచుకోవటానికి
ఎంతో ఉపయుక్తమైనది మరియు (అల్లాహ్)
ప్రవచనాలను (అర్థం చేసుకోవటానికి) కూడా
ఎంతో అనుగుణమైనది.

إِنْ تَأْسَفُ الْهَيْلُ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ
قِيلًا

7. వాస్తవానికి, పగటివేళ నీకు చాలా
పనులుంటాయి.

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا

8. మరియు నీవు నీ ప్రభువు నామాన్ని
స్మరిస్తూ ఉండు. మరియు అత్యంత శ్రద్ధతో

وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا

1. ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడినప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) దుప్పటి కప్పుకొని పడుకొని ఉంటారు. అతనికి లేచి తహజ్జుద్ నమాజ్ చేయమని ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. తహజ్జుద్ అతని కొరకు వాజిబ్-తప్పనిసరి చేయబడి ఉండెను. (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

ఆయనవైపుకు మరలుతూ ఉండు.

9. ఆయనే తూర్పు పడమరల స్వామి, ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు, కావున నీవు ఆయననే కార్యకర్తగా చేసుకో.

10. మరియు వారు పలికే మాటలకు సహనంవహించు మరియు మంచితనంతో వారినుండి తొలగిపో.

11. మరియు అసత్యవాదులైన ఈ సంపన్నులను, నాకు వదలిపెట్టు. మరియు వారికి కొంత వ్యవధి నివ్వ.

12. నిశ్చయంగా, మా వద్ద వారికొరకు సంకెళ్ళు మరియు భగభగమండే సరకాగ్ని ఉన్నాయి.

13. మరియు గొంతులో ఇరుక్కుపోయే అహారం మరియు బాధాకరమైన శిక్ష (ఉన్నాయి).

14. ఆ రోజు భూమి మరియు పర్వతాలు కంపించిపోతాయి. మరియు పర్వతాలు ప్రవహించే ఇసుక దిబ్బలుగా మారి పోతాయి.²

15. మేము ఫిర్జాన్ వద్దకు సందేశహరుణ్ణి పంపినట్లు, నిశ్చయంగా మీ వద్దకు కూడా ఒక సందేశహరుణ్ణి, మీకు సాక్షిగా ఉండటానికి పంపాము.

16. కాని ఫిర్జాన్ ఆ సందేశహరునికి అవిధేయత చూపాడు. కావున మేము అతనిని తీవ్రమైన శిక్షకు గురిచేశాము.

17. ఒకవేళ మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, బాలురను ముసలివారిగా చేసేటటువంటి ఆ

رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكَيْلًا ①

وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
جَمِيلًا ②

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهْلُكُمْ
قَلِيلًا ③

إِن لَّنَا بِنَآئِ الْآكَالِ وَجَعِيمًا ④

وَكَطَاعًا ذَا غَصَّةٍ وَعَذَابًا لِّبَآئِلًا ⑤

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ
كَيْبًا مَّهْلًا ⑥

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى
فِرْعَوْنَ رَسُولًا ⑦

فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا
وَعِيْلًا ⑧

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ شِيبًا ⑨

1. చూడండి, 74:11.

2. చూడండి, 14:48 మరియు 20:105-107.

దినపు శిక్షనుండి ఎలా తప్పించుకోగలరు?¹

18. అప్పుడు ఆకాశం బ్రద్దలైపోతుంది. ఆయన యొక్క వాగ్దానం తప్పక నెరవేరి తీరుతుంది.

19. నిశ్చయంగా, ఇదొక ఉపదేశం కావున ఇష్టమైన వాడు తన ప్రభువు వద్దకు పోయే మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు! (5/8)

20. * (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు, వాస్తవానికి దాదాపు మూడింట రెండువంతుల రాత్రి లేక సగం (రాత్రి) లేక మూడింట ఒక భాగం (నమాజ్‌లో) నిలుస్తావనేది నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మరియు నీతోపాటు ఉన్న వారిలో కొందరు కూడా! మరియు అల్లాహ్ రేయింబవళ్ళ పరిమాణాలను నిర్ణయిస్తాడు. మీరు ఖచ్చితంగా పూర్తి రాత్రి (ప్రార్థించ) లేరని ఆయనకు తెలుసు. కావున ఆయన మీ వైపునకు (కనికరంతో) మరలాడు. కావున ఖుర్ఆన్‌ను, మీరు సులభంగా పఠించగలిగినంతే పఠించండి. మీలో కొందరు వ్యాధిగ్రస్తులు కావచ్చు, మరికొందరు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషిస్తూ భూమిలో ప్రయాణంలో ఉండవచ్చు, మరికొందరు అల్లాహ్ మార్గంలో ధర్మయుద్ధం చేస్తూ ఉండవచ్చు, అని ఆయనకు బాగా తెలుసు. కావున మీకు దానిలో సులభమైనంత దానినే పఠించండి.² మరియు

إِلَّيَّهَا تُنْفِطِرُ لَهُ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا

إِنَّ هَذَا تَذَكُّرٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثَيِّ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَىٰ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَتِمُّوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَأُوا لِلنَفْسِ كُفٍّ عَنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ أَوْ اعْظُمُوا جُرًّا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ ذَرْيُومٌ

- పునరుత్థాన దినమున ఆదమ్ ('అ.స.)తో ఇలా అనబడుతుంది: “నీ సంతానం నుండి నరకం వారిని ఎన్నుకో.” అతను ప్రశ్నిస్తారు: “ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఏ విధంగా?” అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటాడు: “ప్రతి వేయిమంది నుండి 999 మందిని, అప్పుడు గర్భవతులైన స్త్రీల పిండాలు పడిపోతాయి మరియు పిల్లలు వృద్ధులైపోతారు.” ఈ విషయం విని అనుచరు(ర)ద్. అస్టుమ్)లు చాలా చింతలో పడిపోయారు. అప్పుడు దైవప్రసక్త ('స'అస) అంటారు: “యఅజూజ్, మఅజూజ్ల జాతివారి నుండి 999 ఉంటారు. మరియు మీలో నుండి ఒకడు; అల్లాహ్ (సు.తా.) కరుణపై నాకు విశ్వాసముంది. స్వర్గవాసులలోనుండి సగంమంది మీరుంటారు.” ('స. బుఖారీ).
- అల్లాహ్ (సు.తా.) మిమ్మల్ని కనికరించాడు కావున, తహజ్జుద్లో మీకు సులభమైనంతనే పఠించండి.

నమాజ్‌ను స్థాపించండి,¹ విధిదానం ('జకాత్')
 ఇవ్వండి. మరియు అల్లాహ్‌కు మంచి అప్పును,
 అప్పుగా ఇస్తూ ఉండండి. మరియు మీరు,
 మీ కొరకు ముందుగా చేసి పంపుకున్న మంచి
 కార్యాలన్నింటినీ అల్లాహ్ దగ్గర పొందుతారు.
 అదే చాలా ఉత్తమమైనది. మరియు దాని
 ప్రతిఫలం చాలా గొప్పది. మరియు మీరు
 అల్లాహ్‌ను క్షమాభిక్ష అర్థిస్తూ ఉండండి.
 నిశ్చయంగా అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార
 కరుణాప్రదాత.

రెండు రకాతులైనా సరే. దైవప్రవక్త ('స'అస) చాలా మట్టుకు ఎనిమిది రకాతులు చేసేవారు.
 అతనినే అనుసరించినా ఎంతో మేలు. మీ తహజ్జుద్ నమాజ్‌లో వీలైనంత ఖుర్ఆన్
 పఠనంచేయండి. నెమ్మదిగా స్పష్టంగా పఠించండి.

1. అంటే ఐదు సార్లు చేసే ఫర్జ్ నమాజ్‌లు. చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ ఆయత్
 మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది.

74. సూరహ్ అల్-ముద్దస్సిర్

అల్-ముద్దస్సిర్: The Enfolded One, బట్టల (దుప్పటి)లో చుట్టుకున్నవాడా! మొదటి ఆయత్‌లోనే ఈ పదముంది. దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస)పై సూరహ్ అల్-ఇఖ్బరత్ (96:1-5) మొదటి అయిదు ఆయతులు అవతరించిన తరువాత కొంతకాలం (6 నెలల నుండి 3 సంవత్సరాల) వరకు ఏ వహీ అవతరింపజేయబడలేదు. ఈ కాలాన్ని, ఫతరతుల్ వహీ అంటారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స'అస) ఎంతో కలవరపడ్డారు. అప్పుడు అతని భార్య 'ఖద్జిజా' (ర.అన్తా) అతనికి వైతిక ప్రోత్సాహాన్నిచ్చారు. ఆ తరువాత ఒకరోజు జిబ్రీల్ (అ.స.) ఆకాశాలు మరియు భూమి మధ్య ప్రత్యక్షమయ్యారు. ఆ తరువాత ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. ఆ తరువాత వహీ త్వరత్వరగా రావడం ఆరంభమయ్యింది, (స. బుఖారీ, ముస్లిం). దీని కొన్ని ఆయతులు తరువాత అవతరింపజేయబడ్డాయి. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 56 ఆయతులు ఉన్నాయి.

ఈ సూరహ్ ఇస్లాం విధులను, అల్లాహ్ ఏకత్వాన్ని పునరుత్థానాన్ని మరియు అంతిమ తీర్పును వివరిస్తోంది. మానవుడు బలహీనుడని, అల్లాహ్ (సు.తా.)పై అతడు ఆధారపడి ఉన్నాడని, ప్రతిమానపుడు తన కర్మలకు తానే బాధ్యుడని, అతడు వాటి ఫలితాన్ని అనుభవిస్తాడని మరియు అతని కర్మలను బట్టి స్వర్గనరకాలున్నాయని బోధిస్తోంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఓ దుప్పటిలో చుట్టుకున్నవాడా!
2. లే! ఇక హెచ్చరించు!
3. మరియు నీ ప్రభువు గొప్పతనాన్ని (ఘనతను) కొనియాడు!
4. మరియు నీ వస్త్రాలను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకో!
5. మరియు మాలిన్యానికి దూరంగా ఉండు!
6. మరియు ఎక్కువ పొందాలనే ఆశతో ఇవ్వకు (ఉపకారం చేయకు)!
7. మరియు నీ ప్రభువు కొరకు సహనం వహించు!

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ

قُمْ فَأَنْذِرْ

وَرَبِّكَ لَكَبِيرٌ

وَسَيَا بَكُ فَطَهِّرْ

وَالرَّجْزَ فَاهْجُرْ

وَلَا تَسْنُنْ سَتَكْرَهْ

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ

8. మరియు బాకా (నాఖూర్) ఊదబడి నప్పుడు;

قَدْ أَفْرَأْنِي التَّافُرُ ۝

9. ఆ దినం చాలా కఠినమైన దినమై ఉంటుంది;

قَدْ أَفْرَأْنِي يَوْمَ عَسِيرٍ ۝

10. సత్యతిరస్కారులకు అది సులభమైన (దినం) కాదు.¹

عَلَى الْكَافِرِينَ عَيْسٍ ۝

11. వదలండి! నన్ను మరియు నేను ఒంటరిగా పుట్టించిన వానీ!²

دُرِّي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ۝

12. మరియు నేను అతనికి పుష్కలంగా సంపద నిచ్చాను.

وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا ۝

13. మరియు అతనికి తోడుగా ఉండే కుమారులను!

وَبَنِينَ شُهُودًا ۝

14. మరియు అతని కొరకు అతని జీవన సౌకర్యాలను సులభం చేశాను.

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَهَيِّدًا ۝

15. అయినా నేను అతనికి ఇంకా ఇవ్వాలని అతడు ఆశిస్తూ ఉంటాడు.

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ۝

16. అలాకాదు! వాస్తవానికి అతడు మా (అల్లాహ్) సూచన(ఆయాత్)ల పట్ల విరోధం కలిగివున్నాడు.

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِبْتِغَاءٍ عَيْنًا ۝

17. నేను త్వరలోనే అతనిని దుర్గమమైన స్థానానికి (శిక్ష)కు నెట్టుతాను!

سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا ۝

18. వాస్తవానికి అతడు ఆలోచించాడు మరియు మనస్సులో ప్రణాళిక చేసుకున్నాడు.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ۝

1. అల్-కాఫిరీన్: అంటే సత్యతిరస్కారులు. ఈ పదం ఇక్కడ ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో మొదటిసారి వచ్చింది. 57:20లో మాత్రం ఈ పదానికి భూమిని దున్నేవాడు అనే అర్థం ఉంది. మిగతా అన్ని చోట్లలో ఈ పదం సత్యతిరస్కారులనే అర్థంలోనే వాడబడింది.
2. చూడండి, 6:94, 19:80, 95. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు ఈ ఆయత్ వలీద్ బిన్ ము'గైరాను ఉద్దేశిస్తోంది అని అభిప్రాయపడ్డారు. అతడు సత్యతిరస్కారం మరియు దురహంకారంలో మితిమీరి పోయాడు. ఈ ఆయత్ ఇటువంటి ప్రతి సత్యతిరస్కారిని సూచిస్తుంది.

19. కావున (అతనిని) తాను ప్రణాళిక చేసుకున్నట్లు నాశనానికి గురికానివ్వండి!

فَقَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝

20. అవును (అతనిని) తాను ప్రణాళిక చేసుకున్నట్లు, నాశనానికి గురికానివ్వండి!

تَمْ قَتَلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۝

21. అప్పుడు అతడు ఆలోచించాడు.

تَمْ تَطَّرَ ۝

22. తరువాత అతడు నుదురు చిట్టించుకున్నాడు మరియు కోపంతో చూశాడు (ముఖం మాడ్చుకున్నాడు);

تَمْ عَيَّسَ وَبَسَرَ ۝

23. తరువాత అతడు వెనుకకు మరలి దురహంకారం చూపాడు.¹

تَمْ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۝

24. అప్పుడు అతడు ఇలా అన్నాడు: “ఇది పూర్వం నుండి వస్తూవున్న ఒక మంత్రజాలం మాత్రమే!

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْشَرُ ۝

25. “ఇది కేవలం ఒక మానవ వాక్కు మాత్రమే!”

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ۝

26. త్వరలోనే నేను అతనిని నరకాగ్నిలో కాల్చుతాను.

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ۝

27. మరియు ఆ నరకాగ్ని అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?²

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ۝

28. అది (ఎవరినీ) మిగల్చదు మరియు వదలిపెట్టదు.³

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ۝

1. చూడండి, 96:6-7.

2. సఖరున్: నరకానికి ఏడు అంతస్తులు లేక శ్రేణులున్నాయి. 1) జహన్నమ్ (నరకం), 2) ల'జ్జా (ధ్వంసం చేసే అగ్ని), 3) 'హు'త్త (అణగ/చితకగొట్టే శిక్ష), 4) స'యీర్ (ప్రజ్వలించే అగ్ని), 5) సఖర్ (నరకాగ్ని), 6) జ'హీమ్ (మండే అగ్ని), 7) హువియహ్. ఇది అన్నిటి కంటే క్రింది అంతస్తు, ఇందులో మునాఫిఖులు (కపటవిశ్వాసులు) ఉంటారు. ఏడు ద్వారాలు అంటే ఏడు విధాలైన పాపుల దారులు. చూడండి, 15:44.

3. అంటే అది నరకవాసులను బ్రతుకనివ్వడూ మరియు చాపనివ్వడూ, వారి శరీరపు ప్రతి భాగాన్ని కాల్చుతుంది.

29. అది మానవుని (చర్మాన్ని) దహించి వేస్తుంది.¹

30. దాని పై పందొమ్మిది (దేవదూతలు నియమించబడి) ఉన్నారు.

31. మరియు మేము దేవదూతలను మాత్రమే సరకానికి రక్షకులుగా నియమించాము. మరియు మేము వారి సంఖ్యను (పందొమ్మిదిని), సత్యతిరస్కారులకు ఒక పరీక్షగా, గ్రంథప్రజలకు సమ్మకం కలగటానికి, విశ్వాసుల విశ్వాసాన్ని అధికం చేయటానికి మరియు గ్రంథప్రజలు మరియు విశ్వాసులు సందేహంలో పడకుండా ఉండటానికి మరియు తమ హృదయాలలో రోగమున్న వారు మరియు సత్యతిరస్కారులు: “ఈ ఉపమానం ఇవ్వటంలో అల్లాహ్ ఉద్దేశమేమిటి?” అని వలుకటానికి! ఈ విధంగా అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పదులుతాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.² మరియు నీ ప్రభువు సైన్యాలను ఆయన తప్ప మరెవ్వరూ ఎరుగరు. మరియు ఇదంతా మానవునికి ఒక జ్ఞాపిక మాత్రమే.

32. అలాకాదు! చంద్రుని సాక్షిగా!

33. గడిచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

34. ప్రకాశించే, ఉదయం సాక్షిగా!

35. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ సరకాన్ని ప్రస్తావన) ఒక గొప్ప విషయం.

36. మానవునికి ఒక హెచ్చరిక;

لَا حَافَةَ لِلْبَشَرِ ۝

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۝

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً
وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمُ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
لِيَسْتَبَيِّنَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدَّ الَّذِينَ
أُمُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَ الْكُفَرُونا مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا امْتَلًا
كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن
يَشَاءُ ۝ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ
وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْبَشَرِ ۝

كَلَّا وَالْقَمَرِ ۝

وَ الْيَلِ إِذْ أَدْبَرَ ۝

وَالصُّبْرِ إِذْ أَاسْفَرَ ۝

إِنَّا الْخِصْدَى الْكُبَرِ ۝

نَذِيرٌ لِلْبَشَرِ ۝

1. చూడండి, 87:12-13.

2. చూడండి, 2:26.

37. మీలో ముందుకు రావాలని కోరుకునే వానికి లేదా వెనుక ఉండిపోయే వానికి;

38. ప్రతి మానవుడు తానుచేసిన కర్మలకు తాకట్టుగా ఉంటాడు.

39. కుడి పక్షంవారు తప్ప!

40. వారు స్వర్గాలలో ఉంటూ ఒకరికొకరు ఇలా ప్రశ్నించుకుంటారు!

41. అపరాధులను గురించి (మరియు వారితో అంటారు):

42. “మిమ్మల్ని ఏ విషయం నరకంలోకి ప్రవేశింపజేసింది?”

43. వారు (నరకవాసులు) ఇలా జవాబిస్తారు: “మేము నమాజ్ చేసేవాళ్ళంకాము.

44. “మరియు నిరుపేదకు అహరం పెట్టే వాళ్ళంకాము;

45. “మరియు వృథా కాలక్షేపం చేసే వారితో కలిసి వ్యర్థ ప్రలాపాలు (ప్రసంగాలు) చేస్తూ ఉండేవాళ్ళము;

46. “మరియు తీర్పుదినాన్ని అబద్ధమని నిరాకరిస్తూ ఉండేవాళ్ళము;

47. “చివరకు ఆ అనివార్యమైన (ఘడియ) మాపై పచ్చిపడింది.”¹

48. అప్పుడు సిఫారసుచేసే వారి సిఫారసు, వారికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు.²

49. అయితే, వారి కేమయింది? ఈ హితోపదేశం నుండి వారెందుకు ముఖం

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۚ

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ۚ

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِيْنِ ۚ

فِي جَنَّتِ يَتَسَاءَلُوْنَ ۚ

عَنِ الْمُجْرِمِيْنَ ۚ

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ۚ

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّيْنَ ۚ

وَلَمْ نَكُ نُعْطِ الْمُسْكِيْنَ ۚ

وَكُنَّا نَحْوُكُمْ مَعَ الْخَائِيِيْنَ ۚ

وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّيْنِ ۚ

حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِيْنَ ۚ

فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّفِيعِيْنَ ۚ

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِيْنَ ۚ

1. చూడండి, 15:99.

2. సిఫారస్ కొరకు చూడండి, 10:3.

త్రిప్పకుంటున్నారు.

50. వారిస్థితి బెదిరిన అడవి గాడిదల మాదిరిగా ఉంది;

كَانَ لَهُمْ حِمْرٌ مُسْتَنَفِرَةٌ ۝٥٠

51. సింహం నుండి పారిపోయే (గాడిదల మాదిరిగా)!¹

فَرَّتْ مِنْ قَبَرَةٍ ۝٥١

52. అలాకాదు! వారిలో ప్రతి ఒక్కవ్యక్తి తనకు విప్పబడిన గ్రంథాలు ఇవ్వబడాలని కోరుతున్నాడు.²

بَلْ يَرْيَىٰ كُلُّ امْرِيٍّ مِمَّا فُتِيَ صُحُفًا ۝٥٢

53. కాదుకాదు! అసలు వారు పరలోక జీవితం గురించి భయపడటంలేదు.

كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ۝٥٣

54. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, ఇది ఒక హితోపదేశం.

كَلَّا إِنَّكَ تَذَكِّرُهُ ۝٥٤

55. కావున కోరినవాడు దీనినుండి హిత బోధ గ్రహించవచ్చు.

فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْكَ ۝٥٥

56. కాని అల్లాహ్ కోరితే తప్ప!³ వీరు దీనినుండి హితబోధ గ్రహించలేరు. ఆయనే (అల్లాహ్) భయభక్తులకు అర్హుడు మరియు ఆయనే క్షమించే అర్హుడగువాడు. (3/4)

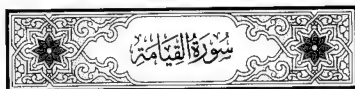
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْغُفْرِ ۝٥٦

1. దీనిని వ్యాఖ్యాతలు - సింహం, పులి లేక వేటగాడి నుండి - పారిపోవటం, అని అన్నారు.

2. విప్పబడిన గ్రంథాలు అంటే: ముహమ్మద్ (స'అస) అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క ప్రవక్త అని వ్రాయబడిన గ్రంథం ప్రతి ఒక్కరికి ఇవ్వబడాలని లేక దైవగ్రంథం ప్రతిఒక్కరికి ఇవ్వబడాలని. చూడండి, 2:118 వారు ఇలా పలకడం వారి దురహంకారాన్ని సూచిస్తుంది.

3. చూడండి, 81:28-29 మరియు 14:4.

75. సూరహ్ అల్-ఖియామహ్

అల్-ఖియామహ్: The Resurrection, పునరుత్థానం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్‌లోనే ఉంది. ఇందులో పునరుత్థానదినం గురించి వివరాలున్నాయి. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 40 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * అలాకాదు! నేను పునరుత్థానదినపు
శపథం చేస్తున్నాను.

2. అలాకాదు! నేను తనను తాను
నిందించుకునే అంతరాత్మ శపథం చేస్తున్నాను.

3. ఏమిటి? మేము అతని ఎముకలను
ప్రోగుచేయలేమని మానవుడు భావిస్తున్నాడా?

4. వాస్తవానికి! మేము అతని ప్రేళ్ళు కొనలను
గూడా సరిగ్గా సవరించగల సమర్థులము.

5. అయినా, మానవుడు ఇక మీద కూడా
దుష్కారాలు చేయగోరుతున్నాడు.

6. అతడు: “అయితే ఈ పునరుత్థానదినం
ఎప్పుడు వస్తుంది?” అని అడుగుతున్నాడు.

7. కళ్ళు మిరుమిట్లు గొన్నప్పుడు;

8. మరియు చంద్రునికి గ్రహణం పట్టి
నప్పుడు;

9. మరియు సూర్యచంద్రులు కలిపి
వేయబడినప్పుడు;

10. మానవుడు ఆ రోజు: “ఎక్కడికి
పారిపోవాలి?” అని అంటాడు.

11. అది కాదు! (అతనికి) ఎక్కడా శరణం
ఉండదు!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ۝

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَهُ عَظَامَهُ ۝

بَلْ قَدِيرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ۝

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝

فَإِذَا ابْرَقَ الْبَصَرُ ۝

وَحُصِفَ الْقُمْرُ ۝

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْزَرُ ۝

كَلَّا لَا وَزَرَ ۝

12. ఆ రోజు నీ ప్రభువువద్దనే ఆశ్రయం ఉంటుంది.

13. ఆ రోజు మానవుడికి, తాను చేసిపంపింది మరియు వెనక వదిలింది అంతా తెలుపబడుతుంది.¹

14. అలాకాదు! మానవుడు తనకు విరుద్ధంగా, తానే సాక్షి అవుతాడు;

15. మరియు అతడు ఎన్ని సాకులు చెప్పినా సరే!²

16. నీవు దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను గ్రహించటానికి) నీ నాలుకను త్వరత్వరగా కదిలించకు.³

17. నిశ్చయంగా, దీనిని సేకరించటం మరియు దీనిని చదివించటం మా భాధ్యతే!

18. కావున మేము దీనిని పఠించినప్పుడు నీవు ఆ పారాయణాన్ని శ్రద్ధగా అనుసరించు.

19. ఇక దాని భావాన్ని అర్థమయ్యేలా చేయటం మా బాధ్యతే!⁴

20. అలాకాదు! వాస్తవానికి మీరు అనిశ్చితమైన (ఇహలోక జీవితం పట్ల) వ్యామోహం పెంచుకుంటున్నారు;

21. మరియు పరలోక జీవితాన్ని

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝

يُنَبِّئُ الْإِنْسَانَ بِمَا قَاتَلَ وَمِمَّا وُكِّلَ ۝

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝

وَلَوْ أَلْفَىٰ مَعَادِيرَهُ ۝

لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتُجْزَلَ بِهِ ۝

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ۝

فَإِذَا قَرَأَهُ فَأَلْقَاهُ فُتْرَانَهُ ۝

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ۝

كَذَٰلِكَ يُخَوِّنُ الْعَاجِلَةَ ۝

وَنَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۝

1. చూడండి, 18:49.

2. చూడండి, 24:24, 36:25 లేక 41:20-22.

3. జిబ్రీల్ ('అ.స.) ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేసేటప్పుడు, దైవప్రవక్త ('స'అస) ఏ పదాన్ని కూడా మరచిపోరాదని త్వరత్వరగా చదివేవారు. అల్లాహుతా'అలా త్వరత్వరగా చదువటం నుండి నివారించాడు. ('స. బు'ఖారీ) ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 20:114.

4. దైవప్రవక్త ('స'అస) ఖుర్ఆన్ ను ప్రజలకు అర్థమవటానికి వివరించి చెప్పింది కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫు నుండి, తనకు తెలుపబడిందే. ఈ వివరణలే హదీసులు!

వదలిపెడుతున్నారు!¹

22. ఆ రోజున కొన్ని ముఖాలు కళకళలాడుతూ ఉంటాయి;

23. తమ ప్రభువు (అల్లాహ్) వైపునకు చూస్తూ ఉంటాయి;²

24. మరికొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు, కాంతి హీనమై ఉంటాయి;³

25. నడుమును విరిచే బాధ వారికి కలుగుతుందని భావించి.⁴

26. అలాకాదు! ప్రాణం గొంతులోకి వచ్చినపుడు;⁵

27. మరియు: “ఎవడైనా ఉన్నాడా? అతనిని (మరణంనుండి) కాపాడటానికి?” అని అనబడుతుంది.⁶

28. మరియు అప్పుడు అతడు వాస్తవానికి తన ఎడబాటుకాలం వచ్చిందని గ్రహిస్తాడు;

29. మరియు ఒక పిక్క మరొక పిక్కతో కలిసిపోతుంది.⁷

30. ఆ రోజు నీ ప్రభువు వైపునకు ప్రయాణం ఉంటుంది!

31. కాని అతడు సత్యాన్ని నమ్మలేదు

وَجُودٌ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا ۝

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۝

وَوُجُودٌ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا ۝

تَنْظُرُ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاتِرَةٌ ۝

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ الرَّاقِيَ ۝

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ۝

وَوُظِّنَ أَتَىٰ الْفِرَاقِ ۝

وَالْتَفَتَتِ السَّائِقُ بِالسَّائِقِ ۝

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقِ ۝

فَلَا صَدَقَ وَلَا وُضِعَ ۝

1. అంటే పరలోక జీవితాన్ని నమ్మటంలేదు. మీరు మీ జీవితం కేవలం ఈ ఇహలోక జీవితం మాత్రమే అనే భ్రమలో పడిఉన్నారు. మీరు పునరుత్థరింపబడతారని నమ్మటంలేదు.

2. ఇవి విశ్వాసుల ముఖాలు.

3. ఇవి సత్య తిరస్కారుల ముఖాలు.

4. అంటే వారు నరకంలో వేయబడతారని తెలుసుకొని.

5. మరణం ఆసన్నమైనప్పుడు.

6. ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 28:71-72.

7. అంటే అతడు, తాను కష్టాలపాలవుతున్నానని తెలుసుకుంటాడు.

మరియు నమాజ్ సలపనూ లేదు!¹

32. మరియు అతడు (ఈ సందేశాన్ని) అసత్యమన్నాడు మరియు దాని నుండి వెనుదిరిగాడు!

33. ఆ తరువాత నిక్కుతూ నీల్గుతూ తన ఇంటివారి వద్దకు పోయాడు!

34. (ఓ సత్యతిరస్కారుడా!) నీకు నాశనం మీద నాశనం రానున్నది!

35. అవును, నీకు నాశనం మీద నాశనం రానున్నది!

36. ఏమిటి? మానవుడు తనను విచ్ఛలవిడిగా వదలిపెట్టడం జరుగుతుందని భావిస్తున్నాడా?

37. ఏమీ? అతడు ప్రసరింపజేయబడిన ఒక వీర్యబిందువు కాడా?

38. తరువాత ఒక రక్తకండగా (జలగగా) ఉండేవాడు కాదా? తరువాత ఆయనే (అల్లాహ్‌యే) అతనిని సృష్టించి అతని రూపాన్ని తీర్చిదిద్దాడు.²

39. ఆ తరువాత అతని నుండి స్త్రీ పురుషుల రెండు రకాలను (జాతులను) ఏర్పరచాడు.

40. అలాంటప్పుడు ఆయనకు మరణించిన వారిని మళ్ళీ బ్రతికించే సామర్థ్యం లేదా?

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّى ۝

أَوَلَيْ لَكَ قَوْلٌ ۝

ثُمَّ أَوَلَىٰ لَكَ قَوْلٌ ۝

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ۝

أَلَمْ يَكُنْ نَظْفَةً مِّنْ مَّنًى يُمْنَىٰ ۝

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَتُهُ فُتُورًا ۝

فَجَعَلَ مِنْهُ التَّوَجِّينَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ۝

1. చూడండి, 4:17-18.

2. చూడండి, 87:2 మరియు 91:7.

76. సూరహ్ అద్ దహ్

అల్-ఇన్నాను: The Man, మానవుడు. దీనికి సూరహ్ అద్-దహ్, The Time, కాలచక్రం, సమయం అనే పేరుకూడా ఉంది. ఈ రెండు పదాలు మొదటి ఆయత్‌లోనే ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త (స'అస) జుమ్'అహ్ రోజు ఫజ్ నమాజులలో సూరహ్ అన్-సజ్జా (32) మరియు ఈ సూరహ్ (76) చదివేవారు (స'హీహ్ ముస్లిం). చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ సూరహ్ మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదీర్) ఇందులో 31 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అనంత కాలచక్రంలో, మానవుడు తాను
చెప్పుకోదగిన వస్తువు కాకుండా ఉన్న సమయం
గడవలేదా?

2. నిశ్చయంగా, మేము, మానవుణ్ణి ఒక
మిశ్రమ వీర్య బిందువుతో సృష్టించాము.¹
అతనిని పరీక్షించటానికి, మేము అతనిని
వినేవాడిగా, చూసేవాడిగా చేశాము.²

3. నిశ్చయంగా, మేము అతనికి మార్గం
చూపాము. ఇక అతడు కృతజ్ఞుడు కావచ్చు,
లేదా కృతఘ్నుడూ కావచ్చు!³

4. నిశ్చయంగా, మేము సత్యతిరస్కారుల
కొరకు సంకెళ్ళను, మెడలో పట్టాలను
మరియు భగభగమండే అగ్నిని సిద్ధపరచి
ఉంచాము.⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ
شَيْئًا مَّا كُوِّنَ

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاقٍ كَبَبْتِلِيهِ
فَجَعَلْنَاهُ سَبْعًا وَصِيرًا

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا
كُفُورًا

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا

1. అంటే స్త్రీ పురుషుల వీర్యబిందువుల మిశ్రమంతో! అంటే పురుషుని రేతస్సు, లేక వీర్యబిందువు, లేక శుక్రం (Sperm), మరియు స్త్రీ బీజకణం (Ovum) చూడండి, 86:6-7.

2. పరీక్షించటం కోసం, చూడండి, 67:2.

3. ప్రతి మానవుడు తన ఆత్మను వ్యాపారంలో పెట్టాడు. దానిని నష్టంలో పడవేస్తాడు లేక లాభంలో (స.ముస్లిం). నష్టం అంటే నరకం, లాభం అంటే స్వర్గం. ఇంకా చూడండి, 90:10.

4. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రసాదించిన స్వేచ్ఛను చెడు మార్గంలో వినియోగించటం వల్ల లభించే ప్రతిఫలం. ఇంకా చూడండి, 73:12-13.

5. నిశ్చయంగా, పుణ్యాత్ములు కాఫూర్ అనే ఒక చెలమ నుండి ఒక గిన్నెలో తెచ్చిన (పానీయాన్ని) త్రాగుతారు.¹

6. ధారాళంగా పొంగి ప్రవహింపజేయబడే ఊటలనుండి, అల్లాహ్ దాసులు త్రాగుతూ ఉంటారు.²

7. వారు తమ మొక్కుబడులను పూర్తి చేసుకున్నవారై ఉంటారు.³ మరియు దాని హాని అన్నివైపులా క్రమ్ముకొనే, ఆ దినమును గురించి భయపడుతూ ఉంటారు.

8. మరియు అది తమకు ప్రీతికరమైనప్పటికీ, వారు నిరుపేదలకు మరియు అనాథులకు మరియు ఖైదీలకు, ఆహారం పెట్టేవారై ఉంటారు.⁴

9. వారు (వారితో ఇలా అంటారు): “వాస్తవానికి మేము అల్లాహ్ ప్రసన్నత కొరకే మీకు ఆహారం పెడుతున్నాము. మేము మీ నుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం గానీ, లేదా కృతజ్ఞతలు గానీ ఆశించటం లేదు.

10. “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు నుండి వచ్చే ఉగ్రమైన, దుర్భరమైన, ఆ దినానికి భయపడుతున్నాము!”

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ رِزَاقُهَا كَأْسُؤُورٍ ۝

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ۝

يَوْمَئِذٍ بِالنَّدْرِ عُاقِلُونَ يَوْمًا كَانَ سُوءٌ مُسْتَقِيرًا ۝

وَيُطْعَمُونَ الظَّالِمَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ۝

إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لِرِجَالِهِ اللَّهُ لَكُنْزُهُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَرَأْسُورًا ۝

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا غَيْرًا مِمَّا نَحْنُ فِيهِ ۝

1. చూడండి, 83:25-28.

2. అంటే అది ఎన్నటికీ తరిగిపోదు.

3. మొక్కుబడులు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.)కే చేస్తారు. మరియు వాటిని పూర్తి చేస్తారు. ‘అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో మొక్కుబడిచేసుకుంటే దానిని పూర్తి చేసుకోవాలి.’ (‘స. బు’ఖారీ).

4. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ఆదేశానుసారం ‘స’హబీలు (ర’దీ. అస్సమ్) బలదీయద్ధ ఖైదీలకు మొదట అన్నంపెట్టి, తరువాత తాము తినేవారు, (ఇబ్నె-కసీ’రీ). మన అధీనంలో ఉన్న సేవకులతో కూడా మంచిగా వ్యవహరించాలి. దైవప్రవక్త (‘స’అస) చివరి ఉపదేశం: “నమాజ్ను మరియు మీ సేవకులను ఆదరించండి.” (ఇబ్నె-మాజూ). ఇంకా చూడండి, 2:177 మరియు 90:14-16.

11. కావున అల్లాహ్ వారిని ఆ దినపు కీడు నుండి కాపాడాడు. మరియు వారికి ఉల్లాసాన్ని మరియు ఆనందాన్ని ప్రసాదించాడు.

12. మరియు వారి సహనానికి¹ ప్రతిఫలంగా వారికి స్వర్గాన్ని మరియు పట్టువస్త్రాలను ఇచ్చాడు.

13. అందులో, వారు ఎత్తైన పీఠాలమీద దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉంటారు. అందులో వారు ఎండ (బాధ)గానీ, చలి తీవ్రతనుగానీ చూడరు!

14. మరియు అందులో వారిపై నీడలు పడుతుంటాయి.³ దాని ఫలాల గుత్తులు వారికి అందుబాటులో ఉంటాయి.

15. మరియు వారి మధ్య వెండిపాత్రలు మరియు గాజుగ్గాసులు త్రిప్పబడుతూ ఉంటాయి.

16. ఆ గాజుగ్గాసులు స్పటికంవలే తెల్లనైన వెండితో చేయబడిఉంటాయి. అవి నియమబద్ధంగా నింపబడిఉంటాయి.

17. మరియు వారికి సొంటి కలిపిన మధుపాత్రలు త్రాగటానికి ఇవ్వబడతాయి.⁴

18. అది స్వర్గంలోని సల్సబీల్ అనే పేరు గల ఒక ఊట! (7/8)

19. * మరియు వారి మధ్య శాశ్వతంగా, యవ్వనులుగా ఉండే బాలురు తిరుగుతూ

قَوْمُهُمُ اللَّهُ شَرَّذَلِكَ الْيَوْمَ وَلَقَّهْمُ نَصْرًا
وَسُرُورًا ﴿١١﴾

وَجَزَاءُ سَيِّئَاتِهِمْ أَجْنَةً وَخَيْرًا ﴿١٢﴾

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا
شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلَّتْ أَطْرُفُهُمْ لَا يَبْغُونَ

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِانِيَّةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٤﴾

قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٥﴾

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٦﴾

عَيْنًا فِيهَا تُسَلَّى سَلْسَبِيلًا ﴿١٧﴾

وَيُطَوَّقُ عَلَيْهِمْ لُؤْلُؤًا مَلَكُوتًا إِذَا رَأَوْهُمُ
حَسِبَتْهُمُ لُؤْلُؤًا مَنُورًا ﴿١٨﴾

1. 'సబరున్': సహనం, అంటే ధర్మమార్గంలో వచ్చే కష్టాలను భరించటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) అజ్ఞాపాలన కొరకు తమ సుఖసంతోషాలను మరియు అపేక్షలను త్యాగం చేయటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) అవిధేయతనుండి దూరంగా ఉండటం.

2. చూడండి, 18:31.

3. చూడండి, 4:57.

4. చూడండి, 43:71.

ఉంటారు. మరియు నీవు వారిని చూస్తే, వారిని వెదజల్లిన ముత్తాలుగా భావిస్తావు.¹

20. మరియు నీవు అక్కడ (స్వర్గంలో) చూస్తే, ఎక్కడ చూసినా ఆనందమే పొందుతావు. మరియు ఒక మహత్తర సామ్రాజ్య వైభవం కనిపిస్తుంది.

21. వారి ఒంటి మీద సన్నని ఆకుపచ్చని శ్రేష్ఠమైన పట్టు వస్త్రాలు మరియు బంగారు జలతారు అల్లిన దుస్తులుంటాయి. మరియు వారికి వెండి కంకణాలు తొడిగించబడతాయి మరియు వారి ప్రభువు వారికి నిర్మలమైన పానీయాన్ని త్రాగటానికి ప్రసాదిస్తాడు.

22. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “నిశ్చయంగా, ఇది మీకు ఇవ్వబడే ప్రతిఫలం. ఎందుకంటే, మీ శ్రమ అంగీకరించబడింది.”

23. నిశ్చయంగా, మేమే, ఈ ఖుర్ఆన్ ను, నీ పై (ఓ ము'హమ్మద్!) క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము.

24. కావున నీవు నీ ప్రభువు యొక్క ఆజ్ఞ పై స్థిరంగా ఉండు మరియు వీరిలోని ఏ పాపియొక్క లేదా సత్యతిరస్కారుని యొక్క మాట గాని వినకు.²

25. మరియు నీ ప్రభువు నామాన్ని ఉదయం మరియు సాయంత్రం సృగిస్తూఉండు.³

وَاِذَا رَاٰ اٰیٰتَ كَآرِئَاتٍ نَّعِيْمًا وَّمُلْكًا كَبِيْرًا ۝

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَّاسْتَبْرَقٌ
وَحُلُوْا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَّسَقَمَهُمُ رَنْجُهِمْ شَرَابًا
طَهُوْرًا ۝

اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَّكَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُوْرًا ۝

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَیْكَ الْقُرْآنَ اَنْ تَنْزِلًا ۝

فَاَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَطِعْ مِمَّنْ اِنْشَاءً اَوْ كَفُوْرًا ۝

وَاذْكُرْ اِسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ۝

1. వారు ఎల్లప్పుడూ బాలురుగానే ఉంటారు. వారు వృద్ధులు కారు. వారికి మరణం రాదు. ఇంకా చూడండి, 56:17-18 మరియు 52:24.

2. మక్కా సత్యతిరస్కారులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను: అతని ధర్మప్రచారాన్ని ఆపమనే వారు. మరియు తమ దేవతలను ఆరాధించమనే వారు. దానికి బదులుగా వారు అతనికి కోరినంత ధనం, అధికారం, ఇస్తాం అనేవారు. మరియు అతనికి ఇష్టమైన స్త్రీతో వివాహం చేయిస్తాం అనేవారు. (ఫ'త్తీ అల్-ఖదీర్).

3. అంటే అన్ని వేళలో ఉదయం ఫజ్, సాయంత్రం "జాహ్ మరియు 'అప్ర నమా'జ్లు.

26. మరియు రాత్రివేళ ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూఉండు ¹ మరియు రాత్రి వేళ సుదీర్ఘకాలం, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉండు.

27. నిశ్చయంగా, మీరు అనిశ్చితమైన ఈ ప్రాపంచిక జీవితంపట్ల మోహితులైవున్నారు. మరియు మున్నందు రానున్న భారమైన దినాన్ని విస్మరిస్తున్నారు. ²

28. మేమే వీరిని సృష్టించినవారము మరియు వీరి శరీరాన్ని దృఢపరిచినవారము. మరియు మేము కోరినప్పుడు వీరికి బదులుగా వీరివంటి వారిని తేగలము.

29. నిశ్చయంగా, ఇదొక హితోపదేశం కావున ఇష్టపడిన వాడు తన ప్రభువు వైపునకు పోయే మార్గాన్ని అవలంబించవచ్చు!

30. మరియు, అల్లాహ్ కోరకపోతే, మీరు కోరేదీ (జరగదు)! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

31. ఆయన, తాను కోరిన వారిని తన కారుణ్యంలోకి తీసుకుంటాడు. మరియు దుర్మార్గుల కొరకు, ఆయన బాధాకరమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ۝

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذُرُونَ
وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ۝

عَن خَلْقِهِمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا
بَدَلْنَا أُمَّةً لَهُمْ بِدِيلًا ۝

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ
سَبِيلًا ۝

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ۝

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِمُ وَالظَّالِمِينَ
أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

1. రాత్రివేళలో ముగ్ధులై మరియు 'ఇష్టా' నమాజ్లు మరియు తహజ్జుద్ నమాజ్లు.

2. భారమైన దినం అంటే పునరుత్థాన దినం.

77. సూరహ్ అల్-ముర్సలాత్

అల్-ముర్సలాతు: Those sent forth, పంపబడేవి. ఈ సూరహ్ ఆరంభ మక్కా కాలపు సూరాహ్‌లలో ఒకటి. ఈ సూరహ్ సత్యతిరస్కారులను రాబోయే జీవితపు శిక్ష గురించి హెచ్చరిస్తుంది. 'అబ్దుల్లాహ్ ఇబ్నె-మన్‌షిద్ (ర'ది.అ.) కథనం: 'మేము మునాలోని ఒక గుహలో ఉండగా ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) దీనిని చదువుతుండగా అకస్మాత్తుగా ఒక పాము వచ్చింది. దైవ ప్రవక్త ('స'అస) దానిని చంపవన్నారు. కాని అది త్వరగా వెళ్ళిపోయింది. అప్పుడు అతనన్నారు: 'నీవు దాని హానినుండి మరియు అది నీ హాని నుండి తప్పించుకున్నారు. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ మరియు 'స'హీహ్ ముస్లిం) దైవప్రవక్త ('స'అస) కొన్ని సార్లు మ'గిరిబ్ నమాజ్‌లో ఈ సూరహ్ చదివే వారు ('స'హీహ్ బు'ఖారీ). ఇందులో 50 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఒకదాని తరువాత ఒకటి, వరుసగా పంపబడే వాయువుల సాక్షిగా!¹

وَالْمُرْسَلَاتُ عُرْشًا

2. మరియు తీవ్రమైన వేగంతో వీచే వాయువుల సాక్షిగా!²

فَالْعَصْفَاتُ عَصْفًا

3. మరియు మేఘాలను దూరదూరంగా వ్యాపింపజేసే వాయువుల సాక్షిగా!³

وَالْمُشْرِتَاتُ شُرًّا

4. మరియు మంచి చెడులను విశదపరచే (దైవదూతల) సాక్షిగా!⁴

فَالْمُفْرِقَاتُ فَرْقًا

5. సందేశాలను ప్రవక్తల వద్దకు తెచ్చే (దైవదూత) సాక్షిగా!⁵

فَالْمُفْقِئَاتُ ذِكْرًا

1. లేక దైవదూతల, లేక సందేశహరుల సాక్షిగా అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. 'ఉర్‌ఫన్-అంటే దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) లేక షరీయత్ ఆజ్ఞలని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.
2. లేక దైవదూతల సాక్షిగా! ఎవరైతే తీవ్రంగా వీచే గాలులతో సహా పంపబడతారో!
3. లేక దైవదూతల సాక్షిగా! ఇబ్నె-కసీర్, 'తబరీ మరియు ఇతర చాలా మంది వ్యాఖ్యాతలు కూడా (రహ్మా.) ఈ మూడు ఆయతులలో గాలుల ప్రస్తావన ఉందనే అభిప్రాయపడ్డారు.
4. లేక ఖుర్ఆన్ ఆయతుల లేక ప్రవక్తల సాక్షిగా.
5. లేక అల్లాహ్ (స.తా.) యొక్క వహీని ప్రజలకు అందజేసే ప్రవక్త ('అ.స.)ల సాక్షిగా! ఇమామ్ షాకాని అభిప్రాయంలో - ముర్సలాత్, 'ఆసిఫాత్ మరియు నాషిరాత్ - గాలులను సంబోధిస్తున్నాయి

6. సాకుగా లేక హెచ్చరికగా!¹

عَذْرًا أَوْ تَذَرًا ۝١

7. నిశ్చయంగా, మీకు వాగ్దానం చేయబడినది, జరగవలసి ఉంది.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۝٢

8. అప్పుడు ఎప్పుడైతే సక్షత్రాలు కాంతిహీనమై పోతాయో!

فَإِذَا الشُّجُورُ طُمِسَتْ ۝٣

9. మరియు ఆకాశం చీలిపోతుందో!

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ۝٤

10. మరియు పర్వతాలు పొడిగా మారి, చెల్లాచెదురుగా చేయబడతాయో!

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفَّتْ ۝٥

11. మరియు ప్రవక్తలు తమ నిర్ణీత సమయంలో సమావేశపరచబడతారో!²

وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتَتْ ۝٦

12. ఏ దినానికి గాను, (ఇవన్నీ) వాయిదా వేయబడ్డాయి?

لَا يَوْمٌ يُؤْمَرُ أَجَلَتْ ۝٧

13. ఆ తీర్పు దినం కొరకా!³

لِيَوْمِ الْقُضْلِ ۝٨

14. మరియు ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిటో నీకెలా అర్థంకాగలదు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْقُضْلِ ۝٩

15. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

وَيَوْمَ يُؤْمَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۝١٠

16. ఏమీ? మేము పూర్వీకులను నాశనం చేయలేదా?

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ۝١١

17. తరువాత రాబోయే వారిని కూడా, మేము వారి వెనక పంపుతాము.

ثُمَّ يُنْفِخُ فِيهِمُ الْخُرُوجَ ۝١٢

మరియు ఫారిఖాత్, ముల్ఖియాత్ -దైవదూతలను. ఈ వ్యాఖ్యానంతో కూడా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు ఏకీభవిస్తున్నారు.

1. దీని మరొక తాత్పర్యం: “(మానవులకు) తెలియజేసే ఉద్దేశంతో గానీ, లేక హెచ్చరిక చేయటానికి గానీ.”

2. చూడండి, 4:41-42, 5:109, 7:6 లేక 39:69.

3. యామల్ ఫస్త్: పునరుత్థానదినం. ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ఇక్కడ మొదటి సారి పేర్కొనబడింది. ఇంకా చూడండి, 37:21, 44:40, 78:17 మరియు 77:38.

18. ఈ విధంగా మేము నేరస్థుల పట్ల వ్యవహరిస్తాము.

19. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

20. ఏమీ? మేము మిమ్మల్ని తుచ్చమైన నీటితో (వీర్యబిందువుతో) సృష్టించలేదా?

21. తరువాత మేము దానిని ఒక భద్రమైన స్థానంలో ఉంచాము.

22. ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు.

23. ఈ విధంగా మేము నిర్ణయించాము, ఎందుకంటే మేమే ఉత్తమమైన నిర్ణయాలు తీసుకునేవారము.¹

24. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

25. ఏమీ? మేము భూమిని ఒక సమీకరించే స్థానంగా చేయలేదా?

26. జీవులకూ మరియు మృతులకూను?

27. మరియు దానిలో ఎత్తైన పర్వతాలను స్థిరంగా నిలువలేదా? మరియు మీకు త్రాగటానికి మంచినీటిని ప్రసాదించలేదా?

28. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

29. (సత్యతిరస్కారులతో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన దాని వైపునకు పొండి!”

30. (దాని పొగ) మూడు శాఖలుగా చీలిపోయే నీడ వైపునకు పొండి;

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ⑤

وَيَوْمَ يُؤْمَضُّ لِلْكَذِبِينَ ⑥

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَهِينٍ ⑦

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ⑧

إِلَىٰ قَدَرٍ مَعْلُومٍ ⑨

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقُدْرُونَ ⑩

وَيَوْمَ يُؤْمَضُّ لِلْكَذِبِينَ ⑪

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ⑫

أَحْيَاءَ وَمَوَاتًا ⑬

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا رَوَاسِيَ شَاهِدَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فَرَاتًا ⑭

وَيَوْمَ يُؤْمَضُّ لِلْمُكَذِّبِينَ ⑮

إِنطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ⑯

إِنطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ فِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ⑰

31. కాని అది ఏ విధమైన (చల్లని) నీడనూ ఇవ్వదూ మరియు (నరక) జ్వాలల నుండి కూడా కాపాడదు!

32. వాస్తవానికి, అది పెద్దపెద్ద మొద్దుల వంటి అగ్నికణాలను విసురుతుంది.

33. వాస్తవానికి ఆ అగ్నికణాలు పసుపు పచ్చని ఒంటెలవలే కనిపిస్తాయి.

34. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

35. ఆ దినాన వారు మాట్లాడలేరు.

36. మరియు వారికి సాకులు చెప్పుకునే అవకాశం కూడా ఇవ్వబడదు.

37. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

38. అది తీర్పుదినమై ఉంటుంది! మేము మిమ్మల్ని మరియు మీ పూర్వికులను సమావేశపరచి ఉంటాము!

39. కావున మీవద్ద ఏదైనా పన్నాగముంటే దానిని పన్నండి.¹

40. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

41. నిశ్చయంగా భయభక్తులు గలవారు (ఆ రోజు చల్లని) నీడలలో చెలమల దగ్గర ఉంటారు.

42. మరియు వారికి, వారు కోరే ఫలాలు లభిస్తాయి.

43. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): “మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు ఫలితంగా హాయిగా

لَا ظِلِّيلٌ وَلَا يُعْنَى مِنَ اللَّهِ ۖ

إِنَّمَا تَرَىٰ بِشَرِّكَالْقَصْرِ ۖ

كَأَنَّهُ جِلْدٌ صُفْرٌ ۖ

وَيَلِيَّوْمِمِّنَ اللَّيْلِ يَبِينُ ۖ

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ۖ

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ۖ

وَيَلِيَّوْمِمِّنَ اللَّيْلِ يَبِينُ ۖ

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَعَلْنَاكُمْ وَالْآوَالِينَ ۖ

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ۖ

وَيَلِيَّوْمِمِّنَ اللَّيْلِ يَبِينُ ۖ

إِنَّ الْمُسْتَقِينَ فِي ظِلِّلٍ وَعِيُونَ ۖ

وَقَوْلَاهُمْ مَا شَهِدُوا ۖ

كُلُّوا وَاشْرَبُوا هَيْئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۖ

తినండి, త్రాగండి!”

44. నిశ్చయంగా, మేము సజ్జనులకు ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ఇస్తాము.

45. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

46. (ఓ సత్యతిరస్కారులారా!) మీరు కొంతకాలం తినండి, సుఖాలు అనుభవించండి. నిశ్చయంగా, మీరు నేరస్థులు!

47. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!

48. మరియు వారితో: “(అల్లాహ్ ముందు) వంగండి (రుకూ‘డ చేయండి).” అని అన్నప్పుడు, వారు వంగలేదు.

49. ఆ రోజు (పునరుత్థానాన్ని) తిరస్కరించే వారికి వినాశం ఉంది!¹

50. దీని (ఈ ఖుర్ఆన్) తరువాత, ఇక వారు మరెలాంటి సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు?

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝

وَيَوْمَ يَمِيزُ الْمَلَكُ الْبَيْنَ ۝

كُلُوا وَشَبَبُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُعْجِزُونَ ۝

وَيَوْمَ يَمِيزُ الْمَلَكُ الْبَيْنَ ۝

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ۝

وَيَوْمَ يَمِيزُ الْمَلَكُ الْبَيْنَ ۝

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ۝

1. ఈ ఆయత్ ఈ సూరహ్ లో పదిసార్లు వచ్చింది. ఏ విధంగానైతే: “అయితే మీరిరువురు (మానవులు మరియు జిన్నాతులు) మీ ప్రభువు యొక్క ఏ యే అనుగ్రహాలను నిరాకరిస్తారు?” అనే ఆయతు సూరహ్ అర్-రహ్మాన్ (55)లో 31సార్లు, వచ్చిందో! అంటే, పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే వారికి వినాశం తప్పదనే విషయాన్ని అల్లాహుతాలా మాటిమాటికి విశదీకరిస్తున్నాడు.

78. సూరహ్ అన్-నబా'

అన్ నబా': The Great News, The Tiding, వార్త, సమాచారం. ఈ పేరు రెండవ ఆయత్లో నుండి తీసుకోబడింది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది పునరుత్థానం మరియు అంతిమ తీర్పులను గురించి తెలుపుతోంది. ఇందులో 40 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (*) ఏ విషయాన్ని గురించి వారు
(ఒకరినొకరు) ప్రశ్నించుకుంటున్నారు? ¹

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ

2. ఆ మహా వార్తను గురించేనా?

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ

3. దేనిని గురించైతే వారు భేదాభి
ప్రాయాలను కలిగిఉన్నారు!

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ

4. అదికాదు! వారు త్వరలోనే దానిని
తెలుసుకోగలరు.

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

5. ఎంత మాత్రము కాదు! వారు
త్వరలోనే దానిని తెలుసుకోగలరు.

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

6. ఏమీ? మేము భూమిని పరుపుగా
చేయలేదా?

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا

7. మరియు పర్వతాలను మేకులుగా? ²

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا

8. మరియు మేము మిమ్మల్ని (స్త్రీ-
పురుషుల) జంటలుగా సృష్టించాము.

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا

1. దైవప్రవక్త(స'అస)పై అవతరింపజేయబడిన ఖుర్ఆన్ ను మరియు అతనిని ప్రవక్తగా అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నుకున్న విషయాన్ని నమ్మలేక సత్యతిరస్కారులు ఒకరితో నొకరు ఈ విధంగా ప్రశ్నించుకున్నారు: "ఏమీ? పునరుత్థానం నిజమేనా? ఇతడు వాస్తవంగానే ప్రవక్తనా?" మొదలైనవి. దానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా జవాబిచ్చాడు.

2. చూడండి, 16:15.

3. మానవులలో, జంతువులలో మరియు ఇతర ప్రాణంలేని వస్తువులలో కూడా జంటలున్నాయి. ఉదా: రాత్రిం-బవళ్ళు, సూర్య-చంద్రులు, ఆకాశం-భూమి, నలుపు-తెలుపు మొదలైనవి. ఇంకా చూడండి, 36:36.

9. మరియు మేము నిద్రను, మీకు విశ్రాంతి నిచ్చేదిగా చేశాము.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۝

10. మరియు రాత్రిని అచ్ఛాదంగా చేశాము.

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۝

11. మరియు పగటిని జీవనోపాధి సమయంగా చేశాము.

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۝

12. మరియు మేము మీపైన పటిష్ఠమైన ఏడు (ఆకాశాలను) నిర్మించాము.

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝

13. మరియు (అందులో) ప్రకాశించే దీపాన్ని (సూర్యుణ్ణి) ఉంచాము.

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝

14. మరియు మేఘాలనుండి ధారాపాతంగా వర్షాన్ని కురిపించాము.¹

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ۝

15. దానితో మేము ధాన్యం మరియు పచ్చికను (చెట్లుచేమలను) పెరిగించటానికి!

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝

16. మరియు దట్టమైన తోటలను.

وَجَدَّتْ آلُقَاظًا ۝

17. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం ఒక నిర్ణీత సమయం.²

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ۝

18. ఆ రోజు బాకా ఊద బడినప్పుడు! అప్పుడు మీరంతా గుంపులు గుంపులుగా లేచివస్తారు.

يَوْمَ يُفْعَلُ فِي الصُّورِ مَا تَوَنُّوا جَا ۝

19. మరియు ఆకాశం తెరువబడుతుంది, అందులో ద్వారాలు ఏర్పడుతాయి;

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۝

20. మరియు పర్వతాలు ఎండమావులుగా అదృశ్యమైపోతాయి.³

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝

21. నిశ్చయంగా, నరకం ఒక మాటు;

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝

22. ధిక్కారుల గమ్యస్థానం;

لِلظَّالِمِينَ مَا بَأْسًا ۝

1. ము'అసిరాత్: నీటితో నిండి ఉండి ఇంకా కురవని మేఘాలు.

2. చూడండి, 77:13.

3. చూడండి, 69:14, 14:48, 101:5, 70:9, 56:6, 20:105, మొదలైనవి.

23. అందులో వారు యుగాలతరబడి ఉంటారు.¹

24. అందులో వారు ఎలాంటి చల్లదనాన్ని గానీ మరియు (చల్లని) పానీయాన్ని గానీ చవిచూడరు.

25. సలసల కాగే నీరు మరియు చీములాంటి మురికి (పానీయం) తప్ప.²

26. (వారి కర్మలకు) తగిన పూర్తి ప్రతిఫలంగా!

27. వాస్తవానికి వారు లెక్క తీసుకోబడుతుందని ఆశించలేదు.

28. పైగా వారు మా సూచన(ఆయాత్)లను అసత్యాలని తిరస్కరించారు.

29. మరియు మేము (వారు చేసిన) ప్రతి దానిని ఒక పుస్తకంలో వ్రాసిపెట్టాము.³

30. కావున మీరు (మీ కర్మల ఫలితాన్ని) చవిచూడండి. ఎందుకంటే, మేము మీకు శిక్షతప్ప మరేమీ అధికం చేయము.⁴

31. నిశ్చయంగా, దైవభీతి గలవారికి సాఫల్యం (స్వర్గం) ఉంది;

32. ఉద్యానవనాలూ, ద్రాక్షతోటలూ!

33. మరియు ఈడూజోడూగల (యవ్వన) సుందర కన్యలు;

34. మరియు నిండిపొర్లే (మధు) పాత్ర.

لِيَتَيْنَ فِيهَا أَحْقَابًا ۝

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ۝

إِلَّا صَيْبًا مَّغْسَاً ۝

جَزَاءً وَفَاءً ۝

إِنَّهُمْ كَانُوا إِلَّا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ۝

وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ۝

فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ۝

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ۝

وَوَكَرِبًا ۝

وَكَأْسًا مَّهِاقًا ۝

1. చూడండి, 6:128 మరియు 11:107.

2. చూడండి, 38:57-58.

3. చూడండి, 36:12.

4. చూడండి, 4:56, 17:97.

35. అందులో (స్వర్గంలో) వారు ఏలాంటి వ్యర్థపు మాటలు గానీ, అసత్యాలు గానీ విన్నారు.

36. (ఇదంతా) నీ ప్రభువు తరఫునుండి లభించే ప్రతిఫలం, చాలినంత బహుమానం.

37. భూమ్యాకాశాలు మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్తానికీ ప్రభువైన అనంత కరుణామయుని (బహుమానం), ఆయన ముందు మాట్లాడే సాహసం ఎవ్వరికీ లేదు.

38. ఏ రోజునయితే ఆత్మ (జిబ్రిల్) ¹ మరియు దైవదూతలు వరుసలలో నిలిచిఉంటారో! అప్పుడు ఆ అనంత కరుణామయుడు అనుమతించిన వాడు తప్ప, మరెవ్వరూ మాట్లాడలేరు; ఒకవేళ ఎవడైనా మాట్లాడినా అతడు సరైన మాటే మాట్లాడుతాడు. ²

39. అదే అంతిమ సత్యదినం. కావున ఇష్టమున్నవాడు, తన ప్రభువు వైపునకు చేరే మార్గాన్ని అవలంబించాలి! ³

40. నిశ్చయంగా, మేము అతి సమీపంలో ఉన్న శిక్షను గురించి మిమ్మల్ని హెచ్చరించాము. ఆ రోజు ప్రతి మనిషి తన చేజేతులా చేసుకొని ముందు పంపుకున్నదంతా ప్రత్యక్షంగా చూసుకుంటాడు. ⁴ మరియు సత్యతిరస్కారి: “అయ్యో, నా పాడుగాను! నేను మట్టినియి ఉంటే ఎంత బాగుండేది!” ⁵ అని వాపోతాడు.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدًّا ۚ

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حَسَبًا ۖ

رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنُ ۚ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ۖ

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوْمُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا ۚ لَا يَتَكَلَّمُونَ ۖ اِلَّا مَن اِذْنٌ لَّهِ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۖ

ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۚ فَمَن شَاءَ اتَّخَذْ اِلٰى رَبِّهِ مَآبًا ۖ

اِنَّا اَنْزَلْنٰكُمْ عَدَاۤءًا قَرِيۢبًا ۚ يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَآقَدًا مَّتٰى يَدُهَا وَيَقُولُ الْكَافِرُ يٰلَيْتَنِي كُنْتُ شُرَابًا ۚ

1. చూడండి, 16:2 మరియు 97:4.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) దైవదూతలకు మరియు దైవప్రవక్తలకు ('అవ్రేహిమ్ స.) మాట్లాడే అనుమతి నిస్తాడు. వారు కేవలం సత్యమే పలుకుతారు. చూడండి, 10:3.

3. చూడండి, 69:1.

4. చూడండి, 18:49 మరియు 75:13.

5. చూడండి, 69:27.

79. సూరహ్ అన్-నాజి'అత్

అన్-నాజి'అత్: Those Who Pull Out, బలవంతంగా లాగు లేక ఈడ్చువారు, లేక కఠినంగా తీయువారు. ఇది సూరహ్ అన్-నబా' (78) తరువాత అవతరింపజేయబడిన చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 46 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (అవిశ్వాసుల ప్రాణాలను) కఠినంగా
లాగి తీసే వారి (దేవదూతల) సాక్షిగా!¹

وَالَّذِينَ عَرَفُوا

2. (విశ్వాసుల ప్రాణాలను) నెమ్మదిగా
తీసేవారి (దేవదూతల) సాక్షిగా!²

وَالَّذِينَ شَطَّطُوا

3. (విశ్వంలో) తేలియాడుతూ పోయే వారి
సాక్షిగా!³

وَالَّذِينَ سَبَّحُوا

4. మరియు పందెంలో వలే (ఒకరితోనొకరు)
పోటీపడే వారి సాక్షిగా!

فَالَّذِينَ سَبَّحُوا

5. మరియు (తమ ప్రభువు) ఆజ్ఞానుసారం
వ్యవహారాలు నిర్వహించే వారి (దేవదూతల)
సాక్షిగా!

فَالْمَكِيدَاتِ أُمْرًا

6. ఆ రోజు (మొదటి) బాకా ధ్వని
భూగోళాన్ని తీవ్రంగా కంపింపజేస్తుంది.⁴

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاحِفَةُ

7. దాని తర్వాత రెండవసారి ⁵ బాకా
ఊదబడుతుంది, (అప్పుడు అందరూ
పునరుత్థరింపబడతారు).

تَبَعُهَا الرَّازِفَةُ

1. నాజి'అత్: బలవంతంగా, కఠినంగా లాగి తీయటం. 'గర్ఖాన్: మునిగి. ఈ సూరహ్ లోని 1-5

ఆయతుల తాత్పర్యంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి.

2. నష్'తన్: ముడివిప్పటం - అంటే నెమ్మదిగా తీయటం.

3. సబ్'హన్: ఈదుట, తేలుతూపోవుట.

4. ఇది మొదటి బాకా ధ్వని. దీనిని నఫ్ఖయే ఫనా అంటారు. అప్పుడు ప్రతీది నశిస్తుంది.

5. ఈ రెండవ బాకా ధ్వనితో అందరూ బ్రతికి తమ గోరీలనుండి బయటికి లేచి వస్తారు.

8. ఆ రోజు (కొన్ని) హృదయాలు (భయంతో) దడదడలాడుతూ ఉంటాయి.

9. వారి చూపులు క్రిందికి వాలి ఉంటాయి.

10. వారు ఇలా అంటున్నారు: “ఏమీ? మనం మన పూర్వస్థితిలోకి మళ్ళీ తీసుకు రాబడతామా?

11. “మనం శిథిలమైన ఎముకలుగా మారిపోయిన తరువాత కూడానా?”

12. వారు (ఇంకా ఇలా) అంటారు: “అయితే ఈ తిరిగి రావటమనేది చాల నష్టదాయకమైనదే!”

13. కాని అది వాస్తవానికి, ఒకే ఒక (తీవ్రమైన) ధ్వని.

14. అప్పుడు వారందరూ, ఒకేసారి లేచి మైదానంలోకి వచ్చి ఉంటారు.

15. ఏమీ? నీకు మూసా వృత్తాంతం అందిందా?¹

16. అతని ప్రభువు పవిత్ర 'తువా లోయలో' అతనిని పిలిచినప్పుడు,²

17. (ఇలా అన్నాడు): “ఫిర్'జెన్ వద్దకు వెళ్ళు, నిశ్చయంగా, అతడు ధిక్కారు డయ్యాడు.

18. “ఇక (అతనితో) ఇట్లను: ‘ఏమీ? నీవు పాపరహితుడవటానికి ఇష్టపడతావా?

19. ‘మరియు నేను నీకు నీ ప్రభువు వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాను, మరి నీవు

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ۝

أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ۝

يَقُولُونَ إِنَّا لَنَرُّدُّونَ فِي الْحَافِرَةِ ۝

إِذَا كُنَّا عِظَامًا تَخِرَّةٌ ۝

قَالُوا لَيْلًا إِنَّكَ إِذَا كُنَّا عِظَامًا ۝

فَأَنبَأَهُنَّ رَحْمَةُ رَبِّكَ وَاحِدَةٌ ۝

فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ۝

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ۝

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ۝

إِذْ هَبَّ إِلَى فَوَعُونَ أَنَّهُ طَغَى ۝

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَهٌ إِلَّا أَن تَزُولَ ۝

وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَعْتَلَى ۝

1. మూసా (అ.స.) వృత్తాంతానికి చూడండి. 20:9-98.

2. అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా(అ.స.)తో మాట్లాడాడు. అతనిని సందేశహరునిగా ఎన్నుకున్నాడు.

ఆయన పట్ల భీతికలిగి ఉంటావా?''

20. తరువాత అతను (మూసా) అతడికి (ఫిర్'బెన్'కు) గొప్ప అద్భుత నిదర్శనాన్ని చూపాడు.

21. కాని అతడు (ఫిర్'బెన్) దానిని అబద్ధమని తిరస్కరించాడు మరియు (అతని మాటను) ఉల్లంఘించాడు.

22. ఆ తర్వాత అతడు (ఫిర్'బెన్) వెనక్కి మరలిపోయి, (కుట్రలు) పన్నసాగాడు.

23. పిదప (ప్రజలను) సమావేశపరచి, ఎలుగెత్తి చాటుతూ;

24. ఇలా అన్నాడు: "నేనే మీ యొక్క మహోన్నత ప్రభువును!"¹

25. కావున అల్లాహ్ అతనిని ఇహపర లోకాల శిక్షకు గురిచేశాడు.²

26. నిశ్చయంగా, ఇందులో(అల్లాహ్ కు) భయపడే ప్రతివ్యక్తికొరకు గుణపాఠముంది.

27. ఏమీ? మిమ్మల్ని సృష్టించడం కఠినమయిన పనా? లేక ఆకాశాన్నా? ఆయనే కదా దానిని నిర్మించింది!³

28. ఆయన దాని కప్పును (ఎత్తును) చాలా పైకి లేపాడు. తరువాత దానిని క్రమపరిచాడు;

29. మరియు ఆయన దాని రాత్రిని చీకటిగా చేశాడు మరియు దాని పగటిని (వెలుగును) బహిర్గతం చేశాడు.

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۖ

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۖ

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ۖ

فَخَشَعَهُ فَنَادَىٰ ۖ

فَقَالَ أَنَا رَبُّ الْإِنْعَامِ ۖ

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْإِخْرَةِ وَالْأُولَىٰ ۖ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْتَصِي ۖ

ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ۖ

رَفَعَ سَبْكَهَا فَسَوَّاهَا ۖ

وَأَعْطَسَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ۖ

1. చూడండి, 28:38, ఫిర్'బెన్ తనను తాను దేవుడని చెప్పుకున్నాడు మరియు హద్దులు మీరి సత్యాన్ని తిరస్కరించాడు.

2. చూడండి, 7:137 అతని ఇహలోక శిక్షకు.

3. చూడండి, 2:29 మరియు 40:57.

30. మరియు ఆ పిదప భూమిని పరచినట్లు చేశాడు.¹

31. దాని నుండి దాని నీళ్ళను మరియు దాని పచ్చికను బయటికి తీశాడు;

32. మరియు పర్వతాలను (దానిలో) స్థిరంగా నాటాడు;

33. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవన సామగ్రిగా!²

34. ఇక ఆ గొప్ప దుర్బటన (పునరుత్థాన దినం) వచ్చినప్పుడు;

35. ఆ రోజు మానవుడు తాను చేసిందంతా జ్ఞాపకం చేసుకుంటాడు;

36. మరియు చూసేవారి యెదుటకు, నరకాగ్ని స్పష్టంగా కనబడేటట్లు తేబడుతుంది.³

37. ఇక ధిక్కారంతో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించిన వాడికి;

38. మరియు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చిన వాడికి;

39. నిశ్చయంగా, నరకాగ్నియే, వాని నివాసస్థాన మవుతుంది!

40. మరియు తన ప్రభువు ముందు నిలబడ వలసి వుంటుందన్న భయంతో తన మనస్సును దుష్టవాంఛలకు దూరంగా ఉంచిన వ్యక్తికి;

41. నిశ్చయంగా, స్వర్గమే, అతని నివాసస్థాన మవుతుంది!

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ۝

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا ۝

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ۝

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ۝

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ۝

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ۝

وَبَرَّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى ۝

فَالَّذِينَ ظَلَمُوا ۝

وَأَشْرَتِ النَّفْسَ الدُّنْيَا ۝

فَأَنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ۝

وَالَّذِينَ خَافُوا مَقَامَ رَبِّهِمْ وَنَعَى التَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ۝

فَأَنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ۝

1. దహాహూన్: అంటే నిప్పు కోడి గ్రుడ్డు ఆకారం అని కొందరు వ్యాఖ్యానించారు. ఈ రోజు సైంటిస్టులు భూమి ఆకారం నిప్పుకోడి గ్రుడ్డు ఆకారంలో ఉందని నిరూపించారు.

2. చూడండి, 80:24-32.

3. చూడండి, 26:91.

42. (ఓ ముహమ్మద్!) వీరు నిన్ను - ఆ ఘడియను గురించి: "అసలు అది ఎప్పుడొస్తుంది?" అని అడుగుతున్నారు.

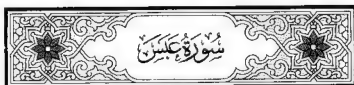
43. దాని గురించి చెప్పడానికి దాంతో నీకేమి సంబంధం?

44. దాని వాస్తవజ్ఞానం నీ ప్రభువుకే ఉంది!

45. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా, నీవు, దానికి భయపడే వారిని హెచ్చరించే వాడవు మాత్రమే!

46. వారు దానిని చూసిన రోజు (తాము ప్రపంచంలో) కేవలం ఒక సాయంత్రమో లేక ఒక ఉదయమో గడిపినట్లు భావిస్తారు.¹ (1/8)

80. సూరహ్ 'అబస

'అబస: He Frowned, కనుబొమలు ముడివేసుకున్నాడు, ముఖం చిట్టించుకున్నాడు, కోపముఖం చూపాడు. ఈ పదం మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఒకసారి దైవప్రవక్త(స'అస) పెద్ద (అష్-రాఫ్) ఖురైషులతో మాట్లాడుతూ ఉంటారు. అప్పుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమ్మే మక్తూమ్(ర'ది. 'అ.) వచ్చి కొన్ని ధర్మవిషయాలను గురించి ప్రశ్నిస్తారు. అతడు అంధుడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త(స'అస) అయిష్టతతో ముఖం చిట్టించుకుంటారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడతాయి. (తిర్మిజీ, అల్బానీ ప్రమాణీకం) ఇందులో 42 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * అతను (ప్రవక్త) భృకుటి ముడివేసుకున్నాడు మరియు ముఖం త్రిప్పకున్నాడు;

عَبَسَ وَتَوَلَّى

2. ఆ గ్రుడ్డి వాడు తన వద్దకు వచ్చాడని!

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى

1. మానవుడు చేసే భూమికి చెందిన కాల పరిమాణం పరలోకంలో ఉండదు. ఇంకా చూడండి, 2:259, 17:52, 18:19, 20:103-104, 23:112-113, 30:55. 'అబియ్యతున్: అంటే జూహ్ నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు మరియు జూహ్: అంటే సూర్యోదయం నుండి మధ్యాహ్నం వరకు.

3. కాని నీకేం తెలుసు? బహుశా అతడు తనను తాను సంస్కరించుకోవచ్చు!

4. లేదా అతడు హితబోధ పొందవచ్చు మరియు ఆ హితబోధ అతనికి ప్రయోజనకరం కావచ్చు!

5. కాని అతడు, ఎవడైతే తనను తాను స్వయంసమృద్ధుడు, అనుకుంటున్నాడో!

6. అతని పట్ల నీవు ఆసక్తి చూపుతున్నావు.¹

7. ఒకవేళ అతడు సంస్కరించుకోకపోతే నీపై బాధ్యత ఏముంది?²

8. కాని, ఎవడైతే తనంతట తాను, నీ పద్ధతు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడో!

9. మరియు (అల్లాహ్ యెడల) భీతిపరుడై ఉన్నాడో!

10. అతనిని నీవు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నావు.

11. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) ఒక హితోపదేశం.³

12. కావున ఇష్టమున్న వారు దీనిని స్వీకరించవచ్చు!

13. ఇది ప్రతిష్ఠాత్మకమైన పుటలలో (వ్రాయబడి) ఉన్నది;

14. మహోన్నతమైనది, పవిత్రమైనది;

15. లేఖకుల(దేవదూతల)చేతులలో ఉన్నది;

16. వారు గౌరవనీయులైన సత్పురుషులు

وَمَا يَذْكُرُ لَكَ لَعَلَّكَ يَرْكَبُ ۝

أَوْ يَذْكُرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ۝

أَمَّا مَنْ اسْتَعَى ۝

فَأَنتَ لَهُ تَصَدَّى ۝

وَمَا عَلَيْكَ الْإِكْرَى ۝

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۝

وَهُوَ يَخْشَى ۝

فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّى ۝

كَلَّا إِنهَا تَذَكُّرَةٌ ۝

فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ۝

فِي صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ۝

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۝

كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝

1. ఇక్కడ సూచించబడుతున్నది ఏమిటంటే విధేయులను ఉపేక్షించి, విముఖులయ్యే వారికి బోధన చేయటానికి, ఆసక్తి చూపనవసరం లేదు!

2. నీ బాధ్యత కేవలం సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే. నీవు వారి వెంటపడి బ్రతిమాలనవసరం లేదు.

3. చూడండి, 7:172.

(అజ్ఞానువర్తనులు).

17. మానవుడు నాశనం గాను! అతడు ఎంత కృతఘ్నుడు!¹

18. ఆయన (అల్లాహ్) (దేనితో) అతనిని సృష్టించాడు?

19. అతనిని, వీర్యబిందువుతో సృష్టించాడు తరువాత అతనిని తగిన విధంగా తీర్చిదిద్దాడు.

20. ఆ తరువాత, అతని మార్గాన్ని అతనికి సులభతరం చేశాడు;²

21. ఆపైన అతనిని మరణింపజేసి గోరీలోకి చేర్చాడు;

22. మళ్ళీ ఆయన (అల్లాహ్) కోరినపుడు అతనిని తిరిగి బ్రతికించి లేపాడు.

23. అలాకాదు, ఆయన (అల్లాహ్) ఆదేశించిన దానిని (మానవుడు) నెరవేర్చలేదు.

24. ఇక, మానవుడు తన ఆహారాన్ని గమనించాలి!

25. నిశ్చయంగా, మేము నీటిని (వర్షాన్ని) ఎంత పుష్కలంగా కురిపించాము.

26. ఆ తరువాత భూమిని (మొలిచే మొక్కలతో) చీల్చాము, ఒక అద్భుతమైన చీల్పుతో!

27. తరువాత దానిలో ధాన్యాన్ని పెంచాము;

28. మరియు ద్రాక్షలను మరియు కూర గాయలను;

29. మరియు అలివ్ ('జైతూన్') మరియు భర్జూరపు చెట్లను;

قُلِّلَ الْإِنْسَانُ مَا كَفَّرَهُ ۝

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۝

مِنْ تُطْفِئِ خَلْقَهُ فَقَدَرَهُ ۝

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۝

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ۝

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ ۝

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ۝

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۝

إِنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ۝

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۝

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۝

وَعَبَبًا وَنَضْبًا ۝

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۝

1. ఎట్టి ప్రమాణం లేకుండానే పునరుత్థానాన్ని తిరస్కరించే మానవుడికి ఈ శాపం!

2. అంటే అతనికి మంచి-చెడుల మార్గాలు స్పష్టంగా తెలుపబడ్డాయి.

30. మరియు దట్టమైన తోటలను;

وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۝

31. మరియు (రకరకాల) పండ్లను మరియు
పచ్చికలను;

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۝

32. మీకు మరియు మీ పశువులకు జీవన
సామగ్రిగా.

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ۝

33. ఎప్పుడైతే, చెవులను చెవిటిగా చేసే ఆ
గొప్ప ధ్వని వస్తుందో!

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ۝

34. ఆ రోజు, మానవుడు తన సోదరుని
నుండి దూరంగా పారిపోతాడు;

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ۝

35. మరియు తన తల్లి నుండి మరియు
తండ్రి నుండి;

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ۝

36. మరియు తన భార్య (సాహిబతి) నుండి
మరియు తన సంతానం నుండి.

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ۝

37. ఆ రోజు వారిలో ప్రతి మానవునికి తనను
గురించి మాత్రమే చాలినంత చింత ఉంటుంది.¹

لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝

38. ఆ రోజు కొన్నిముఖాలు ఆనందంతో
ప్రకాశిస్తూ ఉంటాయి;

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ ۝

39. అవి చిరునవ్వులతో ఆనందోత్సాహ
లతో కళకళలాడుతుంటాయి.

صَاحِبَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝

40. మరియు ముఖాలు ఆ రోజు దుమ్ము
కొట్టుకొని (ఎంతో వ్యాకులంతో) నిండి ఉంటాయి.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝

41. అవి నల్లగా మాడిపోయి ఉంటాయి;

رَهَقَهَا فَكْرَةٌ ۝

42. అలాంటి వారు, వారే! సత్యతిరస్కారు
లైన దుష్టులు.

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْفَجْرُ ۝

1. అంటే ప్రతి మానవుడు తన వారిని నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "పునరుత్థాన దినమున మానవులందరూ నగ్నశరీరులై ఉంటారు మరియు వారి కాళ్ళలో మేజోళ్ళు ఉండవు మరియు వారు ఖత్వా చేయబడకుండా ఉంటారు." అప్పుడు 'ఆయి'షహ్ (ర.అన్సా): "ఎవీ ఈ విధంగా మర్మాంగాల మీద దృష్టిపడదా?" అని అడుగుతారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) దానికి సమాధానంగా ఈ ఆయత్ చదువుతారు. (తిర్మిజీ, నసాయీ').

81. సూరహ్ అత్-తక్వీర్

అత్-తక్వీర్: Shrouding in Darkness, (అంధకారంలో) చుట్టివేయబడటం, మూయబడటం, కాంతిని కోల్పోవటం. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ (బహుశా అవతరణలో ఏడవది). ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది అంతిమ ఘడియను సూచిస్తోంది. 8-9 ఆయత్ లలో అజ్ఞానకాలపు ముష్రీక్ అరబ్బులు తమ ఆడ శిశువులను పుట్టిన వెంటనే సజీవంగా మట్టిలో పూడ్చివేసే దారుణమైన సామాజిక దురాచారం పేర్కొనబడింది. ఇందులో 29 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్ లో పునరుత్థానదినపు దృశ్యం చూపబడింది. అందుకే దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: “ఎవనికైతే పునరుత్థాన దినపు దృశ్యాన్ని చూడాలనిఉందో అతడు సూరహ్ అత్-తక్వీర్ (81), సూరహ్ అల్-ఇన్ఫితార్ (82) మరియు సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఖ్ (84)లు ధ్యానంతో చదవాలి.” (తిర్మిజీ, ముస్నద్ అహ్మద్; అల్బైహీ 'స'హీహ్ అని ప్రమాణీకరించారు).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. సూర్యుడు (అంధకారంలో) చుట్టివేయబడి,
కాంతిహీనుడైనప్పుడు!¹

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ^١

2. మరియు నక్షత్రాలు (కాంతిని కోల్పోయి)
రాలిపోవునప్పుడు!

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ^٢

3. మరియు పర్వతాలు కదిలించబడి
నప్పుడు!²

وَلَاذِ الْجِبَالِ سُيِّرَتْ^٣

4. మరియు నిండు సూడి ఒంటెలు,
నిరపేక్షంగా వదిలివేయబడినప్పుడు!

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ^٤

5. మరియు క్రూరమృగాలన్నీ ఒకచోట
సమకూర్చబడినప్పుడు!³

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُجِرَتْ^٥

6. మరియు సముద్రాలు ఉప్పొంగి పోయి
నప్పుడు!⁴

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ^٦

1. పునరుత్థానదినమున సూర్యచంద్రులు చుట్టివేయబడతారు. ('స'హీహ్ బుఖారీ).

2. పర్వతాలు భూమి నుండి ఊడబెరికి ఏకిన దూదివలే గాలిలో ఎగురవేయబడతాయి. చూడండి, 20:105-107 మరియు 14:48.

3. చూడండి, 6:38.

4. ఈ ఆయత్ కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యమివ్వబడింది: “లేక సముద్రాలలో అగ్ని జ్వాలలు

7. మరియు ఆత్మలు (శరీరాలతో) తిరిగి కలుపబడి నప్పుడు!¹

وَإِذَا الْنُفُوسُ رُجِعَتْ ۝

8. మరియు సజీవంగా పాతిపెట్టబడిన బాలిక ప్రశ్నించబడినప్పుడు:

وَإِذَا الْمَوْدُّدُ سُئِلَ ۝

9. ఏ అపరాధానికి తాను హత్యచేయ బడిందని?

يَا أَيُّ ذَنْبٍ قَتَلْتُ ۝

10. మరియు కర్మఫత్రాలు తెరువబడి నప్పుడు!²

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝

11. మరియు ఆకాశం ఒలిచివేయబడి నప్పుడు!

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝

12. మరియు నరకాగ్ని మండించబడి నప్పుడు!

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِرَتْ ۝

13. మరియు స్వర్గం దగ్గరకు తీసుకు రాబడి నప్పుడు!

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ۝

14. ప్రతి ఆత్మ తాను చేసి తెచ్చిన కర్మలను తెలుసుకుంటుంది.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ۝

15. అలాకాదు! నేను తొలగిపోయే సక్షత్రాల సాక్షిగా చెబుతున్నాను,

فَلَا أُفِيصُ بِالْخَنَسِ ۝

16. (ఏవైతే) వేగంగా తిరుగుతూ కనుమరు గవుతున్నాయో!³

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝

17. మరియు గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ۝

18. మరియు ప్రకాశించే ఉదయం సాక్షిగా!

وَالضُّبُرِ إِذَا تَنَفَّسَ ۝

చెలరేగినప్పుడు.”

1. దీనిని ఎన్నోవిధాలుగా వ్యాఖ్యానించారు, ఎక్కువగా సమ్మతమైనది: ‘ఒకే ధర్మంవారు ఒక చోట జమచేయబడతారు. యూదులందరు ఒక చోట, క్రైస్తవులు ఒకచోట మరియు ముస్లింలు ఒకచోట.’
2. కర్మఫత్రాలు మరణించిన రోజు మూయబడి పునరుత్థాన దినమున మరల తెరువబడతాయి. అప్పుడు కర్మఫత్రాలు పుణ్యాత్మలకు కుడిచేతులలో మరియు పాపాత్మలకు ఎడమ చేతులలో ఇవ్వబడతాయి.
3. అల్ జహరి: నడిచేది, తిరిగేది. అల్ కున్నసి: దాక్కునేది, కనుమరుగయ్యేది.

19. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) గౌరవనీయుడైన సందేశహరుడు (తెచ్చిన) వాక్కు!¹

20. అతను (జిబ్రీల్) మహా బలశాలి, సింహాసన ('అల్) ² అధిపతి సన్నిధిలో ఉన్నత స్థానం గలవాడు!

21. అతని ఆజ్ఞలు పాటించబడతాయి మరియు (అతను) విశ్వసనీయుడు!

22. మరియు (ఓ ప్రజలారా!) మీ సహచరుడు పిచ్చివాడు కాడు!³

23. మరియు వాస్తవంగా, అతను ఆ సందేశహరుణ్ణి (జిబ్రీల్ను) ప్రకాశవంతమైన దిబ్బండలంలో చూశాడు.⁴

24. మరియు అతను (ముహమ్మద్) అగోచరజ్ఞానాన్ని ప్రజలనుండి దాచేవాడు కాడు.

25. మరియు ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) శపించ (బహిష్కరించ)బడిన షైతాన్ వాక్కు కాదు.

26. మరి మీరు ఎటు పోతున్నారు?

27. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) సర్వలోకాలకు ఒక హితోపదేశం.

28. మీలో, ఋజుమార్గంలో నడవదలచుకున్న ప్రతివాని కొరకు.

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ۝

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ۝

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۝

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ۝

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ۝

1. అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.) తెచ్చిన వాక్కు.

2. అల్-అర్దు: సింహాసనం లేక విశ్వాధికారపీఠం. ఈ పదం అవతరణలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. వివరాలకు చూడండి, 7:54.

3. చూడండి, 7:184. ఈ వాక్యం మక్కా వాసులతో చెప్పబడింది. ఇంకా విశదమయ్యే విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అస) ఒక మానవుడు మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఎన్నుకొన్న ప్రవక్త.

4. చూడండి, 53:5 దైవప్రవక్త ('స'అస) జిబ్రీల్ ('అ.స.)ను రెండుసార్లు అతని నిజరూపంలో చూశారు. మొదటిసారి ఇక్కడ, రెండవసారి మేరాజ్ రాత్రిలో.

29. మరియు సర్వలోకాల ప్రభువైన అల్లాహ్ తలచినంత వరకు, మీరు తలచినంత మాత్రాన ఏమీ కాదు.¹ (1/4)

82. సూరహ్ అల్-ఇన్‌ఫిత్తాహ్

అల్-ఇన్‌ఫిత్తాహ్: The Cleaving, చీలిపోవుట, బీటలువారుట, బ్రద్దలగుట, పెళ్ళుమనుట, ప్రేలుట, పగులుట. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. కొందరు దీనిని మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ అని అంటారు, మరి కొందరు చివరి కాలపు సూరహ్ అంటారు. ఇందులో 19 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * ఆకాశం చీల్చబడినప్పుడు!²

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ

2. మరియు సక్షత్రాలు చెదిరిపోయినప్పుడు!

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انتَثَرَتْ

3. మరియు సముద్రాలు పొంగి పొరలిపోయినప్పుడు!

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ

4. మరియు సమాధులు పెళ్ళగింప (తెరువ) బడినప్పుడు!

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ

5. ప్రతి వ్యక్తికి తాను చేసి పంపుకున్నది మరియు వెనుక వదిలిపెట్టింది అంతా తెలిసిపోతుంది.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ

6. ఓ మానవుడా! పరమదాత అయిన నీ ప్రభువును గురించి, ఏ విషయం నిన్ను ఏమరుపాటుకు గురిచేసింది?

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ

7. ఆయనే నిన్ను సృష్టించాడు, తరువాత ఎలాంటి లోపం లేకుండా నిన్ను తీర్చిదిద్దాడు మరియు నిన్ను తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.

الَّذِي خَلَقَكَ فَسُبْحَانَكَ قَدَّاسٌ

1. ఇటువంటి మరో ఆయత్ కోసం చూడండి, 76:29-30.

2. ఇది పునరుత్థానదినపు సూచన.

8. తాను తలచిన ఆకారంలో నిన్ను మలిచాడు.

9. అలాకాదు! వాస్తవానికి మీరు (పరలోక) తీర్పును అబద్ధమని తిరస్కరిస్తున్నారు!

10. మరియు, నిశ్చయంగా! మిమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉండే వారు (దేవదూతలు) ఉన్నారు.

11. వారు, గౌరవనీయులైన లేఖకులు;

12. మీరు చేసేదంతా తెలుసుకునేవారు!

13. నిశ్చయంగా పుణ్యాత్ములు ² సుఖ సంతోషాలలో తేలియాడుతూ ఉంటారు.

14. మరియు నిశ్చయంగా, దుష్టులు భగభగ మండే నరకాగ్నిలో ఉంటారు.³

15. తీర్పు దినమున వారు అందులో ప్రవేశిస్తారు.

16. మరియు వారు దానినుండి ఎంత మాత్రం తప్పించుకోలేరు.

17. మరియు ఆ తీర్పుదినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

18. అవును మరి! ఆ తీర్పు దినం అంటే ఏమిటో నీకెలా తెలుస్తుంది?

19. ఆ దినమున ఏ మానవునికి కూడా ఇతరునికి ఎలాంటి సహాయం చేసే అధికారం ఉండదు. మరియు ఆ రోజు నిర్ణయాధికారం కేవలం అల్లాహ్ కే ఉంటుంది.⁴

قَالَتْ أَتَى صُورَةٌ مَّا سَاءَ رُكْبَكَ

كَأَكْبَلْتَكْدِبُونَ بِالَّذِينَ

وَأَنْ عَلَيْكُمْ حَفِظِينَ

كِرَامًا كَاتِبِينَ

يَعْلَمُونَ مَا تَعْمَلُونَ

إِنَّ الْآبِرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ

يَصْلَوْنَهَا يُومَ الدِّينِ

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ

مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ

يَوْمَ لَا تَنفَعُكَ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ

يَوْمَ لِلَّهِ

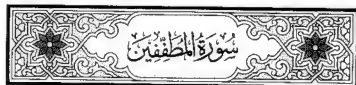
1. చూడండి, 50:17-18.

2. అబ్దూల్: Pious, ధర్మనిష్ఠాపరులు, దైవభక్తిపరులు, Righteous, ఋజువర్తనులు, ధర్మశీలురు, న్యాయనిష్ఠ గలవారు.

3. చూడండి, 42:7.

4. చూడండి, 40:16.

83. సూరహ్ అల్-ముత్తఫ్ఫీన్

అల్-ముత్తఫ్ఫీన్: Those Who Deal in Fraud, తగ్గించి ఇచ్చేవారు, లోభత్వం చూపేవారు, కొలతలలో తూనికలలో మోసంచేసే వారు. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. కొందరు దీనిని మక్కా చివరి కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. మరికొందరు దైవప్రవక్త ('స'అస) మదీనా వచ్చినప్పుడు అక్కడి వారు కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గించే వారు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడిందంటారు (ఇబ్నె-మాజా). సూరహ్ అల్-అంకబూత్ (29) కూడా ఇదే విధంగా రెండు చోట్లలో అవతరింపజేయబడినట్లు భావింపబడుతోంది. ఇందులో 36 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

1. కొలతలలో, తూనికలలో తగ్గించి ఇచ్చేవారికి వినాశముంది.

الَّذِينَ إِذَا كَانُوا عَلَى النَّاسِ سَتُوا نُفُوسَهُمْ

2. వారు ప్రజలనుండి తీసుకునేటప్పుడు పూర్తిగా తీసుకుంటారు.

وَإِذَا كَانُوا لَهُمْ أَوْزَارُهُمْ يُخْسِرُونَ

3. మరియు తాము ప్రజలకు కొలిచి గానీ లేక తూచి గానీ ఇచ్చేటప్పుడు మాత్రం తగ్గించి ఇస్తారు.¹

الْأَيْقُنْ أُولَئِكَ أَكُفَّ مُبْعُوثُونَ

4. ఏమీ? ఇలాంటి వారు తిరిగి బ్రతికించి లేపబడరని భావిస్తున్నారా?

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ

5. ఒక గొప్ప దినమున!

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

6. సర్వ లోకాల ప్రభువు సమక్షంలో ప్రజలు అందరూ నిలబడే రోజు.²

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَئِيَّا سَعِيدٍ

7. అలాకాదు! నిశ్చయంగా, దుష్టుల కర్మపత్రం సిజ్జీనులో ఉంది.

1. ఒక 'హదీస్'లో ఇలా ఉంది: "ఏ సమాజంవారైతే కొలతలలో మరియు తూనికలలో తగ్గిస్తారో! వారిపై కరువు మరియు పరిపాలకుల ఆగడాలు విరుచుకుపడతాయి." (ఇబ్నె-మాజా - అల్లాస్ దీనిని 'స'హీహ్గా ప్రమాణీకరించారు). ఈ మూడు ఆయతులు అన్ని రకాల మోసాలను ఖండిస్తున్నాయి.
2. ఇది వారే చేస్తారు, ఎవరైతే, పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) ముందు నిలబడ వలసి ఉందని నమ్మరో! వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) భయంలేదు, ('స'హీహ్ బు'ఖారీ).

8. ఆ సిజ్జీన్ అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?

وَمَا أَذْرَبُكَ مَا يَصْعِقُ ۝

9. వ్రాసిపెట్టబడిన (చెరగని) గ్రంథం.¹

كُتِبَ مُرُومًا ۝

10. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి ఆరోజు వినాశం ఉంది.

وَلَيَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ۝

11. వారికే! ఎవరైతే తీర్చుదినాన్ని తిరస్కరిస్తారో!

الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ الدِّينِ ۝

12. మరియు మితిమీరి ప్రవర్తించే పాపిష్టుడు తప్ప మరెవ్వడూ దానిని (తీర్చుదినాన్ని) తిరస్కరించడు.

وَمَا يُدْبِرُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ۝

13. మా సూచనలు (ఆయతులు) అతడికి వినిపించబడినప్పుడు అతడు: “ఇవి పూర్వకాలపు కట్టుకథలే!” అని అంటాడు.

إِذَا تَلَىٰ عَلَيْهِ الْيُسْنَ قَالَ أَصَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

14. అలా కాదు! వాస్తవానికి వారి హృదయాలకు వారి (దుష్ట) కార్యాల త్రుప్తు పట్టింది.²

كَلَّا بَلْ سَرَّانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝

15. అంతే కాదు, ఆ రోజు నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువు కారుణ్యం నుండి నిరోధింపబడతారు.

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝

16. తరువాత వారు నిశ్చయంగా, భగభగ మండే నరకాగ్నిలోకి పోతారు.

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝

17. అప్పుడు వారితో: “దేనినైతే మీరు అసత్యమని తిరస్కరిస్తూ వచ్చారో, అది ఇదే!” అని చెప్పబడుతుంది.

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ تُكَذِّبُونَ ۝

18. అలా కాదు! నిశ్చయంగా, ధర్మ నిష్ఠాపరుల (పుణ్యాత్ముల) కర్మపత్రం మహోన్నత గ్రంథం

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْإِبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝

1. సిజ్జీన్, అంటే కారాగారం. ఇక్కడ చెరిగిపోకుండా నష్టంకాకుండా వ్రాసిపెట్టబడిన గ్రంథమని అర్థం.

2. లానా: అంటే పాపాల వల్ల హృదయం మీద ఏర్పడే ఒక నల్లని మచ్చ. ‘హదీస్’లో ఇలా ఉంది: “మానవుడు పాపం చేసినపుడు అతని హృదయం మీద ఒక నల్లనిమచ్చ ఏర్పడుతుంది. ఒకవేళ అతడు పశ్చాత్తాపపడి ఆ పాపం మరల చేయకుంటే అది దూరమైపోతుంది. ఒకవేళ అతడు పాపం మీద పాపం చేస్తూఉంటే ఆ నల్లమచ్చ పెరుగుతుంది. చివరకు అది అతని హృదయం మీద పూర్తిగా క్రమ్ముకొంటుంది. అదే ‘లానా’ అని పేర్కొనబడినది.” (తిర్మిజీ, ఇబ్నె-మాజా, ముస్లిమ్ అహ్మద్).

(‘ఇల్లియ్యాన్’లో ఉంది.¹

19. మరి ఆ ‘ఇల్లియ్యాన్’ అంటే నీవు ఏమనుకుంటున్నావు?

20. అది వ్రాసిపెట్టబడిన ఒక గ్రంథం.

21. దానికి, (అల్లాహ్ కు) సన్నిహితులైన వారు (దేవదూతలు) సాక్ష్యంగా ఉంటారు.

22. నిశ్చయంగా, పుణ్యాత్ములు సుఖసంతోషాలలో ఉంటారు.

23. ఎత్తైన ఆసనాలపై కూర్చుని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ.²

24. వారి ముఖాలు సుఖసంతోషంతో లతో కళకళలాడుతూ ఉండటం నీవు చూస్తావు.

25. సీలు చేయబడిన నాణ్యమైన మధువు వారికి త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.⁴

26. దాని చివరి చుక్కలోనూ కస్తూరి సువాసన ఉంటుంది. కాబట్టి దానిని పొందటానికి అపేక్షించే వారంతా ప్రయాసపడాలి.

27. మరియు దానిలో (ఆ మధువులో) తస్మీమ్

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عَلَيْنَا ۝

كِتَابٌ مَّرْكُومٌ ۝

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الْكَرَّارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝

عَلَى الْأَرْبَابِ يُنْظَرُونَ ۝

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْمُومٍ ۝

خَمِيمٌ مُسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ

الْمُنْتَافِسُونَ ۝

وَمِرْجَاهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ۝

1. ‘ఇల్లియ్యాన్’, ‘ఉలుప్పున్’: ఎత్తైన స్థలం. ఇది సిజ్జన్ కు విరుద్ధపదం. ఇది ఆకాశాలలో, స్వర్గంలో సిద్ రతుల్ మున్ తహ్, లేక ‘అర్ద్ దగ్గర ఉన్నచోటు. అక్కడ పుణ్యాత్ముల కర్మఫలాలు భద్రపరచబడి ఉంటాయి.

2. యష్ హదు: అంటే ఇక్కడ పర్యవేక్షిస్తుంటారు, అనే అర్థం కూడా వస్తుంది.

3. చూడండి, 75:23.

4. రహీమ్: స్వచ్ఛమైన, తేల్చిన, ఉత్తమమైన, మధురమైన పానీయం, అందులో ఎట్టి కల్లీ ఉండదు.

మఖ్లామున్: సీలుచేయబడినది. దాని స్వచ్ఛతకు హామీగా. కొందరు ‘ఖితామున్ - అంటే సువాసన అంటారు. దాని సువాసన కస్తూరివలే ఉంటుంది. (ఇబ్నె-కసీ‘ర్). ‘హదీస్’లో ఉంది: “ఏ విశ్వాసుడైతే, దప్పికగొన్న విశ్వాసునికి నీరు త్రాపుతాడో పునరుత్థాన దినమున అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి రహీమ్ అల్-మఖ్లామ్ త్రాపుతాడు మరియు అన్నం పెట్టిన వాడికి స్వర్గపు ఫలాలు తినిపిస్తాడు. మరియు వస్త్రాలు లేని వానికి వస్త్రాలు ఇచ్చేవానికి స్వర్గపు వస్త్రాలు ప్రసాదిస్తాడు.” (ముస్నద్ అహ్మద్, 3/13-14).

కలుపబడి ఉంటుంది.¹

28. అదొక చెలమ, (అల్లాహ్) సొన్నిధ్యం పొందినవారే దానినుండి త్రాగుతారు.²

29. వాస్తవానికి (ప్రపంచంలో) అపరాధులు విశ్వసించిన వారిని హేళన చేసేవారు.

30. మరియు వీరు (విశ్వాసులు), వారి (అవిశ్వాసుల) యెదుట నుండి పోయినప్పుడు, వారు (అవిశ్వాసులు) పరస్పరం కనుసైగలు చేసుకునే వారు.

31. మరియు (అవిశ్వాసులు) తమ ఇంటివారి దగ్గరికి పోయినప్పుడు (విశ్వాసులను గురించి) పరిహసిస్తూ మరలేవారు.

32. మరియు (విశ్వాసులను) చూసినపు డల్లా: “నిశ్చయంగా, వీరు దారితప్పిన వారు!” అని అనేవారు.

33. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) వీరి (విశ్వాసుల) మీద కాపలాదారులుగా పంపబడ లేదు!

34. కాని ఈ రోజు (పురుతానదినం నాడు) విశ్వసించిన వారు, సత్యతిరస్కారులను చూసి నవ్వుతారు.

35. ఎత్తైన ఆసనాలపై కూర్చొని (స్వర్గ దృశ్యాలను) తిలకిస్తూ (ఇలా అంటారు):

36. “ఇక! ఈ సత్యతిరస్కారులకు, వారి చేష్టలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా దొరుకునా?” (3/8)

عَبَّأَ يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَصْحَكُونَ ۝

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ۝

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ۝

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ۝

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَٰفِظِينَ ۝

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ۝

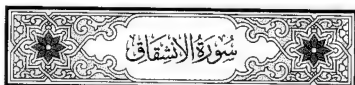
عَلَى الْأَرْوَاقِ يُظْهِرُونَ ۝

هَلْ تَرَى الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۝

1. తస్ఫీమున్: ఎత్తైన స్థలం. ఆ పానీయం స్వర్గపు ఎత్తైన ప్రదేశం నుండి చెలమల ద్వారా వస్తుంది.

2. చూడండి, 76:5-6.

84. సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఖ్

అల్-ఇన్షిఖాఖ్: The Splitting asunder, బ్రద్దలవటం, ప్రేలిపోవటం, పగిలిపోవటం, ఖండన. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాత్ (82) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇది చివరి మక్కా సూరాహ్ లలో ఒకటి. ఇందులో 25 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆకాశం బ్రద్దలయిపోయినప్పుడు!¹

2. మరియు అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విద్యుక్త ధర్మం.²

3. మరియు భూమి విస్తరింపజేయబడి (చదునుగా చేయబడి) నప్పుడు;

4. మరియు అది తన లోపల ఉన్నదంతా బయటికి విసరివేసి, ఖాళీ అయినప్పుడు;

5. అది తన ప్రభువు ఆదేశపాలన చేసింది మరియు అదే దాని విద్యుక్త ధర్మం.

6. ఓ మానవుడా! నిశ్చయంగా, నీవు నీ ప్రభువు వైపునకు, నీ (మంచి-చెడు) కర్మలను తీసుకొని మరలుతున్నావు, ఒక నిశ్చిత మరల్పు. అప్పుడు నీవు నీ (కర్మల ఫలితాన్ని) పొందుతావు.

7. అప్పుడు తన కర్మపత్రం కుడి చేతిలో ఇవ్వబడిన వాడి నుండి;³

8. అతని లెక్క అతి తేలికగా తీసుకోబడ గలదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۝

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِرٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًا ۝
فَمَلِّقَهُ ۝

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ۝

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ۝

1. అంటే పునరుత్థాన దినము.

2. చూడండి, 20: 105-107.

3. చూడండి, 69:19.

9. మరియు అతడు సంతోషంగా తనవారి దగ్గరకు మరలిపోతాడు!

10. ఇక తన కర్మపత్రం వీపు వెనుక నుండి ఇవ్వబడిన వాడు;¹

11. అప్పుడు తన నాశనాన్నే కోరుకుంటాడు;

12. మరియు అతడు మండుతున్న నరకాగ్నిలో పడిపోతాడు.

13. వాస్తవానికి, అతడు (ప్రపంచంలో) తనవారి మధ్య సుఖసంతోషాలలో మునిగి ఉండేవాడు.²

14. వాస్తవానికి, అతడు (మా వైపుకు) మరలిరాడని భావించేవాడు.

15. అలాకాదు! వాస్తవానికి, అతని ప్రభువు అతనిని గమనిస్తూ ఉండేవాడు.

16. కనుక, నేను సంధ్య కాలపు ఎరుపు సాక్షిగా చెబుతున్నాను!³

17. రాత్రి సాక్షిగా, అది ప్రొగుచేసే వాటి సాక్షిగా!

18. పూర్ణ చంద్రుని సాక్షిగా!⁴

19. మీరందరూ తప్పనిసరిగా ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి క్రమక్రమంగా మారుతూ పోవలసి ఉంటుంది.⁵

وَيَنقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۝

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝

وَيَصِلُ سَعِيرًا ۝

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ۝

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ۝

فَلَا أُفْسِرُ بِالشَّفَقِ ۝

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۝

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۝

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝

1. చూడండి, 69:25-26.

2. చూడండి, 75:33.

3. అష్-షఫఖు: సూర్యాస్తమయం తరువాత ఆకాశంలో కనబడే ఎరుపు, సంధ్యారుణిమ. అది 'ఇషా' సమయం మొదలయ్యే వరకు ఉంటుంది.

4. అత్తసఖ: అంటే పౌర్ణిమనాటి చంద్రుడు.

5. 'తబఖున్': కఠినత. ఇక్కడ కఠినాలు అంటే ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి మారటం.

20. అయితే వీరికేమయింది? వీరు ఎందుకు విశ్వసించరు?

21. మరియు ఖుర్ఆన్ వీరి ముందు పఠింపబడినప్పుడు వీరెందుకు సాష్టాంగం (సజ్జా) చేయరు? ¹ ✎

22. అలా కాదు! ఈ సత్యతిరస్కారులు దీనిని అసత్యమంటున్నారు.

23. మరియు వారు కూడ బెద్దేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

24. కాబట్టి వారికి (పరలోకంలో) లభించే వ్యధా భరితమైన శిక్ష యొక్క వార్తనివ్వు!

25. కాని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారికి తప్ప! వారికి ఎన్నటికీ అంతం గాని ప్రతిఫలం ఉంటుంది.

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَكِيدُونَ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

85. సూరహ్ అల్-బురూజ్

అల్-బురూజ్: బురుజులు, The Big Stars, The Great Constillations, తారాగణం, నక్షత్రరాశులు, నక్షత్ర సముదాయం. ఇది సూరహ్ అష్-షమ్స్ (91) తరువాత అవతరింపజేయబడిన మక్కా సూరహ్. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 22 ఆయతులు ఉన్నాయి. దైవప్రవక్త (స'అస) "జుహ్నా మరియు 'అన్ సమాజులలో సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85) మరియు సూరహ్ అత్-తారిఖ్ (86) చదివేవారు. (తిర్మిజీ). 4-7వ ఆయత్లలో, ప్రాచీన కాలంలో స'హదీ 'అరేబియాలో ఉన్న సజ్జానా యొక్క సత్యతిరస్కారులు విశ్వాసులను అగ్ని కందకంలో త్రోసించిన దారుణసంఘటన పేర్కొనబడింది. ఈ విధమైన దౌర్జన్యాలు ఇతర చోట్లలో కూడా జరిగినట్లు పేర్కొనబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి ఇబ్నె-కసీర్.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. విస్తారమైన తారాగణం గల ఆకాశం సాక్షిగా! ²

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ

1. 'హదీస్'ల ద్వారా దైవప్రవక్త (స'అస) మరియు 'స'హబా(ర'ది. 'అన్వమ్)లు, ఇక్కడ సజ్జా చేశారని తెలుస్తుంది.

2. చూడండి, 25:61.

2. వాగ్దానం చేయబడిన (పునరుత్థాన) దినం సాక్షిగా!

3. చూచే దినం మరియు చూడబడే దినం సాక్షిగా!¹

4. అగ్ని కందకం (ఉ'ఖ్బూద్) వారు నాశనం చేయబడ్డారు.²

5. ఇంధనంతో తీవ్రంగా మండే అగ్నిని రాజేసేవారు.

6. వారు దాని (ఆ కందకం) అంచుపై కూర్చుని ఉన్నప్పుడు!³

7. మరియు తాము విశ్వాసులపట్ల చేసే ఘోర కార్యాలను (సజీవ దహనాలను) తిలకించే వారు.

8. మరియు వారు విశ్వాసులపట్ల కనిపించుకోవడానికి కారణం - వారు (విశ్వాసులు) సర్వశక్తిమంతుడు సర్వస్తోత్రాలకు అర్హుడైన - అల్లాహ్ ను విశ్వసించడం మాత్రమే!

9. అయనే! ఎవనికైతే భూమ్యాకాశాల ఆధిపత్యం ఉందో! మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతి దానికి సాక్షి.

10. ఎవరైతే విశ్వాసులైన పురుషులను మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలను హింసిస్తారో, ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణ కోరరో!

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ۝

وَسَahِدٍ وَمَشْهُودٍ ۝

قِيلَ أَصْحَابُ الْاُخْدُودِ ۝

النَّارِ ذَاتِ الْوُكُودِ ۝

اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۝

وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ۝

وَمَا نَقُومُوا مِنْهُمْ اِلَّا اَنْ يُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝

الَّذِى لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝

اِنَّ الَّذِيْنَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ

1. ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. ఇమామ్ షాకాని ఒక 'హదీస్' ఆధారంగా అన్నాడు: షాహిదున్: అంటే జుము'అహ్ దినం. ఆ రోజు విశ్వాసి చేసిన పని, పునరుత్థాన దినమున దానికి సాక్ష్యమిస్తుంది. ముష్ హూదున్: అంటే 9వ జు'ల్ హజ్జ్, 'అరఫాత్ దినం. ఏ రోజైతే ముస్లింలు 'హజ్జ్ కొరకు సమావేశమవుతారో! మరొక తాత్పర్యం: "అంతా చూసే ఆయన, అల్లాహుతా'ఆలా సాక్షిగా మరియు ఆయన సాక్షిగా నిలిపేవాని సాక్షిగా!"

2. పైన పేర్కొన్నట్లు నజ్ రాన్ లోని సత్యతిరస్కారులు, ఆ కాలపు విశ్వాసులను ఒక అగ్ని కందకంలో త్రోసి చంపేవారు.

3. విశ్వాసులను అగ్నిలో వేసి వారు (సత్యతిరస్కారులు) చూసి ఆనందించే వారు.

నిశ్చయంగా, అలాంటి వారికి నరకశిక్ష ఉంటుంది. మరియు వారికి మండే అగ్ని శిక్ష విధించబడుతుంది.

11. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారి కొరకు క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు ఉంటాయి.¹ అదే గొప్ప విజయం.

12. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు యొక్క పట్టు (శిక్ష) చాలా కఠినమైనది.²

13. నిశ్చయంగా, ఆయనే (సృష్టిని) ఆరంభించే వాడు మరియు ఆయనే (దానిని) మరల ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు.

14. మరియు ఆయన క్షమాశీలుడు, అమిత వాత్సల్యుడు.

15. సింహాసనాన్ని (అర్షను) అధిష్టించిన వాడు,³ మహత్వపూర్ణుడు.⁴

16. తాను తలచింది చేయగలవాడు.

17. ఏమీ? సైన్యాల వారి సమాచారం నీకు అందిందా?

18. ఫిర్'ఖైన్ మరియు స'మూద్ వారి (సైన్యాల).

19. అలాకాదు, సత్యతిరస్కారులు (సత్యాన్ని) తిరస్కరించుటలో నిమగ్నులై వున్నారు.

20. మరియు అల్లాహ్ వారిని వెనుక (ప్రతి దిక్కు) నుండి చుట్టుముట్టి ఉన్నాడు.

الْحَرِيقُ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَكُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْكَبِيرُ ۝

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ۝

إِنَّهُ هُوَ يَبْدِئُ وَيُعِيدُ ۝

وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ ۝

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ۝

فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ ۝

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ۝

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ۝

بَلِ الْكَافِرِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ۝

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ۝

1. ఖుర్ఆన్ అవతరణా క్రమంలో స్వర్గవనాలను గురించి ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది.

2. ఆయన మొదట వ్యవధినిస్తాడు. ఇక శిక్షించటానికి పట్టుకొన్నప్పుడు, ఆయన పట్టునుండి ఎవ్వరూ తప్పించుకోలేరు మరియు ఎవ్వరూ తప్పించజాలరు కూడానూ!

3. సింహాసనాధీశుడు, చూడండి, 7:54.

4. చూడండి, అల్లాహుతా'అలాను సంబోధించిన సందర్భానికి, 11:73. అల్-మజీదు: వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, మహత్వపూర్ణుడు.

21. వాస్తవానికి, ఇది ఒక దివ్యమైన ¹
ఖుర్ఆన్;

22. సురక్షితమైన ఫలకం (లా'హ్ మ'హ్‌ఫూ'జ్)లో ² (వాయబడి) ఉంది.

86. సూరహ్ అత్-తారిఖ్

అత్-తారిఖ్: రాత్రివేళ వచ్చేది, The Night-Comer, కాంతివంతమైన సక్షత్రం. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది ఆరంభ మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. బహుశా 4వ సంవత్సరంలో. ఇందులో 17 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశం మరియు రాత్రివేళ వచ్చే
సక్షత్రం (అత్-తారిఖ్) సాక్షిగా!

2. రాత్రి వేళ వచ్చేది (అత్-తారిఖ్)
అంటే ఏమిటో నీకు ఎలా తెలుస్తుంది?

3. అదొక అత్యంత ప్రకాశవంతమైన
సక్షత్రం.

4. కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు (దేవదూత)
లేకుండా ఏ వ్యక్తి కూడా లేడు.³

5. కావున మానవుడు తాను దేనితో
సృష్టించబడ్డాడో గమనించాలి!

6. అతడు విసర్జించబడే (చిమ్ముకుంటూ
వెలువడే) ద్రవపదార్థంతో సృష్టించబడ్డాడు.

7. అది వెన్ను మరియు రొమ్ము ఎముకల

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝

النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّنَا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝

1. చూడండి, ఖుర్ఆన్‌ను సంబోధించిన సందర్భానికి, 50:1.

2. చూడండి, 13:39 మరియు 43:4. ఉమ్మూల్ కితాబ్, అంటే లా'హ్ మ'హ్‌ఫూ'జ్. సురక్షితమైన ఫలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యధాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం

3. చూడండి, 13:11 మరియు 82:10-12.

మధ్య భాగం నుండి బయటికి వస్తుంది.

8. నిశ్చయంగా, ఆయన (సృష్టికర్త), అతనిని మరల బ్రతికించి తేగల సామర్థ్యం గలవాడు!

9. ఏ రోజుయితే రహస్యవిషయాల విచారణ జరుగుతుందో!

10. అప్పుడు అతనికి (మానవునికి) ఎలాంటి శక్తి ఉండదు మరియు ఏ సహాయకుడునూ ఉండడు.¹

11. వర్షం కురిపించే ఆకాశం సాక్షిగా!²

12. (చెట్లు మొలకెత్తేటప్పుడు) చీలిపోయే భూమి సాక్షిగా!

13. నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్, సత్యా సత్యాలను) వేరుపరచే వాక్కు (గీటురాయి).

14. మరియు ఇది వృథా కాలక్షేపానికి వచ్చినది కాదు.

15. (ఓ ముహమ్మద్!) నిశ్చయంగా వారు (నీకు విరుద్ధంగా) కుట్రలు పన్నుతున్నారు.³

16. మరియు నేను కూడ పన్నాగం పన్ను తున్నాను.

17. కనుక నీవు సత్యతిరస్కారులకు కొంత వ్యవధినివ్వ! ⁴ వారి పట్ల మృదువుగా వ్యవహరించు. (1/2)

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝

فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ۝

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۝

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝

وَإَكِيدُ كَيْدًا ۝

فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَمْهَلُهُمْ رُوَيْدًا ۝

1. అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్షనుండి తప్పించుకోవటానికి.

2. అర్-రజ్జ్: తిరిగి రావటం. వర్షం కూడా మళ్ళీమళ్ళీ వస్తుంది కాబట్టి ఈ పేరుతో పిలువబడుతుంది.

3. చూడండి, 34:33.

4. చూడండి, 7:182-183

87. సూరహ్ అల్-అ'అలా

అల్-అ'అలా: The Most High, మహోన్నతుడు. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ప్రారంభ మక్కాకాలపు, బహుశా సూరహ్ అల్-అన్ఫాల్ (8) లేక సూరహ్ అత్-తక్వీర్ (81) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస) పండుగ ('ఈద్)ల నమాజ్‌లలో మరియు జుమ్మ'అహ్ నమాజ్‌లలో ఈ సూరహ్ (87)ను మరియు సూరహ్ అల్-గాషి యహ్ (88)ను పఠించేవారు. విశ్రాంత నమాజ్ మొదటి రకాత్‌లో ఈ సూరహ్ (87)ను, రెండవ రకాత్‌లో సూరహ్ అల్-కాఫిరూన్ (109)ను మరియు మూడవ రకాత్‌లో సూరహ్ అల్-ఇబ్రాహీమ్ (112)ను పఠించేవారు. ఇందులో 19 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * మహోన్నతుడైన నీ ప్రభువు నామాన్ని స్తుతించు!

سُبْحَانَكَ يَا أَعْلَى

2. ఆయనే (ప్రతి దానిని) సృష్టించాడు మరియు తగిన ప్రమాణంలో రూపొందించాడు.¹

الَّذِي خَلَقَ فَسُوَّى

3. మరియు ఆయనే దాని ప్రకృతి లక్షణాలను నిర్ణయించాడు,² మరియు మార్గం చూపాడు!

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

4. మరియు ఆయనే పచ్చికను మొలిపింపజేశాడు!

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى

5. మరల దానిని నల్లని చెత్తాచెదారంగా చేశాడు.³

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى

6. మేము నీ చేత (ఖుర్ఆన్‌ను) చదివింపజేస్తాము, తరువాత నీవు (దానిని) మరచిపోవు-

سَنُقَرِّئُكَ فَلَا تَنْسَى

7. అల్లాహ్ కోరింది తప్ప!⁴ నిశ్చయంగా,

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى

1. చూడండి, 82:7.

2. చూడండి, 25:2 మరియు 20:50.

3. 'గుసా'అన్: ఎండినగడ్డి. అ'హ్వ: నల్లని. అంటే పచ్చి గడ్డిని ఎండింపజేసే నల్లని చెత్తాచెదారంగా చేస్తాడు.

4. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) రద్దుచేయదలచిన దానిని మరచింపజేస్తాడు.

బహిరంగంగా ఉన్నదీ మరియు గోప్యంగా ఉన్నదీ అన్నీ ఆయనకు బాగా తెలుసు.

8. మరియు మేము నీ మార్గాన్ని సులభం చేయడానికి నీకు సౌలభ్యాన్ని కలుగజేస్తాము.¹

9. కావున నీవు హితోపదేశం చేస్తూ ఉండు; వారికి హితోపదేశం లాభదాయకం కావచ్చు!²

10. (అల్లాహ్ కు) భయపడేవాడు హితోపదేశాన్ని స్వీకరిస్తాడు.

11. మరియు దౌర్భాగ్యుడు దానికి దూరమైపోతాడు.

12. అలాంటి వాడే ఘూరమైన అగ్నిలో పడి కాలుతాడు.

13. అప్పుడు, అతడు అందులో చావనూ లేడు, బ్రతకనూ లేడు.³

14. సుశీలతను(పవిత్రతను)పొటించే వాడు తప్పక సాఫల్యం పొందుతాడు.

15. మరియు తన ప్రభువు నామాన్ని స్మరిస్తూ, నమాజ్ చేస్తూ ఉండేవాడు.

16. అలాకాదు! మీరు ఐహిక జీవితానికి ప్రాధాన్యత నిస్తున్నారు;

17. కాని పరలోక జీవితమే మేలైనది మరియు చిరకాలముండేది.

18. నిశ్చయంగా, ఈ విషయం పూర్వ గ్రంథాలలో ఉంది;

وَيَسِّرْكَ لِلْيُسْرَىٰ ۝

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ۝

سَيَلَّكَ مِنْ يَحْتَىٰ ۝

وَيَجْنِبُهَا الْاِسْقَىٰ ۝

الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ۝

ثُمَّ اَيُّسَّرَتْ فِيهَا وَلِاَيْحَىٰ ۝

وَدَافَلَ مِنْ نَزَىٰ ۝

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ۝

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَثَرَىٰ ۝

إِنَّ هَذَا الْقَوْمَ الضَّالُّونَ ۝

1. వహీని జ్ఞాపకముంచుకోవటం మరియు దానిపై నడవటం మేము (అల్లాహుతా'అలా), నీకు సులభం చేస్తాము.
2. నీ (ముహమ్మద్ 'స. 'అ.స.) పని హితోపదేశం చేయటం మాత్రమే! నీ హితోపదేశం వారికి లాభదాయకం కావచ్చు! వారు దానితో లాభం పొందకున్నా నీ పని కేవలం హితోపదేశం చేయటమే!
3. చూడండి, 74:28-29.

19. ఇబ్రాహీమ్ మరియు మూసాలపై
(అవతరింపజేయబడిన) గ్రంథాలలో.

صُفِّىٰٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰىؑ

88. సూరహ్ అల్-గాషియహ్

అల్-గాషియహ్ : The Overwhelming, క్రమ్ముకొనేది, హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యేది, పునరుత్థానదినం, దాని విపత్తు సర్వసృష్టిని క్రమ్ముకొంటుంది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది ఆరంభ మక్కా కాలపు సూరహ్. దైవప్రవక్త ('స'అస) జుమ్మ'అహ్ నమాజులలో సూరహ్ అల్-జుమ్మ'అహ్ (62) తరువాత దీనిని (88) పఠించేవారు (మువత్తఅ'ఇమామ్ మాలిక్). ఇందులో 26 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

1. హఠాత్తుగా ఆసన్నమయ్యే ఆ విపత్తు
(పునరుత్థానదినపు) సమాచారం నీకు అందిందా?

هَلْ اَتٰكَ حَدِيْثُ الْغٰشِيَةِؕ

2. కొన్ని ముఖాలు ఆ రోజు వాలి (క్రుంగి)
పోయి ఉంటాయి.

وَجُوْهُ يُّوْمِيْنَ خٰشِعَةٌؕ

3. (ప్రపంచంలోనివృథా) శ్రమకు, (పరలోకంలో
జరిగే) అవమానానికి,

عٰلِمَةٌ تَّٰصِبَةٌؕ

4. వారు దహించే అగ్నిలో పడి కాలుతారు.

تَصْلٰى نَارًا حٰمِيَةًؕ

5. వారికి సలసల కాగే చెలమ నీరు
త్రాగటానికి ఇవ్వబడుతుంది.

سُقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍؕ

6. వారికి చేదు ముళ్ళగడ్డ (జరి) తప్ప
మరొక ఆహారం ఉండదు.

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ صَرِيْحٍؕ

7. అది వారికి బలమూ నియ్యదు మరియు
ఆకలి తీర్చదు!

لَا يُسَبِّحُ وَلَا يُعْنِيْ مِنْ جُوْدٍؕ

8. ఆరోజున, మరియు కొన్ని ముఖాలు
కళకళలాడుతూ ఉంటాయి;

وَجُوْهُ يُّوْمِيْنَ تَّٰعِبَةٌؕ

9. తాము చేసుకున్న సత్కార్యాలకు

اَسْعٰىهَا رٰضِيَةٌؕ

(ఫలితానికి) వారు సంతోషపడుతూ ఉంటారు.

10. అత్యున్నతమైన స్వర్గవనంలో.

فِي جَنَّاتٍ عَالِيَةٍ ۝

11. అందులో వారు ఎలాంటి వృథామాటలు వినరు.

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لُغِيَّةً ۝

12. అందులో ప్రవహించే సెలయేళ్ళు ఉంటాయి;

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝

13. అందులో ఎత్తైన ఆసనాలు ఉంటాయి;¹

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۝

14. మరియు పేర్చబడిన (మధు) పాత్రలు;

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝

15. మరియు వరుసలుగా వేయబడిన, దిండ్లు;

وَنَسَائِرُ فِي مَضْفُوفَةٍ ۝

16. మరియు పరచబడిన నాణ్యమైన తివాచీలు.

وَزَرَابِيُّ مَبْثُورَةٌ ۝

17. ఏమిటి? వారు ఒంటెల వైపు చూడరా? అవి ఎలా సృష్టించబడ్డాయో?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝

18. మరియు ఆకాశంవైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా పైకి ఎత్తబడి ఉందో?

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝

19. మరియు కొండలవైపుకు చూడరా? అవి ఎలా గట్టిగా నాటబడి ఉన్నాయో?

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝

20. మరియు భూమివైపుకు (చూడరా)? అది ఎలా విశాలంగా పరచబడిఉందో?

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝

21. కావున (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు హితోపదేశం చేస్తూవుండు, వాస్తవానికి నీవు కేవలం హితోపదేశం చేసేవాడవు మాత్రమే!

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝

22. నీవు వారిని (విశ్వసించమని) బలవంతం చేసేవాడవు కావు.

لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُضَيِّطٍ ۝

23. ఇక, ఎవడైతే, వెనుదిరుగు తాడో మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తాడో!

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝

24. అప్పుడు అతనికి అల్లాహ్ ఘోరశిక్ష విధిస్తాడు.

25. నిశ్చయంగా, మా వైపునకే వారి మరలింపు ఉంది,

26. ఆ తర్వాత నిశ్చయంగా, వారి లెక్కతీసుకునేది మేమే!

فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الْيَبْنَأَ إِيَّاهُمْ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

89. సూరహ్ అల్-ఫజ్

అల్-ఫజ్: The Dawn, The Day Break, ప్రాతఃకాలం, వేకువజాము. అవతరణా క్రమంలో ఇది 10వది. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్‌లో 30 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ప్రాతఃకాలం సాక్షిగా!

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

2. పది రాత్రుల సాక్షిగా!

وَلَيْلٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾

3. సరి బేసీల సాక్షిగా!

وَالشَّمْعِ وَالْوُجْرِ ﴿٣﴾

4. గడచిపోయే రాత్రి సాక్షిగా!

وَالْأَيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾

5. వీటిలో బుద్ధిగల వాని కొరకు ఏ ప్రమాణమూ లేదా ఏమిటి?

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ﴿٥﴾

6. నీ ప్రభువు 'ఆద్ (జాతి) వారిపట్ల ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

1. అంటే ప్రతి ఉదయం. ఒక ప్రత్యేక ఉదయం కాదు.

2. అంటే జు'ల్-హజ్జ్ మొదట్లో మొదటి పదిరాత్రులని చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. వీటి ఘనత 'హదీసు'లలో ఉంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "జు'ల్-హజ్జ్ మొదటి పది రోజులలో చేసే సత్కార్యాలు అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఎంతో ఇష్టమైనవి - జిహాద్ కంటే కూడా - మానవుడు అమరగతి నొందిన జిహాద్ తప్ప! ('స'హీహ్ బుఖారీ).

3. అంటే వీటన్నిటి ప్రమాణం చేయటం, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించటానికి చాలదా!

'హిజ్దున్: ఆపటం, కాదనటం, బుద్ధికూడా మానవుడిని చెడు కర్మలనుండి అపుతుంది.

4. వారి ప్రవక్త హూద్ ('అ.స.). చూడండి, 69:7-10 మరియు 7:65-72.

7. ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాలు గల) ఇరమ ప్రజల పట్ల? ¹

إِرْمَازَاتِ الْعِمَادِ ۝

8. వారిలాంటి జాతి భూమిలో ఎన్నడూ సృష్టించబడలేదు. ²

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِنْهَا فِي الْإِلَادِ ۝

9. మరియు లోయలలోని కొండ రాళ్ళలో (భవనాలను) తొలిచిన సముద్ జాతి పట్ల? ³

وَسُمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝

10. మరియు మేకులవాడైన ఫిరోజెన్ పట్ల? ⁴

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝

11. వారంతా ఆయా దేశాలలో తలబిరుసు తనంతో ప్రవర్తించారు;

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْإِلَادِ ۝

12. మరియు వాటిలో దౌర్జన్యాన్ని రేకెత్తించారు.

فَاكْتَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۝

13. కాబట్టి నీ ప్రభువు వారిపైకి అనేక రకాల బాధాకరమైన శిక్షలను పంపాడు.

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝

14. వాస్తవానికి, నీ ప్రభువు మాటువేసి ఉన్నాడు (అంతా కనిపెడ్డుతా ఉంటాడు)!

إِنَّ رَبَّكَ لِبِالْإِرْصَادِ ۝

15. అయితే మానవుడు ఎలాంటి వాడంటే: అతని ప్రభువు అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతనికి గౌరవప్రతిష్ఠలనిచ్చి అనుగ్రహించినప్పుడు: “నా ప్రభువు నన్ను గౌరవించాడు.” అని అంటాడు; ⁵

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ ۖ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝

16. కాని, అతన్ని పరీక్షించటానికి, అతని ఉపాధిని తగ్గించినప్పుడు: “నా ప్రభువు నన్ను అవమానించాడు.” అని అంటాడు. ⁶

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ ۖ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ۝

1. ఇరమ: ఒక తెగ పేరు. దాని పూర్వోత్తరాలు ఇలా ఉన్నాయి: ‘ఆద్ బిన్-‘జెన్ బిన్-ఇరమ బిన్ -సామ్ బిన్-నూహ్. (ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్) వీరిని ‘ఆద్ ఊలా, అని కూడా అంటారు. వీరిని ఎత్తైన స్తంభాల (భవనాల) వారని కూడా అంటారు.

2. ‘ఆద్ జాతివారికి తమ బలసామర్థ్యాల మీద ఎంతో గర్వం ఉండేది. చూడండి, 41:15.

3. వీరి ప్రవక్త ‘సాలిహ్ (‘అ.స.). చూడండి, 26:149.

4. అంటే పెద్దసైన్యం గలవాడు, లేక ప్రజలను మేకులతో నాటి శిక్షించేవాడు. (ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్).

5. అల్లాహ్ (సు.తా.) ధనధాన్యాలు, సౌభాగ్యాలు ఇచ్చినా, పరీక్షించటానికే! మరియు పేదరికానికి గురిచేసినా, అది పరీక్షించటానికే!

6. అల్లాహ్ (సు.తా.) తన సద్గుర్తనులైన దాసులకు భోగభాగ్యాలు, ధనధాన్యాలు ప్రసాదించవచ్చు!

17. అలా కాదు, వాస్తవానికి మీరు అనాథులను ఆదరించరు;¹

18. మరియు మీరు పేదలకు అన్నం పెట్టే విషయంలో ఒకరినొకరు ప్రోత్సహించుకోరు;²

19. మరియు వారసత్వపు ఆస్తిని పేరాశతో అంతా మీరే తినేస్తారు.

20. మరియు మీరు ధన వ్యామోహంలో దారుణంగా చిక్కుకు పోయారు!³

21. అలా కాదు, భూమి, దంచి పిండి పిండిగా చేయబడినపుడు;

22. మరియు నీ ప్రభువు (స్వయంగా) వస్తాడు మరియు దేవదూతలు వరుసలలో వస్తారు.⁴

23. ఆ రోజు నరకం (ముందుకు) తీసుకు రాబడుతుంది. ఆ రోజు మానవుడు (తన కర్మలన్నీ) జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటాడు; కాని ఆ రోజు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోవడం వల్ల అతనికి కలిగే ప్రయోజనమేమిటి?

24. అతడు: “అయ్యో! నా పాడుగాను! నా ఈ జీవితం కొరకు నేను (సత్కార్యాలు) చేసి పంపుకొని ఉంటే ఎంతబాగుండేది!” అని వాపోతాడు.

كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ

وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْيَسِيرِينَ

وَتَأْكُلُونَ التَّرَاثَا أَكْلًا لَكًّا

وَتَحْبُوبُونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا

وَجِئْنَا يَوْمَئِذٍ بِجَحِّمٍ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى

يَقُولُ لِيَلَيْتَنِي قَدِمْتُ لِحَيَاتِي

లేక పేదరికానికి గురిచేసి పరీక్షించవచ్చు. అదే విధంగా సత్యతిరస్కారులకు కూడా ఐశ్వర్యా లివ్వ వచ్చు లేక పేదరికంతో పరీక్షించవచ్చు! సద్వర్తనులైన విశ్వాసులు ఐశ్వర్యవంతులుగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు కృతజ్ఞులుగా ఉంటారు. పేదరికానికి గురిఅయితే సహనం వహిస్తారు.

1. దైవప్రవక్త (‘స’అస) ప్రవచనం: ‘అనాథులతో మంచిగా వ్యవహరించేవారు స్వర్గంలో నాతోపాటు - రెండు వ్రేళ్ళు తోడుగా ఉన్నట్లు - ఉంటారు.’ (అబూ-దావూద్) కావున అనాథులను పోషించడం, వారితో మంచిగా వ్యవహరించడం ఎంతో పుణ్యకార్యం.

2. చూడండి, 107:3.

3. జమ్మన్: కనీ‘రన్, చాలా.

4. ఏడు ఆకాశాల దైవదూతలు ఏడు వరుసలలో నిలబడతారు.

25. అయితే ఆ రోజు, ఆయన (అల్లాహ్) శిక్షించినట్లు, మరెవ్వడూ శిక్షించలేడు!

26. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) బంధించినట్లు, మరెవ్వడూ బంధించలేడు.¹

27. (సన్మార్గునితో ఇలా అనబడుతుంది):
“ఓ తప్పిపోయిన ఆత్మా!

28. “నీ ప్రభువు సన్నిధికి మరలి రా! (నీకు లభించే సత్ఫలితానికి ఆనందిస్తూ మరియు (నీ ప్రభువునకు) ప్రియమైన దానివై!

29. “నీవు (పుణ్యాత్ములైన) నా దాసులలో చేరిపో!

30. “మరియు నీవు నా స్వర్గంలో ప్రవేశించు!” (5/8)

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَ أَحَدٍ ۝

وَلَا يُؤْشِقُ وَتَأْقَهُ أَحَدٌ ۝

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝

اسْرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۝

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝

وَادْخُلِي جَنَّاتِي ۝

90. సూరహ్ అల్-బలద్

అల్-బలద్: నగరం, పురం, పట్నం, The City, The Land. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 20 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * కాదు, నేను ఈ నగరం (మక్కా) సాక్షిగా
(అంటున్నాను)!

2. మరియు నీకు ఈ నగరం
(మక్కా)లో స్వేచ్ఛ ఉంది.

3. మరియు తండ్రి (మూల పురుషుడు)
మరియు అతని సంతానం సాక్షిగా!²

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقِيمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝

وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۝

وَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ۝

1. చూడండి, 73:12-13.

2. కొందరు: ‘తండ్రి (మూల పురుషుడు) అంటే ఆదమ్ (‘అ.స.) మరియు అతని సంతానం అంటే మానవజాతి.’ అన్నారు.

4. వాస్తవానికి, మేము మానవుణ్ణి శ్రమజీవిగా పుట్టించాము.

5. ఏమిటి? తనను ఎవ్వడూ వశపరచు కోలేదని అతడు భావిస్తున్నాడా?

6. అతడు: “నేను విపరీత ధనాన్ని ఖర్చు పెట్టాను!” అని అంటాడు.¹

7. ఏమిటి? తనను ఎవ్వడూ చూడటం లేదని అతడు భావిస్తున్నాడా?²

8. ఏమిటి? మేము అతనికి రెండు కళ్ళు ఇవ్వలేదా?

9. మరియు నాలుకను మరియు రెండు పెదవులను.

10. మరియు అతనికి (మంచీ-చెడూ) అనే స్పష్టమైన రెండు మార్గాలను చూపాము.³

11. కాని అతడు కష్టతరమైన ఊర్ధ్వ గమనానికి సాహసించలేదు!⁴

12. మరియు ఆ ఊర్ధ్వ గమనం అంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా?

13. అది ఒకని మెడను (బానిసత్వం నుండి) విడిపించడం.⁵

14. లేదా! (స్వయంగా) ఆకలిగొని⁶ ఉన్న

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُ أَحَدٌ

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا بَدَأْتُ

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

أَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

فَكُّ رَقَبَةٍ

أَوْ اطْعَمَ يَوْمَ ذِي مَسْجِنٍ

1. బుబదన్: కసీ'రన్, చాలా.

2. అంటే అతడు చేసే వృథా ఖర్చును ఎవ్వరూ చూడటం లేదని భావిస్తున్నాడా? అల్లాహ్ (సు.తా.) అంతా చూస్తున్నాడు.

3. చూడండి, 76:3. అన్-నజ్దు: అంటే ఎత్తైన స్థలం. అన్ నజ్దైన్: అంటే రెండు మార్గాలు.

4. అల్-అఖబహ్: కొండ శిఖరం (పైకి ఎక్కడం). కొందరు దీనికి కనుమ అనే అర్థం ఇచ్చారు. అంటే రెండు కొండల నడిమి తోవ, సందు. కఠినమైన కనుమ అంటే ఒక బానిసను బంధం నుండి విముక్తి చేయించడం, లేక తాను ఆకలితో ఉండి కూడా ఒక అనాథునికి అన్నం పెట్టడం.

5. చూడండి, 2:177.

6. మన్'గబతున్: ఆకలి.

రోజు కూడా (ఇతరులకు) అన్నం పెట్టడం.

15. సమీప అనాథునికి గానీ;

16. లేక, దిక్కులేని నిరుపేదకు గానీ!¹

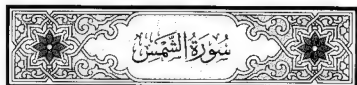
17. మరియు విశ్వసించి, సహనాన్ని బోధించే వారిలో!² మరియు కరుణను ఒకరి కొకరు బోధించుకునే వారిలో చేరిపోవడం.

18. ఇలాంటి వారే కుడిపక్షం వారు.³

19. ఇక మా సందేశాలను తిరస్కరించిన వారు, ఎడమ పక్షానికి చెందిన వారు.

20. వారిని సరకాగ్ని చుట్టుకుంటుంది.⁴

91. సూరహ్ అష్-షమ్స్

అష్-షమ్స్: The Sun, సూర్యుడు. ఈ పదం మొదటి ఆయత్‌లో ఉంది. ఇది సూరహ్ అల్-ఖుద్ (97) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. పరలోక జీవితానికి భయపడనివారికి భయంకరమైన పర్యవసానం ఉంటుందని ఈ సూరహ్ తెలుపుతుంది. ఇందులో 15 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. సూర్యుని మరియు దాని ఎండ సాక్షిగా!⁵

2. దాని వెనుక వచ్చే చంద్రుని సాక్షిగా!

3. ప్రకాశించే పగటి సాక్షిగా!

4. దానిని క్రమ్ముకొనే, రాత్రి సాక్షిగా!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا

وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَاهَا

وَالنَّهَارُ إِذَا جَلَاهَا

وَاللَّيْلُ إِذَا يَغْشَاهَا

1. జా' - మత్తరబతున్: మట్టిపై పడిఉండే పేదవాడు. ఎవడికైతే ఇల్లుఉండదో!

2. అతడు విశ్వాసి అయిఉంటేనే, చేసిన పుణ్యాల ఫలితం దొరుకుతుంది లేకపోతే పరలోకంలో అవి వృథా అయిపోతాయి.

3. చూడండి, 74:39 మరియు 56:8, 9, 27, 41.

4. ము'సదతున్: ము'గ్లఖతున్, అంటే చుట్టుకుంటుంది. చూడండి, 104:6-8.

5. 'దు'హ్'హ్: సూర్యుని ప్రకాశవంతమైన వెలుగు.

5. ఆకాశం మరియు దానిని నిర్మించిన ఆయన
(అల్లాహ్) సాక్షిగా!

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ۝٥

6. భూమి మరియు దానిని విస్తరింపజేసిన
ఆయన సాక్షిగా!

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ۝٦

7. మానవ ఆత్మ మరియు దానిని తీర్చిదిద్దిన
ఆయన సాక్షిగా!¹

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝٧

8. ఆ తరువాత ఆయనే దానికి దుష్టతనాన్ని
మరియు దైవభీతిని తెలియజేశాడు.²

فَالْهِيَ أَفْجَرُهَا وَقَوَّاهَا ۝٨

9. వాస్తవానికి తన ఆత్మను శుద్ధపరచుకున్న
వాడే సఫలుడవుతాడు.

قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ۝٩

10. మరియు వాస్తవానికి దానిని అణగ
ద్రొక్కిన వాడే విఫలుడవుతాడు.³

وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ۝١٠

11. స'మూద్ జాతి తలబిరుసుతనంతో
(ప్రవక్తను) అసత్యవాడుడని తిరస్కరించింది;⁴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝١١

12. తమలోని పరమదుష్టుడు (ఆ దుష్కార్యం
చేయటానికి) లేచినప్పుడు.

إِذْ ابْتِغَا أَشْقَاهَا ۝١٢

13. అల్లాహ్ సందేశహారుడు ('సాలిహ్')
వారితో: “ఈ ఆడఒంటె అల్లాహ్ కు చెందింది. కాబట్టి
దీనిని (నీళ్ళు)త్రాగనివ్వండి!” అని అన్నాడు.

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝١٣

14. అయినా వారు అతని ('సాలిహ్') మాటను
అబద్ధమని తిరస్కరించారు. మరియు దాని (ఆ
ఒంటె) వెనకమోకాలినరాన్నికోసి, కుంటిదాన్నిచేసి
చంపారు.⁵ కాబట్టి వారి ప్రభువు వారి పాపానికి

فَكَذَّبُوهُ فَعَبَّرُوا عَنْهَا قَدْ أَفْلَحَ عَلَيْهِمْ رُبُّهُمْ ۝١٤
فَسَوْفَ يَكُونُ لَهَا ۝١٥

1. చూడండి, 87:2.

2. ఫుజూరహ్ వ తఖ్ఖూహ్: అంటే మంచిచెడులు, అనే అర్థం కూడా వస్తుంది, చూడండి, ఇబ్నె-కసీర్.

3. దస్స: దాచిపెట్టడం, అణగద్రొక్కటం ఎవడైతే తన ఆత్మను అణగద్రొక్కాడో!

4. 'తు'గ్గయానన్: తలబిరుసుతనం. తలబిరుసుతనంలో వారు తమ ప్రవక్త అబద్ధికుడని తిరస్కరించారు. స'మూద్ జాతి వారి గాథ కోసం చూడండి, 7:73-79.

5. దీని తాత్పర్యం ఏమిటంటే ఒక సమాజంలో ఏ ఒక్కడు గానీ, లేక కొందరు గానీ దుష్టపనులు చేస్తున్నప్పుడు ఇతరులు వారిని ఆపకుండా, దానిని సమ్మతిస్తే, ఆ సమాజం వారంతా దోషులే.

పర్యవసానంగా వారి మీద మహా విపత్తును పంపి వారందరినీ నాశనంచేశాడు.

15. మరియు ఆయన (అల్లాహ్)కు దాని పర్యవసానాన్ని గురించి భయం లేదు!¹

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

92. సూరహ్ అల్-లైల్

అల్-లైల్: The Night, రాత్రి, దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అవతరణాక్రమంలో బహుశా ఇది తొమ్మిదవ మక్కా సూరహ్. ఇందులో 21 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

1. క్రమ్ముకొనే రాత్రి సాక్షిగా!

وَالَيْلِ إِذَا يَغْشَى ۝

2. ప్రకాశించే పగటి సాక్షిగా!

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ۝

3. మరియు మగ మరియు ఆడ (జాతులను) సృష్టించిన ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షిగా!

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ۝

4. వాస్తవానికి, మీ ప్రయత్నాలు నానా విధాలుగా ఉన్నాయి;²

إِنْ سَعَيْكُمْ لَسِئَةٌ ۝

5. కాని ఎవడైతే (దాన ధర్మాలు) చేస్తూ దైవభీతి కలిగిఉంటాడో!

كَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ۝

6. మరియు మంచిని నమ్ముతాడో!³

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ۝

7. అతనికి మేము మేలుకొరకు దారిని సులభం చేస్తాము.⁴

فَسَيَسِّرُ اللَّهُ لِيُسْرِى ۝

వారందరూ శిక్షార్హులే! కాబట్టి వారందరూ నాశనం చేయబడ్డారు.

1. ఏదైన ఇతర గొప్ప శక్తి ప్రతికారం తీసుకుంటుందేమోనన్న భయం అల్లాహ్ (సు.తా.)కు లేదు. ఆయన (సు.తా.)కు సరిసమానమైన, లేక ఆయన (సు.తా.) కంటే పెద్దశక్తి అనేది ఏదీ లేదు. ఆయన (సు.తా.) మీద ఎవ్వరూ ప్రతికారం తీర్చుకోలేరు.

2. చూడండి, 91:8.

3. వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయంలో ఈ ఆయత్ అబూబక్ర్ 'సిద్ధీఖ్ (ర'ది.అ.)ను గురించి అవతరింపజేయబడింది. అతను అరుమంది బానిసలకు స్వాతంత్ర్యం ఇచ్చించారు. వారు తమ ముష్లిక్ నాయకుల విపరీత బాధలకు గురిఅయి ఉండిరి. (ఫ'త్త్ అల్-ఖుద్దీ).

4. చూడండి, 87:8.

8. కాని ఎవడైతే పిసినారితనం చేస్తూ,
నిద్రక్ష్మవైఖరి అవలంబిస్తాడో!¹

9. మరియు మంచినీ అబద్ధమని తిరస్కరిస్తాడో!

10. అతనికి మేము చెడుకొరకు దారిని సులభం
చేస్తాము.

11. మరియు అతడు నశించిపోయినప్పుడు,
అతని ధనం అతనికి ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుంది?

12. నిశ్చయంగా, సన్మార్గం చూపడం మా పని!

13. మరియు నిశ్చయంగా, ఇహపరలోకాల
(ఆధిపత్యం) మాకే చెందినది.

14. కాబట్టి నేను మిమ్మల్ని ప్రజ్వలించే
అగ్నిని గురించి హెచ్చరించాను.

15. పరమ దౌర్భాగ్యుడు తప్ప, మరెవ్వడూ
అందులో కాలడు!

16. ఎవడైతే (సత్యాన్ని) తిరస్కరించి (దాని
నుండి) విముఖుడవుతాడో!

17. కాని దైవభీతి గలవాడు దాని నుండి (ఆ
అగ్ని నుండి) దూరంగా ఉంచబడతాడు!

18. అతడే! ఎవడైతే, పవిత్రుడవటానికి తన
ధనం నుండి (ఇతరులకు) ఇస్తాడో!

19. కాని అది, వారు అతనికి చేసిన ఏ
ఉపకారానికి బదులుగా గాక;

20. కేవలం మహోన్నతుడైన తన ప్రభువు
ప్రసన్నతను పొందడానికి మాత్రమే అయితే!

21. మరియు అలాంటివాడే తప్పక
సంతోషిస్తాడు.²

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۖ

وَكَذَّبَ بِآلِ حُسْنَىٰ ۖ

فَسَيَبْسُرُهُ الْعُسْرَىٰ ۖ

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۖ

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۖ

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۖ

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۖ

لَا يُصْلِحُهَا إِلَّا الشَّقَىٰ ۖ

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۖ

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ۖ

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۖ

وَمَا لِإِحْسَادٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ۖ

إِلَّا الْإِبْتِغَاءَ وَجْهَ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۖ

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۖ

1. చూడండి, 96:6-7.

2. మరొక తాత్పర్యం: “మరియు త్వరలోనే అల్లాహ్ (సు.తా.) కూడా (అతనితో) సంతృప్తుడౌతాడు.”

93. సూరహ్ అద్-దుహ్

అద్-దుహ్: ఎండ, పగలు, పగటి కాంతి, పూర్వాహ్నం, The Forenoon, సూర్యోదయం తరువాత మధ్యాహ్నం వరకు ఉండే కాలం. సూరహ్ అల్-ఫజ్ (89) తరువాత ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడిందని వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. దీని పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇందులో 11 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ప్రకాశవంతమైన ప్రొద్దుటి పూట (పూర్వాహ్నం)
సాక్షిగా!

2. మరియు చీకటి పడ్డ రాత్రి సాక్షిగా!¹

3. (ఓ ముహమ్మద్!) నీ ప్రభువు, నిన్ను
త్యజించనూ లేదు మరియు నిన్ను ఉపేక్షించనూ
లేదు.

4. మరియు రాబోయే కాలం (జీవితం) నీ
కొరకు మొదటి కాలం (జీవితం) కంటే ఎంతో
మేలైనది!²

5. మరియు త్యరలోనే నీ ప్రభువు నీకు (నీవు
కోరేది) ప్రసాదిస్తాడు. దానితో నీవు సంతోష
పడతావు.

6. (ఓ ముహమ్మద్!) ఏమీ? నిన్ను
అనాథునిగా³ చూసి, ఆయన (అల్లాహ్) నీకు
ఆశ్రయం కల్పించలేదా?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ

1. సజా: సకన, అంటే శాంతి నెలకొలిపిస్తున్నాడు, అంటే పూర్తిగా చీకటి పడినప్పుడు. అప్పుడు నిశ్శబ్దం మరియు నెమ్మది ఉంటుంది.

2. అంటే పరలోక జీవితం, ఇహలోక జీవితం కంటే ఉత్తమమైనది.

3. దైవప్రవక్త ('స'అన) అనాథునిగా ఉంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనికి ఆశ్రయం కల్పించాడు. అతని తండ్రి అతని పుట్టుకకు కొన్ని మాసాల ముందు చనిపోయారు. తల్లి అతను 6 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు చనిపోయింది.

7. మరియు నీకు మార్గం తోచనప్పుడు,
ఆయన నీకు మార్గదర్శకత్వం చేయలేదా? ¹

8. మరియు ఆయన, పేదవానిగా చూసి,
నిన్ను సంపన్నుడిగా చేయలేదా?

9. కాబట్టి నీవు అనాథుల పట్ల కఠినంగా
ప్రవర్తించకు;

10. మరియు యాచకుణ్ణి కనరుకోకు;

11. మరియు నీ ప్రభువు అనుగ్రహాలను
బహిరంగంగా ప్రకటిస్తూ ఉండు. ² (3/4)

وَوَجَدَكَ مَضَلًّا فُهْدًى

وَوَجَدَكَ عَالِيًّا فَأَعْقَى

فَأَنَا الْيَسِيرُ فَلَا تُعْزِرْ

وَأَمَّا السَّائِلُ فَلَا تَنْهَرْ

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

94. సూరహ్ అలమ్ సద్ఖా

అల్-షర్-హ్: The Opening Forth, విప్పటం, తెరవటం. సూరహ్ అల్-దు'హ్ (93) తరువాతనే ఇది కూడా అవతరింపజేయబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అల్-ఇన్-షిరా'హ్ మరియు సూరహ్ అలమ్ సద్ఖా. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. * (ఓ ము'హమ్మద్!) ఏమీ? మేము నీ
కొరకు నీ హృదయాన్ని తెరువలేదా? ³

أَلَمْ نُشْرِكْ لَكَ صَدْرَكَ

- ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకొని అతనికి ఖుర్ఆన్ ప్రసాదించి, మార్గదర్శకత్వం చేశాడు.
- అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) చేసిన అనుగ్రహాలను, ఇతరులతో చెప్పకో - అది అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ఇష్టమైనది - గర్వంతో కాక సమతతో!
- గడచిన సూరహ్ లో 3 కాసుకలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ సూరహ్ లో 3 అనుగ్రహాలు పేర్కొన బడ్డాయి. ఎదను తెరవటం - అంటే సత్యాన్ని గ్రహించటం, జ్ఞాన జ్యోతి పొందడం. చూడండి, 6:125. అంటే మార్గదర్శకత్వాన్ని అర్థం చేసుకొని గ్రహించటం. రెండు సార్లు దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎద చీల్చిబడిందని స. హదీసుల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఒకసారి బాల్యంలో అప్పుడు అతని వయస్సు 4 సంవత్సరాలుంటుంది. అప్పుడు జిబ్రీల్ ('అ.స.) వచ్చి, అతని ఎదను చీల్చి అతని హృదయంలో నున్న షై'తానుకు చోటిచ్చే భాగాన్ని తీసి వేస్తారు, ('స. ముస్లిం). రెండవసారి మేరాజ్ కు ముందు జిబ్రీల్ ('అ.స.) అతని ఎదను చీల్చి హృదయాన్ని బయటికి తీసి, 'జమ్'జమ్ తో దానిని కడిగి పెడ్తారు. దానిని విశ్వాసం (ఈమాన్) మరియు వివేకంతో నింపుతారు. ('స'హీ'హైన్).

2. మరియు మేము నీ భారాన్ని నీ పై నుండి
దించివేయలేదా?

3. ఏదైతే నీ వెన్నును విరుస్తూ ఉండిందో?

4. మరియు నీ పేరు ప్రతిష్ఠలను పైకెత్తలేదా? ¹

5. నిశ్చయంగా, ఎల్లప్పుడు కష్టంతో పాటు
సుఖం కూడా ఉంటుంది;

6. నిశ్చయంగా కష్టంతో పాటు సుఖం
కూడా ఉంటుంది. ²

7. కావున నీకు తీరిక లభించినప్పుడు
ఆరాధనలో నిమగ్నుడవైపో!

8. మరియు నీ ప్రభువునందే ధ్యానం
నిలుపు.

وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۝

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۝

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۝

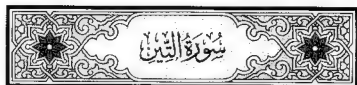
وَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۝

وَإِذَا رَغَتْ فَانْصَبْ ۝

وَالِإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ ۝

95. సూరహ్ అత్-తీన్

అత్-తీన్: The Fig, అత్తి, అంజూరం, ఇది సూరహ్ అల్-బురూజ్ (85) తరువాత
అవతరింపజేయబడింది. మొదటి ఆయత్ నుండి దీనిపేరు తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా-
కాలపు సూరహ్, ఇది సూరహ్ అల్-అన్ (103)ను పోలిఉంది. అత్తి మరియు 'జైతూన్ చెట్లు
ఫలస్తీన్ మరియు సీరియాలలో చాలా ఉన్నాయి. ఇందులో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అంజూరం (అత్తి) మరియు జైతూన్
సాక్షిగా!

2. సీనాయ్ (తూర్) కొండ సాక్షిగా! ³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونَ ۝

وَطُورِ سِينِينَ ۝

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరు వచ్చినప్పుడల్లా దైవప్రవక్త ('స'అస) పేరు వస్తుంది. ఉదా: అజాన్లో, నమాజ్లో వగైరా.
2. కష్టాల తరువాత దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు 'స'హబీలు (ర'ది. అన్వమ్)లకు సుఖసంతోషాలు ప్రాప్తమయ్యాయి.
3. ఈ 'తూర్ పర్వతం మీదనే అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా ('అ.స.)తో సంభాషించాడు.

3. ఈ శాంతి నగరం (మక్కా) సాక్షిగా!¹

4. వాస్తవంగా! మేము మానవుడిని సర్వశ్రేష్ఠమైన ఆకారంలో సృష్టించాము.²

5. తరువాత మేము అతన్ని దిగజారిచ్చి అధమాతి అధమమైన స్థితికి మార్చాము.

6. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు తప్ప! ఎందుకంటే అలాంటి వారికి అంతులేని ప్రతిఫలం ఉంది.

7. అయితే, (ఓ మానవుడా!) దీని తరువాత గూడా నీవు ఎందుకు ప్రతిఫలదినాన్ని తిరస్కరిస్తున్నావు?

8. ఏమీ? అల్లాహ్ న్యాయాధిపతులలో కెల్లా సర్వోత్తమ న్యాయాధిపతి కాడా?

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ۝

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۝

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ۝

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ۝

فَمَا يَكِيدُكَ بَعْدَ الْبَيِّنَاتِ ۝

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَكَمِينَ ۝

96. సూరహ్ అల్-అలఖ్

అల్-అలఖ్: The Germ Cell, The Clot, పిండం, జీవకణం, రక్తముద్ద, జలగ, దీని మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ఇఖ్శరత్, చదువు, పఠించు, దీని మొదటి ఐదు ఆయత్లతో దివ్యజ్ఞాన (ఖుర్ఆన్) అవతరణ ప్రారంభమయ్యింది. ఇవి రమ'దాన్ నెల చివరి పది రోజులలో ప్రస్తానానికి (హిజ్రత్ కు) 13 సంవత్సరాలకు ముందు, (610వ క్రీస్తు శకం)లో దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అస) 40 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు, నూర్ పర్యవతం మీద, 'హిరా గుహలో అవతరింపజేయబడ్డాయి. మిగతా ఆయత్లు (6-19), ఈ మొదటి వ'హీ అవతరింపజేయబడిన కొంత కాలం (ఫత్రతుల్ వ'హీ) తరువాత అవతరింపజేయబడ్డాయి. 19 ఆయతుల ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది.

1. ఈ శాంతి నగరం అంటే మక్కా ముక్రమా చూడండి, 2:126. ఇందులో యుద్ధం చేయటం నిషేధించబడింది. ఇందులో ప్రవేశించిన వానికి శాంతి, భద్రతలు లభిస్తాయి. కొందరి అభిప్రాయం ప్రకారం ఇది మూడు చోట్లను సూచిస్తుంది. (1) 'తుర్ పర్యవతం- మూసా ('అ.స.)ను ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం, (2) బైతుల్ ముఖద్దస్-ఈసా ('అ.స.) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం, (3) మక్కా ముక్రమా - ము'హమ్మద్ ('స'అస) పుట్టి ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడ్డ స్థలం. (ఇబ్నె-కసీర్). మక్కా ప్రస్తావనకు ఇంకా చూడండి, 48:24.

2. చూడండి, 91:7, 87:2 మరియు 75:38.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. చదువు! నీ ప్రభువు పేరుతో, ఆయనే
(సర్వాన్ని) సృష్టించాడు!¹

2. ఆయనే మానవుణ్ణి రక్తముద్ద (జీవకణం)తో
సృష్టించాడు.²

3. చదువు! మరియు నీ ప్రభువు పరమదాత.

4. ఆయన కలం ద్వారా నేర్పాడు.³

5. మానవుడు ఎరుగని జ్ఞానాన్ని అతనికి
బోధించాడు.

6. అలాకాదు! వాస్తవానికి, మానవుడు
తలబిరుసుతనంతో ప్రవర్తిస్తాడు.

7. ఎందుకంటే, అతడు తనను తాను
నిరపేక్షాపరుడిగా భావిస్తాడు.

8. నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు వైపునకే
(అందరికీ) మరలి పోవలసి ఉంది.

9. నీవు నిరోధించే వ్యక్తిని చూశావా?⁴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمُ

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِكَبَغٍ

أَن رَّاهُ اسْتَغْنَى

إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُبَيِّئُ

1. దైవదూత జిబ్రీల్ ('అ.స.) దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) 'హిరా గుహలో దైవారాధనలో నిమగ్నులై ఉన్నప్పుడు వచ్చి అన్నాడు: "చదువు!" అతను అన్నాడు: "నాకు చదువురాదు!" అప్పుడు జిబ్రీలు ('అ.స.) అతనిని పట్టుకుని గట్టిగా అదిమి అన్నాడు: "చదువు!" దైవప్రవక్త ('స'అస) తిరిగి అదే జవాబిచ్చారు. ఈ విధంగా అతను దైవప్రవక్త ('స'అస)ను మూడుసార్లు అదిమారు. వివరాలకు చూడండి, బద'అల్-వ'హీ, 'స'హీహ్ బు'ఖారీ, ముస్లిం, తిర్మిజీ, నసాయి. ఆ తరువాత ఈ మొదటి ఐదు ఆయతులు చదివి వినిపించారు.

2. అల్-అలఖతు: అంటే, The Clot of Blood, Leech like Substance, రక్తముద్ద, పిలగ, జలగ, పిండం, జీవకణం అనే అర్థాలున్నాయి.

3. ఖలమున్: కలం. అంటే చెక్కటం. మొదట కలమును చెక్కి తయారు చేసేవారు. మానవుని జ్ఞానంలో ఉన్నది - అతని వెంట వెళ్ళిపోతుంది. నోటితో పలికింది కూడా - దాచి పెట్టడానికి పనికి రాదు. కాని కలంతో వ్రాసి పెట్టింది చెడి పోకుండా భద్రంగా ఉంచితే చాలా కాలం వరకు ఉంటుంది. కలం వల్లనే ప్రాచీన జ్ఞానం భద్రపరచబడింది. కావున అల్లాహ్ (సు.తా.) మొట్టమొదట కలాన్ని సృష్టించి దానితో పునరుత్థానదినం వరకు సర్వసృష్టి యొక్క విధిని వ్రాయించాడు.

4. ఈ నిరోధించే వ్యక్తి అబూ-జహల్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

10. నమాజ్ చేసే (అల్లాహ్) దాసుణ్ణి? ¹

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ۝

11. ఒకవేళ అతను (ముహమ్మద్!)
సన్మార్గంపై ఉంటే నీ అభిప్రాయమేమిటి?

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى ۝

12. ఇంకా, దైవభీతిని గురించి ఆదేశిస్తూ
ఉంటే? ²

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ۝

13. ఒకవేళ (ఆ నిరోధించే) వాడు ³
సత్యాన్ని తిరస్కరించేవాడు మరియు సన్మార్గం
నుండి విముఖుడయ్యే వాడైతే?

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ۝

14. వాస్తవానికి, అల్లాహ్ అంతా
చూస్తున్నాడని అతనికి తెలియదా?

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ۝

15. అలా కాదు! ఒకవేళ అతడు మానుకోక
పోతే, మేము అతడిని, సుదుటి జాట్టు
వెంట్రుకలను పట్టి ఈడుస్తాము. ⁴

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ۝

16. అది అబద్ధాలలో, అపరాధాలలో మునిగి
వున్న సుదురు!

لَنَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ۝

17. అయితే, అతన్ని తన అనుచరులను
పిలుచుకోమను!

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۝

18. మేము కూడా సరక దూతలను
పిలుస్తాము!

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۝

19. అలాకాదు! నీవు అతని మాట వినకు
మరియు ఆయన (అల్లాహ్) కే సాష్టాంగం (సజ్జా)
చెయ్యి మరియు ఆయన (అల్లాహ్) సాన్నిధ్యాన్ని
పొందటానికి ప్రయత్నించు! ⁵

كَلَّا لَا تَطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝

1. దాసుడు - ఇక్కడ దైవప్రవక్త ('స'అస).

2. తఖ్ఫా: దైవభీతి, భయభక్తి, ఖుర్ఆన్ అవతరణలో ఇక్కడ మొదటిసారి వచ్చింది. ఏక దైవత్వాన్ని దృఢంగా విశ్వసించటం, భక్తిని, ఆరాధనను కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే ప్రత్యేకించుకోవటం మరియు సత్కార్యాలు చేయటం.

3. ఈ నిరోధించే వ్యక్తి అబూ-జహల్ అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం.

4. చూడండి, 11:56.

97. సూరహ్ అల్-ఖుద్

అల్-ఖుద్: ఘనత, The Decree, Destiny, ఆదేశం, శాసనం, తీర్పు, భగవత్సంకల్పం, విధి, అదృష్టం, పర్యవసానం. ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా సూరహలలోనిది. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 5 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) ఘనతగల ఆ రాత్రి¹ (అల్-ఖుద్)లో అవతరింపజేశాము.²

2. మరియు ఆ ఘనతగల రాత్రి అంటే ఏమిటో నీకేంతెలుసు?

3. ఆ ఘనతగల రాత్రి వేయినెలల కంటే శ్రేష్టమైనది.³

4. ఆ రాత్రిలో దేవదూతలు మరియు ఆత్మ(జిబ్రీల్),⁴ తమ ప్రభువు అనుమతితో, ప్రతి (వ్యవహారానికి సంబంధించిన) ఆజ్ఞలు తీసుకుని దిగివస్తారు.

5. ఆ రాత్రిలో తెల్లవారే వరకు శాంతి వర్ధిల్లుతుంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ سَهْرٍ

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

1. ఈ రాత్రి రమ్‌దాన్ నెలలోని చివరి 10 రోజుల బేసీ రాత్రులలో ఒకటని, చాలా హదీస్‌లు ఉన్నాయి. ఈ రాత్రిలో పూర్తి సంవత్సరపు తీర్మానాలు తీసుకోబడతాయి. ఈ రాత్రిలో చాలా మంది దైవదూత(అలైహిమ్ స.)లు దిగుతారు. చూడండి, 2:185.

2. ఏడవ ఆకాశంపైన ఉండే లాహు-మహాఫూజ్ నుండి మొదటి ఆకాశంలో ఉండే బైతుల్ 'ఇజ్జహ్‌లో దివ్యఖుర్ఆన్ ఈ ఖుద్ రాత్రిలో అవతరింపజేయబడింది. (ఇబ్నె-కసీర్).

3. ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన విలువ, వేయి నెలల ఆరాధన కంటే ఎక్కువ. అంటే 83 సంవత్సరాలు మరియు 4 నెలలు.

4. అర్-రూహు: ఖుర్ఆన్ అవతరణా క్రమంలో ఇక్కడ మొదటి సారి వచ్చింది. చూడండి, 19:17, మరియు 78:38. అర్-రూహు ఈ మూడు చోట్లలో జిబ్రీల్ ('అ.స.) కొరకు వాడబడింది. ఇంకా చూడండి, 19:17 వ్యాఖ్యానం 3.

98. సూరహ్ అల్-బయ్యినహ్

అల్-బయ్యినహ్: The Clear Evidence, స్పష్టమయిన సూచన, స్పష్టమైన ప్రమాణం, నిదర్శనం. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహాశా మొదటి హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. దీని మరొక పేరు సూరహ్ లమ్మయకున్. మదీనాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఎంతవరకైతే స్పష్టమైన నిదర్శనం రాదో! అంతవరకు సత్యతిరస్కారులైన పూర్వ గ్రంథ ప్రజలు మరియు బహుదైవారాధకులు (తమ సత్యతిరస్కారాన్ని) మానుకునే వారు కారు!¹

لَمْ يَكُنْ لِدِينِ الْكَافِرِ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ مُفْلِحِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝

2. అల్లాహ్ తరఫునుండి వచ్చిన సందేశ హరుడు,² వారికి పవిత్ర గ్రంథ పుటలను వినిపిస్తున్నాడు.³

رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ۝

3. అందులో సమంజసమైన వ్రాతలు (సత్యపదేశాలు) ఉన్నాయి.⁴

فِيهَا كُتِبَ بِمَآثُرٍ ۝

4. మరియు స్పష్టమైన సూచన వచ్చిన తర్వాతనే గ్రంథ ప్రజలు భేదాభిప్రాయాలలో పడ్డారు.⁵

وَمَا تَقْرَأُ الْقِبْلَيْنِ أَوْ لَوْ أَنَّ الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ
بَعْضِ مَا جَاءَهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝

5. మరియు వారికి ఇచ్చిన ఆదేశం: వారు అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలని, పూర్తి ఏకాగ్రచిత్తంతో⁶

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ

1. అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫు నుండి ఒక సందేశహరుడు వచ్చి సరయిన, సమంజసమైన విషయాలు వ్రాయబడిన పరిశుద్ధ పుటలు చదివి వినిపించనంతవరకు వారు మానుకోరు.

2. ముహమ్మద్ ('స'అస).

3. ఖుర్ఆన్.

4. ధర్మశాసనాలు.

5. దైవప్రవక్త ('స'అస) రానున్నాడని వారి గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉంది. ఆ ప్రవక్త ('స'అస) అరబ్బులలో వచ్చాడని గ్రంథప్రజలు అసూయపడి అతనిని తిరస్కరించారు. చూడండి, 3:19.

6. హనీఫన్: వాలు, వంగు, మొగ్గు, ఒక వైపునకు మొగ్గుట ఏకాగ్రచిత్తం, ఏకదైవ సిద్ధాంతం. అంటే షిర్క్ నుండి తా'హీద్ కు, బహుదైవారాధన నుండి ఏక దైవారాధన వైపునకు మరలటం. ఉదా: ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) చేసినట్లు ఏకదైవారాధన మరియు సత్యధర్మాన్ని అనుసరించటం.

తమ ధర్మాన్ని (భక్తిని) కేవలం ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించు కోవాలని, సమాజాన్ని స్థాపించాలని మరియు జకాత్ ఇవ్వాలని. ఇదే సరైన ధర్మము.

6. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులైన గ్రంథప్రజలు మరియు బహుదైవారాధకులు, నరకాగ్నిలోకి పోతారు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. ఇలాంటివారే, సృష్టిలో అత్యంత నికృష్ట జీవులు.¹

7. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు, వారే సృష్టిలో అందరికంటే ఉత్కృష్టజీవులు.

8. వారికి తమ ప్రభువు నుండి లభించే ప్రతి ఫలం శాశ్వతమైన స్వర్గపనాలు. వాటిలో క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూఉంటాయి. వారు, వాటిలో శాశ్వతంగా కలకాలముంటారు. అల్లాహ్ వారితో ప్రసన్నుడవుతాడు² మరియు వారు ఆయనతో సంతృప్తులవుతారు. ఇదే తన ప్రభువుకు భయపడే వ్యక్తికి లభించే ప్రతిఫలం.

الَّذِينَ أَحْمَنُوا بِالصَّلَاةِ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
وَذَلِكُمْ دِينُ الْقَائِمَةِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ
فِي تَارِحِهِمْ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ ۝

جَزَاءُ وَهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ۝
ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

99. సూరహ్ అ'జ్-జిల్ జాల్

అ'జ్-జిల్ జాల్: The Earthquake, భూకంపం, ఇది సూరహ్ అ'జ్-జిల్ జాల్ అని కూడా అనబడుతుంది. ఇది మొదటి మదీనా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 8 ఆయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. భూమి తన అతి తీవ్రమైన (అంతిమ) భూకంపంతో కంపింపజేయబడినప్పుడు!³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝

1. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ప్రవక్త (అలైహిస్ స.)లను మరియు ఆయన గ్రంథాలను తిరస్కరించే వారి గతి. వారు అతి అధమమైన జీవులుగా పేర్కొనబడ్డారు.

2. చూడండి 9:72.

3. ఇది మొదటి సారి బాకా ఊదబడినప్పుడు సంభవిస్తుంది.

2. మరియు భూమి తన భారాన్నంతా తీసి బయట పడవేసినప్పుడు!¹

3. మరియు మానవుడు: “దీనికి ఏమయింది?” అని అంటాడు.

4. ఆ రోజు అది తన సమాచారాలను వివరిస్తుంది.²

5. ఎందుకంటే, నీ ప్రభువు దానిని ఆదేశించి ఉంటాడు.

6. ఆరోజు ప్రజలు తమతమ కర్మలు చూపించబడటానికి వేర్వేరు గుంపులలో వెళ్తారు.

7. అప్పుడు, ప్రతివాడు తాను రవ్వంత (పరమాణువంత) మంచిని చేసి ఉన్నా దానిని చూసుకుంటాడు.³

8. మరియు అలాగే, ప్రతివాడు తాను రవ్వంత (పరమాణువంత) చెడును చేసి ఉన్నా దానిని చూసుకుంటాడు.

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا

يَوْمَئِذٍ تُخْبِرُكَ أَخْبَارُهَا

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْخَىٰ لَهَا

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

100. సూరహ్ అల్-ఆదియాత్

అల్-ఆదియాత్: యుద్ధాశ్వాలు, The Chargers, Those That Run, వడిగా పరిగెత్తే గుర్రాలు. ఇది సూరహ్ అల్-అన్ (103) తరువాత అవతరింపజేయబడింది, మొదటి మక్కా కాలంలో. ఇందులో 11 ఆయతులున్నాయి.

- ఇది రెండవసారి బాకా ఊడబడినప్పుడు జరుగుతుంది. ఆ రోజు భూమి తనలో పాతబడిన వారినంతా బయటవేస్తుంది. వారంతా సజీవులై లేచి బయటికి వస్తారు.
- దాని సమాచారాలు ఇలా ఉంటాయి, దైవప్రవక్త (స'అస) అన్నారు: “ప్రతివ్యక్తి భూమిపై చేసిన కర్మలన్నింటికీ, అది సాక్ష్య మిస్తుంది: ‘ఈ ఈ వ్యక్తి ఈ ఈ కర్మలు, ఈ ఈ రోజులలో చేశాడని, తెలుపుతుంది.’” (తిర్మిజీ, ముస్లిమ్ అ'హ్మద్-2/374).
- జ'రతున్: దీనికి వేర్వేరు వ్యాఖ్యానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. 1) చీమకంటే చిన్న వస్తువు - పొకానీ. 2) మానవుడు భూమిపై చెయ్యకొట్టి పైకి లేపిన తరువాత దానికి అంటుకునే దుమ్ము. 3) ఒక రంధ్రం నుండి వచ్చే సూర్యకిరణాలలో తేలియాడుతూ కనిపించే ధూళి. 4) పరమాణువు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. వగర్చుతూ పరిగెత్తే గుర్రాల సాక్షిగా!¹

2. తమ ఖురాల తట్టులతో అగ్నికణాలు
లేపేవాటి;²

3. తెల్లవారుఝామున దాడిచేసేవాటి;³

4. (మేఘాలవంటి) దుమ్ములేపుతూ,⁴

5. (శత్రువుల) సమూహంలోకి దూరిపోయే
వాటి.

6. నిశ్చయంగా, మానవుడు తన ప్రభువు
పట్ల ఎంతో కృతఘ్నుడు.⁵

7. మరియు నిశ్చయంగా, దీనికి స్వయంగా
అతడే సాక్షి.

8. మరియు నిశ్చయంగా, అతడు
సిరిసంపదల వ్యామోహంలో పూర్తిగా మునిగి
ఉన్నాడు. (7/8)

9. * ఏమిటి? అతనికి తెలియదా?
గోరీలలో ఉన్నదంతా పెళ్ళగించి బయటికి
తీయబడినప్పుడు;⁶

10. మరియు (మానవుల) హృదయాలలోని
విషయాలన్నీ వెల్లడిచేయబడినప్పుడు;

11. నిశ్చయంగా, ఆ రోజున వారి ప్రభువు
వారి గురించి అంతా ఎరిగి ఉంటాడని!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا

فَأَثَرْنَ بِهِ نَعْعًا

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ

وَأَنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ

وَأَنَّهُ يُخَيِّبُ الشَّيْطَانِ

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ بَوْمِعِدٌ خَبِيرٌ

1. 'దబ్‌హన్': వగర్చుతూ.

2. అల్-మూరియాతు: అగ్నికణాలు లేపే! ఖద్‌హున్: ఖురాల తట్టులు.

3. అల్-ముగీరాతు: దాడి చేసేవాటి.

4. అసా'ర: లేపుట, నఖ్'అన్: దుమ్ము.

5. కనూదున్: అంటే కఫూరున్, కృతఘ్నుడు.

6. అంటే గోరీలలో ఉన్న శవాలను సజీవులుగా చేసి లేపి సమావేశపరచబడినప్పుడు.

101. సూరహ్ అల్-ఖారి'అహ్

అల్-ఖారి'అహ్: ఉపద్రవం, The Sudden Calamity, The Striking Hour, దుర్ఘటన, విపత్తు. మొదటి మక్కా కాలపు ఈ సూరహ్. బహుశా సూరహ్ అత్-తీన్ (95) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 11 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ

مَا الْقَارِعَةُ

وَمَا أَدْرِكَ مَا الْقَارِعَةُ

1. ఆ! అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం!¹
2. ఏమిటా అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం?
3. మరియు ఆ అదరగొట్టే మహా ఉపద్రవం, అంటే ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

4. ఆ రోజు మానవులు చెల్లాచెదురైన చిమ్మెటలవలే అయిపోతారు.²

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

5. మరియు పర్వతాలు రంగురంగుల ఏకిన దూదివలే అయిపోతాయి.³

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

6. అప్పుడు ఎవడి త్రాసుపళ్ళాలు (సత్కార్యాలతో) బరువుగా ఉంటాయో!⁴

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

7. అతడు (స్వర్గంలో) సుఖవంతమైన జీవితం గడుపుతాడు.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

8. మరియు ఎవడి (సత్కార్యాల) త్రాసుపళ్ళాలు తేలికగా ఉంటాయో!⁵

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

9. అతని నివాసం అధఃపాతాళమే.⁶

1. అల్-ఖారి'అహ్: అంటే హృదయాలను అదరగొట్టేది, పునరుత్థాన దినపు పేర్లలో ఒకటి. చూడండి. 14:48, 20:105-107. దాని ఇతర పేర్లు (1) అల్-హాఖ్ఖతు, (2) అత్తామ్ముతు, (3) అస్సాఖ్ఖతు, (4) అల్-గాషియతు, (5) అస్సా'అతు, (6) అల్-వాఖ్ఖి'అతు, (7) అల్-ఖారి'అతు.
2. అల్-ఫరాషు: Moth, *Lepidoptira*, రాత్రులలో తిరిగే చిన్న పురుగు, చిమ్మెట, దీపపు పురుగు.
3. అల్-ఇహ్ సున్: రంగురంగుల. అల్ మన్ ఘాష్: ఏకిన దూది.
4. చూడండి, 7:8, 18:105, 21:47 సత్కార్యాల త్రాసుపళ్ళం బరువైనదిగా ఉంటుంది.
5. ఎవరి సత్కార్యాల పళ్ళం తేలికగా మరియు పాపాల పళ్ళం బరువుగా ఉంటుందో!
6. అల్-హావియహ్: నరకపు ఒకపేరు. ఉమ్మున్: తల్లి, శరణమిచ్చేది.

10. మరియు అది ఏమిటో నీకేం తెలుసు?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَ ۝

11. అదొక భగభగమండే అగ్ని (గుండం).¹

نَارًا حَامِيَةً ۝

102. సూరహ్ అత్-తకాసుర్

అత్-తకాసుర్: పేరాస, Greed for more, The Piling up. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది మానవుని ఎడతెగని పేరాసను ఖండిస్తోంది. ఇందులో 8 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఇహలోక) పేరాస మిమ్మల్ని
ఏమరుపాటులో పడవేసింది;²

أَلْهَمُّ التَّكَاثُرُ ۝

2. మీరు గోరీలలోకి చేరేవరకు.³

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝

3. అలాకాదు! త్వరలోనే మీరు తెలుసు
కుంటారు.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

4. మరొక సారి (వినండి)! వాస్తవంగా, మీరు
అతిత్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.⁴

نُكَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝

5. ఎంతమాత్రము కాదు! ఒక వేళ మీరు
నిశ్చితజ్ఞానంతో తెలుసుకొనిఉంటే (మీ వైఖరి
ఇలా ఉండేది కాదు).

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ۝

6. నిశ్చయంగా మీరు భగభగ
మండే నరకాగ్నిని చూడగలరు!

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ۝

7. మళ్ళీ అంటున్నాను! మీరు తప్పక
దానిని (నరకాగ్నిని) నిస్సంకోచమైన
దృష్టితో చూడ గలరు!

تَمَلَّوْهُنَّ عَيْنَ الْيَقِينِ ۝

1. హామియతున్: నరకాగ్ని. మానవులు రగిల్చే అగ్ని కంటే నరకాగ్ని డెబ్బైరెట్లు అధికంగా మండుతూ ఉంటుంది, (స. బుఖారీ, స. ముస్లిం).
2. అల్ హా (యుల్ హా): ఏమరుపాటులో వేసింది. తకాసుర్: ఎక్కువ పొందాలనే పేరాస అంటే ధనధాన్యాల కొరకు, పిల్లల కొరకు, బలం, ప్రభుత్వం పేరు ప్రతిష్టల కొరకు చేసే పేరాస.
3. ఆ పేరాస కోసం ప్రయత్నిస్తూనే మీరు గోరీలలోకి చేరిపోతారు.
4. ఈ పేరాస మంచిది కాదని.

8. అప్పుడు, ఆ రోజు మీరు, (ఈ జీవితంలో అనుభవించిన) సాఖ్యాలను గురించి తప్పక ప్రశ్నించబడతారు!¹

لَمْ تَسْأَلْنِي يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعْلِ

103. సూరహ్ అల్-అన్

అల్-అన్: The Time, కాలం. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. చెడుకు పర్యవసానం చెడు. గడిచిపోయిన కాలం మళ్ళీ చేజిక్కుదు. కావున విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ, సత్కాన్ని మరియు సహనాన్ని పాటిస్తూ ఒకరికొకరు బోధించుకునే వారే సాఫల్యం పొందుతారు. ఇది 3 ఆయతులు ఉన్న 3 సూరహ్‌లలో ఒకటి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. కాలం (అన్) సాక్షిగా!²

وَالْعَصْرِ

2. నిశ్చయంగా మానవుడు నష్టంలో ఉన్నాడు!³

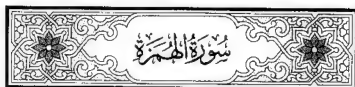
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ

3. కాని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు ఒకరికొకరు సత్కాన్ని బోధించుకునే వారు మరియు ఒకరికొకరు సహనాన్ని (స్థైర్యాన్ని) బోధించుకునే వారు తప్ప!⁴

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَصَّوْا بِالْقُرَىٰ وَتَوَصَّوْا بِالْبَنِينَ

1. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహాలను ధనసంపత్తులను మంచికొరకు ఉపయోగించిన వారు స్వర్గవాసులవుతారు. వాటిని దుష్టప్రయోజనాలకు వినియోగించిన వారు నరకాగ్ని పాలవుతారు.
2. అల్లాహ్ (సు.తా.) తాను కోరిన దాని సాక్ష్యము తీసుకుంటాడు. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మరెవ్వరి సాక్ష్యం తీసుకోరాదు.
3. ఆ మానవుడు, ఎవడైతే విశ్వసించడో మరియు సత్కార్యాలు చేయడో. తన కాలాన్ని వృథా కాలక్షేపంలో, నిషేధించిన పనులు చేయటంలో పేరాసతో గడుపుతాడో! అలాంటి వాడు పరలోకంలో నరకాగ్నికి ఇంధనం అవుతాడు.
4. ఇలాంటి నష్టం నుండి తప్పించుకోగల వారు ఎవరంటే: ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడైన అల్లాహ్ (సు.తా.)ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను పాటించేవారు, అల్లాహ్ (సు.తా.) నిషేధించిన వాటినుండి దూరంగా ఉండేవారు, కష్టకాలంలో సహనం వహించి, సత్యధర్మ ప్రచారం చేస్తూ ఉండేవారు.

104. సూరహ్ అల్-హుమజ్జహ్

అల్-హుమజ్జహ్: అపనిందలు, అపవాదాలు మోపేవాడు, The Slanderer. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవక్తగా ఎన్నుకోబడిన దాదాపు మూడు సంవత్సరాల తరువాత, సూరహ్ అల్-ఖియామహ్ (75) తరువాత మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 9 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అపనిందలు మోపే, చాడీలు చెప్పే ప్రతి
ఒక్కడికీ విनाశం తప్పదు.¹

2. ఎవడైతే ధనాన్ని కూడబెట్టి, మాటి
మాటికి దాన్ని లెక్కబెడుతూ ఉంటాడో!²

3. తన ధనం, తనను శాశ్వతంగా
ఉంచుతుందని అతడు భావిస్తున్నాడు!

4. ఎంతమాత్రం కాదు! అతడు (రాబోయే
జీవితంలో) తప్పకుండా అణగద్రొక్కబడే నర
కాగ్నిలో వేయబడతాడు.⁴

5. ఆ (అణగద్రొక్కబడే) నరకాగ్ని అంటే
ఏమిటో నీకు తెలుసా?

6. అల్లాహ్, తీవ్రంగా ప్రజ్వలింపజేసిన
అగ్ని;

7. అది గుండెలదాకా చేరుకుంటుంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُزْمِرِ ۝

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝

كَلَّا لَيُبَدِّلَن فِي الْحُطَمَةِ ۝

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ۝

نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدِ ۝

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْإِنْفِدِ ۝

1. హుమజ్జహ్ మరియు లుమజ్జహ్: కొందరి ఆభిప్రాయంలో ఒకే అర్థం గలవి. మరి కొందరు వాటి మధ్య భేదం చూపుతారు. హుమజ్జహ్-అంటే ముఖం మీద అపనిందలు చేసేవారు. లుమజ్జహ్ - అంటే వీపు వెనుక చాడీలు చెప్పేవారు. మరికొందరు హుమజ్జహ్ - అంటే కండ్ల సైగలతో, చేతి సైగలతో దూషించటం మరియు లుమజ్జహ్ - అంటే నోటి మాటలతో దూషించటం, అని అంటారు.

2. అంటే 'జకాత్ మరియు 'సదఖాత్ ఇవ్వకుండా ఉంటాడో!

3. అఖ్లదహ్: అంటే అది అతనిని మరణించకుండా చేస్తుందని భావిస్తాడు.

4. అల్-హుమజ్జహ్: నరకాగ్ని పేర్లలో ఒకటి. చూడండి, 15:43-44. ముక్కలు ముక్కలుగా చేసేది.

5. ఆ అగ్ని ఎంతో భయంకరమైనది. దాని తీవ్రతను మీ బుద్ధి అర్థంచేసుకోజాలదు.

8. నిశ్చయంగా, అది వారి మీద క్రమ్ము
కొంటుంది;

إِنَّا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدُونَ ۝

9. పొడుగాటి (అగ్ని) స్తంభాలవలె!

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَاتٍ ۝

105. సూరహ్ అల్-ఫీల్

అల్-ఫీల్: The Elephant, ఏనుగు, దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. యమన్ యొక్క అబిసీనియా రాజప్రతినిధి (Abyssinias' Viceroy of Yaman) అబ్రాహా (Abraha), క్రైస్తవమతస్థుడు. అతడు 570 క్రీస్తుశకంలో మక్కాలోని క'అబహ్ను పడగొట్టే ఉద్దేశ్యంతో పెద్ద సైన్యంతోనుకొని, ఒక ఏనుగుపై ఎక్కివస్తాడు. మక్కా కొంత దూరంలోఉందనగా అతని ఏనుగు మక్కా వైపు పోకుండా ఆగి పోతుంది. ఆ తరువాత ఒక పక్షుల దండు వచ్చి, చిన్నచిన్న మట్టితో చేసి కాల్చిన కంకర రాళ్ళను వారిపై కురిపిస్తుంది. దానితో చాలా మంది సైనికులు మరణిస్తారు. సైన్యమంతా చెల్లాచెదరై పోతుంది. అబ్రాహా వెనుదిరిగి పోతూ మధ్య మార్గంలోనే మరణిస్తాడు. ఆ కాలంలో అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ దైవప్రవక్త ('స'అస) తాత, మక్కా ఖురైషుల నాయకులుగా ఉంటారు. అదే సంవత్సరంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) జన్మిస్తారు. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ ఇందులో 5 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఏమీ? ఏనుగు వారి (సైన్యంతో) నీ
ప్రభువు ఎలా వ్యవహరించాడో నీకు తెలియదా?

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝

2. ఏమీ? ఆయన వారి కుట్రను భంగం
చేయలేదా?

أَلَمْ يَجْعَلْ يَدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝

3. మరియు ఆయన వారిపైకి పక్షుల
గుంపులను పంపాడు;

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝

4. అవి (ఆ పక్షులు) వారి మీద మట్టితో
చేసి కాల్చిన కంకర రాళ్ళను (సిజ్జిల్)
విసిరాయి;

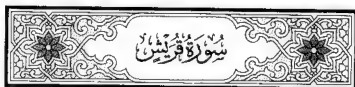
رَمَوْهُمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ۝

1. ముఅ'సదతున్: క్రమ్ముకొను. ఆ నరకపు ద్వారాలు మూయబడి ఉంటాయి. ఎవ్వరూ దాని నుండి బయటపడలేరు.
2. అంటే క'అబహ్ను పడగొట్టాలనే వారి కుట్రను భంగం చేయలేదా? అని.
3. చూడండి, 11:82.

5. ఆ విధంగా ఆయన వారిని (పశువులు) తినివేసిన పొట్టుగా మార్చివేశాడు.

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَلْكُلِ

106. సూరహ్ ఖురైష్

ఖురైష్: మక్కాలోని ఒక పెద్ద తెగ పేరు. దైవప్రవక్త (స'అస) ఈ తెగకే చెందినవారు. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు సూరహ్ అల్-ఈలాఫ్. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. దీని పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. సూరహ్ అల్-ఫీల్ మరియు సూరహ్ ఖురైష్ ఒకే సూరహ్ అని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇందులో 4 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (అల్లాహ్ రక్షణ మరియు ఆయన కరుణతో) ఖురైషులు (ప్రయాణాలకు) అలవాటు పడ్డారు.

إِلَيْفِ قُرَيْشٍ

2. (అల్లాహ్ కరుణ మరియు ఆయన రక్షణతో) వారు శీతకాలపు మరియు వేసవికాలపు ప్రయాణాలు చేయగలుగుతున్నారు.¹

الْفَيْحِمْ رِحْلَةَ الْإِشْتَاءِ وَالصَّيْفِ

3. కావున వారు ఈ ఆలయ (క'అబహ్) (ప్రభువు) (అల్లాహ్)ను మాత్రమే ఆరాధించాలి!²

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

4. వారు ఆకలితో ఉన్నప్పుడు ఆయనే వారికి ఆహారం ఇచ్చాడు మరియు ఆయనే వారిని భయం (ప్రమాదం) నుండి కాపాడాడు.³

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ

1. ఈలాఫున్: అలవాటుపడటం. ఖురైషుల ముఖ్య వృత్తి వ్యాపారం. వారు సీతాకాలంలో యమన్ కు మరియు వేసవి కాలంలో సిరియాకు వ్యాపారానికి పోయేవారు. వారు క'అబహ్ నిర్వాహకులు కావటంవల్ల వారి వాణిజ్య బృందాలు ఎలాంటి ఆటంకం, అపాయం లేకుండా ప్రయాణం చేయగలిగేవి.

2. చూడండి, 2:125. అంటే ఒకే ఒక్క ఆరాధ్యుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.తా.) వారిని సురక్షితంగా వ్యాపారం చేయనిచ్చినందుకు వారు ఆయన (సు.తా.) ను మాత్రమే ఆరాధించాలి, బహుదైవారాధనను త్యజించాలి.

3. వారిని ప్రమాదం నుండి కాపాడేవాడు మరియు వారిని పోషించేవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మాత్రమే కానీ - వారు పూజించే నిస్సహాయులైన - విగ్రహాలు గానీ, ఇతర కల్పిత దైవాలు గానీ కావు. కనుక వారు వాటి ఆరాధనను మానుకోవాలి. ఇంకా చూడండి, 2:126.

107. సూరహ్ అల్-మా'హిన్

అల్-మా'హిన్ : ఉపకారం, సహాయం, తోడ్పాటు, Assistance, మొదటి మక్కా కాలపు ఈ సూరహ్ పేరు 7వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అద్-దీన్, అరఅ'యత లేక అల్-యతీమ్ (ఫత్తీ అల్-ఖదీర్). బహుశా ఇది సూరహ్ అత్-తకాను'ర్ (102) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 7 ఆయతులున్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. తీర్పు దినాన్ని తిరస్కరించే వ్యక్తిని నీవు
చూశావా? ¹

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ

2. అతడే అనాథులను కసరికొట్టే వాడు; ²

فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ

3. మరియు పేదవాళ్ళకు అన్నం పెట్టమని
ప్రోత్సహించనివాడు.

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْبِسْفِينِ

4. కావున, నమాజ్ చేసినా, (ఇటువంటి)
వారికి వినాశం తప్పదు! ³

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

5. ఎవరైతే తమ నమాజ్ లపట్ల అశ్రద్ధ
వహిస్తారో! ⁴

الَّذِينَ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهَوْنَ

6. ఎవరైతే ప్రదర్శనాబుద్ధితో వ్యవహరిస్తారో (నమాజ్ సలుపుతారో)! ⁵

الَّذِينَ هُمْ عَنْ آئَاتِهِ

1. ఈ ఆయత్ దైవప్రవక్త ('స'అస)ను సంబోధిస్తోంది. దీన్ - అంటే పునరుత్థాన (తీర్పు) దినం. చూడండి, 109:6.

2. ఎందు కంటే అతడు పిసినారి, తీర్పుదినాన్ని విశ్వసించనివాడు మరియు ఇహలోకంలో చేసిన పుణ్యాలకు పరలోకంలో లభించే ప్రతి ఫలాన్ని విశ్వసించనివాడు.

3. అనాథులను కసరి కొట్టేవారికి, ఆకలిగొన్న పేదలకు అన్నం పెట్టనివారికి, నమాజ్ చేయని వారికి 'వైల్' అనే నరకమే నివాసస్థలమవుతుంది. ఎందుకంటే వారు కపట విశ్వాసులు, హృదయపూర్వకంగా కాక ఇతరులకు చూపటానికే నమాజ్ చేసేవారు.

4. ఇలాంటి వారు అసలు నమాజ్ చేయరు. ఒకవేళ చేసినా అశ్రద్ధతో చేస్తారు, నిర్ణీత సమయంలో చేయరు. భయభక్తులతో నమాజ్ చేయరు. చూడండి, 4:142.

5. అంటే ఇతరులతో ఉన్నప్పుడు వారి మెప్పు పొందటానికి నమాజ్ చేస్తారు. ఏకాంతంలో ఉంటే నమాజ్ ను పదలిపెడతారు.

7. మరియు ఎవరైతే (ప్రజలకు) సామాన్య ఉపకారం చేయటానికి కూడా నిరాకరిస్తారో!¹

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

108. సూరహ్ అల్-కాస'ర్

అల్-కాస'ర్: అంటే అధికం, Good in Abundance, పుష్కలత్వం, సమృద్ధి. ఈ సూరహ్ మరొక పేరు సూరహ్ అన్-సహ్. చాలామంది ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్ అని అంటారు. దీనిపేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇందులో 3 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఓ ము'హమ్మద్!) నిశ్చయంగా, మేము నీకు కాస'ర్² ప్రసాదించాము.

إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَيْكَ الْكَوْثَرَ

2. కనుక, నీవు నీ ప్రభువు కొరకే నమా'జ్ చెయ్యి మరియు బలి (ఖుర్బానీ) కూడా (ఆయన కొరకే) ఇవ్వు!³

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحُرْ

3. నిశ్చయంగా నీ శత్రువు, వాడే! వేరు తెగినవాడిగా (వారసుడూ, పేరూ లేకుండా) అయిపోతాడు.⁴

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

1. మ'అనున్: అంటే కొద్దిపాటి సామాన్య చిన్న చిన్న సహాయాలు. ఇంట్లోవాడే వస్తువులను ఒకరి కొకరు ఇచ్చుకోవటం. చిన్న చిన్న సహాయాలు చేసుకోవటం.
2. కాస'రున్: అంటే అధికం. ఇబ్నె-కసీ'ర్ ఇక్కడ: 'ఖైరున్ కసీ'రున్ - అత్యధికమైన మేలు - అనే అర్థానికి ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. 'స'హీ'హ్ 'హదీస్'లో - కాస'ర్ - అనేది స్వర్గంలో దైవప్రసక్తకు ప్రసాదించబడే ఒక సెలయేరు, అని చెప్పబడింది. మరి కొందరు అదొక సరోవరం అన్నారు. 'ఖైరున్ కసీ'రున్ అనేపదం వీటన్నిటిని సూచిస్తుందని ఇబ్నె- కసీ'ర్ అంటారు.
3. నమా'జ్ మరియు బలి (ఖుర్బానీ) ఆ ఒకేఒక్క ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే చేయాలి. నహ్ - అంటే ఒంటె మెడలో కత్తి పొడిచి దాని రక్తనాళం కోయటం. వేరే పశువులను భూమి మీద పడవేసి వాటి మెడ రక్తనాళాలను కోస్తారు. దీనిని - జిబ్హ్ - అంటారు. ఇక్కడ నహ్, బలి (ఖుర్బానీ) అంటే 'హజ్జ్' లేక 'ఈద్-అజ్ఘాహ్' సందర్భంగా లేక సదఖ - దానం - కొరకు చేసే జిబ్హలు కూడా.
4. అబ్తరు: అంటే, వారసుడు లేకుండా మరియు పేరు ప్రతిష్ఠలు లేకుండా అయిపోవటం. అతని వెంటనే అతని వంశం అంతమవటం లేక అతని పేరు తీసుకొనేవాడు ఎవ్వడూ లేకపోవటం. దైవప్రసక్త ('స'అను)కు మగ సంతానం బ్రతికి లేనందుకు అతని ('స'అను) విరోధులు అతనిని ('స'అనును) అబ్తర్ అని ఎత్తి పొడిచేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ (సు.తా.) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేశాడు. మరియు అది నిజమని నిరూపించాడు.

109. సూరహ్ అల్-కాఫిరూన్

అల్-కాఫిరూన్: సత్యతిరస్కారులు. Deniers of the Truth, The Disbelievers. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది, సూరహ్ అల్-మా'దీన్ (107) తరువాత, మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. సత్యధర్మ విషయంలో సమాధానపడటం / రాజీపడటం విశ్వాసులకు తగనిపని. ధర్మ విషయంలో కొంతవరకు రాజీపడమని, మక్కా ముష్రీకులు దైవప్రవక్త ('స'అస)తో అన్నప్పడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. 'స'హీ'హ్ 'హదీస్'ల ప్రకారం క'అబహ్' తవాఫ్ తరువాత చేసే రెండు రక ఆత్మలలో, ఫజ్ల మరియు మ'గ్గిరిబ్ సున్నత్లలో దైవప్రవక్త ('స'అస) ఈ సూరహ్ (109), మరియు సూరహ్ అల్-ఇ'ఖ్లా'న్ (112) పఠించే వారు. అంతేకాదు అతను ('స'అస) తమ అనుచరులకు: “మీరు రాత్రి నిద్రపోయే ముందు ఈ సూరహ్ చదివితే షిర్క్ నుండి దూరమవుతారు.” అని, కూడా ప్రబోధించారు. (ముస్నద్ అ'హ్మదుద్-5/456, తిర్మిజీ-3403, అబూ-దావూద్-5055 మొదలైనవి). ఇందులో 6 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఇలా అను: “ఓ సత్యతిరస్కారులారా!

قُلْ يَا كُفْرُؤْنَ

2. “మీరు ఆరాధిస్తున్న వాటిని నేను ఆరాధించను,

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

3. “మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయన (అల్లాహ్)ను మీరు ఆరాధించే వారు కారు.

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ

4. “మరియు మీరు ఆరాధిస్తున్న వాటిని నేను ఆరాధించేవాణ్ణి కాను,

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ

5. “మరియు నేను ఆరాధిస్తున్న ఆయనను మీరు ఆరాధించే వారు కారు.

وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ

6. “మీ ధర్మం మీకూ మరియు నా ధర్మం నాకు!”¹

كُلُّكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

1. మీరు మీ ధర్మాన్ని వదలటానికి సిద్ధంగా లేనప్పుడు! నేను నా సత్యధర్మాన్ని ఎందుకు వదలాలి? చూడండి, 28:55.

110. సూరహ్ అన్-న'స్ర

అన్-న'స్ర: Help, Succour, సహాయం, విజయం, తోడ్పాటు. ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది దైవప్రవక్త ('స'అస) నిర్మాణానికి కొన్ని వారాలముందు, చిట్టచివర అవతరింపజేయబడిన మదీనా సూరహ్. ఇది పదవహిజ్జీలో అవతరింపజేయబడింది. ('స'హిహ్ ముస్లిం). ఇందులో 3 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

1. (ఓ ము'హమ్మద్!) ఎప్పుడైతే అల్లాహ్ సహాయం వస్తుందో మరియు విజయం (లభిస్తుందో)!

2. మరియు నీవు ప్రజలను గుంపులు గుంపులుగా అల్లాహ్ ధర్మం (ఇస్లాం)లో ప్రవేశించడం చూస్తావో!¹

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

3. అప్పుడు నీవు నీ ప్రభువు స్తోత్రంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడు మరియు ఆయన క్షమాభిక్షను అర్థించు. నిశ్చయంగా, ఆయనే పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరించే వాడు.²

سَيَبْهَتُهُمْ ذِكْرُكَ وَاسْتِغْفَارُكَ إِنَّكَ كَانَتْ تَوَّابًا

111. సూరహ్ తబ్బత్

అల్-మసద్: The Palm Fibre, ఖర్జూరపు నార, 5 ఆయతులు గల ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలానికి చెందింది. బహుశా అవతరణలో ఆరవది. దీనిపేరు 5వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. దీని ఇతర పేర్లు సూరహ్ అల్-లహాబ్ (అగ్ని జ్వాలలు) మరియు సూరహ్ తబ్బత్ (నాశనమగుట). దీని అవతరణ గురించి ఈ 'హదీస్' ఉంది: దైవప్రవక్త ('స'అస)కు తన దగ్గరి వారికి ఇస్లాం ధర్మప్రచారం చేయటానికి ఆజ్ఞ దొరికిన తరువాత, అతను 'సఫా గుట్టపైకి ఎక్కి: "యా సబా'హా!" అంటారు. ఆ కాలంలో ఏదైనా ఆపద వస్తే

1. చూడండి, 3:19.

2. అంటే నీ ధర్మ ప్రచారం ముగిసే సమయం వచ్చిందనుకో! కాబట్టి నీవు నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడటంలో మరియు ఆయన స్తోత్రంచేయటంలో మునిగి ఉండు. ప్రతివాడు తన జీవితపు ఆఖరి దినాలలో, వృద్ధాప్యంలో వీలైనంత వరకు ప్రభువు ధ్యానంలో మునిగి ఉండటం ఉత్తమమని, దీని సందేశము.

ఇలా అరిచేవారు. అప్పుడు అందరూ అక్కడ సమావేశమవుతారు. అప్పుడతను అంటారు: “ఓ మక్కా వాసులారా: ‘ఈ గుట్ట వెనుక ఒక గుర్రాల సైన్యం మీపై దాడి చేయటానికి సిద్ధంగా ఉంది.’ అని, నేను అంటే మీరు నమ్ముతారా?” దానికి వారంటారు: “ఎందుకు నమ్ముము. నీవు సదా సత్యమే పలికావు!” అతను అంటారు: “అయితే వినండి! ఒకవేళ మీరు షిర్క్ మరియు కుఫ్ర్ విడువకుంటే మీపై ఘోరశిక్ష పడనున్నదని మిమ్మల్ని హెచ్చరిస్తున్నాను.” అది విని అబూ-లహబ్ అంటాడు: “నీవు నాశనమై పో (తబ్బిన్ లక)! దీనికేనా నీవు మమ్మల్ని ఇక్కడ జమచేసింది?” అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింప జేయబడుతుంది, (‘స’హీహ్ బు’ఖరీ). అబూ-లహబ్ అసలు పేరు అబ్దుల్-ఉ’జ్జా! తన ఎర్రని రంగురూపుల వల్ల అబూ-లహబ్ అనే మారు పేరుతో పిలవబడ్డాడు. ఇతడు దైవప్రవక్త (‘స’అస) పిన్నాన్ను అతని భార్య పేరు ఉమ్మె-జమీల్ బిన్తే హర్బ్. వీరిద్దరు అతని (‘స’అస) యొక్క క్రూరమైన విరోధులు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. అబూ-లహబ్ రెండు చేతులూ నశించు
గాక మరియు అతడు కూడా నశించిపోవుగాక!¹

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

2. అతని ధనం మరియు అతని సంపాదన
(సంతానం) అతనికి ఏ మాత్రం పనికిరావు!

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۖ

3. అతడు ప్రజ్వలించే నరకాగ్నిలో కాలి
బడతాడు!

سَيَصْلَىٰ نَارًا إِذَا تَلَهَّبَ ۖ

4. మరియు అతని భార్య కూడా! కట్టెలు
మోసే (చాడీలు చెప్పి కలహాలు రేకెత్తించే)
స్త్రీ!²

وَأُمْرَأَتُهُ حَبَّالَةَ الْخَطَبِ ۖ

5. ఆమె మెడలో బాగా పేనిన ఖడ్గారపు నార
త్రాడు (మసద్) ఉంటుంది.³

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۖ

- యదా: రెండు చేతులు. అంటే అతడు స్వయంగా! దైవప్రవక్త (‘స’అస)ను దూషించినందుకు, అతడు ఈ శాపానికి గురి అవుతాడు. ఫలితంగా అతడు బద్ల యుద్ధం జరిగిన కొన్నాళ్ళకే భయంకరమైన వ్యాధికి గురిఅయ్యి చనిపోతాడు. అతని కుమారులు మూడు రోజుల తరువాత అతని శవాన్ని దూరం నుండియే మన్నుపోసి పాతుతారు.
- ఆమె దైవప్రవక్త (‘స’అస) బాటలో ముండ్లువేసేది. అతనికి విరుద్ధంగా చాడీలు చెప్పేది.
- జీదున్: మెడ. మసదున్: బాగాపేనిన గట్టిత్రాడు.

112. సూరహ్ అల్- ఇబ్రాహీమ్

అల్-ఇబ్రాహీమ్: The Purity, దృఢ విశ్వాసం. దీని మరో పేరు సూరహ్ అత్-తాహీద్ - Unity, ఏక దైవత్వం. దీనిపేరు దీని తాత్పర్యం నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ ఖుర్ఆన్ యొక్క సారం అనబడుతుంది. దైవప్రవక్త ('స'అస) దీనిని 1/3 ఖుర్ఆన్ అన్నారు. ఈ సూరహ్ ను రాత్రిపూట చదవమని ప్రోత్సహించారు. ('స'హీహ్ బుఖారీ). ముష్రీకులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను నీ ప్రభువు అక్షణాలు చెప్పమని ప్రశ్నించినప్పుడు ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది (ముస్నద్ అహ్మద్ 5/133-134). ఈ సూరహ్ మొదటి మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. కొందరు 'స'హీబీలు ప్రతి రక'అత్లో ఇతర సూరాహ్ ల తరువాత ఈ సూరహ్ ను చదివేవారు. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: “ఈ సూరహ్ పట్ల మీ ప్రేమ మిమ్మల్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తుంది.” (బుఖారీ, ముస్లిం). ఇందులో 4 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత

అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఇలా అను: “ఆయనే అల్లాహ్! ఏకైకుడు.”¹

2. “అల్లాహ్! ఎవరి అక్కరా లేనివాడు.”²

3. “ఆయనకు సంతానంలేదు (బిడ్డలను కనడు) మరియు ఆయన కూడా ఎవరి సంతానమూ (ఎవరికీ జన్మించిన వాడునూ) కాడు.

4. “మరియు (సర్వ లోకాలలో) ఆయనతో పోల్చదగినది ఏదీ లేదు.”³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَلِدْ ۖ وَلَمْ يُولَدْ ۚ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

1. అహ్మదున్: The One and Alone, ఏకైకుడు.

2. అస్సమదు: Absolute, Eternal, Besought of All, to Whom obedience is rendered. Without whom no affair is accomplished. సమస్త వ్యవహారాలు తన మీదనే ఆధారపడి ఉన్నవాడు, నిత్యుడు, శాశ్వతుడు, నిరంతరుడు. అందరూ ఆయనపై ఆధారపడి ఉన్నారు. ఆయనకు ఎవ్వరి అక్కర లేదు. ఆయన నిరపేక్షాపరుడు. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ స్థలలో ఒకటి.

3. లైస క మిన్'లహ్ షయ్ ఉన్' 42:11. ఒక హదీస్ ఖుద్య్: “మానవుడు నన్ను దూషిస్తాడు, అంటే నాకు సంతానాన్ని అంటగడతాడు. వాస్తవానికి నేను, ఒక్కడను, అద్వితీయుడను. ఎవరి అక్కరలేనివాడను, నేనెవ్వరినీ కనలేదు మరియు నేను కూడా ఎవ్వరికీ పుట్టలేదు. నాకు సరిసమానమైనవాడుగానీ నాతో పోల్చదగినవాడుగానీ ఎవ్వడూలేడు,” ('స. బుఖారీ).

113. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్

అల్-ఫలఖ్: The Day Break, 'సుబ్‌హాన్, ఉదయం, ప్రభాతం, వేకువజాము, తెల్ల వారుజాము అరుణోదయం. ఇది మొదటి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఈ సూరహ్(113) మరియు దీని తరువాత సూరహ్ అన్-నాస్(114)ల యొక్క ఘనతలు ఎన్నో 'హదీస్'లలో పేర్కొనబడ్డాయి. దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: “ఈ రాత్రి నాపై కొన్ని ఆయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి. ఇటువంటి వాటిని నేను ఎన్నడూ చూడలేదు.” ఆ తరువాత అతను ఈ రెండు సూరాహ్‌లు పఠించారు ('స. ముస్లిం, తిర్మిజీ). దైవప్రవక్త ('స'అస) మానవుల మరియు జిన్నాతుల దిష్టినుండి శరణుకోరేవారు. ఈ రెండు సూరాహ్‌లు అవతరింపజేయబడిన తరువాత అతను వీటిని నిత్యం చదివేవారు, (తిర్మిజీ, అల్బానీ - ప్రమాణీకం సం.2150). 'అయిషహ్ (ర. 'అన్వా) కథనం: అతనికి ఏదైనా కష్టం కలిగితే, మ'జిజ'తేన్ (అల్-ఫలఖ్, అన్-నాస్) సూరాహ్‌లు చదివి తమ దేహంపై ఊదుకునేవారు. అతని కష్టం అధికమైతే నేను ఈ సూరాహ్‌లు చదివి నా చేతులను అతని శరీరం మీద పోనిచ్చే దానిని. (బు'ఖారీ, ముస్లిం). ఇందులో 5 ఆయతులు ఉన్నాయి.

దైవప్రవక్త ('స'అస)కు చేతబడి చేసినప్పుడు జిబ్రీల్ ('అ.స.) వచ్చి అతనితో ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదవమన్నారు. దానితో, ఆ చేతబడి ప్రభావం దూరమయ్యింది ('స.బు'ఖారీ, ముస్లిం). దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రతి రోజూ రాత్రి నిద్రపోక ముందు సూ. అల్-ఇఖ్లాస్ (112) మరియు ఈ రెండు సూరాహ్‌లు చదివి తమ అరచేతులపై ఊది, వాటితో పూర్తి శరీరం మీద పూసుకునేవారు. మొదట నెత్తి, తరువాత ముఖం, ఆ తరువాత శరీరమంతా. ('స'హీహ్ బు'ఖారీ).

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఇలా అను: “నేను ఉదయకాలపు ప్రభువు
అయిన (అల్లాహ్) శరణు వేడుకుంటున్నాను.

قُلْ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ

2. “అయిన సృష్టించిన ప్రతిదాని కీడు నుండి;¹

مِنْ شَرِّ خَلْقٍ

3. “మరియు చిమ్మచీకటి కీడునుండి,
ఎప్పుడైతే అది క్రమ్ముకుంటుందో!²

وَمِنْ سَرَّاسِقٍ اِذَا وَقَبَ

1. ఇక్కడ ప్రతి రకపు కీడునుండి శరణు కోరబడుతోంది. పైతానులనుండి, నరకం నుండి మరియు మానవునికి హాని కలిగించే ప్రతిదాని నుండి.

2. ఎందుకంటే చీకటిలోనే హానికరమైన జంతువులు, పాములు, తేళ్ళు బయటికి వస్తాయి. నేరంలు రాత్రిలోనే నేరాలుచేస్తారు. ఇక్కడ ఈ విధమైన అన్ని కీడులనుండి శరణు కోరబడుతోంది.

4. “మరియు ముడుల మీద మంత్రించి
ఊడే వారి కీడు నుండి;¹

5. “మరియు అసూయపరుడి కీడునుండి,
ఏప్పుడైతే అతడు అసూయపడతాడో!”²

وَمِنْ سَرَّائِلٍ فِي الْعَقْدِ

وَمِنْ سَرَّائِلٍ إِذَا أَحْسَدَ

114. సూరహ్ అన్-నాస్

అన్-నాస్: Mankind, మానవులు, జనులు. సూరహ్ అల్-ఫలఖ్ (113)తో పాటు, ఈ సూరహ్ మక్కాలో అవతరింపజేయబడింది. మానవుని హృదయంలో ఉండే కీడునుండి మరియు ఇతరుల హృదయాలలో ఉండే కీడునుండి శరణుకోరుకోమని ప్రబోధించబడింది. దీని ఘనత ఇంతకు ముందు సూరహ్ లో పేర్కొనబడింది. ఒకసారి దైవప్రవక్త (స'అస) నమాజ్ చేస్తూ ఉండగా అతనికి తెలు కుట్టింది. నమాజ్ పూర్తి చేసిన తరువాత అతను నీటిలో ఉప్పు కలిపి గాయం మీద పూస్తూ అల్-కాఫిరూన్ (109), అల్-ఇబ్లాస్ (112) మరియు అన్-నాస్ (114) సూరాహ్ లు చదివారు. (ముజమ్మి'అ అజ్జివాయిద్, 5/111). ఇందులో 6 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. ఇలా అను: “నేను మానవుల ప్రభువు
(అల్లాహ్)ను శరణుకై వేడుకుంటున్నాను!”³

قُلْ أَعُوذُ بِالنَّاسِ

2. “మానవుల సార్వభౌముడు!”⁴

مَلِكِ النَّاسِ

3. “మానవుల ఆరాధ్య దైవం (అయిన
అల్లాహ్ యొక్క శరణు)! ”

إِلَهِ النَّاسِ

4. “కలతలు రేకెత్తించి తొలగిపోయేవాని
కీడు నుండి;

مِنْ سَرَّائِلٍ إِذَا أَحْسَدَ

1. అన్-నఫ్సానాతి: అంటే ముడుల మీద మంత్రించి ఊడేవారి కీడు నుండి.

2. హాసిదిన్: అసూయపడే వాడి కీడునుండి కూడా శరణుకోరబడుతోంది.

3. రబ్బున్: పర్వర్దిగార్ (ఉర్దూలో), పోషకుడు, చాలా మట్టుకు తెలుగు అనువాదాలలో ఈ పదానికి ప్రభువు అని అనువాదం చేశారు. మానవుడు తన తల్లి గర్భంలో ఉన్నప్పుటి నుండి వానిని సరిదిద్ది పోషిస్తాడు. మరియు అతని అంతిమ ఘడియ వరకు పోషిస్తాడు. కేవలం మానవుడే కాక సమస్త సృష్టికి కూడా పోషకుడు ఆయనే!

4. ఇటువంటి పోషకుడే వారి సార్వభౌముడు.

5. “ఎవడైతే మానవుల హృదయాలలో కలతలు రేకెత్తిస్తాడో!”¹

الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

6. “వాడు జిన్నాతులలోని వాడూ కావచ్చు లేదా మానవులలోని వాడూ కావచ్చు!”²

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

1. అల్-వస్-వాసు: అంటే మెల్లని ధ్వనితో మాట్లాడటం, గుసగుసలాడటం. షైతాన్ కూడా మానవునికి తెలియకుండానే అతని హృదయంలో చెడ్డ ఆలోచనలు రేకెత్తిస్తాడు, ఇదే వస్-వస. అల్-ఖన్నాస్: నెమ్మదిగా జారుకునే వాడు, అంటే షైతాన్.
2. ఈ వస్-వస - చేసేవారు రెండు రకాల వారు. ఒకరు జిన్నాతులలోని షైతానులు. అల్లాహ్ (సు.తా.) వాటికి మానవులను, మార్గభ్రష్టత్వంవైపుకు ఆకర్షించే యుక్తిని ఇచ్చాడు. ప్రతి మానవుని వెంట ఒక షైతాన్ ఉంటాడు. వాడు అతన్ని మార్గభ్రష్టత్వంవైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడు. ఈ మాట విని ఒక ‘స’హబీ (ర’ది. అ.) ఇలా అడిగారు: “ఓ ప్రవక్తా (‘స’అస) ఏమీ? మీతో పాటు కూడా ఒక షైతాన్ ఉన్నాడా?” అతను జవాబిచ్చారు: “అవును! ఉన్నాడు కాని, అల్లాహ్ (సు.తా.) నాకు వాడిపై ఆధిక్యతనిచ్చాడు అందుకని వాడు నాకు విధేయుడిగా ఉంటాడు. వాడు, నాకు మేలు తప్ప మరొక విషయాన్ని ప్రోత్సహించడు.” (‘స’హీహ్ ముస్లిం). రెండవ రకమైన షైతాన్లు మానవులలో ఉన్నారు. వారు, తాము మంచి ఉపదేశం ఇస్తున్నామని చెబుతూ మానవులను మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటారు. షైతాన్ మానవులనే కాక జిన్నాతులను కూడా మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు ఆకర్షిస్తూ ఉంటాడని మరి కొందరి అభిప్రాయం.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رواية هذا المصحف

అరబ్బీలో అవతరింపజేయబడిన ఈ ఖుర్ఆన్ విశేషాలు

ఈ ఖుర్ఆన్ లిపి 'హాథ్'స్ బిన్ సులైమాన్ ఇబ్నె అల్-ముగైరహ్ అల్-అసది అల్-కూఫీ రివాయత్ ప్రకారం - 'అ'సిమ్ బిన్ అబీ అన్-సజాద్ అల్-కూఫీ అత్-తాబ'ఈ గారు అనుసరించిన, అబీ అబ్దుల్-హక్మీన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'హబీబ్ అస్సులమీ గారి పారాయణాధారంగా - అంటే అతడు (అబీ 'అబ్దుల్-హక్మీన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'హబీబ్ అస్సులమీ) అనుసరించిన; 'ఉస్మాన్ బిన్ 'అఫ్ఘాన్, 'అలీ బిన్ అబీ 'తాలిబ్, 'జైద్ బిన్ సా'బిత్ మరియు ఉబై బిన్ క'అబ్ (ర'ది.'అస్సుమ్)లు, దైవ ప్రవక్త (స'అస) నుండి నేర్చుకున్న - పారాయణాన్ని బట్టి ఉంది.

ఈ ఖుర్ఆన్ అక్షరాల సముదాయం (హిజాఅ'హ్) 'ఖలీఫతురాషిద్ 'ఉస్మాన్ బిన్ 'అఫ్ఘాన్ (ర'ది.'అ.) - బ'సరహ్, కూఫా, షామ్ మరియు మక్కాలకు పంపిన, మదీనాలోఉంచిన మరియు తనదగ్గర ఉంచుకున్న - ఖుర్ఆన్ లలో ఉన్నట్లే ఉంది. అంటే వాటిలోని ఒక ఖుర్ఆన్ నుండి అబూ-'అమ్ రూ అద్దానీ మరియు అబూ-దావూద్ సులైమాన్ బిన్ సజా'హ్ కాపీ చేసిన ఖుర్ఆన్ లను అనుసరించి ఉంది. వారిద్దరి కాపీల మధ్య భేదాలుంటే అబూ-దావూద్ సులైమాన్ బిన్ సజా'హ్ గారి కాపీకి, ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది.

ఈ విధంగా ఈ ఖుర్ఆన్ లో ఉన్న అక్షరాలన్నీ 'ఉస్మానీయ 6 ఖుర్ఆన్ లలో ఉన్నట్లే ఉన్నాయి.

ఈ ఖుర్ఆన్ లోని వత్తుల ('తరీఖయే 'ద'బ్త్ అంటే 'జేర్, 'జబర్, పేష్ మొదలైన సంకేతాల) విధానం, 'ఉలెమాయే 'ద'బ్త్, ఖరారుచేసిన సంకేతాలు, అంటే ఇమామ్ అత్తనస్సీ యొక్క అ'త్తరాజ్ 'అలా 'ద'బ్త్ అల్-'ఖరాజ్ లో వ్రాయబడిన విధానాన్ని అనుసరించి ఉంది. ఇందులోని సంకేతాలు ('అలామాత్), అల్-'ఖలీల్ బిన్ అ'హ్ మద్ మరియు అతనిని అనుసరించిన తూర్పుదిశ 'ఉలమాలు ఉపయోగించిన విధానాన్ని అనుసరించి ఉన్నాయి.

ఈ ఖుర్ఆన్ లోని ఆయతుల సంఖ్య కూఫీ 'ఉలమాలు అనుసరించిన

ఇమామ్ అష్షాతబీ యొక్క నాజిమతుజ్జుహూర్లో వ్రాసినట్లు ఉంది. అంటే అబీ అబ్దుల్లా హుస్సేన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'హబీబ్ అస్సలమ్ అనుసరించిన, 'అబీ బిన్ అబీ 'తాలిబ్, (ర'ది.అ.) విధానము. దీని ప్రకారం ఈ ఖుర్ఆన్‌లోని ఆయతుల సంఖ్య 6236.

ఈ ఖుర్ఆన్‌లోని 30 భాగాలు (అజ్జోజ్), 60 విభాగాలు (అహ్‌జాబ్), మరియు ప్రతి విభాగపు నాలుగవ (1/4) భాగపు ఆయత్ ప్రారంభమయ్యేచోట్ల విభజన గైన్ అన్నఫ'అ లిల్ అలామతుస్సఫాఖుసియ్య మరియు ఇమామ్ అష్షాతబీ యొక్క నాజిమతుజ్జుహూర్ మరియు షేఖ్ ముహమ్మద్ ముతవల్లీ యొక్క తహ్‌ఖీఖ్ అల్-బయాన్ మరియు అబీ 'ఈద్ రి'ద్వాన్ అల్-ముఖల్లాతీ యొక్క ఇర్షాద్ అల్-ఖరాఅ' వల్ కాతిబీన్‌లను అనుసరించి ఉన్నాయి.

అవతరణ కాలం "మక్కి" లేక "మదనీ" అనే నిర్ణయం, అబీ అల్-ఖాసిమ్ 'ఉమర్ బిన్ ముహమ్మద్ బిన్ 'అబ్దుల్ కాఫీ మరియు భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నచోట్లలో, ఇతర ఖరాఆత్ వత్తఫీస్ గ్రంథాల నుండి తీసుకోబడింది.

విరామ (వఖూఫ్) స్థలాలు మరియు వాటి చిహ్నాలను, 'ఉలమాఅ' అల్-ముఫస్సిరీన్ మరియు 'ఉలమాఅ' అల్-వఖ్ఫ్ వల్ ఇబ్తదాఅ'ల ఒక ప్రత్యేక సభ (కమిటీ), నిర్ణయానుసారంగా ఇవ్వబడ్డాయి.

సజ్జా స్థలాల నిర్ధారణ ఫిఖ్హ మరియు 'హదీస్' గ్రంథాలను అనుసరించి చేయబడింది. ఐదు చోట్లలో భేదాభిప్రాయాలున్నాయి, అవి: 1) సూరహ్ అల్-హజ్జ్ యొక్క రెండవ సజ్జా, 2) సూరహ్ 'సాద్, 3) సూరహ్ అన్నజ్జమ్, 4) సూరహ్ అల్-ఇన్షిఖాఖ్ మరియు 5) సూరహ్ అల్-అలఖ్ యొక్క సజ్జాలు.

{*} ఈ విధమైన చిహ్నాలు, భాగ విభాగాలు మరియు వాటి 1/4 విభాగాల మొదటి ఆయత్ ప్రారంభంలో ఇవ్వబడ్డాయి.

{†} ఈ విధమైన చిహ్నాలు, సజ్జా చేయవలసిన పదం వచ్చిన, వాక్యపు చివరలో ఇవ్వబడ్డాయి.

علاماتُ الوقفِ విరామ చిహ్నాలు

- (○) وقف تام : ఈ చిహ్నం ప్రతి ఆయత్ చివరలో ఉంటుంది. ఇక్కడ ఆగాలి.
- (◌) وقف عند غير الكوفين : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కూఫియేతరులవద్ద ఆయత్ పూర్తి అవుతుంది.
- (م) وقف لازم : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట తప్పనిసరిగా ఆగాలి. ఆగకుంటే అర్థంలో భేదం రావచ్చు.
- (ط) وقف مطلق : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగాలి కాని మాట ఇంకా పూర్తికాదు.
- (ج) وقف جائز : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగటం ఉచితం కాని ఆగకుంటే ఫర్జాలేదు.
- (ز) وقف مجوز : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగకుండా చదవటం ఉచితం.
- (ص) وقف مخصص : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కలిపి చదవాలి, కాని అలిసిపోతే ఆగవచ్చు. కలిపి చదవటమే మేలు.
- (ل) الوقف اولی : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కలిపి చదువుట ఉత్తమం.
- (ق) قبل عليه الوقف : ఇలాంటి చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగరాదు.
- (صل) قد يوصل : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట ఆగవచ్చు, కలిపి కూడా చదవవచ్చు. అవసరముంటే ఆగవచ్చు.
- (ف) : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట తప్పక ఆగాలి. అనుకోకుండా కలిపి చదువబడే చోట ఇలాంటి చిహ్నం ఉంటుంది.
- (سك) : ఈ చిహ్నం ఉన్నచోట కొంత ఆగాలి, కాని ఊపిరి తెగరాదు.
- (وقف) : ఇది దీర్ఘ సక్తహ్ (سك)ను సూచిస్తుంది. అంటే కొంత ఎక్కువ కాలం ఆగవచ్చు కాని ఊపిరి తెగరాదు.
- (لا) : ఇలాంటి చిహ్నం ఆయత్ చివరలో ఉంటే ఆగవచ్చు, కాని ఆయత్ మధ్యలో ఉంటే ఆగరాదు.
- (* *) : ఇలాంటి చిహ్నాలు ఉన్నచోట, రెండింటిలోనుండి ఒకదానిపై ఆగితే రెండవదానిపై ఆగరాదు.

TELUGU transliteration of ARABIC ALPHABETS

అరబ్బీ అక్షరాల తెలుగు అక్షరాలలో ప్రతిలేఖనం

'ఖ	خ	'హ	ح	జ	ج	స'	ط	త	ت	బ	ب	అ	ا
'స	ص	ష	ش	స	س	'జ	ز	ర	ر	జ'	ذ	ద	د
ఖ	ق	ఫ	ف	'గ	غ	'అ	ع	'జ	ظ	'త	ظ	'ద	ض
య	ي	వ	و	హ	ه	న	ن	మ	م	ల	ل	క	ك

ద	د	'ఖ	خ	'హ	ح	జ	ج	స'	ط	త	ت	అ	ا
'ద	ض	ఖ	ق	హ	ه	జ'	ذ	స	س	'త	ظ	'అ	ع
				హ	ه	'జ	ز	స	ص			అ'	ع
						'జ	ظ						

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّوَرِ

సూరహ్ సూచిక

సూరహ్ సూచిక

فهرس بأسماء السور

సం	సూరహ్	అవతలిణ	పుట	భాగం	السورة
1	అల్-ఫాతిహ	మక్కా	1	1	سورة الفاتحة
2	అల్-బఖరహ్	మదీనా	4	1-3	سورة البقرة
3	అల్-ఇబ్రాహీమ్	మదీనా	95	3-4	سورة آل عمران
4	అన్-నిసా	మదీనా	146	4-6	سورة النساء
5	అల్-మాఇదహ్	మదీనా	199	6-7	سورة المائدة
6	అల్-అన్ఆమ్	మక్కా	238	7-8	سورة الأنعام
7	అల్-అ'అరాఫ్	మక్కా	283	8-9	سورة الأعراف
8	అల్-అన్ఫాల్	మదీనా	331	9-10	سورة الأنفال
9	అత్-తౌబహ్	మదీనా	350	10-11	سورة التوبة
10	యూసున్	మక్కా	387	11	سورة يونس
11	హూద్	మక్కా	412	11-12	سورة هود
12	యూసుఫ్	మక్కా	440	12-13	سورة يوسف
13	అర్-ర'అద్	మదీనా	465	13	سورة الرعد
14	ఇబ్రాహీమ్	మక్కా	479	13	سورة إبراهيم
15	అల్-హిజ్	మక్కా	491	14	سورة الحجر
16	అన్-న'హ్	మక్కా	505	14	سورة النحل
17	సూరహ్ బనీ ఇస్రాయీల్	మక్కా	533	15	سورة بني إسرائيل
18	అల్-కహఫ్	మక్కా	559	15-16	سورة الكهف
19	మర్యమ్	మక్కా	582	16	سورة مريم
20	తా-హ్	మక్కా	598	16	سورة طه
21	అల్-అంబియా	మక్కా	621	17	سورة الأنبياء
22	అల్-హజ్జ్	మదీనా	641	17	سورة الحج
23	అల్-ము'మినున్	మక్కా	660	18	سورة المؤمنون
24	అన్-నూర్	మదీనా	678	18	سورة النور
25	అల్-ఫుర్కాన్	మక్కా	697	18-19	سورة الفرقان
26	అష్-షు'అరా	మక్కా	713	19	سورة الشعراء
27	అన్-నమ్	మక్కా	739	19-20	سورة النمل

సం	సూరహ్	అవతదిణ	పుట	భాగం	السُورَة
28	అల్-ఖస్స్	మక్కా	757	20	سورة القصص
29	అల్-అన్కబూత్	మక్కా	779	20-21	سورة العنكبوت
30	అర్-రూమ్	మక్కా	795	21	سورة الروم
31	లుఖ్మాన్	మక్కా	808	21	سورة لقمان
32	అన్-సజ్దహ్	మక్కా	816	21	سورة السجدة
33	అల్-అహ్-జుబ్	మదీనా	823	21-22	سورة الأحزاب
34	సబా'	మక్కా	845	22	سورة سبأ
35	ఫాతిర్	మక్కా	858	22	سورة فاطر
36	యా-సీన్	మక్కా	870	22-23	سورة يس
37	అస్-సాఫ్ఫాత్	మక్కా	883	23	سورة الصافات
38	'సాద్	మక్కా	903	23	سورة ص
39	అజ్-జుమర్	మక్కా	917	23-24	سورة الزمر
40	'గాఫిర్	మక్కా	935	24	سورة المؤمن
41	ఫుస్సిలత్	మక్కా	954	24-25	سورة حم السجدة
42	అష్-షూరా	మక్కా	967	25	سورة الشورى
43	అజ్-జు'ఖ్-రుఫ్	మక్కా	981	25	سورة الزخرف
44	అద్-దు'ఖాన్	మక్కా	996	25	سورة الدخان
45	అల్-జాసి'యహ్	మక్కా	1003	25	سورة الجاثية
46	అల్-అహ్-ఖాఫ్	మక్కా	1010	26	سورة الأحقاف
47	ము'హమ్మద్	మదీనా	1020	26	سورة محمد
48	అల్-ఫత్'హ్	మదీనా	1029	26	سورة الفتح
49	అల్-హుజురాత్	మదీనా	1039	26	سورة الحجرات
50	ఖాఫ్	మక్కా	1045	26	سورة ق
51	అజ్-జు'రియాత్	మక్కా	1052	26-27	سورة الذاريات
52	అత్-తూర్	మక్కా	1060	27	سورة الطور
53	అన్-నజ్మ్	మక్కా	1066	27	سورة النجم
54	అల్-ఖమర్	మక్కా	1075	27	سورة القمر
55	అర్-ర'హ్మాన్	మదీనా	1083	27	سورة الرحمن
56	అల్-వాఖ్'అహ్	మక్కా	1092	27	سورة الواقعة

సం	సూరహ్	అవతదిత	పుట	భాగం	السُورَة
57	అల్-హదీద్	మదీనా	1101	27	سورة الحديد
58	అల్-ముజాదలహ్	మదీనా	1111	28	سورة المجادلة
59	అల్-హాష్ష	మదీనా	1118	28	سورة الحشر
60	అల్-ముమ్త'హినహ్	మదీనా	1126	28	سورة الممتحنة
61	అన్-సఫ్ఫ్	మదీనా	1132	28	سورة الصف
62	అల్-జుమ్అహ్	మదీనా	1136	28	سورة الجمعة
63	అల్-మునాఫిఖూన్	మదీనా	1139	28	سورة المنافقون
64	అత్-త'గాబున్	మదీనా	1142	28	سورة التغابن
65	అత్-త'లాఖ్	మదీనా	1146	28	سورة الطلاق
66	అత్-త'హీమ్	మదీనా	1151	28	سورة التحريم
67	అల్ముల్క్	మక్కా	1156	29	سورة الملك
68	అల్-ఖలమ్	మక్కా	1162	29	سورة القلم
69	అల్-హాఖ్ఖాహ్	మక్కా	1169	29	سورة الحاقة
70	అల్-మ'అరిజ్	మక్కా	1175	29	سورة المعارج
71	సూ'హ్	మక్కా	1180	29	سورة نوح
72	అల్-జిన్	మక్కా	1184	29	سورة الجن
73	అల్-ము'జ్జమ్మిల్	మక్కా	1190	29	سورة المزمل
74	అల్-ముద్ధస్స'ర్	మక్కా	1194	29	سورة المدثر
75	అల్-ఖియామహ్	మక్కా	1200	29	سورة القيامة
76	అల్-ఇన్షాన్	మదీనా	1204	29	سورة الدھر
77	అల్-ముర్సలాత్	మక్కా	1209	29	سورة المرسلات
78	అన్-నబా'	మక్కా	1214	30	سورة النبأ
79	అన్-నా'జి'అత్	మక్కా	1218	30	سورة النازعات
80	'అబస	మక్కా	1222	30	سورة عبس
81	అత్-తక్వీర్	మక్కా	1226	30	سورة التكویر
82	అల్-ఇన్ఫితార్	మక్కా	1229	30	سورة الانفطار
83	అల్-ము'తఫ్ఫిఫీన్	మక్కా	1231	30	سورة المطففين
84	అల్-ఇన్షిఖాఖ్	మక్కా	1235	30	سورة الانشقاق
85	అల్-బురూజ్	మక్కా	1237	30	سورة البروج

సం	సూరహ్	అవతదిణ	పుట	భాగం	السُّورَة
86	అత్-తారిఖ్	మక్కా	1240	30	سورة الطارق
87	అల్-అల	మక్కా	1242	30	سورة الأعلى
88	అల్-గాషియహ్	మక్కా	1244	30	سورة الغاشية
89	అల్-ఫజ్	మక్కా	1246	30	سورة الفجر
90	అల్-బలద్	మక్కా	1249	30	سورة البلد
91	అష్-షమ్స్	మక్కా	1251	30	سورة الشمس
92	అల్-లైల్	మక్కా	1253	30	سورة الليل
93	అద్-దుహ్	మక్కా	1255	30	سورة الضحى
94	అష్-షర్హ్	మక్కా	1256	30	سورة ألم نشرح
95	అత్-తీన్	మక్కా	1257	30	سورة التين
96	అల్-అలఖ్	మక్కా	1258	30	سورة العلق
97	అల్-ఖద్	మక్కా	1261	30	سورة القدر
98	అల్-బయ్యినహ్	మదీనా	1262	30	سورة البينة
99	అజ్-జల్జలహ్	మదీనా	1263	30	سورة الزلزال
100	అల్-అదియాత్	మక్కా	1264	30	سورة العاديات
101	అల్-ఖారిఅహ్	మక్కా	1266	30	سورة القارعة
102	అత్-తకావ్	మక్కా	1267	30	سورة التكاثر
103	అల్-అన్	మక్కా	1268	30	سورة العصر
104	అల్-హుమ్జహ్	మక్కా	1269	30	سورة الحمزة
105	అల్-ఫిల్	మక్కా	1270	30	سورة الفيل
106	ఖురైష్	మక్కా	1271	30	سورة قريش
107	అల్-మాఅిన్	మక్కా	1272	30	سورة الماعون
108	అల్-కాఫర్	మక్కా	1273	30	سورة الكوثر
109	అల్-కాఫిరూన్	మక్కా	1274	30	سورة الكافرون
110	అన్-నస్	మదీనా	1275	30	سورة النصر
111	అల్-మసద్	మక్కా	1275	30	سورة تبت
112	అల్-ఇఖ్లాస్	మక్కా	1277	30	سورة الإخلاص
113	అల్-ఫల్క్	మక్కా	1278	30	سورة الفلق
114	అన్-నాస్	మక్కా	1279	30	سورة الناس

إِنْ وَرَاةَ الشُّوْنِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوْقَافِ وَالِدَعْوَةِ وَالْإِشْرَافِ

في المملكة العربية السعودية

المشرفة على مجمع الملك فهد

إطباعه المصحف الشريف في المدينة المنورة

إذ يسرّها أن يصدر المجمع هذه الطبعة من القرآن الكريم

وترجمة معانيه إلى لغة التلغو

تسأل الله تعالى أن ينفع به الناس

وأن يجزي

خادم الحرمين الشريفين الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله ولي التوفيق

మదీనా మునవ్వరాలోని “మహారాజు ఫహద్ దివ్యఖుర్ఆన్
 ప్రచురణా కేంద్రంపు” పర్యవేక్షకులైన, స’ఊదీ ‘అరేబియా
 రాజ్యపు, ఇస్లామీయ వ్యవహారాలు, అవ్ఖాఫ్, ద’అవహ్ మరియు
 మార్గదర్శకపు మంత్రి మండలానికి, దివ్యఖుర్ఆన్ భావాన్ని
 తెలుగులో, “దివ్యఖుర్ఆన్ సందేశం” పేరుతో ప్రచురించడం
 ఎంతో సంతోషకరమైన విషయం. అల్లాహుతా’అలా దీనిని
 మానవాళికి లాభదాయకమైనదిగా చేసి, ‘ఖాదిముల్ ‘హరమైన్
 అష్షరీఫైన్, మహారాజు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ ఆల స’ఊద్
 గారి అల్లాహుతా’అలా గ్రంథాన్ని (దివ్యఖుర్ఆన్ ను)
 వీలైనంతవరకు ప్రజలకు అందజేయటానికి చేస్తున్న ఎడతెగని
 కృషికి అత్యోత్తమ ప్రతిఫలం ప్రసాదించుగాక! లక్ష్యసిద్ధి
 పూర్తిచేయగలవాడు కేవలం అల్లాహుతా’అలా మాత్రమే.

حقوق الطبع محفوظة

جميع الحقوق محفوظة لطباعة المصحف الشريف

ص. ب. ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa

contact@qurancomplex.gov.sa

ప్రచురణా హక్కులు కేవలం
 మలిక్ ఫహద్ ఖుర్ ఆన్ ప్రచురణా కేంద్రానికి మాత్రమే
 పోస్ట్ బాక్స్ 6262, మదీనహ్ మునవ్వరహ్
www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

٢٠٠٤ هـ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ، ١٤٣٤ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر .

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى لغة التلغو . / مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف - ط ٢ - - المدينة المنورة ، ١٤٣٤ هـ

١٣٠٤ ص ؛ ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-٦٦-٩

١- القرآن - ترجمة - لغة التلغو أ. العنوان
ديوي ٤٩٩٢١ ، ٢٢١ ٩٩١٥ / ١٤٣٣

رقم الإيداع : ٩٩١٥ / ١٤٣٣

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-٦٦-٩

AL MADINAH AL MUNAWWARAH
CAPITAL OF ISLAMIC CULTURE
2013^{AD} - 1434^{HE}

الفيل الاكبر
و ترجمه معانيه إلى
لغة التلغو

وقد لله تعالى من حكام الحرمين الشريفين
المالك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود
ولا يحوز بغيره